

~~10/10~~
10/10

June
20

1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

Opus insigne de laudibus
beate marie virginis, alias
Mariale appellatū.

In nomine domini

Martinus Simus

Librarius argentinensis. vna cū sue officine p̄nuculis lectori sequenti salutē.

Testimonium multiplex patet tibi ex sequentibus quod iste liber de laudibus beatissime marie virginis per nos diligenter sit correctus. fideliterque emendatus.

Primo namque a principio libri usque ad eius finem per nos in vestra officina examinata sunt singula scriptura. et perscrutari sunt omnes clausule. Et multum inde sparsim hinc inde iuncte. dei adiutorio secundum humane possibilitatem industriam sunt emendate. non tamen ad inuentionem propria (nam si nobis fuisset incautum) sed ex collatione plurium exemplarium. que non piguit diligenter adinuicem conferre. Et quod emendatione et meliora exemplaria secuti sumus.

Secundo hanc impressionem huius libri per numerum capitulorum et titulorum distinctimus.

Tercio ante initia capitulorum et titulorum superscriptores posuimus.

Quarto in postulatione auctoritatum biblie (que multe in libro optime exponunt) scriptura textus certis signis angularibus a glossis segregauimus. ne legentes inducantur in errorem esse glossam. vel glossam esse textum. Que segregatio in exemplaribus scriptis designata est per lineas rubreas infra scriptura textualia subducras. Et si libuerit. etiam in libro impresso. infra scriptura textus cum pena prahantur lineole rubree de vno signo angulari ad aliud.

Quinto remissiones (que multe sunt valde) quibus de vno libro partiali ad alium librum partiali. sine de vno titulo ad alium titulum auctorum remittit legere. prout sine tractatione numerali positas. in suis locis fere omnes diligenter assignauimus. et numerum tantum libri que tituli eis apposuimus.

Sexto auctores biblie. quibus hic liber est repletus. quasi omnes in biblia assignauimus. et tractationem numerali capitulorum ex quibus sunt recepte. rectificauimus.

Et non offendant aliquem si huiusmodi auctoritates sub alijs scripturis iterum in sua biblia ponantur. quia sepe aut ex alia translatione. aut ex correctione biblia sunt sumpti. Ipsa enim biblia sepius est translata de greco in latinum. Unde Augustinus de doctrina christiana li. ij. sic dicit. Qui enim scripturas ex hebreica lingua in grecam transferunt linguam numerari possunt. latini autem interpretes nullo modo. Ut enim cuius

primis fidei temporibus in manus venit codex grecus. et aliquantulum facultatis sibi in eis utriusque lingue habere videbat. ausus est interpretari. De cuius. Ipsa etiam biblia per multa curricula annorum sepius est transcripta. et vitio scriptorum variata. De cuius variatione vide Wilhelmum de mara ordinis minorum in libro correctionum biblie. Vide etiam de his correctoribus biblie parisienses.

Septimo nota maximorum theologorum et abbatum que dicta in preteriti libro allegantur in marginibus lateralibus collocauimus. que nominum aliam in scriptura colunam nequaquam ponant. ipsa tamen in emendatione quodam exemplari sic scripta inuenimus.

Octavo plures etiam breuissimas notulas in eodem exemplari repressas lectori dirigentes in lateralibus marginibus assignauimus. Non in superioribus marginibus materiam et numerum cuiuslibet partialis libri magnis literis insinuauimus. ut lector retinendo libri folia statim inueniat quod querit.

Decimo in lateralibus marginibus literas alphabeti ad que tabula a nobis edita remittuntur. impressimus.

Undecimo in marginibus inferioribus numerum foliorum figurauimus.

Attende que quod ubi in marginibus ponit aliquod diuisum. ab eo cum pena rubreas lineolas trahere ad singula membra diuisoria. a capitulis linearum colune incipientia. ante que initia huiusmodi lineole sunt incipite. non tamen usque ad ipsum diuisum tractate. Quibus etiam a capitulis linearum colune. lineole que sunt incipite et non diuisum plene. ubi tamen nullum diuisum in margine ponit. Has lineolas incipite cum pena intricata initio vel rubrica veteris tractate sursum vel deorsum. secundum quod incuruant sursum vel deorsum. et eas in vno puncto in margine coniunge. Si autem huiusmodi lineole incipite omnes incuruant sursum. tunc eas omnes trahere sursum. Si omnes incuruantur deorsum. tunc eas omnes trahere deorsum. et eas in aliquo vno puncto in margine coniunge. Sic enim habent exemplaria scripta.

De Libraria claustraria de Epist. et de Libra

Tabula omnium titu

lorum rubricarum sine inscriptionum in unum collectarum. in qua legenti de facili patet quod in presenti libro continetur.

Præfatio actoris in librum de laudibus beate marie virginis.

Prologus primus scriptoris in eundem librum.

Prologus secundus. In cuius sine auctoribus libri sic dicitur. Homine homo meum malum subterre. ne tractat forte vilesceret cognito tractatore.

Incipit liber primus

de laudibus beate marie virginis. in quo tractatur de salutatore angelica.

De eo quod dicitur in salutatore angelica. Ave maria. Capitulum primum.

De eodem. Capitulum. ij.

De eodem. Capi. iij.

De eo quod dicitur in salutatore angelica. Gratia plena. Ca. iij.

De eo quod dicitur in salutatore angelica. Dominus tecum. Ca. v.

De eo quod dicitur in salutatore angelica. Benedicta tu in mulieribus. Ca. vi.

De eo quod dicitur. Et benedictus fructus ventris tui. Ca. vij.

De maria frequenter salutata. Ca. viij.

Incipit liber secundus

de laudibus beate marie virginis habens septem particulas.

Incipit prima particula

de quodraginta specialibus causis quare marie sit servendum.

Prima causa est. Quia filius dei (cuius omnis actio christiani est lectio) honorat et magnificat matrem suam.

Secunda. Quia spiritus sanctus mariam precipit honorari.

Tercia. Quia quicquid reverentia honorari. et honoris matri exhibet. totum redundat in filium. et e converso.

Quarta. Quia per ipsam et in ipsa augetur gloria patris et filii et spiritus sancti.

Quinta. Quia per ipsam et in ipsa et cum ipsa et ab ipsa habet mundus et habuit. et habitatur est omne bonum. id est christum.

Sexta. Quia iuventa maria invenit omne bonum.

Septima. Quia diligit diligentes se. imo

etiam servit servientibus suis.

Octava. Quia summus honor. summa gloria. et summa utilitas est servire marie. et de eius esse familia.

Nonna. Quia de fonte vite quod est apud deum. imo quod ipse est hauriens situla hauritis et de voce orationis. larga refundit stillicidia servis suis. marie si habeat vasa convenientia.

Decima. Quia filio irato potentissime reconciliat servos et amatores suos.

Undecima. Quia tanta est eius benignitas: quod nulli formidandum est accedere ad eam.

Duodecima. Quia tanta est eius misericordia quod ab ea nullus repellitur.

Tredecima. Quia donis et carismatibus edificat suos. ut filii sui et spiritus sancti digni fiant habitatio.

Quarta decima. Quia multiplici virtute quasi multiplici veste adornat servos suos.

Quinta decima. Quia preces et sacrificia servorum suorum. et maxime que ei exhibent offert in conspectu divine maiestatis.

Sexta decima. Quia sicut filius est mediator dei et hominum. sic et ipsa nostra ad filium est mediatrix.

Decima septima. Quia advocata nostra est ad filium. sicut filius ad patrem. imo apud patrem et filium procurat negotia et precitones nostras.

Decima octava. Quia per pacificandis se suppliciter invocantibus. irato filio dulcia verba representat. quorum respectu filius delectatus facile mansuescit.

Decima nona. Quia pro salute famulantiu sibi. non solum potest filio supplicare sicut alij servi. sed etiam potest auctore matris eidem impare.

Vicesima. Quia ipsa est lignum vite his quod apprehenderit eam speciali amore et servitio.

Vicesima prima. Quia sepe quoniam filium iusticia dampnat. matris misericordia liberat.

Vicesima secunda. Quia cum sit thesaurus domini. et thesauraria gratiarum eius. donis spiritualibus ditat copiosissime fructes sibi.

Vicesima tertia. Quia possessio virginis pariter eius ore sit ad salutem. et ex ea sequitur benedictio dei patris.

Vicesima quarta. Quia potentissime protegit servos suos a triplici adversario. scilicet mundo carne et diabolo.

Vicesima quinta. Quia in maria inveniunt refugium. quod timentes dei iusticia ad ipsas accedere reformidant.

Vicesima sexta. Quia partum huministrat famelicis. et potum sitientibus.

Tabula

Uicesimaseptima. Quia cū sit mater sapiē
que est fili⁹ dei. In lege filij misericorditer
instruit seruos suos.

Uicesimaoctaua. Quia si recesserit a te p/
piciatio eius ppter peccata tua. q̄ cito pe
niteris reuertetur ad te.

Uicesimanona. Quia sal⁹ nostra in manu
illius est.

Tricesima. Quia seruando ei acquirunt
dies gratie et glorie.

Tricesimaprima. Quia post filiū. domina
est vnīerse creature.

Tricesimasecūda. Quia qui diligit et ho/
norat matrē dñi. secare potest a patre ⁊ fi
lio eius petere misericordiā.

Tricesimatercia. Quia p incarnatōem v/
bi que in ea facta est. redit peccatrix anīa
ad ecclesie vnitatem.

Tricesimaguarta. Quia p mariā et chri/
stum quē p mariā habuim⁹. q̄cquid pdē/
deramus padam ⁊ euā. nobis ē restituti.

Tricesimaquinta. Quia ex partu ⁊ p̄ceptu
cuis accreuit humane nature p̄rogatiua
⁊ dignitas mirabilis. ex co ses q̄ fili⁹ dei
mundū redēparus nō assumpsit angeli
cam naturā s; hūanā in ea et ex ea.

Tricesimasexta. Quia volēs nos obtine/
re victoriā vt pueniam⁹ ad coronā. sciēs
q; nō coronabit nisi q̄ legitime certauerit.
pcurat forte bella et tentatōes amatori/
bus suis. et ipos quōq; pmittit tribulari.
Sed facit cum tentatione puentum.

Tricesimaseptima. Quia qui seruūt ei in
p̄senti. gloriosissimā illi⁹ faciē vīduri sunt
in futuro.

Tricesimaoctaua. Quia glorioso fructu
ventris sui remunerabit seruētēs suos.

Tricesimanona. Quia seruoꝝ suoz aīas
de corpore ereuntes p̄tegit ab incurfu
aeriarum potestati.

Quadragesima. Quia glificabit i futuro
seruētēs sibi. ⁊ honorificātes se in p̄senti

Incipit sc̄da par
ticula secūdi libri in q̄ agit quō maria de
singulis mēbris suis et sensib; nobis ser
uuit in filio dei et suo. ⁊ adhuc nō cessat
nobis benefacere ex eisdem.

Prefatio in eandem particulam.
De corde seruuit nobis maria. Cap. i.
De corpore seruuit nobis maria. Ca. ii.
De auditu seruuit nobis maria. Cap. iii.

De oculis seruuit nobis maria. Cap. iiii.
De naso seruuit nobis maria. Ca. v.
De labijs seruuit nobis maria. Ca. vi.
De ore seruuit nobis maria. Cap. vii.
De dentib; seruuit nobis maria. Ca. viii.
De lingua seruuit nobis maria. Cap. ix.
De gutture seruuit nobis maria. Ca. x.
De collo seruuit nobis maria. Ca. xi.
De brachijs seruuit nobis maria. Ca. xii.
De manib; seruuit nobis maria. Ca. xiii.
De vberibus seruuit nobis maria. Ca. xiiii.
De ventre seruuit nobis maria. Ca. xv.
De umbilico seruuit nobis maria. Ca. xvi.
De lumbis seruuit nobis maria. Ca. xvii.
De iunctura femurum seruuit nobis maria.
Capitulum. xviii.
De pedibus seruuit nobis maria. Ca. xix.
De gressib; seruuit nobis maria. Ca. xx.
De statura seruuit nobis maria. Ca. xxi.
De petitiōe qua maria p hūmōi seruitijs
ab ipa nobis impēsis petit cum filio suo
mercedem suam a nobis. Cap. xxii.

Incipit tertia par

ticula secūdi libri. in qua agitnr quomo
do debeam⁹ seruire marie de corde.
Q; ante omnia debemus fidem v̄gini glo
riose. Capitulu primū.
Confidētiā debemus marie. Ca. ii.
Spem debemus marie. Ca. iii.
Caritatē et dilectōes dēi⁹ marie. Ca. iiii.
Obedientiam debemus marie. Ca. v.
Reuerentiā debemus marie. Ca. vi.
Timorem debemus marie. Ca. vii.
Humilitatē debemus marie. Ca. viii.
Meditationē debemus marie. Ca. ix.
Iugē memoriā debemus marie. Ca. x.
Iugem mentis inuitum debem⁹ marie.
Capitulu. xi.
Congratulatōes debemus marie. Ca. xii.
Compassionem debem⁹ marie. Ca. xiii.
Nūq; mariā obliuisci dēi⁹. Ca. xiiii.
Sermiū stenum et suspiriū debemus ma
rie. Ca. xv.
Desideriū debemus marie. Ca. xvi.
Iugē seruitiū debemus marie. Ca. xvii.
Iugē et quoridianū seruitiū debem⁹ ma
rie. Ca. xviii.
Intentionē cordis debemus seruitio ma
rie. Capitulu. xix.

Incipit quarta parti

cula secundi libri in q̄ agit de particulari
bus seruitijs q̄ gloriose virgini debem⁹
de singulis mēbris ⁊ sensib⁹ nostris.
De vultu et capite debemus seruire marie.

Capitulum p̄mū.

De oculis debem⁹ seruire marie. Ca. ij.
De auditu debem⁹ seruire marie. Ca. iij.
De olfactu debentis seruire marie. Ca. iiii.
De gustu debem⁹ seruire marie. Ca. v.
De humer⁹ debem⁹ seruire marie. Ca. vi.
De manibus siue de tactu debem⁹ seruire
marie. Ca. vii.
De brachijs debem⁹ seruire marie. Ca. viii.
De vberib⁹ siue mamillis debem⁹ seruire
marie. Ca. ix.
De libris debem⁹ seruire marie. Ca. x.
De genib⁹ debem⁹ seruire marie. Ca. xi.
De pedibus debem⁹ seruire marie. Ca. xii.

Incipit quinta parti

cula secūdi libri. in q̄ ostendit quō marie
sit seruendū de ore et labijs.

Laudationē debem⁹ marie. Ca. i.
Superalcatōem debem⁹ marie. Ca. ij.
Orationem debem⁹ marie. Ca. iij.
Confessionem debemus marie. Ca. iiii.
Benedictōem debemus marie. Ca. v.
Inuestigatōem debemus marie. Ca. vi.
Elucidatōem debemus marie. Ca. vii.
Predicatōem debemus marie. Ca. viii.
Magnificatōem debemus marie. Ca. ix.
Cantatōem debemus marie. Ca. x.
Gratiarū actōem debemus marie. Ca. xi.
Sollemnizatōem debem⁹ marie. Ca. xii.

Incipit sexta parti

cula secūdi libri. in qua assignat q̄ pprie
tates sint necessarie his qui volūt seruire
matri dei ⁊ ei⁹ filio ad bñplacitū vtriusq̄
Prefatio in eandem particulā.

Uersus primus

Seruus marie debz esse

Uersus secundus

Seruus marie debet esse

mūdos
aromatic⁹
rectus
deuot⁹
hebre⁹

cōpatēs ⁊
p̄gratulas
verax.
taciturn⁹

Uersus tertius

Seruus marie debet esse

siue benignus.

Uersus quartus

Seruus marie debet esse

Uersus quintus

Seruus marie debz esse

Seruus
discretus.
humilis.
pius
modestus

iustus
pacificus
simplex
patiens
honestus

verecūd⁹
hilaris
zelans
studiosus

Incipit septia par

ricula secūdi libri i q̄ agit de festo eter
nitatis ad quod redijt homo p̄ mariā et
partum eius.

Festum illud dicitur conuiuū.

Octo sunt q̄ laudabile faciūt ist⁹ conuiuū.

Conuiuū illud erit cena illa magna quam
secte hō q̄dam. i. deus pater.

Vinum huius cene sanguis tue meracis
simus.

Fructus huius cene est benedict⁹ fructus
ventris marie.

In hac cena duo fercula apponent. s. mel
et lac.

In hac iterū cena erūt. xij. fercula notata i
benedictōne iacob.

Itē hec sunt fercula q̄ p̄mittunt Job.

Incipit liber terci

de laudib⁹ beate marie habēs duas ptes

Prima pars huius

libri continet viginti sex dignitates et p̄
uilegia virginec carnis.

Caro marie caruit pctō originali i sancti
ficatione.

Caro marie caruit fomite et p̄uuis moti
tibus in carismati infusione.

Caro marie caruit omni defectu q̄ essz ad
culpam in gr̄e adimplerōe.

Caro marie caruit aduersus spiritū suum

Tabula

omni rebellione
Caro marie caruit omni moda vacuitate et
dei coniunctione.
Caro marie caruit sterilitatis opprobrio I
spiritus sancti in puenctione.
Caro marie caruit virili actu. q̄ nō seq̄/
batur ex desponsatōe.
Caro marie caruit puritē et inq̄namēto
in inq̄natione.
Caro marie caruit fractura virginalis si/
gnaculi. p̄cipiens absq̄ defloratōe.
Caro marie caruit omni grauiamē in por/
tatione.
Caro marie caruit omni molestia et dolo/
re in parturitōe.
Caro marie caruit omni peccato toti⁹ vi/
te p̄sentis continuatōe.
Caro marie caruit mortis nexib⁹ in resolu/
tione.
Caro marie fuit multiplici gr̄a ditata. q̄n
manē diluculo a dño iuuabaf.
Caro marie fuit excellēter decorata. q̄n &
fuitibus ornabatur.
Caro marie fuit p̄ignem sp̄ssctū multipli/
citer colata. quando sanctitas illi⁹ semp
ampliabat.
Caro marie fuit mirifice sublimata. q̄n vir/
ginitati p̄pctue dedicabaf.
Caro marie fuit ad fructū habitata. quā
do fonte gratiāz rigabaf.
Caro marie fuit a iustro flante secūdata. nā
cōceptum eius gratia opabaf.
Caro marie fuit soli deo p̄seruata. q̄n nec
virū sciebat. nec a viro sciebat.
Caro marie fuit dignissimē nobilitata. q̄n
naturali vnione christo copulabaf.
Caro marie fuit p̄ciosissimē thesa ur̄s dita/
ta. quando christo implebat.
Caro marie fuit q̄dāmodo d̄cificata. q̄n a
dei filio inhabitabaf.
Caro marie fuit mēsa christo preparata. q̄
et ea et in ea pascebat.
Caro marie fuit filij dei fuitio ex toto mā/
cipata. q̄n q̄dlibet ei⁹ memb⁹ christo fa/
mulabatur.
Caro marie fuit redemptōnem mūdi opa/
ta. quando portio ip̄i⁹ a dei filio assumpta
in cruce imolabaf.

Secunda pars libri

tercij cōtinet duodeci progatiuas marie

Prefatio.

Prima marie progatiua est. q̄ ip̄a fuit vir/
ginitatis p̄miceria.

Secunda. *Q.* facta est sine corruptōe se/
cunda.

Tercia. *Q.* fuit sine q̄uam iue grauida.

Quarta. *Q.* fuit sine dolore puerpa.

Quinta. *Q.* virgo et mater. q̄d nulla alia

Sexta. *Q.* virgo et mater dei. quod nul/
la alia.

Septima marie progatiua. *Q.* peccare nō
potuit ex quo filij dei concepit.

Octaua. *Q.* vniuersas et singulas virtu/
tes et dona gratiarū habuit in sup̄latiō
gradu cū alijs sancti singuli singulas.

Nonā. *Q.* cum omnes alijs sancti et angeli
possint christo supplicare et a deo exaudi/
ri. vnde et dicit eis. p̄cite et accipietis. ip̄a
sola materna auctoritate potest ei vt filio
imperare.

Decima. *Q.* ip̄a fuit martyr in aīa. et gla/
dius doloris qui p̄transiuit aīam eius in
vniuenti passiōe. p̄ amarissimo ei marty/
rio compurat.

Undecima. *Q.* in assumptōe exaltata ē
super omnes ordines angelorū et sancta/
rum anīmarū.

Duodecima marie progatiua attendit in
corona glorie ineffabilis. q̄ coronata est i
celis in sua assumptōe.

Incipit liber quartus

de virtutibus marie. cuius capitula nō
enumerauimus. quia multo plura poter/
rūt adijci vel forte detrabi. v̄l alit̄ ordian.

Hic nota q̄ auctor huius libri cōsen/
tit aliqua p̄ alios addi vel deponi vel ali/
ter ordinari in p̄senti libro. Quia de cau/
sa non enumerauit capitula per versus
scilicet ante ititū hui⁹ quarti libri positos.
quēadmodū fecit ante inītia quorūda m
aliorū librorū sequentiū.

De humilitate marie. Titulus p̄mus.

De simplicitate marie. *Ti. ij.*

De sancta timoratōe marie. *Ti. iij.*

De excellentia marie. *Ti. iij.*

De p̄ciositate marie. *Ti. v.*

De gloria marie. *Ti. vi.*

De honorificentia marie. *Ti. vij.*

De magnitudine v̄l altitudine siue celsitu

- dine marie. Ti. viij.
- De virginitate marie. Ti. ix.
- De puritate marie. Ti. x.
- De verecundia marie. Ti. xi.
- De virginali fecunditate marie. Ti. xij.
- De conceptu virgineo. Ti. xiiij.
- De partu virgineo. Ti. xiiij.

Incipit tractatus de

tribus theologiacis virtutibus marie

- De fide marie. Ti. xv.
- De spe marie. Ti. xvi.
- De charitate marie. Ti. xvij.

De quatuor cardi-

nalibus virtutibus marie.

- De iusticia marie. Ti. xviiij.
- De prudentia marie. Ti. xix.
- De fortitudine marie.
- De temperantia marie.
- De paupertate marie. Ti. xx.
- De diuitiis marie. Ti. xxi.
- De largitate et misericordia marie. Ti. xxij.
- De pietate marie. Ti. xxiiij.
- De benignitate marie. Ti. xxv.
- De suavitate marie. Ti. xxvi.
- De dulcedine marie. Ti. xxvii.
- De sanctitate marie. Ti. xxviii.
- De saucificatione marie. Ti. xxix.
- De obedientia marie. Ti. xxx.
- De omnipotentia marie. Ti. xxxi.
- De sapientia marie. Ti. xxxii.
- De taciturnitate marie. Ti. xxxiiij.
- De subtilitate marie. Ti. xxxv.
- De actione marie. Ti. xxxvi.
- De contemplatione marie. Ti. xxxvii.

Incipit liber quin-

tus de pulcritudine marie.

- Primo de pulcritudine spiritali.
- Secundo de pulcritudine corporali.
- De capite marie. Ti. i.
- De conuisione marie. Ti. ii.
- De capillis marie. Ti. iii.
- De frontemarie. Ti. iij.
- De oculis marie. Ti. v.
- De genis marie. Ti. vi.
- De faciei marie coloratione. Ti. viij.
- De auribus marie. Ti. viij.
- De naso marie. Ti. ix.
- De labijs marie. Ti. x.

- De ore marie. Ti. xi.
- De dentibus marie. Ti. xii.
- De gutture marie. Ti. xiiij.
- De collo marie. Ti. xiiij.
- De humeris marie. vel fidel' aie. Ti. xv.
- De brachijs marie. Ti. xvi.
- De manibus marie. Ti. xvij.
- De vberibus marie. Ti. xviiij.
- De dorso morali. Ti. xix.
- De ventre marie. Ti. xx.
- De umbilico marie. Ti. xxi.
- De seminibus marie. Ti. xxii.
- De pedibus marie. Ti. xxiiij.
- De statura marie. Ti. xxv.

Incipit liber sextus

de appellacionibus beate marie.

- Maria mater. Ti. i.
- Maria amica. Ti. ii.
- Maria soror. Ti. iij.
- Maria charissima. Ti. iij.
- Maria filia. Ti. v.
- Maria sponsa. Ti. vi.
- Maria vxor. Ti. viij.
- Maria vidua. Ti. viij.
- Maria mulier bona. Ti. ix.
- Maria virgo. Ti. x.
- Maria virago. Ti. xi.
- Maria princeps. Ti. xii.
- Maria regina. Ti. xiiij.

Incipit liber septi-

mus quomodo maria designat et figura-
tur per superiora.

- Maria celum. Ti. i.
- Maria firmamentum. Ti. ii.
- Maria sol. Ti. iij.
- Maria luna. Ti. iij.
- Maria sidus. Ti. v.
- Maria orizon. Ti. vi.
- Maria lucifer. Ti. viij.
- Maria auroza. Ti. viij.
- Maria diluuium. Ti. ix.
- Maria mane. Ti. x.
- Maria lux. Ti. xi.
- Maria dies. Ti. xii.
- Maria nubes. Ti. xiiij.

Incipit liber octa-

Tabula

uus de terra. et de his que p̄tinēt ad terrā
et possunt figurare mariam.

Maria terra. Titulus primus.
Maria arca. Ti. ij.
Maria campus. Ti. iij.
Maria a ger. Ti. iij.
Maria mons. Ti. v.
Maria collis. Ti. vi.
Maria cōcaua vallis. id ē. vallis et cōual
lis. Ti. vij.
Maria desertum. Ti. viij.
Maria solitudo. Ti. ix.
Maria petra. Ti. x.

Incipit liber nonus

de receptaculis aq̄z q̄ figurant mariam.

Maria fons. Ti. i.
Maria puteus. Ti. ij.
Maria flumen. Ti. iij.
Maria fluminis. Ti. iij.
Maria torrens. Ti. v.
Maria aqua. Ti. vi.
Maria stagnum. Ti. vij.
Maria aluens. Ti. viij.
Maria simla. Ti. ix.
Maria lacus. Ti. x.
Maria hydra. Ti. xi.
Maria concha. Ti. xij.
Maria canalis. Ti. xij.
Maria trames. Ti. xij.
Maria aqueductus. xv.
Maria labium. Ti. xvi.
Maria piscina. Ti. xvij.
Maria uatoria. Ti. xvij.
Maria amnis. Ti. xix.
Maria vena. Ti. xix.
Maria latex. Ti. xxi.
Maria cisterna. Ti. xxij.

Incipit liber deci

mus de edificijs quibus maria figurat
in biblia.

Maria archa. Titulus primus.
Maria thronus veri salomōis. Ti. ij.
Maria soliuū veri salomōis. Ti. iij.
Maria serculum salomōis. Ti. iij.
Maria sella. Ti. v.
Maria tribunal. Ti. vi.
Maria sedes dei. Ti. vij.
Maria cathedra christi. Ti. viij.
Maria scabellū. Ti. ix.

Maria lectulus salomonis. Ti. x.
Maria requies domini. Ti. xi.
Maria habitatio. Ti. xij.
Maria cellula. Ti. xij.
Maria nidus. Ti. xij.
Maria cella. Ti. xv.
Maria apotheca. Ti. xvi.
Maria gazophilaciu. Ti. xvij.
Maria bibliotheca. Ti. xvij.
Maria erarium. Ti. xix.
Maria genezenm. Ti. xx.
Maria locus. Ti. xxi.
Maria horreum. Ti. xxij.
Maria pistrinum. Ti. xxij.
Maria furnus. Ti. xxij.
Maria cibanus. Ti. xxv.
Maria fornax. Ti. xxvi.
Maria caminus. Ti. xxvij.

Incipit tractatus d

edificijs ad manendū.

Maria palaciu summi impatoris et aula.
Ti. xxvij.
Maria tabernaculū. Ti. xxix.
Maria thalamus sponsi celestis. Ti. xxx.
Maria domus sapiētie. Ecclesia dom⁹ sa
piētie. Religio dom⁹ sapie. Fidelis ania
domus sapientie.

Atria

Tectum

Ti. xxxi.

Edes

Triclinium.

Maria templum. Ti. xxxij.

Maria basilica. Ti. xxxij.

Maria sancta sanctorū. Ti. xxxij.

Maria sacrariū. Ti. xxxv.

Maria p̄piciatorū. Ti. xxxvi.

Maria porticus. Ti. xxxvij.

Maria porta. Ti. xxxvij.

Maria fenestra. Ti. xxxix.

Maria scala iacob. Ti. xl.

Maria coelea. Ti. xli.

Maria vas speciale dei. Ti. xlij.

Maria crater.

Maria cratera.

Maria lechitus.

Maria p̄xis.

Maria lennicula.

Maria Lyathus.

Maria syfon.

Maria alabastrum.

Maria enoforum.

Maria simla.

Tabula

Daria discus.
Daria scutella.
Daria salinum.
Daria vna.
Daria calix.
Daria phiala.
Daria mulcrum.
Daria sciphus.
Daria vrcus.
Daria vter.
Daria peluis.
Daria ampulla.

Incipit liber vnde

cin^o de laudibus beate marie .in q̄ agit
de munitionibz et nauigijs que possunt
signare mariā.

Daria vrbis siue ciuitas .Zi. i.
Hec ciuitas comendatur

A fundamentis.
A portis.
A fama.
Ab vtilitate.
A ciuium multitudine.
A miraculorum nouitate.
A scripturarū auctoritate.
Ab inhabitantiū continua exultatione.
A fundatore.
Ab artifice et conditore.
A rectore et rege iusticie.
A situ loci.
A materia.
A magnitudine.
A muroz suozum lata extensione.
A patrie defensione.
A quadratura vel dispositione.
A turrium altitudine.
A muroz indissolubili firmitate et robu-
sto munimine.
A custodibz murozū.
A nominis dignitate.
A nominis nouitate.
A platearū latitudine.
A securitate et pace.
A transitu eozū q̄ volūt ad filiū puenire.
Ab eo q̄ quicunq; saluari desiderat neces-
se habet ipam querere adintricem.
Ab eo q̄ p̄ eam reedificatū est q̄ d̄ per eua-
fuerat dissipatum.
Ab immunitate peccati.
Ab eo q̄ in ipsa et per ipsam magnificat
dominus et laudatur

Ab eo q̄ fundata est exultatione vniuerse
terre.

Ab eo q̄ rectores animarū attribuunt
ei et eius gratie tam cōuersionē anima-
rū q̄ gloriā pprie conscientie.

A xenodoehijs et missoconijs .q̄ nos ho-
spitalia et infirmarias nominamus.

A templis ecclesijs et oratorijs.

A cenobijs et monasterijs.

Postea in eodem titulo sequuntur quinq̄gi-
taria que excellenter repiunt in hac ciui-
uitate .et a quibz ipsa comendatur .scz.

Ret.

Præul.

Populus.

Defensio.

Templa.

Domus.

Ler.

Fons.

Aqueductus.

Puteus.

Cisterna.

Canalis.

Flumina.

Piscine.

Fontes.

Uiuaria.

Stagna.

Pisces multimodi.

Fluxus maris atq; refluxus.

Portus

Hautgia.

Fenum.

Prata.

Uirentes herbe.

Pascua pinguis.

Arboris omne genus fructū facientis.

Oliue.

Uites.

Palme.

Ficus.

Punica mala.

Terra ferax.

Orti irrigui.

Valles nemorose.

Arborci montes.

Silue venatibus apte.

Saltus condens.

Volucrum genus omne.

Lacune gurgitibus plene.

Animalia pingua queq;

Terra metallorum.

Tabula

Ducis p̄iosa moneta.
 Electi lapides.
 Lapidine p̄iose.
 Agricole. vinitores. pecorū magistri
 Architecti.
 Mercatores.
 Medici.
 Omnimode species.
 Aromata.
 Medicinē.
 Omne genus vestis.
 Omnis subtilia terens.
 Varia castrū v̄ castellum. Ti. ij.
 Varia villa. Ti. iij.
 Varia turris. Ti. iij.
 Varia municio. Ti. v.
 Varia murus. Ti. vi.
 Varia nauis. Ti. vij.
 Varia archa noe. Ti. vij.

Incipit liber duo

decimus de orto concluso .cui sp̄sus com
pat mariā i cātic̄ habēs septē particlās.

Incipit particula p̄

ma de q̄nq̄gita p̄peratibz orti concluso cōue
nientibz marie.

Capitū. i.

Primus versus p̄tinet q̄tuor p̄prietates.

Ortus.
 Conclusus.
 Firmatus clauē.
 Seratus.

Ca. ij.

Secūdus versus cōtinet tres p̄prietates.

Et custoditus.
 Signatus.
 Discooperus.

Ca. iij.

Tercius vsus p̄tinet .iij. p̄prietates.

Conlitus.
 Excultus.
 Plantatus.
 Et agricolatus.

Ca. iij.

Quartus vsus cōtinet .iij. p̄prietates.

Et pastinatus.
 Fossus.
 Satus
 Areolatus.

Ca. v.

Quintus versus cōtinet .v. p̄prietates
Planus.

Et extensus.
 Secretus.
 Amenus.
 Et altus.

Ca. vi.

Sextus versus cōtinet quinq̄ p̄prietates.

Sanus.
 Aromaticus.
 Recreans.
 Bibulus.
 Siabundus.

Ca. vij.

Septimus versus p̄tinet .iij. p̄prietates.

Humidus.
 Irriguus
 Complutus.
 Rorificatus.

Ca. vij.

Octauus versus p̄tinet .iij. p̄prietates.

Distillans.
 Rorans.
 Feculosus.
 Siue vaporans.

Ca. ix.

Nonus versus cōtinet .iij. p̄prietates.

Densus.
 Et vmbrosus.
 Abscondens.
 Et latebrosus.

Ca. x.

Decimus versus cōtinet .iij. p̄prietates.

Dundus.
 Et mundans.
 Dirabilis.
 Inuiolatus.

Ca. xi.

Undecim^{us} versus cōtinet .iij. p̄prietates:

Securus.
 Stabilis.
 Fecundus.
 Deliciosus.

Ca. xij.

Duodecimus vsus cōtinet .v. p̄prietates.

Largus.
 Inerhaustus.
 Satians.
 Potansq̄.
 Jocosus.

Incipit sc̄da parti

cula orti concluso. in q̄ agit de delictabilibz
bus huius orti. et de areolis eius.

Primum et unum de marinis delectabilibus
fuit umbra refrigerans.

Secundum delectabile est lux temperate illuminans
Tertium delectabile. dicitur saepe et irrigatio fontium.

Quartum delectabile sunt boni odores.

Quintum delectabile spiritualibus oculis. viros
profectus. temperata lux visus non disgregans. flor
pulchritudo respectu iocundans. fulcumentum
diversitas appetitum excitans. et homini.

Sextum delectabile. dicitur et armonia volucrum

Septimum delectabile. suavis olentia aromati-
tum et herbarum. flor et fructuum. arborum et ra-

Decimum delectabile. gustus et sapor. Licitum.
potus fructuum. et dulcis potus fontium.

Nonum delectabile. tactus florum mollis et aromatis

Decimum delectabile. ad rorem nudis. Licitus.
pedibus deambulatio per hunc ortum

Undecimum delectabile. refectere super her-
bam virentem.

Incipit tertia par-

ricula orti conclusi. in qua agit de aromatibus
huius orti. et pauca sunt hic capitula.

Ca. i. sive Sermo. i.

Que est ista que ascendit per desertum sicut columna fu-
mi ex aromatibus mirre et thuris et unius-
versis pulveris pigmentarij?

Ca. ij. sive Sermo. ij.

Que est ista que ascendit de deserto delicie affluens
innixa super dilectum suum?

Incipit quarta parti-

cula orti conclusi in qua agit de floribus et
herbis huius orti.

Christus flos. Et habet septem usus Ca. i.

Primum usus continet quatuor proprietates floris.

Dundus.

Aromaticus.

Tenuis.

Tener.

Et speciosus.

Secundus usus continet quatuor proprietates floris

Locusus

Omnicolor.

Uernalis.

Lenis.

Aquosus.

Tertius usus continet quatuor proprietates floris.

Fructifer.

Inclinis.

Lenis.

Expositus.

Medicatus.

Quartus usus continet duas proprietates floris

Et delicatus.

Et habens matrem sine patre.

Quintus usus continet duas proprietates floris

Pascit apes.

Et eis eera cum melle ministrat.

Sextus usus continet duas proprietates floris.

Pneuma sacrum recipit.

Non visus spargit odorem.

Septimus usus continet tres proprietates floris.

Matrem non violat.

Caput ornat.

Templa venustat.

Christus flos capiti et liliis puallium. Ca. ij.

Maria flos Ca. ij.

Maria flos fere finem omnes proprietates flori

suo que est christus super in septem usibus assi-
gnatas. variat in ipsis usibus in ordine que
dam dictionum. et mutat quatuor vel quinque
dictionibus.

Primus usus continet quatuor proprietates.

Dundus.

Aromaticus.

Tenuis.

Tener.

Et speciosus.

Secundus usus continet quinque proprietates

Locusus.

Omnicolor.

Lenis.

Lenis.

Et medicatus.

Tertius versus continet quatuor proprietates

Fructifer.

Inclinis.

Recreans.

Subtilis.

Aquosus.

Quartus versus continet tres proprietates

Et delicatus.

Communis.

Rozificans.

Quintus usus continet duas proprietates.

Pascit apes.

Et eis eeram cum melle ministrat.

Sextus versus continet duas proprietates.

Matrem glorificat.

Non visus spargit odorem.

Septimus versus continet tres proprietates.

Pneuma sacrum recipit.

Caput ornat.

Templa venustat.

Tabula

Itē Maria coloris candidi

- Rubei
- Purpurei.
- Jacinctini.
- Aerei.
- Lividī.
- Crocei.
- Lazurini.
- Viridis
- Maria liliuz. Ca. iij.
- Maria rosa. Ca. v.
- Maria viola. Ca. vi.
- Maria erocus. Ca. vij.
- Maria solsequiū. Ca. viij.
- Maria iacintus. Ca. ix.

Dabit hic ortus flores liliū.

- Rose.
- Thiole
- Frumenti.
- Uue.
- Daligranati.
- Maria myrtus. Ca. x.
- Maria mandragora. Ca. xi.

Incipit quinta par

tacula orti ꝑ clusi. i q̄ agit de his q̄ i in
carnā tōe filiū dei a superiorē descēderūt i
orti ꝑ clusum. qz ab inferiori nihil potu
it subintrare.

- Christus sol. Ca. i.
- Christus verbū patris Ca. ij.
- Christus lux. Ca. iij.
- Christus splendor. Ca. iiii.
- Christus vent⁹. Spūscū vēr⁹. Ca. v.
- Christus ger. Ca. vi.
- Christus nix. Ca. vij.
- Christus imber. Ca. viij.
- Christus pluvia. Ca. ix.
- Christus vapor. Ca. x.
- Christus ignis. Ca. xi.
- Christ⁹ manna. Maria manna. Ca. xij.
- Christus mel. Ca. xij.
- Christus ros. Ca. xij.
- Christus angelus. Ca. xv.
- Christus ales. id est. avis. Ca. xvi.
- Christus apis. Ca. xvij.

Incipit sexta par

tacula orti ꝑ clusi. in q̄ agit de arborib⁹ q̄
solēt in ort⁹ nobilitib⁹ repiri. ⁊ de arborib⁹
etiā q̄ ort⁹ nō ꝑpetit. s; p̄nt sigre mariā.
Sapientia vitis. Maria vinis. Christus
vitis. Ecclesia vitis. Religio vitis. Fidel

anima vitis. Ca. i.

- Maria oliua. Christus oleū. Christus
fruct⁹ olec. Sapia oliua. Ecclesia olea.
- Iustus oliua. Ca. ij.
- Maria rubus. Ca. iij.
- Maria cedrus. Sapientia cedrus. Chris
tus cedrus. Doctores cedri. Ca. iij.
- Maria palma. Sapia palma. Christus
palma. Iustus palma. Ca. v.
- Maria cyppus. Ca. vi.
- Maria liban⁹. Christus liban⁹. Ca. vij.
- Sapia platan⁹. Maria platan⁹. Ca. viij.
- Maria cinnamomū. Ca. ix.
- Sapia mirrha. Maria mirrha. Ca. x.
- Maria storax. Ca. xi.
- Maria galbanus. Ca. xij.
- Maria vngula. Ca. xij.
- Maria gutta. Ca. xij.
- Maria balsamū. Christ⁹ balsamū. Ca. xv.
- Sapia therebin⁹. Christ⁹ therebinus.
- Maria therebin⁹. Iust⁹ therebin⁹. Ca.
- Maria arbor. Ca. xvij. l. xvi.
- Maria lignū. Christ⁹ lignū. Ca. xvij.
- Maria virgultū. Ca. xvij.
- Maria virgula. Ca. xx.
- Maria virga. Christ⁹ virga. Ca. xxi.
- Maria malusgnata ⁊ punica. Ca. xxij.
- Maria ficus. Ca. xxij.
- Maria amigdal⁹. Christ⁹ amigdal⁹. Ca.
- Maria mor⁹. Ca. xxv. l. xxij.
- Maria sycomor⁹. Ca. xxv.
- Maria abies. Ca. xxvij.
- Maria salic. Ca. xxvij.
- Maria oleaster. Ca. xxij.
- Maria pinus. Ca. xxx.
- Maria castanea. Ca. xxxi.
- Maria laurus. Ca. xxxij.
- Maria burus. Ca. xxxij.
- Maria vlmus. Ca. xxxij.

Incipit septia par

tacula orti ꝑ clusi. i q̄ agit de auib⁹
orti. q̄ p̄nt christū ⁊ mariā designare.
Christ⁹ nicticorax. Ca. i.
- Christ⁹ aq̄la. Maria aq̄la. Iohes aq̄la.
- Iustus aq̄la. Ca. ij.
- Prim⁹ sermo i natiuitate bte marie. Ca. iij.
- Scōs s̄mo i natiuitate bte marie. Ca. iij.
- Prim⁹ s̄mo i assūptōe bte marie. Ca. v.
- Scōs s̄mo i assūptōe bte marie. Ca. vi.

Finit tabula oīm tituloꝝ rubricaz
sue supscriptionū huius libri.

Tabula Alphabética

Tabula materiárum

huius libri sibi ordinem alphabeti.

Bies libro .xi.

a
 ti. vii. D. RR. li. rj. pericula. vi.
 capitulo. xxvij.
 Abigail. maria. li. ij. pti. i. causa. cxi.
 Ablutio. li. r. ti. iij. B. li. ij. p. v. c. rj. F.
 Abscondit maria. li. rj. pti. i. c. r. D.
 Actio. li. iij. ti. iij. S. vsq. L. Et ti. xxxij.
 Actina vita. li. rj. pti. i. c. rj. F.
 Adam primus. li. i. c. vi. D. li. iij. ti. r. D.
 Adam secundus. lib. i. c. vi. D. Li. iij. ti. r.
 Q. Li. rj. pti. i. c. i. E. Li. ij. pti. i. causa.
 xxxij. in fi. Li. iij. ti. r. iij. B.
 Adam nouus. lib. iij. parte. ij. prologia. r.
 J. Li. iij. ti. r. ij. U.
 Admirant angeli. li. rj. p. iij. ca. i. A. Et. c.
 ij. B.
 Adolefcentule. li. i. c. ij. F. Li. ij. pti. iij. ca.
 iij. B.
 Aduocatus. li. ij. p. i. causa. xxij.
 Aduocata. li. ij. parti. i. causa. xxij.
 Aer. li. rj. pti. v. ca. vi.
 Affectus. li. v. ti. r. ij. A.
 Ager. li. r. ij. ti. iij.
 Agnitio. li. vi. ti. i. ADJOT.
 Agricole. li. r. ti. i. alphabeto q̄rto. d. d.
 Ala. li. i. c. r. ij. J. Li. rj. p. v. ij. c. ij. A.
 Alabastr. li. c. ti. r. ij. D. D.
 Alas. li. rj. pti. v. ti. r. vi.
 Alta. li. iij. ti. viij.
 Altitudo. li. iij. ti. viij. Li. r. ti. iij. B.
 Aluens. li. r. ti. viij.
 Amari mare. li. i. c. ij. L. L. B. B.
 Amica. li. vi. ti. ij.
 Amicia. li. vi. ti. ij. E.
 Amica. li. rj. parti. v. ij. c. v. E.
 Amictus triplex. li. rj. p. v. ij. c. v. E.
 Amigdalu. li. rj. p. vi. c. xxxij. et. c. r. R.
 Amnis. li. r. ti. r. r. r.
 Amplexus. li. iij. ti. r. r. D.
 Amplexari. li. ij. pti. iij. c. viij.
 Ampulla. li. c. ti. r. ij. A. A.
 Anchora. li. r. ti. r. ij. D. S. S.
 Ancilla. li. iij. ti. i. D. vsq. D.
 Angelum esse. li. i. c. viij. E.
 Angelus. li. rj. parti. v. ti. r. r.
 Anhelitus. li. v. ti. r. i. D.
 Anna mater marie. li. rj. p. vi. c. xxij. D.

In fine.
 Anima p̄parare. li. i. c. viij. D.
 Anima vitis. li. rj. p. vi. c. i. B. D.
 Anima perit trahi. li. rj. pti. ij. R.
 Anima impugnat. li. rj. pti. iij. c. iij. L.
 Anima secularis. li. iij. p. ij. prologia. rj. P.
 Anima colorata. li. v. ti. r. ij. D.
 Anima placens deo. li. v. ti. r. ij. B.
 Animal imolandum. li. ij. p. v. c. rj. L.
 Animalia pingua. li. r. ti. i. alphabeto. iij. a a
 Antenna. li. r. ti. r. ij. D.
 Apis. li. rj. pti. v. c. r. r. ij.
 Apotheca. li. r. ti. r. vi.
 Aqua. li. r. ti. r. i.
 Aqua ablutōis. li. i. c. iij. R.
 Aqueductus. li. r. ti. r. v. Li. r. ti. i. alpha
 beto. iij. q.
 Aquila. li. rj. pti. v. ij. c. ij.
 Arbor. li. rj. pti. vi. c. r. r. ij.
 Arborē mōtes. li. r. ti. i. alphabeto. iij. a a
 Arborum p̄tectio. li. rj. pti. i. c. r. r. L.
 Archa. li. r. ti. i.
 Archirecti. li. r. ti. i. alphabeto. iij. d. d.
 Ardu. li. rj. p. v. ij. c. ij. L.
 Area. li. viij. ti. ij.
 Areola. li. v. ti. vi. S.
 Argillati. viij. ti. i. B. B.
 Argumenta p̄ra maria. lib. rj. par. v. ij. ca.
 iij. B.
 Arida. li. viij. ti. i. F. F.
 Arma expugnatōis. li. i. c. iij. y.
 Aromas. li. r. ti. i. alphabeto. iij. e. e.
 Aromatic. li. ij. pti. vi. F. Li. rj. p. iij. L.
 Ascendit maria. li. rj. par. iij. c. i. B.
 Ascendere. li. iij. p. ij. prologia. r. i. L.
 Ascendere in palmā. li. v. ti. r. ij. B.
 Ascensio. li. rj. p. v. ij. c. ij. L.
 Ascensiois gradus. li. rj. p. v. ij. c. ij. J.
 Assumptio. li. iij. p. ij. prologia. r. i. Li. r.
 ti. r. r. r. J.
 Astrocronia. lib. r. ti. r. v. ij. alphabeto ter
 cio B.
 Attractio. li. i. c. v. R.
 Attactus virilis. li. iij. p. i. E.
 Audicus. li. ij. p. ij. c. iij. Et p. iij. c. iij.
 Aue maria. li. i. c. i. ij. et. iij.
 Augmentat maria. li. rj. p. vi. c. xxx. in fi.
 Auis. li. rj. p. v. c. r. vi.
 Aues contemplatiui. li. rj. p. v. ij. c. ij. B.
 Aula. li. r. ti. r. r. v. ij.
 Aures marie. li. v. ti. viij.
 Aurora. li. v. ij. ti. viij.

Tabula alphabetica

Aurum. li. x. ti. ij. S. Et alphabeto. iij. f.
 Auster. li. xij. par. i. c. vi. Ibi Aromatic?

Alamū. Li. xii.

b parti. vi. ti. xv.
 Balncari. li. ij. p. v. c. xij. F.
 Barba radif. li. ij. p. v. c. xij. D.
 Basilus. li. xij. pti. i. c. xij. X. in fi.
 Bdelij. li. xij. p. v. c. xij. D. Li. vij. ti. i. B
 Beatis. li. ij. p. i. causa. xx. in fi.
 Beatus venter. li. ij. par. v. c. v. L
 Beatam me dicent. li. iij. ti. i.
 Bellator. li. iij. ti. xij. B
 Benedicta tu in mulieribz. li. i. c. vi.
 Benedictus fructus. li. i. c. vij.
 Benc dicio. li. i. c. vij. D. Li. ij. p. v. c. v.
 Benignitas marie. li. iij. ti. xij.
 Benignitas christi. li. xij. p. v. c. xij. A.
 Bestie. li. xij. p. i. c. x. B.
 Bethleem. li. xi. ti. i. alphabeto. iij. b
 Bethulia. li. xi. ti. i. alphabeto. iij. c
 Bethsayda. li. ix. ti. xvij. L
 Bibliotheca. li. x. ti. xvij.
 Botrus. li. xij. p. vi. c. i. D. E E
 Bona facit maria timētibz. li. ij. pti. iij. c.
 vij. B
 Bonū triplex habuit maria. li. i. c. i. D.
 Bona collata p maria. li. xij. p. vj. c. iij. D
 Brachia. li. ij. p. ij. c. xij. Et pti. iij. ca. vij.
 Et. li. v. ti. xvi.
 Butyrū. li. iij. ti. xij. y
 Bugus. li. xij. pti. vi. c. xxxij. et p. i. c. ix. B.

Adauerosus ef

c ficitur mortaliter peccās. lib. xij.
 particula. vij. c. ij. E.
 Caducrosus peccator. li. v. ti. ij.
 Calamus. li. iij. ti. xxxi. S.
 Calix. li. x. ti. xij. KK. Lib. xij. pti. i. c. xij.
 U. X.
 Caluitium. li. v. ti. iij. L
 Caminus. li. x. ti. xxxij.
 Campana pulsus. li. ij. p. v. c. xij. S.
 Campus. li. vij. ti. iij. Li. xij. p. iij. c. ij. L
 Canalis. li. ix. ti. xij. Li. xi. ti. i. alphabeto
 tercio r.
 Candelabrū. li. i. c. vij. D
 Candoz. li. v. ti. vij. E. Li. xij. p. v. c. x. B
 Candoz manuū. li. v. ti. xvij. F
 Cantatio. li. ij. pti. v. c. x.

Capparis. li. xij. pti. vi. c. xij. in sine.
 Capharnaū. li. xi. ti. i. alphabeto tercio. c.
 Capilli. li. v. ti. iij. Li. ij. p. v. c. xij. J
 Capree. li. v. ti. iij. E
 Caput. li. ij. p. iij. c. i. Li. v. ti. i. AA
 Carbdis. li. xi. ti. vij. b. in fi.
 Carina. li. xi. ti. vij. F. D. D. PP
 Carissima. li. vi. ti. iij.
 Caritas. li. ij. pti. ij. c. iij. Lib. iij. ti. xvij.
 Li. v. O
 Caritatis conditōes. li. xij. p. iij. c. ij. E
 Carmelus. li. v. ti. i. AA
 Caro christi. li. xij. pti. i. c. x. DE
 Caro christi dicit pallium. lib. xi. ti. ij. post
 principiū
 Caro christi dicitur nubes. li. xij. pti. i. ca.
 vij. k L
 Caro marie caruit. li. iij. p. i. A
 Caro marie fuit. li. iij. pti. i. K
 Castanea. li. xij. pti. vi. ti. xxxi.
 Castellum. lib. xi. ti. ij.
 Castris diffinit. li. iij. ti. ix. A
 Castitas. li. v. ti. xxi. B.
 Castitatis sex folia. li. xij. pti. iij. c. iij. D.
 Castrum. li. xi. ti. ij. Li. xij. p. v. c. xij. A.
 Cathedra. li. x. ti. xvij.
 Cause seruiendi marie. li. ij. pti. i.
 Cedar. li. v. ti. vij. J
 Cedua. li. xij. p. vi. c. iij. B
 Cedrus. li. xij. pti. vi. c. iij.
 Cella. li. x. ti. xv.
 Cellula. li. x. ti. xvij.
 Celebrans dignē. li. xij. p. i. c. xij. L
 Celitudo. li. iij. ti. xvij.
 Celum. li. vij. ti. i.
 Celum triplex. li. xij. pti. vj. c. v. B.
 Cena. li. ij. parti. vj. D.
 Cenobium vide in monasteriū.
 Cernella. li. xi. ti. iij. F.
 Cherubin. li. x. ti. xvij. J. Li. xij. pti. i. c. ix.
 E in sine.
 Cyathus. li. x. ti. xij. D D
 Cibaria. li. ij. p. i. causa. xxvi. B. D.
 Cibus. li. xij. pti. i. c. xij. E
 Cinnamomū. li. xij. pti. vi. c. ix.
 Cingulum. li. ij. pti. i. causa. xij. D.
 Cipressus. li. xij. parti. vi. c. vi.
 Circuino. li. xi. ti. iij. E
 Circū dare. li. iij. ti. xij. B
 Cisterna. li. ix. ti. xxxij. Li. xi. ti. i. alphabeto
 tercio. q.
 Civitas. li. xi. ti. i.
 Civitas refugij. li. ij. pti. i. causa. xxv. A

Clamor. li. ij. parti. ij. c. xix. A
 Claretum. li. xij. parti. c. xij. S
 Clava. li. xij. p. iij. c. iij. D.
 Clavis. li. xij. p. i. c. l. X. y
 Elementa. li. iij. ti. xij. F
 Clerici. li. iij. pte. ij. progatiua. xij. J
 Clibanus. li. x. ti. xxx.
 Clipei. li. xi. ti. iij. F
 Codes. li. x. ti. xli. Li. xi. ti. iij. E
 Cogitatio. li. ij. p. iij. c. vi. et. c. ix. A
 Cogitatio. li. v. ti. iij. A. Et. xi. x. B.
 Cogitatus. li. ij. p. iij. c. ix. D
 Cohabitatio pctōrū. li. xij. p. iij. c. iij. A
 Collis. li. viij. ti. vi.
 Colles angeli. li. i. c. v. F
 Colliriū. li. i. c. iij. E
 Collum. li. ij. p. ij. c. xi. Et li. v. ti. xij.
 Coloratio. li. v. ti. vij. p. tonum
 Color christi. libro. xij. p. iij. c. l. B
 Columba. li. v. ti. v. E. J
 Columna. li. x. ti. xxxi. F SS
 Come. li. v. ti. ij.
 Comes. li. ij. parti. i. causa. viij.
 Compassio. li. ij. parti. iij. c. xij.
 Compatiens. li. ij. parti. vi. Z
 Concaua vallis. li. viij. ti. vij
 Conceptio virginialis. li. i. c. vi. D
 Conceptio marie ostendit. li. xi. ti. viij.
 Conceptit maria. li. xij. p. ij. B
 Concipitur christus. li. xij. parti. iij. c. i. D. Z
 Concipit christus in vere. li. xij. p. iij. B
 Conceptus virginis. li. iij. ti. xij.
 Concha. li. ix. ti. xij.
 Concordia hoīs et angeli. li. i. c. i. E
 Concordia iudei et gentiū. li. i. c. l. D
 Concordia dei et hoīs. li. i. c. l. E
 Concupiscentia carnalis. li. v. ti. xxi. A
 Confessio. li. ij. parti. v. c. iij. Et li. xij. parti. vij.
 c. ij. E
 Confidentia. li. ij. p. iij. c. ij.
 Congratulatio. li. ij. p. iij. c. xij.
 Coniugati. li. v. ti. xx. L
 Cōseruabat maria. li. iij. ti. xxxi. D
 Conscientie tranquillitas. li. iij. ti. vi. L
 Consiliū. li. ij. parti. iij. c. v. L Et ca. ix. A
 Contemplatio. li. iij. ti. xxxv. Et li. v. P
 Contemplatiua vita. li. xi. ti. ij.
 Contemplatiōis materia. li. vi. ti. i. B
 Contritiōis modus. li. ij. parti. v. c. xij. Z
 Contritiō cor offerre. li. ij. parti. v. ca. xij. Z
 Connallis. li. viij. ti. vij. Li. xij. parti. iij. ca.
 ij. D.

Cōuersatio sancta. li. xij. parti. i. c. xij. D
 Conuūsiū. li. ij. parti. vj.
 Cor. li. ij. parti. ij. c. l. Et p. iij. c. xix.
 Corona. li. iij. pte. ij. progatiua. xij. Et lib.
 xij. parti. vi. c. xxxij.
 Coronatio. li. iij. pte. ij. progatiua. xij.
 Corpus. li. ij. parti. ij. c. ij.
 Correptio. li. ij. parti. vij. D. Li. xij. parti. iij.
 c. iij. D
 Corruptōe hic uiuif. li. iij. ti. xij. K
 Corruptōis radix. li. iij. ti. xij. K
 Corruptōis destructio. li. iij. ti. xij. Z
 Crater. li. x. ti. xij. E E
 Cratera. li. x. ti. xij. F F
 Creatio. li. iij. ti. iij. B
 Cremare. li. ij. parti. v. c. xij. D
 Crines. li. v. ti. v. B
 Crux. li. xij. parti. vij. c. ij. D Et parti. vi. c.
 xxi. Et. c. xxi. D
 Crux bugatur. li. xij. parti. i. c. ix. A in fine

Actilus. lib. xii.

D parti. vi. c. v. E
 Decolorare. li. v. ti. vij. J
 Decor. li. xij. parti. iij. c. i. J
 Decorticare. li. xij. parti. vi. c. xxi. in principio
 Et ca. xxi. J
 Defectus. li. iij. parti. i. L
 Defectus nostri septem. li. vi. ti. ix. B
 Deflorare. li. iij. p. i. F
 Delectabilia orti pclusi. li. xij. parti. ij.
 Delicie marie. li. xij. p. i. c. xi. in fine
 Demissio. libro. ij. parti. iij. c. l.
 Dentes signant filiū. li. xij. p. v. c. ij. E
 Dentes. li. ij. parti. ij. c. viij. Et li. v. ti. xij.
 Desertū. li. viij. ti. viij. Li. xij. parti. iij. L
 Deses. li. ij. parti. vi. D
 Descensus christi ad inferos. li. xij. parti. v. ca.
 v. B.
 Desideriū. li. ij. parti. iij. c. xvi.
 Desideriū dicit clamor. li. ij. parti. iij. c. xix. A
 De spū sancto cōceptus exponit. li. xij. parti. ij.
 A et B
 Desponsare. li. iij. parte. ij. progatiua. xij. D.
 Lib. vi. ti. vi. K
 Detractor. li. v. ti. viij. B
 Deus vbiq. li. i. c. v. B
 Deus diligitur tripliciter. li. xij. parti. iij. ca.
 iij. J
 Deuotio. li. ij. parti. vi. Z
 Deuotus. li. ij. parti. vi. Z

Tabula alphabetica

Diadema. li. iij. pte. ij. proguina. xij. K.
 Dies. li. vij. ti. xij.
 Digni. lib. v. ti. xvij. A
 Dignitas nominis marie. li. i. c. ij. A.
 Dignitas marie ostendit li. xi. ti. vij. L. i.
 c. v. A. L. i. iij. ti. iij. D.
 Dilexit maria. li. iij. ti. xvij.
 Dilectio. li. ij. pti. iij. c. iij.
 Dilectio pulcra. li. vi. ti. i. A
 Dilectio turpis. lib. vi. ti. i. B
 Diligēda est maria. li. ij. pti. iij. c. iij. J
 Diligūt adoleſcētule. li. i. c. ij. F. L. ij. par.
 iij. ca. iij. S.
 Dilibulum. li. vij. ti. ix.
 Discernere. li. v. ti. xij. B
 Discordia dei et hominis. li. i. c. i. B.
 Discordie q̄duplices. li. i. c. i. S
 Discretio. li. v. ti. ix. A
 Discretus. li. ij. pti. vi. P.
 Discus. li. x. ti. xij. JJ
 Dinitie. li. iij. ti. xxi.
 Doctrinam insuadere. li. ij. p. iij. c. ix.
 Dolor. li. iij. pte. ij. proguina. x. E
 Dominū marie. li. i. c. v. A
 Dominus tecum. lib. i. c. v.
 Donus saltus libani. li. i. c. iij. y. L. i. x. ti.
 xxxi. H H
 Domus triplex. li. ix. ti. xvij. E
 Domus sapientie. li. x. ti. xxxi.
 Domus in civitate. li. xi. ti. i. p.
 Donoꝝ spūſſancti differētia. lib. xij. pti. vi.
 ca. xxi. in fine
 Dorcas maria. li. ij. parti. i. causa. xij. A
 Dorſum. li. v. ti. xix.
 Draco In diebꝝ rogatōnū. lib. xij. pti. v. c.
 xij. J
 Dulcedo. li. iij. ti. xxxi.
 Dulcedo nominis marie. lib. i. c. ij. D
 Dulcis christꝝ in sacramento. li. i. c. vij. D
 Dulcis. li. iij. ti. xxxi.
 Duplicibꝝ vestiti. li. ij. pti. i. causa. xij. B.
 Dura maria. li. xij. pti. vi. c. xxxij.

Brietas. li. viii.

e titulo. i. D
 Ebur. li. x. ti. ij. E. Et ibide b. c. d
 Ecclesia paradifus. li. xij. p. i. c. xi.
 Ecclesia campus. li. xij. pti. iij. c. ij. E
 Ecclesie manus. li. v. ti. xvij. S
 Edes. libro. x. ti. xxxi. UU
 Egressus. li. iij. pte. ij. proguina. xij. D.
 Egredere. li. iij. pte. ij. proga. xij. P

Elephas. li. x. ti. ij. E
 Eloquentia. li. v. ti. xi. E
 Elucidatio. li. ij. pti. v. c. vij.
 Emissiones. li. xij. p. i. c. i. D. K.
 Enoforum. li. x. ti. xij. JJ.
 Erarium. li. x. ti. xix.
 Erinatꝝ. li. vij. ti. x. A
 Erubescētia. li. v. ti. iij.
 Etas marie. li. xi. ti. ij. Jbi. Aliter.
 Eva virgo. li. i. c. vi. D
 Eufrates. li. ix. ti. iij. J
 Euilath. lib. vij. ti. i. B. L. i. xij. pti. vi. ca.
 xxi. P.
 Eucharistia p manna signat. lib. xij. pti. v.
 c. xij. B.
 Eucharistia sumēs debet esse dispositus.
 libro. xij. par. v. c. xij. E
 Eucharistie susceptio dulcis. li. i. c. vij. K
 Excellens. li. i. c. iij. F
 Excellentia. li. iij. ti. iij.
 Excellētia nois marie. li. i. c. ij. D E
 Exemplū de devoto servitio marie. li. ij. p.
 iij. ca. xvij. D
 Exemplare. li. iij. ti. iij. S
 Extirpare. li. ij. p. iij. c. vij.
 Exquirere. li. ij. p. iij. e. iij. E

Scies. libro. v.

f ti. vij. Libro. xij. p. iij. c. i. F
 Fama. libro. xi. ti. i. L
 Farum. i. turris. li. xi. ti. iij. D
 Fasciculus mirrhe. li. iij. ti. xvij. Z
 Fauꝝ lib. iij. ti. xij. FF. Et ti. xxxi. F. L.
 bro. xij. p. i. c. xij. F
 Fecunditas ventris. li. v. ti. i. S
 Fecūda sine corrupōe. li. iij. p. ij. proga. ij.
 Fecundus. li. xij. p. i. c. xi.
 Fecunditas vaginalis. li. iij. ti. xij. L. i. iij.
 pte. ij. proguina. i. L
 Femen. li. v. ti. xxij.
 Fenestra. li. x. ti. xxxi. L. i. p. i. c. xxx. B
 Fenū. li. xi. ti. i. alfabero tercio y
 Fercula. li. ij. p. vij. L. L. i. xij. p. i. c. xij. D
 Ferculum. li. x. ti. iij.
 Femens. li. ij. pti. vi. D
 Festiuitas. li. ij. p. v. c. xij. E
 Festinantia. li. i. c. v. D
 Festum. li. ij. pti. v. c. xij. R
 Festum eternitatis. li. ij. pti. cula. vij.
 Ficus. li. xi. ti. i. alfabero tercio y. L. i. xij.
 p. vi. c. xxxij. L. i. ij. pti. vij. K
 Fides. lib. ij. pti. iij. c. i. Et lib. iij. ti. xv. Et

Materia huius libri

libro. v. ti. l. **D**
Filia. li. vi. ti. v.
Fili⁹ icarnat⁹ sol⁹. li. xij. pti. v. c. ij. **A** r **B**
Firmamentū. li. vij. ti. ij.
Flāma. li. v. ti. v. **F**
Fletus. li. ij. pti. ij. c. xv. **L** i. xij. p. i. c. vij.
Flos. li. xij. p. iij. c. i. ij. ij.
Flumen. lib. ix. ti. ij. **L** i. xi. ti. i. alphabeto
tercio r.
Flumina. li. xi. ti. i. alphabeto. iij. r.
Fluvius. li. ix. ti. iij.
Fluxus maris. li. xi. ti. i. t.
Fomes. li. iij. pte. i. **B**
Fons. lib. i. c. iij. **B** **L** i. ix. ti. i. **L** i. xi. ti. i.
p. **L** i. xij. pti. i. c. vij. **I** b. **I** rriguus
Fons misericordie. li. iij. ti. xij. **L** R
Fontes. li. xi. ti. i. s
Fornax. li. r. ti. xxvi.
Fortitudo. li. xij. pti. vi. c. xi. **A** **L** i. v. ti.
xij. **B**.
Fragmen. libro. v. ti. vi. **B**
Frigidus. li. ij. p. vi. **D**.
Frons. li. v. ti. iij.
Fructus. li. i. c. vij. **L** i. ij. p. vij. **J**
Fumus. li. ij. pti. vi. c. xij. **P**
Furnus. li. r. ti. xxij.
Fundamentū. li. xi. ti. i. **L**. **E** t ti. iij. **A**

Albanus. lib. xii.

G pti. vi. c. xij.
Bazophilatū. libro. x. ti. xvij.
Bemtus. li. ij. p. iij. c. xv
Bene. libro. v. ti. vi.
Generatio christi eterna. li. xij. parti. vi. ca.
xxi. **A** **A**.
Generatores. li. iij. ti. i. **A**
Generator. li. iij. ti. xij. **D**
Generositas. li. xij. p. vi. c. xxi. **E** **E**
Genezum. lib. r. ti. xx.
Genua. li. ij. pti. iij. c. xi.
Geon. li. ix. ti. iij. **D**
Germen. lib. i. c. vij. **L**
Gladus. li. ij. pte. ij. progatiua. r. **A**
Gloria. li. iij. ti. vi. **L** i. ij. p. ij. proga. xi. **E**
Gloria mūdana. lib. xij. pti. vij. ca. v. **D**
Glorificatio corporis. li. iij. ti. vi. **F**
Gratia triplex. li. i. ca. iij. **A**
Gratiositas. li. iij. ti. vi. **B**
Gratie plenitudo. li. i. c. iij. **F**
Gratie sitis. li. xij. pti. i. ca. vi. in fine
Gratia plena. libro. i. c. iij.

Gratiarū actio. li. ij. p. v. c. xi.
Gradus. li. r. ti. ij. **L** **L**. **Z** **Z** **i**
Grādis. li. r. ti. ij. **P**. **L** i. xij. p. vij. c. iij. **A**
Grauamen. li. ij. pte. ij. progatiua. iij.
Grauida. li. ij. pte. ij. progatiua. iij.
Gressus. li. ij. pti. ij. c. xx.
Gubernator. li. xi. ti. v. ij. **D**
Guerra. li. i. ca. i. **B** **B**
Gustus. li. ij. pti. iij. c. v.
Gutta. lib. xij. pti. vi. ti. xij.
Guttur. li. ij. pti. ij. c. **E** t li. v. ti. xij.

Abitatio. Libro

H r. ti. xij. **L** i. xi. ti. iij. **E**
Hanus. libro. xij. pti. vi. c. xxi. **Y**.
Hebreus. li. ij. pti. vi. **L**
Herbe virētes. li. xi. ti. i. alphabeto. iij. v.
Hereditas. li. i. c. vij. **E**. **L** i. iij. ti. xxvi. **D**
Hermon. li. xij. p. v. c. xij. **A**. **L** i. ij. pte. ij.
progatiua. r. ij. **D**
Heretici. lib. iij. pte. ij. progatiua. xij. **E**.
Hereses de natiuitate marie. li. xij. pti. vi.
ca. xxi. **L** **L**
Hiericho. li. xi. ti. i. c.
Hierusalem. lib. xi. ti. i. **U** **U**
Hilaris. li. ij. pti. vi. **X**
Hinnū. li. v. ti. xvij. **H**
Holocaustum. li. ij. pti. v. **J**
Honestas cōuersatōis. li. v. ti. l. **R**
Honestus. li. ij. pti. vi. **X**
Honorificata. li. iij. ti. vij. **A**
Honorificencia. li. iij. ti. vij.
Hūanitas christi. li. ij. pte. ij. proga. xij. **L**
Humanitas exaltata. li. iij. ti. vi. **B**
Humeri. li. ij. pti. iij. ca. vi. **E** t li. v. ti. xv.
Humilitatio. li. ij. p. ij. c. vij. **L** i. iij. ti. i. **J**
Hūilitas. li. iij. ti. i. **X**.
Humilitas duplex. li. v. ti. xvij. **B**
Humilis. li. ij. pti. vi. **D**
Humus. li. vij. i. ti. **E** **E**

Onis Libro. xi.

I ti. vi. **B**. **E** t li. xij. pti. v. c. xi.
Illibata. li. iij. ti. ix. **J**
Illuminans. lib. i. c. iij. **E**.
Illuminata. lib. i. c. iij. **L**
Illuminatrix. li. i. c. iij. **D**
Imber. li. xij. p. v. c. vij.
Imago christi. li. xij. pti. ij. **A**
Imago marie. li. xij. pti. vi. c. xvij. **E**

Tabula alphabetica

Imagines marie. li. ij. pti. iij. c. viij. par. iij.
 ca. i. et. xi.
 Immolatio. li. ij. pti. v. ca. xij. Z
 Impetrare. li. ij. parti. v. c. iij. F
 Impetrandi potentia. li. i. ca. vi. Z
 Imperare. li. ij. parti. i. causa. xix.
 Incarnatio. li. xij. pti. v. c. xij. B. Et pti.
 i. c. vij. A.
 Inclinationo. li. ij. pti. iij. c. i.
 Incomoda virginitatis. li. iij. et. ix. F
 Incompozare. li. xij. parti. vij. c. ij. D
 Inebriari christi. li. xij. pti. i. c. xij. D
 Infantia libro. iij. ti. xij. y
 Infirmitas nature duplex. li. xij. pti. ij. B
 Inimica sup dilecti. libro. xij. pti. iij. c. ij. A.
 Institor. li. xi. et. vij. Z
 Intencio cordis. li. ij. pti. iij. c. xix.
 Intenciois rectitudo. li. v. et. xxij. A
 Intra christus. li. xi. et. ij. ad fine pmi folij.
 Intuitus mentis. li. ij. pti. iij. c. xi.
 Investigatio. li. ij. pti. v. c. vi.
 Inviolatus. libro. xij. pti. i. c. x. S.
 Jordanis. li. ix. et. iij. K. et. iij. B
 Josaphat. Li. ij. parti. iij. c. i.
 Joseph. li. xij. pti. vij. c. v. E. Li. v. et. i. X
 Irriguum duplex. li. xij. pti. i. c. vij.
 Israhel interceptatur. li. xij. pti. vij. et. ij. B
 Irutare. li. xi. et. ij. folio. cccij.
 Iude. li. x. et. ij. RR. Li. xij. pti. vi. c. xxx.
 Iuge seruitiij. li. ij. pti. c. xvij.
 Julianus apostata. li. xij. pti. i. c. xij. X. i. fi.
 Juntura feminij. lib. ij. par. ij. c. xvij.
 Justicia. li. iij. et. xvij.
 Justicia nostra. li. xij. pti. vij. c. ij. J
 Justus. li. ij. pti. vi. S. Li. xij. p. v. c. xxx.

Libia Li. ii. parti

cula. ij. c. vi. Li. v. et. x.
 Labium. li. ix. et. xvi.
 Lac. li. ij. par. vij. Z. Li. xij. parti. i. ca. xij
 B. Li. iij. et. xij. SS
 Lachis. li. xi. et. i. e
 Lacus. libro. ix. et. x.
 Lacune. li. xi. et. i. aa
 Lambec. li. xij. pti. vij. c. ij. D
 Lapis angularis. li. i. c. i. D
 Lapidis electi. li. xi. et. i. cc
 Lapidine ptiolse. li. xi. et. i. cc
 Lapis. li. x. et. vij. D
 Lapis ptiolus. li. x. et. vij. E. et. xi. et. ij. AA
 Largitas. li. iij. c. xxij. Li. xij. pti. i. c. xij.

B. Et pti. vij. c. iij. E.
 Latebrosus. li. xij. parti. i. c. ix. D.
 Later. li. x. et. ij. f. g.
 Later. libro. ix. et. xi. xxi.
 Laurus. libro. xij. pti. vi. ca. xxxij.
 Laudatio. li. ij. pti. v. c. i.
 Lans. libro. ij. pti. v. ca. i.
 Lechitus. li. x. et. xij. SS
 Lectulus. li. x. et. x.
 Lenticula. li. x. et. xij. D. H
 Leones. li. iij. pti. ij. p. rogatiua. xij. E
 Leo. li. x. et. ij. D. H
 Lepus penitens. li. vij. et. x. B
 Letania. lib. ij. pti. v. c. ij. E
 Leuculi. li. x. et. ij. D. D
 Lex ignea. li. xij. parti. vij. c. iij. E
 Lex. libro. xi. et. i. P
 Libanus. li. xij. pti. vi. c. vij.
 Liber generatiois iesu christi. li. xij. pti. vij.
 cap. iij. per totum.
 Liber vite. li. xij. pti. vij. c. iij. D
 Liber a culpa. li. ij. p. ij. p. rogatiua. iij. D.
 Libido. li. iij. pti. ij. p. rogatiua. iij. B
 Lignum. li. xij. pti. vi. c. xvij.
 Lignum scientie. li. xij. parti. vi. c. xvij. F.
 Lignum vite. li. xij. pti. vi. c. xvij. K. Lib.
 ij. parti. i. causa. xx.
 Lilium. li. xij. pti. iij. c. ij. D. Et. c. iij. Et
 parti. v. c. xij. A
 Limus. libro. vij. et. i. SS
 Lingua. li. ij. pti. ij. ca. ix. Et. li. iij. et. xxi.
 S. Et. li. v. et. xi. E
 Locus. li. x. et. xxi.
 Lucifer. li. i. ca. iij. D. Et. li. vij. et. vij.
 Lumbi. li. ij. pti. ij. c. xvij. Et. pti. iij. c. x.
 Luna. li. vij. et. iij. Et. li. xij. pti. vij. c. v. D.
 Lux. li. vij. et. xi.
 Luxuriosi. li. iij. pti. ij. p. rogatiua. xij. F.

Aceratio carnis

m libro. ij. pti. v. c. xij. P
 Magnificatio. li. ij. pti. v. c. ix.
 Magnificencia. li. iij. et. vi. B
 Magnitudo. lib. iij. et. vij.
 Magnum. libro. iij. et. i. R
 Malus granata. li. xij. pti. vi. c. xxij. Li. ij
 parti. vij. R
 Mala punica. li. v. et. vi. B
 Malus. li. xi. et. vij. D. RR
 Mamille. libro. ij. par. iij. c. ix.
 Mandragora. li. xij. pti. iij. c. xi.

Materiatū huius libri

Dane. li. viij. ti. r.
Danne pprietates. li. xij. p. v. c. xij. p. totū.
Danna q̄nto tpe iudei p̄mederunt. li. xij.
pti. v. c. xij. B
Dan^o. li. ij. pti. ij. ca. xij. Et pti. iij. ti. vij.
Et li. v. ti. xxij. B. Et li. p. ti. ij. JJ
Dare. li. i. c. iij. DD
Dare amarum. li. i. c. iij. LL. SS. NN
Dare rubrum. li. i. c. iij. NN
Dare fusile. li. i. c. iij. JJ
Daria ante p̄ceptum filij peccare potuit
Li. xij. pti. vi. c. xxi. A
Darie dignitas. li. xij. pti. v. c. xij. A
Daris stella. li. i. c. iij. F
Dartyr. li. iij. pte. ij. p̄rogatiua. r.
Dasticare. lib. v. ti. vi. A
Dater. li. vi. ti. i.
Dater sapientie. li. ij. pti. i. causa. xxvij. A.
Dater dei. lib. iij. pte. ij. p̄rogatiua. vi.
Dater misicor die. li. iij. ti. xxij. B
Daternitas. li. iij. ti. vi. D
Dateria contemplatiōis. li. vi. ti. i. B
Darrimonij. li. vi. ti. i. C
Darrimonij bona. li. vi. ti. vi. D
Darucina stella. li. i. c. iij. A
Dediatrix maria. li. ij. pti. i. causa. xvi.
Dedicamentū curatiōis. li. i. c. iij. F
Dedici. li. xi. ti. i. ce
Dedicine. li. xi. ti. i. ce. Li. xij. p. i. c. vij. B
Dedicus. li. xij. pti. i. c. vij. B
Deditatio. li. ij. p. iij. c. r.
Dedium triplex. li. xij. pti. vi. c. xvij. E
Del. li. iij. ti. xij. y
Demoria. lib. ij. pti. iij. c. r.
Dercatores. li. xi. ti. i. dd
Detallorū terra. li. xi. ti. i. bb
Dirabil' christ^o. li. i. c. vij. U. Lib. xij. p.
i. ca. r. B
Dirabilia i' carnate facta. li. iij. ti. xij. F
Diriba. li. xij. p. vi. c. r. Et p. iij. c. i. L
Dirnus. li. xij. par. iij. c. r.
Diseria humana. li. x. ti. xxi. AA
Disericordia. li. iij. ti. xxi.
Disericordie eternitas. li. iij. ti. vi. K
Disse tres in natali dñi. lib. xij. pti. vi. ca.
rri. BB
Dissocomiū. li. xi. ti. i. alfabeto tercio m.
Doderus. lib. ij. pti. vi. R
Dolluit maria. li. vi. ti. r. A
Donasteriū. li. xi. ti. i. alfabeto. iij. m
Doneta p̄ciosa. li. xi. ti. i. bb
Donet maria. li. xij. pti. vij. c. iij. D

Donle. li. v. ti. xij. E
Dontes arborci. li. xi. ti. i. alpha. iij. aa
Dontes angeli. li. i. c. v. F
Dontes p̄iarche et pp̄bete. li. i. c. v. B
Dons. li. vij. ti. v.
Dors. li. iij. pte. i. J
Dorus. li. xij. pti. vi. c. xxx.
Dulier. li. i. c. vi. D
Dulier bona. li. vi. ti. ix.
Dulier fornis. li. vi. ti. ix. J
Dulieres signātes maria. li. iij. ti. xix. E
Duudus. li. ij. pti. vi. B
Dulerū. li. x. ti. xij. LL
Dunio. li. xi. ti. v.
Durus. li. xi. ti. vi.
Dustum. lib. xij. pti. i. c. xij. P

Asci de virgie.

n Libro. i. c. vi. D. Et li. vi. ti. vi. K.
Asci christuz de vtro qz sexu. lib.
iij. ti. xij. D
Asus. li. ij. p. ij. c. v. Et li. v. ti. ix.
Asatoria. li. ix. ti. xvij.
Asiuitas marie. li. xi. ti. vij.
Asiuitas duplex. li. xij. pti. vi. c. xxi. AA.
LL
Asiuitas xpi dignitas. li. iij. ti. xij. NN
Auclerus. li. xi. ti. vij. D
Aunigia. lib. xi. ti. i. v
Aunis. li. xi. ti. vij.
Aunis institoris. li. i. c. iij. T. Et lib. xi. ti.
vij. A T
Auta. li. xi. ti. vij. D
Azarei. li. xij. pti. vi. c. xxi. FF
Azareth. li. xi. ti. i. a
Azula. li. xij. pti. i. c. vij. D
Azociatio. li. iij. ti. i. D
Azemus. li. xi. ti. i. alfabeto. iij. z
Azid^o. li. x. ti. xij. Et li. xij. p. v. c. ij. LD
Azir. li. xij. pti. v. c. vij.
Azomen. li. iij. ti. i. T
Azouitas. li. iij. ti. xij. D
Azoum. li. iij. ti. xij. D
Azubula. li. xij. p. i. c. vij. B.
Azubes. li. vij. ti. xij. Et li. xij. p. i. c. vij. R

Bedientia Lib.

o ij. parti. iij. c. v. Et li. iij. pte. ij. p̄ro
gatina. i. E
Obediente rectitudo. li. v. ti. vij. A

Tabula alphabetica

- Obliviscenda non est maria. libro. ij. par-
 ticula. iij. ca. xiiij.
 Obumbzare. libro. xij. parti. i. ca. ix. L. Et
 pri. ij. A
 Oculi christi acuti. li. xij. pri. vij. n. ij. B
 Oculi dñi. li. ij. pri. iij. c. vij. A
 Oculos figentes in solem. libro. xij. pri. vij.
 c. ij. E.
 Oculus. li. ij. pri. ij. ca. iij. Et par. iij. ca. ij.
 Et lib. v. n. v.
 Odoz. li. iij. n. xxvi. L
 Odoz oratio. li. v. n. xi. D
 Odozes marie. li. xij. pri. ij. K
 Offerre cor frini. li. ij. pri. v. c. xij. L
 Olcaster. li. xij. parti. vi. n. xxix.
 Olcum. li. i. c. ij. Et lib. iij. n. xxij. D. Lib.
 xij. pri. vi. c. ij. B
 Olfans. li. ij. pri. iij. c. iij.
 Oliua. li. iij. n. xxij. D. Et lib. xi. n. i. x. Et
 li. xij. pri. vi. ca. ij.
 Omnipotentia. li. iij. n. xxx.
 Opera misericordie. libro. iij. n. iij. S. Et
 n. xxiiij.
 Opa nostra. li. xij. parti. vij. c. ij. J
 Opari. lib. ij. pri. iij. c. vij.
 Opina pars eligif. li. iij. n. xij. E
 Opus seruile. libro. ij. pri. v. c. xij. J
 Oratio. lib. ij. pri. v. ca. iij.
 Oratio anfelmi ad virginē. li. ij. p. v. c. iij. E
 Orationis iteratio phibetur. li. i. c. vij. D
 Orationis intentio xl vox. libro. ij. par. iij.
 cap. xix. A.
 Oratio impetratio. li. iij. n. vi. J.
 Orans mariam. li. i. c. vij. E
 Orare. vid e in salutare
 Orantem maria rē. li. i. c. vij. D
 Orizon. li. vij. n. vi.
 Orti irrigui. li. xi. n. i. z
 Orti delusi ppetates. lib. xij. pri. i.
 Os. lib. ij. p. ij. c. vij. Et li. v. n. xi.
 Osculum marie. li. iij. n. xxvi. S
 Osculum reconciliatiois. li. v. n. xi. A
 Palma. lib. xij. pri. vi. ca. v.
 Panis refectois. li. i. ca. iij. Z
 Patice. li. x. n. xxxi. P
 Parietine. libro. xij. parti. vij. c. i.
 Parnure. lib. iij. n. xiiij. L.
 Partus virginus. lib. iij. n. xiiij.
 Partus. lib. iij. parte. ij. prologia. iij. E.
 Li. xij. pri. i. c. xij. D
 Paruli omi mor. li. vij. n. r. E
 Pasqua. li. vij. n. iij. B. Li. xi. n. i. x
 Pascere. li. xij. p. vij. c. ij. D. Et. c. v. A
 Pastinare. Impinguare. lib. xij. n. i. ca.
 iij. in principio.
 Passio. li. iij. pte. ij. prologia. r. D
 Patiens. li. ij. pri. vi. U
 Pauptas. libro. iij. n. xx. Et lib. xij. p. iij.
 cap. ij. B
 Peccare non potuit maria. lib. iij. pte. ij. p
 rogata. vij.
 Peccatum. li. iij. parte. i. D
 Peccatum inducit septē penas. Li. xi. n.
 vij. Z. in fine
 Peccator inueterat. li. xij. pri. vij. c. ij. i. li.
 Peccator anthonomasice dicit. Li. xij. n.
 i. c. xij. X. in fine
 Pctōzū cobabitatio. li. xij. p. iij. c. iij. H.
 Pedes. lib. ij. pri. ij. c. xix. Et parti. iij. ca.
 xij. Et li. v. n. xxij.
 Pelles salomonis. li. v. n. vij. K
 Peluis. li. x. n. xij. D
 Penitens. li. vij. n. r. B
 Penitentie meros. li. v. n. v. E
 Penitere. li. v. n. vij. D
 Penitentie cor. lib. ij. pri. v. c. xij. D
 Penitere nolentes. li. ij. pri. i. ca. xiiij. A
 Penitennia. li. xij. pri. vi. c. xvi. in fine.
 Penitentia torcular. li. xij. p. vi. c. i. L L
 Penitentia nauis. li. xi. n. vij. P P
 Petra. li. vij. n. x.
 Petre. li. xij. pri. vij. c. ij. E
 Phiala. lib. x. n. xij. K K.
 Phison. li. ix. n. ij. B
 Picturare animas. li. v. n. vij. D
 Pieras. li. iij. n. xij.
 Pigmentarij pulueres. li. xij. p. iij. c. i. D
 Pigmentarij. li. xij. pri. iij. c. i. F
 Pigmentarij. lib. v. n. vi. F.
 Pincerna. li. xij. pri. i. c. xij. D
 Pinus. li. xij. pri. vi. c. xxx.
 Pisces. lib. xi. n. i. r
 Piscina. li. ix. n. xxij. Et li. xi. n. i. r.
 Pistinum. li. x. n. xiiij.

Patientia duplex

- p Libro. v. n. vi. E
 Patientie bona. li. ij. p. vij. P
 Pacificus. li. ij. pri. vi. Z
 Palacium. libro. x. n. xxvij.
 Palanum. lib. xij. pri. v. c. ij. E
 Pallium. lib. xi. n. ij. post principiu. Et li.
 xij. parti. vij. c. v. E

Materiarū huius libri

Pius. libro. ij. pti. vi. R
 Piria. libro. c. ti. xij. H
 Platanus. lib. xij. pti. vi. ca. viij.
 Platee. li. xi. ti. i. g
 Plenitudo. li. i. c. iij. F. Et. c. vij. D.
 Pluuia. li. xij. pti. v. ca. ix.
 Pomum pines. lib. xij. pti. vi. c. xxx.
 Populi. li. xi. ti. i. o
 Porphireo. li. xi. ti. i. ce.
 Porra. li. x. ti. xxxvij.
 Portare. li. v. ti. xv. A
 Porticus. li. x. ti. xxxvij.
 Portus. libro. xi. ti. i. t. Et. ti. iij. D
 Porens. lib. iij. ti. i. S
 Potentia. li. iij. ti. i. S
 Potestas plenaria. li. iij. ti. vi. D
 Prarum. libro. xi. ti. i. v
 Preciositas. li. iij. ti. v. Et. li. vi. ti. ix. D
 Precium. lib. vi. ti. ix. D. Et. li. iij. ti. v. A
 Preciū redemptōis. li. i. c. iij. D.
 Preda. lib. ij. p. i. causa. xvi. B.
 Predicatio. li. ij. pti. v. c. vij.
 Predicatores. li. v. ti. xxi. D.
 Premiū remuneratōis. li. i. c. iij. Z
 Prerogative marie. lib. iij. parte. ij.
 Presidium. libro. xi. ti. iij. E
 Presul. li. xi. ti. i. u.
 Primiceria. li. iij. pte. ij. prerogativa. i.
 Princeps. li. vi. ti. xij.
 Privilegiata marie uirgital. li. iij. ti. ix. R
 Probatica piscina. li. ix. ti. xxij. A
 Propiciatorij. li. x. ti. xxxvi.
 Propinare. li. xij. pti. i. ca. xij. P.
 Propugnacula. li. xi. ti. iij. F
 Proza. li. xi. ti. vij. E. DD
 Protectio arborū. li. xij. pti. i. c. ix. E
 Proregere. lib. ij. p. i. causa. xxiij.
 Prudentia. libro. iij. ti. xix. Et. lib. xij. pti.
 vi. c. xij.
 Prudentissima uirginū. li. iij. ti. xxij. D.
 Prudens. li. iij. ti. xix. F
 Pruina. li. xij. pti. v. c. xij. E
 Puritas. li. iij. parte. i. E
 Puerpera. Libro. iij. parte. ij. prerogativa
 quarta.
 Pulera. li. v. ti. i. A. Et. libro. xij. particla
 vij. c. vi.
 Pulcritudo. libro. v. per totū.
 Pulcritudo christi. lib. vi. ti. i. H. Lib. xij.
 parti. iij. c. i. F
 Pulcritudo spiritualis marie. Li. v. A

Pulcritudo christi duplex. Libro. xij. p.
 iij. c. i. F. B. D. J
 Pulcritudo corporalis marie. Libro. v.
 ti. i. F.
 Pulcritudo membrorū marie. libro. v. ti.
 v. vsq. ad. xxij.
 Pugnare. li. ij. par. iij. c. vij.
 Pulli cornorum. libro. xij. parti. v. c. xij.
 J. in fine.
 Pulliaquile. Libro. xij. par. vij. c. ij. E
 Punica mala. libro. xi. ti. i. alfabeto ter
 cio. y.
 Pupilla. li. ij. parti. i. causa. ix.
 Puppis. li. xi. ti. vij. B. DD
 Puritas. li. iij. ti. x.
 Putens. libro. ix. ti. ij. Et. li. xi. ti. i. q

Madratūra Li

q bro. xi. ti. i. LL. Et. ti. iij. E
 Quotidianū semitū. Li. ij. parti.
 iij. ca. xvij.
 Querere saluatorem. li. i. c. v. P
 Quis. libro. vi. ti. ix. R

Apere Lib. xii.

r particula. vij. cap. ij. D
 Rapina. Li. xij. pti. vij. c. ij. D.
 Ratis. li. xi. ti. vij. F
 Rebellio. li. iij. parte. i. E
 Recedere. li. ij. pti. iij. c. xvij. B
 Reconciliari. li. ij. pti. iij. c. xvij.
 Recreans. libro. xij. pti. i. c. vi.
 Rectus. li. ij. parti. vi. D
 Rectitudo. li. xi. ti. iij. B. Libro. xij. pti.
 vi. ca. xxx.
 Refluxus maris. li. xi. ti. i. t
 Regina. li. vi. ti. xij.
 Regina misericordie. li. iij. ti. xxij. B.
 Regina saba. li. vi. ti. xij. D
 Religiosi. Libro. iij. parte. ij. prerogativa
 xij. J.
 Religio castellum. li. xi. ti. ij. folio scdo.
 Religio solitudo. li. xij. pti. i. c. ix. B
 Religio uitis. Libro. xij. parti. vi. cap. i.
 BB.
 Remus. libro. xi. ti. vij. P
 Requies domini. libro. c. ti. xi.
 Resperit christ. libro. xij. pti. vij. c. ij. B
 Resperit hūilitatem. li. iij. ti. i. D

Tabula alphabetica

Renerentia. lib. ij. pti. iij. ca. vi.
 Rex. li. xi. ti. i. n
 Rinoceros. li. vi. ti. g. B
 Ros. li. xij. pti. v. c. xiiij.
 Rosa. libro. xij. parti. iij. ca. v.
 Rosa in hiericho. li. iij. pte. ij. proga. r. D
 Rubor. li. v. ti. vij. L B
 Rubus. libro. xij. pti. vi. c. iij.

Accus Lib. xii.

I particla. vij. c. v. L
 Sacrarium. li. x. ti. xxxv.
 Sacramentū altaris p manna significat.
 libro. xij. pti. v. c. xij. B
 Sacramenti dulcedo. li. i. c. vij. Z
 Sacramenti multiplex commendatio. lib. i.
 cap. vij. F
 Sacre scripture mod⁹ loqndi. li. xij. p. vi.
 ca. xxi. J
 Sacrificiū triplex. li. ij. p. v. c. xij. Q
 Sacculus pecunie. li. i. c. iij. Q
 Sagacitas. li. v. ti. ix. L
 Salem. libro. xi. ti. i. ZZ
 Salinum. li. x. ti. xij. JJ
 Salix. li. xij. pti. vi. c. xxvij.
 Salus condensi. lib. xi. ti. i. aa
 Salurauda est maria. li. i. c. vij.
 Saluatio virginis grāam impetrat. libro
 i. ca. vij. B
 Salutatio. videmulta lib. i. c. vij.
 Saluatozem q̄erc. lib. i. c. v. P
 Sancta sanctor. li. x. ti. xxxiij.
 Sanctificatio. li. iij. ti. xxvij. Li. iij. p. i. A
 Sctorum vigilie. li. ij. pti. v. c. xij. F
 Sanctorum. li. iij. ti. i. Z
 Sanctitas. li. iij. ti. xxvij. B. Et ti. vi. B.
 Sancti. libro. iij. ti. v. B
 Sapientia. li. iij. ti. xxxi.
 Sapientes philosophi. lib. iij. parte. ij. p.
 rogatiua. xij. L
 Sapientie plenitudo. li. i. c. vij. Q
 Sata simile. li. i. c. iij. U
 Scabellum. libro. x. ti. ix.
 Scala iacob. li. x. ti. xl.
 Sceptū ioseph. li. xij. pti. vi. ca. xxi. J
 Scientie plenitudo. li. i. c. vij. Q
 Scilla. li. xi. ti. vij. a
 Sciphus. lib. x. ti. xij. ZZ
 Scribere in libro. li. xij. p. vij. c. iij. A D
 Scripta in maria. li. xij. pti. vij. E.
 Scutella. li. x. ti. xij. JJ

Secretum. li. iij. ti. xij. R
 Securus. li. xij. pti. i. c. xi.
 Sedes. libro. x. ti. vij.
 Sedere. li. i. c. vij. J
 Sella. li. x. ti. v.
 Seminare. li. ij. pti. iij. c. vij. ad finem
 Sentina. li. xi. ti. vij. P P
 Septem verba marie. li. iij. ti. xxxi. A
 Sequenda a nobis. li. i. c. vi. L
 Serpens triplex mundi. li. xij. pti. vi. c. i. X
 Seruum. lib. xij. pti. iij. c. i. Z
 Seruendum marie. li. ij. pti. i. p. totū.
 Seruitiū q̄ridianū. li. ij. p. iij. c. xvij.
 Serui marie p̄pctates. li. ij. p. vi. p. totum
 Seruile opus. lib. ij. p. v. c. xij. J
 Serhim. li. x. ti. i. E
 Sicomorus. li. xij. p. vi. c. xxxi.
 Sidus. li. vij. ti. v.
 Sifon. li. x. ti. xij. D D
 Sigillum. li. xij. pti. vij. c. iij. B
 Signum. li. vij. ti. i. J. Et li. x. ti. xxxij. S.
 Li. iij. ti. xij. S
 Siler christus. li. xij. pti. vi. c. xxi. D
 Silue. li. xi. ti. i. aa.
 Simplex. li. ij. p. vi. Z
 Simplicitas. li. iij. ti. ij.
 Sinson. li. ij. pti. i. causa. xij. D
 Sion. li. xi. ti. i. ZZ
 Sirene. li. xi. ti. vij. a
 Sirtes. li. xi. ti. vij. a
 Sitis grām. li. xij. p. i. c. vi. in fine
 Situla. li. ix. ti. ix. Li. x. ti. xij. JJ
 Societas triplex. li. i. c. v. L
 Sodales christi. li. v. ti. xvij. F
 Sol. li. vij. ti. ij. Et li. x. ti. xxxi. D. Et li.
 xij. p. v. c. i. Et pti. vij. c. v. D
 Solenizatio. li. ij. p. v. c. xij.
 Solitudo. li. i. c. vi. L. Et li. vij. ti. ix. Li
 bro. x. ti. xv.
 Sollicitudo. li. x. ti. vij. E
 Solum. li. x. ti. iij.
 Solsequium. li. xij. pti. c. vij.
 Solum. lib. vij. ti. i. EE
 Sonat quis. li. vi. ti. ix. K
 Soror. li. vi. ti. ij. Li. v. ti. xvij. F
 Species. li. v. ti. i. K
 Species christi. li. xij. parti. iij. c. i. F
 Spēs oimode. li. xi. ti. i. ce. Li. xij. p. iij. c.
 Li. J.
 Speciosus. li. vi. ti. i. A.
 Speciositas. li. v. ti. i. K
 Speculatio. libro. xi. ti. iij. D
 Speculum. li. xij. parti. v. c. f. L.

Speculum triplex. li. xij. pti. v. c. r.
Sperandum in christo. li. vi. ti. i. S. Li.
 xij. parti. iij. c. i. p.
Sperare. li. ij. pti. iij. c. vij. A
Spes. li. ij. pti. iij. c. iij. Li. iij. ti. xvi. Li.
 vi. ti. i. E. R.
Spūsanctus supucnet in te multiplicat
erponit. libro. xij. pti. ij. A
Spūsanctus. li. xij. p. vi. c. xxi. S S
Spine triplīces. li. xij. p. iij. c. iij. L
Splendor. li. xij. p. v. c. iij.
Spongia sub vellere pphendit. li. xij. p. v.
 ca. ij. F
Sponsa. li. vi. ti. vi.
Stabat in pra crucem maria. libro. iij. ti.
 xvij. O O
Stabilis. li. xij. p. i. c. xi.
Stagnum. li. ix. ti. vij.
Statura. li. ij. p. ij. c. xxi.
Status triplex mulierū. li. i. c. vi. S
Status hominis. li. xij. p. i. c. r. E.
Stella. li. i. c. iij. F. Li. xij. p. vij. c. v. F
Stella marj. li. i. c. iij. F. Li. iij. ti. xxi. S
Stella triplex. lib. i. c. iij. D.
Stella matucina. lib. i. ca. iij. A.
Sterilitas. li. iij. pti. i. D
Stimulus. li. xij. pti. vi. c. xxi. y.
Storax. li. xij. pti. vi. ti. xi.
Studiosus. li. ij. pti. vi. F.
Studiositas benigna. li. iij. ti. vi. L.
Suauitas. li. iij. ti. xxi.
Subtilitas. li. iij. ti. xxiij.
Subsannatio. li. v. ti. ix. D. in fine.
Supercalatio. li. ij. p. v. c. ij.
Suspirium. li. ij. pti. ij. ca. xv.
Sustentat maria. li. xij. pti. vi. ti. xxxij.

Abernaculus. li

bro. x. titulo. xxx.
Taciturnitas. li. iij. ti. xxxij.
Taciturnus. li. ij. pti. vi. A.
Tactus. li. ij. p. iij. c. vij.
Tectum. li. x. ti. xxxi. D.
Tecum dominus. libro. i. c. v.
Tellus. li. vij. ti. i. EE
Templum. lib. x. ti. xxxij. Li. xi. ti. i. o
Tpancia. li. xij. pti. vi. c. xij. Li. v. ti. xxxij. B
Tener christus. li. xij. pti. iij. c. i. E
Tenuis christus. lib. xij. pti. iij. c. i. D
Terebinthus. li. xij. pti. vi. ti. xxi.
Terra virgo. libro. i. c. vi. D

Terra. libro. vij. c. i.
Terra metallozū. li. xi. ti. i. bb
Terra quadrupler. li. xij. p. vi. c. xxi. S.
Terra ferax. li. xi. ti. i. c. y
Terribile nomen maria. li. i. c. ij. D
Thalamus. libro. x. ti. xxx.
Thanis. lib. xi. ti. i. d.
Thesaurus. li. iij. ti. xxi.
Thesauraria maria. li. ij. pti. i. ca. xxxij.
Thronus. li. x. ti. ij.
Tigris. libro. ix. ti. iij. D
Timor. li. ij. parti. iij. c. vij.
Timor pulcer. li. vi. ti. i. E
Timoratio. libro. iij. ti. iij.
Timētes deū vel maria. li. ij. p. iij. c. vij. B
Torcular penitētia. lib. xij. p. vi. c. i. LL
Tornatilis. li. v. ti. xvij. B
Tornatura. li. v. ti. xvij. B
Torrens. libro. ix. ti. v.
Trames. li. ix. ti. xvij.
Tranquillitas cōscientie. li. iij. ti. vi. E.
Transite ad me oēs. Li. xij. p. vij. c. iij. A.
Transitus q̄duplex. li. xij. p. vij. c. iij. B.
Tribunal. li. x. ti. vi.
Triclinium. li. x. ti. xxxi.
Trinitas. li. i. c. iij. U
Trinitatis figura. li. xij. pti. v. c. i. E.
Tunicę duplices christi. libro. xij. pti. v. c.
 ix. Ibi. Maria vellus.
Turbatois cause. lib. iij. ti. xi.
Turris. li. xi. ti. iij. Li. v. ti. ix. E

Acuitas. Li. iij.

v. parte. i. D
Uallis. libro. vij. ti. vij.
Ualles nemorose. li. xi. ti. i. z.
Uapor. li. xij. pti. v. ti. x.
Uas. libro. x. ti. xij.
Uas misericordie. li. iij. ti. xxxij. B
Uas speciale dei. libro. x. ti. xij.
Uera. lib. ij. pti. ij. c. xij. Et parti. iij. ca.
 ix. Lib. v. ti. xvij. Li. xij. pti. i. c. xij. S.
Ue triplex. li. i. c. i. D. D.
Uelum. libro. xi. ti. vij. D
Uellus. li. xij. pti. v. ti. ix.
Uena. lib. ix. ti. xx.
Ueni. li. xij. pti. vij. c. vi.
Uenite. lib. i. ca. iij. Z.
Uenter. li. ij. parti. ij. c. xv. Et parti. v. ca. v.
 E. Et lib. v. ti. xx.
Uentus. li. xij. pti. v. ca. v.

Tabula alphabetica

Verax. li. ij. parti. vi. **B**
Verba marie septem. li. iij. ti. xxxi. **A**
Verba marie dulcia. lib. xij. p. vij. c. iij. **E**
Verba marie. li. v. ti. xij. **A**
Verbū dei ad dire. li. xij. p. vij. c. v. **A**
Verbum caro factum. li. xij. pti. v. c. ij. **D**
Verbum patris. li. xij. pti. v. ti. ij. **A**
Verecūdia. li. iij. ti. xi.
Verecunduo. li. ij. pti. vi. **X**
Veritas. li. v. **A**. Li. ij. pti. vi. **B**
Vestimēta. li. ij. pti. iij. c. vij.
Vest. li. ij. pti. i. cā. xij. **L**. Li. xi. ti. ij. p^o pti.
Vestes induunt. lib. ij. pti. v. c. xij. **S**
Vestes variant p solenitate. li. ij. pti. i. cā. xij. **E**
Vestiti duplicib. lib. ij. pti. i. cā. xij. **B**
Vitia ad salutē. li. vi. ti. i. y
Victoria triplex. li. iij. pti. ij. pti. xij. **E**
Videre p intelligere In plogo lib. i. **A**
Vidua. li. vi. ti. vij.
Vigilie festozū. li. ij. pti. v. c. xij. **F**
Villa. li. xi. ti. iij. et ti. i. y
Villicus. li. xi. ti. iij.
Vinea. li. xij. pti. vi. ti. i. **L**. Li. xi. ti. i. p
Vinitoros. li. xi. ti. i. dd
Vinum. li. ij. pti. vij. **H**. **B**. Lib. xij. pti. i. c. xij. **H**. **P**. Li. i. cā. v. **D**
Viola. li. xij. pti. iij. c. vi.
Vir. li. iij. ti. xij. **A**
Virago. li. vi. ti. xi.
Virentes herbe. li. xi. ti. i. y
Virga. li. xij. pti. vi. c. xxi.
Virga moysi et aaron. li. xij. pti. vi. c. xxi. **K**
Virginal' secunditas. li. iij. ti. xij.
Virgines triplices. li. xij. pti. iij. c. iij. **K**
Virginitatis incōmoda. li. iij. ti. ix. **F**
Virginitas pūlegiata. li. iij. ti. ix. **K**
Virgo virginū. li. iij. ti. ix. **B**
Virginitas quasi viroz genitus
Virgineus cōceptus. li. iij. ti. xij.
Virgineus partus. li. iij. ti. xij.
Virginitas. li. iij. ti. ix. li. v. **D**. Li. iij. par
te. ij. pti. xij. **A**
Virgo et mater. li. iij. pti. ij. pti. xij. v.
Virgula. li. xij. p. iij. c. i. **E**. Et pti. vi. c. xx
Virgultū. li. xij. pti. vi. ti. xix.
Virtutes. li. iij. pti. ij. pti. xij. Lib. iij. p
totum
Virtutes. li. xij. p. iij. c. i. **E**
Virtutes principales marie. li. i. c. vi. **B**
Virtus dei triplex. li. xij. p. vi. c. xxi. **T**
Virtutum densitas. li. xij. pti. i. c. ix. **A**
Virtutum pfectio. li. i. c. vij. **P**

Viscus. li. xij. p. vi. c. xxi. **Y**
Vita angelica. li. i. c. vij. **E**
Vita triplex. li. vi. ti. i. **X**
Vitra. li. v. ti. x. **A**
Vitis. li. xi. ti. i. x. **L**. xij. p. i. c. xij. **D**. z p.
vi. ca. i.
Vivarium. li. xi. ti. i. t
Vligo. li. xij. pti. vi. c. xxxij.
Vlinus. li. xij. p. vi. ti. xxxij.
Umbilicus. li. ij. pti. ij. c. xvi. Et li. v. ti. xxi
Umbra. li. xij. p. i. pti. ix. **E**. Et p. ij. **K**
Umbra fecit passio christi. li. i. c. vij. **B**
Unguenta. li. xij. p. i. **K**. **L**
Ungues. li. ij. p. v. c. xij. **J**
Ungula. li. xij. p. vi. c. xij.
Unio. li. i. c. v. **E**
Uniones quattuor. li. i. c. v. **L**
Unio diversaz naturarū. li. i. c. vij. **S**
Unio divinat' et hūanitat'. li. xij. p. i. c. p. **E**
Uolare. li. xij. p. vij. c. ij. **E**
Volucrū genus omne. li. xi. ti. i. aa
Voluntas christi. li. i. c. vij. y
Votum. li. iij. pti. ij. pti. xij. **A**. **D**. **F**
Vor orōis. li. ij. pti. iij. c. xix. **A**
Urbs. li. xi. ti. i. **E**. **E**. n.
Urceus. li. x. ti. xij. **L**
Uter. li. x. ti. xij. **L**
Uter^o. li. ij. p. v. c. v. **J**. Li. xij. pti. i. c. p. **B**.
Li. iij. ti. xij. **B**
Utero habere. li. iij. ti. xij. **D**
Utilitas. li. xi. ti. i. **L**
Uultus. li. ij. pti. iij. c. i. Li. v. ti. vij. **E**
Uua. li. ij. par. vij. **K**
Uxor. li. vi. ti. vij.

pūs relectus z

pōtatus. li. xij. pti. i. c. rn. **S**
Zenodochū. li. xi. ti. i. apbabeto
tercio. m

Acheus Li. xii.

3 particla. vi. c. xxi.
Zelans. li. ij. pti. vi. pti. v.
Zelus. lib. xi. ti. ij. post principū capitulū.
Li. v. ti. xxi. **E**

Finis Tabula alphabetica
materiaū huius libri.

Matetiarū huius libri

Sermones specia

liter applicabiles.

- Tempore paschali de sanctis. Ego sum viciis
vera. quere de vire. li. xij. pti. vi. c. i.
- De sancta cruce. libro. xij. par. vi. c. xvij.
- De quocumq; sancto generalis sermo. lib.
xij. pti. vj. c. ij. D.
- De ascensione domini. li. xij. p. vj. c. ij. B.
- De corpore christi. lib. xij. parti. v. ca. xij. p
totum.
- De sumptione eucharistie. li. xij. p. v. ca. xij
- De sumptione eucharistie. li. i. c. vij. D.
- Dominica scda post octa. penthecostes. li.
ij. parti. vij. D.
- De visitatione marie. li. viij. ti. v.
- De visitatione marie. li. i. c. vi
- Dñica octava. de villico. li. xi. ti. iij.
- De assumptione marie. li. ij. pti. i. causa. xvij.
Libro. xi. ti. ij. Lib. vi. ti. xij. D. Li. r.
ti. i. Li. xij. pti. vi. c. v. Li. xij. pti. vij. ca. v
et. vi.
- De natiuitate marie. li. xij. pti. vi. c. xxi. Et
pti. vij. c. iij.
- Dñica decimasexta. Si licet sabbato cura
re. vbi potest dici de solennizatione sabbati
et festo. li. ij. pti. v. c. xij. L. et R.
- Dominica decimasextima vbi agit de di
lectione primi. li. iij. ti. xvij. RR
- De conceptione. lib. iij. pti. i. Potest etiā di
cere de conceptu virgineo actiuo. lib. iij.
ti. xij.
- De natiuitate christi. de partu virgineo. li
bro. iij. ti. xij.
- De eadem. quō recuperatū est p partū virgi
nis quicquid pditū fuit p peccatū eius. lib.
iij. ti. xij. J.
- De natiuitate christi q; oportebat christus
nasci de virgine. li. i. c. vi. A.
- De natiuitate christi. li. xij. p. vi. c. xxi. AA
- De natiuitate dñi. q; verbū caro factum ē.
li. xij. pti. v. ca. ij. A
- De sancto Johāne euāgelista. li. xij. pti. vij.
ca. ij. B
- Dñica infra octauam natiuitatis dñi. O,
maria cōseruabat omnia verba rē. lib. iij.
ti. xxi.
- De epiphania. de muneribus regū oblati.
lib. iij. ti. xx. B. Lib. i. c. v. P.
- Dñica infra octauā epiphanie. Fili qd feci
sti nobis sic rē. li. iij. ti. xxi. DD

Dominica prima post octauā epiphanie. de
mutatione aquę in vinū. Li. iij. ti. xxi. B. B
Lib. i. ca. v. O.

Dominica septuagesime. lib. xij. pti. vi. c. i.
per totū B. B.

De dedicatione ecclesie. li. xij. pti. vi. ca. xvi.
Li. xi. ti. i. L. thema. Uidi ciuitatē san
ctā iherosolimē rē. lib. xi. ti. i. UU. yy.

Finit Tabula sermonū spe
cialiter applicabilū.

Præfatio

Præfatio actoris in librū de laudibus

beate Marie virginis.

Orta prudēs lector et acquiesce

n obsecro his que tibi dicuntur sum ad honorē dei et beatissime mris ei. Libri isti septē p ceteris: etiā rudib; et parū sciolis: reddūt intelligibilē. et capaces eos efficiūt quādam obscuror. Prīmū est ipius scripture material' ppositio. videlicet q scriptus est ad vnaz colūmā ob grā multaz distinctōnū: que specialit' quasi quāda diligunt libertatez.

Secūm: q singule sentētie et auctoritates distincte sunt ab inuicē p grossas literas capitales: q scz maneris iā fere ex toto a modernis scriptorib; ignoratur.

Tercū: q a capitib; lineaz more poeticoz vsuū incipiūt vnuerse distinctōnū particule. qz iuxta philosophū. animo meli' distincta seruant. Quartū q quāda liber materiā fere totā repire ē sub capitulo suo. ne lectorē optreat qsi currere in incertū. Quintū: q pperates diuersaz rez nō p totū librū: sed ī multis locis pmo enumerāt: quōz p̄saze: quōz p̄ vsus: et postea digerūt eū p̄cordātis suis fm ordinē p̄libatū. Sicut videre ē manifestissime. vi. p̄cula libri scđi. Sextū ē q plures et̄imologie vocabuloz fortū ibi apposite sūt. Nā cognita p̄us grammatica: solet facili' dulcedo theologica subtrare. Septimū: q vbiq; appositū m' p̄cordātias fortes: aut eas exposim' aut edocum' q̄b; locis seu capitul' de beat' repiri. Si q̄s igit' hūc libz trāscribere voluerit vtilit' honeste. seq̄tur modis oib; modū scripture ei'. Alioqn si v' ad duas colūnas. v' absq; lineolis et tractulis distinctiōnūculaz p̄sumpserit opari: ita miserime statim corūpet tot' liber. et ipi' intelligibilitas depibit. q p̄ hōie viuente ad p̄stinā honestatē v' facilitates nūq; de cetero reuertet. et ita nō tm̄ sibi: s; et toti mūdo iuriabit q̄ p̄mus extiterit actor huiusmodi corruptele. Unde nec exēplaria mea cōmittere alicui volū: nisi p̄mo mihi p̄cauis; de sinceritate libri modis omnib; p̄seruāda.

l Liber iste qui intitulat' de laudib; beate marie distinct' ē et partit' i duodecim lib: os partiales.

In primo exponit angelica salutatio delata ad mariā. et habz. viij. capitula.

In secundo distinguit quō maria seruiuit nobis in filio de singul' mēbris et sensibus suis. et habz septē particulas.

Prima assignat. xl. causas q̄e seruendū est marie in p̄senti.

Secūda quō maria seruiuit nobis de singul' mēbris suis in filio suo. nec vnq; cessat nobis benefacere ex eisdem.

Particla Tercia quomodo debeat ei seruire cor humanū.

Quarta quomodo debeat ei seruire singula mēbra n̄ra: et singuli sensus nostri

Quinta quō debeamus ei seruire de ore voce et labijs nostris.

Sexta cuiusmodi p̄perates necessarie sint his q̄ volunt ei seruire ad b̄nplacitū suū

Septia agit d̄ festo trinitat' ad qd̄ hō p̄ ipam redit et ad qd̄ itroducimur p̄ eādē.

In tercio libro assignant' primo dignitates et p̄rogative carnis virginēe. et duodecim specialia p̄uilegia eius.

In quarto agitur de virtutib; et p̄minentijs eius.

In quinto de vtraz pulcritudine eius.

In sexto de vocabulis v' appellatōib; eius. Mater. amica. soror. carissima. filia. spōsa. Uxor. seu vidua. mlier bona. virgo. virago. Princeps. regina. p̄imas. ancilla. ministra.

In septimo quō designat' p̄ quedā celestia et supiora. Celum. firmamen. sol. luna et sydius. orison. Lucifer. aurora. dilu. mane. lux. dies.

In octauo de terra et his que ad terrā p̄tinet q̄b; ipa figurat'. Terra. solū. tellus.

Prologus primus

humus. arida. lim⁹. et argil. Area. campus. ager. mons. collis. caua. vallis. Desertum. solitudo. petra. pasara. pratium.

In nouo de receptaculo aquarum quibus potest figurari. Fons. puteus. flumen. fluuius. torrens. aqua stagnans. Alueus. et situla. lacus. hydra. concha. canalis. Trames. aqueductus. labium. piscina. narario. i. natatoria. Amnis. vena. latex. cisterna.

In decimo de edificijs quibus ipsa figurat in biblia. Archa. thronus. solium. ferculum. sella. tribunal. Sedes. et cathedra. curia. lectica. scabellum. Lectulus. et reges. habitatio. cellula. nidus. Cella. et apotheca. gazophil. bibliotheca. Erari. geneze. locus. horrea. Pistrinum. furnus. clibanus. fornax. caninum. Aula. rabna cilium. thalamus. domus.

In undecimo de munitionibus et nauigijs. Urbs. ciuitas. castellum. villa. turris. munitio. murus. nauis. picula maris. archa noe.

In duodecimo quae appellatur ortus conclusus. et habet iste ortus septem particulas.

Prima agit de proprietatibus orti conclusi: quae quinquaginta sunt. et tenet. cii. versus. et quilibet versus habet per uno capitulo.

Secunda de delectabilibus orti conclusi. et arboribus eius.

Tercia de aromatibus.

Particula

Quarta de floribus et herbis orti conclusi.

Quinta de his quae in incarnatione filij a superiori descendunt in ortum conclusum.

Sexta de diuersitate arborum orti conclusi.

Septima de arboribus orti conclusi.

In nomine patris et filij et spiritus sancti Amen.

Prologus primus scriptoris in libro de laudibus beate marie.

Diuersis christi fidelibus in

spectus oculo simplici presens opusculum: scriptor eius illius eterne gustus dulcedinis: quam sacra viscera marie virginis mundo famelico perfuderit. Si cimbalis bene sonantibus presumptis addere sonitum tunc inabili fracti: statim collidet suauitas armonica quae se dulciter antea resonabat. Et filij: si attentauerit marie laudibus impolitum quicquid adhaerere: quam laudat pariter astra

matutina. et cui inbilat omnes filij dei. primo scio ne forte laus mea plura derogatio. quam laudis cumulo videat. Scio enim quod ineffabilis est laus eius. nec ad eam poterit homo viuens etiam si loquatur angelorum linguis et hominum. vel si plene celeste nouerit idioma. quam maior est omni laude. Hanc enim gloriam sibi retinuit supernus artifex cuius ego mater opus est speciale. nec alteri daturus est eam. Quare de maria per prophetam dicit. Secretum meum mihi. Propter hoc etiam de eius specie toties replicat spiritus in canticis. absque eo quod later intransce. soli primum creatori: sed nulli cognitum creature. Nam quanta sit marie species quae dedit specie solus nonit. Licet autem non ignorauerim beatam virginem ex altari accedente homine ad cor altissimi. complacuit tamen de eius laudibus saltem modicum quod elucidare ad presens. et regere me caritate eius et magnitudine promissionum. Qui elucidat me inquit vitam eternam habebunt. Si vero querat. unde mihi tanta presumptio. quod appropinquauerim quodammodo ponere os in celum. cum ipsa sit in cuius laudibus omnis lingua balbutit. uiuit dominus ecce causa. Dolestabar nimis et gresserebam quod nullus doctorum vita et literis ad hoc idoneus marie testimonia velut spicas triticas per agros scripture colligisset: et quasi per fasciculos. i. capitula colligasset. quasi non audissent illud prophetam: Beati qui seruant testimonia eius. Cuius eius veteris acerno tritici comparat. et quod per montem galilaad figurat. Cum vero non essem tam profundus sensus ut scire scripturas sacras exponere. ne spado uiderer desolatas virginem. i. scripturam sacram non secundas. apum prudentiam placuit imitari. quae studiosa sedulitas ad fauos officiosos iudicium potest colligere mel et ceram. Suggesterunt autem mihi materiam moderni doctores et antiqui theologi biblia uediante. de quorum putis extrahi laticem nouellas plantulas educant. de quibus

Scriptor
lector

Prologus secundus

nū similia panē pposui corda famelica pfirmantē. de quoz racemis ex p̄lli calicē cō
templatōis mira dulcedicē debzātē. Duplex autē p̄ncipal' fruct' ex inspectōe p̄
scntis opis deuoto lectori p̄ dei grāz poterit puenire. p̄spicacior scz illuminatio itel/
lectus. z uehementior inflāmano affect'. in cōgnitiōe z dilectōne s̄gis gliose. vt
ad intellectū cōgnitiō. ad affectū dilectio referat. Poterūt etiā min' capaciu scz
suis erudiri si rumiauerint sindētes uigulā. poterūt studia magis subniliū si sup̄ciliū
dimiserint saltē p̄ occasiōne puebi ad maiora. Hoc lucz q̄druplex de labore nico
p̄ncipalitē inq̄rebā. totū recipiōcās ad honorē sancte theotocos. q̄ cum filio dicit.
Quicūq; honorificauerit me glorificabo cū. q̄ autē p̄uenit me erūt ignobiles. Si
s̄o q̄spia iudicauerit me indiscretū p̄cordānas apponēdo. scire debz qz fere q̄cqd
antiq̄ dixerūt de sapiētia diuina. moderni exponūt de matre sapiētie. cui cū sapiē
tia tā mltiplex ē unio. qz cū uniuoca sit generatio. q̄si anpharice sapiētia noīatur.
Qz si respēdar de multiloq̄o. respōdebo qz plix loq̄ de dulci maria valde dul
cis erat materia. Et qz mihi vacabat et bonū erat hic esse. diuini p̄placebat. tam
dulcia rumiare. Enūero si capacitati simpliciū q̄nū causa scribere ceperā fecisset
obicē b̄culloquū meū. dign' extitissan fraudari p̄mūo q̄o dei genitrix nō obfai
rātib; s; elucidātib; se p̄promittit. Dis ḡ de causis vsurpauī mihi cotis officii.
q̄ ferrū p̄ualer acunū reddere cū sit inutilis ad secandū.

Prologus secundus

Actū est iohāni sancto theologo

p̄mo apocalipsis. Qd̄ video scribe i libro. z mitte septē ecclesijs. In
loco et mltis alijs videre ponit p̄ itelligere. Quia sicut carnali oca
lo corpalia p̄pendunt. sic spūali q̄ est intellect' spūalia discernūtur.
Dicat ḡ Qd̄ vides. i. i. intelligi. Scribe. Qd̄ cū dicit cito trāsīt. qd̄ s̄o scribinur
diuini p̄secrat. Scribe. qm̄ mltō longi' p̄t attingere scriptura q̄ s̄bū. Scri
be. hne deleri possit p̄ obliuionē. qd̄ ad futuroz eruditōez necesse ē p̄manere. In
libro. cordis nū ne tradas obliuioi qd̄ tibi reuelatū est ad v̄litate alioz. In li
bro. lecti cordis tui vt exēplo b̄tē s̄ginis inq̄ntū. poteris fias armariū. scripturaz.
Lu. ij. Maria p̄suabat oīa s̄ba hcc. p̄ferēs i corde suo. In libro. i. in cordib;
auditorū. vt q̄ audierint recolāt. z ad meliora recolēda p̄ficiāt. In libro. i. in p̄
gameno. vt qd̄ intelligis referuet ad instructōez suūroz. Propē s̄ dicitū est Isa.
xxx. In libro diligēter exara illud. et erit i die nouissimo i testimoniū vsq; i ueter
nū. Eccl. xxxix. Cōsiliat' sum z cogitanti. z scripta diuisi. Sedq; . Et mitte septē
ecclesijs. i. i. ecclesie vniuersali replete grā sepiiformi. Attēdēs igit ego sensu pau
p̄ et modic' nō solū iohi p̄cepisse vocē d̄nica vt ea scriberet que videbat. sed z vni
uersis eruditijs i sacra pagina. feci qd̄ ponū. z plures nomlas p̄nētes ad laudes
virginis. q̄s mltō tpe studio se coaceruauerā diligēter ordiaui. p̄siderās qz modici
p̄suissent. si sine ordie ranāssissent. Dalui siq̄dem cū mihi deessent coccus z iacin
tus. bisus z purpura. s̄ pilis capraz deuotus offerre. q̄ s̄ p̄ceptū legi in p̄spectu
dei v̄l ipi' beate s̄ginis vacū' apparere. Timēdū est enī put dicit ambrosio. ue
sicut de omni s̄bo ocioso reddituri sunt homies ratōez. sic de ocioso silēnio. distri
cto iudici satisfacere teneant. qd̄ p̄ncipaliter s̄ sapiētib; credo intelligendū. Et ali
us qd̄dā. Ne d̄ne. tacentib; de te. Cū s̄o sciēter in s̄ opusculo nihil serupulosuz re
liq̄rim. sed intellectui min' subniliū put meli' ponū p̄planauerim vniuersa. ne v̄l
istū possint i aliq̄ d̄niare. v̄l illi q̄ lucē appellāt tenebras audeāt obtrectare. Hoc
solū vereor. me p̄secnis omimoda cū diligētia libell'. scriptozū vicio d̄p̄rauerur.
Et quia rogans ab amicis meis tā monachis q̄ monialib; de ordine cisterci
ensiu. q̄ specialia affectu familiarī solēt virgini gloriose. non put debui sed put po
tui p̄secut' sum laudes eius. ab ip̄o ordine supplex exposulo. et ab omib; quib;
placuerit labor meus. vt a matre misericordie mihi miserrimo p̄ctōri. suis orōib;
veniā postulēt delictoz. Romē s̄o meū malui subtrahere. ne tractat' forte vilescer
ret. cognito tractatore.

Folium ij

a 2

Ad honore z gloriã dei omnipotētis

incipit liber primus de laudibus beate marie.

De eo q̄ dicit̄ in salutarōe angelica. Ave maria. Capitulu primu.

II

De maria gratia plēa dñs

tecū: benedicta tu in mulierib⁹. et bñdict⁹ fruct⁹ v̄tris ni.
 Tres salutarōes celebriores ceteris i euāgelio repim⁹. Pr̄a
 est gabriel ar changeli ad mariã. Lu. i. Sc̄da marie ad eliza
 beth. Lu. i. Tercia xpi ad aplos p⁹ resurrectōez. de q̄ agit
 Joh. xx. q̄ sepi⁹ ab ip̄o dño legit̄ repetita. Hac aut̄ triplici
 salutarōe triplex discordia designat̄. videlicet̄ angeli ad hoies
 p primã. hoies ad hoies p sc̄dam. dei ad hoies p terciã. Si q̄dē añq̄ fill⁹ dei incar
 naret̄ discordabat de⁹ ab hoie ppter pctm̄ p̄me p̄uaricatōis. qm̄ sc̄z hō a seruitio
 dñi sui recedēs aliene se subiecerat̄ pr̄ati. Discordabat̄ angel⁹ ab hoie q̄si duplici
 de causa. Pr̄ma: qz hō q̄ p̄me apostasie ruina q̄ in angel̄ facta est̄ repare debuerat.
 ip̄e quoqz̄ corruēs i terrã tract⁹ ē cū terciã parte stellaz̄ celi. Apoca. viij. Sc̄da: qz
 cū p̄serui in obsequio dñi esse debuissent. hō se q̄si sponte subdiderat̄ dominio dia
 boli. Discordabat̄ hō ab hoie. iude⁹ sc̄z a gētili ppter̄ diuersaz̄ legū emulatōez. qz
 iude⁹ vnū dcū. gētilis idola adorabat̄. Erat̄ etiã et̄ q̄tra discordia int̄ carnē z sp̄m̄
 ppter̄ mutuã altercatōez. qz caro carnalia: sp̄s naturaliter appetebat̄ celestia. Pr̄io
 enī sp̄s carnē corrupat̄. z nunc caro spirim̄ corrupit̄. Per salutarōez̄ igit̄ ange
 li ad mariã notat̄ discordia angeli z hoies. qz p partū marie fact⁹ ē hō z̄ cuius angelo
 rū z̄ domestic⁹ dei. Facti sunt̄ hō z̄ angel⁹ serui vnū dñi. i. xpi. Et p ip̄m̄ xpm̄ de
 homib⁹ repata ē angelica ruina. qd̄ ip̄i angeli flagitabāt a dño p psalmistã. Beni
 gne fac dñe in bona voluntate tua syon vt̄ edificent̄ muri hierusalem. De hac etiã
 discordia et̄ pace d̄: Isa. lviij. Veniat̄ pax. redescat̄ i cubili suo. q̄ ambulauit̄ in di
 rectorē sua. Vos aut̄ accedite huc. i. i. in celis̄ filij̄ auguratic⁹. i. hoies. It̄ ibidem.
 Creati dicit̄ pater̄ fructū labioz̄ pacē. qz̄ a q̄ ppe est̄. i. angelo. z̄ a q̄ longe
 est̄. i. hoie. Fruct⁹ labioz̄ r̄ps ē. Dñ̄ q̄ i labijs̄ b̄tē r̄gis̄ diffusa ē gr̄a respondēdi.
 ecce ancilla dñi fiat̄ mihi s̄m̄ s̄bū tuū. tūc̄ cepit̄ hūc̄ s̄m̄ enī. p̄ quē facta ē pax̄ p̄di
 cta. Ideo etiã r̄ps salomō. i. pacific⁹ appellat̄. et̄ i ortu a⁹ hoib⁹ bone voluntat̄ ab
 ip̄is angel̄ par cū gaudio nūciat̄: z̄ gl̄ia in excelsis̄ deo. q̄ ab angel̄ p n̄ra redēptōe
 et̄ p sua reparatōe gl̄ificat̄. Hac etiã pacē iuebat̄ angel⁹ Apoc. i. si. respondens̄ ioh̄i
 volēt̄ se adorare post̄ filij̄ incarnatōez. Vide ne feceris̄. s̄seru⁹ enī tu⁹ sum. z̄ strati
 tuoz̄. Deū adora. z̄. Cū aut̄ea bñ p̄mitterēt̄ angeli se ab hoib⁹ adorari. Sup̄ illō
 Lu. ij. Erūt̄ edictū a cesare angusto z̄. dicit̄ Bre. Quia peccādo extranei eram⁹
 a deo. extraneos nos a suo p̄sortio deputabāt̄ angeli ciues dei. Per salutarōez̄
 marie ad elizabeth̄ d̄signat̄ discordia iudei et̄ gētili. qz̄ xps̄ lapis angular̄ oēs i vnā
 eccliam z̄ fidē vnicā p̄uocauit̄. Joh. x. Alias oues habeo. q̄ nō sunt̄ ex̄ bouili. z̄ il
 las optet̄ me adducere. z̄ vocē meā audiet̄. z̄ fiet̄ vnū ouile z̄ vnus pastor. Ephe. ij.
 Ip̄e ē pax̄ n̄ra q̄ fecit̄ vtraz̄ vnū z̄. Iō d̄r̄ lapis angular̄. Job. xxxvij. Quis d̄mi
 sit̄ lapidē angularē. Isa. xxvij. Et̄ p̄ma Pe. ij. Ecce ego mittā i fundamēt̄ syō.
 Lecclie lapidē angularē. Per salutarōez̄ christi ad aplos designat̄ discordia di
 ad hoies. qz̄ fili⁹ di fact⁹ obediēs vsqz̄ ad mortē. Phil. ij. dō p̄ri p̄ hoies an̄isse. Isa.
 xxvij. Faciet̄ pacē mihi. pacem faciet̄ mihi. Et̄ s̄m̄ h̄ d̄r̄ mediator d̄ci et̄ hoim̄. i. ad
 Thimo. ij. Discordia etiã q̄erat̄ int̄ carnē et̄ sp̄m̄ pacificauit̄ xps̄. i. se vtraz̄ cō
 corditer assumēs z̄ pacifice gerēs. Vñl̄ Simul i vnū d̄nes et̄ paup̄. i. sp̄s z̄ ca
 ro in xpo p̄cordes. Iō d̄r̄. In pacē fact⁹ ē loc⁹ a⁹. Eph. ij. Mediū parietē mace
 rie solūēs inimicitias in carne sua: legē mādator̄z̄ decret̄s euacuās vt̄ pdat̄ duos.
 i. sp̄m̄ et̄ carnē i semetip̄o i vno hoie nouo faciēs pacē. Iō etiã d̄r̄ emanuel. Isaie
 vij. i. nobiscū de⁹. Igit̄ qd̄ duplices iste discordie p mariã pacificate sunt̄. q̄ xpm̄

Blue maria

nobis genuit. in q̄ de⁹ erat mūdū tecō ciliās sibi. p̄ quē oēs creaturē tōnales p̄ caritātē v̄nīte facte sūt v̄nī spūs p̄ncīpes ⁊ regnī v̄nī coheredes. Dicat ḡ marie ip̄ se de⁹. dicat āgel⁹. dicat hō. **L**ue grā plena. dñs tecū. **H**ec etiā p̄cordia designatur in h̄ q̄ nomē eue mutātū ē in h̄bū salutarōis. **H**oc enī nomē eua duas h̄z vocales. sc̄z e ⁊ a. geminā miserā h̄nane naturē p̄redētes q̄ est culpa ⁊ pena: cū q̄bus nascit miser hō. **C**ōuerso igit̄ h̄ noīe eua. marie dictū ē aue. q̄ p̄ eā ⁊ culpa ī v̄niā ⁊ pena ē in gl̄iam p̄mutata. **P**er h̄mōī etiā noīs eua p̄uersionē ī aue. designat q̄ ī benedictōem marie eue maledictio p̄tebat. **P**ost maledictōes enī stari v̄rozi sine unū posuit adā nomē eua. qd̄ d̄r ab a qd̄ est sine. ⁊ cū qd̄ est bonū. q̄si sine bono. q̄z bonū datū a dño sibi ⁊ v̄ro abstulit. **E**t nos etiā p̄ eā sine eu. i. sine bono facti sum⁹. ⁊ incidim⁹ ī ve culpe ⁊ pene. **P**er mariā aut̄ tā nos q̄ p̄mī p̄entes facti sum⁹ sine ve. **J**ō curialit̄ dicit qd̄ā marie. **P**orta salutis aue: p̄ quā patz exiit a ve. **V**enit ab eua ve. ve. qz tollis aue. **J**ō etiā canit ecclia. **P**aradisi porta p̄ eua cūct̄ clausa est rē. **I**dcirco enī sepe p̄memorāda ē marie angelica saluatio. qz p̄ eā libati sum⁹ a mltiplici maledictio. **I**tē de p̄ma m̄re dicit qd̄ā. **I**mpleta ē maria grā. ⁊ eua vacuata ē culpa. **H**iero. **Q**uicqd̄ maledictōis ih̄sum est p̄ eua: totū abstulit benedictō marie. **I**nsup ⁊ grām refudit x̄pi or̄. quā p̄us nō habuit oīs mūd⁹. **B**ñs **B**er. **C**elesti roze de⁹ terrā rigatur⁹. cū d̄ v̄ro p̄duriss̄ seia; in p̄niciē: de semina v̄z p̄ducere voluit ī salutē. vt q̄ p̄ncipiū fuerat h̄nane dānatōis: p̄ncipiū ess̄z h̄nane reparatōis. **H**iere. xxxi. **C**reavit dñs rē. **N**otādū etiā q̄ eua triplicē guerrā fecerat. **S**up̄ se ad deū p̄ sup̄biā. qz voluit esse vt de⁹ sc̄ēs bonū et malū. **J**uxta se ad p̄ximū p̄ auariciā. **I**nsra se ad carnē suā p̄ gulā. **S**z maria eue filia pacē fecit ad deum p̄ h̄ūilitatē. ad p̄ximū p̄ caritatē. ad carnē p̄ ḡgitatē. **E**t sic eisdē l̄ris: s̄z transuersis: de eua factū ē aue. **A**ue enī eua est retrograda. **I**tē bñs **B**er. **S**up̄ illud **L**u. i. **D**issus ē gabriel angel⁹ a deo ad ḡginē. **L**etare p̄ adā. s̄z magis o. m̄ eua m̄ exulta. q̄ sicut oīm p̄entes: a oīm suis p̄emptores. ⁊ qd̄ ifelici⁹ ē p̄ p̄emptores q̄ p̄entes. **A**lmo inquā p̄solamī sup̄ filia. ⁊ tali filia. s̄z illa apli⁹ de q̄ malū ortū est p̄us. cui⁹ opprobriū trāsiit ī oēs m̄lieres. **I**nsat nāqz tps q̄ iā tollat opprobriū. nec habeat vir qd̄ causat aduersus feminā. q̄ v̄tqz dñ se im̄pudētē excusa re conaret: crudelit̄ illā acensare nō cūctat⁹ ē dicēt. **M**lier quā dedisti m̄bi dedit m̄bi de ligno: ⁊ m̄medi. **P**ropt̄ca curre eua ad mariā. curre m̄ ad filiā. **F**ilia p̄ matre r̄ndeat. ip̄a matris opprobriū auferat. ip̄a p̄ri p̄ m̄re satisficiat. qz ecce si vir eccidit p̄ feminā: iā nō erigit̄ nisi p̄ feminā. **Q**uid dicebas o adā: **M**lier quā dedisti m̄bi dedit m̄bi de ligno: ⁊ m̄medi. **V**erba malicie sunt hec. q̄b̄ magis augeas q̄ deleas culpā. **V**erūtū sapia vicit maliciā. cū occasiōne venie quā a te de⁹ interrogādo elicere tēp̄ranit s̄z nō potuit: ī thesauro īdeficiēt̄ sue pietatis inuēit. **R**eddit̄ nēpe semina p̄ feia. p̄rudēs p̄ fatua. h̄ūilis p̄ sup̄ba. q̄ p̄ ligno mortis: gustū n̄bi poz rigat vite. ⁊ p̄ venenoso cibo illo amaritudis: dulcedinē pariat fruct⁹ et̄ni. **D**uta ḡ h̄bū excusatōis imā in vocē gr̄az actōis: ⁊ dic. **D**ñe. m̄lier quā d̄ disti m̄bi dedit m̄bi de ligno vite: ⁊ m̄medi. ⁊ dulce fuit ori meo sup̄ incl. quia in ip̄o viuificasti me. **H**ec **B**er̄.

Hiero.
Ber̄.

Ber̄.

B

J

Dta q̄ anglica saluatio delata ad ḡginē decē dictōibz p̄sumat. **U**t aue sit p̄ m̄adictio. **M**aria qd̄ apponit ecclia sit sc̄da. **M**lieribz decima. **I**n q̄ inuit q̄ p̄ eā erat angeloꝝ oꝝdo decim⁹ tepand⁹. ⁊ drachma decima recupanda. **I**tē in hac saluatioe rotali āgel⁹ p̄mo apposuit. **A**ue. **E**cclia iterferit. **M**aria. **E**liza: beth subitū vitl. **B**ñdicta tu int̄ m̄lieres. ⁊ cetera q̄ sequūt. **Q**uia ī saluatioe marie p̄ueniūt ecclia triūphās q̄ p̄ angelū. **E**cclia militās q̄ apponit maria. **S**ynagoga q̄ p̄ elizabeth d̄signat. **I**tē h̄ac saluatioes p̄ maiori p̄te p̄posuit angel⁹. p̄ m̄iori elizabeth. qz acceptior ē m̄ri ⁊ filio laus castoz: q̄ p̄ angelū. q̄z iungatoꝝ q̄ p̄ elizabeth d̄signat. **U**n̄ **A**poē. cūqz. **N**emo poterat dicere cāncū illū nisi illa cētūqz dragitāt̄ tuoz milia q̄ emp̄a sunt d̄ terra. **H**i sūt q̄ cū m̄lieribz n̄ sunt coīnq̄nati rē. **I**tē in hac saluatioe bñdicat̄ maria ab āgelo. qz triūphātē eccliaz tepauit. **B**ñdicant̄ ab elizabeth: qz eccliam militātē iā fere mortuā suscitauit. v̄terqz enī tā angel⁹ q̄

Libet I. Ca. I

Elizabeth dixerunt ei. Benedicta tu re. I

Abbas
absalon

Richo.
d. corinal

Berri.

De maria. Notandum quod laue Iohannis est vox optans. quoniam orans. quoniam postulans et applausus. Optans quoniam alicui dico aue quod ei salutem opto. Orans cum dico. Aue enim preciosa. Non enim ligno insensibili salutem opto quam habere non potest. sed oro ut virtus crucis mihi salutem operetur. Congratulans cum dico. Aue maria. Ipsi. Salve fetam pariem. quasi diceret. O beata ego gaudeo et postulo salutem et glorie tue. Sic autem hoc verbum vale dicitur a valeo vales. et non vale dicitur et valete. Sic et forsitan primo potuit dici hoc verbum aue denuari ab aueo aues. Unde et post resurrectionem dixit dominus materibus. Aue. Matth. i. sine. Invenit autem salutem in desiderio est. et consummatio in gaudio erit. Licet autem hoc verbum aue postulationis sit et applausus sic cuge. tamen quoniam ad insultandum a malivolo usurpat. Unde iudas dixit christo. Aue rabbi. Et iudei. Aue rex iudeorum.

Item hoc verbum aue tantum valet quantum sine re. Non haec enim salutationes erat ve oibus habitantibus in terra. nec nisi prius sublato re habere poterat saltem locum. nec benedictio nisi prius maledictio et deo sublata. Unde antiqua salutationes ab illis quibus fiebant leguntur elise. Iudic. vi. Bedeon ad angelum salutem. Si dominus nobiscum est quare apprehendit nos tot mala. Et Thob. v. ad angelum. Quale mihi gaudium est potest quod in tenebris sedeo: et lumen celi non video. Verum tamen cum inveniebatur eos tot mala. quod non dum venerat quod gratia invenisset. Non dum itercesserat mediator. Non dum ex nobis predicat cui dictum esset aue. Non dum venerat quod gratia impleret. Non dum nata erat cui dominus subderet. Ipse etiam filius dei emmanuel. id est nobiscum deus nec dum poterat dici. Beatus Bernardus. Iohannes tanto tempore fluctuata gratia defuerit. quod non dum intercesserat agnoscere triplicem enim maledictionem quasi triplex re excepit eam in pena inobedientie. Prima. Multipliebo erunas tuas et procrepabo tuos. Secunda. in dolore paries filios. Tercia. sub virga procrepata. nec dolorem in partu. nec viro sicut subdita procrepatae dignitas obtentu. Iohannes dicit ei angelus. Aue gratia plena. In quo non sine re quod gratia plena. Uel prius re corruptio in procrepata. Secunda. iniquitas procrepata. Tercia. dolor in partu. Contrario maria triplicem in hac salutatione recepit benedictionem. quod facta est sine corruptione secunda. Sine gravamine quida. Sine dolore puerperae. Hoc est aue. id est sine re triplici corruptionis. iniquitatis. doloris. quod incurrat eam pro peccato. et quod ab ea omnes mulieres propter maria quasi iure hereditario procrepata. Ideo de christo et maria potest exponi illud. Osee. ix. Gloria eorum a partu et ab utero et a conceptu. ordie pro posterio. Christus enim procrepatus est et ipsum procrepata ego sine corruptione et iniquitate. potest est et ipsum potestavit virgo sine gravamine veteris. natum est et ipsum pepit virgo sine dolore parturientis.

Est et aliud triplex re. Apoc. viii. De re re habitantibus in terra. De cupiditate. re culpe. re peccato etne. Primum in carne. Secundum in spiritu. Tercium in vitiis. De primo Eccles. x. Uel tibi terra. id est carolani? rex. id est animus? lpuer est? Gen. iii. Maledicta terra. id est caroli ope tuo. id est pro ope. id est pro peccato. Aspicias et tribulos. id est carnales motus? germinabit tibi. De secundo Osee. vii. Uel eis quod recesserunt a me. De tercio Osee. ix. Uel eis cum recessero ab eis. quod erit cum detrudet in infernum. Non in partu nunc recessit dominus ex toto a quantumcumque pessimo peccatore. imo gratia offert ei. Apoc. iii. Ego sto ad ostium et pulso. Sine hoc triplici re fuit maria. quod habuit triplex bonum huic triplici re. Bonum continentie. Bonum gratie. Bonum pseuerantie. Primum excludit cupiditatem. Secundum culpam. Tercium penam eternam. Quia quod pseueraverit usque in sine hoc saluum erit. Mat. x. et xxiiij. Aliiter. Primum re est obscuratio solis et aeris et fumo putei. hoc est obtenebratio nostri sensus et rationis. quod velut sol est in aethere nostris. Aer vero affectus nostri voluntatis est. Nec est prima pena quam padam incurrimus. ignorantia scilicet quod non videmus ubi sumus? aut quod eam? aut quod nobis eundem sit? aut unde fugiendum. Quis enim curreret in infernum si ipsum videret? Quis seipsum impingeret in laqueos mortis si ipso cognosceret? Quis toto conamine non curreret ad dominum si pulcritudinem eius attenderet? et tenuit degustaret? Secundum re est in igne et sulphure. scilicet in ardore libidinis et fetore quod fetet et estuat totum mundum. Tercium re. regnum et dominatio bestie. Tria haec re pro maria a nobis ablata sunt. Obscuritas ignorantie: quod solis intelligentie et lumen iusticie mundo edidit. et veram lucem attrulit quod illuminat omnes homines veniente in hunc mundum. Unde et stella matutina. scilicet lucifer et aurore noiaf. Qui?

Salve maria

stelle radi? effect? est ipse sol iusticie. Et ideo illuminatrix interpretat. qz mudo sic obtenebrato edidit lucē verā. Iō etiā illuminatrix. qz eūct se implorantibz hūilitē ⁊ dūo te: ipetrat lucē ⁊e cognitōis. Un̄ diē Eccl̄. xxiij. Illuminabo oēs sperātes ī dño. Un̄ q̄tēs sentim⁹ nos eē ī tenebr̄s debem⁹ nos cī nomē suū p̄mōzare: orātes vt illd̄ interpret̄ ī uobis: ne falso cī impositū videat. Quō aut̄ scdm̄ ve qd̄ ē luxuria d̄struat: ipos iterroga q̄ p̄cā de scintilla luxurie se extractos. et p̄ eam gaudēt p̄ntem castimonie se adeptos. Hec du bitare fas est ipam inimicissimā eē luxurie: et feruētissimā dilectricē castitatis. cui sine p̄gitat̄ proganiua neq̄q̄s fuiss̄: datuz filij dei fieri genitricē. Tercū ve regnū ⁊ dñatio bestie. i. supbia. q̄ si ipugnans necesse est n̄bi statim p̄lugere ad mariā hūillimā. q̄ hūilitati sue attribuit ī cāico suo respectū dñi. Et licz om̄i p̄tute ⁊ om̄i grā donata fuiss̄. de hac tñ singularit̄ gloriat̄. Implora q̄ supbia p̄fideret auxiliū cī. quā terroabilē p̄seq̄t: odit ⁊ abhorret. ⁊ donū hūilitatis ab ea exposita. qz v̄l cū supbia v̄l sine hūilitate m̄ri ⁊ filio nō poteris p̄placere. Propter tria istā dona sic rogam⁹ eā ī hymno. Nos culpis solutos mites fac et castos.

Itē ⁊ aliō triplex ve. Ve mundi. ve carnis. ve diaboli. Apoca. viij. Ve ve ve cini tas illa maḡ babilō. Sine h̄ triplici ve fuit maria. Fuit cī paup̄ ⁊ p̄mū. Virgo ⁊ scdm̄. Hūilis cōtra tercū. Ideo digna ē saluari: nō solū ab angelo s̄ ab homie magis. qui p̄ se p̄d̄nis: p̄ eaz redijt ad salutē.

Ve maria. Per h̄ q̄ marie dictū ē Laue. l. i. sine om̄i ve: notat̄ imunitas ab oī pctō. Un̄ ⁊ ei d̄r Lat̄. iij. L. Tota pulcra es amica mea. Lab originali pctō sc̄rifi cata ī vtero. L. Tota pulcra es. Lab acualī mortali. fomite pct̄ subingato. L. macu la. Letiā venial̄ pct̄. nō ē ī te. h̄ p̄ceptōe filij di fomite pct̄ extieto. Et ideo L. Tota pulcra es. l. i. ope. L. Tota pulcra. l. i. corpe. L. macula nō ē ī te. l. i. corde. L. Tota pulcra. l. i. ope p̄ simplicitatē. Dat. vi. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit simplex: totū corp⁹ nū lucidum erit. L. Tota pulcra. l. i. corpe p̄ castitatē. Sap. iij. O q̄ pulcra ē casta. generatio eū caritate. Immortal̄ ē cī mēoria illi⁹ ⁊c. L. Tota pulcra. l. i. corde p̄ hūilitatē. qd̄ ē eē sine macula. Un̄ dictū est hester. ij. eiusdē. L. Erat hester formosa valde. ⁊ incredibili pulcritudie. oimqz ocul⁹ ḡnosa ⁊ amabil̄ videbat. L. Tal̄ maria. L. Formosa valde. l. p̄ caritate: q̄ ē forma x̄niti. L. Incredibili pulcritudie. l. p̄ solitā castitatē. L. Oimqz ocul⁹ ḡnosa ⁊ amabil̄. l. p̄ hūilitatē quā respect̄ de⁹. qz vbi amor ibi ocul⁹. Itē de tribz his d̄r Judith. vi. Nō ē tal̄ mulier sup̄ terrā. ī aspectu. ī pulcritudie. ⁊ ī sensu v̄boz. L. In aspectu. l. v̄uersatōis. L. In pulcritudie. l. corpis. L. In sensu v̄boz. l. i. interioribz v̄bis. i. puritate cogitatōis. Et sic fuit absqz oī ve auaricie ī ope. luxurie in corpe. supbie ī corde. Hoc ē triplex ve Apoē. viij. Ve ve ve habitātibz ī terra. Et sic fuit immunis ab oīm pctō. S̄z nūqd̄ in sumo: Un̄qz ī sumo create. Un̄ Aug. Quonēscūqz loquimur de peccat̄: nullā de br̄ p̄gine facim⁹ mēndez. Ansel mus etiā dicit. qz ea puritate uicebat: q̄ sub deo maior neq̄t intelligi.

Aug? Anselm?

De codau Capitulū. ij.

Ve maria ⁊c. Si rerūz precia de

raritate p̄sanda sunt. iuxta qd̄ sc̄pn̄ ē. De rar̄ p̄ciosū. Nūi⁹ salutarōis forma q̄ de celo delata ē ad mariā q̄nto rarior ē: tātō d̄z p̄ciosior esti mari. Nusqz cī ī sc̄pn̄z antea iuenit. nec ab alio q̄ ab angelo deseri debuit. nec aliq̄ q̄ marie hūiō saluatio d̄bebat. Un̄ nō īmerito mirabat̄ maria: ⁊ cogitabat q̄lis ess̄ ista saluatio. p̄ eo qz eā alias nō legerat ī sc̄pn̄z. In om̄i cī saluatiōe fie bat p̄us aut v̄ite imp̄cāno. vt Dan. ij. Rex icernū viue. Aut salutz. vt. ij. Reg. xvi. Salue rex. Aut b̄ndictōis. vt messores sui r̄nderūt. Hoo; dicēti ad eos. dñs v̄biscū. B̄ndicat tibi dñs. Ruth. ij. Duas p̄o salutarōes v̄r̄z d̄latas legim⁹ ab angel̄ Judic. vi. dixit angel⁹ Bedcōi. Dñs tecū viroz fortissime. Et Thob. v. dixit angel⁹ thobie. Gaudū n̄bi sit sp̄. Saluatio aut̄ br̄ p̄gī delata ab āgelo ex oībz ē p̄flata. ⁊ ideo dignior oībz. sanctior v̄niuers. O. cī p̄mittit̄ Laue. l. i. sine ve. h̄ est sine dolore. ecce saluatio facta thobie. Gaudū n̄bi sit sp̄. O. seq̄t̄ L̄grā plēa. ecce salu

tatio aploz q̄ i suis eplis sp̄mittūt. B̄ra vob̄ et par. D̄, subdit. D̄ns tecū. ecce saluatio facta Bedec̄i. D̄ns tecū viroz fortissime. z saluatio booz ad mesozes suos. D̄ns vobiscū. D̄, seq̄t. B̄ndicta tu ecce saluatio booz ad ruth. Ruth. iij.

Lōgrue etiā p̄mittat̄ Lane. B̄ ē sine ve. J̄pa cui p̄pe fuit sine maledictiōe. H̄a z maledicta erat steril̄ i lege. nec exers erat maledictiōis paries i dolore. Sola ei maria vtrūq̄ maledictū enasit. Un̄ z adhuc ei dicim̄. auerit̄q̄ ei gaudio z gaudētes. Et nota q̄ d̄ maledictiōe steril̄ exisse nō legi i biblia. s̄ Exo. xxiij. z Deut. vij. p̄ benedictiōe d̄ obedienti. Nō erit ap̄ te sterilis vtrūq̄ sexus. Un̄ a J̄ris: sterilitas p̄ maledictiōe reputabat̄ in lege.

Ue maria. J̄ Notā q̄ angel̄ salutās z gine. p̄mo tacuit p̄p̄iū nomē ei. s̄. ma-
ria. vt hoc ip̄o oñderet se ei nomē ip̄onere nouū. i. gr̄a plena. Un̄ p̄dixerat ysa-
ias q̄si loq̄ns ad maria ysa. lēq̄. Uocabit̄ tibi nomē nouū: q̄ os d̄ni. i. angel̄
vl̄ filī dei q̄ ē os p̄ris p̄ angelū. Uoiauit. J̄ Postea p̄o nomē marie ex̄psit dicens.
Ne timeas maria: imēs p̄ h̄ q̄ sic iacob cū b̄ndictiōz accipet: nomē nouū sic acce-
pit vt vet̄ nō amitteret. Un̄ z fr̄q̄nt̄ postea noiāt̄ eū sc̄ptura iacob. sic maria. Un̄
iō p̄ noiāuit eā. gr̄a plena. J̄q̄ maria. vl̄ plena gr̄a. Deiceps vocaret̄. Et p̄ fami-
liare sibi nomē noiāt̄. z tādē nomē marie vob̄ necessariū n̄ omittit. vt sic nomē no-
uū videat̄ ei ip̄onere q̄ vet̄ inuat nō tollēdū. Quō enī cū ab ea remouiss̄ om̄e ve-
dicēs ei aue. statim eā noiaret̄ maria: q̄ mare ē amaz. Hōmē si q̄dē marie nō tam
angel̄ z gruit̄ q̄ hoib̄. q̄d̄ interpretat̄ illuminat̄rix z stella mar̄. J̄l enī solis q̄ nauī
gāt mare m̄sidi necessaria ē iuocatio stelle mar̄. necessaria ē illuminat̄rix ill̄ q̄ illu-
minat̄ōe op̄ habent. Angel̄ aut̄ q̄ nullo hoz indigēt melī d̄. gr̄a plena. J̄o ille.
L. Que gr̄a plena. J̄ Hos dicim̄. Que maria. J̄ Idcirco etiā p̄ dicta ē. gr̄a plena. J̄t
deinceps ab angelo noiāt̄. L. maria. J̄q̄ h̄z ex gr̄a vt marie nomē interpretet̄ i nob̄.
Hō enī q̄ illuminat̄rix iō gr̄a plena. s̄ q̄. gr̄a plēa. J̄o illuminat̄rix. Et sic d̄ singul̄
interpretat̄ōib̄ illī nois poter̄ assignare. In h̄ etiā q̄ cū tāta reuerētia z hūilitate ma-
ria āgel̄ salutauit. vt videret̄ paulomin̄ adorat̄ur̄. femina q̄ solebat̄ ab hoibus
adorari: dicēs ei. L. illa tā festiua aggr̄ulatio itelligit̄ āgeli salutār̄: q̄ntā deen-
it angeloꝝ regie ab āgelo exhiberi. B̄ris B̄er. loq̄ns ad angelos. Honorate san-
cti angeli n̄ri reḡ matrē. q̄ n̄re adorat̄ q̄ ḡis plē. ip̄m vtrūq̄ nost̄z pariter z vestrū
regē. nostri gener̄ repatorē. vestrē ciuitat̄ instauratorē.

Berū.

Berū.

Ue maria. J̄ B̄ris B̄er. De gl̄ia nois h̄ nec dignū aliqd̄ steril̄ p̄pe cogita-
tio. nec ierudita p̄t locutio parturire. Un̄ nec mirū si pauca dicim̄ q̄ cogita-
tōe deficim̄. nimirū q̄b̄ gustare de tāta dulcedie nō ē datū. Hō enī dat̄ sanctū ea
nib̄. Dat. vij. Hō aut̄ itelligit̄ q̄ nō gustat. sic d̄. gustate z videte. Gustat affe-
ctus. videt̄ itellec̄. Et opt̄ q̄ gust̄ p̄cedat ad h̄ vt illuminare valeat̄ itellec̄. Un̄
z oculi ionathe. i. iusti nō illuminat̄ nisi p̄us melle gustato. i. Reg. xiiij. Un̄ z J̄saie
xxvi. dicat̄ d̄no. L. Ros luc̄ ros tu. Ros luc̄. i. lucē afferēs z illuminās itellec̄.
Qui q̄ nō gustat nō videt̄. ac p̄ h̄ minus p̄t q̄ nō viderit. i. itellec̄erit alijs enarrare.
Et si q̄ forte sūt q̄b̄ z gustare datū sit z videre. maḡ p̄cepta sibi abscondere volūt̄.
z tāq̄ esuriētēs āplioꝝ p̄q̄rere. q̄ alijs cōicare p̄cepta. sic d̄ b̄ra z go. Qui edūt
me adhuc esuriēt. q̄ q̄ ei dulcedinē sel̄ gustauerūt. adhuc pl̄ d̄ ea desiderāt̄ expiri.
J̄n ē q̄ pauca d̄ ea dicta sūt a scrī. z fortasse i h̄ ei morē gerētib̄. vt z si m̄lta eis re-
uelata eēt d̄ ea. pauca t̄n dicerēt: z abscondēt̄ eā q̄ sp̄ d̄siderauit latere z abscondi.

B

L

D

E

Prope-
tates
olei

Udiam̄ igit̄ q̄d̄ d̄ h̄ excellētia nois more p̄phico dixerit salomō L̄at. p̄mo.
q̄si loq̄ns ad maria. L. Oleū inq̄t̄ effusū nomē tuū. iō adolecēntile dilexerūt te
tuū. J̄ Recte h̄ nomē maria oleo p̄pat̄. q̄ sup̄ oia sc̄toꝝ noia p̄ nomē filij. refic̄
lassos. sanat̄ lāquidos. illuminat̄ cecos. penetrat̄ duos. recreat̄ fessos. vngit̄ agoni-
stas. putrefacit̄ in ḡn̄ diaboli. supenarat̄ oī noī sic oleū oī liq̄ri. dedit̄ enī ei tota tri-
nitas nomē q̄d̄ ē sup̄ om̄e nomē p̄ nomē filij sui. vt i noie ei oē genua flectat̄: sic
manifeste p̄z celestij terrestrij z infernoz. z ois lingua p̄fiteat̄ h̄ sc̄tissimi nois ḡ-
n̄: gl̄ia: et h̄ritē. Hō est enī i aliq̄ alio noie p̄ nomē filij tā potēs adiutorij. nec
est aliq̄ nomē sub celo datū hoib̄ post dulce nomen iesu. ex q̄ tāta sal̄ refundat̄
hoib̄. Dicat̄ ḡ marie. L. Hōmē tuū. i. fama nois tuū: q̄d̄ p̄us clausū fuit q̄d̄m mor̄

Olue maria

rata es i mundo sic oleu i vase. p^o assumptioez sua ad cellu effusum e p oia mundi di-
mata. Na i pdicatioe aploz i oes terra exiuit son^o ei^o. a manifestatu e cori mundo.
Uel iuxta p^oncudine septemraz nome ponit h p noiato: sic ibi. l. Protegat te no-
me dei iacob. i. ille q noiat^o e de^o iacob. Et e sensus. l. Oleu. i. tu q noiat^o oleu
iuxta mltas p^opetates olei. a maxime ppt misericordia. Lessum i terra vas fusuz.
Cui^o vas ipe xps. de cui^o pleitudie accepisti. a nob de tua pleitudie gram p gra
refudisti. Et qz oleu effusuz e nome tuu. io adolefcenle. i. fideles aie q exuto ve-
teri hoie cu suis actibz nouu itiduerit. a io nonelle p graz. no vetule p culpa. Ho
senio sterles. s. z donis spualibz fecunde. Fortes i fide a dilectoe. no debiles vt vetu-
le. Ho ianuate p amore terreoz. s. p celeste desideriu recte a ad celos ereete. l. Di-
lexerit te nimis. i. vehemeter. Et nota q io genete feminino die Ladolefcenle. l. **S**
qz feruent^o amat qz adolefcenli. a qz omedat ab huilitate a fecunditate. Iste citaz
dicunt filie hierusal^e supne. qz fide spe et desiderio redit ad pacis eterne visionem.
Possunt aut noi marie p^opetates olei q notant subscripti s^olibz p^ogrue adapta

Propri-
etates a/
dolescen-
tiaz

Propri-
etates o-
lei

versus
pmus

Exebr^o
abbas

Bern.

Bern.

versus
scdus

De the-
ophilo

flus. iij.

H n. Et de oleo oliuaru p^ocipue intelligendū est.
e St oleu viride. calidu. p^opingue. suauē.
z penetratiuū. nitidu. recreans. a amaz.
f Alcit. a impingnat. illuminat. a medicinat.
z Obozat. emollit. extringuit a ampliat ignē.
e Onfert picturis. seruat rubigine ferrū.
St oleu viride. Quia meozia huius nois e in generatōe sedoz. sic ipa die
Eccē. xxiij. In viroze eni p^oeneratā a diuturnitas desig^o. Denora etiā in o-
ratio a recordatio nois hui^o ducit ad viroze g^o in p^oti. a ad viroze celestū in fu-
turo. Acc. iij. Non est aliud nomen zē.
Calidu hab effectū. qz denora noiatio ei^o mirabilē accedit ad amorē. put noit q
cepti sūt. Un die e febert^o abbas ad maria. O mag. o pia. o mltā amabil^o maria.
tu nec noiani qdē potes qn accēdas. nec cogitari qn rectes affect^o diligentū te.
Tu unqz sine dulcedine diuinit^o tibi iusita pie memorie portas ingrederis. Et
hec est olei. p^opetas q igni iusu suū ipm feruentiore reddit.
P^opingue. qz subministrat deuotōis et gratie pinguēdinē angtozi suo: vt ei dice-
re possit. l. Impingnasti in oleo. g^o et deuotōis. l. caput meli. i. mente.
Suauē p benignitatē. Btū Bern. Sic nomē iesu mel i ore. i. aure melos. i. cor-
de iubil^o. sic a nomē maria. a etiā ampli^o si dicere audeam^o. Iesus eni qsi supbū
nomē e a minū potēs. nōs hūil^o nomē affect^o decet. Un si in iesu. aut deitatis
aut serus virū austeritatē aliqz vereat. recurrat ad maria. in q nihil hoz suspectū
est. Maria eni nomē mliebre e. māsfuctudine pferēs a omedās. Itē btū Bern.
Pecurre totā euāgelij serie. a si qd increpatoziū. si qd duz. si qd vl^o modicu ha-
bēs idignatōis inuenēs i maria. decetero suspectā habeas a accedere vereat. Qz si
oia māsfuctudis p^oca sūt sic sūt. gras ei age q tibi talē ddit mediatcē. i q nihil tibi
possit eē suspectū. Qz si serū p^oet p eo qz a sibi a alijs sepe fuit i ruinā. ego est.
P^o penetratiuū. Mirabilē ei fr^o h^o nois maria. emollit a penetrat duriciāz
cordis hūani. Prouer. vi. Lucerna dñi spiraculū hois. q iuestigat oia secre-
ta vētrū. Dicam^o a nos. l. Lucerna dñe. i. marie. q illuminat a dñā itep^orat. l. spi-
raculū hois. qz petōz p eā i spirat i spe veie a g^o e. et c^o p^olo theophili. l. q iuestigat. i. i.
iuestigare fael. oia secreta vētrū. i. abscondita cordis. S. z nota q oleu nō penetrat
humida. s. z p carnalē p^ocupiscētiā. s. z desiccata p abstinentiā et petitentiā. Si vis
ergo hoc oleo penetrari. necesse tibi est p^omitis desiccari.
Altidū. qn sine fece. sic p^oz i lāpade. Prouer. vi. l. Altidū oleo guttur ei^o. i. sba a
gutturē pcedētia. que mirabilē illuminat intellectū nostz.
Recreans. l. Recreat a fessos a laborātes. Unde die ai filio Danh. xi. Venite ad
me oēs q laborat^o et onerati estis a ego reficiā vos.
Et amaz. l. don^o fuerit igne dcoetū. Maria ei itep^orat mare amaz. qz mdatas dlici-
as amaricat amatozibz suis. a amaritudiel p^otes dulcorat: caritat^o ignee gras eis
Alcit a ipignat. Mirabilē siq dē pascit affectū a ipignat p l. subministrado. **R**

Liber I Cap. II

Dei ordes nomē istud. et quoties ei⁹ recordamur: toties roboramur.

— Illuminat intellectū nostrū. qz maria illuminatrix ⁊ stella maris interpretat. Isti⁹ enī noīs excellētiā ipō etiā platōis mō notauit bñs lucas: eū illud tā reuerēter expōsit. Nō enī ait. Dissus ē gabriel ad hōmē cui nomē maria. sic dixerat de alijs. sed tāqz diuini⁹ expectatū tāde p̄tulit cū pōdere dices. Et nomē hōis maria. Iosten- deus h̄ nomē m̄l̄n̄ h̄c eruditōis ⁊ gr̄e. ⁊ ali⁹ mēorie p̄mēdandū. ⁊ diligētī⁹ iue- stigādū. Sic etiā dicit Hieronym⁹. Quā nauare ob causam aliquā mari se iungunt oleū defertūt i ore ⁊ illud emittūt. ⁊ sit plucidior fund⁹ aq. Sic etnī deuota inuor- catio noīs marie. ⁊ doctrina ei⁹ et gr̄a. rez laberū intina faciūt manifesta. Bñs Bēn. Tristat aliq̄s. p̄tinuo ad nomen marie cedit nubilū. serenū redit. Ecce quō illuminat oleū istud.

Hiero.

Berū.

Et medicinat. | Ecce. vij. Meli⁹ ē nomē bonū qz p̄iosa vnguēta. Istud inuenies i- fra. Si enī vuln⁹ oleo puugat. oleū nō p̄mittit cicatricē obduret donec sanies sit educa. Nec marie benignitas finit i amatoribz suis p̄siaz pacificari donec p̄ cō- fessionē putredo vicij sit eiecta. Un̄ puer. xx. Lucerna dñi rē. vt sup̄. Maria siqz dē est illud oleū misericordie qd̄ ver⁹ samaritan⁹. i. t̄ps̄ infudit vulneribz sauciari. i. generi hūani p̄ p̄uaricatōez p̄me m̄ris de hierl̄m i hiericho descēdēs. Luc. x. Dborat. | Oleū enī ossa ⁊ nervos indurat: ⁊ medullas p̄firmat. Un̄ ⁊ antiqz luctatores suos toto corpe oleo p̄ungebāt. Et dñi pugiles vneni h̄ oleo p̄ dile- ctōez ⁊ crebra hui⁹ nomis recordatōez. xl̄ capi nequunt. xl̄ diu teneri nō p̄t a dia- bolo aduersario.

Isus
iij.

— Emollit. | Homē enī marie duriciā apostemat⁹ qd̄ desiḡt sup̄biā emollit. ⁊ sedat tu- more cordis istar olei. qm̄ p̄ordes ei⁹ auferit a nob̄ cor lapideū: ⁊ dat cor carneū. ⁊ qm̄ exēplo et gr̄a ei⁹ iū hūilitatē p̄uertit sup̄bia cordis nostri.

— Extinguit ⁊ ampliat ignē. | Oleū enī extinguit ignē iū lapide. ⁊ accēdit i ligno. Si enī aliqū lapide⁹ ⁊ dur⁹ fuisti peccādo: ⁊ ex toto corde p̄uersus fueris ad mariam. incendū peccati extinguit in te. qz p̄petas olei est extingui cre ignē grecū ⁊ lapides ignitū. ⁊ p̄suetudo marie i suis amatoribz extinguit feruorē peni. Si lignū fueris. i. tractabil⁹ ⁊ patiens. succēdēs i te dilectōez si si noīs ei⁹ m̄iaz inuocaueris toto corde.

Isus. v.

— Onfert pictur⁹. | Valet enī oleū ad faciēdas picturas. qz p̄glutinat colores. ⁊ facit adherere clipeis. sellis: ⁊ imaginibz. ⁊ gr̄a marie coloribz virtutū hominē interiorē insignit.

— Seruat rubiginē. | id ē a rubigine ferz. Ferramēta ei⁹ nō rubigināt si oleo iungāt.

Ue maria. | Dignitatē et efficacīā istī⁹ noīs inuere videt Salomō dices. p̄ uer. xxij. Meli⁹ ē nomē bonū qz diuinitē m̄te. Itē Eccl̄s. vij. Meli⁹ ē nomē bonū qz p̄iosa vnguēta. Marie siqz dē nomē lōge meli⁹ qz diuinitē corpales. quia meli⁹ angustīā r̄leuat paup̄tas: et dolori peccatorū medet meli⁹ qz vnguēta. Pau- per es: cōfuge ad nomē marie q̄ tibi paup̄ima exhibet. ⁊ si deuote atredas qz de hac paup̄tate exaltata ē etiā sup̄ angelos. iā nō erit tibi onerosa paup̄tas. Pecca- tor es. ad marie nomē p̄fugas. ipm̄ solū sufficit ad medendū. Nulla ei⁹ pest̄ tam efficit. nulla sic heret. q̄ ad nomē marie nō cedat p̄tinuo. sic p̄tz exēplo theophili. Iustificat⁹ es: s̄ forte tēptar⁹ sup̄ vites. ⁊ eo ampli⁹ tēptatoris times insidias. qm̄ to te ab eo expugnatū aliqū recordar⁹. Recordare qz turris fortissima nomē dñe n̄c. ad ipm̄ p̄fugiet petōz i tēptatōe: ⁊ etiā q̄ peccauit. ⁊ saluabit. Dic enī salomō q̄ paz nouerat de maria. puer. xxij. Turris fortissima nomē dñi. ad ipaz currit iū- st⁹: ⁊ exaltabit. Nob̄ autē dicēdū ē. Turris fortissima nomē dñe: ad ipam p̄fugiet petōz et saluabit. Itē dulcedinē noīs dñi p̄viderat ysaias dices. xxvi. Dñeno- mē tuū et mēoziale tuū i desiderio anie. Terribile tamē ostendit illud dices. xxx. Ecce nomē domini venit de longinquo. ardens furoz eius: ⁊ granis ad portā- dum. Et psalmista. Saueum quidē inquit et terribile nomē eius. Horribilis quidēz dulcedo: tanto furore respersa. Gratias autem ei qui aliud p̄uidit resu- giū peccatoribus. delectatōis et securitatis plurimū habens. terroris nihil. Ma- ria siqz dē interpretat syro sermōe dñā. nec solū potēs ē ad muniēdū p̄fugietes ad

A

D

Que maria

ca tanq̄s turri. s; et hostes insec̄ntes potēs ē expugnare. Un̄ sup illd̄ Lāt. vi. Terribil̄ vt castroz acies ordiata dicit bñs Ber. Nō ita metuūt hostes visibiles qm̄ libet castroz in h̄itudinē copiosam sic aeree p̄tates marie vocabulū: patro cinii: et exemplū. Cedūt ⁊ prunt sic cera a facie ignis: vbitunq̄s in cnerit hui⁹ nois crebra recordatōez. denotā iuocatōez. solūtrā imiratōez. Rogāda est igit̄ assidue maria. vt nomē suū qd̄ est dñā interpret̄ in nobis. tēptatores nostros expugnādo. ⁊ se turrim fortitudis nobis exhibēdo a facie inimici. Et vt h̄ nobis p̄stare dignet̄. nomē ei⁹ et memoriale in desiderio aīe ⁊ iungi memoria teneat.

Uemaria. Ter ad min⁹ i cāticis in p̄sona angeloz q̄rit. Que ē ista. nō tm̄ qz p̄ sone mirēf excellētiā. q̄ nec p̄mā silēm visa ē nec habere seq̄ntē. s; forsītā qz dulcc nomē sibi desiderāt respōderi. Sic enī antiq̄s p̄ib; ysaie ⁊ ceteris nomē dñi i desiderio erat. vt scz int̄ hoies noīaret x̄ps q̄ nor⁹ erat in celo. ⁊ nomē qd̄ claudēbat in celo effūderē i terra. sic angeli nomē marie desiderabāt noīare ⁊ i nonciā effūdi. vt nō intra terre terminos clauderet: s; etiā celebre habere i cel. **Itē Lāt. i. D.** Et nomē p̄ginis maria. Bñ aut̄ imediate iūgit̄ marie p̄gitas. eo qz nō solū nomē p̄ferat s; ⁊ alijs p̄beat gr̄az castitat̄. Ita etiā nomini marie p̄gitas ⁊ sc̄ritas i sepabilit̄ sunt adiūta. qz cū agit bñs Lucas ca. xij. de pruitētia magdalene. pp̄t hui⁹ nois rruerētiā nō ausus fuit mariā s; m̄lierē noīare. s; paulo post. scz ca. xij. cū dic̄ eā iustificatā dño de suis facultatib; m̄strare: vocat eā mariā. ⁊ ti susannā ⁊ iohānā adiūxit. Que si b̄tē sunt qz dño de suis facultatib; m̄strarūt. ista lōge beatior. Un̄ d̄ ei puer. in si. D̄ite filie ⁊ gregauerūt diuitias. n̄ h̄ p̄gressā es vniuersas. Ipa enī sola et p̄dictaz trū in se vocabula interpretata ē: ⁊ officiū exerca. Ibi maria. h̄ maria. Susanna s̄o interpretat̄ lilīa. qd̄ nulli meli⁹ p̄uenit q̄s illi q̄ p̄uilegiū meruit castitatis. Johanna interpretat̄ gr̄a dei. Nulla autē h̄ noie: q̄s ea q̄ plena gr̄a: m̄corat̄. Ille dño ⁊ terrenis facultatib; m̄strarūt. ista pp̄e m̄stravit ei⁹ suis. q̄ de carne p̄pa adm̄stravit p̄ceptū. ⁊ d̄ lacte p̄po m̄struētū. Un̄ Lu. xi. b̄rificat̄ ab ea q̄ dicebat ad dñm. Bñs v̄ter q̄ te portauit. ⁊ vbera q̄ suctisti. Qz si b̄rificat eā m̄lier q̄ adhuc carnī ⁊ sanguini⁹ p̄m̄icare nō meruit. lōge maḡ a nobis b̄rificanda ē: q̄ de ei⁹ carne et sanguie reficimur i altari. Caro enī q̄ ibi sumit̄ caro p̄gis ē. ⁊ cul⁹ carne supra est porniucula. ⁊ q̄ artificio sp̄s̄s̄ci formatū ē corp⁹ x̄pi.

De eodem

Capitulū. iij.

Memaria. Nota qd̄ sicut nomē fi

ly effundit̄ in septē noīa. Isa. ix. vbi d̄. Et vocabit̄ nomē ei⁹ admirabilē. p̄siliari⁹ ⁊ c̄. sic ⁊ nomē marie p̄ suas interpretatōes p̄t p̄ueniētē effūdi. Un̄ d̄ ti d̄. Olet̄ effusū nomē m̄zē. vt sup̄. Interpretat̄ ei maria illuminata v̄l illuminat̄. v̄l illuminās. v̄l stella mar̄. v̄l smirina mar̄. v̄l sin̄ q̄sdā mar̄ byas. v̄l mare amarrū. v̄l syro s̄mōe dñā. Quattuor aut̄ istaz interpretatōnū maḡ habēt i vsu. s; illumina trit̄. dñā. mare amaz. stella mar̄. Illuminat̄ ⁊ stella mar̄. pp̄e fuit i filij natiuitate. qm̄ emisit radiū torū m̄dū illuminatē. ⁊ m̄do edidit lucē verā. qm̄. s; verus sol iusticie exort⁹ ē ex ea. Dñā pp̄e i filij oblatiōe qm̄ ipm̄ p̄ntauit i tēplo. vbi tot⁹ p̄uēbat m̄ad⁹. q̄si totū m̄dū volēs de ip̄o mittere i saismā. qd̄ etiā adhuc d̄sigt̄ ei⁹ imago filiū tenēs q̄si ad dādū illū. Itē dñā: sic dicit̄ Damascen⁹. Anna genuit̄ mariā. i. gr̄a dñāz. Maria enī oīm creataz facta ē dñā. creator̄ oīm m̄ existens. Amaz mare i filij passiōe. qm̄ scz aiaz ip̄i filij p̄trāsūt gladi⁹. Bñs ber. Lōge ci pl⁹ q̄s martirē eā n̄ imerito cēseam⁹. i q̄ passiōis sensū excessit̄ passiōis affect⁹. Itē illuminat̄ ē. Iqz tenebras v̄ras. i. nos tenebrosos illuminat̄ m̄l̄s modis sic inferi⁹ oūdet̄. Dñā: qz nos p̄regit̄ tāq̄s m̄r̄s fortissīma: vt sup̄. ⁊ aduersarios n̄ros re p̄mit ⁊ expugnat. q̄b; ē terribil̄ vt castroz acies ordinata. Stella mar̄. qz dirigit vias nostras p̄ mare hui⁹ mundi. Mare amaz. qz nob̄ amaricat̄ noīas mundi delicias. Roganda ē ergo assidue. vt nomen suum interpretetur in nobis. vt scz illuminet tenebras nostras. noīas nobis amaricet̄ delicias. vias nostras tanq̄s stella maris regat ⁊ dirigat. tanq̄s dominā comprimat̄ tempestates: et aduersarios

fo. vi

Bern.

De iter
p̄tatoib;
bus h⁹
nomis
maria

Docet
ponitur
istra lib.
iij. c̄m
lo. c̄vij.
A-A

no

R

z

Da
ma
sce
n⁹.

B

Liber I Ca. III

nostros puniat et p[ro]p[er]cat. Hinc et singul[ar]iter p[ro]p[ri]et[ar]ib[us] aliquantulū diffus[us] videam[us].

Maria

Illuminata a patre luminū a d[omi]no descendit omne datū optinū. et cui[us] dono tot habuit in se luminaria q[ua]nt[um] p[ro]p[ri]et[ar]es. Et ita h[ab]et nomē maria ei singulariter et excellēter d[omi]nū. q[ui]a p[ro]p[ri]et[ar]ib[us] post filiū suū pl[ur]ia dona habuit gr[ati]a. Illuminata etiā p[er] gr[ati]am sp[iritu]s s[an]cti q[ui] in vtero s[an]ctificata: et q[ui] sp[iritu]s s[an]cti s[up]ervenit in eā. Itē illuminata a filio dei vero sole iusticie i illi[us] p[ro]p[ri]et[ar]e que totū i corde. totū suscepit et portavit in v[er]tre. nec potuit esse nō illuminata: q[ui]a fontē lumis suscepit in se totū. Itē mulier amicta sole Apo[calypsis] xij. appellat[ur]. et lune q[ui] totū lumē suū a sole recipit L[uce] vi. p[ro]p[ri]et[ar]e. Ipa etiā tāq[ua]m et sole et respectu divinitat[is] beatificat a generatōib[us] univ[er]s[is]. Un[de] dicitur. Quia respicit h[um]ilitatē ancille sue. Ecce q[ui]a a sole illuminata. Ecce enī ex h[ab]it[at] me dicēt oēs generatōes. Ecce hinc pulchritudo et lumē.

Illuminatrix. Ideo postq[ui]am dicta ē pulchra ut luna: dicit[ur] electa ut sol. q[ui]a sic sol rad[ic]ib[us] sue claritat[is] illuminat m[un]dū. sic ip[s]a suis p[ro]p[ri]et[ar]ib[us] et exēplis ppl[is] irradiat xp[rist]ianū. Un[de] dicit Eccl[esiastes] xxij. Illuminabo oēs sperātes in d[omi]no. Alios neq[ue]q[ue]. Ipa enim illuminat eccl[esi]as militatē signatā p[er] archā noe quā illuminabat fenestra cristallina. q[ui] figurabat mariā. Illuminat et triūphāt. Un[de] dicit Eccl[esiastes] xxij. Ego feci ut i cel[is] oziret lumē indeficiēs. i. ego genui xp[ristu]m q[ui] ē i cel[is] lumē indeficiēs. Propt[er] h[oc] de ea canit[ur] q[ui]a vita ei[us] inclita cūctas illustrat eccl[esi]as. i. militatē et triūphāt. Ipa etiā post filiū ē illa p[er]a lux q[ui] illuminat oēm bosem veniētē i hūc m[un]dū. supple q[ui] illuminat. Un[de] dicit ei pater I[sa]iah. Dedi te i lucē gētiū rē. Ad h[oc] etiā signū media nocte pepit lucē verā ut mediātē partu suo illuminaret populū in tenebul[is] ambulātē. Ipa ē etiā via illa p[er] quā spargit lux. Job. xxxvij. Et dividit estus sup[er] terrā. Cōtra hāc illuminat[ur] tricē rebellāt herenici. iudei. pagani: et blasphemū. Un[de] Job. xxvij. Ipi fuerūt rebelles lumī rē. Sed inimicos ei[us] p[ro]sequēt tenebre: sic dicit Ps[almus] i. Dicit aut[em] q[ui]dā q[ui] interpretat[ur] illuminatrix mea. Ipa enī illuminatrix n[ost]ra est filio mediātē: q[ui] Ioh[ann]es. fecit lūm[en] ex sp[iritu] q[ui] illuminavit cecū natū. in q[ui] latet maximū sacramentū. Salūa descendēs de capite ihu: dei sapiētia. que dicit Eccl[esiastes] xxij. Ego ex ore altissimi p[ro]dii rē. Et hac salūa et terrenē natura p[ro]fectū ē collyriū quo illuminatū ē genus hūmānū. designatū p[er] cecū illū. p[er] fidem. i. s[an]cti incarnatū. Un[de] q[ui]dā. Est caro n[ost]ra lūc[us]: s[an]cti sapiētia sp[iritu]s. Est gen[us] hūmānū tali medicamē sanū. Est aut[em] triplex oculus. Ocul[us] cōtemplatōis. q[ui] videt de[um] et que in deo sunt. q[ui] p[er] culpā ade omnino ē extinguit[ur]. Est ocul[us] ratiōis q[ui] videt animū et que in eo sunt. q[ui] p[er] illud peccatū lipp[us] est effectus. Est ocul[us] carnis: q[ui] videt m[un]dū et q[ui] in eo sunt. q[ui] ad carnis p[ro]cipiscētia est ap[er]tus. Unde dicit de p[ro]p[ri]et[ar]ib[us] Gene. iij. q[ui] gustato fructu v[er]ito stanin ap[er]ti sunt oculi ambo[rum]. i. rui p[ro]cipiscētiā. Duo p[ro]p[ri]et[ar]ia p[er] fidē incarnatiōis sanāt. s[ic] terci[us] p[er] h[oc] collyriū cececat. Aliter. Duplex collyriū. incarnatio et passio saluator[is]. In primo salūa et pulvis. Pulvis de terre pulvere facta caro. De salūa ut dictū ē Hoc collyriū dicit xp[ristu]s. q[ui] illuminavit oculos ceci nati. Job. ix. i. gener[is] hūmāni. Secūdu[m] collyriū dicit Raphael: q[ui] interpretat[ur] medicina dei. q[ui] p[ro]fecit de felle et iecore piscis affi. q[ui] illuminat[ur] ē thobias. Piscis affinis xp[ristu]s passus: q[ui] in veni crucis affat[us] pass[us] ē felle et potans aceto: sicut dicit p[er] ps[almu]m. cui[us] amaritudines si cū amaritudine recolatur illuminat[ur] oculos spirituales.

De multiplici collyrio

Quibus modis maria nos illuminat

Illuminans. Quidā dicit. illuminās eos. i. christianos vel familiares suos. q[ui]a videlicet documētis suis q[ui] habent i euāgelio docuit nos vivere christiane. In multis etiā docuit ip[s]os ap[osto]los doctores eccl[esi]e. Edidit etiā nobis lūcē verā que illuminat omnē hominē veniētē in hunc m[un]dū. Impetrat etiā iugiter gr[ati]ā peccatoribus tenebrosis qui nisi per gr[ati]ā nō illuminant[ur]. Sic ergo possumus effūdere nomen marie in nomia supradicta. ita tamē q[ui] intelligant[ur] authoritatice et cum articulo artante cōmunem appellatōnem ad pp[ri]am et singularē marie personam per appropriatōnem. Cūtu ergo dicimus. Ave maria. debemus humiliari coram ea tanq[ua]m serui corā domina. Debem[us] etiā de peccatis conteri: reducentes ad memoziā suam et filij passionem. cui ex peccatis nostris dedimus causam.

Stue maria

Debem⁹ etiā memorare int⁹ q̄ vsamur picula . 7 tenebras ignorātie nre . vt sic i cor-
de p̄trito et hūiliatō: qd̄ nec ip̄a nec fili⁹ ei⁹ despiciat . impetremus ab ea lumē gra-
tie . 7 dūcatū inret picula .

Tella maris ¶ Videam⁹ p̄mo q̄re stella . deiceps q̄re stella maris .

Maria stella

F
Alia
interp
tatio

Propter excellentiā sui stat⁹ . Un̄ dic̄ Eccl̄ . xviij . Ego i altissimis inhabitam . Excel-
lēs cui sūt in ortu . qz ante sc̄ificata q̄z nata . nara est cui filia gr̄e cū oēs alij nascāt
filiij ire . Eph . ij . Os signatū ē in B q̄ sūt filia anue . q̄ gr̄a interpretat . Lat . vi . Una
est mat̄ sue . electa genit̄rici sue . Excellēs i vita iuxta hūanā p̄suetudinē . qz p̄gita-
tē vōuit . licz steril̄ maledicere ei i lege . Et qz hūillima . cū mlti supbiāt de p̄ginitate .
Et qz fidel̄ 7 credula . licz qd̄ ei p̄mittebat videre i possibile . scz qz p̄go p̄cipet et
pareter manēs p̄go . Per vōtū enī p̄gitat̄ et excellentiā hūilitat̄ deo placuit . scz p̄ fi-
dē p̄cepit . Un̄ 7 p̄aurē dic̄it p̄cepisse . i . p̄ sidē dictoz . qz fides ex auditu . Iō d̄r ei .
Beata q̄ credidisti qm̄ p̄ficiēt ea que dicta sūt tibi a d̄no . Excellēs etiā sui assum-
p̄tō: sup oēs angeloz ordines exaltata . In oibus enī istis et multis alijs cōsistit
excellētia stelle nostre .

De excel-
lētia ma-
rie

Quia fixa in firmamēto celi . i . scripture p̄ iugē meditātōem legis diuīe . xl i bonis
celestib⁹ p̄ desiderii 7 amorē eternoz tanq̄z vera filia abrahe . cui p̄missum ē Bēn̄ .
xviij . Multiplicabo semen nūi sicut stellas celi .

Quia clara et lucida sanc̄tatis exēplo . illuminās mundū multiplici virtutū radio . **B**
sicut infra assignabit . Clara etiā p̄ vite puritatē nō habēs i se maculā sic luna in p̄-
senti . Un̄ er ei dic̄it Lant̄ . iij . Tota pulcra es amica mea . 7 macula nō est in te .

Quia tota ignea p̄ caritatē . marie ex q̄ illi cōcepit qui ignis p̄sumēs ē . ad Heb . xij .
in sine . Vel etiā ignea p̄ virtutū vniuersitatē . Virtutes enī ignee nature sūt . 7 iō
sursum trahūt . qz loc⁹ ignis sursum est .

Quia parua apparuit p̄ hūilitatē . se offerēs d̄no i ancillā cū postularet i m̄em . **Sz**
postea magnā se esse restat dicēs . Stās me dicēt oēs generatōes . Quia fecit mihi
magna q̄ potēs ē . Iō ip̄a dic̄it lumiare qd̄ minuit in p̄sumatōe . Eccl̄ . xliij .

Algabi-
tius

Quia attractiue nature . Algabiti⁹ p̄hs . Ea ē natura stella 7 respectu vaporū : q̄ ada-
māz respectu ferri . Cū sit q̄ stella trahit ad filiū fluidos p̄ vicia . sic ptz de iheophi-
lo . Dicat iḡit ei oīs fidel̄ aīa . Trahe me post te 7c . Ip̄a ē ei cortina toti⁹ mūdiciē .
p̄cib⁹ meris 7 creplis p̄cedēs 7 trahēs post se oēs corinas tabnaculi . i . ecclie dei .
Ezo . xxvi . 7 . xxvii . i . si . Sp̄sūs 7 sp̄sa dicūt v̄ci . 7 q̄ audit dicat veni . Apo . i . fi .

Quia tpe gescidij lucet 7 scintillat clarissime . qd̄ apparuit in d̄nica passioe qm̄ cere
roz caritas refringit . 7 ip̄a sola q̄si de nocte totā eccliam illustrat . **B**

Quia stella dic̄it a stādo . Stare enī obediēt̄ ē . Et de ip̄a d̄r . Astitit regina 7c .

Quia choruscās et mltas . p̄ excellētissimā puerfarōez .

Quia aspectū 7 effectū habz ad terrā . i . ad terrenos : qz parat negocia . 7 marie ad
seruiz 7 amatorē suū . cui dic̄ . In via hac q̄ ḡdiēs firmabo sup te oculos meos .

Propter motū cōtinuū . qz cōtinue monebat de virtute i virtutē . de vno bono ad ali-
ud . de actiua ad p̄replatiuā . B̄tis Ber . In via dei nō p̄gredi regredi est .

Propter citā obediētā . Baruch . iij . de stell̄ . Vocate sūt . 7 dixerūt . assum⁹ .
Quia illuminat q̄s custodit : et a q̄bus eius dilectio custodit . Baruch . iij . Stelle
dederūt lumē in custodijs suis : 7 letate sūt .

Maria
stella

Quia s̄ diaboli p̄ḡt p̄ seruis suis . Iudic̄ . v . Stelle manētes i ordie 7 cursu suo
aduersus s̄ysarā pugnant . **I**
[te q̄ fecit illas .

Quia filio assignat q̄cqd̄ boni f̄cepit ab eo . Baruch . iij . d̄ stell̄ . Luxerūt ei cū iocūditā
Quia sūt sp̄ 7 ē i dextera dei . Apo . i . Hēbat i dextera sua stellas septē . Oz p̄ etnis
sp̄ s̄uinitū p̄ palib⁹ . Parab . iij . Longitudo d̄ic̄z i dextera ei⁹ 7c . Rediēt etiā ad si-
lij dextera residere .

Quia suo mō vigilat de nocte ad ip̄am noctē illuminādā .

Quia hilaritē dat lumē suū . Baruch . iij . Luxerūt ei s̄i sibi . nō mōdo Lcū iocūditate .

- Quia valde pulcra creatura p vite honestatē. Sicq̄dē stella pulcra ē et oī sui parte. Et marie dī Lanē. iij. Totā pulcra es amica mea rē. Hōne tota pulcra. q̄ nō habuit maculā neq; rugā: Hōne tota pulcra q̄ a plāra pedis vsq; ad v̄ticem pulcra: Et b̄ oīdef isra libro. v. p totū. de pulcritudine aī.
- Quia nauigātes p mare mūdi introducūt i portū salutis. Ideo signat p stellā q̄ magos adduxit ad xpm̄ q̄ ē portus salutis. Un̄ matth. ij. Ecce stella quā viderāt rē. Et statim seq̄t. Et intrātes domū inuenerūt puer. qui est ille portus.
- Quia quōq; q̄si ridere videt. qz pepit risū r gaudiū nostrū. r in ipa r p ipaz nob arri sit pater. Un̄ in figura aī dixit Sara Scā. xxi. Risum fecit mihi dñs. Et ppe b̄ pridēdū r congauendū est aī. Unde seq̄tur in verbis sare. Et q̄cunq; audierit cōridebit mihi. i. cōgauēbit. dicit glosa.
- Quia firmamētū adornat. i. eccliam. rāq; pulcerrima mlierū. Cāti. v. Pulcra i vte rina sanctificatōe. pulcrior i christi pceptōe. pulcerrima in sua assumptōe. Eccl. i. xvi. Sic sol oris i mōdo i altissimis di. sic mlier bone spēs i ornamētū domi aī.
- Quia noctē illuminat. Illumināuit enī noerē illā solitaria nec laude dignā q̄ ab eua defluerat vsq; ad ipam. Nā in omi aī meliorari oīa inceperūt.
- Quia radijs suis terrā illustrat. i. terrenos. Repleta enī grā septiformi. nos replet d̄ sua semp plenitudine. n obis refundēs gratiā. nisi steterit p uos.
- Quia futuros cētūs pnotat. Cometes enī qm̄ oris signū est mortis principū. r ipsa mortis xpi q̄ est princeps pacis. Isa. ix. r diaboli q̄ dicit pnceps mūdi. Joh. xiiij. Jo dicit Diere. xlvij. Fornis impēgit in fortē. i. diabolus i xpm̄. r ambo pariter corruerūt. s; dissimiliter. Istō impletū est in dñica passionē.
- Quia astrologos verificat. imo sup astrologos. i. pphetas. q̄ i his que de pa tu aī pditerāt. p eā fides inueniunt. sicut pterat ecclesiastic. xxxvi.
- Quia pigros ad laborādū excitat. cū ipa sit lucifer r stella matutina. Ante ortū enī aī inutilis erat labor homis ad vitā eternā pmerendā.
- Quia nauigātes p mare hui mūdi rectificat r dirigit ad portū. Un̄ designat p stellam q̄ magos adduxit ad xpm̄. qui est portus salutis. Quere infra.

Daria
lucifer

Daria
stella ma-
tutina

Lucifer. Un̄ canit ecclia. Qui vt lucifer. i. nō tenebrosa i ortu sic nos q̄ nascimur oēs filij ire. Eph. ij. S; ipa aī sanctificata q̄ nata. Ora ē vt lucifer. i. tota clara r i spe maioris claritatis. i. sol iusticie q̄ nat' ē ex ea. Et bñ dicit maria lucifer. qz in vtero suo sacro nouē mēsb; portauit lucē verā. Dicit enī lucifer grece fosforos: a fos qd ē lux. et oros qd ē visio. De b̄ lucifero Job. xxxvij. dicit dñs ad iob. Nūquid p dnces lucifer i tpe suo. i. i tpe gñe. Quasi diceret. nō tu s; ego. Irē lucifer clarior ceteris stellis. r maria in singul virtutib; sanctorū ordinib; peminet vninersis. Adapta hūc lucifero pprietates aurore.

Tella matutina. Lucēs anteq̄ diescat. qz ortus marie pcessit ortū dici. i. christi. q̄ lux est et dies. Nec est stella que vincenti pmitit in pmiū. Unde apocal. ij. Vincenti dabo stellā matutinā. Et nota qz in ortu hui stelle. s; qm̄ grā et dilectio marie orit i corde iusti. fugiūt fures. i. demones. q̄bus ipa terribilis est vt castroz acies ordiata. vigiles sūt alacriores. i. plati. v' q̄cunq; d̄ sua salute solliciti. egrī animequiores. oparij vigilantiores. Et bñ maria stella matutina. Iqz sp̄ fuit in mane oriendi. et nūq; tendebat ad occasum peccati. Uel stella matutina. Iglia eterna. que nunq; habebit finē. r que scup videbit inchoare. vt dicere videat q̄libet de beatis. Et dixi nūc cepi. s; gustare. qm̄ suauis ē dñs. Uel stella matutina. q̄libet de beatis. Unde dicit Job. xi. Dieris vt lucifer. Christus etiā stella matutina. Unde Apoca. ij. fine. Ego sum radix. i. id ē subtestamētū p diuinitatē. Let genus dauid. s; m̄ humanitatē. Matth. i. i. ihu christi filij dauid. stella splendida. Dic tangit p̄cipuū opus suū s; m̄ humanitatē s; resurrectionē. [Stella splendida] qua illumināuit noctē inferni. Isaie. ix. Populus q̄ ambulabat i tenebris vidit lucē magnā. habitantib; in regione ymbre mortis. lux orta est eis. Bene stella. que apparet parua: et signat eius hūilitatē: qna rex descendit soluere seruos in carceratos. Let matutina. Iquia mane surrexit.

Stella maria

e Nota q̄ triplex p̄t distingui stella. scz vespertina. nocturna. matutina. i. vita ene. **D**
vita patrū antiquoz. ⁊ vita marie. Prima vesper. i. ve spirans. hec est aia que
totū mūdo spiravit ve culpe ⁊ ve pene. q̄ scz stella appellat absinthium. Apoc. viij.
p̄pter amaritudinē illate mūdo miserie. Secūda vita iustoz. q̄ fuerūt et ante ad/
uerū dñi et post. Quibz dicit apls ad Phil. ij. In medio natiōis p̄ue et puerse lu/
cet sicut lunaria in mūdo. verbū vite p̄uēntes. Tercia lucifer. i. vita marie. cu/
ius vita inclita cūctas illustrat ecclesias.

P
Tem hec ē stella q̄ apparuit magis: q̄ nō in firmamēto sed subter firmamētū:
q̄si inclinata stellaz natura in inferiori spacio acris d̄curtebat. Ac si diceret cū
psalmista. Inclinauit celos dñs ⁊ descendit. Noua erat stella illa. illā scz nūciās no/
uitatē de q̄ Diere. xxxi. Creauit dñs nouū sup terrā. semia circūdabit virū. Hec
nouū fuit ⁊ inauditū sup terrā: q̄ semia habuerit i vtero parvulū q̄ dē tpe. s; tū vi/
rā omī p̄fectōe frutū. Stella hec cū sole lucebat vtra uaturā stellaz omnū. Lu/
na enī et stelle supueniēte solis lumē nō apparēt: sed absorbet a splēdore sol. Hec
aūt stella lucebat cū sole. nec ad lumē solis p̄pam claritatē amittebat. vt illi? stelle
q̄ pepit solē p̄uilegiū denōstraz. Beata enī virgo q̄ verū pepit solē: lucet cū filio.
⁊ q̄nto maiori dignitate rutilat fili? rāto maiori dignitate splēdet et mater. Que
licz longe sit minor filio: sic stella minor sole. H̄ tñ gaudet p̄uilegio: q̄ ois aia deo
p̄pata suā repmit claritatē S; qz honor filij honor ē m̄ris. I excellētia filij lucz ex/
cellētia m̄ris q̄ carū filiū meruit generare. D̄ d̄ deligē i h̄ q̄ stella illa lucebat d̄ die.

Alan? d
insula

b Ec est stella de q̄ legit Aueri. xxiiij. Dicit stella ex iacob zc. In natura enim
stellaz solēt sex p̄ncipalit̄ p̄siderari q̄ laudi stelle isti? possunt p̄grue adaptari.
Hec sunt materia. forma. quantitas. situs. motus. ⁊ virt?

Materia. In q̄ cōsiderat̄ incorruptio: qz cūctis corpibz cūtra lunā subiacentibz cor/
ruptōi: sola natura stellaz mūdo manēre nō p̄t corrupti. Verito ḡm materia n̄re
stelle: h̄ginis marie p̄siderat̄ incorruptio. de qua materialiter nat? est fm carnez.
cū? animā de? nō derelict̄ i inferno. nec dedit sanctū suū videre corruptōez. Que
etiā sui carnē p̄er? expers corruptōis fideliter est credēda. q̄ i corrupta h̄gitate de/
se genuit eū q̄ omīs incorruptōis est causa. At sicut stelle q̄libet incorruptibiles d̄
natura: sic ipā sit incorruptibil? de ḡria. Sine corruptōe etiā putredis ⁊ incinera/
tōis. in corpore credit̄ de mūdo assumpta.

Forma. In q̄ p̄siderat̄ plenitudo rotunditat̄ ⁊ p̄fectio. Quia sic rōe p̄bat̄ ḡome/
trica: cūctis corpibz plenior ⁊ p̄fectior est spha. D̄s aūt stella est spherica. Audi ple/
nitudinē i hac stellā. Ave ḡra plena. Audi p̄fectionē. Beata es q̄ credidisti: quo/
niā p̄ficiēt in te que dicta sunt tibi a dño.

Quantitas. In q̄ p̄siderat̄ paruitas v̄l magnitudo. S; ita q̄ q̄ p̄ue sūt estimariōis **R**
magne sunt in rei v̄itate. Audi stellā hāc estimatōe p̄nā. Ecce in q̄t ancilla dñi. Au/
di i rei v̄itate magnā. Btāz in q̄t me dicēt omēs generatōes. Quia fecit mihi ma/
gna qui potens est zc.

Situs. In q̄ p̄siderat̄ eminētia v̄l dep̄ssio. Quia q̄dā stelle tāq̄ d̄fire sūt celo. ce/
tere d̄p̄dēt in inferiori loco. Certū tamē stella maris sp̄ in celo apparet sublimis.
Et illā sub pedibz stit̄ atra vidēt manesq̄ p̄fūdi. Vere stelle n̄re h̄gis gl̄iose sp̄ in
celo sublimis est eminētia. qz exaltata est sup choros angeloz ad celestia regnā.

Motus. In q̄ p̄siderat̄ general' oīm circū olutio. Quia stella q̄libz mutās locū ide **S**
circularit̄ mouet̄ circa circuli cēt̄z. Sola h̄o stella maris de loco nescia moueri. ar/
cuit̄ imobile p̄ncipiū q̄d ē p̄ncipiū celi. D̄ p̄ncipiū stella maris habēs i se nescit ab ip̄o
separi. Que stelle n̄re h̄gini b̄n ⁊ p̄ueniēter poterūt adaptari. Audi stellā hāc circū
uolubile. Nouū faciet dñs sup terrā. m̄lier circūdabit v̄z. Audi etiā v̄z illū p̄/
ncipiū. i. simplicē eē. Brūs dyo? cū d̄ p̄nibz h̄uane nature i x̄po loq̄t̄: dicit. Et q̄b̄ sim/
plex iesus ineffabilz ē p̄posit? Uis audire imobile? Boeci? dicit. Stabilisq̄ manēs
dat̄ cūctis moueri. Uis audire illū p̄ncipiū. Ip̄emet dicit. Ego p̄ncipiū q̄ et loq̄z
vob. Uis audire quō stella n̄ra illū habz itra se. D̄ enī i ea natū ē de sp̄i sc̄to est.
Uis audire q̄ n̄ possit ab illo discedere. Audi ip̄az i Lat. Tenui enī nec dimittā.

Dyo?
Boeci?

Virtus In qua maxime considerat generatiois vel corruptiois operatio. Quia quoniam
 da stellarum virtus terra fecundat ad generatiois operationem. quoniam terra sicut ad
 corruptioem. Vis audire stelle nostre future. Virtus altissimi obumbrabit vobis. Vis
 audire ex hac future terre nostre fecunditate. Dominus dabit benignitatem. et terra vestra da
 bit fructum suum. Vis audire generatiois operationem. Generatio et generatio laudabit
 opera tua. Vis audire corruptiois purgationem per eandem virtutem. audi paulum dicentem ad
 Hebr. i. Qui portat omnia verbo future sue purgationem peccatorum faciens etc.

O vere stella mirabilis. vere laudabilis. igitur venite.

Igitur venite

Corruptioem subiacentes ad incorruptibile. Ut per eam vobis corruptibile hoc indu
 at incorruptioem. et mortale hoc immortalitatem.

Strana vacui ad plenum. Ut cum sitis vacui gratia. de plenitudine eius sicut adipe et pi
 guedine repleat anima vestra.

Imperfecti ad perfectum. Ut cum venerit quod perfectum est per eam evadent quod in vobis ex parte est etc.

Parvuli ad magnam. Ut per eam in eo crescat cuius magnitudinis non est finis.

Humiles ad sublimem. Ut per eam vos eraltet qui per eam deposuit potestates de sede.

Elaudantes a senioribus vestris ad circumambulabile. Ut mater qui circumdedit virum gremio
 uteri sui. sit in circumvolutum populi sui et hunc nunc et usque in seculum.

Debiles ad eius future. Ut cum aliquis ceciderit non collidat: sed mater. diuine pietatis
 supponat manum suam.

Stella maris Sup illud Luc. i. Et nomen virginis maria. dicit beatus Hieronimus. X

Loquimur pauca super hunc nomen. quod interpretantur stella maris dicitur. et matri virginis
 valde convenienter aptatur. Ipsa namque aprissime sideri copatur. quia sicut sidus sine sui cor
 ruptioem suam emittit radium. sic absque sui lesione ergo peperit filium. Nec sideri radii sua
 minuit claritatem. nec virgini filii suam integritatem. Ipsa ergo est nobilissima illa stella ex iacob
 orta. cuius radii universum orbem illuminat. cuius splendor et perfulget in supernis. et inferos
 penetrat. Terras etiam plustras et calefacies magis metes quam corpora. sonitum fontium. et
 coquit vicia. Ipsa namque est pelara illa et erimia stella: super hunc mare magnam et spacio
 sum necessario sublevata. micam meritis. illustras exemplis. Quod quis te intelligit in hu
 ius seculi pluvio magis inter peccatas et tempestates fluctuare. quam per terram ambulare.
 ne avertas oculos a fulgore huius sideris: si non vis obrui peccatis. Si insurgat venti
 tempestatum. si incurras scopulos tribulationum. respice stellam. voca maria. Si iacta
 ris superbie vendis. si ambitiois. si detractiois. si emulatiois. respice stellam. voca maria.
 Si iracundia. aut avaricia. aut carnis illecebrosa nancula percusserit mentem. respice ma
 riam. Si criminum imanitate turbatur: conscientie seditate confusus. indicij horrore per
 ritus baratro incipias absorberi tristitiae: desperatiois abisso: cogita maria. In periculis.
 in angustiis. in rebus dubiis. maria cogita. maria inuoca. Non recedat ab ore. non sece
 dat a corde. Et ut ipetres oratiois eius suffragium non deseras pueratiois eius exemplum
 Ipsa sequens non devias. ipsa rogans non desperas. ipsam cogitans non erras. Ipsa tenet
 te non corrumpit. ipsa protegete non metuis. ipsa duce non fatigaris: ipsa propicia ad portum per
 uenit. et sic in temetipso expletur quod merito dictum sit. et nomen virginis maria. Nec Hieronimus.

Item tunc huius salutatiois valde congrue appellata est maria stella maris. quoniam seculi nulli erant
 in celo beati. de hominibus intellige. In mundo nulli aut paucissimi iusti. sed omnes aut
 fere omnes erant in mari. id est in amaritudine peccatorum. ignorantie tenebris involuti. Et
 ideo iustel stella maris. id est. miserorum nuncupata est. quod ad hunc ordinata est ab eterno: ut
 per eam dominus quantum in se est omnium miseretur. Iohannes dicit ipsa puer. viij. Ab eterno ordi
 nata sum. Dodo autem in tempore gratie cum non solum miseris: sed et iustis illuminet et beatis. ma
 gis vocanda videtur stella mundi. stella celi. stella maris. Stella mundi. id est. iustorum: quod pro
 pter cordis mundiciam mundi appellatur. quia dum affectum devotiois ad illam respiciunt: con
 tra pessuras mundi consolatiois ab ea beneficia consequuntur. Stella celi: quia sua claritate
 omnes illuminat ordines beatorum. Stella maris: quia omnes miseris fluctuantes in amaritudine
 criminum in ipsa refugium inveniunt: que luce genuit fluctuantibus in hunc mari. Unde etiam
 stella maris: quia precipue illuminat amaros per peccatis. et ipsa est lumen peccatorum. etiam.

Igitur ve
nitate

Stue maria

pfundissime peccatū. sicut patet in theophilo.

Ite Stella maris. Iqz sic stella i mari nauigantibz recte iudiciū est. sic maria i hoc mūdo tortuose viuētibz. alijs rectā viā hūilitatis. alijs castitat. alijs bone opatōnis. alijs cōtemplatōis seu cuiuslibet virtutis ostendit.

Ite Stella maris. Iqz nauigātes mare mūdi spaciosū. vbi sunt reptilia absqz numero: z aialia pusilla cū magnis. ipam inter oēs stellas. i. scōs p̄cipue cognoscūt. ad eam frequē spūalibz ocul' respiciūt. p̄ditā solliciti? fedēt. fin cā iter suū dirigūt. Ipa enī recte viuere cupientes exēplis suis dirigit. errātes ad viā reducit. p̄cilitates ad portū salutis deducit.

Ite hec stella maris stellis ceteris p̄minet tribz modis. Altitudine. imobilitate. luminis cōmūione.

Altitudine. Iqz in p̄tice mūdi posita sicut caput mēbris. sic supertollit ceteris stellis. **A A**

Uñ poeta. Dic p̄ter nobis semp sublimis. At illū hoc est ei? oppositū sub pedibz sic atra vidēt manesqz pfundi. Sil' z maria viuēntis celi z terre creatur' altior. Quia ceteri sancti migrātes a corpe recipiunt inter choros angeloz z sup ordies beatoz. **Uñ** Uidi speciosam sic colūbā. hysqz sup riuos aqum. I

Imobilitate. Iqz qm̄ qm̄ in cātro firmamēti p̄stinata. ceteris vario motu mō ad ortū: mō ad occasum rēdentibz. ipa imobil' p̄stitit. Uerte visuz ad ceteros filios hoim q̄ sua imobilitate corruerūt: z corruūt tota die. z sic videre poter' quō illa imobil' et imutata p̄māsit. Nec solū imobilis p̄ peccatū: sed vrbz auter dicā: ad nullum p̄missum angeli a voto virginitaris seu p̄posito titubauit. **Uñ** et castellū appellat fundatū supra firmā petrā q̄ est christus. z similiter turris.

Abbas
absalō

Luminis cōmūione. Iqz ceteris sanctis vicissim lumen suū p̄bentibz. hec sine vicissitudine semp eqli radio q̄ntū in se est ceteris viuētibz claritatē effundit. Ceteri enīz sancti iure qdā patronat' sibi cōmissis pl' possunt p̄desse. et sic mortalibz sua impendūt suffragia. s; mō differētī. Ut petr' romanis. dyonisi' francigenis. martini' turonies. et hmoi'. Pro suo etenī grege pl' p̄t q̄libet sanctus in curia altissimi q̄ palieno. **Daria** p̄o sicut est oim regina. sic et oim patrona. z eqli' q̄ntū in se est: est ei cura de oibz. Sap. vi. sine acceptōne p̄sonaz. q̄ sup oēs accepit plenitudinē dignitatis. Loge enī positos illuminat radijs misericordie sue. **Sibi** pp̄inqs p̄ spēalem deuorōes p̄o latōnis suauitate. **Existētes** secū in patria excellētia glorie. Et sic nō est q̄ se abscedat a calore ei'. Sicut ei tā iusti q̄ peccōres affidite exorāt mariā. sic tā angeli q̄ beati iugiter respiciūt in mariā.

B B

Alia int
ptatio

Dare mare. **Dare** est general' aqz collectio. z p̄p̄e sic appellat. qz aq̄ ei? amare sunt. vt dic' **Isidor'**. **Daria** ei amarū mare interpretat. Et quasi qdā p̄sagio sic nūcupata ē. z si nō p̄pter amara penitētie gemitū. quē nō habuit q̄ nō peccauit. p̄pter vehemētiā tū doloris quē habuit in filij passiōe sortita ē nomē amaritudinis. **Dicit** enī cōpetētē mare amaz rōne sui status in filij passiōe. i. valde amara. vt hec duo. mare z amarū referant ad duplicē amaritudinē. Quasi enī marci. tota amara fuit p̄ dolore filij. z amara valde p̄ peccatōe populi sui. **Uñ** ap̄ls Ro. ix. **Lōti** nūus mihi dolor zc. De h mari p̄phetice dictū est **Eccliasies. t.** **Uia** flumina intrāt in mare: z mare nō redūdat. **Eccl. xl.** **Oēs** aq̄ in mare p̄uertunt zc. **Dicit** ergo. **Uia** flumina. i. oēs aq̄ dulces. s; oim genus ḡraz: z oia carissima intrant in mare. i. in mariā. **Lz** mare. i. maria. **nō** redūdat. i. nō itumescit p̄ supbiā. nec se reuoluit p̄ iactāriā. nec litino suū aut limitē hūilitat' excedit. **Audito** siq̄ dē ab angelo. **Huc** ḡra plena dñs tecū. **Spū** sanctus supueniet in te. **Ecce** q̄ **Uia** flumina intrant in mare. **Respōdit.** **Ecce** an cilla dñi. **Ecce** q̄ **Mare** nō redūdat. **Uñ** et ei p̄petit ille p̄sus p̄ris sui dauid. **Ego** dixi in absidāria mea. i. in plenitudine virtutū meaz. **nō** moueboz in eternū. i. nō itumescam supbiēdo. **Et** hec est verissima hūilitas: que nascit de plenitudine virtutū.

C C
Ite
doz?

Daria mare

D D

Propter aqz. i. ḡraz plenitudinē. **Uñ** dicta ē ḡra plena. **In** mari. enī nec fundus nec mēsurā ē. **Hec** maria accepit ḡraz ad mēsurā alioz. **Eccl. i.** **Profundū** abyssi

Libet I Ca. III

qs mensus est: Nec etiā plenitudo ex eo ppendit q̄ sicut pluuia i vell^o: descendit in eā filius dei.

Propter nauigij aptitudinē. Un̄ dicit x̄po. In mari via tua r̄c. r̄ vestigia tua non cognoscent. Per eā enī tanq̄ p mare venit x̄ps in mūdā. r̄ p eā tanq̄ p mare trāscūt veri israhelice ad portū felicitatis eterne: submersis egiptijs. qz ipa vn̄uersas hereses interemit. Vel submersis egiptijs. i. danōibz r̄ vicijs in fluctibz lacriaz. q̄ pcedunt de mari. i. de amaritudine animi. rubro p memoriā peccatoz.

Maria mare

Propter amaritudinē multitudinē. Ihs sustinuit in filij passiōe. Un̄ dicit filio sicut filius patri. Oia excelsa tua r̄ fluct^{us} tui sup me trāscerūt: p passionē r̄ intentionē amaritudinē. Quia sicut dicit b̄n̄s B̄t. Nō potuit videre filiū crucifigi sine affectu materni doloris. r̄ si speraret resurrexerit r̄ mortē superari.

B̄t.

Quia nō p̄t exhauriri. Oēs enī aqs recipit r̄ oēs aqs emittit: r̄ sp̄ plenā remanet. r̄ ideo recipit vt emittat. Sic maria a deo recipit oēs aq̄o gr̄a: oān plenitudinē vn̄uersoz bonoz. vt ea nobis distribuat sine diminutōe plenitudinis sue. Et ideo ad locū vnde exiit flumina beneficioz reuertit. i. reuertit debēt p gratiaz actōz: vt itez fluāt ad nos. Ecclesiastes. i. Itē sicut nec maris pfunditas: sic nec marie liberalitas p̄t exhauriri. Indefesse enī et sufficēter dat gr̄am vn̄uersis. nisi p eos sterterit. quā scillime imenit ap̄ deū. Et ipa est sicut vell^o vel spongia. Un̄. Descendet sicut pluuia i vell^o. Que multū de facili trahit aquā r̄ in magna q̄ntitate. r̄ eā facillima p̄pressionē refundit. Sic r̄ maria gr̄a quā inuenit ap̄ deū.

E E

Quia gutte ei^{us} nō possunt dinumerari. It̄ gr̄ic vl̄ misericordie marie innumerabiles sunt. Eccl̄. i. Arcnā maris et guttas pluuie q̄s dinumerauit: Et h̄ maxime: ex q̄ filio^{rum} dei sicut pluuia in vell^o descendit in eam.

Quia aq̄ ei^{us} salte sunt. r̄ potate magis sitim accendūt. It̄ itē gr̄ic sunt q̄s distribuit maria. q̄ gustate magis accēdunt desiderij. Un̄ ipa dicit Eccl̄. xxiiij. Qui bibunt me adhuc sitiēt. Nec mirū si sitim tāq̄ sal accēdit. cū ipa sit illud vas de q̄ dicitur hebre^{us}. iij. Reg. ij. Afferte mihi vas nouū: r̄ mittite in illud sal. Sal i nono vase facta piētia dei i vtero p̄giali. Nō q̄ miz. si q̄ tale sal accepit: tota falsa est tāq̄ mare. Et ideo sancl̄ exp̄t̄ ei^{us} dulcedinē: q̄nto ampli^{us} bibūt: tāto ampli^{us} cupiscūt.

F F

Maria mare amare

Dicitur etiā maria mare amarū. Sicut dicit Beda. eo q̄ mare. i. mūdū p gr̄a: suam nob̄ amaricat: r̄ p exēplū. r̄ vn̄uerso mūdi delicias p̄uertit i amaritudinē de se si delit cogitā. r̄ mūdanas amaritudines suis imitatoribz dulces fac̄ r̄putari. Deutero. xxiiij. Inundatōes maris q̄si lac sugēt. scz imitatores marie. Propri^{us} ei^{us} alne^{us} h^{ab}et maris. marie sc̄ritas ē. Et si tm̄ ad sc̄ros respicere. q̄si i suo aluco clauderet. Sz supuenit in eā sp̄issētis vt eā faceret iundare. Inundat aut̄ q̄si p̄p̄tū excedēs alneū. cū ipa licet sine pctō nihilomin^{us} tm̄ pctōibz p̄descēdit. Qua inundatōe tanq̄ lacte suos pascit. Et he inundatōes ille sunt amissōes pa disti: d̄ q̄bz agit L̄c. iij. Dicit̄ nihilomin^{us} L̄c. iij. mare amarū. qz mund^{us} fuit ei amar^{us}. Un̄ r̄ p gr̄a nuceā irelligit. Dicit̄. i. In nuce enī nucle^{us} dulcedinē. testa soliditatē. cortex h̄ amaritudinem. Nucle^{us} hui^{us} nuc^{is}: sp̄s marie sup mel dulc^{is}. Testa solida: corp^{us} itez null^{us} vn̄q̄s delicijs p̄ssam. Cortex exterior: mūd^{us} cui^{us} diuicias spinas reputabat: exēplo filij magis eligens paupertatē.

S S
B̄t
da

Maria mare rubrū
R̄icho.
d̄ fornai

Itē ipa est mare rubz. qz p passionē rubricata est i filij passiōe. Un̄ dicit̄ sanamitis. i. coccinea. L̄c. vi. In ipa enī r̄ p ipam spiritual̄ p̄barao. i. diabol^{us}. qz i manu femie tradidit d̄ns silarā. Judic. v. cū toto exercitu vicioz. r̄ ei^{us} meris: oibz: r̄ exēplis. trāscūt veri israhelice ab egipto hui^{us} mūdi. p̄mo in desertū penitētie. ipa cis infundēte gr̄am penitēdi. r̄ inde i terrā p̄missōis p iordanē q̄ interpretat̄ hui^{us} lis defectus. i. p ipam mariā in quā descendit filio^{rum} dei merito hūilitatis ei^{us}.

D D

Maria mare fusile.

Itē maria designat p mare fusile. de q̄ legit̄. iij. Re. viij. et. ij. pal. iij. qd̄ i edificatōne tēpli positū ē in latere dextro p̄ orientē ad meridiē: vt lauarent i eo intrātes templū. nec p̄sumerēt tēplū intrare pollū. Per h̄ mare signat̄ maria. q̄ fusil^{is} est p picta rē. liḡ facta p dilectōem. enei. i. impunitibz p peccati imunitatē. sonora p diuinam laudem: r̄ orationū assiduitatē. Que speciali affectu misericordie volentibz intrare

J J

Gratia plena

ecclesia: p̄ma oīm sanctorū occurrit. Ip̄is gratiā interioris amāritudinis ⁊ p̄trito nis. et sonū de cōfessionis infundit. Ad verū orientē. i. xpm filiū suū eos p̄ grām suā deducit. Caritas fervore q̄ p̄ meridie designat accēdit. Et tandē ad dexteraz eterne beatitudinis introducit.

De eo q̄ dicit̄ in salutarē angelica. Gratia plena. Capitulū. iiii.

Gratia plena. Quasi diceret ei an

gel^o. Jure debes dicat̄ gratia plena. Iqz iā habebis in vtero plenū gr̄e ⁊ vitatis. Itē bene Lgrā plena. Iqz quilibz gr̄az totā habēs. ⁊ nihil d̄ suo

Abbas
absalon

fr̄io. Triplex enī p̄t distingui gr̄a q̄ p̄ oibz creaturis impleta est maria. Naturaliū bonoz. qm̄ spūctō in eā sup̄ueniēte. integritatē naturaliū fm̄ dignitatē p̄me p̄ditōis sola intet filias eue accepit. Ideo Lant. vi. dicit̄. Una ē m̄ris succle tra genitricis sue.

Triplex
est gr̄a

Spūaliū carismatū. qm̄ xpo ī ea incarnato ampli^o peccare nō potuit. Celestiū donoz. qz fr̄ute p̄tēplādī q̄dammo patrie donata est. Quātū enī distat in ter odore ⁊ gustū aromaticē speciei. tāta inter p̄tēplātoem marie ⁊ alioz sanctorū distācia est. Sicut enī singularē actiū a christo accepit. videlicz cō hūanā naturā portare. lactare. p̄n̄is inuoluerē. sonere. vntire. ceteraqz hūanitatē officia ei exhibere. sic vt dicat̄ qd̄ ministrat cordis mei d̄morio etiā dulcedinē sue diuinitatē matri singularit̄er expiendā indulgit. Unī plenitudinē gr̄e subiūgit. Ld̄ns teal.]

Berū.

Itē gratia plena. Ioceta ē maria merito triū p̄ncipaliū fr̄utū. s. virginitatē. caritatē. hūilitatē. q̄ ad h̄ vt gr̄a replet̄ ip̄am idoneā reddiderūt. Gratia ei dei sic dic̄ bea t^o. Be^o. purissimū balsamū ē. ⁊ id purū solidū ⁊ p̄fidū vao requit. Et qd̄ puri^o ma rie fr̄ginitate. q̄ virgo extitit aū partū ⁊ in partū ⁊ post partū. Quid solidi^o a^o ca ritate. q̄ dilexit cōtinue. p̄senciat̄. toto corde. tota aīa. ⁊ tota fr̄ute. Quid p̄fundi us a^o hūilitate. q̄ fuit vōrago fr̄utū. Propt̄ hec tria ei dicit̄ Lant. iiii. Lota pul cra es amica mea. Interi^o p̄ hūilitatē. exteri^o p̄ virginitatē. L ⁊ macula nō ē in te. Ip̄ p̄ter p̄fectam caritatē.

Gratia plena. Quō enī cū tota gr̄e plenitudo descēdisset in eā vacuū aliq̄ d̄ reli

q̄sser in ea. Sic etenī vsqz qz impleta ē gr̄a vt nihil in ea culpa obtineret. nihil oīno culpe relicū esset. nec etiā cogitatio. Et nota q̄ dicit̄ Lgrā plena. Inō gr̄iarū aut gratiā. sicut hester. xv. dixisse legit̄ assuero. facies tua plena est gratiāz. Nō cū mirabile videret̄ si multis gr̄iā plena diceret. neqz tā vna qz plena ostēderet̄ oīni bus fortasse simul sumpt̄. Sed ita gr̄iaz plena est vt vnaqz gr̄az plena sit. Ver bi gr̄a. Ideo plena hūilitate. vt null^o in ea loc^o relinq̄ret̄ sup̄bie. Non habent cū viti sancti illā plenitudinē quin vl̄ cogitātōe cor̄ eoz qn̄qz occupet sup̄bia: saltem venialis. Sed sp̄ale p̄uilegiū fuit b̄tē virginis. vt nec etiā cogitātōem ei^o vicinū aliq̄ occupar̄. Sicut sic plena castitate. vt nec cogitātōem ei^o vnqz occuparet lu turia. q̄ in sancti qn̄qz sublimiora loca sibi v̄dicare p̄tēdit. Nec sola cogitātōne p̄tēta est. s. etiā p̄ p̄mos mo^o in affectōez ir̄rupemolit̄. Sic ⁊ plēa caritate. vt nec nouissimū vl̄ modicū locū inuidia. ira. vl̄ odiū in ip̄a occupauerint. Et sic de sin gul virtutibz. Verito ergo dicit̄ gr̄a plena. quā sic totā impleuit gr̄a. vt nec ve nialis culpa ī ip̄i^o carne vl̄ aīa q̄ntaliscāqz locū sibi potuerit vsurpare.

Et bene Lgrā plena. Iq̄ ī corde ⁊ ī corpe recepat totū gr̄e fontē. Cū ip̄e fons gratie

xps d̄ns tantū de sua immēsa plenitudine p̄tulit q̄ eā vsquequaqz repleuit q̄ ei^o ple nitudis ip̄e fact^o est triūns. Qui etiā pus mentē ei^o repleuit q̄z ventrē. ⁊ cū nascere n̄r de corpe ab aīa nō recessit. Jō dicit̄ ip̄e Hier. xx. L celū ⁊ terrā ego impleo. L celū pus. i. aīam marie. terrā postea. i. carnē ei^o et ventrē. Uel celū ⁊ terrā. i. i. bea atā fr̄ginē. terrā p̄ naturā. sed celū p̄ grām. Ideo etiā de ea d̄ Eccl. xxvi. L Grā su p̄ grām mulier sc̄ra et pudorata. Gratia sup̄ grām.] Intaxate cū erant in ea gratie. dū q̄libet gr̄a eā totā implebat ⁊ occupabat. ⁊ q̄s sibi pp̄riā vendicabat. Grā h̄v̄ tris. sup̄ gr̄az.] cordis. Gratia.] fecūditatē.] sup̄ gr̄az.] fr̄ginitatē. Grā enī implens alijs mulieribz dara ē. ei^o autē ⁊ cor ⁊ ventrē gr̄a impleuit. Uel Lgrā sup̄ gr̄az. i. E

Libet I Ca. III

Sup omnē gratiā. Quia enim mater dei effecta est: sup omnē gratiā est. Gratiā etiā qua corpus ei⁹ et vter impler⁹ est: oib⁹ gratiis angelorū et hominū sublimior est. Itē Lgrā sup grām. Inuali dupliciter grāiosa. q̄ sibi et nobis gratiā acq̄sinit. Uel Lgrā sup gratiā. I. i. sup omnes gratiosas est mlier sancta et pudorata. scz brā virgo. cui data est grā virginitat⁹. et sup hanc grām grā fecūditat⁹. qd̄ fuit ei singularissimū. Un̄ dicit a. **U**lte filie. I. virtutes angelice et aie sancte. cōgregauerūt diuinitas. Igniaz virtutū et meritorū. Ltu supgressa es vniuersas.]

Rana plena.] Et est hec p̄ma plenitudo quā fm ordinē hystorie i nono legimus testamēto. Ubi enī venit plenitudo ipis. ad Gal. iiii. venit parit et t̄pus plenitudis et triplicē plenitudinē adduxit. Quaz p̄ma est p̄pa br̄ssime v̄ginis. d̄ q̄ hic dicit. **L**ḡra plena. **S**c̄da p̄pe est x̄pi homis. de q̄ **J**oh. i. **P**lenū grē et veritatis. **T**ercia p̄munis est omib⁹ sanct⁹. de qua legit̄ **A**ct. vi. **S**tephan⁹ plen⁹ gr̄tia et fortitudine. et **A**ct. it. **T**habita plena opib⁹ bonis et elcosinis. **P**ria istam plenitudinū est grē. **S**c̄da grē et veritat⁹. **T**ercia fidei et bone opatōis. **P**ria replet mentē et ventrē. **S**c̄da affectū et intellectū. **T**ercia replet interi⁹ mētē: et effluit exteri⁹ p̄ opatōem. **B**r̄ssima igit̄ v̄go plena fuit gr̄tia mente et v̄tre. qz plenitudinē gratiaz habuit in mente. et ipm̄ d̄m gratiaz et virtutū habuit i v̄tre. **X**ps aut̄ plen⁹ fuit gr̄a et v̄tate. in quo erāt oēs thesauri sapiētie et sciētie absconditi. ad **C**ol. ij. **Q**uia ip̄e est v̄tus et sapiētia p̄is. i. **L**hor. i. **P**lenitudo v̄o sanctorū ē fidei et op̄e. sicut exponit glosa sup illd̄ **A**ct. vi. **S**tephan⁹ plen⁹ gr̄a et fortitudine. glo. fidei et op̄e. **Q**z autē dicit de thabita plēa opib⁹ bonis et elcosinis. li opib⁹ bonis supponit p̄ opib⁹ bonis interiorib⁹ p̄ caritatē. et elemosinis supponit p̄ opib⁹ bonis exteriorib⁹ p̄ fidē opantem p̄ dilectionē.

Est aut̄ p̄ma istaz plenitudinū q̄si plenitudo fontis. **S**c̄da q̄si fluminis. **T**ercia q̄si rivus a flumine descendens. **D**e p̄ma **H**ester. v. **F**ons parū q̄ creuit i flumē et in lucē solēqz p̄uersus est. et in aq̄s plimas redūdauit rē. **B**eaata v̄go dicit **L**fons. **L**pp̄e gr̄az abundantia. **L**parū. **L**pp̄ter hūilitatis excellētiā. et p̄ h̄ creuit in flumē maxmū qm̄ genuit christū. q̄ dicit **E**ccl. xliij. **E**go q̄si flum⁹ dox̄. et q̄si aq̄duct⁹ erūni a paradiso. **E**t ab isto flumine descendit plenitudo sc̄torū q̄si q̄dam riu⁹. qz de plenitudine ei⁹ omnes accepim⁹. **J**oh. i. **E**t **E**ccl̄astes. i. **A**d locū vnde exiūt flumina reuertunt̄. **L**oc⁹ iste christ⁹ d̄ns ē. **P**rima istaz plenitudinū p̄nat vacuitatē. **S**c̄cūda negat particularitatē. **T**ercia importat redundatōez. **P**lenitudo sc̄torū q̄ cōmunis est habet redundatōem. qz aīam replet interi⁹. et effluit exteri⁹ p̄ opatōem. **U**n̄ **A**ct. ij. **L**Repleri sunt oēs sp̄s sancto. **L**ecce plenitudo interior. **L**z ceperūt loq̄. **I** ecce redundatio exterior. **P**lenitudo x̄pi negat particularitatē. **N**ō enī ad mensurā dedit ei d̄ns sp̄ritū sanctū. **J**oh. iij. **S**up h̄ glo. **N**ō particulariter neqz p̄ subdiuisiōes. s; vniuersaliter et generalit̄. **U**n̄ et dicit ad **C**olo. i. **I**n ip̄o p̄placuit oēm diuinitatis plenitudinē habitare corpaliē. **P**lenitudo aut̄ br̄e v̄ginis p̄nat vacuitatem. **Q**uādiū cui vas aliqd̄ pl⁹ aliqd̄ p̄t capē tādiū habz aliqd̄ vacuitat⁹. **U**n̄ oīs alia creatura aliqd̄ vacuitat⁹ habuit. qz maiore grām recipere potuit. **I**pa aut̄ sic v̄ quequaqz gratiā plēa fuit. qz maiore grām habere nō potuit. nisi ip̄a diuinitati v̄n̄ ref. hoc est nisi ip̄a ess; de⁹. **D**ec est plenitudo de q̄ hic specialit̄ dicit angel⁹. **L**huc gr̄a plena. **D**ec ita p̄pa est br̄ssime v̄gis. qz etiā angel⁹ p̄p̄riū nomē ei⁹ tacuit. et hoc q̄si p̄ noīe eius p̄po posuit. vt plena gr̄a deinceps vocaret̄. sic dictū est sup̄.

Rana plena. **Q**uadruplex est plenitudo. **P**ria sufficiētie. **D**ec i apl̄is. **A**ct. ij. **R**epleti sunt oēs sp̄s sc̄to. **S**c̄da magne excellētie. **D**ec in stephano pleno gratiā et fortitudie. **T**ercia multo maior̄ excellentie. **D**ec in maria. **L**grā plena. **Q**uarta sume excellētie. **D**ec in christo **L**u. iij. **J**esus plenus sp̄ritū sc̄to regresus est a iordane.

Est plenitudo

Sufficiēs. que scz replet fm rei cōgruentiā. vt cū dicit̄. **E**ccl̄a est plena p̄plo. non q̄ ibi null⁹ locus vacuus relinq̄tur. s; qz fm p̄gruentiā ibi existēs loco sufficiūt. **T**alis grē plenitudo fuit in stephano et sc̄tis. **N**ō qz peccare nō poterint. quia et

Gratia plena

apli decitere pulnerē de pedibz p̄cipiūt. Et Job .i. canonica .i. Si dixerim⁹ quia peccatū nō habem⁹ ipi uos seducim⁹. ⁊ uitas in nob nō est. Et Jaco .iij. In ml/ tis offendim⁹ oēs. Sed qz grē plenitudinē sufficientē ad salutē p̄cepit.

**Est ple-
nitudō** — Usquequaqz replēs .qđ est cū in re iplera nihil vaciū relinquit. ut in mēsurā uini
vel olei. Nec fuit aute filiū dei conceptōez in b̄tā uirgine. ut sup̄ ostensum est. qz in
vsqzquaqz pleno nō recipit plus.

Supfluens. qm̄ scz res q̄ im pler. uasis quod implet capacitātē excedit. Nec plēitu/
do fuit in t̄pō. ut sup̄ dictū ē. Et de illa plēitudie oēs accepim⁹ grām p̄ grā. Joh.
.i. Et hec ipa plenitudo grē descendit in uirginē qm̄ uerbū dei cōcepit. Uñ plenitu/
do usqueqz replēs designata est cū ei dictū est. **A**ne grā plena. **P**lenitudo sup/
fluens cū statim subiūgit. **S**pūssētis supueniet in te. **D**ñs tecū. q̄si sōns mīni
nistrās plenitudinē uindiqz effluentē. Et paulo postqz dicta est grā plena. subiun/
git. **S**pūssētis supueniet in te. **J**ō sic uidet posse distinguī. qz fuit grā plēa q̄si ad
rasū p̄ se. q̄si ad amulū p̄p̄t nos. qđ illa plenitudie sp̄ accipim⁹ nisi stererit p̄ nos.

Itel. grā plena. **N**ec plenitudo maxime p̄sistit in duobz. scz in plenitudie dignita/
tis ⁊ sanctitatis. **P**lenitudo dignitatē in h̄ attendit qz ipa uirgo ⁊ mater. **I**deo se
pparat cedro: que altitudie trāscēdit oēs arbores. **S**ic et ipa oēs hoīes. **P**lenitu/
do sanctitatis in h̄ qz nō solū sancta est in se. sed ⁊ alios sanctificare potest. ⁊ a pec/
cato sanare. **U**ñ se pparat cypresso q̄ arbor medicinalis est.

Ratia plena. **A**d dēū p̄ hūilitatē. **A**d angelos p̄ uirginitatē. **A**d hoīes p̄ fecū
ditatē. **P**rouer. xij. **M**lier grāiosa .i. maria plēa grā inueniet gloriā. **I**lla scz d

Berū. qua **P**rouer. x. **G**lā paratū fili⁹ sapiēs. **B**erū Berū. **N**ec est uirgīs nre gloriā
singularis. ⁊ excellēs p̄rogatiua marie. qz filiū unū cū dēo q̄ p̄e inuenit ha
bere omunē. **I**n hoc aut qz dicit **L**grā plena. **I**nterior nō exterior grā d̄signat. **E**t
terioz cū grā fallat ⁊ uana est. ut ē pulcritudo corpis. nobilitas generis. ⁊ huius/
modi. **P**rouer. i. **F**allat grā ⁊ uana ē pulcritudo tē. **N**ec plēitudo grē fuit i
beata uirgine. fomitis extinctio. uirtutis agnitio. uirtutis dilectio. **P**ria est fuga uici/
ozū ⁊ parat animā. **S**cda p̄ficiat intellectū. **T**ercia p̄summat affectū. **J**ōl grā ple/
na. **I**magi q̄ stephan⁹. **M**in⁹ q̄ christ⁹. **S**tat igit in medio uirgo maria. **U**ñ dicit.
In me oīs grā uite ⁊ uirtutis. **N**ec cū christo cōmūicat. **I**n me oīs spes uite ⁊ uir/
tutis. **N**ec cū stephano. **S**tphan⁹ plenus plenitudie apta. **C**hrist⁹ plenitudie
amulata. **M**aria plenitudie equa. **P**ria sufficit. **S**cda effluit. **T**ercia p̄fecta est.

Ite hec plenitudo grē referē ad q̄ttuor cardinales uirtutes. q̄bz meli⁹ nihil ē in uita. **D**

Sap. xij. **Q**uas singulas inuenim⁹ eminisse i ea. **H**abuit ei ex t̄pantia/carnis
pudiciā. **S**ermonis modestiā. **C**ordis mūdiciā. **E**t p̄uidentia. **S**iluit turbata.
Intellerit audita. **R**espōdit sapiēter ad p̄posita. **E**t iusticia/reddidit oībz qđ de/
bebat. **D**uris corde gessit morē. **I**n sua desponsatōe. **I**n filiū circūcisōe. **I**n lega/
li purificatōe. **A**fflictiō exhibuit p̄passionē. **J**oh. ij. **F**ili uinū nō habēt. **S**anctis
reddidit omunionē. **Q**uia erat cū m̄lieribz ⁊ discipulis in orōe p̄suerās. **A**ctu. i.
Et fortitudine. **P**ropositiū uirtutis assumpsit. **A**ssumptū tenuit. **R**ei tā immanse
fidē adhibuit. **F**iat inq̄t mibi fm̄ uirginitatē. **D**e sunt. xij. stelle in corona m̄lieris. de
q̄ dicit **A**poca. xij. **S**ignū magnū apparuit in celo. m̄lier amicta sole ⁊ luna sub
pedibz ei⁹. ⁊ in capite ei⁹ corona stellarū duodecim. **H**as tñ duodecim stellas dic
bētis **B**erū. xij. **P**rogatiuas uirginis. p̄pter q̄s etiā dicit **L**grā plena. **Q**uattuor sunt
celi. **Q**uattuor carnis. **Q**uattuor cordis. **F**ulserūt enī q̄si stelle de celo. **M**arie ge
neratio. **A**ngelica saluatio. **S**pūssancti supuentio. **F**ilij dei inenarrabil⁹ p̄cepto.
Fulserūt i carne q̄ttuor. **O**z fuit uirginitatē p̄miceria. **S**ine corruptōe fecūda. **S**i
ne guamine gūida. **S**ine dolore puerpera. **F**ulserūt in corde q̄ttuor. **D**uocatio hu
militatis. **R**enerētia pudoris. **M**agnitudo credulitatē. **M**artiriū cordis. **P**ropt̄
primas dicit. **D**ñs tecū. **P**ropt̄ secundas. **B**enedicta tu inter m̄lieres. **P**ropt̄
tercias. **G**ratia plena. **P**ropt̄ oēs dicit **P**rouer. xli. **M**ulte filie p̄gregauerunt
diuicias. tu supgressa es uniuersas.

Hugo d
s. uictore

Ratia plena. **M**agister hugo de sc̄to uictore ad mariā. **R**ecte dicta es gratia. **H**

Libet I Ca. III

plena. d. q̄ ortus est fons gr̄e. Ideo totū nobis q̄dāmodo a te. q̄d pillū nobis est q̄ natus est ex te. Bene em̄ dicta es. Gr̄a plena. In incānī. plena vt ex tuo redūdāte totū hauriat mūdus. Si enī prudētes virgines acceperūt olcū ī vasis suis cū lā padibus. tu prudentissima p̄go virginū non vnū tm̄ vas habuisti oleo gr̄e replētū. quo lāpadē tuā inextinguibiliter ardentē nutries. s̄z aliud gestabas vas redundās z indeficiēs. ex q̄ effuso oleo misericordie oīm lāpades illumināres. z vasa oīm vsqz ad summū repletes. z illo nihil mīneres. Prudēs f̄ fuisti vt tibi puideres. nec timida vt alijs subuenires. Nec dixisti. ne forte nō sufficiat mihi z vobis. sed sciēs qz sufficeret z tibi z nobis. z sufficēter retinūisti. z sufficēter tribuisti. Lumen in lāpadē fuit ī carne p̄ginitas. Olcū in vase ī corde hūilitas. Et erat aliud vas humanitas p̄bi in vtero tuo o gr̄a plena. ex cui⁹ plenitudine tu q̄z accepisti z lumē virginitatē in carne. z oleū hūilitatis in corde. Postea partu intenerato nobis pp̄nās ipm̄ indeficiēs tribuisti. vt ex illi⁹ plenitudine effunderet. q̄ z lampades nre extingere illumināret. z vasa vacua replerent. Sic gratia plena fuisti. cū d terra carnis tue fons gr̄e erupit. z manaret sup omne terrā. z irrigaret aridā. z sterile fecundaret. Itē plenā gr̄a illā esse expediuit. p̄ quā q̄si p̄ canale quoddā fons diuine gr̄e ad vniuersitatē hūani generis redūdauit. Si igit o fidel' aīa gr̄a tibi defuerit. ad ipam plenitudinē gr̄e cōfugere z currere necesse est tibi. Ne p̄o dixeris si de illa plenitudine aliqd defluerit minuet plenitudo. Absit. Nec enī plenitudo tal' nature est. q̄ q̄nto ampli⁹ de ea effluerit. tāto ampli⁹ abūdabit. sicut de amore palā est. Quāto enī ampli⁹ amabis. tāto de amore tuo ampli⁹ effluet ī illū quē diligis. Et q̄nto ampli⁹ amabis. tāto ampliore dilectōe abūdabis. Vides igit q̄ ipse fons amoris d ipso suo fluxu crescat ita vt effluendo augeat. ipa vtro sui retentiōe arescat z detrimētū patiat. Retine amorē tuū ne fluat ī aliū. iā nihil amoris habes. iā ī te aruit fons amoris. Jō etiā vocat ipa fons ortoz. z pute⁹ aq̄z viuentiū. q̄ fluūt iperu de libano. Si garidū ē cor tuū. si rigari indiget. curre ad fontē ortozū. q̄ omnes ortos irrigat. curre ad putcū aq̄z viuentiū. Et ne timeas labore extrahēdi. qz fluunt cū impetu ppter viuacitatē z feracitatē. Eccl. xl. Sup oēs aquā viriditas zc. Nō enī potest cor nō virere qd huic fontē z huic puteo primū fuerit. nō p̄t arescere. nō p̄t concupiscētiā z exuri incēdio. Quā igit gr̄a gr̄as dat. alioq̄n iā gr̄a nō esset. Ro. xi. curre ad plenā gr̄a que dat oibz affluenter. cui dare gaudiū est. alioq̄n iā larga nō esset.

Ep̄s parisiensis

Beati.

Ratia plena. In Beati Beati. Plena sibi. nobis suppleta. z supflūs. de cuius plenitudine oēs accepim⁹ gr̄am p̄ gr̄a. Gratia filij p̄ gr̄a matris. gratia eximpli p̄ gr̄a documēti. gratia remissiōis p̄ gratia intercessiōis. O diues in oēs z sup omnes maria. de cui⁹ substācia pars assumpta totū mūdū sufficit soluere debita. Brādis in vsus p̄pos remāsit diuitiaz copia. q̄z assumptio redimere z restaurare potuit vniuersa. Et d plenitudine ei⁹ oēs accepim⁹. dicit oēs rōnales creature. Ratia plena. q̄si ad rāsum ppter se. q̄si ad cumulū ppter nos q̄ de illa plenitudine oēs accepim⁹. Et ista si q̄dē plenitudine venit nobis. p̄ciū redēptōis. aq̄ ablutiōis. panis refectiōis. medicina curatiōis. armatura expugnatōis. p̄miuz remuneratiōis.

Prēciū redēptōis. Iqz ipa fuit saccul⁹ pecunie. ī q̄ fuerūt oēs thesauri sapiētie z sciētie absconditi. ad Col. ij. quē fecit tulit dñs in assumptōe matris. par ab. xij. reuerfur⁹ ī die plenē lune. i. ī cōsummatōe ecclie. De h̄ p̄cio pab. vlti. L. Procul z de vltimis finibz p̄ciū cī. J. i. inuētozis. dicit glo. De vltimis finibz. J. i. de vltima humilitate b̄tē virginis. Uel de vltimis finibz. J. i. de cōiunctiōe dei et hoīs. q̄ sunt duo vltimi fines. Sap. viij. Attingit a fine ad finē zc. Hoc p̄ciū in incarnatiōe missum est nobis et codē die p̄solūtū. qz christ⁹ codē die cōceptus est et passus. triginta tribz annis reuolūt. Sed iudci p̄ciū istud cogitauerūt repellere. Quāuis enim hoc p̄ciū esset aurū optimū terre ciulath. i. beate virginis. qz lib. 20. viij. titulo. i. q̄ maria dicit terra. ipi tm̄ nō cognouerūt hoc aurū. qz nō crediderūt ipm̄ deū. sed reputauerūt enp̄zū. z celestem mel suspicātū sunt fel. Unde oīm mō quo p̄batur

Gratia plena

pecunia aliq̄ pbauerunt cū. Examinauerūt enī eū in igne. Nihil inuenerūt d̄ scoria. Unde fili⁹ patri. Ignem me examinauit. Misterio crucifixorū. Et nō est inuenta in me iniquitas. Itē numerauerūt ip̄m. Un̄ dicit. Diuumerauerūt oīa ossa mea. Nec hoc sufficit. Sed etiā librauerūt eū in statera crucis. Unde de ea canit. Statera facta est corpus rē. Itē. Sola digna tu fuisti ferre p̄cū seculi.

Aqua ablutōis. Iq̄ ip̄a est fons. Zacharie. xiiij. In die illa erit fons patēs. Lat. iij. **R**

Fons ortorū. pute⁹ aq̄z viuentiū. Ip̄a enī fons q̄ntū ad cōmunia bñficia q̄ cōbi bet oīmbz. Pute⁹ q̄ntū ad pfundas et speciales deuotōes q̄ suis specialibz sub ministrat. Ip̄a est etiā cisterna. in q̄nī ab ip̄a p̄fluit refectio p̄cōribz. Nec ē cisterna berblee. ij. Regū. xxiij. iuxta portā. qz oēs trāscuntes. vult q̄ntū in se est satiare. Unde clamat. Trāsite ad me oēs q̄ cōcupiscit me. et a generatōnibz meis. imple mī. Qui⁹ cisterne aquā chūst⁹ dñs ē. qui est fons vite salientis in vitā aeternā. Jo hā. iij. Hanc aquā cupiuit dauid. i. popul⁹ iudae⁹. clamās. Anima n̄ra sic tera sine aqua. Et. ij. Regū. xxiij. Q si q̄s mihi daret portū aq̄ d̄ cisterna rē. Isa. xli. Egeni et paupes q̄rūt aq̄s. Sed dñs moysi et aaron dedit cōsiliū qd̄ facerēt. Au meri. re. Loq̄mī in q̄r̄ ad petra. i. i. ad brān virginē. durā s̄ tribulatōem. q̄ntū cōtra instabilitatē. Et dabit vobis aquas. Tūc aperuit eis dñs thesaurū suū fontem aq̄ vite de cisterna berbleem. Hāc aquā attulerūt duo fortes. scz fides et caritas. Fides fortis q̄ trāsfert mōtes. et p̄ quam sancti vicerūt regna. Caritas fortis vt mors. Lanti. viij. Et qd̄ fecit dauid. i. iude⁹ de aq̄ ista. Non bibit. qz nō credit. sed libauit eā dño in cruce. Sed certe illa libatio n̄ra fuit ablutio. Ip̄e enī lauit nos a peccat⁹ nostris in sanguīe suo. cū q̄ exiuit aq̄. Apoca. i.

Iste enī fons vite significat⁹ est. Beñ. ij. vbi legit⁹ qz fluit⁹ egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandū paradisu. q̄ inde diuidebatur i quatuor capita. Nec quatuor capita quatuor bñficia a q̄bus diriuant⁹ cetera oīa. scz bñficiū creatōis. recreatōis. iustificatōis. et glificatōis. Et bñ dicunt bñficia hec flumina. qz ptulerūt nobis quatuor q̄ solent mag flumina cōferre ciuitatibz et villis q̄s p̄terfluūt. Flumē enī necessaria apportat. Supflua exporat. Sordes abluir. Sittim exringuit. Bñficiū ergo creatōis velut oīa necessaria nobis apporauit. sicut ptz Beñ. i. Bñficiū re creatōis oīa supflua exporauit. scz originalia et actualia peccata. Tūc enī ip̄e fuit hirc⁹ auissari⁹. q̄ peccata populi deuilit in deserto. Leuiti. xvi. Bñficiū iustificatōis oīa immūda n̄ra abstulit. Un̄ ps. Ampli⁹ laua me ab iniquitate mea. et a peccato meo mūda me. Sed bñficiū glificatōis omnē sittim exringuet. Usqz tūc enī sitiet anima nostra ad deū fontē viuū. nec exringuet sitis hec in p̄fenn. qz nō satiabit⁹ ocul⁹ visu. Sed satiabit⁹ cū apparuerit gloria ei⁹. qm̄ de torrēte voluptat⁹ sue potabit nos.

Panis refectōis. Ip̄a enī est nauis institutōis delōge portās panē suū. Delōge. **T** qz ip̄e panis viu⁹ q̄ de celo descendit. ad quē nos inuitat virgo. Proner. ix. Come dite in q̄t panē meū. et bibite vinū qd̄ miscui vobis. De⁹ enī trinitas aquā bñficialitatis cū vino diuinitat⁹ miscuit. qm̄ humanā naturā diuine vniuit. Et brā virgo miscuit qm̄ vniouē credidit. et ei cōsensit. Panē istū similiter ip̄a nobis p̄fecit. Ip̄a est enī sara. que miscuit tria sara farine. Beñ. viij. diuinitatē. animā et carnē. Fermentū in hac p̄fectōe fuit fides virginis. Qui scz panis p̄st⁹ fuit in incarnatōe. decoct⁹ in elibano vteri virginali igne spūsancti. vcl caritatis marie. sed fractus i passioe. qm̄ miscit cristallū suū. i. clarissimā aiām suā ad limbū. sicut buccellas. i. i. sicut frustū panis diuisum a pane. i. a corpe qd̄ iacuit in sepulcro. Hic est panis que petebat paruuli. Trecū. iij. et Isa. lviij. Stāge esuriētī panē tuū. i. per mitte animā n̄ā et corpe⁹ ab inimicē separi in cruce. p̄ refectōe famelicorū.

Flitter Beñ. viij. Festinauit ab zaba in tabnaculū ad sarā. dixitqz ei. Accelera. tria. **U** sara simile p̄miscē. et fac subcinericios panes rē. Sara brā virgo. Abrahā filius dei. qui festinauit ad eā in annūciatōe. Un̄ Lanti. ij. Ecce iste venit salies in montibus. trāsilienis colles rē. Ip̄e enī appellat⁹ angel⁹ magni consilij. et mot⁹ angelorū est festinus et subit⁹. Per tabernaculū vter⁹ virginalis. Dixitqz ei. Accelera. **J**

Bern.

dando responsū cōsensus tui. Unde bñs Bern. ad mariā. Quantū percipiunt rec
decorē tuū. tantū desiderat responsiōis assensum rē. [Tria fata simile p̄misce.]
Per tria fata illa tria q̄ concurrūt in p̄sona christi. scz verbū. anima. et caro. Sic
enī in illa summa trinitate trinitas est p̄sonaz et unitas essentie. ita in ista sc̄da tri-
nitas est substantiaz et unitas p̄sone. Et sicut trinitas p̄sonaz unitatē nō sc̄ndit
essentie. nec unitas essentie pluralitatē minuit p̄sonarū. ita et hic nec pluralitas sub-
stantiaz p̄sone dividit unitatē. nec unitas p̄sone substantiaz refecat pluralitatez.
Dicunt autē hec tria fata simile. p̄pter puritatē singulorū. Landor enī simile/pur-
ritatē significat. De puritate x̄bi dicit Sap. vii. Landor est luc̄s eterne. et specū-
lū sine macula. De puritate aīe dicit. i. Pe. v. Qui peccasti nō fecit rē. De purita-
te carnis attestat et patris dicitas et matris x̄ginitas. Sedq̄. Et fac. sub cineribus
panes. Per panē significat caro christi. q̄ vere est cibus. Joh. vi. Sed dicit panes
pluraliter. qz ibi multiplex est refectio. Cinis signat mortalitatē nostrā. sub q̄ cīne
re decoctus fuit hic panis in clybano vteri virginalis. quasi igne x̄ginee caritatis.
et tandē q̄si recoct⁹ in fervore passiōis. vt esset q̄si panis bis coct⁹. q̄ cōpetit tendē
tibi ad sup̄nam hierlm. Fermētū hui⁹ panis fides x̄ginis. Unde bñs Bern. Fe-
lix mater que iuxta euāgelij vocē acceptis trib⁹ fat⁹ farine apposuit fermētū fidei.
donec fermentaret totū. i. q̄cqd̄ p̄dicat de deo p̄dicaret de hoīe.

Bern.

Medicamentū curatōis. Eccl. xxxviii. Altissim⁹ de terra leuans x̄gineel. creauit
medelā. i. corpus christi. Eccl. xlii. Medicina oīm in festinatōne nebule. Quere
libro. xii. de orto p̄cluso. p̄tula p̄ma. x̄ly. viii. vbi or̄t⁹ dicit nebulosus. Nec me-
dicina p̄fucit nobis de plenitudine marie. Tū christ⁹ dicit Eccl. xxxiii. Ego q̄
si fuit⁹ doct⁹. Iq̄ interpretat medicamentū generatōis. qz ip̄e sanat oēs infirmitates
nostras. Et q̄si aq̄ducit⁹ et̄ni a paradiso. i. x̄ginis vtero.

Maria
domus
salus li-
bani

Arma expugnatōis. Sed q̄ conueniētia armis ad medicinā. Maria siq̄dem de-
signat p̄ domū salt⁹ libani. iij. Reg. vii. Que diuisa erat in duas p̄tes. sic dicit ma-
gister i hystorijis. Una pars vocabat pignētaria. que cōtinebat pignēta et aroma-
ta ad vsū tēpli et dom⁹ regie. Alia pars armaria. p̄tinens arma ad tuītōem regis
et decorē domus. Nec dom⁹ signabat mariā. Liban⁹ candor et cādidiatio. Nec
est virgo tota cādida intus et exteri⁹. Quā fecit salomon. qz sapiētia. i. christ⁹ edifi-
cauit sibi domū. Prouer. ix. Et hec dom⁹ p̄tinuit medicinā p̄tra mōr̄bos p̄tōz.
id ē christū. et arma p̄tra mūdū et diaboli. scz virtutes. paupertatē. hūilitatē. et huius
modi. In hac etiā domo erāt scuta aurea q̄ fecit salomon. designātia scuti illd̄ qd̄
p̄t̄it dauid dicens. Apphēde arma et scuti. Qd̄ et fecit dñs dicens. Introibo in
locū tabernaculi admirabilis. i. in beatā virgine incarnab or. Ubi accepit scutum
bone volūtatis. id ē carnē. in q̄ nobis ostēdit bonā suā erga nos et colūtātē. Tū uo-
tabilitē dicit. Coronasti nos. Nec est enī summa dignitas hoīs ad alias crea-
turas. qz videt dñi ferre scuti suū. Hoc scuti p̄foratum fuit i pugna passiōis in
quinqz locis.

Preciū remuneratōis tandē accepturi sum⁹ de hac plenitudie. qz filij merces fru-
ctus v̄t̄ris. Istud imenies infra. n̄m̄lo. Bñdicit⁹ fruct⁹ ventris tui.
De eo qd̄ dicit in salutarōe angelica. Dñs tecū Capitulū. v.

Quominus tecū. Postqz dicta ē gra

na plena. subdit dñs tecū. in quo ei assignat gra singularis. Dñs enī cum
sanctis angel⁹ est p̄ gratiā. cū sanctis hominib⁹ nō solū p̄ gratiā. sed etiaz
p̄ naturā. vt possit hō dicere. Emanuel. i. nobiscū dñs. scz p̄ naturā soci⁹. qd̄ di-
cere nō potest angel⁹. Quia sicut dicit ad Heb. ii. Ausc̄p̄ angelos apphēdit. Iqz
angelicā naturā nō sibi vnūit. Sed semē abrahę apphēdit. Iqz in virgine orta
de semine abrahę naturā humanā assumpsit. Cum brā autē x̄gine nō solū p̄ gra
fuit et naturā. sed etiaz p̄ assumpte carnis ip̄i⁹ portōnem. sine viril adm̄tōe semi-
nis. Ut dicit ei. Dñs tecū. Ieruliso carnalis patris cōsortio. Unde et dicit Ezech.
xxiii. Terra dabit germē suū. Quere libro. viii. titulo. i. de terra.

Dominus tecū

Itē dñs tecū. **L**oge excellētī q̄ cū ceteris sanctis. cū q̄b est spūaliter tñ r in corde. Sed tecū est et spūaliter in corde r corporaliter in ventre. Itē q̄ dicit. dñs tecū. refertur ad caritatem marie. Quia deus caritas est. r qui manet in caritate deus manet in eo.

Bern.

Domin⁹ tecū. **B**erūs Ber. Nō dixit. dñs in te. sed dñs tecū. **D**e⁹ enī q̄ vbi q̄s eq̄līter tot⁹ est p suam simplicē substantiā. aliter tñ est in rōnalib⁹ creaturis. q̄s in ceteris. r aliter in bonis. aliter in malis. Ita sane est i irrōnalib⁹ creatur⁹. vt tñ nō capiat ab eis. Et rōnalib⁹ aut omnib⁹ q̄dem capi pōt p cognitōez. sed a bonis tñ capiat etiā p amorē. In solis ergo bonis ita est vt etiā sit cū ip̄is. ppter cōcordiā volūtatis. Nā dñi suas volūtates iusticie ei⁹ subdūt. p h̄ q̄ ab ei⁹ volūtate nō dissentiūt. dñi sibi specialiter iungunt. Sed cū ita sit cū omnib⁹ sc̄is. specialiter tamē cū marīa. Cū q̄ vni⁹ tāta ei cōsensio fuit. vt illius non solū volūtate. sed etiā carnē sibi cōiūgeret. ac de sua r virginis substantiā vnū christū efficeret. vt potius vnus christ⁹ fieret. Qui et si nec tot⁹ de deo. nec totus de p̄gine. totus tamē dñi. r totus p̄ginis esset. nec duo fili⁹. sed vn⁹ filius vtriusq̄. **A**lit itaq̄. **L**uce gr̄a plena dñs tecū. **U**nde in ps̄. **L** Tecum principiū. i. i. fili⁹ dei. qui dicit **Joh.** viij. **E**go p̄cipiū qui et loquor vobis. **S**equit. **I**n die virtutis tue. **S**ez in illa die qua frute diuina cōcepisti. **N**ec tñ dñs **I**filius **L**tecū. **I**quem carne tua induis. **S**z er **L**ōns **I**spiritalis **L**tecū de quo cōcipis. r ip̄el **L**domin⁹ **I**pater qui genuit quē concipis. **P**ater in q̄m **L**tecū. **I**qui filiū suū facit et rān. **F**ili⁹ **L**tecū. **I**qui ad condendū i te mirabile sacramentū miro modo r sibi referat genitale secretū. r tibi seruat integrū virginalē signaculū. **S**pūs sanctus **L**tecū. **I**qui cū patre et filio tuū sanctificat vterū. **D**ucusq̄ berūs bern.

Dominus tecū. **I**n verbis istis notat diuina societas ad marīā. quā habuit similiter maria in summo creature. **E**st enī triplex societas. **U**na carnal' sponse ad sp̄osum. **A**lia natural' matris ad filiū. **T**ercia spiritalis creature ad deum. **P**rima magna. qz ibi sunt duo in carne vna. **S**ecunda maior. qz sunt duo et carne vna. **C**aro enī matris r caro filij vna caro. **T**ercia maxima. qz qui adheret deo vnus spūs est cū eo. i. ad **L**hoz. xi. **D**erito ergo societas bte virginis ad dñi sūma est. que omnes istas cōplectit.

Alter distingui p̄t istō vt dicat. q̄ q̄tuor sunt vniones q̄ maxime vnū faciūt. r oēs iste fuerūt inter marīā. r diuinā sapientiā. **P**rima est dei ad aīam. r est spūalis. **D**e qua. i. ad **L**hoz. xi. **Q**ui adheret deo rē. vt sup̄. r h̄ p̄ gratiā. **E**t maria dicta est gr̄a plena. **E**t q̄ inuenit gratiā apud dñi. **E**t spūs sanctus supueniet in te. **E**t p̄t hanc vehementē vnionē sui ad diuinā sapientiā p̄ gratiā. dicit ip̄a **L**anti. ij. **D**ilectus me⁹ mibi rē. vt sup̄. **S**ecūda est p̄sonalis. r est verbi sc̄i diuine sapientie ad corpus. **Q**uāuis enī marie non cōiūgerent in vnitare p̄sone diuina sapientia. tamen portione carnis eius in vnitare p̄sone sibi sociavit diuinā sapientiā. quādo illud impletū est. **S**imul in vnū diues et pauper. **T**ercia vnio est naturalis. scz arboris ad fructū. matris ad filiū. **I**p̄a cuius fuit arbor. christus fructus. **I**p̄a mater. ip̄e filius. **Q**uarta est sacramentalis. r est per coniūgiū inter diuinā naturā et humanam. et hoc in vtero virginis. **M**atrimonii enī consistit in duobus. **I**n mutuo cōsensu. qui ibi fuit quando virgo respondit. **F**iat mibi s̄m verbum tuum. **E**t in coniūctione naturarū. que ibi fuit quando verbum caro factū est. **E**t tunc fuerunt beata virgo et diuinā sapientiā vnus spiritus. et vna caro. **S**i enī maria dicta est esse vna caro cū adam. quia de costa eius formata. ab eo tantū educta. et in nullo ab eo nutrita. multo melius dicitur caro christi esse vna cū carne beate virginis. quia non de costa sed de intimis visceribus. imo de purissimis sanguinibus virginis educta. sicut dicit **D**amasce⁹. et non extra. sed intra eius glorioza viscera nonē mensibus educata. **I**deo dicit. i. ad **L**hoz. iij. et **B**ene. ij. **L** Erunt duo. i. id ē christ⁹ et marīa. i. carne vna. virginali. **P**ropter hanc vniūentiam r multiplicā vnionem inter marīam et diuinā sapientiā. fere omnia que dicuntur de diuina sapientiā exponi possunt de marīa. et eis eadem attribuit.

Damasce⁹

Et forte propter hoc dictum est ei. Dominus tecum.

Dominus tecum. Tripliciter autem fuit dominus cum illa, videlicet sic dominus cum ancilla. Sic Dominus sponsus cum sponsa. Sicut filius cum matre dilectissima. Sicut sponsus cum sponsa. Si enim virginis sponsa sunt agni, quomodo non virgo virginum sponsa sponsarum. Ipsa enim merito dicitur virgo virginum, quia primo consecravit et voluit virginitatem absque omni precepto pro filio et exemplo. In laude aliarum virginum dicitur quod sequuntur agnum quemcumque ierit. Apoc. viii. De ista autem potest secure dici quod agnus sequebatur eam quocumque ierit. Unum Luca. ii. Descendit cum illis nazareth, et erat subditus illis. Item Luca. ii. Dillectus meus mihi et ego illi, qui pascat inter lilia. Eodem. vi. Ego dilectio meo, et dilectus meus mihi, qui pascat inter lilia. Fuit etiam dominus cum ea sicut filius cum matre dilectissima. Unum specialiter hic dicitur. Dominus tecum. Ex hoc autem vocatum est nomen eius emanuel, id est nobiscum deus, quod ex hac videtur dei et domine nostre factus est christus filius humane nature, factus est caro et frater noster, factus est sponsus ecclesie. De quo nuptias Job. ii. Nuptie facte sunt in chana galilee, et erat mater iesu ibi. Chana zeloripia. Galilea transmigratione. In chana galilee, id est in quasi immoderata caritate fecit naturam divinam transmigratione ad humanam. Item iste nuptie figurate fuerunt in nuptiis hester et assueri, de quo dicitur Hester. ii. Quod fecit assuerus. Id est interpretatur beatitudo, et signat christum, cuius magnificum. Id est spirituale gaudium inestimabile, per coniunctionem et nuptias hester, id est nature humane prius abscondite a deo per peccatum, nunc autem elevata super omnem creaturam in ipso domino in unitate persone. Unde in psalmo. Dominus quem elegisti et assumpsisti, inhabitabit in atriis tuis, id est communicabit tecum in proprietatibus. Hester et interpretatur abscondita vel elevata in populo. Fuit etiam dominus cum ea sicut dominus cum ancilla. Si enim beatus populus cuius dominus deus eius, quomodo non est beatissima quibus dominus filius eius. Pluribus etiam alijs modis et in pluribus locis et factis fuit dominus cum ea. Fuit enim cum ea in exilio. Matth. ii. Tolle puerum et matrem eius, et fuge in egiptum. Et ideo certe motus est ipsa cum eo in solio et regno. Unum Assirit regina a dextris tuis etc. Quia si coparimus et coregnabimus. Item Thim. ii. Ad ultimum fuit dominus cum ea et ipsa cum domino in eodem labore et in eodem opere nostre redemptionis. Mater misericordie patris misericordiarum adinuit in opere nostre salutis. Unum predictum erat Beati. i. de prima muliere. Non est bonum hominem esse solum, faciamus ei adiutorium etc. Illa cum literalis eius viro suo non fuit in adiutorium, sed in destructorium magis. Hec autem in adiutorium, quod in manu femine tradidit dominus sifara, id est diaboli. Iudith. xiiij. Et una mulier hebreica fecit confusionem in domo nabuchodonosor. Iudith. xiiij. Querel libro. vi. titulo quod maria mulier. Quid ergo quod dominus dicit Isa. lviij. Torcular calcavit solus, et de gentibus non est vir in eam. Uterum est domine quod non est vir tecum, sed mulier una tecum est que omnia vulnera que tu suscepisti in corpore, suscepit in corde. Et sic lacrima multas profudit lacrimis, ita gladius doloris eius animam perforavit. Et sicut tu non quod voluisti sed quod pater tuus voluit sustinueris, sicut perdidit Job. vi. Descende de celo non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius quod misit me etc. Ita ipsa non quod ipsa voluit, sed quod tu voluisti tecum sustinuit. Quia sicut tu salutem humani generis, in crucifixione sustinueris, sic et ipsa sustinuit. Stabat et iuxta crucem sic dicit Ambrosius, non ut dolore filij consideraret, sed ut salutem humani generis expectaret. Sic ergo patet quod in omnibus fuit dominus cum ea, et ipsa cum domino.

Ambrosius.

Dominus tecum. Luca. ii. Ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles. Montes vel colles angeli sunt. Salit ergo christus in montibus, hoc est in angelis, et sicut unum ex illis missus est ad salutem nostram. Omnes enim spiritus administrationum sunt, ad Hebraeos. id est Transiliens colles, id est minores angelos superavit alacritate et humilitate ministrandi, qui non solum venit ministrare, sed etiam dare animam suam redemptionem per multos, quod nullus fecit angelorum. Denique transiit gabrielem, et prevenit ad virginem, ipso etiam angelo attestante, qui ait. Dominus tecum. Nec dixit, dominus meus venit, pro para ei hospitium, sicut dicere solent alij percursores, sed hospitium pro paratum inveniens, et dominum pervenisse cum dixit, Dominus tecum, quia quem non in celo reliquerat, repperit apud eam. Beatus bernardus. Uterum es o archaete, transiit te quod misit te. Alit. Ecce iste venit saliens in montibus, et transiliens colles. Montes patriarche. S

Bernardus.

Dominus tecū

et propheta. Saltus eius sunt quia ab abraham genuit ysaac. ecce vnus saltus. ysaac et iacob. ecce sal-
tus secū. Jacob genuit iudā. ecce saltus tertius. et sic de alijs. Ad vltimū fecit magnū
saltū cū dicit. Jacob genuit ioseph virū marie. de qua est iesus qui vocatur christus. Et
sic venit salies in montibus. i. in patriarchis et prophetis. Sed Lira silij colles. i. ange-
los. quos nunc apphēdit. ad Heb. ij. Et nota quod iacob saltu relinq̄bat aliq̄d vesti-
gij. sicut mos est salientū. In abraham fidē. in ysaac spem. in iacob caritatē. i. dauid hu-
militatē. et sic de alijs. Lausam autē huiusmodi cōte festinatē assignat maria Lant. i. dicitur.
Dū esset rex in acubitu suo. hardus mea dedit odorē suū. Verba sunt be-
ate marie de sua hūilitate. quae effudit deuotionē suā vsq̄ ad celos ascendere. et dei fi-
liū vsq̄ ad terrā inclināte. quae in alij habitat. et hūilia respicit. Hec dicit ceterus vsq̄ cap-
sus vsq̄ queuis arbor alta. quae ceteras designat humiles. s. hardus. i. hūilitas. Dicit g.
Dū esset rex. i. i. rēpsit qui regit oīali acubitu suo. i. cū adhuc esset filius in sinu patris.
nōdū fuerat visibilis. vel in acubitu suo. i. in creello celoz habitaculo. Et nota quod no-
minat regē. nō spōsum. quia nōdū celebrare erāt nuptiae chana galilee. i. in vtero ma-
rie. Hardus mea. i. deuotio hūilitatis meae. Dedit odorē suū. i. placuit altissimo.
Cuius suauitatis odor nō solū mūdū circūquaq̄ psudat. s. etiā totā supnā ciuitatē
aspicit. vsq̄ ad nares dñi puenies. et vsq̄ ad illū qui in sinu patris diu expectauerat et
desiderauerat hūc odorē. quia in aliq̄ angeloz talē nō poterat iuenire. Laudabili-
tati est in carne fragili vitā angelicā ducere. quae esse angelū. sic dicit Hiero. Uell de-
dit odorē suū. i. p̄cipuū vsq̄ in acubitu paterni solij. Odor autē huiusmodi nardi fuit
eius hūilis virginitas. et virgo humilitas. quo odore suauissimo dei filiū et illerit
et totū rapuit. Qui illece et totū rapit. de sinu patris salit in vterū matris. Et a sum-
mo celo egressio eius. Quia sic dicit Sap. xvij. Dipotes sermo tuus dñe exiit de ce-
lo a regalibus sedibus venit. Hec solū in vterū eius odorē virginat. s. et in mēte odo-
rem humilitatis reperiens. et his odoribus odorem suae diuinitatis admiscēs. de an-
cella fecit sponsam. et de creatura genitricē. Sic nimirū humilitas marie regē celū
attraxit ad terrā. et velut aquilā odore prede percipite illece carnī immaculatissimae
copulauit. Ascendente enim fumo aromatū. i. virtutū eius in cōspectu glie magni
dei. inuenit gratiā corā oculis dñi. et amātibz qui circūstabāt. Que est ista quae ascendit
p̄ desertū sicut virgula sumi et aromatibus re. Statimq̄ rex egredietur de loco san-
cto suo. et de creello celoz habitaculo psilies. et ultrauit vt gigas ad currēdā viā.
Et nimio puolans desiderio percipit nūciū suū ad virginē. quā elegerat. quā ama-
uerat. cuius decore concupierat. Et quasi vnicornis mansuetissimū in sinū virginis se re-
cepit. deposita iracūdie feritate. quā ppter peccatū p̄moꝝ parētū ad genitricē hūanū
vsq̄ tūc habuerat. Quae p̄spiciēs a longe venientē gratulās et etulās ait ecclesia.
Ecce iste venit salies in montibus re. vt sup̄. Ideo dicit. Dominus tecū.

Itē de hac attractōe dicit Job. xvij. Trahit sapiētia de oculis. Tracta enī est sapi-
entia quae est filius dei de sinu patris. i. de illis occultis ad quae nulli creature patebat ac-
cessus. quasi quibusdā similibz vel vneinis. desiderijs. lacrimis. suspirijs scōꝝ antiq̄
rū. Unde dicebat moyses Exo. iij. Obsecro dñe mitte quae missur⁹ es. Et dauid.
Emitte manū tuā de alto re. Et ysa. lxiij. Utinā distiperes celos et descēderes.
Sed maria quae magis dilexit. p̄fundi⁹ suspirauit. vebanēt⁹ desiderauit. ipsa fortius
traxit. dicitur. Osculet me osculo oris sui. Ideo dicitur ei. Ne timeas maria. inue-
nisti. Iq̄d quae rebas. Nō dico tñ quod aunderet p̄tere quod filius dei incarnaret in ea.

Itē dñs tecū. Itē dicitur ē sic vulgariter solet dici maior p̄sona p̄medere cū mior. Ad
ad cuius declinat hospitij. vt cū eo sumat cibū. Sic dei filius in sua incarnatōe deli-
nauit in hospitij vteri virginis. Vnē carnē assumēs virginis vberibus lactabat. et vi-
ginis manibus cibis corporalibus pascēbat. Isa. viij. Butirū et mel p̄medet. Itē Lāt.
ij. Dilect⁹ me⁹ candid⁹ et rubicand⁹. quae pascit inter lilia. Ibi dicitur Ber. Dan⁹
marie quedā lilia candidissima sūt. nec causabit lilioꝝ amatoꝝ inter lilia non inue-
ntū quod quid inter manū marie inuenierit.

Dominus tecū. In his duobz vberibus notat marie dignitas et dominiū. etiā su-
per filiū suū. Cū enī de oibz ceteris sanctis dicat. et magnū sit eis esse cum dño.

Hiero.

Berū.

Be*n*i.

U*n*de et enoch dicit ambulasse cum deo. quod faciunt qui cum deo per omnia obediunt voluntati. Maria mat*r* aliquid ceteris omnibus sanctis sortita est. ut non solum ipsa subiceret voluntati domini. sed etiam dominus voluntati ipsius. ut per hoc merito diceret dominus esse cum ea. Beati be*n*edicti. An non deum et dominum angelorum maria suum gauderet appellat filium dicens. Filius quod fecisti nobis sicut. Quis haudcat angelorum. Sufficit eis et per magno habet quod cum sint spiritus et perditio. et gratia facti et vocati sunt angeli. U*n*de dauid. Qui facit angelos tuos spiritus etc. Maria pro matre se agnosces. maiestatem illam cui illi cum reuerentia seruunt. cum fiducia suus appellat filium. Nec dedignat vocari filium. quod subdit esse dignat*u* est. Nam paulo post subdit euangelista. Et erat inquit subditus illis. Quis quibus. De hominibus. De inquam cui angeli subditi sunt. cui principatus et potestates obediunt. subditus erat marie. Nec solum marie. sed etiam ioseph propter mariam. Et ideo ad interpellandos matrem distulit versus ad. xxx. annos negocium quod iam incepit duodenis. Io*h*an*n*es Cant*u*brigiensis. di. Intra super dilectum suum. quasi superior dilectio. In Cant*u*brigiensi. ii. dicit ipsa. Dilectus meus mihi subditus scilicet et obtemperans sicut filius matri. Et ego illi obtemperans et obediens sicut filia patri. sicut ancilla domino. sicut creatura creatori.

Intra hoc quod dictum est tunc merito transgressionis sue. sub viri parte eris et ipse dominabitur tui. Beati. iij. dictum est marie. Dominus tecum merito gratie quam inuenit. Sed hoc etiam facit quod solum salomons dicit habuisse scabellum. Quere libro. x. titulo. iij. de solio.

Hugo s*en*s. victore

Intra magister Hugo de sancto victore. super illud Iob*an*nis. Deficiente vino. dicit mater iesu ad eum. Vinum non habet. Nec dixit pero ut defectum poculi vini creando aut immutando suppleas. sed hoc matris reuerentie privilegium debere existimavit. ut quicquid vel immundo significaret. pati a filio repulsam non debuisset. Et hoc quod deum iustum fuerat. si tale aliquid ab eo petuisset quod ille facere posset sine natura quam ab ea acceperat. Hinc autem quodammodo iuste reprehendit. quod ab ea natura quam non dederat obediencia in miraculo exigebat. et dicit ei. Quid mihi et tibi est mulier. Miraculum enim facere dei est virtus. non hominis. et ideo cum a matre christus hoc facere miraculum exigit. id est non quasi hoc sed quasi deus mulierem non matrem de presumptioe causat. Maria enim a christo non quasi mater exigit a filio. sed quasi mulier si necesse fuisset miraculum humiliter postulare debebat a deo.

Dominus tecum. Qui igitur quis saluator etc. quare ipsum cum ea. Unde de magis dicitur Matthei. ij. Inuenit puerum cum maria matre eius etc. ut cum ipsa spiritus querend*u* nobis ostenderet. Dicit etiam dominus frequenter in scriptura cum illis esse quos iuuare paratus est. et vota eorum et desideria adimplere. U*n*de Ezechiel*us*. iij. Vanus dominus erat in carnis confortibus meis. Et Luc*as*. i. de iohanne baptista. Etenim manus domini erat cum illo. Matthei. i. sine. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi. Implora igitur beata regine in omnibus orationibus tuis. nec desperes aut diffidas de impotentia auxiliandi. quod dominus est cum ea. et ideo quotiescumque ipsa voluerit iuuare te. deo cum ea est ut et possit.

Dominus tecum. Quo solo comite qui carnerit. quantaque turbam hominum seculi habuerit ve illi. Ecclesiastes. iij. Ne solus quod si ceciderit non habet subleuante. Solus enim est comes iste qui possit subleuare cadentem.

De eo quod dicit in saluarione angelica. Benedicta tu in mulieribus. Capitulum. vi.

Benedicta tu in mulieribus. vel in

ter mulieres. Benedicta. i. ore omnium fidelium collata data. Cum dicit ecclesiasticus. xxx. Non est malicia super malicia mulierum. eo gloriosius est quod rari*u* in mulieres inueniri aliquam benedictam. Dicit ergo. Benedicta tu etc. Et nota quod illud in discretum est et exclusiuum. quod in sola maria benedicta. Simpliciter nihil de maledictione matris aut regis reperit. U*n*de et congruedictum est eilane. i. sine reduplicis maledicti. Nam maledicta est sterilis quod non parit. i. rego. et maledicta quod parit. i. mater. quam parit in dolore. Maria autem se est benedicta. habens benedictionem fecunditatis in conceptu. et benedictionem leticie in partu. excluso ab ea tam doloris quam sterilitatis maledictio. Intra postquam diem est a lane. subiungitur. Gratia plena dominus tecum. benedicta tu in mulieribus. Et hec tria respondant tribus principalibus fructibus marie. Gratia plena merito humilitatis. quod erat quasi vas vacuum. et ideo meruit impleri. maxime cum esset mundum. quia reginitas

Bñdicta tu in mulieribus

socialis fuit humilitas. Humilitas enim sensus est proprie vacuitatis, sicut dicit Augustinus. Vasa vero vacua replet oleo gratie verus heliseus. iiii. Regum. iiii. Et tunc maria que vas vacuum exhibuit: illud plenum meruit reportare. Iacobus. iiii. Dominus superbis resistit: humilibus dat gratiam. Dominus tamen merito solitudinis quam summe diligebat. Tamen ab angelo sola inuenta est in pascuis que ingressus est ad eam. Benedicta tu merito virginitatis: cuius votum prima emisit. et cuius amore maledictum legis precepit. Dominus enim vacuos replet. Solitarios comitatur. Maledicta hominum pro amore eius: contemnentes tamen datur benedictiones pro maledictione. Tamen. Maledicti sunt amatores mundi. I. i. iustorum. et tu domine benedices. Et contrario plenos cruciabit. Iob. xv. Diuitias que deuorauit euomet. et de ventre eius extrahet eas deus. Comitatur a turbis solitarios faciet. Tamen dicit lucifero superbo. I. i. rui. Quasi cadaver putridum non habebit confortium. neque cum alijs erit in sepultura. Querentes ab hominibus benedictionem maledicet. Lu. vi. Ne cum benedixerint vobis homines etc. Contra hec tria elegit sibi dauid Solitudinem. Vacuitatem. Maledictos. Tamen allegat. Respice in me et miserere mihi: quia vnicus. I. i. solitarius. et pauper. I. i. vacuus. Sum ego. Pauper dicit quasi pauper habes in peram. Et maledicti elegit. ii. Regum. xvi. dicens de semetipso. Dimitte enim ut maledicat mihi: si forte respiciat dominus afflictiones meas et reddat mihi bonum pro maledictione hac hodierna. Quasi diceret domino. Solitarii comitare. Vacuum reple. Benedicte maledictum. Et in tribus his maria vera dauid filia probatur.

In his etiam tribus tria nobis emulata pro modulo nostro proponuntur. ut hec tria a domino prosequi mereamur. Humilitas: ut gratia impleamur. Quia deus humilibus dat gratiam. Iacobus. iiii. Amorem solitudinis et bone singularitatis: ut dominum comitem habeamus. Solus erat moyses qui dominus apparuit ei. Ero. iiii. Solus helias. iiii. Regum. xviii. Sola agar. Genesim. xix. qui eis apparuerunt angeli. Castitas cuius amore pretenenda sunt hominum maledicta: ut benedicamur domino. Hec est ut gratia a domino consequamur. Ut ab eo dirigamur. Ut hominibus utiles efficiamur. Dominus tecum ponit in medio. que gratiam conseruat interius. et benedictionem spiritualis fecunditatis operatur exeri. Recte ergo postquam dicta est gratia plena. Subiungitur Dominus tecum. Iacobus sic sine deo nihil facere possumus aut habere. sic nec sine eo habitum custodire. Ideo post gratie donacionem necesse est ut dominus sit nobiscum: et nobiscum custodiat quod nobis solus dedit.

Benedicta tu in mulieribus. vel inter mulieres. Ite iter dicat medium participacione. D
que ego cum fecunditate. et mater cum virginitate. Ipsa enim erat mulier sexus conditio. ne. et futura mulier parte fecunditate. nec tamen propter hoc incursum maledictionem. sed magis prosecutura benedictiones. Audito tamen hoc verbo benedicta tu in mulieribus turbata est. quia in virginibus benedicti spiritus operabatur. Et ideo cogitabat quibus esset ista saluatio. que ab initio videbat esse suspecta. Et ubi in promissione filii manifestum patuit virginitatis periculum. ultra non potuit dissimulare quod diceret. Quomodo fiet istud etc. Ut etiam ideo turbata est per admiracionem. quia sciebat omnes mulieres maledictas esse in matre sua eua. et ideo audies se in mulieribus benedicta turbata cogitabat quibus esset ista saluatio. que et mulier dicebat et benedicta. Uell inter mulieres. I. i. super mulieres. quia opera meliora fuerunt in ea quam in ceteris. Virgo enim peperit. Patrem suum genuit. Portante se portauit. Nutriente se lactauit. Vacua et plena. Humilis et sublimis. Pauper et diues in vno fuit. Quod ante eam in nulla muliere inueniri potuit. Nec solum benedicta inter mulieres tamen. quia hoc pariter videret: sed iter mulieres benedictas singulari benedictione insignis et benedicta. Tamen de ea dicit Eccl. xxiii. In multitudine electorum habebit laudem: et inter benedictos benedicta. In ipsa cum sola inuenta est fecunditas cum virginitate. que duo nunquam antea pace habuerant. Tamen quodam. Partus et integritas discordes tempore logi. Virginitas in gremio federa pacis habent.

Ita dicta et benedicta in mulieribus. In tamen quia sola sine concupiscepit et sine dolore peperit: sed quia propter omnia in multiplicata est. Et si enim carnaliter vnicum genuit filium. I. i. eo tamen spiritualiter effecta est magne multitudinis filiorum. que christus primogenitus est. Tamen signant dictum est Luce. ii. que peperit filium suum primogenitum. et ad Roma. viii. Ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Item per hoc que dicta est benedicta in mulieribus designatur precium marie que est mulier fortis. de qua dicitur Proverbiorum.

Lomen
dario so
litudis

In sine. Procul 7 de vltimis finibz p̄cū ei. Quia enī p̄ amore 7 ginitatē p̄tempſit maledictū q̄ maledicebat ſteril in lege: ideo meruit benedici.

Benedicta tu in mulieribz. I. p̄ oibz mulieribz. dicit gloſa. Et hec gloſa tertio eſt i **F**
Judith. viij. vbi dicit Ozias p̄nceps ppli iſrl. B̄ndicta tu ſūta a dño dō ex cel
ſo p̄ oibz mulieribz ſup terrā. Judith. v. B̄ndicta inter mulieres iabel. Deſter. ij. dicit
q̄ beſter habuit gr̄iā 7 miſericordiā ſup omnes mulieres. 7 q̄ dilexit eā aſſuer^o p̄ q̄
oēs mulieres. Maria 7 dicit b̄ndicta in mulieribz. Judith p̄ mulieribz. Iabel inter
mulieres. Deſter inuenit gr̄am 7 miſericordiā ſup omnes mulieres. amata ab aſſuero
p̄ q̄ oēs mulieres. In q̄b^o 7bis ſignat ſūma b̄ndictio. Et he tres mulieres ma
ria cepſſe figurarūt. Accipiam^o 7 totū 7 dicam^o q̄ ip̄a fuit b̄ndicta in mulieribz. I
7 p̄ mulieribz. L. 7 inter mulieres. I. 7 ſup oēs mulieres. L. B̄ndicta in mulieribz. Ieo q̄
ip̄a ſola habuit q̄quid boni fuit in mulieribz. Sed b̄ndicta p̄ oibz mulieribz: quia
illa om̄ia habuit excellēti. L. Benedicta fuit inter mulieres. Iqz ip̄a ſola illi^o ma
ledictōis expers fuit quā oēs mulieres i matre ſua eua acceperūt. B̄ndicta autē
fuit ſup oēs mulieres. qz ip̄a habuit qd̄ nulla alia vnq̄ accepit. ſcilicet quicqd̄ bo
ni fuit in mulieribus.

Triplex autē bon^o ſtat^o fuit in mulieribz quē maria p̄ſecrauit. Coniugal. Vidualis. **S**

Virginalis. Virginalē ſtatū habuit ante deſpōſatōem. Coniugalē poſt deſpōſatō
nem. Vidualē poſt filij paſſionē. qz niſi deſuncto ioseph nō videt q̄ p̄cederet di
ſcipulo. Si enī ip̄i credita eſt iuuenca. nō videt q̄ iā fere q̄nq̄genaria ab eo tolle
ret. Et ideo q̄uis p̄ mltas t̄m p̄ q̄tuor mulieres exp̄ſſi^o figurata eſt. I. Judith vidu
am. p̄ beſter coniugatā. p̄ rachel 7 rebecca virgines. Sed q̄re p̄ vnā viduā. 7 vnā cō
iugatā. 7 duas virgines. Forte qz virgo ante partū 7 virgo p̄nāſit poſt partum.
Propter hūc triplicē ſtatū dicit ei Eccl. xliij. L. In iacob inhabitat. I. coniugatis.
q̄ ſunt in lucta. qz tribulatōem carnis habēt huiſmodi. i. Chor. viij. L. In iſrl he
reditare. I. i. viduis. Que ei vidua eſt cogitat q̄ dei ſunt. i. Chor. viij. L. Sz in electis
meis. I. i. virginibus. mitte radices. Sic ergo ip̄a ſola habuit q̄cqd̄ boni fuit i mu
lieribz.

Et notādū qz nobilis illa virgo iſrahel futura erat mater dī. thalam^o **D**
ſponſi. dilecta dilecti. vnica vnici. ideo dei filij ſingularit. imo mirabilē i ip̄a vo
luit opari. Ut que p̄cū vniverſitatē d̄bebat parere. cū ſtatū quolibz vniverſitatē
haberet aliqd̄ om̄ie. Et cū coniugatē q̄dē om̄ne habuit partū. plis: cū cōtinenti
bus votū caſtitatē. cū virginibus p̄ſeuerantiā virginitatē. Ut dū cōtinentes: coniuga
tas et 7 gines partū ſuo redimeret. ſimul ei fruct^o triceſim^o. ſexageſim^o 7 centeſi
m^o p̄uēret. Sed o tu fidelis vir q̄ de btā virgine ſentis i bonitate. nō minozē in
ea fructū triceſimū q̄ ſexageſimū v^l centeſimū intellige. Secure aſſeras q̄ nō mi
n^o meruit pariēdo q̄ virginitatē p̄ſuādo. Pro varia 7 in ip̄a opatiōe dei: fructus
ei debet^o variā ſortē q̄ntū ad ip̄az appellatiōē. in alijs t̄m nō ſic. qz neqz p̄tinent
ſine difficultate. neqz pariūt ſine corruptōe. Fuit etiā b̄ndicta p̄ oibz mulieribz **I**
qz oīa illa habuit excellēti. Oēs enī coniugate habuerūt ſecūditatē cū corruptōe.
Vidue ſecūditatē cū corruptōe p̄cedēte. Virgines caſtitatē cū ſterilitate. Ip̄a ſo
ſola ſepauit p̄cioſum a vili. qz habuit ſtatū coniugalē 7 vidualē cū virginitate. et
virginalē cū ſecūditate. 7 ideo b̄ndicta p̄ oibz mulieribz. Un̄ et debet dici b̄ndicta
7 ſupb̄ndicta. Benedicta ab angelo. ſupb̄ndicta ab elizaberb.

Fuit etiā b̄ndicta inter mulieres. Iqz ſola expers illi^o maledictōis quā oēs mulieres
in eua p̄erūt. Gen. iij. Duplicabo crūnas tuas 7 p̄cept^o tuos. In dolore pa
ries filios 7c. A q̄ maledictōe ip̄a fuit immunis. Un̄ Iſa. vlti. Anteqz parturiret pe
pit. anteqz veniret partus ei^o pepit maſculū. q̄s audivit vnq̄ tale: 7 q̄s vidit hu
ic ſimile. Et ideo ſola inter mulieres b̄ndicta.]

Fuit etiā b̄ndicta ſup oēs mulieres. qz nulla alia vnq̄ accepit qd̄ ip̄a habuit. ſ. q̄ ego **R**
pepit. Qd̄ nō t̄m ſup oēs mulieres: ſz ſup oēm naturā 7 oēs intellectū fuit. ſz q̄ dcū
genuit. Sic 7 ſola habuit oē bonū qd̄ i mulieribz fuit. Sola nō habuit maledictō
nē. quā oīs alia mulier habuit. Sola habuit qd̄ nūq̄ alia mulier h̄re potuit. Pro
pter h̄ notabilē d̄r Lu. x. q̄ maria iſta optima p̄tē elegit. Loptima ſq̄ntitate: quia

Bñdicta tu in mulieribus

totū habuit. Optimā lēlitate: qz puriore z excellēiore habuit. Optimā dignita-
 re: qz dignior pars intelligi nō potuit. **Dec** cui p se p̄a est de btā virgine. **Da-**
 ria optimā p̄te elegit. Iqz inter oēs q̄ vnqz partē acceperūt: hec sola optimā p̄te ele-
 git z habuit. **De** aut nullā elegit: qz sp̄ totū habuit. inq̄ntū etiā fuit fili? bt̄issime
 v̄ginis. **Ecc** illa q̄mōz ex qb̄ integrat̄ bt̄i m̄do scr̄issime v̄gis. q̄ sunt imunitas
 ab om̄i pctō. **Uñl** **Aue maria**. **S̄e** plenitudo. **Uñl** gl̄ia plena. **Dñs** societas
Uñl Dñs tecū. **P̄**rogative singularitas. **Uñl** Bñdicta tu in mulierib?. **Quo**z
 duo p̄ma bñdicant ip̄az i se. **Alia** duo in p̄p̄atōe ad om̄ia ad q̄ p̄tigit ip̄az p̄pare.
 z hec nō ē nisi ad sup̄i? qz dñs tecū. **Iz** ad inferi? qz bñdicta tu in mulierib?. **Iqz**
 mediāte illa bñdictōe quā habuit in mulierib? bñdicta fuit ad oīa ad q̄ p̄tigit ip̄az
 p̄pare. eo cī q̄ deū genuit angeloꝝ restauratōe. hoīm redēptōe. demonū victōe:
 beatā eam dicit oēs generatōes. **Et** h̄ est qd̄ d̄r **Judith**. xv. in p̄sona marie. **Tu**
 gl̄ia hierusalē. **Lq̄** designat̄ angeli: q̄ sp̄ sunt in visōe dei z pace. **Tu** leticia israel.
 p̄ isrl̄ aīe bt̄oꝝ q̄ quqz fuerūt iacob. i. luctatoꝝ. nūc aūt isrl̄. i. videntes deū facie
 ad facie. **Tu** honorificētia ppli nostri. p̄ populū. i. iudeoꝝ. i. s̄tētū pctā sua et
 laudes dei. z gl̄ificantiū dei: aīas iustoꝝ intelligo. **Que** fecisti v̄tiliter. **Vicēdo**
 diab̄ ob̄ficat̄ p̄phetam erat **Señ**. i. Inimicīas ponā zē. **Ipa** p̄teret caput tuū.

Alit. **P̄**amā. **L** Tu gl̄ia hier̄im. **h̄**or ē ageloꝝ. **h̄**oīa p̄ eī regara z. **Secū**
 .i. **Tu** leticia isrl̄. **h̄**or ē hoīm. **qz** trīsticia p̄ eā letificata ē. **Tercū** s̄z. **L** Tu hono-
 rificētia populi n̄ri. **h̄**or est mulier: qz infamia p̄ eam deleta est. **Quartū** s̄z. **Lq̄** feci-
 sti v̄tiliter. **h̄**or est mortuoꝝ. **cr̄**istū i l̄mbo. **qz** captiuitas p̄ eā redempta est z
 reduta. **Alit.** **Tu** gl̄ia hier̄im. i. innocēti. **Tu** leticia isrl̄. i. penitentiā.
Tu honorificētia populi n̄ri. i. pctōz. **Dec** h̄bet plenitudē: plena bñ-
 tudo dñe n̄c. q̄ fons est z origo totū n̄c bt̄itudinis. Quicqd̄ aūt bt̄itudis ab il-
 lo magno mari. i. ab illa infinita bonitate dei trīnitatis ad gen? h̄ianū puenit: totū
 p̄ hāc venā defluit. **Et** ideo q̄qd̄ nob̄ mittit̄ de sup̄nis. p̄ gr̄az actōez ad eā re-
 ferendū ē. p̄ quā mediāte habem? p̄culdubio q̄qd̄ gratie obr̄inim?.

Bñdicta tu in mulierib? .i. in matrib? emollit̄. et in v̄ginib? ifecūdit. **Uel** ex p̄s
 s̄? **I**nter m̄lictes .i. inter matres z v̄gines. **Sicut** enī lapis angularis in du-
 obus p̄sistit parietib?. z int̄ duos parietes i v̄troqz stat pariete. sed nec tot? in vno
 nec tot? in altero. sic maria in numero matz ē q̄ ad secunditatē. z i numero v̄ginū
 q̄ ad incorruptōem. **Sed** nec oīno i pariete matz: qz est incorrupta. nec ex toto i
 pariete v̄ginū qz est fecūda. **Talem** q̄ppe decebat esse matrē saluatoris: vt medi-
 atricē mediatoꝝ. lapis angularis lapidē pareret angularē. **Job**. xxxviii. **Quis** deni-
 sit lapidē angularē? **Quasi** diceret. **Quis** de lapidē angulari lapidē demisit an-
 gularē? **Christus** mediator dei z hoīm lapis est angularis: in quē duc cōcurrūt na-
 ture. diuina z h̄iana. staus in v̄troqz pietē. qz deus et hō mediator dei z hoīm .i.
Thimo. ij. **Iustus** cū deo. mortalis cū hominib?. **Quē** de matre virgine nasci de-
 cuit. vt in matre mortali conciperet mortalis. et in virgine cōcipetur iust?. **Acces-**
 se enim erat vt quicūqz p̄ matris corruptōem conciperet. ex peccato originali couci-
 peret iniust?. **Et** hec est p̄ma causa. **Secūda**: vt sicut p̄mus adā de terra virgine fa-
 ctus fuerat. ita secūdus adam de virgine hō fietet. **Tercia**: vt sicut p̄ eam virgine
 facta fuit h̄iani generis p̄ditio. ita per mariā virgine fieret eiusdē reparatio. **Unde**
 canit eccl̄ia. **Paradisi** porta p̄ eam cunctis clausa est zē. **Quarta**: vt qui in cel̄ ha-
 bebat patrē sine matre: haberet in terris matrē sine patre. vt sic quasi duob? testib?
 bus p̄baret̄ xpi diuitas. in matz v̄ginitate z p̄ris diuitate. **Quita**: vt p̄pheticē ve-
 ritas respōderet. **Isa**. vii. **Ecc** virgo cōcipiet et pariet filiū zē. **Beatus** **Bern̄**. su
 per missus est gabriel. omelia sc̄da. **Deus** siquidē est quē virgo pepit. qui matres
 suam singulari in celestib? donatur? gloria. singulari in terris puenire curauit et
 gratis. qua videlicet ineffabiliter z intracta conciperet et pareret incorrupta. **Porro**
 denim decebat huiusmodi natiuitas: qua nō nisi de virgine nasceret. **Talis** con-
 gruebat et virgini partus: vt nō pareret nisi deū. **Proinde** factor hoīm vt hō fierz
 nasciuit? de homie. talem sibi ex om̄ib? debuit delegere imo p̄dere matrē. q̄le et se

Dñs fa
binc̄.

Quare
decebat
xpm na
sci de v̄
gine

Beñ.

decere sciebat et sibi nouerat placiturā. Voluit itaq; eē ḡginē de q̄ immaculata imaculata? pcederet oīm maclas purganu? Voluit et humilē de q̄ mitis et humil cor de pdiret. hārū in se virtutū necessariū hoīb; saluberrimūq; exemplū ostēdit. De dit ḡ virgini partū: q̄ ei tā ante et virgitaris inspirauerat vorū. et hūilitatē progene rar meriti. Alioqu quō eā angel? in seq̄ntib; gratia plenā p̄nūciat. si q̄ppia v̄l parū boni qd̄ ex ḡtia nō accepisset habebat. Ut igit̄ q̄ sanctū lanctoz p̄ceptura erat pariter et paritura: sancta es; corpe: accepit donū ḡginitatē. vt es; et mēte: accepit hūilitatis. His nūmū ḡgo regia ḡmīs oruata p̄nū. geminoq; mēt; pariter et corp; decore p̄fulgida. spece sua et pulcritudie sua in celestib; cognita. celi ciuiū in se puocauit aspect? ita vt et regis auinū ad sui p̄cipiscēnā inclinaret. et celestē iunū ad se educeret de sup̄nis.

Quare oportebat x̄p̄; rasci d̄ virgine.

Quare ḡginā p̄ceptio redēptorē deceret: dictū est ab abā Beñ. xv. cū reuersio femis sui p̄diceret ei ḡ ḡbo. Quarta generatōe reuertent̄ huc. Prima generatio fuit in adā: sine viro et femina. Secūda in eua: de viro sine femina. Tercia in nobis: de viro et femina. Quarta sc; x̄p̄i: sine viro de seia. Et hec singularē. nec alia poterat inueniri q̄ posset succurrere trib; p̄mīs q̄ perierāt. h̄ ista tres alias ad patriā de captiuitate reduxit. Igit̄ maria recte dicit̄. **B**ēdicta int̄ mulieres. Iq; ipa iter matres et ḡgines p̄ndēs mediatrix et mirabilis media. ab vtroq; extrenoz illud sumpsit qd̄ optimū erat. et p̄ciosum sepauit a vili. **Di**ere. **xx.** Et relicta sterilitate virginis et corruptōe matris: assumpsit sibi integritatē de ḡgine. et fecūditatē d̄ matre. vt es; integra et secūda. et nec sterilis nec corrupta.

Benedicta tu inter mulieres. Quasi media inter mulieres veteris testamēti: et mulieres noui. **M**ulieres veteris testamēti ad istā tendebāt sicut patz. cū oīm affe ctu ad liberorū p̄reandōez intēderēt. vt ad istā puenirēt q̄ eam auferret opprobriū. **U**n̄ et rachel legit̄ dixisse iacob Beñ. **xxx.** Da mihi liberos: alioqu moriar. **M**ulieres noui testamēti ad eā respiciūt: q̄ eis in exēplū pponit. et q̄b; ipa reddidit liberatē. **I**pa eī triplicē statū bonaz mulierū sc̄tificauit. bonū. i. meliorē. et optimū. i. cōiūgiū. viduitatē. et virginitatē.

Benedicta tu in mulierib;. **P**otest h̄ dici eo mō quo dictū ē Beñ. **xxxij.** In p̄n̄ gūdiue terre et in roze celi desup; erit b̄ndictio tua. Ros celi ḡginitas. p̄gūe do terre fecūditas. Per mariā enī effusa est b̄ndictio sup̄ mulieres. **Q**uē ei? anxi lio et p̄cib; de maledictōe crepte sunt: et ḡridie eripiunt. **U**l̄ iōl b̄ndicta i mulierib;. qd̄ de alia nō legit̄. vt p̄ h̄ notet: qd̄ nō solū inter mulieres gl̄iam habitura sit. s; etiā qdam puilegio speciali sibi mulierū dilectōem v̄dicauit et affectū. vt pote p̄ quā euasit opprobriū ser? ille. Priusq; etiam maria p̄cipet saluatorē opprobriū erat et ignominia esse mulierē p̄p̄e p̄ditōem p̄me m̄is. s; h̄ et eē hoīez p̄p̄e latrocinii et p̄di rōem ade. **F**iliū enī eram? p̄ditōis et latronisse. **U**n̄ d̄r̄ **I**sa. **i.** **P**riāpes tui. sc; adā et eua. **I**nfideles. socij furū. **i.** **d**emonū. **E**t p̄p̄e h̄ clamabat gen? hūanū ad do minū saluatorē sub ripo septe mulierū **I**sa. **iiij.** **I**nuocet nomē tuū sup̄ nos. **i.** vt a x̄p̄o dicamur xp̄iani. **L**aufer opprobriū nostz. **O**pprobriū igit̄ p̄mōz parentū p̄ eā a nobis ablatū ē. et insup̄ adeo generosi facti sum? qd̄ regē et regine celoz effe cti sum? fratres. **D**erito ḡ b̄ndicta in mulierib; et inter mulieres. **I**p̄ quā tm̄ p̄ime mulieris opprobriū ablatū est a mulierib;. et tāt? honor collatus est mulierib;. vt mu lier celoz regina et dei genitrix sit effecta. **I**te in h̄ qd̄ d̄r̄. **B**ēdicta tu in mulieri bus. **I**ostēdit p̄cipua ei? potētia ad impetrādū. **R**āaliemulieres viroz rigore emol luit. hec aut̄ dei seueritatē emollit. **d**esigra p̄ virgā q̄ p̄duxit aquā de petra. **A**ūeri **xx.** **D**ecepti? inuenies libro. **vi.** **ti.** **ix.** et libro. **xij.** **p̄**causa. **vi.** **ii.** **xxi.** qd̄ maria mulier et ḡga appellat̄. **I**te iōl b̄ndicta i mulierib;. **I**q; sola de mulierib; ab vniuersis ge neratōib; p̄dicanda: et p̄ omnib; gl̄iam habitura.

Dñs pa risiensis

De eo qd̄ dicit̄. **E**t benedict? fruct? ventris tui **Capitulū. vij.**

Benedictus fructus vētris tui. **a**

Sup̄ius dixerat angel? **B**ēdicta tu in mulierib;. **I**z elizabeth. **B**ēdicta

Et benedictus fructus v̄tris tui.

tu inter m̄lieres. Ipsi idē sentētes de v̄gine. Sed hic substitit angelus. nec dicit. **B**
Benedictus fructus v̄tris tui. Iqz fructus hic adhuc flos erat in orto virginis. Unde
 Isa. xi. Flos de radice ei⁹ ascendet. Sed fructus fuit in mūdo. Medicina in cruce.
 Panis in sacramēto. Vita in aīa. B̄tudo i celo. Qd̄ attendens elizabēth supple
 uit qd̄ angel⁹ nō dixerat. scz. **B**enedictus fructus v̄tris tui. Et v̄b̄ndict⁹. qz pulcer
 ad vidēdū. Suavis ad odorādū. Dulcis ad gustādū. sicut isra iuuius. B̄tis beī.
 ad mariā. Nō qz tu b̄ndicta ideo b̄ndictus fructus v̄tris tui. Sed qz ille te puenit
 in b̄ndictōibz dulcedinis. iō b̄ndicta tu. Vere etenim b̄ndict⁹ fructus v̄tris tui. In q̄
 b̄ndicte sunt oēs gentes. de cui⁹ plenitudine tu qz cū ceteris. q̄s differēt⁹ a ceteris
 accepisti. Sic p̄ b̄ndicta tu. Iq̄dē in m̄lieribz. ille v̄o b̄ndict⁹. nō in hoībz. nō iter
 angelos. s̄ ip̄e est sup oīa d̄ b̄ndictus i seclā. ad Ro. ix. Dicit b̄ndict⁹ vir. b̄ndi
 cta m̄lier. b̄ndictus panis. b̄ndicta terra. ⁊ h̄mōi. sed singularit. **B**enedict⁹ fructus
 v̄tris tui. Iq̄ sit sup oīa b̄ndictus i seclā. **B**enedict⁹ si odore. **B**enedict⁹ si sapore. **B**
Benedictus si specie. De odore Beī. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri ple
 ni cui benedixit dominus. An non vere benedictus cui benedixit dominus. De
 sapore dicitur. Gustate et videte quoniam suavis ē domin⁹. Item. Quā magna
 multitudo dulcedis tue dñe. Itē Petr⁹. i. canonica. ij. Si cū gustast⁹ qm̄ suavis ē
 dñs. Et ip̄e de se inuitas nos ad se Eccl. xxvij. Qui edūt me adhuc esuriēt. ⁊ q̄ bi
 būt me adhuc sitiet. Utiqz ppter saporis dulcedinē s̄ dicebat. q̄ semel gustatus
 magis excitat appetitū. Bon⁹ fructus q̄ aīa ⁊ esuriantū et sitientū iusticiā esca et
 potus est. Itē de specie in ps. Et syon spēs decoris ei⁹. Itē. i. Pe. i. In quē desi
 derāt angeli p̄spicere. Et br̄ agnes. Cui⁹ pulcritudinē sol et luna mirāt. Nec so
 lū speciosus quā alij fructus. sed sicut d̄ speciosus forma p̄ filijs hoīm. sic dicēd⁹
 est speciosus p̄ fructibz vniuersis. Si cū ille fructus mort⁹ nō solū suavis fuit ad
 v̄tendū. sed etiā teste sc̄ptura delectabilis aspectu. q̄to magis hui⁹ vitalis fructus
 debent credere vniuersi decorē. Ducisqz beus beī.

Beī.

B

Benedictus fructus v̄tris tui. **L**ogruē christ⁹ fructus d̄ v̄tris v̄ginali singula
 riter ⁊ discretiue. qz ip̄m cepit in vtero v̄go mater. **L**In vtero. i. ex causa in
 trinseca. nō sicut alie m̄lieres. q̄ recipiūt ab extrinseco vnde ⁊ capiūt. **I**ō etiā christ⁹
 d̄ gerimen. **U**n̄ Isa. iij. In die illa erit germē dñi in magnificētia ⁊ gloria. ⁊ fructus
 terre sublimis. Quia sicut granū madefactū ex p̄pa substantia germē emittit. a q̄
 est totus fructus sine p̄actu alteri⁹. q̄m. sic maria madefacta gr̄a spūssancti sine cō
 tactu virili. et se sola germīauit christū. q̄ fructus ē b̄ndictus. q̄ ⁊ gerimen dicit p̄o
 pter hūilitates. **I**deo dicit ip̄a Eccl. xxvij. **L**irū celi. i. illū q̄ om̄ia claudit ⁊ cō
 tinet. **L**ircūm. i. granū vteri m̄l. sola. i. sine adiutorio virili. De s̄ germine dicit
 p̄z Ezech. xxxij. Suscitabo eis germē iustū uoiantū. **N**emo aut̄ ali⁹ dicit p̄ p̄e
 fructus v̄tris. **I**nno v̄tris et renū. qz et a matre ⁊ capit. et generat a p̄e. **L**ogruē
 autē appellat christ⁹ fructus.

Christ⁹
germen

L

Quia sicut fructus ex herba nascitur. v̄l ex arboze. aut a terra ip̄az nō violans. sic et **D**
 christus de virgine.

Christ⁹
fructus

Quia sicut fructus bonus arboze v̄l terrā de q̄ nascit̄ m̄dabilē reddit. sic ⁊ christ⁹
 virgine gloriosam. de q̄ tota b̄ndicta tor⁹ est nat⁹ b̄ndictus. **U**n̄ ⁊ ei hic dicitur.
Benedicta tu in m̄lieribz. ⁊ b̄ndict⁹ fructus v̄tris tui.

Quia fructus facit cognosci q̄lis sit terra aut arbor vnde or̄it. **S**ic christ⁹ v̄ginem.
Un̄ **M**atth. vij. **A** fructibus eoz cognosces eos. **I**bidē. **N**ō potest arbor bona
 fructus malos facere.

Quia sup̄ sub folijs accidētū fructus iste i sacramēto delectabilior est aīe digne su
 ment⁹. qz ibi aīa plus lucrā. q̄ntū ad p̄sens dico. **F**ructū aut̄ istū nō gustabit i fu
 turo arbor. i. hō. q̄ fructū bonū nō fecerit in p̄senti.

Itē fructus dicit a fruoz fructus. **E**t est sui amore iherere alicui rei t̄m ppter sc̄pam. **E**
Christ⁹ aut̄ q̄ in sacramēto n̄ra relectio est in via. fructio erit in patria. **C**ui⁹ frui
 tio facit beatū. **E**t hanc fructiōnē meret̄. q̄ christū ponit finē gaudij sui. **I**ō dicit i
 ps. **C**um dederit dilect⁹ suis somnū. ecce hereditas dñi filij merces fructus v̄tris.

Fructus cui cōsuecte in cena sumit. q̄ est refectio p̄tra somnū. Et christ⁹ fructus ē
 quē in illa cena vltima expectamus. de quo fructuabim⁹. sicut vulgarit̄ solet dici.
 Post fructū nō solet apponi ferculū aliud. neq; p̄mestio. sed post cenā. Eū ḡ chri-
 stus dedit dilectis suis somnū. ecce hereditas dñi. que etiā merces filij est. quā
 dabit dñs suis fidelib⁹. ⁊ dat q̄ iudic. nō aliā. s. q̄ seipm. q̄ fructus ventris est bene-
 dicti. O hereditas nec decessiōe patris obtenta. nec successiōe trāsmittēda ad po-
 steros. nec inter fratres diuidēda. nec angustior multitudine coheredū. Nec est her-
 editas p̄clara. de qua ps. Funes ceciderūt mihi in p̄claris. etenim hereditas mea
 p̄clara est mihi. Ute p̄clara habz hereditatē. cui⁹ deus est hereditas. Qui deum
 possidet. ⁊ et a deo possidet. Qui terrā accipit in hereditatē. obscurā habz heredita-
 tem. ⁊ illi ceciderūt funes in obscuris. **Maledicta hereditas.** qz illi maledixit dñs
 Ben. iij. **Maledicta terra in ope tuo.** Et qz ad hāc festinat in principio. ideo hec i
 nouissimo b̄dictiōe carebit. **Proner. xx.** Et nota q̄ dicitur in principio. I. i. q̄ terrenā
 hereditatē p̄ponit celesti. **Itē hec est hereditas.** de qua dñs dicit Eccl. xxiij. **He-
 reditas mea sup mel ⁊ saūm.**

**Dulci-
 plex cō-
 mēdatō
 h⁹ fru-
 ctus**

Fruct⁹ aut̄ istemiri est odoris. Optimi colonis. Et viuifici vigoris. Odore alliciēs. **F**
 Sapore reficiēs. Colore iocūdās. Et vigore corroborās. Tactu lenis. Aspectu
 delectabilis. Gustu suauis. Durabilitate p̄cuisi. Dūc appetit̄ esturēs sine tormē-
 to. **Māducat sine fastidio.** Ip̄o satiat̄ sine sup̄fluo. Per eum sanat̄ sine recidiuo.
Fruct⁹ optim⁹ ⁊ lapidissim⁹. Sanissim⁹ ⁊ iocūdissim⁹. om̄e delectamēti i se ha-
 bens. ⁊ ois saporis suauitatē. His tamē q̄ gustauerūt. quoniā suauis ē dñs. Sa-
 pit q̄dem p̄ diuersitate gustantiū. Alijs māna p̄pter dulcedinē. Alijs fauū p̄pter cō-
 templatōem. Alijs butirū p̄pter deuotiōis pinguedinē. Alijs panē p̄pter fortitu-
 dinē. Alijs vinū p̄pter cōpunctōez. Alijs oleū p̄pter cōsolatōez. Alijs lac p̄pter hu-
 manitatē. Alijs mel p̄pter diuinitatē. Alijs lignū p̄pter eternitatē. ⁊ h̄mōi.

Hic est fruct⁹ ligni vite. i. beate virginis. q̄ creuit in paradiso. i. in ḡginali utero. de q̄ **B**
 q̄ digne comederit. mortē nō gustabit in eternū. Unde dicit **Joh. vi.** Caro mea
 se est cibus ⁊c. **Hic** lanit̄ sub flore virginitat̄ i conceptiōe. **Apparuit** i natiuitate.
Daturuit in p̄dicatione. **Collec⁹** est in arbore crucis in passiōe. **Isaie. liij.** Qui
 abscessus est de terra viuicitiū. **Hic** fruct⁹ apparuit cādid⁹ in natiuitate. p̄ ḡgi-
 nitatē ⁊ innocentiā. **Chiridis** in eternoꝝ p̄missiōe. **Splēdid⁹** in trāssfiguratiōe. **Ru-
 bicund⁹** in passiōe. **Pallid⁹** ⁊ discolor in sepulcro.

Benedic⁹ fruct⁹ vētris tui. **Quomodo** aut̄ fruct⁹ hui⁹ sentiat̄ dulcedo. do- **B**
 cetur **Lañ. ij.** vbi dicit̄ fidel̄ aīa. **Sub** vmbra illi⁹ quē desiderancrā sedi. ⁊ fru-
 ctus ei⁹ dulcis gutturi meo. **Umbra** christi p̄pe est eoz imitatio q̄ fecit in passi-
 one. q̄ scapulis suis cruci afficis obumbravit ecclie. vt feruorē paterne iracūdie
 eidem t̄paret. In hac vmbra vira est anime. extra hanc vmbra sola mors. **Terno. i.**
 sine dicit̄ christo. **In** vmbra nra viuam⁹ in gentib⁹. **Et** bñ dicit̄ in vmbra. q̄ re-
 spectu corpis sola q̄dam apparētia est. **Sil⁹** q̄qd boni facere possz optimus hō
 p̄deo respectu eoz q̄ de⁹ fecit p̄hoīe. nihil est nisi vmbra q̄daz p̄tenuissima. Quā-
 tū etiā distat res ab vmbra. tāntū a passiōib⁹ n̄ris q̄s p̄deo sustinem⁹ distat passio
 christi. si ei⁹ circūstantie diligenter notent̄. **Bene** aut̄ passio dñi fecit vmbra. **J**
 in q̄ cōcurrerūt obscuritas pene. ⁊ claritas pietatio. **Sedere** aut̄ sub hac vmbra
 est req̄scere in imitatiōe dñice passiōis. vbi tria inueniunt̄. **Odor.** p̄tectio. ⁊ refrig-
 geriū. **Odor** letitudinū. p̄tectio securū. refrigeriū facit q̄etiū. **De** odore dicit̄ spon-
 so **Canti. iij.** **Odor** vnguetoz moꝝ sup oīa aromata. **Ibidē.** **Odor** vestimētōꝝ
 moꝝ sicut odor thuris. **Ute** infra. libro. xij. p̄ncula. ij. de delectabilib⁹ ozti. i. qz
 to delectabili. **Itē** n̄is iohes euāgelista v̄strat⁹ a christo. dicit̄ ei. **Odor** tu⁹ con-
 cupiscētiās in me excitauit eternas. **Itē** Eccl. xxiij. **Quasi** balsamū nō mictum
 odor me⁹. **De** p̄ctiōe in ps. **Sub** vmbra glaz tuaz prege me ⁊c. **Itē.** In vmbra
 glaz tuaz spabo donec trāseat iudicial. **Alle** xpi ⁊ mites q̄bz volauit ad celū. **U**
 ale eius. brachia extēsa in cruce. **De** q̄bus dicit̄ **Malach. iij.** **Sanitas** in pennis
 ei⁹. **De** refrigeriō **Hier. vi.** **Interrogate** de scimit̄ antiq̄s que sit v̄ia bona ⁊c. ⁊c

**Johes
 euāgelis-
 ta**

Et benedictus fructus vētris tui.

inueniet refrigeriū aiabus vestris. Nec via christi dominus. Dic g fidelis anima.
 [Sub ymbra illi que desideravi sedi. Ecce duo necessaria volētibz sentire fru-
 ctu huius dulcedine et cōmunicare ei ad salutē. scz passiois imitatio. Undell. Sub
 ymbra illi sedi. Letabūda. segura et dera. Et desideriu intēsu. Un dicit. Desidera
 ni. Itē in sessioe notat reqes. vt dēscas puerse agere. Isa. i. Quia prius necessē est
 cessare a peccato. In sedēdo inferior ps corpis vsus terrā dēscit. pars superior vsus
 celū laborat et mouet. Sedere g est dēscere ab appetitu rpalū. et laborare p eter-
 nis. vt sic sentiat dulcedo fructu huius. Un sequit. Et fructu ei. I. i. corpis et san-
 guinis ei. pceptio qua reficimur et sustentamur in via pegrinatiois nre. Uell fru-
 ctus. I. i. efficacia sacramētū dulcis gutturi meo. I. i. intīme affectōni mee. ai mee.
 Et bene dicit gutturi. p qd vor trāsīt. vt q hanc dulcedinē sentire desiderat. pūsqz
 ad hoc sacramētū accedat. vsus fuerit pctā sua. vt in voce cculatōis et pfectio-
 nis sit sonus epulans. Itē Dsee in sucl. Sedētes in ymbra ei. vt sup. L. i. uinēt tri-
 tico. et germiābūt qsi vinea. Uinēt tritico. I. i. corpe et sāguie rpalū. Uinēt. I. p grāz. et
 p glīam in futuro. Septuaginta dicit. Inebriabunt tritico. Et germiābunt qsi
 vinea. I. christū scz q est vitis vera in suis opibz humiliter imitātes. Dūilitas enī
 in germine designat. Alioqn nisi sus sub ymbra ista sederint p imitātoem corūz
 q gessit christus in carne. et scāla vestigioz que calcavit in cruce. h fructu et h triti-
 co morient. Quia celestis panis nō est sanus nisi sanis. Un qdam. In dñi mēsa qd
 tractas sedulo pēsa. Uiuere sine mori pferit qd porrigis. ori. Uiuere p causā. mo-
 ri p occasionē. Necessariū est etiā dēscerē. scz venie grē et glīe. Un dicit. Deside-
 rāni. Job. iij. Autēqz pmedā suspiro. dēscerādo scz hec tria rē. Hoc autē dēscere
 riu digna pnestio fructu huius suscitāt et inflāmat. Un ipse dicit Eccl. xxiij.
 Qui edūt me adhuc duriēt rē. Nec ptiuer ad guttur ecclie q hūc fructū nēsurit.
 Itē fructu ei dulcis gutturi meo. Dulcis ei ē hic fructu in ore pdicantibz. Dulcior in
 palato meditantibus. Dulcissim⁹ in gutture gustantibz.

Christus est dulcis

- ✓ In verbo. Un. Quā dulcis faucib⁹ meis eloq̄a tua. sup mel ori meo. Itē Job. vi.
 dicit petr⁹ hāc dēscitās dulcedinē. Dñe ad quē ibūn⁹ sba vite eterne habes.
- ✓ In exemplo. Mat. vi. Discite a me qz mitis sum et humilis corde.
- ✓ In pmissio. Apocal. ij. Uincenti dabo māna absconditū.
- ✓ In iugū iponēdo. Mat. xi. Tollite iugū meū sup vos rē. Iugū ei meū suauē ē rē.
- ✓ In opatōe. Quia p cū ceci vident. claudī ambulāt rē. Matth. xi.
- ✓ In peccatorū dimissioe. Ezec. i. Quacūqz die peccator cōuersus fuerit rē. omniūz
 iniquitatū ei⁹ nō recordabor.
- ✓ In filioz flagellatōe. Un. virga tua et bacul⁹ tuus ipa me p solata sunt. Itē. Quo
 modo miseret pater filiozū rē.
 Tandē sentiet dulcissim⁹ in pmiū retributōe. qñ cibabit nos seipso qui est māna ab-
 sconditū. Apocal. ij. et torrente voluptatis sue porabit nos.

Itē dulcis

- ✓ Gustui. i. Petri. ij. Si tamē gustastis quoniā suauis est domin⁹.
- ✓ Tactui. ij. Regū. xxiij. Ipse ē qsi tenerrim⁹ ligni s micul⁹. q nihil molli⁹ dū tāgit.
- ✓ Auditui. Quia ipse verbū dulce. qd multiplicat amicos. patri. s. Eccl. vi. Verbu. s.
 et suauē.

Itē dul-
cis

- ✓ Olfatui. Eccl. xlix. Memoria iose in ppositōe odoris rē. Josias christus.
- ✓ Uisui. i. Pe. i. In quem desiderant angeli pspicere.
- ✓ Intellectui. quē illuminat cum sit veritas.
- ✓ Affectui. quē pascit cum sit caritas.

De mul-
tiplici be-
nedictō-
ne bñdi-
cti fructu
marie.

- ✓ Tem de benedictōe hui⁹ fructu benedicti dicit ppheta deo patri. Dñe pueni
 sti enī in benedictōibz dulcedinis. posuisti in capite ei⁹ coronā d lapide pcioso.
- ✓ Bene dicit puenisti. qz has benedictōes ei ante ortū dedit
- ✓ Prima bñdictio. sicut dicit ibi glo. immunitas peccati et impotētia peccādi. Caru-
 it enī originali. qd pbat mris pgnitas. et actuali. qd patris diuitas. Jo vocat eū

Christus
candela
brū

petrus agnū immaculatū. qz caruit macula originalis. z incōtamiatū. qz caruit omni
cōtagio actualis. Ideo dicit cādelabrū Exo. xxxv. Exo. xxxv. L. Facies cādelabrū
ductile de auro mūdissimo. z pones i eo lucernas seprē. Christus recte dicit cādel
labrū. qz illuminat omnē hominē venientē in hūc mūdū. Ductile. Inō fusile. qz nō
semine hoīs trāsmissum. sed ope sancti spiritū deductū. Ex auro mūdissimo. Id ē
et purissimo virgūis sanguis. q̄ fuit aurū mūdū in sanctificatōe. mūdū in spi
ritū sancti supuentōe. mūdissimū in filij dei cōceptōe. q̄ ignis cōsumens ē. In fi
lij enī dei cōceptōe ita pfectissime purgata est mater. vt nec etiā venialit postea pos
set peccare. Ideo caro ei⁹ et sanguis dicitur auz mūdissimū. Et pones i eo septē
lucernas. Id ē septē dona spū sancti. que req̄sierūt in christo. Et nota qz iohes
baptista licz sanctificat⁹ fuerit in vtero. verūtamē potuit postea peccare saltē veni
aliter. Cū dicit christo Mat. ij. L. Ego a te debeo baptizari. I. a potētia peccandi
q̄ est a fomite. purgari zc.

Boca⁹

Secūda. p̄luminata virtutū pfectio. Licet enī in baptisimo infundant⁹ stutes pue
ro. nō tñ cōsummate sunt. qz nō potest adhuc eas p̄fēc̄ opando. sed christ⁹ habuit
p̄sumatas. Cū vlt. iij. L. App̄hendēt septē mulieres. I. vñnerse stutes q̄ p̄ septē
narū virū vnū. I. christū. qui in instanti sue p̄ceptōis fuit vir p̄fectus q̄ntū ad sa
pientiā z virtutē. et q̄ntū ad organizatōez mēbrozū. Ideo dicit. Nonū faciet dñs
sup terrā. femia circūdabit virū. Quia alij hoīes nonē mēsis formanē. De sapiē
tia Eccl. i. Dñs sapiētia a dño deo est. z cū illo fuit semp. z est ante enī. De stute
.i. ad Lhos. i. Ipe est dei virt⁹ et dei sapiētia. que vtraqz nec minui potest i se. nec
augeri. Cū Boca⁹. Stabilliqz manēs dat cūtra moueri zc.

Bene
dictio

Tercia. omnis sapiētie z sciētie plenitudo. Virt⁹ enī p̄ficiat affectū. sapiētia intel
ctū. Et ipse p̄fect⁹ fuit in vtroqz. Col. ij. In quo sunt oēs thesauri sapiētie z scien
tie abscondit. Et enī sapiētia vniformit cognoscit p̄terita p̄sētia z futura. Unde
Eccl. xxij. Oculi dñi mlto pl⁹ lucidiores sup solē zc. Et ponit hic q̄tuor p̄ q̄
ostendit nihil latere ipi⁹ sapiētiā. z in infinitū excedere lucē solis. Sol enī soluz
videt supficiē rei sibi exposite. sed nō interiora ipi⁹ rei. Sed sapiētia dei attingit a
fine vsqz ad finē zc. Job. xvi. Rūd⁹ est infern⁹ corā illo. nec est opimētū p̄ditōi.
Et ideo dicit. multo. Pl⁹ ibi ponit. qz oculi solis. i. radij solū vidēt corpalia. oculi
dñi spūalia. Lucidiores. qz radij solis nō vidēt nisi p̄sētia. oculi dñi p̄terita. p̄
sētia z futura. Sup. qz sol solūmō mittit radios ad ea q̄ sub ipō sunt. oculi dñi
vidēt ea q̄ supra solē sunt sicut ea q̄ infra. De hac bñdictōe dicit Dextero. xxxij.
Bñdictio eius q̄ apparuit in rubo veniat sup caput ioseph zc. Ioseph christ⁹ ac
crescēs. Unde. Iesus p̄ficiēbat sapiētia zc. Solutio. Et sapiētia p̄ficiēbat extē
siōnē in trēsione. Sic doctor extēdens doctrinā i discipulos p̄ficiat. z sicut cande
la que ex se candela accēdit p̄ficiat lumis extēsiōe. nō in trēsione.

Aug⁹

Quarta. plenitudo fructōis. qz ab instanti cōceptōis sue ita plene fruebat. siēmō. z
q̄d est mirabili⁹. fm eandē anime partē simul patiebat et fruebat. Ideo dicit i p̄
sona christi hoīs. Prouidebā dñm in p̄spectu meo semp. R
Quinta. diuersarū naturaz vnio. que fm Augustinū tal fuit vt deū faceret hoīem.
z hominē dāi. Nec est bñdictio dulcedis. qz nec aīa postqz a s̄bo assumpta ē ab
eo separata fuit. et ita nō peccare aīa christi potuit. nec caro similiter postqz a dīnita
te assumpta est ab ea relicta est. vnde nec p̄pter hoc corrupi potuit in sepulcro. De
istis quinqz bñdictōib⁹ dicit Dextero. xxxij. Heptalim abundātia p̄fruct. He
ptalim interpretat dilatatus. Sic est christ⁹ cui⁹ sides p̄ totū mūdū dilatata est.
De sunt l bñdictōes dulcedis. Terrene vero bñdictōes. de quib⁹ dicit ps. Be
atū dixerunt populū cui hec sunt. sunt amarū dīs. qz in amaritudinē cōuertit.
Sed de hac dulcedine dicit Bene. xxxij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni
cui benedixit domin⁹.

Equitur. L. Posuisti in capite ei⁹. I. in principio p̄dicatōis ei⁹. Coronā de lapi
de p̄cioso. I. lapidib⁹ p̄ciosis. scz duodecim aplis. qui cū p̄dicantē quasi coro
na caput ambiebāt. Matth. v. Videns iesus turbas zc. et cū sedisset accesserunt

Et benedictus fructus v̄eris tui.

ad cū discipuli ei⁹. et aperies os suū docebat eos rē. Hi sunt duodecim lapides quos summ⁹ pontifex portabat in rōnali. Exod. xxxiij. Job. xxx. Cū sederē q̄si rex circūstante exercitū rē.

Aliter. Coronā Jererne glorie que finē nō habet. que dicitur de lapide p̄cioso. I qui ē topazion. id ē omnicolor. qz fm Gregorij omni colore resplendet. Est ergo sensus. Posuisti in capite ei⁹ coronā de lapide p̄cioso. I. coronā gl̄ie omnē decorē habē rē. Pro hac corona habēda inq̄ntū homo pugnavit ipse. et docuit omnes pugnare. qz nō coronabit nisi q̄ legitime certaverit. ij. ad Thimo. ij. Assigna de lapide sub septenario vel duodenario.

Moraliter. Posuisti in capite ei⁹. I. in mente iusti. que ē caput. Ecclesiastes. ix. Oleum de capite tuo nō deficiat. Coronā de lapide p̄cioso. I. ornatiū virtutū. In hac corona quattuor lapides p̄ciosi. Prudētia ab aute. vt caueat a futuris. Justicia a posteriori. vt satisficiat de p̄teritis. Tēperātia a dextris. ne dissoluat p̄ p̄spera. Fortitudo a sinistris. ne frangat p̄ aduersa. Et hec corona est dyadema.

Tem fruct⁹ iste mirabilis. Uñ ps. Scitote quoniam mirificauit dñs. I. pater sanctū suū Iesū christū. qui ē sanct⁹ sctōrū. i. mirabilē fecit. et b̄ multipliciter.

Primo In cōceptiōe. qm̄ semina circūdedit virū. Diere. xxxi. Interl. Bremio vteri sui. Isa. iij. In die illa Ies⁹ dñice cōceptōis Lapprehendēt septē mulieres. I. vniuerse virtutes virū vnū. I. christū.

Secūdo In natiuitate. qm̄ exiit de vtero virgis clausa porta. Ezech. xliij. Porta hec erit clausa principi. intrāti scz et exenti. sicut radi⁹ solis intrat et exit p̄ vitrum siue sui et vitri corruptōe.

Tercio In p̄dicatōe. Job. viij. Nunq̄ sic locut⁹ est homo. sicut hic loquit⁹. Et petrus Job. vi. Verba vite eterne habes.

Quarto In passione. vbi posuit faciē suā vt petrā durissimā. Isa. l. Et sol obscuratus est. et petre scisse. Matth. xxvij.

Quinto In resurrectione. quādo nō dedit sanctū suū videre corruptionē. sed cito resuscitauit. et clauso sepulcro exiit.

Sexto In ascensione. qm̄ virtute deitatis ascendit cū triūpho. Isa. lxiij. Quis est iste q̄ venit de edom rē. gradicens in multitudine virtutis sue. Propter hec oīa vocatū est nomē ei⁹ admirabilis. Isa. ix. Itē. Cātate dño cāticiū notū. qz mirabilia fecit.

Aliter christus mirabilis

In hoc qz cū esset diues voluit p̄ nobis fieri paup. ij. Chori. viij. Scitis gr̄az dñi nr̄i iesu christi. qm̄ p̄pter vos egen⁹ fact⁹ est cū esset diues. vt illi⁹ inopia vos diuites essetis.

Quia cū semp esset in gaudio. p̄ nobis voluit pati et mori in tormēto vilissimo. ad Heb. xij. Christ⁹ p̄posito sibi gaudio sustinuit crucē rē.

Quia cū esset s̄uine inocēs voluit iniqu⁹ reputari. Isa. liij. Et cū iniq̄s deputat⁹ ē.

Quia pati voluit p̄ inimic⁹. qd̄ multo pl⁹ est q̄s si p̄ amic⁹. Uñ Job. x. Maiorem caritatē nemo habz q̄s vt animā suā ponat q̄s p̄ amicis suis. Habuit tñ maiorē. quia mortuus est p̄ inimicis.

Quia cū vno solo verbo posset saluare mundū. qz dixit et facta sunt. tñ tot et tanta p̄ mūdo voluit sustinere. Unde Luc. ix. moyses et helyas loquebant cū eo de excessu quē cōpletur⁹ erat in hierusalē. Et hoc totū fecit vt nos ad amorē suū alliceret. et viciū ingratitudis in nobis extirparet. Ingratus enī fuerat hō beneficio creatōis. qd̄ sine pena ei dñs impēderat. Sed beneficiū recreatōis nō sic. Beat⁹

Verū. Benēto hō te et si de nihilo factū. nō tñ de nihilo redemptū.

Et nota qz quadruplex fuit volūtas in christo. q̄s pater mirificauit. sicut christ⁹ dicit de y patre. Sanct⁹ q̄ sunt i terra ei⁹ mirificauit oēs volūtates meas in eis. I

Deitatis. hec mirificata est omnia que sunt faciēdo. Ratōis. q̄ pati voluit. mori. et resurgere. que homīes etiā sibi obediētes facit mori p̄ctō. et resurgere p̄ gr̄az. Mirificata ē p̄ri vsqz ad mortē obediēdo. Phil. ij.

Volūtas Sēnalitatis. qua voluit nō mori. Matth. xxvi. Pater si possibile est trāseat a me

calix iste. Hec mirificata est. se verū hominē esse ostendēdo. et infirmitatē nostras se veraciter assumpsisse.

Compassionis. qua compassus est peccatorib⁹. Luc. xij. Videns civitatē flevit super illam etc. Osee. vi. Misericordiā volo et nō sacrificiū. Quā mirificavit. etiā indignis compassiōdo. Has in quā volūtatē. Mirificavit sanctis. In deis. aut paganis. qz his scandalū vel stulticia. i. ad Ebori. i. etc. Sancti scilicet qui sunt in terra etc. Id ē qui spem suā quasi anchorā in illa terra que est ei⁹. scilicet terra viventiū fixerūt. ne seculi fluctibus submergant.

Multa alia de hoc fructu mirabili in venico libro. xij. particula p̄ma. r. ver su orti cōclusi. vbi ille ort⁹ dicit mirabil. que debuissent hic scribi.

De maria frequenter salutanda Capitulum. vij.

Gitur quia tam dulcis. tā festiva. A

tam celeb⁹. tā devota. tā efficac. tā suavis. est salutiō quā christ⁹ mandavit beate virginī marie. quādo mūdū hac mediatrice salutare dicerent. dignū et iustū est vt a christicolis creberrime et devotissime recitet in terris. cū a celicolis vt vere credit frequētē in celis ad honorē et gloriā virginis gloriose. Ut canit ecclia. Te laudant angeli etc. Si enī tā affectuose et sedule salutam⁹. caput nudam⁹. inclinamus. assurgim⁹. genua flectim⁹. salutatiōne toties replicam⁹. familiares et cognatos ac socios magnatū. quozū cōsilio et auxilijs in curijs in digenus. et ipozū benivolentiā captam⁹. erentis et munerib⁹. et quibuscūqz p̄nalimus modis. quid faciēdū est tā potētissime matri in curia vniūgeniti sui. cui nō solū efficaciter supplicare. s; etiā materna auctoritate p̄ualer imperare.

Item si ioculator esuriens ad plenā mēsam diuitio caruerit. nūquid ei cib⁹ negabit⁹. Similiter si q̄s tēporalia cōtemnens. et gratiā esuriens veniat ad mēsam mart⁹ dñi toto corde et affectu dicēs. Ave maria gratia etc. Inūquid ip̄a largitas ei gr̄a poterit denegare. Salte ex quo gratia plena est. vt aliqua fragmenta gratie largiatur. Ip̄a enī sanus melle⁹ est. cui dicitur Lacti. iij. Fanus distillas labia tua. q̄ si bene cōpressis fuerit tactu labiozū deuote oratis. dulcedinē melleā facile distillabit. Ip̄a vell⁹ gedconis madefactū roze gratiarū. quod cōpressiōe leuissima deuote salutatiōis et oratiōis. larga distillabit stillicidia super terrā cordis humani. Ip̄a virga gracillima est p̄ summa humilitatē. que flatu aurentis. ad ebullitū salutatiōis vel oratiōis facile poterit inclinari. Inclinata vero secū afferet flores et fructū suum.

Item si quis assidue magnatē aliquē aut potentē salutare. licz indignabundū et superbiū. nō esset tam illiberalis quā salutare suū resalutaret aliq̄ndo. saltē vice⁹ importunitate. in tra illud Ecclia. xliij. Erubescet a salutarib⁹ de silentio. Nunquid magis indignāis nature erit mater misericordie mulierū humillima. Abfuit. Resalutat autē beneficia tribuēdo. Satis enī pbabile et credibile est qz qui sepe beate virginī salutatiōne angelicā replicaret. scilicet Ave maria vsqz Lfruct⁹ vtrūqz tui. Ip̄m benedictū fructū a b̄ndicta matre quōqz in p̄mū reportaret.

Sed notādum qz qui beatā virginē digne salutare vult aut orare. oportz cū pei⁹ animā p̄parare. Unde ecclia. xvij. Ante oratiōem p̄para animā tuā. et noli esse q̄si homo qui tēpat deum. Alioquin oportebit eū iterare oratiōem suā. qd phibetur Ecclia. vij. L. Nō iteres verbū tuū in oratiōe. Id ē sic deuote ora qz nō oportet iterare. Grego. Dic scilicet vir sapiēs nequaqz nos phibet sepi⁹ veniā petere. s; culpas iterare. Et si apte dicat. Cum male gesta flevieris. nequaqz rursus facias quod p̄cibus iterū plāgas. Divus enim efficac. et vtilis est marie salutatio vel directa ad eā oratio. cū p̄sumitur ab indigno. Unde auteqz dñs orare doccat discipulos Matth. vi. p̄mittit de virtutib⁹ instructionē. Sicut enī peccatores deus nō audit. Joh. ix. sic nō est speciosa laus vel salutatio in ore peccatoz. Ecclia. xv. In oratiōe que desunt nobis suggerim⁹. et rogam⁹ et querim⁹ nostre compassiōne miserie. Sed hāc nō mret. qui astene glorie cōgranulari nescierit.

Grego.

Maria frequēter est salutanda.

Sic enim celesti hierusalē cōmunicamus in ratōne dati et accepti. cū ei cōgratūlationē impendim⁹. et ipsa vicissim cōpassionē nobis. **D**, si sanctorū omnium gaudio cōgaudēdū est vt eos habeam⁹ ppicios. magis et frequēti⁹ oportet beatē virginē cōgaudere. cui risum fecit dñs. vt omnes audiētes pariter eoriderēt. Si aut dicit Sara Benef. xxi. Que figurabat mariā. Vnde est q̄ a fidelib⁹ consuenit hec salutatio frequēti⁹. nec ad insipientiā salutātib⁹ si se dignos exhibeant. et se pparent ad salutandū.

Hiero.

D, autē hec salutatio acceptabil⁹ sit marie. ostendit in eo q̄ prius ab angelo legitur salutata. nec ipso foris stante. s; ingresso ad eā. Ergo et angelū te esse oportet. et ad eam intrare. si digne volueris salutare mariā. Angelū facit. puritas. caritas. humilitas. que tria inueniunt⁹ i angelis p̄minere. Puritas. quia sicut a carne sic a carnis illecebris penit⁹ sunt imunes. Et sicut dicit Hieronym⁹. In carne p̄ter carnem viuere nō humana vita est. sed celestis. Caritas i vite cōmuniōe probat. qz celestis hierusalē participatio ei⁹ in idipsum est. quia null⁹ ibi suū aliquid esse dicit. sed sunt illis omnia cōmunia. Humilitas angelorū in obediētia et ministerio cōprobatur. in quo sine murmure. sine cōtradictōne. sine deceptōe dño cōtemp̄rant. Qui enī per tres istas virtutes angelū se nō exhibet. nō est idoneus vt ad salutandā virginē admittat⁹ in cōclauē celesti. in quo maria assumpta est ad etherē thalamū. in quo rex regum stellato sedet solio. Hec tria agnouit angel⁹ in maria. et hec tria querit gloriosa virgo in suis saluatorib⁹ inuenire. Vnde et q̄ Gratia plena dicit. ad humilitatē refertur. que sola grana meret impleri. quia sicut dicit Jaco. iij. Deus sup̄bis resistit. humilib⁹ dat grana. Domin⁹ tecū. had caritatē. quia deus caritas est. et qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. Bene dicta nō i mulierib⁹ had puritatē. **D**, si hec habeas. et p̄ hec angel⁹ sis. necessariū est vt sis gabriel. id ē formido dci. vt si me ascribas formidini q̄quid boni habueris. sed diuine. Et sic nbi patebit ad mariā ingressus.

Beda

Item q̄ digne tantā reginā salutare nō sit q̄libet dignus. ostendit dñs cum ad eam salutandā nō nisi angelū misit. Per hoc auidenter ostēdēns. q̄ qui salutatiōem suā ab ea desiderat acceptari. angelicā vt supra dictū est vitam. debet imitari. Ut sit videlicet pacific⁹. quia inter angelos maior⁹ nō opprimit minorē. sed omnes in suā pace et quiete cōsistunt. Sit etiā humilis. Angelus enim hominē qui terra et cinis est. nō dedignat custodire. nec inde erubescit. Sit obediēs. id ē precepta domini adimplēs sine inuidia. Stella enim differt a stella in claritate. nec tū vna alij suam inuidet claritatē. Similiter angelus bono cuiuslibet socij nō inuidet. s; p̄gaudet. Das p̄perates attribuit Beda angel⁹ sup̄ illō Exod. xxi. Facies mihi sancmarū in vna omnē silini dñe quā ostendā nbi.

Nota etiā q̄ ad salutatiōē marie tria p̄ncipaliter nos inuitāt. scz gabrielis exercitū plū. qui eā primus legit salutasse. etiam anteq̄ esset mater dñi. Resalutatiōis luctū. vt supra. Et iohānis tripudiū. Si enim nos se salutātes resalutauerit. erulabit in gaudio infans. id ē gaudiū ineffabile in vtero mēis nostre. vt possimus dicere. Ecce vt facta est vox salutatiōis me in aurib⁹ meis erulauit in gaudio in fans in vtero meo. Vnde dicit ap̄tus ad Roma. xvi. Salutate mariā q̄ in vltimū laborauit in vobis. pro vobis orādo. in egiptū fugiēdo. paupertatē sustinēdo. S; qualiter salutabis. frequēter. fideliter. sapiēter. Frequēter. quia tota pulcra ē. Laticorū. iij. Isaie. xxiij. Bene cane. frequenta canicū. vt memoria mi sit. Fideliter. vt corde ore et opere salutes. Ne merito possit brā virgo illud respōdere Isa. xxi. Popul⁹ hic labijs me honorat. cor autē ipsoꝝ longe est a me. Sapiēter. vt recta intentōne salutes. Quidā enim salutāt frequēter mariā. vt eā diligere videantur. Sed tales nō resalutat. quia ipsa nouit abscondita cordis. sicut dicit ipsa Ecclēsiastica. xxiij. Penetrabo omnes inferiores terre. et inspiciā omnes dormientes. Nota nō sunt digni saluari a nobis ex cōmunicatis. hō alter⁹ legi. hostis. **F**

Diabolus excommunicatus est. quia falsificauit bullam summi pontificis. i. for-
 mam suam qui erat signaculum similitudinis dei. Ezechiel. xxviii. Item incendiarius
 fuit sanctorum locorum. id est illoz duorum templorum que fecerat deus. scilicet adam et eue.
 Omnes autem iusti templa sunt dei. ut dicitur. i. ad Ezechiel. iiii. et. vi. Templum dei san-
 ctum est quod estis vos. Item manus violentas iniecit in clericum. imo in ipsum papam.
 id est christum. Et quia non habet superiorem a quo petat absolutionem. et ab illo non vult.
 ideo non potest absolui. Propter hoc dicitur. i. Regum. ii. Si peccauerit vir in virum pla-
 cari ei potest deus. si autem in deum peccauerit vir. quis orabit pro eo. Ille excommuni-
 catus saluat nos. dum peccata spiritalia suggerit ut interficiat. sicut ioab amasam sa-
 lutando occidit. ii. Regum. xx. Dunc resalutat. qui eius suggestioni consensum pre-
 stat. et fit excommunicatus. ad Roma. i. Non solum qui ea faciunt. sed qui eis consenti-
 unt digni sunt morte. Non ergo saluandus vel resalutandus est excommunicatus. Jo-
 han. ca. ii. Si quis venit ad vos et hanc doctrinam non affert. nolite recipere eum in do-
 mum. nec ane ei dixeritis. Qui enim dicit illi ane. comunicat opibus eius malignis.

Domo alterius legis est caro. eius lex contraria est legi spiritus. ad Rom. vii. **U**
 deo alteram legem in membris meis. repugnantem legi mentis mee. Horum autem qui sunt
 alterius legis quidam sunt gentiles idola colentes. scilicet motus luxurie. qui in corde
 suo faciunt masculinas imagines et femininas. sicut dicit Ezechiel. xvi. Fecisti tibi ima-
 gines masculinas. et fornicata es in eis. Alii sunt iudei qui legem et sacrificia carna-
 liter seruiunt. id est motus gula. Alii heretici latenter corrumptentes. id est motus sub
 tilitatis vel necessitatis specie ad peccatum inclinantes. Primi. i. pagani sunt occiden-
 di gladio abstinentie. Psal. Accingere gladio tuo super femur tuum potenterissime. Iu-
 dei non sunt occidendi. sed fame et miseria cruciandi. Heretici vero sunt comburendi
 igne. quia spiritu sancto committendum est ut reuelet in talibus verum spiritus sint ex
 deo. Die homo alterius legis saluat. dum caro voluptatem suggerit. hunc resalutat
 qui consentit et excommunicatus efficitur. Ecclesiast. ix. Tu salutarice ne sis assiduus.
 nec audias illam. Dofus est mundus. Unde Iaco. iiii. Quicumque voluerit esse ami-
 cus huius mundi. inimicus dei constituitur. Die saluat. dum diuitias suggerit et ho-
 nores. dicens cum iuda. Ane rabi. et osculatur eum. et prodit simul. sed non est resaluta-
 dus pro consensu. Unde ps. Diuitie si affuerint nolite cor apponere. Horum trium
 salutationes non recipit maria. quia humilis et pauper et virgo fuit. ut dictum est. Et
 ideo merito dixit ei angelus. Ane. id est sine omni re.

Finit primus liber de
 angelica salutatione.

Incipit liber secundus de laudibus

beate marie habens septem particulas

In prima agit de. xl. specialibus causis quare marie seruiendum.

In secunda agit quomodo ipsa nobis seruiuit in filio.

In tertia quomodo ipsi seruiendum de corde.

In quarta quomodo ipsi seruiendum de singulis membris et sensibus.

In quinta quomodo ei seruiendum de ore et labiis.

In sexta distinguit que proprietates necesse sunt volentibus ei seruire ad beneplacitum suum.

In septima agit de festo eternitatis ad quod homo redit per mariam et partum ipsius.

Cause quare marie seruiendū

Incipit particula prima de xl. specia
libris causis quare marie sit seruiendū.

Musa multiplici seruire dei ge

nitrici Debes dū vivis. post mortē vivere si vis.

p Rima. Quia filius dei cui? omnis actio christiani est le-
ctio. honorat et magnificat matrē suam. iuxta qđ scipit
Exod. xx. Honora patrē tuū et matrē tuā rē. Mater enī chri-
sti p naturā mater est populi christiani p gratiā. Ideo de ma-
tre sua dicit ipse christus? Isa. lx. Domū maiestatis mee. Mes
trā glorificabo. Et paulo post. Locū pedū meoz glificabo. Caput christi di-
uinitas. i. Chor. v. Caput christi de? Pedes quibz venit ad nos hūanitas. cui?
loc? vterus gignalis. Quē scz locū pnt possum? debem? honorare. qz oīa bona
venitē gratie et glorie nobis inde affluerūt et affluūt incessanter. Ecce. i. Ad lo-
cū vnde exiit flumina reuertuntur et iterū fluunt. i. reuertī debēt. p iugē recordatio-
onē. p debitā veneratōez. p gratiarū actiōez. et h vt iterū fluant.

Ecūda. Quia spūsertis marīa pcepit honorari. ibi. Adorare scabellū pedū ei?
qm̄ sanctū est. Quere libro. v. titulo. ix. q. maria dicit scabellū. Hoc scabellū
ad litterā adorauerūt tres magi adorātes infem cū filio. Dat. ij. Honorare siq?
dē marīa thesaurizare est sibi vitā eternā. Eccl. iij. Sicut q thesaurizat. ita et q
honorificat matrē suā. i. marīa. Eph. vi. Honora pcam et mres tuā. qđ est māda-
tū primū in pmissiōe. vt bñ sit tibi. et longev? sis sup terrā. Pater nř christus q ge-
muit nos fm q de? Un Jaco. i. Volūtarie genuit nos vbo vritatis rē. Et fm q
hō mirabiliter pepit nos in doloribz passionis. Un Job. xvi. Vlier. i. humana
christi natura. cū parit tristitiā habz rē. Un dicit Dat. xxvi. Tristis est anīa mea
vsq; ad mortē. Mater nra maria: q licz nō nisi vnicū filiū carnaliter genuerit. i. eo
tamē spūalis mater effecta est magne multitudinis filioz. qz pmo genit? christus?
ad Ro. viij. Libro. vi. titulo pmo. q maria mater. mltā iumentes de huiusmodi.

Et cū. Quia qđcūq; reuerētie et honoris matrī exhibet totū redūdat in filiū. et
ecōuerso. Un Eccl. iij. Qui seruiūt ei obsecrantes erūt sancto. i. christo. q est
sanctus scroz. Dan. ix. Et eos q diligūt eā diligit de? Sicut enī q nō honorifi-
cat filiū nō honorificat patrē q misit illū. Sic ecōtra nō honorificat filiū q nō ho-
norificat matrē que genuit illū. Hieronymus? Admirū honor matris. us ei? ē qui
natus est ex ea. Idē. Null? honor matris ali? est nisi cū ille iure honorat q nasci
dignat? est ex ea. Idē. Nulli dubiū quin totū ad gloriā christi pūneat. qđquid di-
gne genitrici ei? impēsū fuerit ac solēnter exhibitū. Bñs beī. Nō ē dubiū qđcūq;
in laudibz matris pferim? ad filiū pūnere. et rursus cū filiū honoram? a mris glo-
ria nō recedim?. Ad h designdū brā illa mulier q extollēs vocē de turba Luc. xi.
volebat filiū collandare dicit illi. Bñs vter q te portauit. et ybera q suristi. in-
telligēs p spūitū sanctū i matris laudibz filiū collandari. Itē Idē significatū est
Lauti. ij. Ubi postq; se laudauerat fili? dices. Ego flos campi rē. Itatim trāsit
ad pmedatōem matrē dices. Sicut lilū inter spinas. sic amīca mea inter filias. I
q oñdit q laus sua laus mris ē. et ecōuerso. Et vocat eā amīcā. ad oñdēdū q sicut
oīa pmissa sunt se amātibz. sic laus vtriusq; pmissa est vtriq;. et q post laudē filij
succedit laus matrē pmo loco. Itē bñs hildefontus. Ut frā seru? deuot? filij
generati fidel? appeto fieri fili? genitricis. et vt pber fuisse dño i testimoniū qro sup
me dominū mris ei?. Sic ei referē ad dñm qđ fuit ancille. et redūdat i filiū qđ i
pedit mri. sic alinat i nutritio qđ adhibet nutritici. Sic trāsit honor i regē q defer-
Uarta. Quia p ipaz et i ipa et ex ipa auget glia pa Lur i famlatū regine.
tris et filij et spūsancti. Un i Psal. Magnus domin? et laudabilis nimis
in ciuitate dei nostri in monte sancto eius. Licz enim in omni creatura sit deus

Hiero.

Bern.

Hilde-
fontus

Liber .ii. Particula .i.

Blavin?

magnus et laudabilis nimis. tamē nominatim dicitur magnus et laudabilis nimis in ciuitate dei nostri. que est maria. De qua dicit. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Blavin? In hac ciuitate et in hoc mote[m] magnus dominus et laudabilis nimis. Iam audacter dico. maior et laudabilior quā in omnibus creaturis. Qui enim celo terras non capitur. et qui mundum pugillo continet. huiusmodi vterque clausus est. et inde assumpsit unde patri obediens usque ad mortem extitit. propter quod et deus exaltauit illum. et dedit illi nomen quod est super omne nomen. Dicitur qui melius sentit. In nullo quippe mihi videtur maior deus quam quod se humiliavit homo factus. nec unquam laudabilior quam quod factus est demeritor. qui omnipotentiam suam maxime parcendo et misericorditer manifestat. Propter hoc dicitur de maria. i. Lco. xi. Mulier gloria est viri. Et pro uerb. xij. Mulier diligens corona est viro suo.

Quinta. Quia per ipsam et in ipsa et cum ipsa et ab ipsa habet mundus et habuit et habet. Quia est omne bonum. id est christum. qui est omne bonum. et summum bonum. et sine quo nihil bonum. qui est solus bonus. Unde ipse dicit Luce. xvij. Nemo bonus nisi solus deus. Et sine quo nemo bonus. qui omnibus omnia factus est. ut omnes saluos faceret. et qui in futuro erit omnia in omnibus. i. ad Lcozin. xv. id est sufficientia omnium. Vel omne bonum potest dici illud triplex bonum. sine quo non habet summum bonum quod est christus. Bonum. scilicet. venie gratie et glorie. Ideo de maria dicitur humana natura sap. vij. Uenerunt mihi omnia bona pariter cum illa re.

Sexta. Quia inuenta maria inuenit omne bonum. Unde ipsa dicit puer. vij. Qui me inuenit inueniet vitam. et hauriet salutem a domino. Ecce vita gratie in presentia. et salus eterna in futuro. Et in his duobus consistit quicquid necessarium est. Ideo puer. xvij. dicitur de maria. Qui inuenit mulierem bonam. id est mariam. inuenit bonum. et hauriet iocunditatem a domino. Iocunditatem duplicem. conscientie hic. leticie in futuro.

Septima. Quia diligit diligentes se. imo etiam seruit seruientibus suis. sicut infra ostendit. Unde dicit puer. vij. Ego diligentes me diligo. Sed quicumque diligitur a matre diligit et a filio. et conuerso. et per consequens a tota curia celesti. Unde sapie. vij. Hanc amauit re. Quere infra particula. iij. titulo quod debemus marie dilectionem. Ideo dicit ipsa cum filio Joh. viij. Qui diligit me. diligit a patre meo et a filio meo. et ego diligam eum re. Sequitur in autoritate prima. Et qui mane uigilauerint ad me inueniet me. Uigilandum est ad mariam. mane gratie. fugata nocte peccati. Item mane. immouata conscientia per penitentiam. Item mane. ut uolens et seruire prius exierit a nocte peccati. Item mane teporis surgendum est ad celebrandum seruitium eius. Uigilauerint ad me. id est propter me habendam et inueniendam. Item ad me. id est ad seruitium meum quod decantandum est uigilanter et attente. Unde multa miracula legimus accidisse. Sequitur. Inueniet me. Felix inuentio inuenire gratie inuentricem. qua inuenta inuenit omne bonum. Ecclesiastici. xxxij. Qui uigilauerint ad illam. excipient eam benedictionem. Ideo iustus quilibet tradere debet cor suum ad uigilandum diluculo ad dominam. per quam redemptus est et reconciliatus. Ecclesiastici. xxxiv. Item sapientie. vi. Qui de luce uigilauerint ad illam non laborabit diu. uel in uacuum. Lassidentem autem illam foribus suis inueniet. Semper paratam auxiliari et pulsantem ut intret. Unde dicit in apocal. iij. Ego sto ad ostium. Liberi arbitrii. Foribus anime per quas ad animam intrat gratia marie. sunt timor et amor matris et filii. Istis foribus assidet pietas marie ut radius solis ad fenestram clausam. que si aperiat statim intrat radius. Assidet etiam tanquam ianitor et custos. ne diabolus uel peccatum subintraret portas nostras ad uigilandum et deprecandum. Porce iste sunt nostri sensus exteriores. Unde dicitur est abrahe Bene. xxij. Possidebit. i. custodiet. Semen tuum. id est uiri iusti. qui sunt filii abrahe. portas. i. quinque sensus inimicorum suorum. i. demonum et uiciorum. quibus intrant ad animam uigilandam. Hieremie. ix. Uors intrat per fenestras. Sensum scilicet. Si de sapientia intelligatur. foribus eius duo testamenta. Item sapientie. vi. Qui uigilauerit propter illam. id est mariam uel sapientiam adipiscendam. cito erit securus. quoniam dignos se ipsa

Cause quare marie seruiendū

id ē mūdōs et humiles. Circūit quē rēs. Iam autē id ē vndiq; munit ne aliq; parte pā
teat ingressus hostil. Et in vīs suis. Iquādo videlicet imitatur illā. Ostēdit se illis hī
lariter. Uic illi⁹ sunt. humilitas. pietas. caritas. veritas. et hūmō. De quib⁹ ipsa
cū sapiētia dicit. Prouerb. viij. Beati qui custo dūt vias meas. Et de his dicit
Prouerb. iij. Uic eius vie pulcre. et omnes scite illi⁹ pacifice. Itē de his dicit
Ecclesiastici. xxiij. In me gratia omnis vie. Scz que ducit ad viā. id ē ad filiū me
um. qui est vita. Custodiētib⁹ et ambulātib⁹ p has vias ostēdit maria seipaz hila
riter excurrētib⁹ et h mūdō. Et in omi puidētia. Iquā ipa dat ad pseruādā aiām. Loc
curret illis q̄si adiutric fidelissima.]

Boeti⁹

Et aua. Quia summa⁹ honor. summa gloria. et sūma vtilitas est seruire marie.
et d ei⁹ esse familia. Et ei seruire regnare est. sicut dicit Boeci⁹ de dño. et eius
agi frenis summa libertas est. Uñ et dicit ei a filio. imo a tota trinitate. Isaie. lx.
Bens et regnū quod nō seruerit tibi peribit. et gētes solitudine vastabunt. Bene
dicit solitudinc. Iquā destinā tāte matris auxilio. et p cōsequens destitunt au
rilio filij. et totius curie celestis. Sed resoli. quia cū ceciderit nō habet subleuā
tem. Ecclesiastes. iij. Seru⁹ autē marie si ceciderit tū collidetur. qz dña misericor
diter supponet manū suā. Ipa enī sola post filiū comes est. q̄ possit subleuare ca
dente. Uñ dicit cum filio. Dsee. ix. Ue eis. cū recessero ab eis vastabunt.

Philos

— Jocunda est ad cōfabulādū. Uñ Sapiētie. viij. Erūt allo curio cogitatiois et redij
mei. Philo. Facidus comes in via p rebiculo est.
— Humilis ad ministrādū. Quod apparuit Luc. i. qñ misitruit elizabeth minori se.
— Dives ad exhibendū. Sapiētie. viij. Sciens quoniā mecum cōmunicabit d bo
nis suis.

Comes
ita

— Potens ad protegēdū. Unde ipi potest seare dicere seru⁹ ei⁹ illud Job. xvij. Po
ne me in tra te et cui⁹ vis manus pugnet cōtra me.
— Sapiens ad instruedū. Quia doctric est sapiētie dei. Sapie. viij. Prouer. xij.
Qui cū sapiētib⁹ gradit sapiens erit. amic⁹ stultoꝝ simit efficiet.
— Misericor⁹ ad supportādū. Unde de sermo ei⁹ dicit in ps. Cū ceciderit nō collid
det. quia domina supponet manū suā.

De illis autē qui nolūt seruire marie. vel qui peccant in eam. dicit Isaie. xlv. Con
fundant omnes qui repugnant ei. vt indei. pagani. heretici. et blasphemī. Itē Ec
clesiastici. iij. Maledictus est a deo qui exasperat matrē suā. id ē mariam. Ipa
enā dicit Prouerb. viij. Qui in me peccauerit ledet animā suā. omnes qui me ode
runt diligūt mortē. Quia qui diligit iniquitatē odit animā suā. Sile Thobie
xij. Qui faciūt peccatū et iniquitatē hostes sunt ante sue. Talib⁹ dicit Baruch
iij. Obliti estis eum qui nutriuit vos. et matrē vestrā cōstitastis. id ē ecclesiam
vel mariam.

n Dna. Quia de fonte vite qui est apud deum. imo qui ipē est hauriens situla
humilis et deuote oratiois. larga refundit stillicidia seruis suis. maxime si
habeant vasa cōuenientia. Quere libro. iij. titulo. xij. de misericordia ei⁹. Unde
dicit cū filio Job. vij. Qui sitit veniat ad me et bibat. Quere libro. xij. particula
prima. scilicet de orto. versu. vi. vbi ortus dicit sitibūdus. Et hec impetratio gra
tie figurata est Jobā. ij. Ubi vīno deficiente in impijs vīnum impetrauit a filio.
Nec solū gratiā impetrat. sed et impetratā cōseruat. Et hoc necesse est. q̄ sicut di
cit gregori⁹. Cito bonū perdit quod a largiente nō custoditur. Propter hoc illi
cōuenit illud Ecclesiastici. xvij. Gratiā hominis quasi pupillā cōseruabit. Gratiā
cōparat pupillē. quia sicut pupilla cito ledit. sic gratia dei de facili amittit. Item
quia sicut pupilla diligētissime cōseruat. sic et gratia dei omni studio et omni di
ligentia debet cōseruari. Item quia sicut sub tracta pupilla nihil valet oculus. sic
nihil valet homo sine gratia dei. Item pupilla est parua et nigra. sic gratia dei
ab effectu. quia hominē facit parū et contemptibilē in oculis suis. Item quia
sicut pupilla oculum. sic gratia illuminat opus nostrum. Item quia sicut du
plex pupilla duplici oculo est necessaria. sic et nobis duplex gratia pueniens. s.

Grego.

Sca est
pupilla.

Liber .II. Particula .I.

Breg?

z subsequens. **Uti gregori?** Tua nos dñe gratia pueniat et sequat zc. Itē qz sic
cut in pupilla pñstir vis visus corpalis. sic in grā dei vis visus spiritalis.

Ecima. Quia filio irato potētissime recōciliat seruos erantatores suos. **Loz**
quē enim pacē in plebē suam. et sup seruos suos zc. uno et sup omnes se sup
pliciter inuocātes. sicut patet in **Theophilo.**

Adecima. Quia tanta est ei? benignitas q? nulli formidandū est accedere ad
eam. **Quere libro. iij. titulo. xxiij. de benignitate ei?**

Fulbr?
cariorē.

Uodecima. Quia tanta est ei? misericordia q? ab ea null? repellit. **Quere li**
bro. iij. timo. xxiij. de misericordia eius. **Fulbertus cariorē.** Que pñuilegio
virtutū in tertis insignis enituit. nunqz terrigenis patrocinari desistit.

Redecima. Quia donis et carismatib? edificat seruos suos. vt filij sui z spūs
sancti digna fiāt habitatio. **Prouerb. xiiij.** Sapiēs mulier edificat domū su
am. i. familiā. Si ergo edificari desideras in habitaculū dei in spūs sctō. ad **Eph.**
ij. in fine. da operā ascribi familie eius.

Quō ma
ria vestit
seruos su
os

Uartadecima. Quia multiplici virtute qsi multiplica veste adornat seruos su
os. designata per dorcadem. que paupes vestiebat. **Actū. ij.** Propter hoc de
ipsa scriptū est **Prouerb. xxxi.** Nō timebit domui sue a frigorib? niuis. **Frigo**
ra niuis gelicidiū peccati. Unde **Eccl. xliij.** Frigidus vētu aquilo struit zc. **U**
lfrigoza niuis pena gehēnalis. Unde **Job. vi.** Qui timēt pniuā irruer sup eos
m. **Doc** dicit de uolētibus agere penitentiā in pñenti. **Pniua** gelascit in infir
mis. et cito deficiat. et signat pcuā tēporalē leuem et transitoria. **Nix** nix de su
pemis. et signat diuinā vindictā. que subito ruet super capita impiorū. **Uñ pa**
rab. i. Cum irruerit sup vos repēna calamitas zc. Que scilicet vindicta durati
na est in eternā. sicut in libano sunt niues cōtinue. sicut dicit **Hiere. xvij.** Nun
quid de petra agri deficiet nix libani zc. **De huiusmodi niuib? dicit itēz Job**
xviiij. Trāsbunt ab aquis niuiū ad ardorē igniū vel nixiū. **Ad hec frigoza sunt**
psecutiones malozū. qui cōgelati sunt a flatu aquilonis. **Eccl. xliij.** Impe
rio suo accelerauit niuē. **Sequitur.** Omnes enī domestici ei? vestiti sunt dupli
cibus. **Domestici marie** specialiter sunt illi fideles. tam viri qz mulieres. qui tan
qz serui et ancille ipsius obsequijs se et sua impendūt. **Et cauētes ea que credunt**
tante domine displicere. p posse suo mouent ad omnia que beneplacita credūt ei.
Isti domestici per oratiōes et exēpla marie **vestiunt.** Ia dño in pñenti **duplici**
bus. i. i. multiplicib? id ē diuersis virtutū generib?. scilicet bysso castitatis. cocco
ganine caritatis. iacinto desiderij celestis. z purpura regalis dignitatis. **Que sex**
vestimenta sunt ad decorē et uitōzē. Unde **domin? dicit anime dilectrici z ancil**
le maris sue Ezchie. xvi. Vesti te discolorib?. **Itē ps. xliij.** Circūmicta va
netant?. **Si de futuro itelligat.** **Vestiti sunt.** id ē vestient? **duplicib?** id ē vtra
qz stola. **Unde Isaac. lxi.** In terra sua duplicia possidebūt. **Vel hec duplicia ppe**
tua corpis immortalitas z aie impassibilitas. **Immortalitas ad dotes corpis. im**
passibilitas ad dotes aie referat. **Ecōtrario negligentes seruire marie vestient? sicut**
dipluide confusione sua.

Hec duplicia sunt

- Fides et operatio.** Fides vestis interior. que ornat animā corā deo. Operatio ex
terior que corā primo.
- Sapientia** ad elidēdos errores z repellēdas hereses. z patiētia ad sustinēdas tri
bulationes.
- Caritas dei z primi.** Quia caritas opit mltitu dinē pctōz. **Prouer. x. xi.** Pe. liij.
- Opā misericordie corpalia z spūalia.** q? sicut vestis duplex muniat z frigit inferni.
- Castiterudo cordis z castitatis corpis.** Unde **oram?** Nos culpīs solutos mites
fac et castos.
- Promissio vite que tunc est z future**
- Cōfessio peccati z laudis.** **O.** cōfessio sit vest. **dic ps.** Cōfessionē z decorē iduisti.
- Imbui sa crāmētis christi z exemplis in formari.**

Cause quare marie seruiendū

Vic diuino in mari auxilio. ibi frui visione.

Aliter. Duplicia sunt ornari iusticia que est declinare a malo. et facere bonū. **Simi** D
liter castitas duplex. mētis et corpis. Un̄ de fidei anima dicit **Apoca. xij.** Dantū
est ei vt cooptat se byssino splēdente et cādido. In hoc q̄ dicit **Byssino** et cādido. I
norat duplex castitas. In hoc q̄ dicit **splēdēte** diffusio boni exēpli. In hoc q̄ di
cit **Dantū** ē. q̄ nemo potest esse p se cast⁹ v̄l continēs. sed tm̄ ex dono dei. Un̄ **Sa**
pientie. viij. Aliter continēs esse nō possum nisi hoc de⁹ det rē.

Item duplex vestis bona opatio. quasi foraturā habens recte intentōnis. De illis
enī q̄ faciūt opa de genere bonorū p inani glia v̄l remūeratōe tpali dicit **Isa. liij.**
Zelas aranee tenuerūt rē. tele eorū nō erūt eis in vestimentū. nec operient operi
bus suis. opa ei eorū opa inutilia rē. Hypocrite si q̄dē penulas habēt. i. vestes sin
gulares et defectiuas. qz non bona intentōe bñ opantur.

Itē duplex vestis. hiemalis et estivalis. **Lapa** hiemalis patiētia et humilitas. con
tra pluuiā grandinē ventū et nīnē tēptationū et tribulationū. Estivalis sunt vir
tutes quib⁹ tēpore pacis bonis opibus vacat. scz misericordia pietas cōpassio et
hmōi. Vel hec duplicia muratoria sunt. sicut cōsueuerūt diuites et nobiles in cō
uiujs magnis et solēnitatib⁹ assumere vestes nouas et p̄ciosas. Quia non est fas
inductū sacco intrare palaciū v̄l ad regē. **ijij. Nester.** Pro cōgruētia enī solēnitatē
in narinitate dñi induēda sunt hūilitas deuotio et ḡriaz acro. In passione luc⁹
disciplina et cōpassio. Patiētia in festis martirū. Sāctimonia in festis p̄fessorū et
virginū. vt p̄ varietate festi ip̄e habit⁹ variet. Sicut videre ē in magnis ecclesijs
in habitu ministrānū. In rubijs p̄ martirib⁹. In viridib⁹ v̄l croceis aut iacintū
nis p̄ p̄fessorib⁹. In byssinis p̄ v̄ginib⁹. Propter hec dicit dñs ecclie v̄l fidei ani
me **Ezech. xvi.** Indui te muratorijs.

Itē de triplici materia cōficat etiā nobis vestes. De pilis animalū. hoc est. de lana. **F**
nobis tribuēs virtutē simplicitatis. De corticib⁹ herbar⁹. hoc ē. de lino dās patiē
tiā tribulatōis. i. ad tribulatōes sustinēdas. De viscerib⁹ vermiū mīstrans nobis
viscera pietatis. quādo scz de eo qd̄ viscerib⁹ n̄ris subtrahim⁹ de cibo et potu no
stro pauperū viscera recream⁹. Et hec est p̄ciosior ceteris. sicut vestis serica p̄cio
sior vestibus alijs.

Largit etiā nobis vestē polimitā. id ē diuersis virtutib⁹ velut filis distinctā. Est ei **S**
polimit⁹ fm̄ **Isid.** idem q̄ multicolor.

Isidor⁹

Vestis enī cuiusq̄ vita illi⁹ est. De purpura discipline. De bysso castimonie. De ia
cinto celestis cōuersatōis. De cocco gamine dilectōis. Vel p̄ purpurā intellige pi
erātē que tingit in sanguine alieno. Sed patiētia in sanguine pp̄io. Caritas antē
in sanguine dñico. Et h̄mōi filis cōterit vestē polimitā. Qui enī opibus vni⁹ tm̄
virtutē studet. id ē v̄l soli castitati. v̄l soli pietati. v̄l soli abstinētie. vestē habz vni
us coloris. Sed hoc nō sufficit v̄gini gliose nisi sint amici sui et domestici exem
plo illi⁹ circūamicti varietate.

Itē p̄ oratōes et exēpla marie acq̄runt illa vestimēta q̄ enumerat ap̄tus ad **Col. iij.** **D**
dicēs. **Induite** vos sicut electi dei et dilecti sancti viscera misericordie. i. vestimē
ta calida. **beniquitatē** scilicet larga. **humilitatē** scz lenia. **modestiam** scz bñ cōpo
sita. **patiētiā** scz fortia. q̄si de panno bñ cōserto et firmiter tecto. **Supportates**
suice scz quōq̄ p̄mūicāda. Un̄ sequit. **Et donantes** vobismetip̄is rē. **Sup** oīa
autē hec caritatē habete qd̄ est vinculū p̄fectōis scilicet vt sint bene colorata. quia
caritas est forma virtutū. que deaurat et colorat virtutes. et sint bene cōsuta p̄ dī
lectionē. que est vinculū p̄fectōis. **Sequimr** **Et** par christi exultet in cordib⁹
vestris scilicet vt sint suauis ad tangendū. **Ecce** nonem paria vestimētorū. quib⁹
qui modo adornant merent̄ adiūgi nouē ordinib⁹ angelorū. Et his omnib⁹ ad
ornat beata virgo domesticos suos. q̄bus sp̄amet est ad ornata. Un̄ de dicit. **Cir**
cūamicta varietatib⁹. **Vestit** etiā seruos suos bysso innocētie et simplicitatē. **sindo**
ne castitatis. et purpura caritatis. Propter hoc de ea dicit **Proner.** in fine. **Byss**
ins et purpura indumentū ei⁹. **q̄b⁹** s. induta ē. et q̄b⁹ induit suos suos. **Itē** ibides.

Liber .II. Particula .I.

Sindonē fecit et vendidit. **S**indon est tela subtilis et mollis ex bisso facta. et signat nouitatē sancte cōuersatiōis. Hanc facit nobis maria tribuens gratiā cōuersatiōis. a qua incipit cōuersatio sancta. Hanc etiā vestē tūc nobis quāmodo vendit. quā nobis eā largit. et inde a nobis digne glorificat. Hanc etiā **S**indonē sibi tunc fecit. In castitatē vouit. Tunc vendidit. Inquādo pro votiū uirginitatē filio dei cōplacuit ut incarnaret in ea. **U**n dicit ei ppheta. **L**ocupiscet rex decorē tuum. **I**d ē uirginitatē tuā. **I**tē ut huiusmodi uestimēta meli⁹ sedeant et aptentur seruis suis. **P**fert uniuersis zonā uel cingulū tēperatiōis refrenat⁹ puros mor⁹. **U**n sequitur. **E**t cingulū tradidit chananeo. **Q**uō interpretat cūulator uel zelotes siue pparat⁹ aut negociator. **U**l chanane⁹ omuat⁹. s. a uicijs ad frutes.

De cingulo

Largitur maria uestem

3

Talarē. p pseuerantiā. **B**ene. xxxvij. **F**ecit iacob ioseph filio suo uestē polimitā et talatē.

Candidā sine admittitiōe macule mortal'. **Q**uia uestimētū nictū sanguine. **I**. i. cor. p⁹ mortali peccato sedatū. **L**erit in cōbustionē. **I**. **I**sa. ix. **I**do dicit **E**cclēsiastes. ix. **O**mni tēpore uestimēta tua sint cādida. **U**el uestimētū nictū sanguine cōuersatiō polluta p luxuriā. **A**pocal. iij. **A**mbulabūt mecum in albis. **S**ed si fuerint in albis. **E**t loquit de illis. **Q**ui nō inquinauerūt uestimēta sua. **I**d ē corpa p maculam peccati mortal'.
Incōsulitē. p integritatē et unitatē cōuersatiōis exterioris et interioris intentōis. ne sit dissimulata p duplicitatē. uel simulatiōes. uel hypocrisis. **E**xēplo tunice dñi. **J**oh. xix. **I**tē **L**eu. xix. **N**ō scideris carnes uas neq; figurā. aut stigmata facies uob. **F**ulgidā p exemplū. **U**nde **M**atth. v. **L**uceat lux uas corā hoibus ut uideāt opa uestra bona etc. **P**ropt̄ h angelī apparuerūt i dñica resurrectionē i ueste fulgētī **L**u. xxij. **U**t postq; surrexerit a pctō. fulgeat cōuersatiō tua alijs p exemplū.

Largit maria uestē

Odoriferā. p fragrantia opinōis. **L**auti. iij. **O**dor uestimētōz tuorū sic odor thuris. **B**en. xxvij. **S**tatimq; ut sensit uestimētū ei⁹ fragrantia bñdicens ait etc. **T**alarē habeto. **S**i uis bñdici a uero ysaac. **Q**uere de hac fragrantia paulo infra.

Subtilem. p discretōes et sumpti⁹ discussionē. **E**ze. xvi. **I**ndui te subtilibz.

Calidā. p caritatē. **J**oh. xxxvij. **N**ōne uestimēta tua calida etc. **P**atab. vi. **A**liqd p̄ hō abscondere ignē i caritatē. **I**n sinu. **I**cor. di. **L**ux uestimēta ei⁹. **I**. i. cōuersatiō et mores. **N**ō ardeat. **L**ux calefaciat tangētes. **N**ec est uestis quā bester. **I**d ē maria mittit mardocheo. **I**. penitētī. **I**nduto sacco. **Q** significat timor seruilis. cū q nō intrat i palatium afluere. hoc est in celū. sicut legitur **D**ester. iij.

Seminā. p dilectionē dei et prini. **U**el propter cordis et corpis honestatē. **P**ro q dabitur stola gemina. **U**nde sup. **D**omestici ei⁹ etc. **S**ed pri⁹ exucida est uetus cōuersatiō. **Z**acharie. iij. **A**uferte uestimēta sordida ab eo. **I**tē. i. **I**nde. **O**dicentes eam que carnalis est maculatā tunicā. **A**liiter enī nō pōt noua cōuersatiō q̄si noua uestis indui. **S**i hō uestis hec nō pōt omnino exui. **S**altē sepe p penitētā debz lauare. **I**sa. i. **L**auamini mūdī estote etc.

Largit etiā quibusdā uestem saccinā uel cilicinā. quib⁹ scz inspirat grām faciēdi penitentiā. **U**nde potest dicere cū filio illud **I**saie. **I**nduā celos. **I**. i. celestes uiros **L**enebris. **I**. i. lugubri habitu penitētie. **L**et ponā saccū operimētū corz. **I** Filiū etiā dei et suū induit ipa sacco nostremortalitatē. quo indutus fecit p nobis penitentiā in cruce. et tantū uestitus fuit sacco illo q totus disruptus fuit in cruce. **U**nde filius patri. **L**Concidisti. **I**d ē concidi pmissisti **S**accū meū. **I**d ē carnē. clauis scilicet et lancea. **D**e hoc sacco dicit **J**oh. xvi. in persona christi. **S**accū conui super autem meam.

Largit etiā quibusdā specialibz suis uestē quasi de eodē panno quo induta est. **D**e qua dicit **P**rouerb. xxi. **S**tragulatā uestē fecit sibi etc. **E**t hoc pcedit ex maximo affectu misericordie. **Q**uō notat p hoc q hec aueritas cōtinet sub **I**sa **D**em. quod interpretatur viscera. quia p hoc maxima misericordie viscera nobis ostēdit. **S**tragula dicit a stragos. qd interpretat talus uel varius. **U**estis ergo stragulata

Causa quare marie seruendū

est p̄uasiō talaris p̄p̄nerantiā. varia v̄l polimita vt tunica ioseph p̄p̄ ḡtariū
donoz vel bonoz opoz varietatē. vt talis aia dici possit circūamicta varietatibz.
Uel stragulata q̄si varietate pietate v̄l texture firmiter p̄posita. ⁊ h̄ vult glosa. q̄
lis solet dici b̄osdara. Uel texta firmiter p̄pter caritatis q̄ nunq̄s excidit indisso-
lubilitatē. q̄ Laque m̄lte tribulatōnū nō poterūt extinguere caritatē. Uel strag-
gulata. l. i. varia et dinersoz colō. n̄. quibz significat dinersitas p̄tutū. scz castitas.
hūilitas. patiētia. ⁊ h̄mōi. Nec est vestis polimita ioseph. Et dicitur stragulata
a stragulo qd̄ est pann⁹ q̄ supponit lecto ⁊ sedili. ⁊ dicit tapetū in gallico. Tū. iij.
Regū. viij. Tulit azabel stragulū. ⁊ insudit aquā ⁊ expandit sup̄ faciē ei⁹ ⁊c. L. Fe-
cit sibi. Iqz a se debz incipe. L. Byssus ⁊ purpura indumētū ei⁹. ⁊ Byssus candidas
significat innocētā. purpura coloris sanguinei patiētiā. Quā enī q̄s exemplo dñi
patit innocētē. tūe corā dño ornat eius aia elegāter. Uel iō stragulū. qz et in strag-
tu ⁊ in amictu idoneū sit. sicut dicit Isid. Uel stragulata vestis Igr̄ia religiose cō-
uersatōis. q̄ principalit̄ cōsistit in p̄bo. In p̄tinentia mēbroz. In obediētia man-
datoz. In tolerātia p̄secutoz. Stragulata enī sicut qdam volūt dicit q̄si trian-
angulata. Tres anguli sunt animi deuotio. p̄imi p̄passio. ⁊ carnis mortificatio. **D**
P̄imū ad deū. Scdm̄ ad p̄imū. Terciū ad seipm̄. Uel tres anguli. Laus dei.
Utilitas sui. Exemplū p̄imi. Uelctus est q̄ veste stragulata q̄ tria hec intēdit i
verbis et opibz suis. Oibz istis modis vestē stragulata fecit sibi maria. Dabuit
enī varietatē donoz et gratiaz. ministratiōnū ⁊ opatōnū. manifestatōez spūs. ser-
mones sapiētie ⁊ sciētie. fidē ⁊ grām sanitati. opatōes virtutū. p̄phetias. discre-
tōes spirītū. genera linguaz. interpretatōes sermonū. ⁊ cetera h̄mōi q̄ enumerat. i.
ad Ehoz. xij. Itē habuit differētiās virtutū. scz iusticiā. prudentiā. fortitudinē.
temperātiā. ⁊ ceteras vniuersas ⁊ singulas. Itē habuit differētiās gradū. qz fuit
it̄ angelica cū angelis. p̄pheta cū p̄phetis. apl̄a cū apl̄is. martir cū martiribz. con-
templatiue cū cōfessoribz. virgo cū virginibz. Et hec om̄ia supercellenter. Unde.
Dulce filie cōgregauerūt diuitias. tu supgressa es vniuersas. Itē habuit diffe-
rētiās statū. qz fuit p̄go. cōiugata. ⁊ vidua mortuo ioseph. Itē habuit differen-
tias vitaz. qz fuit accina ⁊ p̄tēplatiua. Lia et reuel maria ⁊ martha. Itē ha-
buit differētiās meritoz et p̄mioz. p̄us hūil ancilla. eadē sublimis regina. **A**
Dicit ergo. Stragulata veste fecit sibi. scz q̄ ornare. nō ad inanē gloriā. sed vt pla-
ceat sponso suo. Hypocrite enī faciūt vestes. nō ad se ornandū. sed ad vendendū.
p̄cio laudis humane. Nota q̄ aliq̄ libri habet. Stragulā veste fecit sibi. In eadē
q̄ vestis polimita seu examita. i. pluribz filis texta. De h̄ legit. iij. Regū. viij. Tu-
lit azabel stragulū v̄l stragulā. ⁊ insudit aquā. Sequitur de vestitu marie. ⁊ fide-
lis anime. L. Byssus et purpura indumētū ei⁹. Per byssum retortā candoz cōsci-
entie et innocētia vite. Per purpurā patiētiā intellige. Uel byssus castitas. pur-
pura caritas. Uel byssus virginitas. purpura martiriū. Doraliter. Byssus q̄
multis tūsiōibz puenit ad cādorē. carnis castigatio. purpura solis regibz cōueni-
ens. celestii cōtēplatio.

Untadecima. Quia p̄ces et sacrificia seruoū suoz. et maxime que ei exhibē-
tur. offert in cōspectu diuine maiestatis. Unde sup̄ illud Lanti. ij. qui pasce in-
ter lilia. dicit b̄tus bernard⁹. Quā marie quedā lilia candidissima sunt. nec eū-
sabit liliozū amator inter lilia nō inueniū. quicquid inter man⁹ marie inuenit.
Non possunt iḡi summe trinitati displicere exenia. q̄cūqz manibz tam digne ge-
rule cōmittunt.

Extradecima. Quia sicut filius ē mediator dei ⁊ h̄m̄. i. ad Thimo. ij. sic ⁊ ip̄a
nostra ad filiū est mediatrix. qua scilicet mediatte venit ad nos filius dei. et q̄
mediatrice ad filiū p̄uenit. Ad quod innuendū christ⁹ moxēs ip̄am habuit ab
adh̄oc. q̄ significat p̄ctōres. q̄si hoc ip̄o diceret. q̄ ip̄a mediatte dextera sine p̄p̄ciatō-
nis extēderet p̄ctōribz. ⁊ gelatis. qd̄ et ip̄se facit ad h̄c nob p̄ctōribz. put s̄gr̄ ima-
go crucifixi. Et nota q̄ n̄ solū ex ea pte dextera extēdit. s; ⁊ caput spinis coronatū
fo. xiiij.

yhs

Liber .II. Particula .I.

inclinavit. Quasi diceret. O vos peccatores p̄cibus matris mee vobis dexterā por-
rigo. et caput meū sicut spinis ostēdo. Nō sit ḡ molesta amaritudo passionis.
his q̄s delectat dextera p̄piciatōis. Sinistra dci q̄ nihil habet in se sinistra est ira
ei⁹. Uñ. Statuet hedos a sinistris. Dat. xxv. Sed oves a dextris. in q̄ ei⁹ p̄pici-
atio. Et maria orādo nob̄ impetrat p̄piciatōes dci. Aliter. Adhō aduersitas. Dic-
tante. i. Ab aq̄ loue pandet om̄e malū. Sustinetib⁹ pariter aduersa mūdi p̄ amo-
re dei. est ip̄a ad filiū mediatrix.

Ecimaseptima. Quia aduocata n̄ra est ad filiū. sic filiū ad p̄rem. Immo ap̄d
patrē et filiū p̄curat uogacia et petitiōes n̄ras. Uñ et dicitur a. Eya aduocata
n̄ra rē. Sed uos miseri p̄ mala opa et p̄uersa desideria dicitur a. et nō sine p̄ma-
rima matris et filiū iniuria. uis p̄cibus tollim⁹ effectū suū. Tā p̄uidēs etiā et discre-
ta est aduocata maria. q̄ nō p̄t fili⁹ vindicare in eos p̄ q̄b⁹ ip̄a allegat. Qd̄ signat
i facto abegail. i. Regū. xxv. Que auerit irā dauid a nabal stulto inbrilitate q̄bo-
rū suozū. q̄ nabal significat petōrē. Tñ postea interfect⁹ est nabal. q̄ noluit emen-
dari. Designat etiā p̄ illā m̄liere sapientē q̄ ciuitatē abelā liberauit sapientia sua. q̄.
Regū. xvi. Quere libro. iij. n̄mlo. xxvi. de sapientia marie

**Multi-
plex ad-
uocat⁹**

Orandū igit q̄ multiplicē habemus aduocātū in curia dci.
Prim⁹ ē sp̄s sanct⁹. qui postulat p̄ nobis gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Ro. viij.
id ē facit nos postulare. q̄ est amor patris et filij. et placat nobis irā patris.

Secūdus est fili⁹ dei sp̄ uiuens ad interpellādū p̄ nobis. ad Heb. viij. Qui tāq̄ bo-
nuo pugil ostendit p̄ri signata passiois. Impetrat etiā nob̄ fili⁹ a patre gratiam
sp̄s sancti. Uñ dicit Job. viij. Ego rogabo patrē. et aliū pacitū. i. p̄solatorē dar-
bit uobis. Et de hoc aduocato dicit. i. canonica Job. ij. Si q̄s peccauerit aduo-
catū habem⁹ ap̄d patrē iesum christū iustū. Itē ad Ro. viij. Iesus christ⁹ q̄ mor-
tu⁹ est. et q̄ resurrexit. et est ad dexterā p̄ris. etiā interpellat p̄ nobis. Est ḡ fili⁹ ad-
uocatus noster ap̄d p̄rem. et impetrat nobis remissionē peccōz. et grām sp̄s sancti. vt
dici⁹ est. Sp̄s sanct⁹ impetrat grām gemit⁹ et penitēcie.

Terc⁹ aduocatus brā uirgo. p̄cipue corā filio suo. et nobis generalit̄ impetrat om̄e
bonū. Si q̄ dēd̄ eerat nobis aduocat⁹ ap̄d filiū anteq̄ maria uasceret. Dixit autē
pater Bene. ij. Nō est bonū hominē esse solū. i. nō sufficit vnie⁹ aduocat⁹ vl̄ me-
diator aut intercessor hūano generi i celo. cū tot et tā piculosas habeat causas co-
rā me. L. Faciam⁹ ei adiutorū. i. brām uirginē. que allegat p̄ genere hūano corā
filio. sicut fili⁹ corā me. Propter h̄ dicit ip̄a in ps̄. Lectis in celo fidel. Querelib.
x. ij. de throno salomōis. yy. De his duob⁹ aduocatis. scz matre et filio. diēbe-
atis Ber. Securū accessum habz hō ad dci. vbi mediatozē cause sue filiū habet
ante p̄rem. et ante filiū matrē. Christ⁹ nudato latere patri oñdit latus et vulnera.
maria christo pectus et uera. Nec p̄t esse vllō mō repulsa. vbi p̄currūt et porant
om̄i lingua disert⁹ hec clemētie monimēta. et caritatis insignia. Quic aut̄ tate ad-
uocate debem⁹ marini solariū. grāz actōis. et salutatiois. et h̄mōi.

Berū.

De ista aduocata narrauit q̄dā sanct⁹ hō. q̄ cū q̄dam religiosi cararēt illā antipho-
nā. Salue regina misericordie. et dicerēt q̄bū illud. Eya ḡ aduocata n̄ra rē. pluri-
es in spiritu ip̄am matrē dñi viderūt ante filiū p̄sentia p̄sterni. et p̄ totius illi⁹ or-
dinis cōseruatōe p̄cari.

Quart⁹ aduocat⁹ noster est angel⁹. Uñ dan. viij. d̄z michael stare p̄ filijs ppli sui.
Quintus aduocatus est elemosina. Eccl. xix. Cōclude deosinā in sinu paupis. et
hec p̄ te erozabit ab omni malo.

Sext⁹ oratio. Uñ sup̄ illō ps̄. Intret in p̄spectu tuo oratio mea. Idē glosa. Ma-
gna virtus pure orōis hic ostendit. q̄ quasi q̄dā p̄sona ad dci iurat. et illuc mau-
ditiū pagit quo caro puenire neq̄t. Dicit ḡ lincet. i. id ē nō arceat ab ecclia celi vt
excōmunicata. qual̄ est oratio dimittit. q̄ nolūt audire paupes. vt legē m̄ficioz diam
p̄cipientē. Proner. xxvii. Qui declinat aurē suā ne audiat legē. ei⁹ oratio enit̄ ex-
erabil. i. nō intrabit eccliam celi in p̄spectu dei. q̄ angeli sancti nō introserūt pro-
phanas voces. nec ianitor celi leprosas orōes admittit. Orōes t̄bolic. q̄ interp̄

A.

B.

C.

D.

Cause quare marie seruiēdū

tant bon^o dñi. desiderant a raphade ante des. 2 bob. 15. In h^o qd dicit Linet
in cōspectu tuo. notat q^o oratio tant^o psona videt a dño. 2 audil vt voc. Seq^t.
Inclina aurē tuā ad vocem meam. singulariter. qz illud vñ qd est necessarium
Luce. 1. petendū est.

Ecima octava. Quia p pacificādis se suppliciter inuocātib^o irato filio dulcia
vba representat. vt sup dictū ē. quoz respectu fili^o delectatus facile māsuēcit.
Isa. xi. Delectabit^{ur} sicut abiliiter. In fano. i. christ^o Lab vberē In fano ei representato.
Sequit^{ur}. Sup foramina aspidis. 2 i cauerna reguli q^o ablactat^{ur} fuerit manū suā
mittet. Christ^o ē vt dictū est delectat^{ur} ab vberē matr^{is} rēdit manū grē ad malos.
q^o p^o fuerāt foramina aspidis et cauerna reguli. De vberib^o marie inuenies lib.
v. de pulcritudine mēbroz eius. titulo. xviii.

Ecimanona. Quia p salute famulātū sibi. nō solū pōt filio supplicare sic aliq^o
sancti. sed etiā potest autoritate materna cidē impare. Unde sic oramus eam.
Monstra te esse matrē. Quasi iperiose 2 materna autoritate suppli ca p nobis fi
lio. Istud plene inuenies libro. iij. nona p^oroganua eius.

Icesima. Quia ipa est lignū vite his q^o apphēderint eā speciali amore 2 serui
tio. Lignū vite. i. arbor cui^o fructus est vita grē hic. glie i futuro. i. chri
stus dñs. S; nō est hic fructus oib^o. s; his s^olū q^o apphēderint eā. q^osi duplici ma
nu. i. amore 2 seruitio. Et nota q^o dicit apphēderit. q^o p^o significat q^ondā ex p^o
sione 2 festinantia. Est enī apphēdere cito 2 q^osi violēter aliqd cape. 2 q^o sic capn
est firmiter tenere. nec facile dimittere. Ut vidcamur ci dicere illō Beñ. rxiij. q^o
angelo dicit iacob. Nō dimittā te nisi bñdixeris mihi. Denūda est autē nobiscū q^o
si duob^o brachijs. s; lacrimis 2 oratōib^o. Un de lucta iacob dicit Osee. xij. Fle
uit 2 rogauit cū rē. O. anōe ei lacrimosa obrinet bñdictio marie. Seq^t. Et qui
tenuerit eā. p^oseuerāter. nō declinās post meretricias voluptates. vt dicere possit
de ea sicut ipa de filio Esa. iij. Tenui eā nec dimittā. ipi videlicet inseparabiliter ad
herēs. L. Beat^o. Ibi in spe. in futuro i re. L. Beat^o. ad bonū suū nat^o. L. Beat^o. I. id ē
bene i fructib^o apt^o. L. Beat^o. Iq^o oīa optata succedet ei i futuro. Iō dicit sap. viij.
In amicitia illi^o delectatio bona. Et ideo bona qz eterna. Nō cū tpale tm est. nō
potest simpliciter dici bonū. Beatitudo q^o ē cumul^o omnū bonoz. q^o nullo pa
cto subtrahi potest. sicut dicit glosa sup Boenū.

Icesimapma. Quia sepe q^o filij iusticia damnat. matr^{is} misericordia liberat.
Que se; iusticia filij 2 misericordia matr^{is} vident sic altercari Deut. xxxij. Qua
si dicat iusticia filij. Ego occidā et pcurā. Misericordia matr^{is} rñdeat. Et ego
vivere faciā et sanabo. Dicit etiā misericordia matr^{is} illō q^o seq^tur. Et ego
de manu mea possit eruere. Fugias igit^{ur} sub p^otectione manus ei^o sicut fecit theo
phil^o. 2 nihil nīmēdū est. Ipa enī dicit Eccl. xvij. Sicut nebula teri oēs carnē
ab ira. s. dci q^osi ab ardore solis. Ideo etiā ipa dicit de filio Esa. iij. Tenui cū
ne se; pcureret pctōres. L. nec dimittā. sed cōtinua p^o instātia furore ipius retine
bo. Ipa est abigail. cui^o p^o dēna retinuit furore dauid ne vindicaret se de nabal
stulto. i. Regū. xxx. Et hoc est vñ dñs p^oquitur Isa. lxxij. Nō est q^o surgat 2 tene
at me. Itē Eze. xxx. Quēsvi virū qui iterponeret sepē 2 staret opposit^o 2 me p
terra. i. p terreno pctōre. L. ne dissipare eā. 2 nō inueni. N. aut scōz p^ocb^o domi
nit. dimitte me vt irascat furoz me^o contra eos. 2 deleā eos rē.

Icesimasecūda. Quia cū sit thesaur^o dñi 2 thesauraria gratiaz ei^o. donis spi
ritualib^o ditat copiosissime seruiētes sibi. Un dicit cū sapiētia puer. viij. In
vñs iusticie ambulo. in medio semitaz iudicij. vt ditan diligētes me. 2 thesauros
eorū repleā. N. autē ipa sit thesaur^o dñi dicit Sap. vij. Infinit^o ē thesaur^o homi
nib^o. q^o q^o vñ sunt p^oncipes facti sunt amicitie dci. Hoc totū sufficiēter expositū i
uenies infra. li. iij. ti. xxi. de diuitijs marie post tractatū de paup^orate ei^o.

Icesimatercia. Quia cōfessio virginici part^o ore fit ad salutē. 2 ex ea sequit^{ur} bñ
dicno dei p^oris. Un in ps. lxxvi. Cōfiteā tibi ppli de^o. p^o fiteā tibi ppli oēs.]

710
Liber .II. Particula .I.

Quid autē sit tā sedulo p̄fitendū . subdit sc̄z q̄ terra . i. maria [dedit fructū suū] ex quo r̄ p̄ quē nob̄ p̄mittit̄ r̄ sperat̄ eterna b̄ndictio. Uñ sequitur. [B̄ndicat nos de² . i. pater] b̄ndicat nos de² noster . i. christ² ver² ananuel [b̄ndicat nos de²] id ē sp̄s sc̄ctūs. Sup̄ locū istū dicit̄ glosa. Iste q̄ fruct² ē virgo de virgine. dñs d̄ ancilla. de² ex hoīe. filius ex matre. fructus de terra. Quere libro. viij. titulo p̄mo de terra versum illum.

De pte
ctōema
rie

Icelimaq̄ra. Quia potētissime p̄egit seruos suos a triplici aduersario. s. mū do carne r̄ diabolo. quibz ē terribil² vt castroz acies ordiata. Multa de h̄mōi habuisti sup̄ . libro . i. ca. ij. de noīe ei². Igit̄ q̄tiēscunqz tēptat̄ sup̄ vires tuas. claudū est ad eā. Esto mihi dña turris fortitudis a facie inimici. Sicut enī puer² timēs canē fugit r̄ clamat ad matrē. sic q̄cūqz vehemēter tēptat̄. r̄ timet mortem suū diaboli vd cuiuscūqz tēptatōis . p̄ orōem refugere debz ad matrē pietat̄. Titulo de noīe eius q̄re oīa ista. r̄ quō ip̄a turris. Et nota q̄ br̄a virgo p̄egit nos multipliciter. Uñ dicit̄ seruiti suo Isa. xliij. [Seru² me² es tu. cū trāsier̄ p̄ aq̄s] id ē tribulatōes. [recū ero. et sumia] tēptatōnū et p̄secutōnū. [nō op̄car te] Nō secure p̄t ei dicere qui deuote seruit ei illis Job. xvij. Pone me iuxta te. r̄ cui² vis manus pugnet̄ me. Itē discere p̄sumēdo de adiutorio ei² si seruerim² ei. possum² illi dicere illō ps̄. [In te . i. i] p̄tute nobis a te data. r̄ a filio ipetrata. Inimicos nostros . sc̄z carnē mūdū et diabolu [vtilabim²] . i. q̄si palcā dēnciem². Sz nota q̄ vtilatio fit cū manibz. et fit duplex mor². i. sursum r̄ deorsum. p̄ qd figurat̄ bona opatio facta ad honozē christi r̄ marie. r̄ vtilitatē p̄mi. [In te] sibi de ppe adhe redol[corum] . i. fortitudine christi in te incarnati fm̄ bedā. qz cornu durius carne. mollius osse. Sic nec christ² penit² videbat̄ in sua maiestate. nec penit² i sua hūanitate. [Et in noīe tuo] . i. i p̄tute nois tui. qd est maria. Vel in p̄tute tua noiabi li [Spernan²] insurgētes i nobis . sc̄z motus p̄ctōz in² i corde surgētes. Quos illi spernūt. q̄ eos cū indignatōe repellūt. s. vō spernūt q̄ eos recipiūt. r̄ q̄si cū eis colloq̄ntes in ip̄is delectant̄. Prouer. xvi. [Indignatio regis] . i. insti. Inū cū mortis . i. i. suggestiōes diaboli et mor² peccati. Peccatū cui r̄ diabol² mors est q̄ animā interficit. Quos nūcios indignat̄ rex . i. qui bñ se regit. Prouer. xx. Rex q̄ sedz in solio iudicij. dissipat omne malū intuitu suo. [Spernan²] Inq̄m. nō p̄sumētes de nob. sed de adiutorio tuo. Alia lra dicit̄ ep̄stus. In noīe tuo calcabim² aduersarios. Propter h̄erā videt̄ p̄phet̄a dicere seruo r̄ amatori marie. [Assistit regina] . i. br̄a virgo assistit tibi . sc̄z ad te iuuādū. La dext̄z tuis . i. r̄ sc̄z tibi p̄pa r̄ salubria impetret. [i vestitu] deaurato . i. in stola aie et corpis vt credit̄. Circūdata varetate. [Igit̄] . q̄s sibi fu. entibz impetrat et largit̄. Ip̄a enī assistat ad dexterā p̄p̄is spiritū. vt saluā faciat a p̄sc̄q̄ntibz animā ei². Itē in mltitudie r̄ vehemētia tēptatōnū. dicēdū est illi sic dicit̄ dño rex iosophat. ij. pal. xx. In nobis q̄dem nō ē tāta fortitudo vt possim² huic mltitudini resistere q̄ irruit sup̄ nos. Sz cū ignorem² qd agere debeam². B̄ solū habem² residui vt oculos n̄ros dirigamus ad te.

Beda

Maria p̄egit

Ut arbor sub vmbra ramoz et foliozū suoz. Quere libro. xij. particla p̄ma. versu . i. x. vbi ortus dicit̄ vmbrosus.

Sub pallio hūilitatis r̄ virginitat̄ sue. Hūilitas enī et v̄ginitas ale ei² sūt. Et late sunt ale iste p̄ vtriusqz p̄tū plenitudinē. De q̄bz alis dīcimus ei. Sub vmbra alaz tuarū p̄tege me a facie impiozū q̄ me afflixerūt. Itē alibi. In vmbra alaz tuarū sperabo. Douce trāseat iniquitas. In vmbra v̄ginitat̄ h̄ incendiū luxurie. In vmbra hūilitat̄ h̄ ventū inanis glie. v̄l tēpestatē sup̄bie. In vmbra māsu etudis h̄ gndinē iracūdie. D. ira d̄signet̄ p̄ gndinē. habes sap. v. A petrosa ira plene mitent̄ gndines. In vmbra sue maternitat̄ ab ira filij sui. In vmbra v̄itat̄. cui² ip̄a est mater. h̄ nūc hypocris. In vmbra orōis cōtra pluuiā diabolicaz tēptatōnū. Et sic de alijs. De his sufficiēter inuenies libro. xij. particla p̄ma . i. x. vsu. vbi ortus dicit̄ latebrosus.

Proter
git mar
na

Sub scuto paciētie sue p̄ exemplū. [Scuto] circūdabit te veritas eius . i. ideo. [nō]

Cause quare marie seruiedū

- timebis a timore nocturno.]
- Angelos nobis in auxilium mittēdo. Sic fecit basilio. Unde Angel' suis mādauit de te. Angeli enī mīstri et satellites sui sunt. de p̄cepto creatoris.
 - Contra inimicos nostros p nobis pugnādo. Unde cōuenit ei illō Ecā. xxiij. Super sanctū et sup lanceā aduersus inimicū tuū pugnabit. p te tē.
 - Estum pspitatis frigore aduersitatis temperādo.
 - Amaritudinē tribulatiōis dulcedine cōsolatiōis leniēdo. q̄ velut sapiēs mulier ponit in olla cordis nostri p impatiētia bulliētis aquā cōsolatiōis.
 - Protegīt etiā nos respectu misericordiē sine q̄ ad nos. s; iusticie q̄ ad demōes vicia & peccata. Cū ipi vixime puenit qd̄ dicit de filio puer. xx. Rex q̄ sedet i solio iudicij dissipat oē malū intuitu suo. Sicut regina. i. maria sedēs cū filio i solio paradisi oculo misericordiē respiciēs p̄tōrē intuitu suo dissipat oē malū. i. triplex malum. Malū scilicet culpe. cui' ipetrat veniā. Malū pene. quā nō sinit statim infligi. Malū diaboli. ne rēptādo tātū nocere p̄ualeat. quātū desiderat. Dissipat enī p misericordiā suā & sapiētia cogitatiōes malignoz. ne possunt implere manū eoz. qd̄ ceperant. Job. v. Idcirco q̄tēs rēptamur sup vires. clamādū ē ei corde toto. Eya. aduocata nra illos tuos misericordes oculos ad nos p̄uerte. Et illō. Esto nob. dñā turris fortitudinis a facie inimici. Itē illō. Respice i me. Jo dñā. Et miserere mei. Et sunt oculi tui scilicet fides et deuotio. ad dominā nostrā donec miserat' tui. vt euellat a laq̄o temptatiōis pedes tuos. i. affectus.
 - Protegīt etiā ab accusatiōib; demonū q̄ accusant iustos i p̄spectu dei. die ac nocte. Sicut id ē assidue. Ut die ac nocte. s. de dissolutiōe p. p̄p̄a. & murmure p. aduersa. Apoc. xij. Ecā. xi. dicit diabolo. Bona in mala p̄uertes insidiat'. & i electis iponit maculas scilicet inanis gl̄ie. Quis enī apud filiū accusare illū audeat cui matrē viderit patrocinauit. Et si maria p nobis q̄s p̄tra nos. et si ipa est q̄ iustificat. q̄s est q̄ eodem n̄re. ad Rom. viij. De h̄mōi mltā inueniunt in libris miraculoz ei'.
 - Protegīt etiā ab accusatiōe detrahor. & a quētu maliciā. & a mltitudine opantiū iniquitate. sic p̄t; i miraclo de abbatissa p̄gnate. quā d̄go d̄gnū reuigimū. postq̄ ad p̄ceptū ei' eduxerāt angeli puez de utero ei'. nec i partu idignit alia obstetce. Quē vic; puez trāsmisit p ipos angelos nutriedū eundā herēte. Qui puer postea fact' ē eps. Jo d̄ ipa dicit sap. x. In fraude circumuētiū illi affuit. Quere paulo israhel i cibariū ardētē. q̄ adorauerat imaginē br̄e virgīs cū puez christianis. Et br̄a s; go apparuit ei i medio fornacis i specie imagis quā puer adorauerat. & p̄terit euz sub pallio suo ab incēdio. & fecit mediū fornacis q̄i vētū roris flātē. Quo miraclo viso. mlti indei p̄uersi sūt ad fidē. & p̄t; pueri i ipaz fornacē piet' ē & p̄bust'.
 - Protegīt etiā christ' semos sue genitricis. vt veraciter dici possit. Qui habitat i aditorio altissime dñe in p̄tectōe dei celi cōmorabit'.
 - Protegīt etiā nos maria a corporalib; inimicis. p̄t; sepe legit i miraculis ei'. & a seductorib; aīaz. & ei puenit illō sap. x. qd̄ dicit de sapiētia. & recte p̄t intelligi de maria. Custodiūt illū. i. suū & amatozē suū. ab inimicis. l̄teriorib; & manifestis. i. detrahorib; q̄ famā. hereticis q̄ fidē. tirānis q̄ vitā conant auferre. Et a seductorib; tūtā. n̄t illū. i. ab oclte insidiatib;. i. m̄sido. carne. demōib;. Quoz p̄m' pietatē p avariciā. scōs castitatē p luxuriā. terei' hūilitatē p supbiā conat auferre. Ecce sex atrocissimi inimici. & septim' p quē oēs alij pugnāt. et sine q̄ nō p̄ualēt. s. p̄p̄a volūtas. De sunt septē gētes q̄ sp̄ filios israhel impugnabāt. Iudic. iij. Itē paulo añ dicit sap. x. In fraude circumuētiū illi affuit. Illi. i. amatozē suo. Circūuētiū. i. de monū q̄ ex invidia sp̄ n̄tū circūuēire eos q̄ ei sūt. Illi affuit illuminatiō. s. oculos ei' ad p̄uidēdū & cauēdū eoz insidias. q̄ est illuminatrix. Et honestū fecit illū. i. purgatū velut aurū i fornace p rēptatiōes & pugnas s; inimicos sup̄dicos.
 - Protegīt etiā sic castellū. q̄ ipa ē castellū. Lu. x. qd̄ ē refugium debiliū. & ipa vbiq; terraz refugium est peccatoz. Quere libro. xi. titulo. ij. q̄ ipa est castellū.
 - Protegīt etiā sic tēplū. cū ipa sit tēplū dei viui. basilica veri assueri. sacrarū sp̄s.

Libet .ii. Particula .i.

sancti. ecclesia. i. congregatio et adunatio populi christiani. et domus orationis. Res enim sanguinis defendit ecclesia si ad ipsam refugerint.

Maria ptegit

In igne. ut supra de iudaeo. Unde dicit seruo suo Isa. xliij. Deus es tu. cum ambulaueris in igne non combureris.

Maria ptegit

In aqua. Isa. xliij. Cum transieris per aquas tecum ero. ut super in principio huius capuli. Ipsa est enim nauis que suscipit amicos suos naufragantes in fluctibus huius maris. Unde dicit ecclesiasticus. xliij. In fluctibus maris ambulauit cum familiaribus meis. uicem tamquam nauis. ut ipsos eripem a naufragio peccatorum. et creproseducere in portum uoluntatis eorum. Quere li. xi. ti. vij. quod ipsa est nauis. Ambulat etiam in fluctibus maris inestros consolando. et tristes letificando.

In aere. ab incursum aeris potestatem. Sicut sepe legitur in miraculis eius.

In terra. quod signum est Apoc. xij. ubi dicitur in figura eius. Et adiuuauit terra mulierem. i. maria denota sibi aiaz. quam serpens. i. diabolus instabat. In ipsa dicit ecclesiasticus. xliij. In omni terra sterit. i. fidelis me inuocantibus spera affuit. Ut ipsa in terra stare. et iustos firmare.

Maria refugium

Incensurata. Quia in maria inueniunt refugium. que timores dei iustitiam ad ipsum accedere reformidant. Beatus Bernardus. Sic nomen iesu melius ore et titulo de nomine marie. Idem. Quid ad maria accedere trepidat. Libro. iij. titulo de benignitate marie. De hoc refugio dicit psalmus. Petra. i. maria refugium erinacis. Libro. viij. titulo. x. ubi maria petra. Propter hoc refugium dicitur ipsa ciuitas refugii. figurata per sex ciuitates refugii. Plu. xxxv. Et bene sex. quod sex modis inficiunt se generaliter peccatores. Per uicia cordis. et quoniam sensum corruptioem. Circa iordanem tres. et ultra iordanem tres. Jordanis baptismus. Circa iordanem tres. quod ad ipsam habet refugere que temptat a tribus eorum cupiscens. ut ipsos tueat et faciat in bono proficere. Ultra iordanem tres. quod ipsa sepe redeunt ad ueniam. et adipiscuntur gratiam et gloriam. que transierunt iordanem. i. que triplici cupiscencia seducti amiserunt innocenciam baptismalem. Sed nota quod ille ciuitates sepeate erant illi in refugium. que nolentes perpetrassent homicidium. Sed nunc dilatata est misericordia dei. et in maria puidit refugium etiam uoluntariis homicidiis. Ipsa enim est domus refugii. ut saluos uos uos faciat. ut habet in psalmis.

Item alio modo. Christus enim dicit ostium paradisi. que ad partem uite intrant omnes. Joh. x. Beata autem ego fenestra celi. sic canit ecclesia. Unde. Intrat ut astra flebiles. celi fenestra facta est. Solet autem fringere in quibusdam uinijs que pauperes timores iracundia ianitorum. elamant ad fenestram ut eis aliquid iaciat. Quod autem discuntur facti et angeli in uinijs celestibus. de quo habet Isa. xxx. Faciet dominus uinijs et. Ubi Christus ostium. Ianitor iusticia eius. Quia si reformidas. clama ad fenestram que est maria. orando er pauperie tua allegando. ut salte de uicis illi uinijs ubi sunt plena fenestra iaciat tibi aliquantulum consolatione. aliqua fragmenta gratiarum.

Incensurata. Quia partem subministrat famelicis et potum sitientibus. Unde de ea dicitur per sic de filio. Facta cogitatum tuum in domina. et ipsa te enutriet. Ipsa enim esurietes implet bonis. et dat escam esuriens. dices cum filio. Dicitur. xxxi. Inebauit aiaz lassam. et omnem aiaz esuriens saturant. Ipsi etiam dicere possunt sic dicimur filio. Quia a te expectat ut des illi cibum in tempore. Item dante te illis colliget. apiente te manum tuam omnia implebit bonitate. Auertente autem te facie. i. respectum misericordie. turbabit et. Item alibi in psalmis. Oculi omnium in te sperant o maria. et tu das escam illorum in tempore oportuno. Ipsi tu manum tuam et imple omnia aiaz benedictione. Ipsa etiam dat in meritis suis. i. illi que suorum deserunt onera mandatorum. escam ipsorum. senu seque carnis filij sui. qui seque per gram meritis digni existunt sacra promissione. Quod figuratum est in hoc quod filium natum posuit in presepio. Quasi di. boni et asino. id est his que designant per bouem et asinum. que sunt animalia laboriosa et onerifera. diceret iniquam. Maducate ecce refectio uestra. Ipsa etiam dat pullis eorum. i. imitatoribus penitentium. que designant per eorum. fideliter inuocantibus eam.

De ipsa etiam que est foris mulier dicitur puerb. i. sine. De nocte surrexit. Iamque prompta et sedulal. Deditque partem domesticis suis. et cibaria ancillis suis. De nocte surgere. et in presentis uite caligine auxilium impedere. Domestici marie sunt. que illi obsequijs se totos impendunt. quibus dat triplicem partem. Prædā in seipis. quam seque rapiens a diabolo

Cause quare marie seruiēdū

De theo-
philo

quos ipse diabolus prius rapuerat eos restituit sibi ipsi. sicut patet in theophilo. Peccator enim sic dicit angelus? se non possidet. ergo nihil. Item quia per gratiam eius subiiciunt carnes spiritui in seipsis. Dat etiam perdam in terra se. dās gratiam uertendi alios ab illecebrosis mandanis. et reducere ad viam veritatis. Tercia perdam dat eis super se. impetrās eis a filio gratiam rapiendi regnum celorum. quod vix patitur. Matth. xi. Aliter de nocte surrexit et. Quo fructu. scilicet triplici. Prima? quod quidam rapit ab hoste. id est diabolo. sic ibi glo. Unde. Preda. Secunda? quod raptos ab hoste incorporat ecclesie. Unde. Dedit domesticis. id est angelis et fidelibus. quibus eos vixit quod diabolo tollit. Tercia? quod eosdem imo et omnes fideles reficit multipliciter. Unde. Et cibaria ancillis suis.]

Aug.

Preda multiplex.

L

De cibus
baria

- Prima perda fuit primi hominis actus. qui raptus voluit diuinitatem. sicut dicit glo. ibi. Que non rapuit tunc exolvebat.
 - Secunda perda perditio serpentis. id est diaboli. qui rapuit hominem raptorem. Unde et ei dicitur. Isa. xxxij. Ne quod perdaris. nonne et ipse perdaris.
 - Tercia hominis terrena rapitio. Job. xij. Abundant tabernacula perdonum.
 - Quarta christi hominis. qui descendens ad inferos rapuit a diabolo primum hominem. quem diabolus rapuerat. Ephe. iij. Captiuam duxit captiuitatem.
 - Quinta hominis homines rapitio. sic faciunt predicatores. Isa. ix. Et ultant victores capti perdatorem.
 - Sexta spiritus dei. qui rapit spiritum hominis. Unde actum. viij. Spiritus domini rapuit philippum.
- Sequitur. [Et cibaria pluraliter ancillis suis.] Hec autem sunt cibaria quibus ipsa reficit seruos et ancillas suas. suis precibus meritis et exemplis.
- Gratia. qua nutrit animam et saginat. Unde Sap. xvi. dicit de iustis. Omnium nutritici gratie tue deseruiebant.
 - Fides. ex qua iustus vivit. Abacuc. ij.
 - Spes. qua pascit et pascit familiam suam odoribus paradisi. Unde et maria dicit. Flores mei fructus odoris et honestatis et honoris.
 - Caritas. que dicitur panis omnium delectamentum in se habens etc. Sap. xvi. Que omnibus omnia facta est etc.
 - Bona operatio. Unde Job. vi. Opamini non cibum qui perit.
 - Caro virginalis. quam sumunt in sacramento filij. quia caro christi et caro marie una caro. Unde. i. Ebori. vi. Erunt duo. id est christus et maria in carne una. [Virginale.] Ideo dicit ipsa. Qui edunt me adhuc esuriunt. quia quod eius dulcedinem gustauerit. adhuc plus de ea desiderat expiri. Vel aliter. Ipsa est enim cibus et potus iustitiam se. id est. bona sua et opera. Verba. Unde dicit. Qui audit me non confundetur. [Opera.] Unde. Qui operantur in me non peccabunt. Imitatio operum duplex est. Vel exemplo cuius bene operari. et bene est edere. Vel exemplo cuius in se extinguere peccata concupiscentias. et hoc est bibere. Ido dicit. Qui edunt me. id est. in eam conuersationem sibi incorporant. Adhuc esuriunt. quia non parit fastidium sed desiderium. Conuersatio enim sancta cuiuscumque que trahit in exemplum cibus est fastidius et nutritio spiritualiter. Unde Job. in fine dicitur est petrus. Pasce. [exemplo scilicet.] Et ideo multo fortius conuersatio bene quod pascit. cum ipsa sit panis in se habens omnem delectationem. Sap. xvi.
 - Magis peccatores. Unde bester. xi. Humiles exaltati sunt. et deuotauerunt inclitos. id est incorporauerunt sibi et ecclesie.
 - Verbum dei. Mat. iij. Non in solo pane vivit homo. sed in omni verbo quod procedit de ore dei.

E

Et nota quod pastus iste qui nos pascit maria. omnino contrarius est illi quo filios suos pascunt primi patres. De quo dicit in psalmo. [Saturati sunt.] sed adā et cetera [filij]. id est ad nocuentium filiorum. quia sentit adhuc plus quod commiserit patres. Patres enim nostri moderantur vna acerba. Hier. xxi. et Ezech. xvij. et adhuc dentes filiorum obstupescunt etc. Super illud Job. iij. Hinc enim dormiens filerem. dicit glo. Si adā nulla peccati putredo corruptissimam. nullos ex se haberet filios percaisset. [Et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.] Iste relique sunt fames. sitis. mors et humilis. Sap. iij. Et iniquis omnes filij qui nascuntur testes sunt nequicie aduersus patres in interrogatioe sua. Moraliter intelligitur illud de malis operibus peccatorum. que scilicet opera. filij eorum sunt. et in iudicio testificabuntur quod patres eorum iuste debeant condemnari.

F

Libet .II. Particula .I.

seruientibus. Quere pphetates ancille Timilo de appellatōib⁹ marie. Ancillet ergo
et seruiat beate virgini q̄ talib⁹ cibarijs desiderat enutriti. Et nota q̄ his ancillis
dant cibaria q̄ ad incipiētēs. vt possint etescere. Eisdē alligat hostis. Job. xl. quo
ad pficiētēs. q̄bus diabol⁹ alligat et vincit. Ipe etiā mittunt ad pdicandū. puer.
ix. quo ad pfectos. Ecōtrario s̄o nolētib⁹ ei seruire videt ipa dicere Isa. lxxv. Ecce
serui mei comedēt. et vos esurietis. Ecce serui mei bibēt. et vos sitietis. Ecce serui
mei letabunt. et vos confundant. Ecce serui mei laudabūt p exultatōe cordis. et vos
clamabitis p dolore cordis. et p tritōe spirit⁹ vllulabitis. et interficiet vos chri
stus filius meus.

Icesima septima. Quia cū sit mater sapientie q̄ est fili⁹ dei. in lege filij miseri
corditer instruit seruos suos. Un̄ de ea dicit Sap. vij. L Amicos dei et pphes
tas. l. i. sapiētes Lcōstituit. Ipa etiā dicit eccl. xxiij. L Adhuc doctrinā q̄si pphetiā
effundā. et relinqū illā querētib⁹ sapiētiā. Adhuc doctrinā. scz paupertatis hūili
tatis et castitatis. quasi pphetiā. l. i. in signū futuri. Doctrinā istā effudit ipa abū
dānus. q̄n̄ ordines sunt instituti ad honorē eius. Ubi lucet doctrina vginatā p
voti castitatis cōtra luxuriā. paupertatis p abrenūciatōem pphetatis cōtra auariciā.
hūilitatis p votū obediētie cōtra supbiā. Et hoc est tridū in deserto religionis.
Ero. iij. Ite nidū dñice sepulchre. in q̄ hō cōsepelit christo. p qd̄ repat trinitas
mentis. et venit ad tridū remuneratōis. Effudit autē doctrinā q̄si pphetiā. l. qz p
p̄dicatur casus mūdi. et glia regni. Jobel. ij. Propbetabūt filij vestri et filie v̄re.
Intrādo religionē. p̄tūendo mundū. auhelādo ad regnū. Ite Zacha. iij. Audi iesu
sacerdos magne. tu et amici tui q̄ habitāt corā te. qz viri portēdētēs sunt. Iesus il
le sacerdos magn⁹ christi signat. q̄ se obtulit p nobis in cruce. amici cī omnes
sancti. q̄ sunt viri portēdētēs. portēti enī est signū. Sequitur. L Et relinqū illā q̄
renibus sapiētiā. Querētibus. dicit nō inueniētib⁹. i. illis q̄ sunt in studio q̄ren
di. nō in p̄sumptōe habēdi. Jaco. iij. De⁹ supbis resistit. L Sapiētiā. hō mūdi. s̄z
dei. quā describit Jaco. iij. Sapiētiā q̄ defursum est rē. Aliter. L Adhuc doctri
nā. l. i. noticiā figuraz. q̄s reuelat p grām suā cui vult. q̄n̄ vult. et q̄ntū vult. q̄si pro
phetiā. l. i. sine falsitate et cū omni veritate. Si q̄dem qz prima bibit de fonte eter
ne sapiētie. reuelare p̄t cui vult archana secretorū dei. Ipa est enī rebecca. q̄ de hy
dia sua potauit hēlyzer et camelos. Gene. xxxij. Seruias ergo denote ma
tri sapiētiē. et cibabit te pane vite et intellect⁹. et aq̄ sapie salutaris potabit te. Quā
scz sapiētiā nō apphēdēt hoīes stulti. et cui obuiabūt hoīes sensati. Eccl. xv.

Icesima octaua. Quia si recesserit a te p̄piciatio ei⁹ ppter petā ma. sc̄ito per
nimeris reuertet ad te. Un̄ dicit cū filio Zach. i. Couertini ad me et ego con
uertar ad vos. Un̄ etiā desiderās cōuersionē nrām ad se et filiū suū. dicit cū filio
aīe peccatrici Lāri. vi. L Reuertere reuertere sunamitis rē. vt intueamur te. respec
ctu misericordie. Exēplū qd̄ narrat petr⁹ damian⁹ quō p̄piciatio ei⁹ reuerfa ē ad
q̄sdā fratres q̄ seruiniū eius intermiserāt. Quere infra. iij. particula. ca. xvij. de nō
intermittēdo seruitio eius.

Icesima nona. Quia sal⁹ nostra in manu illi⁹ est. vt ei dicere multo veri⁹ vale
amus uos christiani q̄s dixerint egiptij ioseph Gen. xlvij. Sal⁹ nrā in manu
tua est. respiciat nos tantū dñā nrā. et leti seruem⁹ regi filio ei⁹. Ipa enī se p̄t fi
gurari p ioseph. q̄ interpretatur augmentū v̄l acetescēs. quia ei accrevit gratia fecū
ditatis super grām vginatatis. Ideo Ecclesiastici. xxvi. dicitur de ea. Gratia
super grām rē. Ipa est enī causa salutis generis hūani. et q̄dam rō et p̄piciatō post
filiū suū oīm que facta sunt et q̄ sumra sunt.

Ricesima. Quia seruiedo ei acq̄runt dies grē et glie. Unde dicit seruo suo p
uerb. ix. Per me multiplicabunt dies tui. et addent tibi anni vite. Un̄ etiā de
seruis suis et filijs dicit. Dies pleui inuenient in cis. Prover. iij. L Cōgūdo die
rū in dextera ei⁹. I quib⁹ remunerat seruientes ei ex caritate. L et in sinistra illi⁹ diui
cie et glia. Diuitijs cui et glia mfidana forte remunerant aliq̄ seruientes ei. cū sint
indigni retributōe eterna. Unde dictū est nabuchodonosor q̄ vindictā dñi exerce

Petrus
damian⁹

Cause quare marie seruit dñi

erat in tiru Ezech. xvi. sub alijs sbis. Quia seruisti mihi i tito dabo tibi egiptu.
Nullu eni bonum irramunerati.

Ricesimafima. Quia post filiu dña est vniverse creature. Un̄ z dña interpretat.
z ideo ipsi tanq̄ dñe seruiendū. Ideo videt ei dixisse tota brā trinitas illis vsa.
clv. Labo: egipti. z negotiatio ethiopię. z sabaim. Viri sublimes ad te trāsibūt.
et nū crūt. Per om̄es istos signat marie potestas sup istos q̄s ptegit. z sup pec
carores q̄s cōuertit. Labo: egipti. p̄ctores laborātes in vicijis mūdi. Hierem. ix.
Uriniq̄ agerēt laborauerūt. Egiptus tenebre v̄l mero: Tenebre. qz amor mūdi
excecat. Un̄ thobias excecat⁹ ē stercozibz hirundinū. Hirūdines sancti sunt. qz tē
poralia reputāt stercoza. cū ap̄lo ad Phil. iij. vt christū lucrifaciāt. Quibz scz ster
cozibz excecant amatores inuidi. Mero: Prouer. xij. Extranea gaudij lucr⁹ oc
ci pat. Negociatio ethiopię. Hoc cōuertit auaritia q̄ aīas suas habēt venales. Ec
clesiastici. x. Ethiope. p̄pter nigredinē. quia est⁹ auaricie denigrat eos et exurit.
Sabaim. v̄el sabba captiua. hi sūt supbi. q̄s rec supbie captiua. Job. xli. Viri
sublimes. hancq̄s puerterēt et marie darent. scz p supbiā. postea sublimes facti p
vitali ad te trāsibūt et tui crūt. Serui scz er tributarij. singul diebz faciētes seruitūz
nū. et soluentes q̄si tributariā pensionē. Sequit i autoritate ysaię. clv. Post te
quasi ad olefēturale post reginā. ancille post dñam. Ambulabūt. Ide virtute in fru
tē. donec videant deū deoz in syon. Uncti manicijs pgent. Necessē est ei seruis
marie vincas habere man⁹ manicijs p̄ceptorū dei. ne extēdant eas ad illiētia. Et
te adorabūt. iteq̄ dēp̄cabiūt. perētes respectū inificoz die tue et dicētes. Tm̄ in
te est de⁹ verus zc.]

Ricesimasecūda. Quia q̄ diligit et honorat matrē domini. secute p̄t a p̄re z fi
lio ei⁹ petere misericordiā. Un̄ ps. dicit patri v̄l filio. Dñe dilexi deco: ē do
muis tue. q̄ cōsistit in virtutibz et donis gratiaz. et priuilegijs meritoz. Dominus
ista beata virgo. Un̄. Sapiētia edificauit sibi domū. Prouer. iij. Et locū habita
tōis glie tue. I. filij nri. qz glia patris filius sapiēs. Prouer. x. Loc⁹ iste v̄ter⁹ vir
ginalis. Et bene dicit locū habitatiōis glie tue. I. v̄ter⁹ virginalē vbi gloriose ha
bitasti. et quē inhabitādo gloriosum effecisti. Cassiodor⁹ de dño. Gloriosum effi
cū. q̄ quid inhabitare dignat. Et subiūgit ps. Ergo lnc p̄das eū impjjs de⁹ ani
mam meam zc.]

Ricesimatertia. Quia p̄ incarnatōem verbi q̄ in ea facta est redit peccatrix aīa
ad ecclie vnitatē. Un̄ Hier. xxi. Reuertere ego isrl. reuertere ad ciuitates
mas istas. Usq̄ q̄ dlicijs dissolueris filia vaga: Quia creauit dñs nouū sup terrā.
Mulier circūdabit virū.

Ricesimaquarta. Quia p̄ mariā et christū quē p̄ mariā habuim⁹ q̄quid p̄di
deramus p̄ adam z euā. nobis est restituti. Beat⁹ bern. Uebanēter nob vit
vn⁹ et vna mulier nocuerūt. sed p̄ vnam mulierē et vnū virū omnia nobis restant
nō sine magno fenore granarū. Non eni sicut delictū ira et donū. excedit eni dñi
estimatōem bñficij magnitudo. Sufficere q̄dam poterat christ⁹. qz sufficiētia no
stra et deo est. sed nō erat bonū hominē esse solū. Congruū magis erat vt reparatōi
corū nenter secus deesset. qz corruptōni neuter defuerat. Ideo dicit eccl. xxvij.
Duo cōtra duo. vnū cōtra vnūz. **Magister richard⁹ de scō victore.** Per marie
puerperū recepit gen⁹ humanū qd̄ in p̄mo p̄te amiserat. et deiecit⁹ est ille q̄ p̄
mū parentē deiecerat. z erectus ille q̄ p̄us deiectus fuerat. z recupauit honorem
quē amiserat. z ablatū est p̄ filiū ei⁹ opprobriū nostrū. z deletū improperū nostz.
Quale improperū: Ills de q̄ legit. Nō cū in honore esset nō intellexit. cōparat⁹
est inuentis inspicib⁹ et similis fact⁹ est illis. Factus est eni homo ad imaginē
z similitudinē dei. grandis honor. Sed nō intellexit. Ideoqz despectus. Despecta
vero atqz reiecta similitudine dei. trāsfigurauit se ad similitudinē iu mēti. Ecce qua
le dedec⁹. Intra magnitudinē honoris. magnitudo dedecoris. Un̄ opprobriū et
improperū. Et iō iuste opprobria et probriū ceciderūt sup eū. Ideo i p̄sona ge
neris hūani clamat p̄p̄ha ad dñm. Aufer a me opprobriū z p̄ceptū. Et exaudit⁹ est.

Cassio
dorus

Bern.

Magi
ster Ri
chard⁹
de scō
victore

Liber .II. Particula .I.

quando de? reformauit se ad illā q̄ hō transformauerat se similitudinē hūanā q̄ a se rece-
cerat diuinā. Et deus fact⁹ est quasi vn⁹ ex nobis ppter suā hūanitatē. Et qd̄ di-
ctū erat p̄ ironiā de adā. ecce adā fact⁹ est q̄si vnus ex nobis sciēs bonū et malum.
possunt ex sententiā iā dicere pater et sp̄s sanct⁹ de eadē secūdo scz christo hoīe. Ec-
ce adā secundus fact⁹ ē q̄si vn⁹ ex nobis. sciēs bonū et malū ppter suā diuinitatem.

Recessima quinta. Quia ex partu et conceptu ei⁹ acceuit hūane nature pro-
gatiua et dignitas mirabilis. Et eo scz q̄ fili⁹ dei mundū redēptur⁹ nō assūpsit
angelicā naturā sed hūanam in ea et ex ea. Heb. ij. Postq̄ angelos apphēdit. s̄z ser-
men abrae apphēdit. Et h̄ fuerat p̄figurati⁹. Gen. xxvij. ubi sic legit. Vocauit isa-
ac iacob. et b̄ndixit. p̄cepitq̄ ei dicens. Noli accipe iugē de genere chanaani. s̄z p̄si-
ciscere in mesopotamiā syrie ad domū barhuel patris matris tue. et accipe tibi vxorē
de filiabus laban aunculi tui. Et sunt vba dei p̄ris ad filiū carnē sūpturū. Cha-
naan sicut dicit̄ interpretat possidēs domū. et s̄ḡt angelos q̄ in celesti domo sp̄s assū-
stūt dño. De quoz genere noluit de⁹ pater vt fili⁹ sibi. copularet vxorē. i. assume-
ret naturā. Mesopotamia interpretat̄ eleuata. Syria sublimis. Nec est hūana na-
tura eleuata et facta sublimis. ex q̄ eam assūpsit sibi fili⁹ dei. S̄z nō ad quācūq̄
sed ad domū barhuel mittit. i. ad brām ḡginē. Barhuel enī virgo dei. vl' cast⁹ dō
interpretat. Quia h̄ p̄uilegiū brē virgini seruabat. Et ibi accepit vxorē de filiabus la-
ban. q̄ interpretat̄ candidatio. i. de purissimis et mūdissimis sāguib⁹ brē ḡginis car-
nē. sicut dicit damascen⁹. Et de ḡgine voluit nasci. ad denotādū q̄ eccliam virgi-
tē sibi virgini copularet. ij. Lhoz. xi. Despōdi vos vtū viro ḡginē castā exhibere
christo. Et ex h̄ maxima dignitas acceuit hūane nature. q̄ antea vilis erat. et cla-
mabat ad dñm Tref. i. Vide dñe et cōsidera. quoniā facta sum vilis. S̄z post in-
uarnatōem dicit christo. Tū glia assūpsisti me. et facta sum gliosa. sicut in nobil-
mlier sublimatū cū a viro nobili in infimotiū assūpsit. Et hoc est q̄ omne peccatū p̄
incarnatōem saluatoris ḡuius est q̄ ante. Sicut ignominios⁹ ē viro nobili vilis
agere q̄ innobili. Siq̄dez hūana natura p̄ quam fuctat sathane pedib⁹ substrata.
sed modo p̄ mariā sup angelos est exaltata. Et quā p̄ cuiā diabolus traxerat in i-
teritū. mō p̄ mariā angelozū p̄cedit meritū. Et q̄ p̄ cuiā facta est ignominiosa. p̄ ma-
riā p̄ angelis facta est gliosa. Intrauerat enī p̄ cuiā mors in mūdū. Sap. ij. S̄z p̄
empra ē in mors p̄ marie puerperii. Un̄ fili⁹ dicit Dfee i si. Q̄ mors ero mors tua et.
Itē hoc infimotiū supdictū s̄ḡtū ē p̄ infimotiū bester et assueri. Assuer⁹ q̄ intercepta
tur brūis. christ⁹ ē. Bester abscondita vl' exaltata. Nec est natura hūana p̄us a dō
abscondita p̄ peccatū ade et eue. Sed ineffabiliter exaltata q̄ a christo assūpra. Un̄
petr⁹ cayphas. Daritari noluit ḡbū patris alii. nubere nō poruit caro glorios⁹.
Dō etiā p̄ h̄ matrimoniiū vehemēter magnificat⁹ ē. Dō admirās iob. vij. dicit dño
Quid est hō q̄ magnificas eū et. Et ps. Quid est hō q̄ memores ei⁹. s̄z p̄ eo fi-
liū incarnādo. Hā antea videbat pater oblit⁹ hoīs. Unde in p̄sona antiq̄z dice-
bat dauid. Usq̄ q̄ dñe obliuisceris me i sitē. vsq̄ q̄ aueris faciē tuā a me. i. filiū tuū.
Ideo orabat. Remēto n̄ri dñe in b̄nplacito populi tui. i. in filio. Visita nos i
salutari tuo. hoc est in codē filio.

Damasce-
nus

Petrus
cayphas

Recessima sexta. Quia volēs nos obrincte victoriā vt pueniam⁹ ad coronā.
sciēs qz nō coronabit nisi q̄ legitime certauerit. ij. Thim. ij. pcurat forte bel-
la et tēptatōes amatorib⁹ suis. et ipos q̄s p̄mittit tribulari. Sed facit cū tēptati-
one puentū vt valeāt sustinere. i. Lhoz. x. et cis p̄tute submistrat. vt sic pueniāt ad
coronā. Hā ipa est q̄ p̄cib⁹ suis meritis et exēplis. dat lasso p̄rurē. et his q̄ nō sūt.
fm̄ suā reputatōem. i. b̄nilib⁹. Fortitudinē et robur multiplicat. Jsa. xl. Idcirco de
ipa p̄telligi illō Sap. x. Certa me forte dedit illi. i. amatori suo vt viceret.
et coronā acq̄eret q̄ solis victozib⁹ tēptationū p̄missa est. Et sciet. ip̄ expientia. q̄
niā omnium potēti⁹ ē sapiētia. i. maria. q̄ emphatice dicit sapiētia.

Recessima septima. Quia q̄ seruiūt ei in p̄senti. gliosissima illi⁹ faciē visuri sūt
in futuro. Un̄ iob. xxxij. dicit de maria. Placabilis ei erit. s̄z seruo suo et vi-
debit. s̄z ip̄e seru⁹. Usq̄ scē eius in iubilo. J. Apocal. xxiij. Seruiēt ei et videbūt faciē

Marie mēbra seruiērūt nobis

eius. Sap. vi. In vīs suis ostēdet se illis hilariter. Et hec ostētio in p̄senti p̄ ḡti
am est et fidē. Ambula ḡ vias eius q̄ sunt hūilitas. puritas. pietas. pauptas. obedi
entia. et h̄mōi. et obuiabit tibi in futuro q̄si mater honorificata. Eccl. xv. De hu
iusmodi vīs dicit puer. iij. Ute ei? vte pulcre. i. mūde ab omni peccō. Let oēs se
mīte illi? pacifice. Quia summū ei? studū est filio suo pacificare peccōres. Quere
de vīs ei? Rogāda est igit̄ assidue vt doceat nos vias suas. et faciat ābulare ī semi
tis suis. Isa. ij. Quas q̄ in p̄senti tenuerit. reginā in suo decore videbūt ocli eius.
Isa. xxij. Et qui unīcānr eā erūt ex pte illi? Sap. ij. Uides cū ip̄a dicere filio. Si
cut fili? patri. Jobā. xvij. Volo fili vt vbi ego sum illic sit et mīster me? Rogāda ē
aūt maria vt velit. qz si vult necesse ē fieri. sicut dicit aug? de domino.

Ricesima octaua. Quia gloriozo fructu vētris sui remunerabit fūictes suos.
Unde depingit in imaginibz suis filiū tenēs q̄si ad dauidū illū seruitozibz su
is. cū ip̄a sit pagatrix opariorū. Un. Filij merces fruct? ventris. Quē fructū ip̄a
p̄mendās vt p̄ ip̄o habēdo seruiat ei auidi? dicit puer. vij. Melior est fruct? me?
auro et lapide p̄cioso. et gemimūa mea argēto electo. Propter qd̄ q̄si assidue dice
dū ē ei. Būdic? fruct? vētris mī. De re enī valde p̄mēdata et lau data n̄ padula
rōez s; p̄ veritate. libēter dare solēt illi q̄m res ē p̄mēdatazibz suis. sic d̄ bono vino
et h̄mōi. S; p̄chdolor ples seruos habet ven? sordidissima. q̄ maria purissima.

Ricesima nona. Quia seruoꝝ suoz aīas de corpibz etēites p̄tegit ab incur
su aeriaz potestati. q̄bus est terribil vt castroz aīas ordiata. sicut sepe legif
in miraculis ei?. Fugiūt enī q̄ oderūt nos a facie ei?. et ip̄a erurgēte in adin toriuz
nostz dissipant inimici sui et nostri. Custodit enī exēplo filij aīas seruoꝝ suoz. et d̄
manu peccatoris libabit eos. Un sap. x. Eos q̄ se amāt a doloribz p̄suabit. Ibi
dem. Custodiūt illū ab inimicis rē. Prouer. iij. Ne dimittas eā et custodiet te. dili
ge eā et suabit te. vt sup. xxij.

Quadagesima. Quia glificabit in futuro seruitētes sibi. et honorificātes se in
p̄senti. Un dicit cū filio. i. Regū. ij. Quicūq; honorificauerit me glificabo eū.
q̄ autē p̄temnūt uic erūt innobiles. Ip̄a enī est mlier ḡtiosa. q̄ inuenit ḡtia et glo
ria. nō solū sibi. sed et nobis. qz ḡraz et glīam exēplo filij dabit d̄na n̄ra. De his
autē q̄ cōtemnūt seruitiū ei? nolētes ip̄am orare vt collaudare. videt̄ ei fili? dice
re illud hīere. vij. Holi orare p̄ pp̄lo isto. nec assumes p̄ eis laudē et oratōez. et non
obstas mibi. qz nō exaudia te. Qd̄ siḡtū est in hoc qz salomō nō exaudiuit matrē
suam orantē. p̄ adonia. iij. Regū. ij.

Incipit secūda particula secūdi libri

in qua agit̄ quōd maria de singulis mēbris suis et sensibz nobis seruiuit in filio d̄i
et suo. et adhuc nō cessat nobis benefacere ex eisde.

Prefatio in particulā secūda

Signata causa multiplici qua

re m̄ri creatoris fūire obeat rōnal creatā. hō videlicz et angē. restat
assiḡre vū et quō et a q̄bz et q̄libz eide fūiedū. Maria si q̄dē vt dictū ē
lignū vite ē his q̄ velut manu duplici amore et fūitio app̄hēderit eā.

Et sic arbor secūda nesciēs steril p̄manere. vniuers et singul ramis suis et frōdibz
possidētibz se reddidit fructū. sic maria toti mōdo et maxie fūit et sp̄alibz suis. vniuers
et singul mēbrz suis mīit et reddidit fructū vite. sic q̄si plibādo iferi? ostēdem?. Et
p̄ ḡraz fluēta q̄ iugiter haurit d̄ fōtibz saluatoris et amicis suis refūdere nūq; cessat.
referūt et ip̄i fructū vite. cui? gustu d̄sideriū ip̄oz satiabif in eternū. Et p̄p̄ h̄ vidē ip̄a
q̄si p̄mīari cū filio vsa. penl. his q̄ sibi fūire negligūt ī p̄senti. Ecce serui mei come
dēt et vos esuriēt. et cetera mltā. Debem? igit̄ et nos singul marie mēbrz fūitū. ali
qd̄ speciale. vt ad locū vnde et cūit flumīa rauerāt vt itez fluāt. Eccl. i. Ad h̄ autē

So. xxx.

D 5

Liber .II. Particula .II.

primo necesse est vt singula membra nra a peccati contagio seruemur. et ipsi obsequia eadem mactentur ipsam exorantes iugiter et deuote. vt et membra nra p gratia sua a peccato cocreant i presentia. et gratiam subministras bni opandi. ea glificet i futuro. Sed ia videmus pueni saltē p gustatōe quō membra marie seruierūt nobis i paruulo. q̄ natus ē nobis fm hūanitatē. et i filio dei q̄ dat⁹ ē nob fm diuinitatē. Indagem⁹ p̄terea quō iugiter nobis seruit indignissimis et ingris. licet id cape mēs hūana. licet id lingua hoīs q̄ntificēs sit eloq̄ns nō sufficiat euarrare. Tale enī seruitiū valde necessariū est ad hūiliādos nos. cui enā hō iustissim⁹ respōdere ei nō valeat saltem vnum p mille. Job. ix.

Die incipit scriptor ostēdere sub breuiloq̄o quō d corde membris et sensib⁹ bte marie. sal⁹ humani generis et redēptio p̄cesserūt. et adhuc pdcūt incessanter.

De corde seruauit nobis maria

Capitulū primū.

I q̄dē ex corde bte hūanis p̄cesserūt fides et p̄sentus. p̄ q̄ duo imitata ē salus mūdi. et ipm cor ei⁹ p̄ oib⁹ creatur⁹ dignū inuētū est exēte de corde paterno. p̄mo suscepe vniuentū dei. q̄n. s. cor p̄ris crucerunt sbū bonus. qd de siuu patriā egredies. in sinū m̄ris hūis se recepit. Itē i corde ipi⁹ et vtero misicordia et b̄ras sibi obuiauerūt. cū d̄nia iusticia paci porrigeret osculū salutare. Itē cor illius dulce et amātissimū pl⁹ q̄ dici possit amaricanū ē filio crucifixo. et aīe ei⁹ tota alue⁹ p̄ passionē replet⁹ ē cor rēte passiois. Que videlicet aīa tūc vulnerabat ob iniquitates n̄ras. et atterebat suo mō p̄pter scelera n̄ra. Dolores siq̄dē n̄ros et filij. et languores n̄ros et vniuenti. tūc ipa portauit i inime pictat⁹ viscerib⁹. Nā tunc fuit ois plaga tristitia cordis ei⁹. Eccl. xlv. Caritate autē erimā qua vulnerabat vniuentū suū dedit p̄ scelerib⁹ n̄ris et fructū vteri sui p̄ petis animaz n̄raz. Dichec vi. Tūc adimpletū est illud qd de p̄ma muliere p̄dixerat deus in figura marie q̄si loq̄us de scdo adam. Gen. ij. Non est bonū hoīem esse solū. faciam⁹ ei adiutorij simile sibi. Holcbat siquidē deus pater si liceat ita loqui. solūis filij morte saluari gen⁹ humanū et diaboli⁹ odemari. s; disposuerat in manu semise tradere h̄saram. Jud. v. Et q̄ vna m̄lr hebreaz fusione faceret i domo nabuchodonosor. Judith xij. De hac maria habuisti sup̄ cā. xxxij. Qd autē p̄dixerat vsa. xliij. i p̄sa christi. Torcular calcanti solus. et de gentib⁹ non est vir meū. sic intelligendū est et secure potest sic expom. Uez est dñc q̄ nō est vir tecū. s; vna m̄lr affat tibi crucifixo. que quascūq; plagas. quecūq; vulnera. quoscūq; dolores sens⁹ et suscipis in tuo corpe cōpatiēdo. suscepit in viscerib⁹ cordis sui. Et sic dira. lancea p̄forat latus tuū. sic eius aīa; p̄rāseūt doloz tuoz gladij vniuenti. Sic igit p̄ q̄ntū hec mulier coopata sit ad salutē mundi. Nā filio ponente animā p̄ salute mūdi. mater et si nō posuit p̄ mundo animam. exposuit tamē. et qd. potuit fecit. Nec ipa defuit martirio corpe. s; ei defuit martiriū corpale. Cum sit asit valde cōpatiēns ex eodem corde nob comparit dolentib⁹ et afflictis. et maxime si nōs iuenerit adolentes ei et cōpatiētes sup̄ dolorib⁹ qui p̄transierūt ipi⁹ animā filio patiente. sic dicitū est sup̄.

De corpore seruauit nobis maria

Capitulū ij.

I terra corpis eius creauit altissim⁹ medicinā carnis et anime n̄re scz christū hoīem. Eccl. xxxvij. Qui languores n̄ros tulit in suo corpe sup lignū. et dolores n̄ros ipse portauit id ē asportauit. peccata scz que sunt cause doloz. Christ⁹ enī sic quedā glo. dic. sup. vij. ad heb. non traxit ex matre feruorē vulnerē. s; mater nā medicauit Itē de corpis ei⁹ suba hūgali sumus assumpsit pontifex hostiā sine carnis. quā in ara crucis p̄ mundi salute eleuatis in cruce manib⁹ sacrificiū obtulit vespertinū. cui⁹ suauissim⁹ odor delinuit iracundiā p̄ris Itē corpus ei⁹ terra est cilath. de qua exortū est aurū poprimū scz caro christi. et cui⁹ p̄cio imp̄ciabili om̄es iusti locuplerati sunt et redēpti. Gen. ij. q̄re l. b. io. vij. titulo de terra Pascimur etiā et poramur carne ei⁹ et sanguīe i filij sacro. qz caro christi et caro marie sicut caro m̄ris et filij vna caro ē. Gen. ij. Erūt duo in carne vna. Iob. x.

Marie mēbra seruiērūt nobis

scz maria. Propter hec q̄ttuor z mltā alia p̄dixerat b̄tis thobias ciuitari san-
cte hierusalē sub figura marie. q̄si loq̄us de fidelib⁹ vniuersis. *L. Terrā tuā .i. cor-*
pūs virgineā in sanctificatiōe habebūt. z nomē magnū inuocabūt in te. Baledi-
cti erūt q̄ p̄terierint te. z cōdemnabūt q̄ blasphemauerint te. z beati omnes qui
dilexerint te.

De auditu seruiūt nobis maria *Capitulū iij.*

Uditu simplici ad nr̄am salnrē suscepit nūciū gabriel. scz huc maria gratia
plena. Et ab auditu ip̄i⁹ initiū sumpsit reparatio nr̄a. vt intraret remediū vnde
morib⁹ irrepserat. z eisdē vestigijs seq̄ret vira mortē. lux tenebras. vitas antidotū
serpentis antiq̄ mendaciū yenenatū. z vite ianua fieret audit⁹ p̄ quem intrauerat
mors in mūdū. Per auditū etiā marie nr̄o auditui gaudiū z leticia p̄mittūt. Itēz
p̄ maria exaudit d̄ns paupes spiriū. *Uñ dicimus christo. L. Preparatiōez cordis eo-*
rū .i. humiliū Laudinūt aur̄ tua .i. beata virgo. quia ea mediāte paupes exaudis.
sicut hō audit mediāte aute sua. De hac materia inuenies paulo infra. p̄ictā .iij.
ca. v. q̄ marie debem⁹ obedientiā.

De oculis seruiūt nobis maria *Capitulū iij.*

Lili marie colūbini z misericordes p̄ abūdantia lacrimaz fuerūt velut piscine
in efeb on filio patiēte. vt sic q̄si quadruplici irriguo qd̄ manant de christi cor-
pe. videlicet sudoris z Aer⁹. aq̄ et sanguinis. adinncis lacrimis b̄re virginis q̄si q̄r-
to loco. tolleretur squaliditas animaz. Isti etiā oculi respiciūt paupes spiriū. et
sūt illis velut flāma ignis. *Alpoc. i. illuminās z calefaciēs. exterrēs z exurēs. Nec*
enī q̄ttuor facit flāma. Illuminat enī glōsa p̄go suos amatores ad cognitiōez ve-
ri. z eos inflāmāt ad dilectiōem boni. aduersarios eoz. exterreret ab eis dura p̄mina-
tōe. et icorreptos exurit gehēnali p̄flagratōe. Lege miracula eius. Itē oculi d̄ni su-
per iustos. oculi d̄ni sup̄ pctōres z iustos. sicut oculi bone matris sup̄ puez ne cadat.
vel si ceciderit vt eū releuet. Uñ dicit seruienti suo. In via hac q̄ gradieris firma-
bo sup̄ te oculos meos. Sis ergo hūilis vt te respiciāt oculi marie. Nā de vehe-
moth legit. q̄ omne subline ip̄e videt. Job. xli.

De naso seruiūt nobis maria *Capitulū v.*

Nasus ei⁹. id ē discretio nobis est nris libani. q̄ respicit cōtra damascū. q̄ in-
terptat sanguinē bibens. et figurat diaboli. q̄ sicut iugiter nr̄az sanguinē aia-
rū in quo vira eaz. Discretio autē b̄re virginis p̄senties diaboli maliciā vult seto-
rē quendā. p̄ nobis iugiter respicit p̄tra ip̄m. z p̄ nobis viriliter se ei opponit ve-
lut qd̄ nris. z fructuoso castitatis cādore q̄ signat in libano p̄terit carnalē occupi-
scentiā velut caput serpentis. Nasus etiā iste nobis ē via sp̄s. i. gr̄e dei. q̄ meritis ei⁹
et p̄abus nobis dat. z mīstrat spei respirationē peccatorib⁹ desperatis. *Dimiste-*
rio etiā bui⁹ nasi purgant vicia mēis nr̄e. sicut p̄ nasum humores capitis. et suis
amicis tribuit gr̄am discernēdi inter aromata et fetores. q̄bz designant̄ p̄ntes et
vicia. Multa alia inuenies libro. v. titulo. viij. de naso.

De labijs seruiūt nobis maria *Capitulū vi.*

Abia ip̄ius p̄pabilia sauo distillati p̄pter dulcedinē mellifluā. in q̄bz sp̄s sct̄us
singulorū carismatū diffudit abūdantiā. filio dei z suo diuini federis z hūani
dulcia oscula p̄pinarūt. Habito enī respectu ad illd̄ r̄isum. *Ece ancilla d̄ni fiat*
mibi s̄m s̄bū tuū. dicitū ē ei⁹ i ps̄. L. Diffusa ē gr̄a i labijs tuis rē. Qd̄ sic exponit.
L. Gr̄a collectiue. i. vniuersitas gr̄az. L. diffusa ē. i. n̄ solū s̄usa p̄ te. s̄ diffusa. i. toti
mūdo abūdāter distributa p̄ tel. In labijs tuis. H̄ ē in r̄isōe tua q̄ deo trinitati cō-
ciliar⁹ ē mūd⁹. p̄uersi p̄ hoies ad deū ouersi. z q̄ p̄ sordescbāt a pctis mundati.
Seq̄. L. Propterea b̄ndixit te de⁹. In sinistra q̄ tp̄alia. s̄z dextra q̄ dat̄ eterna. Uñ
seq̄. L. Lieteriū. i. b̄ndictiōe ducete ad eternitatē. Para. iij. Logitudo dicit̄ i dextra e⁹

De ore seruiūt nobis maria *Capitulū viij.*

Ore s̄gineo cui⁹ odoz p̄pabilis ē odorū malorū. (nā p̄cibus suis aromata spi-
ritib⁹ attrahit homines ad cultū filij. sicut malorū odor gustū allicit ad edē-
dum). pro nobis allegat et bonum loquit̄ in cōspectu dei. qm̄ nostra ē aduocata.

Liber .II. Particula .II.

In nobis etiā cū sit q̄si os dñi. **Diere. xv. p̄ciosum** sepat a vili. aīaz. i. a pctō z di-
lectōe mūdi. **Os** Jeriā suū. **lipa** lapuit sapiēcie. i. q̄ fili⁹ dei attrahēde. **Hē** ad se tra-
hēde. qm̄ virginitatē vouit. **Nā** p̄ om̄i isto adamauit eā vni⁹ genit⁹ dei. **Itē** Laperu-
it os suū intellect⁹. **U** sapie. **l** bauriēde p̄ studiū. **Os** i affect⁹. **U** sapie. **l** attrahēde p̄ desi-
deriū. **De p̄mo** d̄r. **U** pi os tuū z i plebo illō. **De sc̄do**. **Os** mesi apui z attraxi sp̄i-
ritū. **l**. i. intelligētiā spiritale. **Sic** aut̄ impleta sapiētia duplici i medio p̄mitiue ec-
clesie apuit os suū. **Nā** ap̄ loz m̄grā facta est. q̄ nostri postea m̄grī facti sūt. z ascē-
dente dño ipos nouū docuit testamētū. qd̄ ad docēdos nos ijdē aplī p̄sc̄pserūt.

De dentib⁹ seruūit nobis maria Capitulū viij.

Enteo cū eburnei masticatūt vt p̄credēt puulo filio q̄ dat⁹ est nob̄ cibū suū.
Put est mos nutrit⁹. **Sēsus** aut̄ cū z studiostras. q̄ duo signī i dētib⁹. **Sib⁹** ipi
masticatūt attriuerūt tuminauerūt. z ate sue incorpauerūt. veluti virētes herbas
diuinaz sentētiāz sc̄pauraz. **Nobis** etiā oūdit m̄l̄m̄ ambigua diuīe sapiētie iudē-
ribus in x̄bis ipi⁹ et gestis. **Uñ** et ipa p̄mittit **Ec̄c̄. xxiiij.** **Adhuc** doctrinā q̄si p̄-
phetiā effundā. **Querc** sup̄ia particlā p̄ma. **causa. xxvij.**

De lingua seruūit nobis maria Capitulū ix.

Lingua cū cūcharis q̄ calam⁹ erat scribe velociter scribēt. sc̄z sp̄ūsc̄rī. **Ipsō**
scriba mouēte calamū. eruerauit illō x̄bū bonū mellisūū z siuue. **Ecce** ancilla
dñi fiat mihi s̄m̄ x̄bū tuū. **In** h̄ aut̄ x̄bo uectareo intantuz exilarauit de salute
nostra sollicitū regē celi. q̄ q̄si fact⁹ i memor̄ iniurie p̄moꝝ pentiū. a sede regali sta-
tī descēderet. velut deposito diademate gl̄ie. z celos dirūpēs exiliret eodē momē-
to d̄ sinu pat̄no i v̄teꝝ x̄ginalē. **Uociferās** illō p̄bo. **xiij.** **Delicie** mee esse cū fili⁹s
boni. **In** isto etiā x̄bo fuit nobis lingua cū lingua curatōis. lingua mitigatō-
nis. lingua misericordie. **Ec̄c̄. xxxvi.** **Nā** respōdēs hūilit̄ et obediēt̄. curauit egri-
tudinē r̄iisōis eue. **Lingua** enī eue diabolo sub dubio r̄udent̄. et gustū ligni ve-
riti viro suo suadent̄. z peccatū suū serpēti attribuēt̄. totā p̄geniē ex se nasciturā
letaliter vulnerauit. **padisi** portā cūct̄ obserauit. z dei iracūdiā ad vindictā puoca-
uit. **Sed** lingua marie infirma curauit. clausa patefecit. z irā dñi delinuit.

De gutture seruūit nobis maria Capitulū x.

Uttur cū qd̄ vino optimo p̄pabile est. i. x̄ba q̄ p̄cedūt de gutture. moꝝe v̄ni
dolores r̄clenāt afflietoz. z mēt̄es coz alienāt a sensu carnali. suauiter p̄ūgunt
z st̄imulāt b̄n̄ifacere p̄gnitātes ad currēdū viā. viā mādatoꝝ dei. amādū z orādū.
Sapida x̄o sunt ch̄risto p̄ deuotōem in p̄cib⁹. z p̄ūgūt coz cū vt inde miser⁹ elici-
ant misericordiā. z sic ipm̄ inebriāt. vt euz faciāt obliuisci delictoz n̄oꝝ.

De collo seruūit nobis maria Capitulū xi.

Ollū cūp̄. ipa videlic̄ que dicit̄ collū eccl̄ie. ch̄risto capiti aureo coz⁹ suū iun-
git. qd̄ est eccl̄ia. z h̄ dupliciter. **Nā** ch̄ristū genuit deū et hominē q̄ est noſt̄z
caput vt noſter fieret emanuel. et q̄ntū in se est nos peccādo disūctos ab eo. **suū**
oratoib⁹ cidē it̄eꝝ recoiungit. **Itē**. **Sicuti** p̄ collū interior aer cūmit̄. exterior x̄o
iūctus attrahit. sic p̄ ipam deuotio n̄ra deo p̄sentat. z ab ipō nobis misericordia re-
donat. **Itē**. **Sicuti** salina ab ipō capite mediāte collo in coz⁹ traūcit. sic p̄ ipam
hūiano generi a deo trinitate gratia impetrat. **Item**. **Sicut** collo mediāte descen-
dit in corpus q̄cquid ei est necessariū. cūbi. potus. potatōes. medicine. z h̄mōi. sic
p̄ ipam descendit ad nos fili⁹ dei q̄ vera est medicina. an⁹ caro et sanguis x̄e cūbi
et potus. qz p̄ mariā panē angeloꝝ māducauit hō in sacramento altaris. **Item**
collo x̄ba p̄ferūt. **Et** maria bonū p̄ nob̄ lo q̄t̄ i aspectū dī. qm̄ n̄ra ē aduocata. nec
fraudare cā vult aut p̄t vni⁹ genit⁹ suus volūate labioꝝ suoz.

De brachijs seruūit nobis maria Capitulū xij.

Ab brachijs cū et humer⁹ trāslatus ē fili⁹ in egiptū. z reuēt⁹ in terrā isrl̄. **In**
q̄ signatū est qz p̄ ipam habituri essent deū q̄ p̄us idolis seruiebāt. z ex dono
cū tandē in regno isrl̄ cōspecturi essent regē in suo decore oculi beatoꝝ. i. Petri. i.
In quem desiderāt angeli p̄spicere.

De mamb⁹ seruūit nobis maria Capitulū xij.

Marię mēbra seruiērūt nobis

II

An? ei? tornatiles. anree. plene iacincts. nob mēbra nutrierūt vnigeniti dei. q̄
bus velut herbis medicinalib? i mortariolo passiois hūillime p̄trictis nutriti
citer tribulatiōnū p̄tilil. ⁊ distēperat̄ liquē sanguis. n̄ris lāguozib? ⁊ peccat̄ cōfer
eta est p̄perēs medicina. Qui videlicet languozes p̄petēter sanari neq̄bāt nisi sola
passioe vnigeniti dei. Tornatiles aut̄ describūt man? iste. nā sicut ars tornature
p̄p̄tior est alijs artib? celerit̄ opando. sic maria velocior ceteris sanctis oibus mi
seris subueniēdo. vt dicere de ip̄is miseris videat̄ cū filio ill? Isaie. lxx. Anq̄s clar
mēt ad me? exaudia eos. Dicit̄ etiā he man? auree p̄pter sapiētā. q̄ signat̄ in au
ro. nā tā subtiliter misericordiā miseris impēdit q̄ diuine iusticie sigillū nūq̄s frāgit.
In auro etiā caritas notat̄. nā ex mera caritate oīuo indignis misereri ⁊ bñfacere
p̄probat̄. Dicunt̄ et plene iacincts. Plene nā q̄ntū in se est dat̄ oib? affluenter. euz
fit sūme diues. summe etiā liberat̄. Quere libro. iij. titulo. xxij. d̄ misericordia ⁊ lar
gitate ip̄i? Jacincti sunt lapides coloris etheri. q̄ q̄cqd boni facit celesti refule
get iurēdoe. ⁊ de fonte p̄cedit eterne sapie. Habz etiā iacinct? q̄tiā impetrādi. naz
q̄cqd p̄placet ei dare facillime orādo impetrat ab vnigenito suo. q̄ nō soluz dat̄ ei
qm̄ q̄ petit. s; etiā ip̄az incitat ad perēdū. Ad qd figurādū dixisse legit̄ salomō ma
tri luc. iij. Reg. ij. Pete m̄ mi. neqz cui fas ē vt auertā faciē tuā. Hoc idē legit̄ sub
figura ista dixisse assuer? q̄ christū d̄figt. hester q̄ figurat mariā. Hester. vij. Que
est petitio tua hester. ⁊ qd vis fieri. etiā si dimidiā regnū mei partē p̄neris. ipetrab.
Est quē illa r̄dit. Si inueni grām in ocul' tuis. da mihi pplm̄ meū p̄ q̄ obsecro.
Ecce quō postulat mariā p̄ seruiētib? suis. Jaciunt̄ etiā in sereno clar?. in obscu
ro ⁊ nubilo apparet obscur?. Nā illumiati p̄ grāz de ip̄a digne sentiūt. ⁊ ei fūiūt
ex amore. tenebrozi infidelitate ⁊ vicijs. honozē ⁊ fructū ip̄i? p̄cipēdūt. Cū sit gl̄
beralissima et abūdās ex dono filij oi carismate spiritali. manū suā sp̄ apit̄ iopi. ⁊
extēdit palmas ad paupes. Nā ip̄a ē cisterna bethleē iuxta portā. volēs oēs q̄ trā
seūt satiare. Un̄ clamare n̄ cessat. Trāsite ad me oēs. ⁊ a generatōib? meis implem̄.

De vberibus seruiuit nobis maria Capitulū xiiij. Luc.

f Aleris vberibus m̄strant̄ lac dei filio. quo pastus est ip̄e sol?. nec puer alius
inde bibit. Un̄ ip̄e gloriat̄ dicēs Luc. x. L'ibi vinū meū cū lacte meo vir
ginali. qd totū fuit meū. Et p̄pter h̄ ip̄e designat̄ p̄ moysen Exo. ij. q̄ nulli? alteri
ne m̄teris p̄terq̄z matris p̄pe māmas voluit sugere. sicut dicūt. Ex h̄ aut̄ glorio
so lacte nutrit? est ⁊ coagulat? ille sanguis. ex cui? effusioe nostrē redēptōis est p̄
ciū p̄solūtū. ⁊ in hoc sanguine p̄tinet̄ vita fidelīū animaz. Leuiti. xviij. Propterea
sanguis iste d̄n̄ic? bibit̄ in altari. Irē ad eius vbera dictauit̄ dei fili? fed? n̄c salu
tis. ⁊ ip̄oz representatio christo exhibira ip̄m exhibarat nostris iniquitatib? cōristatū.
Isa. vi. Delectabit̄ infans ab vberē. Nutrit̄ etiā nos vberē duplici m̄ misericor
die. q̄ sunt castitas carnis. ⁊ benignitas cordis. ⁊ ista vbera tāq̄z pueruli petimus
ad surgendū. q̄n̄ dicim? ei. Virgo singulari inter om̄es mitis nos culpis solutos
mites fac ⁊ castos. Nota singula vbera. Ad honozē istoz vberū sua p̄mēdatōe fili?
nos inuitat̄ Lati. iij. vbi dicit. Quā pulcre sunt māme tue soroz mea spōsa. Ji.
quanta reuerētia et honozē extollēde. ⁊ quanta dilectōe sunt amplectēde. vt corde
et ore de ip̄is christo dicat̄. Beata vbera q̄ supisti. Luc. vi. Libro. v. titulo. xvij. d̄
vberib? marie inuenies alia infinita.

De ventre seruiuit nobis maria Capitulū xv.

Enter ei? eburne? distinct? saphiris. quē creator su? sibi p̄struxerat pausato
riū speciale. Unde Qui creauit me requiuit in tabernaclo meo. quē vet? salo
mon sibi thronū pauerat. et solūz eburneū grande. quē spūsseris sibi sacrauerat
sanctuariū singulare. hospitū palatinū sacē ē sūmo regi. q̄ a regalib? sedib? veniēs
ibi p̄mā sibi ināsiōne iur̄ filios hoīm p̄legit. Ibi p̄terea deozē iduit. ⁊ stola cādi
da se coopuit. i. mūdissima hūanitate. cui? d̄cor imunitas a pctō. S̄ra etiā h? ho
spitiū hospitāl̄ inō fideles aie i palacio celesti. cū oēs ātea lecnlos sternerēt i obscu
ris inferni. Job. xvij. In tenebr̄ strauit lectulū meū. Quere lib. v. ti. xx. de ventre
marie multo plura.

Liber .II. Particula .II.

De umbilico seruiuit nobis maria Capitulum xvi.

Umbilic⁹ ei⁹ crater rosmatis. q̄ nuq̄ pocul⁹ dicit⁹ indigere. Ipa videlic⁹ q̄ dicit⁹ ymblicus ecclesie. Quia sic ymblic⁹ i medio toti⁹ corpis. sic ipa i medio eccle. q̄ corp⁹ ē filij sui. oib⁹ q̄ntū in se est pata bñfacere. lacte ygineo. qd̄ habebat in se ppetates vini. potauit filiu⁹ z inebriauit. q̄re dicit⁹ crater. vt nostror⁹ peccaminū ipm faceret obliuisci. Sicut autē crater rosmatis siliq̄re plen⁹ sit aliq̄ tactu lenissim⁹ mo fūdīt ipm lidē. sic plēa grā refūdīt grās q̄ntes tāgit pia p̄ce. Nūq̄ autē pocul⁹ indiget ymblic⁹ uite. cū sit grā plēa. z sp̄ hauriat aq̄s i gaudio de fōtib⁹ saluator⁹.

De lumbis seruiuit nobis maria Capitulum xvij.

Umbi eius q̄s accinxit p̄tute fortitudis uouens yginitatē. z fortiter i sestri gens fluxū carnaliū voluptatiū. ipaz concupiscibile reddiderūt i oculis dei. sic illi p̄dictū fuerat. concupiscet rex decorē tuū. i. yginitatē. Per hāc autē concupiscētiā cōiunctus est ei rex eternus. carnē ygineā assumēs ex ea. in q̄ z passus est. Et p̄ fide incarnatōis. z p̄tute passiōis renascentur i baptismo. regni celest⁹ filij z heredes.

De iunctura feminū seruiuit nobis maria Capitulum xvij.

i Uinctura feminū eius q̄ videlic⁹ semina p̄pter p̄ciosissimā corā deo pulcritudine castitatis p̄panē monilib⁹. Cān. vij. Nam sicut mouile p̄uectit vtrāq̄s p̄tē capiti. sic femina ei⁹ p̄ yginitatē iugiter iuicē adhesionē. Nec inq̄m semina nobis exempla refundūt sanctitatis z castimonie. Uñ et dicunt⁹ sicut mouilia. quāsi monētia liliū castitatē. Et hec monilia siue hāc iuncturā fabricauit celest⁹ artifex. id ē sp̄s sanctus. q̄n totū carnalē concupiscētiē fomitē p̄ sup̄ueniētē rore celest⁹ gr̄ie extinxit in ea. et yginea semina sic cōiunct.

De pedibus seruit nobis maria Capitulum xix.

E pedib⁹ ei⁹ dicit⁹ p̄t qd̄ de pedib⁹ filij dicit⁹ Apoca. i. Pedes ei⁹ siles auricalco. sicut i camino ardēti. Pedes b̄tē virginis dicit⁹ possunt caritati affect⁹. q̄b⁹ suos uisitat amatores. q̄ cōmēdant hie a trib⁹. a sapiētia. q̄ i auro. a p̄seuerātia que in ere. a uoluntati seruore erimic caritatis. que signat⁹ in camino ardēti. Que re lib. o. v. titulo. xvij. de pedibus.

De gressibus seruit nobis maria Capitulum xx.

Reffus ei⁹ puleri in calciamētis. lid ē in creplis sanctor⁹ p̄cedentiū. domesti⁹cos suos inuisere. et cōcomitari. z eoz necessitatib⁹ sp̄ esse p̄sto unūq̄s cessant. Unde dicit⁹ seruicū suo Isa. xliij. Seru⁹ me⁹ es tu. cū trāsier⁹ p̄ aq̄s tecū ero. Iz appellat aq̄s tribulatiōes. Let flumina streptatōnū et tribulatiōnū. Lno operiet te. I Doc est etiā qd̄ dicit⁹ Eccl. xxij. In fluctib⁹ maris ambulauit. Ica familiarib⁹ meis uidelic⁹ tanq̄s nauis vt ipos eripem a naufragio pctōnū. et ereptos deducere i portū uolūtatis eozū. Ambulat etiā in fluctib⁹ maris. mestos z solādo. et tristes letificādo. Sequitur. Et in omni terra steti. i. inuocātib⁹ me sp̄ p̄sto fui. Nā in omni loco ubiq̄ terra z mater misericordie refugiu⁹ est miserorū.

De statura seruiuit nobis maria Capitulum xxi.

Statura ipi⁹ assimilata ē palme. Cān. vij. Statura marie manifestata ē i tēpore dñice passiōis. Nā cū oēs apli vacillarēt a fide. ipa immobiliter p̄seuerauit in fide. Et hec ipi⁹ statura p̄pat⁹ palme. i. dñice crucis arbori triumphali. qz p̄ rectitudinē p̄seueratiē sue collata est ei hec grā. vt uois eius deuota inuocatio. sicut si gnū crucis dñice. malignos sp̄s terreat z expellat. Bñs berū. sup̄ illō Cant. vi. terribil⁹ vt castrozū acies ordiata. Nō sic timēt hostes uisibiles quālibet castrozū acie ordinatā. sicut aerie p̄tates marie uocabulū patrociniū et exēplū. Anit z perunt sicut cera a facie ignis ubiq̄q̄ innenerint hui⁹ nois crebra recordatiōem. deuotā inuocatiōē. sollicitā imitatiōē.

De peritiōe qua maria p̄ hmoi seruitijs ab ipa nobis impēsis petit cū filio suo mercedem suam a nobis. Capitulum xxij.

Ropter hmoi seruitia que nobis impendit de singulis mēbris suis gliosa p̄go. uidetur p̄pterea p̄tere cū filio suo mercedē suā a nobis Zacha. xi. dices. Si bonum uidef in oculis uestr⁹ afferte mercedē meam. si non. q̄scite. vt saltem

Berū.

no.

no.

Seruiēdū est marie de corde

malū p bono. v'l odiū p dilectōe mea mihi nō repēdat. Quismodi autē seruitū
deben⁹ ei ex corde et ore et sensib⁹ vniuersis. v'l qles esse debeāt q̄ digne seruire vo
lūt regine celesti assignabim⁹ infra. put ipa que est pincerna grē ppinabit.

Incipit tertia particula secūdi libri

in qua agit quō debcam⁹ seruire marie de corde.

Q, ante oia debemus fidē virgini gloriose. Capitulū primū.

Ebemus igitur beate virgini fi

dē signiferā virtū omniū. quā ipa pmit⁹ reqrit a nobis. vt sanctifi
catam in matris vtero credamus firmiter. et h̄ cito vt pie credit post
q̄s carni eius aia est infusa. iuxta illō psalmi. Adiuuabit eā de⁹ ma
ne diluculo. Per mane significat principū vite ei⁹ in vtero matris.
et p diluculū ablatio sine discussio originalū tenebrarū. Vel p mane amorio di
cray tenebrarū. et p diluculū virtū claritas. que tūc infuse sunt ei. Vocauit adiu
uantiū sola beata trinitas q̄ creauit eā eidē potuit exhibere. nā ipa speciale ē opus
dei. Credam⁹ etiā q̄ nata est tota sancta. Vñ natiuitas eius ortū sideris opatē
Aūeri. cxxij. Quies stella ex iacob rē. Credam⁹ insup q̄ immaculatā et sine peccato
virā ducit in mūdo. p̄suata a sapia dei. q̄ nō intrat in aiaz maliuolā. nec habitat ē
corpe subdito vicij et peccatis. Ipam enī velut pupillā oculi semp ab omni noci
no deus trinitas custodiuit. Vñ dicit de ea. Floce ac die seruo eā. indignatio nō
est mihi. Isa. cxxij. Credam⁹ etiā q̄ v̄ginitatē et vitē p̄miceria. q̄ sine corruptiōe
facta est fecūda. sine gūamie gūida. sine dolore puerpa. q̄ sola ego et mater. q̄ vir
go et mater dei. q̄ nulla alia. q̄ illi soli h̄ p̄uilegiū debebat. Itē q̄ peccare nō po
tuit et q̄ deū p̄cepit. Quere libro. iij. d̄ p̄uilegijs ei⁹. p̄rogatina septima. Et sic cre
denda sunt cetera oia q̄ de ipa credit et p̄dicat ecclia catholica. q̄b tot⁹ resperus
est liber iste. Sentiedū est etiā de tāta dñā in bonitate cordis. sic de dño d̄r Sap.
i. q̄ est illa oia q̄ de ipa nō intelligunt venerari et pie credere. Hā insirita sunt cir
ca btām virgine q̄ excedūt intellectū hūanū. Vñ et tot ore sunt hereses circa puer
perij ei⁹. in eoz s̄ cordib⁹ q̄ hūana sine naturali rōe et sensu p̄po. sup̄ciliose vo
luerūt discutere. et inuestigare qd sup̄ hoīem est. p̄dicete Isa. liij. et dicete. Genera
tōem ei⁹ q̄s enarrabit ei⁹. i. marie. quō s̄z ipa enī genuit q̄ se fecit. iuxta illō. Nō
natus est i ea. p̄ incarnationē. Et ipē fundauit eā. p̄ creatōem.

Confidentia debemus marie. Capitulū ij.

Ebemus etiā sapiēter p̄fidere de bonitate ei⁹ si dilexerim⁹ ipam et seruerim⁹
ei. iuxta illō ps. Ponite corda v̄ra in virtute ei⁹ rē. Inō in virtute p̄pa. q̄ male
dicitur hō q̄ p̄fidit in hoīe. se s̄z v'l alio. Diere. cxxij. Hā ipa est q̄ p̄abo suis merit⁹
et exēplis. Dat lassō virtutē. Isa. xl. Let his q̄ nō sunt. In p̄pam reputatōnez. i. de
hūilitatē. Fortitudinē et robur m̄ltriplicat. Et ipa suggerēs hāc p̄fidentia de sc̄p̄sa
dicit In me ois spes vite et virtutis. Sicut etiā dicit Aug. de dño sup̄ illō ps. Vñ
hī adherere deo bonū ē rē. Memine p̄mittit de⁹ cadere q̄ ei adhereat vero amore.
Itē illō. Projicete i deū. et h̄ sapiēter. q̄ nō est adeo crudel. vt se subtrahat et te ca
dere p̄mittat. sic dicit et credit p̄r de btā maria testimonio eoz q̄ sepe expti sunt.

Spem debemus marie. Capitulū iij.

Ebemus etiā sperare in ea. qm̄ mater est sancte spei. Quere hāc autoritatē lib.
vi. titulo. i. q̄ maria dicit mater. Itē sic de filio d̄r puer. xxix. Qui sperat i
dño subleuabit. Sic dicit p̄r de matre. Qui sperat in dñā subleuabit. i. sursum leua
bitur. in p̄senti supra carnē mundū et diabolū p̄ gratiā. et sursum leuabit p̄ glori
am in futuro.

Caritatem et dilectionē debemus marie. Capitulū iij.

Ebemus etiā beate marie caritatē et dilectionē. vt vir catholic⁹ dicere valeat
de maria illud qd dicit de sapientia Sap. vij. Sup̄ salutē et spēs dilexi eam.

So. xxxij.

Liber .II. Particula .III.

et pposui p luce habere illā. qm̄ inextinguibile est lumē illi⁹. venerūt mibi oīa bo-
na pariter cū illa. ⁊ innumerabil' honestas p man⁹ illi⁹. Sic exponel Sup salu-
tē scorpis. Et spēm iuuislibet rei tpalis. Quā sicut dicit puer. viij. Preciosior est
cūctis opib⁹. ⁊ omnia q̄ desiderāt nō valcut ei cōparari. Itē Sap. viij. Nō cōpa-
raui illi lapidē p̄ciosum. qm̄ oē aurū in cōparōe illi⁹ arena ē exigua. Itē puerb. iij.
Melior ē acq̄sitiō ei⁹ negociatōe argētī ⁊ auri ⁊c. Dilexi eā. Inā oīs istoz tpaliuz
acq̄sitiō deficit homīni i necessitate extrēa. Sz brā virgo nec i vita nec in mor-
te deest amatorib⁹ suis. imo put frēq̄nter legit i miracul' suis. ipoz aīas de coz-
pibus exētes benigne suscipit ⁊ p̄git ab incursu malignoz spiritūū. Un̄ de sa-
piētia. et cōgrue p̄t intelligi de maria. dicit Sap. x. Eos q̄ se amat a dolorib⁹ ser-
uabit. Itē de h̄ terro sumit illō respōsoriū qd̄ canit de beata v̄gine. Sup salutē
⁊ omnē pulcritudinē dilecta es a dño ⁊c. Vel electa es a dño. Sup salutē Ienim
Lelecta est a dño. Nam dei fili⁹ potuisset carnem assumpsisse q̄ nec ifirmirati nec
morti foret obnoxia. Sed sup illā salutē. h̄ac elegit ifirmiratē. vt de brā v̄gine
electa ⁊ dilecta sumeret carnē infirmā. Quā etiā sup oēs pulcritudinē elegit. Quia
licet multe filie cōgregauerint diuitias. ipa supgressa est vniuersas. Quā sic pulcra
fecit sp̄sūctū. vt sup filias oēs sp̄ciosa esset plenitudine gr̄az. Sequit. Et p-
posui p luce habere illā. Quere libro. viij. xi. q̄ ipa dicit lux. Sequit. Quā inext-
inguibile est lumē illi⁹. Iquo scz lumē ipa suos illuminat amatores ⁊ imitatores. di-
cens cū filio Job. viij. Qui sequit me nō ambulat i tenebris. sz habebit lumē vi-
te. Iqd̄ est inextinguibile. Sequit. Venerūt mibi oīa bona pariter cū illa. Itē p-
cipue intelligēdū est de bonis gr̄uitis. q̄ v̄a bona sunt. Venerūt scz a deo bono-
rū omnīū largitore. q̄ quicqd̄ boni dat creatur' suis. p manus v̄ris v̄ginis vult
trāsire. Un̄ sequit. Et innumerabil' honestas p man⁹ illi⁹. Nam ipa aperiete ma-
nū suā implent oīa bñ dietōe. i. bona datōe. Propter hoc studēdū esset cognitiōni
marie. Nam qui eā cognosceret eā diligeret. ⁊ amator ei⁹ ipa mediāte omne bonuz
necessariū i p̄senti p̄cipet a filio. ⁊ vitā eternā i futuro. cui⁹ arra sūt gr̄e ⁊ frutes.
Itē diligēda est maria. qz diligit diligētes se. Un̄ dicit cū filio pab. viij. Ego diliger-
tes me diligo. vt amator ei⁹ de ea dicere valeat illō Sap. viij. Hāc amavi et ex q̄
sui a iunētute mea. ⁊ q̄sui sp̄sām eā mibi assumere. ⁊ amator fact⁹ sum forme il-
lina. Hāc amavi corde. ⁊ ex q̄sui. i. ex toto me q̄sui studēdo i septur' q̄ de ea lo-
quant' inuestigādo diligēter magnalia ei⁹. de ea meditādo. ipam iugiter exorādo.
ad ei⁹ honorē opādo. vt honeste ei deservā. a meretricia voluptatibus mēipm
sollicitate obseruādo. Et q̄sui sp̄sām mibi eā assumere. i. illā amore casto fructu-
oso ⁊ indinādo mibi copulari. ⁊ talis dilectio sp̄itual' est. nō carnalis. Et ama-
tor factus sum forme illi⁹. Illius formosissime. cui dicit sp̄sūctus Cant. iij. To-
ta pulcra es amica mea. et macula nō est in te.

Quid sit
exquire

Itē de dilectōe ei⁹ cōgrue p̄t exponi illud qd̄ de sapiētia dicit Sap. viij. L' p̄posui
illā. Iid ē marie dilectōe. Legnis ⁊ sedib⁹. i. potētis ⁊ dignitatib⁹. Est p̄pter eam
p̄tēp̄si quicqd̄ in mūdo est gl̄ie honoris ⁊ diuiniāz. sicut mlti ad līam fecisse legū-
tur p ei⁹ amore nihil oīa reputātes vt ipam lucrifacerēt. ad Phil. iij. Dia detrimē-
tū feci ⁊c. Nec solū oīa delectabilia cōtemnere sufficit aut relinq̄re p amore ei⁹.
sed et p̄melias. molestias. iniurias ⁊ h̄mōi. p ipa paciēter sustinere. Quia sic di-
cit puer. viij. Qui negligit damnū p̄pter amicū. i. christū. et p̄pter talem amicā q̄
lis est maria iustus est. Sequit. Nec cōparaui illi lapidē p̄ciosum. i. quēlibz sa-
ctū. Iqm̄ omne auz in cōparōe ei⁹ arena est exigua. i. oīs sanctus respectu marie
arena est respectu auri. Et tanq̄ lutū estimabit argētū in cōspecu ei⁹. i. mūdi sa-
piētes et eloq̄ntes. respectu sapiētie ⁊ eloq̄ntie ei⁹. Ipa est enī illa p̄ciosa margari-
ta Matth. xij. p q̄ omnia q̄ habet v̄denda sunt vt emat. i. oīa emolimēta vite p̄-
sentis cōtemnēda vt ei seruiat.

Itē Alia causa. Si q̄s obligat⁹ essz mltis debitis. ⁊ haberet vnā peciā terre q̄ sine
cultura sine seminatōe in vno anno tātā fructus afferret copiā. q̄ posset de fructu il-
lo soluere totū debitiū. ⁊ sp̄ viuere de residuo. multū diligeret peciā illā terre. Tale

B

E

E

E

Berniedū est marie de corde

fructū ptulit nobis maria. q̄ ē terra n̄ra. i. nobis data. quo scz fructu redēpti. sum⁹
ab obligatōe gehēne. ⁊ de q̄ vivere abūdāter possum⁹ ieternū. Prop̄ h̄ d̄ Deute.
vii. B̄ndicas d̄no deo tuo p̄ terra optima quā dedit tibi. **B**ultū ḡ debem⁹ dili-
gere maria q̄ tal' terra est ⁊ fructū ei⁹. nec eā cambire p̄ alia voluptate.

Ite dilectio christi ⁊ ipsius marie vnica est. nō tñ puata. sola. nō solitaria. p̄cipata. **F**
nec diuisa. cōmūis. ⁊ singulari. cūctoz singula. et singuloz tora. Nec p̄cipatōne
decretes. nec vsu deficiēs. nec tpe veterascēs. antiq̄ et noua. affectu desiderabil'. ex
piētia dulc'. fructu etna. iocūditate plēa. r̄ficiēs ⁊ fatiās. nec vnq̄ fastidiū generās.

Ite in principio cāticoz distinguūt tres cause q̄re adolescētule ⁊ diligāt ⁊ diligere de **B**
beant brām ḡginē. vbi sic legit. **Q**uia meliora sunt vbera tua vino fragrātia vn-
guēt' optimis. Oleū effusum nomē tuū. ideo adolescētule dilexerūt te nimis. **I**n
hac ḡboz serie sub hac distinctōe quia. tres colligunt clausule q̄b' tres cause red-
dunt. p̄pter q̄s ab adolescētulis brā virgo plurimū diligat. ⁊ he due dicōes quia
⁊ ideo. sese respiciūt. Possunt autē esse ḡba filij ad matrē. possunt esse ḡba angelo-
rū ad ḡginē. q̄ vidētes adolescētulas assistētes ḡgini dicūt ad eā. **I**deo listelado-
lescētule dilexerūt te nimis. i. plurimū. **L**q̄ meliora sunt vbera tua vino. qz vbera
tua fragrātia sunt vnguēt' optimis. qz oleū effusū ē nomē tuū. **A**dolescētule ve-
ro dicunt fideles aie. Honelle p̄ grām. nō vt an⁹ debiles. **N**ō curue statuetes oculos suos
declinare in terrā. Fortes. nō vt an⁹ debiles. **N**ō curue statuetes oculos suos
tōis obsequo brē virgini ip̄ assistūt diligētes eā. et diligētes i ea has dilectōis cau-
sas potissimas. videlicet. **L**q̄ meliora sunt vbera ei⁹ vino. **M**elioris enī potētiōis
⁊ vtilioris efficacie sunt vbera brē ḡginis q̄s vini. **H**ā vinū inebriare p̄t hoīez vt
p̄teritariū sit inemor offensaz. ⁊ sit facil' ad p̄donādū. et larg⁹ ad donādū. **U**bera
vero brē virginis deū q̄si iebriare potuerūt. **H**ā postq̄s de m̄ris vberib' lac bibit.
ac si cū lacris dulcedie dulcedinē porasset inifcordie. peccit ab ocul' suis pctā n̄ra
post tergū. ⁊ fact⁹ est larg⁹ ad dandā veniā peccatorū. larg⁹ ad dādā grām ⁊ op̄ez
iusticiā. **I**deo q̄qz brām virgine diligūt inuēcūle. **L**q̄ eius vbera fragrātia sūt vn-
guēt' optimis. **H**ā in vberib' ei⁹ fragrat odor vngēt' vbera. q̄ delibut' vnguēt'is
optimis cū plenitudie carismatū et medicinaliū grāz. venit ad sponsam leprosz.
ecclesiam scz v' aiāz peccatricē vt eā ab omī lepra sanaret. quā sacro sibi cōiugio cō-
pularēt. **I**deo quoqz ab adolescētul' brā virgo merito diligūt' **L**q̄ oleū effusum est
nomē ei⁹. **H**ā sicut oleū omnē liq̄zē supnatat. sic nomē ei⁹ ⁊ inuocatio noīs eius.
omniū sanctorū noīa ⁊ inuocāōes noīm supercellit ⁊ supat. in efficacia subuētōis
⁊ obtentu diuine gratie. ⁊ demonū fuga.

Ite de dilectōe marie paulo post subdit cant. i. **D**emores vber' tuoz sup vinū re- **D**
cti diligūt te. **Q**uia enī supi⁹ dixerāt angeli ad brāz ḡginē. **I**deo adolescētule di-
lexerūt te nimis. qz meliora sunt vbera tua vino. ne in sc̄tis aniab' q̄s adolescētū-
las vocabāt nomē feminini gener' aliq̄d infirmitat' innneret. eandē sentētiā repli-
cāt. et eadē aiās q̄s vocauerāt adolescētulas. rectos vocāt. q̄si viriles. nō effemina-
tos. **R**ectos. nō senecute viciosa curuatos. **E**t dicūt. **R**ecti diligūt te. memores
vber' tuoz sup vinū. **H**ā si dicāt. **I**deo diligūt te. qz i memoria sua fixū gerūt. qz
meliora sunt vbera tua sup vinū. sicut in p̄missis est expositū.

Ite diligēda est maria. ⁊ sp̄aliē honorāda. qz ip̄a mediāte forma diuina sp̄ote v̄it ad **I**
hominē sp̄ote deformatū. grā ḡtis ad ḡfē ingratū. medicina nō rogata. vltro v̄it
ad egrotū. virt⁹ ad infirmū. sapiētia ad fatuū. sanctificatio ad imūdiū. v̄itas ad m̄c-
daccē. pietas ad inifcordē. pax ad rebellē. misericordia ad impū. caritas ad inimi-
cū. iusticia ad iniūstū. nō vt eū fm iusticiā suā iudicaret ⁊ dānaret. s̄ vt eū nō sua i-
iusticia iustificaret. et fm se formaret. ⁊ formatū fm se. tādē ḡlificaret in se. **A**d id
cū forma dei venit in carnē. vt sibi p̄ in spiritu. post etiā i carne illos p̄formaret
q̄s p̄sciuit ⁊ p̄destinavit de⁹ pater p̄formes fieri imāḡis filij sui. ad **R**o. viij. **D**ec ḡ
forma tā fo:mosa et pietate sola se vniuit materie tā in:formi. nec mō in:formi s̄ et
de:formate. nec de:formate quidē ex vlla necessitate. sed ex sola pp̄ie volūtat'is vo-

Libert. II. Particula. III.

luntaria pueritate.

Ite diligēda est maria. qz p ipam facti sum⁹ de nihilo aliqd. noui de vetustis. ⁊ d dā R natis ⁊ mortuis beati ⁊ eterni. Et ppter h opat ipa aurore. q̄ p̄surgēs oib⁹ reb⁹ redit colores p̄prios. qz omnia de nocte q̄si vnius coloris sunt. sic ⁊ i ortu marie meliorari inceperunt omnia.

Ite diligēda est. qz p partū ipi⁹. Liberavit Ide⁹ pater paupem a potēte. I. hoīem a diabolū p̄tate. Uñ de christo dicit ps. Liberavit. Irl bit dñs paupere a potēte. I. a diabolo. Qui cū in sui natura potēs sit. vñ Job vltimo. nō est p̄tās sup terrā q̄ ei valeat opari. p̄tōz facit cū potētiōz. qz facit vt potētia ei⁹ habeat effectū. Nisi ei hō incurret se nō potest diabol⁹ ascēdere. Job. viij. Si fili⁹ vos liberauerit vere liberi erit⁹. I. Paupem dico et talē paupem cui nō erat adiutor saluus. qz nec hō nec angel⁹ nec lex nec libez arbitriū potat cū liberare. nisi leo d tribu iuda. Apoc. v. Ecce. in fine. Respicēs erā ad adiutoriū hoīm. ⁊ nō erat. Et nota q̄ paup ē peccator. qz spoliat⁹ ḡuitis et vulnerat⁹ in naturalib⁹. Potēs est autē peccatū. qz rec. Uñ ad Ro. vi. Nō regnet p̄tm̄ in v̄ro mortali corpe. Ab h potēte hic paup liberat⁹ a dño. qm̄ ei infundit volūtas penitēdi. Iō clamare ei debēs iugiter. Libera me de sanguib⁹ de⁹ deus salut⁹ mee ⁊c. Vere tal paup. qz carēs suffragi⁹ ecclie.

Obedientiā debem⁹ marie Capitulū v.

Tem marie debem⁹ obediētiā. Uñ ipa pm̄rtit eccl. xxiij. Qui audit me nō p̄fundet. I. glosa laudat. I. i. obedit. Qui audit me. I. i. q̄ s̄udet p̄pe informari p̄ auditū verborū in eoz. ⁊ eoz inuestigatōem. Uñ p̄fundet. I. p̄ auditū verbi asperi. **D**arth. xxx. Ite maledicti in ignē eternū. ⁊c. Uñ Qui audit me. hic oñdit fructus imitaciū ⁊ ba marie. Nō p̄fundet. I. Confusio stultoz est. Verba sapie nō habēt p̄susionē. Sapies cui nō penitēbit. Verba autē sapiētie sunt ⁊ ba marie. q̄ os suū aperuit sapiētie. Prouer. i. sine. Quere libro. iij. titulo. xxxi. de ⁊bis ei⁹. Uñ Qui audit me. in paup vociferate vt p̄dicatoz docēt. nō p̄fundet. I. nō patiet repulsa⁹ (q̄d est magna p̄fusio sapiēti) qm̄ aliqd petierit i noīe filij mei. scz q̄d p̄tineat ad salutē. Uñ nō p̄fundet. I. mala p̄fusio. q̄ soli imp̄ij p̄fundet in iudicio filij mei. quia astabo p̄ eo. Obediētib⁹ enī mari dicitur est fili⁹. Uñ venite b̄ndicti p̄ris mei. possidete paratū vob⁹ regnū ⁊c. **D**arth. xxx. Uñ qui audit me. I. i. duote auscultat sermōnū meū. Uñ q̄ audit me. I. i. ad h̄scit p̄silio meo. de q̄ dicit Eccl. xxi. Consiliū ei⁹ q̄si fons vite p̄manet. i. q̄si fons viu⁹ semp̄ scaturiēs. Et nota q̄ p̄ncipaliter in duob⁹ locis inuenim⁹ q̄ maria obediētiā cōsilijs suis petit exhiberi. scz eccl. xxiij. vbi dicit. Trāsite ad me oēs ⁊c. Et Job. ij. vbi dicit m̄str⁹. Dia q̄cūqz dixerit vob⁹ facite. Et subiūgit paulo post q̄ vtilitate dicēs. Qui audit me non p̄fundet. Et nota q̄ in hac auctoritate Qui audit me ⁊c. Ipm̄rtit ipa trib⁹ generib⁹ hoīm retributōem. Deuote audiētib⁹ ⁊ ba sua. Uñ Qui audit me nō p̄fundet. Et imitaciō eius glōsa exēpla. Uñ. Et qui opant in me. I. p̄pter me. Uñ in me. I. ad exēplū mei. nō peccabūt. Uñ q̄ opant in me. Itaqz sup fundamētū opera mea accipiēs in exēplū. Ite p̄dicatib⁹ ei⁹ excelsa p̄mia. Uñ. Et q̄ elucidat me v̄tā eternā habebūt. I. Primis p̄mittit p̄miū liberās a pecc. Uñ. nō p̄fundet. I. Secūdis p̄miū iustificās a culpa. Uñ. nō peccabūt. I. Tercijs p̄miū eternitat⁹ i glō. Uñ. v̄tā eternā habebūt. Prop̄ h̄ etiā dicit p̄uer. xij. B̄n̄s hō q̄ audit me ⁊c.

De consilijs marie

Ora q̄ multa sunt p̄silia marie q̄b⁹ p̄silit nobis aiaz salutē. Uñ dicit parab. viij. B̄cū est p̄siliū et equitas ⁊c. Ipa est enī rebecca q̄ dicit filio suo iacob **Gen. xxxij.** Fili mi ad h̄scite p̄silijs meis ⁊c. Et nota q̄ rebecca iacob q̄ interpretat lucratōz vt supplātatoz appellauit filiū suū. nō esau. qz soli lucratoz ⁊ supplātatoz viciōnū filij marie sunt digni hereditate ipi⁹. et soli tales possunt vocare matrem matrem suam.

Multipler marie consiliū.

Primū vt faciam⁹ penitētiā. q̄ notat in p̄paratōe h̄doz. q̄s sibi iussit afferri a filio suo. Qui sic adq̄suiit b̄ndictōez ysaac p̄ris sui. obediēdo scz p̄silijs matris sue. **S**ecundū vt fugiamus diabolū volentē occidere nos. qui signat p̄ esau. sicut esau.

Seruiēdū est marie de corde

ille volebat occidere iacob.

Tercū vt cito reuertamur ad dñm si recesserimus ab eo p peccatū. Un̄ neemie .ij. Rex et regina dixerūt neemie. Quādo reuerteris. et vsq; ad qd̄ tēpus erit iter tuū. Tanq; si dicerēt ei. Festina reuerti.

Quartū vt obediam⁹ sacerdoti ⁊ diuino nūcio. sicut ip̄a gabrieli dicēs. Ecce ancilla domini fiat mihi fm̄ verbū tuum.

Quintū vt fugiam⁹ strepitū mūdi et diligam⁹ vitā solitariā. sicut ip̄a i cella. orabat qñ angelus ingressus est ad eā. sicut dicit bñs bern̄.

Sextū vt qñ laudamur terreamur magis q̄ exultem⁹. ⁊ cogitem⁹ vtrū digne vel indignē. sicut ip̄a cogitabat qualis esset illa salutatio.

Septimū vt p̄stanter p̄stam⁹ q̄libet in statu sue p̄fessiōis. sicut ip̄a post votū f̄ginitatis p̄stater respōdit. Quō fieri istud qm̄ virū nō cognosco.

Octauū vt quilibet suā voluntatē diuine voluntati p̄formet. sicut ip̄a fecit respōdes. Ecce ancilla dñi. eniū est velle qd̄ vult dominus ei⁹.

Nonū vt q̄lib; sp̄ret; terrenis appetat celestia. Unde p̄cepto dñi ascendit in mōta/na cū festinatōne.

Decimū vt nobiles et maiores etiā minorib; se seruiat et ministrat. sicut ip̄a ministravit elizabet̄.

Undecimū vt mulieres pulcre et nobiles nō cōtemnāt viros suos. sicut vass̄i assue rūt. sicut ip̄a fabro nō cōtempserit despōsari. Quis esset de p̄genie regali.

Debem⁹ ergo obedire p̄silijs suis. ⁊ accedere ad vocatē nos. Ad heb. xij. **U**idete ne recusetis loq̄ntē. Et h̄ duplici de causa. Propter reuerentiā ei⁹ qz regina ē. Et p̄pter piculū nostrū q̄ inter demōnes er malos hoies habitam⁹ ⁊ viuim⁹ i peccat̄. Qui enī iust⁹ est ad illā d; p̄fugere. vt dicere possit illō. **Eccl. ij.** Sub vmbra illi⁹ quā d̄siderauerā sedī rē. Ut impleat illō **Mich. iij.** Sedebit vir sub ter vineā suā. i. secur⁹ erit p̄ auxiliū f̄ginis. Si pctō; deb; ad eā p̄fugere. qz ip̄a est ciuitas refugij. Quere retro piclā p̄ma. cā. xxx. Nolentib; enī ei obedire dicitur est aliqñ illud parabol. Desperistis omne p̄siliū meū rē ego q̄q; in interitu vestro ridebo. **Om̄e p̄siliū meū. i. consiliū meū quod est om̄e bonū.**

Reuerentiā debem⁹ marie Capitulū vi.

i Tem debem⁹ ei reuerentiā. ne videlicet corā oculis ei⁹ aliqd̄ indecēs. cogitare desiderare. p̄sumere. aut facere audeam⁹. ne illos misericordes oculos qui nō possunt respicere ad iniquitatē auertat a nobis. Ideo ab aene. i. d; filio ⁊ m̄ri. **Dñi** di sunt oculi tui ne videas malū. et respicere ad iniquitatē nō poteris. **Eccl. xlij.** Nō p̄terit illā ois cogitat⁹. ⁊ nō abscedit se ab ea vll⁹ sermo. Ad heb. iij. Oia nuda ⁊ aperta sunt ocul⁹ ei⁹ rē. **Itē.** Ideo de ip̄a q̄ se est foris mulier d; puer. in fi. **Considera** nit semitas. i. secretas cogitatōes p̄sciētiar. **Dom⁹** sue. i. familie sue. **Quēdum** igit ne corā ea etiā cogitem⁹. necdū faciam⁹ turpia. noxia. v̄l iniq;. Peruerse enim cogitatōes sepant ab ea ⁊ a filio ei⁹. **Sap. i.** Et nota qd̄ dicit puer se. i. penit⁹ auer se a deo. q̄les sunt cogitatōes infidelij. hestratiū. simulatiū. p̄teriosoꝝ. supboꝝ. inuidioꝝ. auaroꝝ. q̄ impediūt aduētū gr̄e. et fugant a corde gr̄iā s̄a receptā. **Idē** etiā dicit ip̄a puer b. viij. **Erudis** intersū cogitatōib;. **Eruditis. i.** discreti. disponens ⁊ dirigens eas. Sed aufert se a cogitatōib; q̄ sunt sine intellectu. **Sap. i.** q̄ int⁹ nō legūt mala q̄ int⁹ latēt. s; tm̄ superficialiter ea q̄ cogitat considerāt.

Timore debem⁹ marie Capitulū vij.

i Tem debem⁹ ei timorē. Nō enī de mitissima ei⁹ hūilitate ita p̄sumendū est. qñ ⁊ sūme dignitati ei⁹ timor ⁊ reuerentiā debeant. Et si enī ip̄a est q̄ de se dixerit. ecce ancilla dñi rē. nōne eadē ē q̄ regē glie et dñm maiestatis sic legit allocuta **Luc. ij.** Fili qd̄ fecisti nobis sic. **Ip̄a** etenī ē speciale sanctuarij dñi. de quo ip̄e dicit **Luci. xxxi.** Custodite sabbata mea. ⁊ panete ad sanemariū meū rē. **Eodem** xix. Unusq; sc; m̄tes suā et p̄rem suū timeat. Sic enī de filio d; **Ecce** oculi dñi sup̄ inuentres eū. Sic dicit p̄r et de matre. **Ecce** Quasi diceret. In apto est q̄ locli dñe. i. respect⁹ misericordie. Et dicit pluraliter **Locli.** p̄pter multiplicē effectū misē

Berrū.
Dulci
plex: oī
lūā ma
rie

E

A

498
Liber .II. Particula .III.

recordie ei? **S**up metuentes eā .i. sup humiles q̄ timent et cauēt offendere eā. Sed qz timor solus sine spe nō est bonus. ideo sequit̄. **E**t in eis q̄ sperāt sup misericordia ei? **S**ed ad quid timendū et sperādū sit d̄ ea. subdit. **U**t eruat a morte culpe p̄sentis et pene eternitatis eorū. non solū corpa a pena p̄sentī. Et ut alat eos in fame. Verbi dei. Amos. viij. **U**ell in fame. .i. in tēpore sanis eterne. sicut p̄mittit et cōminat ysa. lxx. **E**cce serui mei p̄medit̄. et vos esurietis et̄. Item eccl. xxxij. **O**culi dñi ad timētes eū. p̄tecor potētie et̄. **D**icam? et nos. **O**culi dñe ad timētes eā. p̄tecorit potētie. firmamentū virtutis. tegimē ardoris. et ymbra culū meridiani. deprecatio offēsiōis. et adiutorii casus. exaltās animā. et illuminās oculos. dans sanitatē. et vitā. et b̄ndictionē. **D**ia b̄nficia ista et alia m̄lro plā impedit ipa timētib; eā. **S**ie expone. **E**t nota vnde c̄i bōa q̄ exēplo filij fac̄ ipa timētib; se.

Grego.

Protegit enī eos potēter ab omni aduersitate. vt sup particula. .i. causa. xxxij. **U**el p̄tegit potētiā quā dedit eis ad bene agendū. et ad declinādū a malo. Quia sicut dicit gregorius. **L**ito bonū pditur qd̄ a largiēte nō custodit̄. **U**el p̄tegit eos cōtra potentia malignorū spiritū.

Firmamentū virtutis. **I**quia dat firmamentū virtutib; quas suis oratōib; impetrat eis a filio. et cōfirmat eis ipas virtutes.

Tegimē ardoris. **I**quia misericorditer in nobis refrigerat cōcupiscētiās quas diabolica suggestio inflāmar.

Umbra culū meridiani. .i. refugii cōtra estū p̄secutiōis vrentis et fernētis. sicut sol in meridie feruet et vrit. **U**el contra iucentina libidinis. **S**pcat.

Deprecatio offēsiōis. **I**qz deprecabil' ē sup offēsiōe pctōz. **U**l qz p̄ offēsiōe boīm filij d̄

Et adiutorii casus. **I**qz timētib; se p̄cauet a casu. .i. ne cadat i pctm̄ y l' infernum. **E**t enī erigit eos si forte ceciderint. **U**nde orat eā ecclia. **S**uccurre cadenti surgere qui curat populo.

Exaltās animā. **I**timētis se a terrenis que facit cōtemnere. ad celestia que facit appetere. quia de stercore eleuat pauperē spiritū. .i. humilē. vt sedeat cū principib;. .i. angelis et sanctis. et solū glorie teneat.

Et illuminās oculos. **I**mēt. intellectū. .i. et affectū. ad p̄gscēdū et diligēdū deū. se. et p̄xim

Dans sanitatem. **I**conscientie.

Et vitam. **I**gratiē.

Et benedictionē. **I**glorie. **E**t nota qz hec omnia fuerat filius matri quādo cōcepit ipm. **Q**uere ibi. **S**piritus sanctus supueniet in te.

Dumiliatōnē debemus marie. **C**apitulū viij.

Tem debemus ei humiliationem. vt humiliemur sub potenti mami eius. vt nos exalter in tēpore visitatiōis. qd̄ iunim? cū fieris genu et expansis manib; adoram? corā memoria eius. **F**lexio genuū signū humilitatis. expansio manū opa largitatis. **A**d hanc enī quorū salutari? eam vel trāsū? ante ei? tēpla vel imagines siue altaria. debemus genu flectere. caput nudare. et hūiliari corā ea sicut serui corā domina. sicut adolescentule corā regina. **I**deo dicit ekebertus abbas. **C**reatoris matrē ois creatura magnificet. et eius regie maiestati se inclinēt celi et terra et omnes q̄ habitāt in eis. **R**ecm̄. viij. dicit de iudeis. **I**ncarnati sunt. et adorauerūt dñm p̄ni in terrā. **S**ic enī factū ē ibi dño. sic deb; fieri dñe. .i. marie.

Meditationē debemus marie. **C**apitulū ix.

Tem de maria debem? assidue cogitare et meditari. qz cor ei? assidue meditat et cogitat de nostra pace et salute. **U**n dicit cū filio **M**iere. xxix. **E**go cogito cogitatōes pacis et̄. **I**pa est enī p̄nceps illa de qua dicit **I**sa. xxxij. **P**riniceps ea q̄ sunt digna p̄ncipe cogitabit. **S**ed cogitatōes pacis et nō afflictōnis. **D**e cogitatōe enī ei? qna cogitat nobis bonū dicit **E**cc̄. xxxij. **E**t mari abūdat cogitatio eius. et p̄siliū eius in abisso magna. **E**t mari enī .i. sup mare **L**abūdat cogitatio eius. **I**qua cogitat nobis bona. qz nō potest a sensu hūano p̄phēdi. sicut nec mare potest exhauriri. **E**t p̄siliū eius. **I**quo saluti hūane p̄uidit. **I**n abisso magna. **I**qz inuestigari nō potest. **Q**uis enī inuestiget efficacā verbi ipsius quo p̄uidit infirmis

Ekebr?
abbas.

Seruiēdū est marie de corde

salubriter. qm̄ omnium medicinā p̄bo p̄cepit mirabiliter. Aliter. **L**A mari abūdat cogitatio ei⁹ .i. que est de ea v̄l quā habent⁹ meritis ei⁹ Labūdat. **I**n nobis mare p̄nitentie. **L**et consiliū ei⁹ i abisso magna. .i. pfundū est. z de pfundo caritatis p̄ueniens cōsiliū eius. **U**ell cōsiliū ei⁹ in abisso magna .i. in magnitudine et mltitudine peccatorū nō restat nisi refugere ad ipam. **D**uplex autē cōsiliū dat ipa peccatorib⁹. **U**nū eccl̄. xxiij. **T**rāstire ad me oēs rē. **A**liud **J**oh. ij. **V**ia quecūq; dixerit vobis filius meus facite. **I**deo dicit⁹ p̄dixit⁹ **D**iere. xviij. **I**n nouissimo intelliget⁹ cōsiliū ei⁹. quod mō despiciētis. **P**arab. i. **D**espexistis om̄e cōsiliū meū .i. cōsiliū maris qd̄ est om̄ne bonū. .i. plenū om̄i bono. **D**icit⁹ ḡ **L**A mari .i. pl⁹ q̄ mare labūdat cogitatio eius. **Q**uia sicut impossibile est hūano sensui cogitare v̄l diuinerare guttas maris v̄l bibere totū mare. sic impossibile ē z lōge amplius hūano cape intellectū. caritatē. pietatē. hūilitatē. z cetera q̄ p̄tinent ad mariā. **U**el. **L**A mari abūdat cogitatio ei⁹ .i. de ei⁹ bonitate. .i. pl⁹ q̄ mare. **F**acili⁹ enī posset mare exhauriri. q̄ marie bonitas p̄fecte cogitari. **C**ogitatio enī ei⁹ .i. que ē de ea. maior. melior. et excellior est om̄i cogitatōe. **Q**uis enī sufficiat cogitare pfunditatē hūilitatis eius. q̄ cū dei mater annūciat rūdet. **E**cce ancilla dñi. **Q**uis p̄phedere valeat excellentiā caritatis ei⁹. cū a filio increpat dicēte. **Q**uid mihi z tibi ē m̄lier? **E**t tamē defecitū vini miserās z verecūdie m̄stroꝝ p̄pati eius cōsulit eis. **O**dēnq; dixerit vobis facite. **Q**uis estimare possit imensitatē pietatis ei⁹ cū filiū crucifigi videt. nec redamat. sciens passionē filij humani generi salutē opari. **D**ebem⁹ igit⁹ z nos q̄ntuz p̄mittit humana fragilitas. frequēter z assidue de illa cogitare. z in cogitatu nro p̄tractare de his q̄ ad ei⁹ p̄tinent gl̄iam et honozē. **S**ap. vi. **C**ogitare de illa sensus est p̄summat⁹. et q̄ vigilauerit p̄pter illam cito erit securus. **E**ccl̄. xxxi. **C**ogitar⁹ illi⁹ auferet somnū. **I**peccati scz. **I**te eccl̄. xliij. **I**n sermōe ei⁹ .i. ipa p̄ nob̄ ora te siluit⁹ venit⁹ .i. cessauit diabolica tēptatio. **L**a cogitatōe sua. **I**q̄ scz fideliter z de uolēte cogitam⁹ de ea. **L**placauit abissum .i. cor p̄dixit⁹ pfundū et tēptatōib⁹ obtenebratū. **P**arab. iij. **I**n oib⁹ vijs tuis cogita illū. .i. deū. z ip̄e diriger gressus tuos. **L**reger opa. **D**oc idē potest dici de m̄re. **Z**oh. iij. **O**ib⁹ dieb⁹ vite tue deū in mente habe. **S**upple. z m̄rre ei⁹. **L**et caue ne aliq̄ndo peccato cōsentias. **Q**uasi dī. **P**er talē recogitatōem facile poteris cauere a peccato.

Jugem memoriā debem⁹ marie. Capitulu e.

Debemus etiā marie iugē memoriā. **U**nī ipa dicit **E**ccl̄. xxiij. **M**emoriam meam in generatōe seculoꝝ. **D**ehac memoria dicit **E**ccl̄. xlii. **I**n omni ore quasi nict indulcorabil⁹ ei⁹ memoriā. **I**n ps. **M**emoriam abūdatie suauitatis me crucerabūt. **D**icē ergo. **M**emoriam mea i generatōe seculoꝝ. .i. in hoib⁹ q̄ p̄ generatōē sibi succedūt z tū sunt seculoꝝ. **I**q; p̄manebunt in eternū q̄ debito mō meā memoriā habēt. **I**deo dicit ei⁹ ysa. xvi. **H**omē mū z mēoziale tuū in desiderio anie. **O**see xlii. **M**emoriale ei⁹ sicut vinū libani. .i. mirabiliter ddecrās. suauiter inebriās. z virgines geminās. **Z**acha. ix. **Q**uia liban⁹ interpretatur cādoꝝ. et designat virginitatez. **U**el sic. **I**n generatōe seculoꝝ .i. hoim̄ quoz vna est generatio tamē duplex seculū fm̄ stat⁹ merēdi z accipiēdi. **Q**uasi dī. **I**n memoria habebor a sanctis q̄ p̄manebunt in vtroq; seclō. **S**i enī memoriā iusti cū laudib⁹. p̄ner. t. q̄nto magis memoria virginis p̄ quā nob̄ christ⁹ factus ē iusticia. .i. **E**hoi. i. **U**ell seculoꝝ dicit⁹ p̄pter duplicē statū. exiliij scz z libertatis. **I**ustū enī est vt iugiter habeam⁹ memoriā ei⁹. **U**nō dicit. iij. **S**ap̄. **I**mmortal⁹ est memoria ei⁹ .i. caste generatōnis. v̄l marie. q̄ ex ep̄lo sue virginitatis in alijs generat castitatē. z q̄ salua castitate genuit saluatorē. **L**quia apud deū nota est. **I**q; nō est nisi esset pulcra valde. **A**mice enī nō libeter memoratur amice sue nisi sit pulcra valde in ocul⁹ suis. **Q**uonia apd̄ deū. **I**q; est immortal⁹ z nihil obliuiscit. **N**ota est. **I**noticia approbatōis. **L**et apud hoies. **I**pulcra generatio pprie est generatio sanctorū v̄l marie z ceteraz virginū.

Jugem mentis inuimū debemus marie. Capitulu xi.

Debemus etiā nostre mentis inuimū iugiter ad eā dirigere. z ad ipam intuēdā sp̄iales oculos attollere. **U**nde eccl̄. iij. **Q**ui intuet illā .i. sapiētiaz. vel

*S. frater
doverrie?*

Liber .II. Particula .III.

christū in cruce. vel ipsam mariā linguā oculo fidei et vere dilectionis. ut ad eā ingiter stillet ocul⁹ sui sui. Job. xvi. L Permanebit cōfides lin die iudicij. ut etiā dicere possim⁹ illud. i. Nach. Dñā nostra ad te sunt oculi nostri ne peamus. Itē illud. ij. Paral. xv. Cū ignorem⁹ qd agere debeam⁹. solum residui habem⁹ ut oculos nostros dirigam⁹ ad te. Item ut de ea dicam⁹. Prouidebā dñam i conspectu meo semp rē. Nota q intellectus et affectus noster duo sunt oculi qd filij et matrē debem⁹ pariter intueri. sicut acies oculoꝝ corporaliū ad idē pariter dirigūt. Sed multi oculū sinistrū. i. intellectū uersit ad celum p studij. et dextrū. i. affectū uertit ad terrā. Hi sunt qui sedus incūt cū naas. i. diabolo. i. Regū. xi. qui eis erit oculos dextros a capite. i. christo.

Congratulationē debemus marie Capitulū xij.

q Uia cor ei⁹ exultat de nostra eincudatōe. et cor nostrū congratulari ei debet de grātia quā iunxit apud deū. et de ceteris bonis q data sunt ei. ideo designatur p sarā. que dicit Ben. xxi. Risum fecit mihi dñs. et qcumqz audierit corridebit mihi. Risum autē fecit dñs marie in pceptōe saluatoris. cū et ei et in ea nobis arisit. Uel cū tam ei qz nobis dedit ridēdi et gaudēdi materij. Uñ et in partu eius dicit angel⁹ ad pastores. Annūcio uobis gaudiū magnū Lu. ij. Ecce. li. L etatū est cor meū i illa. et ambulauit pes me⁹. i. affect⁹ liter rectū. Itē mādatorū dci. Ecce fruct⁹ h⁹ gaudij. Itē etiā dicit bñs Anselm⁹. q assidue rogāda ē maria. ut et pgratulario bñitudinis eius semp sit apd nos. et p passio miserie nre semp sit apud eā.

Anselm⁹

Compassionē debemus marie Capitulū xij.

d Euenus etiā ei de corde p passionē. et tam matrē qz filio p dolere et compati. Quia et christi passio et marie cōpassio eui⁹ animā filij gladius ptransiuit. a nobis exigunt p passionis affectū. Quia si p animur. et conregnabim⁹. ij. Thi. ij. Et si fuerim⁹ socij passionū. et in⁹ et p solationū. ij. ad Lhe. i. Sic etiā honorat a nobis filius si cōpassi fuerim⁹ matrē. Unde eccl. v. ij. L Honora p̄cem tuā. Itē de um. L et gemit⁹ matris tue. Itē marie ne obliuiscaris. L

Non qz obliuisci debem⁹ mariā. Capitulū xij.

d Euenus etiā nūqz ipsam obliuisci tradere. quia ipsa nunqz obliuiscit sui memores. Uñ dicit ysa. xlii. Nunqz obliuiscit p̄ m̄ker rē. libro. iij. n. xvij. L q maria dilexit inuouit. Unde psal. L Si nō meminero tui. Itē cū amore. Let si nō pposuero tui hierlm. i. o tu maria. In pncipio leticie mee. i. si nō est mihi p̄cipua de te et in te leticia post filij m̄i. L obliuiscit dē dextera mea. L uel obliuiscat me. L alia lra. L dextera mea. i. uita eterna. de q dicit Can. ij. et. vij. Dextera illi⁹ ample xabitur me. Et interponit cōditōem quā necesse est impleri. ut oblit⁹ hierusalē. id ē uite eterne. y l beate marie dē obliuioni apud deū. Let lingua mea adhaereat faucibus meis. i. munis s̄ā a lau de dci. si intermisero laudes tuas. et si nō fuerit apud te et de te laus mea in ecclia magna.

Gemitū fletū et suspirij debemus marie. Capitulū xv.

a D ipsam cū fletū et gemitū debem⁹ suspirare. Uñ dicit fideles ase. Fletim⁹ dum recordaremur syou. i. marie. Itē canit ei ecclia. Ad te suspiram⁹ gemētes et fientes rē. Gemit⁹ enī et fletus efficac⁹ christo supplicat et marie. qz s̄ba cōposita. Unde Baruch. ij. Alia in angustijs et sp̄s anxi⁹ clamat ad te. Grego. sup illd Job. xl. de uehemorb. Nunqz multiplicabit ad te p̄ces aut loq̄tur tibi mollia. Grego. Ueracit ozare est amarus i p̄p̄ctōe gemit⁹. et nō p̄posita s̄ba resonare.

Grego.

Grego.

Desideriū debem⁹ marie Capitulū xvi.

d E desiderij cordis etiā debem⁹ marie. quia nobis desiderat om̄e bonū dicens cū aplo. Testis est enī mihi deus rē. Phil. i. Uti dicere valeat seru⁹ eius. Dñā autē te omne desiderij meū rē. Itē illud Isa. xxvi. L Alia mea desiderauit te in nocte. sp̄sent⁹ uite. L Occupiscētia ei illi⁹. sicut dicit d̄ sapia. sap. vi. L deducit ad regnū p̄petuū. Preoccupat etiā eos q se occupiscūt. ut illis se portē ostendat. sic ibi dem dicit. Ideo etiā inuirit ad se occupiscētes se. eccl. xxiij. dicēs. Transite ad me omnes qui occupiscitis me. et a generatōib⁹ meis implemī. Itud inuenies et p̄o

Seruiēdū est marie de corde

scitū in primo sermone de natiuitate ei⁹. libro. xij. particula. vij.

Juge seruiū debemus marie. Capitulū xvij.

e A toto corde debem⁹ nos seruitio illi⁹ astrigere. Eccl. vi. Audi fili mi lau-
re cordis tui ⁊ accipe cōsiliū intellect⁹. I. qd̄ confert purū intellectū sine errore.
Lin hęc q̄si uolūtan⁹. Lpedē tuū. I. affectū. Lin opedes illi⁹. I. particularia cū semina
marie. de qb̄ agit in s̄ loco. q̄si qd̄ cōpedes sunt. tenētes seruos illi⁹ in statu iusti-
cie ne currāt ad illicita. Et ne accidēt. I. ne gūiter et tediose seras. sed cū hilaritate
impleas p̄cepta sapiētie et marie. Lin vincū eius. I. Itē ibidē de sapia et maria. In
omni aīo tuo accede ad illā. I. omnes cogitatōes et desideria in illā cōuerte. Et in
omni uirtute tua s̄serua. I. corde et ope serua. L uias ei⁹. I. p̄cepta ⁊ exēpla p̄ q̄ ue-
nim⁹ ad ipam. et ipa ad nos. Itē ibidē. Inuestiga illā. I. orādo. studendo. pitiores
interrogādo. ad ei⁹ laudē opando. Et manifestabit n̄bi. Et cerera m̄tra. Et tandem
subiungit. Decoꝝ enim uite est in illa. in p̄senti p̄ ḡtia. in futuro p̄ gl̄iam. Et vincu-
la illi⁹. I. exēpla ⁊ seruitia qb̄ ligamur ne discurrā p̄ cāpos licētū. Alligatura
salutaris. Iq̄ extrahūta peccō. et trahūta ad salutē eternā.

Juge ⁊ q̄ridianū seruitiū debem⁹ marie. Capitulū xviii.

f Emiriū eius ⁊ laudes n̄iq̄ debem⁹ intermittere. Uñ pab. iij. L Arripe illā. **A**
I. sapiētiā vel mariā ad seruiēdū ei. Et exaltabit te. I. a terrenis ad celestia. Et
gl̄ificaberis ab ea cū eā fueris amplexat⁹. Dabit capiti tuo augmēta gr̄az. ⁊ corona
indira p̄teget te. Arripe illā. I. ad re cape. Uel arripe. I. cito ⁊ q̄si uolētē. sicut res
dū desiderata q̄si cū uolētia et qd̄ ipetu soler apphēdi. Uel arripe. I. si quis aus
bilis p̄dā nobilissimā ⁊ scā suauissimā. Iō enī fili⁹ matrē subleuauit ad celum.
ut uos ad se traheret. Seq̄t. Et exaltabit te. I. ab imo uiciorū ad alta s̄m̄tiū. a tra-
ad celū. Et gl̄ificaberis ab ea cū eā fueris amplexat⁹. I. q̄si re amata. L amplexat⁹. I. quasi
sc̄z duobz brachijs amoz et seruitio. Seq̄t. Dabit capiti tuo. I. menti. q̄ ē caput
aīel augmēta gr̄az. I. sp̄ū aliū corpaliū ⁊ tēporaliū. Et corona inclita. I. ex rosio carita-
tis ⁊ paciētie. et lilij castitat̄ gemie. et uiole hūilitat̄ et r̄paniel p̄teget te. Iq̄ p̄
hāc triplicē s̄rutē. p̄teget hō ab insultibz uiciorū ⁊ demonū. Ibidē. Ne dimittas
eā ⁊ custodiet te. dilige eā ⁊ seruabit te. Ne dimittas eā. I. q̄si addozando eā p̄pter
meretricias voluptates. Uel. Ne dimittas eā. I. ne effuges eam peccādo moꝝta-
liter. qz nō recedit a seruo suo. nisi p̄pter moꝝtale peccatū. Ipa est enī apis. Eccl. vi.
quā fugat fece peccatū. Et custodiet te. I. a uolētia diaboli. Dilige eā ⁊ seruat te.
a peccato ⁊ hostiū opp̄ssione. Itē pab. xxvij. Qui seruat sicū. I. mariā. q̄ dicit sic⁹
p̄pter dulcedinē fructus sui. L medet fructus ei⁹. ⁊ qui custos est dñi sui gl̄ifica-
bitur. I. dicamul dñe sue. Itē eccl. vij. Noli recedere a muliere sensata quā sor-
titus es in timore dñi. Mulier sensata b̄ta uirgo. habens sensum dñi in regēda
familia ecclie. A qua discedit. q̄ seruitiū illi⁹ p̄ negligentia intermittere. Uel q̄ cum
qz dimissa castimonia. sequit meretricias voluptates. Uel generalit̄. quicūqz moꝝ-
taliter peccat. Quā forrit⁹ es. I. ex dono gr̄e dei specialit̄ ipam diligēs et ei seruiēs
Lin timore dñi. I. cū reuerētia hūilitate ⁊ deuotiōe.

Itē Eccles. iij. L Re festines recedere a facie eius. neqz p̄maneat in opere malo. Ne fe-
stines recedere a facie ei⁹. I. a b̄nplacito. Nunq̄ enī dicit v̄l ipa maria deserit ho-
minē nisi prius ab ipō hō se deserat. Semp enī mater ⁊ fili⁹ primi sunt in accessu.
sed vltimi in recessu. sicut dicit b̄tis dyonisi⁹. Itē a facie ei⁹. I. ante facie christi ⁊
marie sunt qui eis seruiūt ⁊ ministrāt. sicut dicit rapbael thob. xij. A facie eoz rece-
dere festinant. qui ab eoz seruitio ⁊ b̄nplacito resiliūt. sicut recidivātes. Q. si for-
te peccādo recesseris. statim reuertere p̄ penitētiā. Quia sicut die b̄tis ciprianus.
Uicinā innocētie festinata coꝝrectio. Propter hoc enim mater et fili⁹ clamāt aīe
peccatrici. Lanti. vi. Reuertere reuertere suauitatis rē. ut intucamur te. Et b̄ est
quod sequit. L Neqz p̄maneat in opere malo. sicut quidā qui nolūt conuerti do-
nec seruerint. quibus dicitur Ecclesiastici. v. Ne tardes cōuerti ad dominū. ⁊ ne
differas de die in diem. subito enim ueniet ira eius. et i tempore uindictē disper-
det te.

Dyonisi⁹

Lipan⁹

Libet .II. Particula .III.

Petr^o da
mianus

Itē ad continuādū et deuotissime celebrādū seruitiū brē virginis. valet illō exēplū
qđ narrat petr^o damianus de qđbusdā religiosis. qđ ad suggestionē cuiusdā pueri
fratris dicacis et accurate eloq̄ntie dimiserāt seruitiū brē virginis. Et statū dimis-
so seruitio eius. om̄imoda infortunis ceperūt insurgere p̄tra fratres illos. incen-
dia. dep̄datōes. strages hoīm. mortalitas aīalū. et h̄mōi. ita qđ de vita desperarēt
fratres illi. r̄ tederet eos vincere. Quācito autē ad cōsiliū dicit petri r̄inceperūt fra-
tres illi seruitiū marie. cessauit ab eis dicta quassatio. r̄ in lta dīcēps pace et p̄spi-
tate gauisi sunt fratres illi. toto corde de cetero marie seruiētes.

Aug^o.

Brego.

Intentionē cordis debem^o seruitio marie Capitulū xix.
i Ten debem^o seruitio ei^o ex toto corde intēdere. Un̄ ps. Psallite sapiēter. A
Blo. ibi. Inspiēter psallit. qđ nō itelligit qđ psallit. Itē ibi. Intēde voci ora-
tōnis mee. Blo. Intendentē deus intendit. Aug^o. Illud verset in corde qđ p̄fer^o
in orōe. Unde dicit. ij. palip. xxxij. Obsecrauit manasses intēte. et exaudir^o ē. Ob-
secra r̄ tu intēte matrē r̄ filiū. vt metear^o exaudiri. Et nota qđ dicit. intēde voci ora-
tōis mee. Vox orōis est desideriū cordis. qđ clamat in aure matr^{is} et filij. Sicut
enī nō intelligit qđ p̄ strepitu labiorū sine voce formata. sic nec oratio sine voce d̄-
siderij. Un̄ Bregon^o. Quid p̄dest strepit^o labioꝝ. vbi mutū est cor. Non loquit^o
autē deo aīa nisi p̄ desideria. Et q̄nto p̄fundi^o et spiritali^o est desideriū. tanto vox
altior est. et alti^o clamat ante deū. Nō est cū qđ tam alte clamat voce exteriori qđ vox
ei^o audiat vsq̄ ad miliarū. Vox desiderij tā alte clamat. qđ audir^o vsq̄ i celū. Un̄
erod. viij. dicit moysi. Quid clamas ad me. Bene autē clamat. qđ se potest dicere.
De p̄funds clamaui ad te dñe r̄c. Et hoc est q̄nto de p̄fundo cordis erit desideriū.
Hoc desideriū se audire ostendūt mater r̄ fili^o. cū qđlibet dicit vsa. lxx. Anteq̄s cla-
mēt ad me. Non uo vocaliter audia eos. Ite dici possit vtriq̄s de deuote clamātibus
L. Preparōem cordis eoz. Ii. deuote clamātū. Audiuir^o auris tua. De illis autē qđ
indcuote orāt vl̄ celebrāt seruitiū nr̄is et filij. licz m̄lta de ore p̄ferāt. et maximas
modulatōes faciāt. dic̄ matet cū filio Isa. xix. Popul^o hic labijs me honorat. cor
autē eozū lōge est a mc. Nec tales vocāt mater et filius. clericos vl̄ canonicos. aut
moniales aut monachos. sed populares et villanos.

Facile cō-
cedat qđ
p̄ ea peti^o

Itē. Quia cor marie leui oratiōe dūmō deuota sit flectit ad pietatē. cū ip̄a sit valde
p̄patēs. et sup̄ afflictos pia gestās viscera. nec exēplo ioseph gen. xlv. dū se vale-
at cōtintre deuote et fideliter exorata. r̄ cor nostꝝ cū p̄ ea vel noīe eius postulat ho-
nestum aliqd. faellime debet concedere qđ rogatur. B. no.

Incipit quarta particula secūdi libri

in q̄ agitur de particularib^o seruitijs qđ gloriose virgini debem^o de singulis mēbr^o
r̄ sensibus nostris.

Itē de seruitijs que marie debe-

mus ex corde. videndū est de illis qđ debem^o ei ex mēbris r̄ sensibus.

De vultu r̄ capite debemus seruire marie Capitulū primū.

v Ebem^o enī ei de capite r̄ vultu adorationē. demissionē. r̄ inclinatioē. Un̄
o vsa. in sine videt ip̄a dicere cū filio. Veniet omnis caro vt adoret coram sa-
cie mea. Videtur etiā de illa dicere filio seruis eius. Adorabo ad templū
sanctum tuū. Item vsa. xlix. videtur ei fili^o p̄mittere. Vultu in terram demisso
adorabūt r̄c. Siquidē ex quo ad eam inclinati sunt celi. et rex celestis ad eā descen-
dit humiliatus. quod innuebat angel^o dicens. domin^o tecū. bene debemus nos
miseri visa ei^o imagine vel audito noīe inclinari ad eā. Ip̄am enim adorātes filiū
eius adoram^o in ip̄a et cū ip̄a. Un̄ ps. Adorate dominū in aula sancta eius. Aula
domini imo regale palaciū beata virgo. Istud ad ip̄am fecerunt tres magi. in di-
uersorio matrē cū filio adorātes. qđ factū est palaciū regale cū in eo rex summus

Marie seruiāt mēbra nostra

Barlaam
am 22 Jo
saphat

natus est. Itē psal. Adorate scabellū pedū eius. quoniam sanctū est.
Debenus etiam inclinare imaginibz suis transcūtes ante eas. intendentes adorare
eam sedētē in throno ad dexterā filij. qz sic dicit in libro barlaam 2 iosaphat. Reuer-
rētia imaginis ad exēplar trāsit ipi⁹ imaginis. Ipa ē enī illa porta Eze. xvi. ad cui⁹
ostium ppl's terre adorat i sabbat. Nā sabbatū special' dies ē brē regis. S; nota qz
eū porta sit hūilis. ostiū porte qd christ⁹ ē hūile est. quia nō nisi p humilitatē ad
matrē vel filiū pervenimur.

De oculis debemus seruire marie. Capitulū ij.

De oculis interioribz. i. mentis intuitu. vt supra particula. iij. cap. xi.

De oculis exterioribus

- Ad exēplū eius a vanitate eos auertere ipam exorātes. Auerte o domina oca-
los meos ne videant vanitatem.
- Ex parte illi⁹ ad se reclamātes misericorditer respicere. iuxta illud eccl. iij. Oculos
tuos ne trāsueras a paupē. 2 elemosinā paupis ne defraudes. Thob. iij. Ne auer-
tas faciē tuā ab vllō paupē. ita enī fiet vt nec a te auertat facies dñi. v' l' ipi⁹ marie.
- Ad ipi⁹ finitū reuerētā vigilare. Intest enī brā maria vigilijs suis. et multōnes vi-
sa est in or die cistercij dedisse celestē pitariā his qz vigilāter 2 deuote celebrauerant
seruitiū eius. Sapie. vi. Qui vigilauerit ppter illā rē. Qui de luce vigilauerit rē.
Quere supra particula pma. causa. vij. [tes et flētes rē.
- Ipa; cū fletu 2 gemitū exorare. Un̄ canūt ei fideles ecclie. Ad te suspiram⁹ gemē
Imagines ei⁹ reuerētē respicere ad mēoriā ipi⁹ cordibz nris arti⁹ impmendam.
- Supdictz cui modis oculos nros seruitijs ei⁹ micipādo. secure poterim⁹ ei dicere.
Illos tuos misericordes oculos ad nos cōuerte. Et talibz die ipa cū filio illō Jo-
hā. xvi. Videbo vos 2 gaudebit cor vestrū. et gaudiū vestrū nemo tollet a vobis.

De auditu debem⁹ seruire marie Capitulū iij.

Brego.

- Ad honore eius et gliaz auditū nostrū ad queqz obnoxia obturare. Brego. Sau-
cti grauitē tolerāt quicqd nō sonat id quod amat. Eccl. xxvij. Sepi aures tuas
spinis. et noli audire linguā nequā.
- Quicqd honesti d ea dicat gāter audire. qz qd in honesti nullo mō auscultare. imo
cum omni aspirate dicētes ea redarguere. Juxta illō ps. Detrahētā secreto pri-
mo suo hunc psequer.

Jo dicē ipa eccl. xxiij. Qui audit me nō pñidēt. Quere sup pñicta. iij. cap. v. qz marie d
bem⁹ obediētā. Maria siqz de aur⁹ di ē. Un̄ dicit christo. L' preparōz cordis eoz. l. i.
paupē. laudim⁹ aur⁹ tua. l. i. maria. qz mediāte paupes exaudis. sic hō audit medi-

De olfatu debem⁹ seruire marie Cap. iij. Lante aure sua.

- Pro honore nris et filij odores meretricios abhorere 2 fugere. de qbz dicit salomo-
nica m'lier puer. vij. Aspersi eubile meū mirra aloē 2 cinamomō. Ita dicit meretricē
vt odore puoet stultū ad luxuriā. Sed hūc odore seqt fetoz. Un̄ ysa. iij. Erūt p
suam odore fetoz. Nota qz tres species aromaticas noiat. duas amarā. et vnam
dulcē. ad designandū qz in luxuria plus est amaritudis qz delectatōis. Una ama-
ritudo pñict ad pñens. secunda ad futurū.

- Odore boni exēpli et efficacis doctrine ad ipam adamādā quos poterim⁹ attra-
here ad currendū in odore vnguetozū ipius. vt cortina cortinā trabat. Exo. xxvi.
et. xxxvi. Et qz audit dicat veni. Apocal. in fine.

De gustu debemus seruire marie. Capitulū v.

- Bustū nostrū vt ei dignius seruiam⁹ a cibi et potus intēperātia refrenare. Quia nō
est speciosa laus in ore gulosi sive ebriosi.
- Necessaria viciū modeste sumere. Quia L' sapiētia loci vel gratia marie L' nō inueni-
tur in terra. l. i. in aīa vel eozporē. suauiter viuētū. Job. xxvij.
- De his que apponunt in mensa aliqd qd p ipa paupē tribuat ventri subtrahere.
- In parca diēra vigilias eius et sabbata ieiunare.
- In sollēnijs eius pauperibus pro ea largi⁹ erogare. Et talibz ouenit fruct⁹ glorio-
sissimi vētris ei⁹. qui i sacramēto nostra est refectio. 2 in futuro nostra erit fructio.

So. xxxvij.

Liber .II. Particula .III.

De humeris debemus seruire marie.

Capitulum vi.

Pro a^o honore et dilectione fraternitatis onera misericorditer supportare. et p^odera tribulationu^m pleniu^m patienter sustinere. Un^o gene. xlii. dz de ysachar. q^o inter pretat^r merces. Vidit requie. l. i. maria. i. q^o chait^o non e^o meisib^o requieuit. sic ipa dicit. q^o creauit me requieuit in taberna c^o meo. Lq^o esset bona. z terra. l. i. ipam eade^m maria q^o e^o terra fluens lacte z melle. Lq^o optima. z suppositiue l. i. uenez ad portadu^m onera supradicta.

Itē ecclⁱ. vi. dicit de sapiētia. et potest intelligi de maria. Subijce humerz tuum. z porta illā. H^o est. acrus tuos suppone magisterio ei^o. Subijce ip^o hūilitatē. Lporta ip^o fornicudinē. Subijce ip^o obediētiā. Lporta ip^o patientiā. LEt ne acidierz in vincul^o a^o. l. i. ne grauitē et tediose feras. sed cū hilaritatē imple pcepta sapiētiē et marie. Dicit autē acidia ab acco aces. Un^o homo acid^o. l. i. sine igne caritat^o. que leniter fert oia. Et de talib^o dz. In siti mea potauerunt me aceto.

De manib^o siue de tactu debem^o seruire marie. Cap. vii.

Ad ei^o honore^m manus ab omni tactu polluto et ope illicito sedulo pseruare. vt fm puritatē manuu^m nostraru^m retribuatur nobis.

Eas ad paupes p posse extēdere. Un^o ecclⁱ. xiiij. Scdm vires tuas exporrigēs da paupi. vt exēplo ei^o manū tuā aperias inopi. z palmas extēdas ad paupes.

Ad ipam orādā puras man^o lenare. i. Thimo. ij. Treno. ij. Lenem^o corda nra. l. i. affectōes nras. Lcū manib^o. l. i. bonis opib^o. Qd nō p^o fieri nisi manus nostre ligate sint pceptis dñicis. q^o sunt qsi manuce ferree. ne credant ad illicita. Un^o ps. Ad al ligados reges eoz. l. i. iustos se regētes. In p^oditib^o. et nobiles eoz in manuce ferree. l. i. Jo dz ecclⁱ. vi. Ne acidierz in vincul^o a^o. l. i. sapiētiē vel marie. vt sup.

Oratoria eius altaria et imagines ornare z instruere.

In festis ei^o et sabban^o honesta lumina pparare. vt nomē suū qd est illuminatrix interpretetur in nobis.

Vestimēta mūda z honesta ad ministrādū ei^o omni diligētia pparare. Un^o z in miraculis ei^o legit q^o beato bono claromontē. ep^o. et b^o hildefonsio vestimēta pulcerrima attulerit de paradiso filij. in q^o ministraret i specialib^o festis eius. z q^o bus indui nulli ali^o liceret.

Quicqd ad ipi^o laudē vl^o gliaz pnuere nouerim^o dū tpus hēm^o omni instātia operari. Ipa enī dic^o se esse vitē. Un^o. L Ego qsi vit^o lq^o seruiū requir^o. nō dñm. Un^o dicit d^o oparijs suū ecclⁱ. xxiij. Qui opant^o i me nō peccabūt. Sūt autē i ista vite rot^o ppagine q^o frutes. Qui imitat^o hūilitatē opant^o i ppagine hūilitat^o. q^o pietatē i ppagine misericordie. z sic de alijs. Et iō forte cū ipa sit pagatrix oparioz. dicim^o e^o ei filij i iudicio illō mart. xl. Uoca oparios. z redde illis. lq^o si nō alijs. Lmercedē. Jo enī dz ecclⁱ. vi. volenti h^ore mercedē. Quasi is q^o arat z q^o semiat accede ad illā. Lad q^o redā. i. cū studio z labore z cū spe p^o p^odi vii reficiat^o z viuas. Un^o. i. Lho. it. Debz i spe q^o arat arare. Et nota q^o q^o arat z semiat. p^omo extirpat ab agro spinas z nocua. et eversa tra semiat semē suū. sic q^o doctrinā sapie vl^o grāz marie cupit exape. p^omo dz tra cordis sui diligēti inq^osi^one euertere. z genuina vicioz extirpare. z tūc d^o d^o p^o terit sanē dñie doctrine. vl^o grāz marie recipe. z tādē fructū. fructū z glie metere. Jo dz hiere. iij. Nonate vob nonale. Sz qz qdā statū volūt mādu care fructū seminis sui. d^o q^o Isa. xxvij. rēpanēti aū manūritatē autūni cū aspererit vidēs. statim vt manu tenuerit duozabit illō. subingit. L Et sustine. l. i. patienter expecta L bonos fruct^o illi^o. l. i. etna bona q^o illa pmittit. z p illā inueniūt. Jac. v. Patientes estore fratres vsqz ad aduētū dñi. Ecce agricola expectat p^oiosū fructū tre. patienter ferens don^o accipiat rēpanēti z ferotimū zē. Sz ne quē redeat lōga expectatio sub dñi. In ope ei^o illi^o erigūi lab ozab. z cito edes d^o generatōib^o illi^o. Quasi dicerz. Hodie labor respectu fruct^o.

De brachijs debem^o seruire marie. Cap. viij.

De brachijs Debemus enī amore et seruicio quasi q^o bus dā duobus brachijs beatā virginem amplectari. vt p^omiū bonū reportemus ab ea. Illud scilicet p^omiū de q^o dicit puer. iij. Glorificaberz ab ea cū eā fuerz aplectat^o. Debem^o etiā p honore ei^o

Myraulus

Marie seruiāt mēbra nostra

reconciliari inimicis nostris. Que videlicet reconciliatio designat in amplexu mistuo et p̄fessione brachioꝝ sicut dñs extendit brachia i cruce volēs oēs q̄ntū in se erat col- ligere in amplexū misericordie sue. Vel etiā exēplo ei⁹ pugnare cōtra triplicē ini- micū. Un̄ eccl̄. vij. Propugnato cū brachijs. Alia l̄ra dicit. Propurga te cū bra- chijs. elemosinā dādo pp̄ijs brachijs acquisitā. Quasi dicat. Propt̄ purgatōem tuā da elemosinā de p̄po labore acq̄sitā. Un̄ eccl̄. vij. Datū brachioꝝ ueꝝ. ⁊ sa- crificiū sanctificatōis offeres dño iuitia sanctoꝝ. et paup̄i porrige manū tuā. ⁊ p̄ ficiat̄ pp̄iciatio ⁊ b̄ndictio tua. gr̄a dat⁹ in p̄spectu ois viuēt̄. Sic cōstrue. Da- tū brachij tui. i. acq̄sitū labore p̄po. Et sacrificiū sanctificatōis. i. q̄ sanctificeris. offeres dño. i. iuitiā dñi p̄pter ip̄m. Iuitia sanctoꝝ. i. iuitiatōes sanctificatōis. q̄ sunt decime. p̄mitte. datū. sacrificia. Et dicit̄ Iuitia. Iq̄ h̄mōi inuenera nō faciē sanctificatōem. s; iuitiat̄. Et paup̄i porrige manū tuā. elemosinā dādo. cōsolādo. corripēdo. ⁊ p̄ficiat̄ pp̄iciatio. i. peccatorū remissio. ⁊ b̄ndictio tua. i. p̄ssine. i. gratiaz collatio. ⁊ actiue elemosine datio. L̄gr̄a. i. p̄pter gr̄am. dat⁹. i. datōis tue. In cōspectu ois viuēt̄. Iquod fiet in futuro quādo gratia fiet gl̄ia. et sic p̄ficietur b̄ndictio et pp̄iciatio.

De vberib; siue māmillis debem⁹ seruire marie. Cap. ii.

— De māmillis. Simplicib; doctrine simplicis lac infundere. Un̄. Qui elucidat me- vitā cernā habebūt. Dō v̄llim e sit. q̄n̄ ostendit̄ simplicib; vita ei⁹. Item. Quia māmille fidel̄ aie sunt ⁊ passio et p̄gnatio. ad honore ei⁹ debem⁹ implere illō ad Rom̄. xij. Gaudere cū gaudētib; flere cū flētib;. Vel etiā p̄gandere ei et ⁊ pati. vbi supra. p̄fida. iij. ca. vij. et. xij. Vel p̄ amore ei⁹ afflicti p̄silū ⁊ auxiliū impēdere. q̄ sunt duo vbera viri iusti q̄b; d; lactare minores. Ul̄ meli⁹. vbera fidel̄ aie sunt ḡ- tinido ⁊ hūilitas. q̄bus maxime marie gr̄a denet̄ nobiscū. in tra illō cant̄. i. In- ter vbera mea omoꝝ abit̄. Eo enī ip̄o q̄ multiplicib; marie b̄nficijs nos indignos p̄ hūilitatē cognoscim⁹. ⁊ p̄ gratitudinē gr̄as agere nō cessam⁹. ip̄am nobiscū inse- pabiliter et delectabiliter derinam⁹. qz delicia ei⁹ esse cū filijs hoim. Parab. viij. Ecōtrario nihil magis fugat eā ⁊ filiū suū q̄ supbia eringitudo.

De lumbis debemus seruire marie Capitulū x.

— Ut eadem digne mistret̄ exemplo illi⁹ puer. in fine. lumbos p̄ continētā accingere. ⁊ p̄ operationē bonā brachiū roborare.

De genibus debem⁹ seruire marie. Capitulū xi.

— Ante ei⁹ altaria siue ei⁹ imagines ⁊ cū recitat̄ nomē ei⁹ genua flectere. Quia ip̄a dicit̄ cū filio Isa. xlv. Tibi curuabit̄ omne genu. Baruch. ii. Anima que tristis est sup- magnitudinem mali. et incedit̄ curua in infinis. ⁊ oculi deficiētes. ⁊ aia esurēs da- bunt̄ gl̄iam deo scilicet ⁊ matri ei⁹.

De pedib; debemus seruire marie. Capitulū xij.

— Ante oia p̄ eius honore pedes nostros ab omni via mala phibere. — De morias eius cū deuotōe frequētare. vt dicere valeam⁹. Stātes erāt pedes no- stri i atrijs tuis hierlm. i. o tu maria. Un̄ iut̄ cerera legit̄ dixisse theophilo. se ml̄n̄ diligere gen⁹ christiāoꝝ. marie eos q̄ recta fide ⁊ pura p̄scia currūt ad tēplū suū. Et nota currūt. In q̄ notat̄ seruior̄ duorōis. Nō ei cū d̄sidia q̄rēda ē. s; cū seruiore.

— Seruos ei⁹ ad honore ei⁹ ⁊ gl̄iam misericorditer visitare. — Seruiū ei⁹ stādo solēnizare. Un̄ legunt̄ aliq̄bus accidisse p̄elara mirac̄a. Di- stice autē potest̄ intelligi. vt si digne voluer̄ matrē et filiū honorare. terrā habēas sub pedib;. ⁊ palia bona ⁊ terrena desideria suppedicādo. ⁊ carnales affect⁹ vilipen- dēdo et p̄culcādo. vt sis mulier illa q̄ describit̄ lunā habēs sub pedib;. i. oia muta- bilia. Apocal. xij. Aliter enī nō poter̄ vestiri sole in p̄senti. nec habere coronā stella- rū. xij. i. inuro. Sursum ḡrigar̄ celestia appetēdo. ⁊ hec ē statio spiritual̄.

— Ut eidē digne seruiat̄ oēs carnales spurcicias ⁊ cenulētos affect⁹ abdicare. Quia si- cut dicit̄ sap. xij. Nihil inq̄natū icurrūt in illā. Nō ei habitat gr̄a illi⁹ i corpe subdi- to peccat̄. Sap. i. Nec inuenit̄ i terra suauiter viuēt̄. Job. xxxvij. Et abyssus pi- at. nō est in me. ⁊ mare loq̄t. nō est mecū. Ibidem;

So. xxxvij.

462

Liber .II. Particula .V.

Incipit quinta particula secūdi libri
in q̄ ostendit quō marie sit seruiendū de ore et labijs.

Tem de ore nostro debemus vir-

gini gloriose multiplex seruitiū. Laudatōez. Superaltratōez. Oratōez. Confessionē. Benedictōem. Inuestigatōem. Elucidatōez. Predicatōez. Magnificatiōē. Cantatōez. Gratiaz actionē. Salutationē. Solēni zationē. Laudatōem debem⁹ marie Capitulū primū.

Laudationē. Ut sicut de filio dicit. Laudatōez dñi loquet os meū. sic et de matre dicat. Laudatōem dñe loquit os meū. et bñdicat ois caro noi serō ei⁹. **Ipa** cui dicit cū filio i p̄ol Sacrificiū laudis honorificabit me. et illie .i. i laude mea essiter. ad eternā laudē sine fine māsura. De qua dicit. In secula seclōz laudabūt re. illi. s. q̄ habitāt in dōmo tua dñe. Quo scz itinere oplerō. ostēdam illi .i. laudatori meo. salutare dei .i. filiū dei et meū. vell salutare dei .i. meīpam. **Ipa** enī est et q̄ et p̄ quā sanct⁹ iacob iā morti. prim⁹ vitā sperabat eternā dicēs. **Ben.** Salutare tuū expectabo dñe. Per eā enī ip̄e deus rex noster ante seclā disposuit opari salutē in medio terre. Sic exponit be⁹s bern. locū istū. **Itē** bñs ber. **Ho** ē dubiū zē. Quere sup̄ p̄nc̄la p̄ma. causa. ij. **Itē** de collaudāda maria maxime i solēnitatib⁹ suis et sabbatis. curialiter dicit q̄dam psayce. In festino v̄ginis die colletemur. et q̄ lumē lunis ortū p̄stitemur. Et vt ois criminis carie mūdēmur. oda n̄ri carnis. ip̄am veneramur. **Hec** est digna laudib⁹. q̄ n̄ris criminib⁹ cōsulit remedia. **Collaudem⁹** igit̄. dñi nobis cōcedit̄. ip̄am cū leticia. Quia s̄o q̄cqd̄ scriptū est in **libro** p̄tinet ad laudē et gl̄iam ei⁹. ideo b̄uiter p̄tāsim⁹. **Dicit** etiā beda. **Q̄** exorāda est in ḡiter clemētia saluatoris. vt beate m̄ris ei⁹ memoriā cōgruis officijs nos dignos faciat venerari.

Berfi.

Beda

Superaltratōem debem⁹ marie Capitulū ij.

Superaltratōem. Ut sup̄ omēs sanctos post filiū p̄ modulo n̄ro exaltem⁹ eā. fm̄ q̄ nobis p̄cipit de filio dauid. .ij. **Laudate** et superaltrate eā in seclā. **Ecc̄i.** .xliij. **Bñdicētes** dñm. dicam⁹ dñam. exaltrate illā q̄m̄ potestis. exaltrate .i. extra oia et sup̄ oia alia p̄dicare. **Ma**ior est ei om̄i laude. .i. maiori laude digna q̄ sit ois laus angelica vel hūana. **Ibidē** de filio. **Dicam⁹** de matre. **Gl̄**orificate dominā q̄ntūcūq̄ potuerit. **Idē** maxime sit q̄tēs de ip̄a secl̄ture sacre exponunt vt gl̄iosior ostendat. **Sup̄**ualebit adhuc et admirabil̄ magnificētia ei⁹. **Itē** in ps. **Laudate** eā. dicam⁹ eā. fm̄ m̄ltitudinē magnitudis ei⁹. **Ecc̄i.** .xviij. **Quis** inuestigabit magnalia ei⁹. .i. potētā. **Et** tūc autē magnitudis eius q̄s enūciabit. aut q̄s adijciēt enarrare misericordiā ei⁹. **Sicut** enī incōpabili ter pl⁹ honoris et gl̄ie exhibitiū est ei⁹ ab ip̄o creatore q̄ oib⁹ alijs creatur̄. sic ab vn̄uersa creatura pl⁹ honorificētie et deuotiōis exhibēdū est ei⁹ q̄s auliber alijs pure creature.

Orationē debemus marie Capitulū iij.

Rationē. **Debem⁹** enī marie sacrificiū deuote oratōis. vt dicat de matre si **A**ut de filio dicit **Isa.** .lxiij. **Qui** remiscimini dñe. ne taceat. et ne detis silentiū ei. **Itē** i. ad **Thessa.** i. sine. **Sine** intermissiōe orate. **Q̄d** intelligendū est sicut dicit beda. aut de q̄tidianis horis iuxta ritū eccl̄ie. **Un̄.** **Benedicā** dñm in om̄i tpe. **Aut** q̄ q̄cqd̄ iust⁹ facit fm̄ honore dei et marie ad orōez refert. **Ideo** etiā canit eccl̄esia. **Dis** hō om̄i hora ip̄am ora. et iplora ei⁹ patrociniā. **Assidue** si q̄dē exoranda est maria a nobis. qz assidue exorat p̄ nobis. **Hec** est enī frat̄ri amatrix. et populi israel. .i. christianoz videndū dē p̄ fidē. **Hec** est que m̄ltū orat p̄ populo et p̄ vn̄uersa ciuitate sancta hierusalem. .i. eccl̄ia militāte. sicut legit̄ de hieremia. .ij. **Wacha.** .xv. **Ipa** cū est **ber**sabee. .i. pure⁹ sanietas. q̄ pepit christū. .i. sufficiētiā oim̄. q̄ p̄eib⁹ suis impetrata s̄o dauid. .i. deo patre. filijs suis. .i. imitatorib⁹ regnū isrl. id ē v̄ssiōis eterne. sicut legit̄. .ij. **Regū.** .i. q̄ illa **ber**sabee ip̄eravit salomōi filio suo

Beda

no
no

Marię seruiamus ore et labiis

Beati.

regni. Et hoc est quod docet beatus bernardus. Cupientes inuenire gratiam quam inuenientes gratiam marie. que quod sepe iucuit frustrare non poterit. exaudiet ei pro sua reuerentia. Debe. v. **Ite.** Maria os nostrum. quod assidue pro nobis filium interpellat. Unum Apoc. xij. Terra. l. i. maria lapidat os suum. ad filium exorandum. pro misericordia. i. fideli anima. quam serpens. i. diabolus infestabat. Et ipsa est que primo legitur in nouo testamento pro homine exorasse dicens. Fili. vi. non habet. Ioh. ij. Ite roganda est assidue mater misericordie. ut misericordie opera nobis miseris misericorditer exhibeat. ut videlicet frangat esurienti panem suum. Quod fit. quoniam particulariter distribuit gratiam cor hominis confortat. Ut egenos vagosque inducat in domum suam. scilicet paradisi. Ut nudos operiat vestimentis virtutum. que carne vestiuit filium dei. Ut dimittat eos que pro fracti sunt liberos. et onera peccatorum dissipat. et cetera in hunc modum. Isaie. lviij.

Ite in letania sanctorum tribus nominibus interpellamus mariam ut oret pro nobis. **Quę sunt.** **Sacra** etiam maria ora pro nobis. **Sacra** dei genitrix ora pro nobis. **Sacra** ergo virginum ora pro nobis. Et hę sunt tria vicia que principaliter nos infestant. scilicet superbia. auaricia. luxuria. **Maria** interpretatur stella maris. que videlicet stella modica est et lucida. Et maria modica est pro humilitate. lucida propter exemplum. Ecce medicina est superbia. que de se magna estimat. et in terrore obscurat et excecatur. Roganda est assidue maria ut nomen suum interpretetur in nobis quod est illuminatrix. Genitrix solet esse filius pia et misericors. Ecce medicina est auaricia. que spoliat aut fraudulenter aut manifeste. que ipsam dei imaginem. i. filium propter cuniam crucifixit. In hunc nominem ergo virginum notatur duplex mundicia. carnis scilicet ac spiritus. contra affectum et actum luxurie. Et ita in his tribus appellacionibus insinuat quod quantum cuique quilibet morbo peccati maculatus fuerit. in beata virgine se lauacrum inuenire.

Dicat ergo beate virgini superbo. Sicut tu es stella maris modica et lucida. tolle a me in statione et nube superbie. Inexorabiliter enim odit superbiam. que inestimabiliter humilitate dilectit. Sicut auaricia cum sit mater pietatis. et luxuria cum prima emiserit virginitatis votum.

Dicat ei auarus. Sicut tu es mater pietatis. tolle a me duriciam auaricie. et da teneritatem misericordie.

Dicat ei luxuriosus. Sicut tu es virgo virginum. extingue in me concupiscentias carnis. et fac mundum et pudicum. Et hęc sunt que oramus eam. Nos culpis solutos mites fac et castos. Et vitam postea puram etc.

Anselm?

Ite maria designata est pro templo salomonis. de quo dicit dominus. iij. palam. vij. Oculi mei erunt aperti. et aures mee erunt erecte ad vocem eius. que in loco isto orauerit. elegi enim et sanctificam locum istum. **Ite** orare debemus assidue mariam exemplo beati anselmi dicens ad eam. Obsecro te o maria pro gratia qua dominus voluit esse tecum. et te voluit esse secum. ut propter eandem ipsam gratiam misericordiam tuam et gratiam facias esse mecum. Fac ut amor tuus semper sit mecum. et respectus pietatis tue quod dum ego subsisto sepe sit mecum. Fac ut passio beatitudinis tue semper sit mecum. et passio miserie mee quantum mihi expedit semper sit tecum. Sicut enim o beatissima omnia a te auersus et a te despectus necesse est ut iterent. ita ad te omnia conuersus et a te respectus impossibile est ut peccet. De maria cum potest intellegi illud psalmi. Auertete te faciem tuam. i. respectum misericordie turbabunt etc. **Ite** ipsa est sol. a cuius respectu soluitur glacies. i. gelidum cordis peccatoris. **Ite** psalmi. Auertisti faciem tuam a me. et factus sum turbatus. Job. xij. Cur faciem tuam abscondisti etc. Isa. lxiij. Abscondisti faciem tuam a nobis. et allisisti nos in manu iniquitatis nostre.

Ite. Quia maria facile impetrat quicquid petit a filio. Ideo in figura eius dicitur est **Judith** viij. Ora pro nobis. quia mulier sancta es et timens deum. Sicut in figura eius dicitur est **hester** vi. Imoca dominum. et loquitur pro nobis regi. et libera nos de morte. Ipsa cum detinet iram dei ne statim vindicet in nos. Unum dicit **Laan. iij.** Tenui cum nec dimittam etc. **Gratiositas** autem eius ad impetrandum figurata est **hester** viij. vbi dicitur assuerit hester. Que est petitio tua hester ut des tibi. et quod vis fieri. Etiam si dimidia regni mei preterieris impetrabis. Quere exemplum libro. vi. titulo. xij. que maria regina. Loquebatur enim dominus antequam maria nasceretur dicens **Isa.** Non est que surgat et teneat me. Sed ipsa facta est aduocata nostra. et allegat pro nobis fideliter coram filio suo. Veritate et verba

Libet .II. Particula .v.

cidē repētās. ⁊ ipē veluti pūssim⁹ infās dilectat ab vberē mīris ei repētato. Isa. xi. Impetrat nobis maria.

- Gratiā seu vinū cōpunctōis. qđ signatū est in nuptiis. Joh. ij.
- Gratiā recōciliatōis. sicut mlier thecutes absalon fraticide. ij. Regū. xij.
- Gratiā ablutōis peccatorū. signata. i. Regū. xxv. p abigail. que phibuit dauid ne interficeret nabal.

Deletōem cirogphi diaboli. signa p bester. q lras aman fecirritari. West. xvi. ⁊ vij. Confessione debem⁹ marie Capitulu iij.

Confessione. Ipa enī videt dicere cū filio. Mat. t. Lu. xij. Qui me pfessus fuerit corā hoib⁹. cōfitebor ⁊ ego cū corā pte et filio meo.

Debem⁹ enī corde credere. qz corde credit⁹ ad iusticiā. eroze pfiteri. qz hmōi pfessio fit ad salutē. ipam vginitali pmiceriā. sine corruptōe secundā. sine guamie grauī dā. sine dolore puerpam. ⁊ cetera oīa q de ipa credit ⁊ asserit ecēia catholica.

Debem⁹ enī pfiteri partū ei⁹ vginitali. vt sup cā. xij. et q nec pīmā filēz visa est nec habere seqntē. et cetera hmōi. Ad hec debem⁹ ab ea iugiter orādo vitā grē postulare cū ipa sit mater vite. qz lxvies lvira nature. lxvies lvita grē. Lipsē. hō ali⁹ pfiteribit tibi. lo dñā ad salutē a se sine et bñplacitū tuū. Et mortuo enī. p pctm mortale. qsi nihil perit pfessio. Ecē. xvij.

De theo pbilo.

Debem⁹ igit pfiteri eā pfessioe laudis. vt cōfiteat nos pfessioe recognōitōis ⁊ pteōnis. Lhuist⁹ de reprobis dicit Barth. xij. Tūc pfitebor illis qz nunq noni vos. Et hec est pfessio reprobatois. Et h est qđ legit⁹ in penitētia theophili. qz p qz pmitteret ei se rogaturā p eo. fecit cū pfiteri filiū suū veni dēū ⁊ vex hominem ex se natū p salute mūdi. dices ei. Cōfitere filiū meū. misericors enī est. et suscipiet las crimas penitētie tue.

Confitenda etiā est sicut docemur pfiteri filio. Ecē. xxxix. Cōfitemi illi in voce labioz vestroz. in cātes labioz ⁊ cytharis. Sic expone. Cōfitemi pteā ⁊ laudes lili. i. ad gliam ⁊ laudē illi⁹. qz sicut dicit glo. sup. vij. Josue. pfessio pctōis. ad laudem pnet ignoscēs. In voce labioz vroz. i. in pfessioe. laude. ⁊ pdicatōe. In cātes labioz. i. in laudib⁹ q ex mētē bilaritate pcedāt. l. i. cytharis. i. mortificatōe carnis p icunia ⁊ alia penitēntialia exercina. Tū dicit. Cythars. pluraliter. Et h totū est. ac si diceret sapiēs. verbis ⁊ factis laudate eam.

Confessione enī peccatoz nostroz debem⁹ marie. Tū dicūt q volūt absolui. Confiteor deo et brē marie et oib⁹ sētis rē. Quasi diceret pfites. Volo q ipa sciat confessionē meā. ad testificandū p me corā deo. qz ante mortē pfessus fui peccata mea. Ipa enī est testis in celo fidel corā filio suo. sicut de luna dicit⁹ in ps. Sz vide q se pfiteat⁹. ⁊ habeas cās bonā. qz fidel testis est ⁊ p te nō mētiēt. sic dicit puer. xij. Benedictionē debem⁹ marie Capitulu v.

Benedictionē. Ut scz incessanter corde ⁊ voce simul bñdicam⁹ mariā. p cui⁹ vginitalē partū in bñdictionē puerfa est maledictio que. qū dictū est marie. Laue gratia plena rē. Itē vt ei bñdicendo. bñdici mereamur a dño. Si enī abrahe dictū est a dño gen. xij. Benedicā bñdicentib⁹ tibi. ⁊ maledicā maledicētib⁹ te. Et si dictū est iacob Gene. xxxij. Qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹. ⁊ q bñdixerit tibi bñdierit⁹ repleat. mltō forti⁹ dictū est marie istō q filia est abrahe. Que etiā bñ designat p iacob qz interpretat supplātor. qz simul ⁊ semel vicia oīa supplāruit. l. Benedicētes enī ei hereditabūt terrā. lvientū l. maledicētes aut ei dispibunt. i. in diuersas pres pibūt. l. in corpe ⁊ aīa. Quales sunt iudei pagani heretici ⁊ blasphemī. Volūtas enī filij est vt mēm illi⁹ et dñam nām l. bñdicam⁹. in omni tpe. scz nocte ⁊ die. i. pspis et aduersis. ⁊ vt laus ei⁹ sp verfet in corde et ore nostro. de ipa meditādo. ipam laudādo. orādo. bñdicēdo. illi grās agēdo. ei⁹ magalia pdicādo. ⁊ vt laus ei⁹ sit qsi frenū in maxillis nostris. nos refrenās a vicijs lingue. Unde et ipa pmittit cū filio laudatozī suo ysa. xlviij. Laude mea infrenabo te ne stercas. Itē vt impleas illō ps. Dia qz inra me sūt bñdicāt scētū nomē. Et bñdicenda sunt qndie singula mēbra eius. vt in singulis mēbris nostris bene.

no bn

Marie seruiamus ore & labiis

dictione reportemus ab ea.

Itē bñdicendi sunt pedes q̄b̄ dñm portauit. Vēter in q̄ portauit. Cor vñ in eū fir-
miter credidit & seruet̄ cū dilexit. Utera q̄b̄ lactauit. Man⁹ q̄b̄ nutriuit. Os
& lingua q̄b̄ ei dedit felicia oscula nre redēptōis. Nares q̄b̄ sensit suane olētē fra-
grātia hūanitatē ei⁹. Aures q̄b̄ dulcia ei⁹ eloq̄a delectabilē auscultauit. Ocli q̄b̄
ipm deuote respexit. Corp⁹ & aia q̄ christ⁹ in ea oī bñdictionē p̄secrauit. Et salutā-
da sunt & bñdicēda cū oī deuotōe hec scīssima ei⁹ mēbra .ita vt singul⁹ dicant sin-
gule salutatioēs .s. aue maria .Due ad pedes. Una ad vter⁹. Una ad cor. Due ad
vbera. Due ad man⁹. Due ad os & linguā. Due ad labia. Due ad nares. Due ad au-
res. Due ad oculos. Due ad aīas & corp⁹. Et sic ī vnīuerso sunt .xx. salutatioēs .q̄ ī
modū q̄tidiane p̄fōis cū singul⁹ & totidē genuflexiōib⁹ si fieri p̄t. corā imagine sua
vl' altari p̄soluēde sunt p̄gini gliose. iuxta illō ps. Per singulos dies bñdicā tibi. et
laudabo nomē tuū ī seculū & in seculū seculi. Et sicut dicūt q̄ cepti sūt & testant. q̄ a
viris scīs audierūt. vt possēt adiuuēri mod⁹ ali⁹ seruitij. q̄ tātū p̄gini p̄placēt.
vel et quo tāta deuotio redūdaret diligētib⁹ eā. Itē. Per singula ei⁹ mēbra p⁹ ge-
nuxflexionē adoratiōem & salutatiōem sic dicendū. Dulcē dñā adoro et bñdico bea-
tissimos illos pedes. q̄b̄ dñm sup terrā portast. Bñdico & adoro beatissimū vter⁹ il-
lū in q̄ ipm baiulast. & sic ceteris mēbris & sensib⁹ p̄memorādo act⁹ suos q̄b̄ dño p̄-
uierūt. qd̄ meli⁹ dicitur deuotio q̄ sermo. melius grā q̄ scriptura.

deuotio sm
gubivis

Docētis faciēdū ē exēplo illi⁹ brē ml̄ier. q̄ sicut inuenit ī legēda brē marthe hospite
dñi appellat̄ marcella. q̄ extollēs vocē d turba dicit iesu. Btūs vēter q̄ te porta-
uit. et vbera q̄ succit. **Extollēs .i. et corde tollēs .i. vocē .i. christi p̄medatiōē & iu-
deoz blasphematiōē p̄fusiōē .i. q̄dā ml̄ier de turba .i. nō diues aut nobil. s. de cō-
muni plebe. Propter h̄ enāgelū illō legit̄ de p̄gine in dieb⁹ p̄fess. Dixit illi .i. chri-
sto q̄ blasphemabat a iudeis. Btūs vēter q̄ te portauit .i. q̄ ad nos te btm̄ porta-
uit. Uell qui .i. q̄ te portauit. Nō enī a v̄tre fili⁹. s. vēter a filio bñficatiōis ho-
norē accepit. sic vas nouū & pur⁹ a bono vino vl' a bona specie vl' electuario saporē
re accipit & odorē. nō eōuerso. Dicit̄ aut̄ vēter p̄gis btūs p̄ncipalit̄ p̄t̄ tria mi-
rabilia que in eo facta sunt.**

**Pr̄o. Quia de⁹ ibi fact⁹ ē hō. Verbū infans. Immortal⁹ mortal⁹. Immēsus pau-
lus. Creator creatura. Qui fecit h̄ qd̄ factū ē. Joh. i. Verbū caro factū ē & habita-
uit in nobis. Prop̄ h̄ etiā eccl̄. i. d̄ de p̄re et de sapia que est fili⁹ dei. L. Creauit il-
lū .i. carnari p̄stituit. Uñ dicit pater ysa. xlv. L. Ego dñs creauī eū .i. hoīem .i. sp̄scō
.i. co opatōe sp̄scō. q̄ tota trinitas opata est incarnatiōē filij. L. Et vidit .i. scz deus
p̄. i. approbavit. L. z diuīserunt .i. plene p̄bēdit̄ z mēsus est .i. q̄z nūcrositatē caris
inatū q̄b̄ tepler⁹ fuit christ⁹ hō p̄ plenissimē p̄bēdit̄. Uel sic. Et vidit .i. visibī-
lē fecit. L. z diuīserunt .i. inuērabile cū alijs hoīb⁹ fecit. Uñ ysa. liij. Et cū scelerat⁹ te
putat⁹ ē. L. Et mēsus ē .i. inuērabile fecit. Et sic ostēdūt̄ tria mirabilia circa incar-
natiōem. Nā inuisibil⁹ fact⁹ ē visibil⁹. et inuērabil⁹ fact⁹ est inuērabil⁹. z immēsus fa-
ctus ē inuēsurat⁹. coattat⁹ scz infra vter⁹ virginalē. Jō dicit̄ hierē. xxxi. Creauit dñs
nouū sup terrā. femina circūdabit virū.**

**Secdo. Quia q̄ fecit v̄trē fact⁹ est in eodē v̄tre. Hoc ē magnū mirabile. sic si q̄s p̄-
us faceret domū. z postea nascereē ī eadē domo. Jō gliosa dicit̄ de ciuitate dei. i.
maria. s. q̄ hō uatus est in ea. z ip̄e fūdauit eā altissim⁹. ysa. lxxvi. Quis audiuit vn-
q̄ tale. z quis vidit huic simile?**

**Tercio. Quia venter ille mai⁹ se continuit. i. deū quē totus nō capit orbis. q̄ seipm̄
clausit ī vtero p̄giali. z ī viscerib⁹ p̄gis gliose. De hac materia ml̄ta iucuiēs libro
r. titulo. xliij. q̄ maria d̄ vas admirabile. op⁹ excelsi. Eccl̄. xliij.**

**Itē nota q̄ nō dicit̄ illa ml̄ier. brā mater q̄ te portauit. s. poti⁹ btūs vēter. ad iuuē-
dū p̄passiōē & q̄ntū in se ē sua oīb⁹ p̄mūicat p̄ caritatē. Uñ vēter ei⁹ d̄z aceru⁹ tri-
tici. Lari. vij. Et de hac portatiōe ī vtero suo sp̄uali q̄ desiḡt pietatē ei⁹. dicit̄ ipsa
cū filio ysa. clvi. Ego portabo & saluabo. z cetera ml̄ta.**

Itē vēter .i. btē p̄gis d̄z btūs .i. ml̄tis de causis et q̄ntū ad se & q̄ntū ad nos. Quantū

Libert II. Particula .v.

Boeci?

ad sem tribu. Dicit eni boeci? q bntudo est stat? oim bonoz pgregatõe pfectus. Dñe bonu respectu vctris? e integritas p ginal. fecunditas iungal. pntinea vidua lis. Et bta maria fuit sp virgo. fuit fecunda. sed sine viro. fuit vidua moiuo spõso. Fuit etiã veter iste bñs q ad nos. qz releuauit miserã nram. q triplex erat. Seruitus. Infirmitas. Et necessitas. Primã. qz tulit thesauz nre redẽptõis. Parab. et. Thesaur? desiderabil z oleu zẽ. Scõaz. qz fuit apotheca medicine nre curatiõis. Ecã. xxxviii. Altissim? creauit d terra carnis p ginecl. medicina. Tercia releuauit. qz fuit ager plen? afferes panẽ. z or? pclusus afferes fructu nre resectõis.

Itẽ. Bñs veter. Quia pcepit cõ integritate. gestauit cõ leuitate. pepit cõ suauitate. Cõ ecõtratio ois mulier pcepit cõ corruptõe. portet cõ gnanie. pariat cõ dolore. Et his tribz miseris addic? est sex? mliebris p peccatũ pme peus. Dicat gbeate virgini vtri z femine. Benedicã tu in mlieribz. Dicant christo. Bñs venter qui te portauit.

Itẽ. Bñs veter. Quia a spũ sancto psecrat? Un. Scificauit tabernaculu suu altissimus. Itẽ. qz filio dei replet? Lu. i. Ecce picipes in vtero zẽ. Itẽ. qz lac virgineu dei filio marie vbera ppinauerũt. Un seqt. Et bta vbera q suristi. Lu. xi. Et bene veter et vbera in bñdictõe iungunt. qz sicut dicit beda fin pbificos. ex eodem fonte pcedit semen ad gignẽdos pueros. z lac ad nutriẽdos.

Beda

Itẽ. Bñs venter z bta vbera. Iqz ex eoz representatõe christo in pãibz ipetrat nob beata hec mater absolutõem a culpa. et bñdictõem in gra. et glificatõem in patria. Unde bñs beru. Mater oñdit filio ventre et vbera zẽ.

Berũ.

Item beatificand? est vter? virginal. qz omne datũ optimũ. z oẽ donũ pfectũ nobis inde pfurit. Inde eni exiit fons vite. q christus e. tendẽs ad redẽptõem mortuõ rũ. ad repatiõẽ pditorũ. ad saluatõẽz viuõz. ad erectõem lapsõz. ad creptõẽz icarceratorũ. ad destructõem inimicõz. ad restauratõem angelõz. et hmõi.

¶ Panis nostre resectõis. Unde Lantã. vij. Venter tu? sicut aceruus tritici zẽ. Ipe est enim archa cõtinens verũ manna.

¶ Calic nre inebriatõis. Un. Inebriabunt ab vberate dom? tue. Iq est ille vter? in quo habitasti nouẽ mẽsibz. Venter tu? sicut erater zẽ. Lanticoz. vij.

¶ Aq nostre ablutõis. De qua dñs ezech. xxxvi. Effundã sup vos aquã mũdam zẽ. Quia vterus ei? est fons patens domui dauid Zacha. xiiij.

Ex vtero
vginali

¶ Medicamentũ nostre curatõis. Unde eccl. xxxviii. Altissim? creauit d terra. I virginalis vterũ. medicina. I. christum.

¶ Uctualia siue viaticũ nre pegrinatõis. Nam vterus eius fuit nauis cõtinens panem vinũ q de cels descẽdit. z esca vniuersõz in eo. Daniel. iij.

¶ Preciũ nostre redẽptõis. Quia ipe fuit saccul? illi? pecunie qua sum? redẽpti. de q dicitur parabo. vij.

¶ Premiũ nre remuneratõis. Quere d oibz istz sup. lib. pmo. ca. iij. gra plea. i. fi. capli.

Dicro.

Itẽ. Vter? virginal paradus est voluptatũ. a q manãt nob qttuoz stumia. Timor. Ignitio. Pulera dilectio. Et sanera spes. Un dicit virgo. Ego mĩ pulcre dilectõnis. et timoris. et agnitõis. et scẽtẽ spei zẽ. Propter hec oia appellat hieronim? vterum virginis agrũ plenũ.

Sequit. Et beata vbera q suristi. Et hoc relinqt q tñ vbera virgõ z nõ alicui? alteri? mlieris surit christ? Os figuratũ est in moyse. q nulli? alteri? mlieris qz matris ppe voluit sugere vbera. Exod. ij. sicut dicũt. Ad h etiã valet ill d Lant. v. vbi christ? dicit. Bibi vinũ meũ cõ lacte meo. Ivginali. qd totũ fuit meũ. z de q null? ali? bibit. Itẽ cõ dicat beate virgini canti. i. olcum effusum nomẽ tuũ. non tamen dicit q eius vbera sint effusa.

Inuestigationẽ debem? marie Capitulu vi.

D. Ehem? etiã bte p gini piã qndã pborũ suoz exẽploz et opẽz inuestigatõẽz. Ad qd inuitat nos pbo z exẽplo bñssim? lucas euãgelista. q tã diligẽter p seãt tps z locũ dñice pceptõis. nũcũ ex noie manifestãz. z mittẽtẽ. z gen? z nomẽ ill? ad quã missus e nũc? describẽs. z nihil pãt? pternittẽs. In q inuitat nos ad

Marię seruiamus ore et labiis.

diligētē inq̄sitiōem mysterioꝝ incarnatiōis et passiōis dñice. Un̄ ero. xij. d̄. d̄ agno
 paschalil. Caput cū pedib; ei; et iustiniis vorabit; .i. i. incarnatiōis et passiōis mysteriū
 diligēter inq̄retis. S; opt; q; discretissime fiat hui; seruiitiū. Hāc circa inariā q̄
 mīstra fuit incarnatiōis dñice desceat mlti scrutates indiscreto scrutiniū. Qui cū
 tenebrosi essent p̄ p̄sumptōez et infidelitatē. i. matrē lūmis cū suis tenebris inpege
 rit. Et iō p̄ mariā obstrētū est os loq̄ntiū iniq̄. Hui; etem̄ p̄scrutator māestatis
 ei; opprimet a glia. Parab. xxx. Jō d̄. eccl. xlij. Exaltates illā replemī fructe. ne
 laboratis. nō ei; p̄phēdet; . Jō etiā d̄. puer. xxx. Mel inenisti. comedite qd̄ sufficit.
 Qui nimis emūgit elicit sanguinē. Parab. xxx. Jō etiā de hac iuestigatiōe d̄. eccl.
 iij. Uade post illā q̄si iuestigatoꝝ. et i; v̄s illi; p̄sistēs .i. totali s̄stēs. Tal; enī in
 uestigatiō q̄si qdā pass; est aīe. Un̄ ip̄a diē. Qui edūt me adhuc esuriēt. Quasi in
 ore cordis habz; bee; q̄ firmū ei; credit. Quasi masticat; q̄ pie iuestigat. Quasi trañ
 cit in corpis nutrimentū. q̄ hū opando imitat; . et q̄ recte afficit erga ip̄as. Jō etiā
 dicit aug; de corpe christi. Ut qd̄ paras dētē et vētrē. crede et mādicasti. Et hec ē
 fides q̄ p̄ dilectōez opat;. Jō ip̄e aug; nō satiabat dulcedie mirabili p̄siderate alti
 tudinē p̄sili; diuini sup̄ redēptōe gener; hūani. Itē de hac iuestigatiōe p̄ ill; in
 telligi. Bū q̄ scrutāt testimonia ei;. Quia sup̄ facie scribe ip̄onet honore suū. Ec
 clia. x. Itē. Mirabilia testimonia tua o dñā. iō seruata ē ea aīa mea. Itē. Decla
 ratio simonū moꝝ illuminat. et intellectū dat puul; .i. hūilib;. Sermonū. Inq̄m q̄s
 tu dixisti. v̄l q̄ dicti sunt de te. Itē eccl. vi. Inuestiga illā. et manifestabit tibi. Que
 re panem retro.

Aug;

B

Elucidationē debeamus marie Capitulū vij.

Lucidatōez. Un̄ p̄mittit eccl. xlij. Qui elucidāt me .i. vitā meā p̄bo. ex
 emplo. p̄dicatōe et hūmō. Uel Qui elucidāt me .i. q̄ imitat; et alios doceat
 imitari. qz efficiat; docet vitā q̄s lra. Uita; eternā habebūt si fūto. Maria ei sup̄
 facie sui scribe ip̄onet honore suū. sic d̄. eccl. x. Elucidates isti p̄pe illi sūt. qz con
 uersatio iā in cel; ad .i. p̄b. iij. Et iō nō indiget sustentatiōe p̄sentū. Et iō p̄mittit eis
 p̄mū vite vt mag; accēdāt. De hac tripliē p̄missiōe marie quā facit trib; generib;
 hoīm .i. sūt ditorib;. oparijs. et lucidatorib; suis habuisti sup̄ titulo. q; marie debe
 m; obediētā. Alit; Uita; etnā .i. vitā p̄tēplatinā q̄ p̄petua ē. Uel Uita; etnā .i.
 durā. Lapidēs enī etnū. qz durū. Et q̄ brās hūmō digne vult elucidare. vitā durā
 debz; ad ei; exēplū ducere. nō delicatā aut dissolutā. Itē sap. vi. Ponā in lu
 ce .i. i. euidentil. sciam ei;. .i. eb;isti. sap. v̄l marie. i. p̄ posse in eo faciā ip̄os cogsci
 et diligi. Et nō p̄teribo vitatē. limo manifeste. discrete. et itēgre dilucidabo eā. Ineq;
 cū inuidiā tabescēte. .i. i. tabescere faciēt. iter habebō. Quasi diceret. Sine inuidiā
 p̄mūficabo bonū qd̄ sciuero de his trib;. nec alijs inuidebo sapiāz nec p̄phetiā. sicut
 nec fecit moyses. Alit; .i. Qm̄ tal; hō .i. inuid; .i. nō erit p̄iceps sapie .i. illi; ḡre
 q̄ dat; a sapiā. et acq̄rit p̄ eā. et silt; p̄ mariā. Itē sap. vij. Generositate; illi;. .i. sapiē
 et matiel. glificat .i. q̄ntū p̄t magnificat et exaltat vit; iust;. .i. p̄mūm habēs deā. i.
 aīaz bonā. i. q̄ de; habitat vt i; tēplo suo. Glificat. Inq̄m p̄dicatōe. laude et bōa opa
 tōe. S; et oīm dñs .i. p̄l. dilexit eā. .i. sapiam. mariā. et talem animā.

A

B

Predicationē debem; marie Capitulū vij.

Predicatorēz. Qd̄ fere idē ē. Prio enī et p̄ncipali; p̄dicandū ē de deo. postea de
 mariā. Un̄ ysa. xxij. d̄. de p̄dicatoꝝ. q̄ sunt equi dñici portates ip̄m p̄ mū
 dū. Cū glificat; fuerit dñs .i. p̄ doctrinā eoz. hūmōt d̄ mari. .i. alacriter p̄dica
 būt de mariā. Prop̄t; etiā de forti mliere. q̄ ē maria d̄. puerb. i. fi. Surrexerūt
 fili; ei; et bñssimā p̄dicauerūt tē. Filij marie. oēs fideles ecclie catholicę. Nota
 ordiūe p̄boꝝ. Qui ei; digne vult p̄dicare mariā. aut ei; fūire. p̄s d̄z surgere a pec
 cato p̄ penitētiā. qz nō ē speciosa laus i; ore pctōis. Eccl. xv. Jō p̄ d̄z surrexerūt.
 nec dignus est q̄ in mortali pctō ē vocari fili; tate m̄tis. Itē. Filij ei;. .i. imitato
 res. marie in trib;. castitate. largitate. hūilitate. Fili; enī eius es. cuius opa facis.
 Pet; rauēnares. Qui genitoris nō facit opa. negat gen;. .i. q; dñs dicit iudeis.
 Joh. vij. Si filij abrahe est;. opa abrahe facite. Filij ḡmarie. imitatoꝝ eius. in

A

B

Petr; rauēnares

Liber .ii. Particula .v.

benignitate mansuetudine. misericordia. et hmoi. qd est currere i odore ynguetozū eius. Verco aut b^o erit i futuro. qd filius ei^o sic fuerit in p^onti. Quia si filij z here dca. ad Ro. viij. De hmoi aut p^ognie pmittit fili^o matri sue ysa. xliij. Effundā spī rītū meū sup semē tuū. z bñdīctōem meā sup stirpē tuā zc. Ideo etiā tā de mīe q̄ de filio p̄t istud intelligi. Annūciare iurer gētes glīam ei^o in oīb^o pplīs mirabilia ei^o. i. p̄rogatīas z v̄tutes. Itē de ip̄a dīcī p̄t sicut de filio ysa. xij. Cātate ei qz magnifice fecit. annūciare s̄ in vnīuersa terra. Itē. **S**i nō p̄posuero tui hierlīm. i. o tu maria. adhereat līgha mea faucib^o meis. i. mūt^o fīā a laude dei. Sap. viij. **S**i ne fictōe didici. q̄ ad ei^o p̄tinet glīaz z honozē. z sine inuidia. q̄ p̄tā ē largitatī ei^o. Lpmūco. z honestatē illi^o nō abscondo. q̄ describit Jaco. iij. **Q** p̄mū pudica ē. dicit de pacifica zc. **N**ec ē honestas sapie q̄ attribuit marie. **S**ine fictōe discere. ē nō ob aliō q̄ p̄pter amorē sapientie v̄l marie q̄ ad eas p̄tinent q̄zere z inuestigare. **S**ine i uidia cōmūicare. est ch̄isti sapie z marie glīam z p̄mū v̄rlitatē in hūmōi q̄zere. et in doctrīna sua nudā veritatē pura intēōe z p̄gnio fmōe p̄ferre. Itē de hac p̄ **L** dicatōe dicit **L**anti. vi. **V**iderūt eā filie syon. i. v̄tutes angelice z aie scē. **V**iderūt eam. i. ei^o dignitatē singulārē intellexerūt. **L**z p̄dicauerūt. i. p̄dicādo exaltaue rūt in mūdo. **L**eam b̄ssimā. **L**iam in corpe z aīa fm̄ q̄sdā. **L**z regine. i. v̄tutes celoz. **L**laudauerūt eā. **D**icētes admiratū. **Q**ue ē ista zc. **R**ecte maria d̄z b̄ssima. **B**ea ta p̄pter carentīā oīs malī. **B**eatior p̄pter abūdantiā oīs bonī. **S**ed b̄ssima. qz cū omni securitate possidet omne bonū.

Magnificatōem debemus marie Capitulū ix.

Magnificatōem. **Q**d sit qm̄ corde ore ope p̄ posse n̄ro ip̄az extollim^o. z ad ei^o seruitiū. laudes. z dilectōem q̄scūqz possum^o inuitam^o. Quasi dicat eis v̄bo z exēplo amato: marie. **M**agnificate dñam meā. z exalten^o nomē ei^o i id ip̄m. i. p̄corditer. **A**ug^o. Quasi magnitudinē marie meā p̄dicare. et noīs ei^o p̄conia magna voce attollite. **A**d s̄ enī suo exēplo inuitat nos br̄a elizabeth. **L**u. i. q̄ saluata a br̄a marīa exclamauit voce magna. **B**ñdīcta tu iter m̄līeres zc. **V**oce magna. **N**ō tam clamosa q̄ deuota. sicut dicit beda. **I**tē exēplo istī^o sancte m̄līcz q̄ **L**ertol lēs. i. ex corde tollēs. **V**ocē de turba. **L**uc. xi. **D**ixit iesu. **B**ñs v̄ter q̄ te portauit zc. **S**up̄ rītulo. **N**. de bñdīcēda maria. **V**ocē enī n̄ram extollere. est magna deuotōe. magno desiderio. z magno annūsi marīa magnificare. **S**icut enī a filio suo. cui^o omnis actio n̄ra est lectio. magnificata ē vehemēter. sic ab omī ch̄istiāo magnificāda est vehemēter. **E**t sicut de filio dicim^o. **M**agnificabo cū i laude. sic z dicamus de mīe. **E**kebertus abbas ad marīa. **M**agnificet te oīs aīa o mī^o dulcedinis. et b̄mūdīnē cordis tui. v̄nde sal^o nostra p̄auxit. collaudet oīs lingua p̄ioz i secula seculoz. **I**dcirco aut a nobis magnificāda est glīosa. v̄go. qz p̄ eam de tenebris ad lucē. De inuio ad viā. De morte ad vitā. De corruptōe ad integritatē. De luctu ad risū. De merore ad gaudiū. De terra ad celū. De carcere ad regnū. De feruitute ad libertatem. De pena ad glīam. De ore scūssimi draconis. ad sinum reducimur p̄ssimi patris.

Laudationē debemus marie Capitulū x.

Laudatōem. **I**uxta illō ps. **C**ātate ei z psallite ei. **N**arrate oīa mirabilia ei^o. **I**scz qd de ancilla facta ē regina. mater de filia. recreatrix de creatura. de v̄gine genitrix manēs virgo. **I**tē vt ei dicere possum^o illō ps. **I**n te cātatio mea semp zc. **I**tē. **B**ene psallite ei in vociferatōne. **I**tē. **P**salle psalle n̄su toto cor. oz. vo. voto. aue plena gra. **I**tē ysa. viij. **C**ātate ei qz magnifice fecit. **I**scz cū p̄ma v̄rginitatem v̄onit. cū ex hūilitate z credulitate cordis respōdit angelo. **E**cce ancilla dñi fiat mi hi fin verbū tuū. **I**tē nota qd digne cātare z psallere vult d̄ ch̄risto z marīa. **P** debet parare cor suū z aīam suam. **I**uxta illud. **P**aratū cor meū deus. paratū cor meū. **B**is dicit. **P**aratū. **I**scz p̄ subtractōem et additōem videlicz. sicut pomū para tur subtrahēdo cortice hypocrisis. vel praut exēpli. z putredinē interiorē luxurie. z vacuitatē supbie. et hmoi. **I**tem. **P**aratū. i. v̄rtutib^o ornatū. **S**icut tēplum oz

Aug^o

Beda

Ekebt^o
abbas

L

B

B

Marie seruiamus ore ⁊ labiis

natur palleis. ⁊ cortinis rubcis. viridib. iacintinis. ⁊ hmoi. Et corde meo sic pato
L Cantabo ⁊ psalmū dicā. Et nota q̄ vbi est tñ paratura exterior sine interiori
vt in hypocrisis. q̄ mūdant qd̄ deforis est calicis ⁊ papsidis. ūbi nihil est nisi ve.
Matth. xxij. Et nota q̄ p hoc qd̄ iust⁹ dicit christo v̄l marie. In te cātatio
mea semp. Videt q̄ iusti debēt esse ioculatores christi marie ⁊ sanctor. Solent
enī curiales ioculatores cōponere cātillenas. ⁊ iā cōpositas appropriare illis a q̄b
magna donaria iam acceperūt v̄l sperāt se accepturos. Hos autē iā multa bñficia
a christo accepim⁹ et maria. ⁊ speramus mltō maiora p̄cipe ab eis. Et iō cū omni
denotōe cantare debem⁹ ⁊ ipis. ⁊ de ipis. vt vtriq̄ vere dicete valeam⁹. In te
⁊ de te. ⁊ ad te. ⁊ iuxta te. hoc est. in ecclia tua. cātatio mea semp. Ecclia enī loc⁹
debitus est ad cantandū laudes matris ⁊ filij. Un̄ ps. Laus ei⁹ i ecclia sanctor.
Esa. xxxvij. petit ezechias. Dñe saluū me fac. Et subdit quomodo potest q̄s sal
uus fieri. Psalmos n̄fos cantabim⁹ cūcis dieb vite nostre in domo dñi. Et h̄
est manifeste q̄ eos qui raro aut nūq̄ dicūt in ecclia horas suas. Nō admirabat
q̄ dicebat. Quomodo cātabim⁹ cātici dñi. v̄l dñe. i. marie. in terra aliena. i. ex
tra ecclia. Et nota q̄ dicit. In te cātatio. Inō solū narratio. p̄tra eos q̄ nūq̄ dicūt
suū officiū ad notā. Dea. Inō aliena. n̄ vicaria. Unde. Voce mea ad dñm clama
ui. et exaudiuit me. Dea. i. ppria. Item. In te. Inō in mūdo. vel vicij. Hoc ē
cantātes quecūq̄ vana vel turpia. Itē. In te. Inō in me. q̄ in me nō inuenio v̄d
cantādū. sed poti⁹ v̄nde ligēdū. Gregori⁹. Iustū est vt in se dolore inueniat. q̄ re
licto vero gaudio gaudiū in se q̄rebat. Semp. i. i. bonis debitis. Semp. i. q̄ hic
incipit cātatio iusti. q̄ nunq̄ terminabit. Un̄. DisCORDIAS dñi in eternū cātabo.
Itē. Beati q̄ habitāt in domo ma dñe. in seclā seclōz laudabūt te. Vel semp.
id ē in p̄p̄is ⁊ aduersis. Un̄. Semp laus ei⁹ in ore meo. Esa. lxij. Tota die et no
cte non tacebūt. lau. nomē domini v̄l dñe. i. marie. Itē. In te cātatio mea semp. E

Grego.

Item cum beata v̄rgo signetur per mariā illam prophetissam sororem moysi. que
sumpto timpano iubilauit pro submersione pharaonis et egyptioz. Exodi. xv.
et cum ipsa psallat mēte et spiritu. et deo iubilet p̄ submersione spiritalis phara
onis et liberatōne populi fidelis. ūbilū illius sequunt̄ angeli et sancti. ipm̄ audi
re desiderātes. Unde dicit ei sponsus Canticoz. viij. Que habitas i ortis. ami
ci. id est angeli lausculant te. ecce desiderū angeloz. Fac me audire vocē tuā. I
ecce q̄ ip̄e sponsus audire desiderat canticū ist⁹. Unde et dicit ei cantic. ij. So
net vox tua in auribus meis. vox ei⁹ tua dulcis. Vel sic Amici. li. oēs fideles lau
sulant te. ad imitatōem. ip̄e sponsus ad remuneratōem. Sed nos miseri quor
modo cantabimus canticum domine in terra aliena. id est si adhuc pegrinamur
in regiōe dissimilitudinis. Nō est enī speciosa laus in ore peccatoris. Eccl. xv. Et

Liber .II. Particula .v.

nora q̄ matri ⁊ filio cōtādū est et p̄fallēdū. et orādī sunt sp̄s ⁊ mēte. sic dicit apl̄s de
sc̄ip̄o. i. ad Eph̄. xiiij. Orabo sp̄s. orabo ⁊ mēte. p̄fallā sp̄itū. p̄fallā ⁊ mēte. Sic
enī v̄triq̄ debem⁹ horas vocales. sic et horas reales et sp̄iales. Hōre vocales se-
ptē sūt. Uñ. Septies ī die laudē dixi tibi. Hōre reales q̄ decātāt op̄ib⁹. nō s̄bis.
facta ad aī⁹ honorē septē opa misericordie. Hōre sp̄iales septē. vt ei exhibeas de te
īp̄o fidē sp̄m ⁊ caritatē. que sunt tres fr̄uctus iheologicē. ⁊ q̄rtuor cardinales. que
sūt. iusticia. prudētia. fortitudo. ⁊ t̄pantia. Vel hōre sp̄iales. caritas. gaudiū. par.
patiētia. ⁊ cetera q̄ emmētāt ad Gal. v. vt p̄ posse tuo maria ī his oib⁹ imiteris.
q̄d est currere ī odore vnguētōz sp̄ūs. ⁊ horas h̄mōi eidem decātare.

Gratiaz actōem debem⁹ marie Capitulū. xi.

G Ratiaz actōem. Ut videlicet in omni orōe ⁊ obsecratōe cū gratiaz actōe de be-
neficijs iā p̄ceptis petitiōes iure immorescāt ap̄d eā. Ad phil. iij. Om̄imodas
et cū gratias debem⁹ reddere b̄tē virgini. q̄ in ea ⁊ p̄ eā factus ē deus hō. vñ homī
accrevit progantia maxima honoris ⁊ dignitatis. amoris ⁊ b̄ritudinis. Propter q̄
filii dei minorat⁹ paulomin⁹ ab angel. Iquo ad cōditōem nature. q̄ nō sunt car-
nei nec possunt mori. s̄ verbū caro factū ē. ⁊ immortal. mortal. Ideo dicit iob. viij.
Quid est hō q̄ magnificas cū rē. Uisuri enī sum⁹ nō solū oculo intellectuali diuī-
nitatē. s̄ ⁊ corpore. (q̄d nō angel⁹) gl̄ificā humanitatē. cū modo videam⁹ p̄ speculū ī
enigmatē. s̄ ⁊ corpore. Aug⁹. Propter h̄ deus factus est hō. vt totū hoīez redime-
ret ⁊ gl̄ificaret. Propter h̄ igit̄ mun⁹s debem⁹ a gratiaz actōe cessare. q̄ christ⁹ ⁊ ma-
ria mun⁹s cessant nob̄ b̄n̄facere. vt ad locū vñd̄ ex cūc̄ sumia reuertant⁹ vt itez fluāt
Eccles. i. Debem⁹ etiā deo trinitati incessantē gr̄as agere de tā dignissima lar-
gitate qua nob̄ p̄uidit maria. q̄ vt breuiter dicā oib⁹ omnia facta ē. vt q̄ntū ī se est
luc̄n̄faciat v̄niuerses. cū nō sit q̄ se abscondat a calore caritatis cū. dicentes īgiter
corde ore ⁊ ope illd̄. ij. Lhoz. it. Gr̄as deo sup̄ inenarrabili dono ei⁹. Itē. ij. Da
chabeoz. v. In hymnis ⁊ p̄fessōib⁹ b̄ndicebāt deū. q̄ magna fecit ī isrl̄. i. ī maria.
sicut ip̄a testat̄ dicēs. fecit mihi magna q̄ potēs ē. Vel q̄ p̄ maria magna fecit isrl̄.
i. ī pp̄lo christiano. Itē ps̄. B̄ndictus de⁹. q̄m̄ mirificauit misericordiā suā mihi
ī caritate mun̄ta. i. ī maria. quā sp̄ūsc̄is mun̄uit om̄i gr̄a ⁊ fr̄ucte. ip̄a enī vi-
det̄ dicere oib⁹ christianis cū ap̄lo illd̄ ad phil. i. Test̄ mihi est de⁹ quōd vos om̄s
cupiā ī viscerib⁹ christi filij mei. et h̄ oro vt caritas v̄ra maḡ ac maḡ absidet rē.

Aug⁹

Aug⁹

Et nota q̄ tot ⁊ tā immēsa b̄n̄ficia iā suscepim⁹ ⁊ īgiter suscipim⁹ p̄ maria q̄
b̄n̄is aug⁹ oēs sanctos ī digna gr̄az actōne ap̄d ip̄am deficere p̄bat̄ dicens. O
br̄a maria q̄s tibi digne valeat iura gr̄az ⁊ laudū p̄comia imp̄dere rē. Itē. Quas
tibi laudes rē. Ideo de sanctis aīalib⁹ dicit̄ Apoc. iij. Requiem nō habebāt. i. nō
cessabāt die ac nocte. i. om̄i tpe vite sue. vel ī aduersis ⁊ p̄p̄is. Itē p̄pter h̄c
ī sufficiētia nostrā dicendū est ei sicut dicim⁹ filio. Quid faciā tibi o custos ho-
minū. i. o m̄ br̄a s̄go q̄ custodis fideles ⁊ rōne vt̄eres. Quid faciā tibi hoc ē. q̄d
retribuā tibi p̄ om̄ib⁹ b̄n̄ficijs tuis. Bonoz ei meozū vñd̄ eges. Vel Quid faciā
tibi. q̄si diceret. Nihil boni ex me possūm facere. Vel Quid faciā q̄si di. si q̄d fa-
cio q̄d videat̄ bonū. nihil ē corā te. vel nihil est respectu bonoz q̄ īgiter fac̄ mi-
hi. Et ex tali p̄sideratiōe generat̄ humilitas ⁊ dilectio cū nob̄. Et hec duo
maxime requirit ip̄a a nob̄is.

Sollēnizationē debem⁹ marie. Capitulū. xij.

Sollēnizationē. Sollēnizanda est enī ī om̄i tpe ab om̄i fidelī. ⁊ maxime ī
sabbatis ⁊ vigilijs. ⁊ specialib⁹ festis suis. q̄m̄ p̄ ip̄am redijt hō ad sollēne fe-
stū gaudiū eterni. Ip̄a est enī luna de q̄ dicit̄ eccl̄. xij. Luna signū diei festi. Di-
es festus. dies eternitatis. In ip̄a enī fuit initū diei festi. q̄ oīs t̄palia p̄tēpsit. sup̄nis
inbiās. De ip̄a etiā or̄t⁹ ē christ⁹. q̄ festū nostz ē ī p̄senti tribuēs pacē p̄ctorz. gau-
diū p̄sc̄ie. serenitatē cogitātōnū. gr̄am sabbatizādī ab ope nulli. i. a pctō. ⁊ q̄ suis si-
delib⁹ erit ī futuro sollēnitas sc̄ip̄itna. Quere libro. vij. r̄. iij. q̄ ip̄a ē luna. Id
circo marie p̄stituere debem⁹ diē sollēnē ī dēnsis. sicut docet ps̄. Cōstituite. i. f.
corde ore ⁊ ope statuite. Vel p̄ h̄ q̄ dicit̄ cōstituere. notatur firmitas et stabilitas

B

Marie seruiamus ore ⁊ labiis

animi in bono ad fruendū ei dicentes. Hec est dies quā fecit dñs. ⁊ voluit custodiri ad honorē mris sue. L. die sanctificatōis sue. L. die Inatiuitatē. L. die Inceptōis. L. die. In partus sui. L. die Inpurificatōis. L. die. Inassumptōis. ⁊ quālibet. die. Inabbatū solenē. In solenizando. recitādo. p̄dicādo frutes ⁊ mirabilia ei⁹. vt scz reliq̄ cogitatōnū n̄raz. die festū agāt ei in serenitate p̄scite. et In in eodensis. Inim articuloꝝ fidei de his que p̄tinet ad gl̄iam part⁹ sui. ad frutes ⁊ opa sua. Vos dico. q̄ accedere cupit⁹. vsq̄ ad eozni altari. In ad l̄ram. ad fruendū sacramētū filij sui. v̄l ad celebrādū de ea. Vel aliter. Maria dicit altare placatōis dñi. q̄ placat erga peccōres. cū sup̄ altare offerāt dona et sacrificia sua. De quo altari ip̄e dicit ysa. lx. Offerent sup̄ placabili altari meo ⁊c.

Prā. i. l. Celebra iuda festiuitates tuas. ⁊ redde vota tua. Judas interpretat⁹ p̄fitens vel gl̄ificans. hic est popul⁹ fidel⁹ q̄ iubet celebrare festiuitates christi marie ⁊ sanctorū. que sue sunt. Unde dicit Lucas. li. institute ad p̄modū suū si aduertat. Que scz festiuitates celebrāde sunt multiplici de causa.

Prima. vt reddam⁹ eis vicem p̄ vice Sancti emi ⁊ angeli. imo ip̄e christ⁹ et brā ⁊ go faciūt festū de nob. Lu. xv. Gaudiū est angel⁹ dei sup̄ vno peccōre penitentiā agere ⁊c. Et hec sūt fercula paradisi. Christ⁹ etiā sic ibidē dicit. q̄ deligē p̄ mulierē dramā q̄rente pdita. q̄ inuēta puocat amicas ⁊ vicinas. i. frutes angelicas vt ei p̄gūlet de drama pdita ⁊ inuēta. Sicut et de oue. Per hāc etiā mulierē p̄ deligē maria.

Secūda. Quia accincti sum⁹ ad pugnā. vt habeam⁹ eos aduocatos ⁊ intercessores. qz nō debz gliari accinct⁹ eā vt discāuer. iij. Regū. xx. Jō dicit in ps. Leuani oculos meos ad mōres. I. ad setōs. vñ veniet auxiliū mibi. Iqz d̄ celo ē fortitudo. i. Machab. iij. Itē vt dicam⁹. vñ q̄. i. matri ⁊ filio illi. j. palip. xx. Cū ignoremus qd̄ agere debeam⁹. B̄ solū habem⁹ residui vt oculos n̄ros dirigamus ad te.

Tercia. vt aninemur ad faciendū sic ⁊ ip̄i fecerūt. quoz nec fortitudo lapidea. iob. vi. nec caro fuit enea. s; in carne ⁊ in fetu fragili collata est eis gl̄ia martirij. Nec ab breuiata est manus dñi vt saluare neq̄at. nec agguata aur⁹ ei⁹ vt nō eraudiat. ysa. lii. Sed iniquitates n̄re diuiserūt inter nos ⁊ deū nostz. ⁊ peccata nostra abiconderūt faciem eius a nobis. id ē p̄piciatōne eius.

Quarta. vt recitat⁹ ⁊ p̄sideratis eoz frutibus q̄ recitant in festis suis. sordes n̄ras ⁊ impfectū nostrū erubescam⁹. quoz omnes iusticie in cōspectu dñi sicut p̄n⁹ mensurate. ysa. lxiij. Ideo p̄cipit ezech. cliij. Fili hoīs ostēde domui isrl̄ tēplū. ⁊ confundant ab iniquitatib⁹ suis.

Quinta. Quia cū sp̄ pari sint orare p̄ nob. sic de hieremia dicit. j. machab. xv. maxime autē in festis suis p̄ ip̄oz obseruatorib⁹ ip̄os euit⁹ credim⁹o intercedere.

Nota dū autē q̄ vigilie p̄cipuas solēnitatū christi marie ⁊ sanctorū ieiunāde sunt in parca et tenui diena. vel etiā in pane ⁊ aqua. maxime virginis gl̄iose. Unde beat⁹ bern. Sanctoz festa saurūt patri autoritas votiuis p̄ueniēda ieiunijs. vt ille plane si fuerit q̄ aduertat. Ultra enī q̄tidie peccata p̄trahim⁹. ⁊ in multz offendimus omnes. Nec tantū est celebrādas suscipe festiuitates sacras. maximeqz eas q̄ maxime sunt. nisi pri⁹ abstinentia purificati p̄missa. quo ⁊ digniores ⁊ capaciores inueniamur spiritaliū gaudiorū.

Itē. Quidate solēnizare ē vt p̄cedat vigilia in aridis. ⁊ sequat⁹ festū in pinguib⁹. Do do enim viri iusti faciūt vigiliā solēnitatis eterne. que erit in paradiso. qz si forte ḡuentur aliq̄nēs pluitate v̄l ariditate vigilie. recolāt eternitatē ⁊ delicias festi. Beatus bern. Nō causaberis vigiliā lōgiorē. si diu rurnitatē festiuitat⁹ attēdas. Vali vero faciūt ecōuerso. mō habētes festū transitorij in pinguib⁹. sed in aridissimis faciūt vigiliā in eternū. Hi sunt agareni qd̄ interpretatur solēntas vigilie v̄l vigiliā arū. qui scz de vigilia faciūt solēnitatē contra dominicū institutū. ⁊ ideo tpe solēnitatis eterne faciūt vigiliā in eternū. De q̄bus in ps. l. Porabūt omnes bestie agri. Agger mūd⁹ bestie brutales ⁊ aiales hoīes nihil q̄retes nisi eā q̄ d̄ v̄tre ⁊ sub v̄tre. Porabūt In ad calicē babilōis iebantē hie. li. Nō elaz ⁊ olecrabile. s; feces In septimū. Un ysa. xliij. Amara erit portio bibētib⁹ illā. Dicit. ix. Libabo pplm

Bern.

Bern.

Liber .II. Particula .v.

istū absinthio. et potū dabo eis a quā fellis. Sed onagri .i. i. viri iusti. Expectabūt i siti sua .i. sua valida sitiente. Valida interpretat sicula. Nec ē misera caro q̄ sp̄s sitit voluptates. Expectabūt. In q̄m. donec habeat aquā clarā. i. donec plenarie potēt aq̄ sapie salutaris. Propetas enī onagri est. licz rehemēter sitiat. nollet potare aquā turbidā v̄l lutulētā. s̄ expectare donec habeat clarā. et maxime pluuia d̄ celo. Et ē aīal qd̄ ml̄tū sustinet siti suā. Dic̄ vs̄d̄. q̄ on idē ē qd̄ asin̄. agria idē qd̄ ferus.

Isidor⁹

Itē viri sancti modo faciētes vigiliā illius eterne solēnitatis. implēt ea sp̄ualiter q̄ sic
ri solent literaliter in vigilijs.

In vigilijs festoꝝ

Balnear. et in balneo designat contritio. q̄ est p̄mū lauacriū anse. vbi christ⁹ adamat animā. Qd̄ designat est in s̄ q̄ dauid q̄ christū signat. vidit. sc̄z oculo misericordie. Lberabee .i. aīam penitētē se lauātē i balneo contritōis. Et adamat eā .i. q̄. Re. xi.

Beatus
laureti⁹

Caput abluit. i. mens p̄fessioez q̄ est sc̄dm lauacriū aīe. De hac duplici ablutioe. sc̄z p̄ contritōem et p̄fessionē d̄. Isa. i. Lauam. Lauacriū contritōis et p̄fessiois. i. q̄ oīa lauam. sicut dic̄ b̄tis laureti⁹. Et nota q̄maclā d̄ lauacriū. i. collī. p̄mū lauacriū. i. decalbari et mūdari. Qd̄ d̄ estote. i. in mūdicia p̄auerate p̄ lōrdem. qz aliter nō p̄dest lotio. Et hic p̄munit s̄ recidiū. Cōfessio enim vera mūdāt animā sicut scopa domū. Sicut liciūū telā. Sicut balneū eamē. Sicut lima serz. Sicut ablutio p̄ deū vel manū.

Vestis mūdatur. i. caro. q̄ est vestis aīe. Un̄. Pelle et carnibz vestisti me. Similit̄ p̄ contritōem. p̄fessionē. Disciplinaz susceptōem. Abstinentiā. Elemosinaz largitionē. Et maxime p̄ lacrimariū effusionē.

Domus p̄sciētie purgat a ceno luxurie. puluere auaricie. araneaz telis. i. vanitate supbie. qd̄ totū sit. tā sp̄ualia qz carnalia vicia faciter p̄fiteō. Dom⁹ etiā nostra sp̄ualiter mūdāt. qm̄ p̄cauam⁹ ne rapina paupis in ea inueniat. v̄l ne ceno luxurie polluat. qm̄ sc̄z facim⁹ nobis amicos de māmona iniquitatis. qm̄ etiā satagimus vt castra nostra sancta sint. et vt nihil sedirat in ip̄is appareat. ne derelinq̄t nos d̄ns deus noster. Deutero. xvij.

Brego.

Barba radit̄ et corona. Brego. sup̄ iob. Barbā sibi radit̄. q̄ sibi de p̄p̄ijs viribz sicut d̄ ducia subtrahit̄. Rasio enī barbe q̄ signat virilitatē. est amputare a se de p̄p̄ijs viribz p̄sumptōem. Sic ergo barba tollit̄ ante festū. sic si vis venire ad festū eternū. necesse habes tollere p̄sumptōez de virilitate tua. vt sis vir videns paupertatē tuaz. Treuo. iij. Et hūiliatio tua in medio tui. Dichee. vi. Quere titulo de p̄fessione. vbi p̄fessio dicit̄ nouacla. Ido p̄cepit d̄ns Eze. v. Fili hoīs sume tibi gladiū acutū radente pilos et. Radere coronā v̄l pilos capitis. est p̄fessionē ēncere a se sup̄fluas et notias cogitāōez mētis. Ideo n̄ieri. viij. in benē laute asp̄si aq̄ lustratōnis radere oēs pilos carnis sue. Qd̄ est nouacla p̄fessiois seu discipline carnales cogitāōez refecare a mēte. et mot⁹ sup̄fluos a carne. Itē i rasiōe corone caput desup̄ radit̄. ad signandū q̄ anim⁹ n̄ debz esse mundus ad d̄cū. et t̄palia q̄ q̄si capilli p̄pter necessitates p̄tinuas capiti. i. mētī adberere cogunt. nō occupēt partē anime principalē. sed depēdeant tanqz a latere. nec exaltent in ea. sed desinat ab ea sicut capilli se habent in capite. Et inser⁹ sit eoz forma circularis. vt vsus t̄paliū ad celestia referat. Breues etiā sint capilli. vt i mētibz n̄is t̄palia decurtēt p̄ t̄pētū. n̄ p̄trahāt p̄ d̄sideriū et amorē. Un̄ vbi t̄palia p̄fecti⁹ p̄tēnūt. vbi breuior ē tonsura.

In vigi
lijs festo
rum

Capilli circūcidunt vt dicit̄ est. Capilli cogitationū sup̄fluitas. Diere. vij. Tonde capillū et p̄ice. Item Dichee. i. Decaluare et tōdere sup̄ filios deliciaz marum. Titulo q̄ penitentiā forceps.

Ungues rescindunt. per quos signat rapacitas. que tāto dānabilior. quāto solāritas sublimior.

Domus ornat. i. cōscientia diuersis virtutibz tanqz cortinis. Vel ramis et frondibus foliatis. que designant viroz eternoz. qui tūc maxime debet inquiri p̄ orationē et d̄sideriū. Job de onagro. xxxix. Urentia queqz p̄quiri.

A seruili ope cessat. i. a peccato. qd̄ facit hominem suū diaboli. Job. viij. Qui facit

Marie seruiamus ore et labiis

peccatū seruū est peccatū. De. ij. A q̄ q̄s supatus est. et seruū ē. Ideo dicitur Leuit. xxiij. Omne opus seruale nō facietis in eo. Nec solū in solēnitatibz magnis a serualī ope. i. a peccato cessandū ē. sed etiā ab opibz necessarijs et licitis diebz alijs. Un̄ in eodem caplo dicit. Omne opus nō facietis in eo. Alia q̄ opis q̄ppia fecerit. delebo eā de poplo suo. Nihil ergo opis facietis in eo.

¶ Holocaustū multiplex dño offert. Leuit. xxiij. Omne opus seruale nō facietis in eo. et holocaustū offeretis dño. Maxime autē sacrificiū p̄tritois et recogitatiois peccatorū suorū in amaritudine anime debz a fidelibz festiuis diebz dño imolari. Un̄ Leuit. xxiij. Sabbatū req̄tōis ē affligens aīas v̄ras. Oīs aīa q̄ afflicta nō fuerit die s̄. p̄bit de popul' suis. Sed qz nō p̄dest holocaustū nisi igne diuini amoris et penitidine cordis incensum. dicit in eodē capitulo. Offeretis sacrificiū i igne dño.

¶ Nota q̄ sicut in veteri lege s̄raliter offerebat dño sacrificiū de aliq̄ animali. sic in noua spūaliter offerendū est dño sacrificiū cordis p̄trici et spūs hūiliani. Unde ps. Sacrificiū deo spūs p̄tribulat. cor cōtritu et humiliatū deus nō despiciet.

Animal immolādū

¶ Primo ab alijs animalibus sepabat. Sic et cor p̄ius sepandū est ab omni animalitate. Quia animalis homo nō p̄cipit ea que sunt spūs dei. i. ad Ebor. ij.

¶ Secūdo ligabat. Sic et cor ligandū est duplici funiculo timoris et amoris. ne amplius euadat post p̄cupiscētiās suas. Vel duplex funicul' amor dei et pudor mūdi. Vel triplex funicul' q̄ difficile rūpit. timor mortis. iudicij et gehēne. Vel etiā triplex funicul'. p̄hibitōes. p̄cepta. et cōsilia sapiētie et tbeologice s̄pture. De q̄ dicit eccl. vi. Vincla eius alligatura salutatis. Et h̄ est qd̄ dicit de abrahā. Gen. xxiij. Cūqz colligasset ysaac filiū suū et.

¶ Tercio ad ostiū tabernaculi offerebat. Ostiū est dei misericordia. Un̄. iij. Regū. vi. Ostia erāt de lignis oliuaz. pluraliter. q̄bz multiplex dei misericordia figuratur.

¶ Qui etiā peccādo foris erat ab ecclia. p̄ponēdo p̄terire et satisfacere ad eccliaz accedit

¶ Quarto animal ligatū i manu sacerdoti tradebat. Qd̄ fit q̄n penitēs p̄mittit satisfacere ad arbitriū p̄biteri. Dat. viij. Ire oīdite vos sacerdotibz. Ideo christ' imolāndus p̄ nobis. vincit' oblat' ē summis sacerdotibz. Job. xviij.

¶ Quinto mactabat. i. p̄ dolore p̄tritois et labore satisfactōis. Gal. v. Qui christi sūt carnē suā crucifixerūt. Ipn̄gntes supplecū vicij. Lopez et p̄cupiscētijs. Iōsiderioz

¶ Sexto excoziabat. Postq̄z enī in corde et voluntate mortu' est hō pctō. nō restat nisi excoziata et nuda p̄fessio. vt integraliter interiora reuelent. Un̄ dñs Dath. x.

¶ Estote p̄uētes s̄c̄ serpentes. i. vt totā pellē veterē deponat' et det' p̄ adipiscēda noua pelle. Job. ij. Pelle p̄ccati. p̄ pelle. Iyrtus. Vel pelle. I mortali. p̄ pelle. I mortali. Col. ij. Eruite veterē hoīem cū actibz suis. et induētes nouū et. Propter h̄ dicit de iudith. v. q̄ interpretat' cōfiteus vt cōfessio. Eruit se iudith vestimētis viduitat' et. Nec vestimēta. ver' p̄uersario et ipa peccata. Sed nota q̄ q̄nto pellis subtilior. tanto ad excoziādū difficilior. sic et pctā spūalia q̄ subtiliora sunt.

¶ Et sicut caput animalis difficil' excoziat' q̄z cetera mēbra. sic clerici s̄rati et plati. Et velut anguilla q̄ lubricā habz pellē v̄ie teneri p̄t ad excoziādū. sic clerici magis lubrici sunt q̄n excoziat' etiā q̄z laici. Et sicut q̄n excoziat' animal v̄mū magn' ibi est dolor. sic q̄ nō dolet interi' in sua p̄fessioe. putari p̄t animal mortuū s̄z in peccato.

¶ Septimo mēbra frustanni cōcidebant. Unde Leuit. i. De trāera pelle hostie arnis in frustra cōcident. s̄z p̄ p̄fessionē indiuiduā. et p̄ contritiōē de singulis peccatis. qz cōtritiō debet p̄cedere p̄comitari et subseq̄ ipam p̄fessionē. Un̄. Scindite corda vestra et. Job. ij.

¶ Octauo mēbra lauabant. Un̄ Leuit. i. Intestina et pedes lauabūt aq̄. Qd̄ fit maxime p̄ lacrimaz effusionē. et demosynaz largitōez. De p̄mo dicit. iij. Regū. xviij. Maurite aq̄s. et fundite sup holocaustū. Sunt enī aq̄ lacrimaz hauriēde de p̄fūdō cordis cū simla hūilitatis. et de p̄fūda misericordia dei cū simla orōis. De scindendo. Lu. vi. Date demosynā. et ecce oīa munda sunt vobis.

¶ Nonno sup stnē lignoz mēbra collocabāt. sicut dicit Leuit. i. Ligna que m̄struunt

Jo. xliij.

Animal imolandum

Liber .II. Particula .VI.

- ignē. bona opa q̄ nutriūt caritatē. ⁊ sine q̄b; deficit. sic ignis extinguit sine lignis.
- Decimo i altari mēbra cremabant. Un̄ leui. xxiij. Offeretis sacrificiū i igne dño. ⁊ ꝑcipit Leui. i. Oblata oīa adolcbit sacerdos sup altare in holocaustū et odorē suauissimū dño. Eoz enī penitētis debz accēdi igne caritatis et zeli. Un̄. iij. Regum xxiij. Descēdit ignis et vorauit holocaustū helye. Igit altare fides. sine q̄ impossibile est placere deo. Heb. xi. Craticula affāns ⁊ subleuās. spes. Ignis cremās ipsa caritas. Fossa altaris recipiēs cineres. hūilitas sp̄ ad dolēdū suas recolēs iniquitates. Cinis cui q̄ est residuū ignis signat memoriā bñificioꝝ dci. vel memoriā ꝑsumptōis nostre ꝑ peccata.
- Undecimo odor sumi ascēdens ex sacrificio diffundebat. In h̄ fumo ꝑunctio v̄l deuota oratio. q̄bus dñs delectat. ⁊ etēpli boni. diffusio q̄ prim⁹ ad sile inuitat. Propter ꝑmū dicit de sacrificio noe. Gene. viij. Odozatus est dñs odorē suauitatis. Propter scđm diē apls de se et alijs penitētib;. Christi bon⁹ odor sum⁹ deo.
- Duodecimo cineres resemabant.
- Itē de hūiō sacrificio v̄l Sacrificate sacrificiū iusticie. I. i. maceratōem carnis offerre. Un̄ Ro. xij. Obsecro vos ꝑ misericordiā dci vt exhibeatis corpa v̄ra hostiā viuētes ⁊c. Vel sacrificiū iusticie. I. i. bona opa. Un̄. Eluatio manū meaz sacrificiū vesprūū. Vel sacrificiū iusticie. I. i. cor. de quo totū id qd̄ sup̄dictū est faciendū ē. ⁊ sic sperate in dño. I. i. misericordiā dci vos posse inuenire. Sed qdā imolat dmo n̄is ⁊ nō deo. q̄s ipi demones imolabūt in eternū. Un̄ magis ꝑnt timere ignē inferni q̄ sperare misericordiā dci.
- Vel triplex sacrificiū de quo ꝑcipit Leuit. ij. cōspersum oleo offerēdū est. Primū s̄ d̄ cibano. s. amor dci. cōsp̄sum oleo deuotōnis. De q̄ oleo dicit. Impinguasti i oleo caput meū. Scđm de sartagine. s. fratris correptio. sup̄suluz oleo cōsolatōis. D̄ samaritan⁹ infudit vulnerib; saucia. Lu. x. Terciū de craticla. s. carnis mortificatio. sup̄suluz hilaritatis oleo. Quia hilarē datorē diligit de⁹. ij. Thoz. ix.
- In festis
- Propiciatio dñi q̄rit. Leuit. xxiij. Om̄e opus nō facietis in tpe diei hui⁹. qz dies ꝑpiciatōis est. vt ꝑpiciat vobis dñs de⁹ vester. Quō autē q̄reda sit diuina ꝑpiciatio. ostendit Isa. lv. vbi legit. Querite dñm dū inueniri ꝑt ⁊c. Derelinq̄t impi⁹ viam suā ⁊c. vsq;. et reuertat ad dñm ⁊ miserabit eius ⁊c. Itē ꝑ cōs̄p̄nā inuenit dci ꝑpiciatio. Un̄ eccl. viij. Paupi porrige manū tuā. vt ꝑficiat ꝑpiciatō ⁊ bñdictio tua ⁊c.
- Sp̄iali gaudio exultat. ⁊ mūdana tristitia postponit. Un̄ ꝑcipit neemie. viij. Sanctus dies dñi est. nolite tristari. gaudiū eternū dñi est fortitudo v̄ra. Ibidē etiam dicitū est ꝑplo q̄ plorabat cū audisset v̄ba legis moysayce. Tacete qz dies est sc̄tus. ⁊ dolere nolite.
- Laura cibaria abundant⁹ ꝑparant. nō vt gulosi⁹ ꝑmedat. sed vt paup̄ib; largi⁹ eroget. Unde ibidē ꝑcipit. Itē ⁊ edite pingua. et bibite mulsū. ⁊ mittite ꝑtes ei q̄ nō ꝑparauit sibi. qz sanctus dies dñi est ⁊c.
- Verbū dei fidelib; ꝑponit. ⁊ ad audiēdū ppl̄s ꝑuocat. Neemie. viij. Congregat⁹ ē S̄ ppl̄s q̄si vir vnus ad plateā ⁊c. Et dixerūt esdre scribe vt afferret libz leḡs dei ⁊c. Et attulit esdras libz corā om̄i mltitudine viroz ⁊ miliez ⁊c. et legit in eo apte d̄ mane vsq; ad mediā diē ⁊c. Et aures oīs populi erāt erecte ad libz.
- Collecta ad opus paup̄ez efficit. Un̄ ibidē dicit q̄ collectā fecerūt iuxta ritū. i. ad chorū. xvi. diē apls. De collect̄ q̄ sūt in sc̄tōs. sicut ordianū ecclesijs galacie. ita et vos facite ꝑ vnā diē sabbati ⁊c. Ad heb. v. Nō deserētes collectōem n̄ram ⁊c.
- Noua vestis induit. sed ver⁹ ⁊ sordida ꝑus exuit. Ver⁹ vestis et squalida. ver⁹ et sordida ꝑuersatio i peccat̄. Que debz disrupti ꝑ ꝑtritoꝝ. ⁊ cū ꝑ ꝑfessioꝝ. ⁊ squaliditas abluī ꝑ satisfactōem. Noua vestis noua ꝑuersatio q̄ ꝑsistit in sc̄t̄ib;. vt. s. ꝑluxuria castitas. ꝑgula sobrietas. ꝑ tenacitate largitas. ꝑ acidia strenuitas. ꝑ inuidia caritas. ꝑ iracūdia benignitas. et ꝑ supbia hūilitas assumat. V̄l noua vest̄ ꝑuersatio quā christ⁹ nou⁹ adā gessit i carne. Un̄ ad Ro. xij. Induimī dñm iesū christū. Non sic hō vestē. s; sicut ferrū ignē. sicut dicit i bi aurozitas.

Item in festis

Proprietates seruorum marie

Campana festiue pulsata. In cuius rei signum dñs pcepit moysi vt faceret sibi duas tubas argenteas duciles. q̄b̄s puocare posset multitudinē p̄populi. Nūeri. x. qm̄ monēda essent castra. Et erat vsus tubarū illarū maxime ad tria. Ad puocādū populū ad bella. ad sollēnitates. et ad luctū p̄ mortuis. Ad hec tria maxime debz esse vsus p̄dicatōis p̄ duas tubas. p̄pter p̄missionē et cōminatōem. Largeas p̄pter sonoritatē. Predicandū est enī p̄ncipaliter ad tria. scz ad puocādū populū ad sollēnitates eternas. et ad bellū. scz carnē mūdā et diaboli. et ad luctū penitētie p̄ mortuis in pctō. Quilibet enī habet mortuū suū. Unde hiere. vi. Luctū vnigenitū fac tibi. Nota tibi.

Ad vigilias et seruitiū itur. et laudes deo canunt. Quaz videlicet laudū si deuote celebrent. virtus oñdī s̄ spūales inimicos. ij. palip. xx. Cū cepissent filiū isrl. i. deuoti christiani. laudes canere. vti dñs insidias hostiū in semetipos. et mutuis se p̄ci debāt vulneribz. Qd̄ de demonibz intelligēdū ē. Jte. i. palip. xxij. Leuite stabant mane ad p̄fiteūdū et canēdū dño. silz et ad vespanti tā in oblatōe holocaustoz dñi q̄ in sabbatis et kalendis et sollēnitatibz reliquis rē.

Incipit sexta particula libri secundi

in qua assignat q̄ pprietates sint necessarie his q̄ volūt seruire matri dei. et ei? filio ad beneplacitū vtriusq̄.

Prefatio in sextā particulā.

Pro de causis quare debeamus

seruire virgini gloriose. viso etiā cuiusmodi seruitia debeam? eidez. viso nihilomin? quō de singul? mēbris et sensibz ip̄i seruiendū sit in p̄senti. restat assignare de p̄prietatibz seruoz suoz. q̄s nisi habuerim? digne nō possum? eidem mīstrare. Debēt ei q̄ digne cupiūt mīstrare christo vl? matri ei? et ceteris sanctis. ip̄os q̄ntū possunt i p̄tutibz imitari. et salte a lōge currere in odoribz vnguctoz suoz. Cant. i. Quia sicut dic autoritas. venerari sc̄os et nō imitari. vbi alid est q̄ mēdaciter adulari. Grego. sup illō Joh. viij. Quis ex vobis arguet me de peccato? Qui dca nesciūt. dei famulos falso honorāt. Vera enī sc̄oz veneratio. est vera ip̄oz imitatio. christo siq̄dē et sc̄is mlto magis placet imitator deo. tus q̄ laudator ociosus. Et p̄ laudatio cordis et oris. imitatio est opis. Et tūc veri laudatores sc̄oz existim? si ea sectemur q̄ et ip̄i sectari sunt. Hieronim? ad p̄gines ibi. Cogitatis me o paula rē. Jgit dilectissime amate quā colitis. et colite quas amatis. qz tūc eā se colitis et amatis si imitari velitis ex toto corde quā laudatis.

Grego.

Hiero.

Seruus marie debet esse

Dundus. aromaticus. rectus. deuotus. hebreus.
Compatiēns et congratulās. verax. taciturnus.
Feruens. discretus. humilis. pius. atq; benignus.
Iustus. pacificus. simplex. patiens. et honestus.
Atq; verecundus. hilaris. zelans. studiosus.

Seruus marie debet esse

versus
p̄mus

Undus. Debent esse mūdi et imaculati serui et laudatores marie. Ipa est ei ortus p̄clusus. et fons signat. Cant. iij. Nec intrādū est i ortū floridū et deliciosum pedibz lutulētis. nec aq̄ purissimi fontis sordidis est manibz hauriēda. Ad agendū ei de brā virgine nō est nisi mūdō corde et purificat̄ cogitatōibz accedēdū. vt cū ea dicere valeat seru? ei? In habitatōe sancta corā ip̄o. i. filio. vl? corā ip̄a. scz matre. mīstrauit. Sancta enī habitatio idē est q̄ mūda. a terra elciata. et firma p̄uerlatio. Habitatio nomē est s̄ bale. et descendit a s̄bo frequētatio. et significat frequētā et p̄seueratiā. Ibi enī habito vbi frequēter me habeo. et ibi ē mea habitatio vbi frequēs est mei habitio. Qui enī immūdi sunt nō mīstrāt i sc̄ā habitatōne. silz

Liber .II. Particula .VI.

nec appetētes pl^o iusto terrena. nec puerfantes in terra. **L** Corā ipō v^l ipā mīstrā
uī. **H**ic nota q̄tuor. Celeste desiderū. vt ante dēū r̄ m̄sem ei^o sit officē desiderū
nostrū. r̄ n̄ra puerfatio in celis. **I**tel corā ipō .i. simplicit. i. simplici oculo. nō faci
ens iniusticiā mā corā hoīb^o vt lauder^o ab eis. Sed nihil aliud q̄ras nisi ipm. **I**tem
L Corā ipō .i. strenue. **D**ia ei apra sūt ocul^o ei^o. **P**ropriū ei ē oīs senni etiā pign^o. **Q**
din p̄ses ē d̄ns su^o strenue opari. **B**oen^o. **D**ag nob rē. **U**ll Corā ipō .i. i. b̄nplā
cito e^o rē. **I**tel Corā ipō .i. fuerēt corā tāto d̄noz tāta d̄na. cū etiā corā d̄nū trēs
fuerēt sui fū mīstrat. **D**istrāū. **B**ūlīt r̄ libēt. **D**īster q̄si m̄oz statu. mīstrare q̄si
minozē stare. **A**utoritas. **S**i inuī^o pares seru^o es. si libēt^o mīster. **D**īstrare q̄ in
p̄nuā mentis r̄ corpis mūdiciā. est in sc̄ā habitatōe mīstrare. **L** Corā ipō .i. i. ce
lo vt dictū est. **U**ell corā ipō .i. i. in cōspectu eius. vt scz. ipm iugit^o aspiciat p̄ rectaz
intencōem. **L**uēū vel aliud tpale p̄modū nō intencō. r̄ ita in cōspectu ei^o actiue v^l
passiue. vt iugiter cogiter se cōspici a deo r̄ angelis. **U**nde. **B**riū q̄ in sensu cogi
tabit cōspicōem dei. **E**ccl. xiiij. **U**ell corā ipō .i. **L**ad honorē ei^o vel ad b̄nplaci
tū ei^o. **E**t nota q̄ in trib^o his p̄bis tangunt fere oīa q̄ mīstris ch̄isti v^l marie sūt **L**
necessaria. vt scz mīstrent. **I**n mūdiciā v^l abieccōe voluptatū r̄ p̄ceptu tpaliū. **I**n
patiētia aduersozū. **I**n desiderio eternoz. **S**trenue. seruēt^o. **I**mplicit. reuerēt^o.
b̄nūlīt^o. libēt^o. p̄uenerāt^o. **E**cce decalog^o mīstroz ch̄isti r̄ marie. **I**te sc̄
uianus matri sic docemur seruire filio iūc. i. **S**eruiam^o illi in sanctitate. **I**. i. i. mū
diciā. **U**n mater dicit cū filiū. **R**ambulās i via imaculatā. **H**ic dīserēnc. nō aliū
lūmī mīstrabat. **L**ad b̄nplacitū m̄i. **E**t iniusticiā. **H**ic n̄ credas te ei dare gratiū. s̄
reddere debitū dicēs. **S**eru^o inuī^o sum. **L** Corā ipō. **I**nō vt ab homīb^o velim^o la
dan. **U**n ad col. iij. **H**ō ad oculū seruīētes. **D**at. vi. **A**tendite ne iniusticiā v^l sa
ciantis corā hoīb^o vt videam^o ab eis. **I**n hoc etiā q̄ dicit corā ipō. **N**orat q̄ boni st̄t
in cōspectu dei. sicut helyas dicit de sc̄pō. iij. **R**egū. xvij. **U**iuir d̄ns exercitū aū
cui^o vultū rē. **D**ali aū retro. **U**n. **Q**uonīa pones eos dorsum. r̄ h̄. q̄ a d̄no
ignozat. **O**mīb^o dieb^o nostris. **I**. p̄uenerāt^o. q̄ d̄ns nō vult seruū alteri obligā
tū. sc̄is q̄ nemo p̄t duob^o d̄nīs seruire. **D**at. vi. **N**on est seruiendū mūdo. q̄ ser
uientē suū nō solū nō remunerat. sed etiā i discessu totaliter spoliat. **J**ob. i. **P**nd^o
egressus sum de vtero matris mee. r̄ nud^o reuertar illuc. **H**ō diabolo. qui q̄nto af
fectuos^o ei seruit. tāto p̄tra talē ḡnius etecrat. sicut dicit gregor^o. **H**ō carni q̄ de
seruio q̄ ei sit nō reddit nisi monetā stercorū. **I**te triplex mūdiciā seruū ma **E**

Boeti^o

Brego.

Larnis. **Q**uod ē abstinere ab omī immūdiciā exteriori. r̄ ab omī actu illicito. qui
posset fieri sciēt^o r̄ vigilādo. **E**st aū immūdiciā sicut^o seruū q̄cūq̄z attactu v^l ta
ctu viri p̄ter vsu^o femie. v^l femie p̄ter vsu^o viri. r̄ h̄ r̄ stricto vocabulo. **L**arge aū
sumpto vocabulo. immūdiciā p̄lectū fornicatōez. adulterū. mechā. incestū. sodo
miticū. peccatū brutale. et h̄mōi. **D**e q̄buslibet aū immūdis his modis v^l alijs
dicit ap̄ls. ad eph. v. **I**mmūdi regnū dei nō possidebunt.

Volūtatis. **Q**uod est abstinere ab omni illicito cōsensu. **U**nde eccl. xvij. **L** Post cō
cupiscentias tuas nō eas. scz eis p̄sentēdo.

Cordis. **Q**uod ē abstinere ab illicitis cogitatōib^o r̄ p̄uersis q̄ sepant a deo. **S**ap. i.
Imaginatōib^o. **D**electatōib^o. **D**esiderijs. **R**ecordatōib^o. **T**inillatōib^o. **C**ōsensib^o.
r̄ h̄mōi. q̄ sic dicit d̄ns moth. v. **Q**ui videt mīstrē ad p̄cupiscentiā ei tā mechā^o
est ei in corde suo. **I**te d̄ns mat. xv. **D**e corde etat^o q̄ cōmōnāz boīem.

Bromatic^o p̄ fragranā bone opūdis. p̄ exēplū castitatis. pietatis. et b̄nūlītatis. **Q**uasi
fo cū ipa est purior. magis fetet et luxuriosus. **I**pa enim cū sit ap̄s. fugat fetore.
Eccl. xi. **B**reuis in volatilib^o ap̄ia. **E**ū sit m̄ pietatis. magis fetet et imp^o et ana^o.
Lu sit exēplar b̄nūlītatis. pl^o displicet ei sup̄b^o. r̄ sic de cereris abomiatōib^o viciōz.
Propter hui^o fragranā dicit seruū suis. eccl. xxxij. **Q**uasi liban^o. **I**. exēplo ma
rie. que designat p̄ libanū. **U**n dicit eccl. xxiij. **Q**uasi liban^o nō incūsus rē. **L** Odo
rē suauitatis habere. et q̄si rose plātate sup̄ riuos aq̄z fructificate. **F**lozerē flores sic li
lū. date odorē. et frondete i graz. date nomī eius magnificentiā rē. **E**cce q̄ p̄mo

Proprietates seruatorū marie

Iniungit suave olentiā virtutū. et postea laudes ei⁹. Hanc autē fragrantia de/ B
bes habere in corde. in ore. in opete.

In corde. cōtra ferorē prauorū desideriorū. sordidarū cogitatorū. recordatorū. tū/
tillationū. imaginationū. et hmōi.

In ore. duplici. laudes ei⁹ que sunt aromatica et species. assidue ruminādo. et ad
omnes impudicos et detractorios sermones sollicite obturādo.

In ope et sensibus. vt p illi⁹ honore et tua vtilitate abstineas ab omni ope polluto. et
sensus tuos et mēbra sollicite custodias ab omni actu illicito. scz oculos ne defigas
eos in feminā. Aures. ne p posse tuo audias linguā nequā. Nares. ne delecteris in
meretricijs odoribz. Os. ne gustet quod gustatū inserat inortē. Tactū similiter et
cessum. a voluptatibz illicitis et hmōi.

Rectus. Pct ipaz ei⁹ pfregit dñs cathenas ceruicū nr̄az. vt incederem⁹ erecti. L cui. B
xxvi. Lati. i. Recti diligūt te. Sicurati alia. Istō dicit matri et filio. Debēt enī
esse recti serui et laudatores marie. qz rectos decet collaudatio. Rect⁹ est. cui⁹ intē
tio ad deū ppter dñi dignitē. Sūt enī q̄ laudāt deū vel mariā cū bñfecerit eis. vel
vt bñfaciat eis. Quoz laus et si tendat ad deū vel mariā. tñ recipit ad ipos. Un
ysa. lic. Semite eoz incuruare sunt eis. i. referte ad eos. i. ad suū pmodū recur
uare. Os q̄ calcant i eis ignorat pacē. Itē moraliter. Bona bona nō porrigit se au
te. vt pferat bona occupat. Nō retro. vt ad antea mala p delectationem respici
at. Nō deorsum. vt in pperu p incōtinencia se effundat. Nō similitudinē. vt i ad
uersis p impatientia excedat. Sed sursum. pfert incrementū suū. sursum hz cor vbi
christ⁹ est i dextera dei sedēs. Et talis aīa digne collaudat filiū et matrem ei⁹. Itē. J
Rectus est q̄ nō curuat ad amorē terrenoz. qd̄ signat in rectitudine corpis hūani.
qd̄ rectū est. vt doceat spiritū suū rectitudine. Un. Os homi sublimē d. zc. Ecēs.
vij. Hoc inuicū q̄ de⁹ fecerit hoīem rectū zc. Ideo pctit iust⁹. Spm̄ rectū inoua
in visceribz meis. Bñs beī. Ipa corpis rectitudo fuāde sue spūalis rectitudinis
signū est. et decor limi deformitate arguit animi. Et paulo post. Peruersa res est
oculos habere sursum. et interuos affect⁹ vel sensus in terrā trahere deorsū. Et in
fra. Indigne humanū corp⁹ inhabitat brutus et bestialis spūs. Quetere et sape q̄
sup terrā sunt. curuitas est aīe. Meditari q̄o que sursum sunt. rectitudo illi⁹. Ad
col. iij. Que sursum sunt sapite. nō q̄ sup terrā zc. Quia enī rect⁹ est dñs. debz re
ctus esse famul⁹. sicut dicit ps. Quia rect⁹ redēptor. debet redēpt⁹ esse rect⁹. Item
Quā bon⁹ iust⁹ de⁹ his q̄ recto sunt corde. Recto corde sūt q̄ eterna desiderant.
et his bon⁹ est de⁹ iust⁹. Curuo corde sunt q̄ tñ terrena desiderāt. et his nō videbi
tur de⁹ bonus. licz sit. De p̄mis dicit Treno. iij. Bon⁹ est dñs speratibz in eū. aīe
q̄renti illi. De scōis dicit. Nolite sperare in iniquitate. Itē alibi in ps. Videbūt re
cti. i. illi q̄ p desiderū ad celestia erigunt. et ad terrena p amorē nō incuruāt. Et ta
les vident clare. qz nō excecant puluere mūdatoroz. nec stercozibz hirundinū. et lera
bunt. Quidā enī sunt vt talpa. q̄ nō p̄t vivere nisi in terra. Sed iusti sunt vt aīa
que videt solē in rota. p fidem nūc solē iusticie in rota eternitatis. sed eādē videbūt
facie ad faciē. Sed nō sic impij. nō sic. Et. i. quia Lomnis iniquitas oppilabit os
suū. i. os oīs iūi qui oppilabit. Quia spū i tenebris p̄cescēt. Non dicit claudet.
sed oppilabit. in q̄ maior dolor. Prouer. xx. L Suavis est hoī panis mēdacij. ho
mīni. lab humo. L panis mēdacij. i. peccatū. Quod p delectatōez blādif. iō suauis
videt. Et refectōem p̄mittit. ideo pauis. S; mētē. iō dicit. mēdacij. Et postea
implebit os ei⁹ calculo. L Calcul⁹ est lapis ignit⁹. quo si os impletū fuerit vret il
lud. in quo notat pene acerbitas qz igneus. p hoc q̄ dicit implebit. pene infini
tas. p hoc q̄ lapis. pene durabilitas. quia lapis etern⁹ est. Igit qz lapis. mastica
ri nō potest. qz os impletū. erāsglutiri nō potest nec ex piri. quia ignit⁹. nō poterit
sustineri. Et nota q̄ etiā pura laudatio nō sufficit. nisi sit et collaudatio. vt scz R
vnanimīter laudent christ⁹ et mariā. Unde Etōd. xv. dicunt filij iust. L Cantemus
dño gloriose zc. Qui enī bon⁹ est solus laudare nō vult. sed alios quos p̄r sibi i
adiutorū aduocat laudatores dicēs. L Magnificate dñm. vel mariā. meū. et ex/
Fo. xlvj.

Liber .ii. Particula .vi.

stemus nomē eius in idipm .l.i. concorditer. Nec inuidet glie christi vel marie. sic nec moyses numeri. xi. dicēs. Quis mihi det vt omēs pphetent. Bene ergo dicit scūs q̄libet. Cantem? dño Ivel marie. Dicit aliqs cantate. ali? dicit cātabo. Heu trū istoz sanctorū ppriū est. Primus imponit i humeros hoīm onera q̄ nō tāgūt. Secūds gloriā de singularitate q̄rit. In primo pigricia. in secūdo supbia rep̄hensibil est. sicut ostēdit Barth. xxiij. Nullis ergo q̄ se insufficientē credit ad laudes matris et filij nisi ab alijs inuet. recte dicit. Cantem? In quo ostēdit de? velle laudari p̄corditer. Un̄ Acūs. i. d̄. q̄ omēs vnamit erāt pseuerātes in orōne. Et. i. ad Thim. ij. Volo viros orare et. sine ira et discēptatōe. Itē iob. xxxviij. dicit christ? Cū me laudarēt simul astra matutina. et iubilaret oēs filij dei.

Quid sit deuotio — Denoms. Est aut̄ deuotio pi? et hūilis affectus ad deū vel beatā virginē. ex p̄trito ne generatis. Aliter. Deuotio est taceritudo cordis vel mētis. qua q̄s de facili resoluit in lacrimas. Hec est medulla holocaustoz. sine q̄ omne holocaustū ariduz est. Unde. Holocasta medullata offerā tibi. Aliter. Deuotio est feruor bone voluntatis. quē mens cohibere nō valēs certis manifestat indicij. Hec diuidit̄ i tria.

In zelū. Cōpassionē. Et beniuolentiā. Zelus est. dū p̄ amore iusticie defensorē vltro se offert antiq̄. calumniā vitat̄ pati nō sustinēs. Cōpassio est. q̄n miseris aliorū cōdolen? Beniuolētia. quādo spōntanea voluntate b̄nficia rogāt̄ antum?.

versus secūd? — **c** Debeus .l. i. trāsire. Un̄ glōsa virgo ad seruitiū suum vocat specialiter trāsiretes Eccl. xxiiij. dicēs. Trāsire ad me ostes q̄ p̄cipiscis me et. Expositōem multiplicē hui? auctoritat̄ inuenies lib. xij. p̄ticta. vj. p̄mo sermone de natiuitate marie. **o**mpatiēs et p̄gulās. Hoc habuisti sup̄ expositiū. particula. iij. ca. xij. et xiiij. q̄ marie debem? p̄gratulationē et p̄passionē. Ad roma. xij. Gaudere cū gaudentib. flere cū flentibus.

— **v**erat. Ica ipa sit mater veritat̄. que nec falli p̄t. sed nec fallere intēdit. Eccl. xv. Viri mēdaces nō erūt illi? memores. et viri faces inuenient̄ in illa et. Et nota q̄ seruis matris et filij triplex veritas est necessaria.

— **v**eritas cordis sine duplicitate. Quia sicut dicit Jaco. i. Vir duplex animo incōstans est in oib. vj. suis. Ue nostre. actōes nostre.

— **v**eritas oris sine falsitate. Quia es qd̄ mentis occidit animā. Sap. i. Tollēs vitā gratie in p̄senti. vitā glorie in futuro.

Chrysos. — **v**eritas opis sine vanitate. Quā nō habent illi q̄ in laudib. hominū delectant̄ h. et aliā retributōem nō expectāt a deo. De q̄bus dicit veritas. Amē amē dico vob̄ receperūt mercedē suam. Barth. vi. Ibi chrisostom?. Qui p̄pter hūanū fauores bonū facit. tacente populo mercedē amittit.

— **t**aciturnus. Quia in multiloquio peccatū nō deerit. exēplo gloriose virginis. q̄ nō nisi septē vba locuta legit̄ in euāgelio. Lege et imitare. Ideo a seruo suo rogāda est assidue maria. Pone dña mea custodiā ori meo. et ostiū circūstātie labijs meis. Nō declines cor meū. l. i. nō p̄mittas inclinari a rectitudine fructū. In vba malicie. ad excusandas et. Ideo cōuenit seruis ei? illud Dierē. viij. Cōuenite et ingrediamur ciuitatē iunūta. Iq̄ est maria. munita omni genere virtutū. De q̄ dicit̄ i ps. Benedicet̄ dñs. quoniā mirificauit misericordiā suam mihi i ciuitate munita. Sequit̄. Et sileam? ibi. l. i. exemplo illi? ab omni prano sermone et.

versus tercia — **f** Eniens cōtra pigriciā. desidīā. tepiditatē. et negligentīā. Dicit̄ enī de sapia er maria Eccl. vi. Quasi is q̄ arat et q̄ semiat accede ad eā. l. i. ad seruitiū ei?. Et sustine bonos fruer? illi?. In ope enī ipius exiguū laborabis. et cito edes d̄ generatōibus illi?. Sed piger p̄pter frig? .l. i. torpore animi. Laborare noluit. l. i. laborare. Lunedicabit. Ica famis virginib. In estate. futuri iudicij. Et non dabit̄ ei. Vita eterna. Prouer. xx. Cōtra desidēs dicit̄ ad Heb. vi. Nō segnes efficiamur. vey imitatorēs eorū q̄ ex fide et patētia hereditabūt p̄missionē. Cōtra tepidos d̄ Apoē. iij. Utinā frigid? eses aut̄ calid?. Bt̄is Ber. Calidi sunt sp̄ialib? semētes desiderijs. frigidī horrore p̄torū suorū er ererne damnatōis p̄stricti. Das duas affectōnes scimus et credim? optabiles et acceptabiles dño. Sed quia tepid? es. l.

Ber.

Proprietates seruorum marie

Boat

Tepidi sunt utriusque huius affectus ex pte. quales modo fere omnes inveniunt. In-
cipia te euomere ex ore meo. i. a societate fidelium qui sunt os domini sepere turpit. si-
cut quod euomit turpiter efficit. quod est excommunicationis spiritualis. Aliter. Batus ber. Ca-
lidus. seruoze dilectionis. Frigidus. Inuipi. Considerat. Aliter. Frigidus. Et quod p timor-
re gebene non peccat. Calidus. Inque amor dei peccare non sinit. Tepidus. Inueni nec
timor terret. Ince amor inflammat. Mirabilis dei patientia. quod multoties euomitum resu-
mit p misericordia. et de cibo euomito nullus hoc facere dignaret. Ideo dicit. Inci-
pia te euomere. Modo incipit euomere. sed non peomittit donec in morte. Itē it
hoc quod dicit. Incipia. In quodammodo pmunit tepidum ut precaueat sibi. quod est misericordia
magna. De negligentibus dicit. Biere. et viij. Maldictus qui facit opus dei negligē-
ter. Alia litera dicit fraudulenter.

Bierfi.

Discretus. Quia sepep rehemētia seruoris amittit virtus discretōis. Unā et ipa dic
cū filio Isa. liij. Inteliget seruus meus. et exaltabit. Sicut enī honor regis iudiciū
diligit. i. discretionē. sic et honor regine. sicut dicit batus berū. Ut in omni sacrificio
quod ei uolueris ad bñplacitū suū offerre. sal discretōis studeas apponere. L. vi. q.
sez ne quod nimis vel paz. Ad rom. xij. Rationabile obsequiū vestz.

Hūilis. Ut cū omnia bona feceris ad honore illius dicas ei. Seruus inutilis sum. Q
Lu. xvij. Ministri enim dicit. quasi minor statu. Ministrare quasi in minore stare. In quod
notat humilitatis. Quere supra prima pprietate. sez mundus. Ut uisiter quasi in minoris ter-
ritus. sez p timore. qui frater hūilitatis. Cū enim sumus paupes et egeni. viles et hu-
miles de natura nra. necesse est ut paupertate nram et hūilitate p christo voluntarie
assumam. maxime cū delectabiliter sit amplectēdū quod nature est personi. Et hec na-
ture nostre valde sunt persona. quod paupes et viles nascimur et morimur. Exemplo etiā
domini nostri qui cū diues esset factus pauper. cū dominus omnium seruire voluit vniuersis.

Pius. Qui enī ad bñplacitū suū finire desiderat in atri pietatis et misericordie. ne
cesse est ut et ipse sit pius et misericors. cum ipa sit. refugium misericordium. et auertat il-
los misericordes oculos ab eo quē viderit in misericordie. cum talis vir aut mulier sit
omnino ei dissimilis. Si enī manus tua vacua fuerit ab opibus misericordie factis ad
honore eius. quia iteuerētia ab ea misericordia flagitare presumes.

Hiero.

Etqz modestus. Ut seruus eius non ambulet in magnis nec in mirabilibus sup se. sez ino-
destia eius nota sit oibus hoibus. ad Phil. iij. et suā dñam in hac salute imitet. Si
enī ppositus miles pposita debet habere familiā. sicut dicit hiero. mltro fortius re-
gina paradisi. Est autē modestia modū tenere in oibus. sez In verbis. quod tempus. tacēdi
et tempus loquēdi. Eccl. iastes. iij. Prouerb. xvij. Qui moderat sermones suos. doctus et
prudens est. In vestibus et cibis. ut habetis alimēta non delectamēta. et quibus tegamur.
non ornāmēta. his utēti sumus. i. ad Th. vi. Et sic de alijs.

versus
quatus

Ustus. Unā dicit ei a filio Isa. l. Populus tuus omnes iusti impetuum heredi-
tabunt terrā. Eccl. xv. Qui cōtinens est iusticie. i. simul cū alijs virtutibus te-
nens iusticiā corde ore et opel apphendet. i. firmiter tenebit affectu et intellectu. i.
lam. i. sapientiā vel iusticiā. i. fructū iusticie quod est vita eterna. Ut apphendet. i. toto
conamine mētis et corpis dicēs. Inueni quā diligit aia mea. Cant. iij. tenui eā nec
dimittāl. Illā. i. mariā ut ei fuit. eā collaudet. et operetur ad honore ipsius. Ad enī
videtur iustus. vel de numero pdestinatorum sez magis de numero reproborum. quod marie spe-
cialiter non seruit. Et obuiabit. sez ipa iusticia vel sapiētia vel maria. i. i. se pti-
nenti. diligēti. imitati. Obuiabit. inquam p glām cōscientie. que seqt opa iusticie.
doctrinā sapiētie. familiaritatem marie. i. remunerado. et hoc in morte. Quasi ma-
ter honorificata. Quod est dicere. Sicut mater honorificata a filijs suis blāde sus-
cipit illos. sic iusticia. sapia. et maria merito iusticie blāde suscipiūt iustos in mor-
te. Est enim iusticia sapia et maria mater iustorum. quod nutrit eos et adoptat ut filios.
Quasi mater honorificata. multitudie bonorum operum. et elucidata doctrina sibi et exē-
pli. Et quasi mulier. Maria mulier. quod molliuit deū. et quod emollit corda dura. Et ipa
est virgo. quod p cōtinētia quasi reuerginat corpora dissoluta. Mulier. i. i. La virgi-
nitate. non recedēs. Dicit etiā iusticia mulier ppter fortitudinē et secunditatem operum.

Liber .II. Particula .VII.

et virgo propter integritatem intercedens. et mundicia mentis quam prestat diligentibus se.

- Pacificus. Ut qui ad beneplacitum suum marie desiderat famulari. prius satagat pro penitentia et tunc cum filio pacificari. Quoad enim quod genitrici peccato impugnat. genitrici non ministrat. nec e converso.
- Simplex. I. sine plica duplicitatis et simulationis. quia simulator ore quantum in se est decipit amicum suum. Parabol. xi. De cuiusmodi plagit se mater cum filio Isa. xxix. Populus iste ore suo et labijs suis glorificat me. cor autem eius longe est a me etc. Quod de multis clericis et religiosis manifestum est. qui non clerici vel religiosi. sed magis coram deo similes sunt. qui cantando et psallendo christum vel mariam non placant. sed magis provocant et irritant. De cuiusmodi dicit Job. xxxvi. Simulatores et callidi provocant iram dei. E contrario simplicitas iustorum dirigit eos. Parabol. xi.
- Patiens. ad contumelias et boz. Ut pro honore ipsius patienter toleret subsannationes impiorum. et bibat exemplo iob. xxxiiij. subsannationem sicut aquam. Nec respondeat contumeliosis. quia servum dei vel ipsius marie non oportet linguare. sed mansuetum esse ad omnes. ij. ad Thimo. ij. Item. Ad damna rex temporalium. ut dicat cum iob. i. Dominus dedit. dominus auferit. sicut domino placuit ita factum est. sic nomen domini benedictum etc. Item ad lesionem membrorum. Et hec patientia perfectior est duabus primis. Hanc exhibuit christus dicens Isa. l. Corpus meum dedi percussoribus et genas meas vellentibus. faciem meam non auertit ab increpantibus et conspuentibus in me etc. Item ad angustias operum. Mat. v. Quicumque te angustiaruerit etc. Item ad tribulationes que nobis infert caro nostra. Jaco. i. Beatus vir qui suffert temptationem. Item ad contemptum mundi. ut possit dicere filio et matri ps. lxxiiij. Propter te sustinui opprobrium. Item ad egritudines corporales. ut dicat cum iob. vi. Quis det ut revertatur penitentia mea. et quod expecto tribuat mihi deus. et qui cepit ipse me operari. Solvat manum suam et succidat me. et hec sit consolatio mea ut affligens me dolore non parcat. nec pertradam sermonibus sancti.
- Et honestus. id est bene dispositus. et gratia huius honestatis petat ab ea cuius fructus sunt honoris et honestatis.
- verus
quus a **T**emere verendum. Ut si servitium suum voluerit placere matri et filio. erubescat facere. dicere. vel etiam cogitare. turpia. notoria. vel iniuria.
- Hilaris. Ut ex hilaritate serviat tantum matri quam filio. non ex tristitia aut ex necessitate. Quia sicut dicit apostolus. ij. ad Thimo. ix. Hilariter datorem diligit deus. Item ecci. xxxv. In omni dato hilariter fac vultum tuum etc.
- Zelans. Ut non ex timore serviat. sed potius ex amore.
- Studiosus. I. sollicitus in inquirendo quomodo ei placeat cui se prebuit.

Incipit septima particula secundae libri

in qua agitur de festo eternitatis. ad quod homo redit per mariam et partum eius.

Sicut quoniam de festo eterni

tanis ad quod homo redit per mariam fecimus mentionem super preloca quibus ca. xij. quod marie de ore nostro demus sollempnitatem. Ubi in principio dictum est. Alina signum dici festi. Cuius autoritatis plenaria expositio inuenies libro vij. titulo. iij. quod maria luna. Idcirco de festo illo saltem pauca balbutiendo dicemus. Dicitur autem festum illud pinguum. Isa. lxxv. Faciet dominus exercituum omnibus populis in monte hoc pinguum pinguium vindemie. pinguium medullatorum. vindemie desecate. Sic exponere.

- Faciet dominus exercituum omnibus populis. I. electis ex omni populo. sic dicitur. Ad te omnis caro revertetur. I. aliquid ex omni carne. Et hoc pinguum signatum est genitrici. ubi ioseph qui christum signabat omnibus fratribus suis ad eum congregatis fecit convivium.
- In monte hoc. I. in ecclesia triumphante. de quo more propter paucitatem ascendendum dicitur. Quis ascendet in montem domini etc.
- Convivium pinguium. I. osimede satietatis. Unde ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua.

De festo eternitatis

Coniuium vindemie. i. oimode iocunditatis. Eccl. xxxi. Vinum in iocunditate creatum
 est. Tunc ei iusti inebabunt ab ebrietate domus dei. et orerunt voluptatem suam potabunt eos.
 Pinguum medullatorum. i. interiorum gaudiorum et exteriorum. Sicut duplex est pinguedo:
 De qua ps. Sicut adipe. i. stola anime. et pinguedine. i. stola corporis repleat anima mea. et.
 Vindemie defecate. i. iocunditatis purissime sine fece tristitie. sic vinum merum est vinum
 sine aqua vel mixtura. Alit. In pinguedine intellige platum digne. Tunc dicitur est iob. xxx
 vi. Reges mense tue erit plena pinguedine. Ioh. orabat dauid. Sic adipe et pinguedine re
 pleat anima mea. In medulla que intra ossa abscondit. securitatem. Tunc dicitur. xxxij. Na
 bibabit utrumque confidenter. In vindemia defecata. puritate oimode delectationis et iocundi
 tatis absque admixtione alicuius contrarij.

Item Luc. xxij. tagunt octo que laudabile faciunt coniuium. Ubi dominus dicit discipulis suis. **E**
 Ego dispono vobis sicut disposuit michi pro meo regnum ut edatis et bibatis super men
 sam meam in regno meo.

Primum. Nobilitas inuicatoris. Ubi dicitur Ego.

Secundum. Ordinata positio ferulorum. Unde dicitur Dispono.

Tertium. Honestas coniuium. Unde dicitur Vobis. Iohannes apostolus enim loquebatur.

Quartum. Dilaritas vulnus. Unde dicitur Sicut disposuit michi pro meo regnum. Exemplum
 quomodo pater recepit filium prodigum. Luce. xv.

Quintum. Autoritas inuictantis. Unde dicitur Pater meus.

Sextum. Feunditas mense. Unde dicitur Ut edatis et bibatis super mensam meam. Hoc non
 merentur qui pauperibus inhoneste ministrant.

Septimum. Loci amenitas. Unde dicitur In regno. Exemplum de coniuium assueti. quod sa
 crum est in orto nemorum confitetur. Hester. i.

Octauum. Securitas. Unde dicitur In meo.

Sandium
illud cena
magna.

C Oniuium istud erit cena illa magis quam lictus homo quidam. Lu. xiiij. i. de pro quo cele
 ste iocunditate vel sine diuitiis fructibus electis suis ab eterno preparauit. De pro quo dicitur
 homo ibi. Sile est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Et homo regi. Deo pro quo dicitur
 creatus. quod cum tota trinitas creauerit hominem. dedit ei esse diuinum. et creauit ad filii
 tudinem suam. et homo interior haberet unitatem in essentia. et trinitatem in potentibus. sic in deo est es
 sentie unitas. et trinitas personarum. Tunc ps. Ego dixi dius estis. Sic cum diabolus supat
 homines. dicitur homo. Mat. xij. Inimicus homo habet fecit. glo. diabolus. Secunda ratio est unio dile
 ctionis. Tunc propter dilectionem quam habet deus ad homines. dicitur pro homo. Aug. Amor est unio amara
 tis cum amato. Qui adheret deo unio spiritus est. Lu. ij. Tuam ipsam animam protransibit gladium.
 Hoc dicitur est propter istam unionem. Uel dicitur pro homo. quod benignus. humanus et misericors.
 que propria sunt hominis. Uel homo quidam. Verbum caro factum. que valde ampliata est hec cena.
 ut videlicet non tantum habeamus deum creatorem ut angelum. sed etiam fructum que ad naturam humanam.
 Quam videlicet naturam gloriosam videre. unum erit de precipuis delectabilibus paradisi. Tunc
 ei clarescet genitum que genitura fuit. Et bene christus dicitur homo quidam. i. singularis. Deo. quod factus
 est de carne assumptus. Singularis. quod solus deus et homo. Quia solus sine patre. Quia so
 lus sine lesione matris virginitatis conceptus. Solus sine ignominie matris veteris porra
 tus. Solus natus et vtero matris absque dolore parietis. Quia solus morte sua genitum humanum
 redimere. Solus morte sua mortem potuit occidere. Solus ab inferis electos suos ab
 strahere. Solus in sepulcro corruptionem non videre. Quia solus inter mortuos liber.
 Solus semetipsum a mortuis suscitare. Solus virtute propria corporaliter in celum
 ascendere. Soli danti est a patre. ad patris dexteram residere.

Dicitur autem scriptum illud cena. Et est cena prope refectio vespina circa finem diei. Et beatus do
 crema plenarie dabit electis pro iudicium. quod erit in fine mundi. Iam enim gustat bene cenam
 illam que ad gloriam anime. sed receptis corporibus in generali resurrectione. tunc plenarie in ter
 ra sua duplicia possidebunt. Isa. lxi. Duplicia. i. vtraque stola.

Dicitur etiam cena obscurum. i. abus contra somnum. Libus videlicet delicatus et deliciosus. que
 a delicatis sumitur contra somnum. ut est panis vinum et fructus. Somnus est quies eter
 na. de qua dicit ps. in persona beatorum. In pace in idipsum dormiam et requiescam.

Liber .II. Particula .VII.

Hic somnū sūne hāc pacē accepturi sunt. q̄ pane q̄ de celo descēdit refecti fuerint in p̄senti. q̄ mō sumit̄ in sacramēto. ⁊ in illa ccna sumet̄ ineffabili mō. De q̄ p̄ae d̄r Lii. viij. B̄t̄s q̄ māducabit panē in regno dei. Ut videlicet satur d̄ pleo eructuet Vinū hui⁹ cene illd̄. de q̄ d̄r Dicit. xxxij. Sanguinē vne bibēt meracissimū. Isa. lxxv. **D** Videmia defecata. vt sup̄. Una christus. q̄ nata ē ex illa b̄tissima vīte. i. gl̄iosa f̄gine. q̄ dicit̄ Eccl̄. xviij. Ego q̄si vitis fructificam̄ ⁊c. Que scz vna p̄sforata est in torculari crucis. ⁊ inde eliq̄tū mustū nostre redēptōis. de quo d̄r christo. Calit tu⁹ inebriās q̄ p̄clar⁹ est. Qd̄ scz mustū v̄l sanguinē vne meracissimū mō sumim⁹ i sacramēto. ⁊ tūc sumet̄ ineffabili mō q̄n dicit̄ p̄uis illd̄ Lān. v. Bibite et inebriamini carissimū.

Fructus hui⁹ cene fructus ille b̄ndict⁹ de quo dicit̄ elizabeth Lnc. i. f̄gini gl̄iose. B̄ndict⁹ fructus vētris tui. Quere titulo suo. sup̄ li. i. ca. vij. Dic fruct⁹ mō em̄ ē dus ē p̄cio bonoz opcz. vt ibi car⁹ ⁊ d̄licaci⁹ comedat̄. Unde de aīa bona nego ciatrice tūc dicit̄. Date ei de fructu manū suaz. Prouer. in fine. Nec sol⁹ fruct⁹ vētris f̄ginal. sed ⁊ fruct⁹ arboris triūphalis. i. crucis. in q̄ christ⁹ triūphauit. De quo dicit̄ Lanti. vij. Ascēdā in palmā. Synodochice. i. in crucē. Lz app̄hēdam fructū ei⁹. Istud realiter debz dicere q̄libet iust⁹. Non enī gustabit hūc fructū i futuro. q̄ in palmā ascendēs. i. in crucē. ip̄m nō collegerit in p̄senti. Et nota q̄ quāto q̄s ali⁹ ascendit i arborē palmā. cui⁹ fructus dactil⁹ est. tāto dulciores ⁊ maturiores inuenit dactilos. q̄a i sūmo cacumie palme fruct⁹ dulcior ⁊ maturior inuenit̄. Ille rō altius i palmā ascendit. qui maiore ⁊ diuturniore penitentiā facit. ⁊ maiori tribulatiōi p̄ d̄no se exponit. ⁊ sic gloriosiore coronā receptur⁹ est in futuro. Jō d̄r de h̄ fructu Isaie. iij. Erit fructus terre sublimis. Nec p̄t̄ haberi nisi ascenderis.

De h̄ obsonio h̄ fructu dicit̄ ps̄. Lū dderit dilect⁹ suis somnū. Ecce hereditas d̄ni. R filij merces fruct⁹ vētris. Querit̄ illo b̄ndict⁹ fruct⁹ vētris tui.

Uel fruct⁹ hui⁹ cencet̄ triplex ille fruct⁹ terre p̄missiōis. de q̄ legit̄ Aueri. xij. s. f̄v. aus vna ⁊ malo gnati. Per sicū designat̄ dulcedo mentis in p̄t̄platiōe diuinitatis. q̄ scz p̄t̄platio cibus ⁊ pot⁹ est aīe. Un̄ ad hoc designat̄ d̄i dicit̄ de isrl̄itis. Exo. xviij. Uiderūt deū ac comederūt et biberūt. Per vna designat̄ gaudiū mentis. quā inebriat caritas. in cognitiōe illi⁹ caritatis. cui⁹ q̄ fecit filij dei incarnati. Per mala logranati. qd̄ m̄tra ḡna p̄t̄inet sub vno cortice. designat̄ letitiam vnitatis animo. vbi vnusq̄sq; de bono alteri⁹ vt de suo gaudebit sine inuidiā. ⁊ qd̄ in se nō recepit̄ p̄m̄iā. gaudebit in alio recepisse. Ideo de sup̄na hierusalē dicit̄ q̄ edificabat̄ vt ciuitas p̄pter ciuū vnitatē. cui⁹ participatio est in idip̄m. i. cōmunis. Et hoc designat̄ tum est in illa ecclesia p̄imitina t̄p̄e ap̄loz. Un̄ actū. iij. d̄r. Q. multitudis credētiū erat cor vnū et anima vna. et q̄ illis oīa erāt cōmunia.

P Otest etiam dici q̄ in hac ccna duo sercula apponēt̄. scz. mel et lac. **Mel** s̄v L gnat̄ dulcedinē de cognitiōe diuinitatis. quia mel descēdit ex aere siue roze celesti. Lac gaudiū de cognitiōe d̄nice incarnatiōis in v̄rgine. quia lac de carne proccedit. Et tunc clarescet geniti que genitura fuit. et quomō noster emmanuel butiruz et mel comedit. Isa. vij. Istud inuenies infra. Ecce duplex dulcedo. scz lactis et mellis. Unde dicit̄ est v̄rgini Lanti. iij. postq̄ cōcepit filij dei. Mel et lac sub lingua tua. id ē deus et homo intra viscera tua. Et ideo p̄missa est filijs isrl̄ terra fluens lacte et melle. id ē veris christianis videntib; deū duplici oculo fidei et dilectionis. beatissima v̄rgo.

In hac iterū ccna. vij. sercula. que notant̄ Gen. xxvij. in benedictiōe iacob. vbi dicit̄ **D** ei ab ysaac. Dct tibi de⁹ de roze celi. et de pinguedine terre abundantia frumētū vini ⁊ olci. et seruiat̄ tibi ppli. et adorent te tribus. Esto d̄ns fratru ruoz. ⁊ incur uantur ante te filij matris tue. Qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹. ⁊ q̄ b̄dixerit tibi benedictiōib; repleatur.]

Ros refrigeriū ē. p̄ctio cōtra estū tribulationū. Unde ps̄. lxxv. Trāsurim⁹ p̄ ignē et aquā. ⁊ eduxisti nos in refrigeriū.

Pinguedo terre. stabilitas ⁊ firmitas in bono. qz inter elementa firmior est terra. q̄

De festo eternitatis

in eternū stat. Ecclesiastes. i. Itē. Qui fundasti terrā. i. ecclesiam.

Fructū Jois dicitur suppletio et amotio. Apoc. vii. Nō duriēt neq; sicuti apli? et.
Vinū Jobliū oīm miseriaz. Prouer. xxxi. Date sicerā et. vsq; libat et obliuiscant egestas sue. et doloris sui nō recordentur amplius. Isa. lxx. Oblioni tradite sunt angustie priores.

Oleū Igaudiū ineffabile. Un ps. ciiij. Et ut exbilaret faciem in oleo.

Obsequiū impēti ab oīm creatura q̄ seruiet eoz volūtatī. Unl Seruiāt tibi ppli.

Unde marth. xxy. Euge serue bone et fidelis vsq; sup mltā te constituā.

Honor. Unde. Eldoret te trib. Sap. v. Ecce quomodo purati sunt inter filios dei. et inter scōs sors illoz. Item ps. viij. Gloria et honore coronasti eū.

Participatio oīm bonoz. Unde. Esto dñs fratuz tuoz. Nā sicut lucete sole oēs participant luce sine diminutōe et p̄iudicio alicui. ita q̄libz scōs p̄cipabit gaudiū alteri. Quod orat ps. Participē me fac de omniū timentū te.

Omniū rez dominū. Unl Et incurrent ante te filij matris tue. ps. viij. Omnia subiecisti sub pedibus eius.

Vindicta inimicōz. Unde. Qui maledixerit tibi sit ille maledictus ps. lxxij. Letabitur iustus cum viderit vindictā.

Remuneratio amicōz et bñficiorū. Unl Et q̄ bñdixerit tibi bñdictionibz repleatur.

Datio. Qui potum dederit vni ex minimis istis. vsq; nō p̄det mercedem suam.

Coiunctio christi et ecclie. q̄ notat Lin osculo ysaac. Quia sicut ulla est diuisio iter osculātes. sic nulla erit diuisio inter christū et eccliam. De h̄ osculo dicit sp̄sa. Osculet me osculo oris sui. De sunt. xij. stelle in corona sponse. Apoca. xij. et. liij. benedictōes filiozū israel. i. fidelium christianoz. Gen. penultimo. et deuterio. penl.

Itē hec sunt sercla q̄ p̄mittunt iob. v. vbi dicit ei. Bñs hō q̄ corripit a dño. In reparatōem ḡ dñi ne reprobēs. qz ip̄e vulnerat et medet. pcutit et man? ei? sanabit.

In ser tribulatiōibz liberabit te. et i seprima nō tanger te malū. In fame eruet te de morte. et in bello de manu gladij. A flagello lingue abscederis. et nō timebis calamitatē cū venerit. Hec iob. v. Dicit igit p̄iō ip̄i iob. Bñs hō q̄ corripit a dño.

Dei misericordia agit? vt pena culpam sequitur. et vis doloris sit causa salutis. Et qz bñs. ergo tu q̄ corripes si vis esse bñs. increpatōnem dñi ne reprobēs.

Et nota qz septem bona facit hec correptio. Adapra.

Quia ip̄e vulnerat carnē et medet. Ecce. xxxi. Infirmitas grauis sobriā facit animā. Et medet visitatōe. vel gaudioz infusione.

Percutit et man? ei? sanabit. Quia p̄cussiones ei? sunt sanatiōes. Un dicit exos. xxxij. Ego occidā et ego viuere faciā. pcutiā et ego sanabo.

In ser tribulatiōibz. i. h̄ mōdū libabit te. et i sepria. i. q̄ erit i iudicio. n̄ tanger te malū.

In fame. i. i. in corpali inedia eruet te de morte. p̄cti et gehēne. Dorte induxit cor. mestio illicita. et a morte eruit dñs in penuria cibi et potus.

Et i bello. p̄tra tres hostes. de manu gladij. i. d̄ potestate peccati. Eccl. xxi. Quia si rompha bis acuta omnis iniquitas.

A flagello lingue. i. maloz. abscederis. i. glosa. liberaberis. Uel lingue. i. sentētie dñice.

Et non timebis calamitatē cū venerit.

Seq̄ ibidē iob. v. In vastitatē et fame ridebis. et bestias terre nō formidabis. S; cū lapidibz regionū pactū tuū. et bestie terre pacifice erūt tibi. Et scies qz pacē habet at tabernaculū tuū. et visitās sp̄m tuā nō peccabis. Et scies qz qm̄ mltiplex erit senē tuū. et p̄genies tua q̄si herba terre. Ingredieris in abūdātia sepulcrū. sic inferi aceri? critica i tpe suo. Hec iob. v. Dic eniterat bona q̄ sequit verā patientiā.

Prīmū. In vastitatē. i. que impios vastabit extra. et fame. i. omnis boni defectu intra. glo. Sicut intus et extra deliquit. sic intus et extra punient. Isa. i. sine. Ignis eoz nō exstinguet. et vermis eoz non moriet. Ignis exterius. vermis intus. Ridebis de impioz p̄ditōne. Quia letabit iustus cum viderit videri. Prouer. xi. In p̄ditōne impioz erit laudatio. Uel Ridebis. gaudēs de ppria salute in die nouissimo.

Brego.

Liber .III. Pars .I.

- Secundū** Et bestia Iglosa .i. diabolū terre Iglosa .q. terrenos edēdit. nō formida
bis. **Eccē securitas.** Zacha. vltimo. Sedebit hierusalē secūra.
Tercū Sed cū lapidibz regio nū Iglo .electis/ qui de omni regione tūc pgregabū
tur/ erit pacū tuū firmū. stabile. z eternū. quia mutuo te sicut se diligēt.
Quartū Et bestie terre .i. demōes z mali hoīes. i. **Lhof. xv.** Ad bestias pugnauit
ephe. **L** Pacificē erūt tibi Iglo. Spūs uequā nō spugnabit te. Uel **L** bestie terre
id ē mor⁹ carnis. qz nūc caro nō pcupiscet aduersus spm̄. nec ecouerso. sicut modo.
Quintū par pectoris. Uñ sequit^r **L** Et scies Jex pimaol qz pacē habeat tabnaculum
tuū pectoris hic/ ibi eternitas. **L** Tabernaculū tuū .i. corpus.
Sextū Et uisitās speciē tuā .i. teipm̄ p p̄sideratōez. **L** nō peccabis .i. primū. te. vlt
deū. **L** Speciē tuā .i. primū. glo. Specis nra prim⁹ ē. i. q̄ videm⁹ qd sumus.
Septimū **L** Et scies quoqz qz mltiplex erit semē tuū. Jacq̄ sūt exēplo vlt p̄dicatōe.
Octauū **L** Et p̄genies tua .i. filij sp̄iales q̄s puertisti. vlt bona opa q̄ fecisti **L** t̄ her
ba terre .i. qz mlti nūero. z uirētes p̄nite. **D**oc totū p̄t̄ intelligi de p̄ni. **U**nō scē.
Et tūc sabūdātia .i. tūcū ingrediet^r sepulcrū **L** h̄replatōis **L** sic iser⁹ acerū⁹ tritici
ubi est pgregatio bonoz operū **L** in tpe suo **L** p̄ lōgū exercitiū. qz lya p̄cedit rachel.

Finis liber secundus

Incipit liber tercius de laudibus bea

te marie. habēs duas partes. Prima pars cōinet. xxv. dignitates z puilegia car
nis uirginee. Secda pars cōinet. xij. p̄rogatiuas marie.

Incipit pars prima

Et qz accedamus ad tractā

das. xij. p̄rogatiuas speciales brē p̄ginis. videndū ē de digni
tātibz z puilegijs p̄ginē carnis ei⁹. **E**t p̄mo notādū qz caro
fm̄ quosdā dicit a carēdo. qz mltiplex glorioza carētia seu glo
riofus defectus fuit in carne ip̄ius.

Caro marie caruit

- Peccato originali in sc̄ificatōe.** Uñ p̄s. Sc̄ificauit tabernaculū suū altissim⁹. qñ
cā purgauit ab originali vt tota mūda uasceret. **T**ūc enī uidet p̄ qñ p̄cepisse sp̄i
sero illd̄ puer. **xxv.** **L** In ser rubiginē de argēto. z egrediet^r vas purissimū **L** **T**ūc enī
celesti aurifaber. i. sp̄ssem̄. q̄ ē oīm artifex. **Sap. vij.** totā rubiginē culpe origial
abstulit de argēto p̄ginē carnis. z tūc fuit ip̄a caro **L** argēti ignē sp̄ssem̄. examia
tū. p̄batū terre. i. a terrenis p̄tagis. z purgatū septuplū .i. p̄fecte p̄ ḡaz septisoz
mē. z h̄ totū vt egrederet^r vas corp̄is p̄ginē purissimū. ad recipiēdas ḡas z p̄tu
tes. z p̄digna materia fieret. de q̄ de⁹ p̄ gliofū corp⁹ aptaret^r uirgenito suo. **U**n̄ si
li⁹ p̄n̄ ad heb. **x. c.** **L** **D**ostis et oblatōez noluiſti. corp⁹ aut̄ aptasti mihi. i. aptum z
idoneū dedisti mihi p̄p̄t̄ quatuor. **P**rio. qz sine petō. **Exo. xij.** **E**rit agn⁹ absqz ma
cula. **S**ecdo. qz mortale vt possz imolari. **T**ercio. qz punctū gratia. **U**n̄ **P**lenū ḡ
nie z p̄itaz. **S**ic sacrificiū offerebat^r cū suis libamibz. **Q**uarto. qz vn̄tū dicitari. et
ideo fuit hostia sufficiens p̄ genere hūano. **D**e q̄ hostia dicit^r b̄nis **B**er. **D**ec hostia
sicut sola prodesse potuit. sic sola sufficit.

Berū.

- Fomite z p̄uis motibz i carismam̄ iusūōe.** **U**n̄ p̄s. **L** **A**diuuabit eā de⁹ mane. i. i p̄n
cipio uite sue adhuc existētē i uero m̄ris **L** diluēlo. i. ḡaz ortu tenebras original
expellētē. **U**n̄ **L** diluēlo. i. claritate ḡaz adueniētē. q̄ tūc iusūōe sūt ei. **T**ūc enī p̄ si
cut^r d̄z ofec. **xij.** **L** adduxit vētū uētē. i. sp̄m̄ sem̄. q̄ in eo qz uen⁹ ab estu p̄cupiscē
tie uirgineā carnē refrigerauit z fomitē extinxit. sicut stat⁹ vētū cādēla. in eo aut̄ qz
uētē hūmorē ebibit nociale z terrā corp̄is exiccauit. **Q**uere lib. **xij.** p̄tiēla. **v. n. v.** qz
ebuit⁹ uētē. **Q**z si forte post sc̄ificatōez remāsit i ea fomes vlt potētia ad peccādū.

Privilegia virginee carnis

sanctitate ei? cresce iugiter: fomes ille san poteria iugiter decrefcebat. donec sup
ueniere spūs sancto in eā. z fūte altissimi ei obumbrate. extinet? est vsqz qz. Ad qd
innuedū qsi de illa loqns dicit dñs ad iob. xxxvii. Nunqd tenuisti pcuties extre
ma terre. z excussisti impios ex ea. i. mors puos: Quasi diceret. Ad tu f fecisti. sz
ego. Extrema hui? terre pnt dici pceptio carnalis. et mors corpalis. A primo ex
trano excussit vt dictū est fomite z motus puos in scitificatōe. ab vltimo extremo
excussit putrefactōes fme z puluere in resuscitatōe. Autoritates qre panlo infra.

Domi defectu q est ad culpā in grē adimpletōe. Ideo dictū ē ei. Huc grā. plēa do
min? tecū. Quia in se recepat totū grē fontē. Quomodo enī cū tota grē plenitudo
descēdisset in eā. vacuū aliqd reliqisset in ea. quo culpa posset admitti. Quere sup
libro. i. titulo grā plena. Magister richard? de serō vic. Supueniēte spūsctō i ma
ria. et obumbrate ei sture altissimi. illō solū remāsit in ea qd erat ad penā. illō to
tū recessit qd erat ad culpā. Viciositas oīno recessit. paralitas remāsit. Carnalis
tas oīno tollebat. calamitas nō amonebat. Dec z alia mltā quere libro. iij. titu
lo. xxvii. de sanctitate marie.

Magr ni
chard? d
serō vic.

Aduersus spiritū suū omni rebellioe. Quia nec caro ei? pcepit aduersus spm̄. nec
spūs aduersus carnē. Ipsa enī fuit archa noe in qua oīa aīalia pacifica. Dixerat ei
dñs iū sanctificatōe vel in suo ingressu. Pat huic domui. Matth. x.

Diminuta vaacitate. ex dei cōiūctione. Un cū dixisset ei angel? ane grā plena.
quasi exponēs vnde s. starim subiūxit. dñs tecū. qui tam carnū q̄ anie matris sue
fuit oīa in om̄ibz. i. sufficiētia omnū. Nā sufficiētia tā marie qz vōstra ex dō est. ij.
ad Lhof. iij. Tunc enī verissime ponit dicere de sapiētia. que est fili? dei. Vener
unt inibi omnia bona pariter cū illa zc. Sapie. vii.

Laro ma
rie caruit

Stercilicis opprobrio in spūsctō supuentōe. Qui ad s venit in eā. vt de ipsa carne
q̄dam porciūculā separct. separata ampli? reliqua emūdatet. pfectissime mūdātā
in corpus formaret. qd dei fili? assumeret. Ideo de spūsctō dicit maria cōcepisse. et
p̄t dicere filius spūsctō illud iob. x. Pelle z carnibz vestisti me zc. Nihilomin? enī
tota brā trinitas opata ē fili? incarnatōez. Nā īseparabilia sūt opa trinitatis ad extra.

Origenē.

Virili actu. qui nō sequebat ex desposatōe. Unde de maria specialiter intelligit
illud sap. iij. Felix sterilis z incoīnq̄nata q̄ nesciuit thoz. in delicto zc. Origenes.
Felix vmbilic? castitatis. que amplexus nō tetigit maritalis. In muptis enī io
seph et marie defuit vinū carnalis delectatōis. De quo vino dicit prouerb. xx.
Luxuriosa res vinū zc. Caro enim eius fuit terra illa p quā nō ambulauit vir. i.
maritus suus ioseph. Dier. ij.

Puritate et inquinatōe in impugnatōe. qz virtus altissimi obumbrat ei. Alie enī
mulieres cōcipiūt in calore et sordibz. sed hec in refrigerio z om̄imoda puritate. Fu
it enim ei fili? dei in sua cōceptōe firmamētū virtutis. In qua cōcepit cum integri
tate. regimen ardoris. In obumbrate ei virtute altissimi extinet? ē oīno in ea ignis
pcepiscētie. imo z ipi cineres. i. fomes peccati. cōsopiti sunt. vt null? in ea de ecte
ro posset excitari puritas.

Anselm?

Fractura virginal? signaculi. p̄cipiens absqz defozatōe. Unde ezechiel. xliij. Por
ta hec clausa erit et nō aperiet. et vir non trāsibit per eā. qz dñs deus israel ingres
sus est per eā. eritqz clausa p̄cipi. id ē ad honozē principis. scz christi. Et hoc est
quod dicit bñs anselmus sup illud luce. x. Intrauit iesus in quoddā castellū zc.
Iesus nāqz saluat. non violat. cōfracta. solidat. nō cōfringit solida. fm nomē ei?
ita et opus eius. Non enī concepit more ceterarū mulierū. sed p fides eozū que ei
dicebant ab angelo. Unde dixit ei elizabeth Luc. i. Beata que credidisti. quoniā
p̄ficiēt ea que dicta sunt tibi a dño. Et ita cōcepit p aūrē. qz fides et auditu. Ad
rom. x. Er h est qd ipsa dicit Lanti. v. Dilect? me? i. dñs pater. Misit. i. mclmas
nū suā. i. filiū suū. p foramē. scz auris mee zc.

Domi gūamine in portatōe. Unde dictū erat al. Virtus altissimi obumbrabit tibi. i.
qd sic exponit. Umbra tibi faciet in te fomitē penit? extinguedo. Nā nunc fuit ei
fili? vmbraclū meridiani. Eccl. xxxiiij. Alū sicut. Obumbrabit tibi. i. i. vmbra in te

Liber .III. Pars .I.

accipiet. hoc est carne leuē & a peccō imūnē. Peccatū enī pond⁹ est. Umbra cū figurā habz corpis. s; nō corruprōez vl' pōderositatē. Caro cū saluatoris fuit illa nubes leuis sup quā dñs ascendit in sua incarnatōe. Isa. xix. que solē lues eterne tegebat instar nubis. et lippientib; oculis mortalium tēperabat.

Bern.

Omni molestia & dolore in parturitōe. Unī canit ecclia in natali. Resciēs mē ego virū pepit sine dolore &c. Isa. lvi. Autēq; parturiret pepit. q̄s audiuit vnq; talez &c. Bern. b. c. Quid mirū si dolore nō inuilit matri. q̄ tollere veniebat dolores totius hui⁹ mūdi: Quere infra q̄rto p̄uilegio eius.

Bern.

Omni peccō toti⁹ vite p̄sentē cōtinuatōe. Bern. Decuit nimirū reginā & ginūz singularis p̄uilegio sc̄ritatis absq; oīni peccō ducere vitā. que dū peccō & mortē pareret p̄emptōe. nun⁹ iusticie & sc̄ritatis oīb; obīneret. Erat enī electa vt sol. Lat. vl. que nec ignis oburit. nec aq̄ emollit. nec gladius scindit. nec fetor corrupit. nec vitrū obfistit. & ita est incorruptibil. Erat etiā sic vitrū. qd̄ illuminatū a sole nō recipit umbilū. Quere mltā alia septimō p̄uilegio ei⁹. Propter h̄ etiā ter dicit porta clausa. Ezech. xlvi. qz clausa fuit sp̄ peccō cogitatōis. peccō locutōis. peccō opatōis. Et hoc est qd̄ sub appellatōe ciuitatis hierlm dicit de ea apo. c. xli. Nō intrabit i eā aliqd̄ coinquinatū p̄ cōsensū in cogitatōe. Et facies abominatōez h̄ opatōe. Et mē dicit h̄ locutōe. Et sic p̄tz q̄ nec peccauit cogitādo. nec loq̄ndo. nec opando. Nec corruprōe sui qd̄ est coinquinatio. nec p̄ceptū dei qd̄ est abominatio. nec deceptōe p̄ p̄mi. s. mēdacio. Propter h̄ etiā d̄ de porta q̄ Lerit clausa p̄ncipi. i. peccō qd̄ regnat et p̄ncipat in multis. Cōtra qd̄ dicit ad Ro. vi. Nō regnet peccatū i vestro mortali corp̄. vt obediatis concupiscētis eius.

Domus neriabus in resolutōe. s. est putredie. & me. & puluerizatōe. oīnino imūnis ab illa maledictōe. q̄ dicitur fuerat a de gen. iij. Puluis es: & in puluerē reuerteris. Et p̄pter h̄ compaf cedro. que nec putrefcit. nec ymefcit. nec ardescit. p̄ ignem enī sūt cineres qui sūt puluis.

Aug.

De putrefactōe. Aug. Credimus q̄ nunq̄s caro cōputruerit in terrā. cui⁹ pars glorificata est in celis.

Bagister adā

De verme. Bagister adā. Si cū christo pars est. quedā pars cū verme. iā nō credam q̄ sit plena gratia.

Aug.

De inueneratōe vl' puluerizatōe. Aug. Integritatē virginē corpis merito secuta ē incorruptibilitas. nō vlla resolutio putrefactōis.

Caro marie fuit

Ab originali p̄fecte mūdata. q̄n in vtero sanctificabatur. vt supra.

Multiplici gratia dūrata. q̄n mane diluculo a dño inuabatur. vt supra.

Excellentē decorata. q̄n virtutib; ornabatur. Fuit enī vas auri solidū. ornatū oīni lapide p̄cioso. Eccl. i. Fuit vas aurū regi regū p̄uicēs. qz aurū regib; p̄uenit. lapides p̄ciosi p̄uilegia supi⁹ assignata. & inferi⁹ assignāda. Propt̄ h̄ dicit de ea Heemias. vi. in p̄sona p̄ris vel sp̄s sancti. Grande op⁹ ego facio. Erod. viij. l. Digt⁹ dei est hic. i. opus sp̄s sancti. iij. Regū. x. Non est factū tale opus i vniuersis regnis. Libro. x. titulo. xliij. de vase. q̄re de lapidib; p̄ciosis.

Bagister adā

Per ignē sp̄s sancti mltipliciter colata. q̄n sc̄ritas illi⁹ sp̄ ampliabat. De hac ampliatōe dicit magr rich. de serō vic. Nō nouit sp̄s sanctus virginē corrupc. sed sanctificare. nescit sp̄s sanctus mundiciā virginis minuerē; augere. nescit sedare sed secūda re. nescit villificare sed glorificare. Ecce ampliatio sanctitatis.

chard⁹ d

Dirifice sublimata. q̄n virginitatē p̄petue dedicabat. Isaie. lxxv. Gloria libani data est ei. q̄n. s. inspiratū est cordi ei⁹ desiderii p̄petue virginitatis. et p̄ma vouit virginitatē. q̄ figurat in libano. q̄ interpretatur cādor vel candidatio.

serō vic.

Nō fructa habitata. q̄n fonte gratiā n̄gabatur Unī gen. ij. Nō erat q̄ oparet terrā. id ē carne virginē. Sed fons accedebat de terra in ignis &c. Quere h̄. iij. titulo. xij. d̄ cōceptū virginis. in fine capituli. Irē q̄n fili⁹ dei descēdebat in eā sic stillicia stillācia sup terrā. Et q̄n pluebat sup terrā absq; hoīe i d̄ferro. Job. xxxvij.

Aug.

Austro flante secūdata. Nā p̄ceptū ei⁹ grā opabat. Unī Aug. Filii dei nō mater

Privilegia virginee carnis

concupiscētia sed mater gr̄ia de ḡgine generavit. Uidet enī fili⁹ dixisse sp̄s̄s̄cto i sua
ceptōe. Veni auster: p̄fla ortū meū rē. Lanti. iij.

Itē ca
ro mar
ie fuit

Damaſce
nus

Ambro.

Berū.

Circa
materiā
istā bonū
studere
cū dilige
ntiā maḡ

Berū.

Soli deo p̄suata/ qm̄ nec vir. sciebat. nec a viro sciebat. De p̄mo dicit Lu. i. Virū
nō cognosco. De scdo Mat. i. Accepit ioseph mariā p̄ngē suā. et nō p̄gcebat eā
rē. Quere expositōem lib. vi. titulo. vi. q. maria sp̄ōsa. Propt̄ ḡ de porta clausa dē
Eze. xliij. Vir n̄ crāſibit p̄ eā/ qm̄ dñs de⁹ isrl̄ ingressus est p̄ eā. eritq; clausa p̄ncipi
Dignissime nobilitata/ qm̄ naturali vniōe ch̄isto copulabat. Est enī vniō natural
arboris ad fructū. matris ad filiū. Ip̄a enī fuit arbor/ ch̄ist⁹ fruct⁹. ip̄a mater et
ip̄e fili⁹. De q̄duplici vniōe inter mariā et diuinā sapientiā. q̄re lib. 20. i. ca. v. titu
lo dñs tecū. Et ḡ est qd̄ dicit ezech. xvij. Ad q̄la ḡndis. i. filius dei. Magna et ala
rū. i. magne sapientiē et potētē. venit ad libanū. i. ad candorē mūdiciē virginal.
et tulit medullā cedri. i. q̄ndam portōez purissimoz sanguinū. fm̄ damascenū.
et purissime carnis eius.

Preciosissimis thesauris ditata/ qm̄ ch̄isto implebat. In ip̄o enī sunt oēs thesauri
sapientiē et sciētē absconditi. Col. ij. Et ip̄e dicit hiere. xxiij. Celū et terrā ego impleo.
Celū. i. aiām et terrā. i. corpus marie. Propt̄ ḡ appellat ip̄a terra euilath in q̄
nascit aurū optimū. Gen. ij. Ip̄a enī fuit ager ille de q̄ dixerūt ad hismael illi dece
vir⁹. Hiere. xli. Noli occidere nos. qz habem⁹ thesauros i agro. fru mēti. et orde. et
olei. et melia. Di thesauri ch̄istū signū est. q̄ fuit frumētū in macinitate. Ordeū i
vite aspirate. Vinea in passidē. qm̄ p̄tra q̄ ch̄ist⁹ est fundebat rimon olei. eccē sic.
sicut ip̄a dicit de eo p̄ iob. xxiij. Fuit etiā mel in resurrectōe.

Quodāmodo deificata/ qm̄ a dei filio inhabitata. Nā sicut ch̄ist⁹ portōem illius
assumēs in ea infirmat⁹ est vsq; quaq; sic et caro ḡginea diuinū qd̄ nob ineffabile
et humanū excedēs intellectū. et diuina oīpotētia mutauit.

Desa ch̄isto p̄pata. q̄ et ea et in ea pascebat. Et ea. Un̄ ambrosius. Paruoq; la
ete pass⁹ ē. In ea. Un̄ Lati. ij. Qui pascat̄ inter lilia. i. inē man⁹ marie sic expo
nit ber. De hac mēsa videt pater dixisse filio eccl̄. xxiij. Trāsi hospes et orna men
sam rē. Trāsi. De sinu meo in vterz marie et orna mēsam. istā. Desa ḡgitas q̄ si
gnatur in lilijs. i. q̄b; ch̄ist⁹ pass⁹ ē. quā ornauit fecūditas et mirabilē decorauit.

Fili⁹ dei seruitio et toto mācipata/ qm̄ q̄libet ei⁹ mēbz ch̄isto fanulabat. Pedes
supportādo. Erura et tibiē sustinēdo. Ueter baiulādo. Dāmille lactādo. Dan⁹
nutriēdo. Uine amplexādo. Labra aridēdo. Os dōsculādo. Ligua colloq̄ndo.
Nares odorādo. Aures auscultādo. Oculi cernēdo. Caput adorādo. Un̄ canis
in purificatōe. Virgo post partū quē genuit adorauit. et h̄mōi. Idē dicit ambrosi⁹.

Redemptōnem mūdi opata/ qm̄ portio ip̄i a dei filio assumpta i cruce imolabat. et
ista portio p̄ peccat⁹ tot⁹ mūdi fuit hostia sufficiēs. nō tū efficiēs. Bn̄is berū. lo
q̄ns de ch̄isto crucifixo. Hec hostia sicut sola p̄desse potuit. sic sola sufficit. Uerū
tamē de q̄busdā dicit ps̄. q̄ cōfidūt in v̄nitate sua. et in mltitudine diuitiaz suarum
gl̄iant. I. Frater. i. ch̄ist⁹. Nō redimit rē. Ratiōe hui⁹ redēptōis dicit bn̄is ber. de
carne marie ḡginea. O diues i oēs et sup oēs maria. de cui⁹ substātia pars assum
pta tot⁹ mūdi sufficit soluere debita. Brādīs in vsus p̄pos remāsūt diuitiaz cor
pia. quaz assumptio redimere et restaurare potuit vniuersa. Nec solū tūc opata
est illa caro salutē mūdi v̄l redēptōez. s; et q̄tidie opat. qz carne eius et sanguie pasci
mur et potamur in fili⁹ sacramēto. qz caro matris et filij vna caro. Un̄ gen. ij. Erūt
duo in carne vna. Et iō cū filio p̄t ip̄a dicere ill⁹ Job. vi. Caro mea ḡe est cibus et
sanguis me⁹ vere est pot⁹ rē. Et forte p̄pter ḡ dicit. Qui edūt me adhuc esurient.
et q̄ bibent me adhuc sitient.

Caro marie beata

- Corpaliter. Quia p̄cepit sine corruptōe. Gen. ij. Homo nō erat q̄ oparet terram.
- Spiritualiter. Quia cū filio dei suscepit oia carismata sp̄s̄s̄sancti.
- Tēporaliter. Quia a p̄ncipio mūdi fuit figurata in limo. de q̄ fact⁹ est p̄m⁹ hō. et i
illa luce p̄maria de q̄ factū esse corpus solis a quibusdā asserit.
- Eternaliter. Quia sup oēs celos i throno gl̄ie ad dexterā filij credit exaltata.

fo. li.

b

Secūda pars libri terciū continens

cu. speciales prerogatiuas marie.

Præfatio

Proca .xii. Signū magnū apparu

it in celo. mulier amicta sole. et luna sub pedibz ei. et in capite ei. corona stellarū. cū. Bñs Bern. stellas istas in corona marie q̄ p istā muliere designat. interpretatur. cū. prerogatiuas in virgine. ppter q̄s. etiā dicit grā plena. scz q̄tuoꝝ prerogatiuas celi. q̄tuoꝝ carnis. q̄tuoꝝ cordis. Fulserūt enim in ea tanq̄ stelle de celo p̄clara generatio. s. de semie abrahe. de tribu iuda. de stirpe dauid. Itē angelica saluatio. Sp̄s sancti sup̄uenio. Filij dei inenarrabil' concepio. Prerogatiue carnis sunt. N. sūt v̄ginitatis p̄miceria. N. facta est sine coꝛruptōe secūda. Sine ḡnamine ḡuida. Sine dolore puerpa. Prerogatiue mēt̄ fuerūt. V̄suetudo pudoris. Diuotio hūilitat̄. Magnānimitas credulitas. D̄artrū cordis. Itē prerogatiue marie possunt referri ad q̄tuoꝝ cardiales. q̄s singulas inuenim' eminuisse tripliciter in ea. Dabuit eni ex t̄p̄antia p̄udiciā carnis. Modestā smōis. Dūilitatē cordis. Dabuit ex p̄udentia N. siluit turbata. N. intellexit audita. N. respondit ad p̄posita. Dabuit ex iusticia N. morē gessit duris corde in sua despōsatiōe. In filij circūcisōe. In legali purificatiōe. Itē q̄ p̄p̄ationē erubescētibz m̄istris exhibuit. v̄no i nuptijs deficiēte. Itē q̄ p̄munionē sanctis exhibuit. cū mulieribz et discipul' p̄fenerās in orōe. Dabuit ex fortitudine per magnanimitatē N. v̄ginitatis p̄positū assumpsit. N. assumptū tenuit. N. rei tā mēse fidē adhibuit. Hos p̄o q̄tuoꝝ prerogatiuas q̄s bñs ber. carnis appellat. oibz marie prerogatiuis p̄ponētes. de octo reliquis mediāte grā virginis alis ordine differemus.

Berū.

Berū. Bartho lomcus apls

Berū.

Origenē.

p Rūna igit̄ marie prerogatiua sūt bñi ber. et q̄ ip̄a sūt v̄ginitatis p̄miceria. Bartholome' eni apls dicit manifeste q̄ p̄ma vouit v̄ginitatē. Et iō p̄ma. q̄ ante eā nulla. Rectinuit maledictū illd qd̄ erat sep̄tū exod. xxiij. et deutef. viij. vbi p̄ b̄ndictōe dicit̄ obediēti. Nō erit apud te sterilis v̄m̄sqz ser'. Unde a d̄ris sterilitas p̄ maledictōe reputabat̄ in lege. Erat eni t̄pe legis opprobriosa v̄ginitas. ppter adiectū. i. sterilitatē. Un̄ filia iepte sicut v̄ginitatē suā. Iudicū. vi. Et erat maledictio ista opprobrij. Nā opprobriū et vilitas erat m̄lieri sterilitas sua. Un̄ dicit̄ elizabet̄ cōcepto iohāne Lu. i. Sic fecit mibi d̄ns in diebz q̄bz respectit auferre opprobriū meū inter homies. Sile dixit rachel nato ioseph Ber. xxx. Sed hāc maledictōem. hāc sterilitatē. hoc opprobriū. hūc cōtemptū. cōtēpsit maria. vt̄ deo offerret gratissimū sacrificiū v̄ginitatis absqz om̄i hūano p̄cepto. Nihil. et exēplo. sola inspiratiōe sp̄s sancti. sicut dicit̄ bñs bern. Ratōe aut̄ hui' voti appellat̄ ip̄a virgo v̄ginitatē. q̄si v̄ginitatis signifera et exēplar. Sed qz d̄ns dixerat. i. Regū ij. Quicūqz honorificauerit me glificabo eū. Nec poterat esse mēdar. fecit qd̄ p̄miserat. et glificauit honorificatē se. Et ne ex oblatōe v̄ginitatis remaneret in opprobrio sterilitatis. sicut ip̄a nouū fecerat in terra vouēdo v̄ginitatē. et sic in ip̄a nouū fecit sup̄ terrā. qd̄ nouū tora terra. qd̄ nouū tot' nō capit orbis. Diere. xxxi. Creauit d̄ns nouū sup̄ terrā. femia circūdabit vitū. Hoc totū habes expositū lib. iij. timo. xij. de gl'oso p̄cepti v̄gis. Et qz p̄ amōre v̄ginitatis maledictū sterilitatis p̄tēpsit. s̄mia b̄ndictōe remunerata est in p̄cepti saluatoris. dicētibz illi angelo et elizabet̄ Lu. i. B̄ndicta tu in m̄lienbz. v̄l inter m̄lieres. Et p̄ illa maledictōe de qua nō curauit. tā ineffabiliter meruit b̄ndictā. Illis eni q̄ maledicta hominum nō reputat̄ ppter d̄cū. retribuit ip̄e b̄ndictōne p̄ maledictōne. Barth. v̄ Beati est̄ cum maledixerūt vobis homines. In ps. de amatoribz m̄di. Maledict̄ illi. id ē iustol et tu. d̄ncl. benedices. Origenes. Qui bñ agit et iniuste maledicit. pre miū illi p̄ maledicto reddet.

Prerogative marie

Dicitur hu
go ego d scō
victrictore.

Dagister Hugo de scō victore. Notandū qđ pmo qđ factus ē mūdus /p creatoꝝ **E**
benedicta est fecūditas. gene. i. vt multiplicarent hoies. Postea qđ ab vno pplo tm
agnitus est de^o p legē. maledicta ē sterilitas vt mltiplicarent fideles. Postremo qđ
instabat rpus in qđ nūc ab oīb; gentib; de^o colit. bñdicta est virginitas. vt ad vitā
celibem a carnio opa cūcti pnoent. Nec fecūditatē carnis merim. nec sterilitates
diciū^o esse culpā. nec p multitudine filioꝝ. sed p menta virtutū antiq; vl' moderni
dño placuerūt. Nec ideo sterilitatē carnis maledictā i lege. vt eā dānabile lex ostē
deret apud deū. qđ pot^o vt eo tpe qđ successio genens in mltitudine filioꝝ q̄reba
tur. eā apud hoies infructuosam z ob h; qđāmodo inhonoratā demonstraret. Nō g
culpāda est virgo maria nec accusanda de pceptū legis in qđ sterilitas maledicitur.
imo sola singularitē laudanda qđ pma legis vba nō carnaliter sapiēda cōsiderās ele
git abiectio plebis in terra fieri z opprobriū hoim. vt p mūdiciā integritas i celo
fieret socia āgeloz. Et pulcre pma inter femias p amore castitatis maledictū legē
i carne sua sustinuit. qđ illū et carne sua paritura erat. qđ ipse in carne sua ad Gal. iij.
maledictū legis p nob suscipiēs nos a maledicto legē liberavit. Tū merito ei soli
dāni est. vt filū dei pareret z vgo pmaneret. vt qđ pma fecūditati carnis virgini
tate p̄tulit. nūc z secūda sit in carne. et integra in virginate. Si autē quat. quare **D**
post votū vginatē maria virū habere p̄sēit. cū ppositū virginitatē nūc mutauer
rit. nec in carnalē p̄senserit copulā. potest sic responderi. Quia ppter h; virū habere
p̄sēsit. vt celaret ppositū eius. approbare hoc ipm ioseph z idē pponēte. Aut si for
te hui^o ppositū nō erat p̄sē^o ioseph. qđ fieri ponit penrib; suis nuptias ei impe
rātib; inobediēs esse timuit. z ob h; viro iubere p̄sēsit. speciali p spiriū sanctū qđ
eā a p̄ncipio castitatis amore accēderat fiducia p̄firmata. z spe quā in deū habebat
nō dubia. qđ eam dūia misericordia ita custodiret. vt posset et voluntati parētū in
matrimonio cōtrahēdo obediētā exhibere. z tū nihil in m̄monio eodē impedi
mētū inuētura esset p qđ votū virginitatis frāgere cogeret. Suscepit g cōiugii. s; non
mutauit virginitatē ppositū. Et qđ castitatē dilexit. z obediētā tenuit. iūuēta est i **E**
ea z sine dērimēto virginitatis cōiugalē sanctitas. et sine opprobrio sterilitatē fecū
da vginitas. Sic z btūs abrahā fidei z obediētie forma z creptū. filiū quē accepe
rar et sara in re promissioe qđ in eo bñdiceret semē eius. imolare dño sine mōra vo
luit. sciēs qđ z si fm humanā rōem pmissioi p̄traria dei iussio videret. tū qđ deo ni
hil est impossibile. cū obediētia iussiois posset impleri pmissio. Sicq; factū ē. vt z
dēnono obediētie qđ deo iubenti parere nō distulit inueniret merim. z fidelē qua cō
p̄m̄rētū credidit pmissiois fidelis p̄seq̄et effectū. Ita etiā hic fieri potuit. vt btā
maria deo p̄mēdāns omne desiderū suū tantā in ipso fiducia habuerit. vt indubi
tāter crederet z parētū se debitā obediētā posse exhibere. z votū castitatis cui^o so
lus ipse p̄sē^o erat quēadmodū vellet eo patrocinate inuolatū p̄suare. S; siue ita
siue ita factū sit. nō qđem nullaten^o ambigere debem^o btām mariā certa ac rōna
bili causa post votū p̄suade virginitatē ppositūq; p̄tinēte. p̄iugū sacramētū susce
pisse. et tū virginitatis ppositū nō mutasse. p̄aciter nomē sumpsisse cōiugii. z p̄sue
rāter votū tenuisse integritatē. Itē votū p̄p̄tue vginatē se fecisse inuebar ma
ria respōdēs āgelo filiū nūciantē. Quō fiet istud quoniā virū nō cognosco. Istō **F**
quomodo nō est dubitatiois. sed admiratiois. vt sit sensus. Quomodo fiet istō quā
virū nō cognosco. i. i. admirabili mō fiet. et vere admirabili. qđ virū nō coḡsco. Be
da. Quomodo inq̄t fieri p̄t vt d̄cipiā panāq; filiū. que i castimonia virginitatē vitā
p̄sumare disposui. Quasi diceret. Propositū habeo virū nō cognoscere. ppositū
habeo virginitatis decus vsq; i finē inuolatū custodire. Quomodo si dixerit qđ.
vinum nō bibo. non possum calicem hunc gustare. hoc est. quia vorum habeo vi
num non bibere. non possum calicem hunc gustare. Tale est illud. Hazarei co
mam non incidit. id ē votū habēt nō incidere. Nec dixit. vinū non cognoui. hoc
enim nihil impediret virgine sponsatā. et virū cogniturā. filiūq; pariturā. sed vir
ginē nō p̄mansurā. Et angelus Sp̄s sanct^o sup̄ueniet in te. et virt^o altissimi ob
umbrabit tibi. Noli inquit ppter ppositū vginatē de pmissioe plus diffidere. **B**

beda

Liber .III. Pars .II.

LSpūs sanctus supueniet in te. **L**Ecce p̄cipies filiū nō a viro. sed a spūsctō. Promissio quidē mea implebit̄. sed tamē p̄positū tuū nō violabitur. Tu vouisti virū non te cogniturā. ⁊ ego p̄dico filiū te parturā. Et idcirco miraris. ne forte vel p̄missio cas̄a sit p̄manente p̄posito. vel p̄positū violet̄ si impleat̄ p̄missio. Nō enī possibilitas nature hoc sufficit. aut ratio humana hoc cōp̄chēdit. vt pariat virgo. intacta generet. et sine ope carnis caro p̄cedat ex carne. Idcirco miraris. quōd fiet istud. quia virū nō cognoscis. Nā interim quātū in te est nihil inuenire potes. cur de tua p̄seruerantia debeas dubitare. ⁊ ob hoc queris quōd de mea possis p̄missione confidere. Quōd fiet istud. quomā virū nō cogisco. Spūs sanctus supueniet in te. et virt⁹ altissimi obumbrabit tibi. **N**oli p̄pter p̄positū de p̄missione diffidere. **L**q̄ spūs sanct⁹ supueniet in te. **N**oli p̄pter p̄missione de p̄posito formidare. **L**q̄ virt⁹ altissimi obumbrabit tibi. Spūs sanctus supueniet in te. **h**ec p̄ coitū corrupat̄ integritas tua. **L**Vir⁹ virtus altis. obumbrat̄ tibi. **h**ec p̄ libidinē polluat̄ castitas tua. **L**Spūs sanctus supue. i te. ⁊ virtus altis. obum. tibi. **M**inistrabis substantiā. et nō senries concupiscētia. **N**oli suscipies semē ex viro. et fecunda fructū ventris geminabis in filio. **N**oli q̄d dicere. **L**Quōd fiet istud quā virū nō cogisco. **I**quia p̄ virū s̄ nō fiet. sed p̄ spiritū sanctū. **S**piritus enī sanctus supueniet i te. ⁊ virt⁹ altissimi obum. tibi. **E**cce habem⁹ mariam desponsatam ḡginē. et tamē adhuc in p̄posito o ḡginitatis p̄manente. veraciter d̄spōsata virginē. nec min⁹ veraciter i virginitatē p̄posito p̄manētē. **D**ucusq; mag⁹ hugo. **P**onerat̄ siq; dem gliosa ḡgo diuinū inspirata filiū dei desiderare ḡginitatē in q̄ parte secreta. **U**nde de ip̄o dicit̄ **L**an. ij. Qui pascit̄ inter lilia. **E**t ideo vouit ḡginitatē. quasi hoc ip̄o diceret. **L**ilia desiderabat. **l**ilia ei exhibeo. i. duplicē virginitatē. s. mēns ⁊ corp̄is. **Q**uōd notat̄ p̄ s̄ q̄ dicit̄ **L**inter lilia. **E**t s̄ est qd̄ ap̄l's dicit̄. ij. ad **L**hof. xi. **D**espōdi vos vni viro virginē castā exhibere christo. **L**ū ei dicit̄ **L** ḡginē. **N**oluit subsistere. s̄z subiūctū castā. vt sic inueneret ip̄m req̄rere duplicē castitatē. nec vnā sine altera cidē cōplacere.

Ite ratōe hui⁹ voti quod ip̄a p̄ma emisit dicit̄ ei **J**udith. xv. iochim ⁊ oēs sacerdot̄es. i. filius dei et oēs sancti. **L** Tu glia hierusalē. i. sanctorū. **L** Tu leticia isrl̄. i. angelorū. **L** Tu honorificētia ppli tui. i. totius generis hūani. **I**q̄ fecisti v̄nilit̄. **V**ouit virginitatē emittēdo p̄ma. **L** ⁊ s̄ oratū est cor tuū. eo q̄ castitatē amaueris ⁊c. **H**ac autoritatē pop̄line expositā habuisti lib. i. titulo. b̄ndicta tu in m̄l̄icibz. circa mediuū capituli s̄c̄ti.

Berū.

Ecunda marie p̄rogatiua s̄m beatū berū. est **L**Q̄ facta est sine corruptōe secundā. **Q**uicqd̄ p̄tinet ad hoc p̄uilegiū habes li. iij. titulo. xij. de ḡgiali secunditate marie. ⁊ titulo. xiiij. de cōceptu virginis. ⁊ libro. xij. particla. ij. vbi aḡt̄ de p̄mo delectabili or̄i p̄ch̄si. vbi multipliciter exp̄ortat̄ illud. **S**pūs sanctus supueniet in te. ⁊ virt⁹ altissimi obumbrabit tibi.

Berū.

Ecclia marie p̄rogatiua s̄m beatū berū. **L**Q̄ fuit sine ḡuamie granida. **H**ec autē p̄rogatiua demonstrat̄ in hoc. sicut dicit̄ beatū berū. q̄ i ip̄o sue p̄ceptōnis initio quā cetera m̄l̄ices miserabili⁹ affligunt̄. maria tota alacritate cōscēdit i montana cū festinatōe. vt elyzaab̄ ministraret. quā ab angelo audierat̄ p̄cepisse. **E**t notabiliter dicit̄. cū festinatōe. i. nō lento gradu. **S**icut mos ē aliq̄ onere ḡuatorū. **O**stendit̄ etiā p̄ s̄ q̄ ascendit̄ i bethleem iurminēte iā partu. portās in vtero p̄ciosissimū illud depositū. portano illud ou⁹ leue. portās a quo portabat̄ infantē. portās s̄z inq̄ntū erat homo. a quo portabat̄ inq̄ntū erat deus. sub quo curuant̄ qui portant orbē. **J**ob. it. Qui portat̄ oīa s̄bo virtutis sue. **A**d heb. i. **E**t ita patet q̄ corp̄is quod christ⁹ assumpsit̄ de ḡgine. aut fuit sine p̄dere. aut corp⁹ virginis a q̄ portabat̄. et postea similiter v̄ndas maris quo pond⁹ corp̄is sustinere possent sua potentia solidi⁹ confirmavit.

Berū.

Quarta marie p̄rogatiua s̄m beatū berū. **L**Q̄ fuit sine dolore puerpa. **E**t hec p̄pendit̄ ex eo q̄ natū filiū statim pannis involuit̄. ⁊ in p̄sep̄io reclinauit̄. cū alie matres p̄sepe peant in puerperio. aut vit̄ remaneat̄ seminine. **E**t s̄ est quod sedulius rhetor romane ecclesie in suo pascale ope ait̄ inter cetera. **I**nfans

Sedulius

Prerogative marie

rebetor ro
manane ec/
clidie i suo
pabalcalbo/
pepere

nāq̄ paruus ac maximus. emebriis sc̄z z eriguis corpe. sed p̄celsus deitate. p̄ hor
sp̄italis tēpli sincerā defluens castitatē. nō lesit corp⁹ abscedens. quod nō leserat cū
venisset. Ideo canit ecclia in natali. *L. Aesciens peperit sine dolore. I. i. sine natura
liū lesionē. saluatorē seculoz.* Ad hoc etiā inuendū dicit̄ est mariē ab angelo lu
ce. i. *L. Ecce d̄cipies in vrero z paries filiū sine parturitōe media.* In alijs enī mu
lierib⁹ parturitio media est inter p̄ceptū z partū. in virgine autē seq̄t partus in medi
ate. Et hoc ē qd̄ dicit̄ *I. sa. lvi. Antē parturiret pepit zc.* Quis auduit vnq̄s tale?
B

RRich. de
sciacō vict.

Magister richard⁹ de sc̄to victore. Ideo eua nō peperit sine dolore. qz nō cōcepit si
ne libidine. Libido sane causa est doloris. z dolor effect⁹ libidinis. Ex effectū igi
tur causa inuuit. in eo q̄ ei dicit̄. In dolore paries filios. Ecōuerso autē siue ecō
trario in cōceptū ḡginis ex sublatōe cause p̄pendit ip̄ius effectus sublatio. Que
enim cōcepit cū virginitate. cōcepit sine libidine. et que cōcepit sine libidine. z por
tauit sine granamie. cōsequenter pepit sine dolore. Et qz cōceptus sine concupiscen
tia. et parturitio sine p̄sura. Nam si ceteraz more mulierū cū concupiscētia et deho
ratōe cōcepisset. maledictōi eue v̄tiq̄ subiacisset. z more ceteraz mulierū in dolo
re et tristitia peperisset.

Ambro.

Propter h̄ etiā dicit̄ Ambro. in hymno. *Veni redēpto: gentiū: ostēde partū virgīs.* **L**
miret omne seculū. talis decet part⁹ d̄eū. Non dicit̄. ostēde p̄ceptū virginis. s̄z par
tū. qui tantus et tal̄ est vt et d̄eū deceat. et in quo om̄e seculū d̄beat admirari. *Iō*
etiā dicit̄. *Ostēde partū virginis. Iqz in partū pl⁹ aliqd̄ declarat q̄s i p̄ceptū.* In
cōceptū nāq̄ virgo sine coitu ḡuidatur. in partū ḡo tota ḡginis incorruptio ostē
dit. sc̄z q̄ virgo ante partū. et in partū. z post partū. *Uñ ter dicit̄ porta clausa Eze.*
*xlviij. Exoptat ergo ambrosi⁹. vt part⁹ hic ostendat̄ ignorātib⁹ eū. Quia si br̄a vir
go pepisset in dolore z dolore. nec d̄eū deceret talis part⁹. nec esset i eo qd̄ m̄sd⁹
deberet admirari. s̄z in quo z cū q̄ lugeret. quod absit.*

Aug⁹.

Ite aug⁹ in eplā ad eph. explanās illō ḡbū ps. *Deus vltionū libere egit. Quia ch̄i* **D**
stus sol⁹ inter omnes liber fuit a culpa. ideo libere egit in nascēdo libere ex maria.
*Quod etiā ostendit̄ ps. dicēs. Et ip̄e tanq̄ sponsus p̄cedēs de thalamo suo. id ē ex
ytero virginali. Ch̄ist⁹ enim tanq̄ sp̄sus alacer et iocūsus. et totus festiu⁹ ad du
cendā vrōzē. i. cōiungendā sibi eccliam in sua natiuitate p̄cessit de thalamo suo. i.
vrero virginali. qui prius factus est sibi soli. Nec audiēdi sūt illi. imo velut scelera
tissimi heretici puniēdi. q̄ dicere audēt q̄ tūc dolorib⁹ afflixerit matrē suā. corrupe
rit viscera. violauerit pudiciā. gemitus auxerit. mltiplicauerit tristitias. vl̄ erum
nās. Nec aliter de thalamo suo pbabiliter dicere p̄cedere tanq̄ sponsus. q̄ iocū
sus z alacer. hilaris et festiu⁹. z iocūda circūseptus familia. ppulsato ab hospirio
suo nubilo toti⁹ tristitiae. inueniri desiderat z videri. Et ad h̄ signādū hora q̄ spon
sus hic p̄cessit de hoc thalamo in sua natiuitate. pasto:ib⁹ annūciatū est ab angelis
gandū magnū. z cantatū. *Gla in excelsis deo zc. Luce. ij.**

Seduli⁹

Diero.

Unta marie prerogatiua. *Qz virgo z mater. quod nulla alia.* **U**nde i figu
ra eius dicit̄ de indib. xi. eiusdē. *Non est talis mulier sup̄ terrā zc.* Et d̄ ip̄a
dicit̄ Seduli⁹. q̄ gaudia matris habēs cū virginitatis honore. nec p̄nam
simile visa est. nec habere sequentē. *Ipa est enim terra fūcōs lacte fecunditatis. z inel
le virginitatē. que nō est terrene vite. sed celestis. sicut dicit̄ hieronym⁹. Unde do
min⁹ inproperat iudeis illō ineffabile beneficium qd̄ recipere noluerūt. nec adhuc re
cipiūt Ezech. xx. Dedi eis terrā fluentē lacte et melle p̄cipuā omnīū terraz. Terra
hecbata virgo. Quere lib. viij. titulo. i. de terra.*

Eta. *Qz virgo z mater dei. quod nulla alia.* **I**n hui⁹ enim prerogatiua di
gnitatis nō cōmunicat ei homo. nō angelus. nō aliq̄ creatura. sed sola cū d̄o
patre dicere potest filio dei. *Fili⁹ meus es tu. Ipa etiā sola d̄ dicere potest de
ch̄risto hominē illud gene. ij. Doc nūcos et ossib⁹ meis. et caro de carne mea. Uñ
et dicit̄ ei fili⁹ Job. x. Pelle z carnib⁹ restisti me. ossib⁹ z neruis cōpegisti me. Qd̄
fuit pprie. quādo ip̄a cōsensit q̄ filius dei caro fieret in ea z ex ea. qm̄ videlicet respō
dit angelo. Fiat mihi fm̄ verbū tuū. Ideo dicit̄ Bene. ij. et. i. ad Lho: vi. *Enit*
Fo. liij.*

b 3

Libet .III. Pars .II.

Bern.
Anselm⁹

duo .i. christus et maria in carne una virginali. quia mater et filius una caro. Ideo etiam dicitur beatus. Nec est virginis in se gloria singularis et excellens progenera marie. quia filium unum eundemque cum deo patre meruit habere communem. Anselm⁹ cant. Deus filium suum quem solus de corde suo equalis sibi genitum tamquam se diligebat. ipsum dedit marie. et ex maria fecit sibi filium. non alium. sed eundem ipsum. ut naturaliter esset unum idemque filius communis dei et marie. Idem super illud Intrauit iesus in quoddam castellum. 2. n. r. Quoddam .i. singulare castellum virgo maria fuit. quia singulariter et virgo et mater dei existit quod nulla alia. Et si enim aliquid alia virgo possit esse et mater. quod est impossibile. etiam sic virgo maria erit singularis. quia unicus dei filium genuit. Qui sicut est unicus unico patri. ita est unice unice matri. Et ideo nulla etiam si virgo pareat. vel eundem vel tale generabit. Et nota quod magnam et laudabilem fuisse marie fuisse virginem. Sed maius per omnem modum et mirabilius in virginitate fuisse fecundam. et post evacuatum uteri habuisse uterum sigillatum. Et hec fuit gratia super gratiam. Eccl⁹astic⁹. cxxvi. Et moral⁹ super. Maximam autem et ineffabilem fuisse matrem dei. A seculo enim non est audivimus. quod aliqua mulier excepta maria dicere deo poterit. filius meus tuus. Et ecce hoc sub sole recessit. quicquid dixerit salomon ecclesiasticus. i. In memoria trium super dictorum instituit sapientia grecorum ut in yconibus quos ad imaginem beate virginis depictunt super inscriptionem trium nominum imponat in hunc modum. Virgo dei mater. Tamem apud eos est una dictio theotocos. apud nos hoc dicitur.

Primo. Quia peccare non potuit ex quo filium dei concepit. Unum et dicit Eccl⁹. i. cxxvii. Et sic in syon firmata sum. Prius autem dicitur. Coram ipso ministravi. Et sic ministrando semper quando nominavi me ancilla. in ipso momento consensu mei quem expressi dicens. fiat mihi secundum verbum tuum. concepto salvatore firmata sum. i. in bono confirmata. et hoc in syon .i. in civitate ecclesie adhuc posita. Quod fuit mihi privilegium speciale. Alii enim sancti non in hac vita sic firmantur ut de cetero peccare non possint. sed tamen in superna hierusalem. Et hoc multipliciter persuaderi potest et probari.

Rich. de
secto vic.

Primo. Quia spiritus sanctus superveniens in eam. et ei obumbrans virtus altissimi. extinguit in ea carnalem concupiscentiam. et abstulit cordis ignorantiam. que sunt due radices peccati. Filius enim dei qui ignis consumens est. ad hebr⁹. xij. in fine. in eam descendens. consumpsit in ea ignorantiam. sicut lumen ignis consumit tenebras. et virtus altissimi. i. idem filius dei obumbravit ei. et contra omne incentivum peccati prestavit refrigerium. Vel aliter. Sicut dicit magister richardus de sermo victore. Si lucida sunt nubes que obumbravit discipulos. Dat. xvij. Luce. ix. et Dar. ix. que lucida sunt nubes gratie que obumbravit matrem christi. Sed si illud umbraculum quod fecit ei filius vel spiritus sanctus lucidum erat. ergo et lucem et umbram exhibebat. lucem ad depellendam ignorantiam. umbram ad extinguendam concupiscentiam. Vera illa obumbratio spiritus sancti. que sub uno momento detersit et exterminavit a regine tam ignorantiam boni. quam concupiscentiam mali. Quam integre in ea concupiscentia extincta fuerit. probat profecto quod cum virginitatis integritate postmodum concepit et peperit. Quam profunde illuminata fuerit. probat quod illud tunc profunditatis sacramentum tam veraciter tam velociter credidit. quod huius mundi sapientibus vix tandem aliquando potest et tanta miracula persuaderi potuit.

Secundo. Quia plena erat gratia spiritus sancti. et ita nullus locus vacuus que peccatum posset. Et admitti. quia in pleno non potest plus recipi.

Tercio. Quia nunquam eam reliquit spiritus sanctus. et ita nunquam accessum ad illam habuit spiritus malignus.

Quarto. Quia christus lux est. sicut dicit ipse. Ego sum lux mundi. Joh. viij. Item prima ioh. i. Deus lux est. et tenebre non sunt in eo velle. Peccata sunt tenebre. Unum Joh. iij. Dilexerunt homines tenebras pl⁹ quam lucem. Non est autem conventio christi ad belial vel lucis ad tenebras. h. Eho⁹. vi. Idcirco marie dicit Sophon⁹. iij. Filia hierusalem. auerit inimicos tuos rex israel. dominus in medio tui. non timebis malum ultra. Dalij. i. culpe venialis vel mortalis. Ipsa enim erat sicut vitrum quod illuminatum a sole non recipit nubem. Ideo ei operit quod de sapientia dicit Sap. vij. Sincera est. et ideo nihil iniquitatum incurrit in illa. Quia impossibile erat eam posse peccare de cetero.

Quinto. Quia ipsa erat inclinatum trinitatis. Pater potes cui concepit vis irascibilis. ro D

Prerogative marie

borabat eam extra extollentiā supbie. Filius sapiēs. cui rōnalis. cōtra insipiditatē
totius voluptatū p̄ne. Spūssctūs cui cupiscibil. cōtra venenum totius malicie.
Omne s̄o pctm̄ ab hac triplici mala radice habz originē. sicut dicit. i. Joh. ij.

Sexto. Quia habebat gabrielē ad sui custodiā deputatū. qui interpretat fortitudo di.
Quo patrocinatē nihil in ea p̄ficere poterat inimic⁹. nec ei nocere iniquitatē fili⁹ ap
ponebat. Nec solū vnicū angelū. s̄z credit q̄ infinitos. Un̄ cū dicit. Angel suis de⁹
mandauit de te. vt custodiāt te in oībus vijs tuis. s̄z cogitatōibus. locutōib⁹. acti
onibus. et huiusmodi.

Septimo. Quia ip̄a dicit electa vt sol Lanti. vi. Quē nec ignis p̄burit. nec aq̄ emol
lit. nec gladi⁹ scindit. nec fetor corrupit. nec vitriū obsistit. ⁊ ita est incorruptibilis.
Similiter maria ex quo electa ē in matrē solis iusticie. ⁊ nouus quidē sol facta est
ab eo qui fabricat⁹ est aurorā ⁊ solē. Si v̄ro aliq̄s dicat q̄ vel post partū peccare
potuit. Respondendū est. Quia ⁊ si fili⁹ dei nat⁹ est ex ea. de⁹ trinitas nunq̄ recessit
ab ea. De ista p̄firmatōe dicit ip̄a. Et sic in syon firmata sum ⁊c. Libro. iij. ti.
tulo. xxvij. de sc̄itate marie. Itē illud. Remissi manū dexterā meā. Quere ibidē.

Octauo. Quia maria tota erat celū. q̄ dissimilia nō recipit. s̄z vicia cū virtutib⁹.
De quo celo dicit in ps̄. Domin⁹ in celo. i. i. in brā v̄ginel. parauit sedem suā. In
sterio spūssancti. Itē d̄ ip̄a dicit sub appellatōe sup̄ie hierusalē Apoc. xxi. L' hō
itrabit in eā aliqd̄ coinquinatū. ⁊ faciens abominatōem ⁊ mēdaciū ⁊c. aliqd̄ s̄z Leo
inquinatū. Iper p̄sensum in cogitatōe. v̄l facies abominatōez. In actōe. Let menda
ciū in locutione.

Hono. Quia ip̄a erat ortus cōdusus. cantic. iij. p̄ quē trāsire nō adūciebat incircū
cisus ⁊ immūdus. Isa. liij.

Craval. Quia vniuersas ⁊ singulas v̄tutes ⁊ bona gr̄az habuit in sup̄latiuo **A**
gradu. cū aliq̄ sancti singuli singulas. Un̄ noe dicit iust⁹. Abrahā fidel⁹. Jo
seph castus. Moyses mansuet⁹. Job patiens. Dauid hūilis. Salomō sapi
ens. Helias zelator legi. et h̄mōi. Un̄ d̄ q̄libet sancto p̄fessore canit illd̄ eccl̄. xliij.
Non est innēms silis illi ⁊c. Quia q̄libet illoz p̄cellerat alios sanctos sui t̄pis in
aliq̄ speciali v̄tute. Nota q̄ istud dicit de sanctis t̄paliter ⁊ particulatim. In t̄pe enī
suo nō habuit abrahā parē i fide. nec ysaac in obediētia. nec ioseph in castitate. nec
moyses in mānetudine. nec iob in paciētia. nec dauid in hūilitate. nec helias i zelo.
Apostoli s̄o d̄m̄i ex cesserūt om̄es in virtutib⁹ istis ⁊ alijs. Sed beata v̄go super
gressa ē oēs sanctos veteris ⁊ noui testamēti. nō in quibusdā. sed in singulis virtu
tib⁹. Un̄ dicit cāti. vij. Oīa poma noua ⁊ vetera dilecte mi s̄nauī tibi. Virtutes
⁊ opa virtutū appellant poma. p̄pter refectōez. q̄ sunt cib⁹ animaz. p̄pter sanita
tē. cib⁹ enī sunt infirmitatū. p̄pter odorem. q̄ delectāt. cōfortāt. ⁊ refouēt audientes
currētes i odorib⁹ h̄mōi v̄nguētōrū. Un̄ iob. it. Dies mei trāsierūt sicut nauel po
ma portates ⁊c. Dicit gl̄ Oīa poma noua ⁊ vetera. i. oīa p̄uilegia sc̄toz noui ⁊ ve
teris testamēti i me d̄iecta ⁊ cōmassata s̄nauī tibi. Custodiui. s̄. i. me. tibi attribuēs q̄c
qd̄ boni habeo ⁊ nō meritis meis. Quia gr̄a dei sum id qd̄ sū ⁊c. Et p̄p̄t d̄z p̄
uer. xxxi. Plte filie p̄gregauerūt diuitias. tu sup̄gressa es vniuersas. Libro. x. ti.
xliij. vbi maria p̄p̄t lapidib⁹ p̄cios. Voluit si qd̄dē christ⁹ vt om̄i pulcritudī p̄cipa
ret mater sua. ⁊ esset m̄lier ex oīb⁹. sic d̄z eccl̄. vij. Quere lib. iij. ti. iij. post mediū. et
libro. vi. ti. it. q̄ maria m̄lier. Propter s̄elegāter d̄ic qd̄dā de ea. Sol luna lucidior
et luna siderib⁹. sic maria d̄. ere. oīb⁹. Itē alit̄ p̄t istd̄ ec̄p̄oīl. Oīa poma ⁊c. In q̄
s̄bo bonoz op̄ez p̄seuerātia demōstrat i v̄gīe. Dicit gl̄ O dilecte mi. oīa poma. i. i.
oīa boni odoris opa q̄ feci. t̄al̄ vetera. i. i. q̄ ex mādats legi veteris p̄cesserūt. q̄l̄ noua. i.
q̄ p̄cepta p̄duterūt euāgelica. sine infectōis macula. sine corruptōis putrediel. serua
uī tibi. Itaq̄ gr̄a c̄renia p̄sentāda. In h̄ etiā qd̄āmodo videt inuere infantia s̄bi qd̄
caro factū ē in ea. q̄ pueri diligūt poma. Itē ad h̄ p̄uilegiū p̄tinet qd̄qd̄ d̄z lib.
iij. ti. iij. de singlari excellētia marie. ⁊ titulo. xxi. de diuitijs eius.

Dna. Quia cum oēs aliq̄ sancti ⁊ angeli possint christo supplicare ⁊ a deo ex
audiri. v̄n̄ ⁊ dicit eis. petite ⁊ accipietis. ip̄a sola materna auctoritate p̄t ei vt **B**
Fo. iij. b 4

filio imperare. Quod signatū ē. iij. Regū. ij. vbi legit salomō qui signat christū re-
 spondisse berfabee matri sue que mariā figurabat. Pete mater mi. neq; enim fas ē
 vt auertā faciē tuā. Ad hoc etiā figurādū. iij. Regū. x. dicit. q; rex salomō dedit re-
 gine saba omnia que voluit et petijt ab eo. exceptis his q; vltro obtulerat a iuncre
 regio. Que videlicet regina significabat mariā. Ideo sic oram⁹ eam. Monstra te
 esse matrē. Quasi diceret ei. Imperiose et materna auctoritate supplica p nobis fi-
 lio tuo. Itē illd. Ora patrē iube natū. Dicit autē quidā hoc nō bene fuisse dictū **B**
 Sed mentita est iniquitas sibi. Nōne legit Luē. ij. de iesu q; erat subdit⁹ illis. I. ma-
 rie et ioseph ppter mariā. Et ibidē. Q; ipa materna fungēs auctoritate. Corripue-
 rit filiū dicens. Fili. quid fecisti nobis sic. Et paulo post subiūgit. Q; audita eoz
 recēde materna patienter et absq; murmure descēdit cū illis nazareth. et erat subdi-
 tus illis. Non enī auerābit in patrē a pceptū illud dominicū. Honora patrē et
 matrē Exod. xx. Sed pfectissime adimplebit. Nihilomin⁹ hec omnia intellige de
 reuerētia quā dei filius exhibet matri sue. et in subiectione qua christ⁹ subditus fuit
 parentib; formā hūilitatis nobis et obediētie cōmendauit. Nec fuit illa subiectio
 necessitatis. sed pietatis. sicut dicit ibidē glosa. et qd parentib; debeamus ostendit.
 Quere multo plura de hac p rogatiua lib. i. ca. v. ti. dñs tecū. p p finē capituli.
 Itē potētia marie ad impetrādū notat hester. v. vbi dicit assuer⁹. Quid vis hester
 regina. et que est petitiō tua. etiā si dimidiā partē regni mei petieris impetrabis. I
 In hoc etiā q; dicit Qd vis hester et que est petitiō tua. innuit q; nō expectat fili⁹
 vt roget mater. imo etiā puenit petitiōes eius. fm q; ipē dicit. et fm q; dicit ei d ve-
 ris pauperib; Isa. lxx. Anteq; clamēt ad me exaudis eos. Et illud ps. Preparati-
 onē cordis eozū audiuit auris tua. De dimidiatiōe regni quere libro. vi. titulo. xij.
 q; maria regina.

ff **D.** Ecce ipsa fuit martyr in aīa. Et gladius doloris q; ptransiuit animaz **A**
 eius in vnigeniti passiōe. p amarissimo ei martyrio pputatur. Voluit signi-
 dem fili⁹ vt omni sanctorū speciositati participaret mater sua. imo vnuerisā
 sanctorū pulcritudinē excederet. et sicut appellat virgo virginū. ita et martyr marty-
 rū deberet appellari. Quia q; quid opabatur i virgine nouū erat. sicut predixerat
 hierem. xxxi. Creauit dñs nouū sup terrā et. et Apoca. xxi. Ecce noua facio oia.
 placuit filio vt gloriozor mater existeret. et mirabilior appareret. vt nouo et inau-
 dito martyriū genere decoraret. Et vere nouū et inauditū martyriū. qd mater pas-
 sa est in vnigeniti passiōe in ea pte que est impassibil. sicut dicit hieronym⁹. Ro- **B**
 num in quā genus martyriū multis de causis.

Dicro.

Primo. Quia cū alij martyres patiānt in corpore. ipsa passa est i aīa vel in corde. iu-
 rta pphetiā symeonis Luce. ij. Et tuam ipsius animā ptransibit gladi⁹. Sic ex-
 pone. Tuam ipsius. i. tui ipsius. vell gladi⁹ ipsius tuam animā ptransibit. Nō di-
 cit mouebit lucē rēnis obnubilādo. sed ptransibit velut rem immobiliter stantē. nec
 resistentē. aut in aliquo vacillatē. Gladius siquidē passiōis qui trāsiuit corpus
 et mēbra filij. ptransiuit. i. pfecte trāsiuit per cōpassionē animā genitricis. et tūc oīs
 plaga fuit tristitia cordis ei⁹. Ecclesiastici. xxv. Alj enim martyres et si tormēta sen-
 tiebant in corpe. interiori tamē consolatiōe refugerant in mente. Et si eoz corpa
 ptransibant gladiū tormētōzū p christo. tū anime eozū delectabant in christo. Fili⁹
 etiā simul patiebat et fruebat. q; fuit in via pphusoz. Unde dicit. Prouidebā do-
 minū in ppectu meo semp. Sed aīa matris torquebat in christo. et totā ei⁹ animā
 doloris ychemētia possidebat. Bñs bern. Longe enī pl⁹ q; martyrē eam nō ime-
 rito censeam⁹. in qua passiōis sensum excessit ppassiōis affectus. cū ei⁹ aīa; ptransi-
 bit gladius passiōis. Aīa q; ppe filij iā nō erat ibi. sed aīa matris neq;bat auelli. Fu-
 it etiā pl⁹ q; martyr. q; duplex ptilit martyriū. dū et mortē filij vidit. et ei⁹ exēplo
 mēbra sup terrā mortificauit. Qd genus martyriū illo nimirū q; mēbra ceduntur
 ferro horrore qdem vitius. sed diuturnitate est molestius.

Berñ.

Itē. Sicut nō fuit dolor sicut dolor ille qui trāsiuit corpus et mēbra filij. sicut ipse **E**
 dicit Tren. i. O vos oēs q; trāsitis p viā atēditē et videte si ē dolor sic dolor me⁹.

Prerogative marie

sic nō fuit dolor sicut dolor ille qui matris viscera per cōpassionē ptransiuit. Unde et in psal. notabiliter dicit. **L**ircūdāta varietate. videlicet tot dolorum quos filium suum videbat patientē. Dine enim videbat caput spinis coronari. Dine genas auelli. Dine vultum conspici. Dine manus et pedes configi. Dine os felice potari. Dine caput expirātis sup humerū inclinari. Dine lat⁹ mortui lācea apiri. Vere ergo **L**ircūdāta varietate. Idolorū. vt vere possit dicere cū susanna Daū. xij. Angustie mihi sunt vndiqz. Et cū dauid. i. psal. xxi. Un diqz me angustie pmiit. Et sic sicut canit ecclia **L**ircūdābāt eam flores rosarū. i. infinita martyrorū genera. que figurant i rosas. quaz rubor attestat martyrio. Propter hęc etiā appellat ipa **D** rosa plātata i hiericho. xliij. Eccl. Hiericho interpretat luna. que scđam caritatē habet post solē. et designat beatā virginē. que post christū trāscēdit omnē creaturaz. Rosa vero rubore habet vehemētis intensiōis. in quo duo figurant. Sūma videlicet amoris pfectio. et martyriū intensissimi doloris. Quāto enim diligebat ardētius. tāto vulnerata est pfundius. Unde dicit in eā. fm aliā lřam quā ponit grego. Vulnerata caritate ego sum. Rosa igit rubicūda. luna vero cādida est. Et quia grat⁹ est color rose⁹ in cādore. voluit filius q̄ candid⁹ est et rubicūda⁹ matrē sibi p omnia simulari. sicut ipse p omnia pterqz in sexu inqūatū homo simularat ei. et ideo noluit ipam sine martyrio remanere. Rosa igit in lřna. martyriū mentis in carne virginē. i. in hęcine cādida. que pulchra dicit vt luna **L**aut. vi. Sole enim iusticie pverso in tenebras p mortē corpis. cōuersa est becluna in sanguinē p martyriū aie. Iobelis. ij. Itē apocal. vi. Sol fact⁹ ē niger sicut faccus alieū. et luna tora facta ē sic sanguis. Uel luna ecclia. que christo moriēte cōuersa est in sanguinē. qz aspsa sāguine mltorū martyriū. Huius autē nouitas martyrii ostensa est **I**sa. lxxi. Uū ad mirās exclamat. Anteqz parturiret pepit et q̄s au dicit vnqz tale. et. Parturire p pte est ante partū et in partu laborare. Parere. femi pferre. Maria hō anteqz parturiret pepit. quia sicut canit ecclia. sine dolore pepit saluatōrē seclorū. Sed lōge post parturijt. qz in filij passione sensit dolores puerpe. Quere titulo de glioso partu virginis sine tristitia et dolore. et ibi h bñ expositū inuenies.

Itē q̄ nō fuerit tā amarū martyriū aliorū sanctorū māifestissime p̄t. Nō fuit talis **f** filius. Non fuit tal⁹ mater. Nō fuit tanta caritas. sicut inter matrē et filiū. Nō fuit tam indigna mors. Nō fuit dolor tātus. Sciebat liquidē mater qualis erat fili⁹. vnde cōceptus. et q̄modo. et cetera hñōi. Et ideo quāto dilexit teneri. tāto vulnerata est pfundius. nihil omnino habēs cōsolatōis. sicut ceteri martyres. vt sup̄dictuz est. sed totū habēs tribulatōis. Nam absorpta erant ipsius viscera maternis doloribus vltra qz hō vclangel⁹ ppendere possit. nō tamē vsqz ad desperatōnez. Fuit enim dñs patiens matri suē vmbra culū meridiani. Sicut dicit ecclia. xxiij. In meridie sol fernet et claret. Et sol psecutiōis in christi passiōe feruit quasi i meridie. quia nulla auidētiōr vcl grauioz potuit esse psecutiō matris. qz videre mortē vngeniū filij sui. qui erat scilicet vnice⁹ matri suē. Fuit ergo sic beate virginis sol psecutiōis i meridiano. Unde ecclia. xliij. In meridiano sol exurit terrā. In meridiano enim passiōis sol. i. christi psecutiō exussit terrā. i. terrenos. scz apostolos. q̄ terrani erāt. qz pculso pastore dispse sunt onēs gregis. Zacha. xij. In sola autē bcara virginē stetit ecclia. nec eā exussit feruor meridiani. Et ita tunc fuit ei filius. vmbra culū meridiani. Et idē vere potuit dicere filio suscitato. Scđm multitudinē dolorū meorū in corde meo fili mi. cōsolatōes tue letificauerūt aīam meā. Et videtur ei dixisse filius. Resurrexi et adhuc sum tecum. Videtur tamē ex verbis ipsius virginis q̄ gaudiū filij resurgētis. dolori matris cōpatientis filio plenarie nō respondebat. Dicit ei mater quasi de his loquēs **L**aticorū. iij. **U**adā ad montē mirre. et ad collē thuris. **M**irra vocat amaritudinē suē ppassiōis i filij passione. et montē mirre dicit propter acerbitatē et cumulū seu vehemētis doloris illi⁹. **S**z p⁹ dolorē subūgit de cōsolatōe p̄t gaudiū resurgētis. **U**adā ad collē thuris. **T**huris fragratia. dñice resurrectōis grū odore dñōstrat. cui⁹ odor⁹ sola rōez collē thuris vocat. ad quē p dolorē lenimēto se iturā p̄nūciat. Per h aut q̄ dicit

Montē mirre ⁊ collē thuris. Iam collis sit minor mōte. insinuare videt q̄ tūc dolori solatio nō respōdit. Orientē enī filiū ⁊ moriētis dolorē plene vidit. nō autē plene vidit gloriā resurgentis.

Aug?

Notādū etiā q̄ in passiōe ⁊ mater filio. ⁊ et matri filio q̄si relative p̄patebant. Un̄ die Aug? loq̄ns ad christū. Foderis dñe clamis aspe extra. asperi? intra ex p̄passione virginis matris tecū hec oīa participāns. Patiēte siquē filio potuit de matre p̄ssime me dici illud Isa. liij. Vere dolores ei? ip̄a tulit. ⁊ lāgores eius ip̄a portauit. s. p̄ cōpassionē. Ad h̄ etiā innuēdū. stetit mater iuxta filij crucē. Istud inuenies expositū lib. iij. titulo. xvij. de caritate marie ad vnigenitū suū. Et nota q̄ langor d̄r q̄si lōguo angor. Quisq̄ etiā ex q̄ filiū p̄cepit fuit nisi in langore. Languit enī timore a natiuitate filij vsq̄ ad passiōem. cū semp vitā filij appeti insidijs cogsceret. Languit dolore toto tpe passiōis. donec rediuuiū recipet. Languit amore post ascēsiōnem. q̄dāmodo pio desiderio felici? sed mirabili? cruciata. q̄ sedentē in celo nō teneret. Propter hunc terciū langorē die ip̄a Lant. v. Filie hierusalē. i. o vos futu res angelice sup̄nā inhabitātes hiem salē. Lūciate dilecto. i. i. filio meo. Iq̄ amore lāguo. Sic enī fili? licet sit summi fruer? gaudij. tā longi fuer? est illi causa martirij vt carissimā ip̄i? aiām tot ⁊ tā acuti sine cessā tōe p̄rāsiret gladij.

Attendendū ē igit̄ et iugiter recolēdū q̄ tā deuota coadiutrix extitit ad mūdi redēptiōnē. vt sicut nō fuit dolor sicut dolor ille quē sustinuit fili? p̄ mūdi redēptiōe. sic n̄ esset dolor sicut dolor ille quē ip̄a p̄tulit in corde p̄ eadē causa. Quō ḡ atulit mūdo fili? passiōe. Et mater mūdo p̄tulit p̄uersatōe. reos ⁊ perōres recōaliās p̄passiōe. acq̄sita p̄ partū ip̄i? tori? mūdi redēptiōe. Filio etiā ponēte aiāz p̄ mūdi salute. mater ⁊ si nō posuit aiāz p̄ mūdo. exposuit tñ. ⁊ q̄d potuit fecit. Et h̄ p̄figurati? suerat. Ber. ij. xbi. dictū est de christo nouo adā q̄ ad statū redēptōis mūdi. Hō ē bonū hominē esse solū. faciam? ei adiutorij simile sibi. Hāc sententiā habes meli? notatā. libro. iij. titulo. xvij. de dilectōne ei? ad vnigenitū. xbi. mater stetit legit̄ iuxta filij crucem. D D

Ad hoc etiā martirij designādū q̄si quodā p̄sagio nūcupata est maria. q̄d interpretat̄ mare amaz. Quere sup̄ lib. i. ca. iij. de noīe eius. L L ⁊ D D.

Dabes igit̄ causam p̄mā. quomodo scz gladi? filij q̄ matris animā p̄rāsuit. ei p̄ martirio p̄putamr.

Secūdo. Quia cū alij martyres passi sunt p̄pter fidem. maria passa est p̄pter caritatem. Un̄ dicit in cānic. fin aliā līam quā ponit gregori?. Vulnerata caritate ego sum. Et sicut caritas maior est q̄s fides. i. ad Lhof. xij. maior hoz est caritas. sic marie martirij q̄talibet excellit martiria sanctorū.

Tercio. Quia alij i corpe. maria i corde. q̄d pl? ē. Eccl. xxv. Dis plaga efficia cordis.

Quarto. Quia alij diuersis gladijs martyrizati sunt. maria eodez gladio q̄ filius. Unde. Tuam ip̄ius animā p̄rāsibit gladi?.

Quinto. Quia alij diuersis ictibz. mater eodē ictu q̄ christ? Un̄ dicit̄ ē ei Job. xix. Dicit̄. ecce fili? tu?. In his oibz p̄minet marie martirij. martirij oīm sctorū.

¶ Addecima. Quia in assumptōe exaltata est sup̄ oēs ordines angeloz ⁊ sanctorū aiarū. Unde canit̄ in sua assumptōe. Vidi speciosam sic colūbā ascēdētes desup̄ rinos aq̄z. H̄q̄ iste sicut dicit̄ bñio ber. sūt futures angelice ⁊ celestes ppli. H̄q̄ iste inuitant̄ ad laudes creatoris in ps. Un̄. Aquē q̄ sup̄ celos sunt laudant nomen dñi. Duo riuī. angeli ⁊ aīe sanete. Vel riuī aquaz ordines angeloz.

Berū.

scz angeli. archāgeli. p̄ncipatus. futures. p̄tates. dñarū. throni. cherubim. et seraphim. Ita debent enumerari ⁊ ordian virtutes celoz. ⁊ ordines sanctorū. s. patriar che. p̄phete. apli. martyres. p̄fessores. virgines. et oēs h̄mōi iusti. Propter p̄uilegiū etiā sue ascēsiōis sup̄ ordines sanctorū vniuersos gloriā ip̄a cant. i. xbi. die. Intro duxit meret̄ in cellaria sua. pluraliter. Contētus est enim suo cellario q̄libet ordo sanctorū et angeloz. id est sua mansione. Sed maria speciali p̄uilegio in omnia est introducta. que sicut merita. ita et premia omnium creditur assecuta. vt pote. cui nec continentia virginum. Nec sobrietas confessorū. Nec patientia.

Prerogative marie

Dicero.

Dicero.

Berri.

martyriū. Nec zelus apolorū. Nec sciētia pphetarū. Nec fides p̄iarchaz. Nec puritas angeloz credidit defuisse. Immo etiā sicut meritis sic z p̄m̄is supgressa est sanctorū ordines vn̄uersos. Hieronym⁹. Quāti in terris adepta ē maria gr̄e p̄ ceteris. tāti in celis obtinet gl̄ie singulari. Quō si nec ocul⁹ vidit. nec aur⁹ audiuit. nec in cor hoīs ascēdit q̄ p̄pauit de⁹ diligentib⁹ se. i. ad Lhos. ij. qd̄ p̄pauit gignētī se: z qd̄ certū est diligētī p̄ omnib⁹. q̄s loquet. Itē Diero. Si in domo p̄ris mansiones ml̄te sunt. eredi⁹ splēdidiorē i sua assumptōe m̄ri filiū cecēssisse. Beatus berri. Sicut nō fuit i mūdo loc⁹ honestior v̄r̄ginal v̄teri thalamo q̄ maria dei filiū in incarnatōe suscepit. sic nec loc⁹ in celo illo gloriofior q̄ matrē filiū in assumptōe sublimauit. Et p̄pter h̄ de assumptōe matris p̄grue p̄t exponi: qd̄ d̄ ascēsiōe filiū dicit p̄s. Ascendit sup ch̄rubin. et volauit. vo. sup p̄nas v̄toz. Ascēdit sup ch̄rubin. Iq̄d̄ interpretat plenitudo scie. qz nulla h̄m̄ana sciētia attingere p̄t q̄ntū ascēderit. vel ad q̄ntā gl̄iam. Nec dicit sup seraphin. licz verū sit q̄ sup illū ordinē exaltata sit ad dexterā filiū. Tū. Ascēdit regina a dextris tuis zc. Quia sup seraphin nō ē aliū nisi gyrothesia. i. sacer ordo trinitatis. cui h̄go subdita ē. Sequitur. Et volauit. h̄ est velociter ascendit. Uell volauit. i. auolauit ab h̄m̄ano intellectu. Uolauit sup pennas v̄toz. I. h̄ dupliciter. In p̄senti sup p̄tutes z merita sc̄r̄a aīarū. In assumptōe sup p̄m̄ia angeloz et sanctorū. Anīme dicit ventī. Tū iob. xxvij. Qui fecit v̄tris p̄d⁹. i. aīab⁹ corp⁹. Et forte p̄pter h̄ ponit bis volauit. Dicit g. Uidi speciosam sicut colūbā ascendētē desup riuos aq̄rū. Nec tū sup eos. s. in altiorē q̄ndā recessum desup eos inuuit ascēdisse. Nec determinat q̄ ascēdit. sed vnde. Usqz eo enim eā p̄seq̄ potuit q̄ h̄ dixit. extūc q̄si euauit ex ocul⁹ ei⁹. vt quo ascēderet. vel cape nō potuerit. v̄l dicere ei n̄ liceret. Nam sup angelos exaltatā se testat ip̄a. cū ait Lanti. iij. Paululū cū p̄trāsissem eos. i. angelos. Inueni. quez diligit aīa mea. Tenū eū nec d̄ imitā. Ibi enī dilectū inuenit. vbi posit⁹ ē thronus matri regē iuxta regē. vbi iam ab eo audit cū gaudio. Maria. ecce fili⁹ tuus. Quasi diceret. Ecce quē genuisti. quē in tanta vides maiestate fulgentē. Nā alīquādo ab eodē audiuit i statu lōge alio dicit sibi. Mulier. ecce filius tuus. Omis enī ibi esset gaudij loc⁹. vbi nō tantū dissimulabat mater cū ei supponebat alien⁹. z p̄p̄i⁹ fili⁹ tollebat. imo dissimulabat z noticia. cū nō maria sed ml̄ter vocabat. Sed hec p̄ma iam abierūt. Ideo in sua assumptōe cū multo senore restituta ē ei⁹ z p̄sentiā filiū. z noticia. et affectus. Et dicit ei. Maria. ecce fili⁹ tuus.

Si autē q̄rat v̄trū maiore gl̄iam habuerit maria in sua assumptōe. q̄n̄ caro eius tota sole amicta est. sicut dicit Apocal. xij. an in c̄ceptōe filiū z imp̄gnatōe sua q̄n̄ ip̄a carne sua totū solē iusticie amplectebat. Unde Diero. xxi. V̄lter circūdabit v̄rum. Fateor me ignorare. V̄bi tamē videt. salus maiorz sentētia. gloriof⁹ esse suape regē hospitiē. q̄ hospitari apud regē. Illa tū gl̄ia occultior fuit q̄n̄ regem suscepit. z om̄is gl̄ia filie regis fuit ab int⁹. ista manifestior q̄n̄ a rege cū regia magnificentia suscepta est. Illa secretior. ista sollēnior.

Hic debent scribi ratōes et auctoritates que vident asserere q̄ assumpta fuerit cū corpe. Istud reliqui cardinali sancte sabine.

Undecima marie prerogativa attendit in corona glorie ineffabilis. qua coronata est in celis in sua assumptōe. Quādo ver⁹ assuerus q̄ interpretat beat⁹ siue beatitudo. et signat christū. dicit hester regine. q̄ interpretatur eleuata in popul. z signat mariā. que exaltata est etiā sup choros angeloz et omnū beatoz ad celestia regna. dicit inq̄m̄ ei. sicut legit. hester. xv. Ascende huc. et t̄ge sceptrū. Accede huc z tene sceptrū. Accipe regis dignitatē. Esto d̄na celi z terre. Esto regina z imperatrix angeloz et hominū. Sede a dextris meis in gl̄ia. que semp̄ astitisti a dextris meis seruēs p̄ternis. In vestitu deaurato. Iid̄ ē in corpe immaclato. Iustissimū enim erat cū christ⁹ verbū patris fact⁹ esset caro de carne ei⁹. et os de ossib⁹ eius. vt vbi erat fili⁹ ibi esset mater eius.

Itē d̄ coronatōe marie dicit ei fili⁹ ean. iij. L. Tota pl̄era es amī. mea zc. Hoc totū h̄t̄ exp̄ositū lib. v. i. p̄n. d̄ p̄c̄ritudine marie. Ergo. v̄ci coronaberis. Im̄plicia victoria.

no
no
gyrothesia
no
notabilis dubitatio

videlicet q: triūphastil de capite amana. de vīce sanyr 7 hermon. I. i. de malicia diabolī. q̄ signat p̄ caput amana. De mīdana sapiētia. q̄ p̄ vīce sanyr. De p̄fidia heretica. q̄ p̄ vertice hermon. Amana siq̄dem dicit de^o vigiliari. 7 designat omniū demonū collegiū. q̄ dente rēparatōis hoīem rodūt. 7 sp̄ ad e^o subuersionē vigilat: sicut dicit iob. xxx. l. Nocte os meū p̄forat doloribz. Et si dicat. Nocte. dñi vider licet mihi nō p̄uideo los meū. I. i. robur 7 nitil med. p̄forat doloribz. I. i. rēparatōibz. q̄ sunt cause dolorū. Et subdit. Qui me d̄medūt. I. i. rēparatores. nō dormiūt. s; in mlt̄itudine eoz d̄sumit vestimentū meū. I. i. bonē. s. cōuersatōis ornamētū. Huic cōcordat petr^o dices. Sobri; estote 7 vigilate. qz aduersari^o vester diabol^o tāq; le rugiēs circuit q̄rens quē deuoret. Hui^o aut̄ collegiū qd̄ p̄ amana designat caput ē ille p̄nceps demonū. cui^o caput b̄tā virgo d̄trinit. Sanyr interpretat̄ auis nocturna que de nocte volat 7 videt. et recat ad solē. Nī sunt p̄bī 7 sapiētes hui^o mundi. q̄ ad lucē d̄iūne sapiētie ceci sunt. ad sapiētiā f̄o hui^o mūdi 7 ad maliciā subtilit̄ vident. de q̄bz dicit Dier. iij. Filij insipiētes 7 recordes sunt. sapiētes sunt vt faciāt mala. bñ autē facere nesciūt. De his triūphat b̄tā r̄go. 7 p̄ hae victoria coronat. qz peperit sapiētiā. p̄ quā sapiētiā hui^o mūdi stulticia d̄p̄obaf. Ip̄a qz coronat. de vīce hermon. I. i. de capite amana hereticoz. qz ip̄a vn̄uersas hereses interemit in vn̄uerso mūdo. Hermon interpretat̄ anathema v̄l sepius. Nī sūt heretici. de q̄bz sub noīe effraim dicit osee. iij. ca. ad iudā. i. ad viros fideles 7 catholicos. l. Parriceps idolorū effraim dimitte eū. sepius est cōiūniū eoz. Et si dicat. Heretica p̄fidia p̄ncipat cū idolatria. Tu ḡ vir catholicel dimitte eū. ne p̄mīces cū hereticis. l. Separatū est eū d̄iūniū eoz. Inā anathematizata ē hereticoz doct̄na p̄fidia 7 falsa religio. Coronat quoq; l. de cubilibz leonū. de mōnibz pardoz. qz illos diabolo aufert. q̄ p̄ eos designant. Significat̄ autē cubilia torporē 7 molliētia luxurie. Per leōes intelligunt̄ sup̄bi. iracūdi. potētes hui^o seculi. q̄s tñ velut leones sic emollit luxuria. vt in cubilibz libidinū suaz torpeant 7 marcescāt. Un̄ ḡ mliere meretrice d̄r in pab. Multos vulneratos d̄icit. 7 fortissimi q̄q; interfeceri sunt ab ea. Pard^o ē d̄m̄scolor. et q̄busdā notis d̄stinet̄ siue macul. illos ḡ signat q̄ bonis opibz mala d̄miscēt. q̄s p̄ colore d̄uerso dñs arguit p̄ hie. r̄. di. ecus. Rūq; d̄ auis d̄scolor hereditas mea mihi. Tales cū debet̄ et hūiliari et ope malo p̄ qd̄ bonū opus inficit. ex ip̄o tñ ope bono i sup̄bia extollunt. q̄ sup̄bia per mōtes et p̄mit. cū dicit. De mōnibz pardoz. Et quonā rā his p̄ b̄tāz ḡginē subuenit. q̄ illis q̄ p̄ leones signat. ideo ip̄a. de cubilibz leonū 7 de mōnibz pardoz. d̄icit coronari. Et nota qz apoca. xij. d̄. maria coronari de stellis. hic p̄mittit ei fili^o qz coronabit̄ de feris v̄l mōnibz. Et qd̄ est hoc nisi qz fere p̄ grām 7 orōes marie fiunt stelle. vt p̄ueniāt capiri tāc regine. vt de stellis corona ei videat̄ exhibita. q̄ de feris fuerat p̄missa. Et hec ē mutatio d̄terete excelsi. De capite amana. I. i. non solū de his q̄ inueniunt̄ in p̄cō cū ceteris. sed q̄ p̄ ceteris p̄tōres existūt. Sepe enim vbi sup̄abūdauit pet̄r. p̄ eā sup̄abūdauit grā. et ita de nobis p̄tōribz nouam coronā sibi p̄parat̄ i cel. l. Sanyr. qd̄ sonat auis nocturna v̄l fetoz. signat luxuriosos. qz ocul^o adulteri obfuit caliginē. Job. xxij. Et de nocte volat luxuriosus ad cadauer meretricis. amās tenebras 7 odies lucē. Et tales ferent̄ deo 7 hoībz. Un̄ ḡ Isa. xxxij. De cadaueribz eoz ascēdet fetoz. Amana interpretat̄ inq̄retū vel turbulētū. Nī sunt p̄p̄arientes 7 inq̄retū. Hermon anathematizatio. Nī sunt sacrilegi 7 exēcūtiati. tñ si penituerit possūt p̄ eā recōaliari. Doz caput 7 p̄ier. q̄ i h̄mōi sceleribz alios excellūt. Cubilia leonū. hī quibus placet crudelitas et sup̄bia. q̄ eadibz inbiāt 7 rapinis. Dōtes pardoz. magni hereticoz 7 hypocritaz doctores. Ubi nos habem^o sanyr. habet̄ qdam libū scyr. qd̄ interpretat̄ pilosus. 7 signat carnis appetitū. Sicut ḡ et lapidibz suscitant̄ filij abrahe. sic et bestijs creant̄ stelle. Nō ḡ p̄mittit̄ ei ex imp̄is. soluit̄ ex iustificat̄. Sic 7 dauid coronat̄ de corona regis r̄. bath. ij. Regū. xij. 7. i. pal. xx. Et machabe^o pugnat̄ i gladio apollonij. i. macha. ij. In rōne victorie et pugne q̄ d̄micat̄ incessanter p̄tra aduersarios n̄os dicitur ip̄a terribilis. I. i. ip̄is malignis spir̄itibz. l. v̄l castroz acies ordinata. Ip̄am enī tanq;

Amama

Sanyr

hermon

Prerogative marie

regina sequunt omnes sanctorum acies gradate secundum status suos. secundum proprias dignitates et merita. ut sub ipsa et cum ipsa per nos contra diabolum militet sanctis et patrocinio. Unde cantico. vij. Quid videbis in summitate nisi choros castrorum. Quere quare maria summitatis. in titulo de appellacionibus suis. In ipsa enim videmus choros castrorum et adherentes. id est beatas sanctorum acies. Unde de ipsa ecclesia. cliv. Uas castrorum in excelsis etc.

Item iustissimum erat ut quod mater sancti coronata erat in exilio ab eodem coronaretur in regno. De qua seculum coronata dicitur Ezechiel. iij. Egredimini filie syon et videte regem salomonem in diademate. quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius. et in die leticie cordis eius. D

Triplet est egressus malus

De venis ad erroneas. Hoc egredimur a deo per superbiam. Hic est hereticorum. Unde cantico. i. Si ignoras te etc.

De permanentibus ad caducas. Hoc a proximo per avaritiam. Hic avarorum. Hoc iudas. Iohannis. xij.

De bonis ad turpia. Hoc homo a seipso per luxuriam. Hic est voluptuosorum. Hoc dina.

Triplet est egressus bonus.

De carne ad spiritum per contritionem. Hic est dolor et labor. Hoc deducimur de virtute in virtute. Hec est triplet dicta. Ezechiel. v.

De natura ad ea que super naturam per divine legis meditationem. Hic decor et sapor. Hoc de mansionem in mansionem.

De mundo ad celum per corporis et anime dissolutionem. vel per contemplationem. Hic gloria et honor. Hoc de labore ad requiem.

Filie syon. Hic sermo dirigunt ad omnes clericos. principaliter ad theologos. maxime ad religiosos. qui dicuntur filie propter amoris privilegium et contemplationis fastidium. Filie non propter sanctum sed propter plures secunditates. Non filii quod nomen sonat in unitate. Egredimini de tenebris ignorantie. de carnalium oculorum consuetudine. Filie syon. et videte regem salomonem. id est christum verum pacificulum in diademate qui coronavit eum mater sua. Ibra. dgo. Alie siquidem matres vincolo originali semitur filios suos alligant. ista autem magno decore originali puritatis et innocentie istum filium coronavit. id est coronatum percipit et percipit. J

Aug?

Uel Mater eius gratia. Illi enim ut ait augustinus non mater concupiscencia sed gratia generavit. R
Uel diademata que eum mater ista coronavit. et auro nobilissime sapientie. et gemis virtutum preciosissimis. quibus nulle alie comparande. caput eius. id est mente decore admirabili. instar corone seu diadematis circumdantur. Uel auro divinitas. argentum candida et pura humanitas. Largentum. Ihesus lignum spiritus sancti multipliciter examiatum. Lapidem preciosum virtutum universitas. Uel diademata ex auro purissimo. caro christi per spiritum sanctum fabricata ex auro substantie virginis. Lapidem preciosum virtutes create. Uel per aurum mixtum argento divinitas sapientia. que se in miscuit argento. id est sibi aptavit corpus de substantia virginis. que fuit argentum igne spiritus sancti multipliciter examiatum. et sic facta est corona de electo propter aurum divinitatis. et argentum candidie humanitatis. Ezechiel. i. Nam fulgor divinitatis candore humanitatis quodammodo expalluit. non virtutis diminutione aut alia lesione. sed nostre cognoscitionis preperatione. Et nota quod humanitas salvatoris progreve dicitur diademata. quasi duo demones. scilicet principium et finem. id est originale quod principium est omnis mali. et pena eterna que est finis ad quem tendit omne mortale peccatum. Unde apostolus ad Romanos. vi. Finis illorum. id est peccatorum. mors est. Jeremia. scilicet. Ad roma. v. Sicut per inobedientiam etc. Rarissime coronatio dicitur salomone de maria Prov. xij. Mulier diligens corona est viro suo. Et ipse christus Ihesus. lvi. secundum aliam litteram. ubi nos habemus. quasi sponsum decoratum corona. Alligavit mihi mitram etc. Caput mitram. verbum incarnatum. Uel mater hec synagoga. de qua secundum aliam translationem psalmi. lxxvi. Mater syon dicitur homo. Que ipsum diademate spineo coronavit. Ioh. xiv. Uel mater hec tota ecclesia sanctorum. de qua Apocalypsis. xij. Mulier in utero habes. Que nunc quasi coronat de iustis virtutibus. sed in iudicio coronabit gloria et honore. Quod autem sequitur. In die desponsationis sue. Igitur moribus lectioribus convenienter aptat. Dies enim desponsationis eius. dies conceptiois sue. ut natiuitatis eius secundum carnem. in utero enim virginali nuplit ei humana natura. L

Aug⁹

dicat aug⁹. Unde dictū est in ps. Et ipse tanq̄ sponsus pcedens de thalamo suo. Potest etiā intelligi dies desponsatōis b̄tē virginis. Et hoc vult glosula quēdā ibi. Cum esset desponsata rē. Angelo nūciantē cōcepit. Vel quia illa sibi tūc spūali- ter desponsauit. cum illi tāta se gratia locauit. vt de carne ei⁹ sacratissimā sibi car- nē assumeret. Illa etiā Ldies leticie cordis eius finit. i. tā ipius sponsi q̄ ipius brē virginis. Quis enī dubitet de tā dilecte hūane nature tā desiderata salute. ipi spō so fin hōiū. ex ipa eius viuouis copula iū q̄ erat cernissima salutis eius dē securi- tas. et isto suauiss. mo osculo inctarrabile leticiā auenisse. Quis autē digne verbis exprimere sufficiat ipius sacratissime hūis gaudiū. que matrē dei se factam ipso die et nouit et sensit. que ostre redēptōis thesaurū. angelorū gl̄iam. et totius hu- mani generis singulare gaudiū. et vt vno verbo oīa cōcludam⁹. deum et dei filiū i vtero se habere cognouit. Vel Ldies desponsatōis. dies passiois. quādo et ecclē sic et synagoge spōsus sanguinū fact⁹ est. Exodi. iiii. Factus est enī ecclē sponsus sanguinū. dū asp̄sus ē sanguis ei⁹ sup filios ecclē. et super pp̄ria vestimēta carnis sue. scz p redemptōe filiorū ei⁹. Unde et dicit pellicanus. Ipi etiā synagoge factus est sponsus sanguinū. i. sanguinis et sanguis. scz ppter ltragē de eis sacram p̄titū et respasiānū quo ad stragē corporū. et quo ad stragē aiāz p culpam et penā eternam que est duplex mors. Et est passio desponsatio. quia pacti vngal. firmatio. Tūc ei testamentū ei⁹ firmatū est in morte ei⁹. Ad hebreos. ix. Fuit etiā hec dies leticie cordis synagoge. qz de morte ei⁹ infaustissime lerata est. Fuit ipi sponso Ldies leti- cie. de hoste triumphato. de nobilissima p̄da gēiterū humani erepta de manu hostiū. de dilectissima sponsa. scz ecclē sibi p̄firmata. Unde dicit luc. xij. L. Baptismo ha- beo baptisari et quomodo coarto. Desiderio. scz. Jō debebat p̄fici i gaudio. Gau- diū enī nihil aliud est q̄ desiderati obtētio. Et inuitant filie iste eū videre in crucē ludibrio. et diademate spineo. vt admirēnt eius humilitatē. paucitatē. caritatē. et ab- horreat peccata. p̄ q̄bus occidēdis occisus est. et erubescat tate gratie se ingratas. et q̄ nō calefiūt tāto amoris incēdio. nec assecrānt p̄ tantū pign⁹ de obtinēdo qd̄ p̄missum est. Jre Ldies desponsatōis. dies iudicij. quādo filia vel mater ecclē ipm corouabit oibus electis. Et tunc erit ipa ecclē diadema regni in manu dei sui. Jsaie. lxij. Et tunc erit dies leticie. et sponso et sponse. et glorificatōis carissi- morū suorū. B̄t̄is bern̄. sic exponit. L. Egredimī filie syon. anime seculares. de- biles. et delicate. nihil fornicatōis aut vilitatis habētes. et ideo filie. nō filij. Legre dimini. de sensu carnis ad intellectū mentis. Et videte regē salomonē. Non dicit regē ecclēstasten. vel regē ididā. Dec tria noīa habet ille rex. qui significat christū. qui fuit salomon. id ē pacific⁹ in exilio. sed ecclēstastes. i. cōcionator erit i iudicio. ididā. i. dilect⁹ dñi erit in regno. Ubicq̄ rex. In exilio rector morū. In iudicio di- scretor mentiorū. In regno distributor p̄miorū. In exilio māsuē⁹. In iudicio iu- stus. In regno gloriosus. In exilio amabilis. In iudicio terribilis. In regno ad- mirabilis. L. Egredimī. ligat vt videatis. regē salomonē. in exilio. vt secure vide- dere possitis ecclēstasten in iudicio. et tandē ididam in regno. L. Videre. I autē eū in diademate. i. i. in corona misericordie. quo corouauit eū mater sua. maria. qz cum corona misericordie nat⁹ est ex ea. Unde dicit Job. xxi. Ab infantia creuit meū miseratō rē. Et ppter hāc coronā ē ipse amabil. In iudicio coronabit corona iusti- cie. et tunc terribil. Tandē in regno corona glorie. et tunc admirabil. Videte. ergo eum in corona misericordie imitādo. vt postea videatis eū in corona iusticie nō ri- mendo. q̄dē in corona gl̄icū cōpenniter gloriando.

Bern̄.

Finit liber tercius.

Incipit liber quartus de virtutibus

marie. cui⁹ capitula nō enumerauim⁹. qz multo plura poterūt adici vel forte de- trahi. vel aliter ordinari.

Virtutes marie

De humilitate marie Titulus primus

Esripturi cum diligentia in

cōparabiles virtutes virginis gloriose. p̄mo cōfugim⁹ ad ei⁹ s̄-
tia. exorātes suppliciter. vt pie nobis refundat de sua plenitu-
dine copiosa. In manu enī illi⁹ nos ⁊ s̄mones nostri. Sap.
vij. Un̄ quotiens de ea loq̄ desideram⁹. clamandū est ad eam.
Dñs dñs ap̄i nobis. ⁊ para paup̄i in tua dulcedine copiosa.

Primo igit̄ videndū est de hūilitate ei⁹. que inter vtūer-

Dicro.

sas ⁊ singulas virtutes ip̄i⁹ obtinere meruit p̄ncipatū. qz custos erat ⁊ q̄si magistra
ceterarū virtutū. Hieronym⁹ i illa omelia. Cogitis me o paula. circa finē omelie.
Quid nobili⁹ matre dñi? Quid splēdidius ea quā splēdor elegit glie sempiternē?
Quid castius ea q̄ corp⁹ christi sine p̄tagiōe generauit? Et tamē ip̄a solā in se hūi-
litate respexisse dñm p̄fitē. que videlicet hūilitas custos est ceteraz virtutū. Collo-
cauerat enī in tuo statōis portu sublimia meritoz suoz exercitia. ⁊ ideo dñit⁹ il-
lustrat. Un̄ Jsa. lvi. Ad quē respiciā nisi ad hūile ⁊ dētū ⁊ tremētē s̄mōes meos?
Fecit enī qd̄ p̄miserat ⁊ respexit hūilitatē ancille sue. Unde ⁊ beatā eam dicunt
om̄es generatōes. Siquēdem de hūilitate rexit i terris ip̄e magister ⁊ dñs angelo-
rū dicēs Mat̄. xi. Discite a me qz mitis ⁊ hūilis sum corde ⁊c. Et hanc ei⁹ lecti-
onē retinuit p̄ ceterz b̄tissima v̄go. licet ⁊ cetera om̄ia v̄ba filij. angeloz. ⁊ ip̄i⁹ s̄-
meonis p̄nuaret in corde suo. Lu. ij. Non ḡ beata maria sicut dicit̄ ibidē hierony-
m⁹. a filio suo didicit celos fabricare. nō angelos creare. nō mirac̄la dicitat̄ insignia
opari. sed t̄m hūiliari. qz documēta virtutū itra custodiā hūilitatis aggrega-
re. Sed iam videam⁹ intelligētā hoz duoz v̄suū. q̄s cōcepto saluatore de erube-
rāte gr̄e plenitudine inter ceteros sui carici v̄sus cū ineffabili gaudio eructauit. Re-
spexit dñs hūilitatē ancille sue. ecce enī et h̄ b̄tām me dicit̄ oēs generatōes. Quia
fecit mihi magna q̄ potēs est. ⁊ sanctū nomē ei⁹. Respexit. Inq̄t. Quia v̄o ḡ respe-
ctu gratie hic agit̄. p̄siderādū est diligētē. q̄liter p̄ gr̄am respiciat hoīem de⁹. Nam
ip̄m vocabulū respectus. q̄ndam ex̄p̄sionē notat. vt plus aliqd̄ esse videat̄ respice-
re q̄s videre. Quasi enī respicere ē. p̄us abiectos ⁊ derelictos visitare. Nā q̄si auer-
ti ab homie t̄c de⁹ dicit̄. cū p̄ districtōem iudicij gratie sue dona subtrahit. Cū ve-
ro placat̄ p̄ misericordiā subtracta restituit. rursuz p̄ respectū gr̄e ad eū se p̄uertit.
Bene ḡ maria dñm solā in se hūilitatē respexisse testat̄. qz diuinitatis p̄piciatōes quā
hūana natura in p̄mis penitib⁹ p̄ sup̄biam pdidit. in maria p̄ hūilitatē recupauit.
Nam quā in ea verbū patris carnis substantiā quā sibi vn̄irer assumpsit. q̄si ad
eam quā p̄us abiecerat naturā sublimādā p̄ misericordiā respexit. Respexit. de
hūilitate. Marie. cui p̄ hūilitatis meritū dedit vt filiū suū in carne d̄cipet. ⁊ de sua
carne verū deū et hominē oīm hoīm q̄ntū in ip̄o est saluatore generaret. Cui⁹ hūi-
litaris virtutē mor̄ determinās subiūgū. ancille sue. Nā quā se hūiliter qd̄ erat an-
cillā cognouit. ideo qd̄ nō erat sublimē esse mater p̄meruit. Exinatūit enī se exē-
plo filij sui. formā ancille accipiēs. Propter qd̄ ⁊ de⁹ exaltauit eā. ⁊ donauit illi no-
men quod est sup̄ omne nomē post nomē filij sui. vt in noīe ip̄i⁹ om̄e genu flectatur
celestiū terrestriū ⁊ inferoz. excepto genu filij sui. qui t̄m subdit⁹ fuit illi ⁊ ioseph p̄
pter eā. Lu. ij. ⁊ corā ea vt credit̄ m̄tōtēs genu flectit. sicut filij corā matre. Respex-
it. igit̄ de hūilitate ancille sue. Nō dicit̄ qz respexerit v̄ginitatē suam. sed hūi-
litate. Ex ea enim parte pl⁹ eā diligebat. ⁊ vbi amor ibi ocul⁹. Vel Respexit. i. ap-
probauit. sicut glosat aug⁹. Ideo ip̄a potuit dicere deo multo veri⁹ q̄s dauid illd̄
psalmi. Quotia respexisti hūilitatē meam. saluasti de necessitatib⁹ animam meam.
Auererat ei⁹ dñs faciē suā ab om̄i muliere p̄pter peccatū eue. sed p̄cepto odore nar-
di humilitat̄ beate virginis. ⁊ fumo v̄gule. de q̄bus infra dicemus Respexit. i. re-
tro se aspexit quasi post tergū hūilitatē ancille sue. ⁊ sic ouertit se ad viā porte
sanctuarij exterioris. Ezech. xlviij. Porta maria. via porte hūilitas marie. Et ad
huc hūilitas via est. q̄ ad matrē ⁊ filij gr̄am puenitur.

Dicro.

E

D

E

F

Aug⁹.

Item. Dumilitas dicitur quasi humilitas. Latebat enim humilitas in corde virginis. sed in sermone ipsa etiam ignorate ascendebat humilitas eius meritum sicut regula sumi usque ad sedentem in throno domini maiestatis. Et ipsa eius humilitas que sola est capax gratie. et sola meretur impleri. fuit quasi quoddam vas capacissimum. in quo et sibi et nobis recepit gratiam abundanter. ut de plenitudine gratie eius omnes recipientes gratiam per gratiam. Joh. i. Ideo etiam in persona eius dicitur bether assuero. xv. Facies tua. i. respectus tuus qui respexit humilitatem ancille tue. Lpleua est gratia. Consideravit enim dominus respiciens humilitatem ancille sue. vasis illius capacitatem. et secundum ipsam capacitatem infudit ei gratiam. Nec est consuetudo domini. Unde dicitur Matthei. xxv. Unicuique tradidit dominus talenta sua secundum proportionem virtutis. Nec propria virtus proprie est humilitas. Et quia tantum se humiliavit illa que tantum erat. et filius dei amore ipsius tantum humiliavit se. et eo momento que dicitur Lece ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum. inclinavit celos et dirupit. Isa. lxviii. et descendet in eam. Quia etiam tantum ascendit marie humilitas ad deum. tantum se humiliavit divi na sublimitas ad mariam.

Ang.

Item puer. xxxi. dicitur de forti muliere. que proprie est maria. Sustinuit et vidit. quia bona est negociatio eius. In negociatione datur unum et accipitur aliud. sicut dicit augustinus. Beata siquidem virgo exposuit deo humilitatem suam dicens. Ecce ancilla. Idem propositio dicitur dominus percipuit eam. et dedit ei se per humilitatem. Et sicut gallice dicitur quod mercatum est in mentio. ita factum est hic. Unum. Invenisti gratiam apud deum. Luc. i. Precipuum enim decorus beatę virginis eius fuit humilitas. de qua proprie dicitur est. Occupasset rex decorum tuum.

H. de sancto victo.

Respectus humilitatem ancille sue. Per hoc dicitur ancille sue. commendat humilitas marie. Duo autem sunt humilitas et humiliatio. et utriusque excellenter repere est in maria. Dumilitas est in se in virtute mentis. humiliatio est foris in abiectione humane opinionis. Habebat autem quibus humilitas sine humiliatio. quoniam videlicet aliis in se licet coram hominibus despicibilis non appareat. in se tamen humilitatis meritum coram deo inviolatum conservat. Quando mundus ei crucifixus non est. ipse tamen mundo crucifixus est. Quia gloriam humanam quam foris non querit accipit. in se per virtutem humilitatis oblatam contemnit. Humilitatem vero cum humiliatio habet. que et coram deo humilis est. et coram hominibus despicibilis. Isti mundus crucifixus est. et iste mundo. Quia per humilitatem mundum contemnit. et per humiliatioem a mundo contemnitur. Non potest autem haberi humiliatio sine humilitate. Maria ergo apud deum humilis erat. et apud homines propter deum abiectionem. in utroque se a deo respecta testat. Quia eius humilitas apud deum acceptabilis facta est. et eius humiliatio apud homines in gloria commutata. Unum subdit. Ecce enim et hoc beatam me dicent omnes generationes. Usque ad illud natus spiritus apud homines probrum sterilitatis portaverat. quia integritatem virginis tunc in throno maritali proponere. Sed unde in potestate generatio carnali quasi male dicitur sententia sustinuit. inde nunc ab omni generatione merito benedictione collaudatur. Cui soli hoc inter feminas omnino concessum est. ut et fructum fecunditatis haberet. et integritatem virginis non amitteret. Respectus ergo de humilitate eius. et abstulit humilitatem. et ideo inquit. ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Item respectus hu. an. sue. Nomen ancille nomen servile est. et est quod duplex servitus.

Prima conditionis: qua omnia debent servire suo creatori. sicut opus factori suo. et eius dispositionibus obedire et sequi instituta. ut sicut ab ipso facta sunt. ita non nisi sub ipso et secundum ipsum procedant.

Secunda necessitatis. quia deo servire dicuntur prave voluntates. que cum eius iussibus contraire nituntur. per ineffabilem tamen eius dispositionem artant. ut nihil sine ipsius nutu ad effectum perducere queant. Unde dicitur autoritas. Et militat omne quod obstat. Servit ergo nolentes eius dispositioni. que volentes subiecti non sunt eius preceptis.

Tercia timoris. quoniam divina precepta non ex dilectione implentur. sed ex formidine.

Quarta dilectionis. quando voluntarie iussibus illius obedirentur. quia ipsum qui iubet diligimus. Nec aliud in nostra voluntate extra ipsum modum quimus. quam ut secundum ipsum ambulantes ad ipsum pervenire valeamus. Hoc enim est propter ipsum facere quod ipse iubet. propter ipsum a displicendo facere quod iubet. Et his quatuor servitutibus videtur illa commendari in hoc loco. que est secundum debita conditionis. Hanc enim primi parentes in paradiso exhibere

Virtutes marie

pditori noluerūt. quoniam i supbia elati despererūt esse sub illo a quo cōditi fuerāt. z voluerūt puerle cū illo esse i maiestate p̄similes. q̄ nō erāt in natura eq̄les. L'ēner nienter ḡgnā culpe respondet. Eua p̄ supbiā creaturā se esse z opus dei nō cōfide rās. deo parificari voluit. Maria autē suo factori humilit̄ se subdēs ancillā se nor minauit. Et idcirco illa abiecta. z ista electa est. Supbam desperit. z hūilē resper cit. Et qd̄ supba pdidit. hūilis recepit. Ideo ait. Resperit hūilitatē ancille sue. Re sperit hūilitatē. resperit. hūilitatē. L'Humilitatē resperit. hūilē remunerans. hūilitatē. resperit. hūilitatē exaltās. Hoc habuisti sup̄ distinctū.

Sequit̄. L'Ecce enī et s̄ brām me dicēt oēs generatōes. Iq̄ amissam beatitudinē per fructū vteri mei recipabūt. q̄ p̄ fructū ligni vteri priuate sunt. L'Omnes brām me dicent. Vt parū iam sit i p̄terita generatōe sustinuisse sterilitatis opprobriū. que ab omni generatōe futura p̄ fructu fecūditatis mee vocabor beata. L'Ex s̄ inq̄t. ac si di ceret ipi elizabēth cū qua z corā q̄ loquebat̄. Ex quo p̄ os tuum sua magnalia q̄ in me opat̄ est dñs apuit. L'Ex s̄ leandē in oēs generatōes manifestādo magnificabit.

Omnes generatōes. Dēs inq̄t. que sunt generatōes celi. z generatōes terre. Unde **R** apls ad Eph. iij. Ex quo ois paternitas i celo z in terra uominat̄. Et mento be atā eam dicit oēs generatōes. q̄ oibus generatōibz vitā et gl̄iam genuit. in q̄ angeli gloriā. iusti grām. pctōes veniā inueniūt in eternū. Merito in eā respiciūt ocl̄i to ti? creature. qz i ea z p̄ eā z de ea benigna man? oipotēt̄ q̄cqd̄ creauerat recreauit.

Itel. Dēs generatōes. Beneratōes enī celi. i. angeli beatā eam dicūt. quia p̄ eam sūt rēintegrati. Beneratōes terre q̄ eam p̄cesserūt. s. patriarhe z pphete beatā eā dicūt. quia p̄ eam ab inferno sunt extracī. Beneratōes terre. s. apli z sancti qui cū ea cor paliter cōuersati sunt brām eā dicunt. qz p̄ partū eius sunt redempti. Beneratōes q̄ sequunt̄ vt nos sum? beatā eam dicūt. qz p̄ eam redēpti sum? z grā illustrati.

Alitter. Beatā eā dicūt. Omnes generatōes. i. tres generatōes q̄ pierant. Prima sine p̄tre z matre. vt in adā. Secunda de patre sine matre. vt in aua. Tercia de patre z matre. vt in noe. abrahā. z ceteris omnibz. Quarta autē generatio d̄ matre sine pa tre. q̄ fuit in christo. liberauit tres pdictas. In cui? rei figura dictū est abrahā de se mine suo. Gen. xv. Quarta generatōe reuertent̄ huc. s. ad terrā p̄missionis de egi ptia seruitute.

Alitter. L'Omnes generatōes. appellat tres generatōes. s. cordis. oris. opis. que debent mariā incessanter brām dicere z pdicare. vt ei dicat̄. L'Generatio z generatio laudā bit opa tua. i. omnis generatio. L'z potētā tuā p̄nūciabūt. Magnificentiā glorie sanentat̄ tue loquent̄ zc. Itē generatōes cordis sunt. fides. spes. caritas. hūilitas. ob edientia. timor. reuerētia. cogitatio. desiderii. exultatio. pietas. misericordia. p̄memoratio. intētio. suspīriū. dilectio. z hūmōi. Quibus omnibz debem? beatificā re mariā. vt supra ostesum est lib. ij. pticula. iij. Generatōes oris sunt. laudatō. ho norificatio siue honorificetiā. pdicatio. cōfessio. magnificatio. benedictio. cantatio. oratio. gratiaz actio. saluatio. z hūmōi. Quibz omnibz debem? beatificare mariā. vt supra assignatū est libro. ij. particula. x. Generatōes opis sūt. mūdicia manū. erogatio. pura eluatio. bona opatio. z cetera exercitia d̄ quibz supra assignatū ē li bro. ij. particula. iij. Generatōes ergo cordis. respiciūt ad marie dilectōem. Genera tiones oris. ad ei? veneratōem. Generatōes opis. ad eius imitatōem z bonā ope ratōnem. ad gloriā nominis eius. Ideo dicit̄ in ps. Omnia que intra me sunt be nedicant nomē sanenī eius. Beata igit̄ maria z beata eius hūilitas. que dcū hoibz peperit. vitā mortalibz edidit. celos innouauit. mundū purificauit. paradisi ape ruit. et hominū aīas ab inferis liberauit. O vere inq̄z glorioza marie hūilitas. q̄ porta paradisi effici tur. scala celi p̄struit. Facta est certe hūilitas marie scala celestis. per quā deus descēdit ad terras. sicut dicit augustin?.

Aug?

Sequit̄ explanatio scōi r̄sus. L'Quia fecit mihi magna qui potēs est. Magnū enīz R fuit marie vt dei patris verbū carne sua indutū vtero gestaret. Magnū fuit. vt duz se ancillam cōfessa est sui plāsmatoris mater fieret. Sed hec omnia si magna sunt. impossibilia tamē nō sunt ei a quo facta sunt. Quia potēs est. Nec scz magna.

Beatus
hildefon-
sus

ut creatura ederet creatorē. famula generaret dominā. p̄ eam deus redimeret min-
dum. et ad vitā inortuos reuocaret. Bñs hildefonfus. Hec magna sūt. vt p̄ hāc
virginē fieret de⁹ homo. fieret verbū caro. filius dei factor omnīū. fieret fili⁹ illius
marris quā ip̄e fouauerat. essetq; dñator nascendo subdit⁹ ancille quā ip̄e condi-
derat. Sicq; haberet in subdito ancilla dñm. ancilla dñs ī plato. Multa d̄ b̄mōi
inuenies libro .iiij. in .ix. p̄m̄ilegio marie.

H. de sa-
cto victo-
re.

Fecit inquit mihi magna qui potens est. Et singulariter magna. qz singularit̄ po-
tens. Et non dicit h̄ vel h̄ potest. sed potēs est inqt. vt omnipotētē illū intelligas
qui absolute potens dicit. qz omnia potest. Potentē ḡ maria p̄fessa est dñm. nec am-
plius dicit. qz credi potest ei⁹ potentia qz est. sed quāta sit z q̄lis p̄bendi omnino
nō potest. Idcirco solū confessa est potētā. discutere nō p̄ch̄mpsit. qz sciri nō po-
test quāta est. de qua verissime scit qz immēsa est. Sūme enim potens est. q̄ potest
om̄e quod possibile est. nec ideo min⁹ potest. qz impossibilia nō potest. qz impossi-
bilia posse. nō est posse. s; nō posse. Siq̄dem de potētā potest omnia deus. sed de
iusticia solūmodo potest ea q̄ iusta sunt. Uū sup̄ illud Mareh. .xxvi. pater si fieri
p̄t trāseat a me calyx. ille dicit origenes. Quanni ad iusticiā ei⁹ qui nō solū potens
est. sed etiā iustus. nō sunt possibilis nisi ea que iusta sunt. Ideo de christo dicit q̄-
dam elegāter. Qui licz possit omnia. nō potest posse vicia. hoc solū soli deficit. Sed
talis impotētia si dici debēt talia. potētiorē efficit. Propter h̄ inqt maria Quia
fecit mihi magna q̄ potens est. Non ait p̄ me aut in me fecit magna. sed mihi
inquit fecit magna. Quē in ea ad omnīū salutē factū est. hoc p̄uilegio electōis
ad eius gloriā singulariter ordināti est. Et ideo dicit magna. nec addidit q̄lia. qz
cum oīa dei opa humani sensus capacitatē exuperēt. p̄cipue sacramētū redemptō-
nis z incarnatōis s̄bi mysteriū sup̄ omnia ineffabile esse constat. Nihil enim vnq̄
magis mirū factū est. q̄ vt de⁹ hō fieret. et natura inēp̄ch̄sibilis. corp̄is substan-
tiā ita sibi vniret. vt nec min⁹ in ea esset. q̄ in se erat immēsa. nec minor in se existe-
ret. quia in illa fuerat tota. Hec ḡ sunt magna z ineffabiliter magna. q̄ in maria fa-
cta sunt ad oīm salutē. z marie facta sunt ad gl̄iam singularē. Idcirco ait Quis fe-
cit mihi magna qui potēs est.

Origenē.

Sequitur. Et sanctū nomē ei⁹. Sanctū est in se. et ī nobis sanctificat̄ nomen eius. z
dñ nos sanctificamur in noīe eius. Quid est nomē eius. fama ei⁹. Nomen eius co-
gnitō eius. fides eius nomē ei⁹. Hoc nomen cū sanctū sanctū est. qz glorificat̄ a sā-
ctis z benedicat̄. a pueris blasphemā. sicut dicit ap̄ls ad Roma. ij. Ergo quia ma-
gna fecit ei⁹ sanctificatū est nomē eius. quia dñ verbū ī carne mirabiliter nascatur.
gl̄ia dei p̄ verbū ī homib; declarat. Unde dicit Job. xvij. Ego te clarificauī sup̄
terrā zc. Et ideo fecit mihi magna q̄ potens ē. z sanctū nomē eius. Fecit enim
dñs marie magna in terr; exaltās eam sup̄ oēs hoīes. Magna in celis. exaltās eā
sup̄ omnes angelos. Magna in inferis. subijciēs ei⁹ vniuersas p̄tates tenebrarū.
Itē beda. Cū dicit maria. fecit dñs mihi magna. nihil merit; suis tribuit. q̄ totam
magnitudinē ad illi⁹ donū refert q̄ essentialiter potēs est. magn⁹ existēs fideles su-
os de paruis atq; infirmis fortes facere p̄suevit z magnos.

Beda

Sequitur. Et misericordia ei⁹ a p̄genie ī p̄genies n̄m̄enib; cū. Mihi inqt fecit. Non
tamē soli singulariter. s; vni excellenter. Veritāmē misericordia ei⁹ a p̄ge. in p̄ge. I.
Remo a arana excludit. s; in om̄i gēte q̄ n̄m̄et deū z opat̄ iusticiā acceptus est illi.
Actū. r. In p̄genie z p̄ge. Hoc est ī oēs p̄genies. In hac ḡ gētia nihil discernit
homine nisi n̄m̄or dei. Sit grec⁹ aut barbar⁹. mascul⁹ aut femia. seru⁹ aut liber.
timeat deū z salu⁹ erit. Postea misericordia istā que p̄stat timētib;. et hūane redēpti-
onis ordinē lanis explicat dicēs. Fecit potētā zc.

Subtil
nomina d̄
hūilitate

Itē humilitas marie significat p̄nardū. de qua sic loquit̄ ip̄a Lant. i. Dū esset rex. I.
id est christ⁹. Li accubim suo. I. in sinu patris n̄dum factus visibil; lnard⁹ mea.
id est hūilitas. dedit odorē suū. I. solū. Hurdus herba est hūilis et calida. z val-
de pp̄ie marie significat humilitatē. Uū signāter dicit. Hurdus mea. I. qz ei⁹ hu-
militas magis ex calore caritat; q̄ ex veritatis p̄gnitōne p̄cessit. Est enī hūilitas

Virtutes marie

quam veritas parit. que consistit in cognitōe. et hec est in intellectu. Si enī te ad lumē veritatis sine dissimulatōe inspicias. eris pfecto vilis in ocul' tuis. quōis id nō dū esse patiaris in ocul' aliorū. Nulliaberis ergo ex veritate. et nō ex caritate. Est et alia hūilitas quā caritas format et informat. et hec est in affectu. Quā si habueris. voles quantum in te est eā de te oēs tenere sententiā quā apud te habere veritatē cognoscis. Quantum in te est dico. quia multa sunt in nobis quā ab alijs sciri nō expedit. eo quod nocere posset scientijs. Ideo dicit brūs bern. Uerus hūilis nō vult hūilis pdicari. sed vilis reputari. Alioqn si primato amore tui. vel timore vilitatis alijs nolīs innotescere quīs es. minus pberis diligere veritatē. et rimendū ne incurras illō proverb. xx. Pondus et pōdus rē. abominatio ē apud dēū. Tu enī te despicias i ocul' to trinita veritatis pōderaris. et foris alteri' pccij metiens maiori pōdere te vēdis quā ab ipa accepisti. Ideo dicit puer. xxvij. Quomodo pbat i cōflatorio aurū rē. sic pbat homo ore laudantū. Et hec tēptatio tāto gūior est. quāto maior est qui laudat. Processit igit' marie hūilitas ex amore. que peccatū nō habuit cui' causa hūiliaret. Et ideo bene significata est p nardū.

Bern.

Itē hūilitas marie pcciosissima. Unde puerb. xxxi. Procul et de vltimis finib' pccium eius. Quia christus p hūilitate dedit ei se. vt supra ostensū est. Et ideo significat p aurū throni salomōis. quod et. et filiiū nimis. gallice. or. fin. Humilitas enī aliorū sanctorū aurū pallidū est. Un. Posteriora dorsī eius in pallore aurī. Sed aurū marie filiiū nimis. i. pcciosissimū. Quere li. r. titulo. ij. de throno. Un. puerb. xxvij. Quō pbat i cōflatorio argentū et in fornace aurū rē. Sicut enī pcciositas aurī oīa metalla trāscēdit. sic marie hūilitas omne gradū hūilitat' excessit. Quāto enī maria fuit pcciositas pcciosior. tāto in ipa hūilitas mirabilior.

Fuit in maria humilis

In corde et sensu. nihil de se sentiens vel estimās aut cogitās magnū. filia et imitatrix patris sui dauid. q' dicit ps. cxxx. Si nō hūiliter sentiebam rē. De dño vero magna sentiebat dices. Magnificat aīa mea dñm. Nō mēpam. A solis enī hūilibus honorat' domin'. Eccl. iij.

In cogitatu. Un. dicit ei sponsus ab hūilitate cogitatonū ipam pccmendās Lari. vi. Capilli tui sicut greges caprarū q' ascēderūt de monte galaad. Capilli isti sunt cogitatonēs hūiles. que de corde velut de capite oriunt'. et ascēdūt de monte galaad. i. de sublimitate pccfectionis sue. quā cōmendant et de qua loquunt' oīa testimonia scripturarū. De hoc enī monte greges hūiliū cogitatonū ei' ascēdebāt. cū cōsiderata sua celsitudine quam diuina munificētia intantūz honorabat. se et super hūilitatē extenuabat. sicut capilli tenues sunt macilentī et ciles. nominās se ancillam. Bene aut' dicit' ascēderūt. licz descenderēt. qz hūi' descēsus in ocul' suis ante oculos dñi erat quīdam magnus ascēsus.

In oculis et visu. Unde videtur dixisse cum dauid. psal. cxxx. Neqz elati sūt oculi mei. Item. ij. Regū. vi. Humilis ero in oculis meis rē. Oculi enim deficientes et anima elurics dant gloriā deo. sicut dicit' Barnab. ij. Non enim fuit simil' generatōni cuius excelsi sunt oculi. et palpebre in alta surrecte. Parab. xxx. Ne sis milis illi mulieri cui' fornicatio in extollētia oculorū. et in palpebris illius agnoscat. Ecclesiastici. xxvi. Nec de illis filiabus syon. que nuribus oculorum ibant. Isa. iij. Quin pot' orasse credit' illud Ecclesiastici. xxij. Extollentiā oculorū meorū ne dederis mihi domine.

In auditu. Iuxta consiliū spūs sancti qui eam docuerat dices. Inclina aurē tuā rē. Ad ē hūiliter audi unnciū gabrielis. sic et ipa fecit. Et hec auris inclinatio quo ad se. fuit quā quedam creatio auris quo ad dēū. Unde et ipa dicit cum filio Isaiē l. Erigit mane. mane erigit mihi aurē. vt audiam quasi magistrū. Dominus dens aperuit mihi aurē. ego autē nō contradico rē. Quere infra titulo. xxxix. de obedientia eius.

In olfactu. Nō enim fuit de illis qz spiritus in narib' eorū est. Isaiē. ij. Quiescite ab

homine. cuius spiritus in naribus eius est re. Nec fuit quasi rinoceros qui vnicuius cornu quo signat superbia que diligit singularitatem gestat in nare. Nec oportuit quod indignatio sagittarum domini ebiberet spiritum eius. id est spiritum uoluntatem superbie. Job. vi. quod nulla fuit in ea.

In sermone et voce. Unde audita magnitudine et multitudine promissorum quasi ei angelus faciebat. respondit tanquam humillima mulier. **BB** Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum meum. Id est ut istud secundum sit nominatum casus. Primum enim verbum angeli fuit. aue gratia plena. Secundum fuit. dominus tecum. Et istud secundum verbum operabat sibi fieri. ut scilicet dominus esset cum ea sibi carne assumendo de substantia carnis sue. Ratio etiam vocis vel sermone potuit esse dicere illud quod dixit moyses domino Exod. iij. secundum aliam translationem. Bracium vocis ego sum. Id est Bracitas vocis. humilitas sermone. Non enim fuit de illis qui dicunt psalmi. Labia nostra a nobis sunt re. Nec de illis quibus dicitur. i. Regum. ij. Nolite multiplicare loquium sublimia glantes. sed recedat vetera de ore vestro re. Nec in ore eius fuit virga superbie. psalmi. xiiij. Propter hanc enim humilitatem vocis vel sermone. dicitur ei filius ipsam commendans a voce Lani. ij. Sonet vox mea in auribus meis. vox enim mea dulcis re. Item ceteri. iij. commendat eam ab humilitate tam manibus quam vocis dicens ei. Tulne rasti cor meum in vino crine colli tui. Quere infra libro. v. de pulcritudine eius. titulo. v. et bene expositum inuacnes. Fuit etiam alio modo humilis in voce. quia nunquam gloriata est in melodia tinnule vocis. quando ponens habuisse creditur geminum per cantu. Unde turturi et colube septem copatur. quasi vel alande vel philomene. Lani. ij. Vox turturis audita est re. quam scilicet respondit gabrieli. Ecce ancilla domini re.

Fuit maria humilis

In opere. quam videlicet elizabeth cognate sue minorum semistravit. Et etiam gradum istum excessit. cum laudata ab angelo tam multipliciter. et ab ipsa elizabeth dicente. unde sibi mihi ut veniat mihi dominus mei ad me. non superbiuit. In hoc etiam quod purgari secundum legem non erubuit. licet purgatione non egeret. cum de viro non concepisset. Nouerat enim quod facit superbia non habitabit in medio domus dei. **EE**

In colli et capitis demissione. quorum eluano signum est elationis. demissio signum humilitatis. Non enim fuit de illis filiabus syon que elyate ambulabant extero collo. Isa. iij. Quere infra libro. v. de pulcritudine eius. tit. xiiij. vbi agit de collo. Sed magis exemplo dauid opto capite. ij. Regum. xv. et exemplo achab humiliati coram domino. iij. Regum. xxi. demisso capite creditur ambulasse. quod scilicet achab inde legit a domino commendatus.

In gustu. Cum nunquam aliquid gustauerit quod gustum afferret mortem anime. Job **DD** vi. Sicut prima mater eua pomum appetijt toricatum quod per inobedientiam deuorauit. et letali gustu vix suum et totam posteritatem suam addidit misere seruituti.

In tactu. Nam correctasse creditur membra filij sui cum omni humilitate reuerentia et tremore. que certissime nouerat in ingenitum dei.

In incestu. Quia non ambulauit in magnis nec in mirabilibus super se. Nec fuit de illis filiabus syon que composito gradu incedebant pedibus suis. Isa. iij. Nec similis illi cui dicitur Ezech. xxx. Pro eo quod plausisti manu et percussisti pede. et gaudia es toto affectu re.

In habitu et omni motu et gestu. Quere de habitu eius exteriori lib. xij. p. cl. vi. tit. primo. de vite. vbi agit de cortice vitis. et titulo. cxi. prope principium. de virga. vbi agit de cortice virge. Nouerat enim quod lex visu cognoscit vir. i. ex ornam que exteri apparet. et quod lamictus corporis et natus dentium et ingressus hominis annunciat de illo. **EE** Ecce tit. et quod non tam ducit ornari veste quam moribus. sicut dicit hieronymus. Nouerat etiam prohiberem illam Eccl. xi. In vestim ne glieris vnquam.

Diero.

Item Notandum quod beata virgo intantum humilitate plena fuit. quanto magis a deo ab angelis et ab hominibus extollebat. tanto magis a seipsa deiciebat. Nam cum in humani generis tota vniuersitate singulariter ad hoc eligeret. ut fieret angelorum domina. celorum regina. hominum aduocata. mundi imperatrix. seculi domiatrix. creatoris mater et nutritrix. cum intantum se deposuit et deiecit. ut se nihil aliud diceret quam dei ancilla. licet genitricem eiusdem domini se fieri videret. Volebat siquidem transire libere per foramen acus. quod longum est et angustum. Hibil enim magnam vel grossum transire potest pillud. Nec sufficit in illud intrare. sed necesse est per illud transire. Qui enim intrat et non transit. nihil

Virtutes marie

Beatus
marim⁹⁹

proficit. Intra et transire qui quod bene incepit melius consummat. Quisquis enim transire habet per ostium parvissimum. quanto magis se abstergit et humiliat. tanto facilius intrat. Quia cito autem se erigit. tacito offendit. et ab ostio se excludit. Propter hoc dicit dominus mat. xvij. Quicumque humiliaverit se sicut parvulus iste. hic est maior in regno celorum. Beatus marim⁹⁹. Uis magnus esse in celo. et magnus valde et valde nimis. esto parvulus in terra. et parvulus valde. et valde nimis. Sic enim habebis in celo ingressum felicem. et locum sublimem.

De simplicitate marie Titulus secundus.

Actio simplicitatis comparatur maria colubae. que est avis simplicissima. Unde dicitur ei filius Lanti. ij. Uani coluba mea in foraminibus petre. Est autem simplicitas quasi collactanea humilitatis. Simpler est quod uni soli rei intendit. Unde ps. Unam peti a domino etc. Item Luc. x. Unum est necessarium. Et dicitur simplex quasi sine plura. id est sine duplicitate. Est autem triplex simplicitas. vera. ficta. indiscreta. Vera iustorum. que comitem habet discretorem. Hanc percipit dominus matth. x. dicens. Estote prudentes sicut serpentes. et simplices sicut colubae. Tale habuit beata ergo super omnes creaturas. Ficta hypoerita. quod proponuntur finem exteriori hominum. in vultu. gestu. habitu. et homini. ut credant religiosi. et hec sunt vestimenta omnium. sed deinde perversa sunt omnia et lupina. Indiscreta stultorum. quod sunt ut coluba seducta non habet cor. Osee. vij. Solent autem tria incommoda sequi simplicitatem a quibus populus sibi cavet maria. Primum est temeritas. quia defacili simplices decipiuntur. Unde comparatur colubae seducte. ut dicitur est. Sed maria loco temeritatis habuit prudentiam spiritus. quod bene discernerebat esse angelum dei cui resistere deberet. Secundum est debilitas. Simples cum de facili cadunt. quod resistere nesciunt. Sed ipsa fuit prudens mulier et fortis. que contrivit caput serpentis antiqui. Tertium est timiditas. qua non audent ardua aggredi. Sed ipsa habuit confidentiam fidem et spem certam. qua deum credidit de se incarnari. et respondit audacter et devote. Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum. Fortitudo autem eius et confidentia in hoc apparuit quod ezechiel et daniel et etiam beatus iohannes videntes angelos legunt corruisse. Sed ipsa videns angelum turbata est. sed non perturbata. et aspectum angelicum sine casu potuit sustinere.

De sancta timoratae marie Titulus iij.

Uter timorata fuit beata virgo. Et est similis timor filialis vel castus collactaneus humilitatis. Ideo Luc. i. dixit ei gabriel. Actus timoratae marie. Timor autem preparavit in ea locum adveniendi spiritus sancto. iuxta illud Isa. lvi. Ad quem respiciam nisi ad pauperulum et contritum spiritum. et tremens sermones meos. Pauperulum proprie est pauper et humilis. qualis erat maria. Causas autem timoris eius ad ingressum angelum invenies infra titulo. xi. de fecundia eius.

De excellentia marie Titulus iij.

Reverabili et omni preconio extollenda excellentia marie in oculis summe trinitatis. que. scilicet. excellentia respondet excellentissime humilitati ipsius in oculis suis. loquitur ipsa ecci. xxij. dicitur. Ego ex ore altissimi prodivi. Primogenita autem omnium creatura. Ego ex ore altissimi. quia ipse dixit et facta sunt. Et ex ore altissimi creata sum. Si queratur quomodo virgo tam humilis introducat seipam primogenitans. Ecce responsio. Laus non est periculosa nisi propter vanitatem. Sed cum ipsa sit veritatis mater quam de se genuit. longe est ab ea omnimoda vanitas. et est in ea omnimoda veritas. et ideo potest laudare. Item cum dicat salomon puerb. xxvij. laudet te alienus et non os tuum etc. potest dici quod ipsa non erat que loquebatur. sed spiritus prophetie. Dicit ergo. Ego ex ore altissimi prodivi. quod ipse dixit et facta sunt. Sed iterum si querat ad quod pro laude virginis ponitur quod commune est omnibus. Respondem⁹⁹. Quia ipsa est principium christi secundum humanitatem quod est os patris. et quia de ea dicitur tota trinitas specialiter quasi loquens de christo Gen. ij. Non est bonum hominem esse solum. faciam⁹⁹ ei adiutorium simile sibi. Sequitur. L. Primogenita ante omnem creaturam. id est dignior omni pura creatura.

Item de excellentia sue creatiois loquitur ipsa ibidem paulo post. Ab initio et ante secula creata sum. Ab initio. id est a deo trinitate. Unde puer. vij. ubi nos beatus. Dominus possedit. Fo. lci.

me in initio viarum suarū. Dicit alia translatio. Dominus creavit me in initio viarum suarū. Uellab initio sid ē ab eterno creata sum in prescientia dei. Uel creata sid est p̄uisa creari quodā p̄uilegiato modo. Uellab initio creatus mū dil creata sum .i. p̄figurata creari p̄ creationē lucis. de qua factū est corpus solis vt q̄dam dicunt. Sicut enī in illa luce data est lux mūdo tamē subobscura. 7 d̄ illa luce facta sunt luminaria q̄ maiorē lucem dederunt vt sol. ita beata x̄go dedit lucem mūdo respectu p̄oris t̄pis. nō t̄m tantā vt sol. i. christus qui de ea nat⁹ ē. Eten̄ p̄mo. Dixit deus. Fiat lux. Vester. viij. Judcis nona lux oriri visa est. Uellab initio sp̄is ḡre creata sum. Iad l̄fam q̄ ad animā. Uel creata .i. genita a patre 7 matre. T̄pus enī ante ḡram desitio erat t̄pis seu vite. quia totū erat ī morte. Unde initū appellat̄ t̄pus ḡre. Et erat desitio q̄ntū ad t̄p⁹ 7 vitā nature 7 gratie. oēs enī moriebant̄ natura. nec erat vita tepabilis aucte christi resurrectionē. Et etiā q̄ntū ad vitā gratie. qz omnia sub peccato. ad Gal. iij. Ab initio ḡre vbi oīa iniuriata sunt 7 renouata. creata sum. Iad l̄fam. Et ideo dicoz auroz. que ē terminus noctis 7 initū diei. Ipa enī fuit termin⁹ legis. 7 initū ḡre. Libro. viij. titulo. viij. q̄ maria auroz. Et ante seclā. i. ab eterno 7 anteq̄ ista secularia t̄pa volueret. Uellān seclā .i. dignior oibus seculis. i. oibus hoibus 7 in l̄icib⁹ oīm seclōz. Itē p̄pter excellētiā suā stat⁹ dicit̄ ipa ī eodē caplō. Ego ī altissimis inhabitauī rē. L

Fuit maria excellens

In sua sanctificatōe. Excellētissime enī fuit sc̄ficata. 7 in sc̄ficatōe sua rehemētē exaltata. qz depurata ab omni fetulētia terrene coruptōis. 7 colorata 7 tineta q̄si de nigro colore in eādidiū. 7 t̄nc data est illi gl̄ia libani. q̄ it̄rptat̄ eādōz. Isa. xxxv. Quere infra titulo. xxviij. de sanctificatōe eius.

In sua natiuitate. qz ante sanctificata q̄s nata. flata est enī filia ḡre. cū omnes aliq̄ nascent̄ filij ire. Ad ephe. ij. Quod signatū est ī h̄ q̄ fuit filia anne. q̄ it̄rptat̄ ḡra. Unde Cant. vi. Una est matri sue. Prop̄ter h̄ etiā de ei⁹ natiuitate dicit̄ Vester viij. Iudcis nona lux oriri visa est. gaudiū honor 7 tripudiū. In om̄i enī eius noua lux orta est om̄i iusto. p̄pter veritatis cognitōz q̄ antea ignorabat. Lgaudiū p̄pter carceris euasione. Lhonor p̄pter hostis deiectionē. Ltripudiū p̄pter salutis recuperationē. Ipius enī sanctificatio arra fuit nostre sanctificatōis. eius natiuitas arra n̄re sp̄ial̄ natiuitat̄. H̄c etiā redēptōis. qz ad h̄ nata ē vt paterne p̄uaricatōis delictū ablueret. Imocētiā repareret. Districti iudicis iracundiā placaret. Porā ce li ap̄iret. Et captiuis libratē cōferret. Itē ipa dicit. In me oīs ḡra vie 7 firat̄ rē.

In vita iuxta humanā consuetudinē. quia virginitatē vovit. licz sterilis maledice. D rcur in lege. humillima fuit. licet multi sup̄biant de sua virginitate. fidelis fuit et credula. licet quod ei p̄mittebat̄ videret impossibile. scz q̄ virgo cōcipet et pareret manens virgo.

Digenē.

In filij dei admirabili cōceptōe. Concepit enī virginitatis gl̄ia p̄manente. quod nulla alia. Concepit in vtero. i. ex causa intrinseca. non sicut alie mulieres que recipiunt ab extrinseco vnde cōcipiūt. scz semen viri. Digenes. Felix vmbilic⁹ castitatis. quem amplexus nō terigit marital. Concepit enī per aurē. id ē p̄ fidem doctorum. quia fides et auditu. Ad roma. v. Unde ipa dicit̄ Cant. v. Dilcet⁹ meus .i. de⁹ pater. Misit manū suā .i. filij suū p̄ foramē. Iaur̄ mee rē. Et ita p̄cept⁹ eius singularis. 7 oīes alios supercellēs.

Berū.

In filij portatōe. Fuit ei sine coruptōe secūda. sine ḡuamie ḡuida. sine dolore pueri. E pa sic dicit̄ b̄n̄s berū. Et h̄ patet et hoc qz in ip̄o sue cōceptōis initio quādo mulieres miserabili⁹ affligunt̄. sicut dicit̄ idē b̄n̄s berū. tota alacritate ascendit in mōta. na cū festinatōe. nō l̄ro ḡdu. sicut mos est aliq̄ onere ḡuatoz. Et ita manifestissime patet qz filio dei ḡuidata fuit nō grauata.

In pariendi singularitate. qz sine dolore. natura mirate suū pepit genitorē. Unde Isa. lvi. Anteq̄ parturiret pepit. anteq̄ veniret partus ei⁹ pepit masculū. Quis audiuit vnq̄ tale. aut q̄s vidit hūc sile. Hoc inuenies paulo infra. ti. xiiij. d̄ p̄tu ei⁹. Uel aliter. Quia ml̄te alie peperūt reges 7 p̄ncipes. sz ipa sola filiū dei. Item

Virtutes marie

aliter. Dulce alie pepererunt filios. qui postea coronabatur reges. s; non nascebatur reges. Ipa s; sola illum quem coronauerat in utero suo diademate. gloriose carnis. (vnde Lati. iij. Egredimini filie syon et videte regem salomonem in diademate qui coronauit cum mater sua.) peperit regem coronatum. Unde dicit matth. iij. Ubi est qui natus est rex etc. Ratio autem huiusmodi excellentissime dignitatis comparat ipsa se cedro. que rex arborum appellatur. Unde dicit ecci. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano.

In filij lactatione. Quia sola s; goloac habuit. Et vocat lac istud celeste. non terrenum vel carnicum. propter suam excellentissimam dignitatem. Unde canit ecclesia. Sola s; golo lactabat ubi re de celo ple. Nec de eius lacte gustauit alius quam filius dei. Unde et ipse singulariter gloriatur Lati. v. dices. Bibi vinum meum cum lacte meo. quod totum fuit meum. Et licet dicatur nomen s; gis effusum Lati. i. olei effusum nomen tuum. non tamen dicitur quod vera sint effusa.

Aug?

In singulari dominatione super filium dei et suum. qui est rex regum et dominus dominorum. i. ad Thib. vi. et Apo. c. x. Unde Luc. ij. dicit. Descendit cum illis nazareth. et erat subditus illis. s. marie et ioseph. Ibi aug? Hoc singulariter illa semina habuit ut videret sibi nascere diuinitate subditum. quem non solum humana. verum etiam angelica natura venerat et adorarat altissimum. De his multa inuenies supra. libro. iij. progarina nona.

Fuit maria excellens

In singulari mixtione coram filio dei. Multi enim alij et multe alie susceperunt christum in suis domibus vno die vel duobus aut tribus. ipsa s; in propria domo vteri virginis tamen vno die vel duobus. s; mensibus non est. Item alij pauperum cum cibis. omnibus. et forte de derunt ei aliquid indumentum. ipsa s; de carne propria ipsi mundo. i. puro deo carnis pulchre vestimentum. et de lacte proprio mixtrauit alimentum. Et de cereis opibus misericordie sic poterat assigere. Et propter hoc dicit ipsa antonomastice. Coram ipso mixtraui. s. ad beneplacitum eius.

In singulari preplatione. Hoc habuisti super. lib. i. ca. iij. titulo. gratia plena. i. pnci. capli.

In singulari actione vel bona operatione. quod filio dei qui fuit in vno diues et pauper sex operum misericordie exhibuit excellenter. Unde in iudicio poterit ei dicere filius excellenter illud. Matth. xxv.

Infra ti. xxxij.

Hospes eras et collegisti me. s; in tabernaculo s; ginali vteri tui. Unde iob. xxxi. quasi in persona marie. Foris non in asit pegrinus. s; filius dei. Effigina de pegrinatione christi. Ostium meum viatori patuit. De quo s; viator dicit Hier. viij. quasi loquens ad filium dei. Quare quasi colonus futurus es in terra. et quasi viator declinas ad manedum. Qui videlicet viator cum non haberet ubi caput suum reclinarct. matth. viij. susceptus est et hospitatus in utero et in domo s; ginali.

Item. Aud? sibi et cooperuisti me. vestimento videlicet tue carnis s; gince. Unde dicitur fuerat marie. Quod nasceret te te sanctum etc. Item luce. ij. Et panis cum involuit. ecce vestimentum. et reclinauit in presepio. ecce materiale hospitium. Propter hoc christus se dicit granum summi. Job. xij. quod nudum seminat. i. ad cho. xv. sed surgit vestitum palea sua. Propter hoc etiam comparat ipsa vellere gedeois. quod lana sua. i. carne virginea vestitum agnum dei. Unde et filius dicit ei Job. x. Pelle et carnibus vestisti me etc.

Hiero.

Item. Esurini et dedisti mihi manducare. Unde hiero. dicit. quod cum actu et colo aquirebat vnum s; filium pascebat. Unde canit. ij. dicit. quod christus pascat inter lilia. Et hec lilia interpretatur beatus bernardus. man? beate marie dices. Man? marie quodammodo lilia candidissima sunt. nec causabilis lilioz amator inter lilia non inuenitur. quod quod inter marie man? inuenitur.

Bern.

Item. Sitini et dedisti mihi potum. s; lactis virginei. quod ego solus bibi. Potest etiam intelligi istud de potu fidei qui maria pro omnibus ipsum potauit. figurata per samaritanam mulierem qui christus dicit Job. iij. Da mihi bibere.

Item. Infirmus eram et visitasti me. Quod impletum est quando christus crucifigebatur. et ipsa stabat iuxta crucem. quando scilicet deus pater filium percutiebat pro salute populi sui. Isa. liij. et quoniam vulneratus est propter iniquitates nostras. et attritus propter scelera nostra. et dolore eius sanati sumus. sicut ibidem dicit.

Item. In carcere eram et venisti ad me. Quasi incarcerationem christus in carcere nostre mortalitatis. quando nascebatur de virgine verus homo. et ad ipsum tunc veniebat maria sicut mater ad filium iacentem in cubiculo. Sed tunc quam maxime fuit incarcerationis. quando positus in sepulchro. Unde in persona eius dicit hiero. treno. iij.

So. lxx.

Dicro.

In tenebrosis collocavit me. quasi mortuos sempiternos. Itē ibidē. Lapsa ē in lacū vita mea. et posuerūt lapidē sup me. Tūc autē licet nō legat hoc in euāgelio. nō dubitatur ad sepulcrū vēnisse filiū mater piissima. Tū hieronim⁹. Quā miserū erit ⁊ impiū sentire de matre. vt qm̄ cetere sancte mlicet tantā curā habuerit d̄ do minica sepultura. ipsa se absentauerit. Absit.

In singulari passiōe v'l martirio. De hoc sufficiēter inuenies sup. lib. iij. prologia **B** eius decima.

In singulari trāsitu v'l ascensu de mūdo ad deū. d̄ terra ad celū. de exilio ad patriā. de miseria ad gl'iam. Unde et trāsitus eius dicit assumpcio. qm̄ videlicet ascendit de deserto delicijs affluēs. inuicta sup dilectū suū. Lani. viij. Hoc inuenies plene ex positū libro. iij. particula. iij. de aromantibus orti cōclisi.

In singulari sepultura. vbi scz nexibus mortis nō potuit depmi. nec corpus ei⁹ resoluū est in cineres. qz sicut pater nō dedit sanctū suū videre corruptōes. s. christū. sic nec sanctā in suā specialē. i. mariam.

In singulari sublimatōe. qz nō solū cū angelis sublimata. sed sup oēs choros ange **R** lozū exaltata. Quere libro. iij. xi. prologia marie.

In singulari p̄sensu ad dexterā filiū. sic credit in throno gl'ie. qz ipsa designata ē p̄ bez sabec matrē salomōis. qui christū signat. Cui videlicet bēsabec de p̄cepto filiū positus est thron⁹ iuxta thronū regis. ⁊ sedit ad dexterā eius. iij. Regū. ij.

In singulari p̄tate. Cū enī possit piissime dicere cū filio. Data est mihi oīs p̄tās ī celo ⁊ in terra. Matth. i. sine excellētē tū dicit in hierusalē. Supnal. p̄tās mea. Impe rādi scz q̄cqd volo tam vniuersis angelicis q̄ aiabz sanctis. ⁊ q̄s volo introducēdi. Eccl. xlij. In oīni necessitate oīa obaudiūt ei. De his multa inuenies. titulo. xxx. infra de potentia eius.

Itē ratōe excellētē sue appellat maria mlier ex oibz. Mulier scz ex oibz bonis mulieribz collecta. omniū bonaz mlierū vniuersas bonitates ⁊ singulas in se habēs. Eccl. viij. Virū de mille vnū repperi. Iq̄ qdā exponūt de samīone q̄ mille strā uit. aliq̄ de dauid. q̄ decē milia. Mulierē ex oibz nō inueni. Ideo etiā q̄rebatur salomon puerb. in fine dicēs. Mulierē forte q̄s inueniet. Quere lib. vi. titulo. ix. a lfa. J. vsq̄ ad D. q̄ maria mulier.

Itē rōne sue excellētē dicit ei. Lani. iij. O dor vnguētōzū moy sup oīa aromata. quasi dicit. Omne gratiam vincit tua sublimitas. omne excellētia supat tua dignitas. Ad hoc etiā facit q̄ ipsa dicit l'ternibil' vt castrōz acies ordinata. Lani. vi. Ipsa tū tamē demōnibz ē terribil'. q̄ntū angelis ⁊ sanctis existit venerabil'. sicut tota acies apostolorū. pphetaz. martirū. angelozū. p̄fessorū. et virginū. ⁊ omniū q̄ ordiāte cōtra diabolu pugnauerūt. Nā quia oīm sanctorū p̄uilegia habet in se p̄gesta. Tū dicit Lani. viij. Oīa poma noua ⁊ vetera dilecte mi s'uaui tibi. Ita terribil' est d̄mō nibz sicut vniuersa collectio oīm scōz aliozū. Itē p̄pter h̄ inter lapides p̄pat rō passio. qm̄ d̄ q̄si topandien. i. omnicolor. a pan qd̄ est totū ⁊ zion v'l dyan qd̄ est color. et signat omnē s'uitē. Tū sup apoca. d̄ a topanden q̄ est insula egipti vbi iue nit. Topazi⁹ enī est receptiu⁹ oīs coloris. Ipsa enī p̄dita s'uit optimis naturalibz. et receptiua oīs gr̄e ⁊ virtutis. Apparuit tū q̄si de ethiopia. qm̄ legem datā de mulieribz q̄ cōceptat de vris impleuit in purificatōe.

Et nota q̄ nō solū intām excellit dignitatē oīm scōz. sed etiā dignitates oīm celestū **D** virtutū. Supior est enī angel' gloria. quia pl⁹ meruit. s. q̄ dei filius assumeret ex ea naturā humanā. q̄ noluit assumere angelicā. Eld beb. ij. Rūsq̄ angelos apphēdit. s. semen abrahe apphēdit. Supior parit. qm̄ d̄m̄ angelozū genuit. Supior honore. qz fili⁹ eā sup choros angelozū collocavit. Et ideo admirabil' etiā est ip̄is angel'. Unde dicit Lani. viij. Que est ista q̄ ascendit rē. iuxta sup dilectū. Ica ipsi sint sub dilecto. Supior s'ginitate. qz in carne fragili. qd̄ nō angeli. p̄ter vicia carnis vicit. Supior reuelatōe. qz sicut dicit b̄t̄s ber. D̄s secretū sue incarnatōnis prius ip̄i q̄ alicui angelozū reuelauit. excepto d̄t̄at gabriele. qui vni⁹ rāte inter suos inueniri potuit excellētē vt tali nomine dignus haberet ⁊ n̄ciō. Superior

Berū.

Virtutes marie

steplatōe dei. qz cū iam sit resuscitata vt se credit. regē glie i decore suo vidēt oculi eius. Isa. xxxij. nō solū intellectuales sed etiā corpales. quales angeli nō habēt. q̄ intellectualibz oculis solūmō vidēt. Un̄ r̄ dicuntē intelligētie. Itē superior est angel qz fili⁹ dei nullq̄ angelos apphēdit. ad heb. ij. id ē naturā angelicā. sed semē abrahā apphēdit in ea r̄ ex ea ī misterio sp̄s sancti. Itē. Quia nulli angeloz dixit aliq̄ndo pater. fili⁹ me⁹ es tu. heb. i. s; hoc dixit filio marie ī baptismo. Mat. iij. r̄ ī trāsfignatōe. Dat. xvij. Itē. Quia nulli angeloz subiecit pater orbē terre. s; filio marie. si cut dicit ī ps. r̄ hebre. ij. Et qz oīa subiecit sub pedibz ei⁹. nihil dimisit nō subiectū ei. Tota hō excellētia matr̄. ab excellētia filij derivat.

Lacella
ri⁹ philip
pus

Itē rōne sue excellētie q̄ excellit oēm angelicā dignitatē. canit ecclia ī assumptōe ei⁹. **R**
Uidi speciosam sicut colūbā ascendētē desup riuos aqz. Iqz nō solū cū angel subli
mata. sed sup oēs choros angeloz exaltata. De qb; aqs dicit. Bñdicite aq̄ oīes
q̄ sup celos sunt dño. Et apoc. vlti. Ostendit mihi flumīnū aq̄ r̄iue splēdidū tāq̄ cri
stallū pcedentē de sede dei r̄ agni in medio platee ei⁹. Ipi enī sunt pmi q̄ de fonte
diuine bonitat̄ pcedunt. Quia hō maria cū angel ascendit r̄ sup angelos. dz. Lātī.
viiij. Que ē ista q̄ ascendit p desertū. delicijs affluens innixa sup dilectū suū. Des
sertū dicit celū. iurta pabolā de one pdita. Lu. xv. Delicijs affluens. delicijs. i. s. fi
lij. In hō affluendū notat abūdātia deliciaz. Unde ecclē. i. Omnia flumia intrāt
in mare. Cum enī sint filio delicie esse cū filijs hoim. puer. viij. singlares sūt ei de
licie esse cū matre de q̄ carnē assumpsit. Quia cū in omni creatura sit p essentiā. ī iu
stis sit p grām. excellētī⁹ in ea p grām q̄ fuit grā plena. excellētissime r̄ simpliciter p
vniōnē. Unde cā fecit locū voluptatis. Itē afflūēs etiā delicijs angelozū. q̄rū sin
gulos ordines in se stutibz exēplant. Cū enī officij angeloz sit ministrare. sic dz.
ad heb. i. qdāmodo in se angelozū formā exp̄ssit cū elizabet̄ ministravit. Ideo dicit.
LCorā ip̄o ministravit. Eccl. xxiij. Itē nūciavit minora cū angel q̄ minora nūciāt
q̄ dicit ministr̄ impriarū. Quicūq; dixerit vobis facite. Maiora hō cū archāge
lis. cū aplos instruit. Virtutes exp̄ssit. cū ip̄is aplis deficientibz ī passioe. imp̄terri
ta licz iā gladio passiois filij trāssossa iurta filij crucē sterit. Iō dicitū est. **M**ulierē
fortē q̄s inueniet. Cōfidit in ea cor viri sui. Et ī ip̄i⁹ ostātia pfidētiā potuit brē
christi. q̄ tūc ad detētos in limbo descēdens. nō sine spolijs redijt edncēs eos de
lacu. Principat⁹ ī se exēplavit. cū p hūilitatē diaboli supbiā deiecit. Un̄ Ben. iij. dz
sp̄itū. Ipa p̄teret caput tuū. Iq̄d ē supbia. Ptates. cū p paupertatē sp̄s cupiditatē
tonus mūdane ptāns cōtemp̄sit. cantans illud. Deposuit potētes r̄. **A**ffligna de
paupertate ei⁹. Diuātes. cū p vginitatē pudiciā immūdiā volūptat̄ calcavit.
qz ī ea tātum sp̄s dīabat carni. qz in ea fomes ex̄inct⁹ est. Un̄ **S**yndonē fecit.
q̄ christū carne induit. Chanane⁹ amutat⁹. cū in se refrigerio sp̄s sancti oēs car
nales mor⁹ erinxit. Thronos in se descēpsit. cū sedes summi reḡ facta est. Qui di
xit rex. Veni electa mea. et ponā ī te thronū meū. Cherubin. plenimō sciētie. quē
in se trāsformanit. cū illū in se recepit in q̄ sunt oēs thesauri sapiētie r̄ sciētie absō
diti. Col. ij. Seraphin qd est ardēs. cū desiderio ardenti filiū p̄secuta est ascēden
tē clamans. **T**rahe me post te. r̄ cū visa ē dixisse angel orādo. nūciate dilecto quia
amore languco. o vos filie hierusalē.

Itē rōne sue excellētie dz ip̄a pulcra vt luna. Icant. vi. id ē vnīuersal ecclia. qz q̄cqd **T**
pulcram dīs habent alij sancti in parte. habet maria in toto. Nemo enī setoz inuē
tus est silis illi in glā. sicut de abrahā dicit Eccl. xliij. Siml inq̄m in hūilitate.
in sanctitate. ī caritate. r̄ sic de ceterz stutibz q̄s omnes habuit in suplatiō. Et q̄
vntes. tot habuit in se pulcritudines. r̄ ideo pulcerrima mulier. Lāt. v. Et iō di
cta est r̄ vocata ab angelo grā plena. et hoc est ppriū nomē eius. sicut maria. Un̄
lxij. Isa. **U**ocabit n̄bi nomē nouū. qd os dñi. Iid ē angelus. vl silius q̄ est os pa
tris p̄ns p angelū. nomianit. Ideo etiā dicit ip̄a eccl. xxiij. In me omnis grā
vite et veritatis r̄. Et bene omnis gratia. quia nulla ei defuit virt⁹. Nec puritas
angelozū. Nec fides patriarchaz. Nec sciētia p̄phetarū. Nec zel⁹ aplozū. Nec pa
tientia martyrū. Nec sobrietas p̄fessorū. Nec innocentia aut hūilitas virginum.

Berū.

Berū ber. Quasi quicquid donū alicui scō sit datū. tāte virgī nō credim⁹ esse negatiū. Si qd qrat vnde ei tāta excellētia. Potest rñderi. Utiq; ex h q dñs fecit ei magna q potens ē. Magna in terris. exaltās eam sup oēs hoies. Magna in celis. exaltās eā sup oēs angelos. Magna in infernis. subijciens ei vniuersas tenebras. prātes. Ideo de ipa pōt dici sicut de filio illud Isa. xlviij. Faciet voluntatē suā in babilonē. hoc est. in infernū. Et brachiū suū in chaldcis. i. in domib;. Chaldei enī interpretatur feroces vlt qsi māmilla.

Itē Ex eo q copiosa est spūalib; diuitijs. cōspiciat bonitate. diferta sapiētia. tremenda cūctis viuētib; prāte. Genere illustris. forma desiderabil. immētate incōprehēbilis. eternitate indeficiēs. Cui⁹ imperiū attingit a mari vsq; ad mare. q etiaz ex dono filij sui attingit a fine vsq; ad finē fortiter. et cum eo disponit oia suauiter. Sap. viij. Attingit etiā vbiq; ppter suā mūdiciā. Sap. viij.

Itē Ex eo q virgo existēs in matrē dñi electa est. vt immaculat⁹ de mūda nasceret. Et vt sicut in celo patrē habebat immortalē etern⁹. sic in terra matrē haberet qginē icorruptus. Et quia in celo qñs pater tal' filius. ideo in terra qñs mater talis fili⁹. In celo cū patrē etern⁹ et inēsus. in terra cū matrē immaculat⁹ et māsuetus. In celo cū patrē incorrupt⁹ et sublimis. in terra cū matrē virgo et humilio. In celo imago patris. in terra imitator matris. Et ideo marie excellētia ex eo q filius dei fm hūanitatē dignatus est ei fieri p similit. Ideo etiā talē fecit matrē suā fm q dno. qual' fieri voluit ex matrē fm q bō. Propter h de matrē et filio dicit Dsc. x. Uis frondosa israel. i. marie. fruct⁹. i. christ⁹. Adequatus est ei.

Post hoc debet scribi de honorificentia marie. et postea de gloria marie. et post hoc de magnitudine marie.

De p̄ciositate marie Titulus v.

De p̄ciositate marie dicit puer. in fine. Procul et de vltimis finib; p̄ciū eius. Quere expositōem libro. vi. titulo. ix. q. maria dicit mlier fortis. et mlier bona. Itē pabo. viij. Preciosior est cūctis opib; rē. Hoc inuenies paulo ifra. Item Sap. viij. dicit de sapia. et congrue potest exponi de maria. Nō pparari illi lapidē p̄ciosum. i. aliquē sanctū. Quoniam omne aurū in comparatōe ei⁹ arcua ē exigua. Iōis enī sanct⁹ respectu marie arena est respectu auri. Et tanq; lutū estimabit argentū in cōspectu ei⁹. i. mūdi sapiētes et eloqñtes respectu sapiētie et eloqñtie eius. Itē Job. xxviij. dicit de sapiētia. et cōgrue potest exponi de excellētia marie. Nec ait homo p̄ciū eius. Quia nō est p̄ciū qd possit ei pparari. Quia p̄ciosior est cūctis opib;. Corp'alib; et spū'alibus. Et oia q desiderant nō valent ei pparari. puer. viij. Nec inuenit in terra suauit. i. voluptuose et delicate viuētiū. In terra. i. in aīa. sed poti⁹ in terra laboriose viuētiū. Abissus dicit. nō ē i me. Abissus cor homis p vicia fluidū. p insipientiā obscurū. p auariciā p̄fundū. p infidelitatē tenebrosū. p supbiā feruidū. p dolostratē inscrutabile. et hmōi. Tale autē cor nō inhabitat maria p grām. Et mare. i. mēs amara p inuidiā et irā. ad apta septē criminalib; septē p̄perates mar'. loqñ non est meū. Sapiētia cū vel maria tāto a terrenis fugit. quanto in eis qctem nō inuenit. vt dicit gregori⁹. Nō dabit auz obrizum p ea. qñs diceret. p̄ciosior auro obrizo. Prover. ij. Melior est acq̄sicio ei⁹ negociatōe auri et argenti rē. Aurū obrizū est aurū purū sine omni macula. Alij homines possunt esse aurū. sed nō obrizū. qz nō sine culpa. ad minus veniali. sicut ipa sola. Nec appēdet argentū in p̄paratōe eius. Ad hram. q̄cqd est citra deū. incōparabile ē marie. Vel sic. Per aurū sancti angeli claritate iusticie fulgidi. et nullo contagio culpe infecti. q nō sūt cōparabiles marie. qz naturā angelicā nō assumpsit christus vt nos redimeret. s; humanā de substātia marie. Per argentū hoies sancti puri et eloqñtes. qz omnes scītate trāscēdit. qz nō est inuēt⁹ filis illi. Eccl. xliij. Nō confereb; r̄ncis indie colorib;. i. mūdi sapiētib;. q cū fructib; carcat aliud se esse q sint r̄borū p̄positōib; qsi supduciis colorib; mentiūt. Non lapidē sardonico p̄ciosissimo. p quem potest signari adā i statu innocētie. q interpretat terra rubea. q etiā qñ tot⁹ fuit innocēs nō posset ppari marie p̄paratōe. adeq̄tōis. Vel p sardonici

Brego.

465

Virtutes marie

Hiero.

martyres suo sanguine rubricati. quorum corpora de terra. quorum tamen martyria non sunt comparabilia martyrio marie. que passa est in aera. que est impassibilis. secundum hieronymum. Unde ipsa est plures martyr. Unde Sardonicus. id est. patribus veteris testamenti terrena quedam secta tribus. Sardonicus est terre rubre filius est. Ipsa vero nihil terrenum. nihil carnale quod fuit. Unde sapphyro. id est. aeris coloris. id est. alicuius sacro noui testamenti celestia sola querenti. Unde per sardonicum signantur homines que facti sunt de terra rubra in adam. per sapphyrum angelum in celo creatum. quos utrosque longe precedit sapientia et maria. Unde adequebitur ei aurum vel vitrum. id est. sancti iam beati. qui claritate sua fulgent. que per aurum. quorum conscientie sibi adinuicem patet. quod per vitrum. in que talis apparet liquor exteri. que sibi prinet interi. Ibi enim ut dicit gregorius. vniuersumque mentem ab alteri oculus membrorum corpulencia non abscedit. Unde per aurum sancti ecclesie militantis fulgentes figurantur. per vitrum sancti ecclesie triumphantis puritate translucentes. Apoc. xxi. Ipsa ciuitas aurum mundi. sile vitro mundo. Quia ecclesia militans filius triumphanti. Et paulo post. Unde adequebitur ei topazius. id est. erbiopia. id est. aliqis plus niger peccatis. sed modo conuersus ad fidem. et donis spiritus sancti locum plebatus. et quasi multis coloribus multis virtutum speciebus decoratur. Dicit autem topazius. quasi topandien. id est. omnicolor. Est ergo sensus. Unde adequebitur ei quantuscumque profectus. omni virtutum genere resplendens. Hec tunc munde diffime profectus. id est. omnes baptizati licet omni virtutum genere splendentes non operabuntur ei. quonia omnes excellit gloriosissima ergo. Idcirco etiam illi conuenit illud quod de filio dicitur Isa. xl. Ecce gentes quasi stilla situle. et quasi momentum stateris reputate sunt ei. Ibidem. Omnes gentes quasi non sint sic sunt coram ea. et quasi nihil inane reputate sunt ei. id est. ad comparationem illius.

Bregio.

De gloria marie Titulus vi.

Gloria marie in se multam consistit. que de ipsa ab initio seculi multa non solum dicta sunt. sed etiam figurata sunt gloriosa. Ipsa enim illa ciuitas est de qua dicit ps. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Hec solum dicta sunt. sed et dicitur quidam et dicent usque in eternum. Sed que gloriosa? Quia beatam eam dicunt omnes generationes. Quere supra titulum. id est. de humilitate eius. Christus enim marie filius. ipse heri. ipse hodie. ipse et in seculo. Debet in fine. Et ipse que antequam inspirauit. ut de matre sua sub enigmatibus gloriosa predicaretur. ipse et quodam modernis illustrat ut de ea gloriosa non taceat. et etiam usque ad finem mundi sepe aliqis illustrabit ut matris peonio noua sepe aliqis supaddant.

Gloria marie

- S**acerdotalis et regia generositas. Unde Omnis gloria filie regis. id est. marie filie danielis. Quere expositioes lib. vi. titulo. v. que maria filia. Propter se etiam appellata est virga iesse. a que immediate eorum habuit tribus regia.
- I**n sanctificatione collata ei sanctitas. Unde Ezech. iij. Benedicta gloria domini. id est. marie in loco suo. id est. de matris utero. Unde potuit dicere illud Job. xxi. Ab infanzia creuit mecum sanctitas. et de utero matris mee egressa est mecum. Nota. creuit. Id est. marie sanctitas sepe augmentabat. sed ineffabiliter in conceptu saluatoris.
- O**mnimoda gratiositas. Unde puer. xi. Dulcis gratiosa inueniet gloria. omnimode bonitatis et virtuositatis.
- C**onscientie plena tranquillitas. quam peccatum non remordabat. de qua aplos. ij. Ehor. i. Gloria mea hec est testimonium conscientie mee. Et iob. xxx. Gloria mea sepe inuouabit me.
- S**piritalis et vera paupertas. De qua dominus dicit Isa. xlij. Gloriam meam alteri non dabo. Gloria domini prelegisse paupertatem. Et hanc gloriam excellentissime dedit filio et inspirauit matri sue. et sic exponendum. alteri seque que marie.
- S**ingularissima humilitas. quam de se respexit et ad amant. et merito cuius ipsam omni virtute et gratia adimpleuit. Eccl. xlij. Species celi gloria stellarum. Et cum maria. cuius species humilitas. quam specie dominus concupiuit. iuxta verbum psalmiste. Gloria stellarum iornatus ceterarum virtutum. que humilitas theca erat et repositorium.
- P**rimiuia et fecunda virginitas. Ipsa enim familiari spiritus sancti consilio prima vouit virginatatem. et merito voti huius dedit ei dominus singulare fecunditatem. Unde Isa. xxxv. Gloria libani data est ei. Libanus cadore. quo signat virginitas.
- S**aluo flore singularis fecunditas. Unde dicitur est ei Luca. i. Quod nascet ex te sanctum uo

Fo. lxxij.

k 2

- Berū.** **E**xcellētissima maternitas. qz facta est mater dei. **Berū berū.** Dec est virgīs nre glia singularis. et excellēs prerogatiua marie. qz filiū vnū cun dēqz cū deo prē meruit hre p̄munē. Item Isa. xliij. dicit de? pater. **[G**liam meā.]. i. filiū meū. qz glia patris si liūs sapiēs. Prouer. x. fin aliā sram Lateri nō dabo. **[S]**qz marie. qz soli marie hoc pri uilegiū debebat.
- G**loria marie. **P**er paritū ipius humani generis redēpta captiuitas. et repata libertas. Et hē vnū et p̄cipuū de illis gloriosis q̄ dicunt de ciuitate dei. i. brā maria. Per ipam enī misit dñs redēptōem pp̄lo suo. Et Joh. viij. dicit fili? ciuo q̄ dci et eius p̄mūis est fili?. **S**i fili? vos liberauerit. vere liberi eritis.
- S**ūme honorificētie singularitas. cū in morte tpali mortis necibz nō est dep̄ssa. qui sunt putrefactio. vermis. et incineratio. sed in aia et corpe vt hē credit. Nec nō p̄dicet. a filio assumpta est in celū. **U**n̄ et ipa dicit filio. Tenuisti manū dexterā meā. et in volūrate tua deduxisti me. et cū glia suscepisti me. Quere expositōem lib. iij. ca. xxxij. de sanctitate ci?. Ideo b̄ Lanci. viij. Q. ascēdebat de deserto delicijs affluens. innixa sup dilectū suū. Quere expositōem li. xij. p̄tula. iij. de aromantibz orti conclusi in fine.
- G**lorificatiō corpis cū suis dotibus ante diē iudicij ei collata felicitas. In cui? signa radictū est de hester. Tercia die circūdata ē hester glia sua et. Dicit enī miler? sardēs ep̄us scribēs a d laodicēses. au disse se b̄m̄ iohāne apl̄m simpliciter p̄dicatē. qz ad p̄ces petri et ceteroz apl̄oz die tertia trāsit? sui vt credit. suscitauerit fili? dei suam benedictissimā genitricē.
- S**upra naturā angelicā exaltata in ea sicut in filio nra hūanitas. **U**n̄ Ezech. x. Eleuata est glia dñi desup cherubin. Iudith in fine dicit de ipa iudith in figura marie. Erat iudith dicto festis p̄cedens cū glia magna. Dies festi dies mēsis auguristi. in quo mēse multa et magna festa. Vel dies festi dies eterne claritatis. De q̄b? dicit pu. er. iij. Lōgitudō dierū in dextera eius. Et in psalmo. **B**etior est dies vna in attritōe tuis et. Dies vna claritas p̄stina. Sed dicit dies pluraliter. qz in padis so alia est claritas solis. i. christi. alia claritas lune. i. marie. alia claritas stellarū. id ē ceteroz sanctorū. i. ad Lboz. xv.
- D**aria magnificētia dei **I**te d̄ ista eleuatōe dicit christo p̄s. **[E**leuata est magnificētia tua sup celos.] **D**aria dicit magnificētia dei. qz et magnificata est a deo et magnificauit dñs. passine scz et actiue. Passiue. quia de? magnificauit eā filiū suū ei dādo. **U**nde ipa dixit Luc. i. Fecit mihi magna q̄ potēs est. **T**ria ei magna fecit ei deus. **P**rimū magnū. ipaz i vtero sancificādo. **S**ecūdū maius. ipam grā adimplēdo. **T**erciū maximum. ex ea carne assumēdo. **A**ctiue. qz ipm magnificauit se tantū sub eo hūiliādo. sicut qd̄ in se nō mouet. alteri? hūiliatōe exaltat. **J**ō dixit ipa. Magnificat aia mea dñm.
- S**upra rorā celestē curiā collata ei plenaria potestas. **U**nde dicit. **[I**n hierusalem.] scz sup celestē ptās mea. **I**mpetrādi videlicet s̄tūm̄bz angelicis et aialy sanctis ad beneplacitū meū. et introducēdi in illud regnū q̄ scūqz voluero. **I**stud m̄lo meli? inuenies infra. n̄ m̄lo. xxx. de omnipotētia marie. **N**ec solum in regno celoz dara est ei singularis omnipotētia. sed in tribz regnis. scz celestū terrestriū et infernoz. vt in nomine ei? omne genua flectat celestū terrestriū et inferoz. ad philip. ij. **P**ropter h̄ ipi soli conuenit dicere post filiū illud math. in fine. **D**ata est mihi ois potestas i celo et in terra. **P**ropter h̄ in figura marie dictū est iudith. cy. **T**u glia hierusalem et. **Q**uere expositōem lib. i. ca. vi. b̄ndicta tu in m̄lieribz. post mediū capituli.
- B**erū. **O**rationū ipi? ipetratiua s̄tuositas. **O**stēdit ei filio ventre et vbera. nec potest esse repulsa. vbi cōcurrunt et porant omni lingua disertis? hec clementie monimēta. sic dicit b̄ns berū. **I**mpetrat enī a filio his p̄ q̄bus orat gratiam cōpunctōis. qd̄ signatū fuit quādo impetravit nuptiantibz vniū. Joh. ij. **I**mpetrat cisde grāiā rez conciliatōis. signata p̄ mulierē thecūiten que recōciliatū parri suo dauid. absalō fratriadā. q̄. Regū. xiiij. **I**mpetrat eis ablutionē peccatorū. signata p̄ ab ysaū. que

Virtutes marie

se obtulit in ancillā ad lauādos pedes seruoꝝ dauid. i. Regū. xxy. Impetrat dele-
tionē cyrographi diaboli. signa p hester que lras aman fecit irritari Hester. viij. De q̄
cyrographo dicit ad Col. ij. De lras qđ aduersū nos erat cyrographū decreti qđ
erat contrariū nobis. Quod fecit maria filio meditante.

Misericordie ei⁹ indeficiēs eternitas. Unde Osee in fine. Erit q̄si oliua glia ei⁹. **R**
Oliua signat misericordiā. quia sicut liquor fruct⁹ eius. i. oleū supnatat omni liq̄
ri. sic misericordiā omni virtuti. Et quia oliua semp viret ⁊ est imarcescibilis. signat
misericordiē ei⁹ imarcedā eternitatē. Propter hoc dicit ip̄a Ecclī. xxiiij. Usq̄ ad
futurū seculū nō desinā. scz miseris misereri.

Aliquis alicui quālibet peccōri denegata eius benignitas. scz si toto corde cōuertat
ad eam. Et hoc p̄t̄ in theophilo. q̄ ip̄am cū filio abnegauerat. Propter hoc de ip̄a
canit ecclīa. **V**irgo singularis inter omnes mitis. i. sup omnes.

Quomodo misereat ingratis etiā ⁊ indignis benigna studiositas. De q̄ potest intel
ligi illud ps. **A**nnūciate inter gētes studia eius. Iq̄ scz studia studiose sūt pdicāda.

Ad exemplū ei⁹ a psonis innumeris emulata virginitas. **U**n. Adducēt regi virgi
nes post eam ⁊c. qz adoleſcētulaz iam nō est numer⁹. Canticoꝝ. vi.

Memorie eius apud christianos indeficiēs eternitas. **U**n ecclī. xxxix. Non recedet
memoria eius. ⁊ nomē ei⁹ req̄retur a generatōe in generatōem.

De honorificentia marie Titulus vij.

Ehonorificentia marie potest exponi illud qđ de sapientia dicitur Ecclī. xv.
Qui continens est iusticie. i. simul cū alijs virtutibz tenens iusticiam. corde
ore et ope. **N**ō est dicere. Qui ornat⁹ est iusticia ⁊ alijs virtutibz. qz soli tales
digni sunt seruire marie. **A**pp̄hendet illā. scz mariā quasi duplici manu. intellectu
scz ⁊ affectu. v̄ amore ⁊ seruitio. **A**pp̄hendet. **V**erbū app̄hēdēdi notat q̄ndam
festinantiā ⁊ firmā deſerentiā. **A**pp̄hendet. **S**icut rē diu desideratā. **A**pp̄hendet.
sicut auis nobilis pdam suā. **I**llam. scz mariā vt ei seruiat. eam laudet. ad eius ho
nozem operet. **E**t obuiabit illi. ip̄a scz maria. **I**lli. **S**e diligēt. sibi seruiēt. se imi
tanti. **O**biuabit. **I**nq̄m p gaudiū ⁊ glīam cōscientie. que sequunt̄ et dilectōe serui
tio et imitatioe marie. **I**lli. **S**ic remunerādo ī p̄ſenti. **V**el obuiabit. **I**n morte. **I**lli.
liberādo a doloribz eternis. et diaboli p̄tate. quia sicut dicit sap. x. **E**os q̄ seruiāt a
doloribz seruiabit. **S**ed quō obuiabit. **S**icut mater honorificata. **I**a seruis suis
vel a filijs. blāde suscipit illos. ⁊ nutrit. ⁊ adoptat vt filios. **J**ō dicit. **M**ater. **S**e
quit. **E**t q̄si mulier a virginitate suscipiet illū. **M**aria dicit mulier. quia domū
nā emolluit. et dura corda emollit. ⁊ p̄pter fecunditatē bonoꝝ opeꝝ. q̄ non cessat
impendere filiū creaturis. **M**ulier dico a virginitate nō recedēt. **D**icit etiā. **V**irgo.
quia p̄stat mentis cōstanciā ⁊ mundiciā. et quasi reuerginat corpa dissoluta confer
rens graciā castitatis.

Maria honorificata

Quia ab eterno p̄destinata ⁊ electa. **U**n dicit p̄uerb. viij. **A**b eterno ordinata sum. ⁊
et antiq̄s. **I**deo de ip̄a canit. **E**legit eā deus et p̄legit eam.

Quia a patriarchis et regibz generata. **U**nde canit. **F**latus glīose virginis ma
rie ex semine ab abe. orta de tribu iuda. clara e stirpe dauid.

Quia a p̄ditionis massa sepata. ⁊ in ytero sanctificata. **U**nde cantī. ij. dicit de ea.
Sicut lilīū inter spinas ⁊c. **I**te ps. **S**anctificauit tabernaculū suū altissim⁹

Quia filia gratie orta. **U**nde **F**lumeri. xxiiij. **Q**uicq̄ stella ⁊c. **P**ropter hoc fuit filia
anne. que interpretatur gratia.

Quia omni carissime cumulata. **U**nde dicta est gr̄a plena.

Quia ad vouendā p̄ma virginitatē a spiritu sancto inspirata.

Quia ab vno de sumis archāgelis officiosissime salutata. **U**nde. **A**ue gratia plena.

Quia in matrē dei electa. **U**nd dicit ei **I**sa. lviij. **T**erra tua inhabitabit. i. caro tua
fecundabit. **Q**uia cōplacuit domino in te.

Quia ope sp̄s sancti dei filio imp̄gnata. **U**nde **L**uce. i. **S**p̄s sanctus supueniet in
te ⁊c. **I**deo qz quod nascet ex te sanctū vocabit filius dei.

- Quia salua virginitate mater effecta.
- Quia virtute fidei omne bonū assecuta. Unde dictū est ei Luce. i. Beata q̄ credidi
sti. quoniā pficient ea que dicta sunt tibi a dño. Beatus martheus in legenda sua.
In conceptu filij dei. fides marie yxor extitit spiritus sancti.
- Quia nullo portandi filij pondere p̄granata. Beatus bern. Quia iugū dñi leue. s̄
uidari potuit maria. non grauari.
- Quia filij pariēdo nullo dolore cruciata. Unde canit ecclesia. Rescius mater ego
virū. peperit sine dolore saluatorē. Beatus bern. Quid mirū si dolorē nō intulit
matri. qui tollere veniebat dolores totius mūdi?
- Quia filio dei et suo in plāram cōstituta. Unde Luce. ij. Et erat subditus illis Ies
marie et ioseph p̄pter mariā.
- Quia ad nutū ip̄i et insinuationē aqua in nuptijs in vinū a filio p̄mutata. Joh. ij.
- Quia filio ad patrē de hoc mūdo trāseunte virginī discipulo cōmendata.
- Quia loco sumi magistri ad docēdos apostolos substituta.
- Quia in morte tpali mortis neribus nō depressa. qui sunt. putrefactio. vermes. et in
cineratio. Propter hoc comparatur cedro que est imp̄tribilis. et cuius succus ver
mes cōsumit. et q̄ est incōbustibilis. quia p̄ ignem sunt cineres.
- Quia ante generalē resur̄rēctōem gl̄ia corpis et stola duplici decorata.
- Quia ascendit in celū dilecto suo innixa. sicut dicit Lant. viij.
- Quia sup̄ vniuersos ordines angelorū ad dexterā filij in throno glorie collocata.
- Quia sup̄ omnem creaturā potestate plenaria ab omnipotēte filio in sua coronatōe
dorata et insignita.

De magnitudine vel altitudine siue celsitudine marie Titulus viij.
 Etione siue magnitudinis. vel altitudinis. seu celsitudinis. vel sublimitatis. A
 aut eminentie p̄patur maria cedro. que est arbor p̄cera et eminentissima su
 per omnes arbores. vnde et a q̄busdam appellat̄ rex arborū. Que videlicet
 maria in s̄ q̄ facta est mater dei. nec primā similit̄ visa est nec habere sequentē. Un
 bris Bern. Hec est virginio nostre gl̄ia singularis et. vt supra. Propter hoc dic̄
 de se Ecclesiastici. xxiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Quere libro. xij. p̄
 ticola. vi. titulo. iij. de cedro. Aliter. Alta fuit maria. qz instar saulis. i. Regū. r.
 ab humero et sursum sanctis sup̄eminēs vniuersis. Ab humero i quo bona opa
 tio. quia de pp̄ia substantia omnia opa actiue exhibuit filio dei. A collo p̄ quod
 vox trāsit. in quo intelligit̄ efficacia orōis. vel sapientia in verbis. A capite in quo
 sensū p̄fectio et sapiētie maturitas ad similitudinē capitis materialis in quo sen
 sū exteriorū p̄fectio inuenit. Aliter. Per humerū cōcorditer facta bona opatō B
 signatur. p̄ sursum contēplatio. In his duobus nec primā similit̄ et. Vel altitudo
 marie humilitas eius. qz qui se humiliat exaltabitur. Vel altitudo eius fuit a ter
 ra spiritali cōgatio. et celo approximatō. Terra spirital. terrena voluptas. ter
 rena opulentiā. terrena gloria. A prima se cōgavit p̄ virginitatem. A sc̄c̄da p̄ pau
 peratē. A terciā p̄ humilitatē. Et p̄ hec tria sup̄ omnes creaturas p̄p̄inquauit per
 meritū ad celestia et cetera.

De virginitate marie Titulus ix.
 Quia de glorioſa castitate seu virginitate marie totus respersus est liber B
 iste. idcirco de hac virtute i hoc capitulo dicturi sumus pauca. Castitas
 autē sic diffinit̄. Castitas est st̄tus motus om̄es restrigens illicites. que tā
 ro meretur ampli⁹ q̄nto validius carnalis somit̄ reprimat̄ incentiū. Lbrisoſto
 mus. Castitas carnal̄ est nescire m̄liere. castitas spiritalis fidelē esse deo. Et hec
 est pp̄rie byſsus rectora. et byſsinū cādidū. Apocal. xix. Itē vera castitas est cuius
 libet voluptat̄ carnal̄ repudiū. Quis virtutis tres sunt species. Integritas et
 ginalis. Pudicitia cōiugal̄is. Continētia vidual̄is.
 Virginitas est porte general̄ integritas. que nullū habet meritū nisi mens fuerit in
 corrupta. Et dicit̄ virginitas q̄si viroz genit̄us. Meritoriā virginitatē describēs
 Hieronymus ait. Illa virginitas hostia christi est. cuius nec mentē cogitatio. nec

Beatus
marthe⁹

Dania
bonorifi
cara

no

no

Bern.

Lbriso:

Hiero.

Virtutes marie

carum libido comaculat. Talis vero fuit virginitas marie. Est autem quasi duplex virginitas. quae altera claudit. et altera aperit paradysum. Quod videre est in eua et maria. Eua enim virgo sed superba. deo volens parificari in scientia. et cupida. quia concessis sibi non contenta. inobediens precepto dei. et incredula eius comminationi. diabolice acq̄lescens reprobato. et male credula verbis serpentinis. una de numero virginum fatuarum. imo omnium fatuissima. audiens. respiciens. olfaciens. concupiscens. ragens. p̄medens et p̄pinans viro suo fructum sibi interdictum. et postea excusans et alij attribuens peccatum suum. clausit nobis paradysum. Et conuerso maria virgo humillima in omnibus se subdens deo. nunquam iurans a proposito. paupertatis amatrix. diuine obediens per omnia voluntati. bene credula angelice premissio. una de numero prudentium virginum imo omnium prudentissima. omnes sensus suos discrete custodiens. nihil boni suis meritis tribuens. sed diuine bonitati totum attribuens. nobis aperit paradysum. Redde singula singulis per contrapositionem. Idcirco de duabus istis virginibus ipse paschali canit ecclesia.

Paradisi porta per euam cunctis clausa est. et per mariam virginem iteque patefacta est.

Virginitas ergo eua superba. virginitas marie humillima. Illa cupida. hec paupcula. **E**
Illa vacillans. hec stabilita. Illa depaupata. hec ditata. Un̄ dicta est gratia plena. Illa humiliata. Un̄. Sub viri potestate eris. et ille dominabit tui. Hec exaltata. Un̄ dictum est ei. Dominus tecum. Et cantum. Dilectus meus mihi. et cetera huiusmodi. Et sic poteris multipliciter negociari circa huiusmodi materiam.

Item. Hora quae eua diera est ab a quod est sine et cui quod est bonum. quasi sine bono. quod bonum sibi datum a domino. sibi abstulit et viro. imo et totam posteritati suae. quod paradisi portam per euam cunctis clausa est. Marie vero dictum est aue. Ab a quod est sine. et ve. quasi sine maledicto. quia non solum sine maledicto fuit quo ad se. sed etiam nos a multiplici maledicto quantum in se fuit liberavit. **D**

Item. Virginitas eua misericordia est sine bono opere. et talis virginitas potius claudit quam aperiat paradysum. Et de tali virginitate non restat nisi luctus et lamentum. aut hic aut in futuro. Unde Iudicum. xi. Fleuit filia iuste duobus mensibus virginitatem suam. Mensis a mene. quod est defectus. quia in duobus mensibus bis deficit luna. Primus defectus non facere bonum. Unde fatuus virginibus non habentibus oleum misericordie in vasis suis. In vase. scilicet cordis per pietatem et misericordiam in affectu. In vase manuum per misericordiam in ope et effectu. In vase oris ut tam verbo quam exemplo alij ad simile inuocentur. Clausa est ianua diuine misericordie. Matth. xxv. De huiusmodi materia inuenies quantum volueris in tractatu nostro. Beati mundo corde. Secundus defectus est quod bonum quandoque fit. sed non bono fine aut debita intentione. De cuiusmodi operibus dicit Matth. vi. Amen dico vobis receperunt mercedem suam. Et per utroque defectu legendum est. **E**

Item tria incommoda solent sequi virginitatem quam non fuerunt in maria. Primum est superbia. que de facili sequitur virginitatem. quia virgines de facili in superbiam eleuantur. et forte propter hoc lampades fatuarum virginum extinguunt. Matth. xxv. quia recto superbie plene erant. Aug. Virginitas est predicanda non solum ut ametur. sed monenda ne in se. Idem. Bonum virginitatis quantum magis bonum video. tantum furere superbia premeasco. Secundum a moris tepiditas. quia cui minus dimittitur minus diligit. Luc. vii. Quia enim virgines imunes sunt a delicto carnis. non accedunt quandoque ad tantam vim dilectionis. Multum enim accendebat magdalenam ad amorem. quia sentiebat tantam culpe remissionem. Unde dimissa sunt ei peccata multa. quoniam dilexit multum. Lu. vii. Tercium est sterilitas. Argumentum enim tale est. Virgo est. ergo sterilis est. Ideo dicit de maria Luc. i. vii. Que est ista. I. quia laude et admiratione digna. quam cum virginitate habuit humilitatem. cum integritate feruendam caritatem. cum incorruptione fecunditatem.

Aug.

Bern.
Chriso.

Item propter excellentiam suae virginitatis dicit Luc. i. Dissus est angelus gabriel ad virginem. quasi per excellentiam. Bonus ber. Virginem carne. Virginem matrem. Virginem possessorem. **S**
Item de castitate marie dicit Chrysostomus. O inestimabilis laus marie. magis crederet ioseph castitati eius quam utero eius. et plus gratie quam nature. Possibile enim crederet mulierem sine viro posse coeipere. quam mariam posse peccare

Item maria dicit virgo p antonomasia. quod notavit lucas dicens. **W**issus est gabriel ad virginē lantonomasice. quasi dicat. ad virginē virginū. Maria enī dicit virgo virginū pptet tria.

Primo. qz sicut dicunt sancti. prima inter ceteras virginitatē vouit. 7 ideo virginitatis signifera est 7 exemplar.

Secūdo. quia pl⁹ ceteris virgo fuit. **L**an. ij. Sicut liliū inter spinas 7c.

Tercio. quia virgo manēs facta est mater. qd nulla alia. Est igit virgo p ceteris. pl⁹ ceteris. et sine ceteris.

Maria
ego illi
bata

Tre. **M**aria virgo illibata. Unde de porta p quā designat dicit **E**zech. xliij. **U**ir uō trāsibit p eam. i. maritus suus ioseph. Et in **B** notat carnis eius integritas **S**eq̄l. **E**ritqz elausa pncipi. i. diabolo. qui dicit princeps mūdi. **J**oh. xiiij. Quia nulli paruit rēptatōni diaboli. In hoc ergo qz dicit. **E**ritqz elausa pncipi. pfecta mentis ei⁹ mūdicia emendat. Et ab hac duplici integritate pprie 7 singulariter dicit virgo illibata. **L**ibro. x. titulo. xxxvij. de porta inuenies istud plenus.

Virginitas marie

Virgini
tas marie
multipli
citer pui
legiata

A patriarchis qbusdā opibus pfigurata. Prefigurata cui fuit in fenestra cristallina quā noe fecit in archa. fm qz tradūt hebrei. que excluderat aquā inq̄nti fenestra. 7 illuminabat archā inq̄nti cristallina suscepta aliūde luce. **A**rchā maria. Fenestra cristallina ei⁹ virginitas. q̄ excludit ab ea aquā carnaliū voluptatū. 7 qua digna fuit in se suscipere ebristū lucē verā. Unde elegāter dicit quidā. **S**i cristall⁹ sit hūme tra. atqz soli sit subiecta. scintillat igniculi. **N**ec cristall⁹ nec i partu soluitur pudoris signaculū.

A pphris punciata. **U**n̄ **I**sa. vij. **E**cce ego p̄cipiet 7c. **Q**uere expositōnem infra n̄culo. xij. de pceptu virgineo post mediū. **E**zech. xliij. **P**orta hec clausa erit 7c. **Q**uere expositōnem li. x. ti. xxxvij. qz maria porta.

Pro magno munere dei ecclesie repromissa. cui dictū est **I**sa. lx. **G**loria libani. i. candoris virgine. **A**d te veniet lo ecclesia militans et triūphans.

In quibusdā sanctis mulieribz testamenti veteris pfigurata. **F**igurata enī fuit i virginitate rebecca. de qua legit **B**en. xxiij. qz erat puella decora nimis. virgoqz pulcherrima. 7 incognita viro. Et marie dicit **D**avid ps. xliij. **L**ōcupisecet rex decorē nūm. i. virginitatē niam.

A deo patre benedicta. Unde in figura marie dixit ara patri suo caleph **J**osue. xv. 7 **J**udiciū. i. **D**a mihi benedictōnem pater. quia terrā arentē dedisti mihi. **I**uge obsecro 7 irriqnā aquis 7c. **Q**uere expositōnem li. xij. partiela. i. xij. **I**su orti p̄clusi. vbi ort⁹ dicit irriqn⁹. **P**ropter heriā dictū ē marie. **A**ue maria grā pleā domin⁹ tecum. benedicta tu in mulieribz.

A dei filio desiderata. qz dixerat **D**ichee. vij. **P**recoqz sic⁹ desideravit aīa mea 7c. **P**recoque sic⁹ p̄mitina virgitas. **F**ic⁹ cū pfert fruct⁹ dulcissimos 7 sapidissimos. 7 folia ei⁹ cādidiū lac emittit. **I**n cādore lactis cādore p̄gitat⁹. **F**ruct⁹ etiā sic⁹ n̄ ē diuisibilis. sic sunt glādes nuces 7 castanee. Et i **B** indiuisibilitas p̄gitat⁹ ei⁹. de q̄ dicit **L**an. vij. **I**ūcture feminū tuoz sic monilia. **I**n **B** qz sic⁹ dicit a fecūditate. grā maternitat⁹. **I**n eo qz fruct⁹ iste matur⁹ nigrescit. signū hūilitat⁹. **I**n dulcore 7 sapiditate fruct⁹. qd dño dulce 7 lapidū fuit in maria voti virginitat⁹. **L**etera que re libro. xij. partiela. vi. de arboribz. ti. xxiij. vbi matia dicitur ficus.

Berū.

A spiritu scō cordi virgineo inspirata. **I**pa enī p̄ma absqz omni hūano p̄cepto cō silio 7 exemplo diuinit⁹ inspirata voti emisit virginitat⁹. sicut dicit bñs berū.

Ald **B** vt dei fili⁹ i ea pasceret a tota trinitate p̄pata **U**n̄ **C**an. ij. dicit maria d̄ filio. **D**ilect⁹ me⁹ mihi 7 ego illi. qz pascit inter lilia. **H**onerat siq̄dē ego diuit⁹ inspirata filii dei desiderare lilia p̄gitat⁹. **I** qz pasceret. 7 vouit virginitatē. quasi diceret. lilia desiderabat. lilia ei exhibeo. i. duplicē virginitatē. carnis ac sp̄s. **Q**d notat p **B** qz dicit lilia in plurali. non vnicū tantū liliū.

A deo trinitate in virgine cōfirmata. **U**n̄ ipa dicit. **I**n syon firmata sū. **S**yon iter p̄tat speculū. qz p̄gitas sic vitru. **S**ic enī vitru absqz sui dissipatōe solarē radium

Virtutes marie

luscipit et emittit. sic marie virginitas illibata filium dei cepit et peperit. Et hac confirmatione innuebat maria respondens angelo. Quod fiet istud. quoniam vix non cognosco. **U**niversa sunt margaritis adornata. Ipsa enim erat vas auri solidum ornatum omni lapide precioso. Ecce. i. scilicet inaspide fidei. iacinto spei. carbunculo caritatis. sapphyro pretemplacitis. sardonio martyrii. topazio vniuersae virtutis et omnimode pulchritudinis. Et sic de ceteris lapidibus quibus virtutes ceterae designantur.

Bern.

Virtute humilitatis super ceteris virtutibus a domino adamata. **U**nus beatus. Ut placeret deo virginitas marie. humilitas proculdubio fecit. **I**dem. Audere dicere. sine humilitate nec marie virginitas domino placuisset. **R**atio istarum duarum virtutum. virginitatis. scilicet et humilitatis. signat maria per candelabrum. **E**ro. xxx. et. xxxvii. in quo erat lilia quae signabat virginitatem. et sperule figurantes humilitatem. **I**ste cui due virtutes sunt due ancille cum quibus bester. id est est maria vel fidei anima ingreditur per merum ad verum assuerum quod est christus. **B**ester. xv. **M**aria enim se dicit per candelabrum aureum. quia aurum in igne purgatur. in fornace probatur. malleis extenditur. et in formam candelabri perducitur. et sic instrumentum ignis et luminis efficitur. **S**icut beata virgo per ignem spiritus sancti purgatur in sanctificatione. probatur in filii passione. **U**nde dicit patri vel filio. **I**gne me examinasti etc. **S**ed nihil de scoria inuentum est in ea. quia nec passionem filii impediuit. nec crucifixorum maledixit. sed exemplo filii ut se credit per eis intercessit. **I**tem. **Q**uasi quibusdam malleis extendebatur. multiplici tribulatione. et in candelabrum sic figuratur. **N**am ardebat igne caritatis. et lucebat operibus caritatis. **U**nus patet in fine. **N**on extinguitur in nocte lucerna tua. **L**iquidam quod quod nunc tribulationum non potuerunt extinguere caritatem illius. **L**an. viii. **B**ona etiam figuratur candelabrum. quia adhuc in lumine eius ambulat innumeritas virorum ac mulierum imitatio vestigia regine virginis. **C**ui dicit ysaias. **E**t ambulabunt gentes in lumine tuo etc.

Bern.

Ab ipsa virgine promittitur excoGITATA. **B**ona beatus. **E**go prudens. o ego deuota. **Q**uod te docuit deo placere virginitate. **Q**ue lex. quae institutio. quae pagina veteris testamenti. vel papit. vel consilium. vel horum in carne non carnaliter viuere. et in terris angelicam ducere vitam. **Q**uere hec et alia multa tertia omelia beati bernardi. super missus est gabriel. circa medium capituli.

Virginitas marie

Ignis spiritus sancti ad fecunditatem irrigata. **B**ona. ij. **N**on enim pluerat dominus deus super terram. et homo non erat qui operaretur terram. sed fons ascendebar de terra irrigans vniuersam superficiem terre. **Q**uere expositioem titulo. viii. de conceptu virginis in fine capituli.

Sola diuina gratia non humano opere fecundata. **U**nde canon. iiii. dicit filius spiritus sancti. **U**ent auster perflans oritur meum. et fluens aromata illi. **I**. i. spirabunt virtutes virginis. scilicet humilitas. virginitas. et ceterae vniuersae. **P**ropter hoc dicit marie **L**an. vii. **U**ter tu sit ut acenius tritici. **Q**uod ad fecunditatem. **L**vallat. **L**ilii. **Q**uod ad virginitatem. **L**ilii pluraliter. quia fuit virgo ante partum. et in partu. et post partum. **U**el **L**ilii pluraliter. quia illibata virginitatem custodiuit in suis sensibus vniuersis.

Bern.

Parum diuino consecrata. **B**ona beatus. **Q**uanta putas veneratioe digna est. in qua humilitatem exaltat fecunditas. partus consecrat virginitatem.

Ex se sola super naturam ad fructum habitata. **U**nde dicitur est ei. **E**cce percipies in utero. **I**. et utero. **I**tem illud. **N**on nascetur ex te sanctum vocabitur filius dei. **E**x te. **I**. ex tua carne. **E**t non ex te et viro. **P**ropter hoc dicit filius de patre **I**sa. xlii. **F**ormans me ex utero seruus sibi. ut redueat iacob ad eum. **Q**uere expositioem libro. i. capitulo. viii. titulo. benedictus fructus ventris tui. post principium capituli.

Fructu gloriosissimo honorata. **U**nus **B**ona. ij. **P**roduxit dominus deus deus de humo. **I**. carnis virginis. **O**mnne lignum pulchrum visu. et ad vascendum suauis. lignum etiam vite in medio paradisi. **I**. ventris virginis. **Q**uere expositioem libro. xii. pericula. vi. de arboribus orti conclusi. ii. viii.

Bern.

Ex dei maternitate summe nobilitata. qui dignatus est fieri filius virginis. **U**nus **B**ona beatus. **H**ec est virginitas nostre gloria singularis. et excellentis prerogativa marie. quod filium unum eundem cum deo patrem genuit hunc communem. **P**ropter hoc etiam dicit ipsa se quasi cedrum quod est rex arborum exaltata in libano. **I**. in virginitatis cadore. **P**ropter hoc enim facta est regina paradisi. quod prius facta fuerat mater dei. quod impossibile erat nisi fuisset virgo.

So. lxxij.

- Ad h̄ vt deca chris̄t̄ carne assumeret. necessario preparata. Oportebat enim vt redemptor noster. nisi esset cū deo. mortal̄ cū hominibz. ppter h̄ decebat ip̄m matrē habere virginē. vt in matre mortali p̄cipet mortali. et in h̄gine p̄cipet iust̄. Necesse etiā erat vt h̄cūqz p̄ matrē corruptōem p̄cipet. et originali pctō p̄cipet. Nullus aut̄ pctō saluare poterat aliū pctōrē. cū in eadē damnatōe essz cū reo. Un̄ dicebat h̄mānū genus Eccl̄. li. Respicies etiā ad adiutoriiu homin. et nō erat. Decebat etiam deū vt nō nasceret nisi de h̄gine. decebat h̄gine vt nō pareret nisi deū. Ad h̄ ḡ totū necessario p̄pabat h̄gitas marie. qz nulli alij virgini q̄ marie h̄ p̄uilegiū debebat.
- Plasmationē p̄m̄i hois q̄si exēplariter imitata. videlicz vt sicut p̄m̄s adā de terra virgine plasmat̄ fuerat. sic scdus adā de matre h̄gine fm̄ hominē formaret. Un̄ Gen̄. ij. Formauit dñs de⁹ hominē de limo terre. ad Gal. iij. Misit de⁹ filiū suū factū ex muliere zc.
- Trāsgressio p̄me mulieris. s. eue virginis p̄ eam sufficiēter expiata. Br̄s ber̄. Uebe mēter nobis vir vnus et vna mulier nōcuerūt zc. Quere li. ij. particla. i. cā. xxxiij.
- Ruina angelica p̄ eam reparata. Un̄ maria de se dicit. Virū celi cāraui sola. Eccl̄. xxxiij. Virū vl̄ ḡinis est p̄fecta rotunditas. et in h̄ notat̄ ruine angelice plena et perfecta restantatio

De puritate marie.

Titulus c.

Ber̄n̄.

Grego.
Dico.

Anselm⁹
Fulbr̄

Tull⁹

Exēpluz:

A
De puritate marie dicit bñs ber̄n̄. Gratia dei purissimū balsamū est. et solū distillatū vas requirit. Vni⁹ vas. i. marie q̄ est receptaculū omnīū gr̄arū. puritas ei⁹ h̄ginitas. soliditas ei⁹ hūilitas. adimpletio ei⁹ fecūditas. Gregori⁹. Rubz ardens q̄ nō p̄burebat. puritas virginea q̄ ple fecūdabat. Diero. Tāta fuit marie puritas. q̄ portare meruit regē angeloꝝ. et dom⁹ esse meruit oīm purgatorū. Bñs anselm⁹ dicit q̄ tāta puritate nitebat maria. q̄nta sub dō maior neq̄ itelligi. Alioq̄n nō intrasset in eā illa sapiētia. sicut dicit fulbr̄. q̄ nō intrat in aiam malū uolā. nec habitat in corpe subdito peccat̄. Sap. i. Propter purissimā enī puritatē ei⁹ p̄pat̄ ip̄a solū. cui⁹ radiū nec aq̄ emollit. nec fetoz corruptit. nec ignis p̄burit. nec gladi⁹ scindit. nec vitruū obfistit. Rāde etiā claritat̄. qz sol clarior luminariū vn̄ uersis. Unde sol a tullio d̄r̄ q̄si solus lucēs. i. p̄ ceteris luminariū celi. Solis ḡ claritas marie puritas. Tanto enī res ē clarior. q̄nto purior. tāto purior. q̄nto purgatorior et a sordibz inūdiōz. Vndant corpe p̄rinētia et abstinētia. q̄ duo p̄ns sunt necessaria. quia veluti sol vitruū nō penetrat nisi p̄ns decoctus. sic nec claritas dei cor hois nisi p̄ns ip̄ns corpe penetrato. Exēplū de q̄dā sanctissimo angeloꝝ p̄n̄si ce. cui⁹ corpus rāte claritat̄ erat p̄ h̄uere connētie et abstinētie. q̄ ip̄o stante ante altare extēns manibz. solaris radi⁹ intrās p̄ vitrea. trāslucebat p̄ man⁹ illi⁹ ac si vi tree essent. Animā h̄o p̄ncip aliter mūdant pura p̄fessio. inrēta lectio. deu ora mediatio. seruēs oratio. diuina p̄tēplatio. Vel solis radi⁹ signat in h̄gine purissimū visiois radiū. qui mentē ei⁹ suis cōtemplatōibz ineffabiliter illustrabat. Scdm̄ hoc sol dicit̄ ocul⁹ celi. Celū eccl̄ia. sanctis vt celū stellis illustrata. Vni⁹ celi ocul⁹ est maria rōe puritatis sue. qz sicut ocul⁹ totū corpus. sic maria totā illustrat eccl̄iā que ē corpe filij sui. sanctorū radijs exēploꝝ. Un̄ canit̄ de ea. Cui⁹ vita inclita cūctas illustrat ecclesias.

De verecūdia marie

Titulus cii.

Bandu
caroz

A
De verecūdia marie q̄ castitatis ei⁹ custos erunt et p̄nymph⁹. dicit Luce. i. Que cū audisset turbata est in sermōe ei⁹ zc. Nota q̄ dicit̄ turbata. non p̄n̄r̄bata. Turbata. i. rāte rei nonitate suspēsa. et ingenti admiratōe p̄mota. Audies enī nouā formā salutarōis. Ignorabat qd̄ significare veller angel⁹. Et ideo cogitabat q̄lis esset ista saluatio. Mādn̄cator dicit q̄ nonitate salutarōis turbata cogitabat q̄lis esset ista saluatio. p̄pēdens in hoc h̄bo aue huius nominis eua conuersionem. et ip̄ns mutarōnis perferens sacramentū. videlicz q̄sicut eua fuit causa maledictōnis. sic ip̄a foret causa benedictionis. Quia enim virgo erat. ad inopinatum euentū vt verecūda pauere debuit. sed quia virgo prudētissima. subito pauore superari non potuit. sed consilio regente circumspecta

Virtutes marie

cogitabat qualis. i. q̄s nona. q̄s iaudita. q̄s utilis. q̄s admirabil. q̄s dulcis. et q̄s sua
uis esset ista saluatio. Tūc enī impletū est illd̄ ps̄. Terra mota ē. i. maria turba
ta ē. et celi distillauerit a facie dei synai. Et impleta ē illa orō ecclie Isa. cly. Rorate ce
li desup. et nubes pluat̄ instū rē. Tūc enī pluuia volūtaria segregauit de pater he
reditati sue. q̄ tūc volūtarie descendit filius sicut pluuia in vellus.

Ite turbata est. p̄ insolita et vsq̄ tūc inaudita saluatio. Audierat ei angelos locutos
m̄licibus et viris. audierat b̄ndictōes legi Deutero. xxvij. s̄ talē saluatiōem. talcu
b̄ndictōem nūq̄ legerat v̄l audierat. Ideo turbata ē. sed nō est locuta. vt p̄ore filia
et imitatrix dauid dicēs. Turbat̄ sum et nō sum locut̄. Et q̄ turbat̄. q̄ ginc̄e pu
doris. Et possunt assignari cause m̄ultiplices turbatiōis sue.

Beda

Prima. Quia cū esset virgo fecūda expanit̄ aduētū angeli i viri specie apparētis.
videns se inclusam i thalamo solā cū solo. et hoc sonat. Ingressus angel̄ ad eam.
Beda. Trepidare q̄ginū ē. et ad oēs viri ingressus pauere. oēs viri affat̄ vereri.
Que aut̄ expanit̄ angeli v̄sum v̄l audītū. haud dubiū q̄n tactū hoīs nūmū formi
daret. Itē. Ad aspectū angeli turbata est. que v̄sōibz hoīm seu v̄sitatōibz incon
suetā erat. Itē. Quia p̄scurā angelicā fragilitas hūana nō sustinet. Tū zacharias
turbatus est videns. Luce. i.

Secūda. Quia audiuit se laudari. q̄s magne fuit p̄ntis. Qui enim se hūilis ē. de
suis laudibz erubescit. Et cū omnes fere soleāt inde letari. ip̄a turbata ē. nō exhila
rata v̄l elata. exēplo fili. quem eū q̄rerent videre gētilis Job. xij. respōdit. Venit
hora vt clarificet̄ filī hoīs. Et paulo post. Fumcaia mea turbata ē valde. Bonū
enī fuisset ezechie. si turbat̄ fuisset. nō exhilarat̄ ad aduētū nūciōrū reḡs babilo
nis. Isa. xxxix.

Tercia. Quia cū plena esset spū p̄phético. et sciret plenitudinē nō esse manēte lege.
q̄ lex neminē duxit ad p̄fectū. ad heb. vij. mirabat̄ quō gr̄a plena ab āgelo diceret̄.

Causa

Quarta. Quia b̄ndicta dicebat̄ inter m̄liceres. q̄ inter q̄gines b̄ndicti semp̄ optabat.
ideo cogitabat̄ q̄lis esset illa saluatio. q̄ ab initio videbat̄ esse suspecta. Et vbi in
p̄missiōe fili manifestū patuit virginitatis piculū. nō potuit dissimulare q̄n diceret.
Quomodo fiet istud rē.

Quinta. Quia mirabat̄ quō benedicta diceret̄ inter m̄liceres. cum sciret oēs m̄liceres
maledictas esse in matre sua eua. et ideo cogitabat̄ q̄lis esset ista saluatio. q̄ et muli
erem dicebat̄ et benedictā.

Sexta. Quia saluata ab angelo silentiū suū q̄s valde amabat respōdēdo infringe
re vel orōes suas interrūpe cogebat̄. Nō pt̄ ex eo q̄ bis ip̄am iam fuerat allocut̄
autēq̄ respōderet. Tū dicit̄ eccl. xli. Erubescet a saluatiōibz de silentio. Itē eccl. vij.
Non iteres verbū tuū in oratiōe.

Septima. Quia timebat̄ thesauro suo. i. virginitati. Solēt aut̄ q̄gines timore et
am in tuto p̄nescere. recolētes illd̄ apli ij. Ehoz. iij. Habem̄ thesaurū istū i va
sis fictilibz. q̄ se frangunt de facili. nec possunt repari. Vas fictile. s. lāpas corpus
humanū. Thesaur̄ castitas v̄l virginitas. de qua puer. iij. Preciosior est cūct̄ opi
bus. et oīa q̄ desiderant̄ nō valent ei p̄pari. Eccl. xxvi. Vis p̄deratis lauisibz
rei tp̄alis. i. omnes res tp̄ales q̄nticūq̄ sint p̄deris et valoris. Nō est digna p̄tinēt̄
aie. i. ad cōparatiōem aie p̄tinētis. Nō dicit̄ corpus p̄tinētis. s. aie. q̄ p̄tinētia car
nis sine p̄tinentia p̄sensus et volūtatis nihil est ante dēū.

Octaua. p̄ dictoz̄ incertitudine. Blosa. q̄ nesciebat̄ si p̄teritū aut futurū esset q̄ an
gelus dicit̄. dominus tecū.

Et nota q̄ hec turbatio nō fuit ire v̄l doloris. s. pudoris pauoris et admiratiōis. Et
erat pudor duplex. q̄ sola q̄s cū viro videbat̄. et q̄ tāto p̄conio p̄mēdabat̄. Et ti
mor duplex. et p̄ntia angelica quā horret fragil̄ natura. et ex cause igr̄atia. Admiratiō
v̄o erat. p̄ magnitudine eoz̄ q̄ ei nūciabāt. Tū amb. Ex fecūdia p̄net. et prudētia
nouā saluatiōis formā mirat̄. Et ex h̄ ea notat̄ h̄ triplex p̄. Verecūdia q̄ ḡial. i
es q̄ turbat̄. Fortitudo mēt̄. i. h̄ q̄ n̄ turbat̄ q̄n d̄liberet. Prudētia. i. ip̄a d̄liberatiō
ne. B̄n̄s bet. D̄. ēbat̄ fecūdie ē ḡial. q̄ n̄ turbat̄ fortitudis. q̄ cogitat̄ prudētie

Ambro.

Berū.

So. lxxij

Et notandū q̄ verecūdia pprie nō est virtus, sed est stat⁹ et p̄fectio stutū. ⁊ maxime E
in mulierib⁹ p̄mendat. Un̄ eccl̄. vii. postq̄ dixit. Nolū discedere a muliere sensata. I
subdit q̄si exponēs qd sit ml̄ier sensata. Gratia cui fecundie eius .i. ḡnosa fecū
dia eius. sup̄ autū. i. melior omni auro. Itē. Verecūdia p̄p̄e donū ḡtie est. Un̄ eccl̄
xxxij. Ante fecūdia p̄bit gratia ⁊c. Itē eccl̄. xxvi. Ḡra sup̄ ḡram mulier sancta et
pudorata. i. fecūda. Quete supra li. i. ca. iij. titulo ḡra plena circa p̄ncipiū scde pa
gine. Itē maximū fecūdie signū fuit q̄ cū quadā die vellet loq̄ cū filio. domū i q̄
loq̄batur intrare. ⁊ l̄ f̄monē ei⁹ interrūpe nō p̄sumpsit. sed foris stās reuerēter expe
ctauit. Barci. iij. in fine.

Ambro. Itē Ambro. ad f̄gines loq̄ns de btā virgine. Cū ea sp̄ singularū virtutū p̄dicicia F
comes irremota māsit. qz omnino pudor indiuidu⁹ virginitati esse debet. sine q̄ re
cte castitas p̄a seruati nō pōt. Idē. Pudor indiuidu⁹ dz esse f̄ginitati. sine q̄ nō
potest esse f̄ginitas. Itē. Comes f̄ginitatis et q̄si collactanea ei⁹ ē hūilitas. cuius
signū est fecūdia f̄ginal. equa p̄iictōe ⁊ nomie fecūdie. Virginitas enī sepe pudor
dicat. Idcirco enī dz aie fecūdia nō habēt. Diere. iij. Frons ml̄ier⁹ meretricis fa
cta est nbi. nolūisti erubescere. Difficile enī seruaf castitas. vbi fecūdia nō habet.
Idē. Nunq̄ igit̄ brā maria sine pudoris sui custo. de. p̄cessit. Propterea q̄cūq̄ vir
go sibi ab ea op̄rat p̄mū ⁊ implozat auxiliū. debz imitari exemplū. Idcirco hāc
imitami morib⁹. sed mī caritate. ⁊ ita secure poteritis ei⁹ auxiliū iplozare. Ad h̄ enī
christus matrē virgine elegit. vt ip̄a oib⁹ esset exēplū castitatis. q̄ q̄si in speculo re
fulget forma virtutis.

De virginali secunditate marie. Titulus xij.

E virginali secunditate ⁊ fecūda f̄ginitate marie dicat̄ ei L̄an. vii. Uenter A
d mus sic acernus tritici. vallat⁹ lilij. In h̄ autē f̄su ostendit q̄ oimoda ca
stitas fuit in brā f̄gine. virginal. p̄iugalis. vidualis. vt haberet in se omnē
gradū. et obineret omnē fructū. i. centesimū. sexagesimū. ⁊ tricesimū. ⁊ vt eā v̄ner
rarat. virgines. vidue. ⁊ p̄iugate. Dicat̄ gl̄ Uenter tu⁹ Icarab. l. est sicut acern⁹. I
in q̄ notat omnimoda castitas tritici. in q̄ secunditas vallat⁹ lilij. in q̄ triplex
castitas sup̄radicta. Per h̄ autē q̄ dicat̄. Laceruus tritici. innuit q̄ plenus filio dei.
q̄ se appellat granū frumētū. Joh. xij. Branū enī illud tritici p̄tentialiter erat. Lacer
uus tritici. de q̄ scz ḡno tāta sp̄ialis seges fructificāte deo mltiplicata est. ex q̄ ceci
dit ḡnū istud in terra. h̄ est in valle gessemāni. H̄i enī ḡnū istud in v̄terz virginalē
velut in terrā fertilē ⁊ bene exercitā exercitio sp̄iūsancti p̄us cecidit. p̄ in carnatō
nem. ⁊ post h̄ in cruce mortuū fuisse. ip̄m solū māsis. s. p̄ ista duo ḡnū vnicū fa
ctus est acernus magn⁹. Lōgrue enī v̄terus f̄ginitis figurat⁹ p̄ gessemāni. qd̄ iter
p̄tratur vallis pinguis. ⁊ l̄ vallis pinguedinū. Vallis. p̄pter hūilitatē. pinguedinū.
p̄pter carismatū secundatōne. q̄b⁹ impinguarā p̄tulit ḡnū suū. De p̄mo casu. Isa.
ix. Uerbuū. i. filiū. misit d̄ns. i. pater. in iacob. i. in populū in deoz. Un̄ filius
dicat̄ Mat. xx. Dissus sum ad ones q̄ p̄uenit dom⁹ israel. Et cecidit in israel.
.i. in brām virgine. q̄ cū filio p̄ncipat̄ in celo ⁊ in terra. qz israel interpretat̄ p̄nceps
cū deo. De scdo casu dicat̄ ps. Sol. i. christus cognouit. i. approbauit occasū
suū. i. mortē suā. Sequitur. Vallat⁹ filij. in q̄ signat⁹ q̄ virginitas marie oim
virtutū suā vallū erat. et q̄si antemurale.

Spiritual quoq̄ v̄ter. i. mens ⁊ memoria virginis sp̄iali tritico qd̄ est f̄buz dei B
replebat. cū filio dei q̄ est verbū patris. in q̄ sunt oēs thesauri sapie et scie abscon
diti. Col. ij. ḡuidabat. Vel enā q̄ iam nato filio oīa f̄ba q̄ de ip̄o dicebant⁹ ⁊ sua
bat ⁊ ferēs in corde suo. Et sic sancti euāgelij coacernauit triticiū. qd̄ aplis postea
exhibuit nūmādū. Hanc autoritatē moraliter expositā inuenies infra. lib. v. de
pulcritudine mēbroz marie. ti. xx. vbi agitur de ventre.

Itē rōne fecūde f̄ginitatis ⁊ f̄gince secunditatis dicat̄ L̄n. x. q̄ maria ista optimam E
partē elegit q̄ nō auferet ab ea. No habuisti sup̄ expositū lib. i. ca. vi. titulo. benedi
cta tu in mulierib⁹. circa mediū capituli. Vel aliter q̄ ibi habeat̄ Elegit maria bo
nā partē. v̄onēdo p̄ma f̄ginitatē. Veliorē. f̄bis angelic⁹ adhibendo fidem. q̄ndo

Virtutes marie

mediatē fide ꝓcepit saluatorē. Optimā. qñ sublimata est ī assumptōe sup oēs ordi-
nes spirituum supnoz. Et ita sicut ip̄a optimā. o primā ptē elegit q̄ nō auferet ab
ea. Moraliter. Bonā ptē elegit q̄ amare ꝓterit ꝛ recipit veniā. Meliorē. q̄ vere
ꝓfiter ꝛ recipit gr̄am. Optimā. qui in bono ꝓseuerat. ꝛ ī morte recipit gl̄iaz. Et ita
magdalena de q̄ literaliter dictū est. Elegit bonā partē. meliorē. optimā. ꝛ illa ꝓpe
est q̄ nō ꝓt auferri. Si enī accepisti veniā ꝓ ꝓritōez. vl̄ gr̄am ꝓ ꝓfessōem. hec du-
plex ꝓt tibi auferri si patiarꝛ recidūū. Sed optimā. i. christū. vl̄ gl̄ia ceterua neq̄s.
Nec potest habere hāc ptē optimā nisi maria. i. aīa amara ꝓ peccatis.

De conceptu virgineo Titulus riiij.

S Loquosum cōceptū virginis absq; lesiōe virginitatis sue describit hier. xxxi. **A**
dicēs. Creauit dñs nouū sup terrā. femia circūdabit virū. Bene d̄z Lcrea-
uit. lqz creare est nouū aliqd̄ facere qd̄ antea nō fuit. Bñ etiā dicit Lcreauit.

quia ī sua incarnatōe creator oīm factus est creatura. Un̄ pater de filio Isa. xlv.
Ego dñs creauit eū. Ihoēm salicꝛ. Dominꝛ. Inō dicit pater. aut filiꝛ. aut spūssā-
ctus. sed dñs singulariter. qz vnꝛ dñs. vna fides. vnū baptisma. Quia vnꝛ ē al-
tissimꝛ creator oīm oīpotens. Eccl. i. Et supponit hec dicitio dñs ꝓ trinitate ꝓ-
sonaz. qz potētia patris. sapiētia filij. benignitas spūssancti ꝓceptū ḡginis opabāz
ꝛ partū. qz opa trinitatis ad extra sunt inseparabilia. L Houū. Hoc inuenies ītra eos
ti. expositū. Sup terrā. lqz ꝓceptꝛ ꝛ partꝛ ḡginis oēm trāscēdit intellectū hūmānū
Un̄ dicit bñs Johannes. i. L Cuiꝛ nō sum dignꝛ soluere corrigiā calciāmēn. i. i. ex-
plicare vnionē vbi. Itē Isa. liij. Generatōem eiꝛ q̄s enarrabit. Leius. i. christi. vl̄
Leiꝛ. i. ḡgil. quomodo sez ip̄a eū genuit q̄ se fecit. Utꝛq; enī ineffabile est. Un̄ for-
te ideo dicit L sup terrā. lqz ꝓ salute hominū dei filiꝛ factꝛ ē hō. ꝛ nihilominꝛ ꝓ pas-
sionē eiꝛ repāta est ruina angelica. L femia. i. ḡgo maria. circūdabit Ihermio vte-
ri sui. istd̄ ē gl̄osal virū. i. christū. q̄ ī ip̄o momēto sue ꝓceptōis fuit vir ꝓfectus q̄ ad
sapiētiā ꝛ fr̄itē. ꝛ etiā q̄ ad lineamēta ꝛ organizatōem mēbroꝝ. sic dicit magister
in hystōris. Tantā enī sapiētiā. tantā fr̄itē habuit cōceptꝛ. q̄ntam adultus. Nō
fuit valde mirabile. nec aliqd̄ alio ꝓtigit vnq; istud. qm̄ ip̄e est singularꝛ. De sapien-
tia eius Eccl. i. Dñs sapientia a dño deo ē. ꝛ cū illo fuit sp̄. ꝛ est ante eū. De fr̄ute
i. ad Lho. i. Ip̄e est dei fr̄us ꝛ dei sapiētia. Et ita fuit dupliciter ꝓfectꝛ. i. in cor-
ꝓe q̄ ad lineamēta mēbroꝝ. et in aīa q̄ ad sciētiā ꝛ virtutes.

L Circūdabit inq̄nā. nō aliudē s; de se. quia d̄ sola eiꝛ substātia sine semie viri sola ope-
ratōe spūssancti edificatū est corpꝛ christi. Unde ip̄a dicit Eccl. xxiij. L Virū celi.
i. illū q̄ claudit oīa. arcuū. i. i. vestiuū carne ḡgina. Un̄ dicit filiꝛ matri Job. i.
Pelle ꝛ caribꝛ vestisti me. Sola. i. sine adiutorio viri. qz ip̄a fuit via viris inīa.
Ideo etiā dicit ei angelꝛ Lu. i. Ecce ꝓcipies ī vtero. i. ex causa intrīseca. qz cau-
sa ꝓceptus eiꝛ fuit intra. nō extra. Et ideo ꝓꝓriūssime totus filiꝛ virgīs fuit christꝛ
fm̄ hūanitatē. sicut ꝓꝓriūssime totus filius dei fm̄ diuinitatē. Hoc ē etiā qd̄ filius
dicit d̄ patre Isa. xlix. Formās me ex vtero ꝛc. Quere lib. i. ca. vij. titulo. benedictꝛ
fructus ventris tui.

L Circūdabit virū. Inō ab altero viro suscipiet. nō hūana lege ꝓcipiet hominē. s; intra
viscera intacta ꝛ integra virū claudet. L Virū inq̄m incōꝓrehēsilē. qz quē totus
nō capit orbis in eiꝛ se clausit viscera factus hō. De omni enī alia mliere ꝓcipere
dicit Eccl. xxxvi. L Omne masculū excipiet mlier. i. i. excepto viro ꝓcipiet.

L Circūdabit inq̄nā ita saue. vt intrāte ꝛ exēite dñō porta orientā clausa ingiter ꝓ-
feneret. Eccl. xliij. Bene maria d̄z porta orientālis. qz ꝓ eam ingressus est ī mun-
dum verus oriēs. q̄ nos visitauit ex alto. ꝛ qz ꝓ eam orit ī nob̄ gra. ꝛ patz accessus
ad verū orientē. i. christū. q̄ ortus est ex ea. ꝛ ip̄a est ꝓncipiū ortꝛ nostri ad vitam.
Porta aut̄ occidental̄ fuit eua. q̄ fuit ꝓncipiū ingressus nostri ad occasum ꝛ mor-
tē. Sed ꝓ maria ingressus est dñs deꝛ isrl̄ ī incarnatōe. ꝛ egressus in nānitatē. ꝛ
semp ꝓseuerauit clausa ꝓncipi. i. ad honorē ꝓncipis. salicꝛ christi. Dicit autē
christus vir multiplici rāone.

Christus dicitur vir propter

Jo. lxx.

- Virorē divinitatis. vel quia semp viruit p̄ intemeratā sanctitatē ⁊ oīmodā st̄tutem. E
 in q̄ notat̄ immunitas peccati ⁊ impotētia peccadi. Carnit cui originali. qd̄ p̄bat
 matris integritas. et actuali qd̄ patris divitas. Iō vocat eū petrus. Lagnū imaculatū. I
 qz nō fuit resp̄sus macula originali. Et incōtamiatū. Iqz caruit omni cōragio actuali.
 p̄ma Petri. i. Ideo etiā dicit̄ cadelabrū. Ero. xxxv. Quere supra li. i. ca. vij. titu
 lo. benedictus fructus ventris tui. post medii capituli.
- Christ⁹**
 dicit vir
 ppter
- Virtutē. Quia ipse est dei virtus. i. ad Lhoi. i. Un̄ ps. Dñs fortis et potēs in plio.
 Item Luce. vi. Cum fortis armatus rē. Si aut fortior illo rē. Diere. xvi. Fortis
 impēgit in forte. ⁊ ambo pariter corruerūt.
- Audaciā. Que manifeste apparuit in passiōe. Unde Joh. xvij. Scies iesus oīa q̄
 rētura erant sup eū. p̄cessit ⁊ dixit eis. Quē q̄ritis? Illi aut dixerūt. Jesum naza
 renū. Iesus autē dixit. Ego sum rē.
- Christus dicit vir**
- Quia masculus. Unde designat̄ p̄ agnū pascale. de quo dicit̄ Ero. xij. Erit agnus. F
 absqz macula. mascul⁹ annicul⁹. Itē Apocal. xij. Draco stetit ante m̄licē q̄ erat
 paritura masculū rē. Isa. lxxvi. de brā virgine. Et uteqz part⁹ a⁹ veniret pepit ma
 sculū. i. christū. qui ex omni parte fuit virilis. ⁊ nibū habuit infirmitatis opposire
 alicui virtutū suarū.
- Quia generatim⁹. i. potēs generare filios nō carnales sed spūales. Un̄ Joh. i. Quot
 q̄t autē receperūt eū. p̄ fidē sc̄z. dedit eis pr̄tatem filios dei fieri his q̄ credūt i nomie
 eius. qui nō ex sanguibz rē. sed ex deo nati sunt. Jaco. i. Tollite genitū nos p̄
 bo veritatis rē. Un̄ etiā dicit̄ Isa. lxxvi. Si ego q̄ generatōez cūct⁹ tribuo sterilis
 ero. ait dominus deus.
- Quia nihil in ip̄o femineū. peccatū enī nō fecit. nec inuent⁹ est dol⁹ in ore a⁹. i. Pe
 tri. ij. Immo in passiōe muliebres delicias expugnauit. ⁊ delicias passus. cōtra
 inolestias sustinens patienter.
- Christ⁹**
 dicit vir
- Quia p̄fecte etatis spūalis. Un̄ Ero. xij. dicit̄ nō solū mascul⁹. sed ⁊ annicul⁹. in q̄
 notat̄ p̄fectio etatis. Nā ad plenitudinē etatis puenit. i. ad annū tricesimū. Qz si
 mēsis p̄ die accipiat. tot sere in triginta annis mēses lunares inuenis q̄t dies in an
 no. sc̄z. cccclxx. Recte aut circa tricesimū q̄rtū annū elegit pati. qd̄ mediu est etas hū
 mane. Nam vsqz eo p̄ficiat etas ⁊ robur hoīs. Tūc in statū est. Postmodū incipit
 minui. Unde abae. ij. In medio annozū notū facies. In medio enī etatis hūane
 notū fecit dñs salutare suū. ⁊ misericordie sue recordat⁹ est. cū christū dedit p̄ nob.
 Unde nec ante illā etatē p̄missus est occidi. qz tōdū venerat hora eius. Joh. ij. et
 vij. Et in tali etate fuit vir pugnator. p̄ nobis. ⁊ pati voluit. vt senes et parvulos
 traheret ad salutem.
- Quia p̄fecte magnitudinis spūalīa quo multi ori sunt. Zachar. vi. Ecce vir ori
 ens nomē ei⁹ et subter eū oriet. Qui enim sub eo est iustus est.
- Quia nūqz emollit⁹ p̄spirare. Unde Johā. vi. Cum qdam vellent eū facere sibi re
 gem fugit in montem.
- Quia nunqz fractus aduersitate. Unde in passiōe quasi p̄ salute generis hūani pl⁹
 adhuc desiderās pati. dixit Sitio. Joh. xij.
- Itē Creauit dñs nouū sup terrā. semina circūdabit virū. I qd̄ nouū tota terra. quod
 nouū hō capit tot⁹ orbis. Si querat qd̄ sit illud nouū. videlicz q̄ integritati t̄gi
 nitatis accederet fecūditas plis. vt manens virgo integra fieret mater fecūda. Ut
 gaudia maris habēs cū virginitatis honore. sicut nec p̄maz simlē habnerat tale
 vorū emittendo. sic nec fecūntē haberet virginaliter pariēdo. Un̄ cōuenit ei illd̄ sap.
 ij. Felix sterilis ⁊ incoīnq̄nata. que nesciuit thozū in delicto. habebit fructū in re
 spectōe anūnaz sanetaz. I. Felix sterilis. i. virgo. ⁊ bñ felix maria. qz benedicta i
 mulieribz. I. In respectōe. Beati enī mūdo corde. q̄nti ipi deū videbūt. Matth. v.
 Liliāz sc̄tāz. I. q̄. i. aie sancte facie ad facie regē videbūt in decore suo. Isa. xxxij.
 Bal. iij. ⁊ creare sterilis rē. I. h. iij. Landa sterilis rē.
- Nonū hūqz. Bñ nonn⁹. q̄ virgo facta ē mater. de⁹ hō. pater fili⁹. ⁊ filia genitrix est. I

Virtutes marie

effecta. Bñ nouū q̄ puula puellula vtero suo circūdedit hominē pfectū. celo terra
 q̄ maiorē. q̄ manēs h̄go pcepit. q̄ filiū pepit manēs virgo. Isa. vii. Ecce h̄go p̄ci
 piet̄ z pariet. Et ponit̄ in h̄ loco h̄ nomē virgo diafirice. Vere enī fuit h̄ nouū. z
 auditū a seculo. alioq̄n nouū nō esset nisi supra naturā z h̄ solitū cursum nature vir
 go deū z hominē sine p̄leu virili genuisset. Itē benedicat nouū. Tres enī mira
 biles nouitates. mirabiliter singulares. et singulariter mirabiles. q̄les nec facte sūt
 nec ampli⁹ faciēde sunt sup̄ terrā. fecit oīpotēs illa maiestas in assumptōē car
 nis. q̄n diueta sunt adinuitē de⁹ z h̄o. mater z h̄go. fides z cor h̄ianū.

Itē hanc nouitatē petebat a dño Eccl̄i. xxxvi. in p̄sona eccl̄iel. Innoua signa z imuta
 mirabilia. Nō voluit fieri de⁹. z deus fact⁹ est h̄o. De viro facta est mulier. z d̄ mu
 liere factus ē vir. Nunq̄d nō hec sunt mirabilia imutata. i. in melius mutata. S; z
 signa sunt innouata. Olim h̄ga sicca floruit. nō virgo pepit. Olim serpens eneus
 in palo fixus aspiciētes sanabat. nūc ch̄ist⁹ cruci affixus credētes sanat.

Vere nouū z omni sup̄eminēs nouitati. q̄ in partu h̄ginali breuis agnoscit̄ lōgitu
 do. latitudo angusta. altitudo subdita. p̄funditas inundās. agnoscit̄ ibi lux nō lu
 cēs. verbū nō loq̄ns. aq̄ sitiens. panis esuriēs. Tristat̄ gaudiū. pauet securitas. pa
 tit̄ sal⁹. morit̄ vita. infirmat̄ fornicudo. Ibi potētia regit̄. sapiētia instruit̄. It̄ sustē
 tantur. Qui reficit̄ angelos vberib; h̄gineis laetat̄. Et vagit̄ in cunis q̄ misero s̄o
 lat̄. Ecōtra cernit̄ ibi. tristitia letificans. pauor p̄fortās. passio saluās. mors viuifi
 cans. infirmitas roborās. Noua sunt hec. mira sunt hec. vt mirifice va⁹ h̄o reno
 uet̄ p nouū. S; nō min⁹ nouū. nec min⁹ mirādū. q̄ iuuēcula fragilis baiulat̄ quē
 mund⁹ ferre nō sustinet. Q; pecnis h̄gineū omni celoz amplitudie capaci⁹. totū
 interi⁹ illū elaudit̄. q̄ celū palmo ment̄. z vniuersam terrā pugillo p̄cludit̄. Dari
 ma igit̄ magnūdo marie. q̄ immēse diuītatis in se p̄sentia. et digna suscipe et suffi
 ciens capere inuenit̄.

Itē de huiusmodi nouitate elegāssime dixit quidam p̄sayce.

- Salutare luceat dñi. patriarche p̄missa semini p̄plet̄ benedictio.
- Flouus partus donat̄ virgini. lapsō stat⁹ etern⁹ homi. mira rebus cōuersio.
- Longitudo breuis efficit̄. lanimido p̄stricta cernit̄. z planat̄ p̄funditas.
- Altitudo demissa subdit̄. virtus iacet. potestas regit̄. infirma mutat̄ firmitas.
- Languet̄ salus. pauet fiducia. sordet nitōr. plozat̄ leticia. tristat̄ consolatio.
- Disciplinā subit̄ pudētia. vilitati se subdit̄ gl̄ia. eget pastu refectio.
- Inuenitur panis esuriēs. arēt siti fons indeficiens. libertas iugo p̄mitur.
- Ecce subit̄ nunq̄ incipiēs. loco manet locari nesciēs. z vita mortē paritur.
- Quis hoc vidit̄. quis istud didicit̄. q̄s hoc satis mirari sufficit̄. z q̄d est miraculi.
- Quid hoc. ip̄e p̄fectus deficit̄. imo suo defectu reficit̄ deus defectū seculi.
- Nam mors vite restaurat̄ p̄niū. stan̄ casus. finis iuiciū. pauor firmat̄ constāniā.
- Fuga tūm facit̄ refugiu. p̄bet dolor saluīs gaudiū. pudor adducit̄ gloriā.
- Dancus ergo quod semp̄ fuerat. z assumēs quod nō extiterat. seruit̄ etern⁹ tēpori.
- Sic inuictū amor recuperat̄. sic se paruis magn⁹ p̄teporat̄ humano de⁹ corpori.
- Notandū etiā q̄ beata h̄go sine corruptōe facta est fecūda. p̄cepit enī sine seditate et
 p̄uritu. qz de sp̄s̄sancto. Dagister Richard⁹ de setō victore. Nō nouit̄ sp̄s̄scūs
 h̄ginē corrūpe. s; sancrificare. nescit̄ sp̄s̄s̄auctus mundiciā virgīs mimere. sed au
 gere. nescit̄ fedare. sed glorificare.

Dgr̄ R.
de s. vic.

Anselm⁹

Itē sup̄ illū locū Lu. x. intrauit̄ iesus in q̄dā castellū. dicit̄ bñs anselm⁹. Porta p̄
 quā intrauit̄ est fides. qz cū eredit̄ p̄fecta sunt ei a dño q̄ dicta sunt ei ab angelo.
 Nec qz iesus intrauit̄ violatū est hoc castellū. Iesus nāq; saluat. nō violat. p̄sra
 cta solidat̄. nō p̄fringit̄ solida. fm̄ nomen eius ita z opus ei⁹.

Quomodo maria p̄cepit de sp̄s̄scō. quō sp̄s̄scūs sup̄uenit̄ in eā. quō virt⁹ altissimi
 obumbravit̄ ei. habes infra expositū libro. xij. particula. ij. titulo de p̄mo delecta
 bili ortū p̄dusi. fm̄ oēs q̄s d̄ h̄mōi materia vniq; alicubi potuim⁹ rep̄ire expositōes.

Althana
suis

Itē Althana⁹ i dyalogo suo. Incarnat⁹ est vniūit⁹ dei secreto suo mysterio q̄d
 ip̄e nouit̄. nostz est credere. z illius est nosse. Et hoc est q̄d canit̄. Signum au disti

novitatis. crede solum et est satis etc.

Itē de hoc secreto dicit christus Isa. xliij. Secretū meū mibi. Idē conceptu virginis et R
ingressu meo in virginē. Secretū meū mibi. Idē egressu meo et puerpicio eius. Sicut g
nemo novit in christi incarnatōe virginis conceptōes. sic nemo presumat in christi na
tūitate virginis maris discurrete virginitatē. ne tangēs mōrē bestia lapidēt. Ero.
piz. et ad Hebr. xij. Ideo dicit Isa. liij. Generatōem ei⁹ q̄s enarrabit ei⁹. i. chris
ti. vel ei⁹. i. marie. quōd. i. ipsa cū genuit q̄ se fecit. Ideo iohes baptista Joh. i. L' Rō
sum dign⁹ solvere corrigiā calceamētū. i. explicare viūonem verbi. Quasi diceret.
Nec sensu p̄ceptu intelligere generatōes ei⁹. nec etiā qd̄ sentio q̄bis sufficio enarrare.

Item de conceptu et partu virginis dicit Isa. viij. Ecce ego concipiet et pariet filiū S
i etc. Supius dixerat p̄pheta. Ipe dñs dabit vobis signū. Multa eī signa de
derat p̄us dñs p̄ patriarchas et p̄phetas. sed h̄ mirabile et ineffabile signū dare
voluit p̄ sc̄ipm̄ p̄pter signi excellētia. Qd̄ sic completū est vt natura nascētis. cō
probet et virgine. et mirabile p̄dicet ex dicitans opatōe. Et hoc signū nec dicitas
opata est sine homie. nec hūanitas sine dicitate q̄bi. Et hoc est signū cui sp̄s tradi
ctū est Luc. ij. et adhuc tradit a q̄busdam. Dicit ḡ p̄pheta. Ipe dñs dabit.

Ipe nō aliū s̄ vobis. Io dom⁹ dauid signū. Salutis et liberatōis. Dic tria notant p̄
h̄ p̄nomē ip̄e. Dñi liberalitas. opis sublimitas. opis p̄sentialitas. Un̄ sensus ē. Do
minus ip̄e sine alicui⁹ merito. Ipe nō alī. Ipe ip̄s. Dabit vobis signū. nō q̄leat
q̄. sed inauditi. sed noui. sed mirabile. s̄ excellens. qd̄ null⁹ posset dare nisi solus
de⁹. Et qd̄ signū. Ecce ego concipiet. Ego let pariet. Ego. Hoc nomē cū virgo i
h̄ loco tenet diastirice. In h̄ signat q̄ vtraq̄ futura erat mūda. et caro generās. et
caro generata. Ideo sol⁹ ponit hui⁹ puerpice filius cātare canticū illd̄. Sine iniqu
tatib⁹ conceptus sum. et sine peccat⁹ cepit in mater mea. Filii. dei et sui. s. deus
et vez hoīem. Filii singulariter. nō filios. sicut dixit heluidi⁹ heretic⁹. S̄ quē scri
bit hieronym⁹ eplaz de v̄ginate br̄e marie p̄petuo p̄vata. Et vocabit nomē eius
emanuel. qd̄ interpretat nobiscū deus. Et sic in h̄ noīe emanuel designat duplex na
tura in christo. Nam de⁹ est nomē diuine nature. qd̄ dicit nobiscū. hūane nature cō
munionē designat. Et nota q̄ nō dicit de deo q̄ nos sum⁹ sc̄i. sed eōuerso de no
bis dicit q̄ ip̄e sit nobiscū. vt intelligem⁹ nō q̄si hominē reuersus ad deū. s̄ de
um q̄si euestigio hominē secum vsq̄ in exiliū. Un̄ dicit Luc. i. Visitauit nos ori
ens ex alto. Quod ḡ hō pdidit in p̄mo hoīe. sc̄i deo esse. h̄ videt in nouo adā ho
mine recupasse. Alia litera habet. Vocabis. Io tu in da. i. inuocabis i piculis. Ino
men eius. vt reliberet. nomē ei⁹. Dico Emanuel. Et fm̄ hanc lram̄ dūctim legi
tur. nomē eius emanuel. i. hoc nomē vocabis in auxiliū. i. rē hui⁹ noīis. i. chris
tum verū deū et verū hominē. Aliq̄ libri habent. vocabit. s̄ male. Et q̄ ponit vo
cabit. magis sequit sensum q̄ q̄ba. Dat. i. in fine. Et nota q̄ vbi nos habem⁹. E
go. habet hebraicus alius. qd̄ dupliciter sumit in hebraico. p̄ adoleſcētula. et sic acci
piūt in dei increduli. et p̄ apocryſa. i. abscondita q̄ est perifrasis. i. circūlocutio q̄gnū.

Unde angel⁹ ip̄am reperit in p̄clau. Itē hoc nomē alma lingua punica virginē
sonat. et lingua latina sancta. Et qz in dei pene oib⁹ linguis vtunt. ideo hic p̄phe
ta posuit h̄ nomē alma put est puniciū vel latinū vel adminus put est hebraicū i se
cūda significatōe. i. p̄ apocryſa. et sic sumit hic hieronym⁹.

Ecce virgo concipiet. Prophetali certitudine demonstrat futurū q̄si p̄sens. et ideo di
ctū. Ecce. qd̄ est aduerbiū demonstratiū ad oculū. qz verbū inuisibile p̄us. visibile p̄
caris assumptōem p̄ dicit. Et h̄ est illud nouū h̄ere. xxxi. Ecce. admiratiue. vir
go concipiet. de sp̄s etal. et ego let pariet filiū. dei et suū. let vocabit. ipsa iuxta qd̄ di
ctum est ab angelo Luc. i. Vocabis nomē eius iesum. Vel vocabis. Io tu in da
Inomē ei⁹ emanuel. i. x̄rū deū et verū hominē credēs ip̄m in picul inuocabis.
Sequit. Butyrū et mel comedet. i. omnē cibū infantile hominē idoneū comedet. vt
ver⁹ hō. et ponit partē p̄ toto. Dic inq̄m comedet. vnde alit infantia. vt. i. q̄uis
sciat. qz etiā nūc vir erit p̄fect⁹ sciētia et virtute. Vel sic. Butyrū et mel comedet.
ita m̄. vt in ipsa infantia sciat reprobare malū. i. oēs p̄ctōres. et eligere bonū. i. i.

Virtutes marie

Dicro.

omnes bonos. quod fiet in die iudicij manifeste. quando sepabit agnos ab hedis. Matth. xxv. Et quotidie facit vt de^o. Hieronym^o. His verbis precipim^o saluato- ris infantia diuina in eo non minuisse sapientiam. Quis dicat Lu. ij. Puer proficiebat sapientia etc. apud deum et homines. non simpliciter sed ostensiu^e. Et dicit hoc vt veritas humani corporis probaret. Infantia enim non iudicatur diuine sapientie. nec p^o sciuit adult^o q^o paruul^o. sed minus ostendit sapientie paruul^o q^o adultus. Quere libro. i. ca. vij. de benedictionibus fruct^o. post mediu^m capituli. et ibi inuenies. I. Aliter Butyrum et mel comedit. I. i. omne cibum infantile et virile. Per butyrum quod de lacte fit cibum infantilis. p^o mel cibum virilis intelligit. Quasi diceret. Sic erit infans. q^o erit etiam vir p^ofectus scientia et fortute. Et non solum tunc erit infans et vir. imo etiam deus. Ut sciat reprobare malum et eligere bonum. I. i. habeat tunc discretioⁿes boni et mali. quod non potest esse in puro homine dum infans est. Et ponit vt p^o q^ouis.

Histice. Butyrum et mel comedit. Butyrum est pinguedo boni operis. mel dulcedo con- templatioⁿis. et hec duo sunt cibi iusti. Uell. Butyrum. Inuenerunt in carnatione. Uel iob xxix. Lauabam pedes meos butyro etc. Gen. xvij. Tulit abraham butyrum et lac etc. Uel dulcedo deitatis. Uel puer. xxv. Sicut quod mel multum comedit non est cibum bonum. sic quod profumator est maiestatis opprimet a gloria. Eodem capitulo. Uel inuenisti. comede quod sufficit etc. Nec comedit chris^{tu}s. q^o in fomentum mēbro^rum hec conuertit. et in delectatione inuenerunt. Ut sciat reprobare malum et eligere bonum. I. i. mēbris suis. Ad h^um^o est tota doctrina et exhortatio christi. vt malum fugiam^o. et bonum eligam^o. Uel. dedi- na a malo. et fac bonum etc. Sed nota quod si uolueris h^u abo uesci tamē mēbr^o christi oportet vt quā alij ducunt in babilonē. i. in confusionē peccati. remaneas in medio terre. i. in hierusalē. Uel Isa. vij. Butyrum et mel comedit omnis homo qui relictus fuerit in medio terre.

Item Ut spiritualiter intelligantur hec verba. notandum quod butyrum exprimitur ab uerbis. **B**B Unde patet. xxx. Qui fortiter premit uerba ad eliciendum lac. exprimit butyrum. In butyro igitur christi humanitas. Et habet butyrum quattuor proprietates principales.

Butyrum

Pingue est. Et hec pinguedo refertur ad mysterium conceptionis. quasi pinguedine enim butyri accepit christus in conceptione. quoniam unctioⁿe carismatum unctus est per participium suis. et quoniam uirtulus saginat^o preparat^o est in utero virginis. vt per dingo redeuuti pingue diuini instauraret. quod omnes electos ad illud diuini inuitatos sua pinguedine saginaret. Isa. xxx. Faciet dominus exercituum omnibus populis diuini pingui etc.

Butyrum

Suauis est. Et hec suauitas refertur ad humilitatem natiuitatis. Si enim pie recolas natiuitatis eius humilitatem uilitatem panorum. et humilium. quod inuenies nisi suauitatem. **L**iquefactum est. Et hec liquifacio refertur ad feruorem passionis. ubi stillantibus gratia alios fecit charitare pingues. alios humilitate suauis. quosdam uero passionis instantia fortes. et humilium.

Nutritiuum est. Quod nutrimentum refertur ad sacramenta nostre redemptionis. Et expressum est hoc butyrum quasi ex duobus uerbis. i. iudea et gentilitate. Uel descendit christus humanat^o non solum de stirpe dauid. sed de petra deserti per ruth. i. de duricia et infidelitate gentilitatis. Isa. xvi. Emitte agnum domine. dominator terre de petra deserti etc.

Mel elicitur de floribus. in quo notatur eius diuinitas. Et habet mel tres principales proprietates. licet et alias multas. **E**E

Mel

Purgatiuum est. quod solus deus impios iustificat a peccatis. et solus peccata dimittit.

Conseruatiuum est. quod augendo gratiam dirigit iustum.

Dulce est et nutritiuum. quia post gratiam tribuit gloriam. post meritum reddit premium.

Iste ergo emanuel reprobauit malum. quod mortem moriendo destruxit. et elegit bonum. quod vitam resurgendo reparauit. **D**D

Uel aliter. L. Butyrum et mel comedit. In lacte duo. Caseus qui signat peccati egniti- dinem. quia sanus non est. Butyrum quod sanum est. Inter hec diuisit noster emanuel. quod humanam naturam sine peccato assumpsit. et ita caseum non comedit. Item apes habet mel et aculeum. Uel misericordia. aculeus iusticia. Inter hec noster emanuel diuisit

fit. qz veniens saluare nos misericordiā assumpsit. et iusticiam q̄si dimisit. Sz noz
lite errare. qz venies ad iudiciū relinquet aculeū. Quere libro. xij. p̄nicula. v. ti. xxij.
vbi christus dicit ap̄is.

D^g Ri
chard^o d
ctō vict.

Aliter Lurēriū z mel omedet. Quare nō dicit panē z carnē. cū vez dicitur: Pro/
p̄ter mysteriū. Vel cū z butyrū deliciae sunt muscaz immūdarū z venenosarum.
Elpis venenosa p melle laborat z pugnat. vt sepe pro eo animā pouat. Butyr est
pinguedo lactis. cui p̄ in glumie se immergūt musce sordide sepe vsqz ad mortem.
In h̄ igit qz noster emanuel hec duo omedit. signat qz p amore nostro vsqz ad par
ticipatōem nō solū hominū. non solū iumentozū. sed etiā muscaz immūdarū z ve
nenosaz descendit. Usqz ad participatōnē dico. nō culpe sed peue z mortis. Quis
ergo desperet de cetero hominē posse fieri participē celestīū deliciaz. cū dñs maie
statis ppter hoīes descēderit vsqz ad delicias muscaz. Ecce q̄ntū p amore nro se
metipm exinanīuit. q̄ se tali indigentie spōte subiecit.

EE

Itē. Christ^o mel. qz de celo descēdit mediāte roze gr̄e que matrē impleuit. Et est mel
vt ita dicit q̄si q̄daz dulcissima crassitudo toris. Quia si christi cor atredimus. nihil
illo benignius. z eius dulcedo dulcedinē omnē incōparabiliter excedit. Descendit
autē mel istud de summis ad ima. z a sūmo celo egressio ei^o. quia de apotheca supe
celesti. h̄ est. de corde summi patris ī ḡginalē apothecā. i. cor z vterz matr̄. Jō ora
bat Jsa. xlv. quasi loquēs ad patrē z spiritū sanctū. Rozate celi d̄ estup. Rozanit ei
pater mel istud gignēdo. rozanit spū sanctū ipm cere mūdicie ḡginalis ineffabiliter
vniendo. Et ideo christ^o pparat fatio. Rozanit pater mittēdo quē genuit. rozanit
spū sanctus inspirādo cui vniuit. qz christ^o a patre est genit^o. z de spū sc̄to pcept^o.

FF

Item christ^o lac. qd̄ p̄cipū est cādoris. ecce intima mūdicia. z eximū dulcoris. ecce
summa pietas z plena benignolētia. Quia pectus dominicū lactē cādorē habuit ī
integritate sūme et itūme puritat̄. lactē dulcorē ī plenitudīe sūme z intīme pietat̄

BB

Itē de dignitate pcept^o er partus virginē dicit Gene. ij. Nō nō erat q̄ oparet ter
rā. i. btām ḡginē. Sed fons ascēdenbat de terra. i. xps fons gratie. q̄ nat^o de vir
gine ascēdit de terra. nō descēdit vt peccator. Itē fili^o patri Tu es q̄ extraxisti me
de v̄tre. Dic notat dignitas natiuitatis xpi. q̄ patrē habuit q̄si loco obstetricis.
quem cōceptū sine carnali cōcupiscētia extraxit pater de v̄tre matris ḡginis ma
nēte integritate z pudicia. Uñ Ezecb. xliij. Dñs de^o isrl̄ ingressus est p eā. In ī
carnatōe sua in eius v̄terū. et ī sua natiuitate in mundū. z semp p̄māsit Lclausa p̄n
cipi. i. ad honozē p̄ncipis. Sequit. Spes mea supple tu es lab vberibz matris
mee. i. fm hūanitatē q̄ luxū vbera. quia fm deitātē nō est pater spes filij. Sequi
tur de immunitate a peccato. In te piectus sū vel iactatus. v̄l p̄firmat^o Lex v̄te
ro. Hos enī p̄ncipimur in irā in v̄tero z ex v̄tero. qz omnes nascimur filij ire. Chri
stus p̄firmat^o ē in deū ex v̄tero. qz sine peccato conceptus portatus et natus. vt su
pra dictum est. Gene. ij.

DD

De partu virgineo Titul^o xliij.

E gloriozo partu virginis sine tristitia z dolore. admitās Jsa. lxxvi. excla
mat. Quareqz parturiret pepit. anteqz veniret part^o eius pepit masculū. q̄s
audīit vnqz tale. aut q̄s vidit huic simile. Et sunt hic q̄tuoz notabilia.
videlicz. Que pepit. Quō pepit. Quem peperit. Qualem pepit. Que pepit innuit
cum dicit. Lepit. Innuit enim q̄ aliq̄ pepit. Admirabile h̄o nomen ei^o q̄si ineffa
bile tacuit. qd̄ est virgo mater. Modū notauit cū ait. Anteqz parturiret. Quem
pepit innuit vbi dicit. Lepit. Cui^o nomē q̄si ineffabile tacet. qd̄ est de^o homo. h̄bz
infans. Qualem pepit vbi ait. masculū. Propter hec q̄tuoz dicit qz nunqz andi
tū fuerit tale. vt virgo mater. de^o h̄o. verbū infans. Sed tale deuit esse n̄fē redem
ptōnis inītiū. Intrauit enī nostra p̄ditio p mulierē de solo viro pductā. Propter
hoc deuit vt esset nostrā redēptio et reparatio p virū de sola muliere pductū. vt essz
simile in orario. Talē modū reparatōis petebat eccl̄iastic^o. xxxvi. dices dño. Inno
ua signa z inmuta mirabilia. Mirabile fuit qz dñs de solo adā pmo hoīe mulierē
pduxit. muratū suū mirabile cū de sola muliere secūdus adā pduct^o est. Hec ē qz

AA

Virtutes marie

ta generatio de qua dictū est abrahe Gen. xv. q. semē ei⁹ q̄rta generatōe de seruitu-
te egiptioꝝ liberatū ereret. Primū generatōis genus fuit plasmatio. quādo adāz
de terra plasmat⁹ ē. Scdm̄ de costa formatio. Tercū ppagatio. sic enī filij homi-
nū de parētib⁹ fm̄ ppagationē nascunt. Quartū vero genus est de sola muliere ppa-
gatio. S; hec q̄rta generatio data humano generi. semini abrahe causa extitit ex-
cundi de egiptiaca p̄uiture q̄si a diaboli tyrannide.

Hoc nomē virgo mater nō solū figuratiter. s; r̄aliter exp̄ssit Isa. vii. cū dixit. **Ecce** B
ce virgo concipiet. **Dic** exp̄m̄it virgo. **Et** virgo pariet filiū. **Dic** exp̄m̄it mater.
Sed dicit Iouinian⁹ heretic⁹. In maria nomē matris suscipio. sed nomē virgi-
nis nō admitto. Et cū ei p̄dicta dicunt. dicit se verus testamentū nō suscipe. S;
nō solū hoc nomē a vereri testamēto elicīt. imo etiā tanq̄s p̄ euangelistā innouatū
ab euāgelio fulciat. **Matth.** i. in fine. Ecce virgo in utero habebit et pariet filiū
zē. **Item** **Luce.** i. **Dissus** est angel⁹ gabriel ad virginē zē. **Item** **Matth.** i. **Cū** esset
desp̄sata m̄r̄ iesu maria ioseph. aūq̄s cōuenirēt inuēta ē in utero habēs de sp̄s̄cto
zē. **Item** **Luce.** i. **Dissus** est angel⁹ gabriel ad virginē zē. **Item** **Matth.** i. **Cū** esset
desp̄sata m̄r̄ iesu maria ioseph. aūq̄s cōuenirēt inuēta ē in utero habēs de
sp̄s̄sancto. ergo nō de adulterio. ergo nō fuit violata ei⁹ virginitas. neq; p̄ sponsū
neq; p̄ adulterū. Ergo cū iam cōcepisset sic erat virgo. sic ad virginē inissus est ga-
briel. Sic ergo ex vereri ⁊ nono testamēt⁹ colligit h̄ nomē virgo mater. **Qd̄** admi-
rans Isa. dicit. Quis audiuit vnq̄s tale?

Secundū mirabile. q̄liter pepit. **Unde** dicit **Anteq̄s** parturiret pepit. **Parturire** ē
ante partū ⁊ in partu laborare. **Quid** est **Anteq̄s** parturiret pepit. nisi q̄ nō p̄ce-
dente vel cōcomitate dolore partū edidit. **Sed** quis audiuit vnq̄s tale? **Lex** enim
data est mulierib⁹ Gen. iij. **In** dolore paries filios. **Et** Job. xvi. **Uter** cū parit
tristitia habet. **Lex** igit̄ nature est q̄ mulier p̄mo parturiat anteq̄s pariat. S; ma-
ria nō fuit subdita huic legi. qz sine dolore. i. sine naturalū lesiōe pepit saluatoꝝ.
Sed in eius passiōe quē diu aū pepererat. parturit. **Tūc** enī in ip̄a fuerūt dolo-
res vt parturētis. **Unde** ps. clvii. **Ibi.** i. in filij passiōe. **Dolores** vt parturētis.
Tūc enim in ea impletū ē qd̄ ei p̄dixerat symeon **Luce.** ij. **Et** tuā ip̄i⁹ animā p̄rāsi-
bit gladi⁹. **Nō** enī min⁹ si fas est dicere cor matris q̄ corpus filij p̄rāsiuit gladius
passiōis. trāsiuit enī mēbra filij. sed p̄rāsiuit. i. p̄fere trāsiuit m̄ris viscera. qz tūc fu-
it ois plaga tristitia cordis ei⁹. **Eccl.** xxv. **Qd̄** postea ostensū ē br̄o iohi **Apoc.** xij.
vbi ait. **Signū** magnū apparuit in celo zē. **Isrl.** ⁊ clamat parturēs. ⁊ cruciat̄
vt pariat. **Signū** magnū virgo mater. nec ante nec post sile visū est. nec ī celo nec
in terra. **Totū** hoc inuenies expositū. li. xij. p̄clā. vij. in illo sermōe de assumptōe.
Signū magnū apparuit in celo zē. **Clamat** parturēs ⁊ cruciat̄ vt pariat. **Istud**
ad lram̄ de maria nō p̄t̄ intelligi. tūc sic exponit̄ qdā de ea. q̄ que tā diu sine dolo-
re pepererat. dū fili⁹ eius in cruce penderet parturēs clamabat. ⁊ si nō voce tū de
siderio vel deuotōe. **Aug⁹.** **In** aūtib⁹ dei voces faciunt nō s̄ba s; desideria. **Et** tūc
cruciat̄ vt pareret. i. tanq̄s si pareret. **Tūc** enī vel maior credit̄ tūc fuisse cruci-
atus mens̄ eius. quātus mulieris parturientis cruciat̄ corpore⁹. **Ecce** quomo-
do peperit et parturit.

Aug⁹.

Frater
H.

Nota q̄ beata virgo in utero habuit p̄ fidem. quia simul vt credidit ⁊ cōsensit cōcepit **D**
Lex clamabat. **Dsiderio** duotōis. **Parturēs** lex affectu cogitatōis. qz n̄ pl⁹ dolor i-
tulit ei partus suus. q̄s alij cogitatio pariedī. **Uter** habens in utero. **Filiū** quē sine
dolore peperit in natiuitate. **clamat** in corde martyrizata in filij passi-
ōe. **Parturēs** quādo ip̄m̄ vidit p̄dentē in cruce. ⁊ cruciat̄ abstinētis. **vigilijs.**
oratioibus. ieiunijs. **vt** pariat. i. tāto partu se dignam faciat. **Et** tamē sicut pau-
lo infra dicit̄. ante eam sterit̄ diabolus volēs filiū deuorare. quia etiā p̄ herodē volu-
it christum interficere.

Tercū mirabile. quez peperit. s; deū hominē. **Et** hoc necessitati hūani generis p̄gru-
ibat. **Pacem** enim inter deū et hominē purus hō reformare nō potuit. qz in eadez
damnatione cū reo erit. **Ideo** querbat̄ Job capitulo. ix. in p̄sona generis hūani
dicēs. **Nō** ē q̄ vtrūq; possit arguere. ⁊ ponere manū suā in ambob⁹. **Brego.** Sol⁹

Brego.

christus de^o hō factus. et hōian arguere potuit. et deo obistere ne feriret. Uides ergo q̄ agruū vocabulū redēptoris deus homo. Et h̄ longe ante p̄phetatū erat. Dixerat enī Isa. liiij. Redēptor tuus fortis israel. de^o ois terre vocabit̄. Item Isa. xxiiij. Dñs rex noster. dñs iudex nr̄. dñs legiser nr̄. ip̄e veniet et saluabit nos. Dō. Uñ. Hō natus est in ea rē. Itē. Hō ēet quis cogno. cū: Diere. xviij. fm̄ aliā lraz. **T**ria in incarnatōe facta sunt mirabilia. De^o hō. Verbū infans. Et cor credēs. Verbum. q̄ in p̄ncipio erat apud deū. Job. i. Verbū. quo dixit pater. et facta sunt oīa. Verbū. q̄ in tonāre in iudicio audiet puluetes et in corpa reuerent. Verbū. q̄ i passione lapides scissi sunt. et monumēta apta. Sed dicit q̄s. Quomodo si h̄ b̄ū est infans ē: Si enī infans. nō fat. Si nō fatur. h̄ b̄ū nō est. Quō ḡ et h̄ b̄ū est et h̄ b̄ū nō ē: Ideo cū Isaiā dicam. Quis audiuit vnq̄ tale: Audisti h̄ b̄ū. audi infantē Lu. ij. dictū est pastoribz. Inuenietis infantē rē. Isa. viij. Autēq̄ puer sciat vocare patrē et matrē auferet fortitudo damachi. Intraē enī h̄ infante egiptū. corruerūt similitra egipti. sicut p̄dixerat Isa. xix. Ubi ablata ē fortitudo damachi. i. diaboli lingētis sanguinē. i. q̄ delectat in peccatis. Cuius virtus ita debilitata est. vt nō potuit facere q̄ starent idola sua.

Quartū mirabile. s. q̄lē peperit. qz masculū. i. bellatorē et generatorē. Bellatorē dicitur. B quia tūc fortis armat^o custodiebat arriū suū. i. mundū. et erat in pace possessio ei^o. id ē genus hūanū Lu. xi. Sed pugnate et p̄gredite dño h̄ diabolu in passioe. p̄nceps mūdi hui^o eiectus ē foras. Job. xij. Et tūc impletū ē illud Isa. xix. Clamar b̄uit ad dñm a facie tribulātis. et mitter eis saluatorē et p̄pugnatorē q̄ liberet eos.

Generatorē etiā ip̄m esse op̄nit. qz p̄mi pentes nr̄i nos oēs filios ire genuerāt. Eph. ij. Omnes ualimur filij ire. Ut ergo possemus heredes dei et coheredes christi si eri. ad Roīm. viij. regenerari nos oportebat. Alioq̄ nō eram^o iturari in hereditatem sempiternā. nisi plauacrū regeneratōis et renouatōis sp̄s sancti. Ad Thi. iij. Job. iij. Nisi quis reuatus fuerit ex aqua et sp̄s sancto. nō p̄t intrare in regnū dei. Isa. lxxvi. Si ego q̄ cunctis generationē tribuo sterilis ero dicit dñs deus. Ecce apparet qualē virgo genuit.

Quomodo
do f̄cupe
ratus ē p̄
partū ma
rie. q̄cqd
p̄ditū fue
rat p̄ pec
catū ma
tr̄. p̄me

P Erdidit p̄m^o hō ex culpa sue p̄uaricatōis. gloriā in incorruptōis. prerogati
nam dignitatis. abundantia plenitudinis. Gloriā incorruptōis. quā immor
talis factus est. Prerogatiā dignitatis. quā ad dei similitudinē factus est. Abun
dantiā plenitudinis. quā in loco voluptatis positus est. Denudatōem immortali
tatis audis. vbi de ligno vitis legis. Quacūq̄ die comederis ex eo. morte mori
eris. Donozis degradatio dignitatisq̄ detractio fuit. vbi d̄ illa sublimitate filii
dinis dei recidit in similitudinē iumentū. Homo inquit cū in honore esset nō intel
lexit. cōparatio est iumentū insipientibz. et similis factus est illis. Eua cuat^o est autē
abundantiā plenitudinis. quādo eiectus de loco voluptatis. incutrit in illā sententiā
maledictōis. Maldicta terra in ope tuo. In laboribz comedes ex ea cunctis diebz
vite tue. Spinas et tribulos germinabit tibi. et comedes herbas terre. In sudore
vultus tui refeceris pane tuo. Ecce triplex damnū in expoliatōe incorruptibilita
tis. dignitatis. beatitudinis. Sed misericors et miserator dominus fm̄ diuitias
bonitatis sue noluit tenere in ira sua misericordias suas. sed tā pius inuentus est
ad subueniendū. q̄ p̄nus inuētus est diabol^o ad perdendū. Quia apud dñm mi
sericordia. et copiosa apud eū redemptio. Copiosa autē redemptio nō esset. nisi res
demptor noster deiectum hominē ad plenū restauraret. Scdm̄ itaq̄ triplex dam
num ex miseratoris sui munere accipit triplex promissum. Promissum recuperā
de immortalitatis. Promissum recuperāde dignitatis. Promissum recuperande
beatitudinis. Uuēt mortui tui. interfectiq̄ mei resurgent. Ecce repromissio spe
rande immortalitatis. Dabo cis in domo mea et in muris meis locum. et nomen
melius a filiis et filiabz. Ecce recuperāde dignitatis. Quis non vidit absq̄ te de
uo que preparasti diligentibz te. Isai. lxxij. Ecce repromissio restaurande felici
tatis. Ecce vt dictum est triplex promissum. fm̄ triplex damnū. Ecce nunc
iterum secundum promissum triplex. accipe et animaduerte in his triplex signum.

Virtutes marie

Ecce virgo concipiet et pariet filium. Ecce primus. Et vocabit nomen eius emmanuel. Ecce secundus. Butyrum et mel comedet ut sciat reprobare malum et digere bonum. Ecce tertius. Dabes igitur unum signum in matre. duo in plebe. Signum incorruptiois in matre. signum recuperande dignitatis et plenitudinis in prole.

Audi de matre. Ecce ego concipiet et pariet filium. Quam hoc esse putas? Quam magnam? **R**
Quam miram? Quam insolitam? Quam stupendam? Quale vel quod magne rei signum? A seculo non est auditum virginem concipisse. virginem parere. et post partum inviolatam permanere. Accipit ergo natura humana in beata virgine maria quasdam arras vel primitias future in corruptibilitatis sue integritate incorruptiois virginis. Quare quod in hac vita sine corruptioe non vivit. nisi quia natura humana sine corruptioe non seminat. Radix enim nostre corruptibilitatis germinare incipit ab ipsa hora conceptiois. Sed ecce in beata maria ibi perdidit unde germinasse videbat. Et scimus quod idem quia cum radix perdidit. tota ex ea fructificatio postmodum ericcat. Ecce inquit virgo concipiet et pariet filium. In eo sane quod dicitur virgo conceptura et ego paritura. apte monstrat quod utraque futura erat munda. et caro generans et caro generata. Potuit ergo solus huiusmodi puerperae filius per hac parte cantare canticum novum domino. Sine iniquitatibus conceptus sum. et sine peccato conceptus me mater mea. Manifestum est itaque quia ad destructioem peccati venit. quod in ipso mundi ingressu macula peccati de materna carne non contraxit sed deleuit. Si ergo tantum sola eius conceptio valuit. ut concupiscentie fomitem totiusque corruptiois radicem deleveret. quod quiescit in expiatione. corporis sui valere potuit natiuitas. circumcisio. baptismus. puerlatio. humilitas. ieiunium. patientia. obedientia. passio. crucifixio. Si tantum valuit quod gestum est una hora. vel unum partum horae portum. quod valere potuerit tot annorum tempore ministerium nostre redemptionis impetrare. Qui potuit sub conceptiois sue tempore et infusioe gratie sue materna viscera purgare. cur non credat eos qui eiusdem gratie participes esse voluerunt quoniam et quomodo voluerit posse mundare. Cur non credat in quolibet nostrum naturam illam mundare posse. quam in beata virgine potuit non solum purgare sed honorare et glorificare. In eo enim eam glorificavit. quod ei aliquid supra naturam dedit. Fecit siquidem in ea aliquid quod fuit contra naturam. aliquid quod fuit secundum naturam. aliquid quod fuit super naturam. Contra naturam infirmitatis nostre fuit. quod virgo conceptus. Secundum naturam fuit. quod in vulva conceptus et formatus. et tandem secundum legitimum nascendi tempore natus fuit. Super naturam non solum huiusmodi infirmitatis nostre. sed etiam super naturam conditiois prime fuit. quod sine virili semine ego conceptus. Puritas fuit. quod sine concupiscentia seminare potuit. Honoratus. quod plebe ab omni peccati contagio mundam effudit. Ille. quod non de viro sed de spiritu sancto conceptus. Certe si emmanuel nosset de utroque sexu nasci voluisset. et hoc ratio exigeret. **D**
ut utraque ad mundam plebem seminandam mundate potuisset. Sed si de utroque carne assumeret. utraque et a proprietatis sue similitudine longius recederet. et quod nostram minus appropinquaret. Proprietati enim sue esset dissimile. si patrem et matrem haberet in humanitate. quod solummodo patrem habebat in divinitate. In hoc item et nobis dissimilior esset. si duos quod nos non possumus patres haberet. Sed et ratio sane exigeret. ut si unum principium erat in generis nostri propagatione. sic esset et unum principium in generis nostri reparatione. Oportuit ergo reparatioem generis nostri. aut de solo viro. aut de sola femina nasci. Sed si de viro sexum feminam assumeret. ordinem nature confunderet. quod feminam cum sexu super virile extolleret. et idem ipse diceret filium et divinitatem. et filia ex humanitate. Sed si virilis esset sexus quem assumeret. haberet sane virum gremium per hac parte honoris solacium. feminam nullum. Et certe si de viro formari voluisset. materiam quod dem de carnis nostre substantia traheret. sed in eius incarnatione nature operatio nihil haberet. et in hac natura nostre proprietate longius discederet. **A**
O quantum honoris vel dignitatis mulieribus vel et mulieribus natis in eo contulit. quod creator omnium. quod salvator hominum. nascendum more et muliere nasci voluit. Ex muliere itaque debuit nasci. quem oportuit in quantum ratio sustinuit per omnia fratribus assimilari. Sed quod mulierem de muliebri sexu assumere non debuit. ratio superius monstrata ostendit. Nam et ordinem ut dicitur est nature confunderet. et geminato in mulierum solatio. virilis sexus singularis privilegium nihil simile haberet.

Incipit tractat⁹ de trib⁹ theologicis virtutib⁹ marie. Et primo de fide marie.

Titulus xv.

Idea marie notat⁹ Luc. i. vbi dicit ei elizabeth. Beata q⁹ credidisti. q⁹ p⁹fic/ A
 ient⁹ rē. Lum enī paulo post dixisset maria. Ecce enī ex h⁹ brām me dicent
 oēs generatōes. ostēdit⁹ & angeli implēdā p⁹missiouē. & suā se nō trāsgressuraz
 p⁹fessionē. Que enī virginitatē vouerat. & pariturā se docēre angelo nouerat. mirabi
 li fide & votū suū implēdū credidit. & diuine ordiatōi se nō subduxit. Maria autē
 magnanimitas fidei fuit. q⁹ in se posse fieri et credidit & sperauit q⁹ uicq⁹ auditū fu
 erat nec ī celo nec in terra. Itē Origenes. Per fidē marie erigū iacentiū genus. B
 qd p⁹ mlieris teneraniā credulitatē fuerat aī deiectū. Itē b⁹ti⁹ marthe⁹ ī legēda
 sua. In p⁹ceptōe filij dei. fides marie vroz exiitit spūssancū. Itē Maria credu/ L
 la p⁹ his angeli fide p⁹cepit saluatozē. & ideo p⁹ aurē dicit p⁹cepisse. Un⁹ & dicit ei eli/
 zabeth Lu. i. Beata q⁹ credidisti. q⁹ p⁹ficient⁹ rē. In p⁹ceptōe enī filij misit dilect⁹
 ei⁹ .i. deus p⁹ l⁹manū suā .i. filiū in calp⁹ forame lauris sue. Latī. v. D⁹g⁹ hugo d
 sancto victore. Virgo credula p⁹bū p⁹cepit p⁹bū. vt immaculatā p⁹ceptōz genera
 tio incorrupta seq⁹ret. Itē fides marie p⁹pat⁹ grano sinapis. qd est gnū hūile. fer/ D
 uens. & humorē capis tollēs. Et fides marie a diūcta hūilitati. vñ. ecce ancilla do.
 fi. mi. rē. feruēs p⁹ dilectōem spūsscti de q⁹ p⁹cepibat. & filij dei quē p⁹cepibat. humo
 rē capitis tulit. sicut enī caput initiū est rei. sic p⁹ceptio animati. & h⁹ q⁹ credidit an/ E
 gelo dicēti. Spūssctis supueniet ī te rē. Itē si abrahā intantū p⁹mēdat⁹ ab apo
 stolo ad Roma. iij. de eo q⁹ L⁹tra spem. nature līn spem. Igitel credidit. .i. q⁹ sener
 posset de sara sene & sterili filiū generare. q⁹nto magis p⁹mēdāda est maria. q⁹ p⁹mo
 p⁹bo angeli credidit q⁹ filiū posset generare sine semē viri. et parere manēs h⁹go n⁹
 solū hominē sed filiū dei. Fides etiā marie q⁹ est radix ei⁹ manifestata ē p⁹ totū mū
 dū. Un⁹ ipā h⁹ p⁹ dicere illud Job. xxi. Radix mea .i. fides qua angelo credidi
 Lapta est sec⁹ aq⁹ .i. vbiq⁹ manifestata. Aque populi. Apoca. xvij. Aq⁹ trāseuntē
 sancti sunt. q⁹ nō habēt hic manētē ciuitatē. ad heb. xij. s⁹ futurā inq⁹rit.

Desperarie

Titulus xvi.

Pcs marie notat⁹ in respōsiōe sua ad angelū. vbi dicit. Ecce ancilla d⁹ni fiat
 t⁹ mibi. Nisi enī h⁹citer credidiss⁹. fir⁹ iter sperass⁹. feruētē desiderasset pos/
 se fieri & futurum esse qd angelt⁹ p⁹mittebat. uequa⁹ respōdisset. fiat mibi.
 Ideo visa est dixisse d⁹no. In h⁹bo tuo speraui. scz qd p⁹ angelū mādaueras mibi.

De charitate marie

Titulus xvij.

Ilexit maria d⁹im sicut oēs sc⁹pture canonicē ipm p⁹dicāt diligendū. & chari
 d⁹tas eius charitat⁹ oīm sc⁹ptōū forma ē & exēplar. Et ideo tam de charitate
 eius. q⁹ de charitate sanctorū quasi cōiūenim annotauim⁹. vt ex forma cha/
 ritatis eius resplendeat quomodo fideles anime ipam in charitate saltē a longe de
 beant imitari. Et nota q⁹ dilectio dicit⁹ quasi duos ligans. diligētē videlicz rei B
 quam diligit. id ē amantē amato. Est epim amor amatis et amati quasi quedam
 vnio potissimū in bonis. & naturaliter illud quod amat in sui naturā suū cōuertit
 amatozē. Et hoc patet in saluatozē. quē dilectio quā habuit ad gen⁹ hūāmun fecit
 colligare & vnire sibi naturā hūānā. q⁹ verbū caro factū est.

Dilexit maria dominū

— [Ex toto corde] Quia cor illi⁹ ad vltiū rei dilectōem nō fuit inclinātū amplius q⁹
 dei. nec delectata est in aliqua specie mūdi ampli⁹ q⁹ in deo. omne bonū sibi existi/
 mans esse in deo. vt p⁹ his omnib⁹ diligeret solū deum.

Maria
 dilexit
 dominū

— [Ex tota aīa] Quia certissimū habuit animū in veritate. & firma fuit in fide. Un⁹ et
 dictū est ei Luce. i. Beata que credidisti rē. Et istud etiā apparuit tpe d⁹nice passi
 onis. Et nota q⁹ aliud ē amor cordis. aliud amor aīe. Amor cordis qdāmodo car
 nalis est. vt etiā carnaliter deū amemus. sed h⁹ nō potest fieri nisi pri⁹ recesserimus
 ab amore oīs mūdialis rei. Amor g⁹ cordis nō intelligit. sed sentitur in corde. quia
 quodāmodo carnalis est. Amor autē aīe non sentit in corde. sed intelligit. q⁹ amor
 anime iudiciū est.

Virtutes marie

Uer tota mente. Quia oēs sensus illi⁹ deo vacabāt. Eius intellect⁹ deo ministrabat. Eius sapiētia circa deū s̄sabat. Eius cogitatio q̄ dei sunt p̄tractabat. Eius memoria ea sola q̄ bona sunt recordabat. vt diceret cū ap̄lo. i. ad Ebor. xiiij. Psallā spiritu. psallam ⁊ mente. Sic exponit chrisostom⁹.

Chriso.

Aliter. Sapiētia sedem habet ī corde. Uñ pabo. ij. Si intraverit sapia cor tuum ⁊c. **D** Anima p̄ voluntate ponit. Uñ Joh. xij. Qui odit animā suā ⁊c. i. p̄pam voluntatem. Dilexit ḡ deū trinitatē. Ex toto corde. i. ex toto eo qd̄ est scire q̄ ad filiū. **U**er tota aīa. i. ex toto eo qd̄ est velle q̄ ad sp̄itū sanctū. **U**er tota frute. i. ex toto eo qd̄ ē posse q̄ ad patrē. vt hec tria q̄ necessaria sunt in om̄i bono ope explēdo. i. scire. velle. et posse. q̄si responderēt trinitati.

Aliter. Dilexit maria dñm deū suū. Dilexit dñm. cui debet timor ⁊ seruitiū. ip̄m ea **E** ste ⁊ filialiter timēs. ⁊ ei ex puro amore seruitēs. Dilexit deum. fide p̄ dilectōes ope rāte ī cū credēs. Dilexit suū. Icum ex amore sollicitē custodiēs. qz familiare ē cui libet quod suū est sollicitē custodire.

Ite dilexit. Ex toto corde. loēs cogitātōnes cordis ī deū dirigēs. vt ad deū referēs. **F** **U**er tota aīa. loēs affectōes aīe ad deū retorq̄ns. **U**er tota mēte. loēm rōes hūanaz q̄ intelligebat ⁊ discernebat in rebz diuīs occupās. **U**er tota virtute. in his iugiter p̄senerāt. Et ita nihil remāsit ī ea qd̄ n̄ subīceret dilectōi diuīe. Sic expōit isidor⁹.

Isidor⁹

Ite dilexit. Ex corde. i. qz de⁹ itēptat vidēs. cui oē cor pater. Uñ. i. Regū. xvi. Nō vi **B** det ea q̄ parēt. de⁹ autē intuet cor. Dilexit. Ex toto corde. i. qz dñs. Quicqd̄ enī habet seruitus. dñi sui est. Et h̄ q̄ ad q̄tuor affectōes q̄ sunt. Amor. Nihil enī dilexit p̄ter cū. Timor. Nihil enī timuit p̄ter eū. aut nisi p̄pter eū. Dolor. Nihil enī doluit nisi ei⁹ amissōem. aut cor q̄ ex ip̄o. Uñ dixit ei Lu. ij. Fili qd̄ fecisti nobis sic. ego. ⁊ pater tuus dolētes q̄rebam⁹ te. Gaudū. Non enīm gaudia est nisi de ip̄o et ip̄ius recuperatōe. aut de his que ad ip̄m nonerāt p̄tinere.

Ite dilexit. Ex toto corde. i. ex toto intellectu. nullū in p̄fessōe diuinitatis errorū locū **D** rdināns. **U**er tota aīa. i. voluntate. nihil ei cōtrariū volēs. **U**er tota mēte. i. memoria. nihil q̄ de eo min⁹ sentiret remiscēs. Et iste triplex mod⁹ diligēdi r̄ndebat tribz p̄ceptis p̄metabile que p̄rinēt ad dilectōem dei. Primū. Audi isrl. dñs de⁹ tuus de⁹ vn⁹ ē. **M**ar. xij. Huic r̄ndet mod⁹ diligēdi ex tota memoria sine obliuione. vt cogites vnū deū esse patrē ⁊ filiū ⁊ sp̄itū sanctū. Scdm. Nō assumes nomē dei tui in vanū. Huic r̄ndet mod⁹ diligēdi ex toto intellectu sine errore. vt nomen christianū nō accipiat in vanū. vt p̄nt esse fact⁹ p̄ que oīa facta sūt. Tercū. **M**emento vt die sabbati sanctifices. Huic r̄spōdet mod⁹ diligēdi ex tota voluntate sine p̄tradictōe. vt sabbatizes ab ope seruitū. qz de⁹ p̄cepit.

Et notandū q̄ moyses Deutero. vi. et **M**atth. xij. nō ponūt nisi tria ī modo dilecti **I** onis dei. Sed forte Lucas. x. artēdit q̄tuor rōes p̄pter q̄s diligēd⁹ ē deus. et propter quilibet sup̄ oīa. et p̄pter h̄ posuit q̄tuor. **P**ria. qz ē creator ad esse. Scda. qz p̄seruator ī esse. Tercia. qz creator ī bñ esse. Quarta. qz gl̄ficator ī optio esse. **U** **R** q̄tuor ad tria reducunt. vt illud mēbrū. Ex totis viribz. referat ad q̄libz aliorum triū q̄si modus. vt sit sc̄sus. Diliges dñm deū tuū. Ex totis viribz. totius cordis. **U**er totis viribz. totū anīe. **U**er totis viribz. totū mentis. **U**er toto corde. quia domū. **U**er tota anima. i. qz deus. **U**er tota mente. i. qz tuus.

Aliter. Ex toto corde. i. intellectu. vt om̄is intellectus tu⁹ subditus sit intellectui de **L** deo. **U**er tota anima. i. tota voluntate. vt oīs voluntas tua subdita sit voluntati diuīne. **U**er tota mente. i. tota memoria. Quod autē sequit⁹ Ex totis viribz. **I**ntellige vt supra. **A**ug⁹. **U**er tota corde. i. toto intellectu sine errore. **U**er tota aīa. i. tota voluntate sine p̄trietate. **I**bi enī voluntas se totā colligit. vbi ei nihil est cōtrariū. **U**er tota mente. i. memoria sine difficultate ⁊ sine obliuione. Nec nō p̄nt ī pleri in via. **B**regor⁹ sic. **U**er tota corde. ex tota aīa. ex tota mēte. i. sup̄ om̄ia. ⁊ est inculcatō s̄borū q̄ signat excellētia amorū. **M**agister hugo d̄ serō victore sic. **U**er tota corde. i. deuotōe. quo ad s̄gines. **U**er tota aīa. i. discretōe. q̄ ad cōfēs. **U**er tota mente. i. p̄senerātia. quo ad martyres.

Aug⁹.

Brego.
Mag hu
go d̄ serō
victore.

So. lxxij.

Berū. Jtē btūs bctū. Dilige Lex toto corde .i. sapiēter. Lex tota aīa .i. dulciter. Lex tota itū. **B**
 te .i. fortiter. Lex tota mēte .i. mēmoriter. Sic etēn dilexit maria sapiēter ꝑ cupi
 scentiā oclorū. Qui enī diligit tꝑalia cī intellect⁹ auertit ab eternis. Dulciter. cō
 tra ꝑcupiscētiā carnis. Qui enī dulciter dēū amat. omne carnalē dulcedinem vene
 nā sicut vere est reputat. ⁊ qēqd separat a deo. felle amari⁹ indicat. dicēs de amato
 ribz voluptatū. Fel draconū vimū coz. Dicit etiā q̄ dulciter amat. Quā magmul
 titudo dulcedis tue dñe rē. Fortiter. ꝑ nīmorē mundanū ⁊ humanū. Nihil timēs
 eos q̄ tꝑalia tollunt vlt corpus occidūt. Memoriter. ꝑ supbiā vite. q̄ enī diligit
 memoriter. dei iusticiā recolit incessanter. q̄ ꝑ vna cogitatōne supbie p̄mū detruisit
 angelū in ignē gehēne. Uñ. ij. Petri. ij. Si deus angel peccantibz rē. Sic dilige
 bat iob dicens. xxxi. Semp q̄si timētes sup me flux⁹ nimū dēū. ⁊ pondus ei⁹ ser
 re non potui.

Daria dilexit

Daria dilexit
 Fortiter patrē. cui attribuit potentia. ⁊ h ex vi irascibili. implens illō Eccl. vij. In
 omni virtute tua dilige cum q̄ te fecit rē.
 Sapiēter filiū. cui sapientia. ex vi rationali.
 Dulciter spīritū sanctū. q̄ dulcedo est patris ⁊ filij. ex vi cōcupiscibili. Unde ⁊ de spi
 ritū sctō dicit ꝑcepisse. Sicut autē vna est substātia in tribz psonis. sic singulari et
 vnica fuit marie dilectio in tribz pprietatibz supradictis.
 Memoriter humanitatē filij. cui dicit Isa. xlii. Nunq̄d obliuisci p̄t mlier infantē
 suū vt nō misereat filio vteri sui. ⁊ si illa oblita fuerit. ego tū nō obliuiscar tui.
 Nec autē memoria q̄ ad nos referenda est ad christū nascentē. patientē. iudicantē. et
 elidit triplicem cōcupiscētiā.
 Memoria nascētis ꝑcupiscētiā oclorū. q̄n p̄mūculis inuolut⁹ iacuit in ꝑsep̄io.
 Memoria patientis cōcupiscētiā carnis que appetit delectabilia. q̄n flagellat⁹ et
 confixus pependit in patibulo.
 Memoria iudicantis supbiam vite. quādo deus franget omne supbū.
 Itē dilexit maria sapiēter. q̄ vnctio q̄ plena erat docebat eā de omnibz. i. canonicis. **B**
 Joh. ij. Plena enī erat duplici vnctōe. i. christo q̄ interpretatur vnctus. ⁊ grā spūllā
 enī. Et nota q̄ dicit q̄ hec vnctio docet de omnibz. que sunt simpliciter. vt spūalia
 et celestia. non q̄ sunt fm quid. vt tꝑalia ⁊ voluptates.

Dilexit sapiēter

Dilexit sapiēter
 Id est. discrete. quia rationabile fuit obsequiū ei⁹. Sciebat enī ꝑgo prudēs q̄ ho
 nor regis iudiciū diligit. i. discretōz. ⁊ q̄ qēqd offert sacrificij. sale ē ꝑdicēdū. Lani. ij.
 Item Discrete vt sup. Ipa siq̄dem fuit vas nouū. in q̄ missum est sal in incarnatōe
 vngemti dei. ⁊ in sale sapiētia vlt discretio designat. iiii. Regū. ij.
 Itē. Discrete. bona familiaria q̄ ei dñs faciebat fame nō ostendēs. sed sapiēter ab
 sccondens. Erat enī mlier scisata ⁊ tacita. Eccl. xxvi. cōseruās et conferēs i corde
 suo q̄ qēqd de filio dicebatur. Sciebat enī q̄ q̄ demudat archana amici. i. christi. ꝑ
 dit fidem. Eccl. xxvij.
 Item Discrete. bona specialia q̄ ꝑ dño faciebat i abscondito faciēs. Uñ clausa i tha
 lamo inuēta est ab angelo clauso sup se ostio patrē suū exorās. sicut dicit btūs bef.
 Gregori⁹. Sufficit iustis ab illo videri. a q̄ expectāt remunerari. Ipa etiā docet
 nos h modo diligere. Uñ filiū natū statim occultauit sub velamē. p̄anoz. ꝑ docēs
 nos occultare partū boni opis nri. Ideo etiā moyses tribz mētibz occultabatur.
 Exo. ij. Deusis d̄ra mēne qd est defectus. In nobis enī triplex est defect⁹. coz
 dis. oris. opis. Ideo q̄nto min⁹ boni lucratur. tāto magis necesse habem⁹ illō
 occultare et sollicitē ꝑsuare. exemplo paupis mercatoris. q̄ quo min⁹ habet catal
 li sollicitius negociat.
 Item Discrete. ꝑ omni obseq̄o quod dño faciebat ipm solū in p̄mū petēs. nō lau
 dan hūanā aut aliqd hmōi. q̄n diceret illud ad Phil. iij. Omnia reputaui vt ster
 coꝝa vt christū lucrificā. Aug⁹. Hoc sine ⁊ studio colend⁹ ē de⁹. vt sui cult⁹ ipē
 sit merces. Nā q̄ colit dñū vt aliō mereat. tā deū nō colit s; illō qd assēq̄ ꝑcupiscat.

Aug⁹.

Wirtutes marie

Id est sollicite ne deum offenderet verbo vel facto. mita aut signo cogitatu aut de siderio. vel hmoi. recolens illud michae. vi. Sollicitus ambula cum deo tuo.

Dilexit dulciter

R

Dilexit dulciter

Quia dulcedo generabat in ea ex triplici recordatōe. misericordie. grē et glie. Dile recordie q̄ dens in sanctificatōe ei⁹ remiserat originale peccatū. Sre. q̄ ipam imple uerat ad oēs virtutē et omne op⁹ bonū. Alie. q̄ sperabat se remunerāda sup̄ meritū.

Quia amaritudines p̄sentis seculi dulces reputabat. et inundatōes maris q̄si lac surgebat p̄ amore vnigeniti sui.

Quia quodāmodo dulcis visa est ei angustia passōis vnigeniti sui. licet ei mēte cōpassa sit. ob desiderii virtutis et salutis generis hūani. Un. Dulce lignū dulces clauos. nō solū christo patiēti. sed et matri p̄patiēti. q̄ p̄ amaritudinē tormēti sciebāt genus hūanū reditū ad dulcedinē paradisi. Unde Lu. xv. Epulari et gaudere optebat. p̄ reuersione filij. pdigi ad misericordiā p̄ssimi patris. Ibidē. Congratulamini mihi. q̄ inueni drachinā quā pdiderā. Job. xvi. Dulcer cū parit rē. Quōd d̄ matre et filio p̄t intelligi. In passione ei filij pepit quōdāmodo mater. q̄ tūc p̄mo sensit dolores puerpē. Un de ea pdictū fuerat Isa. lvi. Anteq̄ parturiret pepit rē. Quis audiuit vnq̄ tale. Sed hūano genere p̄ passionē redēpto. inferno spoliato. et filio suscitato. iā nō meminit p̄ssure. p̄pter gaudiū. Infra inuenies istud.

Dilexit fortiter

S

Dilexit fortiter

In omni virtute sua ann qui se fecit diligens. Eccli. vii. et p̄ter eū nihil timēs Dat thei. r. Nolite timere eos q̄ occidit corpus rē. Perfect⁹ enī timor dñi facit diligere fortiter. Un puer. xliij. In timore dñi fiducia fortitudinis rē.

Pro eo quālibet aduersitates patiēter sustinens. iuxta illō puerb. xij. Qui negligit damnū p̄pter amicū. i. christū. fidelis est.

Pro aliq̄ aduersitate ab ei⁹ amore nō recedens. q̄ sicut dicit puer. xvij. [Omni tpe] i. tam in aduersis q̄ in p̄speris diligit q̄ amic⁹ est. Qui enī christū nō diligit in aduersis sicut in p̄speris. amic⁹ nō est.

Pro nulla aduersitate nec etiā timore mortis ipm negās aut deserens. sicut fecit petrus p̄sumptuosus. Et hoc manifeste in passiōe apparuit. q̄ fugiētib⁹ discipulis stetit imperrita in rta crucē. Job. xix. Timor enī nō erati charitate ei⁹. q̄m p̄fecte diligebar. i. Job. iij. Perfecta charitas foras mittit timorē.

Quia dilectio ei⁹ foris fuit vt mors. Lari. viij. Quia sic mors n̄ morit. sic charitas ei⁹ nūq̄ excidit. Un dic filio Dier. xxvi. In charitate p̄petua dilecti te. Impletū ē enī in ea illud Eccli. xij. Omni vita tua dilige deum.

Quia si fieri posset fm beneplacitū diuine voluntatis mori p̄ eo et cū eo desiderauit. nec vite sue pepit p̄ dilectōe. sicut nec fili⁹. Pro eo. vt dixisse visa sit cum dauid. ij. Regū. xvij. Quis mihi det vt p̄ te moriar fili mi Iesu. Un eo. q̄ et si animā suā nō posuit p̄ redemptōe generis hūani. exposuit tñ. et quod potuit fecit.

Dilexit memoriter

T

Itē beata virgo dilexit memoriter. iuxta illō Eccli. xxxvij. Nō obliuiscar⁹ amici mihi in animo tuo. Isa. xlij. Nunq̄d p̄t obliuisci mulier. vt sup̄. Ideo etiā dicit ipsa Lan ricoz. i. Fascicul⁹ mirre dilect⁹ me⁹. mihi. iter vbera mea cōmorabit. Quasi diceret. Dilect⁹ me⁹ mihi. singulariter et specialiter. ipe est fascicul⁹ mirre. i. inftar⁹ amaritudinū p̄gregatio colligata vinclo tenacis memorie. et iste fascicul⁹ cōmorabit inter vbera mea. i. in corde meo. q̄d est inter vbera cōclusum. quia nō possū ei n̄ p̄pati. nō possū ei nō p̄mori. quē genui. quē lactant. q̄ p̄ me tot amaritudines tōlerant. Et h̄ q̄si p̄suasisse videt ei fili⁹ Treno. iij. dicēs. Recordare paupertat⁹ et transgressiōis mee. absinthij et fellis.

Aliter vt expositio p̄ueniat tā marie q̄ fidelī aīel. Dilectus me⁹. Iq̄ diligit me et diligitur a me. mihi. i. p̄m amāti et passionē ei⁹ imitāti est. fascicul⁹ mirre. et iste fascicul⁹ luter vbera mea p̄morabit. Summa ē. Tota p̄geries tribulationū et passionū dilecti mei q̄s p̄ salute mea sustinuit nūq̄ a memoria mea excidit. Dilect⁹ autē marie p̄prie fuit ei fascicul⁹ mirre. in passiōe. q̄n in rta potat⁹ ē. sicut dicit Dar. xv.

z dederūt ei mirratū vinū zc. z qñ de cruce ablat^o mirra z alo e inunct^o ē. Job. xli.
 Sibi autē qñ discretiue dicit ipm fuisse fasciculū. imō maximā fascē. pl^o enī oib^o
 ei pdoluit. et oīs plaga tristitia cordis ē. Eccl. xxv. qz pl^o oib^o dilexit. Mirra enī
 medicinal^{is} est infirmis. id dñs in passiōe quā sustinuit p salute magni egroti. i. tot^o
 ri^o mūdi vinū mirratū a militib^o accepit. Et nota qz fidel^{is} aīa ipm appellat fascicu^l
 lū. nō fascē. qz leue ducit p amore ei^o qd d laboris iminet z doloris. z qz nō sunt
 pdigne passiōes hui^o ipis ad futurā glām q̄ reuelabit nobis. ad Ro. viij. Id enī
 momentanē et leue tribulatiōis nre zc. ij. Chos. iij. An nō fascicul^o cui^o on^o leue
 et iugū suauē. Dat. xi. Nō dico q̄ leuis fuerit in se mort^{is} aspiras z amaritudis. s̄
 dura et gnis. Sed ei^o imitatio lenis ē diligēti. Ideo nō dixit simpliciter fascicu^l
 lus mirre dilect^o me^o s̄ addidit mihi. qz vere amāti nihil ē difficile. Ideo z dile
 crū vocat. mōstrās vim amoris omnē amaritudis molestiā supare. Un̄ bñs bern.
 ad monachos suos. Erūt qñqz nobis ingens cumul^o glie. q̄ mō ē fascicul^o mirre.
 Sequit^{ur} Inter ybera mea p̄morabit^{ur} Hoc ad lram. qñ mater gestabat eū in bra^z
 chijs suis. Inter ybera. i. in principali cordis meil^{is} p̄morabit^{ur} vsqz in finē. p̄mo
 rabit^{ur} inunqz inde recedēs. Uel p̄morabit^{ur} q̄ ad oēs circūstātiās passiōis. qd. ostē
 dit p colligatiōem fasciculi. Ubera spōse vl^o marie ant fidel^{is} aīe. p̄passio et p̄gnla
 tio. Uel meli^o iuxta sensum lre. gratitudo z hūilitas. q̄ maxime spōsum derinent. z
 delectāt. Eo enim ipō qz nos tāt^o bñficijs indignos p hūilitatē p̄gnosim^o. et p gū
 tudinē grās agere nō cessam^o. christū nobiscū inseparabiliter z delectabiliter reti
 nem^o. q̄ dicit puer. vij. Delicie mee esse cū filijs hoīm. Ecōtrario nihil mag^o fugat
 z elogat sponsum. q̄ supbia z ingritudo. Sponsa ḡqz infer^o p̄spa z aduersa versat^{ur}.
 hūc fasciculū inter ybera sua collocat. vt nec lera extollāt. nec tristia deiciāt. Bñs
 bern. Tu quoqz si sapi^o imitaber^{is} sponse p̄uidētā. et hūc mirre tā caz fasciculū d
 principali tui pectoris nec ad horā patieris auferri. vt possis dicere z tu fascicul^o
 mirre dilectus meus mihi zc.]

Berñ.

Berñ.

Aliter. Fascicul^o mirre fuit christ^o in veteri lege. sed inter ybera. marie fact^o est. di
 lectus. let suauis z dulcis. Sicut enī sanguis in se horribil^{is} in yberib^o efficit lac
 qd dulce est z delectabile ad videndū. sic fili^o q̄ i lege erat terribil^{is} inter marie ybe
 ra fact^o est mitis. Un̄ et ipa dicit mater misericordie. Lōmorabit^{ur} dicit. Et p p̄po
 sitōem vocabuli designat qz maria nō solū filij est habitatio. immo tot^o trinitat^{is}
 et habitatio gaudiosa. Un̄ ppter h̄ videt^{ur} sic posse intelligi ille xpus. Sicut letan
 tiū omnīū. s̄z triū p̄sonaz habitatio est in te.]

Charitas marie fuit

Inseparabilis. tanqz spōse ad spōsū. dilecte ad dilectū. matris ad vnigenitū. De hac
 inseparabilitate dicit ipa cauti. ij. Tenui eū. nec dimittā. Irē Lañ. vij. Dura vt iser
 n^o emulatio. i. dilectio ei^o. qz sic infern^o que semel scipit nūqz dimittit. sic ei^o cha
 ritas nūqz excidit. nūqz dilectū dimittit. Un̄ et ponit se dicere filio illd̄ hier. xxi.
 In charitate p̄petua dilexi te. Irē illd̄ ad Ro. vij. Quis me sepabit a charitate dei zc. Tribulatiō
 an angustia zc. Ibidē. Scio qz neqz mors neqz vita zc. z ponit. xi. adiectina. Si
 ḡ intantū dilexit regē suū miles regis. qnantū putas dilexisse filiū regē genitricē re
 gis. vtqz multo ampli^o.

Insuperabilis. Quod p̄inet ad diligere fortiter. Un̄ canti. viij. Fortis est vt mors
 dilectio. dura vt infern^o annulatio. Os de charitate christi p̄mo z p̄ncipaliter intel
 ligit. Qui bñ fuit fortis vt mors. qz p charitatē mori dignat^o ē. Job. xv. Maiorē
 charitatē nemo habz zc. Et ne moreremur eternaliter. sepata est aīa ei^o a corpe. qd
 est mori t̄paliter. Charitas etiā marie. Fortis. s̄ fuit. vt mors. Imo fortior morte. qz
 filiū intantū dilexit. et hūani generis redēptionē intantū oprauit. qz mori p filio vl^o
 p mūdi salute cū filio desiderauit. sicut dicit^{ur} est sup. In illis etiā est charitas fortis
 vt mors q̄ mūdo moriūt vt dilectio vinat in eis. Mors ei^o tollit t̄palia. z auferit vsū
 sensū. Dura. letia. vt inferna. s̄ fuit. emulatio. i. dilectio ei^o. qz cōstantiā ei^o nul
 la fregit violentia p̄secutionū sicut qui in inferno sunt nulla frāgi possunt. violentia

BA

BB

Virgines marie

tormentorii. Itē de charitate dicit paulo post. **L**aque multe nō poterūt extinguerē charitatē. nec flumina obruet eā. **A**q̄ multe. i. oimode penalitates q̄s sustinuit i filiō. nō po. extin. cha. **M**arie sez. qz ip̄i charitatis absorbebat ardore. sicut ardo re solis vel ferri igniri absorbet aq̄. **U**nde de charitate ci^o dicit **Sap. xvi.** **I**n aq̄. i. tribulatiois. que ignē extinguit. **I**mpfecte charitati. **L**ignis. i. marie charitas. **L**plus yalebat. **I**ta aq̄ obliuiscēbat extinguetis nature. **S**equit̄. **A**ec flumina. i. impetus tribulationū q̄ntuscūq̄. **L**obruēt eam. **I**mino q̄nto forti^o impulsā ē. tāto firmiter stetit. qz fundata erat sup̄ firmā petra. que ē christ^o. **D**at. vij. **I**te **I**nsupabil^o. qz dilectio fili^o absorbebat ea omne aliā dilectōem. sicut magn^o ignis absorbet ignē cādele. **D**ilectio enī ignis est quē dñs vult mittere i terrā. **L**ue. xij. q̄ videlicet igne ychemētius inflāmanit aiām nris sue. **U**nde r̄ipa dicit **L**anti. v. **A**ia mea liq̄facta est. **S**icut metallū durissimū p̄ vehemētā ignis liq̄fieri potest.

Insatiabilis. Quia charitas ei^o erat ille ignis de q̄ dicit p̄ner. xix. **I**gnis r̄o m̄q̄ dicit sufficit. **B**ustauerat autē quia suavis est dñs. q̄ dicit. **Q**ui edūt me adhuc esuriēt r̄c. **E**ccli. xxiii. **I**deo ip̄a dicebat. **S**ititit aia mea ad deū fontē viuū. **S**ic ei fons viuus sp̄ scanrit a quas nouas. sic fili^o eius q̄ est fons vite ei sumistrabat iugiter de seip̄o delectatōes nonas. **A**mo etiā tota trinitas. cui^o erat tridiniū. **U**n̄ q̄ dā dicunt q̄ viatit p̄p̄hēdebat. **S**ap. xvij. **U**sq̄ i celū attingebat stans i terra.

Berū.
Aug^o

Singularis. Quia extra deū nihil q̄siuit dicat. **U**nā petij a dño hāc req̄rā r̄c. **L**hāritas ei ei^o erat vehemēs r̄ bñ ordiata volūtas. sic diffinit bñs berū. **A**ug^o d̄ do imino. **Q**uicqd̄ mibi p̄er illū est dulce nō est. q̄cqd̄ vult mibi dare dñs me^o totūz auferat. et se mibi det. **Q**ui enī diligit christū p̄pter r̄palia que largit. nō est amor eius singularis. s; adulterin^o. **S**icut meretrix diligit leccatorē et ei applaudit q̄ diu habet qd̄ det. mōdū r̄o expellit. sic amator r̄paliū diligit christū. **U**n̄. **C**onfite bñ tibi cū benefeceris ei. **D**e tali dilectōe dicit p̄bo. xxvi. **L**ū defecerint ligna. **B**ñ ficiōrū r̄paliū. **L**extinguet ignis. i. dilectio cessabit. **I**te singularis fuit ei^o dilectio. qz nec simile habuit nec habitura est.

Berū.

Mobilis. nō tarda. non pigra. nō torpida. sed veloc. mouēs. et pmouēs. **U**n̄ con/ cepto saluatore ascēdit in mōtana cū festinatōe vt r̄gauderet elizabēth. **F**ugit euz filio in egiptū ad p̄ceptū angeli. **D**at. ij. **R**etulit filiū in terrā israel. **D**at. iij. **D**efū ero berode. **U**n̄ et designat p̄ ferculū salomōis. qz omī agilitate r̄ femore animi ad q̄libet bona exercitia fm beneplacitū dñie volūtatē se circūferebat. **D**e hac mobilitate bñs berū. **Q**ui amat ardēt^o. currit veloci^o. et puenit citi^o. **E**t qz ip̄a ama uit ardenti^o. vñ q̄si effrenate dicit. osculet me osculo oris sui. r̄ rota die dicit i canē. amore lāgueo. **A**deo cucurrit veloci^o oibus. et citi^o puenit ad brauiū vite eterne. **S**ola immortalitatis vt cred̄t̄ corpaliter iā induta.

Fuit ca /
ritas ma /
rie

Incessabilis. i. p̄seuerās. qz charitas ei^o nunq̄ exēdit. qd̄ de p̄fecta charitate intelli gīt. **U**n̄ r̄ dicit filio h̄ere. xxvi. **I**n charitate p̄penā dilexi te. **S**ilabat ei ei^o charitas charitati filij. de q̄ **J**oh. xij. **L**ū dilexisset suos q̄ erāt in mūdo. i. finē dilexit eos. **A**d qd̄ etiā ip̄e inuitat oēs fideles **J**oh. xv. dicens. **M**anete in dilectōne mea. **I**te **D**at. x. **Q**ui p̄seuerauerit vsq̄ in finē. saluus erit. **I**nchoantib^o enī p̄m̄iū p̄ mittit. sed p̄seuerātib^o dat. sicut dicit autoritas.

Berū.

Feruens et calida. **E**i^o enī dilectio calor r̄ feruor est. **C**alor. **U**nde. **N**ō est q̄ se ab scōdat a calore ei^o **F**eruor. **F**eruēt̄er ei diligit. sic dicit bñs berū. q̄ ita d̄briat amo re q̄ n̄ cogitat malestatē. **S**ic diligebat maria cū dicebat. **O**sculet me osculo oris sui. **E**t in h̄ v̄bo bñ apparet q̄erat d̄briata. **S**i q̄ratur q̄ vino. ip̄a f̄ndet **L**anti. j. **B**otrus cipi dilect^o meus mibi. **B**rād̄is botrus r̄ forte vinū. r̄ ex multo poni fortis vini sequit̄ ebrietas. **Q**uāto magis enī deo q̄ ignis est p̄rimauit. tāto magis inflāmata est charitate. qz ip̄e deus charitas est. **I**deo dicit bñs berū. **M**aria qz plus omnib^o dilexit. **S**ingulare miraculū de^o patet in ea p̄petrauit. **I**deo etiā dicit ip̄a **L**anti. v. **A**nima mea liq̄facta ē. **P**incēdiū charitatis. sicut meralla liq̄funt p̄ vehemētā ignis. **I**te **L**an̄. fm aliā trāstatiōem quā ponit grego. **U**ulneram chāritate ego sum. **E**t nota qz ignis charitatis suauiter ardet. sed nō ledit. **A**ccēdit̄

Berū.

Fo. lxxvi. li 2

sed nō psumit. Vel nō psumit ad lesionē. et si ad purgationē. Culpā enī psumit. si inuenit. nō naturā. sed eā purgat et fouet et nutrit. Sicut ecōtrario ignis pcupiscētie nutrit et fouet culpā. et magna ex pte ledit et psumit naturā.

✓ Penetratiua et acuta. Charitas enī intrat et penetrat. nec cessat donec veniat ad id quod amat. Nō enī sufficit ei quāmet absente. nisi possideat p̄sentē. nec satis est ei vt sit eū deo. nisi sit i deo. Nec magnū arbitrat vt ducat ad oēm p̄sentē. nisi introducat in oēm veritatē vt illi inheret et quātū possibile est vnū eū illa fiat. Vox enī charitatis ē ista. Vbi adherere deo bonū est et. Talis vere fuit mat̄e dilectio.

✓ Inflexibilis et recta. Inflexibilis. qz ad aliud extra deū nō diuertit. Recta. qd̄ idē est. qz deū dilexit sine reflexiōe ad tpalia. Cant. i. Reen diligēte. Incuruati alia. Rectus ē cuius intentio ad deū ppter deū dirigit. Sūt ei q̄ deū diligūt cū hūsee rit eis. vel vt hūfaciat eis. qm̄ dilectio et si tēdat ad deū. n̄ recipiat ad ip̄os. Et est talis dilectio sicut saucille gallice. De q̄b̄ d̄ Isa. lix. L. Semite eoz incuruati sunt eis. i. reflexe ad eos. ad sūū p̄modū recuruate. Sequit̄ in autoritate. Vīs q̄ calcat in eis ignorat pacem. J

✓ Doraliter. Alia bona nō porrigit se ante. vt p̄sentia bona pcupiscat. Nō retro. vt ad ante acta mala p̄ delectatōes respiciat. Nō dextrosū. vt in p̄p̄is p̄ incōtinētia se effundat. Nō sinistrosū. vt in aduersis p̄ impatiētia excedat. Sed sursum p̄fert i cremētū sūū. sursum habz cor. vbi christ̄ est in dextera dei sedēs. Et tal̄ aīa recte diligit deū. et recte collandat. quia rectos d̄cet collaudatio. BB

✓ Intēra et inīma. Intēra. qz p̄ amoris desiderii sp̄ in deū perrexit. Inīma. nō superficialis. qz ad exteriora nō effugit. Talis enī charitas cōpatur pinguedini inollate. Uñ Cant. i. Indica mihi quē diligit aīa mea. i. inīma volūtas et affectio mea

✓ Larga et ampla. Quia oīa que dei sunt et dilexit et diligit. Saracenos. in deos. christianos. Aliter tū et aliter. Uñ et videt dicere oibz generibz hoīm illd̄ ad Phil. i. Lectis enī mihi est de quomodo vos oēs cupiā i visceribz iesu christi. filiū mei.

✓ Affemosa et tenera. Tenerrime enī et affectuose afficit erga ea que dei sunt. Unde legit̄ inter cetera dixisse theophilo. se mltū diligere gen̄ christianozū. maximeqz eos q̄ recta fide et pura p̄sciētia currūt ad templū sūū. DD

✓ Ifo quomodo maria dilexit p̄fecte deū trinitatē. restat videre quomodo dilexit filiū deum et hominē. JJ

De charitate mat̄e ad vni genitū suū

✓ Naturaliter. et plusqz alia mater posset diligere natū sūū. Solet enī dici q̄ p̄ner naturaliter pl̄ diligit ab illo p̄te cui semē in p̄abundant̄ i cōceptū eius. qz ab alio. Ideo naturaliter pl̄ dilexit maria filiū sūū qz aliq̄ alia mulier. qz rotā carnis sue materiā a carne materna traxit christ̄. Uñ marie dictū est Lu. i. Ecce concipies in utero. i. ex causa intrinseca. nō sicut alie mulieres q̄ recipiūt ab extrinseco vñ concipiūt. i. semen viri. Hoc idē figuratū est p̄ hoc p̄nomē te. qd̄ est discretiū. vbi seq̄tur. qd̄ nascet ex te sanctū. Et te sola. nō ex te et ioseph. nō ex te et viro. Ad h̄ innuē dum dicit ei filiū Joh. xix. Mulier ecce filiū tuū. totū tuū. qz tuū p̄nomē est discretiū. De hac materia plura habuisti supra. libro. i. ca. vij. titulo. benedictus fructus ventris tui. Et nota exēplum de d̄nab̄ meretricibz q̄bus salomō fecit iudiciū de puero quē dedit vere matri. iij. Regū. iij. Duc iste mulieres. synagoga et gētilitas. Synagoga christū q̄si diuidit. dices ip̄m natū de ioseph et maria. Uñ carnit. Erubescat inde infelix. q̄ dicit christū ex ioseph semine esse natū. Gentilitas vult ip̄m integrū p̄uari. credens ip̄m natū ex sola virgine. et ideo illa ip̄m amisit. et ista cōquisiuit.

✓ Carnaliter in bono sensu. qd̄ est diligere ex toto corde. vt supra. Quia carnē christi tanta deuotiōe. tāto studio fouit et nutrit. vt ad amorē carnis eius ab amore p̄prie carnis imo omnis carnis suspensa. necessitatibz vagiētis. esuriētis. lactentiis. crescētis. et h̄mōi. omnes cordis sui affectōes substerneret. Immo et de sua substātia ip̄m honorauit. Proner. iij. que egressum de sinu patris ventris hospitiū suscepit. Rudum. i. purū deū. carne virginica et pannis induit. Et p̄sensuz d̄ carne RR

Virtutes marie

ppria admiſtrauit pceptū. ⁊ de lacte pprio nutrimentū. Scdm naturā aſſūpte hū
manitatis. efuriētē pauit. lacte ꝑgineo ſitientē potauit. infirmū ꝑ infantia ⁊ iacētē
nō ſolū viſitauit. ſꝫ etiā balneādo. fouēdo. leniēdo. geſtādo. frēq̄ntauit. ceteraq; oīa
ei humanitatꝫ obſeq̄a exhibuit. Comphēſo tandē et eruciſixo q̄ſi in carcere poſito
affuit. et cetera hmōi. Un̄ ſub figura eiꝫ aut in pſona eiꝫ dictū ē Lu. x. **Bartha**
aurē ſatagebat circa frēq̄ns miniſterū. Lege omeliā beati anſelmi. Intrauit ieſus
ī q̄dā caſtellū. Idcirco pueniēter potuit ipi dicerel. Defecit caro mea ⁊ cor meū.
et ideo tuldecus cordis mei pars mea. Idcirceps criſti in eternū. Et ideo inter ce
teras aues ꝑparari ꝑ ſpecialiter philomene. q̄ dicit a philos qd̄ est amor. ⁊ mene
qd̄ est defectꝫ. q̄ſi deficiēs ꝑ amore. Un̄ maria potuit dicere patri. Defecit in ſalu
tare tuū anima mea ⁊c. Salutare patris ⁊ noſter ſalutariſ. filiꝫ dei eſt. Itē Lan.
ij. Fulcite me floribꝫ. ſtipate me malis. qz amore lāguco. Berte aut lāguere ſe dicit
maria. vꝫ fidelis aīa. qz q̄nto ſe ad amorē ſpōſi accēdit. tāto ab amore ſpaliū lāgue
ſcit. ſicut ſolet mos eſſe lāguentiū. vt illa faſtidiāt quibꝫ agit vitā ꝑmūis. Nec iſir/
mari ſed lāguere ſe dicit. vt noſcēt deſideriū ꝑſeuerās. quia lāgor dicit q̄ſi lōgus an
gor. Nec debet ſanari talis lāgor donec introducat amica ī thalamū ſpōſi. qd̄ ꝑ
ꝑſtat de virgine gl̄ioſa. Ideo ſup illud amore lāguco. dicit gregoriꝫ. **Male ſana**
ta eſt anima q̄ vulnere charitatis nō languet.

Anſelmꝫ

Brego.

Spiritualiter. qd̄ eſt ex tota aīa. Quia ſpūs eſt deꝫ. Job. iij. Itē. ad Lborin. vi. **22**
Qui adheret deo vnꝫ ſpūs eſt cum eo. v̄itate. ſ. amoris et gracie. Un̄ Lu. ij. di
xit ei ſymeon. Et tuā ipiꝫ aīam ꝑtrāſibit gladiꝫ. Dicens. Tuā ipiꝫ. Ivnā matris et
filij aīam in ſinuauit. Nec enī vnio q̄ ſit ꝑ amorē ſpūalis eſt. qz amor ignis eſt qui
materiā ſibi coberētē ignit. ⁊ in ſui naturā ꝑuertit. Et qz maria. intimꝫ omni crea
tura deo ꝑ amorē adheſit dicēs illi. adheſit aīa mea poſt te. ideo ſpiritualior omni
creatura effecra ē. Unde et appellat aīa ⁊ nō caro. Prouer. xxy. **Alq̄ frigida aīe ſi**
riētī. I. i. mariel nūcā bonꝫ. I. i. gabriel miſſus ad eād. de terra lōginq̄ua. I. de celo.

Viriliter. qd̄ eſt ex tota v̄tute. Unde ⁊ designata ē ꝑ eūā q̄ appellata eſt virago. Be
neſis. ij. qz de viro ſuo ſumpta ē. **Maria autē virago.** qz de ipa ſumpꝫ ē vir ſuiſ.
q̄n. ſ. et magnitudie fidei ꝑſentēs vt de ſua ſub ſtāria fieret chriſtꝫ hō. v̄ndit. Ecce
ancilla dñi fiat mihi fm̄ v̄bū tuū. Virago etiā. i. viriliter agēs. v̄onēdo p̄na ꝑg
nitatē. abſq; omni ꝑcepto ꝑſilio ⁊ exēplo. Unde in figura eiꝫ dicitur eſt iudith. xv.
Tu gl̄ia hieruſalē. tu leticia iſrael ⁊c. que feciſti viriliter. ⁊ ꝑfortatū eſt cor tuū eo q̄
caſtitate amaueris ⁊c. Quere libro. i. ca. vi. titulo. b̄ndicta tu in mulieribꝫ. poſt me
diū capituli. **Multris etiā alijs modis egit viriliter.** qd̄ longū eſſet enariare. Sed
maximē viriliter egit ⁊ viriliter dilexit in filij paſſiōe. ita vt ad titulū laudis eiꝫ et
gl̄ie ſufficiat q̄ mentē eiꝫ tanta vis amoris accēderat. vt fugiētibꝫ diſcipulꝫ. oblita
ſeruo fragilꝫ ipa cū lacrimis ⁊ aſtās cruci ⁊ ꝑdolēs moriētī. animā ſuā ꝑ filio ſuo
⁊ ſi nō poſuit. expoſuit tamē. Quis enī ſani capitis dicat ipam talē matrē a tali fi
lio tā dilectā. minꝫ dilexiſſe filiū ſuū vnigenitū ⁊ talē filiū. qz dauid. abſalō patri
cidā. q̄ dicebat. ij. Regū. xviij. Quis mihi det vt ꝑ te moriar fili mi abſalō. **Dicro.**
Quiꝫ acerbitate doloris aſſicta. ⁊ p̄ue crucis corde aſſicta. v̄tpore que plꝫ oibus
doluit quia plꝫ oibus dilexit. p̄ma ad montimētū currere nō potuit. licz poſtea vt
vere eredit frēq̄ns et q̄n potuit nō deſuit. Nec ſunt ꝑdetera dilectōis marie. q̄ ꝑꝑo
derant omnīū ſanctaz aīaz meritis ⁊ glorie.

Dicro.

Maria dilexit vnigenitū ſuū

Comunicatiue ⁊ largiter. Charitas enī eiꝫ ad nos apparuit ī annūciatōe filij q̄n. re
ſpondit. Ecce ancilla dñi. cupiēs filiū ꝑcare q̄ noſter ſeruus fieret. Et ideo ſe nō
mianit ancillā. qz partuſ ventrē ſequit. Quod etiā innuit filiꝫ dicēs patri. **Seruꝫ**
tuus ſum ego. ⁊ filiꝫ ancille tue. Seruauit enī nobis filius virginis de b̄nplacito
matris vſq; ad abluōem pedū. imo vſq; ad tolerantiā paſſiōis. qz filiꝫ hōis non
v̄nit miſtrari ſed miſtrare. et dare aīam ſuā redēptionē ꝑ inultis. **Dar. xv.** Ideo
⁊ nos matri ⁊ filio debemꝫ retributionē ſeruitij vt ad locū v̄nde exēit ſumia re
uertant. **Eccles. i.** Unde ⁊ ipē dicit nobis **Zaeba. xi.** Si bonū eſt in oculꝫ veſtris
ꝑfferre mercedē meā ⁊c. Sic etiā ⁊ merito ꝑt dicere ipa mater.

Item Communicatiue. Quid apparuit in natiuitate filij. qm̄. s. enim a q̄ tātas habebat
delicias. quē tenebat clausū in vtero. cū gaudio pepit. vt suas tanq̄s vltra liberal
nobis sine inuidia pm̄tūca ret delicias. quas sola possideret. si ex vtero ei⁹ fili⁹ na
tus nō fuisset. Ideo dicit̄ Isa. ix. Fili⁹ nat⁹ est nobis. Inō sibi. qz meli⁹ nō poter
rat sibi nasci q̄ natus erat. Sed licz beata hgo ipsum pm̄tūter exire de ventre
excellēter tamē retinebat in mēte.

Item. Communicatiue. qm̄ ipm̄ natū noluit sibi q̄si p̄priū retinere. sed qnē sciebat
natū p̄ salute mūdi pm̄tūter. pannis inuolūtū velut panē in mappa reclinauit i p̄
sep̄io. Quasi diceret boni z asino. Ecce pabulū vestz. feni. s. carnis filij mei. Un̄ z
designat p̄ illā m̄liere que dedit filiū suū ad comedendū. iij. Regū. vi.

Li. i. ca.
ij. A. ha
bet p̄sile.

Item Communicatiue. Quid ipm̄ qd̄ragesimo die p̄sentavit in tēplo vbi totus cōueni
ebat mūdi. q̄si totū mundū volēs de ip̄o mittere in possessionē z saluā. z ad op⁹
toti⁹ mūdi suscepit eū symcō in vlnas suas. Sciebat si qd̄ q̄ sicut mlli⁹ dicit. nul
lius boni possessio iocūda est sine socio.

Tul
lius
D D

Quare
maria sta
bat iuxta
crucc̄ iesu

Item Communicatiue. qz tanta fuit marie charitas ad nos. vt q̄si gaudēter qd̄āmo
do sustinere mortē filij. z cū ip̄o desiderauerit si necesse esset mori ob redēptōez ge
neris hūani. Tūc enī p̄pter nimīā charitatē q̄ dilexit nos. ad Ephe. ij. dedit vnige
nitū suū p̄ scelere nostro. z fructū ventz sui p̄ peccis animaz nostraz. Michc. vi.
Un̄ etiā stabat iuxta cruce filij. sicut dicit̄ ambro. nō vt dolorē filij p̄sideraret. s̄ vt
salutē mūdi expectaret. Vel ad hoc forte venit ad cruce. vt filiū videret mortē trā
sitorie gustaturū. qui de torrēte in via bibit. sed in eternū victurū. quia resurgēs ex
mortuis iā nō moriē. ad Ro. vi. Vel ad hoc etiā venit vt videret iesum. i. saluatore
salutē hoim̄ pcurārē. mortētē mūdo. sed victurū deo. Et hec videt̄ eā p̄stantior.

Am
bro.

Item alia de causa stabat iuxta cruce iesu mater ei⁹. Licz enī certissime sciret filiū suū
positū in statera cruce p̄ciū esse sufficiēs p̄ peccatis toti⁹ mūdi. tamē si q̄s calūniare
tur p̄ciū hoc min⁹ esse sufficiēs. p̄sto erat seip̄am imp̄dere. dū tū sic posset diuine
volūtati se p̄formare. Sic veditoz pipis intantū lucri anid⁹ est. qz pipi posito i sta
tera licz sufficiēt. pat⁹ ē adhuc adijcere. si illō sine additamento emptorē viderit re
futare. Et h̄ pie intelligendū. z ad intellectū nostz referendū est. Ad h̄ autē se inter
posuit cruce z adloni. ne diabolus signat⁹ p̄ a q̄lonem posset eos imp̄dere q̄ ve
nire vellent p̄ fidē ad brachia saluatoris exēsa. sicut fecit latro dexter. z sicut fecit
erat iste. Datb. xxvij.

P P

De chari
tate ma
rie ad nos

Tanta etiā fuit charitas ei⁹ ad nos. qz ei⁹ q̄ filiū p̄cepit ipm̄ p̄ mūdi salute pati deside
rauit. sicut videt̄ velle ambro. Un̄ secure dici p̄t et credi qz sicut dicit̄ de patre Jo
han. iij. Lic de⁹ dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret. Ip̄ mūdo zē. sic z dici p̄t.
sic maria dilexit mūdū. i. pctōres. vt filiū suū vni. daret zē. p̄ salute mūdi. Ideo eti
am dicit̄ Isa. ix. Fili⁹ dat⁹ est nobis. Itz a p̄re. a m̄re. a sc̄ipo. a sp̄s̄etō. Si enim
abrahā intantū fuit obediēs. z voluntatē suā intantū p̄formauit diuine volūtati. vt
filiū suū vnigenitū que diligebat ysaac voluerit imolari. Ben. xxij. nec tū p̄ mūdi
salute. qd̄ credendū existimas de maria filia abrahē. Propter h̄ etiā de m̄re p̄dixit
rat fili⁹ Lu. i. Maria optimā p̄re elegit. s. p̄formare se p̄ oia diuine volūtati.

D D
Am
bro.

Item de charitate marie ad vnigenitū. videndū restat de dilectōe ei⁹ ad primū.
Datb. xxij. Diliges primū tuū sicut teip̄s. i. i. ad fruēdū dō. ad vidēdū de
nm̄. ad vitā eternā possidendā. Vel sic. Sicut teip̄m. i. i. grati nō symoniace. Se
ipm̄ enī diligit hō gratis. uō p̄pter aliq̄m vtilitatē quā inde cōsequi existimet. Si
militer et gratis debet diligere primū sine spe alicui⁹ emolūmētī sp̄alis. Sic enī
diligit nos maria. que bonoz nostroz nō eget. et si ei diligit fūctēs sibi. nō tamē
intozq̄t dilectōem illā in p̄priū p̄modū. sed in p̄modū ip̄ozū. Et ideo desiderat
ip̄a vt ei seruiat. vt in nobis inueniat meritū qd̄ retribuere tenent. Vel sic dicit̄ ang⁹
Seipm̄ diligit hō id qd̄ est. nō qz sibi sit pater aut frater aut soroz. similiter primū
debem⁹ diligere id qd̄ est. nō qz nobis sit pater aut frater aut aliq̄d. Vel sicut
teipm̄. i. i. sicut te velles diligi. qd̄ dnobz modis necesse ē impleri. p̄seruādo videlicz

R R

Aug⁹.

Virtutes marie

utraq; partē iusticie. **Datth. viij.** Omnia quęcumq; vultis vt faciāt vobis hoīes. et vos facite ill. **Hec est prima pars iusticie. Secūda Thobie. iij.** Quod ab alio odis tibi fieri. vide ne tu aliqñ alteri facias.

Item tribus modis diligend⁹ est proxim⁹. Voto. verbo. et beneficio. scz corde. ore. et ope. In voto notat bonū desiderū. vt scz cū desideres quicquid boni tibi desideras. In verbo notat instructionē. cor. rectio. oratio. et hūmō. In beneficio. consiliū. auxiliū. et operū misericordie exhibitio. De primo ad phil. i. Testis mihi est de⁹ quō cupiam omnes vos esse in viscerib; iesu christi. De secūdo. i. ad thes. v. Corripite inquietos. cōsolami pusillanimes etc. De tercio ad Gal. vi. Alter alteri⁹ onera portate. et sic adimplebit; legē christi. Alter alteri⁹ onera portātes. sunt p̄siliū et auxiliū sibi iuicē spēdentes. Trib; istis modis diligit nos maria. oē bonū nobis desiderādo. Pro nobis ingiter et orādō. tā p̄ iustis ne cadāt. q̄ p̄ peccatorib; vt resurgant. Misericordia autē et beneficijs ei⁹ pleni sunt celi et terra. nec ē q̄ se abscondat a calore eius.

Aliter. Diliges primū tuū sic teipm. Leui. xix. Diliges amicū tuū sic teipm. **Septuaginta dicūt primū. Ibi interlinearis. Sicut teipm. i. ex quo teipm. s. ex charitatis affectu et effectu. Vel in q̄ teipm. s. in deo. Vel ppter qd teipm. s. ppter deū. Vel ad qd teipm. i. ad gratiā in p̄senti et ad glām in futuro. Vel quomodo teipm. s. sup̄ res et corpus p̄p̄iū. et citra deū. Qui sic diligit primū. legē adimpleuit. Ro. xij. In his duob; mādatis tota lex p̄det et p̄phete. **Datth. xxij.** Aug⁹ dicit q̄ noīe primi intelligit oīs hō. Itē sup̄ illud **Dat. xvij.** et **Lu. xvij.** Si peccauerit in te frater tu⁹. etc. dicit Aug⁹. Quādo audiete me fratri meo quōs facit iniuriā. absit vt illā iniuriā a me purē alienā. Exemplū de moyse. q̄ interfecit egiptiū iniuriantē fratri suo. **Exod. ij.****

De quatuor cardinalib; virtutib; marie. Et primo de iusticia marie. **Ti. xvij.**

Ifo de trib; theologis virtutib; marie. videndū est quō i se habuit quatuor cardinales virtutes. s. iusticiā. prudentiā. fortitudinē. et temperantiā. Dabit enī iusticiā qua filij sui exēplo induta est vt lorica. Isa. lix. Nam sicut lorica impenetrabilis est spiculis et lancis. sic illius iusticia et peccati imunitas nullis temptatōib; q̄ iacula sunt inimici vnq; potuit penetrari. Necessē autē fuerat vt fortis mulier indueret hūmōi lorica. cū ad hoc a deo p̄parata esset. vt adiutorio eius fortis illū qui suū atrū sedule custodiebat fortior supueniens. scz dei filius debellaret. **Luce. xi. Nam tūc in manu femine tradidit de⁹. **Sylara. Iudicū. iij.** et. v. alius scz vniū et hebreę mulieris. q̄ fecit hūmōes i domo regis nabuchodo. **Judith. xij.****

Sunt autē tres gradus iusticie principales. p quos omnes in culmē virtutū ascendit beata virgo nostra. Primus subijci maiori. Secūsus nō p̄fetri equali. Terc⁹ subijci minori. Primus inchoat. Secūsus p̄mouet. Terc⁹ cōsummat. Igit maria nō solū iusticiā. sed et omnē iusticiā obtinuit. q̄ cū facta esset mater regis eterni et hoc sciret. nō dedignata est ministrare ely zabeth. mater regis. matri militis. Mater summi dei. matri hoīs patri. Mater dñi omnium. matri serui empiricij. Unde dicit ei ely zabeth. Unde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me. Mater saluatoris. matri p̄conis. mater verbi summi. matri vocis. Sed qd postmodū dicitur⁹ erat dñs iohi. potuit maria dicere ely zabeth. Sine modo. sic cū decet nos implere omnē iusticiā. id ē p̄fectam humilitatē. **Datth. iij. Item quia in omnib; cōsummatā iusticiā obseruauit. ideo figurata est p̄ annā. cui⁹ vultus nō sunt in diuersa mutati. i. **Regū. i.** et hoc iuste. Nam anna grā. et ip̄a dicta est grā plena. Itē iusticia reddit vnicuiq; qd suū est. et ip̄a augdo saluanti discretā reddidit responsionē. scz. Quō fiet istud. Deo laudē et grārum actōnem. dicens. Magnificat aīa mea dominū etc. **Doib⁹ sufficientē instructōem dices Job. ij.** Quicquid dixerit vobis facite. Itē ip̄a reddidit que sunt cesaris cesari. et q̄ sunt dei deo. Reddidit enī deū mūdo quē p̄ cui⁹ mūdos miserat. et mūdu. i. amatores mūdi quāntū in se est reddere deo nūq; cessat. p̄cibus meritis et exemplis. Per ip̄am enī specialiter factus est et deus mūdi. et mūdos dei.**

De prudentia marie

Titulus xix.

Macro-
bius

Rudētia est discretio boni et mali cū vni⁹ appetitū et alteri⁹ detestatioe. Alie
P Prudētia est mūdū et oīa q̄ in eo sunt diuīōrū p̄tēplatoe despiciere et omnē
cogitatioez animi ī sola diuīa dirigere. Ita describit macrobi⁹ prudētiā in
somnia sci p̄iois. In euāgelio marth. xxv. de q̄ncz prudētibz virgibz legit. p̄ quas
signant q̄ncz prudētie. q̄s omnes rep̄ire est in maria. q̄ fuit x̄go prudētissima. Lō
sistit autē prudētia in mal' cauedio. qz facit astutū. Uū dūs hanc cōmēdat. Mat
thai. x. Estote prudentes sicut serpenteo.

Berū.

Prima autē ciuo prudētia. q̄ sibi cauit a mūdī vanitate. Uū inuenta ē ab angelo do
mi sedens v̄l forte orās. sicut dicit br̄s ber. Nec in foribz dom'. sicut illa salomo
nica mlier. p̄uerbio. ix. sed magis vt credit in p̄clauī. scies q̄ in ciētis q̄ foris sit
dicef. ve. re Amos. x. et recolēs qd dine acciderit ex euāgatōe. q̄ ideo corrupta ē. qz
vaga. Berū. xxviiij. Ideo aut signata ē p̄ sarā vxorē abrahe latitante in tabernaclo
Berū. xvij. et p̄ sarā filiā ragnelis. Thob. iij. orantē in superiori cubiculo domus sue.
et p̄ in dīch. viij. q̄ clausa manebat in cubiculo. i. ī secreto oratorio cū puellis suis. i.
cogitatioibz hūilibz et mūdīs. et affectōibz sanctis. Et p̄ h̄ q̄ gabriel angel⁹ ingres
sus est ad eā. n̄c angel⁹ magni p̄silij ingressus ē ad cor eius. quare dixit de eo gar
brid. Dominus tecū.

Secda. q̄ cauit sibi ab euāgatōe. cōtra h̄ qd p̄q̄it p̄o. Cor meū dereliquit me. Propt̄
hoc sci p̄ue de ea p̄r illō intelligi qd dixerat dūs Dsee ij. Ducā eam ī solitudinē
animi scz. Et loquar ad cor ei'. In solitudinē ducta erat a dño. q̄n̄ sola claudēba
tur in thalamo. Ad cor ei' loquebat dūs p̄ angelum dicentē sibi. Que gratia ple
na. et cetera que sequunt.

Tercia. q̄ turbata est ī sua exaltatioe. exēplo dauid patrio sui. qui dicit. exaltat' hu
miliatus sū et turbat'. cōtra h̄ q̄ lucifer de sua exaltatioe supbiuit. et contra eos q̄
suos adulatoros secū tenēt in quoz laudibz gloriānt.

Quarta. q̄ cogitabat d̄ salutatioe. Hoc inuenies paulo infra. Si q̄ dē qz prudēs erat
x̄go. n̄ solū qd loq̄ret. s̄ cui loq̄ret. et qd d̄ceret eā loq̄. p̄siderauit prudēt et discrete
Quīta apparuit ī īterrogatioe et breui r̄s̄iōe. Parab. xvij. Qui moderat' fr̄m̄es suos
doct' et p̄m̄dēs ē r̄c. Infra ti. xxi. de x̄bis ei' iucines hec oīa ad plenū ī medio ti.

Et nota q̄ tres mlieres q̄ figurāt mariā p̄mēdant a prudētia. Pr̄ia abygail. q̄ erat
prudētissima et speciosa. i. Regū. xxv. et hec p̄ prudētiā malū iminēs viro suo et dor
mūi sue p̄cauit. et dauid iratū p̄ nabal stultū x̄boruz suoz subtilitate placauit. Et
nota q̄ abygail interpretat' p̄ris mei exultatio. qz de ea exultat pater et fili'. et sp̄ssā
ctus. et ip̄a orādo impetrat a x̄o dauid ne stari interficiat nabal stultū et pessimū. i.
gen' hūanū. Secda mlier thecūites. cui dixit ioab. ij. Regū. xiiij. Lugere te simu
la r̄c. et hec malū qd iā cūenerat q̄si aboleuit dauid patri suo recōciliās absalō fra
triciā. Sic mariā x̄bis prudētibz christo recōciliat homicidas fr̄at̄. i. sp̄s̄ s̄ni.
Tercia mlier in abela. ij. Regū. xv. q̄ dixit ioab. Nunq̄d subn̄ctere vis matrē ciuī
tati in isrl. Et hec caput sibe q̄ seditōez mouerat p̄ dauid picit ad ioab. et ciuitas
saluata ē. Sic mariā sub pedibz p̄triuit barrabā. i. diaboliū. q̄ p̄pter seditōez quaz
mouerat ī celo qd est regnū v̄ri dauid. et homicidiū qd p̄perauerat in seditōe q̄n̄
se et suo p̄plices interfecit. v̄n̄ et dicit' homicida a p̄ncipio. Job. viij. missus est ī
cārcerem inferni. Lu. xviij.

Itē Gloriosa virgo prudētissima virginū habēs lāpadē itegerrime virgitat' et oleū
m̄isericordie ī oibz vasibz suis. In vase cordis p̄ affectū m̄isericordie. In vase manū
p̄ effectū. In vase oris p̄ benignitatē oratiois.

Maria fuit prudens

Prudēt cogitās q̄lis est. āgelica salutatio. Uū cū sub lege n̄llā est. mlier sine maledi
ctōe v̄l sterilitat' vt x̄gines. v̄l corruptōis vt m̄fēs. merito cogitabat quō dicere
ad p̄fectū. a d̄ Heb. vij. mirabat' quō plena gratia diceret.
Quia cū audissz. p̄cipies et p̄ies. p̄ferebat x̄ba ysa. viij. dicēs. ecce x̄go p̄cipiet et par̄iet

Maria
fuit pru
dens

Virtutes marie

filium cum verbis angeli dicentis. ecce concipies in utero et paries filium etc. Certa est facta sed dubia de modo.

Ore vel sermone. Quia certificata de modo cum dictum esset ei. spiritus sanctus superveniet in te etc. fide quam in corde habebat ore expressit dicens. Ecce ancilla domini etc. Item prudens fuisse. quia cum summa devotione postulavit quod ei promittebatur impleri. subiungens. Fiat mihi secundum verbum tuum.

Ambro.

Ope. Quia concepto filio dei spontanea et devotissime se humiliter ad faciendum elizabethe. iuncta scilicet virgo militari veterane. Et ad hoc morata est cum ea tribus mensibus sicut dicit Ambrosius in libro de virginitate.

De fortitudine marie quere libro sexto.

titulo nono. quia maria mulier.

De temperantia vel modestia marie quere

titulo de proprietatibus virginis.

De paupertate marie. Titulus xx.

Hiero.

Pauupertate que est privatio spiritus. i. humilitas. non dubium pauperima fuisse maria. **A**
pauupertate etiam. i. abdicatio temporalium. Unde et mulierem questuaria appellat eam hieronymus. que cum acuto et fuso vnde viveret et nutrirerit filium lucrabat. ut de ea ad litteram videat posse intelligi illud puer. i. si. Danum suum misit ad fortia. et digiti eius appropinquaverunt fusu. Et nota quod licet paupercula. non tamen legitur aliquid medicasse. vel pro temporalibus habendis filium exorasse. Et quod pauperima fuit patet et hoc quod in propria civitate. i. bethleem. que ex patre suo david sibi quasi in hereditario debebat. dei filium paritura hospitium non invenit. quia vnde illud duceret fortasse non habuit. et ideo in diversorum secessit. et ibi peperit salvatorem. In bethleem quod filio nato non habuit pelles quibus cum in media hyeme operiret. sed involvit panniculis. Item in hoc quod ipsum non potuit ponere in lecto vel davi. Unde reclinauit in presepio. In hoc etiam quod fabro erat desponsata. sicut dicitur iudei. Job. vi. et tales sere vbius pauperes sunt. In hac autem tanta paupertate fuisse largissima probatur. **B**
quod licet fuissem appropinquaverit ut victum quereret. tamen manum suam aperuit inopi. et palmas suas extendit ad pauperem. non sollicita de crastino. Credendum est ei quod illi beati reges quod filium eius celi regem et dominum cognoverunt. non modicum sed magnum quod ei obmulerit large. Unde dicitur Mat. ij. Et appropinquavit in buris. scilicet thesauris suis obmulerit ei munera. non munus vni cum. Et immensis etiam muneribus innumeravit ioseph et maria. put legimus in apocryfo de infantia salvatoris. Dicunt tamen quodam quod ideo dicitur de magis invenit puerum cum maria matre eius. In hoc cum ioseph. quia divina dispositio actum est ut qui illi venerit abiens esset ioseph. ne de illo crederet christum esse natum. Unde super locum illum dicit hilari. quod ioseph non legitur post natiuitatem christi vir marie dicitur. in quo invenit quod ante natiuitatem vir eius dicebat quasi nutritus ad officium. sed post natiuitatem puerum non est dicitur vir. ut per hoc insinuaret quod ipso nato marie pueri solacium sufficere poterat. Quid autem de tantis muneribus fecerit maria que circa seipsum sumptuosa fuisse non credit. **E**
Utrique manum suam aperuit inopi. et omnia in usus expeditisse credit egenorum. nec de vicesimo octavo purificationis die que sequebatur. nec etiam de crastino curam gerens. Per maritum enim pauperem eius exivit augmentum. quod filium suum ad templum deferens. vnde vnum solum agniculum emerit non habebat. cum tamen in terra sancta multi agniculi inveniantur. et pro modico pretio habeantur. Quis ei dubitat si agniculum habere permisisset. quoniam iuxta preceptum legis Leui. xij. ipsum cum filio devotissime obtulisset. imo certe si lex precepit et eos habere possit. centum vel mille agnos. Legimus ei ibi sic. Cum expleti fuerint dies purgationis eius pro filio vel pro filia. deferret agnum atniculum in holocaustum. Loquens autem de paupertate matris sue et eam providens. submisit paulo post

Hilari?

Non si non invenit manus eius. nec poterit offerre agnum. sicut dicitur duos turtures. vel duos pullos columbe etc. Ambrosius videtur velle quod utraque oblationem obtulerit. scilicet murtis et columbe. Item forte propter pauperem suam voluit dicitur quod desponsaretur fabro. qui de artificio suo sustentaret eam. Item cum christus dicitur. Ego egenus sum et pauper. et apostolus. ij. ad Corinth. vij. Scitis gratias domini nostri

Ambro.

iesu christi. qm̄ ppter vos egen⁹ fact⁹ est cū esset diues. vt illi⁹ inopia diuites esse /
tis. patet q̄ mater nō fuit diues s; paup. vt filio assimilaret. Sicut cū ip̄e dicat mat.
vii. fili⁹ hoīs nō habet vbi reclinet caput suū. idē patet.

Ite Si alie setē mulieres sc̄ntes dñm misrarēt ei de facultatib; suis. vt dicit Lu. viij. **D**
patet q̄ mater nō habebat vnde misrarēt ei. Que r ei libenti⁹ impēderet. r ille am
plius eius ministeriū acceptaret.

Ite rōc paupertatis opat ip̄a s;ge que modicū terre occupat. qz si habuisset vbi caput **E**
ppriū reclinarēt. vbi multo libenti⁹ q̄ caput. ppriū nam filii reclinaisset. Costat au
tē q̄ paup fuit sp̄s. i. voluntate nō necessitate. cū fili⁹ eius cui⁹ est terra r plenitudo
eius. nihil posset aut veller ei negare. sicut appatuit qm̄ ad nutū ei⁹ aquaz mutauit
in vinū. Joh. ij. Verito autē paupertatis lucrata est regnū celoz. qz sicut dicit Lu. xij.
vii. Bñi paupes. qz vestz ē regnū dei. Et nota q̄ vñū martyrij gen⁹ ē volūtaria pau
ptas. Vñ bñis bñū. Mirabile martyrij genus ē volūtaria paupertas. Quid ei mir
rabili⁹. et qd martyrio gūnis. q̄ in epulas esurire. r inter pocla sicire. inter vestes
algere. paupertate p̄ciū inter diuitias. q̄ ostēdit mūdus. offert malign⁹. desiderat n̄
appetit⁹. Mirabile ē ignē tāgere et nō vni. spinas colligere et nō p̄igi. lapides. trā
sire r nō ledi. sunt enī diuitie. ignis spine et lapides.

Berū.

Ite Quia fuit amatrix paupertatis enā in lege vbi tpalia p̄mittēbant. dicit de ea apo
cal. xij. q̄ habebat lynam sub pedib; ei⁹. i. omnē gl̄iam mūdi r oīa inuitabilia sub
affectib;. Ideo dicit mater pulere dilectōis. Eccl. xxij. qz in nulla pte fuit in ea a
mior terrenitatis. q̄ sordidat animā et obscurat. sed deū amauit ante oīa r tubil cū
ip̄o. Et est hec pulcra dilectio. quam ip̄a emisit in luce. sic mater filii quē gestabat
in vtero emittit in luce in partu. Et ideo dicit mater pulere dilectōis. Ideo dictū est
de ea Isa. vi. Egrediet virga de radice iesse. Jesse qz pater dauid. r ideo caput re
gni. p̄t significare populū iudeoz. Radix illi⁹ populi erāt tpalia. qz p terrenis fuit
ebant. r in cis radicati erāt r fundati. Isa. i. Si voluerit et audierit me. bona ter
re p̄medietis. Ab hac radice egressa ē bñā virgo p̄ p̄ceptū tpaliū. Ip̄a etiā erat virga
p̄surgēs ex isreel. Aueri. xxij. q̄ duces moab. i. res tpales. q̄b; regunt filij huīus
seclī sicut sancti sp̄s dei. p̄cussit. dū oīa arbitrata ē vt stercoza. Qui⁹ s;ge ascēsum.
r deliciāz affluentia. et inuicione sup dilectū. Lañ. viij. mirabat synagoga cū di
cebat. Que est ista q̄ ascēdit de dextro. delicijs affluēs. inuicā sup dilectū suū. Quia
ip̄a synagoga de se cēdebat et delicijs indigebat. nā sub mūdo p̄mebat. r ei inirebat.
necī celo p̄uersabat. sed sub sole. vbi nō est nisi afflucto sp̄is. Eccl. i. r. ij.

De diuitijs marie Titulus xxi.

Ite de paupertate marie. videndū ē de diuitijs ei⁹. Et p̄mo notādū est q̄ ip̄a **A**
dicit thesaur⁹ dñi. Unde Sap. vij. Infinit⁹ ē thesaur⁹ hoīb;. quo q̄ vñ sūt
p̄cipies facti sunt amicitie dei. ppter disciplie dona p̄medari. Thesaur⁹ est
vbi diuersaz opū diuitie q̄ minutatim recludunt. vt q̄si simul i vñū ibi cumulu
z repiant. Est autē thesaur⁹ nomē ex greco latinūq; p̄positū. nā thes v̄l thesis s;po
sitiū v̄l repositio greci dicūt. latini autē. qd iunctū sonat. repositū aurū. v̄l reposito
riū aurī. Maria ḡ thesaurus. qz in ea vt in gazophilatio repositū dñs oīa dona ḡ
tati. meritorū. virtutū et p̄rogatiuar. donoz et carismatū. Et de thesauro lar
gietur ip̄e larga stipēdia suis militib; et oparijs. Et iste sūt diuitie q̄ addūt amicos
p̄ximos. pabo. xix. sez deū angelos r homines sanetos.

Maria
thesaur⁹

Dicitur etiā thesaur⁹ ibid. infinitus. i. inexhaust⁹ hoīb;. i. ratōne vtentib;. Lq̄ **B**
vñ sūt iopantes sui p̄silia r exēpla ei⁹ r ad eius gl̄iam r honorē. Lparticipes facti
sunt amicitie dei. i. facti sunt amici dei. Ip̄a enī dicit cū filio Joh. xij. Qui dili
git me diliget a patre et filio meo. Ite illud Joh. xv. Vos amici mei estis si fecerit
tis rē. Nota q̄ qdā habēt mat̄ā vel christū in corde p̄ dilectōem. Alī in lingua **E**
p̄ laudem. Alī in codice p̄ scripturā. Alī in manu p̄ operatōem. sine qua tria predi
era non sufficiūt. qz p̄batio dilectōis et habitio est opis. r isti soli remunerabūtur.
Unde dicit in iudicio Mat̄. xx. Cōca oparios r redde illis mercedē suā. r illi
soliel. Propt discipline dona p̄medari. i. p̄medabiles facti deo r hoīb; ppter dona

Virtutes marie

discipline que est ordinata morū correctio. quā docet exēpla marie. Vel ppter flagella diuine correctōis que in se custodiūt ⁊ sustinent patiēter.

Maria thesaurus. quia thesaurus

Dēculat et claudit. Et mariā inuenit angel⁹ clausam in thalamo. nō ludēre i platea
Sollicite custodit. Et de mariā dicit ps. Angelis suis de⁹ mādauit de te. vt custodiant te. Quere libro. xij. partiel. i. versu secundo de orto.

De ipso confidit. Un̄ Banich. iij. Qui argentū thesaurizant ⁊ aurū in q̄ p̄sidit homines ⁊c. Et de mariā dicit puer. xli. Confidit in ea cor viri sui.

Possidet eorū possessōis sui. Un̄ matth. vij. Ubi est thesaur⁹ tuus. ibi est ⁊ cor tuum. Similiter cor dñi ad mariā. q̄ est possessio eius actiue et passiue. Passiue. Un̄ ipsa dicit puer. xij. Dñs possedit me in initio viarū suarū ⁊c. Actiue. Un̄ nato filio potuit dicere cū ana Sen. iij. Possedi hominē p̄ deū.

De ipso remunerant milites ⁊ serui. Quia filij merces fruct⁹ v̄c̄tris ꝑ̄ginalis.

Ex ꝑ̄ciosis et multis et durabilib⁹ ꝑ̄ponitur.

Continue augmentat ꝑ̄ possibilitate thesaurizantis.

Tempore necessitatis v̄tilitatis ⁊ honoris expendit.

Inde ꝑ̄ferunt a patrēfamilias noua ⁊ vetera. Matth. xij. In ipsa siquē fuerūt thesauri sapētie et sciētie absconditi. ad Col. ij. que in nouo vl̄ veteri testamēto inueniūt
Per patrēfamilias intelligit ordo ꝑ̄dicatorū.

Et Nota q̄ tria ꝑ̄ncipaliter solēt thesaurizari. Alum. s. et argētū. et lapides ꝑ̄ciosi.

In auro ꝑ̄ncipaliter designantur charitas et sapiētia. virginitas et obediētia. In argento sonora ⁊ tinnula oratio vl̄ eloquentia. In lapidibus ꝑ̄ciosis virtutum v̄niuersitas figurat.

Potest etiā maria dici thesaur⁹ vel gazophiliā. i. vas vel loc⁹ vbi reponunt diuinitie. christ⁹ ꝑ̄ thesaur⁹ abscondit⁹ in ꝑ̄ gazophilatio. Unde dicit ei Isa. xlv. Vere tu es de⁹ absconditus. scz i vtero ꝑ̄ginali. Hunc thesaurū virgo portauit absq̄ visitare elisabeth. ꝑ̄cūdiā virginali occultauit. iohes clausus in vtero ꝑ̄sentit eū exultauit. elisabeth publice manifestās et elamauit. Ipsa est enī vna aurea ꝑ̄mens hūc thesaurū. ad Heb. ix. in q̄. s. vna reposita fuerūt aurū deitatis. Un̄ diē Cant. v. Caput dilecti mei aurū optimū. Argentū mūdissime ⁊ eādēde humanitatis. igne spūsaneti multipliciter examinātū.

Ite de multitudine diuitiarū suarū. q̄ n̄ ꝑ̄ales. carnales. corruptibiles. seclares. s. eterne. spūales. incorruptibiles ⁊ celestes lucēt ⁊ sunt et erūt. dicit marie spūsseris ꝑ̄ uer. in fine. Dulce filie ꝑ̄gregauerūt diuitias. tu supgressa es v̄niuersas. Versus iste ꝑ̄tinet sub l̄sa Res. qd̄ interpretat sapia. ꝑ̄ quā sola spūales diuitie ꝑ̄gregāt. Et laudi marie specialiter cōuenit. cui specialiter dat ⁊ attribuit laus ecclie. cū ipsa sit honesti⁹ mēbrū ⁊ pulcri⁹ sub capite i toto corpe ecclie. ⁊ ꝑ̄ter glosarū seriē sic exponit ꝑ̄ de virgine gliosa. Dulce filie. ꝑ̄ fide sine q̄ nemo saluat. Dulce filie. i. virtutes angelice. q̄b ipsa dicit carū. v. Adiuo vos filie hierusalē ⁊c. Vel Dulce filie. i. virgines herare. Un̄ in psal. Mira ⁊ gutta ⁊ casia ⁊c. ex q̄b delectauerūt te filie regū i ⁊c. Vel Dulce filie. i. penitētes aīe. s. q̄b dicit. Et filie tyri i munerib⁹ ⁊c. Vel Dulce filie. i. aīe ꝑ̄tentiue. q̄ sunt filie syon. i. spectatōis. De ꝑ̄mis. i. virtutibus angelicis dicit b̄nis bern̄. Virginitas q̄dem in ea fuit q̄lis angeloz. s. i corpe fragili. qd̄ nō angeloz. Un̄ ⁊ oīm diuitias supgressa euident⁹ euehit celestis insigne originis. dū videm⁹ ab ea ⁊ angelicā similitudinē in regiōe dissimilitudis retineri. ⁊ gliam celebis vite i terra ⁊ ab exule vsurpari. Hiero. ꝑ̄fecto i carne ꝑ̄ter carnem viuere. i. ꝑ̄ter vicia carnis. nō terrena vita ē. s. celestis. Un̄ ⁊ i carne angelicaz gliam acq̄rere. maioris meriti ē q̄ habere. Esse enī angelū felicitat⁹ ē. Esse ꝑ̄o ꝑ̄gine ꝑ̄tenti. dū ꝑ̄obtinere v̄nib⁹ n̄it cū gr̄a. qd̄ habz angel⁹ ex natura. Vtrūq̄ tñ ⁊ cē ꝑ̄gine vl̄ angelū. nō terrena vita ē. s. celestis. Virginitati aut̄ aliaz annexa ē sterilitas ⁊ insidiat supbia. s. hui⁹ ꝑ̄ginitatē suauit hūilitas. et decorauit fecūditas.

De fecūditas. i. s. ꝑ̄gib⁹ sacratis potest dici. q̄ si ille ꝑ̄gines. hec ꝑ̄go ꝑ̄ginū. que prima

So. lxxx.

Maria thesaur⁹ qz thesaur⁹

Bern̄.

Hiero.

Liber .III. Ci. XXI.

voluit virginitatē absq; omni hūano pcepto p̄silio et exēplo. Un̄ a hoc nomē pro-
meruit vt ego virginū siue regina virginū deinceps vocaret. et ab ea oēs alie exem-
plū accipiūt. hec autē a nulla. Et cū oēs alie sint steriles a fructū carnali. hec ego
simul et mater. Et si alie sint hūiles. hec est humillima. et q̄nto oib; hūilior. tanto
oib; sublimior. qz nec p̄mā similit̄ visa est nec habere sequentē.

Item. Si alie misericordes. hec ē mater misericordiē. habēs q̄si duo xbra. q̄ debe-
mus petere ingiter ad sugēdū. sicut filij vbera matris sue. Nec sūt puritas carnis
p̄tra luxuriā. et hūilitas mētis p̄tra supbiā. Unde perim? Nos culpis solutos mi-
res fac et castos. et sic vitam p̄sta purā.

Itē. Si alie plene bonis opib; q̄ alijs impēdant paupib; tū hec faciūt de aliena sub-
stātia. Sed maria nō solū alicui paupi. imo ip̄i filio dēi de quo illd̄ specialit̄ expo-
nit̄. b̄nis q̄ intelligit sup egenū et paupem. oīs impēdebat opa misericordiē de sub-
stātia p̄p̄a. implēs illd̄ puer. iij. Honora dñm de tua substātia. Et iō sup oēs b̄n-
dicta. Un̄ dicit̄ est ei Lu. i. B̄ndicta tu inter m̄lieres. i. sup oēs m̄lieres.

Itē. Si alie p̄mēdant de fide. hec m̄lto magis. que ad p̄mū x̄bū angeli credidit q̄ i-
se poss; ipleri qd̄ nūq; auditū fuerat. nec i celo nec in terra. s. q̄ possit p̄cipere parere
manēs virgo. Un̄ et p̄ magnanimitatē fidei respōdit. Fiat mihi fm̄ x̄bū tuū.

Itē. Si alie p̄mēdant de eo q̄ angustiant p̄ peccatis p̄p̄is. s. filie tyri qd̄ interpretat̄
angustia. hec m̄lto pl̄ p̄mēdanda ē q̄ iurātū p̄passa est mūdo pctōri q̄ liberissime
cū filio p̄passa suiss; p̄ salute mūdi. Nā si p̄ mūdo nō posuit animā. exposuit tamē.
et qd̄ potuit fecit. et ad h̄ sterisse credit̄ iuxta filij cruce.

Itē. Si alie. s. filie inde p̄mēdant de p̄fessione peccati et laudis. hec m̄lto digni⁹ can-
tat canctū dñm laudis. seq̄ns agnū q̄cūq; ierit. Nā pctā n̄ habuit q̄ poss; p̄fiteri.

Itē. Si alie p̄mēdant de gratia p̄tēplatiōis. ip̄ius p̄tēplatio vere singularis. Quere
titulo. xxxv. de p̄tēplatiōe eius.

Itē. Si alie pulere et prudētes. hec pulcerrima m̄lierū. Cant. v. et prudētissima. desi-
gnata p̄ aby gail. q̄ erat prudētissima et speciosa. i. Regū. xxy. Et sic potēs assigna-
re de carismatib; omniū virtutū

Dicit̄ ergo. Dulce filie. i. virtutes angelice et aīe sc̄e. Logregauerunt diuitias. i. di-
uersas et tūm et opes. meritoz. p̄miorū. Lu. discretiue o b̄ra virgo. supgressa es
vniuersas. i. excellētia hūilitatis. et virginatē fecūditatis. et fecūditate virginatē. Nā
virginitas nō excludit i te fecūditatē. nec fecūditas virginatē violauit. qd̄ est tibi
gl̄ia singularis. Lu. supgressa es vniuersas. qz sicut liliū inter spinas. sic amica
mea inter filias. dicit̄ ch̄rist⁹ de maria. Can. ij. Si q̄dem spina licz flores p̄ferat. li-
līo tū incōpabilis ē. Oīs autē h̄ spina. cui terra corpis sui et p̄sciētie spinas germi-
nat et tribulos. excepta x̄gine gl̄iosa. Vel ideo dicit̄ maria vniuersas filias supgres-
sa. quia sicut dicit̄ hierony m⁹. ceteris p̄ pres data est gr̄a. marie x̄o se totā infudit
gratie plenitudo. Vel sic. Lu. supgressa es vniuersas. i. h̄ tripliciter. p̄ sanctificatiōez
qua depurata es ab omni fetulētia terrene corruptōis. p̄ cognitiōis plenitudinē q̄
ab omni nubilo erroris. p̄ summā p̄tēplatiōez q̄ ab omni tumultu mūdane acrois.

Hiero.

Aliē. Dulce filie etc. Preuidēs salomō dignitatē et excellētia b̄tē virgīs. et tūtes q̄s
alijs virginib; singillatim attribuit. illi vniuersaliter inesse asserit dicēs. Dulce fi-
lie. i. i. virgines. nō dicit̄ oēs. qz sunt fatue x̄gines q̄ p̄tinēt p̄ laude hūana. Pruden-
tes vero solū interioris arbitri ocul placere appetūt. Assigna quare dicit̄ur filie.
Logregauerūt. Et ip̄a cōpositiōne vocabuli vsū norat liberi arbitriū cū gr̄a. qz
coadiutores dei sum⁹. q̄ misericorditer opat̄ in nobis velle et p̄ficere. qz nō est volē-
tis neq; currētis s; dei miserētis. Diuitias. Inō corpales s; sp̄iales. Lu. Singula-
riter et discretiue. Lu. supgressa es vniuersas. merito et p̄mīo. Quia sicut dicit̄ hierony-
mus. Ceteris p̄ partes dat̄ gratia. marie se totā infudit gr̄e plenitudo. Unde dicta
est gratia plena.

Hiero.

Aliiter. Per hoc q̄ salomō ponit r̄pus p̄teritū dicēs. Logregauerūt. videt̄ h̄ debere in-
telligi de sc̄is mulierib; veteris testamēti q̄b; ip̄a figurat̄. q̄ diuersi et tūtib; claruēt

Virtutes marie

Commendatur

Sara a fidelitate. ad Hebr. xi. Fide ipsa sara sterilis virtute in conceptioe semis accepit. Sed maria fidelior sara q̄ de p̄misso dubitauit. ipsa fo nō. Lu. i. Beata que credidisti. quia nunq̄ de p̄misso angeli hesitauit.

Rebecca a speciositate. Gene. xxiii. Que fuit virgo pulcherrima. Sed maria speciosior. Sapientie. vij. Est enim speciosior sole.

Rachel ab amabilitate. Gene. xxix. Quā diligens iacob rē. Sed maria amabilior. in qua consummatus est ille amor p̄ quem ratiocata sunt antiq̄ odia. Propter hoc i cantu. tam sepe vocat dilecta.

Comen datur. Lya a fecunditate. Gene. xxix. et. xxx. Sed maria fecundior. quia et si non genuit nisi vnā. tñ in illo vno genuit salutē omnium. Mat. i. Ip̄ceni saluū facier ppli sui rē.

Delbora a sapientia. Unde et p̄phetes erat et populu iudicabat. Iudicū. iij. S; maria sapientior. que edificata est in domū sapientie. Proverb. ix.

Deffer ab humilitate et detestatoe glie mundane. que dicebat dño. ruij. Tu scis q̄ ab omner signū supbie rē. Sed maria multo humilior. cuius humilitatē respicit de⁹. et p̄ eam veterē dicitur supbiam diaboli.

Diero. Judith a fortitudine. quia occidit holoferne. Judith. viij. Sed maria fortior. q̄ con truit caput serpentis antiq̄. Gene. iij. Ipsa conteret caput tuū rē. Propter hec oia et mltā alia dicit B̄ndicta iter mlieres. i. sup omnes mlieres. sicut glosat hieronym⁹.

Q Tem de mltitudine diuitiarū suarū gloriatur ipsa. et dicit cū sapientia puer. vij. De

cum sunt diuitie et glia. opes supbe et iusticia. Quasi dicat t̄tinentib⁹ sibi ser uire et se diligere. Si amor meus nō in oier vos ad q̄rendū et diligendū me. saltes

cupiditas moueat vos. quia. mecum sunt diuitie et glia. i. diuitie gliose. q̄. s. faciūt

possessores suos gloriosos. Temporalēs aut diuitie dicunt̄ stercora. ad Phil. iij. vt ex

ipsa vilitate vocabuli vilescat. Sed spūales diuitie. s. vtutes. merita. et bona opera

sunt opes supbe. i. sup amittentes. nō ima petētes. Un̄ ecclie pmittit̄ Isa. lx. Po

nā te in supbia seclorū. Itē supbe. i. q̄ dant̄ illis q̄ vadūt supbiis. i. sup p̄p̄iū sensuz

et p̄p̄am voluntatē. Propter h̄ dicit maria suo suo. Amice ascende supi⁹. Lu. xij.

Itē etiā diuitie exaltāt cor a terrenis ad celestia. Eccl. xl. Facitates et vtutes ex

altāt cor rē. Et iste diuitie acq̄rūt bona oparōe. Un̄ p̄b. x. Dan⁹ fortū diuitias

parat. Itē tales diuitie fortes faciūt possessores suos. Parab. x. Substātia diuitis

vtbs fortitudis eius rē. Uel opes. s. vtuti dicit̄ supbe. lab effectu. qz faciūt ho

minē supbiū sancta supbia q̄ est indignatio s̄ vicia et pctā. Eccles. i. In mltā sapi

entia mltā indignatio. Isa. lxiij. Indignatio mea ipsa auxiliata ē mihi. Hieron⁹.

R Fili discere serāz supbia. Philosoph⁹. Si scire hoies igitōrarios et deos ignoscātū

ros. adhuc peccare dedignaret. Et hec sunt diuitie q̄ addūt amicos plimos. s. dēt

angelos et setōs. Parab. xix. Dec aut̄ sancta supbia p̄cedit ex adipe grāz. de q̄ in

ps. Sicut adipe et pinguedine repleat̄ aīa mea. Un̄ Deute. xxxij. Inerassat⁹ ē di

lect⁹ et recalcitrauit. s̄ vicia et peccata. Et iusticia est mecum sine qua cetera nō va

lent. His diuitijs dicit̄ sapientia christ⁹ et maria seruitores et amatores suos. Un̄

subdit paulo post. In vjs iusticie ambulo. vt et tu ambules in vjs iusticie si vis

occurrere christo. sapientie. vl marieli medio semitaz iudicij. i. discretōis. Eld lraz.

Maria vias p̄ceptorū ambulauit. filū circūcedēdo. et ip̄m cū hostijs legalib⁹ ad tē

plū dñi deferēdo. et hmōi. Ambulauit etiā in medio semitaz iudicij. i. p̄ semitas

psiliorū cū discretōe votū virginitatis emittēdo. et easdē vias docuit hos exemplo.

Sequit̄ in autoritate. Ut ditem diligētēs in diuitijs supdictis q̄ replet. Nā di

uitie tpales inaniūt. Et thesauros eoz repleā. i. loca vbi diuitie reponunt̄. que

sunt tres vires aīe. Proci⁹ enim matris replet dñs rātionabilē p̄fecta cognitōe sumi

me vitatis. concupiscibilē p̄fecta dilectōne sume b̄nitatis. irāscibilē p̄fecta gloriā

et ulationis.

S Nota q̄ q̄druplices sunt diuitie. tpales. spirituales. celestes. supcelestes.

Prime sunt tpales. q̄s dat cōmuniter bonis et malis ille q̄ facit solē suū oriri super

bonos et malos rē. Matth. v. S; filijs dant̄ ad sustentatōez. mal ad remūeratōez.

Uñ Dat. vi. Receperūt mercedē suā. Propter hoc meli⁹ ē modicū iusto sup diuiti-
as peccatorū multas. Ideo orat salomō puerb. xxx. Dedicatē et diuitias ne de-
dens inibi zc. Sunde sup hae materia.

Grego.

Secūde spirimales .i. dona z stutes q̄ possessores suos se faciūt diuites. Grego-
rius. Si vere fratres diuites esse cupis. veras diuitias amare. De ist⁹ dictū ē sup
Tercie sunt celestes. .i. gaudia paradisi. Unde de iusto. Gloria et diuine i domo eius
.i. in paradiso vbi mēte habitat. Et talib⁹ diuitijs pascit hō interior p spem. Uñ ps.
Inhabita terrā. Inuētiū scilz pascere in diuitijs ei⁹. Ocul⁹ pascit pulcritudine.
auris melodia. olfactus suauitate. gust⁹ dulcedie. Ideo dicit Isa. lxiiij. Quis
nō vidit. Iquo ad p̄mū. Nec auris audivit. Iq̄ ad scdm. Nec in cor hois ascendit. Iq̄ ad
singula. Ideo dicit. Quā magna mltitudo dulcedinis tue dñe zc.

Quarte sunt supcelestes. .i. virtutes exēplares in deo. vt bonitas dei. misericordia dei.
z sic de alijs. Ad ro. xi. O altitudo diuitiarū zc. Das videre. est ipas habere. Das
dabit nobis dñs. qm̄ videbim⁹ regē in decore suo z sicuti est.

De largitate et misericordia marie Titulus xxij.

Largitate z misericordia marie p̄grue p̄t dicit. q̄ cū ipa sit sūme diues. sūme
etia liberalis. constat q̄ sūme larga z misericors est. implens illd Thob. iij.
Quomodo potuerit ita esto misericors. si multū tibi fuerit abundanter tribue
zc. Itē Sapie. xi. dicit. Miseris oim̄ qm̄ oia potes zc. Itē puer. in fi. Dulce
filie p̄ gregauerūt diuitias. tu supgressa es vniuersas. Itē Eccli. xiiij. Scdm. vi-
res tuas exporrigēs. da paup̄i zc. .i. pctōri. Itē Eccli. xxxv. Da altissimo fm̄ do-
natū eius zc. Altissimo cui dat. qd̄ p honore ei⁹ suis paup̄ib⁹ tribuit. Et nota q̄
dicit. fm̄ donatū ei⁹. Hester. ij. dicit. q̄ hester habuit grām et misericordiā sup oēs
mulieres zc. p quā significat maria. Ergo ipa debet dare sui grām et misericordiā
quā accepit. iuxta illd Eccli. xxxi. Intellige q̄ sunt p̄mi tui ex teipō. Christ⁹ enī
ascēdens in alm̄ dedit dona homib⁹. Sicut et maria vera z vnica filij imitatrix exq̄
ascēdit in celū. dabit et ipa dona homib⁹. Siquidē nec facultas ei deesse poterit.
nec volūtas. Regina celozū est. misericors est. Nisi forte aut nō credit sibi⁹ dei ho-
norare matrē. aut dubitare quisq̄s potest oino in affectū charitatis trāsisse marie
viscera. in quib⁹ ipa que de⁹ est charitas nouē mētib⁹ corporaliter requirit. Uñ z dicit

Maria
regia mi-
sericordie

Bern.

M̄ mi-
sericordie

Uas mi-
sericordie

Fons mi-
sericordie

Grego.

mus ei. Salue regina misericordie. vmemorātes q̄ possit tanq̄s regina. z velit tan-
q̄s misericors nos iuuare. Secure q̄dam intrādū est in illā curiā vbi porta apta ē.
z intrātes null⁹ arcet ostiarius. null⁹ cubiculari⁹ excludit. vbi omnes ciues ciui-
tatis illi⁹ vota nostra suscipiūt. Lamandū est igit̄ iugiter ad reginā misericordie.
qz sicut dicit bñs bern. Verito nō exaudit. q̄ clamare dissimulat. Regina siq̄dē
solet esse munifica. larga. et liberalis. Nec solū regina misericordie quo ad potētiā
miserēdi. sed et mater misericordie appellat̄ quo ad affectū miserēdi. libenti⁹ creatu-
ris filij sui misericordiā exhibēs. q̄ aliq̄ mater filijs vteri sui. Unde dicit Isa. xlix.
Nūqd̄ p̄t obliuisci mlier infantē zc. vt sup̄ titulo. xxij. d̄ charitate. ibi. Maria di-
lecti memoriter. Ip̄a est etiā vas misericordie. p̄paratū a dño in tpe miserēdi quod
modo est. Uñ et designat̄ p hester. que p̄paratū in tpe interpretat̄. Dicit etiā mater mi-
sericordie. id ē christi. q̄ anthonomasice dicit̄ misericordia. Unde ps. Misericordia
mea et refugiu meū zc. Ideo dicit q̄dam de hac matre. Ad quē refugiet filij misere-
rie. si eos repellat mater misericordie. Mater enī istā oia bona nobis vult sicut ma-
ter filijs. Unde et dicere videt̄ christianis illud ad Phil. i. Testis enī mibi ē de⁹
quomodo oēs vos cupiā in viscerib⁹ christi. filij mei. Ip̄a etiā est fons misericor-
die. qz sicut fons p subterranos meat⁹ semp recipit aquā et semp refundit. sic bea-
ta virgo fons et putans ē aq̄z viuemū. que a christo ad ipam. z ab ipa ad nos flu-
uit impetu de libano. .i. de eādore benignitatio vtriusq̄. Non enī mater hec dedi-
gnat̄ peccatores. sicut nec bona mater filiū scabiosum. qz ppter peccatores factaz
se recolit misericordie genitricē. Ubi enī nō est miseria. misericordia nō habz locuz
Nec potest esse tāta miseria quāta est miseria peccati. ergo nec tāta misericordia qm̄
ta peccatorib⁹ misereri. Gregori⁹. Quia semp sumus in miseria. semp indigemus

Virgines marie

miseriordia. Ideo etiā ppatur lunē. que inter oēs planetas terre ppinquior est. **D**
Sic maria inter oēs sanctos magis petōribus cōdescēdit. qui designant p terrā.
Nam sicut terra vilissimū est elementū. sic peccator vilissima creaturaz. Ideo etiā
possunt ei dicere petōres. q̄ ppter ipos facta est ipa mater miseriordie. Nisi enī hō
peccasset. nō incarnaret filiū dei. nec ipa fieret mater dei. Restat ergo rē. Propter
haurialiter dicit ei q̄dam versificator. Festina miseris misereri virgo brā. Nam te
si recolis miser se eere beatā. Ergo bea miserōs quoz te causa beavit. Et q̄dā ali?
Nec abhorre petōres. sine quibz immāz forēs. tāto digna filio. Si nō essent redi
in medi. nulla nō parēdi. redemptōrē ratio.

Item ppter utilitatē miseriordie eius comparatur ipa soli qui vtilior est oibz creatu
ris sub celo. sic illa miseriordia quā viscera eius effuderunt in terrā. i. filiū eiū. Ab
ipa etiā in celis regnate cunctis fidelibz miseriordia ministrat. Que etiā pma i enā
gelio p homine legit filiū exorasse. Job. ij. vbi dicit. Fili. vinū nō habet. Quasi di
ceret. Fili miseriordia tue pter nōs et dilectōis indigēt hoies ieiunū et andi. vtillos
amodo divine grē vinū letificet. quos aeten^o legalis obscuratiē sapor insipid^o cō
tristavit. Adhuc etiā christ^o aq̄s peccatorz pvertit in vinū gratiaz. p̄cibz et merit^o
matris sue. et etiā aq̄s miseriāz in vinū cōsolationū. Postulat enī p nobis hec ma
ter genitibz inenarrabilibz. quādo p infusione gratie sue facit nos gemere. et im
petrare orādo veniam delictozū.

Item **M**aria naturaliter clemēs et misericors est. et ei^o pietas semp suscipit incre
mentū. Unde et ei specialissime puenit illud Job. xxxi. Ab infāntia mea crevit me
cum miseriatio. et de vtero matris mee egressa est meū. Et nota. crevit. Ipa etiā
quantū in se est miseret omnium. qz oīa potest. et dissimulat petā hominū ppter peni
tentia. Sap. ci. Itē Eccl. xxxvi. Speciosa est miseriordia ei^o in tpe tribulatiōis. si
cut nubes pluuię in tpe siccitatis. Et pparat miseriordia ei^o nubi. qz velut nubes
miseriorditer abscondit petōres ab ardore solis. i. ab ira filij. et qz obumbrat eis. et
ipos refrigerat ab estu cōcupiscentiaz. et velut pluuiā quadā gratie fecūdat eos ad
bene operandū.

Item **R**ōne miseriordie appellat ipa stella maris. qz lucem solatiōis et grē summi
strat in amaritudine p̄simis. Ubi enī est miseria. ibi solūmodo miseriordia habet
loēū. Nec mirū si de petōribz sollicita ē. cū p eozū salute illū pcepit q̄ nō v̄it vo
care iustos sed petōres ad penitentiā. Mat. ix. Ad hoc etiā designandū in hora q̄ i
bethleem pepit saluatorē. romē fons olei dicit^o erupisse. et vsqz in tyberim defluxit
se. Roma siq̄dem sp fuerat q̄si q̄dam sentina peccati. et ipa petōribz pepit illū q̄ ad
hoc natus est vt petā tollerēt mūdi. Ad hoc enī venit ipse vt stabula cordiū nostro
rū emendaret. et ideo nasci voluit in stabulo. Ubi etiā designat p ioseph. cui^o man^o
in cophino seruiert. ps. lxxx. Cophin^o vas est ad sordes et portādas.

Itē ipa nō solum vna est de numero prudentiū vginū sed oim prudentissima. habēs
lampadē integerrime vginū. et oleū miseriordie in oibz vasis suis. In vase
cordis p affectū. in vase manū p effectū. in vase oris p benignitatē orōis. Si au
tem querat vnde ei tāta miseriordia. siq̄dē ex hoc q̄ filiū dei in incarnatiōe suscepit
quasi oleū. q̄ de pura miseriordia absqz merito vlli^o in ea dignat^o est icarnari. Sz
sicut vas in q̄ repositū fuit oleū. extracto oleo imbutū remanet et oleatū. sic brā v
go vas miseriordie a miseriorde filio tota est oleata. Ipa etiā dicit^o oliua specio
sa i campis. et oliueliqz oleū est. Itud inuenies libro. xij. partiela. vi. titulo. ij. de
arboribz. vbi maria dicit^o oliua. et li. i. ca. ij. de noie marie. vbi dicit^o. oleum effusum
nomen mū. Et bñ Loliua speciosa. l. i. omnimoda specie sp̄iali repleta. p miseriord
diam q̄ est virtutū suaz glia. Uñ de ea dicit^o Osee in fine. Erit q̄si oliua glia eius
et. l. In cāpis. ppter cōmunitatē. nā miseriordia ei^o et gratia p̄munis est oibz in
uocantibz eā in v̄itate. Quasi dicat cū filio illud Job. vi. Eū q̄ venit ad me nō cū
cā foras. Et ideo ad olefētule. i. fideles aie diligūt eā nimis. qz oleū effusū nomen
ei^o. Ad hanc e q̄ oleū suū nō infundat hec oliua. oportz vas vacuū te habere. Ipa
est enī illa mulier. d̄ q̄ legitur. iij. Regū. iij. q̄ vasa vacua impleuit oleo ad pceptū

Quibus
vasis hec

(Iosuf pulchri)

olina iſſu
dit oleuz
ſuum

beliſei .i. chriſti. ſed plena nequaſ. qz ſicut dicit p̄ſus. fundit poti⁹ q̄ mittit i plenū p̄ſus
Uaſa vacua ſunt corda vacuata ab amore terrenozū. et ab inmundici a mortal pec
cati. lota et reſincerata p̄ verā p̄ſionē et lacrimaz effuſionē. clauſa inferi⁹ p̄ con
tempnū t̄paliū. aperta ſupius p̄ appenſū celeſtū. hiancia p̄ gracie deſideriū. et capa
cia p̄ p̄funditate hūilitatis et latitudine charitatis.

Berū.

Igitur vt paucis cōcludā. tanta eſt marie miſericordia. q̄ ab ea null⁹ repellit. null⁹
excludit. null⁹ q̄ ei ſeruiat obliuīdi tradit. Omnes q̄ntū in ſe ē colligit. oēs ad ſe ſu
gientes recepat ⁊ recipit. nulli deest niſi q̄ ei forte deſuerit. Et ideo dicit ei b̄nis
berū. Sileat miſericordia tuā vgo benedicta. ſi q̄s eſt qui inuocātā eam in ſuis ne
ceſſitatib⁹ ſibi manūerit deſuiſſe. Hos q̄dem ſeruili tui ceteris in virtutib⁹ p̄gan
dem⁹ tibi. ſed in hac poti⁹ nobiſiſipis. Laudam⁹ virginitatē. hūilitatē miramur. ſz
miſericordia miſeris dulci⁹ ſapit. Hanc amplectimur carius. recordamur ſepius.
crebrius inuocam⁹. Idē loquens de miſericordia marie. Nec eſt que totius mūdi
reparationē obtrinit. ſalutē omnīū impetrat. Conſtat enī p̄ vnūſo genere hūa
no fuiſſe ſollicitā. cui dieū eſt. Ne timeas maria. inueniſti grām quam quecebas.
Quis ergo miſericordie tue obūdicta longitudinē. latitudinē. ſublimitatē. et p̄fun
dū queat inueſtigare. Miſericordie enī tue lōgitud. vsqz in diē nouiſſimū inno
cātū eā ſubueniet vnūſis. Latitudo replet orbem terraz. vt veriffime dici po
ſit. Miſericordia ma o d̄na plena eſt terra. Sublimitas. ciuitatis ſupne inuenit
reſtaurationē. Profundū. ſedentib⁹ in tenebris ⁊ vmbra mort⁹ obtrinit redempti
onē. Per marie nāqz miſericordiā celū impletū eſt. infernus euacuatus. iſtaurare rui
ne celeſtis hieruſalē. expectantib⁹ miſeris vita pdita data. Ideo de charitate ⁊ miſe
ricordia cuius poteſt intelligi illud Job. xi. Excelſior celo ē. et inferno p̄fundior. lō
gior terra meſura ei⁹. et latior mari.

Aug⁹.

Tem Ratōe miſericordie appellat ip̄a ſons miſericordie. cui⁹ ſons ille ſe fecit ri
nū de quo dicit p̄s. Deus meus miſericordia mea. Et itez. Miſericordia mea et
refugiū meum ⁊c. Et cui⁹ vnūſe vie miſericordia et veritas. Nō enī vt dic̄ Au
guſtin⁹ q̄dam miſericordia et q̄dā veritas. ſed vnūſe miſericordia et veritas. Cuz
gmaria miſericordiā genuerit. q̄d aliud eſt ei⁹ vt̄eris q̄ ip̄e miſericordiaz. theſau
rus. ⁊ ideo dicit̄ mater miſericordie. O pulcherrima chriſti generatio. p̄us enī patres
hābuit miſericordiaz. deinde matrē miſericordie. Quid ergo aliud ex his naſci po
tuiſſet q̄ miſericordia?

Item largitas marie imitat et aſſimilat largitatē filij ſui q̄ dat ampli⁹ q̄ petat. Cū
Luce. xxiij. Cū peteret larro dexter vt haberet ſui memoriā. reſpōdit ei ieſus. Emē
dico tibi. hodie mecū eris in paradiso. Similiter ⁊ rebecca. q̄ iuterſtat multū accep
pit. in figura marie hedyſer petētī aquā ad bibendū ſibi. reſpōdit. Ben. xxiiij. Bi
be d̄ne mi. q̄n etiā et camelis n̄is poti⁹ tribuā ⁊c.

Itē Ratōe miſericordie ei⁹ dicit̄ ei Lan. i. Oleū effuſum nomē tuū. Qd nomē effu
ſum ſi q̄s voluerit recolligere. palato ſuo ſapore. vulnerib⁹ ſuis medicinā. luce te
nebris ſuis poterit inuenire. Nūq̄d mater miſericordie que plena eſt grā. nomē ſuū
cordis p̄cordijs inuocantē poterit deſpicere. Nunq̄d eam vero corde ſalutātē po
terit aut volēt repellere. Cū ſit enī mater regis regn. celozū regina. et d̄na angloz.
ſi aliquē voluerit ſalnare nō erit ei q̄cōſ grane. Reginaꝝ libertas eſt. vt p̄ ſclerib⁹
⁊ maleficijs quēpiā iam diſſiniua ſentētia p̄demnatū. etiā iā ſine collo circūſiga
tū. vel iā partibulo appēſum. vel iā caput ſup truncū gladio expoſitū. ⁊ iā capitali
ſentētia puniendū. vel quāuis hūiſcemo di morte plectēdū. ſi inq̄m regina ſupne
nerit. et adhuc vel ſpirantē. vel iā vltimū ſpiritū. trahētē inuenerit. poſſit liberare.
Nō eſtimo reginā celozū in regno filij ſui minorē iurisdictionem habere. vel minor
ribus p̄uilegijs debere gaudere. Si nō facit deus grāde vel patuū qd nō reuēlet
ſeruis ſuis p̄phetis. Amos. iij. q̄nto minus faciet q̄nde vel patuū qd nō reuēlet
matri ſue. Gene. xvij. Non celare potero abrahā ⁊c. Ip̄a enī nouit aſe languētī ci
bum in dulcedine p̄parare. Nouit vulnera circūſigare. Nouit leui manu ſuam ac
tactū timorē p̄mere. venenū eijcere. ſpem ⁊ certitudinē vite et longitudinis dietū

Virtutes marie

dare. Unde dicit. In me ois gra vie et veritatis. in me ois spes vite z virtutis.

Item a largitate marie recipiunt peccatores multiplex beneficiu.

Bern.

Primu q vsq ad die in die nō desinit succurrere. Un dicit. Usq ad futurū seculū nō desinā. Ideo dicit bñs bern. In angustijs. in piculis. in reb dubijs. mariā cogira. mariā inuoca.

Bern.

Secundu q nō cessat gram pditā reddere. Bñs ber. Lupiēres inuenire grāz rē.

Terciū q vsq tūc naues. i. fidelū mentes vel aias nō cessat ad portū salutis. q est paradisus dirigere. quoniā ipa est stella maris.

Micro.

Quartū q semis suis in morte dignat occurrere. Un hieronym⁹ scribit ad qndaz fginē. Qu alis erit illa dies. cū maria mater dñi choris occurrer tibi comitara p gineis rē. Ideo de virginib dicit q exierūt obuiā spōso z spōse. i. chriso z marie.

De pietate marie

Titulus xxiij.

Bern.

E pietate seu ppassione marie dicit bñs bern. sup locū illū Joh. ij. Deficiente vino dicit mater iesu ad cū. Vinū nō habent. Bñs ber. Cōpassa ē cū verecūdie mīstroz. sicut mīscors et benignissima. Quid de fonte pietatis pcedet nisi pietas? Hōne q pomū tenuit in manu. reliqua parte diei pomi serua bit odorē. Quantū ergo viscera illa fens pietatis affect. in qbus ipa pietas que chris⁹ est nouē mētib redēnit. Nam et ante mentē repleuit q ventrē. z cū pcessit ex utero ab anima nō recessit.

Item Exemplū de electuario i pvide. quo extracto remanet odor. Itē q semel ē imbuta recess seruabit odorē testa diu. Ipa pō rāto magis imbuta. qnto magis recess et ampl⁹ sitiens. Ipa est enī valde ppatiens. et sup afflictos pia gestās viscera.

Itē. Si regina p aliq miserrima psona deferret bachinū. nullus negaret ei elemosinā suā. Quid ergo si deuote rogares mariā vt colligeret tibi orōes in paradiso p ordines scōrū. Dicit enī qdam vir scūs marie. Scimus et credimus o dñā qm te orāte p nobis ad filiū tuū omnes ceteri sancti orābit. omnes inuabūt. te pō tacē te. nullus orabit. nullus inuabit.

Item de misericordia z pietate marie dicit ei fili⁹ ipaz p mendās Cañ. iij. Duo vbera tua sicut duo hinnuli capree gemelli. q pascunt in liljs donec aspiet dies z in tēdinent vmbre. Duo vbera btē virginis de qbz velut lac pie subuētōis dulcedo sugit. sunt affect⁹ pietatis z misericordie. q velut capree acuto lumine considerāt qz et qnta indigeat ope. z p talē p sideratōnem accūrtūt velociter vt hinnuli. et ppter varios subuentionū modos p hinnulos signāt. q pulcra sunt varietate distincti. Dicunt quoq gemelli. i. sociales z p similes. qz valde sunt sibi p similia et qsi ex vno fonte p dentia misericordie z pietatis opa. Dicit autē q isti hinnuli pascunt i liljs. qz misericordie z charitatis bñficia que ingratīs inozūnt et deficiūt. in illis nutriunt z pficiūt q ppter candorē castitatis et odorē bonoz opēz liljs simlāt. Nec autē vbera beate fginis lac suū. p pinare nō cessant rota ista p sentī vita. Ldonec. videlicet [aspiret dies]. u. donec veniat dies illa q ad corpa de puluere reformata spirabit spm vite z vitā glie. z donec inclinēt. i. i. deficiāt. vmbre. pntis miserie.

De benignitate marie

Titulus xvij.

Bern.

Anta ē cū marie benignitas. vt accedere ad eā null⁹ debeat formidare. Un bñs bern. in illo sermōe de assumptōe. Signū maghū apparuit rē. Quid ad mariā accedere trepidat hūana fragilitas. nihil auster in eā. nihil terribile. tota suavis est. omniū offerēs lac et lanā. Reuolue diligentī⁹ euāgelice hystorie serie vniuersam. z si qd forte increpatorū. si qd durū. si qd deniq signū vel tenuis indignatōis occurrerit i maria. de cetero suspectā habēs z accedere verearis. Q. si vt vere sunt plena magis oia pietatis et grē. plena ināfuerudis et misericordie que ad eā pntent inueniēs. age grās ei q talē tibi mediatricē benignissima miseratōe puidit. in q nihil posset esse suspētū. Deniq omniū oia factā est. sapiētib et insipiētib copiosissima charitate debitrice se fecit. oib sinū misericordie apuit. vt de plerūq dincius accipiant vniuersi. captiuis redēptionē. eger curatiōnē. peccator veniā. iustus gram. angelus leticiā. deniq tota trinitas gloriā. filij

Fo. lxxij.

n. 5

persona carnis humane substantia. ut non sit quod se abscedat a calore eius. Totis ergo medullis cordium. totis precordiorum affectibus maria hanc veneremur. quia sic est voluntas eius quod totum nos habere voluit per maria. Ipsa etiam in sua mansuetudine suscepit insitum verbum potens saluare animas. Unde dicit angelus de filio eius ioseph viro suo Mat. i. Ipse enim saluum faciet populum suum etc. Hoc verbum nature eius fuit insitum vel insertum. docens quod verbum dei quod nos impinguet suscipiamus in mansuetudine. id est ad Theoph. ii. Accepistis verbum etc. Ipse mansuetudo eius apparuit in filii passione. quia do nec irritauit. nec potuit irritari. Licet enim multa sustinuerit. nunquam tamen ad iram vel duri verbum proocara est.

Berth.

De suauitate marie

Titulus xxx.

Suauitate marie beatus bernardus. Quid ad maria accedere trepidet humana fragilitas. rosa suavis est etc. ut supra. Item Lanti. vi. dicitur ei fili. Pulchra es amica mea suavis et decora etc. Quia suauitate recolere et collaudare debemus iugiter. iuxta illud psalmi. Memoria abundantie suauitatis tue eructabit etc. Propter hanc suauitatem dicitur ei ab ecclesia. Speciosa facta es. Iam intuentium suauis. Iam tangendum in deliciis tuis sancta dei genitrix. Est et maria suavis. id est misericors et mansuetor. cuius charitas non irritatur malis nostris. Ipse suavis. quia ipsam non inueniunt peccatores scrupulosa. ut supra. Quid ad maria accedere trepidet etc. Ipse suavis. id est boni odoris. Ipsa est enim rosa in hiericho delicatissima ad olfaciendum. Si autem etiam de filio eius dicitur in psalmi. quod suavis est dominus in universis. sic et dicitur est quod domina suavis in universis.

De dulcedine marie

Titulus xxxi.

Dulcedine marie hic notandum quod generalis est et universalis. Unde de eadem dicitur Sap. vii. Non habet amaritudinem pueratio illius. nec redium conuictus ipsius. sed leticia et gaudium.

Maria dulcis

Fructu. id est filio a quo potissima dulcedo ipsius. quia a filio traxit omnem dulcedem. De quo videlicet fructu dicit fidelis anima Lanti. ii. Fructus eius. scilicet marie dulcis gutturi meo. Quere expositionem lib. i. ca. vii. titulo. benedictus fructus ventris tui. circa medium capituli. Eccl. xi. Breuis in volatilibus apis. Quia maria humilior angelis et omnibus contentulariis. quod sunt volatilia vtriusque paradisi. Et insitum dulcoris habet fructus illius. Itra huiusmodi fructus eius habuit insitum amaritudinis.

Spiritu. Unde dicit Eccl. xxiij. Spiritus meus creatus super mel dulcis. Si quidem mel perficitur ab apibus et dulci et amaro. quia legitur quod rex apum mittit apes ad mare. ut inde afferant aquas maris salvas. et ponant eum dulcedine florum. et sic perficiatur mel ex dulci et amaro. Spiritus vero marie nihil habet amaritudinis. sed totum dulcoris. Sic enim pitris contentuarii odorem retinet et saporem. sic spiritus beate virginis christi dulcedinem quod in eius ventre nouem mensibus requirit. Et licet ex eius utero nasceretur. nunquam tamen a spiritu eius vel mente recessit. Vel ideo spiritus eius dulcis. quia specialis apotheca ipsius spiritus sancti. quod dulcedo patris et filii proprie nominatur. Vel dulcis super mel. Nam trascendit omnem dulcedinem mundanarum seu carnalium voluptatum. De qua melle puer. v. Fauus distillas labia meretricis. Sed quod expti sunt. illi soli non erunt. Vel Spiritus meus. id est mea spiritualis dilectio qua diligo et diligor super mel dulcis. Nam omnem excedit dulcedinem temporalem.

Cogitatu. Unde dicit cum filio hiero. xxix. Ego cogito cogitatio pacis et non afflicti onis. Et ipsa est illa princeps de qua dicit Isa. xxxii. Princeps ea que digna sunt principate cogitabit. Eccl. xxiij. A mari abundat cogitatio eius. Quere expositionem. iij. particula libri secundi. capitulo. ix.

Respectu. Unde oramus. Illos tuos misericordes oculos ad nos conuertere. Facies enim eius plena est gratia. Hester. xv. Propter hoc Lanti. v. compant oculi eius columbis que lacre sunt lote. quia respectus eius pietatis et misericordie dulcedine perfusus est. Propter hoc etiam copatur flori rose lilij et ysole. Flos enim redolet et libenter aspiat. Sic et ipsam libenter respicit sponsus. Unde dicit ei Lanti. ii. Oscede mihi faciem tuam.

Virtutes marie

- Auditu.** quia liberissime audit peccatoꝝ ab ip̄s fideliter inoꝛata. Unde dicit ei in ps. Preparatōem cordis eoz audiuit auris tua. Nota s̄paratōem. Un̄ ip̄ sa dicit cū filio *Isa. lxx.* Anteq̄ clamet ad me exaudia eos. Itē p̄pter hoc dicit ei sp̄s sus *Lanti. ij.* Sonet vox tua in aurib⁹ meis. vox eni tua dulcis.
- Olfatu.** s. virginitatis sue. signata p̄ illā virginē quē innocerōti p̄ponit. quā ip̄e rino *E* ceros olfatu sentiēs et discernēs sponte inuēscit. ⁊ se reclinat in ei⁹ gremio ⁊ obdor mit. *Quere libro. vi. titulo. r. q̄ maria virgo.*
- Anhelitu.** Unde dicit ei sponsus *Lanti. vij.* Odor oris tui sicut odor maloz. *Que re libro. v. tit. xi. de anhelitu et ore marie.* Unde dicit de olfatu et anhelitu suo. *Si cut cinamomū et balsamū aromatizans. odoram dedi tē.*
- Sustu.** Unde dicit. Qui edūt me adhuc esuriēt. tanq̄ cibū saporis optimi. Ip̄a eni est manna habens gustū q̄si simile cū melle. *Ero. xvi.* *Manna* etiā ab scōdituz qd̄ vincenē p̄mittit. *Ap̄ocal. ij.* Ip̄a panis de celo p̄st̄it⁹ christianis. sicut exponit *aug⁹.* omne delectamentū in se habens. ⁊ omnis saporis suauitatē. *Quere lib. xij. particula. v. tit. xij. q̄ christus manna. in fine capituli.*
- Tactu.** qz tacet filiu ne statim feriat peccōres. Unde dicit *Lanti. iij.* Tenui eū nec dimittā tē. *Quere libro. ij. particula. i. causa. xxi.* Et h̄ figurabat q̄n ligabat filio manus in cunabulis. Dulcis etiā tactu. qz mater est misericordie. et mat̄r est suauiter ⁊ dulciter tāgere p̄uez. Pueri sunt peccōres. q̄bus ip̄a nonit leni manu. suauit̄ tactu tumozē p̄merē. p̄tredinē eūcere. vulnera circūligare. spem et securitatē misericordie p̄stare. Et ideo dicit. In me omnis gratia v̄e et veritatis. in me ois spes v̄ite ⁊ virtutis tē.
- Amplexu.** Unde ad salutatōem. et amplexū ei⁹ q̄ colligit ex picturis. facta est eliza. *D* beth p̄phetissa. et exultauit iohes. *Luce. i.* Itē. Dulcis amplexu. i. ad amplexanduz p̄ dilectionē. Un̄ puer. *iiij.* *Glōrificaber̄ ab ea cū eam fueris amplexat⁹.* Itē amo re et seruitio quasi duob⁹ brachijs.
- Incessu.** Unde dicit *Ecc̄i. xxiiij.* In fluctib⁹ maris ambulauit. Itē cū familiaribus meis. vt ip̄os eripem a naufragio peccatoꝝ. *Fluct⁹ maris. tēptatōes sibi ingiter inuicē succedētes. quas patimur q̄d̄m p̄samur in mari hui⁹ seculi.*
- Statura vel statu.** Unde dicit *Ecc̄i. xxiiij.* In omni terra facti. i. innocantib⁹ me si dicit̄ p̄sto semp̄ affui.
- Pastu.** pascat eni affectū nostrū. cū sit panis ois delectamēti et māna ois saporis.
- Potu.** potat vero intellectū nostrū aqua sapiēniē salutaris.
- Lingua.** Unde dicit ei *Lanti. iij.* *Del et lac sub lingua tua. i. in s̄bis tuis dulcedo omnimoda. lingua eni loq̄mur. Uel sic. Spiritalis dulcedo s̄borū tuozū trāscendit mellis et lactis omnē dulcedinē corpālē. Uel sic. Per mel dulcedo int̄ me sapientie. que p̄ eam dat̄ maiorib⁹. p̄ lac gratia doctrinē simplicis que competit minorib⁹. Uel Del et lac sub lingua tua. i. in meditatōe cordis dulcedo singularis. qd̄ ei datū est a melle diuinitat̄ filij. et a lacte humanitatis eius. Bene sub lingua. quia nō cūilib⁹ patet. sed illis solūmodo quib⁹ datū ē experiri. Uel sic Del et lac sub lingua tua. i. in v̄tero mo de⁹ et homo. qz in momēto quo p̄mit̄ ex ore. ecce ancilla domini fiat mihi s̄m verbū tuū. cōcepit deū q̄ p̄ mel. et hominē qui p̄ lac figuratur.*
- Fidō.** Un̄ dicit ei cāri. *iiij.* Fau⁹ distillās labia tua. Fau⁹ s̄m isid. dicit a fage grece qd̄ ē comedere. Et maria dicit. Qui edūt me adhuc esuriēt. illecti dulcedie saporis mei. Recte labia marie p̄panē fauo distillāri. Nā sicut fauus melle⁹ tactu leuissimo distillat ip̄m mel. sic d̄ pleissima redūdāria dulcedis ei⁹ accipiūt vn̄uersi sitietes ip̄az tāgere. fide plena. dilectōe sincera. orōe deuota. Et nota qz fauus etiā sine tactu v̄l motu aliquo tūc distillat. q̄n plus habz mellis q̄ capiat theca ei⁹. *Maria* siq̄dem ad mensurā bonā. et cōferrā. et coagitatā. et superfluentē accepit ī sinu sine charitatis ⁊ h̄militat̄ de melle celesti. qd̄ ē grā dei. Nō designabat p̄ h̄ q̄ postq̄ dictū ē ei. que grā plēa. subūgit. Sp̄s̄ctūs sup̄uēiet ī te. Del qd̄ ē ī plenam grā sup̄uēisset. sp̄s̄ctūs. nisi vt eā faceret redūdare. *Distillās linq̄m. q̄si in diuersas p̄tes stillās.*

759

Liber .III. Ci. XXVI.

Supra ad angelos. q̄ p̄ partū eius sunt reintegrati. Infra ad captiuos. q̄ p̄ ip̄az ab inferis sunt extracti. Per crocū ad iustos. q̄ donis gr̄e p̄ eam sunt illustrati. Si iustrosūm ad iniustos. q̄ p̄ eam sūt iustificati. Labia tua hoc dicit habito respectu ad illud respōsum quo saluat̄ est mūdus. scz. Ecce ancilla dñi fiat mihi sin & bunt̄ tuū. Quere supra libro. ij. p̄ cl̄a. ij. vbi distinguit̄ quō nobis seruauit de sin & bunt̄is mēbris suis. ca. vi. vbi agit̄ de labijs. Hāc etiā dulcedinē traxerūt labia ei⁹ a labijs uirgenit̄ sui. q̄ videlicet de osculo oris sui. Quere libro. v. de pulcritudine eius. titulo. x. xvi. vbi agit̄ de labijs.

Uerbis. Parab. xvi. L. Fams mellis & ba & posita. dulcedo aīe & sanitas offiū. Uerba scz marie. de q̄bus dicit̄ Eccl̄. cl̄ij. In sermone ei⁹ composita sunt oīa. Septē enī illa uerba beate uirginis de q̄bus legit̄ in euāgelio. & posuit celest̄ artifex. i. sp̄itū sanctū q̄ eā replenerat. Et ideo sicut sūt septē dona sp̄itū sancti. sic habent̄ i euāgelio septē uerba marie. q̄ dicunt̄ fau⁹ mellis. qz sicut in fauo est cera lumīs instrumentū. et dulcedo mellis reficiēs gustū. sic in uerbis ei⁹ et sacre scripture sciētia est ueritas illuminās intellectū. & om̄imoda bonitas reficiēs affectus. Medicinalia etiā sunt uerba ei⁹. infra quod dicit̄ Sap̄. xvi. Neqz herba neqz malagma zc. Si q̄dam uerba ei⁹ p̄sentēs dulcedinē iohes baptista clausus adhuc in utero māt̄is ad introitū suū exultauit et iussit. & in occursum dñi sui de mat̄is utero erūpe gestiabat. audiēs uocē ei⁹. Melliflūa sūq̄dem uox marie. incompabil̄ est eloquū angelo r̄. sicut dicit̄ iohes euāgelista de eloq̄o saluatoris.

Johes e
uāgelista
de eloq̄o
saluatoris

Osculo. quod er p̄i sunt fili⁹ et elizabth. q̄ ad osculū ei⁹ qd̄ p̄sumit̄ ex scripturis facta ē p̄phet̄sa. & iohes exultauit & iussit. & sp̄itū sanctū r̄pler̄ ē adhuc ex utero māt̄is sue **Cantico.** Uñ signata est Exodi. xv. p̄ mariā p̄phet̄issimā. q̄ sumpto tympano cecinit carmē. Iud. Cantem⁹ dñō. gl̄iose enī zc. Ipa est enī dux chozi & gina. de q̄ dicit̄ Apoc̄. xiiij. Hec poterat dicere canticū zc. Solent enī ad istā cantare dulcēs uirgines q̄ corruptā.

Jubilo. Jubilat sūq̄dē exēplo illi⁹ marie comitata choro uirgineo p̄ submersiōe sp̄itūalis pharādis & liberatiōe populi fidelis. et ei⁹ iubilū gaudenter auscultāt angeli et beati. Imo et ip̄e christ⁹. qui dicit̄ ei Cant. xiiij. Amici auscultāt te. fac me audire uocē tuā. Amici isti angeli et beati.

Eloquio. Unde dicit̄ ei Cant. iij. Eloquū tuū dulce. Maxime q̄n̄ p̄ peccatōibz filium interpellat. Itez ps̄. Quā dulcia faucibz meis eloq̄a tua sup̄ mel oris meo. Quō maxime fit q̄n̄ masticant̄ ex deuotiōe septē illa uerba sua que habent̄ in euāgelio. et decantant̄ laudes eius.

Uoce. Unde dicit̄ ei fili⁹ Cant. ij. Sonet uox tuā in auribz meis. Uox enim tua dulcis. i. fauorabil̄ ad impetrādū q̄n̄ interpellas p̄ necessitatibz peccatorū.

Bern̄.

Responsione. q̄n̄ scz respōdit angelo. Ecce ancilla dñi fiat mihi sin & bunt̄ tuū. De q̄ respōsiōe b̄t̄is bern̄. ad mariā. Festināter o dñā responde & bunt̄. qd̄ terra. qd̄ inferi qd̄ expectant̄ et sup̄i. Ipe etiā rex omn̄iū et dñs q̄n̄i occupauit decorē tuū. tantū desiderat respōsiōis assensum in q̄ disposuit saluare mūdū.

Saluatorē. Quod expta est elizabth Lu. i. dicens. Ex quo facta est uox saluatoris me in auribz meis exultauit in gaudio infans in utero meo.

Aug⁹.

Dilectōe. Aug⁹. Dulcē dilectōe nihil est. Sed dilectōi marie nulla dilectio creaturę compabilis est. ergo nihil ip̄a dulcius est.

Homie. Unde p̄pter dulcedinē hui⁹ nois maria dicit̄ ei Isaias. xvi. Homē tuū & memoriale tuū in desiderio anime.

Ekebr̄
abbas

Homiatōe. Uñ dicit̄ ei ekebertus abbas. O magna. o pia. o mlt̄ū amabil̄ maria. tu nec nominari qd̄dē potēs q̄n̄ accēdas. nec recogitari q̄n̄ recrees affect⁹ diligētū te. tu nunq̄ sine dulcedie diuinitus tibi infusa. pie memorię portas ingrederis.

Aug⁹.

Predicatōe. Uñ spat̄ se cinamomo aromatizati. qd̄ uinū pigmentat. sic & nomē ei⁹ Sapore. Uñ & ip̄az uocat̄ aug⁹ mānā absconditū. qz i se p̄t̄. Uinū pdicatōis. nec oē dilectamētū. et oīs saporis suauitatē. Sapie. xvi. Unde et ip̄i oprime pue

Virtutes marie

nit ille versus. Quā magna multitudo dulcedinis tue o dña. quā abscondisti dilige-
 tibus te. Bustus enī manne erat q̄si simile cū melle. Exod. xvi. Omnis enī dulce-
 do alia ei comparata amaritudo est. Unde play ee dicit ei q̄daz. Vis dulcor amare-
 scit. reprobatur & sordescit. tū p̄gustantibz. Ipa enim est illud mel. quo gustato illu-
 minant oculi ionatbe. i. iusti. i. Regū. xiiij. Quere expositōem. li. xij. particula .vi. ti.
 xxi. ante vel circa mediū capituli. de septē virgīs. Ideo salutat eā sic catholica ecc-
 lesia. Salve regina misericordie vita dulcedo rē.

Maria dulcis odore

2

- Oris. Unde dicit ei Lanti. vj. Odor oris tui sicut odor malorū. Libro. v. titulo .vi. de ore eius. post mediū.
- Tentris. qui comparatur acervo tritici vallato lilij. que maximi sunt odoris Lati. vij. et eburnee p̄xidi plene varijs vnguētis. i. diuinitate et h̄sanitate filij.
- Filiū in vtero habitatis. qui vter⁹ dicit ager plenus. Gen. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. cui benedixit dña.
- Humilitatis. que signat p̄ nardū. Uñ Lanti. i. Cum esset rex in accubitu suo. nar- dus mea dedit odorē suum.
- Uberū. Lanti. i. Meliora sunt vbera tua vino. fragrātia vnguētis optimis
- Genaz. Lati. iij. Sicut fragmen mali punici. ita gene tue. Lib. v. ti. vi. d. genis ei⁹
- Aromatū. Uñ filius dicit spūscō Lanti. iij. Ueni anster. i. o tu spūscō p̄sa or- tum mei. i. i. spira marie gram tuā l. finēt aromata illi⁹. i. odores sc̄tē opimōis.
- Unguentoz. Lati. iij. Odor vnguentoz tuoz sup omnia aromata.
- Vestimentoz. Lanti. iij. Odor vestimentoz tuozū. i. virtutū. quibus ornauit te spūsanctus. sicut odor thuris.
- Orationū. Erat enī p̄bala aurea plena odorāmetis. i. orōibz sanctissimis. Apoc. v.

Maria dulcis

D

- Exemplozū diffusioe. Nam vita eius inclita cietas illustrat ecclesias.
- Promissorū magnitudie. Unde dicit. Qui audit me nō cōfundet. et cetera multa. Libro. ij. particula. iij. ca. v. de obedientia quam ei debem⁹.
- Omni bona oparōe. Prouer. in fine. Manum suā misit ad fortia rē.
- Omni larga darōe vel retributōe. Uñ Sapientie. vij. dicit h̄mana natura. Venerūt mihi omnia bona pariter eū illa. z innumerabil' honestas p̄ man⁹ illi⁹. Quere tercia particula libri sc̄di capitulo. iij. q̄ marie debem⁹ discretōem.
- Peccatozū quantū in se est recōeiliatōe. Unde. Usq; ad futurū seculū nō desinas. I scz filio meo pacificare peccatores.
- Hereditate. Unde dicit. Hereditas mea sup mel et fauū. Hereditas. i. caritas in eternū duratura q̄ diligo z diligoz. Uñ. Hereditas mea. i. dulcedo mea hereditaria et idesciēs. Lsup mel et fauū. i. trāscēdit omnē dulcedinē manifestā z abscondaz. In melle ei dulcedo patet. in fauo latet. Vel aliter. Et hereditas mea. i. regnū eternū. quod cedit mihi in hereditatē rōne filij mei. Quādiu enī mater habz filiū. cui debet regnū. et fili⁹ nō recedit ab obedientia matr. ipa est dña. Brā aut virgo habet filiū. cui tanq; heredi debet regnū celozū. z nullo mō recedit ab obedientia sua. ergo ipa est dña. Dicit ergo hec dña. Hereditas mea. i. est. regnū celozū. Lsup mel et fauū. Nota q̄ q̄d d dulce est. aut naturaliter dulce est. sicut mel extractuz de cera. aut artificialiter. sicut fau⁹. Est ergo dicere. Hereditas mea sup mel z fauū. i. sup omnē dulcedinē naturalē z artificialē.
- Memorie eremitate. Uñ dicit. Memoria mea in generatōe secl' orū. Quere expositōem tercia particula libri sc̄di. ca. v. q̄ debem⁹ ei iugem memoriā.

De memoria marie dici potest z exponi qd de memoria ioseph dicitur Eccl. xlii. De memoria ioseph in p̄positōe odoris facta ē op⁹ p̄gnētarij. i. suavis et odorifera est q̄ si odor aromaticus p̄posit⁹ ope p̄gnētarij. Qualis ē sicut p̄sentia. cui⁹ rā l' ē mēoria. In omni ore p̄generaliter magnoz z paruoꝝ. q̄si mel induleabit⁹ eius memo- ria. q̄si diceret. Sicut mel delectat gustū z medētis. z q̄nto ampli⁹ masticat⁹ dulci⁹ iugent. sic marie mēoria delectat de ipa loq̄ntē. z q̄nto q̄s pl⁹ d ipa loq̄t. tāto mag⁹

Maria
dulcis o-
dore

Maria
dulcis

Frater
verrie⁹

Liber .III. Ci. XXVII.

in ipsius memoria delectat. Et ut musica in conuiuio vini quasi diceret. Sicut armonia instrumentorum musicorum dulcis et suavis est in conuiuio vini quod delectat. sic memoria eius dulcis est et suavis non solum loquenti. sed etiam audienti. Osee in fi. De uoziale ei? sicut uinum libani. et supra. Eccli. xxxij. Bemula carbunculi in ornamento auri. et paratio musicorum in conuiuio vini. Tribo igitur compat memoria eius. Odo ri opis pigmentarii. quod delectat olfactum. Mellis dulcedini. quod gustum. Armonie musicorum. que auditum. Quia memoria eius suavis in corde. in ore. in aure. et hoc propter tria secundum Rabanum. Primum fama uirtutis eius superat omnem odorem. Suauitas modestie omnem dulcedinem. Studium prestandi cultum dei. omnimodam cantilenam. Josias siquidem populum docuit penitere super transgressionem legis. Unde sequitur. Ipse est directus diuitis in penitentiam gentis iudaice. id est in doctrinam penitentiae. quia ipse docuit eos penitere. Et tulit. id est abstulit laboriosas impietatis. id est phana et idola. quibus impietas idolatrie celebretur. Et gubernauit ad dominum cor ipsius. populi doctrina. id est et exemplo. uelut duplici remo. Et in diebus peccatorum. id est in tempore quo regnabat peccatum idolatrie et transgressio legis et uolatio cultus dei corroborauit pietatem. id est cultum dei firmiter obfirmatum instituit. Similiter et beata uirgo sola ciuitas hereses interemit. gubernat populum christianum doctrina et exemplo. et ad cultum dei multum de nos inuitat.

Raban?

Bern.

De sanctitate marie Titulus xxvij.

Sanctitate marie dicit beatus bernardus. Nec est hierusalem ciuitas sancta. que progredina meritorum omnem transcedit creaturam ad euacuandam omnem potestatem inimici. que sola in ueneris humane generationis linea dicere potest post filium. Principis mundi huius in mentem habet quod dicitur. Iob. xiiij. Ite iobelis in sine. Erit hierusalem sancta. et alieni non transibunt per eam. Ite sicut dicitur anna in cantico suo. i. Regum. ij. Non est sancta ut est dominus noster. sic dicitur per uerissime. Non est aia sancta ut est domina nostra. Et nota quod singulas expositiones huius nominis sancti. sancta. sanctum. respice est maria. Sanctus uel sancta idem ualere quod mundus uel munda. Unde dominus leui. xix. et xx. Et. i. Pe. i. Sancti estote. quia ego sanctus sum. Ipa uero mundissima creatura dei. sicut patet. Ite sanctus dicitur a sancio sancis. unde dicitur sanctus quasi sanctus. et ipsa fuit sancta. id est firma et in bono confirmata. Unde dicit. In syon firmata sum. Ite sanctus dicitur quasi agios. id est sine terra. id est sine terrenitate. et cuius uersario tota fuit celestis. Ite sanctus. id est domino dicatus. datus. id est appropriatus. Unde lu. ij. Omne masculinum adaperiens uulnusa sanctum domino uocabitur. Ipa quoque tota fuit dei. et nullus nisi dei. Unde dicitur Cantice. ij. Dilectus meus mihi et ego illi. Et fere ubique in canticis uocat eam filiolum suum. Item sanctus quasi sanguine carnis uel sanguine tinctus secundum isidorum. Unde beata agnes. Sanguis eius ornauit genas meas. Et ipsa sanguine filii tacta uel tincta per passionem. Unde dicitur quasi rosa in hiericho. Tacta. cuius aniam gladius perassiret. Tincta. quia dolor ille deputat eam per martyrio. Ite fuit homo exterior marie sancte. Ite immundicia opis. uoluntas eius sancta contra immundiciam prauis desiderij. cor eius sanctum contra immundiciam prauis cogitationis. et ita sanctissima. Beatus bernardus libro. iij. de uisideratione in fine. Sanctum facit affectio sancta et ipsa gemina. timor domini sanctus et sanctus amor. His perfecte perfecta anima ueluti quibusdam duobus brachijs amplectitur stringit et tenet spiritum dicens. Tenui eum nec dimittam. Timenda sunt autem in eo potestas. cui nihil potest resistere. et sapientia cui nihil potest abscondi. Perfecte enim oportet ut timeas eum. cui nec oculus deest omnia uident. nec manus omnia potens. Amandus est etiam ille qui est amor reus. In omni autem homini uel alia sanctitate non est aia sancta ut est domina nostra. Et propter hoc dicit ipsa filio sicut exponit beatus maximus episcopus. Tenuisti manum dexteram meam reus. Tenuisti. ne uocem caderem. intelligens non a se se a deo esse quod nunquam cecidit. Et in uoluntate tua. id est in adimplendo uoluntatis. Dedisti me. de uirtute in uirtute deduxisti inquam. me ne errarem. Et cum gloria suscepisti me. ne deficerem. Tenuisti. in puritate. deduxisti. in firmitate. suscepisti. in claritate. Nec quia presertim uita christiani designat. sed statum in nocentia. iusticie et glorie.

Dominus quorundam tenet

Sinistram non dexteram. quod permittit participari in diebus istis. et reseruat infernalibus penis.

Isidor?

Bern.

Maxim?
episcop?

Virtutes marie

De q̄b̄ dicit Job. xxi. Ducit in bonis dies suos. et p̄cto ad infernū descendit. Sinistra et dexterā. q̄ sic trāscūt p̄ bona t̄palia q̄ nō amittūt eterna. vt abraha. ysa. ae. dauid. q̄b̄ dicit. Diuitie si affinat nolite cor apponere.

Dñs q̄m dā tene

Nec sinistra nec dexterā. qui et t̄paliibus bonis p̄nant et eternis frustra. q̄b̄ dicit iacobus. iij. Occupatis et nō habetis t̄.

Dexteram nō sinistra. quoz mētes in eternitatē amore custodit. exteriorē t̄n habi tudinē egestati q̄si nihil enret exponit. Uñ. Et dext̄s t̄mibi dñs ne mouear. Sic dext̄rā brē marie tenuit. Uñ et dicit isa. xliij. Apphendi manū tuā et letauit te t̄. Dñs enī manū marie apphēdit et eā suauit. q̄ in vtero eā sanctificauit. et ext̄ic i vir tutū puritate p̄manere fecit. nō t̄m vt nō peccaret. sed vt peccare nō poss̄. Dieremi as et iohes baptista et alij sanctificati in vtero. et si nō peccabāt. tamē peccare poterāt. sed nō beata virgo. Uñ dicit Eccl. xxiij. Et sic in syon firmata sū t̄. Quia in ip̄o momēto cōsensus sui p̄cepto saluatore firmata est. i. i bono p̄firmata. vt de cetero peccare nō posset. et si i syon. i. in ecclia militate adhuc posita. qd̄ fuit ei spe ciale p̄uilegiū. Alij enī sancti n̄ i hac vita sic firmant vt de cetero peccare nō poss̄. sed tantū in sup̄na hierusalē. Et ideo ip̄a sola vere potuit gl̄ari et dicere. *Te nuisti manū dext̄rā meā. ecce stat⁹ innocētie. Cui⁹ sinistra nō tenuit dñs. q̄z dolo res multos et tribulāōes eā sustinere pmisit. Uñ. Et tuā ip̄i animā p̄trāsibit gla dñs. i. dolor dñice passiōis. Sequit⁹. Et in volūtate tuā deduxisti me. Uñ et ali bi dicit. Dñe in volūtate tuā p̄stitisti i decori meo virtutē. In volūtate tuā. nō in meritis meis. ecce stat⁹ iusticie. Et cū gl̄ia suscepisti me. ecce status gl̄ie.*

Dgr̄ r̄ chard⁹ d̄ sero r̄ict.

Itē de sanctitate v̄l sanctificatōne marie notādū. q̄ nisi ad plenū purgata fuisset. fru et unū talē facere nō posset. Et nisi ab om̄i vicio p̄tagio in unis extitisset. filium dei generare nō potuisset. Ut enī virgo p̄cipet et pareret virgo. sūma sc̄p̄tate et pu ritate op⁹ habebat. Dū aut̄ malozū q̄si due radiceo sunt p̄cupiscētia et ignorātia. a quibz duabz radicibz p̄fecte purgata est q̄n sp̄s sancti sup̄uenit in eā. et v̄tis altis simi ob̄strauit ei. Istud inuenies lib. xij. p̄t̄cula. ij. de delectabilibz orti. in primo delectabili.

Item In sanctificatōe marie p̄ sup̄uentēz sp̄s sancti et obumbratōez virtutis altissi mi illud solū remansit in v̄gine qd̄ erat ad penam. illud totū recessit quod erat ad culpā. viciōsitas omnino recessit. pena litas remāsit. carnalitas tollebat. calamitas nō amouebat. Et hoc fuit illud mirabile de quo p̄pheta ps. xlv. dicit. Venite et vi dere opa dñi q̄ posuit p̄digia sup̄ terram auferēs bella vsqz ad finē terre t̄. De ter ra enī carnis eius tollebat om̄is pugna. et ibi facta est pax plena. In arcu et sagit ta p̄cussio artificiosa. in gladio et hasta virtiosa. Bre⁹ ergo t̄ptatio fraudulenta. arma t̄ptatio violētia. Acutra v̄o istaz post sanctificatōem in ip̄a locū habuit. nec accessum iā habere potuit. Sc̄p̄tū excusatio. que nō habet locū vbi nō p̄t habe ri accusatio. Ignis amor diuinus quo p̄busta sunt hec sc̄p̄ta. qui nihil reliquit in ea. vnde vel quo ad impossibilitatē oporteret excusari. Dñm⁹ siq̄dem amor adeo enī i om̄i bono solidauit. vt de cetero q̄licūqz defectus in eā incidere oīno nō pos set. nec aliqd̄ qd̄ qualicūqz excusatiōi subiaceret. Videt̄ itaqz iuxta hoc ab hora su p̄uenientis in eam sp̄s sancti. ab hora obumbrātis se virtutis altissimi. nō solum in om̄i gratia p̄sumata. verū etiam in om̄i bono et dono qd̄ acceperat cōfirmata. In ceteris enī sanctis magnificū habet qd̄ a vicis nō possunt expugnari. in ista mirificū habet qd̄ a nullo vicio potuit vel in modico impugnari. Et si in ea su p̄a modū fuit mirabile. et p̄ ceteris oibz sanctis singulare. q̄ in ea p̄uenire potuit tāta corruptibilitas cū tāta incorruptibilitate. et cōuerso. Corruptibilitas in his q̄ p̄ti nent ad penā. incorruptibilitas in his q̄ p̄tinent ad culpā. Sed sibi ad future gl̄ie cumulū. nobis ad patientie documētū p̄fuit. q̄ passibilitatis nostre ingū. cū tanta puritate portauit. Qd̄ enī de exterminio peccati in ea factū credit. futurū in oibz sanctis sperat. futurū in quā. sed nō in corpe eozū adhuc mortali. sed in corpe eozū iam factū immortalī. p̄t⁹ ei oportebit corruptibile hoc induere incorruptōez. et mor tale hoc immortalitē.

So. lxxvi.

De sanctificatōe marie

Titulus xxviii.

D Sanctificatōe beate virginis dicit ps. Sanctificauit tabernaculū suū altissimus. Sed quoniā ad hanc sanctificata est vt digna fieret p̄cipe saluatorē. p̄mittit de p̄ceptu ei⁹ dicēs. Flumis impet⁹ letificat ciuitatē dei. Flumis impetus .i. supuentio spūsscti letificat ciuitatē dei. I. btām virginē. in q̄ habitauit plenitudo diuinitatis corporaliter. ad Col. ij. Et ex hoc fuit in ea ciuitas vnitas. id ē sensualitatis ⁊ rōis plena cōcordia. Et bene dicit impet⁹. Iq̄ q̄ cito respondit āge lo. fiat mihi fm verbū tuū. statim filiū dei p̄cepit. ⁊ ex hoc letificata est vehemēter. Tū dixit ad elizabēth. Exultauit spūs meus ⁊c. Sequitur. Sanctificauit tabernaculū suū altissim⁹. Tabernaculū idem qd ciuitas illa. i. beata ego. in q̄ altissim⁹ armavit se armis nre immortalitatis. q̄b⁹ h̄ diabolu dimicauit. sicut postulauerat ps. Apphēde arma ⁊ scutiū ⁊c. Hoc tabernaculū sanctificauit altissimus. qm̄ eam i vtero matris purgauit ab originali vt tota mūda nasceret. Sequitur de fide p̄ceptōis. De us in medio. i. in vtero leuis. Ite; virginis. nō p̄mouebit. Ia dicitate in hūanitatē. vt hāc assumēs illā relinq̄t. sed idē erit de⁹ erhō. ⁊ h̄ est nō p̄mouebit. i. totalit nō mouebit. Quodā enī mō motus fuit in oru pietatis. sed nō motu alteratōnis. qm̄ ad ei⁹ vterū intrādū se hūiliauit. Sed nō ex toto mor⁹. qz diuinitatē nō deposuit. Sequitur. Adiuuabit eā de⁹ mane. i. in p̄ncipio vite sue. ⁊ cū adhuc esset in vtero. I. diluculo tenebras original' peccati tollere. Et appellat diluculū gratie ortū i illa. Alia lra habet. Adiuuabit eā de⁹ vulnu suo. Vel meli⁹. Adiuuabit eā deus mane. I. sicut expositū est diluculo. i. claritate virtutū q̄ tunc infuse sunt ei. Sic exponit glo. diluculū Job. vii. Visitas eū diluculo. In sanctificatōe enī eius omnē rubiginē culpe original' abstulit celest' aurifaber de argēto virginēe carnis et anie vt egredere⁹ vas vitāqz purissimū ad recipiēda dona grāz p̄mo. ⁊ filiū dei carnē assumpruz secūdo. Ideo p̄dicū erat puer. xxy. Aufer rubiginē de argēto. ⁊ egrediet vas purissimū. Et sunt verba p̄ris ad spm̄ sanctū. Hec solū tūc ablata est rubigo culpe originalis. sed ornatiū est vas istud omī lapide p̄cioso. i. omni carismate spūali. Veli⁹ i venies libro. iij. pre. i. titulo de priuilegio carnis virginēe.

De obedientia marie

Titulus xxix.

D Obediētia marie dicit ip̄a Cant. v. Anima mea liq̄facta ē. I. p̄ incediū charitatis. parata videlicz instar metalli liq̄facti decurrere in oēs modulos diuine volūtatis. vt dilect⁹ locut⁹ ē. I. ad me p̄ gabrielē. postulās me in m̄rem. cui me obruli in ancillā. sciens qm̄ q̄ se hūiliat exaltabit. Et nota qz p̄p̄tū ē metalli liq̄facti descendere. Sic fecit maria obediēdo. cū postulata in matrē dei qd fuit ei sūma dignitas. se nominauit ancillā. quod fuit sūma hūilitas. Et ideo sic sue attribuit liq̄factōem. que est p̄p̄tē metalli.

Item Ratiōe obediētie p̄patur auro maria. vbi dicit. archa. thron⁹. solū. p̄pat fere oībus vasis tēpli ⁊ tabernaculi que fuerūt aurea. Aur⁹ enī tractabil⁹ est oīb⁹ metallis. ⁊ q̄nto tractabil⁹. tāto subtilib⁹ opib⁹ faciēdis p̄petenn⁹. De q̄ videlicz auro fabricatū est artificio spūsscti vas illud admirabile opus etcelsi. in q̄ fili⁹ dei comedit panū suū cū melle suo. bibit vinū suū cū lacte suo. Itē In obediētia marie impletū est qd olim p̄dixerat dñs Osee. vi. obediētiā se malle qz sacrificiū. ⁊ scīaz dei ⁊c.

Ite Ratiōe obediētie p̄t ip̄a dicere cū filio suo illud Isa. li. Erigit mane. mane erigit mihi aurē. vt audiā q̄si magistrū. Dñs deus apuit mihi aurē ⁊c. Elegāter verba disposuit. cū p̄us sibi erectā aurē p̄hibuit qz aptam. Erectaz habet aurē. q̄ nō ad rumurculos singulares vel ad eloquiū de terra transitas. sed ad ea q̄ desursū sunt paratū habet auditū. q̄bus bonū est aurē apiri. Dep̄ssa est enī auris. q̄ verbis secularib⁹ diligenter attēdit. Hanc dicit maria erectā sibi aurē. que ab initio etatis ad q̄ba celestia paratū habuit auditū. ⁊ docuit nos habere. Erererat autē ⁊ aperu⁹ erat dñs audiri marie. Unde q̄si inuēcula erectā aurē habens. facile ⁊ liberer q̄ba suscepit angelica. i. q̄bus turbata est. que etiā nullū verbū audisse legit in euāgelio ante illud. Et ab auditu. ip̄us. initū sumpsit reparatio nostra. vt intrarer remediūz vnde irrep̄sit morbo. et p̄ eadē vestigia sequeret vita mortē. lux tenebras. veritatis

488
Virgines marie

antidotū. serpentis venenū. et vite ianua fieret audir⁹ p⁹ que irauerat mors i mudū.

De omnipotētia marie

Titulus xxx.

Fulbr⁹
arnotēf

De theo
pbilo

D Omnipotētia marie dicit Fulbrus carnoteū. in illa emel. approbate. co
suum dicit. Si qdem mater dñi vbiqz imperiosa ē. vbiqz magnifica. fm
charitatē erga supos. et sup inferos p districtōez. q misit angelū in aureliuz
magni patris blasij. et suscitauit milite q hostē ei⁹ iulianū apostatā interfecit. Dec
est q ciro gpbū theophili diabolo potēter ereptū captiu o reddidit in signū libertat.
et ipm se suppliciter inuocatē ab ipis diaboli fau cib potēter eripuit. Ipi certe p
nū est angelos scōo in ministeriū nūtrere. et ad bñplacitū suū inferoz pacta qssare.
vt de ea pgrue dici possit illd Eccl's. viij. Omne qd voluerit faciet. et sermo illi⁹
potestate plen⁹ ē. nec dicere ei qd qz potest. qz ita facis. Itē sap. xij. Quis dicit tū
bi. qd fecistit aut qz stabit i iudiciū tuū? Ibidē. Et enī sub est cum voluerit posse.
Item Sap. xvi. Tu es q vite et mortis hab es potestātē. et deducis ad portas mor
tis et reducis. Ipa est q mortificat. sicut in iuliano. et viuificat. sic patz i theophi
lo. Deducit ad inferos et reducit. Eccl. xlij. In omni necessitate omnia obaudiūt ei.
Un dicit cū filio Isa. elvi. Cōsiliū meū stabit. et oīs volūtas mea fiet. Job. xxiij.
Alpima ei⁹ qd cūqz voluit fecit et. Ideo dicit etiam man⁹ ei⁹ tornatiles. Lant. v.
qz in pmpri habz facere qd qd ei placet. sicut ars tornadi pmpa est et expedita. Lau
ree. lqz ex charitate dei et pxiimi pcedit qd qd facit. Lplene iacintis. l. i. p⁹te celesti.
Itē Sap. vij. Cū sic vna. i. singulari pterate. caritate. et p⁹sidio. Loia potest. lex do
no silij sui a q oipotēte oipotens est effecta. Lz pmanēs in se. l. i. pfecte manēs im
mutabil⁹ bonitate potētia et misericordia. Loia innouat. l. i. hoiez ppter quē facta sūt
oia. et q habet cū omni creatura p⁹ncipiū. l. Innouat. l. inqm hoiem p grām in p⁹fen
ti. et p gliam i futurū. Et p narōes. l. i. in omni gēte sine psonaz acceptōe. Lin anias
sanctas se trāffert. lgrāni infundēdo. quas sanctas nō inuenit. sed grā sua sanctas
facit. L Et amicos dei. l. i. amātes deū et amatos a do. Lz pphetas cōstituit. I⁹ est ac
cendit ad amorē dei. et illuminat ad cognitōez ei⁹. Un et dicit illuminatit.

Ipa enī regina est illi⁹ ciuitat⁹ cui⁹ fili⁹ suus rex. et eisdem puilegijs fm leges gau
dent rex et regina. Cū aut eadē sit p⁹as et et p⁹munio matris et filij. q ab oipotēte fi
lio oipotens est effecta. qz nō est p⁹as nisi a deo. ad Ro. xij. Un dicit cū filio mat.
in sine. Data est mihi oio p⁹as in celo et in terra. tū excellētē potēs est in ecclia tri
umphātē. Un dicit eccl. xxiiij. L In hierusalē. I supnal potestas mea. Imperadi scz
qd volo virtutibz angelicis et amābz sanctis. et faciēdi ad bñplacitū meū. et qz volo
introducēdi. Itē Sicut marie fili⁹ rex regū est et dñs dñantū. Epoca. xxi. sic ma
ria mater chulū regina est bñ se regentū. et dñā eoz q sibi dñant. Dominare g sen
sualitati tue. et castiga corpus tuū. et redige in seruitutē. si tātē regine familie ascri
bi cōcupiscis. Itē rōe potētie appellat maria pga p⁹ntis dñi. Quete lib. xij. p⁹
cula. vi. ti. xxi. de virga. xbi maria dicit virga virtut⁹. p⁹st tractatū de septē virgis.
post medū tituli.

Item In b manifestissime apparet oipotētia marie. q sicut legit in miracul⁹ ci⁹ ml
tos de sua dānatōe iā certos. ml⁹os in aqz p⁹ocatos. multos ex improviso mortu
os q dū viuētē ipi⁹ patrociniū se p⁹mendauerāt. ml⁹os q sine penitētia decesserāt
in mortali. ab ipis diaboli fau cib potēter eripuit. et vt possent agere penitētia ad
vitā reducit. Ita nāqz ingeniosa est et subtilis ad saluatōez peccatoz. sicut diabo
lus ingeniosus ē et subtilis ad dānatōez eozū. Qua aut iusticia vl q iure ipa saluet
dānabiles. et sine penitētia defunctos i mortali. qz sufficiat enarrare. Cōstat autē
q et ita facit. et q salua iusticia facit. Et ad hui⁹ rei euidentia dicit ipa fons signa
tus Lanti. iij. Nā sic etuberās ē iste fons misericordie. q sp⁹ fluūt misericordie eius.
integro tamē et illibato sigillo iusticie. qz sic ingeniose sat facere misericordia q nō
frangit iusticia.

Item De ipa sicut de filio pōt dicit ipi filio illud ps. L Oia subiecisti sub pedibz ei⁹. D
oues. l. i. simplices. et boues. l. i. qz q⁹tuoz. libro. v. ti. xxij. de pedibz L ynuersas. l. i
feminino ppter fecunditatē. In sup. I⁹ dicit ad notādū diuersitatē bonoz et maloz.
Fo. lxxxvij.

Lpecora campi. Lurariosos vagātes p cāpos licētie. xbi abel occidit. Lvolucres ce-
li supbos pisces maris. Lcupidosq pambulāt semitas maris. In his tribz elēme-
tis habitāt demones. sed nō in igne elemento. qz nō in lucido.

Ite Rāde poterit dicit q Luna. i. antonomasticus ille stultus diabolus scz. q vt luna
mutatus ē. Eccl. xxvij. a claritate in obscuritatē. sub pedibz eius. i. ei plenarie sub-
iecus. Apoc. xij. et hoc p virtutē hūilitatis. Un in ps. Descendit. i. ineffabiliter se
hūilitavit. Et caligo. i. diabolus q dicit caligo formaliter. qz caret luce. z effectiue. qz
efficit caliginē peccati. sub pedibz eius. q sunt hūilitas et virginitas. qbz p̄truit
caput serpentis antiq. i. supbiam cōcupiscentiā.

De sapientia marie Titulus xxxi.

E sapientia marie facillime veritas cōprobatur. si quomodo locuta ē cū ange-
lo attendat. Quis enī in iuēne puellula nō miret tantā firmōis pstantiā. in
terrogatōis prudentiā. fidei sacilitatē. Minimū qz datū est cordi ei? lumē in-
telligētie. Dedit enī ei q se vniuit ei. et sentire fideliter. et p̄ferre vtiliter. z efficacit̄
adimplere. Et hic est funicul? triplex qui difficile rumpit. q videlicet aīas n̄ras ad
exemplū marie de lacu scis et miserie extrahat. et post eā ad regna celestia trahat. i.
si recte scitiam? si digne ploq̄mur. si viuēdo p̄firmemus.

Ad sapiētiā aut illi? p̄tinet qd de ea dicit Luce. ij. Maria aut p̄suabat oīa verba hec
p̄ferēs in corde suo. In hac aut autoritate p̄mendat maris a tribz. A p̄fecta mēo-
ria p̄tra obliuionē. Un dicit. Lōseruabat oīa verba hec. Et p̄pter hāc p̄seruatō-
nē cōparat Lreuter ei? i. i. memoria. Lacerat tritici. Lant. vij. Tritici q pascuntur
aues et hoīes. verbū dei est. Lacerat tritici. magna p̄geris p̄borū dei. Ideo dicit.
Lōseruabat oīa verba hec zc. Idcirco sepe rogāda est a nobis. vt nob misicoz
diter scripturaz mysteria reuelare dignet. Et nota q dicit verba hec. i. vba euan-
gelica. nō mūdāna. Ite Per B q apponit p̄nomē demonstratiuū dicens. L vba hec
ostendit q vba dei debem? sollicitē p̄seruare i secreto cordis nostri. intra illō. In
corde meo abscondit eloq̄a tua vt nō peccem tibi. Cōmēdat etiā a collatōe sollicita
p̄tra negligentia. Un dicit. Lp̄ferēs. Lōmēdat z a p̄signatōe p̄stantiā. Un Lin
corde suo. L Per B etiā q dicit. L vba intelligūt etiā facta. sicut dicit Isa. xxxix. L Non
fuit vbi. i. res digna verbo. L qd nō ostēderet ezechias nūcijs regis babilōis. In
hoc etiā q dicit. L p̄seruabat oīa verba hec. ostendit q ipa erat liber. generatōis iesu
christi. In hac etiā autoritate magna notat marie discretio. Un ibi dicit glo. am-
bro. Maria nō min? ore q̄ corpe pudica. secreta q̄ nonerit nulli diuulgat. s. ta-
cito corde scrutās cōgruū tpus quo de? hec velēt diuulgari reuerter expccat. in-
tra illud Eccl. ij. Tpus tacēdi. et tpus loq̄ndi. Eccl. xx. Dō sapiēns tacebit vs
qz ad tpus. la sciūus aut et imprudēs nō seruabit tpus. Jacobi. i. Sit oīs hō ve-
lox ad audiēdū. tardus autē ad loquēdū.

Ambro.

Lconferēs in corde suo. Inō solū vba. sed et facta illa q̄ circa se viderat impleta. cū his
que in p̄phetis legerat implēda. Dixerat enī ei angelus. Ecce p̄cipies i vtero. P̄ter
dixerat Isa. vij. Ecce ego p̄cipiet. P̄ouerat se de stirpe dauid ortam. P̄cediterat
Isa. xi. L Egrediet virga de radice iesse. L patris dauid. Et in ps. De fructu vētr̄
tui ponā sup sedē tuā. P̄ouerat se p̄cepisse in nazareth de spūsctō. Legerat Isa. xi.
de filio incarnādo. fm aliā lfam. Nazareus vocabit. P̄ouerat se pepisse in bethlee
Legerat Mich. v. Et tu bethleem zc. et te eriet dur. Compat q̄ vba p̄phetariū
factis. et in oībz habz argumētū fidei. Si q̄ maria humiliter discit a pastoribz. de-
bem? et nos hūiliter discere a sacerdotibz. Eccl. vi. In multitudine p̄byteroz prudē-
tū sta. et sapientie eoz ex corde p̄iūgere. vt omnē narratōem dei possis audire. Et
si ipa taceat ante p̄ceptū apli. debem? nos post p̄ceptū ei? malle doceri q̄ docere.

Ite Luc. ij. in fine itez dicit. Et mater ei? i. christi. L p̄suabat. L q̄si sub signaclo. dicit
glo. Oīa vba hec zc. Oīa q̄ de dño vel a dño dicta vel facta cognouit. siue q̄ in-
tellexit. siue q̄ nōdū intelligere potuit. oīa memorie p̄mēdauit. vt cū tēp? p̄dicāde
vel scribēde incarnatōis ei? adueniret. sufficiēter oīa p̄t essent gesta posset et p̄li-
tare q̄rentibz. et ita q̄tuoꝝ euāgelis mltā dictasse credit eoz q̄ scribebāt. Sic nos

Virutes marie

crebra factorū dñi et dictorū meditatōe importunos cogitat⁹ repellam⁹. et alios
instruere laborem⁹. Itē Water a⁹ p̄fnabat oīa s̄ba hec i corde suo .i. in archa
mēorie reponēbat. Quia sic d̄z puer. xxv. Glia dñi ē celare s̄bū. Et thob. xij. Sa
cramētū regī abscondere bonū ē. Dñs solū s̄ba sed etiā facta. Verbū enī inter
dū ponit̄ pre. Uide ḡ ne restrigas demōstratōez tanm̄ ad s̄ba q̄ hic dic̄. s̄z ad oīa
sacra et dicta q̄cūq; in euāgelica historia p̄tinent. scies q̄ aliquñ scriberet̄. et septor
res ad eā recurreret̄. Itē dicit̄ ip̄a Cañ. v. Tulerūt̄ mibi palliū meū .i. a me ra
puerūt̄ referatōez secretorū filij mei. q̄ p̄us tegēb̄ q̄si sub nubilo et velamē silētij.
et erat̄ occultata ap̄d me. Custodes muroz .i. apli. Vni muniētes hierlm̄ .i. ec
clesiā sunt̄ plati. custodes hoz muroz maiores plati q̄ minores custodiūt. quales
fuerunt̄ apostoli.

Itē Ratōe sapie p̄pat̄ maria auro. Li. r. xi. ij. de throno. Nō enī decebat vt vas cele **E**
stis sapiētie expers esset a sapia. Un̄ et ip̄a ostēdit̄ scripturaz̄ noticiā et corz̄ q̄ ad
sc̄tōs patres dixerat̄ dñs se habere. in cānco suo dicēs. Sicut̄ locut⁹ est ad p̄res
n̄os abrahā et semini ei⁹ zc. Sapiciā enī oīm antiq̄z erā suū. .i. ex corde q̄si
uit. Et in p̄phetis vacauit. Narratōez viroz̄ uoiatorz̄ p̄fnauit. et in s̄lutas pabo
laz̄ sil̄ introiuit. Oec̄ta puerbioz̄ erā suū. et in abscondit̄ pabolaz̄ p̄uersata est. **I**
Ec̄a. xxxix. Sic expone. Dicit̄ ḡ Sapiciā antiq̄z oīm .i. doctrinā p̄riarcha
rū et p̄phetaz̄. Uel Sapiam oīm au .i. sapoz̄ et cognitōez celestij quā antiq̄
habuerūt̄. Erā suū .i. et extra aliā q̄suūt̄ et in p̄phetis. .i. p̄phetes̄ intelligētis̄. Lva
cauit̄ h̄ijs curis p̄ceptis. Narratōem .i. doctrinā viroz̄ uoiatorz̄. .i. aploz̄ et e
uāgelistarū. q̄z uenia sūt̄ i libro vite Luc. r. L̄fnauit. Un̄ luc. ij. Dana p̄fua
bat zc. vt sup̄. Narratōez. s̄z quā narraturī erāt̄ apli. Uel viri uoiat̄ p̄larche et
p̄phete. Uel illi b̄ti pastores q̄b̄ ab angel̄ nūciat⁹ ē part⁹ a⁹. Et ille felix symeō
q̄ suscipiēs filiū a⁹ oblatū i tēplo narrauit̄ ei p̄phēta certitudie plima de futuris.
Lu. ij. Et i s̄lutas pabolaz̄. .i. i obscuras et oec̄tas subtilitates. L̄simul̄ intro
iuit̄. Diligēt̄ p̄scrutādo p̄forata sup̄ficie l̄rali v̄ figurali. Occulta puerbioz̄. .i.
sensum mysticū et moralē. Erā suū. .i. ex toto corde q̄suūt̄. Et in abscondit̄. .i. i oc
cultis allegoijis figuratiuaz̄ locutōnū intelligendis. Cōuersata ē. Studēdo et medi
tādo. Si enī hec oīa v̄ dicunt̄ de q̄libet̄ vero sapiēte. m̄lto veri⁹ dici possunt̄ et
debēt̄ de m̄se sapiētie icarnate. Propter h̄ igit̄ de noticiā scripturaz̄ p̄mēdat̄ ma
trē fili⁹. Cañ. iij. dicēs. Dētes tui sic greges tōsaz̄. q̄ ascēderūt̄ d̄ sanacro. Bre
ges tonsaz̄. s̄nt̄ illi q̄ possessionū onera tanq̄ vellera depouentes oīa reliq̄unt̄ p
christo. Qui q̄nto pl⁹ se abstraxerūt̄ de mūdo. tāto liberiori aīo sacras scripturas
intelligere poterūt̄. Quibz̄ q̄z nō fecerūt̄ obicē p̄corū tenebre. Nā lacrimis peni
tētie et deuotōis frēq̄nter abluti ascēderūt̄ de virtute in virtute. vt viderēt̄ deū deoz̄
in syon. q̄d̄ interpretat̄ speculū. l. vt mūdi cordis oculo deū aspicerēt̄ i speclo scriptu
rarū. His igit̄ oibz̄ q̄ q̄si grex dñi in pascuis sacre scripture ruminarūt̄ assimilant̄
dentes h̄ginis. .i. sc̄sus et studiositas. q̄bus ip̄a decerpit̄ attriuit̄ masticauit̄ tu
minauit̄ et incoz̄pauit̄ aīe sue velut̄ herbas virētes sacre scripture sentētias.

Itē Ip̄a fuit̄ et est m̄lier sensata et tacita. Ec̄a. xxvi. Sensata enī fuit̄ q̄rēdo quōd̄ fie **F**
ret̄ q̄d̄ ei p̄mitterebat̄. vbi dixit̄. Quōd̄ fiet̄ illd̄ zc. Sensata nōz̄ p̄sentēdo vt fieret̄. q̄n̄
dixit̄. Ecce ancilla dñi fiat̄ mibi s̄m verbū tuū. Sēlacissima. deū laudādo et ma
gnificādo de suscepto b̄nficio dicēs. Magnificat̄ zc. Un̄ v̄ potuit̄ dicere illd̄ sa
lomōis Eccles. i. L̄precessi sapia oēs q̄ fuerūt̄ aī me. et aīa mea p̄tēplata ē m̄lta sa
piētie. Q̄d̄ fuit̄. q̄n̄ cogitabat̄ q̄lis ess̄z angelica saluatio. L̄z didici. Q̄d̄ fuit̄. q̄n̄
p̄ferebat̄ oīa q̄ dicebant̄ i corde suo. et hec est̄ p̄suetudo sapiētis.

Itē Rōe sapie designa ē maria p̄ illā m̄liere sapiētē. q̄ ciuitatē abelā libauit̄ sapia sua **S**
Designat̄ etiā p̄ abygaill. i. Regū. xxv. q̄ erat̄ m̄lier p̄ndētissima et speciosa. cui⁹ sapi
entia et subtilitate s̄boz̄. nabal stult⁹ ad ip̄os a morte libat⁹ ē. Et marie sapia et
subtilitate orōnū mūd⁹ infatuat⁹. Itē Ec̄a. xxxix. Collaudabūt̄ m̄lta sapiaz̄ a⁹.
et vsq; in seculū nō debet̄. Ibidē. Sapiam ei⁹ enarrabūt̄ gētes. et laudē ei⁹ nūci
abit̄ ecclia. Et notādū q̄ nō solū sapiēs ē. imo etiā sapie dei magistra. quā docet

750
Libet .III. Ci. .XXXI.

verbis orōibz et exemplis. Un̄ de ea dicit Sap. viij. Doctrin̄ est discipline dei rē. Ideo dicit ip̄a Eccl. xxiij. Adhuc doctrinā q̄si pphetiā effundā rē. Quere expo-
sitiōnē li. ij. particla. i. causa. xxvij.

Ite de ea specialiter dicit puer. i. fi. Os suū apuit sapie. et lex clemētie i lingua ei⁹. Os suū aperuit. Os scilicet intellect⁹. Sapie. hauriēde p studiū. Un̄. Aperi os tuū et implebo illū. Vellos. Iaffec⁹. Sapie. attrahēde p desideriū. Un̄ ps. Os meū apui et attraxi spm̄. I. i. spūale intelligētiā. Vellos. Jeopis. Sapie. Iq̄ agnoscut̄ dīnia de-
clarāde. Un̄ de ea p̄t intelligi illud Eccl. xv. In medio eccle. Ipm̄ inel apuit os eius. Iq̄ scz facta ē aploz magistra. Sapie inqm̄ docende. nō stulticie y l vanitati aut scurrilitati. Vel etiā sapiētie q̄ est fili⁹ dei attrahēde. qm̄ h̄ginitatē vovit et se tā tū hūiliauit. qz due iste virtutes in ea pncipaliter placuerūt altissimo. Eua ei ape-
ruit os suū inspiētie. cū dubitādo respōdit serpēti. ne forte inoziamur. Genes. iij. Maria sapie. cū credēdo dixit Lu. i. Fiat mihi rē. Et lex clemētie. I. euāgelij q̄ docet clemētiā. vbi christ⁹ dicit Mat. ix. Nō veni vocare iustos s̄ peccōres. Lex enī antiq̄ scieritatis erat. que docebat reddi oculū p oculo. dentē p dente. Sed lex euāgelij clemētie ē. Quia peccā remittit. Quia reos absoluit vt adulterā. Job. viij. Quia dānatos in paradisi reducit. In lingua ei⁹. Iqz hec oīa nob̄ pcurat orādo.

Ite Ratōe sapie dicit in fine. xxiij. eccl. de illo rege nato de dauid Qui adimplet quasi phison sapias. Qui. I. s. rex. Adimplet. I. i. pfecte implet. Sapias. I. i. brās h̄gine. q̄ sapia dicit emphatice. qz sapiēs sup oēs. v l qz mī sapie. i. christi. et vinuoca dicit eē generatō Et paulo post. Qui adimplet q̄si cufrates sensū ei⁹. Impleuit ei eā q̄ntū ad cognō-
tōz sc̄pturaz. Qui enī apuit aplis sensū vt itelligeret sc̄pturas Lu. xli. multo fort⁹ matre impleuit spū sapie et intellect⁹. supuentēte in eā spūseto Lu. i. imo. de-
scēdente in eā sapiētia. i. filio dei. q̄ sc̄ptaz dñs ē. et q̄ p̄ns q̄ alijs ciuitatibz. nouem mētibz euāgelizauit cordi ei⁹. et terra et oculaz sapie sue manifestauit ei. Nec so-
lū nouē mētibz. imo et toto tpe q̄ inuentis habitauit cū virgine. Isa. lxij. i. fili⁹ cū matre. Bñs anselm⁹. Quia de deo nō sapiebat in q̄ sapia dei latebat. et de cuius vtero corp⁹ sibi aptabat. Impleuit ḡrex ille sensū virginis. I. q̄si cufrates. I. i. abūdā-
ter. sicut magna fit abūdātia vbi abūdat cufrates. Libro. i. ca. iij. titulo ḡra plena multa inuenies de hu in smodi.

Anselm⁹

Ite Ratōe sapiētie appellat ip̄a agnitio vitatis. Eccl. xxiij. Agnitio vitatis cupha-
rice. I. p̄cipue cognoscēs. et effectiue. I. cognoscere facies veritate. vt agnita q̄ratur. q̄sita inuentat. inuēta accipiat. qz q̄ querit inuenit. Mat. vij. Ip̄a em̄l fecit vt i ce-
lis. I. i. ecclesijs. Loziret lumē. I. vitatis. I. indeficite. I. sic dicit sup eodē caplo. et sicambu-
larēt gentes i lumine ei⁹. Isa. lx. et ppter hoc ip̄a ab oīibz honorat. Un̄ et dicit ei Judith. xv. Tu glia hierusalē rē.

Item Ratōe sapie dicit ip̄a de se Eccl. xxiij. Profundū abyssi penetrant. I. i. p̄funditātē scripture. de q̄ Gene. i. Tenebre erāt sup facie abyssi. I. i. in cortice lfe. Quia tenebrosa aq̄ in nubibus aeris. Inon in fundo mysterioz vbi lux est p̄maxima. vbi ip̄a sup omnes p̄fundus vidit.

Item Ratōe sapiētie cōparat ip̄a fano. qui est pabulū lumis. vas dulcedinis. in va-
rijs cellulis littere seu intelligētie celestis sapiētie p̄tinens dulcedinē.

Item In lege dñi fuit volūtas ei⁹. Iqz voluit et impleuit q̄cqd̄ p̄cipiebat in lege dñi. volebat aut̄ s̄z respuebat q̄cqd̄ phibebat in ea. Et in lege dñi imeditabat. I. sic asat ruminās. Leni. xi. Un̄ lu. ij. Lōferēs i corde suo. die ac nocte. I. i. māifestz et ob-

Ite Ip̄a post filij ascēsiōnē facta ē magistra aploz et p̄dicatoz euāge-
licoz. Et tūc impleta ē pphetia illa Mich. iij. De syon eribit lex. Inoua. I. lex h̄bū dñi in hierusalē. I. i. de beata virgine p syon et hierusalē designata.

Item Quia fili⁹ ei reuelauerāt incerta et occulta sapiētie sue. ideo dicit ip̄a Lantiē. I. i. Introduxit me rex. I. i. christ⁹. In cellaria sua. I. i. manifestauit mihi secreta scri-
pturaz sc̄ptaz. q̄ dicit cellaria. qz ibi ē panis fortis. lac pueroz. vinū duotoz. et oīa necessaria aie. sicut i cellario necessaria corpi. Bñ aut̄ dicit q̄ introduxit eā rex. I. in-
tus duxit. I. vsqz ad medullā sensus spūal. Un̄ ip̄a dicit. Profundū abyssi penetrant

Virtutes marie

vt sup̄. Dicunt cellaria q̄si celatis lare ad reponēdas diuitias. v̄l q̄si cellaz lare. eo q̄m̄ltas cellas p̄tineat ad diuersa victualia p̄suada. Vel etiā p̄fūdū abyssi r̄ūc ip̄a penetrant̄ i filio ad l̄raz. q̄n̄ filia suū misit ad lumbū liberare ibi d̄ct̄of. Tūc etiā penetrat̄ p̄fūdū abyssi. q̄n̄ ḡte sue illustratōe v̄sirat̄ cor pet̄oris p̄fūdū r̄ in scrutabile. **Dicere. xvij. Itē Job. xvij. L. Profunda q̄s flum̄ozū. i. i. sacroz libro r̄ū. i. q̄ttuoz euāgeliozū. q̄ sunt q̄ttuoz flum̄ia p̄adis. i. scrutat̄. Ibrā p̄go. i. facit̄ scrutari. De q̄bus dicit̄ Eccl̄. xxiij. Ego sapiētia effudi flum̄ia. Et abscondita. i. sub vela mine l̄rel. p̄duxit̄ in lucē. i. sp̄ūalis intelligētia.**

Tem. Ex v̄bis marie facile p̄p̄edi p̄t ei⁹ sc̄ritas. ei⁹ charitas. ei⁹ sapiētia. Non ei nisi septē v̄ba tū locuta legit̄ in euāgelio. Et hec septē v̄ba ad septē dona sp̄iritu sc̄i q̄ eā repluerat referēda sūt. Locuta ē aut̄ bis cū angelo. bis cū elizabet̄. bis cū filio. Semel cū m̄istris. nec etiāz cū viro suo semel locuta legit̄. Innuat̄ aut̄ i v̄ q̄ religiosa p̄sona r̄ maxime m̄lier. monial̄. et puella. rarissime debet loq̄. Et tūc cū deo in orōe et lectōe. aut̄ cū angelo. i. sacerdote angelice p̄uersatōis r̄ honeste. in cōfessōe. aut̄ cū elizabet̄ vetula. i. cū matura r̄ sc̄ta m̄liere i inuicia s̄z rara p̄solatōe. aut̄ cū m̄istr̄ r̄ s̄ corā oib̄. nō in angulo i necessarioz p̄stulatōe. Et nota q̄ q̄cqd̄ locuta ē. aut̄ ad sui b̄n̄ficiatōem. vel ad dei laudē. vel ad p̄rimoz edificatōem referēbat̄. Ideo de ip̄a p̄grue dici p̄t̄ ill̄s Eccl̄. xliij. In f̄m̄de ei⁹ p̄posita sūt oia. i. Pe. iij. Si q̄s loq̄t̄. q̄si sermōes d̄i. Col. iij. Sermo vester sp̄ in gr̄a sit sale p̄ditus. Eph. iij. Ois sermo mal⁹ ex ore v̄ro nō p̄cedat. s̄z si q̄s bon⁹ ead̄ edificatōem vt det̄ gr̄am audiēt̄. Eccl̄. xxi. Verba iustoz statera p̄derabūt̄. Ideo v̄e potuit ip̄a dicere p̄abol. vij. Iusti sunt oēs f̄m̄des mei. nō est i cis p̄nū quid neq̄ p̄uersum. Ideo etiā inuocat̄ nos ad custodiā ligue n̄fe et imitatōez v̄boruz suoz. Sap. vi. dices cū sap̄al. Cōcupiscite f̄m̄des meos. et diligite illos. et habebitis disciplinā. Sic expone hāc autoritatē. Cōcupiscite. i. cū omni p̄cupia andite r̄ inuestigate. f̄m̄des meos. i. q̄ monēt̄ seriē et ordiatōez vite ch̄ristiane. q̄ f̄mo d̄z q̄si seriē monēs. Lz diligite illos. i. exhibitōe op̄ez diligere vos ostēdit̄. q̄z p̄bat̄io dilectōis exhibitio op̄is. sicut̄ dicit̄ gregori⁹. Lz habebitis disciplinā. i. ordiatōez moz correptōez. Quasi dicat̄. Si dilexeritis f̄m̄des meos q̄ sunt sermōes sapiētie. habebitis disciplinā r̄ fruabitis eā. Ideo possum⁹ dicere marie s̄chieremias. xx. dicit̄ d̄no. Inuēti sunt f̄m̄des tui r̄ p̄medi eos. et factū ē v̄bū tuū mihi i gaudiū r̄ leticiā cordis mei. D̄no dicit̄. gaudiū et leticiā. q̄z ex obfuarōe et dilectōe v̄borū eius sequunt̄ liberatio pene et collatio gl̄ic.

Grego.

Itē De v̄bis ip̄i⁹ d̄z p̄abol. xvi. Fauus mellis v̄ba p̄posita. Septē enī v̄ba ei⁹ que habent̄ in euāgelio p̄posuit̄ celest̄ artifex. i. sp̄ūsc̄t̄s q̄ eā repluerat. et iō sic sunt septē dona sp̄ūsc̄t̄i. sic et septē v̄ba ei⁹ in euāgelio p̄tineat̄. Que dicunt̄ fau⁹ mell. q̄z sicut̄ in fauo est̄ cera luminis instrumētū. et dulcedo mellis reficiēs gustū. sic i v̄bis ei⁹ et sacre sc̄riture. sciētia ē veritat̄ illuminās intellectū. r̄ oimoda bonitas reficiēs affectū. Medicinalia etiā sunt r̄ p̄suatiua more mellis. q̄z sanāt̄ languores aīe. et p̄seruat̄ a pctō. De p̄mo dicit̄ Sap. xvi. Neq̄z herba neq̄z malagma r̄c. De sc̄do. In corde meo abscondi eloquiū cui vt nō peccem tibi.

Sed iā videam⁹ de v̄bis ip̄i⁹. et p̄mū de p̄mo verbo. Alit̄ itaq̄ euāgelista. Dixit̄ aut̄ tē maria ad angelū. Quo fiet̄ istud. Nota q̄ b̄tā virgo ante s̄ verbū nullū aliō locuta legit̄ in euāgelio. nec etiā statim ad p̄mū angeli verbū r̄ndit̄. donec bis angelus ip̄am fuisset̄ allocut⁹. et ip̄a bene p̄meditata. iuxta ill̄s Eccl̄. xxxij. Audi ta cōs si mul̄ et d̄res. Audire fidei ē. q̄z fides ex auditu. Ro. x. Tacere sp̄ei. Quia Isa. xxx. d̄z. In silētio r̄ i speerit fortitudo v̄sa. Querere charitat̄. Quia garrula res amor est̄. Ip̄a vero audiuit̄ tacuit̄ et q̄sivit̄. Dic ē ordo. Timor etiā filial̄ et cast⁹ fecit̄ ip̄sam inq̄zere b̄n̄placitū dei Eccl̄. ij. Qui timēt̄ d̄nm̄ in q̄rēt̄ q̄ b̄n̄placita sūt ei. r̄ qui diligūt̄ illū replebūt̄ lege ip̄i⁹. Ip̄a autē fuit̄ m̄lier timēs d̄cū. et ei⁹ dilectio fortis vt mox̄ Lan. vij. Quā inuite p̄ueniret̄ virū vt iret̄ ad eū loq̄. q̄ angelo v̄tēt̄ ad se r̄ salutāt̄. r̄ bona p̄mittēt̄. r̄ iō bis allocuto eā. vir acq̄uirit̄ loq̄ v̄nū verbū. Et in s̄ q̄es r̄ taciturnitas bonis m̄lierib̄ p̄ponit̄ emulāda. Erubescat̄ salomonica m̄lier

Lacella/
rius p̄hibi/
pus

garrula et vaga. q̄ctis impatiēs. et ei p̄siles. Prouer. viij. Igit̄ qz prudēs erat virgo nō solū qd loq̄ret. s; etiā cui. et qd deceret cā loq̄ p̄siderauit. Iō bñ d̄r. Dixit aut̄ maria ad angelū. Inō illa vel illi. Quasi diceret. Ut maria ⁊ vt ad angelū locuta ē. Decebat enī virgine et talē virgine breuiter et tacite loq̄. et p̄positā p̄tinētiā p̄testari. maxime vbi ei⁹ piculū imminere videbat. ⁊ vt ad angelū. quē interrogari breuiter q̄si sapiētē optebat. Eccl̄. vi. Si videris sensatū cuigila ad illū. Iandīe dū in scolis et imitādū in factis. Quō fiet istd̄ rē. Eccl̄. xij. d̄r. Qui credit cito leuis ē corde. ⁊ mitozabit. Eua leuis fuit corde. qz cito credidit. ⁊ nec s̄bū nec loq̄ntē discuties facile p̄sensit. Duplici q̄ppe suuicō trabebat. qz p̄mittebat sublimitas. suadebat voluptas. ad q̄ duo hoīes facile inelināt. S; maria neurz voluit. qz hūil ⁊ s̄go fuit. S; vtilitatē nō solū p̄pam s; p̄mune desiderās. prudētē q̄si nūl. Quō fiet istud. Iq̄d in die vt s̄go p̄cipiā ⁊ parā filiū. qm̄ virū nō p̄sco. In terlineat. Ecce tāgit se vouisse castitatē. Nō coḡsco. I. me nō cogniturā p̄posui. ⁊ i p̄posito p̄sero. Uell non cognosco. I. i. votū habeo nō cognoscere. Felix nāqz p̄positū istd̄. in q̄ firmitas p̄uēit puritati. Nā q̄ntūlibz pura fuerit delibatio. min⁹ habz si defuerit fortitudo et p̄siliū firmitas. Ubi aut̄ nō ē puritas. nō ē obtinet gr̄am. s; obstinatōis incurrit offensā. Quia s̄o ip̄a vtrūqz habuit. i. p̄positi puritātē. ⁊ p̄siliū firmitatē. d̄r de ea puer. i. siue. Fortitudo ⁊ decor indumentū ei⁹. De cor̄. In p̄posito p̄tinētiē. fortitudo. In p̄siliū firmitate.

Comendant aut̄ septē s̄ba illa a sp̄scti dicamie. Un̄ ip̄a videt̄ dicere cū ps̄. Lin / S
gua mea calam⁹ scribe velociter scribētis. Scriba iste spirit⁹ ē. Quasi diceret s̄go. Qd loq̄z a me ip̄a nō loq̄z. sed a sp̄sctō. Nam sicut manus scribe mouet calamū. sic sp̄sctus linguā meā. ij. Regij. xij. Sp̄s dñi locutus ē p̄ me. et sermo ei⁹ p̄ linguā meā. Dat. r. Nō enī vos estis q̄ loq̄mī. s; sp̄s patris v̄ri rē. Vultō q̄ forri⁹ loq̄bat sp̄sctus p̄ eā quā repleuerat vsqz q̄qz. Sicut enī calam⁹ nō scribit qd vult. s; qd scribēs vult. sic et ip̄a ea s̄ba p̄serbat. q̄ sp̄sctus i corde ei⁹ scribebat ⁊ ei dictabat. Seq̄t. Velociter scribētis. Iqz sp̄sctus cui⁹ gr̄a nescit tarda remis molimia. cito ⁊ subito docebat eā respōdere et loqui. Et bene dicit̄ lingua marie ⁊ calamus scribe. id ē sp̄s sancti.

Dicro. Primo. Quia calamus hic creuerat in aquis gratie ⁊ doctrine. Unde vox ei⁹ ē s̄m hieronymū. Sup aquā refectōis educavit me.

Secūdo. Quia calam⁹ hic vacuus interi⁹ p̄ hūilitatem.

Tercio. Quia plan⁹ exteri⁹ ⁊ sine saupulis p̄ honestissimā p̄uersationē.

Quarto. Quia p̄gnio tpe collect⁹ ad officij suū. tpe. s. miserēdi qd̄ icepit ab ortu il /

Quinto. Quia acutus p̄ subtilitatē. /

Sexto. Quia scissus p̄ amotionē omnis sup̄flui. qz nihil locuta est in euāgelio qd̄ nō faceret ad rem. /

Septimo. Quia fissus p̄ discretōem verborū.

Octauo. Quia plenus encausto gratie q̄ diffusa erat in labijs ip̄ius.

Nono. Quia in manu dextera tenebat. nā v̄bis vita et opa p̄cordabant. Un̄ ⁊ dī /

Decimo. Quia a sinistro ad dexterā dicebat lineā. q̄quid enī loquebat̄ ad hūiliati /

onē suā. ad honorē d̄ci. ad edificatōem p̄ximi. et sic ad eternitatē q̄ signat̄ p̄ dexte /

rā referebat omnia verba sua. Seq̄tur. velociter scribētis. Iqz q̄ cito r̄ndit. ecce ancilla dñi fiat mihi. scripsit hic /

calam⁹ d̄ctu sp̄scti in hūana carne velut in scedula v̄bis carnē factū. q̄ videli /

cer scedula sumpta est a scriba de s̄ginea carne ei⁹. Veloci⁹ aut̄ scripsit ceteris mu /

lieribz v̄nucis. quoz sens nō formant nisi lōgo t̄pis intervallo. /

De septura ista dicit̄ Ap̄oc. xij. vbi agit̄ de filio dei et marie. Habēs nomē scriptur /

q̄d nemo nouit nisi ip̄e. Isupple. et sui q̄b ip̄e r̄ndat. Uell nouit. Iad plenū. Romē /

q̄d ip̄a sepsit est emanuel. i. nobiscū de⁹. Un̄ seq̄t. Uocabat̄ nomē ei⁹ s̄bū d̄ci. ha /

bens i vestimēto. I. i. hūanitatē. ⁊ i femore. I. q̄ vis generatiua. s̄ dicit̄ qz sp̄siales /

p̄le genuit patrē. scriptū. Indelibit̄. s. q̄ s̄m hūanitatē et ip̄e. rex regū ⁊ dñs dor /

Virtutes marie

minantiu. I. dñs oim dñoz. Un dñ. De? deoz dñs. Quia eni tantu hūilitatē se
face? obedies vsq ad mortē. datū est ei nomē qd est sup omne nomē. Scōz hñia/
ritatē eni mortuus ē z exaltatus. nō fm deitātē.

Rimū igit fūit hūilitas. Quō fiet istd quonā vīrū nō cogico. I. i. nūq̄
p̄gicere ppositū zc. vt sup. Et h verbū dicitur ei spūs sapie q̄ eā p̄plenerat. Fu
it etiā h fūit fortitudis et castitatis. Un quonā vīrū nō cogico. Et i h fūit docz
īpa loq̄ p̄ncipaliter et p̄mo de inq̄reda dei volūtate. sic īpa audito f̄ginitatē p̄clō
i. q̄ mater deberet fieri. diu p̄meditata nec modū repiens quō h possz fieri saluo
f̄ginitatē p̄posito. nō de re dubitās s̄ de mō. rupto fecūdie freno q̄sinūt. Quō fiet
istd quonā vīz nō cogico. Blosa. Liquez q̄ faciēdū credit. q̄ quomodo fiet q̄
rit. Nō eni dubitat f̄ginem paritura. qz legit Isa. viij. Ecce ego p̄cipiet. Sciebat
etiā q̄ īpleri optebat qd ab angelo audierat. s̄ quō fieret nō legerat. nec ab angelo
audierat quo ordie istd deberet impleri. z iō q̄sinūt. Quia mysteriū q̄ seculi abscōdi
tū. Sol. i. p̄phetis nō p̄dicū. angelo ē refuarū. Iō dixit ad āgelū. Quō fiet istd
z. In h etiā fūit denotat ostāria mētē ei. qz ostāter r̄ndit. vīrū nō cogico. Et iā
in h eue p̄traria q̄ dubitādo r̄ndit serpenti. Ne forte moriamur. Benef. iij. z ad p̄i
mū verbū diaboli t̄rabanit.

Eūdū verbū q̄ intellego q̄ possz p̄cipe z parere manēs ego cū r̄ndit. Ecce
ancilla dñi fiat tuih fm hūilitatē. Ecce verbū timorē q̄ collactane? ē hūilitatē.
z in h fūit nota p̄mpta obediētia. p̄mpta deuotio. p̄mpta fides. p̄mpta p̄sensūs.
Un dicit. Ecce. I. Notat etiā hūilitas. Un ancilla. I. Religiosa. discretio. Un dñi. I.
nō carnis. nō mūdi. nō diaboli. Fides spes charitas. Un fiat tuih fm hūilitatē.
q̄ dixisti dñs tecū. nō fm p̄cē meā. q̄ nō auderē perere vt fierē mater dei. Nisi enim
credidisset z sperasset posse fieri z futurū esse qd ei p̄mittebat. nō r̄ndit. L. fiat mi
hi fm verbū tuū. Dixerat aut ei angel. Dñs tecū. In q̄ notat charitas. qz q̄ ma
net i charitate de? manet i eo. i. Joh. iij. De fide dicit ei elizabēth. Brā q̄ credidi
sti. De spe dicit īpa. In verbo tuo susp̄erami. Diffusa est eni grā i labijs ei? talitē
respōdendi. et p̄pterea b̄ndixit eā dñs in eternū. In h etiā verbo notat deuotio
ordis. qz dices. L. fiat mihi zc. I. cū magna deuotioe p̄missum angeli optat impleri.
In h verbo istruimur hūilitādo nos corā dō ei? grāz postulare. Un Judith. viij.
Indulgētā illi? fufis lacrimis postulem? z hūilitē? illi atqz n̄as. Itē de h ver
bo qd r̄ndit. ecce an. dñi fiat mihi. I. dicit īpa. Eructant cor meū. verbū bonū. Eru
ctant. I. q̄s d̄ pleno. qz ex abūdātia cordis os loq̄. Dat. viij. Cor meū. In h cō
mēdat verbū suū ab it̄iori sapore q̄ ē vera cordis dilectio. I. Verbi bonū. I. p̄ qd
deo recōciliat? ē mūd? Sic dē i isto verbo L. fiat mihi. I. firmū factū ē pactū recōcili
atōis hūane. z m̄mōniū diuine z hūane nature. In h etiā verbo p̄cepit filiū dei.
P̄cessit autē verbū hūilitatē gl̄iam p̄ceptōis. qz sicut dicit p̄uer. xv. Gl̄iam p̄ce
dit hūilitas. B̄nis b̄r. Decest virgīs n̄re gl̄ia singulari. et excellens p̄rogatiua
marie. q̄ s̄llū vūū eūdēqz cū deo p̄re meruit habere omnē.

Berū.

Erctū verbū q̄ salutarit elizabēth. I. q̄ p̄gūlās ei d̄ dono qd eā recepisse di
dicerat. In q̄ notat benivolētia. qz salutare idē ē q̄ alij salutē optare. Ecce ver
bū itellect. Ad cui? p̄latōez itellect elizabēth mariā dñm suū p̄cepisse. Un dicit
Et vñ h mihi vt r̄ciat m̄ dñi mei ad me. Ad ei? cū salutarōez itellect iohes clau
sus i vtero dñm suū clausū. z p̄ modulo suo gaudis ē i occurū ei? In h autē fūit
istruimur q̄ p̄tis dēn? optare salutē. z eni īvis loq̄ d̄ sua salute. qd ē salutare. z de
b̄nificijs sibi a dō īp̄sis eisdē p̄gulari. Et h faciūt q̄ christū sp̄ualiter p̄ceperūt.

AA.

Aug?.

Uartū verbū q̄ corā elizabēth dicit. Magnificat zc. I. Dñ. i. magnificāte se
brā elizabēth. īpa magi dñm magnificare curauit. Qui eni vere hūil ē. nō se
ab hoibz sed deū laudari desiderat. sicut dicit aug. Et p̄ hoc d̄ Eccl. iij. q̄ de
us ab hūilibz honorat. Et h verbū fuit sapie. hūilitatis et gratiaz actōnis. Et in
hoc verbo docemur deo grās agere de p̄ceptis eius beneficijs. et attribuere ei totū
qd est hūilitatis. et magnificare potētā ei?. Un dicit. Quia fecit mihi mag
q̄ po. ē. et san. no. ei?. Et nota q̄ i cāico suo p̄leq̄ns laudes domini aliq̄ntulum.

plūce locuta ē. eū ubiq; alibi breuiter locuta sit. nec in aliq; s̄bo effluxit nisi i laudi
bus saluatoris. p̄ h̄ inuēs nob̄ i dei laudib; plūce loq̄ndū. imo nūq; taceā. iuxta
illd̄ Isa. lxiij. Qui reminiscūni dñi ne taceat. ⁊ ne des̄ s̄tētū ei. Et h̄ eol q̄ i cho
ro alijs cātātib; et psallētib; tacet vt stame alias nullo mō lignā cobibere valeret.

Uintū s̄bū Job. ij. Fili vīnū nō habet. Ecce s̄bū pietat̄. charitat̄. ⁊ p̄paf
s̄tōis. Istec etiā sermo certissim⁹ indec ingenite sibi māfuetudis. et s̄gial' vere
cūdie fuit. Alioz q̄ppe s̄cūdiā suā repurās. sustinere nō potuit. nec dissimulate vi
ni defectū. Ubi saue increpata ē a filio. nec illi r̄ndit tāq; mīris ⁊ hūilis corde. nec
tū desperauit. mīstros admonēs facere q̄cqd diceret ill'. Sup̄ tī. xxiij. d̄ pietate et
p̄passiōe ei' q̄re expositōem illi' s̄bi. vīnū nō habet. Et li. i. ca. v. titulo. dñs tecū.
circa finē capituli. Dicere s̄ol vīnū n̄ habet. s̄ defectū s̄re. quē mlti patiūt deo per
ozōes nūciare. et eis vīnū p̄pūctōis deuotōis ⁊ s̄re postulare. Et h̄ inuenit brā s̄
go p̄ma p̄ hoie i euāgēlio exorasse. In h̄ etiā docemur ab eo petere id q̄ idigem⁹.
q̄ ē sufficiētia ois boni. Jaco. i. Qui indiget postuler a deo. Q; autē christ⁹ r̄ndit.
Quid mibi et n̄bi ē mlier. nō negabat matrē suā. sed discernēbat potētā suā. quia
nō ex natura quā a s̄gine accepit. s; a potētā sue diuinitat̄. habebat facere miracu
lū. sicut dicit aug⁹. Et forte sicut dicit br̄is maxim⁹. q; n̄r de defectu carnal' po
culi suggerēbat filio. q̄ venet̄ toti⁹ orbis gētib; nouū salut̄ eterne calicē p̄pūare
Nō enī petebat mīr erat s̄re t̄pal. s; qd̄ christ⁹ pabat gaudij sempiterni. Nec tū pi
guir benignissimū dñm dñm magna veniūt parua p̄stare. Et id̄ mater ei' sciēs ob
iurgationē illā dñi filiq; sui nō irascēt̄. offensam p̄redere s; mirat̄ portare inyste
riū. et fututa p̄nosces in spū tāq; n̄r dei. et dñicā p̄uidēs volūtātē. sollicitē mīstros
admonuit dicēs. Oīa q̄cūq; dixerit vob̄ facite. Et dñs increpare mīris pudorē re
leuās. et iam suā ap̄iens maiestatē. expectātib; ait mīst̄. Implete hydrias aq;. In
h̄ etiā q̄ ita dure respōdit matri docuit nos et maxime religiosos nō ita esse sollici
tos sup̄ p̄pūquos carnis sue.

Beatus
maxim⁹

BB

Aug.

Beatus
maxim⁹

Itē de h̄ miraclo dicit br̄is maxim⁹ s̄ q̄sdā incredulos. Ille aq; mutauit in vīnū
q̄ eas ab initio creauit i uiues. indurauit i glaciē. egiptijs s̄rit in sanguine. ⁊ be
breis sitiētib; manare p̄cepit d̄ nipe arida. q̄ mltitudinē iuuu merā populoz stillū
cūdio noui fontis vice maternoz ybez tui triebāt.

Doraliter. Sicut p̄ mariā ipetrātū ē vīnū in nuptijs. sic p̄ duplicē amaritudinē pe
nitētie q̄ signat̄ in noie maria q̄ d̄z mare amaz. vīnū s̄re et deuotōis ⁊ interior̄ cō
solatōis. Et ad apta q̄rtior vlt̄ q̄nq; it̄p̄tāōes alias. s. q̄ illuminat̄. illuminata.
illuminat̄. dñā. stella maris. s̄go fecūda. nupta ioseph. vidua. et huiusmodi.

Extū s̄bū qñ dixit mīst̄is Job. ij. Qd̄cūq; dixerit vob̄ facite. Ecce s̄buz
s̄llij. in q̄ docemur ad diuine volūtāt̄ impletōes alios q̄ntū possum⁹ imitare.

Doc est enī s̄siliū s̄ctōz. sic dicit glo. ibi. De⁹ q̄ glificat̄ in s̄silio s̄ctōz r̄c.

Exprimū s̄bū qñ dixit filio Lu. ij. Fili qd̄ fecisti nob̄ sic. Ivt. s. remanetel no
bis i grātib;. Ecce ego ⁊ pater tu⁹. Iputatiu⁹. Dolētes. Ide absentia tua l̄q̄reba
m⁹ te. S; heu mlti hodie pl⁹ dolēt d̄ amissōe denarij q̄s d̄ amissōe iesu. Nō pa
tet ex eo. q̄ ipm̄ amissū p̄ petm̄ p̄ dolore penitētie nō requirit. Ecce s̄bū scie. q̄ ma
gis attribuit reb⁹ hūanis q̄ diuis. In h̄ autē s̄bo istruimur delinq̄ntes filios cor
ripe. cū ipa corripuerit etiā nō delinq̄ntē. nec p̄mēdare corā eis si qd̄ fecerit boni.
sic ipa nō legit̄ filiū p̄mēdasse d̄ eo qd̄ erat i his q̄ p̄ris sui erāt. Itē i h̄ q̄ p̄ruisit li
li. In orat̄ correptio i māfuetudie. Notādū etiā q̄ ipm̄ in q̄ntū deū n̄ auderet corri
pe. s; in q̄ntū filiū suū. Et id̄ dixit fili. I p̄remisit etiā fili qd̄ fecisti nob̄ sic. ecce di
sceretō. q; n̄ statū ierepauit eū. s; cāz q̄sinit q̄re sic feciss;. In h̄ etiā q̄ dixit. ⁊ p̄ tu⁹.
cū eū d̄ ioseph n̄ p̄cepiss; s; d̄ spūctō. claudēbat ip̄s saerāmētū dñice icarnatōis
Quia si ipm̄ p̄gūisset. n̄ enī crucifixisset. i. Cho. ij. ⁊ ita n̄ eēm⁹ redēpti. Itē i h̄ q̄ ma
ria dicit̄ dolētes q̄rebā te. Docz ipa nos q̄ q̄ vult̄ inuēre iesū. i. salutē. d; ipm̄ q̄rere cū
dolore. Sequē. Et ait ad illos. Quid ē q̄ me q̄rebat̄ r̄c. I h̄ i crepat q; q̄rit. s; idi
cat vbi poti⁹ q̄ri d; s. i. diuis. Uñ subdit. Heciebat̄ q; i his q̄ p̄ris mei sūt opt; me
eē. Iq̄n di. s̄ sciat̄. Et apte oñdit eē p̄ris sui tēplū i q̄ erat. ⁊ doctnā quā audiebat.

CC

DD

Virtutes marie

quod est manichei. Et ipsi non intellexerunt quibus quod locutus est ad illos. Non enim adhuc capiebant mysteria. Et nota quod maria non miratur mysterium. sed postea perficiens ab eodem petit miraculum. *Joh. ij. Vinum non habet. Sequitur. Et descendit cum eis. et venit nazareth. Ut filius dei crederet qui sunt patris. ut filius hominis servaret obedientiam matris. Unde sequitur. Et erat subdita illis. Aug. Hoc singulariter illa femina habuit. ut videret sibi nascendi solennitate subditi. que non solum humana. verum etiam angelica natura venerat et adoratur altissimum.*

Aug.

Propter huiusmodi verba que christus libenter auscultat. dicit ipse matri et cunctis anime fidelis imitatrici matris sue. *can. ij. Sonet vox tua in auribus meis. vox enim tua dulcis est. Item can. vij. Surrexerunt tui. i. verba de gutture procedentia. Sic vinum optimum. quia verba cum purgatione sunt. et sapida et delectabilia omnino sic iuste. Item etiam de cetero. i. si. Bonus est in istis et factus bonis. qui ponit ea in corde suo sapienter erit spiritus. Verba enim matris veritas. verba sunt filii qui est veritas. Unde dicit ei filius. *Isa. li. Posui verba mea in ore tuo etc.**

De taciturnitate marie Titulus xxxij.

E taciturnitate que signum est sapientie commendat filius matrem *can. iij. Quia pulchra es amica mea etc. Oculi tui colombe extra taciturnitatem matris. i. i. per. Ita dicit alia translatio quam ponit ambrosius. Tota enim spiritualis et simplex ut columba. cuius specie spississima visus est descendere super christum *Lu. ij. et Joh. i.* Non est enim mediocriter sed tacere. sicut dicit ambrosius. et id de taciturnitate commendat maria. que omnia verba proferens in corde suo tacite persuabat. Notandum enim est et vulgatum mulierem sexum de multiloquio et minori circumspiciente redargui. Nec mirum cum ad primas suggestiones noxias loquela pervenit sit adempta spiritus. et aliquid inbibita mulieri. Sic potest affligere de propterea rursus de eue sine discussione verborum serpentis visus ortum est omne malum. et cogitatio marie que est angelica salutatio visus ortum est omne bonum. Bonus est bernardus pro maiori carissimata gratia in omnium maxima mulierum dei genitrice maria. quietate silentium dignis laudibus predicabat. Ipsa etiam dicit de taciturnitate sua que seipsum commendat *Eccles. vij. Ego os regis obsecro. i. os meum quod est regium. ut. nihil aliud loquar quam quod regem deceat et reginam. i. verba lenitatis et clemencie. verba pietatis et iusticie. Ipsa etenim est mulier seclata et tacita. *Ecc. xvi. que sedebat solitaria et tacebat. et lenabat se super se preplati onem dei. *Tren. iij. Si quidem quod fuit sensata. i. plena sensu. et tacita non significata sed loquens in tpe congruo. fuit et tps tacendi. et tps loquendi. sic dicit *Eccles. iij. Tps tacendi cum fuit ante mortem christi. loquendi post. Debit tacere in presentia verbi. nec radiare debuit luna in presente sole. sic nec luna radiat in presentia solis. Sed verbo obmutescere pro morte debuit revelare mysteria que servabat in corde suo scandalum crucis. quia super oes novitas. Unde poterat dicere illud *Isa. xliij. Secretum meum mihi. Inquit ad statum percipientis portatus et parietis. Secretum meum mihi. Inquit ad cognoscendum ipsi conceptum. quia super omnia habuit noticiam divinitatis. Luna etiam non debuit radiare presente sole. sed sole redente per mortem ad occasum. et tenebras noctis debuit emittere radios lucis et doctrine. Unde et de pulchra ut luna *can. vi. Turbata etiam fuit in salutatio angelica. quia silentium suum quod valde amabat. intendendo infringere cogebat. Cogitabat etiam que est ista salutatio. Et utinam moniales et recluse et religiose nostre tacendo cogitarent quod in iudicio reprobarent. ubi de omni verbo otioso reddituri sunt homines rationem. Scisata etiam fuit et tacita in interioribus verbis que sunt cogitationes et affectiones seu desideria cordis que loquuntur deo. Unde et de ea dicit *Isa. xxvij. Princeps. i. i. maria designata per sara que interpretatur princeps. ea que digna sunt principis cogitabit. Cogitationes scilicet pacis et non afflictionis.********

De subtilitate marie Titulus xxxij.

Utilitas beate marie in apparuit. que tam subtiliter contemplata est celestia. que duem propter rationis illuminante gratia visa est filium dei desiderare virginitatem. quam ideo forte voluit ut cum beneplacito satisfaceret. Sic si diceret vox suo. Lilia desiderabat. lilia ei exhibeo. In hoc etiam apparet eius subtilitas. que tam subtiliter seclata miseris misericordiam exhibere. que sigillum non dissipat divine iusticie. et maxime circa hoc consistit studiositas eius. de qua dicit ps. Annunciate inter gentes studia eius.

So. fci.

Ambro. i
alia tras.
latore

De actione marie Titulus xxxiiij.

D E actione marie h notadu q pncipio paupi. i. filio di. s q papue exponit illo ps. bms q intelligit sup egenu et paupem. pncipua misericordie opa dilectoe pncipua et pncipuo mo. vii dicit. cora ipo mstrani. i. ad b nplacitu ei. exhibu it de ppa z pncipua substata sua. quia de purissimis sanguibz fin. damascenu. vel de carne vginca. q erat argetu igne spulseri multipliciter examiatu. exhibuit ei vestimentu. et de lacte ppo exhibuit alimetu. Ratoe vestimeti pt ei dicere fili? illud Job. x. Pelle et caruibz vestisti me. Ratoe alimeti illd Martb. xxv. Esurui z de disti mibi maducare. Sirui z dedisti mibi bibere. Lac eni puero cibus z pot? e. Propter hoc in iudicio poterit ei pmeozare fili? excellenti? z pncipali? qz oi alij ere anure illd Mart. xxv. Hospes era et collegisti me scz in tabernaculo vteri virgi nal. q ideo diced? e regale palaciu. qz rex celestis i eo noue mētibz pacifice habita uit. Ipa ci signat p martha. de q legit Lu. x. Intrauit iesus i qdā castelli. z mu lier qdā martha uoie excepit illu i domu sua. Et h e qd dicit Job. xxxi. qsi loqns i psona marie. Foris nō māsit pegrin? .i. fili? dei. q dicit p ps. Advena ego sum z pegrin? sic oēs ptes mei. s. abrahā ysaac iacob z ceti. s qly dicit Deb. xi. Cōfiteres qz pegrini z hospites sunt sup terrā. Sed h i psona marie. Ostiu meū viatorū patu it. Et h e qd ipa dixit Lañ. v. Pessulu ostij mei aperui dilecto meo zē. De q. s. vi ator dicit Dier. xiiij. qsi loqnt? ad filiu dei. Quare qsi colou? futur? es i terra. z q si viator declinās ad manedū. Quare futur? es sic vir vag? zē. Qui videlicz via tor cū nō haberet vbi caput reclinaret. hospitat? e a maria i domo vl vtero virgi nal. Un ipa dicit. Qui creauit me requirit i tabnaclō meo. In tabnaclō scz anie inqntū de? .i. In taberuaclō Icozpis inqntū de? et hō. Et h e qd ipe dicebat eccl. xxxij. In oibz reqem qsim. et i hereditate dñi morabor .i. i bta maria. In corpe noue mētibz. ab aia nūqz recessur?. Propter h in ps. dicit ipe de maria. Dec requi es mea in seculū seculi. hic habitabo qm elegi eam.

Dama scen?

Sup ti. iij. B B JKL

E t nota quonia maria nō solū hospita vl hospitiū facta ē filij dei. imo et toti? trini? raris. cui? est nobile tricliniū. Un i psona marie dicit iob. xxxij. Quā secrete de? erat i tabernaclo meo .i. fili? i vtero meo. Quā erat ospotēs meū .i. de? pater p graz inhabitatē. z petra fūdebat mibi riuos olei .i. spūssētū infūdebat mibi dona z carismata oim graz. sic pcepit ei p eccl. xxxvi. Reple syō .i. i maria. i. i narrabilibz virtutibus tuis.

L Aud? fui. z coognisti me. tuc videlicz carnis vginca tunica icōsuetū. Luc. ij. Et pānis eū inoluit. ecce opimē. z reclinat i psepio. ecce matiale hospitū. De du plici tunica icōsuetū q mana vestiu filij qre li. xij. pncila. v. ti. ac. q maria vell?. scz i illo caplo. Descēdet sic pluuia i vell? p mediū tituli. De nuditate filij qū de scēdebat i vginca dicit bms hildefontus. Qualiter ingressus ē christ? i vginca nō nouit. qlyter egressus egressio sola pgeit. Absqz veste de? vt ita dicā igredit. q vt certe dicā carne vestit? egredit. Ad domū sui opis vēit. carnis tūmō veste tulit. Idē q venerat redit. s. aliter qz icēsserat ipe pcessit. Vāc domū igrediet nō pūdo r? spolia mlit. s. egredies itegritatē dirauit zē. Itē rōe h? vell? ppāt se christ? gno stumēti. Job. xij. qd nudū sentiat. sic dicit apls. i. Lhor. xv. s. surgit vestitū palea sua velut tūica qdā. Itē ppe h figurata ē maria i vellere gedēōis Iudic. vi. qz s q dā portoe lane sue. i. carnis vginca vestiuit agnū di. Quere codē libro. titulo q ip sa vellus. post mediū tituli.

Beatus hildefontus

Hiero!

Scñ.

E surui z dedisti mibi maducare. Un hiero. dicit q bta vgo cū acu et colo acqzibat vii se pascebat z vngētū di. Propter h cañ. ij. dicit q spōius pascit iter lilia. Et hec lilia appellat bms bē. man? bte marie. inter qz dei fili? pascebat. Bms bē. Da nus marie quedā lilia cādīdissima sunt. nec causabit liliozū amator. inter lilia nō inueniū. qdā inter marie manus innenerit.

S irui et dedisti mibi potū. scz lact? vginca qd ego sol? bibi. et de q puer ali? nū qz bibit. nec ipe sicut vbera alteri? mlteris qz ppue matris. Unde figuratus est p moysen Exo. ij. qui nulli? alteri? mlteris pter qz matr? ppe sugere voluit vbera

A

B

C

D

E

F

Virtutes marie

sicut dicitur: Propter hanc etiam dicitur illi Lu. xi. Beata vbera que sumpsisti. Et hanc res-
linquitur: quoniam sumpsisti vbera virginis matris sue. Unde dicit Cassianus. v. Tibi vinum
meum cum lacre meo virginali. quod totum fuit meum. Propter hoc licet dicat beate Agniti-
oleum effusum nomen tuum. non tamen dicitur quod eius vbera sint effusa.

Aliorū etiam de pōm fidei potest intelligi quod dicitur sitimū rē. Idē maria specialius oī crea-
tura ipm pōrauit quā rēdit angelo. Ecce ancilla dñi fiat mihi. Unde signata ē p
samaritanā mulierē cui christus dixit Joh. iiii. Da mihi bibere. Idē etiā figurata fuit
Sene. xxiiij. p rebecca virgine pulcherrimā et incognitā viro. que de hydra sua
quod signabat fidē marie potavit helyeser et camelos. i. christū et sanctos. nā et hūili-
tate deo placuit. s; ex fide pcepit sanctū scōz. i. christū quod sacrificat oēs sanctos.

Iustum fuit et visitasti me. Infirmabat christus susceptis in se penalitatibus hūane
nature. que sunt fame sitis calor frigus lassities egritudo et mors. Ideo dicit christus.
Infirmata est in paupertate vniuersa mea rē. Et sic infirmata ē in infatigabili et incedente in cur-
nabulū pia mater non solum visitauit. s; etiā baluēdo. fouēdo. leniēdo. gestādo. frōn-
cauit. eius hūanitas obsequia vniuersa que indigebat assumpta natura diuissime
ministravit. Propter quod in figura marie dicitur Lu. x. Martha autem satagebat circa fre-
quus ministerium. Aliter. Infirmabat christus qui crucifigebatur. et a patre percutiebatur p
salute populi sui. et vulnerabatur propter iniquitates nostras. et atrebatur propter scelera nostra. et
ei? liuore. i. carne liuida doloribus passionis sanabamur. Isa. liij. Et tunc visitabat eam
mater stans iuxta crucem eius. Joh. xix.

In carcere eras. et venisti ad me. In carcerabatur christus in carcere nostre mortalitatis. de quo
carcere dicit psalmus. educ de carcere animam meam rē. quoniam nascitur de vera Agniti verus homo.
et ad ipsum puerulum veniebat maria sic mater ad filium iacentem in amabulo. Sed tunc
precipue missus fuit quasi in carcere. quoniam ponebatur in sepulcro. Unde in persona eius predicatur
hieremias Treno. iij. In tenebrosis collocauit me. quasi mortuos sepiternos. Idē
ibidē. Lapsa est in lacum vita mea. et posuerunt lapidem super me. Tunc autem licet hoc non
legatur. non est dubitandum venisse mariam ad filium sepulchrum. Unde hieronymus. Quam mi-
serum erit et impiū sentire de matre. ut quoniam ceteris sanctis mulieribus tantam curam habuerunt
de dominica sepultura ipsa se absentauerit. Absit.

Dierō:

De contemplatione marie Titulus. cxxv.

Abbas
ab salon
de sancto
victore

Atōe actōis et contemplationis dicitur ē marie ab angelo. Luce grā plena Agniti. s. ce-
lestium donorum. quia virtute contemplationis quodammodo patrie donata est. Unde de eadē
ctū est Sap. xvij. Celos attingebat stans in terra. Et ipsa dicit cum filio. Pro-
midē dñm in conspectu meo sp. Quam tū enim distat inter odorem et gustum aromaticę
speciei. tāta inter contemplationē marie et aliorū sanctorū distātia est. Sicut enim sin-
gularē actiua a christo accepit. videlicet eius hūanā naturā portare. lactare. pannis
inuoluere. balneare. fouere. nutrire. pascere. potare. lenire. amplecti. et osculari. cetera
que humilitatis obsequia exhibere. sic (ut dicā quod ministrat cordis mei deuotio) etiā
dulcedinē sue diuinitatis matri singularitē experiendā indulgit. Unde plenitudinē gratie
subiūxit angelus. Dñs tecū. Ideo de mrisenserūt viri magni et adhuc sentiūt. quod vi-
atrit fruebat. quod nec asserimus. nec negam.

Ite Ratio vtriusque vite actiue. s. et contemplatiue signa ē p lyā et rachelē. p marthā et ma-
riā. Sed perfecta fuit in vtraque vita. quod neutra soror istarū. Nam martha que erga plu-
rima turbabat. et circa frequens ministerium sollicitabat diuine contemplationi non vacabat. Ma-
ria que ad pedes dñi sedebat. et vba dñi audiebat. nec fatigatā sororē inuabat. nec cir-
ca ministerium satagebat. actōi non intēdebat. Contra igitur vtriusque vite officia adimple-
bat. Sed bñta Agniti sic omnia esse oia actiue opa filio exhibebat. quod interim a diuina con-
templatione nullatenus recedebat. Et hanc fuit in maria Agniti psecutio. nā angeli cum ad nos
nutritū sic ministrat ceteri. quod tñ a dei contemplatione non recedūt inter. sic dicitur beda et
beatus gregorius.

Beda
Grego.

Ite Ratio vtriusque vite dicitur maria tota pulchra Cassianus. iij. quia vniuersę virtutes tā acti-
ue quā contemplatiue in ea conueniūt. et p cunctas creaturas admirabilē reddiderūt. Per hanc
sures actiuas habuit voluntatē mundissimā. p speculatiuas mentē purgatissimā.

So. xxij.

Libet .v.

Fuit igitur tota pulchra et in carne puritate virginis, et in voluntate perfectio actionis, et in mente summatione speculacionis, et nec in carne habuit maculam pragionis, nec in mente rugam duplicacionis.

Ite Ratio sue contemplacionis dicit ipsa Cant. ij. l. Introduxit me rex in cellam vinariam. l. i. **D** in cogitacione gaudiorum celestium. l. Rex. Ino seruus. i. timor pene. q. q. facit celestia cogitare. **Ho** amicus. i. desiderium p. m. sed ipse rex. i. amor sponsi. q. facit me celestia meditari. Innuens igitur q. non timore supplicij vt serua, nec amore tantum p. m. vt mercenaria, sed sola dilectione et charitate patris vt filia, i. cellam vinariam est introducta. q. est meditatio spiritualium, non in aqua q. est cognitio temporalium, et sic ei collata est gratia spiritualis. Dicit gl. Introduxit me rex in cellam vinariam. l. i. omnium bonorum spiritualium mihi, comulit affluencia. Vel hec cella vinaria contemplacionis gratia, q. multiplicata continet pocula. Primum puritas mentis. Secundum rectio mentis. Tercium securitas mentis. Quartum gaudium in spiritu sancto. Est ergo sensus. l. Introduxit me rex i. cel. vi. l. i. contulit mihi gratiam contemplacionis, cuius poculis me multipliciter debeat.

Ite Ratio contemplacionis dicitur est de iudith in figura marie Iudith. xi. l. **Ho** est talis mulier sup. terram i. aspectu. et l. scz contemplacionis, q. limpida ceteris omnibus sanctis contemplabat deum celestia et eterna.

Ite Ratio sue contemplacionis dicit ipsa sponso Cant. vij. l. **Madragore** dederunt odorem suum in portis nostris. **P**er madragoras signant studia contemplacionis, q. ita faciunt dormire hominem in delicijs suis vt abscisionem ab inimicis suis carnalibus nec sentiat nec attendat. Dicit gl. **Madragore** de. o. suum i. portis nostris. scz in portis q. n. sensuum, q. tunc sunt nostre, si odor madragorarum ad eos perueniat, et ab eis excludat odorem mundanum. Nam si bene dormiat interior anima, sensus suos claudit ad exteriora. Et hec talis erat contemplatio marie.

Finit liber quartus de virtutibus marie.

Incipit liber quintus de pulcritudine marie.

De spiritali pulcritudine marie

Spiritali pulcritudine marie

q. consistit in futuris a se. dicit sponsus beate virgini m. sue Cant. i. l. **Tota pulchra es** amica mea, ab originali peccato sanctificata in utero. **Ite** **Tota pulchra es** ab actuali mortali, somite penitus subingato. **Et macula lera** venialis peccati non est i te, in precepto filij dei somite penitus extincto. **Et ideo** **Tota pulchra es** in opere **tota pulchra** in corpore, et macula non est in te, in corde. **Tota pulchra** in opere p. simplicitate. **Dat. vi.** Si oculi meus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. **Tota pulchra** in corpore p. virginalem castitatem. **Sap. iij.** Quis pulchra est casta generatio cum charitate immortalis. **Tota pulchra** in corde p. humilitatem, q. est esse sine macula. **Ideo** in figura marie dicitur est de bether. ij. **Et erat bether** forma valde, et incredibili pulchritudine, oimque oculis gratiosa et amabilis videbatur. **Formosa** valde p. charitatem, q. est forma virtutum. **Incredibili pulchritudine** p. insolitam castitatem. **Inauditum** enim erat a seculo aliquam personam ante brum virginem emisisse votum perpetue virginis. **Ad** votum ipsa prima emisit absque omni humano precepto consilio et exemplo, sola inspiracione spiritus sancti, sicut dicit beatus bernardus, et ideo dicitur ei pulchritudo incredibilis. **Vel** incredibilis pulchritudo, in suplatiuo gradu virtutum oim plenitudo. **Uti** **Isa. lvi.** Quis audiuit vnquam tale. **Omniumque oculis** gratiosa et amabilis videbatur, p. humilitatem suam quam respexit deus, q. vbi amor ibi oculi. **Et nota** q. dicitur oculis omnium. **Primo** oculis ipsius dei trinitatis, q. eius humilitatem respexit, et spem eius considerat intueri. **Ubi** dicitur ei pater et filius et spiritus sanctus Cant. vi. l. **Reuertere** reuertere.

Beatus.

Pulchritudo marie

Summitior intueamur te. Summit' interpretat mortificas vel mortificata. Hec est maria q mortificavit in se carne et omne estu libidis. et mortificata qdammodo fuit a mundo in filij passione. Interpretat etia coccinea. et in coctivo feruētissima eius charitas figurat. Fuit etia coccinea. qz in sanguine filij p passione rubcata. In B etia qz dicitur ut intueamur te. Et ponit verbu plurale. notat trinitas psonaz. Jo etia dicit ei spōsus Cant. ij. l. Uxor mea dulces lad audiēdū et facies mea decora ad inuēdū. Secūdo ocul' angelozū et oīm brōz. q in ea sicut in filium desiderāt intueni. i. Pe. i. Nō dico sicutissime. Tercio. ocul' hoīm. Credis enim q fere null' possz eaz intueri qz dū fuit in mūdo. q ea statim nō amaret. Nunqz tū male fuit adamata. Hoc inēteo li. xij. p. rēta. xi. r. iij. de pperatibz cedri. circa mediū ti. Et nota qz he ster q tā pulera defenbit iterprat abscondita. i. q moraliter edocēt fidelis aīa vtrāqz suā pulchritudinē occultare. Sicut fecit sara occultas se i tabernaculo. Gene. xvij. Rebecca vulū suū operiō teristro. Gen. xxij. Judith cū puellio. i. cogitōibz mūdis et humiliibz qd sonat nomē puellē. et cū sanctis affectōibz. clausa manens i cubiculo. Judith. viij. Et appellat hic cubiculū secretū oratorū. de qz Matth. vi. Cū oraueris intra in cubiculū tuū. Maria clausa in thalamo. Lu. i.

Itē de tribz his dicit itē de iudith. xi. in psona marie. Nō ē tal' mulier sup terrā i aspe ctu. in pulchritudie. in sensu pboz. In aspectu. Iōnerfatōis. In pulchritudie. I cor poris. In sensu verboz. I. i. interioribz verbis. i. puritate cogitōis.

Aliter. Tota pulera es in corpē. s. et aīa. In corpē. p incorruptōis irēginitatē. et oīm sensuū illibatā puritatē. In aīa nō solū tota pulera p hūilitatē. s. ppulera sive pulcherrima p virtutū oīm pfectā plenitudinē. Unde et dicit pulcherrima mulier. Cant. v. Et hoc bis dicit ibi. Dicit etia pulera ut luna. i. vniuersal' ecclia. qz qecquid aliq sacti pulchritudis habet in parte. habz ista in toto. Nemo enī scōzū inuenit ē silis illi in hūilitate. Nemo in charitate. et sic de singul' virtutibz. Vere enī pulcherrima q tor habuit in se pulchritudies qz virtutes. et singulas in suplarino gdu. Et ideo de dicit singularis. Siquēdem vrgitas ab omni immūdicia carnis et sensuū ipaz seruariū unūmē. s. oculos ei' ne viderēt vanitatē. aures ne audirēt linguā nequā. os ne gustaret qd gustatū afferret mortē. et sic de alijs sensibz. Interior aut hūmilitas pfecte excludit ab ea supbia. ton' spūalis vicij genitricē.

Aliter. Tota pulera es. Tota enī pulera ē aīa cui nihil inest spūalio turpitudis. i. vicij et peccati. et cui nihil deest spūalis pulchritudis. i. grē et virtutis. Tal' ē sicut gliosa virgo. q nec pūā similit' habuit. nec habitura ē in vtroqz. Propter pūā dicit de ea Sap. vij. Sincera ē. et ideo nihil inqnatū incurrit in illā. Rōco inuenies li bro. iij. vij. pūilegio ei'. De secūdo dicit ipa. xvij. ccē. In me oīs grā vite et vitatē. Et bñ dicit Lois grā nulla enī defuit ei virt'. Hec puritas angeloz. nec fides pīarchaz. nec scia pphetarū. nec pāctia martyriū. nec sobrietas pffozū. nec innocentia aut hūilitas virginū. Itē de his duobz dicit fulbert' carnoreū. in illa omētia. Approbate p suēdis. Cōsideret asserim' q nullo genere pūitū vacabat. cui plenitudinē inesse grē dei nūci' asserbat. Cōstāter etia asserim' q aīa ip' et caro quā elegit et habitaculū sibi fecit sapiētiā dei pīs ab omni immūdicia et maliciā purissima fuit. attestāte scriptura. quonā i malitōlā aīam nō intrabit sapia. nec habitabit in corpē subdita peccat'. Sapiētiē. i.

Aliter. Tota pulera. dicit maria. qz oēs virtutes actiue. omnes virtutes pēplati ue in ea pūenerūt. et p omnibz creatur' admirabilē effecerūt. Et hec etia fuit eius incredibil' pulchritudo. Per virtutes actiūo habuit volūtatē mūdissimā. p speculatiuas mentē purgatissimā. Tota. Igit' fuit pulera. in carne pūritate pginitatē. et in voluntate pfectōe actōis. et in mente cōsummatōe speculatiōis. Et nec in carne habuit maculā ptagiōis. nec in mente rugā duplicitatē. Et talē sibi chūstus matrē et spōsam exhibuit. nō habētē maculā neqz rugā. Eph. v.

Aliter. Tota pulera es. Est enim quedā erēamra tota defozūis. s. diab olus. et qcinqz sciēter in aliq criminaliū seu moralū demozat. De qbz dicit Trenoz. iij. Denigrata ē sup carbōes

Fulbertus
carnotēf

Libet .v.

Facies eorum etc. Isa. xij. Facies robuste vultus eorum. Job. ij. Omnes vultus redi-
gentur in ollam.

— Est alia creatura partim pulchra, partim deformis, iustus, s. nullum habens mortale li-
cet multa venialia. Jacob. iij. In multis offendimus omnes, quia delicta quae intelligitur
i. Job. i. Si dixerim quod peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, et veritas in no-
bis non est. Tales vadunt in purgatorium.

— Est etiam tertia creatura tota pulchra, scilicet puer decedens in albis, vel anima erit a purga-
torio, cuiusmodi statim evolat ad thalamum sponsi.

— Illuc. Tota pulchra. Dicitur maria principaliter ex divini spiritus generatione, quae est splendor
patris glorie. Ad heb. i. Qui est cadaver lucas eterne et speculum sine macula. Sapientia
vii. In qua desiderant angeli prospicere. i. Pe. i. Qui pulchritudinem solis et luna miratur
sicut dicit beata agnes. Tota pulchra. Sicut enim ferrum ab igne extractum non solum
ignitum, imo totum est ignis, et sicut aer illustratur a sole, quod dum inflammat aerem suum ei im-
ponit calorem, induitque colorem, totum sol efficit, et velut aque gutta dolio vini opti-
mi infusa tota transit in saporem, in odorem, et in colorem vini, et sicut vitrum candidum et
purum illustratum a sole transit in splendorem et colorem solis, et sicut lana candida et pura
tincta in sanguine muricis vel conchilium tota coloratur secundum qualitatem tincture. Sic anima
marie spiritu sancto repleta, et maxime luce illa celesti, i. filio dei in ea descendente, non so-
lum iam affecta, sed tota est deificata. Sic enim afficitur deificatur. Et sicut dei filius car-
ne assumens ex ea, in ea infirmatur, est resque sic quae de ci substantia filii carne induit
ipsa beata virgo quoddam divinum nobis ineffabile et dei omnipotentia mutavit. Unde
et dicit Cant. ij. Dilcet me mihi, et ego illi. Quid autem sit illi dilcet, quod illa de-
lecto non dicit, quod quod tantum est quod ad ipsum explicandum verba deficiunt, et istud in se-
tabile est viatori, quia credere percipimus, discutere prohibemur, sicut dicit ambrosius.
Quidam tamen sic exponunt. Dilcet me mihi et ego illi. I. ille ex me sola, et ego illum so-
lum genui. Alij vero sic. Dilcet me mihi subdit, scilicet et obrepans, sicut filii matri-
let ego illi obediens et obrepans, sicut filia patri, sicut ancilla domino, sicut creatura
creatori. Si enim qui adheret deo, quod sit per dilectionem, Lynus spiritus est cum illo. I. ad
chor. in. vi. unitate, amoris et gratie, quomodo non magis anima marie a qua nunquam re-
cessit, et corpus in quo novem mensibus habitavit incarnata sapientia, deificata sunt, et
a filio qui ignis est tota facta sunt ignita. Sicut enim aqua in nuptiis conversa est in
vinum. Job. ij. ubi nec accessit vinum nec recessit aqua, sed alterum factum est aliud, non succes-
sionis vice, sed mutationis origine, nec rationis expositione, sed admirationis obtentu,
sic et maria pus quasi aqua purissima, in spiritum sanctum supernum et filium dei conceptum, quae
si conversa est in vinum super omnia post christum laetificans cor hominis. Et forte quia ipsa modo
et aqua fuit que potus est pauperum, et vinum quod potus est divitum, ideo dicit Ecclesiasti-
ca. xxij. Qui bibunt me adhuc sitient.

Ambro.

Item Notandum quod maria non solum dicitur pulchra, vel tota pulchra, sed etiam speciosa, i. omni
corpali et spirituali specie repleta. Quia secundum grammaticos nota definitio in usus si-
gnat plenitudinem. Speciositas enim mulieris maxime consistit in duobus. In colore
nitido, quod pertinet ad fidei vivacitatem, et meritorum compositionem, quod pertinet ad morum
honestatem. Et ideo speciositas eius designatur per septem speciebus quae repitur in scriptura.
Quare canit ei ecclesia. Speciosa facta es et suavis etc.

— Prima est species olive. Eccl. xxij. Quasi oliva speciosa in campis etc.

— Secunda species colubae. Unde canit. Vidi speciosam sicut columbam etc.

— Tercia species libani. Cant. v. Species eius ut libani etc.

— Quarta species celi. Eccl. xlij. Species celi in visione glorie.

— Quinta species ignis. Hier. ix. In nocte operiebat tabernaculum quasi species ignis
Quia charitas marie pregit ecclesiam in tribulatione.

— Sexta species iridis sive arcus. Eccl. xlij. Vide arcum et benedicentem qui fecit illum,
valde enim speciosus est etc.

— Septima species solis. Sapientie. vij. Est enim speciosior sole etc.

— Est igitur gloriosa virgo oliva per effectum pietatis, Coluba per lenitatem mansuetudinis, L

Pulcritudo marie

Libanus qđ interpretatur cādidatio p candorē virginitatis. Ignis rōe pteciōis vt dicitū est. Celū. i. casa helyos. hoc est. domus solis. p secunditatē ventris sui. repletiōe vteri. vel gestatōem in vtero. Arcus quānī ad incarnatōez verbi. Arc' enim est ex radijs solis z humida nube. sicut dicit glosa. sup Gene. viij. Qđ factū est in incarnatōe. qñ sol iusticie q est splēdor patris. ingressur' egiptū. i. ventur' in mundū. ascēdit sup nubem lenē Isa. xix. id ē sibi vniuit mūdissimā carnē sine pondere peccati. qđ factū est i vtero virginali. z sic factus est quasi qđam arcus q sit in die pluuię. Sol qñtū ad generatōem filij. qz sicut sol sine sui corruptōe gignit radiū. sic et virgo filiū.

Fides marie Item species olivę p̄sistit in virois p̄mitate. et signat in v̄gine fidei sinceritatē. q̄ delectat oculū meū. sicut viroz oculū carnis. Eccl. xl. D̄ram et sp̄m desiderabit ocul'. Hanc specię p̄figuravit species p̄me filie iob. que vocabat' dies. in quo notatur claritas fidei. D

Veritas doctrine Species colūbe p̄sistit in colorū mutatōe et varietate circa collū. et signat in virgīe doctrine veritatē q̄ in collo intelligit'. qz doctrine fuit doctorū et magistra ap̄loz. Unde qđam glo. dicit sup illo verbo. Tota pulcra es. Quia sp̄osa est pulcra p̄dicatōe. Hanc specię p̄figuravit species sc̄de filie iob. q̄ vocabat' cassia. Cassia enim habet folia purpurea. In folijs aut' verba. in purpura christi passio notat'. Quid igit' p folia purpurea nisi passiois doctrina. q̄ maxime eredit' affectu et effectu i v̄gine abūdasse. Unde et lucas cui inter ceteros euāgelistas appropiam' descriptio dñice passiois. euāgelij serie a. virgine glosa dicit' didicisse. A

Virginitas Species libani p̄sistit in p̄mitate cādoris. qz ibi sunt niues cōtinue. Diere. xvij. Quid' de petra agri deficiat nix libani. i. de firma mente refrigeriū v̄ginis. Et si gnar candorē virginitatis. De q̄ specie dicit'. Pulcritudinē candoris ei' admirabit' ocul'. Eccl. xliij. Hanc specię figuravit abysach sunamitis. q̄ fuit virgo speciosa valde. iij. Regū. i. que fouebat pedes dauid frigeferet. Sic maria calefacit affect'. filij ad auoz nostrū oratōib' suis. qñ senat eos frigeferere q̄ ad nos p̄p̄tā n̄ra. D

Cōtemplatio Species celi p̄sistit in visōe glię. sicut dicit' Eccl. xliij. et signat in v̄gīe p̄tēplatiōis sublimitatē. Eccl. xxxvij. Species mlieris et bilarat facie viri. i. altitud o p̄tēplatiōis delectat facie intellect' speculatiui. Hanc specię p̄figuravit species tercię filie iob. q̄ vocabat' cornustibij. Quid est ei' cornustibij nisi p̄stantia z firmitas i laude dei. qđ p̄templatiuozū est p̄p̄riū. laudare videlicet deū sine intermissiōe in psalmis et hymnis z canticis sp̄ialibus. De hac tripliçi specie filiarū iob dicit' in sine iob. qñ sunt inuēte puelle speciose sicut filie iob in vniuersa terra. P

Caritas Species ignis p̄sistit in flāmitate et seruore splendēte. Augustin' de ciuitate dei. Quid igne flāmitate vigēte lucēte pulcritudine eu rāte coq̄nte vtili'. Aug Et hec species signat in virgine charitatis ardorē. Hanc speciez figuravit hester regina. q̄ erat incredibili pulcritudine omniū ocul' gratiosa. Quia charitas regina virtutū. Magister Richard' de sc̄to victore. Merito charitas regina virtutū dicit'. quia s̄m̄t' nomē amittit que charitati nō famulat'. D

R. de sc̄to victore Species are' p̄sistit in duobz coloribz qui p̄ncipales in eo sunt. ceruleo z igneo. z si gnat i v̄gīe honestatē p̄uersatōis. D̄p̄z cī ad h q̄ honeste viuat cū alijs et flere cū flentibz p̄ passionē in aduersis. ecce color ceruleus. z gaudere cū gaudētibz p̄ p̄tulationē in p̄speris. ecce color igne'. Hec ei' species p̄figurata est p̄ abygal. que erat p̄udētissima et speciosa. i. Regū. xxx. q̄ p̄passa est viro suo in aduersitate. z p̄gratulata regi dauid in sua p̄speritate. R

Done/has cō/uerfatōis Species are' p̄sistit in duobz coloribz qui p̄ncipales in eo sunt. ceruleo z igneo. z si gnat i v̄gīe honestatē p̄uersatōis. D̄p̄z cī ad h q̄ honeste viuat cū alijs et flere cū flentibz p̄ passionē in aduersis. ecce color ceruleus. z gaudere cū gaudētibz p̄ p̄tulationē in p̄speris. ecce color igne'. Hec ei' species p̄figurata est p̄ abygal. que erat p̄udētissima et speciosa. i. Regū. xxx. q̄ p̄passa est viro suo in aduersitate. z p̄gratulata regi dauid in sua p̄speritate. R

Fecunditas v̄tr̄s Species solis cōsistit in splēdentis radij emissiōe. et significat in virgīe fecūditate ventris. Et hanc specię figuravit species susanne. Daniel. xij. De qua dictum est p̄sbytero. Species decepit te. Item de speciositate marie canit ecclia in eius assumptōe. Vidi speciosam sicut colūbā ascendētē tē. Maria speciosa dicit' anthonomatice. sicut luna dicit' la be le. Unde. Pulcra vt luna. Cant. vi. Et licet possit intelligi vt dicat' speciosa sicut colūba. tamē meli' est vt intelligat' simpliciter speciosa. et qđ dicit' Sicut colūbā. S

Lacella
rius phi
lippus

referatur ad id quod dicitur ascendente. Veremaria speciosa. que omni speciositati eo paratur. Speciositati arborum. Unde. Quasi cedrus etc. Speciositati ortorum et fontium. Unde. Hortus conclusus soror mea sponsa. Speciositati gemarum. Unde. Venter tuus eburneus distinctus saphiris. i. celestibus coloribus. Item. Vannus eius tomantiles auree plene jacintis. Ecce triplex speciositas. operum. metallorum. lapidum. Speciositati luminum. Unde. Que est ista que progreditur quasi aurora surgens etc. Speciositati herbarum. Unde. Hardus mea dedit odorem suum. Speciositati florum. Unde. Sicut placentia rose in hiericho. Et Lamentationum. Sicut lilium inter spinas. sic amica mea inter filias. Speciositati fructuum. Unde. Sicut fragmen malipunicie etc. Speciositati edificiorum. Unde dicitur. Arca. tronus. solium. navis. et bethel. Speciositati vasorum. Unde dicitur. Ecce. clivus. Vas admirabile etc. Speciositati membrorum. Unde dicitur. dat a singulis membris in cantibus sicut infra ostendemus.

Item Lamentationum. Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra. oculi tui colubam. Ecce admiratio vox est. reliquum commendatio. Iteratio vero pulchritudinis. confirmatio est amoris. vel signum duplicis pulchritudinis. Interioris in virtute. et exterioris in conversatione. Vel gemina pulchritudo gemine charitatis affectus. Vel pulchritudo intellectus que est cognitio veritatis. et pulchritudo affectus que est amor bonitatis. Vel fides et operatio. Vel humilitas et innocentia. Vel decor actus et contemplationis. Vel hec geminatio pertinet ad duo talia que sunt scientia et operatio. Vel ad duas partes iusticie. que sunt declinare a malo. et facere bonum. Vel ad perfectionem claustralem et secularium. Vel ad regimen prelatorum et obedientiam subditorum. Vel geminatio pulchritudo sponse. propter decorem penitentium. et misericordiam innocentium. Et dicitur. Ecce tu pulchra es amica mea. que amas et amaris. Demonstratio adverbium tria facit. admiratio in pulchritudine sponse. et emulationem in alijs. notat etiam quod in promptu est se esse pulchritudo. Pronomen vero geminatio discretioem notat et significantiam. Et verba pulchra. loculi tui colubam. i. affectus et interior simplex. sine plica. i. erroris et pravitatis dilectionis. Nec simplicitas oculorum totius corporis ecclesie vel bonorum operum pulchritudo reddit. Matth. vi. Luc. xi. Vel Colymbam. i. deum simpliciter inuenis. quia nihil aliud quam ipsum queris.

Item Quatuor sunt materie vel fidelis anime pulchritudines. Prima in corporis castitate. Secunda in scientie puritate. Tercia in exteriori conversatione. Quarta in divinarum contemplatione. De his quatuor Treno. iiii. Candidiores nazarae eius nive. nitidiores lacte. rubicundiores eboris antiquo. Saphyro pulchrioribus etc. Lardor nimis mundicia carnis. frigus refrigerium cordis. Nec duo sunt in prima pulchritudine. Lardor lactis quod est abusus panis. innocencia mentis et scientie simplicitas. Nec duo in secunda. Lardor eboris que processu temporis vertit in mborum innocentia opis et fervor caritatis. Nec duo in tertia. Saphyrus colorem habet celestem et signat contemplationem. Ecce quarta. Et hec quatuor pulchritudines quasi derivantur a quatuor pulchritudinibus sponsi. a quo sponsa totam suam recipit pulchritudinem. quia sponsus pulcher est per naturam. sponsa pulchra per gratiam.

Prima sponsi pulchritudo fuit in corpore mortali. Unde. Speciosus forma per filios hominum. Secunda apparuit in transfiguratione. quando resplendit facies eius sicut sol. vestimenta autem eius fuerunt alba sicut nix.

Tercia in resurrectione carnis glorificata. Unde Isaie. lviij. Quis est iste qui venit de edom etc. Iste formosus in stola sua. i. in carne glorificata.

Quarta in divinitate. Unde Isaie. xxxv. Regem in decore suo videbunt oculi eius. In prima dominus nostram honoravit infirmitatem. In secunda ostendit futuram beatitudinis qualitatem. In tertia exhibuit futuram incorruptionis veritatem. In quarta perdat in adam reformavit imaginem.

Item in supradicta autoritate. Tota pulchra es etc. Et iterum in cantibus. i. Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra. videtur tibi attribere sponsus duplicem pulchritudinem corporalem videlicet et spirituale. De spirituali dicitur est. minus tamen sufficiens. adhuc autem dicitur sum de ea.

Pulcritudo marie

De corporali pulcritudine marie

Si quis autē q̄rat de pulcritudine corporali beate virginis, & gr̄uētissime mibi videtur posse dici et credi eā p̄ filiā hōim speciosam, q̄ speciosū forma nō solū p̄ filiis hōminū, sed etiā p̄ milib; angelorū, siue carnis substantia vestiuit vnigenitū dei. Nō enī p̄ueniēt tota pulcra et sine macula appellaret, nisi fm̄ dispositionē et figuram corporis et colorē faciei pulcerrima et sine macula appareret. Sed forte sicut i apoc̄riso de infantia saluatoris scriptū reperitur, nemo plene poterat ip̄i facie intueri. Un̄ et dicit̄ Mat. i. q̄ ioseph accepit mariā, et nō cognoscebat eā donec peperit filium suū p̄mogenitū rē. Et dicit̄ chrisostom⁹ vt q̄dā asserūt q̄ in euāgelio nazareorū legit̄ q̄ ioseph mariā videre nō poterat facie ad facie, qm̄ sp̄s̄sct̄s eam a cōceptōe filij dei penit⁹ implenerat, ita q̄ nō cognoscebat eā p̄pter splendore vultus ei⁹. De isto decore elegāter dicit̄ ei q̄dā pharise. Tu decore induisti, tu pl⁹ sole refulsisti, cū bt̄a mēbra christi, tue carnis precisti polimita tunica. Alij dicūt q̄ ecq̄ ioseph p̄gnouit et credidit mariā de sp̄s̄sct̄o, p̄cepisse, in tanta eā habebat reuerentiā q̄ nunq̄ ausuo est cōtēplari facie ei⁹. Un̄ nō p̄gnoscebat cuiusmodi esset vult⁹ ei⁹. Sile legit̄ de moyse Ero. xxxiiij. et. ij. Exod. iij. q̄ nō poterat filij isrl̄ intēdere in facie moyse, p̄pter gl̄iam vult⁹ ei⁹, qz̄ cornuta appebat facies ei⁹ et p̄sortio fimonis dñi. Si q̄ tā pulcra apparuit facies p̄pbete ex cōsortio sermonis dñi, q̄d estimas de facie matris ip̄ius verbi?

Exbriso.

Itē ratioe pulcritudis corporalis et virginitatis figurat̄ ip̄a p̄ rebecca, de q̄ legit̄ Genes. y. xxiiij. Ecce rebecca egrediebatur, et habens hydriā in scapula, puella decora nimis, virgoq; pulcerrima et incognita viro. Propter h̄ etiā figurat̄ ip̄a fere p̄ vnīuersas mulieres q̄ de corporali pulcritudine p̄mendant̄ in biblia, vt fuerūt, sara, rebecca, rachel, tres filie iob, uoeni, abyfach, abygail, bersabee, susanna, iudith, bester, et ceterae multe.

De pulcritudine ip̄o et excellētissima mēbroꝝ ei⁹ honestate loq̄tur q̄dā sic. Ad membroꝝ beate virginis excellētia singularē laudes hūanas addere necesse nō est, cum ex vita illi⁹ sanctissima toti⁹ virtutū forma replēdeat. Ei⁹ q̄ppe in terris p̄uersatō et omnib; scriis imitāda p̄ponit̄, et etiā angelis admirāda efficit̄. Que si q̄dem hōi solū delectabat, sed et diuinos p̄uocabat aspect⁹. Quid enī aliū mēbra illi⁹ erāt, nisi q̄dam sp̄iales lingue q̄s sp̄s̄sct̄s sui plectro tēporās modulāmis, siue digitis p̄sentie mouebat in armoniā angelice similitudinis. Idē nāq; sp̄s̄s q̄ ei⁹ animā sui seruoze caloris accēderat, mēbroꝝ q̄q; officia in eandē habitudinē suspēdebat. Unde nihil aliū in suis motib; resonabat, nisi nectar diuine hūaneq; sapiētie ex p̄ssum de illa ineffabili suauitate, quā in trinitate p̄ris et filij et sp̄s̄sct̄i maiestatis diuine essentia patri p̄mūicat v̄l p̄cordia. Ad hui⁹ puritatis excellētia nullā sancti alicui⁹ p̄tingere scimus sanctimoniam nisi soli⁹ marie, q̄ tāto sc̄e diuinitati erat vicinior, q̄nto sp̄s̄sct̄i munerib; ornatioꝝ. Qui mēbra ei⁹ velut in q̄dam virginitate, i. omnino i sanctitatis integritate custodiebat, vt nulli oīno subiaceret corruptōi, dū mūdane vanitatio v̄l carnalis illecebre nulla collunio sibi aliq̄d ex corūz vsurparet officio.

Item de pulcritudine marie interiori tñ magis q̄ exteriori, dicit̄ ei sp̄s̄sct̄o in ps. l. Excipiet ret. i. christ⁹ [decore tuū.] Et nota, q̄ p̄ decore exteriorē qui consistit in mēbris, designat̄ decore interiorē, q̄ in virtutib; anie, et in his consistit [Species ia cob. i. i. marie, que simul et semel, yicia oīa supplātauit. Equā sc̄z species christus dilexit.]

Hic incipit scriptor p̄medare mariā a pulcritudine singuloꝝ membroꝝ et sensuū, et quedā specialia interserit de pulcritudine christi ecclie, et fidelis anime mystice et moraliter fm̄ testimonia scripturaz, et exp̄sitiones max̄ morū theologoz. Et incipit a capite marie.

De capite marie Titulus i.

A capitis debita dispositōe. Cant. vij. [Caput tuū vt carmel⁹, et come capitis tuī sicut purpura regis iuncta canalib;.] Camelus interpretat̄ sc̄ia circumcissionis, purpura regia in q̄busdam canalib; tingitur, et p̄ h̄ q̄ eis

iuncta dicitur tincture recetia designat. Est & sensus. Caput tuum. i. mens tua prudenter est circūcisa. et come tue. i. cogitatōes tue tincte sunt in memoria sanguinis dñi. ce passiois. et sic affecte sunt cogitatōes tue. q̄si recentē viderent sanguinē de filiū vulneribz distillantē. Fasciū enī mirre morabat inter vbera ei⁹. donec assumpta fuit ad illud gaudium qd̄ omnē dolorē absorpsit. Itē caput marie. i. mens opat carnelo ppter eminentiā cōtemplatōis et diuine sciētie. et ppter pinguedinē gratiarū. et quib⁹ fructus multiplex bonozū operū. quia carmelus mons est alt⁹ et pinguis. et ratōe interpretatōis. quia prudēter circūcidit a se omne illicitū tā a carne sua q̄s a spiritu suo. et a capite. i. mente sua impinguata carnisatibz oīm grāz. singuloz mēbroz suoz regimē pcedebat. sicut p caput regis totū corpus.

Item notandū q̄ carmelus interpretatur sciētia circūcisiois quā habet fidel. anima. sciens quid a se debeat amputare et quid non. Item in carnelo helyas sacerdos baal interfecit. iij. Regū. xvij. postq̄s i igne de celo sacrificiū obtulit. Et postea caput ponēdo inter gemma orādo pluriā impetravit. Ecce pgrus ordo. Ut primo circūcidat a te omnē supfluitatē in mēbris et sensibz. sicut docuit christ⁹ sua circūcisione. Postea te vincas sicut ille sacerdotes baal. in sacrificio cordis cōtribulari succenso charitat⁹ igne. et deo imoles sacrificiū laudis in gratiaz actōe. De inde humiliādo mentē tuā qua homo a deo cognoscit. sicut ille p̄mis in terrā posuit faciē suam inter genua q̄ flexibilia sunt. Quia post hec omnia debz homo de se hūilia sentire. Et sic poteris grē pluriā impetrare. Et singulas hmoi grās habebim⁹ p orōes et exēpla virginis. enī caput opatur carnelo.

De comis marie Titulus ij.

De comis matris potest et poni. qd̄ dicit de comis filij Cañ. v. Come ei⁹ sicut elate palmarū. nigre q̄si cornus. Come. i. sanete cogitatōes eius capiti suo. i. christo p amorē adherētes sicut elate. i. sicut folia palmarū. q̄ ideo dicitur elate. quia erecte et in sublime rēdentes meditādo iugiter de celestibz. paz ant nunq̄s de terrenis. sicut et folia palme directe tendūt in sursum ptra morē aliaz arborū. Late etiā crāt cogitatōes eius p charitatē et pietatē cogitādo de salute generis hūani. Et acute ppter cogitādi subtilitatē et libertatē. qz nō molestabant eā cogitatōes fantastice. Cogitabat enī qd̄ volebat. et nihil nisi qd̄ volebat. Nigredo ē si cornus. ppter hūilitatē. hūilitas enī dicit ab humo. enī color p̄p̄ri⁹ nigredo ē. Vel Nigre. qz et doloribz quos passus est filius denigrare. Fuerūt igit cogitatōes virginis ample libertate. Dilate pietate. Rente subtilitate. Sublimes rectitudie. Nigre humilitate. Quasi cornus. q̄ est avis diligētē sibi incorporas cadauera. Sic beata virgo que ppter cadaucrosos peccatores faciā se recolat matrē dei. de ip̄sa a diabolo rapiēdis et ecclesie incorporādis. cui⁹ ip̄sa est collū. quo mediāte descendit in ventrē cibaria. iugiter credit cogitare. Dystice. Come eccleie q̄ christo capiti imediate adherēt et subtiles sunt et tenues et incise nō dolent. viri spirituales sunt nō inflati supbia. nō grandes diuitijs. et q̄ patientes p christo nō dolēt sed gaudēt. Et sunt sicut elate palmarū. i. sicut sūmitates palmarū que sunt alte. recte. et coronāt victorē. et signant altitudinē et excellentiā boni opis. et rectitudinē sancte intentōis. et triūphū p̄scuerantie que coronā meret. Nigri sūt etiā. i. p penitentia denigrati. qualis erat iob dicens. xxx. Luris mea denigrata est et. Quasi cornus. id ē vera et natina nigredine nō fuscata. et hoc contra hypocritas q̄ faciēs suas exterminant vt appareāt homibz ieiunātes. Matth. vi. Vel quasi corn⁹ cuius vor est cras cras. Qui. s. p spei lōganimitatē dicit enim iacob. Cras respōs debet mihi iusticia mea. Gen. xxx.

De capillis marie

Titulus iij.

Capillorum flauore vel croccitate seu quasi quadam deauratōne p sanctarū de deo meditationū seu cogitationū rutilantiā. Canticoꝝ. v. dicitur de christo. Capiteius aurum optimū. Bñ autē cogitationes virginis comis cōparabiles sunt et capillis ppter multas pprietates capilloꝝ.

Pulcritudo marie

Capilli id est cogitationes marie

✓ **Braciles** humilitate. De spiritali gracilitate quere libro. xij. pte. iij. de aromati-
bus. ubi maria dicit virgula sumi. post mediu partem.

✓ **Molles** benignitate. Unde dicit cu filio Dicit. xxix. Ego cogito cogitationes pacis
et non afflictois. Isa. xxix. Princeps ea que digna sunt principe cogitabit. sed quod
sit ad bonore dei et utilitate proximi.

✓ **Flexibiles** obedientia et compassione.

✓ **Eraugues** sine carnali affectone.

✓ **Insensibiles** patientielenitate.

✓ **Subriles** ineffabili deitaris contemplatōe. Sap. v. Cogitatio eorum apud altissimū.

✓ **Sap. vi.** Cogitare de illa sensus est consummatus.

✓ **Tenues** voluntaria pauprate.

✓ **Dacilenti** abstinentia et sobrietate.

✓ **Longi** psequeranti finalitate.

✓ **Insonori** non remunerantes in tribulatoe.

✓ **Rorundi** eternitatis desiderio et amore.

✓ **Ingiter** crescentes continua melioratōe.

✓ **Quandoque** se erigentes eterno inquisitione. celestiu contemplatōe. intentōis rectitu-
dine. Ideo comparant come eius clavis palmarum. vt supra de comis.

✓ **Quandoque** se demittentes superius discussione.

✓ **Quandoque** crispantes.

✓ **Quandoque** quasi super humeros defluentes. id est deorsus fluentes pia compassione. Dume-
ri ecclesie sunt. que pie supportant onera infirmitatis fraterne. et super tales quando
affliguntur pia virgo pia gestat viscera.

✓ **Quandoque** simul constricti studio discipline.

✓ **Sepius** ablut. lacrimosa et deuota filij et celestiu recordatōe.

✓ **Peci** et discriminati. ordinatissima discretōe. Unde Luce. i. Cogitabat quibus esset
ista saluatio. Ecce discretio.

✓ **In capite** id est christo capite aureo radicati. fide spe et charitate.

✓ **In capiti** immediate adherentes. sincera dilectōe que amantē vult amato.

✓ **Ab ipso capite** inferi dependentes. vera humiliatōe. Unde dicebat. Fecit mihi ma-
gna qui potens est. Item. Braria dei sum id quod sum.

✓ **In ipsum caput** a quo oriunt. id est christu precipue adornantes. gloriosa magnificati-
one. Unde Magnificat etc. i. ad Eborin. vi. Dulcis gloria est viri.

✓ **In ipsum caput** a quo oriunt calefacientes. pia oratōe. Maria ei est abyfach que pedes
id est affectus veri dauid frigescentes calefacit ad amore nostru. iij. Regu. i.

✓ **Quandoque** in trichā collecti. ninitatis et vnitatis fide.

✓ **Quandoque** mitra vel peplo seu capiregio coarctati. secretoz cordis absconditōe.

✓ **Fulvi** croci sine aurei. per charitatem.

✓ **Landidi** vel quasi argentei. per castitatem.

✓ **Nigri** et quasi coruini per penitentiā vel dolore. Lati. v. Come ei nigre sic coru. vt sup

✓ **Quasi** canescetes. per sapientiā. maxime quā post filij ascensionē cōsulit cū apostol. de
veritate et tota serie euāgelij.

✓ **Quasi** rutilates per filij patient. amarissimā compassione. et ipsi passionis iugē recordati-
onē. Quasi enī tincte erāt cogitationes virginis in sp recenti mēoria dñice passiois.

✓ **Diuisimodi** capillis. id est meditatōibz et cogitatōibz saneris. ornabat corā deo mēs ipsi. **B**

beate vginis. et erāt magna pars illi interne pulcritudis quā rex regū christus
dñs percipuit et dilexit. Itē his capillis caput ipsius. id est mēs ab omni frigore infide-

litatis. et ab omni estu cuiuslibet concupiscētie ptegebāt. et horz grā ipsi deo trinita-
ti et sanctis angelis amabil et appetibil habebāt. Unde et dicebāt ei Lantiē. vi.

Reuertere lunamiris vt inruamur te.

✓ **Dozaliter.** Sancte cogitationes mētē ex qua oriunt calefaciūt ptegūt et etornāt. sic
dictū est supra. et maxime cum ad mentē reducūt angustia dñice passionis. que est

Capilli
id est cogi-
tationes

armatura sufficiens cōtra infestationē oimode temptatōis .sicut dicit .i. Petri .iij.
 Christo in carne passo .et vos eadē cogitatōe armamini.
Spūale hō caluiciū qd̄ est carere hmōi cogitatōibz et meditatōibz sc̄tis .caput aie .i. **E**
 mentē pessime deturpat .z maxime dehonestat .z exponit illō gelicid̄io infidelitat̄
 z caumati cuiuslibet tēptatōis .Et ideo p̄minat dñs filiabo syō .i. aiabz peccatrici
 bus et sup̄bis Isa .iij. Erit p̄ crispani crine caluiciū zc̄.
Ite Rōe capilloz d̄r de maria Lan̄ .iij. Lypri cū nardo .nard⁹ et croc⁹ zc̄. Croc⁹ a **D**
 crines habet aureos .q̄les ad l̄am virginē credim⁹ habuisse .Et tales vidim⁹ in re
 liquijs apud rothomagū . Vere enī cogitatōes eius fuerūt auree .qz dependētes z
 ortū habentes a capite aureo deitatis vt supra dictū est . Et charitatie . panctes .
 sapiētes . et obediētes . que omnia notant in auro.
Item Lan̄ .iij. dicit virgini . Capilli tui sicut greges capraz . q̄ ascēderūt de monte **E**
 galaad . Greges capraz . i. capreatū sunt greges omnīū p̄tēplatinoz . q̄ acie p̄tēpla
 tōis acute vidēt vt capree . z ad v̄sionē celestīū ascendit de illo z p̄ illū q̄ est mons
 montū . q̄ est mons galaad in se coacruās oīa testimonia scripturaz . Nā galaad
 interpretat̄ acerū testimonij . Vis aut̄ gregibz vniuersis companē capilli virgīs . i.
 spūales ei⁹ cogitatōes . sub̄iles . et capiti suo christo suauiter adherētes . Nā ipsa
 subtili⁹ qz vniuersi greges p̄tēplatinoz . oelo p̄tēplatiōis sūme diuinitatis pe
 netravit arcana .

De fronte marie Titulus iij.

Frontis planicie z candore . q̄ . i. frono q̄nqz sup̄fundit̄ q̄si qdā roseo rubo
 re designat̄ fecūdia virgīl . Planicies se habz ad simplicitatē . cādor ad mī
 diciā . rubor ad charitatē . Frons aut̄ fidel̄ aie in rubescētia nois christiani
 z verecūdia . ne audeat . i. cogitare . loq̄ . audire . v̄l facere aliqd̄ inhonestū . aut nuru
 aut signū aut gestū sui risū . Frons hō aie peccatrici . in rubescētia v̄l obstinatio .
 De p̄mo biere . iij. Frons mlieris meretricis facta ē nbi . nolūisti erubescere . De se
 cūdo Isa . xliij . Herū⁹ ferre⁹ ceruic tua . et frons tua erca . Frons etiā diaboli illi
 sunt q̄ pctā sua p̄dicāt q̄si sode . ma . Isaie . iij . De cuiusmodi d̄r Eze . iij . Dis q̄ppe
 domus isrl̄ attrita fronte est et duro corde . Sancta hō verecūdia lapis ē q̄ p̄tūē
 das est golias in fronte . vt deiciat̄ ab alto p̄sumptōis sue . i. Regū . xvij . Quia con
 fundi de peccatis suis adducit grām et gl̄iam . Eccl̄ . iij .

De oculis marie Titulus v

Oculoz pulcritudine v̄l claritate . Oculi marie intellect⁹ et affectus . **U**
 idēntas cogitationū et op̄ez . **U**el simplicitas . z vult⁹ vniūformitas . Ipa
 est enim anna . i. gr̄a . cui⁹ vultus nō sunt in diuersa mutati . i. Regū . i . Nec
 maria gratia fecūdata p̄tēplatiōe celestīū inquā ponit̄ auelli vel retardari . **J**ō dic
 ti sponsus de pulcritudine oculoꝝ n̄ ipam p̄mendās Lan̄ . i . Ecce tu pulcra es ami
 ca mea . ecce tu pulcra . oculi mei colūbarū . **B**is dicit̄ . ecce iynā demonstratōez faciēs
 ad oculū . aliā ad intellectū . **B**is dicit̄ . pulcra iad innuēdū q̄ i ea est qd̄ nūret̄ oculo
 luo carnis affozis . z qd̄ diligit̄ abint⁹ ocul⁹ mentē . **U**el i h̄ enā p̄medat̄ eā a du
 plic̄ dilectōe . i. dei et p̄imi . **C**haritas a pulcritudo ē anime . Sap . iij . **D** q̄ pul
 cra est casta generatio cū charitate . **U**el in h̄ p̄medat̄ eā a pulcritudine intellect⁹ . q̄
 est veritas . et affect⁹ a est bonitas . **U**el p̄medat̄ eā ab innocētia d̄ ad se . et benefi
 cia quo ad p̄imū . **U**el a dilectōe totū boni . et odio totius mali . **S**equit̄ . **O**culi
 tui colūbarū . **I** hoc inuenies infra .
Item Ab oculis p̄medat̄ eā sponsus Lan̄ . iij . **U**ulnerasti cor meū . **S**ozoz mea spō
 sa . **U**ulnerasti cor meū in vno oculoꝝ tuoz . et in vno crine colli tui . **A**lia l̄ra dicit̄ .
Uulnerasti nos corde . **I**stā videlic̄z triuitatē **U**ulnerasti cor meū . **U**ulnerare cha
 ritatis nō doloris . i. me ad amorē tuū delectabiliter attraxisti . vt te p̄funde dilige
 rē de corde meo in vno . i. i. in vnitare . **L**ocoz tuoz . i. scz affectus z intellectus . qui
 in te ita sunt vnū . q̄ nō aliud desiderat affectus . nisi qd̄ desiderādū indicat̄ intel
 lect⁹ . **U**ulnerasti cor meū in vno crine ceruicē me . **I** qd̄ habet̄ alia l̄ra . i. i. vnitare
 cogitationū tuaz . q̄ sic adherēt christo capiti suo . q̄ nihil aliō dicit̄ nisi illud p̄o .

Vulnere marie

Una petra dno re. Dicit ergo se charitate vulnerati et corde percussus. in vno oculo et in vno crine maris sue. qz de corde ipsius triumphat hec vnitas. et ei? recordationem nulla delet. obliuio. sicut nequit fieri ne vulnus cordis continue sentiat. Uel p vnu crinem designat ei? humilitas singularis et vnica. et que ad modum crinis gracilis erat et tenuis. carēs onere mundanorum. et crassitudine temporalium. vt meli? posset ascendere et intrare p foramen acus. i. fidem passionis. Erat etiā ei? humilitas rotunda sicut crinis rotundus est. qz ppter. amorē eternitatis in tantū se humiliavit. non causa inanis glie sicut hypocrite. qui neqter se humiliant. et interiora. i. interiora et affectio. plena sunt dolo et fallacia. Eccl. xix. Sequitur [Colli tui.] In hoc notat qz beata virgo nō solū fuit humilis in mente sed etiā in voce. Per collū quod continet guttur in quo formatur vox. Unde de quibusdā dicit. Nō clamabū in gutture suo. significat humilitas verborū eius. qz p humilitatē sonuit verbum obediētie dices. Ecce ancilla dñi. Ergo p vnu crinem singularis humilitas mentis ei?. Et quia additur Colli tui singularis et vnica humilitas vocis eius. Et hac duplici humilitate tā pfecte vulnerauit cor ipsi? christi vulnerare amoris. qz facta est ei soror et sponsa qz ad humanā naturā quā assumpsit ex ea. in q vulneratus est ad mortē in paribulo crucis. Ideo dicit. Vulnerasti cor meū soror mea sponsa.

Item Ean. v. dicit de oculi sponsi. et potest exponi de oculi marie [Oculi ei? sic colū] **E** be sup riuos aquarū que lacte sunt lote. et resident iuxta fluentia plenissima. In colūba notat simplicitas et innocētia. Que videlicet colūbe sup riuos aquarū sedentes et aqz conspiciunt que impentiaz fluunt. et illas que tā. Auertit et illas que affluit. Sic et oculi virginis p simplicitatē et innocētiam colūbinū. pspiciat. conspiciunt in speculo trinitatis pterita pntia et futura. ymbra et accipitris. i. diaboli. Oculi etiā eius compantur colūbis qz lacte sunt lote. quia respectus ei? pietatis et misericordie dulcedine pfulsus est. Et isti oculi subtiliter vident vt colūbe. qz resident iuxta fluentia plenissima. i. iuxta aquas sapientie salutaris.

Aliter [Oculi eius sicut colūbe. i. casti et simplices] **D** sup riuos aquarū. i. iuxta fluentia scripturarū. in quibus virgo studebat. que lacte sunt lote. In lacte dno. Candor qz ad castitatē. dulcedo que debet referri ad pietatē. Un pctimus. Illos tuos misericordes oculos re. Sed si vis vt te respiciant oculi isti. oportet te fieri pauperem spiritu. id ē humilem. quia oculi christi et marie in pauperem respiciunt. Diabolus respicit omne subline. i. omne supbium. sicut dicit Job. xli. Item oculi dñe sup iustos. sicut oculi maris sup puez. ne cadat. et si ceciderit vt eū releuet. Unde dicit seruo suo. In via hac qz gradieris firmabo sup te oculos meos. [Et resident iuxta fluentia plenissima scripturarū. Et nota residet. nō trāsmolat aut deambulant. ptra illos qz nō possunt residere ad liberos suos. et ptra quosdam monachos equitatores qz nō possunt residere in claustris.]

Item Ean. vij. dicit marie. [Oculi tui sicut piscine in ezebon. qz sunt in porta filie multitudinis.] **E** Ezebon interpretat cingulum meroris. i. meror cingulis. vt intelligatur intrāsitue. qz meror penitētie cingit hoies. et restringit peccatorū sanie et fluxum peccati. sic vitra cingit vulnerati et restringit sanguis fluxū. Et h cingulū dpenit penitentibz. qz in merore animi recogitat peccata sua et penas inferni. et inde humiliat. Quia sicut dicit puer. xij. Meror in corde viri humiliabit eū re. Talibz eni sūt oculi beate virginis qz piscine. i. respect? misericordie. ei? multiplex lauatoziū. Oculi eni domini sup iustos. oculi dñe sup peccatores. Et dicunt isti oculi esse li porta filie multitudinis. i. ecclie. cui? ipa ē porta. Ut oculi ei? i. intellect? et affectus [sic piscine] qz pntinet aqz doctrie et misericordie. qz nutrit pisces. i. uiuores. qz sūt li ezebon] qz fuit qdā ciuitas. an cui? portā erat fōs circumfusus ciuitatē. nec ingrediebatur qz i eā nisi p fōre. Sicut nec ecclia; ingredit qz nisi p baptismū. Et dicit hel piscine. Iec li porta. i. i. ipa qz ē porta ecclie. qz nisi p illā nō intrāt fideles ad vitā [filie multitudinis. i. mlto.]

Itē De oculi mris pgrue p dicit sic dicit de oculi filij. Apo. i. [Oculi] **F** li ei? velut flāma ignis. Iqz qruoz hz pccatores. Illuminat ei et calefacit. terret et expulit. Marie ei? respect? illustrat electos luce sapie. et calefacit amore iusticie. rpbos

autē et demones terret ferocitate cōminatōis. et incorreptos exurit incēdio. dāna
tōis. sicut patet in iuliano apostata. Aliter. Flāmei sunt ocli isti p charitatē. z illu
minat corp^o christi. qđ est ecclia. qz vita ei⁹ inclita cūctas illustrat ecclias. Et qz
pburit demones et pctā. Un puet. xx. Rex q̄ sedet rē. Quere sup lib. ij. pncipula. i.
causa. xxiij.

m Qualiter. Duo ocli aie. gemina dilectio dei et primi. Un in bono faciēdo. z **B**

malo cauēdo. Vel intellect⁹ q̄ respicit fidē. et affect⁹ q̄ charitatē. Purgādu
est autē intellect⁹ ab errore. affect⁹ a vicio. Un hier. iij. Auserte p̄pucia cordiū ve
strozū viri iuda et habitatores hierlm. i. ecclie v^l religiois. P̄pucia intellect⁹ / er
roz. p̄pucia affect⁹ / malicia. Unde hier. iij. d̄r aie. Lana a malicia cor tuū. vsqz
morabunt in te cogitatōes noxie. i. erronee. Debēt etiā isti ocli esse sicut colūbe. vt
pvideāt accipitrē. Sicut enī ocli corpales exauiunt p aqz inspectōez. sic spūales
p sacre scrip̄ture cōsideratōem. vbi puidet astutiā diaboli.

Item Oculos fidel' aie fides purificat. Un Actū. xv. Fide purificās corda corū. **B**

Spes deiat ad dñm. Un ps. Ad te leuavi oculos meos rē. Charitas et mūdicia
deo cōiūgunt. Dat. v. Beati mūdo corde. qm̄ ipi dēū videbūt. Itē Isa. xxxij.

Regem in decore suo videbūt ocli eius. i. mūdi cordis et charitatiui.

Item. Ocli fidel' aie debēt esse sicut colūbe. nō sicut corni v^l vulturis. q̄ sp̄ habent **I**

oclos ad cadauera. nō sicut accipitres v^l herodij. qz ocul⁹ ad sanguinē et rapinā.
Sed sicut colūbe q̄ residēt sup riuos aqz. i. scrip̄turaz. vt puidant astutiā diabo
li. et fugiāt p̄sequēte. Et debent he colūbe lacte esse lote. i. opibus charitatis z pieta
tis (q̄b̄ nihil ē dulcius) mūdicate a peccatis. z residere iuxta fluēta plenissima. Nā q̄
clare vidēt qđ videndū est in scrip̄turis. residentes sunt z māsionarij in fluēt. lacri
maz. Que fluentia tūc sunt plenissima. qm̄ nō solū p̄pā s̄ aliena deplorāt peccata.
Nec solū habēt lacrimas penitētie. sed z deuorōis. i. vtrūqz irriguū. Et tales bene
dicunt oculi. qz et sibi puidēt p̄tra astutias diaboli in riuis scrip̄ture. z p opa mi
serico: die sibi puidēt p̄ accusatōem primi ne possit dicere p̄tra eos. occidisti me
qz nō paui. et p̄ d̄stricōem iudic' mittēdo ad eū legatōem lacrimaz.

De genis marie

Titulus vi.

A genarij cōpetenti p̄lauatōe. Lanti. i. l. Pulere sunt gene tue sicut turtu **A**

i ris. In genis mulieris notat quinqz. Cādor. rubor. decor. fecūdia. z ma
sticatio cibozū. De q̄ttuoz p̄mis in h̄ capitulo mltia inuenies. Basticanit
autē cibū euāgelij aplis et euāgelistis. imo et omnibz seq̄cibz corū. cui⁹ vitatē p̄ba
et ordinē p̄seruauerat i corde suo. Lu. ij. Dicit gilli. l. Pulere sunt gene tue sic tur
turis. i. pulcritudo tua interior p̄pabil' est p̄prietatibz genaz. z p̄prietatibz turtu
ris. Dic incipit sponsus p̄mendare sp̄sam. et maxime matrē suā. Pulcritudo cū
mulieris in genis maxime apparet. Bene auribz p̄tinue sunt. p̄ q̄s tot⁹ decor fru
tū sponse infundit. qz fides ex auditu. Ro. x. Sic z alie p̄tutes. Ideo ps. dic. Au
di filia rē. vsqz. decorē tuū. Et h̄ potest notari i h̄ q̄ patiēter audiuit angelū dei fi
liū unciātē. Bene turtur⁹ pilos nō habent. s̄z plumas. que nullū aqz vestigiū re
tinēt. et iunāt ad volatū. Et in h̄ notat q̄ p̄fecte renūciauit omnibz supfluitatibus
mūdi. q̄ p̄ pilos. Mūdicia etiā cordis et decor virtutū possunt in h̄ notari. Et p
hec tria volauit sup pennas ventozū. scz in assumptōe sup oēs ordines angeloz.

B De genis etiā sponse dicit ei sponsus Lanti. iij. Sicut fragmen malipuuici. ita ge
ne tue. absqz eo qđ intrinsecus latet. Dalapunica ad lram eadem sunt que et ma
logranata. Et dicunt punica a punica regione in qua crecūt et abūdant. Brana
ta vero dicunt p̄pter multitudinē granozū. et fracta maiorē emittit odoris fragrā
tiam q̄s integra. Fragmen etiā malipuuici ruborē ostendit z candorē. In genū vt
dicunt est decor et species mulieris cōsistit. Dicitur etiā beata virgo specio
sa p̄pter ruborem pulcritudinis naturalis. vetecundie virginialis. et imie chari
tatis. et patientie singularis. et p̄pter candorem innocentie. virginitatis et im
mortalitatis. et etiā p̄pter immunitatem peccati. Absqz eo h̄d est p̄ter illud
lquod intrinsecus latet I soli deo cognitū nemini manifestū. Nam q̄tra sit marie

Pulcritudo marie

Species illic sol^o nouit q^o dedit. Vel Absq^{ue} eo q^o intrinsecus latet. I. i. absq^{ue} interna virtutu pulcritudie. q^o oēs hoies lamit etiā scipam. Vel istud dicit moraliter fide li aie. Absq^{ue} eo q^o intrinsecus latet. I. i. pter illā visionē q^o spōsū tuū videbis reuda ta facie. Hunc enī vides p speculū in enigmate. tūc autē facie ad facie. i. Lhoī. xij. Vel absq^{ue} eo q^o intrinsec^o latet. I. i. absq^{ue} eterne retribu tiōis claritate. q^o mō nō vi det. Uū Isa. lxiiij. Ocul^o nō vidit. Col. iij. Uira vīa abscondita est. i. Johān. iij. Hūc fili^o dei sum^o et nōdū apparuit qd erūnis rē.

Itē Moraliter. Grana malipunici nō apparēt donec malū. i. pomū aperiat. sic vir tutes anie modo latēt. sed qū dñs aperuerit occulta cordiū. et manifestauerit abscondita tenebrarū. tūc patebūt.

Aliter. Absq^{ue} eo q^o intrinsecus latet. I. i. absq^{ue} dilectōis interioris pulcritudie. p quam alia pulera z omēdabilia sunt. Que bñ latere dī. qz soli deo nota est. Homo enim videt ea q^o parēt. deus intuet cor. i. Regū. xvi.

Aliter. Sicut fragmē malipunici. ita gene tue. Sicut fidel aie spōse christi. duplex ei^o patiētia. Prima in labore actionū. scdā in dolore passionū. Et dicuntur hec duo gene. qz in his maximē pubertas et virilitas aie fidelio apparet. Et sunt sicut fragmē malipunici z tinētis grana. i. virtutu germia. et scē actōis pposita. Puritate intentōis cādida. z feruore charitat^{is} rubea. Per fracturā tribulatōis patiētia. Quid enī sanen germis vel boni ppositi cortex patiētie intra se habeat. fractura tribulatōis manifestat. Quid enī bñs iob int^o haberet pacis tpe lanuit. sz quid vl qntū b esset tribulatio manifestauit. Itē Fractura malipunici distillar vinū suū. ut et salubre gustui. in q^o vino signant. z pfectio. deuotio. z passio. et hilaritas. q^o de bent z comitari patiētia aie sancte. Est g^o sēinol. Sicut fragmē malipunici. ita gene tue. I. i. patiētia tua cādida z rubicūda. cū q^o tuoz dictis pp etatib^o vini. Scq^{ue} Absq^{ue} eo q^o intrinsec^o latet. Hoc generaliter dicit^{ur} p oēo illos q^o sua exteriora miro stū dio exornāt et excolūt. et sua interiora oīno incultra dimittūt. mag^{is} eligētes place re hoīb^o q^o iudicāt ea q^o parēt. q^o deo q^o intuet cor. Et oēs tales maledicti hypocrite sunt. q^o dicit dñs Mat. xxij. Ue vobis scribe z pharisei hypocrite. q^o mūdatis q^o defozis ē calicis et papsidis. int^o autē pleni estis rapina z inuidicia. Pharisee cece mūdā puo q^o int^o ē calic^o z papsidis. vt fiat et id q^o defozis est mūdū.

Itē. Degenis spōsi Lan. v. Bene illius sicut areole aromataz p^osite a pigmentarijs. Qd de matre z silio p^o exponi sic. Pigmentarij q^o pigmenta suauitat^{is} et deliciaz spiritaliū in aia p^oficiūt. scēpē sunt spūs q^o sunt ante thronū. Apoē. i. spūs. s. sapie et intellect^o et ceteri. Isti pigmentarij i naturalib^o potētijs aie christi. vl ipino beate virginis. q^o in areol ordinabiliter plātauerūt aromata grāz et virtutu. in q^o ip si^o anie p^ostitit specieo. sicut in genio p^osiderat decor facie. Aliter. In genis pulcritudo. pudor et verecūdia. Huic mēbro sunt p^opabiles q^o grām habēt fecundie. quos scz pudet cogitare. loq^{ue}. facere. v. audire turpia. quoz honestas et virtutum species decorat eccliam. et b^o matūne si fuerint p^opabiles areolis aromati. vt vide licet sicut in areol herbe plantat aromaticē. sic in eoz mētib^o plātata sint virtutu germia. La pigmentarijs. I. i. a sanctis doctorib^o. q^o de aplis et pphet^{is} assumpserūt et messuerūt aromata sermonū et sanctorz operū. q^o alijs tradiderūt. Aliter. Bene ei^o sicut areole areo. p^osite a pig. Trina possunt notari i genis. Timor i pallore vl abstinētia. Amor in rubore seu verecūdia. In barba robur virile et animi p^ostantia. Sicut areole. Arcola pri^o aratur vomere z tritōis. Scādo serit donis naturalib^o et gratuitis. Tercio rigat^{ur} gratijs z lacrimis. De primo Osee. x. Lababit iudas. scz cordis areā. post z tritōem singillatim peccata p^ostēdo. De scdo Mat. thei. xij. Hōne bonū semē semiaisti in agro tuo. De tercio. Rigās mōtes de supio rib^o suis. Aromati. Trina aromata. Bona naturalia. scz q^o nqz sensus et cordis ingenium. que sunt instrumēta merendi. Dona gratuita et spiritalia. que sunt causa merendi. Unde. ij. ad Lhozint^o. vi. Doctamur vos ne ita vacuū gratiam dei recipiano. Bone operatōnes et pia exercitiā. ne fides sine operibus moriatur. Consite a pigmentarijs. Iqui sunt pater et fili^o z spiritus sanctus. Pater

creans dat dona nature. Fili⁹ pdicans exēpla virtutū in bona opatōe. Spūssan
ctus dona grūta carīssimā iūssūōe. Rigant he areole aq̄s de sōnib; q̄ sunt oculi:
in lacrimaz effusōe. Aquis de puteis. i. p̄fundis gemitib; cordis in cōnitōe. De
piscinis. i. mares gallice. De pluuijs. De rore. Piscina penitētia. Pluuia oratio.
Ros deuotio mentis.

De facie marie coloratōe

Zinulus vij.

Bern.

A facie cōpetēri coloratōe. Facies aīe sicut dicit bñs bern. mētis intēō.
ex q̄ rectitudo opis. sicut ex facie pulcritudo corpis. Qui⁹ facie cādor mū
dicia. Rubor fecūdia. Que duo venustatiam et augēt gratiā. Due gene i

Aug⁹.

hac facie / rōs et causa. i. q̄d in rēdas et ppter q̄d. Vel due gene i facie vbi consistit
species mlieris in cādore et rubore. / sunt in aīa castitas et caritas. Quib; duabus
fuitib; dñs cognoscit aīaz p approbatōem. si vtraq; sit duplex. / sicut duplex ē ge
na. Cādor puritas itēōis et actōis. Rubor charitas ad deū et primū. Decora au
tē facies sicut dicit aug⁹. est qñ facies est affecta hilariter. dimēsa pariliter. luculente
colorata. Affecta est hilariter illa aīa. q̄ q̄cqd boni facit hilariter opat. ij. Lhorij. ix.
Hilarē dāto: ē diligit de⁹. Dimēsa est pariliter. qñ oīa facit debito tpe. debito or
dine. debita intēōe. i. ad glīam dei. ad salutē sui. ad exemplū primū. vt singla q̄q;
locū teneat sortita decētet. Luculēte colorata. qñ cādor castitatis et inuocēne sub
sternit ruborū castitatis patiētie et martyrij. Luculēt⁹ aī color. cādor mixt⁹ ruborū
Aliter. Ad hoc q̄ aīa placeat sponso suo. pmo uecesse est vt substernaī albedo castita
tis. que ē color oīm colorū susceptiu⁹. sicut p̄z in imaginib; sellis et clipeis depigē
dis. Et debet hic color esse bisusus rectora. vt inuocētia castitati copulet. Ut vt ex
teri⁹ in corpe. et in mēte seu volūate inten⁹ vtraq; hec p̄tus conseruet. Cādor
autē innocētie referē ad primū. rubor charitatis ad deū. Duplex autē rubor dēsi
gnat p cocētū bis tinctū. vt deū diligas. et qz de⁹ tuus ē q̄ creauit te. qz prior te di
lexit. et qz facis ē hō ppter amorē tuū. Debet etiā primū tuū diligere q̄ ad animā.
qz creat⁹ sic in ad imaginē dei. et quo ad corpe⁹ vt ei bñfacias. Un eccl. xvij. **W**
dauit illis. i. hoīb; Lynicūq; de p̄to. Debent enī iusti assimilari arborib; padis
si. que singule faciebāt fructū iura genus suū. Gene. i. Itē eccl. xvij. Misericordia
hoīs circa primū suū rē. Eccl. xxxi. **I**ntellige q̄ sunt primū tui. i. q̄d debeas p
rimo tu oler teipō. **I**llis ei debes in sua necessitate illi. qz credes tibi deberi
sito in statu ei⁹. Vel sic **I**ntellige q̄ sunt primū tui et teipō. i. et tua fragilitate
cogita fragilitatē alioz. Duplex etiā rubor necessari⁹ ē. Verecūdie. i. q̄si i sinistra
gena de bis q̄ p̄nient ad sinistra. i. vicijs et peccat. Qui enī fecūdat subito solet
rubore p̄fundi. Charitatis in dextera. vt deū diligas padipiscēdis grāz donis q̄
p̄nient ad dextera. De fecūdia p̄ peccatis dicit ps. **T**ota die fecūdia mea h̄ me est
rē. De nō habētib; hāc fecūdia. dicit aīe peccatrici hiere. ij. **F**rons mlier meretri
cis facta est tibi. nolūsti erubescere. Huic autē ruborū. i. fecūdie p̄ peccatis. pmo de
bet substerni cādor castitatis. vt peccatrix aīa firmū habeat ppositū abstinēdo de
cetero a peccato.

Ite Notādū q̄ tria pncipaliter solēt rubere in vultu vel facie luculēte colorata. id ē **L**
frōs et duplex gena. Per frōtē charitas. p genā dextera patiētia. p sinistra erube
scētia de peccatis. **F**rons gaie erubescit. qñ ex amore christi marie et sanctorū. et nē p
rimū scandalizet. verecūdat q̄s turpia et inhonesta dicere. facere. vel etiā cogitare.
Et nota q̄ sicut q̄ dā panni pus tingi solēt in quēdā ruborē q̄si subobscuro vt fau
dem recipiāt ruborē luculētū. sic aīa penitens pus deb; sup̄fundi q̄si subobscuro q̄
dā rubore. i. fecūdia p̄ peccatis. aliōqn nō p̄t recipe luculētū ruborē vere patiē
tie vel meritozie charitatis. qui duplex rubor necessari⁹ est. vt. i. ex charitate patiē
tet sustineat tribulatōes. q̄ recolit mortaliter aliqnēs se peccasse. **I**te albedo inno
centie puenit frōti aīe. vbi ē sedes verecūdie q̄ est p̄tus. Sic colorata fuit glīosa
virgo. de q̄ dicit Eccl. xxvi. **S**ra sup̄ grām. mlier sancta et pudorata. i. fecūda.
Quere supra li. iij. ti. xi. de verecūdia marie. ante sinē. Albedo etiā virginitatis sub
sternebat in ea ruborū patiētie et charitatis. et h̄ q̄si in duplici gena. qz h̄go mente

Pulchritudo marie

et corpe. Unde de ea dicit pabo. xxxi. Byssus et purpura indumentū ei⁹. Byssus reforta duplēt fēginitas. vel virginitas et innocētia. [Byssus et purpura] liliū cū rosa. Cāndor etiā innocētie substernebat in ea ruborē paciētie et charitatis. qz nemo vere diligere pōt nisi vicerit innocētē. Propter hēc dicit Lānci. i. Pulcre sunt genemē sicut nirturis. Ecce rubor charitatis. Propter hēc etiā pma nomina hēc autē in cāticis. qz tres iste virtutes. s. castitas. innocētia. charitas. omne bonū inchoāt et consumāt. Item ideo dicit Lānci. iiii. Sicut fragmē malipunicū. ita genē tue. In malopunico cortex pallet. ecce charitas. gna rubent. ecce verecūdia vlt paciētia. vlt nati⁹ color fēgins. Notandū etiā q illa aīa dici pōt luculēssime colorata. et expōsse simillima spōso suo. que candorē innocētie qsi substratū habēs. multis affligit tribulatōib⁹. nec tñ deserit innocētiā snā. sed oīa sustinet patienter. Sic enim passus est de⁹ q fuit liliū inter spinas qñ exiit portās spineā coronā. Joh. xix. Sic et brā virgo que passa est in filio. Un. i. Pe. iij. Veli⁹ est bñfaciēs tes si velit dci voluntas pati. q̄s malefaciētes. Nunq̄s enī vīsa est ppetēnor luctura q̄s liliū id ē innocētie. et rose. i. sanguineē passiōis. Ideo dicit de aīa. Byssus et purpura indumentū eius. Prover. in fine. Itē ppter hēc de sanct⁹ dicit Epoca. xij. qz vicerūt diaboli ppter sanguinē agni. et ppter verbū testimoniū sui. et qz nō dilexerūt animas suas vsqz ad mortē. Agnus innocētia. sanguis passio. Quia ei eremplo agni. i. christi. passi sunt innocētē. ideo vicerūt diaboli. Verbū testimoniū. audims sacre scrip̄ure. [Non dilexerūt aīas.] i. vitam animalē vsqz ad mortē. et dū sine. i. nō dilexerūt tantū q illa dilectio excluderet mortē. Hoc ppe cōuenit martyrib⁹. Unde ap̄ls actū. xx. Nō facio aīam meā p̄ciosiorē me. Vel sic. Propter sanguinē agni. i. ppter fidē passionis agni. de cui⁹ sanguie lincidi sunt portes. Ero. xij. id est intellect⁹ et affectus. S. angelū exterminatorē. Lānci. viij. Pone me vt signaculū rē. Vel ppter hēc testimoniū. i. ppter aptā p̄fessionē fidei. Ut lverbū testimoniū manifesta p̄dicatio q ad platos.

Decādo/
re marie

E candore marie dicit Sap. vij. Candor est lucē eterne. Quia p eā videbimur lux eterna. i. pater et fili⁹. vt ei cū aiāt illud ps. In lumie tuo videbim⁹ lumē. In lumie tuo. i. in filio q te illuminauit. vlt quē tu pepisti lucē verā rē. Itē eccl. xliij. Pulchritudinē cādoris ei⁹ admirabit ocul⁹. Et loquit de nīue ad līaz. p quā maria designat. ppter refrigeriū spūsancti. et natiū candorē virginitat⁹ q est vlt ror genitus. Item ppter cādorē comparat ipa lilio Lānci. ij. Sicut liliū inter spinas rē. Itē Isa. xxxv. Sīa libani data est ei. Libanus cādor. cui⁹ candoris glōria data est ei in sanctificatōe. cū prius esset denigrata p originale.

Doraliter. Fidei anime necessari⁹ ē candor innocētie. Dic est candor ouis Gene. xxxi. Alba queqz accipies p mercede. Dic debet esse in incipitib⁹. Ali⁹ ē candor vestis. Dic est opiniōis i pficiētib⁹. Unde eccl. ix. Omni tpe vestimēta nra sint cādida. Ali⁹ candor nūis. s. puritas p̄fētie in perfect⁹. Treno. iij. Cādidozes nazarei ei⁹ nūe. Ali⁹ cādor lactis. i. puritas simplicis doctrine. Dic in p̄dicatori b̄is. Dēs istos cādores habuit maria p omnib⁹.

Tem ratōe ruboris cōparat ipa rubo q ardere videbat. Ero. iij. Itē stelle tu nīān. Hūeri. xxiiij. Plantatōi rose. Eccl. xliij. Itē ferulo salomōis. cui⁹ ascēsus purpure⁹. Lānci. iij. Itē ppter hūc ruborē comparat gene ei⁹ fragmīni malipunicū. Lānci. iij. vt supra de genis. ti. p̄cedenti. Itē. Labia ei⁹ vitte coccineē. vt i fra de labijs. n. e. Propter hēc etiā appellat ipa sunamis. Lānci. vi. id ē coccinea. Tota etiā fuit flāmea p charitatē instar ferri igniti. qz christ⁹ q ignis p̄sumē ē. deute. iij. habitās in ea sic colorabat eā. q est fili⁹ charitatis ipi⁹ patris.

Item in coloratōe cōsistit vt dictū est magna pars hui⁹ pulchritudis. Et nota qz christus matrē suā quasi bis colorauit. qsi bis decolorauit. quasi bis recolorauit. sicut inferius ostendet. De coloratōe. Aue grā plena. De decoloratōe. Mulier ecce filiū tuus. De recoloratōe. Uidi speciosam sicut colūbā.

Christus matrē suam

Colorauit in sanctificatōe tingēs eā quasi de nigro colore in candidū. Et tūc data

Fo. xcix.

q

est ei gloria libani. & interpretatur candor. Isa. xxxv.

Decoloravit etiā in sua p̄ceptōe p̄ infusione ḡre amplioris q̄ antea habuisset. Unde tūc dicta est ḡra plena. Conuulit enī ei gratiā fecūditatis. et illibatū p̄suauit cādo rē virginītatis. et tūc ampliat̄ est in ea decor exterior rubore fecūditie. et decor interior seruētiozī eharitate. Verēcūdata est enī ad ingressum angelī. q̄ in hoīs specie apparebat. Et ideo turbata ē in sermōe illius. Nam cū pus esset vt se credit̄ n̄ solū cādida sed cādidissima velut flos lilij. intūes angelū ingressum ad eā i forma hoīs rubore rosco credit̄ sup̄fusa. Propter eharitatē s̄o ei dictū ē ei. dñs tecum. Quia q̄ manet in eharitate deus manet in eo.

Christus
marrem
suam

Decoloravit in hoīm opiniōe. q̄ vidētes eā habere filiū ip̄am corruptā reputabāt. J

Unde ip̄a dicit Lant. i. L. Nigra sū iudicio hoīm q̄ reputat me corruptā sed for- mola. Iqz virgo purissima. Aliter exponūt q̄dā locū istū q̄si ad lram. Dicit enī b̄tā virgo q̄si loq̄ns alijs virginibz v̄l fidelibz amabz eā imitari volētibz. de eo q̄ ioseph inuenit̄ ipsā p̄gnantem suspiciōs adulteriū voluit occulte dimittere eā. sicut dicit̄ Dat. i. Dicit̄ ḡ. D. filie hierusalē. i. que suspirat̄ ad pacē celestis hierusalem. q̄si filie ad matrē. Nigra sum. i. notata crīnīe adulteriū mihi falso obiecti. z ita sū sicut tabernacla cedar. i. eiciēda a viro meo ioseph de domo sua. sicut hysma- el pater cedar enī marre sua agar eiectus ē de domo abrahe. Gene. xxi. Cedar iter p̄rat tenebre. vel meror. v̄l merēs. aut tenebroūs. vel s̄m q̄sdā nigredo. qz in tab- nacul' habitabat eiect' ab hoīb. cui' manus p̄tra oēs. et manus oīm p̄tra eum.

Sic maria et sancti abieci et viles ab hereticis reputant. sed nō habētes hic mar- nentē ciuitatē sed futurā inq̄rentes. in tabernaclo corpis pugnāt p̄ carnē. mūdū. et diaboli. Et talis pugna nō debz exerceri sive duplici merore. interiori p̄ dolo rē. et exteriori p̄ lacrimarū effusione. que p̄burrūt diaboli. Sed licet nigra v̄l id ear

De pellis
bus salo-
monis

exteri'. tamē formosa sum interi'. qz carēs omni macula et omni virtute adorna- ta. et sicut pelles salomōis q̄ pulcer fuit exteri'. et cultu regio adornat'. sic ego interi' ornata sum omni decore virtutū. Et est sicutudo extrinseca tracta a salomōe ad intrinseca. cui' pelles nigras q̄dā fuisse affirmār. Et sic iungēda est lra L. Nigra sum sicut tabernacla cedar. sed formosa sicut pelles salomōis. Ique molles erāt et fortes. et more pellū extenuate et extenuate. iacintine et rubicate. Et tal' erat ma- ria. Fortis paritētia. Dollis obediētia. quasi distincta varietate virtutū. Ab om- ni carnalitate z carnali voluptate separa p̄ virginitatē. extenuata p̄ paup̄ratem et humilitatē. Jacintina p̄ cōtemplatōez et desiderū sup̄nozū. Rubicata in filiū passiōe p̄ anime martyriū. Et in his oibz debet fidelis aīa p̄ posse suo mariā imi- tari. Sequit̄. L. Nolite me p̄siderare qz fusca sum. qz decoloravit me sol iusticie.

Quasi diceret. Nō habeatis ad talē suspitōem respectū. quia sol iusticie sic me ex- teri' p̄ talē suspitōne q̄si decoloravit q̄n ip̄m p̄cepi. sed intus plurimū coloravit.

Sicut sol materialis q̄sdā fruct' decolorat pallore. quosdā venustat rubedie. Se- quit̄. L. Filij matris mee. I synagoge. i. in dei infideles. nō credentes qz virgo p̄ceper- im pugnauerūt p̄tra me. v̄l tra cōsib' et maledictis. et p̄ceptū habuerūt me. di- cētes ad min' me p̄cepisse de viro meo ioseph. Et qz me p̄temnūt. occasionalit̄

p̄p̄uerūt me custodē in vineis. i. in ecclesijs fidelij gentiliū et iudeozū p̄uersoz ad fidē. p̄ q̄bus oro filiū meū. et q̄ mihi dicunt. Ora p̄ populo interueni pro cle- ro zc. Sed vineā meā. i. synagoga infidelē. nō custodiui. qz nō credūt me ma-

trē dei. nec req̄rūt auxiliū a me. imo maledicūt mihi et odio me habēt. Et iō p̄ ta- libz nō possum orare. admin' tā deuote sicuti p̄ fidelibz.

Decoloravit etiā in passiōe q̄dam doloris nigredine. cum ei' animā gladi'. i. pas- sio filij p̄transiret. Unde et ip̄a dicit Lanti. i. L. Fusca sum. qz decoloravit me sol. i. filius me'. eclipsūm paties et occasū. Propter hāc etiā doloris nigredinē dic̄ ip- sa Lanti. i. L. Nigra sum sed formosa zc. Nigra. i. exteri' p̄ssuris tribulatōnū. L. for- mola. i. interi' decore virtutū. Vel nigra. i. tribulatoel. formosa. i. eharitate. Vel ni- gra. i. in terriol. formosa. i. in celis. Vel nigra. i. locū insipientiū. L. formosa. i. in relectu sapientiū. Vel meli'. L. Nigra. i. qz ignis passiōis v̄nigeniti sui. de quo ip̄e dicit p̄ri.

Christus
m̄res suā

Decoloravit etiā in passiōe q̄dam doloris nigredine. cum ei' animā gladi'. i. pas- sio filij p̄transiret. Unde et ip̄a dicit Lanti. i. L. Fusca sum. qz decoloravit me sol. i. filius me'. eclipsūm paties et occasū. Propter hāc etiā doloris nigredinē dic̄ ip- sa Lanti. i. L. Nigra sum sed formosa zc. Nigra. i. exteri' p̄ssuris tribulatōnū. L. for- mola. i. interi' decore virtutū. Vel nigra. i. tribulatoel. formosa. i. eharitate. Vel ni- gra. i. in terriol. formosa. i. in celis. Vel nigra. i. locū insipientiū. L. formosa. i. in relectu sapientiū. Vel meli'. L. Nigra. i. qz ignis passiōis v̄nigeniti sui. de quo ip̄e dicit p̄ri.

Decoloravit etiā in passiōe q̄dam doloris nigredine. cum ei' animā gladi'. i. pas- sio filij p̄transiret. Unde et ip̄a dicit Lanti. i. L. Fusca sum. qz decoloravit me sol. i. filius me'. eclipsūm paties et occasū. Propter hāc etiā doloris nigredinē dic̄ ip- sa Lanti. i. L. Nigra sum sed formosa zc. Nigra. i. exteri' p̄ssuris tribulatōnū. L. for- mola. i. interi' decore virtutū. Vel nigra. i. tribulatoel. formosa. i. eharitate. Vel ni- gra. i. in terriol. formosa. i. in celis. Vel nigra. i. locū insipientiū. L. formosa. i. in relectu sapientiū. Vel meli'. L. Nigra. i. qz ignis passiōis v̄nigeniti sui. de quo ip̄e dicit p̄ri.

Decoloravit etiā in passiōe q̄dam doloris nigredine. cum ei' animā gladi'. i. pas- sio filij p̄transiret. Unde et ip̄a dicit Lanti. i. L. Fusca sum. qz decoloravit me sol. i. filius me'. eclipsūm paties et occasū. Propter hāc etiā doloris nigredinē dic̄ ip- sa Lanti. i. L. Nigra sum sed formosa zc. Nigra. i. exteri' p̄ssuris tribulatōnū. L. for- mola. i. interi' decore virtutū. Vel nigra. i. tribulatoel. formosa. i. eharitate. Vel ni- gra. i. in terriol. formosa. i. in celis. Vel nigra. i. locū insipientiū. L. formosa. i. in relectu sapientiū. Vel meli'. L. Nigra. i. qz ignis passiōis v̄nigeniti sui. de quo ip̄e dicit p̄ri.

Pulcritudo marie

igne me examiaſti ꝛc. denigravit eā. Ignis enim ea q̄ cōburit tingit in nigrū. **U**l
nigra sum. i. animi merore ꝑfecta. despecta. obscurata. obfuscata. decolorata.
Quia decoloravit me sol. Imorietis. discolorē me fecit sol obscurat⁹ et obfuscat⁹.
cui in passiōe nō fuit species neq; decolor. sicut dicit̄ Isa. liij.

Uel moraliter pueniit̄ hec verba fideli aīe faciēti penitentiā et amore. vt dicere pos- **D**
sit. Nigra sū. Ip̄ sozdes penitētie. Sed formosa. spūali decore. Lq; decoloravit me
sol. Inſticie. Calor enim h⁹ solis. i. amor christi. d̄ q̄ calore dicit̄. nec est q̄ se absco-
dat a calore ei⁹. facit nigrefcere et pallere. **U**ñ poeta. Palliat oīs amās. Pallor
mōrti⁹ color ē. qz nō potest deū vere diligere q̄ mūdo mortu⁹ nō est. **T**ren. i. fi.
Pellis nra q̄si albanus exulta est a facie famis ꝛc. **J**ob. xxx. Entis mea denigra-
ta est super me. et oīa mea aruerūt ꝑ caumate. i. tribulatiōe. Sic etiā ꝑt̄ istd̄ ex-
pō. Nigra sum. Icorpalib; miserijs. Sed formosa. Iceleſtib; desiderijs.

Potest etiā dici qd̄ decolorata fuit gliosa virgo qm̄ tota facta est sanguinea ꝑ marty- **H**
riū anime. filio suo expirāte. **U**nde dicit̄ **J**ob. l. ij. Sol. i. christ⁹. **L**conuertet̄ i te
nebras. Ip̄ mortē corpis. **L**et luna. i. maria. **L**in sanguinē. Ip̄ martyriū aīe. **J**t̄ apoc.
vi. Sol fact⁹ est niger tanq; sacc⁹ cilicij⁹. ꝛ luna tota facta est sicut sanguis.

Recoloravit in resurrectiōe. qm̄ t̄rez ortus est sol. q̄ oriens oīb; reb; reddit ꝑpos-
colores. quādo scz gaudiū qd̄ habuit d̄ filij resurrectiōe. absterſit ab ei⁹ anima nu-
bilū toni⁹ tristicie.

Recoloravit etiā in ap̄lozū ꝑdicatiōe. qm̄ ip̄s ꝑdicantib; toti mūdo innotuit chri-
stū uariū fuisse de maria virgine. **U**ñ ꝑs. de ap̄lis. **I**n omnē terrā exiuit son⁹ eo-
rū. **I**dicentū de christo. **I**n sole posuit tabernaculū suū. **L** carne suā quā assūm-
psit ex ea. que. s. virgo clara erat ꝛ lucida vt sol ꝑ omnimodā puritatē. **U**el ista re-
coloratio facta est in sua assumptiōe. qm̄ coronata est glia et honore. et colorata glo-
ria immortalitatis. **U**ñ tūc canit. **Q**ue ē illa q̄ ꝑgredit̄ q̄si aurora surgens ꝛc.

Tem pulcritudo faciei partim cōsistit in cur̄ extēsiōe. que fit ꝑ penitentiā. **U**ñ **D**
aīe penitēti dicit̄ **D**iere. xxxi. **L**adhuc ornaberis tympanis tuis ꝛc. **I**. i. mortifi-
cōe carnis. que est decētissim⁹ ornat⁹ aīe. **A**lloquin ruge tue dicēt testimonijz
d̄ te. **J**ob. xvi. f. qz nō facis penitentiā. **J**t̄ ideo aīe peccatrici dicit̄ **I**sa. liij. **D**ila-
ta locū tentoriij tui. et pelles tabernaculorū tuorū extende. **N**e parcas. **L**ogos fac-
funiculos tuos. et clauos tuos cōsolida. **Q**uere expositiōem ꝛc.

Jt̄ **F**lorandū qd̄ ad aīas colorādas et q̄si picturādas dedit christ⁹ d̄ ꝑcioso vase cor-
poris sui sanguinē ꝛ aquā. sanguinē ad rubricādū. aquā ad dealbandū. qz ꝑꝑus
est aque dealbare q̄ abluir. vt ei similesent qui cādid⁹ est ꝛ rubicād⁹. **L**uius ride-
licz sanguinis gutta mīma. ꝑl⁹ valuit oīmib; creaturis. **S**ine hac sūt coloratiōe
pallida est ꝛ discolor oīs aīa. et indigna christo dño spūali mīmonio copula-
ri. **J**t̄ vt colorāse fidelis recens diuiti⁹ ꝑfeneret. frequētis irrozari debet facies
aīe recogitādo passiōē dñicā q̄si aq̄ roseacea. qz de latere ip̄i⁹ patiētis aq̄ simul
cū sanguine distillauit. **J**ob. xiv. ꝛc.

De aurib; marie Titulus viij.

Aurū erectiōe et cōpetenti dispositiōe. **A**urū erectio. obediētie rectitudo. **A**
i. **R**egū. liij. **L**oqre dñe qz audit seruus tu⁹. **D**e erectiōe aurū marie dicit̄
ip̄a cū filio **I**sa. l. **E**rigit mane. mane erigit mihi aurē ꝛc. **Q**uere supra li.
iij. ti. xxxix. de obediētia marie.

Aures debent esse

Debent esse due. scz intellect⁹ et affect⁹. vt audiat d̄s exēplo marie hūilliter ꝑ se sic
ip̄a audiuit angelū. paciēter cōtra se sic ip̄a filij irrisores. **I**deo dicit̄ **A**po. ij. **Q**ui
habet aures audiēdi audiat qd̄ spūs dicat ecclesijs. **I**lle reuera habz aures. q̄ se-
sum retinēdi ac intelligēdi habz. ꝛ affectū diligendū et ꝑmerēdi ea q̄ ꝑmittunt. **S**i-
cut habuit maria. **I**lle autē qd̄āmodo aurib; caret. qui de celestib; bonis q̄ sibi ꝑ-
mittunt curā nō habet. **Q**uid spūs dicat ecclesijs. **S**pirit⁹ in h̄ loco nequāq; ꝑ-
sonā spūsaucti tm̄. sed ip̄am sanctā et indiuiduā trinitatē designat. q̄ vna deitas
credit et vnus de⁹ adorat. **S**piritus enī est deus. **J**ob. iij. **A**it ḡ. **Q**uid spirit⁹

dicat. i. qd deus pmittat ecclesijs spūaliter. Nō huic ecclesie vel illi. Omnia qd isti vel illi fm distinctōem apocalypsis pmittit. singulis si festinet ad pceptoz impletōem fideliter pfoluet. Et nota qd spūs iste dicit. i. docet vel pcepit ecclesijs qd mor pncipaliter. i. pcepta. phibitōes. cōsilia et pmisiones. quibz oibz obrpanduz est. vt faciam pcepta. Nitem pphibita. Amplectamur cōsilia. Desiderem pmis salparatū. Ihabētes Leo. Iet iterū paratū. Iad hēcet illa.

Non debēt moneri nisi moto capite. i. nisi ad ea que de vult. qz aures sunt de ipso capite. Job. viij. Qui ex deo est verba dei audit. Sic p oia et tantū sic. mouebat maria. Aures ei beluine sunt q exantū. sic patz i asinis z canibz et cernis z hmōi. Ante apte. i. ad spūalia. Retro clausē ad tpalia. Ideo dicit Isa. l. Dñs de aperuit mihi aurē. i. Regū. ix. Reuelauerat dñs auriculā samuelis zc.

Circulares vt a nullo recipe veritatē dedignant. Eccl. iij. Auris bona audiet cum omni pceptōe sapiētā. Nō curare eni a quo discas. vna est de seprē clamb q referat sciētā. Vel circulares et integre. vt pfecte et integre obediāt. Un filius patri. Aures aut pfcisti mihi.

Aures debent esse

— Venes et nō plose. qd est mānēte audire zc. Eccl. v. Esto mānētus ad audiendū verbū dei zc. Iaco. i. In mānēdine suscipite verbū dei zc.

Christo.

Unde er purgate a fecibz pborū scurrilū. Un Chriostom. Nō dū ittas ster cora in anribz tuis. Peccata ster cora sūt. Detractores q nūciant tibi pctā aliorū. ster coribz implet aures tuas. Quidā eni habent aures caninas plenas muscis. i. adulatōibz et rumorculis. vel qd peius est serpentibz et anrellarijs. i. detractōibz z mēdacijs. que occidit ipam aīaz. Canibz eni intrat anrellarie p aures i cerebrū. z inde mors. Dicere. ix. Mors intrat p fenestras aurū. i. et aliorū sensū. Unde de beato siluestro legit. A detractōibz z mēdacijs qst a serpentibz aures auertebat.

Aug.

Sciēs venenū inuidie p aures ingressum occidere aīam sapiētis. Aug. Sicut si deest inspector deest iustor. sic si deest auditor deest et detractor. Quonīs q intra uerit hmōi nocumēta aures tuas. necesse est te habere surgatorū pfectōis hūilis. quia minūto digito solent aures purgari.

Reuelate maxime in viris. vt diligēter intelligāt qd eis dicat a dño. i. Regū. ix. Reuelauerat dominū auriculā samuelis.

Concane p humilitatē. Unde dicitur est marie z cui libet fidei aīe. Inclina aurē tuam zc. Et purgant paruo digito. q figurat hūilitatem.

Manant auro de quo fabricant in aures. qz pmiū obediētie. fulgor claritatē eterne. Prouer. xxv. Iuanris aurea zc. Ben. xxiij. dedit helyzer rebecca in aures. et armillas. Itē notandū q qdam habēt aures pētas. qd est signū latrocini. q scz parriculariter obediūt et nō ex toto. Exemplū de malcho cui per amputauit auriculā dexterā. Job. xxiij. Onere titulo de obediētia. Alij habēt pposteratas. id ē bestornes gallice. qru apura est a retro. i. ad ea q debuisset addorsare. Alij asininas. Unde Persi. Auriclas asini qd nō habet. Isti sunt q libēter audiūt cyrbā rā pdicatiōis. nec tū aliqd mūtūt ad cor suū nec in opatēm. qd est lyrā pculcare. Alij habent aures aspidis surde z obmūtatis aures suas. nolētes exaudire voces in cantantū. i. pdicantū. aut medici medicātis sapiēter. sicut dicit alia littera. Alij tantū luxuriant q inde ob surde cāt ad lām.

Nota mlti plex in pdimētū

Persius

De naso marie

Titulus ix.

A nasi debita qnitate et nariū apertōe. Lani. viij. Nasus tuus sicut turris libani que respicit cōtra damascū. Damascus interpretatur sanguinē bibēs. hic est diabol. q sp sūt bibere sanguinē pctōz. Contra ei insidias opponit nasus. i. discretio brē virginis. q ipi pēntit maliciā z a lōge puidet quasi de specta. Un et turri ppat. a qua delōge inimicōz vidēt incurfus. Ipa q et a lōge respicit cōtra hostē. et sicut turris fortiter p nobis se ei opponit. Et dicit turris libani. Iquasi in libano mōte sita. qui candor interpretat. vt p hoc ostendat q cā dore virginitatē tanqz pede cōterere valeat caput serpentis. i. pceptōnā. Vel etiā quo ad se sūt turris libani. Ifundata supra petrā. i. christū. cui soli innitebat. Un

Dania nasus ecclesie

Pulchritudo marie

Lanci. viij. Intra sup dilectū. Que. s. Lurris libani. Est stabl' altitudo candoris eius. innocentie. s. et virginitaris. iugiter respiciēs ptra damascū. i. peccatū.

Nasus. Quia

¶ In uenterio nasi purgant humores capitis. et adiutorio marie uicia et prauū mores nostre mentis que caput est anime.

¶ Nasus uia spiritus est. qz ipa uia est qua spūscris uenit ad nos. ad nostrā. s. iustifi cationē et cōsolatōem. et quāqz qsi recedit a nobis ad nostrā hūil' ardēem. Uñ cāri. iij. L. Uen' auster et p̄sa ortū. i. o. sciaz fidel' aie. Irē cāri. i. si. Fuge dilecte mi' zc.

**Maria
nasus.
Quia**

¶ Nasus mīstrat aie. i. uite carnis respiratōem. et maria uite nre spūali spes respiratō nem. Uñ dicit. In me ois spes uite zc. Et h' pater in theophilo et mult' alijs. qui nisi in misericordia ei' sperassent. de dei misericordia desperassent.

¶ Nasus discernit inter fetorē et odorē. et ipa uouēs uirginitatē ad ipas uelut ad aro mata se conertit. et carnis corruprōez uelut fetorē longe a se p̄iecit.

¶ Penes nasum attendit mot' indignatōis. et ipa p̄scrās supbiā q̄cqd uile erat et soz didū detestabat. et omnē mūdi gl'iam p̄ humilitatē abominabat.

¶ Non fuit hic nasus paru' qz nō defuit ei discretio. Non gradis. qz nō affuit ei p̄sū prio. Non torrus. quia nulla occasione declinauit a recto. De his trib' impedi mētis agit Leui. xxi. Et idcirco fuit idonea mīstrare dño. Uñ dicit. In habita tōe scra corā ipō mīstrauī. Quere li. ij. p̄icta. vi. de suis marie p' p̄ncipiū.

¶ Qualiter. Nasus aie discretio est. q̄ mala uelut fetorē. et bona uelut odorē p̄u da saga citate debet discernere. ut ferida reijciat. et odorifera retineat. uelut ci cuta et amara reijcit. et odor rose attrahit. Dicit g' fideli aie. L. Nasus tu' sicut turris libani q̄ respicit cōtra damascū. uidelicet sicut turris in libano mōte. id ē i chris̄to fundata. q̄ est firma petra. Bar. viij. mons in p̄rice mōtū. Isa. ij. Mons libanus. i. cādor q̄ p̄ grām dealbat uigros peccōres. Sic gl' nasus. i. discretio ante L. sicut turris. ut nec ad dexterā p̄ p̄sa. nec ad sinistrā p̄ aduersa. sed in rectū s̄sus celū regulariter p̄dāt. sicut turris cū p̄pendic'lo erigit et imobiliter cōsistit. Et de bet hec discretio iugiter respicere cōtra damascū. i. diaboli ut sup̄ dictū est d̄ be ata uirgine. ut uenētū tēptatōi uiriliter se opponat. Jaco. iij. Resistite diabolo et fugiet a uobis. Uel damasc' metropolis syrie ciuitas multū infesta filijs isrl' ē col lectio demouū et hominū impioz filijs dei sp̄ inimica. quib' uiri discreti uiriliter se opponere debēt.

¶ Aliter. In narib' sagacitas et discretio. ut sagaciter discernat fidelis aia qd sit odor uite in uitā. qd odor mortē. q̄ sit fragrantia uirtutū. quis fetor uiciorum. Et talis est turris libani. p̄pter fortitudinē constātie. et altitudinē uirtut'. et cā dorē continētie. qz libanus dicit cādor. Et debet talis sp̄ p̄spicere p̄ se et alijs cō tra damascū. qui interpretatur por' sanguinis. uel bibēs sanguinē. et signat diabo lū. qui nraz iugiter sicut sanguinē animaz. ptra que sp̄ p̄spiciendū ē ad ei'. insidi as p̄cauidas. Uel turris libani. i. custodia cādorē q̄ est mūdicia et innocētia anime. qz duo hec maxime cādidū faciūt corā dño. Et bene L. nasus. i. discretio si delis aie compa' turri. quia q̄ uerehabet uirtutē discretōis. Aecti nō p̄t ad peccat ū. et stabilis est in bono. sicut turris stabl' est et insuscibil'. L. Que respicit cōtra da mascū. i. qz talis aia se obseruat ab insidijs diaboli. q̄ uitā uostrā spūalē semp̄ au ferre nititur q̄ est in sanguine xp̄i.

Nasus

¶ In facie eminētissimū tenet locū. qz puidi spūitualiū discretiores debent in sublimi orib' collocari. Sed nisi discretio fuerit circūspecta. facile subtrahit uiciū uirtu te palliatū. Ideo phibet Leui. xxi. offerre deo suo panes hō qui fuerit paru' aut grandi aut torto naso.

¶ Paruus. defectus discretōis. Contra qd dicit eccl'astes. vij. Noli esse stultus. ne moriaris in tēpore nō tuo.

¶ Brauidis. p̄sumptio de sua discretōe uel scientia. Cōtra quod dicit Ro. xi. Noli al tū s̄ape. sed time. Eodem. xij. L. Nō plus s̄ape. i. inuestiga. L. q̄ oportet. sed sapere

Fo. a.

ad sobrietatē. Vel grandis nasus p̄sumere de eminentia sue sanctitatis. vel se so-
lū credere sanctū. sicut videre est i helya. iij. Regū. xix. dicere. Derelictus sum ego
solus &c. Et dñs volens hanc p̄sumptōez resecare ab animo ei⁹ dixit ei. Dereliq̄
mibi septē milia virozū in israhel. quoz genua nō sunt incuruata autē baal. Gala.
vi. Qui se existimat aliqd̄ esse cum nihil sit. ip̄e se seducit. Vel grādis nasus. ni-
mia discussio pp̄rie vel aliene actōis. Lōra qđ dicit Eccl̄es. viij. Noli esse nimis
iust⁹. qz est iustus q̄ peccat in iusticia sua. ad Roma. xij. Non pl⁹ sape. l. i. inuesti-
gare &c. vt supra.

Corus. quādo aliqs qui sibi videt sciolus aliq̄ occasione declinat a recto. sicut il-
li qui vicinias declinant in p̄fundū. Osee. v.

Nasus

Duas habet nares. q̄ sunt. timor sinistra ad p̄sencndū fetore inferni. Unde psal.
Descendat in infernū viuētes. Dich̄ec. iij. Ueniēs in babilonē. q̄ interpretat̄
p̄fissio. et designat p̄fissidē penay. infernaliū vbi null⁹ ordo. Libi liberaberis. U-
etiā ad p̄sencndū astutiā diaboli. Uñ de forti eq̄ dicit Job. xxxix. Procul odo-
rat bellū &c. Spes dextera q̄ iā i p̄senti p̄libat et pascit et suā pascit familiā odor-
ribus paradisi. & cutrere eā facit in odore vnguentoz dñi et marie.

Sup os et labia ordinat. Sup os. vt exemplo simie discernas qđ p̄cedendum
qđ bibendū. qđ reijciendū. Job. vi. An poterit aliqs gustare quod gustatū affer-
rat mortē. Iq̄si nō poterit. Sepe ei mors aīe in olla carniū. in olla potuū. iij. Re-
gū. iij. Hoc naso. id ē. hac discretiōe carnerit p̄mi parentes n̄ri. vnde redūdauit
mors in totā posteritatē suam. Ordināt etiā nasus sup labia q̄bus loq̄mur & oscu-
lamur. vt discrete tibi caueas in vtroq̄.

Via spiritus est. quo. i. sp̄s attrahit et enutrit. Isa. ij. Quiescite ab homie cui⁹ spi-
ritus in narib⁹ est ei⁹ &c. Attrahas ergo desiderādo. orādo. q̄ntū poteris spiritum
vite quo spiritualiter viuas. Uñ. Os meū aperui. Ite os cordis. i. desiderius. os
corpis p̄fitendo orādo. Et attraxi spiritū. Et eundē spiritū in alios emittas exem-
plo dñi. qui in faciē homis inspirauit spiraculū vite. Bene. ij. & fact⁹ est hō i aīaz
vinentē. Sic et nos docēdo monendo p̄sulendo p̄p̄is. debemus p̄cōribus in-
spirare spiraculū vite orādo quo reuiuiscāt a morte peccati. exēplo helzei qui in-
cubās sup puerū posuit os suū sup os pueri &c. & oscitauit puer &c. iij. Regū. iij.

Item In naso attendit motus indignatōis. vt omne peccatū p̄ sc̄tām supbiā dete-
steris. omnē spurciā abomineris. omnē mūdānā altiu dīnē extollentē se aduer-
sus d̄cum nil apprecieris.

Item. Per nasum et nares intelligit discretio tā redolentiū q̄ fetidozū. vt q̄quid
sordet in p̄spectu dei tibi displiceat. q̄qd̄ redolet bonis tibi redolcat. et ad famā
totius boni velut ad aromata te conuertas.

Item subfannatio sit contractiōe nasi. qz dicunt q̄dam q̄ fanna est q̄dam vena na-
si. qua cōtracta corrugat nasus et facies deturpat. vt terribilē te ostēdas maxime
detractorib⁹. qz facies tristis linguā dissipat detrahentē. Itē in ps̄. Detrahentes
secreto primo suo hūc p̄squebar. Et p̄parat iste nasus turri libani. qui interpretat̄
candor. vt ab oibus te elonges et ea abouineris que possunt aīam v̄l famā deniḡ-
re. Et nota qz triplex est gen⁹ irratiōis q̄ notat i ps̄. Opprobriū est p̄niciū qđ iser-
tur absenti nō audiēti neqz vidēti. Subfannatio fit p̄senti nō vidēti s̄ audiēti. et
fit pp̄rie cū ruga nasi. Illusio infert p̄senti audiēti et vidēti. sicut illusum est dño
in passione.

De labijs marie Titulus r.

Alabiorū veloris pulcrin die. Lanti. iij. dicit sponse. Sicut vitta cocci-
nea labia tua. et eloquii tuū dulce. Labia eccl̄ie sunt labia br̄e virginis. q̄
dicunt sicut vitta. qz crines. i. iustos ne effluāt capiti et iniuicē suis orōib⁹ &
exēplis cōstringit & adunat. ne p̄ errores & vicia dispgant. et eos viuiculo pacis et
mutue charitatz colligat. Dicit autē vitta a vincēdo. qz ex ea capilli v̄l ip̄m pecc⁹
vinciunt. instar vitis ligate. Locinea dicit hec vitta. quia minio sanguinis filij
sui per cōpassionē rubycata. cui⁹ passōis memoriā cordib⁹ nostris inspirat. Nec

Dulcitudine marie

labia sunt intellectus et affectus beate virginis. et quibus format et preedit omnis loquela interior. id est cogitatio et desiderium. Item hec labia vitra dicuntur. quia capillos sanguine. id est cogitationes et desideria nostra vage fluere vel dissipari aut a christo elongari non sinunt. Ergo ex officio restringendi huiusmodi capillos vitra dicuntur. et officio formati voces interiores dicuntur labia. Propter benignitatem autem et mansuetudinem comparatur vitre que mollis est. propter charitatem et iugem memoriam dominice passionis. coccinea est quod est summa capillorum a se restrictio. Vel ad istam labia marie quibus formabat dulcia verba sua dicuntur coccinea. quia ad amorem dei et proximi inflammat. Coccinum enim flammam habet colore. Quibus etiam labiis dulcissimas orationes suas pro nobis format in conspectu unigeniti sui. Item labia marie coccinea. quia coccinum dominice passionis et ordinem creditur docuisse euangelistas. et maxime sicut dicit beatus lucas. Duo etiam coccino pro iugem recordationem et passionem colorati erant intellectus et affectus. imo ipsa tota erat coccinea pro dominice passionis imitationem. et carnis prope mortificationem. ut vere posset dicere illud Sal. vlti. Stigmata filii mei iesu iugiter in corpore meo porto. Hanc autem vitram coccineam debet habere in capite omnis anima. hoc est in mente. pro recordationem. et maxime in oratione. Unde. i. Ehoz. xi. Omnis mulier orans aut prophetas non velato capite. deturpat caput suum. Ut sic ipsa anima sit eloquium deo dulce ad auscultandum. **Alia ista dicit. Sic funis coccineus labia tua. et eloquium tuum dulce. Exponere de fune si aut de vitra. Funis coccineus est ille triplex funiculus qui cum predicatio trinitatis habet admiscet de coccino passionis. Et sicut ista predicatio cogitationes nostras restringit in christo et preseruat in eo. ita facit beate virginis deprecatio pro eo quod eloquium eius deo dulce est. Et funiculus iste coccineus. id est charitativa oratio procedens de labiis suis extrahit animas de profundo peccati. sicut funis aquam de puteo. Quibus enim populi sunt. Apoc. xvij. Puteus est vorago peccati. Unde orat propheta. Heus virgeat super me puteus os suum. Lege glossam augustini.**

De ore marie

Titulus xi.

Ulcritudo oris consistit in debita labiorum coloratione. et moderata grossicie. **et modesta ipsius oris fissioe vel aptoed. Debita vero labiorum coloratio est. ut extrinsecus habeant colorem lili. interius rose. Unde can. iij. Sicut vitra coccinea labia tua. ut super. Item Can. v. Labia eius lilia et c. Quod vere sentiendum est de labiis virginis. que pudica erat quo ad lili. charitativa in precibus que ad rosam. Et superflua grossicie preseruantur pro humilitate quam dicebat. ecce ancilla domini. et a nimia tenuitate. cuius diceret. Beataz me dicit omnes generationes. Quia fecit mihi magna que potes et c. Talibus autem labiis oportebat labiis filii que candidus est et rubicundus propter felicitate oscula recociationis humane. in quibus. id est labiis esset puritas charitas humilitas et materna autoritas. Et quo etiam assecuta est felix illud osculum quod petebat can. i. dicentes. Osculetur me osculo oris sui. Fecit ipsa osculum novum inter omnes creaturas. scilicet inter celum et terram. Inter divinam naturam et humanam. Inter virginitatem et secunditatem. Inter cor humanum et fide. Inter deum et hominem. Inter angelum et hominem. Inter hominem et hominem. id est iudeum et gentile. Que omnia maxime discordabant. Et facto illo osculo omnia iuncte sunt osculata. Ideo etiam appellatur ipsa columba. que inter omnes aves sola osculum novum. Iohannes de labiis marie dicitur Isa. lvij. Creavi fructum labiorum pacem. Quere prima pagina huius libri in principio. et post principium primi libri. Item a dulcedine labiorum commendat filius matrem Can. iij. dicens. Favus distillans labia tua mel et lac sub lingua tua et c. Credibile est enim quod virgo mater sepius oscularetur filium tam dilectum. et converso filius matrem suam quasi satisfaciens illi materno petitioni. osculetur me osculo oris sui. et maxime cum paruulus esset et sederet in gremio eius. Unde Augustinus in quodam sermone de assumptione beate marie. O felicitate oscula labris lacrimis impressa. cum inter crebra indicia reptantis infantie verus ex te filius hominis tibi matri alluderet cum verus ex patre deus dei genitus imperaret. Et ideo commendat eam a dulcedine labiorum ad litteram. et mystice a dulcedine eloquii distillantis. quia communiter (quod notatur in distillatione huius fani) deum ecorabat pro genere humano. Propter quod etiam dixerat ei paulo superius. Eloquium tuum dulce. ut**

So. cii.

q 4

Aug.

sup̄ expositū est. Sequit̄. [Del et lac sub lingua tua. Del et lac] .i. om̄imoda dulcedo. Vel p̄ mel dulcedo sapiētie q̄ dat̄ p̄ eam ⁊ ip̄ius p̄ces maiorib; p̄ lac simplex doctrina q̄ cōp̄tit̄ minorib;. [Sub lingua] .i. in meditatioe cordis. Et hec tibi ē a melle mee divinitatis. ⁊ a lacte mee hūanitaris. Vel sic. Tāta est dulcedo sp̄ialis in verbis tuis. quāta corp̄alis in melle ⁊ in lacte. Et hoc sub lingua. q̄ nō cūlībet patet. s; his tū quibus datū est expiri. Non enī sunt margarite spargēde ante porcos. Matth. xij. Sequit̄. [Et odor vestimentoꝝ tuorū] .i. fama bonorum operū moꝝ tibi homini a te imp̄sa.

Item i psalmo p̄mendat̄ fili⁹ dei ab eloq̄ntia vbi dicit̄ sponso. Diffusa est gr̄a i labi⁹ io nis. p̄pterea b̄ndixit te de⁹ in eternū. Qd̄ est dicere. s̄ba tua granosa sunt. Uti Joh. vij. Nunq̄ sic locut⁹ est hō. Eccles. xij. Sermo ei⁹ p̄tate plenus est. Dat. vij. Erat loquēs sicut potestate habēs. Sed q̄ de maria et s̄gimib; canit ecclesia s̄sculū istū. de beata virgine illū erponam⁹ et de labijs ei⁹. Dicit̄ ergo illi habito respectu ad illā respōsionē. Ecce ancilla dñi fiat mihi rē. [S̄ra] .i. gratiaz abūdātia. vt nomen istud. .i. gratia teneat̄ collectine [diffusa est] .i. nō tantū fusa p̄pter te. Sed diffusa .i. distributa et abūdauter data toti seclō [in labijs] .i. in respōsioe tua. p̄ quam mūdus deo recōciliatus ē. et hoīes p̄uersi ad deū. et mūdari a pctis. ineta illud Joh. xv. Jam vos mūdi estis rē. Vel istud dicit̄ sp̄so. Diffusa est gr̄a in labijs tuis .i. in osculo q̄ osculat⁹ es humanā naturā tibi eā r̄mēdo. De quo osculo Lān. i. Osculet̄ me osculo oris sui. In h̄ enī osculo diffusa est gr̄a homini Uti Osee. vij. Veniet nobis q̄s̄ ymber tēporane⁹ et seron⁹. .i. veniēs in carnem dabit̄ uob̄ gratiā p̄uenientē et subsequētē. Ideo dicit̄ hūana natura Sap. vij. Venerūt mihi omnia bona pariter cū illa. .i. cū sapiētia que est fili⁹ dei. Ecce q̄nta diffusa gratie. s̄ omnia bona. Vel de aplis potest̄ h̄ dici q̄ fuerūt labia ch̄isti. p̄ quos ip̄e loquebat̄. in q̄b; labijs diffusa est gr̄a sp̄s̄sancti. Gregor⁹. Qēs cui ch̄isti p̄dicant⁹ organa veritatis sum⁹. Itē de labijs mar̄i potest̄ h̄ idē intelligi. in quib; [diffusa est gr̄a] singularis quādo dedit̄ filio oscula dulcia n̄re reconciliatōis. sicut dicit̄ est sup̄. Et p̄pterea b̄ndixit eā deus. nō benedictioe sinistre q̄ dat̄ t̄p̄alia. sed dextere q̄ dat̄ eterna. Ideo sequit̄. Lineternū. Ide q̄ Prouer. iij. Longinquo dierū meoꝝ in dextera ei⁹ rē. Vel sic. B̄ndixit te deus in eternū. .i. benedictioe ducente in eternitatē Propter moderatā oris fissionē vt̄ ap̄tōnez compat̄ ip̄a finisio phylson. q̄ vt̄ dicunt̄ q̄dā interpretat̄ os papille. Os enī papille videt̄ esse sp̄ clausū. ⁊ tamē lac emittit̄. Et os beate virginis sp̄ quasi clausus fuit p̄ discreti cētūrā silenij. et tamē quicunq; loquebat̄ dulce s̄bū emittebat̄. Unde ei d̄r Lān. iij. Del et lac sub lingua tua. Et de s̄bis eius nutrit̄ sp̄ialis eius infantia. sicut pueri de lacte.

Brego.

De aptōe
oris vir/
ginci.

De anhe
litu ma/
rie

Item ad honestatē oris multū facit̄ dulcedo anhelit⁹. Unde fili⁹ matri Lān. vij. D odor oris tui sicut odor malorū. Per odorē oris marie significant̄ oratōes ei⁹ et p̄ces que tote sunt aromaticę. Unde dicit̄ de seip̄a Eccl. xxiij. Sicut cinnamomū ⁊ balsamū aromatizans. odorē dedit̄. Et q̄ oratōes sint aromata. habet̄ P̄p̄c. v. vbi dicit̄. xxiij. seniores habere phialas aureas plenas odoramentorū. que sūt oratōes sanctorū. Dicit̄ ergo fili⁹ matri. [Odor oris mi] .i. orōes tue aromaticę. mihi placidus ē et delectabilis [sicut odor malorū.] Vel sicut os dñi sunt q̄ sepa rant̄ preciosum a vilī. Dier. xv. sic possunt̄ dici q̄dāmodo os marie qui ip̄az de note cōfiteat̄. laudant̄. p̄dicant̄. et elucidant̄. Et talīū odor. .i. fama et opinio debet̄ esse sicut odor maloz que fructus sunt. et signāt̄ bona opa. nō solū folioꝝ. .i. vt̄ bonū. vt̄ nō solū de ea beneloquant̄. sed ad imitationē et honorē eius q̄d bonū est operent̄. Vel ideo p̄mendat̄ fili⁹ matrē ab odore oris sui. quia opinio doctrine et sapiētie que p̄cedit̄ et verbis illi⁹ positis in euāgelio. et p̄sidentia de oratōib; illius. attrahūt hoīes ad cultū filij. sicut odor maloz gustū allicit̄ ad edēdū. Odor igit̄ oris. est fama bone locutōis. Et nota q̄ ore emittunt̄ odores interiores. ⁊ iō bene comparat̄ odor oris eius odorī malorū. cū esset̄ apotheca omnīū aromati. .i. omnīū virtutū et oīm carissimati.

Pulcritudo marie

De lingua marie Ad oris etiā comedatōez mltū facit lingua eucharis. i. bene gr̄iosa. ab eu qđ ē bonū E
et eharis qđ est gratia. De q̄ dicit Eccl̄. vi. Lingua eucharis in bono hoie abū/
dabit. Ecōtrario de lingua nō gr̄iosa dicit Eccl̄. xv. Dō achar̄ fabula vana. De
lingua vero marie d̄ Eccl̄. xxxvi. Si est lingua curatōis. est et mitigatōis et mi/
sericordie. Lingua siq̄dem eue nō curatōis fuit sed infirmitat̄. qz p̄cepto dei ino/
bediēs p̄uasit ip̄onso suo comestione illicita. z peccatū suū supbe excusauit. Fuit
q̄ lingua eius lingua supbie et inobediētie. et ideo nec mitigatōis nec misericordie.
sz imitatōis z vindicere. qz dei indignatōem irritauit ad vindictā. Lingua fo ma/
rie fuit lingua curatōis. in cui⁹ lingua sonuit hūilitas. cū dixit. ecce ancilla dñi. obe/
diētia cū subīxit. fiat mihi zc. Et ideo ei⁹ lingua est mitigatōis z misericordie. qz
dei iracūdiā mitigauit. z ei⁹ misericordiā nobis impetrat incessanter. Fuit etiā lin/
gua ei⁹ eucharis. qz doctrina s̄bozū ei⁹ vtilis et fructuosa. Itē eccl̄. xl. Tibie et
psalteriū suauit melodīā. et sup vtraqz lingua suauis. Moraliter. Si ha/
bes linguā curatōis in d̄fessōe. christ⁹ habebit linguā mitigatōis et misericordie i
peccati remissōe. Uñ. ij. Regū. xij. Dixit dauid ad nathan. Peccauī dño. Dixit
qz nathan ad dauid. Dñs quoqz trāstulit peccatū tuū. Nō morieris.

De dentibus marie. Titulus xij.

Tam ad oris pulcritudinē multū faciūt dētes mūdi. cādidi. et absconditi. mode F
rate q̄ntitatis. et q̄si p̄ girū or̄ diate dispositi. Lant̄. iij. q̄mēdat maria a dētū
speciositate. vbi dicit ei christ⁹. Dētes tui sicut grex v̄l sicut greges tonfaz. q̄
ascēder̄ de lauacro. Dēs gemellis fetibz. et steril̄ non est inter eas. Itē habuisti
vno mō expositū sup li. iij. titulo. xxxi. de sapientia marie. Quere ibi post p̄ncipiū.
scōo folio.

De gutture marie Titulus xij.

A gutturis nitore et suauitate. Uñ matri dicit fili⁹. Lant̄. vij. Guttur tu B
i sicut vinū optimū. Guttur tuū. i. p̄ces ex gutture p̄cedētes. Lsic vinūz
optimū. Iqđ solat et relaxat dolores afflictōez. Vel sic. L Guttur tuū. i. s̄
ba de gutture p̄cedētia. Lsicut vinū optimū. Ichristo s̄z p̄ deuorōez sapida. Pigr̄itā
tibz hūiliter suauiter p̄sūgūna. Stimulat enī pigros ad currēdū amādū z oran/
dū. Si cui s̄ba sapientū stimuli. eccl̄. i. in fine. qđ putas de verbis matr̄ sapi/
entie. Pungūt etiā oratōes ei⁹. cor filij. Uñ et ip̄e dicit ei. Lant̄. iij. Uulnerasti cor
meū soror mea s̄pōsa. Et inde misericordiā eliciūt petōzibz zc. Sunt etiā s̄ba eius
omni vīno dulciora p̄ internā solatōez q̄ cor hoīs letificāt. vt ei sicut filio possit
dici. Quā dulcia saucibz meis eloq̄a tua zc. Sunt et inebriātia. qz discrete discul/
sa mentē alienāt a sensu carnali. Filij etiā inebriāt. et ip̄m faciūt obliuisci petōzū
nostrozū. Et sic facillime poter̄ adaptare verbis et orōibz marie ceteras p̄p̄tates
vini optimi. Uell. Guttur tuū. i. doctrina q̄ cōtinetur i verbis mis. Lest sicut vi/
nū optimū. Iquia deuotos delectat. z a sollicitudinibz mūdānis elōgat. et sic ineb/
riāt vt sobrios reddat nō vt amētes faciat. Audiens autē virgo sic se q̄mēdari a
dilecto rapit verbū ab ore ei⁹. et subdit. Dignū dilecto meo. i. placēs ei. Lad po/
tādū. Iest. vt inde poter̄ alios. Placens etiā Labijs eius. i. p̄dicatōzibz. Ler den/
tibus. i. expositōzibz. Lad ruminandū. Lsicut patet in Inca et ceterz euāgelistis et i
expositōzibz sacris.

Alter. Guttur escas diiudicat. sicut d̄ Job. xxxij. Bonas retinet et euomit ma/
las. Nec est virtus discernēdi sp̄iales p̄ces. que sicut vinū suo calore feces expel/
lit. vt remaneat vinū optimū diq̄tū z defecātū. Lōmēdat̄ igif̄ his s̄bis discretō
virginis in p̄cibz. que s̄ solū petit qđ discrete perit. qđ bonū. qđ piū. z ab omī ma/
cula defecātū. Ipa aut̄ his verbis audiat a filio assumit s̄bū ex ore ei⁹. z subicit.
Dignū dilecto meo ad potādū. labijsqz z dētibz illi⁹. ad ruminādū. IAc si dicat.
Hoc vinū. i. s̄bū meū depecatōzū z vīno optimo sp̄atū. Lest dignū dilecto meo
ad potādū. Ivt videlicet ei placeat. z ip̄e delectetur i eo. et hoc ip̄m vinum Lē di/
gnū labijs eius. Iest dignum Ldentibz illius ad ruminādū. Labia potuz
percipiūt et eius sapore sentiūt. Hoc itaqz s̄bū dignum dicit labijs christi. quia

fo. cii.

dignū est vt fauor benign⁹ illud recipiat ⁊ q̄ bñ sapiat et ⁊ placeat diuine bonitati. Et sicut vinū optimū sine difficultate ⁊ cū delectatōe sorbet. sic petitōes suas cūz omni facilitate et delectatōe digne dicit a filio admittēdas. Uex q̄a ei⁹ qd̄ bibif gust⁹ cito p̄erit. ei⁹ rō qd̄ ruminat sapor diu remanet. subdit de vino illo q̄ Ldi/ gnū sit dentib⁹ illi⁹ ad ruminādū. Vt sic ostēdat q̄ nō p̄functorie. s; tanq̄ affect⁹ placita dulcedine in matr⁹ petitōib⁹ filius delectet.

De collo marie

Titulus xiiij.

Maria
collū ec-
clesie

A
Collū rectitudinē. cādorē. et ⁊ petenti dimēsiōe. Uñ dicit ecclie Lān. i. Col- lum nū sicut monilia. Propter rectitudinē cōparat hoc collū turri. p̄pter cādorē ebori. Unde dicit Lān. vij. Collū nū sicut turris eburnea. Ipa cū est collū ecclie p̄pter p̄ficiōem diuinitat⁹. q̄ p̄ caput. et hūanitat⁹ que figurat p̄ corpus. qz in vtero ei⁹ facta ē p̄ficiō diuine ⁊ hūane nature. et vnicū gen⁹ bñā nū christo capiti suo. vt in hūana natura sūm⁹ vnū cū eo.

Maria collum ecclesie. Quia collum

Dicitur q̄si colūna. quia rigidū est ⁊ rotūdū ⁊ caput sup̄portat sicut colūna capitel lū. Sic maria nūq̄ inclinata fuit p̄ peccatū s; semp̄ erecta. qz celos attingebat stās in terra. et h̄ p̄ contēplatiōem celestīū. et q̄si rotūda p̄ desiderīū eternoz. ⁊ nouē mē sibi tulit in vtero christū caput nostz. cui videt dicere illud p̄f. Innocētes et recti adhererūt mibi. qz sustinui te. i. sursum tenui te sup̄ oīa diligendo te.

Maria
collū ec-
clesie. q̄a
collum

Coniūgit caput corpi. et ip̄a christū ecclie. cui⁹ ip̄e est caput. et ip̄a corpus. et h̄ du- pliciter. i. corpaliter christū gignēdo. et sp̄ualiter ip̄m peccatorib⁹ recōciliādo. Uniuersis mēbris post caput sup̄portat et in corpe. et ip̄a post christū q̄ caput nostz est excellētissimū mēbrū ecclie. Dupliciter humero sup̄portat. sic et ip̄a portāda est a fidelib⁹ ecclie. Uñ de sapientia vlt maria dicit Eccl. vi. Subijce humerū tuū et porta illā. hoc ē actus tuos sup- pone magisterio ei⁹. Subijce ip̄ humilitatē et obediētīā. Porta ip̄ fortitudinē et patientiā.

Maria collum ecclesie. Quia

Sicut corpus nisi collo adherat nō potest capiti adherere. sic q̄ huic collo nō ad- beret vera dilectōe. nō potest vniri christo q̄ caput est sancte ecclesie.

Sicut mediante collo formant verba hūana. sic ip̄a corā filio n̄ra ē aduocata. Be- at⁹ bern. Domina n̄ra. mediatrix nostra. aduocata n̄ra. tuo filio nos recōcilia. tuo filio nos p̄mēda. tuo filio nos representā zc.

Maria
collū ec-
clesie. q̄a

Sicut mediante collo descendit in corp⁹ q̄qd̄ ei est necessariū. cibi. pot⁹. potōes. me- dicinē. et h̄mōi. sic et ip̄a mediāte venit ad nos christ⁹ q̄ medicina ē aīaz nostra. r̄. ⁊ cui⁹ caro et sāguis vere cibus est ⁊ potus. Job. vi.

Sicut collo interior aer emittit. et exterior attrahit. sic p̄ ip̄am n̄ra deuotio deo p̄- sentat. et de ei misericordia et gratia nobis redonat.

Maria collum ecclesie. Quia collo

Salina a capite in corpus trañcit. et p̄ ip̄am gratia a deo humano generi impetra- tur. qua hō interior vngit et delinit. Job. vij. Usq̄quo nō parē mibi zc. vt glu- tiā salinā meā. i. vt sapore tue dulcedinis in p̄tēplatiōe delecter.

Maria
collū ec-
clesie. qz
collo

Verbū emittit. Nam ex ea verbū patris incarnatū nobis apparuit. et nobis p̄ eaz a patre trāsmiſsa est vera sal⁹. Job. i. Verbū caro factū ē et habi. in nobis. et vidit mus gl̄iam eius. Dic assigna de verbo.

Spiritual alimonia membris christi. i. fidelib⁹ ministrat. qz ip̄a mediāte panē an- gelozū manducant hō in sacra p̄munionē. Vel triplex spiritualis alimonia. Ue- nia peccatorū. Gratia meritorū. Gloria p̄riorū.

Verba pferant. Quia in cōspectu dei cū sit aduocata nostra bonū p̄ nobis loquit. ⁊ p̄cibus suis bñ sonantib⁹ d̄finitos nos a filio p̄ peccatū quotiēs penitem⁹ re- cōiūgit adē. Isa. liij. Iniquitates v̄re d̄a. i. serūt inter vos et deū vestz zc.

Item Collū q̄nq̄s fecit. Sic maria flexibil quo ad deū p̄ obediētīā et hūilitatē. q̄ ad nos p̄ pietatē. Quis erigit. et h̄ q̄ ad se p̄ p̄tēplatiōes. Itē illud collū planum ē p̄

D

Pulcritudo marie

iusticie eq̄tatē. Lene est p̄ māfuetudinē. Pulcrus est p̄ vite honestatē. Candidum p̄ oimodā puritatē. Uelari solet a bonis m̄licribz p̄ corp̄alis pulcritudis absco-
sionē. q̄d de collo virginis est credendū.

Sequit̄. **L** Sicut monilia. Iq̄ dicunt a muniedo v̄l a monēdo. Per collū v̄bū emittit̄. **E**
z maria sic munita erat p̄nate discretōis vt q̄d cūqz v̄bū emittebat v̄l ad gloriā
dei v̄l ad hūilitatē sui. v̄l ad vilitatē primū p̄tineret. iuxta illd̄ Ec̄c̄. xliij. In fmo
ne eius oposita sūt oīa. **U**l monile dicit̄ a monēdo. quia maria que p̄ma vouit v̄gi-
nitatē. verbo et exemplo monet omnes ad castitatis p̄nate. **U**l monile a mona-
de. hoc ē. ab vilitate. qz motu quodā v̄nue v̄trāqz partē capicij. et sic inuit sinum
m̄licris ne adulter mittat manū. Habet enī monile tria officia. **E**xteriora ornat
Interiora celat. **C**orruptores pp̄llat. **U**el meli⁹. **M**onile q̄d sinū claudit v̄t di-
cū est sigillū pudicicie est. ne turpis motus castitatez inficiat. **E**t hoc sigillū tria
facit. **I**nteriora celat. ne si q̄ turpis cogitatio surgit cōtra p̄positū castitatis foras
erūpat. **E**xteriora ornat. vt secūda et modesta grauitas appareat. **D**anū ipu-
dicā ab illicito tactu refrenat. ne. **S** diabolus adulter p̄uas cogitatōes imittat. v̄l
p̄uas delectatōes. q̄ sunt imissiones p̄ angelos malos. **S**imiliter et maria de-
p̄terā partē et sinistra tunice dñi incōsulit̄ q̄ designat eccliam v̄nit. i. actiuos et
p̄tēplatiuos. v̄l iudeos et gentiles ad fidē p̄uersos. **D**ignatu virtutū suos veni-
stat. corū peccata ne corā deo appareāt ad v̄ndicē pallio charitatis velat. **C**or-
ruptores animarū. id ē demōes ab eis exteret et elogat. **E**t nota q̄ monilia fabri-
cari solēt ex auro argento et gemis. **S**ilz ex auro celest̄ sapientie. ex argēto r̄nnu-
le et p̄fecte eloq̄ntie. et ex gemis totius op̄atōis bone quasi fabricatū est h̄ monile.
manū artificis celest̄is. i. op̄atōe sp̄ss̄cā vel sapientie dei. **U**n̄ dicit̄ ei a filio **L**an̄.
vij. **I**ncure feminū mox sicut monilia q̄ fabricata sunt manu artificis.

Alter. **P**er collū virginis designat ei⁹ hūilitas. qz demissio colli signū est hūilitat̄. **F**
sicut erectio eius dē signū ē sup̄bie. **U**nde **I**sa. iij. **E**lenate sunt filie syon. z ambu-
lanerūt extēto collo zc. **I**te **J**ob. xv. dicit̄ de sup̄bo. **L**ucurrit aduersus deū ere-
cto collo zc. **D**icit̄ ergo de hūilitate marie **L**an̄. iij. **L** Sicut turris dauid collūz
eū. **C**ollū mū. i. hūilitas tua est. **L** Sicut turris dauid. i. sicut hūilitas dauid. q̄
ip̄m reddidit̄ i omni aduersitate inexpugnabile. **U**el sic. **C**ollū mū. id ē humili-
tas tua est. **L** Sicut turris dauid. id ē v̄t turris dauid. i. christi. **E**t hec dictio sicut nō
est nota s̄l̄m̄dinis s̄ exp̄ssio veritatis. **T**ale est illd̄ **J**ob. i. **U**idim⁹ gl̄iam ei⁹?
gl̄iam q̄st̄ vnigenitū. i. v̄t vnigenitū zc. **S**ed quare comp̄at̄ hūilitatē v̄ginis hu-
militati dauid. cū virgo incōp̄abiliter fuerit hūilior q̄ ip̄e dauid. **C**erte qz in pu-
ro hoīe nō potuit maior hūilitas inueniri. et ita nec conueniē⁹ eccl̄lū sumi.

Ite de hoc collo dicit̄ v̄gini **L**an̄. vij. **C**ollū mū. i. hūilitas tua est. **L** Sicut turris ebur **B**
nea. **S**icut turris. i. erecta ad celestia quoz amore te hūilias. **U**el **L** Sicut turris. **I**
id ē defensio innocētū et cōtinētū q̄ sunt eburnei. **E**burnea **J**er̄ā q̄ ad te. p̄ cā-
dore innocētie et frigiditatē continentie.

Dystice. **C**ollū eccl̄ie sunt illi qui cibū verbi dei ad alios nutritōdos trañciūt. qz oī **D**
verbo quod p̄cedit de ore dei. **M**atth. iij. **M**ebra corp̄is sui mystica: quod est eccl̄ia
nutriunt. **H**oc collū sunt p̄dicatores et doctores. p̄ quos emittit̄ christus vocē et
trañcit̄ cibū ad corpus. vt dicit̄ est. **D**e q̄bus dicit̄ eccl̄iel. **C**ollū mū sicut turris. **I**
p̄pter cōstanciā et fortitudinē. vt scz nō circūferat̄ omī v̄to doctrine. **L**eburnea p̄-
pter refrigeriū abstinentie et candore castitatis et innocētie. **E**bur enī frigidū est z
candidū. **U**ni⁹ turris pp̄ugnacū auctoritates scripture. q̄ nos includūt et p̄tegūt.
Bregori⁹ sup̄ ezech. loq̄ns de h̄ collo. de hac turre. et pp̄ugnacū eius. **I**n collo
gietur. in gūture vox. ergo collū eccl̄ie sacra ei⁹ eloq̄a. **I**n clipeoz millenario q̄
est p̄fectus numerus et signat̄ v̄niuersitatē. v̄niuersa nostra munitione que est in sa-
cro eloquio designat̄. **E**t ita p̄ clipeos z pp̄ugnacū idē figurat̄. i. sentētie v̄l au-
toritates scripture sacre. que est turris. id ē eccl̄ie catholice munimētū. **U**el etiaz
collū eccl̄ie sacri intercessores. qui corpus cōiungunt capiti. id ē eccl̄iam christo su-
is oratōibus et exemplis.

Bregori⁹

So. cūj

siat
quasi

Dualiter. Colla fidelis aie charitas est que corp^o elector^u pncipaliter christo
capiti coungit. Que turris dicit ppter altitudinē eius qua ceteris turrib^u pmi
net. L. Dille clipei. Sacra eloq^a omnes credētes pfecte ptegentia. Parab. xxx. Dis
sermo dei clipe^o ignit^o ē sperantib^u in se. L. Pendet ex ea. L. i. ex turre charitat^{is}. qz to
ta lex sola charitate pfect^o. Matth. xxij. In his mādat^{is} tota lex pēdet. z pphetez.
Ro. xij. Plenitudo legis ē dilectio. Uel mille clipei vniuersitas virtutū. qz q^ulibz
virtus clipe^o ē i certamine suo aduersus oīa tela illi^o viciq^{ue} qd sibi ex directo aduers^u
lat. Et pstat q^o oēs frutes ex charitate dependēt q^usi filie ex matre inuormate mo
tus cap. i. Eboz. xij. Si linguis hoīm loq^r zc. Et hec cadē vniuersitas frutu
est. Lois annatura fortū. L. i. q^u omnes armāt electi s^u hostes debellādos. que arma
tura describit Eph. vi. Induite vos armatura dei zc. De his mltra inuenies lib.
xi. titulo. iiii. q^u maria turris.

De humeris marie vel fidelis anime Titulus xv.

A humeror^u decēti ppositōe. Humeri fidel^{is} anime. dexter pietas. sinister cō
i passio. q^u duo supportare debēt onera infirmitat^{is} fraterne. in q^u p^ossit adim
pletio legis diuine. Uñ ad Gal. vi. Alter alteri^o onera portate. z sic adimple
bitis legē christi. Alter alteri^o onera portātes. sunt p^o filiū et auxiliū sibi i^unicē im
pendētes. Et h^o faciēdū est exēplo christi q^u peccata n^ostra portauit in humeris suis
cruci affixus. q^u nō poteram^{us} portare. i. Pe. ij. Qui pctā n^ostra p^oulit in corpe suo sup
lignū zc. Peccata. i. penā peccatorū. Et de hac portatōne dicit phs. Nihil adeo
phus probat amicu^m. vt amici oneris portatio. Itē Ro. xv. Debem^{us} nos firmiores ibe
cillitatē infirmor^u supportare. et nō nobis placere. Isa. xli. Unusq^{ue}sq^{ue} p^orio suo au
iliabit. et fratri suo dicet. p^oportare. Bene. penul. d^o de ysachar. Ysachar a finis
fortis. habitās in terminis. vidit req^uerit q^u essz bona. et terrā q^u optima. z supposu
it humerū suū ad portādū. factusq^{ue} ē tributis seruies. Ysachar interpretat^{ur} vir mer
cedis. vt est merces mea. seu memor aut dñm memorās. Die ē iust^o q^u mercedem
eternā in tānū diligit. q^u q^usi matrimonialiter se ei pūngit cogitatōe. z au^oditate ei i
sepabiliter adheret. Itē q^u dicit de christo. est merces mea. z ipm solū p^ostituit mer
cedē suā. Itē q^u semp memorat bñficiū dei. z ipm dñm nuuq^{ue} tradit obliuidi. Asi
nus fortis reputās se solidū mūdo. vt sit sapiēs deo. Adapta ceteras p^ophetates asi
ni. et assigna bonis bonas. et malis malas. Fortis iad tolerādas p christo z p
spe mercedis eterne illatas sibi molestias. a carne p^opa. vt a mūdo. vt a diabolo.
Fortis etiā ad onera fraterne infirmitat^{is} supportāda. L. Habitās in terminis. i. me
diterranea. h^o est. inter maritima z iudōes. i. inter amari tu diuē cōritōis et peniten
tie. z eminētā vite. Uel Lermiini isti. sunt ingressus noster in mūdu^m. z egressus a
mūdo. In his habitat q^usi pseuerāter. q^u de his sp cogitat. Uel in terminis. i. i. ne
q^u modo in corpe. Uñ. Uino ego iā nō ego. Neq^{ue} adhuc extra corpus. Job. vij.
Suspendiū elegit aia mea. Isti etiā termini p^ont dici vita p^oens. z vita eterna. i
ter q^u q^usi suspendit aia vni iusti. Uel in terminis. i. i. in exitu hui^{us} terre q^u ē mo
rientiū. Qd fit. q^u ad solā tenuē sustentatōez exēplo asini q^u pascit p^olea z carduis.
vilib^u et paucis p^oter^o est. Et h^o maxime fit. p iugē mortis memoriā. Uñ hierony
mus. Facile p^otenit oīa. q^u sp cogitat se esse moriturū. Et q^usi in iniis posit^o terre
vientiū p^o spem z desiderū. bona terre illi^o q^u dāmodo iā p^olibat. Asta q^u q^u dā sūt
q^u habitāt inter terminos istos. s^u nō in terminis. qz de his nō cogitat. Quib^u di
cū Judic. v. in cārico delboze. Quare habitat^{ur} inter terminos vt audiat sibilos
gregū. Greges q^u b^uuroz aialū sunt signāt brutā sensualitatē. cui^u suggestiones
venenāt aīam. Uñ dicunt sibili q^u sunt serpētū. q^u sibilos audit. q^u eis p^osent. Jo
nō inter terminos habitādū. sed in ipis terminis supdictis. vt iugiter ad memoriā re
ducat vilis natiuitas z mors incerra. Iuxta illō eccl. vij. In oībz opib^u tuis me
morare nouissima tua. et in eternū nō peccabis.

Sequitur. L. Uidit req^uerit q^u esset bona. Uidit. loq^uo. intellect^o p^oplādo. ocl^o affect^o B
p^olibādo. Uñ. L. Memor sui dei et delectat^o sum. Memor sui dei. i. q^u ad intellectu^m.
L. et delectat^o sum. i. q^u ad affectū. L. Uidit. L. Per h^uinuū q^u ibi iā esset mēre. alioquin

Pulchritudo marie

nō videret. **U**n̄ iter mūdanas varietates ibi nostra fira sint corda vbi sūt gaudia. **L**. Requie Ieterne beatitudis. que dat iusto post labores vite p̄sentis. **A**pocal. cū ij. **A**mōdo iam dicit spūs vt req̄scent a laboribz suis. **Q**uē essz bona. **H**ic nō ē req̄s bona. **U**nde de q̄busdā dicit ps. lxxij. **I**n labore hoīm nō sunt rē. **E**t terrā Ieterne stabilitatis **L**q̄ optima. **D**ic̄ q̄e. **E**t assigna de fructibz. **I**sta enī terra maledicta est cū fructibz suis. **E**t notant hic duo. s. req̄s. quo defectus oīs mali ī paradiso. et abundantia oīs boni p̄ h̄ q̄ dicit optima. vbi nulli rei penuria. **D**ente. viij. **I**tē **Q**uē essz bona. **S**q̄ ibi nō laborat. sed nō nisi p̄ labores ad eā puenit. **E**t vīs his duobz suppositū hūez ad portādū. **D**umēz. **C**haritatis q̄ oīa leuia facit. **D**umerū. s. duplicē. i. paciētā q̄ est humer⁹ sinister ad sustinēdū mala sibi irrogata. et benignitatē q̄ est humerus dexter ad supportādū p̄ cōpassionē mala illata primis. **C**haritas enī q̄ est q̄si duplex humer⁹. paciēs est. benigna ē. i. **C**hor. cū ij. **H**ec portat paciēdo. illa p̄ paciēdo. **U**el **L**q̄ humerū. **S**ignat fortitudo ī bono. quā supponit bonus a sin⁹ dñi ad portādū iugū ei⁹ leue. nō iuga boum quicq̄ q̄ sibi emūt miserabili q̄nqz sensuū seruiciū satisfacere cupiētes. **N**i sunt a sin⁹ dī aboli supponētes se iugo ei⁹ quissimo.

Sequitur. **F**actusqz est tributis seruens.

De brachijs marie

Titulus xvi.

A brachioz lōgiti dine fortitudie et flexibilitate seu vegetabilitate. **L**ibro h̄. particula. iij. titulo. viij. quomodo marie seruēdū est de singul̄ mēbris. **I**nuenies de brachijs. **V**erba marie v̄ fidel̄ aīe **L**an. iij. **L**. Paululū cū p̄trā siffem eos. **L**et loq̄ de vigilibz. i. angelis. **P**ertrāsiffem eos. s. sublimi⁹ p̄tēplādo. **L**inueni quē diligit aīa mea. **N**ihil enī credim⁹ sup̄ angelos. nisi sp̄sū z matiā. **O**īs q̄ creatura p̄trāsēuda ē q̄si via q̄ venit ad sp̄sum. **E**tia ip̄e sp̄sus inq̄n̄m hō p̄trāsēundus est q̄si via. nō amplectēdus vt finis. sicut dicit **A**ug⁹. **P**ropter qd̄ ip̄e se inq̄n̄m est hō vocat se viā. **J**oh. xiiij. **V**ocat se vitatē z vitā s̄z inq̄n̄m de⁹ **E**t **T**e nui eum. **I**q̄si duobz brachijs gemine charitatē. q̄ sunt longa p̄ p̄seuerātiāz. et flexibilia p̄ obediētā. et duplici manu bonē opatōnis ad honorē dei et exēplū. primū. **L**ne dimitta. s. i. uō desinā amare v̄ bene opari. **L**do nec introducā illū in domū matris mee. et in cubiculū genitricis mee. s. i. donec nom̄ et dilectū fecero. **T**on̄ ecclie q̄ me genuit z nutriuit. **I**n q̄ ostendit q̄ singuli iuentū sp̄sum teneāt. nec dimittāt donec nom̄ et dilectū fecerint toti ecclie. p̄ posse. **U**el toti ecclie z genti sine. vt cortina cortinā trahat. et q̄ audit dicat veni. **A**poc. vltimo.

De manibus marie

Titulus xvij.

A manuū cādore. planicie. extēsiōe. z moderata q̄ntitate. **D**e māibz suis dicit **A** maria **L**an. v. **D**an⁹ mee distillauerūt mirrā. z digitū mei plēni sūt mirra. p̄ batissima. **P**er manus opa. p̄ digitos opoz discretō. **M**irra p̄batissima. p̄ fecissima carnis z carnaliū voluptatū mortificatio. **I**n his aut̄ v̄bis ostēdit maria impletū ī ip̄a qd̄ angel⁹ ei⁹ pmiserat dicēs **L**u. i. **S**p̄s̄ctūs sup̄ue. i. te rē. **S**p̄ritus enī sc̄tus sup̄uenit ī eā. z sic eā vestiuit desup. q̄ totū qd̄ ī ip̄a erat carnale. ab̄sorp̄tū est a sp̄ū. z carnalitate mortificata sol⁹ in ea dñab̄ at̄ sp̄ual̄ affect⁹. **D**icit ḡ. **D**an⁹ mee distillauerūt mirrā. **A**q̄ in sp̄uali gr̄a sic absorpta sum. q̄ nihil ī me vixit de carnali p̄cupiscētia v̄ mūdana. q̄n̄poti⁹ **L**man⁹ mee z digitū mei. s. i. opera mea et opoz meozū discreta distinctio. p̄fecte mortificatiōis testimoniū p̄ferebant. **E**t nota q̄ sup̄ius dicit s̄lū⁹ de matre. **D**essui mirrā meā cū aromatis meis. **I**n v̄bo merēdi notat̄ ab̄ndātia. **I**tē **E**cc̄i. xxiiij. die maria. **Q**uasi mirra electa dedi s̄q̄ n̄mitatē odoris. **I**lla mirra electa est q̄ sine vulnere et incisiōe corticis manat ab arboze. et illā amarā carnis mortificatōez designat quā p̄fert aīa nullo peccati vulnere sauciata. **T**alē mirrā inessuit dñs in virgine. que licz vulnus peccati nō haberet. seip̄az tū m̄ltipliciter mortificare curauit. **E**t ideo b̄n̄ dicit **L**q̄ digitū sui plēni sūt mirra p̄batissima. **E**t talis mirra p̄pe d̄m̄ est. **U**n̄ dicit. **D**essui mirrā meā rē. **I**tē. **D**e manibz sponsi dicit sponsa. et cōgrue p̄t̄ intelligi de manibz marie **L**an. v. **D**anus ei⁹ tornatiles auree plene iacintis. **T**ornatura ceterz artibz p̄mp̄tior ē

Aug⁹.

atq; velocior. regulā iusticie tenet. et opus suū pulcherrime circūcidit. In eūdem modū omnia opa christi vel marie circūcisa fuerūt. vt licet cum qdam opandi p̄n̄ priū die et celeritate fierēt. nunq̄ tñ a iusticie regula deuiarūt. Vel Ltozmatiles. I dicitur manus marie. qz sicut ars tornādi p̄mptior ē alijs artibz. sic maria ad be nefaciendū p̄mptior oibz sanctis. Lauree. p̄pter sapientia opandi. qz sapientia si gnat in auro. et ip̄a sic ingeniose scit miseris misericordia impedere qz nō frāgit sigillū diuine iusticie. Vel Lauree. p̄ charitate q̄ similiter signat in auro. qz ex me ra charitate nobis impedit dona misericordie gr̄e et gl̄ie implens illud apli. i. ad 1. cor. xvi. Omnia v̄ra in charitate fiant. Plene iacintz. Jacintz enī ē lapis co lozis etherci. qz q̄cqd christus gessit in corpe. q̄cqd mater vel fili⁹ agit vel egit i ope. totū de fonte sapientie p̄cessit et semp p̄cedit. totū celesti intentōe resulget et re sultit. Vel plene iacintis. Iqz nihil aliud q̄ celestia p̄mia in suis opibz inrendebat. Plene iacintia dicitur manus virginis. s. opibz bonis. qz abūdanti⁹ oibz creaturz bñfacit ip̄a vel fili⁹ p̄ ip̄am oibz creaturis. Un̄ de ip̄a dicit natura Sap. xij. Ven erūt mihi oīa bona p̄ter cū illa. et inuicibil̄ honestas p̄ man⁹ illi⁹. i. dona gr̄az. Aliter. Ut quod de christo d̄r m̄i ei⁹ possit attribui. Dan⁹ et tornatiles. i. xo. lubiles. p̄mpt̄. s. in omne parte opari. sic qd̄ to: no sabrefactu ē in oī pte volubile est. Vel Ltozmatiles. Ii. p̄ circūctū circūcise. et q̄sdā circlos speciatibz p̄ferretes. sicut d̄c qd̄ to: no circūcisu ē circūpolitū ē. Quia in suis opibz circulos et p̄mebat om nimode p̄ferētis. et sp̄ialis ouersatōis. Circul⁹ enī est ab eodē in idē reuersio. Hā sic et p̄e oīa opabat. sic et ad ip̄a et i ip̄m oīa p̄ gr̄az actionē referebat. Un̄ di cit Joh. xij. Pater in memanēs spē facit opa.

Domin⁹
parisiensis
epus

Lauree. p̄ sapientia et charitate. q̄ duo deaurāt oīa opa. et ea faciūt discretā et amabi lia. Vel iolauree. Iqz nullo igne tribulatōis ledi v̄l v̄ri potuerūt Plene iacintis. Best. solis p̄ciosis et celestis coloris opibz. Best. q̄ celū poti⁹ ostenderāt ip̄m qz d̄ celo celestiqz v̄ire p̄barēt. Un̄ dic̄ ioh. v. Opa que dedit mihi p̄ vt p̄ficiā ea. testi moniū p̄hibent de me. Et opa ei⁹ in star iacinti i clarz cordibz clara. in tenebrosis obscura. qz iacint⁹ in sereno clar⁹. in obscuro et nullo apparer obscur⁹. Nam il l̄ qui illuminati erāt sapia et gr̄a. sancta celestia et diuina ei⁹ opa apparebāt. sed tene brosis p̄ infidelitatē et insipientia magica et sednerosa. sicut iude et phariseis.

Itē. Decor manū p̄sistit in aptōe et extēsiōe. Et maria manū suā aperuit et agit sp̄i op̄i. et palmas suas extēdit ad paup̄em. Prouer. in fi. Et manus habz extēdas nō p̄tracas exemplo fili. q̄ mat⁹ extēdit nō p̄traxit in cruce. Et in h̄ cue cōtraria. q̄ manū contraxit fructū rapiens interdictū.

Berū.

Item De candore manū virginis dicit br̄s ba n̄. sup̄ illud can. ij. Dilcet me⁹ mi hi et ego illi. q̄ pascat̄ inter lilia. Br̄s berū. Dan⁹ marie q̄dā lilia candidissima sunt. nec causabit̄ liliozū amator inter lilia nō inuenit. q̄cqd̄ inter marie manus inuenit. Vel candor manū eius in h̄ p̄sistit. qz peccatū non fecit. i. De. ij. Et ideo fm puritatē manū ei⁹ retributū est ei a dño. Manū etiā pulcritudo mul tū p̄sistit in digitorū decenti diuictōe seu iūctura. qz digitus dicit̄ q̄si decēter iūct et. Et sunt digiti isti q̄ designāt discretā opa. Recti p̄ intentōem. Flexibiles per obediētia. Braciles p̄ mortificatōes. Lādidi p̄ innocētia. Longi p̄ p̄seueratiā. Un̄ guibz muniti p̄ paciētia aduersoz finalē. qz vnguis finis est mat⁹.

Propeta
tes digi
torū.

Istice. Manus ecclie sunt opariū boni. q̄ iuxta p̄siliū apli. ad Gal. vi. dñi tē pus habent opant bonū ad oēs. De q̄bz dicit Lanti. r. Manus ei⁹ Ii. chri stiltozmatiles. Opus qd̄ fit i rozo celeriter fit et sine errore. Sic faciendū est oē opus bonū. Sine errore reputa sit intentio opant. D̄c fit. qñ ad honorē dci. p salute aie. et ad exemplū p̄mi opat. Ad honorē dci. vt nō tibi s; dño attribuas q̄cqd̄ boni feceris. dices cū Isa. xvi. Dia opa n̄ra opat⁹ es nobis dñe. Et faero q̄cqd̄ boni potueris. dicas te hūiliādo. Seru⁹ iutil sū. Lu. xvij. Eccl. r. Noli te et tollere i faciēdo ope tuo et. Pro salute aie. vt eā. s̄ntēdas. Eccl. xxx. Sal⁹ aie in sanitate iusticie. Brego. Qui vult misereri p̄mo. a se trahat necesse ē originez miserēdi. Ad exemplū p̄mi. Par. v. Luceat lux v̄ra corā hoibz et. Celerit̄ etiā

Brego.

Pulchritudo marie

opandū est sicut fit opus in tornio. Unde pabo. iij. **L** Ne dicas amico tuo. **I**. chri-
sto mendicanti in paup. **V**ade et reuertere. et cras dabo tibi. cū statim possis dare. **I**
ad Heb. iij. **L** Festinem? ingredi in illā regem. **I**. opari ea q̄ faciūt ad ingressum
Itel Tornaciles. **I**. expedire. qd̄ p̄petit manib; q̄ p̄pter denz opant. vt facto vno bo- **D**
no ope vni? gener. statim se trāsserāt ad aliud faciendū. exēplo chnisti m̄gri et dñi n̄ri.
cui? ois actio nostra est instructio. q̄ de die p̄dicabat et mirac̄la faciebat. de nocte
vero orabat. vt nullū t̄pus vacuū p̄rāsiret. qd̄ nō in opus nostre salutis et p̄cederet

L Auree. **I**n auro tria. **S**apiētia. **O**bediētia. **C**haritas. **S**apiēt̄er g. i. discretē ope- **J**
rādū ē. vt dignos et bonos sp̄ alijs p̄ferat. **E**ccl̄i. xij. **S**i b̄nfeceris sc̄to cui b̄nfecere
ris. et erit gr̄a in bonis tuis multa. **I**tel sapiēt̄er. vt ostentatōem fugias et laudes
trāsitoria. qz sicut dicit grego. **V**alde bona sua parripēdūt. q̄ ad eoz remunerā-
tionē laudes hoīm sufficere credūt. **I**tel Sapiēt̄er. iuxta p̄siliū apli. ij. ad **E**hor̄i.
vij. **N**ō vt alijs sit remissio. vobis autē tribulatio zc. **O**bediēt̄er. iuxta p̄ceptuz
euāgelij v̄l sp̄ialis patris. exēplo dñi dicētis **J**oh. xij. **S**icut mādātū dedit mi
hi pater. sic facio. **C**haritativē. **U**ij. i. **E**hor̄i. xvi. **D**ia v̄sa in charitate fiant.

Grego.

Grego.

L Plene iacintis. **P**lene vt abundanter b̄nficias. **T**hob. iij. **Q**uomodo potueris ira **R**
esto misericors zc. **G**rego. **D**essem nobis bonoz opez fatōe multiplici p̄parem?
et q̄nto vbari? satari cupim? tāto ei a q̄torū accepim? largi? conferam?

Alter. **L** Plene iacintis. **I** pluraliter. vt p̄ eterna retributōe q̄ erit multiplex plenarie **L**
opereris. **Q**uia sicut dicit **I**sa. in fine. **E**rit mēsis et mēse zc. **D**ēs̄is dicit a me-
ne qd̄ est defectus. **E**rit ḡ mensis et mēse. qz et defectu bone opatōis erit defect?
gl̄iose retributōis. **U**el **L** plene iacintis. **I** vt ad **S** abundes opibus bonis. vt tandem
in celestib; det tibi habitatio cū sanctis. **I**tel iacintis habz gr̄am impetradi. qz q̄
b̄n opati fuerint in p̄senti. in futuro misericordiā impetrabūt. **I**tel man? ille plene
sunt iacintis. q̄ p̄ eterna retributōe plenarie opantur. **I**lle q̄si plene luto. q̄ opant
p̄ terrenis. i. p̄ gloria vel lucro tpali.

Alter. **D**an? eccl̄ie sunt illi q̄ manib; suis laborāt ad bonū est vt habeant v̄n tribu- **D**
ant necessitatē patiēti. **A**d **e**ph. iij. **E**t debent esse **L** tornaciles. **I** **T**orn? ei i sua cir-
cūflexiōe sp̄ eandē viā tenet et in nullo deuiat. z est tornatura ceteris artib; prom-
p̄rior et expeditior. **S**il? boni oparij in eccl̄ia dei debent esse p̄mpti veloces z ex-
pediri. nō pigri in bonis opib; et in nullo deuiare. sed sp̄ diuinoz p̄ceptorū viāz
tenere. **E**rit autē man? auree. **I**si tales oparij igne charitatis ardeāt. et p̄ sapiētiā
lucant. q̄ duo signant i auro. qd̄ splendet et ē coloris ignei. **E**t debent esse. **L** plene
iacintis. **I** **J**acint? gēma est coloris etherci. et signat spem et desiderij bonoz cele-
stij. qz bona opa referēda sunt ad retributōem bonoz celestij. nō ad gl̄iaz laudis
hūane. **I**tel notandū qd̄ duplex est man?. i. sinistra et dextra. **I**n q̄ docemur q̄ **A**
duplex opatio ch̄ristiano necessaria ē. **U**na vt opez opera penitētie qz aliquid pecca-
nit. et h̄ q̄d̄m est in sinistra vice p̄sens. **E**t h̄ docuerūt **J**ohānes baptista **D**at.
ij. **C**hr̄ist? **D**at. iij. **P**etr? **A**ctū. ij. vt trib; tātis testib; crederet ois mūd? de
penitētia faciēda. **E**t toti tres habuerūt idē thema. i. **P**enitētia agite zc. **A**ltera
debet esse man?. i. dextera ad faciēda opa misericordie p̄ adipiscēda eterna retribu-
tōne. q̄ signat p̄ dextera. **U**ij. can. ij. **D**extera illi? amplexabit me. **I**n hac duplici
manu decē digiti. et in singul' digiti tres iūcture. **D**ue man? vt dictū est opa pe-
nitētie et misericordie. ad honorē dei z exemplū p̄imi. **D**ecē digiti decalogi adim-
pletio. ad quā tenent tā penitētes q̄ misericordes. **Q**ue. i. p̄cepta. p̄mittit ad dilecti-
onē dei et p̄imi. **I**n singul' fere digiti tres iūcture. vt q̄cqd̄ oparis p̄tines ad pe-
nitētiā vel misericordiā attribuas patri cui potētis. et filio cui sapia. et sp̄s̄ificō cui
voluntas attribuit. **I**n om̄i enī ope meritorio tria hec erigunt. i. scire. velle. z pos-
se. **I**dcirco psalmo decātato. dicim?. **G**loria patri et filio et sp̄s̄ificō. **P**salm? dz
a psallin qd̄ est tangere. et designat opatōem. **B**ona autē opatio nō fit sine adiu-
torio dei trinitatis. q̄ dicit **J**oh. xv. **S**ine me nihil potestis facere. **E**t ideo ipi to-
tū est attribuendū p̄ gratiarū actōem. vt ad locū a quo exēit flumina reuertāt. **E**c-
clesiastes. i. **U**t dicam? cum **I**sa. xvi. **D**ia opa n̄ra zc. vt supra.

Et nota qd pollex q fortior est alijs digitis duas iuncturas habet tantu. q sunt magnanimitas in pspis ne p ea dissoluat. et patientia in aduersis ne p aduersa fragatur. Et ita pollex significat fortitudinē. cui⁹ filie sūt magnanimitas et patientia vt dictum est.

Index qui sequit. prudentia vl sapiētia. q nobis indicat qd agendū. Tres articuli hui⁹ digiti. Memoria pteritorū. Intelligētia p̄sentū. Prouidentia futuroū.

Tercii⁹ dicit medi⁹. Sic est iusticia. q docet nos tenere mediū. et ins suū reddere vniuersis. Tres articuli. Reddere supioribz obediētia et reuerētia. Paribz pacē et adiutorū. Inferioribz disciplinā et tutelam.

Quart⁹ dicit medic⁹. et signat tpancia. Tres articuli. Modestia in lingua. Sobrietas in gustu. Continētia in tactu. Ecce habes q̄tuor cardinales vt tuas.

Quintus dicit minim⁹ digiti. et designat hūilitatē. q est custos ceteraz virtutum. Hui⁹ tres articuli. subdere se pari. maiori. minori. Dicit etiā digiti⁹ hic auricula ris ab aure quā purgat. et p aure obediētia figurat. Hūilis ei obediētia delet peccata. pmissa pauidit. Itē minim⁹ digiti⁹ cōsumat manū. hic est hūilitas q psummat et pficit oēs virtutes. Quā cōsumationē pcepit dñs Lu. xviij. dices. Cū oia bona feceritis. dicitē serui inuiles sum⁹. Digiti⁹ etiā minim⁹ fortis ē valde. et sine eo deperit tota man⁹. qz nulla opatio bona est corā deo vel meritoria sine hūilitate. et ipa ē q forti⁹ spugnat diaboliū et triumphat de eo Cū de Josue dicit Eccl. xvi. In descēsu pdidit s̄rios. Quia q descēdit p hūilitatē. destruit demonū p̄tatem.

De vberibus marie Titulus xvij.

A vberū cōgnia dispositiōe. duricia. et paruitate q ad s̄gines. De vberib⁹ b̄te virginis dicit Lañ. i. Delioza sunt vbera tua vino rē. Ibidē. Dico res vberū tuoz sup vinū. recti diligūt te. Quere retro libro. ij. particla. iij. ca. iij. de diligēda maria. post mediū capituli. Ipi etiā dicit Lañ. iij. Duo vbera tua sicut duo hinnuli rē. Hoc iuuenies et positiū sup. libro. iij. ti. xxij. de pietate et p̄passiōe marie. Ubera virginis possunt dici dilectio dei et p̄mi. q̄b sensus suos nutrebat. Uel vbera signat s̄gitatē. m̄ame sc̄anditatē. Itē de m̄amis m̄is dicit ei fili⁹ Lañ. iij. Quā pulere sunt m̄ame tue soroz mea spōsa. Pulerioza sūt vbera tua vino rē. Dicunt qdā q vbera p̄p̄e sunt virginū. et m̄ame sue mamille matronarū. Et beata s̄go vtrūqz habere dicit. s. vbera et m̄amas. qz et s̄go est et mater ē. qd nulla alia. Dicit s̄. Quā pulere sunt m̄ame tue rē. Quid ei pulerū in oculis p̄tōris afflicti q̄ pictas et misericordia. que signant i vberibz et m̄amis. Pulerioza letiā sūt. h̄ec vbera. p̄tōribz q̄ austeritas sc̄aeritatis que signat i vino. Uel etiā vino. li. austeritate legis punientē sine misericordia. Uel vino. id ē. omni iocūditate carnali et t̄pali. Uel etiā vino. ad l̄ram. quia vinū letificat carnem. sed vbera ista iocūdant m̄rē. Aliter. Quā pulere sunt m̄ame tue. li. cū ra reuerētia et honore sunt amplectēde et extollēde. sic dicit Lu. xi. Beatus venter q te portauit. et vbera que suristi.

B Itē. De vberibz matris dicit ei fili⁹ cant. vij. habito respectu ad t̄pus passiōis. Dixi. ascendā in palmā. et app̄hendā fructus eius. et erunt vbera tua sicut botri vinee rē. Quasi diceret. Dixi q ascendā in palmā. i. discipulis meis reuclauī passiōē meā et etiā ipis iudeis. De p̄no dicit Mat. xx. Assumpsit iesus duodecī discipulos secreto. et ait illis. Ecce ascēdim⁹ hierosolimā rē. Dixit etiā iudeis Joh. xij. Ego si exaltat⁹ fuero a terra. oia trahā ad m̄c̄p̄m. Satis etiā credibile est q matri colloq̄ns in secreto ei pdixerat passiōē et resurrectiōem suā. Est s̄ sensus. Dixi. matri mee q. Ascendam in palmā. i. exaltabor in cruce. Et app̄hendā fructus ei⁹. i. vtilitates puenientes ex ipa mea cruce fixiōe. q sunt. Resurrectiō. Ascensio. Sp̄ss̄cti missio. Hoc q ad me. P̄tōz remissio. Hoc q ad homines. Demonū subingatio. Scripturaz manifestatio. et cetera h̄mōi. Fruct⁹ etiā listi sunt oēs saluādi. quoz pars vltima iudci. quoz reliq̄e salue fiēt.

Aliter. Ego dixi. li. ab eterno disposui. q. Ascendam in palmā. i. i arborē crucis. triū. E pb̄ alē. Et app̄hendā fruct⁹ ei⁹. s. fructus. s. victorie mee. Resurrectiōez. s. r̄ascēsiōem.

Pulcritudo marie

et fidem ap'loꝝ. Uel fruct' ei' .i. hoies redemptos. q's app'hdit p'mo in latrōe pe-
nitere. et detēctis i limbo. Et tūc inter mort' angustias i hora indignatōis mee
p' crucifirores. cū meditatoꝝ in spū meo duro p' diē est'. Isa. xxvij. cū videlicet spi-
rit' me' in estu passiois exacerbat'. d' maloz supplicijs et vindicta cogitabit. tūc
in q'nilerūt duo vbera tua sic botri vinee. Recordabor enī q' de te carne assumpse-
rim. q' lac de tuis vberib' suterim. Recordabor: incarnatōis mee mysteriū. Et ista
recordatio tāq' vini pot'. p'sent' irritatōis et indignatōis obliuisci me faciet. ne fe-
stinem ad vindictā. Qd' p'viderat ps. dicēs illi. Cū irat' fuer' misericordie recorda-
beris. Uel generaliter p'panē vbera virginis botr' vinee. Ex vberib' enī et p'mit'
lac. et ex botr' vinū qd' hoiem lenificat et inebuat' et facit obliuiosū et facit ad cō-
donandū irrogatas sibi iniurias. et largū ad dāda g'ndia. Dīno siq' dē i hūc mo-
dū lac qd' sanca labia dñi ex'p'serūt et traxerūt a maternis vberib' ipm delecta-
uit. et q'dam inenarrabili dulcedie inebauit. ne recordaret de cerero. s'z nobis faci-
le p'donarer irrogatas sibi iniurias. et largiter nob daret g'ras et virtutes i p'senti.
et in futuro gl'iam sempiternā.

Ite de vberib' matris dicit ei fili' **Can. vij.** Statura tua assimilata ē palme. et vbera **D**
tua botris. **Statra tua.** Istō inenies paulo infra. ci. xliij. de statura marie.

Alia etiā ratōe vbera marie botr' assimilāt. in q' mirabil' p'rogatūa merēdi demon-
strat in v'gine. q' nō mūr' metuit fundēdo lac et vberib' suis ad nutrimētū filij. q'
meruerūt martyres q' p' botros figurant' fundēdo sanguinē suū p' martyriū. Dīm
enī opez merces fin radice charitatis pensat.

Item de suis vberib' dicit maria dilecto **Can. vij.** **Ueni** dilecte mi' egrediamur in **E**
agru. p'moremur in villis. mane surgam' ad vineas. videam' si floruit vinea. si
flores fruct' parturūt. si flo:uerūt malapunica. ibi dabo tibi vbera mea. In hac
autoritate ostendit sollicitudo quā gl'iosa v'go gerit pecc'ia dei. Cū diē dilecto.
Ueni dilecte mi' egrediamur in agz. .i. i. visitem' illos q' sunt in agro et vomere
p'dicatiois humanoꝝ cordiū terrā sciūdūt. **Ueni** dilecte mi' p'moremur i villis. .i.
facietes misericōdes ap'd illos q' habitātes i vni p' dilectōem. vno iure vniūt. **Sur-**
gam' mane ad vineas. **plātādas** in fide. **Uideam'** si floruit vinea. **p' boni** opis
et ordij. **si flores** fruct' parturiāt. **p' boni** et ordij p'plemētū. **Uideam'** si flo:ue-
rūt malapunica. **quoz** flo:ros rube' desiderii imitādi passioem dñicā. demonstrat in
v'z fidelib' q' p' illas arbores designat. Et subdit dñs. **Ibi** dabo tibi vbera mea. **I**
vt gustes interpellatōes meas p' eccl'ia q' pcedūt de vberib' meis. p' q' sup' dixim'
ipius pietatē et misericōdiā designari. Et in h' ostendit q' p' h'mōi orat' ipa libenter.

Ite. De vberib' virginis dicit sodales christi **Can. vij.** **Soroꝝ** nra puula ē. et vbe- **F**
ra nō habet. Et sunt v'ba sodaliū christi scōꝝ videlicet p'p'heraz. q' q'si rēp'sentant
dño brām v'gine tanq' ad h'aptā vt carnē assumat ex ea. et dicit. **Soroꝝ** nra. **I**
virgo marial. **puula** ē. **p' hūilitatē** mēt'. mūda q'z et pura tāq' tenella sunēcla que
nōdū habet vbera. **Christ'** autē tāq' acceptans oblata sibi v'ginem. subinfert.
Quid faciem' soroꝝi nre. in die q'n alloq'nda ē. In illa videlicet die q'n eā alloq'
tur archādel' gabriel. Et tacētib' sodalib'. rēdet tota trinitas dicēs. **Si** mūr'
est. edificem' sup' eū p'pugnac'la argētea. **Si** hōstiiū ē. p'pingam' illō tabulis ce-
drinis. **Quib'** v'bis virgo respōdēs introducūt. ac si dicat. **Fiat** mihi sic dixistis.
et edificate sup' me p'pugnac'la aurea v' argētea. **Quia** Lego. **sum** mur'. **I** addit q'z.
Et vbera mea sicut turr'. et q' faera sū coraz eo q'si pacē repiens. **Beā** siq' dān v'go
lmur'. **ē** p'pter firmitatē p'positi p' suade v'ginitatis. **vbera** ei' sunt. **sicut** turr'. **I**
p'pter sup'eminentē secūditatē diuie plis. **Qu'** Jeta est nre defensiois. et super
eā edificauit tota trinitas. p'pugnac'la argentea. **Hoc** enī ad defensioē eccl'ie to-
ta trinitas edificauit in ea. vt p'ib' suis bñ sonantib' ininūciū repellat. Et signa-
tur h' in argēto. q's ceres' meallis dulci' sonat. **Cum** g' diuisset Lego. **sum** mur'. **I**
sub' iuvit. et vbera mea sicut turr'. **Ac** si dicat. **Discordia** mea et p'ciens mea
q'bus q'si vberib' suffragioꝝ dulcedine laero filios eccl'ie sūt. **turr'. I** munimētū
scz refugiu et securitas peccatoꝝ. Et h' ita ē lex quo sic accepta. sic g'ra. sic placida

Facta sum corā eo .i. ex dei bñplacito vt essem. Qñ pacē repiens .i. se pacē repies et facies inter deū et hoiez. vt essem pacifica tāq̄ mater veri pacifici. mediatrix mediatoris mater. Qñ aut̄ dicit. Si hostiū ē p̄pigam⁹ illō tabul' cedrinis. Sic intelli- gere. Si q̄dē christ⁹ se vocat hostiū. Joh. x. Et mater h̄ vocat hostiū. Sed alit̄ et aliter. Nā christ⁹ d̄ hostiū. i. ap̄tura sine via p̄ quā intrat ad vitā. qd̄ ip̄i soli conuenit. Unde de seip̄o discretiue dicit Joh. x. Ego sū hostiū. Ego. nō ali⁹. Hostiū quoq̄ dicit p̄pactio tabularū p̄ quā malinol' claudit ingressus in domū. Tñ et hie dicit. Si hostiū est. p̄pigam⁹ illō tabul' cedrinis. Btā virgo hostiū ē in ecclesia. q̄ malignis obsistit spiritib⁹ ne ad deuotos suos intrēt et accedat sic volūt. Et h̄ hostiū tot tabul' ē p̄pactū a setā trinitatē. Et in ip̄a sunt virtutes et p̄uilegia dignitatū. Et he tabule cedrine dicunt̄. qz impuribiles sunt et odorifere. et p̄ hūilitatem in p̄fundū radicate. creuerūt in immēsum.

Item de vberib⁹ marie v'l fidelis aie seu p̄sone religiose dicit ei sp̄s fm̄ aliā expo- sitōan. Lan. iij. Duo vbera tua sic duo hinnuli capree gemelli zc. Binari⁹ bis possit. s. duo. Signat duplicē dilectōem quā d̄z habere aīa ad deū et p̄ximū. Vel scientiā duoz testamētōz q̄ debet se regere. Vel fidem et opatōem. Tna. die ad differentiā vberz carnis et mīdi. Timlo de gula. Sic duo hinnuli capree gemelli. Duo diminiutina. s. hinnuli et gemelli. duplex hūilitas. s. interior et exterior. Quinqz autē notant̄ in hinnulo.

Primū. pinguedo duplex. charitatis et deuotōis. vel gr̄e et charitatis. Unde p̄sal. Sic adipe et pinguedie repleat aīa mea. Istud p̄uenit p̄dicatozib⁹ et oratozib⁹. i. p̄tēplariis. q̄ sunt intercessores n̄ri. qui sine dono gr̄arie et sine charitate nō im- petrat. Ideo sequit̄ i versu. Et labijs exultatōis laudabit os mcū. Scdm̄. acumē visus vt sit sicut argus ad sibi conueniē. Tñ. Videte quō caute am- bulens. Eph. v. Et etiā in octo p̄tes p̄tēplet. s. sup̄ et infra. ante et retro. interi⁹ et exteri⁹. dextrosū et sinistrosū.

Berū.

Tercū. velocitas. que est p̄ obediētiā. Quia sicut dicit br̄s Berū. Velociter cur- rit sermo dci. et velocē desiderat habere obsequē. Et p̄ opationē. Tñ eccles. ij. Quodcuqz potest facere man⁹ tua instanter opare zc.

Quartū. pulcra piloz distinctio seu varietas. In q̄ signa varietas gr̄az. virtutū. bonoz opoz. et honestozū studiorū. Tales enī vestim̄ discolorib⁹. Ezech. xvi.

Brego.

Quintū. arduoz scansio. s. p̄ cōtēplationē. vt licet corp⁹ ponderosū p̄uerfēt hie i re- gione corporū. qz sicut dicit gregori⁹. carnis p̄pus loc⁹ tetra ē. tñ p̄uersatio anie vel sp̄s sit in celis. in regiōe spiritūū. i. angelozū. put. debet. et in generali resurre- ctōe trahet ad se corpus suū. Quia mō seminat corp⁹ aniale. s. resurget sp̄uale. i. Lhof. xv. Si sp̄s mō p̄uerfēt in regiōe corporoz vt in lupanari et tabna v'l hu- iusmodi. tādē a corp̄e suo trahet ad regionē corporū. i. ad terrā miserie et tenebra- rū zc. Tñ ps. Eccebit sp̄s ei⁹. i. falsi clerici. falsi monachi. falsi religiosi. falsi chri- stiani. et reuertet̄ in terrā suā. i. sibi debita. qz noluit terrā viuētū. Uell suā. quaz p̄pauit p̄cio maloz operū. In illa die p̄bit oēs cogitatōes eoz. i. p̄uerse cogi- tatōes eozū q̄ sepant a deo. Sap. i. erūt causa q̄z percaut iuētū.

Item Ubera fidel' anie sunt q̄ ad dcū. Intellect⁹ sinistz ad ip̄m p̄gnoscedū. et af- fecus dextrū ad ip̄m diligēdū. Vel gr̄itudo et hūilitas. Quere libro. iij. ti. xxiij. d̄ charitate marie quō dilexit deū memoriter. a n̄ mediū tituli. Duo ad se. Iusticia sinistri ad se puniēdū p̄ penitentiā et disciplinā. qz peccauit. et h̄ p̄sptōez. miseri- cordia dextrū p̄ despatōem. Ecci. xxx. Miserere aie tue placēs deo. Duo ad p̄xi- mū. p̄passio. p̄gratatio. Tñ ad Ro. xij. Gaudere cū gaudētib⁹. flere cū flētib⁹. Eō- passio sinistz p̄ alienis malis. Hoc habebat q̄ dicebat. ij. Lho. xi. Quis ifirmat et ego nō infirmoz zc. Eōgratatio dextrū alienis bonis. Hoc nō carebat idē apl̄us dicēs ad phil. ij. Gaudeo et p̄gratuloz oib⁹ vob. idē ip̄m aut̄ gaudere et p̄gratulamini mihi. Sine h̄mōi vberib⁹ p̄mula ē oīs aīa. et vbera nō habz. Lan. xij. nec ē nubil. id ē idonea christo p̄iūci. nec p̄ h̄e lae efficacis doctrine. Debent etiā hec vbera ad h̄ vt sint signū sp̄ual' p̄gitar' esse q̄si pua et dura i reputatōe habētis. vt q̄ntūcū

Bulcritudo marie

¶ Passus fuerit sp. videaris tibi durus. Antiquitas & gūlat? fuerit paz iudices.

De dorso morali Titul? vit.

¶ A dorso rectitudie. vt sit videlicet sine oī strumofitate & gibbositate. Dorſus
i christi marie & scōz. paciētia eoz. Sup qd dorſum iugit sabcār petōres. s.
iudci. pagani. heretici. et blasphemani. et psecutores scōz. et sup qd plōgant
iniquitates suas. Illi autē rectū habēt dorſū qd patiūt p eternis. Illi sō strumofuz
q p tpalibz vel pprijo delictio vt mercatoreo & malefici. Dicūt autē dorſū ex eo qd su
p ficiēs ei? dura & qsi sarea ad portāda onera et tolerādas pūssiones.

De ventre marie Titulus xx.

¶ A vētr? debita dīspōsitōe. Cū eā. vij. dī. ci. Uēter tu? sic aceru? tritici. val
lat? lilij. Quere li. iij. ti. xij. de p̄ginali secunditate marie.

¶ Itē de vētre filij dicit m̄r Lati. v. Uēter illi? eburne? distictus saphir?. Et p̄t & grue
exponi de vtero p̄gio. Uēter ei? nō ē vt alij vētres i q̄bz repit diabol? p̄ctore. et
vētre. Ben. iij. S; ē eburne? p̄ p̄gitatē. Nā sic cū eboze nascit cādōz ei?. sic cū car
ne christi er ipi? marie natus ē cādōz p̄gitat?. qd ē viroz genit?. Et qz saphir? cele
stis color? ē dī vētrē m̄ris v̄l filij distictus. i. pulere notat? Lsaphir? .i. q̄bus dā cō
formitatibz cū angelica natura q̄ notat i saphiro. Nā p̄gitas soroz ē angeloz. sic
dicit b̄n̄s thomas apls. In angel? enī ē p̄gitas. et eiusdē p̄gitat? icorruptibili
tao. In angel? q̄qz oīs mor? diuine voluntati subieet? ē. Hoc itaqz decoze multi
plici signati sūt vēter matris & filij. & a vētribz ceteris distincti. Nā i carne v̄trinqz fu
it p̄ginitas icorruptibil. et tā i carne filij q̄ m̄rio nullus moruo qd a dei b̄n̄placi
to discordaret. Illia trāslatio mūdiciā carnis christi v̄l ipi? p̄gis nō tm̄ assimilāt
augelice mūdiciē. s; etiā p̄ponit dicēs. Uēter ei? .i. filij v̄l m̄ris Lsic p̄ixis eburne
na sup lapidē saphirū. In hac autē p̄ixide trāsmisit nob pater illō medicinalē vn
guētū. i. corp? christi. qd medicatū ē gen? hūanū. et de cui? odore tota resp̄sa ē ecclē
sia fidelis. Quere li. r. ti. xij. de vasis. vbi maria dicit p̄ixis.

¶ Itē dicit ecclē p̄ba ista. Uēter m̄? sicut aceru? tritici vallatu o lilij. Uē
ter ecclē. qz vēter tenerrima ē pars corpis. sicut m̄licre. qd vocant vēter p̄pter
teneri mūdine pietat? er p̄passiōis. Et qz vēter sedes ē scēditat? corpis. & figura sp̄
ritual? scēditat?. Et qz cibaria sp̄nalia p̄ meditatōez decoquunt? & digerūt i ven
tre memorie. sic cibi corpales i vētre carnali. Sic aceru? tritici. qd lat? ab imo.
cēdit in consū. Nā sp̄nales p̄sone late se effundūt i ieiunij. vigilij. disciplinō. et
ceteris corpilibz exercitijs. Et terminātur i consū. qz q̄nto p̄fectiores i charitate et
largiores in opibz m̄sticordie et penitētie. tāto se m̄ioreo & m̄iū p̄fectas arbitrāt &
credūt. in qd ostēdūt se p̄tinere ad archā qd p̄sumata ē iu cubito vno. Et b̄n̄ dī Lsic
aceruus tritici q̄ba coacervare debēt oī studio tritici p̄bi dei. qd pasci et nutrirī d
ber colūba. i. fidel? aīa. vt. s. ex plo matris dñi oīa p̄ba dñica p̄seruēt & p̄ferāt i cor
dibz suis. Vallat? lilij. q̄si ex oī pre. s. tā in corde q̄ in sensibz. mēbris et moribz
bus. lilioz habēs cādōz. Et iō ponit lilij pluraliter. qz nō sufficit castitas eoz
pis sine castitate mētio. Nec etiā duplex hec castitas sufficet sine castitate sēsuū.
mēbroz. & motuū. et tā corpaliū q̄ sp̄naliū actionū.

¶ Aliter. Uēter ecclē p̄ingati qd fragiliores et teneriores sunt i ecclē. Et qz oīno ne
q̄nt p̄tinere p̄mittit eis vti p̄ingio. Et dī hic vēter esse eburne?. vt qd v̄n̄f con
ingio sint i p̄ingali castitate firmissimi. vt nullo frangāt adulterio. qz ebur ē os ele
phātis aīalis castissimi. et ē ebur os firmissimū. frigidū. cādīdū. et durū. Dicit etiā
hic venter distict? saphir?. q̄i nec tot? caro. nec tot? saphir?. s; carne et saphiro di
stinct?. Nā cōiugat? inq̄ntū cogitat qd dei sunt. saphir? ē qd celestis coloris est. In
q̄ntū cogitat quō placeat vroz. caro est. Et talis diuisus est fin distinctioez apli
i. Eboz. vij. qz cogitat et qd sunt dei et qd sunt mūdi. Nisi enī cogitarer qd dei sūt. n̄
esset diuisus. et si cogitarer tātmōdo qd mūdi sunt et quomodo placeret vroz. nō
esset distinctus saphirio.

¶ Vel p̄ ventre possunt intelligi q̄libz infirme persone i ecclē dei. Que sortes p̄nt fieri D
corā deo si vēter hic fuerit eburne? p̄ frigiditate s; estū luxurie. et candid? s; omni
fo. cvij.

Thomas
apostol?

Liber .v. Ti. XXI. & XXII.

moda alia immundicia. et solidus est vanitate et incostans. et saltim distinctus saphy-
rus (et si non potest esse totus saphirinus) ut sic tractet spalia quod non obliuiscat eterna.

De umbilico marie

Titulus xxi.

A umbilici operenti positio. Unde Cassianus vii. dicit de spiritu sancto quod
i crater tornatilis nunquam indiget poculo. Per umbilicum firmitas carnalis concu-
piscencie designat. Unde per Iob spiritus vehemens in umbilico ventris esse dicitur.
Sed in ista virgine sic aruit et idurunt umbilicus. ut esset quasi lignum aridum nullum
habens humorem carnalis concupiscencie. et quasi ope tornatili velut crater circuncisus est ei? um-
bilicus interior et exterior ab omni tepore exteriori et interiori. Nec indiget poculo iste
crater quod ille potest quod dicitur in cruce sitio. sed de hoc cratere potabit vinum et lac. Nam cum
laete cadoris virginis mortificationem carnis prope quod austere sapore habet ut vinum com-
mixtum inuenit. ut delectare pariter in utroque.

Aliter Umbilicus tuus. i. castitas tua que occupauit in te locum et sedem ubi in alijs mu-
lieribus regnat luxuria. Unde dominus improbat aie sordide per luxuriam Eze. xvi. In die
ortus tui non est percussus umbilicus tuus. Castitas inquam tua est sicut crater tornatilis. id est
rotunda. quod pertinet propter amorem celestium. et est perfecta. quod casta es in corde. in membris. in
motibus. et in sensibus. sicut opus tornatile rotundum est et perfectum. Crater dico. Nunquam in-
digens poculo. Id est nunquam patitur sitim carnalis concupiscencie. Qui enim sitit poculum indi-
get. Vel sicut. Nunquam indiget poculo. i. irrigatone gratie. quod tota es gratia plena. Secundum
quosdam. Crater est schyphus quatuor habens ansulas.

Aliter. Ut istud dicat ecclesia Umbilicus tuus crater tornatilis. Umbilicus in medio cor-
pis. maria in medio ecclesie que est corpus filij sui sine acceptione personarum. facta cum tor-
no doctrine spiritus sancti. plana per humile mansuetudinem. sine scrupulo omnis peccati potest
dicere in toto verum quasi dauid. Sine iniquitate curri. Iuxta mandatorum dei. Leti dixerit
alios per exemplum. Crater iste concupiscencie per humilitatem. Spericus per superne mercedis iten-
torem. Capax vini et omnis liquoris. id est omnis gratie. De materia preciosa. quod in utero sacrificata.
et sanguine filij redempta. Clausus inferius. et apertus superius. propter spalia et appeti-
tu celestium. Teneat manu spiritus sancti vel filij que est manus patris. Potat nos sicut mater filios
vino multiplici. Lib. vii. pricla. id est duodecimo spiritu de oro. ubi ipsa dicitur vitis. istud inne-
mes ab O usque ad Y. Quere li. x. ti. de cratere aureo et argenteo. titulo. xlii. de va-
sis E. E. L. Nunquam indiget poculo. Id est filius eius. que est vitis. et a ceteris sumistrat. i. do-
na gratiarum. et sufficientia eius que est ex deo et in illos redidit et illos infuit que bono opa-
torem manu crater est hinc appropinquat. et quasi ori apponit ei? magnalia deuote predicando
et laudes eius dulciter decantando.

Mystice. Per umbilicum in quo est vis generativa et feruor desiderij que ad mulieres designari
possunt sancti predicatores. que desiderium seu feruor ad spirituale plenum in dei ecclesia gene-
randa. Et Umbilicus sicut velut crater in quo vinum doctrine geminas reges Zach. ix.
ppinat. Et crater tornatilis. id est circularis. planus. politus. et per circuitum circuncisus. ut ni-
hil habeat rugatum. nihil angulare. sed totum simplex et vix vita predicatores et doctrina.
tatum perfectum. et imaginem eternitatis. perfectum et amorem. Perfectio enim et eternitas. notantur in
figura circulari. L. Nunquam indiget poculo. Id est affluencia sapientie salutaris nunquam indiget
se. et in alios semper redidit. quod illa sincere et pie alijs admistrant.

Moraliter. Umbilicus fidelis aie zelus vel pietas. vel in amboz charitas propter causas
superdicias. L. Nunquam indiget poculo. Id est sapientie salutaris. que nunquam desit charitatem. quod vnicuique
docet de oibus. i. Iob. ii. Ubi enim charitas est sicut dicit Augustinus. quod est quod possit desistere.
Regis enim desistere charitati que charitas est. nec que ceteris suorum ei desistere permittit. que totum
se et sua in manibus posuit charitatis.

De feminibus marie

Titulus xxii.

A crucium et ribiaz eam soliditate. Unde dicitur ei cassianus vii. Iunctura feminum tuorum sicut
i monilia que fabricata sunt manu artificis. Femora in viris semina in mulieribus.
Et sunt hec femina decora sicut monilia. id est connectuntur inuicem
per castitatem sicut monilia duas partes tunice connectunt. Nota quod iunctura fe-
minum virginis non tamen dicitur casta vel pudica sed etiam castitatis monitoria.

Aug.

Inlucritudo marie

Propter quod monilibus operatur. Et dicunt monilia quasi castitatem monentia. Nam ad continentiam mundiciam ipsa per exemplum nos admonet et inuitat. Hec autem monilia fabricata sunt cum manu artificis. Nam artifex spiritus sanctus in sanctorum cordibus hanc inuenturam hanc mundiciam hanc castitatis progeniam fabricauit. quod totum carnalis concupiscentie fomitem per sanguinem entis toris celestis gratie extirpat in ea.

Item de cruribus vel tibibus sponsi dicitur Cantici. v. et congrue potest exponi de cruribus vel tibibus marie. Crura eius sicut columine marmoree. quae fundatae sunt super bases aureas. Alia traslano dicitur Tibie eius columine marmoree. Crura ista sunt constantia in prosperis. et patientia in aduersis. quae duo totum edificium virtutum sustinent et supportant. Ut moraliter Tibie quae fortes sunt velut columine marmoree et totam corporis operam operum portat. sunt fortitudo et persuetudina. quae omnem virtutum et sanctorum operum operam portat et sustentat. Et ille columine ut portare valeat istud edificium fundatae sunt super bases aureas. scilicet charitatem et sapientiam. quae signantur in auro. Fortitudo enim debet fundari in sapientia ne se precipitet. Pseuerantia in charitate alioquin deficiet et non stabit.

De pedibus marie Titulus xxiiij.

Ad debita pedum diuisione et rectitudine. De pedibus marie et sanctorum dicitur Augustinus.

Exe. i. de sanctis animalibus. Pedes eorum. id est affectus. pedes recti. id est debitam intentionem. Let planta pedis eorum ut planta pedis vituli. quae sissa est per discernendum. vngula habens per patientiam finale. firmiter figit per stabilitatem in bono. terram conculcat inferiora retinendo. circulari figuram impmit ea quae sursum sunt querendo et amando. Nota quod per pedes signantur affectus. quod affectibus accedit mens ad se ad deum. et recedit a se et a deo. Duo autem pedes fidelis anime duplex affectus. Dexter. desiderium placendi deo vel sollicitudo quomodo ei placeat cui se probauit. huius ad Tibi. Sinister. studium quod proficit fratribus. Et hi duo pedes portant animam in celum. Duo pedes anime peccatricis. proprius sensus. et propria voluntas. et hi portantur in infernum. Duo pedes anime iuste instruitur. Obedientia propria voluntati. et humilitas propria sensui. Chysostomus. Pedes sunt motus anime quibus incedit. non de loco ad locum. sed de malo ad bonum. et conuersio. Grego. Velle. inere ire est. Aug. Ambulat anima non pedibus sed moribus.

Chyso.

Grego.

Aug.

Item pedes nostri quibus stado. sedendo. incedendo. conculcamus terram. sed non incedo. docet nos quod affectus nostri debet assidue conculcare terram. excepta corporis mediocri necessitate.

Item de pedibus. id est affectibus matris potest dici illud Epoca. id est Pedes eius siles auriscalco.

Calcos grece est latine. Chyristus fuit aureus per patientiam. quae non murmurat in flagellis. sicut nec aures in percussibilibus malleorum. Fuit enim per clarum sonum predicantis manifeste. Sicut in camino ardenti. quod totum fecit quicquid fecit ex vehementi seruire charitatis. Nota dicitur pedes eius signat inferiori partem. scilicet humanitatem. Pedes autem nostri. id est affectus calcia di sunt pellibus mortuis. scilicet sanctorum precedentium exemplis et conuersationibus muniti. alioquin si nudus fuerit affectus noster. multum timere poterit in deserto vite huius venenatum morsum serpentis antiqum. Et enim illorum trinum serpentum de quibus agit Deutero. viij. Quere lib. xij. pericula. vi. titulo. id est quod maria uicis. circa medium tituli.

Item pedes affectus. quod sicut pedes corporales portant exteriori homines. sic affectus interiori.

Isti pedes

Quandoque exurunt. scilicet ira. odio. vel inuidia. Parab. vi. Nunquid potest homo ambulare super pinnas ut non proburatur plante eius. Tibi his tollendum est calciamentum. id est mortua opera causa refrigerij. Ero. iij. et Josue. v. Tolle calciamentum de pedibus tuis. terra enim in qua stas sancta est. id est ecclesia vel domus religionis.

Quandoque frigore dissoluntur. id est torpore negligentie. Iohannes dicitur Mat. xxiiij. Videte ne fuga vestra fiat in hieme. Quia torpor negligentie pedes astringit. Hi sunt calciamenti muniti. id est sanctorum defunctorum et exemplis quasi pellibus mortuis. Diere. ij. Prohibe pedem tuum a nuditate etc. Ero. xij. Al calciamentum medij agnus pascalis.

Isti pedes

Quandoque lapide colliduntur. id est fidei hesitacione. Tunc cauere ne offendas ad lapidem pedem tuum. Petra. chyristus. id est chor. x. Hi sunt lanam butyro diuise miscendi. et sonandi oleo quod ipsum est vulneribus sauciati Lu. x. Et hec duo largitur christus petra. Job. xxx. Quia abas pedes meos butyro. Sperando in misericordia dei. Ut mundabam affectus meos conuersatione humanitatis.

So. cit.

christi que p butyrū et diuitatis que p mel. Unde seqtur. Et petra fundebat mi
hi riuos olei. i. christus dabat serenitatē p sciencie.

Quandoq; inq̄nant carnis voluptate. que litū est et cenū. Treno. i. L. Fordeci
i pedib; ei? Iq̄re Lq̄a nō ē recordata finis sui. Hi sūt aq̄ abluēdi. Un̄ iob. xiiij. La
uit dñs pedes discipuloz. Qui petr? Dñe nō sūt pedes. i. affect? Us; r man? i.
opa let caput. i. sēsuū euagationē. Vel lecaput. i. intētōez q̄ ordināda ē s̄sul celū.

Quandoq; sor didant puluere vane glie. Unde p̄cipit apl̄s Bar. x. et Lu. ix. Ex
curite puluere de pedibus vestris.

Doraliter. Pedes. i. affectus debēt calciari. i. muniri iacinto. s̄ est. celesti desiderio. D
vt possimus occurrere obuiā t̄po in aera v̄nietū ad iudiciū.

Itē. Pedes ecclie sustentates eā in gr̄a et virtute. et christū caput ecclie portates per
mūdū. p̄dicatores sūt. de q̄bz dicit Isa. liij. Quā pulcri sup mōtes pedes am̄iciat̄
r p̄dicat̄ pacē rē. Hi debēt rigi i oleo sp̄ual' gr̄e v̄l misericordie. et p̄sidi abūdiaria
sp̄ualiu carismatū. Un̄ dicit de aser dencro. penul. B̄ndict? i filiis aser Sit pla
cēs fratrib; suis. r tingat i oleo pedē suū. Ferrū r es calciamētū ei? Sicut dies iu
uēru; tue. ita et senect? tua. Vel pedes ecclie sunt inferiorū ope; ministri. q̄ dñi ad
v̄sus necessarios inferiora exercēt officia p̄ extrema misteria velut pedes terre iher
rēt. Sed tales lauādi sūt butyro. sicut dicit Job. xxix. Lauabā pedes meos buty
ro. Quia sicut dicit grego. voce crebre admonitōis q̄si in susiōe pinguedis debēt
p̄fundī. vt sanet̄ si q̄ d̄ asp̄itate via; fuerit laceratū. Itē de bis pedib; dicit Apoc. i.
Pedes ei? siles auricalco. Quia sicut auricalcū assimilat auro. sic et ip̄i licz a lōge
maiores inuēt. cis t̄ n̄ q̄ntū possunt assilari n̄m̄ q̄ p̄aurū signant.

Grego.

De statura marie Titulus xxiij.

A stature vel gressuū p̄mēdabili honestate. De statura matr̄ dicit ei fili? A
i Lanri. xij. L. Statura tua assimilata est palme rē. Statura. i. i. rectitudo bo
ne intentōnis. r̄ sc̄tē opatōis discretō Assimilata ē palme. i. vt sicut palma. i.
arbor triūphalis crucē dñice terribilis est malignis spiritib; sic b̄tā ego merito
sue rectitudis malignos sp̄ns terreat r̄ expellat. De hac statura v̄l statōe dicit Joh.
xix. Stabat iuxta crucē iesu mater ei? Et b̄n̄ dicit. Stabat. i. q̄ cū omnes apl̄i vacil
larēt in fide t̄pe dñice passōis. ip̄a in fide stetit immobil'. cū esset terra illa de q̄ dicit
Eccles. i. Terra iucternū stat. Quere libro. viij. titulo. i. de terra. p̄ mediū tituli.

Vel ideo dicit. L. Statura tua assimilata ē palme. Iq̄a sicut signū crucē q̄ p̄ palmā
designat armatura ē special' p̄tra diaboli. sic invocatio noīis beate virginis. q̄ ē
maria. Un̄ beatus bern̄. Ad sic timēt rē. Quere lib. i. caplo. ij. de noīe marie an̄ fi
nē capituli. Vel sic. L. Statura tua. i. id ē. recta intencio tua. r̄ ad celū directa bona
opatio. Assimilata ē palme. i. q̄ ad terrena despicit incuruari. r̄ i celestib; appetit re
munerari. r̄ illō brauiū q̄rit tantū mō. q̄ q̄q; datur? est dñs aīe viciōz victicia.
De q̄ Apoca. ij. Vincenti dabo māna absconditū rē.

Bern̄.

De gressib; matr̄ dicit ei fili? Lanri. xij. Quā pulcri sunt gressus tui i calciamētis filia B
p̄ncipis. Hec calciamēta sunt testimonia sc̄tōz patrū et eoz exēpla. Eze. xvi. dicit
fili? matri. Calciam te iacinto. cū te bisso rē. Et qz erat calciata iacinto. id dicit
gressus ei? pulcri i calciamētis. Nā pedes ei? i. cogitatōes et opa. decore spiritu
alis deuotōis r̄ intētōis. velut pedes in calciamētis iacintinis resplēdebāt. Et qz
cincta erat bisso castitatē et p̄ginitatis astricta baltheo q̄ est bisso rectora. ideo se
quitur. Juncure feminū rē. vt supra.

Finit liber quintus de
puleritudine marie.

Incipit liber sextus de appellatōni
bus beate marie.

Appellationes marie

Mater, amica, soror, charissima, filia, sponsa.
Uxor, sci vidua, mulier bona, virgo, virago.
Princeps, regina, prima, ancilla, ministra.

Maria mater Titulus

Mater. Unde dicit ecclesiasti

ci. xxiij. Ego mater pulcre dilectiois et timoris, et agnitiois, et sancte spei. Alii libri habent Magnitudinis, i. i. fortitudinis. Pulcra dilectio est, quoniam est naturalis, singularis, et integralis. Naturalis quoniam ei eribet cui debet, i. deo. Singularis, quoniam fidelis aia nulli admittit amatores propter ipsum, sicut dicebat beata agnes. Integralis, quoniam secundum Augustinum diligit ex toto corde, i. ex toto

Uersus
pmus

m

Aug?

Berñ.

intellectu sine errore, et tota aia, id est ex tota voluntate sine contrarietate, et tota mente, i. ex tota maiestate sine obliuione. Sed licet hoc non possit impleri in via, scimus tamen ad quod tenemur. Vel integralis, ut secundum beatus Bernardum diligit dulciter, ne aliquibus blanditiis alliciat. Fortiter, ne aliquibus aduersis frangat. Sapienter, ne aliquo errore seducat. Demoziter, ne dilectum obliuiscat. Et est prima dilectio pulcra. Secunda pulcior. Tercia pulcerrima. Et dicit pulcra dilectio, ad differentiam multiplicis turpis dilectionis. Mundialis que turpis est. Carnalis que turpior. Valiciose que turpissima. Prima est vanitas glorie et terrene substantie. Secunda gula et luxurie. Tercia iniquitatis et nequie, scilicet in odio et ira. De prima dicit Hieronimus, Ambulauerunt post vanitatem et vani facti sunt. Hoc de inani gloria. Item Terentius, Qui nutriebant in croceis amplerati sunt stercorea, i. tpalia. Hoc de terrena substantia. De secunda Ecclesiasticus, xiiij. Qui tenuerunt picem, i. gulam inuiscatam et luxuriam conuincantem linquent ab ea. De tercia dicit autoritas, Homo deserit malitiam que diligit super illud peccatum. Dilexisti malitiam super benignitatem, etc. Totalis dilectio turpissima et pessima est.

B

Et timoris. Item adde pulcri timoris. Pulcer habet de timore ille timor dei que nihil negligit. Ecclesiasticus, viij. Nunc timorem habet, que nihil agit de omittendis, nihil omittit de agendis. Item, Qui nihil loquitur de tacendis, nihil tacet de loquendis. Item, Qui nihil cogitat de non cogitandis, vel e converso. Timor autem mundanus et humanus, turpes timores sunt. Timor autem seruilis pulcer est, que si non expellat peccatum quod inuenit, tamen prohibet ne adueniat peccatum. Pulcior timor iuinalis, de quo dicitur, Qui deum timet nihil negligit. Pulcerrimus timor filialis, de quo, Timor domini seruus permanet in seculo seculi.

Et agnitiois. Supple pulcre. Pulcra est agnitio que est ex fide et sacre scripture scientia. Pulcior que est per reuelationes et intelligentiam prophetica. Pulcerrima, que cum ipsa fide et reuelatione ipsius rei credite presentiam habet et experientiam. Et hec erit in patria, de qua dominus, lxxv. Dulci reges et prophete voluerunt videre que vos videtis, et non viderunt, et audire que auditis, et non audierunt.

D

Et sacre spei. Sacra et pulcra spes est que est ex fide et meritis pueniens. Sacrior et pulcior que est ex reuelatione et refectione scientie. De qua apostolus, i. Cor. i. Gloria nostra hec est testimonium scientie nostre. Sanctissima et pulcerrima que est per securitatem inamissibilem. De qua apostolus, Roma. viij. Scio quod neque mors neque vita etc. poterunt me separare a charitate dei etc. De sunt preciose generationes que habent gloriosa ego permittit se adimplere transientes ad se. Unde dicit, Transite ad me omnes que cupiscitis me et a generationibus meis impleri. Et hec omnia multis alijs modis exponunt.

E

Et nota quod dilectio est ad finem acquisitionem. Timor ad acquisitionem consuetudinem, que sicut dicitur Ecclesiasticus, i. Timor domini scientie religiositas. Religiositas custodiet et iustificabit cor etc. Item, xxiij. Timor domini ipse thesaurus est. Agnitio ad desiderium inflammationem, ut quod agnoscamus appetam. Spes que non confundit. Roma. v. ad confirmationem.

F

Iste autem generationes sunt ille emissiones de quibus legitur Lamentationum, iij. que ab eis quasi si riuus fonte incessanter et abundanter procedunt. Quere in principio orationis conclusio libro, xij. particula, i. versu primo.

So. cr.

Aliter. In h̄ q̄ beata v̄go inuitat nos ad generatōes suas. monet nos ad mor̄ con
 tēplationis fin̄ q̄duplicē materiā ei⁹. s̄. q̄d appetendū. q̄d fugiendū. q̄d credēdū.
 q̄d sperandū. **A**ppetend⁹ est de⁹. fugiendū peccati. timēda gehēna. speranda celest̄
 patria. Dilectio mouet ad petendū. timor ad fugiendū. agnitio ad credendū. spes
 ad sperandū. **D**oz̄ q̄tuor dicit se matrē. s̄. pulcre dilectōis. Iquam a deo dāte acce
 pit et in lucē emisit. Pulera dilectio est. nihil sub deo diligere. quia q̄cūq; mō tan
 gan̄ stercoza inficiūt. Ideo oīa reputauit vt stercoza vt christū lucrificaret. **Phil.**
ii. Si q̄dem ab zaba ysaac et ceteri sancti. Sara et rebecca et cetera sc̄tē m̄lieres
 veteris testamēti habuerūt sanctā dilectōem. nō tamen pulerā oīmoda pulcritudi
 ne. q̄a amor eozū diuisus fuit. et ita nō vsq; quaq; pulcer. qz̄. Qui t̄agit picē. **i. i. tē**
 poralia p̄ amorē. **l**in̄q̄nabit ab ea. **l**aliq̄ in̄q̄natōe. Sed amor marie fuit pur⁹ qz̄ in
 diuisus. qz̄ t̄palia plene p̄tēpsit et in nullo ab eis fuit eoin̄q̄nata. et similiter virgī
 nitatē p̄ma. v̄ouit. et ideo dicit̄. **l**mater pulcre dilectōis. **l**quam adinuenit et in lucez
 emisit. sicut mater puez̄ quē p̄cepit. Sicut enī filiū postea p̄cepit de sp̄s̄ctō. sic
 et p̄positū virginitat̄ et paup̄tat̄ p̄us concepat de sp̄s̄ctō. **I**tē **h̄o** tetigit picēz.
 s̄. ē carnēne in̄q̄naret ab ea. **Ecc̄. xii.** sed in carne vixit p̄ter carnē. et in mūdo su
 pra mundū. **A**ssumpsit enī pēnas vt aq̄le. **Isa. xl.** id ē virginitatē et volūctariā pau
 p̄tatē. et volauit sup̄ pennas v̄toz̄. **ps. xvii.** id ē patriarchas et p̄phetas. **I**pa ē cī
 m̄lier cui date sunt due ale. s̄. virginitas et paup̄tas. **Apoē. xii.** vt fugiat a facie ser
 pentis q̄ p̄mā m̄liere maledictōi subiecit. **Ben. iij.** In dolore paries. **I**deo diem
 est ei **Lu. i.** **B**enedicta tu ī m̄lieribz. **E**st etiā. **l**mater timoris. **I**docēs fugere qd̄ fū
 giendū ē. et est. **l**mater. **l**qz̄ hec emisit in lucē. qz̄ ip̄a p̄ma nō solū peccati s̄z etiā occa
 siones peccatoz̄ declinauit. **Q**d̄ p̄t̄z p̄ h̄ q̄ magnificata p̄ p̄ceptū filiū dei. se h̄uili
 quit in obsequiū elizabēth **Lu. i.** implēs illd̄ **Ecc̄. iij.** **Q**uāto magn⁹ es. h̄uilia te
 in omnibz. **I**deo d̄z porta clausa. s̄. occasiōibz peccatū. **Eze. xliij.** **I**deo sicut diei
flaum. i. **h̄o** adiecit vt p̄trāsiret p̄ eā belial. sed vniuersus interijt. **Q**uia ip̄a con
 truit caput serpēt̄. **Ben. iij.** id ē etiā initiū tēp̄ratōis. signata p̄ isabel. q̄ iudicē. **v.**
malleo timoris percussit caput s̄ysare. et p̄ iudith q̄ caput holofernis ap̄putauit. **Ju**
dith. xij. **E**t agnitōis. **i. i.** reuelate fidei. q̄. s̄. fidei reuelatio ab ip̄a et ī ip̄a facta ē. **J.**
 qz̄ ip̄a dedit exemplū credendi qd̄ credēdū est. qz̄ dicit̄ est ei **Lu. i.** **B**trā q̄ credi
 disti. **I**pa est ei luna exēplo fidei mūdū tenebrosū illuminās **Un̄ L̄ari. vi.** **P**ulera
 vt luna. **E**t stella. exēplo fidei magos ad christū adducēs. **Mat. ij.** **I**pa etiā au
 rora terminās noctē infidelitat̄. et diem. i. lucē fidei adducēs. **I**pa etiā mater so
 lis iusticie. **Malach. iij.** **E**t lucerna gr̄e et fidei posita sup̄ eadēlabz. **Matth. v.**
Et ideo mater agnitōis. **l** **E**t fanete spei. **Q**uia exēplo sue spei docuit qd̄ speran
 dū. **H**ouit enī q̄ vnū est necessariū. **Lu. x.** **E**t q̄ p̄mo q̄rendū est regnū dei. **Mat.**
vi. **E**t p̄pter hoc vnā petijt a d̄no. **H**ec est enī luna a qua incepit dies fest⁹. **Ez**
eli. xliij. **D**ies festus. dies eternitatis. **I**n ip̄a enī fuit initiū diei festi. qz̄ oīa terre
 na p̄tēpsit sup̄nis inbiās. **P**ropter h̄ exēplo sue spei fuit nobis. **l** columna nubis
 in die. **l** in p̄sp̄itate. **l** et ignis in nocte. **l** aduersitatis. **F**uit etiā exēplū nō soluz
 spei sed et. **l** sc̄tē spei. **l** i. inob̄ilis. **E**adentibz ei stellis de celo. **i.** discipul̄ a fide. et di
 cētibz. nos autē sperabam⁹ zc̄. **Lu. vlti.** ip̄a sola remāsit fixa ī firmamēto. **i.** christo.
 q̄ est firmamētū diuidēs aq̄s ab aquis **Gen. i.** **h̄o** enī extincta est in nocte d̄ni
 ce passiōis lucerna cī. **i.** fides. **U**el dicit̄. **l**mater sancte. **l** i. firmē spei. **l** qz̄ dat gr̄az
 p̄seruādī in bono. **U**el mater. **l** sancte spei. **l** qz̄ p̄traria que q̄ male sperauit q̄ fieret
 vt deus. et ideo mortua. **S**ed hec. **l**mater est sancte spei. **l** qz̄ vitā gignēdo mort̄ se
 tentiā reuocauit. significata p̄ hester. **v.** q̄ mortis sententiā reuocauit. **I**tē p̄pter h̄
 etiā dicit̄ ip̄a eodē capitulo. **l** In me omnis spes vitē et fr̄utis. **Q**is spes. **l** qz̄ spes
 omnis boni. **B**onū duplex. qd̄ est finis. **s.** vita. et qd̄ est ad finem. **s.** virt⁹. **E**t ip̄a ē
 spes vitē. **l** qz̄ p̄ ip̄am speram⁹ habere vitā. **l** et fr̄utis. **l** i. p̄stārie. q̄si dicat. **l** In me
 est omnis spes vitē. **l** habēde et p̄tinuādē. **I**n ip̄a enī est spes n̄ral. **l** spes. **s.** vitē et fr̄u
 tis. **l** p̄ fidūciā impetrādī. quia ip̄a est arc⁹ in nubibz in signū iustificatōis. **B**ene. **l**
 qz̄ iustificati p̄ eam ascendūt.

Appellationes marie

Aliter. In me ois spes. In ea ei est Loïs spes. In antiqz. et nra. Uel Omnis spes. In alio nõ e poneda spes q̄ in chriso et maria. **D**aledictus eni hõ q̄ p̄sidit i ho mine. **D**iere. xxij. **U**ite. **J**erome habede. **L**et. **F**utur. **V**ie q̄ pugnat p̄ vicia. **U**el Loïs spes vite. **A**n̄te natiuitatẽ eni bẽe marie regnabat mors in mũdo q̄ a p̄mis pentibus iroducta e. q̄ manibz et p̄bis accersierit illa. **S**ap. i. **P**er maria fo q̄ chrisu genuit suffocata est mors. **U**n̄ chrisu dicit **O**see. xij. **E**ro mors tua o mors.

Aliter. **H**ec p̄ba p̄e ponit dicere maria postq̄ p̄cep̄at saluatore. **Q**uasi diceret. **I**n me se ille p̄ carnis assumptõez. a q̄ est Loïs spes vite. **T**riplis vite. **I**nature. vite. **I**gnel. vite. **I**gnel. **E**t p̄ntis. **Q**uia spe est q̄ dat lassõ p̄ntẽ. **I**sa. xl. et his q̄ nõ sũt forti tudinẽ et robur i multiplicat. **U**el. **I**n me e spes ois virtutis. **I**q̄ habuit in se omnes virtutẽ theologicã et cardinale. **Q**uas etiã p̄ntes sperantibz i se sũmistrat suis ora tõibz et exẽplis. **D**ebem⁹ igit beate p̄gini spem. qz sicut d̄r p̄bo. xxix. **Q**ui sp̄at in d̄na. **I**.i. maria. q̄ syriace interpretat d̄na. **S**ublenabit. **I**.i. sursum lenabit. et hoc i p̄ senti et in futuro. **S**ursum lenabit. **I**.i. sup̄ carnẽ mundũ et diabolu p̄ gram in p̄sci ti. **S**ursum lenabit p̄ gliam in futuro.

Aliter. **E**go mater pulcre dilectõnis r̄. **N**ota q̄ q̄tuor dicit q̄ possunt et debent referri ad filiũ q̄ pulcerrim⁹ e et summe diligend⁹. **S**ol⁹ timẽd⁹. omni studio agno scẽdus. et in q̄ singulariter e speradũ. **D**icit ḡ. **E**go mater pulcre dilectõis. **I**.i. chris ti q̄ est pulcer. **U**n̄ ad heb. **I**.i. **Q**ui cũ sit splendor glie r̄. et h̄ p̄pe fm̄ diuinitatem. **E**t in p̄s. **S**peciosus forma. **I**nõ solũ p̄ filiũ hoim. **S**ed etiã p̄ milibz angeloz. **D**icunt eni q̄dã q̄ tãta erat ei⁹ species fm̄ hũanitatẽ q̄nta apparuit in trãfiguracõ ne. s̄z despicabil hoibz apparebat. qd nõ dicim⁹ asserẽdo s̄z recitãdo. **I**te **S**apie viij. **L**andoz est luc⁹ eterne et speculũ sine macula. **I**fm̄ dicitatẽ. **I**.i. **P**e. **I**.i. **I**n quẽ de siderat angeli p̄spicere. **E**t cui⁹ pulcritudinẽ sol et luna mirat. et h̄ q̄ ad diuinitatẽ. **I**tem. **I**pe est speciosus forma p̄ filiũ hoim. **p̄s.** xliij. et candid⁹ et rubicũd⁹. **L**ã r̄icoz. v. **H**oc quo ad humanitatẽ.

Dilectõnis. **C**hris⁹ emphatice dicit dilectio. q̄si duos ligãt. quo ad duas naturas. **S**ez deũ et hoim. et hoim assumptũ deo i vnitate p̄sone q̄n̄ verbũ caro factum e. **P**er dilectõez cui⁹ quã habuit ad genus hũanũ colligauit sibi naturã hũanã. qz dilectio e diligẽt⁹ et rei dilectẽ q̄si qdam vnio potissimũ in bonis. et naturaliter il lud qd amat in sui naturã suã p̄uertit amatozẽ. **P**er dilectõem etiã quã habz ad nos colligat nos sibi p̄. qz q̄ adheret deo vii⁹ sp̄s est cũ eo. **I**.i. **E**hoz. vi. vnitate sez amoris et gr̄e. **U**nde p̄s. **D**ibi adherere deo bonũ e r̄. **P**er dilectõem etiã q̄ diligit hoim colligat ipm̄ hominẽ sibi p̄. et q̄si cõglutiat ne disfluat p̄ vicia et peccata. **L**oz eni fatui. **I**.i. p̄ctõis. **Q̄si** vas cõfractũ. **E**ccl. xxi. **U**l etiãz. **P**ulcre dilectõis. **I**.i. chris⁹. vt sup̄dictũ est. q̄ solus pulcre diligit. et a q̄ habet pulcra dilectio. **I**pe cui⁹ charitas e. **I**.i. **J**ob. iij. ḡ pulcra dilectio. qz charitas forma est et deatratu ra sine pulcritudo virtutũ. **U**el ideo maria d̄r. **M**ater pulcre dilectõnis. **I**qz dilecto res et amicos suos chriso filio suo q̄ est pulcerrim⁹ siles facit. **S**ilitudinẽ siliũ i eis p̄ gram figurãt. quã peccãdo amiserãt. **Q**d apparuit in theophilo. q̄ postq̄ re cõciliatus e filio matre mediãte sup̄ra sacrosctã cõmũõẽ facie resplescendit vt sol.

Et timoris. **I**.i. chris⁹. q̄ sol⁹ timẽdus est. **U**n̄ ip̄met dicit **D**att. x. **N**olite timere eos q̄ occidunt corp⁹. **M**ulto minus ḡ timẽdi sunt q̄ tollũt famã vel epalẽ sub stantiã aut aliqd̄ hmõi. **S**ed cũ timete q̄ corp⁹ et animaz p̄t mittere in gebẽnã. **S**ũme etiã sp̄ timendũ e ne chris⁹ peccãdo amittat. **D**e⁹ eni interpretatur timor. **Q**uare dixit poeta. **P**rim⁹ in orbe deos secat timor. **D**e h̄ timore. **I**.i. de deo dic̄ sa cob ad laban **Gen.** xxxi. **R**isi de⁹ abrahã et timor ysaac. **I**.i. de⁹ ysaac affuissz mi hi r̄. **E**ccl. xxxij. **A**lien⁹ et sup̄bus nõ p̄timefcit timorẽ. **I**.i. deũ. **D**ic̄ glo. q̄ timor est et amor fidelũ. **U**el **L**nõ p̄timefcit timorẽ. **I**.i. deũ eterna supplicia cõmũantẽ.

Et agnitõis. **C**hris⁹ a dicit agnitio emphatice. qz sol⁹ nouit oia. et qz sol⁹ dat ḡ tiam vere agnitõis. **D**eus cui⁹ interpretatur videns. **E**t eius oculis nuda et apta sũt omnia. **E**ld hebre. iij. **O**culi eni eius multo pl⁹ lucidiores sup̄ solẽ. circũspiciẽtes omnes vias hominũ. **E**ccl. xxxij. **H**anc autoritatẽ habuisti optime expositã li. i.

De pul
critudinẽ
chris⁹

De theo
philo

ca. vij. benedict⁹ fructus v⁹tris tui. post mediu⁹ capituli. Dicitur aut⁹ christ⁹ agnitio ab agnoscendo actiue. qz cu⁹ christ⁹ inolare⁹ in cruce. agnouit patre⁹ obediencia. matre⁹ custodia. familia⁹ misericordia. Patre⁹ agnouit obediencia dices. Pater n⁹ mea voluntas sed tua fiat. Lu. xxij. Matre⁹ custodia assignans ea iohi vbi dixit. Mulier ecce fili⁹ tuus. Joh. xix. Familia⁹ misericordia. cui⁹ peccata. i. pena peccatorum misericorditer ptulit in corpe suo sup lignu⁹. i. Pe. ij. Et ideo dicit agnus ab agnoscendo. vel ab agnon qd est p⁹iu. Sicut eni agnus solo balatu matre⁹ agnoscit. et statim accurrit ad ea. sic christus videns matre⁹ sua iuxta cruce⁹ accurrit ad eam pie co⁹passionis affectu. et ea discipulo p⁹mendauit. Agnitio eti⁹ passiue. qz mater agnouit filiu⁹ crucifixum cu⁹ omnes apli fugerent. et p⁹seuerauit cum eo.

Et sancte spei. Christus eni est spes n⁹ra. Unde ps. D⁹s spes mea a iuuetute mea. R
Et est sancta spes. i. immobilis et firma. qz firmiter et immobiliter sperandu⁹ est i eo. Unde ps. Sperate in eo ois co⁹gregatio populi. Item. In te d⁹ne speraui no⁹ confundar in ererem. Gene. xlix. Ipe erit expectatio gentiu. Abac. ij. Si mora fecerit expecta eu. Ip longanimitate spei. qz venies veniet. Venies. in p⁹mo aduentu ad co⁹ferenda virtute. q⁹ est ad fine. Veniet in secundo ad conferenda vitam eterna qe finis. Ideo dicit ipe. In me ois spes vite et virtutis. Uel ois spes. i. spes omnis boni p⁹sentis p collatione gratie. et futuri p remuneratoez glorie. quia gram et gloria dabit d⁹s. Uel ois spes. antiq⁹ et modernoz. Et b⁹ dicit in me. qz maledicet ho⁹ q⁹ cofidit in hoie. se sez vel alio. Dicit. xvij. Uire. eterne et virtutis. hie q⁹ pugnat p⁹ vicia. Ideo christ⁹ compat⁹ flori. sine quo no⁹ habet spes fruct⁹. nec sine gratia eius boni aliqd sperandu⁹ est.

Sperandum est in christo

Sperandum est i christo

Quia largissim⁹ est dans omnib⁹ affluenter et no⁹ impropere. Jaco. i. Un⁹ hester. ij. Dedit affluer⁹. munera fm magnificencia⁹ p⁹ncipale.

Quia dat spalia ad sustentatoez electoz. et eterna in remuneratoem. Sed reprobis dat spalia hic in remuneratoem. Unde de ipis dicit Mat⁹. vi. Ame⁹ dico vobis. receperut mercede sua. Ideo dicit d⁹ ipo puer. ij. Logitudo diez in dextera ei⁹. et et in sinistra illi⁹ diuitie et gloria.

Quia hortat nos ad petendu⁹. Un⁹ Mat⁹. vij. Petite et dabit vobis. Joh⁹. xvi. Usq⁹ modo no⁹ petistis qcq⁹ zc.

Quia plus dat q⁹ petat. Un⁹ dicit latroni petenti memoria⁹ sui cu⁹ veniret in regnu⁹ suu⁹. Amen dico tibi. hodie mecu⁹ eris in paradiso. Lu. xxij.

Aliter. Ego mater pulcre dilecto⁹is zc. Possunt esse sba virginis postq⁹ ceperat saluatore⁹ enumeratis b⁹nficia maternitatis sue. vel enumeratis virtutes suas qbus idonea facta est ad generandu⁹ saluatore⁹. Dicit g. Ego mater pul. dile. Pulera dilectio charitas virginis qua de⁹ dilexit. qua no⁹ maculauit cotagiu⁹ peccati. Et timoris. quia in ea pparauit locu⁹ creatori et spu⁹sancto. generas in ea h⁹ilitate. q⁹ expanit excellentia angelice saluato⁹is. Unde dixit ei angel⁹. Ne timeas maria zc. Et t⁹nc impletu⁹ est in ea illud Isa. lvi. Ad que respicia⁹ nisi ad paupulu⁹ et p⁹ritu⁹ spiritu et tremante⁹ f⁹mones meos. Et agnitio⁹ in qua norat fides. Nam p fide q⁹ notat ibi. fiat mibi zc. concepit filiu⁹ dei. et agnouit p expientiam ea que p⁹s cre diderat. Unde dictu⁹ est ei Lu. i. Beata que credidisti qm⁹ pficient ea q⁹ dicta sunt tibi a d⁹no. Et sancte spei. Inquam constat ea habuisse cu⁹ tradit. Ecce ancilla d⁹ni fiat mibi fm verbu⁹ tuu⁹. Nisi eni credidisset. et sperasset posse fieri et futuru⁹ esse qd ei dicebatur. no⁹ ita respondisset.

Ite Beata virgo dicit mater gratie. Mater. q⁹ p⁹ncipiu⁹ cepto⁹is habens ab alio. U qz d⁹s i ea creauit totu⁹ sp⁹ualis boni plenitu⁹ dine. qua ipa tanq⁹ mater emisit i luce. Ideo dicit. Fecit mibi d⁹s magna q⁹ potes e. Ideo eti⁹ dicit ipa. In me ois gra. i. s. opans. coopans. et p⁹sumans. Et nota q⁹ sic ordinada est lra. In me omnis gra vite vel vie et veritatis. Et est ist⁹ omnis dyastri cu⁹. vt possit dici ois gra vel gratia omnis vite vel vie. Uel ois gra. i. omne id qd facit gratiosu⁹. Uel omnis gratia. quia christo descendente in virginem descendit in eam omnis plenitudo ea

Appellationes marie

rismati. Et de illa plenitudine omnes recepim⁹ grā p gratia. Job. i. Cū enī sup
 christū req̄sceset spūs dñi. spūs sapiētie. et intellectus. spirit⁹ p̄siliū et for̄titudis.
 spiritus scie et pietatis. et repletet eū spūs timoris dñi. Isa. xi. et christ⁹ req̄sceset
 i ea. sicut dicit de ip̄a. hec req̄es mea. hic habitabo rē. p̄stat q̄ septem dona spūs san
 cti req̄euerūt in ea. et ip̄am vsq̄ q̄s repleuerūt. Isa. lvi. Sup quē req̄sceset spūs
 meus nisi sup humilē rē. Uite r̄ veritatis. I. christi q̄ est vita et veritas. Johan.
 xiiij. Uel intrā sicut. Omnis grā vite. Iq̄ est vitā et vitas. Uel ois grā. I effectiua vi
 te et veritatis. Uel omnis grā vite. Iq̄ nunc ē r̄ future. et in hoc breuiter oīa collig
 rit. Uel vite et veritatis. I Alia trā vere. I. vite. I que ducit ad vitā et veritatis. Iq̄ docet
 viam illam. Uel moraliter. I Omnis grā vite. I actiue et cōreplatiue. Unde signat
 p̄ martham et mariā Lu. x. Lege anselmū quomodo vtrāq̄ vitā impleuit in se. in
 illa oīa. Intrauit iesus in quoddā castellū rē. Uel vite. I innocētie et peniten
 tie. quib⁹ duob⁹ aīa spūaliter viuūt. Uel vite. I triplicia. Est enī triplex vita. Uege
 tabilis. sensibilis. et rationalis. Vita vegetabilis est incipiētū vivere p̄ fidē et cha
 ritatē. qz ip̄i q̄si plante viuūt vita gratie et crescūt. sed spūalia nōdū sentiūt. qz ani
 malis hō nō percipit ea que sunt spūs dei. i. L hoz. ij. Simile. i. Regū. ij. Samu
 el necdū sciebat dñm. Vita sensibilis p̄ficiētū. qui gustāt dona dei. sed nō discer
 nēdo que sunt illa bona. Gene. xlii. ysachar asinus fortis. vidit req̄em q̄ esset bo
 na. Vita rationalis p̄fectōrū. qui p̄ p̄suetudine exercitatos habēt sensus. Heb. v.
 Quales erat iacob. Gene. xxxij. dices. Uidi dñm facie ad facie rē. Omnes grās
 istas habuit maria supercellenter. Et veritas. I Triplex est veritas. Cordis. ois.
 et opis. contra triplex ve. qd̄ est vanitas. falsitas. simulatio. In ip̄a aut̄ fuit I gratia
 omnis veritatis. Iqz habuit veritatē cordis sine vanitate. Ueritatē ois sine falsita
 te. Ueritatē opis sine simulatiōe. Uel fm̄ illā lram. I In me omnis grā vite. Et ē y
 istud omnis dyastriaci. q̄si dicat. I In me est ois grā ois vite. Est enī triplex vitā
 ad salutē. Uirginalis. Cōiugalis. Uidual. In p̄ua uirginitas cū sterilitate. In
 secūda fecūditas cū corrupciōe. In tertia pietas cū sollicitudine terrenoz. Sed in
 ista p̄gine fuit grā omnis vite. Iq̄ ducit ad salutē. quia fuit uirgo sine sterilitate. Fe
 cūda sine corrupciōe. Pia sine sollicitudine terrenoz. Uel ideo dicit. I In me ois
 grā vite et veritatis. I ut ostēdat se immunē a gratia mortis et falsitatis. de q̄ dicit
 puer. in fi. I Fallax imago et uana est pulcritudo. Sic expone. I Fallax imago. I i
 glia laudis hūane. quia nullus p̄sequit qd̄ illa p̄mittit. Uel uana est pulcritudo. I ca
 litatis sine hūilitate. Uel exterior sine interiori. Uel opis exterioris sine recta in
 tentōe et dei timorē. q̄ est initiū sapiētie et custos virtū. Aliq̄ libri habēt. I Fal
 lax grā. I qua mūdo gratiosi sum⁹. Nō enim est nisi qd̄am p̄ditio. sicut osculūz
 inde q̄ tradidit filiū hominis. Lu. xxiij. Et nota q̄ qd̄a calūniati sunt s̄bum istū. Z
 Maria mater gratie. cū sola trinitas sit mater gr̄e. Quib⁹ dici potest. q̄ hūanitas
 christi cui⁹ ip̄a est mater appellat gratia. ad Heb. ij. I Gratia dei. I. filius humana
 tuā p̄ oib⁹ gustauit mortē. Et d̄ christ⁹ grā. vel qz gr̄ dat. vl qz gr̄ dat⁹ ē nob a
 patre. I Pro omib⁹. I dicit. quia fuit p̄cū sufficiens. licet nō efficiēs. Sequitur i
 autoritate. I In me ois spes vite r̄ futis. I Petrus māducator. Nā sicut p̄ illā
 accepimus grā vite q̄ nūc est. ita p̄ illā habem⁹ spem vite que futūra est. et habi
 turū sumus fructū glorie q̄ semp duratura est.

Tem Maria mater vite. I. christi. qua viuūt vniuersi. quā dñ ex se genuit nūmū
 rum omnes q̄ ex ea victuri sunt quodāmodo regenerauit. Et si enī carnalit̄ ge
 nuit uicū filiū. in eo tamē spūaliter mater effecta ē magne multitudis filio
 rum. quoz primogenit⁹ christ⁹. Ad roma. viij. Uū significāter dicitū est Luce. ij.
 Peperit filiū suū primogenitū. Ip̄a est enī anna q̄ p̄ius. I sterilis. I quo ad p̄positū
 uirginitatis. I peperit hoc modol plurimos. I. Regū. ij. Ideo dicit Eccl. xxxvi. I Jf
 rabel. I. i. fidelis populus dñi cōtemp̄lās. I que cōequasti. I. i. p̄ fidem uisisti vel cō
 heredē fecisti. I primogenito tuo. I. christo. qui est. I primogenit⁹ mortuoz. I. resur
 rectio. I et princeps regū terre. I Apoc. i. Sicut enim cūa dicta est mater omnium

viuentiu vita nature. Gene. iij. sic maria mater omniu viuentiu vita gratie. Eua ei interpretatur vita aut mater viuentiu. Ipa etia ppter hoc figurata est p saram. q licet no nisi uniu filiu carnaliter pepit abrahæ. cui dixerat dñs Gene. xxi. in ysaac vocabit tibi semen. tamē mater dicta est toti populi israelitici. Unde Isq. li. dicit iudæis. Altrēdite ad abrahā patrē vestrū. et ad sarā que pepit vos. Sic et maria nō peperit carnaliter nisi unū verū ysaac. id ē. christus q est risus noster et gaudiū nostrū. rē. vt supra. Ipa etia mater vite. Sed eua fuit mater mortis. quia p eā vita quam habuim⁹ nobis ablata. sed p mariā restituta est. Nā maria portauit vitā. et aperuit nobis portā vite. Unde. Paradisi porta rē. Et ad vitā viā nouā ostendit. vouens virginitatē. et sp exemplū. Unde ipi conuenit qd de filio dicit *Dirigebas. ij.* Ascendet pādens iter ante eos. Vita enī eius semp fuit in ascensu. et vbi ipa regnat cum filio suis ordib⁹s introducit peccatores.

Item. Alio modo vita recta maria p exemplū. vita beata fili⁹ eius. Quia sicut d maria uatus est christ⁹. sic de vita recta p grāiā. nascitur vita brā p glīam. Precedūt enim rectitudo. iusticia. meritū. sequunt. bñtudo. glīa. pmiū. Singula singul.

Item *Maria mater nostra* quā vident filij sui cognoscere dicitate ipis qdam naturali pietate fidei. vt ad inuocatōnem nois eius primo et maxime refugiant i oib⁹ necessitatib⁹ et piculis. tanq̄ paruuli ad sinū matris. Et habet hec mater qsi duo vbera. q petimus ad sugendū. cū dicim⁹. Hos culpis solutos rē. Dec sunt mansuetudo cordis ptra supbiā. et puritas carnis p luxuriā. Vel vbera ei⁹ misericordia et oratio. qb⁹ nutrit nos. Ut dici possit. Yacta cogitanti mū i dñā nostra. et ipa te enutriet. Itē ipa est mater surgeunt a peccato. alioq̄ nisi pns a petō surrexerit. nunq̄ de hac matre poterit glīari. *Prouer. in fi. Surrexerunt filij eius rē.*

Maria amica Titulus ij.

Fidoz? *a* *Dica.* Unde tonēs in cañ. appellat amica et dilecta. Et hoc multiplici ratione. Et dicit amic⁹ vel amica qsi amoris consoz. vel qsi animi custos. Vel fm isidoz ab hāmo. i. a cathena charitatis. Unde et hāmi dicunt q teneat se inuicē. Itē amicus ab a qd est sine et mene qd est defect⁹. Sol⁹ enim ille se est amicus. q in necessitate nō deest amico suo.

Maria amica christi

B Quia magno zelo ab eo dilecta. Unde deca dicit christ⁹ *Zacha. i.* Zelatus sū hierusalē et sion zelo magno. *Maria. s.* designatā p hierusalē et sion multiplici rōne. Ipa enī hac de causa dsignat p hester. quā rex assuerus amant sup omnes mulieres. Ideo etia de ipa dicit *Sap. viij.* Omnū dñs dilexit eā. Preapne aut ratōne humilitat⁹ dilecta est a dño. Unde i figura ei⁹ dicit *Isa. lxxij.* Vidit dñs humilitatē meā. nūc amabit me vir meus.

Quia nō seruiēs in timore sed in vinculo charitat⁹ nullū aliud emolumētū qrens ex sua dilectōne q̄ ipm dilectm. Un dicit *Can. ij.* Dilectus me⁹ mihi. Iq. d. Ipe solus sufficit mihi. nihil aliud qro. Ideo etia dicit *Can. ij.* Inuēi quē diligit anima mea. I. i. inrima voluntas et affectio mea. Ltenui cū nec dimittā. Propter hoc etiam debet ipa appellari amica cordial. Qd bene apparuit in passioe vnigeniti sui. cui⁹ matris animam gladi⁹ filij p̄siret. *Omni Jeni tpe. li. tam in p̄spis q̄ aduersus. di ligit q̄ amicus est. I p̄nc. xvij.*

Berñ. Quia cōscia secretorū ipius. Quo d manifeste patuit in incarnatōe. quādo p filiū suū de redēptōe gener⁹ humani pns ei reuelauit q̄ alicui spiriū beatōz excepto gabriele. sicut dicit bñs berñ. Qui scz gabriel tante inter suos fuit excellētē vt tali nomie dign⁹ haberet et nūcio. Un cū magister *D.* de serō victore q̄sisset a serō bernardo vnde h diceret. rēdit. Q. vni⁹ qsqz in suo sensu securus abūdat. vbi vel certe ratōi vel manifeste autoritatē qd sentit nō obuiat. Non enī marie caro et sāguis reuelauit mysteriū eternis tēporib⁹ tacitū. sed pater qui est in celis filiū suū ei patefecit per angelū. Hoc etia apparuit qñ beate virgini annunciauit angelus cōceptū elisabeth. *Luce. i.* Decebat enī vt verbū mor diuulgandū vbiqz. p̄i⁹ sciret. Igo p angelū q̄ audiret ab homie. ne mater dñi a cōsilis filij videret amota. si

Appellationes marie

eorum que tam ppe gerebant interim remansisset ignara. Gen. xvij. Nū celare poterat abrahā que facturus sum: Almos. iij. Nō faciet dominus de? sibi nisi pūscuēla uerit ad seruos suos ppheras. Multo forti? sue matri q̄ magna est pphetissa. sic patet in cantico suo. Nō etiā intrat helyas. iij. Regū. iij. q̄ dñs celasset ab eo mox rē filij hospite sue. Ideo etiā dicit dñs aplis Job. xv. Jam nō dicā vos seruos. qz seruus nescit qd faciat dñs ei. Vos autē dicit amicos. qz omnia q̄cūqz audiri a patre meo nota feci uobis. Moraliter. Si vis fieri amic⁹ dei. reuela ei consilia tua. i. peccata. Unde psal. Reuela dño viā tuā et spera in eo et ip̄e faciet. i. pctā tua dimitter. Itē Para. xvi. Reuela dño opa tua. ⁊ diriget cogitatōes tue.

Tullius

Quia voluntatē suā diuine uolūtatī p omnia pformauit. In hac enī pformationē seu pformitate uera amicitia certissime pprobat. Uñ tullius. Idem uelle et idē nolē ea dñm amicitia ē. Hoc autē ex toto corde fecit beata uirgo. qñ itelligēs p angelū q̄ fili⁹ dei de ip̄a uolebat carnē assumere. statim rēdit. Ecce an. do. si. mibi rē.

Maria amica christi.

Quia amici sui christi p oīa pcepta adimpleuit. qd p̄p̄riū est amantū. Uñ Job. xv. Vos amici mei estis si feceritis q̄ ego p̄cipio uobis. Similiter ip̄e christ⁹ pcepta ex uoluntatē adimpleuit matrī. qñ descendit cū illi nazareth et erat subditus illi. Lucē. ij.

Quia filio suo ad mūdi redēptōem coadiutrix fidēlissima extitit. qñ filio dei de carne sua uirginali nūicā tenuit. quā p salute omnium deo patri in cruce sacrificiū obtulit in odore suauitatis. Ideo p̄dictū fuerat Gene. ij. Nō est bonū hoīem esse solū. faciam⁹ ei adiutorū. Illa enī literalis eua uīro suo nō fuit in adiutorū. sed pot⁹ i destructorū. Illud melius inuenies li. iij. in decimo p̄uilegio marie. circa finem capituli.

Dñs parisiensis

Quid sit uera amicitia

Quia nec in p̄p̄is aut aduersis filiū deseruit nec ab eo deserta est. Qd signū est rē amicitie. Uñ puer. xvij. Quū tpe. i. in aduersis et p̄p̄is diligit q̄ amicus est. re et noīe. Uera enī amicitia est uictura animoz amantū. nō p̄nuatio uel conuiguanio sed uictura. q̄ nō patit aliquod p̄mixtorū tangi qñ totū tangat. Uñ tullius. Idē uelle rē. Uera etiā amicitia nō uerbis sed sacris p̄trabit. Uñ. i. Job. iij. Si lioli nō diligam⁹ uerbo neqz lingua. sed ope et uitate. i. uero ope. Itē uera amicitia nō beneficijs exteriorib⁹ pascit sed amore. Uñ tullius. Danc dicit⁹ ueram amicitia. cui⁹ si uer⁹ tot⁹ in amore est. Ideo dicit Eccl. vi. Si possides amicum. i. repta rē. i. in aduersitate ei⁹. Posside eū. Quasi diceret. Si habes aliquē amicum. nō dimittas eū in tēpore aduersitatis sue. Sic enī fecit maria christo. et sic possedit eum quādo in uītima necessitate fuit. ⁊ nec amicus nec amica eū eo remansit qui aliquātulū nō elōgaret se a fide ip̄ius. excepta sola uirgine. Unde dicit filius patri. Elōgasti a me amicum et p̄ximū. Itē. Lōge fecisti uos meos a me rē. Sed sola maria rē credidit. et cum ip̄o ad pedes crucis renāsit. Ideo dicit ip̄e in ps. Singulariter sū ego donec trāscam. Dicit etiā Isa. lxij. Torcular calcatu sol⁹. et d̄ gēnibus nō est uir meū. Certe uerū est dñe q̄ nō est uir tecū. sed mulier uia tecū est. que oīa uulnera que tu suscepisti in corpe tuo. suscepit in corde suo. Quere istud libro. i. ca. v. titulo. dñs tecū. circa mediū capituli. Nō fuit deserta a filio. quia tūc assignauit eam custodiendā discipulo. implet illud qd ei p̄miserat. Non te desera neqz derelinquam. ad Heb. vij.

Quia p̄bata est in necessitate. Unde puer. xvij. Frater in angustijs p̄probat. Similiter dici potest de sorore et amica.

Quia amicum suū christū in oīb⁹ honorauit. ei totū attribuit qd qd boni ab eo recepit. Uñ dicit. Fecit mihi magna q̄ potens est rē. Quasi diceret. Gra dei sum id qd sum. Et hoc fuit p hūilitatē. qz de⁹ a solis hūilibus honorat. Eccl. iij. Honorata est etiā ab eo. qñ exaltata sup omnes choros angelorū ad dexterā eius gloriōsa resedit.

Maria soror Titulus iij.

Proz. Unde dicit ei christ⁹. Cañ. iij. Uulnerasti cor meū soror mea sponsa. Quere libro. v. titulo. v. d̄ pulcritudine oculorū marie. Itē Cañ. vij. die. Fo. cxiij.

maria cū magno desiderio postulās incarnatōem filij. Quis mihi det te fratrem meū in humana natura. Ictā in legali doctrina. qđ exponit subdens. **S**igentē vbera matris mee. scz sinagoge vel legis. cui⁹ tūc fuit christ⁹ vbera. cū i se impleuit legis sacramēta. vel cū doctores interrogauit qđ erant vbera sinagoge. **L**uce. ij. Quis inq̄m. mihi det vt inuentā te solū foris et deosculer te. **I**nuenire desiderat eū solū in diuina. s. natura. in q̄ solus est. et humanū nō habz cōsorcium. **I**nuenire desiderat eū foris. vt nō solū cum cognoscat in carnis ergastulo. s. vt i inuenitate deitatis inueniat que nullo cōcludit termino et omnia cōtinet et cōcludit. **E**t ipm sic inuenire desiderat vt deosculer eū. vt videlicet vidēdo p̄sentē tan qđ facie ad faciem in eius amore delectet.

Maria soror

B

Christi. qđ fili⁹ est dei patris p̄ naturā. et ipa specialis. imo specialissima filia eius de patris p̄ gratiā. et tāto specialior christi soror quāto ipi duo vnus sanguis et vna caro. **D**e quib⁹. i. ad **R**oz. vi. **E**rit duo christus. s. et maria in carne vna. **R**eginali. **I**te ipa soror christi p̄ castissimā sincerā et feruētissimā dilectōem. que solet esse inter fratrem et sororē. **U**nde ipse dicit **Z**acha. i. **Z**elat⁹ sum hierusalem et. vt sup̄ de amica. **I**te soror. quia coheres ei⁹ et cōmunicās cum eo regnū patris. heres dei et coheres christi. **R**o. viij. **E**rgo soror ei⁹ p̄ nature idēritatē cōformis et cōnatural' ei. et hereditatē ererue cōparticeps. **S**ūme etiā dilecta ab eo. qz nemo carnē suā odio habuit. simile suo simili noscit. et ab eo diligit. qz volatilia ad sibi filia cōgregant. **E**cci. xxvij. **E**odem. xij. **D**e aīal diligit simile sibi. **E**t q̄nto maria nature mūdioris et morib⁹ et virtutib⁹ christo similior. p̄ ab ipō diligit qđ specialis soror.

Maria soror

Populi christiani p̄ naturā. qđ sūma gloria est ipi populo christiano si esset qđ adnereret. habere. s. sororē reginā angelorū et hoim. imo qđ plus est habere sororem sp̄sāam patris. matrē filij. et amicā sp̄sāsancti. reginā etiā celestis regni vbi plenam habet potestātē qđsanctz voluerit introducēdi. qđqd voluerit imperādi. qđqd a filio petierit obrinēdi. **I**ō potest se dicere cū filio **D**at. in fine. **D**ata est mihi omnis potestas i celo et in terra. **I**deo etiā dicit **ec**i. xxij. **I**n hierusalē. **I**supna potestas mea. **I**

Sodalitū christi. i. angeloz. vel patriarchaz et pphetarū qđ dicunt de ea **L**an. viij.

Soror nostra parvula ē et vbera nō habet. **I**stud inuenies libro. v. n. xxij. de pulcritudine marie. vbi agit de vberib⁹ et gūnis. in medio tituli.

Sanctorū angelorū p̄ virginitatē. charitatē. et hūilitatē. et maxime ppter celibat⁹ i tegritatē. **I**deo dicit **L**antic. viij. **Q**uid faciem⁹ sorori urē in die qñ altoq̄nda est et. **Q**uere titulo de vberib⁹ marie. li. v. titulo. xvij. in medio tituli.

Maria charissima Titulus iij.

Charissima **U**n dicit ei sponsus **L**an. viij. **Q**uā pulcra es et qđ decora charissima in delicijs. **I**n h̄ q̄ bis q̄ritur **L**as pulcra. **S**ic et **L**as decora. **I**z geminat nomē pulcritudinis. designat qđ ipa mirabiliter incōstimabiliter et inenarrabiliter pulcra est et decora. **I**te pulcra dicit fidel' decora. bona opatōne. **U**el pulcra in virtutib⁹ qđ spiritū illumināt et exornant. decora in virtutib⁹ qđ carnem venustāt et purificāt. **C**harissima. **S**p̄sō suoli delicijs. **S**p̄sālū charissimā. **U**t potest fieri cōpatio. vt dicit qđ **L**chara. **S**acra est toti trinitati qñ in vtero. **S**anctificata. **L**charior. **I**qñ vnigenito dei imp̄gnata. **C**harissima. **I**qñ in assumptōe i sponsi thalamū introducta. et glia immortalitatis coronata. **U**el **L**charissima. **L**az vnigeniti sui sanguine redēpta et charissime ab eo dilecta. **U**el **i**ō dicit **L**charissima i delicijs. **Q**uāq̄ delicata mulier cibos grossos fastidies et omnes. nō potest gustare nisi qđdam specialia. sic et ipa qđquid amax vel nocinum aie respnēs delicijs sup̄celestibus tātmōdo vacabat. qđ sic cōmedunt vt semp esuriant. et sic satiāt vt sp̄ fastidū tollant. **E**t hic est cū cibo melior. **E**cci. xxvi. scz filius dei. qđ dicit. **Q**ui edūt me adhuc esurient et. **P**ropter hoc dicit ipa de filio qđ est manna oīs saporis. **S**ap. xvi. **D**ilectus me⁹ mihi. **I**quasi diceret. **A**lias nō curo delicias. **I**te. **C**harissima in delicijs. **I**est illa aia que qđ fastidit quedā bona vt trāseat ad meliora. sicut dicit

Appellatões marie

autoritas sup illd. Jbñ sancti de virtute in virtutē. Nō semp vni virtuti studēdū est. sed de virtute in virtutē eundū donec videat deus deoz in sion.

Maria filia

Titulus v.

Filia] Quā instruit spūs sanctus in ps. [Audi filia et vide. Audi] vt scolaris q̄ versaris in scola spūs sancti. cui⁹ scola est fidei ⁊ morū et honoz operum. [Audi] vt possis credere his q̄ tibi dicēda sunt ab angelo. qz fides ex auditu. Ro. v. [Audi] Ip̄ facile obediētā obaudi. Eccl. xxxix. Obaudite me dñi fructus. [Audi] [Audi] i. fac s̄bo dei sponso tuo audiciētā in corde tuo p̄ silentiū. Eccl. xxxij. Audi tacēs. et p̄ reuerētia accedet tibi bona gr̄a. [Filia] p̄pter paternā circa te sollicitudinē. Eccl. xxxij. Filia patris abscondita est. Nec est maria quā inuenit angel⁹ clausaz i thalamo. [Filia] p̄pter paterne nobilitatē custodiā. ne ab illa degeneres. Cant. vij. [Quā] pulcri sunt gressus tui in calciamētis filia p̄ncipis. Id ē. chūsti fm dicitatē. q̄ est p̄nceps regū terre. Apoc. i. [Filia] p̄ imitatioem patris. Ruth. iij. Bñdicta es filia rē. [Et vide] [Fragilitatē] tuā fm hūanā naturā. vt te humilites in ocul⁹ tuis et deū exaltes. Cant. i. Si ignoras te o pulcerrima rē. [Et inclina] aurē tuā] vt hūiliter obediās diuine voluntati. et de te nō p̄sumas. [Et obliuiscere] po. t. et do. pa. t. Et concupiscet rex. i. i. chūst⁹ [Decorē] tuū. [Imaxime] decorē sp̄ritualē q̄ in virtutib⁹ consistit. Maria autē spūs sancto edocra audiuit celestē nunciū et credidit. qz fides ex auditu. et vidit et intellexit. Inclinauit aurē suam ad obediētiam. et cor suū ad disciplinā. Oblita est populū suū et domū patris sui. qz nec populū suū angere plis multiplicatōe. nec domū patris sui relinq̄re curauit heredē. Sed q̄cqd honozas in populo. q̄cqd de paterna domo rerū terrenarū habere potuisset. oīa arbitrata est vt stercoza vt chūstū lucrificaret. Nec sefellit eam intētio. qz et chūstū sibi filiū vēdicauit. nec p̄positū pudiciēcie violauit. Et ideo gr̄a plena. quia et gratiā virginitatē nō pdidit. et insuper fecunditatē gloriā acq̄siuit. Et i his maxime consistit decor. de quo sequit. [Et concupiscet] rex decorē tuū. [et decorē] oī pulcritudine virtutū. quia tota pulcra es et macula nō est in te. Cant. iij. [Maria] enī significata est p̄ ruth. que reliq̄t populū suū et domū patris sui p̄pter noēm. que interpretat pulcra. i. p̄pter amorē sp̄ritual⁹ pulcritudinis. et ideo booz. id ē. chūst⁹ concupuit eā.

Alter. [Audi] [gabriel] salutatioem oī filia dei. i. o tu beata virgo. [et vide] [scripturas] p̄phetarū. et cōfer. quoniā in te oplen. [Et inclina] aurē tuā] vt mediāte obediētia cōcipias filiū dei p̄ fidem dictoz. Fides ei ex auditu. Roma. v. [Et obliuiscere] populū tuū. i. nō curas blasphemias in deoz. [et domū] patris tui. [Nō] et ip̄a fecit. ad quod signandū nō notat pater ei⁹ in genealogia. [Mar. i.] [Uel] populū [scarnali] um [d]siderioz. [et domū] p̄ris tui. [moysi] scz. i. e. [in]mouias legi. [Et concupiscet] rex. i. i. chūst⁹ [Decorē] tuū. [vt] sup. Et nota q̄ postq̄ dixit. [ob. po. t.] [Subdit.] [et concupiscet] rex decorē tuū. i. si vitris more pegrini diligēs a dño. qz dñs amat pegrinum. Deute. x. Et qz s̄ fecit. ideo dicit Cant. i. Fusca sum. qz decolorauit me sol. Quasi diceret. Obscureauit me sol. quia pegrina sum. [Aueri. vij.] [Duxit] moyses ethiops. sam. Et s̄o debes obliuisci populū tuū p̄ chūsto. [Quia] ip̄e ē dñs de⁹ tu⁹. [Dñs] [gubnatō]el. de⁹ [creatō]el. tu⁹ [Filiatō]e. Nec magnū si dimittas populū tuū. ⁊ te sūmittas ei. cū ip̄e p̄ amore tuo dimiserit celū suū. et se totū dederit tibi. [Diere. vij.] [Dimisi] domū meā rē. [Ip̄e] ē. de⁹. [q̄] tāntū se hūiliat ad te. qz notat p̄ quod subditur. [Et adorabit] eū. [scz] oēs fideles. cū in noīe eius omne genu flectat celestū terrestriū et infernū rē.

Item in ps. [Ois] glia eius. i. filie regis ab intus. i. in brachijs aureis rē. [Maria] filia [regis] [dauid] fm carnē. qz regali ex p̄genic maria. Filia sumi [regis] i. dei patris p̄ creatōem et gr̄iam. [Uñ] appellat filia p̄ncipis Cant. vij. [Cui⁹] [glia] [q̄] hō sp̄ita et tridiniū tot⁹ trinitatis. [Cui⁹] [glia] [testimoniū] [scie] bone. [Cui⁹] [ois] glia abine. [Iq̄] chūstū gestabat in vtero. qui dicit de ea Zacha. ij. In glia ero i medio ei⁹. [Cui⁹] [glia] [q̄] doctorē [angeloz] se docētē hēbat [iteri⁹]. [Cui⁹] [glia] [q̄] oīa s̄bz pastoz. magoz ⁊ symeōis p̄suabat i corde suo. [Cui⁹] [glia] [abit⁹]. i. i. [scie] pura

Unde tā sepe de ea dicit **L**ibet eo quod **I**mpulcerimū est et **I**ntrīfūsc^o latet. **I**bi glo. Si gloriā foris q̄reret. inms glīam quā rex cōcupisceret nō haberet **L**abinus. Inq̄ia tanq̄ virgo prudēs olcū .i. nitore bone p̄sciētie vel pietatis ⁊ misericor die habuit in vase triplici. s. cordis. oris. et opis. cū lampade integerrime virginis tatis. Vel **L**abinus .i. in cōscientia. nō extra in vānis. **L**abinus **I**cteri^o enī reputabaf corrupta. sed gaudiū de incorruptōe habebat interi^o. Cū dicit **L**āri. s. **L**olite me p̄siderare q̄ fusca sum .i. corrupta reputet. Quia d̄colorauit me sol. **I**n sticie. **I**bidē. **I**figra sum. **I**cteri^o. quia reputor corrupta. **L**sed formosa. **I**nteri^o. qz virgo purissima. **I**deo cū cōmendat in cant. toties replicat. **L**ibetqz occultis tuis ⁊ absqz eo qd̄ intrīfūsc^o latet. **E**t hec gloria abint^o in fimbrijs aureis. **I**mbrie auree opa humanitatis christi. in q̄bus relucet ip̄i^o mera charitas. que p̄ aurū d̄signatur. **E**t qz oīa fecit hūiliter p̄parat fimbrijs. que sunt pars vltima et minima vestimēti. **E**t hec opa specialiter augent glīam virginis matr̄ eius. **V**el fimbria q̄ est vltima et minima pars vestimentū et q̄si p̄ n̄bilo cōputat. est hūilitas que locū vltimū semp̄ appetit de se nō p̄sumens. **I**n qua humilitate aurea p̄ charitatē et p̄ p̄ciōsitatem et p̄ obedientiā et p̄ virginitatē. qz hec oīa signant in auro. virgo gloriabaf dicens. **O**mnia respexit hu. an. sue. ecce ei et h̄ br̄z me dicit oēs generatōes. **E**rgo gloria filie regis abint^o **I**bi deus videt. **I** fimbrijs aureis. **E**st glīa marie in aurea hūilitate. **V**el fimbria vltima pars vestimēti. est p̄seuerātia v̄gis in aurea charitate. qd̄ apparuit in passiōe q̄n̄ p̄seuerāter stetit iuxta crucē filij charitate vulnerata.

Moraliter **D**is gloria filie regis .i. aīe fidelis. que filia dei est p̄ creationē formatio ouē et recreatōem. debet esse **L**abinus **I**bi de^o videt. hoc est corā d̄no. nō affors contra hypocritas q̄ signant p̄ herodem. q̄ interpretatur glīa pellis. v̄ gloriofus i pellibus. id ē. in exterioribus mūdi.

Maria filia

Sane i
relligatur

Babylonis quādo nata est in vtero. quia oēs nascimur filij ire. **E**ph. ij. **S**ed nos vtraqz natiuitate in vtero et ex vtero. **I**pa vero solūmō natiuitate i vtero. qz cōcepta est cū origināli. sed cito post scripti cara orta est tota pura. **N**ūeri. xxiiij. **D**icitur stella zc. **E**t hec est vna rano quare figurata est per hester. q̄ de babūde adducta ē ad regē assuerū. sicut dicit ioseph^o ⁊ magister in hystorijs.

Regis .i. dei patris in scrip̄tōe et natiuitate ex vtero. **U**nde tūc canit. **R**egali ex p̄ genitricē maria. quia gr̄e dei filia. quod signatū est in h̄ q̄ fuit filia anne que interpretat gratia. **G**ratia enim dei reges facit et reginas.

Sion in conceptōe saluatoris. **S**ion speculū. quod innētī suā reddit imaginem. **E**t ip̄a est speculū sine macula in q̄ debent fideles aīe q̄si duplici oculo fidei. s. ⁊ amoris iugiter speculari. **E**t tūc fuit filia sion q̄n̄ mater facta est saluatoris. q̄ suā in nobis reformauit imaginē p̄ adā veterē deformatā. **I**deo dicit ci **Z**ach. ij. **L**auda ⁊ letare filia sio. qz ecce venio et habitabo i medio tui dicit d̄ns. et applicabunt gētes multe ad d̄m in die illa. et erūt mibi in populū. et habitabo in medio tui. et scies qz d̄ns exercitū m̄sū me ad te. **E**t sunt verba filij ad virginē volētis ex ea assumere carnem.

Maria
filia

Jude. **J**udas interpretat laudās p̄fites et gl̄ificans. **F**uit ḡ filia inde q̄n̄ de p̄ceptis b̄nficijs deū laudauit et gl̄ificauit dicens. **M**agnificat zc. **E**t p̄fessa est ab eo esse q̄c qd̄ boni p̄ceperat dicens. **F**ecit mibi magna q̄ potens est zc.

Tiri. qd̄ interpretat angustia in filij passiōe. cū eius animā gladi^o filij p̄ransiret. ⁊ h̄c posset dicere cū susanna **D**an. xij. **A**ngustie mibi sunt vndiqz zc.

Hierusalem in assumptōe q̄n̄ trāslata est ad visionem pacis eterne.

Berū.

Moraliter dicit istud fidei anime. et maxime vel religiose p̄sonē. **L**o filia. p̄ fidem sicut sup̄erpositū est de maria. **L**audi. **I**nō linguā carnis que suggerit delectabilia. v̄ mundi que vana. vel diaboli. que iniqua. **B**erū berū. **F**elix anima q̄ linguas istas nō exaudit. s. p̄ consensum. audiat licet per suggestionē. illa v̄o multum felicioz si tamē aliqua est. cui penitus nō loquunt. **E**ccl. xxvij. **S**epi aures

Appellatões marie

tuas spinis. I. i. auditū tuū aculeis timoris dei muni. Et noli audire linguam nequam. I. a neeando. i. que aias neeat. Et auditu enī illicito quā tua sibilū serpentis audiuit i paradiso. totū mundi pullulauit damnatio.

Dicit ergo fideli anse. Audi uerbū dei. quia beati q̄ audiūt uerbū dei. **[Filia.]** p̄ imitatis pprie cogitacōem rē. vt sup. Et uide exēpla sanctorū. **Deb. xij.** Quoz i tuentes exitū cōuersatōis imitamī fidē. **[Et sic uerbis admonita et exēplis istra etal.]** inclina aurē tuā. I. hūiliter obedias diuine uolūtati. Et quia amor mōi et carnaliū parentū multos retrahit a seruitio dei. **subdit.** Et obli. po. t. et do. pa. t. **[Gregozi.]** **Debem?** copulā terrene cognatōis agscere. s; si cursū nostz p̄pedit ignorare.

Grego.

In hoc autē versu multa notant que p̄petūt religiosis. Primū obediētia. **Un̄ [Audi.]** **[Secundū]** fides p̄ quā adfiliamur. **Un̄ [Filia.]** **[Uel spes.]** quia q̄ sperant i deo seruiūt p̄ cernis. **Uel charitas.** q; filiaz et filiorū est diligere patres suos.

Item uota q̄ p̄s. uolens hanc filiā laudare a decore. p̄ inuitat eā ad fidē que inducit pulcritudinē. et ideo incipit ab auditu a quo fides. **Roma. x.** **[Uide.]** p̄ circū spectōem. ecce prudentia. **[Uide.]** in octo partes. **Adapta.** **Sursum.** p̄nā. **Deorsū.** tor. cura. **Iuterius.** anime dignitatē. **Exteri?** corpis uisitatē. **Posteri?** uitā p̄ritam. **Anterius.** tēpationū instantiā. **De retro.** fallaciā mūdane p̄p̄tatis. **Sinistros.** uisitatē p̄sentis aduersitatis.

Aliter. **[Audi.]** horas ecclesiasticas. sermones et collatōes. p̄cepta et p̄hibitōnes. p̄ filia p̄latorū. p̄ces pauperū. sacras lectōes. diuinas inspiratōes. **Unde.** **[Audiā.]** q̄d loq̄tur in me dñs deus. **[Uide.]** libros vt attendas lectōi. **[Uide.]** ieruce vt imp̄matur cordi tuo memoria crucifixi. et nō obliuiscaris grām fidemissoris tui. **Eccī. xxxix.** **Treno. i.** **O** uos omēs q̄ trāstis p̄ uia uidete si est dolor sicut dolor meus. **Prope** hoc ardent denocē lāpades corā crucifixo. **[Uide.]** **[Exempla sanctorū.]** **Ad hebre.** vlti. **Quoz intuentes rē.** **[Uide.]** p̄scientiā tuā. **Diē. ij.** **[Uide.]** uias tuas in conualle. **[sciro.]** q̄d feceris. **[Uide.]** iudiciū dei. **Dan. vij.** **Aspiciebam** donec throni positi sunt. **[Uide.]** iustoz et supplicia reproborū. **Isa. lii. si.** **Egredient et uidebunt rē.** **[Et inclina.]** ad pauperū aurē tuam. **Eccī. iij.** **Declina** paup̄i sine tristitia aurē tuam. **[Uel.]** inclina. I. q̄ quid boni audieris hūiliter audias. **[Et obliuiscere.]** po. t. **[Icoz.]** hoīs est q̄si ciuitas plena populo cogitationū. sepe tumultuoso. rixoso. cōtentioso. **[Et domū]** patris tui. **[id ē]** cohabitationē et cōsortiū peccatoz. q̄ sunt domus patris tui antiq̄. i. diaboli. **Unde.** **Joh. viij.** **Uos** et p̄re diabolo estis. **Sed** talibus dat dñs potestātē filios dei fieri. quādo uolunt relinq̄re peccata et confortia peccatū. **[Et p̄u.]** rex deco. tu. **[vt supra de maria.]** **De quo decore.** **Cañ. ij.** **ostende** mihi faciē tuā. vsq; decora. **[Et hoc nō est modicū.]** **[Quā ip̄e est dñs.]** ip̄e. **[nō prior.]** i. diaboli. **[est dñs.]** hō terrenus. sed **[deus.]** p̄ creatōem. **[ruus.]** p̄ recreatiōē. **[Nec solū tuus.]** imo omnium. **Unde.** **[Et adorabūt eum.]** **Joā q̄ sunt.** **Phil. ij.** **Ut in nomine ei?** omne genu flectat celestium terrestriū et inferoz.

Aliter. **[Audi.]** filiā. **[hoc dicit in p̄sona.]** p̄phetaz et apostolorū. et dicit ei q̄rtuoz. **[Audi.]** **[vide.]** inclina. obliuiscere. **[Et his q̄rtuoz.]** puenit spūalis pulcritudo. **Un̄ subdit.** **[Et p̄u.]** rex deo. tuū. **[Audi.]** **[Jaco. i.]** **Sit** oīs hō ueloz ad audiendū rē. **[Uide.]** i. i. erede et intellige. quia fides ex auditu. **Ro. x.** **[Inclina aurē.]** i. i. cū hūilitate obedi. **Dec** est uia uenire ad deū. **Isa. lx.** **Inclinate aurē** uestrā et uenite ad me. **Item** in hoc est uita anime. **Unde ibidē sequit.** **Audite et uiuet anima** uestra. **Sic** exepit sapiētia. **Eccī. iij. si.** **Inclinaui** modice aurē meā et exepi sapiētia. **[Et obliuiscere]** populū tuū. populū. **[scz.]** babilonie. **[id ē]** cetū malozū. **[Et domū]** patris tui. **[i. cōuersationē et cōfortiū]** patris tui diaboli. **[dicit.]** glo. **[ad l̄fam etiā]** suos docet relinquitte propter deum. et exire de domo patris. **Unde.** **Gene. xij.** **Egredere** de terra tua. et de cognatōe tua. et de domo patris tui rē. **[Et si ista q̄rtuoz.]** fecerit. **[Lxx.]** i. christus. **[ocipi.]** decorem tuum. **[Et pone]** singula bene. **[Decore.]** **[id est.]** dec? eoz. **[dis.]** quod in q̄rtuoz p̄dieris cōsistit. **[Ideo nō dicit.]** specie uel pulcritudinē. s; decorem. **[Assigna.]** q; decore interior magis deo placet q; exterior. **[Et tria dicit de h̄ rez.]** **[gead.]** notādū q; magnū sit p̄cupisci ab eo. **[Priō.]** q̄ lip̄e ē dñs. **[Magnū]** est enim

Libet .VI. Ci. VI.

bone acille si dominus suus cum sit valde nobilis accipiat eam uxorem. Ipsa etiam quod prope
Deus est in essentia. Et etiam quod adhuc maius fiet totum. **Lm** ad faciendum quicquid ni-
bi placuerit. Quartum quod rarus est quod adorant eum homines et angeli laetitia. **Un** sequitur. **Et**
adorabunt eum. **J**

Maria sponsa

Titulus vi.

Ponsa. **Unde** maria dicit per psalmum. **Visit** de summo. **Gaudiola** carissimam et
gratiam per gabrielem panympum. quoniam dixit mihi. **Fue** gratia plena etc. **Et** accepit
me in sponsa. **Ecclia** etiam dicit sponsa christi. quod sponso celesti spirituali dilectione co-
pulata. **Dicit** etiam uxorem. quod per gratiam eius ad multorum spiritualium filiorum procreandorum fecundata.
Item **Maria** sponse dicit **Can.** iij. **Veni** de libano sponsa mea etc. **Et** dicit maria spon-
sa christi quodam similitudine. **Ma** dicit vult sponsam assumere. **pus** eligit quod sibi placeat.
Ideo de maria canit. **Elegit** eam deus et precepit eam. **Et** dixit illi. **Tu** mihi sola pla-
ces. **Canit** etiam ecclia. **Sola** sine exemplo placuisti domino. **i.** christo. **Secundo** sponsa or-
nat et purgat. quod factum est in purificatione quam purgata est ab originali. et ornata do-
nis spiritualibus. et tunc concupiscit rex decorare eam. **Tercio** coniuncta christo per verba de pre-
senti. quoniam respondit angelo. **Fiat** mihi secundum verbum tuum. **Quarto**. **i.** in assumptione introdu-
cta in thalamum sponsi. **Fuit** igitur electa in predestinatione. **Mundata** et ornata in sanctifica-
tione. **Copulata** christo in eius preceptione. **Assumpta** ad thalamum in assumptione.

Aliter. **Maria** sponsa filii. quod in matrimonio solent fieri donatores. **Uxor** enim dat aliquid vi-
ro propter nuptias. et vir datur uxorem. **Dedit** enim maria christo carnem de sua carne in
qua passus est. **Un** et in passione dixit ei. **Mulier**. ecce filius tuus. **Ipe** vero dedit ei
quasi duplicem dotem. **Gratia** primo. **Unde** dicta est gratia plena. **Et** tandem gloriam in ex-
cellis. quod gratiam. et gloriam dabit dominus. **Propter** hoc in figura marie dicit **Iya** Gene-
xxx. **Ditavit** me deo deo deo deo deo. **Jo** predictum fuerat de ea puer. **xi.** **Mulier** gratiosa
inveniet gloriam.

De isto matrimonio exponit quodam illud verbum ad **Heb.** ij. postquam enigmavit ab extasi **D**
vel somno. ubi considerat lapsum humani generis et modum reparandis. **Un** enigmavit per
pheraum dicens. **Propter** hoc scilicet propter lapsum humani generis reparandum relinquitur deo
hoc factus. vel filius carnem sumpturum per patrem in mundum veniens. quia egressus a patre.
Et matrem. **i.** sinagogam de qua natus est secundum carnem. **Et** adheret uxori sue. **i.** ecclesie de qua
tribus. **vel** uxori sue. **i.** marie. et in hoc sacramento fiet illud novum et mirabile. scilicet quod
Uno erunt in carne una. **i.** mater et filius. **virgo** et christus dominus. cum secundum debitum nature
cursum tres consueverunt esse in carne una. **i.** pater et mater et filius. **Ad** hoc facit quod
ipsa beata virgo dicit **Can.** vi. **Ego** dilecto meo sum parces singularis et unica **Et**
dilectus meus mihi est singulariter unicus filius.

Aliter. **Propter** hoc. **habet** super expositum relinquitur homo partem et matrem. **Quasi** pater suus **E**
relinquit filium dei. cum de summo eius ad terram descendit. et in sinu virginis se recepit. **unde**
homines assumpsit quem per sponsam suam daret. **Mater** etiam quasi relinquit. cum affectum matris qua-
si abiciens. corpus quod ex ea assumpsit per ecclesiam dedit in cruce. **Quasi**. **i.** ecclesiam si-
bi ita univit. ut ipse sit caput et ipsa sit corpus. **Quod** figurabat. quoniam quasi dissimulans
matrem dicebat ei de iohanne. **Mulier** ecce filius tuus. **Joh.** xix.

Et nota quod filius vocat matrem suam sororem et sponsam. **Can.** iij. **Vulnerasti** cor meum so-
ror mea sponsa etc. **Onere** li. v. ri. v. de pulchritudine oculorum marie. **Sororem**. propter
humanam naturam gubernam. **Sponsam**. propter incorruptam fidei constantiam. **Un** enim
tempore passionis fides apostolorum causa vacillaret. ipsa velut sponsa fidelis sponso suo sine
fidei titubatione constantem adhaesit. **Ipsa** etiam velut sponsa sponso suo familiarior. **matro-**
re in bonis sponso obtinet potestatem. **De** eius fidelitate confidit valde sponso. **sic** dicit pro-
phetam in si. **Confidit** in ea cor viri sui. et spolium non indigebit. **quod** quicumque suis orationi-
bus meritis et exemplis rapit a diabolo. apponit et assignat dominum sponso sui. **Ite-**
rum quod sicut quicquid habet sponso et sponsa utriusque commune est. ita quicquid habet filius habet matrem
et converso. **Unde** videt ei dicere filius illud **Joh.** xvij. **Dea** omnia tua sunt. **Et** ip-
sa filio **Luce.** xv. **Fili** omnia mea tua sunt. **Aliter** tamen et aliter. quod non a matre filius. sed
omnia a filio habet mater.

Appellatōes marie

Quantū autē cupierit hāc spōsam sponsus celestis. sōdit Eccl. xxxvi. vbi dicitur. **S**
[Species mulieris exhilarat facie viri sui. et sup omnē cupiscētiā hoīs supduccet
desideriū.] Species enī mulieris virū potentē humiliat. seuerū et austez emollit. Et
huius mulieris specie sic cupiuit dñs et elegit. q̄ ip̄a ei⁹ desideriū intān supduccit
q̄ ad nr̄am infirmitatē humiliat⁹ est oipotens. et q̄ est vita vincētū emollit⁹ est
ad amorē. Item de hac spōsa dicit eccl. xxxvi. Hō est vir illi⁹ fm filios hominū.]
Et paulo post Adiuutoriū fm illū est et colūna et req̄es.]

Et vide quōd hec sponsa opponit p̄me spōse: Prima. s. eua de costa viri sui formata ē. **B**
 et de carne hui⁹ format⁹ est vir su⁹. Quōd petebat Eccl. xxxvi. Innoua signa et in-
 muta mirabilia. Mirabile fuit de costa viri formare mulierē. imutatio mirabiliū
 est q̄ de carne solius mulieris format⁹ est hō. Sed cū de osse viri formaret⁹ caro mu-
 lieris. signū fuit q̄ p̄ mulierē infirmaret⁹ natura hūana. Facta est autē signorū inno-
 uatio cū de carne mulieris factus est vir. quo signatū est q̄ p̄ hanc inuouatōez hūa-
 na natura ab infirmitate reuerteret⁹ ad firmitatē.

Inde etiā notādū q̄ p̄ma spōsa facta est in adiuutoriū viri. dicēte dño. Hō est bonuz **I**
 hominē esse solū. faciam⁹ ei adiuutoriū simile sibi. Infirmū autē adiuutoriū viro mu-
 lier. Dic autē dñs. Vir eius nō est fm filios hominū.] q̄ nō est filius hominū. i. pa-
 tris et matris. sed fili⁹ hoīs tantū. i. solā habēs matrē. et ideo oēs hoies dignitate
 p̄cellens. Et dicit Adiuutoriū. spōsel. fm illū. Itē fm spōsū q̄ ē adiuutoriū sponse. et
 colūna et firmamētū et req̄es. Et tale adiuutoriū est maria. quia neminē vult iuuare
 spōsa q̄ statim nō iuuat a sponso. et p̄ hoc est ip̄a nobis adiuutoriū firmamētū co-
 lumna et req̄es.

Orandū q̄ despōsatōis marie multe cause assignant in glosis. et sunt quedam **R**
 literales. et quedam iustice.

Quare
christ⁹ na-
sci voluit
de p̄gine
despōsata

Primā ponit beda q̄ ideo despōsata est ioseph vt p̄ eū origo marie tereret. cū essent **Beda**
 de eadē tribu. Hec erat sciendū scripaturaz q̄ in genealogiis tererent noīa muli-
 erū. Et supplet h̄ iohes damascen⁹. q̄ dicit mariā descendisse de dauid p̄ mathan. **Joh.**
 Dicit enī q̄ mathan genuit panthera. et hic genuit barpanthera. et hic genuit io- **dama**
 achim patrē marie. Et in h̄ pfundunt illi heretici q̄ dixerūt ip̄am nō habuisse p̄ez **scen⁹**
 vel matrē. sed carnē angelicā. et h̄ forte sumpserūt et eo. q̄ nō terit genealogia ei⁹.
 sed solius ioseph. Hō enī dicitur angelus Luc. i. elizabeth cognatā marie. nisi es-
 set cognata eius ex parte patris vel ex parte matris.

Secunda causa. ne tanq̄ adultera lapidaret⁹ si nō habēs virū videret⁹ habere puez.
 Erat enī de genere sacerdotali. et cautū erat. Lem. xxi. vt filia sacerdotis dep̄hen-
 sa in adulterio sine in stupro morte puniret⁹

Tercia ne temerare p̄ginis aduerteret infamia. Voluit enī dñs ortus sui fidē nr̄is
 iniurijs astruēdā. Oportet enī factōs habere testimoniū et ab his q̄ foris sunt. Hec
 decuit sinistra virginitate opinioe v̄itib⁹ velatio excusatiōis relinq̄. q̄ infamata ē
 q̄ mater dñi videret⁹. Deniq̄ qd iudeis qd herodi possēt ascribere. si natū ex adul-
 terio viderent⁹ p̄secuti. Et quomodo diceret. Non veni soluere legēsz adimplere.
 si cepisse videret⁹ a legis iniuria. cū par⁹ innupte lege dānet. Quinētia marie⁹ pu-
 doris locupletior testis adhibet. qui posset delere iniuriā et vindicare opprobriū si
 nō cognosceret⁹ sacramētū.

Quarta causa est vt viri haberet sola cū iens et rediēs in egipto. sicut dicit origenes.
 Quinta. q̄ fides marie verbis maior asciscit. et mēda ei⁹ causa tollit. Videret⁹ ei enī
 pam obumbrare vo luisse mēdacio. innupta p̄gnans. Causam autē mētiendi despō-
 sata nō habuit. cū diuigij p̄mū gr̄a nuptiaz partus sit feminaz.

Sexta causa quā ponit ignati⁹ est. q̄ p̄nceps mūdi videns despōsatā. partū nō po-
 tuit habere suspectū. Pallēdi enī eum fuit dñi os illū. et sic fecellit eundem. Unde
 apostoli iubent tacere de christo. Sanati de remedio. Et demones de filio dei.
 Dicit ḡ virgo despōsata maria. vt expers virilis p̄fortū videret. Hec moueat q̄ a
 mattheo ei⁹ dicit dñs. Hō enī p̄ginitatis ereptio. sed nuptiaz celebratio declarat.
 Sine illō qd dicit mattheus. Hō cognoscebat eaz ioseph donec peperit filiū.

Jo. cxi.

Sicut enim dicit Isa. xlii. Donec senescat ego sum. Nunquid post illorum senectute christus esse desit. Qui causam dicit satis putat quod cause est dicere. redudantia non requirit. Satis enim ei est ut causam susceptam astruat. incidentem differat. Et ideo quod in carnationis in corruptum suscepit mysterium. non putavit verum prosequendum virginis marie testimonium. ne defensor magis quam assertor mysterii erederet. Et nota quod hec clausula sic intelligenda est. Non cognoscebat eam donec peperit filium. non quod postea cognoverit. sed istud donec ponit per quod si diceret. non cognovit et ita peperit. Vel donec ponitur per eterno. sicut ibi. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Vel donec ponit per nunquam. sicut ibi. Coruus non est reversus ad archam donec siccaret terra. et nunquam est reversus. Alii sic gloriantur. Donec peperit. id est. nec ante nec post.

Septima causa mystica est quod virgo desponsata typus est ecclesie. quod nos percipit ego de spiritu tu. parit nos virgo sine gemitu. Et ideo forte beata maria alii nupta ab alio repleta est. Quia et singule ecclesie et spiritu replentur et gratia iunguntur. tamen ad operis speciem sacerdoti iunguntur. sicut maria ioseph desponsata est. Unde in quibusdam ecclesiis in vigilia natalis sacerdotes totum officium horarum agunt in tempore ioseph.

Octava causa potest esse ut per hoc quod de virgine et desponsata natus esset christus. uterque status approbare. et veritas daret spes salutis. sed hereticos quod dicunt quod in matrimonio non est salus.

Chryso. Bona causa est quam ponit chrysostrum. Quia futurum erat ut omnes sancti de ecclesia virginis nascerentur. christus de desponsata et virgine natus est. ne indignum nasceretur dominus quam serui. Et nota quod tria bona habuit matrimonium istud. scilicet. fide. plebe. et sacramentum. Fide preciosa. plebe excellentissima. sacramentum sacratissimum. Significabat enim matrimonium marie et ioseph. matrimonium illud quod agebatur in thalamo virginis. scilicet. humane nature et divine. Et sicut ioseph non temeravit beatam virginem. sic nec natura humana corrumpit divinam. imo sicut ioseph profecit ex maria. ita humana natura ex divina.

Aug. Tertia causa sponsa filii. Unde Cant. iij. Egredimini filie syon. et vos ibi in die desponsationis. Dies desponsationis fuit christo dies conceptionis sue. vel natiuitatis secundum carnem. In utero enim virginis nupsit ei humana natura. sicut dicit augustinus. Unde dictum est in psalmo. Et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo. Potest etiam intelligi dies desponsationis ipsius beate virginis. Et hoc vult glossula quodam ibi super Mat. i. Cum esset desponsata angelo nuntiante concepit. Vel quod illa sibi tunc spiritualiter desponsauit. cum illi tanta se gratia sociavit ut de carne eius sacratissima sibi carnem assumeret.

Uersus secundus
 For. Figurata Bene. iij. vbi legitur. Vocavit a dam nomen uxoris sue eius. eo quod mater esset omnium viventium. Apoca. xix. Uenerunt nuptie agni. id est. tempus carnis assumere. Et uxor eius preparavit se. id est. se reddidit idoneam ut de ipsa carne assumere. Preparavit inquam per libertatem arbitrii. Sed quod hoc non sufficit sine adiutorio gratie. subdit. Et datus est illi ut cooperaret se bisso. id est. castitate. Splendente. Id est. alios per exemplum. Et candido. Id est. ad se. et hoc maxime quam uouit uirginitatem. Isa. xxxv. Gloria libani. id est. candor uirginitatis. Decor carmeli. id est. bona ueritatio exterior. Iohannes de maria dicit Eccl. vi. Decor enim uite est in illa re. Uxor hec figurata est Iudicia. v. vbi legitur in figura marie. Benedicta inter mulieres iabel. uxor aber cinei re. Beata maria dicitur uxor christi. Nam si ois anima spiritualiter uxor dei est. illa precipue uxor dicitur in quam protulit gratiarum. Sed in contractu matrimonii consuetudo est ut uxor det aliquid viro propter nuptias. et uxor doret uxor. Quid christo dederit beata ego propter nuptias. signatur in notatione sponsi. cum dicitur. Liber cinis. Liber interpretatur uulnerat. vel liuidus. cinis lugens. Christus enim sumpsit in uirgine. et ipsa ei dedit per consensum. naturam in qua uulnerat est. et liuidus sacris. et lugens. Luxit enim propter peccata nostra. sicut dicit ad Hebre. x. ut non solum carnis sed et anime sanguinem. id est. lacrimas pro nobis daret. Nam sicut uulnerata carne fuit sanguis. sicut anima ipsius pro passione uulnerata fuit lacrimis. Et quia duplex est peccati genus. apertum. id est. quod dicitur uulnus. et occultum quod dicitur liuor. pro nobis sustinuit uulnera et liuores. Isa. liij. Uulneratus est propter peccata nostra. et liuore eius sanatus sum. Bis autem quasi doctus

Appellationes marie

dñs & gine. primo gra. secdo glia. vt sup̄ dictū est de sponsa. De ista iabele inueni-
es libro. xij. particula .i. in sine pmi versus de orto. vbi ortus dicit seranus.

Item de hac vxore dicit christo i ps. **Uxor tua sicut vitis abundas in la. do. t. Uxor** **B**
ma. scz marial. sicut vitis. Ipa enī dicit se esse vitē. Un̄ Eccl. xxij. Ego q̄si vitis.
Abundās in multitudine spūaliū filiorū. qz ipa est mater oīm viuentiū vita grē.
In lateribz. qz sp̄ dilexit sereni. Uel in lateribz dom⁹ tue. l. ecclie. quā ipa cit
cūit ad p̄gendū s̄ circūitū diaboli. q̄ circūit q̄res que deuoret. i. Petri in fine.
De dilectōe hui⁹ vxoris q̄ ad virū suū dicit ap̄ls Eph. v. Qui suā vxorē diligit. seip
sum diligit. Nemo enim carnē suā odit vnq̄ zc.

María vidua Titulus viij.

Eu vidua. Designata p̄ viduā illā euāgelicā. q̄ tm̄ duominuta misit in **A**
gazophiliū. Lu. xxi. que pl⁹ cūctis diuitibz posuit iuxta dñicā sententiā.

Unū minutū fuit eius hūilitas. que valde minutā faciebat eā in rēpuratōe
suā. et q̄ valde minutū facit hominem seipm̄ reputare. Un̄ d̄r angelo philadelphie
Apoc. iij. Ecce dedi corā te hostiū ap̄tū qd̄ nemo p̄t claudere. qz modicā habes &
tutē. i. hūilitatē. Talitū enī ap̄tū ē hostiū paradisi. quia hūilē sp̄ritu suscipiet glo
ria. p̄uer. xxi. Aliud minutū fides. que p̄parat ḡuo sinapis. Lu. xviij. Nec duo mi
nuta posuit maria quasi i gazophiliatio. qd̄ est christ⁹. in q̄ sunt oēs thesauri sapiē
tie et sciētie absconditi. Ad col. ij. q̄n̄ dicit. Ecce ancilla dñi. Ecce pm̄a minutuz.
Fiat mihi zc. Ecce scdm̄. Et benedicta est pl⁹ oībz obtulisse. qz om̄ibz hūilior z
om̄ibz fidelior. Et istud pl⁹ sonat in p̄ciū nō in numerz. Hah̄ dñs. nō considerat
q̄ntū datur ei sed ex q̄nto. Plus enī ac̄redit dātis charitatē q̄ muneris q̄ntitatē.
z fm̄ charitatis intensionē retribuit gl̄iam v̄ coronā. Nulla enī p̄ciōsiorē deo ob
tulit oblationē voto virginitatis. qd̄ ipa p̄ma obtulit. sicut manifeste dicit beatus
bartholome⁹. Dicit enī posuisse torū vicriū suū. qz in sola hūilitate gl̄iabat. z ci di
cū est Lu. i. Beata q̄ credidisti zc. Per hūilitatē enim viuūt aīa vita gratie. z iu
stus et sua fide viuūt. Abac. ij. Uel duo minuta. duplex hūilitas.

Item p̄ viduā illā sareptenā signat maria. que paup̄ hedyan. i. chaltū. iij. Regū. xvij. **B**
de cui⁹ hydria nō defecit farina. nec oleū de lechito. Designat enī p̄ viduā illam q̄
vasa vacua impleuit oleo. iij. Regū. iij. Hoc habuisti expositū libro. iij. ti. xxiij. d̄
misericordia et largitate marie. post mediū tituli.

María mulier bona Titulus ix.

Uliet bona. Et nota q̄ hoc uonē mulier q̄qz sonat in sexū. Job. ij. Quid **A**
m̄ mihi et tibi est mulier. Itē Job. xix. Mulier. ecce fili⁹ tu⁹. Et rōe sexus tm̄
dicit beata virgo mulier. Dicit enī mulier p̄pter fecunditatē. de q̄ dictū ē sup̄
titulo primo. qz ipa dicit mater generis hūani circa finē tūli. Itē p̄pter debitam
christo subiectōez. Un̄. Ecce an. do. zc. Itē Mulier dicit sui sexū femineū. nō fm̄
corruptōem integritatē. Un̄ eua statim vt facta est de laterē viri nōdū cōtacta a vi
ro mulier appellata ē. Un̄ Bene. ij. Edificauit de⁹ costam i mulierē. Uel qz mulier
dicit q̄si molliēs herū vel herodem. i. christū. dicit ipa mulier p̄ antio nomasiā. Qui
scz christ⁹ ante suā incarnatōem q̄si dur⁹ erat in sua diuinitate. qz nō poterat esurire
v̄ sitire. calefieri v̄ algere. fatigari vel infirmari aut mori. Vi sunt septē defectus
quos patimur in vita p̄sentī. q̄s oēs suscepit in se christus in & gine fact⁹ hō. q̄ ip
sum induit carne mortali. Un̄ fili⁹ dicit matri Job. x. Pelle et carnibz vestisti me
Omnes enī nostros defect⁹ sustinuit p̄ter q̄tuor.

Vi quattuor

Ignorātia. Quia ip̄e est sapiētia patris. et oīs sapiētia ab ip̄o ē. et cū eo fuit semp. **B**
Eccl. i. et est ante euū. Bt̄us bern. li. iij. de cōsideratōe. De sciētiāz dñs est. et ip̄e
solus nescit ignorātiā. qz totus est lux sine tenebris. tot⁹ ocul⁹ q̄ minime vnq̄ fal
lit. qz minime vnq̄ claudit. Oculi enī ei⁹ multo pl⁹ lucidiores sup̄ solem. Eccl.
xviij. Hanc autoritatē inuenies optime expositā libro. i. ca. vij. sine titulo. b̄ndict⁹
fructus ventris tui. post mediū capituli.

Oblitio. Quia nihil est ei p̄teritum. nihil futurū. sed oīa p̄sentia. Ideo dicit moysi.

Jo. xvij.

**Beatus
bartholo
maus**

Bern.

Hi q̄ttu/
02

Erodi. iij. Qui est misse me ad vos.

Pigricia. Quia exultavit ut gigas ad currēdā viā. I mandatoꝝ patris. **Uñ** dicit in psal. **L**ucurri in siti. i. in desiderio qđ habui de salute generis humani.

Titillatio peccati. Quia corpus eius figuratū est in archa noe in q̄ oīa animalia fuerūt pacata. i. omnes morus sensualitatis sue.

Ante incarnationem enī erat fili⁹ dei q̄si aurū solidū. Unde dicit spōsa **L**anti. x. **L**epur dilecti mei. i. eius diuinitas aurū optimū. **S**olidum autē erat. i. massiz sine aliqua humanitatis forma. In incarnatione x̄o a tota trinitate missum est h̄ aurū in fornacē. que fuit vter⁹ virginalis. **E**ccli. xliij. Fornacē custodiēs in opib⁹ ardoris zē. Et tibi ineffabiliter fūsum est ope sp̄s sancti vt posset q̄si decurrere in modulos nōstros. qui sunt ne fames. sitis. mortalitas. passibilitas. vt supra. Et formas ac cepit sine characteres nature hūane. **J**ob. xxvij. **L**uro locus est in q̄ p̄stat. scz vterus virginis. cōstator sp̄s sanctus.

Alio etiā modo emolliuit beata virgo filiū dei q̄ quasi durus erat anteq̄ incarnaret. qz offensus humano generi ppter peccatū ade. **Uñ** q̄si iratus totū genus hūanum trudebat in infernū. **Uñ** dicit ei iob. xxx. in p̄sona generis hūani. **D**uratus es mihi in crudelē. z in duricia manus tue aduersaris mihi. **B**ea autē virgo sp̄m sacri hominē emolliuit et placauit. et genus humanū ei recessilianit. Unde et in partu ei⁹ cantatū est ab angel. **P**ax hominib⁹ bone volūtatis. **P**ropter h̄ etiā ipse christus in euāgelio multo crebri⁹ se appellat filiū hominis. i. beate virginis. q̄ filiū dei. quia emollit⁹ est p̄ eam. Et in hoc etiā p̄medat nobis qđ misericorditer dignatus sit esse p̄ nobis. **A**dapta exemplū de rinocerōte infra ti. x. q̄ maria virgo. **I**n hoc etiā cōfundit supbiā nostrā. q̄ semp numeram⁹ genus nostrū a digniori q̄ ad seculū. sicut fecit mul⁹ in cōuentu animalū. dicens se esse neporē equi. nec volēs recognoscere q̄ esset fili⁹ asini. **S**icut et nos gloriamur de parētela nobili. et nō loq̄mur de rusticana.

Itē aliter. **D**aria intantū molliuit dñm et adhuc emollit merit⁹ et p̄cib⁹ suis. vt nūc maiora peccata pariēter toleret. q̄ quondā minora durissime vindicabat. **C**onstat enim q̄ multo graui⁹ peccant moderni sodomite vt luxuriosi. q̄ peccauerūt antiq̄ q̄ atrociter sunt puniti. **R**ecedū enim nara erat beata virgo. necdū verbū caro factū. **U**nde tūc longe inferior et indignior fuit natura hūana. q̄ modo sit. **N**am christus eā assumēs et sibi vnies maximā ei cōtulit dignitatē. **Uñ** **S**apie. vij. dicit natura humana de sapiētia incarnata. **V**enerūt mihi omnia bona pariter cū illa. z i numerabil honestas p̄ manus illi⁹. i. dona gratiaz. **U**nde matri et filio maxime i. iuriant. feditate carnaliū viciorum seipos polluentes. **S**ed q̄nto nūc eis diuini⁹ et misericordi⁹ peperit. tāto districti⁹ et immisericordi⁹ in ipos tandē vindicabit. **Uñ** ij. **P**e. ij. **N**onit de⁹ pios de tēptatōe eripe. iniquos vero i die iudicij reserua re cruciados. magis autē eos qui post carnē in p̄cupiscentiā immūdicie ambulāt zē. **C**anonica inde. i. **S**odoma et gomozra et finitime ciuitates exfornicate. i. extra naturā fornicate. **L**et abeuntes post carnē alterā. i. cōcubitū nō debitā. **L**facte sunt exemplū ignis eterni penā sustinentes. **S**imiliter erbi q̄ carnē maculāt zē. **I**

Item norandū q̄ eua q̄ fuit mulier infirma intantū deū exaspauit et q̄si duꝝ fecit. q̄ q̄si oblitus est misericordie sue erga naturā humanā. **D**aria vero que fuit mulier fortis intantū deū hominē factū emolliuit. q̄ sere oblitus est punitōis et vindicere erga hominē. que vt ad eū a quo p̄ peccatū recesserat fili⁹ reduceret. ipm. filium formauit vel ercauit pater ex vtero virginis seruū sibi. **I**sa. xlix. **U**nde dicit **I**sa. xlv. **E**go dñs creauī cū hominē sex. **T**ere enim eua fuit mulier infirma. q̄ statim infirmata est ad primū verbū diaboli **G**ene. iij. dicens. **N**e forte moriamur. **U**irū etiā suū emolliuit. porrigēs illi mortiferū gustū pomi. **E**t hec mollitio designata est p̄ hoc q̄ de osse viri formata ē mulier. sicut habuisti sup̄ ti. vi. q̄ maria spōsa. **D**aria vero mulier fortis corrobodata est ad verbū angeli. **N**ō apparuit. qñ dicit. **U**irū nō cognosco. **E**t qñ ex muliere. i. ex virgine formatus est vir. i. christ⁹. **S**olidata est natura hūana etiā in vtroq̄ sexu. **D**oportebat enī vt de muliere sal⁹ pcederet. vt

Appellationes marie

peccato responderet remediū ad honorē dei et gl'iam: et vt ubi abundauit delictū supabundaret et gratia. Ad roma. v.

Trē Maria dicit mulier alia ratōe. Pater enī solet esse magis misericors filijs q̄ pater. Dabat autē deus pater filiū suū in patrē et regē iusticie. et ad eius iusticiā moderādā dedit nobis matrē pietatis et reginā misericordie. Sepe enī qd̄ iuste dāna ret huius patris iusticia. clauēter liberat huius matris misericordia. Unde filij iusticia et matris misericordia dicunt q̄si adinnicē. Ego occidā. Et ego vincere facias. Quere supra li. ij. particla. i. causa. xxi. Ad hoc etiā astare describit tanq̄ aduocata a dectris filij. id ē. in potioribz bonis eius. q̄ poplime cōgnit cū rege iusticie regina misericordie.

Petrus māduca/roz

Hec est mulier de qua dicitū ē serpētī Bene. iij. **L. Ponā inimicitias inter te et mulierem.** Quasi diceret. Uideo amicitia factā inter te et mulierē. Sed inimicitia ponā inter te et quādam aliā. scilicet mariā que cōteret caput tuū. Sequit̄ **L. Et semē tuū et semē illi.** Quod impletū est q̄ herodes semen serpētis statim postq̄ natus est p̄secut̄ est christū. semen marie. Unde dicit Apoca. viij. Draco stetit anī mulierē q̄ erat partūra masculū. vt cū pepisset filiū ei⁹ deuoraret. Bene dicit stetit. q̄ nō dormitabit neq̄ dormiet q̄ impugnat israel. sicut nec q̄ custodit israel. **L. Ipsa cōteret caput tuū** quod supbe erigebas exultās de hoīe dicerō. **Uel caput tuū** .i. vicijū capitale qd̄ est supbia in ititū oīs peccati. sicut dicit ecclī. x. pede humilitatis. vel concupiscētā carnalē pede v̄ginitatis. Et hi duo pedes portāt animā fideles in paradysum. **L. Et tu insidiaberis calcaneo eius.** .i. pedi. scilicet christo qui est pes oīa sup portās. cui insidiat̄ est diabol⁹ principaliter in deserto. in orto. i. cruce. De aīa fidei sic. **L. Inimicitias ponā inter te et mulierē.** .i. peccatrice animā que peccauerat p̄ mollitiē. Quasi diceret. **Ipsa penitebit. vñ tu dolebis.** **L. Et semē tuū.** .i. alios d̄ mōdes. **L. Et semē illi.** .i. opa penitētie et misericordie. q̄ tuā v̄ntē enernabūt. **L. Ipsa cōteret caput tuū.** .i. in ititū suggestiōis. **L. Et tu insidiaberis calcaneo eius.** .i. semp̄ seq̄ris eam ad decipiendū.

Hec est mulier fortis q̄ a salomōe querebat dicente puerb. in fine. **Mulierē fortem** q̄ s̄ inuenerit. **Sed donec ventū est ad mariā nō inuenerat.** **Uñ seq̄t̄.** **L. Procul er de vltimis finib⁹ p̄cū ei⁹.** **Procul dicit p̄ statū t̄pis.** .i. a tempore salomōis vsq̄ ad partum virginis.

Maria mulier fortis

Contra carnē p̄ v̄ginitatē. cui⁹ voti prima emisit. **Uñ tūc accinxit fortitudie libos suos.** et roborauit brachiū suū. et sic cōtempnit legē q̄ tales maledicebat.

Contra mundū p̄ paupertatē. Ad qd̄ signandū ab angelo inuocata est clausa in thalamo. **Uñ dī cui amatores foris sunt.** .i. in occupatiōe q̄rēdi exteriora. sed talibus dicit **Ue ye.** Amos. v. **Uñ elau venator amisit benedictiōem quā acq̄siuit iacob vir simplex et habitās in tabernacul.** Bene. xxv. **Et marie dicitū est. Huc.** Et b̄ etiā fecit supra legē que t̄palia p̄mittēbat.

Maria mulier fortis

Contra diaboli p̄ humilitatē. cuius caput contriuit. vt dicitū est.

Contra omne genus peccati p̄ patientiā. quia aduersa oīa eq̄nimit̄ sustinēs. et p̄p̄a omnia viriliter cōtēns p̄ amore sp̄si sui. Et optebat q̄ fortis esset mulier q̄ partura erat masculū. et talē masculū q̄ principē mūdi hui⁹ foras eijceret. eripiēsq̄ i opem de manu fortiorū ei⁹. pp̄ria virtute gl'iosos terre hūiliaret. Et nota q̄ h̄ nomē mulier hic ponit t̄m̄ p̄ seru. vt dicitū est. nō p̄ corruptōe vel p̄ fractōe v̄l fragilitate v̄l mollitiē. Proprie enī dicit mulier q̄si mollier. que sez mollitiē carnal. coitis sit p̄p̄sa. Potest etiā maria dici mulier p̄pter fecunditatē sp̄ualis sobolis. si cur assignatū est supra codē libro. titulo p̄mo. q̄ ip̄a dicit mater. p̄pe finē tituli.

Sequitur. **Quis inueniet.**

Sonat quis

Interrogationē. Job. ix. **Quis est d̄ omine vt credam in eum?**

In admirationē. Isa. lx. **Qui sunt isti qui vt nubes volāt.** In eodem. li. iij. **Quis ē iste qui venit de edom. zc.**

Sonat
quis

In commendatione expressam. vt hic Quis inueniet. Glofa. Qualis et qnt. Item. Quis sicut dominus deus noster etc.

In vituperationem et ptepti. Eccl. xij. Paup locut. et dicit. Quis est hic?

In difficultate et raritate. Parab. xx. Quis pot dicere. mundu est cor meum etc. Mat. thci. xxij. Quis putas est fidelis seruus et prudens. In ps. Quis ascendet i montem dni. i. q. rarus.

Quis inueniet. qsi null. nisi solus christ. q. gratia fornicandis eius q. virginitate prima vouit. et huilitatis qua in ea respexit se dedit ei in paciu et ranuincatione maxime huus duplicis virtutis.

Et nota q. mentio fit hic de inueto. Silz Lu. i. dictu est marie. Inuenisti gratiaz apud dnm. Sicut eni marie fuit inuetio habere tale filiu. sic christo fuit inuetio habere tale matre. Un sicut maria dicere pot de sapientia dei et ea carne assumente.

Venerunt mihi omnia bona pariter cu illa. Sap. vij. Sic et christ. de maria. Uenerunt mihi oia bona pariter cu illa. Quia nat. sum munda de munda. Imaculat. de imaculata. et de virgine virgo. Vel hec oia bona. membra virginea q. de carne cu sibi aprauit. q. imolata in cruce mundi redimere suffecerunt.

Uel Quis inueniet. Sic notat maxima difficultas. quia nec alia sufficenter for. potuit inueniri. nec alius q. christ. ipam potuit inuenire. Un ipa dicit. Ean. ij. Dilectus meus mihi et ego illi.

Sequit. Procul et de vltimis finib. paciu a. Et nota q. hec expositio qsi dmius e. D

marie ecclie et fidelis aie. Dicit. Procul et de vl. si. p. a. i. i. inuentoriz. dicit glofa.

Uel eius. i. foris mlieris. i. marie ecclie vel fidel. aie. christ. i. q. seipm. paciu de dit. p. ecclia redimeda. i. Lhoz. vi. Empri estis pcio magno. Eph. v. Christ. semet ipm tradidit p. nobis oblatione ei hostia des etc. Procul eni fuit paciu marie. i. christus q. de celo descendit in vteru eius. q. a summo celo egressus est. et ex ea assumpsit carne et sanguine. Que p. ipa sicut et p. nobis obtulit i cruce. Unde dicit christus.

Redemisti virga hereditatis tue. Isa. xxx. Ecce nome dni venit de longinq. Uel La summo celo. i. ab ipo. paterne maiestatis vtero abditissimo. que nec angel. nec aliq. creatura penetrauit. nec ipm potuit indagare. De q. vtero pater dicit filio. Ex vtero antelucifery genui te. Et vere christus paciu eius. q. ipam reddidit pciosam.

Quia et hoc beatam eam dicit omnes generatoes. et p. exaltat in celo et glorificat in terra. Ipa eni est pciosa illa margarita. q. qsi singularis in cuagelio introdnct.

Dat. xij. Integra carnet spiritum. intanti cupiscibil. vt diuinos animos in se puereret. et vt tota dei fieret. in cui. negotiatio absq. omni exceptioe negociator. celestis oia sua distrabit et comutat. Un canit. O admirabile merciu. Margarita etia ista tota se deo dedit. et omnia diuina sibi vendicas munauit. Na. et de illam elegit. et in ei. p. p. oia sua contulit. et qsi p. ipa habeda expedu. Oia sua. i. p. p. id e. diuina. de qb. dicit Job. xvi. Oia qcunq. habet pater mea sunt. Dabz pater immortalitate eternitate et luce. Nec etia habent filii. et spusscuis. Nec habz virgo maria. Sed aliter et aliter. Et se maria pciosa margarita. quia sicut dz. Eccl. xxvi.

Ois poderatio no est digna pnnctis aie. Quere expositioem libro. iij. ti. xi. de vere cūdia marie. circa mediu tituli. Nec fuit de terra paciu eius sed de celo. q. nescit hō paciu eius. nec inuenit in terra suauiter vinentius. Job. xxvij. L. Procul. i. p. alijs sibus. Et de vltimis finib. i. f. celo et terra. In celis incorruptio. in terra secūditas. q. duo p. alijs sunt. paciu eius. Uel vltimi fines. hō et angelus. Integritas paciu angeli. secūditas paciu hois. Uel Lpaul. Quia vergete mudi vespe solim est. Lpaul. eius. Neq. sanguis christi q. redēpta est ei p. p. a. i. Pe. i. No corruptibilib. etc. sed pcioso sanguine qsi agni imaculati christi etc. Uel ad lram. Lpaul. i. excellētissima et gloriosissima celsimido marie. sicut Lpaul. et de vltimis finib. q. n. venerabiles magi et longinqs regioib. ad sanctissimū ei. partū venietes obmiserūt filio suo munera p. ciosa. et dei hominis verā nānitate ostenderūt. Uel vltimi fines. vltima ipi. huilitas. q. nulla pfundior. nulla maior. merito cui. in oculis dni facta est pciosa. Uel de vltimis finib. i. de cōiunctioe dei et hois q. sunt vltimi fines. Un Sap. vij.

Appellationes marie

dicat de sapientia. **A**tingit a fine usq; ad finē fortiter etc. **Q**ue. i. coniunctio opere
spūsancti facta ē in utero ei. Et possunt quatuor fines beate virgī pgrue adaptar
ri. Finis inferior eius hūilitas quasi hūi latēs. Finis superior eius virginitas q̄
nō est terrene vite sed celestis. Dexter et sinister: charitas q̄ in latū extensa ad ami
cos et inimicos. Uel dexter p̄antia p̄tra p̄spiratē. Sinister patiētia p̄tra aduersi
tatem. Et rōe boꝝ finū. i. harū virtutū. instantū facta est p̄ciosa.

Alter. **P**rocul et de vltimis finib; p̄cisi eius. scz christus q̄ p̄cul est a nō defectu p̄
incompabile bonitate. Unde **R**o. ii. Qui est sup oīa de^o b̄ndict^o. **U**ll p̄cul ha no
stra culpa p̄ suā p̄fectā innocētiā. i. Petri. ij. Qui peccatū nō fecit. etc. **U**ll p̄cul ha no
stra cōprehēsiōe p̄ substantiē infinitatē seu p̄ virtutē infinitā. **P**arab. xxx. Qd̄ no
men est ei. et qd̄ nomen filij eius si nosti.

Precium eius id est

Precium
ei id ē

Preciosus sanguis p̄ea in cruce effusus. i. Petri. i. Nō corruptibilis etc. **I**tem. i.
ad **C**horin. vi. **P**recio empti estis etc.

Preciosa margarita fidei. **M**atth. xij. **I**nventa vna p̄ciosa margarita.

Preciosus spiritus. i. volūtas. **P**rouer. xvij. **P**reciosi spirit^o vir eruditus.

Preciosa mors. i. carnis mortificatio vel martyriū.

Preciosum vnguentū deuotiōis. **J**oh. xij. **M**ulier habēs alabastꝝ vnguenti etc. **L**u.
vij. **M**atth. xxvi.

Preciosus fructus bonoꝝ operū et q̄ celestis retributio. **J**aco. v. **E**cce agricola et
pectat p̄ciosum fructū etc. **P**reciū enim q̄ redimūt aīa. sicut virtutes et bona opa.
Prouer. xij. **R**edēptio aīe viri dignitate luc. **H**oc p̄cium. **P**cul et de vltimis finib;. **I**
venit. quia omne datū optimū defursum est. **J**aco. i.

Hec est vna mulier hebraea que fecit p̄fusiōē in domo nabuchodonosor. **U**na. i. **Q**
discreta ab oīb; alijs m̄licrib; hebreis. **E**cce enī holoserues iacet i terra. et caput
ei nō est in illo. **I**stud ad lram legit de iudib; eiusdē. xij. in figurā marie. **Q**ue
est mulier vna. i. singularis dignitate. potestate. charitate et p̄sidio. **S**ap. vij. **C**ū
sit vna. oīa potest. **M**ulier. **I**vt supra **H**ebraea. i. trāsiens. q̄ ad maternitatē de vir
ginitate trāsīt manēs ego. **D**e ancilla trāsīt ad reginā. **D**e filia dei in m̄cem dei.
Hec aliq̄ ita p̄fecte trāsīt mūdū trāsēntē et cōpiscētias ei. **A**lter. **I**n **B** q̄ dicit
Una. **I**notat singularitas in p̄uilegio ouerfōdis. et excellētia sanctitatis. **U**na. **I**
scz **M**ulier. **S**ola et p̄uilegiata speciali p̄ritū et opeꝝ eminētia supgressa vniuersas
ecclie filias. **H**ebraea. i. trāsēs. quia cū aliq̄ trāsēant de malo ad bonū. d̄ bono ad
meli. et h̄mōi. hec p̄cipue viā hui^o mūdī impolluto calle trāsīt. **T**rāsīt etiā **L**per
aquam. i. p̄ consolatiōem tal̄ part^o p̄mo. sed in filij passiōe p̄ ignē. **M**ultiplicē tri
bulatiōis ad refrigeriū vite eterne. **I**pa etiā est **M**ulier hebraea. **A**dnocata p̄ gratiā
ad nutriendū moy seu infantulū. i. christū. **E**xodi. ij.

Sequit. **F**ecit p̄fusiōē in domo nabuchodonosor. **H**oc est in inferno. cui^o limbum **R**
evacuavit p̄ filium. et captivus illis celū aperuit. **I**deo de ipa canit in tpe pascale.
Quā deuorarat i probus p̄dam refudit tartar^o. p̄ eā scz. **E**t paradisi porta clausa p̄
euam. p̄ eā itēz apta est. **H**ec malignos spiritus q̄ seruos suos impugnāt. p̄fūder
re vnq̄ cessat. **P**er eā enī holoserues iacet in terra. **H**ā ei^o adiutorio et exēplo vili
pendit mund^o. cui^o p̄tēptū ch̄rist^o docuit v̄bo et exēplo. **E**t caput ei^o nō ē i illo. **I**
quia p̄nceps mūdī p̄ eam eiect^o est foras. i. a cordib; electoꝝ. **J**oh. xij. **A**bseisio enī
diabolici capitis est diminutio sue potestatis.

Hec est mulier de q̄ loquit̄ zoroabel. ij. **E**sdre. iij. fortior vino et rege. **Q**d̄ enī nō po
tuit vinū libaminū nec aliq̄s rex hebreoꝝ. fecit ipa p̄ filiū. **L**iberavit enī gen^o hu
manū. ad qd̄ nō sufficiebāt legis sacrificia. nec platoꝝū q̄ntacūq; iusticia. **C**onstre
git ei corona cerastis. dū p̄trinit pede virginitas luxuria. et pede hūilitatē supbiā.

Hec est mulier chanaanica egressa de finib; tyri et sydonis. i. d̄ p̄fūdo seculari conuer
satiōis. que clamat ad deū p̄ filia. i. peccatrice aīa. **C**ui^o etiā p̄sonā misericordit in
se trāsformat dicens. **M**iserere mei fili dauid. **E**t cui misericorditer r̄ndet filius.
Q mulier magna ē fides tua. fiat tibi sic vis. **M**atth. xv.

Decē mlier de q̄ dicit Sal. iij. Ubi v̄it plēndo t̄p̄is m̄sit de⁹ filiū suū factū ex mliere U
factū sub lege. vt eos q̄ sub lege erāt redimeret zc. Ille ei q̄ lege dederat seruos le
ge opp̄sios redemit. et sanguinē quē de virgine traxerat p̄ cis in cruce libauit. z sic
prius seruos liberrati restituit.

Dec est mulier fidelis p̄ cui⁹ fidē saluat⁹ ē adā vir infidel. quē scellerat infidelitas z
p̄me mlierio. Nec ip̄m solū. sed et totā posteritatē suā. Un̄ apl̄s dicit. i. Lhozi. vij.
Sanctificans est vir infidel p̄ mulierē fidelem.

Dec est mulier ḡtiosa q̄ inuenit gl̄iam. Prouer. xi. Que p̄mo dicitā ē gr̄a plena. ecce ḡ Y
tiosa. L. Et inuenit gl̄iam. triplicē singularē. Prima fuit. quādo filiū dei cōcepit. q̄
est gl̄ia patris. q̄a gl̄ia p̄ris fili⁹ sapiēs. Prouer. x. Secda. q̄a post ei⁹ p̄ceptū nullo
mō peccare potuit. Tercia. quā i assump̄tōe in ira dilecto in celū a scēdit. z ad ei⁹ de
rterā. i. in potiorib⁹ bonis ei⁹ gl̄iosa rēdit.

Dec est mulier amicta sole. Apoca. vij. Onere libro. vij. particla. vij. titulo de assūpti Z
one. Ipa mlier sapiēs edificans domū suā. Prouer. xij. Et cui⁹ species ē i orna
mentū dom⁹ sue. Eccl̄. xxvi. Dec est mlier sedula sicut ibidē dicit. Ipa mlier sensa
ta et tacita. sc̄ta et pudorata. stabil. et i corde gerēs mādāta dei. Totū i eodē caplo
Ipa mlier virtutis designata p̄ r̄th. Eiusdē. iij. Mulier incōpabil. Judith. x. et. xi
Mlier circūdās viz. Dicit. xxxi. Mlier ex oib⁹. Eccles. vij. Mlier q̄ filiū suū
dedit ad cōmendū p̄ma. iij. Regū. vi. Mulier diligēs corona viro suo. Iosep̄
seph. Parab. xij. et addens ei ānos vite. Parab. ix. Ipa mulier fortis oblectans
virū suū. q̄a lenificauit ioseph. Let annos vite ei⁹ in pace impleuit. i. ad finē cū pa
cis plenitudie adducit. Eccl̄. xxvi. Mlier habens drachmas decē. Lu. xv.

Ipa pars bona. quia mlier bona. puerb. xvij. i. pia et casta. benigna z modesta. In AA
his q̄tuoꝝ p̄cipue p̄sistit bonitas mlieris. si sit corde benigna. i. bñ ignita. i. igne cha
ritatis. Ope misericors. In sermōe modesta. qd̄ difficile reperit. V̄tē et corpe pudica
Mulier bona cui⁹ br̄s vir. Eccl̄. xxvi. Mlier q̄ v̄bitūq̄ nō est. nō est nisi gemi
t⁹ z egestas. Eccl̄. xxxvi. Ubi nō ē mlier ingemiscit egēs. Ubicūq̄ enī nō ē maria
p̄ gr̄am. nō potest esse nisi miseria gemit⁹ z egestas.

Post h̄ debuit scribi quomodo maria mlier ex oib⁹. i. bonis mlierib⁹ colle
cta oim bonaz mlierz p̄perates i se rēp̄sentās. qd̄ sic assignādū est. vt incipi
at ab eua. et descendat p̄ oēs bonas mlieres de q̄b⁹ legit in biblia. et ostens
dat quomodo oēs aliaz bonas p̄perates habuit z in se rēp̄sentauerit. descen
dendo vsq̄ ad mlierē amictā sole. Apoca. vij.

Maria virgo Titulus x.

Virgo. I. Nota q̄ virgo dicitā viridiori etate. sic v̄ga et v̄gula. et ab incor
ruptōe. q̄si virago. eo q̄ ignoret semineā passionē. sed tū nō recte dicit vir
go. si nō facit opa virilia sic amazones. Virgo aut̄ dicit p̄ sincopā q̄si virago. i.
viriliter agēs. In h̄ ei q̄ sincopa tollit de medio designat hūilitas q̄ de medio ei⁹
i. de corde tulit omnimodā p̄sumptōez et minorē sup̄bie q̄ i fusa repellit. Dicit. ij.
L. Hūq̄ d obliuiscet virgo ornamenti sui. qd̄ ē sūma ei⁹ pulcritudo. Aut sp̄sa facie
peccoralis. i. i sūme sapie. sue. Viriliter enī egit v̄go maria imo virili⁹ oib⁹ creatur
ris. q̄n̄ accinxit fortitudine liberos suos. z p̄ma emisit votū v̄ginitatis absq̄ omni
hūano p̄cepto v̄silio z exēplo. sola inspiratōe z familiari v̄silio sp̄ssaneti. sic dicit
br̄s bern̄. Rob orauit etiā brachiū suū. et manū misit ad fortia. q̄n̄ mater. effecta
creatoris sui ip̄m cū omni diligentia et deuotione nutrebat.

Bern̄.

Dec ē virgo q̄ seuū rinocerontē māsuere fecit in suo gremio virginali. Dicunt qui B
scripserūt naturas animalū. q̄ rinoceros v̄l vnicornis animal ē tenuissimū. et tāte forti
tudinis q̄ nulla venatorū arte capi p̄t. Et vnicorno cornu suo qd̄ gestat i frōte sic dicit
isidoꝝ. v̄l i nare. sicut dicit gregori⁹ sup. xxxix. iob. z fm̄ isidoꝝ interpretat i nare cor
nu. isto inq̄m cornu q̄q̄ dirūpit obitātia. s̄ p̄ virginē intātū inuiscit q̄a venatorū
bus capi p̄t. Est enī naturale vnicorni v̄l rinoceroti q̄ visa v̄gine in sinū illi⁹ sere
clinat. z sue ferocitatis oblit⁹ māsuere requecit. Rinoceros iste christ⁹ ē cui⁹ po
testati q̄ designat p̄ cornu nano resistit. Quare de ip̄o dicit Isa. ij. in si. Quiescite

Isidoꝝ

Bre.

Christ⁹
noceros.

L

Appellatōes marie

ab hoīe cui? spūs in narib? ei? ē. qz excelsus reputat? est ip̄e. Et de q̄ dicit ps. q̄ ip̄ se est dilect? quādamodū fili? ynicornū. Et d̄ q̄ legit? Hier. xxij. q̄ fortitudo ei? vt fortitudo rinocerōs. Unicornes indei singulariter gliantes i lege. a d̄y descēdit maria. cui? fili? yngenit? dei. De q̄ dicit pater Mar. iij. Sic ē fili? meus dilectus zc. Semis et indomit? videbat? iste rinoceros. qm̄ p sola cogitatōe supbie lūciferū cū suis d̄ celo. p morsu pomi adā et enā expulit a paradiso. Originalē mūdiz delent diluuiō. Sodomitas igne oplutos et sulphure dānerit i inferno. z hmōi Sic in celo sic i terra iste ynicornis sauebat. donec gliosa v̄rgo n̄ra ip̄m in hui? mūdi castellā intrātē suscepit in domū suā. s̄ est in grenū vteri v̄rginal? velut vni cornē in sinu. z ip̄m vestiuit carne d̄ginea. in q̄ incōprehensibil? fin deitātē capi dīgnat? est a venatorib? genilib?. s̄ et iudeis. z adduct? spōraneē occisiōi se passus ē crucifigi. Dicit etiā glosa sup illud iob. xxxij. Linnqd̄ volet rinoceros fuit tibi. q̄ rinoceros captū se intrēs et indignatōem orit. Sic z christ? mortu? ē ex indignatōe quā habuit s̄ pctā. Unde in p̄sona ei? videt? dicit? Ezech. iij. Labij amarae in indignatōe spūs mei. Abij lāsi spōrane? Lamar? scz ad amaritudines passū om̄i Lin indignatōe spūs mei. Quā habui p̄tra peccata.

Maria virago

Titulus xi.

Beñ.

Virago. i. i. virū agēs vel viriliter agēs. Viriliter enī egit vōnēs p̄ma virginitatē absqz om̄i hūano p̄cepto p̄silio et exēplo. sola inspiratōe spūsc̄i. sicut dicit b̄n̄s beñ. Ideo de ip̄a d̄r puer. i. si. Accurrit fortitudo die libos suos. qd̄ apparuit qm̄ dicit. Virū nō cogico. Quere li. iij. rimlo. xxxi. de s̄bis cina. vbi agit de ei? sapiētia. Et nota q̄ sicut materia corpis eue supra est de viro. sic nominē ei? de nomine viri. Fecit etiā hec virago viriliter vincēdo diabolu. sic p̄dicū erat Beñ. iij. Inimicitias ponā inter te z mliere zc. Ip̄a p̄teret caput tuū zc. Ido in ei? figura dicit? est Judith. xv. Tu glia hierlm̄ zc. vsqz Lviciū viriliter zc. Fuit etiā maria virago. qz egit virū suū. i. christū. q̄ toriēs vocat eā spōsam i carnī. q̄ nec magnitudine fidei p̄sensit vt de ei? substantia fieret christ? hō. Un gal. iij. dicit apls ip̄m factū ex mliere zc. Un etiā potest dicere de christo illō Beñ. ij. Doe nūc os et ossib? meis zc. Etia enim dicta est virago. quia d̄ viro suo supra ē Beñ. ij. Maria virago. qz de ip̄a sup̄ ē vir su? qd̄ n̄c factū ē qm̄ cōsensū suū exp̄lit dicit. Ecce an. dñi fiat mihi zc. Lu. i. Vel ideo forte q̄si p̄phērice dicta est ena virago. qz viro suo dominatura erat. qd̄ fuit qm̄ vir p̄sensit ei in malo. Quā enī mulier sit virago. tūc vir efficit m̄lebris. Tānē in h̄ figurant ena mariā. q̄ in q̄n̄ni mater dominatura erat christo. et facta est virago. qm̄ filius erat subdit? nō solū illi sed et ioseph p̄pter eam. sicut dicit Lu. ij.

Doraliter. Virago dicit? q̄libet p̄sona sine sit vir sine sit mulier viriliter agēs. Un d̄ matre machabeoz dicit. ij. machab. vij. Femineē cogitatōi virilē animū inserens. Vel qz talis mulier virū agit. i. virilia opa. et masculini vigoris est. Antiq̄ ei fortes feminas ita vocabant. s. viragines.

Maria princeps

Titulus xij.

**Uterus
tercius**

Priniceps. Designata multipliciter in gen. p sarā. q̄ interpretat? p̄nceps vl carbo. Et recte p̄nceps. quia et filia p̄ncipis. i. dei patris. cant. vij. et mater p̄ncipis. i. christi. q̄ dicit? p̄nceps regū terre. Apo. i. Nec aut? p̄nceps a tota trinitate data est eccle. vt p̄ eā p̄nceps mūdi. i. diabolus q̄ dicit? p̄nceps. i. p̄ncipiū captivitatis. Lūceret foras. s. a cordib? electozū Job. xij. Ille enī p̄nceps p̄maz mulierē captiuā. sed ab ista p̄ncipe captiuat? ē. Unde gen. iij. Ip̄a p̄teret caput tuū zc. Qd̄ nō solū semel s̄ q̄tidie fit. cū a viris iustis ei? adiutorio diabol? expugnāt. Dicit aut? maria p̄nceps q̄si p̄ncipiū captiua. i. illū q̄ dicit? Job. vij. Ego p̄ncipiū q̄ et loqz vob. Vel q̄si p̄mū captēs. i. illū q̄ dicit? Apoca. i. et Isa. xlvij. Ego sum p̄nus et nouissim?. Vel dicit? p̄nceps a p̄ncipio. et a p̄ncipatu. A p̄ncipio. qz christo dedit p̄ncipiū essendi fm̄ hūmanā naturam quam assumpsit ex ea. Unde dicit ei christus. Job. x. Pelle et carnibus vestiisti me. A p̄ncipatu. quia

Jo. xxx.

f. 4

celorum facta est regina in sua assumptione. et sola cum deo principat in celo et in terra. in mari et in orbibus abyssis. Unde et designat per israel qui interpretatur princeps cum deo. Unde christus dicit Osce in fine. Ero quasi ros. Et israel. i. beata ego. Germiabit quasi lilium. Quere li. xij. particula. v. xi. xiiij. d. roze. Item d. hac princeps dicit. Isa. xxxij. Princeps. i. maria. Lea qui digna sunt princeps cogitabit. Item cogitationes pacis et non afflictionis. Dicere. xxx. Ipa etiam cum filio Epoca. i. per dicitur princeps regni terre. quia ad eius principatum pertinent illi qui ut regnent in celo bene regnant in terra. et bene regunt se et subditos suos.

Maria regina **Timulus xiiij.**

Regina. De qua dicit christo per prophetam. Assistet regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. Concudat autem hec regina a multis.

Primo. a profunditate servituti vel ministrandi. quia assistere ministrans est. ubi dicitur. Assistit Daniel. viij. Milia milium ministrabat ei. et decies centena milia assistebat ei. iij. Regum. x. dicit salomoni regina saba. Beati servi tui qui stant coram te spiritus sanctus.

Secundo. a profunditate auxiliandi. quia assistere auxilians est. Unde Stephanus vidit iesum stantem. Item quasi in mare paratum. Act. viij. Item apoc. xiiij. Uidi supra mare sion agnum. i. christum. qui est agnus per innocentiam stantem. quasi in mare paratum.

Tercio. a profunditate iudicandi adversarios nostris accusantibus nos in curia virginis sui. quia assistere tradicere est. Et ideo ipsa dicitur advocata nostra. quia in conspectu dei bonum pro nobis loquitur. et tradit adversarios nostros. qui sunt duo officia advocatorum. Quere libro. ij. particula prima. causa. xvij.

Quarto. a perseverantia in supplicis. quia stare perseverans est. Unde ecci. ij. Fili sacerdos ad servitute dei. sta in iusticia et timore. i. persevera in hac duplici virtute. Ipa enim indefinenter et perseveranter optulit servis suis. nec unquam deserit hominem nisi pro sub homine deserat. Ideo dicitur. Assistit. Et prophetica certitudine posuit david perituri profuturo.

Hec regina datur

Quinto. a regia dignitate. autoritate. potestate. maiestate. et honoris. Unde Regina. i. ut infra.

Sexto. a confessorio ad dexteram filii. Unde. A dextris tuis. i. in portionibus bonis tuis. Qui videlicet confessor designat. iij. Regum. ij. ubi dicitur. quod berisabee posuit est thronus regis. et sedit ad dexteram regis salomonis.

Berij.

Septimo. a speciositate et preciositate vestimenti. i. corporis glorificati. Unde. In vestitu deaurato. i. in corpore glorificato. sicut dicit beatus bernardus.

Octavo. a vestimentorum. i. virtutum vel meritorum seu dignitatum vel famulorum multitudine. Unde. Circumdata varietate.

Nono. a boni exempli diffusionem. Unde. Circumdata. Ut qui viderint. i. qui intellexerint edificentur. et ad simile invitentur.

Aliter. Ut de presenti intelligat. Ostensa sunt prophete in spiritu marie dignitas et officium. Unde admirans dicit christo. Assistit regina etc. In hoc quod dicitur Regina. notatur dignitas marie. In verbo assistendi tria precipue designant. Inge ministerium. fidele adiutorium. breve solacium. Ministravit enim coram deo trinitate. Unde dicit. In habitacione sancta coram ipso ministravi. Ministravit autem primo elizabeth parienti. sicut colligitur ex luca. i. Deinde filio dei ex se nato. et ideo se nominavit ancilla cuius est ministrare. Nec solis illis. sed et nobis ministrare non cessat. exemplo filii. qui non ministrari venit sed ministrare. Matth. xx. Item impugnantis et maxime servis suis assistat et assistit adiuvante fidelissima. quibus mundus caro demonia diversa mouent filia. Ipa ei amatoribus suis murus est inexpugnabilis. et turris fortitudinis. i. terribilis. i. malignis spiritibus. ut castrorum acies ordinata. i. sicut universitas sanctorum. Stetit etiam in presenti terra habens sub pedibus. quia nunquam in terrenis delectata. imo suppedita. vit omnia temporalia. Unde apoc. xij. deservit luna habens sub pedibus. i. sub affectibus omnia mutabilia.

Maria regina propter regiam

Significationem. Designat enim per reginam saba. iij. Regum. x. et ij. Paralip. ix. et per. Eberet reginam.

Appellatōes marie

- P**arentelā et generis nobilitatē. Quia regali ex pgenie maria. orta de tribu iuda clara ex stirpe dauid. Fuit enim de tribu sacerdotali et regia. quia christū paritura erat qui est rex et sacerdos.
- U**nctionē. Unde dicit ei. *U*ncit te deus Joim p creatōem *L*ocus. *I*li^o *L*ocus. *I*sm. humanitatē *L*oleo lactie. *I*quo spūssens pprie intelligit. quo repleta est ex vtero matris sue. *N*ō enim ad mensurā dedit illi deus spūritū sanctū. *J*ohānis. *iiij*. *L*u i^o gratia nō solū impleta ē sed etiā cumulata. vt de ea plenitudie accipet oīs mūdūa gratiā p grā. *J*oh. *i*. *L* Pre participiū tuis. *I*que sunt oēs et singule bone mlieres. virgines. vidue. et pūgare. qd ostendit cū ei dicit. *B*ūdicta tu in mulierib.
- D**esponsatōem. cui dicitur est *O*see. *ij*. *S*ponsabo te mihi in fide et. *Q*uere sup eodē libro. *ti*. *vi*. vbi maria dicit sponsa.
- D**otationē. cui sponsus suus rex pmo gratiā. secundo glīam. imo et regnū celeste cum omnib pūnentijs suis cōtulit loco dotis. *U*n in figura a^o dicit *I*sa *B*enef. *xxx*. *D*itauit me deus dote bona.
- D**ignitatē. *P*articipat enī vt dicitur est regnū celeste cū filio. et que in pūenti se exhibuit humilē ancillā. ibi tanq̄ sublimis regina a sanctis omnib adorat. *i*uxta illud *E*cc. *xi*. *L* Ab hūilitate exaltauit caput ei^o. *I*maxime qn̄ coronata ē glīa et honore.
- P**otestatem q̄ potēter subuenit p cōdōib ab ipis fideliter inuocata. sicut patet in theophilo. vt ipi p̄grue possit attribui illud puer. *xx*. *R*ex q̄ sedet in solio iudicij et. *E*t dicit. *R*egina q̄ sedet in solio iudicij. *Q*uere sup li. *ij*. *p*riela. *i*. causa. *xxiij*.
- L**argitatē. *L*argit enī seruis suis dona grāz. vestes virtutū. thesauros meritoy. et magnitudinē pūiorū. *U*n et ipa dicit puer. *vij*. *D*ecū sunt diuitie et glīa. *I*. diuitie gloriose et. *Q*uere libro. *iiij*. *ti*. *xxi*. de pūitūis ei^o. post medium et vltra. *I*pa enim dat oib affluenter et nō impropert. *J*aco. *i*. *D*e largitate ei^o inuenies li. *iiij*. *ti*ulo. *xxij*. de misericordia ei^o.
- L**iberalitatē. *L*iberalis enī est. *Q*uia liberalitas est virt^o omnib exposita. omnis alloq̄o. dulcis obsequio. omnib bonoy familiaritatē retinens. *E*t hec descriptio bene conuenit liberalitati marie.
- P**rotectionē. *D*e p̄tectōe eius inuenies libro. *xij*. *p*articla. *i*. *o*cto. *v*ersu. *ix*. vbi ortus dicit latebrosus. et li. *ij*. *p*articula. *i*. causa. *xxiij*.
- C**ustodiā. *T*radita est cui custodiēda ego cuncho. exēplo regine hester. p quem. *S*. *E* cunuchū signat gabriel. *U*el meli^o iohānes euāgelista virgo elect^o a dño. *U*n etiā plurib cunuchis q̄ designāt angelos. *i*uxta illud ps. *A*ngelis suis mādauit de te vt custodiant te in omnib vijs tuis.
- C**oronatōem. *C*oronata est cui in reginā in sua assumptōe. sicut ei pūiserat filius *L*anti. *iiij*. *U*eni de libano veni coronaberis. *I*deo designata ē p hester quā rex assuerus accepit vxorē. et voluit esse reginā. et posuit diadema regni in capite ei^o. *i*. coronā virtutū in grē adimpletōne. et coronā glīe in assumptōe. *C*aput marie dicit p̄ hūilitas ipi^o. merito cui^o coronata ē in reginā. vt etiā p̄gras cui debet aureola.
- S**implitudinē regni. *R*egnū enī assueri latū valde describit. scz ab india vsq̄ ad ethiopiā sup. *cxvii*. pūincias. *D*e christo aut dicit. *D*ominabit a mari vsq̄ ad mare. et a flumine vsq̄ ad terminos orbis terraz. *H*oc ad *I*sam. *Q*uod est dicere *D*ominabit p totam terrā. que mari ambit. quia de omni gente aliqui credunt in eū p̄ dicationē apostolorū. *E*t a flumie iordanis vbi incipit dñari dicente p̄fe. *D*at. *ij*. *D*ic est filius me^o dilectus. ipm̄ audite. *U*sq̄ ad terminos orbis terraz. *I* q̄a ide incipiētes apli p̄ totū orbem fideles ei seruituros acq̄sierūt.
- D**oraliter. *A* mari vsq̄ ad mare. *U*nū mare penitētia. aliud mare tribulatio. *f*lumen affluētia tēporaliū. termini orbis terrarū sunt cōtemptus terrenoy et desiderii eternoy. *I*n illis qui cōuersant in his terminis domin^o p̄ gratiā dominat. *R*egnū autē christi et marie quod idē regnū est extendit et cōtinet quasi tres pūcias. celestū. terrestriū. et infernoy. *E*t ē eternū regnū istud. *U*nde dicit ei. *R*egnū tuū regnū omnū seculoy. *D*aniel. *ij*. *R*egnū qd̄ in eternū nō dissipabitur et.

Aliter. Regnū dei cōsistit i dueb' .i. i misericordia et iusticia. Et filius dei sibi quasi
 renouit iusticiā velut dimidiā partē regni. matri ꝑcessit misericordiā quasi dimidi
 am aliā partē. Unde ꝑ dicit regina misericordie. et fili' sol iusticie. Et hec q̄si partici
 patio figurata ē hester. vii. vbi dixit ei assuer'. Quid vis hester. ꝑ q̄ est petitiō tua.
 etiā si dimidiā partē regni mei petier' impetrabis. Deceter enī moderata est matr'
 petitiō i his ꝑbis. Quāuis enī regnet assuer'. i. christus in misericordia et iusticia.
 tamē ante brāz virginē nō erat dimidiatū regnū. nec erat dimidiata misericordia cū
 iusticia. qm̄ maior sentiebat seueritas iusticie q̄ clemētia misericordie. qm̄ iugebat
 Job. it. dices. Multiplicabit vulnera mea etiā sine causa. I. i. sine meo actuali pec
 cato. Et dicit vulnera pluraliter. qz multiplex erat vulnus. i. corruptibiliter nasci.
 miserabiliter mori. ꝑ originali dānari. iustos etiā in limbo inferni detineri. Dimi
 diaret regnū si equali libra iusticiā sentirem'. et misericordiā. sed qz ꝑl' erigit in
 firmitas nra. et diuinā decet largitatē dare plus q̄ petat. sic moderata est petitiō
 vt min' sit in petitiōe et plus in donatiōe. In petitiōe donat regnū dimidiū. et i do
 natiōe largit' qd est sup' dimidiū. vt. i. misericordia superaltet iudiciū.

Maria
 regina sa
 ba

Bon' ser
 mo in as
 sumptiōe
 beate ma
 rie.

Hiero.

b Ec regina. i. maria designata ē ꝑ reginā saba. de qua sic legit' iij. Regū. r. ꝑ. q̄. **B**
 Paralip. it. Regina saba ingressa est in hierusalē cū comitatu multo. ꝑ diuis
 rijs et camelis portanti' aromata. et aurū infinitū nimis. ꝑ gēnas ꝑciosas. ꝑ ve
 nit ad regē salomonē. et locuta est ei vniversa que habebat in corde suo. et docuit
 eam salomō vniversa ꝑba q̄ ꝑposuit. Et paulo post. Rex aut' salomō dedit regine
 saba oīa que voluit et petiit ab eo. exceptis his que vltro obtulerat ei munere regio
 Et nota qz. ij. palip. it. legit' qz rex salomō dedit regine saba multo plura q̄ attule
 rat ad eū. Hec regina signat mariā que appellat' regina. Ite supra Saba. Interp
 rantur cōuersio vel incēssio. Hec est mariā q̄ peccatores cōuertit. et corū affect' ꝑ
 charitatē incēdit. Dicit ergo regina saba. I. i. maria. Ingressa est hierusalē supnam
 in sua assumptiōe. Hierusalē interpretat' visio pacis. et signat vitam eternā. in q̄ facie
 ad faciē videt' ille qui est pax nostra. christus scz qui in effusione sanguis sui i cru
 ce pacificauit nos deo patri. quem nūc videmus velatū in altari sub specie panis ꝑ
 vini. ꝑcedit enī fides cognitōem. et meritū ꝑmū suum qd erit videre eū in futuro
 sicuti est. In tractatu nostro de eucharistia inuenies multa de huiusmodi. Seq̄t.
 Ingressa est in hierusalē cū comitatu multo. De supna hierusalē dicit apl'us ad
 Gal. iij. Illa q̄ sursum est hierusalē libera est. que est mater omniū nostz. Comi
 tatus ille de quo fit hic mēto. designat solēnem illā hodiernā ꝑcessionē angeloz ꝑ
 sanctorū. quā marie virgini assumeptē in celū ad etherē thalamū in quo rex regū
 stellato sedet solio. erēdim' obuiā ꝑcessisse. Unde hieronym'. Gaudia eteane. xite
 feliciter hodie beata virgo introiuit alternātib' hymnidicis angelozū choris. ifra
 pascua eterne viriditat'. vbi vna societas cūiū supnozū. vbi dulcis solēnitas ange
 lozū. vbi post labores et erūnas felix ꝑ suavis est relectio animaz.

b Sic ꝑcessionē interfuisse credimus filiū. qui ꝑcesserat eā ad celestia regna. **I**
 vt ei pararet sicut discipulis suis ꝑmiserat in etherēis mausionib' locū imoz
 talitatis. vt regina misericordie cū filio suo rege iusticie regnaret impetuum. Et
 hoc est quod canit in sequētia et verbis hieronymi. Iesus et ipse festinus nbi ma
 tri cum angelis occurrēs ꝑ. Alioquin minus videret implese ꝑceptum illd' Exo
 di. xx. Honora patrē et matrē. Uniqz qui hoc ꝑcepit hoc fecit. quia cepit iesus fa
 cere et docere. Actū. i. Et hoc testant' angeli imo et omnes sancti. qui consideran
 tes virginem ascendētē de terra ad celum in sua assumptiōe dicunt admiratiue
 Cantico. iij. viij. Que est ista que ascendit de deserto. delicijs affluens. innita sup
 dilectū suum. Quomodo ad literā inniteret dilecto. nisi ꝑsens esset dilect'. Quia
 vero ius est et cōsuetudo qz ꝑeres regni itereffe tenent coronatōi regis et regine.
 credibile est qz vniversi et singuli angelozū ordies et sanctorū. regine sue coronade
 ꝑsentialiter obuiarūt. Et h' est qd legit' ij. Regū. vi. Adduxit dauid archam dñi i
 ciuitatē dauid cū gaudio. et erant cū eo septem chozi et victima vitulū. i. vitulozū
 ad ifam. quia secū ducebant vitulos ad imolandū. Dauid. christus. Archa. beata

Appellatōes marie

virgo. Cunitas dauid. paradifus. Septē chozi. sanctorū vniuersitas plena gratia
septiformi. Vltima vituli. laus victorie christi. q̄ p nobis imolat^r diabolū vicit
in cruce. Istud inuenies in illo fmo de assumptōe. Inuenerūt sacerdotes zc.

Interfuisse etiā credunt angeli dñam suā et sorore suscepturi. q̄ vitā angelicā imo pl^r R
q̄s angelicā durit in terris in carne viuens pter carnē. p cui^r videlicet partū reinte
gratus est numer^r angelorū ex casu luciferi diminutus.

Credunt etiā interfuisse patriarche. de q̄z stirpe descendit ipa. sicut canit ecclia. **Ma** / **L**
ciuitas glōse virginis marie ex semie abrahe orta de tribu iuda. clara ex stirpe da
uid. que caput est et glā laus z honor generis sui. Per cui^r partū vginale. extracti
sunt de inferno. et in paradifum introducti. In q̄ sola p̄sistebat tota spes salutis eo
rū. Ipa est creni ex q̄ et p quam sanct^r iacob iā morti primus vitā sperabat eter
nā dicō Gen. xlii. Salutare tuū expectabo dñe. Per eā cui ipse de^r rex n^r añ secu
la disposuit opari salutē i medio terre. q̄ dispositio sanetos nō latuit p̄iarchas.

Credunt nihilomin^r interfuisse et sc̄i pphete ysaias dauid et ceteri. q̄ qd̄ p̄dixerāt **D**
de p̄u virginis. de hūilitate sine passiōe saluatoris. de redemptiōe hūani generis.
in ea sz et p eam ḡtulant impletū. gr̄as agentes illi interminabiles. q̄ p eam s̄ide
les inuēti sunt. sicut petierat ecclia sc̄i. xxxvi. Da mercedē dñe sustinentib^r te vt
pphete tuū fideles inueniant. Da mercedē lillā. s. quā oculus nō vidit zc. Ut mer
ces ista brā virgo. qua p̄miati sunt p̄sentia saluatoris. Psal. Filij merces fructus
ventris. I. Sustinentib^r te. I. i. expectatib^r aduentū tuū. Lvt pphete tuū. I. q̄ p̄miserit.
I. fideles. I. i. veraces. Inueniant hūmpleta eoz p̄missiōe.

Interfuerūt z apostoli adhuc viuentes in carne sacro ei^r trāsitu. et ei^r exēdas deno **A**
tis laudib^r et obsequia reuerētia celebrarūt. Ad quoz etiā p̄ces dicit fili^r dei ip
sam a mortuis tertia die suscitasse. Inter q̄s ipa brā virgo post filij ascēsiōe in
trās et exiēs familiar^r p̄tulit de christi icarnatōe. rāto veri^r q̄nto ab initio pleni^r
p sp̄m sc̄m cūcta didicerat et p̄spererat oculis vniuersa. sicut dicit hieronym^r.

Hiero.

Hiero.

Interfuisse credunt etiā ipi martyres huic p̄cessiōi. cū q̄bus cidē nō defuit glā mar **D**
tyrij. Que qz in ea pte q̄ impassibil^r est sicut dicit hieronym^r. S̄. in aia passa est.
plur^r q̄s martyr nō i merito censet. Et sicut virgo vginū. sic z martyr martyriū appel
lat. Et idcirco canit ecclia in hac solēnitate. Sicut dies verni circū dabāt eā flores
rosariū et lilia cōuallū. Per flores rosariū martyres suo sanguine purpurati. p lilia
p̄u allū casti et hūiles designant.

Interfuisse etiā credunt et p̄fessoreo. q̄z sobrietas et t̄pantia seu t̄teplatio nō defuit. **P**
marie. que filij potentia et impensam sibi multiplicē gr̄am p̄fessa est dicēs. Fec̄ mi
hi magna q̄ potens est zc. Et hec est p̄fessio laudis diuine.

Interfuerūt et sc̄issime virgines et beate adolescēntule adherētes ei familiari^r. cur **D**
rentes in odorib^r vnguentozū ipius. et seq̄ntes eam q̄cunqz ierūt. Uñ i ps. Addu
cent regi virgines post eā. Dic est q̄ comitatus magn^r et multus cū q̄ regina ce
lestis in supnam hierlm hodierna die credit introisse.

Sequit^r I. Et diuitijs. Diuitie iste cū quibus ingressa dicit maria hierusalē. sunt ille **R**
diuitie de quib^r eadem dicit in fine puerb. Dulce filie gregauerūt diuitias. ru
supgressa es vniuersa. Iste diuitie sunt vginatio secunditas. et secūda vgitas.
humilis charitas. et charitativa hūilitas. benigna misericordia et misericors beni
gnitas. pia māfuetudo et māfuetissima pietas. et hūmōi.

Item Iste diuitie sunt ille duodecim p̄rogatiue. s̄ quibus assignatū est sup libro. iij. **S**
Iste diuitie sunt illi thesauri incōparabileo gratiarū et donozū. dignitatis et pote
statis. honozio et honestatis. meritozū et p̄miorū. quib^r ditata est maria qñ domi
nus multiplicauit locupletare eā. Hūmōi diuitijs quao secū attulit. supra humanū
intellectū adaucta est gloria angelozū et sanctarū animarū.

Sequitur. I. Et camelis portatib^r aromata. Camelus dicit^r a camī greco qd̄ sonat
humile et breue. quia quādo onerāt vt breuiōres et hūiles fiant accubāt. Uela ca
mur qd̄ grece sonat curuū. qz camel^r curuus ē dorso. Camel^r q̄ gibbosum ē aīal
et fact^r domestice flexis genib^r incuruat vt valeat onerari. peccatozoz conuersum.

designat. q̄ q̄ diu versabat in peccat̄ magn⁹ erat in oculis suis p̄ p̄sumptōem sit
 p̄bie. Gibbosus p̄ strumas cupiditatis et auaricie. Bestial' p̄ brutalitatē gulae et lu
 xurie. et h̄mōi. Inclinat⁹ autē ad penitentiā cū m̄saluetudie suscipit onera cuiuslibz
 satisfactōis sibi impositae. Per aromata q̄ cameli isti deferunt designant̄ pres̄ he
 penitētie et satisfactōis. s. ieiunia. vigilię. orōes. lacrimę. pegrinatōes. et huiusmo
 di. Hęc enī more aromati medicinalia sunt aīe peccatrici. et faciūt eā corā domi
 no redolere. Un̄ dicit apls in p̄sona penitentiū. ij. Lhoz. ij. Christi bon⁹ odor su
 mus deo in his q̄ salui sūt. B̄ras tibi o dñā q̄ camelos tuos aromatis oneras. i.
 peccōes. p̄us distortos et gibbosos. q̄s misericorditer cōuertis gratijs redolētibz
 ditas. et eis voluntatē et desiderū satisfaciēdi filio tuo p̄ penitentiā sūmistras.

Sequit̄. **L** Et aurū infinitū nimis. **L** Portat aurū isti cameli q̄ p̄ marie misericordiaz **T**
 p̄uersi peccōes illis q̄tuor virtutibz q̄ p̄ncipaliter designant̄ in auro. s. iudicia. sa
 piētia. charitas. et obediētia. ornāt et onerant. Dicit aut̄ hic Laurū infinitū nimis. **L**
 qz merces q̄ dabit̄ p̄ virtutibz hic habitis duratura est in eternū. et ideo infinituz
 nimis. **L** Et bene dicit̄ in nimis. Inq̄tūcūqz enī p̄ceceris in gr̄a. in f̄tute. in bona opa
 tōe. et in custodia mandatorz dei. nūq̄s debet tibi sufficere. s. sp̄ inhiare debes ad
 maiora et meliora. exēplo apli dicētis ad Phil. ij. Posteriorz obli⁹ rē. Et hec ni
 mietas nō sonat in viciū sed in desiderū. Un̄ de iusto dicit̄. In mādatis ei⁹ vo
 let nimis. Et illd. Tu mādasti mandata tua custodiri nimis. Et notat tale nimis
 abundantia. nō sup̄fluitatē. Sequitur. **L** Et gēmas p̄ciosas. **L** Bēne iste f̄tutes desir
 gnāt. s. humilitatē. castitatē. pietatē. iusticiā. sortitudinē. p̄udētia. xp̄antiā. et h̄mōi. **U**
 tur ad salomonē. i. i. filiū suū designatū p̄ salomonē. Quere li. x. titulo. ij. de throno
 morali. **L** Et locuta est ei vniuersa q̄ habebat ī corde suo. **L** Peccatores enī excusat
 corā filio suo. et ipoz est aduocata. **L** Et paulo post sequitur. **L** Rex aut̄ salomō dedit
 regine saba oīa q̄ voluit et petijt ab eo. **L** In f̄bis istis designat̄ sūma p̄rogatiua
 marie. cui nihil vult aut̄ p̄t sili⁹ denegare. qz aut̄ orat patrē. aut̄ iubet natū. et sem
 per exaudit̄ p̄ sua reuerētia etiā anteq̄ petat. **L** Dñ̄ orat̄ in h̄ q̄ dicit̄. oīa q̄ voluit
 data ei a salomōe. Quere li. ij. titulo de nono p̄uilegio marie. Sequitur. **L** Exceptis
 his q̄ x̄tro obtulerat ei munere regio. **L** Hoc p̄ se. In f̄bis istis designant̄ dona
 et gr̄e q̄ beata virgo recepat a deo in sua sc̄tificatōe. in sp̄ssanc̄i sup̄uentōe. in filij
 dei conceptōe. Secūdo Paralip. ix. legit̄ q̄ rex salomon dedit regine saba multo
 plura q̄ antulerat ad eū.

Draliter. Si vis vt aīa tua itrocat in sup̄nam hierusalē. et veniat ī morte ad **X**
 verū salomonē. oportz vt sit regina. nō serua peccati. sicut infra assignabit̄. re
 gina inq̄m saba. i. cōuersa a peccato. et intēsa. i. dilatata p̄ charitatē. nō coangusta
 ta p̄ auariciā aut cupiditatē. et habeat mltū et magnū comitatū gratiaz donoz
 et meritoz. et diuitias virtutū et bonoz opoz. **S**ol⁹ enim incedit. q̄ nihil habz
 turis. nihil gr̄e. et ita nihil bone opatōis. **S**z ve soli. quia si ceciderit nō habz sub
 leuantē. Eccles. iij. Opa enī illoz sequunt̄ illos. **A**po. r. iij. Lillos. i. opantes se
Oportet q̄ vt hec regina camelos habeat portates aromata. qd̄ est ex recordatiōe
 tortuose p̄us vite. ieiunia. vigilię. lacrimas. et h̄mōi penitētia et exercitiā p̄massa
 re et cōportare. que sanāt aīam peccatricē et morbidā more aromati. et corā dño sa
 ciūt redolentē. **O**portz etiā vt regina ista habeat aurū q̄druplex. s. aurū castitatis.
 charitatis. sapiētie. et obediētie. Quere libro. x. titulo. ij. de throno. **O**portz etiā vt
 habeat gēmas p̄ciosas. i. f̄tutes. De isto enī auro et gēmis istis p̄ponit̄ corona re
 gine. i. fidel' aīe. Alioq̄n impossibile est ipam ante veri salomōis faciē puenire.

Aliiter. Hęc est regina austri. s. fidel' aīa vel q̄libet iustus q̄ debet venire ad christū cū **y**
 magno comitatu **L** n. xi. Aromata. bona fama. cameli. illi q̄ se hūiliāt ad hec oīa
 ferenda. **A**uz infinitū. mltā sapientia. Bēne p̄ciosae. bona opa. **L** Videns p̄ncip
 nas sp̄dicatores et oīa mirabilia q̄ facit ver⁹ salomō stupet. **A**baē. ij. **L** Consideram
 opera tua et expani. **L** Beati viri tui q̄ stāt. **L** Isa. xxi. **S**up̄ speculā meā rē. **L** Dedit
 regi cētū viginti talētra auri. et nos debem⁹ christo auz. puritatē p̄scie Laromata. **L**

Maria figuratur per superiora

odorē bone fame. l. z gemas p̄ciosas. l. exp̄ctationē gl̄ie. Parab. xxvii. Sēma gr̄issī
ma expectatio p̄stolantis.

Oraliter. Regina saba. l. ē fidelis aīa. que l. venit ad salomonē. l. i. ch̄ristū i. mor̄
te. l. et tūc videns. l. i. gustans. l. omnē sapiētīā salomōis. l. Videre enī p̄ om̄i sē
su ponit. Un̄. vide q̄ dulce. i. gusta. vide q̄ durū. i. tāge. Tūc ḡ omnē sapiētīā gu
stabit. cui⁹ modo vir̄ tenuis odor p̄cipit. l. Omnē sapiām. l. q̄ ad dēitatē. l. et domus
quā edificauit. l. q̄ ad humanitatē. l. et escas mēse ei⁹. l. i. refectōem q̄ in ip̄o est. l. Nō
habebat v̄tra spirītū. l. i. v̄tra q̄s credi p̄t admirabat et gaudebat. Pre gaudio enī
q̄nq; cadit d̄s in extasim. l. Et dixit ei. Uer⁹ ē sermo. l. p̄dicatoꝝ. l. que audiui i. terra
mea. l. i. in mūdō. l. sup̄ oīb; sermōib; l. i. p̄missōib; l. tuis. et sup̄ sapiētīa tua. z non
credebā narrātō mibi. l. i. p̄dicatoꝝ. l. donec ip̄a veni et vidi ocul̄ meis. l. qz sicut
audiuim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate dei nostri. l. et pb̄auit q̄ media pars mibi nūciata
nō fuerat. Quid mirū. quia nūciari nō poterat. qz nec in cor̄ hoīs ascēdit. l. Bea
ti viri tui. et beati serui tui. l. i. mīstri tui. l. Benedict⁹ de⁹. l. pater. l. cui p̄placui. l. i. o
ch̄riste. i. cū sp̄s sancto placuisti zc.

Finis libet sextus de ap
pellatōibus marie

Incipit liber septimus quomodo ma ria designat et figurat p̄ superiora.

Celum. firmamen. sol. lunaq; sidus. orizon.
Lucifer. auroza. dilu. mane. lux. dies.

Maria celum

Titulus i.

Elū maria maxime quo ad anī

mam. l. Un̄ dicit. Diere. xxiiij. l. Celū et terrā. l. i. aīas et corp⁹ ma
rie. l. ego impleo. l. Nota p̄us dicit celū q̄s terrā. quia p̄us p̄cepit eā
virgo in mente p̄ fidē et dilectōes. q̄s in ventre p̄ nature vn̄ionem.
Aliter. l. Celū et terrā ego impleo. l. i. mariā terrā p̄ naturā. l. s; celus
p̄ gratiā. Itē in ps̄. Dñs in celo. l. i. i. virginis vterol pauit. l. mīsterio sp̄s sancti. v̄l p̄
sapiētīā q̄ ip̄e ē. qz sapiētīa edificauit sibi domū. pu. er. ix. l. sedē suā. l. Eze. xliij. P̄
ceps ip̄e sedebit i. ea zc. Celū sic describit. Celū est subtilis igneoq; nature. rotū dū
et a centro terre equis spac̄is vndiq; collectū. Un̄ z p̄uerū dicit medūq; vbiq;
cernit. z inenarrabili celeritate p̄tinue circūagitat. Dicit autē celū a celādo. qz nobis
celat archana dei. et beata p̄go diuīna mysteria rep̄obis p̄udētē celauit. s; ea cui⁹
gelistis dilucide manifestauit. Lu. i. Maria p̄suabat zc. Ibi Beda. Maria vir
gial pudiciē iura custodiēs secreta ch̄risti q̄ nouerat diuulgare nōlebat. s; ip̄s hec
q̄n̄ vellet er quō vellet diuulgare reuerētē expectabat. De hūiōi archanis dicit
Eol. i. Mysteriū absconditū a seculis et generatōib;. Isa. xliij. Secretū meū mī
hi zc. dicit ch̄rist⁹ z virgo. Dicit etiā celū a celādo sub alia verbi significatōe. quasi
s; vas celatū. i. stellis insignitū. Dicit celū q̄s cellariū dñi. quia inde descēdūt ad
terrā. s; est ad terrenos oīa data optima et oīa dona p̄fecta. Jaco. i. Dicit etiā celū
q̄s casa helyos. i. dom⁹ veri solis iusticie. in q̄ nouem mēsi; co:paliter habitauit.
Casa p̄p̄edicat̄ parua dom⁹. in q̄ notant hūilitas p̄ginis et paup̄tas.

Maria celum

Quia p̄mariū opus dei. Un̄ Gen. i. In p̄ncipio creauit de⁹ celū et terrā. Et ip̄a p̄
mariū opus dei dignitate et p̄figuratōe. Unde ip̄a dicit p̄uer. viij. sm̄ alia literaz.
Dñs creauit me in initio viay suay. Eccl. xliij. Primogenita ante oēm creaturā.
Ibidē. Ab initio et ante secula creata sū. Quere hoc rotū lib. 20. iij. titulo. iij. d̄ ex
cellētia ei⁹. p̄ ost p̄ncipiū tituli.

Fo. cxliij.

v

Uersus
pmus

Descriptio
celi.

Beda

- Q**uia continet archana dei vt supra. Hec archana virtutes pgnite soli deo. quar in vniuersitate in se conuinit. Vel hec archana filii adl. ne incognit mudo. q ibi absconditus e p incarnatōem. Col. i. Mysteriū absconditū zc. vt supra. De hac duplici absconditōe toriēs in cannes replicat. Absq; eo qd intrinsec latet. Isa. xlv. dic christo ppheta. Vere tu es deus absconditus. In vtero virginali.
- Q**uia altissimū. Unde ppheta christo. Altissimū posuisti refugiu tuū. Tanto enī altius fuit istud celū. qnto magis p mundi contemptū eleuati a terra. Ipa enī quie qd terrenū est longe sub se deseruit. z bonis sup celestib; sublimiter adhesit. Prope qd dicit de s celo pabol. xxv. Celū sursum et terra deorsū. Celū sursum. Iq; antea eius carni dominabat. Terra deorsum. I. caro q anime famulabat. Et in s psum dunt voluptuosi et cōcupidi. q puerit et ordinem creature et ordiatōes creatoris. Que duo hominū genera solūmodo curant de corpe et terrenis. Itē ppter hūmōi altitudinem dicit ipa iob. vii. Suspēditū elegit aīa mea zc. Et Phil. iij. Dea conuersatio in cel est. Propter h enā dicit cū filio Isa. lxxvi. Celū sedes mea. q; ibi mente q escol terra aut scabellū pedū meoz. quia omne terrenū supposito. Cōuersatio enim ei? erat in regiōe spiritūū. et ideo tota spūalis et altissima pteplatōe et nozum. quia celos attingebat stans in terra. Sapientie. xix.
- Q**uia pulcherrimū. eo q luminosissimū. i. ornati et decorati vniuersitate luminariū. L. Eci. xlij. Species celi. I. mariel gloria stellaz. I. splendor et fulgor virtutū. vel vniuersitas gratiaz. Propter qd dicit circūdata varietate. et circūamicta varietatibus. Propter h enā compaf topazio. In sole notat virginis charitas. que illuminat intellectū z inflāmat affectū. In luna humilitas q habet lumen a sole. Uā dicit. Fecit mibi magna q potēs est zc. Itē illd. Sra dei sū id qd sunt. In stell obe dicitia. Quē vocate dicerit. Altissimū. Baruch. iij. Et luxerunt ei. nō sūp pīs. Celū iocunditate q fecit illas. Ipa enim ordinatissime pegit cursū suū. qm nō erat stella erratica. Sed nota q hūmōi pueritudo a pte terre est. i. terrenoz q; illustrat suoz radijs explorū. sed de pulchritudine hū? celi a pte superiori. i. sūs deū z angelos dicit p illud Eā. iij. Absq; eo qd intrinsecus latet. I soli deo pfecte pgnitū. et forte angelis. sed nō nisi semiplene. Nam qnta sit marie species q dedit speciem solus nouit ad plenum.
- Bern.** **Q**uia subtilissimū. vt supra in descriptōe. Sic et ipa p intelligentiā dūmōz fuit etiam subnlis in intelligentiā dñice incarnatōis. Btūs bern. Illi soli datū est nosse. cui soli datū est expiri. Item subtilis p misericordiā. quā sic subtiliter scit miserū iur pēdere. q nō frāgit sigillū dīnne iusticie. et circa hoc maxime consistit studiositas eius. de qua dicit. Annūciate inter gentes studia eius.
- Q**uia calidissimū. cū sit ignee nature. vt sup in descriptōe. sic et ipa p vehementiam charitatis et abundantā spūsancti. Tota enī facta est ignita. ex quo elansit illum in vtero suo q ignis consumēs est. Deutero. iij. et ad hebre. penul. Propter h enā et eius vterus dicit dibanus. Leuiti. xxvi. calefactus igne spūsancti. quia ibi decoctus est panis viuus.
- Q**uia ordinatissimū. Unde dñs ad iob. xxxviii. Anq; nosti ordinē celi. I. marie. Quasi diceret. Non tu. sed ego solus. Ordinata siq; dē fuit in cogitatu. in aspectu. in auditu. in olfatu. in gustu. in tactu. in incessu. in omni motu. et gestu. et hūmōi. in pta illud apli. i. Eborin. xij. Dia honeste et fm ordinē fiant in vobis. Not? enī celi vniūformis est. quia stabil in bono. et btā ego fm bñplacitū dīnne voluntatē cōtinue mouebat p obediētā regularē. cui? regula voluntas dīnna. Not? etiā celi veloc z impceptibil. qā vira ei? erat abscondita cū christo i deo. Lolo. iij. Not? etiā celi contra planetas erraticos. qā marie cogitatus et opa malignis oīb; tā. s. pueri hominib;. hoc est. hereticis. q; potestatib; aereis p traria. quos appellat iudas sidera errāna. quib; pcella tenebrāz cōseruata est in eternū. Jude. i. Item licz celi sp voluatur nunq; tamē lassat. sic maria currēs ad bzanū nunq; redio est affecta. qz exēplo filij exultauit vt gigas ad currēdā viam mandatorū dei. Isa. xl. dicit s christo maria et sanctis. Current et nō laborabunt. ambulabūt et nō deficiēt. Itē celū

Maria figuratur per superiora

semper mouet in ante. nec unquam retrocedit. Unde de sanctis animalibus dicit Eze. i. Non reuertebantur cum incederent. sed unquamquod ante faciem suam gradiebantur. Sed mali contrarius. qui facti sunt retrorsum et non ante. Diere. vii. Sic et ipsa semper progressa est de virtute in virtute. nec unquam substitit in via domini. in qua non procedit et retrocedere est. sicut dicit auctoritas.

Quia sole iusticie illustratur. Unum et appellatur mulier amicta sole.

E

Quia volubile. Sic et ipsa. quando saluatore concepto statim visitauit elisabeth. Lu. i. Quando etiam tempore profectiois de nazareth venit in bethleem imminente iam partu. Lu. ij. Et quando nato filio ipsum deportauit ad templum Lu. ij. Et paulo post ipsum transtulit in egiptum a facie herodis fugiens dispartine. Mat. ij. Et post annos quatuor sicut dicit beda defuncto herode cum ipso rediit in terram israel. Mat. ij. Filium etiam postea sequabatur euangelizante per vicus et castella. et ei assistit crucifixo. Job. xix.

Beda

Quia orbicularis est et rotundum profectiois circulo cogitatum. Corpora siquidem celestia formam speciemque habent. sicut patet in celo. sole. luna. et stella quilibet. Et tali figura designatur eternitas principio carere et fine. cuius appetitus et desiderium figura speciemque figurat. cuiusmodi appetitum et desiderium habuit maria per omnibus creaturis. Unde dictum est ei Lu. i. Petiueras maria inuenisti quod querebas. Item. Quoniam orbicularis figura sine angulis est in quibus duplicitas figurat simplicitatem designat. quam virtutem maria habuit super omnes. que unam petiit et accepit. sciens quod unum est necessarium. Lu. x. De his que sunt duplices animo et ideo inconstantes in omnibus viis suis Iacob. i. dicit Sopho. i. Dies domini super angulos excelsos. id est super omnes angulosos et superbos. Per hoc ei remouet ab ea omnia mala singularitas et omnia immundicia. quae sicut dicit beatus bernardus. Ubi singularitas. ibi angulus. ibi proculdubio sordes siue rubigo. Ubi etiam angulus ibi non est planities. Sed ipsa tota fuit equalis per iusticiam. tota plana per mansuetudinem. Ibi enim est planities. ubi pars non supereminet partem. Item

Dystron rotunditatis

Bernardus

Quia figura orbicularis inter omnes figuras maxime est capacitas. recte figurat mariam in cuius viscera se condidit ille factus homo quem non capiebat totus orbis. Hec solummodo fuit capax quantum celum. in quo in se continuit ipsum celum. Unum dicit ecclesiasticus. xxiii. Circum celi circuiti sola. Circum celi. id est illum qui claudit omnia. christum. scilicet qui est gremio ingrahibilis circuiti. In gremio uteri matris sola. id est sine sortio virili. Et sic presumit et probari potest quod ipsa contineat in se vniuersa que celi ambitu continentur. Vultet. xiiij. Et propter hoc dicitur iridi. de qua dicit ecclesiasticus. xliij. Circuitu celum in circuitu glorie sue etc.

Quia extensum et dilatatum. Isa. xl. Extendit velut nihilum celos. et expandit eos velut tabernaculum ad inhabitandum. Job. ix. Qui extendit cedos solus. id est maria et sanctos per charitatem dilatat. In ps. Extendens celum sicut pellem. Sicut enim pellis totum animal tegit. ambitu continet. et inuoluit totum corpus animalis. sic et celum totum corpus mundi complectitur et includit. Sic etiam maria dilectores suos tegit et operit vestimentis virtutum.

B

Quere istud libro. ij. particula. i. causa. xiiij. Dilatum est etiam nomen eius usque ad terminos omnis terre. quia beata eam dicunt omnes generationes. iuxta illud Cant. i. Oleum effusum nomen tuum. ideo adolescentule dilexerunt te nimis. Dilatum est etiam per misericordie immensitatem. cum non sit que se abscondat a calore eius. et per beneficiorum multitudinem. quia omnibus omnia facta est. ut quantum in se est lucifaciat vniuersos. Ubi hec est dilatatio per charitatem et dilectionem amicorum et inimicorum. Unum ipsa dicit. Et ambulabam in latitudine.

Maria celum

Quia solidatum per mentis constantiam et fidei firmitatem. Job. xxxvij. Forsitan fabricatus est celos que solidissimi quasi ere fundati sunt. Et appellatur celos maria et apostolos.

Quia micans et splendidissimum per diffusionem exemplorum. Nam vita eius inclita cunctas illustrat ecclesias.

Quia summe pacificum. Fines enim eius posuit deus pacem. Nam accessum non habuit ad ea inimicis. Unde dicit christo habitatori suo. Non accedet ad te malum. et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. id est beate virginis. Nullus enim motus sensualitatis repugnans rationi turbauit eam pacem suam. et ideo ibi in pace factus est locus eius. Ipsa enim vere fuit veri archa noe. que interpretatur requies. qui in tabernaculo eius nouem mensibus requieuit. sicut ipsa dicit Lu. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Item

corporis q̄ anime mee.

Quia deo habitatore honoratū q̄ dicit d̄ ea Isa. lvi. et Act. vii. Celi sedes mea rē.
Item in psal. Dñs in celo pauid sedē suā. vt sup̄ in p̄ncipio tituli hui⁹.

Quia habitatio angelozū. Et maria spūalis imo et corp̄alis habitatio singularū il-
larum virtutū q̄ specialiter solēt angel̄ attribui. q̄ sunt charitas. gaudiū. par. pati-
entia. lōganimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia. p̄tinentia. ca-
stitas. Gala. v. Nec sunt. xij. luminaria spūalia v̄ interiora hui⁹ celi. vel duo
decim stelle in corona marie. Apoca. xij.

Quia nō recipit dissimilia. Unde dicit christo. Neq̄ habitabit iuxta te malign⁹. ne-
q̄ p̄manebit iusti añ oculos tuos. quia odisti omnes q̄ opant̄ iniquitatē. **Vali-**
gnus .i. malo igne ignit⁹. i. vicia. vel odij. v̄ luxurie aut auaricie accessus. **Silz** r̄ ma-
ria nunq̄ dissimilia recipit. i. vicia cū virtutib⁹. q̄z nihil iniquitatū scurrebat in illam.
Sap. vij. Non est cui uertio christi ad belial. v̄ lucis ad tenebras. ij. **Choz. vi.**

Quia ab ip̄o tam ros q̄ pluuia descēdūt ad terrā. Isa. xlv. **Rozate celi desup.** **Jaē.**
in fi. **Oranē belias.** et celi dedit pluuia. **Silz** et ab isto celo habem⁹ rozē gr̄e r̄ plu-
uiā sane doctrine. Vel rozē et pluuia m̄ltplicis refrigerij. p̄tra seruoze viciouz. et
m̄ltplicē fecundationē ad bene operandū.

Quia habet aquas sup̄ se sicut dicit in ps. **Quere infra titulo sc̄anti de firmamēto.**
Et his aquis signat̄ abūdantia gr̄az q̄s habuit desursum. v̄ copia lacrimaz. i. fi-
lij passiōe. **U**l pot⁹ irriguū sup̄? post christi ascētionē ex desiderio veniēdi ad cū.
cum plorans ei diceret. **Trabe me post te.**

Quia celi mūdi moderamen. Et ip̄a moderamen hominū mūdanzū p̄ subuentio-
nem orationū. **Ecci. xlij.** In sermone ei⁹ composita sunt oia.

Quia hui⁹ celi color p̄pzius saphirin⁹ v̄ iacynthinus. vel q̄s p̄mixtus ex candido
et saphirino. **Adapra** p̄templatōibus eius h̄mōi colores.

Quia in ip̄a sic in celo fuerūt q̄si duodeci siḡ specialia. sex ascēdēdo. r̄ sex descēdēdo.
Signa p̄ que sol ascendit sunt sex

Primū Capricornus. qd̄ idē est qd̄ capra. sc̄z animal feridū. p̄ quod designat̄ peccatū
exprobratio. **Nō** dico peccatū p̄pzi q̄a peccatū nō fecit. sed q̄z exprobrabat et et se
rebat omne peccatū. sicut legit̄ in libro de infantia ei⁹. et etiam quia seruis suis ex-
probrādū peccata p̄pzi gr̄am sūministrat. r̄ ab eis exigit̄ exprobratōem peccoz. **Ip̄**
sa est enī rebecca q̄ dicit iacob. i. filio suo spūali **Ben. xxv.** **Fili** achēse consilijs
meis. et p̄gens ad gregē affer mibi duos hedos optimos vt faciā ex eis escas par-
tri tuo quib⁹ libēret vescā. **Istō** inuenies optime expositū in tractatu n̄ro de con-
tritiōe. titulo de exprobratōe peccati. **Moraliter.** **Doc** signū habet in se q̄ peccā sua
exprobrādo p̄ sc̄am indignatōnem displicet sibi ip̄s. **Ezech. vi.** **Displicebunt** sibi
met sup̄ malis que fecerant rē.

Secundū Aquarius. q̄a ip̄a habuit in se fletū m̄ltplicē et v̄trūq̄ irriguū. **Quere** li-
bro. xij. **particla. i.** versu. vij. orti cōclusi. vbi ortus dicit̄ irriguū. **Ideo** de ip̄a dicit̄
Isa. xx. **Per** ascēsum lūth flens ascēdet. **Lūth** interpretat̄ marilla. et p̄ frutē lacri-
marū p̄maxillas suas fluentiū ascēdebat ip̄a ad deū. **Ideo** etiā dicit̄ ei sp̄sū s̄ car-
ti. vij. ip̄am p̄mendās a m̄ltitudine lacrimarū. **Oculi** nū sicut piscine i esebon rē.
Doc inuenies expositū libro. v. ti. x. de pulcritudine octoz eius. circa mediū tituli.

Tercū Piscis. **Piscis** dicit̄ a piscēdo. Et marie p̄uersano pastus ē sapiēdissimus.
Unde ip̄a dicit. **Qui** edūt me adhuc esuriēt. **Quere** lib. xij. **particla. i.** vsu. xij. orti
cōclusi expositōes. **Piscis** gaudet in mari et ibi nutrit̄. et ip̄a in tribulatōib⁹ q̄s pa-
tiebat̄ cū filio r̄ p̄ filio contrabat. et sic spūaliter impinguabat̄. Unde de ip̄a r̄ cete-
ris sanctis dicit̄ **Deutero. penul.** **Inundatōes** maris. .i. tribulatōes mūdi. **Quasi**
lac. qd̄ dulce ē et nutritiuū. **Lugent.** .i. dulciter r̄ cum desiderio attrahēt sicut pu-
eri lac de māma. **exēplo** iob. vi. dicit̄. **Quis** det vt veniat peritō mea rē. **Et** abāc.
iij. **Ingrēdiat̄** p̄trede in ossib⁹ meis rē. **Maria** fidem designat̄ p̄ rebecca q̄ iter-
p̄am̄ multa paciētia siue q̄ multū accepit. Nam q̄a multā habuit paciētiā **exēm-**
plo filij sui. multū retributōis ab eo credit̄ accepisse.

Signū

Maria figuratur per superiora

Quartū Aries. hoc est ventilatio peccatorū. Aries enim se defendit cornibus suis. Et dicit ab ares qd est virtus. Quasi duo cornua marie/ virginitas et hūilitas. Proterit enim se ab omni carnali vicio puritate virginatis. et ab omni spūali neqcia virtute hūilitatis. Et hec sunt cornua q̄ exaltabunt in futuro. Ipi enā puenit illd pro uer. xxx. Aries/ nec est q̄ resistat ei. Quia ventilauit ab ecclia dei omnē hereticā p̄ uitate. Moraliter. Justus aries. q̄. s. debet habere duo cornua. i. p̄dicationē q̄ ad verbū. et bona opa quo ad exēplū. et esse fortis in cōseruatione iusticie.

Quintū Taurus. q̄ est aial supbūm et imolatiū. et designat quādā sanetā supbiā qua q̄s dedignat et reprobat vicia et peccata. Hāc habuit brā maria cū esset sapiē tissima. quia i multa sapiētis multa indignatio. Eccles. i. Un̄ et dicit cū filio Isa. lxiij. Indignatio mea ip̄a auxiliata est mihi. Virul⁹ etiā solet dño imolari. et desi gnat sacrificiū laudis de victoria viciorū. Un̄ D̄sec. Reddem⁹ vitulos labioꝝ no stroꝝ. Et ps. Imponet sup altare tuū vitulos. Et victoriā vicioꝝ attribueret nō sibi sed deo. est illud sacrificiū qd placebit deo sup vitulū nouellū. Et debz hie vitu lus esse saginatus Lu. xv. p̄ detiorōis pinguedinē.

Diero.

Sextū Gemini. qd est aliena negocia curare vt p̄pa. et nō sibi s; toti genitū se crede re mūdo. Et h̄ maxime facit virtus charitatis q̄ nō querit que sua sunt. i. Lhozi. xij. sed omnia negocia p̄p̄is añponit. Un̄ dicit ibi hieronym⁹. Et h̄ fecit bea ta virgo. que p̄cepto saluatore noluit residere in pace. sed statim visitauit elizabet̄ p̄gnantē vt ministraret ei. Que etiā cū filio mori desiderauit p̄ salute mundi. et si animā nō posuit. exposuit tñ. Et q̄ negocia n̄ra in cōspectu dei curare nō cessat. Unde et n̄ra dicit aduocata. Talis aut̄ fuit moyses et talē se exhibuit pp̄lo bebre orū. Unde et dixit dño Exod. xxxij. Aut dimitte eis noxā hanc. aut dele me de li bro tuo quem scripsisti.

Per istos sex gēdus ascendit beata virgo ad tantā dignitatē q̄ thronus facta ē veri sa lomonis. Et p̄ has virtutes seu opa virtutū ascendit hō ad deū. Un̄ ps. Ibi t̄ s̄ cti de virtute in virtutē donec videat deus deoꝝ in syon.

Sunt et alia sex signa p̄ que sol descendit.

Primū cancer. qui retrogredit. qd est redire ad se p̄ sui discussiōnē. Hoc signū fuit in celo. qm̄ cū annūciaret ei p̄ceptus filij dei p̄scia hūane fragilitatis et sex⁹ mulier bris. et indignā se reputās ad tantā dignitatē. hūiliter r̄ndit. Ecce an. do. rē. Do rali ter Isa. xlii. Redite p̄uaricatores ad cor. Haum vlti. dicit p̄ctōri. Intra i lutū et calca rē. Dichee. vi. Dumiliatio tua in medio tui.

Secūdū leo. quo rugiēte aialia figunt gradū. hoc est rep̄ssio p̄noꝝ motū sensualitatis et fomitis. Daud dubiū hoc signū fuisse in hoc celo. si forte añ p̄ceptus filij vbi omnino fomes exincit⁹ est in ea vnq̄ sensit h̄mōi. Moraliter. Rugiente viro iusto p̄ p̄fessionē et oratiōem a gemitu cordis sui. p̄cedere vlti⁹ nequnt mor⁹ p̄ui. Quere p̄su tercio d̄ p̄fessioe vbi p̄fessio d̄ gemebūda. et ibi iuenies d̄ rugitu leōis.

Tercū vgo. h̄ ē bona sterilitas. de q̄ dicit Sap. iij. Felix steril et incoīnq̄nata rē. Sub h̄ signo exorta ē glōsa virgo nostra. que p̄ma venit virginitatē. et repndia nit viril coit⁹ feditatē. Un̄ dicit. Dm̄ virū nō cognosco. Moraliter. Per h̄ signū intelligit p̄sideratio p̄pe infecūditatis qua sumus steriles et infructuosi a bona opa tione. De q̄bo dicit Mat. vij. Dis arbor q̄ nō facit fructū bonū eridit et i ignem mittet. Ideo nō restat nisi plāctus luctus et gemit⁹. Unde Jobel. i. Plāge q̄si vir go accūcta sacco rē. Propter h̄ d̄ filia iēpte fleuisse virginitatē suā. Judicā. xi.

Signū

Quartū libra. h̄ est. pōderatio petitiōe ad q̄ntitatē peccatorū. Vel pōderatio opati onis ad gratiā nobis datā. Vel ponderatio gratiarū actiōis ad b̄nficia creatoris. Vel ponderatio operū misericordie ad q̄ntitatē tēporaliū nobis cōmissorū. iuxta il lud Thobie. iij. Si multū tibi fuerit abūdāter tribue rē. Item eccl. xiiij. Scdm̄ vires tuas exporrigēs da paup̄. Eodē. xxxv. Da altissimo sin d̄nariū a⁹ rē. Et hanc habuit istud celum. iuxta illud eccl. cxi. Verba sapientū statim ponderabūt Nam ad singula dei b̄nficia singulas reddebat gratiāz actōes dicens. Fecit mihi magna qui potens est. et huiusmodi. Propter hoc in libro de infantia eius dicit.

Libet d̄

infantis
marie.

q sine intermissione benedicebat deū. Et ne forte vel in salutatioe sua a dei laudibz tolleretur. si quis eā prius salutarer. illa p salutatioe deo gratias respōdebat. **L**egerat siqdem psalmistā dicentē. **L**audabo domino. **L**i. laudabo dñm **L**q. **L**i. quia **L**bona tribuit mihi. **I**te de iustodiciū domino **L**ostētibz tibi cū benefeceret ei. **I**psi enī maxime cōueniebat dicere incessanter illud apli. **i**. **L**hos. **i**. **S**as deo su per inenarrabili dono ei. **N**obis etiā siue incūbit hoc idem s̄bū. quia nobis misericorditer ptulit hanc mariā. **M**oraliter. **I**lle in se habet hoc signū. q̄ ponderat penitentiā suā s̄m qd̄ peccauit. **U**nde deute. **x**. **P**ro mēsurā peccati. erit z plagari mod⁹ zc. vt supra dictū est.

Quintū scorpius. qui capite blandit sed cauda pungit. et signat peccatū blandiēs in culpa. sed pūgēs in pena. **H**oc signū qd̄amado habuit in se celū nostrū. quia ad hāc cōsiderationē p̄cauit sibi ab omni pctō. licz multoties inter scorpiōes cum filio habitaret. **E**zech. **ii**. **E**t maxime in filij passiōe qm̄ nec aliquē irritauit. nec ab aliquo potuit irritari.

Sextū sagittarius. Quia p filio multiplicē sustinuit naturalē defectū. quasi sagittā multiplicē. vt famē. s̄m. fatigatōem. vigiliā. et h̄mōi. **P**assio etiā filij ipi⁹ aīam q̄si multiplici iaculo sagittauit iuxta p̄phetiā symeōis. **U**n̄ potuit se dicere illud **J**ob. **vi**. **S**agitte dñi. **i**. penalicates filij mei in me sunt. **I**p̄ passionē. **U**terius. **M**ors morbus calor et frigus sitis esuritelqz. **L**assitudo q̄z sunt in q̄cūqz sagitte. **I**te illud qd̄ dicit filius de patre **T**ren. **ii**. **P**osuit me q̄si signū ad sagittā. **I**psi s̄ etiā hūilitas est sagitta salutis dñi **S** yriā que interpretat sublimis z designat supbi am. **H**oc legit. **ii**. **R**egū. **xiii**. **S**imiliter z singule p̄tates marie plant z interficiūt opposita sibi vicia. **D**esignat q̄ p̄ hunc sagittariū. paties p̄pessio p̄ amore dei q̄rūbet tribulationū.

Maria firmamentū Titulus ij.

Firmamen. **i**. firmamētū. **I**de q̄ dicit **B**ene. **i**. **F**iat firmamētū in medio aq̄rū. **z** diuidat aquas ab aq̄o. **A**d **l**īam. **F**irmamentū est superficies mūdi sensibili. **q**d̄ dicit p̄stare de aq̄z p̄gelatis. et supra firmamentū aq̄ sunt. **U**n̄ dicit p̄s. **A**que q̄ sup̄ celos sunt laudēt nomen dñi. **E**t aque ille dicunt a q̄busdā in glaciē solidare. sed veri⁹ credit q̄ vaporabiles sunt z inde dicit ros descendere. **E**t d̄z firmamentū q̄si firmū. q̄a est terminus intrāgressibilis. **U**el q̄a sit cursū siderū et ratis legibz fixisqz firmatū. sicut dicit **i**sidorus.

Isidoꝝ

Maria firmamētū dicit q̄ ad se z quo ad nos. **Q**uo ad se. q̄a sic firmata est i om̄i t̄te z gr̄a maxime in filij p̄ceptioe. q̄ postea nullo mō peccare potuit nec venialiter nec mortaliter. **U**n̄ dicit **E**t sic in sion firmata sū. **Q**uo ad nos. q̄a suos firmat in bono. et in ip̄is firmat in bono gr̄as et virtutes. **E**t p̄pter s̄ appellat firmamentū celi. **i**. ecclie. **U**nde **B**ene. **i**. **F**iat luminaria in firmamento celi. **D**e q̄bz luminariū inuenies **i**tra **ti**. **ii**. **et**. **ii**. **E**t qm̄ firmamentū s̄m **g**regoriū. naturā aq̄ tenet. que videlicz aqua gelu p̄strica in glaciē postmodū solidata est i cristallū. **b**n̄ designat mariā. que in hac vita sūit q̄si aq̄ fluida. nō q̄ ad culpā. sed q̄ ad penalitatem. **F**uit etiā vt glacies. quia lucida p̄ vite sanctitatē. sūit vt en stallus que gelauit ab aqua **E**cc̄i. **xliii**. qm̄ p̄cepit saluatore. **Q**uere libro. **x**. **ti**. **clj**. **d**e lapidibz p̄ciosis. **v**bi ip̄a p̄parat cristallo post vn̄ decimū lapidē p̄ciosum.

Grego.

Maria firmamentū

Quia de ip̄a specialiter dictū est **D**an. **ii**. **B**ndict⁹ es dñe i firmamēto celi zc. **L**ū enī oīa opa dei b̄ndicat ei. qm̄ nulla tā despecta creatura est q̄ nō aliq̄ singulari beneficicio laudē dei videat p̄tinere. **e**xcellent⁹ tñ b̄ndictus ē in firmamēto celi qd̄ est mariā. **N**ō solū q̄a ip̄a ceteris creaturz singulariter p̄minet. verū etiā qm̄ luminariū suozū. **i**. s̄tutū ornatu multiplici instar firmamenti mirā dei potentia in se mirabiliter ostēdit. **O**ne luminaria i ea posita sunt nō tñ vt in ea luceāt. s̄ etiā vt distinguat inter diē et noctē. **i**. inter vicia et virtutes. et illuminent terrā. **i**. terrenos. sicut d̄ firmamento dicit **B**ene. **i**.

Quia instar firmamēti alijs dei opibz p̄minet tripliciter. **P**rimo p̄ditōis specie. q̄a

Maria figuratur per superiora

Dicro.

tota pulchra est et sine macula. Can. iij. Secundo magnitudine. quia virgo et mater. nec cui
insublet sed dei. Unde sola dicere potest cum patre ipsi filio dei. Filius meus es tu et
et
cetero sublimitate. quia benedicta est inter mulieres. id est super omnes mulieres. sicut glosat hic
ronyus. et super angelos omnes et animas sanctas ad dexteram filii in throno glorie collocata.
De altitudine et specie Eccl. xliij. Altitudinis firmitatem. pulchritudo eius est speciem
es celi in visione glorie.

Quia firmitatem dicit per sui firmitate. Et ipsa firmitatem est et quod ad nos et quod ad se.
active. et passive. Passive. quia in ipso momento conceptio filii dei sic in ea fomes vel
quod aqua extinguitur est. et sic confirmata est in bono. ut nequaquam mortaliter scilicet venialiter
posset peccare de cetero. Unde dicitur In sion. l. i. in ecclesia militat firmata. sicut in
bono penit. Confirmata. Querel. lib. iij. titulo. xxvij. de sanctitate marie. circa medium.
Active. quia famulantes suos quatenus fragiles misericorditer confirmat in bono.
Nam ipsa est quod dat lassos virtutem et his qui non sunt fortitudinem et robur multiplicat.
Isa. xl. Jo. ecci. iij. in fine dicit de seruo marie. In tempore casus sui inveniet firmitatem.

Quia firmitatem splendidissimum. Sic et ipsa per luminaria firmum et scientiam scriptura
rum. Dan. xij. Qui docti fuerint fulgebunt sicut splendor firmamenti etc.

Maria
firmamē
tum

Quia firmitatem in dispositione mundi novissimum est et supremum. Et quia ipsa novissima et
ultima fuit creatura dei in oculis suis per humilitatem. ideo suprema facta est et excellens
omnes creaturas per exaltationem. quia quod se humiliat exaltabit. Lu. xij. et quod per se humiliat in
oculis suis. in dei conspectu amplius exaltat. Jo. de ecci. vij. Humilia valde spiritum tuum
etc. Et per. Humiliatus sum usque valde etc. per aliam litteram.

Quia firmitatem a terra remotissimum. et hoc per mundi contemptum. Ipsa enim est illa re
gina austri que venit a finibus terre audire sapientiam salomonis. Lu. xi.

Quia firmitatem velocissime et continue movetur. ut super. i. dicitur est de celo quod est volubile

Quia firmitatem ad frax dividit aquas ab aquis. Unde Beatus. Fiat firmitatem in medio
aquarum. et dividat aquas ab aquis. Per aquas intelliguntur deliciae. et maria istar firmitatem
aquis superiores. id est delicias celestes habebat super se per desiderium. aquas inferiores. id est delicias ter
renas scilicet carnalium voluptatum habebat sub pedibus per contemptum. Nam ipsa est mulier ami
ca sole lunam habens sub pedibus Apoc. xij. Aquas superiores dicuntur crystalline. quia celestes
deliciae stabiles sunt et solide. Aquas inferiores. id est terrenas deliciae labiles sunt. nec un
quam permanent in eodem statu. sicut de hoste dicitur Job. xij. Et ad mare fluunt. quia sic dicit
gregorius. omnis humana felicitas multis amaritudinibus respersa est. Eccles. i. Omnia flu
mina intrant in mare. Aliter. Aquae populi sunt. Unde Apoc. xvij. Aquas multe populi
multae. Et maria que est firmitatem in suis amatoribus dividit aquas ab aquis. id est eos que
prius erant fluxibiles per peccata et vicia elevat a fluvio viciorum ad desiderium eterno
rum. quoniam videlicet suscitatur de pulvere egenum et de stercore elevat pauperem spiritu. id est
humilem ut sedeat cum principibus. id est cum angelis in celestibus spiritualiter requiescat. Ipsa est
enim illud os domini de quo dicitur Hier. xx. Si separaveris preciosum a villi. id est a nam a
peccato. Quasi os meum eris. dicit dominus. Ipsa etiam quidam in quibus placet sibi facit
firmitatem. quod constat ex aquis fluviorum que in glacie duraverunt. quoniam mentes que prius fuerant flu
ide solidat et firmat in bono. iuxta illud Job. xxvij. Ferrum de terra tollit. et lapis
calore solutus in eis vertitur.

Brego.

Quia firmitatem licet velocissime et continue voluat. locum tamen non mutat. Sic ma
ria licet continue moveretur ad quilibet bona exercitia. et de virtute prederet in virtute. iuxta
illud Sap. x. iustus deduxit dominus per vias rectas. deduxit non stare fecit. locum tamen proprium
id est humilitatem que est proprius locus iusti non mutat. Vel locus iusti charitas est vel par
vbi deus requiescit. quia in pace factus est locus eius.

Quia firmitatem voluit ab oriente in occidentem et e converso. nec tamen mutat locum ut di
citur est. Sic vir iustus propter ortum gratie seu prosperitatis non superbit. sed sua novissima sp
memorat. iuxta psalmum sapientis eccl. vij. In omnibus operibus tuis memorare novissi
ma. quod est tendere ad occasum. Ideo sancti dicuntur occidentales. Unde Isa. xij.
Non ponet ibi tentoria arabs. qui interpretatur occidentalis. et loquitur de babilone
que signat mundum.

De hoc firmamento potest illud exponi. Opera manuum eius annunciat firmamentum. **B**

Ambro.

Sanctus quibus operatus est dominus quicunque fecit in regine sapientia et potentia eius. Nec opera annunciauit et manifestauit apostolis et euangelistis gloriosa rego nisi euangelium. id est bonum nuntium. quia ex isto ascendente magistra est facta eorum. Vel aliter. Specialia opera dei de quibus dicit propheta. in factis manuum mearum meditabar. sunt opera passionis et nostre redemptionis. que ipsa annunciauit. Unde beatus lucas qui plenius describit dominicam passionem. sicut dicit ambrosius euangelium suum ab ea dicit didicisse. Et tunc impleta videt illa propheta dauid. Erunt firmamenta in terra in summis montium. Voluit enim dominus quod ipsa esset firmamentum in terra inferius. sicut ipse est firma mentum superius. Unde. Firmamentum est dominus in mentibus eius. In terra enim sunt homines in firmis quos ipsa firmat in bono. sicut supra dictum est. Sunt etiam homines iusti. in quibus ipsa confirmat virtutes collatas a se. et hoc in bono. Unde ecclesiasticus xxxiii. dicit firmamentum virtutis. Quod autem sequitur in summis montium. hoc de apostolorum intelligit. qui sunt summi inter montes. id est inter omnes sanctos. et celo propinquiores. in quibus ipsa post filii ascensionem confirmavit scientiam non legis. quando de sion exiit lex nova. et verbum domini de hierusalem. Michae. iij. Ipsa enim designat per sion et hierusalem. Sequitur. Super tolletur super libanum fructus eius. Libanus interpretatur candidus. et signat vite mundiciam. Fructus marie christi vel opera bona. que exaltantur per mundiciam vite eius que signat per candorem. Vel per libanum qui dicit candidatio signat mundus. super quem fructus bonorum operum extollend. vel fructus eius. id est christus. de quo dicit ipsa parab. viij. Melior est fructus eius auro et lapide preciosos. Iste quoque maria celum est et firmamentum. videre est de luminariis huius firmamenti. de quibus dicit Beatus. i. Fiat luminaria in firmamento caeli etc. Et primo de sole.

Maria sol

Titulus iij.

Maria sol. Unde dicit pulchra ut luna. electa ut sol Cant. vi. Ite ecci. xvi. **B**

Sicut sol orbes in mundo in altissimis dei. sic mulieris bone spes in ornamentis bonis eius. Item in ps. dicit pater de filio. Thronus eius. id est beata rego sicut sol in conspectu meo etc.

Maria sol

Quia sicut sol luminare est par sibi non habes. et toti mundo copiose sufficiens. sic beata **B** virgo nec prima simile visa est etc. Item quia fulgore miraculorum luget vbius terrarum. et lucebit usque ad diem iudicii. Unde dicit. Usque ad futurum seculum non desinam. Alij vero sancti post transiitum suum alijs annis fulserunt in specialibus locis.

Seduli

Quia sol dicitur quasi solus lucens. id est per ceteris luminariis. sicut enim ceteris sideribus claritate luminis et maiestate preferatur. sic in celesti gloria maria sanctis omnibus honore et gloria supponitur. Ideo in figura marie dictum est de iudith. xi. Non est talis mulier super terram etc. Sicut enim sol pulcherrimum luminarium caeli. sic maria dignissima creaturarum dei post animam christi. Unde canitur in sequentia. Sol luna lucidi or. et luna sideribus. sic maria dignior creaturis omnibus. Ideo etiam dicit ipsa primo genita ante omnem creaturam. id est dignior omni pura creatura Ecclesiasticus xxiii. In mundo enim est vnus sol. et maria vna sola est mater et rego. Unde et comparat phenici. que est vnica avis sine patre. Unde seduli. Nec prima simile visa est nec habere sequentem. Ideo etiam dicit electa ut sol. qui simile non habet. nec ipsa simile habet nec habitura est in eternum. Vel ideo dicit electa ut sol. quia sicut sol ad hoc factus est ut illuminet totum mundum. sicut dicit genesis. id est sic maria ad hoc facta est a deo trinitate. ut misericordiam. veniam. gratiam. et gloriam quasi lumen a deo impetret toti mundo. Vel electa ut sol. quia sicut sol. id est christus electus est ex milibus hominum Cant. v. sic maria electa est ex milibus feminarum. Unde dicitur Cant. vi. Vna est mater sue. electa genitrici sue. Ideo etiam dicit ipsa mulier ex omnibus. Ecclesiastes. vii. bonis. id est mulieribus collecta. omnes proprietates et virtutes bonarum mulierum in se vna et vnica representans. Sicut enim ipsa dicit de filio suo Cant. ij. Sicut malus inter ligna silvarum. sic dilectus meus inter filios. Sic et filius ibidem dicit de matre.

Maria figuratur per superiora

Sicut lilium inter spinas sic amica mea inter filias. Vel Lelecta vt sol. i. ad h. electa vt sit q̄si sol. Unde eccl̄. xxvi. Sicut sol oriēs in mūdo in altissimis dei. sic mlt̄ eris bone species in ornamētū dom⁹ eius. Nam sicut sol sua claritate totū illūminat et ornat mundū. sic species b̄tē virginis et vita ipsi⁹ totā illustrat eccl̄iam. sicut canitur in natiuitate eius. Sicut enī sol lunā. sic maria totā illuminat eccl̄ias. Beatus bern̄. Tolle maria. q̄d restat nisi tenebre. Sicut si tollat sol. miserabil̄ ē mūdus. Hoc inuenies infra. Vel Lelecta vt sol. i. sicut christ⁹ fili⁹ su⁹. q̄ sine macula vt sol. Un̄ et ei dicit̄ Lat̄. iiii. Tota pulchra es amica mea et macula nō est in te. Vel Lelecta vt sol. i. veri sol in se imaginem representās i vniuersitate v̄tūtū. Ekbert⁹ abbas ad maria. Tu electa vt sol. ille in q̄m sol solis p̄ditō. Ille enī elect⁹ est ex milibus hominū. tu electa ce milib⁹ feminaz. Ille elect⁹ ex om̄ib⁹ q̄ sunt. tu electa ex om̄ib⁹ q̄ p̄ illā sunt. Vel Lelecta vt sol. i. ad illuminādū. s. intellectū p̄ verā p̄gnitiōnē. et inflāmādū affectū p̄ verā dilectōdem. Vel Lelecta la deol vt sol. Iqz sola sine exemplo placuit dño iesu christo dicit̄. Tu mihi sola places. Un̄ et dicit̄ ei. Isa. lxi. Terra tua inhabitabit. i. i. caro tua fecundabit. Iqz placuit dño in te. Ideo cauit de ea eccl̄ia q̄si aggaudendo. Elegit eā deus et p̄legit eam rē.

Bern̄.

Ekbert⁹ abbas

Item sol dicit̄ q̄si sua oib⁹ largiens. qz q̄cqd̄ habet autū in se est om̄ib⁹ cōmūicat. et bonis et malis. vt ei cōueniat qd̄ de patre dicit̄ ad Ro. viij. Si p̄ nobis om̄ib⁹ tradidit filiū suū. s. volēs eū pati. quō nō etiā cū illo om̄ia nob̄ donauit. Dat̄ enī veniā impetrat et grām. vt patz in theophilo. Un̄ canit̄. Theophylū reformās grē. Iustis rō grām ip̄erat. multiplicat. et p̄seruat. Ideo d̄z auroza q̄ ad incipientes. bis q̄ in nocte sunt. i. p̄fide peccat̄. i. stella est et luna. q̄si sol vero p̄ficiētib⁹ et p̄fectis. Propter hanc cōmūitatē dicit̄ de patre et de h̄ sole Dat. v. Qui solē suū facit oriri sup̄ bonos et malos. Ideo etiā de ipsa d̄z Sap. xi. Equiter. i. cōmūicatiue Lē ei cura de oib⁹. Sic enī nō est p̄sonaz acceptio apud deū. ad rom. ij. sic nec apd̄ maria. Si q̄dem p̄pter hui⁹ sol absentis tenebras patimur ignoratiē. frig⁹ et gelidit̄ maliciē. torporis. et accidiē. Splendorē rō cognitiōis et feruorē dilectiōis ex ei⁹ p̄p̄nitate vendicamus.

De theophilo

Dicit̄ etiā sol q̄si fursū lacūs. quia in feruore suo dicit̄ attrahere guttas maris salas. Amos. v. Qui vocat n̄qs maris. et effundit eas sup̄ faciē terre rē. Dare mund⁹. Butule marine ferētes et salis. amari petōres q̄ ferent et amarescūt et inibili sūt corā deo. Eccl̄. xxvij. Quasi gutte aque maris deputati sūt. et sicut calcau⁹ areie rē. Aque populi sūt. Apoca. xvij. Aqs istas calore pietatis et charitatis attrahit maria ad cultū filij sui oratōib⁹ meritis et exēplis. et sublata ab eis falsedine viciōz q̄ si p̄ grām dulcoratas. p̄ponit peccatoribus qui terra sūt in ecēplū. vt p̄iorz exemplo posteri ouertant. Talis gutta sūt theophil⁹. quē iste sol pie ad deū attrahit. q̄ exemplo suo rigat adhuc petōz corda aretia. vt ad implorādā misericordiam matris dominice nō torpescant.

De theophilo

Igit̄ Maria sol q̄ dicitur quasi sol lucans. Est enī sol iste material⁹ ocul⁹ hui⁹ mundi. lux creaturari. speculū creatoris. quo nulla mūdana creatura pulchior. nulla vtilior. nulla clarior. quo lucente cetera om̄ia luminaria sic sūt quasi nō sūt. Sic et dici debet et credi de virgine gloriosa respectu om̄iū creaturaz. nō solus hominū. sed etiā angelorū. Unde iob. xxv. Luna nō splendet. et stelle nō sūt mundē in cōspectu eius. Luna vniuersalis eccl̄ia. stelle singule singuli iusti. q̄ in p̄paratiōe marie nō luceat. sicut lux lune et stellaz absorbet nec apparet sup̄ueniēte luce solis. Vel p̄ lunā triumphat̄ eccl̄iam. p̄ stellas intellige aīas bonorū.

Item maria Lelecta vt sol vt supra dicit̄ est maxime in quinqz p̄uilegijs. In magnitudine. In potestate. In vtilitate. In claritate. In calore.

Magnitudo eius. hūilitas eius. quia sū hūilitatē om̄is aīe q̄ntitas a deo mēsuratur. Dat. xvij. Quicūqz hūiliauerit se sicut paruulus iste. hic est maior ī regno celorū. Quere libro. iiii. ti. i. de hūilitate eius.

Potestas eius. fides ei⁹. quia fides potentia est aīe. Quantū habet q̄sqz fidei. r̄aruz hz potētiē. Si paz habz fidei. paz hz potētiē. Si mlt̄ū. mlt̄ū. Si oēs fide. oēm

potentiā. **Barci. ix.** dixit dñs cuidā. **Si potes credere. oia possibilīa sunt credenti.** Et intellige de fide viua q̄ p dilectōnez opat. qz fides mortua nihil p̄t. sicut nec mortu⁹ hō. **Opa** hō bona vita sunt fidei. sicut carbones et ligna vita ignis. **Ue** repotens et viua fides marie q̄ vnico hō opata ē quod nunq̄ audistū fuerat nec in celo nec in terra. incarnatōez videlicz filij dei. quādo r̄ndit angelo. **Ecce ancilla dñi fiat mihi fm verbum tuum.**

Utilitas hui⁹ sol. misericordia marie. q̄ post misericordiā dei nihil ē vtili⁹ humane creature. sic oñsū ē sup li. iij. n. xxiij. z. xxij. d. misericordia. pietate. z largitate ip̄i⁹.

Claritas hui⁹ solis. puritas virginis. **Quete lib. iij. c. r. de puritate ei⁹.** .i. post titulū de virginitate.

Calor hui⁹ sol. charitas virginis. qm̄ charitas ē aīe caliditas. **Propter qd dñs dic̄ Bar. xxiij.** Refrigescet charitas mltōz. **Sol** enī sōns caloris ē. z q̄ntuscūqz sit sol. nihil ē nisi ignis. nā calidior est toto globo terre si tot⁹ igniret. **Et de igne charitatē** dic̄ dñs **Lu. xij.** Ignē veni mittere in terrā. et qd volo nisi vt ardeat. **Apoca. iij.** Utinā frigid⁹ esses aut calid⁹ zc. **Quere** d charitate li. iij. particla. vi. siue tractatu de p̄petantibz seruoziū marie. ibi q̄ seruus marie debet esse seruus.

Item sol dic̄ inchoat p ortū. t̄rminat p occasū. distinguit in certas p̄cs p̄cessum. **8** discernit noctē a die sue claritatē splēdore. **Sic** maria vitā iusti exēplo vite sue. vt ei puenire videat ill⁹ qd de filio dic̄ ps. **Di** dicitōe tua p̄seruat dies. i. vita christiani.

Itē Sol suo lumīe penetrat tm̄modo materias mūdiores z q̄si limatas. velut vitrū et cristallū. s; crassiores nequaqz. **Sis** ḡ vitrus p penitētiā que corpus excoquit. cū ip̄a sit ignis. z p puritatē q̄si cristallū. si sol hui⁹ radij⁹ desideras illustrari.

Item Sol rex fidez. z maria regina virginū imo oīm sc̄oz q̄ sunt stelle. de q̄bz dic̄ **h** tur **Eccl. xliij.** **Species celi.** .i. ecclie gl̄ia stellaz. .i. dignitates sanctorz. .i. **L** borin. **ex.** **Stella** differt a stella in claritate zc.

Item Sicut corp⁹ solis nō p̄hendit nisi i radio suo. sic nec marie dignitas nisi i filio suo. **Quāto** enī fili⁹ dignior. tāto mater excellētior.

Item Sol nec crescit vnqz nec decrescit. **Similiter** maria nunqz creuit p clarōez. nūqz decrescbat p pusillanimitatē vl p tristitiā q̄ angustat. quia nec timoris habuit angulū nec elatiōis sup̄ciliū.

Item Sol clar⁹. cui⁹ claritas virginis hūilitas. qd patz p ci⁹ cōtrariū. qz p sugbiā ve nit p̄mo ad tenebras interiores. inde ad exteriores.

Itē. **L** andor solis. mūdicia virginitatis. **R**otūditas solis. appetit⁹ z desiderii eter. **I** nitaris. vl eternitas virginitatis.

Aug⁹.

Itē Sol nō occidit. sic d̄r ecclie **Isa. lx.** **Nō** occidet vltra sol tu⁹. **Sed** d̄r **Eccl̄s. i.** **D**ixit sol et occidit zc. **I**bi aug⁹. **Sol** iste si nō seccz casū. nō faciet tibi occasuz.

Nō occidit ḡ sol iste q̄ ad se. s; cauero tibi. qz si mortalz peccauerz occidēt q̄ ad te.

Itē Lū sol orit̄ in oriēte. tūc illuminat mūdū. cū hō in occidēte se abscondit mūd⁹ sic **R** tenebrosus. **Sic** cū gr̄a m̄ris vl filij nob orit̄ illuminamur. cū occidit p̄ccatū nōr̄ itz tūc obtenebramur. **Jō** d̄r pueris p̄corūibz **eph. v.** **F**uistz aliqui tenebre. nūc autē lux in domino.

Fugat tenebras z mūdū illuminat tenebrosū. z ip̄a ppulsauit cūctas h̄ereses. sic ei ca nit ecclia. **Baude** maria hōgo zc. **Et** mediāte p̄tu suo mūdū illuminauit. vt **isra. xl.** **viij.** dicet d̄ auroza. et totā illustrat eccliam suoz radij⁹ exēploz.

Fert sup̄ lunā. et ip̄a sup̄ ip̄alia. **Est** enī m̄lier amica sole. .i. habēs p̄betates sol. **Apoca. xij.** **Let** luna. .i. oīs mutabilitas et oīs defect⁹ **[Sub** pedibz eius.]

Nūqz deficiat lumē sol. silz nec ip̄a i filij passiōe. licz tūc deficeret oīs sc̄us. **Jō** d̄ ip̄a dic̄ **salomō** puer. i. si. **Nō** extinguet i nocte d̄nīce passiōis **Lucerna** ei⁹. .i. fidel. **Jō** etiā d̄ ea d̄r **cañ. vij.** **S**trutura tua **Jq. i.** si fidei tenitū. assimilata ē palme. qz sic palma nunqz solioz amittit virozē. sic nec ip̄a fidei sue trutē. **I**deo dic̄ d̄ iusto eccl̄. **xxvij.** **H**omo sanctus in sapiētia p̄manet sicut sol zc.

Maria sol

Berū.

Quia sicut sol lunā. sic ip̄a illuminat eccliam. **Unde** br̄s berū. **Tolle** mariam.

L

Maria figuratur per superiora

quod restat nisi tenebre:

Quia sicut dicit astronomus .i. transcendens philosophus. sole octies esse maiore terra. sic maria in octo privilegiis maior est omni femina. et omni seto. imo omni rationali creature. quia nec prima simile visa est ne habere sequente.

Primum. nona. perfectio virginis. Unde et recte appellatur virgo virginum. quia significat et exemplar virginis.

Secundum. excellentia humilitatis.

Tertium. conceptio filii dei saluo flore virginis. Unde dicit rubus incubus. Exo. iiij.

Quartum. partus sine dolore.

Quintum. partus excellentia. Nam multe alie genuerunt reges et principes. ipsa sola filium dei. Unde comparatur cedro.

Sextum. ministratio specialis. quia ipsa sola in utero proprio hospitata est dominum. Barbara et alij in terrena domo. Quere libro. iij. ti. iij. de excellentia marie ante medium. et ti. xxv. de actioe eius.

Septimum. nam celebrata resurrectio corporalis. ut vere creditur.

Octavum. confessus ad dexteram filii super omnes ordines angelorum.

Item Sol

Macula nescit sicut luna. Unde dictum est ei Cantu. iij. Tota pulchra es amica mea et macula non est in te. Venialis vel mortalis.

Tante liberalitatis est. quia nulla creatura quantumvis fetente et sordida si sit ei exposita radios suos auerit. nec quantumlibet preciosam illustrat si abscondat ab eo. Similiter nec maria a quantumvis vilissimo peccatore ipsam fideliter invocante auerit respectum pietatis sue. Nec quantumlibet magnus fuerit quis per las divitias aut honores ipsum irridiat. si ipsam negligat invocare. Multos tamen puenit ut velint. et volentes persequi ne frustra voluerint. sicut dicit angustinus de filio eius.

Ex quo mane surrexit postolatur tota die ad ostium paratis intrare domum si aperiat ei. Similiter et maria ex qua ascendit in celum videtur dicere cum filio. Apoca. iij. Ego sto ad ostium et pulso. Hoc invenies expositum libro. vi. p. i. q. christus dicit sol.

Sub huius solis radijs scintillat humectata cristallus que gelauerat ex aqua. Ecce. xliij. quoniam peccatores duri plus et frigidi statim aqua loeis costricti et congelati. pulsus lacrimis amarum punctiois pietatis et penitentie producit opa lucida et ignita. ex quorum respectu alij ad simile invitant.

Qui in sole defigit oculos a posteriori ponit umbram suam. Similiter que cordis oculos a teleectu videlicet et affectum constantem defigeret in hunc sole. marie recolens paupertatem. umbram regum labentium facillime addorsaret. Sed quia pauci sunt tales.

Item sol producit terrenascentia. Et ipsa producit. i. producit de fructu in fructu illos que ex exemplo sue paupertatis erant de terra. hoc est. de amore terrenorum. et ita celo nascunt. sicut quod de terra oritur sursum crescit.

Item Sol habet insinuat splendorem et ardorem. Et in his duobus designat utraque stola. scilicet corporis et anime. quam utraque pie creditur habere beata virgo. ut splendeat et fulgeat sicut sol super stolam corporis. et amore ferucat sicut sol super stolam anime. quia caminum est in hierusalem. i. perfecta dilectio. Isaie. xxi.

Item Sua claritate quasi excecatur oculos infirmos. in deorum. paganorum. hereticorum. et quilibet incredulorum. Ecce. xliij. Tripliciter sol emittit motes radios igneos exustas et resurgens radios excecatur oculos.

Item Albos inceptibiles sua illustratioe perceptibiles facit. Et ideo dicitur sol quasi semitas omnium lustras. Job. dicitur sap. viij. Dominus est artifex omnem habens virtute omnia prospiciens. i. omnia perceptibilia faciens.

Item De sole dicitur. i. mach. i. Ut transiit quasi sol resulsit que plus erat in nullo. accessus est ignis magnus ita ut oes mirarentur. Maria sol ut dictum est. sed quoniam dominus fuit in via. fuit quasi sub quodam nullo. de quo dicitur Job. xvi. Qui tenet vultum solis sui. et expandit super illud nebula suam. Quere libro. c. titulo. iij. de solio. Sed ex quo clarificata est a filio suo in assumptione. accessus est quo ad quam quasi quodam magnus ignis

So. cxxvij.

Aug?

D

H

D

D

denotio fidelium. et ab vniuersis recte credentibus mirabilis predicatur.

Ite Sol p'cibus s'isti potest. **Uñ** Josue. x. dicit iosue soli et lune. Sol ꝯ gabaon ne mouear. et luna ꝯtra valle haylon. Steteruntq; sol et luna donec vlcisceret se gēs de inimicis suis. Sol christus. Maria luna. q; hoc mō p' fidelibus ecclie debent supplicare p'lati signati p' iosue. Gabaon interpretat' p'cliuū iniquitat. et signat mundū in q' facile lubricamus de pctō in peccatū. **Uñ** Treno. iij. Lubricauit vestigia nra in itinere platearū nostrarū. appropinquat finis nra. Haylon interpretat' cāpi. in q' signat libertas peccādi. **Uñ** puer. xvij. Pctōz cū venerit in pfundū pctōzū ꝯtēnit. Rogandi sunt q' christus et maria ne moueant ꝯ eos. i. eoz vtilitatē. donec pctōres vlciscant se de inimicis suis. id ē. spiritibus imūdis. qđ fit. cū eos exterminat ꝯuertēdo alios pctōres. eradico vicia. ꝯ plātado virtutes.

Ite Sol nō crescit nec decrescit. Similiter nec maria vnq; eruit p' datōem. nec vnq; decreuit p' pusillanimitatē. Ipa etiā sunt velut sol. clara p' sapientiā. pura p' continentia. fulgida p' famā. calida p' charitatē. exaltata p' christi ꝯceptōem. et hmōi.

Moraliter. Sol fulgor bone vite. Job. xxxi. **S**i vidi solē cū fulgeret. **Blo.** Sol i fulgore bona vita i manifestatōe. **Et** lunā incedentē clare. **Blo.** Lunā diē famā. que lucet in nocte. Sed hec luna debz poni sub pedibus. **Apoca.** xij. **Et** letatū ē i abscondito cor meū. **I**vane gliando apđ me. i. **L**hoz. iij. Quid habes qđ nō accepisti. **S**i aut' accepisti qđ gloriar' qsi nō acceperis. **Et** oscular' sum manū meā ore meo. **Blo.** **M**anū suā osculat' ore suo. q' laudat qđ facit. sicut phariseus q' dicebat **L**u. xvij. **J**eiuno bis rē. **I**deo dicit. **D**is laus in ore ꝯprio sordet. **Q**ue ꝯsumptio vel supbia. **L**est iniquitas. **I**duo tangit. q' alia pctā supat. **Uñ** **L**est iniquitas maria. **I**ppert' iria. qz ipa est iurū omnis peccati. **Eccā.** x. **Q**uia diūni infestat. **U**nde glo. sup ꝯs. dicit. q' ꝯma est recedentibus a deo. vltima accedentibus ad eū. **I**te q' a minus hominē decet. **Uñ** **Eccā.** x. **Q**uid supbis terra et cinis. **Et** negario ꝯ dū altis simū. **Blo.** **A**utoris sui grām negare. ꝯuincit. q' qđ sibi tribuit qđ opatur.

Maria luna Titulus iij.

Tullius
Virgilius
Isidorus

Iso de sole. videndū est de luna. Luna fm Tullii dicit' p' synopā qsi luci na. i. in cens nocte. **Uñ** virgilius. **L**asta sane lucina mihi. **U**el qsi lux noctis. **S**ecm Isidorii dicit' luna qsi luminū vna. **Bene.** i. **F**ecit de' duo lumina. **r**ia magna. **l**uminare maius. i. sol. s. christus. **U**t ꝯellet dici. **l**id ē. iustis **l**uminare minus. i. lunam. **h** ē. maria. **U**t ꝯellet nocti. i. ad illuminādū pctōzū. **U**t stellas. i. iustos. **I**so dicit' christus sol iusticie. **Malachie.** iij. quia ab eo est ois iusticia. **M**aria mater misericordie fecūdata. s. a deo. i. impleta misericordia erga pctōres. **h** ē. mater erga filios misericors est. **D**e' enī pctōres nō audit. **J**ob. ix. **S**ed mater dei ipsos nō repellit. **I**n sole. i. in christo seruo. i. iusticia puniens. et splēdor. s. misericordia parcēs. **I**n luna. i. maria splēdor misericordie sine seruoze seueritatis. qz nō offendit infirmos oculos se respiciētes. sicut seruoze solis. **B**rūis beatus. **Q**uid ad mariaꝯ rē. **L**ibro. iij. titulo. xliij. de benignitate ei'. **S**icut enī ait macrobius. luna vice specularis rē.

Maria luna

- Q**uia luna semp aut crescit aut decrescit. sed post crementū decrescit. et crescit post decrementū. **M**aria vero q' magis crescebat in omni virtute. ꝯi' decrescēbat p' hūilitatē in sua reputatōe. iuxta illud **Eccā.** iij. **Q**uāto magn' es humilia te in oib'. ꝯ corā deo inuenio grām. **I**deo ipa dicit' luminare qđ minuit in ꝯsumatōe. **Eccā.** xliij. **Q**uere paulo infra post mediū hui' tituli.
- Q**uia nihil tā simile soli qđ luna. nō tamē omīno similit. **N**ullū enim luminare tantū habet luminositatē qntū sol. cui' luminositatē luna vicin' emulat. i. **L**hoz. xv. **A**lia est claritas solis. i. christi. **A**lia claritas lune. i. marie. **A**lia claritas stellarum. i. sanctorū.
- Q**uia inter planetas nullus soli tā primus. **U**ñ. **A**sticit regina a dextris tuis. iij. **R**egū. ij. **B**erfabee sedit ad dexterā salomōis.
- Q**uia nihil mediū inter lunā et solē. **U**nde dicit' hec luna. **O**sculet me osculo oris

Maria figuratur per superiora

hui. Cantu. i. Et ideo nullus tantum nominis de secretis creatoris. Unde dicit Lati. i. Introducit meretrix in cellam vinariam. que dicitur a celado.

Quia inferior planetarum. i. humillima omnium sanctorum. Nullus etiam planeta tantum terre vel mari accedit. et nullus sanctorum tantum peccatoribus quam terra sunt. per compassionem pro defectu dicit. maxime vero bis quam amaricantem pro peccatis.

**Maria
luna**

Quia luna citius quam alij planete perficit cursum suum. Et ipsa facilius impetrat a christo quam alij sancti. Unde iij. Regum. ij. dicit salomō matri sue in figura marie. Pece mater mi. Item assuetus Hester. v. Quid vis hester regina etc.

**Lacella/
rius philip
pus**

Quia pro ceteris planetis durationem habet in mari. Nam secundum ipsam fluxus et refluxus maris. Unde Lucan. Theodosius vnda rage lunariis estuat houis. Ideo luna prope dicitur cetera est stella maris. Hec est maria stella maris. Mare est amaritudo penitentiae quam deo recedimus. Si assistat nobis maria affluit et abundat in nobis secundum mare. Ecce. vij. Et mari abundat cogitatio eius. Si eloget maria a nobis. refluxit et recedit secundum mare.

Quia luna videtur habere quibus ferrugineum colorē. quia per penitentiam mortificabat corporis membra sicut ferrum corrumpit metalla. Vel hec propter impleta est in filij passione. quoniam non fuit ei species neque decore. Isa. liij. Et ipsa per passionem nigra fuit et obscurata.

Quia sicut in lune clementia vel decremētū abundat vel decremētū medulle in ossibus animalium. Virtutes et gratie medulle sunt que ossa irrigant virtutum naturalium. sine quibus deficiunt. De vero medulle nisi per gratiam et orationes marie in nobis nequeunt abundare. Medulle vero ille sunt humilitas. pietas. charitas. castitas. patientia. et humilitas. de quibus puer. iij. Sanitas enim in umbilico tuo. et irrigatio ossium tuorum.

Quia luna rosiflua est. quia luna rosam dicitur ministrare. Unde et maria dicitur in sequentia purpurea ut viola. rosiflua vel luna. Ipsa enim dicit. In me omnis gratia vite et veritatis.

Quia luna lumine et pulchritudine suam habet a sole. Et maria quicquid boni habet attribuit vero soli. Unde dicit. Fecit tuihi magna que potes est etc. Item dicitur cum apostolo. i. ad Ebrim. xv. Si dei sumus id quod sumus etc. Lati. viij. Innixa super dilectum etc.

Quia luna que magis accedit ad solem minus videtur habere luminositatis. Sic maria in se totum suscipiens solem iusticie quasi vacuum se reputas et inanem dicit. Ecce an. do. etc.

Quia luna post conjunctionem cum sole gracile se exhibet et subtile oculi intuentium. Et bene apparuit quoniam procepto filio visitavit elizabeth multo minore se. et ipsi pariter humillime ministravit.

D **E** hac luna dicitur Lati. vi. Que est ista que progreditur quasi aurore surgens. pulchra ut luna electa ut sol etc. Pulchra ut luna. Iam pulchritudo sic procedere dicitur. Antequam appareat a cœco dicitur. accessa manifestat. manifestata proplet. Non apparebat. sed erat quasi in decursu. quoniam concepta est cum originali. Recensa fuit in sacrificatio. Manifestata in sua nativitate. et tunc erat quasi creissant gallice. quia sicut corporaliter sic spiritus crescebat spiritualiter de bono in melius. de virtute in virtute. Crescebat etiam et ampliabat sacrificatio eius. et debilitabat fomes in ea per oblationes legales. Unde hic dicitur. Que progreditur. Tunc pro corniculata apparuit hec luna. et eius cornua fuerunt humilitas mentis et virginitas carnis. quibus. scilicet cornibus. i. virtutibus tantum spiritualia quam corporalia vicia ventilant. Erat pro quasi semilunium ante proceptum saluatoris. illustras alios bonorum radibus ex emplo. quoniam. scilicet nutriebat in templo. Tunc pro fuit quasi Luna plena. quoniam vocata est ab angelo gratia plena. et maxime quoniam impugnata est filio dei ope spiritus sancti. et a sole iusticie plenissime illustrata. Et tunc fuit pulcherrima creaturarum dei. Unde quoniam luna plena est tunc vulgo dicitur la bele. Dabit autem hec luna triplicem plenitudinem. Prima fuit leticie in angelica annunciatio. Secunda gratie in gratie adimplentio. quoniam dicitur est gratia plena. Tercia glorie quoniam facta est mater filij dei. Vel etiam in sua assumptione. Eclipsata est vero in filij passione. quoniam conuersa est in sanguinem ex passione filij panentis. Jobel. iij. Sol conuertetur in tenebras et luna in sanguinem etc. In sua vero assumptione fuit Luna perfecta in eternum. Iam tunc dicitur perfecta quoniam licet tota nocte. Maria vero licet in principio noctis. i. incipientibus temptari. et in medio. i. iacentibus in peccato. et in fine. i. exiuntibus a peccato et euadentibus a temptatio. Et nota quoniam non comparat lune brachio ergo. secundum statum eius presentem. quia luna nunc habet maculam. sed perfectioni lune que erit in futuro.

quādo oīs macula emnino auferet. qū lux lune erit sicut lux solis. *Isaie. xxx. 30*
 dicit Luna pfecta ieternū. Quere d' hīc rīculo d' throno ppe finē. aū thronū morale.
 Pulcra vt luna. Iq̄ illustrata est ex respectu diuinitatis. q̄ meruit beatificari a generati
 onib' vniuersis. sicut ip̄a dicit. Omnia respexit hu. an. sue. ecce enī ex h' be. m. d. o. ge.
 Lū dicit respexit hu. an. sic. Innotat respectū diuinitatis. cū subiūgit. Lece eī ex hoc
 beatā me dicent omēs generatōes. Innotat plenitudinē claritatis.

Pulcra vt luna. Iq̄ quasi naturaliter obscura. / excepto in se solari radio accēdit lumie
 alieno. Tū dicit luna q̄ lux aliena. Sic maria adhuc in infirmitate corpis p̄stī
 tura suscepto i se sp̄sērō rāq̄ illi? sūme maiestat' radio. & o lumie dci filio scēdāt
 Item pulcra vt luna. Iq̄ a vero sole iusticie illustrata. noctē seculi hui? incedēs sciens
 ric celestis et euangelice p̄uersatōis luce p̄sūdīt.

Item luna crescit vsq̄ ad .xiiij. diē. et tunc plena apparet. Et circa .xiiij. annū. vt .xiiij. h
 filiū dei credit maria p̄cepisse. Et tūc apparet in medio lune q̄ signat' vtus & gi
 nalis quasi imaginūcula hoīs pendens. vt quasi rustic' onerat' fasce spinaz. Dic
 est christ' q̄ suspēsus in patibulo crucis nostrorū portauit onera peccatorū. sic dē
 i. Pe. ij. Qui peccata v̄ra ip̄e prulit in suo corpe sup lignū. i. penā peccatorū. que
 designat' p spinas. *Isa. liij. 1.* Uerelāguozos n̄ os ip̄e tulit rē. Circa .xv. vero diem
 incipit luna decreſcere. qd̄ et marie p̄rigit q̄n̄ an diuita symcōe. Quā ip̄ius anīam
 p̄trāsibit gladiis. Cōputa diem p̄ anno. sicut dicit *Ezech. iij.*

Item Luna crescēs habet cornua sicut solis ortū. decreſcēs versus solis occasum. J
 Quia christū que nascitur ex se gaudens expectauerat. dolens expectauit p no
 bis moriturū. Per cornua lune cogitatōes intellige.

In passiōe filij obscurata est hec luna p cordis tristitiā. que est oīs plaga. *Eccī. xxv. R*
 quia sol iusticie q̄ tūc eclipsabat et cui nō erat aspectus. *Isa. liij. 1.* q̄s in ip̄am diri
 geret radios nō habebat. Licet enī plena semp fuerit gr̄a et sine macula culpe. non
 tamē caruit macula humane miserie. sicut nec luna in p̄senti q̄ntūcumq̄ pulcra car
 ret oīno macula. Fuit etiā tunc in cōiunctōe solis. q̄n̄ lune claritas nō apparet. q̄n̄
 p̄moriens filio p compassiōnē stetit iuxta crucē eius. *Joh. xiv.*

Item Luna sole recedere mūdū illuminat. q̄a sole iusticie trāsente de mūdō ad pa
 tre p mortē corpale *Joh. xij. 1.* sicut sua totā illustrauit ecclesiam in triduo dñice sepul
 ture. Itē eodem etiā sole iusticie ascēdente ad celū. dimissa est i mūdō ad rps. vt no
 uellā illā ecclesiam primitiua q̄ erat q̄si nou' qd̄ā mūdus. ap̄los videlicet et ceteros
 discipulos cum sanctis mulierib'. suis illustraret creplis. et instrueret documētis.
 cū illis iugiter in orōib' p̄seuerans. *Actū. i. 1.* Quā nō etiā. i. amatoris mūdicie sp̄
 illuminat loco christi.

b Ec est nona luna de q̄ dicit p̄a. *[Buccinate in neomenia tuba] hinc. i. habe*
 mus argumentū q̄ p̄dicandū est in festis ip̄i. Lin insigni die solēnitat' v̄re.
 qz p̄ceptū in israel est rē. *[Figurata enī fuit eius natiuitas i solēnitare d' antiq̄us*
 fiebat in kalēdis. Et eius natiuitas omnē inchoauit solēnitatē n̄am. Tū *Eccī.*
xlj. 1. Luna signū dci festi. *[Et paulo sup' ibidē dicit. Luna in oib' i tpe suo.*
ostēsiō t̄pis et signū cui.] Hā beata virgo in omnib' natōib' in tpe sue apparitōis
Loſtēsiō.] ē illi? *[Lēporis.]* Ide quod dicit ad *Gal. iij. 1.* Lū venit plenitudo t̄pis misit
 deus filiū suū factū ex muliere rē. *Isa. xlii. 1.* In tpe placito exaudiuī te rē. Ip̄a eti
 am est *[signū] cui.* Insigniēs omnē eratē p̄sentē p̄teritā et futurā. Sequit'. Luna
 signū dci festi. Quā ab ip̄a orta est et egressa oīs nostra festiuitas. *[Christ' dñs qui ē*
 gaudiū nostrū. Tū et ip̄a dicit ciuitas solēnitatis n̄re. *Isa. xxvij. 1.* Sed *[Lumi*
 nare quod inuuit in p̄sumatione. *[De luna materiali nō potest intelligi. q̄a nō mi*
 nuīt in p̄sumatōe. sed post p̄sumatōem. prius enī cōsummat' p̄ p̄fectōem. et postea
 minuīt decreſcendo. Beata vero maria quādo annūciata est gr̄a plena r̄ in m̄ez
 domini electa est. qd̄ fuit cōsummatō excellētie ei'. quasi se mirabiliter imminuēs
 respōdit. Ecce ancilla dñi. Pronide aurē dictū est *[minuīt.]* i. hūiliatur. nec dictū
 est decreſcit. ne posset intelligi de minutōne decremētī. Quasi diceret. Lū audisset
 maria tantā sibi p̄missam celsitudinē q̄ figeret mater dei. et se iminuīt p̄ hūilitatē.

Dñs sa
 binētia

Maria figuratur per superiora

nominaſe ſe ancilla. et hoc coſummata eſt et facta luna plena. quia in h̄ verbo incepit filiū dei. Ideo paulo poſt ſubdit. **L**reſcens mirabiliter in oſſimatoe. **I**nterponitur autē **D**enſis eſt ſm̄ nomen eius. **N**omen autē eſt maria. et interpretat illumi-
natrix. q̄a illuminat dies n̄ros et opa noſtra. **D**enſis igit eſt dierū et opeꝝ noſtro-
rū p̄fectio. et hic menſis ſic illuminat ab ea q̄ eſt mēſis ex menſe. **L**una material-
facit mēſem poſt mēſem. **S**ed iſta luna facit menſem ex mēſe. q̄a ex p̄fectōe bonoꝝ
rū opeꝝ ad quā nos illuminat meritis et exēpl̄s. erit menſis. i. p̄fectio p̄m̄ioꝝ. **U**t
Iſa. in ſi. **E**rit mēſis ex menſe. et ſabbatū ex ſabbato. **L**egim⁹ de ſabbato q̄ domi-
nus requirit ab omni ope qd̄ patrarat. **G**ene. ij. **S**ed ex illo nō ſit nobis ſabbatū.
nec ex illa rege reges. **S**ed beata virgo dicit. **Q**ui creavit me requirit in taberna-
culo meo. **E**t ex iſto eſt nobis ſabbatū. **E**t bene dicit **L**menſis ſm̄ nomē ei⁹. **Q**uia
ſm̄ illuminatōem q̄ nos illuſtrat erit in nobis p̄fectio opeꝝ ſi ſecuti fuerim⁹ exē-
pla illius.

Ite Luna cū p̄mo illuminat dicit a philoſophis dycothomos. a dya qd̄ eſt duo. et **D**
thomos qd̄ eſt diuiſio. q̄a tūc apparet corniculata. cui⁹ duo cornua dei et p̄mi
dilectio. vel ſḡnitas et maternitas. q̄ in ea ſimul p̄uenerunt. **D**iuſa ſunt a ceteris
q̄n̄ ab angelo ſalutata p̄ ceteris. **U**el poti⁹ ſicut dicit m̄aducator. maria deſignat p̄
mare rubrū. quod diuiſū eſt in diuiſiōes duas oppoſitas. **U**na totū ſḡnitas.
altera coſcūſus diuſū qd̄ coſtratit. **Q**ue duo ſumme iuncte p̄traria.

Mandu-
cator

Item Luna nona bicornis apparet et q̄si habens ſimilitudinē nauis. **Q**uia maria **P**
nauis eſt q̄ deducit amicos ſuos in portū volūtatē eoz. **E**t q̄a luna videt quali
nauis. ſignū eſt q̄ portat amicos ſuos ſurſum. h̄ eſt in celū. **U**nde. l. a q̄ celo eiſde
quali nauis apporiat q̄cqd̄ eſt neceſſariū. **P**ropter hoc de hac luna. i. maria dicit.
Facta eſt quali nauis etc.

Apparet etiā nona luna q̄si habens formā nouacule. q̄a dñs q̄ntū in ſe eſt i etēpl̄s **D**
marie q̄si in q̄dam nouacula reſecat et tollit a nobis omnē ſup̄fluitatē. vt de h̄ poſ-
ſit exponi illud **I**ſa. vij. **I**n die illa. i. in infuſiōe gr̄e. **L**radet dñs **I**m̄ſterio hui⁹
nouacule in nouacula p̄ducta. **I**talice aſilee vt q̄dam volūt **L**in his q̄ trās flumen
ſunt. i. q̄ addoſauerūt finē d̄lectiāz carnaliū et diuinarū m̄dialiū **L**caput. i.
ſup̄fluas cogitatōes p̄cedētes de mēte que eſt caput aſe. **E**t pilos pedū. i. motus
illicitos et prauas affectōes. **L**et barbā vniuerſā. i. oēs p̄ſūptōes de virilitate p̄pā. **R**

Item luna

Ite luna

Quādo creſcit dicit amphirciros. ab amphī qd̄ eſt circū. et circos qd̄ eſt circū. q̄a
nōdū tota illuminata circulo q̄dam claritatis eſt ambita. ſic ip̄a in ſpūſſi obum-
bratōe dono ſpeciali ad ſui cuſtodia circūdata.

Quādo plena p̄anſelenos a pau qd̄ eſt totū. et ſele qd̄ eſt ſplēdor. et nicos qd̄ eſt nox.
q̄si tota ſplēdens nocte. **L**um enī filius incarnat⁹ eſt in ea. tūc in ſe ſuſcepit p̄fectum
lumen ſap̄tētie. q̄ mūdi illuminatū cecitatē. et aliaꝝ ſtellaꝝ. i. ſanctoꝝ obſcurauit cla-
ritatē. ad cui⁹ p̄paratōem p̄az lucēt. **T**ūc tamē habuit hec luna imbeculā. nō cul-
pe ſed pene. **U**el p̄t dicit q̄ exēplo filij peccata alioꝝ ſua dicebat. q̄ dicit. **L**oge a ſa-
lute mea ſba delictōꝝ meoz. **S**ic et ip̄a p̄ hūilitatē attribuebat ſibi maculā do-
cēs alios vt dicerēt. **S**i dixerim⁹ qz peccatū nō habemus etc. **U**t poteſt dicit q̄ ſu-
it q̄si ſan̄ plena in ſanctificatōe. plena in natiuitate. plenior in filij cōceptōe. ple-
niſſima in aſſumptōe.

Luna ec-
clēſia

Una ecclēſia. **L**una eſt corpus globolum. ſicut q̄dā dicit. cui⁹ medietas ob **S**
ſcura eſt et medietas luminola. **E**t q̄n̄ pars luminola ad nos ſtatur. tūc nobis
incipit apparere donec tota videat. **E**t dū itez p̄uertit. obſcura pars incipit appa-
rere. donec auferat a uobis tota pars luminola. **D**ec eſt ecclēſia. q̄ ex carnali parte ob-
ſcura eſt. ex ſp̄rituali luminola. et hec pars quādoqz homibz latet et q̄n̄qz eis patz.
ſed ſoli deo nota eſt. **A**lij dicunt q̄ luna nō habet lumen niſi a ſole. ſed ſoli p̄p̄ia
nō illuminat a parte noſtra. et ideo nō apparet. quādo vero recedit nobis cornicu-
lata incipit apparere. **E**t hoc bene cōpetit ecclēſie. que totū lumen habet a ſole iu-
ſticie. **E**t tripliciter obſcurat. p̄ eclipſim. p̄ iſterpoſitionē nubū. et ſuū mēſurnis

Libet. VII. Ci. .V.VI.VII.et.VIII.

deaurisib. Sic ecclesia tpe psecutorū cuncta fraude hereticorū nubiginosa. corru-
ptōe falzorū fratrum lurosa.

Daria sidus Titulus v.

Iduo Iquod dicit a p̄siderādo. q̄a stella maris que signat mariā.

Daria orizon Titulus vi.

Rizon I q̄d sicut q̄dam dicit̄ interpretat̄ finitor visus. Et dicit̄ q̄ orizon vi-
sus corp̄alis est circular̄ illa circūferētia vbi ex defectu visus hūani celum
terre p̄ungi videt̄. Orizon aut̄ visus sp̄ialis est vbi celsitudo diuinitatis ad su-
sapiciendā būauā naturā inclinā. Sicut enim ibi deficit visus corp̄alis. similiter
et hic mens hūana capere nō potest quō diuinitas et hūanitas in vnā p̄sonā vnire sūt
in vtero virgināli. Christus ei finis est desiderij nostri. q̄a ip̄o habito nihil vltra
q̄rendū. nec citra finē istū visus nostre mentis p̄sistere debet. ne mūdānis affecti-
bus. vel q̄buscūq̄ illicit̄ desiderijs a creatoris sui p̄emplarōe repellat̄.

Daria lucifer Titulus vii.

**Versus
secūdus**

Uaifer I Daria dicit̄ lucifer. Primo. quia tulit in se verā lucē. i. christū. q̄ ē
dei sapiētia. Inde lucifer. q̄si ferēs lucē. Secūdo. q̄a illuminauit nebulosa legē
et p̄phetaz. pariēdo christū quē p̄phete obscure p̄diterāt. q̄a tenebrosa aq̄ i
nubib̄ aeris. i. obscura sciētia in p̄phet̄. Inde dicit̄ lucifer q̄si lucē cecis ferens.
Tercio. q̄a tulit in se lucē. i. grē abundantīā. de cui⁹ plenitudine oēs accepim⁹. In-
de dicit̄ lucifer q̄si luce fertilis. q̄a vita eius gliosa lucē dedit̄ seculo. De isto lucife-
ro canit̄ eccl̄ia in natiuitate ei⁹. Dixit̄ vt lucifer inter astra ethera cē. Itē de h̄ lucife-
ro potest̄ exponi illud Job. xxxviii. vbi dñs loq̄tur ad iob dicit̄. Nunq̄d produ-
ces luciferū in tpe suo. et vesperz sup filios terre surgere facies. Bene aut̄ ort⁹ ma-
rie comparat̄ ortū luciferi. q̄a orta est nō tenebrosa i ortū. sicut nos q̄ oēs nascimur
filij ire. ad Ephe. ii. Sed ip̄a ante sc̄rificata q̄ nata orta est vt lucifer. i. tota clara.
et in spe maioris claritat̄. s. solis iusticie q̄ natus est ex ea. Et hunc luciferū p̄dicit̄
dñs Li tpe suo. i. in tpe gratie. Et hoc quod dñs dicit̄ ad iob. Nunq̄d p̄duces lu-
ciferū cē est ac si diceret. Nō tu. sed ego. Itē bene maria p̄parat̄ lucifero. q̄a sicut lu-
cifer p̄minet̄ cereris stellis i claritate. sic maria sanctorū ordinib̄ vniuersis i digni-
tate. Dicit̄ aut̄ lucifer grece fosoros. a fos q̄d est lux. et ozos q̄d est visio. Alia de
hoc lucifero habuisti libro. i. ca. iij. titulo q̄ ip̄a stella.

Daria auroza Titulus viii.

Auroza I Gallice alba ab albedine. quia tota candida int⁹ et exteri⁹. p̄ san-
ctimonia carnis et sp̄is. Unde et lilio p̄parat̄ Lani. ij.

Daria auroza

Isidor⁹ I Latine auroza ab auro. hoc est a splēdore. fm isidorū. q̄a tota fulgida intus et exte-
rius. Vel ideo dicta ē ab auro. q̄a i se habuit tripliciter auz. Euz mūdū virginē.
puritatis. Apoca. xxi. Ip̄a ciuitas aurū mundū cē. Aurū ignitū feruētissimē cha-
ritatis. Apoca. iij. dicit̄ angelo laodicie. Suadeo tibi amere a me aurū ignitū. Au-
rū optimū sapiētia a sapore. quia gustauit et vidit cē. Gen. ii. Futurū terre cuiuslib̄
optimū est.

Isidor⁹ I Quasi aurea hora. iuxta isidorū. q̄a adduxit etatē aureā. i. tps gr̄ie. Un̄ ei conuenit̄
q̄d dicit̄ur de futuro. Aurea p̄ cūctas disponens secula terras.

Ab aura. i. gr̄a et statu sp̄is sancti. qua p̄lata est in sanctificatōe et sp̄ deiceps. Unde
canti. iij. Veni auster p̄lata ortū meū. i. mariā. dicit̄ sp̄itus sancto.

Quasi aura rozaus. Nā p̄cibus et meritis ei⁹ p̄cipim⁹ aurā. i. refrigeriū et rozē gr̄-
tie p̄tra incētia vicioz. Ip̄a est enī aura illa q̄ qua dicit̄ eliphat Job. iij. Uo-
cem quasi aure leuis audim⁹. Daria siq̄dem dicit̄ Laura. I p̄pter refrigeriū gratie
quā infundit̄ diligentib̄ se. Uenis p̄pter multitudinē benignitatis sue.

**Daria
auroza**

Quasi hora rozis. quia in p̄ceptu suo descendit̄ in eā filij dei q̄si ros. Un̄ dicit̄ Osee
ciii. Ero quasi ros. et israel. i. maria. getminabit̄ q̄si liliū. I libro. xij. p̄rida. v.
de his que a sup̄iori descēderūt in ortū conclusū. titulo. xiiij. Ip̄a est enī concha il-
la quam gedecon. i. christ⁹ impleuit̄ roze exp̄sso. de vellere Judic. vi. et de illa plenit̄

Maria figuratur per superiora

tudine quā contulit matri oēs accepim⁹ grām p grā. Job. i. Adhuc etiā nō cessat
 spā corda cōcaua per humilitatē rore gratie adimplere. Christus etiā q̄ dicit ros.
 venit p virginem in cor humanū.

Ab aure. q̄a cōcepit p aurē. Unde dicit *Cañ. v. Dilectus me⁹ .i. de⁹ pater* *Emisit .i.*
in mel manū suā .i. filiū p foramē Janris mee. Ideo canit ei ecclia. Concepisti pct
aurē dominū nostrū. vt benedicra dicaris inter oēs mulieres rē. Per aurē .i. pct
fidem dicrozū. q̄a fides ex auditu. Ro. x.

Quasi auū hora. que tūc incipiūt modulari voces suas in laudib⁹ matris ⁊ filij.
 Aues iste viri spūales qui sunt anes mūdi. Aues celi sunt angeli. q̄ concorditer lau
 dant eā. *Un. Te laudāt angeli rē. Un. et potest dicere cū filio q̄ dicit Job. xxxviii.*
Cū me laudarēt simul astra matutina. et inbilarēt oēs filij dei. Facit etiā obmure
scere aues nocturnas. i. hereticos. qz p eā obstructi est os loq̄ntium iniqua.

Quasi auū ora aperies. Aues aie fideles volantes pēnis virtutū. quarū ouersatio
 in supnis. quaz ora aperit ad laudes suas et filij. et ad gratiaz actōez iugiter dño
 pfoluendā de bñficijs incarnatōis et passionis sue. Unde. ij. ad *Ebof. ix. Gratias*
deo sup inenarrabili dono eius.

Item aurora

B

A vigilib⁹ a longe p̄nunciat. Nā ab eterno p̄ordinata ē in officiū salutis hūane. sic
 ipa dicit puer. vij. *Ab eterno ordinata sum ⁊ ex antiq̄s anteq̄s terra fieret. P̄fesi*
gurata est etiā in factis patriarchaz. et p̄nūciata oraculis p̄phetarū.

Noctē finit ⁊ diē inchoat. Fuit enī finis legis et inchoatio gratie. Not enī quedā
 lōga admodū ab eua fluxit vsqz ad mariā. quā finiuit ipa mariā i ortu suo. Et hec
 fuit not illa solitaria nec laude digna Job. iij. que licet obscura. suis tñ vigilijs q̄
 si quibusdā fulgorib⁹ distinguebat. Prima vigilia. illuminatio occulte inspiratō
 nis. Hec fuit obseruata t̄pib⁹ noe et abraham. q̄ occulta inspiratōe aliqd figurati
 uum de ea intellexerūt. Secūda. eruditio legalis. hec tēpore moyfi ⁊ illorū qui p
 legē instructi sunt. Tercia. certitudo p̄phetice p̄nūciatōis. hec tēpore p̄phetaz.

Quarta. vehemēs sanctorū desiderū de p̄missōe facta a dño adimplenda. Hanc
 habuerūt symeon elizabeth et anna. q̄ velut in puncto iā erūpentis aurore cōstitū
 ti. nō solam ipam sed et filiū suū videre ardētissime gestiebāt. Has itaqz vigilias
 obseruauerūt sancti ab initio. si quādo hāc aurora aspicerēt. sicubi appareret. si vs
 q̄ sui p̄ferret idicia. q̄a hāc et reb⁹ mystic⁹ p̄figurata ⁊ p̄phetijs p̄missā itelligebāt.

Aliter. Ipa intermīauit noctē triplīcē. i. noctem legis q̄ erat obscura figuris. Noctē **E**
 ignoratiē. Et noctē culpe. Inchoauit autē lucē noui testamētī ⁊ noctē legis. Illū
 peperit q̄ manifestauit veritatē ⁊ noctē ignoratiē. ⁊ lucē grē ⁊ noctē culpe addu
 cit. Tenebris etiā malicie et miserie sine adesse nūciauit.

Aliter. Per eua nox p̄cessit. q̄a a muliere initū factū est peccati. *Eccl. xxv. Per mari*
am dies appropinquat. Ad roma. xiiij. Sed nato sole iusticie de hac aurore plena
rie diuise sunt tenebre a luce. sicut dicit Bene. i. Tenebrosa etiā erat scriphura. in
tra illud ps. Tenebrosa aq̄ in nubibus aeris. I q̄a obscura erat sciētia in p̄phetis.
Sed sicut adueniēte sole q̄ q̄si nascitur de aurore recedūt tenebre. Sic nascente
christo de v̄gīe recesserūt tenebre sc̄pturaz. Eccl. xliij. Ap̄ti sūt thesauri. et euolauē
rūt nebule sicut aues. Propterea dicebat Job. xxxi. Quis mihi tribuat adiutorē?
vt desiderū meū ōpleat ōipotens. ⁊ librū scribat ipē q̄ iudicat.

De tenebris videt p̄cedere. et postmodū q̄si pariēdo pducere solē. Sic b̄ta v̄go p̄ces **E**
 sit ex antiq̄s patrib⁹ q̄ in tenebris pctōz et in caligine ignoratiē ⁊ sub ymbra le
 gis erāt. ⁊ ipa velut aurora nobis peperit verū solem.

In ortu aurore q̄dāmodo nox lucida ⁊ dies videt obscura. q̄a maria nascente q̄si q̄
 dam aurora surrexit. et hūana fragilitas in ea lucida fuit p̄ gratiam. et dies etern⁹
 .i. christus obscurat⁹ est i ea p̄ hūanitatē assumptā. cui dicit *Isa. xlv. Vere tu es*
deus absconditus. i. s. sub nubilō nostre carnis.

Diuisa a tenebris lucē diuidit a tenebris. Quod figuratū est *Ben. i. vbi dicit. In p̄n*
cipio .i. s. restauratōis hūand. creauit deus. Iau⁹ maria opus est speciale. Unde dicit

ei p̄s. Tu fabricatus es aurorā. i. mariā. Et Jer. cal. sole. iusticiē. Celi et terram. Id ē. aiām et corpus mariē. Sed hec terra erat inanis et vacua. Laure grām sc̄ifi carōis. Et erāt tenebre sup faciē abyssi. quia cōcepta est in originali. Et dicit de. I q̄si p̄destinādol. Fiat lux. Et facta est lux. Quādo eam sanctificauit. Et de illa luce fm opinionē quorūdam factū est corpus solis. Marime aut facta est lux i cōceptōe saluatoris. filio dei q̄ est lux eterna. p̄uerso ad eā. De q̄ cōuersiōe ip̄a dicit Lanti. vij. Ego dilecto meo. et ad me conuerso eius. Sicut luna illuminat. so le ad eam conuerso.

Diuidit lucem a tenebris. et h̄ tripliciter. quia suis orōibz et exēplis p̄destinatos se parat a vicijs. q̄bus d̄r ad eph. v. Fuistis aliq̄n tenebre. n̄c autē lux in d̄no. An tiq̄ etiā p̄res p̄ eā de limbo sūt extracti. q̄bz se p̄nūerās dicebat Job. xvij. In tenebris strauit lecnlū meū. Et populus q̄ ambulabat i tenebris. Ip̄ eal vidit lucē magnā. Isa. it. Scripturā etiā sac̄ā q̄ est lux. p̄seruat ab hereticis tenebrosis.

Prima claritas dici. Nam ip̄a fuit iniriū dici gr̄ie. que. s. dies incepit a sc̄ificatōe eius. Erideo d̄r Aurora p̄surgēs. In plenā claritatē dici. Propter h̄ etiā dicit de ch̄usto Sap. xvi. Oporter puenire solē ad b̄ndictōem tuā. et ad or̄n lucis adorare te. Recte maria dicit oriēs lucis. nam ex ea or̄nis ē ch̄istus q̄ ē lux m̄di. Johā. vij. Per hanc aurorā solē puenit. q̄ matris intercessiōe filiū sibi p̄piciū reddīt. Ad orientē lucis adorat. q̄ matri obseq̄ndo irā filij mitigat.

Partim obscura. partim lucida. Obscura p̄ originale quo ad natiuitatē i vtero. Lu cida p̄ natiuitatē ex vtero cū sanctificatōe. Vel ideo partim. q̄r tantā nō habuit cla ritatē in natiuitate q̄ntā postea in gratie plenitu die. In sp̄s sancti supuentōe. In filij dei conceptōe.

De tenebris nascit. s. sinagoge. quia sicut spina rosam genuit iudea mariā. Et or̄n solis puenit or̄ni suo. licet illuminet a sole post eā surrecturo. Precessit enī ci⁹ na tiuitas hūanam ch̄isti natiuitatē. sed a diuinitate totū suscepit splendore. Uñ. ij. Regū. xxij. Sicut lux aurore oriēte sole mane absq̄ nubibz rutilat. Ideo vide tur dicere illud Job. i. Qui post me venit ante me factus ē r̄. Propter h̄ canit ei ecclesia. Venisti eū q̄ re fecit et in eternū r̄. Br̄is maximus. Si q̄dē ip̄e ē auror marie qui or̄nis est ex maria. Ad hoc designādū postq̄ dixit angel⁹ ad iacob. Ldi mitte me. iam cū ascēdit aurora. I sc̄tur in textu paulo post Lor⁹ est ei sol postq̄ trāsgressus est phanuel. Gen. xxxij. Dyctice. Sicut aurora solē antaenit. sic ma ria imaginē filij nascituri ex ea nobis in futuri q̄si rep̄sentauit.

Beatus
magim⁹

Lucide nubis interiectu lumē incircūscriptū mortaliū oculis ostēdit. Rubes luci da. ch̄isti caro purissima.

Ad istam existentiā iuxta mare citi⁹ apparct q̄s existentiā iter mōtes. Per mare ama ritudō penitētie et tribulationū. Intra est enī bec d̄na h̄is q̄ tribulato sunt corde. Dicit etiā de amatore suo. Cū ip̄o sum in tribulatōe. Per mōtes supbia et opulen tia. quorū tumor et plenitudo infusa repellūt. Et intellige de apparitōe q̄ est p̄ in fusionē gratie et misericordie.

Item au
roza

Media inter noctē et diē. Dies ch̄istus. nox peccator. Sicut enī fili⁹ ē mediator inter deū et hoīem. sic māter iter filiū et pctōrē. Quā apparuit in passiōe. Quere li bro. ij. particula. i. causa. xvij.

Sicut impossibile est de tenebris noctis venire ad lucē nisi mediāte aurora. sic im possible est de tenebris viciōrū venire ad lucē gr̄ie et virtutū. nisi mediāte interces sione mariē.

Aug⁹.

Consurgens singulis rebz reddit colores p̄prios. q̄a de nocte omnia q̄si vni⁹ colorē sunt. Nox enī vt dicit aug⁹. q̄dāmodo aufert oculos m̄do. aurora restituit. Nam in ei⁹ natiuitate meliorata sunt oīa. et ip̄a ē q̄si forma et modul⁹ toti⁹ bonitatis. Forma enī fuit penitētiū. Nās iuxta filij crucē. Forma actiuoz. m̄strās elizabēth parietī. Forma p̄tēplatiuoz. colloq̄ns cū gabēle. et cū aplis et san c̄s m̄liēntz in orōe p̄suerās. Act. i. Depit etiā ch̄istū q̄ ad h̄ venit i m̄dū vt suā reparat imagi nē in aiābz nōstris p̄ adam veterē deformatā.

Maria figuratur per superiora

☞ **Rosē adducit q̄ terrenascēna nutriunt. Attulit enī rosē toti⁹ spirital' fecunditatē** ☞
z vniuersē benedictōis. quo nutrit et coalescit omne spirituale bonū. Et ideo dicit
auroza quasi hora rosīs. vt supra.

Quidi⁹ ☞ **In anroza flores p̄us clausi expandūt folia sua. Unde quidi⁹. Ecce vigil nitido pa-**
tescit ab ortu Purpureas auroza fores. z plena rosaz atria. Flores isti sunt san-
cti qui q̄si p̄us clausi in botro. ip̄a nascēte ager et exp̄si sunt. Ip̄a siq̄dē fuit q̄si p̄
mū lilii p̄ votū v̄ginitatē. filius su⁹ q̄si p̄ma rosa nōni testamēti p̄ passionē crucē.
Ideo dicit filio ip̄a. Innocētes et recti adhererūt mihi. q̄a sustinui te. Ideo etiā
v̄ginibz dicit Eccl̄. xxxix. L. Frōdete flores q̄si lilii. i. ad marie exemplū.

☞ **Itē auroza illucescēte colligebat māna a filijs israel in deserto Exo. xvi. q̄a ip̄a iter**
eccedente i deserto hui⁹ mūdi imperrat celestis gr̄e refectio. z ip̄a purificāte nos p̄
penitentiā q̄ significat p̄ desertū. digne sumimus corpus christi.

☞ **Itē dicit Lauroza rutilās. lque est signū pluuie. z p̄ ip̄am habuit mūd⁹ plenitudines**
granē. Unde de ea dicit Osee. vi. Quasi diluculū p̄parat⁹ est egressus ei⁹. z veni
et nobis q̄si imber tpaneus zc. Quere paulo infra. titulo. ix.

☞ **Fugat fures illos de quibz dicit Job. xxiij. Si subito apparuerit auroza. arbitrat⁹** ☞
ymbrā mortis. Fures isti demōes. q̄ furant thesauros bonē opatōis. Uiciū q̄libz
q̄d furat thesaurū oppositē sibi p̄tuit. Supbia. q̄ furat thesauros cuiuslibet p̄tur-
tis. sicut dicit gregorius. Heretici. q̄ thesaurū recte fidei. De q̄libet hmoi fure dicit
Job. x. Fur nō venit nisi vt furetur zc.

Grego.

☞ **Relcuat infirmitates corpales. et maria lāgo:cs aīaz. Nā aū ortū ip̄i⁹ p̄ eū tot⁹ ē**
firmabat mūd⁹. ita q̄a plāta pedis vsq̄ ad v̄tricē capiti nō erat i eo sanitas. Isa. i.

☞ **Dūdas aues excitat ad cantādū z ad laudes creatoris. sic patet in alanda. Uū et**
dicit auroza q̄si auiū ora ap̄iens. vt sup̄. Tūc enī exhilarat volucres et dulcē mo-
dulant. i. viri sp̄iales q̄ in ortu et de ortu virgis p̄corditer cecinerunt. De q̄bz di-
citur. De medio petraz. i. duoz testamētoz. dabit voces. Tūc enī ceperūt in-
telligi oracula p̄phetaz. Ideo canit ei ecclesia. Flauitas tua dei genitrix virgo
gandūm annūciat in vniuerso mūdo.

☞ **Nocturnas aues cōuertit in fugā. Di sunt heretici. Nā q̄ male agit odit lucē. Jo** ☞
han. iij. Quia maria mediāte filio cūctas hereses interemit. Et p̄ eā obstructū ē os
loquutiū iniquū. Vel nocturne aues fantastice cogitatōes et p̄ne affectōes.

☞ **Terminū ponit sopori. Inducat p̄ncipiū opi. Indiciū est sereni. Terminū sopori.**
quia sic surgūt oparij viatores et pegrini. p̄ ip̄am enī data ē gr̄a meritorie operā-
di. patefacta est via padisi. dat facultas ad sup̄nā hierusalē reuertendi. cū aū eam
omnes descēderēt in babiloniā iferni. vbi null⁹ ordo sed eterna p̄fusio. Moraliter
Terminus soporis refert ad penitentiā. Unde. Surge q̄ dormis. P̄ncipiū ope-
ris ad actinā. Indiciū sereni ad p̄templariā.

☞ **Hec est auroza de qua dicit iacob ab angelo cū q̄ luctabat Gen. xxxij. Dimitte** ☞
me. iā enī ascēdit auroza. Angel⁹ hic de⁹ pater. Jacob figurat sc̄os p̄res q̄ sub
veteri testamēto p̄cibz et lacrimis q̄si duobz brachijs. sic tangit Osee. xij. vbi agit d̄
lucta iacob. nitebant errorē a deo incarnatōez v̄ginin sui. quoz cetui r̄ndet.
q̄si in ortu marie. Dimitte me. iā enī ascēdit auroza. q̄si cesser iā instātia v̄ri lucra
minis. quia iā ascendit auroza. i. lux illa nascit q̄ vobis pariet v̄z solē. Sed re-
spōdet iacob. Nō dimittā te nisi b̄ndixeris mihi. q̄a nō debēt cessare desideria et
instantia sc̄ozū donec benedictōez receperint. et donec iacob. i. luctator fiat isra-
el. i. videns deū in patria. et donec possit dicere. Uidi d̄m facie ad faciē. et sal-
ua facta est anima mea. Et nota q̄ post q̄ iacob transgressus ē phannel. ort⁹ ē ei sol.
Phannel interpretat p̄teplās deū. Ille q̄ trās gredit phannel. q̄ illos trās gredit q̄ si
de deū p̄teplant. vt ip̄i sic oriat sol q̄ deū videat etiā oculo corpali.

☞ **Aliter vt p̄ angelū signet christus. qui forsitan data nobis matre videt dicere se oran** ☞
til. Dimitte me. iā enī ascēdit auroza. Quasi dicat. Jam nō pulses ad me p̄mo lo-
co. sed v̄de ad matrē meā. Sicut aliq̄s rex imenis ad honorē m̄is sue regine re-
mittit ad eā negocia regni. Et h̄ apparuit i nuptijs Job. ij. vbi p̄ mistri venisse

credidit ad matrem et ipsa ad filium. Ideo forte dicitur sermo ille Sap. xvi. ad patrem
 oportet puenire sole. i. prius venire ad maria quam ad sole iusticie. Ad benedictionem
 tua. Job. i. dicitur. Et ad ortum lucis adorare te. i. gratias agere de ortu marie per quam illu-
 minatus est mundus. Moraliter. Oportet puenire. i. bene operando. Sole. i. die iudicii.
 ubi omnia manifestabunt. Ad benedictionem tuam. i. habendam. illam de qua Mat. xxv. Venite
 benedicti etc. Et ad ortum lucis adorare te. i. credere natiuitatem christi. in cuius natiuita-
 te manifestata sunt omnia que dicta sunt per prophetas. Et nota quod cum angelus diceret iacob
 verbum istud. Dimitte me etc. Irrigit nervum femoris eius. et statim emarcuit. In femo-
 re designat generatio. Nata enim beata regine mutat est in modum generatiois humane. que
 erat de viro et muliere. quia filium genuit sine virili opere.

Item de hac aurore dicit Job. xxxviii. Quod post ortum tuum precepisti dilu culo. et ostendisti
 aurore locum suum. Et in hac aurore tangit veram generatioem. scilicet christi et virginis.
 Precepit enim dominus dilu culo. i. beate virgini et illuc ostendit aurore. i. beate vir-
 ginis locum suum. videlicet ut terminaret tenebras et inchoaret lucem. Quod autem dicitur post or-
 tum tuum quasi negatiue ponit. Quod si de ortu iob intelligatur planum est. Si autem sic intel-
 ligatur. Numquid post ortum etc. Iacobi dicitur. Non tu habuisti post ortum tuum. sed ego se-
 ci post ortum meum. Et hoc intelligit de natiuitate eterna. Et hec dicitio post non notat
 sine illius natiuitatis sed perfectione. Natiuitas enim filii de patre sepe est perfecta. nunquam
 est perfecta vel futura. quod sepe filius nascitur de patre. cum illa generatio sit eterna.

Item de hac aurore dicit Job. iij. ubi loquitur de iudeo qui est membrum diaboli. qui diabolus si-
 gnificat per noctem. cum dicitur. Noctem illam tenebrosam turbo possideat. Et subdit de iudeo.
 Expectet lucem et non videat nec ortum surgentis aurore. Expectabat enim iudeus suum
 messiam. et illam lucem non vidit. nec aurora surgentem.

Item de hac aurore dicit canonicus. vi. Que est ista que progreditur quasi aurore surgens etc. Na-
 tuiuitas enim virginis et ortus aurore congrua et grata sibi similitudine operantur. sicut affi-
 gnatum est super multiplici ratione. Et est hec vox spiritus sancti. sicut dicit hieronymus. admi-
 raris. i. admirantes angelos sanctos facti. Qui cum essent inuicti de tam admirabili
 natiuitate. et de tam solenni assumptione generis humani in beata virgine (nam hec auro-
 ras et natiuitati eius conuenit et assumptioni) quasi admirantes prouenerunt in hec verba.
 Que est ista etc. Istud. Que est ista. habes multipliciter exposuimus li. xij. particula
 iij. de aromatis orti coelusi. Et quod ibi dicitur. Ascendit. Et hic progreditur potest fere eodem
 modo exponi. Et bene beata virgo progredi dicitur. sicut aurore. sed nos omnes qui nascimur
 filii ire. eph. ij. in huiusmodi miserie incolati quasi tenebre progredimur. Unde eph. v. Fui-
 stis aliquando tenebre etc. Que est ista etc. In his verbis notat marie sanctam natiuitatem. in
 hoc quod dicitur. aurore. Sanctior vita. in hoc quod pulchra ut luna. Sanctissima assu-
 ptio. in hoc quod electa ut sol. Potentissimum adiutorium. in hoc quod subdit. Terribilis ut
 castrorum acies ordinata. Et hec interrogatio. Que est ista. ad singula membra referen-
 da est. Fuit ergo aurore. in natiuitate. ut super dictum est. Luna plena. in conceptioe
 saluatoris. Unde tunc dicta est gratia plena. que tunc solem iusticie eclipsauit. Electa ut
 sol. in assumptione. eclipsim de cetero non passura. Vel ita ut hec aurore conuen-
 niat triplici eius solennitati. Aurore. in natiuitate. quia per eam dies salutis mundo il-
 luitur. et ipsum verum solem pueniens aliquanto tempore. tandem protulit mundo. et quoniam die
 pie flagrantibus adducit et reducit. Luna plena. in filii conceptioe. Ad quod signa-
 dum ei dictum est. Luce. i. Que gratia plena. porrans in medio sui. id est. in utero virum
 fasces spinarum ouulum. christum. scilicet filium suum. verum hominem. qui fasces iniectum nostrum
 portauit in corpore suo super lignum crucis ubi spinis coronatus est. Petri. ij. et Isa-
 liij. Langores nostros etc. Electa ut sol. in assumptione. ubi nihil presentis ignorante.
 nullam spinam presentium erumnarum habens celesti claritate resulsit. et incenso cha-
 ritatis seruore exarsit. Que progreditur. in mundum de utero matris. Progredita
 est enim super natiuitates aliorum nascendo tota. sanctificata. Progredita viuendo
 super vitam aliorum. quod sine omni mortali et veniali macula. Progredita moriendo super legem
 morientium. quod nulla corporis putredie resoluta. Et per his omnibus dicitur de ea. quod nec simam
 simile visa est nec habere sequente. Que progreditur. tota enim vita eius fuit quasi quidam

Micro:

Maria figuratur per superiora

mirabilis processus et progressus. quia semper creuit de virtute in virtutem. Quod notat in ordine horum istorum. ubi primo aurore. secundo lune. tercio soli parat. Progre-
 ditur. sicut dies a claritate aurore subobscura crescit in splendore solis meri-
 diani. Si enim istorum semita quasi lux splendens procedit et crescit usque ad perfectum die.
 Proner. iij. multo magis marie semita que peperit solē iusticie. Progre-
 ditur in terra sup oēs mortales in omni grā et virtute. Unde dicit ei puer. in fi. Dulce filie cō-
 gregauerūt diuitias tu supgressa es vniuersas. Progre-
 ditur. i. paul gradit in as-
 sumptōe. s. de terra ad celū. nā carnis loc⁹ ppus terra est. sicut dicit gregorius. Pro-
 gre-
 ditur. sicut in ipso celo sup oēs ordines angelorum et serorum. Un de ea canit. Uidi spe-
 ciosam. Isqz desup riuos agrū. Quasi aurore. sicut expositū est supra. Consur-
 gens. i. tota simul surgēs. et h conuicit qd assumpta sit cū corpe p participiū deco-
 posite figure. Vel vt intelligat h natiuitate qd dicit. Quasi aurore surgens. Ita
 de cadere materia surgēs. Alij enim cadunt nascēdo. quia oēs nascimur filij ire.
 Eph. ij. sed ipsa cōsurrexit. quia mūda ab originali. et tūc dixit de⁹ de tenebrz lumē
 splendescere. p quod. s. lumē illucit in cordibus nostris. sicut dicit aplos. ij. Ehoz. iij.
 Vel de scificatione eius. Quasi enim cōsurrexit hec aurore in sua scificatione qm in-
 cepit lucere. Sed qz scificatione eius pcellat scificationes hieremie et iohis bap-
 tiste. ideo dicit cōsurgens. quia inter sanctificatos habuit pminentiā. Unde dieber-
 anis berū. ad lūgō. Ego puto qd copiosior grā scificationis in ipsa descendit. que
 nō solū eius sanctificaret animā. sed et eā ab omni peccato deinceps pseruaret imu-
 nem. qd nulli de alijs mortalibz credim⁹ esse donatū. Vel surgens a culpa pserui-
 z futura. et quo ad originale et actuale peccatū.

Grego.

Berū.

Maria diluculū Titulus ix.

Ihu. i. diluculū. Id q dicit. Osee. vi. Quasi diluculū pparat⁹ egressus ei⁹. J
 Diluculū dicit. Ort⁹ marie fuit diluculū diei gratie. qā usqz ad ipsam du-
 rauit nox quā pma mater i mūdū itroduxit. Et hui⁹ diluculi pncipiū fuit
 obscurū p originale. Sz cito illuminatū. s. i scificatione. sicut sup dictū est de auro-
 ra. Ortus ho christi fuit plena dies. Un tunc canit illd Isa. ix. Popul⁹ q ambu-
 labat i tenebris vidit lucē magnā. Ideo etiā tūc dictū est pastoribz Lu. ij. Nat⁹ est
 vobis hodie saluator zc. Et dictū ē hodie cū esset nox. qā de illa nocte pdirerat ps.
 Not sicut dies illuminabit zc. Passio ho dñi fuit qsi meridies. Un Anos. viij.
 In die occidet sol i meridie. In q. s. habet plenitudo caloris et luminis. In meri-
 die enī est sol altior. feruētior. splēdidior. Tūc enī dñs ostendit magnū feruorē di-
 lectōis sicut pdictū erat. i. Regū. xi. Cras erit vobis sal⁹ cū incaluerit sol. Feruor
 enī charitatis fecit eū pati. Joh. xv. Maiorē charitatē nemo habz zc. Et tūc non
 fuit q se abscōderet a calore eius. cū oraret etiā p inimicis. Tūc etiā fuit plenitudo
 luminis. i. cognitōis. qā tūc vellū repli scissum est. i. manifestata velania scripturaz.
 Et miro mō occasus hui⁹ solis fuit i meridie passōis. Alio aut respectu tepuit iste
 sol in vespe suo vl occasu. quādo sūmā ostendit misericordiā. vt feruor ipse dicat iu-
 sticia. tepor misericordiā. Quasi diluculū pparatus est zc. Diluculū pncipiū est
 diei. et maria pncipiū christi fm humanā naturā quā assumpsit de ea. q christ⁹ di-
 es est eternus fm diuinā. Diluculū etiā istud dūgit noctē. i. peccōres. diei. i. christo.
 hē diei ē d aurore. et i h diluculo icipit mūdo discere. Prepat⁹ egressus ei⁹. i. ab
 eterno pat⁹ p pdestinatōes. Un ipsa die. puer. viij. Ab etno ordiata sū. et ex antiqz
 aqz terra fietet. Ul lppat⁹ p vterinā scificationē. vt tota mūda nasceret. p quā mū-
 d⁹ mūdād⁹ erat. Ul lppat⁹ p sapiāz pns. cui ipsa die. Tu es q extraxisti me d vē-
 tre zc. Preparator. spūsserūs. vl tota trinitas. Seqt. Et veniet nob qsi imber tpa-
 ne⁹ et serotin⁹ terre. Datini casus. Bñ die. Quasi imber. s. vt nos opluat grā
 sua. et fecūdet ad fructificādū p bona opa. et extinguat i nob feruorē concupiscētiarū.
 Adapta marie ceteras pberates pluuie. qz inuenies li. iij. ptecla. v. ti. vi. ibi. Descē-
 det sic pluuia i vell. Imber. i. i. grā l doctria christi et marie. q dno pulueres. i. pec-
 catores pglutināt vt ide fiat vasa i honore. Tpane⁹ et serotin⁹. Imber tpane⁹ fm
 Misro. q iactū semē coalescit i tra. ē grā puenies. Serotin⁹ q ipsa grā iā igrossata

Miero.

maturant est gratia consumans. Sic promittit dñs aduentū suū. Et tal' fuit mūdo
 natiuitas marie. Ideo assidue rogāda ē a nobis vt nolētes pueniat vt velint. vor
 leres sequat ne frustra velint. sicut docet aug⁹. vt dñs exoret. tribuēs grām incipi
 endi p̄ficiēdi et p̄seruādi. Itē sicut lux diluculi sp̄ angmentat et crescit vsq; ad p̄se
 crā diē. Sic maria p̄ ceteris ante sanctificata q̄ nata q̄ridie sanctior p̄cedebat. et tādē
 angelicā sup̄gressa est sanctitate. vt supra dictū ē de auroza.

Aug⁹. Item Sol orēs q̄si de diluculo ip̄m nō obnubilat s; illuminat. nec christ⁹ de f̄gine
 nascens matr̄ pudiciā leuit s; port⁹ insigniuit. qm̄ de pura reddidit puriore. Et
 nota q̄ sere q̄cqd sup̄ dictū ē de auroza. p̄t huic diluculo p̄petitissime adaptari.

D Item In h̄ diluculo visitauit deus hoīem. Job. vij. Visitas cū diluculo rē. Visitas
 ras. Iglosa. subleuas. In diluculo. Iglosa. claritate fructū. Propter claritatē enī fructuz
 appellat maria diluculū. Ideo paulo postq; p̄cepit saluatore dicit zacharias Lu
 ce. i. Visitauit nos oriens ex alto.

Christus diluculū Item Christus diluculū. De cui⁹ egressu a p̄re dicit michae. v. Egressus ei⁹ ab ini
 rio. i. a patre. La dicit eternitatis. Et h̄ intelligit de eterna gēitura. De egressu ei⁹
 ab utero matr̄ exponit hec autoritas. Quasi diluculū rē. Sicut enī egresso di
 luculo fugant tenebre noctis. sic egresso christo de thalamo f̄ginali fugate sunt te
 nebre mūdane iniquitatis et ignorācie. Et veniet q̄si imber tēporane⁹ et serotin⁹ ter
 re. vt sup̄. Vel sic. Quādiū sum⁹ in vita tpali ē nobis christ⁹ imber tpane⁹. iustifi
 cans nos p̄ fidē et opa. Post mortē erit q̄si imber serotin⁹. qm̄ nos de area trāfert
 ad horrea. Et hec duplex pluuia nō ad diuersas horas vni⁹ dici sicut q̄dā male i
 telligunt. sed ad diuersa tpa vni⁹ anni referēda ē. Unde ibi dicit q̄ in terra p̄mis
 siois pluuia bis dat i anno. Itē p̄mittit veris obediētibus Lc. i. xvi. Dabo vobis
 pluuias t̄p̄ib; suis. Itē veniet nob̄ q̄si imber tpane⁹ et serotin⁹. i. i. dabit nob̄ grā
 pueniēte vt velim⁹. et subsequēte ne frustra velim⁹. sicut dicit aug⁹.

Aug⁹. Maria mane Titulus r.

Ane. De q̄ dicit Isa. lviij. Tūc. i. i. in tpe gr̄e script̄. i. subito et iprouise
 nascet de tenebrosa sinagoga. q̄si mane. Idē videt p̄cedere de tenebrosa no
 cte. lumen tuū. lo ecclia. i. beata virgo cui⁹ vita inelita cūctas illustrat ecclē
 sias. Et sanitas tua. i. christ⁹. de quo ps. Dñs illuminatio mea et salus mea rē. Et
 n⁹ oriet. Iqa medicina oīm in festinatōe nebule. Ecclē. xliij. id ē. in acceleratōe icar
 natōis dñice. Itud ei mane genuit nobis diē. i. christū qui est diē etern⁹. Et no
 ta q̄ in mane m̄tra legunt accidisse ad lram. que sp̄nāliter p̄lent in nobis b̄nficio
 hui⁹ mane. vel hui⁹ diluculi. Per mane etiā infusio gratie designat.

In mane

B Fere et aues nocturne delitescunt. Un̄ ps. ciiij. Ornis ē sol et cōgregati sunt. et i cu
 bilibus suis collocahūt. Et loquitur ad lras de catulis leonū rugiētibus vt rapiant.
 p̄ quos demones designant. Simile iob. xxxvij. Ingredit̄ bestia latibulū suū. et i
 antro suo morabit̄. Nocturne volucres prane cogitatōes.

Larrones diffugiūt. i. demōes. Exodi. xiiij. It̄ aduenerat vigilia matutina rē. Et
 paulo post. Dixerūt q̄ egiptij. Fugiamus israelē rē.

Aues mūde cantare incipiūt. s. turrur p̄ritōis. philomena dilectōis. alanda leticie. et
 h̄mōl. Job. xxxvij. Cū me laudarēt simul. i. p̄corditer. Lastra mari rina rē. Tūc
 enī decantāt viri religiosi laudes m̄ris et filij. Un̄. Danc orō mea pueniet te. Itē.
 Danc astabo tibi rē. Itud dicendū est marie. Astabo. i. corā te stabo parat⁹ ad
 seminū tuū. Astare tria notat. Quere libro. vi. titulo. xiiij. Ibi. Astatit regina. aliq̄n
 culum post principū tituli.

In mane Viri iusti prauos motus interficiūt ne ab ip̄is interficiant. Un̄ dicit q̄daz ex ip̄is.
 In matutino interficiebā oēs peccōes terre. i. prauos motus sensualitatis. de q̄
 bus dicit. Beatus q̄ tenebit et allidet pantulos suos ad petra. Vel peccōes terre.
 demones sunt. quozum p̄curatōne peccata fiunt in terra. Ut disperderem de ciui
 tate domini. i. anima fidei. Lannes operātes iniquitatē. i. prauos motus qui p̄
 fiunt iniquitatē. Ad lram enī in mane magis tēptat diabolus. Unde Josue. viij.

Maria figuretur per superiora

- Festinanit rex hay egredi mane zc. Propter h cistercienses vigilat in mane. nec vadit ad lectos post matutinas. sed orat. vt sic interficiant pnos motus.
- ¶ Danc etiā exaudū h hostes. Uñ. i. Regū. xi. legit. q viri iabes galaad. audito q saul veniret eis in auxiliū. supra audacia dixerūt hostibus suis. Danc exhibū ad vos. Tūc ei igressus ē castra i vigilia matutina saul. z denien sūt hostes z dispū. ita vt nō relinqrent ex eis dno pariter. Iudith. xiiij. Cū exierit sol accipiat vnus qsqz arma sua. et exite cum impem.
- ¶ Submergunt egipci in mari p̄tridois. rubro ppter tristē memoriā sanguinis. i. peccatorū. Faciū est in vigilia matutina zc.
- ¶ Expellūt tenebre pctō. Job. xvij. L. Rursū p̄ tenebras spero lucē. I. i. grē claritatē.
- ¶ Alleniāt infirmitates. i. tēptatōes. Job. vij. Si diluculo surrexeris zc. In hoc etiā mane incepit unnd^o languid^o melius se habere. in quo a planta pedis vsqz ad p̄ticem nō erat sanitas. ppter peccatū primoz parentū.

Maria lux

Titulus xi.

- ¶ Uñ Maria compatur luci p̄petate multipliei. Unde Sap. vij. Proposui p̄ luce habere illā zc. Sen. i. Uidit deus lucē q̄ esset bona zc. Nec est cū lux que post filiū illuminat omnē lucē.

Maria lux

- ¶ Propter speciositatē. Quia nulla pura creatura maria pulerior. Unde de ea dicit Sap. vij. Est enī speciosior sole. et sup omnē dispositionē stellaz luci p̄pata inuenitur por. Nihil enī luce subtili^o. sicut infra ostendit. Nihil luce puri^o. in q̄ simplē citas ei^o z innocētia. Nihil mūdi^o. in quo opoz eius mūdicia. Nihil clari^o. in q̄ lux ven exemplorū. Nihil hūane viteiocūdius. in q̄ notant in ea doctrina z sapiētia verborū. Ergo mūdicia ad p̄ginitatē. Claritas ad opinionē. S̄cia ad sermonem.
- ¶ Propter claritatis diffusionē absqz sui diminutiōe. Quia pepit christum sine sui corruptiōe De qua luce Eccl. i. Effudit illā sup oia opa sua. z sup omnē carnem. Hoc dicit de sapiētia. et potest exponi de maria.
- ¶ Propter suā incorruptibilitatē et puritatē. q̄a inq̄nari nō potest. Uñ Sap. vij. Nihil inq̄natū incurrit in illā. Sic apparet i radio solis. quē nec ignis p̄burit. nec aq̄ emollit. nec fetoz corrūpit. nec gladi^o scindit. nec vitryz obsistit. z ita incorruptibil.
- ¶ Quia visibilia facit ea q̄ pus nō apparebāt. ante faciē filij sui misericorditer statūes eos q̄ pus lōge distabāt ab eo. vt patet in theophilo. Ipa ei sicut dicit Job. xij. Reuelat p̄funda de tenebris. et p̄ducit in lucem vmbra mortis.
- ¶ Quia p̄ angustissimā rimā v̄l foramen ingredit gratiā infundēdo. Uñ dicit enī filio illud Epoca. iij. Si q̄s mihi aperuerit introibo ad illū. Titulo de sole. Itē canit. ij. Respiciēs p̄ fenestras. p̄spiciēs p̄ cācellos. Quasi modica rima. est aliq̄tēs eam deuote salutare. Pro amore ei^o libenter deosynā dare. Dissim suā deuote auscultare. v̄l sermonē de ea. Blasphemātes eā v̄l iurātes asprime redarguere. Eius magna firmiter credere. Tutele ip̄i^o sese p̄medare. et hmōi. Nulla enī creaturaz dei eque p̄na ē ad hūfaciēdū. Et p̄ hmōi rimas diffūdit nob lumē gr̄az z misericōe sue.
- ¶ Quia rimas et angustissima foramina sua illustratōe manifestat existentibz i domo. i. etiā minima peccata sue grē infusiōe facit p̄ceptibilia his q̄ p̄uertunt ad cor. Eccl. xlij. Reuelans vestigia occultorū. Rogāda est igit̄ assidue vt cordibz nr̄is infūdat gr̄am dūini timoris. q̄a sicut dicit Eccl. xxi. qui tmet deū p̄uertet ad cor suoz. vt p̄ illustrationē grē sue possūms intelligere nostrorū cordiū foramina et fissuras. z eadem resarcire.
- ¶ Quia p̄uenit oculū ad hoc vt videat ab oculo. Et sapiētia v̄l maria p̄occupat eos q̄ se p̄cepisunt vt illis se p̄orem ostendat. Sap. vi.
- ¶ Quia oculos illuminasi. intellectu z affectū. qui sunt oculi anime. Intellectū cognitiōe sui et dei. affectū dilectōe dei et p̄mi.
- ¶ Quia tenebras fugat. et sequelā tenebray. i. ignorātiā. q̄a mundo pepit eternā veritatem q̄ christ^o est. Job. xiiij. Ego sum via veritas et vita.
- ¶ Quia splendorē diffundit. Quia et ei^o v̄tero egressus est p̄ carnalē natiuitatem ille

So. cxxxiij.

Maria
lux

splendor de quo dicit Isa. lxxij. Donec egrediat ut splendor instas ei? r.

Quia singulis reb? species pprias et differētijs restituit q̄s abstrulerāt tenebre. q̄a tpe tenebrarū omnia sunt i chaos ⁊ confusōe. Sic factū est mūdo p peccatū eue. Sz maria luce vera veniēte. ad formas pprias oīa q̄si de tenebris emerferūt. s. stat? or dines et ḡdus ecclie catholice. et exemplaria virtū m.

Quia sine acceptōe p̄sone omnib? se ei debito mō exponētib? se exponit. Sap. vi. Equiter est ei cura de omnib?. Equiter. i. om̄nicurue. Ideo dicit ei pater Isa. xlix. Dedi te in lucem gentiū.

Quia sanis oculis delectabil. Unde Eccles. xi. Dulce lumē et delectabile ē oculis videre solem. Oculi nostri spūales affectus et intellectus.

Aug?

Quia lippientib? et nō sanis ocul? odibilis. Judeis. paganis. hereticis. blasphemis et h̄mōi. Unde Job. iij. Qui male agit odit lucē. Aug? . Palato nō sano pena est panis. et oculis egris odiosa lux q̄ est sanis amabilis.

De hac luce dicit Gene. i. Dixit de? . fiat lux. et facta est lux. Dicitur? erat ps. Tēp? E faciedi dñe dissipauerūt legē tuā. Et dñs dixit r̄dendo. Fiat lux rē. Quasi iā diceret mariē illud Isa. xlix. Dedi te in lucē gentiū. Deus enī hāc lucē fecit. q̄n beata virginē de tenebris lucere ⁊ splēdescere dixit. ij. Eboz. iij. Sed q̄a lux est? bona vidit. q̄n p eā mūdi tenebras illustravit. Unde seq̄n̄r. Et vidit deus lucē q̄ esset bona. Sicut enī nemo bon? nisi sol? deus. sic nulla aīa marie p̄para inueniet p̄fecta. Hāc sicut ip̄e est sup oīa de? b̄ndictus. ad Ro. ix. sic maria inter m̄lieres. i. sup omnes m̄lieres b̄ndicta. Et diuisit lucē. i. maria La tenebris. peccati origi nalis. Vel La tenebris. i. spinosis iudeis. de q̄b? orta est velut rosa. Appellatū q̄s lucē dicit. In nascēte maria incepit mūdo dīscere. Hoc inuenies i capitulo seq̄n̄r.

Aug?

Hac luce q̄si q̄dā collirio illuminant cecū nari. ut sanatis ocul? dei gl̄iam valeāt inue ri. hic p fidem. in futuro p sp̄m. Sed hāc lucē tenebre. i. tenebrosi p̄ctōres iudei pagani heretici. nō p̄benderunt. quia egris oculis odiosa lux. ut dicit aug? . Et hui? lucis radioli. luminositas et employ.

Item Ipa figurata est p illā lucē p̄maria. que creata credit ibi vbi sol orit. et de qua fm q̄dā factū est corpus solis. Quia de substantia v̄ginis formatū ē corpus filij q̄ est lux vera illuminās oīem hoīem veniēte in hūc mūdu. supple. q̄ illuminat.

Item Ipa figurata ē p lucē illā que subtracta est egiptijs. tenebrosis. s. iudeis. et data filijs isracl. i. veris christianis. Exodi. x.

Item hec lux est illa noua lux q̄ iudeis oriri visa est. Vester. viij. et de q̄ dicit Vester. r. Fons ignis parū. Ip̄ hūilitatē in lucē solēq̄ uersus est. i. in lucē vniuersalē et stabilem. Si enī semita iustoz quasi lux splēdens p̄cedit ⁊ crescit vsq̄ ad p̄fectam diē. p̄uer. iij. q̄nto magis semita illi? q̄ genuit solem iusticie.

Item Si apli sunt lux mūdi. Dat. v. q̄nto fortius maria que genuit illū q̄ dicit Jo hānis. viij. Ego sum lux mundi.

Maria dies

Titulus xij.

Ies. h̄ dyan qd̄ est claritas vt q̄dā dicit. Gen. i. Appellauit de? lucē diē. q̄n. s. placuit ei q̄ maria nascēte inciper mūdo dīscere tenebroso. et p diē d̄ die. i. filiū de matre illuminaret oīs hō veniēs in hūc mūdu. Et nota q̄ q̄ si p tria moraz spacia. s. mane. meridiē. vesp̄e. dies complet. Sicut q̄busdā ḡdibus meritoū quasi q̄busdā spacijs horariū. cōpleta est p̄fectio sanctitat̄ marie. Et hec tria sollicitē p̄dicanda sunt. Un̄ ps. Vesp̄e ⁊ mane ⁊ meridiē narrabo ⁊ annūcia bo rē. Hui? diei mane q̄n crebrioz inter hoīes fieri solet salutatio. designatum est q̄n ei dictū est aue. ⁊ ab ista salutatioe q̄si inchoauit auroza hui? diei comiscare. ⁊ incepit mūdo dīscere. qui p q̄nq̄ milia annoz ambulauerāt in tenebris et caligine p̄ctōrū et ignorātie p̄delicto p̄morū parētū. Et tūc videt dñs respicisse hūilitatez marie. qz q̄si domesticā et familiarē habebat quā cum tāta reuerentiā q̄si ex pte sua saluari ab angelo faciebat. Tūc enī dñs mādanit salutes iacob. i. marie. que sil? ⁊ semel vicia omnia supplātauit. Quasi meridiēs fuit hui? diei. q̄n dicta est gr̄a plena. quia sicut meridiēs plenitudinē caloris habz et lumis. sic ⁊ ip̄a tūc ostēdebat

Maria figuratur per superiora

omne recepisse plenitudinē carismatū . q̄ animā illuminat p̄ cognitōem et calefaci
unt p̄ amorē. Quasi vespa fuit hui⁹ diei. q̄ dicitur est ei. dñs tecū. q̄ a p̄mis parē
tib⁹ recesserat p̄ peccatū. q̄a sicut ad vesperā sol terris p̄pinq̄oz efficit. sic i⁹ s̄bo isto
ventris hospicio deus illabit.

Nota q̄ in illo verbo. ecce ancilla dñi fiat mihi s̄m verbū tuū. cōcepit virgo p̄ fidē. si
cut manifeste dicitur fulgēt⁹ . et bernard⁹ . Et sic L̄ factū est vespe . i. virtute altis
simi ei obumbrat⁹ et mane . i. sp̄s sancto in ei sup̄ueniente. Dies vn⁹ . i. singulari
Uespe . in refrigerio carnis dicitur. Dane . in illuminatōe sp̄s sancti. Plal. Dedu
xit eos in nube diei. et tota nocte in illuminatōe ignis. Uespe . in sine veteri testa
menti. Dane . in initio noui. Uespe . dñi terminat regnū iudeoz. Dane . dñi
inchoat regnū christianoz. Dies vnus . i. singularis et sol⁹ . in q̄ creator hominis
faciens est filius hoīs. assumens nubiliū nr̄e carnis. Duo dies in die vna. sic duo i
carne vna. Virgo carnē offerēs. christus carnē induēs. et sic dies vn⁹ et vnus . i.
altera sola. et alter solus. In matre special⁹ et sine exēplo virginitas . in filio singu
laris et vnica hūilitas. Hui⁹ diei sunt duodecim hore. p̄ q̄nq̄ et septē diuise. Quī
q̄ p̄uenit ad sensus corpis virginal⁹ . in quib⁹ a mūdānis illecebris p̄cellēs oib⁹
p̄tētia specialis. Septē ad mentē virginis. p̄pter septē gratias aīe p̄sides. q̄ d̄ s̄o
te sp̄itus vniformis riuulo p̄deunt septiformi.

Maria nubes Titulus xiiij.

Judoz⁹ m

Maria nubes. De qua dicit. Isa. xix. Ascendet dñs sup̄ nubē leuē. et ingredietur
egiptū et sedemissidoz d̄r nubes ab obnubedo. et brā s̄go hūana car
ne velauit vnigenitū dei. Obnubere enī opire ē. Maria nubes leuis quā
sp̄s sanctus in sanctificatōe a pctō originali q̄si a q̄dā pondere liberauit. et a pcti
fomite in cōceptōe christi mūdauit ex toto. Cū autē meli⁹ videt⁹ dixisse p̄pheta
descēdet q̄s ascēdet. q̄a t̄ne inclināuit celos et descēdit. maluit t̄n dicere. ascēdet.
q̄z seilor sup̄ior est re quam ascēdit et a q̄ portat. Bñ ḡ dicit. Ascēdet. Iq̄a nubes hēc
eī portabat. et ip̄e eā regebat. Cū ip̄a dicit. Dñs regit me et. Et deitero. xxxij.
Dñs sol⁹ dux ei⁹ fuit et. Aliā ratio. Dñs in incarnatōe descēdēs in h̄ginē carnes
hūmānā assumpsit ex ea. in q̄ mūdo visibil⁹ apparuit. sicut d̄r baruch. iij. Post hec i
terris visus est et. Cū antea esset inuisibil⁹ in sua diuinitate. Unde dicit ei Isa.
xlv. Veret⁹ es de⁹ absconditus. Et ita ascendit in cognitōem hoīm . q̄ p̄us de ip̄o
parū aut nihil sciebant.

Maria nubes

B

Lucida p̄ virginitatē et oīmodā puritatē. Cū ap̄oca. xiiij. Uidi. et ecce nubē cādi
dam . i. p̄ innocentia. virginitatē. benignitatē. et immortalitatē corpis. vt p̄e credit.
Let sup̄ nubē sedere filio hoīs. Hoc fuit q̄n dñs ascendit sup̄ nubē leuē.
Isa. xix. Habete in capite suo coronā aureā. Per caput diuinitas. p̄ coronā eterni
tas. p̄ aurū sapiētia. Corona ḡ aurea. eterna sapiētia. Et in manu sua falcē aci
tam . i. p̄tatem iudiciariā quā in iudicio exercēbit. q̄n secabit malos in corpē et aīa
a terra quā dilexerāt. et a resuetos ponet in clibanū ignis eterni.

Lucida p̄ gratie illustratōem et san̄te cōuersatōis exēplū. designata p̄ illā nubē
lucidam de q̄ legit in historijs de op̄e q̄re diei. que anteq̄ sol fieret mūdū illumina
bat. et de q̄ s̄m quosdā factū est corpus solis. Ideo dicit Job. xxxvij. Nubes . i.
maria et sancti sp̄s p̄gūt lumen suū . i. lumen exēploz.

Rubicunda p̄ pulcritudinē naturalē. Verecundiā virginalē. Feruētissimā chari
tatē. Patientiā singularē. Quere istud lib. vij. p̄clā. iij. titulo de rosa. Vel etiam
rubicunda p̄ martyriū aīe. q̄n liua p̄uersa est in sanguinē. p̄ passionē in vnigeniti
passione. Job. xlv. ij.

Maria
nubes

Jacintina p̄ celestem cōuersatōem vel p̄ celestiu⁹ cōtemplationē. quia verissime dicit
re potuit. Dea cōuersatio in celis est. ad Phil. iij.

Nigra p̄ humilitatē. que dicit quasi humi latēs. Sicut enī iacintinus color p̄prie
color est celestis. sic et color terrenus p̄prie color niger est. et p̄ terrā p̄prie figuratur
hūilitas. Ideo dicit ip̄a Cant. i. Nigra sum sed formosa. Iq̄a nigredo hūilitatē

So. cxxxv.

excellētissima est formositas aīe fidelis. Istud inuenio multimodis expositum li. v. de pulcritudine marie. titulo. vij. Uell nigra. i. obscura et gurnis noctū. i. tribulationibz plena. et denigra ex compassiōe et doloribz filij patientis. qñ filio dei et suo nō erat species neqz decor. Isa. liij. et cū obscurato obscurata est mater **S**uspensa quasi inter celū et terrā. et hoc p̄ desideriiu ceteroz. Job. vij. **S**uspēdiū elegit aīa mea. et mortē ossa mea. Dno dicit se elegisse iob. q̄ bñ pueniūt brē virgini. Primū est suspēdi a mūdo. i. eluari. vt conuersatio ei⁹ esset in celo. ad phil. iij. Item ad Col. iij. Que sursum sunt q̄rite. Jō dicit. **S**uspēdiū elegit aīa mea. i. glo. intentio mentis. Scdm̄ mori mūdo. Uñ ad Col. iij. **D**ortui enī estis. Jō a se q̄tur. **E**t mortē ossa mea. i. glosa. fortitudo carnis. i. mortificatōes. **E**t sequunt alia duo. i. desperare de mūdo. Uñ seq̄tur. **D**esperaui. **I**ntra illō. **N**olite sperare i iniquitate. **I**tē nō vltra vivere fm̄ mundū. Uñ seq̄t. **A**cqua q̄s iā vltra viuā. **I**ntra illō **R**o. xij. **N**olite cōformari huic seclō. **P**er istud etiā suspēdiū figuratur q̄ medatrix ē inter deū et pctōres. **M**ā p̄ ipam et filiū ei⁹. recōciliata sūt ima sumis. **A**quosa p̄ gratiaz et oīm carismatū abundantiā. **U**nde dicta ē grā plena. **J**ō dicit nubes. q̄s nimbōz naues. **A**quis etiā sapiētie salutaris onerata fuit hec nubes. qñ consecrabat oīa f̄ba q̄ de filio dicebant p̄ferens in corde suo. **L**u. ij.

Item nubes ista

Vento ducit. i. grā spūssancti. q̄ ipam et impellebat et trahabat et circūducebat. et docebat et custodiebat. vt de ea possit illud exponi Deutero. xxxij. **C**ircūduxit eā et docuit et custodiuit. **S**piritus enī sapiētie docuit ipam angelo rñdere **S**piritus pietatis traxit eā ad elizabēth. **S**pūs intellectus deduxit eā cū filio ad tēplū **S**piritus timoris impulit eā et fecit cū filio descendere in eq̄iprū. et sic de alijs.

Ad fructū terrā habilitat et fecundat. **U**ñ dicit eccl. xxxv. **S**peciosa ē misericordiā ei⁹ in tpe tribulatiōis. sicut nubes pluuie i tpe siccitatis. **I**psa ei⁹ velut nubes misericordie abscondit peccatores ab ardore solis. et ipis refrigerat ardorē p̄cipitētiāz. et eos fecundat ad bene operandū.

Item nubes ista

Fructibz hominibz et aīalibz solis ardorē tēpat. **A**rdor solis iusticie. ira ei⁹. quam suis p̄abus modificat et refrenat. ne peccātes ilico feriat. **T**errenascētibz ne ledāt ab ipo feruore sol̄ misericorditer p̄cauet et obumbrat. **U**nde dicit Job. xxxvij. **F**ruentū desiderat nubes. **R**efrigerat etiā messorēs. **U**ñ et dicit **N**ubes rois. **I**sa. xviij. i. rois emittēs in die messis. **H**am sicut grata ē nubes messoribz quos refrigerat. et arenē stipulam secabilem facit quam suo rore humectat. sic maria bis qui amorē suū sepant a terrenis. **U**nde et dicit **C**olūna nubis. **E**ccl. xxiij. **C**olūna imbecillia christi mēbra sustērando **N**ubis. **H**is q̄ exyrun̄ temptatiōnū caumare obumbrando.

Dortaliū lippientibz oculis solis eterni t̄pauit claritatē. et refrigerauit feruorem. **U**nde dicit **E**zech. xxxij. **S**olē nube tegam. **E**t hoc quādo de⁹ dicit vt habitaret in nebula. iij. **R**egū. xij. **E**t quando nubes carnis facta est latibulum ei⁹. **J**ob xxij. **P**ropter h̄ etiā dicit ipsa eccl. xxiij. **S**icut nebula tēxi omne carnē. **I**sa feruore solis iusticie. temporans illi claritatem diuinitatis.

Vento vehemētissime p̄secutiōis impulsā fuit i filij passiōe. et tūc resoluta est i multa lacrimaz stillicidia. **U**ñ ei dicit **C**an. vij. **O**culi tui sicut piscine in efebō.

Itē de hac dicit i ps. **E**xpādit nubē i p̄tectiōnem eoz. i. i israelitaz. **L**z ignē vt luceret eis p̄ noctē. **E**cce duo officia ad q̄ data ē nob maria. i. vt nos p̄regat a feruore solis iusticie tanq̄ nubes. et iō q̄s suspēsa ē inter terrā et solē. **E**t nos illuminet suis orōibz et exēplis tanq̄ ignis. qm̄ ipsa ē lux ostēdēs lucē fructū. **E**t etiā nos p̄regat p̄ diabolu q̄s igne⁹ mur⁹. et p̄ vicia et peccata. **U**ñ dicit cū filio zach. ij. **E**ro mur⁹ ignis in circuitu ei⁹. i. ecclie. **E**t bñ dicit **C**ircūitu. **S** circūitū diaboli. q̄ tanq̄ leo rugēs circūit q̄rens quem deuoret. i. **P**etri. in fine.

Hic scilicet bēdū de iride

Finit liber septimus de rebus superioribus quibus figurat maria

Maria figurat̄ his que pertinet̄ ad terrā

Incipit liber octauus de terra ⁊ de

his que p̄tinent ad terrā. et possunt figurare mariam.

Terra. solum. tellus. humus. arida. limus. et argil. i. argilla.
Arca. campus. ager. mons. collis. cōcaua vallis. i. vallis ⁊ conuallis.
Desertum. solitudo. petra. pascua. pratum.

Maria terra

Titulus i.

Terra. Hec ē terra de qua for

mat̄us est hō. Bene. ij. sc̄z hōnis adā de limo terre. i. argilla. q̄
est tenax tractabil̄ et firma. sup̄ quā secure fundant̄ opa lapidea.
Similiter maria tenax et firma fuit in p̄posito p̄suade. h̄gini
tatis. et p̄ obedientiā tractabil̄. Unde dixit. Ecce ancilla do. I
Quasi diceret. Quicquid ei placuerit faciat de ancilla sua. Ecce

tractabilitas. Que p̄cib̄ suis et meritis sustinet ⁊ supportat edificium ecclie militā
tis. Tractabil̄ etiā ad vota n̄ra implenda. si digne fuerit exorata. Itē hec ē terra d̄
qua dictū ē Bene. ij. q̄ hō nō erat q̄ oparetur terrā. I Null⁹ enī homo opar⁹ ē in
ea terra virgine. de q̄ formatus est christ⁹. q̄ fact⁹ est ex semine dauid fm carnē. i.
tanq̄ de limo terre fm hōiem. I Sed fons ascēdebat e terra. irrigās vniuersā sup
ficiē terre. Sup̄ficies terre. i. dignitas terre virgo maria picturata oīm floz spe
ciositate. i. virtutū. Quā irrigauit sp̄s sanctus q̄ est fons aque viue. vt q̄si de limo
tali fieret hō ille q̄ constitut⁹ est in paradiso. vt oparet̄ ibi et custodiret illū. i. in volū
tate patris vt eā adimpleret. In paradiso etiā. i. in vtero beate marie virginis pos
tus est christ⁹ in incarnatōe. q̄si mulier circūdedit virū. vt oparet̄ in ea fecunditatē.
⁊ custodiret illesam virginitatē. Et nota q̄ beata virgo ante filij cōceptōez erat
q̄si terra siccā ab omni humore nocuo. Accessit gr̄a sp̄s sancti tanq̄ fons irrigans.
et ex tali p̄iunctione factus ē lūmus de q̄ format⁹ est christus.

Hec est terra enilath. q̄ interpretat̄ dolens vl̄ parturicens. q̄ duo bene veniūt b̄tē vir
gini. habitō respectu ad filij passionē. q̄n̄ doluit sup̄ partu suo. In hac terra nasci
tur aurū optimū. i. caro christi. vt fiat comparatio. Bona enī fuit caro ade q̄ potuit
nō mori. Melior enī nostra post resurrectōem q̄ de cetero nō poterit mori. Opti
ma caro christi q̄ nō sensit corruptōem in sepulcro. et p̄ quā mortua poterit resu
scitari et recusitata gl̄sificari. In hac etiā terra inuenit̄ bdellium et lapis onichin⁹.
Bdellium fm plinius ē arbor aromatica et valde odorifera. et signat̄ animā christi. q̄
totū mundū vniuersis virtutū et exemploz odorib̄ respersit. Lapis onichin⁹ q̄
p̄ciosus est valde. colore cādens ⁊ hūani vnguis similitudinē exprimes. Signat̄ dei
tatem christi. que cū sit candor lucis eternē ⁊ speculū sine macula. splendor gl̄ie. et
figura patris. nihilomin⁹ cū ad hūani vnguis similitudinē. hūane carni in incar
natōe sup̄sedit. et ei p̄sonaliter inhebit. Maria ergo terra est enilath. in q̄ et ex quā
⁊ p̄ quā deū et hōiem habuim⁹. Et nota q̄ dicit̄ q̄ Libi nascit̄ aurū optimuz. i. i.
caro christi q̄ de ea nata ē ⁊ formata. et ibi inuenit̄ bdellium et lapis onichinus. i. aiā
christi et deitas. Nota bene.

Item hec est terra gearis. Bene. xvi. in q̄ seminavit ysaac. et inuenit̄ illo anno cen
tuplū. Gearis interpretat̄ aduene p̄pinq̄ntes. q̄a illi q̄ prius aduene erant a deo. p̄
oratōes et exempla marie appropinq̄ntei. Qui enī semināt in hac terra expēden
tes ad honorēci⁹ sua sp̄alia. inueniunt etiā ip̄o anno. i. in p̄senti vita multā retri
butōem q̄ notat̄ p̄ centuplū. Conuertit enim q̄sdā ab errore vie sue. quosdā paci
ficat filio. q̄busdā dat gratiā cōtinendi. q̄sdam hūiles. quosdā largos. q̄sdam mise
ricordes. q̄sdam facit pacificos. q̄busdā largit̄ vestimēta virtutū. q̄sdā p̄phetas.
id ē. sapientes cōstituit. sicut dicit̄ sap. vii. et h̄mōi. Ecce centuplicatio eoz. que se
minaueris in hac terra.

Uersus
prim⁹

Plinius

Hec est terra fluxus melle virginatis. et lacte fecunditatis. de qua legit *Psalmi. xiiij. 7. xiiij. D*
 et de qua dñs dixit loquens de iudeis *Ezech. xx. Dedi eis terram fluxum lacte et melle p*
riquam omnium terrarum.

Hec est terra pmissionis pmissa iudeis. reddita christianis. cuius fructus sic. vna. 7
 malogranatum. Per sicut dulcedo marie. Per vna dilectio eius letificas ineffabiliter
 eos sibi deuotum. Vel virius orationum eius. que christum inebriat et facit obliuisci
 peccatum nostrorum. Malogranatum diuersitas gratiarum quibus sicut nos socialiter et charita
 tiue conuersari. Vel triplicis fructu figurat ipse christus fructus vteri virginalis.

Hec est terra bona de qua legit *drutero. viij. Terra riuorum aquarum et fontium. i cuius E*
capis et in montibus erupunt fluuioz abyssi. Terra frumenti. ordei ac vinearum. in qua sic
et malogranatum et oliueta nascuntur. Terra olei ac mellis. ubi absque penuria panis
comedit. et rex omnium abundantia habet. cuius lapides ferrum sunt. et de montibus eius
eris inercalla fodiuntur. Terra optima. ubi ad saturitatem comedit. Si quidem maria ter
ra est riuorum aquarum fontium et fluuioz. p qua omnia figurantur dona et carismata. gratie 7
virtutes. que p eam habuit mundus.

Ipsa etiam terra frumenti. qua nobis pepit christum qui se dicit frumentum. *Joh. xij. Ter*
ra est etiam frumenti. i. scripture sacre horreum. quod velut frumento pascuntur aie sancte.
 Ipsa terra ordei quod est frigide nature. et inde fit porus febriacantibus ad caloris refri
 gerium. quia infirmantibus p peccatum attulit medicinam. *Eccl. xxxvij. Altissimus d*
terra creauit medicinam etc.

Ipsa terra vinearum. quia ab ipsa potamur vino multiplici. sicut dicitur est libro. *xij. par*
titura. i. versu duodecimo orni conclusi.

Item *Deute. xi. Terra mornosa et campestris de celo expectas pluuias. quia dñs sp*
iritus sanctus. et oculi eius in ea sunt.

Item *Deute. xxxij. Oculi iacob in terra frumenti et vini. Iacob luctator pro vicia*
qua ad adiutorium marie semper debet aspirare.

Hec est terra appensa super nihilum p humilitatem. *Joh. xxvi. Vera enim humilitas que soli deo*
innititur. infra se non videt nisi nihilum. i. defectus proprios et mundi vanitatem. Unum dicit
Treno. iij. Ego vir videns pauperem meum. i. ideo virilis quia cognoscens meos de
fectus. sicut terra que ideo firma. quia super nihilum appensa. Diere. iij. Asperxi terras
et ecce vacua erat et nihilum.

Item *Joh. xxvij. Terra de qua oriebat panis.*

Sermo
 i. serifica
 toe marie

Hec terra in ps. *Benedixisti dñe terram tuam etc.* In his versibus notant
 quatuor. Primum virginis sanctificatio. Unum dicit *Benedixisti. i. sanctificasti. Et*
 hec benedictio consistit in tribus. quia dñs primo eam benedixit. in vtero matris serifica
 do. Secundo in ea fomitem extinguendo. Tercio generandi potentiam eidem tribuendo. *Joh*
dicitur est benedicta in mulieribus. quia concepit saluo flore. portauit sine labore. pepit sine
dolore. quod nulla alia. De primo. s. de serificatione. Fluminis imperio letificat riuu
ratem dei. De secundo. s. de fomitis extinctione. Virtus alius. obum. tibi. De tercio. s. de col
lata potentia generandi. Diere. xxxi. Creauit dñs novum super terram. semina circumdabit
vires. Dicitur etiam. Benedixisti dñe terram tuam. i. maria que tota fuit tua. Et hanc terram so
lus deus inhabitauit. solus eam excoluit. et ipsum solum hec terra fuerit sanctificauit. Seru
ditur quod hic notat captiuitatis nostre liberatio et reductio. Unum sequitur. Benedixisti ca
ptiuitatem iacob. Si quidem antequam maria nasceretur captiuabat diabolus et deprecabatur to
tum genus humanum. s. p partem eius reducta est captiuitas et excussa est pda. sic p dixerat
Isa. xlii. Nunquid tollet a forti pda. aut quod captum fuerit a robusto saluum esse pote
rit. Capite autem diabolus et captiuat peccatorem. quod mortali peccato sentit vel mortaliter
peccare desiderat. Contra quod orat ps. dicens. Non tradas me dñe a desiderio meo
peccati. Est autem duplex captiuitas. peccati et inferni. Et de vtraque dicitur Isa. xlii.
Anima eorum in captiuitate ibit. Et s. prima orat ps. Couerte dñe captiuitatem nostram
sicut torrens. qui frigore a quibus cogitatus stante austro conuertit in fluxum. De captiuitate
se inferni dicitur ep. h. iij. Ascendens christus in altum captiuam duxit captiuitatem. A captiuitate
inferni reducti sunt p partem marie et filij passionem. qui ibi antea detinebatur. A captiuitate

Maria figurat his que pertinet ad terram

peccati mlti quotidie p maria ad statum gratie reducunt. Et ppter b sequit in au
toritate ysai. Eadem et captiuitas a forti tollet. i. a diabolo. vl a forti. i. p fortem
muliere. i. maria. Non tñ omniū sed illoz q sunt iacob. i. q 5 vicia reuerant. nō pi
gritantiū. vl illoz de qb^o dicit Treno. i. Abierūt absqz fortitudine aī facie subsequēntz.

Tercū ē p pces marie nraz iniquitatū remissio. Un seqtur. L Remisisti. i. i. retro
misisti. s. post tergū tuū iniquitatē. i. peccatū pgeriem. Unde Isa. xxxvij. Proicisti.
post tergū tuū oīa peccā mea. Sed nota q dicit l plebis tue. i. hūiliū. illoz. s. q se
hūiliat sub potenti manu dei. Et in b signat nra absolutio. Quartū ē peccato
rū nostroz opertio. Un seqtur. L Operuisti oīa peccā eoz. Ne videret ea hō in pscu
ri ad imitandū. Vel ne ea videret in iudicio ipse peccōr ad erubescendū. Diabol^o ad
deridēdū et accusandū. Angeli et scī ad testificandū. Job. ca. x. Instauras testes tu
os ptra me. Ipe de^o ad puniēdū. q erit iudex et test. Diere. xxx. L Operuisti linqm
pallio carnis q maria te vestiuit ectēso in cruce. De quo pdixerat ante peccatrici
Eze. xvi. L Expādi amictū meū sup te. n. s. apparet turpitudine tua. Vel L Operuisti
pallio charitatē. q te fecit incarnari. De q puer. r. Uniuersa delicta opit charitas.
Itē. i. Pe. iij. L Charitas operit mltitudinē peccōrū L Operuisti. Letia a facie solis. i. ab
ira patris p interpositōem nebule. i. carnis tue. sic pdixerat ecclī. xxiij. Sic nebu
la teri omūē carnē. Propter hāc opertionē dicit in ps. Beati qz remisse sunt iniq
tates et qz tecta sunt peccā. Que remittit in pntōe. opunt in pssōe et satisfacti
one. De pssōe vl pposito pssōe dicit. Dicit pssōe. et tu remisisti. De satisfactō
ne. L Uniuersa delicta opit charitas. i. opa penitētie z misericordie facta i charitate

Qualiter. Si vis a dño bñdici. opter vt sis terra dñi ei tanqz dño referēs di
gnos fructus. Habēt enī demōes terrā suā. de qua dicit Isa. xvi. L Terrā gi
gantū. i. demōū detrabes. i. deorsū trahes. s. ad terrā miserie et tenebrarū zc.
Lin ruina. L Terra hoz gigantū. illi q demōibz fructificāt opa tenebrarū. Paulo
infra qre bonas ppetatēs terre q ppetunt vris iustis.

Ten de hac terra dicit in ps. L Visitasti terrā et inebriasti eā. multiplicasti locū
pletare eā. L Sermo de incarnatōe dnica. Dauid exim^o pphetaz cui specia
liter de christo facta ē repromissio. Un. De fructu vētrū tui ponā sup sedē tuā. De
ceptu vgis differēs et qsi grās agēs q exaudita sit illa ei^o orō. Visita nos dñe i
salutari tuo. Dicit. L Visitasti. i. dnē terrā. i. maria L Visitasti. Nota vñ frēqn
tatiū. L Frēqnter enī visitauerat eā de^o p angelos suos officiales. Sed i ppa pfo
na visitauit eā qñ dictū est marie. Dñs tecū. Et tūc meritis ipius visitauit nos ori
ens ex alto. Luce. i.

Seqt. L Et inebriasti eā. i. gā replesti. q est vini optimū Un tūc dicta ē gā plēa.

Inebriasti eam

Inebri
asti eam

- ✓ Pigmentis omnium gratiarum.
- ✓ Raspatio humilitatis
- ✓ Vino albo virginitatis.
- ✓ Vino rubes charitatis.
- ✓ Vino plano mansuetudinis vel paupertatis.
- ✓ Ferrato constantie et fortitudinis.
- ✓ Musto forti et calido diuine dilectōis.
- ✓ Sariofilato leticie spiritualis.
- ✓ Sementiatio cōtemplatōis. q surgit ex diuersis.
- ✓ Pigmento interioris psolatōis. Pigmentū enī dicit qsi pius gustus mentis.
- ✓ Rosato aromatico pfecte dilectōis. q cupiebat dissolui et esse cum christo.
- ✓ Clareto lapidissimo erente beatitudinis.

Quid hec oīa significant quere libro. xij. de orto. particula. l. versu. xij.

Dec ebrietas

- ✓ Fecit eam obliuisci populū suū et domum patris sui.
- ✓ Letificauit gaudio ineffabili. Un dicit. Exultauit spūs me^o i deo salutari meo.
- ✓ Audaciā sumistruit ex securitate pscie. Un dicebat d pte. Osculet me os. oris sui

So. cxxxij.

85

Dec ebri
mas

Fortitudinem pbuit. Unde. Quoniam virtus non cognosco.
 Quasi cancellare fecit quoniam electa in matrem dei per humilitatem respondit. Ecce an. dñi.
 Apperit eius ex citavit quoniam oravit. Fiat mihi secundum verbum tuum.
 Insensibile reddidit in bono sensu in passione filii. Unde visa est dixisse tunc illud per
 ner. xxiij. per virtutem patientie. [Uulnerauerunt me in filio. Et non dolui.]
 Largissimam et liberalissimam eam fecit. et totius misericordie genitricem.
 Sequitur. Multiplicasti locupletare eam. .i. multipliciter locupletare eam. Et tunc in ea
 P
 impleri est illud. puer. in fi. Dulce filie congregauerunt diuitias re. Tre. Multi. locu.
 eam. Tribuens ei et nobis per eam tuam diuinitatem. et ex ea assumens nostram humanitatem. Ut
 Lmul. locu. ea. Sicut videlicet dant quidam gaudiola et ludiera matribus in ortu pue.
 rozum. Prima pars huius locupletationis. quod percipit saluo flore. Portauit absque onere.
 Peperit sine dolore. Post partum ego puerum genuit. Sola ego lac habuit. Nutrientem
 se nutriuit. Portauit se in brachijs et manibus gestauit. Luce eterne cadore panem
 inuoluit. In quem desiderat angeli prospicere ad placitum suum deosculari licuit. Ipse re
 gem angelorum sibi plenarie subditum vidit et cetera hominibus. Secunda pars huius locuple.
 tationis consistit in duo decim pro generationibus de quibus super dictum est libro. iij. Ad istam. tres illi
 beati magi venientes ad cunabula filii. dicunt in apocryfo imensis muneribus munerat
 se maria. quod apertis thesauris suis. non solum marsupijs. filio dei preciosa. muneribus obtulerunt.
 Uisitasti terram re. Flora quod ante incarnationem quoniam morabat ex toto celestis archiepiscopus in
 Q
 sua dyocesi. Et est in celo. et clamabat puerum. .i. mundum ad patrem. Uisitasti nos domine. .i.
 saluati mo. Quo intrato dicit zacharias Lu. i. Uisitasti nos omnes ex alto. In
 lumina his re. Iohannes ad hunc missus a patre dicit legatum in abdita. ubi de patre dicit. Le
 gatū ad gentes misit. Et ad quid? Ad sanandos languidos. non ad euacuandas crumen
 nas. aut replenda marsupia. Propter hoc dicit de isto legato puer. xxiij. Legatum fidel
 fanitas. Sed legatum infidelis infirmitas. In sua igitur incarnatione uisitasti christus terram.
 .i. mundum vel hominem. Inebauit in sua predicacione. quod apparuit in conuersis fidelibus. ut
 ostensum est in maria. Uel etiam in passione. quoniam forcularis est ille horus in pallo bre crues. ut
 sanguinem uere meracissimum biberet homines in sacramento. Multiplicasti locupletare
 re in spissitate missione. et omnium collatione carismatum. sed ineffabiliter locupletabit in ge
 nerali resurrectione.
 Item de hac terra in ipso. Dominus dabit benignitatem. uel suauitatem. .i. affectum bonum. R
 quod fuit quoniam uirgini bre uotum vel desiderium perpetue uirginitatis inspirauit. Aliter ei
 non fuisset digna percipere filium dei. Moraliter. Effectus bonus quod est quoniam delectat homi
 nem bene agere. habet a solo deo. Sequitur. Et terra nostra dabit fructum suum. Et alibi.
 Terra dedit fructum suum. Terra nostra beata uirgo quod ex dono dei facta est nostra. Unde
 ezech. xx. Dedit eis terram fluentem lacte et melle. precipua omnium terrarum. Si ergo terra hec
 nostra est. ergo fructus eius? nonne. que ipsa uidet tenere in manibus suis in sua imagine. quasi oibus
 offerens illi. sed ab illis solis recipit. quod auferunt a se iniquitate quod erat in manu sua. Job
 xi. Et notabiliter dicit. dabit uel dedit. Terra enim humano semine seminata. non dicit per
 priam dare sed magis reddere fructum sibi commissum. Sed maria quod percipit non ex uirili
 semine sed mystico spiramine. .i. spissitate operatione. prope dedit fructum suum. et bene suum. quia nec
 alia terra digna extitit portare tale fructum. nec talis fructus alij terre propebat. Iohannes
 dicit fructum suum. .i. sibi congruum. quia soli uirgini congruebat parere filium dei. et soli deo
 matrem habere uirginem. Uel suum. .i. benedicta benedictum. sic terra maledicta in ope adam
 fructus dedit maledictos. Genes. iij. videlicet spinas et tribulos. Uel fructum. .i. totum.
 Uel suum. in omine sibi et viro. quia formatum de sola carne uirginis ope spissitate. Unde
 filius dicit de patre Ihs. xlix. Formas me ex uero seruum sibi. ut reducat iacob ad cum.
 Non dicit. formas me ex lumbis uiri. sed. Recedit ex umbilico ubi mulieribus sedes est
 luxurie. Sed ex uero uirginali sine ope uirili et concupiscentia muliebri. Aliter. De S
 dicit fructum suum. non vendidit. quia non habebam? peccatum. Iohannes de fructu suo dicit in Ihs.
 lx. Uos qui non habetis argentum properate emite et comedite re. Dedit. in quantum fructum
 suum in tpe suo. .i. in tpe gratie. Nec solum semel dedit hec terra fructum suum. sed iugiter fru
 ctificat peccatoribus remedium. Lulius dicit fructus a fruo fructus. quia in presentia nostra est

Maria figurat his que pertinet ad terram

refectio. sed in celis angelorum et hominum fructio.

Bern. Item De hac terra in ps. Deus rex noster ante secula. Lopatus est salutem in medio terre. **T**
 .i. in utero virginis. q̄ mirabili proprietate terre mediu appellat. utpote centru me-
 diu circuleret. **Bern.** Sicut eni punctu i medio figit a q̄ linea inchoata in
 logu premit. sic maria i tribub israhel minima. ad expleu totu mundi q̄si p̄fesa p̄p̄it.
 Ad ipam eni sicut ad mediu. sicut ad archana dei. sicut ad rez causam. sicut ad ne-
 gociu seculoz respiciit. et q̄ in celo habitat. et q̄ in inferno. et q̄ nos p̄cessit. et nos
 q̄ sumus. et q̄ sequitur. et nati natoz. et q̄ nascunt ab ipsis. Qui sunt in celo. .i. an-
 geli ut resarciant. Qui in inferno. .i. patreo antiq̄. ut eripiant. Qui p̄cesserunt. ut
 p̄p̄ete fideles inueniant. Qui sequit. ut conuertant a peccato. et p̄ ea glificent.

Item in dicto circulo punctu modicu humilitas marie. circuleretia d̄tineta totu crea- **U**
 ture et maxime saluadoz. Un dicit ccc. xxiii. Siu celi. .i. eccliam circuiui so-
 la. Vel io maria centru mundi. q̄a ex omni parte mundi oes habet ad ea recurrere i
 omnib suis necessitatib. sic oes circulerentia recurrunt ad centru.

Bern. Deus rex noster. q̄ est ante secula. q̄a in principio erat p̄bū Lopatus est salutem. **B**
 humani generis. incarnado. p̄dicado. patiēdo. Ideo dicitur e iesus. .i. saluator. .i. me-
 dio terre. .i. in p̄miu. Vel i hierlm que dicit vmbilic⁹ terre. Eze. xxxvii. In his
 bio q̄duplex heresis elidit. Q̄ dicit ps. De⁹ est p̄tra nestozu q̄ dixit ipm pura
 creatura. Q̄ dicit rex noster. p̄tra iudeu q̄ dixit. No habem⁹ regē nisi cesarem.
 Job. xx. Q̄ dicit ante secula. p̄tra arriu. Q̄ dicit Lopatus e p̄tra manicheu.

Hec est terra de q̄ i ps. Dni est terra illi. .i. p̄pa. ut sup. Et plenitudo ei. .i. f. fructus
 et dona gratiaz. Un ipa dicit. L. hoz. xv. Ora dei sum id qd sum.

Hec est terra de q̄ orta e vitas. s. hūane carnis qua sibi christ⁹ vninit. dante deo beni. **V**
 gnitate nre redemptois. Moraliter. Veritas o terra orit. q̄a terren⁹ peccator pec-
 cata sua veraciter confitetur.

Hec e terra desiderabil. Unde o seruis marie. Pro nihilo. .i. p̄ beni et mmo serui- **Z**
 uitio. Habuerit terra desiderabile. .i. maria. cui dicit Isa. xvi. Aia mea desidera-
 uit te i nocte. p̄sentis miserie. Ibidē. Homē tuū et memoriale tuū i desiderio aie.

Dico. Hec est terra d̄serta inuis et iniquosa. sicut exponit hieronim⁹. in qua dominus i **Z**
 sancto apparuit. ut videret. .i. videri faceret et cognosci virtutē et gloriam virginis
 gloriose. De quo sancto dicit Luce. i. Quod nascet ex te sanctu. Et pone tria
 adiectiua.

Hec est terra qua debem⁹ inhabitare p̄ dilectionem vera et iuge seruitiu. Unde mar- **Z**
 rie dicit. Sicut leranzu omniu habitatio est in te. et hoc ut pascamur in diuitijs
 eius. Psal. Inhabita terra et pascaris in diuitijs eius.

Hec est terra de qua dicit deo patri. Qui fundasti terra. .i. maria. **Z**
 sua. s. fidem. .i. vel humilitate. De qua dicit pater. Isa. xlvii. Manus mea fundavit
 terram. Et non inclinabitur. .i. ad peccandu. Vel non inclinabit. Quia nūq̄
 titubauit diffidendo de angelica p̄missione. vel desperado de filij resurrectoe. sicut
 fecerunt apostoli dicentes Lu. xxiii. Nos autē sperabamus. Et. Item. Non in-
 clinabit. Nunq̄ enim inclinauit se ad dexterā p̄ p̄pa. vel ad sinistra p̄ aduersa. Et
 deorsum p̄ aliqua diaboli temptamēta. quia virtus est habitus in medietate cō-
 sistens. Vel hoc ideo dicit. q̄a fuit mulier timens deu. et timor firmamentū est aie.
 Unde. Posuisti firmamētū eius formidinem.

Hec autē de hac terra Ecclesiastes. .i. Generatio p̄terit. Hoc impletū est i pas- **A**
 sione q̄i petrus christū negauit. et disperse sunt oues percusso pastore. Unde
 filius patri. Elongasti a me amicu et primū. Et generatio aduenit. Hoc fuit q̄i
 latro credidit et penituit. cui p̄missum est. Hodie mecu eris in paradiso. Terra
 autē. .i. maria. in eternū stat. In verbo stadi notat p̄seuerantia in fide. Ideo nota-
 biliter dicit Job. xix. q̄ stabat iuxta crucem iesu. Ideo dixerat d̄s. Isa. lxii.
 Torcular calcavi sol⁹. et de gentib nō est vir mecu. Nō dicit mulier. Torcular
 mors. que sicut torcular vinū ab acinis sic exprimit aīas a corpibus hūanis. **S**
 dominus pressus in hoc torculari p̄sit ipsum torcular. quia mortē deuicit. et de se

Liber VIII. Ci. I.

vua nobis expsit calicē vini vel sāguis meracissimi quē bibim⁹ i altari. Et tūc de potuit dicere. Nō est vir meū. Ip̄ firmā credulitate. Sed sola bec mlier cū eo mās sic p̄ fidē. Ideo dicit. caleani sol⁹. Et illud. Singulariter sū ego donec trāseam. Ideo etiā tūc dixit patri. Dar. xxvij. Hely hely lama azabran. Del interpretat de⁹. y. me⁹. hely hely. de⁹ me⁹. de⁹ me⁹. Lama interpretat q̄re. azabran. drelāsti. y. me. **BB**
Aliter. Terra in eternū stat. sed inter cetera elemēta sola ē immobilis ⁊ solida. Manē stabili soliditas ip̄i⁹ hūilitas. v̄l p̄positi firmitas q̄ nūcquā vacillavit. In parte siq̄ de p̄ aliq̄d accidens p̄t terra moveri. sicut sit in terremoto. s̄z vniuersaliter nō. Un̄ nullū edificium firmū est. nisi a terra habeat firmitatē. Sic nec maria vnq̄ mota ē p̄ cōsensū peccati. imo in ei⁹ cōstantia nos labiles firmitatē accipim⁹. p̄ exēpla ei⁹ ⁊ orōes. sine cuius auxilio impossibile est esse firmū.

Itē de hac terra Isa. xl. Qui appendit tribus digitis molē terre. **Doles immobilis** hui⁹ terre pond⁹ hūilitatis v̄l firmitas p̄positi. Pond⁹ enī ē impet⁹ rei cōnat⁹ ad locū suū. Quasi cui duplicē locū habet hūilitas. Suo iudicio inferiorē. Un̄. hūilitas q̄si hūmī laterē. Dei iudicio superiorē. Unde vero hūili dicit in iudicio. Amice ascēde supi⁹. Lu. xiiij. Sed supbo tūc dicit qd̄ dicitū ē lucifero Isa. xliij. Tu dicebas. Io lucifer. In corde mo. ascēdā in celū. ⁊ ego dicā tibi. Uertitā ē. **DD**
 I dico qd̄ cad inferrū detrahē in p̄fundū lacū. Imitant̄ ei⁹ ei⁹ q̄ sunt ex parte ei⁹. Sap. ij. **Itē de hac terra** Isa. xl. Qui appēdit tribus digitis molē terre. Tres digiti. qz digitus ē de manu q̄ signat op̄atōem. signat op̄ationē trinitatis. Prim⁹ pollex. q̄ foris est valde. potētia patris. Secūd⁹ q̄ dicit index ab indicādo. sapiētia filij. Tertius q̄ dicitur mgr̄. magisteriū sp̄s̄s̄cti. cui⁹ v̄nctio docet de oib⁹. Joh. ij. Et nota qd̄ res appēta illi soli rei innit̄ a q̄ appendit. sicut pater i lapide. sic et maria in teba soli adiutorio diuino. Un̄ cañ. viij. describit̄ innit̄a sup̄ dilectū.

Dec est terra sitiens de q̄ Isa. liij. Ascēdet sicut virgultū corā eo. et sicut radix d̄ terra sitiens. Terra sitiens dicit̄ terra arida et nō p̄pluta. que licet exteri⁹ humorē n̄ recipiat vnde p̄cipiat et aliquā radicē pariat q̄ postmodū in arborē v̄l herbā p̄deat. tū qnq̄ deo op̄ante in seipsa et nō aliunde radicē aliquā p̄cipit q̄ p̄silit in herbā vel arborē. Sic beata virgo n̄ accipiens humorē ab extrinseco vnde int⁹ p̄cipet. operante in sediuia gr̄a p̄cepit filiū ex seipsa. Un̄ dicitū ē ei⁹ Lu. i. Ecce p̄cipies i vtero. I. et vtero. Qui p̄cepit h̄ mō. p̄d̄it ex vtero ver⁹ hō. Ideo dicit⁹ est ascēdisse de terra sitiens sicut radix. Et nota qd̄ ad plātādā hāc radicē. facta est fossa in hac terra p̄ hūilitatē. terra eiecitā p̄ paup̄atē. amorē. arbor terte applicita p̄ naturaz v̄nionē. q̄ ē illa cōiuncta quā nō soluit iohes. quia nō explicat v̄nionē verbi cū carne. radix terre cōiuncta p̄ sp̄s̄s̄cti op̄atōem. Jo d̄ Isa. liij. Generatōez ei⁹ q̄s enarrabit. **Dec est terra** p̄ quā nō ambulauit vir. I. i. maritus su⁹ ioseph. Hiere. ij. Neq̄ habitauit hō spur⁹. I. sed de⁹ et hō christ⁹ iesus. Ite terra q̄ nō seminat. I. sic d̄ ibidem.

Maria

De appellationibus terre

Erra q̄ fm̄ quosdā dicit̄ a terion qd̄ est statio. qz terra in eternū stat. Ec̄es. i. cū ignis et aer et aq̄ sint mobilia. Vel d̄z a terendo q̄ntū ad supiorē partem q̄ terit. vel qz teritur alijs trib⁹ elemētis circūpositis. Tūc ei⁹ pp̄rie potuit dici terra q̄n̄ cōculcauerūt eam in filio inimici ei⁹ tota die passionis.

Solum se a soliditate. et notat soliditatem et constantiā animi marie in p̄posito virginitat⁹. conseruāde. et stabilitatē fidei ei⁹ in tpe d̄nice sepulture.

Tellus q̄ fm̄ q̄sdā dicit̄ a tollēdo se in altū actiue v̄l passiue. q̄s tollim⁹ ei⁹ fruct⁹ suos. vel q̄a fructus ei⁹ nos tollit. i. nutriūt. vel q̄a nos tollit. i. portat. Vel a tolerādo. quia tolerat labores hominū.

Maria

Humus sic dicta pp̄rie quando latebat sub aquis. Unde humus ab humore. Et maria humus propter humectatōnem omnium carismatū et gratiarū. Genesis. ij. Produxit dominus deus de humo omne lignum pulcrum visui. Quere libro. xij. particula. vi. vbi agitur de arboribus orti condusi. titulo. xvij. de ligno.

Arida sic pp̄rie dicta est a quis in vnum collectis. Genesis. i. Congregent̄ aque rē. I. **FF**
 I. ibidem. I. Vocauit deus aridam terram. Vocauit. I. id est. voluit vel prouidit

Maria figurat̃ bis que pertinet̃ ad terrā

sic vocari. et talē fecit q̃ sic deberet vocari. Dicitur aut̃ arida ab ariditate. q̃a desiccata igne sp̃s sancti ⁊ filio suo. q̃ ignis cōsumens ē. ad heb. xij. ab omni humore no pio et carnali. nec in ea aq̃ terrenaz ⁊ cupiditiaz locū habuerūt. quia celestiu cōtēplatio terrena desideria in ea ex toto exiceauit. Unō enī dño emarcuit semur ia cob. Gene. xxxij. Dicit autē de. Cōgregent̃ aque q̃ sub celo sunt in locū unū et appareat arida. Istud enī impletū est in maria. Omnes enī aq̃. i. gr̃e que sub celo sunt. i. sub deo cōgregate fuerūt in locū unū. i. in aīam br̃e virginis q̃ dicit̃ est gr̃a plena. et nihilomin⁹ ip̃a apparuit arida dicēs angelo. ecce an. i. inter virtutes hūillima sicut inter aq̃s arida. Et enī hūillitas h̃e erat vorago virtutū. Itē de hac arida d̃r in ps. Arida. i. maria fundauerūt man⁹ et. i. christi. Man⁹ eius. i. dona gr̃az fundauerūt in p̃fundo hūillitatis. Uñ alicubi d̃r christo Qui sū dasti terrā. i. maria. sup stabilitatē suā. que fuit hūillitas eius. No inclinabit̃ ad peccandu in seculū seculi.

Limus q̃ est terra tractabil. designata p̃ limū de quo format⁹ est p̃mus hō. Gene. ij. Erat aut̃ beata virgo q̃si arida. i. terra sicca ab humore nocuo vt sup̃ dictū ē aī filij incarnatōem. Accessit gr̃a sp̃s sancti q̃si fons irrigans. designat⁹ p̃ illū fontez Gene. ij. q̃ ascēdebat e terra. irrigans vniuersam sup̃ficiē terre. ⁊ plene rigauit maria. et ex tali cōiunctōe factus est lim⁹ de q̃ format⁹ ē christus. Dicit̃ aut̃ limus q̃si ligans hum⁹. Beatus bern. Quid limo vili⁹. q̃d deo sublimis. Tanta tñ dignatio facta ē. vt q̃cqd̃ deus fecerit limus fecisse dicat̃. q̃cqd̃ limus p̃ulerit de⁹ p̃ nullisse dicatur.

Bern.

Et argil. i. argilla. q̃ fere idem ē q̃s limus. terra. i. tractabilis et firma. sup̃ quā secrete fundant̃ opa lapidea. Similiter beata maria tenax et firma fuit i p̃posito seruatōe virginitanis. nec enī ad p̃missum angelicū vacillauit. Fuit enī tractabil per obedientiā respōdens. Ecce ancilla dñi. Quasi diceret. Quicqd̃ ei placuerit faciat de ancilla sua. Tractabile enī se exhibet p̃ benignitatē. ad vota nra si iusta fuerit adimplēda. que etiā p̃cib⁹ meritis et exēplis sustentat in frute et gr̃a edificiū ecclesie militaris. Ip̃a est etiā terra argillosa in qua fudit hiram oīa vasa tēpli salomonis i campestri regione iordanis inter sochot et sarthan. sicut legit̃. iij. Regū. vij. Ip̃a siq̃dem modulus ē et exemplar oīm virtutū et forma toti⁹ bonitatis.

Maria terra

Quia diuersis florib⁹. i. virtutib⁹ picturata. Unde gen. ij. Fons ascēdebat de terra. irrigans vniuersam sup̃ficiē terre. Sup̃ficies terre. i. dignitas terre paradisi. i. ecclesie beata virgo. picturata et ornata diuersis imo vniuersis virtutib⁹ velut terra floribus. Unde dicit̃. Circūamicta varietatib⁹.

Quia diuersis herbaz medicinaliū generib⁹ vestita. Nam ip̃i⁹ humilitas exemplo medicinat sup̃biā. paupertas et largitas cupiditatē et auariciā. virginitas luxuriā. benignitas odiū et irā. et sic de alijs. Et sic in florib⁹ intelligit̃ ornatus virtutū q̃ ad ip̃am. in herbis effectus virtutū q̃ ad homines.

Quia infimū elementū. et h̃ p̃ summā et p̃fundā humilitatē. iuxta documentū sapientis. Eccl. iij. Quāto magnus es hūilla te in oīmib⁹. et corā deo inuenies gr̃ā. Et h̃ optime impletū ē i maria. Itē iuxta illud exe. xxxij. Quo pulcrior es descēde.

Quia calcabile elementū. et h̃ p̃ obedientiā. Uñ dicit̃. Ecce an. do. Ancille enī ē obedire. Quasi diceret. Quicqd̃ ei placuerit faciat de ancilla sua. Vel q̃si calcabilem se p̃buit p̃ summā paciētā. Uñ potuit dicere. Cōculcauerūt me. i. in filio meo. i. iunici mei. tota die passionis.

Quia sitibundū demētū. et h̃ p̃ gr̃e desideriu. Unde de christo dicit̃ Isa. liij. Ascendet sicut radix de terra sitiētī. i. maria. Quere d̃ hac siti lib. xij. partida. i. versu. vi. orti conclusi. vbi ortus dicit̃ sitibundus.

Quia alicubi plana per mansuetudinē vel iusticiā. Quere de planicie libro. xij. p̃tula. i. versu. v. orti conclusi.

Quia alicubi montuosa p̃ summā excellentiam.

Quia alicubi cōuallosa per duplicem humilitatē.

So. xxxij.

Liber VIII. Ti. II. et. III.

**Daria
nata**

Quia alicubi campestris. Un̄ de terra p̄missionis dicit Deutero. viij. q̄ montuosa est et campestris. Ducre infra titulo. iij. de pprietarijs campi.

Quia immobil̄ fun se torā. Eccles. i. Terra ieternū stat. Hoc habes expositū paulo s̄.

Quia tractabilis. maxime ubi est argillosa. Hoc inuenies infra.

Quia ex attritōe multiplici reddīt solidior. Duo enī magis īpulsā ē in filij passiōe. eo firmius stetit. Un̄ ioh. xij. Strabat iuxta crucē iesu rē. Ideo dicit ei sponsus Lan. vij. Statura tua assimilata ē palme. Ducre lib. v. de pulcrinidie c̄. xi. cxiij.

Quia officedificiū in terra fundat. sic q̄cqd boni facere volum⁹ in ip̄a fundare de benuo p̄ fidem incarnatōis cuius fuit ministra. et corū q̄ ad ip̄am p̄tinent. Unde ip̄a dicit. In me oīs spes vite et virtutis.

Quia cadentes suscipit. et ip̄os adiuar ad surgendū. Quo ad p̄mū b̄z de suo ei⁹. **33**

Quia ceciderit nō collidet. q̄a supponit manū suā. Quo ad sc̄m apoca. xij. Et adiuuit terra. i. maria muliere. i. animā fidelē. Ideo sic orāda ē iugiter. Succurre cadēri surgere q̄ curas pp̄lo. Alioqn̄ nisi velim⁹ surgere nō p̄ ip̄a succurrere. Vanib⁹ aut. i. opib⁹ bonis factis ad honore c̄. et pedib⁹. i. deuotōis affectib⁹ debem⁹ nos p̄edere huic terre et hūiliari ad eā. sic q̄ se prendit tre icūnat versus terrā. vt sic resurgere valeam⁹ post casum peccati.

Quia nobis iterponit zabylo. qua subtracta sicut chore dathan et abyron. Flūci xvi. statim descēdim⁹ in infernū viuētes. sic subtracto nobis adiutorio marie. statim labimur in peccatū. et inde in infernū.

Quia fere q̄cquid viuit. viuit de terra. Sic z quicqd viuit p̄ gr̄am p̄ mariā viuit q̄ genuit vitam. Ideo ip̄a dicit. In me gratia omnis vite rē.

Quia de terra tollit aurū et argentū q̄ redimunt captiui. Et ip̄a pepit illū q̄ est redemptio aīaz nostraz. Nam ip̄a est terra euilath ubi nascit aurū. Ducre supra in principio tituli.

Quia de terra tractabili formāt quedā vasa ad diuersos vsus necessaria. Et s̄ substantia carnis eius formatū ē vas corpis dñici. in q̄ vase nobis a patre trāsmisū est illud electuariū quo sanati est genus humanum.

Quia de terra oriūtur flores z herbe aromaticę species et radices ex q̄bus officinā medicine. Eccl. xxxvij. Altissimus creauit de terra medicinā. Et de ip̄a nata sūt membra saluatoris q̄bo contritis in cruce sanati est gen⁹ humanū.

Daria arca Titulus ij.

**Versus
secund⁹
Dicro:**

Rea. Arca dicit ex eo q̄ p̄ tritradis frugib⁹ eradat. vel q̄ nō triturt i ea nisi arida. vel q̄a inuit trituratōi nisi fuerit arida et sicca. Ip̄a est ei arca ge deonis sicca. in q̄ vellus madefactū ē. Vtero. Vellus cū sit de carne nescit cor. pal. Sic et virginitas cū sit i carne. vicia carnis nescit. Descēdit sic pluuia in vell⁹. I fecūdata est enī marie virginitas roze gratie celestis. supueniēte in cam spūsancto. et christo i similitudine rozis descēdente in eā. Un̄ ip̄e dicit Osee vlti. Ero q̄si ros. et israel germiabit q̄si lilij. Et tñ caro eius exēplo aree gedēdis sicut nocia d̄cipiscētia sicca p̄māsit. Itē p̄ areā attritā multis verbenb⁹. potest intelligi caro marie multis attrita tribulatōibus et p̄suris. Per vellus autē mens ip̄i beate virginis. Ros autē gratie prius vellus. i. mentē virginē infudit ad fides. postmodū aream. i. carnem eius ad secunditatē. Unde primo dicitū est ei. Ave gratia plena. Secundo. Spiritus sanct⁹ supueniet in te. Item. In arca separant̄ grana a paleis. et exēplo et merito et adiutorio marie vicia a virtutib⁹. Et tali exercitio insistentes digni sunt angelica v̄siōe salutarē et allocutōe. sicut gedcon.

Daria campus Titulus iij.

Ampus. I cuius se esse florem dominus gloriatur Cantico. ij. Ego flos campi. Iqui proprie est viola. Vi enim flores viola et lilium trāscunt de terra inculta. sic et christus de virgine inculta hūano exercitio.

Daria campus propter

Florigeram amenitatem virginitatis.

Comunitatē pietatis. Unde b̄ns bern. Sileat misericordiam tuam rē. Libro. iij.

Maria figurat̄ his que pertinet̄ ad terrā

Maria
campus
ppter

titulo. xxij. de misericordia eius. post mediū tituli.
 — Spaciositatem charitat̄. quia maria diligit diligentes se.
 — Agriculturam diuine studiositatis.
 — Fecunditatem maternitatis. ibi enim creuit frumenti illi⁹ p̄ciosum granū q̄ pascunt̄
 aues et aialia. angeli. s. ⁊ fideles simplices in sacramēto altaris q̄st̄ i vno p̄sepio.

Maria campus

B

Quia ibi creuit fenū dominice carnis. qz ois caro fenū. Isa. xl. Fenum videlicet qd̄
 maria pducit in mentis. q̄ etiā saluat homines et iumenta. id ē. ratiōnabiliter viuē
 tes et suos deferentes onera mandatorū.

Maria
pascua

Quia campus cōmunis locus pascue. Et in vita ci⁹ ⁊ exēplis reficiunt̄ ⁊ piguescūt
 fideles aic. sicut habet lib. xij. particula. i. vsu. xij. orti delusi. Maria etiā pascua
 est. quia pascua sponte pferunt herbā. Unde. Germinet terra herbā virētē. Genes̄
 .i. Item pascua hec viret fide ⁊ virtutib⁹. et cetera p̄uerāna scripturis. Itē omnia
 vt dictū est. Item nutrit humore ⁊ umbꝛib⁹ gratiaz. Itē dat fenū. i. grām agnosce
 di se esse fenū. i. carnem cito moriturā. vt hūilietur. Itē pascua nō excolit. simili
 ter nec maria humano exercitio.

Thomas
ap̄lus

Quia campus ab aui⁹ frequantatur. i. ab angelis. Ecci. xxvij. Volatilia ad sibi filia
 congregant̄. Iqz virginitas soror est angelorū. sicut dicit thomas ap̄lus

Quia celo semp̄ exponit̄. Et ip̄a corde patulo semp̄ inh̄tabat ad dona p̄fecta q̄ de
 scendunt a patre luminū. Jacobi. i.

Maria
campus

Quia ibi aer salubrior q̄ in villis. quia gr̄a eius salus anime. sed gr̄a mundi fallax
 ⁊ vana pulcritudo ip̄ius.

Quia obediēs dicit̄ cāpus qm̄ fructificādo respōdet agricolē. et ip̄a bñ r̄ndit agrico
 le suo. i. sp̄ū sancto. qm̄ cōcepto saluatore statim v̄sitanit̄ elizabēth. Lu. i.

Quia planus p̄ simplicitatē. ⁊ demissus p̄ humilitatē. Unde ps. ciiij. Ascēdunt mō
 tes et descendunt campi.

Quia locus est ad spaciandū. Unde ip̄a vocat̄ amatorē suū ad meditandū de ea.
 Cant. vij. Veni dilecte mi egrediamur i agrū. In hoc q̄ dicit̄. Egrediamur. Ioste
 dit̄ se esse sociā meditantiū de ea. Ezech. iij. Surgens egressus sum in campum. I
 Nota prius enī surgendū est a vicijis. et egrediendū a se carnali. vt fiat spiritalis.
 Et ecce glia dñi ibi stabat. Maria enī habitaculū glie. i. filij dei. q̄a glia patris
 filij sapiēs. Parabo. x. Cū illis etiā stat glia domini q̄ sunt campi sū p̄petates su
 pradictas.

Maria ager Titulus iij.

Per Ism̄ p̄petates campi sup̄ assignatas. Et dicit̄ ager ab agendo. quia
 a brā ego mlt̄ fuit̄ virtū actōib⁹. et multiplici sp̄ū sancti exercitio occultata. mul
 tis etiā tribulatōib⁹ p̄ filio ⁊ cū filio agitata. De hoc agro dicit̄ Gen. xxvij.
 Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni floribus scz. Leni benedixit dominus.
 Ad Isam verba sunt ysaac benedictentis iacob. Dystice verba sunt patris de filio
 et matre. In hoc autē q̄ filio similitudo matris assignat̄. specialis prerogatiua ma
 rie designatur. Et quia in iacob christū ex co nasciturū ysaac intelletit̄. ad christū
 et mariam referunt̄ verba que dicit̄. Ager plen⁹ maria gratia plena. Leni bene
 dixit dominus. Unde dictū est ei. Benedicte tu in mulieribus ⁊c. Vel ager ple
 nus floribus. virginalis marie vter⁹. cui bñdixit dominus in suo ingressu. Cū.
 Domiuus tecū. Benedicte tu in mulieribus ⁊c. Est igitur odor christi sicut odor
 agri pleni. quia talem suauitatis odorē emittit filius. qualis procedit a matre. Fi
 lius enim dicit̄ Eccl̄iastici. xxij. Quasi balsamū non mixtū odor meus. Et d̄ ma
 tre dicit̄ Canticoꝝ. iij. Odor vnguentorū moꝝm super omnia aromata. Ecce
 odor filij mei sicut odor agri pleni. cui benedixit domin⁹. Delectatus ergo pa
 ter suauolentia virtutū filij in quibus spirat et redolet odor matris velut redolē
 tiam suauitas flosculorū dicit̄. Ecce odor ⁊c. Cū autē dicit̄. Ecce. Matre ⁊ filius
 p̄ponit nobis in exēplū. Hoc enī aduerbiū. ecce. exercitantiū est ⁊ demōstratiū.
 Et p̄us exercitantiū. sicut si vellem aliqd̄ ostendere dormienti p̄us exercitarem eum.

So. cxi.

Demonstratiuū. qz semp affert aliquē timorē tristē aut gaudiū. **O**dor filij mei sic
 cur odor agri pleni. Quia christ⁹ nat⁹ est de mūdissima totius mūd⁹. De dulcissi
 ma totus dulcis. De inifcorissima tot⁹ misericors. et cetera hmoi. **A**ger ḡ plen⁹
 maria. cui⁹ redolentiā spūaliter magnus ille p̄sensit p̄iarcha multis inter medys
 natōnibus. Un̄ p̄ gaudio eructauit. **E**cce odor zē. Hos etiā post multas genera
 tōes de illa plenitudie adhuc aliqd vel tenuiter degustauimus. **H**uic agro b̄ndixit
 dñs. quia ipa est terra illa quam dñs benedixit. et p̄ quā auertit captiuitatē iacob.
 cōtra ḡ quod dictū est ad e. **B**ene. iij. **M**aledicta terra in ope tuo. i. p̄ ope tuo. s.
 p̄ peccato. Quia in ope hominis venter mulieris p̄cipit in peccato. et parturit i do
 lore. **S**ed sublata est hec maledictio. et b̄ndictio restituta. qm̄ marie dictū ē aue. z
 annūciata est in mulierib⁹ benedicta.

Ite de ḡ potest intelligi et exponi illud **B**at. xij. **S**imile est regnū celoz thesaur⁹ **L**
 abscondito in agro. quē q̄ inuenit hō abscondit. et p̄ gaudio illi⁹ vadit z redit vniner
 sa q̄ habet et emit agz illū. **A**ger maria sicut expositū est. **T**hesaur⁹ abscondit⁹ in
 ḡ agro christus. cui⁹ dicit **I**sa. xlv. **U**ere tu es de⁹ absconditus. q̄ nouē mēsi⁹ latu
 it in vtero virginali designato p̄ vnā aureā q̄ continuit hunc thesaurū. **E**t nota
 qz tria solent p̄ncipaliter thesaurizari. aurū. s. et argentū. z lapides p̄ciosi. **A**ur⁹ aia
 christi p̄ciosissima creaturaz. sicut aur⁹ metalloz. **A**rgentū cādidiū. caro christi ḡ
 ginea. **L**apides p̄ciosi. gutte sāguinis christi. **T**hesauro isto redēpri sum⁹ pariter
 et ditati. q̄a christus aiam suā posuit p̄ animab⁹. carnē p̄ carne hūana. et sāguis
 nem sudit vt r̄uificaret filios. exēplo pellicani. qz anima oīs viuens p̄ grariam i
 sāguine ei⁹ est. **L**evi. xvij. **H**ic est thesaur⁹ quē q̄ habuerit diues ē. et si nihil ali
 ud possederit. z q̄ nō habuerit paup̄ est. et si mundū possederit vn̄ inersū. **D**e ḡ the
 sauro quere libro. iij. titulo de p̄uilegijs carnis virginee. et libro. iij. a. xxi. **S**eq̄t. **D**
Lquem. i. thesaurū v̄ agrū. q̄ inuenit hō abscondit. **B**ene dicit **I**nuenit. **I**ppe enī
 inuentio est habere filij v̄l matris grām. et purū beneficiū qd̄ meruisse nō p̄ oterāt
 totū obseq̄a creature. **U**nde et matri dictū est. **I**nuenisti grām apud deū. **E**t pa
 storibus. **I**nuenies infancē. **H**omo. i. r̄atōnalis. **N**ō enim leo sup̄bie. v̄l serpens
 inuidie. et cetera hmoi. matris v̄l filij grāz impetrāt. nec ceteris vicijs subiaccetes.
Abscondit. **S**ecrete enī vult diligi maria q̄ semp dilexit secretū. z vt ei q̄si absco
 dite seruiat. que semp in abscondito et q̄si clauso ostio dño seruebat. **Q**uod notat
 cum dicit. **I**ngressus angelus ad eā. **E**t p̄ gaudio illi⁹ vadit. **Q**ui vadit de loco
 ad locū mouet. quia vera dilectio nunq̄ est ociosa. vt q̄quis eam diligit ad studia
 et exercitia moueat assidue q̄ tante virgini crediderit p̄placere. **E**t ḡ p̄ gaudio illi
 us. vt gauderet ei d̄seruiat et cū leticia. que gaudiū pepit toti mūdo. **A**llū enī
 maius gaudiū p̄sciētie q̄ matris et filij esse familiarē. **E**t vendit vn̄uersa q̄ ha
 bet. **I**n venditōe fieri solet q̄dam cōmutatio. vt deat vnū z accipiat aliud. **S**i
 militer z hic optet vt deat z p̄mutet p̄ humilitate sup̄bia. p̄ castitate luxuria. pro
 largitate auaricia. et cetera in hunc modū. **U**endit igit vn̄uersa q̄ habet q̄ p̄ ho
 nore matris et filij mundi diuitias et delicias carnis. et cetera delectabilia respit
 it z cōculcat. et expendit in ei⁹ obseq̄o q̄cqd̄ habet. **E**t emit agz illū. **V**t sit illius
 portio maria in terra viuentiū. **U**nde de forti muliere q̄ signat aiam fidelē dicit p̄
 uer. in fine. **C**onsiderauit agz istū et emit eū. **T**alem enī familiā vult habere ḡgo
 dulcissima. et tales illi seruire digni sunt. **U**nde canit ecclesia. **S**icut dies verni cir
 cūdabant eā flores rosaz et lilija conuallū. **F**lorigeri. s. velut rosa p̄ charitatē. z eā
 didi intus et extra p̄ duplicē castitatē. que notat in lilijs. et q̄si conualles p̄ dupli
 cem humilitatē. **H**inc est qd̄ rogam⁹ eam. **H**os culpīs solutos zē. **I**te de ḡ agro
 dicit q̄dam p̄saice. **H**ic est ager ille plen⁹. cui⁹ odor tā amenus. sem̄ mouet gaudia.
Ager cui⁹ ad honorē. sese campi iacet florē. q̄ gubernat oīa.

Maria mons

Titulus v.

Isidor⁹

m

Ons q̄ dicit ab eminētia fm̄ isidorū. v̄l fm̄ alios dicit mons q̄ si moles op
 posita nascēri soli. **D**oles enī immobilis hūilitatis marie. quā hūilitatem
 christus adamauit vt de ipa nasci dignaret. se opponit p̄ familiarib⁹ suis

Maria figurat his que pertinet ad terram

Quere
exposito
ne prima
pagina d
archa

feruori solis iusticie ne ipos arefaciat. Jaco. i. Exortus est sol cum ardore. et arefecit senum. i. carnales.

Hic est mons coagulatus per integritatem virginis. Unde dicit patri vel filio. Sicut caseum me coagulasti. Job. v.

Hic est mons pinguis pinguedine caritatis. Adipe deuotionis. Uberrate fecunditatis. Oleo misericordie et pietatis. Butyro mansuetudinis. Melle prelatoris. Crassitudine gratie singularis. Et nota quod ps. lxxv. bis dicitur mons pinguis. Quia et per se et per uobis data sunt ei omnium carismata gratum.

Hic est mons in quo debet adorare veri iudei. Jobis. iij.

Hic est mons signatus per montes armenie ubi requiritur archa. Gene. viij. quia inundate diluio peccatorum suis precibus sustentat ecclesiam et fidelem animam.

Hic est mons visionis. Gen. xxij. ubi abraham filium uoluit immolare.

Hic est mons galaad. Gen. xxxi. quod interpretatur acerum testimonium. quia in ea ueniunt testimonia omnium scripturarum. veteris et noui. et tam oracula prophetarum quam opera patriarcharum testimonium ei reddunt.

Hic est mons oreb. quod interpretatur mensa. quia lacte eius refectus est ille per quem nec ales esurit.

Hic est mons thabor. quod interpretatur lumen ueniens. quia in eam primo uenit. et postea uenit lumen eternum sedentibus in tenebris. et in ea transfiguratus est dominus omnium assumens formam semini. Matth. xvij. Marci. ix. Luce. ix.

Hic est mons oliueti sic dictus. propter copiam oliuarum. et ipsam domiuus cumulauit plenitudine gratie et fecit matrem misericordie.

Hic est mons in quo beneplacitum fuit deo habitare in eo. non enim mensibus corporaliter. et in quo finis dicitur habitabit in fine. i. sine fine. sine termino. sine mensura.

Hic est mons selmon. quod interpretatur umbra. que relinquitur ex lumine et corpore operum luminis opposito. Et ipsa habuit corpus figuratum et luminis gratiam. quibus duobus obumbramur per gratiam seruore uiciorum. et in ipso. i. per ipsam dealbantur peccatores nitentur. super nitem. Isa. i. Si fuerint peccata ustra ut coccinum. quasi nix dealbabitur.

Hic est ille mons. dan. ij. de quo sine manibus. i. opere uirili labscisus est lapis ille. i. christus. qui percussit in pedibus statuam nabuchodonosor. Aliter. Per hunc montem signatur altitudo humane nature in qua fuit ante peccatum. de qua altitudine christus carnem assumpsit qui ad immunitatem peccati. Non tamen quod caro quam christus assumpsit antequam ea assumeret forte talis fuerit. sed assumendo eam talem fecit. Sine manibus. quia caro christi templum dei est figurata per templum salomonis. in cuius constructione non sunt audita malleus et securis et omne ferramentum. iij. Regum. vi. s. et artificer fuit et conditor ipse deus. Heb. xi.

Item ipsa est mons umbratus et condensus. Abacuc. iij. secundum aliam scripturam. a quo deus uenit ad nos. Unde sic ibi legitur. Dens a libano ueniet. et sanctus de monte umbrato et condenso.

Beata uirgo mons propter eminentiam sanctissime conuersationis sue. que dicitur libanus qui interpretatur odor. propter prerogatiua uirginis puritatis. Umbratus etiam dicitur iste mons. quia uirtus altissimi obumbravit ei in conceptu filii dei. qui est lux inaccessibilis. et lucem habitat inaccessibilem. i. ad Thimo. vi. Condensus est etiam mons iste per uarietas rerum uirtutum multitudinem. qui designatur in condensitate arborum. quia in ea quasi consistit a diuina sapientia circumierunt omnes fructus in superlatiuo. De hac condensitate in libro uenies lib. xij. prius. i. ix. versu de orto. ubi ortus dicitur densus. i. condensus. Dicitur etiam. Dens a libano. i. a cadore ueteris uirginis ueniet. ad saluandum nos. Let sanctus. Iheronimus. Dan. ix. De monte umbrato et condenso. Iuxta super.

Item ipsa est ille mons domus domini eluatur super omnes colles. i. sanctos. quos omnes dignitate transcendit. et qui omnes inferiores ea sunt. sicut collis minor est monte. De quo monte dicitur Isa. ij. Erunt in nouissimis diebus preparatus mons domus domini in fine motuum. et eleuabitur super colles. et fluent ad illum omnes gentes. Nonissimi dies. tempus gratie. domus domini. ecclesia catholica. mons singularis. beata uirgo. preparatus per predestinationem ab eterno. Unde ipsa dicitur puer. viij. Ab eterno ordinata sum et ex antiquis in salutem humani generis et sustentationem ecclesie. Montes et colles. sancti ueriusque testamenti. Vertex horum montium. beata uirgo gratia et mentis transgrediens uniuersos. Ut ipsa

est mons in vertice montium. quia exaltata super choros angelorum. In verbo fluendi notant septem proprietates seruo marie convenientes.

- Primum est impetris feruoris. quia cum festinatōe et impetu rumpenda sunt omnia obstacula ut ei digne seruiatur.
- Secundum descensus humilitatis. Fluunt enim flumina ad valles. et sola humilitate potest ad eam.
- Tertium abundantia quae notat in verbo fluendi ut abundet in omni opere bono qui eadem desiderat famulari.
- Quartum desiderium. ut desideret quodam fluxu liquefcere in desiderio eius. Cantus. Anima mea liquefacta est.
- Quintum permanentia. sicut flumini non mutat alueum. Qui enim perseverauerit usque in finem in eius seruitio. saluus erit.
- Sextum profectus. ut seruis marie semper proficere studeat de bono in melius.
- Septimum assiduitas. ut assidue finat seruis marie. in desideriis. in lacrimis. in operibus bonis. et orationibus deuotis.

Daria mons

- Quia latius in pede vel radice. Radix marie humilitas que est fundamentum eius. latius et profundius quam omnium sanctorum.
- Quia angustus in cacumine. Lacumen marie est maternitas. cuius modus incomprehensibilis et sine exemplo singularis. quia generationem eius quis enarrabit. Isa. liij. Eodem. lxvi. Quis audivit unquam tale?
- Anselm?** Quia terra adiacente superior. id est omni pura creatura. celo. id est solo christo deo et homine ferior. Ansel. Nihil equale marie. Nihil nisi deus maior maria.
- Quia terra se toto excedens. quia in nulla virtute inuenitur est similis illi.
- Quia terra super terram exaltata. aliter non est mons. Nam filio dei impugnata non tantum super omnes homines est exaltata. imo in se continuit ipsum celum. Unde dicit Ecclesiasticus. xxiiij. Syrii celi circumi soli. Celos etiam attingebat stans in terra. Sap. xvij. Et ideo dicitur mons in vertice montium. Isa. ij.
- Quia terre semper adheret. id est peccatoribus qui terra sunt. per affectum misericordie dicens. Quis infirmatur et cetera.
- Daria mons** Quia terra sibi subditas valide protegit quodam sibi sub eo est. Et ipsa sibi subditos nisi per peccatum mortale ab ea recesserint.
- Quia a longe videt. Nam per omnia mundi climata extitit fontis pietatis et misericordie ipsius.
- Quia quicquid venit desursum prius suscipit. et ideo descendit ad valles propinquas. Nam in incarnatione suscepit pro omni datu optimum. et de plenitudine eius accipiunt humiles propinquantes ei per veram dilectionem.
- Quia omnia flumina vel fere omnia ortum habent a montibus. Et de ea natus est ille qui dicit. Ego quasi fluvius doxiz. a quo ad illam defluunt. et ab ipsa ad nos fluunt gratiarum. Lique flumunt impetu de libano.
- Quia fontes perspicuos et frigidos emittit in pede. id est affectu charitative ad refrigerandum nos.
- Quia idoneus munitionibus et speculis. Et ipsa est munimentum ecclesie et omnium fidelium. In exemplis etiam eius quod fugiendum sit. et quod amplectendum possumus speculari.
- Quia in montibus sit maior tempestas quam in vallibus vel in planis. Et in vniuersitate sui passione turbata est valde. et fuit omnis plaga tristitia cordis eius. Ecclesiasticus. xxv.
- Quia mons habitatio et receptaculum ferarum. Unde dicitur dicitur excelsi cernis. Refugium scilicet. et ipsa refugium illorum qui fugiunt a facie areus. id est diuini iudicij. Aliter. Illos est etiam habitatio qui mundum fugiunt. quia de mundo non sunt. Quis mundus sagittat detracti omnibus et maledictis. Diere. ix. Sagitta vulneras lingua. corum et cetera. Pascit etiam tales in pascuis vberibus. Unde iob de onagro. xxxix. Conternit multitudinem ciuitatis. Et post pauca. Circumspicit montes pascue sue. et virentia quibus perquirunt. Propter hoc ipsi dicitur. Sicut letantium omnium habitatio est in te.

Daria collis **Timulus vi.**

Collis. Dicitur maria mons et collis. sed mons respectu angelorum et sanctorum

Maria figurat̄ his que pertinet̄ ad terrā

imo tottas creature. Et dicit̄ Inacti colles. Gen. xlij. Donec veniret desiderium
collium eternoꝝ. Ipam enī desiderabāt colles eterni. i. sancti patriarche et pphete.
Unde dicebat iacob Gen. xlij. Salutare tuū expectabo domine. Et ysaías. xxvi.
q̄si p̄videns eā dicebat ei. L. Nomen tuū lo d̄nalet memoriale tuū in desiderio ahi
me. Collis autē dicit̄ respectu solius filij. q̄ maior est ea. sicut mons maior colles
B̄nis anselm⁹. Nihil egle marie. nihil nisi deus maior maria.

Anselm⁹

c **D**oncava vallis. i. vallis et cōvallis. Titulus vii.
Doncava vallis. i. vallis et cōvallis. Hec est vallis abundans illo frumeto d̄
quo dicit̄ Job. xij. Nisi granū frumenti rē. Itē Isa. xl. Oīs vallis imple
bitur. Maria potest cōgrue dici oīs vallis. sicut dicit̄ inlier et oīs. Eccles. vij.
et hoc p̄pter omnimodā humilitatē cordis. vocis. opis. et omniū sensuū. et p̄pter
h̄impleta est omī carismatē spiritali. Unde et dicta ē gr̄a plena. Et oīs mons et
collis humiliabit̄ christ⁹. s. in incarnatiōe et passiōe. Nec solū dicit̄ ipa vallis sed
quallis. Unde de ea dicit̄ christ⁹. Cōvallē tabernaculoꝝ meritor. Ipā enī qual
lis ē p̄ duplicē h̄umilitatē. Tabernaculoꝝ. Iq̄a in ipa habitare debēt militātes et p̄
grini. Juxta qd̄ et dicit̄. Sicut letan. oīm habi. est in te. Ista dei genitrix. De
tiboꝝ. Iq̄a sol⁹ christ⁹ pensare sufficit et metiri magnitudinē et q̄ntitatē infis sue.

Uetus
titulus

d **M**aria desertum. Titulus viij.
Desertū. De quo dñs dicit̄ Isa. cliij. Dedi in deserto. i. in maria. que sit
ps. appellat̄ terra deserta inuis et inq̄sa. Dedi inq̄m in h̄ deserto. i. in maria. i. d̄
ē. christū. q̄ est via veritas et vita. Job. xij. Et in inuis. i. in ipa maria
que est terra p̄ quā nō ambulavit vsr. s. marit⁹ suus ioseph. Dicit̄ ij. Cū canit ec
clesia. Via viris inuis. Flumina i gratiarū et donoꝝ. Et glificabit me bestia agri. i.
i. cetus p̄ctōriū mundi. quia semp gr̄as agere debēt de tali ac tāto dono q̄ reuer
tunt ad gr̄am et gl̄iam. Itē Isa. cliij. Dedi in deserto. i. in maria. Laquas. Igr̄az. et
flumina in inuis. Sicut expositū est. vt darem potū populo meo electo meo. Itē
dicit̄ tm̄ populo meo. i. christiānis. sed addidit electo meo. i. p̄destinatis. Itē Isa.
cli. Potam desertū in stagna aq̄z. et terrā inuis in riuos aq̄z. Maria et viri sūt
it̄ desertū a descedo. q̄a deservit diuitias. delicias. pompā et gl̄iam mūdi. omniā
hmōi reputās vt stercoꝝa vt lucifaceret christū. Desertū etiā fuit. q̄a cor eius lon
ge fuit a strepitu et tumultu mūdi. nec cōculcarū fuit frequētia terrenaz cogitatio
nū aut curaz. sed virens p̄māsit ac floridū. et oīa germina p̄duxit virtutū. nec ibi
audiebat vox hominis. i. ad hōiem p̄tinentis. sed ibi canebāt turtur. i. spūscetus.
et alaunda laudis diuine.

f **M**aria solitudo. Titulus ix.
Solitudo. I fm̄ pprietates deserti. et se fuit solitudo. q̄a separet a turbine
mūdi et soli intēta creatōi. Et in h̄ac solitudine animi ducebat eā spūscus
etus sicut p̄dixerat Osee. ij. Ablactabo eā. et ducā in solitudinē. et loq̄r ad
cor ei⁹. Hec solitudo p̄ceptus mūdi. in quā ducta fuit q̄n̄ spūscus dñi inspiravit
ei et mundi cōtempnū. et amorē solitarie vite. De hoc deserto et de h̄ac solitudine
p̄dixerat Isa. xxxv. Letabit̄ deserta et inuis sicut expositū est. Let exultabit soli
tudo. Quod fuit q̄n̄ dixit. Exultavit spūscus meus in deo saluati meo. Et f̄
rebit q̄si liliū. Ip̄ in crineratā virginē. Itē de hac solitudine Isa. cli. Dabo in so
litudine cedrū et spinā et mirtū. Dic enumerant̄ septē arboꝝes q̄ quasi crete
rit in hac solitudine. Expositionē eaz libro. xij. particla. i. hono vsu. orti pelusi.
quere. Item. Nata beata virgine in solitudine mūdi p̄ saluica ascēdit abies. et
p̄ vrtica creuit mirtus. Isa. lv. Saluica curua est breuis et aculeata. et vrtica fa
cit pruritū. Talis fuit prima mater. que statim gustato cibo vetrico sensit monis
et punctiones carnis. que duo p̄ eam in omni carne humana pullularunt. Sed
beata virgo fuit quasi abies. s. recta. plana. leuis. sine aculeis p̄tiorū motuum et
malarū cōcupiscētiarū. Fuit etiā quasi mirtus que carnem p̄seruat a p̄trefa
ccione. Dingatiua etiā est et patina. et maria nec pruritū sensit nec lesionē car
nitatis. p̄tra hoc q̄ vrtica pungit et vrit. Pro vrtica ergo creuit mirtus. q̄n̄ loco

eue successit maria. p. quā consolationē habemus et mitigationē.
 Hec est solitudo in qua ananī quī interpretatur donatus v. gratificatus. sine donum
 aut gratificatio. inuenit aquas calidas gratie que cor abluat refrigerat et secūdat
 ad bonū inq̄ntū aqua. et calefacit per amorē inq̄ntū calida. sicut legit̄ Beñ. xxxvi.
 Per istū ananī intellige virū iustū. dic̄ quomodo. et s̄ maxime q̄n volūtarie pascit
 asinos et oues sebeon patris sui. sicut de illo ananī ibidē legit̄.

Solitudo amica

- Innocētie. quā maria iugiter seruauit. Jō sobel an tra defri tener? subijt sub anis.
- Taciturnitati. Isa. vi. Vir pollutus labijs ego sum. et in medio populi polluta la
 bia habēns ego habito. Ecce causa pollutōis labioꝝ. Ideo de amatoꝝ solitudi
 nis et taciturnitatis dicit̄ Trenoꝝ. iij. Sedebit solitari⁹ et tacebit ꝛc. Item. Elō
 gani fugiens ꝛc.
- Contemplatōi. Unde postq̄s dixit. [Sedebit solitarius et tacebit.] statim subdit.
 Et lenabit se sup se celestia contēplando.
- Virginitati. quā dina amisit euagādo. Beñ. xxxiij. Maria suauit clausa i thalamo
- Longanimitati spei. Unde postq̄s dixit ps. Elōgani fugies et māsī in solitudine.]
 subdit [Expectabā eū ꝛc.] p̄ longanimitatē sc̄s.
- Angelice saluatōi. vt patet in maria Lu. i. et visitationi. vt patet in zacharia solo
 existente in templo. Luce. i.
- Diuine inspiratōi. Unde de fidei anima dicit christ⁹. Osee. ij. Ducā eam in solitu
 dinē. et loquat̄ ad cor eius.

Maria petra

Titulus r.

Etia. Hec ē petra sup quā nō est inuentū vestigiū colubri. id ē. diaboli. pa
 rabolaz. xxx. qd̄ triplex est. supbia. auaricia. luxuria. Primū exclusit ab ea
 humilitas. Scdm̄ charitas. Tercū virginitas. Hec est petra illa de qua i
 ps. [Petra refugii ericij. et leporibus.] In aliā lram. Ericij sunt magni pecca
 tores obsiti densis peccatoꝝ aculeis. q̄ eū corrigunt armant se spinis suis. id ē. ex
 cusatōibz. Tamē si hūiliter ad mariā p̄uertant possunt apud eā refugii inuenire.
 Vel ericij sunt humiles penitētes b̄rsuti p̄ ieiunia. vigiliis. facē. et cilicij. ꝛ hū
 iusmodi. Et h̄mōi spinis se debet armare qui vult apud eā refugii inuenire. ne pos
 sit morideri a carne v. diabolo. sicut p̄tica armata spinis suis nō timet morsum lu
 cij deuoratoris. Lepores sunt nimidi petōres fugientes a iusticia filij ad misericor
 diā matris. sicut fecit̄ thcophil⁹. de cuiusmodi dicit̄ puer. xxx. [Lepusent⁹ plebs
 inualida. collocat in petra cubile suū. i. in maria refugii suū. ꝛ in eius misericordia
 spem suā. Et nota qd̄ dicit̄ [Lepus inualida.] i. illi q̄ infirmitatē suā humiliter atre
 dunt. et se nulli⁹ valoris reputat̄ corā deo. Isa. est enim [Lepus dat lassō virtutem.]
 Isa. xl. [ꝛ his q̄ nō sunt.] s̄m suā reputatōez [fortitudinē ꝛ robur multiplicat.]

Lepus penitens

- Dagnas habet aures. Jacobi. i. [Sit omnis homo velox ad audiendū] vt exē
 plo marie auide audiat de eternis. Isa. i. Erigit mane. mane erigit mihi aurē. vt
 audiam quasi magistrū.
- Sp̄ mouet labia p̄ psalmodiā et orōez. Uñ. i. ad Thes. v. S̄nie intermissiōe orate.
- Dicit̄ q̄si lenipes. q̄a velociter currit. Brece vero p̄ cursu dicitur lagos.
- Pavidus Eccl. v. De ppiciatu peccatoꝝ n̄ oli esse sine metu.
- Velox. vt q̄quid boni potest omni instantia opetef. Eccl. xxxi. In omnibus tuis
 opib⁹ esto velox ꝛc.
- Dormit ap̄tis oculis. ecce cautela. vt possit implere illud Lanti. v. Ego dormio ꝛ
 cor meū vigilat. Item ephe. v. Videte quomodo cante ambuletis.
- Idem mascul⁹ et femia. Uñ Isa. xxvi. El facie tua dñe ꝓcepim⁹. ꝛ q̄si parturiuim⁹
 pellem ad indumentū. carnē dat ad nutrimentū. Exterior enim p̄uersatio penitē
 tis valet imitanti⁹ cōtra frigus et cauma tēptationū. Caro vero macerata p̄ per
 nitentiā quodāmodo pastus est aie ipius penitenti⁹ v. ipius imitanti⁹. q̄a pp̄
 nat vitam sp̄ritui mortificata caro.

Maria figurat receptaculis aquarū

Item. Hec est petra ad qua allidendi sunt paruuli babilonis. id ē. primi motus. et malicie et nequie cogitatus. de quibus in psal. L. Beatus q̄ tenebit. i. retinebit ne siluescant et gradescant lparulos suos. i. i. motus p̄marios. qui designant p̄ vulpes paruulas que demoliunt vineā domini sabaoth. id ē. fidelē animā. Un̄ Lanticoz. Capite nobis vulpes paruulas etc. Et allidet eos ad petra. i. allidēdos referet ad christū. orās vt motus uotios rep̄mat et tales cōcupiscētiās interimat. Uel ad petra. id ē. maria. inuocando fideliter auxiliū hui⁹ petre. Ipi⁹ enī ad iutorio contenit caput serpētis. id ē. iniriū suggestionis. De hoc habem⁹ exemplum in beato benedicto. q̄ sentiens stimulos carnis suē uehementer insurgere oīra animā. piccit se in vepres et vřicas. et in eis diutius volitatus p̄ vulnus cutis sanauit vulnus mentis. sicut dicit gregorius.

p̄ Ascua. Propetates pascue habuisti supra. ti. iij. q̄ maria campus. Ratum etc.

Finit liber octauus de terra. et de his q̄ p̄ninent ad terrā. q̄bus figuratur maria.

Incipit liber nonus de receptaculis

aquarū. que figurant maria.

Fons. puteus. flumen. flumini. tōrens. aqua. stagnum.
 Fluens. et sicula. lacus. hydria. concha. canalis.
 Trames. aqueductus. labium. piscina. natato. id ē. natatoria.
 Amnis. vena. later. cisterna.

Maria fons

Titulus .i.

Ons. De quo dicitur Lanticoz

cori. iij. Fons ortorum. scilicet irrigatiuis. Dicitur itē ecclesie et conscientie iustorū. Duius fontis riuus. christ⁹ dñs. q̄ dicit Eccl. xiiij. Dicit rigabo ortū plantationū. Mater enī rigat hos ortos. sed riuo suo. i. filio mediante. Dicit autē fons a fundendo. quia promptē aquā suā erponit. Sed int̄ hūc fontē et alios fontes hoc distat. q̄ alij fontes quia aq̄s suas

hauriūt ab inferiori redundāt superius. Iste autē fons quia aq̄s suas. id ē. dona et carismata. recipit a superiori. redundat ad nos inferiori. Propter hoc dicitur q̄ aque viuentes. i. animas viuere faciētes fluunt impcti de libano. id ē. christo qui est candor lucis eterne. Item ideo dicitur est marie dominus tecū. quasi fons sū ministrans tibi plenitū diuē gratiarū. Et sub hoc sensu pōt christ⁹ dici fons. maria verō canalis. Est autē fons caput aque nascētis quasi aquas fundens.

Ons iste signans est Bene. ij. per illum fontē qui ascēdebat de terra. irrigās vniuersam superficiē terre. Scdm̄ quosdam fons iste intelligit̄ abyssus inater oīm aquarū. ex quo omnes fontes et flumina oriunt̄. Et ab illa sanetitate cuius tota plenitudo descendit. in maria omnes sanctorū ordines et omnis sanctificatio pcedit. Et bene fons ille qui signat maria dicit̄ ascendere de terra. quia tota vita marie fuit quasi quidā ascensus et quedā elongatio a terrenis. Congruē enī dicitur iste fons irrigare vniuersam superficiē terre. Terra. ecclesia. In superficie terre apparet pulcritudo terre. et designat hęc superficies viros iustos q̄ de abūdiātia marie haurerūt omēs et hauriūt incessanter.

Itē est fons signatus Lanticoz. iij. sigillo videlicet illo de quo dicebat ei a filio vel a tota trinitate Lanticoz. viij. Potemē vt signaculū super cor tuum etc. Hoc autē signaculo imp̄ssus est ei decor diuine silendinis. et p̄ssus q̄s alicui creature. Uel hoc signaculū fides virginis. in qua semp̄ immobiliter stetit tēpe dñice

Fons celij.

Maria
 mare. q̄
 re. iij. ca.
 p̄mi libri
 LL

Uersus
 p̄mus

sepulture. ij. Th no. ij. Fundamentū fidei firmū stat habens signaculū hoc. Aliter. Per hoc qd ipa dicit fons Jeus secunditas. Per hoc qd signatus Jeus virginitas. Non enim dicit fons nisi de cuius abundantia rivus emanat. Et de hoc fonte egrediebatur fluvius de loco. s. voluptatis ad irrigandū paradīsum. Christus scz de utero virginali ad arenā ecclesiā fluentis gratie irrigandā. Item sigillū et signaculū huius fontis virginitas. vt dicitur est. Nam ea que signantur ad hoc signantur vt clausa permaneāt. Ideo etiā ipa dicitur porta clausa. Ezech. xliij. Ite Ideo dicitur fons signatus. quia christū ita signavit. qd et diaboli et multos angelos latuit eius incarnatio. Unde et qdam eorū ipso ascendere dixerūt Isa. lxiij. Quis est iste qui venit de edom? Ideo maria dici potest fons signans et fons signatus. Aliter. Iste est fons misericordie signatus. sigillo iusticie. Sicut enim et liberat eius misericordia qd semp fluunt ad miseros miseratōnes eius sabja tñ iusticia. Quere libro. iij. ti. xxx. de omnipotentia ei in fine capituli. Vel signatus. i. clausus. quia paucis cognita est multitudo miseratōnū eius. et abundantia gratiarū. et divitiarū spiritualiū magnitudo.

Hic est fons de quo dicit Jobelis in fine. Fons egrediet de domo domini. et irrigabit torrentē spinarū. Fons maria. Domus domini beata anna. in qua beata trinitas per granā habitavit. Vel domus domini. id ē. familia domini. patres antiqui scz abraham. ysaac. danid. et ceteri de quibus egressa est maria. Vel dō domo domini. duplici. id ē. de tribu regia et sacerdotali. Sed ad quid egredietur ad irrigandū gratia qua impleta est. vel rinulo suo. i. christo torrentē spinarū. i. peccatores. qui sunt quasi torrens cito decurrens in mare amaritudinis eterne. Qui bene dicuntur spine. quia se erigunt per supbiā. lacerant per auariciā. pungūt p luxuriam. Primos rigat maria ne possint cōburi. exemplis humilitatis. Secōdos cōtēptū tēporalitatis. Tercios ecēplis castitatis.

Hic est fons siloe. cuius aque fluūt cum silentio. id ē. intermissione. Isa. viij. Quia beneficia marie nō iugiter fluūt ad quēlibet. sed quādo vult. et quantū vult. Et interpretatur siloe missus. Ad hanc. siloe fons est iuxta montē syon. qui nō iugiter manat. sed quādoqz silet. i. nō ebullit vt fluit.

Hic est fons de quo dicit Zacha. xij. In die illa. Notabili que signat tempus gratie. Hic est fons patens domni danid et habitantibus hierusalē. in ablutionē peccatoris. In quo ad viros et menstruata. In quo ad mulieres. Fons qd hic fons hic dicitur patens. Anticoz. iij. dicit signat. Patens amicis. signatus inimicis. Patens misericordis. signat inimicis. Patens penitentibus. signat impenitentibus. Patens misericordis. signat iusticiā.

Hic est ille fons pni qd crevit in fluvium. et i luce solis qd in circuitu est. et i aqz plimas reddidit. Hester. v. Quere in sermonibus de natiuitate marie.

Maria fons. quia fons.

De mari nascit cuius aque amare. sed aenas illas ad se per tracones. id ē. meatus. sub terraneos deductas depositas amaritudie dulces erponit. Et maria de amarissima gente iudeozū concepta est cō amaritudine originalis. sed in utero maris veluti sub terra p sancificationē dulcorata. nata est rota dulcis. Unde de ea potest dici. Sicut spina rosam. Et ipi conuenit illud Job. xxxi. Sanctitas de utero matris egressa est mecum.

Quantū descendit. tantū ascendere potest. Et quia fons iste inferi. omni creatura descendit per humilitatē. est in conceptu dei. et in sua assumptione super omnē purā creaturam exaltata.

Primo terram irrigat a qua orit. et inde trāsit ad aliā irrigandā. De beata anna canit ecclesia. Et este beneficiū intro. in a. rē. Rigavit etiā postea elizabeth cognatā. et iohāne cognatū. nō. solū gratia et agnitōe. sed etiā spiritu pphetic. ac deinde de plenitudine ei omnes accepim. gratiam p gratia.

Scaturiens. ab imo sursum lapillos eleuat. sed non lapides grandes. Lapilli humiles peccatores. quos eleuat de profundo peccatorū ad statū gratie. sed non sic

Maria figurat receptaculis aquarū

obstinatos et grandes in ocul' suis. Ideo de ea p̄t dici q̄ Lesurientes. Iḡaz d̄uersio nis. Replet bonis. et diuites. Iq̄ nō credunt se aliq̄ indigere. L̄dimittit inanes.]

In se modic⁹ lōgo fluento innotescit. Modicitas. hūilitas. longū fluentū. magna cōpia beneficioꝝ. quib⁹ omnis participat creatura.

Caput est fluminis. id ē. christi quo ad humanitatē. q̄ egrediebatur de loco voluptatis. id ē. vtero virginali. q̄ n̄ nascitur in mūdo factis caro.

Aquā prius latente in terra manifestat. Nā p̄ ip̄am apparuit nobis benignitas et humanitas saluatoris. q̄ in terra viuentiū prius erat de⁹ absconditus. Isa. xlv.

Scipm̄ aquis quasi euacuat vt implet riuū suū. sibi nihil attribuens. totum deo. Unde dicit L̄ Magnificat anima mea dominū. Inō meip̄am. Itē dices L̄ Fecit mihi magna qui potens est.]

Semp̄ scaturit aquas novas quas suscipit de plenitudine dei patris. qui et ipse dicit fons aque viue. Hier. ij.

Temperatam habet aquā quolibet tēpore. Nam feruorē refrigerat vicioꝝ. et hesitātium torporē accendit. spem venie tribuens desperatis.

Uindū habet ortum. quod nō piscina. Nam gratia eius q̄ tepidos fugit. et p̄sto est feruentib⁹. nescit tarda renū molimina.

Facile p̄bet hauritū. q̄ nō putens. Prona ad miserēdū. et abhorēs iniquos cordes

Continuū habet fluxū. q̄ nō aque siloe. Unde dicit L̄ Usq̄ ad summū seculū non desinam. In miseris. s. misereri. Ideo ei dicit Isa. lviij. L̄ Eris quasi fons cui⁹ nō deficient aque. s. i. miser cordie.

Comnis et expositus. Sic et gratia eius. Unde clamat Isa. lv. Omnes sitiētēs R̄ venite ad aquas.

Per quosdā aqueducus deducit ad officinas. Nā si haberemus aq̄ductū. id ē. verā cordis hūilitatē. p̄sto esset omnib⁹ necessitatibus nostris.

Maria
fons. q̄a
fons

Ad loca hūilia trāsmittit riuulū suū. Nam conciliat et largit hūilib⁹ natum suū. Unde L̄ Inter mediū montū] ubi est cōcāntas vallū. pertrāsibūt aque] i. beneficia marie.

Montes deserit. id ē. superbos. quia timor infusa repellit.

Scaturiens et discurrēs dulcē nūmuntat. q̄a beneficia eius generāt in cordib⁹ sibi deuotis gratiarū actionē et vocē laudis. Isa. li. Gaudij et leticia inueniēt in ea. gratiarū actio et vox laudis. Ideo q̄ diligunt eā semp̄ dicere habent illud. ij. ad Eborin. it. Gratias deo sup̄ inenarrabili dono eius.

Sitim releuat. i. desiderij auriq̄. Nam per eā venit in mundū desideratus cūctis gentibus. Aggei. ij. Sitim etiā cupiscētiarū releuat exēplis virtutū suarū.

Loca vicina viridia reddit virtutib⁹. florida sanctis desiderijs. et secunda op̄tibus bonis. Eccl. xl. Super omne aquam viriditas.

Uicini speculi supplet. et per suā purissimā limpiditatē reddit imaginē intuenti. et

ip̄a est speculū sine macula fidelibus animab⁹. in quod debeat iugiter speculari.

Onere titulo q̄ ip̄a speculū. Puritate autē sua que tanta extitit q̄ maior sub deo nō ponit intelligi. sicut dicit beatus anselmus. digna fuit illū concipere. sicut dicit hieronim⁹. q̄ suam in nobis reformauit imaginē p̄ adam veterē deformatā.

quādo cera humane nature per illius charitatē et obedientiā calefacta et effecta tractabilis. sigillo reimp̄ssa est. id ē. filio dei in vtero virginali. Aliter. Facies patris filius est. Unde psal. dicit patri. L̄ Usq̄ quo auertis faciem tuam a me. i. vsq̄

quo differis mittere filium quem misurus es. Hanc autē faciem reddidit nobis fons iste. respiciente patre hūilitatē ancille sue. Sed nota q̄ solis pp̄inā

tibus ad fontem et ipsum intuentibus. potest fons reddere suam imaginem.

Propinquante marie charitati. mundi et humiles. fugiunt ab ea inuiserit

cordes. sordidi et superbi. Duo autem sunt oculi. intellectus videlicet et affectus. quibus respiciendū est in hunc fontem. vel fides et dilectio. vt pie de ip̄a

sentias. et per bonam operationē ip̄am diligere cōproberis. Et sicut non corru

- pitur aqua fontis vice speculi supplens. sic nec ipsa christū patiendo. qui pprie dicitur speculū. sine macula. Sapie. viij.
- Non congelat sicut ceterae aquae. sed iugiter fluunt miseratōes eius. q̄a nō fiat ibi aq̄lo aquas ligans. cui dictū a principio fuit a deo trinitate. Surge aq̄lo. id est. o tēptator recede.
 - Ignem multiplicē extinguit. Ignem. s. materialē. vt in iudeolo. Ignē temperantō nū. Ignem luxurie. auaricie. iracūdie. exemplis virtutū suarū. Ignem peccatorū. et incendium gehēnie.
 - Riuulus. vel fluuiolus fontis rēdit ad mare. Unde ipsa dicit Ecclī. xliij. Fluuius meus appropinquat ad mare. I. ad amares per penitentiā et tribulatōes misericordia et gr̄a mea. Aliter Fluuius meus. I. populus ad me finis. appropinquat ad mare. penitētie.
 - Frigidus in se. et alios refrigerās gustātes se. et ipsa frigida p̄ fomitiis extingitōez refrigeriū nobis p̄stat cōtra caumata viciōz tēptatiū. si tñ gustauerim⁹ qm̄ suauis ē.
 - Perpicuus s̄q̄ illimis. Et ipsa p̄picua. q̄ sine limo et sealy motuū iniquoz.
 - Sapidus et dulcis. maxime q̄tuor generibz hoim. operarijs. viatoribz. paupibz. et q̄buslibet cōsuantibz sibi. Operatiū sunt. q̄ suozū et filij mandatorū iugū. trabūt. Viatorz. q̄ manentē ciuitatē in hoc mūdo nō habentes futurā inq̄runt. Paup̄es q̄ defectus pprios attendētes. et diuinā ex hoc iusticiā formidātes. matris misericordiam mendicāt et expētūt. Estuantes. qui triplici mala p̄cu piscētia sanguant velint nolint. Dicunt autē maric. Sitiuit in te anima mea rē.
 - Liberaliter aquas suas largitur. Et maria clamat cum filio Isa. lv. Omnes sitiētes. sper desiderii. venite ad aquas. I. gratiarū meaz. Et Apoca. xxi. Ego sitiētī dabo de fonte aque viue gratis.
 - A puellis frequentat. id ē. a iabus hūilibus et puris. quod. sonat nomen puelle.
 - A parulis. paupibz. seruis. et ancillis frequētius haurit. Di sunt humiles et suos defectus attendētēs. et p̄ eterna mercede. obediētē scriuētēs. Ancille enim ppriuz est obedire.
 - Ad riuos fontū abluunt. pedes. manus. facies. oculi. et vestes rē. Et p̄ exercitū manie affectus nostri. et opera. interna facies. et ipsi. mentis intētio. et ornāmēta fructū. que quādoq̄ squalozē contrahūt ex vicinitate viciōz.
 - Sicigit̄ fons hic lauat et recreat pctōzes. Iustos rigat ad fructificandū. Et peccatos potat in desiderijs suis.
- Bania puteus Titulus ij.
- Utrius dicit a potatiōe. Et maria dicit. Qui bibunt me adhuc sitiēt. Et est puteus lac⁹ defossus q̄ hauritur aq̄. Ipsa vero q̄si lacus. defossus p̄ profundissimā humilitatē. a quo terra eiecta est p̄ paupertatē amorē. Lati. iij. dicit puteus aq̄zū viuētiū. Nota q̄ maria dicit fons et pute⁹ in hac autoritate. Sed fons q̄rū ad cōmuniā beneficia que exhibet q̄bus vult gratis. id ē. absq̄ cooperatōe liberi arbitrii. sicut in sacramētis. Puteus. I. quantū ad illa que labore et cooperatōe liberi arbitrii ab ea et p̄ eam acq̄runt. Equarū viuētīū. I. graniaz. vel doctrinaz. que vitā p̄stant hic gratie et glorie in futuro. Et dicunt hē aq̄e viue. Aque. q̄a sitim sedant et ceteras aque pprietates expleūt in aīa. Viue. quia xīnificāt animā. et eam salire faciūt in vitā eternā. Unde maria videt̄ dicere cum filio Joh. iij. Qui biberit ex aqua quā ego dabo ei. nō sitiet in eternū. sed aq̄ quā ego dabo ei fiet in cōfonsaque salietis in vitā eternā. Que fluūt impetu. I. i. rapide. vt terram. i. terribilitatē subuertāt in amatozibz suis. Job. xij. Si continuerit aquas om̄ia siccabunt. si emiserit eas subuertēt terram. De libano. id ē. de cādo reb. benignitatis eius. Vel De libano. I. christo q̄ est candor lucis eterne rē. Aliter. Fluūt iste aq̄. fortiter et cū ipetu. mltiformia p̄stādo bñficia homibz. nec eis pua lent obicem. facere maligni spiritus aduersarij nostri. Fluunt autem de libano. id est. de candore pietatis virginis gloriose. Vel libanus spiritus sancti est qui candat per gratiam prius nigros peccatozes. a quo fluūt aque viue marie p̄cibus

Maria figuratur receptaculis aquarū

ad amicos suos. et hoc cum impetu. quia nec spūs sancti largitio. nec marie larga distributio tarda sciunt rez molitina. Aliter. Maria Lpntens aqru viuentium. Na ipsa est armariū scripturarū q̄ p̄funde sunt et obscure sicut aq̄ putci. q̄a tunc brosa aqua in nubib⁹ aeris. i. obscura scientia in p̄phetis. cui⁹ noticia plene fuit i maria. Et viue dicunt⁹ ab effectu. q̄a p̄ferūt vitā gr̄e et gl̄ie amatorib⁹ suis.

Putcus

Profundus. Job. iij. Pute⁹ alt⁹ ē. i. p̄fund⁹. Et maria p̄funda p̄ sapientiā inattin- gibile. i. gr̄az tantā p̄funditatē q̄ eam fragilitas hūane conditōis nō attingit. Un̄ eccl̄iastes. xij. Alta p̄funditas. q̄s inueniet eam.

Obscurus. q̄a nec ocul⁹ vidit. nec auris audiuit. nec in cor hoīs ascēdit. nec lingua hoīs effari p̄onit. q̄ntū gratie. quantū misericordie. quantū charitatis. q̄ntū pie- tatis. largitus est deus virgini gloriose.

Firmiter lapidib⁹ edificat⁹ ab imo vsq̄ ad summū. Un̄ dictū est a Isa. liij. Ecce ego sternā p̄ ordinē lapides tuos. Lapidēs isti. oracula et q̄dam opa p̄phetaz. q̄ p̄nunciabāt et p̄figurabāt aduentū vel ortū marie. Vel lapides isti virtutū vnice- sitas. bitumine charitatis. et hūilitat⁹ cemento. indissolubilit̄ colligate. q̄b⁹ s. s. v. nitib⁹ maria firmabat in bono.

Putcus

In viscera terre descēdit. Nam q̄a beata ego p̄fundi⁹ omni creatura p̄ hūilitatem D descēdit. ideo copiosior ē a spūs sancto plenitudine gr̄az.

A se aquam nō habet. sed vel a fonte vel a flumīo subterranco. Ideo dicit⁹ de aq̄a il- lius q̄ flumīnē impetu de libano. Libanus christus v̄l spūs sanctus. q̄ bonis omniū virgine replauerūt. vt et ipsa de sua plenitudine nobis impartiat.

Aque eius cū situla hauriunt. que p̄pter cōcauitatē designat humile cordis deside- riū. Prouer. x. Desideriū suū iustis dabit. Situla p̄ p̄trariū dicit⁹ a siccado. Apoc. xxiij. Qui sicut veniat rē. Cathena seu corda hui⁹ simile. fides eoz q̄ facta sunt i vir- gine. Vel fides p̄teritorū p̄sentū et futurozū. Hui⁹ cathene circuli. articuli qui ar- tāt nos ad credendū que ad virgine p̄tinent. sicut notatū est libro. ij. paritela. iij. ca. i. q̄ ei debent⁹ fidē. Vel corda triplicis funiculi. oratio cordis. oris. et operis. que debet esse longa p̄ p̄cuerantiā. vt nō discedat donec aspiciat altissima domia. Eccl̄i. xxxv. Vel situla cōcaua hūilitas capax gr̄e. q̄ sola meret impleri. et semp si- rit et inhiat ad maiora q̄ acceperit. Virgill⁹ gallice le truel. q̄ dicit⁹ a girādo. q̄a in giro vertit. ex quo funis cū situla i puteū dimittit. hauriēde aque causa. potest di- ci timor fatigē demissiois. vel spes rōe eluatiois. Timor enī dep̄mit aiari. spes eā sursum leuat. Duplex manub⁹. caritas dei et p̄ri. Danū appositō. bona opatio.

Aliter. Si vis extrahere aquā de puteo isto. i. haurire gr̄am a maria. oportet de cor- de tuo facere situlā p̄ desiderū et hūilitatē. vt dicere valeas. Sitiuit anīa mea ad mariā. q̄ fons est et putens aq̄ viue. Oportet etiā reuoluere rotā naturitatis tue. i. vite sup̄ cisternā. recogitādo omnes annos tuos i amaritudine aie tue. et oēs defe- ctus tuos. donec dicas ex vero corde. Loquar ad d̄nā meā cum sum puluis. i. i. inuitilis et cinis. id ē. cōsumptus a peccatis. Nam si aliter de te sapia desipis. quia maior non es patrē nostro abraham. qui hoc de se dixit domino Deū. xxiij. Si autem situla tua. id est. cor. p̄pter leuitatē suam superenaret vt vesica. quod in iudicio vulgari signum est suspendij. fac sicut sapientis mulier que ad collum situ- rale sue suspendit lapidē s. timoris. Expedi enim tibi vt suspendat mola asinaria. id ē. sententiā iudicial. a collo tuo. et demergaris in p̄fundū maris. i. hūmil⁹ amari- tudinis. vt sic possis aquā gr̄e haurire de hoc puteo.

Hic est puteus videntis et viuentis. effectiue. de quo legitur Genesis. xvi. quia illu- minat intellectum. vt dicitur videntis. et viuificat affectum. vnde dicitur. viuentis.

Hic est puteus ascendens. Numeri. vicessimopmo. que foderūt principes et parauē- rūt duces multitudinis in datore legis et in baculis suis. Puteus in quā super quo locutus est dominus ad Moysen. et de quo cecinit israhel carmen istud.

Liber IX. Ti. III.

Ascendat puteus. Hinc enim puteus soderunt multipliciter preses antiq. aliq. et mysteria sub figuris et enigmatibus reuelando. Inter que oia maxime pfundū ē mysterium incarnatiōis. De q. Isa. lxxvi. Quis audivit vnq. tale. Itē Isa. liij. Generator ei q. q. enarrabit. Vel iste puteus tā scriptura q. maria. Lque soderunt pncipes. I. i. sacri expositores vel apli. Die est puteus altus Job. iij. ppter pfunditatem intelligentie. cui. s. pfunditate humane cognitiōis fragilitas nō attingit. sup. que redēuit et q. hūilitatis resedit iesus sangar. et itinere nre redemptiōis. Altus equocū est ad pfundū et excelsum. et maria pfunda est p humilitatem. excelsa p vite sanctitatem. Vel puteus altus. i. plenus pfunda misericordia. ad replendam vacuitatem cordis pctōis. q. pfundum est et inferutabile. Dicere. xvij.

Die est puteus septē. Nam signat p bersabee q. interpretat puteus septē. Vel puteus sarietatis. q. a pepit nobis christū q. est sufficiētia omniū. q. omnia erit in oibus. i. Lchorin. xv. et idē sarietatis. Itē puteus septē. q. ab ipa septiformi gra repleta hauriunt p oratiōem aque salietes in vitā eternā. Vere ipa est spirital bersabee quā christus de solario paterne maiestatis adamavit. et ei decorē cōcupiscēs sibi ineffabili matrimonio copulavit. Equas fo istas habuit ipa in pfundo sue bñilitatiōis. que designatur p pfundū putei.

Maria flumen Titulus liij.

Lumen. De quo dicit. L. Flumen dei repletū est aq. i. maria carismati. g. Unde L. gra plena. Inter flumen et fluvium hoc differt. q. flumen est ipa aq. et fluvius cursus est aq. Prius autē flumen q. fluvius. q. a hoc aqua q. decursus. Itē h. fluminis impetus leri. civi. dei. i. vtrāq. cœliaz et fidelē aiaz.

Maria flumen

Semp recipit a fonte. et ipa a domino q. est fons aque viue. Dicere. ij. vel a divina plenitudine et nobis de ipa refundat.

Loci adiacentē munit. et ipa pie excubat in circuitu ppli sui. i. christianoz. Un. cœclia dr. flum in si. L. q. i. i. miseratōes marieli circuitu ei. aq. muri ei.

Loca vicina fecundat. i. conscientias sibi amore adherētes. Et h. herbis sanctaz cogitationū et meditationū. Floribus honestozū desideriorū. Folijs sanctozū f. bonoz. Fructibus bonoz operū. Uirore vernatū exemploz. Eccl. xl. Sup. omnē aquam viriditas. Si autē elonget flumen. q. sit in illis q. mortaliter peccant. hec omnia arefcunt. Job. xij. Si continuerit aq. omnia siccabunt.

Terrā ripis suis adiacentē sūmit. et maria ordibus suis et exēplis terrenitatem in cordibus amatoz suoz. Job. xij. Si emiserit aq. l. gra. l. s. bu. en. et trā. i. i. terrenitatem

Leuia secū trahit. i. nō oneratos mortalibus peccatis. Jō clamādū est ad eā. Traheme post te. Aug. Pondū traheris. ora vt traharis.

Aug.

Pisces nutrit. et maxime squamosos et mūdōs. i. iustos. s. habentes squamas et p. nulas virtutū. q. bus dant salus super aq. quos. s. pisces dominus. c. ut. Unde Lu. xliij. p. medit. piscem assum.

In hoc etiam flumine natus est ille piscis vnicus aut sempiternus. scilicet christus dominus. qui quasi piscis captus est in aquis generis hūani hamo nostre mortalitatis. vt vitam nobis conferret sempiternā. et in cuius ore inuentus est fater nostre redemptiōis. Matth. xvij. Prouerbioz in fine. Non interpretatur piscis.

Isidorus

vnicus. aut sempiternus. Et dicit piscis a pascendo. fm. isidorū. quia caro et. si vere est abus.

Eius inspectio acuit visum. intellectū. s. ad cognitiōem. affectū ad dilectiōem.

Sitim extinguit. s. sitim tēporaliū exemplo sine paupertate. et sic de alijs vicijs. Unde dicit cum filio Job. liij. Qui biberit ex aq. quā ego dabo ei. non sitiet in eternū.

Maria flumen

Etiam autē sitim accendit. cū et ipa sit mare. hoc est desiderium eternoz. vt dicat amator eius. Sitiuit aia mea ad deum fontē viui. Vel sitim gratie. Unde dicit. Qui bibunt me adhuc sitiēt.

Inundatiōe sua prata secundat. et sic generat pascua vberissima. et implet omne aial benedictiōe. id ē bona datōe. Eccl. xl. Super omnē aquā viriditas.

Maria figuratur receptaculis aquarū

- ¶ **U**ta cūa replet: si sint ei p̄pinqua. q̄a hūilibus q̄ suos defectus attendit dat gratiā cuius est mater.
- ¶ **U**alles et mare petit. et montes deserit. vt supra ti. i. dictū est de riuulo fontis.
- ¶ **R**atantes et existētes in nauī rebit. Ratant illi q̄ veterē exiūt hominē cū actib; suis et desiderijs velut sordidos pannos. et ad ei⁹ bñplacitū monēt pedes et man⁹. id ē affectus et opa. Portat etiā existētes p̄ verā fidē ī nauī ecclīe catholice.
- ¶ **I**n fundo suo nimis imozātes sūmergit. Nimi⁹ enī p̄scutator maiestatis ei⁹ op̄ p̄nctur a gl̄ia. Prouer. xxv. Ideo de ip̄a d̄r ecclī. xliij. Ne laborens. nō enī cōp̄re henderis. Ideo in ip̄a defecerūt heretici scrutātes indiscreto scrutinio. Nāp̄ eam obstructū est os loquentiū iniqua.
- ¶ **N**ecessaria ciuitati anime apporitat. et hoc quādo verbū caro factū est ī ea. q̄ om̄ib; omnia sac⁹ est. vt quātū in se est lucrificat vn̄uersos. i. Lhoz. ix. Portat etiā nauigū cū mercib; ad hāc ciuitatē. Nam ip̄am cumulat cūct; bonis. vt dici possit d̄ ea illud Sap. vij. Uenerūt mibi oīa bona pariter cum illa rē.
- ¶ **S**up̄fluitates ab ea exporitat. Christ⁹ enī quē nobis pepit sinit hīc? amissari⁹ qui peccata populi demit in desertū. Leni. xxi. quā peccata n̄ra tulit in suo corpe sup̄ lignū. i. Pe. ij. Sup̄flua etiā n̄ra originalia et actualia. a q̄bus nos liberauit beneficū recreatōis v̄l dominice passiōis.
- ¶ **S**ordes purificat. Beneficiū enī iustificatōis omnia immūda a uobis abstulit. sicut q̄ orabat ps. Ampli⁹ laua me ab iniquitate mea rē.
- ¶ **S**icut sedat. In hoc itelligit beneficiū gl̄ificatōis. Nam vsq; tūc sicut aīa n̄ra ad deū fontē riuū. dices. Quando reuā et apparebo ante faciē dei. Sed tūc fati abit cū apparuerit gl̄ia dñi. et quā torrēre voluptatis ei⁹ potabimur. Dec autē q̄c tuoz beneficia p̄ christū habem⁹. que habuim⁹ p̄ mariam.
- ¶ **E**t nota q̄ maria signata est p̄ illa q̄tuor flumina paradisi terrestris. de q̄b; sic dicit ecclīastic⁹. xxij. loq̄ns de illo rege nato de dauid. q̄. s. rex sigt christū Qui adūmplet q̄st p̄yson sapientiā. i. virginē sapientē donis gratiaz signatis p̄ aq̄s p̄yson. que oriū habēt a padiso. et in arenis ei⁹ gemme p̄ciōse inueniūt. Sic et dona gr̄az a christo oriūt. p̄ quaz operibus p̄mia eterna donant. Iste p̄yson est ganges flui⁹ q̄ interpretat̄ orn̄is p̄lucis. et p̄git ad indie regiōnē.
- M**aria p̄yson qui interpretatur
- ¶ **D**is mutatio. in laudem. s. dei. Eua enī aperuit os suū insipientie. dñi dubitādo respondit serpenti. Ne forte moriamur. Sed maria apuit os suū sapientie. dñi credendo cōcepit dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi rē.
- ¶ **C**aterna. q̄a fuit cū caterna decē magnoz flumioz. et maria venit in mūdū cū multitudine gr̄az vt de immēsa plenitudine eius oēs recipient abūdanter. Jō postq̄ dicta ē gr̄a plena. dicit̄ est. Sp̄s sc̄tus sup̄ueniet in te. s. vt te faciat inundare. et de tua plenitudine accipiant vn̄uersi.
- ¶ **O**s papille. quod semp̄ videt̄ esse clausū et tamē lac emittit. Sic os beate virginis quasi semp̄ clausū videbat̄ p̄ censurā silentij. et quādo cūq; loquebat̄ dulce verbū emittebat. et de verbis ei⁹ velut pueri de lacte nutrit̄ infantia spiritalis si discrete p̄pendant. Rustici barbati nō hauriūt de papilla sed pueri. et dulcedinē cōsolatōis nō hauriūt a virgine nisi amatores puritatis.
- ¶ **C**ircuit terrā euilath. quod interpretat̄ dolens v̄l parturiēs. et btā virgo circuit dolentes p̄ contritōem ad cōsolandū eos. maximeq; parturiētes peccata sua p̄ p̄scillōnē. et bona opa p̄ satisfactōem.
- ¶ **S**equitur. Et sicut tigris in diebus nouorū seminiū. s. vel in messis ordeacee. quasi diceret. Sicut tigris in diebus nouorū implet aquis alueni suū. sic dom̄n⁹ beatam virginem aquis et donis gratiarū. Unde. Huc gr̄a plena. Et bene Liu diebus nouorū. quia per eā innotatū est genus humanū. quod per ciā tūc terauerat. quādo scilicet illud nouū factū est in ea de quo loq̄tur hierem⁹. xxi. Per quod nouū innotata sunt omnia. Unde filius eius dicit Apocal. xxi. Ecce nō in facio omnia.

Maria
p̄yson q̄
interpretat̄

Item nigris interpretatur velox vel sagitta. et vadit contra assyrios. Et beata virgo quasi sagitta domini exemplo sue humilitatis destruit superbiam. Unde de ea dicitur iij. Regum. xij. Sagitta salutis domini contra syria. Nisi enim sagitta esset non diceret ei sponsus. Vulnerasti cor meum foror mea sponsa. Cant. iij.

Item tigris nutrit pisces homines deuorantes. sicut legitur 2. hob. vi. Et maria beneficis suis ecclesiasticis nutrit ad vitam deuoratores hominum. quod christus dicit Isa. iij. Uos depasti estis vineam meam etc. Et ps. Quia comederunt iacob. l. i. minorem populum.

Item tigris cum maximo impetu ut dicitur fuit in mare mortuum. Et bene figurat maria que quotidie infundit gratiam peccatoribus desperatis. quod prius erat mare per amaritudinem vicioium. et mortuum in peccatis. Signat etiam christum. quod ad hunc subito descendit in mare mundi. ut in peris mortui viuificarentur per beneficia incarnationis eius. Similiter et maria infundit gratiam penitenti peccatoribus desperatis.

Item tigris vocatur sic propter velocitatem currere. iustar bestie tigridis. que velocissime currit. Et ipsa cum festinatione visitauit elizabeth concepto saluatore.

Sequitur. Qui adimplet quasi eufrates sensum. s. beate virginis spiritualibus sensibus. s. coloribus. odoribus. saporibus spiritualibus. Color rubens charitas. albus castitas. violaceus humilitas. viridis sanctitas. et huiusmodi. Odor spiritualis discretio. Sapor spiritualis sapientia. Ipsa enim gustauit et vidit quia bona est negotiatio eius etc. His omnibus impleta est maria sicut eufrates. i. abundantiter. quia ex plenitudine cognitionis redidit in ea fertilitas operatio. sicut magna fit abundantia ubi fuit eufrates. Vel eufrates interpretatur frugifer. quia ante ortum marie egeni eramus. vacui. et medicati. Sed sic dicitur Sap. vij. Venerunt nobis omnia bona pariter cum illa. Ideo dicimus christo de ea. Replebimur in bonis domini. etc. Item eufrates interpretatur crescens vel humus aut puluerulentus.

Sequitur. Qui multiplicat sicut iordanis in tempore messis. Tempore enim messis multiplicat iordanis aquas suas. sicut dicitur Josue. iij. Sic christus tempore gratie multiplicauit aquas gratiarum in virgine. et in illis que ea colunt et diligunt multiplicat quotidie. De iordane paulo ista inuenies. nimilo. iij. de fluuio.

Sequitur. Qui emittit disciplinam sicut lux. Quia maria peperit lucem veram. de qua dicitur Luc. ecci. Lux dei vestigia eius. Que videlicet lux. s. christus dominus. docuit in sua predicatione disciplinam. i. ordinariam morum correptores. Vel disciplinam. i. penitentiam dicens. Penitentiam agite. Matth. iij.

Sequitur. Et assistens quasi geon in die vindemie. Geon dicitur a ge quod est terra. quia in cremore sue erunt datiois terra egypti rigat. et vocatur nilus a limo que trahit que terra secundat. Nec debet scribi gyon sed geon. Assistit enim maria filio patienti. Job. xix. quasi. s. corpus eius quasi vna finebat in rotulari crucis. et inde exprimebat mustum vite redemptionis que potamur in altari. Ad istam quam sol per virginem signum transit tunc geon que nilus dicitur omnes erunt suos renocat. Et cum ingressus fuerit sol libram tunc nilus totus intra ripas colligit. nec perfundit terram. quod est in tempore vindemie. et ideo dicitur assistens. i. non effluens. Sic beata virgo in tempore vindemie. i. in die iudicii. assistet filio suo. nec tunc inundabit aut perfundet aquas gratiarum suarum corda arida peccatorum. sicut facit terra. que. s. misericordia miseris semper pater. Interpretatur etiam geon luctatio vel arena. quia luctata est contra mundum per paupertatem contra carnem per virginitatem. et diabolum superbum et rebellem per obedientiam et humilitatem. Et exemplo suo docet nos luctari contra tres illos inimicos. Item geon. i. maria totam circuit abhiopia. s. ad debellandos peccatores.

Item. xxij. ecci. dicit maria. Ego sapientia effudi flumina. sicut quibus flumina vni oriri potest alio. Dicitur Ego. i. impleta sapientia. ab illo rege nato de danid. que dicitur de beo sapientia. quia mater eterne dei sapientie. et vniuersa debet esse generatio. Effudi flumina. quia sum paradisus voluptatis. de quo fluuius eriens diuiditur in quatuor capita. Nomen vni phison quod interpretatur oris mutatio. Expone ut super. Ipsa enim docet nos loqui lingua hebreica in confessione qua transitur a vita veteri in nouam. Nam

Maria figurative receptaculis aquarum

maria mulier hebreæ est. Judith. xij. Beon luctatio. quã docet nos exẽplo. vt sup̄ dictũ est. Exodi. xxy. Inspice ⁊ fac fm exemplar zẽ. Ire geon archa q̄ stent̄ est. ⁊ ip̄a nos docet. vt cũ oĩa bona fecerim⁹ dicam⁹ illud Lu. xvij. Serui inutiles sumus. Amos. ij. L'oprehedet arator messorẽ. Iq̄d sit q̄n iam pfecti reputat se icho are. Un̄. Et dixi n̄sic cepi. Terẽ⁹ nigris. in q̄ velocitas bñ opandi. q̄ valde necessaria p̄ficiẽtib⁹. sicut maria cõcepto iesu ascẽdit in moirana cũ festinatõẽ. Eufra res frugifer. q̄ ab ea deriuat̄ ad nos que optimã partẽ elegit. sic et illi q̄ m̄te ouer sant̄ i cel'etia iã i p̄nti recipiunt cẽtoplũ. Prop̄ hęc q̄tuor dicat̄. Effudi flumina.]

Daria fluius Titulus iij.

Lumius fm omnes p̄betates flumĩs sup̄ius assignatas. Est autẽ fluius pennis aquaz decursus a fluendo p̄perim dictus.

Daria fluius. quia fluius

Daria flui⁹

- Paruus in ortu suo. sed postea multũ q̄nq̄ augmentat̄. Sic et maria parua pri⁹ p̄ humilitatẽ. tandẽ supergressa est angelicã dignitatẽ.
 - Infulas circuit. illos videlicet q̄ tunc dunt fluctibus tribulationũ.
 - Utilitati omnĩũ se exponit. Nam volũtas ei⁹ est nulli obesse omnib⁹ p̄desse.
 - Non lauat̄ in eo qui ei nõ appropinquat fide amore et seruitio.
 - Propriũ alieñ qui est misericordia nunq̄ mutans iugiter desinit. quia in grã sancti spiritus p̄ueneras cõtinũe nos irrigat. nisi p̄ uolmet steterit.
- D**ic fluius iordanis i quo ad p̄ceptũ helysei restituit caro naaman leprosi. sicut ca ro p̄neri pariuili. si in eo septies abluatur.

Ablutio

Ablutio

- Prima. Sedulum ei obsequiũ impendere.
- Secũda. Romẽ eius et laudes magnificare.
- Tercia. Lorã spem suã post deũ in eã ponere. Unde dicit ecclesia. Vita dulcedo ⁊ spes nostra salute.
- Quarta. Amicorũ eius defectus supplere. Un̄. ij. L'hoz. viij. Uestra abũdantia il loz inopiam suppleat zẽ.
- Quinta. Ei p̄ orationẽ humiliter se ostẽdere. sicut legitur fecisse theop hylus.
- Sexta. Sua ei negocia cõmittere.
- Septima. Eius virtutes saltem a longe imitari.

Posiunt etiã septẽ p̄tutes mariẽ adaptari contra septem genera lepre. que sigt̄ peccã tumi. quod interiorẽ hominẽ defigurat. sicut lepra exteriorẽ. Assigna quo modo. Item Per hunc iordanẽ transeunt veri hebrei et iudei in terrã p̄missionis. ita et nos si fuerimus veri hebrei. i. trãscẽtes de malo ad bonũ p̄ penitentiã. et deuote matrem et filiũ collaudãtes. q̄a iudeus dicit̄ iordanis vel glorificãt̄. p̄ eam introducamur in verã terram p̄missionis.

Itẽ iordanis p̄ponit̄ et duob⁹ fontib⁹ q̄ sunt ior et dan. q̄bus p̄cul a se distantib⁹ et in vnũ federatis iordanis deinceps appell. .f. nascit̄ autẽ sub monte libano. ⁊ di uidit̄ iudeã ⁊ arabia. ⁊ p̄ multos cirenus iuctã hiẽrico in mare mortuũ influir. Et in maria duplex est fortis. .f. cõpassiõis et largitatis. Nã compãt̄ miser⁹ ⁊ largiter tribuit omni peccãti se sicut debet.

Item iordanis interpretat̄ descẽsio eoz. quia descẽdere debẽ⁹ de camelo sup̄bie cum rebecca. Bene. xxij. cõsiderata celoꝝ regitã tantũ humiliatẽ se. Uel iordanis humilis descẽsus. q̄a merito sue hũilitatis descendit in eã filius dei. Uel p̄ h̄ q̄ dicit̄ humilis descẽsus. signatur duplex ei⁹ hũilitas. q̄ digna facta illũ concipẽ q̄ p̄ passionẽ suã nobis aperuit ostiũ paradisi. qui signat̄ p̄ terrã p̄missionis.

Frater werric⁹

Dic est flui⁹ doxit. Unde ip̄a dicit̄ Eccl. xxij. Ego quasi flui⁹ doxit. qui inter p̄tatur medicamentũ generatiõis. q̄a ip̄a sanauit generatiõẽ hu manã. quã p̄ma mater ita mortaliter vulnerauerat. vt a planta pedis vsq̄ ad verticẽ sanitas non esset in ea. Doxit enim fluius est in armenia mirabilis velocitatis. Et ip̄a est fluius gratie rapid⁹ et inundãt̄. influens in nos p̄ charitatẽ q̄ fortis est vt mors. ⁊ quã aque multe peccatoꝝ nostroꝝ exringuere nõ possunt. Lan. viij. Refluit autẽ

Jo. clix.

In suum principiu p humilitate ei omnia attribuendo. Un dicit. Fecit mihi magna q̄ potens est. Armenia interpretat mons vellicatus. Quere libro .x. ti. i. ibi. q̄ maria dicit archa sanctificatiois.

Die est ille flumi⁹ de quo loquit iobanes Apoca. xxiij. dicens. Ostendit mihi ange⁹ lus fluvium aque viue. splēdidum rāq̄ cristallū. pcedentē de sede dei et agni. i. me⁹ dio plaree ei⁹. Bene maria flumi⁹. q̄a singulas generatōes rigādo post vnā i ali⁹ am fluit. Et licet nō omnes p̄cā irrigent qd̄ est angustatio flumi⁹. p aliq̄s tñ flue⁹ re nūq̄ cessat. Propter hoc ei cōponit illud Ego. vii. Per natiōes in aīas sc̄as se trāsfert. q̄a sc̄as si iuat. h̄ sc̄as si at. Dicit h̄ flumi⁹ Laq̄ vine. q̄a reficit. vt ue. q̄a nūq̄ dicit. Aq̄. q̄a abūdit. vine. q̄a sp̄ fluit. Que. s. a q̄ splēdida d̄ rāq̄ cristallū. quia in his quos rigat peccata legibilia facit p cōfessionē. sicut cristallus literas suppositas sibi. Procedit. h̄ic flumi⁹ De sede dei et agni. i. de sancti patriar⁹ chis. in q̄b⁹ p̄f et filius residēdo regnabār Li medio plaree ei⁹. i. ciuitatē. s. ecclie.

Christus fluminis. quia fluminis

Quādo oritur p̄nus ē. sed postea crescit et dilatat in imēsum. sic et christ⁹. Unde Isa. ix. L. Paruul⁹ natus ē nobis. Et paulo post. L. vii. imperiū sup humer⁹ ei⁹. ecce dilatatio. Per mirabilia enī eius. vitā. et doctrinā. dilatātū est nomē ei⁹ p vni⁹ uersum orbē. Simile Isa. xvi. Emitte agnū domine. et statim subdit. L. domina⁹ torē terre.

Crescit q̄n aque multe cadunt in ip̄m. Aque multe. populi multi. Apo. xxiij. Qui⁹ bus quasi creuit. q̄ndo crediderūt et venerūt ad eū p fidem. Isa. ij. Auert ad eum omnes gentes.

Christ⁹
fluminis.
q̄ flumi⁹

Quādo vna aq̄ cadit in aliā amittit nomen suū. vt marna in secanā. Sic q̄rēt ve⁹ niunt ad christū. amittūt nomē venustatis sue. et nō iā iudei v̄l gentiles. s. a christo dicunt christiani. Ideo dicit ei. Quesi effusum nomē tuū. Itē. Aque tribulationes sunt q̄ abūdantē superūt in eū. Unde dicit patri. Dēs fluxus tuos induxisti sup me. Sed statim nomē p̄stinū amiserunt. Unde paupras iam nō dicitur paupras sed diuitie. Barth. v. Beati paupes spiritu. qm̄ ip̄oz ē regnū celozum. Ecce diuitie. Lucrus iā nō ē lucrus. q̄a beati q̄ lugent. et sic de alijs. Nō attēden⁹ tes illi q̄ habent verā sapiētiā. sp̄rens mūdi d̄. nūq̄s currūt ad diuitias christi.

Fluit inter duas ripas q̄ sunt ingressus in mundū p miserā natiuitatē. et egressus a mūdo p amarā mortē. Inter has plaboziosam vitā fluminis iste de fluxit. Excedens ripas suas quādoq̄ secūdat terrā. Unde Isa. xxiij. dicit de nilo. Des⁹ sis fluminis messis ei⁹. Quādoq̄ opatur sterilitatē et destruit vineas. Sic christus adueniēti opat⁹ ē p occasionē sterilitatē synagoge. et fecūdauit eccliam. et apostolos irrigauit sua p̄dicatōe. In die iudicij excedet ripas. et p̄cauebit mortem et omnē miseriam.

Daria torrens Titulus v:

Torrens ē pprie aqua veniens cū impetu. Et dicit torrens. q̄a pluuia cre⁹ scit. siccitate torrescit. id ē. arefcit. Daria vero ē torrens ille de quo d̄ p⁹ uer. xviij. Torrens redundās fons sapiētie. Itē Bene. xvi. dicit de seruis ysaac. Foderūt in torrēte. et reppererūt aquā viuā. Eze. xlvij. Uiuēt oīa. i. vira⁹ sz gracie. Lad que venerit. sp̄ infusione ḡraiel. torrens. i. maria. que p̄pter inundationem compa⁹ torrētī. Cū enī dicta fuisset ab angelo gr̄a plena. paulo post dictū est ei. Spiritus sanctus supueniet in te. Et ad q̄d hoc. nisi vt eam faceret inundare. In eodem capitulo eze. dicit. Mensus ē mille cubitos torrentē quē nō potui p̄ trāsire. Et infra. Conuertit me ad ripā torrētis. Lunq̄ me uertissem. ecce tri⁹ pa torrētis ligna mlta nimis ex vtraq̄ parte. Quod totū de f̄gine p̄t exponi.

Daria torrens

Quia multitudine beneficiorū suoz velut q̄dam inundatōe aquaz excanat lapides et duriciā cordis lapidei. vt hūillet et sui misereat. Job. xliij. Lapidēs excanāt aq̄. Quia cōsumit terrā. i. terrenitatē in cordibus suoz. Unde seq̄tur i autoritate iob. Et alluione paulatim terra cōsumit.

Maria figuratur receptaculis aquarū

Quia nō multū firma v'l ponderosa scāi trahit. id ē. nō multū radicator in dilecti-
one mūdi. Unde dicit Judicū. v. l. Torrens cadumīn. trahit cadauera eoz. l. Ca-
dam in interpretatur mare rubrū. Nec est maria q̄ dicit mare amarū. sed ip̄a fuit ru-
bricata p̄ conipassionē filij patiens. l. Trahit. l. i. attrahit ad silū cadauera. l. i. ca-
dauerosos peccatores. Interpretat etiā cadumīn mare antiquoz p̄pter antiq̄ que
facta sunt in eo miracula. Et in maria opatus ē domū illa p̄cellētissima mira-
cula que ab auri quo p̄figurata erant.

Quia puenit ex vniuersis calore resolutis et inundātia pluuiaz. Inundantibz enī
pluuīs b̄ndicōis sicut dicit Eze. xxxij. l. Dedit terra. l. i. beata anima lgermen suū.
q̄i nata ē virgo candida et frigidā vt nix p̄ fomitis eructōem. De q̄ dicit Eccl.
xliij. Pulcritudinē cādorīs ei⁹ admirabitur ocul⁹. Que. l. virgo quodāmodo liq̄-
fit p̄ dilectōem eoz quos christ⁹ redemit p̄prio sanguine. Unde dicit Lant. v.
Anima mea liquefacta est rē.

Maria
torrens

Quia imperiosē currit. Et gratie aquas maria suis p̄cibus impetrat a christo ama-
toribz suis. q̄ ad ip̄am a libano. r̄ ab ip̄a ad eos affluunt sinē mora.

Quia inueniēs obicē fortius currit. Ip̄a enim facit cū temptatōe p̄cū tēptante
nos diabolo supra vires. q̄a p̄rior est ad saluādū q̄s diabolus ad pdendū. Un̄ se
pe dicēdū ē ei. l. A resistentibz dextere tue. lo maria. id ē. demonibz q̄ quantum possūt
resistūt bonis tuis. Custodi me vt pupillā oculi. Quod ē dicere. Sic me custodi
vt pot⁹ exponā man⁹ et cor⁹. et q̄cqd̄ habeo. q̄s ledar iu ḡa. Sicut hō q̄cquid
tenere potest ad manū exponit p̄ pupilla mēda. Job. ij. l. Pelle mortale. p̄ pel-
le limmortale. r̄ oīa q̄ habet hō dabit p̄ ania sua. Mat. xvi. Quid p̄dest homini
si vn̄uersum rē.

Quia turbulētis. sic et ip̄a nō in se sed ab effectu. q̄a turbat animā peccatoris in-
fundendo gr̄as contritōis.

Quia accidētaliter venit. id ē. ex merā gratia. nō ex meritis nostris.

Quia in mare se p̄cipitat. i. in corda amara p̄ contritōem r̄ recogitatōnem peccatoz
suoz in amaritudine anīme. Hescit enī gratia eūis tarda rez molimina.

Maria aqua Titulus vi.

Qua Designatur enī p̄ michol. i. Regū. xvij. q̄ interpretat aqua oīs. v'l aq̄
ex omnibz. que placuit dauid. Nec est maria p̄ quam habet refrigeriū s̄ oē
incentiuū peccati. Et ip̄a est aq̄ omnis. q̄a habet omniē gr̄am. Unde dicta
est gr̄a plena. Qui vult istā michol spiritali sibi in n̄monio copulari. debz eā de-
spondere dncēis p̄pucis. sicut dauid michol. vt auferat a se omniē immūdicā
carnis et sp̄itus. q̄a nō sufficeret vna sine reliqua.

Maria stagnū Titulus vij.

Stagnū gratiaz et donoꝝ. Pater ei fons ē. Unde dicit Hier. ij. De dēre
liq̄nunt fontē aq̄ viue. Filius riuus p̄cedens ab isto fonte. Un̄ dicit. Ego
quasi fluui⁹ dōnē. Spūscū p̄cedens ab vtroq̄ dici potest stagnū supe-
rius. q̄a cōtinet plenitudinē gr̄az. Maria q̄si stagnū inferius. p̄ humilitatē. que
omnia carismata et dona gr̄az q̄ p̄cediūt a patre et filio suscepit spūscō descēden-
te in eā. Hoc enim videre ē q̄ quādoq̄ de stagno altiori nascit et p̄cedit aliud sta-
gnū. Et ip̄a gr̄as q̄s spūscū eidem summiſtrat nobis distribuit. vniūq̄s f̄m
p̄p̄am virtutē. i. humilitatis capacitatē. Nā de ei⁹ plenitudinē oēs accēpim⁹. Jo. i.

Maria alueus Titulus viij.

Uterus
fecundus

Alueus contigu⁹ ip̄i fonti vite q̄ christ⁹ ē. q̄a locus matris ad dexterā filij.
Et ab illo fonte ad corda hūilia decurrūt riuuli gratiaz hoc alueo median-
te. Nec est alueus torrens de quo legit. iij. Regū. iij. circūdat⁹ fossis. i. hūi-
litate duplici. Torrens spūscū currens cū impetu a q̄ marie p̄cibus rapide ad nos
affluūt riuuli sup̄dicī. Ip̄a etiā p̄t dici alueus torrens sapientie.

Maria litula Titulus ix.

Litula De qua descēdūt ingiter stillicia gr̄az. solationū. aspiratōnū.
illustrationū. et h̄mōi. ad humani cordis duriciā excandam. Job. xliij.

So. cxxvij.

2

Libet IX. Ci. X.

Plus

Lapides excauant aque. Itē gutta cauat lapidē nō vi sed sepe cadendo. S3 qđ in lapide p̄t mollis gutta. nō possunt in nobis cūcta dei bñficia. cū dicat philoso phus. Qui instat et onerat p̄ora sc̄q̄ntibz. ex duro 7 immemori pectore gratiā extor quer. Numeri. xxiiij. Fluēt aq̄ de situla ei⁹ 7c. Maria situla dñi. que plus oibz sitiuit in car nationē ei⁹ ob redemptōez mūdi. Et post ascē. onē eius magis sitie bat ad deū sentē viniū. Quere de hac litri versu. vi. orti edelusi.

Maria lacus Titulus x.

Lacus Ipa enim receptaculū fuit p̄ compassiōē oim̄ agrū. i. penalitātū q̄ sup̄ filiū trāsierūt. In cui⁹ ple na dicit Jonas. ij. Circūdederunt me aq̄ vsq̄ ad animā 7c. Et ad h̄ facta est cum filio lacus miseriaz. vt eriperemur de lacu miserie 7 de luto fecis. et saluaremur a descēdentibz in lacū. Isa. li. L̄trē dire ad cauernā lacū. i. ad plagam lateris. vel ad miserā cordis marie p̄ filio patē sceler ad sarā que pepit vos. Sara que dicit princeps maria est. que cū filio deo vbiq̄ p̄ncipatur. que pepit nos quodāmodo. qñ nostrū pepit redemptōē. 8 cu ius latere nascimur in baptismo. Lac⁹ etiā crux. Mar. xij. Fodit lacū. Unde et chris⁹ dicit. L̄posuerūt mei lacū. i. in cūcc̄ inferiori. Ipa vilissima erat pena su spendi in cruce.

Maria hydria Titulus xi.

Hydria. que dicit ab hydor qđ est aqua. qđ ipa potat nos aq̄ sapiētie saluta ris. Potat etiā nos liq̄ribz qđ 8 chris⁹ p̄fluxerūt. qđ chris⁹ in passiōe effu sus est sicut aq̄. Ipa enī ē hydria rebecca. i. ecclesie q̄ potans ē v̄ eius hely ser. id ē. chris⁹. Gene. xxiiij. et ex q̄ potantur cameli ei⁹. i. v̄niuersi fideles eccle sie. que scz hydria ingūter fundit aquā in canalibus. id ē. infundit gratiā hūilibz. Ipa etiā hydria farine indeficiēs. de qua legif. iij. Recem. xvij. q̄ pastus est ver⁹ helysuis. id ē. chris⁹. et qua pascit vidua sareptena. id ē. ecclesia in sacramēto. cū tota domo sua. id est. fidelibus v̄niuersis.

Maria concha Titulus xij.

Concha designata. ij. Paral. iij. p̄ decem conchas qđ fecit salomon in tē plo. vt oīa holocausta q̄ offerenda erāt abluerent in eis. Ipa ē etiā concha quā gedeon exp̄sso vellere roze impleuit. Iudicū. vi. qđ chris⁹ mariā re pleuit gratia quam retraxit a sinagoga.

Maria canalis Titulus xij.

Canalis. Que sic dicit ab eo qđ caua sit in modū canne. que quādoq̄ sit li gnea. quādoq̄ lapidea. Maria bene p̄t dici canalis. quia fuit lignea p̄ fer cunditatē. lignoz cui est ferre succū. Lapidea p̄ ppositi firmitatē. L̄caua p̄ humilitatem. Clausa inferi⁹ cōtēptū tēporaliū. Aperta sup̄ius 8 siderio celestī. Collocata ī sup̄ioribz dom⁹. i. eccleie ad suscipiēdas aquas donoz optimoz. q̄ des cendūt a patre luminū. Iaco. i. 7 refundendū eas in terrā. i. ad hūiles.

Maria trames Titulus xij.

Trames. Unde dicit Eccl. xxiiij. Ego qđ trames aque immēse de fluuio. Ipa enī ē via gr̄e. Unde se vocat tramitē. id ē. viā. Laq̄ immēse. i. abūdan tis gratie q̄ p̄cam derinat ad hoīes. Ipa est ei⁹ via in inuio peccatoz. Ipa directio in bñuo deniātū. Ipa via ad patriā redemptiū. p̄ h̄ qđ ipa est trames aq̄ immēse. que p̄cedit l̄de fluuio. i. abūdati gr̄a spūs sancti. Aqua immēsa est gr̄a redemptōis q̄ sufficit ad ablutionē omnīū. Iob. iij. Fons egrediet. et irrigabit torrentē spinariū. Die fons gr̄a redemptōis rigans torrentē spinariū. i. gen⁹ hūa num. qđ anteq̄ maria nasceret erat materia eterni incendij. Zacha. xij. L̄rit fons patens. Ipa est gr̄a redemptōis a qua nullus excludit l̄n ablytōem pctōis et mē struate. i. original et actnalis peccati. Qui⁹ aq̄ trames maria. q̄ nostz genuit redemptōē. Vel l̄trames aq̄ dicit ipm̄ filiū aq̄. vbi est tota virtus aque. et ipa tra mes qđ filium et fr̄us omnis gr̄e.

Versus tercus

Maria aqueductus Titulus xv.

Aqueductus. Un̄ diē ecci. xxiiij. Quasi aq̄ ductus exiuit a paradiso. A duplici A

María figuratur receptaculis aquarum

etiam paradiso exiit hic aeductus. A patre scz qui est paradisi celestis exiit p creatōem & recreatōem. a quo nobis attulit aquā viuā. id ē. christū deū & hoīem. A paradiso terrestri. h̄ ē. ab ecclia militate exiit p mortē corpis. directa in celum velut qdam aeductus. aq̄s miseriaz et tribulatōnū totius generis hūani illuc du cens. filio eas exponēs. et p eis intercedens.

Dicaqueductus

B

Longissimus excellētia meritorū. Nam vehemētia desiderij. seruoze deuotōnis. puritate orōis. fontē attigit tā sublimē. Cuius plenitudinē tanq̄s aqueductus de corde patris excipiens. nobis edidit illuz. nō put est sed put cape poteram? Vere longissim? aquarū que sup celos sunt fontē potuit attingere. vt hauriret sup an gelos quā refunderet hominibz aquā viuā. Beatus bern. Ideo tāto tpe desierūt hominibz stenta gratiaz. q̄a nōdum intercesserat aqueduct? Ad h̄ enī data ē ipa mundo q̄si aeduct? vt p ipam a deo ad hoīes dona celestia ingiter descēderēt.

Dica aq̄ ductus

Ber.

- ✓ Integerrimus p intuiolatam fidem.
- ✓ Mundissimus per virginitatē et omnimodā castitatem.
- ✓ Occultus per solitudinis dilectionem.
- ✓ Concavus per veram humilitatem.
- ✓ Fusilis per pietatem.
- ✓ Secundans. id est. abundans aquis. per gratiaz plenitudinem.
- ✓ Rotundus per

Non plumbeus sed magis aureus p regiam nobilitatē et eximā charitatē. Per hunc aqueductū venit christ? ad nos occultatus in utero virginali. vt mysteriū diabolo eclaret. Unde dicit ei Isa. xlv. Uerētus es deus absconditus. Ad hoc enī venit vt nos mūdaret. resciceret. et potaret aq̄ sapientie salutaris. sicut p occultuz aeductū deducit aq̄ ad necessaria ciuitatis. Per hunc etiā aeductū q̄ d̄ fontē sup dicto haurit assidue. infuit vinū cōpūctōis. leticie & deuotōis. i cellariū nre mētis.

Et nota q̄ dicit. Quasi aeductus exiit a paradiso. i. a sancta trinitate. que ē locus totius voluptatis. Exiit. inq̄m p creatōem. Unde. Ab initio et ante seclā creata sum. Exiit autē q̄si aqueductus. i. p meatus subterrancos. p patres. s. veteris testamēti q̄ dediti erāt terrenis. Isa. xi. Egrediet virga de radice yesse. Propter hoc dicit de ea. Sicut lilium inter spinas. q̄a ipa celestis exiit de terra. Sed ad quid? ad irrigandū ortū domini. id ē. eccliam et fidelem animā. Unde statim subiungit. Dicit irrigabo ortū plantationū. Ipa enī habet duplex irriguū. superi? et inferiū. Quere lib. v. r̄. particla. i. versu septimo de orto. Hō ortū olerū. iij. Regū. xxi. sed ortū deliciaz. q̄ est ecclia et sancta aia. ortum. s. conclusū custodia angelozū q̄ secundatur et fructificat austro flante. Et nota q̄ ecclia non dicit ortus colligendi fructus. sed plantationū. q̄a in ea arbores. i. anime sancte modo plantant p laboriosa opera. sed in morte colligent fructus quādo euellent opa laboriosa. Eccles. iij. Tempus plātadi et tēpus euellēdi. Dicit etiā ortus plantationū pluraliter. q̄a ibi plantant boni et mali. Unde in sagena petri colligunt duo genera pisciū. Sed cū dñs plātauerit eā ortū voluptatis et bonū semē seminauerit i agro suo. vnde habet zizania. Responsio Matth. xij. Inimicus homo hoc fecit. Ideo scinditur rethe petri. Propter h̄ beata virgo rigat hunc ortū aqua triplici.

- ✓ Doctrinē. vt purget ab erroribz. Uñ dicit Qui bibūt me adhuc siciēt. veritatem.
- ✓ B̄re. vt ornet floribz & fructibz s̄ntū. Uñ dicit. Trāsate ad me. et a gene. meis implēmi.
- ✓ Tribulationū. vt omnis plātatio quā nō plātavit pater eradicef. Matth. xvi. et vt omnis palmeo fructificas purget vt plus afferat fructū. Job. xij. Rigat autem aq̄s tribulatōnū quādo mittit disciplinā sicut lucem. vt veratio eius det intellectū. Isa. xxxij. Cuius discipline ira est ipa exemplar. Et q̄a nihil valet ortū rigatio nisi solis temperet ardor. p̄mittit q̄ ardorē solis iusticie tēperabit subdēs. Et inebriabo partus mei fructū. Quere lib. v. r̄. particla. i. r̄. versu orti conclusi.

Dic est aqueductus de quo legitur Judith. vj. quem p̄cepit holofernes incidī. q̄a p illū influebat fons quidam in ciuitatē bethulie a parte australi. Bethulia iter

pretatur domus dolens domino. quod facit ecclesia in penitentiis. Vel domus parturiens dominum. quod facit in confitentibus. Isa. xxvi. Et timore tuo concepimus et parturivimus etc. Maria vero aqueductus quo fluunt in ecclesia et fidele anima dona gratiarum. que diabolus incidere conatur. cum eius auxilium nobis auferre nititur. Incidit autem non quo ad eam sed que ad nos. quando nos retrahit a sermone eius. Et ad hoc ipse magis laborat. quia ipsa est aqueductus piscine superioris. Isaie vii. per quam derivatur ad nos gratia donec illuminantius que descendit a patre luminis. Ideo autem vobis datus est hic aqueductus. quia ad omnes versus necessarios derivant vobis aque gratiarum.

Maria labium

Titulus xvi.

Labium. quod signatur Exodi. xxxi. ubi dixit dominus moysi. Facies labium eneum cum basi sua ad lavandum. poneque illud inter tabernaculum testimonium et altare holocaustorum. i. s. sub dno. Hoc labium dicitur Iuter. iij. Regum. vii. Et dicitur ibi glossa. que hoc labium factum erat de speculis mulierum que excubabant ad ingressum tabernaculi. id est de sedibus speculorum. Iosephus dicit que vndique habebat speculam. ut sacerdotes in eo abluti viderent ibi si adhuc aliqua macula remanisset. Bene maria labium ecclesie. quia in labiis eius diffusa est gratia illius responsionis que mundatus est mundus. Hoc labium nobis loquitur verba vite. et per nobis loquitur bonum in conspectu dei. Et ipsa est labium electum nobis promissum Sopho. iij. ubi dominus dicit. Reddam populis meis labium electum. ut invocent omnes in nomine domini. et servient ei humero vno. Labium istud maria. per quo nobis dato a deo debemus invocare nomen domini. et unanimiter atque concorditer illi servire. Hoc labium fuit eneum. quia es impetrabile et sonorum. et ipsa sine viciorum putredine et sonora in precibus. cui filius dicit Cant. ij. Sonet vox tua in auribus meis. vox enim tua dulcis. scilicet per peccatoribus interpellas. Hoc autem Labium positum erat inter tabernaculum testimonium. id est signatur ecclesia. Et altare. id est christum. quia mediatrix iter christum et christianos suis precibus reconciliat sumis sumis. Aqua huius labii gratia. qua lavanda sunt manus pedes et vestes. i. affectus opera et virtutes. et postulanda est ab ea iugiter aqua ista. et sicut sumus de ecclesia numero et merito. et accessum habeamus ad altare holocaustorum. i. christum immolatum pro nobis. Hoc etiam labio potamur aqua sapientie salutaris. et mundamur ab omni inquinamento spiritus et carnis.

Maria piscina

Titulus xvii.

Piscina est aquarum collectio sine piscibus. Et dicitur piscina quasi per contrarium. In maria autem fuit congregatio omnium aquarum. i. gratiarum. sine piscibus. mundanarum curiositatum.

Hec est piscina probatica. Ioh. v. in quam angelus domini super tempus descendebat. et movebat aqua et sanabatur unus. Tempore enim incarnationis descendit angelus magni consilii in maria. et mota est aqua. quando ad novam salutationem turbata est maria. et sanatus est unus. i. quotquot crediderunt deum trinum et unum. et isti unum. i. christo adhererunt per fidem sine incarnationis. Et hoc eleganter quidam dicit marie. Tu piscina puritatis. rore plena pietatis. in qua deus maiestatis voluit descendere. In quam reus et perversus. si contritus et perversus. se deponat. erit tectus a peccati vulnere.

Piscina. inquam probatica. Iacobaton grece. quod est omnis latine. quia in ea nathinnei lababant hostias offerendas in templo. Et erant isti nathinnei baiuli aqua in templo. que officium non habent sub dyaconis pinantes aqua sacerdoti. Exemplis autem et orationibus martie mundari necesse habent. que christo offerre voluit sacrificium de seipis.

Que cognominabatur hebraice bethsaida. quod interpretatur domus frugum. Unde dicitur ei Cant. vii. Uenter tuus sicut acernus tritici. Domus pedum. id est receptaculum simplicium et humilium. quos pascit feno carnis filii sui. Domus et venatorum. i. peccatorum. que plus venabant delectabilia mundi. si ad se resingerint.

Quinque porticus habes. Lid est. quinque principalia genera misericordie. Prima. que dicitur conuerter errantes. cum sit via. Secunda. que illuminat in tenebris ambulantes. cum

Maria figuratur receptaculis aquarū

De theo-
philo

fit stella et luna. Tercia q̄ vivificat mortuos. cum sit vite vena. id ē dilectionis. Quarta q̄ spem infundit desperatis. Unde dicit. In me omnis spes vite et vitutis. vt patet in theophilo. Unde et dicit Ecclesiastici. xxiiij. Penetrabo inferos partes terre. Id ē. desperantes recolligā. Et inspiciam. Loculis misericordie. Omnes dormientes. I. sui spoz oblitos. Quia ra. q̄ multis quoz iā dictata erat sententia impetrauit a filio spacium penitēdi. sicut abigail a dauid nabal stulto. i. Regū. cxx. In his lq̄qz porticibus. i. azebath multitudine magna languentiu. ceorum. qui illuminari. i. claudorū. qui dirigi. i. aridorū. qui gratia humectari. i. peccantium aquemotum. i. misericordie eius. vt sanent a langoribz peccatorz.

Item ip̄a est piscina supior in via agri fullonis. Isa. viij. Et bene quia plena aquis gratiarū que veniūt de supernis. Ip̄a etiā aqueductus quo influunt ad nos gr̄ie de superiis. cui⁹ extremū gloria eterna. Piscina inferior ecclesia. in qua p̄ aqueductum istū. scz mariā. in hierusalē. i. animā. influunt aque celestes. Itē ager fullonis ecclesia. Fullo christus. Maria. ix. qui dealbat peccatorē. Via agri fullonis penitētia. p̄ qua vestimēta anie candidant. Maria enī tanqz piscina de celo recipit aq̄s viuas. quas ad eccliam defert et aias sanctas. veluti aqueduct⁹. Itē ip̄a est piscina venus. de qua tangitur Isa. xxij.

Item Lau. xij. dicit marie. Oculi tui sicut piscine in esebon. que sunt in porta filie multitudinis. EsEBon interpretatur cingulū meroris. i. meror cingens. vt intelligatur iustritue. quia meror penitēte cingit hominē et cohibet peccatorū sanie et fugum peccati. sicut vitra cingit vulneratū et restringit sanguinis fluxum. Et hoc cingulū competit penitētibz qui in merore animi recogitat peccata sua et peritias inferni. et inde humiliant. Unde puerb. xij. Meror in corde viri humiliabit eū. Item puerb. cv. In merore animi deficiet spiritus. scilicet ab alto superbie. Et talibus sunt Loculi. i. marie. sicut piscine. id ē. respectus misericordie ei⁹ multiplex lauatoziū. et sunt oculi eius in porta filie multitudis. id ē. ecclie cui⁹ ip̄a est porta.

Maria

Oculus per discretōnem vel respectū misericordie. iustos a dextris. peccatores respiciens a sinistris.

Maria

Piscina p̄ compassionē redundans aqua pietatis.

In esebon p̄ charitatis feruorē. quia esebon interpretatur ignis in cis.

In porta filie multitudinis. q̄a oibus cōmunis. et presto oibus miseris subuenire.

Maria natatoria

Titulus xvij.

Alato. id ē. natatoria. quod nō potest poni in versu. designata p̄ natatoriā siloe. ad quam missus est cecus natus lauare oculos suos. Joh. ix. vt illuminaret. Ip̄a enim dicit illuminatrix. et hoc nomen suū interpretatur in nobis. precibus suis meritis et exemplis illuminās peccatores. Ad literā siloa fons factus est ad radicem montis syon qui nō in gibus aquis sed incertis horis ebullit. cuius aque vt erāperent quasi stagnū nō longe a fonte petri erat. Quā collectionem modo piscinā modo natatoriā vocat scriptura. Syloe autē interpretatur missus. Et signat iste fons christū a patre missum in mundū vt illuminaret peccatores excecatos. sicut dicit Isa. xliij. Et dicunt Isa. viij. aque hui⁹ fontis flue re cum silentio. humilitatē. s. et mansuetudinis. id ē sine murmure impatiētie. et sine strepitu pompe et superbie. Hui⁹ autē fontis maria natatoria ē. que p̄cibz suis et exemplis restituit visum interiorē. Quarto regū in historijs. titulo de obitu ysaie plura inuenies de hoc fonte et aquis ei⁹.

Maria amnis

Titulus xix.

Versus
hucus

2. Onis. Scdm isidorū amnis flui⁹ est timore ac frondibz redimit⁹. et ex ip̄a amenitate amnis vocat⁹. qd̄ poptime ducit virgini gloriose.

Maria vena

Titulus xx.

3. Eua. Quia q̄cqd̄ bitudis ab illo magno mari. i. ab illa infinita bonitate diuinitatis ad genus hūanū puenit. totū p̄ hāc venā defluxit sic ostensum est.

supra de aqueductu. Prouer. x. Vena vite os iusti &c. Si vena vite os iusti. & multo fortius os marie iustissime est vena vite. quoties filiu p nobis interpellat. Et ppter hoc dicit ipa. In me omnis spes vite et virtutis. Ecclesiastica. xxiiij.

Venia vena quia

- Deculta per secretissimam conuersationem. Unde clausa in thalamo inuenta creditur a gabriele.
- Bracilis per voluntariam paupertate.
- Concaua per veram cordis humilitatem.
- Venia vena quia* Subtilis ad repellendas p nobis fallaces astutias inimici.
- Parime viget ad custodiam populi christiani.
- Via sanguinis in quo vita omnis viuens. Leui. xvij. Et ipa est via vite nre spiritalis a christo q se dicit viam. Job. xiiij. in cui? sanguine. i. in fide passiois vita e animarum nostraz.
- Longa valde p finalem pserantiam.
- Distributa p corpus filij quod est ecclesia catholica.
- Aliter. Venia vena vite. Sicut enim sanguis qui est vita carnis occulte decurrit p venam. sic christus qui vita est aia p nostraz occulte venit ad nos p maria. Un dicitur ei Isa. xlv. Vere tu es deus absconditus. In vtero. s. virginali.
- Item ipa est vena vite. Sed adam et eua nobis fuerunt venemortis. de qb dicit Eusebio ultimo. Sed ipa plagit se cu filio de peccatorib. Diere. xvij. Un dicit. De dereliquunt venam aquarum viuentiu.

Isidor?

Venia later. Titulus xxi.
 Alter dicit isidor? q later pprie est liquor fontis. et dicit sic. eo q lateat i venis terre. Et maria semp latuit et secretu dilexit. Et ipa liqz est illi? fontis vite eterne q dicit Diere. ij. De dereliquunt fonte aque viue &c. Quoz videlicet liquorz misit nobis ille fons eternus ad nos abluendu. rigandu. secundadum. imaginem reddendu. et suos effectus in mundo adimplendu.

Venia cisterna. Titulus xxij.
 Isterna sita ad portam bebleem. ij. Regu. xxiij. et. i. parat. xi. Et bñ ad portam. qa omnes traseuntes vult qntu in se est sanare. Un clamat. Transite ad me omnes &c. Qui? cisterne potu desideravit dauid. Quere libro. i. ca. iij. titulo gratia plena. ppe finem. vbi agitur de aqua abluoiois.
 Nec est cisterna venus in solitudine. in q occultatus est ver? ioseph. Beñ. xxxvij. Licet eni maria inuacuula esset erate. verus tamen erat in figuris. Et bene in solitu die. qa sp dilexit solitudinē. Unde gabriel ipam clausam in thalamo bñ firmato sola creditur inuenisse. Beatus bern. Suspiciandū nō est &c. Quere libro. xij. particula. i. qnto versu de orto. vbi ornis dicit secretus.

Finit liber nonus de receptaculis aquaz qbus figurat maria

Incipit liber decimus de edificiiis

quibus maria figuratur in biblia.

- Archa. thronus. soliu. ferdum qz. sella. tribunal.
- Sedes. et cathedra. currus. lectica. scabellum.
- Lectulus. et requies. habitatio. cellula. nidus.
- Cella. et apotheca. gazophil. bibliotheca.
- Erari. geneze. locus. horrea.
- Pistrinum. furnus. clibanus. fornax. caminus.
- Aula. tabernaculu. thalamus. domus.

Venia archa

Titulus .i.

Maria figuretur edificium

Archa. Designata per archam

Uersus
pmus

quam fecit beseleel. Exo. xxxvij. de lignis sethim. habere duos
semicubitos in longitudine. et cubitum ac semissem in latitudine.
Altitudo quasi unius cubiti fuit et dimidij. Vestiuitque eam auro
purissimo intus et foris. et fecit illi coronam auream per girum etc.
Fecit beseleel archam etc.] Fabrica h' arche. natiuitate indicat

Isidorus

beate marie et quattuor. Ex auctore. Uel. Fecit beseleel. Ex fine. Uel. Larcha. Archa enim dicitur ex eo quod aliquid archanum in ea poni debeat. Uel secundum Isidorum dicitur ab arcado. eo quod arceat visum circumstantium ab his que continentur in se. Similiter et archanum dicitur a quo arcemur. Uel christus de maria dicitur Isa. xxiiij. Secretum meum mihi. In ea enim fuit ipse deus absconditus. Isa. xlv. Homo trahit et materia. Uel de lignis sethim. Ex forma. tum ex diuersificatione. tum ex ornatu. Uel dicitur habere duos semicubitos etc.] Ex ornatu. Uel etc.] Vestiuit eam auro purissimo.]

Pbus

Videndum primo de fine. quod primum est in ratione. sicut dicit philosophus. Facta est enim illa archa materialis. ut in ea reponeret quoddam diuine operatiois archatum. Virga in memoria liberatiois ex egypto. Manna. refectiois in deserto. Tabule. datiois legis. Sic et archa nostra spiritualis. de qua dicitur. Surge domine in regem tuam etc. hoc fuit ordinata est. ut in ea reponeret nostre liberatiois precium. quod quidem intus est. Sic enim placuit deo ut scierat tres persone in vna natura. sic essent tres nature in vna persona diuina. Diuina. spiritualis creata. et corporalis. Diuina. scilicet deitas. que increata. Spiritualis. scilicet anima. que creata. Uel sapientia dicitur. Ab initio et ante secula creata sum. id est. prius creati quodam excellenti modo. et hoc que ad animam. Corporalis que formata est a tota trinitate (cuius opera inseparabilia) ex substantia corporis virginis. Uel filius dicitur de patre Isa. xlix. Formas me ex utero matris sibi etc. Per virgam natura diuina designat. Nam secundum eam ipse dei filius est dei pater. Uel pater. Virgam virtutis tue etc. Per tabulas in quibus erat lex diuina scripta. natura creata. anima designat. Et bene per duas tabulas designantur duo que sunt in anima. scilicet intellectus et affectus. Nam in eis intellectus quasi in vna tabula scripta erat omnis veritas. In affectu omnis bonitas. Et dicuntur lapidee propter confirmatioem intellectus non potentis declinare in errorem. Uel affectus in malum. Per manna corpora natura que quidem habuit naturam adiacentem hoc est fragilitatem assumptam et penalitatem. Tamen hoc manna. id est. ipsa corpora natura. purissima fuit ab omni labe peccati originalis propter peculiaritatem. Fuit etiam esibilis. ideo significat refectiois dulcedinem. Sap. xvi. Paratum panem etc. Quod petimus dicentes. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Ecce finis beate virginis. que ob hoc nascitura erat. ut in ea reponeret nostre redemptiois archanum.

Videamus auctorem. Fecit beseleel. quod interpretatur umbra dei. seu misericordia dei. Et bene. Nam sicut umbra refrigerium est in rigore punitionis. que quidem ericcaret nos et plueret nisi misericordia dei nos protegeret. Uel iacob loquens de iusticia dei et rigore dicit. Exortus est sol cum ardore et arefecit fenit Sol. id est. christus. Exortus est. id est. extra se ortus qui punit. quia extra se est punire cuius proprium est misereri et parcere. Sed in iudicio veniet cum ardore et arefaciet fenit. id est. carnales in incendio gehene. Nota umbra venit ex opposito corporis opaci ad lumen. Non enim erat nubes que opponeret se inter hoies et ipsum sole iusticie ante aduentum christi. id est. omnes verebantur. Uel etc. Fiant sicut fenit tectorum etc. Propter hoc missus est gabriel angelus ad maria nubem introducens. hoc est. umbra huius natiuitatis nunciatus. ad faciendam umbram. Uel dicitur. Inquit. Altissimi obumbrabit tibi. hoc est. misericordia. id est. eius propter pietatem. quia eius proprium est misereri.

Aliter. Per hanc archam designat beata virgo triplici ratione. Ratione materie. Ratione schematis vel forme. Ratione officij vel continentie.

Duplex autem materia fuit huius arche. scilicet ligna sethim. et aurum purissimum. Duo enim fuerunt in ea et parte materie. scilicet caro et spiritus. large sumendo materiam. moraliter cum loquimur. Per ligna sethim que imputribilia. designat caro eius que nunquam sensit corruptioem concupiscentie vel putrefactiois. Per aurum. spiritus eius resurgens perfecta sapientia et habitaculum

deitatis que p aurū significat. Un̄ canti. v. Caput dilecti mei aurū optimū. In hoc asit q̄ fuit deaurata interi⁹. notat puritas cordis ei⁹ vel dilectio dei. In hoc q̄ exteri⁹ fecundia virginal. vel dilectio p̄tini. q̄z gr̄a super aux. Eccl̄. xij. Ul̄ v̄ telligibilis. Ligna sc̄him sunt parua. pulcra. leuia. fortia. impuribilia. incremabilia. Albe spine filia. Fuerūt etiā dolata et leuigata.

Sc̄him vt dicit nōmē est mōtis et regionis z arboris q̄ albe spine filis ē in folijs. Et interpretatur sc̄him spine vt germina. seu positōes aut resurrectōes eoz. Et bñ p hec ligna significat maria. que sensit p filio et cū filio multiplicē tribulatōnis punctōem. Per eā autē. i. p orōes et merita ei⁹ resurgim⁹ a pctō. Germinamus bene icipiēdo. Per eā ponitur in ecclie merito. p eā tadē ponēdi i celesti edificio.

Maria sc̄him

Quia arbor nobilissima oriētis sicut dicit. Fuit autē maria nobil̄ genere. nobilior oīm carismatū plenitudine. s̄z nobilissima ex eo q̄ christ⁹ verus oriēs q̄ nos visita uit ex alto oriū ex ea dignatus est inq̄ntum homo.

Pulcra pfecta plenitudine toti⁹ honestat̄. Un̄ eccl̄. vi. De eoz enī vite ē in illa rē.

Parua p simplicitate hūilitatis. vt etiā paup̄tat̄. q̄a fuit simul in vnū diues z pauper. Quidā tamē dicūt q̄ hec arbor crescit vsqz ad maximā quantitātē.

Leuis p cōtempnū toti⁹ terrenitatis. Dilectio cui terrenoz reddīt animā pōdero sam. Unde. Filij hoīm vsqz q̄ gñi corde. vt qd diligit vanitatē z q̄ris mēdaciū. i. tpalia. Vel etiā leuis virtutū vniuersitate. q̄ ignee nature sunt. et iō leues ab effectu. q̄a animā sursum trahūt z impellūt. quia locus ignis deorsum nō est.

Maria sc̄him

Fortis in cōseruādo ppositū v̄ginitatis. q̄a accingit fortitudine lūbos suos. et respondit angelo. Quomodo fiet istd. q̄ntā virū nō cognosco. i. ppositū hūc cognoscere. z in pposito pseruere. Isa. xl. Forte lignū z impuribile elegit artifex sapiēs.

Isidor⁹

Impuribil. Impuribilitas sc̄him pbat p archā noe. q̄ adhuc p̄durat i montib⁹ armenie fm isidoz. Maria autē fuit ipuribil p extincōez fomīs i filij pceptōne. quā postea nō infestauerūt p̄mi mor⁹ pcedētes a fomite. Quilibet enī ali⁹ ab ea dicere p̄t. Induta ē caro mea putredie rē. Job. vii. Ipa s̄o de se z de sponso suo dicit Lam. i. Ligna domoz nr̄az cecidit. Quia nō fuit corp⁹ ei⁹ resolutū i q̄ntū or clemēta. Sicut et dñs nō dedit sanctū suū. i. christū. videre corruptōez. sic nec sc̄tāz suā specialē. i. mariā. Fuit etiā ipuribil. absqz sermēto inuidie z corruptōis. Prouer. xiiij. Putredo ossiū inuidia. Job. i. Cōputruerūt iuinēta i stercore suo.

Incremabilis. s. absqz seruoze totius iracundie et iniquitatis.

De theo philo

Albe spine filis in folijs. i. in sc̄bis. p mansuetissimā correctōem aliene p̄uersitatis. Lege cōuersionē theophili. Moraliter. Prius dicit alba postea spina. q̄a q̄ aliū pūgere vult corripēdo. ipa correctio debet pcedere ex zelo iusticie. nō ex liuore malicie. Alioq̄n talis corrector compabilis ē spine nigre.

Leuigata z planata et q̄si dolata artificio spūsancti. vt etiā christi. q̄ summ⁹ est architectus. q̄n sanctificata ē in vtero matris et nata sine pondere originalis.

Fuerūt etiā ligna hec fortia p patientiā. Impuribilia p persuerantiā. Landida p omnimodā puritatē et innocentiā. Unde albe spine similia describunt hec ligna. id ē maria. quam hec ligna designant.

De auro infra titulo. ij. de throno q̄ntum volueris inuenies.

Et nota q̄ hec archa dicit fuisse deaurata. id ē. vestita auro purissimo intus et foris. q̄a purgata fuit a fomite et peccato. Sed vna quam cōtinebat. i. corp⁹ christi. q̄ plena erat māna diuinitatis tota fuit aurea. q̄a christus totus fuit mund⁹ a peccato. q̄ mundū ingressus est sine macula. nō mundat⁹ a peccato.

Itē. Quare dicitur fuisse vestita auro mundissimo. et qd sit aurū mundissimū. inuenies infra titulo. ij. de throno. vbi dicit. q̄ vestiuit eū salomō auro mundissimo.

Itē Rōe fecerat seu forme dicit maria archa q̄ quadrangula erat. Et ipa q̄drata erat p q̄t tu or p̄tutes. q̄b vtili⁹ nihil ē in vita hoīb⁹. sic dicit Sap. viij. Due sunt iusticia. prudentia. fortitudo. r̄pantia. Due singule tripliciter eminebāt i ea. sicut habuist̄ sup libro. i. ca. i. ij. titulo gr̄a plena. circa mediū capituli.

Maria figuratur edificis

Item ratio officij v'l continetie. q̄a q̄ttuor p̄tinebat. Nec sunt vna aurea plena manna. sicut dicitur ad Heb. ix. Exo. xvi. Dicit moyses ad aaron. Sume vas vnu. et mitte ibi manna. q̄ntu p̄t cape gomoz. et repone corā dño ad seruādū in generatōes nostras. Itē virga aaron q̄ fronduerat. Ad heb. ix. et Aueri. xvij. Itē tabule testamenti Heb. ix. Itē deuteronomiū s. Uñ Deute. xxxi. Tollite libz istū. et ponite ī latere arche. Dicta est autē hec archa testamēti. ad heb. ix. et Apoca. xi. Vel testimonij. Exo. xxv. L. Pones in archa testificatōem quā dabo tibi. i. tabulas ī q̄b̄ scriptū erat testamēti. Tamē quecūq; ibi erant possunt dici testimonia. Posita erat ibi vna aurea habēs manna. in testificatōem q̄ dñs dedisset eis panē de celo. Itē tabule. in testificatōem q̄ legē naturālē scriptā in cordibz hominū suscitauerat eis in scripto. Itē virga aaron. in testificatōem q̄ om̄is potestas a deo. Itē deuteronomiū. in testificatōem q̄ dixerāt. Omnia q̄cuq; iusserit dñs faciemus. Ob hoc etiā dicebat tabernaculū testimonij. et etiā q̄a cause p̄ foribus eius vanti labant. Sicut autē archa illa figuratis p̄tinebat ea q̄ erāt in testimonij beneficiōz iudeis a deo collaroz. sic maria cōtinuit christū in se. qui erit nobis in testimonij damnatōis. si ingrati fuerim⁹ b̄nificijs q̄ nobis p̄tulit incarnādo. moriēdo. resurgēdo. et h̄mōi. Unde dicit Hier. xxix. Ego sum iudex et testis dicit dñs. Itē Malach. iij. Accedā ad vos in iudicio. et ero testis vobis maleficis rē.

Danda
caus

Antē autē distincte videam⁹ expositōes eoz q̄ continebant ī hac archa. **M**anna dicitur q̄ q̄ttuor ista manifeste dicit fuisse ī archa. videt velle debere intelligi p̄ archas celū. et p̄ quattuor illa que ibi cōtinebant q̄ttuor p̄sonas in corpe et aīa tā glificatas. Per vna aurea. corpus dñicū. d̄ quo nullus dubitat catholic⁹. Per tabulas. moysen. Per vna aurea. beatā virginē. Per deuteronomiū. iohāne euāgelistam. Sed de his tribz nihil asserit ecclia. licet de beata virgine multi nō dubitent.

Item p̄ hec quattuor signat christ⁹. que posita fuerūt diuina p̄tute in hac archa q̄n mulier circūdedit virū. i. maria cōcepit christū. **U**rna. corpus christi p̄tinēs māna. i. dulcedinē deitatis. et dulcedinē fructōis eterne. **V**irga. q̄a ius regni ad eū p̄tinebat tāq; ad heredē. **I**tē tabule et deuteronomiū. i. sciētia vtriusq; legis. q̄ ipse ē sacerdos. cui⁹ est scire legē. Malach. iij.

Alter. In ipso sunt tabule testamēti. q̄a ipse ē nobis instructio et forma vivēdi. **D**ñs ei eius actio n̄ra ē lectio rē. **I**tē virga. quo ad p̄ctōrū paternā correptōem. **I**tem **M**anna. quo ad filiorū dulcē et blādā p̄solationē. Sap. vij. Lando est lucis eterne et speculū. **U**rna hec cōcana p̄ humilitatē incarnatōis. aurea. p̄pter m̄ndiciā assumptē humanitatis. q̄a aurū metallo sū m̄ndissimū. Et p̄pter charitatē. qua factus est hō p̄ nobis. Et p̄pter obediētā quā exhibuit patri assumēdo formā serui. Et p̄pter sapientiā. que significat tam in auro q̄ in hoc q̄ cū vna erāt deuteronomiū et tabule testamēti. **N**ec enī q̄ttuor p̄cipue solent in auro designari. **M**undiciā. **S**apientia. **C**haritas. **E**t obediētia. **U**el sic. **C**orpus christi archa rōe materie. de q̄ supra. **A**īa christi vna aurea. **M**anna. dulcedo diuinitatis. **C**hristus etiam ē hic in sacramēto n̄ra refectio in via. qui nostra fructio erit in patria. **E**ius enī manifesta et eterna visio. plena et indeficiēs erit fidelū refectio. **U**ñ exo. xxiij. dicitur de israelitis q̄ signat viros christianos. **V**iderunt deum. et p̄mederūt ac biberūt. **C**hris⁹ etiā māna ē. i. panis celestis habēs ī se om̄e delectamētū et oīs saporis suauitatē. **P**anis. s. angeloz quē māducauit hō. **Q**uē panē petebāt paruu lī **T**reno. liij. **A**nte aduētū et ortū marie. nec erat q̄ frangeret cis. sed maria p̄fecit hunc panē. q̄ fract⁹ est ī cruce. **N**ec habuisti sup̄ lib. i. ca. iij. titulo grā plena. p̄pe finem toti⁹ capituli. **A**dhuc etiā debem⁹ ei clamare assidue. mater n̄ra q̄ es in cel⁹. panē nostrz quotidianū da nob̄ hodie de archa tua. i. de archa q̄ tu es. **I**pa enim cum sit mater. libētissime dat hūc panem filijs. i. imitatoribz suis. **U**nde et dicit ei. **O**mnia a te expectant vt des illis escā in tpe. et sequētia. **C**hristus etiā virga. quia nos regit. corrigit. et dirigit. **I**pse ē etiā tabule testamēti. et deuteronomi⁹. quia chris⁹ liber ē vite scriptus in⁹ et foris. **E**zech. iij. **L**iber in quo sunt oēs thesauri sapientiē et sciētie absconditi. ad **E**col. ij. **Q**ui vtrūq; condidit testamentum. et **Fo. clj.**

rotam posuit in rota. Ueterē enī legem dedit. quā etiā digito pprio p̄scripsit. et nouam ore pprio p̄dicauit et ope adimpleuit. q̄a cepit facere et docere. Actū. i. Item Maria archa rōne p̄tinet. Danna v̄l manhu. admirabilis dulcedo p̄solari onis quā stundit amatozibz et specialibz suis. et his q̄s visitare dignat. quā q̄ gustat potest dicere manhu. i. q̄d est hoc p̄ admiratōe. Ideo dicit ip̄a. Sp̄s meus sup mel dulcis r̄c. Eccl̄. xxiij. Vel manna candidū. marie v̄gitas. q̄ in carne fragili angelicā gl̄iam acq̄siuit. habens oīs saporis suauitatē. Vel p̄ hoc manna dulcissimū marie charitas. in q̄ fuit radicata et fundata. Moraliter. Danna oīs saporis et delectamēti. charitas ē. q̄ ē forma omnīū virtutū. et omnis boni opis p̄di mentū. sine q̄ omne opus dño insipidū. Quare dicit. i. ad Ehoi. in fi. Omnia v̄stra i charitate f̄at. Quā q̄s nō habet. fact⁹ est velut es sonans r̄c. Vel. Moraliter. Danna dulcedo sp̄s m̄sueti. vel dulcedo eloquorū. Tabule decem p̄ ceptozū. sciētie legis diuine. Diere. xxi. Dabo legē meā in visceribz eoz. et in cordibz eozū scribam illā. et ero eis i deum. et ip̄i erūt mihi in populū. dicit dñs. et cetera multa. Sed q̄dā magni l̄fati sunt q̄si tabule lapidee inscrip̄t. s̄ scripturā suā nō sentientes. q̄a duri et im̄ericordes. Tercū q̄d cōtinebat in hac archa fuerūt tabule testamēti. quibz designat p̄fecta v̄triusqz legis cognitio. q̄ plene erat in ea. quia auctor scripturaz habitabat i ea. Unde hieronym⁹ dicit q̄ optime sc̄pturas nōnerat. sicut patz in illo vsu. Sicut locutus ē ad patres nros r̄c. Itē Lu. ij. d̄. q̄ p̄seruabat oīa v̄ba cōferēs in corde suo. Uñ et postea docuit ap̄los. et magistra fuit noui testamēti. Cū enī rota esset p̄ p̄figuratōem. vere p̄t dici v̄triusqz legē plēnā habuisse cōgnitōez. Quod significat p̄ b̄ q̄ in archa cōiuncta erāt deuteronomius et tabule testamēti. Et nota q̄ dicit tabule pluraliter. in tra illō Isa. xxiij. L. Diuinitē salutis sapiētia. Iquo ad deū. et sciētia. Iquo ad primū. Vel due tabule dici possunt capax intelligētia et tenax memoria ei⁹. que dño p̄tulit ei sp̄sificatōis supueniēs in cam. Quartū fuit deuteronomi⁹ significatō legē nouā quā christ⁹ dedit. q̄a ip̄a cōseruabat oīa verba noue legis cōferens in corde suo. Hena etiā lex in ip̄a erat. Lex enī spirit⁹ vite eam repleuerat. que liberat a lege peccati. ad Rom. viij. Lex. s. amoris quā ip̄a adinuenit. cū prima fuerit timoris. Vel ideo deuteronomi⁹. q̄ tota ei⁹ vita et oīs actio ei⁹. christianoz lectio et instructio est. sicut dicit Augustin⁹ de christo.

Diero.

Lacella
ri⁹ pb̄
lippus

Aliter. In hac archa erāt tabule veritatis vel sapiētie. Danna ināsuētudis v̄l misericordie. Virga potestatis siue iusticie. Uñ p̄pheta ad virginē. Intēde p̄cede et regna. Intēde. Io sapiēs. p̄pter v̄ritatē. Ique in te est. que signat p̄ tabulas. p̄cede et o clemens. p̄pter m̄suetudinē. Iq̄ in te est. q̄ p̄ mānā. regna. Io potens. p̄pter iusticiā. Ique in te est. q̄ p̄ virgā. Sequit. L. Propter veritatē et m̄suetudinē et iusticiā. Redde singula singulis.

Aliter et subtili⁹. In maria velut in archa erāt manna. i. dulcedo diuine p̄ceptatōis. S. Virga. i. rectitudo p̄fecte opatōis. Virga enī aaron fronduit et fructū fecit. quia actiua semuliplicat. Sed p̄ceptatiua solitaria est. Fuerūt ḡ in hac archa manna et virga. q̄a maria fuit p̄ceptatiua et actiua. Uñ signat p̄ marthā. mariā sororē ei⁹. Et ideo euāgelii de ip̄is legit in assumptōne. In tabulis testamēti intelligit̄ spiritual sciētia legis. quā ip̄a habuit plenissime. Nā cū sterilitas esset opprobiosa in lege. intellexit fm l̄ram occidentē hoc dictū esse de sterilitate corporis. fm spiritū v̄rificantē intelligi debere de sterilitate mētis. Et ideo p̄cepta l̄ occidentē. ḡ gaudens sp̄s v̄rificati. p̄ma inter filias synagoge v̄ginitatē elegit. Item in lege p̄mittēbant et p̄ferebant sp̄alia. sed ip̄a intellexit diuinitas tpe legis collatas. esse figurā sp̄ualium diuinitatū cōferendaz tpe gratie. et ideo inter filias synagoge p̄ratem elegit et amauit. Unde dicit se matrē pulcre dilectōis.

Maria archa

Teamenti v̄l testimonij. vt supra dictū est. Apoca. xi. Quia. s. in ea positū erat testamentum. i. lex.

Federis domini. quia federauit nos toti trinitati. Appropatur enī p̄ri maiestas.

Maria figuratur edificius

filio sapientia. spūs sancto bonitas. Et nos offenderam⁹ patrē p̄ superbā. filiū p̄
 insipientiā. spiritūs sanctū p̄ maliciā. Ita enī tria p̄currerūt in p̄mo pctō. Supbia.
 q̄ adam voluit esse sicut de⁹. Insipientia. q̄ credidit posse fieri sicut de⁹. Malicia.
 q̄ cōtradixit ei quod p̄cepit deus. v̄l p̄sensit ei quod p̄hibuerat de⁹. Sed ma-
 ria p̄ hūilitatē suā recōciliavit nos patrī. qm̄ ip̄e respexit hūilitatē anelle sue. Ubi
 enim amor ibi ocul⁹. Sed filio nos vn̄iit quē credēdo p̄cepit. vt impletet qd̄ di-
 ctum erat Isa. vij. Uocabit̄ nomē ei⁹ emanuel. qd̄ ē nobiscū deus. Itēp̄ eā spūs
 sancto replemur. q̄ eā repleuit. vt de plenitudie ei⁹ acciperent vn̄uersi grām p̄ gna.
 Job. i. Ipa enī fons ē vnde p̄cedūt riuuli gratiarū. Itē alio mō archa federis.
 q̄a p̄ eā ad nos dei fedus firmatū ē. Ante enī q̄ fieret hec archa. i. maria eram⁹ in
 unici. et firmatū erat chaos magnū inter nos et deū. vt q̄ vellēt hinc trāsire ad deū
 nō possent. Et ideo p̄ virginē venit fili⁹ dei ad nos. et factus ē emanuel. i. nobiscū
 deus. vt tam fili⁹ q̄ mater reduceret nos ad patrē. Solet etiā fed⁹ maxime cō-
 trahi p̄ nuptias. Et christ⁹ generi n̄ro sese imiscuit nā n̄rā n̄ram sibi in s̄gine co-
 pulādo. vt si pater de cetero cogitaret aliqd̄ p̄tra nos. videns nos filiū sui fratres
 esse manū retraheret a genere suo. Uñ in horis beatē marie virginis sic dicim⁹. christi
 sto. Memēto salutis actor. rē. Et eadē dicere possum⁹ q̄ est ver⁹ dauid illd̄. ij. Re-
 gū. v. Os tuū r̄ caro mea sum⁹. Et illud Dauid. it. Propter temetipm̄ inclina deus
 meus aurē tuā et audi rē. Itē Ro. vij. Nam q̄s p̄seleuit. et p̄destinavit rē. vt sit ip̄
 se p̄mogenit⁹ in m̄l̄is fratrib⁹. Ro. vij. Itē illd̄ hierē. cxiij. Tu in nob̄ es dñe.
 et nomen tuū inuocātū ē sup̄ nos. q̄a a christo christiani. In his nuptijs fed⁹ sem-
 piternū concludam⁹ ē. i. pat̄ hoib⁹ bone volūtatis. q̄a christus ē pax n̄ra q̄ fecit vera
 q̄ vnū. Eph. ij. scz que in celis. et q̄ in terris. in se recōcilians ima suminis.

Maria
archa

Archa p̄piciatōis. q̄a mater est et regina misericordie. Mater illi⁹ et filia q̄ pater est
 misericordiarū et deus totius solatōis. et q̄ est p̄piciatio p̄ peccat⁹ n̄ris. i. Job. ij.
 Cuius meritis et intercessiōe p̄piciat dñs omnib⁹ iniquitatib⁹ nostris. Cū enī p̄ pec-
 catorib⁹ se filio semp̄ opponat. nihil ei potest negare fili⁹ ei⁹. Aut enī iubet natū.
 aut orat patrē. et semp̄ exaudir̄ p̄ sua reuerentiā. Heb. v.

Thema i
assumptiōe
marie

Archa sanctificatōis. In ps̄. Surge dñe in regem tuā. tu et archa sanctificatōis
 tue. i. i. quā tu sanctificasti. q̄a sc̄rificata fuit in vtero. et q̄a christ⁹ descēdens in eā
 ibi sc̄rificauit se hominē in se s̄bo. sicut dicit aug⁹. et q̄a illa p̄nuebat q̄ sc̄rificata
 erant dño. et q̄a p̄ eā sanctificamur in p̄senti et gl̄ificabimur in futuro. Jō dicit chri-
 sto p̄pheta. Surge dñe in regem tuā tu et archa sanctificatōis tue. Tu. Ipus Lar-
 cha. i. maria posteri⁹. Hinc cōiūct̄ q̄a assumpta sit simul eū corpe. Dicit gl̄. Sur-
 ge dñe in regem tuā. post laborē passionis. Tu. p̄ ascensionē. Et archa sc̄rificatōis
 tue. p̄ assumptōem. Hec enī archa qm̄ assumpta est. surrexit in regem dñi. et imple-
 tū est illud Gene. vij. Requirit archa sup̄ montes armētie. Armenia interpretatur
 mons vellicans. et significat celū empyreū. vnde om̄ne sup̄flūū et nociūū annullūz
 est. Ut montes armētie ordites et em̄nēt̄ a ngeloz. sup̄ q̄s ip̄a req̄esit in thro-
 no matēstans. Et q̄b. i. ordinib⁹ annullūm est om̄ne sup̄bū in casu luciferi.

Ambro.

Archa testamēti. Unde Apoca. xi. Ap̄tū est tēplū dñi in celo. et visa ē archa testamēti
 ti ei⁹ i templo ei⁹. Et d̄z archa ab archano. Et maria secretū dei ē. Unde dicit de
 ea p̄ Isa. cxliij. Secretū meū mihi. secretū meū mihi. Quia hāc archā clausit ille
 q̄ claudit et nemo aperit. Apoca. ij. Quidā enī ponunt in archa ad custodiendūz
 r̄ celandū. Et christ⁹ i hac archa custodit⁹ fuit r̄ celat⁹ diabolo r̄ seculi p̄ncipib⁹.
 Quia si eū cognouissent. nūq̄s dñm gl̄ie crucificissent. i. Lhoz. ij. et ita nō essem⁹
 redempti. Hō nō vidit in ea nec manū apposuit. q̄a nō ē virili semie s̄z mystico
 spiramine verbū dei factū est caro. sicut dicit ambrosi⁹. Dives archa in q̄ fuerunt
 oēs thesauri sapiētie et sciētie absconditi. Col. ij. Uñ dicit ei qd̄ā. Que dñes archa
 christi. q̄ thesaurū effudisti. quo ditant̄ oīa. Ad thesaurū quē hec archa custodit. in
 omnib⁹ necessitatib⁹ ip̄a archa mediāte recurrendū est.

Item. In archa vestimēta p̄plicant. sic christ⁹ quē totus nō capit orbis. q̄si p̄plica-
 tus et hūiliatus. venter sub archa clausus ē. Et q̄a hec archa paruula erat Lexi-
 Fo. cliij.

B

namini se formā serui accipiens. Ut ab ea capti possent. In Ro. ix. Verbum breuiatū faciet dñs sup terrā. q̄a pater filiū breuiatū. Unde Isa. xxvii. Cōsumatōne r̄ ab breuiationē dñs exercitū faciet r̄. Quod fuit q̄n verbum patris vni genitū r̄ im- mēsum. Intra virginali vteri angusta viscera claudēbat. Vestes christi. hūanitas eius. Unde dicit matri Job. x. Pelle et carnib; vestisti me. Siq̄dem hec archa cu- stodit vestes esau valde bonas. q̄s apud se rebecca domi notabiliter d̄r habuissē. Gene. xxvii. Esau peccator. q̄a christ⁹ in siliendinē carnis peccati apparuit. Ve- stes ei⁹ valde bone. caro ei⁹ assumpta de purissima virginis substātia. mūdara ī s̄a ctificatōe ab originali. nō peccatricē sed simill peccatrici. Rebecca autē. i. maria has vestes apud se dicit habuisse. q̄a nō aliūde nō de semine viri. sed de sua tñ substā- tia formata et assumpta ē caro christi. Uñ notabiliter dicit aplūs christū factū ex muliere. Ed gal. iij. Et Beda multū rephēdit eos q̄ legendū putāt ibi natum ex muliere. Ideo etiā dicit maria herba faciens semen nō suscipiens. Gene. i. De ipa ei factus ē. et de ipa cum p̄ consensum fecit ille de quo dicit Isa. i. Fili dñs exercitū reliq̄set nobis semen. i. christū. dicit vna glosa. Ipa etīal mons Lille ē. de quo p̄- cisus ē lapis. i. christus natus. qui lapis c̄ angularis. q̄ fecit vtrāq; vnum. Linea inanib⁹. i. sine ope nuptiali. sicut glosat aug⁹. quia sola opatōe sancti spūs. Et iō has vestes p̄fecit et p̄sūt maria q̄stuarā. que de p̄ano carnis sue fecit ei palliū. q̄ ipm̄ induit. q̄n cōsensit vt fieret dicens. Ecce ancilla dñi r̄. Et cū de hoc rogaret ab angelo. et paruula tā immēso timeret vestes facere de tā breuissimo p̄ano. Rū- dit ei angel⁹. Ne timeas maria. inuenisti gr̄am. h̄ ē dabit tibi plenitudo gr̄e. q̄ par- ua portio p̄ani tui. i. substātie tue sufficiet ei⁹ magnitudini. Ibi ei christ⁹. La subla- mantel parti. Gallice loq̄ndo. Lil su cor. i. s. giganti genite substātie. mes bien li fist. q̄a in eo apparuit speciosus forma p̄ filijs hominū. nec solum p̄ filijs hoīm s; etiā p̄ milibus angelozū.

Nunc videndū ē de forma. p̄ quā insinuat sanctitas q̄si formalis. Primo in dimen- sionib; arche insinuant tres frutes theologice. Fides in lōgitudine. Spes in alti- tudine. Charitas in latitudine. Dicit gl̄. Habentē duos semicubitos in lōgitudi- ne. Lōgitando ē linear; p̄tractio. In linea accipim⁹ duos terminos. a q̄ r̄ ad quē. Sic et in fide termin⁹ a q̄ est cognitio enigmatica. Unde dicit aplūs. Videmus nunc p̄ speculū et enigmate. Sed termin⁹ ad quē ē cognitio p̄ specie. Unde Isa. fm̄ aliā l̄am. Fili credideritis nō intelligetis. i. nō puenietis. Nec dicit habere duos semicubitos q̄si impectos. q̄a videmus nūc p̄ speculū et ex p̄te cognoscim⁹. Cum autē venerit q̄d p̄fectū ē. enacuabit quod ex p̄te ē. et erit q̄si plenus cubitus. Latitudo ē superficial extensio. et superficies habet duo latera. Scdm̄ h̄ accipit cha- ritas. fm̄ quā cupisibile extendit ad amicos et inimicos p̄ affectū. tāq; ad duo latera. Psal. Latū mandati tui nimis. Nec dicit distendi p̄ cubitū et semis. Cu- bitus p̄fectus refert ad dilectōem dei. q̄ absolute r̄ p̄fecte diligend⁹ est. et sup̄ oīa. Semicubitus ad dilectōem primū. q̄ minis deo. Vel q̄a frequēter videm⁹ in pri- mo quod diligendū nō est. vt peccatū. cū tamē natura semp sit diligēda. et iō extē- sio charitatis in primū semicubit⁹ ē. Altitudo vero extensio a deo. sū in sursum. p̄ quam accipit spes. que ipam irascibile erigendo p̄tendit in deū. Unde dictū ē petro q̄ piscabat. Dnc in altū r̄. Sic dicit p̄dicatozib; q; p̄ spem erigāt corda pec- catozū. Et hec dicit habere cubitū et dimidiū. Cubit⁹ ē spes de salute pueniēs ex- meritis et misericordia dei. sicut habent spem illi q̄ gloriānt in testimonio p̄sciētie. Dimidi⁹ spes pueniēs ex misericordia dei. nō ex meritis. sicut illi q̄ sūt i peccatis. Sic ergo in ista archa spūali est lōgitudine fidei fm̄ rationale. Latitudo charita- tis fm̄ cupisibile. Altitudo sp̄i fm̄ irascibile. Sic et in quibet auitia sancta. s; excellenter in virgine glorioza.

Sequit̄. Et vestiuit eā auro purissimo intus et foris. i. vt clara appareret tam deo q̄ hoīb;. Et fecit illi coronā aureā p̄ girū. Duo hic ponunt q̄ gloriose virginis. i. in- nuant progatiuā. Vestitio auri int⁹ et foris. et corona posita p̄ girū. p̄ q̄ dant̄ itel- ligi i virgine glorioza virginitas r̄ fecunditas. Virginal castitas p̄ auz r̄e. i. corruptōis.

Maria figuratur edificijs

et p̄ciositatis. Et differēter accipit. Integritas seu incorruptio dignā facit v̄gines
 quo ad se. p̄ciositas. q̄ ad deū. lux siue claritas. quo ad pr̄iū et bonā famā. Fe-
 ciditas cui p̄ducit eā ad coronā aureā. Eo enim q̄ māter facta ē sūmi reḡ. dignū
 erat vt in honore regio sublimaret. Hora tñ q̄ corōina ista ducebat p̄ girū. qd̄ si-
 gnificat immensitatē et eternitatē siue potestatis. Unde ipsa dicit. In hierusalē. In
 p̄na [pt̄as mea] Post ornātū sequunt̄ adiacētes anuli. Per q̄tuor anulos acci-
 p̄unt̄ q̄tuor cardinales. s. iusticia. prudentia. fortitudo. t̄pantia. Et q̄tuor anguli
 significāt q̄tuor affectōes. dolorē. timorē. gaudiū. et spem. Duo affectus. s. dolor
 et timor. sicut q̄si duo anguli arche ex latere sinistro. Et ē latus sinistru irascibil
 quasi e regione p̄tra malū. dolor. s. de p̄terito. timor de futuro q̄ facit hoīem canere
 sibi. Alij duo. s. gaudiū et spes ex latere dextro. s. concupiscētia ex p̄te boni. Et hoc
 est qd̄ dicit aug⁹. De irascibili dolor et met⁹. et concupiscibili gaudiū et spes oriū̄.
 Juxta ergo q̄tuor angulos. q̄tuor anuli. i. q̄tuor v̄dites cardinales supponūt.
 et sic dicit̄ p̄pter circularē p̄gressiū vt a deo in deū sit motus p̄tus. M̄tra dicit̄
 ad differētiā virtutū p̄suetudinaliū. q̄s ponūt p̄bi ex frequēti bene agere acq̄i. et tñ
 ex gr̄a. Juxta ḡ angulū cordis q̄ ē affectus doloris suppositus ē anul⁹ prudentie.
 ne dolor trahat in accidiā. Juxta angulū met⁹ supposit⁹ ē anul⁹ fortitudis. ne ti-
 mor deiciat in desparationē. Et hec duo ex p̄te sinistra cordis. Itē iuxta angulū
 gaudiū posit⁹ ē anul⁹ t̄pantie. ne cadat hō in dissolutōes. Juxta angulū spei anu-
 l⁹ iusticie. ne eleuet̄ in p̄sumptōem. q̄a nullus p̄t sperare nisi iūst⁹. Et hec duo ex
 parte dextera cordis. In his anulīs imittunt̄ duo vectes. q̄ sunt p̄sideratio pene et
 gl̄ie. Consideratio pene ē vectis imissus ex p̄te sinistra duob⁹ anulīs prudentie et
 fortitudis. vt prudētia penā p̄sideratā diligētē p̄caueat. et fortitudo p̄sentē libe-
 ter sustineat. vt eternā euadat. Consideratio p̄missio glorie ē vectis imissus ex parte
 dextera t̄pantie. s. et iusticie. vt p̄siderato p̄mio de stola sic t̄pantē se habeat. et dis-
 tribuēdo vnicuiq̄ qd̄ suū ē ad illō festinet. Jō dicitur. Pones eos i latere arche.

Maria thronus veri salomonis Titulus ij.

Thronus. Un. ij. Regū. r. Fecit sibi rex salomon thronū de ebore iudē. et
 et vestiuit eū auro fuluo nimis. q̄ habebat sex grad⁹. et sumitas throni ro-
 nida erat in p̄te posteriori. et due man⁹ tenētes sedile hinc et inde. et duo le-
 ones stabāt iuxta singulas manus. et duodecim t̄nunciali stātes sup̄ sex ḡd⁹ hinc
 atq̄ inde. Non est factū tale opus in vniuersis regnīs rē.

Maria thronus. q̄a thronus

Firmiter et apte p̄pact⁹. Et beata v̄go insolubili internaz p̄tutū p̄cathenatōe cō-
 pacta erat. q̄ p̄cepte inuicē se roborabāt. De sūt virginitas. simplicitas. solitudo.
 s. et oēs cardiales vel rheologicę p̄tutes. Juxta illō iob. x. Ossib⁹ et nervis p̄pe. me.

Regē a statōe ad sessiōem q̄si hūiliatū recipit. Et beata virgo regē eternū (qui cum
 in forma dei esset exinauit̄ semetipm) in carne hūiliatū i incarnatōe suscepit. Jux-
 ta enī christ⁹ formā serui assumpsit. in q̄ iudiciaria potestare exercebit.

Maria thron⁹ q̄a thro-
 nus Solium principē in se suscipit q̄slibet et q̄toslibet habeat assessores. Sic br̄a vir-
 go solium christū in v̄tero. Juxta illud Ezē. xliij. Porta hec clausa erit rē. p̄ncps
 ip̄e sedebit in ea rē. Quasi diceret. Ipe. Inō alijs.

Deorsum clausus. Et beata virgo delicijs. diuinit̄s. terrenis voluptatib⁹. et sup̄flui-
 ratib⁹. et maxime immūdicis. sup̄ oēs p̄iros homines clausa fuit. vt sup̄. Porta
 hec clausa erit rē.

Sursum patul⁹. Sic beata virgo iugiter suspirās ad celestia. corde patulo hauri-
 ebat dona p̄fectā a patre luminū descendētia. Jaco. i.

A parte anteriori hūilior. a posteriori sublimior. Sic br̄a virgo ante hūillima pau-
 ptate et cōtemptu seculi. sup̄ homines et angelos posteri⁹ exaltata.

Fecit sibi rex salomō rē. Primo assignandū est q̄re christus p̄ salomōē designet. B

Istō iuenies isra eodē timo de throno morali. Cū autē salomō fuerit trinomī⁹.
 videndū est q̄re pot⁹ hoc nomīe qd̄ it̄p̄tat pacificis designet. cū ei factura thro-
 ni ascribit. Christus enim v̄re est pacificus. q̄ dicit. Vire. xxix. Ego cogito cō-

glatōes pacis zc. Tunc enim dñs effica ceter cogitavit de pace. qñ sibi thronū p̄
paravit vrez virginalē. Uñ dicit Zecha. viij. Sicut cogitavi vt affligerē zc. sic co
gitavi in diebꝫ istis vt bñfacerē hierusalē et domui iuda. L. Fecit Jg Lpacific⁹ thronū
vt pacē faceret. q̄a mediāte filio hoīs pacificati sum⁹ deo patri. Mediāte etiā
matre veri pacifici. pacē apud filiū q̄tiens volum⁹ possum⁹ invenire. Ascribit eti
am hoc opuo salomōi. q̄a eterne sapiētie. que ē christus. Unde puer. ix. Sapiētia
edificavit sibi domū. Et bñ dicit Lfecit Jha beata virgo speciale op⁹ ē illius artifi
cis. q̄ fabricatus ē aurozā et solē. q̄ in isto ope hui⁹ throni principaliter suā oñdit
sapiētiā. Jpa est enī vas admirabile opuo excelsi. Eccl. xliij. Unde i ps. L. dñō
factū ē Jopnolistud. et est mirabile in ocul⁹ nostris. Bñ etiā dicit Lfecit sibi. Quia
sicut sol⁹ ter salomō sedebat in h throno. sic solno christ⁹ sedit in regine gliosa. Uñ
Eze. xliij. L Princeps ipe sedebit in ea. Princeps ipe. Jq̄si nō ali⁹ L Fecit Jergo Lsibi.
nō ali⁹. nō carni. nō mūdo. nō diabolo. nō bacho. nō veneri. nō mercurio. nō marti.
sed sibi. et sibi soli. sibi lomin⁹ tñ et nob hosty et etiā ipis angel. s; aliter. z aliter.
Thronū de eboze. Siquē dem vsq; ad btāz virginē nō habuerat christ⁹ thronū d ebo

Lanced
lari⁹ pbi
lippus

res. sed qñ sedē plebeia et p̄mune. sed in ipa thronū de eboze habuit q̄ prima virgi
nitate venit. Et ipa q̄ fuit thron⁹ grandis celsior factus ē fm throni celsitudinē.
qđ inuuit Jbñ illud marie. Magnificat aia mea dñm. q̄ quasi oblit⁹ virginitatis
liez eā sup oia diligeret. bñ dicebat fecunditati. Uñ Gene. ix. Bñ dicit illis de⁹ di
cēs. Crescite et multiplicamini zc. Maria Jcō q̄ p̄ma vorū virginitatis emisit. re
gē filiū regis magni sublimiter exaltavit. et in corde et vtero virginali velut i thro
no eburneo grādī collocauit. et sup oēs reges mirabiliter magnificavit. sic salomō
sup omes reges terre magnificatus est. ex quo fecit sibi thronū gñdē. et in eo cōse
dit. sicut dicit. iij. Regum. x.

Thronū de eboze. Morandū q̄ ad h q̄ materia hui⁹ throni inueniret ebur. s. opoz. D

tebat q̄ elephas moreret. vt de ossibꝫ ei⁹ ebur haberet. Propetas autē elephat⁹
est q̄ innitit roboribꝫ arboꝝ volens req̄escere. q̄a nō habens flexibiles iuncturas
ad terrā nō p̄t p̄cūbere. Uñ signat supbiam iudeoꝝ. q̄ fuerūt popul⁹ dure ceruicē.
Sed iste elephas mortu⁹ est sp̄saliter. qñ venientē tpe gratie cerimonialia recel
serūt. Et bñ p̄ ossa elephātis significat maria. q̄a fortitudo elephātis z nobilitas
psistit in ossibꝫ. Similiter nobilitas et p̄ciū indee in maria. Alī qñ caro elephā
tis. ipa os elephātis. Alī qñ spina. ipa rosa. Uñ. Sic spina rosam zc.

Maria elephantina quia elephas

Dicitur a quodā greco qđ est elephio. et interpretat mons. eo q̄ elephao ppter ma
gnitudinē corpis p̄ferat formam montis. Apud indos vero dicit batro a voce q̄
barritus dicit. Maria Jcō ppter magnitudinē sue excellētie cōpat̄ monti libano.

In ipa est ille mons in q̄ bñplacitū fuit deo habitare i eo. Quere lib. viij. titulo. v.
de monte.

Bestia est spectabilis. et maria inter oēs creaturas summe mirabilis.

Dire magnitudinis. Tales fuerūt patres beate virginis. s. abrahā. ysaac. iacob. da
uid et ceteri. q̄z de stirpe descēdit. q̄s oēs supgressa ē in qlibet grana et Jtute.

Imnese fortitudinis. Sic et ipa p̄ charitatē q̄ omnia sustinet. q̄ fuit in ea sortis vt
mors. Lanti. viij. Istud invenies paulo infra de eboze.

Acutre frigidissime. ita vt sanguis ei⁹ incendiū serpentini viruo dicat̄ extingūere.
Sic et gloriosa virgo serpentinū vir⁹ qđ serpens antiqu⁹ eua mediāte bñanc na
ture insuderat p̄sumpsit et extingit. quādo iuxta iohānē damascenū de purissimis
eius sanguinibꝫ humanitatē christ⁹ assumpsit. Qui etiā felle et aceto potat⁹ i cru
ce dictū venenū plene enacuavit. et ad hoc amarissimo poculo dignat⁹ est potari.
Unde dicit. In siti mea potauerūt me aceto.

Draconi inimic⁹. et beata virgo serpētī antiquo. q̄ seduxit eua. Unde eti figura ma
rie dicit̄ est eidē serpenti Gene. iij. Inimicicias potā inter te et mulierē zc. Que
re libro. vi. titulo. ix. q̄ maria mulier. ex positionē.

Valde odit venū vt dicitur. Sic et maria humilima vētū supbie et fast⁹ mūdani. F.

Maria figuratur edificiis

Designata p hester reginā. Vester. xiiij. dicentē domino in orōe sua. Tu dñe q̄ habes omnium sciētiā. nosti q̄ oderim gliam iniquā. et abominer signū supbie et glorie mee. q̄s ē sup caput meū. et detester illos q̄si p̄hū mēstruat. et cetera mltā.

Maria
elephāti
na quia
elephas

¶ Dicit etiam dracōnē. i. luxuriā venenantē. Quod bñ tūc apparuit. qm̄ prima votū virginittatis emisit.

¶ Valde parvā habet linguā. et sic in ore absconditā. vt vir aliq̄tiens videat. Sic et beata virgo paucissima verba credit habuisse. Unde nō nisi septē verba ei⁹ in q̄tuor euangelijs describunt.

¶ Animal vt dicit magne sapiētie. sic et maria. Quere li. iij. ti. xxxi. de sapiētia eius.

¶ Pascat se narib⁹. et eis vt in omnib⁹ veluti instrumēto. et cū eis etiā arbores eradicat. Flares q̄bus gliosa virgo spiritūs sanctū attrahēbat. p̄ceptus terrenoz sinistrā. vñ describit lunā habens sub pedib⁹. Ap̄s. xij. et dextera ferēs desiderii eternoz. que duo pascebāt ip̄i⁹ animā omni edūlio spiritali.

¶ Inueniens hominē erratē reducit eū ad viam. sicut dicit. Et b̄ta virgo errantes p̄ deuia errorū. sepissime reducit ad viā fidei. et ad viā que ducit ad vitā. Joh. xiiij. Ego sum viā et cetera. Errantes etiā p̄ deuia vicioz suis orōibus. meritis. et exemplis. reducit q̄ntū in se est ad p̄tutes oppositas. p̄ quas venit i celū. Unde dicit. In me gratia omnis vie et veritatis.

Lacella
rius phi
lippus

¶ Castissimū est animal. Et significat triplicem castitatē. Coniugale. q̄a tempore vitē sua cōiuge. Viduale. q̄a ad modū turturis post mortē sui cōparis dicit se nunq̄ alij coptulare. Virginalē. q̄ntū ad ossa candida et frigida. que si p̄burat et puluerizent pallore oculoꝝ extermīnat. quoniam epar iuuant. Lādor signat virginittatem. Incensio charitatē. Puluerizatio humilitatē. Et talis virginittas purgat oculos interiores. vt regem glie in decore suo valeant intueri. Isa. xxxij. Dat. v. Beati mūdo corde et cetera. Et maria tā coniugata q̄ vidua. sp̄ virgo p̄māsit.

¶ Turrem lignēā cū millib⁹ portat et armaturis. sicut legit. i. Macha. vi. Et totum catholicē ecclie edificii p̄ p̄ces marie. p̄trocīnia. et exēpla. sustentat in gr̄a et virtute. Quod maxime apparuit in tpe d̄nice sepulture. qm̄ fidei ip̄ius tota innixa est ecclesia. cum a fide et spe deficeret oīs sanet⁹. vel admin⁹ aliquantulū n̄taret. Vñ thomas dicit Joh. xx. Nisi videro in manib⁹ eius sicurā clauoz et cetera. nō credam. Et alij q̄si desperatē dixerūt Luc. xxiij. Nos sperabamus et cetera.

¶ Viso sanguine vne et mori nō timet mori. s; magis acuit in plū. sicut legit. i. Machabeoz. vi. Et b̄ta virgo viso sanguine filij effuso in cruce. mori cū ip̄o nō timuit sed magis optauit. et si animā p̄ ip̄o nō posuit. exposuit tamē. et q̄s potuit fecit.

¶ Naturaliter diligit liberatōrē suū. et ei semp̄ obedit. Dicit enī q̄ captus a venatore. granissime p̄berat. Et accedens ali⁹ q̄ vult ip̄m h̄re ob edientē sibi liberat eū de manib⁹ p̄berat̄is. q̄s aduertit elephas. et in manibus ei⁹ mānuefcit. et cū diligit. et ei semp̄ obedit. et suū liberatōrē recognoscit. Vñ ip̄o inimitabilior elephāte. qui christū nec liberatōrē suū recolat. nec eū diligit. nec ip̄i obedit. De cuius finē di dicit. Ingrans sensu dereliquit liberatē se. Eccl. xxxix.

Elephas

¶ Animal aptum bellis et reb⁹ bellicis.

¶ Multa vigens memoria et intellectu.

¶ Domū quo valet salutat.

¶ Gregatim incedunt.

¶ Auerſi coeunt.

Elephas

¶ In aquis pariunt.

¶ In insulis fet⁹ ppter dracōes dimittūt. q̄ inimici eis sūt et ab eis implicati necāt.

¶ Biennio portat femina fetum suū.

¶ Semel tm̄ gignūt. nec plures sed vnū tm̄.

¶ Annis trecentis viuūt.

¶ Sola eos gignit india.

Maria eburnea. quia ebur est os

- ✓ **Elephantis.** qui apud indos appellatur barro a voce q̄ dicitur bannit. et ideo ebur a barro.
- ✓ **Sicut** quidam dicit si verum est. p̄ns obscurum. sed quibusdam instrumentis elinatum artificiose reddit candidum et lucidum. Sic maria quoniam concepta est obscura fuit per originalem. sed subtili sancti spiritus artificio candida et lucida facta est in sanctificatione. Et tunc data est ei gloria libani. quod interpretatur eadem vel candidatio. Isa. xxxv.
- ✓ **Sive** carne est. id est sine viciositate carnis humane. Nam in carne vivit propter carnem. Unde non caro sed anima appellatur. Prouer. xxv. Lix. frigida anima sicut i. i. marie. cuius bonus. Ite gabriel missus ad eam de terra longinqua. Ite est de celo. Ite sine carne. id est sine carnali affectione.
- ✓ **Sine** pelle. quia nunquam gloriata est in pellibus. id est in huius mundi exterioribus. Nam gloriam mundi spernit propter humilitatem. hoc quoque ad pelle. et castissima omnem carnalem abdicavit affectum. hoc quoque ad carne. Et sic a carne et a cute p̄ns extirpat aliena. Et per ebori congrue comparatur.
- ✓ **Sine** pilis. id est sine superfluitatibus. per quas signantur fatui respectus. Ritus indiscreti. Verba ociosa. Contactus illiciti. Discursus erronei. et humidi. Vel superfluitates temporalium cum fuerit pauperrima.
- ✓ **Siccum.** quia in sanctificatione et spiritus sancti superinfusione quod ignis est. nihil in ea relictum est humoris. nihil caloris aduersi. nec concepit ex semine vitii. Propter hoc congrue figurata per virgam asaron. Numeri. xvij. que nec radicata plantario. nec defossa sarculo. nec animata succo. nec secundata semine sicut dicit augustinus. floruit. fronduit. et pepit nucem.
- ✓ **Durum.** quia fuit impenetrabilis omnibus laiculis inimici. et faciem suam posuit ut petram durissimam in filii passione. Duram ad damna. Durioram ad verba. Durissimam ad verbera. que patiebatur in filio flagellato.
- ✓ **Frigidum.** quia sine incensum concupiscentie. Unde enim alieni merces uniuersae calore percipiunt. ipsa in spiritus sancti obumbratione et refrigerio concepit. virginitatis gloria permanere.
- ✓ **Solidum.** Et ipsa solida per virginitatis propositum. a quo nunquam mutauit. Hec etiam soliditas optime conuenit pariter. Nam licet ei videretur euacuaretur filium pariendo. sigillum pudicitie non amisit. Et ideo ter dicitur porta clausa Ezech. xlviij. quia ante partum. et in partu. et post partum. Propter hoc dicitur etiam sine dolore pepisse. id est sine naturalium lesione. Quia dolor est continuo diuisio. Non sic pepit thamar. nec sic natus est phares. Gen. xxxviii. De quo dixit miles Quare diuisa est propter te maceria. Vel hec soliditas est ante partum in bono innocentia et animi puritate. exteri per perfectissimam castitatem. Libro. v. de pulcritudine dicitur ei inuenies melius de eadem. vij. ante medium tituli.
- ✓ **Lucidum.** bonorum exemplorum diffusioe confortantium inuictes. Iuxta preceptum filii Datt. v. dicitur. Luceat lux vestra coram hominibus etc. Vel hec luciditas ad vitam potest referri ad luciditatem vultus regine. cum filium dei portaret in ventre. Quere libro. v. de pulcritudine eius corporali ante titulum primum.
- ✓ **Rubicundum** ex vetustate. Unde Treno. iij. Rubicundiores eboze antiquo. Per hunc ruborem figurari potest marie charitas. vel martyrii cordis eius. quod passa est propter charitatem. cum alij martyres passi fuerint propter fidem. Et hoc martyrium quod sic facta est rubicunda. passa est cum iam esset quasi. xvij. annorum ut creditur. et huiusmodi etiam regit in antiquitate.
- ✓ **Fortis et robustum.** Et ipsa est mulier fortis quoniam a salomoe. Sed innenta a christo et ab ipso gabriele. Quere de fortitudine eius libro. vi. tit. ix. ante medium tituli. ubi appellatur mulier fortis.
- ✓ **Durabile.** per perseverantiam in omni gratia et virtute. quia non defecit fides eius in passione filii. licet tunc deficeret omnis sanctorum. Propter hoc de ipsa dicitur fuerat p̄ns illud quod dicit pabo. in finel. Non extinguet in nocte. Idem sepulture lucerna eius. Li. fides. Vere tunc facta est nox. quando sol iusticie per mortem occubuit.
- ✓ **Idoneum** vasis fabricandis ad sanctamariam reponenda. Et ex hoc eboze fabricauit spiritus sanctus artifex vas illud admirabile opere excellit. Eccl. xliij. in quo repositum est illud sanctuarium domini dei corporis. de quo dominus dicit Leviti. xxvi. Pauete ad sanctuarium meum. Et Isa.

Maria eburnea quia ebur est os.

Maria figuratur edificijs

xxxvij. De hierusalem. li. bta virgine. erubunt reliq̄e. et saluatio i monte syon. Iq̄d fuit qm̄ pepit saluatorem. Et ad h̄ signandū ad huc reponit corpus christi i picide eburnea. et hostie de q̄bus conficiendū est.

¶ Snaue et leue. qm̄ bene circūpolitū ē p̄tentibz instrumētis. Et maria nō inueniūt scrupulosam denote ad eā accedētes. quā spūscētis studiosissime expoluit.

¶ Panuū sibi suppositū et astrictū seruare dicit incōbustus. Sic maria sibi astrictos amore et seruicio ab incendio vicioz.

¶ Regi salomoni afferebat de tharsis. qd̄ interpretat̄ exploratio gaudij. sicut legit. iij. Regū. r. Quia q̄ sollicit̄ ē circa inuentionē eterni gaudij. et ad hoc explorat illud. sollicitudinē gerit circa obseruatiā castitatis. q̄ nō obtinet̄ d̄ facili. nisi p̄ grē iuēricē.

¶ Robustū et puluerizari dicit tollere pallore oculoz. vt. s. dicit̄ ē d̄ p̄petatibz elephāz.

Erat q̄ virgo thron⁹ est salomōis. Nam in ea ver⁹ pacific⁹ corporaliter nouē mensibz sedit et quāt. Un̄ Isa. xi. vbi nos habem⁹. erit sepulchrū ei⁹ glorio sum. dicit̄ alia trāslatio. erit reches ei⁹ gloriosa. i. gloriosa dñā erit reches ei⁹. Cum aut̄ aīa iusti sit sedes sapie. beata virgo singulari p̄uilegio thronus dicit̄. i. sedes te gia. q̄ regē cōcepit et pepit. Qd̄ nulli alij regine p̄cessum ē. Ideo specialiter de christo dicit̄ ē Mat. ij. Ubi est q̄ natus ē rex. Alij enī postq̄z nati sunt de matrē possunt coronari in reges. sed nō nascunt̄ reges. Sed christ⁹ in die q̄ p̄cepit. ē a m̄re coronat⁹ ē in regē. Unde Lanti. iij. dicit̄. Egredimini filie syon. et videte regem salomonē in dyademate quo coronauit cū mater sua rē. Hoc inuenies sufficienter expositū. lib. iij. vj. p̄rogatina marie.

¶ Igit̄ thronū hūcl̄ fecit sibi rex salomon de eboze. sc̄i in virgī castitate sibi p̄placuit.

¶ Celsit̄ aut̄ fuit thron⁹ hic. auro. fuluo nimis. li. decorat⁹ sapiētia. p̄cū dia. obediētia. paciētia. puritate. charitate. p̄ciositate. medicinalitate. et exēploz fulgore. et singulis alijs virtutibz. q̄z magna multitudo notat̄ in p̄petatibz auri. Et in hoc throno p̄ncipaliter uorant̄ tria. Prīmū q̄es. quia fact⁹ est a salomōe q̄ interpretat̄ pacific⁹. Secundū mūdicia. q̄a factus de eboze. Tercū magnitudo. q̄a thronus hic fuit grādus. Prius enim in nullo q̄etū inuenerat. q̄a in nullo sedati erāt tūm̄tus. s. cupiscētie carnal̄ s̄ spiritū p̄terq̄z in maria. que sola dicere potuit. Qui creāuit me requieuit in tabernaculo meo. nō solū in tabernaculo aīe. sed et corporis mei. In nullo inuenit mundū. q̄a de ip̄a sola dici p̄t. tota pulcra es amica mea. et macula nō est in te rē. In nullo alio inuenit gūdē. s. angustū et artū. et q̄si nō plenā sedē. Sed in ea inuenit gūdē p̄ hūilitatē. q̄ sola capax dei est. q̄ dicit̄ Isa. lvi. Super quē req̄esceet spūs inc̄s n̄st̄ sup̄ hūilitē et quietū rē. Quanto enim minor erat i oculis suis. tāto maior erat in oculis domini. Quanto etiā minus p̄cipit ab amatoribus mūdi. tāto carior erat in oculis dei. Sicut enim quod hominibz alē est. abominabile est apud deū. Luce. xvi. ita quod hominibz abiectū est. p̄pter deum. altum est apud deū.

¶ Item notandū q̄ qd̄ aliter sunt casti/supbi tamē sunt vel austeri. p̄tutē vnā habētes sine alia. si hoc sit possibile. Et tales nō sunt throni grādes. Sed beata p̄go virtutes singulas habens in suplatino. sola inuēta ē et facta a deo thronus grādus. Jo dicit̄. l. Fecit sibi rex salomon thronū de eboze grandem.]

Maria thronus grandis

¶ Materie p̄ciositate. q̄a fabricatus ex auro et eboze. quod vtrūq̄ p̄ciosum valde.

¶ Artificiose. quia nō est factū tale opus in vn̄uersis regnis. s. cęlestiū. terrestriū. et infernoz. ad Phil. ij.

¶ Durabilitatis eternitate. Unde. Thronus tuus deus in seculū seculi. Ad hebre. i.

¶ Item Thronus ei⁹ sicut dies celi. qui eterni sunt.

¶ Insidentis maiestate. Quia qui incircūscripsibilis erat fm̄ deitātē. ibi voluit circūscribi p̄ assumptā humanitātē. Unde maria dicit̄ Eccl. xliij. Virū celi circūuini sola. Quia cōprehendit̄ incōprehensibile. circūdedit̄ immensū gremio veri sui. et intra casta viscera continuit omnia continentē. Propter hoc canit̄ ip̄i marie. Quē totus nō capit orbis in tua se clausit viscera factus homo. Propter h̄ etiā figura

mus est christus per gedeonem qui interpretatur circuiens in utero. Nam in utero virginis qui ad humanam circumscriptam naturam nihilominus per incursum scriptam diuine potentie naturam omnia circuebat.

Sigantee quantitate receptibilitate. Christus enim dicitur gigas genitricis substantie. Et ipse non est regulus sed rex magnus super omnes deos. id est homines et angelos. Propter hoc thronus hic soli comparatur qui terre eccentricus est. et occies dicitur tonitruum terre excedere quantitate.

Speciali presidentis dignitate. Quia thronum hunc fecit sibi rex salomon. sicut supra exposuimus.

**Maria
thronus
grandis**

Claritatis immensitate. Quia factus est de auro fuluo nimis. quod est coloris optimi et fulgoris eterni. Item propter claritatem hanc dicitur pater loquens de filio. Thronus eius sicut sol in conspectu meo. Quamuis enim virgo forte apud homines quasi subobscura appareret. tamen in conspectu dei clara apparebat ut sol. qui est pulcherrima creatura.

Iustissimi iudicis auctoritate. Unde dicitur illi. Sedes super thronum qui iudicas iustitiam. Item. Parauit in iudicio thronum suum. et ipse iudicabit orbem terre in equitate etc. Et si ideo pertinet ad mariam. quia in humanitate quam assumpsit ex ea in iudicio apparerit. Item. Iudicabit accepit a matre. Unde ipse dicitur Ioh. v. Pater non iudicat quicquam. sed patrem dedit filio iudicium facere. quia filius hominis est.

Trium principalium virtutum quasi infinita quantitate. Nulla enim uirginitas sue puritati. nulla modicitas sue humilitati. nulla dilectio sue charitati potuit comparari.

Summe dignitatis ineffabilitate. quia in hoc throno insigni. summus imperator leges clementie sue perpetuo roborauit.

Medicinalitate. Unde factus est ex eboze et auro. quod utriusque medicinale est. Quere supra eodem titulo de peccatis ebozis. infra eodem de peccatis auri.

Beneficioz innumerabilitate. Ideo dicitur ad Heb. iij. Adeamus cum fiducia ad thronum gratie etc. Hoc inuenies infra exposuimus.

Eque. Et vestiuit eum auro fuluo nimis etc. Ebur castitas. ut supra dicitur est. Ebur humilitas. Ebur auro vestiebat. quia castitas humilitate decoratur. Et nota quod ebur auro tegebat. quod plus apparebat. sicut plus apparerit vestis quam corpus. in quo nota quod plus respexit deus in beata uirgine humilitate quam uirginitate. Unde ipsa dicitur. Respexit humilitatem ancille sue. Ex ea enim parte plus eam diligebat. et ubi amor ubi oculus. Sic debent uirgines plus speculari quod in eis infirmum est. quam quod forte uel candidum. Bene autem humilitas auro comparatur. et auro fuluo nimis. quod est metallum preciosissimum et mundissimum. Uirginali siquidem humilitate nulla uirtus mundior. nulla preciosior. sicut in maria. Iudicia pertinet ad uirginitatem. preciositas ad humilitatem.

Et vestiuit eum auro fuluo nimis. Unde calibi de ea dicitur. In vestitu deaurato etc. Uel status marie de auro hic. de sole apocal. xij. Et bene dicitur vestiuit. Hic enim marie et corpus quasi de eboze per uirtutem integerrime uirginitatis. Uirtutes eius corpus eius adornantes. quasi aurum. Sicut enim aurum inter metalla nullum preciosius. sic uirtutibus marie nihil creatum gloriosius. Et sicut aurum colorat cetera metalla. sic uirtutes marie ceterorum sanctorum colorant et insigniunt uirtutes. Unde hieronymus. Nihil speciositatis. nihil glorie et candoris. quod ex ipsa non resplendeat. Nullum preciosius sic uirtutibus marie. nihil creatum gloriosius.

Diero.

Item aurum pulcherrimum metalloz. Cetera metalla. cetera uirgines uel ceteri sancti. de quibus format dominus uasa glorie. quos omnes colorat et insignit pulchritudo fructus marie.

Aliter. ij. pabol. ix. dicitur solium quod idem est quod thronus uestiuit fuisse auro mundissimo. Et ponit suplatiuus gradus qui optime uenit beate uirgini. Est enim aurum mundum. carere peccato mortali. Est mundi. carere ueniali. si tamen saluatus diu fieri possit. Licet enim in baptismo remittantur omnia peccata. nemo tamen uiuit sine ueniali. quia nemo mundus a sordibus. Mundissimum aurum est carere somite peccati. quod nullum habuit propter beatam uirginem. Unde congrue attribuit ei suplatiuus gradus. Uel per aurum fuluum nimis. significat christus qui est summa sapientia. Maria enim terra est euilath ubi nascitur aurum optimum. id est christus. qui uestita est et decorata maria. Unde dicitur Amicta sole. id est christo. Apocal. xij.

U

Maria figuratur edificis

Maria aurea. quia aurum

Æ

¶ Dicitur ab auro. hoc est a splendore. eo quod repulso aere plus fulgeat. Naturale est enim ut metallorum splendor plus fulgeat luce alia repulso.

¶ Clarum per celestem sapientiam. que clara est et nunquam marcescit. et facile videtur ab his qui diligunt illam etc. Sap. vi. Eodem. vij. dicitur de sapientia. et congrue intelligitur de maria. Emanatio. quidam est claritas omnipotentis dei sine crea. et ideo nihil in quantum incurrit in illa. Quere de hac claritate libro. iij. ti. r. de paritate eius.

¶ Fulgidum per exemplum. quo non solum homines sed et angelos irradiat. i. Macha. vi. Resplendit sol. Ihesus divinitatis. In clipeos aureos. Iclipei isti christus et maria. qui preterit si deus ecclesie et resplendunt motes ab eis. motes. i. angeli et iusti. Vel fulgidum et chouscans per virtutem miraculorum. Tale enim aurum appellatur obrizum. sic dicitur. eo quod splendore obradiet. Est enim coloris optimi. quod hebrei opuz greci cyrton vocant. Et ex his secundum Isidorum componitur obrizum. Alii dicunt quod obrizum grece dicitur curizon. ab eo quod est bonum. et riza quod est radix. Aurum enim caritas est. Bonum enim radicem habet. quicquid ex radice caritatis procedit.

¶ Purum per immunitatem peccati. Nec sordes colligit ex immundo loco si ibi ponatur. Sic nec maria que nata est ex iudeis. que sicut spina rosam genuit iudea maria. Unum et secundum hoc soli comparatur. que nulla immundicia potest aliquatenus inquinare. Aurum ergo purum est aurum sine fecibus et mixtura.

¶ Rubicundum. Et maria rubicunda per verecundiam virginalem. pulcritudinem naturalem. patientiam singularem. intensissimam charitatem. Quere libro. xij. paricla. iij. timulo de rosa. Item aurum quanto rubicundius tanto melius. Et que maria in bis et alijs universis virtutibus precellerat omni sancto. ideo preciosior coram deo.

¶ Ponderosissimum per timorosam humilitatem et auream gravitatem. Quod apparuit in angelica salutarione. quando ad premissum angeli non se movit a proposito suo et statu diebus. Quod fiet istud. Et nominans se ancilla. Vel que ponderat omni sermo abundantia. carissima. que non ad mensuram dat. sed ei spiritus sanctus. sed totum datum est ei quicquid dari potuit per te creantur. Unde beatus bernardus. Quanticunque domini alicui sancto sit datum. tante virginis non credimus esse negatum.

Bern.

¶ Solidum per mentis constantiam in bono. Quod apparuit in filii passione. ubi nec irritavit aliquem. nec potuit irritari aut provocari ad iram. Sicut in filii sepultura que nunquam desperavit neque dubitavit de eius resurrectione. sicut fecerunt discipuli.

¶ Tractabile et ductile per obedientiam. que norat ibi. Ecce ancilla domini. Quasi diceret. Quicquid ei placuerit faciat de ancilla sua. Ecce tractabilitas.

¶ Preciosum. cuius precium christus. Unde puer in sine. Procul et de ultimis finibus precium eius. Ultimi fines. celi. celorum. Quere libro. vi. titulo. ix. ubi appellatur mulier.

Aug.

¶ Impugnabile per luxuriam que ad carnem. per invidiam quo ad mentem. et que corpus eius non fuit resolutum in quatuor elementa. Aug. Credimus quod nunquam caro proputuerit in terra. cuius pars glorificata est in celis.

¶ Non eruginat per malitiam. Unde dicitur ei. Virgo singularis inter omnes mulieres etc.

¶ Percussum non murmurat sicut es. In hoc signatur virginis patientia in filii passione que coram tondentibus et patientibus se in filio obtulit. et non aperuit os suum. Quale enim se exhibuit agnus. i. filius. tale se exhibuit mater agni.

Maria aurea. que aurum

¶ Percussionibus dilatatur. quod apparuit in filio patiente. quando dixit. Pater ignosce illis etc. Quod et matrem fecisse patrem est credere. Tunc etiam filius latroni perenti memoriam suam promisit paradisi. Ideo vere potuit dicere patri filio. et mater filio. In tribulatione dilatasti mihi.

¶ Regibus convenit. i. patri et filio. De quibus dicitur. Deus iudicium tuum regi dabit. i. filio. Let iusticia tua filio regis. i. christo filio dei patris.

¶ Usurum confortat. Ipsi est enim ille sol de quo dicitur Eccles. xi. Dulce lumen et delectabile est oculis videre solem.

¶ Vitam plangat. vitam. i. gratie et glorie. et miraculose alijs vitam nature. Unde dicit. In me omnis spes vite etc. et est istud omnis dyasirici.

So. clvj.

- ¶ In fornace pbat. i. in filij passione. In hanc fornacē pura intravit. exiuit purior. sicut pueri in fornace babilonica. Dan. iij.
- ¶ In auro et ex auro theca format vbi gēna collocat. Per gēna christi. p thecā marie hūilitas. in q̄ collocat. ē christi gēna p̄ciosissima. et sedit ibi sicut lapis i auro. Eccl. xxxij. Gēnula carbūculi s̄ ornamento auri rē. Vel p gēnas intellige marie v̄nites. q̄z reposito riu fuit eius hūilitas que signatur p thecam.
- ¶ In sole positū flāmescit et rutilat. et scintillas videt emittere. Et maria i sole posita p v̄nionē carnis quā de ipsa sol accepit iusticie. flāmescebat p ardorē desiderij celestis. scintillabat p rutilantiam grē multiplicis. resurgēbat vt dictū est p bona opera et exempla.
- ¶ Rarū est et ideo p̄ciosū. Nam ipsa ē unica virgo et mater. Un̄ dicit virgo singularis et sola mater in̄rupta. et ideo p̄cul et de v̄l̄imis finibz p̄ciū eius. Quere libro. vi. ti. ii. q̄ ipsa mulier bona.
- ¶ Medicinale. quia valet tra leprā et melancoliā. et maria cōtra triplicē cupiscētiā que notantur in lepra. et mundanā fatuitatē que in melācolia. Puluerizati etiā dicitur valere tra scabiā.
- ¶ Calide nature ē fin plateariū. in q̄ charitas tā virginis q̄ iustoz figurat.
- ¶ Ponderosus i duplo q̄ argentū vel es.
- ¶ Preciosus. rēpetarius. traerabilius. ductilius. durabilius. colorati⁹ omni metallo. sic et maria omni iusto.
- ¶ Vulnus et auro factū timore dicit nō corrumpi.
- ¶ Aliter de auro. Aux tres virtutes p̄ncipaliter signat. Sapiētiā. Charitatē. Obediētiā. Fuit enī maria tota aurea p sapiētiā. Habuit enī sapiētiā a sapore. et sapiētiā a sape. A sape. q̄a cōseruabat oīa s̄ba q̄ de filio dicebant in corde suo. Luē. ij. Dāc aut sapiētiā contulit ei spūsanctus. q̄ supueniēs in eā abstulit ab ea cordis i ḡranriā. Unde ipsa docuit aplos. A sapore. Est aut sapiētiā sapore virtutū p̄dita sciētia. Hanc habuit ipsa p̄ omnibz. Unde de ipsa dicit puer. xxxi. Sustinuit et vidit. q̄ bona ē negociatio ei⁹. Quere lib. iij. titlo. i. de hūilitate marie expositōem p̄ p̄ncipiū tituli. Hūilitas ē marie aurū. Et aurū filiiū nimis. scz. oz fin. gallice. Si q̄den hūilitas ei⁹ omnē ḡdum hūilitaris excessit. Que q̄nto fuit p̄curibz p̄m̄incutior. tāto mirabilior et p̄ciosior. Hūilitas enī alioz sanctorū aurū pallidū fuit et nō p̄nū aurū in comparatōe eius. Un̄. Posteriora dorzi a⁹ in pallore auri. Valde enī minoris p̄ciū est aurū pallidū q̄ rubicundū. Aurū filiiū nimis. gallice oz tres esmere. Fuit etiā maria aurea p charitatē. que fulgorē p̄stat ceteris virtutibz. sicut aurū ceteris metallis. Quere lib. iij. ti. xvij. de charitate marie. Fuit etiā aurea p obediētiā. Quere lib. iij. ti. xviii. de obediētia marie.
- ¶ Equitur. Qui habebat sex ḡdus. Qui sunt sex opatōes spūsancti. q̄ntoz et parte corpis. due ex parte aīe. Et parte corpis. p̄na est carnis assumēde purgatio. Scda. decisio. Tercia. formatio. Quarta. v̄nio. Et licet v̄nū istoz sit p̄us altero naturaliter. simul fuerūt tpe. Due opatōes ex parte aīe. cū aīa cōstet ex intellectu et affectu. plenissima illuminatio intellect⁹ q̄ntū ad veritatē. et assuētissima fecūditas affectus q̄ntū ad bonitatē. Unde. Plenū grarie et veritatē. Veritas ad intellectū. graria p̄nnet ad affectū. Aliter etiā potest istō intelligi. Sex gradus quos habebat thron⁹ p q̄s salomon ascēdebat in thronū sex virtutes brē virginis p̄nt intelligi. p q̄s christ⁹ ascēdit i ḡginē. Et si ei in eā descēdisse dicatur. in eam tanē ascēdit. quia p eā apparuit homibz. De sex virtutes notat Lu. i. i tribus binarijs p̄binate. Due p̄me in affectu et cogitatōe signant. cū p̄mittit. Turbata ē. et cogitabat q̄lis est ista saluatio. Quattuor alie in finōe. Due p̄me ibi q̄ turbata ē. et cogitabat q̄lis est ista saluatio. Q. turbata ad affectū. q̄ cogitabat ad intellectum.
- ¶ P̄na ē ḡ recūdia. q̄ notat i turbatōe. Quere li. iij. ti. xi. de recūdia marie rē.
- ¶ Scda p̄ndētia. Un̄. Et cogi. q̄lis est ista sa. Et bñ p̄ verēcūdiā subdit p̄ndētia. q̄a quandoqz p̄ turbatōe verēcūdiē q̄dam audita minus discretē discutunt.

Cancellari⁹
phi
lippus

Nicola⁹
d'cornai

AA

BB

CC

DD

Maria figuratur edificiis

Alij et prudentia psumentes sunt preproperi ad loquendum.

Tercia modestia sermōis. q̄ uocatur cū ait. Quō fiet istud quoniā uirū nō p̄gco: J ubi et tarde prupit in p̄bū. et breuiter locuta ē. cū iam angelus eā bis suū; allocutus. Quō bene post prudentiā eius notat. cōtra id q̄ prudentia multos solet facere ad loquendum p̄properos. et in sermone plūtos.

Quarta immobile p̄positū castitatis. q̄ nec ad p̄missionē angelicā titubauit. Quod notat cū ait. Quoniā uirū nō cognosco. De q̄tuor istis uirtutib; dicit ecclī. xxvi. Mulier sensata et tacita zē. Itē ibidē. Gratia sup̄ grām mulier sc̄ra et pudorata. Fuit enī maria pudorata in turbarōe. tacita in responsiōis dilatorē et breuē responsiōe. sensata in salutarōis discursiōe. sancta. i. firma in p̄posito uirginitatis p̄suade.

Quinta hūilitas que notat ibi. Ecce ancilla dñi zē. J

Sexta fidei magnanimitas. Quod notat ibi. Fiat mihi s̄m uerbū tuū. J Potest notari cōsensus ipius. Ad hoc enī q̄ saluatore p̄cipet nō tm̄ tenebat credere futurū esse qd̄ p̄mittebat. sed etiā p̄sentire ut fieret. Que duo. i. fides et cōsensus requirunt a paruulo baptizando. cū dicit. Credis in deū patrē oīpotentē? zē. Et post. Uis baptizari? zē. Itē etiā Bene. xxiij. erigit cōsensus rebecca. priusq̄ adducat ad ysac. Uel ser̄ ḡdus isti p̄fecta indicant hūilitatē marie. cuius merito ascendit in eā christus. ut sup̄ dictū ē. Habet enī hūilitas sex differētiās. q̄rū tres priuēt ad p̄mū. i. sponte subūcere se maiori. pari. minori. tres ad sc̄p̄m. loq̄ de se humiliter. sentire de se hūiliter. uelle sentiri de se humiliter.

EE

Lacella
rius phi
lippus

Equit. J Et sūmitas throni rotūda erat in pte posteriori. J Cū magna fuerit maria genere. q̄a de semine abrahę. de tribu iuda. de stirpe dauid. Maior. q̄a naturalibus donis insignita. Maria. q̄a grā plena. sūmitas throni q̄ mater dei. Rotūda autē erat in pte posteriori. Quō enī rotūdū ē ab eodē i eodē terminat q̄si in circulo. et figura circularis signat eternitatē. Pars s̄o throni anterior. statua uirgis ante partū. Posterior. statua post partū. Aliquā autē fuit q̄ mater nō fuit. sed quicūq̄ fuit sp̄ uirgo fuit. Et ita a uirginitate p̄ fecunditatē redit ad uirginitatē. Unde et dicit porta clausa. Igit̄ in sūmitate throni marie maternitas. In rotūditate eterna uirginitas. In posterioritate glorie eternitas figurat. que uidelicet gl̄ia seq̄ posterior. Un̄. i. Pe. i. P̄nūciās eas q̄ i christo sunt posteriores gl̄ias.

FF

Uel sūmitas throni rotūda iōntū ad christū. cui? caro dicit thronus. Cui? throni sūmitas. passio. ubi dixit. cōsumatū ē. Uere rotūda. quia quo mēse cōceptus eodē et passus. Illud p̄ceptū Eo. xxiij. Non coques hediū in lacte matris sue. Uel q̄ ad sacramentū eucharistię. qd̄ primū fecit melchisedech in panē et uinō. et q̄si circulariter factus ē reditus ad illō. Unde dicit christo. Tu es sacerdos in eternū s̄m ordine melchisedech. Uel aliter. J Sūmitas throni rotūda erat in parte posteriori. J forma rotūda signat eternitatē. Per hāc sūmitatē throni significat intellectus marie. qui ē in anima superior. eternorū capax et eorū que sursum sunt. nihil que reus ulli eterna. Et bene pars posterior. q̄a nōdum apparet qd̄ erimus. Rotūdus enī ex omni parte equalis ē. sine angulis. sine principio. sine fine. Erat enim maria rotūda. diuinitate cui? erat domiciliū illustrata. et in dō ut ita dicā deificata. patriceps facta diuine eternitatis. sine duplicitate et angulis. J A parte posteriori. J q̄ est uis corpis. q̄a nō in hac uita p̄fecte fuit felicitatis. sed post mortē q̄ sequitur posterior. Sic in mente uel intellectu in nobis diuine imaginis similitudo relucet q̄ ad uoluntatē. memoriā. ratiōem.

BB

BB

Equitur. J Et due manus tenentes sedile hinc et inde. J Sedile. tradūllitas et par mentis uirginę. ubi requirit illa sapiētia que in omnib; resem que reus in tabernaculo eius nouem mensibus requirit. quia ibi factus est in pace locus eius. In hoc sedili susceptus ē filius dei a statone ad sessionē humiliatus. quando habitatio eius facta ē in syon. i. in speculo. hoc ē. maria. Due manū hinc atq̄ inde tenētes hoc sedile. quia p̄ manus signatur opatio. celestis sapie et sp̄s. In cū ḡre sunt operatōes. Vis duob; attribuitur tota hui? edificij fabrica. Sapiētie. Unde Proner. ix. Sapiētia edificauit sibi domū. Gracie. Quia quicquid

BB

Domin⁹
cant.

Lacella
ri⁹ philip
pus

in ea et de ea factū est gratie attribuit nō meritis. Un̄ dicit cum ap̄lo. i. Lhof. xv. Gratia dei sum id qd sum. De due man⁹ tenebant mariā in om̄i f̄n̄ite. Aliter. RR. In throno isto. i. in maria sūt q̄si due manus. Una/ qua iustos cōiuet ne corruāt in pfundum. Alia/ qua pctōres erigit ad grām. Uel fm̄ iohānē damascenū. due manus due in ea opatōes sp̄s sancti. Una/ q̄ purgavit illā a fomite. Alia/ q̄ potentia dicitur s̄bi receptiuā repavit simul ⁊ generatiuam.

Aliter. L. Due manus tenētes sedile hinc atq; inde. H̄ceptō sine culpa. et part⁹ sine pena. q̄bus sublatā ē maria a maledictōe eue. Due duo bene dicūt tenere sedile. q̄a virginitas nō excludit secunditatē. nec eōuerso. Et sic ex nulla parte thronus lapsus ē. Et hoc est q̄ nouus Ladā possit⁹ est in paradiso. I. beate virginis q̄n̄ mulier circumdedit virū. vt oparet. In ea secunditatē. Et custodiret. Virginitatē. Non sicut ibi manus dissipantes thronū. s. virū opatio. Unde dan. ij. dicit christ⁹ lapis ex cibus de monte. I. i. maria. L. sine manibus. I. sine ope nuptiali. sicut exponit aug⁹. Sed ille manus de q̄b dicit Lauri. v. L. Manus ei⁹ tornantes. I. duplex opatio sp̄s sancti in cōceptu ⁊ in p̄u. L. Tornantes. I. ppter subtilē opatōes. Laure. I. ppter sapientia. plene iacinet. I. Jaciūt⁹ sugat p̄uā suspitōem. ideo despōsata fuit vt diabo lo celaret mysteriū. Et habz iacimus grām impetrādi. I. pa enī maria ē hester cui dixit assueris. i. christ⁹. Pete a me qd vis ⁊c.

Equitur. L. Et duo leōes stabāt iuxta singulas man⁹. Duo isti leones iohānes baptista ⁊ iohes euāgelista. Leo habitat in deserto ⁊ rugit. Baptista in deserto inde ad l̄ram. Euāgelista in deserto sp̄iali qd deseruit angel⁹. Un̄ dicit Apoca. i. Fui in sp̄i in d̄nica die. Baptista emisit duplicē rugitū. q̄ ad duplicē aduentū. P̄rio exterrēs factos inq̄sitores. Un̄. Qui⁹ sum dign⁹ solvere corrigiā calciamentoz. i. explicare vn̄ionē s̄bi. Altero exterrēs p̄sumptuosos i ope. Un̄. Benimia viperaz ⁊c. Lu. ij. Ali⁹ iohānes similiter rugit dupliciter. P̄rio d̄ generatōe eterua. In p̄ncipio erat s̄bum. Sc̄do de t̄pali. Verbū caro factū ē. Non dicunt h̄i tāgere man⁹. sed simpliciter stare. De baptista d̄. Amic⁹ sponsi stat et audit eū. Joh. ij. De alio. Stabāt iuxta crucē ⁊c. Joh. xix. Non tāgūt manus. q̄a modū opatōis nō exponit. Non lōge stant. q̄a ab opatōe manū nō recedūt.

Aliter. Duo leones isti gabriel ⁊ iohes euāgelista. a dextera ⁊ a sinistra. Iohānes p̄ncipaliter ad sinistra. cui p̄missa est cura corpis d̄nice matris. q̄n̄ dicitū est discipulo. Ecce mater tua. Joh. xix. Et in t̄pali. p̄uidens. et virginitatē ei⁹ fidelis simus testis. Gabriel custos dextre. I. aie. Custos. I. interior. feruētissima ⁊ sanctissima eius desideria n̄ciās altissimo. Qd est officiū angeloz. Qui interpretat fortitudo dei. Sathana fugans ⁊ sternēs ne virginitatē ei⁹ valeret explorare. Marie in omnib⁹ sp̄ialibus obsequiis assistens.

Equit. L. Et duodecim leuiculi stātes super sex q̄d hinc atq; inde. Hi sūt patres antiq̄ vnde orta est maria. Duodecim. ppter. t̄j. tribus israel. ex q̄b omnes sanerū testamēti veter⁹ p̄cesserūt. Et b̄n̄ describunt i gradib⁹ throni. q̄a p̄ eos venit ad thronū. i. virgine q̄ fuit de stirpe eoz fm̄ carnē. et etiā fm̄ sp̄iriū. dū ex̄psit et excessit merita singuloz. Un̄ dicit. Dulce filie p̄gregauerūt dimiuias. tu supgressa es vn̄iuersas. Dicunt autē leuiculi p̄paratōne christi. q̄ fuit magn⁹ leo de tribu iuda. et h̄i leuiculi genuerūt leonē. cū fieri solet eōtrario. Stabāt in gradibus throni tanq̄ paruuli innixi tenēt⁹ eius. admirātes sup̄ ascēsiōib⁹ illi⁹ ⁊ clamantes. Que est ista que ascendit.

Aliter. Duodecim leuiculi. i. duodecim ap̄li. Diminutiū notat h̄uilitatē. Q̄, stabant ante thronū. cū stare obsequiis sit et ministrātis. signat q̄ ip̄i obsequētes erant beate p̄gini in omnib⁹. Q̄, in gradib⁹ stabāt et scabellis. signat q̄ licet essent sc̄is simi. tamē nō attingebant tantā sc̄ritatē. Qui bene dicunt leuiculi. ppter fortitudinem panētice. et ruginē p̄dicatōis in deserto mūdi. Filij illi⁹ magni leōis de tribu iuda. q̄ ip̄os genuit in passiōe. Q̄, stabāt i ascēsiōib⁹ throni. signat q̄ mūdi erāt et humiles. et ip̄am licet alōge in f̄n̄tib⁹ iūitātes.

Equitur. L. Nō est factū tale opus in vn̄iuersis regnis. Tale. id est. similis. Q̄

Maria figuratur edificium

Cancel-
la
ri⁹ philip-
pus

Sciōsitatis. similis subtilitatis. similis admittatōis. similis sanctitatis. similis famōsi-
tatis. similis formositatis. similis glie et honoris. sicut ē beata maria et. Tria regna:
celestiū. terrestriū. et infernōrū. Per h̄ notat q̄ uō inuenit silem sedē i vniuersa cre-
atura. q̄a nec p̄mā simile visa ē ne habere seq̄ntē. Vel dūo regna. ecclia militans
et trūphans. in q̄o regnat fili⁹ dei. q̄ est rex regū et dñs dñatūū. Quia maria nō
habuit silem in actōe. nec silem in cōtēplacōe. Vel tria regna p̄tinent ad triplicem
statū saluandoz in q̄o regnat de⁹. s. Noe. Daniel et Job. Ezech. xiiij. Job. cōiū-
gati. Noe. cōtinentes regētes archam corpis in diluuiō p̄ctōz. Daniel. virgines.
Quia nec in statu p̄ugatorū talis sp̄s. nec tal' vidua. nec talis virgo. Et ideo nō
fuit factū tale opus in vniuersis regnis.

Deus
iudex

Et notandū q̄ thron⁹ ē sedes iudiciaria. Un̄. Parauit i iudicio thronū suū. **R R**
Et illud. Sedes sup̄ thronū q̄ iudicas iusticiā. Cuiusmodi sit hic iudex. de
scribit in ps. De⁹ iudex iust⁹ fortis et patiens nūq̄ irascet p̄ singulos dies. De⁹ i
q̄ omnia scit. nō hō. q̄ p̄r decipi. Un̄. Scrutās corda et renes de⁹ iust⁹ q̄ nō
p̄t corrūpi nec iniuste parcere. Prover. vi. Zel⁹ et furor et. Nec duo sepe corrūp-
tū p̄t alios iudices. Fortis. Iq̄ qd̄ iuste iudicauerit for̄iter p̄sequet. nec poterit im-
pediri ab executōe. Job. ix. De⁹ cui⁹ ire resistere nemo p̄t. Patiens. Iq̄a nō statū pu-
nit. sed expectat ad penitentiā vsq̄ ad diē vltōis. Sap. xi. Dissimulās peccata ho-
minū ad penitentiā. Eccl. v. Altissim⁹ patiens est redditor. Et q̄s diuini⁹ expectat
districtū indicabit. q̄a noluerit se iudicare. Treno. i. Uocabit aduersū me tps et.
Et durū exercitabit. Ro. ij. An ignoras qm̄ benignitas dei ad penitentiā te ad-
ducit et. An qd̄ irascet p̄ singulos dies. Iq̄si diceret. nō. Alia lra expressius dicit.
An qd̄ adducet irā p̄ singulos dies. Iq̄a nō in ip̄o est ira q̄ punit. sed i angel' ma-
lis q̄o punit. Sed nō q̄ntidie.

Ecclia
rius phi-
lippus

Et nota q̄ in h̄ versu in christo ostendūt esse q̄-
tuor cardinales. Prudentia. Un̄ dicit. Iudex. Iq̄a ad prudentiā p̄tinet discernere
et iudicare. Iust⁹. Iecce iusticial. Fortis. Iecce fortitudo. Patiens. Iecce p̄p̄ticia.
que q̄tuor in q̄libet indice req̄nūt. Prudentia ne d̄cipiat. Iusticia ne flectat. For-
titudine terreat. Patientia v̄l p̄p̄ticia. ne impetu ducat. v̄l ad irā motieat. Quia et
go fili⁹ dei d̄ ip̄a carnē assumēs in illa carnē apparebit i iudicio. et tūc videbūt repro-
bi in quē p̄sixerūt. recte thron⁹ dicit. Magnū enī solaciū erit iustis. q̄a videbūt eū
in carne in q̄ redemit eos. magna d̄solatio impijs q̄ ex hoc agnoscat q̄tū amiserūt.
In hoc throno sedet christ⁹ iudicās orbem terre in eq̄tate. O. enī iudicabit acce-
pit a matre. Quia sicut dicit Job. v. Pater nō iudicat quēq̄ et. sed p̄tate dedit fi-
lio iudiciū facere. q̄a filius hoīs est. Patri attribuit potētia. filio sapiētia. Cedere
autē debet potētia sapiētie in iudicio faciēdo. Iudicat christ⁹ in eq̄tate qm̄ p̄ctā n̄a
licet infinita ex vna parte. et carnē suā quam assumpsit ex matre ex altera videns.
remissio ei⁹ de iure excedit nostra p̄missa.

SS

Dicit q̄ maria thronus. i. sedes regia. Dicit etiā thronus gr̄e q̄a ibi sedet. ibi regnat **ZZ**
gratia. q̄ plenū habet in maria dominū. Ibi etiā inuenit gr̄a quā iugiter parit et
emittit in lucē. Unde et dicit Pater gr̄e. Ibi inuenit misericordiā. i. remissio p̄ctō-
rum. Ibi gratia que parit et educat omne bonū. Unde Sap. xvi. dicit dñs. Dim-
nutrici gr̄e tue deseruiebāt. Ibi inuenit auxiliū oportunū p̄ temptatōes. Ex his
tribus seq̄tur gl̄ia in futuro. Et his q̄tuor vtili⁹ nihil ē in vita hoīb. Sap. viij.
Et hoc totū dicit ap̄ls in vna auctoritate. Heb. iij. Adēam⁹ cū fiducia ad thronū
gratie ei⁹. vt misericordiam p̄sequamur. et gr̄am inueniam⁹ in auxilio oportuno.
Sic construet Adēam⁹ cū fiducia. i. fiducialiter licet p̄ctōres simus. q̄a p̄p̄tēs
et misericors est et p̄stabil sup̄ maliciā. Job. ij. Non dico ad tribunal iudicis. sed
ad thronū gratie. i. maria plenā gr̄e. que est ille thronus in q̄ q̄cūt sōns gratie.
vt p̄ eam p̄sequamur gr̄am. i. remissioē peccatorū p̄cedentiū. et de reliquo inueniam⁹
gratiā in auxilio oportuno. i. inueniam⁹ gr̄am nos vacillātes et infirmī. p̄
quā auxiliētur ne tēptati recidam⁹ in peccatū. et misericordiā p̄sequamur nos lapsi. i.
remissioē peccatorū. Accedamus ergo ad hūc thronū

uu

Dilectione. quoniā ip̄a dicit puer. viij. Ego diligētes me diligo. Qui autē matre

Fo. dij.

E

Libet X. Ci. II.

diligitur. diliget et a filio. et p. consequens a tota curia celesti.

Vigilia. Unde sequit in auctoritate. Et q. mane vigilauerint ad me inueniet me. Quere libro. ij. p. tricola. l. causa. vij. expositione.

**Aceda
m. q. ad
huc throno
num**

Affectio. vt mereamur audire ab ea. Trāsire ad me oēs q. cupiscitis me etc.

Cultu. mancipari seruitio ei. Nam q. operant in ea nō peccabūt. i. qui opa faciunt ad cultum et gloriam eius.

Deuotione. quia spiritus eius sup. mel. dulcis.

Laude. q. la. q. ea elucidat. Dignitatem eius et prerogativas manifestado. Vitam eter- nam habebunt.

Oratione. quia potens est innocantib. se in omnib. necessitatib. subuenire. Un. di- cit. In hierusalem. Sup. nial. potestas mea.

De hoc throno dicit pater loqns de filio. Throno ei. sicut sol. I. q. mater misericordie. **XX**

solaciu est inforti. q. sunt dies. q. a solem fecit de. in potestate diei. In. p. spectu meo. q. de. ppe. ea cerno. sed homines q. videt ea a remotis iudicat ea stella. Et sic luna.

vt illustret nocte. i. p. ctōres refugietes ad eam. p. fecta. I. pa. vere est luna p. fecta. q. a lucet in p. n. cipio noctis. i. incipitib. tēptari. et in medio. i. ex. n. t. i. b. i. p. cto. et i. fine. i. ex. n. t. i. b. a p. cto. et quadētib. a p. cto. tēptatōe. Tūc ei. d. luna p. fecta. q. n. lucet tota no- cte. Prius ei. iunat maria ne succubāt. Scdōs vt resurgāt. Tercios ne recidinet.

In eternū. I. q. misericordia et pietas ei. durabūt impetū. Alicet. Thronus

eius. dicit pater de filio. sicut sol. qui splendet et ardet. in q. uorat stola gemia. quā

vt. rāq. pie credit. i. a habere. In. p. spectu dei. vt splēdeat et fulgeat sicut sol. fm. stolā

corpis. et amore p. fecto ferueat fm. stolā aie. Et sicut luna p. fecta in eternū. nō sic

modo in defectu discurrēs. Innocenti. papa. Sicut rōnabiliter asserūt q. de rez

naturis edisserūt. luna frigida est et humida. Quia frigida. designat. p. ginitatē. qz

humida. hūilitatē. Ignis enī de q. venit siccitas naturaliter petit sublimitā. aq. de q.

peccat humilitas. q. si quis naturaliter petit humilia. Frigiditas. q. et hūilitas lu- ne. v. ginitas et hūilitas est marie. quia frigida fuit. p. est luxurie. humida. p. tra- factum supbie. Quia. hō. semp. p. senerauit in. p. ginitate et hūilitate. et in. glia. etiam

apparet eius hūilitas et v. ginitas. is bene dicit. q. est in. p. spectu dei. luna p. fecta

in eternū. que. s. m. u. q. p. at. i. d. e. r. i. m. e. n. t. i. u. m. Sequitur. Et testis in celo fidelis. I. p. a. ei

orat. ibi. p. p. cto. r. i. b. u. m. et testatur q. fili. dei. p. eis. fact. ē. hō. Ostēdit enim filio pectus

et v. b. e. r. a. s. i. c. u. t. d. i. c. i. t. b. i. u. s. b. e. r. n. i. Iō dicit christo. Hierem. xij. Soli glie tue re-

cordare etc. Beata. q. v. i. r. g. o. ē. t. h. r. o. n. u. s. sol. luna. et testis. Quia throno. ē. p. a. n. e. t. i. u. s. i. u. d. i. c. e. m. Quia sol. p. d. u. c. i. t. t. e. r. r. e. n. a. s. c. e. n. t. i. a. Quia luna. n. o. c. t. i. s. t. e. n. e. b. r. a. s. d. i. s. c. u. r. i. t. Quia

testis. causas absoluit. Si p. cto. es. et n. i. m. e. s. i. u. d. i. c. e. i. p. a. t. e. n. e. t. c. i. Si penitens cu-

pis de terrenis curis extirpēt calore solis p. d. u. c. i. t. Si nox aduersitat. v. l. i. g. n. o. r. a. t. i. e. t. e. p. m. i. t. luna ē. Si causis veraris a spiritib. immundis. v. l. d. e. s. i. d. e. r. i. s. i. m. p. o. r. t. u. n. i. s. v. l. i. n. m. o. r. e. i. m. p. e. t. e. r. s. testis tibi erit si eā inuocasti ad videndū opa tua et vi-

ram. Un. i. g. e. n. e. r. a. l. i. p. f. e. s. s. i. o. e. d. i. C. o. n. f. i. t. e. o. r. d. e. o. et beate marie etc. Un. O. s. e. e. x. i. J. u. d. a. s. a. ū. t. t. e. s. t. i. s. d. e. s. c. e. d. i. t. c. ū. d. e. o. et c. ū. s. a. n. c. t. i. s. f. i. d. e. l. i. b. u. s. N. e. c. t. ū. t. e. s. t. i. s. ē. s. e. d. t. e. s. t. i. s. f. i. d. e. l. i. s. V. i. d. e. a. s. e. r. g. o. q. h. a. b. e. a. s. b. o. n. ā. c. a. u. s. a. m. q. a. p. t. e. n. ō. m. e. n. t. i. e. t. P. r. o. u. e. r. x. i. i. j. T. e. s. t. i. s. f. i. d. e. l. i. s. n. o. n. m. e. n. t. i. e. t.

**Innoce
ti. papa**

Beati.

**Breuis
recapitu
lacio q. r. u.
dā sup. di
ctorum**

I. Igna. Sedile. Danus. Ebur. Aurū. Brachia. Scamni. Argentū. Leo. ZZ

Re. Purpura. Pigna. Bradus. Nota q. hic simul agitur de throno et fer- culo. Thronus enim soliu et ferentiu idem ad istam.

Ligna Libani. infra de ferculo. Nec ligna cedri ad istam. q. crescit in libano. q. for- tia sūt et iputribilia. et signat fortitudinē et p. seneratiā. Et forte alia ligna q. cedria.

Sedile. Pax et tranquillitas. q. in pace factus est locus eius. i. christi.

Danus. tenentes sedile. charitas. Un. canci. iij. Media charitate p. strauit. Cha- ritas enim opat ea que p. tinent ad dilectōem dei et primi. ecce due man. Un. due

manus. opa p. uilegiata humilitatis et pietatis.

Ebur. Aurū. Nec duo materia throni grandis. quia fuit hic throno gradis i. ebo- re. i. p. tinentia. q. in ea fuit extir. fomes. Gradis i. auro. i. i. sapia et charitate.

Maria figuratur edificius

Brachia longa. Ad defensionē nostrā. et ad dandū longē positis. i. peccatorib⁹. a quibus longe est salus. ij. Paral. ij. L. Brachiola duo intrinsec⁹. In quibus christ⁹ p̄ter et amplectabatur eam.

Scammū. i. scabellū aureū. ij. paral. ij. p. diuitias virtutū et aurū sapiētiē. quibus duobus pedes eius. i. affectus vtebant. quia diuitias terrenas et sapiētiā de terrenis conculeauit pedibus suis. Apo. xij. Dulci et amica sole habens lunā sub pedibus.

Argentū. In quo ad ferulū eloquentia. quia nostra est aduocata. Laui. iij. L. Solūnas ei⁹ fecit argenteas. In quā terrā tangebatur. i. peccatores.

Leo. Quartus: decem leones erāt in throno. Leo autē terribilis. et ipsa est terribilis demonib⁹ vt castroz acies ordinata. et etiā hoībz male vuentib⁹. vt iuliano apostate. Quatuordecim leones. vij. virtutes ei⁹. i. fides. spes. charitas. iusticia. prudentia. fortitudo. rpania. et septe dona spūssancti. quoz odore terret serpentē veterē. et cōterit. caput ei⁹. Ad lram facti erāt leuiculi ad appodiandū.

Rex. In solus sedet in throno. et solus christus in regine glorioza. Ezech. xliij. L. Princeps ipse sedebit in ea. ipse quāsi nō alius.

Purpura. In quo ad ferulū. quia fuit martyr in aīa. Quere libro. iij. r. pūlligio.

Pigna. i. reclinatoriū aureū et rotundū. Nec ē sūma pfectio sine angulis et scrupulis. Vel quia purissima fuit quā ad aurū. et rotunda. s. aspirās ad glām eternitatē. Itē ipsa facta ē reclinatoriū diuinitatis rpe dñice incarnationis. aureū. i. purū sine coitulis seditate. et rotundū. quia compositū spūssancti opatione.

Gradus. Sicut quibus ad eā ascendit. sex partes veneratōis quā ei debent. s. reuerentiā et deuotio ex corde. Saluatio et gratificatio. i. gratia actio ex ore. Obsequiū et p̄statio vt largiter tribuat p honore eius et opē. Et in quibet gradu debet sedere timor quā significat p leonem. quia timor dei sup omnia se supposuit. Eccl. xxx. L. Non ē factum talē opus. In quā vt dicitur. xxxi. L. Non fecit dñs sup terrā. quia nec p̄mā similitudē visa est habere nec sequentē.

De throno moralit

Qualiter. Fecit sibi rex salomō thronū de ebore grandē. Salomon quā in interpretat pacific⁹. sicut dicit. i. paral. xij. christus quā pacificauit hos in cruce. Unde ad eph. ij. Ipse est pax nostra quā fecit vtraqz vnum. Salomon interpretatur.

Pacificus sicut dictum est.

Salomō interpretat

Vel retributor. Unde eccl. v. Altissimis patiens est redditor. Sive pacificans merētes. Unde Isa. lvij. L. In genibus eius creauit fructū labiorū suoz pacem. Idicet christus.

Vel retribuens iniquis. Unde. Retribuet abundantē faciētib⁹ supbiam. Que videlicet ei⁹ retributio significata fuit in tribus quos occidit salomō. s. Adonia. quā voluit habere abisac. ij. Regū. ij. Di sunt quā voluit sanificare sue sensualitati. Joab. quā interfecit abner. et amasam applaudēdo eis. et fingebat se diligere eos. Abner. ij. Regū. ij. Amasam. ij. Regū. v. Qui. s. ioab interfecit eā salomō. ij. Regū. ij. Di sunt falsi amici adulādo fraudulentē nocētēs alijs. sicut detractozes. Semei. quā dauid fugientē ab salom psequabatur maledictis impoperās ei petā sua in domū saulis. ij. Regū. xvi. Quē salomō interfecit. ij. Regū. ij. Di sunt blasphemī iurātes deū mēbra rini. egrediētes d bieru salē p̄ceptū. Et sic his nemo potuit subuenire. sic nec tati bus i iudicio poterit subueniri. Et nota quā quā vult cum dño facere pacē. debz i se occidere peccatū volūtatis. quod significat i adonia. Et locutōis. quod p semei. Et opis. quod p ioab homicidā. Peccatū autē occidit. quā fuit. Itē salomō trinomi⁹. christus. i. pacific⁹. hoc in cruce. Ecclesiastes sive p̄cionator. s. in iudicio erigēs rōez. Idida vel ididod. ij. Regū. xij. hoc est dilect⁹ dñi. s. in regno. Sic enim vocauit eum nathan ppheta. In cillio māfuetus et amabil. In iudicio iustus et terribil. In regno gloriosus et mirabilis.

Fecit Iergol rex salomō. i. christ⁹ dei virtus et dei sapiētia. Dat. xij. et Lu. 8. Et ecce plusquam salomon hiecl sibi thronū de ebore. Thronus de ebore ania vere continēs. L. fecit. in qm. quia nemo ex se potest cōstitinētiā habere. sed donū dei ē.

So. clx.

L. 2

Liber x. Ci. II.

Unde Sap. viij. Ut sciam quomodo aliter non possum esse contentus nisi deus det tibi. **S**ibi non diabolo aut idolo. ut supra. Sed multi committunt sacrilegium. **F**ecit sibi. et bene sibi. quia totus vult totam animam possidere. et totus ab anima possideri. quod tate est amplius quam potest comprehendere incomprehensibile. Et quia ita ampla est ab alia re quam a deo non potest impleri. **U**n dicunt Gregori et beatus Berni. **A**nam dei capacem quod deo minus est non implet. **A**lio autem respectu tamen angusta est. quoniam in ipsa deum cum diabolo. vel diabolum cum deo impossibile est hospitari. quia non est conventio christi ad belial. **iij. E**hof. vi. **I**sa. xxvij. **C**oangustatum est stratum. **i.** animam qua cubo et habito. **L**ita ut alter dicitur. **I**chrisus. **s.** sponsus. vel diabolus adulter. **I**deo de sposo suo dicit fidelis sponsa. **L**anci. **ij.** Dilectus meus mihi. et ego illi. **Q**uasi diceret. gallice. **I**l me vent auoir tos seus et je ne vuel autre de lui. **A**ug. de christo et anima fidelis. **I**deo tanti erigunt solus possideret. **F**ecit sibi. **q**uia solus vult in anima hospitari ille. cuius deliciae sunt esse cum filiis hominum. **P**arab. viij. **F**ecit sibi. **l**et hunc in plasmate corporis. et in infirmitate. **R**ec salomon. **s**ine cuius anima nemo potest regnum suum regere. **i.** scilicet de quo regno dicitur. **R**egnum dei intra vos est. **L**ii. xvij. **T**hronus de eboze. **E**bur os elephantis pelle carrens et carnis. durum et solidum tibi. **H**ec est perfecta et vera continentia veri claustralis.

Iustus ebur

- ~ **S**ine pelle. **i.** temporalium possessione. **U**nde. **T**urbabunt pelles terre madian. **S**it etiam sine carne. **i.** sine carnali affectu.
- ~ **F**irmum. **p**ropositum castitatis. et voti observandi.
- ~ **S**olidum. **c**ontra temptamenta diaboli.
- ~ **S**ine cure. **i.** exteriori apparatus. et nitore corporeo. vel cultu superfluo.
- ~ **S**ine carne. **p**ropria. domestica. aliena. ut sit bene excarnatus. ut in eo possint inscribi ut in psalmeno mandata dei.
- ~ **S**ine pelle. **s.** ne gloriatur in pellibus. **i.** in exterioribus mundi. ne fiat imitator herodis qui interpretatur gloria pelvis. vel in pellibus glorias. **S**it etiam sine pilis. **i.** superfluitatibus. quae sunt fami respectus. **p**raeterea illiciti. **v**erba ociosa. et huiusmodi.
- ~ **L**andidum interius **p**ro innocencia. que nemini turbat pacem suam. **E**xterius **p**ro sanctimonia. **U**nde ad hebreos. **xij.** **P**ace sequimini cum omnibus et sanctimonia tibi.
- ~ **S**olidum. **p**er stabilitatem animi in bono. quia qui instabilis. non potest esse castus. **E**xemplum de dyana. **S**apientis. **xxvij.**
- ~ **S**iccum. **p**ro penitentia quae deficiat ab humoribus gulae et luxurie. **G**regori. **L**ignum in Bre. **f**abrica. **c**onpertenter non ponitur. nisi prius viciosa et viriditas defecerit.
- ~ **D**urum. **p**er patientiam et constantiam. ne valeat transforari sagittis diaboli. **E**t quanto durius. **t**anto magis idoneum subtilibus operibus faciendis.
- ~ **F**rigidum **p**ro abstinentia. ut in eo refrigerent carnales concupiscentie et incertina viciorum. **D**ieronymus. **A**rdetis diaboli sagittis. **i**eiuniorum et vigiliarum frigore refrigerate sunt.
- ~ **L**ene. **q**uia bene politum est. et huius benignitatem. ne dicat. **N**oli me tangere. **U**t leue. **n**e murmurat. **S**ed cum si ipsum velit polire mittendo tribulaciones. **Q**uidam enim quod magis intendit eos polire dominus. **m**urmurando **p**ro impatientia magis sunt scrupulosi.
- ~ **F**orte **p**ro patientia aduersorum. **U**nde apostolus ad **P**hil. in fine. **D**ia possum in eo quod me confortat. **E**t propter operationem virilium operum. **U**nde. **V**iriliter agite tibi. **E**t illud. **E**stote fortes in bello tibi. **M**atth. **v.**
- ~ **L**imis et ferris scilicet. **L**ime iste. **o**bservantiae regulares. quae poliunt scrupulos viciorum. **V**igilie. **s**omnolentia. **L**abor. **o**ccasus. et huiusmodi. **U**el lime iste. **l**inguae detractorum. **U**el lime. **t**ribulaciones diverse.
- ~ **I**doneum ad facienda vasa in quibus reponantur sanctuariorum vel corpus christi. **V**asa scilicet gratiarum. **v**asa sanctificationis.
- ~ **A**ntiquum rubescit. **U**nde **T**reno. **iiij.** **R**ubicundiores eboze annis. **D**urumitas enim castitatis et penitentiae est pollet martyrio. **L**ando. **e**tiam castitatis in inuenit. **r**ubor charitatis in senectute. **q**uia senectus est in misericordia verbi. **p**ro omni coloribus sunt viro iusto vel religioso. **H**anc proprietatem habent illi qui et si in principio conversionis minus calidi sint. **s**emper tamen crescunt et perficiunt in feruore. **Q**uibus contrarij sunt. **q**ui cum

Maria figuratur edificius

in principio sunt feruētes. tepidiores sunt in fine. Et q̄a tales nō sunt eburni. non sedet in eis christus dominus.

¶ Prius obscurū. Nimis et ferris sit lucidā. Sic iust⁹ p̄us obscurus p̄ peccati nubi-
ginē. si pariter sustineat tribulatōes et agat penitentiā. lucidus sit p̄ vite puritatē.
et boni exempli diffusionē. Un̄ Dar. v. Luceat lux v̄ra. Et illd. Fulgebunt iusti
rē. Sap. iij.

Equif. [Bradem.] Capacitas iusti. hūil' charitas vel charitativa hūilitas. e
Unde. Latū mandam̄ tuū nimis. Charitas enī se extendit ad inimicū. et sa-
cit thronū grādem. Brandē. q̄a christ⁹ nō est regil⁹. sed rex magn⁹ sup oēs deos.
id ē. homines et angelos. Hō facit thronū. q̄ se nō iudicat in p̄senti. vt infra habet
bis titulo de solio. Hō facit grādem. q̄ nō moderat̄ in se interiora. i. memoriā. rōes.
intellectū. et tres potētias ale. et exteriora. i. q̄nq; sensus. Quidā enī dñant̄ renib⁹.
sed nō gule. Quidā ocul⁹. s; nō aurib⁹. et sic de alijs. Bradem ḡ facit vniuersale re-
gnū. Scī. xli. dicit̄ ē ioseph. In tota terra egypti nō mouebit q̄s pedē aut manus
absq; mo impio. Itē Brandē facit gaudiū spūs qd̄ est dilatatio cordis. sicut tri-
sticia coangustati.

Equif. [Et vestinit cū auro fuluo uimis.] Singuli throni christi. singuli vi-
ri iusti. in q̄bus sedet dñs. q̄a aia iusti sedes sapiētie. Vestiti auro. i. charita-
te. q̄ ē vestis nuptial'. q̄ q̄s in morte nō fuerit vestitus iunēt⁹. ligatis manib⁹ et
pedib⁹ p̄nciet̄ i tenebras exteriores. Et si nō fuerint opera peccata hac veste q̄ ope-
rit uultu dinē peccatorū. singula ei⁹ p̄cā patebunt ad v̄idiciā.

¶ Eū. vir iustus. p̄pter sup̄dictas auri p̄betates. Nō si q̄dem q̄nū ad creatōem suū
q̄si aurū p̄uissimū. s. fuluū uimis. Un̄ Sen. i. Vidit de⁹ cūcra q̄ fecerat et erant
valde bona. Quia sicut aurū metalloꝝ p̄ciosissimū. sic hō dignissima creaturariū.
q̄a creatus ad imaginē et similitudinē dei. q̄ ē summa dignitas. Sed peccādo factū
est ton̄ ferulentū. et ei admixte sunt m̄ultiplices immūdicie. Unde postea nisi pur-
gati fuisset. impossibile erat vt inde fabricarent̄ vasa gl̄ie. Nec potuit fieri vt ide
p̄ se purgaret̄. Aurū enī sic purgat̄ vno mō. Videlicet cū latere desiccato p̄ stutēz
ignis. et puluerizato. et cū sale obusto et valde sicco. Oportuit ḡ vt ille celestis far-
ber q̄ fabricatus ē auroz et solē assumeret laterē et admisceret salī. Ezech. iij. dic̄
pater filio. Filii hoīs sume nbi laterē rē. Later p̄pter q̄nq; significat carnē chri-
sti. quā sumpsit de virgine et vniuit sibi. q̄ est sapiētia patris. q̄ p̄ sal significat. Un̄
dicatur puero. Accipe sal sapiētie rē.

Laro christi later quia later

- ¶ Fit de terra tenaci. Et christus fm̄ hūanitatē fact⁹ est de virgine immaculata. q̄ su-
it tenax in p̄posito virginitatis cōseruande.
- ¶ Quodāmodo forat. Et christus fossus est in passione clavis et lāca. Unde dicit̄.
Foderūt manus meas et pedes meos rē.
- ¶ Decoquitur in fornace. vbi recipit quendā ruborē. Sic christ⁹ in fornace passiōis
sanguine p̄prio rubricat⁹ q̄si decoctus est.
- ¶ Roborat in fornace. Et humanitas christi i passiōe. Unde dicit̄ post resurrectōes.
Eruiat tanq̄ testa vitrua mea rē.
- ¶ Domū tegit et eos qui sunt in domo. i. ecclesiam et filios ecclesie et ḡ suspensus. ala-
late gallice. i. virmite suspendij sui in cruce. Vas in q̄ facta fuit hęc admixtio. s. de
latere desiccato et puluerizato. cōmolito. et cōn̄to. i. humana christi natura in fer-
nore passiōis desiccata et cōtrita. et sale sapiētie. in quo diuina christi natura. sigē
vnam p̄sonam ex duabus naturis.

Iustus aurū quia aurum

- ¶ Preciosissimū metallū. quia p̄cioso sanguine christi redempti. sicut dicit̄. i. Petri. i.
Hō corruptibilis rē. sed p̄cioso sanguine q̄si agni immaculati christi rē.
- ¶ Obazum in igne tribulatōis nō minuit. purū iūtrat et erigit purū. sicut dicit̄ hie-
ronym⁹ in p̄logo abacie de tribus pueris in fornacē missis. Dan. iij.
- ¶ In p̄pria natura calidū et humidū. p̄ dilectōem. s. et humorē gracie.

So. clxi.

L 3

Laro
christi la-
ter quia
later

Liber x. Ci. III.

Just' au-
rū qz auz

Scdm syphēū rex metalloꝝ sicut sol siderū. et nobili' om̄ib' metallis. nec ab aere nec ab aq̄ nec ab humore corūpi p̄t. nec ab igne. nec a sulphure. qd̄ oburit alia cor pa. et signat luxuriā. et in eo q̄tuor elem̄tares nature p̄plete sunt. scilicet calidū siccū frigidū et humidū. et hoc equaliter. et ideo corūpi nō potest.

- ✓ Tractabile p̄ patientē obedientiā q̄ patit̄ malleationē. obedientia facit tractabile.
- ✓ Pōderosū p̄ timorē. q̄ depmit̄ cor ne se crigat d̄ deū. v̄l enanescat p̄ illicitū gaudiū. Et ē timor' p̄gnat' hūilitatē q̄ demittit̄ ip̄m cor. qz oē pōderosū rēdit ad centrū.
- ✓ Tensionib' p̄ dūctū et dilatat'. Un̄. In tribulatiōe dilatast̄ mihi. Tūstio. tribulatiō. p̄ductio. p̄fectus. Ceteras auri p̄p̄tates q̄re retro de beata virgine in isto codē ti. et adapta viro iusto.

Equit' Qui habebat ser' gdnus. Nota nō fit hō thron' salomōis. i. veri paci-
fici p̄ quālibet virtutē. sed p̄ pacē. q̄a in pace fact' ē loc' ei'. ad quā q̄si ser' g-
dib' ascendit. q̄ numerat' Dat. v. ante illō v̄bū. beati pacifici. quoz p̄m' paup̄tas.
Scdm mānētudo rē. Vel ser' gdnus. ser' p̄tes q̄ spectāt ad vitā iusti. i. cogitare bo-
nū. Velle et d̄siderare bonū. Loqui bonū. Facere bonū. Exercere se i bono. Un̄.
Exerce te ad pietatē. Perseuerare in bono. Vel ser' opa misericordie q̄b' ascendit. ad
thronū celestē. Materia hui' throni ebur. i. p̄tinentia. et aurū in q̄ virtutes ceterae
designant'. Cōsummatio. par. Un̄ ad heb. xij. d̄. de his duob'. Pacē seqm̄ cum
om̄ib' et sanctimonia rē.

Equit' Et sumitas throni rotūda erat in parte posteriori. Pars anterior. i. h-
p̄senti cognitio enigmatica. i. futuro p̄fecta. qm̄ videbim' eū sicuti ē. Un̄ pars
inferior actiua. supior p̄p̄tatiua. q̄ continet lectōnez. meditatiōez. oratiōez. Sumi-
tas ergo rotūda. oratio perennis.

Equit' Et due man' tenentes sedile. hinc et inde. De sunt cognitio et dile-
ctio. quib' d̄ns app̄hēditur et tenet'. Cognitiōe p̄ritas. amore bonitas. Firmi-
or dextera q̄ sinistra. q̄a firmi' herem' deo amore q̄ cognitōe. Un̄ charitas dicitur
vinculū p̄fectōis. Ad Col. iij. Vel due man' duplex opatio bona. corporalis. et
sp̄ialis. que tenet animā in q̄ christus sedet in gratia et p̄tate.

Equit'. Et duo leones rē. Leo christ' leo diabol'. uterq̄ timēd'. Ille ne m-
deserat. iste ne rapiat. Vel duplex timor' istoz duoz leonū. Leo a dextri' dia-
bol'. Zach. iij. q̄ maxime tēprat p̄ p̄spiratē virtutū interi' de inani glia. p̄ p̄spira-
tem rez exteri' de gula et luxuria. Leo enī a sinistris christ' q̄ cōsolat nos i om̄i
tribulatiōe n̄ra. p̄ sinistra enim aduersitas figuratur.

Equit'. Et duodecim leuenculi rē. Un̄ in omnib' sectemur doctrinā duode-
cim apostolorū et duodecim p̄iarchaz filioꝝ magni leonis de tribu iuda.
Vel duodecim leuenculi. cōtritiō. cōfessio. lacrimae. labores. ieiunia. vigilie. discipli-
ne. meditatio. memoria mortis. ciboz vilitas. vestitū aspitās. pedū nuditas. Dec
omnia mōre leonū p̄sequunt' feras vicioꝝ. et suscitāt mortuos p̄ peccatū.

Maria solū veri salomonis Titulus iij.

Olum. Solū est sedes regia. et dicit' solū q̄si solidū. qz de solida fieri so-
let materia. ad tutelā corpis regū. Vel solū dicitur q̄si sedū a sedēdo. Un̄
et sella q̄si seda. et subsellia q̄si sub sedia. De h' solio legitur sic. iij. palip. ix. Fe-
cit q̄qz rex salomon solū eburneū grāde. et vestiuit illud auro mūdissimō. ser' q̄qz
gdus q̄bus ascendebatur ad solū. et scabellū aurū. et brachiola duo altrifec'. et du-
os leones stātes iuxta brachiola. s; et alios duodecim leuenculos stātes sup ser' gdn'
et vtraz p̄te. Nō sūt tale solū i vniuersis regnis. Idē solū et thron'. Potādus
q̄ sicut p̄ thronū sic et p̄ solū maria designatur. et eisdē rōibus. Vestitū ē solium
istud auro mūdissimō. vt fiat compatio moralis. Aurū mundum. dilectio amici.
Dūndi' dilectio inimici. Dūdissimū dilectio deli. q̄a nihil in q̄natiū incurrit in
illā dilectōem. Et bñ del vestitū. q̄a dilectio vel charitas vestis ē nuptial'. q̄ q̄cū
qz caruerit in iudicio. eijcietur in tenebras exteriores. Dōcauro excellētissimē su-
it vestita maria. Un̄ in vestitu deaurato a dextri' d̄ni dicitur assistisse.

Dicitur aut' solū h' habuisse scabellū. quod nō legit' in throno. In quo videlicet sca- B

Maria figuratur edificiis

Dominus
labinen.

bello notatur humanitas filij que scabellū est dicitatis. q̄a sicut scabellū subfermit dño suo. ita christus fm q̄ homo seminū dño suo. i. deo patri. et dñe sue matri. et reddidit et reddidit in perpetuū honorē reuerentiā et obedientiā. sicut p̄ceptus est Exo. xx. Honora patrem et matrem. Et hoc scabellū fuit aureū. q̄a sicut aurū ceteris p̄ualet metallis. ita christi humanitas ceteris humanitatibus. Et nota q̄ h̄ scabellū faciebat q̄si gradū vnū. ad celsitudinē solij hui⁹ attingendā. Quanto enī maior est dignitas filij. tāto maior est dignitas matris. Et licet etiā fm humanitate p̄cellat filius matrē. tamē scabellū ante solij esse dicitur tanq̄ infer⁹ solio. vt p̄ hoc significet honor et reuerentiā quā exhibet matri sue vt sup̄. De Hant scabello dr. ij. palip. it. l. Fecit et scabellū aureū. et brachiola duo a trinis. Iq̄ brachiola significat brachiola christi pueri q̄bns matrē amplectabatur.

Est autē solij sedes iudiciaria sicut dicitur ē de throno. Un̄ puer. xx. Rex q̄ sedet in solio iudicij. dissipat omne malū inuitu suo. Christ⁹ enī sedes in solio paradisi. et oculo misericordie respiciens peccatōrē. dissipat inuitu suo omne malū. i. triplex. malum. culpē. quā remittit. peccatū a q̄ liberat. et malū diaboli ne tān noccat q̄ntum desiderat. Similiter regina. i. beata virgo. vt sup̄ libro. ij. p̄ticta. i. titulo de p̄tēōe marie. causa. xxy.

De hoc solio dicit Diere. xiiij. docens nos q̄liter adiurare orādo per matrē filij debemus. Solij glorie mereremur. ne irritū facias sedes mū nobiscū. Quasi diceret. Quoties dñe bonitate tuā exasperat nostra malicia. memēto saluē auctoz. zc. Et ideo de h̄ solio dicitur Isa. xvi. Et p̄parabit in misericordia solij eius zc. Itē Job. xvi. Qui tenet vultū solij sui. et expandit sup̄ illud nebulā suā. Domin⁹ enī solij sui vultū tenuit. q̄n matrē sue mentē p̄rogatiua gratie illustrauit. Tenuit et mentē. q̄ tentus fuit a ventre. Nebulā autē sup̄ solij suū expandit. cū cā circumdedit caligine paup̄tatis et sollicitudinis multiformis.

Itē de h̄ solio dr Isa. vi. Uidi dñm sedētē sup̄ solij excelsū et elenatū. et plena erat dom⁹ maiestate ei⁹. et ea q̄ sub ip̄o erāt. replebāt tēplū. Nota q̄ ysaias nō vidit dominū nisi p̄us mortuo Ozia rege sup̄bo et leproso. nec nos videre poterim⁹. tanz nisi p̄us mort⁹ fuerit i nobis diabol⁹ q̄ ē rex sup̄ oēs filios sup̄bie. Job. xli. q̄ tā q̄ leprosus eiecit⁹ est a p̄ortio angeloz. Itē Nota q̄ sicut triplex est dñi sessio. sic tria solia p̄ numero sessionū. Prima dñi sessio. creature p̄fectio. Un̄ gen. ij. Requirit ab omni ope q̄d pararat. Secda. dei habitatio i mēte fidelī. q̄a aīa iusti sedes dei. Tercia sessio. vbi incarnatio. Un̄ christ⁹ p̄ri. Tu cognisti sessionē meā zc. Vni⁹ sedes vta⁹ virginal. Un̄ dñs in celo. i. b̄a reginē parauit sedem suā. Primū solij ē excelsū p̄pter dignitatē d̄ditōis. Scdm̄ elenatū. p̄pter p̄rogatiua virtutis. Tercū debz dici superaltatū p̄pter vnionē vbi et humanitatis. De h̄ tercio solio dicit p̄pheta. Uidi dñm sedētē sup̄ solij excelsū et elenatū. Hō enī desuit marie dignitas d̄ditōis. p̄ q̄ fuit solij excelsū. Hō p̄rogatiua virtutis. p̄ q̄ fuit solij p̄ gr̄az elenatū. Hō filij dei i se susceptō. p̄ q̄ solij superaltatū. Seq̄i. Et plena erat dom⁹. i. ecclesia. maiestate ei⁹. Iq̄ de plenitudine ei⁹ acceperūt vniversi. Diere. xvij. Celus et terrā ego impleo. Seq̄i. Et ea q̄ sub ip̄o sedētē v̄ solio lerāt. H̄ ē angeloz agmina et sanctorū aīe. replebāt tēplū. H̄ ē p̄sumabāt. Intellige d̄ illo tēplo ruina passō. q̄d primo factū est ex nouē ordinibz angeloz. Uel. replebant tēplū. i. ecclesiaz. quia ex his constat ecclesia.

Moraliter. Solium est anima que solo pede necessitatis tangit terrā. Et dicit solium iudicij. vt supra. In illis enī sedet christus et quiescit. qui sunt quasi solium et thronus. elenati scilicet et suspensi ab amore mundi. qualis erat iob dicens. vij. eiusdem. Suspendiū elegit anima mea zc. Et quorū conuersatio est in celis. Ad Phil. iij. Et in quibus sepi⁹ celebrat illud iudiciū de q̄ a pls. i. Chos. vi. Si nos meritos diiudicaram⁹ zc. Titulo de p̄fessione. Et q̄ sunt eburnei et grandes vt supra. et aurei p̄ sapientiā. que maxime necessaria est in tali iudicio. et tractabiles per obedientiā vt obediāt mādat⁹ p̄fessoz. et h̄ ex charitate q̄ p̄ aux signatur. vt omnia

et charitate fiat. et ut vestiti sint in auro. In possessione enim vestit anima roba noua. Charitas enim que significat in sereno auro. operit multitudinem peccatorum. i. Petri. iiii.

Maria ferulum salomonis Titulus iiii.

Et dum dicitur. i. ferulum quod non potest poni in sereno. Bene per ferulum signat utrumque. i. reginam. quia ferulum quoniam dicitur idem quod vehiculum. a sero ferens. quoniam idem quod cathedra. quoniam idem quod cibus. Dicitur etiam Salomon. i. interpretatur pacificus. i. christus. terrena et celestia pacificas fecit. i. preparauit sibi. i. ad honorem suum. i. ferulum. i. libere virginis utrumque in quo desceret ut spousus in thalamo. Sederet ut iudex in solio. Delectaret ut comedens in ferulo. Unde ezechiel. xliiii. Princeps ipse sedebit in ea ut comedat panem coram domino etc.

Maria ferulum. quia ferulum

Regem portat. Et beata virgo regem omnium regum. christum. i. qui dicitur rex regum et dominus dominantium.

Regis ministris fulcit. Et beata virgo angel. que omnes ministri sunt saluatoris. Ad hebreum. i. Rege inferi et ministris superi. Et ipsa superior angelis. scilicet inferior christo. Anselm.

Maria ferulum quia ferulum.

Rihil equale marie. nihil nisi deus. maius maria.

Qui portat in eo non mouet motum proprio. sed mediante ferulo. Et dei filius secundum diuinitatem omnino est immobilis. sed mediante motu feruli sui. i. mutabili carne quam suscipit de virgine factus. est mutabilis.

Qui diligenter sternit leniter in eo pausat. Sic in beata virgine virtutum supplexibile diligenterissime ornata. filius dei sine turbatione peccati genuit. Quia in pace factus est locus eius.

Qui portat in eo eius eleuatione deuat. de depressione deprimis. Sic quod laudis vel blasphemie in beatam virginem dicitur vel agit. in saluatorem reducat. Unde Barthe. xrv. Qued vni ex minimis meis etc. Ipsa enim minima fuit inter omnes. ut omnium maior esset. sicut dicit hieronymus de paula.

Dico.

Egris et debilibus necessarium. Omne enim genus mortalium tam peccatorum quam penarum moribus egrotat. et a planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas. et omnes indigent fulcra patrocinis virginis gloriose.

De hoc ferulo dicitur Cant. iiii. Ferulum fecit sibi rex salomon de lignis libani. columnas eius fecit argenteas. reclinatozium aureum. ascensum purpureum. media charitate ostendit propter filias hierusalem. Ferulum dicitur a sero ferens. quia fert sedentem in eo. et est idem quod vehiculum. quod vulgo dicitur lectica vel currus siue thronus aut cathedra. in quo doctor aut iudex sedet. et descat et indicat. Et signat ecclesiam que dicitur ferulum. quia christus que est verus salomon fert vbiq; terrarum predicando et docendo fidem eius.

Unde ad iherosolimam. Ferulum est thronus portatilis. et bene designat mariam. cuius exemplum vbiq; diffundit. Hoc ferulum fecit utrumque salomon de lignis libani. i. de montibus aridis et de siccatis igne spissiter ab omni humore nocuo. quod fuit in eius sanctificatione. quia sic dicit gregorius. lignis in fabrica competenter non ponit. nisi prius viciosa eius viriditas deficet. Que etiam erant ut ligna libani. id est. infructuosa que ad propositum virginis. et excelsa per suam eminentiam. et hinc in se. In dei autem predestinatione erant fortia. Celsa. Speciosa. Odorifera. Imputribilia. Cadidata. Fortia. patientia. Celsa. sapientia. Speciosa. constantia. Odorifera. fama. Imputribilia. perseverantia. Cadidata. innocentia et puritate omnimoda. Vel etiam cadidata que fuit in utero sanctificata.

Grego.

Aliter. In hoc ferulo. Fecit sibi rex salomon ferulum de lignis libani. per propositum nem feruli beate virginis privilegia commendant. Fecit ergo rex salomon. i. christus sibi ferulum. sine throno. per quod deferretur ad noticiam hominum. cum incarnationi sue beatam virginem preparauit. et eandem sibi matrem fecit. Hoc autem ferulum fecit de lignis libani. et interpretatur libanus candor vel thronus. quia sanctitatem virginis compegit dominus ex odore bonorum operum. et candore virtutum. Columnas huius feruli fecit argenteas. In columnis consistit fortitudo feruli. Columne autem iste quatuor erant et argentee. designate per proprietates argenti. Argentum siquidem dulce sonat. fulget. cander. et precio valet. Igitur per quatuor columnas argenteas designat in matre domini dulces sonus orationis in partu ad dominum. Splendor

Maria figuratur edificium

sanctitatis ad illuminationem hominum. Candor virginitatis in matre. Preciositas maternitatis in virgine. Reclinatio aurei sibi fecit in ferculo. Nam inter virginis profudit plenitudine sapientie. que significat in auro. et sic illustravit cognitione divina. ut merito dici possit quod caput sue divinitatis reclinavit in ea. Ascensum quoque purpureum fecit dominus. Nam purpura indicium est regie dignitatis. et christus passum pro carnem ascendit et intrauit in hanc sedem. et indicavit mundo se regem. Nam in passione sua de sanguine carnis assumpte scripsit in femore suo et in vestimento suo. Rex regum et dominus dominorum. Dicit autem ingressus eius in uterum virginis ascensus. ad similitudinem ubi ysaie dicitis. Ascendet dominus super nubem leuem. Et appellat nubem leuem carnem sanctam christi. nullo peccati potestatem peruenire. Et bene ascendisse dicit dominus descendens in virginem. Nam quod descendit inclinatio deitatis. inde ascendit in cordibus hominum per cognitiones. Vel ascensus marie purpureus. quod per martyrium mentis ascendit in regiam dignitatem. ut sicut dicitur regina virginum. sic dici debeat regina martyrum. Quod autem sequitur. In media charitate constituit propter filias hierusalem ubi alia transario dicit. infra ipsum lithostratum charitatem a filiabus hierusalem resumere fecit. sic intelligendum est. Interpretatur si quidem lithostratos siue gabatha quod legitur in passione domini. sublimem pelium. Designat enim per media suae lithostratum ipsa sedes in ferculo. que est quasi quodam pelium respectu sublimitatis columnarum. Christus ergo faciendum sibi sedem in ferculo. que erant media inter sedem et ligna ipsius ferculi. charitate constituit. id est. planavit. vel constituit. id est. ad insidendum paravit. sicut equus sternit eum sedes in eo parat. Sedem ferculi ex charitate constituit. quia non nisi in charitate manet. residet. aut quiescit. Hoc autem ferculum sic fecit et sic disposuit dominus propter filias hierusalem. id est. propter salutem fidelium animarum.

Aliter. Maria fecit sibi ferculum rex salomon. id est. christus. que cum in utero suo non esset sibus portavit de lignis libani. id est. de membris omni puritate candidissimis que ad corpus. et alius virtutibus que ad animam. Columnas eius fecit argenteas. que septem sunt. id est. septem dona spiritus sancti. sicut dicitur. puer. it. Sapia edificavit sibi domum et cecidit columnas septem. Sed propter istas habeo quatuor formatas quam illis. Quarum prima est peccati immunitas. Secunda. perfecta humilitas. Tercia. privilegiata virtus. Quarta est originalis fecunditas. Prima est argenti igne examinatum quod per ignem spiritus sancti factum est in ea peccati purgamentum. Secunda est argenti malleis percussum quod ad cuiuslibet vasis formam suscipi potest se applicat. Tercia est argenti candidum. quod est integre virginitatis argenti. Quarta est argenti redemptionis humani generis socium. Reclinatio aurei. id est. virginis uterum in quo se reclinavit dei filius. Fecit aureum. id est. preciosum. Vel aureum. quia in eo aurum sapientie se reclinavit et in eo habitavit. Ascensum purpureum. quia ipsa cepit martyrium non fuit. sicut dicitur symeon. Lu. ij. Et tuam ipsius animam proferat gladius. Vel ascensum eius fecit purpureum. quod eam in assumptione sua regali gloria coronavit. que significata est in purpura. Media dei. id est. cor quod est in medio pectoris. vel percipibile quod est media virtutum constituit charitate. id est. decoravit. et exornavit. et implevit propter filias hierusalem. id est. propter debiliores que sunt in ecclesia. ut possint imitando charitatem breve virginis cum ea ascendere et videre regem salomonem in decore suo. Vel sic. Ferculum fecit sibi propter filias hierusalem. id est. ad supportanda onera mentium infirmarum.

Aliter et subtilius. Ferculum fecit sibi rex salomon de lignis libani. columnas eius fecit argenteas. pertinet ad eius sanctificationem. Quod dicitur reclinatio aurei. id est. ad eius conceptionem. Quod dicitur ascensum purpureum. id est. ad magnificentiam exaltationis quando assumpta est in celum. Et nota quod duplex est sanctificatio. A culpa. Nec signatur per ligna libani. A pena. Nec per columnas argenteas. De duobus sanctificationibus in uteris matris legimus. scilicet hieremia et iohanne. qui signant omnes christianos a feditate culpe originalis liberatos. sed non a corruptione penalarum. id est. a fomitis qua est pronitas ad malum. scilicet quasi quedam manens infirmitas et debilitas. Sed hec non remansit in virgine sanctificata. quia sicut gratia conceptiois fuit plena sic gratia sanctificationis plena et perfecta. Id non vult augustinus velle quod peccati agere fiat merito de beata virgine. Dicit ergo ferculum istud factum de lignis libani que interpretatur

tandor vel candidatio. q̄a sanctificata fuit a culpa originali. et a pena fomitis ex q̄
 surgit mors venial sicut q̄dā infirmitas et lāgor. Et ideo dicunt fieri colūne ar-
 gētee. vt oñdat gr̄a suppositiua 5 penalitates et debilitates original penaltans.
 Et p colūnas istas signat stabilitas i bono. vt nullo mō possit peccare. Irēli-
 gna libani sunt cedrina. et habet p̄petatē impntribilitatē et respiratōem odoris q̄
 interficiunt serpētes. et tal' fuit gr̄a sacrificatōis marie. vt p̄petatē impntribilitatē
 haberet cōtra putredinē original' quo ad se. et suauitatē odoris q̄ ad alios. Et ita
 fuit eius sanctificatio singular'. Et ideo dicit se q̄si cedrii in libano exaltatā. Li-
 bro. xij. particla. vi. r. iij. de cedro inuenies 8 hmoi. Et p̄pter h' de ip̄a dicit Isa.
 xxxv. Gr̄a libani data est ei.

Beda

Item notandū q̄ q̄ttuor sunt originales penalitates. sicut dicit Beda. Ignorantia. **B**
 Malicia. Infirmitas. Lōcupiscētia. Et he q̄ttuor humanū gen' disponūt ad rui-
 nam. Paul' enī peccauit p̄ ignorantiā. Petr' p̄ infirmitatē. Judas pditor p̄ malici-
 rā. Filij isrl' p̄ concupiscētiā. Unde. Et occupierūt cupiscētiā i deserto. Quia ta-
 les deserto deo delectat' i alio q̄s in ip̄o. Aliq̄ istoz modoz peccat' q̄tāt male agit.
 Dicendū 8 q̄ p̄ma colūna h' ferculi prudētia fuit ad supportādā ignorantiā. Se-
 cūda iusticia. ad supportādā maliciā siue p̄nitatē ad malum. Tercia fortitudo. ad
 supportandā infirmitatē ex q̄ est difficultas ad bonū. Quarta tpannia. ad support-
 tandā cupiscētiā. Et he q̄ttuor columnę figurate fuerūt Ero. xxxvi. vbi dicit' est
 moysi. Facies velū ex iacinto. purpura. coeco bis tinero. et bysso retorta. qd̄ appē-
 des sup q̄ttuor colūnas de lignis sethim. habētēs aurea capita et bases argenteas.
 Uclū istud intelligit' ex cellēria virgīs marie. Nā sicut velū istud includebat sancta
 scōz. sic maria gremio yteri sui circūdedit illū q̄ est scūs scōzum. Dan. ix. Du-
 ins veli q̄ttuor colores. in 8 gūe q̄ttuor virtutū p̄fectōes. Jaciūt' q̄ color celest'.
 in ea p̄ferio p̄tēplatiōis. Purpura coloris sanguinei. p̄ferio charitat'. Loco' bis
 tinctus. gemin' dilectōis affect' ad deū et primū. Bysus retorta q̄ ē linū egiptia
 cū et candidissimū. qd̄ p̄ ml'at' tūlōdes puenit ad cādōzē. p̄ferio virginal' castitat'.
 Hoc velū appēdebat q̄ttuor colūnis. q̄ sunt q̄ttuor suppositiue vtutes. vt dicit' ē
 Prudētia rīdet color iacinto diuie p̄tēplatiōis. Fortitudo. coloris purpureo.
 Iusticia. coccino charitat'. Tēperantia byssino virginitatis. Et nota q̄ hic dicit'
 tur colūne esse de ligno sethim. cū colūne ferculi dicant' argētee. cū argenti pol-
 sit liq̄fieri ad ignē. ligna vero sethim sint incremabilia nec cedant aerōi ignis. Et
 hoc. ne putarent' liq̄biles. cū virtutes marie nulli' igne tēptatiōis v' culpe alicui'
 potuerint liq̄fieri. Et ideo mixta ē in caphora de materia colūnaz. vt dicant' de
 lignis sethim q̄ dicte fuerāt de argēto. Hoc significāte spū scō ad laudē marie. q̄
 vtutes ei' impossibile erāt aliq̄ mō corrūpi. putrescere v' cremari. Dicit' etiam ar-
 gētee. q̄a argenti dulcisonū ē. vt significet materia laudis ei'. Sic 8 Lex salomō
 chris' noster pacificus el' fecit sibi ferculū. h'terū virginalē [sibi] dico. vt illi postea
 insideret. eū de ea carnē assumere. de lignis libani. vt dicit' est. i. cedris. que respi-
 rāt suauitatē odoris ad extingūēdo s maxime in suis amatorib' serpētinis mor'
 carnis. Nam ei' adiutorio vincunt' n' illatōes carnee vilitatis. Istō inuenies ple-
 ne libro. xij. particla. vi. titulo. iij. q̄ ip̄a cedrus.

Daria sella

Titulus v.

Etia h'eri helysei vt dicit' ē in qua residet humiliat' obediēs patri velut di-
 scipul' mag' s. assumēdo carnē in virgine. an q̄ patri obediuit vsq; ad mortē
 crucis. De hac sella legit. iij. Regū. iij. q̄ cā p̄pauit vero helyseo magna illa
 mulier q̄ sigt celestē sapiāz. Que habuit q̄si q̄ttuor pedes. i. q̄ttuor cardinales. Se-
 dile 8o fuit mens' tranquillitas v' pax. q̄a ibi in pace fact' est locus ei'.

Daria tribunal

Titulus vi.

Isidor'

Tribunal. quod fm isidorum dicit' ex eo q̄ inde a sacerdote tribuant' p̄ce-
 pra viuendi. Et est locus in sublimi constitutus vnde vniuersi exaudire pos-
 sunt. Et exempla gloriose virginitatis nobis proponuntur quasi quedam
 p̄cepta. quibus instrui debemus et informari ad viuendum fm beneplacitū

Maria figuratur edificiiis

diuine voluntatis. Vel tribunal nominat a tribus. eo qd ad illud tribus puocet.
Tribunal eni est sedes tribuni. vel sedes iudicis. sicut dicit glosa sup iohann. quia
christus in ea carne qua assumpsit de ygine iudicabit. Dedit eni ei patet iudicium
facere. qd filius hois e. Joh. v. De h tribunali dicit. iij. Regu. vij. Fecit salomon
porticu solij in q tribunal erat. et tectit lignis cedrinis a pavimento vsq ad summi-
tatem. z domuncula in qua sedebat ad iudicandu. erat in media porticu sili ope.

Expone
de ygie

Maria sedes Titulus vij.

Versus
secundus

Edeas. Scdm isidoz sedes singulari numero ppe vel regis vel regni e que
grece thronus dz. Maria vo sedes e regis magni. id de ipa dz in ps. Dns i
celo. i. in brā virgine. Quere li. vij. ti. i. de celo. Parauit misterio spūali.
Udem suā. qd in ea qsi hūiliatus resedit tpe incarnatōis. Unde dicit patri. Tu co-
gnouisti. i. approbasti. sessionē meā zc. Un pdixerat Eze. clix. Princeps ipc se-
debit i ea. Quere li. x. ti. xxxvij. de porta. In ea etiā qent sicut hō qescit sededo.
Quere isra. ti. xi. vbi ipa dicit reqes. Un z dicit. Qui creauit me reqent i tabnacu-
lo meo zc. Jo dicit ipc de matre Isa. lvi. et Actuū. vij. Celū sedes mea zc. Itē in
p sal. Sedes tua de in seculū seculi. De hac sede potest exponi illū qd dicit Joh.
Apo. iij. L. Fui in spū. z ecce sedes posita erat in celo et sup sedē sedēs. Et q sede-
bat siliis erat aspectui lapidis iaspidis et sardini. z iris erat i circum sedis siliis vi-
sioi sinaragdine. Bū dicit sui in spū. i. in mētis excessu. Vel qd qui videre vult.
h est irelligere magnalia marie. de carnali necesse habet pri? fieri spūal. Ideo pmit-
tit sui in spiritu. z h in dñica die. sicut sup dixerat qn fir memoria de dñica resur-
reccioe. p qua vere speram? nos posse resurgere. Vel vt resurgat pns a culpa. qui
vult instrui de dignitate marie. Et nota q pns dixerat sui in spū. Et hic dicit sui
in spiritu. i. q ante. Et in h notat vtilitas visiois. qd studedo et vacado dgni-
tōi yginis. gra angmētat. Et ecce sedes allegorice angelū et plari. in qb sedet et
pncipaliter regnat dñs. et alios regit et iudicat. posita erat i celo. h e in ecclesia. de
puidētia ordinat. Un Joh. v. dicit eis dñs. Posui vos vt entis zc. Vel moris
in q resedit maiestas deitatis. posita erat in celo. in assumptōe misterio angeloz in
corpe et aia. vt ple credit. Sedes q maria. Sedens. fili? de ea carne assumens.
Eius eni sessio. est incarnatio. Un et dicit patri. Tu cognouisti. i. approbasti. Ses-
sionē meā. i. incarnatōem meā in virgine. Ubi autē esset hec sedes posita. dz eze.
i. l. Uidi et ecce sup firmamētū qd erat iminens capiti aialū qsi silitudo throni.
i. beata virgo q e thronus. i. sedes regia. Sequē. Et supra sedem sedēs. Ichnstus. i.
sua virtute eā continēs z maiestate pcellens. Qd uorat p h q dicit sup. Christus
enim omnes sanctos excedit dignitate et gra. Et dicit sedere sup eos. qd plder eis
fm diuinitatē auctoritate. fm humanitatē dignitate. Nam q d celo venit sup oēs
est. Joh. iij. Sequit. Et qui sedebat. ecce descriptio sedens. Similit? erat aspectui
lapidis iaspidis et sardini.]

Christus dicit lapis

- Propter firmitatē. p naturā immutabilitat. Jaco. i. Apō quē n e trāsmutatio zc.
- Propter soliditatē immortalitatis. Un de eo dicit. i. Thi. vi. Qui sol? habz imorta-
liratē zc. Itē. i. Thi. i. Regi seculoz immortal.
- Propter potētā et vrtutē q firmiter regit oia. [pide angulare.
- Quia fundamētū e iustificatōis. Isa. xlvij. Ecce ego mittā in fundamētū syon la-
pide q fringit cordis hūani duriciā. Bat. xvi. Qui ceciderit sup lapidē istum con-
fringet zc. Ipemet malleus pterēs petras. Hiere. cxij.
- Quia veritatē seruat sue cōminatōis ad malos. et pmissōis ad bonos. sicut lapis
seruat imaginē sibi i sculprā vel seripnā. Un dicit. Que pcedūt de labijs meis.
q sunt duo testamēta. Uell de labijs meis. q sunt veri expositores et pdicatores
lno faciā irrita. Ro. iij. Deus verax. omnis aut hō mendax.

Christus dicit lapis pcciosus.

- Quia oia regit p potētā ppe vrtutē. sicut lapis pcciosus sua vrtute opaf. Un de iu-
stis dz et maxime de christo Eccl. vi. Quasi lapidis vrtus pbatio erit in illis.

So. clxij.

Christus
dz lapis

Quia virtutē suam Ignorantibus nihil apparet. nec ab eis reputat. Sic christus in huius
manitate virtutē suā occultavit. et maxime in passioe ubi nec reputat? ē. Isa. liij.
Itē. Ego sum verūis et nō hō. Abacuc. iij. Ibi abscondita ē fortitudo eius etc.

Christus
dicitur lapis
preciosus

Quia carus et preciosus. Job. xxxij. Rescit hō precium a? Dicit de sapientia. Item
.i. Lhoz. vi. Empri enī estis precio magno etc.

Quia rarus immo solus. Unde de se sepe dicit in euāgelij. Dō quādam .i. singularis et solus.
Quia modicus per summā humilitatē. Unde dicit in ps. Dons modicus?

Quia virtuosus. Unde dicit Lu. viij. Floci virtutē de me exisse.

Et nota quod non cuiusque lapidi apparuit hic christus. sed specialiter iaspidi et sardini. ma
xime propter duos colores eorū. Iaspis enī virescit in quā signat immarecensibilitas eter
ne beatitudinis. quam promittit ipse iustis. Sardinus rubet. in quā signat ignis et ardor
eterne damnationis. quā promittit impijs. Vel iaspis pertinet ad speciem diuinitatis. quā
nullus coloris aspectus sic confortat intellectū vt diuinitas. Sardinus propter rubo
rem. pertinet ad passam filij humanitatis.

Sequitur. Et iris erat in circuitu sedis. Sic notat retributio tam bonorum quam malo
rum. Ideo dicitur in circuitu sedis. Ista ex omni parte mundi apparebit coram eo homi
nes iudicandi. Similis visio smaragdine. Smaragdus rubet. ecce ignis damnati
onis malorum. et virescit. ecce vita delectabilis bonorum in paradisi virginitatibus. Sophonic
iij. Ipsi pascent et accubabunt. Hi sunt colores qui apparent in arcu nubium. qui fit ex re
flectione solis in nube aquosa. lex comparatione uersationis christi et sanctorum qui est sol
illuminans. ad vitam malorum qui est vt umbra aqua. tenebrosa. s. et fluida. et qui damabunt
fortius et iustius mali. Sap. v. Ibi sunt directe emissiones fulguris. et tamquam habent cur
uato arcu nubium exterminabunt.

Item De hac sede dicit christo. Parata sedes mea et tunc. i. ab eterno per predestinationem. B
Uel lex nunc. i. ex quo sanctificata est in utero matris. Uel lex tunc. i. ab initio temporis
gracie. Parata in qua ope spiritus sancti. vel sapientia filij. Uel Dominus in celo. i. i. brachia et
gine. Parauit sedem suam. et ei insedit tempore sue incarnationis.

Item Hec est sedes de qua pater promittit filio per prophetam. Edificabo in generatione. Ipsi enim. D
per gratiam et generationem futuram per gloriam. Sedem tuam. Io. christe. i. beatam virginem. Ad
huc enim non cessat hec sedes quodammodo edificari. quia ad honorem christi quasi quotidie
noue abbatis construunt. noue ecclesie edificant. noua altaria dedicant. et qui in uere
rallent renouant et pulcherrificant. et ad ostendendam ipsius gloriam a modernis et ca
sacre scripture multipliciter exponunt. Et ideo dicit ipsa. Qui elucidat me vitam
eternam habebunt.

Item Hec sedes potest appellari cherubin. Unde dicit christo. Qui sedes super cheru
bin etc. propter plenitudinem scientie que data est ei.

Cherubin interpretatur

Vermiculata pictura. Quia ipsa varijs donis et fortibus picturata fuit et distincta.
Unde dicitur circumamicta varietatibus. Eze. xl. In portis templi. i. in maria et scitis
planis. per quas intrat in templum uite eterne. maria ei porta est paradisi. crant pietate vndique.

Cherubim
interpretatur

Scientia multiplicata. De qua augustinus? Hauerim me. non erim te. Hanc scientiam dedit
ei spiritus sanctus. et multiplicauit ei filius. non enim mensibus euāgelizans eorum cum ipso
portaret in utero. et postea annis multis.

Scientie plenitudo. Hec est ebaritas que docet de omnibus. i. Job. ij. Plenitudo enim legis
dilectio. Ro. xij. Scientia enim sine charitate inflat. i. Lhoz. viij. sed cum chari
tate edificat.

Diuerse scientie et intellectus. Ipsa est enim sapiens mulier. Ista uerbis et exemplis ledi
ficat domum suam. i. ecclesiam dei et familiares suos. puer. xij.

Aliter Dominus dicit sedere super cherubin quod interpretatur plenitudo scientie. quasi non
in cherubin sed super. id est ultra. hoc est in seraphin quod interpretatur ardor vel
incendium. id est in ardore charitatis. ubi sedet et quiescit. Uel magis est laborans
dum ad habendam ebaritatem quam scientiam. cum fere omnes faciunt euerso.

Maria cathedra christi

Titulus viij.

Maria figuratur edificis

E cathedra. Et de hac cathedra dicit. ij. Regū. xxiij. David sedet i cathe-
dra sapiētissim⁹ p̄nceps inter tres. Ip̄e ē q̄si tenerrim⁹ ligni f̄micul⁹ qui
octingētos interfecit ip̄em vno. David christ⁹. David interpretat manu for-
tis. q̄a christ⁹ est dei virt⁹ et dei sapia. i. Ehoz. i. Interpretat etiā aspectu desidera-
bilis. quia in christū desiderat angeli p̄spicere. i. Pe. i. Maria cathedra in q̄ sum-
mus magister in incarnatōe resedit. q̄n̄ p̄cepta et p̄silia vite eterne veniebat docere i
mūdo. Unde et dicebat ap̄lis Joh. xij. Vos vocat⁹ me magister et dñe. et bñ di-
citis. Sum etenim. Cathedra s̄q̄dem doctorū ē. Sedens i hac cathedra christ⁹ est
sapiētissim⁹. q̄a ip̄e est sapiētia patris. Ip̄e inter tres d̄r sedere. quia ip̄e vna est ex
trib⁹ increatis p̄sonis eq̄lis patri et sp̄i sancto. sed ip̄e solus sedet i cathedra. quia
solus incarnat⁹ in virgine gliosa. Vel cathedra ista crux dñica. i. q̄ sedisse d̄r s̄m⁹
magister. quia sedere doctoris ē. et ip̄e in cruce p̄fectā docuit charitatē. q̄ nō solum
mortē suā indulsit. sed etiā p̄ inimic⁹ oravit. Lu. xxij. Pater parce illis. Et p̄ eis
allegavit et ip̄os excusavit dicens. Quia nesciūt qd faciūt. Sequitur. Ip̄e ē qua
si tenerrim⁹ ligni f̄micul⁹. Iquo nihil dur⁹ dñi tangit. q̄a terebrat lignū durissimū.
nihil molli⁹ dñi tangit. David enī ille l̄salis q̄n̄ sedebat nihil illo māsuēt⁹. q̄n̄ le-
dere volebat nihil illo seroci⁹. Similit̄ nihil christo molli⁹ q̄ ad misericordiā. Jo-
dicat. Tenerrim⁹. Inhibil foris q̄ ad iusticiā. Uñ Job. ix. Si formido q̄rit⁹ robu-
sissim⁹ ē rē. Et nota q̄ nō d̄r tener s̄ tenerrim⁹. p̄pter oimodā māsuētudinē. cui⁹
s. māsuētudis tres sunt ḡdus. Prim⁹. eq̄nimit̄is contumeliarū p̄pessio. Die grad⁹ fa-
cit tenet. Secūd⁹. eq̄nimit̄is iniuriarū p̄pessio. Die facit teneriorē. Tercī⁹. eq̄nimit̄is
p̄bez p̄pessio. Die facit tenerrimū. Dēs istos ḡdus māsuētudis habuit i se chris-
tus. Itē f̄micul⁹ dicit christ⁹. nō solū f̄micul⁹. p̄pter oimodā hūilitatē quā habuit
in se. Quia subdidit se maiori et pari. i. deo patri. cui eq̄lis est s̄m̄ divinitatē. s̄ mi-
nor est s̄m̄ hūilitatē. Subdidit etiā se matri sue et ioseph ob grām mris. sic d̄r
Lu. ij. Et erat subdit⁹ illis. q̄ longe inferiores eo erāt. Subdere se maiori. fac̄ hu-
milē. Subdere se pari. facit humiliorē. Subdere se minori. facit humillimū. Et
nota q̄ dicit ligni f̄micul⁹. Lignū significat peccatū. ibi. i. Ehoz. ij. Lignū senū
stipulam rē. Vermicul⁹ mollis terebrat lignū durū. et christ⁹ in hūili passioe sua
q̄ntū in se fuit. ton⁹ mūdi peccata terebravit et p̄sumpsit.

Sequit. Qui octingētos interfecit impetu vno. Quere expositionē.

Hec cathedra fuit

- ✓ Eposita q̄si ope romanli. i. subtili artificio sp̄iffecti. q̄ dicit oim̄ artifex. Sap. vij.
- ✓ Rotundata p̄ membra singula. per desiderū celestis p̄mij.
- ✓ Plana. laevis. et circūpolita. et sine serupulo alieni⁹ peccati.
- ✓ Quasi p̄forata seu terebrata et p̄ passione dolorū filij. in tra illud Lu. ij. Quā ip̄ius
animā p̄trāssit gladius.
- ✓ Colorata et q̄si depicta virtutū oim̄ colore multiplici. s. nūcio charitatis. viridi. si
dei inaccessibilis. sinopide patientie singularis. taciuto sine lazurio p̄tēplatis. vel
etiā paup̄tatis. cui⁹ ē regnū celoꝝ. Vel etiā dicit p̄t q̄si depicta et rubricata ē i s̄
guine dñice passiois. cuius p̄passio eidem p̄ martyrio reputat.
- ✓ Quasi q̄tmor̄ habens pedes. i. q̄tmor̄ cardinales. ip̄am i. oī grā et s̄m̄te sustentatē.
- ✓ Habens etiā sedile et q̄si pulvinar. i. tranquillitatē carnis et sp̄is. q̄a caro ei⁹ nō eō-
eup̄scebatur aduersus sp̄m̄. nec ecōverso. Et ideo tā in carne q̄ in sp̄i ip̄i⁹ p̄ausavit
q̄ere sapiētia dei. De materia hui⁹ cathedre assignari p̄t sicut sup̄ dictū est d̄ ar-
cha et throno. ferulo. et solio.

Maria scabellum

Titulus ic.

Scabellum. De quo d̄r in ps. Adorate scabellū pedū ei⁹. q̄m̄ sancum est.
Dicit scabellū a scādendo p̄prie q̄d apponit ad ascēsum lecn. Ab alijs autē
dicit suppedaneū. eoq̄ sub pedib⁹ sit. Scabellū christ⁹. q̄d fecit q̄si quēdaz
gradū ad marie dignitatē manifestandā. vt supra dictū est de solio. Vel scabellū
crucis. cui pedes dñi p̄fici steterūt l̄saliter. Hoc q̄si adorat et venerat. et q̄ cruce dñicā
glorificat. et q̄ ad exemplū christi penitentiā suam reuerētet epequit. vt penitentie

So. dxx.

D

Hec ca-
thedra
fuit

Hic scri-
bendū de
curru et
lectica

christi particeps efficiat. Uel scabellū istud in quo pedes dñi steterūt. gliosa & go dignissima omni laude reuerētia et honore. q̄ tria signant in s̄bo adoradi. Sicut enim christi diuinitas designat p̄ caput. vñ .i. Lhof. xi. caput christi deus. sic et ei⁹ hūanitas in qua venit ad nos sicut pedib⁹ ambulat designat p̄ pedes. Uñ pater pmittit filio. Ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoz. Hoc scabellū ad s̄faz adorauerūt tres magi. Dat. ij. Adorātes filiū sedēte ī gremio matris sue. Itē. In scabello hēscūt pedes. et christ⁹ deus et hō redēuit in vtero virginali sine motu ⁊ strepitu p̄rio. De h̄ scabello p̄t exponi illō Exo. xxiij. Sub pedib⁹ eius q̄si opus lapidis saphirini. et q̄si celū cū serenū est. De scabello aureo habuisti sup̄ titulo. iij. d̄ solio. quod potest cōgrue hic adaptari.

Uersus
tercius

Daria lectulus salomonis Zimulus x.

Lectulus. Uñ Lanti. iij. L En lectulū salomōis seragira fortes ambinut ex
fortissimis israel. oēs tenentes gladios. et ad bella doctissimi. Uniuersus
q̄s enis sup̄ femur suū. p̄pter timores nocturnos. Nec possunt esse s̄ba
angeloz describētū q̄nto studio angeli famulabant in terris virgini gloriose. Le
ctulus salomōis .i. veri pacifici. brā virgo dicit. in q̄ deitatis inclinato capite dei fi
lius redēuit. velut i lectulo. Uñ ip̄a dicit. Et q̄ creauit me redēuit in tabernaculo
meo. Cū aut̄ sicut dicit ap̄ls. oēs sp̄s celestes admīstratoz sint et mittāt i mi
nisteriū p̄pter eos q̄ hereditatē capiūt salutis. et nō solū ad ministeriū hōim mīno
res mittant sp̄s. sed etiā supiores et de ordine seraphin. q̄ p̄pter charitatē ardorē
dicit flāma ignis. et ignis vrēs. vnde ps. q̄ facit angelos suos flāma ignis. et
ignem vrentē. ostendit in h̄ loco q̄ ad custodiā et obsequiū b̄tē virginis nō inferio
ris sed supioris dignitatē angeli deputati sunt. cū dicit q̄ hūc lectulū ambiūt sepa
ginta fortes de fortissimis isrl. Nam brām h̄ginē ambiebāt diligenti custodia et
obsequiosa reuerentia angelici sp̄s fortes inter fortissimos sp̄uz. q̄ p̄ eo q̄ assidua
p̄p̄latione deum aspiciūt. israelis nose designant. Et isti fortes seragira dicit.
nō p̄pter numerū sed. p̄pter numeri mysteriū. Nā ille numer⁹ ex senario stat ⁊ de
nario. Senari⁹ aut̄ p̄fectōem significat. denari⁹ q̄q̄ q̄ regis haber imaginē ⁊ de
cē nūmozū in se p̄tinet p̄ciū. angelicā designat naturā. q̄ ad imaginē dei creata ē et
p̄ssius. et velut quēdā denariū tres habz potētias naturales. intellectū. volūtātē.
⁊ mēoriā. septē donis sp̄s sc̄i insignitas. Huic sentētie p̄cordat q̄ p̄ decē drachmas
in euāgelio nonē ordines angeloz et hūana natura signat. Itē p̄ seragira fortes
illi signē sp̄s. qui in subtilitate naturalū. et abūdantia spiritaliū gr̄az. ⁊ exp̄ssi
ori creatoris similitudine q̄dam p̄fectōe ceteris p̄minere noscunt. Noz aut̄ fortitudo
pudētia et obsequij p̄p̄ritudo demonstrat cū dicit. Loēs tenētes gladios. ⁊ cete
ra q̄ sequunt. In gladijs signatur potestas debelladi malignos sp̄s. Cū dicit. Lad
bella doctissimi. ostendit eoz prudentia ad obuiadi p̄tra oēs insule. dmonū. Cū
dicitur. Uniuersus q̄s enis sup̄ femur suū. ostendit q̄s sint et p̄dici q̄s pati ad plū.
Nam hoies pugnaturi dñi expectāt aduersariū. sup̄ femur suū extractū solēt tene
re gladiū. Quare aut̄ isti fortes hūc lectū ambiāt. demonstrat cū subdit. p̄pter timo
res nocturnos. Lad repellendū videlicz nō solū tēptatōes ḡuiores. sed etiā illā bre
uem et modicā q̄ p̄ timorē nocturnū designat in ps. vbi legit. Nō timēbis a timorē
nocturno. Nam p̄ ministeriū angeloz sic a brā h̄gine repulsa est ois tēptatio. q̄
post p̄ceptōem filij nec etiā venialiter peccasse credatur.

Domin⁹
parisiē.

Item De hoc lectulo. i. virginali vtero exponit illud Lanti. i. Lectul⁹ noster flori
dus. Lectul⁹ hic vterus virginal. in q̄ sponsus beatissimā copulā celebrauit. qua
hūane nature dignat⁹ ē copulari. Lectul⁹ autē dicitur et nō lectus p̄pter hūilita
tem. et q̄nto lectulus fuit hūilior. tāto amplexus iocundior et societas inseparabili
or. et ip̄a vnio vnioz vt ita dicā fuit. Florid⁹ fuit lectulus iste. omnīū fructū velut
florū varietate. Ibi rosa excellētissime charitatis. Ibi lilium singularissime casti
tatis. Ibi viola omnimode hūilitatis. Et q̄d dicam. Ibi ortus est. ⁊ inde ort⁹ est
ille q̄ dicit. Ego flos campi ⁊c. Lant. ij.

Item Lectulus diminutiū signat hūilitatē marie. i. q̄ christus redēuit sine strepitu. D

Maria figuratur edificijs

prauoz motuū et strumis supbie. Scdm̄ beatū bern̄. p̄ ferculū salomōis significat pp̄rie corpus marie sicut infra notabit̄. p̄ lectulū aīa eiusdē in q̄ beatā trinitas requirit. Non dicit̄ autē vnde fact⁹ sit lectulus. qz ineffabil̄ ē dignitas aīe ip̄i⁹ virginis. De materia fō ferculi. i. corpis ei⁹. qd̄ p̄ bonam opatōem se carcerabat et exercebat. al̄i qd̄ ampl̄i⁹ p̄ter. Solet autē lectul⁹ in thalamo sterni. z iustissimū erat. vt q̄a beata virgo hic facta ē thalam⁹ lect⁹ et tridiniū toti⁹ trinitatis. ibi hospitare in hospitio trinitat̄. Ideo audacter dicim⁹ q̄ i thalamo trinitat̄ collocatus ē lectus ille. vt post labores q̄s sustinuit i p̄senti cū filio. ibi descat in eternū

Et notandū q̄ in illa celesti hierusalē q̄si triplex edificij potest assignari. s. atrij. palatij. thalamus. Atrij puenit illis angelis. q̄ discurrūt ad nos in ministerij. Palatij illis. q̄ semp̄ assistūt creatori. Thalam⁹ sūme trinitati. In q̄ thalamo mariam credimus collocatā ad dexterā filij sui. Ip̄a etiā lectul⁹ ē quo ad nos. quia sicut i lectulo q̄scimus. ita p̄ eam ad s̄ntes attingim⁹. in quib⁹ aīa req̄scit q̄ prius i uicij laborabat.

Maria requies dñi

Timulus vi.

Requies. In Is̄a. xi. vbi nos habem⁹. erit sepulcrū ei⁹ glorioſū. dic̄ alia **A**
e lra. erit requies ei⁹ glorioſa. i. gl̄iosa dñā erit requies eius. Cū ip̄emet dicat i ps̄. Nec requies mea in seculū seculi zc. Ip̄a etiā requies quā in oib⁹ q̄rebat filij dei qui est sapia. Eccl̄. xxiij. quā inuenit in ea. sicut ip̄a dicit̄ ibidē. Qui creauit me. s̄m̄ q̄ de⁹ fili⁹ me⁹. s. p̄ quē oīa facta sunt. Requirit. s̄m̄ q̄ hō. In tabernaculo meo. i. in eo. p̄ nouē mēſib⁹ et sex dieb⁹. Et bene dicit̄ Requirit. qz nihil ibi inuenit qd̄ cū molestaret. Nō ei vagiebāt ibi paruuli babilōis. i. prauū mot⁹. Nō erāt ibi sumus aut stillidijū aut mala vxoz. q̄ tria expellunt hoīem a domo sua. Sumus ē supbie vanitas. Stillidijū. diabolicarū tēptationū assidua ip̄ominitas. Mala vxoz. oſcitiē acule. Requirit. q̄a nō inuenit carnē meā cupiscētē aduersus spiriū. vel ecōuerso. Ad gal. v. eo q̄ ingredies dixerit. par huic domui. Mat. c. In tabernaculo meo. Itā carnis mee q̄ sp̄s mei. Licet enī cor virginis oſgrue dici possit tabernaculū et tridiniū toti⁹ trinitatis. cū oſgruēt⁹ venter ei⁹ dicit̄ tabernaculū. qd̄ pp̄rie est pegrinātiū et militantiū. Qui q̄ nūc req̄scit in tabernaculo meo. i. i me tēplo suo. Ip̄e q̄n̄ venit pegrinari in mūdo fact⁹ pegrin⁹ enā filij matris sue synagoge. Fumr⁹ q̄si colonus et q̄si viator declinās ad manendū. Diere. xiiij. vt militia esset vira hoīs sup̄ terrā. Job. viij. vt alligaret fortē arma. et vasa ei⁹ diriperet. arma auferret in q̄b⁹ oſidebat. Lu. vi. palā triūphans p̄ncipat⁹ et potestates in sc̄po. Ad col. ij. Qū inquit sic venit pegrin⁹ viator militans. fortis nō māsit pegrin⁹. sed hostiū meū ip̄i viatori patuit. Job. xxxi. et ingressus Requirit in tabernaculo meo. Ibi i pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. Christ⁹ enī aggressus pugnat⁹ otramundū et diaboluū in vtero virginis armauit se paupertate s̄ diuitias. Dūilitate otra supbia. Carnem virginēā otram lucuriā induēs p̄ lorica

Ite maria ē illa requies opulenta. q̄ p̄mittit̄ populo fideli. Is̄a. xxxij. Sedebit popul⁹ **B**
 meus in pulcris die pacis. et in tabernaculo fiducie. et in rege opulenta.

Maria habitatio

Timulus vij.

Abitatio christi. s. q̄ dicit̄ de ea. Nec requies mea in seculū seculi. hic habitatio **A**
b bo quoniam elegi eā. Cū canit eccl̄ia. Elegit eam de⁹ zc. Dicit̄ autē habitatio ab habēdo. q̄a sol⁹ christ⁹ habuit vterz virginale ad inhabitādū. Unde dicit̄ marie Zacha. ij. Lauda et lerare filia syon. qz ecce ego venio et habitabo i medio tui. ait dñs. Itē In pace factus est loc⁹ ei⁹. i. in maria pacifica. Et habitatio eius in syon. i. in speculo. qd̄ est maria. Itē maria habitatio diuitat̄. q̄a christus habitauit in ea in q̄ sicut d̄ ad Col. ij. habitat oīs plenitudo diuitat̄ corporaliter. Item maria habitatio filij quē in venter suscepit hospitiū. cui dicit̄ Is̄a. lxxij. Vocaberis volūtas mea in ea. et terra tua inhabitabit. i. caro tua fecūdat̄ christo eā inhabitare. Itē Is̄a. lxxij. Habitarabit iuuenis cū virgine. i. filij cū matre. Christus enī p̄ nobis factus est iuuenis s̄m̄ humanitatē. annūus diez. s̄m̄ diuinitatē. vt videlicet p̄ eū nostraz renouaret̄ vt aquile iuuentus aīaz. Habitarabit.

Liber X. Ci. XIII.

in q̄ filius eū matre: que circūdedit eū gremio vteri sui. *Diere. xxxi. f. thalamo virginalis vteri. Un̄ canit ecclesia. Mūdum pugillo continēs veneris sub archa clausus est. Et hoc est qd̄ ip̄a dicit Eccl̄. xxiij. Sirm̄ celi circūui sola rē. Eū enī filius dei p̄us esset circūl? cuius centrū vbiq̄. circūferentia nūsq̄. beata virgo. dedit ei circūferentia carnis. in qua habitaret plenitudo diuinitatis corporaliter. Christus enim girus ē ingirabilis p̄ncipis omnia. Et merito panis q̄ de celo descendit i archa matris sue clausus fuit. vt ip̄a daret nobis panē de archa sua. quia filius datus est vobis. *Isa. ix. Sed trāstata ē archa ista ad celū. vt deinceps dicam? Mater n̄ra que es in celis. panē nostr̄ q̄tidianū da nobis hodie de archa tua. i. de archa que tu es. *Ire. Ad l̄ram ch̄risti inuenis. i. duodecim annoz. et deinceps habitauit cum br̄a virgine p̄ filialem reuerentiā et subiectionem obediētiē. *Luce. ij. Et dicit ch̄risti inuenis q̄si inuās nos. quoniā ad h̄ venit clamāte ad eū h̄mana nauis. *Eurge in adiutoriū mibi. *Inuit etiā m̄rem suā. *Unde ps̄. *Adiuuabit eā mane diluculo. *Quere li. iij. n. xxvij. de sanctificatōe eius. *Ire. *Hec redēs mea] vt supra. *Hic habitabo. *Isc̄ nouem mensibz in ea. multis annis cū ea et sub ea. *Habitans in ea ch̄risti replebat eam singulari gr̄a carismatū. habitans cū ea pascēbat eā incompabili suauitate mox et diuinoz desiderabili sapia sermonū. *Rūc autē in ea et cū ea sicut intermiabilis eno. sic incōprehensibili modo satiat eā beatificatiū gl̄ia visionū. foris q̄dem gl̄ificare carnis formā exhibens. intus autē formā verbi gl̄orificatiōis imp̄mens. *Ire. *Maria habitatio oīm iustoz et beatoz. *Un̄ dicit ei p̄pheta. *Sicut letantiū oīm habitatio est in celo maria. *Isidorus. *Ipsa ē enī habitatio letantiū. *I. f. p̄scuerantiū in ea. qd̄ notat nomē habitatiōis. et bene dicit. *Letantiū. *Quia q̄cumq̄ dolēs ad illā pijsimā p̄cordialiter se ingerit. nō est exsors gaudiose sp̄i. *Ire de hac habitatiōe d̄ *Abac. iij. *Sol. *I. diuinitas let luna. *I. h̄manitas. *Leterit i habitaculo suo. *I. in virginis vtero. et bene dicit *Leterit. *q̄ stare obediētis est.*********************************

Maria cellula Titulus xij.

Cellula h̄tinens in se occultatū mel celeste. ch̄ristū. *f. q̄ dulcis ē refectio angeloz. *Quod videlicet mel p̄pinauit hec cellula mūdo famelico. q̄ peperit saluatozē. *Idco dicit ei *Lan. iij. *Mel et lac sub lingua tua. *Quere li. iij. ti. xxvi. de dulcedine marie. *Qd̄ ē dicere. *Filius dei i duobz naturis sub carne tua. *Un̄ sub lingua. *q̄ ē verbi patris. *Un̄ sub lingua] qz absconditū in vtero matris. *Un̄ sub lingua. *qz q̄cito respondit. fiat mibi. descendit in eā filius dei. *Mel qd̄ venit de celi roze. diuinitas que est sup̄ oīa. *Lac qd̄ de carne exprimit. *humanitas que deo sū assumpra ē. *Un̄ fili⁹ patri *Job. x. *Hōne sicut lac misisti me rē.*******************

Maria nidus Titulus xiij.

Agnus quem. *f. nidū christus signatus p̄ aquilā eleuatus in celū ad p̄ceptū patris. *Job. xxxix. *posuit in arduis. cū matrē suā in assumptōe etiā sup̄ angelos collocauit. *In ps̄. *Passer. *I. christus q̄ dicit. *vigilauit et fact⁹ sū sic passer. *Inuenit sibi domum. *I. virginalen vterū. *Let turtur. *I. idem ch̄rist⁹ de quo dicit *Lan. iij. *vox turturis. *i. p̄dicatio ch̄risti. *audita est in terra n̄ra *Un̄ dū] sibi. *i. eundem vterum.*****************

Maria nidus. quia nidus

- B** *Construitur ex pluribz ramusculis. Et corpus marie ex pluribz virginalibz mēbr̄z*
- Un̄ dicit patri *Job. x. *Os sibi et neruis compegisti me rē.***
- Asper exterius. *f. in carne p̄ abstinentiā et eius macerationē. *mollis et suavis interior p̄ mentis benignitatem.***
- Concauus per humilitatē interiorē.*
- Spericus p̄ eternoz inquisitiōem. *Col. iij. *Que sursum sunt querite rē.***
- Absconditus. *quia maria mortua erat mundo. et tota vita eius abscondita fuit cuz ch̄risto in deo. *Ad col. iij.***
- Suspensus p̄ contemplatiōem. *Job. vij. *Suspendiū elegit anima mea. *Leuabat enim se iugiter supra se. *Treno. iij.*****

Maria figuratur edificius

¶ Clausus inferius p amore paupertatis. hoc ad terrena. que oia ppter christus arbi-
trabat detrimeta. et vt eu lucifaceret reputabat stercoza. Phil. iij.

¶ Apertus superius p desideriu supne beatitudinis. qsi diceret cu dauid. Dñe ante te
omne desideriu meū etc.

¶ In eo descendit auis. i. christus. Unde ipsa dicit. Qui creauit me requirit i tabernaclo
meo. Sil: iustus in mudo pssuras. in maria pace inuenit et qetem.

¶ In nido ponit et fouet auis oua sua et pullos. i. opa et bonos motus. sic et vir ius-
tus in maria.

¶ Itē Maria nidus colūbe. i. receptacula spū sancti. q sicut colūba descendit i christū. **E**
Lu. iij. et Joh. i. Unde ei dicitur ē. Spū sanctus supueniet i te. Vel Lcolūbe. i. chri-
sti. qui dicitur colūba. Diere. xxx. L. Faem ē terra eoz in desolatōem. a facie. i. ab istā
cia Lire colūbe. i. christi. qui etiā qñ punit erāquill? ē in se. et q nō pñet in ira sua
miserordias suas. Et nota q nulla auis pauperiore facit nidū q colūba. qz pau-
percula et humilē istam elegit christ? et p̄legit. i. cui? vtero nonē mēsbz corpaliter.
et in cuius aīa in eternū spūitaliter habitaret.

Maria cella

Titulus xv.

¶ Versus
quart?

¶ Ella que dicit a celādo. qz celauit et occultauit nonē mensbz filiū dei. Un **A**
dic ei Isa. ely. Vere tu es de? absconditus. Nota q h nomē cella equocum
est. In cellis enī solebāt antiq religiosi singulariter habitare. sic adhuc patz
in carthusiensibz. q habitāt singulares in singul cellis. Et maria singulari cella.
qz singulariter virgo et mater singularis fuit christi habitatio nonē mensbz. qui
forma ē et exēplar totū pfecte religiōis. Cella etiā idē ē qd cellariū. et maria cella
est vinaria. Et grā eius cōgrue compāt vino. qz quos replet facit audaces. fortes.
obliuiosos. et insensibiles. et hūoi. Cella etiā vinaria ppter spūaliū bonoz copīā.
que ideo dicitur vīna. quia reficiūt. iocundāt. et inebriāt. sicut patet in ioseph reli-
quenti palliū egiptie. Gen. xxxix. Et cōtinet hec cella tot genera vinoz qz p̄tūā.
qbus seruos suos reficit copiose dicēs illis Lañ. v. Comedite amici bibite et ine-
briamini carissimi. De his inuenies lib. xij. particla. i. versu. xij. de ortu. xbi maria
dicit potās. Ipa est etiā cella illa vinaria q celestis hierlm omnes lenificat mansi-
ones. et oīa celi replet cellaria. et de plenitudine ei? accipiūt celicole vnūuersi. Et **B**
qnto bibunt copiosi? tāto sitiūt ampli?. Unde et ipsa videt dicere. Qui bibūt me
adhuc sitiūt. In h etiā qd dicit q bibunt me. innuit se nō solū cellā. sed etiā esse vi-
nū. Et vide quomodo cuncta replet celi cellaria. In plenitudine inq̄t sanctorz detē-
rio mea. h est. omniū sanctorz plenitudo me detinet qsi suā. qsi me sibi volēs vt p-
p̄riam vendicare. nō tamē q alijs inuideāt qd sibi zelant. Nec solū maria cella ē
omniūmoda vīna p̄trens seu pocula. sed etiā canal p quā hec vīna influūt in cella-
riū mensz nostre. et in eccliam catholicā q est cellariū dñi. Ipa est cella omniū aro-
maticū. Que sunt. castitas. pietas. et hūoi. Omnes deliciae. Loc? oīs voluptat?. Et
cū enī deliciarū sibi compauit cella ista aromatica. et eo q christus toto tpe cor-
paliter et sm deitate inhabitauit eā. Si enī aromaticū qd ad modicū detineatur
in vase. statim ipm vas reddit aromaticū. Quid ni beata virgo omnē patientiam
redoleat q omnibz impleta est vnguentis. /omnibz aromaticis speciebz qbz sanata ē
infirmiras generis hūani. Unde dicit ei Virra et gurra et castia. Itē La domibus
eburneis. Dom? eburnee vginēs p mundiciā. sed ipsa virgo vginū. Plena etiam
fuit vnguentis p christi q interpretat vnc? p̄sentia. Ipa etiā cella pigmetaria desi-
gnata p domū saltus. iij. Regū. vij. Libro. i. ca. iij. q maria domus salt? libani.

Maria apotheca

Titulus xvi.

¶ Apotheca christi medici. q p mariā et lignū crucis. venit sanare mūdum **A**
languidū. qui pena et lignum vetitū egrotabat. Vel poti? ipsa est apothē-
ca spū sancti. in quam descendit apothecari? spū sanctus supueniens in eā
in filij conceptōe. q de purissima ei? substantia cōfecit vnguentū. qñ fili? dei totuz
suscepit quod est hominis et assumpte nature plenitudo diuinitatis corpaliter i se
insudat. sine q impossibile curari vulneta generis hūani.

¶ Fo. lxxij.

D 3

Aliter Unguentarius spūſctūs. Eccl. xxxviii. cui⁹ apotheca maria. Datetia. vii. B
 guētī flos aſſumptę nature ⁊ adęps diuinitatis. In h^o vngnēto tria Ddor. dulcor.
 ⁊ liquoz. Odoze hui⁹ vngnētī hoīes naturalis legis ſola fidel deuotōe recreati
 ſunt. ⁊ adhuc longe poſitū q̄ſi quendā odorē de longe venientē expectabāt. Und
 pphetice dicebat yſaac de chriſto Bene. xxvii. Ecce odor filij mei ⁊c. Dulcore a⁹
 delectati ſunt hoīes ſcriptę legis. q̄ q̄ſi in limine chriſti naſcētis poſiti. ſuauiſſimam
 pmiſſionis in lege ⁊ pphetis accepant. Unde dicebat Aggei. ij. Ecce venit deſi
 derat⁹ cū crīs genitib. ⁊ implebit domū iſtā glia. Et loq̄tur de ecclia v^l poti⁹ de
 maria. Liquore eius ſanari ſunt homines gracie. qui ſacramētis que de latere
 chriſti profuſerunt ſalubriter perfuli ſunt. Unguentū in alabaſtro repoſitū. v^l cr
 bunt carni vnitū. Quo fracto in paſſiōe. domus. i. ecclia repleta eſt ex odore v^l
 guētī. Joh. xij. Scdm iſidorū apotheca v^l horrea pprie ſunt recōditoria v^l repo
 ſitoria ſingum ⁊ horarū.

Fiſdor⁹

Maria gazophilatiū

Titulus xvij.

g Elzophil. i. i. gazophilatiū. quod ē archa. vbi colligunt in tēplo ea q̄ ad indi
 gentiā paupez v^l edificatōem tēpli mittunt. Compoſitū eſt aut h nomen
 de lingua perſa ⁊ greca. Lingua enī perſarū dicit̄ gaza theſaur⁹. grece ꝑo phi
 lation eūſtodia interpretatur. Bene maria gazophilatiū vtriuſq; ecclie. quia q̄cqd
 boni nobis paupibz dare diſpoſuit munificētia diuina. in ipa velut i qdam gazo
 philatio cōgregauit. Unde dicta eſt grā plena. ad raſum. ppter ſc. ad cumulū ppter
 nos. Un poſtea ſubdidit angel⁹. Spūſctūs ſupueniet in te.

Maria bibliotheca

Titulus xviii.

b Bibliotheca. i. i. loe⁹ vbi reponunt libri. Biblio enī grece liber. theca repoſi
 toriū. In ipa ſi qdem q̄ſi repoſiti fuerūt omnes libri veter⁹ teſtamētī ⁊ euā
 gelioz. quoz omnū plenā habuit notiā. ſicut oſtēdit in illo ꝑſu cāntici ſul.
 Sicut locut⁹ eſt ad patres noſtros ⁊c. De enāgelij. i. de ſcētia enāgelica ibi Lu
 ce. ij. Maria conſuabat omnia verba hec ⁊c.

Maria erarium

Titulus xix.

c Rari. i. i. erariū. quod dicit̄ ab ere. q̄a in ea congeſtū eſt ⁊ cōmaſſatū ꝑcū re
 demptōis nre. Nam in vtro ei⁹ fuerūt omnes theſauri ſapiētie ⁊ ſcientie
 abſcōditi. Lolo. ij. Propter hoc etiā appellat⁹ venter ei⁹ ſaccul⁹ pecunie. Parabo.
 vij. Quere li. i. ca. iij. titulo grā plena poſt mediū capitulū.

Terſus
 quintus

Maria genezeim

Titulus xx.

g Eneze. i. i. genezeim qd dicit̄ a gene greco qd eſt mulier. ſocna ſez vbi ſemi
 naz ſiteōnentis. ad opus ſanificēij exērendū. Mulieres iſte grē ſunt q̄ cō
 uenerūt in ea ad terendā tunicā chriſti inēſintile de qdam portē gedemoni velle
 ris. i. ſubſtantie virginalis. Et he ſunt mulieres de quibus dicit̄ Iſa. iij. L. pphē
 dent ſeptē mulieres. i. ſeptē gracie ſpūſſancti vel grā ſeptiformis vni⁹ vni⁹. i. chriſ
 tum. In die illa. i. ſ. in die cōceptōis ſue. q̄ſi. ſ. femia circū dedit virū. Diere. xxxi.

Maria locus

Titulus xxi.

l Ouis Iſpa eſt enim loc⁹ voluptatis. Bene. ij. Quere li. xij. ꝑricula. i. vij. ꝑ
 ſu orti cōcluſi. vbi ortus dicit̄ irrigu⁹. Itē de his q̄ locū faciūt delicioſuz q̄
 re ibidē. ij. verſu. vbi ortus dicit̄ denſus ⁊ vmbroſus. Itē talis loc⁹ aptus
 ad repiendū latibulū. quere ꝑſequenter ibidē. Itē. Iſpa loc⁹ electus a dño. de quo
 ipē dicit̄. ij. Paralip. vij. Elegi ⁊ ſanctificauit locū iſtum ⁊c. Elegi ꝑdeſtinādo.
 ſanctificauit. ſab originali purgādo. ſomitem extingūdo. v^l vſq; quaq; reprimēdo
 Locum iſtū. i. maria. v^l ſit nomen mēū ibi ⁊c. Conſimile expoſitōem iuenies in
 fra. E. E. titulo. xxxi. q̄ maria domus ſapiētie. Et qd hic dicit̄ de loco. habet ibi
 de domo. iij. Regū. ix. Item de hoc loco Diere. xvij. Solium glorie altitudis a
 ꝑucipio. locus ſanctificatōis nre expectatio iſrael. Quere primā ꝑarticulā ſup. ti.
 iij. de folio. Iſpa enim eſt. Loc⁹ ſanctificatōis noſtre. quia ipa eſt templū dei i q̄ di
 uina myſteria celebrāt. ꝑ q̄ ſanctificānt q̄ de ꝑctōribz ſunt iuſti. Et in ipa celebratū
 fuit illud ſacramētū ex q̄ noſtra ſanctificatio ꝑceſſit. De q̄ ſacramēto. i. Lbi. iij.

B

Maria figuratur edificium

Manifeste magnū ē pietatis sacramentū. Et appellat hic [sacramentū pietatis] incarnatio saluatoris. qd. s. [sacramentū pietatis] celebratū est in tēplo vteri virginalis. Ideo recte vter? marie locus dicitur [sacramentū pietatis] totius hūani generis. et ipa est expectatio israel. i. gloria beatorū. Vel ideo dicit ipa loc? sanctificatōis. quia ipam ad hūmūdauit et sanctificauit christ? vt posset mūdare et sanctificare nos. Recurre ergo ad eā. quoniam amiseris peccādo sanctificatōem vitam. Itē Hu meri. ix. dicit de hoc loco. Cū ablata fuisset turbes q̄ tabernaculū pregebat. tūc p̄ficebant filij israel. et in loco vbi steterat nubes castramentabant. Loc? hui? nu bis. i. marie. cuiuslibz virtutis exercitiū quo in dei seruitio occupabat. s. modestia. humilitas. patientia. et hūmō. Item Ezech. iij. Benedicta gloria dñi de loco suo. Parab. x. Gloria patris filius sapiēs. Item In pace. i. in maria pacifica. q̄ quia pacis amica figuratur p̄ oliuā et colūbanū. factus est locus ei? i. christi vel totius trinitatis cui? ipa est nobile tricliniū. Itē in aggeo. ij. dicit de maria. In loco isto dabo pacem. Nam in vtero eius facta ē par inter deum et hominē p̄ matroniū assumptē hūanitatē. Item Job. xxvij. Auro loc? est in quo constat. Quere isra titulo. xxvij. q̄ maria fornar. Itē Isa. lx. dicit christus. Locū pedum meoz glori ficabo. Quere libro. ij. particla. i. causa prima. Item de hoc loco dicūt oēs realiter qui honorificant mariam. Adorabimus in loco vbi steterunt pedes eius. i. christi. Item Isa. lx. dicit christ? ecclesie. Gloria libani ad te veniet. abies et berys et pi nus simul ad ornandū locum sanctificatōis mee. Locum sanctificatōis dei fuit beata virgo. non solū quia locū illū sanctificauit dñs. vnde scripsit tabernacu lum suū altissimus. iterū q̄ ipse dñs tibi voluit sanctificari. Unde dicit Job. xxij. Ego p̄ eis sanctifico meipm. Itē enim vt dicit aug? sanctificauit se hominē in se verbo. q̄ factus est sanctus seritate creata. q̄ ab eterno sanctus fuerat seritate in creata. Unde dicit iudeis Job. v. Quē pater sanctificauit et misit in mūdū. Tūc enim pater filiū sanctificauit. cū eum p̄ salute mūdi. cū sanctitate constituit incarna ri. Et hoc est quod dicit. Lp̄ eis sanctifico me. Berys humilis arbor est et parua. abies et pinus arbores excelsē. Et tūc veniunt simul he arbores ad ornandū locū istum. q̄ ad marie p̄conia extolenda ita se extēdunt humiles et parui. sicut subli mes et magni. Itē ipa locus terribilis demonibz. s. z acris p̄tātibz. Un dicit iacob Bene. xxvij. Quā terribilis est locus iste. nō est hic aliud nisi dom? dei et porta celi. Item. Ipa locus oratōis. Libro. ij. particla. v. ca. iij. d̄ oratōda maria. Ipa locus solij domini. Ezech. xlj.

Aug?

De h ver su desunt duo per dea

Uerfus septus

Maria horreum Titulus xvij.

Horrea. i. horreum quod nō potest poni in versu. Horreū repositoziū est frumenti. Et maria continuit in se frumentū quo in sacramento altaris re ficiunt homines et angeli. Unde et ipa designat p̄ horrea ioseph que fecit i egipto. in quibus seruatiū est frumentū p̄paratū septē annozū fami. quod nisi sub uenisset. totus mundus fame p̄isset. Sicut autē ille ioseph frumenta seruauit non sibi soli sed omni pp̄lo. sic et ioseph vir marie panē viuam e celo seruandū accepit tam sibi q̄ toti mūdo. Ideo marie d̄. Ean. vij. Venter tuus sicut acern? tritici. Quere sup̄ li. iij. ti. vij. de virginali fecunditate marie. Sicut autē frumentū illud clausum fuit in horreo. sic christus granū frumenti. Job. xij. in ventre virgineo. Item Ipa designata ē p̄ horrea dom? dñi. in q̄bus reponcbant decime et primitie. ij. Paral. xxxi. Continuit etiā in se frumentū illud. i. verbū dei q̄ pascunt colūbe. i. fideles aie. Unde d̄. Lu. ij. Maria autē cōseruabat omnia vba hec.

Maria pilstrinū Titulus xvij.

Ilstrinū. i. quod fm̄ isidoz d̄ q̄si pilistrinū a pilo. qz antiq̄t? pilo tundebat p̄ gnū anteq̄ molaz vsus esset. Unde antiq̄tus nō molitores s; pistores di cti sunt. q̄si fillozes a findendis granis frumētū. Uter? autē vginis vgrue p̄t di ci pilstrinū fm̄ vsun modernoz. q̄a ibi pist? fuit panis vite. Unde signata ē p̄ saram cui dicit abrahā Ben. xvij. Accelera. tria sata simile mulce et fac subci pericios panes. Quere li. i. ca. vij. gra. plena. ppe finem capituli.

Daria furnus Titulus xxiii.

f *Urnus* generis masculini qui derivatur a farre. quoniam panis ex eo factus ibi coquit. Assigna ut infra de clibano.

Daria clibanus Titulus xxv.

c *Libanus* id dicitur a diuo. ab eo. s. q. in erectio sit collectus. Quia enim idem est quod steruosum. In steruositate humilitas signatur. Per clibanum intelligi potest uterus virginis. Unde super illud *Leui. ij.* Eum obmiseris sacrificium coctum in clibano. dicit glossa. Uterus brevis virginis clibanus. Item super illud *Leui. vij.* Omne sacrificium simile quod coquitur in clibano etc. dicit glossa. In quo signatur partus virginis. Sicut enim clibanus primo igne deinde panem suscipit. sic uterus virginis primo igne. id est spiritus sancti. secundo panem vite. id est filium dei suscipit. Et hic ordo designatus est ibi. *Spūs sancti supueniet in te hoc primo. Et virtus altissimi obumbrabit tibi. B secundum. Uel etiam dicitur quod simul et semel et igne suscipit et panem. id est christum. qui ignis consumens est. Deutero. xliij. Et quod panis est viuus qui de celo descendit. Job. vi. Decoctus autem fuit hic panis igne charitatis ipsius. et hunc nouem mensibus. et in natiuitate educus est de clibano. Unde filius dicit patri. Tu es qui extraxisti me de ventre etc. Item autem fuit quasi recoctus in clibano. id est in ardore passionis. ut esset panis bis coctus. qui competit tendentibus ad supernam hierusalem in nauis penitentiae. Comedit autem quotidianum in sacramento. sed non competit nisi veris peregrinis.*

Daria fornax Titulus xxvi.

f *Formax* dicitur ab igne. quia fornax grece ignis latine. In utero. sicut **A** idem virginali veluti in fornace ineffabiliter opere spiritus sancti artificis. fusa et liquefacta est aurum deitatis. ut posset quasi decurrere in figuras et modulos nostre infirmitatis. qui sunt fames. sitis. frigus. cauma. lassities. egritudo. et mors. et sic christus in se recipe dignatur esse caracteres nostre humanitatis. Et ideo dicit *Phil. ij.* quod habitu inuentus est ut homo. De hac fusione dicit *Job. xxvij.* Habet argentum venarum suarum principia. et auro locus est in quo conflatur. Argenti igne spiritus sancti multipliciter examinatum. materia corporis christi decisa a spiritu sancto de purissima substantia virginis gloriose. et adhuc amplius purgata et mundata. Principia huius argenti fuerunt patres antiqui. a quibus velut quibusdam venis secundum carnem successiue descendit. et quibus exorta est virgo. Unde in natiuitate eius canitur. *Haruitas gloriose virginis marie ex semine abrahe etc.* Et ex qua christus secundum carnem. **B** Sequitur. *Auro locus est in quo conflatur. Aurum deitas verbi.* Unde dicit sponsa *Cant. v.* Caput dilecti mei aurum optimum. Locus huius conflatus est uterus virginalis. in quo spiritus sanctus ineffabiliter diuinam naturam et humanam in unam conflauit personam. Item de hac conflatio dicit quidam eleganter in illo conductu veri floribus sub figura etc. *Aurum faber. suo more ignis domans in ardore. flexit. ducit leui ore. sic inflauit media. ignem puritatis. quo flecti iusticia. possit per rigore. Ex hunc igne pietatis. flos emersit claritatis. in incude castitatis. quam faber pacatus. formauit diuinitus. in fundeus humanitas. aurum deitatis.* Sic flos multis argumentis sensum monet pietatis. sceptrum regis potentis. signatur auri precium. rubor laus. saucium. splendor vero gaudium. christi resurgens. Item uterus virginis est illa fornax de qua dicit *Ecclesi. xliij.* Fornacem custodices in operibus ardoris etc. Virtus enim altissimi qui christus est. obumbrans virginem in sua conceptio. custodiuit illam illesam in operibus ardoris. id est dei trinitatis. qui est ignis consumens. Deutero. xliij. dum de substantia carnis eius sapientia sua et potentia velut duplici manu operaret humanitatem filii. Item melius inuenies libro. vij. titulo de primo delectabili ortu conclusi.

Daria caminus Titulus xxvij.

c *Aminis* id dicitur a caritate secundum isidorum. Charitas siquidem ceterorum sanctorum fuit quasi igniculus. vel ignis. sed marie charitas. ut caminus. Unde *Ista. xxxi.* *Uit dominus. cuius ignis est in syon. id est in aia sacra. et caminus in hierusalem. id est in maria. Nota. quod beata caro. quam christus sibi vnium in utero virginali. quando odam affata est. mundata. per spiritum sanctum antequam assumeret a verbo. Unde cum dixisset angelus marie de filio ex*

Maria figuratur edificijs

ea nascitur ol. hic erit magnus zc. Iq̄ nō videbant homi puenire et ipa respōdisset. Equomodo fiet istud. Iac si diceret. quō sic mūda erit carocū nemo mūdus a for. delrūdū angelus [spūscūs Iq̄ ignis est abstergens rībigīnē [supuēiet in re.] vt scz caro assumēda de suba tue carnis ab omī p̄cipiscētia et humore noxio / dīccet.

Incipit tractatus de edificijs ad manūdū

Maria palatium summi impatoris et aula Ti. xxvij.

Ula. Est autē aula fm isidorz domus regia. sine spaciolum habitaculuz / a porticibz q̄ttuoz clausum. Palatiū vō dicit a palāte p̄cipe archadie. i. cui? honore archades regīā conditā palatiū vocauerūt. Maria vō aula vel pa- latū ē summi regis. Unde i. vigilia assumptōis eius dicit in collecta. De? q̄ virgi- nalem aulā beate marie in q̄ habitares. eligere dignatus es zc. Et Ambrosius in hymno. Procedens de thalamo suo pudoris aula regia zc. De hac aula sine pala- tio videt sensisse poeta vbi dicit. Regia solis erat sublimibz alta colūnis. Clara mi- cante auro zc. Christus sol iusticie. Malach. iij. Cuius regia vterus virginis. Colūne huius regie. Virtutes marie. q̄ bene dicit sublimis. q̄a angeloz et homi- nū vniuersas trāscēdunt ḡsaret vtutes. Infra ti. xxvi. de domo sapientie inuenies de colūnis. Fuit etiā clara. q̄a luce veraz christ? ē interius illustrata. Fuit deau- rata auro fuluo nimis. instar arche throni et solij. Et hoc est qd dicit. Clara micā- te auro. Quere. de pyropo.

Maria tabernaculū Titulus xxix.

Tabernaculū. De quo dicit christo ps. Dñe q̄s habitabit in tabernacu- A. lo tuo. i. i. beata v̄gine. Quasi diceret. Nullus nisi tu solus. Propter qd dicit Ezech. xliij. Princeps ip̄e sedebit in ea. Princeps ip̄e q̄si nō alius. Itē Ta- bernaculū corp? christi. s. l. quis libi habitabit. i. p̄ dignā passiōis imitāōem. Qua- si diceret. Rarus aut null? Tamē ad hāc habitāōem inuitat ip̄e Lat. ij. sp̄sāam suā. i. fidelē aīam dicens. Veni colūba mea. in forātibz petre. in cauerna macerie. Itēu. Isa. ij. Ingredere in petrā. abscondere in fossa humo.

Habet christus multiplex tabernaculū. Unū dicit ei. Quā dilecta tabernacula tua do- B mine virtutū zc. Primū et dign? corpus. qd sumpsit de virgine. Scdm. ipsum corpus v̄ginis. Tercū. ecclia militās. Quartū. ecclia trūphās. Quintū. corpus iusti. Sextū. religio quelibet ordinata. Et de singulis psequemur.

De p̄mo dicit ps. In sole posuit tabernaculū suū zc. Et h̄ multipliciter exponit? E fm qd multe sunt pprietates solis. Solenī tēpora distinguit. Figurat bonā ope- ratōem. Job. xxxi. Si vidī solē cū fulgeret. Habet i. se manifestatōem. q̄a ip̄e ocul- lus mūdi. Habet etiā claritatē. Habet mutabilitatē. quia orit sol. et occidit. Et elestat. i. Firmoz et exultionē. Unū. Per diē sol nō vret. Habet agilitatē. lucidi- tatē. et incorruptibilitatē. Scdz oēs istos modos. posuit christ? i. sole tabnaculū suū.

In sole

Id est in virgine clara. vt sol. qm̄ de ea naturā assumpsit humanā. et vtutē verbi dei susceptiua simul et generatiua eidē indulget. sicut dicit damascenus.

Id est in manifestatiōe. quando habitu iumentus est. vt homo. Phil. ij. Baruch. iij. Post hec in terris visus est zc.

Id est in tpe. qm̄ eternus factus est tpalis. non relinquēs quod erat. s. assumēs qd prius nō habebat. s. carnem.

Id est in mutabilitate. q̄a clarit? Dat. iij. Fatigat? e Jo. iij. Sicut Jo. ix. Dormiuit

Id est in exercitatiōe. quia exercitauit se multipliciter i bona opatōe p̄dicans et sanās

infirmos de die et orans de nocte.

Id est in agilitate. qm̄ sup mare ambulauit.

Id est in luciditate. qm̄ trāssigurat? est. et resplēdit facies eius vt sol. Dat. xvij.

Id est in passionis exultatiōe et firmore. qm̄ sol in meridiano Jexistēs Lecturabat terrā. Eccl. xliij. i. corpus ppriū. et ipos aplos. Quere li. iij. r. p̄rogatina marie expositōez.

Id est in incorruptibilitate. qm̄ resurgens ex mortuis iā nō moritur.

Id est in eterna claritate. qm̄ in ascensīōe eleuatus est sol in celum.

So. lxi.

Uterus septim?

Apponē- da sūt ali q̄ de pul- critudine et dignita- te huius palatij

In sole

Et nota q̄ hic in tribus versiculis notant multa circa christum. Primum eius incarnatio. **E**
 Un̄. In sole posuit tabernaculum suum. Secundum. natiuitas ex utero. Un̄. Et ipse
 q̄ sponsus p̄cedens de thalamo suo. Tertium. humilitas passionis. Un̄. Exultauit
 ut gigas ad currēdā viā. Quartum. eterna ei⁹ genitura. Un̄. Et summo celo egres-
 sio eius. Quintum. ascensio. Un̄. Et occursum ei⁹. Sextum. equalitas patris et filii. Un̄.
 Quisq̄ ad summū ei⁹. Septimum. missio spiritus sancti. Un̄. Et ecce est q̄ se abscōdat a car-
 lore eius.

Secundū tabernaculum p̄teris yginialis. qui p̄p̄ssime tabernaculum dicit. sicut ip̄a **F**
 met dicit. Qui creauit me requirit i tabernaculo meo. Quere expositōem paulo su-
 pra. xi. xi. ubi ip̄a dicit requies. Et de h̄ tabernaculo dictū est. Isa. xxiiij. Hoc ē ta-
 bernaculum qd̄ nunq̄ poterit trāsserri. s. ad alios vsus q̄s ip̄i filij dei. Et nota q̄
 tabernaculum p̄p̄ie est militantium et p̄grinantium. Sicut ei miles pugnatur⁹ armat⁹
 in tabernaculo. s. ut armat⁹ creat ad p̄ficiēdū. sic christ⁹ cū diabolo pugnatur⁹ p̄ sp̄o-
 sa sua ceteradata. scēcia. in utero beate yginis velut in tabernaculo armaturam
 humane carnis sibi adaptauit. sicut ip̄m ex parte generis hūani rogauerat psalmi-
 sta dicens. Apphede anna et scutum et exurge i adiutorium mihi. Et armat⁹ ingrediens
 cū diabolo in passioe dimicauit. et percussit eū manu cruci affixa. q̄a ibi abscōdita
 est fortitudo ei⁹. Abac. iij. Un̄ Job. xvi. Prudentia ei⁹ percussit sup̄bū. Et excus-
 sit p̄dam quā diabol⁹ deuorauerat. sicut canis in tpe pascale. Et h̄ ē qd̄ dicit iob in
 p̄sona christi. xxi. Cōtere bā molas iniq̄. et de dentib⁹ illi⁹ hauerē bā p̄dam.

Itē Tabnacula p̄grinantium sunt. Quā enī fili⁹ dei! q̄ dicit i ps̄o. aduena ego sū et p̄ **B**
 grinus sicut oēs patres mei p̄grinat⁹ q̄ de celo i tertā i incarnatōe. ip̄a cum susce-
 pit i tabnaculo suo. Un̄ dicere p̄t cū iob. xxi. Foris nō māsit p̄grin⁹. hostiū meū
 viatori patuit. De h̄ tabnaculo d̄r. Isa. iij. Er̄ tabnaculum in ymbra culū diei ab
 estu. et in securitate. et i abscōtionē a turbine. et a pluuia. Er̄ ieni gliosa ego ser-
 uientib⁹ et amatorib⁹ suis. in die iudicij in ymbra culū ab estu. i. s. estū illū de quo
 d̄r. ij. pe. vii. Elementa calore soluet. Et de q̄ Sopho. i. In igne zel⁹ ei⁹ deuorabit
 ois terra. Er̄ i securitate a turbine. i. extra illū turbinem de q̄ D̄lere. xxx. Ecce
 turbo dñi furor egrediēs. p̄cella r̄tēs i capite ip̄ioꝝ p̄d̄scet. Nō auerret irā r̄c. Si-
 cut enī turbo rapit puluerē et palcā resistere i potētē. sic impi⁹ rapietur ad tormē-
 ta. Un̄ Job. xxv. Tolle eū v̄t⁹ vr̄es. et velut turbo rapiet eū d̄ loco suo. Er̄ i
 enī in abscōtionē a pluuia. i. s. pluuia illā de q̄ Job. xx. dicit de christo et de im-
 pio. Pluet sup̄ eum bellū suū.

Itē De h̄ tabnaculo d̄r. L. cui. xxvi. Ponā tabnaculum meū. i. maria. i. medio vii. et **D**
 nō abijciat vos vltra aia mea. q̄ p̄ eā p̄suamur a pctō p̄p̄ qd̄ solū de⁹ abijciat pec-
 catores. Hoc ē tabnaculum veri moysi. qd̄ ornabat. p̄struebat et tegebat d̄ pellibus
 rubricat. et iacintinis. et sagis cilicinis. et corintinis pulcificabatur terris ope plu-
 mario. i. acualis. quia glorioza virgo fuit ornata et distincta omnimoda pulcritudi-
 ne virtutū. Unde et dicitur circūamicta varictantib⁹.

Sermo
 i. assumptō
 ne beate
 marie

Hoc ē tabnaculum federis de q̄ legitur. Flūeri. x. Anno scdo. m̄se scdo. vicesima die mē- **J**
 sis eleuata ē nubes de tabnaculo federis. p̄fectiq̄ sunt filij isrl̄ p̄ turmas suas d̄
 deserto synai. et requirit nubes i solitudine pharan. Maria nubes. Quere lib. xij. xi.
 xiiij. Que leuata ē. i. assumptōel. de tabnaculo. sc̄p̄is. qd̄ hic appellat tabnaculum
 federis. q̄a i co dictatū ē fed⁹ iter deū et hoīem. p̄ m̄monium assumpte carnis. v̄l na-
 ture hūane. Ibi enī in sua incarnatōe federauit christ⁹ hūanā naturā diuic. Jude-
 os et gētiles federauit i sua passioe. fact⁹ ei lapis angularis. faciēs vtracq̄ vnū. Ad
 h̄ aut d̄signū sūd̄it i cruce sanguinē et aquā d̄ latere suo. Jo. xix. et federaret p̄r iu-
 deos et gētiles. Antiq̄t⁹ enī reformatōe mutue pac̄s iter gētilis. sūd̄ebat sanguis por-
 ce. q̄s h̄ ip̄o diceret. Sic effūdat sanguis illi⁹ q̄ violauerit pacē istā. Ad idē. Iudei
 volētes cū dño pacificari calicē latic̄s effūdebāt i terrā. Et i hac effusioe siḡbat. q̄
 sic aq̄ effusa ad suū val̄ ū poterat inuerti. sic nec ip̄i de cetō reuertēt ad pctm̄ suū.
 Et d̄ ista aq̄ effusioe legit. i. Regū. vij. Cōueniēt filij israhel in m̄s phat. hauerūt
 q̄ aquā. et effuderūt i p̄spectu dñi r̄c. Federauit etiā naturā hūanā diuic. cui p̄p̄

Maria figuratur edificijs

peccatū adē offensus erat de. Et nota q post discordias duarū partū de consilio
 sapientū firmari solēt federa inter partes. Isti sapientes pater et filius et spūs san-
 ctus. Sed h̄ nego cū inuicē ē filio q est sapiētia patris. Amplectens et oscula fede-
 ris istius dedit mater filio q̄st et parte nature hūane. et filius suscepit q̄si ex parte
 diuine. Aug. O felicia oscula labris lactēris unpsa rē. Quere libro .ij. p̄tela. ij.
 ca. vi. et li. iij. ti. xxvi. de dulcedine labioꝝ marie. Liganit etiā mater filio manu in
 cunabulis. ne posset extēdere de cetero eas ad feriēdū. nec manu habere nisi ad be-
 neplacitū uerit̄. Sicut ptz in pueri q colligant in cunabulis. Et cū prās sup
 filius dei et suū n̄c data ē tante matri. De isto federe multa sup̄ habuisti t̄mto. i.
 de archa. vbi dicitur archa federis.

Iren. De hoc tabernaculo dicit i psal. Sacrificauit tabernaculū suū altissimū. Que
 re li. iij. ti. xxvii. de sanctificatōe marie. Istud tabernaculū .i. s. corpus et aiām m̄ris
 fuit. posuit i chris̄o primo. i. sole. i. i pulcritudine gr̄e. Secūdo i assumptōe. i. posuit. i.
 illud. i. in sole. i. ad dexterā suā. ut vere credit̄ in eterna claritate. Sol enī pulcherri-
 mus et clarissimus est.

Terciuū tabernaculū ecclia militans. que multipliciter figurat p̄ illud tabernaculū
 et vasa illius qd̄ posuit moyses in deserto.

Quartū ecclia triūphas. Un̄ Epoca. xvi. Ecce tabernaculū dei cū hominib; et habi-
 tabit cum eis. Iqd̄ p̄ intelligi euidēs et manifestū diuinitatis cōuberniū cū saluat̄.
 Qd̄ erit. qm̄ se nobis et nos sibi diuinitas i celesti patria sociabit. Que societas
 siue cohabitatio nō erit trāsitoria s; eterna. vnde ponitur vbi habitādū. Et h̄ era-
 bernaculū qd̄ nunq; poterit trāsferri. Ita. xxvii. qd̄ i eterna felicitate nulla vnq;
 mutabilitas. Un̄ Jaco. i. Apud quē nō ē trāsmutatio rē.

Quintū tabernaculū corpus iusti. Un̄ .ij. pe. i. Iustū abitorū q; diu sum in h̄ taber-
 naculo. i. q; diu vino in corpore suscitare vos in commonitōe. cernis. q; veloz ē de-
 positio tabernaculi in ci. In h̄ tabernaculo iusti pugnādū est p̄ triplicē hostē. Et no-
 ta q tabernaculū. i. p̄nellon gallice. extensum rotundat̄. qd̄ caro extensa p̄ mortifi-
 cationē et penitentiā. ad vitā eternā p̄parat̄. Itē tabernaculū plicatū oneri ē. s; qm̄
 extendit̄ n̄c in eo manent̄ et desciunt. Sic et caro est extendēda. ut spūs pauset i
 ea. Nō autē deferendū ē tabernaculū. n̄c complicat̄. qd̄ si caro modo fuit p̄plica-
 ta cum vicijs et occupatōib; nec exēsa sp̄ialibus exercitijs. diabolus sūmaris
 suis deferet eā in infernum.

Sextū tabernaculū q̄libet ordinata religio. In tabernaculo virginis habitauit chri-
 stus miles fortissimū. in claustr̄. ut in tabnaculo habitāt. sp̄iales milites fortes et
 expediti. q a diabolo forti impugnant. Ruineri. xxiiij. dicit̄ de religiōib;. Quas
 pulera sunt tabernacla tua iacob. tētoꝝia tua israel. ut valles nemorose. et vt orti iu-
 rta fluuios irrigui. ut tabnacla q̄ fixit dñs. q̄si cedi. ppe aqs. Nota q p̄mo i hac au-
 ctorit̄ate pōit iacob p̄ qd̄ notat̄ icipientes. q̄b; inera op̄ ē. et postponit̄ isrl. qd̄ nomē
 sigt̄ p̄replatiuos. Affig bñ istd̄. Et op̄at talēs q̄tmōꝝ reb;. i. Vallib; nemorosis. p̄-
 mo. ort̄ irriguis. scdo. tercio tabnacl̄ fixit a dño. q̄to cedi. ppe aqs. Et d̄ duo-
 b; habitacul̄ h̄ t̄agit̄. P̄mo. d̄ tabnacl̄ i q̄b; pugt̄. Scdo. d̄ tētoꝝij i q̄b; i pace q̄-
 escit̄. qd̄ nō nisi p̄bellū venit̄ ad pacē. Et h̄ ē. q; dauid bellicosus genuit salomonē
 q̄ interpretat̄ pacificū. Per palaciū ei in thalamū intrat̄. Et hec duo i claustr̄ sūt sūme
 necessaria. i. pugna. et req̄es. S; qd̄ ordiāte pugnādū ē. P̄ia pugna. p̄ carnalē vo-
 lūtatē. Hec fit p̄ castitatē et carnis maceratōez. Scda. p̄ p̄riū sensū. ne initat̄ qd̄
 prudētie sue. Prouer. iij. Tercia. p̄ p̄riā volūtatē p̄ obediētā. Jacob. ei. donec lu-
 ctans est nō habuit nomē israel. De h̄mōi pugnis. potest multipliciter assignari.
 Dicit̄ er gol. Ut valles nemorose. Vallis humilis est. nemus altū. Hec dep̄ssio i
 humilitate. et alinudo in puerfatōe. Itē. Nemus crescit sursum se. i. directū. Sur-
 sum se. i. sup̄ p̄riū sensū. et p̄am volūtatē cundo crescit iustus et celo appropin-
 quat. et hoc est erementū sp̄iale. Itē. Crescit nemus i directū sursum. nō se reciprocā-
 do. an̄ v̄l retro. a dext̄ v̄l a sinistr̄. s; sursum se. Un̄ Treñ. iij. Leuabit se sup̄ se. Itē
 can. i. Recti diligūt te. Adapta iusto. p̄perates. i. q; nemus sterile. h̄ i sua reputatōe.

Id. clxx.

Dorabit

Viride. Erectū. Et hmoi. Sequit̄. Ut orti iuxta flumios irrigui. Iusti p̄sent
 ortis ppter clausurā multiplicē. s. penitētie sepē. muros opatōis bone. fossata pau
 ptatis et obseruatiē regularis. plātatōem mltimode virtutis. Quere orto p̄cluso.
 Sed dicunt̄ hi orti iuxta flumios irrigui. Nouelle enī plānule sepissime necesse ha
 bēt irrigari. Fluij sunt lacrimę. sermōes. deuotiōes. orōes. missaz. celebratiōes. et
 huiusmodi. Et duplex irriguum qđ habuit ara. Quere libro. r̄q. de orto. p̄ricula
 .i. versu. viij. vbi ortis d̄ irrigui. Sequit̄. Ut tabernaculū qđ sicut dñs. In fixio
 ne p̄stantia animi et p̄seueratiā in bono. Et hec duo nō habent nisi a deo. et ideo ḡ
 tie ei⁹ attributēda sunt. Et hoc est qđ d̄. Que sicut dñs. Sequit̄. Quasi cedri p̄
 pe aquas. In cedris qđ sunt arbores p̄cere et odorifere. celsitudo irrep̄hēnsibilis vi
 te et odor op̄inōis bone. Et talia tabernaculā pulcra sunt ad inuendū et imitan
 dum et inhabitandū. et diligunt̄ a deo. angelis. et hominibz. Unde. Quā dilecta
 tabernacula tua dñe virtutū zē.

Daria thalamus sponsi celestis Titulus xxx.

Thalamus. De quo in ps. l. ipe. i. christ⁹. Lrāq̄ sponsus p̄cedēs de thala
 mo suo. l. s. vtero virginali. qđ fuit in nariuitate. Nō enī sicut testat bea
 cyrilus alexandrine v̄bis ep̄us. caro christi v̄ corpus thalam⁹ debz intel
 ligi. sed vter⁹ p̄ginis. qz nō sic creatura in societate sui creatoris assumpta ē. vt ille
 habitatoris z illa habitaculi teneat locū. sed vt ita nature due alteri aliera vnirent̄.
 z in tantā p̄ueniāt vnitate vt vtriusqz diuersitas vnus idēqz sit fili⁹. Et huic sen
 tētie plene p̄sonat gregori⁹. Nota qđ thalam⁹ dicit⁹ ē ex eo qđ cū romani sabinas
 rapuissent. vna illaz admirabil pulcritudie iubēte oraculo data est thalamoui du
 ci. Et quoniā he nuptie feliciter cesserāt. ideo institutū ē vt loca nuptiarū thala
 mi dicerēt. Thalamos etiā noiant egiptū. vbi collocant cubilia nuptiarū. Bene
 gmaria d̄ thalamus. quia in vtero ei⁹ dei fili⁹ hūane nature tāqz sponsus sponse
 absqz feditate et inuidicia copulatus est. Joh. iij. dicit̄. Iohes baptista. Qui ha
 bet sp̄sam sp̄sus ē. Et d̄ christus a sp̄dendo. qđ sepissime p̄missus fuit in lege
 z p̄phetis. Et est hic magna z p̄ueniēs similitudo sacramēti. i. signi et signati. qz ad
 hoc de virgine natus ē. vt significaret qđ eccliam virgine sibi copularet. Cū apl's
 ij. Lhoz. xi. Despōdi vos vni viro virgine castā exhibere christo zē. Itē de chri
 sto et de vtero virginali d̄ Deutero. xxvij. LBeniamin amātilim⁹ dñi. qđ in tha
 lamo tota die morabit̄. Beniamin interpretat̄ fili⁹ dicit̄. v̄ filius virtutis. seu fili⁹
 amaritudis. Quia christ⁹ filius ē dei patris in die eternitatis. Itē. Fili⁹ p̄tutis.
 qđ est virtus dei et sapia. Et in die t̄pis filius est amaritudis. i. marie. qđ interpretat̄
 mare amarū. L. Tota die. l. i. toto t̄pe debito ad pariedū. Lu. ij. dicit̄ de maria. Im
 plet̄ sunt dies eius vt pareret. L. Morabit̄. L. christus enī libenter i sacratio hui⁹
 thalami hospitabat̄. quia ibi in pace factus ē locus ei⁹. Ad qđ designandū in p̄lo
 na eius dicit̄ philo. Sap. viij. L. In v̄tre m̄ris decē mēsiū t̄pe coagulatus s̄i. p̄pu
 rato martio cū decēbri. vt pars in toto v̄ totū intelligat̄ in parte. Dicitur ḡ maria
 thalamus. Ideo notādū qđ qñ reges et magnates edificāt sibi domos z māsiō
 nes. maiorē studio et cultio. i. scemate edificāt p̄prios thalamos. et ex pte meliorē
 et purioris aeris. et a pte v̄ridarioz vbi p̄cināt aues. spirāt aromata. fragrāt sua
 uiter flores. v̄rēt herbe. fructificāt arbores. p̄stat auster. apparet prius sol. q̄ ceter
 ras partes domus. Sic z christus fecit. Cū et de throuo qđ idem ē qđ ille thala
 mus. dicit̄. iij. Regū. x. Nō est factū tale opus i vniuersis regnis. Nec aliuz adhib
 buit architectū sicut ceteri magnates q̄ seipm. Cū puer. ic. L. Sapiētia edificauit
 sibi domū. In qđ p̄structus est hic thalamus ope sp̄s sancti qđ ē omnū artifex. Sa
 piētie. vij. Nec sunt diuersi artifices christus et sp̄s sanctus. qđ opa trinitat̄ ad ex
 tra insepabilia sunt. Et i thalamo dispositus fuit lectulus flozidus. L. an. i. In
 qđ christus caput diuitatis. de qđ dicit̄ sp̄sa. L. an. v. caput dilecti mei auz optimū.
 reclinauit. qñ exinanit̄ se formā serui accipies. Phil. ij. Quia ibi in pace fact⁹ ē
 loc⁹ eius. Itē notādū qđ triplex ē thalam⁹. Interior. Exterior. Supior. Tha
 lamus interior meus virgis. quā tota trinitas inhabitauit. qđ ibi lectul⁹ flozid⁹

Cyrillus
alexandrie
v̄bis ep̄s

A

B

C

Maria figuratur edificiis

ut dictū est. Unde quādam glosa dicit sup ps. Celi supra se habet illū. que hūiles in pectore secū habet. Thalamus exterior de quo extit in domū. verus virginis p quez venit deus in mundū. Thalamus superior vita beata. q̄ maria iā amplexata a sp̄s so dicit illud Cañ. ij. Quia ei⁹ sub capite meo. et dextera illi⁹ amplexabit me. Et ita in assumptōe ascendit thalam⁹ in thalamū. s. interior et exterior in superiorē. Nam assumpta simul cū corpe credit cam fideles ymersi. licz h̄ nō asserat.

Fuit iste thalamus

Pulcre dispositus Quia habuit q̄si duos parietes sese eregiōe respiciētes. s. ḡginitatem et maternitatē. De q̄bo dicit Eccl̄. xiiij. de sermo marie. In parietib⁹ ei⁹ figēs palū. h̄ est affectū. Dabit p̄fundū hūilitatis. longū fidci. altū sp̄i. et lam̄ charitatis. Dabit hostiū ab oriente. p̄ qd̄ ingressus ē ver⁹ oriens q̄ nos visitauit ex alto. De quo hostio dicit Cañ. v. Pessulū hostiū mei aperuī dilecto meo Quere expositōem. vij. li. quāta particula ori⁹ pelusi. ti. xiiij. vbi ch̄rist⁹ dicit ros. Itē. De h̄ hostio dicit Gene. xi. Hostiū archepones in latere deorsū. Per h̄ hostiū intrauit fili⁹ dei veniēs visitare nos. et signat virginitatē ei⁹ tam mētis q̄ carnis. q̄re dicit fuisse in latere deorsum. Itē. Dabit fenestrā cristallinā quā noe fecit in archa fin q̄ tradit hebrei. Et similiter signat ei⁹ virginitatē q̄ excludēbat a quā carnaliū voluptatū in quānum fenestra. et suscipiebat lucē verā in quānum cristallina. Dāc autē fenestrā habuit q̄si ab austro q̄ signat charitatē. quoniā mera charitas ip̄m fecit assumere carnē nostrā. Abac. iij. De⁹ ab austro veniet rē. Quere infra n̄. xxxij. q̄ maria fenestra. Fuit etiā clausus ab occidēte. quia nunq̄ p̄ petiū occidit ei sol iusticie. Clausus etiā ab aq̄lone q̄ pandit omnemalū. Diere. i. q̄a nihil cōquinatū aut noēiū in ipsum pomit subintrare.

Subtiliter excoGITANS Quia a sp̄s sancto qui d̄scribit subtilis. et capiēs omnes spiritus intelligibiles. Sap. vij.

Sabre cōpositus s. artificiose. q̄a eius artifex et conditor deus. Hebre. xi. Ip̄m etiā am opata est sapiētia dei. que est omnū artifex. Sap. vij.

Isidor⁹ **Venerabiliter cameranus** Gallie. chamberillie. Sunt enī camere s̄m isidor⁹ volumina introsum respiciētia. appellata a curio. eamur enī grece curiū latinē. Talis autē camera testudo dicit p̄pter obliq̄tatē. Sic enī veteres tēploz teera faciēbant ut imaginē celi redderēt qd̄ constat esse iuxerum. Et s̄m hūc modū fieri solēt ciboria eccl̄iaz. Solet autē tal testudo habere quosdā arc⁹ ligneos. tennes. graciles. longos et depictos. et arta occlusionē curuatos.

Pulcre depictus Picture enī hui⁹ thalami figurate fuerūt. iij. Regū. vi. vbi legit. q̄ rex salomon oēs parietes tēpli p̄ circuitū sculpsit varijs celaturis et torio. et fecit in eis cherubin et palmas et picturas varias q̄si p̄minentes. et q̄si de pariete egrediētes. Pietoz autē hui⁹ thalami sp̄s serūs. de quo dicit Eccl̄. xxx. q̄ assiduitas ei⁹ variat picturā. Cor suū dabit in similitudine picture. et vigilia sua p̄ficit op⁹.

Varijsq̄ colorib⁹ apte distinct⁹ h̄ideliez Cādido virginitatē. Viridi p̄petue s̄c̄ritatis. Auro p̄ciosissime charitatē. Lazurino volūtarie paupertatis. Saphirino celestis p̄uersatōis. Jacintino p̄templatōis. Liliaceo innocētissime puritatē. Roseo fecundie ḡginalia. Linido p̄passiōis. Vinio martyriū spiritalis. Sinopli de paciētie singularis. Croceo angelice assimi⁹ atōis. Aligredulo h̄silitatē. Pallidulo mortificatōis. Ruulo sapiētie celestis. Purpureo regie dignitatē. Damno reo varietatis omnū virtutū gratiaz et donoz.

Formis et imaginib⁹ decorat⁹ Dabit enī q̄si imagines angeloz p̄ cordiā et oīs modā puritatē. Patriarchaz p̄ fidem et sp̄m. Prophetaz p̄ sciētia de futuris. Apostolorū p̄ zelū. Martyriū p̄ paciētia. Confessoroz p̄ p̄paniā. Virginū p̄ hūilitatē et innocētiā. Omnū serōz p̄ iusticiā et virtutē omnimodā.

Brandis Ad suscipiēdū illū q̄ replet eclū et terrā. Diere. xxiij. Et q̄ est rex magn⁹ sup omnes deos. Ideo signat⁹ est p̄ thronū grandē quē sibi fecit rex salomon ex eboze et auro. Quere supra titulo. ij. de throno.

Et excelsus Quia ab omni terrenitate remotissim⁹ et celo p̄pinq̄ssim⁹. Quere lib. B Fo. dxi.

xxij. particula. i. versu. v. orti conclusi. vbi dicitur altus. Propter h figurata fuit mania per illa regina q venit a finibz terre audire sapientia salomonis. iij. Regu. x.

Sultozq decore venustus. Non est eni factu tale opus in vniuersis regnis. iij. Regu. x. i. celestiu. terrestriu. et infernoz.

Clausus. Conclufit eni dñs huc thalamu ta diligenter vt draconē puigile oino la teret. et leonē rugientē longe a se excluderet. nec vna qdem pateret rimula q pos set introspicere subtil astutia inimici. Fuit enā clufus hūano intellectui. quia si cut dicitur Eccl. xxiiij. Infirmitoz illo rege. i. nato d dauid. Non inuestigabit eū. Que re lib. xxij. particula. i. vsu primo orti cōclufi. Dunc eni thalamu clufit ille q babz clauē dauid. q claudit et nemo aperit. Apoc. iij.

Signatus sigillo v l signaculo fginitatis. qz ipe erat secretu dñi. de quo ipe pdi cerat Isa. xliij. Secretu meū mibi. secretu meū mibi. Bis autē dicit Secretu meū mibi. qz a cogitatōibz et opibz virginis. et interna pulcritudie virtutu suaz gtiarū et donozū. mediāte sigillo fginitatis. exclusus est oino diabolus. sicut p sigillū a secretis excludit q nō sūt amici. Quere li. xxij. particula. i. vsu scdo orti clufi Firmatus foriter clauē. clauo. et pessulo. De clauē et clauo qre li. xxij. particula. i. ver su pmo orti clufi. De pessulo qre libro. xxij. particula. v. ti. xliij. orti clufi. vbi agit de roze. Firmavit eni thalamu tota beata trinitas. quia patris potētia munivit eū ptra diaboli violentiā. Sapia filij d diaboli fraudulentia. Bonitas spūscī ptra eiusdem diaboli maliciā. Quere libro. xxij. particula. i. vsu pmo orti clufi. vbi ort dicitur conclusus.

Fuit iste thalamus?

Armis septus et armatus. In eo siqdem p̄tinebat lectul⁹ floridus veri salomōis. d quo legit Lanti. iij. Quere sup ri. x. de lectulo. Ibidē etiā inuenies de armaturis angelozū. Infra titulo. xxxi. de domo salus libani. cui⁹ pars supior dicebat armaria. de eodem reperies.

Clarissimus. Non eni poterat nō esse clarissim⁹. cū totū fontē luminis. totū solē in sticie intra se cōtineret. Josue. x. Stetit sol. i. christus in medio ecli. i. fginialis vteri. De⁹ ei q ipm seipo vsqz qz replenerat lux ē. et tenebre i eo n sūt vlle. i. Job. i.

Immaculat⁹. Un dicitur marie Lant. iij. Tota pulchra es amica mea. et macula nō ē in te. Sap. viij. Nihil in qnarū incurrit illā. Apo. xxi. Non intrabit in eā aliqd coin qnam. In cogitatōe let faciens abominatōez. In opatōe let mēdaciū. In locutiōe.

Pacificus. Quia in suo ingressu dixerat dñs. Par huius domui. Et Aggei. ij. In loco isto dabo pacē. Et ideo ibi in pace fact⁹ est loc⁹ eius. i. christi. Nihil enim ibi fuit p̄tradictōis aut rebellōis inter carnē et spiritū. rarōem et sensualitatē. Nō p̄ signatū fuerat in archa noe. vbi oīa aīalia pacifica. Et huius thalamo videt p̄dicat se ps. de christo. Qui posuit fines tuos pacē et. Propter h dictū ē Deute. xxiiij. d beniamin i figura christi. Benjamin amātilim⁹ dñi. qsi i thalamo tota die morabitur. Jt supra.

Redolens. Quia p̄tinebat oēs aromaticas species. et vniuersa p̄ma vnguēta. et vni uersum puluerē pigmētarij. veluti spūscī sancti specialissima apotheca. Aliter. Redolētia huius thalami fginat hūilitas q ad mentē. Dumillima fginitas q ad carnē. Et p ista duo ad se attraxit vniogenitū dei. Qui et in vtero ei⁹ odorē virgita tis. et in mente eius odorē hūilitatis repiens. et his odoribz odorē sue diuinitatis admiscens. hūc thalamu ineffabiliter pigmentauit.

Fragrans. Singule eni vtutes singulas reddebāt fragrantias. Propter h de ipa q R runt angeli Lant. iij. Que ē ista q ascēdit p̄ deserrā sicut virgula sumi ex aromanibz mirre et thuris et vniuersi pulueres pigmētarij. Quere. xxij. lib. iij. particula orti clufi. pmo capitulo. et bñ expositū inuenies. Jtē. Ratōe tāte fragrantie ppat ipa se Ec clesiastici. xxiiij. aromaticis arboribz. cedro. cypsso. cinnamomo. balsamo. mirre ele cte. storaci. galbano. balsamo. et bmoī. Et can. iij. cipro. nardo. croco. et bmoī. Jtē Dae eadem rōe cōparat domui salt⁹ libani. iij. Regu. viij. cui⁹ pars inferior dice bat pigmētaria. qz pigmenta regia p̄tinebat.

Et deliciosus. Un dicitur pdictis affluat Lant. viij. Quere hāc p̄petatē. xxij. lib. i. particula.

Maria figuratur edificiis

ri. versu orti densi. Propter hanc decantat ecclesia beate marie. Speciosa facta es et sitans in delicijs tuis etc.

Nobilis. Et eo enim summe nobilitatus est hic thalamus. quod ad se paratus est. ut fili summi regis requiesceret ibi. quod dicit de eo. Nec requies mea etc.

Et dives. Quia in eo fuerunt omnes thesauri sapientie et scientie absconditi. Sol. ij. Quer rel. iij. ti. xxi. de divitijs marie. Propter hanc venter eius appellatur sacculus pecunie Parab. vij. Quae videlicet sacculus dominus secum tulit in celum in assumptione matris sue.

Mirabilis ratione eorum quae facta sunt in eo. Ibi enim in beatissima illa copula divine nature et humane factus est leo agnus. Deus homo. Eternus temporalis. Antiquus novus puer. Verbum infans. In mortal' mortal'. Immensus parvulus. Creator creatura. Qui fecit se quod factus est. Job. i. Verbum caro factus est. Ut ex eo dici potest summe mirabilis. quia quod parvulus fecerat bene thalamum. postea factus est in eodem thalamo. Unum. Deus natus est in ea. et ipse fundavit eam altissimum. Iohannes exclamat Isa. lvi. Quis audivit unquam tale. Quere expositores li. xi. ti. i. de civitate. ubi civitas illa commendatur a miraculi novitate.

Appropriatus spouso celesti. Unum psalmus de christo nascete. Ipse tanquam spouus procedens de thalamo suo. id est sibi proprio. quia nullus alius eum inhabitavit.

Liberalisq; bonis cumulat. In thalamo enim solent custodiri reponi. Quicquid enim dicitur esse super de archa testamenti et his quae in ea reposita fuerunt. potest huic thalamo conveni enter attribui.

Et quo fundatus ab eodem sanctificatus. De primo. Ipse fundavit eam altissimum. De secundo. Sanctificavit tabernaculum suum altissimum.

Ita Vestiarium huius thalami. gallice. la garderobe. videtur prope reginal. id est summi potentis. sed idem vestes mundissime carnis. Iohannes maria figurata fuit per rebecca Beati. xxvij. quae vestes elauit valde bonas apud se notabiliter dicit habuisse. quibus induit iacob. id est christum lucratores nostrorum. Hoc habuisti super expositum. titulo. id est de archa post medium capituli. ubi dicitur. quod in archa vestimenta applicant.

Benedictus sit a rota beata trinitate. quae subtilia aliqua adhuc superaddet de huius thalami dignitate.

Maria domus sapientie

Titulus: xxxi.

Domus Sapientie. De qua puer. ix. Sapientia edificavit sibi domum. excoedit columnas septem etc. Hodie erectum est hanc edificium. quod commendatur primo ab artifice. ubi dicitur Sapientia. id est omni artifex. sic dicitur Sap. vij. Secundo a causa vel fine. ubi dicitur. Ledificavit sibi. id est ubi ibi habitaret. Tercio a forma vel specie vel architectura. ubi dicitur. Ledomum. Quarto a studiositate vel diligentia. ubi dicitur. Ledidit. Quinto a robore edificij vel distinctioe. vii. Ledolinas septem. Igitur artifex sapientia quae commendatur a tribus. id est quod omnia fecit. Unum Sap. vij. Ledomus est enim artifex. Omnia portat. Unum sequitur. Ledomne habes et tute. Omnia videt. Unum sequitur. Ledoia respiciens. Inter omnia huius artificis opera. maria speciale est opus. de quo dicitur. Ledoia. Bona domini plenum est opus eius. Quae ad hanc fecit. ut quod de priori artificio fuerat deformatum. per eam reformaretur. Hic enim artifex primo contulerat angelicam naturam quae in parte ceciderat. et humanam quae corrupta erat. et corpoream inferiori. quae peccato hominis fuerat peiorata. Sed ad haec omnia fecit deus maria. cuius fructu angelica natura reparata. iuxta illud psalmus. Implebit ruinas. Divina renouate. Unum Apo. xxi. Ecce nova facio omnia. Inferiora a fuitute liberat. Unum Ro. vij. Ipsa creatura liberata a fuitute corruptiois in liberat. glorie filiorum dei. Ledificavit. Igitur sibi. Nam ea solus habuit quae construxit eam et edificavit. Unum dicit. Ledoia. Dilectus meus mihi. et ego illi. Et caeterum. vij. Ego dilecto meo. et ad me conversio eius. Sed nota quod tamen sibi. Ad hanc notandum quod edificaverat angel celum. et hanc domum glorie. Lu. ij. Bona in altissimis deo. Denominibus et dicitur natus hominibus inferni. et hanc domum iusticie. Dominibus lapsis mundum. quae est carcer miserie. Senne. iij. Emisit dominus adus padiso voluptatis. ut operaret terram de qua supra est. Idem tamen carcer. patria est bestiarum. Pisces etiam posuerat in aquis. aves in aere. stellas in firmamento. Qui autem prius hospitatus fuerat cetera. nunc proprio sibi inedit hospitio. Iohannes dicit. Sapientia edificavit sibi domum. Et nunquam tamen sibi. Vere domum sibi soli in qua solus habitat. sed tamen angel data est in restauratores. Dominibus et nature nostre in reparatores. Inferiori creature

in liberatores. Sibi i matre. Demois in hoste. Detentis i limbo i creptores. Siquē a principio ceciderāt angeli. natura erat corrupta. de^o offensus. 7 diabolus victor. Sed p eā innocētia repaī. vita angelica adducit. de^o hoī pacificat 7 vnī. diabolus vincit et perit. Bēn. iij. Ipa pterit caput tuū. 7c. Sapientia legit edificauit sibi domū. Siquē amisse erāt aīe. q̄ ob nihil aliō facte erāt nisi vt essent habitatio sapie. et h̄ si manerēt scē. Un̄ d̄ sapia d̄ Sap. vij. Per nationes i aīas sc̄as se trās fert. Sz qz d̄nitate erāt. et oēs peccādo vacillauerāt. vñ Ro. iij. oēs ei peccauerūt 7c. ideo domū istā tā solidā edificauit 7 fortē. q̄ nullo mō potuit vacillare. Jo seq̄. Excidit colūnas septē. I. ad eā sustentādā. Un̄ dicit alibi. Ego p̄firmavi colum nas eius. Excidit. I. de lapidina vt massa toti^o hūane nature abstraxit 7 sepaui. Vel Excidit. I. apte panit 7 q̄si dolauit. Vel Excidit. I. p̄ h̄ginitatē paup̄tatē 7 hūi litatē. A p̄cipiscētia carnis p̄ p̄mū. q̄d ē h̄ginitas. A p̄cipiscētia oculoz. p̄ scdm. q̄d ē paup̄tas. A supbia vite p̄ terciū. q̄d ē hūilitas. Om̄e enī q̄d ē in mūdo p̄cipiscētia carnis ē. 7 p̄cipiscētia oculoz. et supbia vite 7c. i. Job. ij. Vel Excidit. I. ab amore mūdi sepaui. qz vt t̄el ei^o purissime om̄oda puritate. Colūnas septē. I. h̄t exponi de septē generibz colūnaz i boho positaz. de q̄bz legit i scriptura. In uenit colūna ferrea. Diere. i. Itē colūne marmoree. Cañ. v. Itē colūne eree quas fingit hiram. Regū. vij. Itē colūne auree sup bases argēteas. Eccl. xxvi. Item colūne argēte. Cañ. iij. de serculo salomōis. Itē colūna nubis. Ero. xij. et Eccl. xxij. Itē colūna ignis. Ero. xij. Quere autoritates integras i dicitis capitulis. In his septē generibz colūnaz ostendit septē genera futū. quibz sulciuit domū istā christ^o sapiētissimus architectus.

Columnne

- Ferrea.** fortitudo. Un̄ de maria d̄. Accingit fortitudie lūbos suos. Ferrū domat oīa metalla. sic d̄ Dan. ij. Videbat salomon p̄mā m̄lierē nimis fuisse debile. q̄ ad p̄mū flām serpētis cornuerat. et p̄q̄rebat dicēs. Mulierē fortē q̄s inueniet. Et at tēdēs ad mariā dicebat. Accingit fortitudine lūbos suos. Itē. Fortitudo 7 decoz indumentū eius.
- Marmoree.** castitas. q̄ est alabastz frigidū 7 eādīdū. Frigidū a p̄cipiscētia. Eādīdū a h̄ginitate. Et he colūne dicit̄ due p̄pter duplicē castitatē. Sz ferrea ponitur singulariter vt itelligat sp̄ialis fortitudo d̄nī. et excludat carnal fortitudo dissimilis porz. Diere. xxij. Fact^o ē curū corū malus. et fortitudo dissimil. Sz maria fuit casta mente et corpe. et fortis in spiritu.
- Eree.** hūilitas. q̄a es vile metallū satis. et verus humilis amat vilipendi nō hūilis p̄dicari. Et ē es durable metallū. 7 vix vnq̄ corrupt̄. Si p̄m^o angel^o hūilitates habuisset. nūq̄ corrupt^o fuisset. De fuerūt dne p̄pter duplicē hūilitatē. 7 erāt ante templū. ita vt ante sp̄as ingrederet i templū. sic hūilitas introducit i celū. et supbia deicit a celo. Un̄ d̄ lu ciferō Isa. xij. Corruisti in terrā 7c. Un̄ cū Lu. x. gloriarent̄ discipuli de subiectōe demonioz. respōdit christ^o. videbāt sathanam sic fulgur de celo cadentem.
- Argēte.** fides. De plures erāt nō tm̄ due. p̄pter mltos fidei articulos. Argentee. q̄a fides sumit̄ ex sacra scriptura q̄ est argentū igne examiatū. Et marie dicit̄. Beata que credidisti 7c. Lu. i.
- Auree.** sapientia h̄gis. q̄ in deo delectabat. Et he due. Un̄ dicunt̄ pedes sū mi. Eccl. xxvi. qz sapia speclat̄ 7 d̄lectat̄. Jo d̄ d̄licijs asquēl̄ cañ. vij. inixa sup dilectū suū.
- Nubis et ignis.** Prima. paup̄tas a terra eleuata. 7 ob scura tm̄ roze gr̄e plena. Isa. R vlti. Ad quē respiciā nisi ad paup̄culū. Ideo eleuata fuit vt d̄i filio vniret̄. Et hec p̄tegebat a sole. q̄a hūilis maria a supbia descendit orbe et ex ep̄lo. De q̄ supbia d̄. Si vidi solē. Job. xxxi. Sz diuitie ponit̄ supbia. Un̄ dicitur supbe ab effectu. Ignis. charitas. Ignē vā mittere i terrā 7c. Lu. xij. Dec p̄tegebat i nocte. q̄a cha ritas i aduersitate defendit. qm̄ patēs ē et benigna. Cañ. vij. Aq̄ multenō poterūt extinguere charitatē 7c. Et iungūt colūna ignis et nubis. q̄a recte p̄iungit̄ paup̄tas charitati. et ecouerso. qz q̄nto amant̄ eterna. tāto min^o terrena. et econuersos

Colūne

Maria figuratur edificiis

Similiter fides et sapiētia q̄ sunt colūne argenteę et aureę eandē sequūt regulā. s. scripturā. Un̄ dicunt argētee et fundatę sup bāses aureas. Similiter marmoreę et erec. s. castitas et hūilitas. Pulcherrima p̄inctio horū du or̄ sicut dicit bñs Bēf. Fortitudo stat solitaria. tanq̄ omniū fulcimentū. Isa. liij. Exsurge psurge indue re fortitudie tua syon.

Barf.

a Liter totū Sapiētia edificauit sibi domū rē.] Fili⁹ dei dicit sapiētia q̄si sapiētia da sciētia. q̄a ipse sol⁹ scitur cū sapore. nec vnq̄ vere scit absq̄ sapore. Nā de um nō nouit/ cui de⁹ nō sapit. Ideo dicit. Gustate et videte rē. Quasi dicat. Accedi te ad gustū et illuminabimini ad visū. In gustu a⁹ sapor dulcedinis eterne. In visū splēdor sciētie. Et in his duob⁹ p̄sistit sapiētia. i. sapida sciētia. q̄ nō pōt esse sapida nisi circa ipm. nec insipida circa ipm. De hac sapiētia dicit patri. Dīa in sapiētia fecisti. quia omnia p̄ ipm facta sunt. Job. i.

L

Sequitur Edificauit sibi domū. sicut expositū ē.] Domū sibi.] vbi sol⁹ habitaret. s. nobis p̄mptuariū sive cellariū plenū bonis opib⁹. q̄ spectāt ad grām in p̄senti. et eructās ex h vase in illō vas. Un̄ dicim⁹ christo. Replebimur ī bonis dom⁹ tue. rē. Sicut dicit p̄bs. dom⁹ ē defensio a caūmatib⁹ et pluuijs. Per caūmata tēpta tōes diaboli inuisibiles et sp̄iales. p̄ pluuias tēptatōes carnis scire p̄tine spiritū impugnātes. Ab his defendimur q̄si sub tegmine hui⁹ domus. Un̄ de amatore marie dicit Eccl. xiiij. L. Proteget sub tegmine illi⁹ a sermone.] q̄si a caūmate leti gloria illi⁹ req̄scescit.] q̄si a pluuijs. Gloria marie.] gignitas illi⁹. Isa. iij. Erit tabernaculū in vmbra cilii rē. vt sup. ti. xxix. de tabernaculo.

D

Circa hoc edificiū tria p̄ncipaliter attēdēda sunt. s. materia. forma. et ornat⁹. Materīa aurū et ebur. ligna libani cedrina. et lapides de libano. Suz et ligna cedrina et lapides allati de libano. fuerūt materia templi. Et. iij. Regū in fine legit de domo achab eburnea.

H

In hac domo

D

— Fundamēta p̄ quadzū. s. q̄attuor cardinales. Vel adapta de fundamentis hui⁹ domi. vt infra libro. xi. ti. i. de fundamentis ciuitatis.

— Muri sicut p̄ quadzū. Unde eze. xl. Uidi. et ecce mur⁹ forissec⁹ ī circuitu dom⁹ vndiq̄. Quere d̄ mur⁹. li. xi. ti. i. r. iij. q̄ ip̄a ciuitas et turri. Vel muri angelica custodia

— Parietes virginitas et maternitas. Eccl. xiiij. de seruo marie. L. Req̄scescit iuxta domū illi⁹. et in parietib⁹ ei⁹ figens palū.] h̄ est affectū.

P

— Quadratura. Timor et desiderū. Dolor et gaudiū. De p̄mo Lu. i. Ne timeas maria. De secdo. Fiat mihi s̄m verbū tuū. Dolor in fili⁹ passiōe. Un̄ Lu. ij. Tuā ip̄i⁹ aiam p̄rāsibit gladi⁹ rē. Gaudiū de fili⁹ resurrectōe.

— Dimēssiones. Profundū hūilitas. Longū fides vel p̄suerans sanctitas. Latū charitas. Altū spei p̄ceritas. v. excessus cōtemplatōis.

In hac domo

— Tigna et laquearia. Eān. i.] Tigna domozū nr̄az cedrina.] Dec tigna sunt mēbra corpalia bñę virgīs. et q̄bz p̄nera ē dom⁹ sapiētie. q̄ velut cedrus fuerūt pctis incōbustibilia. Sequitur Laq̄aria nr̄a cyprina.] Laq̄aria sunt thalami ornamēta. et de signant interiora bōna sp̄ialia. q̄ ad modū cyprini nulla vetustate pcti comā fructū deposuerūt. Tigna etiā sunt ad fortitudinē dom⁹. laq̄aria ad decorē.] Tigna sergoldomozū.] pluraliter. s. corpis christi et corpis bñę gignis. Cedrina.] q̄z corpa eozū vel eozoz mēbra nō h̄mēcebāt v. aliquo peccato v. aliquo motu p̄uo.] Laquearia cyprina.] quia et si dilatabant et grossescēbāt inferi⁹ ad exēplū alioz. tēdebāt tū in acutū vt cyprinus. h̄ ē ad illud vnū qd̄ ē necessariū. Lu. x.

D

— Tectū. patientia contra aeris intemperiem.

— Vulte mansuicule et diuersoria. multiplicia receptacula ad se p̄fugientū. Dicit ei R cū filio Job. vi. Et cū q̄ venit ad me nō eijciā foras. Idcirco d̄ ip̄a dicit fili⁹ Job. h̄a. xiiij. In domo patris mei mansuicule mlte sunt. De sunt mansuicule q̄s de p̄ce pro patris fecit ver⁹ noe in archa. que figurabat maria.

— Pavimentū. d̄ q̄ dicit. ij. pal. iij.] Stravit salomon pavimentū tēpli p̄ciosissimo marmore.] decorē mlto.] Per h̄ pavimentū signat hūilitas h̄gis s̄q̄ se inclinās decorū

Jo dxxij.

E 5

Inftar panimēti. q̄ receptina fuit toti? virtutis et oīs spūalis decoris. In h̄ autē q̄ panimentū factū ē de marmore. signat stabilitas hūilitatis mētis virginē. et p̄tunctio h̄az duaz virtutū p̄ciosissima et pulcherrima ē corā deo. et ideo dicit p̄ciosissimo marmore decore multo.

Sculpture hui? panimēti v̄l picturę. exēpla patriarchaz et p̄phetaz. q̄ oīa ī se trās formavit. que fuerūt. Iusticia noē. Fides abrahe. Obediētia ysaac. Lucrea iacob. Castitas ioseph. V̄suetudo moysi. Patiētia iob. Hūilitas dauid. Sapiētia salomōis. Zel? hēlye. et h̄mōi. q̄ oēs q̄si panimentū fuerunt respectu huius excellētissimi edificij.

Porta. fides q̄ christ? intrauit. que semp̄ clausa fuit p̄ncipi. i. diabolo. q̄ dicit p̄ncip̄ mūdi. Joh. xiiij. De hac porta dicit Ezech. xvi. Erit porta clausa sex diebus in quibz opus sit. die autē sabbari apiet. Inq̄ia clausa fuit ad hūanam peccati consuetudinē. sed aperta est ad inducendū nos in redēm.

Sequitur. Excidit colūnas septē. Excidit Ier̄ supra expositū ē colūnas septē. Ioh̄ semp̄ firma stetit hec dom?. De septē colūne septē dona spūsancti. q̄ req̄cuerunt in christo q̄scēntē in maria. et quā nunq̄ deseruerūt. p̄ q̄ stetit firmiter et p̄generāter in oīni gr̄ia et virtute. Uel septē virtutes. tres theologice et quatuor cardiales. Uel septē virtutes q̄ p̄t̄ elici ex septē v̄bis eius. de quibus legit in euāgelio. P̄ia prudentia. ibi. Quō fiet istud. Secūda voti firmitas. ibi. Quoniam virū nō p̄ḡsco. Tercia humilitas. ibi. Ecce ancilla dñi. Quarta oratio v̄l obediētia. ibi. Fiat mihi s̄m̄ verbum tuū. Uel septē colūne septē ille virtutes q̄s iacob attribuit sapiētie q̄ desinēt ē. Jaco. iij. que p̄genētissime possūt a daptari marie et cuiūbet p̄fecte aīe. et fulciūt domū sapiētie contra septē criminalia.

Pudica p̄ luxuriā v̄l p̄ prudentiā carnis q̄ immūda est et sordidās animā.

Pacificā p̄ ira Jaco. iij. Fruct? iusticie in pace seminat. Uel p̄ta prudentiā mūdi que tumultuosa.

Modesta p̄ta gulā q̄ querit sup̄flua nec scit stare in modo. Uel modesta p̄ sup̄biā.

Modestia marie in h̄ apparuit q̄ sab̄o voluit desp̄sari cum esset de stirpe regia.

Ite apparet in respōsioe sua ad angelū. Ipa enī erat v̄go prudētissima et uenerat dixisse sapiētē prover. xvij. Qui moderat sermōes suos doct? et prudēs ē rē. Ite in h̄ apparuit q̄ volēs loq̄ cū filio die q̄dam domū in qua filius p̄dicabat intrare v̄l sermonē ei? interrūpe nō p̄sumpsit. sed foris stās reuerētē expectauit. sicut legit Mar. iij. in fine. Ite in h̄ apparuit q̄ cū filiū videret crucifigi. audiret blasphemari. cerneret sp̄m. colaphizari. p̄figi et laccari. nō remurmurauit. nō contradixit. nō maledixit. licet ip̄s animā gladiis filij p̄rāsiret. Et ita reliq̄t nobis exēplum toti? modestie. Intra q̄d p̄ceptus erat apl̄us ad Phil. iij. Modestia v̄sa uota sūt omnibz hominibz rē.

Suadibilis cōtra pigritiā et acidiā q̄ nō acquiescit consilio apl̄i dicētis ad Gal. vi. x

Dū ip̄us habemus opemur bonis ad om̄es. Suadibilitas est. facile recipe correptōes et cōsilia. sicut et ip̄a fecit. nō statim respōdes angelo. sed p̄cogitans qualis esset ista salutaris.

Bonis cōsentēs contra inuidiā. que bona ī mala p̄uertēs insidiat. Eccl. xi. Et ipsa audies bonā p̄missionē angeli. statim respōdit. Fiat mihi s̄m̄ verbū tuum.

Plena misericordiā et fructibz bonis. Misericordiā in affectu p̄ta cordis duriciam. fructibz bonis in effectu p̄ta auariciā. Et ip̄a p̄cepto saluatorē statim misericorditer visitauit elisabēth grauidā et p̄gnantem.

Judicans sine simūlatōe contra sup̄biā. que se excusat. sicut patet in parētibz p̄mis. Et ip̄a humiliter respondit. Ecce ancilla dñi.

De hac domo q̄ est p̄mptuariū dñi dicit ps. christo. L. Replebimur in bonis donis tuis. Nota q̄ dñs triplicē habz domū. Celi. Beatā virginē. Eternā beatitudinē. De p̄mis recipimus bona nature. De secūda bona gratie. De terciā bona gl̄ie. Celi enī ē q̄si q̄dam domus vel officina seu cellariū. a q̄ nobis effundūtur bonitates naturales. scilicet calor vitalis. q̄ diuerse rez species p̄pagant. et p̄t̄ dicit.

Cellari
rins phi
lippus

Maria figuratur edificiis

domus nature. Sed q̄ntū ad hāc effusione nō est distinctio. Dat. v. Qui solē su-
 um facit oriri sup bonos et malos. et pluit sup iustos et iniustos. Est enī celū lar-
 ga illa man⁹ de q̄ dicit. Aperis tu manū tuam. et implebis oīne aīal bñdictōe. Quia
 autē hēc nō sufficeret iopie nostre ercogitavit dñs facere aliā. Uñ. Sapientia edi-
 ficavit. Inō solū sibi. s; z nobis. L domū. De q̄ nob spūales effunderet bonitas. s.
 dona grāz. vnguentā virtutū. medicamēta morborū. et hmōi. que nobis eo ppūq;
 or esset z magis ad manū q̄ ipm celū de quo nobis effluit bona nature. q̄ magis
 indigem⁹ bonis grē q̄ bonis nature. Dom⁹ ista vter⁹ virginal. q̄ nobis est hor-
 reū frumenti. cellariū vini et olei. apotheca vniuersi medicinal' vnguenti. et ois aro-
 matice speciei. et hmōi. Ideo dicit christo in psona oīm fidelīū. L Replebimur in bo-
 nis dom⁹ tue. Istud Replebimur. vident dicere ianes et famelici. Si q̄dē aī ad
 uenū saluatoris ī carnē erat inopia et fames et caristia ī egipto. .i. mūdo. donec
 verus ioseph in brā virgine q̄si in grauario suo frumēta p̄gessit ad faciendā famē
 egipti. Gen. xli. Et bñ dicit Replebimur. Iq̄a tanta est hui⁹ domus abūdāria. q̄ n̄az
 sufficienter replere p̄t inopiā. Ideo dicit pluraliter. In bonis dom⁹ tue. Ista autē in-
 opia v̄l miseria cōsistit in trib⁹ p̄u cipaliter. Que sunt. Nature corruptio. Virtutū
 defectus. Et abūdāria vicioz. De h̄ triplici defectu. Dicit. iij. L Aspeti terrā. z ec-
 ce vacua erat z q̄si nihil. Hō dixit. Aspeti hominem dei signaculū. de quo Job
 xxvij. Restituet ī lutū signaculū. Hec dixit. Aspeti terrā plenā. s; dixit L Aspeti
 terrā z ecce vacua erat. Et subdit. Et q̄si nihil. Iq̄a terra plena vepib⁹ z spinis
 obfita. q̄si nihil ē in valore. Sic petōz vacuus fructib⁹. et pler⁹ vicijs et pctis. Et
 bene dicit. q̄si nihil. Et nō oīno nihil. q̄a q̄dū vivit pctōz restat scintilla rōis. q̄
 mediāte p̄t p̄ grātiā aliqd fieri. Beata autē virgo supplet n̄ros defectus. quia ī pe-
 rat veniā de peccatis ne sumus q̄si nihil. acquirūt nobis grām ne sim⁹ vacui. repa-
 rat naturā ne remaneamus q̄si lutū. Et nō solū semel hoc facit. sed etiā q̄tēs vere
 penitētes ad ipam v̄ngin⁹. Et ideo forte nō dixit p̄l. implebimur. s; significatius
 dixit. replebimur. Quia nō r̄m̄ semel replet nos. s; mltoties nos reparat. peccādo
 exinanitōs. Ideo dicit. Replebimur. .i. iterū et iterū implebimur. Vel p̄mo p̄ eaz
 implebimur aīe gl̄ificatōe. Secōdo replebimur corpis īmortalitate.

In q̄b⁹
 p̄stia h̄
 mana mī
 lena

Z

A A

B B

De p̄m⁹ defect⁹ n̄r et p̄ima paup̄tas n̄ra que est carere dō. repleta ē et ditata.
 q̄n ipa mediāte puul⁹ nat⁹ ē nobis. et fili⁹ dei dat⁹ ē nob. Isa. ix. vt habeamus
 p̄tium n̄re redemptōis ad quā nulli⁹ opes sufficebāt. Secōda paup̄tas v̄l secūda
 defect⁹ repler⁹ ē. q̄n repleti sunt oēs spūscō. Actū. ij. Et si enī aprā esset ianua pa-
 dist in passidē. tñ dēerat nobis dur q̄ nos regeret z duceret ad celū. et dat⁹ ē spūscō
 sc̄tis in ducē. Sed q̄a sepe facim⁹ p̄tūclā spūscō peccādo. et ita sepe deserit nos.
 et deseri ab eo. labimur a via. ne lapsis deesset adiutorū quo mediāte resurgerēt.
 assumpta est maria in celū. vt lapsos erigat. cecos illumiet et soluat p̄peditos. Di-
 cūm⁹ ergo filio marie. Replebimur ī bonis dom⁹ tue. In bonis. pluraliter. Nā
 tāta ē ibi toti⁹ veri boni abūdāria. q̄ excedit inopiā toti⁹ creature. Iō de christo
 dicit. Gl̄ia z diuicie. .i. gl̄ose diuicie. In domo ei⁹. Iq̄ ē maria. Hāc repletōnem desi-
 derabat q̄ dicebat filio v̄l etiā matri. Sitūit in te aīa mea o mātia q̄ es cella vīna-
 ria. Hanc etiā repletōem desiderat ipa caro n̄ra q̄ multipliciter sitit. q̄a esuriēdo. si-
 tiēdo. lassando nō inuenit remediū in h̄ mūdo. Sicut ḡaia gl̄ificatōem. et caro ī
 mortalitate. qd v̄trūq; speram⁹ nos habituros p̄ eā. Iō dicit. L Replebimur zē. L

EE

De tertia domo q̄ est b̄studo eterna dicit dñs Job. xiiij. In domo p̄ris mei māsio
 nes mltē sūt. Itē ī ps. L erat⁹ sum in his q̄ dicta sūt mibi ī domum dñi ibi imus.

DD

Itē Baruch .iiij. Q̄ israel q̄ magna ē dom⁹ dei et ingēs. z cetera mltā. Itē de do-
mo sup̄ celesti exponit istā. Replebimur ī bonis dom⁹ tue. Itē. Domū tuā dñe de-
cet sc̄itudo zc. Iqz nō irabit ī illā aliqd̄ com̄natū. Apoc. xxi. Itē de domo sup̄
celesti dic̄ ps. Bñ q̄ habitāt in domo tua dñe in secla seculoz laudabunt te.

Thema
in nativitate ma-
rie

Ditur. Sapia edificavit sibi domū. Et h̄ ē qd̄ legit. iij. Regū. vi. Edifica-

EE

uit salomō domū et cōsumavit eā. Et nota q̄ salomō nō sollēnizavit de sūda-
tōe dom⁹. s̄ de dedicatōe. Fundatio dom⁹. virginis p̄ceptio. de q̄ nō ē sollēnizā-
dū. qz p̄cepta sūt cū originali. Dedicatio dom⁹. sanctificatio virginis in vtero m̄ta-
cito vt cred̄it p̄ p̄ceptōez. et de hac sollēnizādū. Que sacrificatio sūt q̄si qdā sp̄rita-
lis dedicatio. q̄a tūc z et tūc tota sūt deo dicata. id ē data et appropriata. Dedicā-
re enī domū. ē ipam deo dicare. id ē dare z appropriare. Itē. iij. Regū. ix. v̄ba pa-
tris ad filiū. Sacrificavi. Dicit pater vero salomoni. i. filio domū istā quā edifica-
vi. Iqz. Sapia edificavit sibi domū. Iy sup̄. Iy ponere nomē m̄cū ibi in semp̄-
ternū. Et erit ocl̄i mei et cor meum ibi cūctis dieb. Nomen p̄ris et v̄bū patris

Aug⁹.

filii dei est. Hāc aut̄ domū q̄si ter sanctificavit de⁹ pater. Magna sacrificatōe. quādo
in vtero sanctificavit eā. Maiori. in gr̄e repletōe qm̄ dicta ē gr̄a plena Maxima. i. sp̄-
ritu s̄c̄t̄i sup̄nētōe et filij dei p̄ceptōe. q̄a maxime tūc sp̄s̄c̄t̄i in ea somit̄m̄ ita
penit⁹ extinguit. qz nec etiā venial̄ postea peccare potuit. sicut dicit aug⁹. Seq̄t̄.
Et erit ocl̄i mei. Iqz vbi amor ibi ocul⁹. Et cor meū ibi. Iqz vbi ē thesaur⁹ hominis
ibi ē et cor ei⁹. Barth. vi. Maria v̄o thesaur⁹ dñi ē. Dicit enī thesaur⁹ et illd̄ qd̄
reponitur. s. v̄tutes. et dona gr̄az. et ipm̄ repositoriū. Propter hāc sacrificatōez v̄l
dedicatōem p̄dixerat dauid d̄ maria. Domū tuā decet sc̄itudo dñe. Ducēs. i. lon-
gitudine diez. Et nota qz p̄mo edificata ē domus d̄ lapidibz q̄d̄natis. Sec̄do te-

FF

xit eā salomō totā ab interiori lignis cedrinis. et sic edificavit q̄si parietes ligncos
intra parietes lapideos. et q̄si domū lignēā intra lapideā. Tercio aut̄ ab itimo oīa
coopuit auro mūdissimo. vbiqz lignis cedrinis laminas aureas affigēs clavis au-
reis. Et ita fecit parietes aureos intra cedrinos. et v̄ clat domū aureā intra cedri-
nā. Et sic tāqz domū vnā ī tribz. et tanqz ī vna tres. Et tale esse decebat tridiniū
trinitatē. Exterior dom⁹ fuit lapidea. Interior cedrina. Intima v̄o fuit aurea.

SS

Hec est dom⁹ saltus libani. iij. Regū. viij. Que diuisa erat in duas partes. sicut dicit
magister in historijs. Pars inferior appellabat̄ netota. i. pigmentaria. que contine-
bat pigmenta et aromata salomōis. ad vsum tēpli et dom⁹ regie. Quibz. s. pigmen-
t̄z et aromatis v̄o designat̄ virginialis odor marie. Pars sup̄ior dicebat̄ armaria. que
continebat arma ad tuitionē regis et decorē dom⁹. q̄bus armis designant̄ virtu-
tes quibz maria p̄tegit ecc̄liam et bene regētes seipos. Ab exteriori dicebat̄ dom⁹
saltus. q̄a vallata erat viridarijs cōsitis arboribz. in q̄bus modulabant̄ aues qua-
si in saltu. Ecce oratōes beate virginis secrete et mūde. sine obstaculo directe ad
dñm. Liban⁹ cādor v̄l candidatio. Hic est virgo tota cād̄da int⁹ et exteri⁹. Hāc
domū fecit sibi rex salomon. i. christ⁹. Et hec domus d̄nuit medicinā. s. christū
contra morbos petōz. et arma virtutū contra carnē mūdā et diabolu. Hec arma
virginitas. paupertas. h̄nilitas. Singula singulis. De hac domo plura habuisti li-
bro. i. ca. iij. Gratia plena. circa finē capituli.

DD

Itē lapidū materia sumpta d̄ libano. ē. i. de cādore. s. virginis purissima carne. Hoc
quo ad templū corpis christi. Vel ideo materia corpis christi p̄parat̄ lapidibz liba-
ni. quia virgo sūt q̄si lapidea. i. dura et insensibilis et impenetrabil̄ om̄ibz sacul.
id ē. insidijs inimici tanqz lapis. Itē de hac domo dicit ps. Dñe dilexi decorez
domus tue zc. Decor hui⁹ domus maxime ī duobz p̄sistit. In carētia oīs malī.
et ornatu oīs boni. V̄i ornatu oīs v̄tut̄z interioris. z oīs bonē sp̄atōis exterioris.
Seq̄t̄. Et locū habitatōis gl̄ie me. i. filij. qz gl̄ia p̄ris filij lapidēs. Prouer. x. fm̄
aliā trāstatōem. Moraliter. Decor dom⁹ dñi ē pulcritudo fidel̄ aie. quā de⁹ dele-
ctat̄ inhabitare. V̄i dic̄ puer. viij. Delicie mee esse cū filijs hoīm. Et p̄sistit iste de-
cor in duobz sup̄dictis. vt dictū ē. Seq̄tur. Et locū habitatōis gl̄ie tue. q̄si dicit̄
rex. Ad h̄ diligo aiām meā. vt inhabitet ibi gl̄ia tua.

JJ

Maria figuratur edificiis

Hec e domus cui dominus volens in ea multo tempore pacifice habitare dixit in suo ingressu. **Dat**
thei. r. l. Pax huic domui. Et omnibus habitantibus in ea potest suppleri. ut huius intelligat de
moribus sensualitatis.

Hec domus orationis active et passive. de qua dominus dicit **Isa. lvi. l. Domus mea** .i. maria quam
ego noui mensibus corporaliter inhabitauit. domus orationis vocabitur cunctis populis. **I. q. h. dicit**
ecclesia. **Dis** homo omni hora ipsam ora. **Actiue** quia assidue orat pro populo christiano. et
maxime pro amicis suis. **exemplo** hieremie. de quo .ij. machab. xv. dicitur. **Dicit** eam in ista orat
pro populo et pro ciuitate ista. **Ideo** **Ecc. l. l. In magna domo** .i. in maria laqueus est
noster suauitatis plenus. **quod** orationes eius aromaticae sunt filio et toti trinitati. **Passiue**
quia iugiter a nobis est exoranda.

Hec e de qua **Isa. vi. l. Domus** impleta est fumo .i. maria gratia contemplationis. Hec e de qua dicit
dominus **Isa. lx. l. Domum** maiestatis mee glorificabo. **Qui** generat dominus maria pro posse suo non
glorificat. erit inobis. **Ubi** ipsa dicit cum filio. **i. Reg. ij. Qui** preuenit me erit inobis.

De hac domo dicit **Agg. ij. Veniet desideratus** cunctis gentibus. et implebit domum istam
gloria. **Iste desideratus** christus est. qui seipso impleuit domum istam. quia gloria patris filii sapientis.
Ite ibidem. **Magnum** erit gloria domus istius nouissime plus quam prime. et in loco isto dabo
pacem. **Prima** domus eua. **Secunda** maria. **Gloria** eua quod manu domini formata est in paradiso
de substantia aede. **Gloria** marie in infinitum maior. quia de purissima eius substantia forma
ta est caro christi. cuius pretio redemptus est mundus. et quod pro parte ipsius pro eua perditus nobis
restitutus est paradisi.

Ite in psalmo. **In** multitudie misericordie tue introibo in domum tuam. **io** christe. pro fidei. **et**
dilectionem. **Marina** siquidem misericordia dei est infundere alicui gratiam diligendi in se
sua. **Ite** de hac domo dicit **Lu. x. l. Mulier** .i. maria mollis misericordia et benigni
tate. **Quidam** .i. singulari. **Martha** nomine. **quod** syriace interpretatur dominas. et sicut maria.
quod interpretatur domina. **Lecepit** illi .i. iesum qui est vera salus. **Li** domum suam. **i. i. uer**
ginale re.

Doraliter. **Martha** corpus cuius est ministrare. **Maria** spiritus cuius est sabbatizare. **Ter**
sus loquitur et libenter audit. cuius est euangelizare. **In** tali domo iesus. i. vera salus. **li**
benigne hospitatur. et tota spiritualiter spiritalia curat familia.

Aliter. **Mulier** .i. anima mollis et tractabilis pro pietate et obedientia. si sit quodammodo .i. singulari
diligens contemplationis secretum. et se remouens uiciorum strepitum. si sit etiam martha. i. do
minas. ut domineet sine sensualitati. excipiet pro hospitalitate. iesum. i. uera salutem. in
domum suam materiale. vel in domum cordis et corporis sui.

Ite de hac domo **iohel** in fine. **Ios** .i. christus. **Legredietur** pro carnale natiuitate. **De** domo
domini. **i. maria** et irrigabit. **suam** predicatione vel in sua passione ubi fudit de suo corpore sanguinem
et aquam ad ablutionem nostram. **Ubi** apo. i. **Dilexit** nos et lauit nos a peccatis nostris in san
guine suo. **Iesu** qui exiit aqua torrens spirituum. **i. i. scias** peccatorum. qui uelut torrens fluuit in ma
re. **Religia** domus sapientie. de qua istud exponit. **Sapientia** edifica **lre** mortuum.
mit sibi domum. **Qui** domus septe colune septe ecclesiastica sacramenta. **quod** ecclesia
fulcit et sustentatur in gratia et fide. **Porta** huius domus baptismus. **his** qui nunquam in
gressi sunt. **Penitentia**. **his** qui semel ingressi postea fatue exierunt. **Uel** septe colune se
pte uirtutes. tres theologice. et quatuor cardiales. **Fundamentum** fides catholica. que
totum supportat edificium uirtutum. et sine qua non surgunt. quia sine fide impossibile est ali
quod placere deo. **De**. **Porta** baptismus. sine quo in ecclesiam non intratur. i. sine
baptismo fluminis. vel fluminis. vel sanguinis.

Religio domus sapientie. **De** qua domo dicit. **Deus** qui inhabitare facit unum moris
in domo. **Ite**. **Domum** tuam decet sanctitudo re. **Ite**. **Elegi** abieciens esse in do
mo dei re. **Fundamentum** huius domus paupertas. **Quandiu** enim immobili ter stetit huius
fundamentum tam diu stetit firmis religio. **Sed** si necesse habet domus corruere vacillate fun
dametum. sic corruit religio in oculis dei quod apparet exterius paupertate fugata.
Io dicit quodammodo sensus quod religio suffocauit matrem suam. i. paupertatem. **Uel** aliter. i. quod diu
nie suffocauerunt in se sua. i. religioes. **Sed** ad nihil aliud studet modo multi qui religiosi
apparet. nisi ut destruant huius fundamentum. uolentes edificare sine fundamentum. quod est impos
sibile. **Quadratura** huius domus sine domus religio. **de** esse quasi quadrata. **quod** illa

Ecclesia
domus
sapientie

Religio
domus
sapientie

KK

LL

DD

HH

DD

PP

DD

q̄ resignāda sūt his q̄ subintrāt religiōem. vt sic fiāt q̄drati v̄l q̄dri v̄l q̄dranguli.
 Primū. carnalia desideria. Scdm̄. mūdi p̄cupiscibilia. Terciu. voluntas p̄pria.
 Quartū. carnaliū parētū carnal' auiciācia. q̄ sp̄sialiter debēt eos diligere s̄ nō car
 naliter. Vel q̄dratura illa quā docet ipsa sapia Sap. viij. Sobrietatē enī et prudē
 nā docet ⁊ iusticiā et s̄m̄tē. q̄b̄ vtili⁹ nihil ē i vita hoīb̄. Sobrietatē appellat tēpe
 riā. virtutē vero fortitudinē. prudētiā et iusticiā nō i s̄o suis. Bona p̄fecto q̄dratura
 q̄ vtili⁹ nihil ē i vita hoīb̄. q̄ ipsa vita ē i hoīb̄ vita. s. nō carnis s̄ sp̄s. Vita v̄nī. ⁊
 mltro vtilior q̄s vita carnis. Hostiū q̄ p̄e intrat p̄r dīci obediētia. p̄ quā q̄s n̄ in RR
 troierit q̄cqd ei videat sp̄ tamē foris ē merito et si sit int⁹ numero. Esseres hui⁹ ho
 stij. p̄prietates obediētie. Duo hostiola. obedire i aduersis et p̄p̄is. Suplimentare
 et lumen quod ē i inferiis. obedire p̄ honore dei et v̄litate p̄pa. Ferratura. firmū
 p̄positū tenēdi votū obediētie. Incastratura asse. charitas fraterna. Janitor sol
 licit⁹ timid⁹ et p̄caus sibi. timor dei. Timor mortis. Timor iudiciū et gehenne.
 Claua ei⁹ assidua recogitatio gehennaliū. vbi sūt mallei p̄cutiētes parti multoz cor
 pib̄. P̄ries oriētalī. spes eterne b̄titudis. P̄ries occidētalī. timor eterne dāna
 tōis. P̄ries meridionalī. t̄p̄ancia in p̄p̄is. P̄ries aq̄lonarū. p̄anētia i aduersis.
 Hec q̄ttuor iustar parietū nociua excludūt. nec sua p̄traria p̄mittūt īgredi. q̄ sūt.
 Desp̄nio. P̄sumptio. Sup̄fluitas. Impatiētia. Fulcīt hec domus septē colū
 nis. Prime due. obediētia et reuerētia sup̄iorib̄. Tercia et q̄rta. p̄silium et auxiliū
 coeq̄lib̄. Quinta et sexta. correptio ⁊ disciplina subiectis. Septima. iudiciū vere
 p̄fessionis ad seipm̄. Hui⁹ dom⁹ hostiū discretio. q̄ admittēda q̄ repellēda. Fene
 stre. pietas et misericordia q̄ ferūt nos extra ad primos. Tectū panētia v̄l t̄p̄pla
 tio q̄ a scēdit sup̄. Treno. iij. Lenabit se sup̄ se. Profundū. timor. Sup̄ius. spes.
 Latū. dilectio. i. charitas. Longū. p̄seuerātia in bono. sine q̄ nemo saluat.

Fidelis
aīa dom⁹
sapiētie

l' Ep̄ietie q̄rta domus q̄āber fidel' aīa. quā christ⁹ edificat sibi i plasmatōe cor SS
 pis et infusioe aīe. sed nōdū inhabitat p̄pter sordes original' donec dedicat in
 baptismo. Hec ē dignitas hoīs sup̄ alias creaturas. q̄ ip̄e ad B edificat et fit. vt
 sit trichinū totū trinitatē. Un̄ dñs dicit puer. viij. Delicie mee esse cū filiis hoīm.
 Ve aut̄ homini illi q̄ tantū habitatorē a se eiecerit. Ve q̄ eiecū peccādo itez i do
 mū suā nō reuocauerit penitēdo. Terte meli⁹ illi erat. si nat⁹ nō fuisset hō ille.
 Hui⁹ q̄ dom⁹ materia. corp⁹ et aīa. Vel q̄si q̄dā sp̄ial' materia ligna libani ⁊ seshim.
 aurū et ebur et lapides. et cetera de q̄b̄ sup̄. Septē colūne septē gr̄e sp̄sifici q̄s re
 cipit baptisat⁹. Ul' septē v̄ntes theologice ⁊ cardiales. Vel septē ille q̄s iacobus
 enumerat. de q̄bus dicitū ē sup̄. Vel alie septē que p̄ueniūt penitēti. et fundant su II
 per bonā tristitiā. de q̄bus legit. ij. L hoz. vij.

- Prima. sollicitudo emendandi delictū.
- Secunda. timor recidendi.
- Tercia. indignari sibi. quia deum offendit.
- Quarta. defendere se ab aduersario. Jaco. iij. Resistite diabolo.
- Quinta. desideriu p̄ficiendi.
- Sexta. emulatio melioris vite.
- Septima. vindicta. vt. s. hō vindictā de carne accipiat p̄ quā deliquit. et dicat cū ie
 pre Iudic. xi. filie sue. i. carni. Deu me filia mea. decepisti me et decepta es.
 Item sciens domūus domū n̄fam ex se debileet pronā ad lapsum. mittit nob̄ iterū
 septan dona sp̄s sancti que dedit in baptismo. et que peccando amissimus. ad ip
 sam iterū fulciendam. Vel alie septē columnne que fulciunt eā ⁊ q̄si releuant sunt
- Constitutio. que releuat a parte cordis.
- Confessio oratio et ieiunium. que a parte oris.
- Satisfactio et elemosina. a parte manuum.
- Lacrimaz effusio. a parte oculoꝝ.
- Auditus rei bi dei et clamoris paup̄ez. a parte aurū.
- Disciplina. a parte renū.
- Tre ad ecclesiam et visitare miseros. a parte pedum.

Maria figuratur edificium

Atria. I.

Tectum. I. qd dicitur a tegendo. quia filius dei ibi tectus veste carnis cum prius esset quasi nudus. I. purus deus. De hoc tecto dicit psalmus in figura christi. *L. Factus sum sicut passer solitarius in tecto. I. in utero virginali quasi solus inhabitavi. Quere tamen de avibus que christus comparatur passeri. L. cui. xiiij.*

Edes. I. que dicitur ab edendo. Unde plautus. *Si vocassem vos etiam edere ad prandium. Ibi enim comedit christus sanum suum cum melle suo. Lañ. v. Unde Ezechiel. xliij. Princeps ipse sedebit in ea ut comedat panem coram domino.*

Triclinium. I. triclinium quod non potest poni in versu. Isidorus dicit quod triclinium est cenaculum a tribus lectulis discubentium. Apud veteres enim ubi omnium apparatus exponebatur tres lectuli strati erant in quibus discubentes epulabantur. Clinium enim grece lectus vel accubitus latine. et a tribus et clinium componitur triclinium.

Maria templum Titulus xxxij.

Emplum. Maria templum. Unde in psalmis. *Replebimur in bonis domus tue. et sanctum est templum tuum mirabile in equitate. Domus prope hominis est templum dei. Iohannes beatus homo dicit domus et templum. quia fuit habitatio dei et hominis. Hoc templum dedicatum fuit et sanctificatum in sanctificatione beate virginis. Unde dicit. Sanctificavit tabernaculum suum altissimus. Dicit autem templum quasi tectum amplum. et ipsa est ampla charitate. pro studio pietate. De hoc templo dicit psalmus ad christum. Sanctum est templum tuum mirabile in equitate. Maria templum. I. quia per ea peccata porrigimus ad christum. Sanctum sicut habes li. iij. ti. xxvij. de scriptura eius. Mirabile in equitate. I. in incarnatione. Que dicitur equitas. quia in se fuit ut de faceret reficeret. Ite ut de occasione mine dederat. damnum solneret. Iohannes dicit Jonas in persona christi quasi loquens patri et spiritu sancto. Si propter me orta est tempestas. mittite me in mare. Ite ut sic per unum hominem mors. ita per unum hominem vita. Ite ut sic filius erat medius in personis. sic esset medius in naturis. Quomodo hoc templum mirabile. que libro. ij. particula. v. ca. v. per marie debemus benedictionem.*

In hoc templo

Domino offertur. I. in utero beate virginis obtulit filius patri humilitatem quam hominis superbia cepit. Et ideo hoc templum dicitur mirabile in equitate. Mira equitas. quia in se superbe aspiravit ad summum. ideo summus se humiliavit ad infimum.

Domini adoratur. I. in matre adoratur filius. Unde. Adorabo quod templum sanctum tuum. Et item. Adorate dominum in aula sancta eius. Hoc ostenderunt tres magi. Dat. ij. adorantes matrem cum filio quem tenebat in gremio. sicut credit ea hora.

Domini exorat. I. quod sit quod dicimus ei. Demerito salutis auctor dicitur. Ite enim dicimus ei illud. *Vere. xiiij. Solus glorie tue recordare dicitur. Quere super titulo. ij. et. iij. de throno et solio morali. Dat. vi. Tu oraveris intra in cubiculum tuum.*

Domino sacrificatur. I. quod maxime fuit quod mater in filio martyrizabat. Immo et dicitur per matrem de salute dominum exorabat in spiritu humilitatis et in aio proprio. Dan. iij. *Orat. Sacrificium deo spiritus tribulatur dicitur. quod repellit diaboli temptationes. Job. ij. Amici iob. I. de mores qui se fingunt amicos ut decipiant. non audent temptare quos videt dolere et tristari pro peccatis. Unde ibi dicitur. L. Hec loquatur ei. videbat enim dolorem eius esse vehementem.*

Intus et exterius cruciatur in signum. Interiorius per memoriam passionis. Exteriorius per amicitiam. Unde dicitur ei filius. *Lañ. viij. Pone me ut signaculum dicitur. Ero. xij. Pone tamen sanguine agni in supellicium et super verrucam postea. Supellicium est ratio que linceda est sanguine per memoriam passionis. Per duos postes. irascibilis et concupiscibilis. Irascibilis. ut informet ad imitationem passionis per penitentiam. Concupiscibilis. per dilectionem.*

Reliquie reponuntur. I. exempla sanctorum ad imitationem. Unde Ioseph. I. christus precepit fratribus suis. *I. Beati. in finem ut tollerent ossa eius. I. fortia exempla ad imitationem. Quod dicitur per omnes fecisse beatam virginem. Vel piose reliquie que fuerunt repositae in hoc templo. filius dei clausus in utero virginali. Vel etiam charismata omnium gratiarum. Propter hoc etiam preceptum est. Ero. xxvij. ut summi sacerdotes portarent nomina duodecim filiorum israel in throno. quod erat supra pectus per memoriam. et in suprahumerali per operis imitationem.*

Aqua benedicta apergit. I. aqua gratia. Unde. *Beata plena. Vel aqua scriptura sapientie. Fo. clxxi.*

In hoc templo

- salutaris. quā maria habuit sup omnes. Dabit etiā aquā lacrimaz maxime tpe dñice passiōis. et aquā deuotōis omni tpe vite sue. *Doraliter.* Aq lacrimaz q̄ benedicta ē. quia beati q̄ lugent. *Dat. v.* fugat diabolus. Qd̄ significatū fuit. iij. Regū. xvij. vbi helyas mandauit achab. *L*unge currū ne occupet te pluuia. *L*. lacri marū. Et statim fugit achab. i. diabolus. Et nota q̄ in aq̄ bñdicta ponēdū ē sal. vt discere ploret q̄s et er debita causa. *A*ssigna istud sicut habet ibi. Beati q̄ lugēt. Et hec salis appositio signata ē. iij. Regū. ij. i. factō helyei q̄ saluūt aq̄s hiericho. *E*rat mensa ppositōis. *A*ltare thymiamatis. et *C*andelabrū cū septē lucernis. vt in anima sit scripture refectio q̄ p mensam. *D*iere. xxxi. Dabo legem meā in visceribz eoz. et in corde eoz scribam eam.
- A*ltare thymiamatis fides. qd̄ erat de lignis serchim. *E*ro. xxx. q̄a articuli fidei incorruptibiles sicut ligna serchim.
- C*andelabrū luminis ductile. *C*or. .i. qd̄ ē q̄si sol i microcosmo. ductile p obedientiam et patientiā.
- S*eptem lucerne septē dona illuminātia templū istud. *N*ec omnia supercellenter fuerūt in templo dñi. i. in virgine gloriosa.
- C*antat et psallit *M*andel *I*n templo ei⁹ omnes dicēt gl̄iam. *I*ad honorē filij glori ficādo mariā. *I*pa etiā cum sit regina et dux chori regine. nō cessat dño canticū illud nouū decantare. de q̄ dicit *A*poē. viij. Nemo poterat dicere canticū rē. *S*acerdos hui⁹ templi christ⁹ dñs. *U*ñ dñs in tēplo sc̄o suo. sicut sacerdos. *I*n medio hui⁹ tēpli suscepim⁹ misericordiā dei. i. filiū de pura misericordia nob̄ datū a patre. *U*n de dicim⁹ patri. *S*uscepim⁹ de⁹ misericordiā tuā i medio tēpli rui. *Q*uod fuit vter⁹ virginal. *U*el misericordiā. i. remissionē peccatoz nostroz. q̄a ad *B* venit fili⁹ dei in *B* templū. vt saluū faceret pp̄lm suū a peris eoz. sic d̄ *D*at. i. *T*emplū dñi dinoscit̄ multiplici signo.
- P*rimū signū ex eo q̄ habet capitiū. i. lech cues ad orientē. *C*aput cor. *D*ul ad d̄anz habet cor. ad orientē respicit duplici oculo. intellectu et affectu. *U*el cogitatōne et dilectōe. *D*ui ad occidentē. i. ad mundū habet cor. et hunc orientē addorsauit. s. christum. templum diaboli est.
- S*c̄dm si habet crucē fidei vl̄ discipline vel ordinate correptōis morū. *A*liod̄n d̄oms potius diaboli q̄ dei.
- T*erciū imago crucifixi. *A*ia tua imago dei est. sed debz affigi cruci sp̄iali p obedientiā. et ip̄a caro p mortificationē cruci penitētie. *N*ec ē crux genia s̄ilis cruci christi. *P*ost hoc scribendū de tēplo salomōis quomodo p̄t signāre mariā. Et de tabernaclo et omibz vasis suis. *D*e mēsa. *D*e altari. et h̄ndi.

Isidor⁹

*M*aria basilica *T*itulus xxxij.
*B*asilica] Dicit Isidorus q̄ antiquus regie habitatiōes dicebant basilice a basileos qd̄ ē rex. *H*unc autē ideo tēplū basilica noiat. q̄a ibi regi omnū seculoz cultus et sacrificia offerūt. *M*aria s̄o habitatio regis celestis. q̄ ip̄a dicit in ps. *D*ec reges mea in seculū seculi. hic habitabo rē. *I*pa enī significata est p basilicā regis assueri. de qua legit *D*ester. v.

Aug⁹.

*M*aria sancta sanctorū *T*itulus xxxij.
*S*anctorū sancta] *S*ancta iuxta veteres exteriora tēpli sunt. sancta s̄o sanctorū locus tēpli secretior. ad quē null⁹ erat accessus nisi tm̄ sacerdotz. *D*icta autē sancta secretū. quia exteriori oraculo sanctiora. sic cantica canticoz. quia cantica vn̄uersa p̄cellunt. *M*aria s̄o recte dicit̄ sancta secretū. q̄a sūmū sacerdotē christū q̄ dicit̄ sanctus secretū *D*an. ix. solū in se suscepit. *U*el corpus reginis p̄t signari p sancta. aia eius p sancta sanctorū. *S*up illud *L*u. i. qd̄ nascet ex te sanctū. vocabit̄ fili⁹ dei. dicit̄ aug⁹. *U*ere sanctū et secretū sanctorū. *U*ñ et illa loca sc̄a sanctorū dicunt̄. q̄ illa suabāt q̄b̄ ille figurabat q̄ v̄aciter sol⁹ sc̄us sanctorū dicit̄.

*M*aria sacrariū *T*itulus xxxv.
*S*acrariū. i. sacrariū. qd̄ nō potest poni in s̄u. *E*t est pp̄rie sacrariū loc⁹ tēpli in q̄ sacra reponunt̄. sicut donaria dicuntur illa loca tēpli i q̄ reponunt̄.

Maria figuratur edificiiis

q̄ offerunt in tēplo. A serēdis igit̄ et deportādis sacris nūcupat̄ sacrariū. In hoc enim sacrario. i. in brā v̄gine repositi fuerūt sacri libri. p̄ sciētiā v̄riusq̄ testamēti. Ibi sacra vestimēta. q̄a vestita sunt et ornata v̄nitib̄ v̄niuersis. Un̄ d̄r circūamicta varietant̄. Vel q̄a sacratissima et mūdissima hūanitate vestiuit v̄nigenitum dei. Ibi reliq̄e. s. b̄tissima mēbra ch̄risti. Isa. xxx. vij. De hierusalē eribūt reliq̄e. et saluatio de monte syon. Ibi sacra vasa ministerij diuini.

Maria ppiciatorij

Titulus xxxvi.

Propiciatorij. i. ppiciatorij. dictū q̄si ppiciatiōis oratorij. Propiciatio cū placatio ē. Oraculū aut̄ dicit̄ ab ore. eo q̄ inde respōsa reddant̄ et oracula. Penetrabilia secreta sunt oraculoꝝ. dicta ab eo q̄d ē p̄nit̄. hoc ē pene intuo. **Exo. xxxvij. l.** Fecit beseleel ppiciatorij. i. oraculū de auro mūdissimo. duoz̄ cubitorū et dimidiū in lōgitudine. et cubiti ac semis i latitudine. Duos etiā cherub ex auro ductili. quos posuit ex v̄traq̄ pte ppiciatorij. cherub v̄nū in sūmitate v̄ni⁹ partis. et cherub alterū in sūmitate partis alteri⁹. Duos cherub i singulis sūmitatib̄ ppiciatorij. erēdētes alas et tegētes ppiciatorij. sese in mutuo et illō respiciētes. **Expone diligēter de beata v̄gine. Sup. viij. ad heb. dicit̄ glōsa.** q̄ in tabernaculo erat sup archā ppiciatorij. s. tabula eiusdē longitudis et latitudinis cui⁹ archa. et erat d̄ auro purissimo. et dicebat̄ ppiciatorij v̄l oraculū. q̄a āgel⁹ d̄nī ibi moysi apparebat loq̄ns q̄ ppiciant̄ erat de⁹ filijs israel. Et sup ppiciatorij erāt illi cherub. i. imagines gl̄iosissime decoꝝate. ac sese p̄mētes v̄ris vultib̄ i ppiciatorij. Per h̄ autē ppiciatorij signat̄ maria. cui dant̄ ē a tota trinitate vt sit m̄ra ppiciatrix ad filiū offensum p̄ peccat̄ nostr̄. ip̄m p̄ nobis orādo. et ei venērē in q̄ pot̄ tavit. et v̄bra q̄ sūt it̄ rēp̄sentandō.

Maria porticus

Titulus xxxvij.

Isidor⁹ **D**icitur. i. vestibulū. Scdm̄ isidor⁹ portic⁹ dicit̄ q̄ trāsitus sit magis q̄s ibi standū. sicut porta. Sed portic⁹ semp̄ apra est. porta q̄nq̄ claudit̄. Vestibulū d̄r et eo q̄ ibi vestim̄t̄ forēs. aut q̄ aditū tecto vestiat. aut stādo. **Maria figurata ē p̄ porticū templi salomōis. iij. Regū. vi.** vbi sic legit̄. Porticus erat ante tēplū viginti cubitoꝝ lōgitudie. in v̄tra mēsurā latin̄ idinis tēpli. et habebat de cem cubitos latitudis ante faciē tēpli. Sicut enim ingrediētib̄ tēplū parebat ingiter hec portic⁹. et p̄ illā intrabāt in tēplū et p̄micus occurrebat. sic marie misericordia semp̄ patet existētib̄ in hac vita. et p̄ illā intrat̄ in ceceliā in militātē merito. et i triumphāntē p̄mio. et p̄ma omnū sc̄dōꝝ occurrit ad adiutorij nostr̄. et ad suscipiēdū in amplexū pietat̄ ad filiū suū p̄ penitētiā reuertētes. sic apparet in theophilo.

Maria porta

Titulus xxxviii.

Isidor⁹ **P**orta. Scdm̄ isidor⁹ porta d̄r a deportādo. Antiq̄ ei volētes sacre ciuitatē signabāt aratro muros. et vbi portā volēbāt facere aratū su sollebant et portabāt et portā vocabāt. Idē vero dicit̄. q̄ porta ē q̄ potest aliqd̄ v̄l ipozari v̄l exportari. Et ē pprie porta v̄bis v̄l castri. **Maria siq̄dem porta ē hierusalem ciuitat̄. sup̄ne. de q̄ dicit̄ eze. xliij. l.** Cōuert̄ me ad viā porte sanctuarij exterioris q̄ respiciebat ad orientē. et erat clausa. Et dixit d̄ns ad me. Porta hec clausa erit et nō apiet̄. et vir nō trāsibit p̄ eā. quoniā d̄ns deus isrl̄ ingressus ē p̄ eā. eritq̄ clausa principi. Princeps ip̄e sedebit in ea. vt comedat panē eoz̄ d̄no. Per viā vestibuli porte ingrediet̄. et p̄ viā eius egredietur. **O**stendit̄ p̄pheta in p̄ncipio q̄ qui ad viam porte p̄uersus nō fuerit. portā sibi nō mereat̄ ostēdi. Nō enī dicit̄ ē ezechielī. **L**porta hec h̄nq̄ ad viā porte se p̄uertit̄. Porta hec brā v̄rgo. q̄ bene portā sanctuarij exterioris. i. ecclie militat̄ dicit̄. Nam sanctuariū inter⁹ sanctū ē. cui⁹ porta patet. a quo ch̄rist⁹ exiuit. et p̄ portā sanctuarij exterioris. s. mariā intravit i mūdum. Bene etiā porta. p̄ quā et de⁹ ad nos. et nos accessum habem⁹ ad deū. H̄az anteq̄ ip̄a fieret porta. erat q̄si murus cōtinuus diuidēs iuter nos et deū. et ideo panca aut nulla celebrabāt̄ m̄ercia angeloz̄ et hoim̄. Facta ē aut̄ portā. et factus est admirabile m̄ercū. et deinceps terrēna celestib̄ sociatā. **T**hia hui⁹ porte hūilitas est. p̄ quā ch̄rist⁹ venit ad eā. q̄n̄ rege existēte i acubitu suo hard⁹ marie dedit̄

So. dxxvij.

Isidor⁹

De theophilo

Isidor⁹

A

B

F

odorem suū. li. iij. ti. i. de hūilitate. Per hanc etiā viam solā nobis ipsīs ad reginam patet accessus. Et qz ppe hec via dicit. quia p eam singulariter ambulauit illa. q̄ in hūilitate nec p mā silem habuit nec sequere habitura est.

Bene autē nō solū porta sed et via respicere dicit ad orientē. q̄ illa sola via. i. hūilitas p̄mendabil' est et ad reginē ducit. que ppter deū. Oriēs enim christ' ē. Zach. vi. ad quem illa hūilitas respicit que ppter deū ē. ipm et exemplar habēs. et expectat in p̄mū. Illa enī hūilitas q̄ ppter deū nō ē pot' inobilitas dici debz. Est enim q̄ nequiter se hūiliat. et interiora ei' plena sunt dolo. Eccl. xix. Nō respicit ad orientē ambiciosa hūilitas. q̄ vt dicitur alijs p̄us seruit. Un' diabol' rēptans christū de inani gl'ia Mat. iij. dicit illi. Mitte te deorsū. Alij siq̄ de se faciūt inferiores et mittūt se deorsū. vt de ipa sua hūilitate interi' glorient'. Sequit' **E**t erat clausa. **E**t nota q̄ hec porta ter clausa dicit. quia maria virgo ante partū et in partu et post partū. Sequit'. **E**t dixit dñs ad me. Porta hec clausa erit et nō apietur. **D**Ecce testimoniū tot' trinitat' de cetera virginitate beate marie. Un' enim dñs. vna fides. In eo etiā qd dicitur. Vir nō trāsbīt p eā. p̄fecta p̄mendat' carnis eius integritas. quā nō attigit vir ei' ioseph. In h' qd sequit' dicitur. clausa p̄ncipi. Iostē dicitur q̄ mens ei' nulli patuit rēptatōi diaboli. q̄ dicitur p̄ncip' mūdī. Job. xliij. sic caro ei' virilē nesciuit tactū. In h' qd dicitur. Vir nō trāsbīt p eā. i. carnis integritas. in h' qd sequit' dicitur. clausa p̄ncipi. p̄fecta mēt' mundicia p̄mendat'. a q̄ dupli' ei integritate p̄prie et singulariter ego dicitur illibata. Vel p̄ncipi clausa dicit. i. ad bonorē p̄ncipi. i. christi. cui clausa dicit. q̄ ad hoc vt solus sederet i ea sicut ibidem dicit. ingressus in eā. sed ad eā. Lu. i. Licet in q̄sdam alios boni angeli dicant ingressi. Unde ese. ij. Ingressus ē in me spūs. Et zacha. ij. Angel' q̄ loq̄bat in me. In hanc vero portā soli dño debebat ingressus. Vel p̄ncipi. i. p̄ctō qd p̄ncipat in q̄busdam. Contra qd apls Ro. vi. Nō peccatū regnet in vestro mortali corpore. vt obediatis cōcupiscētis ei'. Sequit'. Princeps ip̄e sedebit in ea. Princeps ip̄e scilicet nō ali' sedebit in ea. p̄ assumptōe carnis hūilitatē. Nota. Qui sedet i parte p̄stratus est et in parte erectus. sic dei fili' in natura humana p̄stratus. in diuina fuit erectus. Unde in ps. Si nō moyses electus ei' stetit in p̄fractōe. Chri stus enī signat' p moysen. in p̄fractōe stetit vt deus. cōfract' est vt hō. Ut comedat panem corā dño. Panis ei' facere voluntatē patris. Job. iij. Deus cibi ē facere voluntatē patris mei. Quē panē vel cibū nō comēderet. nisi carnē assumpisset. Non enī laborare v' pati poterat nisi carne assumpta. Vel sic. Ut comedat panem corā dño. q̄ ab instāri sue p̄ceptōis illa beata aīa dei visōe frucebat. Unde dicit. Prouidebā dñm in p̄spectu meo semp. Et hoc est qd dicit. Corā domino. Sequit'. Per viā vestibuli porte.

Expone.

Bene ergo maria porta orientalis. q̄ p eam ingressus est in mundū ver' oriēs. i. christi stus. et p eam orit' in nobis gratia. et pars accessus ad verū orientem q̄ orit' ē ex ea. Ipa etiā principiu ortus nostri ad vitā. Porta hō occidentalis fuit nobis cūa. que fuit principiu ortus nri ad occasum et mortē. Un' dicitur eccl. xxy. A muliere inītiū factum est peccati. et p illam omnes morimur.

Item hec porta illa de q̄ dicitur. xlvj. Porta atrij interioris q̄ respicit ad orientē erit clausa sex diebus in q̄bus opus sit. die autē sabbati apiet' rē. Iqz maria clausa fuit ad humanā peccādī p̄stetudine. apra hō ad introducēdos nos in regem et pacē p̄cto ris in p̄sentē. et in futuro in eternā regem. et in illā pacē q̄ sp̄ est duratura. Et paulo post dicit de portā illa. Porta autē nō claudet vsqz ad vesp̄rā. Iquia vsqz ad finē vite nostre semp possim' inuenire misericordiā apud matrē misericordie. et vsqz ad finē mūdī. Unde dicit. Usqz ad futurū seculū nō desinā. i. miseris misereri et pro peccatoribz aduocare. Sequit'. **E**t adorabit popul' terre ad hostiū porte illi' i sabbatis et in kalēdis corā dño deo. Nam sabbatū specialis est dies eius.

Expone meli'.

Thema i. Item maria porta celi. Unde Bene. xxvij. Terribil' ē loc' iste. nō ē ali' nisi dom' dei et porta celi. Iō etiā canit d ea. Felix celi porta. Ipa porta qua celi rex venit.

Maria figuratur edificiis

In mundū. Unde canit ei. Tu regis alti ianua. Ip̄a porta lucis. q̄ p̄ eā uenit sol
iusticie totā illustrauit et illustrat eccliam. ⁊ fidele animā radijs gratiarū. Un̄ d̄r.
Et porta lucis fulgida. Eua siq̄dem porta fuit tenebrarū. q̄a p̄ eā intrauerūt in
mūdū tenebre culpe pene ⁊ totū miserie. Nobis etiā portā lucis ē. q̄a p̄ eā egredi
mur ab illis triplicibz tenebris. et ingredimur ad lucē q̄ christ⁹ est. et ad lucē gr̄e ⁊
turū et meritoꝝ et beatitudis eterne. Et h̄c q̄d marie d̄r in p̄sa. Que lucis ianua
portarū p̄cipua patēs regi gl̄ie. Qui seruauit ueniēs nec p̄stegit et iēs seras p̄di
cicie. Un̄. Quā p̄fortauit seras portarū tuarū ⁊c. Itē. Ip̄a designat p̄ portā tēpli
q̄ dicebat speciosa. Actū. iij. ad quā debem⁹ sedere et uēdicare. exēplo illi⁹ clau
di quē sanauit ibi petrus dicēs ei. In nomine iesu christi nazareni surge et ambula.
Hec enī duo sūme nobis sunt necessaria. s. surgere a peccāto. et ambulare de p̄tu
te in p̄tate. passibus fidei et bonoꝝ opeꝝ. q̄ claudicāuim⁹ a seminis nr̄is.
Itē in illa l̄ali hiernsālē erat antiq̄nis nouē porte. et q̄libet illarū figurabat uirginē
que est porta celi ut dicitur est. p̄pter aliquam uirtutē speciale.

Figurabat porta

- Gregis innocentiā uirginis. Uel porta gregis dicit. q̄a innocētibz p̄cipue patet.
- Uallis humilitatē. Uel porta uallis. quia humiles in paradysum introducit.
- Fontis fidem uel uirginitatē. quia ip̄a est fons signatus. Uel quia fidelibz ⁊ puris
maxime patet.
- Sterq̄linū paup̄tatem. q̄ uirgo reiecit a se quicquid in mūdo uidebat p̄ciosū. ⁊ oīa
reputauit ut stercoꝝ ut lucrificeret christū. Uel q̄a etiā setentes peccōtes admittit.
si ip̄os inueniat penitentes.
- Figurabat porta — Pisciu qui rūdūt flucribz et ibi impingunt. p̄p̄tētia p̄secutorū. Et q̄ recipit tales.
- Alquarū pluraliter abūdanriā gratiarū et donozū. Unde B̄sa plena. Uel mltitudi
nem lacrimarū s̄lūo patiente.
- Uenis charitatē. que est uetus mandatū. i. Joh. ij.
- Judicij discretionem.
- Equoz p̄dicationē et docterinā quam docuit ap̄los q̄ fuerūt equi d̄ni. Un̄ ab actū
iij. Uiam fecisti in mari equis tuis. i. in mundo ⁊c.

Maria fenestra Titulus xxxix.

Fenestra. que fm̄ isidorū dicitur ex eo q̄ fueret lucē. que grece dicitur sos. Uel
ex eo q̄ homo intus positus foris uidet. Uel ex eo q̄ domū lucē m̄stret.
Uel sicut alij dicūt. fenestra q̄si serens nos extra. Maria siq̄dem p̄cipū suis
meritis et exēplis educit ab angustia et tenebris peccōrū. in latitudinē et lucē p̄tu
tū. seruites sibi et suos amatoꝝ. Et sicut in mediāte aptōe fenestre illustrat solari ui
bare domus interior. sic aperitēte maria os suū ad orandū p̄ nobis. illustrat p̄scien
tie nostre gr̄atioso lumine saluatoris. Unde ⁊ dicitur illuminatrix. Ip̄a enī figurata
est p̄ fenestrā cristallinā. fm̄ q̄ tradunt hebrei. quā fecit noe in archa. que signabat
eccliam. que. s. fenestra excludēbat aquā inq̄tū fenestra. et p̄ h̄c cristallinā illumi
nabat archā. Et bene maria fenestra cristallina. q̄a fictici cristall⁹ roze celesti hume
crata et soli subiecta in corrupta parit igniculū. sic roze celesti in defacta maria sal
uo flore peperit christū lumen ecclie. Un̄ elegāter dicit q̄dam p̄saice. Si cristall⁹
sit humecta. atq̄ soli sit subiecta. scintillat igniculū. Hec cristallus rūpit. nec ī par
tu solū pudoris signaculū. Per hāc fenestrā transitū habuit colūba. que celsati
onē diluuij indicauit. et salutē attulit. Itē ip̄a fenestra vitrea. illuminās totam
eccliam exemplo tue puritatis. q̄ notat in vitro. Que etiā instar fenestre vitree. si
ne sue integritatis lesiōe suscepit in p̄ceptu. et emisit in partu solē iusticie. Un̄ q̄
dam ex s̄bis augustini. Ut solis radi⁹ intrat innoꝝ fenestrā vitreā. sic dei filiū
simo subtili⁹ aulā uirginē. Itē ip̄a figurata ē. iij. Regū. vi. p̄ fenestras tēpli obli
quas. i. arcuatas desup. q̄z exterioritas angustior. p̄pter tempestatū repulsionem.
interioritas diffusior. p̄pter lūmis ministratōnem. Itē ip̄a ē fenestra de q̄ canit
ei ecclia. Intent ut astra fēbiles celi fenestra facta es. Quere lib. ij. p̄ticulari. i.
causa. xxxv.

Daria scala iacob Titulus xl.

Scala iacob De q̄ legit̄ Beñ. xxviii. Vidit iacob i somnis scalā stātē sup̄ terrā. et cacumē ei⁹ tāgens celū. angelos q̄z ascēdētes et descēdētes p̄ scalā. et dñm innixū scale. Nota q̄ dignitas marie q̄ signat̄ p̄ hāc scalā nō oñdit̄ nisi i somnis. qz optz aīaz sopitā esse a curiis seclariis et occupatōibz exterioribz. q̄ videre appetit. i. intelligere dignitatē et altitū dñe eius. Un̄ Añeri. xij. Si fuerit iter vos p̄pheta. i. visio apparet̄ ei. vt. i. sensus exteriores ab illiis p̄sopiat̄. Nec oñdit̄ ei⁹ excellētia nisi lucrātibz p̄ vicia et peccā. q̄ designant̄ p̄ iacob. Nec oīa habes titulo de scala religiōis. Daria scala. cui⁹ latera sibi opposita s̄ dignitas et maternitas. q̄ nō faceret̄ scalā nisi p̄uigerent̄. Scallones. q̄d̄ tēplī salomōis. Uel illi q̄ notant̄ ibi. missus ē gabriel. Quere etiā sup̄ ti. ij. de sex gētibz throni salomonis. Pes hui⁹ scale paup̄tas. qua p̄tēpsit oīa carnalia et mūdāna. Un̄ describit̄ Apo. c. xij. lunā habēs sub pedibz. Quere li. xij. p̄ti. vij. in illo smone. Signū magnū apparuit̄ et. Lacumen hūilitas. q̄ attingit vsqz ad celū. nō solū aerū v̄l siderū. s̄ et pyrēū. i. vsqz ad sedentē i throno dñm maiestatis. Uel pes hui⁹ scale s̄ dignitas carnalis. q̄ inferius est. Lacumē hūilitas mentis. Pars etiā hui⁹ scale superior. p̄tēplatio marie in dñi. Pars inferior. p̄passio et pietas ei⁹ ad hoīes. Ipsa enī velut q̄ dā aq̄duct⁹ seu cānalis haurit sup̄ p̄ ordē a quā viuā de fonte vite. q̄ apud deū ē. quā refūdit̄ inferi. sic oñdit̄ ti. q̄ ipsa d̄r aq̄duct⁹. Quere li. ix. ti. xx. et lib. xi. ti. i.

Aug⁹.

Item mediāte scala ab alto descēdit̄ ad innū. et ab imo ascēdit̄ ad s̄m̄m̄. et ipsa mediāte ante descēdit̄ fili⁹ dei ad nos illectus hūilitate ipsi⁹. Unde dicit̄ aug⁹. Facta ē certē hūilitas marie scala celestis. p̄ quā de⁹ descēdit̄ ad terras. p̄ ipsam nihilomin⁹ cōscēdit̄ in celū. q̄ p̄ enā cecidim⁹ in miserā huius mundi.

Dicit̄ q̄ hęc scala stare sup̄ terrā. et cacumē eius tangere celū. quia mediāte maria terrena celestibz vn̄iunt̄. sicut scala illa q̄dāmō celū terre p̄lungere videbat̄.

Sequit̄. Angelos q̄z ascēdētes et descēdētes p̄ scalā. i. p̄pter scalā. Angeli siq̄dē descēdebāt ad ipsam visitandā. Un̄. Dissul est ad eā gabriel. Et ascēdebāt. s̄ctā ei⁹ desideria. sanctas orōes. et piās lacrimas dñi nūciātes. q̄d̄ ē officiū angeloz. Et hoc est q̄d̄ ipsa efflagitabat ab angelis Ean. v. dicens. Filie iherusalē nūciāte dilecto quia amore languo.

Aliter. Angelos quoqz ascēdētes et descēdētes p̄ scalā. Angeli enī viri q̄ angelos imitant̄ in illis virtutibz q̄ angel' attribuunt̄. Quere li. i. ti. de salutatōe marie. viij. capitulo. Per hāc scalā. i. p̄ p̄ces marie. merita. et exēpla. ascēdit̄ p̄tēplado. descēdit̄ strenue opando. Et q̄ imitant̄ eā in p̄senti. in morte incurrit̄ in amplexus dñi. q̄ videbat̄ innixus scale. q̄s tenēs eis scalā p̄ grām. uea fultio v̄l dilectōe marie temptatōe aliq̄ v̄l impulsu corruerēt. Et h̄ est q̄d̄ sequitur. Et dñm innixū scale. vt. i. q̄ finaliter ascēderet p̄ scalā. in morte incurreret in amplexū dñicū.

Aliter. Angelos q̄z ascen. et. q̄si paratos ad manus eos trahere q̄ optaret̄ ascēdere p̄ hanc scalam. et succurrere imbecillitati eoz.

Diero.

Aliter. Et dñm innixum scale. Dieronym⁹ i vita paule. Ascendentibz porrigēs manū. negligētēs vero de sublimi p̄cipitans. Iuuat enī fuētēs matri sue. et ipsius amatores fili⁹ dei. p̄temptores vero eius et paruipēdētes seruitiū ei⁹ p̄mittit̄ cadere p̄us in peccatū. deinde in infernū.

Item in h̄ q̄ dñs scale innitebat̄. p̄nt̄ notari plura. Primū q̄ sic ipsa in annūciatōe innixa fuit sup̄ dilectū suū p̄fidē. qz credere nō ē nisi firmiter innixi fixati. Un̄ cant. viij. d̄z innixa sup̄ dilectū suū. sic et ipse i incarnatōe innix⁹ ē ei. Un̄ pab. xxxi. Lōdit̄ i ea cor viri sui. Quere li. xij. p̄tela. iij. de aromātibz orti p̄clusi. ca. ij. Scdm̄ q̄ dñs p̄inet i bono amatores iuris sue. Item notādū q̄ q̄ vult ascēdere p̄ scalā appēdit̄ se ei manibz pedibz et genibz. Pedibz. i. affectibz vt ipas diligat. ita q̄ ex redūdātia illi⁹ dilectōis resonet i ore ei⁹ grāz actio et vox laudis. Manibz vt q̄ diu vinit ad honore ipsi⁹ s̄gis oī instātia opet̄ q̄ cōd̄ brē s̄gini crediderit p̄placere. Genibz vt aq̄ ipsi⁹ imagines sue altaria et cū recitat̄ nomē ei⁹ hūiliter ea flectat. Nec oīa mltō meli⁹ habuisti i illo caplo. vbi docum⁹ quōs s̄ mēbr̄ singul' sit ei fuētū.

Maria figuratur vas

Maria coclea Titulus xli.

Isidorus

C Coclea templi figurata est enim per cocleam templi per quam ascendebat in medium cenaculum. et a medio in terram. sic legitur. iij. Regum. vi. Est autem coclea secundum isidorum alta et rotunda turris. dicta coclea quasi coclea. eo quod in ea tanquam per circulum orbem procedat. qualis est rome. clxxv. pedum. Apud nos autem dicitur coclea rotunda turrellula. adherens alicui angulo magne turris. vel parietis ecclesie. seu alicuius magne domus. Et talis coclea arca et plena fideibus. et immites quasi colunne erecte. Cuius etiam colunne immites per ipsam cocleam ascendentes. Dec coclea beata rego. quasi rotunda ad medium iterum per appetitum celestium. habens multos gradus diversarum virtutum. quia de vite in virtute continue procedebat. habens quasi colunnam cui innitebat. id est christum. et cui inniti debent volentes procedere de bono in melius per exempla marie. habens etiam quasi quoddam ciborium arctatum.

Maria vas speciale dei Titulus xlii.

Lacellarius philippus

V Vas speciale dei. De quo dicitur. Ecci. xlii. Vas admirabile. opus excelsum. Et de quo dicitur verus helyseus. iij. Regum. ij. Afferte mihi vas novum. et mittite in illud sal. Dicitur etiam maria vas admirabile et vas hominum. quia nunquam tale inventum est. In quo reperitur multa mirabilia et multe novitates.

Maria vas admirabile propter

- Continentiam. Continebat enim suum continentem. Nullum enim aliud vas potuit maius se continere. Sed maria illud continuit quod totum non capit orbis. et a quo ipsa continebat.
- Continendi modum. Quia cum deus sit in omni creatura per essentiam. in solis iustis per gratiam. His duobus modis in ea fuit. et nouo et mirabili modo per unionem.
- Contrario per concordiam. In mortalitatis et immortalitatis. vegetatis et fecunditatis. et quod mixtum fuit rationis et fidei. quod multum sunt proprie. Unde maria potuit dicere post partum. Sum quod eras. id est. virgo. nec eras quod sum. id est. mater. modo dico virginitatem. id est. mater et rego.
- Conformitatem. Conterit enim in vase accipit formam vasis non e converso. sic videre est in aqua vel lacte congelatis in vase. vel in campana que formam accipit moduli. Contrario modo fuit. quia per se mutata sunt secundum exigentiam preteriti. Assimilata est enim humana natura detraci.
- Oppositam que superabat materiam. Fuit enim in hoc vase omnes varietates virtutum et bonorum. omnes sculpture sanctorum desideriorum. omnes picture sanctorum cogitationum. Ideo dicitur. Vas admirabile.
- Dimodam sufficientiam. quod quod plene ex eo hauriri. eo plene eo inveniri. Unde opus excelsum. de beata marie. Ca. vij. Umbilicus tuus erater torcular. nunquam indigens poculis.
- Receptiendi et emittendi modum ineffabilem et singularem. quod contra morem aliorum vasorum. nec fructum nec aptum est recipiendo vel emittendo. Recepit enim cum integritate. ut oculum et virtutem solem. emisit cum integritate. ut stella radii. et flos odorem.

Maria vas admirabile propter

Precium et utilitatem admirabilia sunt. Propter. id est. procul et de ultimo finibus precium eius. Dicitur et maria vas admirabile. opus excelsum. Vas opus excelsum. In quo videlicet fabricando studuit excellens dominus. Vas opus illius artificis que fabricat est aurore et sole. Unde Ecci. ix. In manu artificis opera laudabuntur. Item ecci. xlii. de beata hope. Gloria domini plenius est opus eius. Opus excogitatum autem secula. consummata in fine seculorum. Vas. id est. profundissimum per humilitatem. Solidissimum per patientiam. Integerrimum per vegetatem. Amplissimum per charitatem. Diversissimum per omnimodam puritatem. Capacissimum per desiderium. et ideo balsamum divine gratie dignum et primum continere. Vas. id est. adeo capax gratie. et marie per humilitatem. que sola meretur impleri. ut sibi et toti mundo sufficeret copiose. Vas. id est. quod seipsa impleat corporata dei sapientia. et ob vasis inestimabilem utilitatem in ipso nouo mensibus corporali habitavit. Vas admirabile. De quo in psalmo. Ad dominum factum est vas lectum. et est mirabile in oculis nostris. In maria siquidem conueniunt tres admirabiles coniunctiones quasi virtutum. que facte sunt non secundum naturam sed super naturam. Que sunt. deus et homo. mater et rego. fides et cor humanum. Vas admirabile. quod celestis autem fabricator que sapientia sua de luto facit aurum. formamque de luto humane nature. non tamen luteum sed ferre aurum. De quo etiam vase manere integro ineffabiliter formavit postea vas corpus sui. Et in hoc opere sapientia dei vincit malitiam diaboli. que in hominis peccatis aurum humane nature redegerat in lutum. Unde. xli. iob dicitur de re hemoch. Secretum sibi aurum quasi lutum. Item. Treho. iij. dicitur de primis peccatis. Filius syon in dicitur et amicti auro primo. quod reputati sunt in vasa testea. opus manuum figuli.

Uas admirabile in q̄ regere est. xij. p̄ncipalia mirabilia. s. xij. puilegia de q̄b̄ d̄v
ctū est sup̄. libro. iij. pre. ij.

Itē vas admirabile Ioh̄is? hō v̄ corpus ch̄isti. Lopus excelsi. i. dei trinitas. Lm̄i
rabile. I. Ham̄ p̄ctū mar̄? p̄nēte. Quid enī mirabili? q̄ lux diuinitatis in testa hu
manitar̄. Nā m̄lier circūdedit virum. Uel vas admirabile Ioh̄is? hō. Lvas. dico
plēnū gr̄e et veritat̄. Lopus excelsi. I. sa. xlv. Ego d̄ns creauī eū. hominē.

Itē vas admirabile Ioh̄is paul̄? q̄a imēdiatē a d̄no deo sine ministerio hoīs p̄uer
sus. et ideo Lopus excelsi. De q̄ vase Acanū. it. Uas electōis mibi est iste.

Itē Maria vas nouū. de q̄. iij. Regū. ij. dixit helyze? Afferte mibi vas nouum et
mitte in illō sal. Maria siq̄dem vas nouū p̄ gr̄am sine alicui? vetustate peccati.

In q̄ vase oīa nona fecit d̄ns. Uñ dicit Apoca. xxi. Ecce noua facio oīa. Qui va
si immisissum ē a tota trinitate in incarnatōe. sal. i. ch̄ist? q̄ ē sapiētia patris. et sic sa
nate sunt aq̄ hiericho. i. populi mūdani. qz aq̄e multe ppli multi. Apocal. xvij.
vt nō essz vltra i cis morz neqz sterilitas. Sal ḡi nouo vase. sapia dci i vtero f̄gi
nali. Dors enī et sterilitas anrea erat i his aq̄s. q̄a oēs moriebant i pctō ade. z ste
riles erat a bona opatōe. Uel p̄ aq̄s istas intellige seculares sciētias. q̄ sine sale ve
re sapiētie mortales sunt z steriles animabz.

Itē ip̄a est etiā vas vnū. i. singulare in q̄ repositū est man. Ero. xvi. i. dulcedo diuini
ratis q̄ dicit z est panis angeloz. et hoc in d̄nica incarnatōe. Fuit aut̄ h̄ vas singu
lare q̄ ad aīa; p̄ fidē. Uñ Lu. i. Btā q̄ credidisti. Et q̄ ad carnē cui? portōz q̄ndā

assumpsit sapiētia dci. Per māna enī intelligit̄ f̄bū patris. q̄ de carne marie ca
ro factū ē. Job. i. Uñ. Qd̄ nascet̄ ex te sanctū. vocabit̄ fili? dei. Lu. i. Dicit̄ ḡ moy
ses aaron. i. pater spūs sancto. cui? ope incarnat? est fili? L Sum vas vnū. i. f̄gina
lan vtez. q̄ fuit vas singulariter gloriofū. Let mitte in illud man. i. filiū. Dan iter
p̄tatur qd̄ v̄ quomodo. Dāna qd̄ est h̄ v̄ quō est istud. i. q̄ p̄fundū. q̄ inscruta
bile. q̄ mirabile. Et p̄ h̄ signat̄ mysteriū d̄nice incarnatōis in f̄ginē de q̄ possunt
oēs admirari. Uñ I. sa. lxxi. Quis audīit vnq̄ tale. aut q̄s vidit̄ huic fili? Uel
dulcedo māne. gaudiū cordis virginēi qd̄ habuit de suo p̄ceptu. Unde dixit Lu.
i. Exultauit sp̄it? mens in deo saluari meo.

Itē ip̄a ē etiā vas auri solidū. ornatū oīni lapide p̄cioso. L Eccl. i. Uas autē. regi re
gū cōueniēs. q̄a annū regibz p̄uenit. designata p̄ oīa vasa dom? d̄ni. i. ecclie q̄ fecit
v̄t? salomō de auro purissimo. sicut legit̄. ij. palip. iij. et. iij. Regū. vij. Designata
etiā p̄ oīa vasa de q̄bus rex salomon potabat. et p̄ vnū et f̄as sup̄pellectilē dom? sal
tus libani. q̄ omnia erant de auro purissimo.

Ip̄a est enī vas solidū p̄ p̄stantiā et oīmodā patientiā. q̄ omnibz p̄missis angeli a f̄
ginitatis p̄posito inclinari nō potuit aut plicari. Q. nulla tribulatōe. nullo metu
mortis potuit p̄q̄sari. sicut manifeste apparuit q̄n fugientibz discipul̄ sterit imp
terrisa iuxta fili? crucem.

Ip̄a vas ornatū oīni lapide p̄cioso. i. oīnimoda f̄tute. vt illō. Eze. xxvij. oīs la
pis p̄ciosus opimentū tuū. cū multo meli? attribui debeat. q̄ lucifero ante occasū.

Sequit̄ ornatū oīni lapide p̄cioso. Lapides p̄ciosi q̄ vas istō ornamēt virtutes
s. q̄b̄ decorata ē maria. ibidem describunt̄ sub appellatōibz rez diuersaz.

Lapis

BB

Primus hūilitas. Unde. L Quasi stella matutina. que parua apparet cū sit magna
Lin medio nebule. i. in hac vita caliginosa.

Secūds p̄passio peccatoz. Uñ. L Quasi luna plena. roze gr̄ie z misericordie. Luna ei
rorifusa est et prima terre. i. pctōibz terrenis pietate z p̄passiōe. In diebz suis lu
cet. Iad illuminandā noctē in q̄ sunt pctōres q̄b̄ d̄z ad Eph. v. L Erat̄ aliq̄n tene
bre. i. tenebros. L nūc autē lux. i. illuminati p̄ gratiam marie.

Terci? verecūdia virgināl. Unde. L Et q̄si sol. q̄ rubens est. Uel in seruoze solis ca
ritas marie. In rubore color faciei f̄ginē ad f̄ram. Refulgēs. corā d̄no q̄ decorē
ei? cōcipiuit. Uel refulgens. hoībz exemplis virtutū suaz.

Quart? obediētia. Uñ. L Quasi arc? refulgēs. Arc? plicabilē. In nebula glie.

Maria figuratue vasis.

Lapis

- Quintus odor sancte opiniois ei⁹ et fame. Un. L. Quasi flos rosar⁹ in dieb⁹ veris. J.
- Flos eni rose aromatic⁹ e. et capitis pfortatius. Quere li. xij. pti. iij. ti. de rosa.
- Sextus duplex virginitas. carnis et spirit⁹. Un. L. Quasi lilia in trāsitu aq. l. i. carnalium et mundialium voluptatum. q cito trāsunt velut aqua decurrens.
- Septim⁹ oratio aromatica. Un. L. Quasi thus redolens in dieb⁹ estatis. J. i. i. sermore charitatis.
- Octau⁹ charitas q in seardebat et primos illustrabat. Un. L. Quasi ignis effulges. J.
- Ipa eni erat rub⁹ ardens charitate. manēs in cōbust⁹ ab omni carnea voluptate.
- Nonis oratio p his q cōburūt i camino purgatorij. Un. L. Et thus ardes i igne.
- Decimus pietas et misericordia i deficiēs et sp crescens. Un. L. Quasi oliua pullulās. J.
- Unde. Quasi oliua speciosa in campis.
- Undecimus Medicinalitas. Recra intentio. Cōtēplatio celestium. Unde L. Et cypl⁹ sus in altitudine se tollens. J.

Potest etiā dici q ipa erat vas cristallinum. Vas saphirinū. Vas smaragdinū. Vas ebriū. Vas aureū. Vas argenteū ad reponendū dñici corpis sacramentū. et omnium reliq⁹ i. i. virtutū inspicabile thesaur⁹. Vas electrinū. s. de auro sapientie et argēto eloq⁹tie. Christ⁹ etiā electrū Eze. i. ppter aur⁹ diuinitat⁹ et argēti hūanitat⁹. Ipa est eni vas illud ineffabile in quo filius dei comedit fauū suū cum melle suo. bibite vinum suū cum lacte suo. Cass. v.

Ipa ē vas electōis qd de⁹ elegit et plegit. imo et plectōis. sic d paulo legit Actu. ix. Ipa vas lplenū grē. J. h p mol⁹ et vitat⁹. l. i. christi. q ē via firas et vira. Jo. xij. h scdo Ipa omne vas pūmū. J. p hūilitatē. Vas crateraz et oē vas musicoz. J. Isa. xxij. Ipa vas entroz. Eccl. xlij. Vas castroz i excelsis in firmamēto celi respēdēt. Hoc ē de luna q est vas vniuersale ab oib⁹ planeris dispositōem recipēs. q dicuntur castra. et ideo vas castroz. Similiter maria q pulcra dicūt vt luna. vas est vniuersale. habēs pfecte vniuersaliter qd boni alij sancti habent particulariter. Unde ei dicit. Multe filie congregauerūt diuitias etc.

Ipa vas electōis et pfecte bonitatis. q pncipaliter cōsistit in trib⁹. vt. s. vas sit de bona materia. de bono odore et de bono sono. In sono pcpit veritas integritatis. vt patet in eāpauis. In odore sapor bonitatis. vt patet in dolijs. In materia effectus pūritatis. Son⁹ nri vasis hūilitas. qn rñdir. Ecce ancilla. O dor virginitas. Un. Quonia virū nō cognosco. Cass. i. L. Dñ esset rex i acubitu suo uard⁹ mea de dir odore suū. Triplex odor marie. Carnis p virginitatē. Dens p hūilitatē et deuotōem. Hic p dicitatis inhabitatōes. Materia auz. i. charitas. q opat magna sic. Vel electrū ppositū ex argēto cādide virginitatē et auro splēdide et pciōse maternitatis. que pepit filiū q figura est et splendor glie patris.

Item vas istud mundū serauit virginitas. pūmū hūilitas. solidū charitas. et tale vas. s. mundū. pūmū et solidū. necessariū erat tā subtili electuario pūmū.

Maria crater

Rater. Vas. s. potatozū. Cass. vij. Umbilic⁹ tius crater tornat⁹ etc. Li. E. E. bro. v. si. xxi. de vmbilico marie. Sed ibi agitur de cratere ligneo. hic de argenteo vl aureo. Omnia eni vasa de qb⁹ salomō potabat aurea erāt. iij. Regum. x. et. ij. Paral. ix. et de auro purissimo.

Fuit iste crater

*Nota no ue p⁹ de p⁹ta n⁹ crate ris

- Integer. J. p virginitatē. Est autē virginitas porte genialis integritas.
- Et solidus p fortitudinē et cōstantiā animi i bono. Eccl. l. Quasi vas auri solidū.
- Tenuis. J. p paupratem.
- Caues. l. i. cōcaues p hūilitatem.
- Et q rotundus. J. p omnimodā pfectōem. Scyphus eni figurā habet spericā. Quic quid autē in rotundū format. a grecis spera dicit.
- Fabre composit⁹. l. i. subtiliter et artificiose. quia opus sapientie dei vel spū sancti. q est omnium artifex. Sapie. vij.

- Dulcisq; modis preciosus. Quia de preciosa materia. s. auro argento et lapidibus preciosis. Propter hoc vas ornatum omni lapide precioso. i. omnimoda fructe. vt sup. Preciosior enim est cunctis opibus. Parabo. viij. Quia pcul et de vltimis finibus precium eius. Itē preciosus in forma. preciosus in valore. Job. xxvij. Nescit homo precium eius etc.
- Gemis ornans. Eccl. xxxij. Gemula carbunculi in ornamento auri.
- Aspectu delictiosus. Eccl. xlij. Gloria domini plenum est opus eius.
- In summo pamilus. ad recipiendos liquores et refundendos gratiarum et donorum. Hec est. ad recipiendum et refundendum.
- Et honorifice coopertus. In e. s. in eo decidant aliquid immundicie. Numeri. xix. Vas quod non habuerit operculum aut ligaturam desuper. immundum erit. Istud operculum fuit in virgine custodia quoniam sensum. quod sunt in capite. quoniam nunquam farie respexit vel delectabiliter malum audiuit. vel verbum malum pronuntiat. vel illicitum comedit. et huiusmodi.
- In medio stricinus. i. in corde per paupertatem et humilitatem.
- Fuit iste crater Infra clausus. Inhibil terrenum appetendo per desiderium.
- Pedelatus. i. caritativo affectu. dicens cum dauid. Ambulabam in latitudine caritatis. s.
- Clarus. Unum et faciem reddit bene deauratus. Dysterium quare li. ix. xi. i. L. de fonte. ubi dicitur quod reddit imaginem intuenti.
- Odoriferus. Iratorem specificat poculi.
- Splendens. Imarime si sit aureus. vel bene deauratus. et a sole illustratus. Maximus enim splendor marie. ex eo quod amicta sole iusticie. Apoc. xij.
- Granis aurea guttate non plumbea. Dabit enim vas istud iustum pondus. s. caritatem et animi constantiam. per quam nunquam leui motu dissiliebat. sed mature se ipse habebat.
- Atque fontosus. In nimium laudis divine et gratiarum actus de sibi impensis beneficiis.
- Est anaglistum vas. i. sculptum superius. Graece sursum latine glisse sculptura.
- Recipit quocumque liquorem. s. vinum deuotiois. lac benignitatis. oleum misericordie. mel diuinitatis in incarnatione aqua lacrimarum filii passionis. et huiusmodi. et propter hoc dicitur. Huiusmodi indigens poculis. Et omnes liquores quos a deo suscepit. large propinat hominibus.
- Sensus doctus. s. visum. olfactum. et gustum. adiuncta musica in primum vini. que delectat auditum. Eccl. xl.
- Dextera portatur.
- In igne format. Nam propter nimiam charitatem suam quia dilexit nos deus. fabricatus est deus pater aurora et solem. i. maria et christum hominem.
- Laus est et honor et gloria fabri. De laude dicitur Eccl. ix. In manu artificis opera laudabuntur. De gloria. Eccl. xlij. Gloria domini plenum opus eius.
- Daria**
- Cratera. Et est cratera calix habens duas ansas. Nomen graecum. sed graece declinat hic crater. latine hec cratera. Comparsa sunt maria vasis craterarum et vasis musicorum suspensis a parillo. i. christo. Isa. xxij. Vasis craterarum. Quae suos inebat amatores celestis potus abundantia et deuotione. quibus dicitur Lactantius. v. Bibite et inebamini charissimi. Et vasis musicorum. Quia scriptam delectationem eiusdem infundit. Et erat Lactantius spensa. Quae ab omni terrenitate eleuata a parillo. i. christo. cuius dilectio eam sursum tenebat. Unum dicebat cum iob. vij. Suspensum elegit anima mea etc.
- Echimus. Vas. s. olei. Ipsa est enim vas indeficientis et spabundantis misericordie. si gnata plechitum olei quod non est imminutum. iij. Regum. xvij. de quo passus est helias. i. christus sugens et verba. et de quo passus est in sacramento filii et in verbis eius et exemplis. vidua saxeptena cum tota domo sua. i. ecclesia cum fidelibus vniuersis.
- Iris. Quae est vas vnguentarium factum ex buro. quae. s. burum graeci piri vocant. Sed modo sunt piriides de eboze auro et argento et ere. Unum de sposo dicitur Lactantius. v. secundum aliam scripturam. Uterque autem sic plexis eburnea super lapidem saphirum. Et potest exponi de vere virginis. cuius virginis puritas. quae signat in eboze. purior fuit angelica puritate quam notat in saphiro. Et hoc est quod dicitur super lapidem saphirum. In hac autem piri de transmittit nobis pater illud vnguentum medicinale quo sanatus est mundus. qui prius omnimoda infirmitate laborabat. s. filium suum.

ff.

ss.

vb.

Rara figuratue vasis

Lenticula Iq̄ est vas oleariū factū ex cre vel argēto fm̄ isidorū. Et d̄z a lincēdo. q̄z
in d̄ reges ⁊ sacerdotes linebant. Uter⁹ aut̄ v̄ginal⁹ ⁊ grue p̄ tale vas desiḡt. i. q̄
filiū factū hōies v̄t̄r̄ de⁹ pater oleo leticie p̄ participib⁹ suis. h̄ ē alijs sc̄tis. Ad
hoc designandū dicit̄ d̄ samuele qui tūc optimus erat vir. i. Regū. r. Tulit samu
el lenticulam olei. et effudit sup̄ caput eius ⁊c.

Lycath⁹ Ivas portatorū. q̄d alio noīe d̄z cymbia et similitud̄ cymbe. q̄ est nauis. et
cui⁹ similitudine sūt q̄dā vascula argētea ad deportādū incēsu. Ipa q̄dē potat nos
vino multiplici. sicut habes libro. xij. particla. i. vsu. xij. orti p̄clusi. a. P vsqz ad y
Ipa est nauis q̄ seruos suos deducit in portū voluntatis eoz. Ipa vasculū q̄d ora
tōes nostras coram d̄no resp̄ntat. sicut infra de phiala inuenies.

Syfon Ivas sic dicit̄. qz aq̄s sufflādo sūd̄it. q. i. vase v̄t̄r̄ orientales. Nā vbi senserit
domū ardere. currūt cū syfonib⁹ plenis aq̄s. ⁊ extinguit̄ incēdia. Sed ⁊ cameras
exp̄ssis ad sup̄iora aq̄s emūdāt. Similit̄ ⁊ maria aq̄s gr̄az nob̄ s̄m̄istrādo. extin
guūt i nob̄is viciōs incēdia. et p̄ ipam emūdāmur ab inq̄uamēt̄ sp̄is ⁊ carnif̄ n̄c.

Alabastz Ivas vnguentariū cognōmīatū a q̄dā genere marmor̄. q̄d d̄z alabastz. ⁊ ē
lapis cād̄id⁹ ⁊ t̄rciūt⁹ varijs colorib⁹. Lauat̄ enī ille lapis ad vasa vnguentaria
faciēda. qm̄ vnguentā suare d̄z incorrupta. et nascit̄ circa thebas egyptias ⁊ dama
scū syrie. et ē ceteris marmorib⁹ cād̄idior. sed p̄batissimus nascit̄ in india. De tali
marmore fuisse d̄z vas illius vnguenti. de quo legit̄ Job. xij.

C Hosoꝝ Ivas. i. ferens vinū. Eud̄ enī grece vinū. et ipa nob̄is attulit gratiā **33**
que signatur in vino. Unde et nuptiantib⁹ vinū p̄curauit. Job. ij.

Situla Ique dicit̄ a sitiēdo. Quere libro. it. de receptacul̄ aquarū. titulo. it. 1

Discus Iq̄si d̄aus elcas. Cuiusmodi aut̄ elcas ipa tribuat p̄uuis suis. habes nota
tū li. xij. p̄ti. i. vsu. xij. orti p̄clusi. ab I vsqz ad D. A disco aut̄ dicit̄ discubētes.

Daria

Scutella Iq̄a antiq̄tus habebat q̄dāmodo formā scuti. Unde et scutella a scuto p̄
diminutōez. Ipa enī ⁊ pascit ⁊ defendit nos. Pascit vt scutella. defendit vt scutū.

Salinū Iq̄d est vas aptū salī. i. sapiētie dei recipiēde. Quere sup̄ titulo eodē y. vbi
ipa dicitur vas nouū.

V Rna

RR

Calix Ivas in quo bibit̄. quod antiq̄tus fiebat de ligno. ⁊ inde nomē accepit. qz gre
ci omne lignum cala dicebant. sicut dicit̄ Isidorus.

Phiala Ilic dicta. q̄a de vitro solet fieri. q̄d grece hyalin d̄z. mō aut̄ phiale. ⁊ d̄ vitro
et de auro sūt v̄l argēto. Uñ apoc. v. describūt. xxij. seniores habētes phialas au
reas plenas odoramētōz. q̄ sūt orōes sc̄toꝝ. **Daria** hō recte phiale p̄pat. p̄p̄ am
plitudinē charitat̄ q̄ diligit nos. q̄a phiala inferi⁹ ampla sup̄i⁹ stricta. p̄p̄ st̄ritē
tactūmitat̄. Vitrea. p̄p̄ puritatē v̄gitat̄. Vitru enī de cinere seni fit. ⁊ oīs caro
senū. Ila. et Trāspārēs ē. p̄pter p̄fessionē diuīe laudis. Vitru enī colorē nō celat
p̄tēti i se liq̄ris. Lucida etiā. p̄pter honestatē quersatōis. Dat. v. Luceat lux v̄ra
⁊c. Aurea etiā ē. p̄pter planitudinē sapie celest̄. ⁊ ceteras auri p̄p̄tates. Odorifer
ra etiā. q̄a plena odoramēt̄. i. orōib⁹ sc̄tis. q̄b̄ sc̄tāz d̄lectat trinitatē. et totā curiā
celestē. sic odoramēta suā circūq̄qz diffundūt suauitatē. Que odoramēta. i. p̄ces. se
tire desiderat fili⁹. su⁹ d̄icēs ei. Lān. ij. L Sonet vox tua i aurib⁹ meis. Vox enim
tua dulcis. h̄d audiēdū et odorandū.

Dec ē phiala p̄ncipiū ip̄leta butyro. de q̄ legit̄. v. Judic. i. cārico delboze. Principes. **22**
ap̄li et euāgeliste q̄b̄ p̄p̄nauit butyꝝ. docēs eos icarnatōis d̄n̄ice venerabile sa
cramētū. Et nota qz ex t̄l̄sōe lact̄. p̄cedit p̄guedo butyri. q̄d medicinat ⁊ vngit. ⁊
ex t̄l̄sōe carnis christi. q̄ ex lacte v̄gineo coagulata ē. p̄cesserūt tā v̄ctio carisma
tū. q̄z nostrōz medicina peccaminum.

Mulcē I. i. vas i q̄ mulget̄ lac. In ea siq̄dē ⁊ p̄ ipa; mulgem⁹ lac p̄solatōis ⁊ diuīe
dulcedis. Fili⁹ etiā d̄i ex ea mulcē hō Uñ d̄ic̄ p̄ti iob. r. Hōne sic lac. mulcisti me ⁊c

Scyphus Ivas fm̄ isidorū in q̄ manus abluimus. quia ipa mediatrix mala opera
nostra peuitendo purgamus.

Ureus. cuius diminutiū v̄cecolus. vasa. i. in q̄bus deportat̄ aq̄ benedicta. In h̄
Fo. cxxxi.

enim vase transmisit nobis pater aquam illā gratie. quā nob̄ pmiserat Eze. xxxvi. Effundā sup̄ vos aquam mundā et unūdabūm̄ rē. Aliter cui nō pōteram̄ habere benedictionem dēi.

Uter Ivas sic dicit̄ ab utero. quia totū est quasi in ventre. Et in utero marie statuit dñs aquas gratiar̄ q̄si in vtre. sicut dicit ps. Et d̄ illa plenitudine iugiter recipim̄ gr̄am p̄ grana. nisi steterit p̄ nos.

p̄ Eluis. Iste vocata. eo q̄ ibi pedes lauent. Job. xiiij. dicit̄ de dñol. Visit aqm̄ in peluim̄. i. i. implevit mariā grana. et cepit lavare pedes discipulor̄. Hoc enim officū exemplo filij implet in nobis hūilis virgo. que se semp̄ ancillā exhibet cui⁹ ē h̄ officū. Unde signat̄ p̄ abigail. i. Regū. xxv. q̄ r̄ndit n̄ncijs dauid volēti eā ducere vxorē. Ecce famula tua sit i ancillā. vt lauet pedes suoz dñi mei rē. e Lampulla. Iq̄ d̄ q̄si āpla bulla. Sillis ē ā r̄m̄ditate bull̄ q̄ ex sp̄m̄is aq̄m̄ fūit r̄ vento inflant̄. Dicit̄ aut̄ apud nos q̄dam vascula argētea v̄l stagnea ampulle. in q̄bus reponit̄ crisma. oleum sanctū. et oleū infirmoz. Et in beata v̄gine reposit̄ christ̄ pontifex sanctor̄ bonoz oleū infirmoz. i. misericordiā sanatiuam peccatorū. et oleū sanctū. i. misericordiā que sanctificat peccatores. r̄ sacri crisma. id ē. spirituale r̄ncōdem spiritualiū regū. sacerdotū. et pugilū. sine qua nō sanctificatur nec possunt effici vero nomine christiani.

Rotula

Post hoc scribendū de omnibz vasis tabernaculi et templi salomonici q̄ possent signare mariā. et quomodo ip̄a pera et funda dauid.

Finit liber decimus de edificijs quibz maria figuratur in biblia.

Incipit liber undecimus in quo agitur de munitionibz et nauigijs. que possunt signare mariā.

Daria vrbs siue ciuitas dēi. Titulus .i.

Urbs. id est. ciuitas Isidorus.

Ciuitas ē p̄corū hominū mltitudo societatis vinculo adunata. Dicta a ciuibz. i. ab ip̄is incolis vrbs. p̄ eo q̄ plimoz p̄scaat et p̄tineat vitas. Nam vrbs ip̄a menia sunt. ciuitas aut̄ nō sapa sed habitatores vocant̄. Urbs aut̄ vocat̄ ab orbe. qz antiq̄ ciuitates fiebāt in orbe. Nec oīa beate v̄gini p̄nt adaptari. q̄ est illa ciuitas de q̄ in ps. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dēi. Nec gl̄iosa sunt. q̄ beatā eam dicit̄ oēs generatōes. Libro. iij. ci. i. de humilitate marie.

Daria ciuitas q̄ d̄ q̄si ciuiū vnitas. i. sensualitat̄ r̄ rōis plēa p̄cordia. Cines h̄ ciuitat̄. scē cogitatōes. deuote affectōes. seruētia d̄sideria. r̄ h̄mōi. q̄ oīa tēdebāt ad illud vni qd̄ ē necessariū Lu. r. Regēbāt etiā ciues isti p̄silio sp̄sifici. qz ciues p̄silio sū regēdi. r̄ aduersarij sugēdi r̄ fugēdi. Bñ etiā ciuiū vnitas. q̄a nec ibi caro p̄cipiscēbat aduersus sp̄m̄. nec sp̄s aduersus carnē. nec aliq̄ d̄ rebellōis. aut̄ d̄dictio nis i corpe ci⁹ v̄l aīa. cū ess̄ etiā archa noe. i. q̄ oīa aīalia. i. mot⁹ sensualitat̄ fuer̄t pacifica. r̄ iō sūm⁹ habitator̄ ibi pacifice hospitat⁹ ē. r̄ ibi i pace fact⁹ est loc⁹ eius. Ciuitas dēi. Hoc d̄ ad differētiā ciuitat̄ babilonice q̄ diaboli ē. i. quā dñs n̄ ingredi tur. Osee. xi. Bñ ciuitas dēi. q̄a sola fuit dēi. r̄ nulli⁹ nisi dēi. q̄a nihil i ea habuit ps aduersa. Iō dicit̄ ip̄a can. ij. Dilect⁹ me⁹ mihi. r̄ ego illi. Iō etiā dilect⁹ cōticiens vocat̄ eam suā in cāncis dicēs. Amica mea. colūba mea. soroz mea. sp̄sa mea. r̄ hu iusmodi. Itē ciuitas dēi. q̄a sola digna tāto rege. tāto p̄ncifice. tāto fundatore. tāto inhabitatore. et h̄mōi. Ideo d̄ in ps. Magn⁹ dñs et laudabil̄ iūnis in ciuitate dēi n̄i rē. Quere li. ij. p̄ricula. i. causa. iij. Lōmendat̄ autē ciuitas beca multis. r̄ ante omnia a fundamentis.

Maria figuratur munitionibus

Hec ciuitas comendatur

Fundamentis. Unde Fundamenta ei⁹ in montibus sanctis. Et nota q^d ppheta p^ru-
dens in spiritu dignitate et excellentia hui⁹ ciuitatis. s. reginis gloriose. q^{si} vehemen-
ter admiras gliam ipsius et improuiso p^resertim in hec r^oba. Fundamenta ei⁹ in mon-
tibus sanctis. Et cu^m nihil p^recesserit ad q^d respiciat hoc relatiu^m eius. refert ad mente
pphete. Dicit gl. Fundamenta ei⁹ sunt in montibus sanctis. I. i. patriarchis regibus et
ppheris. et q^{ibus} origine traxit. sicut patz in genealogia christi. Dat. i. Uel itra
firmitate. Fundamenta ei⁹ sunt montes scilicet. abraham. ysaac. iacob. dauid. et ceteri.
et q^{ibus} maria. et ex qua christus.

Uel fundamentu^m ipse christus. Unde Isa. xxviii. Ecce ego mita. dicit pater funda-
to. In fundamentis syon. I. i. marie. q^{ue} paulo post appellat syon. lapide angulare
pbatu^m p^riosum in fundamento fundatu^m. I. i. christu^m. Erat eni^m ciuitas hec fida ta su-
p^r firmam petra. que est christus. Dat. vii. Itē. i. Eboru^m. iij. Fundamentu^m aliud nemo
p^r pot^{est} ponere p^rter id q^d positu^m est. q^{uod} est christus iesus. Dicit autē christus fundamentu^m
multis de causis. q^{ue} notant s^{ub} his. Sustainens saxis. sine vento. luce. ruina.
Udit aq^{ue}. pond^{us} nō sentit. forte. latens. stans. Fundamentu^m eni^m sustinet totu^m edi-
ficiu^m. sic et christus eccliam. Dat. xvi. Sup^{er} hanc petra edificabo eccliam mea.
Sustainuit etiā et gloriose uirginē in omni gra et uirtute. Unde can. vii. dz.
Intra sup^{er} dilectu^m suu^m. De saxis fit. I. i. doctrinis impolitis. i. Ebor. ij. Sermo
meus et p^rdicatio mea nō in p^ruasilibus hūane sapientie uerbis. Ideo p^rceptum est
Deutero. xxvii. Edificabis ibi altare d^{omi}no deo tuo de lapidibus q^{os} ferru^m nō tergit
et de saxis informibus et impolitis. Sine uento. Inanis glie. Job. v. Claritate
ab hoib^{us} nō accipio. Sine luce. In parte uisiois. i. Tbi. vi. Uec habitat accessi-
bile. Job. i. Deu^m nemo uidit unq^{ue}. Sine ruina. In nouissim^o uiror^{um}. Isa. liij. per
humilitate q^{ue} nō habet unde cadat. Udit aq^{ue}. Deliciaz et diuitiaz. Un die. Ego
sum paup^{er}. S diuitiaz. Et dolens. S delicias. et idol^o sal^u tua de^o suscepit me. Sic
debet dicere iust^{us}. Pond^{us} nō sentit. In labores nō reputat p^rpter nos q^{ui} volum^{us}
p^ruerti ad ip^su^m. Un uocat nos inuētoz ibi. Inueni dauid. Dat. xij. die se in-
uisse p^riosā margaritā. licz ibi dicit q^{uod} dicit oia sua et p^rpanit cal. Forte. Un iob
it. Si fortitudo q^{ui}st^{us} robustissim^{us}. Latēs. Isa. xlv. Vere tu es de^o abscondit^{us}.
in hūanitate. Strās. I. i. stabile. Boeti⁹. Stabil^{is} q^{ue} manens dat cūcta moueri.

Quare
christ^{us} fū
damētū

Boeti⁹

Item de fundamentis repli quo maria similiter figurat ita legit. iij. Regū. v. P^rece-
pit rex salomō vt rolleret lapides grades. lapides p^riosos in fundamentu^m repli. et q^{ue}
drat eos. q^{os} dolauerūt cemetarij salomōis. et cemetarij hiram. Et h^{ec} necesse
fuit. q^{uod} nō hoī p^rabat habitatio s^{ed} deo sic dz. i. pal. xxix. Lapidēs grades. amineissi-
me uirtutes. s. bñilitas. fides. charitas. regis. patientia. paupertas. et h^{om}ō. q^{ue} uelut
fundamentu^m totu^m boni sustinet et supportat edificiu^m. Et dicit h^{ic} lapides p^riosos ab
effectu. q^{ue} uirtutu^m uniuersas maria reddidit p^riosam. Dicunt etiā q^{uod} drati p^rter
q^{uatuor} cardiales. q^{ue} gloriose regine q^{ue} q^{ue} drata et stabile reddiderūt s^{ed} oem aduersita-
te et impetu inimici. Et p^{er} has et uniuersas alias uirtutes p^rsurxerit edificiu^m. vt ip^sa
fieret ciuitas regis magni. Per cemetarios salomōis et hiram p^rit designari. earis
mala spūscit. q^{ue} maria spūscit dolauerūt. et totu^m p^ru scrupulu^m sepauerūt ab ea
in scūscitoe. Uel cemetarij salomōis p^res veter^{is} testamēti. q^{ue} figur^{et} et enigmati-
b^{us} ip^sam talem futurā p^ruiderūt et p^rsignauerūt. Per cemetarios hiram. apli et cete-
ri sancti. q^{ue} q^uem pphete p^ruiderāt. tale fuisse p^rdicauerūt.

Ite huic fundamento possunt adaptari illi duodecim lapides de q^{uibus} Apo. xxi. Fun-
damentu^m p^rimū iaspis. Itē illd^{us} Isa. liiij. Fundabo te in saphiris.

Aportis. Un seq^{ue} Diligit d^{omi}ns portas syon sup^{er} oia tabnacla iacob. Dicit brā uir
go syon. q^{uod} sic syon erat loc^{us} eminentissim^{us} i hierlm. sic brā ego i vtraq^{ue} ecclia. Por-
te h^{ec} syon fuerūt q^{uatuor} sels bre regis. q^{ue} clausi sp^{irit} fuerūt s^{ed} oenoxiu^m et ihonestu^m. Un
dici p^r s^{ed} q^uibet sensu^m ei⁹ illd^{us} Eze. xliij. L Porta hec clausa erit p^rncipi. I. diabolo.
q^{ue} nō habuit i ea d^{omi}q^{ue}. Jo. viij. Uel p^rncipi. I. i. pctō q^{uod} regnat i q^{uibus}sdā. Contra q^{uod}
apls ro. vi. Nō regnet pctm i v^{ost}ro mortli corpe. Uel p^rncipi. I. i. ad honore p^rncipis. s.

So. clxxxij.

christi. Aperte aut fuerit porte iste ad omne bonū. Unde aures ei⁹ que clausę erant
 p̄tra mūdi strepitū. q̄m ingressus est angel⁹ ad eam. apte sunt salutaridōi eius. Por-
 ta cordis q̄ p̄tra p̄sensum viri clausa erat. apta est dñie volūtati q̄m dicit. Ecce an-
 cilla dñi fiat mihi zc. Ideo dicit Eze. xliiij. Dñs deus israel ingressus est p̄ eā. Et
 sic potest de alijs sensibz assignari.

Diligite Jer gol dñs portas syon. i. i. sensus beate v̄ginis. i. sup oīa tabernacula iacob. i.
 .i. plusq̄ oīa corpa aliaz v̄ginū. Dñs corpus tabernaculū dicit. ij. Pe. i. Uclor ē de
 positio tabernaculi mei. Itē brā virgo. Qui creauit me requirit tabernaculo meo.
 .i. in corpe. Virgines aut dicit iacob. q̄ luctate sunt p̄tra carnē suā. et supplāta
 uerūt fomitē. q̄ in beata virgine oīno fuit extinet⁹.

Alter erit potest dici de portis. i. de sensibz v̄ginis. i. p̄tra illō Jsa. lx. Aperient por-
 te tue iugiter. die et nocte nō claudent. Apoca. xxi. Porte ei⁹ nō claudent p̄ diem.
 nec enim nō erit in ea. Nunq̄ enim deuote clamātibz ad brām virginē claudūt re-
 spectus misericordie ei⁹. Nam sicut oculi dñi sup iustos. sic oclī marie sup pctōres.
 Similiter nec audūt ei⁹. q̄ p̄parōcin cordis eoz. i. fideliter seruēt et deuote cla-
 mātibz ad eā laudant aures tuas. lo. christe. i. maria. q̄ mediāte tu exaudis pctōres.
 sicut hō audit mediāte aure sua. Nunq̄ claudūt lingua v̄ loq̄la illius. q̄n velit ora-
 re p̄ miseris vt surgāt. et p̄ tēptat̄ ne succūbant. Un̄ Apoca. xij. Terra. i. maria
 lapuit os suū. i. ad orādū p̄ muliere. i. aīa. quam serpens. i. diabol⁹ infestabat. Nunq̄
 claudūt manus ei⁹. quia manū semp aperit inopi. et palmas ad paup̄m extendit.
 Et sic de alijs. Propter hec et mltā alia diligit dñs portas syon zc. Sed nota
 q̄ nō patent he porte nisi iustis et iustificatis et volētibz iustificari. Jō Jsa. xxvi.
 dicit dñs. Aperte portas. et ingrediet gens iusta custodiēs veritatem.

Isidor⁹

Alter. Porte p̄ quas i hanc ciuitatē ingressus ē rex glie q̄tuor. Eterna virginitas. R
 Incompabilis tāra sublimitate hūilitas. Obediētia qua r̄ndit. ecce ancilla. Fidel
 q̄ cōcepit dicēs. Fiat mihi zc. Isidorus. Vaz portaz si q̄libet dehuisset. in hāc ci-
 uitate rex glie nō intrasset. Vaz portaz diligit dñs sup oīa tabernacula iacob. i.
 Tabernacula sunt militantiū. Jacob supplātato. q. d. Licet dñs diligit militan-
 tes in actiua. et supplātatores vicioz. plus t̄m omnibz his diligit in matre p̄dicat
 vtutes q̄b̄ intrat ad p̄replatiū. De his portis dicit p̄ illud Apoca. xxi. D. Singu-
 le porte erāt et singul̄ margaritis. Singule enī ei⁹ vtutes erāt singule margari-
 te. quia singul̄ sensus v̄ginis singul̄ sibi ōgruis virtutibz splēdescebant. Deuli co-
 lūbina simplicitate. Flores cita et p̄fecta obediētia. Olfatus discretōe. Sulf⁹ sobe-
 tate. Tacnus castitate. Incessus maturitate. et sic de alijs.

Afama. Un̄ Gloriosa dicta sunt de te. i. Per patriarchas sub obsecratiōibz figu-
 raz. Per p̄phetas sub enigmatibz v̄boz. vt ē illō Jsa. viij. Ecce virgo concipiet.
 Itē codem. xi. Egrediet virga de radice iesse zc. Itē Dierē. xxxi. Edificabit de mi-
 no ciuitas a turte ananed zc. Numeri. xxiiij. Driet stella ex iacob zc. Itē Lat̄.
 vi. Uiderūt eā filie syon et beatissimā p̄dicauerūt. regine et p̄cubine lau dāuerūt eā

Ab vtilitate. Ique p̄sistit in p̄uertiōe peccatiū. in remissione peccatoz. in collatōe gr̄i-
 arū. Unde sequit̄ Demoz ero. i. ad miserēdū. nō ad puniēdū. Heemie. v. Demē-
 ro mei de⁹ in bonū. Raab et babilōis. i. peccatoz. Per raab enī meretricē intel-
 ligit aīa more meretricio carnis voluptatibz seruicēs et vicijs p̄stituta. q̄ vadit per
 latā viā q̄ ducit ad mortē. Dat. viij. Quia raab interpretatur laritudo. Qui p̄sulit vsa.
 xxiiij. Sume cytharā zc. Ivesq̄ meretricē obliuiscit tradita. zc. Et babilonis. i.
 illoz q̄ in p̄fusiōe malozū p̄us positi opibus se pbabāt ciues eterne p̄fusiōis. et de
 ciuitate diaboli q̄ est babilon. Demoz. i. in q̄ml. ero. leoz si p̄fundant bona p̄fusi-
 one que adducit gl̄iam. Eccl. iij. et ad sinū matris misericordie toto corde p̄fugit
 ant. que est ciuitas refugij. Numeri. xxxv. vt ip̄a mediatrice mihi filio suo satagēt
 reconciliari. Sz q̄b̄. Lero memor. sciētibz me. i. vt. sab illis q̄ me norūt inde glori-
 ficer et collauder. q̄a hanc gl̄iam meā alteri nō dabo. Jsa. xliij. Quidā libri habēt
 [sciētū me] Sed falsa ē lra et corrupta. Augustinus dicit. [sciētū me.]

Hec ciuitas omē datur

A ciuitū multitudine. Iqui cū p̄us fuerint ciues babilonis. p̄ eā fiunt ciues hierlm. D

Maria figuratur munitioibus

Unde sequitur. **E**cce alienigene et tyris et populi ethiopi huius fuerunt illi. **D**icitur et **L**uce **11**. **A**d uerbum demonstrandi est ac si diceret. **I**n paratulo est quod marie caritas omnes res colligit in sinu matris pietatis refugientes ad se. et facit ciues utriusque ecclesie. **Q**uia **L**alienigene. **R**emigius. **I**. alieni pus a deo. **S**ed postea vim sibi facientes hac auxiliari ce recipiunt regnum celorum. quod vim patitur **D**at. **11**. **E**t tyris. **I**tem interpretatur angustia. **I**. illi qui angustiantur pro dolore contritionis et penitentie. qui pus erat in angustia uiciorum. **E**t populi ethiopi. **I**. illi qui pus nigrescebant fuligine peccatorum. et erant deformes pammisam dei si multitudinem. **D**e quibus dicit **T**ren. **11**. **D**enigra est super carbones facies eorum. **S**ed conuersi modo denigrauit per eruptionem tribulationum et penitentie. exemplo **J**ob dicitur. **17**. **L**utis mea denigra est super me. et ossa mea auerunt per caumate. **I**. tribulatione. **U**bi fuerunt illi. **L**ex. **1**. **S**ed fide incarnationis cuius ipsa fuit ministra penitendo suggerit ad ea. **E**t tales inhabitant hanc ciuitatem per fidem et dilectionem. **A**lia **L**ra dicit. **P**alestina. **T**yrus. **E**t **E**thiopia. **L** **P**alestina interpretatur os malleatoris. et signat detractores qui iungunt maleant super bonos. **U**bi. **S**uper dorsum meum fabricauerunt peccatores. **Q**uos castigat quantum in se est exemplo sue taciturnitatis. **T**yrus angustia. **U**bi sunt cupidi. quibus omnis locus angustus. **Q**ui dilatat exemplo sue paupertatis et caritatis. ut dicat talis. **E**t eduxit me maria in latitudinem. **E**thiopia caligo. ecce superbia que excecatur. **I**sa. **17**. **S**uper montem caliginosum leuate signum. **D**ons enim et caligo bene commitantur. quia ex celsitudine sequitur caligo. sicut ex deiectione illuminatio. **R**u. **17**. **L**adit et sic aperuit oculos eius. **E**t tales illuminat ipsa exemplo sue humilitatis. **E**t ita per ipsam fit dominus in memoriam peccatorum. et ipsi peccatores ciues huius ciuitatis. **I**deo dicitur tam matri quam filio. **S**ap. **11**. **D**isere ris omnium quoniam omnia potes.

A miraculi nouitate. **U**bi sequitur. **L** **F**undatus syon dicitur homo. et homo natus est in ea. et ipse fundauit eam altissimam. **I**n hunc consistit nouitas miraculi indicibilis. **E**t hec sunt gloriosa que dicuntur de hac ciuitate dei. **S**ed altissimam. **I**n quantum deus fundauit eam. **I**pus. **E**t per eius fundatorem **L**nat. **E**st in ea in quantum homo. **I**deo cum loquitur propheta de fundatore. ponit preteritum. **S**ed fundauit. cum subiungit de natiuitate in utero ponit presens tempus. **E**st. **A**d ostendendum quod postquam eam fundauerat ut deus. homo natus est ex ea. quod esset impossibile in puro homine. **A**ntiquus enim auditus est quod architecto pus domum fabricauerit. et postea in eadem domo nasceretur. **S**ed christus hoc fecit. ad innuendum quod eius natiuitas omnes alias precelleret. **U**bi **P**rouer. **14**. **S**apientia edificauit sibi domum. **P**ropter hoc dicebat salomon **P**rouer. **17**. **S**e ignorare uiam uiri. **I**. christi. in adolescentula sua. **I**. in brachia uirginis. **A**li **T**er. **T**ria uirgis privilegia hic notantur. que contulit ei filius suus. **P**rimum. quod altissimus regium sanctificauit. **S**oli enim dei est iustificare. **U**bi christus uidetur dicere matri illi **I**sa. **17**. **E**go sum ego sum qui deo iniquitates meas. **I**. originale et somitum **L**ppet me. **Q**ui dicitur **L**ppet me. **I**. ut digna efficiatur inhabitatio mea. **S**ecundum. quod gratia ipsam impleuit. et fructibus ornauit. **T**ertium. quod spiritus gratia obumbrare ipsam fecundauit. **I**n duobus primis designat fundatio ciuitatis. **I**n tertio quod homo natus est in ea. **I**tem de primo dicitur alibi in psalmo. **U**isitasti terram. **I**. maria eam sanctificando. **L** **I**nebaisti eam. **I**ntuitus eius et gratias in fundando. **L** multiplicasti locupletare eam. **I**. multipliciter locupletasti eam partu filii dei fecundando. **I**stud enim super omnem gratiam est. **S**ed nunquam homo dicitur. **I**. persuadere poterit syon. **I**. synagoga. istud. **S**ed altissimam. **I**qui pus fundauit eam. **P**ostea homo natus sit in ea. **I**psi dicitur. **H**oc recipit incredula synagoga.

A scripturarum auctoritate. **U**bi sequitur. **D**ominus narrabit in scripturis populorum. et principum hominum qui fuerunt in ea. **Q**uasi diceret propheta. **U**bi hec omnia nostis. **E**t ipse ruder. **D**ominus si qui narrabit in scripturis populorum. **I**. quod dicitur. **I**n multis scripturis predicat et narrat dignitatem beate marie et utriusque ecclesie. **I**. **L**ppet me. **E**t principum. **P**opulos uocat pauperes prophetas. quibus fuit amos. **P**incipes ditiores et nobiles. quales fuerunt dauid et isaias. **U**el populos uocat gentiles. **U**bi sibilinis et filii hec predicta. **J**ob etiam fuit gentilis. **P**incipes uocat in deos. **U**el principes sunt editores scripturarum. **I**. prophete. **A**pli. et euangeliste. **P**opuli. facti et positores. **U**el populi alii sancti ab apostolis. **P**incipes. ipsi apostoli. **U**bi. **C**onstitues eos principes. **I**n scripturis populorum. **I**. ad populos missis. **E**t in scripturis principum. **I**tem plato. aristoteles. aut socrates. sed horum qui fuerunt in

ea leuitate. s. ecclie. qz illi extranei fuerunt a fide. sed pphete q̄ p̄dixerūt. et apli q̄ p̄dicauerūt fuerūt in ea. Ip̄s fidē. Omnes enī pphete et apli p̄cordes fuerūt in laude beate & ḡnis. In ea hō p̄tra eā. vt heretici. nec extra eā. vt philo sophi. j

Ab inhabitauitū cōtinua exultatōe. **U**n̄ seq̄tur. **S**icut letatiū oīm habitatis ē in **R**ē. Io sup̄na hierusalē. Quasi dī. Omnes q̄ habitāt i te. iocūdi sunt et letātes. **I**sa. li. Venient i syon cū laude et leticia sempiterna sup̄ capita eoz. **A**lter. De beata virgine cātā hic versus **S**icut letatiū omniū habitatio est i te. **I**scrā dci genitric. **I**n fortissima inuitōe habitāt homines securi et leti. in infirma tristes et timidi. **I**te i magna et opulēta multi. in infirma paucissimi. **M**aria siq̄dem refugiu est et spes s̄m fidelū. qz fortissima est et inexpugnabil. **L**et terribil vt castroz acies ordi nata. **I**demōibz inimic. **O**pulēta est etiā granaz et p̄tūā abundantiā. qz gratia et gloria plena. **M**agna est etiā et amplitudie caritatis. q̄ omnes amplectit. **U**nde canit ei ecclia. **S**ub tuū p̄sidū fugimus dci genitric. **I**sa. xlii. **L**etamī cū hierlīn. **E**t ip̄i diecū ē illō **I**udub. xv. **T**u glia hierlī. cū leticia isrl. **M**iserrimi oīm hōim sunt illi. q̄ nesciūt ad hanc vrbem p̄fugere in oīm necessitate. **U**n̄ **E**cclē. x. **L**abor stultoz affiget eos. qui nesciūt iū vrbē p̄gere. i. ad mariā refugere. **P**edi bus. i. fidi et amoris. **Q**uia s̄s i hāc ciuitatē dci nolūt ascendere miseri pctōres ad adorādū d̄m. **I**des tantū defectū gr̄e patiunt. **U**n̄ **Z**acha. vi. **E**t erit q̄ nō ascendērint de familijs terre ad hierlīm vt adorent d̄m exercitiū. nō erit sup̄ eos imber. i. gr̄e stilliciū. **I**te p̄pter hec oīa dicit dauid q̄si magnū dei b̄ficiū describēs. **D**e **S**durit eos in viā rectā. vt irent in ciuitatē habitatiōis. **I**te de illis q̄ nō seruīūt marie. vel qui male sentiūt de ea. dicit in ps. **E**rrauerūt i solitudine. i. in mūdo linquo. **I**qz nō habēt aquā gratie. ex quo nō curāt de plena gr̄a. i. maria. **L**viā ciuitatis habitaculū nō inueniūt. i. triplicē viam. humilitatis. paupertatis. et caritatis. **N**ec triplex viā ducit ad ciuitatē habitaculū. i. mariā. cui dicit. **S**icut letatiū. **E**t ibi sumit viā ducēs ad ciuitatē et habitaculū regnī celestis. **E**t ideo p̄tingit illud qd̄ sequit. i. q̄ sunt **L**esu n̄eres et s̄nētes. **I**qz nec habent solidū cibū opatōis bone. nec lac simplicis doctrine quo nutriat eoz infannia. **I**te nec digne māducant panē vite. nec digne bibūt sanguinē chasti. q̄ vere est potus. **I**te nec habēt cibū bone opatōis. nec potū gr̄e salutaris. **I**deo seq̄tur q̄ **L**ata eoz in ip̄is deficit. **I**qz nec pasti nec potati h̄c triplici cibo et potu.

Iso quōd hec ciuitas in ps. cōmendat̄ a multis. videndū de alijs cōmendati **T**onibz eius quas scripnire sacre multipliciter manifestāt.

Nec ciuitas cōmendatur

A fundatore. **I**ā fuit de⁹ trinitas. **U**n̄ in ps. **D**e⁹ fundauit eā in eternū. **I**te. **I**pe fūdauit eā altissim⁹. **U**n̄ etiā ip̄e dicit ecclie erhuic ciuitati. **E**cce ego sternā p̄ ordinē lapides tuos. et fundabo te in saphiris. **I**sa. liiij. **U**el fundator sapia. i. filius dei. **U**nde puer. ix. **S**apia edificauit sibi domū. **N**ec habitura est finē hec ciuitas. qz deus fundauit eam in eternū.

A b̄artifice et p̄ditore. **U**nde de antiq̄s sanctis ad **N**eb. xi. dicit. qz expectabant fundamenta. habitantē ciuitatē cui⁹ artifex et conditor de⁹. **N**ec ciuitas br̄a & ḡs. p̄ cuius parnī sperabāt seredimēdos et extrahēdos ab inferno. **U**n̄ dicebat iacob iaz prim⁹ mortū **S**en. xlix. **S**alutare tuū expectabo d̄ne. **E**t paulo post. **D**onec uisat desiderū collūi eternoz. **S**equit. **L**ui⁹. i. s. ciuitatis **L**artifex et conditor de⁹. **U**n̄ **I**sa. xlv. dicit p̄ d̄ filio **I**pe edificabit ciuitatē meā. et captiuitatē meā dimittet

A rectore et rege iusticie. **U**lor enī hui⁹ ciuitas est. **D**ñs regit me. **S**equit. **E**t n̄ **U**hil mihi deerit. **Q**uia gr̄a plena et oīm bono referta. **P**ropter h̄ aut̄ oēs habitatores hui⁹ ciuitas. i. oēs mor⁹ et affect⁹ virgīs fuerūt iusti. **Q**uia sicut dicit eccl. x. **Q**ualis rector ciuitas. tales habitates i ea. **I**sa est enī salem. cui⁹ rex fuit melchisedech. **S**en. xliij. q̄ interpretat rex iusticie. vel rex iust⁹. vel rex pacis. **D**ic ē rex regit

Maria figuratur munitio nibus

et dñs dñantiū. i. ad Thi. vi. Et Apoca. xix. Dicē rex iust⁹. Unde marie dicit Isa.
i. Vocaberis ciuitas iust⁹.

A situ loci. Iq̄ fundata supra firmā petrā que christ⁹ ē. Dat. viij. tāq̄ sup rupē natī
nā. quia christus est firma petra et saxum durissimū. Deutero. xxxij. Et. i. Eho. x.
Petrā autē erat christ⁹. Fundata ē etiā sup montē. i. christum. q̄ est mons in v̄tice
montiū. Isa. ij. et Michee. iij. Et sup illū lapidē q̄ factus ē mons magn⁹. et imple
uit vniuersam terrā Dan. ij. Et ideo vox ei⁹ est Eccl. xxiij. Ego in altissimis habi
tavi. Itē. Fundamēta ei⁹ in montib⁹ sanctis. i. in eminētia oīm virtutū. Vel si
ta fuit supra firmā petrā. i. sup firmitatē fidei. a qua nec in filij sepultura vacillauit.
quā fide defecit omnis sanctus.

Aliter. A situ loci. Quia fundata sup humilitatē que ē stabilitas fidel' aie. quā nō p̄
monere diabol⁹. Et h̄ est qd̄ dicit in ps. Qui fundasti terrā. i. mariā sup stabili
tatē suam. Iq̄ fuit hūilitas. nō inclinabit in seculū seculi. i. ad peccandū.

De situ
hui⁹ ci
uitatis.

Itē de situ hui⁹ ciuitatis p̄t exponi qd̄ de celesti hierusalē dicit Apoc. xxi. vbi sic legitur. **¶**
[Suscepit me angel⁹ in spū in montē magnū et altū. et ostēdit mihi ciuitatē sc̄am
hierusalē descēdentē de celo. a deo paratā. habentē claritatē dei. et.] Et sunt verba
beati iohis. [Suscepit. i. i. sursum tulit. i. in spū. i. i. mēris excessū. i. in mōtē magnū
et altū.] Mons iste christ⁹ est. qui est magnus in hūanitate. et alt⁹ in diuinitate. qz
insupabilis potētie. sicut dicit glo. Ler ostēdit mihi. sup montē illū fundatā. i. ciuita
tē. i. i. mariā v̄l eccliam. sc̄am. i. i. firmā in pposito virginitat⁹. i. hierl'm. i. ad v̄siones
etne pacis plene intēdentē. descēdentē de celo. i. i. recipientē in sua sc̄ificatōe. i. i.
fionē gr̄e misse sibi de celo. a deo paratū. Iq̄ ip̄m omni gr̄a adornauit. Vel descē
dentē de celo. i. i. qd̄ boni habebat bonitati diuine ascribente. Cū dicebat. Fecit
mihi magna q̄ potēs est. et. [Habentē claritatē dei.] Quere paulo infra.

Et nota q̄ ciuitas. villa. v̄l habitatio. in monte sita tria habz. i. q̄ ē clarissima. sc̄a. v̄
sima. et mūdissima. Clarissima. qz p̄us et copiosus recipit solis illuminatōes. Sic
maria p̄us et copios⁹ claritatē excepit filij sui solis iusticie. vt p̄spicere cognosceret
mundū. se et deū. In cognitōe mūdī quē p̄cepit. fuit clara. in cognitōe sui clarior.
sz i cognitōe dei clarissima. et ideo corā eo tantū se hūiliauit. Et h̄ p̄dixerat illi. Isa.
le. Erit tibi dñs in lucē sempiternā. et deus tuus in gl̄iam tuā. Ista ctenē ē hierl'm
cui m̄lto ante. pmiserat thob. xij. Lucē splēdida sulgebis. et oēs fines terre adora
bunt te.

De clar
itate hui⁹
ciuitatis

Item huic ciuitati op̄tetur illō quod de supra hierusalē dicit Apoca. xxi. s. q̄. [Habe
bat claritatē dei. et lumen ei⁹ sicut erat lapidi p̄cioso tāq̄ lapidi iaspidi sicut cristal
lū.] Claritas dei est vera de deo cognitio. quā beata ego habuit sup oēs. Cū de
potuit dicere illud Baruch. iij. Beati sumus isrl. quā q̄ deo placēt nobis manife
sta sunt. Sequit̄. [Et lumen ei⁹. i. opa ei⁹] luminosa in cetera corā hoīb⁹ ad extē
plū. sicut lapidi p̄cioso. i. christo. quem imitabat in opib⁹ suis. qui fuit lapis p̄cio
sus firmus in pposito. et lucens in v̄tutib⁹. Et tāq̄ lapidi iaspidi. i. in q̄ signat firmi
tas et viroz fidei quo ad virginē. vel p̄suerantia sc̄itatis quo ad v̄tutē. [Sicut cris
tallū.] In quētrāspārēs et lucens. ē. et signat purā cōfessionē diuic laudis quo ad vir
ginē. sed peccatoz q̄ ad nos.

Itē de claritate hui⁹ ciuitatis subiūgit ibidem paulo post. [Et ciuitas nō eget sō
leneg luna vt luceant in ea. qz maria nō indignit maiori v̄l minorialioz doctna
Unā claritas dei. i. i. tot⁹ trinitatis. i. i. illuminat eā. dādo intellectū ei⁹ cognitōem
plenissimā. et ab omni nubilo fatitasmari semotā. Et lucerna ei⁹. erat agn⁹. i. i. chri
st⁹ quē portabat in v̄tre et in mente s̄m q̄ deus et hō. q̄ nonē mensib⁹ priusq̄ alijs
ciuitatib⁹ enāgelizauit cordi ei⁹. Deinde nat⁹ et ea enāgelizauit et alijs ciuitatib⁹
regnū dei. Lu. iij. Propter qd̄ et ip̄e se appellabat lucē mūdī. Joh. viij. Sequit̄.
[Et ambulabūt gētes in lumie ei⁹.] Ambulabūt de v̄tute in v̄tute gressib⁹. i. s. fidei
dei et bonoz opoz. In lumie ei⁹. i. ad illuminatōes et p̄ploz ei⁹. v̄l ad lumē cogni
tōis. q̄ ip̄is ab ea desup infundit. Sicut q̄q̄ accidit q̄ in excessis tūrib⁹ ponit̄
q̄dam lucernē. ad qz illuminatōes nante et viatores dirigūt cursum et viam suā.

So. clxxxiij.

B 2

De sanctitate huius civitatis

Fuit etiam civitas hec sanctissima sicut villa sita in monte. qz maria sans fuit qsi in sua sanctificatōe ablata. fuit ab ea fominis inēssio. Sanior. qz in bona. eius pueritatōe adhuc fuit amplius diminut. Sed sanctissima. qz in filiū dei cōceptōe oino fuit extitatus. Quere de his li. iij. n. xxviii. de sanctificatōe auro.

BB

De mundicia huius civitatis

Fuit etiam hec civitas mundissima. qz maria munda fuit in cogitatōe. mundior i affectōe. sed mundissima in inēssōe. Et ppter h illi dicitur qd de celestibierlin dicit Apo. xxi. Ipa civitas auz mundū sile vitro mūdo. Auz. ppter fulgorē caritatis. Imundū i p gram virginitatis. Ucll auz mundū ppter soliditatē fidei. Auz eni solidū ē metal lum. fides fo dicit mūda ab effectū. qz inūdicat aiam. Uū Act. xv. Fide purificans corda eoz. Ucl dicit auz mundū ppter sapiennā q plena erat. S3 qz nō sufficit fideo cordis nisi assit p fessio fidei. iuxta illud Ro. x. Corde eredit ad iusticiā. ore autē p fessio fit ad salutē. Sequit. Sile vitro mūdo. I Per vitru eni signat p fessio. qz vitru nō celat colorē ei qd cōtinet. maxime si fuerit mūdū et pur. Ucl p vitru mundū p caro virginea designari. Item de mundicia civitatis seqt paulo post. Nō intrabit in eā aliqd coīnqnatū. Ip p fessū in cogitatōe. Et facies abominatōnem. In actōe. Et mēdaciū. In locutōe. Et p hoc oīdit q ipa nec peccavit cogitando nec loqndo. nec opando. Nec corruptōne sui. qd est coīnqnatō. nec p fessū dei. qd est abominatō. nec deceptōne pximi. i. mēdacio. Ecce qz hec tria habuit i se civitas nra. que solet hēre civitas in mōte sita. videlicet. claritatē. sanitatē. z mundiciā.

Isidorus

A materia. Uū Apo. xxi. Ipa civitas auz mundū sile vitro mūdo. Quia ex auro mūdo p fessū ē. vt aurū referat qsi ad materiā aie. et vitru qsi ad materiā carnis. q. cū esset scū. qz Isa. xl. Dis caro senū. multipliciter fuit decocta. et qsi colata igne. spūssantē. et sic cōversa ē in splendore vitri. Dicit autē vitru fm Isidor. vilis pspi cuitate eo q luceat. In alijs eni metallis qd cōtinet abscōdit. in vitro fo liquoz vel spēs qūs est interi. tal' exteri. declarat. et quodā mō clausus patet. Sic z maria clausa. omni hoi. patuit soli deo. Unde Ezech. xliij. Ur nō trāstet p eā. qz dñs dicitur isrl ingressus est p eam. eritqz clausa.

EE

De civitate pme dat

A magnitudine. Iq describit Zacha. xiiij. vbi sic legit. Edificabit dño civitas a tur re ananeel vsqz ad torcularia regis. Ananeel interpretat gra dei. Turris ananeel est supn e grē cellitudo. cuius fuit in maria singularis plenitudo. Turris. Ergelava. nel. Iest alta fortitudo sine fortis altitudo grē dei. a q hec civitas incepit edificari. z cetera. I vsqz ad torcularia regio. I. christi. cui passio torcular fuit. S3 ppheta posuit torcularia plr. qz mō mōde passus ē. et in singul mēbris passus ē. et multē fuerit circumstante passiois. Inchoatio ē h' civitatis fuit altitudo. grē infuse. a q in cepit in sanctificatōe. psummano fo q mēte ppassa ē filio patenti. Uū hucū n. ar tyrū. pmeruit et habuit excellenter.

DD
Dñs
labi
nens

Item de quantitate huius urbis dicit Hier. xxxi. i. si. Ecce dies veniunt dicit dñs. et edificabit dño civitas a turre ananeel vsqz ad portā anguli. et eritbit vitra nō mē mēsure in p fessu ei sup collē gareb. et circūbit goatha. et omnē vallē caducez. et cinerez. et vniuersā regionē mores vsqz ad torrentē cedron. et vsqz ad angulū porte qz oriental. Ecce imēsa magnitudo civitatis. Sic exponit. Ananeel. Igra dei. sicut sup et postū. I. Porta Joblatio fidei. q filii dei in se suscepit. De q porta legit Eze. xliij. Angul' secretissima puerlatio ei. Angulū faciūt duo parietes sil ex di verso parrētes. Di sunt fgitas et mñitas. q tanqz pietes vel muri p fessū in ea possessionē pntū. Aliter. Turris ananeel. I. i. turris grē dei ē ipa brā ego. q ve lut qdrata pntū. oib' edificijs spūsseri pcellit p rogatiua gfa. sic mñs supminet toti castro. et mltroz bonoz opez velut lapidū structū. in altū p fessū. oib' fugi tiuis pstat refugij et munimen. Et ipa a suo exordio velut turris munita dei grā inerpugnabil' fuit oib' insultib' inimici. Et pcessit hec civitas vsqz ad portā anguli. I. eo vsqz vt ipa fieret porta anguli. Duo t' parietes e diverso veniētes faciunt angulū. Valde ei e diverso veniēbat fgitas et mñitas si qd attēdat naturā. s3 p dei grā q signat in turre ananeel. i ipa parrētes vniēte sunt. et i occurfu fgit nitas et maternitas ipa facta ē porta anguli z ianua padisi. sicut canit ei ecclesiā.

EE

Maria figuratur munitio nibus

In regis alti ianua etc. Per quā portā ille ingressus ē in regiōem nr̄am. q̄ ē angul⁹
duoz p̄p̄loz. Et nota q̄ vbi porta ī angulo ē. nō toti occurrūt pietes sed p̄tes pa-
rietū. Sic ī ip̄a nō tote occurrūt v̄gitas et m̄nitas. q̄ q̄si pars v̄gitaris ē sterilitas.
q̄si p̄s m̄nitaris corruptio. q̄ n̄ penetrerūt ī v̄gine nr̄a. Sed de v̄gitate integritas. d̄
m̄nitate fecūditas. q̄ optima p̄te elegit. L. n. r. Hec ē ḡ delectio h⁹ ciuitatis. quā
sic edificauit sp̄s sanctus. vt ab exordio ess̄ turris ananeel. et ī ptu filij ess̄ porta an-
guli. Sequitur. L. Et eribit vltra normā mēsure ī p̄spectu e⁹. In q̄ signat q̄ nec p̄
mā silem visa ē. nec h̄re sequēte. et q̄ supgressa ē vn̄uersas creaturas. L. In p̄spectu
ei⁹. L. d̄n̄i. q̄ sol⁹ sufficit m̄ris p̄phēdere dignitate. sic ab ip̄a sola p̄phēsus ē q̄n̄ mu-
lier circūdedit viz. Diere. xxxi. Et necessaria erat huic ciuitati q̄si infinita magni-
tudo. cū esset ciuitas regis magni. q̄ nō ē regul⁹ sed rex magn⁹ sup̄ sēs deos. De hac
etiā magnitudine d̄r Baruch. iij. L. D̄n̄s isrl̄ q̄s magna ē dom⁹ dei et ingens lidē dom⁹
et ciuitas. Loc⁹ possessōis ei⁹ magn⁹. et nō habz p̄sumatōem excelsus et imēsus.

¶ Muroz suoz lata extēsiōe. Un̄ seq̄t̄ in auēte Diere. L. Et eribit vltra normā mē-
sure. Jertēdēs. l. patrocīnia et b̄n̄ficia sua ad illos q̄ sūt extra normā mēsure. i. q̄ trās
gressi sunt regulā euāgelice doct̄neli p̄spectu e⁹. L. i. s̄m̄ dei b̄n̄placitū. q̄ ad h̄ funda-
uit hāc ciuitatē. vt esset refugium p̄ctoꝝ et tutela vicz. L. sup̄ collē gareb. l. q̄d̄ iterptat
scabies. i. sup̄ collē scabiosū. q̄ signat sup̄bia. Job. xvij. L. Denoret pulcritū d̄n̄e cutis
ei⁹. L. i. sup̄bia. q̄ sūt p̄mū p̄ctū et iterfecit diabolū. et ip̄
sa sicut mors p̄sumit si q̄d forte ē ī hoīe. Et sic scabies denorat pulcritū d̄n̄e cutis.
sic et ip̄a q̄c̄qd̄ ī extiori p̄uerfatōe relucet. L. Et circūbit goatha. L. Goatha iterptat
oculus p̄ctoꝝ. Hec ē illa anarica. q̄ ē illa amphora. de q̄ Zacha. v. Hec ē ocul⁹ co-
rū ī vn̄uersa terra. Interpretat etiā gyꝝ. et signat cupiditatē. q̄ ē ignis flāme deus/
rātis ī gyro. Treñ. ij. Quia ī cirenitu ip̄j ambulāt. L. Et oēm vallē cadaueꝝ. L. Cada-
uera ferēt. et v̄m̄ibz q̄s generāt p̄sumit. sic et luxuriosi. Isa. xxxij. De cadaueribz
eoz ascēdet fetoz. s. corā deo et angel. Diere. xvi. In sterq̄liniū sup̄ faciē tre erunt.
et erūt cadauera eoz. esce volatilibz celi etc. Ecce q̄ v̄m̄ibz q̄s generāt et d̄s d̄erūt
et d̄lectatōibz p̄sumit. Et nota q̄ d̄ic̄lōēz vallē cadaueꝝ. lq̄ alia ē vallē fornicatoꝝ. alia
adulterozū. alia sodomitaz. et sic de alijs. Sed ad oēs se extēdit latitudo hui⁹ ciui-
tatis. Nā sup̄bia p̄ponit exēplū sue b̄n̄ilitatis. anar⁹ et cupidis sine paup̄tar⁹. luxuri-
osis sue v̄gitaris. Sequit̄. L. Et cineres etc. Ite sup̄ in certu. Cineres ip̄j. ar̄ di. steri-
les. et abz diaboli. Isa. lxx. Serpētī puluis panis ei⁹. S; ip̄a hos cineres aufert
de faucibz diaboli. p̄terēdo molas ei⁹. Job. xxix. anteq̄ ip̄os oīno deglutiat. sicut
patet ī Theophilo. et ip̄is imiscet aq̄s gr̄arū calidas ab effectu. q̄ calefaciūt cor.
p̄ deuotōēz. Vel etiā aq̄s calidas lacrimaz. Et sic et his cineribz facit lixiuū quo
ip̄os abluūt. et etiā alios exēplo eoz. Istis etiā pulueribz q̄ p̄us erāt panis serpētī
ip̄ertrat rozē gr̄e. et fecūdat eos ad bonum. et ip̄os p̄pingit vt gr̄am valeāt cōtinere.
Perringit etiā ad vn̄uersā regiōem moꝝ. Regio moꝝ. incolat⁹ vite p̄sentē. in q̄
tāq̄ stella mar⁹ nos p̄solat et dirigit. Regio moꝝ. malicia prauē p̄uerfatōis. quā
ip̄a potēter imutat in q̄bz vult. Itē regio moꝝ. certitudo d̄n̄atōis. q̄ mltos au-
fert diabolo d̄ sua d̄n̄atōe iā cerros. sic sepe legit̄ ī miracul⁹ ei⁹. Perringit etiā vsq̄
ad torrētē cedron. lq̄d̄ iterptat tenebre. q̄ vclut torrēs rapūt h̄iem p̄ctoꝝ. vt ab
interioribz tenebz d̄n̄at ad tenebras exteriōres. q̄m̄ occurrūt illuminatiōe et eos ad
lucē restituit. Perringit etiā vsq̄ ad angulū porte oriētāl⁹ equoz. L. Eq̄ p̄ctoꝝes por-
tātes sessorē diaboli. q̄bz d̄r. Nolite fieri sicut equ⁹ et mul⁹ etc. Qui deū et diabo-
lū sessorē nō discernūt. Porta oriētāl⁹ p̄nia. p̄ quā nobis oriē sol īsticit. In hac por-
ta ē angul⁹ et angust⁹ ingressus. p̄ quā vt intrare valeāt p̄ctoꝝes. assunt eis b̄n̄fi-
cia b̄te virginis. q̄ se in hora passōis filij sui ad aq̄lonē posuit. ne diabolus possz
impedire penitētes veniētes ad extēsa brachia crucifixi.

¶ Patrie defēsiōe. Isa. xvi. Urbs fortitudis. Quere paulo infra alphabets. iij. KK
u. Et q̄c̄qd̄ sup̄ d̄ic̄tū ē de muroz extēsiōe. totū p̄uenit huic p̄medatōi. Patria ī
qua sita ē hec ciuitas. terra p̄missōis ē. sicut infra inuenies de terrena hierlm̄. q̄ si-
gnat eccl̄ia militans. quā ip̄a defendit ab incurribz demonū et vicioꝝ. maxime q̄

ad eos q̄ de ipsa p̄fidit et ad eā refugit. Un̄ fidelibz ecclie q̄ habitāt sp̄ialz i con-
finio ei⁹ p̄mittit dñs Isa. in fi. fm aliā l̄raz. De hierl'm civitate quā elegit. v̄iet vo-
bis auxiliū. Ipsa enī est vna et p̄cipua civitatū refugij. de qbz legit Añeri. xxxv. et
Josue. xv. Sepate vrbes fugitivoz. q̄ sunt maria et feti. Sed ipsa ē metropol' ista-
riū civitatū. Propter qd̄ d̄ Job. v. ex p̄bis elyphat. Uoca. l. i. innoca auxiliū q̄ in
stantia demouit et tēptationū. si est q̄ tibi r̄udeat. Subueniēdo p̄bis suis. Et ad ali-
quos sanctorz cōuētere. Sic fideles solent inuocare sanctū iacobū. sanctū epidiū.
sanctū nicholai. et alios q̄bus seruiēt in aliquo. Sed in multis inueniet tā scilicet
vl' tā potēs adiutorij. sicut i maria. De civitatibz refugij inuenies li. ij. p̄. i. cā. xxx.

A q̄dratura vl' dispositōe. Un̄ Apo. xxi. Civitas in q̄dro posita ē. Cui⁹ q̄dratu **L L**
ra fuit fides. spes. charitas. et opatio bona. Quia vt dicit glosa. hec civitas robu-
sta fide. lōganimis spe. ampla caritate. efficit opatōe. Seq̄t. Et lōgitudō ei⁹. l. i.
fides. tanta est q̄nta et latitudo. l. i. caritas. q̄a q̄m̄ credidit tantū amavit. Glosa
Quātū credit q̄s. tantū sperat. q̄ntū sperat. tantū diligit. q̄ntū diligit. tantū operat.
Uel hanc q̄draturā faciūt q̄rtuoz cardinales. quaz vna nō dicit aliā excedere. Pru-
dētia appetēdi boni et vitādi mali p̄cedit. Hanc seq̄t sp̄antia. q̄ retrahit a volup-
tātibz. Hanc fortitudo. vt qd̄ intelligit opet. Inde iusticia. vt sic suos actus tēpet. ne
nimis iust⁹ vl' sapiēs sibi videat. Eccles. vij. Noli esse nimis iust⁹ et.

A turriū altitudine. Maria enī civitas ē egbathanis. cui⁹ portas posuit arphaxat **B B**
i altitudine murū. sicut d̄ Judith. i. Arphaxat interpretat sanās. vl' sonās depopu-
latōem. Sic ē christ⁹ q̄ hanc edificavit civitatē. q̄ sanavit gen⁹ hūanū. et sonuit. i.
p̄dicavit depulatōem pctōz. Egbathanis interpretat solēne mandatum hūilis viri.
Hec est maria q̄ solēniter adimplevit p̄cepta christi. Cui⁹ civitas p̄ma turris
celstudo hūilitatis. q̄ attingit vsqz ad sedentē in throno dñm in aeternis. sicut d̄
cit b̄tus Berñ. Ista turris defendit simplices. timoratos. et m̄fuctos. et hmōi.

Berñ.

Berñ.

Alia turris nomē virgīs. Prouer. xvij. Turris fortissima nomē dñi. ad ipas cur-
rit iust⁹ et exaltabit. Hoc nomē inuocat in hac civitate. Un̄ 2 hōb. xij. Eldora-
būt dñm in te. et nomē magnū inuocabūt in te. B̄tus berñ. sic d̄. Turris fortissi-
ma nomē dñe. ad ipam fugiet pctōr et liberabit. Hec defendit q̄slibet et q̄ntūlibet
pctōres. Tercia turris virginitas. a qua defendunt a p̄cupiscētia carnis. q̄r̄t dil-
gunt castitatē. Quarta turris martyriū cordis virginal. que specialiter receptat et
p̄tegit tribulatos. Disposire autē sp̄ialiter sunt he turres q̄s in angulis quadatur
re. et a qualibet illaz turrellule multiplices ceteraz virtutū disponunt ordinabilē
q̄s p̄ latera civitatis. Et p̄nt appellari turrellule. filie vl' collaterales p̄dicaz. sicut
n̄. Itē in psal. Circūdate sion. l. i. maria p̄ iugē ordē. Sicut q̄n aliq̄s ab aliquo
vult aliq̄d inpetrare. dicit de eo. Ipe vadit ei circa. gallice. illi va entoz. Et cōple-
crimini eā. quasi duobz brachijs fidei et dilectōis. Narrate. quid sit narrādū d̄
alibi in ps. Narrate oīa mirabilia ei⁹. Itē narrantes laudes dñe et s̄tutes ei⁹ et.
Vos dico existētes. in turribz eius. l. i. firmi in q̄rtuoz virtutibz q̄s appellauim⁹ tur-
res. hūilitate. nois inuocatōe. castitate. p̄passione vel penitētia. Et hoc qd̄ dicit
Narrate in turribz ei⁹. Vos dico existētes i his turribz sup̄dicis. Et h̄ est qd̄ d̄
cit vel sub d̄. Ponite corda v̄ra in virtute ei⁹. Inō in virtute p̄pria. qz maledictus
hō q̄ p̄fidit in hoīe se. l. vel alio. Diere. xvij. Et nota qz p̄ turtes cines munim̄. ho-
stes p̄vident. et de turribz his q̄ extra sunt loq̄mur.

Dñs sa-
binēsis

A muroz indissolubili firmitate. et robusto munimē. Apo. xxi. Habebat civitas **H H**
magnū murū et alni et. Ichnū v̄ies defensorē m̄ris. Magnū lapud hoīes fm hu-
manitatē. l. l. lapud patre fm divinitatē. Uel sic. Dagn⁹ est christ⁹ incōp̄hensibi-
litate et eternitate. alt⁹ sapia et p̄tate. maiestatis sublimitate. et hūanitatē exaltatōe
De h̄ muro dicit Isa. xxxi. Urbis fortitudis n̄re sion. saluator ponet in ea mur⁹
et antemurale. Sic expone. O sion. Io in ecclesia. annūcio tibi qz Urbis fortitudi-
nis lerit nobis. Et que sit v̄bs illa. declarat p̄ illud qd̄ sequit. Saluator ponet
in ea murus. Et nota qz saluator ponit in ea. intra eam concludit. et simunis **DD**
ponit p̄cludit eā. Hec ergo descriptio v̄bis marie specialiter p̄uenit. nec p̄t aliq̄ cō

Maria figuratur munitioibus

uenire. Nam in ea conclusus est saluator p incarnationis mysteriū. et ipse eā cōclūsit vt murus p defensiois ministeriū. Ipse est enī gedcon. i. circuiens in utero. Nam in utero virginis q̄ ad humanā circūscriptus naturā / nihilominus p incircūscriptā diuine potētie naturā circūbat etiā matrē suā. Diuinus autē vrbis que nobis est defensio onis fortitudo / antemurale fuit illa iugis et p̄uigil angeloz custodia .de q̄ dicitur Cant. iij. Lectulū salomōis .i.e. fortis ambiūt rē. Querc. li. r. xi. r. Et sic intelligen dū est istel saluator ponet in ea murus. Et antemurale. supplel. ponet i ea. Pro pter h̄ illi dicit Isā. lx. Occupabit salus muros tuos rē.

Aliter. Durus bui⁹ ciuitatis fuit fides virginis. Unde Apoca. xxi. Erat structu ra muri ei⁹ et lapide iaspide. Qui ppter ei⁹ virore signat fidē. sicut dicit ibi glosa. Sicut enī ē et soli igni eterno idone⁹ q̄ nō habet fidē. Qui⁹ muri singula ppu gna cula / singuli articuli fidei. Ideo de virgine dicit Lañ. viij. Si mur⁹ est / cōdi ficemus sup eū ppu gna cula argentea. Et bene dicitur structura muri / quia q̄si a colle ctōe singuloz articuloz habet fides vt sit mur⁹ ecclie et fidelū. Sequitur paulo post. Fundamēta muri ciuitatis omni lapide p̄cioso ornata .i. omni genere p̄tū r̄ bonoz operū. in quib⁹ fundat⁹ est iste murus. qz fides sine opibus bonis et sine virtutib⁹ alijs. quasi murus est sine fundamētis. casurus q̄libet impetu tēptatōis. Quomodo fides virginis habuerit h̄ fundamentū. manifestū est.

Item quia mur⁹ dicit a muniēdo. appellat maria ciuitas munita ratōe muroz suoz. Unde potest dici qz habebat quasi murū septēpliciē. s. septem dona spūssancti cō tra septē criminalia. scz Durū sobrietatis contra gulā. Durū pudiciē cōtra lu ruriā. Durū paupertatis contra auariciā. Durū fortitudinis contra accidiā. Durū benignitatis cōtra irā. Durū caritatis cōtra inuidiā. Durū hūilitatis p̄ supbiā. Appone singulis p̄pas autoritates. Et hoc totū morale est.

Hec ciuitas habuit murum

Diuine p̄ccōis. Nam si dñs i circuitu ppli sui. multo forti⁹ in circuitu mris sue. Unde Isā. xxxvi. Saluator ponet in ea mur⁹. vt supra.

Angelice custodiōnis. Unde dicit ei ps. Angelis suis mandauit de te vt custodi ant te rē.

Omni mode virtutis. Virtutes enī muri sunt. qz aīam muniūt. Un̄ puer. xxx. Si cut vrbis patens et absqz muroz ambitu. muroz .i. virtutū.

Ignē caritatis. Nam christus ignis est. Deutero. iij. qui ipam igniuit. Unde di cit Zacha. ij. Ero murus ignis in circuitu eius.

Aquaz. i. gratiaz multitudinis. Ipa ē eūm alexandria habitās in fluminib⁹ gra tiaz. De qua Haam vlti. dicit. Aque in circuitu eius. aque muri eius. Alexandria interpretatur alleuians tenebras. vcl aufertis angustias tenebrar. qd̄ optime cōpe rit beate marie. Potest autē dici qz virtus humilitatis. benignitatis. mansuetudi nis. et h̄mōi. quasi aque flumiales. patiētia vero. martyriū cordis. et h̄mōi. quasi aq̄ marie muniēbant mariam.

In hac ciuitate muri

Obfirmatio recte consuetudinū. Dū nimentū iusticiē. Et firmitas p̄positi sancti. Unde. Quoniā virū non cognosco.

Consuetudo sancte opationis. Nam de ppria substātia filij suppleuit necessitates. qui simul in vnū fuit diues et pauper.

In hac ciuitate

Fossatū vere paupertatis p̄fundū timore et humilitate. Vacuū contemptu p̄sperita ris mundane. Dilatatum caritate. Dūndissimū virginitate. Equosum pietate et cōpassione. Petrātū patientie soliditate. Sūpnis hians desiderij intensiōe. quia veri paupis est ad celestia inhiare. Ciuitatē circuiens forti defensiōe. Nam tale fos satum non timet minas diaboli.

Hec ciuitas commendat

A custodiū muroz .i. angel. Unde dicit ei tota trinitas Isā. lxij. Sup muros tuos hierlm̄ p̄stitui custodes .i. angelos. Vcl isti custodes gabriel et iohānes. Libro

Maria alexandria

P P

DD

RR

SS

Et. ii. **D. D. A. A.** de throno. de duobus leonibus. Sz qz custodes muroz et vigiles civitatis no debet esse taciturni. seqt i autoritate Isa. de istis custodibus. L. Tota die et nocte n tacebunt. Laudare nome dñi et ipsi dñe. Juxta qd canit ecclia. Laudat angeli scra dei genitrix et. Isa. xxv. Lenabitur voce sua atqz laudabitur. Eodē. li. L. Ut speculatoz tuoz. i. i. speculatores tui vociferates. Ucnauerit voce. sil' laudabitur et. Jte Eze. xxv. Fili hois speculatozē dedi te domui isrl. Audies ergo ex ore meo sermōes. et annūciabis eis ex me.

Alter. Per istos custodes signant vginis putes. Prim' custos sobetas. cui' cōtra riu' corrupit virginitatē. Eva em' qd in paradiso abstīnit. vgo pmāsit. qz cito comedit. carnis galeos sensit. Uñ Gene. ij. Tulit ml'ier de fructu ligni et comedit. deditqz viro. q' comedit. et statim apri sūt ocli amboz. i. riu' cupiscētiāz. Scdus abstīnētia. Terc' scra occupatio. Quartus cult' aspitas. Quintus custodia sensuū Sextus pccidia sermonū. Septim' sugere oportunitatē peccadi. i. locū. tps et psonā. Hoc totū inuenies p cordati li. xij. pti. iij. ca. iij. D. de lilio morali.

Anois dignitate. Appellat' ei salem. Hierlm. Sion. Bethleem. Bethulia. Egba **II** thanis. Hazareth. Dieticho. Laphamaū. Abela m' civitatu' in israhel. ij. Regū. xx. Quere paulo infra. Damascus. Thans. Delyopolis. Lais. Alexadria. vt supra.

Daria salem

Salem enī dicta ē civitas melchisedech. q' interpretat rex iusticie. vel rex iust'. vl' rex pacis. vel rex pacificus. et signat christū. Salem s'o interpretat' par. vl' iusticia. aut m' sit. aut pfecti. aut reddens. aut reddita. aut psumata pfecte. aut psumatio pfectōis. et designat mariā. De ista salem. et de melchisedech rege illi' legit' Gen. xij. et ad hebre. v. et. vij. et in ps. Tu es sacerdos et.

Daria hierlm

Hierusalem interpretat' pacifica. visio pacis. timor pfect'. vel timebit pfecte. Et h' totum **UU** puenit marie. Fuit enī pacifica. qz genuit pacē nram que christus ē. Ipa enī fecit vtraz vniū. Ephe. ij. Quia deū vniuit homi. et hoīem deo i vnitare psonē. vniens celū terre. ima sūnis. ptra triplicē guetrā quā fecerat eva. Quere li. i. ca. i. D.

Ipa etiā ē pacifica nra filio recōciliatio pccōres. designata p colūbā noe. q' attulit ei olive ramū in ore dñi esset in archa. deū hūano geneti recōciliatū demonstrat. Et bñ in ore. quia h' facit orōnū suaz virtute. Uñ sic oramus eā. Recordare vgo mater dñi sterer' in p'spectu dei vt loqris p nobis bonū et.

Jte visio pac'. qz pacē illā vidit i hūana carne. d qua symeō Lu. ij. Uiderūt ocli mei salutare tuū. et p ipam venit ad visionē pac' etne. Nā sine ea nec vidit hō nec visurus est pacem illā.

Jte timor pfect'. vl' timēs pfecte. qz timore reuerentie q' sanct' ē et pmanet in seculū seclū sp' timuit deū. Uñ et laudat' i vtraz ecclia. qz mlr timēs deū ipa laudabitur. Parabo. in fine.

Daria hierlm

Sic q' brā virgo designat' p hierlm rōen ois. et nihilomin' p eā signat' a p ditiōe civitatis. **ÆÆ** Quia sicut hierlm metropol' erat et adhuc forte ē aliaz civitatu' indec. sic et ipa dñā ē oim fidelū aiaz. imo celestiu. terrestriu et ifernoz. q' sūt tres civitates. Uñ ipa dic' Eccl. xvij. L. In omni terra steri. Iqz vbiqz t'raz hz ccelias. L. i. oī gēte et i oī pplo p matū habui. L. Ecce q' metropol' ē designat' p abelā m'ez civitatu' in isrl. ij. Reg. xx. Et interpretat' abela miserabil' ei vl' dimittēs ei. qz maria miset' pccōtibz. et ipetrat' eis a filio dimissionē d'bitoz. i. remissionē pccōz suoz. Dabet aut' pmatū i oī gēte fm tres status. Quere titulo q' ipa d' pmas.

Daria abela

Jte sic hierlm erat solū regni ad qd vnet' ē dauid. sic et ipa solū xpi. Quere li. x. a. iij. d' solio. Prop' h' dr. ij. Re. v. Vitavit dauid i arce hierlm. et vocavit eā civitatē dauid. Per Larcē hierlm' itelligit' marie hūilitatē. i. q' p'cipue de' trinitatis red'ant' dicēs. In omnibz regem q'siui. et i hereditate dñi morabor.

Eps par' r'istēlis

Jte qz sic hierlm sita ē i medio mdi. Uñ appellat' vmbilicus terre. Eze. xxxvij. Jte Eze. x. Dec' hierlm. in medio gētū posui eā. et i circuitu eius terras. Jte in ps d' de christo. Op'at' ē salurē i medio terre. Et sic maria vl' vret' ei' appellat' medium terre. Quere libro. vij. a. i. **T U X** de terra. Et nota q' sic qdam dicūt hierlm n' esse i medio vl' i cētro tot' terre. sed i medio et q'si i cētro n're habitabil'. Jtis. dic' q' **yy** **Jh.**

Maria figuretur munitōibus

in medio indecōstituta est hierosolima q̄si vmbilic⁹ totius regionis
Itē. Quia sicut hierlm aathonomasice dicitur ciuitas sancta. sicut legit̄. **Dacl. iij.**
sic et maria. **Quere. li. iij. ti. xxvij. A. de sanctitate marie.**

Itē. Quia sicut dñs p̄misit hierlm **Isa. lxxij.** q̄poneret eā laudē in terra. sic et reddi-
dit marie. quam iugiter in terra viuentiū collaudant angeli et ale iuste. imo ⁊ ip-
se deus. et in terra mouentiū. iusti et peccatores.

Itē de hac hierlm dicit iohes **Apoē. xxi.** **Ego** iohes vidi ciuitatē sc̄tam hierlm no-
nam descēdentē de celo. a deo paratā. sicut sponsam ornatā viro suo. **Nota** q̄ io-
hānes q̄ interpretat̄ in q̄ est gr̄a dei. huiusvisiōi apponit nomē suū. qd̄ nō fecit qm̄ alia
vidit. ad notādū q̄ sp̄ialis est gr̄a videre. s̄ est intelligere marie dignitatē. et gr̄e dei
nō p̄pe industrie istō debz ascribi. **Dicit** ḡ. **Uidi** ip̄ intellectū. **In** s̄ etiā q̄ dicit **vi**
di h̄ gaudet visiōi. **Null⁹** etiā post christū tantū p̄guit de secretis virginis. q̄ntū io-
hānes. cui specialiter om̄issa ē a filio cura ei⁹. sicut dicit **Aug⁹. l. Ciuitatē** mariaz.
vt dicit̄ ē in p̄ncipio hui⁹. **xi. li. l. sc̄tam. li. iij. ti. xxvij. A. de sanctitate ei⁹. l. Nouā**
q̄ nec p̄mā silēs vīsā ē. nec h̄re sequētē. sicut res inuisitata nouitas appellat̄. **Que-**
re ibi. **Nouā** fecit dñs sup̄ terrā. **Libro. iij. ti. xij. A. de p̄ceptu virginis. Uel iōlno**
nam quia ab ea ablata ē ois verustas pecc̄i et culpe in sc̄rificatōe. gr̄e impletōe. sp̄s
sancti sup̄uentōe. filij dei conceptōe. sed nō pene donec assumpta est in celū. **Descē-**
dentē de celo. **h̄a** ibi erat christ⁹ fundamentū suū. vt sup̄ dicit̄ ē eodē ti. **E. F. U**
l. descendentē de celo. **ip̄** gr̄e infusionē. **Uel** descendentē de celo. **post** gl̄iam sue m̄-
nitatis. et post tot gr̄az receptōem. sub manu dñi tantū se hūiliatē. **intra** illō **Apo.**
liij. **Procidebāt** viginē q̄tuor seniores ante sedentē i throno. et adorabāt viuētē
in sc̄cia sc̄cloz. **Uel** descendentē. **li. i. vt** de exaltatōe p̄ cam se tantū hūiliatē. **Uel** iste
descēsus. timor reuerētie ip̄ duratur⁹. **Uel** sic. **Conuersabat** mēte in celo. **intra** illō.
Alia p̄uerlatio rē. **Unde** q̄si descēdebat qm̄ tantū se hūiliabat. **l. A** deo parā. **omni**
moda virtute et bōa opatōe q̄ fecit ei magna. **Uñ** et ip̄a dicit. **Gr̄a** dei sum id qd̄
sum. **l. Sicut** sponsam **lib. vi. ti. vi. q̄** ip̄a dicit̄ sponsa. **l. Ornatā** viro suo. **li. i. ad** ho-
norē viri sui. christi. **vel** ip̄ius p̄ris cui⁹ est sponsa et filij mater. **Uel** ornatā viro
suo. **li. i. fm̄** q̄ decet virū suū. **l. ornatā** passiuē. quasi nō a se sed a deo. **De** cui⁹ orna-
tu **Apoē. xij. Alia** amicta sole. ⁊ in capite ei⁹. corona stellaz duodecim.

Aug⁹.

Maria
sion

Itē maria appellat̄ sion. **Uñ** dicit pater **Isa. xlii.** **Dabo** in sion. **li. i. in** maria **salu-**
tem. **li. i. iesum.** qui interpretatur salus. qui datus est ei in incarnatōe quādo factus ē
filius eius. et per ip̄az datus est nobis. **Isa. ix. lxx.** **in** hierusalē. **li. i. in** ip̄a maria. **l. glo-**
riam meā. **li. i. filij** meum. quia gl̄ia patris filij sp̄s. **Item** isti sion dicit̄ **Isa. liij.**
l. Sion **li. i. o m̄** maria. vt sit vocatū casus. **l. regnabit** deus tuus. **l. filius** laus. **ip̄**
carnationem. sed **l. deus** tuus. **ip̄** creationē et cultū specialē. **Item** **Isa. lx.** dicitur
huiusciuitati. **Uocabunt** te ciuitatē domini sion sancti israel. **Item.** Quia edificat̄
uit dñs sion videbitur in gl̄ia sua. **De** hac sion orabat ecclesiasticus. **xxxvi. l. Reple-**
sion inenarrabilibus virtutibus tuis. **l. dicit** pater ad sp̄itū sanctū de maria. ⁊ cōuer-
nit hoc sc̄rificatōi vginis. **Interpretat̄** enī sion hebraicē speculario. eo q̄ in sublimi
structa sit. et de longe venientia cōtemplat̄.

Maria
nazareth

Item. ip̄a est ciuitas nazareth. in qua concepit filij et nutrit. que est ciuitas galy-
lec. quod interpretatur trāsinigratio facta. vel reuelatio. vel rota. quia per ip̄am tran-
migramus a vicis ad virtutes. de malo ad bonū. de bono ad meli⁹. de meliori ad
optimū. **Item** ip̄a que illuminārit est. reuelat oculos nostros interiores. vt vi-
dere. i. cognoscere valeamus mundi vanitatē. nostrā vilitatē. et dei bonitatē. **Re-**
uelat etiā nobis mysteria scripturaz. **Rectificat** etiā quosdā qui rotabāt am-
bulātes in circuitu post tpalia exemplo sue paupertatis. **Nazareth** autē interpretatur
flos. virgultū. sanctitas. cōsecratio. vnctio. niundicia. custodiens. separatio. quod
totum eidem pulcherrimē potest adaptari. quod totū videre habes suis ti.

Maria
berthelem

Ip̄a est etiā ciuitas berthelem. qd̄ interpretat̄ domus panis. vel domus refectionis. **ubi**
ip̄a pepit panem viuū qui de celo descēdit. quo reficimur in altari. ⁊ q̄ n̄ra r̄fectio
erit in eternitate. **In** hac enī ciuitate inent⁹ ē panis vite quē nobis attulit de celo

puer. in fine. de loge portas panem suu. quem asierunt et innenerunt pastores dicentes Lu. ij. Traseam? vsqz bethleem. I. i. bram? gine. et loquunt more pegrinoz. q nolentes hospitari in paupe villa vl inopi. dicunt traseam? vsqz. ad bonā villā vbi inueniam? oia necessaria z ad bonū mercatū. z seare dormiem? ibi. z best qd ipa psulit oibz. Ecā. xxij. dicēs. Tralite ad me oēs. et a gene. m. imple. q. d. sicut cetera hospite. Nusqz alibi inuenies tā bonū hospitū aut securū. Nusqz tā bonū mercatū omnū necessariorz. Sed cetera bene pnt merriri. hec aut nō. qz verat ē z in veritatis. Item Isa. lv. dicit ipa cū filio. Omnes sitietes. Ip desiderū. Venite ad aqs. Item Let q. nō habetis argētū pperate emite z comedite. venite emite absqz argento. hē vsqz vinū et lac. Btūs berū. Mirabil hec emptio. apud amatores seculi talis esse nō p. apud aurozē seculi alia esse nō p. supple. nec apd matrē ei? Curi aliter etiā hospitat illos quos recipit. dolēs q nō oēs ad ipam traseunt. z ipos inforziat dicens. Cañ. v. Comedite amici z inebriamī carissimi. Quibz sercal ipa pascit suos puiuas. quibz pignētis et vinis ipa eos sebrizat et letificat. habes lib. xij. pti. l. ca. xi. et. xij. Itē in hac bethleem quesierūt z inuenērūt tres magi q pegrini erāt verū panē. Dat. ij. et sicut legit in qdam apocriso. adhuc pdurat mēsa in q ad lras comedisse dicunt cū beata maria. qd nō asserimus.

Berū.

Maria hiericho

Itē ipa ciuitas hiericho. qd interpretat luna vl odor cins. nā ipa est pulcra vt luna. et cota odorifera singularz aromatis vtutū. de q. s. hiericho dixerūt et iugiter dicunt agēdo gfas. hēlyzo. I. i. christol. viri ciuitatē illi? famulāres. s. beate marie. iij. Regū. ij. Ecce habitatio ciuitatis hui? optima ē. sicut tu ipē dñe pspicias zc. Et bene optima. vidit enī de? cūtra q fecerat. et erāt valde bona. sed maxime ea q fecit i virgine erāt optima valde.

Capharnaum

Item ipa ciuitas capharnaū. qd interpretat ager pinguedis. vel villa cōsolatōnis. De hac capharnaum inuenies infra eodē ti. iij. q. maria villa.

Bethulia

Itē ipa ciuitas bethulie. Judib. vi. qd interpretat virgo dñi. vl casta dño. vl domus pūries dñi. De hac inuēies li. ix. ti. xv. et infra eodē li. et ti. q. q. maria dz aqduct?.

Maria thanis

Itē ipa ciuitas thanis habēs cāpū adiacentē vbi de? posuit pdigia. sicut dz in ps Liba nis. I interpretat humile mādātū. z ipa hīs que de? cā mādauerat p angelū hūilit obe diuit dicens. Ecce ancilla dñi. ca? ē obedire. Per campū hui? thaneos. latitudo charitatis marie. in quo. s. cāpo. facta sunt pdigia. qñ ibi de? fact? est hō. verbū caro. mater virgo. magnus pan? . lco agnus. antiqu? diez puer. erhmōi. In cāpo thaneos. ad lram i planicie illi? ciuitatis. Est aut thanis metropol? egipti ciuitas. s. illa in q pharao māsit. z moyses fecit signa. Thanis interpretat mādātū humile vl mādātū hūilitatis. qz ipa suo creplo manifeste mādāt oibz hūilitatē dicēs cū filio. Dat. xi. Discite a meqz in qis sum et humilis corde.

Maria lais

Itē ipa ciuitas lais. de qua legit Judicā. xxiij. in qua erat ppl's habitās absqz vilo ti more. securus et qerus. nullo cū peninis resistente. magnaz opum. et paul. a sy dōe atqz a cunctis hominibz separ? . Ciuitas dico sira in terra opulcra z vberē. z in regi one latissima. in qua nullius rei penuria est. eoz que gignunt in terra. Descriptōi hui? ciuitatis cōsonat qd dicit btūs Berū. de celesti hierusalem. et cōgrue p̄t itel

Berū.

ligi de maria. O ciuitas celestis mansio secura. patria totū continēs. qd delectat. populus sine murmure incolē qeri. homines nullā penuriā habentes. O qz glorio sa dicta sunt de te ciuitas dñi.

A nominis nouitate. Unde marie dicit Isa. lv. Vocabunt te in ciuitatē dñi syon s̄a fcti israel. Isa. lxij. Vocabunt tibi nomen nouum. I. s. gratia plena. vel lnomē nouum. I. s. mater misericordie. Quere libro. i. ca. ij. B. Similiter seruis et amatoribz marie. ciuibz scz huius ciuitatis. vocabitur in futuro. Nouū nomen. Quia sicut modo dicunt a christo christianis. sic in futuro dicent a iesu iesuanā. a saluatore saluati. et a redemptore redēpti. Unde Isa. lxij. Vocabunt eos populū sanctū redēptū a dño. Item Isa. lxx. Seruos suos vocabit noie alio. Et hoc est nomen christianū. honorabile corā dño. licz qñqz apd aliqz despiciabile sit. Un̄ almachi. us vocabat vrbānū crucicolā. z iulian? vocabat christū galileū pānosū. Un̄ h̄ nomē

Maria figuratur manitōibus

Honorable Inomē pauper est. de qb^o hoc ad Isam dicit. quoz nomē in celo honorabile est corā deo. Uel h^o est Inomē diligentū pacē q̄ filij dei vocabūt. **Dat. v.**

A plateaz latitudie. De qb^o plateis dicit Apoca. xxi. Platee ciuitatū auz mūdū tā s̄ q̄ vitrū plucidū. Platea dicitur q̄ est latitudo. et designat latitudinē caritatis matie. quā p̄sto ē omnes illos hilariter recipere q̄ prius ambulabāt p̄ latā viam q̄ dicit ad pditōem. **Dat. vii.** Et q̄ deo crāt incogniti. qz versabant in plateis. sic dicit **Teno. iiii.** si ad ipam resingerint. sicut platea omnis est oib^o ingrediētib^o ciuitatē. **Ponit** autē platea pluraliter p̄pter dilectōem dei et p̄xiimi. **Dicat** q̄ eiusmodi ē desiderio et re illō **Cañ. iij.** Surgā et circūibo ciuitatē. **I. i.** maria p̄ricos et plateas. q̄rens quē diligit aīa mea. Iqui in maria et p̄ maria inuenit. **Cōpatā** autē he platea lauro mūdo. Iqz aurū signat sapiētā p̄pter suā p̄ciositatē. **Obedientiā** p̄pter suā tractabilitatē. **Cōstanciā** mentis p̄pter suā p̄derositatē. **Diuidiciā** qz non strabit rubiginē. **Caritatē** que formā dat virtutib^o sicut aurū ceteris metallis. **Sed** dicit **Laurū** mūdū. **vt** frutes custodiant ab inanis glie sordib^o. sicut fuerūt in b̄a egie. **Ideol** platee. **et** p̄panit lauro et vitro. **p̄pter** purissimā ipius puritatē. **Uel** etiaz ideo lauro et vitro. Iqz vitrū suo mō reddidit imaginē intrinēti. **vt** in ci^o vita velut i speculo possint suoz criminū maculās dephendere p̄tōres. qz sicut dicit **Hierony.** In maria velut i speculo toti^o fructus forma refulget. **Sile** sup̄ eo. **li. et ti. l. l.**

Dico.

A securitate et pace. **Unde** dicit ei. Qui posuit fines tuos pacē. Nam exrecto penitus in ea fomite iceptū saluatoris. nō fuit in ea guerra iter earū ne et sp̄s. et ita non habuit bellū intestinū. nec discordiā inter ciues. i. motus interiores. **Fuit** ei archa noe vbi oīa aīalia pacifica. **Hec** timebat hostes exteriores. qz saluator erat ei murus. et angelica custodia erat antemurale. **vt** sup̄ dictū ē codē li. et ti. **A. H.** Est etiā nobis par et securitas. **Uñ** pmittit ei fili^o **Isa. liiij.** Dabo multitudinē pacē filijs tu. **Is. et.** **Itē** **Isa. lx.** Nō audiet iniquitas i terra tua. vastitas et stritio in terminis tuis. **Defendit** ei a malo suos habitatores. **Uñ** dicit **Cañ. viij.** Ego mur^o et vbera mea sicut turres. **Itē** p̄pter h^o dicit Apoca. xxi. **Porte** ei^o nō claudent p̄ noctē. **hec** ē h^o lra. q̄ dicit. **Tāta** erit ibi securitas q̄ nocte q̄ solēt fures incedere et male bestie non claudent porte. **Iqz** null^o hostis ibi timebit. et h^o ptinet ad p̄sonā marie. **Uel** meli^o cōuenit h^o ciuitati sup̄ne in q̄ nihil nociuū sentiet. **Aliq̄** libri habēt porte ei^o nō claudent p̄ diē. **Iqz** si p̄ noctē deberēt claudī nō possent. **Uñ** sequit. **Fors** ei nō erit ibi. **Uel** sic **L. Porte** sunt intellect^o et affect^o. q̄b^o intrat ad amorē boni et cognitōes veri. **que** nō claudent p̄ noctē. **ignoratīe** v̄l peti in beatis. **Breg^o.** **Quid** est q̄ nō vident. qui videntē oīa vidēt. **Hec** iste porte clausa fuerūt i virgine p̄ noctē ignoratīe. qz nō credit q̄ aliqd̄ ignorauerit p̄tinens ad salutē post filij cōceptōem. **Dz** dicit **Dat. xxi.** **Lclausa** est ianua. **Ihoc** est q̄ mali nō habebūt accessum ibi. nec patebit tūc ingressus ad viā penitētie. **sed** ipi claudent in carcere inferni.

Bregō.

A transitu eoz qui volūt ad filiū puenire. **Nō** enī patet viā veniēdi ad deum nisi trāseat p̄ hanc urbē. **Unde** **Isa. clviij.** De ciuitate sc̄a vocati sunt. et sup̄ deum israhel stabiliti sunt. **Unde** pmittit ei dñs **Isa. liiij.** **Ece** aecola veniet. q̄ nō erat meū. **aduena** quondā tuus adiungēt tibi. **Itē** **Isa. lx.** **Ece** gentē quā nesciebas vocabis. et gentes que te nō p̄gucunt ad te currēt p̄pter dñm deum tuū et sanctū israhel qui gloriificauit te. **Quod** quasi exponit caplo sc̄nri. vbi dicit dñs. **Omnes** erudientē sabbatū ne polluat illud. et tenentē fedus meū. **adducā** eos in montē sanctū meum. et letificabo eos in domo oratōis mee. **Ece** de custodia sabbati ad honorem virginis gloriose.

Ab eo q̄ quicūqz saluari desiderat necesse habz ipaz̄rete adiutricē. **Uñ** dicit ei fili^o **Isa. lxiij.** **Tu** vocaberis ciuitas q̄sita et nō drelicta. **Propterea** cū anxietate et desiderio videbas q̄rere p̄pheta. **Quis** deducet me in ciuitatē munitā et. **Ab** eo q̄ p̄ eā reedificatū ē q̄d p̄ euā fuerat dissipatū. **Uñ** **Isa. lviij.** **Edificabūt** i in te deserta seclōz. **fundamēta** generatōnis et generatōis suscitab. **Et** hec est vna de p̄cipuis ratiōibus quare sumope benedicēdus est deus. quia fundauit hanc ciuitatē p̄ quam reducimur ad patriam de exilio mūdi. **Unde** dicit ei **Zob. xij.**

Hec ciuitas omē datur

L. Bndicti erūt q̄ edificauerūt te. Is. p̄ et filij et sp̄s sanctis. Alii. Hāc ciuitatē q̄dam inō edificat. q̄ doctrina s̄bi et exēpli faciūt adamari mariā ab illis q̄ p̄ nesciūt eā
 Ab imunitate peccati. Isa. lx. Nō audiet iniquitas in terra tua. iustitias et p̄nitō in terminis tuis. Psal. Qui posuit fines tuos pacē. Itē Isa. xliij. Nō adijciēt vt per trāsear in circūcisus et immūdus.

Ab eo q̄ in ip̄a et p̄ ip̄am magnificat dñs et laudat. Unde. Magn⁹ dñs et laudabil⁹ nimis in ciuitate dei n̄ri i mōte sancto ciuo. Erideo tanta ē q̄ nō p̄t abscondi. Mat. viij. Dominus iste christus dñs. Isa. ij. et Michee. iij.

Ab eo q̄ fundata ē ex n̄ratōne vniverse terre. i. vt p̄ eā exulter vniversa terra. i. triplex terra. s. terra viuennū q̄ inde exulter. q̄ numer⁹ angeloz dimittit⁹ p̄ casū luciferi p̄ ip̄am ē reparus. Terra moricennū. i. mund⁹ q̄ p̄ eam saluat⁹ ē et gratia illustratus. Terra mozmoy. s. infern⁹ quo ad detentio in limbo. q̄ p̄ eam inde extra cti sunt. et in paradysum introducti. et hoc est q̄ dñs dicit Isa. lxx. Ecce ego et eo hierusalē exultatōem et pplm eius gaudiū.

Ab eo q̄ rectores aīarū attribuūt ei et ei⁹ gr̄ie. itā p̄uersionē aīarū q̄ gl̄iam p̄pe conseruante. Un̄ d̄ Apoca. xxi. Reges terre afferēt gl̄iam suā et honore in illā. Reges terre. i. boni plati solliciti de salute minoz. vnde merent coronā gl̄ie sempiternē. et q̄ regūt et iuste disponūt terrā p̄p̄iā. i. mors carnis habitatores ei⁹. et dissipant omne malū vicij tēptāis intuitu suo. P̄one. xx. Di iniquā Reges afferūt gl̄iam suā. i. eos q̄s cōuertit et in bono enutrit. i. ad Thi. ij. Uoo estis gl̄ia n̄ra. totū attribuetes gr̄e m̄ris et filij. Sed q̄ nō sufficit p̄desse alijs nisi gl̄iam n̄ra. totū immaculatū. id eo subditur honore. i. p̄p̄ie p̄scientie puritatē.

Ab xenodochijs et missocomijs que nos hospitalia et infirmarias noīam. Est autē xenodochij grece. pegrinoz susceptio latine. Ubi autē egorāres de plateis colligunt missocomij grece d̄. quia in eo p̄sumpta languonibz et incedijs miseroz mēbra fouent.

Ab templis ecclesijs et oratorijs. Est autē oratorij dicitur ab orōe cui p̄secratū est. in quo nihil fieri debz nisi ad quod factū est et institutū.

Ab cenobijs et monasterijs. Dicitur cenobij a cenon q̄ est p̄mū. et est habitatio plimoz. i. p̄mū viuennū. Monos autē grece solus. sterion statio. inde monasterij q̄s solitarij habitatio

Tem hec ciuitas p̄mēdat ex eo q̄ oīa repiunt in ea excellēt que solēt in nobi uisumis v: bibo repiri. quoz pars notat his vers: b:]

Rex. p̄sul. pplius. defensio. templa domus. lex.

Fons. scola. ludus. opes. cōmercia. pat. cibus. arma.

In hac ciuitate

Uersus Rex iusticie. vt sup̄ de melchisedech. eo. li. et ti. U. Ip̄a enī est Leuitas regis magni christi. s. q̄ est rex regū et dñs dñanū. Apoca. xix. et. i. ad Thimo. xi.

P̄sul. ip̄e christ⁹ pontifex futuroz bonoz. d̄ator. s. p̄bendaz celestij. ad Heb. xi. quoz. s. p̄bendaz multas credit multas dedisse ad p̄ces et cōsiliū matr̄ sue. Credit etiam br̄a virgo multas pcurasse p̄bendas et dignitates ecclesie militaris q̄ ei aliquitū h̄i seruiat in p̄senti. cū ip̄os sciret indignos celestibz p̄bendis. Mult⁹ etiā de gr̄ia et b̄n̄placito vt ip̄is subueniret. et h̄ic et i futuro pcurasse credit b̄nficia et honores. Christ⁹ etiā sacerdos ē hui⁹ ciuitatis habēs i cura oēs ciues et habitatores ciuitatis istius

Populus. Un̄. Ecce alienigenet tyris et ppl⁹ ethio. rē. vt supra eo. li. et ti. D. o Et q̄ pplius ciuitatis debz p̄fiteri p̄prio sacerdon. dicit ps. L̄suscant tibi ppli deus rē. Popul⁹ autē hui⁹ ciuitatis sunt oēs veri fideles. Un̄ d̄ hui⁹ ciuitati Isa. lx. Popul⁹ tu⁹ oēs iusti imp̄p̄mū hereditabūt terrā. Itē Thob. xiiij. L̄ crabenis in filiis tuis. q̄m oēs b̄ndicent et p̄gregabunt ad d̄m. Uisceribz enī caritatis tui. q̄ capacitate muroz cōtinet ip̄a populū suū. Un̄ et d̄ mater misericordie. s̄e paulus p̄tinebat i se pplm suū. dicens ad Phil. i. Sicut ē mihi iustū hoc sentire p̄ oībz vobis eo q̄ habeā vos i corde meo. rē. et ad Gal. iij. Filii mei quos itez parturio.

María figuratōe manitōibus

ergo eos habebat in ventre quos se dicebat parturire

Defensio huius supra eodem li. et ti. R. R.

Templa Christi? Apoca. xxi. dñs deus omnipotēs templū illi? est et agn? Illū ei in-
teri? habebat quē mente et spiritu iugiter exorabat. cui mente et spū iugiter psalle-
bat. cui sacrificiū strin et humiliati spūs iugiter inolabat. cui grāz actōes et vo-
ces laudū assidue decātabat. Dabz etiā tēpla vbiqz rei raz. Quid igit est qd ibidē dicit
iohēs. Templū nō vidi in ea et. Iqđ sic potest intelligi de vrgine. Templū loc? ora-
tōis est. et oratio maxime fit p duobz. p malis amouēdis et bonis adipiscēdis. sed
qz nō oportebat ipam orare p istis duobz. cū nullū malū inesset ei qđ possz amone-
ri. et nullū bonū deesset ei cū esset grā plena. ideo forte dici pt. Templū nō vidi i
ea. Sed istō magis ppe puenit hierlīn celesti. credim? ei brām vrginē filiū et pa-
trē sine intermissiōe orasse et orare. etsi nō p se. tñ p fidelibz vniuersis qđ mltro pl?
diligit qđ aliq alia mī filios vteri sui. Tñ dicit Isa. xlii. Alqd pt obliuisci mī et.

Dom? Jaula vrginal? in q christ? habitauit. imo palaciū regis glie. puer. iv. Sapie p
tia edificauit sibi domū. Uel dom? Ihu? vbi iusti sunt. qđ ipa inhabitat. Nā
delicie ei? esse. Ip grām. Cū filiū hominū. Parabo. viij. Ideo dicit. De? in domibz
ei? cognosceat. Ad hāc enī ciuitatē prinēt domus religiosoz. et dom? hospitaliū. i
qđ si vera sit ibi religis et caritas deus se cognoscat. dicit illud Bēn. xxvij. Ue-
re dñs est in loco isto. Itē hec est domus dei et porta celi. Bēn. xxvij.

Lex Idemetic et benignitas. Prouer. i. si. Lex dicit mētie in lingua ei?. Itē lex dicit ei
in corde ipsius. Lex hui? ciuitatis. Nō facias alij qđ tibi nō vis fieri. Thobie. iij.
Itē Dia qcuqz vulvis vt faciāt vobis hoies et vos facite illis. Mat. vij.

Uetus Fons misericordie. Zecha. xij. In die illa erit fons patēs domini dauid et. Cañ.
iij. Fons ortoz et. Iob. i. Fons egrediet de domo dñi. Itē fons iacob. Jo.
iij. Ipa ei est fons ille qđ ascendebat de terra Bēn. ij. Quere li. ix. ti. i. ij. et. iij. vbi ipa
dicit fons. puteus. flumen. et hmoi.

Et aqueductus. Unde dicit Eccl. xiiij. Quasi aqueductus exiit a paradiso et. Qmōi q
enī artificia valde sunt ciuitatibz necessaria. qz p aqueductus adducunt ad ciuitates
et bonas villas fontes a superioribz locis. Sic et ad istā ciuitatē fontes grāz de ce-
lestibz merito sue hūilitatis qđ significat p ocuuitatē aqueductus latens in terra. Du-
militas enī dicit qđ hūi latēs. Quere li. ix. ti. xv. q maria dicit aqueductus.

Puteus viuens et vident. Bene. xvi. Puteus quē pncipes foderūt. Numeri. xxi.
Puteus aquaz viuentū. Cañ. iij. Pute? alius plenus profunda misericordia. Iob.
iij. Cōtra pfunditatē cordis peccatoris. Diere. xvij.

Cisterna In triplex. ad recipiēdas aquas pluuiales. sicut necesse ē ciuitati site in al-
to mōre. Ipa enī si fuerimus ciues ei?. velut cisterna nobis recipit stillicia grāz
que descendunt a p̄e luminū. et nobis ea distribuit vnicuiqz fm ppam virtutē. i. hū-
militatis capacitatē. Ipa ē enī cisterna verus in solitudine Bēn. xxxij. Ipa cister-
na sita ad portā berthelem. ij. Regū. xiiij. Quere li. ix. ti. xvij.

Canalis et fistula multiplex. Gallice gutarie. ij. Regū. v. legit de fistul? domatū i bie-
rusalem. doma domatis superior pars domus.

Uetus Flumina. i. donoz et gratiaz multitudo. q omnia huic ciuitati necessaria submi-
strabat. sicut videre ē in qbusdā ciuitatibz nobilissimis. sicut ē pa. i. ius roma torho
magū. Spūs enī scūs loco flumīs. ab hac ciuitate oīa supflua exportauit i sua sā-
ctificatōe. omnia necessaria sibi et ciuibz suis apportauit in grē adimplerōne. qđ di-
ctū est ei. Laue grā plena dñs tecū. Iq est plenitudo toti? vcri botū. fomitē et toto
extendit in ea in pceptōe filij dei. Ideo dicit in ps. Flumīs imper? Gallice laxade
creti ne. s. inundans abundātia grē Licificat ciuitatē dei. i. manā. Quere li. ix. ti. iij.
q maria dicit flumen.

Piscina. Lanri. vij. Oculi tui sicut piscine in cseboni et. Quere li. ix. ti. xvij. q maria
piscina. Ibi enim est piscina pbatica q sanat lāquidos Iob. v.

Fontes. i. i. scaturigines fluiūoz et riuūoz. Quia circa pedē montis solent fontes friv-
gidi sapidi et spicui scaturire. quibus resocillant paupes. animalia. et trāscentes.

Qui etiā fontes faciūt fluuios. pūcinas. stagna. et p̄ uallosa multipliciter se exten-
dunt. Et bene dicunt fontes circa pedē mōtis. in q̄ sita ē hec ciuitas scaturire. q̄a
ex affectu misericordie et pietatis ei⁹ p̄cedit iugiter in amatores suos irrigatio gr̄i
arū. Unde Deutero. viij. appellat ipsa. terra riuoz aquarū ⁊ fontū. in cui⁹ rāpis ⁊
mōtib⁹ erūpūt fluuioz abyssī. Ipsa etiā est mōis liban⁹ ex q̄ oriunt̄ hmōi fontes
ad s̄ram. q̄b⁹ irrigat terra p̄missiōis. Unde et dicit Lanti. iij. Fens ortoz puteus
aquaz uiuentū q̄ fluit impetu de libano. Itē q̄ se extendit spūaliter p̄ vniuersum
mūdum. Item de istis fontib⁹ dicit christo fundatori hu⁹ ciuitatis. Tu dimpi-
sti. i. apuisti fontes et torretes. Itē. Et p̄ aquas. i. gr̄as hoz fontū. siccāt dōns
fluuios et haur. i. illos qui d̄fluūt p̄ luxurias. vñ et fluuiū debet dici. Sed tales sūt
fluuij Leban. q̄s interpretat fortis. q̄a p̄ luxuriosos multū crescit in terra s̄ntis dia-
boli. Vñ Job. xl. Virtus ei⁹ in labiis ei⁹. et fortitudo ei⁹ in umbilico vētris eius.

Umaria. q̄ dicunt a uiuēdo. q̄ ibi uiuunt et multiplicāt pisces. i. iusti multitudine ⁊
gratiaz velut aquaz abundantia nutriti.

Stagna. Inquire libro. ix. xi. vij.

Uersus

Pisces multimodi. i. i. marini et fluuiales. iusti videlicet. quoz q̄dā tribulatiōib⁹ ve-
lut aquis marinis impinguāt. q̄bus ipsa patientiā subministrat. Alij deuotiōe ⁊ gra-
tia gratiaz eius velut omnimoda dulcedine nutriunt.

Fluxus maris atq; refluxus. Sophonie. ij. Erūt funiculi⁹ maris redēs pastozum
et caule pecozum ⁊c.

Uersus

Portus. Ibi enī est port⁹ salutis. vbi sigēda est anchora n̄re spei. vt nauis mentis no-
stre cōtra picula maris. i. mūdi firmiter teneat. Dñs enī p̄ eā illos retinuit. qui añtē
ipsa nasceret in eternas amaritudines descēdebāt velut in fundū maris. Itē nauis
gr̄as mare. viso portu vehementer gaudent. Et de ipsa cauit. Patientia tua dei ge-
nitricis virgo gaudiū annūciat vniuerso mūdo. Itē ab omni portu iter navigan-
tiū inchoat. q̄ p̄ fidē dñice incarnationis. cui⁹ sūt mīstra. inchoat iter christiani versus
celestē hierl̄m. inde enī est motio veniēdi ad deū. Itē portus a mari corrodit. ⁊ ma-
rie detrahūt indei. pagani. heretici. et blasphemī. q̄ pleni sūt amaritudib⁹ vicioz.
Itē portus dicit a deportādis cōmercijs. veniēs enī dei filius saluare mūdū. ap-
portauit secū ad hūc portū q̄cqd erat nobis necessariū. Vñ Ben. vi. dicit pater fi-
lio carnē sumpturo. Tolles tecū et omnib⁹ elcis q̄ mandā possunt ⁊c.

Nauigia. Unde Isa. lx. pmittit ei fili⁹. De silule expectabūt et naues maris i p̄n-
cipio. vt adducā filios tuos de lōge. argentū eoz ⁊ aurū eoz. i. eloquentia et sapi-
entia. Cui⁹ as nomī dñi dei tui. Et paulo post. Offeret ad te fortitudo gentiū ⁊ re-
ges eoz adducentur.

Uersus

Fenu. Unde de ipsa dicit. Produccens fenu iumētis. Itē. Fenu. i. carnē filij sui.
Isa. xl. Omnis caro fenu. Hoc fenu sūt quasi herba virēs. q̄ diu pullulauit et vi-
ruit in terra vteri virginal. q̄ p̄duxit terra illa in natiuitate. Juxta illō Genes. i.
Promisit terra herbā virentē ⁊c. Erūit hec herba in p̄fectu vite. Excisa ē a terra
passiōis salce. Ericcata et cōuersa in fenu in ipsius passiōis seruore. Sed p̄medit a
fidelib⁹ animalib⁹ in sacramēti dñici susceptōe. Ideo hoc fenu positiū est in p̄sepio.
quo signat altare. Et bene dicit Linmētis. i. illis et illis r̄ti qui suoz et filij sui de-
ferunt ouera mandatoz.

Prata. Parab. xxvij. Apra sūt p̄ra et apparuerūt herbe virētes. et collecta sūt se-
na de mōtib⁹. Et d̄z prān q̄si p̄tinus pat̄n. q̄ nō q̄rit magnū laborē culture.

Virētes herbe. Vñ de iustis q̄ sūt oues pascue dñi Ezech. xxxij. Ibi redescēt
i herbis virētib⁹. Virēns herba. simplex doctrina. Uel herbe virētes. bonoz ope-
rū infinita multitudo. Vñ pmittitur Job. v. Progenies tua. i. spirituales filij
erūt. Vt herba terre. i. multi numero. et virentes virente.

Pascua pinguis. Et hoc pmiserat dñs dicens de ouib⁹ suis. Pascā eas in monti-
bus isrl̄. et cetera multa Ezech. xxxij. Item Isa. xlii. Sup vias pascēt. ⁊ i oi-
bus planis pascue eoz. Istud enī pmittitur his q̄ simpliciter seruiūt s̄gini glori-
ose marie. quia in omnib⁹ simplicitas figurat. Propter hoc dicit habitator huius

Maria figuraturae manitōibus

- ciuitatis. In loco pascue ibi me collocauit.
- Uersus** Arboris omne genus fructū faciens. **I**
Olīue. Unde Deutero. viij. 82. quibus est terra in qua ficus et malogranata et oliueta nascuntur. Quere li. iij. ti. xxij. **D.** Li. xij. particula. v. ti. ij.
- In hac ciuitate** **Uites** Ibi enim inuenit omne genus bonae uinis. Ibi uitis uino suo letificas deum et homines. **Judicij. ix.** Uinee cigadidi. **Ea. i.** Uinee putate. **Ea. ij.** Uinea florens et odorifera. **Ea. ij.** Uinea pacifica. **Ea. viij.** Uinea dilecti. **Isaie. v.** Uinea electa seu uinea sozeth. **Diere. ij.** Uinea sub qua secure quiescit. **Regū. iij.** et **Dich. iij.** Uinea crescens et aqua multas. **Ezechiel. xix.** Uinea plantata in montibus samarie. i. i. emi nentia ecclesie. **Diere. xxxi.** Uinea plantata dextera dei patris. in ps. Uinea pastinata **Dar. xij.** Uinea habens septem torcular et murrum **Dat. xxi.** Libro. xij. p. i. ca. xij. **D.** et particula. vi. ca. i.
- Et palme.** He sunt palme. **lxv.** reperte in helim. **Exod. xv.** Palme exaltate i cades **Eccl. xxij.** Palma sub qua uere indicat. **Judicij. v.**
- Ficusq.** Non illa maledicta folia habes sine fructu. que aruit **Dat. xxi.** et **Dar. xi.** Et quae inflata est abscedit. quasi frustra terram occupans. **Lu. xij.** Sed illa quae noluit desereret dulcedinem suam fructusque suauissimos. ut promoueret inter ligna. Item illa quae genuit ficus bonas ualde. **Diere. xxij.** Item **Jobel. ij.** Ficus et uinea dederunt fructum suum.
- Et punica mala** **li. malipunice.** s. arbores preciosissime et fructifere. quae flores rubicundi signant desiderium dominicam passionem imitandi.
- Uersus** Terra ferax. Unde haec ciuitas dicitur. Pulchritudo agri mecum est. i. mihi seruit. **L. Pulchritudo agri.** Iest generum et generatorum ueritas. Haec est terra de qua dicit Deute. viij. et que promittit amatori marie. **Domini deus tuus** introducet te in terram bonam. terram riuorum aquarumque et fontium. in cuius campis et montibus erupunt flumines abyssi. terrarum frumenti ordei ac uinea. in qua ficus et malogranata et oliueta nascuntur. Terram olei ac mellis. ubi absque penuria comedes panem tuum. et rex omnium abundantiam profueris. cuius lapides ferrum sunt. et de montibus eius eris metalla fodientem. ut cum comederis et saturatus fueris benedicas domino deo tuo pro terra optima quam dedit tibi etc.
- Ueni irrigari.** Uerum enim salomon fecit. **libi ortos et pomeria sibi.** i. ad honorem suum. **3**
 Et ea conseruit cuncti generis arboribus. et extruxit ibi piscinas aquarum ad irrigandam suam lignorum germinantium. **Eccl. ij.** De quo. s. ortus dicit balaam **Ammeri. xxij.** quasi precipue loquens illis religiosus qui deuote seruiunt marie. Quae pulchra sunt tabernacula tua iacob. terra tua israel. ut ualles nemorose. et ut orti iuxta flumines irrigati. ut tabernacula quae fixit dominus. quasi cedi prope aquas etc. Quere expositio. **li. x. ti. xix.** quae maria tabernaculum. Item de ciuitate huius ciuitatis dicit **Diere. xxxi.** Uentus et lau dabit in monte sion. et fluuet ad bona domini super frumentum. uino et oleo et fetu pecorum et armentorum. eritque anima eorum quasi ortus irrigati. et ultra non esuriet.
- Ualles nemorose.** **Sen. xxi.** i. sine. Plantauit abraham nemus in bethabee. et innocauit ibi nomen domini dei eterni. Et dicitur nemora a numinibus. quia ibi pagani idola sua secreta bant. Sunt enim nemora arbores maiores umbratose frondibus.
- Uersus** Arbores in montes. In quibus crescunt ligna quae congruunt edificijs. Unde **Isa. xxxv.** **Slo 22**
 rina libani data est ei. decore carmeli et saron. Item in quibus abundant uenanones ceruorum capreae bubalorum et hominum.
- Uersus** Silue uenanibus apte. **Ueni ipsa dicit cum filio.** Haec sunt omnes siluae.
- Uersus** Saltus densi. Ibi apes mellificat. **Ueni. i.** **Regū. xij.** Uerit populus in saltum. et ap paruit fluens mel etc.
- Uersus** Uoluerum genus omne. **Ueni haec ciuitas dicit cum filio.** Cognoni omnia uolatilia celi etc.
- Uersus** Lacine gurginibus plene. **Ezech. xlvij.** Plurime species erunt piscium eius sicut piscis maris magni multitudinis niniue.
- Uersus** Aialia pinguis quae. **Quere. iij.** **Regū. iij.** ubi agit de cibo salomonis et populi israel.
- Uersus** Terra metallorum. **De quo Deutero. viij.** Cuius lapides ferrum sunt. et de montibus eius eris **bb**
 metalla fodientem. **Isa. lx.** Pro ere afferam stanum etc. i. Para. i. Prebuit rex salomon ar gentum. et aurum in hierusalem quasi lapides etc. **Per Lauz.** **Sapientia.** **plargetum.** **lcto qmnia.** **per**

Liber XI. C. I.

Lecturā cōiunctio deitatis et humanitatis. per Les Ipsenerātia ppter eris durabilitate. vel gratiarū actio ppter sonoritate. p ferrū labilitate. q̄ sicut ferrūz meralla. sic domat carnis desideria. Lanricalei et fagnū limitatores bonoz q̄ sunt aniz et argē tūl. plūbū. q̄ attendūt feditates suas et pōderositatē. vt inde liq̄fiant p lacrimaz et fusionē. Isa. xli. Confortabit faber erari⁹ pcutiantē malleo.

Quēvis p̄ciōsa moneta. Moneta hui⁹ ciuitatis similitudo dei. dragma. s. regis habens imaginē et sup̄scriptōem. qz christian⁹ a christo. De maria em̄ p̄t exponi illū Lu. xv. q̄ mulier habet dragmas decē rē. Gene. xxiij. Appēdit abrahā ephron. eccē. siclos argēti p̄bate monere et publice.

Uersus **E**lecti lapides. Unde p̄mittit sermo marie. v̄l incolē hui⁹ ciuitatis Job. v. Cū lapidibus regionū erit pacū tuū. Vos lapides appellat glosa electos regionū. i. q̄ de oī regione sunt electi et p̄gregati. De q̄ly ps. De regiōibz p̄gregauit eos. Cū domin⁹ Dat. viij. V̄lī ab oriēte et occidēte veniēt rē. Promittit etiā ei Isa. xliij. Ab oriēte adducā semē tuū rē. V̄i sunt cūlōnibz p̄surz expolin lapides. de q̄ly dicitur Zach. ix. Lapidēs sc̄i eleuabunt sup̄ terrā. i. Pe. ij. Ipi tanq̄ lapidēs rui rē. Sequitur. Erūt pacū tuū famū et eternū. Cū talibz ē pacū sc̄oz. qz munio se diligūt et orant p̄iunicē vt saluent.

Lapidicīne p̄ciōse. Et q̄bns. s. ad opus oīs sp̄ialis edificij assūmunt marmora et lapidēs gipsei et porphireici. Porphiretes fm̄ pliniū natural̄ hyst. li. xxxvi. ē marmor rubcū cādidiū itemeniētibz p̄ncis q̄ in egipto maxime nascit. a similitudinē porphire sic dictū est. i. p̄t pure.

Uersus Agricole vinitores. pecorūqz magistri. i. pastores. Ideo dñs p̄mittit incolē et ciuitatis illi⁹ ciuitatis Isa. xli. Stabit alieni⁹ pascēt pecora n̄ra. et filij pegrinoz agricolē et vinitores n̄ri erūt. Diere. vi. L. Speciose et delicate assūmunt filiā s̄io. i. maria. Lad eā veniēt pastores et greges eoz s̄iterūt in ea tētozia in circuitu rē. i.

Architectoz. Isa. lxi. Edificabūt deſta a seclō. et ruinas antiq̄s erigēt rē. q̄. s. acciderūt a p̄cō prime mulieris. Iſti architecti dona sp̄s̄s̄i v̄l p̄dicatores sancti.

Mercatores. Ezech. xxxvi. q̄re multa de h̄mōi Lu. xix. L. Negociamī dū venio. i. i. date t̄palia p̄ eternis. Iſti sunt illi iſtiores de q̄ly Ezech. xxxvij. Iuda et terra isrl. i. iſtiores tui i frumēto p̄mo. Iſti iſtiores p̄p̄he. qz filij apli. L. frumētū p̄mū. doctrina p̄phetica. q̄si rōe t̄pis vel dignitatē aplice. Vel iſtiores apli. quoz filij sequentes p̄dicatores. q̄ly d̄il. Negociamī dū venio Lu. xix. id ē. date t̄palia p̄ eternis. Vel iſtiores. i. ciuitatis ip̄e x̄ps. cui⁹ n̄m̄s maria. Cū facta ē q̄si n̄m̄s iſtiores rē.

Medicū. Cū Diere. viij. Nunq̄d resina nō est in galaad. aut medicus nō est. ibi.

Uersus Ibi medici incantātes sapienter. Omni modo species. Unde dicit Eccl. xxiiij. Ego quasi storax et galban⁹ et vngula et gutta rē.

Et aromata. Unde dicit. Sicut cinnamomū et balsamū aroma. rē. Itē Lanti. vi. dicit ip̄a. Dilctus me⁹ descendit in ortū suū ad arcolā aromati.

Scu medicane. Unde Eccl. xxxviij. Altissim⁹ de terra creauit medicinā. et vir sapiens n̄ abhorrebit illā. L. Altissim⁹. i. de⁹ p̄ l̄ terra. i. s. ḡginali. L. creauit medicinā. i. christū hominem. v̄l carnē christi. in q̄ tulit petā n̄ra. sicut diē Petr⁹. i. canonica. ij. Qui petā n̄ra tulit i corpe suo sup̄ lignū. Et h̄necesserat. qz a plāta pedis vsqz ad v̄tricē Isa. i. nō erat sanitas in mūdānis. Ergo q̄ infirm⁹ est curat ad hāc ciuitatē. Nec in sua infirmitate despiciat seipm. Eccl. xxxviij. sed oret dñam et curabit. Cū r̄ ip̄a dicit. Ego q̄si flum⁹ doxiz q̄ interpretat medicamētū generatōis. Ip̄a autez medicamētū ē generatōis hūane. Et cū h̄ medicamētū sit tā efficac̄ mirat̄ Diere. viij. dices. Nunq̄d resina nō ē in galaad. aut medic⁹ nō ē ibi. L. Galaad iaceru⁹ testimonij Maria. cui testimonij p̄hibet p̄f̄arche p̄phete āgeli. L. Resina isrl. deī quē q̄si offert oibz. sicut figurat aī imago. Sed ppter hoc nō sanant mlti. qz nolūt accedere ad mariā. nec meditari de exēplis p̄bis et opibz ei⁹. Quibz autē ip̄a medeat̄ oñdit Isa. lxi. vbi d̄r de m̄re et filio. Spūs dñi sup̄ me rē. vt mederer p̄ritos corde rē. Simile i ps. L. Qui sanat p̄ritos corde et alligat p̄ritos eoz. i. p̄t dicit.

Maria figuratur munitōibus

Que sanat. Sicut fecit theophilum penitentē. rē.

Uersus

Omne gen⁹ vestis .i. omnimode vestes et oia indumēta necessaria sibi familiarib⁹ suis. Un̄ et ei d^r Isa. li. Induere vestimētis glie tue hierlm̄ ciuitas sancti rē. Parabo. in si. Sindonē fecit. Ibidē. Bissus et purpura indumētū ei⁹. Ibidē. Stragulatā vestem rē. Quere li. h. pti. i. causa. xiiij. Ideo dicit veniēti ad seruitiū suum. Zacha. iij. Ecce abstuli a te iniquitatē tuā. et indui te mutatorijs.

Omnia subilia terēs. .i. ois teretor subiliū. Isa. xix. de habitatorib⁹ hitius vrbis Operabant līnū pectētes et terētes subilia rē. Itē. i. palip. iij. De cognatōes domus opantiū byssum i domo iuramēti. Itē Ezo. xxxv. Mieres docte dederunt q̄ neuerant iacintū et purpurā et ymiculū ac byssum et pilos capraz rē.

Maria castrū vel castellū Titulus ij.

Sermo
in assum,
p̄tōe ma,
rie

Astrū vel castellū. De q̄ Lu. r. Intrauit iesus i quōsdā castellum rē. Maria d^r Castellū. triplici rōe. qz castellū pncipaliter tria significat. Primū ē hūilitas rōe dimīnuti. q̄a sicut a flagro flagellū. sic p̄ dimīnutōem vēit a castro castellū. Castellū. q̄dem. q̄sdā .i. singulare et p̄uilegiatū fuit. et est vter⁹ vginat⁹ vlt⁹ ip̄a beata vgo. sed tū magis appellat⁹ Castellū. qz castz. qz virtus humilitatis fuit hui⁹ castri specialissimū potissimū et firmissimū munimētū. Secōm ē caritas. qz i omni acceptōe castri significat fortitudinē. et fortis est vt mors dilectio. Cañ. viij. Tercū est castitas. castrū enī d^r eo qz castrati. .i. casti in eis. i. castris soleāt p̄uersari. Mieres enī solebāt a castris seq̄strari. ne p̄ eaz p̄tuberniū mollesceret animus bellatoz. Bñ gmaria Castellū. qz casta et hūilis. et i caritate fundata et firmata.

Itē maria Castellū. p̄pter vteri vginat⁹ diuersozū angustissimū. cōtra imper⁹ inimicie tirānidis munitissimū. fundatū supra firmā petra q̄ ē christ⁹. Un̄ Cañ. viij. d^r. Intra sup dilectū suū. et ita est Castellū. q̄ ad se. Castz etiā est quo ad nos. qz om̄ib⁹ impugnat⁹ a triplici p̄cipiscētia. vlt⁹ ab hoste multiplici. fide est et in expugnabile refugū. si ad ip̄am refugerint sapiēter. Castellū. etiā fuit ip̄i xpo. in qd̄ ip̄e se recepit p̄pugnator venies ad saluādū. Isa. lxiij. et ad debellandū fortē q̄ custodiebat atriū suū. Lu. xi. Cōsumendo enī guerratoz est. qz qū aliq̄s cupit inuadere regnū alienū. vlt⁹ sibi ablatū regnū acq̄zere. p̄mo sibi q̄rit vlt⁹ p̄parat⁹ fugiū opoztunū. Sic et christ⁹ vginē glie sam. de cui⁹ securitate dicit salomō. Cōfidit i ea cor viri sui rē. Et h̄ est qd̄ ps. dicit christo. Altissimū posuisti refugū tuū. nō accedet ad te malū rē. Ip̄a etiā dicit. Ego in altissimis habitauī rē. Eccl. xxiij. Roga uerat enī p̄pheta q̄si ex p̄sona ecclie antiquoz p̄pugnatoz celestē. Apphēde arma et scuti et exurge i adiutorū mibi. Et exandira ē ab eo in igressu hui⁹ castelli. Apphēdit enim tūe Larua et scuti .i. animā et carnē vt cōtra diabolū nob̄ Lerurge/ret in adiutorū. Et hoc ē qd̄ d^r Isa. li. Inductus ē iusticia lorica et galea salutis in capite ei⁹. Induit enī q̄si lorica. I sancte cōuerlatōis iusticia. Iet sic caput desup armat⁹ galea. I sic et mentē suā q̄ figurat⁹ p̄ caput armavit desup saluati nūmine spiritalū carismatū. q̄a spūs sapiētie et ceteri req̄uerūt sup eū. Iste. xi. De cui⁹ etiā armatura statim subiūgit. Induit⁹ est vestimētis vltōis et optus est q̄si pallio zeli. Zel⁹ amor. zel⁹ indignatio. et sub vtroqz sensu dñs zelo dilectōis zelabat aīas seductas et sibi ablatas a diabolo. Zelo qz indignatōis zelabat et indigabat cōtra diabolū. qz hominē dei creaturā fraudulēter seduxerat. et rē alienā tenebat iniuste. Utrōqz igit⁹ modo zelo successus dñs. carnē accepit palliū. q̄ rōne p̄dicta dicit⁹ palliū zeli. Alia etiā ratōe dicit⁹ caro eius. I palliū zeli. I quia sicut vir zelotes sub alieno pallio explozat fidem vel adulteria vxoris. sic scz christ⁹ fidem vel adulteria animaz. Et etiā ad hoc velat⁹ seī sacramēto speciebus panis et vlni. Opus est I autē hoc pallio. Iet serpentis astutiā per prudentiā suā. quia incarnationē suā prudenter occultauit diabolo. et p̄ hoc prudentiā ei⁹ p̄cussit supbū. Job xvi. Inductus est vestimētis vltōis. I quia carnē et aīam ad hoc sumpsit vt se de diabolo vindicaret. Unde sequit⁹ in textu Iste. Quasi ad vindictā. quasi ad retributōem indignatōis hostib⁹ suis. et vicissitudinē inimicis suis. I Armavit enim se dñs sicut ad vindictā. I faciendā. et vindictā accepit in hunc modū. Retribuit enīz

indignatōe p indignatōe. et vice reddidit p vice. Nam sicut diabolus indignat⁹
 q̄ homo locū haberet a quo ceciderat. ducit ipsum in pditionē. sic dñs indignat⁹
 q̄ homo locū haberet ad quē ceciderat diabolus. ipm a perditōe reduxit ad salu
 tē. Uicē quoq; p vice reddidit. quia depdatus est diabolū. hominē de potestate ei⁹
 eripiēdo. sicut diabolus ipm fuerat depdatus. Unde Isa. xxxij. Ne q̄ pcedat. nō
 ne ⁊ ipe pdaberis ⁊c. Sic igit christus in virgine gliosa velut in castello taberna
 culum suū posuit cōtra diabolū pugnari⁹. cum et eius substātia carnē gloriosam
 assumpsit. i qua diabolū expugnauit. Et bene dicit castrū [quoddā castellū. qd dā] **L**
 .i. singulare. q̄a singulariter mater et virgo est. Unde canit ei. virgo singulari **L**Ca
 stellum] ppter vniuersaz munitionē virtuti. Dicunt autē qdā q̄ castellū dictū
 est magdalū. a quo magdalena. qd bene cōperit. q̄niā magdalū interpretat turris. et
 significat humilitatē. Beatus anselm⁹ cātuariensis in hui⁹ euāgelij explanatione.
LCastellū] dicit quolibet turris et mur⁹ in circuitu eius. q̄ duo sese inuicē defendūt
 ita vt hostes per murū ab arce et a muro p arcem arceant. Tale castellū beata vir
 go. quā virginitas corpis et mentis quasi mur⁹ ita vallauit vndiq; vt null⁹ vnq;
 esset libidini accessus. nec sensus ei⁹ aliqua corrumperef illecebra. Et quia virgini
 tatē eū libido nō possit. solet impugnare supbia. fuit in eadē virgine turris hūilita
 tis que a muro virginittatis omnē repellebat supbiam. Et quia humilitatē cū su
 perbia nō possit. solet impugnare libido. murus virginittatis a turre hūilitatē om
 nem repellebat libidinē. Itaq; hec duo. murus videlicet virginittatis. et turris hūi
 litatis ab alterutro munitur. vt nunq; in humili virgine fuerit aut supba. virgini
 tas. aut hūilitas inq̄nata. sed semp in ea p̄māserit et humilis virginittas. et virgi
 nea humilitas.

Anselm⁹

In hoc ergo **L**castellū intrauit iesus] .i. saluator in sua in carnatōe. Et bene cū hoc
 narratur. apponit hoc nomen iesus. quod interpretat saluator. vel salus. vel saluta
 ris. .i. medicus. aut salutare. .i. medicina. Quia ad hoc venit in sanctā virgine in sua
 incarnatōe. vt populū suū saluaret a peccatis eorū. sicut dicit **Matth. i.** Et esset sa
 lus populi. sicut dicit. **Salus populi ego sum ⁊c.** Et quasi medic⁹ sanaret mun
 dum languidum. in quo a planta pedis vsq; ad verticem non erat sanitas. **Isa. i.**
 Et de singulis mēbris suis veluti ex herbis medicinalib; cū distēperamēto liquo
 ris sanguinis sui. i mortariolo omnimode tribulatōis paciēter p̄fesse. singula sa
 ceret emplastra singulis nostris morbis. De modo intrādi inuenies libro. .c. xi. xxx
 viij. q̄ maria dicit porta clausa. **Ezech. xliij.** Qui. .s. modus ineffabilis est. Unde
 sic ibi legit. Porta hec clausa erit et nō aperiet. et vir nō trāsibit p eā. q̄niā dñs de⁹
 israhel ingressus est p eam. eritq; clausa p̄ncipi. princeps ipe sedebit in ea ⁊c. Ecce
 ineffabilis intrādi modus.

Aliter **L**Intrauit iesus ⁊c. Sed modū intrādi nemo explicat. quia ipm dicit se salo
 mon penit⁹ ignorare. Unde dicit **Parabo. xxx.** Tria sunt mihi difficilia. et quatuor
 penitus ignoro ⁊c. ⁊ de illo quarto dicit **Uiam viri. .i. christi in adolescentula sua.]**
 .i. in beata virgine que rincerat vt credit quasi. xiiij. annorum. et tota erat **[sua].]**
 Item de hac via dicit ps. **[In mari via tua. Io christe. Let semite tue in ads multis.]**
Sed subdit. **Let vestigia tua non cognoscent.** **Dare.]** maria. q̄ interpretat mare ama
 rum. ad quā venit gabriel tanq; p̄curfor dñi sui. addicens eū ad melius hospitij
 quod posset in mūdo inueniri. ⁊ honesti⁹ tanto p̄ncipi. et dñam hospitij prius pa
 cifice salutauit dicens. **[Aue gratia plena. Let subiuncit.]** **Domīn⁹ tecū.]** .s. hospita
 bitur. Que de paruitate dom⁹ sine sibi cōscia respectu excellētie tāri hospitij. respō
 dit. **[Quomodo fiet istud ⁊c.]** Sed tandē audies mltiplex beneficiū hui⁹ hospitij.
 cōfortata respōdit. **[Ecce ancilla dñi. fiat mihi ⁊c.]** Quasi diceret. **Holo esse vt do
 mina. sed volo ei ministrare vt ancilla. Duo cōcesso rex glorie velut de ppe suble
 quens camerariū suū. de altitudine sue maiestatis descendit in domū vteri virgi
 nalis. nō relinques quod erat. sed assumptur⁹ quod nō habebat. .s. carnem. Ideo
 sequitur.]** **Et mulier quedā martha nomine excepit illum in domū suā.]** Itē intras

Maria figuratur munitioibus

Aug^o

uit iesus x̄c. Sed quō intravit: sicut radius solaris fenestrā vitreā .vt dicit aug^o.
sicut lux solis oculū sanū quē nō excecatur sed magis illuminat. sicut verbū aurem .si
cut vox locū cōclusum. sicut facies intrat speculū. Sequitur. **Et mulier quedam**
martha nomine excepit illū in domū suam. **Et quodlibet verbū pondus habet p^r**
priū. **Maria** mulier. quia deū molliuit. nec cessat adhuc emollire. Et bene. cū
euāgelista tractat de incarnatōe dōmīca appellat mariā mulierē. qz tunc dōmī
nus p^r durus emollitus ē p^r eam. Quere libro. vi. ti. ix. q^o maria mulier. **Quedā**
i. singularis. pare carēs et simili. qā nec primā simile visa est nec habere sequentes.
Martha noīe. **Martha** fm **Isid.** interpretat irritans vel puocans. sro autē ser
mone interpretatur dominās. et signat mariā. que siriace interpretat domina. q̄ cū sū
lio suo domnat in celo et in terra. in mari et in omnib^o abyssis. Interpretat etiā pro
uocans. quia merito hūilitatis et voto virginitat^{is}. puocauit. id ē. porro. s̄ est. certe
vocaui specie sua et pulcritudine diuinos aspect^o. quādo videlicet altissim^o dōmī
nus reperit humilitatē ancille sue. **Uñ** dicit ei **Isa. lxij.** Cōplacuit dño in te. **Uel**
ideo puocans. qā merito humilitatis sue puocauit dōmū ad carnis assumptōnes.
quādo visus est ei dixisse. **Tu** mihi sola places. Prouocauit etiā angelos ad admī
ratōem. **Unde** dicebāt videntes eā ascendētē **Lanti. vij.** **Que** est ista que ascen
dit de deserto x̄c. Prouocat etiā homines ad imitatōem virginitat^{is}. humilitat^{is}. pau
pratis et ceteraz virtutū. Interpretatur etiā irritans. Et est irritare idē quod ena
cuare. suis enī orōibus et meritis euacuat et evertit iram dei a creaturis suis. Est
etiā irritare idē qd puocare ad irā. sub alia verbi significatiā. quia beneficijs que
nobis impēdit. demones puocat ad latratū et rictū. sicut canes. Nam ip̄a ille fons
est qui p^r aqueductū fluebat in ciuitatē bethulie. i. ecclesiā et fidelē animā. quē ho
lofernes p̄cepit in cidi. **Judith. vij.** **Hoc meli^o** inuēies sup^r libro. ix. ti. xv. q^o maria
agductus. **Merito** siquēdē hāz virtutū elegit eam deus et p̄legit. et in ea posuit
tabernaculū suū. **Excepit** illū. **Ieo** modo quo auris excipit verbū. vitrum vel aer so
lem. locus cōclusus vocem. et oculus sanus solis radiū et claritatē. **Excepit** i. in
quam **Lillum.** **venientē** de supernis **Lin** domū suam. i. in vterū virginalē. qui est illa
domus quā sapientia edificauit sibi. **Parabo. ix.** **Et hoc** quādo semina circūdedit
virum. **Diere. xxxi.** **Et** quando maria girū celi sola circūiuit. **Eccli. xxiiij.** **Et** no
ta. q^o literaliter dicitur domus fuisse marthe. quia martha magis erat operosa et
vicinis vtilior et magis nota. **Et** huic erat soroz nomine maria. que etiam sedēs
secus pedes domini audiebat verbū illius. **Et** audiendo verbum vite eterne. dñi
stium recipiebat in corde. quem martha receperat in domo. **Martha** autē satage
bat. i. omnem curā adhibebat. ip̄a dico **frequens**. i. assidua **l̄circa** ministerium. **I**
yt. f. ministraret et prepararet necessaria hospicibus suis. christo. s. et socijs suis.
Aliter. **Martha** autē satagebat circa frequens ministeriū. id ē. circa assiduum et
consuetū domus officiū. **Que** stetit. **Attende** q^o maria sedere dicitur. martha sta
re. **Qui** sedet. a renibus et infra quiescit. et supra erigit et laborat. quia p̄templa
tiuus a cura seculariū et vicijs p̄ sanctū quiescit ocium. mente tamen laborat quā
erigit ad contemplatiōē celestium. **Qui** stat totus ad pugnā erigitur et laborem.
Martha ergo stat. quia vita actiua in laboribus defendat et certamine. **Et** ait. **Do**
mine. non est tibi cure q^o soroz mea reliquit me solam ministrare. **Dic** ergo illi **ve**
me adiuuet. **De** superflua familia nos arguunt soroz iste. que nec seruum nec
ancillam habebant. sed sola martha seruebat. **Dominus** quoq^o nec coquū nec ser
uientem alium secum adduxerat. **In** his figurat eos martha. qui non experti dul
cedinem contemplatiōis diuine. deo magis placere estimant officia fraterne dile
ctionis. **Et** respondens dixit illi dominus. **Dominus** respōdet p^r maria. et qui
iudet snerat interpellatus a martha. factus est aduocatus p^r maria. **Martha** mar
tha. **reperitio** nominis indicū est dilectōis. **Sollicita** es. et turbans erga pluri
ma. **Non** enī est sine turbatione sollicitudo que versat erga plurima. et qui cir
ca plurima sollicitus est. diuisus ē. **Porro** vñi. s. deo iugit̄ iberere. **ē** necessariū.]

Irritare
qd sit

Differen
tia p̄tem
platiuoz
et actiuoz

Maria optimā partē elegit. Et ecce sentētia iudicis. Nec respēdit pars marthe. sed laudat pars marie. Et quare pars marie optima dicitur. declarat cū subdit. Lique nō auferet ab ea. Hic enī incipit p̄tēplatiua et p̄ficietur in celesti patria. Qui enī nunc cōtēplatiua speculat p̄ fidē. tūc videbit p̄ sp̄m. opa enī actiue necessaria nō erūt in patria. Aeterna ḡ quā elegit martha. i. fumo auferet ab ea qm̄ actiue cessabūt opa. sed p̄tēplatiua nūq̄ auferet a maria.

Quare h̄
cuāgelii
i assūptōe
legit

Intrauit iesus in quoddā castellū. Quoniam brā virgo p̄fecta fuit in actiua et p̄tēpla tūa. q̄ signant p̄ has duas sorores a deo hoc cuāgelii legit in sua assūptōe qm̄ si lius dei recepit eā i castro suo. de quo dicit ei ps. Altissimū posuisti refugii nūm. nō receder ad te malū rē. q̄ enī in incarnatōe recepat vt dictū est i castello suo. Alia rō. Qm̄ in hoc euāgelio beata h̄go multipliciter et a multis p̄medat. er ois laus in sine canit. ideo in sine ei? hōe euāgelii legit. qm̄ glia ip̄ius p̄fecte est cōsumata. Alia rō. Quoniam maria p̄ssime optimā p̄tē elegit. s. de statu virginū puritatē relinq̄ns sterilitatē. de statu sponsaz fecūditatē relinq̄ns corruptōem. ḡra hui? clausule maria optimā partē elegit que nō auferet ab ea. Legit de ea hoc euāgelii. Expositōez inuenies li. i. ca. vi. cōdita tu in. aute mediū capituli.

Eccā vt
religio ca
stellā

Tem castrū dñi. ecclesia vel religio. q̄ debet esse locus munit? Un. Esto mihi in dei. p̄tore z in locū munitū vt saluū me facias. Cui? s. munitio. p̄ncipaliter cōsistit in. xij. que notant in his versibz.

Turris. kernelli. muri. vigiles. tuba. scuta.

Dons. aqua. fossa. cibus. machina. saxa. viri.

Turris humilitas. Vel duplex turris. doctrina et p̄uidētia. De doctrina. Cantic. vij. Ubera mea turris. De discreti. p̄uifozibz. Cañ. vij. Nasus m? sic turris libani rē.

Kernelli vt dētales. autoritates sephire. Cañ. vij. Simur? ē edificem? sup eū p̄pu quacula argētea. i. de sacro eloq̄o. Cañ. iij. Turris dauid edificata ē cū p̄pugnacul

Duri assigna de muris sicut habuisti sup de ciuitate. li. co. ii. i.

Vigiles p̄relati. Deb. vli. Obedite p̄positis v̄s rē. ip̄i enī p̄uigilant rē.

Tuba p̄dicatō s̄ hostes spirituales. Numeri. x. Fac tibi duas tubas argēteas. duas p̄pter p̄missionē et p̄minatōem. vide ibidē glo.

Scuta. orōnū. q̄ opponēda sunt tel hostiū. i. tēptatōibz demonū. Sap. xvij. Proferens seruitū. sue scuti. orōnē. z p̄ incensū de p̄carōem allegās. restitit ire rē.

Dunin
ones sp̄i
alis castri

Dons. Ichrif? sup quē fundata fuit. vel eminētia et arduitas vite.

Aqua. lacrimaz. Quibus planctū p̄ritū sepe rigent. s. duplex irriguū. Uellaq̄. i. sapiētie salutaris. sed nō magis q̄rif sapiētia seclāris. s. vendēdi et emēdi. ne dicam v̄surādi. vt in venditōe lanaz. et h̄mōi.

Fossa. i. duplex fossatum. s. confessio et paupertas. Confessio detegit et eijcit terrē nitatem peccati. paupertas distribuit et eijcit t̄palia. iij. Regū. iij. Facite iuxta aluē um torrens fossas et fossas. L. Torres. Igratia. L. aluus. h̄militas cordis

Cibus multiplex. L. cērio. Peditatio. Deuotio. Cōtēplatio. quibz velut cibus ania pascit. Prouer. xxij. Vultu cibi in noualibz patri.

Machina multiplex. Jeunij cōtra carnē. Obediētie cōtra p̄p̄riā volūtātē et p̄p̄rium sensum. Orōis cōtra supbiā et garrulitatē. Unde. i. Macha. vi. Fecerūt machinas contra machinas regis. i. diaboli.

Saxa. i. auctoritates p̄oijēnde contra insulnis viciōnū. demonū et tēptationū. exemplo domini. Mathei. iij. Iſaie. xxxij. Dunimenta saporum sublimitas eius. Vel saxa. i. multiplex vite duricia. qua caro lapidat. lecti duricia. vestis aspi tas. cibi ariditas. su sceptis o disciplinaz. p̄licitas vigiliāz. et h̄mōi.

Viri. i. viriliter operantes z strenue. nō femine. i. molles. ij. Thimo. ij. Labora sicut bouis miles christi. Jte. Viriliter agite.

De hoc castro vel de hac munitione. potest istud exponi quod dicit Balaam Numeri. xxij. loquens ad cinem. L. Robustū quidem est habitaculum tuum. sed si in petra sid est. in christo posueris nidum tuum. id est. fidem vel cor tuum. sed qz non ponunt multa lassur. id est. supbia. capiet te. Unde Ecclesiastici. xxi. Domus

Maria figuretur monitionibus

¶ nimis locuples ē amullabit supbia. Lynceus interpretat lugens vel possidēs. et si
gnificat religiosos. qui venerāt ad lugēdū sua et aliorū peccā. p quo date sunt eis ele
tuosire terre et memora. sed facti diuites i multis possessiōibz cessant lugere. et cayu
.i. possessio in ipis interficit abel. i. lucrū. Sed sanguis abel. i. illoz qz peccā de
bebant diluere. clamat ad deū de terra. Btūs berni. Venient. veniet ante tribunal
iudicis. audiet pūpillorū accusatio grauis. allegatio dura. qz vixere supēdīs. nec
diluere peccata. Istud dicit de clericis seclariis. sed modo bene puenit mlris reli
giosis et etiā qbusdam pdicatoribz. de quibz Grego. Forte ideo pceptū tpaliū pdi
caut vt ea soli habeāt. Nā pangtate pdicāt vt medicamētū. sz eā fugiūt vt venenū.

Maria villa Titulus iij.

¶ Illa designata p capharnaū. quod interpretat villa solatōis. Nā sicut de
et pater dñi nostri iesu christi. est pater misericordiaz et de totū solatōis. sic
et ipa. nō tū sicutissime est mater misericordiaz et totū solatōis q solatur
nos in omī tribulatōe nra. zc. ij. Eboz. i. Interpretat etiā capharnaū. villa pulchra
dinis vll villa pinguedis. Exponit quō hec villa. s. maria. sita ē in mōte sicutū. qz
stures ei⁹ excellūt virtutes oīm setōz. Uū dicit Eccl. xxiij. Ego in altissimis. i. s.
stutibz habitauī. Virtutes enī alioz alte sunt. sz stures ei⁹ altissime. Et habet
h villa tria i se. q hūit velle sicut i mōtibz. i. q ē mōdissima. clarissima et sanissima. vt lu
p ti. i. dicitū ē de ciuitate. Et fere qēqd dicitū est de ciuitate p̄t huic velle p̄peter at
tribui. In hac aut villa habuit dñs qsi duplicē villicū. i. ioseph et iesum. sed vterqz
iniuste diffamat⁹ est qsi de dissipatōe bonoz hui⁹ velle. Ioseph vū villic⁹ cui de
spōsata est vt custodiret eā. qd et legitime fecit. Nec debz quēqz mouere illd Dat.
.i. Accepit ioseph maria pingē. et nō cognoscebat eā donec peperit filiū suū primor
geritū. Et dicit Hiero. q istud donec tenet exclusiue. sicut illd. i. Regū. i. Nō po
terit hely viderelucernā donec extingueret. certe nec postea videbat. Diffamat⁹ est
g hie villicus a iudeo dicere. q cognouerat eam. sed embeccat iudeus infelix q di
cit christū et ioseph semie esse natū. Alius villicus. iesus fili⁹ eius. qui optime custo
diuit eam sicut fili⁹ matrē carissimā. Uū dicit Isa. xviij. Hocre aduersitatis ne
frangat let die. Jspiritatis ne vras. Veruo eā. J dicens ei. Per die sol. Jspiritatis. Non
vret te. neqz luna. i. aduersitas. J noctem. J Soleut enī velle de nocte frāgi ab ho
stibz ad depdationē. et de die exuri ad destructōnem. qd pelius ē. Hūc diffamauit
heretic⁹ dicēs q nascēdo corrupat eā. Cōtra qd dicit Anselm⁹. Iesus nāq saluat
nō violat. distūcta solidat. nō cōstringit solida. lanerū nomen ei⁹ ita et op⁹ ei⁹. Que
re sup ti. ij. de castello. Fierūt ergo bona hui⁹ velle. pceptus virginis saluo pudo
re. et partus sine dolore. hoc est sicut naturalū lesiōe.

Maria turris Titulus iij.

¶ Turris. Turris fm Jhd. dicit qsi teres. i. rotunda cū pccitate. Nam qsi
quādoqz quadrata sit. pcul tamen videntibz rotunda existimat. qz vnuscu
iusqz anguli simulacrū p longū acris spaciū euanesceat atqz consumit et rotū
dū videtur. Lacti. iij. dicit spōsus ecclie. Sicut turris dauid collū tuū. q edifica
ta ē cū ppugnacul. mille clipei pendēt ex ea. ois armatura fortū. Collū ecclie brā
ego mlris rōibz. quere li. ij. pri. ij. c. xl. Li. v. ti. xiiij. de pulcritudie ei⁹ vbi agitur de
collo. Ubi nō habem⁹. Collū tuū. dicit alia lra. Ceruic tua. Lemit enī. i. cūnen
tia subimitat marie. Est sicut turris dauid. Quā. s. turrim ver⁹ dauid. i. christ⁹ in
hiernsalē. i. i ecclia sua edificauit et erexit. vt esset pctōibz refugū et munimen.

Maria turris ppter

¶ Altissimū. i. pfudissimū. Fundamētū. qd turri necessariū ē. Fundamētū h⁹ turris. pfudif
sima hūilitas. qsi d lapidibz rudibz et ipolis. qz hūilitas latet i pfudo cordis. sic hū
damētū latet i tra. nec arit apparētia vll ornata mūdānū. qd sigt i h q lapides fun
damētū nec dolati sūt. i. polit. sz mlto cemēto vll bitumie p̄pacti. q caritat. qgis fu
guratur. Vel fides que fundamentū et principiū est totius spiritualis boni. sicut
fundamentū principium edificij. Vel iupes natina et firma. christus. i. qui est fir
tua petra. Matth. vij. Quere supra eodem titulo. i. de ciuitate. Vel eminentissime

fo. cxiij.

Berni.

Grego.

Hiero.

Anselm⁹

Isidor⁹

Liber XI. Ti. .III.

et p̄cipue virtutes vclut lapides p̄grandes. qui idonei sunt fundamento.

Altitudinē et eminentiā. Vtriusq; vite. factive et p̄tēplative. Uel p̄pter p̄templatō. **B**
 nē celestiu. Uel etiā p̄pter eminentiā sciētie de crementis. Uel quia in celo mēte mē
 sabat cū angel dicens cū aplo ad Phil. iij. Dea conuersatio in cel est. Celos enī
 attingebat stans in terra. Sap. xvij. Uel turris. p̄pter excellentiā sue hūilitatis.
 In his enī omnib; et mltis alijs supeminēbat hec turris toti castro ecclie.

Rectitudinē et erectōem seu directōem. Intendōis. Turra ill; ps. orātis. Dirige do
 mine de? me? in cōspectu tuo viā meā. Itē dirige me dñe in v̄itate tua. et doce me
 rē. Rectus est cui corā deo. cui? intentio ad deū p̄pter deū dirigit. Uel etiā p̄pter
 rectitudinē iusticie. Quia nūq; ad sinistrā p̄duerit. Nunq; ad dexterā declinavit
 p̄ p̄s̄p̄a. Nunq; retro se reflexit ad mūdāna. Nunq; ante aliq̄ temptatiōis instātia.
 Uel recta p̄ paupertatē. quia nud? egredit homo d̄ v̄tero m̄ris sue. et nud? reuertit
 illuc. Ergo si mediū paupertat; sit. rectitudo erit. Per p̄diculū igit ad qd̄ erigi et di
 rigi debet turris. paupertas est.

Fortitudinē. Nam ip̄a ē mulier fortis cui tota iunxit ecclia militans. cui? fortitudo
 maxime apparuit sepulto dño. qñ defecit oīs sanct? vel titubavit in fide. Uñ chri
 st? dicit patri. Elōgasti a me amīcū et primū. Et tūc ip̄a p̄ fortitudinē fidei sp̄ci et
 caritatis totā sustētavit eccliam. Ip̄a est etiā que suis orōib; dat lassō virtutē. et
 his q̄ fortes sunt fortitudinē et robur multiplicat. Isa. xl. Sicut turris munit et
 roborat ecclias in ea.

Quadraturā q̄rtuor cardinaliū. Vt sup̄ dictū est codē li. ti. i. ill. de ciuitate in q̄dro po
 sita Apo. vci. Uel q̄dratura. fides integra. spes firma. caritas feruens. bona op̄atio
 p̄seruans. et hec latera eq̄lia. Quia q̄ntū credit q̄s. tantū sperat. q̄ntū sperat. tantū
 diligit. quantū diligit. tantū op̄atur. sicut dicit ibi glo.

Uel rotunditatē. Iquia q̄dam turres solēt edificari in quadro. quedā aut̄ in rotundo.
 Dysteriū rotunditatis q̄re li. vij. ti. i. F. de celo. vbi celū rotundū describit.

Presidiū et defensōem. Inhabitantū i castro vel in ciuitate ecclie. q̄ i cūq; necessitati
 bus et angustijs suis necesse habēt p̄ ordē refugere ad hāc turrim. qz turris for
 tissima nomē eius. sicut dicit bñs Bern. Dicit ergo q̄ a carne. mūdo. diabolo q̄li
 tetantq; tēptat. Esto mihi dñā turris fortitudinis a facie inimici.

Portus ostēsiōnē. Dicit enī Isid. q̄ fariū est turris marina. quā greci et latini i cō
 munne ex ip̄i? rei vsu. saz appellauerūt. eo qz fāriū indicio longe videat a nauigā
 rib; ad p̄uidendos portū introit? et p̄cauenda picula scopulorū. ne decepti tene
 bris male applicēt. Et dicit saz a fos quod ē lux v̄l ignis. et oros qd̄ est visio. Ta
 lē turrim ptolomcus iuxta alexandriā. dcc. talentis cōstruisse dicit. Tali turre cō
 grue signat maria illuminatric. qz p̄ eam popul? q̄ ambulabat i tenebris p̄ mare mū
 di. vidit lucē magnā. i. christū. Ip̄a etiā luminositate exēploz suozū mōstrat nobis
 viam rectā et portū salutis eterne. Cōseruat etiā seruos suos a scopul? peccatoz si
 p̄uiderint dñam in p̄spectu suo sp̄. Uñ Eccl. vi. Qui intuet illā p̄manebit p̄fides.

Speculationē. Quia p̄ specularē solent de turris aduentantū hostiū insidie
 p̄uideri. et v̄tā hostiū solēt clamare specularē ad arma. ad arma. Isa. li. Uoc
 specularē mōrū. i. specularē nū vociferates. Uenauerūt vocem. Prop̄ter h
 dicit Lantico. vij. l. Nasus tuis. i. beata virgo. sicut turris libani que respicit s
 damascum. Damascus sanguinē bibens. significat diabolu. contra cuius insidias
 opponit nasus. i. discretio beate virginis. que p̄sentit et quasi odorat maliciā diabo
 li. et sp̄ius insidias a longe p̄uider quasi de specula. et p̄ nobis misericorditer et po
 tenter se ei opponit. Istud melius inuenies libro. ij. particla. ij. ca. v. Et libro. v. ti
 fulo. i. c. vbi agit de naso.

Cocleatā ascēsiōē. Sunt enī coclee alte et rotunde turrellule. ab aliq̄ angulo magne
 turris. dicit coclee q̄si cielee. eo qz in eis tanq; p̄ circulū orbēq; p̄cedat. Quere d̄ co
 clea tēpli salomōis. post titulū vbi maria d̄ scala iacob. li. x. ti. xl. et. xli.

Circuitōem fossari. Iva cui. cōcavi hiantis. lati p̄fundū. perrati. v̄l i nipe eccisi. Circui
 tus defensōes. Vacuitas paupertatē. Locuitas superius hias. d̄siderij capacitatē.

Maria
turris p
pter

Bern.

Isidor?
Fariū qd
est

B

L

D

E

Maria figuratur munitio nibus

Latitudo caritatis. Profunditas sancta timoratum. Quod petratum est patientie firmitate. que non timet minitores diaboli. Excisio in tupe. i. i corde firmo. desigat proprii sensus et proprie voluntatis depauperationem.

Assumpti propositi de virginitate seruanda firmitate. In unquam vacillante. sicut firma turris vacillare non potest.

Filius dei qui est verus dauid inhabitatum. Unde. ij. Regum. v. Habitauit dauid in arcesion. et vocauit eam ciuitatem dauid. Ad Iram. Arces. sunt partes urbis ecclesie. se atque munite. quecumque enim loca urbium turissima sunt. dicuntur arces ab arcendo. i. a repellendo hostes.

Sequitur. Que edificata est cum propugnaculo. De quibus dicit ei dominus Isha. l. iij. Ponam iaspidem propugnacula tua. Iaspis. fides propter virorem. Uel intemerata castitas. Uel sanctitas vite nunquam marcescens. Iaspis sanat febrem luxurie. sanat hydropisim auaricie. fugat fantasmatas glie mundane. que nocte videntur. i. in caligine presentis vite.

Aliter. Que edificata est cum propugnaculo. i. vallata virtutibus alijs. que firmes sese committunt. et ubi vna ibi omnes. Tunc Augustinus ad hieronymum. Clarissima materia disputatio facit nobis innotuit. non placuisse tamen autoribus. imo nec ipsi veritati. i. christo. que quibus vnum peccatum habeat omnia. quis de virtutibus scire velit. Propugnacula sunt kernella pro que arcunt hostes a muro. et preterunt pugnantes de muro. et abscondunt a iaculo hostium. et iter ipsa kernella sunt quedam intersticia que pandunt viam ad hostes percitendos. Propugnacula ista sunt firmes et gratie dignitates et progamine. intentionum puritas. et operum sanctitas. virtus orationum. et merita operum. pro que beata virgo penitentes pretergit. matrem esse pugnare voluerunt pro regno celorum. pro que debellat hostes vel inimicos.

Sequitur. Velle clipei pendet ex ea. In millenario clipeorum. perfectio preteritorum signat. Lpendent inquam quasi de eminentia vite eius. exemplo. auxilio. et documento. Quia et empla virginis que nobis insinuantur per scripturam. et adiutoria que suis exhibet veneratoribus. et ad se conuertentibus. sicut patet in theophilo. et documenta scriptorum ipsius. nos incitant et instruunt ad pugnandum.

Vis armatura fortium. Istud expositum est ei. quod dicitur. Velle clipei. Uel dicitur. Vis armatura fortium. Inmensa duplicem armaturam. scilicet preteritorum et impugnatorum. Lorica. galea. ocree. et clipeus sunt armatura preteritorum. Clipei sunt firmes que repellunt iacula diaboli. ut est prudentia contra insidias diaboli. Tpania contra ignita iacula carnalis concupiscentie. et huiusmodi. Item sermo dei clipeus ignis est. Pronet. xxx. Item fides clipeus lancea. gladius. iaculum. clava. et huiusmodi. scilicet opera virtuosa iusticie. misericordie. pietatis. orationis. que fortes defendunt et diabolum confundunt. Elamandum est igitur ingredi ad maria. Esto mihi o domine turris fortitudinis a facie inimici. Item expugna impugnantes me.

Apphede arma et scutum et erurge in adiutorium mihi. Quere infra eodem titulo. vij. p. Nec est turris gregis nebulosa. Michae. iij. Et dicitur. Turris gregis. Ique defedit huiusmodi. paupes et amatores pacis. et pro corde. et pro amore suo et filij sui. large dantes lanam suorum tementum palium. et ceteras propterates ouium. Nebulosa propter suam altitudinem. scilicet preterplatorum que nubes transcedit. Uel que in mundo afflictia et despecta. Tunc Job. xxvi. Qui tenet vultum solij sui et expandit super illum nebulam suam. Quere expositio. li. v. ti. iij. de solio. circa medium capituli. Huiusmodi turris dicitur Michae. iij. Et in turris gregis nebulosa filia sion. Usque ad te veniet pater prima regnum filie hierusalem. i. christus. que est rex ecclesie. expone.

Nec est turris fortitudinis. Ique apparuit in filij passione. ubi in nullo excessit. licet matrem pro palia filio. ostendens mentem suam turrim fortitudinis. que sciebat morem filij omnibus profuturam. Et hec eius fortitudo ex fide. que monites transfert. et dilectione. que est fortis ut mors. Cantico. vij. indubitatim precebat.

Nec est turris thebes. Iudic. ix. de muliere. i. ecclesia. Lemisso lapide. i. christo. Ique presertim cerebrum abymelech. i. diaboli. capiti eius mole fragmentum illidens.

Nec est turris eburnea. De qua dicit spiritus sanctus Cantico. vij. loquens ad ecclesiam. Collum tuum sicut turris eburnea. Turris propter speciale conuersationis eius eminentiam. Eburnea propter virtutem castitatis. Et quia elephas cuius ossa sunt eburni. naturales habet

Aug^o ad hiero.

Dns pa^o risselis

F.

B.

D.

I.

Inimicitias ad draconē. Sic et ipsa pugna habet cū hoste nostro diabolo perpetua: vt nobis p̄stet defensionis auxiliū.

Hec est turris libani. *Cap. vij.* quasi in libano monte sita. q̄ interpretat cādor. vt p̄ s̄ ostendat q̄ cādore v̄ginitat̄ tāq̄ pede. valeat cōterere caput serpētis q̄d ē p̄cupis scētia. Ideo dicit̄ hec turris respicere p̄tra dama scā. Quere li. ij. p̄ti. ij. c. v. Et li. v. ti. it. vbi agitur de naso.

Hec etiā turris. Est nois eius deuota inuocatio. Hoc inuenies plene expositū. lib. i. ca. ij. R. D.

Hec est turris ananēl. q̄d interpretat gratificatio regia. hoc est gr̄a v̄ginitat̄. que regi grata est. *Uñl.* concupiscet rex decorē tuū. i. v̄ginitatem tuā.

Hec est turris quā edificauit dñs in medio vinee sue *Isa. v.* ad tuitōem z defensionēz totius ecclie catholice. ne diripiant̄ racemi ei⁹. i. fideles v̄l fruct⁹ bonoz operū. In hac etiā turre habitauit ver⁹ dauid. z iugiter inhabitat ad custodiēdam eccliam.

Maria munitio Titulus v.

m *U*nio signata. i. *Dacha. v.* p̄ munitōem dathemā. q̄d interpretat doni sufficientiā accipiēs. Et significat mariā. q̄ a diuina munificētia tantā recepit sufficientiā gr̄e. q̄ sibi et toti s̄ mūdo copiosissime sufficit. Ad hanc munitōem refugiet dū in omni tribulatōe. sicut israelite ad illā munitōem refugerūt in tpe iude machabei. Judas p̄fessio v̄l p̄frens siue laudās. machabe⁹ interpretat p̄gens vel p̄ctō vel p̄cutiens aut ingeniosus.

Maria murus Titulus vi.

m *U*rus. *Gloriosa* ego dicit sc̄e mur⁹ *Cap. viij.* vbi dicit. Ego murus z vbera mea turris. Et notandū q̄ mur⁹ dicit̄ actiue. qz munit er tuet interiora ciuitatis. ne ab hostib⁹ diripiant̄ possessiōes ciuū. Et passiue. qz munit multiplicat p̄tra machinas hostiū. Bñ ḡ maria *lmur⁹*. Quia munit ciuitatē dei. i. eccliam catholicā. ne bona interiora ei⁹. s. bona opa gr̄e et virtutes diripiant̄ a demōib⁹ et vicijis. Vel ne fideles ecclie ducant̄ a diabolo captiui in peccatū vel in infernū. aut ne spoliēt armis et vestimentis virtutū.

Ipsa etiā est murus munit⁹. *Ia deo oī gr̄a z frure.* *Uñ ipsa.* appellat̄ ciuitas munita. *Ipsa est etiā mur⁹ inerpugnabil⁹.* *Quia nō p̄t suffodi. p̄fodi. aut trāscer. di.* *Nō p̄t suffodi.* qz fundat⁹ est sup̄ firmā petrá. i. xpm. nō sup̄ barenā. nō in terrā p̄ amore terre noz. *Non p̄t p̄fodi.* p̄pter paciētie firmitatē. *Nō p̄t trāscer. di.* p̄pter humilitatis altitudinē celos attingentē. z ideo inerpugnabil⁹. Et p̄t s̄ orare debēt assidue fideles ecclie. *Duro mo inerpugnabili ch̄ cūcinge nos dñe.* *Dicit ḡ maria* *Ego mur⁹ z vbera mea turris.* *Et vocat sc̄e mur⁹.* p̄pter p̄positi sc̄uade v̄ginitatis firmitatem. *Et lybera sua* *procal. turrim.* p̄pter diuic plis sup̄einentē fecunditatē. *De hoc muro multa inuenies* *li. ij. p̄ti. ij. ca. iij.* *Et p̄ti. iij. c. p.* *Et li. v. ti. v. vij.*

Die est mur⁹ aqua. p̄pter abundantia gr̄az. de quo legit *Exo. xiiij.* q̄ filiis isrl̄ trāseuntib⁹ mare rubrū. aq̄ erant p̄ muro a dextris z a sinistris. *Per has Laq̄s.* signat̄ gr̄e quas habem⁹ p̄ mariā. q̄ v̄ros israelitas. i. veros christianos. vidētes filiū et m̄fem. fide et dilectōe q̄si duplici oculo. munit cōtra egīptios. i. demones z petā. z ipos egīptios interficiunt et submergunt.

Die est mur⁹ ignis. in circuitu hierl̄m. i. ecclie. *Unde ipsa videt dicere cū filio illud* *Zacha. ij.* *Ero mur⁹ ignis in circuitu ei⁹.* et in gl̄ia ero in medio ei⁹. *Er bene maria dicit̄ ignis.* qz illuminat̄ cecos. Calefacit frigidos. Decoquit carnosos. Purgat fetulentos. Incinerat duros. qz cinis mollis resoluit̄ de dura materia. Denigrat cādidos. Desiccet humidos. Restringit fluidos. Dissoluit solidos. Pascit pingues dine. i. deuotōe. Conseruat sub cinere. i. sub humilitate. Alia facit defluere. Solida tabescere.

Incipit tractatus de nauigijs

Maria nauis Titulus vij.

n *Auis* *Flauia* s̄m quosdam dicit̄ eo q̄ gnanū rectorē req̄rat. i. pitū sapiētes et strenuū. qui cōtinere et gubernare nouerit cā inter casus et marina picla.

*Nota pp̄
erates ig
nis*

Maria figuratur nauigius

Ideo dicitur pabo. i. Intelligens gubernacula possidebit. Maria igitur recte appellatur
 nauis. Icius gubernator et rector christus sapientia patris. Et ei uenit illud ps. Dominus reser-
 git me etc. De hac autem nauis dicitur puer. in si. Facta est quasi nauis in studio delonge
 portans panem suum. Uersicul. iste continet sub littera be. quod interpretatur esse. uel uiuere. uel
 suscipiens. aut susceptio. quod totum bene uenit huic nauis. Maria siquidem per panem. uir-
 te que de celo suscepit et in uero portauit. habuit quod ad se esse uerum in uita presentis.
 et modo habet uiuere sempiternum. et ab illo suscepta est in eternum in gloria. quem de ce-
 lestibus uenire suscepit in hospitio glorioso. Nos etiam per filium eius quod dicit Ego sum. Ego
 sum quod sum. et quod est misit me ad uos. habemus uerum esse quod diu sumus in eo ut membris
 sanis in corpore. Et ab illo sumus habituri uiuere sempiternum. quia ipse est uita. Jo. xiiij.
 si persuerauerimus in seruitio eius. Aug. Qui recedit ab eo quod dicit ego sum. nihil est.
 Item Aug. super iohannem. Peccatum nihil est. et nihil sunt homines cum peccant. Boetius. **B**
 Mali homines non sunt. Propter hoc Ezech. xxviii. dicitur principi tiri. Nihil factum est. non
 eris impetuum. Omnes autem tales socii sunt illi quod non est. Job. xvij. id est diaboli. quod
 dicit non esse. quia uero esse recessit per superbiam. Uxor enim peccatoris ignorans peccata sua
 hec est. Ad nihilum redactus sum et nesciui. Item sanctas. Qui ab illo quod uiuere est. recer-
 dit. necesse est quod non sit. quia ad nihilum tendit. Nec etiam littera be interpretatur. ipsa uel ista. es.
 se uel uiuere. uel suscipiens aut susceptio. ut dictum est. Coniugamus et dicamus. Ipsa uel
 ista demonstratiue. scilicet notabilis persona. quam debet omnes agnoscere et amare. quia prima susce-
 pit de celo panem illum quod est esse et uiuere. a quo suscipimur. et quem suscipimus ipsa media.
 te. Facta est quasi nauis in studio etc. Ipsa enim suscepit. id est desursum cepit filium dei. quod solus uere est et
 uinit. et a quo omne quod est et uinit. esse et uiuere mutuat. Ipsa etiam beata maria nostra est
 susceptio. nam in mari mundi submerguntur omnes illi quos non suscipit nauis ista. et quos
 non subleuat a naufragio peccatorum. Unde Sap. viii. Transcunt mare. in mundi per-
 ratem. in mari liberati sunt. Ideo dominus dixit uidet huic nauis illud Isa. xliij.
 Effert filios meos de longinquo. et filias meas ab extremis terre. et omne quod inuocat
 nomen meum. Ideo quos uidemus insurgentes super nos fluctus huius maris. clamare ad
 benuis ad maria. Eripe me et libera me de aequis multis. et emitte ad me manum tuam
 de alto. Item illud. Domina salua nos possumus. Nam litus operatum non capit sine te fluctus
 in hoc mari. Dicitur et facta est quasi nauis. Maria siquidem se comparat nauis. Eccl. xliij.
 ubi dicit. In fluctibus maris ambulauit. Et uia istius nauis in mari huius mundi dicit se
 salomon ignorare. Prouer. xxx.

Comendatur autem nauis ista principaliter a septem

Primo ab artifice. Unde dicitur. Facta est. supple. a deo trinitate. Cuius enim artifex et
 conditor deus. Ad Heb. xi. Eccl. ix. In manu artificis opera laudabuntur. Ipse enim fecit
 nos et non ipsi nos. Ipsa est enim uas admirabile opus excellenti. Eccl. xliij. De quo. oper-
 redicitur in ps. Ad domino factum est opus uel uas istud. et est mirabile in oculis nostris. Item
 de hoc opere dicitur Eccl. xliij. Gloria domini plenus est opus eius. Uel artifex. Sapientia dei. scilicet filius.
 quia sapientia edificauit sibi domum. Prouer. ix. Idem domus et nauis. Sapientia viij.
 Quis horum quod sunt magis quam illa est artifex. Uel Artifex. Spiritus sanctus. de quo dicitur
 Sap. viij. Dominus est cuius artifex. uirtute omnem habens. omnia prospiciens. et quod capiat omnes
 spiritus intelligibiles. Uel artifices beateleel et olyab. ut sup. li. x. ii. i.

Secundo ab omni uirtutum pagina. quia cum sit specialissimum opus dei. paginata est uirtu-
 tum omnium firmitate. Unde sequitur. Quasi nauis. Ipsa enim uelut archa noe et uelut
 archa testamenti. ad preceptum dei facta est de lignis sebim. que fortia sunt et impu-
 trabilia. Quere li. x. ii. i. de archa. Propter hoc dicitur Isa. xl. Forte lignum et impu-
 trabile elegit sibi artifex sapiens. scilicet christus sapientia patris. quod maria edificauit sibi domum
 et nauem.

Tercio a plenitudine omnium gratiarum et omnium bonorum operum. Unde sequitur. Insti-
 toris. Id est uidelicet institor omni instancia quod potest nauem suam mercibus onerat preciosis. li-
 cur assignabimus infra.

Quarto ab utilitate. Unde sequitur. De longe portans. id est de celo apportans panem suum. qui
 non fuit de terra sed de celo. Job. vi. respiras ad uitam celestem non terrenam. Hoc ad

Aug.
Boetius

Lucas

Comenda-
tur ista
nauis a
septem

Liber XI. C. VII.

impletū est ad lram. qñ christus q̄ vñ panis est. in eius vtero qñ nauigio virginali: de nazareth venit i bethleem domū panis. qñ p tres dietas. **L** Facta est igitur quasi nauis. **h̄c.**

Quinto a materia. Potest enī dici q̄ facta est de lignis serchim. sicut archa noe ⁊ archa testamēti. Vel mēbra vginis tā aīe cī q̄ corpis pñt dici materia. hui⁹ nauis. q̄ desiccata fuerit ab oī humore nocuo: calore spūssancti q̄ ad corpus. Dolata etiā prudētia sūmi artificis. et qñ cōplanata. vt essent sine pōdere peccati mortalis. qz lingua serchim laua sunt. et sine scrupulo venialis. Propter hoc dicitur ē noe Gene. vi. Fac tibi archā de lignis leuiganis. Possunt ḡ dici ligna ista. Cor humile. Spūs mansuetus. Mens tranquilla. Verecunda frōs. Demissa supercilia. Oculi colūbini. Lingua veridica. Gustus moderat⁹ et abstīnēs. Velata facies capitegio. Tact⁹ p̄mpt⁹ ad bona opa. Modest⁹ incessus. Labi acancti fornicidie. Pedes phibiti ab omni via mala. Sensualitas ex toto subiecta ratiōi. Nam in archa noe oīa animalia pacifica fuerūt. quib⁹ motus sensualitatis eius ḡgrue figurāt. Membra etiā spūa. Ita beate virginis. i. sicut oīm vginis. qñ mēbra sua sicut nauis. Nā ip̄a ē ferentia veni salomōis. q̄ ḡposita est de lignis libani. **Cant. 1. ad 2. de fūnto puris.**

Sexto a fine. **L** Finis q̄ fm p̄m p̄mus in rōe ad mensurā p̄ncipaliter. vt. **L** p̄ hāc nauē angeloz panis deferret ad hoīes. vt ip̄m gustādo fierēt angeli. qz p mariam panē angeloz manducavit hō. et p ip̄am celi cibaria misit hoīb⁹ in absidiana de⁹ pater. **L** ḡgrue igit⁹ opat nauis. qz suos amatores deducit in portū voluntatis coz.

Septimo a forma. que consistit i multis. In nauis lrali sunt quasi quattuor p̄tes p̄ncipales. que notantur his versibus.

Uetus

Proza prior nauis pars est. pars vltima puppis.
Die latus esse ratem. ventrem die esse carinam.

Et p̄nt hec q̄tuor p̄tes adaptari q̄tuor cardinalib⁹. q̄s p̄fectissime habuit i se maria.

Proza p̄ncipalis pars nauis. Et dicitur a p̄ncipio. qz semp p̄ruit et in anteriora se extendit. designat prudētia q̄ p̄cauet a p̄culis. qz futura intuet. et rez. exitus merit. Cū ⁊ prudentia spēs est hui⁹ futuris. In hac p̄te cauet nauis ne in loca aspa incidat per plūbū q̄dam alligatū filo. q̄d bolis vocat. De q̄ legit **Acrū. xxv.** Et sicut i proza via p̄temptat et circūspicit. et sic nauis cauet. ita circūspēctio ⁊ cautio prudētie p̄ partib⁹ ascribunt. nō enī sciētē se p̄mittit discrimini q̄ habet hāc virtutē. Vel p̄ prozā que ē anterior pars nauis signat fides. que p̄ma petit campū. et signifera est aliaz virtutū. qua medianre concepit.

Partes nauis

Ratis. dicitur qñ fortis. qz rati idem est q̄d firmus. Nec sunt latera nauis que fortia debent esse. ne p̄ce: laz lectib⁹ dissoluant. Ideo p̄ rati signat fortitudo. q̄ maxie nō apparuit i ea. qñ sola filio astitit pacētē cū fugerēt vnuerſi. **Prouer. vlti.** Excantit fortitudine lūbos suos. **Ibidem.** Fortitudo et decoz indumentū ei⁹.

Carina. que est venter nauis. signat sobrietatē et t̄pantiā. Et dicitur carina qñ carina. i. carēs rima. vt qñ currina. illa enī pars se currit in aq̄. Unde necesse ē q̄ maxie integra sit et rima careat. ne subintrātib⁹ aq̄s nauis submergat. Per hāc enī virtutē glorioſa virgo caruit omni rima. qz nunq̄ in ip̄as igredi potuit vel gusta vnica carnalis illecebreſcu mūdane voluptatis.

Puppis. vltima pars est nauis. Et dicitur a pus q̄d est custodia. et p̄ hāc partē iusticia designat. qz ab hac parte nauis sollicit⁹ custodit. sicut iusticia custodia ē rēpublice. Ibi etiā sit iusticia de foris factis q̄ sūt in nauis. qz ibi sedet iudex nauis. Et illa est pars eminentior ⁊ municioz vbi castz nauis cōstruit. et ip̄a nauis defendit a piratis. Ibi etiā naucler⁹ in alto sedēs explorat v̄tos et tēpēstate. et ibi ē regimē totius nauis. Cū **Ambro. vlti. de v̄gitate.** Iusticia in alto q̄dā excessu locata. videt exploratq̄ oīa. q̄ alijs poti⁹ nata q̄ sibi. nō tam suas vtilitates q̄ publicas et emolumenta p̄munia rimat.

Ambro.

Igitur beata virgo sicut qñ nauis et q̄tuor virtutib⁹ istis q̄ dicuntur cardinales. velut ex q̄tuor p̄ncipalib⁹ partib⁹ ḡposita et p̄pacta. Quas etiā p̄tes seu v̄tutes idicat.

Maria figuratur navius

manifestissime suis interpretatōibz nomen ei⁹. Maria ei illuminata vel illuminatrix. Vel mare amaz. Vel dña. Vel stella maris interpretat. Illuminata ei a deo illuminat aiam prudētia. ad p̄cauendas inimicōz insidias. et ad futira bona et mala.

Dare amarū sp̄cātia est. q̄ voluptatū dulces illecebras male nō admittit. que q̄ntū corp̄oz: quod habet gustam porcinum dulcescūt. tātm misere anime amarescunt. Unde Apoca. viiij. de aīa reproba. Quanti glificauit se et in delicijs fuit. tātm dāteilli tormentū et luctū. Om̄i iḡr p̄ndēs et cōtinēs fuit virgo ur̄a. hēc de aq̄s fetētibz et marinis hūmōi voluptatū: vel guttulā vnicā nunq̄s gustare voluit. excellētē prozā et cōpacissimā carinā habuit q̄ caruit omni tima.

Fuit etiā maria fortis illa mulier q̄sita a salomōe et a sanctis p̄ribz. sed tandē inuenta a christo. q̄ oīa aspa et aduersa p̄ fortitudinē subiugauit. Un̄ et bñ dña interpretat. et raris dicit p̄pter cōstanciā animi nunq̄s dissoluti p̄psa vel aduersa.

Quarta interpretatio. stella maris. Que licz magna sit apparet m̄mia. nec vnq̄s occidit. q̄ signat hūilitas siue iusticia. fm̄ qd̄ dñs dixit iohi baptistē se sub manu ei⁹. hūilitans ad baptisimū. Matth. iij. Sine modo. sic enī decet nos implere om̄nē iusticiā. i. p̄fectā humilitatē. Nec siq̄dem virt⁹ velut iusticia reipublice deseruēs. Piratē viā ad regnū ostēdit p̄ paup̄tatem sp̄is. Un̄ reprobi dicūt Sap. v. Errauim⁹ a viā pietatis. et lumē iusticie. qd̄ ē maria. nō illuxit nobis. v̄ lumē iusticie. i. hūilitas.

Fuit ista nauis

Alta in capitibz Iquasi p̄mū. Caput hui⁹ nauis sc̄i patriarche et reges. i. abraham et isaac iacob dauid et salomō. de quoz stirpe descendit fm̄ carnē. Un̄ canit in ei⁹ nauitate. Regali et p̄genie maria et. Itē. Natuitas gl̄iose virginis marie ex semine abrahe. Itē Isa. xi. Egrediet virga de radice yesse et. Itē mater facta ē regis celestis. Propt̄ h̄ dicit de hac nauis Osee. x. In cacumine ei⁹ vidi p̄res et. Vel p̄mūz caput p̄t dici sc̄ificatio ei⁹ in vtero m̄ris. q̄si vltimū caput ei⁹ assumptio. q̄n̄ etiā sup̄ angelos exaltata ē ad dexterā maiestatis. Et ita q̄si altissima fuit i p̄mo capite fm̄ dignitatē seculi. altissima i vltimo iuxta dignitatē celi.

Clauis ab inferiori Iad aq̄s m̄sialitū vanitatū. et carnaliū voluptatū. q̄ trāsēūt velut aq̄. et ad p̄petuā amaritudinē suos rapiūt amatores.

Alta a superiori Iad pluuias gr̄az et carissimata donoz. q̄ sursum veniūt a patre luminū. Jacobi. i.

Lata in medio Isez in corde. p̄ capacitātē desiderij. vt meriti monijs bonoz oīi impleret. cui datū ē a deo fm̄ capacitātē desiderij sui. Un̄ dicta ē Igratia plena. Pro uer. x. Desiderij suū iustis dabit. s̄ desiderij iusti est om̄ne bonū. Parab. vi. Ergo omne bonum iustis dabit.

Inmēse magnitudis I Unde Benē. vi. ccc. cubitoz erit lōgitudō archē et. Et hoc oportebat. qz ad h̄ facta est a deo vt oēs electōs p̄tineat. iuxta illō. Sicut leratū omnium habitatio ē in te. Et omnes qd̄amodo ferat ad portū vitē. Un̄ et c̄i Isa. xl ij. Affer filios meos de longinquo et. vt sup̄ eodem ti. B. in fine.

Concaua interi⁹ I p̄ hūilitatē verā. et ideo capax effecta est veri panis.

Opta superius Iquasi quodā velamē. paciētia fortis. qua passiōēs acris. i. tribulatiōēs quas p̄curāt acie p̄tēl. p̄stanti aīo repellēbat. Ero. xxvi. Facies saga cilicā vn̄ decim. ad op̄endū tectū tabernaculi et. Idem figurāt et tabernaculū et nauis. i. beatam mariam.

Unita bitumē Icastitatis carnis et sp̄is velut archa noe. cui dictū ē Benē. vi. Bitumē linies archā intrisec⁹ et extrisec⁹ et. Et ideo forte se p̄pat aspalto. qd̄ qd̄as dicunt esse bitumē iudaicū. qd̄ solo mēstruo p̄t dissolui. Eccl. xxiij. Ubi nos habem⁹ Ilicciuinomū et balsamū. I dicit alia l̄ra. I Sicut cinriamomū et aspalitū. I Vel p̄ bitumen h̄. i. p̄ caritas designat. I Et q̄ chi ulie. I. i. tribulatiōēs I nō poterūt extinguere caritatē eius. nec intrare. I p̄ desolatōem I vsq̄ ad aīam ei⁹. I Sicut siscella moysi I unita ē bitumē ac picē. forte p̄pter duo p̄cepta caritatis. interi⁹ ad deū. exterius ad primū. Exodi. ij.

Distincta māsionibz I diuersis. I Un̄ dictū ē noe Benē. vi. Mansuētias in archa facta.

Fuit illa nauis.

cies. Joh. viij. In domo patris mei. I. q. est paradisus et ipsa maria. M. a. s. i. o. e. s. m. l. t. e. s. i. t. I. U. a. s. s. u. p. r. a. d. i. s. s. i. m. u. m. Quia p. cul. et de ultimis finibus p. c. i. u. Quere li. vi. a. ix. J. de muliere forti.

Habuit bechnavis

Ballū excellētissime hūilitatē. I. Cui⁹ odor ascēdit vsq; in sūmū celū. et tūc attrahit filiū dei. et eū extrahit de sinu dei patris. quāta sūmo celo. I. a. p. r. e. I. f. u. i. t. e. g. r. e. s. s. i. o. e. i. u. s. I. U. n. i. p. e. s. i. l. i. d. i. c. i. t. J. o. h. v. i. E. r. u. i. a. p. r. e. e. t. v. e. n. i. i. n. m. u. n. d. u. m. I. i. n. s. g. i. n. i. s. v. t. e. r. i. J. o. d. i. c. i. t. i. p. a. L. a. i. i. D. u. e. s. s. e. t. r. e. x. r. e. Q. u. e. r. e. l. i. c. a. v. H. E. s. t. a. u. t. m. a. l.⁹ a. r. b. o. r. u. a. u. i. s. q. u. a. v. e. l. a. s. u. s. t. i. n. e. n. t. E. t. d. i. c. i. t. m. a. l.⁹ f. i. n. J. i. s. d. q. u. i. n. s. t. a. r. m. a. l. l. e. i. i. n. s. u. m. i. t. a. t. e. U. e. l. q. u. i. q. u. i. s. d. a. m. a. l. l. e. o. l. l. i. g. n. e. i. s. c. i. n. g. i. t. q. u. i. v. o. l. u. b. i. l. i. t. a. t. e. v. e. l. a. f. a. c. i. l. i.⁹ e. l. e. u. a. n. t. S. o. l. e. t. a. u. t. m. a. l.⁹ f. i. e. r. i. d. e. a. b. i. e. t. e. q. u. i. e. a. r. b. o. r. p. c. e. r. a. z. a. l. t. a. r. e. c. t. a. l. e. n. i. s. e. t. s. i. n. t. e. h. u. m. o. r. e. e. t. t. a. t. e. a. l. t. i. t. u. d. i. s. q. u. a. p. o. t. s. u. u. q. u. i. c. o. l. l. o. c. a. t. i. t. e. r. u. n. d. e. s. D. i. c. i. t. a. u. t. a. b. i. e. s. a. b. a. b. e. u. d. o. e. o. q. u. i. p. c. e. t. e. r.⁹ a. r. b. o. r. u. b. u. s. a. b. e. a. t. l. o. g. e. e. t. i. e. x. c. e. l. s. u. p. m. i. n. e. a. t. c. u. i.⁹ u. a. t. u. r. a. e. x. p. e. r. s. e. t. t. e. r. r. e. n. i. h. u. m. o. r. i. s. z. i. o. l. e. n. i. s. e. z. n. o. u. o. d. o. s. a. Q. u. e. p. p. e. t. a. t. e. s. b. e. n. e. p. n. e. u. i. u. t. h. u. i. l. i. t. a. t. i. e. i.⁹. A. u. r. i. l. i. o. e. n. i. a. m. a. l. i. t. r. a. n. s. i. t. m. a. r. e. f. e. c. l. i. A. d. a. p. t. a. S. o. l. e. t. e. r. i. a. d. c. e. d. r. o. f. i. e. r. i. m. a. l.⁹. U. n. i. E. z. e. x. x. v. i. L. e. d. r. u. d. e. l. i. b. a. n. o. t. u. l. c. r. u. t. v. t. f. a. c. e. r. e. t. t. i. b. i. m. a. l. u. A. d. a. p. t. a. p. p. e. r. a. t. e. s. U. d. e. l. i. c. i. j. p. t. i. v. i. c. i. i. i. j. U. e. l. l. p. m. a. l. u. I. p. t. d. e. l. i. g. n. i. a. l. t. i. m. i. d. o. p. r. e. p. l. a. t. i. o. i. s. e. i.⁹ v. l. p. u. e. r. s. a. t. i. o. i. s. e. i.⁹ q. u. i. e. r. a. t. i. c. e. l. q. u. i. c. e. l. o. s. a. t. t. i. g. e. b. a. t. s. t. a. n. s. i. n. t. e. r. r. a. S. a. p. x. v. i. j.

Alter. **B**al⁹ est lignū speciosissimū et altissimū ton⁹ nauis. appat et etiā qsi sit turris ipi⁹ nauis. Et h lignū spēaliter p̄siderat pegrini. naute. et nauigaturi. s. si sit ite grū et sanū. et tota nauis p eo p̄medabilior reputat. Dñs aut̄ v̄cur⁹ d celo i terrā p hāc nauē. hūc malū specialz p̄siderauit. respiciēs hūilitatē ancille sue. z intātū ei p̄placuit p̄ciositas. speciositas. et sublimitas mali. q qsi i herēs huic malo. descēdit p eū de sublimitate celī i nauē vteri s̄ginal. Adapta dnaz cādela bracti exemplum. vni⁹ sumigannis. et alteri⁹ accense.

Balliculū sup malū. I. i. discretōnem spiritū. Qd bene apparuit ad introitū gabel. qū nō dubitauit qn ver⁹ esset angel⁹ dei. Hanc discretōnem p̄cipit Joh. i. canonic. ca. iij. Nolite omni sp̄i credere sed p̄bate sp̄s an ex deo sint.

Virgā ex trāsuerfo ante malū. In figura crucis. que designat mēoriā dñice passiōis. De qua passiōe dicit Michae. v. In s̄ga p̄cutiet marillā iudicis isrl.

Alter. **B**al⁹ sup appellauim⁹ s̄gā. a qbusdā appellat antēna. Et ligē caritatē. Nā sic antēna p̄ponit ex duobz lignis. et se extēdit ad dexterā et ad sinistrā. sic caritas p̄ sit in dilectōe dei et p̄ci. amicos i deo et inimicos diligēs p̄pter deū. Et qā pulcra ē casta generatio cū caritate Sap. iij. idcirco velū s̄gitaris depēdebat ab antēna caritatis. et vehemētia enī erimie dilectōis. emisit p̄ma. gl̄iosissima s̄gonfā votū p̄ petue castitatis. Uel l. p. velū h̄grue designat s̄tm desiderii ei⁹. qd i sp̄itabat z istā mabat sp̄ifficūs. iuxta illd̄ Lān. v. Veni auster p̄sta rē. Idcirco cū ex vehemētia desiderij r̄ideret Ecce an. do. fiat mihi. Venit auster. I. i. sp̄ifficūs. et flauit. et velū i. tumuit. qz in momēto q̄ s̄bū illd̄ p̄nit. s. fiat mihi. I. dei filii de sp̄ifficō. i. opatōne sp̄ifficū p̄cepit. et sic nauis ista s̄fius portū vite p̄pue iugit mouebat. Dicit autē velū a volatū. iuxta illd̄ poeti. Ueloz p̄dīm⁹ alas. Bñ aut̄ velum ligē desideria virgīs. q̄ exēntia a corde ipi⁹ stati volabāt in celū. Uñ et ipi p̄p̄ifficū p̄nēit illud p̄s. Dñe aū te oē d̄siderij meū. Uel velū caritas s̄gīs. v̄ro gr̄az p̄flata p̄tūue. ex tēsa i anteriora appetitu etnoz. ad sinistrā z dexterā. p̄pariēdo miser⁹ z p̄gratulan do deuotis.

Diuersitatē cordaz. I. i. ceteraz virtutū a malo hūilitatis dependentiū. cui. s. virtuti sicut malo innitunt corde. sic innitebāt virtutes vniuerse. Nam ipsa ei⁹ hūilitas. q̄ si qdam su p̄ponatio. i. sursum portatio erat ceteraz f̄tutū.

Ancora. I. amor⁹ filial et casti. q̄ firmiter stabiliēbat inter oēs p̄cellas fluctū nauis ista. Uñ i p̄s. xpo dicit. Posuisti firmamētū ei⁹ formidūe. I. i. timorē. Bre. Ancora cordis pōd⁹ tūnot⁹. Eccl. xxxij. Qui timet deū trepidabit. Uel fm aplm Heb. vi. ancora spes ē. vbi dicit. Firmissimū habem⁹ solatiū. q̄ p̄fugim⁹ ad tenēdā p̄positā sp̄ez quā sicut ancora bēm⁹ aie tutā et firmā. incedēt vsq; ad iteriora velamus.

Maria figuretate nauigijs

Corde q̄ colligabat hec ancora nauis sue: caritas ip̄i⁹ q̄ ḡs. q̄ ē vinculu p̄fectōis ad Col. iij. qd̄. s. vinculu nec secari potuit neq̄ solui. Et ei⁹ caritas fuit triplex: sicut n̄cūl⁹ q̄ difficile rūp̄it. Eccles. iij. Quia de corde puro ad primū. de p̄scia b̄da ad seip̄am. de fide nō ficta ad deū. Vel p̄ cordā deligē loganimitas d̄siderioꝝ celestiu.

Dabit
hec nauis
s. maria

Castz. Pōt ei hec nauis d̄signi p̄ nauē alexandriā. Act. vlti. cui erat insigne castro rū. Hoc castz s̄ḡt q̄tmor cardiales: q̄b⁹ s̄go pugnauit. s. p̄tra carnē p̄ p̄antia. p̄tra diabolu p̄ iusticiā. p̄ prudētiā p̄tra p̄p̄itatē. p̄ fortitudinē p̄tra aduersitatē.

Armaturā s̄c̄m̄. quā describit ap̄ls Eph. vi. Accipite armaturā d̄ ei⁹ rē. Hec ē s̄uc cinctio castitatis. Lorica iusticie. Scutu fidei. Galea salutis. Gladi⁹ sp̄s. s. s̄bū d̄i. Calciamēta s̄c̄oꝝ exēploꝝ. Orō. Obsecratio. Vigilie. Ois instātia b̄da. et hmōi. Ipa ē enim turris dauid edificata cū ppugnacul. Cañ. iij. a q̄ dependent mille cl̄i pei. et ois armatura fortiu. Quere sup̄ eodem li. et. iij. S.

Remos. s. bona opa. q̄ remi demittūt a nauis. Quia de corde exeunt opa meritoria: et ad aq̄s. i. primos se extēdit. Apoca. xvij. Aq̄ multe populi mlti.

Subnacu. s. i. prudētiā m̄ez discretōis. Parab. ij. Prudētia fuabit te. Vel guber- naculum. fides.

Subnatorē. s. i. p̄uidētiā d̄i p̄ris. Sap. xiiij. Tu autē p̄ gubnas p̄uidētia. qm̄ dedi- sti i mariā. Jō d̄c̄ ei maria. Prop̄ nomē tuū d̄ne d̄duces me. Jre. dñs s̄ḡt me rē d̄c̄ at gubnator q̄s̄ cobibnator. eo q̄ cobiber p̄uidētia sua hibnia. i. tēpestates maris.

Autas et remiges. s̄c̄oꝝ angelos assistētes christo nauclero. qz oēs admistratori⁹ sp̄s sunt. Ad heb. i. Naucler⁹ d̄c̄at a nauis. et clerus qd̄ ē fors. Inde naucler⁹ d̄ns nauis. eo qm̄ in ei⁹ sorte sit nauis. Ceteri autē i p̄tributōe sunt. Auta s̄o a nauis d̄ri- uat. Rener̄ d̄r eo q̄ premium regat.

Hec nauis

Onerabat mercimonijs. Ihuane salutis i gr̄az plenitudie. Un̄ gr̄a plena. s. sp̄s̄ficii su- p̄uētōe. i. filij d̄i (q̄ ē omne bonū. et a q̄ ē sufficiētia n̄ra. i. ad Eph. iij.) admirabili p̄ceptōe. Ipe enī onerauit nauē istā oib⁹ mercib⁹ p̄ciosis. et carismatib⁹ oim̄ dono- rū. q̄bus cop̄iosissime pauperē d̄cauit humanā. qm̄ diuicias totius veri boni no- bis conferre voluit p̄ mariam.

Parrim auris: parrim remis mouebat. s. ē. p̄ gr̄a aut a sup̄iori et p̄ industria ab inferiori.

Tāto securi⁹ ferebat q̄nto maḡ distabat a terra. s. ē. ab amore et desiderio tēnoꝝ.

Cū pirat⁹ et latroib⁹ p̄liabat. s. i. cū acri⁹ p̄tātib⁹. et adhuc p̄gnat assidue p̄ salute fa- mulānū sibi. Un̄ et d̄r̄. Terribil⁹ ip̄is demōib⁹. Ut castroz acies ordiata. Cañ. vi.

Tribulatoib⁹ et p̄s̄uris q̄s̄ patiebāt i filio i sublimē ferebat. Un̄ Gen. vij. Factū ē diluuiū. et mlt̄iplicate sunt aq̄. et eleuauerūt archā in sublimē terra. Sed q̄ tūc i mūdo ḡn̄t⁹ dep̄ssa. tāto nūc in celo sublimi⁹ exaltata.

Hec na- uis

Fluctib⁹ et undis uehemētē q̄riebat. i. vniuersi passiōe. Un̄ matth. viij. Uespe fa- cto nauicla i medio mari factabat fluctib⁹. Tūc factū ē vespe. qm̄ occubuit sol iusti- cie. mare mūd⁹. mediū maris hierlm̄. q̄ ē in medio mūdi. sic d̄c̄it ps. Opat⁹ ē salute in medio terre. Et Eze. v. Ista ē hierlm̄. in medio gentiu posui eā. et i circūm ei⁹ terras. Et tūc s̄e potuit dicere filio sic fili⁹ p̄fil. Ois excelsa tua et fluct⁹ tu. I fili mi. Sup̄ me trāsierūt i p̄ passionē. Jre illd̄ Jone. ij. Oēs gurgites tui rē. Sed Excelsa lista. fluctus et gurgites fregit. Ipa et p̄ssit s̄c̄ute patiētie: sicut nauis currens su- paquā fluctus p̄mit et frāgit.

Aliter dormire d̄no i nauicla crucis. moe⁹ magn⁹ fact⁹ ē in mari. ita vt nauicla ec- clesie op̄iret fluctib⁹. sic legit Matth. viij. Ipa s̄o sic ml̄ier fortis. tūc sola gubnacu- lū fidei p̄stāter tenuit. q̄a tota nauis ecclesie tūc ei⁹ fidei inixa ē. s. i. vespe s̄c̄te ferie et i sabbato pascale. p̄pter qd̄ vniuersē fideles ecclesie in omni sabbato ip̄am sp̄cal̄i re- nerant. Et p̄pter hoc in illo sabbato canticū ei⁹ in missa decantat.

Ad litus optatū puenit. s. i. filij resurrectōe. ad portū s̄e salutis i sua assumptōe. et q̄ tūc in mūdo p̄s̄uras passa ē cū filio. nūc cum ip̄o pacē possidet et q̄erem.

Christ⁹
institor

Acta ē igit maria. q̄si nauis institoria. Dic institor christ⁹ ē. q̄ de celo p̄ eā ve- nit in mundū: ad negociandū. vendendū. s. et emendū.

Jo. cxxvij.

J 3

Liber XI. Ci. VII.

Christus institor. Institor enim

De patria sua trāsit ad alienā spe lucri et desiderio acq̄redi. Sic et christ⁹ venit in sua incarnatōe de celo ī terrā ad emēdū et redimēdū anīas n̄ras. Un̄ dicit Hieremij. Reliq̄ domū meā. dimissi hereditatē meā. dedi dilectā aiām meam etc. Ecce moneta de qua negociatis est.

Uadit festināter de die et nocte ad nūdinas. Sic et xps. Un̄ in ps. Exultauit vt gigas ad currēdū viā. Itē voc huius institoris ē. Cucurri ī siti. i. in desiderio qd̄ habui de salute generis hūani. Itē Exo. vi. Media nocte ingrediar egiptū. Item Sap. xvij. Eū enī q̄erū silētiū p̄tinerēt oīa. et uox ī suo cursu mediū iter haberet. oī potēs sermo tuus dñe exiliēs de celo a f̄galib⁹ sedib⁹ venit etc. Quē p̄spiciēs a lōgē veniētē. ḡtulans et exultās ait ecclia Cant. ij. Ecce iste venit salūs in mōtib⁹. trā siliens colles etc. Sic ē ille mercator d̄ q̄ dicit poeta. Inpiger extremos currit mercator ad indos. Per mare paupiem fugiēs p̄ sara p̄ ignes. Illā. i. paupiem. i. illum defectū q̄ pus erat in celo. vbi deerant paup̄tas et aīe iuste.

Dian⁹

Deposuit secū pecuniā suā. Sic et christ⁹. Un̄ puer. vij. Non est vir in domo sua. abijt via lōgissīma. sa culū pecunie secū tulit. Que fuerit hec pecunia docet beatus bern. Saccū plenū misericordiā misit p̄r in terrā. Et iste sacc⁹ p̄scissus ē in passione clauis et lācea. Et effusū es. i. aīa et sanguis. Lyr fieret pagamentū. Un̄ fili⁹ patri. Cōscidisti saccū meū. i. corpus in passiōe. Et circūdedisti me leticiā ī resurrectōe.

Berri.

Apposuit secū merces pate sue. et secū r̄chibit merces d̄ p̄rib⁹ aliēis. Sic et xps. Quōd et p̄dit b̄tūs Ber. In celis bonoz oīm copia suppetebat. sed paup̄tas ibi n̄ inueniebatur. porro ī terra abūdabat hec spēs. s̄ nesciebat hō p̄cū ei⁹. Nāc autē venit q̄c̄te fili⁹ dei. vt sua estimatōe nob̄ eā redderet p̄ciosam. An̄ h̄ etenī nūq̄ ītrauerat paup̄tas in celū. s̄ mō nisi p̄ eam in celū nō intrat. Mat. v. B̄tī paupes spū quoniā ip̄sōrū est regnū celozū.

Berri.

Vendit merces p̄r̄e sue. et suadet hoīb⁹ vt emāt. Sic et christ⁹. Un̄ dicit ep̄o laodicie Apo. iij. Suadeo tibi emere a me anz ignitū p̄batū vt locuples fias. et vestimētis albis iduaris. et nō appareat p̄fusio nuditat⁹ tue. et collirio inunge oculos tuos vt videas etc. Sic expone. Suadeo tibi. i. ad vtilitatē tuā. Emere. p̄ p̄sensū liberi arbitrii. Vel emere. i. m̄lto labore corpis et aīe acq̄dere. La me. i. nō a p̄p̄olaurū. i. sapiām p̄ciosiorē cūct⁹ opib⁹. Vel Laurū. i. caritatē. Lignitū. i. q̄ ad se. et fulgēs q̄ ad p̄ximū. P̄batū. i. fo: nace tribulariōis. Lyr locuples fias. i. q̄a sine caritate oīs hō paup̄ est. et cū ea oīs hō diues est. Et vestimētis albis iduaris. i. opibus mūdis. sine q̄bus oīs hō nud⁹ ē. Eccles. ij. Omni rpe vestimēta tua sint cādida. Vel vestimēta cādida. i. caro mūda p̄ castitatē. Lyr nō appareat. i. iudicio. Cōfusio tua. i. seditas vite tue. vnde seq̄tur eterna p̄fusio. Et collirio inunge oculos tuos. i. Quere titulo vbi caritas d̄r colliriū. Ecce tria emēda a christo. Aurū p̄tra paup̄tatē. Vestimēta alba p̄ nuditatē. Colliriū cōtra cecitatē. Vel Laurū ignitū. i. p̄bū dei quod ignit caritas. P̄batū. i. p̄ veritatē simplicitatē. nō suscatū p̄ mūdane sapiē venustatē. P̄batū. i. nō fantastici. q̄le est sapiā mūdi. s̄ v̄z. q̄d̄ em̄it p̄ studii et iugē meditatōez scripturaz. Vel Laurū. i. vitā eternā vbi sc̄i splēdēt et ardent caritate. Et dicit emere p̄tra illos q̄ p̄ nihilo volūt habere omne bonū. cū nō sunt p̄digne passiōes etc. Vel emere p̄cio penitētie. Vestimēta. i. pluraliter. diuerse frutes. Lyr nō appareat p̄fusio tua. i. nō angelis et aliq̄b⁹ hoīb⁹. sed in iudicio toti mūdo. Doraliter. Aurū. i. fides p̄pter rutilantiā. i. lucē. q̄a diuinā indicat sapiām. Treno. iij. Quōd obscuratū est aurū. Fides enī obscurat. q̄n̄ amori terrenoz p̄miscet. Sed h̄ Laurū. i. debet esse Lignitū. i. p̄ caritatē. P̄batū. i. p̄ tribulatōem. Et hoc aurū. em̄itur a dño desiderio et bonoz operū exercitio.

Et

Em̄it merces patrie aliene. Sic christ⁹ em̄it aīas n̄ras p̄cio sanguis sui. i. Eho. vi. Empti estis p̄cio magno. Redem̄it etiā q̄sdam merces satue pigneras. eodē p̄cio de q̄ sup̄. i. De. i. Nō corruptibilib⁹ auro v̄l argēto redempti est⁹ de vana v̄ra cōuersatōe etc. sed p̄cioso sanguie q̄si agni īmaculati. Quic mercatori dicit Aug⁹. O bone mercator. gratias tibi agim⁹ q̄ em̄isti nos. sanguinē tuū bibim⁹. euangelium

Aug⁹

Maria figuratur nauigijs

tuū legim⁹: instrumentū nostrū. creature sum⁹ tue. serui tui sumus. fecisti nos. redemisti nos. euerē p̄r q̄s seruū. create nō p̄r. Dñs autē seruos suos creauit vt essēt. ⁊ redemit ne semp captiui essent.

**Hic est ver⁹ institor: q̄ creaturā suā instituit vt esset. et p̄p̄o sanguine suo emit et tede-
mit. vt libeta et beata esset. Debet q̄ hō agnoscere se nō esse sui iuris sed ei⁹ q̄ se rede-
mit. qd̄ nature lex exigit et iuris positiui. i. ad Ehoz. vii. Qui in dño vocat⁹ ē ser-
uus. libertus ē dñi. et q̄ liber vocat⁹ ē seruus est christi. Et ideo tāti emit. vt homo
se de cetero cariorē haberet. et p̄ vili p̄cio se nō exponeret. et si nō p̄pter se. saltem p̄
pter p̄ciū magnū. Debet autē dicere diabolo q̄ temptat. Jam emit⁹ sum. nō pos-
sum de cetero exhibere me venalē. Augustin⁹. Ideo tantū emit vt solus possideret.
Bñs matthe⁹. Tanti aial est hō deo. si seipm̄ vilem nō fecerit negligēdo. Ne vile
scas tibi o hō: appede te i p̄cio. Bñs bern⁹. Tanti emit vt amittere nō velit. S; mlti
se subtrahūt a possessiōe dñi. et se faciūt possessiōe diaboli. Un̄ q̄dam dicūt Isa.
xxvi. Dñe de⁹ noster: dñi possederūt nos absq; te ⁊c. Et h̄ maxime fit p̄ malā soci-
erātē. qz cū sc̄to sc̄tus eris: et cū pueris puereris. Quib; imp̄cat dauid [Redde vi-
cinis nr̄is] q̄ nos ad peccatū traxerūt [septuplū] i. i. p̄fectā penā. s. punitiōem corpis
⁊ aīe. Ecc̄. vii. Nō semines mala in sulcis iusticie. et nō merces ea in septuplū Sul-
ci iusticie] tres vires anime et sensus corpis quod ex quattuor elemētis. Bñs iij.
[Qui occiderit cayn septuplū punit. Et infra. [Septuplū vltiō dabit de cha-
yn. de lamech vero septuagies septies.] Peccatū ⁊ cui⁹ septē inducit penas. Prima
hebetatio intellect⁹ in vi ratōnabili. Secūda corruptiō affectus in vi concupiscibi-
li. Tercia obduratio in vi irascibili. De tres sunt inter⁹ in aīa. Exteri⁹ autē sunt
quattuor. Prima paup̄tas. Secūda molestia. Tercia ignominia. Quarta mors siue
tpalis siue eterna. vtraq; enim ex peccato.**

Aug⁹
Beatus
matthe⁹

Bñs

**Plus diligit merces quas emit q̄ p̄ciū quod p̄ eis impendit. Et magis vellet defrau-
dari in p̄cio qd̄ impendit: q̄ in mercib; quas mercat. Sic et christ⁹. De p̄mo di-
cit bñs Bern⁹. Quid ego infelix. quo me vertā: qui p̄ciosum depositū: quod chri-
stus proprio sanguine p̄ciosius indicauit seruandū: accepi. ⁊ cetera multa. De se-
cundo dicit ip̄e christ⁹ in ps̄. de illis qui fraudāt eum animab; q̄s emit tāto p̄cio.
Sup̄ dolorem vultu⁹ meorū addiderunt.**

Institor
enim

AA

Bñs

**Mercat q̄ diu stant nudine. quib; finitis facit pagamentū suū. Sic et christ⁹. In
p̄senti enī pponit et offert nobis p̄ciū passiois sue: et exempla vite sue ad imitan-
dum. vt suas faciat animas nr̄as et corpora. Un̄ dicit ei quidā. Tuus sum ego. sal-
uum me fac. quod in iudicio implebit.**

**Burat etiā et dat merces p̄ mercib;. Sic et christ⁹. Accepit enī naturā nostrā qm̄
bum caro factū est: et nobis largit⁹ est suam deitatē. Itē eleuat⁹ est i celum. s. cum
carne nostra: vt nos diuinitatis sue tribueret esse participes. Ideo canit ecclia.
O admirabile cōmerciū ⁊c.**

**Habet sub se mercatores suos: q̄b; tradit pecuniā suā ad negociādū. Sic ⁊ christ⁹
Lu. xix. Dedit illis decē mnas dicēs. Negociami dū venio. i. date tpalia p̄ eternū.
Institores ei⁹ p̄mi apli et p̄dicatores. Eze. xxviii. Negociatores tui tye ⁊c.**

BB

**Cōputat cū seruīs suis. Sic et christ⁹. Matth. xxv. Venit dñs seruoꝝ illorū. ⁊ po-
suit rationē cum eis.**

**Gaudet si fecerit lucm̄. Sic et christ⁹. Matth. xxv. Euge serue bone. Et eos bñ re-
miserat. dicēs illi q̄ acq̄sierat decē mnas Lu. xix. Esto ptātē bñs sup̄ decē ciuitates**

**Dolet nisi fecerint: et eos ḡniter punit. Sic et christus. Matth. xxvi. Seruū inu-
tilem p̄cite in tenebras exteriores ⁊c. Para. xiiij. Acceptus est regi minister intelli-
gens: iracundiā eius inutilis sustinebit**

**Dicit ab instādo v̄l ab institūedo. vt q̄dam volūt. Sic et christ⁹. qz oīa q̄ sunt isti-
tuit. Unde Eccl̄. xvij. Qui viuūt in eternū creauit oīa simul. S; qd̄ p̄hoīs vilita-
te istituit: p̄ p̄ciū hoīs dstituit ē. Ad hanc p̄ hanc nauē vēit x̄ps i trā: vt mediāte
maria totū filitrueret: qd̄ pctō p̄me mlier; fuerat dstituit. Ul' Listero: lab istādo. qz
i acq̄redis car; mercib; sedul⁹ instat. iuxta illō Eccl̄. ix. Qd̄cūq; p̄r facere man⁹**

CC

Liber XI. Ci. VII.

tua institer opare re. Et. bñ institor christi dñs. q̄ cū tāta istātia negociatōez suam ab humano genere redimēdo excurt. Que enim maior instātia q̄ q̄ p nob emēdis vēdi voluit et occidi. Qd̄ ostēdebat dices Lu. xij. Baptisma habeo baptisari. et quō coartor. Desiderio. s. Ldo nec p̄ficiā illd̄. Et notat passionē lbaptismū. i. in curā. qz tūc fuit p̄po sanguie rubeat. Itē Lu. xxij. Desiderio desideravi re. Itē ad h̄ inuēdū dixit inde machināti traditōez suā. Job. xij. Qd̄ facit. fac citi. Ibi dicit hilari. Hō p̄cipit facit. s. p̄dicat. dās i se ptatē. Vere aut̄ fuit l̄ institor. Iquia tota vita sua instabat orādo. p̄dicādo. demōes eijciedo. lāguores curādo. p̄ h̄mōi p̄ciōsis mercibus. i. aiabus acq̄rendis.

Dilari Rec solū mercator. s. admirabil̄ institor fuit christi. [Institor] fuit. qz merces suas nob̄ dedit et n̄ras accepit. **Aug** Oīs mercator dat et accipit. [Mirabil̄] laudē fuit qz dedit suā deitātē et accepit n̄ram hūanitatē. Un̄o admirabile p̄mercū re. Itē [mirabil̄] lqz dedit illd̄ qd̄ maximi erat p̄cij. imo qd̄ erat imp̄ciabile. et accepit a nob̄ qd̄ nulli erat p̄cij. cū ceteri mercatores faciāt ecōuerso. Accepit qd̄ hic abūndabat. dedit qd̄ deerat. Accepit nasci laborare et mori. dedit renasci resurgere et regnare. Itē alio mō [mirabil̄] q̄a sine p̄cio vedit. et postlat vt sine p̄cio emat ab eo. Un̄ clamat **EE** Isa. lv. Qui n̄ hēt argētū p̄perate emite et comedite. [Emite] l. acq̄rite fide et op̄e. sapiam v̄l scōdam gr̄as. credēdo. s. et bñ opando. et ita p̄cij sapie fidel̄ et opatio. Pro uer. xvij. Quid p̄dest h̄re stulto diuinao. cū sapias emere nō possit. Sed̄ [Uenite] emite absq̄ argēto. Itē. Ibi dicit b̄tis. Ser. Mirabil̄ hec cupio. ap̄d amatores secl̄ tal̄ esse nō p̄t. ap̄d auctore s̄o secl̄ alia esse nō p̄t. Clemēs ei veditōz de. q̄ bo noz n̄roz nō eger. nulli debz esse suspect. qz n̄re salutē em̄ cupid. s. nō p̄cij rpal. [Mirabil̄] etiā vt tā terigim. cābiēdo merces suas. qd̄ gallice d̄ buter. qz diuinaf dedit p̄ paup̄rate. et h̄ p̄ gr̄as suā. ij. Choz. vij. Scit̄ gr̄am re. Rec solū mirabilis sed et diueo mercator. q̄ totū emit et redeinit mūdū q̄si vna palinata. nō quā ferijt s. qnā recepit. **Dacth.** xxij. Alij palmas in faciē ei dederūt.

Daria nauis Sc̄q̄m̄r Deloge portās panē suū. deloge s̄ est. de celo. Lportans l. apportans totū mundo fame p̄cūrl panem. s. viuū q̄ d̄ celo descēdit. Job. vi. quē. s. panē secl̄ suū. et illū qd̄ amodo em̄t a p̄re. p̄cio s̄gitat̄ et hūilitat̄ et ceteraz fructū. q̄n. s. l̄ndonē fecit. i. s̄gitatē vouit. Let veditit. q̄si p̄cio filij dei. et d̄ celo v̄it ad nos panis iste p̄ h̄acnanē. q̄ sedebam. i. tenebr̄ et umbra mort̄. et victi eram. i. mēdicatē et ferro. ad inuēdū q̄ v̄iebat reparare nos q̄ fame moriebamur. ad vitā celestē nō terrenā. Et cū esset panis angeloz. dari voluit hoibz. vt ip̄m gustādo fierent angeli.

Beda Aliter. Si dixist̄ salomō Lpanē n̄m. bñ dixisset. s. notabil̄ maluit dicere. suū. let h̄ multiplici rōe. Tot. ei fuit su. p̄p̄ri. s. nō p̄muis sibi et viro. qz i se et de se sola fact. s. s̄ purissima substātia carnis sue. Un̄ Sal. iij. dic̄ ap̄s. [Vidit] de. filij suū facti ex muliere. Itē. Et ml̄tū resp̄edit eos beda. q̄ volūt ibi legerē. natū ex muliere. de ip̄a ei fact. s. h̄o. et ip̄a p̄ p̄sensū fecit eū et panē et hoiez. Un̄ deliḡt p̄ sarā. q̄ de p̄cepto abrahā. i. dei p̄ris. miscuit etiā sata farine. s. diuinitatē. asiam et carnē. Fermentū etiā h̄ panis fuit s̄ides virginis. Et coct. fuit iste panis i cibano vteri s̄ginal. calecto igne sp̄n̄scti. Ipo etiā die fuit decoct. in ara cruc̄. trīgintatibz annis vt ere dit̄ reuolūt. vt sic esset panis bis coct. q̄ p̄perit nauigātibz p̄ mare hui. mūd̄. In duruit etiā iste panis p̄ ignē passiois. Un̄ dic̄ p̄ passionē. Amic̄ tāc̄ testa virtus mea. Un̄ cū ml̄ta violētia mediātibz clauis et lācea p̄fractus ē i cruce. Et tūc exau dita ē orō generis hūani. Isa. lviij. postulātis. [Frāge] esuriet̄ panē tuū. re. i. p̄mic te et animā n̄ā et coz. abinuiē se pari. p̄ refectōe famelicoz. De hoc pane hec et alia habuisti li. i. ca. iij. T.

Aug Aliter. L Panē suū. Iquo. s. ip̄a digni. saporosi. et ineffabilis fructus i p̄nti oī crea **DD** tura. Un̄ sic. Panē suū. Iq̄ totus fuit tu. de q̄ ip̄a die p̄uer. ix. Comedite panē meū re. et quoniaz n̄ possū h̄re nisi ab ea et p̄ ea. Un̄ et dicēdū ē ei tota duorōe et desideo meū sicut dicim. deo p̄ri. [V̄] n̄fa q̄ es i cel. panē n̄m sup̄balē. v̄l q̄tidianuz da nob̄ hodie. **Aug** et **Amb.** hūc panē appellāt ep̄n̄ston. i. sup̄substātiālē. q̄a caro christi omnibz creatis substātijs dignior et maior existit.

Maria figuratur nauigijs

Christus nauis Facta ē q̄si nauis zc. De christo p̄t exponi q̄ cēset genere feminino. q̄a est sapia p̄ris
Et h̄ic p̄pheta q̄ christus subuectur⁹ z supportatur⁹ esset velut nauis oē gen⁹ hu
manū ad celestē hierl̄m p̄ mare mūdi hui⁹. Ip̄e ei se op̄at nauis. Job. it. Dies in ei
trāsierūt sic naues poma portātes. Et reuera hec nauis oēs electos i se portat per
mare mūdi. z in hac fuerūt oēs thesauri sapie z scie absconditi velut merces venales.
Uñ dicit Apoc. iij. Suadeo tibi emere aur⁹ a me. vt sup̄ eodē. X. Et ip̄e nos emit
velut institor merces p̄cio sanguinis sui.

Ecclesia nauis Facta est nauis institoris. Ecclesia nauis s̄m p̄prietates nauis marie sup̄i assiḡtas. **33**
Et h̄ic p̄sical⁹ p̄t inel sub l̄ra be. q̄d interpretat esse vel viuere. vel suscipiēs. aut susce
ptio. Quia p̄ panē viuū quē ecclia suscepit in incarnatōe filij. habet fideles ecclie
vez esse et vez viuere p̄ gram h̄. p̄ gliam in futuro. Ip̄a etiā b̄n dicit susceptio. q̄
q̄cqd nō suscipit p̄ baptisimū. p̄ fidē et sacramēta. p̄mit in hoc mari. z illos solos q̄s
suscipit ad hereditatē eternā p̄ducit. Nec nauis arra fuit tpe martyrij. s̄ i p̄ncipio
suo. arra erit tpe antichristi. Lara fuit tpe p̄fessorū. inō incipit coartari. Uñ patz q̄
finis instat. In tpe etiā p̄secutōis sc̄tōz martyrij. facta iuundatōe tribulatōnum.
elevatora ē in sublimē a terra. et ideo tot martyres tūc trāsmissit ad celū. Uñ d̄ archa
q̄ signat eccliam dei d̄z Beñ. vij. Factū ē diluuiū zc. vt sup̄ eodē R. Barth. xiiij.
Uespe factio nauicula in medio mari iactabat fluctibus.

Facta est q̄si nauis institoris. Querata mercib⁹ p̄ciosis bonoz opez. tēptatōnū. p̄se **KK**
curionū. miseriarū. et h̄mōi. q̄bus gaudet onustari. q̄b⁹ maiora gr̄az dona meret.
z he sunt merces p̄ciōse. Trāsit etiā desiderio fluctus h̄. sc̄li. p̄perās ad patriā. et
panē doctrine. doloris. laboris portat sc̄tū. q̄ veseit dū ē in via. De h̄mōi panibus
d̄z Eccl. xxi. Splēdidū i panib⁹ b̄n dicit labia in l̄roz zc. Maxime h̄o pane do
ctrine z p̄tutis reficit q̄d̄m est in itinere pegrinatōis sue.

Itē delōge d̄z portare panē suū. q̄si viatic⁹. Quia in oib⁹ q̄ agit. solā eternā retribu
tōem expectat. et solā veri panis refectōem desiderat. Sic p̄strue. De lōge portās
panē suū. i. q̄ est delōge. Hoc est. de celo. q̄ est panis angelorū. q̄ dat⁹ ē hoib⁹ ad
p̄medendū. vt fiant angeli vt sup̄. F. F. Et nota q̄ merces q̄s portat hec nauis d̄i
cunt panis. in q̄b⁹ mercib⁹ notat q̄tuor. s̄. q̄ delōge. i. nō de visibilib⁹ s̄ inuisibili
bus. ij. Choz. iij. nō p̄p̄lātib⁹ q̄ vident sed q̄ nō vident zc. Itē habent cū labore
z portat cū p̄dere. ibi p̄portās. i. ad Choz. vi. Portate deū i corpe v̄ro. Item he
merces dicit panis. q̄a idē est aīe refectio. Uñ panē uostz q̄tidianū da nobis ho
die. Itē addit s̄ suū. Nota q̄ curiositates et solacia mūdi sunt panis adulterin⁹. in
q̄bus adulterat rō et intellectu. De lōge. tollit visibilia portās. tollit ocia p̄panē
inutilia. s̄ suū. adulterina solacia.

Itē hec nauis significat p̄ classē salomōis. iij. Regū. v. q̄ afferebat de tharsis Lauz. s̄ **LL**
sapie Argenti. Jelo q̄ntid dentes elephātoz. i. i. s̄ba et exēpla sanctorū s̄ iunias. i. i.
irrisores maloz. p̄pauos. i. illos q̄ a posteriori ponūt gliam mūdi p̄panē scriptur
re vt h̄ic p̄poma. i. fructus bonoz operū. Job. it.

Aliter. Classis ecclia. q̄ cōgregat Lauz et argenti. i. sapiētes et eloq̄ntes. Eccl. xxvij.
Argentū tuū et aurū tuū p̄sta. et s̄b is tuis facito staterā. Que duo p̄stare ē vitam
doctrine p̄miscere. Dentes elephātoz. Iepositorzes casti scripturaz. s̄ Sunie. i. p̄
pe sunt illi q̄ bonos imitant q̄ ad q̄sdā acc⁹ in exteriori apparētia. sed tū bestie sūt.
Apoca. iij. ecclie sardis. Non ē babes q̄ vinas. et mortu⁹ es. s̄ Paul. s̄p̄nates viri
Quere p̄p̄tates de aq̄la li. xij. p̄ncula. vij. ca. ij.

Fidelis aīa d̄z nauis Facta ē q̄si nauis. Itē. Moraliter. Fidel aīa nauis. Et nota b̄n singula s̄ba. Facta **B**
ē q̄si. Inō a se sed a deo. qz ip̄e fecit nos et nō ip̄i nos. Ip̄e enī fecit q̄d sum⁹ p̄ nauis **B**
rā z gram. facim⁹ tādē q̄d sum⁹ p̄ gliam. Ip̄e enī op̄at i nob velle. z p̄ficere in
bona volūtate. ad Phil. ij. Ip̄e op̄at in nob oia n̄ra opa bona. Isa. xxvi. Exodi
xxxiij. dicit moyses ad d̄m. Null⁹ ap̄d te p̄ se innocēs ē. Ip̄e inspirat nobis gra
tiam reuertēdi ad eū. z penitēdi p̄ lapsū. Uñ sup̄ illud Lu. xv. vbi dicit pdigus.
Lurgā et ibo ad p̄rem meū. Itē. dicit glo. q̄ nec volūtate surgēdi habuissz. nisi cum
p̄us pater inspirasset. Dicit q̄ fidel aīa. Brā dei s̄ id q̄d sum. i. ad Choz. xv.

Liber XI. Ti. VII.

Vita hominis nauis

**Vita ho-
minis na-
uis**

Quasi nauis institoris. Nota q̄ vita hoīs ordināda est velut Lnanis sicut infra di-
ref. spūs q̄si Linstitor hab instādo fm p̄tetates xpo sup̄? assiḡtas eodē L L. De h
institore. ij. Thimo. iij. Insta oportune/ iportune. Ecclesiastes. it. Quodcūq; p̄t
facere manustua instāter opare. Ad Debre. iij. L. Festinem? ingredi in illā req̄ez. I
id ē opari ea q̄ faciunt ad ingressum. Spūs penitēris Linstitor. Instāter q̄redo bo-
nas merces vbiq; possunt inueniri. ad deportādum vbi vendunt caro p̄cio. De-
merces sunt ieiunia. vigilie. discipline. et oīa huōi bona exercicia. q̄ hic habent p̄-
cio satis paruo. Unde. L. p̄nibūto. i. p̄ paruo p̄cio Lhabuerūt terrā desiderabilem. I
z in paradiso vendunt carissime. Et qū talis institor arripabit ad portū vite. s. i. mor-
te. tūc eas cambiet et burabit. Et p̄ dolore p̄ritōis. dabit gaudii ineffabile. Pro ru-
boze cōfessōis. eterna dei laudatio. Pro labore satisfactōis. req̄es sempiterna. Far-
mī succedet satietas. Siti. dulcis ebrietas. Egritudine. sanitas. Libo arido et insi-
pido. cōiuuiū pinguiū. Ignominie. glia. Cilicio. purpura. Rudicati. vestit? q̄du-
plex. q̄ notat in sole. Obediētis oīa succedent ad b̄i placitū. Vigilijs. dormitio i pa-
ce in idipm. et sic de alijs. Et cū merita fuerint trāsitoria. p̄mia durabūt in eternū.
De hōi negotiatorib; d; Jsa. xxiij. Erūt negotiatōes ei? hōi. s. institoris. Let-
merces ei? sc̄ificate dño. Et loq̄tur de tyro. que interpretat angustia. que desiḡt ve-
rū penitēte. in angustia duplici mentis et corpis. p̄stitutū. Grego. Vita nra. nauis
ganis. filis ē. is enī q̄ nauigat. sicut sedeat iaceat. semp vadit. qz impulsu nauis duci-
tur. Ita et nos. Siue enū nauigātes. siue dormiētes. siue loq̄ntes. siue tacētes. siue
nolētes. siue volentes. semp ad finē tendim?.

Grego.

In hac nauī est

**In hac
nauī ē
Beatus
andreas**

Proza stricta. Ingressus vite p̄sentis omni vallanis miseria. Hasc enī miser hō d; ma-
tre impotēs sui. nud? corpe. cōiūctus natus z sordidib; peccatis onust? virtutib; vacu-
us. alieno egēs auxilio. diaboli possessio. et generaliter. omni miseria cumulat?. Job
i. Audus egressus sum zc. et. i. Thimo. vi. Nihil intulim? in hūc mundū.
Puppis strictissima. Egressus a mūdo haud dissilis ingressui. Bt̄is Andreas ad
egēam loq̄ns de petōribus. Tādū deludit eos diabol? donec rei et nudi de corpi-
bus exeunt. nihil secū. p̄ter pctā. portantes.
Carina lata. Mediū vite nre. in quo nos dilatamus in voluptatib; mūdi. cui subest
sentina multipliciū viciozū.

Penitentia nauis

**In nauī
p̄nie est**

Proza. L. inchoatio ip̄i p̄nie. Stricta valde i rep̄siōe sensualitat̄. In p̄susiōe z do-
lore p̄ritōis. In erubescētia p̄fessionū. In fuga occasionū. q̄ p̄rahūt ad pctm. In
resecatōe oīm sup̄fluoꝝ. In dediscēdo p̄lucta. In addiscēdo z assuefaciēdo q̄ car-
ni vident amara. Prop̄ hec oīa d; Mat. viij. Quā angusta porta zc. Ad hāc tñ do-
min? nos iuitat Lu. xij. Cōtendite intrare p̄ angustā portā.
Carina lata. Dilatatio p̄nie in bona opatōe. Progrediēdo iugiter d; p̄tute i p̄tute.
de bono sp̄ in meli? p̄ficere. Hā i via dei stare. q̄si resilire ē. et hāc dilatatiōem nō no-
bis s; deo attribuere. Uñ. Edurit me in latitudinē.
Sentina. Jugis. s. recordatio vilitatis vite p̄terite. vt sibi fetat q̄ deo vult redole-
re. Nam sicut dicit Phs. Qui sibi displicet se bene vitā. Ezech. xxx. de vers? penitē-
ribus. Displicebūt sibi et sup̄ malis que fecerūt.
Puppis h? nauis. h̄sideratio finis nri. s. q̄ subit? q̄ ip̄onitus. q̄ piclosus. q̄ p̄-
pati erūt tortores infernales rugiētes p̄pati ad escā. crudeles vsurarij q̄ pl? erigūt
in pena q̄ p̄missum sit i culpa. Ad h̄ aut? p̄penitēs b̄i regat z dirigat nauē suā. i.
vitā. d; instar gubernatoris i puppi q̄ finis ē nauis sedere. qd ē. in recogitatiōe finis
sui morā facere. et ad prozā lumē dirigere. vt nauem suā recte dirigat ad portū. vt
dicat illud Job. xvi. Ad deum stillat ocul? me? i. in rētio cordis mei. Eccl. vij. In
oib; opib; tuis memorare nouissima tua et in eternū nō peccabis.

Hec nauis

Clas fragile. q̄a temptatōib; quas patitur. a carne. a mundo. a malis hominibus.

Maria figuratur nauigijs

et a diabolo facile dissoluitur. Job. xiiij. Egredis. perit. fugit velut umbra etc.

Clausula inferi. opta superius. cocaua interi. opta superius. onusta mercibus supra dicitur. fertur super aquas. ut super eodem R.

Acuta in capite. Ipauprate ut super. tota fere in aqua mergit. quia multe tribulationes iustorum

Tanto securior quanto longius distat a terra. I. ab appetitu terrenorum. In litore istas. I. in parte altera inclinatur.

Dec nauis pnie Undis quatit. Job. xvi. In mundo pessuras. I. me pace habebitis. Pugnat cum piratis. Ephe. vi. Non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem. I. cum seculis aduersus rectores mundi tenebrarum harum contra spiritualia nequi. in celo. Ideo dicit Ecclesiasticus. Agonizare pro anima tua.

Fluctus punit et frangit. I. tribulationes mundi et carnis. Unde apostolus. h. Ebor. xi. Eum infirmos tunc potens sum etc. Ecce fractio fluctuum.

Vento gratie et tractu bone operationis ducit. I. quia cooperatores dei sumus.

Vento etiam adlonis. I. aduersitatis impellit versus celestem hierusalem. sed auctro spiritus ratis sepe repellit a terra promissionis. Isa. xliij. Dicam adloni da. et auctro noli prohibere.

Quis sabburra onerat ut debitum pondus habeat. I. infirmitas prope recogitatione.

Ambro. Unde Ambrosius. instituit virginem. Contemplationem corporis tui. velut nauis sabburra suscipe. ne te in tantis mundi fluctibus. iactante alicuius aura circumferat.

Dec nauis. I. penitentiae debet habere

RR

Malum spei. ut erigat ad desiderium celestem et dicere possit. Domine ante te omne desiderium meum etc. Vel malum humilitatis. quod exaltat in oculis domini. Vel lmalus. I. qui fit de abiete. sicut exempla scripturarum. quae velut abietes fuerunt sine humore carnalis voluptatis. Recre iusticia. Erecti ad celestia. Non reflexi ad temporalia. Proceri vite sermonia. Lues sine peccatorum sarcina. Contemplatione celestium. versus nubes collocantes et elevantes capita. id est merces. Et ille virtutes sume iuuat. ad portum salutis arripate volentes.

Virgam. I. memoriam crucifixi. a qua dependet velut desiderium. Isa. liij. dicitur scripti de christo. Desideravi in eis despectum et nouissimum virorum virum dolorum etc. Vel velut caritas expansa circumquaque. ut super eodem H. O.

Balliculam. I. discretiorem spirituum. I. Job. iij. Nolite omni spiritui credere. sed probate spiritus an ex deo sint.

Cordas. I. hominum. quae malo seculi spei innituntur. et ab ea dependet. Vel malo humilitatis

Dec nauis. I. penitentiae debet hie Ancoras. I. timoris. quae in statu iusticie stabilis nauem metris. Gregori. Ancora cordis

SS

pondus timoris. Vel secundum apostolum. Ancoras. I. spes ad Heb. vi. ut super eodem O. quae spes velut ancora multis tribulationum velut malleorum ictibus fabricat. De genis spes a gratia infundit. sed tribulationibus firmat. quia tribulatio patientiam operat. patientia probatorem.

probatio vero spes. spes autem. I. ancora sic fabricata non confundit. Rom. v. Est autem spes certa expectatio futurorum bonorum. ex gratia et meritis pueniens. sicut dicit Augustinus. Gratia dei facit ancora. spes firmam. sed merita tutam. Nec solum unica ancora nani vite nostre necessaria est. sed quatuor. quae sunt. spes venie. gratie. perseverantie. et glorie. Actum. xxvij.

Timentes. ne in aspera loca inciderem. de puppe mittentes ancoras quatuor. optabant die fieri. Loca aspera. I. loca penarum eternarum. Luppis. I. finis vite. Quatuor ancora. I. ut super. I. spes quatuor predictorum. Dicit ergo apostolus. quia spem habemus quasi ancora anime tutam ac firmam. I. sicut dicitur est. Incedente usque ad interiora velamis. I. Icedere nos facit

te usque ad interiora. et adhuc velata nobis bifrudine. quam in hac vita nemo vidit sicut est. I. Ubi. I. in que interiora. I. percursor iesus. pro nobis introiit. I. introducendis. et ita patet nos posse sequi. Sed si enim ipse percurrit ut nos sequimur. Et hic alludit apostolus consuetudini nauigantium. Qui enim nauigat in magna nauis. si ante portum inuenierint vetrum stratum. ita quod velificatio nequeant intrare portum. permittunt aliquos. quae in nauis parua ancora

coram ad litus portet. et ibi firmis figat. postea. quae in nauis super corda a nauis praefata ad ancora arripit. et se suis manibus. etiam veterum stratis. ad portum in quo fixa est ancora introducunt. I. Corda. I. hec loganimitas desiderium celestem. cui si accedat manus bonorum operum. quoniam magis aduersant veni tribulationum. celestis patrie intrat portum. ubi ancora spei firmiter fixa erat. Figenda est igitur ancora spei in terra eterne stabilitatis. ut

fo. cc.

Libet XI. Ti. VII.

Brego.

contra furorē fluctū. H est tēptationū firmā teneat nauē mentis. L Corda. Iā navi colligāda ē ancōra. timor mortis. iudicij. et gehēne. triplex. s. sūmicul⁹ q̄ difficile rē pinir. Eccles. iij. Timor enī nō est sepand⁹ a spe. Parab. xij. In timore dñi fiducia fortitudis. Brego. In via dñi timor opat fortitudinē. in via seclī debilitatē. Item Ecclī. xxvij. Nisi in timore dñi tenueris te instanter. cito subuertet dom⁹ tua. nauis. s. tue mentis.

ZZ

De remis. vt supra eodem P.

Subernaculū] verbū dei. qd̄ in mari mūdi. inter p̄sa r̄ aduersa dirigit nauem vite nostre. Sed cū pctō: a se s̄bū dei repulerit. tūc vētis et p̄cellis vndicq̄ irruentib⁹: q̄ si fracō gubernaclo piclatur tēpestare vicioz.

Castrū] hui⁹ nauis q̄tuor cardinales. vt supra eodem P.

Armatur] contra piratas vt sup̄ eodem R.

Victualia] panis eucharistie et sacramētoz. Panis verbi dei et bonoz opoz. Ignis caritatis. vinū cōpūctōis. Aq̄ confessōis. Sal discretōis. Oleū pietatis r̄c. vt sup̄. De mercimonijs. vt sup̄. eodem R.

Subernatores] cōsiliū et prudētia. p̄ab. ij. Cōsiliū custodiet te. et prudētia suabit te. Ligna huius nauis et hanc nauem

UU

Dolat et erudit tribulatio. Esuries dolat strumā gule. Vigilie strumā somnolētie. Discipline strumā luxurie. Sen. vi. Fac tibi arcā de lignis leuigatis.

Brego.

Deficcat carnis maceratio. Bre. Lignū in fabrica cōpetenter nō ponit. nisi p̄us viciofa eius viriditas desiccet.

Ligna nauis pe nitētie

Dirigit scōz viroz imitatio. Nisi ad regulā praua nō corriges.

Cōplanat māstetudo.

Perforat iuge mentis seruitiniū. Ezech. ix. Fili hominis fode parietē.

Coapat obedientia. Cōnectit dilectio. duos ligās. Cōfirmat paciētia.

Cōfigit timor dei et doctrina sanctorz. De primo. Cōfige timore tuo carnes meas. De scōdo Eccles in fi. Verba sapientū q̄si stimuli. et q̄si clani i altū defici. L La illi. Iā retinent a malo. et stabilūt i bono. L stimuli. Iā incitat ad bonū.

Cōpagnat caritas. i. ad Ebof. in fi. Oīa opa nra i charitate fiant.

Hanc nauim

XX

Obstruit rimas. gallice naie. timor dei. qui nihil negligit. Eccles. vij. Qui obturat rimulas sensuū. ne fortune subintrēt ad aiām aque malaz delectationū.

Bituminat velut arcā noe. continentia v̄ dilectio dei et p̄mi. vt sup̄ eodē L. Cōtinentia si q̄dcm nō patit scissurā in carne. nec vera dilectio scissurā spūalē in mēte.

Exonerat onere peccatorum vera penitētia. Onere diuitiarum elemosina. Heb. xij. Deponētes omne pond⁹ spūaliū. p̄ elemosinā. Let circūstās nos peccatū. i. oēs peccati circūstās p̄ cōfessionē et penitētiā. r̄c. Nō ei poss⁹ onerari mercib⁹ dei. nisi p̄ exonerata mercib⁹ diaboli. Et hec exoneratio maxime faciēda ē i mīnere tēpsta te mortis. Item. xxvij. L Satiati cibo. s. s̄bo dei. L alleuiabāt nauē iactātes. trinitū in mare. I. ad existētes in amaritudine paup̄tatis.

Hanc nauim penitētie

Exonerata mercib⁹ diaboli. Et hec exoneratio maxime faciēda ē i mīnere tēpsta te mortis. Item. xxvij. L Satiati cibo. s. s̄bo dei. L alleuiabāt nauē iactātes. trinitū in mare. I. ad existētes in amaritudine paup̄tatis.

Exonerata mercib⁹ diaboli. Et hec exoneratio maxime faciēda ē i mīnere tēpsta te mortis. Item. xxvij. L Satiati cibo. s. s̄bo dei. L alleuiabāt nauē iactātes. trinitū in mare. I. ad existētes in amaritudine paup̄tatis.

Exhauriūt hauritōio hūilitatis. cōfessio et oratio. onerat mercib⁹ supra dictis bona operatio.

Subernāt cōsiliū et prudētia vt supra. que duo maxime p̄cauēt hūic nauī a periculis huius mūdi qui est mare.

Dirigit ad portū salutis q̄ chust⁹ ē recta intentio. que opī nomē imponit.

Caro nostra est nauis :

Aliter. Caro nostra nauis est aīe. in qua trāsmigrat mare seclī in nauī. Que. s. nauis si scissa fuerit p̄ luxuriā vel gulā. vnde submergat iugiter recipit et emittit. nec ē apta. sed valde p̄niciofa nauigio spiritali. Sed caro integra p̄ abstinētiā quasi firma nauis apta est nauigatōi.

YY

Vita humana est nauis

Aliter. Vita hūana nauis. que debet onerari bonis mercib⁹. r̄cēs ad lit⁹ futuri iudicij. cui⁹ gubernaculū vt dictū est s̄bū dei. Hanc nauem impugnat q̄i quatuor

ZZ

Maria figuretur nauigijs

principales venti temptationū. Ab oriente superbia. ab occidentē ignorantia. ab austro p̄spiras. ab aquilone aduersitas. Nec patet multorū sic impugnatō. nisi ciuiliōis vnicā via. vt. s. tunica carnis p̄cinctus exemplo petri Job. xxi. s. p̄ paup̄tate et cōtinentiā mittat se deorsū et capiat terrā: q̄ est christ⁹ hō. que mortuosa ē p̄ eniuitiā v̄ritū et miraculoz. vt illic ascēdens nō timeat impetū p̄cellaz. Vñ dicitū ē Loth S̄c̄. xix. In monte saluū te fac. Itē vallosa ē. vt in ea delitescēs uō timeas flatū ventozum. Valles sunt hūilia et firma hūanitatē christi. Isa. liij. L. Erit tabernaculū. i. hūia na r̄pi n̄afa Li vmbra culū diei ab estu. et in securitatē et i abscessione a turbie et a plū uia. Itē cauernosa ē vt ibi abscedat. p̄pter timorē hostiū. Isa. ij. L. Ingrēdere in p̄tram. i. christū. Abscedere in fossa humo. i. i. cauerna pedū lateris et manū. sic cō lumba a facie accipitris.

Sequitur Deloge portās panē suū. Quia posita adhuc i terra: recte credēdo et bene opando acq̄rit sibi victū et vestitū de celo. a q̄ descēdit omne datū optimū. Jac. i. ll lam. s. refectōem de q̄ Dat. vi. Venite ad me oēs q̄ laborat. et onerati estis et ego reficiā vos. Vel de vita hac panē bonoz opoz trāsfert in eclū. vbi ip̄a thesaurizat Dat. vi. Thesaurizate vob̄ the. zc. L. Portar. s. merita p̄ p̄m̄ijs et acq̄rit ide vñ vi uat in eternū. Panem suū. Ipn̄e. laboris. sū doris. et doloris. Et nota deloge. Qui dam enī de bonis q̄ faciūt nō q̄rūt nisi retribuēsem ip̄alē. sed tales s̄ pp̄e. Mat̄h. vi. Receperūt mercedem suā. i. quā inq̄rebāt. Itē notabiliter dicit. Panē suū. i. christ⁹ s̄ enī vere panis noster ē. Vñ mat̄h. vi. Panē nost̄z sup̄substāriale da nob̄ is ho die. quia isto pane v̄uit aīa in p̄senti p̄ gr̄as. et illū suscipit in fidē sacramēti. et hūc portat panē q̄ opat et gr̄a in p̄senti. Vñ Heb. xij. Cōtēplātes nē q̄s desit gr̄e dei. Item. ij. ad Ehoz. v. Hortamur vos ne in vacuū gr̄au dei recipiatis. Panis autē q̄ crescit de terra panis corporis est.

De picul
maris h^o
mūdi

v. Hō multipliciter de nauē multiplici. restat videre de picul maris isti mūdi. a
Que sunt q̄ncz p̄ncipalia. Eccl. xliij. Qui nauiganr mare enarrāt picula ei⁹ Uer
sus

Syrtes. scilla. caribdis. acroceronia. syrene.
Syrtes. cōgregatio ē arenaz. Quod piculū q̄ncz est in hostijs flumioz. vbi flum̄ij i trāt mare. et in hmōi arenis sepe rūp̄t nauis. Nec ē auaricia. q̄ steriles et onerosas et falsas p̄gregat diuitias. que sitim nō sedant sed puocant. Hoc piculū delectat prudentia. que nō bona p̄sencia s̄ futura occupat.

Scilla. quoddā piculū est inter siciliā et barbariā. s. q̄dā in scopulus magn⁹ i illo mā ri. paz sup se aque habēs. s. q̄si cubitos duos vel cubitū et dimidiū. q̄ naues rūp̄t tur nō habentes aquā pfundā. Hoc piculū greci scillam. Saraceni et q̄dā naurē nō mināt kelp. q̄ ytrūq̄ sonat canis latine. Quia ibi lacerant naues q̄busdā petris acinis q̄si dentic. carinis. Et hoc piculū signat luxuriā. q̄ blandā facie p̄dēt delit per. et de iustus lacerat appropinq̄ntes. Prouerbi. v. Fau⁹ distillās zc. vsq̄: ino missima ei⁹ ariara q̄si absinthiū zc. Et sicut h̄ piculū cauet fugiēdo. sic et luxuriā. i. ad Ehoz. vi. Fugite fornicatōem. Vñ sequit p̄ter. v. Lōge fac ab ea viā tuā zc. Trascunt etiā nauē si h̄ piculū noiet in nauē Et h̄ ē q̄d d̄r ad eph. Fornicatio et oīs immūdiā nec noiet in vob̄. zc. Contra h̄ piculū necesse ē h̄re carinā q̄ rima ea reat. Vel si subiret aliq̄nnullū aque. i. noie delectatōis sp̄ dz p̄ p̄fessioēz erbanniri.

In mari
hui⁹ mū
di sunt

Acroceronia. sunt mōtes cōrnuti. a eros enī sonat moris. ceros cornu. Et sigt ad ueritatē et detractōnē. cōtra que nauis debet h̄re fortitudinē. ne aduersitate y de tractōe ad imparitiā moueat. Vñ p̄ mōtes cōrnutos cōrnuti superbia figurat.

Syrene. q̄ cantu mortifero nauas attrahūt: et attractos lacerāt. Voluptas. Prospi ras Vel adulariō ē. Unde. Mollii sunt fimoēs ei⁹ sup oleū zc. Hoc piculū de clinat puppis. i. iusticia. s. q̄ nec blādis seducit p̄ p̄p̄eritatē. nec adulariōibz male de mulcet. q̄rēdo mundanū fauorē.

Caribdis. est vorago circūuolūēs naues et absorbens. Unde caribdis quasi cari nas abdens. Et frequens est hoc piculū iūtra siciliā. et maxime in brachio maris quod farus dicit. et diuidit siciliam et calabriā. Et hoc piculū signat gulā q̄ absor bet rōem. Vñ Isa. xxxvij. Absorpti sunt a vino.

Liber XI. Ci. VIII.

Maria archa noe Titulus viij.

e Tarcha noe Ide qua pceptū est ipi noe Gene. vi. Fac tibi archā delignis leuigatis. **D**an sumclas in ea facies et bituminelinas intrinsecus. Et sic facies eam. Trecentoꝝ cubitoꝝ erit lōgītudo arche. l. cubitoꝝ latitudo. et. xxx. cubitoꝝ rum altitudo illius. fenestrā in archa facies. et in cubito cōsumabis summitatē illiꝝ. Ostium autē arche pones in latere deorsum. Lenacula et rēstega facies in ea. **C**ōmendat autē beata virgo sub tipo huiꝝ arche marime q̄ntum ad quinqꝝ.

Ber.

Anselm.

Primo q̄ntum ad dignitatē sue caritatis. Et ostendit dignitas oratio eius q̄ntū ad auctore. Unde dicit pater filio. l. Fac tibi. sibi enim fecit eā christus principaliter. i. ad honore suū. Resolū sibi sed et hominibꝝ et angelis et toti trinitati. Iuxta illud beati bern. Deuqꝝ omnibꝝ oia facta est rē. Quere li. iij. ri. xliij. Ostendit etiā am dignitas oratio eius: q̄ntū ad sanctificatōem ex premeuris: cū dicit Larchā. In q̄ videlicet recōditi fuerūt thesauri sapiētie celestis. thesauri desiderabiles: fructū carismata. Fuit enī anima eius scito: vt credit: post infusionē a peccato originali purgata. et omni decore virtutū ornata. Decebat enī: vt dicit Anselm. vt ea puritate niteret q̄ sub deo maior neq̄t intelligi. quā deus pater filio suo eligebat in matrem. Ostendit etiā dignitas oratio eius: q̄ntū ad pgenitorū satisfactōem: cū dicit. l. De lignis leuigatis. l. i. politis: vel bituminatis fm aliā lram. siue quad: atqꝝ fm aliā. Patres enim de quibꝝ ipa orta est. politici fuerūt p honestatē ouersarōis. qꝝ nihil in eis erat qd offenderet oculos itumentū. **C**ouersabant enī in medio tatio prauē et puerse sine q̄rela. Nam aspectu et auditu iusti erāt. i. Petri. v. Et crāt q̄t liliū inter spinas. Lanti. ij. Bituminati etiā fuerūt p seruorē caritatis. Quadzati sꝝo p iusticiā a parte posteriori: ad corrigendū errata. Ab anteriori p prudentiā: ad puidendū futura. **A** dextris p p̄perantiā p̄tra p̄sp̄ra. **A** sinistris p fortitudinē contra aduersa. De lignis leuigatis aliter inuenies supra eodem ri. viij. D.

xi

Secōdo cōmendatur q̄ntum ad statū vite p̄sentis: cū dicit **D**an sumclas in ea facies. **I**n ecclia sunt tres ordines siue starꝝ. virginū. cōiugatorū. et platorū. Et ipa siue virgo p̄iugata. et habuit qdāmodo sup filiū suū officium plati. Luce. ij. et erat subditus illis. De triplici eiꝝ statu multa habuisti supra li. i. ca. vi. B. Ostendit etiā fuisse caritate orditata: cū dicit. l. Et bitumine linies eā intrinsecus. **I**scz quo ad deum et primū. i. caritate seruētissima et indissolubili. Nam diuersitas r̄ vniversitas status triplicis p̄parati req̄rit vnionē et ordinē caritatis. Vel duplex limitio. caritas in affectu et effectu. Unde dicit m̄ pulcre caritatis. Vel duplex r̄nigenitū suū p scelere nostro. et fructū ventris sui p peccatis animarū nostrarū. **D**ichee. vi. Ideo dicit **L**ati. vi. et. viij. l. Pulchra es. **I**nterū in mēte p caritatē i assectu. **D**ecora. **I**nterū p caritatem in effectu.

Archa. s. maria cōmendat

Tercio cōmendat q̄ntū ad decore fructū cū dicit **T**recentoꝝ cubitoꝝ enī lōgītudo. **F**uit ei i ea fides q̄ lōgītudo dicit. qꝝ ei succedit lōgītudo diez. i. claritas visiois diuine. **P**rouer. Longitudo diez in dextera eiꝝ. **L**u. i. Beata q̄ credidisti rē. **F**uit in ea latitudo caritatis. q̄ extendebat vsqꝝ ad inimicos. Et altitudo sp̄s q̄ vsqꝝ ad interiora velaminis p̄tingebat. **S**ed q̄a fides p̄cipue refert ad mysteriū trinitatis ex pte ipis crediti. p centenariū vero p̄fectio et p̄ credentis intelligat. **Q**uoniaz vero caritas operit multitudinē peccatoꝝ. i. Petri. iij. Et vniversa delicta operit caritas. **P**rouer. xliij. **I**dcirco dicit **L**atitudo q̄nquaginta cubitoꝝ. q̄a q̄nquagenarius numerꝝ est remissionis. **Q**uia vero ex fide opante p dilectionē: habet certitudō sp̄s. qꝝ sp̄s est certa expectatio future beatitudinis ex grā et meritis p̄cedentibus pueniens. p̄pter ea dicit **L**atitudo. xxx. cubitoꝝ. **V**t in ternario fidei p̄fectio. i. denario decalogi intelligat impletio.

Quarto cōmendat a p̄fectōe vite duplicio. s. cōtemplatiue et actiue. **C**ōtemplatiua l. p fenestrā. **N**am p actū p̄replatiōis dirigimus acie oculoꝝ nostrorū ad solē iusticie. i. christū. et illuminat ab eo domus cōscientie nr̄e. **A**ctiua notat p l. cubitū. **Q**uo exerceat opa.

Quinto cōmendat a pudore virginitatis. cū dicit **O**stium arche penco in latere de

Proprietates orti conclusi

ortum. Per hoc ostiū intravit in eā filius dei: et venit ad nos. et fuit in latere archę deorsum. Ista virgo fuit nō solum mēte. sed etiā carne. Vel Lostiū i latere archę filius in ventre. q̄ dicit Jobā. x. Ego sum ostiū.

Sexto cōmendat a conceptōe saluatoris et merito intercessiōis. cū dicit pater filio. **I**ngredere archā. I carne de virgine assumēdo. **L**ui et vxor tua. .i. celestis sapiētie. **S**ap. viij. Quesiui mihi sponsam illā assumere. **L**et filij tui. I dona spūs sancti. **L**z vxores filiorū norū. .i. septem ille virtutes de quibz Jaco. iij. de sapiētia que de sursum descendit. q̄ p̄mū pudica deinde pacifica. **L** Hęc. I christ? q̄ interpretatur req̄es. quia sicut rpe noe qui ieuērit p̄ diluuiū omnia retro opa. ita p̄ christū oēs q̄ antea laborabant. Item noe cōgregauit in archa cibos omnes hominibz et iumentis seu bestiis necessarios. Unde dicitur est ei. **T**olles tecū ex omnibz escis q̄ mandī possunt et cōportabis apud te. **I**t christ? dicit. Venite ad me oēs qui laboratis et onerati estis. **M**atth. xi. Sed inuit q̄bus datur? sic req̄em. .i. his q̄ discunt ab eo hūilitatē et mansuetudinē. Dicit ergo pater filio. **T**olles tecū ex omnibz escis q̄ mādi possunt. **F**ilius cui dei descendens in vterū virginis: secū cōgregauit oīa q̄bus angeli et hoies fructent. **U**n potest dicere beata virgo. **V**enerūt mihi oīa bona. **U**n ipse est thesaurus argēti et auri z cella omnīū aromatiū.

Finit liber vndecimus de municōibz et nauigijs que possunt figurare mariā.

Incipit liber duodecimus de orto

concluso. cui sponsus p̄parat mariā in canticis.

De sunt quināginta proprietates orti conclusi.

o **R**eus conclusus. firmatus. clauē. seratus.

Et custoditus. signatus. discooptus.

Consitus. ex cultus. plantatus. et agricolatus.

Et pastinatus. fossus. satus. areolatus.

Planus. et extensus. secretus. amenus. et alnis.

Sanus. aromaticus. recreans. bibulus. sitibundus.

Dumidus. irriguus. cōplumis. rozificatus.

Distillans. rozans. nebulosus. siue vaporans.

Densus. et vmbrosus. abscondens. et latebrosus.

Dundus. et emūdans. mirabilis. inuolatus.

Securus. stabilis. securus. deditio sus.

Largus. inethansus. satians. potansqz. iocosus.

n **O**ra lector. q̄ hic ortus distinctus est in septem particulas.

In p̄ma agit de pprietatibz orti. que sunt quināginta. et faciūt. xij. versus. et q̄ libet versus habetur p̄ vno capitulo.

In secunda agit de delectabilibus. que multa sunt. et de arcolis.

In tertia. de aromantibus. Et habet duo capitula.

In quarta. de floribus et herbis. et habet capitula quattuor.

In quinta. de his que in incarnatōe filij dei a superiori descenderūt in ortū cōclusum. quia ab inferiori nihil potuit subintrare. Et habet capitula. xvij.

In sexta. de arboribz q̄ solent in ortis nobilibz repiri. Et de arboribz etiā. q̄ ortis nō comperunt. sed possunt signare mariā. Et habet capitula. xxiiij.

In septima de quibus q̄ possunt christū et mariā designare. Et habet. vi. ca.

Incipit particula prima de quinqua

ginta pprietatibus orti conclusi conuenientibus in arie. Et distinguit ista particula p̄

Liber XII. Particula. I. Ca. I.

duodecim versus .et quilibet versus habetur p vno capitulo.

Capitulum .i.

Versus
primus

Ritus. Unde Cantico. q̄rto.

Unus cōdusus soroz mea spōsa zc. Eiusdē. v. Surge aq̄lo.
et veni anster. p̄sa ortū meū: et sicut aromata illū. Ibidem.
Veni in ortū meū: soroz mea sponsa zc. Eiusdē. vi. Dilectio me
uo descēdit in ortū suū zc. Ibidem. Descēdi in ortū nucū ve
viderē poma dualiū zc. Isa. lviij. dicit marie. Eris q̄si ortus

irrigatus zc. Jobel. ij. Quasi ortus voluptatis terra. Ii. maria. Corā eo. I. i. corā chri
sto. Itē Ezechiel. xxxvi. Terra inculta facta ē vt ortus voluptatis. Vt ortus desi
gnat p paradisu voluptatis Bene. q. vbi sic legit. Plātauerat autēz dñs padisum
voluptatis a p̄scipio. in quo posuit hoīem quē formauerat. Hoc inuenies et po
tū infra F. Possunt autē assignari cause multiplices q̄re gloriosa virgo p terrestē pa
radisum designetur.

Maria paradisus terrestris dicitur. Quia

Tercio die seculi plantat. Et beata virgo post t̄pus ante legē: et t̄pus sub legeter
cio t̄pe seculi: quod est gr̄e: virtutū plenitudine ornat. Uñ L̄gra plena.

Ibi crescūt lignū vite et lignū sciētie boni et mali. Et in beate virgīs vtero paula
tim fm carnē adoleuit christus. Lignū plantatū secus decursus aquarū. q̄ est lignū sci
ētie in q̄ sunt oēs thesauri sapiētie et sciētie absconditi. ad Col. ij. Et lignum vite.
Uñ Jo. xiiij. Ego sū via vitas z vita. Et de h̄ lignū loq̄t Job. i. apo. vsus finē.

Aquis diluuiū nō cōtingit. Et beate virgīs sublimē cōuersatōem: q̄ vere erat in cel.
nō attingit illud diluuiū de q̄ dicit Osee. iij. Dalediensis z mēdaciū zc. inundauerunt.

Recipit helyam et enoch. Scōm regimē interpretat dedicās. vñ cū deo ambulās. et
signat eos q̄ nudū christū nudi sequunt. z tā corpus q̄ aīa: p vitā cōtēplatiuam
diuinitis obsequijs dedicāt. vt solliciti sint q̄ dei sunt. i. Lhoz. vij. Et sollicitē am
bulāt cū deo suo. Dichee. vi. Et sequunt agnū quocunq̄ icit Apoc. xiiij. Wely
as q̄ interpretat robustus dñator: signat bonos actiuos. q̄ licet t̄palia possideāt: n̄ eis
seruiūt. sed vtiliter subiciūt sibi et eis dñant. Dec duo hoīm genera brā virgo ē
statu virtutis p̄tinet. et fouet. et meritis reficit et exemplis. Sed et vtrāq̄ vitā i se
ip̄a: et sup oēs puros hoīes exhibuit. sicut ostēdit Anselm⁹ ibi. Intrauit iesus in
quoddā castellū. lib: o. xi. ti. ij.

Anselm⁹

Terra est supior: et celo inferior. Et beata virgo omni puro hoīe q̄ de terra est. Jo.
ij. supior. Deo q̄ ambitu p̄tāns sine oīa connet inferior. Uñ brūs Ansel. Fibil
equale marie. nihil nisi deus mat⁹ maria

Maria
dicitur
paradisus

Fluuius de eo egrediēs q̄rto: fluuijs totā terrā irrigat. Et christus dei sapiētia q̄
aque sapiētie salutaris se compar Eccl. xv. Et dicit Eccl. xxiiij. Ego q̄si flum⁹. do
rit zc. Legrediens. Ip̄ carnalē natiuitatē de beata virgine. q̄rto: fluminib⁹. Iuāge
liorū totam terrā ecclesie copiose irrigat et secundat.

Totū genus nostrū in gaudio enutrit: nisi peccatū p̄mi hoīs impedisset. Et brā
virgo oēs hoīes sine p̄sonarū discretione gl̄ioso fructu ventris sui: in gaudio eter
no reficeret. nisi eorū peccata impedirent.

In eo nō est homo carnaliter genit⁹. s̄ diuina virtute posit⁹. sicut legit Beñ. ij. Tu
lit de hominē: et posuit in padiso voluptatis. Qui est forma sururi zc. ad Rom. v.
Scōns adam de celo celestis. i. Lhoz. xv. Hō generatōe carnali in brām z ginem
venit. sed solo ope trinitatis. In hoc enī Lpadiso. Ii. brā virgine posit⁹ ē christus
hō l̄t oparet. In ea secunditatē. vt custodiēt in ea illibatā virginitatē. Lpat⁹ ē
Uñ ip̄a die. Quia fecit mihi magna zc. Custodiuit. I cū integrā cōseruauit. Lpat⁹ ē
tū ē dum secundauit. Custodiuit. I cū florē nō abstulit.

Custodia angelica munif. sicut legit Bene. ij. Et beatā virgine angeli sollicitē cu
stodiebant. Unde Lat. ij. Lectulū salomōis. lx. fortes ambiūt. Et ei dicit ps. An
gelis suis de⁹ mandauit de te vt custodiant te zc.

Proprietates orti & clusi

Vigiter viuet. Et beata virgo credit non emartu esse putredine. sed assumpta in carne in immarcescibile immortalitate.

Sed notandum quod vterus virginalis in infinitum melior est paradisi quam ille terrenal. Primum enim ibi de viro facta est mulier in signum future corruptiois. Unde Beatus Hieronymus. Tulit dominus unam de costis adam. quam edificauit in mulierem. et repleuit carnem per eam. Repletio autem ossis de carne insufficientes est et infirma repletio. In virginali autem vtero. de muliere factus est vir. Unde ad Galatas. Dixit deus filium factum ex muliere. in signum restauratiois et repande carnis. Et de purissimo virginis sanguine secundum Damascenum. Unde de carne eius factum est os. ad famam in instans conceptiois. et mystice ille qui est os et robur ecclesie. Et ita in virgine et ex virgine repleta gratia. suppleta est et repleta humana natura. et facta quasi ossa et fortis. cum prius esset carnea et fluxibilis ad peccandum. Et de illa plenitudine dicitur omnes accepimus. Iohannes. Secundo ille paradisi appetit fuit serpenti qui seducit eam. Sed iste paradisi ortus clusus contra omnem nocentem. Tercio de illo dicitur quod est inhoneste vterus adam. In isto honorifice posuit secundum adam. Beatus Hieronymus. quod saluatio pro pudore materno. Quarto ligna illius paradisi fructificabant iuxta genus suum. Sed beata virgo super genus suum. dum unigenitum dei concepit et peperit. virginitalis gloria permanens. Quinto ibi creuit fructus qui toricatus est genus humanum. In illo fructus vite. de quo qui digne manducauerit mortem non videbit in eternum. Iohannes. De quo etiam fructu canit ecclesia. Non erit adam seductus si de hoc gustauerit.

Damasce
no

Dicitur quod dominus. I. deus pater cuius maria optus est speciale. et ipse specialis eius est ortus. I. lanus. plantauerat. I. plantis herbis et arboribus. per que designat virtutes marie. apta uerat. cuius carni et ale inseruit omne genus virtutis. Unde ipsa dicit. In me ois generatio quasi ois spiritualis iocunditas et voluptas. Paradisi voluptatis. I. iam vel vterum virginis. Alia translatio dicit. Paradisum in eden ad orientem. Eden hebraice latine delicias. ergo idem est paradisi voluptatis quod paradisi in eden. I. delicias. In principio creatiois. scilicet cum apparuit arida et dominus germiare terram fecit. Uel in principio. I. a prima orbis parte. Est ergo la principio. idem quod ad orientem. quod habet aliam translationem. Uel in principio. I. restauratiois humane. que incepit a sanctificatione marie et gratiarum infusione. Tunc enim prope fuit vite principium. ante enim non fuit nisi vite desitio. Iohannes auroza dicit. que est principium diei et finis noctis. Propter hanc plantam appellat maria ortus plantationum. Ecclesiasticus. xxiii. Dixi rigabo ortum plantationum etc.

Uterus
marie pa
disus

Item Ecclesiasticus. xxiii. appellat filius paradisi. in frons sue vterus dicens. Ego quasi aqueductus exiui a paradiso. I. vtero virginali. Bene paradisi. virginis vterus. que spiritus sanctus in toto trinitas. cuius opera inseparabilia. tanta creaturarum ubertate profudit. quod dei filio factus est paradisi delicias et ortus voluptatis. Ineffabili etiam trinitati copulauit habitare in ipsa. Unde dicit beata trinitas. In oibus requiem quasi ui. et in bereditate domini morabor. I. in maria.

Eruit etiam de hoc paradiso flumini dicitur. I. filius dei qui se parat flumini dicens. Ego quasi flumini dicitur. Dicitur interpretatur medicamentum generatiois. Nam pars virginis in medicamentum fuit generatiois humane. in peccato primi hominis letaliter vulnerate. Locus. I. flumini. quasi quatuor capita quatuor illi liquores. qui de dextero corpore manauerunt. Lacrima. I. et sudor in vita. Sanguis in circumsisione. In sudore sanguineo. et in erucisione. Et post mortem sanguis et aqua.

Ekebert
abbas

Item Ekebertus abbas ad maria. Vere paradisi dei tu es. quia lignum vite mundo preulisti. de quo qui manducauerit uiuet in eternum. Fons vite qui ex ore altissimi patris. de medio ventris tui exiliuit. atque in quatuor capita sese dispiciens. ad irriganda faciem arentis mundi emanauit. Actificas ciuitatem dei. Omnis enim qui biberit ex eo non sitiet in eternum. Et plus quam paradisi es. de illi enim cum aqua si quis biberit sitiet iterum. Quoniam mundo preulisti. que aqua tam salubris aduocata esse meruisti.

Item de emissioibus huius orti dicitur. I. Emissioes hinc paradisi malorum puniceorum cum pomorum fructibus. cypri cum nardo. nardus et crocus. fistula et cinnamomum. cum vniuersis lignis libani. myrra et aloes. cum vniuersis primis vnguentis. fons ortorum. puteus aquarum uiuentium que fluunt in perpetuum de libano. In arboribus. herbis. floribus.

Fo. ecij.

R 3

Libet XII. Particula. I. Ca. I.

aromatibus fonte et puteo: que hic enumerantur/ virginis virtutes et carismata. quibus non solum plena est in se. sed et eisdem implet humiles. Unde dicit Ecc. xxiij. A generationibus meis implemini. Dicunt etiam Emissiones quia ab ipsa fluunt velut a fonte et in alios emittuntur.

Et nota quod in hac serie hec. xij. que enumerata sunt/ quasi per se cognationes copulant. Unde Cant. i. Tigna domorum nostrarum cedrina etc. Primum autem cognatur mala punica cum pomis communibus. Per mala Iu. quibus sunt multa grana: ordinata sub uno cortice: notat desiderium intus ordinatum et ardens caritate. Caritas enim oportuna est. Unde i. Pe. iij. Caritas operit multitudinem peccatorum. Per mala que non habent homini corticem/ notant bona opera exteriora. Et his duobus plena est maria. misericordia. scilicet affectu. et fructibus bonis in effectu. Iaco. iij. Secundo coniungit cyprum cum nardo. In cypro: que habet semen cadidum/ notat castitatem. In nardo que est arbor calida/ caritas. De quibus duobus Sap. iij. Quod pulchrum est casta generatio cum caritate. Tertio coniungit nardum cum croco. Et merito. quod in nardo que est arbor parua/ notat humilitatem. de qua dicit Cant. i. Eum effert rex in accubitu suo nardum/ mea dedit odorem suum. In croco que habet crines aureos notat sapientiam. De his duobus Parab. xi. Ubi humilitas ibi sapientia. Quarto fistulam et cinnamomum. Et merito. In fistula que habet in medulla totam vim. et purgat suaviter interiorem/ notat pietatem. In cinnamomo enim virtus est exterior in cortice/ notat elemosinam. De his duobus Isa. lviij. Cum effuderis churici animam tuam/ pro pietate scis et compassionem/ et animam afflictam repleris/ pro beneficium corporalis exhibitionem. Loquetur in tenebris lux tua. Quinto coniungit myrram et aloem. In myrra: que corpus servat/ notat abstinentiam cibi et potus. In aloem que purgat intus/ patientiam pro qua anima possidet. Un. In patientia vestra possidebitis animas vestras. Un. ij. Petri. i. Ministrare in abstinentia patientiam etc. Ultimo copulat fontem ortorum: et purum aquarum viventium. Et merito. In fonte/ sapientia de divinis. In puteo notat scientiam de humanis. De his duobus Isa. xliij. Divitie salutem sapiam/ sciam etc. Dicit enim maria fons ortorum. Irigando angelos. Puteus aquarum viventium. Irigando nos gratia. Unde et alibi nobis dicit fons signat. Facile enim habet aqua a fonte. magno labore extrahit a puteo. Sic et angeli facile implent gratia virginis. nos nisi cum magno labore.

Aliter exponit autoritas supradicta. Emissiones tue etc. Et in his istis homini ortus fecunditas designat. Nam emissiones et productiones virginis dicuntur esse paradisus: cum omnibus fructibus et arboribus: herbis aromaticis et vnguentis. Et designat per paradisum ecclesiam. per herbas et arbores fideles in ecclesia et animarum virtutes signat. que omnia emitti vel procedere dicuntur ex hoc orto. Quia omnes fructus de ecclesia omnes virtutes fidelium: non aliter flores aut fructus profert. Sacramentorum quoque vnguenta non proficiunt/ nisi radix omnium figat in incarnationis mysterio. per quam et deus factus est filius mulieris. et mulier dei genitrix est effecta. Igitur per fructus malorum puniceorum/ in quibus sub uno cortice grana clauduntur/ fructus collegiorum vel congregationum in ecclesia figurant. Per fructus pomorum signantur merita singulorum personarum. Per cyprum que est arbor candida et odorifera castitas. Per nardum humilitas. Per crocum/ qui in colore suum/ res quibus admiscet/ vertit. sicut fermentum farinam corpus factum in suum trahit saporem/ caritas que est forma omnium virtutum. Fistula que purpurici coloris est/ et sanguine digne passionis representat. et compassionem que hominem similitudini mortis christi configurat. Per cinnamomum coloris cynerei/ mortis recognitionem. Per myrram et aloem/ maior et minor carnis mortificatio. Habemus igitur in herbis vel ipsas virtutes/ vel ipsas virtutibus insignitos. In herbis etiam minores. In lignis libani et ceteris arboribus/ illos que virtutibus et meritis ad altiora conscendunt. Per prima vero vnguenta virtutes precipue designant. scilicet caritas misericordia benignitas et homini. que iterum fructus et fructum et merito. scilicet efficacia merendi precellunt.

Prima marie vnguenta

Precipua dona et carismata spiritus sancti.

Ecclesia
paradisus

2

Proprietates orti conclusi

Pria vn-
guenta
marie sūt

Præcipua misericordie opa: aie sue præcipue medicinalia. que præcipuo paupi. s. filio dei
præcipua dilectioe exhibuit: de propria et præcipua substantia sua. scz de purissimis sangu-
bus: sicut damascenū. vel de carne propria vestimentū. et de lacte proprio nutrimentu
De quo scz paupere dicit psal. Beatus q̄ intelligit sup egenū et paupere. i. ppm.
Et dicunt hec vnguenta p̄ma p̄ dignitate.

Quo ad se. Ille consolatus es quas de duro et arido tribulatonū velut mel de petra
et oleum de saro durissimo exugebat. Vel etiā nobis q̄q̄ exp̄mit de eisdem.

Quo ad nos. Sp̄alia dona: q̄bus interi⁹ consolaf et quasi pungitur. Quasi autē
nouissima que in hac serie nō noiant: sunt vel corporalia vel tēporalia: quibz nobis
subuenit exterius: q̄ nominabilia nō sunt respectu spiritualiū. Quanto enī p̄stat
corpori sp̄s. tanto magis sp̄alibz q̄z corporalibz indigem⁹. quod nullo modo cre-
derent amatores mundi.

Maria ortus ppter

Arboris vite cōtinentiā. Hic etenim ortus: paradysus est voluptatis. cui⁹ principa-
lis arbor lignū vite. s. christus dñs. qui bene dicit lignum vite. qz mortis defectuz
fugat immortalitate fruct⁹ sui. s. eucharistie: quo ad digne accedentes. et q̄ ad bea-
tos eterna sui cōtemplatōe. Unde dicit Job. vi. Qui manducat me vivet ppter
me. Sed nō p̄petit hic fructus nisi victoribz victoriū. Uñ Apoc. ij. Vinceti dabo
edere de ligno vite qd̄ est in paradiso dei mei. Paradysus ecclia catholica. Vel pa-
radysus maria vt supra dictū est paulo ante.

Delictaz abundantia. Unde Cañ. vij. dicit delictio affluens. de q̄bus delictis sa-
tis inuenies infra ca. xi. in fine.

Aromatiū. s. herbaz. florum. et fructuum. speciez et arborū redolentiā. Unde di-
cit virgini Cañ. iij. Emissiones tue paradysus. vt sup̄ eodem d̄ dictū est.

Maria
ortus p
pter

Vel vt alludat vocabulo. qz ort⁹ p̄r dicit ab exhortado. sua enī amenitate hortatur
nos intrare ad videndā p̄nitē et gl̄iam suā. Uñ dicit. Trāsite ad me oēs h̄c. Nec
solū ad videndā gl̄iam suam. sed et ad gustandā qm̄ dulcis est et suavis. Uñ sub-
dit. Et a generatōibus meis implemini.

Vel q̄a in h̄ orto creuerūt flores lilij p virginitatē. Uiole p hūilitatē. Rose p caritatē
Frumētī p m̄nitatē. Creuit croc⁹ q̄ ē color⁹ aurei. p angelicā assilatiōez. Et p̄p̄t
Regina p̄gūū. exēplar hūilitū. martyr martyrū bonoz. et gl̄ia martyrū. Priceps
et dñā angeloz. qz ordies vn̄uersos trāscēdit in omni gr̄a gl̄ia et virtute.

Vel q̄a hic ortus dicit p̄r ab ortoz ortis. q̄a ibi flores: et gramīa: aromaticæ sp̄s: et
fructifere arbores oriunt. Et h̄ enī orto ort⁹ ē fili⁹ dei. q̄ oē bonū ē et summi bo-
nū. et q̄ in futuro erit oīa in oībz. sufficiētia oīm. Inde etiā cū filio dei ortū ē et in-
giter ort⁹ oē bonū. qz ort⁹ iste nūq̄ desinit facere fructū. Dicit. vij. Et iō Sap.
vij. dicit hūana natura. Uenerūt mibi oīa bona patitē cū illa. s. cū sapiētia i car-
nata. vel virgine glorioza.

Vel qz ort⁹ iste habitat i orti. Jō dicit ei sp̄sus Cañ. vij. Qui habitat i orti ami-
ci. i. angelū. auferat te. Dicit ei iste inhabitauit et habitat ortū multiplicem.

Pr̄m⁹ p̄p̄a. p̄scientia. quam inhabitauit p sui discussionem.

Sec̄da celest̄ p̄p̄ia. quā inhabitabat p celestū p̄tēplatiōem. nā cōuersatio ei⁹ i celis.

Terc̄a militans ecclia. quam inhabitat p custodiā fidelem.

Quartus est paradysus delictaz. quam inhabitat p gl̄iam immarcessibilem.

Quintus fidelio anima. quā inhabitat si mūda sit et ornata p delectatōem. Hāc de-
licie eius esse cum filiis hominū. Parabo. vij.

Sextus ordinata religio. cui subministrat gratiam specialem. Nam ip̄a est que facit
inhabitare hoīes vn̄ius moris in domo.

Dulti-
plex ort⁹

Ortus conclusus. J̄si duplici clausura: corporalis et sp̄nal' virginitatis. Aug⁹. Vir-
ginitas ē in carne corruptibili. p̄petue incorruptōis ppositū. Idcirco bio ap-
pellat maria ortus conclusus. In p̄cipiēdo conclusus. In pariēdo. et post
partū retinēs integritatis signaculū. Unde et ter dicit porta clausa Eze. xliij. Uñ
bis dicit ortus conclusus. J̄s ortus hic bt̄a virgo fructuz fecit actiue et p̄tēplatiue.

Tertius
primus

Liber XII. Particula .I. Ca. I.

Uel pceptor et psilioz. Uel q̄a ibi est spūalis habitatio seculariū ⁊ cōtēplatiu/
rū. Uel platoz et subditoz. Uel iudeoz ⁊ gētiliū puerfoz ad fidē. Uñ ei dicit. Si
cū letantiū omniū habitatio est in te.

Ite. Ortus cōclusus.] Plātauerat q̄dem dñs ortū voluptatis a p̄ncipio. sic dicit
Gen. ij. scz padisum. in q̄ posuerat lignuz vite. cui⁹ vsim amissim⁹: qz cōclusus non
fuerat ort⁹ ille. Uñ Job. ij. d̄ s̄ sathana. L. Hō cōclusit ostia vētr̄s q̄ portauit me.
nec abstulit mala ab ocul' meis.] Quasi diceret. Apuit sathanas Lostia padisi. de
q̄. q̄si fetus de ventre genu s̄ hūanū exiuit. q̄l ostia. si nō apuisset. ablata esset ma
la ab ocul' meis.] Sed ad remediū hui⁹ mali fecit dñs aliū padisū. s. v̄gis v̄tez.
in q̄ plātauit aliud lignū vite. s. ch̄istū. ⁊ ita cōclusit hūc ortū vt nulli hosti' nulli ma
ligno ei⁹ pateret ingressus. Nec senel tñ: s̄ itez d̄ hic ort⁹ cōclusus.] Et ip̄a ite
ratio veritatis cōfirmatio est.

Aliter. Uentet i q̄ nobis data ē p̄ma vita. fuit padisus terrestr̄s. cui⁹ introitū diabo
lus nō clausit nobis. i. ad vtilitatē nr̄am. sed p̄pctm̄ apuit. er inde nos ciect. Et h̄
est qd̄ dicit de diabolo. Quia nō cōclusit ostia vētr̄s q̄ portauit me. si tam innocē
tiel. nec abstulit mala ab ocul' meis.] sed poti⁹ intulit p̄ d̄iectōes i h̄ac miserā.

Cōclusit autē hūc Lostiū. Iora br̄a r̄ritas. qz porētia p̄ris munuit v̄ginē s̄ diabo
li violentiā. Sapia filij p̄tra fraudulentiā diaboli. Bonitas spūsancti s̄ eiusdem
maliciā. Itē pater potēs cōtra extollentiā supbie. Fili⁹ sapiens p̄tra insipiditatē
gule ⁊ luxurie. Spūsc̄tus benign⁹ p̄tra crudelitātē auaricie. Nec solū Lostus cō
clusus sed et fons signat⁹. I appellat. Dic ort⁹ q̄ designat p̄ terrestrē padisū. i quo
posit⁹ ē cōs adā. s. ch̄ist⁹. velut in orto secūdo ne esuriret. et in fonte gr̄az ne sitir̄
ret. Concluserit autē dñs hūc ortū tā fortiter. et hūc fontē signauit tā firmit̄: vt dra
conē puigilē oīno lateret. et leonē rugientē lōge a se excluderet. ⁊ nec vna qdē pate
ret r̄mula qua posset it̄ospicere subtil' astutia inimici. L. Cōclusus.] est etiā ortus
iste hūano intellectu. q̄a sicut d̄ Eccl. xxij. L. Infirmit̄ illo rege.] s. nato de da
uid Non inuestigabit eam.]

Quinqz sunt clausure in maria

Prima ab exteriori. Diligētissima suoz q̄ncz sensuū custodia. Si qdē iuxta sn̄iam
illā Eccl. xxij. sepiuerat v̄go aures suas spūis. ne audiret linguā neqm̄. Et sed⁹
pepigerat cū ocul' suis. Job. xxi. vt nec cogiraret de hoīe. Qui suo fecerat ostia/
ne capet in v̄bo indisciplinato. et sic de alijs sensib. Uel sepes hec' angelica cu
stodia. Isa. v. Uinea facta ē dilecto. ⁊ sepiuit eā. Uinea. Ibec br̄a v̄go. cui⁹ d̄r. An
gel suis de' inā. d̄ te r̄. E cōtrario d̄r de anima sp̄oba paulo post. Miserā sepez
ei⁹. Igo. i. angeloz custodia. Uel sepes. Ibec lex diuina. quā q̄ dissipat. mordebit eū
coluber. i. i. diabolus.

Secūda clausura ab interiori. scz fossatū voluntarie paup̄tatis.
Tacuati la terra p̄ contemptū mūdane p̄spitatis. ⁊ largā erogationē substantiē tē
poralis. Unde. Danū suam aperuit inopi.

Profundū Ip̄ demissōem timorose hūilitatē. qz int̄cū pfunda ⁊ dilatata ē vt ma
gni dei capax efficeret. Sctā ei timoratio sensū pp̄iū depaup̄at. qd̄ bñ appāuit
i ea qñ q̄sūt. quō fiet istō. Inolēs inīti p̄po sensui. q̄uis bñ sciret v̄ginē paritūā.

Fossatū Dilatatiū Ip̄ amplitudinē criminē caritatē. Exhibuit enī filio dei seprē opa miser
cordie de p̄pa substantia. iplēs illō puer. iij. Honora dñm de ma substantio.

Petratū Ip̄ soliditatē paciētie singularis. Unde dicit ei sapientia dei Isa. liij. Ecce
ego sternā p̄ ordinem lapides tuos.

Subdissimū Ip̄ amorē ⁊ votū p̄petue v̄gitatē. q̄ ab ea oēs fetozē excludit immundit
cie carnalis.

**Clausu
re hui⁹
ort⁹** Aliquosū Ip̄ exhausā mltitudinē pietatē. ⁊ abūdantiā lacrimaz. maxie tpe dñice pas
sionis. Tercia clausura murus multiplex
Protectio diuina. Si ei dñs in circuitu ppli sui. mltō fortius in circuitu m̄ris sue
Unde de ea d̄r Isa. xvi. Saluator ponet in ea mur⁹ ⁊ c.

Uirt⁹ oīmōda Prouer. xvi. Sicut vrbs pacēs ⁊ absqz muroz. i. i. stitū labitu.]

Proprietates orti conclusi

Dum
huius orti

Multitudo gratiarum quasi aquarum. Exo. xiiij. Aquae erant per muro re. Aquae maris gratie marie. Nam vlti. Aquae in circuitu eius. aquae muri eius. L. Durus alius. Ipsi duplex. scilicet in nocentia mentis. et puritas virginalis. Uellatur? firmitas scilicet oppositi. vel obdura tio recte consueta deo. vel iusticie inuinentium. vel murus fidei. fundatur? sup funda mentum caritatis.

Operatio bona: munus animae contra omne genus peccati. Et ipsa omnia misericordie opera exhibuit filio suo egeno et mendico.

Quarta clausura. Aqua circumquaque currentes. ipsam vudicque munies. plenitudo totius gratie. Nam vlti. Aqua in circuitu eius.

Quinta. discreti censura silentii. Ique velut quedam clausura. possessiones virtutum suarum conseruabat. Isa. xxxij. Custos siue cultus iusticie silentii. Et vbi non est sepe hec? facile diripit possessio virtutum et meritorum. Eccl. xxxvi. Ideo etiam parat ipsa fluuio phison. quod interpretatur os papille. videlicet. ix. ti. ij. f. g. et optima concordantia.

Fuit hic ortus conclusus

Ut laterent ipsius interiora pulcherrima. Un in canticis toties dicit de virgine. L. Absque eo quod intrinsecus lateret.

Ne transire per eum adijceret incircumcisus et immundus. Isa. liij. Nulla enim astutia serpentis antequam irruat potuit in hunc ortum: sicut fecerat in paradisum terrestrem.

Is con
clusus

Ne ad ipsum deplorandum presumeret manus apponere diabolus ut adulter.

Ne viros ipsi possent a bestiis pericari vel depasci. Isa. xxxv. Non erit ibi leo. et mala bestia non ascendet per eum.

Ut ab orto deliciae arcerent mundi concupiscentie. Ferores carnalitati. Venenata malicie. quorum nullum admisit cogitatum. desiderio vel consensu. In hoc etiam notatur quod beata et non vere fuit solitaria et non vagabunda.

Ne secreta quiete vacuaret. Quia ad hoc parabat ut filius summi regis requiesceret ibi. qui dicit de eo. Dec requies mea re.

Firmatus clauicilla. scilicet clauicula veri dauid: que claudit et non aperit. et e converso. de qua legitur Isa. xliij. et Apo. iij. Clauis enim tria habet officia. quod claudit. aperit. et consumat. L. Clauis dauid. Igra sapientie spiritualis. Uel presas claudendi et apicendi scripturas. Jo. vi. Clauis dauid. Igra fuit vir propheteta et multa scripsit. Hac etiam clauicula christus ineffabiliter et si

Barth.

bi reseruauit in regie genitale secretis: ad credendum in ea mirabile sacramentum. et regine suae uitae integritate virginali sigillu. sic dicit beatus Bernardus. Hac etiam clauicula firmavit cor eius contra omnem concupiscentiam. quam inspirauit ei uolunt et desiderium perpetue uirginitatis. Apertit autem intellectum eius ad credendum. et affectum ad diligendum. De primo dicitur in Lu. i. Beata quam credidisti re. De secundo Luca. viij. Fortis ut mors dilectio eius. Apertit aurem eius. quoniam uerba angelorum diligenter audiret et pauideter discussit. cogitans. L. Quis non audiret. Quis non admiraretur. Quis non suauis. et Quis non dulcis esset illa saluatio. Un christiana cum filio suo dicit Isa. l. Dominus deus aperuit mihi aurem: ego autem non tradico re. Apertit cor eius ad credendum et consensum uerbis angelicis. Un dicit ei elizabeth Lu. i. Beata quam credidisti re. Apertit os. ad sensum suum exprimendum. et humiliter et orandum ut fieret quod ei promittebatur. Un dicit. Ecce ancilla domini. fiat mihi re. Itē aperuit os eius. ad gratias agendum de preceptis benedictionis. Un dicit. Magnificat anima mea dominum. Itē ad totum attribuendum creatori. Un. Fecit mihi magna quod potes et re. Reseruauit etiam cor et mentem eius ad omnia memoriter retinenda quae de filio dicebantur. Un Lu. ij. bis dixit ea quod consumabar omnia uerba haec confers in corde suo. Nec solum haec. sed et sensum eius hac clauicula aperuit ad intelligentiam omnium scripturarum. et omnia mysteria sapientie. Apertit etiam os eius in medio ecclesie primitiue. quando docuit apostolos tanquam magistra noui testamenti.

Item hac clauicula dominus aperit corda ad intelligentiam fidei: ora ad predicationem uerbis: intellectus scripturarum: naturas rerum. sensum ad cognitionem. affectum ad deuotionem. linguas doctorum ad docendum. corda populorum ad credendum. Item de hac clauicula Apo. iij. L. Haec dicit scilicet et uerum qui habet clauem dauid. Itē haec clauicula: erit. per quam aperta sunt sacramenta ecclesie. quod signatum est in scissione ueli. Quod dicit scilicet. Irefert ad patrem. quod dicit Luca. xi. Scit estote. quia ego scitis sum. L. Uetus. Iad

Liber XII. Particula .I. Ca. II. z. III.

filii q̄ dicit Job. viij. Ego sum veritas. q̄ ver⁹ e in soluedo pmissa. ij. ad Choz. i. Quorūq̄ em̄ pmissōes dei sunt zc. Qui habz clauē dauid. Iq̄ ad sp̄m̄ sc̄m̄. cui⁹ be nignitate aperuunt scripture. et habet vsus clauū.

Sera⁹ .I. i. munit⁹ sera. q̄ nunq̄s fuit reserata a deo v^l hoīe. Nec trāsīuit per eā pollut⁹ sine pollutio. Isa. xxxv. Ideo dicit marie i ps. Cōfortauit dñs seras portarū tuarū. Un̄ etiā p̄saice q̄ dā. Aue lucē ianua. portarū p̄cipua. patēs regi glie. Qui fuauit veniēs. nec p̄fregit erēs. seras pudicie. Figurata fuit hec sera. Judicū. v. vbi dicit q̄ Liabel. Iq̄ d̄signabat mariā clauo tabernaculi sui. et malleo ysara iterfecit. Et appellat⁹ clau⁹ tabernaculi. Iuanilla. qua firmabat tabernaculū. q̄ siḡt⁹ vter⁹ v̄gia lis. cui⁹ sera fuit v̄gitas. **Malleo⁹** .I. yero habēs figurā thau. figurabat crucē. et his duob⁹ interfect⁹ ē ysara. Iq̄ interpretat⁹ exclusio gaudij. et desiḡt⁹ diabolū. clauo. I. s. fecit de v̄gitarū. Et malleo. I. Ierū. Ad hēnī tota iuuigilat. intētio diaboli vt nos a gaudio eterno excludat. z gaudiū eternū a nobis.

Capitulū ij.

Versus secundus

e Custodit⁹ .I. p̄tētiōe diuina. Un̄ dicit c̄ip̄. Ego dñs de⁹ tu⁹. app̄hēdens manū tuā. dicens q̄s tibi. Ne timeas. qz ego adiui te. Immo etiā dicit ei p̄ z fili⁹ et sp̄s sc̄m̄. q̄si singularit⁹ q̄libet p̄sona. Isa. xliij. App̄hēdi manū tuā z fuauit te. Istud q̄re supra ca. i. **T. de cōclusiōib⁹** hui⁹ orti.

Ite sub appellatōe vince. Isa. xxvij. Hoc tē die seruo eā. In hēnī ortu l̄posit⁹ ē I. christus. I. cultos. I. p̄pe incarnatōis. I. vt oparet⁹ .I. tibi secunditatē. I. et custodiret. I. illefas v̄gitatē. **Ben̄. ij.** Ipe enī inq̄ntū de⁹ circūduxit eā et docuit. et custodiuit q̄si pu pillā oculi sui. Deute. xxxij. Ite custodit⁹ fuit ort⁹ iste ab angelis. Un̄ dicit ei in ps. Angel⁹ suis mādauit d̄ te zc. Ite sub appellatōe hierl̄m dicit marie et fideli aīe. Isa. lxxij. Sup̄ muros tuos p̄stitui custodes. i. angelos. **Ben̄. bē.** Bon⁹ es dñc. q̄ non es p̄tē⁹ n̄foz. d̄bilitate muroz. s. insup̄ apponit⁹ custodiā angeloz. **Ite** **Cañ. ij.** **Lectulū salomōis** .I. i. mariā. I. fortes ambiūt. **Quere li. r. r. r. q̄** maria lectulus. **Uel** p̄cipales post christū hui⁹ orti custodes. gabriel. i. fortitudo dei. et iohes. i. gr̄a dei. **Quere li. r. r. ij.** d̄ throno de duob⁹ leomb⁹. **Nicēnī** ort⁹ paradisi ē delicia r̄ū. christus nou⁹ adā. **hic** posit⁹ ē diuina virtute q̄n̄ ml̄ier circūdedit virū. s. q̄n̄ h̄ b̄ū caro factū ē. **Ad** q̄d positus. I. vt oparet⁹ .I. in q̄ uocat⁹ p̄fec⁹ m̄ris in bono p̄ gr̄ā filij. **Et** custodiret illū. I. in q̄ uocat⁹ p̄fenerātia m̄ris in bono.

Ben̄.

Signatus sigillo v̄ginitat⁹. qz ip̄a secretū dñi ē. **His** dicit⁹ **L. secretū meū** .I. qz a cogitātōib⁹ et opib⁹ eius mediāte sigillo v̄ginitatis oīno exclusus ē diabolus. **Sic** p̄ sigillū a secretis excludit⁹ q̄ nō sūt amici. **Res** enī signata vel sigillata amicis exhibet⁹ inimicis occultat⁹. **Ideo** etiā dicit⁹ maria sōns signatus. **Cañ. iij.** **Quere li. r. r. i.** de fonte. **Ite** in matre sua positus est christus. I. in signū cui tradidit⁹ la iudeis p̄ ganis et hereticis. **Uel** i signū. I. i. sigillū. et i eo impressū ē cor matris p̄ meditātōe. et brachiū p̄ opis imitatōem. **Ideo** etiā dicit⁹ ei fili⁹ q̄ est signaculū p̄ris. **Ag gā** in si. dicit⁹ inq̄s ei. **Cañ. vij.** **Poneme** vt signaculū sup̄ tor suū. I. cogitātōnes. **Ad** hoc enī vt laterēt ip̄i⁹ interiora pulcherrima. ante partū et in partu et p̄ partū. retinuit illibatū integritatē signaculū. **Un̄** dicit⁹ ei sp̄s sc̄m̄. **Cañ. vij.** **Quā** pulchra es amica mea. **Ite** **Labz** eo. I. i. p̄ter illū. I. q̄d intrīsecus later. **I. soli** deo cognitū. nemi manifestū. **Uel** **Labz** eo q̄d intrīsecus later. I. i. absq̄ interna virtutū pulchritudine. q̄ oēs hoīes lauit etiā seip̄as. **Per** internā ei pulchritudinē alia pl̄era z p̄mēdabilia sūt. **Discooptus** .I. a sup̄iori. vt rozē. solē. pluuiā. z acētē. et h̄mōi suscipet. q̄ veniūt de sup̄nis. qz omne datū optimū desursū ē. **Jaco. i.** **Quib⁹** secundatus ē ortus iste. qz nulli⁹ peccati nubē op̄positā habuit inter se et solē iusticie. I. christū.

Capitulū iij.

Versus tercius

e **Onsitus** .I. p̄pe dñice incarnatōis. q̄n̄ nobis ille surculus. I. h̄ b̄ū caro factū. **Iser nis** ē trūco. n̄c hūilitatis. i. orto v̄teri v̄ginali. **De** insitōe dicit **Jaco. i.** **Cū** māserudine suscipere istū. I. h̄bum q̄d p̄t saluare aīas v̄ras. **I. illud** .I. verbū q̄d erat in p̄ncipio apud patrē. et p̄ q̄d oīa facta sunt. **Joh. i.** **Sicut** enī. i. surculo cōstitit

Proprietates orti conclusi

tota spes et floris et fructus: et non in truco. sic in verbo assumente non in homine assumpto. nisi rone assumens. Un dicit Eccl. xxiiij. In me ois gra vie et vitas. i. me oio spes vite et fructus. Et h e qd dicit Jacobo de verbo insit. qd pt sal. aias vras. Et nota q in-
 sitio dicitur truco surcul? secunde arbor? sterili inserit. Si aut dicitur Linsitu? vbi i qz
 ram? insitus? et sua seruat natura: et ad se trahit sapor? truci. Quod pater si pirus
 oleo inferat? non tñ inuatur natura fructus? s. oleo sapor? ad se trahit. Sic et christ? di
 uina natura seruauit assumens huanã. sed ab infirmitate nature mortalis sapor? tra-
 xit. i. famem. sitim. fatigatõem. et hmoi. L Confit? Jeria fuit ortus iste omni arbo
 re fructifera. i. virtute oimoda. Un spcaliter dicit de eo ver? salomon Eccles. ij.
 L Feci ortos et pomeria. i. maria et setos. Let? seui oio gener? arboribz. J Jce La
 ti. vi. L Bene illius sicut areole aromatu? s. site a pigmetarijs. i. pte et filio et spusa
 cto. Jpa eni designat? Hester. i. p ortu illu? et non? q de regio cultu? et manu? s.
 tus erat. in cui? vestibulo verus assuer? couituu? pmagnificu? ppauit.

— **Excultus** J Cui? cultores pater et filii? et spussctus. i. tota trinitas? cui? opa isepabi-
 lia. Vel spales hui? orti cultores. Inspiratio diuina. Filij sapientia. Spusscti disci-
 plina. Propa diligentia. Patris et matris doctrina. Donatio angelica? et hmoi.
 Sic aut pt dici ort? iste excultus: spualiter ope diuino. et incale? ope huano. Un
 Eze. xxxvi. dicit. Terra inculta facta est vt ortus voluptatis. Excultus etiã p? vtute
 filij? quod est cultus iusticie. Jsa. xxxij.

— **Platatus** J Platatus in eo p? lignu? vite. i. christu? in incarnatiõe. L sec? decursus aqz? J
 mortalitatis nre. Ortus eni iste. ille e padisus. de q? Sen. ij. legit. Platauerat autem
 dñs padisum voluptatis a pncipio. L Platauerat. i. platis aprauerat. herbis et ar-
 boribz. padisum voluptatis. i. bram virginã. Alia trãstatio dicit? L padisum in eden. i.
 delicijs. Dñs? cui? maria e op? speciale. cui? carni et aie inseruit o? genus fructus.
 L A pncipio. J creatõis. scã apparuit arida: et germiare terrã fecit. Vel a pncipio. J
 i. a pma orbis pre. Est g? La pncipio lidẽ qd ad orientẽ. qd habz alia trãstatio. Un
 La pncipio. J restauratõis huanẽ q? incepit a scãficatõe marie. Quere sup? eo. ti. i. F.
 de padiso. Propter hmoi? platas appellat filius matrẽ ortu? plationu? rã. Jpa eni
 am est platio dñi ad glificandũ Jsa. lxi. Ad gliam ei? sua? platauit dñs ortu? istu?
 qd ab omni fidelẽ incessanter inde glificatur.

— **Et agricolatus** J Cui? eni oes iusti agricultura dei sint. Un. i. L hor. ij. dei agricultura
 estis. Et Job. xv. P? me? agricola e. Maria spcali? progatiua? ipi? agricultura e.
 Un dicit. Fecit mibi dñs magna q? potes e. Et speciali? oi creatura pt dicere illud
 .i. L hor. xv. Si a dei sum? id qd sum. Christ? etiã cui? dicit? Hier. xiiij. L Quare co-
 lonus futurus es in terra? spcalis agricola existit isti? orti. q? ten? in orto: et sepul-
 cus in orto: nõ imerito a magdalena reputatus e? ortulan?. Job. xxij. Exeruit ei?
 inqntu? deus ortulani officiu?. in virgine pessimã radicẽ originalis extirpãdo in san-
 ctificatõe. Spinas et vrticas auellẽdo in fomitis extirpãdo. Plantas virtutu? inse-
 rendo in gratiaz collarõe. Abundantiori gra? rigãdo in spussancti supuetõe. Inere-
 mntu? submistrãdo in? vtutis altissimi obumbratõe. Unde. Virt? altissimi obu?
 brao? tibi. Ideo q? et qd nascet ex te sanctu? vocabit? fili? dei.

Capitulu? iij.

Uersus
quart?

Pastinatus. J Pastinare dicitur a pastu. et idẽ qd ipinguare. Un mar. xij. Vi-
 neã pastinauit hõ rã. Quia xps mres sua? ipinguauit piguedie gra?z. caritatis
 et duotõis. et oi generalitate carismatũ. Un et ipa die filio. qd qd boni habz ei? attri-
 buẽs. L Impinguasti i oleo. i. misericordie caput meũ. i. mentẽ. vl? hũilitatẽ meam.
 q? est caput virtutu? meaz. et cui? merito cumulata sum omni bono.

— **Fossus** J p timore castu? vl? filiale. Un fossus. p filij patiet? p passioz. qn ipa? pteplãtes
 foderit man? pedes ipi? ligõibz clauoz. et qn mu? crõe dire? lacee ipa? pnte ictu? e? i visee
 ra ei?. Põ? dicit? q? qñ ter? spcal? fossus e? ort? iste. Prio qn? eũ? tẽrũ cessu? et illu? idõ?
 huc. Secõo qn? suspẽsu? igemuit. Tercio qn? ipm? emisse spm? deplorauit. Sicut ei?
 dicit? bñs Berni. Non potuit videre filiu? crucifigi sine affectu? materni doloris. etiã
 am si speraret resurrectu? et mortẽ supaturũ.

Berñ.

Fo. cxi.

Liber XII. Particula .i. Cap. v.

Ambro. — **Sanus.** Non ex virili semine sed mystico spiramie. sicut dicit ambrosius. **Sar** autem fuit illo semine benedicto de quo dicit **Isa. i.** et ad **Ro. ix.** **L** **Missi** dominus exercituum reliquit nobis semine. **Itē. i.** christum. quia semen est filii dei. **i.** filii dei. Semen denique non carnale. sed spirituale. Non culpe sed gratie. Non viri sed filii. Non corruptoris sed credulitatis. Semen quod dominus dedit benignitatem et terra nostra. **i.** maria. dedit fructum suum. Semen quod in incarnatione cecidit in terram bonam. **i.** virginem dico maria. **L** et aruit. **i.** quod de aliis fructum tricesimum. **i.** in aliis sexagesimum. **i.** et in aliis centesimum. In ipsa ergo singulari privilegio simul tricesimum sexagesimum et centesimum. Tricesimum siquidem fructum semen hoc attulit. quoniam christus presentia sua: et mutando aque in vinum nuptias consecravit **Sexagesimum.** quoniam continentiam predicavit: et continentiam gratiam multum indulgit. **Centesimum** quoniam virginem matrem virginis discipulo promedavit. Quod autem beata virgo hunc triplicem fructum obtinuit habuisti lib. **i. ca. vi. Q.** Item de hoc semine dicit **Isa. vi.** Semine sanctorum erit: quod stererit in ea terra. **Uell.** **Sanus.** semine omnium virtutum. que semina sunt in presenti et fructificat vitam eternam cultoribus suis. omnia enim opera nostra tam bona quam mala dicuntur semine. quod sicut ex uno grano multa grana. sic ex uno peccato vel ex uno bono opere multe retributiones. **Et est semen istud spirituale. sed retributio eterna.**

Areolarus. **i.** distinctus per areolas: ut singula quae locum teneant sortita deceret. De quibus areolis dicit ecclesia **Cañ. vi.** **L** dilectus meus. **i.** christus. **L** descendit in incarnatione in ortum suum. **i.** in beatam virginem. **L** ad areolam aromaticam. **L** Areola omnium aromaticum. **i.** virtutum gratiarum et donorum. **Uñ** dicit pluraliter **L** aromaticum. **i.** mens: anima: voluntas et caro: **marie** **Et** per hoc odorifera est christo: angelis omnibus sanctis: et cuilibet anime fidei. **Ad** **heriaz** descendit ibi: ut pascat in ortu. **i.** quae delicie eius esse cum filiis hominum. **Parab. viij.** **L** et lilia colligat. **i.** quae flores mundarum cogitationum: quae designant per lilia: ei summe placet. et eos reservat ad remunerationem. et in ipsis requiescit: delectat et pascat. **Et** id dicit colligere lilia. flores enim sunt bone cogitationes que floridam faciunt mentem et iocundam. et habent spem fructus et bonorum operum in presenti: et remunerationis eterne in futuro. **Propter** hoc enim circa altaria. quae designant mentes fidelium: ponunt lilia et rose. **Sordide** ergo cogitationes ei ferret. cum ipse sit apud quem fugat feror. **Unde** **Eccl. vi.** **Branis** in volanlibus apibus. **Itē** dicit **Eccl. xxxiii.** **L** Florete flores quasi lilia. **i.** mundas cogitationes. **De** istis areolis ista inuenies post tractatum de delectabilibus **b** orni. **pn. ij. in fine.**

Capitulum v.

Uersus — **p** **L** **anua.** **i.** equis: ut facilius infundi possent et irrigari. **L** **Planus.** **i.** quod sine scrupulis et obicibus peccatorum. **Uell** **planus.** **i.** in mansuetam benignitatem et simplicitatem benignitatemque virtutum merito finentis omnium gratiarum regna et inuisa. **Eze. xlvij.** **A**que quae descendit ad plana defert in iustitiam mare. **i.** maria. **Uell** **L** **planus.** **i.** quod equitate iusticie: quam in omnibus observavit. **Uñ** signat. **i.** **Regum. i.** **p** **anna.** **i.** cuius vultus non fuit in diuersa murari. **Anna.** **i.** gratia: et signat maria plenam gratiam. **Uell** **crial** **planus.** **i.** quod benignissimam maria non inuenit peccatores scrupulosos. **Et** nota quod nunc dicitur planities esse alicui rei: quoniam per non supereminet per eam. **Quod** est in via dei quoniam abundantia diuinitatis supplet inopia pauperum. **Ideo** dicimus planum fuisse hunc ortum. quae abundantia marie suppleuit inopia generis humani. **Ita** ergo plenitudine eius omnes accepimus. et in gremio accepimus quoniam in ipsa est.

Et extensus. **i.** per pietatem et caritatem. cuius amplitudo omnes quantum in se est recipit. **sine** proferantur acceptioe. **Sap. vi.** **L** **Equiter** est illi cura de omnibus. **i.** conuocantem quod dicit cum apostolo ad **Phil. ij.** **Testis** mihi est deus. **De** hac extensione dicit **Hiere. xxxi.** **vbi** maria appellat ciuitas. **Et** erit ultra normam mensure super colles garb. et circuibit goatha et omnem vallē cadanez. et cineres. et vniuersam regionem mortis vsque ad torrentem cedron. **Quere** expositionem **li. xi. i. ca. i.**

Secretus. **Uñ** de designat per paradisum terrestrem. quod est locus amenissimus. **Ad** ego maris et terre tractu: a nostra habitabili secretus. adeo altus ut vsque ad lunarem globum attingat. **Uñ** et aque diluuii illuc non pueniunt. **Ita** dicit magister in **hystorijis** **re. l.** **Secretus.** **i.** fuit ortus iste et solitarius ab humana frequentia. **vñ** et angelus inuenit eam clausam in habitatione. quod inuenit ex illo verbo **L. u. i.** **Et** ingressus angelus ad eam. **Itē** **Bernardus Bernardus** **Quo** ingressus ad eam: puto in secretarium pudici cubiculi. **vbi** illa forassis clauso super

Bern.

Proprietates orti & clusi

se ostia orabat in abscondito patre suu. Solet enim angeli astare orantibus: & delectari in his quos vident lenare puras manus in oratione holocaustum ferre deuotiois. gaudent se offerre diuino spectui i odore suauitatis. Marie autem orationes quous placuerit in conspectu altissimi. angelus indicauit. quod ingressus ad eam: cum tanta eam reuerentia salutauit. Nec fuit difficile angelo per clausum ostium introire ad abdita marie virginis. quod utique ex sublimitate substantie sue hoc; ex natura. ut nec seris ferreis ei arceat ingressus. Et paulo post. Suspicandum non est quod apertum inuenit angelus hostiolum virginis. cui mirum in proposito erat hominum fugere frequentias: vitare colloquia. ne vel orationis perturbaretur silentium. vel continentis castitas temptaretur. Lauferat itaque illa etiam hora super se habitaculum suum prudentissima virgo: sed hominibus non angelis. Proinde et si potuit ad illam intrare angelus. sed nulli viro facili patebat accessus.

Bern. ait

— **Amenus** .i. delectabil. ut supra de paradiso. ca. i. De delectabilibus huius orti multa inuenies infra particula .ii.

— **Et alius** hinc supra de paradiso. Ipsa enim omnibus creaturis veri potuit dicere. Dea conuersatio in celis est. ad Phil. iij. Unde et sublime eius conuersationem non attigit illud diluuium. de quo dicitur Osee. iij. Maledictum est mendacium et homicidium et furtum et adulterium inundauerunt terram. Sicut et aquae materialis diluuium. illam terrestrem paradysum: quod designat maria: non attigerunt. Ideo cum dixisset ei dominus Isa. lviij. Eris quasi ortus irriguus terram. paulo post subiicit. Sustollam te super altitudinem terre terram. Erat et paradysus ille tota terra altior. sed celo inferior. Sic maria omnibus terrigenis dignior: solo autem christo filio suo inferior. Unus beatus Anselmus. Nihil equale marie. nihil nisi deus mater maria.

Anselm?

Capitulum vi.

Uersus seccus

— **f. Anus** .i. sanatinus et medicinalis. rose herbaz. aromati. speciez. et arborz medicinalium quae ibi crescit. que singula singulas habet frutes. Viola. humilitatis medicinalis malum superbie. Lilium. puritatis aduersione luxurie. et sic de alijs.

Item aliter. Quia inde natus est christus quod medicina et medicina est omnis morbi. Ecce. xxxviiij. Altissimus creauit de terra medicinam. id est de virgine christum.

Item aliter. In orto voluptatis letaliter infectus et vulneratus est genus humanum. In hoc orto inuentum est salutis remedium. Eue enim et marie conuenit ille dialogus Deute. xxxij. Ego occidam. Idcirco euale ego viuere faciam. Idcirco maria terram. Unde autem pueriat hec uirginis sanatina ostendit Eze. xlvij. Et aqua eius irrigat hic ortus. id est dona gratiarum legredient de sanctuario. id est de celo. vel ab ipso patre. vel etiam ab ipso filio. Et erunt fructus eius in cibum. Item in sacramento filij. quod est fructus huius orti. Let folia. id est uerba et exempla in medicinam languentium animarum: et obumbrationem peccatorum.

— **Aromaticus** .i. iugiter enim ibi plantae eius austro. iugiter fluit ad nos aromata illi. Unde Canis. v. dicit filius spiritus sancti. Veni auster pluuia ortum meum. Idcirco. Quasi diceret. Pluuia. id est inspiratio spiritus sancti pluuia ortum meum. id est matri mee perseueranter insufflata gratiarum abundantia. ut abundantius et indeficenter defluat beneficiorum remedia ad firmos spiritus sancti designat pluuia. Idcirco dicit quasi austeritate sternens. id est a cholis oppositi. ne. hic a cholis ortum conclusum perturbaret. Dicit etiam quasi auras temperans. ut si forte supergo temptaret. se eidem adiutori exhiberet. Dicit etiam quasi augens semina terre. ut quod quod gerere et virtutis in hoc orto deus trinitas seminauerat ad perfectum incrementum perduceret.

— **Recreans** .i. Quia ibi aer purior quam in uillis. Aura serenior. Uentus tranquillior. Luxuriosior. Odores fragrantior. Uires ueruatior. Umbra iocundior. Quies suauior. Somnus quietior. Esus sapidior. Potus frigidior. Sermo secretior. Locus placidior. Fons perspicuor. Arbor fructuosior. Ubertas largior. Flos gratiosior. Fructus maturior. et cetera huiusmodi. quae in ceteris sanctis. qui omnes ut ita loquar fuerunt quasi de uilla. id est de mundo. Sed marie conuersatio. tota fuit in ciuitate paradisi et tota paradysaria. quia ipsa est paradysus et ortus totius voluptatis. De ipsa enim uerissime potest dici sic de filio suo Isa. xl. Omnes gentes quasi non sint sicut sunt coram ea. et quasi nihilum et inane reputate sunt ei. id est ad comparationem eius. Item ibidem. Omnes gentes quasi stilla fidei. et quasi momentum statere reputate sunt terram. Job. xxxv. Luna non splendet. et stelle non sunt mundo in conspectu eius.

Bibulus. Un compaf velleri et spongie. q̄ in magna q̄ntitate bibūt aquā. et bibi tā facillima cōpressiōe refundūt. Ipa est enī terra. Illa de qua loq̄t apls Debre. vi. Lque sepe venientē sup se bibēs imbrē. et generās herbā oportuna illis a q̄bus colit. I. s. patri et filio et spūscō. Accipit benedictiōem a dño. Un dictū est ei. Bñ dicta tu in mlieribz. Ad h̄ enī vt multū fructū afferret. fuit multū bibul⁹ or⁹ iste.

Sitibund⁹. Iu gi desiderio gratiaz. Unde dicit. Sitinī aīa mea ad deū fontem vinū Irc. Ipa est enī area sitiēs imbrē. Jobel in fine. Et q̄a sitibund⁹ pmittit ei pater Ipa. xliij. Effundam aq̄s sup sitiētē. et fluētia sup aridā. Verbū Leffūdē di. Signat largitatē. et p̄ h̄ q̄s dicit pluraliter Laq̄s et fluētia. Innotat abūdātia grā rī. Itē soli sitiētes inuitant ad aq̄s gratiaz. Ipa. lx. Dēs sitiētes venite ad aq̄s. Job. viij. Si q̄s sitit. veniat ad me et bibat. Maria vō. q̄a plus oibus sitit ⁊ desiderauit grām et glām. filij incarnatiōem. criminū redemptōez. ampliorē glām in futuro. Quia sicut dicit pabo. x. Desideriū suū iustis dabit. Bñs bern. Qui esurit. esuriat ampli⁹. et q̄ desiderat. adhuc amplius desideret. qz q̄ntūcūqz desiderare potuerit. tātū est accepturus. Data sunt igit marie gratia et glā fin intensiōez sitis et desiderij sui. Unde pabo. xi. Mulier grāiosa inueniet glām ⁊c. Hec enī v̄ba primo et singulariter exponunt de plena grāz. q̄ in sua assumptiōe inuenit glōriā eternitatis. q̄a grām et glām dabit dñs. Constat enī. qz nulla gratiosior illa q̄ grām inuenit. Luce. i. Inuenisti grām apud dñm. Et de inuenta assumpsit q̄ntū potuit. et potuit q̄ntū voluit. Fuit enī sūme hūilis post christū. ⁊ ideo maxime capax gratie. qz hūilitas vas est gratiaz. Unde q̄nto plundius vas. tāto capacius. Idcirco fons vite. q̄ in ea inuenit maiorē pfunditatē q̄ in aliq̄ alia creatura. ibi magis infudit de aquis gratiaz suarū. Sicut enim auar⁹ nō implet pecunia. Ecclēsiastes. v. sic nec humil⁹ grā. Semp enī clamat. affer affer. Prouer. xxx. Est et go humilitas vorago grāe. nunq̄ sariabil⁹. humilitas enī defectus suos attendit. et impetrata a deo suppletōe vnus defect⁹. se statim trāsfert ad aliā impetrādaz. iuxta illud pōeticū. Dumqz sitim sedare cupit sitis altera creuit. Et ille se hūilis est. qui q̄nto plus habet in v̄tutibz. magis inibat ad virtutes. Itē de hac siti moraliter dicit Apoca. i. si. Qui sitit veniat. et q̄ vult accipiat aquā vite grās. Qui sitit. i. q̄ conuersiōis habet voluntatē. Istud enī sitire. est bona spūalia totis peoz dñs percipiscere. Veniat. i. p̄ conuersiōē. subaudi. secur⁹ de venia accipiat sacramēta. et grās remittent ei peccata. Et qui vult accipiat aquā vite. i. grām viuificātel. gratis. i. absqz meritis hūanis. In grā enī que prima dat. meritiū accipiētis nō opitulat. sed in gratia que iam bene opanti. vt meli⁹ operit cōfert. meritiū opantis et accipiētis nō excludit. Dumana enī actio sicut absqz grā inutilis est. sic enī grā semp pdest. Prima igit. grā gratis nobis dat. que deinceps merito nostro vtiqz coopante nobis multiplicat. Nam si q̄s p̄ grām ad conuersiōē inspīretur. si ipam grām pfecto corde concepit. q̄uis morte pcurt. sacramētis. vt ba p̄nsm oyl sacra p̄mūione p̄cipare nō possit. saluus est. quia cū gratia p̄ire nō p̄t. In fide enī iam accepta virtus sacramētoz iaz continet. et in bona voluntate q̄ intrinsec⁹. fidem verā inseparabiliter semp comitat. meritiū bonoz opoz cōplet. Stat is. Iergolaq̄ vite. Itribuit. qz etiā absqz omni merito opis. p̄ sola bona voluntate. sal⁹ credēt cōfert. Qui ergo vult accipiat aquā vite grās. Qu q̄s p̄ciosa sunt ista. supne dignatiōis oracula. omnip̄cio p̄ferenda. omni acceptōe digna. omni deuotiōe accipiēda. omni memoria retinēda. omni v̄tute p̄merēda. Unusqzsqz ḡ vidcat. q̄nto q̄liqz. audiat illa p̄cipiat. p̄cepta custodiāt ac p̄ficiat.

Capitulum vii.

Bat.

Prīa grā est absqz merito opantis

Tertus septim⁹

Umidus. I. i. humectat⁹ et madefaci⁹ omniū liquoribz grāz. Ipa enī sicut q̄si lignū trāsp̄lantatū sup aquas. q̄s ad humorē mittit radices suas. et nō timebit cū venerit aest⁹. Miere. xvij. Et sicut granū madefactū ex se germē emittit. a q̄ est tot⁹ fructus. sine p̄actu alteri⁹ grani. Sic maria madefacta grā spūscō. sine p̄actu virili germīauit christū. q̄ est fructus bñdictus. qui et dicit germē p̄pter humilitatē. Ipa. xlv. Aperiat terra et germinet saluatorē.

Proprietates orti pclusi

Irriguus. **U**n de ei **I**sa. lviij. Eris q̄si ortus irrigu⁹ rē. **E**ccā. xvij. dicit fill⁹ de matre. Rigabo ortū plātationū. et inebriabo part⁹ mei fructū. **E**cclīastes. ij. d̄ d̄c̄ ver⁹ salomō. **E**xturri mihi piscinas aq̄z ad irrigandā siluā lignoz germinātūm. **C**hrīstus fons ē et flumīus. **M**aria padisus. **B**ene. ij. Fons ascēdebat e terra irri gās vniuersam supficiē terrē. **F**ons iste ad fraim abyssus. i. matrix oīm aquaz. **U**el fons sponit p fontes p silensim. **I**rrigare. **I** aut ponit p mistrare humores. **D**icit autē terra circūiacens humectari a fluminibz p tracones. i. vias subterranas vel meatus. r̄ij. stadys aut. r̄vi.

Christ⁹
fons

Dysticel fons iste chrīstū designat. qui bñ dicit **L**ascēdere de terra. **I** q̄a nascens de v̄gine ascēdit nō descēdit quēadmodū pctōres descēdūt. **E**t bene d̄r chrīst⁹ **L**fos. **I** q̄a corda fidelīū suorū septē donis spūscti nō cessat irrigare. sed supercellēter cō sciam m̄ris sue. **U**nde ibidē seq̄t̄ **F**lumi⁹. **I**. chrīst⁹ **L**egrediebāt **I** i sua incarnati one. **U**n dicit **J**ob. r̄vi. **E**xi a p̄re et veni in mundū **L**de loco voluptatis. i. de v̄tero v̄ginali. **L**ad irrigandā padisum. i. ecclīam quā irrigauit. **P**dicādo fluentis q̄ntio: euangeliōz: que designant p quātrū d̄r flumina in q̄ diuidebat flumi⁹ ille. **U**el etiā irrigauit sanguine et aq̄. que fluxerūt de corde eius.

Irriguū
duplex

Item nota q̄ ort⁹ hic. i. maria habuit in se v̄rūqz irriguū. infer⁹ scz et supius. **I**rriguū infer⁹ completit̄ triplice stent. s. p pctis pprijs. sed hunc nō habuit. q̄a nū q̄ peccauit. **I**te p miseris alienis. que sunt p̄cipue culpa et pctna: **D**unc habuit p̄municās p cōpassionē trāsgressiōibz generis hūani. quasi diceret **L**Exi⁹ aq̄z de du p̄erūt oculi mei. q̄a nō custodierūt legē tuā. **I**o fili mi. **C**ōmunicās etiā passioi bus v̄nigeniti sui. p q̄abūdanter credit lacrimata. **U**n et ei dicit **L**an. v̄ij. **O**culi tui sicut piscine in esebon rē. **I**te p hūi⁹ miserie incolatu. dicens illō ps. **D**eu mi hi q̄a incolatus me⁹ plongat⁹ est. **I**rriguū sup⁹ habuit pōst ascēsiōnē filij. **I**ngēs p desiderio patrie: et absentia sponi. **U**nde dicit **L**an. v. **F**ilie hierusalē. i. o vos stutes angelice. **L**nūciāte dilecto q̄a amore lāgiteo. **P**ropter hoc etiā videt ipa di xisse filio ascēdenti illō **L**an. i. **T**rahe me pōst te. **I**q̄si toto desiderio ipm. psequēs ascēdētē. **S**i ei speciali doloris affectu. comitata credit patiētē: et cū ignominia biscedentē de mūdo. cū q̄nto putas desiderio p̄secuta ē ascēdētē de mūdo cum glia. **Q**uantitate enī desiderij eius pbat gaudiū qd̄ p ceteris in celis credit asse cura. p mēsurā enī dilectōis et desiderij. mēsurā gaudiij cumulat. **P**rouer. v. **D**esi derij suū iustis dabit. **E**nī ergo toto desiderio seq̄ desideraret ascēdētē in celuz. dilatū est ad cōsolatōem ap̄loz et sanctoz multērū: cū q̄bis in orōe p̄senerās: ad hūc in odore filij currebat. **U**n et dilatōis patēs. magis q̄z repulle. statim subdit. **L**Curremus in odore v̄nigētoz tuoz. i. in memoria bñficiōz dei. **S**ed qz breuis est cursus hui⁹ vite. et q̄si dicto citius terminat: et succedit brauiū sempiternū. statim postq̄ ait **L**current⁹. **I**nnulla de cursu ipō facto alia m̄entōe: subdit. **L**Iⁿtro ducit me rex in cellaria sua.

Triplex
fons

Ite rōe hui⁹ duplicis irrigui designata ē maria **J**osue. r̄v. et **J**udic. i. p̄aram seden tē sup aliuū. quia poptime rexit corpus suū. et omnē pculcauit pranā hūani coz/ pis voluptatē. **Q**uod dicitse videt deo patri designato p caleph: q̄ interpretat omne cor. qz deo patri omne cor patet. **L**Pater dedisti mihi terrā arentē. i. virginitatē ste rile p naturā **L**unge obsecro et irriguā aquis. i. secunditatem. **L**Et dedit ei p̄ ir riguū supius. i. diuinitatē filij. q̄ irrigauit angeli et bñi in patria. **L**Et irriguū inferi ns. i. filij hūanitatē: quādo v̄bū caro factū est in ea. cui⁹ p̄dicatōe: exēplis: et mira cul⁹: fecūdata ē militās ecclīa: q̄si qd̄ā irriguo. vt possz afferre fructū vite. **E**t bene **L**p̄aram. i. q̄ interpretat suribūda. figurat maria. q̄ forte q̄si suribūda reputata est a domesticis suis et p̄rificibz tēplis: cognito q̄ p̄tra p̄suetudinē oīm p̄cedētū m̄licēz p̄ma emisissz votū p̄petue v̄ginitatē. **E**t h̄ tāgīt i apocripho de infācia saluatoris. **N**ec solū irrigu⁹ i se. s. et irrigās nos: fuit hic ort⁹ q̄si duplici irriguo. **S**upiorū: qd̄ ē caritas. q̄ materiā habz desup. qd̄ sit q̄n exēplo caritatis ei⁹ ad amorē istāmamur. **I**nferiorū: qd̄ ē hūilitas. q̄ materiā habz de inferi⁹. q̄n exēplo ei⁹ hūilitamur.

Cōplumū. **I**q̄a chrīst⁹ descēdit i eā sicut pluuia i vell⁹. **D**oc inuenies ifra p̄ti. r̄. ca. ix.

Libet XII. Particula. I. Ca. VIII.

Ipa eni fuit terra pmissiois de celo expectas pluias Deut. xi. Quere li. viij. ti. f. de terra. Itē de hac terra dicit Eze. xxxij. L Deduca imbrē i tpe suo. et pluuiē bñdī cōis erit. Nota q in pluuiā magna ē aqz abūdātia z guttaz iunūcrofitas. et mlto maior i pluuijs plibz. Et iō dicit q pluuiē bñdīcōis erit. Et oīdat q inūera bil et imēsa descendit in vginē plātudo gfax i scificatōe in spūscī obūmbiatōe. I filij dei pceptōel q descendit tāqz imber et nīc d celo. Isa. lv. L Et iebauit imbrēm. Lz i fudit terrā. I carnīs vginē. Sequit. L Et dabit lignū agri fructū suū. z tra dabit germē suū. I lignū et terrā. I nariā. I agz. I mūdū. I fructū z germē. I tēllige xpīn.

— Rosificat. I. i. rozat. q. passue. q. filij dei suscepit i incarnatōe qsi rosē. Un i pē die. Osee in fine. L Ero qsi ros. et isrl. I. maria. I gemmabit qsi liliū. Quere ti. de his q a supiori descēderūt i hūc orū. vbi christ. dicit ros. Infra pticla. v. ca. viij.

Capitulum viij.

Uersus octauus

— **D** Stillās iiferi^o lenissimo attactu frōdū et herbaz suaz. guttas rosis z plu uie susceptas a supiori. Un dicit ei Ean. iij. Fau^o distillās labia tua. Itē i ps. In stillicidijs ei^o letabit germinās. L hūstō ei sīe pluuiā descēdēte in vell^o descē derūt a vellere ipō largā gfax stillicidia sup terrā cordis hūani. qā de plenitudine eius oēs accepim^o gram p gra. Jo. i. Iō ppat ipa fauo: velleri et spongie. De pri mo vide li. iij. ti. xvi. F. De scōo infra pt. v. ca. ix. f.

— Rosās lactise. i. rosiflu^o. Ab ipō eni fonte gfax affluit iugiter ad ipam. et ab ipa ad nos ros grē. quē submūstrat hic or^o pcdibz. i. affectibz deambulantiū in co.

— **A**ebulosus. L Et hoc maxime tpe incarnatōis. qn sol iusticie descēdēns in illū: ide assumptit nebulā carnis hūane. Un. iij. Regū. viij. L Dixit dñs vt habitaret in ne bula. L Et qsi seipm exponēs. subiūgit paulo post. L Ergo putādum ē q de^o habi ter sup terrā. De hac nebula dicit Eccl. xliij. L Medicina oīm i festinatōe nebule ob uias ros ab ardore veniēti hūillē efficiet ei. Lz loqit d diabolo. L Medicina oīm. I sa nabiliū. f. Nota q angeli celestes nō egrotabāt i aduētū christi. Diabol^o q supbie rar tot^o erat mortu^o. et iō insanabil. Un dicit ei Diere. xxx. Insanabil ē fracta tua pessima plaga tua. Dō qsi picipās his et ill^o sanabil^o erat. qā demōē ipm reliqzāt seminiū. Lu. x. Unēbat eni q ad corp^o p naturā. s. inozm^o erat q ad aīaz p gñe subtracōem. Ideo dicit Sap. i. Sanabiles eni fecit natōes orbis terraz. Itē iō dicit. L Aspiciēs a lōge ecce video nebulā torā terrā regentē. L Ad dixit celū. qā n puer nit bñficiū incarnatōis ad angelicā creaturā. Fuit g incarnatio medicinali. Omniū. I hoīm. v. l. oīm i firmiatā. Quia hūilitas incarnatōis curauit supbiā. Caritas inu diā. Benignitas irā. Acceleratio pigriciā. et sic de alijs. Uell. oūm. I. culpe z pene. Pna eni infirmitas i quā cecidit hō fuit culpa. et hac i aliā q ē pena. S. plimōz accidit q p vnā dualefat de aliā. Medie^o autē nī christ^o nō poterat. qz nō decebat a sumere culpā nīaz: et assūpsit penalitatē. p quā nos liberauit a cl'pa. z si nō dū a pena. et obligauit se q qūqz et a pena. Et de h^o reliqz nob pign^o s. moze alio rū medicōz. f. corp^o suū et spūscī. L Medicina g oīm. I. sal^o hūani generis in fe stinatōe nebule. I. i. incarnatōis dñice. Iō aut dicit i festinatōe nebule. I q nebula. I. i. caro quā sūpsit de vginē i momēto q vgo nūdū. Lece an. dñi. fiat mihi. Itē. opati one spūscī. q nescit tarda rez molimā: fuit i corp^o formata. Residū hui^o auto ritatē qre infra pt. v. ca. xij. vbi christus dicit ros.

Itē p nebulā istā pgrue pōt desigri maria. Que bñ dicit nebula. qz a terrenis eleuata. q festinuit qn ex abūdātia cordis fidel^o eructauit illō sbū bonū Lu. i. fiat mihi zc. z p h^o sbū medicinalē curatiōem pculit nob. i. christū. q lāguores nros portauit. Isa. liij. S. exēplo pculit medicinā p suatiuā. qā imitatio ei^o gfax p suat z accu mulat. Un dicit. Qui edūt me. I. i. sibi i corpant imitādō. L ad huc esuriēt. L accumula

Caro christi nebula

Lēōnē grē.

— Quia nebula regit solē. Iō xps dicit Eccl. xliij. L Sic nebula. I. i. carne assūpra Lē rī oēs carnē. I. i. ab oī hōte carnali lumē diuinitatē absōdi. Carnales ei lumē diuī tatē sō nebūa carnis nō vidēt. i. nō itellerēt. qz sic posuit dñs tenebras latibulū suū. Quia descēnsus nebule signū est serenitatis. Et incarnatio christi causa fuit nre

Optimū
thema in
scarnatōe
v. aduen
tu

Lacella
rius phi
lippus

Incarna
tio medi
cina oīm

B

B

L

D

Proprietates orti & clusi

reconciliatōis eū patre. et nostre illuminatōis. et eterne claritatis.

- Quia sicut nebula claritatē solis tempat. q̄ nisi nube interposito videri nō p̄t. Sic christ⁹ nebula hūanitate carnis iduit vt inaccessibile sue claritatis lucē nobis faceret accessibile. Job. xxiij. Nubes latibulū eius.
- Quia sicut nebula solis ardore tempat et refrigeriū p̄stat terrenascensib⁹. vt flores et herbas et arbores p̄seruet ab ardore ipsi⁹ solis. Sic christi hūanitas. p̄ is scueritātē t̄pauit. et in feruore passiōis p̄busta ē bec nebula. vt p̄staret nobis refrigerium cōtra incensiuā viciōz. et p̄seruaret ab ardorib⁹ inferni.
- Quia sicut nebula terre immūdiicias tegit et abscondit ab ocul⁹ solis huius. Sic christ⁹ nebula carnis sue inter nos et deū patrē interposuit i cruce. et p̄ctā n̄ra misericorditer operuit pallio carnis sue. Unde dicit Eccl. xxiij. Sicut nebula tēxi omnē carnē. q̄a exaltatus in cruce scapulis suis obumbravit ecclie.
- Quia nebula terrā rigat. et suo humore q̄si quodam roze impinguat et īpregnat ad fruct⁹ generādos. Sic christus in carne apparēs: roze gratie mentes instructiofas impingnat vt pinguedine caritatis: vt faceret fructū vite.
- Quia nebula dissoluit geliciū aq̄lonis. Et christ⁹ q̄ vapor virtutis dei Sap. viij. il lud gelu de q̄ dicit Eccl. xij. Frigid⁹ v̄tū aq̄lo flauit. et gelauit cristall⁹ ab aq̄. Quere infra particula. v. c. r.
- Quia vrit flores. sicut pater in florib⁹ vitis et oliue. Et christ⁹ p̄bo et exēplo delectabilis mūdi. Job. xv. Ledet q̄si vinea in p̄mo flore botrus ei⁹. et q̄si oliua p̄ficiens florem suū. Et loq̄tur de mūdo vl mūdi amatore.
- Quia p̄pe terrā. Sic christ⁹ p̄ passiōē peccātū. et p̄nitatē exaudiēdi. ad clamātes ad se ip̄e dicit Barth. ic. Nō veni vocare iustos sed p̄ccōres. Et de eo dicit. p̄pe est d̄no omnib⁹ inuocantib⁹ eū in veritate.
- Quia late extendit. vt obumbret et p̄regat. Sic et caro christi extensa in cruce. Un̄ dicit Ezech. xvi. Expādit amictū suū. nebula carnis sue. Et h̄ est q̄d dicit p̄. Expādit nubem in p̄tectionē eoz r̄.
- Quia diē turbat vt solē ostēdat. Qū enī t̄pus nebulosū ē. tūc solē b̄n̄ sustinem⁹. vifū. Sic christ⁹ incarnat⁹ cōt̄pauit se lip̄ pietib⁹ ocul⁹ mortalīū. Et i aduētū suo humana m. id est. mūdanā p̄spitatem ip̄am p̄tēdō. nolēs fieri rex. Job. vi. Et mūdi p̄tēptū docēdo turbauit. vt postea clarior et benignior amic⁹ suū appareat. sic post q̄ nebula diē turba vit sol ip̄a discussa feruenti⁹ et clari⁹ micat.
- Quia diuisa nebula sol apparet. et diuisa carne christi ab aīa sol diuītat⁹ in resurrectōe apparuit p̄ cognitionē.

Caro xpi dicitur nebula

Caro xpi nubes

- Et nota q̄ nō solū nebula dicit caro christi. sed etiā nubecula siue nubes. Unde. iij. Regū. xvij. [Ecce nubecula pua q̄si vestigiū hoīs ascēdebat de mari.] Et loq̄tur ibi. q̄a nō plu erat p̄ tres annos. Isti anni sp̄ual⁹. t̄p̄s sub lege. t̄p̄s p̄p̄ha. in q̄ bus nō distillauit sup̄ terrā pluuia gr̄e. sed in t̄p̄e gr̄e apparuit nubecula gr̄e. i. christ⁹ [Quasi vestigiū hoīs. Jer nō diē vestigiū. Simpl⁹ s; Quasi vestigiū] q̄a nō ope viri. sed opere sp̄ūsc̄i p̄ceptus ē et nat⁹. Ascēdit de mari. i. de vtero marie. Lascēdit. q̄a in excellētissimo statu vite humane fuit.
- Itē helyas d̄z p̄. p̄ner missus ad mare. gabriel missus ad mariā. Primū gen⁹. saluatio. Un̄ laue maria. Sc̄m. triplex p̄mēdatio. ad se. Lgr̄a plena. ad deū. Ld̄ns te cū. ad nos. Lb̄d̄icta tu i mlierib⁹. Tercū. p̄fortatio. Un̄. Ne timeas maria. Lr̄c. Quartū. filij dei annūciatio. Un̄. Ecce p̄cipies. Lr̄c. Que p̄ceptio p̄mēdat a q̄ngs.
- A nominis sublimitate. Unde. Vocabis nomē eius iesum.
- A potestate. Unde. Die erit magnus.
- A nobilitate. Unde. Altissimi filius vocabit.
- A dignitate. Unde. Dabit ei d̄ns sedem dauid r̄c.
- A dignitatis eternitate. Un̄. Regni eius nō erit finis.
- Quintū. modi exp̄ssio. Un̄. Sp̄ūsc̄io sup̄ue. i. te. Lr̄c. Sextū. exēpli additio. Un̄. Et ecce elizabeth. Lr̄c. Septim. oīs hesitatiois amotio. Un̄. Nō erit ip̄ossible r̄c.
- In h̄uit q̄ caro xpi d̄z. L nubecula pua. Innotat duplex humilitas. exterior et interior. J

Exceptio christi cōmēdat

Libet XII. Particula. I. Ca. VIII.

Itē hec nubes media inter celū et terrā. et christ⁹ hō mediator dei et hoīm. i. Zhi. h. Nec etiā nubes aq̄sa. descēdens sic pluuia i vell⁹. recōciliatōis serenitatē fecit. ascēdens i celū pluuia sc̄i spūs misit. Uñ dicit Eze. xxxvi. Effundā sup vos aq̄m mūdā. Tēp̄statē factura ē veniēs ad iudiciū. qm̄ i circuitu ei⁹ erit tēpestas valida. Pulcre autē corpus dñicū dicitur nubes. Iq̄s de purissimis sanguib⁹ brē ḡgīl forma. rū. q̄s. s. sanguēs tanq̄s nutritinos. celestis sue caliditatē. i. caritatis. humores ad nutritiuē suā. de oceano hui⁹ seclī traxit ad se rad⁹ solis iusticie. i. benignitatē pietatis sup̄ne. Nec fuit nubes habēs in se lvestigū hoīs. et afferēs secū pluuia copiose salutis. i. hūanc redēptōis. Fere autē easdē p̄petates hz nubes cū nebula.

Fuit hec nubes

In natiuitate cādida p̄ peccati immunitatē et oīmodā puritatē. Unde Apoē. xiiij. Uidi et ecce nubē candidā. et sup̄ nubē sedentē zc. Nubes cādida. i. mūdā christi hūanitas. Quere li. viij. ti. xiiij. q̄ maria nubes. Tūc enī Lnubecula ascēdit de mari. i. christus puer parvulus de maria.

In cōuersatōne lucida. p̄ boni exēpli diffusionē. Uñ i trāsfīguratōe Lnubes lucida obumbravit eos. i. ap̄los. Eze. i. Uidi et ecce nubes magna. et ignis inuolucn̄. et splēdor in circuitu zc.

Fuit hec nubes

In passiōe rubea. p̄ sanguis pp̄ij rubricatōem. Uñ dicit ei Isa. lxiij. Quis ē iste q̄ venit de edom tincis vestib⁹ de bosra. In passiōe enī fuit nubes vbi toti generi hūano refrigeriū dedit. vbi sub ymbra alaz suaz p̄terit gen⁹ hūanū. Sed in r̄sur rectōe fuit leuis. qm̄ omni mortalitate depōsita et passibilitate surrexit.

In sepultura nigra et obscura. cū nō fuit ei species neq̄ decor.

In ascēsiōe forte facinata. p̄ celestis coloris iudiciōem. Unde tūc nubes lucida z forte iacintina. suscepit eum ab oculis inuentiū.

In iudicio ardens erit et ignea. qm̄ ignis ante ip̄m p̄cedet zc.

Itē de hac nube dicit Isa. xix. Ecce dñs ascēdet sup̄ nubem leuē zc. Expone istō

Lece. sicut inuenies li. iij. ti. xiiij. de cōceptu virginis. Nubes ista caro christi que bene dicitur leuis. Iq̄a sine pōdere peccati. Duc ideo dicitur nubes. Iq̄ nos rigauit pluuia doctrinaz. exterruit tonitruis d̄minatōnū. plustravit q̄s q̄busdā fulgori bus. choruscatoib⁹ miraculoz. et sua nos obumbratōne p̄terit. Uñ christ⁹ hō dicit Eccl. xxiij. Sicut nebula teri oēm carnē. Sz videt q̄ dixisse debuerat pp̄phetal. descēdet dñs ad nubē leuē. sicut dicit ibi infra Isa. lxiij. Uñ dicitur d̄nos cer los et descēderes. Ier nō ascendet sup̄ nubem leuē. Iq̄ nō se exaltauit sed m̄l̄n̄ hūi liauit assumēdo carnē. sicut dicit ap̄lus ad Phil. ij. Sed qz descēdens in carnē q̄ antea ignot⁹ erat mūdo. sic ascēdit in noticiā et honorificentiā hoīm. iō d̄ sup̄ nubē ascēdisse. Uel aliter Incarnatio dñi dicitur ascēsus. Quia tūc visibil̄ mundo apparuit. sicut nubes nob̄ meli⁹ apparet ascēdendo q̄ descēdēdo. Uel ideo ascen surus dicitur sup̄ nubē. quia caro in ip̄o oīno subdita fuit sp̄i. nec aliqd̄ aduersus sp̄itū p̄cipuit. Uel ideo. q̄a sic in noticiā venit vt dicitur est. cū pus essz de⁹ abs cōdit⁹. Isa. xlv. Uñ ab effectu. qz naturā hūanā quā assūpsit ascēdere fecit. Uñ Qui ponit nubem ascensum suum. Ier. Nec est enī nubecla. q̄ christo nascēte ascēdit de mari. i. de maria. Et fuit hec nubes q̄s i ser color. vt dicitur est supra R. Et nota qz pp̄pheta loq̄ns de incarnatōe. vocat eū dñm. vt notet dei filiū q̄ est rex regum et dñs dñiantū. i. ad Thimo. vi. et Apoē. xix. Uel q̄a tūc veniebat distratio nari hoīem seruū suū p̄tra diaboli. q̄s factū est in cruce.

Argumē tū p̄tra

Solutio

Sequit. Et ingredietur egiptū. i. mūdū nascens de virgine. Uel Legiptū. i. ad lram Dat. ij. Angelus dñi apparuit in somnis ioseph dicens Surge et accipe p̄nez zc. Uel Legiptū. i. cor hūanū illud illustrādo lumie grē. q̄a pus erat tenebrosuz Quere li. viij. ti. viij. de auroza. Et hoc est qd̄ dicit zacharias Lu. i. Uisitauit nos oriens ex alto. Illuminare his q̄ in tenebris z in ymbra mortis sedēt zc. Sequē. Et mouebunt simulacra egipti. Quia ip̄o in trāte egiptū corruēt simulacra ei⁹. Uel demōes obmutuerūt in eis. Uel mouebunt simulacra egipti. i. destruetur idolatria. vt etiā magi a demonib⁹ docti. vel iuxta pp̄betiā balaam intelligētē no

Proprietates orti conclusi

num filiū dei q̄ magicā artē destrueret. uenerūt ip̄m in bethleem adorare. **L**ā facie eius. **J**.i. a p̄sentia ei⁹. **L**et cor egypti rabelcet in medio ei⁹. **J**.i. sapiētes mūdi obstupescunt. q̄a sapiētia ei⁹ destruet. **J**sa. xxix. **P**eribit sapia rē. **A**b dñs. **P**erdā sapiētes rē. **P**sal. **O**mnis sapiētia eoz deuorata est.

Dozaliter. **I**ngrediēte dño p̄ grām egyptū cordis hūani: statim corruerūt simula-
tra uiciorū. **S**i uero adhuc stāt in corde tuo hūmōi simulacra. argumētū q̄ domi-
n⁹ nō dñū ingressus est in cor tuū. **Q**uere ritulo de idolis. **E**t uora q̄ hec autoritas
habet **J**sa. xix. **I**n ouere egypti. **J**.i. mūdi: tenebris p̄cōrū et caligine ignorantie
obnoluit: multumode miserie merore p̄fecti. **R**ectē enī dicit̄ ch̄risti incarnatio on⁹
egypti. q̄ egyptus interpretatur tenebre uel meror.

Incarnatio dominica fuit

Tenebrarū euacuatio: contra erroneos. **Q**uia ip̄a est lux mūdi. **J**saic. ix. **H**abiv-
rautib; in regione umbre mortis rē.

Incarna-
tio xp̄i fu-
it

Deroris p̄solatio: cōtra accidiosos. **Q**uia ip̄a gaudiū mundi. **L**uce. ij. **A**nnūcio
uobis gaudiū magnū rē.

Angustiaz exterminatio: cōtra inuidos et auaros. q̄a ch̄rist⁹ caritas ē. **J**.i. **J**oh. iij.
Itē p̄s. **A**mbulabā in latitudine. **S**lo. ambro. **I**n caritate patulū cor op̄ret esse. ad
suscipiendū illū qui replet celū et terram. **D**iere. xxiij.

Sine vaporans. **U**nde b̄tā uirgo dicit̄ **E**ccl. xxiij. **Q**uasi libatus nō incisus va-
porans habitationē meā rē. **Q**uere infra p̄ti. vi. ca. vij. ubi agitur de libano. et op̄ti-
me expositū inuenies.

Capitulū ix.

Uersus
nonus

Densitas. **J**.i. densitas p̄pter multitudinē virtutū. q̄ designat̄ p̄ innumerabilē mlti-
tudinē herbarū et arborū: radicū: et aromatiū. **Q** d̄ h̄y isra p̄ti. vi. p̄ totū inuenies
de herb et aromantib; **C**an. iij. **C**ypri cū nardo rē. **I**pa ē enī arbor seu lignū dēsa-
rū frōdū: habēs ramos. q̄ rami iubēt sumi **L**eui. xxiij. **D**ese ei frōdes maḡ tenēt
uiciorū: et difficult⁹ corrupit. **D**ec ē p̄desatio bonoz opoz et meritoz i⁹ h̄y: cū vi-
rore fidei et p̄seuerāria. q̄ sumi debēt p̄ exēplū. et cū h̄y x̄po occurrēdū ē. **I**n ip̄a ei
q̄si p̄sire creuerūt oēs vtutes i⁹ sup̄latino ḡdu. **E**t in his p̄densitas debem⁹ p̄statuē
re diē solēnē: solēnizādo ei⁹ virtutes. **I**tē hec p̄desitas notat̄ **E**zc. xlvij. **C**ōuerti
me ad ripā torrēt. **I**tē. **L**et paulo post. **L**et oī pte oē lignū pomiferū. **J** rē. **A**po. xxij.
Et vtraq; pte flumis lignū vite rē. **I**tē **E**ccl. xxiij. **Q**uasi ced⁹ exaltata sū rē.

Maria
solimdo
et d̄sertū

Item **D**e hac cōdensitate dicit̄ **J**sa. xli. ubi maria appellat̄ solitudo et d̄sertū. ubi
sic legit̄. **D**abo in solitudine cedrū: et spinā: et mirtū: et lignū oliue. ponam i⁹ d̄-
serto abietem: et vlmū: et burum simul.

Per cedrum. **I**que est arbor alta et p̄cra: altitudo celestū d̄siderioz et p̄templatōis
eius. q̄ h̄y duob; celos attingebat stans in terra. **S**ap. xvij.

Per spinam. **I**multiplicis tribulatiois: p̄cōrōis: quibus in filio: cū filio: et p̄ filio p̄-
passione p̄ungebatur. **E**t etiam amaritudo vite p̄sentis.

Per mirtū. **I**omni modo incorruptio carnis et sp̄ritus: tā ab omni peccato q̄ a p̄-
ginitatis lesione. et corpis putrefactione.

Densitas
p̄tutum
marie de
signatur

Per lignū oliue. **I**opa caritatis et misericordie. que vtraq; tanta fuit i⁹ es q̄ filiū suū
vnicenitū in morte tradidit p̄ salute hūani generis. sicut dicit̄ **D**ichec. vi.

Per abietē. **I**que est plana lenis et sine scrupulis: mansuetudo et lenitas cordis.

Per vlmū. **I**que vites sustentat: orationū suaz deuota sinceritas: qua fructificātes
in ecclesia dei sustinet et supportat.

Per burum. **I**semp virentē: fides ip̄i⁹ uirgis. que nec etiā in filij passioe defecit. **E**t
ideo forte crux burat̄ i tpe dñice passiois. q̄ p̄ fidē b̄tē uirgis ip̄a crux honorat̄.

Item **D**ozaliter: septē arbores hic nomīnant̄ que designant̄ septē virtutes princī-
pales que opponunt̄ septē criminalibus.

Cedrus. **I**mpuribilis: castitas contra luxuriā.

Spina. **I**pungitiua et excitatiua: uigilantia contra accidiam.

Oliua. **I**lenitiua: misericordia contra auariciā.

Fo. ccc.

L 4

Liber XII. Particula .I. Ca.x.

Septem virtutes — **Virtus** imitativa temperantia contra iram.
Abies — Altitudine ceteras arbores transcendens. et cuius auxilio mare transit. et in terram promissionis pervenit. caritas contra invidiam.

Ulmus — que vitam fructuosam sustentat. patientia contra impatientiam.
Burus — humilis et semper virens. humilitas contra superbiam.
Alie — Per abietem. Altitudo celestium desideriorum. **Ulmus** — ponitur hoc loco vitis. quod idem erit pro misericordia pauperum et pauperum sustentationem. **Ulmus** mat. r. Qui recipit prophetam in nomine prophete. mercedem de prophete accipiet.

Religio solitudo — **Aliter** et moraliter. Per solitudinem significatur religio. Primum ponitur cedrus in putribiliter et boni odoris. hoc est castitas vel incorruptio. Hoc ipso enim quod pertinet quod a putredine luxurie. odoriferum efficit deo et hominibus. et putredine ei fetor. et incorruptio boni odoris. Hec est prima virtus necessaria omni iusto. Sequitur spina. et punctio de peccatis propriis. quod aliquando spina sicut ic spina peccati. dicitur quod in eterna. Uel spina correptio. quod debet esse alba. ut correptio procedat de dulcedine mentis et mansuetudine. Non nigra. quod est quod ex malicia accusat quod frater suum. i. ad 2. Thes. v. Corripere in quod caros. ecce spina. Solamini pusillanimes. ecce alba. Et hec solatio designat penitentiam. quod ponitur sequitur. quod mirum forat mentis debilitas. **Ulmus** Isa. xxxv. Confortate manus dissolutas. et genua debilia roborate. **Ecclesiasticus** vij. Non desis plorantibus etc. Sed quia parum est solari verbo si desit opus. sequitur. **Let lignum oliu**. i. misericordia actualis.

— **Et umbratus** In maria ei videtur in orto deserto et umbrato inquit umbra precipitatorum. Ad hoc autem obumbravit ei spiritus altissimi in filiis conceptio. sic dicitur infra immediate. ut et ipsa precibus suis meritis et exemplis obumbraret peccatoribus in servore diuine iracundie. et esset cuiuslibet precibus accipisceret. Ipsa est enim arbor ramosa et frondosa. cuius pulchritudo delectabilis ad inuentum. umbra desiderabilis ad quiescendum. fructus appetibilis ad edendum. Tria enim sunt que precipue viatores ad arborum protectionem pellunt fugere. Est. turbo. et pluuia. Et hec tria designant tria que tederent ad patriam per viam huius mundi. quod principaliter infestant. Occupatio. quod per estum. Supbia. quod per turbinem. Inportunitas assidua temptationum. quod per pluuiam designat. Obumbrat autem nobis maria in estum occupacione exemplo castitatis. Contra turbinem superbie exemplo humilitatis. Contra inportunitatem temptationis diabolice. virtute assidue orationis. **Acc** patitur summa eius benignitas super id quod possumus nos temptari. sed cum ipsis temptationibus dat penitentiam. **Isa** dicit ipsa dicit **Isa**. liij. Erit tabernaculum in umbraculo dicitur ab estu etc. **Quere** li. x. xi. quod maria tabernaculum. Obumbrat autem precipue super capita beluatorum. quod ad imitationem ipsi pugnant in tria vicia super dicta. scilicet in superbia per humilitatem. contra auariciam per largitatem. contra luxuriam per continentiam et castitatem. et sic de alijs. ut dicere valeat quod sic pugnat. **Obumbravit** maria super caput meum in die belli. **Ita** obumbrat maria peccatoribus. quia ipsa designat precipitatorum. **Ego**. xxxvij. quod obumbrabat duo cherubim sese respicientes mutuo. **His** vultibus in precipitatorum. Hec duo cherubim. sunt in ipsa viginti et infinitas. quod quasi solebant habere vultus auersos. nunc autem sese respiciunt. quod et deo est secunda. **De** elegatissime dicit quodam. **Par** et reginas discordes tempore longo. **Virginis** in gremio federa pacis habet. **Et** bene hec duo vocant cherubim. quod interpretatur plenitudo scientie. quod soli dei sapientia sciunt et potuit virginitati fecunditate coniungere in maria. **Ulmus** ad **Ro**. xi. exclamat apostolus. O altitudo diuinitarum sapientie et scientie dei etc.

Obumbrat maria

plus

Maria abscondit

— **Abscondens** In eo siquidem absconditus latuit christus noue mensibus. Unde dicitur ei **Isa**. xlv. Vere tu es deus absconditus. Et inde assumpsit vultum nostre carnis. in qua celaret diabolo et seculi principibus. qui si eum cognouissent nunquam dominum glorie crucifixissent. i. ad **Ex** horum. et ita non essent redempti. Ipsa etiam abscondit peccatores quasi sub frondibus et ramis pietatis et misericordie sue. a facie sedentis in throno iudicij. Unde designat per ortum voluptatis. in quo absconditi sunt adam et eua post peccatum. **Ben**. iij.

— **Et latebrosus** In bono sensu. i. oportet ad inveniendum latibulum. Dicitur enim arborum latitudo et multitudo foliorum. umbram faciunt. Et hec tria. scilicet multae arbores. lata et multa folia. et umbratitas perveniens ex his duobus habent latibulum. Et ideo maria signat per bester reginam. quod interpretatur abscondens. In hoc enim orto posuit christus

Proprietates orti conclusi

tenebras latibulū suū. De tenebre sic dicit glo. signat incarnatōis mysteriū qd no-
 bis pfundū ē et obscurū. Latibulū suū. Idē. i. secretū maiestatis sue q̄ nube carnal
 regēbat. Et h̄ nob̄ erat necessariū: q̄ten⁹ fides sic haberet meriū. Un̄ Aug⁹. Dñe
 abscode te vt credam⁹. Et forte ppter h̄ dixit de⁹. Vt habitaret in nebula. iij. Re.
 viij. Hoc aut latibulū tūc apiet. qm̄ videbim⁹ eū sicuti ē. Prop̄ h̄mōi latibrositate
 dicit fili⁹ m̄fi. Isa. xvi. L. Pone q̄si noctē ymbra tuā i meridie. i. i. manifesta diabo-
 li psecutiōe et tēptatōnū seruoze. Abscode fugiētes. et vagos ne p̄das. habitabūt
 ap̄ te p̄fugi mei. Moab esto latibulū eoz a facie vastatoris. Umbra suā ponit
 q̄si noctē i meridie maria. qz ab estu tēptatōis secure defēdit afflictos. et refrigerat
 panētes. Ipa cū abscondid. fugiētes. i. mūdū. carnē. et diabolū. qz pusillanimes et
 timētes dci iudiciū recipit et recepat. Vagos nō pdit. qz tēptatos petō nō expo-
 nit. nec agātes p⁹ varios errores. q̄ntā i se est dēserit icōsultos. sed eos ad salutē
 abscondit. orōibus et exēplis reuocās ab errore peccātes. P̄ofugos dñi recipit.
 q̄a fugiētes a terroze iudiciū misericorditer p̄solat. spem venie tribuēs despat. Jō
 de ipa dicit ps. Petra. i. maria. refugiu. Ierichis et leporibz. Quere li. viij. ti. x. q̄
 maria petra. Et appellat hic maria. i. moab. q̄a descēdit fm̄ bystoriā d̄ genere mo-
 abitaz p̄ rith. Un̄ et d̄z petra d̄ferri. Isa. xxi. Rōe etiā hui⁹ absconditōis designa ē p̄
 caab ierichontinā. Nā sicut illa raab. iudeos exploratores recepit et abscondit. Jo
 sue. ij. Sic maria iudeos. i. de p̄fiteres se et filiū suū. et exploratores h̄e terre p̄mis-
 siois ad possidēdū eā. Sicut enī pia m̄f abscondit filiū suū sub pallio quē p̄ vult v̄-
 berare. Sic maria fugiētes ad se. i. iusticiā formidātes. Sz nota qz res gros-
 sa ēt gndis nō ita de facili p̄t abscondi. necesse ē tibi est. ad h̄ vt possis abscondi sub
 pallio. i. sub latitudine misericordie ei⁹. vt sis pura in ocul̄ nris p̄ humilitatē. n̄ tur-
 gid⁹ p̄ elatōem. Ut sis mūdus p̄ castitatē. q̄a cū fetore luxurie nō posses ad eā p̄pi-
 quare. Ut sis misericors. aliōd̄n apud misericordie m̄fem refugiu nō haberes.

Aug⁹.

Maria
abscondit

Nota

Uersus
decim⁹

- Capitulum v.
- m Undus in se. q̄a nihil inq̄natū incurrit in illū. Sap. viij. Apo. xxi. Noītra
 bit in eū aliqd̄ coinq̄natū et faciens abominatōem.
- Et emūdās. Emūdāt ei suorore et stilliciōis: pedes. i. affect⁹ deābulatiū i eo p̄ me-
 ditatōez. Et man⁹. i. opa p̄ opū ei⁹ imitatōz. Ad roze ei solem⁹ abluere sordes pe-
 —Mirabil̄. Ipcipue i tribz. In seipo. i. flore. i. fructu. In seipo. qz oz. Ldū et manuū
 tus iste. i. maria sup̄ naturā: sup̄ rōem: sup̄ p̄suetudinē: sup̄ hūane p̄ditōis meritū:
 suū pepit ozulanū. Sup̄ naturā. q̄a p̄go pepit deū. ad h̄ enī itelligēdū rō hūana
 nō sufficit. Un̄ exclamat Isa. lxxvi. Quis audinīt vnq̄ tale. aut q̄s vidit huic silez
 Sup̄ p̄suetudinē. q̄a de sp̄sctōs caro ch̄isti cōcepta ē. q̄ enī caro de carne aut sp̄i-
 rit⁹ de sp̄i oriat bñ p̄suetū ē. Job. iij. Qd̄ natū ē ex carne caro ē. et qd̄ natū est ex
 sp̄i sp̄is est. Sed qz caro de sp̄i: oīno nouū et inauditū et mirabile ē. Sup̄ hūa-
 ne p̄ditōis meritū. q̄a qz virgo sine dolore pareret meritū hūanū nō exigebat. sed
 pon⁹ oppositū. Unde dictū erat p̄me matri post peccatū. In dolore paries fili⁹ os
 zc. Ideo exclamat p̄pha. Venite et videte opa dñi q̄ posuit pdigia sup̄ terrā.
 Item alio modo mirabilis in se. qz in vtero virginali qui p̄p̄ie p̄ hunc ortū designā-
 tur. tria mirabilia facta sunt.
- Primū mirabile. q̄a ibi de⁹ fact⁹ ē hō. Antiqu⁹ diez puer. Verbū i fans. Etn⁹ ipa-
 lis. Immo: tal mortal. Immesus puul⁹. Leo agn⁹. Creator creatā. Qui fecit h̄
 qd̄ factū ē. Jo. i. [Verbū caro factū ē.] Hiere. lxxi. Creauit dñs nouū sup̄ terrā.
 m̄liet circūdabit vix. Ipsectū scia et virtute.
- Secūm mirabile. qz q̄ fecit v̄trē: fact⁹ ē i eodē v̄tre. h̄ ē magnū mirabile. sic si q̄s fa-
 ceret domū et postea naseeret i eadē domo. Jō d̄z i ps. Glōsa dca sūt d̄ te ei. di. hō
 nat⁹ ē i ea. et ip̄e fecit eā altissim⁹. Isa. lxxvi. Quis au. vnq̄ tale. aut q̄s vidit huic silez.
- Tercū mirabile. quia venter ille mains se continuit. i. deū. quem totus non capit
 orbis. Isa. xlvi. Vere tu es deus absconditus. i. in vtero virginali. De magnitū-
 dine enī illius dicit Job. xi. Excelsior celo est. i. diuinitate. qz de⁹ ver⁹. Inferno
 pfundior. i. hūilitate. q̄a verus hō. [Logio: terra mēsurā ei⁹.] p̄loganimitatē. La
 Fo. cxi.

In vtero
p̄gis tria
mirabilia

Liber XII. Particula .I. Ca.x.

Aug^o. tior mari. **Ip** caritate. **Aug^o.** Sup oia nō elatus. subter omnia nō deſſus. itra oſa nō inclufus. extra omnia nō excludus.

Mirabil in flore. Iq̄a in ſingul^{is} herbis et arborib^{us} ſuis. flozē retinēs et fructū pferēs. nec ppter fructus flores amittēs. Uete mirabil^{is} ortus. in q̄ fruct^{us} ſic veniūt. vt tñ flores nō recedāt. ſic fruct^{us} matureſcūt. vt tñ flores nō marceſcāt. Ideo de florib^{us} ſuis et fructib^{us} dicit maria **Ecc̄i. xxiij.** Flores mei fruct^{us} honoris et honeſtat^{is}.

Aug^o. **Mirabil** in fructu. Icu^m fruct^{us} chriſtus ieſus. vel p̄cipue caro chriſti. que in ſola. ex ſola muliere cōcepta eſt. ſine puritate et fetore coitus. qđ nulla alia **Uñ** deſignat. **Ip** lapidem exciſū de monte. **I. i.** de maria. **ſine** manib^{us}. **I. i.** ſine ope nuptiali. ſicut gloſa fat **Aug^o.** **Dañ. ij.** Uel de monte. **I. i.** de altitudine hūane nature. in q̄ fuit añ peccatū. Tale ei quo ad pct̄i immunitatē aſſumpſit x̄p̄s hūanā naturā. q̄lis fuit añ peccatū. Quatuor enī ſunt ſtat^{us} hoīs. Primus ante peccatū. ſcđus poſt peccatū añ gr̄a. tercius ſub gr̄a. q̄rtus in gl̄ia. De ſingulis ſtatib^{us} iſtis aliqđ accepit chriſt^{us}. De p̄mo peccatū immunitatē. de ſcđo paralitatē. de tercio gr̄e plenitudinē. de q̄rto peccatū di impoſſibilitatē. et oimodā veritatis cōtēplationē.

Caro chriſti mirabilis

Quia in ip̄a cōceptōe formata in corp^{ore}. ita tñ ſicut dicit archiepiſcop^{us} cātuanen^{ſis}. q̄ tñ viſib^{us} hūanis nō poſſent liniamēta diſtingui. **Ecc̄i. xliij.**

Caro xpi mirabil **Medicina** oim in feſtinatione nebule. **Flora** in feſtinatione. vt ſup eodem ca. viij. **B.** vbi ortus dicitur nebulofus.

Quia caro illa nō inſecit aſam inſuſam. Unde de chriſto dicit. **Qui** ingredit^{ur} ſine macula. Ideo dicit **Hiere. xxiij.** **ſuſcitabo** dauid germen iuſtū. **I. i.** chriſtū iuſtum i germine. **I. i.** in cōceptōe. q̄a cōceptus fuit ſine originali. **Uñ** dicitū eſt marie **Lui. i. l.** **Qđ** naſcet^{ur} ex te ſanc̄tū. naſcet^{ur} ſin natiuitate in vtero et ex vtero.

Propter hec mirabilia et has dignitates dicit^{ur} caro chriſti vnica. **ibi** **La** leōib^{us} vnica meā. **Dicit^{ur}** etiā gl̄ia. **ibi** **Exurge** gl̄ia mea zē. **Iquā** in ea diabolū vicit. et nos ab eius tyrānide liberauit.

Caro chriſti vnica

Singularē conceptōem. **ſin** qua ſtatim habuit animam.

Singularē natiuitatē. **Iquā** de virgine natus eſt. porta clauſa.

Propter **Peccatū** immunitatē. **Iquā** ip̄a eſt nubes leuis. **I. i.** ſine pondere peccatū.

Unionē cum verbo. **Iquā** verbū caro factum eſt.

Beatitudinē ſingularē. **Unde** dicit ei pater. **Sede** a dextris meis. **I. i.** potioribus bonis meis.

Alio etiā mō. **mirabil** eſt fruct^{us} iſte vlt^{er} ort^{us} iſte i fructu. **Quia** x̄p̄s ſtatim i ſua cōceptōe oimoda fruebat^{ur} diuinitatē. cōtēplatione ſm inētē. q̄ deitati p̄ſonalit^{er} erat vnica z imediate cōiuncta. z qđāmō a gl̄ia dei abſorpta. cui ineffabiliter adherēs. vn^{us} ip̄ſis. vna p̄ſona. vn^{us} de^{us} eſt effecta. oimodā habēs eādē potētā. ſapiaz. bōitatē p̄ gr̄as. quā z ſbū bz vlt^{er} habuit ab et̄no p̄ naturā. **Totū** enī z ſm plēitudinē ſe p̄buit illi diuinitas ad partē p̄adū. nihilq; reſuauit qđ hoī aſſumpto nō dederit. **Uñ** p̄p̄hal^{iter} **Dōs** i q̄ bñplacitū eſt deo habitare. **I** eo ereni dñs habitabit i ſuē. **I. i.** ſine ſine. ſine t̄mō. ſine meſura. **Nec** ſdicit^{ur} q̄li i eo finis vlt^{er} termin^{us} vlt^{er} meſura ſit. ſz vt oñdat plenitudinē diuinitatē i ip̄o bitate. **Uñ** apl^{us} māiſte p̄clamat. **In** q̄ habitat ois plēitudo diuinitatē corpali^{ter}. **I** dicit^{ur} **Lois** larguit eos q̄ dicit^{ur} hoīez aſſumptū. oēs ſcīaz ſz nō ois potētā h̄re. **Plenitudo** dicit^{ur} p̄ eos q̄ dicit^{ur}. nec tātā potētā nec ſapiaz vlt^{er} bonitatē h̄re q̄ntā bz ip̄m & bñ. **Et** ne q̄s ſ totū de ſbo et nō de hoīe aſſumpto erponat. ſub iñḡit^{ur} corpali^{ter}. **I. i.** hoīe aſſumpto q̄ eſt corp^{ore}. **ſic** i q̄ hō oib^{us} q̄ ſūt dei p̄cipat ſm plēitudinē. ita de^{us} oib^{us} q̄ ſunt hoīs p̄ter pct̄m. **Tal** enī fuit vnio hoīs z dei. q̄ dicit^{ur} hoīez faceret z hoīez deū. **Uñ**. **Lib̄ta** que elegiſti z aſſumpſiſti. **ihabitabit** i atris tuis. **I. i.** cōicabit tecū i p̄p̄eritib^{us}. **ſic** enī de^{us} oia ſua hoī dedit. ita oia hoīs i ſe ſuſcepit. **Et** veluti fili^{us} die p̄ri **Loia** tua mea ſūt. z oia mea tua ſūt. **ita** hō aſſūpt^{us} dicere p̄t ſbo aſſumētū. **Loia** tua a **Ip** naturā. **mea** ſūt **Ip** gr̄as. **Et** oia mea **Ip** naturā. **tua** ſūt **Ip** dignōz. **Propt** hāc i q̄ ineffabilē vnionē deitatē z hūanitatē. **de^{us}** dicit^{ur} & c̄ et e bō. et bō dicit^{ur}

Mirabil vnio diuinitatē et humanitatē

C

D

E

F

Proprietates orti conclusi

Aug⁹. vere et est deus. Unde Aug. dicit. Si distinctōem naturarū attendas. aliū est de⁹. aliud homo. Vel duo sunt deus et hō. Si autē psonalē unione nō duo. sed unū. nō in natura s; in psona. Pater enī et fili⁹ unū sunt. nō in psona s; in natura. hō assumptus et vbi assumens unū sunt: nō in natura sed in psona. Et q̄libet scōz deo adherēs p fidē et dilectōez: unū est cū deo. nō in natura v; in psona. sed in iusticia v; gl̄ia. Propter hāc itaq; inestimabilē adhesiōem. mēs christi imobil' et in cōcussa: etiā in ipā morte pmāsit. nec tūc in⁹ habuit gl̄ie vel beatitudinis: q̄ntū ad pncipale mētis p̄tinet. In spū vero et in aīa et in carne fuit variatio ⁊ mutatiō: ante ipā passionē in dieb; carnis sue. i. mortalitatē. De spūs mutabilitate dicit Et infremuit iesus spū. De aīe mutabilitate scrip̄tū est. Aīa mea tristis est vsq; ad mortē. Scdm carnē esuriuit. sitiuit. fatigatus est. et h̄mōi.

Iust⁹ hō est idē cū deo

— **Inviolatus.** Quia nō trāsiuit p eū incircūcisus et immūd⁹. **Isa. liij.** De ipō enī pdixerat **Isa. xxxv.** Nō erit ibi leo. et mala bestia nō ascēdet p eum. Leo supbia que locū nō habuit in virgine hūillima. Mala bestia auaricia vel luxuria q̄ nō viola uerūt virginē misericordie genitricē. Tria enī pncipalia mala faciūt bestie i orto. Pedib; enī calcāt. virozē eius deuorāt. stercozib; maculāt. Dec tria sūz faciūt demones in aīa peccatrice. **Stere⁹ luxuria. Esculcatio auaricia. Supbia sic dicit Bre. totūz corpus depascit virtutū.** **Ekebertus abbas ad mariā. Ort⁹ conclusus tū es dei genitrix. ad quē desozandū man⁹ adulteri nunq; introiuit.**

Ekebertus abbas

Capitulū xi.

Uersus vndecim⁹

— **Eurus** Iq̄a nō patet malignantib; .i. demonib; et vicijs. vt inde violēter possint abstrahere eos q̄ ad ipm confugerint. Non est ei q̄ de manu tua possit erueri. **Job. x.** Idcirco de maria dicit **Isa. iij.** Erit in vmbraclū diei ab estu et i securitate ⁊c. **Cañ. vi.** sup illud. terribilis vt castroz acies ordiata. dicit b̄tus **Ber.** Nō sic timent hostes visibiles. Quere sup li. i. ca. ij. D.

— **Stabilis.** In plenitudine v̄tutū suaz et deliciaz. que nō marcescūt: nō corrūpūt. nō deficiūt: nō veterascūt. **Ezc. xlvij.** Nō deficiet foliū ex eo: et nō deficiet fructus eius. qz aque eius de sanctuario egrediet⁹ ⁊c. **Ibidem.** Per singulos mēses affert p mirina ⁊c. **Apoc. xxij.** Per singulos mēses reddēs fructus suos. Et in **Isa. lvij.** dicit marie. **Eris q̄si ortus irriguus et q̄si fons aq̄rum cuius non deficiunt aque.**

— **Fecundus.** Iq̄a flante aūstro. i. spūsancto aspirāte fecūdatū. p quē fructū reddit multiplicē. **Fecund⁹ inq̄m.** in virozē herbarū. in pulcritudine folioz. i diuersitate fructuum. in redolentia aromatu. in vmbrositate frondiū. i melodīa auū. in decursu fontū. et h̄mōi. Et de hac fecūditate habet **Cañ. iij.** Emissiōes tue paradisi malozū punicoz cū pomoz fructib;. In v̄bis istis hui⁹ orti fecūditas demonstrat. Nam emissiōes et pductōes virginis dicit⁹ esse paradisi: cū oib; fructib; et arborib;. herbis et aromaticis. et vnguentis. Et p paradisiū signat ecclia. marie aūt p mala punica vnūersa sanetoz collectio: totūq; paradisiū designat. Nam sicut i malo granato singulis granis singule cellule deputant. et nihilomin⁹ in vna cella ordinant grana plurima. et tandē sub vno cortice omnia cōtinent. Sic i eterna felicitate cū dispar sit claritas sanetoz. et dispar simū quozūdam. tamē vna est dignitas: et omnū vnū ē gaudiū. Bū ḡ dicit marie. **Emissiōes tue. ⁊c.** Quia ex ipa totus paradisiū pcessisse dicit⁹. sicut fructus de flore. qz ipa inirū p̄stirte salutis ⁊ ḡtice. Item tria beneficia: q̄si triplices fructū nobis exhibuit fecūditas huius orti. **Primū** qz iugum antique captiuitatis amouit. **Secundū** qz diuine indignatiōis irā pacificauit. **Terciū** qz notā hūane iniquitatē deleuit. **Caprius** enī tenebaris. o hō. p mariā liberatus es. **Offensam** dei icurreras. p mariā recōciliatus. **Iniqu⁹ ⁊ peccator** extiteras. et per illam iustificatus es. **Quid** enī dulci⁹ libertate post captiuitatem. iustificatiōe post impietate. reco naliatiōe post offensam. **Ad mariam** ergo tota iustozū vita: deuota desideria: sancte meditatiōes: iuste opationes: crebre ḡfari actiōes: et cetera h̄mōi sp̄icere debēt. vt ex his oib; p̄cipue honoret q̄ p ceteris sc̄tis oib; cāz etne salutē opata ē nob. **Age ḡ tu q̄ i tāt; marie i spiras b̄ficijs. ⁊ ad ipā vota tua et desideria puerit. et dulce tibi sit hāc fecūditatē sp̄ inq̄rere**

Orti fecūditas

Ecclia paradisi

B̄nficia marie

Nota seruē marie

Jo. cccij.

Liber XII. Particula .I. Ca. XII.

et in ortu huius umbra q̄scere. q̄ bonoz spūaliū longa tabefact⁹ inedia. et longo tedio prauū itineris hac ten⁹ laborasti. Accedat ad eā q̄ adhuc longe ē. q̄ iā app̄bē dit eā amore. et seruicio speciali teneat nec dimittat.

Bern.

Deliciosus | Affluens. et abūdās omnib⁹ spūalib⁹: imo et corpali⁹ delicijs. **Uñ** **Lanti. viij.** dicit⁹ delicijs affluēs. **Beatus bern.** Qui nisi delicias dixerim. **gita** **ris dec⁹** cū fecunditatē munere: hūilitatis insigne: distillantē caritatio fauū. misericordie viscera: plenitudinē gr̄e: pro gatiuā glie singularis. Propter hūmōi delicias cantat ei ecclesia. **Speciosa facta es** et suauis in delicijs tuis. **I. tibi soli** pueniētī b⁹. **Quia** multe filie p̄gre. di. tu supgressa es vntuersa. **Itē** **delicie** **marie** vir tutes et puilegia. que ip̄i soli pueniūt. quoz merito a delicijs oim serozū trāstata est: ad delicias reḡi et dñi angeloz. **Et bene** vtutes ei⁹ delicie sunt. qz nō solū ho mines et angeloo. sed etiā diuinos puocabāt aspect⁹. **Unde** et d̄r de ea **Diere. vi.** **Speciose** et delicate assilauit filiā syon. **I. maria.** **Gliter.** **Delicie** **sunt** **cibi** et pōtus delicati. **Et ip̄a** delicatissimo fauo caritatis sue. delicatissimo lacte vber suo r̄i. nutriuit filiū dei et suū. **Uñ** et fili⁹ suus **Can. v.** gl̄iat dices. **Comedi** fauū cū melle meo. bibi vinū cū lacte meo. **Quere** paulo infra ca. xij. **B.**

Capitulum xij.

Uersus
duodeci-
mus

D̄gr̄ hu-
go d̄ serō
victore

I **Argus** **Id̄** patet ex eo q̄ liberissime inuitat oēs ad delicias suas. dices cum fi lio suo **Dat. xi.** **Venire** ad me oēs q̄ laborat̄ et onerati est̄. et ego refi. vos. **glioso** fructu meo q̄ est christ⁹. **Uel** fructib⁹ meis. **i. generatōib⁹** meis. **de q̄b⁹** ip̄a dicit **Ecc. xviij.** **Trāsite** ad me oēs q̄ p̄cupiscit̄ me. et a generatōib⁹ meis implem̄ **Inerhaust⁹** **I** **deo** sup illud **Laue** gr̄a. plena. **Dicit** inḡ **hugo** d̄ serō victore ad ma riā. **Recre** dicta es gr̄a plena. **de q̄** ortus ē fons gr̄ie. **Quere** li. i. ca. iij. **A.** **Id̄** dicit ip̄a **Ecc. xvij.** **Usqz** ad futurū seculū nō desinā. **I. mis̄r̄** misericordiā exhibe re. **Propter** **B** dicit illi **Isa. lviij.** **Eris** q̄si ortus irrigu⁹. et q̄si fons aqz. cui⁹ nō de ficient aque. **I. mis̄r̄** misericordiā. **passio**. **pietas**. et hūmōi.

Satiāns **Unde** dicit. **A generatōib⁹** meis implem̄. **Ecc. xvij.** **Largitas** ei ma rie q̄ ē hic ortus: ad suam fecunditatē et plenitudinem. **christū** inuitat et amicos **Can. v.** **vbi** dicit. **Veniat** dilect⁹ me⁹ in ortū suū vt p̄medat fructū pomoz suoz **Audierat** ei m̄. ortū se vocari in supiori aucte **Can. iij.** **vbi** dixerat christ⁹. **Sur** **ge** aq̄lo. **I. o** tu sathana: ne incibas eccle: vt eam depmas. **sz** recede. et da locū spi ritūscō **Let** veni auster. **I. i.** inspiratio spūsc̄i. **Lp̄sa** ortū meū. **I. i.** inatri mee p̄seuer rāter insuffla gr̄az abundāciā. vt ab ip̄a abūdanter et indeficiēter defuārb̄ fificio nū reinedia ad ifirmoo. **Dec** aut̄ s̄ba vident̄ dicta fuisse spūi maligno: et spūisan cro in serificatōe marie ab originali pctō. **Auditis** aurē hūmōi s̄bis brā **hgo.** et me roze illi⁹ siculnee que maledicta ē (qz christū fructū q̄rētē in ea nō pauit) statī imi tat dilectū ad deliciao syas dices. **Veniat** dilectus me⁹ in ortū suū. **I. i.** in me de scēdat p̄ incarnatōis mysteriū **Let** comedat fructū. **I. i.** delectet̄ in fructu **Lpomo:uz** suoz. **I. i.** in op̄ib⁹ virtutū q̄s in me plantauit.

Et nota q̄ beata **hgo** ad fructū inuitat filiū suū tanq̄s p̄nez: qz paruil⁹ nat⁹ ē nob. **E** **Isa. ix.** **Et** m̄it̄ ad eū q̄si q̄tuoz nūcios. vt veniat cito ad p̄adū nobiscum. **Di** q̄tuoz nūciū sunt. **Meditatio**: que dñm q̄rit. **Concēplatio**: que q̄sitū inuenit. **Oratio**: q̄ inuentū inuitat. **Hūilitas**: que imitariū adducit. **Uñ** dicit **Lanti. i.** **Dū** esset rex in accubitu suo nard⁹ mea dedit odorem suum. **I. i.** hūilitas effudit ordem suam. vt vocaret et adduceret sponsum ad puinandū nobiscum in terris. q̄ cum patre et angelis puinabat in celis.

Et nota q̄ fercula libētissime p̄medit sp̄sus iste: que sunt. vite mūdicia. et vera peni **D** **tētia**. **De** primo **Can. ij.** **Qui** pascit inter lilia. **Et** **ferculū** puenire debz: omnia alia fercula: sine q̄ cetera nō saperēt. **De** secūdo. **dit** rebecca filio suo **Iacob** **Bene.** **xxvij.** **Laffer** mihi duos hedos optimos. **vsqz** **q̄**buo libēter vescit. **D̄** autē hec duo fercula christo p̄parauit in p̄senti. **duob⁹** alijs ab ip̄o cibabit. **I. gr̄a** in p̄senti. et gl̄ia in futuro. **Dilectus** aut̄ marie: gaudēs se inuitari. tanq̄s famelic⁹ statī q̄ est. et de bona resectōe se p̄medat dices. **Veni** i ortū meū soroz mea sponfa. **Et** pauq̄

Proprietates orti clusi

interpositis describit suam refectionem dicens. **L** Comedi fauum cum melle meo. **I** rē. Quasi diceret. ad similitudinem veniens in ortum suum. ut ibi iocundet post labores. Sic ego ab illis qui labores mihi prebent in iniquitatibus suis. ut iocundarer in meritis et virtutibus tuis regis. **V**eni in ortum meum. **I**. i. in ipsam per mysterium incarnationis mee.

Libus christi

E

Adimpletio paterne voluntatis. Unde dicit **Joh. iij.** Deus cibi est ut faciam voluntatem eius qui misit me etc.

Duo ad aliam preplatio diuinitatis. a quo cibo uinum ieiunauit. **U**n dicit. **P**rouidebam dominum in conspectu meo. **S**ens eius hominis assumpti. statim a suo origine plene et perfecte dei uisibile fructu. ipsam ueritate uidentem immediate in semetipso.

Libus christi

Sacra scriptura. **I**ab hoc etiam uinum ieiunauit. **M**atth. iij. Non in solo pane uiuit homo. sed in omni uerbo quod procedit de ore dei.

Conuersio peccatorum. ab hoc ieiunauit in cruce. quia ibi non incorporauit nisi uicium latronum. Unde dicit. **E**t operui in ieiunio animam meam. **I**. non exercui potentiam meam. uindicando me de crucifixorum meis.

Corpalis. **I**a qui ieiunauit quadraginta diebus et quadraginta noctibus. sic **M**atth. iij. dicit.

Delectatio. **I**qua habuit in virtutibus meritis. **I**. in actiua et preplatiua. de quibus hic dicit. **L** Comedi fauum cum melle meo. **I** rē. **U**bi in utraque uita mentem sibi placuisse demonstrat. **F**am mel eliquit. pure preplatio designat dulcedinem. **F**auus. qui rubeam ceram demonstrat. **E**teri et in suis cellulis mel occultat. uita figurat actiuam. quod licet in operibus rudis appareat. per singulas tamen operum cellulas dulcedinem continet primorum.

F

Actiua et preplatiua uita

Alter **L** Comedi fauum cum melle meo. **D**el quod descendit ab aere signat preplatiue dulcedinem. **F**auus hoc est quoddam elaboratum ab apibus. habens dulcedinem melle. et lumen in cera. et signat actiuam que est in labore. et habet dulcedinem mellis in perfecta quiete. ad deum. et lumen in exteriori conuersatione quantum ad proximum. **U**n **M**atth. v. **L**uceat lux uestra etc. **D**istrauit ergo maria filio dei fauum cum melle. quia primatum habuit in utraque uita.

Sequit. **B**ibi uinum meum cum lacte meo. **E**t uisigit uinum. in quo ebrietas. **L**acti. in quo est dulcedo. quia ebrietas bibit in lacte materno. **Q**ui enim antequam bibisset lac matris. districte indicans cum seueritate puniebat. postquam carnem sumpsit de regine. et bibit de eius lacte. seueritate sic in misericordia commutauit. quod uelut lacte materno debriat. peccatorum nostrorum uideat oblitus.

B

Potestas. **Q**uid autem biberit christus in hac refectione. sequitur ostendit dicens. **B**ibi uinum cum lacte meo. **Q**uod est dicere. **P**astus sum in merito meo. **U**el sic. **P**astus sum sine merito meo. et uirginis lacte. ueribus. de quorum neutro alicui uinum pertigit gloriari. **I**tem licet de maria dicat. **L**olcum effusum nomen tuum. **N**on tamen dicit quod uera sunt effusa. eo quod solus filius dei ex eis lactat. est gratia autem uis ad omnes effundit. **E**t cetera ut supra exposita sunt. **Q**ui enim propter iniquitates et peccata mundi sit tactus. erat dolore cordis intrinsecus. ut eterni supplicii mundo diluuium preparent. **P**ostquam lac bibit de regine. quasi de uino potat. et lenificat corde tanquam oblitus tristitiam quam inducerat mundi malicie. a supplicijs ad misericordie beneficia se peruertit. **D**ec mundi notata iuuenies **li. ij. pti. ij. ci. xij. Et li. v. ci. xvij.**

Frater uerrie

Item de hac inebriatione dicit ipsa **Ecc. xvij.** **D**ici rigabo ortum plantationum. **N**oc habes expositum **li. it. ci. xv. D.** Sequitur. **E**t inebriabo partem mei fructum. **F**ruet per est filius. qui dicit fructus quia reficit. et quia toto se cibatur aiam. quia totus est desiderabilis. **C**asi. v. **E**st enim manna de celo uenies. **E**ro. xvi. **P**atis omnes delectamini. **S**ap. xvi. **L** fructum dicitur prus. ut notet singularis partem reginis. quia partem uirginis fructum habuit. non damnum. delectationem. non dolorem. **E**ua enim peperit cum dolore et dano proprie substantie. dolor enim est sensus diuisionis partium. et talis non potest esse sine deperditione substantie. **I**psa autem beata uirgo peperit sine dolore. et in hunc singularitatem partem ostenditur. **D**icitur enim ei ene. **I**n dolore paries. sed prus beate uirginis fuit fructus. quia sine dolore. i. sine naturalium lesione. propter quod dictum est ei. **A**uc. i. sine ue. **U**nic fructum inebat ipsa. quasi uino triplici. ut oblitiscat iniurias sibi illatas a peccatoribus. **E**t de facili potest se briari. quia paruulus est **I**sa. ix. **I**nebriat autem primo uino passionis peccatoribus patienti.

D

Triplex uinum marie

Fo. cxxij.

D

Libet XII. Particula. I. Ca. XII.

do. Secdo vino deuote orōis / p̄ eis orādo. Tercio vino leticie et exultaōis / p̄ficiētijs ⁊ gaudēdo. Primū vinū ē de vineis engaddi. Cañ. i. qđ iterprat̄ ocul⁹ rē / pratiois. Hā ex eo qđ oculū hz ad vitā hūanā. qđ nō nisi tēptatio ē. Un̄ Job. viij. dic̄ alia l̄ra. Tēptatio ē vita hoīs sup terrā. ex h̄ necesse hz cōpati. Scdm̄ vinū ē vinū libani. Osce vlti. L. Dēoziale et⁹ sicut vinū libani. Iqz deuota orō nasat̄ ex cādoze ⁊ mūdicia mēt̄. ⁊ ex eo qđ mūdissimā habz mētē: p̄t deuote orare mouēte ⁊ passio ne. Tercū vinū ē qđ letificat deū et hoies. Judic. it. P̄no vino oñdit se iebziari Cañ. ij. L. Oñde mihi faciē tuā. I. post. L. Sonet vox. Idonore orōis L̄i auribz meis. ⁊ h̄ qđ: Dulcis ē. I. i. iebziās me. Un̄ qđ iebziat⁹ dicit. iij. Regū. ij. Pete m̄ mi rē. Tercio vino dicit se iebziatū. ⁊ gratulatōi b̄tē v̄gis. maḡs ⁊ gaudēdo. ⁊ grām mul tiplicādo. Itē Cañ. viij. oñdit m̄ cuiusmodi poclo dilectū suū potauerit. vbi dic̄ filio. L. Dabo tibi poculū ex vino p̄dito et mustū malogñatoz meoz. Unū ⁊ di / tū. dicit caritatē ⁊ ditā melle deuorōis. ⁊ aromantibz bonoz opez. L. Malogñata. I vocat p̄tubnia bonoz opez. p̄rēta sub cellul' singulaz fructū. Et ex cis p̄cedens suauitas dicit L. mustū malogñatoz. Et signāter addit L. meozū. I. qđ malogñat⁹ sp̄ius nulla alia p̄parant.

v Ilo quō de⁹ refectus et potat⁹ est in h̄ orto. videndū ē quō ip̄e satiat⁹ alios **J** satiani vult ex eodē. Dicit ḡ familiaribz suis et amicis m̄ris sue. L. Comedite amici et bibite. et inebamī carissimi. L. Cañ. v. Uideri siqđē poterat qđ christ⁹ sibi appropasset oīa: qđ delectare poterāt i h̄ orto: cū p̄nomē appropatōez significans singul' adieisset dicēs. L. fauū meū. vinū meū. let h̄ mōl. Sed licet ip̄e qđsdā habeat delicias sp̄ales i ḡgīe. v̄pote qđ ei⁹ p̄rogatiuas nouit. q̄s mēs hūana nō capit. ni hilomin⁹ m̄ q̄libet fidel' fm̄ mēsurā acceptā iuenit in brā ḡgīe qđ p̄medat ⁊ qđ bibat. Inuenit v̄n̄ pascat et p̄firmet in bonū. inuenit vt letificet cor suū. inuenit v̄n̄ iebziari valeat. vt qđ pus in mūdo dilexerat. de cetero ad mēoriā nō reducat. Dicit ḡ. L. Comedite amici. I. i. delectamī i fructibz hui⁹ orti. L. bibite ⁊ inebamī carissimi. De vino qđ vobis p̄pinat vitis illa qđ dicit Eccl. xxiij. Ego qđsi v̄s fructi ficant suauitatē odor'. Que etiā dicit. L. A generatōibz meis implemī. I. m̄mo qđ ex p̄sū dicit. L. Qui edūt me adhuc esuriēt. et qđ bibūt me adhuc sitiet. Quasi diceret Qui dulcedinē meā gustauerit in p̄sennā adhuc pl⁹ de ea desiderabit ex p̄ri.

Pascit maria suos puīnas.

r Primo et digniori mō. I. glorio fructu suo. qđ est christ⁹ quē sumim⁹ i sacramento. qđ fructus fructuū. dulcis sup mel et fauū. in qđ plena ē ⁊ vera refectio q̄ntū ad militā tes. vera ⁊ eterna fructio: q̄ntū ad triūphātes. Et p̄pter v̄rosqz dicit christ⁹ Job. vi. Caro mea vere est cibus rē.

Secdo. carne sua virginali. Unde dicit Qui edūt me adhuc esuriēt rē. I. Sicut i sa cramento. vbi sumit̄ caro christi. qz caro christi et caro marie: sicut caro m̄ris ⁊ fi lij vna caro. Un̄ ap̄ls loq̄ns de matre et filio. i. L. hoz. vi. Erunt in q̄t duo. I. id ē. christ⁹ et virgō. in carne vna. Sicut dixit adam Gen. ij. Delicatissimū ferculū car nem virgineam māducare.

Tercio: ḡb̄is suis positis in ciuāclio. I. qđ verba dei sunt: et qđ docuit eā sp̄s f̄itat̄. I. qđ nō in solo pane viuit hō rē. Dat. iij. Propter h̄ de ea d̄z Eccl. xv. Libauit il lū. I. i. amatozē suū lpane vite et intellect⁹. I. i. doctrina ḡbi dei: que dat̄ intellectū credentibz. et h̄ in p̄senti. et i futuro pane angeloz. i. dei fructōe. De qđ pane d̄z Lu. xiiij. B̄t̄s qđ māducabit panē i regno dei. Uel lpane vite. I. i. filij sacramēto. qđ ē pa nis viu⁹ qđ de celo descendit. Jo. vi. cōferens hic vitā ḡe. in futuro vitā ḡlie. I. p̄a ei p̄curat amatozibz suis grām digne celebrādi et p̄mūicādi. Et statim subdit de es / fectu illi⁹ panis. L. Et firmabit. I. i. digne p̄mūicans l̄ illo lpane. qđ hic ē panis cō firmās cor hoīs i grā ⁊ f̄mitē. L. Et nō flectet. I. i. nō cedet tēptatōi v̄l tribulatōi v̄l heretice p̄uitan'. L. Et continebit illū. I. i. v̄nitate ecclie cū alijs fidelibz tenebit. Let nō p̄fundet. I. i. nō frustrabit a desiderio suo. Uel nō p̄fundet. I. i. die iudicij cū im / p̄is. L. Et exaltabit illū ap̄d p̄rimos suos. I. i. angelos et hoies beatos.

Quarto qđi q̄bysdā delicatissimis fercul' ex p̄lis sue sc̄tissime et f̄tuosissime p̄uer **B**

Pascit maria suos conui uas

Proprietates orti conclusi

factio. Unde dicit. Qui edicit me. I. i. q. mea conuersationem sibi incorporant. Adhuc est
 riet. Iq. no parit fastidium s. desiderium. Conuersatio ei scia cuiuscumq. q. trahit i. exten-
 plit. cib. e. spual. reficiens et saginans. Un dicit e. Petro Joh. in si. L. Pasce oues
 meas. exemplo. s. honeste conuersatio. Vltro forte q. pascat et reficit conuersatio hgi-
 nis. cu ipa Hispanis o. delectamentu in se habeo. r. ois saporis suauitate. Sap. xvi.
 Jo dicit ipa. Cañ. v. Comedite et eritis amici. bibite et iebriami. et eritis carissimi.
 Imitatio aut opoz illi duplex e. Vel exeplo ei. bñ opari. r. h. e. edere. q. masticat
 do laborat. Vel exeplo eius in se extingere p. uas concupiscetias. et hoc est bibere. i.
 quo sitis extinguitur.

Quito modo pascat se ipa q. totaliter. Ipa. eni comedere est amore r. deuotioe ipaz
 spual. reficere. Ipa. eni comedit. q. si fauu mellis. q. i. ci. eloquijs delectat. dices il-
 li. Quā dulcia faucibus meis eloqua tua rē. Itē. q. frutes a. et bñficia. sepissime ad-
 mētē reuocās. prūpit in voce p. fessiois et laudis. vt i. voce ecultatiois et p. fessiois
 sit son. taliter epulās. Propter h. ci. p. petit illd. qd. dicit de supna hierlm. Isa. li.
 L. Gaudiu et leticia iuueniet i. ea. lab illis. s. q. ea comedūt. L. g. r. actio r. vox laudis. I.
 Propter hoc etiā d. Eccl. xliij. In omni ore q. si mel indulcabit ei. memoria. et q.
 si musica in iuuio vini.

De feru-
lis marie
q. nos
pascat

Sexto pascat omni edulio delicato et sapido. q. esca vniversoz in ea. Dan. iiij. Hā
 ipa e. archa de q. dixit de. p. vero noe. i. filio carne sumpruro Gen. vi. Tolles tecū
 ex oib. elcis q. mādī p. nūt. et p. portab apd. te. Ipa. siq. dem pane vite nos reficit vt di-
 cū e. sup. r. Carnib. agni imactati. Exo. xij. Frumēto p. mo si fuerim. colūbini.
 Eze. xvi. Pisce fidei. Duo spei. Pane caritatis. Pomis odoriferis scē opinio-
 nis. Tua passa. i. mēoria passiois. Volo gñatis. in q. bus sub vno cortice mltā g.
 na ordiabiliter disponūt. facies nos p. suare et diligere vnitate frnitatis. Hā ipa e.
 q. p. cib. suis. facit inhabitare vni. moris in domo ecclie vel religiois. Pisce asso-
 submistrās nob. g. ram fraterne p. passiois. Pisce eni assat q. n. pi. affectus alicua
 miseria vit. Sic assat. erat apls. cū dicebat. ij. Eho. ci. Quis i. firmat et ego nō i.
 firmo. Quis scādalizat et ego nō vroz. Propter h. dñs p. scē assum comedit. Lu.
 xxiij. q. a. miserātiū p. ius affectus dulciter sapit ei. Pascat etiā nos melle deuotiois.
 r. exhilarat facies nras oleo leticie spiritualis.

Itē. cū ipa sit dispensatrix et pincerna g. r. vno vitis et cella vinaria. Un die Cañ. D
 ij. Introduxit me rex in cellā vinariā. vell. in cellaria sua. Ibi nō solū potat a di-
 lecto suo. q. n. et amicis suo bauriēs refundit. q. de ei. p. leitudine oel recipiūt g. ram
 p. gratia. dilectozes suos et puas potat vno et potu mltiplici. et largit differen-
 tias potuū fm. differētias potatoz. Et q. ipa sit pincerna scōziū. oñdit p. uer. it. d.
 ces. Bibite vinū qd. miscui vob. Et cañ. v. dicit cōiuis suis. Bibite et inebamini
 carissimi. Q. etiam sit pincerna dñi dicit Cañ. viij. vbi loq. tur dilecto. Dabo tibi
 poculū ex vino condito rē. vt sup. eodem D. in fine.

Propinat hec pincerna

Depocul
q. nos
potat

Multū forte r. calidū. spūalem g. r. p. mo gustatibus. q. calefacti et a se alienati. in
 amorē mris et filij dulciter iardescūt. Potādo siq. dem panp. cornua sumit. que sūt
 christi dilectio et marie. vt dilectio dei et primi. Isidor. dicit q. mustū vinū est
 statim elacu sublatū. Dicitū aut. credit mustū. q. a. limū et terrā q. d. mus. vñ hum.
 habeat in se mixta. Vinū aut. dicit. eo q. por. ei. venas sanguine cito repleat.
 Uterres eni vinū venenū appellauerūt. sed postq. inuētū e. vir. letiferi succi. hoc
 vinū vocatū e. illud venenū. Un hiero. in li. de virginitate. Virgo christi vinū su-
 giat vt venenū. ne p. etas. calore fermenti vinū bibat et peat.

Hiero.

Vinū p. p. cōziū. penitēdo lugētib. q. dicere ei p. nūt. L. Potasti nōa. lo maria. vino cō.
 Vinū leticie spūal. de ipetrāda venia p. ei. adiutoriuū spem cōcipiēs. Lp. i. cōziū
 ribus. de quo dicit. Vinū letificet cor hominis.

Vinū mictū deuotiois. ipam ex corde innocantib. hoc nō debz. bibi sine aq. lactia-
 rū. ne reddat hominē p. sū impiosū. Et de hoc dicit ipa filio. L. Vinum nō habēt.
 Et hoc bibit i. nuptijs christi et aie penitentis ad ipm. redeūtiis. Et talib. die. p. sa

So. cccij.

D. 2

H

D

P

Iud.

Liber XII. Particula. I. Ca. XII.

Daria
ppinat cō
uiuīs.

- P**rouer. ic. **B**ibite uinū quod miscui uobis.

Uinū defecantū / aduersus uicia reluctatū. **S**iquidē mustū sp̄ in motu ē: donec purū ab ipuro sepef. et donec ipuz infra ita q̄ subsint feces. Sic debz ratio suppo- nere se sensualitati et carni: et q̄buslibet uicijs et peccis. **I**ō dixit dñs ad cayn **B**enesis. liij. **S**ub te erit appetit⁹ et⁹ **I**.i. sensualitatis uel peccis **L**z tu dñaberz illius **I**.
- U**inū doctrine sp̄ualis. sapienciā filij q̄ uera est: libenter addiscētibz. **H**oc est uinū germināo uirgines. hoc ē. reuiginas corrupras pus mētes. **Z**acha. ix. **H**oc uinū ppinat ip̄a. reuelās q̄bus uult occulta mysteria scripturaz.
- U**inū dure increpatōis. q̄busdā horribiliter delinq̄ntibz. **H**oc uinū ppinat ipsa theophilo. quē de impietate sua austere coarguit. s̄z addidit oleū ⁊ solarōis: ne de filiū misericordia desparet. et sic uulneribz eius sp̄ualibus infudit oleū ⁊ uinū. **L**u. x.
- U**inū aminū. i. albū. ab a q̄ ē sine ei minio. castitati studentibz. **E**t h̄ est uinū germinās uirgines. **Z**acha. ic. id ē uirgines cogitatōes et affectōes. **S**emen p̄ncipiū est rei crescēt. ⁊ hūilitas sp̄ dicit. **H**ūc cepi. **I**deo i germie notat hūilitas.
- U**inū roseū. q̄. s. rubet ut rosa. caritate feruētibz. **E**t h̄ est uinū uel sanguis ille in q̄ iudas lauit stolā suam et palliū. **S**en. xlix.
- U**inū hūane redemptōis. sicim iusticie patiētibz. **A**d hoc uinū inuitat ip̄a cū filio **I**sa. lx. dicens. **D**ēs sitiētes ⁊c. **U**enite emite absqz argēto uinū et lac. ut possit dicere redemptus illud **C**an. v. **B**ibi uinū meū cū lacte meo.
- U**inū mera cissimū. sacramētū filij sui digne recipiētibz. **D**e q̄ **D**eute. xxxij. **E**t sanguinē uue biberent mera cissimū. **H**oc uinū p̄pe dicit uinū passum. qz de uua pas- sa exprimit. i. de corpore iesu christi.
- F**loratū nouicijs. sibi et filio seruire incipientibz.
- R**aspātū humilitatis. feces peccatorū cōculcantibus. **U**el feces suas. i. peccā p̄ oculis cordis habentibz. qui dicūt cū ps. **P**eccant meū corā me est semp.
- F**erranū. ad honorē suū et filij sui. uitam suā artantibz.
- S**ariophilatū. aromatizans saurose et dulciter se et filiū laudantibz.
- P**igmentū conditū speciebz celestibz. dulciter et suauiter de se cogitantibz. **E**t dicit pigmentū quasi purus gustus mentis.
- C**laretū sapidissimū. filij passionē et suā ⁊ passionē deuote recoletibz. et tā filio q̄ matri et toto affectu cōpatientibus. **C**ōficiat autē claretū. ex p̄ciosissimis specie- bus et uino optimo qd̄ studiose colat p̄ eas. **D**uo ad h̄ colatoria dedit nob̄ dñs p̄. **U**nū fuit corpus christi iesu. aliū cor marie. **U**inū hui⁹ claretū. uel sanguis xp̄i q̄ est uua. de q̄ dr̄. **S**anguinē uue biberēt mera cissimū. **U**l̄ doctrina de dñica pas- siōe. **D**e q̄ uino p̄uer. xxxi. **D**ate uinū his q̄ amaro sunt aīo. **S**er ⁊ passiōe xp̄i pa- tiēns. **S**pecies aromaticę hui⁹ claretū. singule et uniuersę circūstātie passiōis. scz tristitia. mesticia. pauor. cediū. sudor sanguine⁹. inde p̄ditio. manū ligatio. faciei relatio. colaphi et palmate. sp̄ta. flagella. mine. p̄bra. clauū. lancea. spine. lacrimę. fel. et acetū. et uinū mirratū. et cetera h̄mōi. **Q**uicqd̄ autē pene et doloris transiit p̄ corpus filij: p̄ matris aīam p̄trāsinit. iuxta sententiā symonis **L**u. ij. **E**t tuā ip̄ius aīam p̄trāsibit gladi⁹ ⁊c. **P**ropter h̄ corpus filij et aīa matris: recte p̄nt duo colato- ria notari. **N**ec solū colatoria. imo et apothecę oīm specieꝝ aromaticaz. i. sim ⁊ tutū gratiaz et donoz. **A**trite enī fuerūt he spēs. et minutatim ⁊ uise in mortari- olo hūilime passiōis: tribulatōibz diuersis. uelut q̄busdā pistillif. qn̄ christ⁹ attri- tus ē et omolūt⁹ p̄pter scelera nostra. **I**sa. liij. **E**t hic fuit uniuersus puluis pigmē- tarij. i. christi. de quo mentio fit **C**an. iij. et **E**xo. xxx. **Q**uere ita p̄n. i. ij. **F**.
- U**inū uetus et suauē oleno. in amore ip̄i⁹ p̄seuerātibz. **D**e hoc uino dicit. **U**inum nouū amic⁹ nouū s̄ ueterasce. et cū gaudio bibes illud.
- R**osātū aromaticū. p̄fectis dissolui et esse cū ip̄a desiderātibz. **S**iquidem ex feruētis- simā caritate: q̄ figurat in rosa. q̄ intensissimi raboris ē: p̄cedit tale desiderū.
- U**inū honorariū. in nuptijs assueri et hester. i. christi et ecclie discubentibz. **H**oc ē uinū p̄cipuū et abūdās de q̄ legit **H**ester. i. **E**t dicit honorariū. q̄a et principibz. et potentibz honorj gr̄a p̄sentat. **E**t h̄ uinū **I**sa. xxxv. appellat uindemia desceasa

Proprietates orti clusi

qz sine omixtione alicui? rrarij bibit. In his nuptijs mistrat brá ego cui coue
nit illud Lu. xij. Preciget se z faciet illos discubere. et trāsies misstrabit illis. z ip
sos incitrat ad comedēdū et bibendū. dicēs illis illud Cant. v. Comedite amici z
bibite et inebriamini carissimi.

O, beata ego sit pincerna ipi? filij: oñdit ipsa Cañ. viij. vbi pmittit dilecto suo diceſ
Dabo tibi poculū ex vino dīto. et mustū malogranatoz meoz. Sicut sup D.
i. si. expoluim?. Itē qz sit pincerna iustoz: oñdit puer. ic. dicēs. Bibite vinū qđ
miscui vob. Ideo desigē per rebecca Sen. xiiij. q de hydra sua potauit helyzer
z camelos. i. christū et iustos. Itē qz sit pincerna btoz oñdit Cañ. v. vbi dicit qđ
loqns ipis beatis. Bibite et icbamī carissimi. Potest etiā dici pincerna illoz: qui
sunt i purgatorio. et illoz q puniunt i inferno. Potest etiā dici de mfe illud quod
dr de illio i ps. Calic i manu dñi: vini meri plen? mirto. Et incliauit ex hoc in
hoc zē. Calic. Ibra calon greco qđ ē lignū latine. qā antiq̄tus fiebāt calices deli
gno. nō de metallo. Pōt dicit Calic. iste qđ qđ a mfe et filio vnicuiqz iuste retribuif
Uel Calic. Iste cōiter qđ qđ ab ipis ppinat. Dicit Calic i manu dñi. v. dñe. i. in
p̄tate vini meri. eterne iocūditatis. qđ ad btoz. vbi nihil tristicie admisceſ. Prouer.
xiiij. L. Coz qđ nouit amaritū dinēate sue. in gaudio ei? nō miscebit alien? .i. ali
cui? tristicie mer? vl mor?. Hoc vino mero icbuiat ipsa pmedētes in mēsa dñi. qui
icbuiant ab v̄tate dom? dei. que ē ipsa. et torzēte voluptat? potāt ab ea. Ibi enim
apponit quibus vinū p̄cipuū et abūdās. i. nuptijs hester et assueri. q̄ iterptat bea
tus. i. christi et ecclie. sicut hester. i. dicit de quibus quod fecit assuer?. Calic iste
vini meri. Iest qđ ad serōs qui sunt i patria. Plen? Iust. Mirto. Ibra calic iste qđ ad s̄
ctos q̄ adhuc sūt in via. et qđ ad eos q̄ adhuc puniunt i purgatorio. qđ ipsa miscuit
vinū. qz licet sperēt. tñ affligunt expectādo. Hāc spes q̄ differt affligit aiām. Prouer.
xiiij. Let risus. Ipeil. dolori. Iveratōis. I. miscet. I. puer. xiiij. Ideo calic h dicit. I. ple
nus mirto. Uel Ideo. plen? mirto. I. qā tribulatio p̄is p̄t p̄uerti ad p̄miū z ad tor
mētū. S; quō miscet subūgit ps. cū dicit. Et incliauit ex h i hoc. i. ex vno vase i
aliō vase. S; qñqz vas p̄tinēs vñū vinū vl vñū liq̄rē. inclinat i vase p̄tinēs aliud
vinū. Sic enī fili? et mater fūiētibz suis: i calicē tribulatiōis inclinat calicē eterne
iocūditatis. vbi sūt mltēb one spēs tribulatis: cōsolatōes insundēdo: de p̄sideratō
ne retributiōis. Et h sepe expri sunt. q̄ marie deuote seruiūt. Illos etiā q̄ studiose
seruiēt i hac vita: credif ipsa misericorditer i purgatorio visitare. Et aut p̄bū so
laciū. aut iocūditatē sue visitōis. aut aliqđ spiramētū iocūdi odor? aut aliqđ hmōi.
quo refocillet et leu? ferāt. ipis pie credif ipartiri. Illi fo miserrimi potatores q̄
nō p̄nt modo separi a calice aureo babilōis. de q̄ legit Mare. li. Et q̄ nolūt mō d
mirto bibere: p̄niam faciēdo. toto ebibito qđ delectabile ē: tandē i inferno bibitu
ri sunt in eternū solas feces. Iō seqt. Uerūcū ser ei? nō ē exinanita. Fer hui? ca
licis: pena ē inferni. q̄ nō p̄t exinaniri. qā p̄petua est. Et h ē qđ seqt. Bibēt. Ier eo
calicē. oēs peccōres terre. Hoc nomē peccatoz sepe sonat in quā dā anthonomastiā:
z ideo illi q̄ directe peccāt i mariā. vt heretici. iudei. blasphemī. et q̄libz male senti
entes d ea: diei debēt anthonomastici peccōres. cū defacili nō possit qđ peccare q̄ui
us qđ in m̄em saluatoris. S; tales potabit ipsa p̄dicts fecibz. qđ de iuliano a po
stata manifeste apparuit. quē filio ei? blasphemātē: et bto basilio sermo suo p̄minā
tē. mercuri? miles ad p̄ceptū ei? suscitāt lancea intersect. Sic igit ex isto calice. il
li q̄ sunt supra. s. bñ. bibunt qđ ē sup. i. purū et merū. illi q̄ i medio. i. iusti. et hi q̄
purgant. id qđ ē in medio. i. mixtū. et ita dānatis. q̄ inferi? sunt: nō restant nisi fe
ces: q̄ descendūt inferi? in calice sepedieto.

Daria
pincerna

Calic dr

Pctōr an
thonoma
sice dr.

Julian?
apostata

Ultima
ps duode
cimi. vsul

Saltādū
ē corā ma
ria

Iocostus. Ibr huic orto videat cōuenire in bono illud qđ dicit. i. Lho. x. Sedit po
pul? māducare et bibere et surrexerūt ludere. Ipa enī designat p archātestamē
ti. de q̄ legit. ij. Regū. vi. q̄ dauid inducēs eā i hierlin saltabat totz viribz añ dñm.
accinet? ephor lineo vl stola byssina. sic dr. i. Paral. xv. Similiter saltādū ē z tri
pudiādū corā brā virgīe sine fictōe. qđ notat p h qđ dr. q̄ dauid saltabat totz vi
ribz. Iō etiā notat in exultatōe iohis i vtero mris Lu. i. Et h Lab acciet? ephote
Fo. cxxv. D. 5

Libet XII. Particula. II.

et lineo et stola byssina. q̄b̄ signat mūdicia carnis et spūs. sine q̄ m̄ et fili⁹ neq̄unt honorari. Et p̄cutiendū ēī organis armigat̄. I. i. ab armo depēdētib̄. q̄b̄ signa-
tū opatio bona. Et sacrificet bos et aries. I. i. lasciuia et pigricia. Ludit igit̄ hoc
orto. vel ante hāc archā: q̄ attēdēs magnalia q̄ facta sūt i maria: p̄ gaudio p̄gular-
tōio p̄rūpit i vocē exultatōis. Isa. .li. Gaudū et leticia iuenient i ea: gr̄a actio et
vor laudis. Bū aut̄ laudat q̄ p̄t dicere cū dauid. Luda et vilior sūā. I. i. hūiliabor
in ocul̄ meis. et q̄ se discoopir p̄ p̄fessionē cū scurr̄ et cū illis q̄o mūd⁹ irridet. Itē
in h̄ orto v̄l ante hanc archam. rot saltus facim⁹: q̄t salutes ei seris genib̄ dicim⁹.
v̄l q̄t venias aū altaria seu imagines ei⁹ accipimus.

Incipit secunda particula orti conclu-

si. in qua agitur de delectabilib̄ hui⁹ orti. et de areolis eius.

Fructus conclusus soroꝝ mea sponsa

zē. Qm̄ in orto concluso et secūdo m̄lta solēt delectabilia repiri. q̄bus
singul̄ mēbris et sensib̄ p̄t fidel̄ aia recreari. ideo sub breuiloq̄o col-
legim⁹. nō in toto s̄z i pre. delectabilia hui⁹ orti. q̄ subscriptis p̄sib̄

melius poterit in memorie cōmendari.

Fons. odor. herba. viroz. foliū. flos. ramus. et arbor.

Umbra. refrigeriū. modulatio. delicie. ros.

Fructus. tempies. r̄bertas. potus. et esca.

Secretū. requies. somnus. clausura. serenum.

Dūdicies. latebre. turis. medicina. iocosum.

Hec omnia fuit filio dei gliosa. ego. z hec oia est ip̄a nobis. q̄a oib̄ oia facta est.
vt lucrifaciat v̄niuersos. Nozū aut̄ delectabiliū partē p̄strinximus in p̄sib̄ supra
dictis. et prem̄ aliā in hoc capitulo p̄stringemus.

Rimū igit̄ er̄ v̄nū de maximis delectabilib̄ fuit Umbra refrigeras. Iqz p̄t⁹ al-
tissimi ob̄s̄rauit marie. et p̄ carnē assumptā ex ea: ip̄am i umbra culū ecclie p̄
pauit. vt et ob̄s̄rara ob̄s̄rara merito dici possit. cui ab angelo filii nūctare de-
cra ē Lu. i. l. Spūsc̄tis supue. i te. et virt⁹ al. ob̄s̄rabit tibi. l. Spūsc̄tis supue.
Itē h̄a de spūsc̄tō p̄cipio. Tu q̄ audis q̄ maria de spūsc̄tō p̄cepit. fideliter sic int-
lige. Sicut p̄bū dei imago p̄ris ē. sic aia christi imago est spūsc̄ti. Nec loq̄z mō
de illa imagine: p̄ q̄ hō ad imaginē dei fact⁹ esse d̄z. In reb̄ corp̄alib̄. imago alicu-
ius esse dicit. qd̄ ex p̄se formā illi⁹ cui⁹ ē imago habz. Sic aut̄ corp̄alia formas su-
as habēt. ita et spūalia. Forma aut̄ spūsc̄ti: gr̄a septiformis ē. nō forma q̄ sit i spū.
sed q̄ de spūsc̄tō. sicut claritas q̄ ē in pariete dicit̄ claritas solis. nō q̄ sit i sole sed q̄
est de sole. Dō q̄ christ⁹ de spūsc̄tō p̄cept⁹ ē. q̄a formā spūsc̄ti excellēter accepit. h̄
ē. gr̄am septiformē. Ut gl̄ de. Inō sit materiale s̄z formale: christ⁹ de spūsc̄tō p̄cept⁹
est. nō cui spūsc̄tus materiā semis attulit. s̄z cui formā sc̄t̄at̄ iter oēs creaturas
elegantius imp̄s̄it.

Itē l̄ spūsc̄tus supueniet i te. Venit spūsc̄tus ad h̄ginē p̄electōem. festinauit p̄ san-
ctificatōes. appropianit p̄ allocutōes. supueniēs tādē. h̄ ē. sup̄ ve iens: p̄ illā ineffa-
bile icarnatōis opatōes. Triplex ei ve iūctū fuerat cūctis s̄l̄t̄ib̄ cue: ob demeri-
tū trāsgressōis ei⁹. Primū corruptio carnis. sc̄dm̄ p̄uatio animi. tertiū pena dā-
natōis. donec l̄ spūsc̄tus. I. i. maria supueniēs. h̄ ē. sup̄ ve iens: ab ip̄a totū illud ve
abstulit. vt nec carnis corruptio i purā. nec p̄uaticatio mēns reā. nec dānatio mise-
rā p̄stitueret. Et nota q̄ i natura hūana erat antea duplex i firmitas. Una. p̄cedēs
ex sup̄abūdātia humoz. i. carnaliū desiderioz. Altera ex frigiditate: q̄ erat despa-
tio celestū p̄missoz. Has duas i firmitates sanauit spūsc̄tus medic⁹ sn̄is p̄r̄s̄.
sc̄z calido frigidū: z humidū sicco. Calidū i br̄a h̄gie fuit ardor z d̄sideriū celestū:
q̄ curam ē frigidū despatōis. Siccū fuit p̄positū p̄tinētiē z h̄gitat̄: q̄ curam ē hu-
midū toni⁹ p̄cupie carnal. Itē seq̄t. Et p̄t̄ altis. ob. tibi. I qd̄ ē ab estu carnaliū

Hec sūt
delectabi-
lia orti cō-
clusi.

Primus
delectabile

Duplex i
firmitas
nature

Delectabilia orti conclusi

Argumē
um

desiderioꝝ. quē extinguet in te p̄stabit refrigeriū. Sed cū h̄t̄ altissimi. i. fili⁹ pa
tris. sic lux iaccessibilis. ad Thi. vi. et sol iusticie. et lucifer siue stella matutina. vide
tur poti⁹ debuisse dicere illucebit q̄ obumbrabit. cū ea q̄ lucida sūt. magis clarita
tē q̄ vmbra soleat mīstrare. Quō forte vez essz. nisi iuxta formā rez naturalis: etiā
dei miracula p̄sare possan⁹. Nō si q̄dē vmbrosū corp⁹ i natura rez. s̄nā vmbra ia
cit i illō qd̄ oppositū ē eia q̄ claritas p̄cedit. Et s̄lī attēde hic de hac obūbratōne.
Res a q̄ claritas p̄cessit: fuit diuinitas s̄bi. oppositū huic splēdori fragilitas nostre
mortalitatis. Christi s̄o hūanitas i p̄ceptōe. v̄nico s̄bo suscepit i se splēdore diuina
tis. sicq; diuinitati z n̄re fragilitati iterposita. nō solū marie s̄z et toti mūdo obūbra
uit. vt obumbratōem itelligas assumpte carnis mediatorē. Et sic radi⁹ solaris iux
baris vmbra. oppositorū sibi corporoz ad diuersa loca trāsmittit. sic christ⁹ sol iusticie
sue hūanitatē obumbratōem extēdit ad diuersas ptes ecclē diuersis t̄pibz. Ad oriē
tē vmbra iecit. cū i sua p̄ceptōe de celo descēdēs et formā serui assumēs: dedit hūi
litanis exēplū. Ad occasū. cū i passiōe p̄tulit peti remediū. Ad aq̄lonē. cū descēdēs
ad infernū ipm momordit. Ad meridiē. cū ascēdēs testes gl̄ie sue trāsuēxit i celum.

Solutio

Ite spūscētis supue. i. te. P̄rio v̄niet p̄scificatōnez s̄gis. supueniet p̄scificatōnez
p̄ceptus s̄gincil. Et v̄nis altissimi obūbra. tibi. Intelligē de illa t̄tute de q̄ i p̄s.
Nota fecisti i pplis s̄tute mā rē. Et de q̄ dicit apls. i. Choz. i. Christ⁹ ē dci s̄t
z dci sapia. Nec s̄t obūbrauit marie. Tū dicit p̄ Isa. li. In vmbra man⁹ mee
p̄teri tel Dan⁹. P̄rio p̄ quā ē fili⁹ opat⁹. Et hec vmbra fuit infirmitas carnis as
sumpte. q̄ splēdor diuinitatis ita t̄pat⁹: pariter et obūbrat⁹ ē. vt i hac obscuritate ca
pet cū vter⁹ s̄gis: quē i sua claritate oīm rez cape nō potuit āplitudo. De hac vm
bra d̄r Lan. ii. et p̄sona marie. Sub vmbra illi⁹ quē desiderabā sedi. Umbra au
tē q̄ obūbravit nobis fuit ignominia passiōis. q̄n̄ sublimitas i hūilitatē. speciosi
tas i deformitatē. potētia mutata apparuit i infirmitatē. q̄n̄ speciosus forma d̄for
mis fact⁹ ē z vmbrosus. et q̄si abscondit⁹ vult⁹ ei⁹. Isa. liij. vt essz luid⁹ pla ḡ. illi⁹
sp̄nt. morte pallidus. z oimodis opprobrijs saturat⁹. Nec enī circa ipm mutatio
n̄sa fuit obumbratio. Et cū mltē mutatiōes circa ipm fuerint: sola hec nob̄ obum
brauit. Mutata enī fuerat sublimitas eius in hūilitatē. q̄n̄ formā serui accepit.
Infirmitas autē i maiestatē. q̄n̄ i trāfiguratiōne gl̄ificatus apparuit. mutabilitas
mutata est in eternitatē: q̄n̄ a mortuis resurrexit.

Berri.
Argumē
um
Solutio

Ite sup illō s̄bū angeli Lu. i. l. Spūscētis supue. i. te. Idic̄ b̄nis be. Supi⁹ dicta ē
gr̄a fuisse plēa. et nūc quō d̄r Spūsc̄. supue. i. te. An̄ qd̄ potuit repleri gr̄a. z nec
dū h̄re spūscētū. cū ip̄c̄ sit dator gr̄az. Si autē i ea tā spūscētis erat: quō a dbuc tā
q̄ non it supuētur⁹ repromittit. An̄ forte idco nō dixit simpliciter Veniet i te. s̄z
ad didit sup. Iha et p̄us q̄ dē i ea fuit p̄mltā gr̄am. et nūc supuētur⁹ nūciat⁹ p̄pter
abūdatiōnis gr̄e plenitudinē quā effusus erat sup illā. Et s̄o cū tā plēna sit. illō
ampli⁹ quō cape poterit. Si autē pl⁹ aliqd̄ cape potest. quō et ante plēna fuisse in
telligēda. An̄ p̄oz q̄dem gr̄a: ei⁹ t̄m̄ repleuerat mentē. sc̄q̄ns s̄o etiā ventrē p̄fan
dere debz. Quatin⁹ si plenitudo diuinitatis: q̄ ante i illa sic̄ et in mltis sc̄toꝝ spūali
ter habitabat. etiā sic̄ i n̄llo sc̄toꝝ corporaliter i ip̄a habitare icipiat. Et n̄q; l. Spi
ritūscētis supue. i. te. et s̄t al. obū. tibi. Quid ē l. s̄t al. ob. tibi. Qui p̄t cape ca
piat. Quis enī. excepta for̄ta s̄s illa. q̄ hic sola i se felicissime meruit expiri: intelle
ctū cape. rōe discernere possit: q̄liter splēdor ille iaccessibilis: s̄gineis sese v̄sceribz
insuderit. et vt illa qd̄ inaccessibile ē: accedere ad se ferre potuissz. dū de portūclā
eiusdē corp̄is: cui se p̄cepauit: reliq̄ masse vmbraiculū fecerit. Et forte p̄pter s̄ di
ctū ē. Obumbrabit tibi. Iha res nimirū in sacramento erat. Et q̄ sola p̄ se trinitas
in sola et cū sola s̄gine voluit opari: soli datū est nosce: cui soli datū est expiri. Di
cat̄ ḡ l. Spūscētis supuēiet i te. Qui v̄riq; sua potētia fecūdabit te. Et s̄t altis
simi ob. tibi. s̄t illū modū q̄ de spūsc̄to recipies: dci s̄tis et dci sapia christ⁹. sic i
suo secerissimo p̄silio obumbrādo p̄teget: et occultabit. q̄n̄ sibi t̄m̄ nō habe
at rē. Ac si angel⁹ r̄sdeat ad s̄gine. Quid a me req̄ris qd̄ i te mor̄ expier⁹. Scies
scies: et felicit̄ scies. s̄z illo doctore q̄ et auctore. Ego autē missus sū s̄giale nūciare

Liber XII. Particula II.

ceptū nō creare. Nō potest doceri nisi a donante. nō p̄t addisci nisi a suscipiente.

Bern. **Aliter.** **L**Obūbrabit tibi. **D**iscuit autē dñs aquā vino. sic d̄r puer. it. id ē. diuinitatez hūanitati vniuit ī sua p̄sona. et fulgorē diuinitat̄ nube hūanitat̄ t̄pauit. aliter tān̄ fulgorē hūan̄ aspect̄ ferre nō poss̄. **U**n̄ b̄tis b̄t̄. **E**laritatē solis eterne. nec illi us singular̄ adle. i. b̄tē h̄ginis: sustinere potuiss̄ aspect̄. nisi nube carnis obūbra ref. **I**sa. xxiij. **Q**uis poterit habitare cū igne d̄corate zc. **D**eut. iij. et ad **H**eb. xij. **D**eus n̄ ignis cōsumēs ē. **I**deo math. viij. p̄r in nube apparuit: q̄ h̄z vmbra s̄ splendorē. refrigeriū p̄tra ardorē. **I**tē **L**Obūbrabit tibi. **P**tra oēm tribulationē p̄tegēdo. qz sicut vmbra cūlo tegit q̄s a calore solis: ne noceat. sic gr̄a spūsc̄tī v̄ginē p̄tegit ab omni infestatōe. **U**n̄ interli. **D**abo tibi vmbra p̄tra omnez tribulationem. **I**tē **L**Obūbrabit tibi. **N**ō ledēdo. sicut vmbra. nec ledit nec grauat. s̄ refrigeriū p̄stat. **B**eda. **U**ir̄ vegetans vmbra refrigerās: spūsc̄tūs eam secūdauit: h̄tus a corruptōe suauit. **I**tē **L**Obūbra. tibi. **I**. d̄ carne tua corp̄ q̄si vmbra cū lū sibi p̄tēpabit. **I**tē **L**Obūbra. tibi. **I**. i. secretā h̄c generatōez te sola p̄scia opabitur. **B**ū b̄t̄. **I**lli soli d̄ant̄ ē nosce cui soli d̄ant̄ est exp̄iri. **I**tē **L**Obūbra. tibi. **I**. i. te carnem sumptam in te: in vmbra cūlū eccl̄ie p̄parabit.

Beda **I**tē **L**Spūsc̄tūs sup̄ue. in te. **B**eda **S**up̄ueniēs ī v̄ginē spūsc̄tūs. **D**uob̄ modis in ea diuīte sue potētiē efficacīā oñdit. **Q**uia et mentē illī adeo: q̄ntū hūanā fragilitas patit̄: ab omni vicioz sorde castificauit. vt celesti esset digna partui. z vtero illī sanctū ac venerabilē redēptoris nostri corpus. sola sui opatōe creauit. i. nullo virili interueniētī attactu. carnē de carne v̄ginis sacrosanctā: de intemerata formauit. **Q**uem enī p̄us ap̄te spūsc̄tū dicit. hūc ip̄m denuo h̄tute altissimi nomīa uit. **D**e quo **L**u. xxiij. **S**edete in ciuitate q̄adusqz induam̄ h̄tute ex alto. **O**būbravit autē b̄tē dei genitrici v̄r̄ altissimi. q̄a spūsc̄tūs cor illī cū impleuit. estu p̄cupiscētiē carnis t̄pauit: emūdauit a desiderijs t̄paliū: a donis celestib̄: mentem simul illī p̄secrauit z corp̄. **E**t h̄t̄ altissimi obū. tibi. **B**eda. **U**mbra a lumīe z corpe obiecto solet formari. **U**ir̄ galissimi obūbrabit tibi ī marie. dū in corpea lux deit̄at̄: corp̄ ī ea suscepit hūanitat̄. **E**x his p̄tz q̄ iō b̄tē h̄gi spūsc̄tūs d̄r obūbrasse: qz in eī h̄tute vnita ē deitas forme seruilī: tāqz res obscura lumī sit obiecta. vt obscuritas ad formā serui. et ad claritatē deitas referat.

Beda **I**tē **L**Spūsc̄tūs sup̄ue. ī te zc. **H**ugo hugo de sc̄to victore. **C**ōcepit maria de spūsc̄tō. nō q̄ de subst̄tia spūsc̄tī semen part̄ accepit. s̄ qz p̄ amorē et opatōez spūsc̄tī: ex carne h̄gis diuīso partui n̄ata s̄nbaz m̄strauit. **N**ā q̄a ī corde eī amor spūsc̄tī singularit̄ ardebat. ideo ī carne eī v̄r̄ spūsc̄tī mirabilia faciebat. **E**t cuius dilectio ī corde illī nō suscepit sociū. i. amorē aliū. eī opatio in carne eī nō habebat exēplū. **I**ō dicit̄ ē. **L**Spūsc̄tūs sup̄ue. ī te. z h̄t̄ al. ob. tibi. **S**pūsc̄tū n̄aqz sc̄tū h̄gini sup̄uēit. vt p̄ eius opatōez caro christi de carne h̄gis formaret̄. **E**t h̄t̄ altissimi obūbravit eī. **I**ne subst̄tia carnis m̄strās: carnali p̄cupiscētia v̄zeref. **E**t sic intelligendū videt̄ q̄ de spūsc̄tō maria d̄r p̄cepisse.

Nota q̄ in p̄ceptū b̄tē h̄ginis d̄nqz reperit̄. vsqz q̄qz s̄ria p̄ceptū cuiuslibet alterī m̄lier̄. **I**n p̄ceptū eī v̄sitate oīm m̄lier̄z iteruenit carnal̄ opatio. s̄ ī p̄ceptū marie spūal̄ opatō. **U**n̄ cū q̄s̄s̄ ab āgelo. **Q**uō fiet istd̄: sic r̄ndit āgel̄ huic q̄stioi **S**pūsc̄tūs sup̄ue. ī te. z h̄t̄ altissimi obū. tibi. **I**gr̄ s̄ carnalē opatōez d̄r **S**pūs. **I**. spūal̄ opatio. **S**c̄dm̄ ē. ī p̄ceptū alt̄ m̄lier̄z s̄tegritat̄ dissipatio. s̄ qd̄ d̄r **S**c̄tūs. **I**qd̄ idē ē qd̄ firm̄. **T**erciū ē. accessus ab inferiori p̄te. **C**ōtra qd̄ d̄r **S**up̄ueniet ī te. **C**ōcepit eī a sup̄iori. s̄ p̄ aurē. i. p̄ fidē dictoz. qz fides ex auditu **U**n̄ ip̄a d̄c̄ **L**āci. v. **D**ilect̄ me. **I**. p̄fl̄m̄sit. **L**i me. **L**manū suā. **I**. i. s̄lūlp̄ foramē laur̄ mee. zc. **Q**uartū ē hūana infirmitas. s̄ q̄ v̄r̄ z m̄lier̄ efficiūt vna caro. **C**ōtra qd̄ d̄r **E**t h̄t̄ altissimi. **Q**uī n̄ ē hūana p̄uerecūdia. **U**n̄ elizabēth̄ ocl̄trabat se m̄sib̄z d̄nqz **L**u. i. s̄ qd̄ d̄r. **L**obūbrabit tibi.

Itē. q̄a redemptio m̄ndi ex benignitate fuit. benignitas autē attribuit̄ spūsc̄tō. **I**ō ventur̄ in m̄ndū filī dei. de spūsc̄tō d̄r incarnatus. **U**el **L**de spūsc̄tō. **I**. i. de bonitate dei. **U**el sic **L**sup̄ueniet. **I**. i. sup̄ omnes mortales veniet in te.

Hugo hugo de sc̄to victore.

Delectabilia orti conclusi

Itē supueniet .i. sup meritiū vāiet. **Uell** supueniet .i. sup pporōes aliaz mliez ve
niet. **Uell** supueniet .i. sup alias vāiet. qz vgo ꝑcipies. **Uñ** supueniet i te. vt to
tū qđ carnale ē abso:b cati te. et te torā faciat spūale. **Uñ** et ipa appellat aia: nō ca
ro. **Parab. xxy.** Hā frīgida aie sitiēt. i. marie rē. **Uell** supueniet. Hā desup. **Uñ** su
pueniet. Hā sup meritiū: sup cogitātū: sup speratū: sup desideratū: et sup pēitiū. **Nō**
enī potuisset pmereri. nō auderet cogitare. nō sperare. nō desiderare. nō pētere. vt
filī⁹ dei incarnaret i ea. **Et** vnus altissimi obūbrabit tibi. Hā vmbzā in te accipiet
.i. carnē laicē et a pctō inuunē. **Umbra** enī figurā habz corpis: s; nō corrupcōn.
Uell Lobumbzabit tibi. .i. vmbzā tibi faciet. somitē i te penit⁹ extingūedo. **Fuit** ei
dñs in cōceptōe pector potētie. firmamētū virtutis. reginē ardoris. vmbzāculū
meridiani. **Ecci. xxxiiij.** **Fuit** ei dñs p pector potētie. p spū sanctū. et ppter hoc
specialiter missus est ad eā gabriel. q̄ interpretat fortitudo dei. **Fuit** ei reginē ardo
ris. **In** pceptū. Hā concepit sine culpa. nā p obūbratōem spū sancti. extingū⁹ est in
ea. ignis tori⁹ libidinis. imo et cineres. i. fomes peccati. sopiti sunt vt null⁹ possit
in ea excitari puritatis. **Fuit** etiā firmamētū virtutis. **In** partū. qz nō laborant pa
riēdo. **Fuit** ei vmbzāculū meridiani. i. passiōe. **Quere** li. iij. pri. ij. p rogatiua. x. **F**

Nota
hāc expo
sitiōes. qā
melior est
ceteris

Itē spū sanctus supue. i. te. .i. desup a p̄e luminū vāiet i te. **Et** sicut fit i osculo. **Uñ**
ad te spū spirabit p̄. sicut postulaueras dicēs de p̄e. **Osculet** me osculo oris sui
Et vnus altissimi obūbrabit tibi. **q̄si** tibi. i. ad honorē tuū vt tenis dei hono
ret noie. **Uñ** altissimi. .i. filī⁹ dei p̄is. q̄ dicit virtus p̄is et brachiū Lobūbrabit
tibi. .i. vmbzāculū faciet. **Ham** de carne vgis carnē assumēdo. diuine nature fecit
vmbzāculū. et sub vmbra carnis: splēdore diuinitatis obtexit.

Itē spū sanctus .i. amor p̄is et filij in vginē supuenit. vt puenta i b̄ndictōibz dulce
dinis. suauitate diuine volūtatis degustaret. **Et** vnus altissimi obūbrat. .i. vt fe
mia et vgo pauida: ꝑtra annos tenere etatis: ꝑtra fragilitatē feminei sex⁹: i thesau
ros sapie et scie recipi nō timeret. **Spū sanctus** in eā supuenit vt ei⁹ fructifico illa
psu expiret. qz suavis est dñs vniversis: s; sibi supercellēter. qz miseratōes ei⁹ su
p oia opa ei⁹. sed sup se incōpabilē. **Et** vt al. ob. .i. vt assumptē carnis velamī
ne interiecto: suscepit et ꝑcepit maiestati effecta: neq̄q; oppmeret a glia. **Et** id
dicit ipa **Cañ. ij.** **Sub** vmbra illi⁹ quē desiderauerā sedi. **Prop̄** si uictiferā autē
et suauē supuentōes spū sancti subiūgit. **Et** hinc⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo.

Itē spū sanctus in virginē p̄mo venit. vt p̄ma sub lege ꝑtra legis maledictū: imaridū
virginitatis florē deo voueret. **Secō.** in eadē supuenit. vt sola omnū feminaz v
go ꝑcipet et pareret deū et hominē: et virgo pmaneret. **Uñ** quoz altissimi ob
ūbrant. .i. vt omnē nitore t̄pal glie: omnē fauorē blādētis fortune: ab affectu
et aspectu ei⁹ p̄ amore celestū intercluderet. **Obūbravit** .i. itez ei⁹ vt eā ab omni
incentūo carnalis illecebre: nō dico temparet. sed supra anteriorē statū: supra hūa
num modū: instar angelice puritatis insensibile redderet. **In** supuentōe q̄ spū sā
cti: gustauit et vidit quā suavis est dñs. .i. spū sanctus quo cōcipiebat. **In** obūbra
tōe virtutis altissimi intellexit dei virtutē et sapientia. .i. ipm verbū qđ cōcipiebat.
Alio qđ quō de spū sācto corporaliter concipet: nisi eiusdē amore spūaliter p̄us et sua
uiter tangeret. **Aut** quō verbū in vterū virginis descenderet: nisi et ipa virgo ad
intelligentiā verbi mente rapetur. **Prins** ergo facta est ei sapientia i mēte: qz caro fi
eret in eius et de eius carne. p̄us et ipa spūm concepat in spūitu suo: qz d̄ ipō cō
cipet in vtero suo.

Secūdu
delectabile

Aliud delectabile est **lux tēpate illuminās** **Isa. xij.** **Ecce** dñs ascēdet super
nubem leuē. .i. carnē assumet. **solan** lucis eterne instar nubis regentē. et lippitibz
mortalū oculis tempantem. **Leuen. i.** sine pondere illo de quo dicit ad **Deb.**
xij. **Deponētes** oē pōd⁹ p̄ceptū enī talēm plūbi ē. de q̄ **Zacha. v.** **Talēm** qz dele
erat **plūbi**. Hā aiām demergit pōdere suo in gehennā. **Qđ** aut **Isaia** **lūb** **Salō**
mon vocat. **nebulā** **liij.** **Regū. viij.** **Dicit** dñs vt habitaret in nebula. **Et** q̄si seipm
exponēs. subiūgit paulo post. **ergo** putādū ē qz vere deus habitet sup terrā. **Itē**
Zu. i. **Uñ** altissimi obūbrabit tibi. **Uñ** bec ch̄ist⁹ ē. dei virt⁹ et dei sapientia

Liber XII. Particula .II.

**Idem su
pra L**

Lad Lhoz. i. De q̄ stute dz in ps. Notā fecisti in popul' stute tuā. Dec st' ob
umbrauit marie. et hec umbra fuit ifirmitas carnis assumptae. q̄ splendor diuinitat' ita
spat' pariter et obūbrat' ē: vt i hac obscuritate caper cū vter' vgis: quē in sua clar
tate rez oim et cape nō potuit amplitudo. Itē dicit ex psona marie Cañ. ij. Sb
umbra illi' quē desiderauerā sed i rē. Umbra hec refrigeriū grē dei. Alit. Um
bra obscura ē. et mysteriū dñice incarnatōis tāte obscuritat' ē: q̄ null' hūan' intu
itus ipm pualet p̄ intelligentiā penetrare. Hec ipse iohes baptista dicens. Nō sum
dignus soluere corrigiā calciamēti ei'.

**Tercium
delectabile**

Alit' delectabile. Decursus aq̄z et irrigatio fontū. I. i. sacraz fluēta sc̄pturaz.
Un' Lu. ij. Maria p̄suabat oīa vba hec p̄ferēs i corde. Et paulo p' dz ibidē.
Et m̄ eius p̄suabat oīa vba hec. Ipa enī erat armariū sc̄pturaz. Hec plene i
uenies li. iij. ti. ccc. i. p̄nci. His fluēt' tota adhuc irrigat' eccl'ia. q̄ ē ort' dñi. imo
et q̄libet fidel' p̄scia: in doctrina euāgelistaz et alioz sc̄toz: cū q̄b ipa familiariter
p̄tulit: de incarnatōe: gestis: et miraculis saluatoris.

**Quartū
delectabile**

Alit' delectabile sūt Lboni odores. I. stutū marie. q̄ p̄fortāt spūs iteriores ama
toz suoz. et i q̄b currūt adolefcentule p' reginā. dicēt' Cañ. i. Trahe me p' te. cur
rem' i odore vnguetoz tuoz. A maria ei trahi et postulat' fidelis aīa: marie p̄pter
triā. Aut qz eā rennet. p̄pa p̄derositas. Aut qz eā retrahit mundi hui' suauitas.
Ut vt ei augeat' p̄ueniēdi celeritas. Ut iō trahi petit a maria fidel' aīa. qz sic dicit' fi
li' de p̄re Joh. vi. Nemo venit ad p̄rem nisi p me. sic qdāmō dicere videt' d ma
tre. Nemo p̄t v̄ire ad me nisi m̄ mea suis p̄cib' traxerit eū. Ut sic. Trahe me p'
te. I. i. vim i fer carni mee: vt licz sp̄pugner: tū desiderio mēt' seq̄ te. Vel sic. Trahe
me p' te. Trahe iuitā vt facias voluntariā. Trahe forpētē vt reddas currentē. Ut
sic. Trahe me p' te. Aut terrēdo minis. aut exercēdo flagell'. aut blādiēdo bñficijs
Vel sic. Trahe me p' te. I vt p̄ infusionē grē seq̄tur te libez arbitriū. Seq̄t' Lut
rem' i odore vnguetoz tuoz. Currē' Iplz. ego. s. et alij q̄s p̄ posse meo ad amo
rē tuū inflāmabo. Nō ē ei cortina tabnacli. i. eccl'ie dei. q̄ p̄ posse suo n̄ attrahit ali
os ad cultum dei et marie. Unde Apocalip. i sine. sp̄sus et sponsa dicunt. Ue
ni et qui audit' dicat veni. Odores marie: fragrātia virtutum eius. s. umbra. id est.
imiratio ei'. Vel opa ei' et mores: q̄ velut vnguetā redolent et fragrāt: dolores mi
tigāt: vulnera sanāt. et sunt q̄si via odorifera sequenti'.

**Bia petit
trahi a
maria**

**Odores
marie**

**Unguetā
marie**

Itē stutes ei' vnguetā ei'. q̄ debem' elurire p̄ desiderii. De hmoi vnguet' dz iterū
marie Cañ. iij. Odor vnguetoz tuoz sup oīa aro. Ibidē O odor vestimētōz tuo
rū sic odor thuris. Unguetā. I. medicinalia sunt et odorifera. I. Thus. I. sūt orōez. ni
hil enī aie ifirme medicinali'. nihil aie s̄licate odorati'. q̄ q̄ btā ego tā p̄ iust' q̄
p̄ perōib' filiū ierpellat. Iō dz ipa coronari d̄ cubilib' leonū Cañ. iij. Lēoes. I
isti sunt demones. q̄uz cubilia sunt pctōres. p̄ q̄b orat' assidue. et inde gl'ificat' ab
omni rationali creatura.

Itē odores marie ei' q̄gial' hūilitas et hūil' vgitas. cui' votū p̄ma emisit. q̄ odore su
auissimo dei filiū ei' illerit et totū rapuit. q̄ illect' et tot' raptus de sinu p̄ris salit i
vter' m̄ris. Hec solū i v̄tre ei' odorē vgitat': s. et i mēte ei' hūilitat' odorē reperit
ens. et his odorib' odorē sue deitatis admiscēs. de ancilla fecit sp̄sā. et de creatā ger
nitricē. Itē vnguetā fragrantissima marie. tria p̄ncipalia sūt. Primū celest' sapia. se
cūdu spūal' grā. terciū imarcessibil' gl'ia. Verbis ei' suis et exēplis docet suos verā
sapiā. qz doctric ē sapie dei Sap. viij. pctōib' ipetrat' grām. vt ptz i theophilo.
honorātib' se p̄mitnt' gl'iam. Un' dic. i. Re. ij. Quicūqz honorificauerit me gl'ifica
bo eū. Propter s̄ triplex p̄modū currēdu ē i odore suoz vnguetoz. Itē etiā sic ero
rād' ē a nob' spūal'ctūs. Veni auster p̄sa ortū xp̄i. i. maria. vt fluat aromata illi'.

**Quintū d
lectabile**

Alit' delectabile spūalib' ocul' Uirōz p̄fortās: p̄pata lux: v̄sū n̄ Cañ. v.
disgregās. floz pulcritudo. respectū iocūdās. fructū diuersitas: ar̄ petriū exētal'.
et hmoi. Itē de orto s̄ dicit' christ' Cañ. vi. Descēdi in ortū n̄cū vt viderē po.
con. rē. Et nos in hūc ortū: hūiliando nos debem' sepe descēdere: p̄ recogitātōez
stutū marie. vt ex eis noster pascat' affectus et illuminet' intellectus.

Delectabilia orti conclusi

Sextū d
lectabile

Aliud delectabile. Locet? armonia volucrum. Iq fuerit apli r pphe. q voce co
sona locuti sunt: r de pariete et de partu ogineo. Na qd pphe futuz pdixerūt. B
apli ppterū pdicauerūt. Cū de his auide i scripnur itiqum? et ea pdicātibz duote
incedim? nro spiritali auditui delectatōez q viuificamur elicim? ex hoc orto. Jsa.
ly. Audite et viuet aīa vīa. Jō enā pmitit ipa auditoribz suis Eccl. xxiij. Qui au
dit me nō cōfundet rē. L. Bti ei q scri. testi. ei? Ique de ea. s. possunt elici et scriptu
ris. Lct beati q'er toto corde. ex. eā. J Sap. viij. Danc amari et exq'sui rē.

Septim
delectabile
Octauis
delectabile

Aliud delectabile. Suanē olētia aromata et herbaz floz et fructuū arboz et
radicū. Iq oīa olfatū aīe et delectāt et ipaz aīaz auināt ad currēdū. vt supra eod L

Aliud delectabile. Buss? et sapor fructuū. et dulc' por? fontiu. De qbz dicit ma
ria. Qui edūt me adhuc esuriēt. et q' bi. me adhuc esiciēt. Jō enā dicit Lan. v. Come
dite amici et bibite. et ichamī carissimī. Pricipal' imo singular' fruct' h' orti. coz
pus ē silij sui. qd sumit i sacro. q' dicit Jo. vi. Caro mea hē ē cibo. Jtē noīs a? de
nota iuocatio et crebra recordatio. sedula imitatio. et dulc' saluatio: sūt q'si qdaz
ferula: q'si qdā deliciē. nō carnales s; spūales. q'si qdā aromatice spēs qbz reficimur
in horto. Noz aut' sapor pfecte nō ppēdit: nisi diuini? masticeē. sic p'z i aromatic
speciebz. Idcirco si qdē h' noīs maria media lōga ē. vt in a? noīatōe diuini? imo
ret. S; nota qdū aromaticū qd masticeaf. os d; p'cludi ne caute amittat dulce
do aromatici. Sil' si plene d'sideras istaz deliciaz d'gustare dulcedinē: os clausū
habeas ad turpia. et p' reglare silentiū pone custodiā orti tuo. Eccl. xxvij. Ori tuo
facitō ostia. et seras aīnibz tuis. Jbidē. Aux tuū et argētū tuū p'fla. et v'bis tuis sa
cito statera rē. Jtē eccl. xxi. Verba sapiētū statera pōderabūt. Item os. i. delide
riū cordis. Unde. Os meū apenit et attraxi spiritū. Delectat gust' fontiu hui' oz
ti quo signat p'gustatio gratiaz marie.

Nonū d
lectabile

Aliud delectabile. Tactus floz mollis et aromatic'. Iquoz fragrātia et suauis
tas odor suavis odoris reddit tactū. Nō fit p'cipue qm ad marie laudē et gliaz qd
qd boni potes omni instātia opant. Eccl. xxiij. Qui opant i me nō peccabūt.

Decimū
delectabile

Aliud delectabile. Ad rozē nudis pedibz dambulatio p hūc ortū. Nō fit cū nu
datis affectibz a p'cipiscētis p'uis rozē sue misericordie ab ea expostulas. Ut cū ad
mōasteria v' ad altaria ei' discunt. sedul' ob rozē grē ei' ipetrādū ab ea.

Undeci
mū dele
ctabile

Aliud delectabile. Requiescere sup herbā virētē. Iq fit cū flexis genibz p hūilita
tē. cozā m'is imagi ei' p' patrociniū ad filiū iterpellas. et bñficio p'cū ei' req'escis
a laboribz peccatoz. Propter h' de iustis q' sunt oues christi dicit Ezec. xxxij.

Ekebtus
abbas

Ibi req'escant in herbis virentibz
Jtē de hmoi delectabilibz dicit Ekebert' abbas ad mariā. Qui' deliciaz nob ē rter'
tu' sacratissim' o maria. qz ex eo m'liplic' gaudij flores colligim': qnēs mētere
colim'. qz magna m'ltitudo dulcedis: orbi vniuerso ide pfluere. Cū igit tāta ple
titudine deliciaz. abūdet ort' iste. et oib' exponat. imo etiā qd pl' ead suā iuuet
plenitudine. dicit Lan. v. Comedite amici rē. Miser ē q nō esurit. eger q fastidit.
fetid' aut mortu' q a? odores nō sentit. fastidit' cui nō sapit. vt q eiusmodi sūt
videant dicere cū miser' hebreus. Miseri. vi. et. xxi. Aīa nra nauseat sup cibo isto le
uissimo. Nichil videt oculi nri in man. Siles etiā illi miserrimo dicit de q legit. iij.
Regū. vij. q fertilitatē quā pdicauit helyse'. craftino secuturā audiuit nec credidit.
Sil' mlti sūt q fertilitatē et copiā bñficioz marie audiūt. s; nō credūt. r ideo nec
inde pmedūt. L Samaria. Iq custodia interpretat. ecclia ē q custodit christianos. cu
ius L porta. Ibra vgo: ei' enī meritis p'cibz et exēplis intram' iti eccliam. nō solum
numero s; et merito. Ad hāc porral' m'odi' simile. I. i. xps L daf. p statre vno. I. i. p mi
nimo. Dne ille miser q hāc fertilitatē audiuit pus: s; nō credidit. postea vidit: s; in
de tūo comedit. s' credulos deligē' et mūdi diuites. qz mūdane sollicitudines pcul
cant in pferiti. et p se qns pculcant a demōibz. et eternaliter moriunt. De hmoi i
credulis d; Eccl. ij. Ne dissolut' corde q nō credūt deo. r iō nō pteglit ab eo.

Post hoc debuit scribi de areo
lis huius orti.

Jo. cxxvij.

Incipit tertia particula orti conclu

si. in qua agitur de aromatibus huius orti. Et pauca sunt hic capitula.

Capitulum .i.

Sermo
primus in as-
sumptione

Ortus conclusus soror mea sponsa

De aromatibus et aromaticis speciebus orti conclusi dicit Cantici. iiij.
Que est ista que ascendit per desertum sicut virgula summi: ex aromatibus mirre et thuris: et universi pulveres pigmentarii. Verba sunt salomonis in persona universitatis angelorum et hominum beatorum. Potest etiam esse vox celestium virtutum. stupentium de tanta solenni et admirabili assumptione generis humani in beatissima virgine. cum totum fere genus humanum descenderat in infernum. quod ignis inferni devoravit fere omnia speciosa deserti. id est mundi. sic dicit Jobel. i. Hec speciosa sunt clerici: moachi milites: domini. et humi. Dicit ergo admirative. Que est ista etc. Nota quod sit hec questio in ecclesiasticis. Que est ista que ascendit etc. Primo Cantici. iiij. capitulo. ut hic. Et ponit hic questio admirativa de sua sanctificatione. Unde sequitur. Et aromatibus mirre et thuris etc. Et hec prima eius ascensio fuit in natiuitate. Secunda fuit de conversatione in progressu vite. Cantici. vi. Que est ista que progreditur quasi aurora surgens in natiuitate. Pulchra ut luna in progressu vite electa ut sol in glorificatione. Tercia sit Cantici. viij. de eius glorificatione. ubi dicunt angeli admirantes. Que est ista que ascendit de deserto: delicias affluens: in nira super dilectum suum. Prima de magnificentia gratie. Secunda de magnificentia meriti. Tercia de magnificentia glorie. Uel sic. Que est ista que ascendit per desertum. Id est per mundum. per suam eminentiam gratie progreditur. Id est perfectum vite ascendit de deserto. id est mundo per excellentiam glorie. Dicit ergo. Que est ista? Admirando fit hec questio: non dubitanda. Que est ista. Id est admirabilis. quasi dilecta. quasi excellens omnes creaturas. quanto precoruius attollenda. quanta admiratione dignissima. quod non solum totum mundum. sed et totum celum circumquaque suavitatis inestimabilis odore perfundit. Que est ista? Glo. id est quasi digna. vel quasi admirabilis. Et admirantur quatuor in regine que hoc querunt. Primum est puritas innocencie. quia tantam habuit que nec concupiscentiam sensit: quod est super consuetudinem. Secundum super abundantiam gratie. quia tantam habuit ut sibi et toti mundo sufficeret eopiosum. Unde dicta est. Gratia plena. Ier hoc super meritum. Tercium fructus ventris sui. quia natura mirante suum genuit genitorem. deum scilicet. quod fuit super naturam. Quartum gloria ascendens: quod fuit supra omnem rationem. Quis enim capere posset delicias ascendens. unde Cantici. viij. dicit. Delicias affluens. Iam delicias ad que ascendit: que nec oculus vidit nec auris audiuit etc.

Triplex
questio de
virgine

Quattuor
admirantur in
virgine

Ascendit
maria

Beati

Que ascendit? Notandum quod eius descendit. scilicet maria ascendit. Unde etiam competenter solum attribuit ascendit. Eua enim descendit tripliciter. Primo per culpam inobedientie: magis obediens serpenti quam deo. Secundo per maledictionem. Unde dicitur ei. Multiplicabo erunas tuas. et in dolore paries filios. Tercio per subiectionem. Unde. Sub prete viri eris etc. Maria autem ascendit contra culpam per gratiam. contra maledictionem per fructum benedictionem. contra seruitutem per integerrimam libertatem. Effecta est enim regina angelorum. Que ascendit quasi per quatuor gradus. Primum attendit in hoc quod in utero matris sanctificabatur. Unde. Sanctificavit tabernaculum suum altissimum. Secundus. quod sanctificata. gratia replebat. Unde. Gratia plena. Beatus bernardus. Quid mirum si gratia plena cum qua deus erat. Tercius. quod repleta gratia de virtute in virtute progrediebatur. id est de activa ad contemplatiua. et econuerso. ut vere posset dicere. Gratia dei in me vacua non fuit. Quartus. quod progrediens se curdabat. quia enim illius opera et maxime votum virginitatis plus omnibus aliorum operibus domino placuerunt. ideo descendit in eam filius dei: et eam secundauit ope spiritus sancti. Quintus. quod secundata exaltabat super omnes choros angelorum.

Aliter. Que ascendit. de originali ad sanctificationem. Item. Que ascendit. quia ascensio in corde suo: in valle lacrimarum disponens. Item. Que ascendit. quasi gradum de virtute in virtute se promouens: singulos sanctorum ordines. virtutem et gratia transcendens. primum

Aromata orti & clusi

de bono in meli⁹ pficiēs: int⁹ pteplatiōe et scis desiderijs: foris bona opatōne et virtutū exēplis. Itē L Que ascendit. De grā ad meritū. de merito ad pmiū. Uel meli⁹ L Que ascendit. De grā pgitatis ad gliam genitricis. nec cuiuslibet: s; dci. Itē Lq ascendit. De hūilitate ancille ad dignitatē regine. Uel Lque ascendit. De sterilitate vginitatis: ad fecūditatē genitricis: virgo purissima pfeuerans.

Desertū
mūdus

Sequit^r Lp desertū. I. i. p mūdū. q̄ dicit^r desertū ppter abūdantiā duplicis mali. s. cul^r p et pene. et ppter inopiā spūalis boni. Uel Lp desertū. I. i. desertōe mūdū. quē habuit p deserto: cui⁹ ptenens pmpifecitas et delectabilia. spūalib; adhesit delicijs. designata p vicē ficū et oliuā. Judic. ix. q̄ noluerūt puebi iter ligna. in q̄ mūdū cōrēptus figurat. Uel Lp desertū. I. i. p ipm celū. qd̄ deseruerūt peccātes angeli. Uñ et appellat desertū Lu. xv. p qd̄ ascendit in sua assumptōe. angeloz et scōz transgrediēs ordies vniuersos. ascendēs vsq; ad dexterā sedens in throno. Uñ et designat p bersabee. cui posit^r ē thronus iuxta filiū suū regē salomonē. et sedit ad dexterā eius. iij. Regū. ij. Uel Lp desertū. I. i. sicut q̄dam volūt. et p hoc q̄ ipa fuit desertū: fm mltas deserti pprietates. quere li. viij. ci. i. y. et ti. viij. ibidē. In seqnti sermone inuenies in tra alia de hoc deserto B.

Ascendit in quālibet sic virgula fumi. I. i. ad instar v̄gule et fumi. Uel ad instar fumi ascendens in alnū: gracil^r et recti: habētis figurā v̄gule. Est autē L v̄gula fumi. I. euaporatiō odorifera ascendens a specieb;. Et ipa fuit virgula fumi. p vaporē vbiq; diffusū L mirre. I. i. castitatis sue. Uñ dicit. Sicut mirra electa dedit suauitatē odor; L thuris. I. i. caritatis sue. Unde et d; Cañ. iij. Odor vestimētōz tuozū sicut odor thuris: Itē L sicut v̄gula fumi. I. i. dico editil. ex aromatib; mirre et thuris. Iaccensis Aromata ista: vtutes sunt redolētēs in se. et aiaz i q̄ ptenēt: q̄si p̄xidē p̄rinētē aromata faciētēs spiramētū boni odor;. sic videre ē i vasis apothecarioz. Uel ex aromantib; mirre et thuris. In trāsitiue. hoc est. ex mirra et thure: q̄ sunt aromata. i. ex carnis mortificatiōe: q̄ p mirrā. et orōis deuotiōe. que p thurē designat. L Fumi etiā editi. L ex aromantib; vniuersi puluer; pigmentarij. I. i. p̄triti vel p̄fecti a pigmentario. i. a spūserō. de quo d; Eccl. xxxvij. Unguentari⁹ faciet pigmenta suauitat;. et vtutes p̄ficiet sanitētia. Per mirrā q̄ v̄mes necat: et corpa mortua a putredine conseruat: d̄signat penitētia. que p̄uos motus mortificat. et mētēs penitētū p̄seruat a corrupciōe peccati. Et cōsistit in duob;. in carnis castigatiōe. et bonoz operū exercitatiōe. Utroz; enī modo carnal^r affect⁹ in nobis mortificat. Uel p mirrā q̄ amari saporis ē multitudine amaritudinū q̄s passa est mentaliter in filij passione. Per thurē virginē mētēs deuotio suspirās ad filiū. et d̄siderās ipm seq. Uñ et dicebat Cañ. v. L Filie hierlm. I. i. o vos vtutes angelice supnam hierlm inhabitātes. nūciate dilecto. I. i. filio meo L q̄ amore lāgueo. L Per L vniuersū puluerē pigmentarij. I. i. aliaz virtutū vniuersitas. Per h̄ q̄ dicit L vniuersi. I. i. nūiū q̄ brē v̄gini nulla defuit virtus. nec puritas angeloz. nec fides p̄iarchoz. nec sciētia p̄phetaz. nec zelus aploz. nec patiētia martyriū. nec sobrietas p̄felloz. nec inocētia aut hūilitas v̄gini. Uel L p mirrā. I. i. designat actio. in q̄ maria nō habuit silem. q̄a oia pietatis opa q̄ solent alijs paupib; exhiberi. ipa filio suo paupī exhibuit. De q̄b; inuenies ibi. Intrauit iesus in quōdam castellū etc. Per L thurē. I. i. deuotio. Per L vniuersū puluerē pigmentarij. I. i. p̄teplatio figurat. Et in trib; istis vtutib;. s. actōe. deuotiōe. p̄teplatiōe. omnes alias intellige. quaz oim omnimoda plenitudo fuit in v̄gine gliosa. Nec dicit L ex aromatib; mirre et thuris. I. i. alioz aromantū. sed L vniuersi pulueris pigmentarij. I. i. q̄si ipa aromata sint in puluerē quendā p hūilitatē redacta. L Vniuersi. I. i. q̄si dicit ppter mltitudinē eozū de q̄bus surgit p̄teplatio. quem lto plura sūt q̄ ea in q̄bus cōsistit actio et deuotio. Uel etiā ideo dicit L vniuersi pul. pig. I. i. q̄a sicut aromaticē species et pigmenta redacta i puluerē valēt ad p̄fectōem et reddunt spiramētū boni odor;. Sic vtutes cū animū nō cōtollūt. sed q̄si in puluerē et q̄ si in nihilū redigunt respectū habēt;. pducunt ad p̄fectōem. et reddūt famam bone opiniōis. Uel ideo dicit L vniuersi pul. pig. I. i. q̄a maria p̄fecit claretū de vino et aromaticē specieb;. quo filiū potat et celestes p̄uinas. Unde et pincerna glie cōguit

Maria
pincerna

Liber XII. Particula. III. Cap. I.

appellat. **Uñ** **Cañ. vij.** dicit ei spōsus. **L**utur tuū sic vinū optimū. **E**t ipa rīpō det **L**oignū dilecto meo ad potādū labijsq; z dētib; illi; ad ruminādū. **I**te **Cañ. vij.** dicit ipa dilecto. **D**abo nbi poculū ex vino pōdito zc. **I**pa etiā celestes. **l**etificās puluis dicit eis **Cañ. v.** **C**omedite amici z inebamī carissimi. **P**igmētarius christ; ē. q; largit virtutes. et cui; grā acqūit. **Uñ** iuxta sensū morale pigmētari; ē hō q; opam dat p̄tūib; acq̄redis. p̄suādis. excedis. **D**icit aut; christ; pigmētari; vniuersi pulueris. i. p̄fecte hūilitatis. q̄a p̄bo et exēplo docuit nos omnē hūilitatis ḡdū. s. subdere se maiori. pari. et minori. **S**ubdit; enī fuit p̄fī. cui par. ē s̄m dūitātē. sed eo minor est s̄m hūanitatē. **S**ubdit; enī fuit marie et ioseph. q; longe inferiores eo erāt. **I**deo dicit **D**at. iij. b̄tō iohi. **D**ecet nos implere oēm iusticiā. i. omnē ḡdū hūilitatis i nob exhibere. **I**deo dicit **D**at. xi. **D**iscite a me zc.

Ite vniuersus puluis hui; pigmētari;. p̄tūū vniuersitas. q; oēs p hūilitatē i minūcissimū puluerē redigēde sunt. **Uñ** d; **E**ro. xxx. **L**ūq; i tenuissimū puluerē vniuersa p̄tuderis zc. **E**t q̄nto subnili; terū z zminuunt p̄ oimodā hūilitatē. de q; d; **E**ccī. vij. **N**ūllia valde spiritū tuū zc. tāto in narib; dñi suauiorē reddūt odor; fragratiā. **E**t sic p̄tūdūt patiētia; q; p̄ p̄tutionē. et hūilitatē; que notat p puluerizatōz. **S**ic puluerizat; erat abrahā vocās se puluerē z cinerē **Deñ. xvij.** **S**ic; dauid dicit. **H**ūilitatis sum vsq; q̄q;. dñe vniūfica me zc. **S**icut ipē christ; dicit. **E**go sū vermis et nō hō. **S**ic et beata virgo. sicut pater.

Qualiter **D**ec in interrogatio **Q**ue ē ista. zc. est ipi; p̄phete. s. salomōis. vñ a n̄geloz a dmitātū. p̄fectū aīe penitētis. **N**ec q̄unt. q̄lis est ista vñ q̄nta. s. **L**que. **Q**uia de q̄litate et q̄ntitate ipi; quo ad gl̄iam ad quā ascendit ipē vs; q; danum est illis eā videre certos efficit. **S**ed q; creatura tā vilis. vt est hō. q; creatorē suū negauera t. et diabolo se subdiderat. et abiectis ornāmētis s̄mni; sordib; p̄ctōzū se i q̄nauerat. ad tantā gl̄iam assumat. admirat; et dicit. **Q**ue ē ista q; ascendit p̄ desertū. i. p̄ penitētia;. **S**icut enī filij isrl; p̄ desertū de egipto venerūt in hierl̄m. sic de mūdo p̄ penitētia; ascendit in celū. **P**ostea hō modū ascendendi determinat. cum dicit. **S**icut v̄gula sumi. i. paup̄tate s̄cillima. intentōe rectissima. leuis sine pondere peccatoz. erecta desiderio eternoz. p̄cedens **L**et aromatib; mirre z thuris et vniuersi pul. pig. i. i. ex carnis mortificationē. ordōis deuotionē. hūilitatis p̄fectionē. **D**ec tria a nimā penitētē habilitē faciūt ad ascendendū. et remouēt oē impedimētū. **N**am p̄ primū sanant; pestes corp̄is. p̄ sc̄cūdū pestes mentis. vt dicit **h**ieronym;. **T**ercū alia duo p̄ducit ante deū. **U**nde **E**ccī. xxxv. **D**rō hūilitat; senubes penetrabit. et donec p̄pinquet nō p̄solabit. et nō discedet donec altissim; inspiciat.

Quia dicit v̄gula sumi

Quia gracilis et subtilis. p̄ innocētie puritatē. et seipam sp̄ graciliās. p̄ sumā hūilitatē. **Uñ** cū eligeret in matrē dñi se obnilit in ancillā. **G**racilis enī p̄ paup̄tātē. qz oīa t̄palia p̄tēnebat. vel si ea aliqñ habuīt. largit; erogabat. **G**racilis etiā p̄ carnis extenuatōem. qz licet nūq; peccauerit. sp̄ in penitētia; māsit. **F**uit etiā gracilis. q̄a celestib; extenuata disciplinis. et subtilis i vita p̄tēplatiua. **G**racil; etiā vt sine obstaculo trāsiret p̄ artā viā. et intraret portā q; ducit ad vitā. **D**at. vij.

Quia libere alta petēs. p̄ subtilitatē p̄tēplatiōis. et rectitudinē intentōis. **L**elos cū attingebat stans in terra. **S**ap. xvij.

Quia agilis. leui enī cursu. leui saltu. velut idithū. i. trāsiliens: oēs vicioz spinas; intulenta et foueas trāsilit. **A**gilis etiā p̄ officiositatē. qñ se trāsulit ad beatam elizabēth visitādā. **A**gilis etiā p̄ obedientia; deferēs filiū ad templū. et fugiēs euz eo in egiptum.

Quia leuis. i. sine ponderositate peccati. et iō sursum p̄tinue ferebat; desiderio etnoz.

Quia flexibilis p̄ hūilitatē. quo ad se. **P**er obedientia;. quo ad d̄cū. **P**er p̄passionē et p̄tatem. quo ad primū.

Quia v̄gula p̄ humilitat; dūminutionē. que maxime coopat; ad ascensionē. **Q**uia q; se humiliat; exaltabitur. **L**uce. xiiij.

Quia v̄gula sumi

Quia obscura. p̄ tribulationū multitudinē. q̄s patiebat; amore filij sui. **Uñ** dicit

Aromata orti & clusi

Cañ. i. Nolite considerare me quia fusca sum. quia decoloravit me sol. i. fili? meus. Que re li. v. ti. vij. D.

Quia aromatica. p bonam opinionem et devotiois fragrantiam. Unde sequit. Sic virgula sumi et aromatibus re.]

Quia calida. p dilectionem. Un et r d: Virgula sumi. q de igne peccat. quia desiderium ex amore venit. Ipa ei ardore spiritus accensa. sic ascendendo proficit i gra. sic ascendit i gloria. q oem cognitionem humanam excedit. Jo d: Virgula sumi. q naturaliter ascendit. r qsi occulte. quia visibiliter ascendens disparat i momento. Sicut r ipa disparat. quia quantum ascendit rō humana nō capit. Hod? etiā ascensionis sue occulte? fuit. qz vtz i sola aīa an i aīa sil et corpe ascendit. pdegit ecclesia pie nescire qz temere aliqd diffinire.

Quia quanto magis ascendit. tanto amplius extenuat et sublimat. Sic etiā fidelis aīa quo magis proficit i virtute. tanto magis humiliat in se. sicut pēz i maria. q cū peteret i matrem dñi. qd erat ei summa dignitas. se obtulit in ancilla. qd erat summa humilitas. Exēplū de abigayl. i. Regū. xxv. Sicut quanto magis ascendit in cognitione dei. tanto magis nihil efficit in oculis suis. qd patet i abrahā. q postq appuit ei dñs. se pulvere r cinere appellavit. Gen. xvij. Job. xliij. Hūc ocul? me? videt te idcirco me respēdo re.

Quia sum? puocat lacrimas. Et pia marie recordatio lacrimas devotionis. Un dicitur fideles aīe i ps. l. Fleuim? dñi recordaremur tui syon. l. i. marie. Itē sum? ascendens de aromatibus incensis. ē gra. actio de virtutibus sibi datis. que incense erat igne caritatis. qd nō sibi s; dei grē ascribebat. Vel i ascensu sumi. s; sus celū. pē ei? recta i tēto figurari. Et nota q nō dicitur hic virgula fuisse ligni insensibilis et duris. s; sumi. q spēm habet s; substantiā nō habet. Cū enī cernit. aliqd esse videt. cū man? apponit nihil inuenit. Sic brā virgo videbat hic esse p carnis spēm. sed hic nō erat p dilectionem. Sicut nec vir iust? qz pueriatio eius in celis est. ad phil. iij.

Capitulum ij.

Sermo secundus

Tem. Cañ. vij. dicitur angelus. Que est ista que ascendit de deserto delicias affluens. univira sup dilectū suū. Et admirat de tribus que atredēbat i vigne. s. de ascensu. de delicia r affluētia. et q innira dilecto. Primum mirabile. scdm mirabile? tertium mirabilissimū. Ascensus mirabilis. quia pauci ascendunt. Un. l. Quis ascendet in montē dñi re. Et notat l. qz raritatem. pauci enī sunt electi. Quis. xx. Sed fere oēs descendunt. vñ isa. v. vbi loqit de inferno. Descendunt fortes r sublimes gloriosos ad eū re. Scdm mirabile? quia pauciores ascendunt affluētes delicias. quia fere oēs pedibus. i. affectibus lutulentis. descendunt ad min? i purgatoriu. Tertium mirabilissimū. s. qz univira sup dilectū. qd nulli alij dātū est creature. q. s. fili? ē sup oem pueipatu et potestate. Ephe. i. Et sub cui? pedibus oīa subiecit pater. In hac autē innitide tria notant. Reuerētia matris. Excellētia filij. Familiaritas vtriusqz. Sicut si rex innitit alicui militi. miles inflectit humer. et sic ex parte ei? impendit regi reuerētia. et ex pte regis excellētia. et pte vtriusqz familiaritas. quia rex nō nisi valde familiari innitit. Innitit sup dilectū. Et notat sup. qsi supior dilecto. facit enī fili? qd qd pcepit mater. Un et dicim? ei. Ora patre. iube natū. Et in hoc recordat oēs scripture. licet qdā mali obloqnt. Itē p b q dicit univira sup dilectū. innuit q fili? pscns erat. alioq nō non videret implese illud Exo. xx. Honorā patre et matre re. Ipe autē cepit facere et docere. Eze. i. l. Innitit sup dilectū. vices enī rependit fili? matri. dei enī filius mri innitus descendit in terrā in incarnatione. Un isa. xix. Ascendet dñs sup nubem leuem r ingrediet equitū re. Et mī innitit filio. ascendit in celū i assumptione sua. Vel sic. Innitit est dilect? sup eā qñ. Num pfit ex ea carne. in eius utero format? et coalescēs. Ipa fo sup dilectū. qñ dicit pcepto filio. Fecit mihi magna q potens est re. Primā autē huius an tonitātis partikulā. s. l. Que est ista que ascendit de deserto. habes sufficēter et positā in supiori sermone. Itē nota q bus d: Delicias affluēs. et post univira sup dilectū. Flamme pderet delicias affluēs. nō suis meritis sed ipi? innitebat grē. q grām et meritū tribuit in pscnti. et in futuro pmiū supadet.

Aliter. Que est ista re. Et qnq admirant in hac vigne. Prō dignitate ei?. Un d

Libec XII. Particula .III. Ca. I.

Desertū
paupras

[Que est ista] Blo. i. q̄ digna. Scdo ascendens gl'iam. ibi. [Que ascendit] Tereb.
locū v' statū vnde ascendit. ibi [De deserto] Quarto delicias ascendens. ibi [Delicias
affluens.] Quinto amor plenitudinē. p. quā subleuat. ibi [Linnice sup dilectū suū.]
[Que est ista] Ist' r'nderi. trichinū trinitatis. Ditere li. r. ti. xxi. in si. [Que ascen-
dit] Expone sicut i supiori smōe notatū ē de desro L. [Desertū] Ist' dici gen' hūa-
tū: q̄ ab omnib' deserit. Paupras enī ē comēs individuā omni homini. i. in gres-
su et egressu. q̄a nihil inuolūm' in hūc mundū. haud dubiū q̄a nec auferre qd pos-
sum'. i. ad Thi. vi. Sed et ab oib' deserit ipa paupras in pgressu. ipa ē enī bonū
odibile rē. In deserto tñ paupras fabricat scala humilitat'. que se extēdit vsq; ad
excellū caritatio. et puenit ad altitudinē maiestatis. Ab h' deserto p hāc. scalā ascē-
dit glorioza virgo.

Desertū
puersatio
sanctorū

Aliter. Duo in noie [Desertū] pnt intelligi. mūd'. s. v' puersatio. i. stat' scōz. q̄ ē terra
deserta r ituaia rē. Que. s. puersatio dicit' desertū ppter q̄rtuoz v'utes q̄ ab omnib'
deserit. P'ia hūilitas. quā deseruerit apostate angeli. i. demōes. Scda obediē-
tia. quā pmi pntes. Tercia paupras. quā maxie clerici abitiosi. Un' hieronym'.
Clericū / de ignobili gl'iosum: de paupe diuū. q̄si pestē fuge. Quarta patientia.
quā religiosi. Iniuriati sunt enī nob martyres. q̄ totā patientiā i celū detulerūt.
vt vix inueniat q̄s in terra. q̄ si honoret in aliq; statim tñ moueat ad itā. Has q̄t-
tuoz v'utes habuit gl'iosa v'go. in q̄ fuit vera hūilitas. quā respexit de'. i. appro-
bavit. Itē plena obediētia: quia legē implcuit i sua despōsatiōe. i. filij circūcisiōe. i.
legali purificatiōe. i. filij ad templū cū oblatōib' deponatōe. Pauprima etiā fuit: q̄
nec hospitiū habuit qm pepit. Un' luerata ē regnū dei qd paupum ē. Luce. vi.
Patientissima fuit. qz omis erat et mater agni. q̄ videns filiū crucifigi patienter susti-
nuit. nec remurmurauit aut p'radidit. licz ipius aiām gladi' filij p'crāsiret.

Itē in noie [Desertū] pnt intelligi mūd'. in q̄ erat corpe. licet in cel' esset mēte. quia ce-
los orrigebat stās in terra. Sap. xxiij. de q̄ sicut credit' ascendit corpaliter i sua as-
sumptōe. Vel mūd' pnt dici [Desertū] ppter paucitatē hoim rationaliū: et abūdā-
tiā irrationaliū. Un' Ecclesiastes. i. Stultoꝝ infinitus est numer'. Paucissimi etiā
sunt q̄ vrant rōe et sint spūales. multi carnales et brutales. Itē ppter spūalium ei-
boꝝ desertū et inopiā. q̄a nec fides est in multis. nec doctrina veritatis. nec pass'
bonē operatiōis. ;

Sequit' [Delicias affluens.] Verbiū affluēdi notat abundantia deliciaꝝ. Un' Ec-
clesiastes. i. [Oia flumina] spūaliū deliciarū Lintrant in mare. i. in mariā. Itē de-
licie sunt dona spūaliū carū mariū. vel spūales spūsancti cōsolatiōnes. quib' virgo
reficebat. Vel puilegiata misericordie opa. quibus refecit dñm. et q̄ ei exhibuit
de ppria substantia sua. Vel iste deliciae sunt illa pma vnguenta. de q̄b' dictū est
sup eodem parti. i. ca. ij. in fine.

Quattu-
or p'dicio-
nes cari-
tatis

Sequit' [Linnice sup dilectū suū.] Nota qz enoch placuit deo. et trāstatur ē i celū. L
helyas p turbatē ascendit in celū. paulus q̄si violenter raptus est in celū. maria ve-
ro ascendit Linnice sup dilectū. His q̄rtuoz signant' quattuor cōditōes caritatis: q̄
bus ita celū trāsserimur. In pmo signat' caritas fraterna. Un' de. i. Job. iij. Sci-
mus qm trāstari sum' de morte ad vitā. qm diligim' fratres. In scdo caritas fer-
uens. ad increpandū p'cā. Un' helyas dicit. iij. Regū. xix. Zelo zelat' sum p dño
deo exercitiū rē. Ipe enī fuit zelator legis. In tercio amor ardens i desiderio et
noziū. qualis erat panl' dicens. Cupio dissolui rē. In q̄rto amor suavis. intatēs
sup dilectū p p'tēplatiōem. tal' postponit omnia: et adheret soli dilecto. Prim' sta-
tus incipientiū. sedus p'ficiētiū. terci' p'fectoꝝ. q̄rtus p'fectissimiꝝ.

Incipit quarta particula orti conclu- si. in qua agitur de florib' et herbis huius orti.

Christus flos . . . Capitula primū

Flores orti & clusi

Rtus & clusus foror mea sponsa a

re. Uiso de aromatibz huius orti restat videre de floribz qbz vniuersa et singulis christus dominus figurat. Et non solum christus sed et maria et quilibet iustus. sed principaliter ipse christus. Videndum igitur de proprietatibus florum. et de generibus et diuersitatibus florum. que videlicet florum proprietates

Petrus manducator

subscriptis sibi facilius poterit memorie comminari. Sicut dicit petrus manducator flos septemplex habet proprietatem. Quia tenuis tener. lenis. pulcher. leuis. fragrans. et utilis valde. Nihil enim flore tenuius cui stringit. Nihil tenerius cui terit. Nihil leuius cum portat. Nihil lenius cum atrecreat. Nihil pulchrius cum cernitur. Nihil fragrantius cum odorat. Nihil vtilius cum fructus attendit. Sic et christus tenuis in flagellis. tener in miseris. lenis in preceptis. lenis in tolerantibus. pulcher in exemplis. fragrans in promissis. utilis in promissis. Item tenuis ad severitatem. tener ad miseratorem. lenis ad dominatorem. lenis ad mansuam dominem. pulcher ad solem et iocunditatem. fragrans ad promissionem. utilis ad retri-

Flos christus

lbutonem. B

Christus flos

Floruit in natiuitate. Uñ Isa. xi. Flos de radice eius ascendet. Defloruit in passione. quoniam non fuit ei species neque decor. Isa. liij. Ideo dicit. Flos libani elaguit. Haum. i. Maria libano. Uñ se comparat libano non inciso. Ecci. xliij. Refloruit in resurrectione. secundum humanam naturam in qua defloruerat. Unde dicit. Et re floruit caro mea.

Christus flos

Dulcis. aromaticus. tenuis. tener. et speciosus.
Concinnus. omnicolor. vernalis. lenis. aquosus.
Fructifer. incliuus. lenis. expositus. medicinans.
Et delicatus. et habens matrem sine patre.
Pascit apes. et eis ceram cum melle ministrat.
Pneuma sanctum recipit. non visus spargit odorem.
Matrem non violat. caput ornatur. templa venustat.

Proprietates floris

Flos id est christus

Uersus primus

Unde peccati immunitate. Unde dicit. Ego autem in innocentia ingressus sum. Item Jo. r. Quoniam pro se sacrificauit et misit in mundum re. Simile in ps. Qui ingreditur sine macula re. Item marie dictum est Lu. i. Non nascetur ex te sanctum. Nascetur natiuitate in utero. et natiuitate ex utero. Quere super pri. i. c. r. A. Ad hanc mundiciam designanda. conceptus est in nazareth. quod interpretatur sanctus vel mundicia. Congruum enim fuit ut in ea conceptus ille de quo dicitur Dan. ix. Cum venerit sanctus sanctorum re. Et quod in mundicia conceptus ille de quo dicitur solus sine immundicia conceptus est. ut nostri conceptus immundiciam emundaret. Beatus bernardus. Voluit dominus virginem esse matrem suam. de qua immaculata in maculatis prederet. omnium maculas purgatur.

Bernardus

Aromaticus. I bone et sancte opinionis fragrantia et odore. Lu. iij. Fama erigit per vniuersam regionem de illo. et magnificabat ab omnibus re. Lani. i. dicitur adolescens re. Surreximus in odore unguentorum tuorum. Vel aromaticus in promissione. quia odore spei in via nos reficit. sed in patria fructu sanabit. Unde dicit ei ps. Satisbor cum apparuerit gloria tua. Vel aromaticus. sicut quidam flores. qui magis attriti fragrant suauiter. Sic est. fracto alabastro. I corpore dominici in cruce. I domus. I. i. ecclesia Iimpleta est et odore vnanimitatis. Ioh. xij.

Tenuis. I in triplici substantia.

Christus tenuis in triplici substantia

Christus tenuis in substantia

Spiritus et anime: per humilitatem. quod exinanivit se formam serui accipiens. ad phil. ij. Beatus carnis. in quo pro nobis fecit penitentiam in cruce. vbi ita macilentus et exilis apparuit quod dinumerabilia facta sunt omnia ossa eius. sicut dicit ipse in ps. I dinumerauerunt. I. i. dinumerabilia fecerunt loca ossa mea. Nec poterat extensio corporis eius in ligno melius describi. sicut dicit magister in glo. Terrena. I quia non habuit vbi caput reclinaret. Matth. viij. Uulpes foueas būnt re.

Fo. cxxi.

A 3

Libet XII. Particula. III. Ca. I.

- Tener]

E

Flos iste tener

Flos iste tener

Ad istam qd apparuit i verberis cesioe. qn attrit⁹ est ppter scelera nra. Isa. lliij.
Per dilectione. qz diligens nos tenerrime. vt dicere videat de qliber fideli sicut dauid de ionatha. ij. Regu. i. Sicut mater vnicu amat filiu. ita te diligebam. Qd patet. qd p amore nostro dignatus e mori. Unde se compat zeleri: qd facile offendit et leditur. Exodi. xx. Ego sum de⁹ zelores zc. Glo. no seres anima mibi desp^o satam aliqua suspitoe notari. Item Sap. i. L. Auris zeli. i. dei zelantis et castitate exigentis audit oia. Iha zelus excitat cum ad audiendu.

Per pietate et ppassioem peccatiu. exemplo pueri. leso socio ppatiatis. Un dicit de peribibus. Viere. xij. Si no audieritis in abscondito: plorabit ania mea a facie supbie. Ideo enim videns hierlm sicut sup illam. Luc. xix. qua pscibat ruitura. que signat anima in eternu damnanda.

Per mansuetudine. Unde significat p danid. ij. Regu. xxij. Ipe est qsi tenerrimus ligni fmiculus. Quere sup vsu. xij. in fine.

De specie christi.

Et speciosus. I saucie puerfationis honestate. in quem desiderant anelli pspicere. i. Pe. i. Et cuius pulcritudine sol et luna mirant. Et in ps. Dns regnavit decorz indutus est. i. imunitate a peccato. Etia qntu ad forma corpis sicut speciosus forma p filijs hoim. que. s. decorz ostedit tribz amicis suis in trasfiguratoe. Matth. xvij. De pulcritudine dnice facie dicit actiedus. Credo i illo speciosissimo vultu tara gratie celestis elegantia refulsisse. vt omniu in se puerteret aspectu. auditum erigeret. excitaret affectu. Species aut seu pulcritudo hui⁹ floris maxime psistit in duobz. s. in cadoze et rubore. Ratinus eni color hui⁹ floris et qsi candid⁹ scia eius coceptio. Unde Job. x. Qne pater scificavit et misit in mundu zc. Tnc eni pr filiu scificavit. cu eum p salute mudi cum scitate constituit incarnari. Et ppe hoc dictu est marie Lu. i. Qd nascer ex te scti zc. Bn dicit scificavit et misit. I quia missio no pcessit sanctificatoem. Et de isto flore dicit Sap. vij. Candor est lucis eterne et specula sine macula zc. Vel qsi natiuus color eius. virgitas et innocencia. que duo signant in candore. Unde vocat se lilu. Cañ. ij. Ego lilu esual lum. Sed huic cadozi accreuit rubor rose. i. martiri in passioe. Et hoc patet i floribus qua ruda arborz et herbarz. qui pmo candidi apparer. et tandz vertunt i ruborem. Candid⁹ enim i natura diuinitatis pmasit. licet fm natura huanana in passione rubuerit.

Dns par rificat eps

Ab hac duplici specie pmendat ecclia spsum suu Cañ. v. L. mic⁹ me⁹ candid⁹ et rubicundus. Candid⁹ fm deitate. qd candor est lucis eterne. et emanatio quedaz claritatis dei sincera. Sap. vij. qd est dicere. luminosissim⁹ et mudissim⁹. L. Rubicundus. i. vero. i. hame⁹ et rutilatissimus. qz filius caritas ipius patrio. et sicut de us de deo sic caritas de caritate. i. Job. iij. Deus caritas est. I quod ta de pre qd de filio pt intelligi. Vel Leandidus. I mudissimo scitissimoqz ingressu in mudum. Rubicund⁹ in egressu de mudo. qz tunc pprio sanguine rubricatus. Un a poca. xix. Qui sedebat sup equu albu vesticus erat veste sanguine aspsa. i. carne. ppo sanguine rubricata. Un Isa. lxiij. Onare rubu est idumetu tuu zc. Ul Leaidid⁹ i puritate scimonie et innocetie. Rubicund⁹ sternctissima caritate. Et sunt hi duo colores amantibz gratissimi. Vel Leaididus. I qntu ad mudicia humanitatis. Rubicund⁹ i quo ad splendorz diuinitatis. q signat in auro qd splendet z rutilat. Cañ. v. Caput dilecti mei auz optimu. caput aut christi de⁹. i. L. hoz xi.

Pulcritudo christi

Hanc duplicem pulcritudine ondit in trasfiguratoe. Matth. xvij. Unde ibide dicit qz respleduit facies ei⁹ sicut sol. z vestimenta ei⁹ sacra sunt alba sicut nix. I Per Lfaciem. I deitas. de q dictu est moysi Exo. xxxij. No poteris videre facie mea. No eni videbit me ho z viuet. Per Lvestimenta. I signat humanitas. qd habinu inuetus est vt ho. ad Phil. ij. It a gemino decorz pmedat flos iste. Cañ. i. q signat dilectus ecclie. vbi dicit ei sponsa. Ecce tu pulcer es dilecte mi et decor⁹ zc. L. Pulcer. I dicit quasi pollens cultu. qd pinct ad exteriorz hoim. s. qd ad moru maturitate. L. De

Flores orti conclusi

corus.] dicit quasi dec^o cordis. qd ad interiorē. et designat cordis puritatē.

**Argumē
tum**

**Itē de specie h^o floris dicit ppheta loqns ad sponsū. Tu es speciosus forma p filijs
hominū. Sed ptra Isa. liij. dicit. Non est ei species neq; decor. Solutio. Qd dicit
Isaias. intelligit de ignominia passiois. **Speciosus** inq̄m **forma**. i. luce cā-
dore et habitu. **Luce. viij. Eccl. xliij.** Vidū illuminās in excelsis dñs. **Laudore;**
Unde Sap. viij. Laudor est lucis eterne rē. **Habitu.** **Un̄ Isa. lxij.** Itē formo-
sus i stola sua. **Et Job. xl.** Circūda tibi decorē. **Hec solū speciosus;** s; excellētissi-
me pulcerrim^o. **Un̄ Lp filijs hoīm.]** qd de plenitudine ei^o oēs acceperūt. qz ipse est
speciei generator. **Sap. xij.** Permissit enī dirisse p angelis. qz etiā angel speciosior
est. **Sed qd p̄mēdabat ipm fm hūanitatē melius dicit Lp filijs hoīm.]** **Signus**
aut sue tante pulchritudinis est. q̄ in eū desiderant angeli p̄spicere. i. **Petri. i.****

Nota

Itē notandū qd dñs decorē suū abscondit indeis. Un̄ Isa. liij. Vidim^o eū despectū. J.
Signavit discipulis i trāsfigurationē. Matth. xvij. Ostēdit angel in ascēsiōe. et de
inceps. **Unde vidēs eū ascēdentē dixerūt Isa. lxij. Quis ē iste q̄ venit d edom-**
tinētis vestib; de bosra. iste formosus in stola sua.] i. in habitu hūanitatis. **Promi-**
sit videndū electis. Isa. xxxij.] **Regē in decorē suo videbūt oculi eius.]** i. cuius
liber beat. **Dicit ḡ.]** **Speciosus forma p filijs hoīm.]** qd in oib; alijs ē culpa. **Ro.**
ij. Oēs enī peccauerūt rē. S; ipse peccatū nō fecit. i. Pe. ij. Itē d hac duplici pul-
critudine dicit ps. christo. Specie tua et pul. tua.] **Species** ad diuinitatē **pulcri-**
tudo.] refert ad hūanitatē. **Un̄ sp̄sa dicit ei Lañ. i. Ecce tu pulcer es dilecte mi et**
decor^o. Dicit ḡ. O potētissime Linde.] i. hōsem penitē respice **Specie tua.]** i. mi-
sericordia deitatis. q̄ p sp̄m signat **Let pulcritudine.]** i. hūilitate hūanitatis. **Ero.**
ij. Uidi afflictoem ppli mei.] ecce misericordia. **Let descēdi liberare eū.]** ecce hūili-
tas. **Et p̄mēdat eū a duob; A misericordia. Un̄ Linde.]** **Ab hūilitate. Un̄ Lpro-**
spere p̄cede.] i. p̄cede de vtero v̄tis. **De q̄ p̄cessu habet ibi.]** **Ipe tāq; sp̄sus p̄ce-**
dens de thalamo suo.] **Prospe.]** i. ad sp̄itatē et v̄ilitatē n̄ram. quia oīa bona no-
bis cōmūt. **Let regna.]** sup filios tuos quos a diabolo liberasti.

**Uersus
secūdus**

c **Oncan^o p̄p̄ritatē hūilitatē sic flores lilij rose et viole et ceteri cōcani sūt sic pa-**
ret. Et in cōcanitate sue hūilitatē v̄ hūanitatis: attulit apiculis suis mel sue
diuinitatis. i. nobis: si i nobis inuenit p̄p̄ritates apicule.

—Omnicolor.] Est enim purpurei: acerei: iacintini: et limidi coloris: vt viola. **Pur-**
purei inq̄ntum rex et martyr. quia purpuraregibus cōuenit. Et sanguis: quo si-
gnatur martyriū: purpurei coloris est. Acerei. p̄pter virtutē cōreplandis. Iacinti-
ni q̄ est color celestis. quia de celo descēdit. Unde et designat p saphirū. Limid^o
etiā et discolor iacuit in sepulchro. cuius liuore sanati sumus. Isa. liij. Itē can-
det vt lilij. Un̄ Lañ. ij. dicit. Ego lilij cōnallij. Intus et exterius p duplicē in-
nocentiā. vt supra dicitur est F et B. Itē rubet quasi rosa per imiā caritatē. p rez-
recundiam virginalē. per patientiā singulārē. per p̄p̄ij sanguinis effusione. Fu-
it etiā quasi crocei coloris per virtutē caritatis. qz sicut crocus res quib; admisceet
in suū cōuenit colorē. et sicut fermentū farinā p̄ ipsam in suū sapore cōuenit. sic et ei^o
caritas forma est omnij situū. Vel etiā croce^o color designat sapias. In eo enī
sunt omnes thesauri sapie et scie absconditi. ad Col. ij.

**Christ^o
generalit
aliq̄ sp̄al^z
flos dicit**

Alio etiā modo potest flos iste appellari omnicolor. videlicet ab effectu. Et ideo qua-
si generaliter se appellat florē. sed non determinat qualē. Cant. ij. vbi dicit. Ego
flos campi rē. Et hoc quia nō vno modo floret in campo ecclesie. sed rubet i mar-
tyribus. viret in cōfessoribus. candescit in virginib;. pallēt in penitentib;. nigres-
cit in humilibus. pallēt in desp̄ctis et parientib;. rutilat in doctoribus. et ceter-
ra huiusmodi. Sicut enī stella differt a stella in claritate. ij. ad Chorin. xv. sic cā-
pūs ecclesie in florum diuersitate. Christus enī alios rubricat imitatioe sue passio-
nis. alios candidat sanctimonīa castitatis. alios v̄ndes facit virore fidei vel pa-
tiētē. alios pallidos pallore penitentiē. alios rutilātes splendore sapiētiē. et h̄mōi.
Et iō sic et vno christo. tanta colorū vel pulchritudinū varietas. sic et vno sole tā-
ta luminaritas. Unde idem est dicere. L Ego sum flos sapi.] qd est dicere. Legō

Liber XII. Particula. III. Ca. I.

sum lux mundi. Joh. viij. Sicut enim sublato sole totus mundus remanet tenebrosus. sic sublato flore nihil pulcritudinis remanet in capite ecclesie. Preterea. Quid fragrat suaviter. aut sapit dulciter. aut lucet delectabiliter in unoquoque scilicet nisi flos iste.

Aug⁹. Uñ. ij. Ehoz. ij. Christi bonus odor sumus deo etc. Aug⁹. In primo non diligit nisi deus. id est solo quod diligit. fragrat sapit et lucet in capite ecclesie. Item propter hominum colores varios compatitur spiritus arbori malo. Cañ. ij. et inter lapides preciosos topazio. quod dicitur topandion. id est omnicolor. Quere li. xi. ti. vij. D. KK. Et li. xij. pri. vi. ca. xxij.

Uernalis Annunciatus siquidem et conceptus est iste flos in tempore florentie. Hec est in vere. Uñ. cañ. ij. dirigunt sermo ad Mariam filium dei concepturam. Surge propterea amica mea et veni. iam enim hiems transiit etc. Et paulo post. Flores apparuerunt in terra nostra. Et paulo post. Dominus de mihi faciem tuam. sonet vox tua in auribus meis. Post hiemem. scilicet in vere conceptus est christus a virginem. quod ostendit faciem suam. Iesu in voce angeli secunda data est et turbata. Conuicit vox eius in auribus Domini. cum dixit. Ecce ancilla Domini. fiat mihi secundum verbum tuum. et in hoc verbo conceptus. In hac casta melliflua mansuetudine inestimabiliter delectatur deus. et ideo ibi sequitur. Vox eius mihi dulcis etc. Conceptus est enim flos iste et nutritus in nazareth. quod interpretatur flos. Adgratum autem erat florere cum flore concepti. et de flore nasci. et in flore nutriri. et in tempore florentie. Hec est in vere nunciari. Ab illa enim spiritualiter conceptus: in quo reperit tres flores proprietates. scilicet spiritum. id est honestatem uersatorem. Fragrantiam. id est odorem bone opinionis. Sperm fructus. id est interitum eterne retributionis. Bonus ber. Amat florigeram patriam flos de radice yesse. florere te reputat. et ad te diuertit sicut ad nazareth. si tibi vel honestas uersatorem tanquam floris spes. vel odor bone opinionis tanquam fragrantia floris. vel interitum eterne retributionis tanquam spes fructus. non desit. Item flos iste uernalis. quia conceptus in vere: quod est tempus renouationis. quoniam quodammodo iuuenescit et renouant omnia terrena sceleris. pariunt et educunt aues et animalia. florent et germinant arbores et frugulsa. Luce. niens oino tempus renouationis humane nature. ut quando florent cetera virge. floreret etiam uirga de radice yesse. et inde ascendit iesus nazarenus. quod simul est flos et fructus. Unde de ea dicit mater. Flores mei fructus honoris et honestatis. Et ubi dicitur. Flores mei pluraliter. non flos meus. licet unicum florere prouenerit. quia ipse est lilius per castitatem. viola per humilitatem. crocus per caritatem. rosa per patientiam singulariter. et hominum. Et nota quod spes fructus non habet sine hoc flore. nec flos iste habet est sine uirga ista. ergo sine uirga ista nec flos habet. id est spes. nec fructus uite eterne.

Lenis id est suavis ad tangendum benignitate et mansuetudine. que maxime patet in peccatorum iustificatione et peccatorum remissione. Reuocat auersos a se dulciter. Isa. xxx. Erunt aures tue audientes uocem post tergum monentis etc. Expectat eos patienter. Isa. xviij. Ego quescaui et considerabo in loco meo. quod est misericordia etc. Suscipit reuertentes hilariter. Exemplum de filio prodigo. Lu. xv. et patre suscipiente. Patris condonat liberaliter. Bonus ber. Quia non damnat in uiscendo. non confundit improperando. non minus diligit imputando. De primo Eze. xvij. Folo mortem peccatoris etc. De secundo Iaco. i. Dat omnibus affluenter. id est plene sciatur peccata. remissionem. scilicet gratiam et gloriam. De tercio. Bonus uir cui non imputabit dominus peccata.

Aquosus id est succosus. cuius succus pietas. passio et lacrima. Unde Luce. xij. Uidens ciuitatem hierusalem stetit super illam etc. ut supra. E. Sicut in passione oras et allegans per crucifixorum. Ad Heb. v. Qui in diebus carnis sue etc.

Uersus **tercius** Rucifer. In flore habetur spes fructus. et in christo spes omnis boni presentis et futuri. Unde dicit Eccl. xvij. In me omnis spes antiquorum. scilicet et modernorum. Unde dicit in psal. Sperate in eo omnis congregatio populi. Bene dicitur in me. quia maledictus homo qui confidit in homine. Dicitur xvij. Uite Jeremie. Leti virtus. Uite. quia pugnamus contra uicia. Item sine flore non habet fructus. nec sine gratia christi boni aliquid sperandum est: quia pessima esset presumptio.

Sperandum est in christo

Quia largissimus est. Dicitur ij. Dedit assuetum munera secundum magnificentiam principalem. Quia dare potest temporalia et eterna. Prouer. iij. Longitudo dierum in dextera eius. et in sinistra illius diuinitas et gloria.

Flores orti conclusi

Quia hortat nos ad petendū **Datth. vij.** Petite et dabit vobis. **Johā. xvi.** Usq̄ modo nō petistis quicq̄ rē.

Quia cōsuevit dare plura q̄ petat. sicut patz in latrone crucifixo. Ideo dicit ps. Reminiscere miserationū tuarū dñe.

— **Inclinio** in q̄ signat hūilis obediētia christi. q̄ hūiliauit semetipm facit obediens vsq̄ ad mortē. mortē autē crucis. ad **Phil. ij.** Flores enī rose. lilij. et viole. sp̄ i p̄re al terā inclināt. Hāc obediētia inuebat xpo cū inclinato capite tradidit sp̄m. **Jo. xix.**

— **Leuis** peccati imunitate. q̄ p̄dere suo aīaz depm̄ i gehēnā. Cui⁹ caro d̄z nuz bes leuis. **Isa. xix.** Qui peccatū nō fecit rē. i. **Pe. ij.** Vel leuis. p̄dicatōis discursi one. Vel leuis. obediētie adimpletōe. Quia exultauit vt gigas ad cur. vīā māda daroz p̄ris. Per hāc leuitatē sursum p̄m̄ue serebat diuinitatē p̄templatōe.

— **Expositus** **Uli** appellat se flore cāpi. nō orti. **Can. ij.** Hoc inuētes isra. ca. ij. **E. Di** bus enī volētibz exposit⁹ ē ad d̄lectabili ter intuedū. ad suauiter odorandum. ad vtiliter colligendum.

— **Medicinaris** **li.** medicinal. In ip̄o enī inuēta ē medicīna generi hūani. i. q̄ a plāta pedis vsq̄ ad p̄tē: aīq̄z flos iste apparet: nlla sanitas erat. s̄z medicatū ē floris h⁹ succo. specie et odore. s. succo aq̄ et sāguis. specie p̄uersatōis. et odore opiniōis.

**Versus
quartus**

— **e** **Delicat⁹** **U**nde dicit dauid de salomōe. i. deus pater de christo **Paralip. ij.** Salomon fili⁹ meus puer paruulus et delicatus. **D**

— **Et habens matrē sine patre.** **Water** floris est terra: v̄l arbor seu herba: de q̄ flos orit sine coitu. sine masculo. sine semine. Sic et christ⁹ fm hūanitātē habuit mīez sine patre. sicut fm d̄itātē patrē habebat sine matre.

**Versus
quintus**

— **p** **Ascit** apes. et eis cerā cū melle mīstrat. **Flos** enī licet steril' appareat. fructū tū habet bñdictū: s̄z secretū: dulce: salubrē. ab inūdiis. p̄griis. et p̄guibz absco ditū. **Forit** enī apes. agiles. p̄gites et secūde. vbi q̄rant. qd eligāt. qd gutturi. qd cruribz p̄mittāt. **Forit** qd cere p̄ueniat. qd liqui. qd aptū sit: vt luceat oibz qui in domo sunt. qd vt trāsserat in cellā pigmentariā rē. **Esto** ḡ et tu apis. assume pen nas p̄m̄tū. vola a terra p̄ p̄temptū r̄paliū. **Elige** et collige in isto r̄ ex isto flore quo mellifices. qd cōdas estiuo tpe. q̄ vinas hiemali. donec hiems trāsseat. imber abeat r̄ recedat. **Itē** ex isto flore mellificatio. fructificatio. cibo. pomis. et medicina. **Et il** lo siq̄dem mel et cera. **Et melle** pot⁹ inebriās eterne securitatis. **Et melle** enī qdā pocula p̄ficiunt. **Et melle** refectio interne satietatis. qz mel implet et reficit qm̄ co medit. **Et hac** medicina sanitas sempiternē incorruptōis. **De ei⁹** cera splēdor eter ne claritatis. et in ei⁹ melle dulcor indeficiētis felicitatis. **R**

**Versus
septus**

— **p** **Fluina** sacri recipit. **Uñ.** Egrediet virga de radice yesse. **Isa. xi.** **Et flos** d̄ radice ei⁹ ascendet. et req̄scet sup cū sp̄s dñi. **[Sp̄s dñi]** trāssitue v̄l intrā situe. i. sp̄s qui est dñs. in quo est libertas. q̄. **Choz. iij.** qz sp̄s est deus. **Jo. iij.** Qui in solo christo plenissime req̄auit. q̄a māsit et nunq̄ recessit. **Joh. i.** Super quē videris rē. **Itē** quia in eo grā nec crescere nec decrescere ponit. qz nō ad mē surā dedit ei dñs sp̄ritū. **Joh. iij.** Requieuit etiā in eo. quia christ⁹ fuit sine mo lestia cuiuscunq̄ peccati. i. **Petri. ij.** Qui peccati nō fecit rē. In ip̄o etiāz req̄euit. q̄a in ip̄o solo habitat plenitudo diuinitatē corporaliter. ad **Col. ij.** In nobis autē sumus et stultitiam: et mala v̄roz sepe expellūt sp̄ritū de domo sua: vel inolestant. **Prover. xxvij.**

— **Nō** visus sp̄git odorē. **Odor** cū floris sentit. licz flos nō videat. **Odore** siq̄dē hui⁹ floris. mlti itermedijs natōibz p̄sensit magn⁹ ille p̄riarcha ysaac i filio suo iacob. cui bñdicebat. **Uñ** et cū admiratōne p̄rupit i hec v̄ba **Gen. xxvij.** Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. cui bñdixit dñs. Hāc autoritatē iuenies expositā **li. vij.** **ti. iij.** **A.** H̄ enī iacob. i. xpo: n̄r lucrator. fili⁹ ē ysaac. de cui⁹ stirpe descendit maria. **Et ip̄a** est ager plen⁹ omni suaueolētia virtutū. q̄si flosculoz. cui⁹ odori p̄pat odor filij. q̄ nar⁹ ē de mūdissima tot⁹ mūdus. et de dulcissima tot⁹ dulcis.

**Versus
septim⁹**

— **m** **Atre** nō violat. sed magis insignit. nobilitat et venustat. et p̄mendabilē red d̄t. **Water** **li.** id est. terrā: vel herbam: aut arbore de qua oritur. Similiter

Liber XII. Particula. III. Ca. II.

christus conceptus est absque matris defloratione, portatus et natus absque materni uteri lesione. et ex eius conceptione, partu et maternitate totus honor et gloria marie. Unde dicitur de christo et de maria. Gloria eorum a partu et ab utero et a conceptu: ordine postero. *La. i. conceptus sine fugitatu lesione. Lab utero sine uteri gravatione. La partu sine parit-*

— Caput ornat. Ista de floribus fuit serena et corone: que deferuntur in capite. *Lenis dolore. Et dicitur serentibus inserendo. quia ibi flores inseruntur. Christus enim corona est electorum suorum que sine certamine non habet. i. ad Thimoteum. i. Non coronabitur nisi qui legitime certaverit. i. perseveranter et debito fine. Isa. xxviii. In die illa erit dominus exercituum corona glorie: et serentibus exultationis residuo populi sui etc.*

— Trepia venustat. Unde circa altaria solent apponi rose et lilia. Unde canitur de beata virgine. que est christi templum speciale. Sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum et lilia convallium. Singuli etiam iusti. Singula etiam trepia christi. *quibus dicitur. i. Lhoz. iiii. Templum dei sanctum est. quod estis vos. quia tota spiritualis vel interior pulchritudo ex isto flore est.*

Christus flos campi Capinulum i.

C Antico. i. dicitur sponsus ad sponsam. Ego flos campi. que prope est viola etc. *Superius dicitur. i. sponsa sponsi ad dicitur et amplectitur lectuli viriditate. dicitur. i. Lectulus noster floridus. Et domus pulchritudine atque magnificentia. dicitur. i. Tigna domo: ut nunc cedrina etc. Sed sponsus vocat eam ad strenuitatem certaminis: et laborem agriculturam spiritualis: dicitur. i. Ego flos campi. I. q. d. O sponsa: tu delectaris in dote. secretis vis florere fructibus. et hanc pulchritudinem amas. ego pro alia quaero. i. pulchritudinem pietatis et salutem multorum. Odorem meum toti mundo inolescere cupio. quod fieri non potest nisi postposita dote: que delectationis: ad predicacionis officium attingas. quod libenter facere debes. quia ego flos campi.*

Ego flos campi

- I**d est decor et gloria mundi: i. que pugnandum est. *Ego. i. que naturaliter sunt de. Unde flos campi. i. virginis filii. Capus ei inculcatus est. et tunc flores producit. sic et beata virgo intacta et illibata christi.*
- O**mnis suavitate odoratus: aspectu decoratus. gustu dulcis. tactu suaviter. *oblectum peccati fati delectabilis. sed non lectuli vel orti. immo campi.*
- P**er victoriam certaminis obtinetur. *quia sunt brauium in stadio currentibus. corona proposita in campo certantibus. Isa. xxviii. In die illa erit dominus coram glorie: et serentibus exultationis residuo populi sui. i. Thimoteum. i. Non coronabitur quis etc. i. Lhoz. ix. Unde accipit brauium.*
- U**t que me habere desiderat: campum certaminis non fugiat.
- N**on lectuli. i. vernas indeficenter: et mundus naturaliter adherens radicibus originis mee. *quia a prececedens non sunt ab eo diuisus. Sed flos lectuli marcidus est. quia a radice separatus.*
- I**llis fragrans suavis. vernas iocundus. *quia pro me certat fortiter: et laborat fructuosus.*
- I**d est eorum que per caritatem sunt extensi ad alios. et per iustitiam secundum virtutem suam partem expositi. *In illis enim salua pace precepti uoz flores sponsum fructuosus. fragrat suavis et lanatus. vernat prope fide spe et caritate currentibus: in futuro erit fructus lectuli puenientibus.*
- S**ic ergo currite ut comprehendatis. *i. Lhoz. ix.*
- P**er certamen obtinetur. *per laborem colligendum. tandem maturamus in fructum in eterna requie. E*
- q**ue est lectulus spacioussimus: semper sine fastidio comedendum.
- N**on orti. *quia omnibus uolentibus ad delectabiliter inueniendum. ad suaviter odorandum expositus. non in lecto vel in domo singulariter possidendum inclusus. Hoc dicitur de illis: que in solo ocio precepti uoz: non in labore actus: vel in solitudine precepti uoz: opinantur esse salutem. quasi solus lectus precepti uoz sit floridus. et totus capus uersationis actus sit sordidus.*
- L**aborantibus spem fructus promittentis. *in flore ei fructus sperat. Nec dicitur. sum vel sui vel ero. sed sine tempore. Ego flos campi. ad inueniendum que spiritus est cum laborantibus. Martialis in fine. Ego uobiscum sum omnibus dicitur etc. Quasi dicat sponse. Non in abscondito cubiculi: vel in arto lectuli me querere. quia palam me exhibeo omnibus: ad agnoscendum inueniendum: ut flos campi. Iquo nihil magis expositum.*
- I**d est ego solus campo ecclesie: uernantiam: floritorem: et odorem tribuo. *que est campus propter equalitatem iusticie. propter latitudinem et extensionem caritatis. Sed quod est flos campi. Ista aromatica spes est odor nati. sic aurum et lapides preciosi sunt diuitie uas puenientis*

Ego flos
campi

Flores orti conclusi

**Ecclesia
campus**

illa. Ecclesia dicitur capus propter duo. Primo quia est locus certaminis. secundo quia locus laboris. sicut agerulus vinea. Ecc. ij. Fili accedens ad seruitutem dei etc.

Id est ego qui sum fructus celi ut deus. sum flos campi. i. mundi. ut homo. Quasi dicitur qui vult satiari fructum per fructum: redoleat flore per imitacionem.

Id est virgo de virgine natus. Alii virgines sunt flores orti. id est corrupta matre nati. quia ortus exercituum humano exercitio. quod non maria. Unde dicitur: in illo tempore presumptio est quod preminet altitudine scie et vite scititate. quasi dicitur. Ego sum flos campi. non solum motum. i. scilicet vitam et scia sublimium. sed et campi. i. simplicium. Vel Ego sum flos campi. non solum motus inde. qui velut mons primo recepit radios fidei. sed et campi. i. gentilitatis. in quo velut in campo diabolus libere et absque offendiculo discurrebat.

Et liliu in qualliu. i. decus et gloria humilium: qui pati sunt ad patiendum. quibus fuerit humilitatis mee claritate. quia gessi in humanitate nascens et moriens. quibus etiam reuelo eterne deitatis splendore: magis quam montibus. i. sapientibus huius mundi. ut habet Matthei. xi. et Iacob. ii. Deus superbis resistit etc.

**Christus
lilium in
qualliu**

Id est natus in quallibus. quod dicitur. Sic liliu nascit in quallibus. sic ego natus sum de humilibus.

Id est decus et decor gentium. et omnium qui sordes vicioz velut valles in se excipiebant. non enim veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam. Mat. ix. Quallibus domini. plebes humiles.

Quallibus enim dicitur valles qui motus coniungunt. vel motibus coniuncte sunt. Ita plebes humilium laicorum velut in medio duorum motuum sunt inter claustrales et clericos seculares:

**Quallibus
quod dicitur**

ab altero luce doctrine. ab altero luce exempli. velut radios suscipientes. Et utroque etiam monte: doctrinam quasi flumibus descendentes irrigant. Unde iter medium motuum pertransibunt ad quod specialiter est liliu istarum quallium se dicit spiritus. et tacet de motibus. ut castitas coniungat etiam liliu princeps reputat. Id est qui in vna expositione sunt. capus et quallibus. i.

capus simplici. Sed capus dicitur ex planicie iusticie. vel extensione caritatis. Quallibus autem ex motuum circumstantiis supereminencia. Possunt intelligi etiam quallibus omnes electi: sic et capus. Nam capus propter planicie iusticie et latitudine caritatis. Quallibus propter humilitatem: quod salubriter se supermittit: et inuicem se alter alteri subiungunt. Ro. xij. Honore inuicem proueniens. Placet ergo christo in electis quod capus sunt. sed specialiter placet quod quallibus dupli humilitate humiles: interiori et exteriori. Et ideo generali nomine floris capus laudat dicitur. Ego flos campi. sed specialiter nomine liliu quallibus attollit dicitur. Et liliu qualliu.

quod dicitur mihi iusticia placet et caritas. sed specialiter humilitas. Unde non marie caritate. sed humilitate dicitur respectisse. De qua etiam specialiter rexit in terra. Mat. xi. Discite a me etc. Liliu laudat id se noiat spiritus. quod in lilio ipse flos est fructus. Sic christus flos et fructus est idem. Sed flos spectantibus. fructus fructibus. Unde dicit. Flores mei fructus bonorum et honestatis.

Antea flos sere finem omnes propterates: flosi suo qui christus est superius assignatas.

Item maria flos

**Uersus
primus**

Undus in virginitate et omni modo innocentia. quia nihil iniquitatis incurrit in illa flore. Sap. vij. ex quo mundatus est in sua sanctificatione.

Aromaticus in suauolentem opinionem. Unde dicitur. Can. i. Surrem in odore vnguento riu tuorum. cuius odor maxime in tribus consistit. In virginitate. quod ad carnem. In humilitate et deuotione quod ad animam. In utroque quod ad deitatis inhabitacionem. Propter hanc triplicem odorem dicitur ipsa de se Ecc. xliij. Sicut cinnamomum et bal. aroma. etc.

Tenuis in triplici substantia. Corporali: per transienciam et carnis maceracionem. Spirituali. scilicet anima per sumam humilitatem. Terrena: per voluntariam paupertatem. vel transienciam si ea vnquam habuit largi erogatores. Unde de ea specialiter intelligitur illud puer. in fine. Danu suam aperuit inopi. et palmao suas extendit ad pauperem.

Tener in mansuetudine. per pietatem. per peccatorum passionem. per dilectorem. tenerie diligens corpus et membra filii sui. i. ecclesiarum et vniuersos fideles. Quere li. iij. c. xvij. In vna in si.

Et speciosus. i. omni modo specie dilectionis plenus. quia supraline precipat pulcritudini omnium seronum. Unde Can. vi. dicitur. Pulcra et luna. i. vniuersalis ecclesia. quia quod quod pulcritudinis habet ceteri sancti in parte. habet ista in toto. Quere li. v. E.

**Uersus
secundus**

Oncau in humilitate. In hac autem cauitate. i. merito humilitatis sue: quam respectus deus. i. approbauit. attulit nobis ipsa mel diuinitatis. Per humilitatem autem.

So. cxxij.

Liber XII. Particula .III. Ca. III.

et voti virginittatis placuit ipa dno. s; p fidem pcepit. Un p aure d; pcepisse. i. p fidem dicto p. q; a fides ex auditu. ad Ro. r. Ideo ei d;. Mel et lac sub lingua ua. Cañ. iij. Quere li. iij. ti. c. vi. E.

Omnicolor. Unde et inter lapides specialiter compa; thopasio. qui dicit q; si topan dion. . omnicolor. et est omnium gemmar; p; cio sissima.

Leuis. p man suetudinē et benignitatē. Unde ei canit ecclia. Virgo singularis in ter oēs mitis rē. Ipam enī nō inueniūt pctōres scrupulosā. Quere li. iij. ti. c. xliij.

Leuis. i. sine pōdere peccati. Unde et dicit nubes leuis. Isa. xix. Leuis etiam p virtutū multitudinē: que ignee nature sunt.

Et medicana. In flore enī marie q; est christus inuenta est hūani generis medi cina. Unde Eccl. xxviii. Altissim; creauit medicinā de terra. Icarnis h; ginee

Uersus
tercius

f Ructifer. Unde dicitur est ei. Lu. i. Bndictus fructus ventris tui. Quere libro. i. ca. vij.

Inclinis. p obediētā. in xra doctrinā spirit; q; ei dixerat. Inclina aurē tuā rē. Dēs enī flores. vel fere oēs. in partē alterā inclinā. sic p; i lilio rosa et viola.

Recreans. p uoluntatē et odore. caput. i. pncipale inēris. deuote d; ea meditantib;.

Itē ma
ria flos

Subtilis. sicut pars in florib; uitis et coriti. Tam subtilis enī fuit ei; secūda h; gūitas: q; eā diabolus nō potuit explorare. nec hō comprehendere.

Aluofus. i. succosus. cuius succus pietas et ppassio cordis ei;. Vel abūdantia g; tiarū. Vel lacrimę tpe dñice passiois. et post filij a scētionē.

Uersus
quart;

Delicatus. Unde significat p susannā q; interpretat liliū. De q; dicit Dan. xiiij. D; erat delicata nimis: et pulcra specie. Diere. vi. Speciose et delicate assimi

lani filiam syon. i. mariam.

Comunis. q; exposit; omni tpe. volēti cape ad delectabil; inuenēdū. ad suauiter odorandū. ad utiliter colligēdū. Unde sicut fili; gliatur et se appellat florē cāpi

Cañ. h; . sicut supra dictū ē ca. ij. sic et ipa p; singulariter gloriari et dicere. Ego flos cāpi. q; in mūdo florē nō pdidit. cū nec mortalis fuerit nec reclusa. glorio sus reputās florere in mūdo. q; hic desig; p cāpi. q; in orto vel deserto.

Rozificatus. Incepit enī filiū dei in incarnatōe quasi rozē mellcū. et inde tota fa cta est rozifica r mellita.

Uersus
qñcus

p Elcit apes. i. cōtemplatinos et sibi deuotos: deuotōe quasi qdā mellea dul cedine. vt supra de christo.

Uersus
fertus

Et cis cerā cū melle ministrat. i. hūanā christi naturā cum melle detatis.

p Atrē glificat. i. herbā vel arborē vel terrā de qua nascit. Et beata uirgo glo ria laus et honor ē et leticia matris sue. Unde Cañ. vi. Una est matr; sue: ele cta genitricis sue.

Uersus
septim;

Non uisus spargit odore. Licet enim ipam nō uideāt fideles aie in pñti intuitu cor porali. tñ adoleseēte currit in odore ipius Cañ. i.

p Flamma sacri recipit. Merito enī hūilitat; et h; gūitatis supuenit i eā spūscōis

Caput ornat. q; christū caput nost; uestiuit et induit gliosa hūanitate. Un Cañ. iij. Uidete regem salomonē in diademate rē.

Templa uenustat. Un de ipa canit. Lcui; uita inclita cūctas illustrat ecclias. Imi litantem sez et triūpantem.

Daria coloris

Candidi. s; liliū. p uirgitatē et innocentā r immunitatē peccati. Quere infra de lilio. ca. iij. Vel etiā candor. gliam designat immortalitatis.

Rubi. s; rosa. p pulcritudinē naturalē. p uerecundā uirginalē. p eximiā caritatē. p patientiā singularē. et affectū martyriū. Quere infra titulo de rosa. ca. v.

Daria
flos colo
ris

Purpurei. s; t viola. q; a regi regū conueniēs. purpura enī regib; cōuenit. Vel pur purei p martyriū anime. quia sanguis: quo signat martyriū. purpurei coloris est. Quere infra de viola. ca. vi.

Jacintini. q; color celestis ē. quia uersatio ei; erat in celis. ad Phil. iij.

Aerei. Irōe sue ptemplatōis. celos enim attingebat stans in terra. Sap. xvij.

Flores orti & clusi

- ✓ **Liuidi** quia mente p̄passa est filio patiet̄i. Unde dicit **Cañ. i. l.** Fulca sum. q̄a de colorauit me sol. l. i. fili⁹ meis mortis eclip̄si m̄ patiens.
- ✓ **Erocei** sp̄ sapientiā et caritatē. que notant̄ in auro. crocis enī crines habet aureos. Quere infra de croco. ca. vij.
- ✓ **Lazurini** sp̄ voluntariā paupertatē. q̄a similiter est color celestis. q̄a regnū celoz p̄ miā est paupertatis. **Barth. v.** Nisi enī fuerit voluntaria. nō est celestis coloris s̄z terreni. et sicut lazuri color pulcer est et p̄ciosissimus. sic et paupertas corā deo.
- ✓ **Viridis** sp̄ virozē fidei. q̄ nō emaruit in ea tpe dñice passiōis. sic in omnib⁹ alijs. sicut dicit **ambro.** Ideo d̄r de ea **Prover. i. fi. l.** Nō extinguet̄ in nocte. dñice passiōis **Lucerna eius** l. i. fides.

Ambro.

Maria liliū Capitulū .iiij.

- c **Anti. ij.** Sicut liliū inter spinas. sic amica mea inter filias. Verba sūt chri/ sti de maria v̄l fideli aīa. **Liliū** rōe cādor̄is signat̄ innocentīā. et peccati im/ municatē. q̄a maria ex̄q̄ sanctificata est ab originali. credit̄ nō peccasse. Dicitur autem **Liliū** q̄si lacteum. p̄pter colorem lacteū.

Maria liliū

- ✓ Quia sicut liliū spinis inter quas nascit̄ p̄stanti⁹ est absq̄ p̄patōe. sic maria iudeis de quib⁹ nata ē. **Uñ.** sicut spina rosam. genuit iudeā mariā. Immo in cī⁹ p̄patōe spine reputant̄ et aīe sancte. et vtutes angelice. q̄a sicut d̄r **Job. xxv.** Luna nō splē det. et stelle nō sunt mīde in p̄spectu ei⁹. q̄nto magis hō putredo rē.
- ✓ Quia sicut liliū cādorē suū retinet̄ inter spinas. et q̄nto magis ab ill⁹ pungit̄. maio/ rē emittit̄ odor̄is fragrantīā. Sic maria dū a nequā iudeis in filio pungeret̄. sp̄ re/ tinuit̄ mentis innocentīā. nō reddēs malū p̄ malo. nec p̄ maledicto retribuēs ma/ ledictū. Immo cū ip̄i⁹ mentē p̄trāsiret gladius passiōis. vbi tota p̄pūta est. vt di/ ceret cū **susanna**. q̄ interpretatur liliū. Angustie mihi sunt vndiq̄. **Dan. xij.** Tūc ve/ rissimē dixisse visa ē illō **Cañ. i. l.** Cū esset rex in acubitu suo. l. i. in hūiliatōe crui/ cis **nardus** mea dedit odorē suū. Inde etiā cādor̄i hui⁹ lili⁹ accēuit rubor rose. q̄a cōpassio cordis h̄ginei. p̄ sūmo martyrio virgini reputat̄. Et fm hoc. hui⁹ au/ toritatē sicut liliū inter spinas sic amica mea iter filias. p̄r hic esse sensus. vt di/ cat fili⁹. Sicut ego q̄ sum **Liliū** l. i. innocēs inter spinas. l. i. inter iudeos. q̄ **Leircū** dederūt me sicut apes. et eraserūt lignē ire et odij aduersum me. sicut ignis ī spi/ nis **Sic amica mea** l. i. maria **inter filias** l. i. inter synagogā et gentilitatē. q̄ me cru/ cifixerūt. synagoga. l. au toritate. gentilitas mīsterio. et aīam m̄ris mee p̄fixerūt. di/ lacerauerunt et cōpūcerunt.

- ✓ Quia sicut liliū totū qd̄ habet odor̄is. et decōris. fructus et amenitatis. trāsmittit̄ ad summū. et collocat̄ in capite suo. Sic maria deo trinitati q̄cqd̄ boni h̄z attribu/ it dicēs. Fecit mihi magna q̄ potens est rē. Quasi di. cū ap̄lo illud. i. ad **Tho. xv.** Gratia dei sum id quod sum. Et hoc facit̄ exemplo filij sui. patri a quo habet ori/ ginē totū attribuētis. **Uñ** dicit **Job. xvij.** P̄ oīa mea tua sunt.

Maria liliū

- ✓ Quia sicut liliū dolores mitigat. et ardores extinguit. Sic maria p̄cib⁹ suis et exē/ plis. in nobis p̄cōrib⁹ et ī seruis suis q̄s maxime noxias refrenat. et extinguit. p̄cu/ piscētias. et mitigat dolores aīe. cōsolatōnem gratie trāsfundendo in eā. vt cī ver/ rissime possit dici. **Secōm** multitudinē dolorū meoz in corde meo. p̄solatōnes tue. **Io maria** letificauerūt aīam meā.
- ✓ Quia liliū in medio floris. grana habet crocea et quasi aurea. q̄ septē hastulis sup/ portant̄. in q̄ septiformis grā designatur. que florē marie. i. christū sup oēs implet. **Isa. xi.** Designant̄ etiā in granis aureis initia bonoz opez. et thesauri sapie et sci/ entie. q̄ fuerūt absconditi in hoc flore. **Col. ij.** Vel grana aurea in medio floris. sili⁹ dei. de⁹ et homo in vtero virginis.
- ✓ Itē in lilio flos fructus ē. Sic et in h̄gine flos eius. i. christus fructus ei⁹. Unde et ip̄a dicit **Eccl. xvij.** Flores mei fruct⁹ honoris et honestat̄. **Christ⁹** enī flos ē expectatib⁹. fructus fructib⁹. flos in via. fruct⁹ in patria. **Liliū** etiā marie. i. virgī/ nitas eius fructificauit sola supra naturā.

Liber XII. Particula. III. Ca. III.

Ite radice lilij q̄ latet sub terra: signat fidē ḡginis. q̄a fides ē de occultis. Hastile q̄ d̄ in altū surgit: spem virgīs de celestib;. Flos cādid⁹ int⁹ et extra: innocētā ḡgina lē. Brana aurea caritatē. q̄a sicut p̄cāntas floris hec ḡna cōtinet. sic et hūilis innocētia: et innocēs hūilitas cordis marie: plena ēritur dei et primi dilectōe. Clava suppositas ḡnula illa: significat timorē. q̄ si sit filial' vel cast⁹ r̄tigu⁹ ē caritati.

Correctō
plati

Oraliter. Clava ista: manubriū habet cādidū. malleolū croceū vel q̄si aureū; cor: reptōan significat. Et pte enī p̄cūteris debz esse cādor: innocētie. ne. s. ḡuet aliū p̄ irā vel odiū aut alia de causa iniusta. v̄ nere⁹ sit illi⁹ peccati de q̄ aliū corri pit. Et pte enī p̄cūssi: debet esse croceitas caritatis. ne odio corripientē se habeat. aut dicat. ingr̄ meus maliciose grauat me. sed sibi attribuat culpā. deo aut̄ flagel lātū q̄ iuste flagellat omnē filiū quē recipit. vel magistro corripienti. iusticiā. Sed mō omnes religiosi faciūt eōuerso.

Item i lilio isto q̄rtuor: cōsiderāda sunt. que faciūt ip̄m cōmendabile. s. Radix. i. ma rie generatio preclara ex semine abrahe. orta de tribu iuda. clara ex stirpe dauid. Eradice fil⁹. in q̄ q̄rtuor. Bracilitas surgēs: r̄pantia ē marie. sic enī oportebat. ad h̄ vt eam inhabitaret sapiētia illa: que nō inuenit̄ in terra suauiter viuentiū. Job xxxij. Itē eq̄lis est p̄ iusticiā. reddidit enī que sunt cesaris cesari. et q̄ sunt dei dō. Reddidit enī deū mūdo. et mūdū. i. amatores mūdi nō cessat deo reddere q̄ntū i se est. Per eā aut̄ specialit⁹ factus ē et deus mūdi: et mūd⁹ dei. Itē solid⁹: i. h̄ forti tudo. qz ip̄a illū portauit sub q̄ euruant̄ q̄ portāt orbē. Job. ix. Itē sublimis: in h̄ prudētia. hāc enī laudās mirat̄ plenitudo scientie cherubin. In h̄ stilo multiplex solū. Primū paciētia. qz paciēter audiuit angelū saluante. vñ cogitabat q̄lis essz ista saluatio. Scdm̄ prudētia. interrogādo. quō fiet istud rē. Tercū hūilitas: cū r̄ndit. Ecce ancilla dñi. Quartū magnitudo fidei. fiat mihi s̄m ḡbū tuū. Et sic d̄ ḡbis eius p̄ ordinē. Item ex stilo flos i sūmo. in quo cādor castitatis. que surgit de r̄pantia. rubor caritatis: q̄ de iusticia. rigor p̄seueratiē: q̄ de fortitudine. odor suauita tis: q̄ de prudētia. Nec enī h̄tus odorat q̄ longe sunt in p̄sentib; funita. in terre nis celestia. in infimis sublimia. in dolore gaudiū. et p̄mū in labore. Redolet enī flos iste. q̄a fame ei⁹ fragrātia late diffundit: dum in celis et in terris et in mari cā tat. Sicut mirra electa dedi suauitatē odoris rē.

Ite flos lilij: q̄ plus mirabile ē: q̄rtuor sup̄dictis repandis singulis: snā respicit ad radicē et infima sui nō obliuiscit̄ i altū enadens. Nec est hūilitas marie. que nec de radice nobili. nec de tribu regia vel sacerdotali. nec de cardinalib; ḡtutib;. nec de caritate. nec de castitate. v̄ cōmēdabili opinōe. vel corpali pulcritudine. v̄ grē plenitudine. vel angelica saluatiōe. aut ministerio angelorū. vel dñi cōceptōe ina niter exultauit: sed q̄a humilitatē ei⁹ omnipotēs resperit. iuxta illd̄ Eccl. iij. Quā to magn⁹ es hūilia te in omnib;. Itē licet flos iste steril' videat̄: secund⁹ ē. Quere istud sup̄. ca. i. R. vbi christ⁹ dicit̄ flos q̄ pascit. Itē generaliter in lilio totali: florē et stipite notant̄ hic in cādore: puritas et innocētia. in odore deuotio et bona fa ma. in virore imarcessibilitas designat̄.

Castitatis
custodes
sūt sex

Ite moraliter. flos lilij sex folia cādida habz. sex folia. castitas cordis et q̄nq; sensuū Et sex sunt q̄ p̄cipue in corru ptā custodiūt castitatē. videlicet. sobrietas. operatio. cultus aspitas. custodia sensuū. verecūdia sermonis. vitatio oportunitatis. peccan di. s. loci sp̄is et p̄sone. De p̄mo. ij. Pe. v. Sobriū estote et vigilate. Hoc foliū lace rat spina ociositatis. vt patet i Loth Bene. xiv. q̄ ebrū d̄misit in cestū. Ideo Ro. xij. Nō in inefarōib; et exietatib;. nō in cubilib; et impudicijs. De scdo Job. ix. De optet opari rē. Hoc foliū lacerat spina ociositatis. vt patz in so dominis. Eze. xvi. Nec fuit iniquitas rē. saturitas panis et abūdantia et oculū ip̄i⁹ rē. Ocio sitas enim via ē ad luxuriā. Ideo dicit̄ Eccl. xxij. Mitte seruū. i. corp⁹. Li ope ratōem ne vacet. mltā enī maliciā docuit ociositas. Detercio Matth. vi. Nolite solliciti rē. qd̄ induamī. Itē Habētes alimēta rē. i. Zhi. vi. Finis enī p̄positio vestīū via est ad luxuriā. De q̄rto Isa. xxxij. Qui ambulat in iusticijs et loq̄ veri tatem rē. Hoc foliū lacerat curiositas vidēdi vana. audiēdi noua. et h̄mōi. et hec

Flores orti & clusi

via ad luxuriā. Ut patet i dyna. Gene. xxxv. Hier. ix. Docete filias vras lamē
nā. q̄a mors intrat p fenestras. De q̄nto Ecci. xxij. Quis dabit ori meo custodias
rē. Itē debet dicere puella. Posui ori meo custodiā cū p̄sisteret pctōz aduersū me.
Hoc solū la cerat loq̄citas. q̄a ē via ad luxuriā. Uñ Prover. vij. Irretriuit cū ml
tis sermōibz: et blādicijs labioz. p̄traxit illū. itatim eā seq̄t q̄si bos rē. i. Ehoz. xv.
Cornipunt bonos mores colloq̄a mala. v. fabulatōnes pessime. De sexto. i. ad
Thi. v. Adolescentiores viduas deuota. Opportunitas aūt loci via ē ad luxuriā. Uñ
thamar corrupta ē ab amon. quia sola cū solo. ij. Regū. xij. Ideo loth dictum est
Gene. xix. Resces in omni circaregione sodomē.

Itē intra florē lilij sex sunt grana aurea. que figurant caritatē: q̄ tribz modis diligit
deus. s. dulciter. sapiēter. fortiter. Et tribz de causis. p̄pter t̄palia q̄ tribuit. p̄pter spi
ritualia q̄ infundit. p̄pter celestia q̄ pmittit. De p̄mo Hier. v. Detuam⁹ dñm q̄
dat nobis pluuiā tēporaneā et serotinā in t̄pe suo. et plenitudinē annue messis. De
secdo dicit in psal. Aperi os tuū. i. os cordis ad desiderādū. et os corp̄is ad orādū
Let implebo illud. Icarismatibz gratiaz. De tercio. i. Ehoz. ij. Quis nō vidit rē. z
sumptū est de ysa. lxiij. fm aliā edicionē.

Triplicet
vgines

[Fuit lilij inter spinas rē.] Rota q̄ triplex ē lilij. Lilij inter spinas. lilij in
fra spinas. lilij supra spinas. Lilij inter spinas. virgitas impugnata tēptatōi
bus. que sunt spine valde p̄gētes. Lilij infra spinas. virgitas subiecta criminibz.
q̄ sunt pessime spine. Lilij sup̄ spinas. virgitas sup̄ tēptatōem z impugnatōes.
q̄lis est virginitas marie. De p̄mis Treno. i. Sacerdotes ei⁹ gemētes. v̄gines ei⁹
squalide. De secdo Deute. xxxij. Foris vastabit eos gladi⁹: et int⁹ pauor: iuuenes
simul ac v̄ginē. De tercijs Apoc. xiiij. Hi sunt q̄ cū mlieribz nō sunt coinq̄nati. v̄
gines enī sunt rē. Primū lilij: sunt fatue v̄gines habētes lāpades sine oleo. i. cor
pa integra sine caritate. Scdm̄ sunt prudētes v̄gines. q̄ cū lāpade v̄gitat⁹: acce
pto oleo caritat⁹. fatigate tēptatōibz dormitauerūt. Dat. xxv. Tercijū. eedem v̄gi
nes. q̄n̄ om̄pi dormitatōe sup̄ata: intrauerūt cū eo ad nuptias. Itē p̄mū lilij: si
lia herodiadis saltatrix. Bar. vi. Scdm̄. beata agnes: q̄ passionem sustinuit ne
seruaret copule p̄ugali. Tercijū. brā v̄go. q̄ nullū vnq̄ sensit aculeū libidinis.

Alia sc̄ta
lilium

Itē triplex gen⁹ spinaz. Prime. p̄cupie carnales. Uñ Gen. ij. [Terra tuā] i. caro
L spinas et tribulos germiabit tibi. Scdc. mūdane sollicitudies. Uñ math. xij.
Semē cecidit i spinas. Tercie. mali cohabitātes. ij. Regū. xij. P̄uaricatores
q̄si spine euellent. Itē Dichee. vij. Qui op̄im⁹ est q̄si spina de sepe. Setā igit
aia: s̄de pura: spe sancta: caritate solida. inter aculeos carnaliū p̄cupiscētia z integ.
inter p̄gētes sollicitudies illesa. inter malignātes bona. inter discordātes pacifi
ca. q̄d aliud est q̄s lilij inter spinas.

Triplicet
spine

Itē. Sicut lilij inter spinas. Genit̄ lilij spinaz istaz. i. tēptatōnū p̄ictōem: q̄nq̄
sub se. q̄n̄ tēptat̄ de diuitijs q̄ verbum dei suffocāt. Math. xij. Semē cecidit rē
Circa se. p̄uersi fratres q̄ pacē turbāt. Flau. i. Sicut spine sc̄nuice p̄lectūf. sic
p̄uuiū eoz pariter potātū. Jura se. carnales voluptates. Gen. ij. Terra r. spi
nas et tribulos germiabit tibi. Intra se. male cogitatōes et praua desideria. Pro
uer. xxij. Per agrū p̄gri rē. Sup̄ se. demonū suggestiōes. Isa. vij. Uepres z spi
ne in vniuersa terra z oēs mōtes rē. Itē de primis spinis dicit ps. L. Cōuersus
sum i erūna mea. i. i. in iugū p̄me seruitutis qd̄ abiecerā in baptismo. Ldū p̄figur
spina carnalis p̄cupiscētie vsq̄ ad cōsensū. Quali di. dñi carnalis p̄cupiscētia vs
q̄ ad cōsensum iugit̄. in p̄stāā redigoz seruitutē q̄si viribz hosti redditis. vt dicit
Aug⁹ sup. vij. ad Ro. Vel cōuersus sum in erūna. i. in dolorē et lamentatōem
penitētiālē. Ldū spina carnal⁹ p̄cupie. Linsigit vsq̄ ad cōsensum. vt dicit glo. De
secūdis. creplū i luna. v̄b̄ videt hō fasce spinaz onerat⁹. nullo tñ vulnere sauciat⁹
Sicē aia sc̄ta sub sollicitudie actiue. a hō spinis mltas p̄ictōes accipit. nō tñ ali
q̄ vicia culpe. De tercijs Phil. ij. Oīa facite sine murruratōibz rē. iter q̄s lucet
rē. i. sic sic lilia cādida z illesa iter spinas. Itē his spinis p̄ngit lilij i radice. q̄n̄ tē
ptat̄ q̄s de fide. In stipite. q̄n̄ volūt spem frāgere. In flore. q̄n̄ castitatē violare.

Aug⁹

Liber XII. Particula. III. Cap. V.

In gñis qñ caritate corrūpe p̄ dissensionē inter fr̄es. In clana. dñi timorē elimia re: dei misericordiā asserēdo: vitā lōgā p̄mittēdo: peccā attenuādo. De sunt tres lan- ceas: q̄s ioab. i. diabol⁹ infixit i corde absalon. ij. Regū. xvij.

**Triplex
liliū**

**Itē ē liliū puallij castitatis & gñal. spinetici pingal. agri vidual. De bno. Ego liliū cō-
uallū. De sc̄bo. Sic liliū iter spinas. De tercio Barth. vi. Considerate lilia agri.**

**Cohabi-
tatio pec-
catorū**

**Sicut liliū inter spinas. Ad dicit iter lilia. Hoc ē contra eos q̄ cohabitacionem pec-
catorū abominant. sicut pharisei dicētes de dño Lu. xv. Quia hic peccōres recipit.
et mādūcat cū eis. Bene viuere iter bonos: bonū ē. sed inter malos bñ viuere et
inocētiā retinere. et cū odiētib⁹ pacē esse pacificū. p̄fectū ē. Itē h̄ ē q̄sdā q̄ sp̄mne
ifirmos. q̄ spinas tēptationū patiūt: cū ipi talia nō sentiāt. sic legit i vitaspatz de
q̄dā heremita. Sed audiāt ipi q̄ aīa nō ē amica sp̄sī. nisi fuerit liliū iter spinas.
Itē ne min⁹ amari i medio spinaz q̄ i molli lectulo se tineret sp̄sī: tribuio sp̄i-
naz p̄iūxit nomē amice. Et ne min⁹ decori se crederet ex p̄iūctōib⁹ spinaz. tō no-
minat illā liliū iter spinas. Quasi dī. Nec amoris gr̄a. nec odoris fragrantia. nec de
coris q̄ntia. minuit i sponsa vicinitate spinaz. aut op̄iūctōe. sed poti⁹ augmētāt.**

**Christus
collegit
aīaz iter
spinaz**

**Itē nō dicit. Sic liliū iter spinas. sic dilecta mea iter filias. I sz amica. Quasi apte
dicat. p̄ aīa q̄ spinas tēptationū: tribulationū: sollicitudinū p̄t me sustinet. amī-
cā meā se p̄probat euidenter. Et sic amor sp̄sī nota hic erga sp̄sūm. et amor sp̄sī
si erga sp̄sam. Qui enī liliū inter spinas colligere vult: spinaz aculeos necessario
pati. sicut patz in h̄ sp̄sō. Nā istō liliū de medio spinaz. i. reproboz colligēs acu-
leos passus ē mltiplices. cū electos colligeret p̄ se et alios p̄dicādo: et peccōz mlti-
modas moriōes. Eccles. x. Qui dissipat sepē mordebit eū coluber. Sepes. hec
synagoga peccōz. Fecit enī dñs sicut canis venatic⁹: q̄ ferā insequis: caput et corp⁹
suū in spinas imittit. nō timēs vulnera vt capiat p̄dā. Fera laritās inter spinas:
ecclesia iter reprobos. quā vt extraheret mltas a r̄prob. q̄ spine sunt: sustinuit pun-
ctōes vsq; ad sanguis effusioem. Un̄ et ad h̄ significādū: caput suū spinis sustinu-
it coronari. Un̄. ij. Regū. xvij. P̄curatores q̄si spine euellēt vniuersi: q̄ nō tol-
lunt manib⁹. sed si q̄s r̄gere eas voluerit: armabit ferro et ligno laceato. i. i. pa-
tientia inuincibili. et lōganimitate inflexibili. Notat enī in h̄ vbo sponse p̄passio ad i-
firmos. Liliū enim iter spinas facile vulnerabile et penetrabile ē. Et mēbra eccle-
ie iter ifirmos fr̄es: penetrabilia debēt esse p̄ p̄passionē. Un̄ hec ē vox liliū inter spi-
nas. Quis ifirmat r̄. ij. Eboz. xi. Itē in h̄ vbo notat tria. i. ordiābilitas. socia-
bilitas. et hūilitas sp̄sī. Ad d: Sicut liliū i sup spinas. Sic amica mea iter filias
sed inter spinas et iter filias. Ecce ordiābilitas et sociābilitas. Itē nō dicit. Sic
liliū inter spinas. sic amica mea iter filios. sed inter filias. ecce hūilitas. Dec enim
tria fideli aīe vt sit sp̄sa christi. sunt necessaria. et ad h̄ vt vocet amica. ordiābili-
tas q̄ ad se. sociābilitas q̄ ad primū. hūilitas q̄ ad dñm.**

**Ecclesia i-
ter spinas**

Maria rosa Capitulum v.

**Itō de lilio videndū ē de rosa. Et nota q̄ christ⁹ rosa. maria rosa. ecclesia ro-
sa. fidel aīa rosa. De hac rosa dicit Eccl. xvij. Quasi plātāto rose i hiericho. I
i. q̄dā plātā rose. I Hiericho. I iter p̄tra luna. Vel vt q̄dam dicit: odor ei⁹. qz os cu-
iustibet christiani dicit esse aromaticū: laudes marie resonādo. sicut os arom-
aticus reddi: species aromaticas ruminādo. Luna cādidā ē: rosa rubicūda. Rosa in lu-
na. rubor in cādore. I Plātāto ḡ rose i hiericho. I est i cādore q̄gītatis plātata affe-
ctio martyrij et passiois. Itō Lu. i. dicitū ē elegāter. Et nomē q̄gis maria. I Itō
pleni⁹ iuenies li. iij. p̄. ij. p̄rogatina. r. d. Dicit q̄ i hiericho crescūt rose specio-
sissime habētes cētū quāginta solia. Dicit ḡ maria q̄si rosa. nō q̄libet: s̄ hierichon-
tina. i. speciosissima. et marie habito r̄spectu ad filij passionē. cui mēte p̄passa est.
Solo: enī rose. q̄si sanguine. ē. et sanguis signat martyriū. Et bñ q̄si rosa. I h̄
Itō enī q̄a fuit rosa sanguie p̄p̄o rubricatus. I p̄a q̄o nō suo sanguine. sed sangui-
ne filij rubricata. Et ideo q̄si rosa. q̄ntū enim fili⁹ passus est corpaliter. tāntū ip̄a
p̄passa est p̄cordialiter. I p̄a enī fuit rosa in hiericho. qd sonat defecus. qz p̄passa
est filio: qñ fides in om̄ib⁹ defecerat p̄ter ip̄am.**

Flores orti & clusi

Aliter. Placata fuit maria: et firmiter radicata i defectu et aculeis paupertatis. Unde tanq̃ paup̃ima nō habuit unde filiū natū sufficēter opiret. vel ubi honeste reclinarer. et ex hoc defectu et his aculeis. in odorē et decorē ascendit speciosissime rose.

Aliter. Christ⁹ Rosa hiericho. In defectu. ipe enī plantatus fuit secus de cursus aq̃z in die passiois. i. secus nostre mortalitatis defectus. Vel hiericho. I odor ei⁹. quia fracto alabastro corp̃is eius i cruce. repleta est domus. i. ecclesia ex odoze vnguenti. odoze. i. spei et gr̃e. Rosa enī cum plantat in botto mīme apparet. sed post excrevit et floret. Sic christ⁹ in passioe cū radicati⁹ adhesit terre. i. eccle. Isa. liij. Uir dim⁹ eū et nō erat aspectus. tūc enī fuit ipe de⁹ abscondit⁹. Isa. xlv. sed post floruit hec rosa. i. resloruit caro ei⁹ in resurrectione. q̃ roseo ei⁹ cruoze p̃fusa fuerat i passioe.

Maria rosa. Quia rosa

Inclivis et humilis in statura. p̃ humilē obedientiā. iuxta doctrinā sp̃s̃s̃cti dicēt̃ ad eam. Audi filia et vide et inclina aurem tuam etc.

Aromatica. Unde Cañ. iij. Odoz vnguentoz tuoz sup oia aromata.

Pulcritudinē naturalē. Unde Cañ. iij. dicit ei sp̃s̃s̃ctus. Tota pulcra es ami. m. etc.

Uerecūdiā p̃gialē. Uñ d̃r ei Cañ. iij. Sicut fragmē malipunici. ita genetue etc. q̃ re li. v. ti. vi. de genis. B.

Maria rosa rubicida per

Patientiā singularē. purpurei enī ṽl sanguinei coloris est. et in sanguie signat̃ martyriū. q̃a mēte p̃passa ē filio. et intēsiō illi⁹ doloris. sig̃t̃ i rosa p̃ intēsiōez ruboris.

Dei et p̃mi caritatē. Rosa enī coloris ē ignei. et p̃ ignē caritas designat̃. Luc. xij. Ignē veni mittere i terrā. Est etiā rosa intēsiō ruboris. in q̃ sūma p̃fectio amoris. Est et frigida. in q̃ notat̃ exclusio rotū p̃ni amoris. q̃ bene p̃petit̃ b̃tē p̃gini q̃ dicit Cañ. ij. Dilectus me⁹ mihi. Hunc p̃fectū amorē habuit ip̃a Lin hiericho. i. in creatione mortali. Hiericho. defectus.

In folijs

Frigida folia ei⁹. verba ei⁹. Unde prestata ē. Quoniā virū nō cog̃sco. Frigida etiā in folijs ab effectu. quia orōibz suis meritis et exēplis. malaz p̃cupiscētiāz feruores refrigerat. et maxime in familiaribz suis.

Copiosa. maxime rosa hierichontina. quia multiplex mysteriū. siue intelligētia vel doctrina latet in verbis ip̃ius. Quere li. iij. ti. cxxi.

In semie

Calida. quia semen eius christ⁹ d̃ns caritas est.

Amara. et hoc ab effectu. q̃a semen ei⁹. i. verba et exēpla in suis imitatoribz amaricat̃ mūdi notias voluptates. Ip̃a enī designatur p̃ librū quē deuorauit iohes Apoca. x. qui erat dulcis gustu. et amarus effectu.

In g̃nūl

Crocea. iū q̃ designat̃ affectus int̃me caritatis sue. Et ei cura est de omnibz. Sapie vi. Quasi di. illis Phil. i. Testis mihi est deus. quō vos omnes cupiā i visceribz christi filij mei.

Tenuis i suba

Terrena. p̃ volūtariā paupertatē. ṽl ep̃aliū si vnq̃z habuit largam erogationem.

Spirituāli. i. in anima p̃ sumā humilitatem.

Coizporali. p̃ t̃p̃tantiā et carnis macerationē.

Stiptica. i. fluxus capitis restrictiua. quo designat̃ verbositas. Ip̃a est enī mulier sensata et tacita. Eccl. xxvi. et suo exēplo in suis imitatoribz fluxū restringit sup̃ adicū. q. d. Nolite multiplicare loq̃ sublimia gloriātes. Restringit etiā suis orōibz et exēplis. fluxū vicij cuiuslibet. maxie amatōibz suis. et d̃r vitra coccinea.

In nata/ li effectu

Capitis cōfortatiua. p̃ caput mentē intellige. Cōfortauit enī basilii: iulianū apōstata formidantē. et theophilū iam fere desperantem. qm̃ locuta est ad cor eius. Jo d̃r Rosa in hiericho. q̃ d̃r it̃p̃tā defect⁹. qz sepe. nisi p̃fortaret. perōzes d̃ficerent.

Oculoz clarificatiua. de rosis enī efficit̃ aq̃ rosea doloris mitigatiua.

Odoze gariophili potū adstiuua. de rosis enī p̃ficiē vinū rosati. q̃nto enī dignitas virginis subtili⁹ exponit̃. t̃āto vinū p̃dicatōis sapidi⁹ et odorati⁹ redditur.

Omnii florum

Reginā. purpurei enī coloris est. et purpura regibz p̃uenit. Alij ei pulcra flores. alie bone mulieres. ip̃a vero regina virginū. et decus muliez. sicut rosa flōzū.

Pulcerrima ad intucudū. Ip̃a est enī pulcerrima muliez. Cañ. v. sicut rosa flōzū. cui dicit filij Cañ. ij. Ostende mihi faciē tuā etc. qz facies tua decora. Itē Cañ. vi. d̃c

Libet XII. Particula. III. Ca. VI. & VII

et tota trinitas. Reuertere reuertere lunamitis &c. vt intueamur te. Et in B. pbo
 Lx intueamur te. Iostendit. qd tota trinitas ipsius specie desiderat intueri.

Bern.

✓ Suauissima ad tangendū. Rosa enim de spina nascit. nō spinosa. et maria de iudeis
 q̄ erant quasi spine. Uñ. Sicut spina rosam &c. Sed ipsam nō inueniūt pctōr
 res spinosam aut scrupulosam. qz suavis est vniuersis. Beatus Bern. Quid ad
 maria accedere trepidat hūana fragilitas. nihil austerz i ea. nihil terribile. tota sua
 uis est. omniū offerens lac et lanam.

Maria
 rosa

✓ Delicatisima ad olfaciendū. Uñ dicunt adolescēte Cañ. i. Currem⁹ in odore vn
 guentoz tuoz. Et ppter pulcritudinē et hanc suauitatē dicit ei ecclia. [Specios
 sa facta es. Iad intuendū. Et suavis. Iad tangendū et olfaciendū.

✓ Spinis adheret. licet omniū eis dissimil. et maria pctōribz. q̄ sūt spine. pietate ad
 heret et cōpassiōe. licz a peccato omnino inuunus.

✓ Prius clausa ad solis radiū aperit. Cū enim uouēdo uirginitatē. cōsensum animi
 pceptōi clausisset et generatōi. soli ramē aperuit iusticie. cū intellexisset se dei filiaz
 posse concipere et parere manens uirgo. Uñ dicit. Ecce ancilla dñi fiat mihi &c.
 Unde et dicit Lant. v. Surrexi vt apirem dilectomeo &c.

✓ Cū pfecte creuerit. Aursum patula deorsum vndiqz flectit. q̄a uec ad pfectū cremē
 tū. exaltatōis celestis sublimata. et ad diuini luminis susceptōem tota frute expā
 dit. et ad mortalitū suffragia p cōpassiōē vndiqz sine psonaz acceptōe flectit. Let
 equaliter. I. i. omniū curā. Lest illi cura de omnibz. I Sap. vi.

Aug⁹

✓ Anteqz marcescat carpit. qz anteqz bñissima caro eius putredine marcesceret. ad vtri
 usqz stōle imortalitatē de mūdo assumpta credit. Nō enim dedit dñs sanctā suaz
 videre corruptōem. Aug⁹. Credim⁹ qd nunqz caro pputruerit in terris. cui⁹ pars
 glorificata est in celis.

Maria viola Capitulū vi.

Aria viola. Unde dicit cū filio Cañ. ij. Ego flos campi &c. Iq̄ ppe est viola
 sicut qdam dicūt. Scdm Isidoroz dicit a vi odoris. Cui⁹ flos ante oēs alios
 flores apparēs. serenitatē ipia uenientē designat. q̄a nascit incipiente tpe uernali.
 Similiter maria que pma uotū emisit ppeme uirginitatis. quasi in pncipio na
 scentis ecclesie apparuit. et in tpe uernali. qñ omnia terrenascētia qdāmodo inno
 uant. Nam ab ipa incepit repatio mūdi. et postea ipa q̄si purpurata est in filij pas
 sione. cuius dolor ei p martyrio pputat. qd in purpura figuratur.

Maria viola. Quia viola

Maria
 viola. q̄a
 viola

✓ Flos paruulus p humilitatē.

✓ Indiuis per obedientiam.

✓ Terre adherens. i. terrenis peccatoribz. p ppassiōē. pietatē. et affectū misericordie.

✓ Subtilis et suavis odoris. p suauem rē opinionē. deum angelos et hoīes dele
 ctantem. ideo ppter vim odoris dicit viola.

✓ Tempate plectionis. p omnimodā modestiā. qñ regebat omni moderamē rōis.

✓ Purpurei aerei et iacintini coloris. et etiā liuidi. Doctorū habuisti supra vbi ma
 ria dicitur flos omnicolor. ca. iij.

✓ Ardorē febriliū repmit. i. uicioz temptantiū maxime in familiaribz suis. Ardor tē
 pratio carnis. v. iracūdia mēt. Frig⁹. auaricia. pigricia. ignauia. torpor. et dīspatō.

✓ Florios et corruptos purgat humores. quia odoribz et exemplis suis. malos elimi
 nat et egregios format mores.

✓ Desiccata et arida mēbra humectat. q̄a amatoribz suis deuorōis et caritatis p̄gue
 dinem subministrat.

✓ Et ea pponit sirup⁹ violaci⁹. q̄a singul⁹ egritudibz pctōz medicinalē ē intercessio ei⁹.

✓ Prope appellat flos cāpi. Cañ. ij. q̄a de terra inculta nascit. et ppter omunitatē et ce
 teras ppetates. q̄s paulo sup⁹ assignauim⁹. christo q̄ florē campi specialiter seap
 pellat. ipa etiā nata ē de iudeis incultis et squalentibz p uicia et peccata.

Maria crocus Capitulū vij.

✓ Rocus crines habet aureos. Et maria aurea p sapiam de diuinis. Cañ. liij.

Flores orti conclusi

Isidorus Hardus et crocus etc. Secm Isid. affert de conicio opido ciliae: vbi melior crocus nascit. et a conicio nome traxit. Alibi etia crescit crocus qz in cilia. s. nunqz eq bonijs. Optimus ille e. qz reces: boni odoris: albedine parua: pozrecte longitudo. in teget. no dminuit i fragmeta. bone inspiratois: leniter acre. man? inficiao si carpatur. Sine his ppetatib: aut vetustu: aut adulteratum.

**Daria
crocus. qz
habet**

- Daria crocus** Quia crocus habet
 Solidam radicem: et nihil aliud habes dunt. Radix virginis: humilitas vel fides eius. cui? solidissima constantia apparuit in passione filij.
 Crines gramineos. longos: zelos et aureos. Crines isti: virginie cogitationes: videntes fide. qz gramen soler vivere. Stracilas paupertas. Longitudo: perseverantie longa nimitas. Aureus color: sapientia de diuinis.
 Florem speciosissimum: aureum rubeumqz decorum et preciosum: fragrantem et odoris optimi. Et christus flos marie. aureus qz ad deitatem. rubeus qz ad sanguinis effusiones. decorus quo ad utraqz naturam. odoris precij. Unde se comparat balsamo: mirre et cinnamomo.
 Libos nobilium colorat et lapidos reddit. Nobiles sunt illi qz faciunt voluntate dei pariter. sicut dicit in euangelio. qz cibi vba dñi. quos cibos beata virgo colorat: et insignit: et lapidiores reddit.

Solsequium

- Daria solsequium** Capitulum viij.
 Dissequium dicitur: ex eo qz sole sequitur. qsi ei inclinans. vel qz cum sole se inclinante se metipsum inclinat. Hi sunt maria et viri iusti. qui exemplo christi dicuntur. **Darius**. xi. Discite a me quia mitis sum et humilis corde: se humiliant et inclinant.
 Tritum et vulnere in propositum vel mestum contra venenum valet et moysi aialis venenati.
 Locum in aqua dicitur verrucas tollere si aqua illa potetur. Vel si herba in cathaplasmate ponatur et verrucis supponatur.
 Estiuo flore solsticio: solis in ortibus folia circumacta duerit. oriente sole flores suos aperit. cum sol occubuerit se recludit. Adapta marie et fideli anime

Daria iacintus Capitulum ix.
 Acintus herba est flore habens purpureum. Et traxit nomen a quodam puero nobili. qz in quadam saltu inter flores purpureos reptus est interfectus. Flore et radice viole similis. In hoc flore designari possunt compassio et contemplatio marie. quia purpura compassione. color iacintinus signat contemplationem.

**Habuit
hic ortus
flores**

- Habuit hic ortus flores**
 Lilij perfectam innocentiam. qm in vtero sanctificata. quam innocentiam iugiter preserua uir dicens cum Job. xvi. Donec deficiam. morte. s. non recedam ab innocentia mea etc. Vel quando virginitatis prima vota emisit. Unde de ea dicit christus. Sicut lilium inter spinas sic amica mea inter filias. Nam quantum flos lilij flores spinarum: tantum preceidit eius castitas virginitates et castitates omnium mulierum.
 Rose: quando ingresso ad eam angelo in forma virili verecun data est. et rubore rose creditur eius facies supfusa. Vel maxime rubuit ut rosa: quando mente compassa est filio patienti. Unde se comparat rose plantate in hiericho. Fuit enim quasi flos rosarum in diebus vernis. **Eccli. l.** quando. s. filius passus est in vere per mundi renouatione.
 Viole: qui humilis est et inclinans. qm intellectu qz posset concipere et parere manens virgo: humillime et capite inclinato rudit. Ecce ancilla domini. fiat mihi secundum verbum tuum
 Frumentum: quo ad fructum maternitatis sue. Flos enim frumenti generat granum frumenti. et ipsa genuit illud granum quod de se testatur **Joh. xij.** Nisi granum frumenti etc. quo videlicet grano pascimur in filij sacramento.
 Uue: quo ad privilegium speciale fugandi serpentes de vinea domini. i. ecclesia: vel fideli anima. Vel aliter. Flos vitis vel uue virginitas marie. quia sicut flos vitis generat uuam. sic marie virginitas genuit uuam illam in cuius uino vel sanguine lauat iudas. id est. vere confitens stolam sitam: vel pallium. quia per sanguinem christi quo sanctificatur penitentia nostra: lauat habitus noster interior: qui per stolam. et exterius: qz per pallium designatur
 Balognati: qz prehendit mundiciam et inoentiam in quantum cadidi. caritate et patientiam in

Liber XII. Particula. III. Ca. x. z. XI.

Quantū rosei. passioez p̄torū z desiderii patiedi p̄ r̄po inq̄stū purpurei. Generāt etiā flores isti malognata. in q̄b̄ sub vno corrice m̄ta ḡna cōtinent oradiate disposita. Dm̄si flores habuit b̄tā h̄go. q̄n̄ cum filij sui discipul̄ et m̄licib̄. p̄seuerabat vna n̄m̄iter in orōe. sicut legitur Actū. i.

De herbis orti condasi

Capitulū p̄.

Rtus condusus soroz mea sp̄ola zc. Qm̄ in ortū fecūdis z solitarijs. multe solēt herbe medicinales: p̄tiose z aromaticē repiri. vidēdū ē de herbis. hui⁹ orti. Quaz nola p̄ subscriptos vsus poterūt memorie cōmendari

Virtus. Mandragora.

Varia mirtus

Varia mirt⁹. qz

- Amari dz. q̄a litorēa carbor v̄l herba. Vñ poeta. Et amātes litora mirte. Brece aut̄ dz mirtena. creseit enī libēter ī litorib̄ maris. Varia h̄o q̄ it̄rprat̄ mare amaz puenit ad gl̄iaz sp̄ual̄ martyriū. q̄n̄ amare p̄passa est filio patiedi. z ita creuit iuxta
- Sc̄dm̄ phisicos idonea m̄ltis necessitatib̄ m̄licēz. z beata h̄go cum/ Lmare. cris necessitatibus fidelii animaz.
- Restringit vomitū. qz suis orōib̄ meritis et c̄replis coerzet hoīes. et maxime sibi deuotos ne ad vomitū redeāt. i. ne petā reiterēt q̄ cōfitendo euomerant. quia sic euometes eos christus ex ore suo. Apoca. iij.
- Restringit fluxum cōcupiscētiāz. et desiderii t̄paliū. et vomitū gulositatis q̄ seq̄rur̄ int̄perantiam.
- Membra fessa v̄l paralytica repat et cōsolidat. iuxta p̄ceptū filij Isa. xxxv. Cōfortate manus dissolutas et genua debilia roborate zc.
- Dicitur habere virtutē rep̄ssinā libidinis. Et p̄pter hoc fabulant̄ poete mirtū esse arborē veneri dicatā. Ideo bene maria et sancti designant̄ p̄ mirtū: q̄ corruptōez luxurie prius in se: et postea in alijs p̄sequant̄.
- Facit dormire laborātes febre acuta. quia estuātes carnalib̄ desiderijs. v̄l terrenis cōcupiscētijs refrigerat: eisdem indulgēs somnū. i. quietē pectoris. virtutē castitatis. contemptū rei t̄paliis. sabbatum vel oculū contemplatōis.
- Temperate cōplexiōis. et ex ea fit potus mirrin⁹ q̄ valet ad frangendū calculū. qz p̄ partū ipsi⁹ p̄fracta ē idolatria. p̄opter qd̄ ei canit. Gaude maria h̄go cūcias hereses sola interemisti. Et h̄ significatū est. q̄n̄ ipsa ingrediente egiptū cū filio: cornu erūt simulacra egipti. Isaie. xix.
- Breuis stature p̄ humilitatē. frigide nature p̄ virginitatem.
- Aromatica est. Nam ipsa in his q̄ salui sunt est odor vice in vitā. ij. ad Ehoz. ij.
- Imputribilis sicut dicunt. q̄a sine inuidia et cupiditate t̄paliū. que putrefaciūt cor da amatozū suozū.
- Radicat̄ et creseit in p̄fundo hūilitatis: vilitatis et abiectōis. De h̄ p̄fundo dz Zachar. i. [Uidi p̄ noctē]. i. nō b̄n̄ manifesta visioē q̄ erit in futuro. Let ecce vir. i. christus Lascēdens sup̄ equū rufū. Equ⁹? Icaro christi. quā b̄n̄ rex̄it cogrens. cā freno t̄pantie. et vrgens q̄si calcarib̄. q̄ signant̄ duos aduent⁹. Equus aut̄ iste fuit Lrusus. Iqz p̄po sanguine in cruce rubicat⁹. Qui visus ē Lstare inter mirteta. i. inter viros iustos. parat⁹ eos iuuare. sicut stephan⁹ vidit eū stantē. i. iuuare pat̄ū. Qui siles sunt mirto. i. trāq̄lli in cōscientiā. et ceteras p̄perates eis assigna. Echi sunt cōsolatozo ecclie. Vel inter p̄solatozes ecclie stat christus. qz talū p̄sorio delectatur: et tales p̄solat̄. [Que erāt in p̄fundo]. hūilitatis et vilitatis et abiectōis. vt dictū est [Et post eū]. p̄ imitandem Lequi rufi. i. martyres. q̄ exp̄ssi⁹ eius imitat̄ vestigia [Varij]. p̄ p̄tutes et bona opa decorati. Et q̄ ad tales dicit̄ ecclia circūdata varietatib̄. vel p̄pter varietatē tormētoz. [Et albi]. p̄ innocētiā et castitatē.

Varia mandragora

Capitulū xi.

m Andragora. herba est aromatica: frigida et sicca: p̄fundissime radicat̄ in terra. et terre parū sup̄eminet. cui⁹ radix formā habet hūani corpis. excepto capite. poma habet rubea et odorifera. et pomis puniceis similia. Diligunt̄ a medicis. qz talis virtutis ē vt egris laborātib̄ incōmodo vigiliāz. somnū indulgeat. tam

Que descēderūt in ortū conclusum

pfundū etiā soporē inducit. vt si cortex eius vino mixtus ad bibendū det egrotā
ti. incidi possit absq; doloris sensu. Itē illis medet q̄ sic nausea laborāt vt nec ci-
boo p̄tinere valeāt. nec cape delectent. Cōfortat enī gustū z excitat appetitū.

Daria mandragora. Quia

- ✓ Frigida et sicca .p̄ virginitatem zc.
- ✓ Opinione et omnīū virtutū genere aromatica .deo angelis et hoīb; . Unde ei dicit̄
Lan. iij. Odor vnguentorū tuoz sup̄ omnia aromata .
- ✓ Profundissime radicata .p̄ dilectōem et contēplationē ī terra stabilitatis eterne . q̄a
optinā partem degit Luce. x.
- ✓ Illi terre sup̄cunēs . quo ad angelos et aīas setās . sed nō q̄ntū christus hō . q̄ ca-
put est totius creature.
- ✓ Christo homini humanato ex ea simit̄ p̄ humilitatē . q̄ fuit radix ei⁹ . sed nō p̄ diuita-
tem . caput enim christi deus . i. trinitas .
- ✓ Pomū eius . i. christus rubeū . p̄p̄ij sanguis effusio . et odoriferū . q̄ fracto corpore
eius alabastro . domus . i. ecclesia repleta est ex odore vnguenti . Sile etiā malopu-
nico . q̄ fractū in cruce apparuit eadidū p̄ innocentia . et rubicūdū p̄ caritatē et pa-
tentiā . et plenū granulis . i. virtutibus vnūersio .
- ✓ Diligit a medicis . i. p̄dicatozib; et ip̄is pctōzib; q̄ sanari desiderāt a lāquozib; vici-
ozū . quia sicut dicit̄ est de mirto : suis ozōib; meritis et exemplis cis somnū indul-
get . de q̄b; antea dicebat̄ Parab. iij. Nō dormiunt nisi cū malefecerint . et nō capi-
tur somnū ab eis nisi sup̄plantauerint .
- ✓ Cortex eius . i. exēplū sue p̄uersatōis . vino p̄dicatōis admittit⁹ . et ab auditorib; de-
uote suscept⁹ . tā pfunde soporat hoīem p̄ contēplationē et sui imitatōez . vt nec lesio-
nem . p̄p̄ij corpis . nec dāna sentiat rei familiaris . p̄ gr̄az ip̄oz cordib; īspirās : q̄ n̄
sunt odigne passiōes t̄pis hui⁹ ad futurā gl̄iaz q̄ reuelabit̄ in eis ad Ro. viij.
- ✓ Hauscantib; p̄ fastidiū verbū dei remediū p̄stat .

Daria
mandra
gora

Incipit quinta particula orti conclusi

in q̄ agitur de his q̄ in incarnatōe filij dei a sup̄iori descēderūt in ortū conclusum . q̄a
ab inferiori nihil potuit subintrare .

Sol. verbū patris . lux . splendor . ventus . et aer .

Aur. imber . pluuia . vapor . ignis . manna . mel . et ros .

Angelus . ales . apis .

Ortus conclusus soror mea sponsa

zc. Recte br̄a h̄go d̄r ort⁹ conclusus . q̄a sic ī orto concluso nihil ifimū
subintrare p̄t aut terrenū . s; ea t̄m̄ d̄ q̄ veniūt de sup̄nis . sic factū ē
ī maria . In hūc ei ortū nō intrauit hō pur⁹ . cū ip̄a sit terra p̄ quā nō
ābulauit vir Diere . ij . Et cū ip̄a sit clausa porta p̄ quā vir nō trāsiuit

Eze. cliij. Hec bestia aut reptile q̄b; carnalia et spiritalia vicia designat̄ . Sup̄scri-
pt̄ aut̄ vsib; p̄nt ea breuiter mēorie cōmēdari . q̄ ī ei⁹ sc̄rificatōe . ī gr̄e ad̄pletōe . in
sp̄sscti sup̄net̄ge . ī filij dei īenarrabili cōceptōe descēderūt ī eā . Quib; oib; carisma-
ta sp̄sscti . vel ip̄e dei fili⁹ . vel omne datū optimū descendēs a patre luminū . desi-
gnant̄ . De quibus videndū ē singularim .

Christus sol Capitulū . i.

¶ Ol xps . m̄l̄t̄plici rōe . D̄r ei sol q̄si sol⁹ lucēs . vl̄ q̄si sua oib; largiēs . vl̄ q̄si sur-
sū leuās . q̄a ad se trahit aq̄s maris . z humores t̄re . i. h̄uiles cōstitutos īferi⁹ . q̄s
gr̄a sua humectat . illos sursū trahit z elōgat a m̄do . D̄r h̄go d̄ sc̄to vict . Sol⁹
sol p̄p̄iā h̄z lucē . et sol⁹ d̄ igne fact⁹ ē . c̄c̄e stelle oēs . sic z luna d̄ aerea mat̄ia facta
sūt . z t̄m̄ reducēt et nō lucēt . Ip̄e etiā d̄c̄ q̄ d̄ illa luce p̄maria q̄ creata credit̄ . ī loco
illo vbi sol orit̄ . sine d̄ igne mēiorādo eū forma z splēdore fec̄ de⁹ solē Est āt sol iste
visibil⁹ ocul⁹ m̄ndi . lux creat̄az . speculū creatoris . q̄ n̄lla creat̄a p̄rior . n̄lla vtilior .
q̄ lucētē c̄c̄a lumīaria sic sūt q̄si n̄ sint . et videri n̄ p̄nt . Un̄ Job . xxv . Luna n̄ splē
Fo . cccxix .

D̄r hu-
go d̄ sc̄to
victore

A

H

Libet XII. Particula.v. Ca.I.

det et stelle nō sunt mūde in cōspectu ei⁹ rē. Et nota qd christ⁹ appellat sol iusti-
cie Malachie vl. que. s. iusticia vocat in glo. caritas. hac ratōe. qm̄ quēcūq; diligit
flagellat et castigat. Uel ideo sol iusticie. q̄a nō lucet nisi cōseruātib; iusticia.

¶ Notandū qd qd sol i q̄ nos p̄uilegijs p̄minet vniuersis luminarijs celi. Sic ⁊ christus
dñs. sc̄oz ordinib; vniuersis. q̄a nō est sanctus vt est dñs.

¶ Primo i magnitudine. Egip̄ij dicūt qd octies ē maior terra. Plato Da crobi⁹ ⁊ Ar-
stoteles qd vigesies septies. Hec magnitudo solis designat hūilitatē christi. cui
nulla alicui⁹ sancti p̄ hūilitas compari. q̄ est magistra toti⁹ hūilitatis sanctorū.
Unde dicit Mat. xi. Discite a me. q̄a mitis sū et hūilis corde. Sc̄dm̄ enī p̄tutē
hūilitatis dñs vniuersam aīe q̄ntitatē mēsurat. Uñ Dat. viij. Quicūq; humi-
liauerit sicut paruul⁹ iste. hic maior est in regno celoz. Bñs bern. dicit qd seipm̄
paruulū appellabat.

Bern.

¶ Secūdo in calore. Calidior est enī terra si tota esset ignea. Quāru sc̄iq; enī sit sol. ni
hil est nisi ignis. et ideo fons caloris. Ad Deb. vij. in fine. De⁹ noster ignis consu-
mēs est. Dicit calor est caritas christi. q̄ fecit eū incarnari mori et crucifigi. Uñ dicit
Joh. xv. Maiorē charitatē nō hz rē. Caritas enī ignis. eūq; venit dñs mittere
in terrā Lu. xij. In terrā. i. s. cordis hūani. volēs eā vehemēter accēdi vt de cetero
terrā n̄ esset. sed amore dei succēsa sursum tēderet velut ignis. cui⁹ deorsū loc⁹ n̄ ē.

Sol pre
eminet oī-
bus lumi-
narib;

¶ Tercio in claritate. Clarior ē enī sol q̄ luna et oīa sidera. Tulli⁹. Sol q̄si sol⁹ lu-
cens. i. p̄ ceteris celi luminarijs. Hec solis claritas ē christi puritas. q̄ peccatū non
fecit rē. q̄ est speculū sine macula. Sap. vij.

¶ Quarto in p̄tate. Unde fecit de⁹ solē in p̄tate diei. quia sol tempat annū. oriens sa-
cit diē. occidens noctē. appropinq̄ns estatē. recedēs hiemē. omnib; herbis ⁊ arbo-
rib; vitam cōfert et vegetatōem. Unde Tulli⁹ appellat eū mentē mundi.

¶ Quinto in vtilitate. Sol enī vtilior est oīb; creaturis q̄ sub celo sunt. Ab ip̄o enim
habet terra germiare herbā virentē. et facientē semen. et lignū p̄ omīez fa. fruc. et
hm̄oi. Solis ergo vtilitas est christi misericordia qua nihil vtilius esse potest.

¶ Item p̄ solē sept⁹ intelligit pater. p̄ radiū vel splēdorē solis fili⁹. q̄ est splēdor gl̄ie. ⁊
figura p̄ris. ad Deb. i. Per calozē sp̄s sc̄tus. de quo dr. Hec est q̄ se abscondat a ca-
lore ei⁹. Sp̄s enī sc̄tus ē amor p̄ris ⁊ filij. Sicut aut radi⁹ vel splēdor solis ex q̄
solē fuit. p̄cessit a sole. et p̄cedit. semp; p̄cedet. sic fili⁹ eternalit; p̄cedit a patre. Et si-
cut calor eternaliter p̄cedit tam a sole q̄ a radio. sic sp̄s sc̄tus ab vtroq; .i. filio ⁊
patre. Unde fili⁹ dicit Joh. xv. in fine. Cū venerit p̄cedit⁹ quē ego mittā vobis a
patre spiritū veritatis q̄ a patre p̄cedit.

Trinitas
q̄ figura.

¶ Aliter In sole quia circuit mundi machinā. signat patris potētia. In splēdore q̄ totū
illuminat. filij sapia. In seruoze q̄ totū calefacit. sp̄s sc̄tus beniuolentia. Ratōe pri-
mi dicit sol. q̄si solus. qz solus deus dicit vere potens. Ratōe secūdi dicit sol a so-
lon vl' a salon qd est commune. q̄a illuminat omnē hominē venientē in hūc mundū.
Rōe tercij dicit sol q̄si semitas oīm lustrās. q̄a cuncta lustrat ⁊ vegetat beniuolen-
tia. Ecclesiastes. i. Lustrās vniuersa in circuitū p̄git sp̄s rē.

¶ Itē in christo p̄o sole. rotūditas ē trinitatis eternitas. Claritas. aīe puritas. Calidi-
tas caritas. qua tantū dilexit nos vt supra eodem B.

Christ⁹
sol

¶ Itē christ⁹ sol. q̄a sicut sol material' replet mundū radijs claritatis sue. Sic christ⁹
vtrūq; mūdū radijs misericordie sue. Uñ Dñe in celo misericordia tua rē. Itē. Di-
scordia dñi plena ē terra. Et hunc mūdū radijs exēploz ⁊ doctrie. cui⁹ solis du-
odecim radij. duodecim apostoli.

¶ Itē sol iste latuit ⁊ abscondit se sub nube carnis i vto h̄gis. Uñ dicit ei Isa. xlv. Vere
tu es de⁹ abscondit⁹. Et illō. Sol sub nube latuit. Dr⁹ ē i natiuitate. Eclipsim
passus in cruce. Itē ortus i resurrectōe. Uñ Mar. xv. Venerūt ad monumētū or-
to iā sole. i. xpo r̄suscitato. Hec occidet apl⁹ Isa. lx. Jō d h̄ sole dr Eccles. i. Dr̄it
sol. i. christ⁹ i natiuitate. ⁊ occidit. i. passioe. Uñ Amos. viij. In die illa occidet
sol i meridie. i. i caritatē sue seruoze q̄ fecit eū pati. Et ad locū suū fuerit. i. a se
sioe. i. ad dexterā p̄ri. i. libiq; r̄nascēs. i. i celo veniēs i iudicio. i. girat p̄ meridie. i.

Que descēderūt in ortū conclusum

- psiderat bona opa. Et fleuit ad adlonē. I. psiderat mala opa. Illustrat vniuersa. I. q̄a nihil absco ditū q̄d ibi nō reuelat. q̄n̄ ip̄e erit. I. scrutās corda. I. i. q̄d quisq̄ cogitauerit. Et renes. I. in q̄bus q̄libet in p̄senti fuerit delectatus.
- Aliter** [Oris sol] in inferis. Et occidit. I. sup̄is. et hoc q̄n̄ corpus positū fuit i sepulcro. et aīa descēdit ad iferna. tūc enī sancti patrib̄ habitantib̄ in regiōe vmbre mortis lux orta ē. Isa. ix. Deinde ad locū suū reuertit. I. triūphator magnificus. erepta p̄e da suo. I. ad locū. I. paterni solij et gl̄ie. vt sedeat ad dexterā patris sui.
- Aliter** [Oris sol] i. christus i natiuitate. Unde Zacha. vi. Ecce vir oriens nomen ei? Et ad locū suū reuertit. I. sic expositi ē Libiq̄ renascēs. I. supple effectiue. quia nos facit renasci p̄ gr̄am et spiritū sanctū. I. Girat p̄ meridie. I. i. iudeos. p̄ q̄s bene dicit girare q̄s p̄ circuitū. q̄z ab ip̄is inceptit. et ab eis trāstatur ē ad gentes. et tādem reuertit ad eos. Et fleuit ad adlonē. I. ad gentes. ad q̄s bene dicit fleuit. q̄a ad ip̄os nō fuit p̄ncipaliter missus. Unde dicit Mat. xv. Nō sū missus rē. Illustrans vniuersa. I. q̄ oīa p̄clusit in infidelitate. vt omnū miseret rē. Ro. xi.
- Itē** christus sol. q̄ sic ex vno eodēq̄ sole. alia illuminat vt oculi. Alia maturat. vt fructus. Alia erāpūta terra. vt herbe. Alia liq̄scunt vt cera glacies et nix. Alia desiccant et indurat. vt vasa testea. Alia excecant. vt q̄dam aues nocturne. Alia nigrescunt et alia rubent. alia pallent. et alia cādēscunt. vt q̄dam fructus. et h̄m actum et effectū solis. Sic et illuminatōe huius solis q̄ est gr̄a. ali? p̄ducit herbā vt penitēt. alius crescit et pullulat. vt i bono p̄ficiēs. ali? maturat et p̄sumat. vt p̄fectus. alius liq̄scit p̄ lacrimaz abundantia. ali? desiccatur p̄ abstinentia. ali? nigrescit p̄ hūilitatē. alius cādet p̄ castitatē. alius pallet p̄ dilectōem v̄l penitentiā. alius rubet p̄ sanguinis effusionē. alius illuminat p̄ sapientia et fidem. ali? hac luce excecatur. vt hereticus. et caligat in h̄ sole. Et ita sol iste in h̄ positus ē in resurrectione. aliq̄b̄ i ruina.
- Itē** iste sol facit nobis diē triplicē. Diē nature q̄ p̄mūis est bonis et malis. Diē gr̄e q̄ solis iustis q̄ ouertunt ad ip̄m. Diē gl̄ie. q̄ solis beatis. Et q̄d diu lucet sol sup̄ terrā durat nobis dies. sicut q̄d diu lucebit ille sol sup̄ terrā v̄uentū. durabit beatis dies eternitatis. Isa. ix. Nō occidet vltra sol tuus. I. dicit ecclesie triūphanti.
- Itē** dies ē sol lucēs sup̄ terrā. Si q̄ sol. i. amor dei feruet et lucet i corde tuo sup̄ terrā. i. sup̄ amorē terrenoz. i. si amor dei spernat i te omnē trāstoria dilectōem: tūc est dies gr̄e in aīa tua. Si autē dilectio terrenoz sup̄at in te dilectōem dei: tūc est nox in aīa tua. et h̄ tibi certū signū. Itē. si habes solē ante oculos tuos. q̄ sūt intellectus et affectus. vt firmiter credas et diligas. vt h̄e possis dicere illis. i. Zacha. vii. dñe de? ad te sunt oculi nostri ne peamus. Fides enī et dilectio sunt salus aīe. tūc habes vmbra. i. res vmbrales. i. spalia a tergo. et ecōuerso. Itē si habes vmbra spaliū ante oculos. nihil aliud diligens nisi spalia. v̄l plus diligēs spalia q̄ eterna. et spem tuā ponens i incerto diuitiaz. tūc solē. i. christū a tergo posuisti. sicut ip̄e cōquerit de q̄busdam. Diere. ij. Uertent ad me tergū et nō facie. Et d̄ talibus dicit ei ps. Quā pones eos dorsum in reliquijs tuis. I. i. spalijs.
- Itē** sicut sole amoro totus mūdus obtenebescit. sic amisso lumie veri solis: q̄d ē amissa gr̄a p̄ peccatū. totus hō interior obsolescit. et h̄ est q̄d dicit dānan. Sap. v. Erantimus a via vitatis. et iusticie lumen non luxit nobis. et sol intelligentie nō est ortus nobis.
- Itē** sol equo surrexit manet tota die stat ante ostiū parat? intrare. si ci ap̄ias intrabit. et h̄m q̄ ei ap̄ueris. pl? v̄l minus intrabit claritas. Si ci nō aperueris nō intrabit. nec inde vitu pandus est. q̄a p̄ eū nō stetit. fecit enim q̄d suū erat. Si fo nō aperueris ei anteq̄ fuerit recōsatus. et post solis occubitū. i. veniente nocte tūc p̄mo aperias. p̄ nihilo facis. nō recupabis claritatē eius q̄d diu durabit nox. Sol stans ad ostiū nostrū. I. christus ad penitentiā misericorditer nos expectas. Un̄ dicit Apoc. iij. Ego sto ad ostiū et pulso. si q̄s mihi ap̄uerit intrabo ad illū rē. Sic ei radius solis oib̄ reb̄ se offert. parat? eis seruire. nec p̄ eū stat q̄n̄ illuminent. imo p̄ obstaculū q̄d oppōit. sic gr̄a diuina nisi ip̄ediat obieci perit. Ostiū tuū. os tuū. p̄ ostiū. si male ap̄ueris illud intrat diabolus. p̄tra q̄d orādū. Pone dñe custodiā orinico

Liber XII. Particula. v. Ca. I.

et ostiū circūstātie labijs meis. Nō declinea cor meū in v̄ba malicie rē. Cū detra-
his fratri. cū iudicas fr̄em. cū murmurās d̄ deū. cū excusās peccatū tuū. et hm̄oi. tūc
claudis deo. et aperis diabolo. Et cōuerso cum ap̄is os tuū ad fac̄iter p̄s̄tendum.
ad veniā postulandū. ad creatorē laudandū. ad pauperē consolādū. ad ignoran-
tē instruendū. et hm̄oi. et cōcludis illud ad peccatū. tūc intrat lux solis. i. gr̄a dei ad
aiām tuā. et illuminat mentē tuā. Et fm̄ qd̄ dilatas magis os tuū his et alijs bo-
nis modis. et etiā os cordis tui. i. desiderii tuū. maiori gr̄a illustrandis mentem
tuam. Unde dicit ps̄. Dilata os tuū. dupliciter. vt dictū est. Let implebo illud. I
Largiter ḡ desiderāda sunt gr̄a et misericordia redēptoris. q̄a q̄ntūcūq; desidera-
ueris tantū es acceptur̄. Un̄. Desideriū suū iustis dabit. Parab. x. Et s̄ ē qd̄ dicit
Dilata et implebo. Sed vbi vasa vacua desunt. i. corda h̄iantia p̄ desiderii. et va-
cuata ab amore tp̄aliū. oleū gr̄e stare necesse est. sicut dicit b̄tus ber̄n̄.

Ber̄n̄.

Itē de apertōne ostij et fenestraz seu portaz domus n̄re dicit sponsus ad sponsam
Cañ. v. Aperi mibi soror mea sponsa rē. P̄cipale ostiū aie vt dictū est. Lingua ē
qua abūdanti⁹ intrāt ad aiām mors et vita. Unde puer. xvij. Dors et vita i ma-
nib; ligue. i. in op̄atōib; ei⁹. Fenestre seu porte sunt aliū sensus n̄ri. Fenestre. vñ
Diere. iv. Ascēdit mors. i. peccatū et diabol⁹. p̄ fenestras. i. sensus in domos
nostras. i. p̄sciētiās. Porte. vñ de dictū ē abrahā Ber̄n̄. xxij. Semē tuū. i. viri in
sti possidebit. i. diligēter custodiet. portas inimicorū suorū. i. q̄n q̄ sensus. per
quos vt dictū ē. ingredīūt demōes et peccata. Fenestre igit. i. sensus. apiende sūt
vero soli. quod fit. q̄n pie respicis paupes. q̄n luges peccata tua vel aliena. qd̄ pl⁹
est. q̄n auerris oculos tuos ne videant vanitatē.

Itē aures ap̄riunt h̄uic soli. q̄n obturas eas ne audias malū. q̄n libēter auscultas
bū dei. et clamorē paup̄is. imo christi in paup̄e. et sic de ceteris sensib;. Qui igitur
huic soli oēs sensus exteriores ap̄ret. claritate pietatis et gr̄e sue. domū ei⁹ sol in-
sticie abūdanter illustraret. et s̄ est qd̄ dicit. Si q̄s mibi ap̄uerit intrabo ad illū.
Aperit ei. sc̄i ap̄ os ad p̄s̄tendū. orādū. et hm̄oi. Intrat ad illū. quos gr̄a sua
dignos facit. Lenat cū illis in quoz obsequijs delectat. Et sic dñs stat p̄ pa-
rietē Cañ. ij. Quādiu facim⁹ ei surdā aurē. in domos p̄sciāz. misericorditer respi-
cit p̄ cancellos. i. p̄ fenestras sensuū. Sed nota q̄ nisi ap̄ueris huic soli. q̄d̄ diu du-
rat tibi dies vite p̄sentis. in morte tua occidet tibi sol. i. gr̄a dei. Un̄ grego. Neq̄
q̄s misericordia redēptoris post mortē liberat. q̄s ante mortē gr̄a ad veniā non re-
format. q̄d̄ diu durabit nox eterna. nō recupabis claritatē eius. Et si postea cū fatu-
ris virginib; clamaueris. dñe dñe ap̄i nobis. r̄ndebit tibi. Amen dico tibi. Nescio
te. Ideo de petore q̄ nō aperuit soli st̄ati ad ostiū suū dicit in ps̄. Usq; in eternū
nō videbit lumē. Sed adhuc notādū. q̄ si a p̄te solis ap̄ias ostiū vel fenestrā aut
aliq̄d foramen vt dictū ē. statim intrabit sol et illuminabit domū p̄sciē. Partē sol
appello negocia sp̄ialia. negocia aie. Si aperias in oppositā partē sensus tuos
i. ad terrena et carnalia. nō intrat sol. nec illuminat te gr̄a saluatoris. Et nota q̄
dicit. q̄ sum gigas genit̄e subst̄antie. qui sum rex regū et summ⁹ impator. tui nō suf-
ficiat ap̄tio ostioli. nisi ap̄iat porta p̄ dilatōem caritatis. Et nota q̄ p̄us ap̄it osti-
olū p̄ cōfessionem peccatoz. postmodū porta vt int̄ducat p̄nceps.

Grego.

Aliter. Ego sto ad ostiū et pulso. In v̄bis istis monet dñs ad penitētiā. et dat si-
duciā venie cōsequēde illis q̄ penituerint. et p̄mittit eis auxiliū suū dicens. Ego
sto. p̄atus adiuuare. Actū. vij. Vidit stephan⁹ iesum stantē rē. Ad ostiū. cor-
dis. Et pulso. verbo p̄dicatōis. et manu largitōis. Cañ. v. Vox dilecti mei pulsa-
tis. Qui idco in aeternū apiendū ē. quia ap̄uit nobis ostiū corpis sui in cruce. vt ibi
posset colūba refugere a facie accipitris. i. diaboli. Jo. xix. Un⁹ militū lācea lat⁹
eius ap̄uit. Si q̄s audierit vocē meā. i. receperit p̄dicatōem. quā nō audit q̄ nō
recipit. Et ap̄uerit mibi ianuā. Cordis p̄ cōsensum liberī arbitrij vl̄ p̄ fidē intrabo
ad illū. i. int̄ibo p̄ gr̄e illustratōnem. et auxiliū p̄stabo. et p̄uentū gr̄e faciā. Vel
Laperuerit. se p̄parādol. Et cenabo. i. delectabor cū illo p̄ ei⁹ iustificatōez. Parab.
vij. Deliciē mee rē. Ip̄e meū cenabit. i. delectabit p̄ p̄sciē mūde iocunditatē et

Que descēderūt in ortū conclusum

securitatē. Prouer. xv. Secura mēs in ge puiuit. Et q̄a pauci sūt. iō diē. **L** Si q̄s mihi ape. **D**iere. viij. Attēdi et auscultraui. nemo q̄s bonū ē loq̄t. Nec dicit. prā debo itez recessur. **S** Leenabo. **L** cū eo pmansur. Et in h̄ innuit: q̄ bonū q̄s i mūdo incipit p caritatē. in celo pficit p b̄ritudinē. sp̄ p̄seuerat p eternitatē. nec ei aliū succedit p tēporis mirabilitatem.

Item solis radi⁹ intrās domū. minutas at̄ homos visibiles ⁊ pceptibiles reddit. q̄ si ne solis lumine impceptibiles sunt. **S**ilī si p̄sciam nr̄am illustret radi⁹ gr̄e. tunc omīssōes nr̄as et ip̄fectōes: defectuo ⁊ debilitates: velut at̄ homos pp̄dīm⁹. **U**n̄ Job. xij. d̄z de christo: Ip̄e ei r̄uelat p̄fida ⁊ tenebr̄s. ⁊ pducit i lucē vmbra mort̄s.

Ite sol luceno sup terrā diē nobis facit. ⁊ christ⁹ in carne apparēs. diē nob̄ eternitatis inītiāuit. Et sicut sole absente nunq̄ diescit. sic nisi christ⁹ i carne apparuisset. nunq̄ dies eternitatis fidelib⁹ illuisset.

Item sol pulcerrimā eranturaz dei q̄ sub celo sunt. non dedignat̄ seruire vilissimo clemēto. q̄ ē terra. ecce hūilitas saluatoris. q̄ cū sit splēdor gl̄ie et figura substantie patris. vsq̄ ad ablutōem pedū seruire dignat⁹ ē discipul⁹. Immo q̄ntr̄libet vilis simio pctōrib⁹. p q̄b̄ redimēdis vēdit⁹: relac̄adis ligat⁹. liberac̄adis tenet⁹. vestiēdis nudatus. absoluedis crucifigis: viuificac̄adis mortu⁹ ē ⁊ sepultus. et ideo tāti emit vt sol⁹ possideret sicut dicit Aug⁹.

Aug⁹.

Ite sol q̄cqd̄ habet q̄ntū in se est mūticat. Ecce largitio saluatoris. **U**n̄ **D**arth. v. dicit fili⁹ de p̄fe. Qui solē suū facit oriri sup bonos et malos rē. Quia christ⁹ tam bonis q̄ malis p̄mūis ē. malis enī gr̄am largit. iustis gr̄am p̄seruat et auget. tandem post gr̄am. gl̄iam collatur⁹. Et ideo d̄z sol q̄s sua oib⁹ largiēs. Propt̄ hanc largitatem dicit **D**yonisi⁹ de christo. Ip̄e ē substantiale bonū ad oīa extrēdēs bonitatem suā. sic sol lumen. per ip̄m illuminano omnia.

Dyonisi⁹

Ite q̄d̄m puluis sine solari radio volitat p̄ domū: nō apparet. sed in radio solis domū ingresso apparent at̄ homi. Sic sine gr̄a christi nō pp̄dīm⁹ mala p̄sciaz nr̄az. qz delicta q̄s intelligit. Ideo de h̄ sole d̄z alibi. **L** Sol illuminans p oīa respexit. i. lumine suo oīa respicibilia fecit. **I**te **E**ccl. li. In sapientia ei⁹ luxit aīa mea. et ignorātiās meas illuminauit.

Dñs cā
uaticē.

Item sol in estate desiccatur humida. in hieme dissoluit ⁊ gelata. Et christus magdale nā dissoluta viciis p̄solidauit. vt mīstrāte martha secus pedes dñi sederet. et recedentib⁹ a monumēto discipulis nō recederet. Zachēū hō tanq̄ gelu auaricie p̄stri ctū dissoluit et q̄si fluere fecit. vt bonoz suoꝝ dimidiū paupib⁹ largiret. et in q̄dru plū redderet si aliquē defraudasset.

Ite sol in feruore suo. minutas guttas maris salvas attrahit. et dulcoratas sup terrā in pluuiā dulcē effundit. et ip̄is terrā fecidā facit. **A**q̄ iste marine fetētes et salse. mūdāni sunt pctōres. q̄ si cognouerint ferore et salsedinē vire sue. et se p hūilitatē guttas maris. i. vile insipidū et modicū q̄d reputauerint. p caritatē et misericordiā dei ad ip̄i⁹ cultū facile attrahēt. et eozū exemplo alij ad penitentiā secundabuntur.

Ite sol p immūda loca trāsrens: nullas inde cōtrahit immūdiciās. Sic nec christus p os peccatoris sacramentaliter rāsrens: aliquatenus maculat.

Ite sol mltō maior terra puā nubecula velat: et nobis inuisibil⁹ reddit. **S**ilī r̄ps breuis sima formula hostie in sacro opif. **U**n̄ dicit ei **I**sa. xlv. Vere tu es de⁹ absconditus.

Aug⁹.

Ite sol licet illumēt et pascat oculos ab inīto mūdī. nō tamē minuitur. Sic ei christus qui cibatur animas in sacramento. **U**nde aug⁹. **L**uce solis pascunt oculi: et sol nō minuit. carne christi pascunt fideles: et nec ip̄a minuit.

Ite sol in sui claritate vitrū ouerrit et aerē. vitrū dico sine aliq̄ trinctura: nisi ea quā facit ip̄e sol que p̄pe est albedo. que signat castitatē. sed nō ita eoo q̄ rubescūt p crudelitatem siue in uariā. vel nigrescūt p odiū aut auariciā. vel pallent p hypocrisim et inuidiā. **I**te sol p̄cib⁹ sisti pōt. sicut legit **I**osue. x. et **E**ccl. xlvj. et sic vn⁹ dies factus ē dies duo sine nocte media. qz gr̄am et gl̄iam dabit dñs. **N**ō innuit dñs dies **D**iere. vij. **N**oli orare p pp̄lo isto. et nō obsistas mihi rē. Et tal⁹ violētia mltū ei placet. **U**n̄ plāgit se **I**sa. lxvij. **N**ō ē q̄ p̄surgat ⁊ tencat me. **I**te **e**ze. xxij. **Q**ue

Libet XII. Particula. v. Ca. II.

sui vini q̄ staret opposit⁹ ⁊ me p̄ terra ne dissipare eam. Itē ad q̄scūq̄ sordes
 applicet sol materialio: radios suos sup̄funderē nō dēdignat. Sic nec christ⁹ vi-
 lissimo peccatori. Un̄ leprosu tetigit Dat. viij. dicēs. Volo. Vidare. Nec q̄ntū
 cūq̄ p̄ciosa sit res: p̄ dimitias aut honores aut sapientia irradiabit eā: nisi ei sub-
 iecta fuerit. q̄d sit cū hūilliamur sub potenti manu dei. et perētes misericordiā instar
 illi⁹ leprosi Dat. viij. p̄ p̄fessionē et orationē manifestam⁹ ei abscondita cordis nr̄i.

Aug⁹.

Bregō.

Auctas

Anselm⁹

Itē. sol egris ocul⁹ nociuus. nō ex viciō suo sed ex viciō oculorū. Un̄ Luc. ij. Ecce
 posuimus ē hic i ruina rē. Un̄ Aug⁹. Egris ocul⁹ odiosa lux. sicut p̄z i scribis et pha-
 riseis. sanis autē et n̄ lippientib⁹ oculis lux eius gr̄iosa est. Un̄ Eccles. xi. Dulce lu-
 men et delectabile ē ocul⁹ videre solē. Et h̄ est q̄d dicit Bre. de dño. Ip̄e incōmuta-
 bilis i se p̄manēs aliter atq̄ aliter senn̄ i cogitatōe hoīm: p̄ q̄litate viciorū. sic lux
 egris oculis odiosa: sanis autē gr̄iosa. eorū videlicet mutacōe. nō sua. Et h̄ ē q̄d dicit
 auctoritas. De⁹ p̄ diuersitate gustānū: q̄busdā sapit iusticiā. q̄busdā v̄o misericōdiaz.
 Itē. sol p̄ vitru trāsies illd̄ illuminat. ⁊ de claro efficit clari⁹. sed nec i gressu suo illud
 dissipat nec egressu. Sic dei fili⁹ i gressu suo br̄as ⁊ ginē illustrauit gr̄a pleniorē.
 ⁊ de pura reddidit puriorē. et pudoris signaculum intrās aut eries nō confregit.
 Un̄ br̄as Aug. sup̄ illd̄ Lu. x. Intravit iesus i quōdā castellā rē. Iesus ei saluat n̄
 violat. cōfracta solidat. nō p̄fringit solida. Im̄ q̄d nomē ei⁹: ita ⁊ opus ei⁹. Unde
 etiā p̄face dicit q̄dam. Ut solis radius intrat innox⁹ fenestrā vitreā. sic dei filius
 imo subnilius aulā virginē. Et su m̄t de verbis augustini.

Itē sol trāsies p̄ vitru recēter depictū: et pur⁹ colorib⁹ insignitū. i se coloris spēm quaz
 inuenit resp̄sentat. Silz christ⁹ q̄ tale fecit vir ginē: qual ex virgine voluit fieri. pur-
 rus nat⁹ est de pura. hūil de hūillima. māfuctus de māfucta. dulcis de dulcissima.
 ⁊ de ḡgine virgo. Per coloreo. ⁊ trutes itellige q̄baia picturat. Uereci q̄si vitreū
 fuit ḡginis corp⁹. q̄a ḡguis de cincrebūanenature: tñ cinis ille multipliciter cola-
 tus p̄ ignē spūlseri. trāsijt q̄si i splendorē et puritatē vitri. marie ex q̄ solē iusticie su-
 scepit in incarnatōe. Ip̄a ē enī illa ciuitas de q̄ dicit Apoc. xxi. Ip̄a ciuitas aux mū-
 dū simile vitro mūdo.

Itē christus sol. sub cui⁹ radīo. i. illustratōne misericordie cristall⁹ humectata scintil-
 lar. Per cristallū humectatā intellige p̄fusum lacrimis aut gr̄a peccatorē. q̄ p̄ aq̄-
 lone flante. i. diabolo tēp̄tate fuerat cōgelatus. Un̄ Eccl. xliij. Frigid⁹ vent⁹ aq̄-
 ho flauit. et gelauit cristallus ab aq̄. Ad respectū aut sol iusticie p̄us dura et frigida
 scintillar cristallus: cū p̄p̄tōis p̄fusus lacrimis. velut micātes scintillas q̄bo ad
 file inuitat alios: p̄ducit pctōr opa pieratis lucida et ignita.

Aug⁹.

Itē. sol nisi p̄us oculos nostros illuminet. nullo mō videri potest a nobis. Un̄ orat
 Aug⁹. Domine nouerim me nouerim te.

Itē. sol hūida desiccat. s. rinos ⁊ capiscentia ⁊. sicut dicitū ē de magdalena supra p̄.
 Vel duos rinos q̄ nati sunt in peccato ade. q̄d redūdauit in totā postentatē. ⁊ fuit
 fons ton⁹ pditōis. Un⁹ rinos fuit iniquitatis. et ali⁹ infirmitatis. Riuū iniquitatis exie-
 cauit. et cōsumpsit ex eo nō bibēo. s. p̄ fetuore nimio cantat⁹ p̄nr̄is iniquitatib⁹ pati-
 ens. De rino aut infirmitatis trāsitorie bibit. Un̄ de torrēte. nō de torrētibus.
 Lin via bibit. De his duob⁹ torrentib⁹ dicit ps. Torrētes iniquitatis turbauerūt me.
 Itē. sol rex siderū. et christ⁹ omnīū sanctorū. q̄ sunt stelle ille. de q̄b⁹ ap̄lus. i. L. hori-
 xv. Stella differt a stella i claritate. Item illd̄ Eccl. xliij. Species celi. i. ecclesie
 L gloria stellaz. i. i. differentie sanctorū.

Itē de hoc sole dicit Eccl. xliij. de christo. L Fornacē custodiēs in opib⁹ ardorū. i. ignē
 gehenne parās pctōrib⁹ p̄ pctis. L Tripliciter sol exurens mōres. I q̄a sp̄ p̄ pctis co-
 gitatōis locutōis et opis punit. aut inflāmādo igne p̄nīe p̄ritōis p̄fessōis sancti-
 catōis. aut in purgatorio vel gehēna. L Radios igneos eruffiās. i. emittēs ⁊ba p̄di-
 catōis sue. lucētis et inflāmāna ad amorē. sic stat⁹ solliū fabri accedit ignē. L Erret
 fulgens radīs suis. i. miracul et doctrinis. L obsecrat oculos. I iudeorū nō credētū.
 Un̄ dicit Joh. ix. In mūdū veni vt q̄ n̄ vidēt videāt. ⁊ cōnēso. Ut sic. L Sol fuit
 christ⁹ i natiuitate. q̄n pur⁹ a pctō nat⁹ de ḡgic: illuminauit pastores. Un̄ Luc. ij.

Que descēderūt in ortū conclusum

Claritas dei circūfulsit illos. Et qñ stella p̄nia adduxit magos Dat. ij. Lucens fuit. i. p̄gressu vite. i. miraculoꝝ opatoꝝ: velut radioꝝ effusioe. et i. trāfiguratiōe. Sed i. l. p̄tute sua. sicut Apo. i. i. passiōe sua vbi diabolu dicitur. et Lucēs in v̄tute. qñ occasionaliter iudeos excecavit. Jo. Eccl. xliij. d. Tripliciter sol exurens. i. mō vt sup̄. Itē sol ad l̄am lucet in p̄tute. i. in meridie vbi nō obtenebrat nubiuꝝ caligie. In q̄ uocat q̄ ecclia purgat in tribulatiōe. In sole enā lucere i. p̄tute sua. i. in meridie signē q̄tuor dotes corpoꝝ beatoꝝ. Tūc cui habet plenitudinē lucis ⁊ calozis: ecce claritas et agilitas. Itē nubes penetrat ⁊ dissoluit. ecce subtilitas. p̄ q̄ fixus est in eternū. sicut dicit glo. impassibilitas.

Christus verbū patris Capitulu ij.

Sermo
i. nativita
te dñi

Verbū patris. i. Christ⁹ v̄bū p̄ris. Uñ Joh. i. In p̄ncipio erat v̄bū ⁊c. No. mine v̄bi siḡt fili⁹ dei. q̄ in sua icarnatiōe descēdit i. hūc ortū. Et nota q̄ du- plex est v̄bū. mētale et vocale. Verbū mētale erat fili⁹ ante icarnatiōem. q̄a sic v̄bū mētale latet iteri⁹: nō p̄t deprimi nisi p̄ vocē. Sic fili⁹ q̄ p̄us lauit ap̄d p̄fz. mū do panit p̄ icarnatiōem. Dicit autē fili⁹ dei verbū multiplici rōe.

A
U
Uer-
bum
du-
plex

Prima rō. Quia sicut v̄bū. mētē q̄ in se inuisibilē indicat. Sic fili⁹ p̄fem q̄ in se inuisibilē ē. inūdo manifestauit. Uñ Exo. xxxij. dicit. p̄f. Nō videbit me hō er v̄t uet. i. canonica Joh. iij. et Joh. i. Deū nemo vidit vnq̄. De q̄ manifestatiōe dicit christ⁹ Joh. xvij. Manifestaui nomē mū hoīb⁹ q̄s dedisti mihi ⁊c.

Berū.

Secūda rō. Quia sic de corde v̄l mētē inuisibiliter p̄cedit v̄bū. sic fili⁹ incōprehensibiliter de p̄fē. Unde bñsber. loq̄ns de christo. Venit de corde p̄ris: i. v̄tēz v̄ginis matris. Et nota. cor sup̄i⁹ ē. v̄tēz inferi⁹. et in h̄ notari p̄t descēsus icarnatiōis. Uñ et dicit p̄f. Eructauit cor meū v̄bū bonū. i. Cor. hic appellari p̄t secretū diuinitatis. Uñ filio dicit p̄f. i. Ex v̄tēro. i. diuinitatē secretolante lucifex genui te. Itē s̄ est qd̄ canit ecclia. Corde nat⁹ et parētis ⁊c. Processit ḡ v̄bū de mētē v̄l corde. ⁊ absq̄ oris lesiōe. venit in os in icarnatiōe. i. brām virginē. q̄ d̄ os ecclie. qz pro ecclia catholica etozat assidue et allegat.

Fili⁹ dei
v̄buz sex
ratiōib⁹

Tercia rō. Quia sicut verbū ad h̄ q̄ mētē indicet. vocē induit. Sic fili⁹ dei ad h̄ p̄patrē indicaret carnē assumpsit. Induit autē verbū de corde v̄l mētē exiēs hūa nā vocē i. ore. Et christ⁹ a patre p̄cedens. carnē hūanam in v̄gine q̄ esto ecclie. vt sup̄ imediate. Bñ autē caro christi d̄ voc. q̄a q̄cqd̄ fecit in carne p̄dicat nob̄ et doc̄ cernos qd̄ debeamus facere. Aug⁹. Omnis christi actio. christiani est lectio. De hac vocē dicit Joh. Apo. i. Cōuersus sum vt videre vocē q̄ loq̄bat̄ meū.

Aug

Quarta rō. Quia sicut v̄bū vocē induit mediāte officio lingue. sic fili⁹ carnē mediāte sp̄s̄s̄c̄i opatoꝝ. q̄ i. linguis igneis apparuit vebanēter. Uñ d̄. Conceptus de sp̄s̄sancto. i. ope sp̄s̄sancti. Itē lingua mea calamus scribe.

Quinta rō. Quia sic verbū i. ore voce assumptū: ab ip̄o ore p̄cedit absq̄ ip̄i⁹ oris lesiōe. et si bonū fuerit v̄bū: ip̄m os reddit cōmēdabile. Sic fili⁹ dei carnē sumēs ex v̄gine. ex ea p̄cessit absq̄ corruptiōe et dolore i. sua nativitate. Uñ d̄. Tūc spon sus p̄cedēs de thalamo suo. Uñ et v̄go brā p̄pter h̄ p̄dicat ab oī generatiōe. Et sic bona species q̄ diu moꝝā fecit i. ore. os ip̄m reddit aromaticū. Sic christ⁹ q̄ se appellat cinnamomū ⁊ balsamū aromaticū. odoriferā reddidit m̄rem suā. Uñ et d̄ ip̄a rosa plātata i. hiericho. qd̄ interpretat odor oris. vel odor eius. Itē. sicut vox vel v̄bū intrat locū d̄clusum et erit ab eo. sic dei fili⁹ virginis v̄tēz. Itē. sic voce trāseun te manet v̄bū. sic carne filij trāseun te p̄ mortē. diuinitas māsit impassibil.

Sexta rō. Sicut tria erigunt̄ ad vocē formatōes. palatū. i. lingua ⁊ dētes. ita tria ad filij icarnatiōes. p̄f et sp̄s̄s̄c̄i cū ip̄o filio opati sunt icarnatiōes. s̄z soli filio. qz inseparabilia opa trinitatē sūt. Per palatū p̄t itelligi p̄f. q̄a sic de palato tā lingua q̄ dētes p̄deit. sic a p̄fē fili⁹ p̄cedit p̄ generatiōe cū sp̄s̄s̄c̄i p̄cessiōe. Per linguā sp̄s̄s̄c̄i q̄ i. linguis apparuit. et q̄s replet facit eloq̄ntes. Per dētes fili⁹. qz sic dē tes radicē habēt i. carne. nec tñ caro sunt. et carnē excedūt. ita fili⁹ radicē habens i. carne. carnis nesciuit vicia. et excedit oīm carnē. i. oēs hoīem. Et sic duo sūt ordies dētū. superiores imobiles. inferiores mobiles. sic due in christo nature. Superior. i.

Liber XII. Particula. v. Ca. II.

Boeti⁹ diuina immobil'. Un' boeti⁹. Stabilisq; manens dat cuncta moueri. Inferior mo-
bilis et mortalis.

Verbū caro factū est multiplici ratōe

Sermo
i natiuita
te dñi ser
cū dñs

Prima rō quā assignat ambro. dicit. Verbū .i. fili⁹ dei. Caro factū ē. Vt caro fie-
ret de⁹ Un' Job. i. Quotq; receperūt cū dedit eis patrē filios dei fieri his q; credūt
i noie ei⁹. Recipiēdo enī filiū dei p fidē, nos carnales efficiuntur fili⁹ dei.

D
Amb

Secūda rō. Quia hō fact⁹ est ad imaginē et similitudinē dei fm ania. vnit⁹ est fili⁹ dei
carni nre. Un' dicit apłs ad Phil. ij. In similitudinē hoim fact⁹ et habitu iuuetus vt
hō. vt hō filis esset creatori tā in carne q̄s in aia. et saluaret in vtroq;.

Ambro.

Tercia rō. Quia imago deformata erat. et deleta in hoie p peccā. adē. q; Lcū ess; i ho
nora. q̄a videlicet creatus ad imaginē et similitudinē dei. et cinis in paradiso Lnō intel
lectu. Ier. ideo Lypar⁹ est iumentū. et. I. Oportuit q; cera hūane nature calefacta ex vni
deratōe beneficioꝝ dei. Unde. i. Re. xi. dicit. Erat erit nobis sal⁹ cū incaluerit sol.
iterū sigillo patris. i. filio reimperet. De q; sigillo dicit pater ad filiū i sine Ag
gei. Posui te q̄si signaculū. q; te elegi dicit dñs. Sigillū ē diuinitas. cera hūanitas.
Bñs ambro. Venit imago. i. christus ad eū q; ad imaginem factus ē. et quesuit
cū imago qui erat ad similitudinē sui. vt iterū signet. vt itez p̄ormet. Ad hoc autē q;
pfecte informis huic sigillo. oportet q; sis purus p innocentia. vt purificatus p
penitentia. molliciat⁹ p dilectōem et benignitatē. malarat⁹ p tribulatōem et pa
tientia. ex toto sigillo applicans p integrā iusticiā. quā designant sancti. de q; bus
celebrat ecclesia post natiuitatē dominicā.

Verbum
caro fa
ctū emlti
plici rōe

Quarta rō. Quia carnales sum⁹ et carnē diligim⁹. factū est verbū caro. q; qdlibet
simile naturaliter appetit suū simile. et ideo factus est nobis filis fm carnē. vt ipm
appetemus et diligetemus.

E

Bern.

Quinta ratio. Factus est christus caro tenera. vt esset cū infantia. q; in diuinitate
erat relectio angeloz. Un' bñs bern. Libus hois mutauit se in cibū pecoris. ho
mine mutato in pec⁹. adā videlicet et sui. Un'. Nō cū in honore ess; et. vt sup cor
dē D. Et ideo dicit q; panē angeloz māducauit homo.

Hildefo
sus

Sexta ratio. Sicut cibus solid⁹ mlti cat a uirgine. et redigit i liqdam substantiam
vt trāseat in nutrimentū pueri. Sic brā virgo nutrit nra ipm nobis emolliuit. et se
cit esibile. et q̄si decorit igne caritatis sue.

Sermo
i natiuita
te dñi ter
cius

Septima ratio. venit fili⁹ dei tectus nube carnis vt videri posset a nobis et agnos
ci. et vt nubē sue carnis cremaret i seruire ire p̄ris. qd factū ē in passiōe. Un' et de
signat Apoca. x. p angelū q; apparuit amict⁹ nube. et vris erat i capite ei⁹. Beat⁹
hildefonsus. Qualit⁹ ingressus ē christ⁹ in virginē. nō nonit. q̄liter egressus. egres
sio sola cognoscit. absq; veste deus (vt ita dicam) ingredit. qui vt certe dicam car
ne vestitus egredit et. Item nota q; sicut hoc verbū semel venit ad nos. et caro
factū est vt habitaret i nobis. Sic quidie venit ad nos in spū. vt habitet i nobis.
Parab. viij. Delicie mee et. Ob hēnā dicit. In oib; regem q̄sui et.

F

Verbū caro factū ē. Fuit hō ist⁹ actiū. q; oia p ipm facta sūt. Job. i. Passi
uum. q; p nob passus ē in cruce. Deponēs. q; deposuit i cruce pctā nra. q; tu
lit in suo corpe sup lignū. i. Pe. ij. sic pphauerat micheas i sine. Deponet oēs ini
q̄tates nras et. In iudicio enī deponet potētes de sede. Aliter. Quia q; deposuit
moriēdo suā simplā vctustatē. i. pene. et nram duplā. i. culpe et pene. Verustatē cul
pe deposuit. q̄n pctā nra tulit i suo corpe sup lignū. S; verustatē pene deponet.
q̄n reformabit cor⁹ hūilitatis nre et. Reutri gener; q; nec pur⁹ de⁹. nec purus
hō. Cōmunis. quia deus et homo.

Itē. q; hō cū dicit generat. iō dicit hic hō. Nota q; vocaliter dixit p̄ istud d filio
i baptismo. Dat. iij. et in trāfiguratiōe. Dat. xvij. Dñs dixit ad me fili⁹ me⁹ es. I
.i. p̄ genuit me filiū suū. Verbū enī cū dicit generat. Is dicit fili⁹ Ecci. xxiij. Ego
ex ore altissimi pdini. Aliter Dñs dixit ad me. i. de me et. Itē sic exponit de tpa
li christi generatōe. Ego Inorabil' psona. dicit p̄ hodie. i. i tpe genui te. i. cre
aui te i vtero hōis fm q; hō. Un' dicit Isa. xlv. Ego dñs creauī eū. i. boiem. sed h

B

Que descēderūt in ortū conclusum

magis uenit eterne christi generatōi. Itē dñs dicit [Hodie genui te] ut p l'ho-
die. Inotaret generatōez illā nō pterisse. et p [Genui] Inō recēter inchoasse. Et est sen-
sus [Hodie genui te] .i. ab eterno et mihi p substantiā. Dichee. v. Egressus ei⁹ ab
initio a dieb⁹ eternitatis. [Ab initio] .i. a pte q̄ est principiū nō de pncipio. fili⁹ prin-
cipiū sed de pncipio. In principio erat vbum rē.

Consub-
stantialitas
filij p̄i

Item de hac generatōe dicit p̄ filio in alio p̄o. [Et vtero añ lucifex genui te.] Sic
oñdit cōsubstantialitas filij cū patre. Un̄ dicit p̄ [Et vtero] .i. ex secreta substā-
tia in calante lucifex genui te. .i. ante oēm creaturā. ut ex pte totū intelligat p syno-
dochen. Et oñdit pater q̄ singularis est generatō: cū dicit [Genui] et q̄ natural' cū
dicit [Et vtero] et q̄ eterna cū dicit [ante lucifex]. Et h̄ est qd̄ dicit sapia increa-
ta. .i. fili⁹. Eccl. xliij. Ego p̄mogenita ante oēm creaturā. Qd̄ ante paulo supi⁹ dr̄.
Dicit dñs dño meo sede a dextris meis. Iob; sic itelligi. q̄ more n̄ro ponit p̄pbe-
ta. [Dicit] ut hō iustuat. Hō enī pater h̄ promittit ore: s; affectu v̄l dispositōe etna.
Un̄ sic d; itelligi. [Dicit dñs dño] .i. p̄ genuit filiū p quē fieret qd̄ seq̄t. Eadez
enī rōe q̄ filius dicit v̄bū. et q̄ generatō dicit dicitio. et hoc ē qd̄ dicit p̄. [Erueta
uit cor meū verbū bonū] .i. filiū. Uel [Dicit] .i. eternaliter disposuit dñs meo .i.
filio. Hec dicit. dñs meus dicit dño. sed [Dicit dñs dño meo] q̄a sol⁹ fili⁹ facis
est emanuel. Isa. vii. Et si enim p̄ est dñs noster p̄ regnū v̄l regimē et potestātē. so-
lus tñ fili⁹ ē dñs n̄r p̄ nature p̄cipatōez. [Sede a dextris meis] .i. i equitate iūq̄n-
tū deus. Job. xvij. dicit fili⁹ p̄i. Omnia mea ma sūt. et e cōuerso. Uel inq̄ntū hō
La dextris] .i. i potiorib⁹ hōis meis. [Sede inq̄m] donec ponā inimicos t. sca. pe-
ruoz. et teneb̄ illō donec. sicut siue. .i. plenarie subijciā v̄l adoptatos vel victos. [pe-
dū tuozū] quāsi ad deitātē et q̄ntū ad hūanitatē. Deitas est pes / omnia sustētās
et portās. Sed d; [pedū] pluraliter. q̄a multipliciter sustētāt. [Ponā] .i. q̄ ad mani-
festatōem. qz antepositi erāt q̄ ad potētiā. Un̄ dicit. Supboz et sublimiū colla-
ppa virtute calcaui. Itē uanira hūana ē pes. quia ē inferior i christo. Et d; [per-
dum] p̄pter corpus et aiām. Un̄ Isa. xli. [Semita] .i. p̄cū Lin pedib⁹ ei⁹ nō appe-
bit. .i. in corpe vel aīa. sub his ponunt oīa. qd̄ maxime fiet in iudicio. Un̄ [Calca-
ui eos] .i. calcab o Lin ira mea.]

Sermo i
natiuitate
domini
quart⁹

v **E**rbū caro factū ē. Nota tria. Primū vitas incarnatōis christi: h̄ manicheū
q̄ dicit christū assumpsisse corp⁹ fantastiū. ideo dr̄ [caro] Itē hūilitas: nō q̄
libet s; vltima. qz nō dicit [v̄bū factū ē] .i. aīa v̄l hō. s; [caro] et assumit inferiorē p̄ez.
Itē nō dicit [v̄bū factū ē] hō q̄uis bñ dixisset. q̄a nō assumpsit peccatū. Hec dicit.
[Verbū factū ē] .i. aīa. quia nō assumpsit ignorātiām. s; [caro] q̄a defect⁹ carnis assū-
psit. Tercio notat vtilitas: vbi dr̄. [Et habitauit in nobis] p̄mo ut carnis oppro-
briū tollerēt. qz p̄ p̄cū ade fact⁹ est oīs hō mēdax. Et iniquitatē. q̄a nemo bon⁹ ni-
si sol⁹ deus. Ideo d; [Verbū] q̄si verū bonū. h̄ maliciā. [Caro] h̄ falsitatē.

Aliter [Verbū] d; q̄si h̄berās aerē. .i. aerias p̄ates. Itē v̄bū istō breuiatū fuit. sic
dr̄ Ro. it. [Verbū] breuiatū faciet deus sup terrā. q̄a pater breuiatū filiū. Item
Isa. x. [Cōsumatōez dñs] exercitiū faciet i medio oīs terre. .i. i hierl'm. q̄ d; vni-
bilicus terre. Eze. xxxviii. Et i p̄o. Opat⁹ est salutē i medio terre. Uel v̄bū p̄is
vniogenitū et imēsū. infra vteri v̄ginal' angusta viscera clausū p̄t dici cōsumatio ab
breuiata: siue v̄bū abbreviatū. qd̄ inundatū iusticiā: qū se iohi baptisādū inclina-
uit. Mat. iij. dicit. Sic enī decet nos implere omnē iusticiā.

Dñs sa-
būgenū.

Aliter [Verbū] caro factū ē et habitauit i nob. Iet iā nō tñ emanuel. .i. nobiscū deus.
vocari possit. s; etiā noiēt i nobis de⁹. Ex p̄ss⁹ enī sonat Lin. q̄s cū. quia cū dicit cō-
munionē siue cōfōrniū Lin] v̄cro dicit vniōnē. Et nota q̄ significāter dicit iohes. q̄
v̄bū caro factū ē. .i. de carne femine. q̄ specialiter caro vocat v̄bi dei. et nō dicit. fi-
lius caro fact⁹ est. Hec dicit. v̄bū hō factū ē. cui⁹ rei hec est rō. Cū enim dicit iohes
[Verbū] caro factū ē] oñdit eternā generatōem filij. qz v̄bū coequū est mēi. et licz
v̄bū mētale ad hoīm nōciā creat. nō tñ recedit a mēte. Verbum qz qd̄ habz hō
in mēte sua. ad hoīm nōciā nō pu enit. nisi qd̄ nō iucorpe. Et v̄bū p̄is ut ad
hoīm nōciā puēret cū i vocē iucorpari nō possz. factū ē caro. [Noīe carnis dei]

Libet XII. Particula.v. Ca.III.7.v.

signat hūana natura. p̄stās ex carne et aīa. Et ideo poti⁹ dicit Leoro l̄s hō. vt si
gnificaret q̄ totā ex vna carne naturā carnis assumpsit. ne si diceret. factū est hō.
ex duplici carne sicut alioz hoīm ipi⁹ caro generata videret. Venit igit̄ v̄bū cre-
ans. vt crearet v̄bū creatū. s. boēm. nā oīs creatā verbū est. sic dicit Isa. xxxij. Nō
fuit v̄bū qd nō oīderet eis ezechias ī domo sua. Venit q̄z fili⁹ natural⁹. vt filios
in adoptōem p̄paret. Venit alpha ad o: vt o reuolaret ad a. Venit p̄m⁹ ad nouis-
simū. vt nouissim⁹ exaltaret ad p̄mū. Prīm⁹ q̄dem inter rōnabilia de⁹ est: hō no-
uissim⁹. Venit principiū et finis. vt sic hominē cōsumādo finiret. et ipm faceret p̄n-
cipiū. Venit splēdor glie ad lapidē caligis et vmbra mortis. Venit figura substā-
tie siue signaculū qd signauit pater. vt reformaret similitudis signaculū. Venit va-
por p̄ntis dei. ad glaciē siue cristallū. q̄ gelauerat ex aq̄. Eccl. xliij. vt suo vapore
remitteret gelicidiū. Venit cādor in nigredinē. q̄z facies omnīū vt nigredo olle.
Venit speculū sine macula ad faciē maculosam. Venit via ad errātes. v̄itas ad mē-
daces. vita ad mortales. et b̄mōi. Et b̄ totū nob̄ p̄stitū ē p̄ maria.

Hic p̄tertio capitulo debuit scri-
bi christus lux

Christus splendor

Capitulū iij.

Splendor. Unde ap̄ls Heb. i. vbi filiū dei p̄mēdat a mltis dicēs. Qui cū
sit splēdor glie zc. Iid ē. splēdor p̄ris. q̄z sicut splēdor solis nascit a sole. et ei ē
coequus et ipm demōstrat. Et sic dei fili⁹ a p̄re nascit. eidē coetern⁹. et cū demō-
strat et notificat. Et figura substātie ei⁹. I. p̄ris. Nō t̄m figura ei⁹. U. s. figura sub-
stātie ei⁹. I. p̄ris. Let figura. I. i. speculū et imago p̄ris. Nā ī ipō p̄ est et cōgl̄at. sic
res dicit esse ī sua imagine et ī speculo videri. Sed ē d̄r̄ria mltā. q̄a res q̄ ī sua imagi-
ne v̄l ī speculo cognoscit. nō est eadē substātia cū imagine sua v̄l speculo. Sed fili⁹
in q̄ est et cognoscit p̄. eadē suba ē cū p̄re. T̄m circūspect⁹ ap̄ls loq̄ns nō dicit t̄m.
q̄ fili⁹ sit p̄ris figura. sed poti⁹ l̄ figura substātie patris. Iq̄s d̄i. Ita ē figura p̄ris
q̄ est eiusdem substātie cum patre.

Item de hoc splendor eloq̄tur Isa. lxij. vbi agit de duplici christi natiuitate. s. a p̄re q̄
eterna ē. et a matre q̄ tp̄alis ē dicēs. Propter sion nō tacebo. et p̄p̄ hierl̄m n̄ q̄e-
scā. I. p̄pter honorē militātis et triūphātis ecclie. Donec egrediat̄. I. palā fiat p̄ car-
nalē natiuitatē. Vt splēdor iust⁹ ei⁹. I. i. christ⁹. q̄ anthonomasiee d̄. Iust⁹. I. et q̄ ius-
tificat militātes et p̄us iustificauit triūphātes. Et dicit christ⁹ splēdor. q̄a sic splē-
dor a toto sole egredit̄ et est ei coeuius et substācialis. sic et fili⁹ a patre et patri ē
substācial⁹. Et saluator ei⁹. I. s. v̄riusq̄ ecclie. Vt lāpas accēdat. Nota q̄ ad habē-
dū v̄l faciēdū splēdorē. ponit̄ oleū ī lāpade. et ignis ī oleo. Sic factū ē q̄ diuitas
posita ē in vitro n̄re fragilitatis mediāte oleo caritatis. tūc enī l̄m̄ier. I. i. sapiētia d̄i
accēdit lucernā vt q̄eret dragmā pditam. Lu. xv. et sic habit⁹ ē splēdor sempitē-
nus quo illuminat⁹ est mūd⁹.

Christus ventus et spūssētis ventus

Capitulū v.

v Ene. I. i. spūssētis. Venit. s. auster q̄ p̄flamit hūc ortū. Ca. iij. Surge aq̄
lo et veni auster. p̄fla ortū meū. et fluunt aromata illi. Istō videt d̄ns dixit
se spūssētō in v̄ginis sc̄rificatōe. Itē. christi caritas p̄re dicit auster. T̄m abacuc. iij.
De⁹ ab austro veniet zc. Quia p̄pter nimia caritatē suā q̄ dilexit nos: dignat⁹ est
incarnari. Et hic auster. gelicidiū aq̄lonis caritatis suē calore dissoluit.
Itē de b̄ v̄eto dicit D̄see. xij. Adducet d̄ns v̄r̄m v̄r̄tē de deserto ascēdentē. et siccabit
venas ei⁹. et desolabit fontē ei⁹. et ip̄e diripiet thesaur̄z oīs v̄alis desiderabil⁹. Ad-
ducet d̄ns. I. i. p̄fl̄ ventū v̄r̄tē. I. i. spūssētū. q̄ ī eo q̄ v̄r̄tē. / a p̄uo estū totū. / cupie
gine refrigeratū. imo etiā ī ea fomitē peccati extirrit. sic stat⁹ venti cādelā extinguit.
Et nota q̄ vent⁹ v̄r̄s ebibit humorē. et desiccāt terrā p̄ni humoris. v̄ne mortis.
Spūssētis ī eo q̄ v̄r̄s. ipam desiccavit p̄us. et desiccātā ardore p̄fere caritatis
repleuit. Nota q̄ qua discredidit deo mortē p̄mināti. Gen. iij. Quacūq̄ die p̄me-
mor. mori. et credidit diabolo vitā p̄mittētī. Et ab istis duabz
venis fluxit om̄e pctm̄. q̄s christ⁹ hō fact⁹ ī maria. desiccavit ī nob̄. Nō enī potuit

Que descēderūt i ortū ꝑclusum

Berū.

set inflāmari. i. deo nro q̄ ignis ꝑsumēs ē. Heb. i. si. quidari. nisi ꝑus ꝑ grām spūs sancti fuisset exiccata. **Isa. li.** **Alīqd nō tu siccasti māre. i. mariā** Laquā abyssi vee hemētis. **Per ardorē autē seu incēdiū ꝑfecte caritatē digna fuit ꝑcipe illū q̄ ē ignis** **Un̄ brūis ber̄. Maria** q̄a ꝑl^o oīb^o dilexit. **singulare miraculū de^o pater** i ea ꝑpetra uit. **De deserto. i. celo:** quod deseruerūt peccātes angeli. qd̄ appellat̄ desertū **Luce. xv.** **Un̄ dicitū ē marie.** **Spūs sanctus sup̄ueniet. i. de sup̄nis vēiet** i te. **Oē enī da tū optimū defursū ē. Jac. i.** **Ascēdere lab̄ effectū. i. ascēdere faciētē ip̄a;** btām ꝑgū nē. ꝑ cocleā hūilitatis et ḡdus meritorū: vsq; ad sedentē i throno dñm maiestatis. **Et sicabit venas ei^o. i. mor̄s.** de q̄ agit̄ sup̄. **Quis mor̄s ero mor̄s tua.** Triplicem enī venam ꝑeti sicauit̄ spūs sanctus i ḡgine i sua sc̄ificatōe. **Uenā sup̄bie. i. infūdēns** gr̄az eximie hūilitatis. **Uenā auaricie. i. infūdēdo ꝑfectū cōtēptū mūdane ꝑspitatē** z amorē paupert̄. **Uenā carnal̄ cōcupiscētie. i. infūdēs desiderū z amorē ꝑpetue** virginitatē. **Et hec tria radices sunt et iūtia oīm maloz. i. Job. ij.** **Et desolabit fontē ei^o. i. fomitē original.** qd̄ est fons omnīū peccatorū.

Aquila

Aliter. Fili^o dei d̄r v̄t^o yrēs. quē ꝑr̄ adduxit i mūdū qm̄ ipm̄ ꝑstituit̄ icarnari d̄ des. **B** to. i. de ḡginis vtero. sicut glosat̄ **Aq̄la.** q̄ videlicet vter^o virginis desertū d̄r. q̄a ip̄a est via viris iūia. q̄a nullo hūano ope exulta. q; nullo hūano semie semiat̄a. **De h̄ deserto inuenies titulo de delicijs hui^o or̄i.** sup̄ ꝑti. i. **Ascēdente.** in noticiā hor minū. **Uel desertū appellat̄ synagoga.** deserta a deo. de q̄ ascēdit. i. recessit. **Uel de fertū/crut.** vbi apli deseruerūt cū. de q̄ ascēdit in celum. **Et sicabit venas eius.** et desolabit fontē ei^o. vt sup̄ expositū est. **Ipe etiā desiccet in nobis ꝑ grām suā** venas mor̄is. i. peccata mortalia. z tres cōcupiscētiās. z h̄ in ꝑsenti. **Let desolabit fō tē. i. fomitē in futuro.** **Et ipe diripuit̄ iū suo aduētū** **Lebeaux** oīs vasis desiderabil̄. i. **paulū** q̄ fuit vas electōis. **Aleuū. i. et dionysū z cererōs.** **Un̄ Luce. xi.** **Cū fortis armat^o zc.** **Et h̄ ꝑ doctrinā ap̄loz.** **Un̄. Tu siccasti fumos ethan.** i. **dīa/ boli.** q; ethan interpretat̄ fortis. **Ipe etiā d̄r ventus yrēs.** **Quere paulo infra.**

Christus ventus

Christ^o vent^o

- Quia inuisibilis i sua maiestate. **Un̄ Job. i. et. i. Job. iij.** Deum nemo vidit vn̄q;.
- Ego. xxxij. **Nō videbit me hō et viuet.** Job. ic. **Si venerit ad me n̄ videbo cū.**
- Quia leuis i sua hūanitate. i. sine ꝑdere ꝑeti. **Un̄ caro ei^o d̄r nubes leuis.** **Isa. xix.**
- Quia refrigerās z extinguit̄ incendiū ꝑeti et fomit̄ in ꝑmo aduētū. sic ꝑz in brā ḡ gine. vt sup̄ imediate. **Un̄. Uirt^o altissimi obūbra. tibi.** In nobis etiā ꝑ gr̄az suā refrigerat̄ z extinguit̄ feruores iracūdie. et estus luxurie et gula.
- Quia vehemēs in sc̄do aduētū. qm̄ sup̄bos q̄ sunt q̄si turres deiciet̄ in infernū. qm̄ franget dens omne sup̄bū. **Job. i.** **Ventus vehemēs irruit.** **Apocal. xvij.** **Sustulit vnus angel^o fortis lapidem molarē.**
- Quia naues submergit̄ in mari. qd̄ erit̄ in iudiciō. qm̄ in spiritu vehemēti cōtētet̄ naues thar̄sis. deiciens eas in amaritudines eternas.
- Quia valde mobilis ab effectū. sicut patet̄ in maria. que ip̄o ꝑcepto. statim abijt̄ in montana cū festinatōe zc.
- Quia modica deijcēt̄ pluuiā. Sic et ita christi modico imbze lacrimaz. **Unde z dicit̄ ei.** **Cum iratus fueris misericordie recordaberis.**
- Urens. q̄ dicit̄ ascēdere de deserto. q; nihil adeo deberet̄ in nobis vtere carnalē cōcupiscētiās. sicut memoria passiōis. vbi omēs excepta virgine deseruerūt cū. **Job. petit iustus.** **Ure renes meos et cor meum.**

Christus aer Capitulū vi.

Z aer. Iher̄ ē grā spūs sancti ei obūbrās. Uel christ^o aer. **Job. xxxvij.** **Subito aer. i. christ^o fin̄ diuinitatē** **Leget̄ in nubes.** **In h̄ q̄ dicit̄** **Subito** **Innotat̄** **celeratio icarnatōis.** **Eccl. xlij.** **Medicina oīm in festinatōe nebule.** **In h̄ q̄ dicit̄** **Leget̄** **notat̄ q̄ pura caritas. mera pietas. sup̄abundās misericordia: christi q̄si coegerūt** **assumerenubē carnis. d̄ q̄ d̄r** **Isa. xix.** **Ecce dñs ascēdet sup̄ nubem leuē zc.**

Christus aer

Quia sicut aer vita corp̄is. sic christ^o vita anime. **Et sicut nō viuit corpus sine aere.**

Libet XII. Particula.v. Ca.vii. z.viii

sic necaia sine gratia christi. Ideo dicit Treñ. liij. Spūs oris nostri christ⁹ dñs zc. Actū. xvij. Ipe est in q̄ vivimus mouemur et sumus.

Quia cū attrahit nō videt. quia i nobis assumit vñ videat. Similiter christ⁹ invisibiliter intravit in virginē. ex qua carnē assumpsit. in qua visibilis apparuit. Baruch. iij. Post hec in terris visus est zc.

Quia si fuerit purus: sine corrupōne attrahit: sine pōdere retinet: sine corruptione emittit. Sic christ⁹ conceptus est a virgine sine lesione castitatis. portans absq̄ onere v̄tris. natus absq̄ dolore parētis. et hoc. quia purus. i. sine peccato.

Christus
aer

Quia receptaculū auiū. i. contēplatiuorū. q̄ volant pennis virtutū. In eo enīm vivimus mouemur et sumus. vt supra.

Quia oīa loca ei nō puia. serida z corrupta sūt. sic oēs aīe ferent sine grā dei.

Quia in estate sue p̄dicatōis. delectabilis et serenus. Uñ Joh. vi. dicit ei petrus. Ad quē ibimus. verba vite eterne habes.

Quia in hieme passōis sue obscurus. Isa. liij. In gloriā erit iuter viros aspect⁹ ei⁹ zc. Eodem. liij. Vidimus cū et nō erat aspectus zc.

Quia nubilosus pluuiā sigt. Assumpt⁹ enī nubilū carnis nr̄e descendit sicut pluuiā in vellus. I

Quia licet nubilosus et se et obscur⁹. tñ illustrat⁹ a sole: tot⁹ efficit splēdid⁹ vt sol. Istud intellige de hoīe assumpto i vnā p̄sonā cū v̄bo assumēte. Nō assumptus aer nubilosus. v̄bū assumēs sol: hūc aerē in sui claritatē et colorē conuertens.

Christus nix Capitulū vij.

In Jer. Isa. lv. Quō descendit imber et nix zc. sic erit v̄bū meū. I. i. fili⁹ dic⁹ pater. Eccl. xliij. Impio suo acceleravit nixē. I. i. elect⁹ suis fr̄igeriū p̄ seruoze vici

Christus nix

Lozū tēptatū

Quia natū et purissimū habz candore. Eccl. xliij. d̄z de mine ad līam. Pulcritudinē cādoril ei⁹ admirabit ocul⁹ Sap. vij. Ipe est cādor luc⁹ eterne zc. Cañ. v. Amicus meus cādidus et rubicūdus. Nam est enī de purissima virgine tot⁹ candid⁹ et purus. Isa. xxxv. Gloria libani data est ei. I. q̄ interpretatur candor.

Christ⁹
nix

Quia defursum venit Joh. iij. Qui defursum venit super omnes et.

Quia minuta descendit. Phil. ij. Semetipm exinanivit formā serui acci. zc. Item Lministi eum paulominus ab angelis. Iqui nō sunt carni. nec possunt mori.

Quia terre immūdicias operuit i cruce. i. peccata terenoꝝ. ne corā patre apparerēt ad vindictā. Unde ps. Opervisti oīa peccata eorū. I pallio. i. misericordie vt carnis crucifixe. Unde et dicit Eccl. xliij. Sicut nebula tēxi omnē carnem.

Quia visum disgregat.

Quia frigida ē. et tāgentes se in frigidat. B̄ssima enī caro christi carnis hūane nō sensit incētiū. Uñ Vestimēta ei⁹. I. i. mēbra. d̄ q̄bus dicit matri sue Joh. x. Pelle et carni v̄stisti mel apparuerūt sicut nix. I. i. trāsfīguratōe. Matth. xvij. Bar. ix. Lu. ix. Christ⁹ etiā tāgentes se p̄ verā dilectōnem et purā orōem. refrigerat ab estu vicioꝝ. Uñ d̄ p̄po d̄z eccl. xliij. Impio suo acceleravit nixē. I. i. refrigeriū p̄ trā estum vicioꝝ.

Quia seruoze solis z tepore aure dulc⁹. cito i aquā resoluū. Caritas enī q̄ p̄ solē. z pietas q̄ p̄ tepore. fecerūt xpm panē. q̄ i sua passōe effect⁹ ē sicut aq̄. sic dicit i ps.

Quia resoluta i aquā. nūq̄ itez sit nix. Cera ei resoluta itez cera ē. silt plūbū resolutū plūbū ē. aq̄ glaciata itez aq̄. s̄ nix resoluta i aquā nūq̄ itez erit nix. Sic xps in passōe effusus sic aq̄. resurgēs ex mortuis tā n̄ morit. mors illi v̄tra n̄ dñā bit. Scdm̄ bāc p̄petatē moralē. v̄giras significat p̄ niuē. q̄ semel amissa irēpabil est.

Christus imber Capitulū viij.

Debet Christus. De quo dicit Osee. vi. Veniet nobis quasi imber tpaneus z serotinus. Querelibro. vij. ti. ix. B. Isa. lv. Quō descendit imber et nix zc. vsq̄. I. sic erit verbum meū. I. i. filius.

Christus imber

Quia ardorem t̄pis tpat. Antē aduentū enī christi estuabat tot⁹ mūd⁹ caumate

Que descēderūt i ortū p̄clusū m

et incendio peccati. Ad hūc ardorē sedandū inuēit dñs primo inundatōez diluuij. sedo pluuiā p̄dicatōis p̄phetaz et sue. tercio aquam et sanguinē de fontibz corpo-
ris sui. Isa. xij. Daurietis aq̄s in gaudio de fontibz saluatoris.

Christus
imber

Quia ventū sedat. venim. s. mūdāni status et diabolice rēptatōis. et hoc doctrina
sua et exemplo sue cōuersatōis. Eccl. xliij. In sermone ei⁹ siluit vent⁹. i. insidie
diaboli. De quo vento dicit Ezech. i. Vennus turbini⁹ veniebat ab aq̄lone. a q̄
pandēt omne malum. Niere. i.

Quia hūanis vsibus terrā habitat. que p̄ defectu pluuię q̄i findit. eoli se nō pati-
tur. sanē iactū in ea suffocat. Findit p̄ diuisiones et scissuras ire et odij. coli se nō
parit. vomere. s. verbi dei p̄pter duriciā suā. semen. i. grā sp̄s̄s̄c̄i in ea suffocat. qz n̄
refert debiri fructū. Christus autē q̄ in aduēn suo descendit sicut imber et nix d̄ ce-
lo. p̄tra hec tria in cōmoda triplicē attulit medicinā. Un̄ seq̄t̄ in autoritate Isaie
ly. q̄ Limber inebriat et infundit terrā. p̄tra p̄mū. s. scissuras. Lgermiare eā facit. p̄
scdm. Ldat semen serēti. p̄ terciū. qd̄ nō p̄t facere nō p̄culca. Un̄ seq̄t̄. L Sic erit v̄
bū meum. i. i. fili⁹. dicit pater Ldescendēs sicut imber et nix. L et sicut pluuiā i vell⁹.
Eze. xxxij. Deducā imbrē in tpe suo. et pluuię b̄ndictōis erūt. et terra dabit fructū
suum. Itē de hoc imbre dicit in ps. Descendet sicut pluuiā in vell⁹.

Christus pluuiā. Capitulū ix.

Isidor⁹

p̄ Luuiā LChrist⁹ pluuiā. Un̄ ps. Descendit sicut pluuiā i vell⁹ et. Isidor⁹
dicit i libro etimologiaz. q̄ pluuiā d̄ q̄si fluuiā a fluēdo. q̄a christus a sum-
mo celo egrediens i incarnatōne fluxit in vierū h̄ginalē. Is̄ d̄r. L Descendit sicut
pluuiā in vell⁹. Hora tria. Primū. q̄re christ⁹ pluuiā. q̄ntū ad incarnatōez. Secū-
dū q̄re maria vell⁹. Terciū q̄re mod⁹ incarnatōis vellcri compaf. Dicit gl̄ Descē-
det. L h̄bū descēdendi innuit hūilitatē. descēdere enī est q̄si de alto mittere se de-
orsum. et h̄p̄tinet ad illi⁹ maicstatē et inanitōem. Phil. ij. Exinaniuit se formā ser-
ui accipiēs. Isa. xix. Ascēdet dñs sup̄ nubem leuē. Ascēsus iste fuit descēsus. qz ee-
lū alti⁹ q̄s nubes. Erpone et q̄re timilo suo sup̄ li. eodē. pn. i. e. vij. L.

Item. in verbo descēdēdi p̄fundit sup̄bia diaboli. q̄ voluit ascēdere. et iō cecidit et n̄
adhicet et refurgat. Isa. xliij. Quō cecidisti de celo lucifer et. Qui dicebas in cor-
de tuo In celū cōscēdā et. In B̄ etiā n̄ra cōfundit sup̄bia q̄ mag⁹ imitari volu-
mus diaboli q̄s deū. B̄tis B̄er. Age nunc sequere ducem tuū et.

L Descēdit. Ierā fili⁹ dei. cui⁹ ois actio nostra est lectio. vt exēplo ei⁹ addiscerem⁹ des-
cēdere p̄ hūilitatem. Un̄ Isa. xlvij. d̄r aīe peccatrici. Descēde sede i puluere h̄go
filia babilon et. Istō iuenies op̄ime expositū i tractatu n̄ro de hūili penitētia.

Itē L descēdit. vt satisfaceret petitiōi ecclie. de q̄ Isa. lxiiij. dicit ei p̄p̄ha ex p̄sona ecclie
sic. L Unā dirūperes celos et descēderes. a facie tua mōtes diffuerēt. i. sup̄bi hūi

Itē L descēdit. vt op̄ationez nob̄ oīderet q̄ nob̄ p̄p̄tēbat. Exo. ij. L Un̄ Lliarēt.
dens vidi afflictōez ppli mei. et descēdi libare eos de manibz egiptioz. i. demonū.

Itē L descēdit. ad nos. qz nō poteram⁹ ad eū. sic medic⁹ p̄p̄tēs v̄it ad decubātū
egrotū. Infirmabamur enī i capharnaū. i. i mūdo p̄ amorē terrenoz. Is̄ ei⁹ icarna-
tio d̄r visitatio. ibi. Luē. i. Visitauit nos oriēs ex alto. et Dan. .iiij. Ecce vigil san-
ctus de celo descēdit. L descēdit. Igit̄ filius. q̄a qui vult iacētē erigere. op̄t eū ab
altitudine sua descēdere vt a stani suo incuruet. Ideo christ⁹ L descēdit. Is̄an⁹ ad
egrotū. medic⁹ ad vulnerā. L descēdit sicut pluuiā et. L Notādū. q̄s est q̄ descē-
dit. p̄fecto fili⁹ dei. cui clamabat ecclia Isa. lxiiij. Unā dirūpes ce. et. vt sup̄ ime-
diate. Itē ps. Inclina celos tuos et descēde et. Un̄ L descēdit. L de sinu p̄ris i vte-
rū h̄ḡis m̄ris. Job. xvi. Exiit a p̄re et veni i mūdū. i. h̄ḡis vtez. q̄ dici p̄t mūdus
empharice. Ad quid L descēdit. L multipliet. s. d̄ causa. vt supra imediate. Quod de-
scēdit. L in vellus. i. id ē. in virginitatē marie merito sine humilitatis. Quomodo
L descēdit. L sicut pluuiā in vellus. i. id est. placide in placidam. quiete in quietam.
suauiter in suauem. sine strepitu in pacificam. secreta in absconditā. benignē in be-
nignā. iocunde in iocūdā. vtiliter i putilem. et in fructiferā fructuose. Non enim
quocūq̄ modo dicit̄ descēdisse. s. sic pluuiā i vellus. L Sic pluuiā. q̄a venit cū oīsi.

Liber XII. Particula.v. Ca.IX.

plenitudo die et abundantia gratiarum. Unde eze. xxxiii. Pluie benedictiois erunt etc. Quere super
 ysa. vii. ubi oritur de pluitate. In carnatio de plenitudo temporis. ad Gal. iiii. In eze.
 i. ubi loquitur de aduentu filii in carne de aspectu eius erat sic are: cum fuerit in nube in die
 pluuie. Et nota quod pluuia hec oēs peccates suas in mēte hōis repluit: quod per vellus. Et
 in carne eius de qua designt per terrā. Et nota quod pluuia designt deicitatē vel gratiarum. stillicidia
 vniuersitatē vel multitudinē carismatū. In eodē hac pluuia in ps. Pluuia voluntariarum
 segregabis de etc. Quid? Ipse in segregabis. i. purū et segregatū a malis dabis. Ad
 De. b. vii. Talis decebat etc. vsq. segregat? a peccatoribus. In hereditariis me. i. genibus. d. q.
 bus dicit. Postula a me: et dabo tibi genē. here. t. Pluuia. i. filiū tuū voluntariā. In ea ex
 mera gratia fuit incarnat? et oblat? et quod ipse voluit. In. liii. Et confirmata est ipsa iudica
 tuo pro profectu eius. i. proficies in fine. et est prophetia de futuro. In. x. Reliquie puer
 tenet. Deutero. xliii. Nouissimo tempore reuerteris ad dominū deum tuum.

L Pluuia in enī lauāt lanā ad emūdatōez. terrā rigat ad fructificatōez. Sic vna aq̄ sapi
 entie salutaris. i. vna eadēqz grā saluatoris. vno descēsu mūdauit hōis mētē ad sū
 mā puritatē p̄us. et fecūdauit vtrē ad excellētissimā plē. et hō posteri. Et q̄ b̄tūs
 est fruct? vtrūqz. tā glōsiosa ē puritas mēt̄s. Nec solū mūdauit mētē: et fecūdauit car
 nē. s; vtrūqz mūdauit. vtrūqz fecūdauit vna eadēqz grā saluatoris. Exterit ei oēs
 ignorātiā mēt̄s. extirp̄it oēm concupisiam carnis. carnē fecūdauit ad plē. et mētē ad oēs
 virtutē. Vnā eadēqz mētē reddidit vicijū vacuā. virtutibus plenā. Vni eadēqz carni cō
 tulit fructū fecūditatē: et profuauit florē hōitatis. Et licet dicitur et credi debeat: quod sicut
 semel opara sit dei grā hec duo in hōie. tñ sicut quod p̄us infudit solā mētē et fecūdauit
 ad fidē. postea solā carnē fecūdauit ad plē. Fides in mētē sola. p̄les in carne sola. p̄us
 fides. postea p̄les et nisi p̄cessisset fides cōceptōis: oīno nō successisset fecūditas pl̄is.
 Fides p̄cessit: p̄les accessit et fides p̄cessit. nō ei adhuc credere: s; iā scire optuit quod
 rei exp̄imēto p̄bauit. Recte igitur dicitur ē. quod sicut petis oēs gēdes in terra aliqd p̄us infu
 dit ros solū vell? hōie mēt̄s. et ita postmodū in terra aliqd solā trā hōie mēt̄s.

Cassiod.
senator.

Sicut pluuia inq̄t. i. cū omni plenitudine et abundantia gratiarum. vt sup̄ dictū ē imediate. **D**
 Sicut pluuia in Cassiodor? senator. Sic pluuia cū sumo silētio descēdit. et vell? sibi
 exp̄positū p̄fundit et replet. sic vbi diuitas repleuit hōie corp? et possedit hōie
 mētē. qñ virgo totā se ei exponēs rādīt. Et ecce an. dñi. fiat mihi etc. Et sic pluuia
 p̄fundens vell? illd̄ integz. illibataqz p̄ueniat. Sic diuitas itegrā illibataqz hōie
 nē p̄uanit eā ad ingressum sicut et egressum. Sicut ei itegrā iuenit. sic et itegram
 nascēdo reliq̄t. Vāsit enī genitale secretū clausū et imaculatū. nec ulla fuit mēt̄na
 viscera. sicut vell? nō scindit aut corripit cū implet aut euacuat a pluuia. Et sicut
 stillicidia stil. sup̄ trā. Cassiodor?. Diuitas enī vbi descēdit in hōie sicut stil. stil.
 sup̄ terrā. In gēmiare eā fecit gēnē vite. s. delectabile gēnē illd̄. et nō aliud q̄ ex car
 ne p̄p̄a. s. p̄ infusione diuie manifestat. sicut p̄ stillicidia terra dicitur gēmiare. Quid
 enī aliqd fuerit sp̄ssati obumbratio. plenitudo grē. seruo: fidei. castitas hōie: q̄
 stillicidia q̄dā grā in ipam descēdētū. vt hec terra p̄duceret fructū suū. Et nota quod
 p̄ pluuia descēdentē in vell? nō gēminādi naturā exp̄ssit e vellere. sed modū egre
 diendi et nascēdi ex virgine.

Cassiod.

Ite huic sententię cōsonat illud In. i. v. Quomodo descēdit imber etc. Quere supra
 ca. viii. ubi christus dicit imber. Sic erit verbum meū. i. filius meus. Si enī rāta
 vis et natura pluuie tā potēs ē vt hec faciat terre istī visibili. multo magis hōie dē
 s. fili? patris replere potuit et p̄fundere virginea viscera ad gēminādū. vt. s. fili?
 designat? in gēmie: et ea in fructū erūperet. terreqz integritas illesa maneret. Unde
 dicit In. xlv. Terra gēminet saluatorem.

Sicut pluuie. Inō sicut ignis. Sicut pluuia. Venit christ? in p̄mo aduentū vt sup̄. i. scdo
 aut vtrū sic ignis stupā. i. carnales p̄sup̄mur?. De q̄b; eccl. xii. Stupa collecta sicut
 goga peccānū. Quib; dicitur ysa. i. Erat fortitudo v̄sa vt fauilla stupe. et op? v̄m q̄lī sci
 tilla. et succēdet vtrūqz sil. et nō erit q̄ extingnat. In die ps. Ignis an̄ ipm p̄ceder.
 et in circuitu eius. In eodē aspectu eius ignis erardescet. et in circuitu eius tēp̄stas valida.
Sicut pluuia. i. sine strepitu et ad fertilitatē. non sicut grando q̄ descēdit cū strepitu

Que descēderūt i ortū p̄clusum

et ad sterilitatē. sic enim descendet in iudicio sup reprobos. Unde Sap̄. v. *Aper-
trosa ira plene mittentur grandines.*

Dico.

Sicut pluuia.] Dico. Celestis plane imber i p̄gineū vell^o placido se iudicū illapsū. z
tota diuinitatis vnda se p̄tulit. i carnē q̄n̄ p̄bū caro factū ē. ac deinde p̄ crucē paribū
lū exp̄ssū: terris oibz pluuia salutarē effudit. ac stillicidia gr̄e hūanis p̄stuit. mētibz.

Sicut pluuia i vell^o.] In p̄mo ei aduētū venit christ^{us} se inducitur^{us} v̄ esse n̄re hūanita-
tis. Et q̄a fere oē gen^{us} vestis sit ex lana et lino v̄ serico. ideo descendit sic pluuia. i
vell^o. Icy de vellere sibi tunicā mūdā assumeret. Et ideo necesse fuit vt christus

Quidi^{us}

lana hūane carnis indnēdus: ipam p̄us lanā mūdaret. Quidi^{us}. Vestes q̄s gerit^{ur}
sordida. lana fuit. Pluuia v̄o mūdāt lanā. Et sic stillicidia stil. sup trā. vt līnū q̄
se idneret. de terra p̄ pluuia germiaret. q̄. Re. viij. Sic pluuis germiat herba z ter-
ra. Ideo d̄r de sapia. Quesiuit lanā et līnū zē. Jcē. Bissus et purpura idumentū
ei^{us}. Ecce in vestimēto dñi lanā et līnū et sericū. Bissus enī līnū est egiptiacū. pur-
pura gen^{us} serici cōueniēs regibz. Per lanā q̄ vestis exterior. i. hūanitas. et hūani-
tati cōmēta hūilitas. que lana reciprocāt in se. Per līnū interior. v̄rginitas.

Aliter.] Uell^o i. marie p̄gitas. in quā christ^{us} descendit vt pluuia. vt eā faceret fructifi-
care. Terra. i. est hūilitas. pluuia. gr̄a v̄l deitas. stillicidia. gr̄az et donoꝝ abūdātia.
q̄ descendit in eam merito sic hūilitatis. Ideo dicit [Sup trā.] q̄ est infimū elemē-
tum. et signat hūilitatē. q̄ dicit q̄si hūmī latens.

Christus pluuia

E

Quia de nubibus. i. de sanctis p̄t̄archis et p̄phetis. de q̄bus Isa. lx. Qui sūt isti q̄
vt nubes volāt: venit ad nos p̄ v̄rginē. Isa. xlv. Nubes pluant in istū.

Quia p̄ occasionē: nō p̄ causam fecit lubricare iudeos. quoz vie facte sunt tēbre z
lubricū. Luce. ij. Ecce positus est hic in ruinā zē.

Quia sordes peccatoꝝ lauat. infundens gr̄am p̄p̄t̄ionis. vt patet in magdalena.
Isa. iij. Si abluerit sordem filiarū syon. i. eccle. zē.

Quia terram. i. terrenū peccatoꝝ: q̄ puluis est: conglutinat. vt gr̄a valeat. cōtine-
re. Cor enim factū quasi vas contractū. Eccl. xvi.

Quia ardorem cōcupiscētiāz refrigerat. Dan. ij. Fecit mediū fornacis zē. An̄ ad-
uentum enim ei^{us} erat mūd^{us} q̄si q̄dā fornax succēsa a coq̄hite. Osee. viij. i. a diabolo.

Quia in terra eccle. vel in p̄sca fidel. aie. plantas virtutū educat. et virtutē fructifi-
candi submīstrat. Unde. Et adiunabit eos dominus zē.

**Christus
pluuia**

Quia sitientes in iusticiā potat. q̄d erit in cōsumarōne. Unde. Expectabit onagri.
Uñ eccl. xv. Uñ sapiētie salutar^{is} pot. illū. i. iustū. Jcē Job. vij. Si quis sitit
veniat ad me et bibat. Hoc enim clamauit homo factus.

Quia solius est dei pluere. Item q̄a quādsq̄ pluit: q̄s q̄ nō pluit. Job. xxxvi. Qui
aufert stillas pluuie. et effundit imbres ad instar gurgitū.

Quia sup quosdā pluit. sup quosdam nō pluit. Amos. iij. dicit ip̄e. Plui sup v̄sā
ciuitatē. et sup aliam nō plui.

Ut sedaret sitim antiquozū et eoz desiderū. De quo dicit in ps. Expectabit onagri
in siti sua. Ideo clamauit Job. vij. Si q̄s sitit veniat ad me et bibat.

Ut extingueret ignem peccatoꝝ. Dan. ij. Angelus dñi descendit cū azaria zē. et fe-
cit mediū fornacis quasi ventū rois flantem.

Ut terram. i. terrenos fructificare faceret. Isa. lv. Quō descendit imber zē. vsq̄. in-
briat terrā et germinare eā facit. z dat semen serēti et panem comedenti.

Ut sordes peccatoꝝ ablueret. Uñ ad h̄ pluuies fudit lacrimas. sudorē. z sanguinē.
Item nota. q̄ quattuor mala quasi principalia sunt in nobis. Vacuitas in nien-
te. ardor in carne. ariditas in affectōne. et sterilitas in opere. Contra hec quattuor
oz acuit quasi quattuor antidota christus descendens sicut pluuia vel imber.

Quia quasi inundare fecit nostrā vacuitatē. Abūdātia enī pluuie: sumia: riuos:
z paludes q̄s facit inundare. Refrigerauit ardorē cōcupiscētiāz. pluuia enī z im-
ber p̄stant refrigeriū. Rigauit ariditatē affectionū et orationū. i. submīstrādo de-
uotionem. Fecundauit sterilitatē mētū vel operationū. Uñ Let dat semē serēti. et

Fo. cccxxvi.

Liber XII. Particula. v. Cap. IX.

panem comedenti. Isti autē quattuor effectus patēt in annūciatione filij dei ad virginē. Que salutata refrigerabat. cū diceret ei. Ave. I. i. sine ve culpe et pene. Refrigerata faciabat. Un̄ lgrā plena. Et notat triplex plenitudo. Dicit. vñ lgrā plena. Uenitris. vñ ldn̄s tecum. Carnis. vñ lbenedicta tu in m̄licribz. Satiata p̄fortabat. vñ. Ne timeas maria. Cōfortata fecūdabat. vñ. Spūsc̄tus supueniet i te rē. Et ideo q̄si iroducta i cellā uinariā. et inebriata. assensit nūcio dices. Ecce ancilla domini. fiat mihi s̄m̄ v̄bū tuū.]

Cassiod. Descēdit sicut pluuia i vellus. Cassiodorus. Uellus ego maria exorta et detōsa ex ouibus israel. et iustissimis penitibus. q̄ q̄si oues erant. i. innocui et simplices. māsuētī et mites. i. se benigni et alijs p̄fici. Lege libz de infantia saluatoris. q̄ tñ apoc̄rifus ē.

Maria vellus

Quia vellus lana ē carne decisa. et de corpe sublata. ecce virginē pectus lōge remotū. valde alienū a desiderijs carnalibz. et sordidis corpis passiōibz. Preciosū vellus. mētis virginē mundi cogitat. pectori virginē casti affectus. Uellus enī istud. virtutū omnium ornatu. vestit iocūdus. Vestiri vellere marie. est circūamicū esse varietate. Pili carnalibz sordidis et capnis ignominiose tegit. q̄cumqz s̄ vellere nō vestit. Pili huius vellerio. sublimes subtiles lōgins extēsi. suaves et recurui virginē cogitatus et affectus. Et hōis ornat. virtutū. cumulatio oīo grē et glorie vniuersē.

Quia sicut de vellere sumit portio vt inde fiat vestimētū. Sic de substantia virginis. velut de vellere lanā. modicā portioem sumpsit spūsc̄tus artifex. de q̄ ineffabili artificio. tunica tenuit q̄ indutus ē filius dei. Et ideo christus de spūsc̄to dicitur incarnatus. Sicut videlicet de corpe adā dormientis. sublata est portio de q̄ formata ē eua. Et nota q̄hec vestis fuit tunica incōsultil. s. q̄si. de vne pietate gallice. qz de sola matris substantia. Afte autē tunice p̄fute. q̄si a partibz. qz partim de p̄re. partim de matre. Nota etiā q̄ duplicē tunicā fecit maria christo. et vtrāqz fuit incōsultil. Job. xix. Erat autē tunica incōsultil rē.

Quia sicut sine ouis lesioe sumit ab ea vellus vt inde fiat vestimētū. Sic sine lesione sue virginitatē. cōcepit maria christū in vtero. i. ex causa intrinseca. et ipm sine dolore peperit. virginitaris glia p̄manente.

Hiero.

Quia sicut dicit hiero. vellus cū sit de corpe nescit corpis passiōes. sic marie virginitas cū esset i carne. vicia carnis nesciuit. nec motus carnales sensit. et ab omni labe carnali p̄māsit immunis. Psal. De me ipolluta via ei. Ecce qz p vellus significat virginitas.

Maria vellus

Quia vellus i modico p̄stringit. in q̄ notat hūilitas. et tñ de ei quantitate unitas. nihil ideo depit. Quia q̄ se humiliat exaltabit.

Quia lana velleris. imo ipm vellus valde bibulū ē. et in magna quantitate de pluuia vel aq̄ recipit. et qd̄ recipit facillima op̄essione refundit. Sic marie hūilitas. valde sitibunda et bibula p̄ desiderij grē. de q̄ tāto amplius haurit. q̄nto magis se humiliat. et sine detrimento sue plenitudinis. ipam grām facillime refundit oibz. quoties op̄mirat oratōe deuota. Unde comparat velleri vel spongie. Istud totū inuenies supra versu. vi. vbi ortus dicit sitibundus. multo melius explanatū.

Quia vellus vestit et circūdat ouē. Christus ouis. Isa. liij. Sicut ouis ad occisiones duceat rē q̄ vestitus fuit carne virginē. qm̄ femina circūdedit virū. Hiero. xxxi. Un̄ et dicit matri Job. r. Pelle et car. vestisti me. De quo vestimēto Isa. lxiij. dicit christo. Quare rubrū est indumentū tuum. Moraliter. Maria vestit virtutibus et circūdat p̄tectōe oues. i. simplices et innocentes.

Berni.

Quia suauissimū ad tāgendū. sic maria p̄ pietatē et benignitatē. quā nō inueniunt p̄ctōres scrupulosam. Būis berni. Quid ad mariā accedere trepidat hūana fragilitas. nihil austerū in ea. nihil terribile. tota suavis est oibz offerēs lac et lanā. Ecce qz ipa est ouis que peperit agnum dei.

Quia vellus recipit in se. pilos habēs multo longiores q̄ appareant. Ecce virginis hūilitas qua se nominauit ancillā.

Quia vellus antiquus tōdeat. sp̄ de carne renascit. Istud intellige moraliter. q̄a sp̄ de carne nostra p̄cedit causa hūilitatis nostre. Unde Dicitur. vi. L. Humiliatio tua

Que descēderūt in ortū conclusum

id ē. humiliatōis causa. In medio tui. Quere in tractatu nro de hūilitate fere i pñ

Daria lana. Ovia

Leipio. S

Succida. Succo pletatis plena. Iudicā. v. Expisso vellere concham roze impleuit. id est. humiles.

Vestis ouis. i. pteccio innocentū et simpliciū. Un puer. in fi. L. Oēs domestici ei? vestiti sunt. dnplēibz. I. stola. s. gemina. Uet qā vestiuē christū carne hūinea. q̄ ouis dicit ppter innocentā. Isa. liij. Sicut ouis ad occisionē dñi. rē.

Nō sentit. Hiero. Uell? cū sit de carne nescit corpis passiōes rē. sup. F. sic nec maria carnales motus.

Daria lana. qā si cur lana

Nō sonat icta. Et? enī caritas nō irritabat in filij passiōe. nec remurmurabat aut? dicebat. licet ei? aīam gladi? filij p̄trāstet. i. L. hoz. viij. Caritas nō irritat.

Dura. i. hirsuta simul se tenēs. qz nō erat compta. nec cōtrise? ei? capillatura. i. Pe

tri. iij. Actū. i. Perseuerās cū aplis et mulieribz in oratōe.

Pilo mollis. i. pia cogitatōe. qā cogitatio obis cogitatōes pacis. Hiero. xxiiij.

Bibula sibi dei. conseruās omnia in corde suo. L. ucc. ij.

Tincta p̄ta. quia fuit fecunda. Un turbata est in sermōe. Cū enī esset cādidissima vt liliū. rubore roseo ad visionē angeli i specie boīs apparētis creditur superfusa.

Daria tincta

Et nota q̄ heclana pluries quasi tincta ē. Primo q̄si de nigro in candidū. r hoc in sanctificatōe. Secōdo de cādidō in rubicū. angelo ei apparēte. vt dictū est sup. i mediate. Sed h̄ plenū inuenies li. v. c. vi. vbi agit de coloratōe genaz. Tercio tincta est q̄si in purpurā: filio dei et ea carne assumēte. Un Hiero. ibi. Loquitis me o paula rē. Ad quā sane cū accessisset spūssētis quasi ipa eadēqz lana. cū inficit sanguine muricis vel conchilij h̄nt in purpurā. Versa ē et ipa sine coitu i matrē. vt iā nō sit ipa admodū q̄ fuerat. sed purpura h̄ssima: ad indumentū sūmi regi diuini

Hiero.

nit? aptissime dedicata. vt nulli deinceps ea vti femineo vsu liquerit nisi deo. Nec hieronymus vbi sup. Quarto tincta est p̄ciosissime p̄ ale martyriū in filij passiōe.

Sicut et filij vestimentū. i. hūanitas quā de hac lana sibi p̄teruit: cādidissima fuit p virginitatē r innocentā. et incepit tincti. h̄ nō ita plenarie i circūcisōe r sudore sā

guineo. cādē p̄fecte tincta est i ipa passiōe. habita tinctura abūdāter de q̄nqz vulne rib. Unde r dicit Isa. lxiij. Quare rubiū est indmētū tuū rē. Et Cañ. vij. Purpura regis tincta canalibz. Et puer. in fi. de sapia. Bissus et purpura indumentum eius. Et ad signādū indur? fuit purpura. Mar. xv. et damidē coccineā circūderunt ei. Matth. xxvij.

Pectunt bone ancille et carpināt. i. dilatāt laudes ei? et glām. s. fideles aīe. Lana enī carpūnata dilatāt. Ecc. xxiiij. In medio populi sui gloriabit.

Hanc lanam

Hent subtiles p̄dicat orcs. Ezo. xxxv. Dederūt que neuerāt. i. p̄dicauerūt q̄ cogitauerant. et in q̄bz studierant: et que subtiliauerant.

Texunt plūte oratōes. Thob. ij. Anna ibat ad tētriniū opus q̄ridie.

Dicit de lana

Qz frigora pellat. s. infidelitatis. Un ei dicit. Lūctas herdes sola interemisti.

Qz ornet. Ipa ei ē dorcas que paupes vestiebat. Actū. ix. Dorcas iterstet caprea vel damula. Nec est beata virgo. cui? vbera opant hūnū capree. Cañ. iij.

[Descēdit ḡ fili? dei sicut pluuia i vell?] Pluuia enī descēdes in vell? mūdat in eo si qd inuenit mūdādū. et qd ad qd inde sordidior expm̄it. Sicut christ? descēdes i hūi ne: de pura reddidit m̄lto puriorē. et inde assumpsit carnē purissimā: licz s̄lam p̄ccatricē. L. Et sicut stil. stil. sup. terrā. Tota enī diuicit vnda. tota plēitudo carisma tū bte virginis tanqz velleri se infudit. Unde dicta ē grā plena. Et de hac plenitudine ceteri sancti: q̄ dicunt terra. q̄uis abūdāter receperint. tū q̄si stillicia modica suscepisse dicunt respectu plenitudis illi? Itē de illis stillicijs: q̄ ab hac plenitudine descēdūt dicit alibi. In stillicijs eius letabit germinans.

Doraliter. Quotidie descēdit christ? i aīas iustoz. L. i. pluuia i vell? L. i. latēter. Un Job. iv. Si venerit ad me nō videbo eū rē. Et vtiliter. Unde Isa. lv. Quō descēdit imber et nie. vt supra ca. viij. in fine. Sed hec pluuia grē nō descēdit nisi i vellus ouiu. i. in aīam simpliciē et innocētē. nō in vell? caprinū: p luxuriā. vt leoninū

Liber XII. Particula. v. Cap. x.

p supbia. vel vulpinū p fallaciā. v' asininū p pigriciā. vel camelinū p auariciē. lru mā. vel lupinū p rapacitatē. vel caninū p detractionē. vel vrsinū p gulam. v' vac cinū p pigriciā. vel vitulinū p lasciviā. vel eqnū p discordiā. et sic de alijs. Et si ent stilliciā stillācia sup terrā. Venies sicut pluuia. Cosolatorē imittit. Veniens sicut stilliciā stil. sup terrā. i. pccōrē. qm de peccatis imittit timorē. sed omi uat eis. Unde ex exxi. Scilla ad sanctuariū. i. ad clericos. Un pterriti. faciūt qm qz penitentiā. sed raro.

De h vellere Judis. v. dicit gedeon ad dñm. L. Ponā vellus lane in area. si ros i solo vellere fuerit. et in omni terra siccitas. scio qz p manū meā liberab israhel. Et hoc si gnar qz descensus filij dei in virginē. tanqz ros in vell. ipam fecidauit. iudea in ariditate gratie pmanere. Vel vellus. coz beate virginis. pluitū pluuia diuinitatis. sed area remāsit arida. quia caro ei nō fuit rigata humore extrisco. Vel plena hu more grē. siccā ab humore culpe.

Christus vapor Capitulū x.

Christus
calor

v Apoz. i. filius dei. De qz dicit Sap. viij. Vapor est. i. calor. Virtutis dei. i. patris. cui attribuit potētia. q. d. Sicut calor est ab igne. ita filij ē a pte. Et dicit filij a pte sicut calor. qz expellit frigus nre infidelitatis. z calefacit nos ad amorē dei. Itē. qz sicut dicit Eccl. xliij. Frigidus vctus aqlo flauit. et gelauit cristallus ab aq. qz a flatu. i. a tēptatōe diaboli qua pmos pccates seducit. ab aq. gelauerat genū humanū in glaciē vel cristallū. Ideo ad hanc glaciē vel cristallū dissoluidū venit filij dei sicut vapor. Et emanatio quedam claritatis oipotētis dei. i. caritas. emanās ab omnipotēte deo. i. a deo patre. i. lumen de lumie. Lq. dam. dicit ad notā dam inproprietatē. qua creatura creatori compar. v' ad notādā. in cōp. hēnsibilitatē. tem illi. eterne emanatōis. qz filij emanat a pte. sicut dicit Isa. liij. Generatōes ei qz enarrabit.

Descensus
christi et
ascensus

Et nota qz subtiliter descēsu christi in mūdū et ad inferos. et ascēsum ei ad celos hic ostendit autor. Rū. eni emanās a fonte deorsū redit. Vapor. qz ab igne veniens ascēdit sursum. qz p emanatōnem descēsum ad terras et ad inferos. p vaporē i ce lū ascēsum dedit autor intelligere. Eph. iij. Qui descēdit ipse ē qz ascēdit sup oēs celos zc. Quasi dicit. Qui est emanatio ipse est vapor. Itē in vapore ignis illuminatio. ignoratiē. in emanatōe fontis. intelligit ablutio culpe. ipse eni descēdens ad nos i sua in carnatōe. et tenebras nre ignoratiē illuminauit. z maculās culpe lauit. que dño nouit ps. dicens. Apd te est fons vite. et in lumine tuo videbim lumie. L. Sincera sine omni admixtione. actuali. potētiali. v' intellectuali. Et id nūbil inqnatū. i. currit i illā. Nihil enim patit nisi a simili vel dissimili. s. sapiē nō est sine vel dissimile. cū sit omnimoda simplicitate simplex. ppter qd a nullo ē passibile. et ideo incoinqnatū. Ler. ideo nūbil inqnatū incurrit in illā. Et hē. L. sincera. Est. L. candor est eni lux eter ne. sapia. i. id est. christus. p quam videt lux eterna. i. pater. Joh. viij. Philippe qui videt me zc. In hētia qz dicit. L. candor lucis eterne. Notat coeternitas filij cū patre. L. candor enim siue splēdor coeternus ē luci. Et id si lux eterna. et candor eternus. Et speculū sine macula dei maiestatis. i. dei patris. Est imago bonitatis illi. i. plena representatio illi. i. p oia ei filis. Et nota qz filij dicit et speculū et imago p̄ris. cū tū in reb inferioribz imago sit in speculo. ad notandū qz idem est speculū et imago. Et sicut in reb inferioribz. in speculo videt imago rei. et p imaginē res. sic i filio. z p filij videt pater. In filio qz est speculū. p filij qz est imago. Itē filius. nō speculū simpliciter. sed speculū sine macula. dicit. ad dñam faciendā inter hoc speculū et alia specula. Tria siqdem sunt specula dei. Unū est mēs hūana. facta ad imā ginem et similitudinē dei. sed nō est sine macula. Aliud est qlibet creatura. in qz relucet vctigū trinitatis toti. vt dicit Aug. in esse. potētia. i. modo. sapia. Potentissime siqdem ex nihilo oia. sapiētissime. pulcre. benignissime. vtiliter fecit de. die be atus Ber. De isto speculo dicit. i. Ehoz. viij. Videm nunc p speculū i enigmate. Tercij speculū est christus. et istud est sine macula omnino.

Tria spe
cula dei

Berū.

Christus ignis Capitulū xi.

Aug

Que descēderūt in ortū conclusum

i Sicut. i. fili⁹ dei q̄ dicit ignis cōsumens. Deutero. iij. et ad Hebre. in fine. q̄ p̄p̄tates suas cōpleuit in virgine.

Christus ignis. quia

Siccus. ab effectu. qui omnē humore carnalitatē desiccavit in ea. Osee. xij. Ad ducet dñs ventū vrentē. et supra ca. v. A. de vento q̄ signat sp̄s sanctū.

Calidus. dum ip̄am quasi frigidā p̄ timorē. accendit ad fidē. dicente angelo. Ne timeas maria invenisti gr̄am apud dominū.

Mobilis. q̄ ip̄o p̄cepto. ascēdit in mōrana cū festinatōe. et de eide cū eo fugit i egiptū.

Levis. q̄ ip̄s p̄teris p̄ eius gr̄am mūdi sollicitudinib⁹. ad celestia eā desideria subleuavit. Sopho. iij. In igne zeli mei. i. in seruoze et vehemētia dilectōis nec q̄ dilecti maria l̄deiorabit ois terra. i. ois terrenitatis amor et appetitus.

Christus ignis. q̄a ignis

Subtilis. q̄n̄ ablata sensus hebetatōe. ip̄am impleuit sapientia.

Acutus. q̄n̄ ablata sensus tarditate. fecit eam in corde suo cōseruantē om̄ia verba q̄ dicebantur. Luce. ij.

Inflāmans. fili⁹ enī dei cor matris inflāmauit eximia caritate. Un̄ pater filio ex. r. Ingredere i medio rotarū. i. in cor virgīs. Cor enim in medio est. Rotarū. Idic p̄pter sciam duoz testamētoz. quā ip̄a habuit. Et imple manū tuā prunis. et effunde sup ciuitatē.

Illuminans. quia a mente virginea fugauit nubilū totius ignoratiē.

Christus manna Capitulum xij.

Anna | Christ⁹ māna. De quo. s. māna dicit Hieri. xi. Cū descēderet ros sup castra. descēdebat pariter et māna. Per castra. Ibrā virgo. q̄ terribil' est demontib⁹ et castrorū acies ordiata. Cañ. vi. Per Lore. sp̄s sanctus de quo p̄cepit. p̄ Lmāna. | filius dei. Rorantib⁹ enī ei ecclis desup. et sp̄s sancto in eā supueniēte. et ei obumbrante virtute altissimi. occupit filiū dei q̄ figurat p̄ manna. qui de sc̄po dicit Apoca. ij. Vincēti dabo māna absconditū. Tūc enī l̄dabit viuētī manna absconditū. Iq̄n̄ dabit illō qd̄ ocul⁹ nō vidit. nec auris audiuit rē. i. Ehoz. ij. Vel Lmāna absconditū. | diuinitas occulta. q̄a deū nemo vidit vnq̄s. Joh. i. Qd̄ nobis datur⁹ est. q̄n̄ gl̄ia sue diuinitatis nos satiabit. Hoc autē manna fuit absconditū sub tunica n̄re nature. q̄n̄ diuinitas vnita est n̄re carni. Qd̄ māna tūc nobis dabit. q̄n̄ p̄gnoscemus vnionē s̄bi cū carne. et q̄n̄ clarescet genitū q̄ genitura fuit. Vel etiā Lmāna absconditū. corpus ei⁹ velatū formis accidentiū. Et principaliter solet istō expo ni de sacramēto altaris. Et fin hoc p̄sequemur.

Christus manna

Quia de celo dabat. Un̄ Sap. xvi. Paratū panē de celo p̄stitisti illis sine labore. et omnedelectamēnī i se habentē. et ois saporis suauitatē. Et istud sacramētū est oē datū optimū. | Datū. Iq̄a hic fili⁹ dei quotidie dat nobis. et a p̄re. et a sc̄po et a sp̄ritu sc̄to. Et est loptimū. Iq̄a sine christo nihil aliud valeret. Et est l̄omne. | i. sufficiētia omniū. | Et descēdit a p̄re luminū. Joh. vi. Pater me⁹ dat vobis panem verum de celo.

Quia album. Exodi. xvi. In quo christi puritas et mūdicia. q̄ est cādor lucē eterne et ingressus est mūdū sine macula. qd̄ designat in caudore hostie.

Quia minutum erat. Exo. xvi. Et in hoc notat christi hūilitas. qui se tam immētū abscondit sub tā breui forma panis et vini. Ideo dicit Exo. xvi. q̄ Lmāna descēdes ad supficiē terre. apparuit in solitudine inuinitū. Iq̄a singular' fuit ei⁹ hūilitas.

Ambro.

Quia subtile. q̄a modus incōprehēnsibil' nobis modo. et in vira p̄senti. Hoc enī sacramētū credere p̄cipimur. discutere. p̄hibemur. sicut dicit ambrosius.

Christ⁹ i sacramēto manna

Quia quasi pila tūsum. In quo christi patiētia. q̄ attrit⁹ est p̄pter scelera n̄ra. Isa. liij. Passibil' enī fuit et moral'. qd̄ signat in tunica vl' palea manne. Sed hec palea in pila crucis amota et sepata est ab eo. In q̄ etiā inuit q̄ sacramētū p̄p̄tē veris patiētib⁹. Et nota q̄ in tūsiōne imminuit gn̄. quia in tribulatōe debem⁹ hūiliari sub potētī manu dei. et nos exaltet rē.

Quia i similitudinē pruinē albe. s. fuit sup terram. Exo. xvi. Albedo signat christi pu-

Fo. cccxxvij.

D 2

Liber XII. Particula. v. Ca. XII.

ritate et iudicia. q̄ duo sume necessaria cōmunicare volēti. L'Purine letiā que frigi-
da ē. q̄a in hoc sacramēto digne sūpto: S' incētia libidinis et vicioz habet spūal
refrigerij tēperies. Cōtra culpā. q̄a hoc sacramētū digne sumptū debilitat fomite.
et elidit p̄mos mor⁹ et tēptatōes. vt possit dicere tal'. Trāsuim⁹ p̄ ignē et aquam
zē. Cōtra penā caro christi mystica. i. vnitas ecclie. cui⁹ mēbris p̄petit illd. Iustus
si morte p̄occupatus zē. L'Pruina letiā herbas nociuas extinguit. sic z istud sacra-
mentū p̄cupiscētiās. Terrā fertile reddidit. q̄a secūdat cōscientiā in bono. Lutu te-
git: quia caritas christi in digne recipiēte opit multitudine peccatoz. Alit' L'Pru-
na. laq̄ est frigore solidata. q̄ candida ē: et terrā reddit candidā. Hq̄ hec fuit nostra
mortalitas et defect⁹. fluida ante passiōem. frigore aut passiōis z immortalitatis glo-
ria solidata. q̄ terrā mēt' nre sū cā p̄sideratōez ceciderit: cādida reddidit z decorā.

Quia erat q̄si semē coriādzū albū. i. viliū oleris. Exo. xvi. Et coloris bdelliū. Hūeri
xi. Et saporis q̄si panis oleati. Quia christus oimodā vilitatē et paupratē p̄ nob
pati dignat⁹ est. Un̄ diē. Ego sum opprobriū hoīm et abicētio plebis. Et p̄p̄t hu-
militatē hui⁹ sacramētū tēnēt a mltis. Jē olus est cūb infirmoz. sicut dicit Romi.
cūij. et hoc sacramētū sustentat nr̄am infirmitatē.

Quia dulcedinē mellis habebat. Un̄ Exo. xvi. dicit q̄ gust⁹ ei⁹ erat q̄si simile cū mel-
le. In q̄ notat dulcis māsuendo patiētis. q̄a p̄ crucifixozibz orauit. L' Simila leti-
am q̄ est purissima et cādidiſſima farina. christi designat hūanitatē. in q̄ est plena
refectio. Un̄ Job. vi. Caro mea he est cūb. L' Del signat deitatē. in q̄ p̄fecta erat
plenitudo dulcedinis. q̄ satiābimur cū apparuerit glia ei⁹. Hoc māna habemus
mō ad refectōez. sed i futuro ad fructōem. Jē Hūeri. xi. dicit q̄ erat sapor: q̄si panis
oleati. i. fructi in oleo. Let habebat saporē q̄si simile cū melle. i. puritatē hūanitatē
cū dulcedine diuinitatis. Let q̄si panis oleati. p̄pter misericordiā.

Aliter L' Albedo. i. iudicia carnis christi. L' Simila. i. deitas. L' mel. i. hūanitas. In p̄iūctōe
mellis cū simila. vno hūanitatē ad deitatē. Bdelliū in terra euilath inuenit. z i
terp̄tatura p̄ncipio. et sigt humanitatē illi⁹ q̄ ē p̄ncipiū de p̄ncipio. Et ē bdell-
iū. sicut dicit plin⁹: arbor aromatica magnitudie oleagina. cui⁹ lacrima lucida ē.
gustu amara: et boni odoris. sed infusioē vini odoratioz. Et signat hec arbor hūa-
niratē christi. que ē mire suauitatis. ad nos defundēs exēpla. et p̄ misericordiā oleagi-
na. cui⁹ passiōis lacrima lucida ē. et imitatibz amara. boni odoris p̄ se. sed infusio-
ne vini. i. sanguinis dñici odoratioz. q̄a in carnatōis beneficiū suau⁹ ē ei magis odo-
ris reddidit p̄ sanguis p̄ciū. quēq̄ homo factus est effudit in cruce.

Bdelliū
Plin⁹

Quia sapiebat i ore cuiuslibet qd volebat p̄cipue de bonis. sicut dicit Sap. xvi. vt su-
pra. In sumptōe enī hui⁹ sacramētū plena est suauitas. nisi q̄s p̄ peccatū corruptū
habeat palatū. q̄ntum enī diligit q̄s. tantū ei sapit.

Quia manna dictū ē panis angeloz. Unde in ps. L' Panē angeloz māducauit hō
q̄a virtute qua angeli subsistūt: creat⁹ est ille panis. hoc significās q̄ de celis ven-
tur⁹ erat. qui spūaliter pasceret electos suos. Un̄ et māna p̄us dñico die venit de
celo: ad saturitatē populi hebreoz. z christ⁹ natus ē tali die.

Christus manna

Quia indurabat ad ignē. sicut dicit Exo. xvi. que coq̄nda sunt coq̄te. inter q̄ enume-
rabat māna. Sic christi hūanitas indurabat et roborabat p̄ ignē deitatis. vt tribu-
latōis. Unde dicit post passiōē. Aruit tanq̄ testa fctus mea. Spūscrits etiā co-
cus ē. et decoquit h̄ sacramētū suo mō ineffabili.

Quia liq̄siebat ad solē. sicut dicit Exo. xvi. Qd enī ab igne nō poterat extermiari. statū
ab exiguo radio solis calefactū tabescebat. Sap. vi. Christ⁹ enī h̄mōi mutabilita-
ti p̄ nobis se supposuit. Un̄ Lu. xxij. Fact⁹ ē sudor ei⁹ sicut gutte sanguis decur-
rētis in terrā. Sol feruor tribulatiois. Un̄. p̄ diem nō vret te zē.

Quia sexta die colligebat i duplū. Exo. xvi. Sic christ⁹ i sexta etate collect⁹ ē du-
plicatus. qz de⁹ et hō. Un̄ et dicit emanuel. Sic collegit thomas dicens. Dñs me-
us et de⁹ me⁹. Sic etiā de⁹ et hō sumit in sacramēto.

Quia cū roze descēdebat et sp̄ colligebat. Exo. xvi. et Hūeri. xi. Sic et christ⁹ in h̄

E

Que descēderūt in ortū conclusum

Christus i
sacramēto
manna

Beda

sacramēto cū roze grē debet sumi. Nā q̄ aliter accipit iudiciū sibi māducat z bibit. Quia mane ante solis ortū colligebat. Exo. xvi. Sic ad lram. mane ipis debet q̄s q̄ surgere ad missam. vbi verū māna. i. corpus christi representat. et a sacerdote i p̄sona omnium fidelium accipit. Sicut nocte pcti fugata. dū recens ē ingenij p̄spicacitas addiscēda est sacra scriptura. q̄ significat p̄ manna. vt etatis p̄micie dño offerant. Sicut etiā dr Bar. in st. et Lu. xxiij. Mulieres valde mane venerūt q̄rere corpus christi ad monumētū. In q̄ sicut Beda dic. magn⁹ seruoꝝ iueniēdi dñm ostēdit. Et in h̄ mystice dat nob̄ exemplū. vt decussis vicioꝝ tenebris ad corp⁹ dñi accedam⁹. Let mane. i. cū iam incepit nouitas vite spūalis. q̄ dies est. Uñ Ephe. v. Eratis aliquñ tenebre. nūc autē lux in dño. Altare. sepulcrū dñi designat. in q̄ carnis ei⁹ et sanguis mysteria celebrāt. Aromata. q̄ deserūt. odorē virtutū z sua uitatē orationū significāt. cū q̄bus altari debemus p̄rimare.

Quia i mēsurā vni⁹ gomoz colligebat p̄ singula capita. Exodi. xvi. Sic et q̄libet sacerdos debet esse cōtentus vno gomoz in die. i. vt tñ̄ semel celebret. ne iudiciuz sibi māducat et bibit. Gomoz interpretat p̄ solatio v̄ p̄fectio. q̄a sacramētū istd̄ mō est nobis ad p̄solatōem ne cadam⁹. in futuro erit ad p̄fectōem.

Quia q̄ plus de māna collegit nō habuit plus. nec q̄ min⁹. Exo. xvi. Sic ē d̄ corpe christi suscepto sub breuissima p̄icla hostie. aut sub forma maximi panis

Quia refuātū vsq̄ mane cōputruit z scatebat. Imibz. Exo. xvi. q̄a d̄tra p̄ceptū moysi faciebāt. Illis enī erit christ⁹ q̄s om̄is corrodens. q̄ aliter docent q̄s sentiāt. v̄ viuūt q̄s doceāt. Unde dicit christ⁹. D̄sec. v. Exo. q̄s tinea effraim. et q̄s putredo domui iuda. Itē ecce posite. I. christ⁹. I. hic. i. in sacramētō. In ruina zc. I. in s̄stitutū suū accedētibz. Et p̄ hoc. māifestū est. q̄ alteri⁹ modi fuit māna q̄ sit eucharistia. qz scaturiebat imibz vsq̄ mane reseruātū. Eucharistia v̄o manet incorruptibilis. et sumptores suos si digne accedāt incorruptibiles reddit. Et h̄ iō. qz māna erat cib⁹ corp⁹. Eucharistia est cib⁹ spūalis. Et sicut manna f̄ficiebat corpus. sic eucharistia sagiuaat aīam interi⁹. Vel meli⁹. q̄a diuītas vnīta carni i triduo sepulture p̄suauit eā a putredine et imibz. Uñ. Nō dab̄ sc̄m̄ tuū videre corruptōz

Quia de eo dixerūt filij isrl. manbu. q̄ d̄ signat q̄d est hoc. Et responsū est. māna. q̄d interpretat. q̄d est h̄. vel quō ē istd̄. Et ita nō termīabat q̄stio p̄ q̄stionē. Et respondit moyses. Iste ē panis quē dedit nobis de⁹ ad vescendū. Et sp̄ restabat q̄rere. q̄d est hoc. donec sūm⁹ magister q̄stionem istā soluit in cena dicens. Hoc ē corpus meū. Matth. xxvi. q. d. Nolite querere v̄ dubitare ampli⁹. q̄d est hoc. vel quō ē istud. in hoc sacramētō altaris. qz ego q̄ magister sum determino et dico. hoc ē corpus meū. Et huic magistro debēt credere discipuli sui. Cui solutiō si assenseris p̄sensum vere fidei. fiet tibi panis vite. alioqū fiet tibi iudiciū mortis. q̄a fm̄ diuēt sitatē accipientium hoc sacrosancitū serculū q̄busdā est electuarium. alijs est venenum. Uñ Lu. ij. Ecce positus ē hic in ruina zc. vt sup̄ imediatic. Dan̄ interpretat quid vel quō. Māna. q̄d est hoc. vel quō est istd̄. Humeri. xi. Cū descēderet ros zc. In descensu rois. incarnatio filij. de q̄ possunt oēs administrari z dicere. q̄d ē hoc.

Itē hoc manna p̄pter suos effectus appellat panis angeloz quē māducauit homo. Unde ps. I. P̄uit illis māna ad māducandū. et I. id est. Panem celi dedit eis. I. panē de celo aeriō missū. v̄ mīsterio āgeloz patū. Panē angeloz māducauit hō. Efficiebat enī ille cib⁹ p̄pre quo. I. cib⁹ angeloz. Dicit enī ioseph⁹ et indei. q̄ q̄ diu hoc pane vescerant nūq̄ assellauerūt. hec ioseph⁹. Debrai v̄o dicit. q̄ i eodē statu cōseruabat illos. Unde dicit ioh̄. Eiusdē. xiiij. se esse eiusdē valoris cui⁹ fuerat quādo missus ē ad explorandū terrā p̄missionis. Et ideo dicit. I. panis angeloz. I. qui nūq̄ infirmant aut corrupunt aut senescūt. Vel dicit. I. panis angeloz. I. qz ministerio angeloz parat⁹ ē. Vel qz significat christū. q̄ est panis angeloz. Itē de hoc māna dicit Apoca. ij. I. Vincenti dabo. I. gratis. expone sicut habes sup̄ in p̄ncipio capli. et infra particla. vi. c. xxiij. ante finē. titulo. vbi. christ⁹ dicit lignū. Māna absconditū. i. i. suauitatē dulcedinis interne et eterne. Māna. I. interpretat

Ioseph⁹

Liber XII. Particula. v. Ca. XIII.

quid est hoc. et saneti in eterna beatitudine recepti: et ab ybertate domus dei inebriati intantum mirabuntur q̄ quasi stupefacti nō remanebit in eis spiritus. exemplo regine saba. Regū. r. que visa sapiētia salomōis. nō habebat vltra spiri- ritū p̄ admiratōe. [Absconditū] Isa. clv. Vere tu es de⁹ absconditus. De hac ab- seonitōe Exo. xvi. legit q̄ manna ita absconditū erat in archa: q̄ nec sacerdos in- grediēs sancta poterat illud videre. In q̄ signat: q̄ q̄ntūcūq; se erigat homo p̄ cō- templationē ad supna: nō tū videt deū sicut est in gloria sua. Exo. xxxij. Nō vi- debit me homo et viuet.

Aliter. Dñs in penthecoste: effūdēs sup aplos spū sancti dulcedinē dedit eis mānā absconditū. quod pauit paupibz i dulcedine sua. De q̄ alibi. Quā magna multitu- do dulcedis t. rē. Quā abscondisti timētibz te. i. reseruaſti. Sicut mater abscondit ē reseruat filio pomū. v. mel. aut aliq̄d quod vult ei dare. Hec est sic⁹ dulcē Judiciū ix. q̄ reli. xi. ti. i. y. Hanc dulcedinē sēserat Petr⁹ Matth. xvij. et q̄si inebriat⁹. nec etiā volens de loco quo eā gustauerat se remouere dicebat. Dñe bonū est nōs hic esse. faciam⁹ hic tria tabernacla. Sic deberēt facere qui v. q̄nq; gustauerūt vel gustare vellēt hoc māna: libētē residere in clauſtro vel cella: vt sepi⁹ inebriat⁹. exemplo brē virginis in suo thalamo residētis. q̄ veniebat angel⁹ nūciare. Spū sc̄tus supueniet in te rē. Propter h̄ videt q̄ abbates et monachi tā crebro p̄ causis leui⁹ eq̄tates: nunq̄ gustauerūt de hac dulcedine dei. Hoc aut manna q̄dam in- ebriat. quosdā impingnat. et sic vnicūq; sapit id qd̄ d̄siderat. sicut istd̄ māna filiis israel. Unde Sap. xvi. Paratū panē rē. Vel p̄ manna signat gl̄ia eterna. q̄ dabit i futuro. vt dictum est supra E. in fine.

Daria manna

Itē sup illū locū. Ego sum s̄nus et nō hō. dicit Aug⁹. q̄ maria p̄grue p̄t d̄ ci māna quia ē subtilis: splēdida: suavis: et virgo. q̄ velut celis⁹ veniēs: cunctis eccl̄iaz po- pulis in cibū dulciōrē melle fluxit. Quē cibū q̄ neglexerit: sicut iudei māna fastidie- bant. nō habebit vitā in seip̄o. sed ei cibus hic in iudiciū p̄uertet. Itē de hoc man- na vermicul⁹ p̄cebat: q̄n̄ christus in s̄gine incarnabat.

Aug

Hic debet scribi quomodo maria māna.

Hic pro capitulo. xij. debet scribi quomodo christ⁹ mel

Christus ros Capitulum xij.

**Aug⁹
Isidor⁹**

Ros. Ros est spū sc̄tus supueniēs p̄ncipaliter in virginē: in filij dei cōce- ptōe. et fomitē ita penit⁹ extingūēs in ea: q̄ nullo mō postea peccare ponit. sicut dicit br̄s aug⁹. Scdm̄ Isidor⁹ Ros dicit. q̄a rarus est. i. sp̄cicus et n̄ sp̄l- sus vt pluuia. De hoc roze dicit Eccl̄. xvij. Nonne ardorem refrigerabit ros rē. Die etiā ros ad plem fecundauit eam. et ip̄a de hoc roze cōcepit. Un̄ Rueri. xi. Cū descēderet ros sup castra: descēdebat pariter ⁊ man. Per castra signat br̄a s̄go: que dicitur terribilis vt castrorū acies ordiata. Per roze spū sanctus. Per māna fi- lius dei. cui⁹ incarnatōem penit eccl̄ia dicēs Isa. xlv. Rosate celi desuper rē.

A

**Christ⁹
ros her
mon**

Itē christus ros: qui secundauit virginē. opa enī trinitatis inseparabilia sunt. Ip̄e est enim ros hermon. Iq̄d̄ interpretat iumē exaltatū. q̄a christus q̄ est lux vera: p̄mo ex- altatus ē in cādelabro crucis in passiōe. secūdo in ascēsiōe ad celū. Lq̄ descendit in montē syō. i. in br̄am virginē in incarnatōe. que est ille mons: sustērans et suppo- rās ciuitatē eccl̄ie: que p̄ syon. Matth. v. Non potest ciuitas abscondi supra mōrē posita rē. Christus enī ros est. maxime quo ad primū aduētū. Unde dicit Osee vln. Ero quasi ros. et israel germinabit q̄si liliū. In hac autoritate notant duo. scz. christi benignitas: et marie dignitas. Christi benignitas. notat vbi se cōpat ro- ri. Un̄. Domin⁹ dabit benignitatē. Et hec benignitas cōsistit in duobz. Primuz est dignatio hūilitatis. Unde dicit Lero. Scdm̄. miseratio pietat̄. Un̄ Lq̄si ros. Marie dignitas. vbi liliū cōparat. Et nota q̄ dicit. Ero quasi ros. extingūens scz fomitē in ea ex toto. vel ita debilitās vt de cetero nō insurgat in eā. [Et israd.] i. beata virgo p̄fusa hoc roze. germinabit q̄si liliū. Israel interpretatur princeps cum deo. Maria enī sola principatū cū deo obtinet in celo et in terra. Interpretatur etiā vigil cū deo: sicut dicit Hieronym⁹. qz ip̄a iugiter vigilat cū filio ad custodiā

Hiero.

Que descēderūt i orū ꝑclusum

Dignitas
ꝑginis

Sermo i
lamarōc
dñica

populi christiani. [Germinabit quasi lilium.] Lilium enī nō seminātōne ꝑpagat: sed de substantia lilij portio sumit et plantat et fit lilium. Sic beata virgo ex se sobolem ꝑpagauit. qz de eius carne quandā portem sumpsit spūs sanctus. et formauit in lilij. i. in filiū. qui dicit Lāricorum. ij. Ego lilij conuallij. Itē in hac autoritate notat dignitas ꝑginis in tribz. Primo in excellētia hūilitatis. cum dicit [Israel] qd interpretatur ꝑiceps cū deo. quia q se hūilitat exaltabit. Secdo in ꝑrogatiua secūditatis. unde [Germinabit.] Tercio in ꝑuilegio intēritatis. unde [qsi lilij.] Et hec tria accepit a triplici statu. q notat ibi Eccl. xxiiij. [In iacob inhabita.] q ꝑluctum hoc nomen israel acq̄sinit.

i. Tem d hoc roze Isa. xliij. Rozate celi desup ꝛc. Quod sic debet exponi. [Rozate celi desup. et nubes pluant iustū: aperiāt terra. et germinet saluatoreꝝ em.] In verbis istis exprimit ysaias desiderij saluatorū patrū desiderantiū. aduentum christi in carnē. Et in verbis istis cōtinent tres ꝑtitiōes in quibz christ⁹ ꝑtitur. ꝑtit ergo a celis rozē. a nubibz pluuiā. germen de terra. ꝑ celos angelī. ꝑ nubes ꝑphete. ꝑ terrā beata virgo. Dicit ergo. [Rozate celi desup.] Quasi dī. Veniat gabriel ꝛ rozet. i. rozē annūciat. Aduēt⁹ ei in carnē significat ꝑ rozē descēssū multiplici de causa. Primo descēssus rozis occultus est et absconditus. Qualiter ros de scēdit in lilium nō videt. sed q ex eius descēssu speciosior fit flos lilij. cognoscat. Descendit enī domin⁹ in virginē: manēte virginitatis integritate. sicut ros de scēdit i lilij sine lilij corruptōne. Qualiter descēdit. nō capit mens hoīs. qz generationē eius q̄s enarrabit. Isa. liij. Sed q in virginē descendit: credo et cōfiteor. q ex eius aduētū magis incāduit flos virginis. Un̄ Osee vlti. Ero quasi ros ꝛc. vt sup̄ immediate. Itē secūdo ros refrigerat. Unde dicit. [q angel⁹. i. christus: fecit mediū fornacis quasi ventū rozis flantem. Daniel. iij. Et nubes pluant iustū. Nubes] ꝑphete: qui tonant. pluūt. fulgurāt. sed hic dicit. nubes pluant. q̄si dī. Ad̄ possūmus sustinere fulgura v̄l audire tonitrua. o nubes nobis christū pluite. i. vt pluuiam nūciare: que laū ictu ꝑcutit: et ꝑcutiēdo rigat. Fulgurabat enī hec nubes dicens Deutero. xxxij. Si auero vt fulgur gladiū meū ꝛc. Fulgur. vindicta dñi. qui frangit supboos. igne eremat auaros. ferere facit luxuriosos. [Pluant] in quā lūstum. li. veniat qui iusticiā faciat de diabolo seductore: sicut fecit de hose seducto. Iuste enī tenebat hō. sed iniuste tenebat eū diabolus. quia nō fecerat hō diabolus ꝑpter qd ei nocere deberet. Un̄ dñs Isa. liij. Ablatus est vi popul⁹ me⁹ gratis. dñatoꝝ eius inique agunt ꝛc.

Sequit̄ [Aperiāt terra: et germinet saluatoreꝝ.] Terra hec beata virgo. Quere li. i. ca. vi. O. li. viij. ti. i. Sed cū beata virgo dicat ter porta clausa. i. ante partū: et i partū: et post partū. quomō dicit ꝑpheta. [Aperiatur terra.] Ideo ei vit̄ verbo aperiēdi. quia beata virgo. virgo erat apocrita. i. abscondita et conclusa. seipam enim cōduferat. Quia sicut dicit Eccl. i. xxiij. Ori suo fecerat ostia. et seras auribz suis. Et sedus ꝑpigerat cum oculis suis vt nec cogitaret de homie. Aperuit autē aures ad audiendū verbū angeli. cor ad credendum et cōsentiendū. os ad cōsensū exprimendū. et orandū. vt fieret ei quod ꝑmittebat. Unde dixit. [Fiat mihi.] Iō dixit Lāricorū. v. Pessulum ostij mei aperui dilecto meo. at ille declinauerat at qz transferat. [Ostij.] cōsensus ē. nisi ꝑsentiat ꝛbo. verbū nō intrat ad cor. [Pessulum] est discretio. quia non est cōsentiendū nisi discretōne ꝑcua. Eua enim ita aperuit diabolo q fregit pessulum. quia cōsensit verbo eius anteqꝫ ꝑcedēte ratōne dñdicaret verbum. Sed beata virgo aperuit. pessulum nō fregit. dicens cū dñi ꝑcogitasset. qualis esset ista saluatio. [Quomodo fiet istud.] Et post hoc expressit cōsensum. dicens. [Ecce ancilla domini. fiat mihi fm verbū tuū.] Sic igitur aperta est terra: vt germinaret saluatoreꝝ. Et anteqꝫ dixisset hec verba. iā d̄lectus declinauerat. vt. i. fieret seruus. quia ancille fili⁹ Latqz trāsierat. i. ꝑ ostiū cōsensus intrauerat. Ideo ip̄a dixit. [Surrexi vt a ꝑerirē dilecto meo.] [Surrexit.] leni cū se hūilitauit dicens. Ecce an. [Aꝑuit.] Iēu dixit. fiat mihi. Tādū.

Libet XII. Particula.v. Ca.XIII.

igit clausa fuit hec terra ad p[re]sentiendū . donec intelletit q[ue] posset p[er]cipere et parere manens virgo. Nō enī incarnaret i[n] ea verbū patris . nisi ip[s]a cōsensisset. Un[de] figura ea ē p[er] rebecca q[ue] p[re]sensum suū ex[er]psit nubēdi ysaac. Gen. xxiiij. Itē tercio Lros i[n]i[n]u[er]sibilis est grā q[ue] ante angeli un[de]missionē mariā illustravit . sed Lnubes i[n]stū pluit . Iq[ui] angel[us] incarnandū filiū nūciauit . terra se ap[er]uit . q[ui]a maria credidit et cōsensit . Let saluatorē germiauit . I . d . de spūscō . S . ē . opatōe spūscō cōcepit . Et nota q[ue] virgo germiauit vt herba . Unde . ii . Regū . xxij . Sicut pluu[us] germinat herba de terra . Floruit vt lilium . Isa . xxx . Et ulabit solitudo et florebit q[ui]s lilium . Fructificauit vt vitis . Eccl . xxij . Ego q[ui]s vitis fructificauit suauitate odoris . In germie herbe viroz . in flore odor et decor . in fructu sapor et odor . Et nota q[ue] diuinas christi p[er] se fuit q[ui]s ros . qui inuisibiliter descendit et ascendit . Joh . iij . Nescis vnde veniat aut quovadat . Job . ix . Si venerit ad me nō videbo eū . Caro autē ei[us] pluuia visibilis . Cui[us] gutte aque et sanguis mūdum aridū rigauerūt .

Christus ros

Christus
ros

- ✓ Rōe originis . quia de celo . Jo . iij . Qui de celo venit sup omnes est .
- ✓ Rōe p[ro]prietatis . Ros enī occulte et suauiter descendit . Et filij dei tam secreta fuit i[n] carnatio : q[ue] mlti angeli nescierūt . Un[de] admirabantē in ascensione ei[us] dicētes . Quis est iste q[ui] venit de edom . Isa . lviij . Itē occulte et im[per]ceptibiliter . Un[de] Isa . liij . Generationem eius q[ui]s enarrabit . Joh . i . dicit iohes baptista . Nō sum dign[us] soluere corrigiā calci . ei[us] . I . i . explicare unione[m] vbi . Itē Isa . xxij . Secretū meū mihi . Itē suauiter . q[ue] suavis ē dñs vniversis . Suauiter enī illapsus ē vtero virginali . ita q[ue] natura miraret . et mater absq[ue] defloratōe gravidaret .
- ✓ Rōe opatōis . ros enī rigat et suo mō terrā inebriat et fecundat . Et fm hoc duo signa dabant gedeōi Judic . vi . q[ui]a arca rigabat et vell[us] inebriabat . Isa . lv . Quō descendit imber et nix de celo . et vsq[ue] ibi . Inebriat terrā . et infundit eā . et germiare eam facit . Ecce tria . inebriatio . rigatio . fecundatio . quere supra ca . viij . in fi . Itē ros suo mō illuminat . Un[de] Isa . xvi . d . marie . ecclesie . et fidei grā de christo . L Ros lucis ros nius . Ros lucis . I . i . christ[us] fecundans affectū : inq[ui]ntū ros . et illuminās intellectum inq[ui]ntum lucis .

Aliter L Ros noctis . grā dei subueniēs in tribulatōe . Itē vbi nos habem[us] Lros lucis ros nius . I dicit . lxx . Ros q[ui] ad te est . est sanitas eozū . s . ros incarnatōis . Itē Lros ardore[m] t[er]ris aut extinguit aut tēperat . Eccl . xliij . L Ros . i . i . christ[us] . Lros lucis . I . i . diabolo veniēti ab ardore . I . i . ab incendio . s . gehenne vbi habitat . v[el] Lab ardore . I . i . q[ui]a desiderio malefaciēdi . vbi ip[s]e habitat et vñ venit ad temptandū nos . vt secū cōburat in fornace gehenne . accēdit enī peccatores p[er] culpā . et eos secū cōburit p[er] penam . Humilē efficiet eū . I . i . q[ui]a christ[us] p[er]ueniens in cruce hūiliavit calūniatorē . Unde L Tu hūiliasti sicut vulneratū : sup[er]bū . I . i . diabolu[m] . id ē . minorasti potētiā ei[us] . Un[de] . Si autē fortio[rum] eo supererit . et . L . i . nō sicut occisū . quia adhuc habet manū as trahentē . sed in fine spiritu labioz suoz interficiet impiū . Isa . xi . et occidet certū q[ui] in mari ē . Isa . xxij . Ad hoc etiā venit christ[us] vt ros in sua incarnatōe . vt ardore[m] peccati q[ui] mūd[us] flagrabat extingueret .

Christus ros

Christus
ros

- ✓ Quia suavis . Mirabiliter enī et ineffabiliter iocūdat p[er]sciam quā inhabitat p[er] grā am . Psal . Suavis dominus vniversis .
- ✓ Quia nutritiu[us] . B[ea]ta ei[us] ē nutritrix toti[us] bōi . Un[de] sap . xvi . Om[n]i nutci grē tue d[omi]n[us] enutriet .
- ✓ Quia nocturn[us] . Et christ[us] incarnat[us] est p[ro]p[ter] gentiū in tenebris ambulāte . Isa . ix . q[ui] . s . vna cathena tenebrar[um] oēs erāt colligati . Sap . xvij .
- ✓ Quia lucid[us] . Isa . xxvi . Ros lucis ros nius . In hoc notat p[er]t[er]uilegiū christi : q[ui] siue nebula fuit omnis peccati . Unde et ip[s]e dicit Joh . viij . Ego sum lux mūdi .
- ✓ Quia frigid[us] . Et p[er] frigiditē[m] ei[us] sicut s[er]uore[m] tēptatōnū . et refrigerās estū cupia .
- ✓ Quia speric[us] ē . Ducit enī p[er] grā[m] suā ad eternitatē . cui[us] . L n[on] ro[rum] statē . Dan . iij . appetitus seu desideriu[m] in figura sperica designat .

Que descēderūt i ortū ꝑclusum

Quia modicas habet guttulas in quibus descendit. Sap. xi. Tara q̄s gutta rosif ante/
lucani q̄ descendit in terrā. Job. xxxviii. Quis est pluuie pater? vel q̄s genuit stil/
las rosas? Et hec modicitas designat humilitatē.

Quia matutina? Osee. vi. [Disfocordia v̄ra] .i. christ? de pura et mera matris mi/
sericordia nob̄ dat? est q̄si nubes matutina et q̄si ros matutinus. Itē. Quia qua/
si cōtemptibil in p̄mo aduētū: se patit mō ab oibz ꝑculari. Unde dicit. [L]ēculca
uerūt me inimici mei tōta die. [i. toto tpe gr̄c. Sed in iudicio veniet sic gr̄do. et
grandinabit aduersarios suos. Un̄ Sap. v. A petrosa ita plene mittēt grādines.

Sterilitatē tollit. i. defectū s̄bi dei. Un̄ puuli petebāt panē. nec erat q̄ frāgeret eis. b

Fertilitatē parit. Ideo tps gr̄c d̄ plenitudo t̄pis. Gal. iiii. Tūc cū īpleta sunt q̄cū
cūq̄ p̄dixerāt p̄phete. et tūc plenitudo gēriū itare cepit ad fidē p̄aploꝝ p̄dicatōꝝ

Verbas virētes augmētāt. i. virozē futū. Ad heb. e. vi. [Tara bibēs imbrē. Idē cē
ne [et germinās herbā] .i. virozē fidei et bonoz opoz. Lillia a q̄bz colit. [i. p̄dicatōꝝ]

Fructus ingrossat. q̄ terra ecclie v̄l hūane sciēc̄e autea erat inanis et vacua. Gen. i.

Improuise descendit. Sap. xviii. Dū mediū silentiū rē.

Suavis et lenis. tūc enim lenitas dei ostensa ē: q̄n̄ apparuit benignitas et hūanitas
saluatoris n̄ri dei. [i. benignus et humanatus deus.

Refrigerat. et tunc p̄stinum est refrigeriū gratie contra estā vicioꝝ.

Uel sic exponit frater b. [Ros] .i. christ? descendēs leniter de supernis: ad refrigeran
dū incēdiū vicioꝝ. [Lobuīās veniēt] ab ardore. [i. ardori diabolice ꝑsecutiōis] [Lhūi/
lē efficiet eū] .i. victā reddet in cruce mortēs. Prouer. xxix. Supbū seq̄t hūilitas.

Uel sic [Ros] ab ardore veniēs. [i. christ? a p̄fe in q̄ est ardor caritatis] descendēs
Lobuīās veniēt. [i. diabolol] hūilē efficiet eū. [i. hūiliauit supbiā eius hūilitate] pas
siois. q̄ significat in rogatiōibz in draconē. q̄ duobz p̄mis diebz ꝑcedit. in tertia
die seq̄tur q̄si vici? Itē in ps. [Tu hūiliasti sicut vulneratū] supbū. [i. diabolū]

p̄ tuā hūilitatē. Sicut vulneratū q̄ amisit vires in parte. et ita diabol? christo vul
nerato et passō debilitatus ē vt hoīem volētē resistere nō possit vincere. Hierony/
m? Debil ē hostis q̄ nō p̄t vincere nisi volentē. Sed nō penit? extingit? est. vt eū
nō possit reptare. q̄s totū cedit ad vilitatē boīs. Job. xvi. [Prudentia ei? ꝑcus/
sit supbū] .i. diabolū. quē ꝑussit d̄ns nō p̄ potentia. n̄c ille posset ꝑri de v̄olētia.

sed p̄ prudentiā. Unde Ecclesiastes. ix. Inuēt? est vir paup̄ et sapiēs. et libauit v̄/
bem p̄ sapientiā suā rē. Itē Job. xvi. Prudentia ei? ꝑussit supbū.

Item christ? d̄ ros ad solatōem paup̄ez. Pascit enī roze pullos cornoz. quos pa
rētes pascere nolūt. Dicit enī q̄ corni pullos suos nō pascit: donec vidēt p̄nas eo
rū nigrescere. Sic mūdi amatores illos pascūt et amplectūt. q̄ nigris p̄nis eis as
similant. et nō illos quos sibi vidēt dissimiles. d̄ns aut̄ interim pascit illos roze gr̄c.
sed mundus cadaueribz

Christus angelus

Capitulū xv.

a Angelus .i. magū p̄silij. q̄ de celo descendēs: ingressus ē in eā. Gabriel enim
missus ad p̄ginē: nō ē ingressus i eā: sed ad eā. Lu. i. christ? p̄o in eā. Ezc. xliii.
d̄ de porta. D̄ns de? israel ingressus ē p̄ eā. Et ibidē d̄ de ipa porta q̄ lerat elau
sa p̄ncipi. [i. ipi archāgelo. Uel] p̄ncipi. [i. ad honozē p̄ncipis. s. xpi. Uel] p̄ncipi. [i.
diabolo. q̄ d̄ p̄nceps mūdi. Job. xiiij. Angel? enī mal? venit ab isimis. hic nō
est ingressus i ortū hūc. Eccl. xliij. Ros obuiās ab ardore veniēt rē. Uel p̄ncipi. [i.
petō. q̄s i mltis p̄ncipat. Cōtra q̄s d̄ Ro. vi. Nō reanct p̄cūm in v̄fo mortali
corpe. vt obediāt i ꝑcupiscētis ei? Itē christ? angel?. Un̄ Job. xxxiij. d̄ d̄ hoīc.
Si fuerit p̄ eo angel? loq̄ns rē. [Angel? .i. christ?. Itē] Isa. lxiij. [Angel? faciei
ei? saluauit eos.] q̄a fili? imago p̄ris est. Ideo dicit [Angel? faciei.] De h̄ angelo
multa inuenies in Apoc. Quere et expone.

Christus ales. id ē auis

Capitulū xvi.

a Les. [i. auis volās. Christus] auis. Quis dicit q̄si sine via. Un̄ Sap. v. vbi
loq̄tur de aue. Qui? nullū inuenit argumētū itineris illi?. Et viam v̄ri in
adolescētula dicit se salomon ignorare. Prouer. xxx. De hac aue dicitur Isa. xlvj.

Fo. cclj.

Incarna
tio dicit
ros. q̄a

Frater b.

Diero.

Liber XII. Particula. V. Ca. XVII.

Vocās ab oriēte anē. et de terra longinā vbrū volūtatis mee. Pater enī vocauit hāc lanē. I. i. christū in ascēsiōe Lab oriēte. qz christus sp̄ fuit ī oriēte plene cognitō nis et integre caritatis. Zacha. vi. Ecce vir oriēs nomē ei⁹. Itē ali⁹ zacharias Lu ce. i. Uisitauit nos oriēs et alto. Vocauit cum etiā pater. de terra longinā. I. i. d mū do. qui lōge est a deo q̄ ad amatores ei⁹. Uirū volūtatis mee. I. q̄a volūtas filij p oīa psonat volūtati p̄ris. Habuit autē hec auis. virginis vterū. p nido. vbi format⁹ est fm hūanitatē. Job. xxvii. Auro loc⁹ est in q̄ p̄stat. Loc⁹ iste vter⁹ v̄ginal. Crucē p̄tica: q̄ vocat ei⁹ accubir⁹. Cañ. i. Dū esset rex ī accubitu suo rē. Sepul crū p muta. vbi deposuit mortalitatē et passibilitatē quasi veteres plumas. ⁊ assū psit immortalitatē et īpassibilitatē: q̄si plumas nouas. ⁊ inde ascēdit sup cherubin in sua ascēsiōe. et volauit sup pennas ventoz. Infra iuenies de auib⁹ hui⁹ ori.

Christus auis

- Propter alas p̄tū. q̄a habuit sp̄m sapiētie et itellect⁹ ⁊ ceteros oēs Isa. xi.
- Propt̄ volatū ī altrū. Eph. iiii. Ascēdit sup oēs celos. ps. Volauit sup penas v̄toz.
- Propter eminentiā opoz. i. Pe. ij. Qui peccatū nō fecit.
- Propt̄ lauitatē. q̄a sine pōdere p̄cupie. De q̄ Sap. i. Corp⁹ q̄ corrupit ag. animā

Christus apis Capitulū xvij.

A Pis. I. Christ⁹ apis mellis habēs dulcedinē. et aculci punctōnem. Qui vicz tanq̄ apis pascit inter lilia. flozigerā inhabitās patriā angeloz. Qui ad sua ueolentē v̄gitat flore ī maria. in incarnatōe aduolauit. p̄cept⁹ in nazareth: q̄d iter p̄rat flos. ibi īsedit. ibi adhesit. Cuius apis mel et aculeū nō ignōrat. q̄ misericordiā ei ⁊ iudiciū decātat. Et tamē ad nos veniēs. solū mel attulit et nō aculeū. i. miseri cordiā et nō iudiciū. Un̄ p̄suadētib⁹ q̄nq̄ discipul⁹. vt ciuitatē q̄ eū suscipe noluit: p̄cipet igne p̄sumi. r̄ndit se nō venisse ad p̄cendū. s̄ ad saluādū. Qui⁹ apis duo sunt aduētus. veniēs ad saluandū in p̄mo: mel t̄m v̄sus ē attulisse. et q̄si aculeum reliq̄isse. Veniens ad iudicandū in sc̄do. eos q̄ nolūt saluari. facere videbit ec̄ouer so. Quasi a culeū suū deposuerat. q̄n̄ tam indigna patiō: misericordiā et nō iudici um exhibebat. Sed nolite peccare in spe. nolite sperare in iniquitate. Quis enī hec apis aculeū suū habet resumere. et acriter nimis infigere. in medullis hoīm impi ozū. quia omne iudiciū dedit filio pater.

B Et nora q̄ hec apis p̄mo flozi virginitatis in incarnatōe. sc̄do arbori cruci īsedit ī passioe. De flore. i. de v̄ginali carne marie. opata est primū fauū. i. cerā hūanitaris continentē mel diuinitatis. De arbore crucis sc̄dm. fuit enī passio quasi fauus. n̄ra redemptio q̄si mel. De hac ape dicit Eccl. xi. Breuis in volatib⁹ apis. et initium dulcoris habet fructus illi⁹. Breuitas. hūilitas. volatilia hoies et angeli. Eius enim hūilitas maior q̄ hoīs. Unde Lu. xxij. Quis maior est. q̄ recūbit. aut q̄ mīstrat. nōne q̄ recūbit. ego autē rē. Item Isa. xli. et Apoca. i. Ego p̄mus I in di gnitate. Et ego nouissim⁹. ī hūilitate. Dator etiā q̄s angeli. Un̄. Vinuisti eū pau lomū⁹ ab angelis. qui nō sunt carnei. nec possunt mori. Nec apis flozi mūdicitie v̄ginalis īsedit. et ex eo materiā sui opis traxit. eius odorem et pulcritudinem nec v̄iolās nec corrupens. Cui⁹ fructus eius opus. s. redemptio mūdi et libera tio captiuozū. Sic est fructus quē dñs in arborē triūphalem ascēdēs app̄hēdit Cañ. vij. Ascendam in palmā rē. Hoc est opus de quo Isa. xxvij. bis dicit. Illie num est opus ei⁹ ab eo. pegrinū est opus eius ab eo. Ibi gregori⁹. Quia nō p̄gru ebat deitati flagellari cōspui crucifigi. et h̄mōi. De hoc opere dicit Eccl. xli. Glo ria domini plenū est opus ei⁹. Opus ergo q̄d fecit in mūdo: fuit flagelloz ⁊ oppro brioꝝ p̄pessio. hoc ope nob̄s est vita p̄dita data. Unde de christo dicit p̄nerb. r. Opus iusti ad vitam rē. Huic operi debet assilari opus cuiuslibet iusti. Un̄ Jo. xij. dicit christus. Qui mihi mīstrat. me sequat. Itē exemplū dedi vobis rē. Fru ctus autē huius apis habuit initū dulcoris. quia nulla pena v̄l acerbitas p̄t ei p̄ua lere. Item quia p̄mam purgauit amaritudinē. quā leralis pomi gustus inducerat. q̄n. s. penam deleuit et peccatū. Et h̄n̄ dicim⁹ initū dulcoris. q̄a hic sentitur in spe et interiori p̄solatōe. Unde significat p̄ acetū ruti. q̄a quālibet bucellā sapidā red

Christ⁹
auis

Grego.

Que descēderūt i ortū pelusum

dicit sanā. Et nec labore frāgi. nec minis terreri. nec lōgo sinit itinere fatigari.

Christus apis

- Quia calide nature. per caritatē enim dignans p nobis incarnari. crucifigi. et mori.
- Unde Job. ij. De q̄ dūtes est in misericordia. ppter nūmā caritatē suā qua dilexit nos: cū essem⁹ mortui pccis: eōm inificauit nos christo rē.
- Quia brevis stature p hūilitatē. Uñ. Brevis in volatilib⁹ apis rē. vt sup̄ eodē B.
- Quia mel portat in ore: p sermōnū dulcedinē. Uñ. Quā dulcia faucib⁹ meis eloq̄na. Job. vi. Verba vite eterne habes. dicit ei petrus.
- Quia aculeū habet in canda. ppter iusticiā quā exreabit in iudicio. qd̄ erit in fine mundi dicens. Ite maledicti rē. Matth. xxv.
- Quia parca in victu: p abstinentiā. Unde dicit eccl̄: a de eo. Paruq; lacte pass⁹ ē rē.
- Quia sedula circa op⁹ suā. Uñ de christo d̄. Exhibit hō ad opus suū rē. L. Dō Jēps. cuius opus nr̄a redēptio. ad qd̄ exiit in sua incarnatōe. Unde dicit Job. xvi. Eri ui a patre et veni in mūdū. Opus iūqm̄ l. suū. ad quod nemo ali⁹ suffecisset. r qz ad ipm̄ sperabat redemptio generis humani.
- Quia mellificauit alijs: qñ nobis apiculis suis attulit mel diuinitatis sue: clausū in cera humanitatis sue.
- Quia serangulā facit domū suā. dans illis gratiā regendi cor: et qnq; sensus: q̄s in habitare dignat.
- Quia mūda. nō enī insidet stereoib⁹ aut florib⁹ fetentib⁹. Et de sapia dicit Sap. i. Non habitabit in corpe subdito peccatis.
- Floribus pascit. Unde Lānti. ij. Qui pascit inter lilia.
- Agilis. quia Leculauit vt gigas ad currendā viam. Immandatorū patris.
- Subtilis. quod apparet manifeste in domo quā serangulam facit.
- Quia buccin colit. puulos. s. p hūilitatē. semp̄ virentes p fidem et ingē sanctitatē. densos in solijs. p diuinā laudem. p assidūam oratōem. p pusillanūm solatio. onē. et hmoi. et in q̄: etes etnorū virozē. Job. xxxij. d̄ onagro. Tirētia qz p̄q̄rit.
- Quia cellā habitat. Latuit enī christ⁹ i cella vteri virginalis non ē mensib⁹. latet etiam in cella scripturaz.
- Quia ericib⁹ ligneis suspēdit opus suū vt sup̄ eodē B. Ad h̄ enī ligno crucē insecdit. vt niellis sui p̄ficeret sanū: q̄ fuit redēptio generis hūani. Cera designat corpa. mel animas.
- Quia recēdes a domūcla sua. i. hūili p̄scia. qd̄ fit qñ iust⁹ peccat: tenui sibilo p̄fesse. onis r̄ orōis reuocat. P̄p̄ter h̄ i sibilo aure tenuis d̄ esse dñs. iij. Regū. ix.
- Quia delōge sentire d̄ odorē rose. Et christ⁹ de celo odorē marie. Uñ ip̄a die Lāt. i. Cum esset rex in aecubitu suo nard⁹ mea dedit odorē suū.
- Fracida et pugnar. qd̄ erit in iudicio. qñ resurget aculeū suū. De ira ei⁹ Sap. v. A petrosa ira plene mittēt grādines. De pugna ei⁹ p̄tra reprobos Apoc. ij. Pugna hō ai gis in gladio oris mei. qd̄ erit qñ dicitur. c̄ate maledicti rē.
- Pugnat etiā eū vespis. i. hereticis. q̄ nihil habēt sile cū ape. et eū apib⁹ extraneis. i. s. l. l. hereticis q̄ baptisma susceperūt. et cū apib⁹ ociosis. i. illis fidelib⁹ q̄ nō faciunt opa fidei quā p̄fessi sunt. et q̄ in vacuū grām dei recipiunt.

Incipit sexta particula orti conclusi

i q̄ agit de arborib⁹ q̄ solēt i ortis nobilib⁹ repiri. r de arborib⁹ etiā q̄ ortis nō p̄p̄tinent. sed possunt signare mariā.

Uitis. oliua. rubus. cedrus quoq; palma. cyprus.

Libanus. et platanus. annamomū. mirra. storacq;.

Balsamus. vngula. gutta. et balsamus. et therebintus.

Arbor. seu lignū. virgulū. virgula. virga.

Malus granata. vel punica. ficus. amigdal.

Donus. sichomoz. abicq; salit. oleaster.

Pinus. castanea. laurus quoq; bucus. et vlmus.

So. ceplij.

Christ⁹
apis

Libet XII. Particula. VI. Ca. I.

Stus pclusus soroz mea sponsa

re. Quonia in orto pcluso mlte solent arbores et maxime fructifere arbores repiri. videndū est de arboribz hui⁹ orti. Eccles. i. dicit salomon. Platanū vineas. feci ortos et pomeria. et cōscui ea cūcti generis arboribz re. Maria siq̄ de ortus: siue pomeriū dñi: est p̄stū manu sapiētie omni arborz genere. i. om̄imoda stute. quaz videlicz arborz uomina p sup̄ scptos p̄sus facile poterūt memorie p̄mendari.

Sapientia vitis Capitulū .i.

Uetus primus

¶ Itis. Maria dicitur vitis. uno ipa se nominat vitē. Eccl. xxiiij. dices. Ego q̄si vitis fructificauit suauitate odoris. et flores mei fruct⁹ honoris et honestatis.

Sapientia vitis

Nota q̄ q̄dā codices habet Lodoris s̄z lra correcta habz Lhonoris. Possunt autē hec s̄ba sic exponi de sapia: vt dicat. L Ego fructificauit. i. fructificādo dedi Lsuauitate odoris. i. doctrinā suauē et odoriferā. Suauitas ei retinet. Joh. vi. Domine ad quē ibimus. dicit pet⁹ s̄ba vite eterne habes. L odor attrahit. Isa. iiij. Venite ascēdam⁹ ad montē dñi re. Vel sic. L Fructificauit. i. fructificādo dedi Lsuauitate odoris. i. suauitate doctrine pcedentē et odore. L Quasi vitis. L Ecce modus fructificādi: quō fructifico ego. L q̄si vitis. L q̄ aquā putrefactā cōuertit in vinū. i. Et: sapia vel christ⁹: vel doctrina fructificat. dū ab amore voluptatis puerit vinū amoris. q̄d lerificat hoīes. Judic. ix. et genniat virgines. Zacha. ix. Dñs etiā a quā leggis mutauit in vinū euāgelij. q̄d significatū ē Joh. ij. in nuptijs. L Et flores mei. i. vtutes scroz q̄ a me pcedūt. sicut fruct⁹ iā habit⁹ in p̄senti. qz vtutibz est delectatio: et iocūditas vl serenitas p̄scie annexa. puer. xv. Secura mēs iuge p̄uinium. L Odoris. in re. q̄a aliōs attrahūt p̄ exēplū. vt coriua corinā. L Et honestat⁹. i. spe. honestas ei stans ē seu stabilitas honoris. q̄ nūc habet i spe. q̄a nūc filij dei sum⁹. i. Joh. iij. Vel L fruct⁹ honoris. sicut vtutes. q̄a meriti honorari. Et q̄a sūt fructus honestatis. i. pleni honestate.

Maria vitis

¶ Maria sic. L Ego q̄si vitis. In Bōndit ipa q̄ plenitudo sua cedūdit in alios: p̄ exēplū lectōis et studij. Lōsemabat enī oīs s̄ba Lu. ij. Verba enī angeloz: pastoz et symeōis cōferebat cū verbis legis. nec potuit mater s̄bi: s̄bz ignorare creatū. L Ego q̄si vitis fruct. sua. o. L odor p̄t dici lex. q̄a nars spūales delectat: spūaliter intellecta. et cui⁹ vsus erat in odoramētis. Suauitas odoris. ē suauitas euāgelij. Mat. xi. Jugū enī inēi suauē ē re. L Odoris. dicit generaliter. n̄ ad h̄c dō suauis. vel hmōl. in q̄ intelligit lex: cui⁹ interiora suauia: exteriora gūia in m̄tis. In vite dñi aq̄ sit vinū. Et b̄ta virgo legēdo in lege et p̄phetis: fecit fructū euāgelij. Ideo dicit L Ego legēdo in lege et p̄phetis. L fructificauit. i. fructū feci. q̄ fructus ē finis legis. Et h̄ q̄si vitis. L mutādo duriciā et insipiditātē legi i suauitate et dulcedinē euāgelij. p̄ponēdo. i. fructū mentis fructui v̄tris. Fuit enī fort⁹ m̄licr q̄ carnē p̄cepit. vouēs p̄gitatē p̄ legē. q̄ steriles maledicit. et p̄tēns mūdū: p̄tra legē. q̄ tpalia p̄mittit. Et etiā sicut sup̄ legē. q̄ nemū nē ad p̄fectū ducit. Et h̄ flores sunt sentētie euāgelij. q̄ tpe veris. i. gr̄e emanauerūt de p̄atis sc̄pture veteris testamēti. q̄ clause erāt tpe hiemis. i. legis. Prouer. xxvij. Algra sunt p̄ra: et appanerūt herbe virētes re. Tales enī sentētie sunt flores ei⁹: visum spūale p̄fortando. et fructus. affectū reficiēdo. Mat. xi. Venite ad me re. vsqz. reficiā vos. Sūt autē L fruct⁹ honoris. qz docēt interiorē mūdiciā. L et honestat⁹. q̄a docēt exteriorē.

Frater vertic⁹

¶ Alter L Ego. dicit maria. L q̄si vitis fructificauit suauitate odoris. i. suauē odore sancte p̄uersatōis et opiniōis: cū iocūditate mentis. q̄ designat in vino seu in vite. Ju dicit. re. L Et flores mei. i. vtutes. s. viola hūilitatis. rosa caritatis. liliū p̄gitat⁹. sunt L fruct⁹ honoris et honestatis. L q̄a imitatores meos in his vtutibz reficiūt spiritaliter et sagiūt. et ideo fruct⁹. Vel sic. L Flores mei. i. decōr honeste p̄uersatōis et fragrantia bonē opiniōis. sicut L fruct⁹ honoris et honestat⁹. q̄a ipos satiāt et reficiūt q̄ ab ipis exēplū sumūt. Vel fruct⁹ p̄t esse genitiui casus. vt sit sensus L Flores mei fruct⁹. i. q̄ parturiūt ex se fructū vite eterne. Et sunt ho. et bonc. L collanū

De arboribus

Uel fructus odoris. Iulia lra. q. alliciunt ad currendū post me. qd patet in adolecē
tulis. q̄ refecte hmoi fructibz: et illecte hmoi odoribz: dicit ei. Currem⁹ i odo. vii.
tuoz. **Sancti. i.** Uel sic. L. Fructificauit sua. o. I odorē suauissimū. celesti spōso q̄ illuz
attraxit ad me de celo. Odor enī illū attraxit. suauitas retinuit. **Sancti. i.** Dū esz rer
in accu. rē. Uel Lfructificauit suauitatē. I sciētie q̄ ad me. r odorē sancte opinionio
quo ad primū.

Quomo
do xpus
nat⁹ de p
gine

Dñs can
uarieti.

D Uel sic. Maria hic dicit se fructificasse: sicut uinis fructificat suauitatē odoris. qz si
cut sine lesiōe uinis pcedit ab ea odoris suauitas. et idē odor longē lateqz diffūdit
Sic de p̄gine sine lesiōe pudoris pcessit fili⁹ dei. cui⁹ dulcis opinio replet mūdū.
L. iij. fama exiit p̄ uniuersam regionē de illo. Et bene christ⁹ dicit fructus: r suauitas
odoris. cui⁹ suauitas mō in via sentit vt odor: sed i patria gustabit vt fruct⁹
et pfecte saporabit. Uñ in psona ei⁹ uidet diuise Job. ix. Dies mei trāsierunt q̄si
naues poma portātes. Que. s. naues poma portātes p aquā: p omoz odorē trāsferū
do diffundit. sed gustū. saporis nō tribuit. Sic nos: dū p mare hui⁹ seclī trāsūm⁹
odorē qdem diuise dulcedis qdam exili cōtēplatiōe sentimus. sed qñ facie ad faciē
deū uidebim⁹: tūc diuina dulcedine fruemur pleno gustu.

E t nota qd dicit Lfructificauit suauitatē odoris. Res enī odorifera r odorē a se emit
tit: et odorē in se plurimū retinet. Sic beata p̄go emisit suauitatē odoris. fructuz
suū q̄ christus ē pducēdo. quē tū excellēter in se retinuit. Mansit qdem in ea su
diuinitatē q̄ ex ea p̄dūt fm humanitatem.

Dñs can
uarieti.

Quomo
do maria
pcepit

E Sequit. L. Et flores mei fruct⁹ honoris et honestat⁹. Mirabile p̄bū. flores fruct⁹. r
ros solet pcedere fructū. fruct⁹ seq. qd est qd dicit L. flores mei fruct⁹. Iq̄si in vno
instāti. Notan dū ad h̄ q̄ in alijs mulieribz post pceptōz pueri caro p̄us format.
post aliq̄ntulū tpus aia infundit. et sic crescēdo morat puct in utero matris: donec
uenerit tps nascēdi. Sed nō ita factū est i b̄ta uirgine. qz statim ad h̄c vocē. L. Ec
ce an. dñi. fiat in ibi rē. Iceptū ē christ⁹. plen⁹ hō in carne et aia. ita tū q̄ tūc lini
amēta corpis hūanis uisibz discerni nō possent. Et sic ipa fructū pcepit cū flore.
vt ros ad pceptōem: fructus ad pfectā hūanitātē referat. Et ideo ipa dicit. Flores
mei fruct⁹. I Et uide fruct⁹. statim subiūgit L. honoris r honestat⁹. Nota op⁹ car
nis in p̄iugio ē erubescibile. sine p̄iugio dānabile. Uñ dicitur pcepto iohē oc
cultabat se mēlibz quinqz. **Luce. i.** qz partus sui erubescēbat etatē. vt dicit ibi glo.
ne in senectute sua uacasse libidini uideret. Que. s. libidō etiā in p̄iugānis nō debe
ret exerceri: nisi i iuuetute et causa plis. Uñ **Sen. viij.** Cū sare nūciaret cōceptus
respōdit. Postqz senui. et dñs me⁹ ueni⁹ ē voluptati opam dabo. L. Fruct⁹ Iq̄be
ate uirgis fuit L. honoris. Iqz sine rubore m̄iunional copulatōis. L. honestat⁹. I q̄a
sine culpa alicui⁹ carnalis cōmixtiōis. Uel christ⁹ ros marie: fruct⁹ ē honoris r ho
nestatis. q̄a ab ipō et p ipm tot⁹ honor mūdi r tota honestas morū.

F Aliter L. Flores mei fru. ho. et hone. I Postqz dixerat de illo fructu p̄uilegiato quem
p̄tulit q̄si uitis. subiūgit de fructu p̄rogatiuaz. meritoz. et p̄mioz. quos fruct⁹ ml
tipler flōzū uarietas germinauit. Dicit gl. Flores mei fecerūt fruct⁹ odoris. I p̄ q̄s
sez bonū odorē diffundo. L. et honestat⁹. I. i. abūdātie et opulētie. Nam honestas dicitur
opulētia. **Eccl. xi.** Facile ē in ocul⁹ dei subito honestare paupem. I Et paulo antē.
L. Paup̄tas et honestas a deo sunt. Uel ideo dicit L. flores mei fruct⁹. I q̄a opa bōa
facta in p̄senti. et ei⁹ dilectōe erūp̄antia: flores qdem mō sunt. qz fruct⁹ uita etna.
Itē notādū qd i hac uite v̄l uinea impletū ē illud **Isa. v.** Uinea facta ē dilecto meo: i
cornu filio olei. Et sepuit eā. et lapides elegit ex ea. et plātauit uinea electam. r edī
ficauit turrim i medio eius. et torcular extruxit i ea. Qd autē seq̄tur. L. et expectauit
vt faceret uas. et fecit labrustas. Iet cetera q̄ sequunt. hoc nō p̄t b̄tē uirgini cōueniri
re. Item illd̄ **Diere. ij.** dicit ei a dño. L. Ego plātaui te uinea electā omne semē ue
rum. I Sed qd seq̄tur nō p̄t exponi de ea ad lram. **Dystice** tū p̄t dici q̄ sic filius
mulnis p occasionē posurus ē in ruinā. sic r ipa iudeis incredulīs cōuersa est i ama
ritudinē. p occasionem: non p causam.

B A dño plātabat in sua conceptōe. **Isa. v.** Plātauit uinea electā. **Sile Diere. ij.** Plā
Fo. cclij. **R**

Liber XII. Particula. VI. Ca. I.

tata aut fuit in montibus samarie. *Diere. xxxi.* id est. in eminentia ecclesie. Samaria interpretatur custodia. et significat ecclesiam. que custodit christianos. Sicut mons supereminet terre adiacenti. sic maria supereminet omni seculo ad custodiendos fideles ecclesie. Item samaria interpretatur custos domini. vel iudicio domini. quia ipsa se custodiuit dominum sibi. Unde dicitur. Tenui eum nec dimicra. *Cañ. iij.* Custodiuit etiam sed non dices *Cañ. ij.* Dilectus meus mihi et ego illi. Item *Cañ. ij.* Ego dilectio meo. et ad me conversio eius. Ipsa etiam precibus suis coniungit nos domino. disinctos prius ab eo per peccatum. si tamen penitentes dimisso peccato coniugerimus ad eam. Plantabat autem in suis radicibus. id est in antiquis patribus. Unde psalmus. Plantasti radices eius. et implevit terram. Et bene dicitur. Lipler uir. Isha nobis attulit plenitudinem omnium bonorum. id est christum. qui est sufficientia omnium. sicut dicitur. *1. Cor. xv.* Et in eius natiuitate incepit tempus plenitudinis. de qua habet *Gal. iij.* Et ad hunc figuratum nata est in mense septembris. quoniam habet plenitudo fructuum.

Alapidibus purgabat. et malis herbis succrescentibus in sua sanctificatione. *Isa. v.* Lapidem elegit ex ea. Et tunc proprie fuit ipsa uinea electa. et omne sanctum uerum. *Diere. ij.* Per lapides eius et herbas nocuas prout deligenti tam originale petri quam somes et titillatio petri.

Spualiter radicabat in illis antiquis patribus. uirtutum ipsorum imitacione. sic eius preceptum fuerat a domino. In electis meis mitte radices. In abraham fides et obediencia. in ysaac spes et patientia. in iacob caritas. in dauid humilitas. Et he sunt spuales radices marie.

De radice egrediebatur in sua natiuitate. quoniam uidelicet incepit exteri pulululare. *Isa. xi.*

Hec uinea

Egredietur uirga de radice yesse etc.
Propet terram uersabatur. omni modestia et simplicitate infantie. quod et adhuc factis sollicita de peccatorum salute que sunt terra.

Crecebat et augmetabat quotidiana melioracione. Unde *Ezech. xlvj.* Cuius germinasset creuit in uinea latior: humili statura. respicientibus ramis eius ad eam. et radices eius sub illa erant. facta est uinea: et fructificauit in palmites. et emisit propagines. Ideo etiam de ipsa dicit Hieronymus in apocryfo de infantia eius. Erat enim casta et immobilis. et que quousque melior et melior transiret. Creuit autem semper de fructu in fructu. et quasi proferte fuit magnitudinis. quoniam dicitur ei. Augmenta plena dominus tecum etc.

Hiero.

Uili et tenni discoloriet ei par adherenti cortice instar uitis tegebat: in sui exteriori habitus qualitate. Non enim credit habuisse mutatoria. non preciosa. non bene colorata. sed magis exemplo filij fuisse panna. que nati inuoluit uilibus pannicul. *Lu. ij.* Ueni enim cum sile et quasi meliores pannos habuisset. in ipsis uel ex ipsis liberissime filium inuoluisset. quem uidelicet filium iulianum apostata. et ceteri irrisores appellauerunt postea galileum pannosum. Tertium est autem quod qualiter fuerit habitus eius exterior: nulla dilectione. nulla uoluptate. nulla gloriacione: eidem adhibebat. Sciebat etenim cum esset magna prophetissa. principem ecclesie quoniam dicitur mulieribus. Non sit exteri capillatura. aut circudatio auri. aut indumentum uelutimotorum cultus etc. *Pe. iij.* Sciebat etiam dicitur sapientem. In uestitu ne gloriaris unquam. *Eccl. xi.* Item *1. Thim. ij.* Non in toris crinitibus.

Hec uitis

R

Pre ceteris arbutul: diligentius et quasi assidue excolebat. toti trinitatis operacione. Speciales etiam eius cultores fuerunt inspiratio diuina. filij sapientia. spiritus sancti disciplina. monitio angelica. propria diligentia. patris et matris doctrina. et hominum. Quere prius. *1. ca. iij.*

Plantabat singulorum carissimam impinguatone. Unde dicit christo. Inebriasti et multiplicasti locupletare eam. id est. multiplicasti locupletasti. *Mat. xij.* Uinea plantauit homo etc.

Putabat resecatone omnimode superfluitatis a corde ipsius membrum et sensibus. *Cañ. ij.* Tempus putacionis aduenit.

Concludebat secretissima conuersatione. Unde angelus inuenit eam in coclau. *Lu. ij.* Quere partem. id est. et huic uinee poteris adaptare.

Fodiebatur uere paupertatis et humilitatis dilectione. humilitas enim profundauit mentem eius ut capax fieret toti bonitatis. paupertatis amor exclusit ab ea appetitum toti terrenitatis. et utraq; uirtus fecit eam capace toti diuine largitatis. De qua dicitur Iacobus. *1.* Omne datum optimum etc. Sed quia non tantum semel sed etiam bis uel ter foditur uinea. multipliciter fossa est hec uitis per compassionem in passionis seruire cum eius animam

De arboribus

gladii filii periret. quoniam videlicet ipsa contemplantur: foderunt crucifixores manus et pedes filii lignorum clavorum. et quando mucro ne dire lancee ictus est in viscera eius. Unum dici potest quod quasi terra tunc fossa est vitis ista. Primo quoniam eum tentum celum et illud in domum hinc. Secundo quando cum suspensum et confixum ingenuit. Tercio quoniam ipsum emisit spiritum deploravit. Non enim sicut dicit beatus bernardus. videre ponit filium crucifigi sine affectu materni doloris. et si speraret resurrectionem: et mortem superatur.

Beril.

Propagabat et extendebatur: manum mittens ad fortia. Quaeque vitis enim in se replicata est humilis. in latum extensa: vel in altum porrecta: plura et sublimis. Ideo de ipsa potest et poni illud. Extendit palmites suos. id est. ordines: beneficia: et exempla. Usque ad mare. id est. usque ad existens in quolibet amaritudine. Aliter. Per mare. Insignant illi qui habent amaritudinem contritionis de peccatis suis. Veni etiam patientes: qui inundationes maris. id est. tribulationes mundi quasi lac fugunt. Deuteronomio. xxxij. Per flumen. id est. iordanem omnes illi qui solliciti sunt servare: vel recuperare innocentiam baptismalem. et qui vere se humiliter ante coram domino. et veraciter ostendendo se iudicant sine simulatione. In iordane enim baptisatus est dominus. et iordanis interpretatur humilis descensus. vel riuus iudicij. Talibus extendit virgo beneficia sua. Vis audire propagationem eius. Ecce. Inquit. Let hoc beatam me dicent omnes generationes. Nunquam enim cessat propagari et dilatari. cuius quasi quedam propagatio est: exemplo eius virginitatis emulatio. cum iam non sit numerus adolescentularum in eius odore currentium. Uel enim quasi quidam eius propagatio: in eius nomine et honore ecclesiarum infinita constructio. seu beneficiorum suorum chonuscatio. De peccitate eius in psalmo. Operuit montes. id est. fetosam umbra eius. et arbusta eius cedros dei. id est. angelos. Uel sic. Operuit montes umbra eius. id est. altissimos in virtutibus superavit in quolibet virtute. Let arbusta eius. id est. ceterumetal. cedros dei. id est. fortes in bona operatione. et aromaticos sancta opinio. et quoniam in quolibet profunde radicatos humilitate fide et caritate. quoniam non est inuentus similis illi. Ecclesiastico. xliij.

Dec vitis

Et terra levabat: iungi celestium prelatione. dicens illud Job. vij. Suspensum degit aniam mea. Et Sapientia. xvij. Edos attingebat. stans in terra. Itaque sedebat solitaria et tacebat: et levabat se supra se. Tercio. in. Et ideo vere dicere poterat cum apostolo. Dea consuetudo in celis est. Philippi. ij.

Diligentissime conservabat a deo trinitate. qui dicit de ea sub appellatione vinee. Isaia. lxxvij. Nocte ac die sermo eius indignatio non est mihi. Servabat etiam ab angelis et dicit ei psalms. Angelis suis mandavit de te et custodit. Ideo de dea Cantica. vij. Uinea fuit pacifica: tradidit eam custodibus tuis. Precipui vero custodes illius gabriel et ioannes. Quere super psalmum. i. c. ij. et adapta huic vinee. Et nota quod principaliter quasi quibus modis vinea destruit. Per demolitionem vulpecularum. id est. primorum mortuum furive irrum peritum. Unum Cantica. ij. Capite vobis vulpes que demolunt vineas. nam vinea nostra floruit. Itaque per inundationem aquarum. que desinit copia temporalium. Itaque per gundinem. qui designat luxuriam. Per gelicidium: quod avaritiam. Per nebulam: qui significat superbiam. A primo presentata est per fomitis extinctionem. A secundo per paupertatem. A tercio per virginitatem. A quarto per largitatem. A quinto per humilitatem.

Visitabat in angelica missione. semper quod orabat psalmus. Respice de celo et vide: et visita vineam istam. Et profice eam: quam plantavit dextera tua. id est. filius tuus. vel propicio tuo. Tunc enim visitavit eam gabriel: datus ei in custodia. Unum missus est gabriel angelus ad maria tunc. Visitavit eam colorem suum. id est. filius dei qui est sapientia patris. Unum paulo post subiungit. Ave gratia plena domino tecum. Hec solum nunc. Immo tanquam ad rem carissimam iugiter ad eam respiciebat dominus. Unde dicit Cantica. vij. Uinea mea coram me est. Ipsum enim dominus semper inmisit. et oculi eius in ea sunt a principio anni usque ad finem. Deuteronomio. vi. de terra promissionis in figura beate virginis.

Amplitudine foliorum decorabat: in virtutum sententiositate. Quere. l. iij. ti. xxxi.

Florida describat in angelica narratione. quasi flore lilij. per quod virginitas. Unum missus est gabriel angelus a deo in civitatem galilee. cuius nomen nazareth. quod interpretatur flos. Lad virginem. Ecce flos lilij. Et nota quod flos vitis alijs floribus est subtilior: delicatior. rarior. et ideo gratior et gloriosior. Die est flos virginitatis. qui quanto est in terris

So. ecclij.

R. 2

Libet XII. Particula. VI. Ca. I.

rarioz: tanto deo et angelis gratioz et gratiofioz. Un̄ matth. xix. Qui p̄t cape ca pi ar. Flos etiā hui⁹ vitis. et fructus pariter christ⁹ dñs est. Unde ip̄a dicit. Flores mei fructus zc. vt supra eodem b.

Impinguata ostendebat. i. gfe plenitudine. Unde. Que gra plena zc. Et paulo p⁹. Inuenisti gram apud dñm zc.

Parillabat in dñica associatōe. Unde. [Dñs tecū.] quasi parill⁹. ad sustentandū te. Ideo dñs. Cañ. viij. Linnixa sup dilectū suum. Filium enī dei q̄ vnus p̄ris est. fide mediāte cepit. Et tūc impleta est promissio patris. q̄ pmiserat de filio. Isa. xxiij. L. Figam illū parillū in loco fideli. i. in corde marie et in vtero ei⁹. Alio etiam modo. p̄ passionē parillata fuit hec vitis. qñ videlicz botr⁹ eius parillo cruci affigebat. et ip̄a stabat in tra cruce: mente affixa parillo crucis cū filio. Et hoc p̄figuratiū fuerat. Rūeri. xij. Lin botro quē portauerūt. p̄ p̄figuratiōem Lin recte. i. i. cruce. [Duo viri.] i. duo testamēta. Itē idem p̄figuratiū fuerat. Rūeri. xxi. in serpente enco erecto i palo. quē cū respicerēt p̄culli a serpentib⁹ sanabant.

Parillo suo colligabat. qñ q̄busdaz viminib⁹. q̄ dicunt caprioli: a capiēdo arborē. vel cincinni sine vncinulis: fide spe et caritate. q̄ est vinculū p̄fectōis. Col. iij. Si sit de corde puro. de p̄cia bona. de fide nō ficta. i. Thi. i. Fides ei spes et caritas: triplex est funicul⁹: qui difficile rūpit. Eccles. iij. qñ diceret illd Cañ. iij. Tenui enī nec dimittā. Itē illud. Vbi adherere deo bonū est zc. Quia sicut dicit ibi glo. ne minē p̄mittit deus cadere q̄ adherat vero amore. Propter h̄ dicebat filio. Tenui mi manū dexterā meā zc. Quere li. iij. ri. xxvij. L. in fine. et D in fine.

Hiero.

Quasi p̄ parillū eleuata ostendebat. qñ subiunctū est in salutarōe. L. B̄ndicta tu iter mulieres. i. sup omnes mlieres. sicut glosat hieronym⁹. Et tūc impletū ē qd̄ d ea p̄dicerat pater Eze. xviij. Exaltavi lignū hūile zc. Vitis enī p se ad terrā cadit. s̄ mediāte parillo sursum ascēdit. Quasi enī in terrā p hūilitatē cadebat. qñ angelo r̄ndebat. Ecce ancilla dñi. Per hūc autē parillū se eleuata ostēdebat. qñ dicebat. L. B̄tam medicent oēs generatōes. Quia fecit mihi magna q̄ potēs ē.

Hec vitis

Odoriferā demonstrabat. in virginitatis p̄fessōe: quādo dixit. Quō fiet istd qm̄ vīrū nō cognosco. Odor ei⁹ p̄gnitas. et adhuc in h̄ odore currūt post eā adolefētē tūlēs. Quō odor vitis fugat serpentes inuenies. Isra ca. eodem. x.

Celesti roze vel pluuia secundabat. in sp̄sscti supuentōe. Un̄. L. Sp̄ssctis supueniet in te zc. Quasi a seruore nimio p̄seruabat in virtutis altissimi obumbratōe. Unde. L. Vir⁹ altissimi obumbrabit tibi. Do: ū duozū habes multiplicē et positōnes supra parti. ij. c. i. p totum.

Fructus eius comendabat. in angelica testificatōe. Un̄. Quod nascet ex te sanctū vocabit filio dei. Itē Lanti. viij. Vir affert p̄ fructu eius mille argenteos.

Quasi plicabat. obed iētia z hūilitatōe. Unde paulo post r̄ndit. Ecce ancilla dñi. fiat mihi zc. Iet in h̄ verbo cepit. et tūc instar vitis hūiliavit se sub palmite su o. id ē. filio dei. quē p̄cipiebat. Et nota q̄ vitis paruula p̄cios⁹ et forti⁹ vinū red dit. Et hec vitis in paruitate sue hūilitatis attulit illud vinū qd̄ deū letificat z hoies.

Judicā. it. Et de fructe hui⁹ vini dicit Jobel. ij. Ficus et vinea dederūt p̄tutem suam. Cū enī inter oēs arbutulas paradisi. i. ecclesie fuerit hūilior: datus est ei p̄ grāz fructus p̄ciosior. Itē vitis in altis locis et petrosis vbi habz plenitudinē lucis z seruoris vinū p̄fert fortissimū. Petrosa sunt firmitas patētē. altitudo. eminētia p̄tēplatis. et vite claritas. Et seruos solis. plenitudo cognitōis z incētio caritatē.

Fructus ei⁹ crescebat et qñ maturabat in oimoda p̄fectōe. Unde Luc. ij. Puer autē crescebat et p̄fortabat plen⁹ sapiētia. et grā deierat cum illo. Et paulo post. L. Jesus p̄ficiēbat sapia etate et grā apud deū et hoies. Ecce botri maturitas et plenitudo vini q̄ sapientia et gratia designatur.

Christ⁹ botrus

Item. hec vinea vl' botrus hic vindemiabat in filij cōprehēsiōe qñ qd̄amodo botr⁹ suus ei tollebat. z ad plū. i. p̄ssctiū crucis deportabat. Isa. liij. Quia abscisus ē de terra viuennū. Vindemiāt etiā fuit christ⁹ sicut vinea vl' sicut botr⁹ in passione. Sicut vinea: qñ discipuli ei⁹ relicto eo fugerūt. Mat. xxvi. Tanq̄ botr⁹ vl' oliua

De arboribus

quā pphēlus est vt in cruce calcaret. Ideo Treuo. i. dicit fili⁹ de patre. Vindemia uir me vt locūt⁹ est dñs in die furoris sui. Itē Treñ. ij. dicit fili⁹ patri. Uide domine ⁊ p̄sūdera quē vindemiāueris. Et nota q̄ botr⁹ iste nec ante maturitatē vindemiā⁹ est. nec dimissus ē q̄si cōputrescere in uite. Et h̄ p̄dicnū fuerat Hierem. xxxi. Donec r̄pus veniat nō vindemiābit. Hoc est etiā qd̄ ip̄e p̄dixerat Job. ij. Nōdū venit hora mea.

Item. botrus iste torcularabat. i. p̄mebat in p̄forlo crucis in passiōe. et inde exp̄mebatur p̄ciosū mustū rēdemptōio n̄re. vt filij passiōis biberēt sanguinē v̄ue meracissimū. Dicitur. xxxij. Tūc enī venerat hora illa de q̄ p̄dixerat fili⁹ matri vinū postulantī in uuptijs. Job. ij. Nōdū venit hora mea. q. d. nōdū venit uia ad torcular. nōdū iudas leuauit sup me calcaneū suū. nec magnificauit sup me sup plārātōnem. nōdū tēpus est dāndi vinū sanguinis mei ad potandū.

Item. ex hac uite nata ē uua mellita: et saporis dulcissimi. ⁊ uua fellis et botri amarissimi. et ⁊ uuam acerbā quā p̄mederūt adā et eua p̄fes n̄ri. vnde ⁊ adhuc obstupescūt dētes filioꝝ. Hier. xxxi. ⁊ Eze. xvij. Sed istius uue sapor: sp̄s sup mel dulcis. Dicitur. P̄fes p̄lati. q̄ sibi incorpant r̄palia p̄ amorē: q̄ sunt q̄i uua acerbā. i. immatura. nec apta ad p̄medendū. et ideol. dentes filioꝝ. i. affect⁹ minorū: Lobstu p̄scūt. Inō sennētes de rebz pur sennēdū ē. sed patiunt tediū sp̄ialitū bonorū. ⁊ inar descūt amore r̄paliū. Sed Lpanes calidi. i. exēpla sc̄ōrū: q̄ sunt panes p̄positōis. q̄a alijs debent p̄poni ī exēplū. tollūt hūc stuporē. Calidi. q̄a p̄cesserūt ex feruore caritatis. q̄ fecit eos p̄memere r̄palia: ⁊ tales debēt poni ī altari cordis. id ē. in aīo iugiter recoli. ⁊ h̄ ī labbar. i. in dēte mētis. ⁊ sic stupor dēntiū fcedit: et reparatur gūstus ad gūstādū qm̄ suauis est dñs.

Doraliter. Uua acerbā. fructus ē ante r̄pus. et significat felicitatē p̄sentē in opulētia et gaudio sōcunditanti r̄paliū. q̄. i. felicitas expectāda erat in celo. S̄ ista p̄medentibz dētes obstupescūt. qz sensus eis deficit in masticatōe uerbi uite.

Itē. ī ist⁹ uue vino v̄l sanguine: lauat iudas. i. uerus ⁊ fitens ⁊ uer⁹ laudās. stola suā ⁊ palliū. Sen. xliij. in Lstola. h̄uersatio interior. et in Lpallio. L exterior designat.

Itē. botr⁹ iste p̄sus ē in torculari crucis: vt sanguine suo nos potaret. vt istar pellicani filios suscitaret. vt filios adle pasceret. vt lanā n̄re p̄uersarōis tingeret. Itē dicit. L Torcular calcanti sol⁹. Ista. lciij. id ē. in torculari crucis p̄misi me calcari q̄ sū uua. vt filij. i. imitatores passiōis mee. biberēt sanguinē uue meracissimū.

Maria uinis. quia

Leticie mater. quia botrus ei⁹ vel uinū. i. christ⁹. deum. i. p̄rem: letificat et homines.

Judic. ix. Ipa ei sigē p̄ sarā Sen. xxi. q̄ pepit ysaac. i. christū. q̄ ē r̄sus n̄r ⁊ gaudiū.

Hūllis statira. sicut satis affigēt ē sup. li. ij. p̄. ij. ca. xxi.

Lito fert fructū. vnde circa. xiiij. annū credit p̄cepisse. Unde salomon puerb. xxx.

Ltiam uiri ī adolecētia. i. ī h̄gine iuuecula: dicit se ignorare.

Fidoꝝ

Lflexibilis. obediētia: q̄ ad deū. et pietate: quo ad p̄ximū. quia māter misericordie. v̄n ⁊ sepissime in scriptura cōparat̄ uirge: que valde p̄licabilis est. Ideo appellat̄ Fidoꝝ dōms uitem arborē lentam. i. flexibilem.

Maria uinis. qz

Lflagella facit ad verberādū demones: q̄a uirtus dei et p̄tās in ip̄a est plenarie: de bellādū: expugnādū et excruciadū p̄ nobis aeriāo p̄rātes. Ista. xxvij. Flagellū inuidās cū trāsierit. erit: ei ⁊ calcātōnez. Fugit enī Lassur. i. diabol⁹. Lhac uirga p̄cusus. Istaie. xxx.

Lodit finū. id est. peccatū et temporalia. quia r̄palibus uoluit impinguari. exēplo filij maḡ eligens paup̄tatem.

Lodit capras. i. luturiosos fetētes et abomiābiles: q̄ faciunt ei q̄si malum ad cor. q̄ merito uirginitatis quā p̄ma uouit: digna fuit concipe saluātōrē.

Lodit uerpres. i. peccata que pungunt animā et eruentant.

Ldiligit montes. i. sanetos. et ibi in diuo crescit. sed si sūt petrosi. i. sup christū suri dati: et luminosi a sole iusticie: et feruentes caritate: in h̄mōi locis solet uitis p̄oꝝ ferre uinū optimū. i. dare talibz magnā deuorōem.

Liber XII. Particula. VI. Cap. I.

Precisa fuit lacrimis / quā vulnerata est usq; ad cor in filij passioe. tūc enī p̄cinder
 bat qm̄ spiritus et colaphis: clavis et lancea filij iniebat. q̄ est vitis vera.
 Dedullosa est: habens viscera pietatis maternelis. sicut infra dicit ca. iij. **L.**
 Umbra gr̄ssimā mīstrat: cū sit valde lata in folijs quēadmodū platanus. Et de hac **U**
 obumbratioe dicitur **Dichee. iij. L.** Sedebit vir subter vineā suā. i. reſciet. **L.** securus
 erit p̄ p̄ctōem br̄e ſḡis: q̄ data ē virtuoſe agētib; i p̄ctōem et refrigeriū. Et ſ
 deſigraū ē. i. **Dachab. xij. vbi dicitur:** q̄ in tpe ſynōis ſedit vnusq; ſq; ſub vite ſua: et
 ſub ficulnea ſua. nec erat q̄ eos deterreret. **Symon Iobediēs: chriſt; dñs ē.** Itē
 de hac obumbratioe dicitur **Eccl. xij. L.** Proteget .i. ſeru; marie ſub regimie illi; a
 ferrore. et i gl̄ia illi; reſciet. **Alia marie miſericordiā ei;.** **Uñ** **Oſce in ſi.** Er̄it q̄ſi
 olina gl̄oria ei;. **Olina enī ſignificat miſericordiā.** De obumbratioe marie q̄re ſup
 ſi. i. c. ix. et li. xi. et li. xxix. **S. et. xxij.** cauſa de p̄ctōe ei;. **In vmbra etiā. i. i. imitari.**
 one marie vita eſt aie. **Uñ dicitur ei ſic filio Treno. iij.** In vmbra tuā viuēti; i gētib;.
Botro ſuo ſauelicōs eibat. q; ſp̄ialiter eſurietū fruct; quē pepit plena ē reſectio.
Ideo de fructu dicitur fidel; aīa Cañ. ij. Fruct; **L. ei; .i. marie dulc; gutturi meo**
Sanguine vine ſue ſitiētes potat. q̄ ſez ſanguis vere eſt potat;. **Joh. vi.**
Eos q̄ ſani ſunt in ſt̄imode dleerat. odore: virore: reſpectu: guſtu: paſtu: potu: vmbra:
p̄ctōe: abſconſiōe: medicina: et refrigerio. et multis alijs modis quos lingua
non ſufficit enarrare.
Fessos et lāgidos ſolat et recreat. nā ad bene opandum ſaſtiditos inſtigat.
Oparios ſuos et cultores vbiāq; ſuſtentat p̄ gr̄am in p̄ſenti. ſ; ip̄os iū vitā futura
largiſſime exhibebit. Et nota q̄ in hac vite tot ſunt ppagine; q̄t i maria ſtutis
Imitatores hūilitatis ei; opant in ppagine hūilitatis. imitatores miſericordiē ei;
in ppagine pietatis. et ſic aſſigna de alijs.
Odore florum ſuorum ſerpētes et venenata fugat. Flores marie p̄ncipales: v̄ginitas: **E**
pauptas: hūilitas. Et hūilitas hui; triplex floris fugat et exterminat. maria a ſuis
 amatozib;. **ſbo et ecēplo et ſubſidio: triplex gen; ſerpētū. q̄ d̄ rāgit moyses Dent.**
vij. vbi exprobrat p̄plo iudaeo: q; eum dñs a ſerpētib; liberaſt; dices. Ducor
tu; ſui: i ſolitu die magna atq; terribili. in q̄ erat ſerpēs ſtatu adurēs: et ſcorpio: et
dipſas. et nulle oīno aq;. **Solitu do magna et horribil; imūdu; q̄ dicit ſolitu do**
magna. p̄pter magnā defeerū virtutū et bonoz operū. horribil; p̄pter horrore
viciozū. In quō eſt **ſerpēs ſtatu adurēs .i. ſ. regulus: q̄ aq̄es volātes ſtatu ſuo de**
ſcit et occidit. hec ē ſupbia. q̄ viros inſtos volātes p̄cūti;: et celeſtia p̄tēplā
tes. ſp̄ialiter ſepe iſterſicit et deicit in infernū. **ſcorpio leapite blādies ſed cau**
da pungēs luxuria ē. cui; delecratio blādatur in culpa: ſ; punget i pena. Et dicit
ſcorpi;: q̄ſi ſine cordis pietate. **Dipſas iā alio noīe dicitur ſitula. q; q̄s pūgit ſiti iſterſi**
cit. inſatiabil; eſt auaricia. q; i hac ſolitu die nulle ſunt oīno aq; q̄ mentē auari va
leant ſatiare. Flores ḡmarie vitis hec tria genera ſerpētū extingūt et eicit. hūi
 litas ſp̄m ſupbie. v̄ginitas luxuriā. pauptas et terrenoz. p̄tēp; auaricia. **Odor ḡ**
nectare; hui; vitis. i. general; opinio v̄ginee b̄titudis et oīmode ei; ſtutis: in his
q̄ in ei; currūt odorib;: frāgit ſupbiā. ſiſtit luxuriā. frenat auariciā. et generalit; pe
ſtes oīm ſuffocat viciozū.
i. Tam chriſt; vitis: Uñ dicit Joh. xv. Ego ſū vitis vera et p̄ me; agricol; ē. **y**
Et paulo poſt. Ego ſum vitis vos palmites et. In hac v̄boz ſerie opat re;
pater agricolē: chriſt; hō v̄ti ſm humanitatē. qui et ip̄e ē agricola ſm diuinitatē.
cui; vitis ſinguli palmites: ſinguli ſunt ecclie fideles. Dicit autē de; pater agriola
 p̄ ſilitudinē. **Agricola enī mane ſurgit. oparios p̄ducit. eos in vineā mittit. et ſis**
in veſpe p̄mū reddit. Et deus p̄r ē paterfamilias. q̄ ſicut dicitur **Dat. xx. erūt primo**
mane: hora tertia: ſexta: et nona: et v̄ndecia p̄ducere oparios i vineā ſuā. et ſero ed
didit eis p̄mū. Itē agriola vineā plātat. et ſepit. et ex ea lapides eligit. in ea tur
 rim edificat. torcular extruit. et vinū patiēter expectat. **Doe tomū legit **Jſai. v.****
Sic vinea facta eſt dilecto i cornu filio olei. et ſepiuit illā. et lapides elegit ex illā.
et plātant vineā electā. et edificauit turrim in medio ei;. et torcular extruxit in ea.

Triplex
serpens
mundi

Christus
vitis

Deus pater
agricola

De arboribus

et expectauit vt faceret vvas. et fecit labruſtas. Quid hec myſtice ſignificēt iſta cōdem B B dicem? Jē agricola. palmiteſ iſtuctuoſoſ tollit et i ignē pūcit. fructu oſoſ purgat vt vberi fructificēt. Et hec in nobiſ opat deus pater: ſicut in pſenti enāgelio repit. ſ. Job. xv. Eſt ergo de⁹ pater agricola p̄dictiſ ratōibꝯ.

Uinea vel vitiſ

Z

Uinea v^l
vitiſ mul
tiplex

- ✓ Chriſtus ſm humanitatē. vt hic Job. xv. Ego ſum vitiſ vera.
- ✓ Beata vīrgo. Unde Eccl. xxiij. Ego q̄ſi vitiſ fructificauit ſuauiatē odoris.
- ✓ Electi de ſynagoga. Unde Dier. ij. Ego plātavi te vineā electā oē ſemen verū.
- ✓ Reptobi de ſynagoga. Uñ ibidē. Quid cōuerſa eſ mihi i amaritudinē vinea aliena.
- ✓ Electi de gentibꝯ. Uñ i pſ. Reſpice de celo et vide et viſita vineam iſtam.
- ✓ Vniuerſaliſ ecclia. Uñ mar. xv. Qui erūt p̄mo manē p̄ducere oparioſ i vineā ſuā.
- ✓ Quelibꝯ fidel' aīa Uñ ſpōſa iuitat' ſpōſū Can. vj. dicēſ. Dane ſurgam⁹ ad vineaſ. i. ad fideleſ aīaſ ecclēdāſ. Altiaſ aliaſ vinee ſignificatiōeſ repire ē i ſcriptura.
- ✓ Ego ſum vitiſ vera. Hō ſolū vitē. ſz vitē verā appellat ſe dñſ. ad dñtā illi⁹ vitiſ mendaciſ et peſſime. ſ. ſynagoge vel cuiuſlibet peccatriciſ aīe. quā expectauit vt faceret vvas et fecit labruſtaſ.

Chriſtus vitiſ

- ✓ Que eſt arbor humillima. quā iñſtar vitiſ humiliat' ſe q̄ſi ſub palmiteſ ſuiſ. id ē A A apl'ſ. q̄ſi lauit eiſ pedēſ Job. xij. qz nō venerat miſtrari: ſed miñſtrare.
- ✓ Quia ſicut vitiſ vitā ſumitrat palmiteſ ſuiſ. q̄a ipſe eſt vita Job. xij. q̄ nec vine re nec fructū facere poſſunt: niſi māſerint i vite. Job. xv. Ideo ipſe d̄: vitiſ: q̄ſi vitē tenent' palmiteſ: vel q̄ſi vitā tenent' palmiteſ. Dicit etiā vit' vera. q̄a palmiteſ manent' i hac vite impoſſibile eſt ſterileſ eſſe. Si ſteriliſ eſt a bona opatōe: ſcito qz nō manet i vite. Et nota qz dicit. Ego ſum vitā vitāſ et vitā [Uia] q̄a a terra p̄ vitē aſcendit humor ad palmiteſ. Veritas. Iq̄ p̄inet ad hoc qz dicit. Ego ſū vit' vera. Ier. vitā. vt ſupra.

✓ Quia i hieme deformior iter arborēſ. Sic et chriſt' i paſſiōe ſpēm v'l decorē viſuſ ē nō h̄re. Iſa. liij. q̄a tūc abſcōdituſ fuit vult' eiꝯ et deſpect' vñ nec reputat' ē.

✓ Quia i eſtate oīm arborēſ ſpecioſiſſima: Sic et chriſtuſ i reſurrectōe. et deincepſ. Uñ. Dñſ regnauit decorē induit' ē. Item. Reſoruit caro mea.

✓ Quia ſicut palmēſ p̄ciſuſ a vite. nil valet niſi ad ignē. Sic nec chriſtian' p̄ciſuſ. a chriſto p̄ mortale. niſi vt ſit nutrimentū igniſ iſerni. Uñ Eze. xv. Fili hoīſ: qd ſit et de ligno vitiſ: ex oībꝯ ligniſ nemoſ q̄ ſūt iter ligna ſiluaſ. z cetera mltā.

Chriſt' vitiſ — Quia q̄cqd̄ habet dat ſuiſ palmiteſ: et nil accipit ab eiſ. Uñ Job. xv. ibi dicit i terū. Ego ſum vitiſ. totū vobis dāſ. nil a vobis recipiēſ. bonoſ enī noſtroſ nō eget Job. xxij. Quid p̄deſt deo ſi iñ ſuiſ fueriſ zc.

✓ Quia ſine ipſo nō facim' fructū. Job. xv. Sine me nihil poteſſi facere.

✓ Quia ſic mediātē vite mutat' aq̄ i vinū. Sic fecit xp̄ſ ad ſcāz i nuptiſ Jo. ij. Ipſe etiā mutat' aquā carnal' ſenſuſ i vinū ſpūal' intellect'.

✓ Quia ſicut de vite vinū. ſic de xp̄i latere ſanguiſ. q̄ ſub ſpecie vini p̄ficiſ iñ altari.

Hec vitiſ

BB

✓ Plātata fuit i ſcarnatōe. Sic ei d̄ vite ſumit' ſurcul' z plātāt' z ſit vit'. Sic i mo ſb̄ nli' i ſcarnatōe filij d̄i d̄ mūditiſſima carne ſctiſſime p̄giſ marie: q̄ dicit. Ego q̄ſi vit' fruct. ſua. o. I manu celeſtiſ ſap̄ie d̄ciſa ē porcio. d̄ q̄ opatōe ſpūſſcti iñeffabiliter et ſupra omnē humanū intellectū: formata eſt caro chriſti. z ſic de vite facta eſt alia vitiſ. cum verbū caro factū eſt et habitauit in nobiſ.

Hec vit' ſ. chriſt' — Erudit' p̄tutū p̄fectōe. Uñ lu. ij. Jeſuſ p̄ficiēbat ſap̄ia etate z grā ap̄ dēi z hoīeſ. Frōduit i p̄dicatōe. Uñ Lu. iij. Mirabāt' oēſ i ſobis grē q̄ p̄cedebāt d̄ ore ipſiꝯ.

✓ Odorē dedit i fame ſue dilatātōe. Uñ Lu. iij. Dimulgabat' fama de illo i omnē locū regioniſ zc. Odorē etiā dedit i paſſione. q̄ſi ſracto alabaſtro. Li. corpe chriſti. Lēpleta eſt domuſ. i. ecclia. ex odore vnguenti. Job. xij.

ſo. cclvi.

R 4

Liber XII. Particula. VI. Ca. I.

- ✓ **O**dore serpentes fugavit in demonū expulsōe. Unde Lu. iij. Erubant demonia a multis rē. Et q̄a recordatio d̄nice passōis remediū est et armatura p̄tra inistā-
tiam cuiuslibet tēptatōis. Un̄ Petrus. i. canonica. iij. Christo i carne passo r̄ vol
eadem cogitatōe armamini.
 - ✓ **S**tercorata fuit in blasphemiaz et falsoꝝ testū accusatōe. sicut legit Mat. xxvi.
Stercora enī blasphemie sunt. Un̄ eccl. xxij. De stercore bonum lapidabit piger.
 - ✓ **P**licata in hūiliatōe vsq; ad mortē. Unde Phil. ij. Christo hūiliauit semetipm̄ qm̄
factus est p̄ nobis obediens vsq; ad mortem.
 - ✓ **P**arillata in ligatōe ad colūnā sicut ad palum. similiter in crucifixiōe. Un̄ ip̄e signi-
ficatus est p̄ serpentē enē erectū in palo. Numeri. xxi.
 - ✓ **F**ossa in clauorū p̄firiōe sicut ligonū. Un̄. Foderūt manus meas et pedes meos.
Unde iij. Regū. iij. Facite alicū torrentis huius fossas et fossas. Corpus ei⁹ al-
ueus torrentis sapientie.
 - ✓ **I**rrigata in sanguis effusione. Unde Isa. lxiij. Aspersus est sanguis eoz sup vesti-
menta mea rē.
 - ✓ **F**ructū fecit in hūani generis redēptōe. Un̄ Ean. vij. Ascendam in palmā. i. in crū-
cē. Letāp̄phendā fructus ei⁹. i. boies redemptos. Et in aie emissiōe. qm̄ emisit spi-
ritū quasi nostre redēptōis p̄ciū. Fructus hic nos resicit in q̄ndiana susceptōe.
Unde Job. vi. Caro mea vere est cibus rē.
 - ✓ **P**urata ē i palmitū. i. discipuloꝝ remissōe. Propter h̄p̄dictū erat Ean. ij. Tps pu-
tātōis aduenit. Mat. xxvi. Tūc discipuli oēs relic. rē. Zacha. xij. Percutiā pa-
storē rē. Job. vi. Necessarij mei recesserūt J̄tē Job. xij. Flos mei qm̄ alieni re-
cesserunt a me.
 - ✓ **F**lexit in sudore. et ad h̄am in cruce. sicut vinea dicit plorare.
 - ✓ **E**misit pp̄agines in manuū extēsiōe. Isa. lxv. Expādi man⁹ meas tota die ad po-
pulum incredulū. Et tēdit palmites suos. i. bñficia vsq; ad mare. i. latronem
amaricā p̄ peccatis. et p̄stinū tū in amaritudine crucis r̄ tormēt.
 - ✓ **F**loruit in sanguinatōe. vulnera enī eius dicitur flores rosei. nam tūc fuit ip̄e rosa
plātata in hiericho. Floruit etiā i resurrectōe. Un̄. Refloruit caro mea.
 - ✓ **U**mbre refrigeriū p̄stat. Un̄ sp̄osa Ean. ij. Sub ymbra illi⁹ que desiderauerā sedē
rē. Et Treno. iij. Spirit⁹ oris nostri christ⁹ dñs capt⁹ est in peccatis nostris. Cui
dixim⁹. In ymbra tua vinemus in gētib; rē. Sub ymbra cui⁹ hui⁹ vinee sedere:
est sub memoria crucifixi q̄scere. Vel sub ymbra ista deliciarī. ē ip̄am passiōem
dñicā imitari. vnde acq̄runt eterne delicie.
 - ✓ **F**amelic⁹ pabulū ministrat. Un̄ sequitur in Ean. ij. Et fruct⁹ ei⁹ dulc⁹ gutturi neo.
 - ✓ **S**itibūdis potū pp̄inat. Unde dñs Job. vi. Saguis meus vere est potus illis
scz qui sitiunt iusticiam.
 - ✓ **I**nfirmis sanitatē r̄staurat. Un̄ i Treno. iij. Cui dixim⁹. In ymbra tua vinem⁹ rē.
 - ✓ **S**anos delectat. illos. i. q̄ xpi exēplo delectāt. r̄ ad ei⁹ exēplū se trāsserūt ad meliora.
 - ✓ **L**assatos recreat. q̄a fastidiosos ad bene opandū instigat.
- Dec vitū**
s. christ⁹
- Christus**
botrus
- De h̄ bo-**
tro. s. xpo
exp̄mitur
vinum
- EE**
EE
FF
- n Ec solū viti. sed et botro opatur ip̄e christus. sicut de eo dicit sponsa Ean. i.
Botr⁹ cipi dilect⁹ me⁹ mihi rē. Btā autē h̄go q̄ dicit. Ego sicut vit⁹ fructi-
ficantī suauitate odoris. Inuit hūc botrū. q̄ p̄llus i torculari passōis: eliquit vinuz
n̄re redēptōis. de q̄ torculari dicit dñs Isa. lxiij. Torcular calcavi solus rē. Tor-
cular illd̄ passio est vl̄ mors. que de corp̄ib; exp̄mit aīas. sicut torcular vinū ab aci-
niis. Sed dñs cū in torculari p̄meret. p̄llit ip̄m torcular. i. mortē: de ea nobis vinū
exp̄mēs mirabile. r̄ de morte sua vitā nobis eliciens sempiternā.
- ✓ **C**ompunctōis. de q̄. Potasti nos vino compunctōis.
- ✓ **C**orreptōis. Un̄ samaritan⁹ infudit oleū et vinū i vulnerib; sauciati. Luce. x.
- ✓ **D**ocriue sp̄ial. Unde pabo. ix. dicit sapia. Bibite vinū qd̄ miscui vobis.
- ✓ **I**terne iocūditatis. De quo puerb. xxvi. Date siceram merentib;. et vinū his qui
amaro sunt animo.
- ✓ **E**terne felicitatis. de quo Isa. xxxv. Faciet dñs exercitū om̄ib; populis in monte

De arboribus

hoc cōiuiū pinguiū cuius vīdētie. pinguiū medullatorū vīdētie defecate. Ego sū vītis vos palmītes. In hac glīosa vīte. s. tpo. singlī palmītes singlī sūt vīri iu-
sti. q̄ ab ipō trahūt hūiorē grē. sic palmēs nutrimentū a vīte. De his palmītib⁹ cō-
grue ⁊ sufficiēter differit i omelīis hui⁹ euāgelīj. Joh. xv. et i glōsis. Et ideo que
sufficiēter exposita sūt sub silentio p̄terimus.

**Ecclesia
vitis**

e So sū vītis vera. Et hac glīosissima vīte. s. tpo. tota ppagata ē: et pcreata vi-
nea illa. s. vniuersal' ecclīa. De q̄ dicit Jsa. v. Linea dñi sabaorb. dom⁹ isrl.
ē. I. i. familia oīm credentiū. De hac vinea Jsa. v. Linea facta ē dilectio meo. et
sepīuit eā. ⁊ lapides elegit ex ea. ⁊ plātauit eā. ⁊ torcular fodit i ea. et edificauit tur-
rim in medio eius ⁊ c. Sepīuit eā custodia angeloz. qz q̄libet fidelis habz ange-
lū ad sui custodiā deputatū. Lapidēs elegit. i. offendicula viciozū. Torcular
erūt christi. in q̄ elīquit sanguinē nre redēptōis de vna corpis sui. Quē lambūt. i.
cū desiderio sumūt. pulli a q̄le. i. imitatores xpi. Job. xxxix. Turri inuocatio
noī dñi. ad quā fugiūt. et saluat. Proner. xxxvii. Quis q̄ ad isrl' p̄inz palmēs
est h⁹ vinee. et a christo vera vīte recipit nutrimentū. Quicq̄d enī bonū habem⁹. ab
ipō accepim⁹. qz oē datū oprimū et oīm donū p̄fectū desursum ē descēdēs a p̄elū-
minū. sicut dicit Jac. i. Et dñs in h eodem euāgelio. Sine me inq̄r nihil potest face-
re. Joh. xv. Hec vinea. s. ecclīa p̄ mūdū erecta est. et vsqz in celū erecta. necnō ⁊ su-
per celū erecta palmītes suos. q̄ eternitati innixi eterui facti sūt. et de plenitudi-
ne radicis humorē et fecunditatē accipiunt. Hec pars vinee adeo bñ exulta ē qz
nō indiget vt ampli⁹ excolat. Ad hāc partē excolendā q̄ adhuc in terrā ē laborare
debz fidelis q̄libet in se et in alio. et admin⁹ in se si in alio nō potest. Sed p̄cho-
lor m̄tri hodie sūt q̄ hāc vineā nō colūt in se vlt' i alijs. s. destruūt i se ⁊ alijs. i. se p̄
p̄ua opa. i. alijs p̄ p̄ciosā exēpla. sicut sūt oēs mali plati ⁊ oēs mortāl' peccātes.
De q̄b dñs p̄ p̄phas dicit ad vineā suā. Veniūt cultores tui destruetes te Jsa. xlii.
Propter inutilitatē ligni abscisi. qd nō valet nisi ad ignē. mechō p̄cisus ab ecclīa
p̄ excoīcatōz nisi ad ignē i feni. Eze. xv. Fili hoīs qd fiet d' lig' vītis ⁊ c. qz retro.

SS

Tormento fructificat. s. p̄ terre solitionē. p̄ inutilitū palmīti abscissione. Si autē in
pace dimittat. tūc degenerat nec fructificat. Ideo dicit dñs de vinea sua Jsa. xx
vii. In plio q̄diar super eam. In quasi di. parū fert fructū in p̄p̄is. immittā ei ad-
uersa vt plus fructū afferat. Job. xv. Omnē palmītē in me nō ferentē fructū tol-
let eum. et omnē q̄ fert fructū purgabit eū pater. vt fructū plus afferat. Et hoc ap-
paruit in ecclīa p̄mītiua. In aluernia et quibusdā locis ita q̄nqz multiplicat. vi-
nee q̄ in siluas degenerāt. et tunc p̄burunt. et post optime fructificāt.

bb

Sola facit vinū. quia sola catholica ecclīa habet sanā doctrinā. Dat. vii. L' Rū qd
colligunt de spinis. i. hereticis vlt' iudeis aut paganis. L' vuas. i. c.

**Hec vītis
scz ecclīa**

Et impinguatōe. s. tpalū. deteriorat vinū. i. deuotio. et inde luxuriat vinea i palmi-
tibus. s. clericis et monachis: et b̄mōi.

Radicata in petris: et in radio solis: meli⁹ vinū facit. Petra p̄nie duricia. feruor so-
lis. ardor caritatis. Di duo. s. penitētes et caritate feruētes meli⁹ docēt. Doctri-
na vinum est.

Sustentat bacul' et pacillis. i. sc̄toz adiutorio. et si sit eis colligata erecta tenet. Le-
lestia desideria alligatura sūt. Ecclī. vi. Vinela illi⁹ alligatura salutaris.

**Religio
vitis**

e Et et alia vītis. q̄libet. s. disciplinata religio. qua ad similitudinē vītis: nihil in
hieme videt aridit⁹ aut despectius. In estate vero serenibil' terrenū iocundius
aut venustius: aut p̄ciosius: aut speciosius aut fructuosius inuenit. De hac dicit
Jsa. v. Vineā dñi exercitū domus israhel est. Congruē autē noīe hiemis. designa-
tur miseria vīte p̄sentis. Sicut enim in hieme breues dies sūt. et magna aeris in-
tēperies. sic et in vīta p̄sentis breues dies sūt et mali. Unde Job. xiiij. L' hō na-
mis de muliere breui viuens tempore. Ecce dicitū breuitas. L' repletur multis mi-
serijs. Ecce aeris intemperies. In estate vero dico elongantur et serenant. sic in
estate futuri seculi magna erit longitudo dierum. Unde. Melior est dies vna
in atrijs tuis ⁊ c. Et tunc erit lucis serenitas. quam nulla turbabit obscuritas.

JJ

Liber XII. Particula. VI. Cap. I.

Vita igitur claustralis in hac hie arida videtur et despecta. grane est eni asperus in
 dus et aridis vesci. Sed quanto hec vita in presentia gior. tanto retributio futura erit
 gloriosior. Unde sap illud ad Hebr. xi. vt meliorē inueniret resurrectionē. dicit glo.
 Quanto magis p deo q̄s patitur: tanto gloriosius coronabit. Itē in colēda vinea opus
 est magno labore. et sancte religiōis obseruāna magno indiget exercitio. Vineā
 autē ista claudit. stercozat. putat. ppagat. pastinat. epampinat. in ea turris edificat.
 et torcular extruit. et hmoi.

Vinea ista

KK

Hec vi
 nea reli
 gio scz

Peniten
 tia torcu
 lar

- **Clanditur.** q̄n vita claustraliū regularis discipline custodia munif. De hac clausu
 ra in Eccl. xxxvi. Ubi nō est sepes diripiet possessio. Secularibz q̄ nulla sepe di
 scipline coercent: q̄cqd boni ad horam possident. malignoz incurfu spirinū faci
 le adimitur. Itē eccl. x. Qui dissipat sepem: mordebit eū coluber. Qui eni disci
 pline statū trāsgrediēdo p̄cipit: antiquus ei coluber. i. diabolus. malicie sue venenum
 infundit. Terreat q̄ seclares q̄ sine sepe possessio diripit. terreat claustrales q̄ sepe
 dissipatoz a colubro mordeat. Vinea igit. i. vita claustralis sepe: q̄n disciplina casti
 gamr. Propter h̄ de claustralibz bene disciplinatis dicit. Paral. iij. Hi sunt figuli
 habitātes in sepibz. et in plātarōibz cōmorātes. Signū ē autē m̄ritime iracūdie dei
 tū in claustro deest disciplina. et p̄ se q̄ns a vicijis et demonibz tori boni diripit
 possessio. Uū dñs cōminat vinee sterili Isa. v. Auferā sepe ei et erit i direptōz et.
- **Poditur.** cum ei timor dñi incutitur. Hanc fossionē desiderabat ps. dicēs. L. Cōsi
 ge timore tuo carnes meas. Sid ē carnalitatē meam. vt scz nō valeat ratōem meam
 p̄trahere ad consensum peccati.
- **Stercozat.** enim ad timoris et hūilitatē augmentū. vite p̄terite sordes ad memoriā
 reuocat. vt golie caput ense pprio amputet. L. Golie caput. Ianniū temporōis stimu
 las. L. Ensis ei. I. mortale peccatū q̄ aūina occidit. Hoc ense diaboli caput absci
 dit. dum nona tēptatio recordatōe vite veteris resecat et.
- **Putat.** dum q̄cqd vanitatis claustralibz se admiscet: falce correctōis amputat. Uū
 Joh. xv. L. Omne palmitē. i. omne subditū. ferentē fructū. bonoz opez. L. purga
 bit eum pater. i. abbas. vt fructū plus afferat.
- **Propagat.** dum cultus religiōis nūero meritoz et psonaz dilatat. Sed ve viniuori
 bus et agricolis moderni t̄pis. q̄ ampli student agrū agro: et domū domū copu
 lare. q̄ christi vineā ad spiritalē fructū sbis et exēplis idoneā p̄parare.
- **Pastinat.** dum frat̄z infirmoz ibecillitas: solaciū sustentatōe roborat. vt adimpleat
 illud Isa. xxxv. Cōfortate manū dissolutas et genua debilia roborate.
- **Epampinat.** dum sboz sup̄bitas silētio resecat. et sic iterioris deuorōis racem. L. L.
 solis radios pleni excipit: dū inter se claudit. nec extra se p̄ sba diffundit. De
 hoc silētio dicit Isa. xxx. In silētio et i spe erit fortitudo v̄ra. Eodē. xxxij. L. L. In
 sine custos iusticie silētiū. Bonū ē cū silētio p̄stolari salutare dñi. Tren. iij. Itē de
 claustrali dicit Tren. iij. Sedebit solitari et tacebit. qz leuauit se sup se.
- **Itē i vinea nris edificat.** cū in claustro progantia virmūi altū attollit. Juxta ho
 h̄c turrim optet torcular p̄strui. q̄a cū vite emūctia opoz p̄nie hūilitatē cōiūgi.
 Recte autē p̄ torcular penitētia figurat. q̄a sicut i torculari vinū hūanū p̄mitur. et
 p̄ssim in cellario recōditur. Sic p̄ penitētiā pctōz sordes efficiunt. sernoz ho seu
 vinum op̄necōis et deuorōis in aīo reponit. Qz autē iuxta turrim optreat eē tor
 cular penitētie. ostēdit malachias. iij. loq̄ns de dño. Ip̄ enim q̄st ignis p̄flans. et
 q̄st herba fullonū. Et sedebit p̄flans. et emūdans argētū. et purgabit filios leui. Fi
 lij leui. viri claustrales sunt. qui sicut dicit Deutero. xxxij. dixerūt panī et m̄ri. ne
 scio vos. et frat̄ibz suis. nō noui vos. et nescierūt filios suos. qui cū abrahā egres
 si sunt de terra sua. et de cognatōe sua: et de domo p̄ris sui. vt veniret in locū quē
 monstrauerat cis deus: qui renūciauerūt omnibz que possidebāt. et nudī nudum
 christū secuti sunt. Si ergo hoc mō purgatōe indigent filij leui. patet qz iuxta tur
 rim debet torcular construi. Hoc est iterū quōd dñs per ysaiam. l. dicit. Induam
 celos tenebras. et posam saccū operimentū eorum. Nōmine L. celi. designantur

De arboribus

viri claustrales. q̄ cū ap̄lo possunt dicere. *Alia p̄uersatio i celis ē. P̄bil. iij. Celū
ḡtrebris induit et sacco opit. cū d̄uotus claustral peccatū suū detegit. et penitē
tie sacco assumit.*

**Fiddis
aia vitis**

e *St et q̄ra vitis. q̄libet. s. aia fidelis q̄ dicit vitis nullis similitudinibz. Sic enī
vineā arida ē in hieme. sed floret et fructificat in estate. sic viri sancti in p̄nti vi
ta despecti in futura sunt gl̄iosi. Per h̄mē vitā p̄sens designat. vt supra 33.*

*Itē q̄ vinee virtutē ignorat. nullius eā monētī in hieme reputat. sicut diues q̄ in
ducebat bisso et purpura. nihil p̄debat lazari iacentē in ianua. q̄a tunc diues erat
in sua estate. lazarus i hieme. Sed postmodū lazarus fuit i estate collocat⁹ i sinum
abzabe. diues autē in hieme sepultus in incēdio et gelicidio gehēne. cū ab eogut
ta nō potuit inueniri. p̄ quā lingua ardēs posset refrigerari. Sic erit de potētibz
z magnatibz. q̄ terrena possident et mūdū diligunt. paupes vero derident et vilis
pendūt. De q̄bz dicit. xx. Job. Hoc scio a p̄ncipio ex quo hō positus est super
terrā. q̄ lau sump̄torū breuis est. et gloria hypoerite ad instar p̄icti. Si ascenderit
vltz in celū supbia ei⁹. et caput eius nubes tetigerit. q̄si sterq̄liniū in fine p̄det. z q̄
cum viderat dicit. vbi est? Et sic dicit. i. Dacha. ij. S̄lia viri imp̄i ster⁹ et om̄is
est. bodie extollit et cras nō inueniet. q̄a cōuersus est in terrā suam. et cogitatio illi
us perit. In die enī iudicij. sicut d̄r. Osee. xij. erūt imp̄i q̄si nubes h̄ratu cina. z sic
cut ros manūtin⁹ p̄teries. sicut puluis turbine rapē⁹ ex area. et sicut fum⁹ d̄ sumā
rio. Tunc enī vt dicit Sap. vi. Iudiciū durissimū in his q̄ p̄sunt fiet. Exiguo cō
cedit misericordia. potētes aut potēter tormenta patiētur. et fortioribz fortior instat
cruciatio. Paupes aut et h̄uiles q̄ mō sunt in hieme. tūc erūt in p̄petua estate. Uñ
iohes euāgelista. i. canonica. iij. Filioli nūc filij dei sum⁹. sed nōdū apparet q̄ eri
mus. Cū aut christ⁹ apparuerit siles ei erim⁹. qz videbim⁹ cum sicuti est. i. facie
ad facie. Tūc enī fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eoz. Matth. xij.*

*Itē vitis ad nihil valet nisi ad duo. aut vt fructificet. aut p̄burat. Uñ d̄ns i eze. xv. **HA***

*Fili hoīs qd fier de ligno vitis inutilis. Sicut ei lignū vitis qd traditū ē ad p̄bu
redū tradā p̄ctō. et hierlm. i. i. ecclie vlt claustri. d̄ igne egrediet. z ignis p̄sumet eoz.*

*Itē vitis magnū laborē requirit z facillime p̄it. Uñ vulgariter d̄r. q̄ vitis vult seruū m̄
d̄m. Sic cor nostr⁹ z corp⁹ magno labore ieiuniorū vigiliāz disciplināz et h̄mōi
excolit. Sed p̄ vnicū mortale totū adurit. et p̄it oīno flos et fruct⁹. Est q̄ vinea q̄li
bet fidel aia. Ager in q̄ hec vinea plātat. est cor h̄uianū. Qui⁹ vinee palmires sunt
bone cogitatōes. folia bona p̄ba. flores bona exēpla. botri bona opa. agricola: spi
ritus rōnal vlt platus ecclie sicut claustri. Quilibz aut fidel i cultura vinee sue tener
re debz similitudinē agricole. Agricola enī volēs plātare vineā. p̄us p̄parat terram.
Si enī p̄us vineā plātaret q̄s terrā p̄pararet. vlt a nocius mūdaret. nūq̄s d̄ ea fru
ctū colligeret. Terra quā excolēdā suscepisti tūpe es. Intra illd̄. Demēro hō q̄a
terra es z in terrā ibis. Si q̄ de terra tua vis fructū accipe. teneas similitudinē agri
cole. Doct⁹ enī agricola terrā suā p̄us mūdare lapidibz et spinis. spinas auclēdo
et lapides euertēdo. Pri⁹ succide spinas. et euerte lapides. Spine sunt p̄ctā que
pungūt p̄scientiā: z letale vuln⁹ infligūt aīe. Uñ. Cōuersus sū i erūna mea dū p̄si
gūt spina. Uñ dicit aug⁹. q̄ si q̄s videret vulnera aīe. lōge ḡuora iudicaret ea: q̄ q̄
libet vulnera corpis. sed qz nō vident. ideo nō timent: nisi ab his a q̄bz sentit. ab
his. s. q̄ p̄uertunt ad cor. et dicit. Iniquitatē meā ego cognosco zc. Lapidēs sūt pec
cata ducta in p̄suetudinē. q̄ recte dicunt lapidēs. q̄a cor hoīs lapidē reddūt. Uñ
Job. xli. de diabolo et mēbris ei⁹. Cor ei⁹ indurabit q̄si lapis. Cōsuetudo enim
peccat. est tāq̄ lapis supposit⁹ angusto ori p̄fundissimi putei. in cui⁹ p̄fundo ia
cens peccator infelix. computrescit vt iu mentū in stercore suo. et fetet p̄aua con
suetudine. Homo enī est spiritus vadens. i. p̄ seipm̄ in peccatū descendens. s. p̄
se l̄nō rediens nisi de gr̄a dei. Tu ergo ab agro cordis tui succide spinas. et euer
te lapides p̄ trinionē. et eice extra p̄ confessionem. Spina enim quia se erigit si
gnificat supbiā. quia lacerat et retinet. significat cupiditatē et auariciā. quia
pungit. significat luxuriā. Et hec tria vicia radices sunt omniū peccatorum.*

So. cclvij.

Aug⁹.

Liber XII. Particula. VI. Ca. I.

Saccide & spinas et euertere lapides. ne si plātaueris sup lapides: arescat vinea. aut si inter spinas suffocet ab illis. Et nota qd nō solū secāde sunt spine sup terrā. s; et eradicāde ne pullulet itez. Spina enī sup terrā secat: quādo solū: nō pua opatio amouet: remanēte in terra radice. s; est in occulto cordis peccādi voluntate. Ppor: tet & extrahere radicē. i. oīno eradicare peccādi voluntatē. Btūs bernī. Si peccatū supicialiter radat. & nō intrīsec^o eradices. cert^o esto qm pullulabit vber^o &c. Sic & priusq; plātef vinea: purgāda est a peccatis cōscientia.

Bernī.

Vinea ista

- Plantat in puerisōe. qd tūc pmo efficit quis fili^o ecclie merito cū pctā oīa deserit opere et pposito. Un. l. Plātaui ī domo dñi. i. in ecclia p fidē et dilectionē: q̄ sūt due radices que totā arborē supportāt. In arrijs domus dei nri florebut. J
- Detegit in p̄fessōe. Hāc ei vineā oparij detegūt: cū terrenitatē maloz opez et puoz defideriū. et seculari illecebre: a radice ipsius vris. i. a secreto cordis sui. a q̄ pcedit oīs actus siue bon^o siue mal^o: p purā p̄fessionē eijciūt. Ad qd inuitat salomō p̄uer. xvi. dicens. Reuela dño opa tua. et dirigent cogitādoēs tue.
- Binat: cū q̄cqd terrenitatis p malū & inordinatū sermonū cōtractū est: penitētia et confessione ppellitur.
- Terciat: cū macle puaz cogitationū et maloz d̄siderioz p p̄fessōz & p̄nitāz d̄tegūt.
- Multipliciter fodit: ī p̄niali tribulatōe. Quali enī fossoria sunt ieiunia: vigilie: discipline. et hmoi. q̄ terrā corpoz lacerant & fringūt.
- Stercorat: pctōz p̄cedentiū recordatōe. Apponēda enī sunt stercoza pctōrū et facinorū iuxta radicē vinee vt fecūdet. Ex frequēti nāq; memoria et assidu a retractari one peccatorū: nō ad delectādū s; ad detestandū nascit timor. ex timore p̄p̄ctio. et p̄p̄ctōe amor: q̄ est fecūditas vinee. sine q̄ nō posset fructū facere. Penitēs enī debet cū Job ī sterq̄linio sedere. Job. ij. i. in sue vilitatis p̄sideratōe morā facere. Amara nāq; recogitatio pctōz: secunditas est virtutū. sicut dicit qdā autoritas. cū qua p̄cordat ibidem glo. gregoriū.
- Putat: omniū mēbroz et sensū circūcisōe. Faciēda est enī abscisso supfluaz. extē sionū et p̄gressionū tā ī mēbris q̄ in sensib; Ad qd inuitat Hier. iij. dicens. Cir cūcidimī viri iuda et auferte p̄p̄ucia cordiū vestroz. Circūcidat & ocul^o claustralī v̄l cuiuslibet fidel. ne respiciat qd visu castitatē corrupat. auris ne audiat qd rigore mētē emolliat. lingua ne vir^o cuomar qd rorā tatiuitatis inflāmat. gustus ne comedat qd gustatū mortē inferat. manus ne illicita tāgat. pes ne ad ībonesta p̄ cedat. cor ne de se ferorē malaz cogitātionū emittat. et hmoi.
- Parillat: in vite christi et scōz p̄sideratōe. christ^o enī pagill^o ē: sic dicit Isa. xxiij. Figā illū parillū in loco fideli &c. Sic enī parillus vite sustinet: sine q̄ statim adter ram caderet. sic christ^o innicant sibi aīaz misericorditer sustētat. sine quo statim ad peccatū declinaret. Ad h inuitat aug^o dicens. Projice te in h sapiēter. qz nō ē adeo crudelis: vt se subtrahat & te cadere p̄mittat. Exēpla etiā scōz parilli sūt quibus appodiare debemus nos et inniri. Un Seneca. Sp̄ aliq̄ opus ē: ad quē mores nostri seipos erigant. Nisi enī ad regulā puā non diriges.
- Parillis colligat: et eis adheret. i. christo et sanctis vera dilectōe. Caritas enī sic dicit apls ad Col. ij. vinculū p̄fectiōis est. Hoc mō colligat^o erat dño dauid. cū dicebat. Mihi autē adherere deo bonū ē. Reminē autē p̄mittit de^o cadere q̄ ei adhe reat vero amore. sicut dicit ibi glosa.
- Propagat in virtutū multiplicatōe. Vinea enī hanc ppagare: est. p incrementū vtu tū ad id quod tōdū debet seipm extēdere. Un apls ad Phil. ij. Ad anteriora meipm extēdo. Et ibunt sancti de p̄nte in virtutē.
- Plicat: in cordis hūiliatōe. Ad qd inuitat salomon Eccl. ij. dicens. Quāto magn^o es hūilia te in omnib;. & corā deo inuenies grām.
- Eleuat: mētē ad celestia suspensōe. Unde Job. vij. Suspendiū elegit aīa mea. Et apls. Que sursum sunt q̄rite &c. ad Col. ij.
- Irrigat: lacrimaz effusione. Sicut enim pluuia secūdat vineā. sic lacrimaz effusio

Vinea
ista .s. aīa
fidelis

Aug^o.

Seneca

DD

pp

DD

RR

De arboribus

ad bene opandum rigat conscientiam.

Saritur malaz cogitationū extirpatōe. que sicut herbe noctue succrescentes a calore solis vineā. sic ab aduentu grē dei impediunt aiām. Unde Sap. i. Spūscūs aufert se a cogitatōibus que sunt sine intellectu.

Epampinat. vborum supfluozū rescisiōe. vt supra de vinea claustraliū 22.

Concludit quoz sensuū cohibitiōe. Claudendi ei sunt oculi ne illicita respiciāt zc. vt supra de putatōe. Q. D. Claudenda est etiā vinea fossato hūilitatis: aq lacrimarū circūcurrente. sepi penitentiā afflictiōis. muro castitatis seu bone opatōis.

Conseruat a triplicis inimici infestatiōe. Ad qd inuitat salomon puer. iij. dicens. Omni custodia serua cor tuū. quoniam ex ipso vita pcedit.

Visitat a christo in grē amplioris appositōe. quod orabat ps. dicens. Respice de celo et vide. et visita vineam istam. et pfice eam. zc.

Frondet in sacre doctrine alijs expositōe. Folia enim viri iusti sacra verba sūt. Uū illud ps. Et foliū eius non defluet zc.

Vinea
ista

Floret in interiori deuotiōe. Unde puerb. xvij. Animus gaudens eratē floridā facit

Seneca

Redolet in bone fame ad primū respōne. Unde apłs. ij. ad Ebo. ij. Christi bon⁹ odor sum⁹ deo: in omni loco in his q salui sunt zc. Et Sene. Ei⁹ quē videre nō possum. me pascit opinio.

Odore serpentes fugat. in viciōz a se et alijs expulsiōe. Uū Dar. xvi. 2. Inguis loqrntur nouis. serpētes tollēt. Lingua noua hpfessio: q aiām innouat. et tollit. d corde serpentes. h viciōz.

Fructū facit in bona opatōe. Uū. De fructu opoz mox satiabit tra. i. hō tēnus. Dic borrus

Dic bo
tus

Naturefcit in pntū pfectōe. Ad quā inuitat dñs Matth. v. Estote pfecti zc.

Vindemat. qñ ad gaudia paradisi inuitat. et sic in cellario dñi spūaliter deportatur. sed sepe plus oportz: q in purgatorio torquet. Vindemat etiā in morte.

Torquet in purgatoria tribulatiōe.

In cellario reponit i gli sicutōe. Uū spōsa Cañ. i. Introduxit me rex i cellā vinariā

Hanc vitem destruunt

Hæc de
struunt

Inundantia aquaz. i. tēporaliū abundantia.

Grando. i. luxuria.

Seliditium. i. auaricia.

Acidula. i. superbia.

Vinitores

Vinito
res

Paupes sunt. et viri iusti paupes sunt paupate spiritali. Unde ps. Paup sū ego: et in laboribus a iumentute mea.

Laborant p vitā. et isti p vitā eterna. Uū Job. iij. Quasi effodiētes thesaurz zc.

Laborant tpe suo. Et nos dñi tpus habem⁹ opemur bonū ad oēs zc. ad Gal. vi. Prio ad nos. scdo ad domesticos fidei. tercio generaliter ad omnē hominē: maxi me ad christianū.

Maria oliua Capimlū ij.

o Lina] Maria oliua. Uū dicit Eccl. xxij. [Quasi oliua speciosa i cāpis] A supple exaltata sū ppē misericordiā et pietatē. Videndū igit quare v^l quō oliua. et quō vel vbi speciosa. Dicit Rabanus. q olea arbor est: oliua fruct⁹. cui⁹. s. oliue liquor vel succ⁹ dicit oleū latine. sed grece olcon. Sz oliua sepe p arboze ponitur. vt ibi Ego autē sicut oliua fructifera in domo dei zc.

Raban⁹

Maria oliua. quia oliua

Doc tra etati ē in
ci. basili
ensi

Amara est in radice quia beata virgo amaritudinē originalis habuit in cōceptōe. quare non celebrat eius concēptio a multis.

Dulcis i fructu. i. i filio. q dicit. Spūs me⁹ sup mel dulcis. Eccl. xxij.

Odorifera in flore. Floo ei⁹ filius est eius. qui sicut cinnamomū et balsamū aroma

Fo. cclix.

B

S

Libet XII. Particula. VI. Ca. II.

tzans dedit suauitatē odoris. *Ecci. xliij.*

Fructū suū quātū in se est omnibz comunicat. quod apparuit quū filiū suū peperit in via. vt posset ab omni pterente capi. et dicerēt trāsentes. fili⁹ datus est nobis. Sed nota. quō inuenit hic fructus nisi a trāsentibz. Unde de pastoribz q̄ dicit rāt. Trāseam⁹ vsqz bethleem zc. Lu. ij. dicit paulo post. Venerunt festinātes et inuenerunt zc.

Arbor frondosa et ramosa. cui⁹ frondes et rami amatores eius. ci q̄dāmodo fide spe et caritate inseri. q̄a amor est amant⁹ et amati vnio q̄dam spūitūalis. Unde talis potest dicere. Mihi adherere ei bonū est. et ponere i ea spem meā. q̄a talibz nutritiōnū grē sumini⁹strat. Darime autē inuenit ei imitatores eius. i pietate et dupli ei. misericordiā. s. in affectu et effectu.

Lana ē p̄ sapia. Sap. iij. Lani sunt sensus hoīs zc. Et i antiq̄s ē sapia Job. xij. **L**

Signū est pacis. Unde in ei⁹ partu cantatū est. Pac hoībz bone voluntatis. Per ip̄sa enim finita est guerra. quā eia fecerat inter deum et hominē. inter hominē z ang. iū. inter hoīem et hominē. inter corpus et animā. Istud inuenies li. i. ca. i. B

Ipa est illa colūba: que cessante diluuiū ramū oliuē in ore suo demisit ad noe i archam. deum humano generi recōciliatū demonstrans. et sic ipa designat p̄ oliuā. q̄ est signū pacis. et p̄ columbam que est auis pacifica.

Coma suā diu cōseruat. i. fidē spem et caritatē. Uel coma est uirginitas. cui debeat aureola. Unde maria depingit coronata. Danc comā iugiter seruauit. qz uirgo ante partū. in partu. et post partū.

Folia eius amara. q̄a uerba eius inuitāt ad penitentia. Uel folia eius. sunt p̄ba cui⁹ gelice p̄dicatōis. q̄bz docuit aplos et filios nascētis ecclesie. Folia etiā eius medicinalia. Eze. xlv. ij. et Apoca. xxi. quia sanāt cancerū. et exemplū uerborū eius. de tractionē. et cetera in pillo q̄a. s. sanat. Lancer corrodit os et linguā. et Sap. i. dicit. A detractōe parcite lingue. Ideo Apoca. xvi. dicit. detraet oribz et blasphemis. Lō. māducauerūt linguas suas p̄ dolore. et blasphemauerūt deum celi zc.

Daria oliua. q̄a

Fructū facit in frigore pingūe. quia ad lram in hieme pepit saluatorē. **D**ystice quā do refriguerat caritas et abnūdabat iniquitas.

Estate et hieme uiret. Uiror anime fides et p̄seuerātia. que nō aruit in ea p̄pter hie mē dñice passiois. sicut in omnibz discipulis. Tunc enī defecit oīs sancti⁹. Ideo p̄dictū erat de ea Prouer. in si. Non extinguet in nocte. I dñice passiois lūcerna eius. i. i. fides. Aliter. Diems. uita p̄sens: astricta frigore mortalitatis. et uētē temptationū impulsā. Estas. future uite claritas. qua adueniēte meroris nubila trāseunt. et dies uite eterne solis claritate fulgescūt. Daria uero oliua n̄ra. hūmōre p̄tie p̄fusa. hūius uite tpe nō aruit. sed uite eterne amenitatē. inter omnes eue filias gloriosa suscepit.

Bug⁹

Cantarides nutrit. que libēter p̄modūt flores oliuē. et sunt cantarides musce fetentes et lucide. q̄ signāt clericos et monachos uel canonicos. Lucētes habitu et uoluntate. sed fetētes uita. Lum dicat Bug⁹. vt nō tam studeam⁹ placere uel libz. q̄ mouibus. Quos beata uirgo nutrit beneficijs suis.

Arbor insignis. et maria gloriosa est generis nobilitate. gl'iosoz morū honestate. z ḡtiaz vnīuersitate. gl'iosissima filij dignitate. **E**

Ramos habet flexibiles. quia facillime flecti potest oratōe deuota. vt habeat fruct⁹ eius qui christus est.

Valde copiosa in fructu. Unde dicit. Ego autē sicut oliua fructifera in domo domini zc. i. i. in ecclia. qz fructus ei⁹ omne bonū est. et summū bonū. qui oibz omnia factus est. vt lucrifaciat vnīuersos. i. ad Lhoz. ix. Et ip̄e in futuro erit oia in oibz. id ē. sufficiētia omnīū. i. ad Lhoz. xv. Ipa est etiā Lohua. i. i. fructus. quia plena pinguedine diuine gratie et misericordie. luce sapie. et hilaritate bone p̄scientie.

Sequit. Speciosa in cāpis. Speciosa in germine et liq̄re. i. in filio. in floribz sanctoroz desiderioz. in folijs uerborū. in frondibz et ramis operū. quia habuit i se opa actiue et p̄replatiue. Actiue. quia datus est ei exhibere oia opera actiue ip̄i filio dei. **F**

De arboribus

Anselm⁹

Maria
speciosa

sicut ostēdit anselm⁹ Luce. x. vbi dicit qm̄ martha nomine excepit illuz in do-
 mum suā. Omnia opa cōtēplatiue. s. aures diuinas suis oratōibz ad pctōres incli-
 nare. secretis diuinis itē esse. et h̄mōi. Sed ppter mltitudinē misericordie et pietatis
 maxime dicit speciosa. q̄a speciosa est misericordia eius in tpe tribulatiōis. Ecclesiasti-
 ci. xxxvi. Quere de omnibz istis lib. iij. n. xxij. D. et mltā ibi inuenies. Vel spe-
 ciosa ppter omnimodā speciositatē. Corporalē. que in dispositōe membrorū. Et
 spiritualē. q̄ p̄sistit in v̄nitatibz aic. Quere li. v. ri. i. p. totū. et p̄sertim x. Vel enā spe-
 ciosa in cāpis. lab effectu. q̄a specie et virtute tribuit abūdāter familiaribz suis. ma-
 xime si habuerint in se p̄p̄tates campī. vt sint florigeri p castitatē. exculi p penitē-
 tiam. fructiferi p opatōem bonā. et fructus suos p ei⁹ honore libēter sūmistrēt ne-
 cessitatē patēti. quere li. viij. ti. iij. Vel Lin campis. i. i. in pctōribz incultis. quibus
 grām suis orōibz ep̄p̄lis et meritis sūministrat. vt excolant et referāt fructū. Vel
 Lp campos. I figurat latitudo et amplitudo late vic. que ducit ad p̄ditōez. Matth.
 vij. et ip̄a est Lolīua speciosa i campis. i. i. in illis q̄ sequunt latitudinē sue p̄ue vo-
 luntatē. et discurrūt p campos licētie. vclut equi emulsi et iufrenes. nō retardati
 freno timoris v̄l diuini amoris. seu nūdani pudoris. aut vincul diuinorū p̄cepto-
 rū. q̄n ex toto corde penitētes p̄fugūt ad eā. Dicit enī Lspeciosa in cāpis. I p̄t cō-
 munitatē pietatis ei⁹ et misericordie. quā cūctis exhibet q̄n̄ in se est sine acceptōe
 p̄sone. sicut habuisti sup li. iij. ti. xxij. Ideo dicit Lspeciosa i campis. I nō in mōtibz.
 nō in ortis. nō i siluis. nō in aquis. aut h̄mōi. Si enī dixisset in ortis. q̄ cōclut sūe
 nō videret q̄ omnibz. aut sp̄ pateret misericordia eius. Per mōtes intellige sup̄bos.
 q̄ a se repellūt misericordiā matris et filij. quia tumor iustia repellit. In siluis n̄ ere-
 scūt arbores fructifere hoībz. sed porcis et feris. i. demōibz et vicijs. Solis etiam
 claritas. i. matris et filij p̄tēras excludit a siluis. ppter densitatē arborū ramoꝝ et
 frondū. Sic et pctōres siluestres moribz. caliginosi tenebrositate viciōꝝ. solē iusti-
 cie a se excludūt. et spinas viciōꝝ et verpes nutriūt. In siluis enā latitat sicarij et
 p̄dones. serpētes et scorpiones. i. mltitudo viciōꝝ et demonū. q̄a tanissim⁹ cultus
 iusticie iā apparet. Si vis ergo participare pinguedini h⁹ oliu. c. necesse tibi est i te
 ip̄o p̄scidere p̄ctas arbores. i. fastū sup̄bie. et fructea viciōꝝ. vt sic expellere possis
 a te sicarios fures et venenata. demōes. i. et vicia. que aias iugulat. spoliāt et vene-
 nāt. vt campī facies in te appareat. vicijs tēscatis. Assigna totū ordinē sp̄ial⁹ agri
 cūlture. Et sic hui⁹ oliu pinguedini participabis. imo ip̄a plātabis in te. et ip̄i po-
 teris inferi sicut oleaster in oliua. vt particeps fias radicis et pinguedinis eius.
 Maria ergo et aliat Equasi oliua I p̄ misericordiā. quā docet verbis et exhibet sa-
 cr̄. Quasi oliua I p̄ affectū misericordie Lspeciosa I p̄ effectū. Effectus enī mis̄cor-
 die nihil valet nisi sit ex affectu. Nam sicut ex oliua fructus. sic ex affectu merito-
 rū op⁹. Oliua aut speciosa ē q̄n fructū facit. et affectus misericordie q̄n effectū ostē-
 dit. Ideo Hier. xi. dicit de ea. Oliuā vberē. pulcrā. fructiferā. speciosam. vocauit
 dñs nomen nū rē. L Oliuā vberē. I p̄ affectū misericordie Lpulcrā. I p̄ puritatē affe-
 ctus. Lfructiferā. I p̄ effectū misericordie Lspeciosam. I p̄ abundantia effectus. L Uoca-
 uit dñs nomen tuū. I p̄ angelū dicentē. Ave grā plena. Et post mutata p̄sona sub-
 dit. Ad vocē loquēle grandis ignis exarsit in ea. et p̄busta sunt fructea ei⁹. Grā-
 dis loquēda. I q̄n ex magnitudine fidei r̄ndit. Ecce ācilla dñi. fiat mihi rē. L Ignis. I
 christ⁹. q̄ ad hanc vocē L exarsit. sicut quondā in rubo. L Et cōbusta sunt fructea
 eius. I Fructea que ab inferiori nascunt in oliua. sunt mot⁹ carnis a sensualitate
 p̄dētes. qui ab igne descēdente in eā. deuorati sunt. si forte crāt in ea. sicut rog⁹
 magnus deuorat ignem candelc.

Christ⁹
oleum

— Et hac oliua habet oleum qd̄ est liquor oliu. s. christus: qui est oleū gn̄e infirmis. **D**
 dimittēdo eis peccata. Isa. x. L Cōputrescer iugū. I diabolū. quo onerat peccato. La-
 facie olei. i. a p̄sennā gr̄e dei que sola iustificat pctōrē. Itē oleū sapiētie ad cathe-
 cuminos instruēdos. Doe oleo implent vasa vacua. iij. Regū. iij. L valles enī. i. i.
 humiles labundabūt frumento. I sapie. de quo sit panis vite. Itē ab ip̄a habem⁹
 oleum leticie. ad reges et sacerdotes inuēgēdos. i. sp̄uales viros letificādos. Unde

Liber XII. Particula. VI. Cap. II.

Unxit te deus deus t. r̄. Et ppter hoc sanat a malo. instruit in bono. letificat p vtrūq. Sanat pctōres p oleum gr̄e. instruit ingrediētes p oleū sapientiē. letificat p̄ficiētes et p̄fectos p oleum leticiē. q̄d est in securitate p̄sciētie. Un̄ puer. xv. Se cura mens quasi in ge conuiniū.

**Christus
fructus
olee**

Alit̄. Maria oliua. i. olea. vt fructus sumat p arbore fructificāte. De hac olea p̄ces sit et nara est p̄a oliua. i. christus. q̄ est par nostra. misericordiā nostra. lux n̄ra. sine q̄ nō videm̄s. qui vitā et misericordiā tribuit nobis. sicut dicit̄ Job. x. q̄ nos p̄fi pacificauit. q̄a ip̄e par n̄ra q̄ fecit vtraq. v̄nū. Eph. ii. Fructus autē iste modicus p hūilitatē: in p̄ncipio amarus p multiplicē quā est passus tribulatōem. Un̄ Tren. ii. dicit̄ ip̄e de patre. Repleuit me amaritudinib. inebriauit me absinthio. S; vltimo dulcissim. q̄n videbim. eū sicuti est. i. Job. ii. Fuit etiā fructus iste serotin. sero enī maturat fructus oliue. Et christus venit in fine tēpor. Gal. ii. q̄n venit plenitudo t̄pis misit deus filiū suū factū ex muliere r̄c. Prouer. xvi. Clemētis regi q̄ si imber serotin. Ad silim d̄m̄e v̄e p̄mit̄ in torculari. Jobel. ii. Redd̄dabūt torcularia v̄no et oleo. Quōd impletū est in passiōe. vt supra dicit̄ ē de botro. eodē. e. i. d. Ip̄e etiā oleū est huius oliue. Unde Lañ. i. d̄r̄ ei. Oleū effusū nomē tuū. Qui dicit̄ psal. Unxit te deus deus t̄ms oleo leticiē. Dicit̄ q̄ Loleū. ppter v̄ncōem sp̄s̄s̄cti. quē nō accepit ad mēsurā alior. sed p̄ participiōib. suis. i. ceteris sc̄tis. i. plenari. Effusum. Inō stillatū. quia plen. sp̄s̄ctō. quē abūdāter effudit in die p̄thecostes. i. discipulos et alios sicut p̄miserat p Jobel. ii. Effundā de sp̄u meo sup oēs carnem.

**Christus
oleū**

Item de h oleo Job dicit. xxix. Petra fundebat mihi riuos olei. O dulcis olei effusio. inebriās angelos: satiās sc̄tōs. mormos viuificans. pctōres iustificās. mestos letificans. inferos dissipās. redimēns mūdū. aperiens celū.

**Sapientia
oliua**

Hec est oliua q̄ noluit relinq̄re pinguedinē suā: qua d̄i v̄nūt et hoīes. vt inter ligna pmoueret̄. Iudic. ix. quia noluit in mūdo exaltari. nec gr̄am sibi datā de sup̄n̄is relinq̄re. q̄ velut oleo misericordiē v̄nūt hoīes in pctōz remissioē: et gr̄az collatōē. qua etiā ruina restaurata est angeloz. D̄i r̄ hoīes. angeli et viri iusti. et ip̄a m̄ rēgis iusticiē. facta ē regina misericordiē. vt ip̄ius regi iusticiā p̄ reginā misericordiē tēp̄et. De sapientiā sic. Quasi oliua speciosa in campis. Verba sunt sapientiē. Id ē. Sic oliua speciosa crescit in cāpis excultis et fructiferis. sic ego sapia cresco et speciosa fio in mentib. bene et cultis: et fructib. bonoz op̄ez refert̄. Oliua signū ē pacis et misericordiē. Et de sapia dicit̄ Jaco. ii. q̄ primū pudica. deinde pacifica: r̄ iau. lo post dicit̄. plena misericordiā et fructib. bonis. Itē oliua pinguis. et sapia pena denotōē. Itē oliua nutrit cātariēdes: que deuoziāt flores eius. De sunt misce itent̄ et lucētēs: que designāt inanē gl̄iam. q̄ multoties et in multis p̄sumit fructus ip̄ius sapientiē. et maculat ei. pinguedinē. Eccles. x. Dulce morietes p̄dunt unitatē v̄nguenti.

**Ecclesia
olea**

Itē olea ecclesia. cui. singule oliue singuli iusti. Que. i. oliua cāpos totius mūd̄i de core illustrat. et sp̄iali gr̄a p̄ v̄ncōem ch̄ismatis sanctificat. Fructus huius oliue serotinus. q̄ iustus expectat a deo retributōem futurā: nō p̄sentē. Sed mali volūt hic eē b̄ti. id̄ ledūt̄ tribulatōib. mūd̄i. Un̄. Ledet̄ q̄si vinea i p̄mo flore r̄c. Job. xv. Būdus. egiptus. Linū virens p̄ inanē gl̄iam. et germinans folliculos sup̄bie: et ordeum virens. lesa sunt Ero. ix. sed nō far et triticū sunt lesa quia serotina crāt. Itē fructus olee matur. nigrescit. q̄ iusti premunt̄ a mūd̄anis. Un̄ dicit̄ fidel̄ aīa Lañ. i. Nigra sum. in opinioē mūd̄anoz. Sed formosa. in ocul̄ sp̄s̄i mei.

**Iustus
oliua**

Dozaliter verba sunt iusti. Ego quasi oliua speciosa in cāpis. Et p̄ueniūt hec. A ba p̄ncipaliter illis sancti q̄ excellēbāt alios in misericordiā. q̄lis fuit Laurentius. Nicolaus. Martinus. Egidius. r̄ h̄m̄oi. In quoz p̄sona legit̄ Eccles. i. Quasi oliua pullulans r̄c.

Iustus oliua. quia oliua

Semp viret. Viroz aīe sanctitas est. quē virozē amittit p̄ estatē: q̄ dissoluit p̄ p̄sp̄ia tem. Per hiemē: qui frangit p̄ aduersitatem.
Florens. p̄ magnā nebulā amittit florem suū. sicut dicit̄ Job. xv. Ledet̄ q̄si oliua

De arboribus

pūciens florem suū. Nebula mollis. tā dure parit oliuā in flore q̄ tollit fructum. De nebula amor glie mūdane. vel appetit⁹ laudis trāsitorie. que duo tollit fructū mercedis eterne. Vel nebula obscurās. adulario v̄ fauor hūanus. sicut expozit gregorius. q̄ florem facit. pūci. i. bonū. ppositū relinquit. Et hec nebula obscurat iṛtelligentiā. Vel florem pūcere. est a bono incepto deuiare.

Grego.

Salici in folijs inter oēs arborēo similioz. vt q̄ sapiēter sperat in misericordia dei: re putet se sterile nō fructuosū. Lu. xvij. Cū oīa bona feceris. dicite serui inutiles sumus. Sūt etiā folia oliue amara. vt de tua sterilitate v̄ba amara pferas in p̄fessione. Job. vi. Verba mea dolore sunt plena.

Iust⁹ oliua. quia

Signū pacis. vt pacem teneas ad deū p contritiōem et p̄fessionē. ad primū p̄ satisfactōes. ad aīaz tuā subijciēdo illi sensualitatē. Et sic sis alijs signū pacis p̄ exēplū.

Fructus ei⁹ oleū. et fructus tu⁹ opa misericordie. Nec tibi retineas fruct⁹ tuos tpa les sic nec oliua. s; alijs large distribuas. Sicut spūales. s. d̄sideria. ⁊ oīes. ⁊ hmōi

Radice habz amarā. Initiū enim iusticie amara recordatio p̄ctōz. ⁊ amara p̄ritio. Amari tido etiā exterior: i. ieiunijs. disciplinis. et hmōi. parere debet fructū dulce in opibus misericordie et pietatis. i. in affectu et effectu. Vel radix: p̄passio. Job. xxx. Flebam q̄ndā sup eo q̄ afflicus erat. ⁊ aīa mea p̄patiebat pauperi. Robur v̄ l̄ stipes. firmū ppositū miserēdi cū fortitudine animi. Robur etiā corpis secularis q̄nq; necessariū. Job. xxx. Conterebā molas iniq;. ⁊ de dencib; illi⁹ auferebā p̄dā. Correx exterior: exēplū misericordie. v̄l patientia ad importunitatē pauper. S; mō p̄hntur dñs i Jobele. i. de arborz suaz decoctioe. Ficu meū decocti cauit zc.

Fructū suū dulce regit amaris folijs. Folia: v̄ba sunt. Luce. xvij. Cū oīa bona feceritis zc. Rami diuersa opa misericordie circūquaq; diffusi. Diuisio ramoz: diuersitas operū. Floscul⁹ oliue. benignitas cordis et oris: p̄cedēs opus misericordie. Sicut ē pietas: dulcis respōsio: benign⁹ audit⁹. pi⁹ respectus. et hmōi.

Dec oliua recusauit dominiū tpalet: et se sufficēter excusauit. qd nō thannus Judicū. ix. Iust⁹ enī exēplo magistrī sui debet subterfugere regnū tpalet. p̄ amore eterni regni. et occurrere crucifixozib; suis. i. tribulatoib; mūdi. et dicere cum loth Ben. xix. Non possum in mōte saluari. Et in ps. Ab altitudine diei tū. Tamē loth cū filiabus in mōte omisit incestū cū p̄mogenita. i. supbia q̄ est p̄mogenita mors. Job. xix. et cū minore. s. carnali p̄cupiscētia. Et nota q̄ Lrbānus J. i. illi q̄ sunt asperi: vicijs hirsuti et aculeati. libenter susceperit regnū.

Sic ergo iust⁹ Lolua. p̄ misericordial speciosa. Ip̄ exēplū Lin campis. p̄pter om̄nitatem sine acceptōe psonaz. om̄nicans oib; suos fructus tpalet et spūales. Nō sibi soli: sed toti mūdo genim se eredens. Uī. i. Lhoz. x. dicit ap̄tus. Ego p̄ om̄ia om̄ib; placeo: nō querēs qd mihi vtile est. sed qd multis vt salui fiant. Et statim subdit. Imitatores mei estote sicut ⁊ ego chisti. Itē Eccl. xxij. Videte qm̄ n̄ mihi soli laboraui. dicit sapia. ch̄istus. ⁊ maria. ⁊ ip̄e sapiēs. Sed om̄ib; ex̄q̄rentibus veritatē. In campis. q̄ signant latitudinē caritatis ⁊ gaudij. in q̄b; debz esse plātata misericordia p̄pter hmōi p̄prietates. iusto viro sūme necessarias dicit vir iust⁹. Ego aut̄ sicut oliua. J̄ q̄si nō materialis s; spūalis. exp̄mens in iusticia bonas eius p̄prietates. Itē Licut oliua. J̄ cōtra obstinatōem: q̄ cōtraria est misericordie. J̄ fructifera. J̄ cōtra sterilitatē Lin domo dei. J̄ cōtra hereses et scismata. J̄ speraui. J̄ cōtra desperatōem Lin misericordia dei. Inae est Lin eternū et in seculū seculi. J̄ q̄si di. Nō q̄siui misericordiā tpalet. de qua D̄sec. vi. Misericordia v̄ra sicut nubes matutina. Uestra. i. quā vos queris. Sequit in ps. Consistebor tibi. J̄tra magnitudinē. Et expectabo. J̄ p̄serantia: cōtra p̄p̄p̄etos.

Maria rubus Capitulū iij.

Ubus Maria rubus. Et ip̄a vel eius p̄ceptus. est illa visio magna Ero. iij. quā desiderabat videre moyses q̄si de p̄ope dicens. Uadā et videbo visioēz hanc magnā quare nō p̄buratur rubus zc.

Dec visio magna propter.

Singularitatē. quia nec primā similit̄ visā est zc.

Libro XII. Particula. VI. Cap. III.

Utilitas quia nulla maior utilitas esse potest.

Rei magnitudinē. s. q. virgo concepit nō purū hominē: sed filium dei

Rei nouitatē. Dicit. xxxi. Creauit dñs nouū sup̄ terram ⁊c.

Significatiōes. quia ⁊ p̄sens miraculū exhibuit: et incarnatiōem vbi et v̄ginis matris p̄p̄tiam integritatē p̄signauit.

Magni mysterij representatiōe.

Sed qd̄ videbat moyses: Flāmā ignis. i. filiū dei. q̄ d̄: flāma ignis. i. splendor lucis eterne. qz de⁹ uoster ignis p̄sumēs est. ad Heb. xij. i. si. l. p̄cedentē de medio rubi. i. v̄ginis vteri. Et dicit ibi q. Rubus ardebat et nō p̄burebat. I qz ego p̄cipiebat filiū: nec violabat. ḡnidabat sed nō granabat. alleuiabat in partu. sed nec dolebat: nec euacuat. Vel p̄ flāmā intellige sp̄s̄cti ḡram. dño apparēte in rubo. flāma rubū nō lesit. quia filio dei assumēte carnes in v̄gine. obumbrata a sp̄s̄ctō: pudor v̄ginis illelus p̄m̄āsit. Vel sic. Ignis i rubo. christ⁹ in corpe v̄gineo: q̄ ibi ardebat: quia feciditatē accendebat: nec v̄ginitatē p̄sumebat. et in h̄ magna visio. q̄a eū sit ignis p̄sumens nō cōsumebat. Isidor⁹ videt velle q. rubus sit qdam arbutula. que gallice dicitur boromer. Et dicit rubus quia fructus eius vel v̄gultum n̄bet. Et ideo voluit dñs apparere i rubo. qz de ea nō possent fieri imagines.

Isidor⁹

Daria rubus

Paruula. p̄ summā humilitatē et cōtemp̄tū sui. q̄ est humilitas.

Alpera. p̄ exercitiū virtutū cōtra molliē et dissolutiōem.

Viridis. p̄ fidem vel perpetuā sanctitatē. vel p̄ v̄ginitatē. v̄l quia nō emarcuit corpus eius p̄ putrefactionem.

Daria rubus qz

Florida. p̄ v̄ginitatē. Vel q̄a sic in flore ē spes fruct⁹. sic i ea spes om̄is boni. Un̄ dicit. In me omnis spes vite et virtutis. Eccl. xxiiij.

Odosifera. p̄ sc̄tām opiniōē. Un̄ dicit Eccl. xxiiij. Sic cinamomū ⁊ bal. aro. ⁊c.

Aleuleata. p̄ multiplicis tribulatiōis punctiōem. ⁊ h̄ maxime in filij passiōe. Est enim rubus gen⁹ arbustule spinose.

Christ⁹ rubus

Itē christ⁹ rubus. asp̄itas tibi caro mortalis quā de v̄gine sup̄ sit. ignis amor quē erga nos habuit. Rubus p̄buri visus ē: nec tñ p̄bust⁹. h̄ie est caro christi q̄ amore mortua: sepulta: visa est putredini data. cū tñ gloriofior surrexerit.

Anima rubus

Doraliter. Rub⁹ in cōbustus. Infidelis anīa: p̄bata temptatiōe nō cōsumata. Unde de iustis dicit Sap. iij. Tanq̄ aurū in fornace p̄bavit electos dñs. purū qd̄ ibi ē nō minuit sed puri⁹ reddit. Quod apparuit in pueris in camino missis. qui iuri ibi missi sunt et puriores exierūt. sicut dicit hieronym⁹ i p̄logo abacue. Un̄ Rub⁹ in cōbustus. In malicia se rep̄ata nō p̄sumpta. Un̄ Dicit. vi. Frustra p̄flavit p̄flaor: malicie eorū nō sunt p̄sumpte. Vel reproba aīa flagellata a deo sed nō emendita.

Dicro.

Unde Dicit. ij. Frustra p̄cussi filios v̄ros. disciplinā nō receperunt.

Daria ced⁹ Capitulum iij.

e. Cedrus quoqz. Unde dicit Eccl. xxiiij. Quasi ced⁹ exaltata sum in libano. q̄ interpretat cādor. q̄ est om̄niū colorū mūdissim⁹. Cedrus dicit. ex eo q. a grec̄ cedros vocat. quasi ceomenes drosioron. i. arboris humor ardens. Et est libanus mons qdam significās christū montē in v̄tricem ontū. q̄ est cādor lucis eterne. Sapientie. vij. Alij enī montes. i. sc̄tī cādidī sunt. nō cādor: sed ab ip̄o cādore eādescunt: q̄a ab ip̄o mūdant. et de plenitudine eius accipiūt. In h̄ monte p̄ ceteris oibz brā virgo exaltata est sup̄ hoīes ⁊ angelos tanq̄ p̄cipuū mēbrū in corpe sub capite. Dicit ḡ. Quasi ced⁹ exaltata sum in libano. i. in christo. in mūdo. in celo. i. ordie ci stericiū. qz om̄nes ecclie illi⁹ ordis sunt de ip̄a. Et bñ dicit Exaltata. q̄a de hūili ancilla in reginā celi. de filia dei in matrē dei. Aliter. In libano. q̄ interpretat cādor: significat cādor v̄ginitatis. De libano etiā. s. de illa arbore. p̄cedit thus: qd̄ cremat in sacrificijs in odore suauitatis. Et maria arbor liban⁹ ē. Un̄ se vocat liban⁹ nū dicens Eccl. xxiiij. Quasi liban⁹ nō incisus vaporant habitatiōes meā. Qui⁹ filius q̄si thus in igne passiōis cremat⁹ ē. et in h̄mōi hostie fragrantia delectatus ē deus pater. Itē cedrus odore serpētes fugat. Bñ ḡ dicit. Quasi ced⁹ exaltata sū

De arboribus

In libano Iſa p cadoze ygininitatis et thuris ſui genitura: odore nois eius ſerpētes ſpirituales et demones effugant.

Maria cedrus. quia cedrus

B

Berū.

**Maria
alta**

Arbor pccra et emīentīſſima ſup oēs arbores. vñ et a q̄buſdā dicitur rex arborū. Et bñ operit dignitati marie. que in h̄. q̄ ip̄a ſacra ē mater dei: nec p̄mā ſilem viſa eſt. nec habere ſc̄q̄ntem. **Jō** dicit. **Quaſi cedrus** exal. ſū in li. **J** Quia ſicut dicit bñs ber. **Nec eſt** virgīs nr̄e gl̄ia ſingularis et excellēs p̄rogatiua marie. q̄ filiū vnū eūdeſq̄ eū deo p̄re meruit habere vñū n̄c. **Aliter.** **Alta** fuit maria. q̄a inſtar ſaulis. i. **Re. x.** **Lab** humero et ſurſum. **Iſc̄is** ſup geminēs vn̄uerſis. **Ab** humero. **I** in q̄ bona ope ratio. q̄ de p̄pa ſubſtātia oīa opa actiue exhibuit filio dei. **A** collo. **I** p̄ quod vox tranſit. in quo intelligit efficacia oratōis. vel ſapiētia in ſb̄is. **A** capite. **I** in quo ſenſuū p̄fectio: et ſapiētie maturitas ad ſimilitudinē capitis material. in q̄ ſenſuū exteriorū p̄fectio inuenit. **Vel** altitudo marie hūilitas a? quia q̄ ſebūilitat exaltabit. **Vel** altitudo ei? ſuit a terra ſp̄iali elōgatio: et celo apporximatio. **Terra** ſp̄itualis. **terrena** voluptas. **terrena** opulētia. **terrena** gl̄ia. **A** p̄ma ſe elōgavit p̄ ygininitatē. a ſc̄da p̄ paup̄tatem. a terciā p̄ hūilitatē. **Et** p̄ hec tria ſup oēs creaturas p̄pinquit p̄ meritū ad celeſtia et eterna. **Aliter.** **Per** humer. **I** cōcorditer facta bona opatio ſignat. **Lp** ſurſum. **I** cōreplano. **I** in his duob; nec p̄mā ſilem viſa eſt rē.

Arbor annosa. ſic; enī in exordio noui teſtamēti et i cōceptu filij fuerit iunēcula. tamē in figuris veteris teſtamēti et in p̄phetijs q̄ſi ſeuex erat et annosa. **Un̄** ſignat p̄ cisternā veterē **Berū.** **xxxvñ.** quia in ea miſſus ē ver? ioseph in incarnatōe. **Iſa. ix.** **Uerbu** miſit dñs i iacob. **Ii.** filiū ſuū in mariā. **I** deo etiā in tēplis de hoc ligno p̄pter durabilitatē eius ſolent lacunaria fieri.

**Maria
cedr? qz**

Arbor medullosa. **Un̄** **Eze. xvñ.** **Alq̄la** gradis rē vsq; et tulit medullā cedri. **Sic** **L** et maria medullosa p̄ pinguedinē caritatis et vbertatē pietatis.

Libenter creſcit p̄pe aq̄s. **Aliter.** **xxñ.** **Tabernacula** que fixit dñs quaſi cedri p̄pe aq̄as. **Quia** ſp̄ialiter creuit br̄a virgo iuxta aq̄s ſcripturaz et gratiarū ſp̄ūs ſancti. **Un̄** dicit de patre. **Sup** aquam reſectōis edu. me rē.

Damaſ.

Materia fuit templi. i. corporis dñici. qd̄ de puriſſimo eius ſanguine. ſicut dicit **damaſenus** fabricatū eſt manu ſapiētie dei: et operatōne ſp̄ūs ſancti. **De** quo templo **Jōb. ij.** **Soluite** templū hoc. **Id** ē ſoluetis. **Ezech. xliñ.** **Fili** hominis oſtē de domū iſrael templū rē. **I** in quo videlicet templo habitauit plenitudo diuinitatis. **corp**aliter. **ad** **Col. ij.** **I** deo dicit. **Quaſi** cedrus. i. quaſi mater chriſti. **Sz** quia domū dei decet ſanctitudo. oportuit q̄ ſine corrupōne conciperet. quod cōpērit cedro que eſt imputribil. **Jō** dicitū eſt ei **Luē. i.** **Sp̄ūs** ſanctus ſupueniet i te. **Id** eſt. **ſup** alias mulieres veniet. qz virgo cōcipies. **Propter** hoc **Le** altat ſicut cedrus. i. ſicut mater et virgo **I** in libano. **I** ſc; manēs in candore ygininitatis. **Jō** dicit chriſtus de ea **Cañ. ij.** **Sicut** liliū inter ſpinas. **Et** p̄pter hoc oēs excellit mulieres. ſicut cedrus omnes arbores. **Un̄** **De** filie cōgregauerūt diuitias rē. **Pro**uerbioꝝ vlti.

Magnas et altas habet radices. et p̄fundīſſime radicat. **Un̄** poteſt creſcere tā i immenſum. **Radices** eius. **parētes** eius. **de** quib; orta eſt ſm carnē. ſc; **abrahā.** **yeſſe.** **dauid.** qui magni fuerūt. et in ſeculo. et coram deo. **I** deo dicitū eſt **Iſa. xi.** **Egre** dietur virga de radice yeſſe. **Sp̄uales** eius radices. **et** excellētiſſime frutes. q̄s oēs habuit in ſuplatiuo. **Et** quia p̄ hūilitatē tā in p̄fundo radicata ē in eis. **ideo** tam in immenſum excreuit. ſ. vsq; ad conceptōes filij dei. q̄ erat in ſinu patris. **I** deo etiā in aſſumptōe exaltata eſt ſup choros angeloz.

Precipui odoris. i. fame et opinōis. qz iugiter laudata ab vtraq; eccl̄ia. et tamē maior eſt omni laude. et in laude ei? omnis lingua balbutit. **Quis** videlicet duplex odor ygininitatis et hūilitatis. **filij** dei de celo attraxit ut vterū eius **Lanti. i.** **Dū** eſſet rex rē. **Quere** libro. i. c. v. **D**

Odore et ſucco fugat et extinguit ſerpētes. **O** dor eius. ſ. q̄ virgo et m̄r dei. **vl** q̄ vñ **L** **uerſis** carismatib; delibuta. **A** q̄ odore fugiūt demōes. et p̄dam ſuā relinquunt. i.

Liber XII. Particula. VI. Ca. III.

peccatores quos fuerat depdati. *Beatus bern.* Nō sic tremunt. Quere libro. i. ca. ij. D. Item succus ei⁹ pietas eius: q̄ in familiarib⁹ suis velut quosdā serpentes p̄nas extinguit cupiditatis. Odor enī eius fidelib⁹ est in vitā. in his. s. qui salvi fiunt. n̄. ad Ebor. n̄. sed i his q̄ peunt in mortē. s. paganis: iudeis: hereticis. q̄s ventilat ab ecclesia dei.

Pulcritudo marie

Aliter: sicut testant iudei. *Maria pulcherrima virginū fuit.* nec vnq̄ aliq̄s eal̄ intmēs ip̄am male cupiunt. licet multe alie bone mulieres male fuerint cupite. vt sara. rebecca. susanna. iudith. agnes. lucia. et hmoi. Et hec gr̄a trāssusa est in eā in sua singulari sanctificatōe. quasi q̄dam respiratio: vl̄ q̄dam spiramētum cedri in odor. ad occidendū in intuitib⁹ eā carnales cupiditatis et motus q̄ q̄si venenosi serpentes i carne serpūt. Et ideo dicit ip̄a se q̄si cedrū in libano exaltatā. Quere li. v. B in fi. X et Z. Et nota q̄ multū velle seruēs amator: q̄ nullus cupisceret amica suam. Ideo forte christ⁹ q̄ se vocat zelotē Ego. x. q̄ decorē marie cupisceret. si aut p̄dicerat p̄s. marie. Let cōcupiscet rex decorē tuū. In sanctificatōe sua cū p̄tulerat p̄uilegiū istud. q̄ q̄d opat⁹ est in ea: nouū fuit sup̄ terrā. *Diere. xxi.*

Imputribil⁹ p̄ virginitatē: q̄ carnē p̄seruat a putredine et corruptione. Un̄ virginitas signat p̄ mirrā. Duo enī peccata p̄cipaliter appellantur putredo i scriptura. s. et luxuria et inuidia. De luxuria *Jobel. i.* Compuerunt in mētra in stercore suo. De inuidia *Parabo. xiiij.* Putredo ossium inuidia. De imputribilitate inuenies meli⁹ libro. p. ti. i. S.

Maria cedrus. quia cedrus

Incombustibil⁹ p̄ voluntariā paupertatē. Amor enī t̄paliū si sit nimi⁹: ignis est vsq̄ i p̄ditōem deuotōis. *Job. xxxi.* Incombustibil⁹ etiā p̄ mansuetudinē q̄ p̄seruat ab igne. Immarcessibil⁹. q̄a semp̄ m̄s̄ in corrupta. et sine marcore vicq̄ vel *Liracūdie.* peccati. Vel ideo immarcessibil⁹. q̄ nec i hieme p̄secutōis q̄n̄ p̄seq̄bant eā iudei in silio: folia piecit. maledictū reddens p̄ maledicto. nec vredine detra cōis vl̄ aurugine adulatōis ledebat. *Amos. iij.* Percussi vos in v̄to vrere et i aurugie. Nec flores sui. i. p̄positi h̄ginitatis. vl̄ initia bonoz opoz: aliq̄ modo mortificabāt. aut vanecebāt. aut inaniebant a fructu. Nec medulla caritatis et pietatis et pie imcreōnis cracuabat. q̄si ericētib⁹ vel erugentib⁹ eā lab q̄s laudantiū: vt ab intima v̄titate marcesceret. Nec frigus mali timoris ip̄diebat fructificatōem ei⁹: vl̄ vredo aut ardo cupiditatis et seculariū desiderioz. Ip̄a enī erat q̄si flos immarcessibilis: q̄ nec estu arefcit. nec frigore strabit. aut flactescit. Itē pars marcessibilitatis est pigricia. *Ecclesiastes. x.* In pigricijs hūiliabit cōtignatio. Sed de ip̄a scripsum est: q̄ p̄cepto saluatore ascēdit in mōtana cū festinatōe.

Maria cedrus. q̄a

Sine vermib⁹: sominis prauozū motū p̄sciētie. Ideo dicit maria de corpe suo: et de corpe sponsi sui *Cañ. i.* Tigna domozū nostraz cedrina et. Ip̄a est enī donus cedrina *dauid. i.* christi. de qua legit. *i. Paralip. xvij.*

Semp̄ viret p̄ virginitatē. que ē viroz genit⁹. vel fidei immarcessibilitatē. Un̄ cōparat iaspidi et smaragdo. Istud habuisti supra eodem. c. ij. D.

Crescit in libano: q̄ interpretat cādor. et designat in nocentiā mētis: et cādorē gemie castitatis. et q̄a liban⁹ mons est: designat eminentiā virtutū: et cōtēptū mūdi. Et in his q̄tuor consistit spirituale cremenū.

Iugiter crescit. sicut dicit q̄dam: cū alie arbores habeāt determinatū cremenū. i. terminū vel finem sui cremenū. Sic laudabilis memoria marie: cōtinuū suscipit i cremenū. quia sicut dicit *Ecc. xxxij.* Nō recedet memoria ei⁹. et nomē eius req̄ret a generatōe in generatōem. Eius enī semita quasi lux splēdens p̄cessit et creuit vsq̄ ad p̄fectū diem. *Prover. iij.*

Cedria q̄d sit

Resina ei⁹: q̄ deint⁹ erūpens: exteri⁹ apparet i cortice. Et significat mūdiā h̄ginitatis. et cedria appellat. libros p̄suat a vetustate et tinea si inde pungat. Quia sacra scripturā p̄seruat brā h̄go a tinea. i. hereticis et vetustate. quia gr̄am largit m̄tī me diligentib⁹ se. qua scriptura sacra de die in diē melius intelligat. et p̄transuentibus plurimis multiplicat sciētia. *Dañ. xij.* Ip̄a etenī reuclat p̄funda de tenebris

De arboribus

Job. xij. Et cū sit doctrine discipline dei. Sap. vij. amicos dei et pphetas .i. sapi- entes cōstituit. Sap. vij. et ita nō pmittit veterascere sacrā scripturā. Aliter. Li- bri nostri. cōsciētiē nostre. Unde Dan. vij. et Apoca. xx. Libri aperti sunt. Luxu- ria / tinea est: que de veste carnis nascit: et ipaz corrūpit. Unde Job. xxvij. Edifica- uit sicut tinea domū suam. Hos libros cōservat ipa suis oratiōibz et exemplis a vetustate et tincis.

Cedri ps crucis **S**cdm quosdā fuit pars crucis. .i. lignum erectū. in quo totū corpus dominicū extendebat. qā quasi affixa stabat iuxta filij crucē. Job. xix.

Succus cedri s̄mes vlcēz cōsumit. Ulcus sanie fluxūs. viliū fluxus luxurie. Ver- mis hui? vlcēz. ardor vel desiderū voluptatis. v̄l ipi mor? ad voluptatē. Suc- cus cedri interna pinguedo carismatū. vel pietas ipius marie. que et hmōi s̄mes he- cat. et hec vlcera sanat.

Ite succ? cedri corpa inde puncta p̄servat ab aculcis muscāz. **D**ulce moziētes **E**c- clesiastes. ix. imp: obe et pūgitiue cogitātes. que corda et corpa delictis delibuta insequunt. quas similiter marie pietas repellit et arceat. et cogitātes seruoꝝ suoꝝ collocat apud altissimū. Sap. iij.

Sapīa cedrus **I**te s̄ba sunt sapie. **Q**uasi cedri? exaltata sum in libano. **Q**uasi di. **S**icut cedrus crescit in altū in libano. q̄ est mons q̄dā: et interpretat cādor. sic ego sapia cresco i al- tū. et p̄ficio in corde cādido p mundiciā. et a terra elevato p mūdi cōtemptū. Et di- cit sapia cedrus. qz sicut resina cedri libri puncti. nec tinea nec vetustate deficiunt. sic sancti sapia delibuti. nec tinea voluptatē nec vetustate cupiditatē tabescūt.

Christ? cedrus **C**hristus cedri? **U**n̄ **L**an. v. **L**Spēs ei? vt libani. elect? vt cedri. .i. quēadmodūz ee- dri. .i. viri sancti sapia et s̄vutibz excelsi. **I**n ps. **B**eatus quē elegisti et assumpsisti. **I**sa. xlij. **E**cce puer meus elect? quē elegi. **I**pe enī elect? ē electiōe p̄destinatōis. s̄z ipē ad h̄ electus ē s̄m̄ boiem: vt sit filius dei in virtute. hoc est. in natura et potētia deitatis. **R**o. i. **U**el **L**electus vt cedri. **A**d p̄uilegiū incorruptibilitatis. **U**ndē de eo specialit̄ dicit. **N**on dabis sanctū tuū videre corruptōem. .i. carnis putrefactōē. **U**el **L**electus vt cedri. **I**firmitate que claruit in passiōe. **I**ncorruptibilitate que in resurrectione. **A**l̄itudine. que in ascensōe. **O**doꝝ suauitate. .i. bone fame celebrita- te. que in spūss̄i mīssiōe. **P**er hec enī fama eius totū orbem: velut odor suavita- tis respersit. **U**el etiā odor ad passiōē p̄inet. qz fracto corporis ei? alabastro. **D**o- mus. .i. ecclesia impleta est et odore vnguēri. **J**ob. xij. immo apotheca oīm spūaliū carismatū dissipata. **C**orpe enī eius i passiōe cōfracto. tātus odor suavitatis ad di- patris nares ascēdit. vt ptātem ire patris. cui nemo resistere potest **J**ob. ix. et quā p timore eius nemo nouit dinumerare. dulcoraret. fetozēqz peccatoꝝ omnīū p̄de- stinatorū nō solū vinceret sed etiā abstergeret. **D**e hoc odore p̄dixerat ysaac **B**ene- xxvij. **E**cce odor filij mei sicut odor agri pleni. cui benedixit dñs.

Doctores cedri **I**te cedri. s̄nt doctores sc̄i. q̄ doctrina sua et odore exēploꝝ bonoꝝ serpētes. .i. hereti- cos venenosos et alios venenātes necāt. **E**teoz doctrina iputribil. qz nec ad sanes- gliam nec ad q̄stū. **E**t tales exaltāt doctrina sua: si sint i libano. .i. i cādore castitatis. **T**ales etiā exaltāt libanū. .i. christū. q̄ ē cādor lucis eterne. qz p eoz doctrinā magni- ficat. et h̄ q̄n̄ ei oīa attribuit. et dicit illis **I**sa. xxvi **D**ia opa n̄ra opat? es nob tē.

Maria palma **Capitulū v.**

p **A**lma **U**n̄ dic. **Q**uasi palma exaltata sū i cades. **L**ades interpretat sc̄ā mutata v̄l trāsata. **D**ic̄ gl̄ **Q**uasi pal. exal. sū i ca. **P**lenitudo sc̄itatis i duobz ē. **U**nū ē rei mutabil̄ p̄cept? alid̄ amor dei inmutabil̄ p̄fectus. **P**er hec autē dno meruit ex- altari. qā tpalia p̄fecte p̄cepit. et deū p̄fecte amauit. q̄ amor p̄fect? signat i intēsis- simo rubore rose. de q̄ sequitur. **E**t q̄si plātatio rose i hiericho. **U**el **L**exaltata i ca- des. .i. in illis q̄ trāsati sunt de malo ad bonū. v̄l mutati de bono in meli?.

Sermo i assūptiōe Diero. **A**lter. **I**n cades dicit se exaltatā. que interpretat mutata v̄l trāsata. qz a pctō origi- nali mūdāta est in sc̄ificatōe. et postea trāsata de s̄ginitate ad fecūditatē. **D**e qua mutatiōe v̄l trāsatiōe scribit hieronym? sicut paulā et enstochiū. **A**d quā saue cum accessit spūss̄ sanctus. quasi ipa eademqz lana inficitur sanguine muricis vel **So. cclij.**

cōchiliū verit̄ in purpurā. Ista est z ip̄a in matrē sine coitu. vt iam nō sit ip̄a admo-
dū qđ fuerat. sed purpura verissima ad idymētū sūmi regis diuinit̄ aptissime de-
dicata. vt nulli deinceps ea vti femineo vsu licuerit nisi deo. Quasi etiā mutata su-
it in assumptiōe. de humili ancilla i sublimē reginā. qñ trāstata ē de ecclia militate
ad triūphantē. et mutata ab obscuritate in claritatē. et qñ trāstata est de miseria ex-
iliū ad delicia spatrie. in q̄. s. patria. q̄ congrue designat p̄ cades: habitāt sc̄i soli in
sc̄itate p̄firmati. et electoz aie de vetustate culpe et penein nouitatē vite trāstare
z imutate. Unde. i. Eboz. xv. Et nos immutabimur.

Aliter. Quasi palma exaltata sum in cades. Et est bonū thema in assumptiōe b̄e
marie. Palma in inferioribz angusta dilatādo ascendit ad supiora. Cades iurer
p̄raē trāstata. Trāstatio b̄e virginis est ei⁹ assumptio hodierna. q̄ hodie exaltata
est sicut palma. De qua trāstatiōe dicit Cañ. vi. Que est ista q̄ p̄gredit̄ q̄si auro-
ra p̄surgens zc. Hec enī in vtero sc̄ificata. in natiuitate sua claruit vt auroza. in cō-
ceptiōe filij p̄ grām p̄firmata claruit vt luna. hodie clarificata claruit vt sol. Et sic
a minorū claritate crescēdo dilatata exaltata est sicut palma.

Item palma

B

Scdm figurā corpis. sicut dicit̄ q̄ palmas viderūt: silis est aspsorio aq̄ benedicte.
Aq̄ grā sp̄sscti. iesus sacerdos magn⁹ fm ordinē melchisedech: hoc aspsoriū. i. bea-
tā vginē app̄hendit. quia in ip̄a semen abrahe app̄hēdit. ad Heb. ij. Et ip̄m aspsō-
riū aq̄ p̄dicta replens. vñ dicta est grā plena. populū vndiqz aspsit. sicut p̄miserat
Eze. xxxvi. Effundā sup vos aquā mundā. ab effectu. s. quia de plenitudine eius
om̄s accepim⁹. Job. i. Hanc aquā suscipiūt. q̄ vt mos est disco opto capite ad sa-
cerdore intēdunt. q̄. s. caput viri. i. syndere sim ruelātes. que sursum sunt sapiunt:
vbi christus in dextera dei sedet. ad Col. iij.

Centenaria facit fructū rubicundū. quasi. s. post desp̄atā senectutē. et b̄tā vgo licet
etate t̄pis iuuenis. in figurā t̄n et p̄phetijs annosa: fructū tulit b̄ndictū et dulcēz.
in cruce autē rubicūdū. p̄ q̄nqz milia annoz a fidelibz expectant̄.

Arbor succincta. sic et ip̄a p̄ vortū vginitanis. Un puer. xxxi. Accirit for. lūbos: si iof

Almarissima ē et horrida in radice. et ideo dulcissima in fructu. dicit̄ enī q̄ nauura
arboz est. q̄ q̄nto radice amarior. tāto fruct⁹ dulcior. Maria siq̄dem amaritudi-
nem original̄ habuit i cōceptiōe. egressa est etiā de radice iudeoz: q̄ deo suo erat
gens amarissima. sicut d̄z Diere. ij. Scito et vide quia malū est et amaz reliq̄sse te
dñm deū tuum zc. Et paulo post fm aliā trāstatiōem. Quomodo p̄uersa es mibi
amaritudinē vitis aliena.

Daria
palma

Diuturna in folijs. i. i verbis. quia vba eius posita i euāgelio nūqz deficient ab ec-
clesia dei. nec aliqđ eius v̄bū defluxit ad t̄palia. sic d̄z de samuele. i. Regū. iij.

Speciosa in floribz/emploz z vtutū. quia flores palme copiosi speciosi et iocūdi.
et flores marie honoris et honestatis. Ecc. xxiij.

Suavis in fructibz. fruct⁹ enī eius quos colligim⁹ in p̄senti suauitas miseratōnuz
eius. Vel fructus ei⁹ sacramentū silij. q̄ dulcissimū ferculū est digne recipiēti. Unde
sponsa Cañ. ij. Fructus ei⁹ dulcis gutturi meo.

Arbor victoriosa. z design̄s victoriā. q̄a mūdū paup̄tate. carnē v̄gitate. diabolū vi-
cit hūilitate. Nec solū signū s; z cā victorie. qz z pugnat p̄ nob z hostes inuisibiles.
z ei⁹ adiutorio de ip̄is triūpbam⁹. Itē an ip̄az nūqz apparuit victoria. s; oēs tāqz
duicti i carcerē trudebāt. Un iob i p̄sona atiqz. In tenebz strauit lectū meū. Job
xxij. Uter⁹ etiā ei⁹ p̄t dici arbor victorie. ex q̄ p̄cessit p̄pugnator n̄ ad saluādum

Donāt victores et coronāt. Unde marie d̄z Isa. lxij. Eris coro- L Isa. lxij.
na glorie in manu dñi. et diadema regni in manu dei tui. Fructu etiā hui⁹ pal-
me cibabunt̄ q̄ vicerint. Unde Apoē. ij. Vincenti dabo edere zc.

Quāto infer⁹ in radice pl⁹ p̄mit̄: tāto supius in frondibz z ramis exaltat̄. z q̄a ip̄a
cū filio l̄de torrete i via bibit. Iuī cōmortaue ē p̄passiōe l̄p̄pterea exaltauit caput.
in sua assumptiōe.

Stricta gal̄ hispida z aspa iferi⁹. Dedit ei illi dñs panē artū z aquā breuē. ysa. xxx.

De arboribus

rece strictura. Braclitas. paupertas. q̄a fuit simul in vnū diues in spūalibus. s̄z pau-
 p̄ in t̄palibus. Bispidā. q̄a inculta. vel bispidā. q̄a filij passionibz et miserijs affli-
 cta. Alpa. et q̄si q̄busdā aridis corticibz inuoluta. quia p̄pter verba Isabioz dñi. I.
 .i. vtriusq̄ testamēti Custodiuit vias duras. Vel asperi cortices. asperitas et vili-
 tas indumētī ei⁹. Ecōtrario. i. supioribz. s. ramis frondibz et cacumie: dilatata: gros-
 sa: plana et speciosa. De p̄mo dicit ip̄a. Et ambulabā in latitudine t̄e. Que sursum
 enim sunt q̄siuit. nō q̄ sup̄ terrā. Col. iij. De sc̄do puerb. ciiij. Est q̄si diues cū nihil
 habeat. et est q̄si paup̄ cū in mult̄ diuitijs sit. De exercio Lan. viij. Quā pulcra et
 q̄ decorā cariss̄ ma i delicijs. Statura tua assimilata est palme t̄e. Que sic dicit
 gregori⁹. gracilis i imo: in t̄ta fructū. i. in supioribz grossescit. Nā ip̄a pus hūilli-
 ma modo gliosissima ead filij dexterā collocata. Omnes rami ei⁹ sursum eriguntur.
 q̄a q̄cqd boni habuit deo attribuebat dicēs. Fecit mihi magna q̄ potēs ē. Lu. i.
 Ideo rami ei⁹ appellat̄ elate palmarū. Alan⁹ de insula. Elate palmarū sunt rami
 pductiores. interdū aut̄ rosā coloris. crispātes et semp ad alta tēdentes. et nūq̄ vi-
 rorem suū amittētes. Elate v̄o grece idē est q̄ abietes latine. Et dicunt spatule
 palmarū elate p̄pter sui rectitudinē q̄ abietes excelle arbores sunt et recte. Nec sur-
 sum erigunt nisi deorsū p̄primant. Exēplū de hieremia q̄ q̄ magis affligebat q̄a p̄-
 dicabat. eo p̄stanti⁹ loquebat. Item Exo. i. Quo magis affligebant̄ israelite ab
 egiptijs plus multiplicabant̄ et cresebant.

Grego.

Alanus
de insula

Poeta

Palma si
militudo
manus

Darla
palma

Palma
crucis
pars

Spatulas habz p̄ folijs. Et est spata bellicū instrumētū. cui⁹ diminutiū spatula. q̄si parua spata. Folia s̄ba sunt. Spatule palme. hūilia s̄ba marie. q̄b̄ q̄ntuz
 in se est: a nobis refecat p̄ exēplū. sup̄stiatē et magniloquū s̄boz. quasi di. Noli
 te multiplicare loq̄ sublimia gliantes. Sed recedat vetera de ore v̄ro. Itē rami ei⁹
 .i. stutes. gladij sunt q̄b̄ dimicauit s̄ vicia et nob̄ reliq̄t exēplū dimicadi. Unde
 poeta. Pugna p̄ patria. celesti. s. Eccl. iij. Pro iusticia agonizare p̄ aia tua. et vsq̄
 ad mortē certa p̄ iusticia. et deus expugnabit p̄ te inimicos tuos.

Ramos suos circūq̄q̄ diffundit. q̄a nos p̄tegit s̄ iracundiā filij et feruorē occupiaz.
 Similitudinē etiā hūane manus q̄dāmodo exp̄mit in frondibz. et a palma hūana
 forte appellat̄ palma p̄pter p̄formitatem. Vel q̄a ramo palme solet ornari palma.
 .i. man⁹ victoris. L. Exēdit enī man⁹ suas inopi. Ip̄ largitatē. Let palmas ad pau-
 pes. Nec collecta est man⁹ ei⁹ in pugnū ad pcutiēdū. s̄ extēla sic frōdes palme
 ad donandū. dat enī oibz affluēt̄ q̄ntū in se. Jaco. i. Idcirco de ea p̄t dici sic t̄e
 de sapia. Sap. viij. In opibz manuū illius honestas sine defectōe. q̄a opa eius q̄
 exhibuit filio dei. honestatē habent indeficientē. similiter et opa misericordie q̄ mi-
 ser̄ peccatoribz impēdēt̄ nunq̄ cessat.

Semp̄ necesse sicut dicunt ad alterā partē. quia nō sinistrā sed dexterā et optimam
 elegit sibi partem. Luca. x.

Fructus ei⁹ dactylus: exteri⁹ mollis et rubens sed robustū lapidē p̄tinēs interius.
 Fruct⁹ palme n̄re christ⁹. q̄ carnē q̄si mollē. i. peccatrici silem. exteri⁹ p̄tēdebat. s̄z
 robur diuitatis interi⁹ occultabat. Isa. xlv. Vere tu es de⁹ abscondit⁹. Que vide
 licet caro mollis p̄ benignitatē. q̄ ip̄m coegit incarnari. vnde de spūsc̄to d̄z. Incar-
 natus. tandē rubricata est i passiōe sanguie p̄po. Unde d̄z ei⁹ Isa. lxiij. Quare ru-
 brū est indumentū miū. i. caro. Uir⁹ aut̄ lapidis h⁹ dactyli. q̄ filij diuitas figu-
 rat. diaboliū excerebrauit. q̄ signatū est. i. Regū. xvij. i. factō dāuid: q̄ lapide deiecit go-
 liam. Dactili aut̄ cresecētes in sumo palme cacumine. dulciores. maturiores: grossi-
 ores et lapidiores sunt. Talis fructus christus dñs. Isa. iij. Erit fructus terre. I.
 .i. marie. Sublimis. Qui ergo od hunc fructū volet attingere. necesse habz i pal-
 mā ascendere. Unde Lan. vij. Ascendā in palmā. .i. in crucē synodochice. cui⁹
 pars dicit̄ fuisse de palma. Let apprehendā fructus eius. Qui est filius virginis.
 Ip̄a est enī palma. et crux palma. Sed lpalma. id est. maria. palme. i. cruci fructū
 suū cōmisit in passiōe. Illis ergo q̄ a beata s̄gine tota die q̄runt fructū suū potest
 ip̄a respondere et merito. Fructū meum cōmisit: cruci videlicz. si vultis cum habere.
 ite ascendite in palmam. et colligite ibi. Ille vero altius in palmam ascendit.

So. cclij.

Lib. XII. Particula. VI. Ca. V.

qui diuturniore et acerbiorē penitentiā facit: et maiori tribulationi p̄ dño se exponit
Aliter. Qui hunc fructū sublimē voluerit in p̄senti colligere p̄ gr̄am. necesse habz
oīa t̄palia et mūdāna p̄ cōtemptū suū pedibz supponere. et de toto mūdo scabellū
p̄stiterē. Apoc. xij. dicit de beata v̄gine. Luna sub pedibz ei⁹. I. i. oīa mutabilia
sub affectibus eius. et ideo habuit hunc fructū.

De lapide dactili plantato orit̄ palma. et sic de palma nō lapis nud⁹ sed dactilus.
Sic virtus diuinitatis beate v̄gini in itū p̄buit existēdi. de qua nat⁹ est iesus q̄
vocalur christus. nō purus deus. sed deus et homo.

Sapientia palma

Sapientia
palma

Quasi palma exaltata sum in cades. Verba sunt sapientie. id ē. sicut palma ī altuz
crescit ī cades. q̄ interpretat̄ saneta mutata v̄l trāstata. sic ego cresco in altuz ī sanctis
p̄mutatis p̄ gr̄am de vetustate culpe in nouitate vite. si trāstent̄ ab amore mūdi
ad amorē dei. quod signat̄ in trāstatiōe enoch. Gen. v.

Itē sapientia quasi palma cētenaria facit fructū. quia in antiq̄s ē sapientia. Job. xij.
Et cani sunt sensus hominis. Sap. iij.

Itē sapientia ī modū palme hūane habet ramos. q̄a docet rōnabiliter opari.

Itē post agones vite v̄sent̄. iustos coronādos denūciat. sed hec corona nō habet ni
si in cades. i. in trāstatiōe sup̄diera et vite sanctitate.

Christus palma

Infer⁹ aspera et cōtemptibilis et rugosa. Sic et christ⁹ in vita p̄senti aspirates mul
tas sustinuit et miseras. et fuit cōteptibil. Unde vocat se opprobriū hoīm et ab
iectionē plebis. Similiter et in cruce. Un̄ Jsa. liij. Vidim⁹ eū et nō erat aspect⁹
vsq̄. Et nouissimū viroz virū doloꝝ. Ecce rugositas et. Sed in resurrectiōe et
ascensioe apparuit ei⁹ pulcritudo. q̄d fuit sūmitas huius palme.

Christ⁹
palma. q̄
palma

Quo pl⁹ onerat̄ radice palme v̄beri⁹ fructificat. sic et christ⁹ in passiōe. vbi pl⁹ fuit
onerat⁹ irrisiōibz. Indibrijs et flagellis. ampli⁹ et maxime nobis fructificauit.

Similitudinē hūane man⁹ exp̄ssit ī frondibz. q̄z habitū iūctus ē vt hō. ad Phil. ij.
Diurnitatē folioꝝ. Unde de eo dicit. Et foliū eius nō defluet. de celestibz enim
semp̄ tracrabat: nō de terrenis.

Iustus
palma

Coronat̄ victores. Nam ip̄e erit p̄mū ip̄ozū q̄ triplicē hostem subiugauerūt sibi.

Dualiter Just⁹ vt palma florebit. i. exēplo palme. que nō fructificat nisi p̄
centū ānos. q̄ sunt vt multū vite hūane sūma. sicut dicit Eccl. xvij. Unde
ab abe nō nisi cētenario natus est ysac. i. risus. Gen. xvij. Rondū enī apparet q̄d
erim⁹. i. Job. iij. Parab. in fine. Ridebit ī die nouissimo. Ergo necesse ē lōganimi
ter expectare. Job. xi. Cū te p̄sumptū putaueris orieris vt lucifer et. Jaco. v. Co
ce agricola expectat̄ p̄ciosum fructū de terra. Post hanc enī vitā expectat̄ iusti res
tributiōem suā. Ad Bimūendū p̄ centū annos edificata fuit archa. qui. s. numerus
a leua trāsit in dexterā fm̄ p̄putatiōem bede. Per totā enī vitam istā debem⁹ nob
edificare domū eternitatis nostre.

Iustus palma. quia palma

De rege
apum

Amara est in radice: sed dulcissima in fructu. Sic et sanct⁹ vir. cui⁹ radix disciplina
et carnis castigatio: de q̄ nascit̄ deo fruct⁹ eterna retributio. Jo dr̄ Heb. xij. Dis
q̄dem disciplina in p̄senti videt̄ nō esse gaudij s̄ meroris. Ecce radix amara. Post
stea v̄o exercitat̄ p̄ eam pacatissimū reddet fructū iusticie. Ecce fruct⁹ dulcis. Et
h̄ designatū est Judic. iij. vbi dr̄ q̄ delboꝝ: q̄ interpretat̄ apio: sedebat sub palma.
Ap̄is habz punctōes et amaritudinē aculei et dulcedinē mell. Et legit̄ de rege apū
q̄ mittit apes ad mare vt inde afferāt guttas maris salis et ponāt cū dulcedine
floy. et inde p̄ficiūt mel ex amaro et dolci. Et h̄ est q̄d dicit ap̄s. i. Choz. ix. Ca
stigo corpus meū. Ecce radix amara. Quis infirmat̄ et ego nō infirmoz. Iq̄ p̄passi
onē. Choz. xi. Ecce fructus dulcis.

Infer⁹ angustat̄. H̄ ē circa curā corp̄is. vbi. vi. Habentes alimēta et. Ro. xij. Cu
rām carnis uefeceritis ī desiderijs. Inō dicit ī necessarijs. Debz enī iust⁹ ducere vi
tā asperā. et eq̄nimiter pati cōtemptū mūdi. et graciliter. i. tenuiter q̄rere vite buic

De arboribus

huic necessaria. iuxta illud quod orat salomō puer. xxx. Dedicatē et diuitias ne dederis mihi etc. Quia sicut dicit ps. Deli⁹ est modicū iusto super diuitias peccatorū multas.

Supius dilatat. i. in spūalibz q̄ p̄inent ad aīam. Isa. liiij. Dilata locū tentoriū tui. Intellect⁹ dilatat eterna cogitādo. affect⁹ ea amādo: et bonis p̄xiimi p̄gaudēdo. et malis p̄patiēdo. vt meditatio cordis sit sp̄ in p̄spectu dñi. et omne desiderīū aīe euz. Hec spūalia sunt orōes: deuotōes: vigilie et h̄mōi. vt dicat iust⁹. Et ambulabam in latitudine.

Firmiter radicat in terra stabilitatē eterne. vīta nō mouet flatu temptationū.

Aspera cortice. Cortex caro: que debet aspera fieri. et quasi tallosa asperitate penitētie. que opatur lenitatē p̄sciētie. i. Lhoz. ix. Castigo corpus etc.

Asploriū aque benedicte. vt q̄cumqz poterit irriget aq̄s sapientie.

Folia acuta. v̄ba penetratiua. Eccles. xij. Verba sapientū vt stimuli etc.

Spatule p̄ ramis. vt a se p̄us: et post ab alijs reseceat p̄ posse sup̄stua. Ezech. v. Si li hoīs sume tibi gladiū etc. Isa. xlix. L. Posuit os meū dñs q̄si gladiū acutū. I vt p̄ p̄fessionē et p̄dicatōem reseceam a me et a filijs strumas vicioz. Propter h̄ d̄ s̄ sanctis. Gladiū ancipites in manibz eoz. L. Gladiū i manibz. I verba in operibz.

Just⁹ palma. quia

Perpetuo viret. p̄fencrādo in sanctitate. Job. xxxix. In nidulo meo moriar. et sicut palma multiplicabō dies.

Jocunda in floribz. exēploz. s. frondens instar hūane manus. Et hi flores sūt discreti opera. que vt manus sint tornatiles.

Fructus hui⁹ palme mollis benignitate. rubens p̄passiōe. Dactil⁹ q̄ itēptat digitus: discretōem. quia dactil⁹ hūani digiti formā habet. Dur⁹ nucle⁹. p̄seuerātia i bono ope. Job. xv. Et fructus vester maneat. Aliter. Fruct⁹ q̄ de hac palma colliget. i. retributōe rubēs. ecce p̄fecta caritas i patria: q̄a eamīn⁹ i hierlm. Isa. xxxi. Dulcē: quia sic dabit victori ināna absconditū. Nuclei soliditas. i. p̄passibilitas. H⁹ fructus durabilitas. p̄mū eternitas. Ecce quō merito p̄mū respōdebit. Sic fruct⁹ valde in altū inspēdit vt iustus thesaurizat i celo. Matth. vi. Thesaurizate vobis thesauros i celo etc. nō in terra vbi fures effodiūt et furant. Folia palme. signa p̄grinatōis hierosolimitane. Laueāt sibi falsi christiani: q̄ in baptismo crucē accipiūt. nec hierlmā tendūt: sed poti⁹ i babilonē. Palma sexū habz distinctū. nec macurat fructus palme semelle: nisi aura ferēte masculi sui oppositi vaporē suscepit. Nec libez arbitriū nostz nisi p̄ vaporē gr̄e maturi opis fructū facit.

Quo pl⁹ onerat. copiosi⁹ fructificat etc. vt sup̄ S. Exēplū de filijs isrl. Exodi. i. Debz gassumi on⁹ p̄nie: et on⁹ tribulationū sustineri i patria. Radix n̄ra. cor n̄m qz onerādū est terra: recogitādo qz de terra sum⁹. petr⁹ q̄a duri et insensibiles. sabulo q̄a steriles. Et hec oneratio fit p̄ hūilitatē. Et hec ita faciūt cor p̄derosū q̄a statū suo nō potest diabol⁹ ipm tēptando deicere v̄ mouere.

Modos habz in stipite. q̄b in eā p̄t ascēdi. Hi sunt nuditas. cibi ariditas. vigiliantū p̄lixitas. et h̄mōi. quibz puenit ad fructū palme. q̄ christus ē. Apoca. i. Particeps i tribulatōe: et patiētia et regno. Nota ordinem v̄boz.

Palma ps cruc

Itē palma sūt crucē. cui⁹ q̄dam pars credit fuisse de palma. s. lignū ex trāsuerfo. cui dñice man⁹ affigebant. Un̄ christ⁹ dicit Lau. vij. L. Ascēdā i palmā. i. exaltabor i cruce. Itē flozebit vt palma: q̄ titulo crucis christi ascribit. q̄ ē. Jesus nazarenus rex iudeoz. I. Jesus. I sal⁹ I nazaren⁹ I florid⁹ I lunde⁹ I p̄sītēs. Ut palma ḡ fructificat q̄ p̄ salute aīe peccata p̄pa et laudes dñi p̄sītēs. passiōē in se dñicā resp̄sentat. Dicit gl̄ Just⁹ vt palma flozebit. I p̄phetica certitudo futurū ponēs. Iusti enī in viroze t̄m sūt hic: qui ē q̄dāmodo spes laboris et fructus. flozebit post hiemem vite p̄sentis. q̄si post cētū ānos: q̄ sūt vt mltū vite hūane sūma. sic d̄z Eccl. xvij. Et h̄ iustū est. vt. s. verno et nouo tpe arbores bone flozeant. Vita enī p̄sens p̄ hie mē designat. Itē flozebit hic floze virtutū. vt in futuro afferat fructū. Vel flozebit in futuro in stola corpis et aīe. Un̄ canit ecclia. Iustus germiabit sicut lilū. et flozebit ante dñm. et sumit de osee vltimo.

Libet XII. Particula. VI. Ca. VI.

Maria cypressus Capitulum vi.

Cypressus Un dicit Et qñ cypssus in mote syon. Dons syon. ecclia. vt syon significet eccliam militate. in q deus videt p speculū in enigmate. Dōs syon. eccliam triumphante. syon enī interpretat speculū vel specula. Exaltat ergo in monte syon. beata vgo. i. in eminētia vtriusq ecclie. Lqz btāz me dicēt oēs generatōes. angeloz et hoim. Eph. iij. Ex q oīs paternitas in celo et in terra noīatur. Vel Lin monte syon. i. in eminētia specularōis.

Aliter Lcypssus. arbor ē medendis apta corpibz. Syon. interpretat speculū. qd. i. speculū hominī reddīt imaginē suā. Deformat⁹ erat hō p peccatū qd ei abstulerat imaginē dei. ad quā factus erat. Sed p brām vginē q est fons gratie reformata ē in hominē imago dei p grām. Un bñ dicit Lcypssus in mote syon. cū p ipam imago dei reformat in aīa. et p resurrectōis medicinā. corpibz infirmis restituet sanitas. Itē Lcypssus. pene proximā virtutē habz cedro. Antīq enī cypssi ramos ppe rogū cōstitūere solebāt. vt odore cadau ex dñi vterent opprimerēt iocūditate odoris. et apud paganos mortuis cōsecrata erat. qā in modū hoīs excisa nō pullulat.

Maria cypressus. quia cypressus

- Arbor est medicinalis et medet corpibz. Et maria medicinalis est. qz genuit salutē animarū fidelīū. christū. i. medicū vulnerū nostrorū. Un Ecclesiastici. xxxvij. LAltissimus. i. pater Lcreavit zē. Unde dicit Isa. xlv. de filio. L Ego dñs creavi cum. hoīem Lde terra. i. brā vginē Lmedicinā. i. christū. q languores nros tulit. Isa. liij. Melius inuenies hoc. li. vij. timlo. i.
- Consolidat heruosos. qbus interiora descēdunt inferius. et exēpla marie cōsolidāt nos. ne p cupiditatē pñciam⁹ in terrā interiora nostra. Eccl. x. de cupido. In vita sua proiecit intima sua.
- Complexione calida. p dilectōem q filiū diligit. et creaturas eius. sicut habuisti libro. iij. ri. xvij. J J.
- Sapore amara. qā multū amaricata est in filiū passiōe. Unde cōpetit ei illud Ruth. i. L He voceris me noemi. i. pulerā. sed vocate me mara. i. amarā. Lquia valdere pleuit me omnipotēs amaritudine. J
- Colore surrufa. Caro enī christi rufa fuit p sanguineā passiōē. Un signat⁹ ēē per equū rufum Zacha. i. Et ipa surrufa p compassiōem. nā spūaliter passa ē in filio.
- Odorifera vt sup eodem. ca. iij. E.
- Recta p dilectōes. Un. Recti diligunt te. Cañ. i. Recta etiā. quia nunq inclinata p amore mūdialiū. vel aliquod peccatū. Vel recta. p paupertatem. q est rectitudo aie. Diuitie vtro faciunt torruosum.
- Durū habet fructū. christū. i. qui durus est in sacramēto indigne accedentibz. Jorhānis. vi. Durus est hic sermo.
- Debra mollia idurat z pfirmat. Un oram⁹ eā. Succurre miser. i. iuua pusillanū.
- Rurū sanguis restrigit. Et maria cypressus est aie emozroisse. Lmes. z hmoi. quia deficcet venas mortis Osee. xij.
- Nulla impulsu. nulla vetustate comam deponit. id est. putes qbus ornat christus caput suū. ei totū attribuēdo. cū dicit. Fecit mihi magna q potēs ē. Ipaz ei nec extulit felicitas. nec depressit afflictio.
- Coma eius tendit in consū. vñ z dr cypssus conifera. Cypssus ei grece appellat conus. eo q caput ei⁹ a rotūditate erigit in cacumie. et imitat formā conī. z fructus eius dicit conus. Per hāc etiā comā designat marie vginitas. cui debet aureola. vñ et depingit coronata. Aliter Lcypressus. J dicit ex eo q ramos a rotūdo i acutū colligēs. vclut conū facit i sumo. Et maria ramos pcutū suā. nō p vanitatē disygebat. s. ad vñū subline. qd de⁹ ē colligebat. Juxta illō Eccl. xxx. Lōtine z pgrega cor tuū i scitrate. Unū ei peribat a dño. scies vñū esse necessariū. Lu. x.
- Lignū ei⁹ fructus z solia medicinalia sunt. sed in fructu ei⁹ q christ⁹ signat. i. i pomis picipue p silit p tus. medicine. qā ipē opatus est salutē in medio terre.
- Folia etiā eius fructus et frōdes. i. verba opa et exēpla. sunt in medicinā p exēplū

Maria
cypssus
quia

De arboribus

Sapientie ei⁹: sunt in cibū in filiū sacramēto. sunt etiā in vmbra et ptectionē: quo ad frondes in qbus hab et venustate p exemploꝝ honestate.

Cyprius ps crucis Dicit fuisse qdā ps crucis dñice. videlicet lignū isrlū i rupe. qd portabat totā crucē. Ad mltos vsus necessaria. inde enī fiūt tabule ad scribēdū. manubria cultelloꝝ ad secādū. et hmōi. Sic et ipa nobis i diuersis necessitatibꝝ auxiliat et pdest. Nā ipsa oibꝝ oīa facta ē. vt qstū in se est lucrifaciat vniuersos. i. Lhoz. ix.

Oneribꝝ supportādis aprissima. qz infrāgibil: et nunqz oneribꝝ cedit. sed sub eis ppetua stabilitate pdurat. Silt et maria nunqz cessit oneribꝝ tribulationū: qz pariebat in filio. Per caritate qo q oia sustinet. i. Lhoz. xiiij. infatigabil: et qsi infrāgibiliter hūane ifirmitatis i nobis onera sustinet et supportat. iuxta illū Ro. xv. De bem⁹ nos firmiores imbecillitate infirmoꝝ sustinere zē.

Sapientia cyprius

Sapia cyprius Itē possunt esse pba sapie. Sicut cyprius exaltata sum in mōte syon. Sic enī cyprius exaltat et crescit i altū in monte syon q est in hierl'm. sic ego sapia exaltor i cōtēplatiuis. Eze. i. Eleuat⁹ aīalibꝝ de terra eleuabāt pariter et rote seqntes ea.

Itē cyprius medicinal' in frondibꝝ et folijs. et sapientia medicinā habz in pbis. Eze. i. Spūs vite erat in rotis. Eodem. xlvij. Erūt folia eius in medicinā.

Itē hec sunt pba christi. Quasi ced⁹ exal. sum zē. et qsi cyprius in monte syon. Cyprius eome venustate: nullo deponit ipulsi. in q signat cōuersatio antiq doctozū. quā nec laude nec aliq tēptatōis impulsu depouūt. et p hoc apri sunt exaltari. si tū sunt i monte syon. i. in eminētia speculatiōis p cautelā vicioꝝ. Abac. ij. Sup custodiā meā stabo. Christus aut exaltat qsi cyprius. qz p eoz pstantē opatōem magnificat dum ei attribuit.

Maria libanus Capitulum vij.

Uersus secundus Libanus. Unde Eccl. xxiij. dicit maria. Quasi liban⁹ nō incisus vaporauit habitatiōem meā zē. Flora sic dicit cāmarieſis. qhic liban⁹ dicit p monte. hec liban⁹ dicit p arboꝝ. S; p methonomiā posuit autoz nomē mōt⁹ p arboꝝ creſcēte in mōte. Ideo de arboꝝ dicit Liban⁹ nō incisus. lēū deberet dici. liban⁹ non incisa. Liban⁹ mons qdā ē fenici. terminus in dec otra septētrionē. cui⁹ arboꝝ pceritate: specie et robore. ceteraz siluaz ligna pcellūt. Hoc mōte brā pgo signat. ppter frutū eminentiā. Ipa enī terminat indeā. q interpretat pſessio. p septētriones: quo signat diabol⁹. qā ipm misericorditer arceat a mentibꝝ se pſententiū. Sic autē arboꝝ hui⁹ mōtis oēs alias excedūt pceritate: specie et odore. sic frutes virgīs omnes frutes alioꝝ serozū. In pceritate: frus tēplatiōis v' serā desideria. In specie pginitas. vel scā exempla. In robore caritas fort⁹ vt mors. hūilitas supportas omnē frutē. et virtus patiētie figurant. Liban⁹ aut qñqz accipit p mōte. vt dictū est. qñqz p arboꝝ creſcēte in mōte. vt sup. et fm vtrūqz modū interpretat cādidatio. Quāqz pgo accipit p thure. qz liban⁹ grece. thus latine. thus cui gumi ē ill⁹ arboꝝis que liban⁹ appellat. et de tribꝝ his psequemur.

Homie igit mōtis libani designat tā generosa celsitudo marie: qz excellētia partus eius. Per hānt q dicit de libano arboꝝ. qsi libanus nō incisus. libanata ei⁹ virginitas. Per h q sequitur vaporauit. mat⁹ fecūditas designat. Est g dicere vaporauit habitatiōem meā. i. christi hūanitatē. in qua habitauit cū homibꝝ. i modum aromatici vaporis exalauit. Sicut enī terra v' ortus exalat vaporē. vt hmōi exalatione nō scindat aut corrūpat. sic brā pgo genuit saluatoꝝ. vt in ea pginitas il libana seruaret. Uel vaporauit. i. cū genui q est vapor: frutis dei. et emanatio q dā claritatis oipotētis dei. Sap. vij. Uel vaporauit. i. sine lesiōe. pduti. qā sic vapor pcedit ex aq calida: v' aliqua alia re. ipa re integra remanēte. sic christ⁹ de signatus pabel. q interpretat vapor processit de virgine. Sap. vij. dicit de christo. Vapor est virtutis dei zē.

Aliter Liban⁹ nō incisus. Iest thus integrū. qd si igne tāgat. vaporē suū surū emit tendo manifestat habitatiōem suā. Sic brā virgo p dilectōem qsi p ignē inflāmata: p dilectōem opando. et tā opa sēpti qz p silij ad deū referēdo. ostēdit q puer⁹

Libet XII. Particula. VI. Ca. VII.

Christ^o
habitatio

ratio sua in celis erat. ad Phil. iij. p purā intētiōem. Un̄ die Eccl. xxiij. Ego sal-
tissimis habitavi. Ip purā itētiōem. Unde etiā dicit Cañ. ij. Inveni quē diligētā
mea. tenui eū nec dimittā. Quasi dī. Nihil aliud q̄ro. Vel sic. Vaporavi habitā-
tiōem meā. I. i. christū q̄ est habitatio mea. Fuit enī christ^o habitatio ḡtis actiue ⁊
passiue. Actiue. q̄a in ea nouē mēsiḃ corpāliter habitauit. Passiue. qz brā virgo si-
cut et oēs iusti spūaliter habitauit in eo. Un̄ Actū. xvij. dicit apls. J̄p̄e est in q̄
vivim⁹ mouemur et sum⁹. Vel Vaporavi. I dicit. q̄a si vas apothecariū sapit ⁊ re-
dolet aromatica cōtenta. etiā ip̄is aromaticis amotis. quō nō magis redolent cor et
veter brē ḡtinis: virtutū omniū odoramēta. in q̄ ventre ille q̄ omne bonū est: p
tot mēses iacuit et nunq̄ recessit a mēte. Vel sic. Vaporavi habitatiōem meā. Iq̄
si dī. Illos q̄ sunt habitatio mea. hūiles. s. et castos q̄s inhabitō p grām. vaporō-
sos et aromaticos et delectabiles reddo.

Preparō
thuris

Aliter. Delibano. Liban⁹ est arbor thuris. vnde nascit colibanū. i. lucidissimū icē.
sum. Et interpretat cādor. et signat cādorē ḡgitatis. Christ^o autē q̄ oblat⁹ ē p̄i ser-
uore passiōis succūs in odorē suauitatis. p gumi hui⁹ arborē designat. Et dicit
stītas marie Libanus nō incisus. I q̄a sine lesiōe ḡgitatis pcepit et pepit saluato-
rē. Aliāz enī cōiungaraz castitas Liban⁹ incisus est. I q̄a ope virili p̄cipiūt. Sma-
ria sicut Liban⁹ nō incisus. I suū gumi p̄tulit filiū: nō incisa. Vel Liban⁹ I vt autē.
arbor ē in arabia. cortice et folio lauro filis. succū amigdali mō emittens. q̄ bis in
anno colligit. s. in autūno et vere. Sed autūnali collectōi p̄parat. inciso cortice in
estatis feruore p̄siliēte spuma pingui. q̄ cōcreta densat. et h̄ est thus candidū. Un̄
hō nō scindit arbor. cōcrem̄ est in ea thus suauissimū. et in se suū retinet odorē. Dic
gmaria. Quasi liban⁹ nō incisus vaporavi habi. inēa. I q̄a p̄uersatōez scām i men-
te p̄glomeratū. nō enī p̄ incisiōem adulariōis vel supbie. sed in me p̄cretā ab scōdi
vt vaporazē suauiter habitatiōem mentis dño. et nō impudētē p̄mulgarē populo.

Christ^o
libanus

Itē aliter. Liban⁹ I nomē ē montis. q̄ pasual⁹ est et ferax herbaz. et ibi nutritur
vituli i sacrificio offerēdi. Un̄. Et cōminuet eos tanq̄ vitulū libani. I. hūiliabit
adeo vt pati sint imolari p christo: q̄ prius p supbia m̄ crāt q̄si cedi. Erat etiā mōs
ille irrigu⁹ fontibz et aromaticis arboribz densissime cōstitus. que si fuerint incise p̄
uabit mons odore. Dicit ergo. Q̄si libanus nō incisus. I dñ adhuc pullulat. et fra-
gescit arboribz aromaticis. Vaporavi habitatiōem. I mētis mee vt dño suauiter re-
dolēs offeram sacrificiū. Vel q̄a liban⁹ sonat thus i greco. thus hō integz i igne
positū. matorē reddit fumi copīā q̄ si incidat et cōminuat. Per fumū hui⁹ thuris
signat in ḡgine grāz actio de unpēsis sibi bñficijs. et rectitudo sue intētiōis. quia
fumus sursum ascendit.

Liban⁹
ad libam

Vel hec possunt esse ḡba christi: q̄ est Liban⁹ I. i. cādor lucis eterne. Sap. vj. q̄ candi-
dat p grām nigros p̄tōzes. q̄ dicit. Nō incisus. I q̄a p nob sponē oblat⁹ est i eru-
ce. sicut dicit Isa. liij. Un̄ dicit Joh. r. Nemo tollit aiām meā zc. In incisiōe enī
violētia adhibet. Vaporavi. I. i. vaporosam et delectabile reddidi. Habitatiōez me-
am. I. i. vtez ḡginis: q̄ est thalamus me⁹. Vel eccliaz. q̄ est aula mea. Vel aiāz. in q̄
habito p grām: que est sedes et thron⁹. Lorda enī scōrū q̄si thuribula vaporosa
sunt. et q̄bus emittit odor et fumus de manu angeli. i. christi. Vapor etiā iste. orō
est q̄ impinguat virtutes. et sine q̄ aride sunt. Itē d̄ hoc libano dicit Cañ. v. Spe-
cies eius vt libani. electus vt cedi. Liban⁹ I cādor. quia christ^o fm̄ diuinitatē can-
dor est lucis eterne. Sap. vij. Vel vt libani. I q̄ est arbor thuris. que q̄dem arbor
humillima est et modica. ⁊ totū qd̄ ex ea manat. s. thus. aut ad medicinā valet. aut
ad dei honorificentiā et cultū. Sicut q̄qd̄ de christo fluxum est in passiōe. s. sudor
lacrima: sanguis: et aq̄ medicamētū sūt generis hūani et honorificētia dei patris.
Vel vt libani. I mōtis cui⁹ hec est species. q̄ totū terre p̄missiōis supeminet. et q̄ p̄
ter eius p̄petuo niueatus est. et q̄ de eodē monte p̄petuo defluit fluēta terrā. p̄mis-
siōis irrigantia. Un̄ et dicit Cañ. iij. Que fluit impem de libano. De his duobz
Diere. xvij. Nunq̄d de petra agri deficiet nix libani. aut auelli poterūt aq̄ erūpē-
tes frigide et defluētes. Habz etiā libanus cedros alijs arboribz excelsores. Nec

De arboribus

est pulcritudo spōsi. cui⁹ verter. i. mēs ppetue fēginitatis cādo: eniueata .cui⁹ alti-
tudo toti terre pmissiōis. i. eccleie sanctorū supeminet. a q̄ fluēta grāz. et doctrinarū
descēdentia totā eccleiam scōz irigāt et replēt. et de cui⁹ plenitudine oēs accipiūt.
Job. i. Cedri excelsissimi in libano. virtutes eminentissime i christo. Potest tū itel
ligi in vertice niueato ingressus ei⁹ i mūdū. cādoze incorruptōis niue⁹. Alij enī vi-
ciosa lege nascēdi atq; seminādi. veluti cruentū habēt ingressum. ipse fō oimoda
punitate sanctitatis niueū. Vel in vertice niueato puritas intētois ei⁹ i oībo. Seq̄
tur Lelect⁹ vt cedit. I Quere supra eodem .c. iij.

Sapientia platanus Capitulum viij.

e T platanus. Un̄ dicit Eccl. xxiij. L Quasi platan⁹ exaltata sum iuxta aquā
i plateis. Sapia platanus. q̄ ppter latitudinē foliorū. i. f̄boz. d̄r a platos qd̄
est latitudo. Et ei⁹ folia sunt ad modū scutoz. q̄a f̄ba scripture sacre scuta sunt cō-
tra iacula hereticoz et tēptatōnū. Un̄ dñs singul tēptatōib; diaboli. sacre scpture
au toritates opponēbat q̄si scuta. Mat. iiij. Ideo dicit hieronym⁹. Alma snias
scripturaz et carnis vicia nō amabis. Exaltat̄ Janē sapia Lin plateis. I q̄a sic d̄r p
uer. i. L Sapia. i. christ⁹. L foris. i. palā et apte p̄dicat. Un̄ Isa. xlv. Ego dñs n̄
in abscondito locut⁹ sum. et in loco terre tenebroso. Uel L foris. i. p oēs creaturas.
Un̄ aug⁹. Flutus tui dñc. sunt om̄e creaturaz dec⁹. oia enī clamāt. de me fecit.
Job. xij. Interroga iumēta et docebūt te. I In plateis dat vocē suā. i. in latitudine
plebiū. renocās a lata et spaciōsa via q̄ ducit ad p̄ditōes. Mat. viij. Seq̄. I In ca-
pite tubaz clamitat. i. in loco frequēntato ab hominib; nō semel s; frequēnter clamat.
Christus etiam sic platanus lata habet folia. q̄a dilatat⁹ in cruce fecit vmbra p̄ctōri-
bus. vel ip̄is gētib; signat⁹ patronē. qz in vmbra ei⁹ saluat⁹ ē. Tren. iij. Cui dicit
mus. in vmbra tua viuem⁹ i gētib;. In cruce enī dilatauit folia sacre scripture. et f̄-
ba de ei⁹ passiōe scuta sunt et p̄gūt vt iā dicitū est. Un̄ Treno. iij. Dabis eis dñc
scutū cordis laborē tuū. Qd̄ sit qm̄ passio dñi p̄dicat. Dollis etiā est p̄ p̄ctatē. et te-
nerp passionē maxime in folijs. i. in f̄bis. q̄a lcx clemētie in lingua ei⁹. Et eq̄si
arbor patula. patus recipe et refrigerare oēs malo igne accētos. Un̄ dicit Mat. xvi
Venite ad me oēs q̄ labo. et. I In plateis. lqz dedit spes d̄sp̄eraz dicef. Eze. xviij
Holo mortē moriētis s; vt ouctat et viuat dicit dñs deus reuertimī et viuice. U
platee sunt subditū. q̄ eccleiam dilatāt. et christū in sua doctrina p̄ posse suo exaltāt.
que. i. doctrina designat⁹ p aquā. Unde Raum vtri. L Aquā ppter obsidionē bauri
tibi. i. doctrinā scripture sacre. I q̄a obsessa es ab hostib; tuis.

Diero.

Aug⁹

Christus
platanus

Maria
platan⁹

Dicit etiā maria L Quasi platan⁹ exaltata sum iuxta aquā in plateis. I Platan⁹ lat⁹ fo-
lijs. vmbra faciēs exteri⁹. refrigerat aquā interi⁹. Dō fō dupliciter exēstuat. exte-
ri⁹ in tribulatioib;. interi⁹ in tēptatioib; et cōcupiscētijs. Ut ḡ in brā fēgine plenum
ostendat refrigeriū. I platanus dicit iuxta aquas. I q̄a ptra estū exterioris tribulatio-
nis et interioris cōcupiscētie seu tēptatiois remediū p̄stat. Et p̄b digna est exalta-
ri et laudari Lin plateis. i. in populis.

Maria platanus. quia platanus

A platos grecedicit. qd̄ ē latitudo latine. Uel q̄a ē arbor patula q̄ expāsio ramis
vberē facit vmbra: et idoncū p̄bet vmbraclū. calore solis nimio fatigat. Sol chri-
stus. cui⁹ solis feruor ira iusticie ei⁹ et vindicte. quā. i. irā ip̄a suis tempat p̄ctōib; a
pctōib; deuote et fideliter exorata. Patulā nihilomin⁹ se exhibet pctōib;. oēs qm̄
tum i se est pata recipe sub sua p̄ctōe. et oēs refrigerare malo igne exustos. Et no-
ta: qz vbi sunt folia lata: ibi ē vmbra magna. et magna est vmbra p̄ctōis ei⁹. nam
p̄gūt ptra carnalē cōcupiam: q̄a virgo. cōtra ventū mūdane vanitatis: qz hūillima.
ptra tēptamenta diuiciarū: q̄a paup̄rīna. cōtra feruorē solis. q̄a mater solis insti-
cie. Diligas ergo mariā et seruias ei. vt nō vrat te sol per diem. neq; luna p noctem.
Aliter: vmbra hui⁹ platanī. dicit p̄t incarnatio f̄bi dei in ea. cui sp̄s sc̄tus ad h̄ ob-
umbravit. vt ip̄am in vmbraclū eccleie p̄pararet. Umbra enī et lumie est et corpe
opaco opposito ad lumē. Et tūc platan⁹ hec copiosissimā reddidit vmbra. qm̄ lu-
mē incorpore diuinitatis corpus in ea assumpsit n̄e hūanitatis.

Libet XII. Particula. VI. Ca. XI.

Maria
platanus
qz plata
nus

Arbor est sterilis a fructu. Et maria vultus virginitate. Pelegit sterilitate qz concubitus seditate. Unde de ipsa dicit Sap. iij. Felix est sterilis et incoïnquata et habet fructum et. Similiter viri in folijs. Et mari in moribus filius filio: qui est veritas vera. Joh. xv. Unde nubes que ascendebat de mari. iij. Regum. xvij. quasi vestigium hominis dicit habuisse. Osee. x. [Vitis frondosa israel] .i. maria [fructus] .i. christus [adequatus est ei]. Item: ex platano sunt cyphi quibus vinum ppinatur. qz gratissima est predicatio que de beata virgine.

Arbor mollis et tenera in folijs. qz pia et patiens peccatoribus. Quis instruit verbis et exemplis in spiritu lenitatis. quia lex demerit in lingua eius. Quere li. iij. ri. cxxi.

Juxta aquas platanus affectu misericordie. i. iuxta peccatores fluxibiles ad vicia. Nam prope est omnibus invocantibus se in veritate. Et iuxta est oibus que tribulato sunt corde. Et bene in terra aquas. i. iuxta fluidos populos. quibus semper parata est subvenire. qz sicut dicit Ecc. xl. Juxta omnem aquam veritas. Et nota quod arbor iuxta aquam copiose haurit humorem unde accipit virtutem. Et ipsa in his placis non marcescit ut tedio peccatorum affecta foliorum vel ramorum. i. orationum suarum et patrocinium subtrahat eis protectionem.

Aliter [Juxta aquam] dicit se exaltatam. non in aqua. quia coniugata fuit sed non vasa coniugio. [In plateis] i. iuxta filij mei doctrinam que docuit humilitate. Mat. xi. dices. Discite a me. et per quam. s. sapiam exaltata sum iuxta aquam. [celestis sapientia] plateis. Hierusalē civitatis superne. quia qui se humiliat exemplo meo exaltabit. Luc. xij. Platee hierusalem ex lapide cecidit et mundo sternent. Quia in platea gratia in corde lato per caritatem. et plano per simplicitatem. Et in tali corde exaltat maria. Aliter [Exaltata sum in plateis] in illis. s. qui constituti sunt in latitudine viis. que ducunt ad mortem. Tre nox. iij. Non sunt cogniti. i. sunt eternaliter improbari. qz in plateis huius que quanto fragiliores. tanto indigent misericordia ampliori. Et in his plateis. Ipsi ipsa quasi platanus protegens eos misericordia copiosa. ne mori rapiant ad infernum. sed ad penitentiam misericorditer expectant. et ne diabolus ipsos quando vellet perire suaveat. Vel exaltatam. Ideo se dicit in plateis. i. in latitudine multiplici. qz virgo enim virginibus. vidua cum viduis. coniugata cum coniugatis. Unde dicit. Et ambulabam in latitudine.

Vel aliter. [Platanus] ut dictum est. habet folia lata. et maria platanus est. qz abundantans in doctrina. Nam cum servaret omnia que de filio dicebant conferens in corde suo. Lu. ij. ex abundantia cordis. Mat. xij. prudenter et secure poterat loqui. Exaltata igitur est in plateis civitatis. i. ecclesie. hoc est in apostolis. qui oibus erant communes utilitate omnium procurando. Unde paulus dicit. i. Thoz. ix. Omnia oia factus sum. Platee etiam prostrate sunt. in quo humilitas discipulorum illius que dicit Mat. xi. Discite a me. et platee etiam viae sunt alij. et apostoli viae fuerunt oibus per exemplum. unde vocant sal terre. Mat. x. quia oibus vite salutamentum prestabant. Thob. xij. Platee tue sternent. In istis plateis est beata virgo et altata. per abundantiam doctrine que eos docuit. sicut platanus iuxta aquam. ad frax. apernit enim os suum sapientie declarande. Quere li. iij. ri. cxxi. Ut etiam ideo dicit [platanus] iuxta aquam. quia sicut rami vel arbores platanate iuxta aquas inuaniunt illos que submerguntur in aquis ad exundandum. sic et ipsa inuaniunt ad exundandum de aquis carnalium concupiscentiarum et aliorum peccatorum suis orationibus meritis et exemplis. Inuaniunt inquam si se prederint ei fide et dilectione. et manibus bone operationis ad eius honorem et gloriam quod bonum est operantes.

Maria cinnamomum Capitulum ix.

Innamomum. Unde dicit Ecc. xxij. [Sicut cinnamomum et balsamum aromatisans odorem dedit et quasi mirra electa dedit suavitatem odoris] Cinnamomum arbor est sic dicta: quasi cinnamomum. quia eius cortex ad modum canis rosati. Canna bebraice. calam. latine. Et cum fragrantissimum emittit ad modum nebule vel pulveris. Mirra crescit in arabia. et est silis spine quam acantem dicunt. Samenta eius arabes ignibus fouent. quorum fumo satis noxio. nisi ad odorem storacio accurrat. plerumque insanabiles morbos contrahunt. Mirra autem trogodite ab insula arabie dicta ubi melior et purior colligit. Ubi autem nos habemus [sicut cinnamomum] latia lra

Collectio
mirre

De arboribus

Aspatā

habet aspatā p. cinnamomo. Et est aspatā arbor modica et odorifera: rubra vel rufi coloris. spinas habens candidas. de cui⁹ radice fit unguentū. Dicit g^o maria. Sicut cinnamomū et balsamū aromatizans odore dedi. pietatis et hūilitatē. q̄ duo in cinnamomo et balsamo figurant. Qui ḡ fetet. currat ad mariā vt pignēt et ab ea. Et q̄q̄ sumit cinnamomū p. arbore. q̄q̄ p. arboris cortice. Primo ḡ de arbore. Secundo de cortice videamus.

Cinnamomū arbor

↪ Crescit in pegrinis et longinquis regiōib⁹. s. in india et ethiopia ad līram. In q̄ sigt̄ q̄ vsq̄ ad remotissimas regiōes habet venematio virginis gl̄ose. sicut ip̄a dicit Luce. i. Beatā me dicent omnes generatōes. Mariā etiā ab illis q̄ fuerunt flagiciosi peccatores honorā. et p. misericordiā vult ab ip̄is honorari. Dyctice. regio pegrina vita pctōis. sicut de filio pdigo dicit Luce. xv. q̄ pegr̄e p̄fectus est in regiōem longinquā. Vita enī peccatoris regio pegrina ēa deo: et a pditōue hūana. q̄a hō n̄ est factus ad peccandū. sed ad seruiendū deo. q̄ nemiui mādauit impie agere: et ne mini dedit laramētū peccādi. Eccl. xv.

↪ Duorū cubitorū. et hec p̄p̄terea equē puenit matri et filio. Sicut enim ip̄e sp̄s sūt filius dei et mansit fili⁹ dei. et cepit homo esse. vt vere posset dicere. Sum quod eram. scz deus. Nec eram quod sum. scz homo. Nūc dico. vtrūq̄. scz deus et hō. Sic potest dicere maria post partū. Sum quod erā. scz virgo. Nec erā quod sum. id ē. mater. Nūc dico. vtrūq̄. mater et virgo. Et hi sunt duo cubiti qui bus marie dignitas mēsuratur. scz virginitas et fecūditas. Ideo dicit Eccl. xxvi. Gratia super gratiā: mulier sc̄a rē. Gratia fecunditatis. sup. gratiā. virginitatis. Et nota. super. quia vtrūq̄ fuit et speciali gratia sp̄s sancti. Quere cōcordātiā de sago duplicato. Sed q̄ facta est dei mater. sup. omnē gratiā est. Et hoc figurat hec p̄positio. super.

Maria
cinnamo
mū. q. cin
namomū
arbor

↪ Medicinalis. quia et maria sumpta est caro christi: qua curatū est gen⁹ humanū. Eccl. xxviii. Altissimus creauit rē. Unde sup. illud ad Hebr. vii. vbi dicit: q̄ pleni decimatus est p. abrahā. dicit glo. q̄ christus nō traxit ex matre feruore vulnerē. sed materiā medicaminis.

↪ Tenuissimas et subriles dicit habere virgulas: et sursum tendētes. que quasi in seip̄as replicant. quibus designant cogitatōes virginis super omnes alios sc̄tōes spirituales: sublimes: et subriles: et ad deū tendētes. virgule iste in seip̄as replicantur. quia marie cogitatus per sui discussionē ad seip̄am reciprocabant. Unde dixit. Ecce ancilla domini rē. Ecce replicatio. Item Luc. ii. Maria cōseruabat omnia cō. in corde suo. Ecce virgarū collectio. Aliter. Tenuitas et erectio virgarū: designat in ea tenuitatē paupertatis et erectiōem a terrenis.

Item Cinnamomi cortex.

↪ Robustus: quo designatur in virgine virtus paciētie. que tribulatōibus pluuiarū grandinū: et ventorū obijctur. ne spiritalis viroz areseat. Assigna de paciētia marie. Et dicit iste cortex esse tricolor. scilicet. cinereus: vel subniger. vel fm phili. eos citrinus. Fuit etiā color virginis quasi cinereus. id ē. despectus. vt p̄pter paupertatem. vel quia corrupta reputabat a iudeis. Unde dicebant de filio ei⁹ Dax. rii. despectiue. Nōne hic est fabri filius. nōne mater ei⁹ dicit maria rē. Subnigra autē fuit in afflictōib⁹ quas fili⁹ sustinuit aū passiōe. Subrusa s̄o vel q̄si citrina p. cōpassiōe in fili⁹ passiōe.

↪ Rotundus et subtilis. quia maria cōuersatione celestis. et subtilis substantie per carnis maceratiōe. paupertatē. humilitatē. et contēplatiōe. Quere supra eodem particula. iij. ca. v.

Parfimo
nia

↪ Rugosus. in quo signatur parsimonia virginis. quia ex defectu victualium proueniunt rugē. Est autem parsimonia sciētia vitandī cultus et sumptus superfluos.

↪ Coloris cinerei q̄ vilis est et despectus. in quo signat dilectio paupertatis et mūdant

Liber XII. Particula. VI. Ca. IX.

Berū.

reptus. p. decem duo maluit in mūdo vilescere q̄ lucere. vilipēdi q̄ appciari. Et ideo dicit Lodozē cinnamomi se dedisse. q̄ dedit exemplū p̄tēndi q̄cōd i mūdo glōsūm. vere enī fuit hūilis p̄ paup̄tatē spūs. et sicut dicit b̄tus Ber. Vere hūmīlīs nō vult hūilis p̄dicari sed vilis reputari. Aliter Loloz cinereus. color māz tu⁹ est. s; sub h̄ colore later in cinnamomo sapor viū⁹. Et maria mortua erat mūdo. 7 ideo saporabat imo et sapiebat dulcedines aromaticas paradisi. Itē rōe color cinerei. signat eos q̄ dicūt cū abrahā. Loquar ad d̄nū meū cū sim puluis 7 cinis. Gene. viij. Idem enī sentiebat et loq̄bat de se maria filia abrahę.

Cinamo
mū cortex

- ✓ Acutū sapit cū dulcedine. Un̄ theophilū redarguisse legit. ecce acutū. et solata est. ecce dulcedo.
- ✓ Intense dulcedis. quia puerfatio eius q̄ din fuit in seculo dulcis ad imicandū. 7 ad huc dulcissima ad recolendū.
- ✓ Quāto gracilior et tenuior. tāto dulcior carior et odoratioz. Sic maria q̄nto ḡcili or p̄ hūilitatē et tenuior p̄ abstinentiā et paup̄tatē. tāto deo ḡtiosior p̄ meritū. 7 mūdo odoratioz p̄ exemplū.
- ✓ Ad calozē solis a stipite sepat. quia p̄pter amorē solis iusticie ab amore sue carnisq̄ signat p̄ stipitem. imo omnis carnis separam est. Un̄ nō caro sed aīa appellat. puer. xv. vbi dicit. Aqua frigida aīe sitiētī. I. i. marie Lnunci⁹ bonus. I. gabriel mīssus ad eā. De terra longinū. hoc est. de celo.
- ✓ Cūm fragit̄ emittit visibile spiramentū. q; cū p̄rogatiua marie apit. effect⁹ ḡcē aī⁹ q̄si visibiliter et manifeste sentit. sicut cū gariofilū masticat. et gustans reficit iustas res odore recreantur.
- ✓ Quo plus arteriē maiorē emittit odoris fragrātiā. Et q̄nto magis maria afflictā ē i filio. maioris odoris fragrātiā verāq; eccliam pigmentauit. q̄a sic facta est nō solum martyr sed etiā plusq; martyr.
- ✓ Vinū pigmentat. et maria vinū p̄dicatōis vinū etiā compunctōnis et lacrimaz. nā p̄eam sperant rei ad misericordiā filij puenire.
- ✓ Medicinalis est. et multū valet cōtra syncoxim. i. defectū cordis. q; designatū est in nuptiis Job. q̄. q̄n̄ vinū imperrauit a filio. Qd̄ etiā quōdie facit q̄ntoz penitē de uotōe seruozeu tepidis suminiſtrat.
- ✓ Vulnēra solidat. Solidatio spūaliū vulnērū spei securitas et venia peccatorum. Nec duo fecit theophilo.
- ✓ Furum sedat. furum. s. illius inundatōis de qua habet Osee. iij. Maldictum ē mendacium. vsq; inundauerūt.
- ✓ Degustantē confortat. sicut patet in magno patre bassilio timentī iulianū apostatā. et similiter in theophilo.
- ✓ Confectōes q̄bus admiscet reddit sapidas. Nō est enī sermo q̄ nō sit dulcior si in ip̄o fiat mētio de ea. Un̄ Eccl. clij. In omni ore q̄si mel indulcabit̄ et⁹ memoriā. Ideo etiā hec Cinnamomū aromatizans. In quā vbiq; diffundit odorē pietatis et misericordie sue. et omniū virtutū suarū.
- ✓ Os comedentis et masticantis se. reddit odoriferū. exēplū de iostio monacho in cui⁹ ore ocul⁹ et aurib⁹ inuētē sunt q̄nq; rose coloris et odoris eximij q̄n̄ mortu⁹ ē. qui singul⁹ diebus quinq; ps. beate virginis deuotissime decātabat. Et hoc p̄tigit in abbaria sancti bertini apud sanctū andomerū.
- ✓ Item p̄ hoc q; maria se p̄pat cinnamomo ostēdit. q; p̄fecte mūdū p̄tempſit. et p̄fecti p̄tempſus mūdi nobis reliq̄t exemplū. Dabet enim vt dictum est cinnamomū arbor virgas tenuissimas 7 erectas. et i ḡcilitate notat tenuitas paup̄tatis. 7 erectio a terrenis. q̄a virga erecta est. in colore cinereo amor ip̄ius paup̄tatis. que nō vult lucere in mūdo. sicut nec cinis lucet. sed magis vilescere. sicut cinis vilis est. Jō ḡ dicit se q̄si cinnamomū. p̄pter tria hec. q̄a dedit p̄fectū exēplū p̄tēndi oēmūdanū. Christus cinnamomū. quia
- ✓ Cinerei coloris. q̄a assumpsit de h̄gine carnē silem peccatrici. Color enī cinereus color despect⁹ ē. Et tal⁹ erat apud iudeos p̄sentia saluatoris. Un̄ q̄dam dicebant

De arboribus

Mar. vi. Nonne hic est faber filius marie et et scandalizabant in illo. Uel potius quoniam in passione non fuit ei species neque decor. **Isa. liij.** Et mortuus erat corpe: sed vivebat dicente. sicut in cinnamomo est color mortuus. et sub eo sapor vivus delitescit. **— Duo magis attritus est propter scelera nostra. Isa. liij.** maioris emisit fragrantiam odoris: quia fracto alabaistro corpus eius in cruce. domus. i. vtraque ecclesia: repleta est ex odore virtutis. **Johannis. xij.**

**Christus
cinna-
momo.
quia**

Fractus in cruce emisit visibile spiramentum: quasi nebula et odore suavitatis ad placandum iram patris. Unde Sap. xvij. Proprietas homo sine querela et. **De de aaron legitur ad Iram.** sed de solo christo proprie interpretatur. Et tunc sicut ipsemet dicit **Eccl. xxij.** quasi nebula terit omnem carnem ab ira patris quasi a fervore solis. Sicut etiam nebula: sol feruori se opponens: et illum suscipiens dissipat. sic et caro eius in passione. **De autem caro eius designat per nebula. habuisti supra pericula. i. c. vij.**

**Scriptura
sacra
cinna-
momo.
quia**

Scriptura sacra vel etiam sapientia: cum frangitur multiplici expositione: pigmetat vinum doctrine: et vinum concupiscentis: spem tribuens desperatis. Ezech. xvij. Nolo mortem morientis dicit dominus: revertimini et vivite.

Hiero.

Coloris est cinerei: cordibus nostris imprensus memoria finis. Ubi plato. Nec est summa philosophia continua mortis memoria. **Eccl. vij.** In omnibus operibus tuis memorare novissima tua: et in crenis non peccabis.

Plato

**Sancti
cinna-
momo**

Dulcis et medicinalis: nam medet languoribus animarum. et futura promittit retributionem. et si sit viciozium iucundum. Hieronymus. Anima sententias scripturarum. et carnis vicia si amabis. Dicit etiam sapientia. Sicut cinnamomum dedi sanctis odorem.

**Nota pro
erat et mir-
rha**

Cinnamomum cinerei coloris est. per quem intelligitur timor: et vilificatio et incineratio. quasi dicitur sapientia. Dedi eis timorem per quem sunt odoriferi. ut eorum spiritus erigatur a malo. Odorifera enim per fortiter: ea maxime que restringunt.

Item viri sancti proprie dicuntur cinnamomum. quia in cinere penitentiae degentes. et digne passionis memoris: ubi in sole posuit tabernaculum suum. quoniam corpus suum exposuit fervore passionis: propter amorem solis iusticie: separant a stipite suo quasi quodam duplici mundo. carne propria: et domestica. i. amicis carnalibus. proprio sensu. et propria voluntate. Ab hominibus si peccatis necesse habet separari: qui voluit agere fructuosam penitentiam. et imitari dominicam passionem.

Sapientia mirrha electa Capitulum 1.

In rha.] Unde dicitur Eccl. xxij. Quasi mirrha electa dedi suavitatem odoris.] Mirrha est arbor in arabia: quoniam cubitis crescens in altum. odorifera. albe spinis similis. gutta quondam distillat que viridis est et amara. que gutta dicitur similiter mirrha. quoniam inciso cortice quoniam sine cortice incisione. Que etiam talis est virtus: quod corpora mortua que ipsa pungunt: a putredine: vermibus: et fetore dicitur conservare. Que sponte manat preciosior est. et dicitur mirrha electa. Que vero per incisionem corticis emanat vilior est et minoris efficacie. Nec etiam gutta medicinalis est.

Compatitur autem sapientia mirrhe electe. quia docet spontaneam carnis mortificationem. dicens ad Col. ij. Mortificate membra vestra et. Docet etiam perfectam continentiam: que est mirrha electa: si sit voluntaria. ad depressionem cuius carnis continentia sunt amaritudo penitentiae et continentiae. Et hec duo dant alijs odorem. quia edificant. non tamen dant suavitatem odoris: nisi sit mirrha electa. i. penitentia et continentia voluntaria.

**Daria
mirrha**

Dicit etiam maria.] Quasi mirrha electa dedi suavitatem odoris.] Arbor in arabia. que interpretatur vespera vel occidens. Mirrha interpretatur amaritudo. maria mare amarum propter multas amaritudines quas sustinuit in filio. Fuit autem arbor mirrhe in vespera passionis filii. Fuerat enim arbor leticie quasi dicitur. Exultavit spiritus meus in deo salutari meo. sed amaritudinis quoniam occidit sol iusticie.

**Daria
mirrha
quia mir-
rha**

Arbor est quoniam cubitoz. quod cubitum crescit in altum. Di cubiti sunt mundatio in utero. Ubi quidam celebrant festum. natiuitas. annuntiatio. purificatio. assumptio. ut per cubitus sit interstitium temporis inter mundationem et natiuitatem. et sic de alijs. Spine similis. Per spinas intelliguntur peccatores. Ubi maria apparuit quasi spina: quoniam legem danti de mulieribus que de viris preceperat et consuetudinem observavit.

Liber XII. Particula. VI. Ca. X.

Gutta stillat que viridis ē et amara. Gutta ista christ⁹ fili⁹ marie. viridis q̄ color re-
fert ad celestia: q̄a xps de celo venit in virginē. amaritudo refert ad passionē

Christus gutta mirrhe. quia

Gutta hec acumie coloris inuisat circa arborē suā. q̄a christ⁹ p̄tute dilectōis epi-
mie adhesit matri sue ip̄m educāri. Un̄ Lu. ij. Descendit cū illis nazareth rē.

Gutta hec p̄ciosa ē. cui⁹ p̄cio sum⁹ redēpti. Job. xxvij. Hecit hō p̄ciū ei⁹. Qui⁹ p̄
cij crux fuit statera. et q̄a p̄pōderavit p̄ctō: sublatus est p̄ctm. ⁊ passio descendit ī trā.
Amos. ix. Fasciculū suū sup̄ terrā fundavit. P̄pōderavit etiā ob̄bito d̄ctētōnis
m̄ltōz ī inferno. Un̄ eo descendente ad mortē: sepulturā: ⁊ īferos. ip̄i eluati sūt de
inferno. Jō de cruce egregie dictū ē. Statera facta ē corp̄is. p̄dāq̄ tulit tartaris.

Gutta sponte manās p̄ciosior est: elicitā corticis vulnere. et xps exiuit ī natiuitate d̄
p̄gūis vtero clauso et signato. sponte etiā se obtulit p̄ nob̄ passioi. Un̄ ioh̄. xvij.
Processit obuiā venētibz ad capiēdū se. Ideo cōpat̄ camelo. q̄a sp̄te se inclinauit
ad onera n̄re īsimilitatis ferēda. Lu. xvij. Facili⁹ est camelū rē.

Gutta hec lucida interi⁹. q̄z christus lumē diuinitatis accēdit in testa n̄re mortalitatē
Et ideo obscurat̄ exteri⁹ velut testa.

Corpa mortuorū indepuncta seruat a putredine: s̄mily ⁊ fetore q̄d sit q̄n ad ei⁹ ex
emplū facim⁹ penitētiā. Putredo auaricia. vermis sup̄bia. fetor luxuria. Sup̄bia.
Unde Aug⁹. Vermis diuitū sup̄bia.

Aug⁹.

Odoris ē p̄cipui. Un̄ hic d̄z. Quasi mirrha electa dedi su. odo. J̄ illū odorē id̄ quo
meretric̄ dicit̄ puer. vij. Asp̄si cubile meū mirrha et aloe rē. Nec meretric̄ vanitas
aut voluptas. Cubile mūdāna delectatio. S̄z iusti debēt attēdere ī hac mirrha n̄
delectatōem v̄l odorē. s̄z amaritudinē pene seq̄ntē. D̄s enī voluptas. mirrha est
reper̄sa. q̄a risus dolore miscebit. Prouer. xij. et extrema gaudij luct⁹ occupat.
Mirrha aut̄ passiois christi fuit amarissima christo patiet̄i. s̄z suauissima et odorē
p̄cipui christiano recolēri. Nihil enī dulci⁹ captiuo: q̄z si p̄ciū sue redēptōis audiat
n̄s̄erari. q̄d sit q̄n passiois articlū distiguūt. Mirrhe ē ḡst⁹ amar⁹ ⁊ odorē suauis.

Christ⁹
gutta mir
rhe. quia

Gutta mirrhe ē rotūda. quia p̄ cam et̄ne glie nobis aditus aperit.

Gutta hec calida ⁊ sicca. Valde enī calid⁹ fuit christus: q̄n dicit̄. Sicut
sol gutrā amarā. sic christus tūc latronē atraxit ⁊ dulcorauit.

Gutta hec medicinal̄ est ad inū⁹ q̄d dupliciter. Primo q̄a restringit humores at̄ capi
te fluētēs. q̄z cogitatōes p̄sumptōis elidit in memoria crucifixi. sicut patz in petro qui
recogitās christū passum fecit girari crucē suā. Secdo q̄a valet p̄tra structurā pe-
ctoris. p̄ pecc̄. sc̄ia. p̄ stricnūrā angusta sc̄ia. quā mirabiliter christi passio dilatauit.
Tercio q̄a masticata tollit fetorē oris. q̄ eloqui sublimia gliando. Un̄ Isa. xlij.
Reduc me in m̄tōriā et iudicemur s̄l: et narra si q̄d habes vt iustificer. Quarto q̄z
p̄sumit putredinē vulnerū. que ē iteratio pecc̄. Un̄. Putruerūt ⁊ corrupte sūt cica
trices mee. q̄z recidūātes rurū sibi crucifigūt filiū dei. ad Heb. vi.

Dñs can
tuariens̄.

Secdm̄ sup̄dicta. maria ē arbor mirrhe. cui⁹ arboris gutta christ⁹ dñs. verūtamē q̄a
fm̄ q̄ hec l̄ra legit̄ de bt̄a p̄ḡie. bt̄a p̄go cōparat̄ gutte mirrhe. Notādū ē q̄ mirrha
arbor designat iudcā. p̄pter amaritudinē p̄ctōz. cui dicit̄ Hier. ij. Quō p̄uata es
ī amaritudinē vinea aliena. H̄ra l̄ra habet ī prauū. Nec arbor ī arabia fuit tē-
pore bt̄e virginis. quia tendebat ī defectū. Quinqz cubitos hui⁹ arboris facebāt
regnū et synagoga. que synagoga: sicut dicit̄ Gregori⁹. de q̄tuoꝝ angulis dom⁹
filiorū iob: diuisa erat ī q̄tuoꝝ. principes sacerdotū. scribas sc̄iores populi. et
p̄hariscos. et oēs hi erāt s̄lces spine p̄ multas peccatorū punctōes. Ab hac a bore
efflurit q̄si gutta mirrhe beata virgo. vt possit dicere. Sicut mirrha electa dedi
suauitatē odoris. Cetera fm̄ hunc p̄cessum a sup̄ioribz colligant̄.

Grego.

Maria
gutta mir
rhe.

Dicit̄ ḡ maria. Mirrha electa. Illa autem mirrha est electa: que sine vulnere manat
ab arbore. et illā amarā carnis mortificatōez desigt. quā p̄fert aīa nullo pecc̄i vulne
re sauciata. Talē mirrhā distillauit bt̄a p̄go. q̄ licz pecc̄i vuln⁹ nō haberet. seip̄z tū
m̄ltipliciter mortificare curauit. Et talē mortificatio sine mirrha. p̄pter deū ē. Un̄
ip̄e dicit̄ Lañ. v. Dessui mirrhā meam rē. Et hec est mirrha p̄ma et probatissima

De arboribus

sicut ibidem dicitur. et mirra electa. ut supra. **D**ignus enim preciosa est penitentia peccatorum: quae penitentia iustorum. Et nota quod dominus inessuit mirra ista in sua assumptione. et ideo iustum erat ut in mense augusti quod metunt segetes celebretur assumptio eius.

Ite maria comparatur mirrae. quia sicut mirra corpora inde puncta servat a corruptione sic maria per gratiam meritorum: exemplorum et orationum suarum servat familiares suos a corruptione luxurie. **M**irra probata castitas coniugalium probatio: penitentia vidualis. probantissima castitas virginale. quam ipsa per ceteris elegit in extermium legis. quae virginatate habebat opprobrio. **I**deo ipsa dicitur **L**am. v. **D**igiti mei. i. discrete cogitationes et affectus mei pleni sunt mirra probatissima. quae de virginatate cogito. Et ideo dedit non solum odorem per exemplum virginatatis. sed odoris suavitatem: ut multos alliciat ad propositum virginatatis. **O**dor enim non allicit: sed suavitas odoris. **C**onsequenter adducunt regi virginitates post eam.

Maria storax

Capitulum xi.

Storax. **I**eci. xxiij. Quasi storax et galbanus et yngula et gutta. **H**is autem tuos se comparat beata virgo propter quatuor cardinales: in quibus non sinitur per exemplum. **I**n storace fornicatio est. que apparuit in filii passione. **N**am storax lacrima est quae colligitur in diebus canicularibus. quibus feruor persecutionis figuratur. et tunc moleste sunt purgationes. quia christus cui mater compassa est per molestias quas passus est in cruce purgavit morbos animarum nostrarum. et tunc manifestissime apparuit fornicatio marie. **I**psa enim erat fornicatio illa mulier quam quisierat salomon sed non inuenerat: dicens. **M**ulier forte quis inueniet? **S**ed haec inuenit symeon quem dicebat illi **L**uc. ij. **T**ua ipsius aiam praesabit gloria. **Q**uere libro. iij. parte. ij. decima prognoua.

Doraliter per storacem signatur patientia sanctorum. quae manifestatur in feruore caritatis eorum. quae scilicet patientia ipsi purgant. licet molestissima sit nature. **L**uc. xxi. **I**n patientia vestra possidebitis animas vestras.

Aliter. **S**ecundum Iherosolymorum storax arbor est arabie filis malo cedonio. cuius guttae intra cauitate oris caernatim lacrimam fluunt. quae scilicet lacrima cadens in terram immunda est. sed cum adheret prope coriici vel calamo: et tenet se sursum tunc est munda. **D**ec etiam lacrima prope albida: tandem fulua fit solis causa. **E**t ipsa gutta dicitur storax calamites. quia seruat in calamo. et est pinguis. resinosa. humecta. et odoris iocundi. et veluti mellosum liquorem emittens. **E**t dicitur storax. quia est gutta arboris fluens et congelata. **N**am greci stira gutta dicitur. **B**reue autem stira latine storax dicitur. **C**onsequenter dicitur. **C**onsequenter dicitur. **C**onsequenter dicitur. **C**onsequenter dicitur. **C**onsequenter dicitur.

Maria dicitur storax. quia storax

Arbor arabie quae interpretatur caepetris. quia campus fructifer et latus et studiose excultus. **S**imiliter et beata virgo studio spullantem agricolata est et exculta. et nobis atque preciosum illud frumentum quod in sacramento pascentur homines et angeli. **J**ob. xij. **R**isi granum frumenti etc. **L**ata est etiam per multitudinem et viscera pietatis. **Q**uere li. viij. ti. ij. **D**ivinae arboris gutta primo candida est: postea calore solis fusca efficitur. **D**ec gutta christus dominus candidus per innocentiam et aie puritatem. quia peccatum non fecit. sed calore solis. i. feruore passionis quasi fulvus factus est illis quasi ferrugineus. **C**onsequenter dicitur spiritus. **A**micus meus candidus et rubicundus. **S**icut et beata virgo candida per virginatatem sed in filii passione fulua facta est et quasi ferruginea per compassionem. **C**onsequenter dicitur **L**am. i. **F**usca sum. quia decolorauit me sol. i. christus: cui mater compassa sum.

Dicitur calamites. quia tam gratia matris quam filii conseruat in calamo perfecte humilitatis.

Pinguis est per deuotionem quam suis famulis sumistrat. **U**nde dicitur cum filio permittens haec pinguedinem obedientibus sibi. **I**sa. lv. **A**udite audientes me et comedite bonum. et delectabit in crassitudine aia vestra.

Mellosi liquoris. **C**onsequenter dicitur mater cum filio. **S**piritus meus super mel dulcis etc.

Iocundi odoris. quia uterque in his qui salui sunt odor vite in vitam.

Humecta. tingendo alios in beneficiis et doctrinis.

Gutta fluens quasi congelata et pinguis effectiue dando persuetantiam.

Externus quasi obscura. sed intus quasi lucida. ut supra dictum est de mirra.

Fo. cdx.

De fortitudine marie

Storax quod est

Liber XII. Part. VI. Ca. XII. & XIII.

Daria storax?

- Stillat in feruore estatis. q̄a nō ex opib; iusticie q̄ fecim⁹ nos. sed fm suā misericordiā saluos nos fecit deus. Uel qz ex caritate nobis euāgeliiū pdicauit. Ezech. xxi. Fili hominis stilla ad sanctuariū.
- Lauernatim fluit hec lacrima. cor nō isrl̄is. q̄a christ⁹ incisus ī cruce: q̄ncz plagis de cauerna sui corpis nob; aquā et sanguinē ppinauit. et ecclie sacramenta.
- Infrigidata calefacit. et maria sigt p abysach: q̄ dauid frigidū calefecit.
- Supflua tollit. Sic et christ⁹. dicens Luc. xi. Quod superest date elemosynā rē.
- Dura emollit. Ezc. xxxvi. Auferā a vobis cor lapideū et dabo cor carneū.
- Dicit curare lippitudinē oculoz. et h; tribuens virtutē discretiōis.
- Dicit curare tussim et reumata. i. cogitatōes et curas supfluas
- Dicit cōsolidare dentes motos. i. virtutes q̄b; aia pascit suo modo.
- Dalapac ad ignem velut cera.
- Qui cōburunt vruā mirrbe fetozē sentiūt intolerabilē et piculosū. nisi p sumū storacis eisdem succurrat.

Moraliter. Lacrima storacis cadens ī terrā immūda est. Ne sunt lacrimine hypocrita nū sordide. q̄a effundunt p cupiditate terrenoz v' laudib; mūdanoz. S; lacrimine iustoz lugentiū p irriguo supiori et ex amore diuīo mūde sunt. Et de his dicit ps. dño. Posuisti lacrimas meas ī p̄spectu tuo. sic bonū vinū ante magnates.

Maria galbanus Capitulu xij.

Uersus terci⁹

g Albanus. Scdm isidoz. galban⁹ est succ⁹ ferule. Alij dicūt qz galbanus vel galbanū nascit in syria. s' illis herbe que ferula dicitur. et emittit guttā sillem resine. que vulnera sanat et serpētes fugat. Sup. xxi. exo. dicit glo. qz galbanū est succ⁹ ferule. et nascit in syria optinū. cartilaginōsū est et miū lignosum. cui⁹ odore fugant serpētes. Est autē ferula herba q̄ ppter semina ī follicul' p̄tenta. strepitum magnū facit qm̄ mouet. sed p̄z ledit si qd ea parit. Tū poeta. Pādo sillem⁹ assello. Quadrupedē ferula dū mal⁹ v̄get eques. Habz etiā ferula similitudinē senticuli. s; stipitē grossiorē et longiorē. Alij dicunt qz galbanū gutta est cuiusdā fructus. a q̄ .i. frutice erūpit liqz q̄ cōdensat circa fruticē. et fit galbanū. In quo signat tēperātia brē virginis. Frutex cozp⁹ hūanū. a quo in estate. i. caritatē feruore liqz puritatē erūpit. i. amor t̄pante. quia caritate existēte in aīa. t̄pantia fit in carne. et p̄denlat hec gutta circa stipitē. i. carnē. in quo notat p̄seuerātia in hac frute.

Det̄pantia marie

Galban⁹

Signat hūilitatem. quia sanat apostematata. Signat spem. qz valet p̄ frigidās passiōes. et spes curat timorē malū. despatōan. et silia. q̄ sunt frigidē aīe passiōes. Christ⁹ enī q̄ sol⁹ est p̄prie dator frutū. et biā p̄go q̄ orādo nobis ab eo ipetrat frutes. dat odorē sc̄tis q̄si galban⁹. i. spem p̄seuerētē in aduersis et excludat timorē malū et silia. Spes enī prudēs ē negociatrix q̄ posse hūanū mutat ī posse dei. Isa. xl. Qui sperāt in dño mutabūt fortitudinēz. Per frutē cui spei habet p̄seuerātia. que q̄si mittit in possessiōem etiā adhuc pendente lite. qz nescit hō vtrū dignus sit amore an odio. Eccles. ix.

Maria vngula Capitulu xij.

De prudentia marie

v Vngula. Vngula idem qd onica. que grece dicitur vnguis. Quis etiā grece vnguis latine. Et habz vngula formā vnguis hūani. In vngue so notat prudentia. Dedit g maria odorē q̄si vngula. q̄a exēplū prudentie ei⁹ redūdat ī alios. Isa est enī virgo sapiēs: q̄ accepit lapidē. i. exteriori ouersatōe honesta. Sumpsit ecuz oleū. i. bone p̄sciētie testimoniū. Matth. xxv. Prudēs etiā fuit negociatrix. quia amorē creature oīno p̄mutauit ī amorē creatoris. Dabuit enī prudentiā serpenti. oīa p̄capite exponēdo. Itē vnguis hūanus clar⁹ est. ita qz q̄ndam supplet v̄cem spectū. qd etiā op̄erit prudentie. Itē vngula scabiē purgat. et p̄ h; signat frutē abstinentie. Itē vngula finis est aīalis. qz habet in pedib;. et significat p̄sideratōes triplicis finis. Finis t̄paliū. q̄ hominē ī morte deserūt. et hic debet instruere hoīez. ne t̄paliū adhereat p̄ amorē. Finis voluptati et glie mūdane. q̄. s. voluptates. pctōrib; in tomēta. et glia in ignominia p̄mutāt. De his duob; Apoc. xvij. de aīa peccatrice. Quātū glificauit se et in delicijs fuit. tāntū dare ei tormētū et lucū. Nec

Triplex finis

De arboribus

est sententia diffinitiva. Finis etiā ppriū. qz nescit hō finem suum zc. Ecclesiastes. ix. Ibidē. Nescit hō utrū amore an odio dign⁹ sit. Dāt igit̄ christ⁹ et brā virgo elect⁹ suavitatē odoris. vt sint q̄si vngula. p̄hui⁹ tripliq̄ finis cōsideratōem. Deut. xxxij. Utinā sapient zc. ac nouissima p̄uiderent. Eccli. vij. In omnib⁹ opib⁹ tuis memorare nouissima tua. Treno. i. Sordes ei⁹ in pedib⁹ ei⁹. nec recordata est finis sue.

Varia gutta Capitulū xliij.

Gutta. Est autē gutta generale nomē. Sed hic dicitur gutta q̄ alio noīe dicitur amonica et lacrimas stillat i arenis. Sed arenis iberēs inutil⁹ est. nō arenosa vero curat oēs duricias. qd bene p̄petit iusticie. que oia adēq̄t vnicuiq̄ reddēs qd suū est. Et iusticia p̄gis diligēter cōsiderata: corda dura emollit. et plenitudo iusticie reddat ab ea p̄cep̄lū. Reddidit enī gabrieli dei nūcio discretā respōtionem dicens. Quō fiet istud Deo laudē dicēs. Magnificat aīa mea dñm zc. Nōmī sufficiē tē instructōem: dicēs Job. ij. Omnia q̄cūq̄ dixerit vobis facite.

Ite: gutta q̄a curat quālibet duriciā signat hūilitatōem cordis: que hoīes annihilat. Un̄ abrahā Gen. xviij. Loqz ad dñm mē cū sim puluis et cinis. Per duriciā enī significat resistētia. s; hūil nulli resistit. Hier. c. Congrega de terra p̄fusionē tuā. i. de corpe tuo materiā p̄fusionis vt hūilier. Dichē. vi. Hūiliatio tua. i. causa hūiliatōis tucl in medio tui. i. in ventre pleno sordibus.

Varia balsamū Capitulū xv.

Balsamū. i. balsamū. qd nō potest poni i sū. Balsam⁹ arbor. balsamū li qz. Nota qd brā virgo bis se comparat balsamo Ecc. xxij. P̄rio cū dicit. Sic cinnamomū et balsamū aro. o. dedi. Secūdo cū dicit. Quasi balsamū nō mixtum odor me⁹. Et in h̄ notat virt⁹ p̄seueratiē. Et de duobus pariter assignabim⁹.

De caritate marie
Per balsamū aromatizās. caritas p̄gis. Nā sicut odor balsami oēs excedit odores. sic ei⁹ caritas omnīū sc̄toz vniuersas p̄tutes. et moze balsami sue caritat⁹ odorem lōge excedit. ad sup̄na. s; p̄fectū desiderū eternoz. ad inferiora p̄fectā misericordiā et cōpassionē p̄ctoū. Et p̄pter hoc dicit ip̄a virgula sumi. et ei⁹ caritas est ignis. quem christ⁹ venit mittere i terrā Lu. xij. id ē. in beatā p̄ginē. Et p̄ ignē rubi quē vidit moyses Exo. iij. Ignis i rubo. caritas i fragili carne. Propter h̄ cū brā p̄go sit apotheca singulari z vniuersali virtutū. et habeat ignē feruētissime caritat⁹. nec esse habz odorē suū paul diffundere. z iō caritas ip̄i. Balsamū. dicitur aromatizās. Ite bñ caritas balsamū. q̄a marie caritas nūq̄ excedit. sicut balsamū corpa p̄seruat a putredie: et ea facit durabilia. Bñ etiā h̄ Balsamū aromatizās. q̄a caritas i ceteris virtutib⁹ opat̄: q̄ sunt q̄si materia ei⁹. Bene etiā dicit odorē dedi. nō reddidi. volēs vt oēs ḡtis gustēt odores ip̄i. et currāt in odore vnguentoz. suoz. Ideo dicit cū sapiētia puer. ix. Si q̄s est paruulus declinet ad me zc. Dicit et cū filio Isa. ly. Uenite emite absqz argento zc. Et hoc est odorē dedi zc.

B Per Balsamū nō mixtū. designat odor ei⁹. Un̄ dicit ei. Can. iij. Odor vnguento. rū mozi sup̄ oia aromata. Balsamū. vt dictū est. qz odores excedit oīm angelo rū et sc̄toū. sicut balsamū odores oīm aromati. Nō mixtū. s; purissimū. qz nulla habuit p̄ticiat⁹ admixtionē. Nam p̄ eam et in ea facta ē exclusio toti⁹ maledictōnis: quā eua induxit in mūdū. Un̄ dictū est ei. Blue. Et p̄ ip̄am et in ip̄az v̄it plenitudo toti⁹ bñdictōis. Unde dicta ē l̄ḡa plena. et de plenitudine illa nos oēs accipim⁹. Job. i. Et si nō accipim⁹. nō stat p̄ eam sed p̄ nos.

E Igit̄ odor marie. i. delectabil⁹ z iocūda opinio sc̄tatis ei⁹. cōparat Balsamo nō mixto. s; purissimo. Disceet balsamū et corripit atqz adulterat. oleo ciprino vl melle. Sic vite sc̄tatis corripit. cū gerit p̄ oleo laudis hūane. Sed maria dicebat cū dauid. Oleū p̄ctōis nō ipinguer caput meū. Vel p̄ acq̄redo melle delectatōis carnalis vel mūdane. q̄ ē illa meretrix de q̄ dicit puer. v. Fau⁹ distillas labia meretricis zc. S; maria p̄tēnēs oēs carnales et mūdanas delicias sp̄nialib⁹ tñ adhesit dicitis. Ite ideo odorē suū cōparat balsamo. q̄a sic balsamū facit corpa mortuū si inde pungatur videri q̄si viuū. et nulla putredie p̄mittit illō corripī. Sic odor misericordie virtutū et exēploz marie facit p̄ p̄ctū mortuos i spem venie respirare. Dicit ergo.

Fo. cxi.

U

Liber XII. Particula. VI. Cap. XVI.

Quasi balsamū nō mixtū o. meus. Quasi diceret. Quācūq; frutē habz balsamū purū et merū ad cōseruandū corpus. habz odor me⁹ ad aīam viuificādā et pser uādā a putredine viciozū. Per ducit etiā amatores et seruiētes suos ad gliaz re surrectōis: que incorruptibilitatē verā tribuit corpibus mortuis.

Christus balsamū Christus etiā se compat balsamo. qz pseruata putredine vicioz. Et qz balsamum omni re spali p̄ciosi⁹ et christ⁹ est sup omnia deus b̄dictis. Ro. ix. et p̄ciosior cū

Doctrina odor

etis opibus. et omnia q̄ desiderant nō valent ei p̄pari. Prouer. viij. imo p̄ ipō oīa reputāda sunt vt stercora. ad Phil. iij. sicut fecerūt sancti. vt. i. ipsū lucrificerēt. Ip se etiā nulli q̄ri miscibil⁹ est. nisi melli vel oleo. i. hūane creature q̄ supeminet alijs creaturis. Intellige de admictione spūali. q̄ sit p̄ ḡfam. de qua apl'us. i. Ehoz. vi. Qui adheret deo vn⁹ spūs est cū eo. vnitate. s. amoris et ḡfe. Hūanitas etiā assū pra a diuinitate. nō fuit mixta diuinitati. s. in vnitate p̄sone seruata fuit vtraq; natura in sua puritate. Unde eo canit ecclia. Tu⁹ oīno nō p̄fusione substātie s. vnitate p̄sone. Dicit ḡ christ⁹ vl' sapia. **Odor meus.** i. odor doctrine mee. est i sc̄is

q̄si balsamū nō mixtū. i. sicut odor balsami n̄ mixti Et appellat hic doctrina odor. q̄a operi dat q̄ fit odoriferū. Nisi cū opus cōsonet doctrine: odoriferū nō ē. Mat. xxiij. Quod dicūt facite rē. Compat etiā balsamo p̄pter odorē eximium. Joh. vi. Verba vite eterne habes. Idicit petr⁹ dño. **Lat. i.** **Lurrem⁹** in odore vnguentozū moz. Et d̄r doctrina christi vnguentū. q̄a sanat cōminādo r lenit p̄mittēdo. Compat etiā balsamo nō mixto. q̄a sine heresis errore. sicut hypocrisis sicut o. sine mēda cis philosophie tumore. Ipa est pure⁹. p̄pter inattingibile p̄funditatē. Joh. iij. Pure⁹ altus ē. Putcus vidēt et viuētis. Ben. xxiij. Vidētis: qz illuminat intellez em. Thūētis: q̄a accēdit affectū. **L. Balsam⁹** Ieriā: q̄a corpa mortua p̄seruat a bōmī corrupōe: gliaz designat resurrectōis future. quā datur⁹ ē ipse christ⁹ fidelibz suis.

Fidior⁹ Fidior⁹ sic dicit de balsamo. Balsam⁹ arbor stirpe silis viti. folijs silis rnte. sed albi

dioribz sempz manētibz. Arbor d̄r balsamū vl' balsam⁹. lignū ei⁹ dicit pilobalsa mū. fructus vl' semen carpobalsamū. succus opobalsamū. Quō ideo cū adiectōne si gnificat: qz p̄cussus offeīs vngulis. cortex ligni p̄ cauernas odoris eximij guttas distillat. cauerna enī grece ope dicit. Gutta ei⁹ adulterat admixto olco ap̄no vel melle. Sed si cetera p̄bat a melle: si cum lacte coagulauerit. Ab oleo: si aq̄ instillata vel admixta facile resoluat. Itē si lance vestes ex ipa polluit nō maculant. Adul terata hō gutta balsami: neq; cū lacte coagulat. et velut oleū in aqua supnatat. r ve stem maculat. Ipemet etiā dicit: qz balsama si pura fuerint: tātā vūm habent vt si sol excāducrit in matu neqant sustineri.

Nota Itē dicit aliq̄ de balsamo: qz ex colifa christianis sub dominio saracenoꝝ. s. a sarace nis cult⁹ steril p̄manet. et sub eoz cultura fructū facere dedignat. Dicit etiā qz cā po babilonico sex fontes sunt. et in vno eoz dicit beata virgo filiū balneasse. q̄bus fontibz camp⁹ ille irrigat. alio q̄ta nō fructificat. Item balsam⁹ duobz cubitis tū crescit. viti si lis est. arbor odorifera. moze vinee excolitur.

Roma insignis. arbor impueribil. et putredinē fugat. adminicul⁹ sustinetur.

Iuuentutē seruat. vermes necat. sumi odoris. gustū vini silat. amaz gustui.

Recentē maculā tollit ab oculo. acutis lapidibz vl' cultellis offeīs incidit.

Semen habet rufum. tactū ferri refugit. scindunt rami. sed nō penitus. et inde gut ta emanat rē. vt supra.

Proprietates balsami,

Oleum eius lenit dolorē capitis. et valet contra serpentes.

Duricias lenit. valet ad tollendas cicatrices. et p̄tra q̄rtanam. et cōtra viciū aurū r dentiū. aquis gaudet. amat amputari. ferro incisa morit.

Lignū eius p̄ciosum. sed pl⁹ cortex. plus fructus. plus lactima.

Sapientia therebintus Capitūlū xvi.

Therebint⁹ De qua dicit Eccl. xxiiij. Ego q̄si therebint⁹ extēdi ramos me os. et rami mei honoris et ḡfe. Therebint⁹. arbor breuis ē et medicinalis. Et dicit q̄si quere⁹ nigra. Qui⁹ arboris resina carissima est et optima. r nascit i syria maior. flores habēs racemosos sicut oliue. et folia dep̄ssa. amittēs anialia. i. cul

De arboribus

ces. de cuius cortice resina abundanter emanat. In macedonia h̄s brevis est arbor ista sed fructuosa. Sunt autē due therebinti. mascula et femina. Vascula ifructuosa. femie duo sunt genera. altera fructū rubeū habet. lentis magnitudie. altera h̄s fructū pallidū. saba magnitudie. et odore iocūdo. Valz at̄ therebit̄? In morbu aurū Dicit ḡ sapia. Quasi therebit̄? extēdi ramos meos. I. i. autoritates. distinctōes. et sentētiās scripiure mltiplici intelligētia et expositōe. Dan. xij. Pertrāsibunt plūmi et multiplex erit scia. Pargat etiam sapia malū anriū. q̄s est inobediētia. LEt rami mei honoris et gr̄e collatiui in p̄senti et futuro. Uel q̄a sapiētia dei amatores suos honorabiliores reddit et gratiosos.

Frater
wernic?

Doctna
aploz

Aliter et subtilius. Ego sapiētia. vel ego christus. Extēdi in sanctis ramos. I. p̄dica tōis. Rami p̄dicationis apli. p quos doctrina lōge diffusa est. Barth. ultimo. Eū tes docete oēs gentes etc. Ramos. I. i. ap los diffundētes verbū dei. Ab his ramis exierūt folia. I. s̄ba medicinalia. Eze. xlvij. et flores p̄forātes visum spūalem. I. intel lectū. et fructus reficiēs affectū. Et cōparat doctrina aploz solijs medicinalibz in q̄ntum sunt ad vicioz expulsionē. floribz inq̄ntū ad cōuersoz p̄firmatōem. fructibz inq̄ntū ad eoz sustentatōez. Per aplos enī fluui? padisi diuisus ē in q̄ntoz capta. I. scriptura irrigās padisū. i. eccliam. Per ipos. I. egressus est fons de domo dñi. I. id ē ecclia. Let riganit torrentē spinaz. I. p̄ctōres. Jobel in si. p ipos fact? est patēs fons domui dauid. Zacha. xij. Extēdi. I. p̄ vniuersū orbē. I. i. sicut therebit̄? sicut dicit glo. Due sunt therebinti. mascula et femina. Vascula. I. illi q̄ de se p̄su mūt. nō facit fructū. sed femia. I. h̄uiles. Et dñs q̄ supbis resistit et h̄uilibz dat gr̄i am. Jaco. iij. fecit fructū p̄ h̄uiles. I. Eboz. I. Cōrēptibilia hui? mūdi elegit de? etc. LEt rami mei. I. i. apli. I. sunt honoris. I. dū p ministeriū suū populū mndāt et sic ho norabiles reddūt. Let gr̄ie. I. dum ipm pp l̄m virtutibz ornāt. Honor hois est. q̄ fa ctus ē ad imaginē et similitudinē dei. Gen. i. et tūc est hō honorabil? q̄n seruat i se dei imaginē et similitudinē ad quā creatus ē. et hoc docuerūt apli. ideo de ipis d̄r ab die in sine. Ascēdent saluatores i mōtem syon. iudicare mōtē elau. mūdāds a peccat̄. et sicut dñs regnū. I. p gr̄am. Uel rami. I. i. apli. I. sunt honoris. I. p honestatē cō uersatiōis. Let gratie. I. p miraculoz opatōem. De p̄uersatiōe. Isa. lx. Qui sunt isti q̄ ve nubes volant. De opatōe miraculoz. Barth. r. Dedit eis ptatē spiritū im mūdōrū vt eiecerent eos. Actū. iij. Virtute magna. I. i. opibz miraculoz. Credde bant apostoli testimonū resurrectōis.

Christus therebitus

B

Berū.

Arbor parua. et signat christi h̄uilitatē. q̄ est arbor vite. et paruul? fact? est p nobis. Isa. ix. vt nō apponat vltra magnificare se hō sup terrā. vt dicit b̄tus bernard?. Gen? querē. q̄ est arbor fructificās porz. et christ? p̄ncipaliter in passiōe fructifica uit peccatoribz. p q̄bz mortu? est. Uñ. i. pe. iij. Christ? semel p pens n̄is mortu? est iust? p iniustis etc. I. Semel. I. vt nos semel. i. p̄fecte moriamur peccat̄. nō ea res terādo. I. Mortuus ē p peccat̄ n̄is. I. tollēdis. abluēdis. medicādis. destrūēdis etc. I. Iust? p iniustis. I. et iustos ad iusticiā p̄uocaret. vt nos offerret deo p̄ri. I. Morti ficatos q̄dem carne. I. v̄sicut mēbrū sine corpus mortuū nō p̄t facere op? carnale. sic et mortuū sim? ad opa carnalia. I. Viuificatos autē spū. I. vt sicut spūs trāsferet vi tā i oibz mēbris. sic et nos viuam? opaudoponēdo oia mēbra n̄ra i seruitiū eius.

Christ?
therebit?
quia

Optimā distillat resinā. Optimā resina que fluit de hac therebinto. sanguis et aq̄. sudor et lacrima. Bene optimā. qz sola aq̄ illa mundū potuit ablucere. sol? ille san guis dei similitudinē in aia refrigerare. sol? ille sudor languidos curare. sole ille la crime peccata diluere.

Sanctas

Folia ei? et odor fugāt serpētes. Folia xpi. s̄ba ei? crucifiri. Odor ei? opinis vel mēoria xpi. Uñ dic̄ auctoritas. Crucifiri memoria crucifigit vicia. Serpētes. vicia sunt. q̄ mordēt aiam et venenāt et tollūt ei vitā duplicem gr̄e et gl̄ie. Sap. xvi. In memoria fmonū tuoz serpētes exterminabant et velociter sanabāt. Uñ spētes demōes. qz totū studiū ē aias venenare. Itē serpētes. pui motus a serpedō. Uñ Gen. iij. dicitū est serpēti. Pectore et vētre repes. I. cogitatōe et delectatiōe.

Is. cclxj.

U 2

Liber XII. Particula. VI. Cap. XVI.

Arbor humil' cōtempbil' et horrida. Unde Isa. liij. Vidim' eū et nō erat aspect' et loqitur de tpe passiois. Purgauit etiā obediētia christi. quā patri exhibuit i passioe. inobediētiā ad e. Unde Ro. v. Sicut p inobediētiā vni' rē. L' Extēdit Ieriaz christ' l' ramos l' i. sentētiās scripture: qñ post passionē apuit discipulis sensū vt intelligerent scripniras. Luce vlti.

Sequit' l' Extēdi ramos meos l' i. brachia i cruce. Sicut enī in ramis crescit fruct'. sic fruct' nre redēptōis in brachijs saluatoris. L' Et rami mei l' i. brachia extēsa l' i. hōnoris et grē. l' collatiui. qā maior hōnor nō ponit excogitari: q̄ p amore vilis b' miculi moreret rex glie et dñs maiestatis. L' Et grē l' qā nō ponit hō tantū b' ficiuz pmereri: sed de sola et mera grā ponit sic saluari. Un' auctoritas. Passio dñi ē op' sine exēplo. grā sine merito. caritas sine modo. Et q̄nto magnū fuit p'ciū quod p nobis datū est. rāto mag' cōq̄rit ille: q' ideo tān' emittit vt solus possideret: si p'ciū qd p uobis dedit: se p peccata nra viderit amisisse. Un' cōquerit de q̄busdā dicēs. Re tribuebās mihi mala p bonis sterilitatē anime mee quā posui p eis.

Lucas

Itē therebin' arbor parua et hūilis. et nascit in damasco syrie. Syria interpretatur sublimis. et signat supbia. damasc' sac' sanguine'. In sanguie designat peccatū. In sacco nre carnis miseria. q' induci sum' tanq̄ lugubri cilio. vt sic in Hecilio ad luctū tēporariū puocemur. Sicut g' therebin' de damasco nascit. et de syria arbor hūilis et medicinal'. Sic b' virgo de peccatorib' nata ē sancta. et hūilis ex supbia. et ex se pduxit filii ad nostrorū medicinā dolorū.

Maria dicit therebintus. Quia

Arbor pna. Et signat hec paruitas humilitatē ei'. assigna de hūilitate eius. et assigna quō ipa arbor vite in medio paradisi. i. ecclesie.

Bonus quere'. quia ipa fructificauit pncipaliter p'cōrib'. Unde de fructu. i. filio. eius dicit. i. Pe. iij. Christus semel p peccat' nris mortu' ē. vt supra.

Sudat resinā optimā. i. christū q' est medicina languētū aiāz. Rosal' sudat. Iqz sic sudor erit de carne. ipa carne manēte integra. sic nerus ē de ei' carne integra manēte filius dei. Et sicut sudor medicinal' est carni hūane. sic fili' caro fact' medicina carnis et aie nre. Unde appellat' flui' doris. Eccl. xxiij. qd interpretat' medicamentum generatōis.

Folia ei' et odor. i. nois eius inuocatio: et vni' suaz opinto sive imitatio. fugant a seruis suis serpētes viciozū. Vel folia eius. i. orōes qñ p seruis suis orat' filii. Un' Apoca. xij. Terra apuit os suū et adiuuit mulierē. cui' partū nirebat draco deuorare. Vel odor. triū pncipaliū fructū. s. virginitatis paupertatis et hūilitatis: tres illos serpentes de q̄bus legit' Deutero. viij. Quere sup li. xij. pti. vi. ca. i.

Hūilis cōtempbil' et horrida. Tal' apparuit maria in filij passioe. L' Expādi vt extēdi ramos meos l' i. exēpla operū. ad obumbrādū peccatorib'. et refrigerādū p' in cērua viciozū. et maxime cōtra estū libidis. In ramis crescit fruct'. et ex imitatioe exēploz ei' fructus nre redēptōis et salutis. L' Et rami mei l' i. fructes. vt exēpla hōnoris et grē. l' collatiui. L' Et grē. h'ic hōnoris l' in secula seculorū. Quia s' partu virginis et fructib' ei' totus honor mūdi. et grā data est toti mūdo. Itē i ramis crescit fructus. dno rami pncipales. i. due pncipalitate fructes b're v'ginis: sunt v'ginitas et hūilitas. Merito enī hūilitatis placuit altissimo. merito v'ginitas quā ipsa pma vni' meruit habere: et fact' est christ' in ea filij v'ginitas. et in his duob' creuit fructus vite christ'. Dicit gl' Rami mei honoris et grē. Honoris l' q̄ntū ad hūilitatē. qā que pns fuit hūilis ancilla. mō adorat' sublimis regina. L' B're l' q̄ntū ad v'ginitatē. que ppe est donū grē. Sap. viij. Et vt sciui quoniā aliter nō possum esse continēs nisi deus det.

Maria therebinus qz

Odor eius fugat serpētes viciozū. Et serpentes. i. demōes fugant a solijs ei'. i. per verba eius. qñ. s. orat' p p'cōrib'. et etiā p recordatōem nois eius. illis q' currūt p viā mandatorū dei in odore illi'. Un' b'ns be' rō sic timēt rē. qe sup li. i. c. ij. D.

Valet ptra malū auriū. Quia obediētia marie. qñ rēdit Leccc ancilla dñi. Purgauit inobediētiā eue. quā cōsensit diabolo. pmittēti Leritis sicut diij. B'ej. iij. Itē

De arboribus

De hoc q̄ maria se compat thebinto: dat nobis orādi formā. Thebintus arbor breuis et fructuosa. hic est orō. que si sit breuis in f̄bis. sepe magis erit vtilis. Unde **Dar. vi.** Orātes nolite inultū loq̄ sicut ethnici. Folia autē dēla: vt frequē sit orō. **Femia.** nō mascula facit fructū. q̄a illa orō fructuosa est q̄ nascit ex cognitiōe p̄pe i/ firmitatis. **Beata virgo** Ramos. huc orōis: de fonte pietatis p̄cedentē ad nos **Lex** tendit. dñi exēplo ei? breuiter: humiliter et fiducialiter orare docet. Breuiter: cū dixit **[vinū nō habet.]** **Joh. ij.** Hūiliter: q̄ nō dixit. fili da eis vinū. s; p̄tenta fuit narrare necessitatē aliorū. iudicio eius toni relinquit. Fiducialiter: cū dixit ministris. **[Oīa quecūq; dixerit vobis facite.]** Nec tria similiter docuit **Lu. i.** Fiat mihi rē. **[Fiat.]** ecce breuitas. Sed p̄us dixit **Ecce ancilla dñi.** ecce hūilitas. Fiducialitē. **[qm̄ verbū tuū.]** Et rami mei rē. **[Rami miseratōis ei?]** honozis sunt. q̄a inuenit gr̄am impetrāti. **[Lz gr̄e.]** quia nullā patit repulsam. **[ij. Regū. ij.]** **Pere mater mea rē. Dester. v.** Que est petitio tua rē.

m **Orat̄er.** Ego quasi thebintus extendi ramos meos.

Vir iustus thebintus. Quia

Arbor fructifera. Assigna vnde ei fructus. s. ex terra. et ex impinguatōe: q̄ fuerit vtilitas passiois. vbi plantata est assigna.

Parua p̄ humilitatē. assigna de humilitate iusti.

Ben? quere? Quere? in bono sensu optima ad edificandū. q̄a durabilis p̄ p̄seuerātiā. et nō p̄t vermolliri. Quedā enī sunt vt fagus que de facili vermollēscit. **Di** sunt luxuriosi de q̄b nascit tinea. q̄ eos corripit: et p̄medit omnē vtilitatem ipsis ignorātib; **Uñ.** Inflāmatū est cor meū rē. vsq; nesciui. Tale lignū nō ē idoneum edificatio dñi. **Uñ d̄ effraim** dicit **Osce. vñ.** Comederūt alieni robur ei? et nesciuit. **Itē quere?** in bono sensu. vt p̄ posse suo fructificēt verbo: exēplo: p̄silio: doctrina: orōe: porcis. i. petōib; s; vñ? porc? nō fructificat aliq̄. Porc? luxuriosus. dic quōd.

Iust? the
rebit? .qz

Diero.

Itē multi inueniūt fructificātes porcis. i. de nouib; multū afferētes glādis et sagine. i. sterilitū operū. q̄ nec sunt cib; angeli nec hoīs. s; d̄ monū nñ. sic dicit hieronim?.

Humilis et cōtemptibil' et horrida q̄rū ad p̄sentē statū. excelsa: p̄ciosa et delectabil' q̄rū ad futurū.

Debet sudare resina. Sudor puenit ex labore. Resina medicinalis penitētia. q̄ medet corporibus et aiabus. Optima resina. volūtaria penitētia. Vel resina thebinti? q̄ est optima. Lacrima p̄ desiderio supnoz. **Uñ.** Effudi in me a. m. Itē. posuisti lacrimas meas in p̄spectu tuo. Dicit enī q̄ lacrima thebinti. valet ad p̄ficiendum p̄ciosum vnguētū: q̄d dilūcta p̄iungit. p̄uicta p̄solidat. p̄solidata p̄seruat. Sic facit penitētia. Cōiungit te deo: q̄ dilūctus eras p̄ peccatū. **Uñ** **Isa. lix.** Iniquitates nostre diuiserūt inter nos et deū nostrū. Te p̄iunctū ei et recōciliatū cōsolidat i bono. p̄solidatū et p̄firmatū facit p̄seuerare in bono.

P̄nia

Debet folijs f̄boz et odore exēplozū fugare serpētes vicioz ab alijs. sed ml̄ti f̄bis et cōsilijs inducūt hos serpētes. q̄. s. seducūt simplices aīas. et odore v̄l poti? fetore exēplozū puocāt alios ad peccādū. Odor mortis alijs in mortē. quoz dies p̄tereunt sicut naues poma portātes. **Job. ix.** assigna.

Debet extēderamos. i. opa sursū dextrosū rē. vt sint **[rami]** honozis et gr̄e. **[vt q̄]** rat in opib; suis honozē deo. et gr̄am sibi et primo. et gr̄is p̄ferat b̄nficia. s. sine spe retributōis. et oēs virtutes suas attribuat gr̄e ei? dicens illō **Isa. xxvi.** Oīa opa nostra opatus es in nob. et hic est honoz debitus virtutū largitori.

Duculq; dicitū est de arborib; de q̄bus legit Eccī. xxiij. Hūc videndū est de alijs. bonas p̄p̄tates habentib; q̄b; debeant designare maria.

Maria arbor

Lapinulū xvij.

Uersus
q̄rtus

a **Rbo.** Designata p̄ arborē: quā se vidisse dicit nabuchodonosor. **Dar. liij.** quā sic describit dices. **[Uidebam.]** et ecce arbor in medio terre. et altitudo ei? nimia. **Dagna** arbor et fortis. et p̄cēritas ei? p̄tingens celū. **Aspect? illi? vsq; ad terminos vniuerse terre.** Folia ei? pulcherrima. et fructus ei? nimis. et esca vniuersoz

So. cclxij.

U 3

Libet XII. Particula. VI. Ca. XVII.

in ea. Subter eā habitabāt animalia et bestie. et in ramis ei⁹ uersabant uolucres celi. et ex ea uescebat ois caro. Legit Gen. xxx. q. oues laban percipiebāt in ostentatōe uirgaz variāz. q. ex pte erāt decoricate. et ex parte corticē retinētes. Hūc igit cortice remanētē in sequētibz hāc partē decoricem⁹. vt sicut fm corticē līe de nabuchodonosor intelligit. ita fm interiorē candorē spūalis intelligētie brē uirgini adaptes. Nam licz ea que sequunt nō cōueniunt beate uirgini: nihil phibet hec d ipsa intelligi. et in hac decoricē potērit aliq cōcipe uirgīs grām et amorē.

Ecce. In dicitur Arbor in medio terre. q. beata uirgo in medio ecclie oibz p mūis sine psonaz acceptōe. qd indicat ei⁹ imago ad dexterā crucifixi in medio ecclie. Ipa est enī lignū uite in medio paradisi. Gen. ij. Et altitudo ei⁹. i. hūilitas nimia. Altitudo pmanē est ad sursum et deorsum. Uñ Joh. iij. Putens altus. i. pfund⁹. Altitudo g siue pfunditas est ei⁹ hūilitas nimia. Profunde enī erat radicata. et id se de humore grē pl⁹ habebat et firm⁹ stabat. Uñ sequitur Arbor magna et fortis. Magna meritis. q. fecit ei magna q potēs est. Fortis in opibz bonis. Alta fide et hūilitate. Magna caritate. Fortis patiētia. Lpccra. Lspe. Uel magna ad bona agēda. Fortis ad mala tolerāda. Lprocera. ad sublimia cōtemplāda. Unde sequitur. Et pccitas ei⁹ cōringens celū. Lspe uidelicz et celesti uersatōe. Strās enī in terra Sap. xvij. ptingebat vsqz ad celū. dum in corpe hūano angelicā uitam duxit. Talis fuit hec arbor in se. Qualis autē sit ad nos. subdit. Aspectus ei⁹ erat vsqz ad terminos vniuersę terre. Oculi enī eius misericordes. etiā vltimos pccōres nō dīspiciunt. sed benigne respiciūt. sicut patet in theophilo. Et sunt oculi ei⁹ vsqz ad terminū. Ipa in ipis specialiter delectat et eos respicit. in qbz finita et terminata est ois terrenitas. vt in sanctis et paupibz spūitu. Folia ei⁹ pulcherrima. i. pba eius irrepēsbilia. Onere li. iij. r. cxxi. A. Uñ dicit Prover. vij. Iusti sunt oēs fm opnes mei. Non est in eis prauū qd neqz puer sum. Pulcherrima. i. etiā. i. plena mysteriorum. Unde Apoca. xxi. Folia ligni ad sanitatē. Ipa pba et exēpla marie opant. Ipa iurē peccatoribz. q. enī iustificat. ille sanat. Silezech. xlvij. Folia ei⁹ ad medicinam. Pulcherrimo g foliorū: discretio verborū. Et fruct⁹ ei⁹ nimis. Ipa quē tot⁹ nō capit orbis in ei⁹ se clausit viscera fact⁹ hō. Et esca vniuersoz in ea. vniuersoz. i. angeloz et hōim. q. p eam panē angeloz mādneant bō. et p eam hōmēs et amgelī comedūt in mensa altaris. quasi in vno refectorio: sacramentū sūū sui. Subter eam habitabāt animalia et bestie. q. qnt sicunqz animalis et bestialis p peccatū qd fuerit si ad eam toto corde cōfugerit: ipm pteget ab esta solis. i. ira filii: et in cedio gehēne. et feruore pccatōis carnaliū et desiderio seculariū. Et in ramis ei⁹ uersabant uolucres celi. i. spūales viri: quozū cōuersatio in celis. Rami eius sunt ei⁹ pntes et exēpla. de qbz dicit. Rami mei honoris et grē. supra de therebinto. Hūiles cōuersant in ramo hūilitatis. misericordes in ramo pietatis. et sic de alijs. Et ex ea uescebat ois caro. Eius enī vberibz nutritus est ille q. dat escā omni carni. imo ille q. dedit se escam timētibz se. Et nota q. pus dicit. Altitudo eius. i. hūilitas nimia. et post subiungit. Fructus ei⁹ nimis. qnto enī hūilioz: tāto fructuosior. Sed forte dicet qd. qd nobis et fructū istū. forsitan nō partiet illū. Audi qd ipa dicit. Trāsite ad me oēs q. pccatōis mei et a generatōibz meis adimplemī. Rob enī attrulit fructū istū nō sibi. Unde. Terra nostra dedit fructū suū. Dedit. i. nō sibi auare retinuit. Ex quo etiā Terra nostra. Est. noster est fructus ei⁹. et ideo tanqz largisūma omnes ad eā inuitat dicēs. Trāsite ad me omnes etc.

Et nota q. vniua arbor multiplicia habz poua. Primū pomū: pulchra delectatio. secundū timor. terciū agnitio. quartū sancta spes. que est fructus sublimior. et id dulcior. De his q. tuoz habes ibi. Ego mater pulchredilectōis etc. O. si nō potes ad hunc fructū attingere: quia pusillus es p timorē. q. est fructus acerbior. pferat tibi alium. i. gratiā. Unde dicit. In me omnis grā etc.

Hec est arbor pulcherrima de qua legit Leui. xxiij. Sumetis vobis fruct⁹ arboris pulcherrime etc. Hec arbor uirgo. enī dicit a filio Cai. iij. Tota pulchra es amica mea etc. Cuius fructus multiplex. christus dñs est. qui in sacramēto fruct⁹ ē hōim

De arboribus

et angelorum. qui eo fruuntur nec fastidiunt. Qui fructus omnia est in omnibus. i. sufficientia omnium. sicut dicitur. i. ad Corinthios. xv. et ideo non dicitur. Sumetis vobis fructum. sed fructus pluraliter. quia ipse est manna omnis saporis. Sap. xvi.

Sequitur in tertio. Spanulasque palmarum sumens. et ramos ligni densas frondium. et salices de torrente. et letabimini coram domino deo vestro. **Spatula** iste. sicut exempla sunt fructuum. que longe lateque sparguntur. que sumi percipiunt a christianis per imitationem: que ad exemplum dei regi debent et dirigi. Nam ipsa est virga directio. et virga regni dei. ad quod diriguntur fideles verbis et exemplis. et in illis introducitur. **Spatula** etiam dicitur a spata. quod est politum instrumentum: in quo pugnat contra hostes. Quere totum hoc super titulum de palma.

Sequitur. Et ramos ligni densas frondium. Densa frondes magis tenent virorem et densius siccilium corrumpunt. hoc est. bonorum operum densatio: cum virore fidei et perseverantia: cum quibus debemus Christo occurrere cum pueris hebreorum. Matth. xxi. et Job. xii.

Sequitur. Et salices de torrente. Salix arbor sterilis est: in ariditate in partibus istis. Et beata virgo vovet virginitatem: delegit sterilitatem que concubitus fecunditatem. Unde dicit de ea Isa. lvi. et ad Gal. iiii. Letare sterilis etc. Et nos similes quantumcumque fecundi fuerimus in bona operatione: que fructus est viri iusti. debemus nos steriles reputare. Iuxta illud Luc. xvii. Qui omnia. i. bona feceritis etc. Et hoc docet sancta scriptura: que per torrentem intelligitur. Unde dicitur. Salices de torrente. Et que mandatum dominicum implerit in presenti. coram domino deo suo letabit in futuro. Unde sequitur. Et letabimini coram domino deo vestro.

Maria lignum Capitulū xviii.

Differunt arbor et lignum

Eu lignum. Nota quod arbor proprie dicitur que diu vivit et terre adheret. Lignum vero proprie quod abscissa et ab humore desiccata. Job. xiiii. Lignum habet spem. si pluvium fuerit. ab amore terrenorum rursum virebit. In gratiam. Christus vero maria et iusti arbores sunt viventes et virides. i. per sanctimoniam incorrupti. Et ligna sunt: quia desiccantur ab humore nocivo. Septimo in scriptura dicitur lignum viride. sicut Christus dicit de seipso Luc. xxi. Si in viridi ligno habuerit aridum quod fiet. Maria igitur lignum et arbor. Lignum: quia per contemptum mundi a terra abscissa. et per virginitatem et abstinentiam ab omni humore noxio desiccata. Arbor vero propter virorem virginitatis. humorem gratie. medullam pietatis. folia sanctorum verborum. frondes bonorum operum. flores sanctorum desideriorum. fructum virginis dei. umbram protectionis. refrigerium illorum: qui male crestant. radice humilitatis: fidei et caritatis. celsitudinem spei. et eminentiam contemplationis. De hoc ligno dicitur Bene. i. Berniner terra herbam virentem et facientem semem. Quere paulo post de natiuitate marie in primo sermone.

Sequitur. Lignumque pomiferum faciens fructum iuxta genus suum. cuius semen in semetipso sit super terram. Lignum. De quo in psal. Erit tanquam lignum quod plantatum est etc. Dicitur autem maria lignum. pro soliditate constantie. pro stabilitate. pro securis decursus aequum. pro sapientia vel gratia: vel scripturali. Aquarum. pluraliter. non unius aque: pro sapientie magnitudine. pro gratiarum multitudine. pro scripturarum diversitate. Quod fructum. unicam et singularem. Lignum. i. sibi soli congruum. hoc dicitur per fecunditatem. Dabit in domino reddet per virginitatem. In tempore suo. pro gratia speciali. quia ab eius sanctificatione incipit tempus gratie. Pomiferum. cuius pomum. Christus dominus: contra pomum torcentem torcentem inobedientie. et contra unam acerbam: quod vel quod diabolo suggerente primi parentes comederunt. de quibus predictum fuerat ad Bene. ii. In quocumque die comederis morte morieris. De qua vna dicitur Ezech. xviii. et Hier. xxi. Patres nostri comederunt unam acerbam etc. Sed in hoc pomum inuenta est thiraca: que torcentem illud effugavit: et vna acerbam iam non facit obstupescere dentes. Ideo canit ecclesia de hoc pomum. Non erit adam seductus si de hoc gustaverit. Pomum autem pulcherrimum visu. delectabile iocundum. suavissimum olfactu. sanum gustu. salutarium effectu. Quere li. i. c. vii. de fructu marie ubi ponitur multimoda commendatio eius. Hoc pomum. beata virgo: obedientia fidei precepit. quo sublatum est de medio nocuum pomum illius noxialis. ad Roma. v. Sicut per inobedientiam unius hominis etc. ibi multa inuenies de hac materia.

Lib. XII. Particula. VI. Ca. XVIII.

Sequitur. Facies fructu iuxta gen^o suu. Bene dicitur [facies] qz ego christu homine fecit sentiendo. vt de ei^o substantia fieret verbu caro. z verus filius dei verus homo. [Fructu] ionicu z singulari. vt dicitur est paulo sup. [Iuxta genus suu] .i. bñdicta bñdictu. Ipa eni erat bñdicta in uerbo. z ideo digna fuit illi fructificare qd e super oia deus bñdictus. Ro. ix. Vel iuxta gen^o suu. .i. tota pulchra pulcherrimu. tota dulcis dulcissimu. tota odora suauissimu. tota sapida sapidissimu. tota delicata delicatissimu. tota colorata coloratissimu. tota viuifica viuificatissimu. tota medicinalis medicinalissimu. Quere li. i. ca. viij. de fructu marie.

Sequitur. Cui^o ligni semen i semetipso sit sup terra. Aliaz enim arboru vl lignoru. Est. aliaz mulieru semen: ex q sit fructus: in se non est sed in alio. hoc est i uero. qz fructus. i. puer ex semine nascit vtriusq. Sed hoc bñdictu lignu i semetipso. i. in se solo habuit: et semen et fructu. i. filiu suu. qd vtiq est [sup terra] .i. huananaturu. et hoc recuperat omne sensum huanu. Ideo dicitur Isa. liij. [Generatorem ei^o] .i. christi. vel Leuis. i. marie. quod. i. ipa eu genuit q se fecit [qz enarrabit] qsi d. n. alius ad plenu. Sic igit gl'iosa virgo dicitur herba et lignu. et filius eius dicitur semē et fructus. [Semen q seminamur i via vt crescamos in gra] [Fructus] q fruamur i patria. et iam in p'senti reficiamur in sacramento altaris.

Sermo
de natiuitate
beate marie

i. Te de ligno dr Beue. ij. [Produxit dñs deus de humo omne lignu pulchru visu. et ad vascendu suauē. lignu etiā vite in medio paradisi. lignuqz scie boni et mali.] In hoc p'bo possunt mltā notari q cōueniunt spēaliter beate p'gini. z e bonum thema in natiuitate eius.

Primu. dignitas vl auctas ipi^o opantis. Un dr [Dñs deus] cui^o beata p'go op^o est spēale z p'cipale. Nam cū vniuersa opa dñi dicantur bona valde. Scñ. i. op^o qd est maria. vl opus qd factu est in maria. i. incarnatio filij debet dici bonu. meli^o: optimu: valde. Eccl. xlij. Gl'ia dñi plena est opus eius.

Secundus. modus opandi. Un dicitur [Produxit] .i. nasci et crescere fecit: in vtero matris mirabiliter sanctificatā. Vel [pduxit] i natiuitate ex vtero m'ris fm corpus. Iuxta illud [Cā. vi. Que e ista q p'gredit rē. Isa. xi. Egrediet virga de radice iesse rē. Rūeri. xliij. Consurger virga ex isrl. Zaba. xij. Jobel. iij. Fons egrediet rē. Ideo ipa dicitur ipi^o deo. Tu es q extraxisti me de ventre rē. Itē. tenuissimu anu d' d' p'terā manu. z in volūrate tua deduxisti me. Aliter [Produxit] in vita p'senti p hūilitatis v'utē: qua ascendit vsq ad sedentē in throno dñi maiestatis. Per hāc enim v'utē celos attingebat stans in terra. Sap. viij. Ideo tota vita eius i cā. appellatur p'gressus vl ascēsus. Iuxta illud Job. v. Qui ponit hūiles in sublimi. et loq'ur de domino. Humilitas eni. q si vera est: ab omniū velut hum^o se patitur p'culari: est quasi filiu argenteu qd g'aliādo plonqat. Et ideo gl'iosa virgo p'ista v'itū inestimabiliter plōgata est et p'ducta. Aliter etiā [Produxit] ieam deus. i. p' ocul dicitur: ab omni terrenitate fm aiaz p' amorē paupertat. q oia reputauit q mundi sunt vt stercoza vt lucrificeret christu. ad Phil. iij. Ecce de p'ductōe.

Terciu vnde p'duxit. s. [de humo] .i. de vtero matris. vel [de humo] paradisi. Scñs sima eni mater eius anna que sola digna extitit portare tantā filiā: licet esset iudea. p' tinebat tñ ad eccliam: q paradisu est. Et merito vocata est anna. i. grā. p hāc gratiā spēale. Unde mlti boni q deuoti sunt filie: deuoti sunt et matri. dieb' singul' mēoi riā ei^o faciētes. et festu ipi^o celebrātes i crastino bñ iacobi ante augustū. vt p' matris intercessiōem ad grāz filie. z p' m'rem et filiā ad filij misericordiā valeat puenire.

Festū s'c
te anne

Quartū. ipm op^o opantū. Un seqt. [Omne lignu pulchru visu z ad vascēdum suauē.] Sed qdem brā p'go designat [p' omne lignu pulchru visu. et suauē ol'atu z gustu] q rum. s. lignoru m'ltitudo innūerabilis. ymbra sanabil'. fructus incōpabilis. diuersitas inenarrabilis. sapor sume delectabil'. ex quo vl et q'bo habem^o fructu fructuū. in q sapor oim saporu. plenitudo oim v'utū. z inūerositas vl vniuersitas grāz.

Quintū est loc^o vbi fructus hic inuenit. s. [In medio paradisi] [Lignu] vt dicitur est. beata virgo. cui^o fruct^o. i. christ^o vita ē. Joh. xij. Ego sum via veritas z vita [Vita] gratie in presenti. [Vita] gl'orie in futuro. De hoc inuenies paulo post. vbi eorum

De arboribus

**Triplex
mediū**

istud et ponet de christo. In medio paradisi terrestris. s. ecclie militantis. vel in medio paradisi celestis. i. ecclie triumphantis. In medio tripliciter. Primo in medio propter unitatem. quia beata virgo communiter omnibus fructificavit christum. s. angelis hominibus detentis in limbo preteritis presentibus et futuris. Et ad hoc signandum pepit in via et in domo communi vel stabulo. Et etiam fructum suum adhuc tenerimū. post die demulit ad templum. quod totus conveniebat mundus. quasi de ipso totum mundum volens mittere in possessionem. et ad opus totius mundi suscepit enim symeon et vinas suas. Sciebat namque mater de fructu suo predictisse Isaiam. ix. quasi in persona totius mundi. Puer natus est nobis in quantum homo. Et filius datus est nobis in quantum deus. Vel in medio paradisi. quia neminem a sua benignitate excludit. Nam omnibus omnia facta est. pro caritate. ut quantum in se est lucrifaciat uniuersos. i. Ezechiel. ix. dicens cum filio Dathan. xi. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. et ego reficiam vos. fructu meo. quod signat eius imago tenens filium. quasi omnibus offerens illum. Et quia describitur lignum esse in medio paradisi. ideo solet eius imago poni in medio ecclie iuxta imaginem crucifixi. Vel in medio christi enim in summo. nos in imo. ipsa vero que maior est omni homines. sed minor solo christo. bene describitur esse in medio. quia si communicas cum utroque extremo. et tanquam nostra ad filium mediatricem. Mater enim christi per naturam. mater est populi christiani per gratiam. Unum et dilu culum appellat Osee. vi. quod quod nocti iterponit et diei. Item alia ratio. Sicut enim lignum vite viridius erat ceteris lignis. sic maria sanctior ceteris sanctis. quia viros desinit sanctitate. Non enim ad mensuram data est ei gratia. sed superexcellenter datus est ei totum. quicquid pure dari potuit creature.

**Maria ē
in medio**

**Lignum
scientie**

Sequitur. Lignum scilicet boni et mali. In Flora que lignum scientie dicitur est. non propter naturam quam in se haberet. sed quia per ipsum scitum est. utrum homo ille per se esset obediens vel inobediens. Per haec autem lignum scientie boni et mali. signantur illi doctores. qui bene docent sed prave operantur. quorum non folia. i. verba. sed fructuosa. i. opera interdicit dominus ne comedant. i. ne in usus vitium assumant. Unum dicitur. Quae dicitur facite. quae autem faciunt nolite facere. Item ipsa est lignum quod dulcorata est aqua amara. Ezechiel. xv. Unde dicitur Ezechiel. xxxviii. Nonne a ligno in dulcata est aqua amara. Nec aqua amara multiplex miseria vel tribulatio. qua totum mundum respersit per matrem. sed amaritudinem in se perditiois convertit in dulce digne eterne salutis gloriosa virgo filio mediatrice.

Ipsa etiam lignum plantatum secus decursus aquarum. i. secus peccatorum et fluxibiles. quia aqua populi si sit. Apoc. xvii. penes quos firmis radicata est affectu passionis et misericordie. ut cum apolo imo veri quod apolo dicere potest illud. Ezechiel. xi. Quis infirmat et. Vel listi decursus aquarum. bona sunt spiritus sancti. Et bene decursus. quia fluminis cum impetu. Unum de ea dicitur. Flumis impetum letificat civitatem dei. Aquarum pluraliter per multitudinem donorum ut supra. eodem. B. Vel isti decursus aspiratores et inspiratores. Quere super B.

Item de hoc ligno dicitur Ezechielis. xlvii. Super torrentem orientur in ripis eius ex omni parte omne lignum pomiferum. Sequitur. Non defluet folium ex eo. id est. verbum eius non erit irritum. sed singula verba plena vera sapientia. Vel non defluet. id est. deorsum fluet. quia nunquam locuta legitur de terrenis. nec unquam per ipsas patrem aut filium creditur exorasse. i. Regum. iiij. Non cecidit et omnibus verbis eius in terram. Si hoc verum est de samuele. multo fortius de virgine. Vel non cecidit folium. i. verbum eius a veritate per mendacium. vel a necessitate per superfluum. vel ab efficacia per vacuum. vel ab intentione per irritum. Nec enim habuit folium. hoc est. verbum. quod vento vane glorie raperet. Job. xiiij.

Sequitur. Et non deficiet fructus eius. id est. christus. qui est immortalis. et qui manet integer. licet quotidie sacramentaliter comedatur. Exemplum de sole. qui patet oculos ab initio mundi. et tamen integer et inconsumptus perseverat. Sequitur. Per singulos menses affert primitiva. Mensis a mense. quod est defectus. et ipsa per singulos menses. i. singulos defectus. nos supplet quantum in se est. cum sit mater perfectio et fertilitatis. et cuilibet defectui nostro profert fructum convenientem. Primitiva. dicitur ut per vocabulum indicet. quod spiritualium defectuum nostrorum suppletio. primitiva moer principaliter querenda est a filio et a matre. quia indigentia temporaliū et

Liber XII. Particula. VI. Ca. XVIII.

Aug?
Iust? af
fert p micti
118

corpaliū vtilis sed spūaliū miserabil. in q̄b mltō libēt? pudent iustis q̄ i. corpa-
libo vī terrenis. Dñs enim dat t̄palia iratus. sicut dicit aug?
Doraliter. Vir iust? Ip̄ singulos mēses affert p̄mictina. Iq̄n p̄ singul' defectib' quos
passus ē in p̄cō. boni opis p̄micias deo reddit. Sequit'. Quia aque ei? I. i. dona
grarū. De sanctuario egredient'. I. i. a b̄tā trinitate. q̄ est celeste sanctuariū. Uel de
sanctuario. I. i. de celo. a q̄ omne datū optimū. Jaco. i. et oē donū p̄fectū descendit.
Sequit'. Et erūt fructus ei? in cibū. I. angelio. s. et hoīb' in sacramēto. Et folia
.i. verba. s. orōes. p̄solatōes et exēpla virentia. I. medicinā. Erūt etiā in vmbzā z re
frigeriū male exēstantiū. His cōsonat qd̄ dicit de ligno. Apoc. xxiij. Et vtraqz pte
flumis lignū vite zc. Hoc exponit de christo. sic ostēdet isra. z possz exponi d̄ v̄gic.
Ite ip̄a lignū trāsp̄latatū sup̄ aq̄s. I. Diere. xxiij. Lq̄d ad humorē. Igrarū q̄s querebat
Unisit radices suas. I. i. intellectū et affectū. z ideo. Inō tūmuit estū. I. cupiscētia. nec
eterni incēdij siccitatē. Nec vnqz desinit facere fructū. I. pietatis et misericordiē. dās
nobis q̄tidie fructū vteri sui in via. dāns etiā illū angelis z beat' in patria. Un̄ ros
gāda ē affidue. mater nostra q̄ es in celis. panē nostrz q̄tidianū. q̄ est fructus mus
da nobis hodie.

Ipa est etiā lignū cui? radix. I. i. cordis intētio. I. pra est secus aq̄s. I. scripturaz. Job
xxix. quia p̄seruabat in corde suo q̄cqd̄ de filio dicebat. Lu. ii. Ipa est lignū bene-
dictū p̄ qd̄ facta ē iusticia. Sap. xiiij. de diabolo z heresib'. Unde canit ei. Gaude
maria v̄go cūctas hereses. sola iteremisti zc. Nā p̄ fructū ei? captiui detēti i limbo
a diabolo licz iniuste. sunt liberati. z sp̄robi iuste dānati. Unde z qz fideles tā ma-
tri qz filio b̄ndicūt. Uel lignū istō eruz. p̄ quā de diabolo facta est iusticia.

Ite ip̄a lignū exigū. I. p̄ hūilitatē. Levi p̄mittere debēt hoies aīas suas. I. i. vitā natu-
re et gratie. Et sic trāsēntes mare. I. i. mūndum. per ip̄az que nauis est liberent a nan-
fragio siue diluuiō p̄cōz. Ipa etenim ē archa noe. de q̄ ad l̄ram istō legitur. Sap.
xliij. Exiguo ligno credūt hoies saluare aīas suas. z erāsēntes mare p̄ratē libera-
tū sunt. Per ip̄m siq̄dem lignū. i. archā. iuste saluatiū est gen? hūanū in tpe diluuij.
.s. in noe et filijs ei?. q̄ in toto mūdo inuēti sunt soli iusti illo diluuiō inundante.

Ipa etiā lignū hūile de q̄ dñs. Eze. xxiij. Exaltavi lignū hūile. I. crucē. s. z vī mariā. q̄
exaltata est merito hūilitatē siue in matrē dñi z reginā paradisi. Et hūiliaui lignum
sublime. I. i. diaboli. q̄ sup̄biēdo voluit exaltari. qd̄ est impossibile. q̄a sicut d̄z pro-
uer. xxiij. Sup̄bū seq̄t hūilitas. I. i. abiectio. I. hūilem autē spū suscipiet gl̄ia. Sed
in Ezech. Et siccaui lignū viride. et frondere feci lignū aridū. Lucifer p̄ fuit q̄
lignū viride. qz plenus sapia et p̄fectus decore. Eze. xxvij. Maria rouēs v̄ginit-
tate quodāmodo quasi lignū aridū. Isa. lvi. Non dicat eunuch?. Ecce ego lignū
aridum zc. Sed ille siccaus est. et virga aaron frōdit et floruit. Numeri. xvi.

Item ip̄a lignū vite his qui app̄henderint eam. I. quasi duplici manu bone opatōis.
vt p̄ ea. i. p̄ amore eius. se exerceāt in operib' bonis. ad honorē dei et exemplū pro-
ximū. Et qui tenuerit eam. I. q̄si duob' brachijs reuerētē et seruicij. vt i duob' his
p̄seueret. et vnqz dimittat eā. beatus hic in spe in futuro in re. Quere li. ij. p̄ti. l.
causa. xx. et bene expositū inuēntes.

Item ip̄a lignū qd̄ p̄scidit hō dei. I. i. helyseus q̄ signat christū. qui hō fact? est in ea.
et in quānnū deus ip̄am p̄scidit ab amore carnalitatē z terrenitatē. sicut legitur
iij. Regū. vi. Let misit i flumīnū. I. i. in fluxibilitatē generis humani. nō quō ad culpā
sed quō ad penā. quādo cōplacuit ei vt virgo nasceret in mundo. et ip̄a mediantē
velut quodā manubrio. Latratit ad se ferrū. I. i. hominē prius durum frigidū et n̄
grum. p̄ amissam dei similitudinē. Hieronym? p̄ hoc. I. ferrū. I. intelligit genus hūa-
num. quod a ligno vetito cecidit in profundū miserie. Sed ab illo profundo sur-
sum redijt per lignū crucis. Uel melius. I. Ferrū. I. est ip̄a humana natura. manu-
brium quo prius tenebat a domino. innocētia sua. Sed ab hoc manubrio pec-
cantibus primis parētibus cecidit in aquam miserie multiplicis. sed per lignum
crucis et per beatam virginē. redijt ad suum manubriū. hoc est. ad suam innocē-
tiam. Ite ip̄a forte lignum et imp̄tribile. Isaie. quadragesimo. quod elegit sibi

Dicro.

De arboribus

artifex sapiens. de quo. s. sapiētia edificauit sibi domū. Prouerb. ix.

V Iso quō maria ligno multiplici figurat. videntū est q̄re ip̄e christ⁹ ligno cōpa
ref. et maxime ligno vite. Christ⁹ enī dat vitā mūdo: tāq̄ fructū suū. et is dicitur lignū vite. Notandū igit q̄ sapia christ⁹ dñs. beata virgo ip̄a crux. scriptura sacra appellat om̄niter lignū vite. Sapia incarnata. Uñ puer. iij. Lignū vite ē bis q̄ app̄hēderint eam. In h ligno sunt quattuor. Folia: v̄ba medicinalia. Apo. xxiij. Fruct⁹: sacramēta et exēpla: q̄ duo vitā gr̄e sūmistrāt fidelīū aiabz. Cor̄tes: caro sū pra de v̄gine. Substātia arboris: ip̄e deus christ⁹ hō. cui⁹ fruct⁹ hūano generi vita ē iusticie et gl̄ie. Uñ dicit Joh. x. Ego veni vt vitā habeāt iusticie in p̄senti. Et abūdanti⁹ habeāt. I. i. vitā gl̄ie in futuro. Ideo de ip̄o d̄: Deut. xxx. Ip̄e ē vita tuā et lōgicudo diez tuoz. Itē pabo. xiiij. Lignū vite desiderīū veniēs. Ille. s. veniens in carnē. de q̄ d̄: Aggel. ij. Ecce veniet desiderat⁹ rē. Btā v̄go: cui⁹ fructus vocat se vitā. Joh. xiiij. Ego sum via vitas et vita. Crux: i q̄ pependit ille q̄ ē vita. Deut. xxviiij. Erit vita tua q̄si p̄dens ante re. Hā p cruce data est vita hoībz. Scriptura sacra. q̄ seruat f̄mōes dei: in q̄bz est vita aīe. Mat̄th. iij. Nō in solo pane rē. Jo. viij. Si quis sermōnē meū suauerit in ortē nō gustabit in eternū. Et notāda ē verboz distinctio. Arbor. i. christ⁹ dat fructū. Uñ. Quod fructū suū dabit rē. Btā v̄go portat fructū. fructus depēdet ab arbore. i. christ⁹ a cruce. fruct⁹ sumit ab arbore. i. sp̄ialis refectio a sacra scriptura. Secūm quēlibet istoz modoz Lignū vite est in medio paradisi. I q̄a q̄libet istoz om̄ne est oībz: vera fide et puro intellectu accedentibz ad se. Itē Lignū istd ē in medio paradisi. Joībz expositū ne aliq̄s moriat. Uñ de eo d̄: Jac. lxx. Dies ligni erūt dies populi mei. Ideo dominicū sacramētū dat oībz et exponit ne sp̄ualz moriant. Et cū ecclia sit paradisi: et h lignū vite de scribat esse in medio paradisi. ideo corpus dñicū reponendū ē in vasculo suo i medio ecclie: in loco em̄nētiōri sicut est retro altare. Itē sicut lignū vite: tal nature in se erat. vt p̄petēter p̄mestū: cōtinuaret homini vitā nature. sic fruct⁹ arboris vite qui christus ē: cōtinuat homini vitā gr̄e et gl̄ie digne sumpt⁹. i. facit vt statim post vitā gr̄e succedat vitā gl̄ie. Ideo dicit Joh. x. Ego veni vt vitā habeāt gr̄e. In p̄senti. et abūdanti⁹ habeant. vt supra.

Christus lignū

Quare et charistia i medio ecclie

Strabus

Lignum vite quale erat

Itē super tectū illū. Gen. ij. dicit strabus. q̄ lignū vite tale erat q̄ p̄ sumptōnem suā
bominē ab omni miseria seruaret immunē. vt nunq̄ verus fieret. aut aliq̄d incom
modū incurreret. tan dē hō verā beatitudinē cōferret. Aug⁹ vero dicit aperte q̄ ex
ligno vite: nō ex pp̄ia natura habebat homo posse nō mori. Poterat enī p̄ illi⁹ ar
boris fructū. vel aliquoties degustatū: efficiat⁹ et diuici⁹ q̄ ex ceteris vitā p̄ducer
re. vel certo tēpore sumptū: ad om̄imodā immortalitē trāsire.

Item sicut lignū vite viridit⁹ erat ceteris lignis. sic christus sanctior ceteris sanctis: quia sicut dicit. i. Regū. ij. Nō est sanct⁹ vt est dñs. Et p̄pter hoc dicit sanct⁹ serōrum Dan. ix. In virore enī scribas figurat. Voe etiā lignū describit esse in medio paradisi. q̄ oībz se om̄ūcat ad vsūm vie: ad fructū patrie sine acceptōe p̄sone. Lete ras expositōes sup̄ assignatas marie poter̄ facile huīe ligno appropziare.

De hoc ligno dicit in psal. Erit tanq̄ lignū quod plantatum est rē. In verbis istis cōmendatur christi vita tēporalis. Lignū cognoscit per fructificatōem. Uñ mat. vij. A fructibus eozū cognoscetis eos. Sed anteq̄ serat fructū oportet q̄ plantef. Plantatus enī fuit filius dei in viridario vteri v̄ginalis. quādo v̄it⁹ est humana nature. Jaco. i. In māfuetudine suscipite in sitū verbū quod potest saluare animas vestras. I digna sumptōe fructus sui. Plantatū autem fructificauit. Pro uerbioz. iij. Lignū vite est his qui app̄hēderint eam rē. Apocalipsis. ij. Vincenti dabo edere de ligno vite qd est in paradiso dei mei. Ezechiel. xviij. Tenquz dispergā et plantabo super montē excelsum et em̄nētissimū. scz beatā v̄gine. Secus decursus aquarū. I. secus defectus moralitatis n̄re: q̄ sunt fames: sitis: frigus: calor: lassitudo. et hmōi. Quod fructū suū. I. carnem suam esibile dabit. I cena flora dabit. Nō vendet. Assigna cōtra eos q̄ vendit paruo p̄cio qd est imp̄ciabi le. Dunc fructū flores et folia p̄cesserunt. I agnus tipicus. Ero d. xij. quia legati

3

Aug

So. cclvi

Liber XII. Particula. VI. Ca. XIX.

pecesserūt sacramēta noue legis. Vel Lfructū Idicū missionē spūscī. Joh. xv. L'Alī si ego abiero sicut flos pūs recedit q̄ fruct⁹ adueniat Lpaclit⁹ nō veniet ad vos. L In tpe suo. I. s. passōis: de quo dicit Joh. xij. Temp⁹ meū nōdū implem̄ est. Ul' Līn tpe inō. I. tpe gratie.

**Iustus
lignum**

Doraliter de viro iusto L Erit tanq̄ lignū L Assigna de radice. et destipite. z oib⁹ par
ticul' isti? ligni. L Quod plāratū ē sec⁹ decursus aquarū. L grāz. lacrimarū. scripturarū.
Plārarī est in caritate fide z bñitate radicanī. Vlti' enī vident esse ī ecclia plan-
tari. Un' alibi. Plārarī in domo dñi zc. Sed nō sunt. imo ibi fixi sunt tāq̄ pali. q̄
qz nō radicant cito possunt extrahi. vl' si ibi māserint arefētū. z ideo igni idonei vl'
sepib⁹. i. possēssōib⁹ sernādis. sicut patet in multis. Et de talib⁹ dicit Sapie. iij.
L Et si in ramis. I. i. q̄busdā opib⁹ Līn tpe germiauerūt. infirmīter posita a vēro tē
ptatōis p̄monebunt. et a nimietate ventoꝝ. I. i. tribulatōnū isurgētū. et dicabūt.
Et nota q̄ dicit Līn tpe germiauerūt. qz ad tpus credūt Līfirmīter posita. q̄a tpe
tēptatōis recedūt. Assigna bñ. Et tales pali sunt ibi nūcro: nō merito. nec radices
habēt. q̄s patz ex eo q̄ ad tpus credūt: s̄ in tpe tēptatōis recedūt. Lu. viij. Tales
sunt illi q̄ dicūt. pr⁹ irem ad porcā q̄s sacerē s̄ vel illud. Et isti nullū fructū bo-
nū faciunt pl⁹ q̄s porcā. q̄b⁹ dicitur est dñs Matth. x. L Tolle q̄s tuū ē. i. i. tūli
si q̄s q̄sistit. L vade in ignē eternū. Matth. xv. Ire maledicti. Sola enī arbor plā-
tata z radicata frōdet floret fructificat. Unde seq̄t. L In atrijs dom⁹ dci nri flo-
L Atria. i. dom⁹ exterior: ecclia militās ē. et etiā religio ordinata. Seq̄tur. L Os fru-
ctū suum dabit. Qui enī crescit in s̄tutib⁹. p̄ illā triplīcē aquā debz fructificare in
opib⁹. Jo dicit. L Os fructū. I. boni opis. nō solū germē cogitatōis: aut florē p̄posi-
ti: aut folia s̄borū L suū. I. nō m̄ in alijs. Isa. lxxvi. Si ego q̄ alijs generatōes
tribuo sterilit' ero. L Dabit. I. volūtarie. n̄ coacte faciet. ij. L hoz. ix. Nō ex tristitia aut
et necessitate. L Dabit. I. hypocritas. q̄ vendūt p̄ laudem Līn tpe. I. s. q̄s mō ē. i. in vita
psenti: q̄ndo tpus ē merendi. qz post mortē est tpus recipiēdi. Eccles. ix. Dēsciq̄s
p̄t facere m̄ tua zc. q̄a nec opus: nec ratio: nec sapia: nec sciētia erit ap̄d s̄teros:
Joh. ix. L De opoz opari opa ei⁹ q̄ misit me donec dīco ē. Veniet nōx. I. i. tpus
post mortē. q̄n nemo potest opari.

De folijs hui⁹ ligni. i. christi dicit in ps. L Foliū eius. I. i. vbi nō defluet. I. Eze. xlvij.
Nō defluet foliū ex eo. Ecce q̄ s̄ba ei⁹ eterna. Joh. vi. L Verba vite eterne habes.
dicit petr⁹. Nō enī erat de terra. z ideo nō loq̄bat de terrenis. Joh. iij. Qui dicit
ra est de terra loq̄t. q̄ de celo venit: sup̄ oēs est. et q̄s vidit et audiuit s̄ testat. Iose
enī figurat⁹ est p̄ samuelē. de q̄ dicit. i. Regū. iij. Nō cecidit ex oib⁹ s̄bis eius i. t̄.
Verbū christi nō defluet

**Verbum
si nō de
fluet**

Al' veritate: p̄ mendaciū. Joh. xvij. dicit fili⁹ patri. Sermo tu⁹ veritas est.
Al' necessitate: p̄ supflūū. quia nō habuit Lfoliū. i. verbū. Lquod vēro raperet. I. Iob
xviij. vento. L inanis glorie.
Ab efficacia p̄ vacuum. Isaie. lv. Verbum q̄s egrediet de ore meo nō reuertetur
ad me vacuum.

Ab intentōe p̄ irritū. Psal. Que p̄cedūt de labijs meis nō s̄a. irrita. Dec oīa s̄nt
exponi de christo sicut exposita sunt sup̄ de brā virgine. Verba etiā. i. folia hui⁹ li-
gni p̄mendāt a medicinalitate. Un' eze. xlvij. Erūt fruct⁹ ei⁹ in cibū. L et folia. i. i.
verba Līn medicinā. q̄a solo s̄bo curabat oēm infirmitatē. Apoc. xxiij. L Folia ligni
ad sanitatē gentiū. i. gētiliter viuētiū. q̄a peccatores p̄uertebat ad fidem.

Ite de hoc ligno dicit Apoca. xxiij. Et vtraq̄ parte flumis lignū vite. afferēs fruct⁹ du-
odecim. p̄ singlos menses reddēs fruct⁹ suos. et folia ligni ad sanitatē gentiū. Per
s̄ flumen p̄t intelligi decursus vite mortal' et fluxibilitas pctōiū. Ultra flumē s̄nt
angeli incorruptibiles et immortales. Citra. hoies adhuc vite corru p̄ribil' defecti
bus subiacētes. Vel citra. adhuc viuētes in carne. Ultra. i. a defuncti ab hac vita.
Lignū vite. I. christ⁹ dñs: q̄ adhuc viuētes reficit sacramēti sui p̄ncipatōe. sed in
celo. hoc ē. vltra flumen: angelos et beatos faciet sue dīnitatis et glificatōe hūanī-
tatis cōtēplatōe. Et q̄a s̄ p̄dicauerūt duodecim apli. i. dicit L fruct⁹ duodecim. I

De arboribus

L Per singulos autem menses reddit lignum vite fructus suos. I quia christus electos suos continue et in mundo reficit et in celo. In mundo fructu iusticie. i. celo fructu glie. Uel q̄a mensis ē p̄pletio diez. Unde dicitur Isa. in fi. L. Erit mēsis ex mense. I. i. cōpletio glie ex completōe gr̄e. L. Per duodecim mēses. I. signū duodecim gr̄arū p̄pletōes. Uel q̄a mēsis dicitur a mēse q̄d est defectus. duodenari⁹ hō numer⁹ ē p̄fectus. L. Lignū vite fructus affert duodecim. I. q̄a singulos defectus n̄ros q̄ntū i se est q̄dāmo supplet in hac vita. cū ip̄e etiā in p̄senti sit oīa in oīb. i. sufficiētia oīm. i. Eboz. xv. L. Folia ligni. I. p̄cepta christi. q̄ gentes sanāt. fructus p̄seruāt. et refrigeriū p̄stant. Nā p̄cepta d̄nica cū implent. iusticiā opant. et q̄ iustificat ille sanatur. Et bñ post fructū addit de folijs. q̄a nihil p̄dest. imo multū nocet p̄ occasionē christi sacramētū recipere. nisi recipiēs p̄cepta illi⁹ studeat adimplere.

Aliter. Christus lignū vite. I. q̄a dat mūdo vitā nature hic et vitā gr̄e. datur⁹ in futuro vitam glie mūdo. i. amātib. mūdiciā. Due p̄eo flumīs. sicut vita p̄sens ante iudiciū. et vita sanctorū post iudiciū. Una citra flumē. altera ultra. in q̄ dñs cū sc̄tis regnabit eternū et ultra. In hac vita. i. citra flumē habem⁹ vitā gr̄e. ultra flumē. s̄ est in futuro vitā glie expectam⁹ in sacramēto. vt sup̄ dictū est. L. Per singulos menses. I. i. p̄ singulas etates. I. reddit fructū suū. I. quo reficit et sanat sibi fructes. Uel p̄ singulos menses. I. q̄a p̄ctōri p̄uerso singulis defectib. p̄ctōz. reddit singulas p̄fectōnes virtutū. Uñ petit ps̄. De⁹ meis illumina tenebras meas. i. p̄ctā mea expelle. et singulis p̄ctis frutes oppositas redde. Citra flumē. i. in vita p̄senti habet lignū vite in sacramēto. L. Afferēs fruct⁹ duodecim. I. q̄s enūerat ap̄ls ad Gal. v. Fruct⁹ sp̄is. caritas. gaudii. et cetera. Uel bi. L. duodecim fruct⁹. I. duodecim ferclā habenda i futuro. q̄ transiēs ministrabit nob̄ i mēsa refectōis eterne i regno p̄ris sui. Lu. xij.

Uel lignū vite. I. ipsa erux. ē. que nobis fructificat oīa bona paradisi. que intelligunt p̄ duodecim fruct⁹. quia duodenari⁹ p̄stat ex p̄tib. septenarij. q̄ est numer⁹ vniuersitatis. cui⁹ p̄tes ternari⁹ et q̄nari⁹. L. Per singulos mēses reddēs fruct⁹ suos. I. q̄a p̄ singulos defectib. q̄s h̄ p̄ dño sustinuerit sc̄ti. reddet illi gl̄iosū fructū. Sap. iij. Bonoz. laboz. gl̄i. f. L. Et tūc erit mēsis p̄lētudis. i. plene fr̄tributōis. L. ex mēse. i. p̄ defectū q̄libet sustinet hic p̄ dño. Isa. vlti. Uel fin. glo. vtrāq. p̄aro flumīs signat saluatos sub vtroq. testamēto. Uñ moyses adduxit israel vsq. ad flumē iordanis. Josue introduxit i terrā p̄missōis. Uel li. vtrāq. p̄te flumīs. i. i. scripture veteris et noui ē christ⁹. s̄ in veteri i figura. i. nouo i re. L. Afferēs fructus duodecim. I. i. duodecim patriarchas i veteri. duodecim ap̄los i nouo. q̄ p̄ singulos mēses reddiderūt fruct⁹. p̄dicādo fidē trinitatis p̄ q̄tuoz. mūdi climata. Dēses ap̄li. christ⁹ agn⁹. sic ip̄e dies. i. p̄i. hore dicit. Jo. xi. L. Et folia ligni ad sanitatē gentiū. I. Postq̄ locutus est de esu ligni loq̄tur de folijs. q̄a p̄ cibū solent apponi medicinalia. q̄ ad duofaciūt. i. ad sanitatē p̄seruatōem et nociui expulsiōe. De p̄mo die. L. Et folia lig. ad sa. gen. I. De sc̄do statū subdit. L. Et oē maledictū nō erit ampli⁹. I. Dec folia sunt p̄cepta christi et doct̄ina. q̄ sanāt gētes. i. p̄ctōres. Sap. xvi. Nō herba neq. malagma sanauit eos. sed sermo tu⁹ dñe q̄ sanat oīa. Et hec duo p̄muniūt p̄tra recidū.

Itē de hoc ligno dicit Apoc. ij. Vincētū dabo edere d ligno vite q̄d ē in paradiso dei mei. **P** Vincētū. I. Horādū q̄ q̄ vincit pugnat. et q̄ pugnat sinit et esurit victoriā pugne. q̄ est iusticia. Uñ bene p̄mittit tali esus cū dicitur dabo edere. I. Matth. v. Bñ q̄ esurit. et vsq. saturabitur. Vincētū. I. vel q̄ ad r̄pus vt sp̄ vincat et p̄sauerat. vt q̄ ad nūmez vincendoz. vt vincat q̄cqd vincēdū ē. i. carnē. mūdū. diabolū. Dec sunt tria regna q̄ sancti vicerunt p̄ fidē. Heb. xi. Dabo. I. ḡs. s̄ dicitur. habito respectū ad radicem meriti et nō ad merita. Radix enī meriti. q̄ est gr̄a. grat̄a a deo p̄sert. Uñ psal. Discordia ei⁹ pueniet me. Uel dabo. I. In s̄ nota q̄ sup̄ merita remunerabit. Uñ Desurā bonā et p̄serrā. Luc. vi. Et q̄d dabo. Edere de ligno vite. i. i. s̄. r̄. t̄. r̄. i. de locūda christi dei et hoīs v̄s̄ōe. q̄ se fecit lignū. vt esset materia illi⁹ ignis. que venit mittere in terrā. volēs eā accēdi. Lu. xij. Hoc ē lignū q̄d p̄c̄simum est et cōbustū in morte i igne passōis. vt in nobis accēderet ignē caritatis. q̄n. f. l. i. sole. i. i. passionis seruore. I. posuit tabernaculū suū. i. i. corp⁹. S̄z itez fr̄duci⁹ resurrectōe.

Job. xiiij. Lignū habet spem si p̄cisum fuerit rursūm virescit. et rami eius pullulānt. Lignū Iherūsā. ut supra Lu. xxiij. Si in viridi lig. rē. l. Habet spem Iglorie post mortē. Vel hoc ideo dicit. qz apli habebant spem de eo qz resurgeret post passionē. sicut ip̄e p̄dicat. in q̄ tñ spe vacillauerūt postea. Hoc lignū plātātū fuit in incarnatōe. ut sup̄. p̄cisum i passōe. Isa. liij. Qui abscisus de terra. Viruit i resurrectōe. Uñ. Et resurrexit caro mea. Et rami ei? Apli et fideles pullulāt. Quia sicut dicit ambrosi? Resurgēt christo in corpe. surrexerūt i aīa discipuli. Uñ. Pululāt. Irescētēs numero z frute. Uñ. Joh. xv. Ego vītis vos palmītes. L. Si senuerit i terra radice eius. l. si p̄dicatio et fides a iudeis terrenis sit p̄cepta. L. Et in puluere emortu? fuerit trūc? ei? l. corpus inter malos q̄ sunt puluis. L. Ad odorē a aque germīnābit Iglō. qz p̄ frutē dei caro ad vitā redijt. L. Et faciet comā. l. in secape aplos radicādo. Quasi cū p̄mo plantatū est. l. in corpe fide. et multo for? sine cōparatōe. Sequit in apoca. Qd est in paradiso dei mei. l. in ecclia militāte p̄ p̄sentia corpālē in sacramēto altar̄. et p̄ p̄sentia spūalē. q̄a de? vbis. et p̄ p̄sentatōes. Barth. viij. Ecce ego vobiscum sum rē. Parab. viij. Delicie mee esse cū filijs hominū. Et dicit ecclia paradysus. qz loc? deliciaz. Vel in paradiso dei mei. l. in ecclia trūphante. vbi ip̄e est p̄ manifestā et apram visionē z reuelatā faciem.

Ambro.

Ite lignū. de q̄ iherl. i. ecclia edificata est ut ciuitas. q̄a est fundamentū ecclie putat? est in exēplū paupertas abiectōis et vilitatis. Ite est paries p̄ collatōes donorum. Uñ. ps. Dedit dona hoibz. Est tecū in q̄ntū. Isumat nos et p̄fici i bono. i. Petri vi. Ip̄e p̄ficiet. Isumabit solidabitqz. qd maxime ip̄e faciet i futuro. et iā facit cū bās et potās nos i carne sua z sanguie suo. Ideo dicit Isa. xl. Forteliquit i putribile elegit artifex sapiēs. l. christus. s. seipm. l. quo edificaret sibi domū. l. eccliam.

Maria virgula Capitulū xix.

v Irigulum.]

Maria virgula Capitulū xx.

v Irigula.] Nota qz de natiuitate marie dicit Isa. vi. Egrediet virga rē. i. maria nascet cū corpe grosso et corpulēto. Sed i assumptōe dicit ascendere sicut virgula. Cañ. i. cū corpe attenuato et subtiliato p̄ glificatōem. Duo enim sunt i virgula. correx exterior? q̄ sigt carnē. et lignū interi? qd signat aīaz. ut his q̄bis viddeat. ex p̄mi assumptio ei? cū corpe q̄si lignū virge cū cornice. De virgula fumi q̄e sup̄ li bro eodem. iij. particula orti cōclusi.

Maria virga Capitulū xxi.

v Iriga.] Isa. vi. Egrediet virga rē. Numeri. xxiij. Consurget virga de israel. Psal. Virgam frutis tue emittet dñs ex syon.

Maria virga. Quia

Sermo i natiuitate marie et themata

Egredies a radice habz i se ois mūdicie nonitate. Nā scificata fuit i vtero. z iōnata est tota sancta. Ideo natiuitas ei? ortu sideris comparat. Añe. xxiij. Dicit stel la rē. Sed nos nascimur q̄si nubes obscurissima: deforme et obscuri p̄ originale peccatū. Omnes enī nascimur filij ire. ad Ephe. ij.

Egredies a radice. directe sursum ascēdit. Nam ex q̄ nata ē. tota sc̄ra. nō et edit inclinata p̄ p̄ctū vel amorē terrenorū. licet ante p̄ceptū filij peccare potuerit. Iō dicit Numeri. xxiij. Consurget virga de isrl. q̄rell. iij. pri. ij. p̄rogatiua. vij.

De terra modicū occupat. in quo notat paupertas ip̄ius quā ad exēplū filij p̄legit. Quere libro. iij. ti. xx.

Tenuissimo cortice tecta. Hoc habuisti sup̄. eodē. pri. vi. ca. i. J. Li. iij. ti. xx. E. Vel aliter. Fuit enī q̄si cortice tecta p̄ amorē secrete z solitarie vite. d̄s̄gra p̄ saram vxorē abrahe. latitātē in tabernaclo. Gen. xviij. Et p̄ illā vginē sarā q̄ dicit Thob. iij. Nunq̄ cū iudētib? miscui me rē.

Hodie succo ad nutritiū sui p̄tēra. In abstinentia ei? Quere ti. d̄ abstinentia ei?

Tremula. timuit enim dñm filialiter et castē. Uñ. puer. i. si. Mulier timēs deū ip̄a laudabit. Timuit enim audiens saluatōem angelicā. Uñ paulo post dicit ei āgelus. Ne timeas maria rē. Et iste timor p̄pauit locū spūisctō. Iuxta illd̄ Isa. viij.

De arboribus

Sup quē redescet spūs me⁹ nisi sup hūilē et hētū ⁊ tementē frōdes meos. Et ista oīa habebat in se maria. Erat enī hūilis ⁊ ceta. paupcula. et filialiter timēs.

¶ Parnula respiciit magne arboris. et s̄ p hūilitatē. Un̄ dicūt de ea angeli et pphete Cañ. viij. Soror n̄ra puula ē rē. Propter s̄ctiā dicit̄ v̄gula fumi Cañ. iij.

¶ Leuis ⁊ sursum erecta: in q̄ p̄tēpnis spaliū. Dis enī res q̄nto magis terrenis q̄nitate p̄ncipat. tāto ad terrā facili⁹ se inclinat. qz terra pōderosissimū elemētū. ⁊ iō amor terrenoz reddidit pōderosū. Quāto s̄o min⁹ tāto facili⁹ se in altū leuat. Amo: ei dei appellat̄ ignis: q̄ naturaliter rēdit sursum. Sed mūdau⁹ amor velut terren⁹ humor trahit deorsum. Propter s̄ctiā dicit̄ Trēn. iij. Quem⁹ corda n̄ra cū manib⁹ ad deū. i. affectōes mētis eū opib⁹ bonis. Et s̄ ē qd̄ dicit̄ missa. Sursum corda rē. Pōt etiā dici qm̄ leuis erat et sursum erecta p dilectōem dei. qm̄ ignis et sursum naturaliter ascēdit. ⁊ sursum suā materiā trahit. sic videre ē i flāma. Jō d̄r om̄ib⁹ iustis. Leuate capita vestra. id ē. mentes ad deum.

¶ Equo crescere incipit. iugiter crescit: donēc veniat ad p̄fectū crementū. Sic et ipsa sp̄ creuit de virtute in v̄nitate. Un̄ eze. xix. l. Fruct⁹ ei⁹ ⁊ frōdes creuerūt ex ads ml̄nis. l. i. ex ml̄n̄ die carnis matū q̄ designat̄ p aqs. Quere sup eodē. p̄i. vi. c. i. D. Tūc etiā fuit p̄fecti cremētū. qm̄ dicta ē gr̄a plena. Tūc etiā qm̄ facta ē m̄ dei manēs virgo. Et hec ei⁹ p̄fectio designat̄ i v̄bis elizabeth Lu. i. B̄rā q̄ credidisti qm̄ p̄ficiet̄ rē. In sua etiā assumptōe creuit vehemēter. qm̄ coronata et facta ē regina paradisi. Un̄. Astitit regina dex. rē. Nunq̄m tū crescere desinet. q̄ ad reuerentiā laudē et amorē. ex memoria b̄nficioz suor. qz sicut d̄r Eccl. xxxij. Nō recedet mēoria ei⁹. ⁊ nomen eius req̄retur a generatōe in generatōem.

¶ Pauciora habet folia q̄ arbor. p̄cra. s̄z q̄q; maiora ⁊ latiora. q̄q; minora. Cetera re arbores: ceteri sancti. folia. s̄ba sunt. Sed folia sua. i. s̄ba minora sunt ceterarū arbor. folijs p hūilitatē. et maiora alio respectu p sapie p̄funditatē. s̄z paucissimi ad huc intellexerūt ea. Quere li. iij. ri. cxxi. N. de v̄bis ei⁹. Paucissima enī legim⁹ s̄ba ei⁹ i cuāge. s̄ septē: et breuia q̄ ad platōz. s̄z v̄e iserutabilia p sententiōsitatē. Fuit igit̄ vt dicit̄ ē i vestitu modesta. i. viciu parca. discreta i v̄bo. s̄z imēsurabil̄ i cremito.

¶ Uniformis statura. q̄a nō nodosa. nō i ramis hinc inde diffusa. qz iā magis essz arbor q̄ virga. et p hāc v̄niformitatē mox recordia desiḡt. Ambro⁹. Nec ē virga cui nec nod⁹ nec cortex adhesit. Nec nod⁹. s̄. peccati mortal. nec cortex v̄tal. Vel hec v̄niformitas fuit i ea p̄positi firmitas. qz sicut incepit sic p̄seueravit. Nō norat̄ p s̄. q̄l̄iz audisset ab angelo q̄ deberet filiū dei p̄cipe. p̄stāter tū r̄ndit. virū nō coḡseo. Ideo designat̄ p annā cui⁹ vultus nō sunt i diuersa mutati. i. Regū. i.

¶ Equalis et plana. s̄ p innocentiā. Sup illō v̄bū H̄neri. xxiij. Cōsurget virga d̄ isrl̄. dicit̄ glo. Cui null⁹ frutex p̄cū adhesit. Si ei sit frutex i virga. iā nō ē virga. s̄z magis ramus v̄l arbutula. Et q̄ vult de ramo facere v̄gam: frutices amputat et ramos ab ea. Sic fecit tota trinitas i maria: qm̄ fuit in v̄tero sanctificata. Propter s̄ctiā tribi illis quos legim⁹ in v̄tero sanctificatos. s̄. hieremia. maria. ioh̄e baptista dicit̄ Eccl. iij. Frutex peccati eradicabit̄ in illis.

¶ Firma et solida. p animi in bono p̄stantiā. nō iutus vacua vt stipula. calam⁹. v̄l arūdo v̄tero agitata. Nā i p̄posito v̄gitat̄ quā vouerat solidissime sterit dices. Un̄ n̄ coḡseo. Nec p̄p̄t aliquā p̄missiōez quā ei faceret angel⁹ vnq̄m t̄ribauit ab eo. Un̄ d̄ ea d̄r Eccl. xxvi. Colline auree sup bases argēteas. ⁊ pedes firmi sup plātas stabiliis mulieris.

¶ Dedullosa et humida. P̄ ei⁹ habz medulle v̄ga q̄ arbor. et magis abūdat humore a sumo vsq; deorsū fm quālibet sui dimēsiōem. Jō dicta ē gr̄a plena excellēt⁹ q̄ oēs sc̄i q̄ sunt arbores i orto d̄ni. Scdm̄ inferi⁹ in v̄tero m̄ris sanctificatio. Scdm̄ dū supi⁹ v̄l filiū dei p̄ceptio v̄l etiā sua assumptio. Scdm̄ q̄si dextrū p̄cept⁹ p̄spi. Scdm̄ q̄si sinist̄z patiētia aduersi. Scdm̄ q̄si posteri⁹ gr̄az actio iā tecepti. Scdm̄ eūdū q̄si anteri⁹ desiderii vehemēs ampli⁹ recipiēdi. et ista p̄p̄rium ē humilitat̄. Nunquā igit̄ fuit iureti⁹ plenitū d̄ne carnis matū. sed in inimo. hoc ē. in corde me⁹

Dania
v̄ga. qz

Ambro.

Libet XII. Part. VI. Ca. XXI.

dullosissima visceribus pietatis.

Gracilis p totum. sed in sumitate gracillima. Gracilitas hūilitas. Nā sicut fili⁹ dei formā serui suscepit i ea et ex ea. sic z ipsa ex dono filij formā accepit ancille. Virga igitur hec p totū gētil. qz ipsa p totū hūilitis. Hoc assignauim⁹ li. iij. ti. i. p totū. de hūilitate eius. S; i sua sumitate fuit hūillima. sic virga i suo capite gracillima. Jō ipsa dicitur. Ecce. plij. luminare. qd minuit i psumatōe. Et hū apparuit i rñsōe sua ad angelū conceptum filij dei nūciatē. qd fuit sumitas excellētie eius. z sic apparuit gracillima. hū hūillima. cū auditis tātis pconijs rñdit. Ecce ancilla zc.

De theophilo

Flexibilis et semp erecta. hū ē mire flexibil. q ad deū p obediētā. p hūilitatē q ad se. p cōpassionē q ad pctōres. sicut patz i theophilo. Si qdē obediēdo rñdit. Ecce ancilla dñi. qz ancille ē obedire. qñ diceret. qd ei placuerit fiat de ancilla sua. Leui etiā aura duote ozōis vndiqz virga flexit. leni tactu bonē oparōis ad nos attrahit vt nob pnuicet fructū suū. et placabilē reddat vnigenitū suū. Et vnde hū. vti qz ex eo q virga referta humore. qz diu gētilis ē et i virore. in quācūqz ptē flexit pt fa cillime. qd nō arbor. Et maria gētilima pfecta hūilitate. et iugiter virēs ppetua scititate et humore copiosa inenarrabil. s. pietate. fauorabil est ad pctōes nfas. si iuste fuerint admittēdas. et si perierim⁹ i noīe vnigeniti filij. Jōh. xvi. Usqz mō nō peristit qdē in noīe meo. Et nota q virga florida vl fructifera si deorsū flexit secū inclinat florē suū vl fructū. Studeas igit ad terrā. i. ad te q terra es amore z seruitio flectere virgā istā. et secut⁹ esto qz secū florē suū pculdubio inclinat. Sed ad hū necesse ē vt z tu p obediētā flectaris ad bñplacitū vrinsoz. Morat etiā in flexibilitate misericordia ad exaudicēdas pces miserōiū. Sis igit et tu flexibil⁹ pietate. si piā marā cū pio filio ad te volueris inclinare. S; quo mō si flectat pmanet erecta virga ista. vtiqz p iusticiā. Nā tā subnilitet scit miserū impedere misericordiā. q nunqz declinat a recto iusticie. Et hū pt videri i virga erecta. q qntūlibet hinc. de flectat semp reuertit ad suā rectitudinē. De q Boeti⁹ loqns de virga dicit q recto spectat tramite celū. S; et maria p pteplātōem dicens cū filio. Prouidebam dñm in conspectu meo semp zc.

Boeti⁹

Lenis nō aspera. pietate et cōpassiōe. mansuetudine et benignitate. Quere de singulis sub titulis suis.

Procera et recta. Nā libere z sine obstaclo petēs alta subtili sublimitate pteplātōis. qz celos arrigebat stās i terra. Sap. xviij. Jō dicit qgula sumi. Ultra ei⁹ q nra pccritas. est plenerās loganimitas i bono. Rectitudo hō ei⁹ caritas et nra sit. Amōis alia dilectio curia ē et incuriās. Curia. qz ad se reciproca et incuriās ad hū tpalia. S; illa dilectio q hoīez dirigit ad deū. ppter seipm. et inclinat cū ad priuz ppter deū. recta ē ab effectū. Un Lān. i. Recti diligūt te. s; incuruati alia ad te. Uel tam marie qz nra rectitudo. sita i celestibz et eternis intētio. Fuit etiā hec vga. q go glōsa recta p paupratē. quā exēplo filij ptelegit. De spūali rectitudine inuenis li b: o. ij. pncipia. vi. D. Fuit etiā recta p intētiōem.

Maria virga. Quia

Compatiōe ceteraz dimēsiōnū suarū valde lōga. Sic beata virgo p pseratiōē dei in tpe dñice passiōis. Hoc inuenies li. iij. ti. xv. de fide ipius.

Sine angulis et rotūda. Rotūditas. simplicitas. q dicitur qñ simplex vnitas. i. sinolice. qz i oī plica duplicitas ē. et oīs angul⁹ duplicitatē habz. qz pponit ex altero cōtractu duaz lineaz. Istō hū inuenies li. vij. ti. i. F. vbi celū dicit orbiculare. Uel rotūditate virge figurat appetit⁹ et desideritū celestū. sicut ibidem reperies.

Sua pccritate transcendens terre virētia. sic z ipsa terre viuētū qz virētia. s. angos et hōis dignitate transcendit. Un canis dicitur ea. Ascēdētē desup rinos aqz. Quere lūij pte. ij. xi. pncipio ei⁹. De hū virētibz ppter eoz gliam imaccessibilē. et qz p rogitatōes z desideritū eternoz blāde refouet nī spūal⁹ intētiō. sic viridia pfortacu los. q. s. inuētus nī choruscāt⁹ deitatis cādoze reuēdit. Jtē de pccritate ei⁹ dicit bñs bēn. D. virgo virga sublimis.

Bēn.

Quasi mediatrix est inter radicē suā z fructū suū. Radix marie. gen⁹ hūanum. qia

De arboribus

est de radice yesse. Fructus ei⁹ iesus christ⁹. q̄ nisi ip̄a mediāte nō p̄t a nob̄ haberi. Nam sicut fili⁹ ei⁹ mediator est dei et hoīm. s. iter nos ⁊ p̄fēz. sic ⁊ ip̄a n̄ra ad filiū mediātrix. Un̄ dicit ei beāt⁹ Ber⁹. Tu m̄ reg⁹: tu m̄ oculis. tu m̄ dci: tu m̄ hoīs. tu m̄ rei: tu m̄ iudicē. Cū ḡ sis vtriusq̄ m̄. i. dei p̄ naturā: ⁊ hoīs p̄ gr̄az. discordiā nō poter⁹ iter filios sustinere. Si ḡ nō audes p̄ te accedere ad christū: accede hac v̄ga mediāte. Ip̄a enī ē virga aurea assueri: q̄ mediāte habebat accessus ad eū. Vese iij. Jō d⁹: aduocata n̄ra. Propter h̄ dicit iust⁹ Cañ. vij. Ascēdā i palmā ⁊ app̄endam fructus eius. Ascendit ad palmā q̄ fide p̄ dilectōnem opante propinquat ad mariā. S; q̄si ascēdit i palmā: q̄ quocunq̄ p̄t p̄ficat i amorē et seruitiū ei⁹. Fructū v̄o palme: palma colligit mediāte: q̄ p̄cib⁹ m̄r̄i a filio ei⁹ veniā ipeerat gr̄az ⁊ salutē

De p̄p̄a substantia sua: nō de seminū om̄mixtōe p̄cipit florē et fructū suū. Un̄ Beñ. i. f d⁹ de ligno paradisi. Cui⁹ semē i sanetipo sit sup̄ terrā. vt sup̄ exposuim⁹ d̄ ligno p̄ pe p̄cipiū capitiuli. Bñficio tñ rozis et plunie: virga secundat. et calore solis fructus illi⁹ naturat. Plunia fili⁹ dci. Un̄. Descēdit sicut plunia i vell⁹. Ros sp̄ssāctus. Un̄ Jsa. xl. v. Rozate celi desup. de q̄ dicit p̄cepisse. de q̄. i. cui⁹ misterio. vt il lud l. de Imateriale nō sit: sed virtuale. Quia sic dicit amb. Nō ex virili semine s; in p̄ficio spiramē verbū dī factū caro: fructusq̄ v̄er⁹ floruit. Jō dictū ē ei Lu. i. Spiritus sanctus sup̄ueniet i te. i. sup̄ id qd̄ dicit p̄t veniet. vt nō tm̄ sit i m̄te. s; op̄et i carne. Jō etiā sup̄ dixerat ei angel⁹. Ecce p̄cipies i vtero. i. ex vtero. i. ex cā intrinseca sine admixtōe extrinseci. Alie nāq̄ ml̄ieres ab extrinseco recipiūt v̄n p̄cipiūt. m̄ neq̄q̄s. Vel p̄ pluniam ⁊ rozē itellige sp̄m̄scm̄. Un̄ d⁹ Eze. xxxiij. Plunie bñdictōnis erūt. et dabit lignū a gri fructū suū. Quere li. vij. ti. i. Calor solis q̄ fruct⁹ marurat: caritas dei p̄ris. q̄ sic dilexit mūdū vt filiū suū v̄nigenitū daret. Joh. iij. hominē factū p̄ m̄sido. Ecce quō tota trinitas: cui⁹ opa inseparabilia. opata ē virge nostre gloriozum eceptum.

Florem suū portat sine guamie. Cū q̄a flos leuis. Tum q̄a vnic⁹. Jō p̄p̄a volēs innere q̄ fuit sine guamie gūida l flos inq̄t de radice ei⁹ ascēdet. Nec dicit flores. Beāt⁹ ber⁹. Quia iugū dñi leue gūidari potuit maria: nō gūari. Quere de bis lib. iij. pte. ij. tercio p̄uilegio eius.

Fructū suū p̄ducit sine sui dissipatōe. Et ex h̄ sumit argumētū q̄ filiū pepit sine dolore. i. sine naturalū lesiōe. Quere li. iij. pte. ij. q̄rto p̄uilegio ei⁹. Nec igif̄ tria q̄ p̄tinet ad p̄ceptū: portatōem et partū virgīs: plena fide debem⁹ venerari. cetera om̄ia inq̄stum possumus imitari.

Fruct⁹ etiā ḡge qd̄amō p̄fectior. dulcior. et lapidior. v̄l dlectatior q̄ arbor⁹ magne. Sic fruct⁹ marie plenitudo oīm bonoz. cui⁹ gust⁹ dulc⁹ sup̄ mel et saūū. cui⁹ sapoz est affluētia oīm d̄liciaz. Fruct⁹ enī ei⁹ pleue sufficiens fuit ad mūdū redēptōz. et ad electoz eternā refectōez. S; cū ceteri lecti ml̄to m̄iores maria: designent p̄ arbores excellētissimas. cedros videlicet cypr̄os. oliuas. et ceteras hm̄oi: quō maria p̄cellēs oībz. tā p̄pe figurat p̄ virgā sicut assignū ē: v̄nq̄ rōe hūilitat⁹. Sciebat ei⁹ p̄spiratōz diuinā. q̄ nouissimū p̄mi erūt. Dat. xx. Un̄ ⁊ ei p̄uenētissime p̄t adaptari illō qd̄ dicit Hiero. de brā paula. Prima fuit iter oēs: vt oīm maior ess; q̄ntoq̄ amol⁹ se deiecit: tāto mag⁹ subleuatur a x̄po. Beāt⁹ ber⁹. Jure nouissima facta est p̄ma: que prima omnū nouissimā se faciebat. Ad quod innuendū a brō Luca Actū. i. loco nouissimo uominat.

Itē alia rō. sicut dicit petr⁹ māducator. q̄a sepe solet virga de silua sumi: vbi sunt arbores siluaticę: q̄ p̄ferūt fruct⁹ acerbos: agrestes ⁊ insipidos. ⁊ i orto trāsp̄latari: vt in ei⁹ trūco surcul⁹ bone arboris inserat. q̄ p̄ferat fruct⁹ iocūdos et suauēs. Sic beata virgo de silua gēlilitat⁹ assumpta. s. de radice raab hiericōntine. ⁊ ruth moabitidis. trāsp̄latata ē in orto dñi. vt op̄tē surcul⁹ arbor⁹ isereret i ea. Abrahā in figura trinitat⁹ et v̄ni⁹ deitatz tres angelos vidit. Unitas: arbor bona. Tres p̄sone velut tres surclī: q̄z v̄n⁹ insert⁹ est trūco virge n̄re: vt fruct⁹ faceret dulces et iocūdos ad edūdū. Et q̄ pus erat vita: fieret lignū vite et emanuel. i. nobiscum deus. De hac insertōe quere sup̄ li. eodem. p̄ti. i. c. iij.

Beñ.

Ambro.

Barla
virga. q̄a

Beñ.

Hiero.
Beñ.

Petr⁹ mā
ducatōz

Hec etiā vga nata ē dextro indee. s; trāsplātata p fidem i orū deliciaz. s. ecclesiaz. vbi
 sicut rose martyrū. violē p fessor. z lilia vginū. z ibi fructificauit fructū vite pulcrū
 vīu. suauē odoram. dulce gustū. q̄ q̄ digne gustauerit: morte n̄ videbit in eternum.
 Itē alia ratio. q; pua. s. extreme lre mutatio de virga fit. vgo. In ipa sicut de voce. parū
 distāt virga et vgo. s. nō nisi p lraz. o. quā ad lram formab de virga: si virge termi
 ni p iungat. i. duo capita virge. Im? termin? hui? vge. vginas ē. Supm? v?l rpi
 pceptio. v?l mar? assumptio. Quocūq; eni modo pūgas hui? vge inū terminūz
 supmo. inuenies vgo. q; vgo sanctificata est. vgo nata. virgo pcepit. vgo pepit. vir
 go ante partū. virgo i partū. et post partū. et virgo assumpta est in celū.

Christus
 paratur
 lris

Itē nota q; parua ē dñcia inter hec duo noia virga et virgo. et fere idēitas hoz du
 orū noim ppter idēitatē significati p ea in q̄b distāt. s. o. z a. Un dñs Epō. i. Ego
 sum alpha et o. pncipiū et finis. Et sic due iste lre pfectiue sunt hoz duoz noim.
 sic fili? dei q̄ ē alpha et o. p incarnatōem suā maxime pfectit maria. q̄ ē vga et vgo.
 Un dicit ē ei Lu. i. Btā q̄ credidisti qm̄ p ficient zē. Et notādū ē de abūdāti q̄ fi
 li? dei appellat se alpha et o. Quasi dicat. Oia p ficeo. oim sciam habeo. Cōpar. au
 tē se lris. q; ipē ē illa sapia q̄ v lratos facit. Nā ipē est vbi dei et dei sapia. Cōpa
 rat se alpha. q; d̄ iterprat petere. vt doceat q; ab ipō petēda ē sapia. sicut d̄ Jaco. i.
 Compat se vocalib; q; ad b venit vt nos vocaret ad regnū. Itē q; ipē ē ille liber. s.
 q̄ mure v?l liq̄ de nō sunt lre. Itē p duo matie vocat nos. s. p cōsideratōem pncipiū
 nostri. et p memoriā finis nr̄i. Itē se ppat illis lris: q̄ extreme sunt et finales. Itē
 grecis lris et nō hebreis. q; ad lram sapia icipit a grecis. Itē vt doceat nos. q; nō
 solū rbeologica. s; etiā sapia pphica a dño deo ē. Est ad bec notādū: q; hec lra a tri
 angulari ē. hec lra o. rotūda. Et hec lra a significat fidē triplicatā. s. de trib; psonis
 in vnitare sube. sic a. vna est lra. s; tū triangulari. Unā istī tres anguli significāt
 fidē sacramētoz. testamētoz. articuloz. Dec v lra. o. q̄ rotūda ē et circulari. signifi
 cat pfectōem. Quid ē q; virga. vel virga virgo. nisi brā vgo pfecta i fide? Et nota q;
 q; magna res nō p̄t sufficēter pbari p vnū restē. et brā vgo descendit nō solū de sina
 goga. q; h̄ge indee. s; etiā de gētilitate p raab hierie continā. et ruth moabindem. In
 b noie duplici. virga virgo. a. samit a balaam gētili. q; pphetādo dixit inter cetera
 Rūe. xxiij. Cōsurget vga de isrl et cōfringet oēs duces moab. Sed. o. sumit ab
 ysāia in deo dicente Isa. vij. Ecce virgo cōcipiet zē.

Nota mo
 dus loq̄n
 di sacre
 scripture

Itē notādū. q; eni ppheta posuerit virgā simplicitet et sine adiuncto: volēs p virgam
 intelligi beatam virginē. z dixerit Legredietur vga. sine aliquo adiuncto. perfe
 ctā vga voluit itelligere. Cōsuetudo ē scripture sacre. q; q̄tēs facit metaboz: de
 q̄libet pfecto ad aliq̄d irrōnale v?l ad rē inaiatā. si res illa enūciat i generali noie: in
 telligēda ē res pfectissima i suo genere. Verbi grā. Nō oia lilia: nec oēs rose vnt
 eiusdē pulcrū dis vel odor. iō cū d̄. Sicut liliū iter spinas. v?l Lāsi rosa plātāa in
 hierieo. Itē h̄mōi. intelligēdū est de pulcerrimo lilio. z de rosa sūme pulcerrimū.
 Itē notādū q; sp in metaboz de impfectis apponit aliq̄d q̄d bonū innuat: v?l ma
 lū insinuet. vt cū d̄. Isa. lvi. Canes muti nō valētes latrare. Vel colūba seducta
 Osee. vij. et h̄mōi. Ergo cū d̄. Legrediet virga zē. Nō debet intelligi de vga cur
 ua: vel aspera: vel rrgosa: v?l arida: et h̄mōi s; de vīdī plana: rotūda. et h̄mōi smōi.
 q; pperates i se habeat sup? assignatas.

Nota

Hec est vna de virgis. quas iacob. id ē. de? patet Gen. xxx. d̄ corticauit. s. a cortice ori
 ginal. et sic cappauit eādē d̄ssima. q; purissima. Hoc habuisti sup. c. xxiij. A. d̄ car
 bore nabuchodonosor. Allie due q; decorticate fuerūt. sūt hieremias et iohes bap
 sta. Ideo dicitur est Treno. i. Egressus est a filia syon oīs decoz ei? s. a brā anna. vt
 sup. c. xxiij. D. de ligno.

Joseph?

Hec ē virga. sup cuius sūmitatē iacob moriēs deum d̄ adorasse. d̄nctus ad lectuli
 cap. Gen. xlviij. Nota q; in term biblie nō legit illd. s; ioseph? et m̄grī historis
 dicunt. q; sup virgā. et fuit hec vga fm q̄sdā sceptrū ioseph. nō q; iacob adorauerit
 sceptrū ioseph. s; forte tenebat sceptrū dū iuraret ei ioseph. z potuit esse q; innixus.
 scepro adorauerit deum.

De arboribus

Hec est virga moysi, per quam fecit signa in egipto. et ad quam in omni necessitate recurreret. quia christus per maria mirabilia fecit in mundo.

Hec est virga pastoralis. quam moyses gregem suum minavit ad interiora deserti. quia sicut oves regente virga minantur. sic exemplo marie corriguntur mores fidelium. et quasi quidam ordine opponuntur. Propter hoc orat dominus michi eas in fine. Domine deus noster pasce populum tuum in virga tua. Item Exo. iij. dicit dominus moysi. Quid est quod tenes in manu tua. Respondit moyses. Virga. Insuper notat. quod hec virga teneri debet in manu persilicium divine operum. non in ore tantum per invocaciones et laudes. vel in corde per fidem quam sine operibus mortua est. Sequitur. Et dicit dominus moysi. Projice illam in terram. Projecit et versa est in colubum. ita ut fugeret moyses. Dicitur deus. Extende manum tuam et apprehende caudam eius. Extendit et tenuit versaque est in virgam. J

Item de hac virga precepit dominus moysi Exo. iij. Virgam istam sume in manu tua in qua facturus es signa. Et paulo post legitur. quod portabat rediens in egiptum virgam dei in manu sua. Hec igitur virga versa in colubum. dracones egiptiorum devoravit. Exo. vij. Quia cum maria christum induit carne. quam filia erat peccatrix. heredes quoque impij egipto. id est mundo ille ludebat. cum virtute sue plus. cum exemplo sue scitatis delevit. Quod impletum est quando ipsa cum filio ingredierte egiptum. omnia idola corruerunt. sicut predicterat Isa. xix. Vel aliter. Beata virgo. ore apto ad filium coram deo. devorat et annihilat serpentes. id est astutias demonum et temptationum. alias venenatas. Unde dicitur in serpenti Gen. iij. Ipsa proteret caput tuum. Vel etiam sic devorat serpentes. id est astutias demonum temptationum. quando facit cum temptatione perventum. Iuxta illud psalmus. Ovis sapientia eorum devorata est. Et hic notandum quod hec virga quibus dicitur virga moysi quibus virga aaron ut in hoc loco. Unde quidam dicunt quod alia fuit virga moysi. alia virga aaron. Sed per unum manducator dicitur. quod verum creditur quod eadem virga sit utriusque.

Per maria
ducator

Item hac virga percussit moyses aquam fluminis coram pharaone et servis eius. et versa est aqua in sanguinem. et pisces qui erant in flumine mortui sunt. Exo. vij. Similiter et maria precibus suis meritis et exemplis. convertit peccatores. et maxime dilectoribus suis. mundanas et carnales delectaciones que cito perfluunt ut aqua. convertit in abominacionem et amaritudinem quasi in sanguinem. quem nemo potest bibere. et sic moriuntur pisces stultiales. id est vane curiositates.

Item hac virga extensa percussit aaron pulverem terre Exo. vij. et facti sunt cinifes in hominibus et iumentis. et ovis pulvis terre versus est in cinifes per totam terram.

Item hac virga extensa in celum a moysi Exo. ix. dedit dominus tonitruum et grandinem ac discurrentia fulgura super terram egipti etc. In quo innuitur quod virga hec incutit timorem quibusdam superbis. qui deum non timent nisi quando tonat et fulgurat. et eos exterreret dans gratiam cogitandi mala sua. quod precipue fit quando considerant quod graviter ipsa puniuntur in filio. licet nunquam peccaverint. Unde et symeon ei predicterat. Tuam ipsius animam pertrahit gladius. Nam si in viridi ligno fiunt homines. in arido quod fiet. Luc. xxiij.

Item hac virga extensa super terram egipti Exo. x. ventus vrens levavit locustas. que devoraverunt omnem herbam terre. et omnia poma arborum. et nihil viride reliquerunt. Per homines viros designantur doctores. et corporum pulcritudo. que cito transeunt. quia forma bonum fragile est. et sepe a locustis superbie sive luxurie devorantur. Sed beata virgo dans gratiam cogitandi. quod fallax gratia et vana est pulcritudo. Prover. i. si. et quod omnis viros exterior citius marcescit. et quod fructus bonorum operum a vana gloria facile devorantur. imitatur multos ut hec omnia parvipendant. Ne sunt locuste que habent super se regem angelum abyssi. Apoc. ix.

Item filius israel recedentibus ab egipto. Exo. xiiij. et artans hinc a mari. hinc a montibus. hinc a pharaone. Ab ante siquidem erat mare. quod non poterat transvadari. a latere montes excelsi. qui non poterat transiri. a posteriori pharaon a matris cum electis. et armatis universis principibus suis. qui non poterant declinari. et per pleris et desperantibus posse evadere. extensa est virga super mare. ad cuius elevationem divisum est illud mare. et per ipsum sicut per aridam statim facta est via.

Liber XII. Particula. VI. Ca. XXI

**Dū dū
mare ru-
brum**

Moraliter. Mare rubrum: mūdū sanguinolētū vicijis et pctis. **Mōtes.** difficiles enīne et miserie huius mūdū. q̄ mltos n̄ sinūt p̄nāz ag gredi. Pharaō p̄nceps et egiptij. diabolus. p̄tates aeree et hoies mali. Sed ab oibz p̄ adiutorijū h̄ge n̄re sperātes i cā facile possunt liberari. Et p̄p̄t̄ h̄ exēplo moysi i dī necessitate recurrēdū est et refugitū ad eā. **Itē moraliter.** Per mare rubrum. designat vera p̄ritio et amara. ex recogitātōe p̄cedentū pctōz. q̄ sanguines appellant. ibi. Libera me de sanguibz deo rē. Et d̄z h̄ mare diuidi. vt amaricanur p̄ omīssis et omissis. p̄ carnalibz et spūa libz pctis. p̄ substātia et circūstātijs pctōz. Vel diuisio maris. ē p̄ grām virge n̄re. diminutio tēptatōis. qd̄ sit qm̄ p̄ adiutorijū ip̄i. interdicit flāma ignis. S̄z nō sufficit vt pctā vl̄ demones q̄ sunt egiptij submergāt p̄ p̄ritōez. nisi enā eodē ad lit̄ eieceri p̄ cōfessōez. Cū ibidē seq̄t̄ Lq̄ filij isrl̄ viderūt egiptios mortuos sup̄ lit̄ maris rē. Isti enī egiptij p̄us submersi i amaritudine p̄ritōis. oīno moriūt̄ ciecti q̄si ad licus virtute cōfessōis.

Hec ē p̄ga moysi. q̄ percussit petrā Exod. xvij. et flūri. cx. Et fluitat̄ aq̄ ita vt biberet ppl̄s et iumēra. **Petra christ̄.** i. Lhoz. x. Petra aut̄ erat christ̄. Duriciā huius petre. rigor siue seueritas iusticie diuine. Ipe aut̄ nūq̄ ita seuer̄ aut dur̄ ē erga peccatores. q̄n̄ effundat aq̄s grāz vl̄ indulgētie. si hec virga ip̄m tetigerit p̄ia orōne. **Propter h̄ d̄z flūri. cx. Lq̄.** cū moyses eleuass̄ manū. p̄cutiēs p̄ga bis silicem. egressē sunt aq̄ largissime. I. i. copiosa flūcta misericordie Lira vt biberet ppl̄s. I. i. ratiouabiles. **Let iumēra.** I. i. iumētāni et brutales. Sed hec petra christ̄ videlicet. ab hac virga q̄sibz tāḡt. cū p̄mit̄ puritas r̄ginal̄. et sc̄do dignitas maternal̄. ip̄i i p̄cibz a m̄se rēp̄sentat̄. Et p̄p̄t̄ h̄ dicit ci filī. **Cañ. iij.** Vulnerasti cor meū foroz measpōsa. vulnerasti cor meū. Et hec duplex vulneratio. ē istius petre gemiā percussio. Vel q̄si gemiā percussio. sunt orō ad p̄rem. et ad filiū iussio. **Uñ dicit m̄r.** Ora p̄ez. i. u be nati. Et nota q̄ christ̄ bñ dicit̄ s̄lex a filēdo. **Dō enī s̄lex.** licz bñ videat ma la n̄ra. s̄z ineteriū nō s̄lebit. sicut dicit̄ ps. **Uñ dicit̄ Isa. xvij.** Ego q̄scā et cōsu derabo i loco meo. I. in misericordia et pace. q̄a in his fact̄ est loc̄ ei. **Sicut meri diana lux clara ē rē.** Eodē. **eli.** Tacui sp̄ silni paties sui. sic parturēs loq̄r.

**Petr̄ mā
ducator**

Aliter. Sicut dicit̄ Petr̄ māducator. petra ista. s̄ḡt duriciā cordis hūani. qd̄ q̄si v̄ flexibile est. et maxime ad obediēdū p̄pter q̄ndā q̄silibertatē ingenitā hūano anīo. vt p̄esse velit. nō subesse. Sed hāc duriciā p̄ga ista exēplo suo percussit. cū diuise. ro lūtatitā facile obediūt r̄ndens. Ecce an. dñi rē. cuī p̄p̄riū ē obedire. **Aliter.** Tūc hūani cordis duriciā virga ista percussit. cū pctōz indurat̄ respectu gr̄e misicor d̄it ab ea tāḡt. vt ab ip̄o fluāt r̄imili lacrimaz. **Aliter.** Per hāc virgā interrupt̄ dñs petrā. I. i. hūani cordis duriciā. I. in heremo. I. i. in pctōre istructiōso. pleno feris. I. i. mon stris pctōz. q̄ duriciā iterrupta. Ladaquat pctōres. I. i. reficit aq̄s lacrimaz. q̄ puo eant aq̄s grāz. **Uñ dicit̄ penitēs.** L̄ potū meū cū s̄ctu miscebā. Velut i abyssō ml̄ ta. I. q̄si di. **Dulm̄ habēt vnde flere debēt.** **Diere. xvij.** Prānū ē cor hoīs rē.

Itē notandū q̄ septē speciales vtilitates facit virga. et de septē virgis specialiorē facit scriptura mentionē.

**Septem
vtilitates
virge**

- De p̄ma legit̄ Diere. i. que dici potest virga hieremie.
- De secunda ionathe. i. Regū. xij.
- De terciā moysi. Exodi. iij.
- De quarta asneri. Nester. iij. v. et. xv.
- De quinta aaron. Numeri. xvij.
- De alijs duabus Zacha. c̄isisdan. xi.

**Septem
sp̄ales ef
fect̄ ma
rie**

In his septē notant̄ septē speciales effect̄ et vtilēs q̄ rep̄it̄ i h̄gie. et p̄nt̄ h̄ mō notari. **Prima** dicit̄ virga vigilans siue vigilantij. s̄m̄ duplicem l̄fam. Virga vigilans. idē. ad vigilias excitans. est beata virgo. Siquidem cum virga solent excitari clerici somnolenti ad cundū ad scolas. vel in ip̄is scolis do. mitantes. **Unde Parabolaz. xxij.** Stulticia colligata est in corde pueri. I. id est. in corde pucili. **Let virga discipline fugabit eam.** Videns enim deus infantile esse totum gen̄ humanū. et q̄mo. iam faciente sponso. dormitauerūt omnes et dormierunt. vt d̄r

De arboribus

Dat. rrr. Dormitāt enī frēq̄nter peccātes et resurgētes. dormiūt pctā p̄nuātē obdormiūt obstinati et in pctis moriētes. Vidēs inq̄m h̄ de^o mīst nob virgā vīgilātē. i. brām v̄ginē. vt p̄cibz suis meriti et exēplis :excitat et nos a somno pcti. q̄d sepe fit meditādo de ea. ipam orādo. amādo. et ei fuitēdo. Null^o enī p̄ alicui^o sancti meritū excitat nisi p̄ eā exerceat. Ipsa enī illis q̄s diligit. v̄ga ē discipline. h̄ ē. cui^o gilarōis. pcurās nobis q̄ncz p̄ filiū. disciplinā p̄sentīū flagellozū. ne p̄petua iurra mus. **Un̄ Sap. r.** Certamē forte dedit illi vt viceret zc. **Quere li. ij. pri. i. cā. xxxvi.** Et nota q̄ postq̄s dixit hieremias. Vidisse se virgā vīgilātē. statim subdit. Videre se ollam succēsam ab aq̄lone. q̄a qui nō cui gilarit ad hanc virgā. casur^o ē in ollā succēsam. videlicet in gehennam.

Secūda ē v̄ga ionathe. in cui^o sūmitate gustauit mel. z illuminati sunt oclī ei^o. i. Regū rīij. Postq̄s enī enigilarit q̄s. necesse ē illi oculos apire vt lumē recipiat. **Jona** rhas iterprat donū colūbe. q̄ habz gemitū p̄ catū. z est penitēs ex dono spūsscti p̄ pctis ingemiscēs. **Virga mellea.** v̄go maria. mellea pietate. caritate. benignitate. **Apponas** ḡ sepi^o ori tuo virgā istā. ipam orādo. laudādo. b̄ndicēdo. p̄fiteōdo. eius magnalia p̄dicādo. z illz sepi^o recitādo. **O clemēs. O pia. O dulcē maria.** Et sic q̄ncz sentire poteris melleā ei^o dulcedinē. z illuminabūt oclī tui interiores. i. intel lect^o ad p̄gscendū. affectus ad diligēdū m̄rem et filiū suū. **Sed** nota q̄ i sūmitate virge gustauit ionathas illz mel. qz matutinis z p̄pletorio. que sunt q̄si duo extrēa seruitia q̄ impēdunt m̄ri et filio i die naturali. frēq̄nti^o q̄ri solet z iueniri deuotio. **Si** igit̄ desideras scia illustrari ab illuminatōe. i. brā v̄ginē. p̄us surgēdū est a somno peccati. iuxta illz **Ep̄. v. l. Surge** q̄ dormis. i. enigila. **Let** erurge a mortuis. i. a peccat^o. **z illuminabit te christ^o.** **Ipsa** matris sue. **Alter. l. Fau^o mellis.** **christus.** in q̄ est cera hūanitat^o et mel diuinitatis. que si hui^o v̄ge sūmitas tetigerit. qd̄ sit q̄n̄ gliosa virgo iubet natū et exorat p̄rem. **Oz** cui facta ē mater dei. sūma dignitas z sūmitas est huius virge. tetigerit ipm̄ in quā interpellādo p̄ te. statim a christo i vir gā. et a v̄ga ad te mellifua suauitas distillabit. et illuminabūt oclī tui. i. intellect^o et affect^o vt ipam cognoscas et diligas. **Ideo** dicat. **Sustate et videte qm̄ suauis ē dominus.** i. filius. er domina. i. mater.

Tercia virga in oysi. Post enigilarōez et illuminatōez. necesse ē a sordib^o emūdari. z ad h̄ necessaria est virga in oysi. q̄ tāgit perrā. i. cordis duriciā. vt fluāt lacrimę ad la uandū crīmīnū maclas. **Doc** habuisti paulo sup̄ k.

Quarta est virga aurea assueri. de q̄ **Hester. iij.** dicit ipa hester. **Q̄es** serui regis :et cūte q̄ sub ditōe eius sunt nozūt. puicē. q̄ siue vir siue m̄lier nō vocatus interioris atrīū regis intrauerit. absqz cūctatōe statim interficiat. nisi forte rex aureā virgam ad eum tetēderit p̄ signo demētie. atqz ita possit viuere. **Et** hec est respōsio hester ad mardocheū. **Assuer^o** significat christū. qz assuer^o iterprat beatitudo. et ad xp̄m̄ igredi et ipm̄ videre b̄tūdo ē. **Virga aurea.** i. cui^o p̄ductu ad christū igredimur. z mediāte q̄ videt. **v̄go maria** ē. q̄ nō d̄: fuisse deaurata q̄si p̄ exteriorē apparētiā. sed aurea p̄ verā b̄tūcā existentīā. Est enī q̄ neq̄ter se hūiliat. **Eccī. rit.** **Sz** ipa fuit hūi lis int^o z extra. **Sic** z de alijs b̄tūtibz. q̄ signū i auro. **Et** fabricata ē hec virga ma nu celestis sapie q̄si de triplici auro. **De auro offir.** de q̄ legit̄. **ij. Regū. r.** **De auro arabie.** de quo in ps̄. **De auro euilath.** de q̄ legit̄ **Beñ. ij.** **Offir** iterprat i sūmitas vt herboza. z ē v̄gitas virēsī carne i sūma. q̄a v̄gitas d̄: q̄si viroz genit^o. **Sz** ei^o v̄gitas fuit aurea. i. solida sic anz. a cui^o p̄posito n̄lla t̄tubauit p̄missiōe angelica. sz p̄stāter r̄ndit. **Om̄** virū n̄ v̄gīco. **Auro arabie.** **Arabia** iterprat hūil^o vt occidētal hūilitas. q̄ matie nascit̄ et p̄sideratōe sui occasus. **Marie** siq̄dē z ei^o filio datū ē a magis. de auro arabie ad h̄az. qz tal hūilitas valde placet z filio et matri. **Auro euilath.** caritas est. qz euilath iterprat parturīes. et desigt̄ caritatē. a q̄ bona cūcta p̄e dunt velut filij a matre parturīete. **Et** dicat̄ aurū terre euilath esse aurū optimū. **Beñ. ij.** quia gliosa virgo p̄cipuā habuit caritatē. **Est** igit̄ aurū offir bonū. aurum arabie melius. sed aurū euilath optimū.

Decima. i. v̄gitatē. hūilitatē z caritatē d̄z h̄re hester. i. fidel^o anīa a mūdi aspectibz se. **D**

Daria
mellita

Christ^o
fau^o mell

Liber XII. Particula. VI. Ca. XXI.

**Aia volēs
erorare
christum**

gregata. qz hester interpretat abscondita. q̄ vult ingredi ad v̄ez assuey exorādū. Sed exēplo illi⁹ hester p̄. ieiunādū ē illi a triplici p̄cupia mala: q̄si tribz dictz. s. corde a mal cogitatōibz. ore a p̄uis locutōibz. manu a p̄uis opibz. Et h̄ ieiunū d̄r tridua/ nū. qz sic̄ caput aia illustratōez s̄cutū q̄ dies sunt. Un̄ ibidē seq̄t in terru capli q̄n ti. Qz die terciō iduta ē hester regalibz vestimētis. I. i. ornam̄ s̄cutū. v̄l̄ fide spe et ca ritate. q̄ sunt vestes regie. sicut dicit ibi glo. Let p̄ h̄ie modum retractari sn̄iam ipe trauit mortē datā s̄ in deos. I. i. s̄e p̄fitētes. Et sic recōciliat⁹ est p̄pls iudeoz mort i destitutus mediāte s̄ga aurea. et hostis coz amau. I. i. diabol⁹. L̄ suspēsus ⁊ interfe ctus. Que. s. recōciliatio desiḡta ē p̄ s̄ qd̄ ibi legit. Qd̄ cū vidisset assuer⁹ hester re ginā stantē. placuit ocul⁹ ei⁹. extrēditqz s̄ eā virgā aureā quā tenebat manu. q̄ accē dēs osculata ē s̄ūnitatē virge ei⁹. Virga aurea. s̄go maria. hester. s̄ fidel̄ aia. s̄ū/ nitas virge auree. excellētissima dignitas marie: et s̄ q̄ facta ē mater dei. Hāc s̄ū nitatē deosculat⁹ d̄s̄s de rāto p̄uilegio marie p̄gtulat. Et d̄s̄s s̄ibi p̄cauet ne per ipm̄ v̄r̄ misericōie offēdat. Aut si ipaz sorte s̄quo mō offēderit. fatagit quōd ei recōc iliet. Osculū enī signā ē dilectōis: et q̄ p̄gtulatio. signū ē etiā recōciliatōis et pacē. Hōc igit̄ exēplo euidentē oñdit. q̄ null⁹ ad illam beatitudinē q̄ christ⁹ ē. p̄ualet in trare nisi sit in cōductu huius virge.

Item maria virga

**Maria
virga**

Aurea angel⁹ et beatis. q̄ reginā vident in decore suo
Lignea hoibz iudicatis: q̄b̄ atulit fructū vite. q̄a lignoz est ferre fructum.
Ferrea malignis hominibz et ipis demonibz: qz p̄ eam infringunt capitā iniqz. Un̄ in ps. dicit christo. In s̄ga ferrea rāqz vas figuli p̄fringes eos.

Quia ē virga aaron. q̄ ad dirimendā p̄tētōem: quā qdā mouebāt s̄ moysen ⁊ aaron. R frōduit. flo: uit: et fructū fecit. Virga aaron. virgo maria. h̄ s̄go frōdes. boni mo res. flores. virtutes. fruct⁹: bone opatōes. Si q̄dem hec virga pepit amigdala. q̄ s̄c̄ cib infirmatū. q̄a pietas opa christo q̄ dicit. L̄ iustificata ē in paup̄tate s̄r̄ mea. de p̄pa suba exhibuit. nec cessat vn̄qz mēbr̄ ei⁹ h̄mōi opa misericōditer exhibere. Aliter. Virga aaron. h̄brā s̄go. q̄ iustar illi⁹ virge aride sine humore viril̄ semies pe perit amigdalu. i. genuit christū. Que. s. s̄ga floruit p̄sentēdo. frōduit gignēdo. fructificauit paritēdo. In amigdalo tria. Cortex fragil⁹. et q̄si larual⁹ et s̄formis. hu manitas. cui in passiōe n̄ fuit species neqz decōr. s̄ tūc reputat⁹ ē vt leprosus. Isa. liij. Testa dura. deitas. soliditas. Rude⁹ dulc⁹. cib⁹ firmoz. i. s̄e penitētū dicētū cū p̄pha hieremia. xvij. Sana me dñe et sanabor. S̄ plena refectio angeloz q̄ fru unt. Et hic nucleus homines pascit in sacramēto altaris.

**Aug⁹ in
sermōe**

Isidor⁹

Aug⁹

**Christus
amigdalu**

Aliter. Virga aaron. s̄go maria. circa quā virgā. magna magni notat̄ figura sacra mēti. Fuit ei⁹ hec s̄ga aaron sumi sacerdotis. ⁊ fm̄ Isa. xi. d̄r s̄ga yess̄. a q̄ imedia/ te ortū habuit tribz regia. qz velle fuit pater dauid. ad p̄figurādū q̄ maria erat illū paritura q̄ ē rex ⁊ sacerdos. Un̄ cū dixisset ps. q̄si loq̄ns t̄po. virgā s̄cut⁹ tue emittet dñs et syon. paulo post subiūxit. Tu es sacerdos eternū rē. De hac virga dicit Aug⁹ i qdā sermōe de incarnatiōe. Virga hec p̄tulit qd̄ an̄ nō habuit. nō radicata plātatōe. nō defossa sarculo. nō aiata succo. nō secūdata sanario. Et cū illis deessēt vn̄uersa iura nature: p̄tulit virga qd̄ nec semie suggeri potuit nec radice rē. Et h̄ dicit p̄tra iudeū āgentē quōd virgo pepit. Pepit autē hec s̄ga sup̄ naturā. ⁊ s̄ n̄am/ rā. i. s̄ solitū cursum nature. et nō simpliciter s̄ naturā. q̄a sicut dicunt qdā magni theologi. et bñ. Nihil naturalē ē nature q̄s obedire or: diatōi creatoris sui. Un̄ Is. li. xi. et humo. c. iij. vbi differit de portētis. Nō sunt s̄ naturā: q̄ diuisa volūtate s̄ūt: cū volūtatis creatoris p̄dite cuiusqz rei natura sit. Aug⁹. xxvi. p̄tra faustū. id ē cuiuslibz rei naturale qd̄ ille fecerit a q̄ ē oīs mod⁹ n̄mer⁹ ⁊ ordo nature. Un̄ et legit Apo. iij. Tu creasti oīa. et p̄p̄ volūtate tuā erāt ⁊ creata sunt. Pepit inq̄m amigdala v̄l̄ nuce: sic̄ dicit alia trāstatio. p̄ q̄ v̄ez amigdala v̄l̄ nuce: s̄gn̄t milloz iustoz milia. q̄s ad vite nouitate suo q̄tidie p̄uertit exēplo. Vel p̄ nucē aut amigdalu: christ⁹. in cui⁹ p̄sona triplex s̄ba. Cortex amar⁹. caro q̄ passa ē amaritudies passiōis. Rude⁹ dulc⁹. aia i q̄ fuit dulcedo fructōis. uā fuit simul i vn̄ viator ⁊ p̄b̄sor. Un̄ dicit.

De arboribus

Prout debā dñm in p̄spectu meo sp. In testa diuinitas vtriq; vnita. in q̄ fortitudo i supabil que abscondita fuit in passide. Abac. iij. Propter h̄ igit appellat Isa. xi. h̄ac virginem virgam. vt nos trāsmittat ad hanc figurā.

Sexta virga ⁊ septima habent Zacha. xi. vbi ip̄c dicit. Assumpsi mibi duas virgas. vnā vocaui decorē. ⁊ aliā funiculū. et paui gregē. Et paulo post. Et tuli virgam meā que vocabat̄ dec⁹ ⁊c. Ecce q̄ altera de virgis istis appellabat̄ ⁊ decor⁹ et dec⁹.

Decor⁹ d̄:

Decor⁹ d̄ q̄si dec⁹ cordis. ⁊ signat̄ p̄ntes infernas et interiorē pulcritudinē. Et hec virga disciplina ē. s. ordinata mox correctio. s. virga correctōis debz egredi de radice yesse. q̄d̄ interpretat̄ incendiu. hoc est. de timore incendiū gchēnalis. et de amore supni incendiū q̄d̄ est caritas. qz p̄pter timorē suppliciorū. et desideriu gaudiorū debem⁹ corrigere. Dec⁹ dicit̄ q̄si dei custos. qz q̄ habz oia hec sup̄dicta. nō restat nisi vt deū sibi cōseruet et se deo. ⁊ ista virga sibi est disciplina. De p̄mo p̄abo. xxxij.

Dec⁹ d̄:

Qui custos est dñi sui glificatur. De sc̄do. Fortitudinē meam ad te custodia. De vtroq; maria loq̄ns de dilecto Lau. iij. Tenui eum nec dimittam.

Septima virga dicit̄ funicul⁹. quo terra solct mēsurari. Unde ps. Diuisit eis terrā i funiculo distributōis. Est autē terra quadruplex quā debem⁹ iuste mēsurare.

Terra quam cernimus. s. terra materialio.

Quadruplex terra

Terra quam gerimus. n̄m corpus.

Terra quam querimus. paradysus.

Terra quam fugimus. infernus. In terra enī quā geris. q̄ntū tibi mēsuras de voluptate carnali. tātū tibi mēsuras de terra miserie v̄l inferni. Apocal. xviij. Quātūm glificauit se et in delicijs fuit tātū date illi tormētū et lucm. d̄ de aia reproba. Quātūm etiā tibi mēsuras de penitētia. in terra quā teris. i. q̄d̄ diu viuīs in mūdo. tātū tibi mēsuras de glia et b̄titudie in terra quā q̄ris. i. paradiso. Unde christ⁹. Sc̄dm̄ mltitudinē dolorū meorū i corde ⁊ corpe meo. p̄so. tue letificauerūt aiam meā. Beata autē v̄go. qz sereniū sibi mēsurauit de corp̄alibz v̄l d̄ terrenis. sed mltū d̄ paup̄tate. multū de afflictōne et p̄nia. ideo totū sibi mēsurauit q̄d̄ bonū ē et iocundum. Est igit p̄ma virga cuiusmodi. Sc̄da illuminatōis. Tercia purificatōis. Quarta recōciliatōis. Quinta gubernatōis. Sexta correctōis. Septima cōmēsuratōis. Has autē virgas posuit iacob. i. d̄cis pater Lin canalibz. i. in speculis scripturam. Lvt ad aspectū eaz cōcipiamus varios ferus. i. varios affectus virtutū.

Dec est virga diuine p̄ntis. de q̄ p̄pheta dicit filio dei. Virgā virtutis tue emit. do. et syon. d̄nare in medio inimicorū tuorū. Qd̄ sic exponit. O christe d̄ns. i. pater Lemittet. i. terra mittet. hoc est. nasci faciet Lex syon. hoc est. ex gente iudeorū Lvirgam virtutis tue. i. mariā. in qua et p̄ quā mltis modis manifestabitur virt⁹ tua. Per cā enī notā fecit d̄ns i populū virtutē suā. et redemit in brachio suo pplm suū.

Triplex p̄t⁹ dei

Et nota q̄ virtus dei dicit̄ triplex. Potentia dei. misericordia dei. p̄t⁹ a deo infusa. De p̄ma dicit̄. Exaltare d̄ne in p̄tute tua. Sc̄dm̄ h̄ maria dicit̄ virga virtutis. qz i ip̄a. virt⁹ et potētia dei mirabilia opate sunt. s. q̄ d̄cis h̄s. verbū caro. mater virgo. et h̄mōi. Propter h̄ p̄dictū fuit ei Lu. i. Virg⁹ altissimi obūbabit tibi. Sc̄dm̄ h̄ si gnificata est p̄ virgā aaron i q̄ de⁹ fecit mirabilia in terra egipti et i deserto. putat̄ signatū est sup̄ A. De sc̄da. i. de misericordia dicit̄ ps. L In p̄tute tua. i. i misericordia. q̄ marie ē p̄t⁹ tua. Un̄ i collecta. De⁹ q̄ oipotētia parcēdo marie et miserādo manifestas. Iudica me. Sc̄dm̄ h̄ maria v̄ga p̄ntis. q̄a in ip̄a fecit nob̄ misericordiaz sumēdo carnē et ea. in q̄ p̄ nob̄ mortu⁹ est. Un̄ Lu. i. Per viscera misericordie dei nostri. in q̄b̄ visi. nos orōs ex alto ⁊c. Dādo etiā mariā nob̄ i aduocatā ⁊ m̄rcm misericordie ad impetrādā nob̄ misericordiā. Quere li. ij. part. i. cā. xvij. Sc̄dm̄ h̄ significata ē p̄ virgā aureā assueri. quā extēdit ad hester Dester. v. in signū clemētie d̄as ei fiduciā impetrādi. Sic et de⁹ nob̄ donauit mariā. vt ip̄a mediāte veniā grām ⁊ gliam a d̄no impetrem⁹. De tertia. h̄ est de virtute infusa dicit̄ in ps. Ip̄e dabit virtutem et fortitudinē plebi sue. Sic optime fuit ip̄a virga p̄ntis. q̄a plena om̄i. gr̄tia ⁊ p̄tute. Un̄ dicta est Lgr̄a plena. Lu. i. Et fm̄ h̄ signata ē p̄ virgā aaron. que germinauit. floruit. fronduit. et amigdala pepit.

So. cclxxij.

Liber XII. Particula. VI. Ca. XXI.

De theophilo

Secundum dicitur. I. dicitur habere Lin medio inimicorum tuorum. Aut eos per maria pueriendo ad iusticiam. ut patet in theophilo. Aut puniendo ad vindictam. sicut videre est in apostata iuliano. Rōe puerisōis petōū. dicit maria in ps. Virga directōis et virga regni dñi. Ista in regnū seculorū dirigit penitētes. Rōe pō punitōis dicit xps de ea Isa. r. Virga furoris mei et. Sile habet flūci. xxiij. i. pphetia balaam. Eō surget virga de isrl. et cōfringet oēs duces moab et. Itē Isa. xi. Percussiet terrā virga oris sui. i. terrenos per maria quaz ipse creauit. q̄ dicit. Ego ex ore altissimi pdq̄ et. Eccl. xxiij. Hec ē virga psumptōis: cuius sūmitate tetigit angelus panes et carnes gedonnis. et ascendit ignis de petra totū psumēs holocaustū. sic legit Iudic. vi. Et tu si hanc virgā manu tenueris p similitudinē opey. et p disciplinā q̄ virga est: tetigerit carneo mas. i. te carnalē. eribit ignis caritatis de petra q̄ christus ē. et psumet in te q̄c quid inuenerit psumendū p adiutorū huius virge.

Petrus manducator

Hec ē virga sustentationis. sicut dicitur madorator. quā senes deferunt ad se sustentandos. ut quō nō possunt ppa stute: faciāt adminiculo virge. Sic antiqui dicitur Dan. viij. cuius egressus ab initio a diebus eternitatis. Mich. v. nō poterat p se stare: ambulare: discurrete. esurire. sitire. aut huius: que nō cōpetūt deitati. et ideo innixus ē huic virge. et in ea incarnatus. et ab ipsa portatus. ut in carne quā de ipsa accepit crucifigi possit et mori. et sic redimere mundū.

Hec est virga defensionis. q̄ se debent fideles defendere a canibus. Hec a moribus temptatōnū. s. inuocādo nomē ei⁹. qz ipsa ē virga virtutis. Si si tmmō habeat iore. sicut ille habet q̄ eā tmmō lau dāt vlt salutāt. nihil opantes ad honore ei⁹. nō bñ defendūt se p eam. Accipiat q̄ tripliciter. In corde p meditātōem et amorē. In ore p laudē et salutātōem. In manu p opatōes et opey pformitatē. et ita erit vtilissima ad oimodā defensionē. Propter h dicitur Mar. vi. Nihil tuleris in via nisi virgā tmmō in maria p iugem meditātōem ad defensionē vestrā.

Hec est virga piscationis. quā. s. inmediate extrahūt pisces. i. hoīes de luto aquarū mltaz. i. mūdanz et carnaliū voluptatū q̄ mltē sunt. et q̄cūqz peccōes de pundo pctōz et de mari. i. de amara dulcedie mūdi. qm̄. s. exēplo marie ptenētes diuitias. paupertate amplexant. Linea q̄ ferrū hge adberet: tot⁹ pcessus vite ei⁹. Nam adum⁹ orō eius. Laache gallice. i. inescatio. vniuersa bona q̄ nob p ei⁹ miscōiaz mīstrāt.

Hec est virga ipugnationis. q̄. s. mediate pncipiunt. i. auētes scripture sacre sūpte d tot rētibz scripturaz. i. de duobz testamētis. Unde L de medio petraz. i. duoz testamētōz. dabūt voces. I disputatōem siue pdicatiōes. Projiciunt in qm̄ ad castellas. h hereticos: q̄ aduersus dei sciam se extollūt. Ud aliter. Hac virga mediatrice. picat dñs beneficia sua ad nos. tanqz lapides viuos. ut sibi capiat et vēdicet hūani ordis arcem. et anime nostre ciuitatē.

Hec est virga inēsuratōis. que data est iohi Apo. xi. Un dicitur. Dar⁹ ē mihi calan⁹ silis hge. et dicitur ē mihi. Surge et metire templū dei et altare et adorātes in eo. Et tu si vis p̄tinere ad tēplū dei et altare dñicū. necesse est tibi hac virga p imitatōnem mēsurari. De mēsuratōibz quere Eze. xl.

Hec est virga directōis et virga regni dñi. q̄ dirigit meritis: orōibz et exēplis. q̄tq̄ tot ingrediunt in regnū filij sui. et ab ipsa q̄rēda ē p orōem directio et cōductus. ut e dicit sicut dicit filio. Dirige me. I dñs Lin veritate tua. et doce me qm̄ tu es sal et et saluatric mea.

Hec est virga p̄solatōis. de q̄ in ps. Virga tua et baculus tu⁹ ipsa me p̄solata sunt. Virga maria l bacul⁹ lignū crucis. in q̄b duobz pastor reduxit ouē pditā. et baculauit diaboli. Quere titulo de cruce. Sic enī deus: p̄ dñi nr̄i iesu christi: patre ē misericordiaz. et deus tot⁹ p̄solatōis. q̄ cōsolat nos in omni tribulatōne nr̄a. in d. Ehoz. i. Sic et maria mater est misericordie. et cōsolat nos in tribulatōibz nr̄is: si peccata nr̄a. phibeant bonū istō a nobis. Diere. v.

Hec ē virga odoratōis. i. virga odorifera. q̄ q̄cūqz p̄grām tāgit. odorifetos reddit. De q̄ dicitur. Cañ. iij. Que ē ista q̄ ascendit p desertū sic virgula fumi ex aroma. Et Quere titulo de aromatibz ori p̄clusi. pti. iij. Iō dicit Eccl. xxiij. Quasi liban⁹

De arboribus

nō iustus qd ē rbus itegz Lvaporau habitatōez meā .i. illos qd inhabito p grāz.
Dec ē vga pdicatiois videlicz. q sola valz pdicatoribz ad portādū i via. Un Dar. vi. E
dixit dñs duodeci aplis. Nihil muleris i via nisi vga tñ. Qui ei hre possz hac vir
gā comitē i via vite pñt. nō deessz ei grā. nō doctrina vl aliqd necessariū.

Dec ē vrga regimīs vl p fractōis. de q pñ filio. L' Reges eos .i. bonos. L' vga ferrea
.i. inflexibili iusticia. q māifeste repit i exēplis marie. Lz tāqz vas figuli pfriget eos
.i. qdqd i eis litteū z testēū ē purgab. Alit de bonis iterprat illd. L' Reges eos i vga
ferrea. Sic expōitū ē. De mal id qd seqt. L' Et tāqz vas fi. pfr. eos .i. malos. sic in
iuliano apostata. Et i s notat facilitas ex pre pfriget. et irrecupabilitas ex pre cō
fractōz. Isa. xxx. Subito dñi nō sperat veniet pñtio ei. Et h ē qd dñi. xxiij.
L' Osurgit vga d isrl. et pfriget oēs duces moab .i. demōes z malos hoies. Itē
i s notat qd illi q nolūt regi: nūc p exēpla z vba marie. i suo p filij potētia pfriget
Alit. Moab iterprat ex pre z sigt diabolū. de q dicit Job. viij. ipis iudeis. Vos ex
pre diabolo estz zc. Dic ē rex sup oco filios supbie. Job. xli. Ipe ē etiā princeps
mūdi. Jo. vij. et hz sub se duces tres. s. cupiaz carnis. cupiaz oclōz. et supbia vi
te. i. Job. ij. Dumū ducē p regit btā vgo vgitare. scdm volūtaria pauprate. terciū
būilitate. Moralz. In vga sigt correptio. i ferro sustentatio. qd qd corrigi iusti
cia filij sustentat. ne deficiāt misericordia mris. nō semp sed sepe.

Itē bec ē vga pcussiois. de q dñi Isa. xl. L' Percutiet trā. .i. illos q nimio affectu ruiti
sunt terre z qsi terra effecti. vga oris sui .i. snia iudicij quā ipemet pferet. Un dicit
Eccl. xliij. Uoc tonitru ei? vberabit terrā. Al' vga oris ei? potest dici maria. q
dicit Eccl. xxiij. Ego ex ore altissimi pdiui. q. i. mediate pcussit iulianū apostatā:
qui fidē catholicā reliqz p acqzrendo principatu romano.

Dec ē vga irritatōis. Cū vrga ei solēt irritari canes: et puocari ad rictū et latratū.
Illi ei q deuore brē vgni fuit: dia bolū ad irā puocāt z incitāt ad tēptādū. De
cuiusmodi dñi Job. iij. Qui pati sūt suscitare leuiathan. Sz ipē ptept? surgit i scan
dala. Un z p holoseruē sigt Judith. v. q pcepit icidi aqductū q fons iuebat ei
uitatē bethulie. Quere expōez li. ir. ti. xv. de receptacul aqz vbi maria dr aqduct?
i Tem vrga tria portat. s. stimulū. hamū z viscū. qb? tria aialia. s. bos. piscis et
anis capnāt. qb? tribz vehemotz. i. diabol? figuratur.

Stimulus enī bouem cogit agriculare. feruire.

Damus piscē extrahit de aqua vel fluuio.

Viscus voluerē in aere captiuat. Et his tribz figurat xps. quē vgo maria portauit.
De bone Job. xl. dñi ipi iob. Vehemotz quē feci tecū. feni qsi bos pmedet. Ibidē
An extrahere potēz leuiathan hamo. s. d aqz gēnerz hūani. Ibidē. Nūqd illudē
Christ? stimulus? Un dicit saulo Act. ix. Dux ē tibi s stimulus calei. Lei qsi ani.
trare. Seruit g bos. i. diabol? agriculture dei. i. fidelibz ecclie. qb? dñi. i. Ehoz. iij.
dei agricultura estz. dñi eos verat tēptatōibz. et qsi calcet ad pbatōem nō ad subuer
sionē. et sic calcādo facit ipos quasi terrā fructiferā et vberiorē.

Christ?
stimulus

Christ? ham? de q Job. xl. In ocul suis qsi hamo capiet eū. Qui? hami ferrū. vir
p diuitat. Omis fragilitas carnis. ferrū latēs i dñe: diuitas latēs i hūanitate. Da
m? i mare. ptect? christ? i mūdū missus. Sathanas q i mari mūdū p idolatriā do
minabat: q sup appellat? ē leuiathan. hūc vñē morte appetijt. sz h? diuitat? eum
admeauit. Un qdā. Piscator pñ ē. mare mūd? fili? ham?. esca caro. ditas linea. pi
admeauit. Un qdā. Piscator pñ ē. mare mūd? fili? ham?. esca caro. ditas linea. pi

Christ?
hamus

Christ?
viscus

Christ? visc? cui? mollicies hūanitas. viscosa tenacitas deitas. Alis Lcis hō.
isidē vge viscate. pmo pmit pedibz mollē viscū. qb? adherētibz visco tenaci: pcu
tit al' viscū: qnsqz visco adhereāt. Ale diaboli. pncipes romani: q ipm diabolū i
altū leuabāt. et p mūdū coli faciebāt. Pedes: ppli iseriores. Prio enī diabol? xpi
hūanitatē morte pssit p pplos miores: clamātes corā pilato. Tolle hūc z dimitte
nob barrabā. Lu. xxiij. Sz illi minoribz ad pdicatioez aploz: vtute diuitat? xpo
fide adherētibz: diabol? omouit romanos pncipes qsi alas suas. ad psequādū xpm
i mēbris suis. donec z ipi xpo qsi visco fide adhererūt. z sic illū ē diabolū qsi ani.
Jō dicit dñs Diere. xij. Agglutināui mibi oēm domū isrl. i. pplm credētū. Sz

cū adhuc diabolus nos veret in terra. in quibus ipse est bos pavoris terrenorum. et in adest in quibus piscis per suam carnalium voluptatum. et in acre in quibus avis per elationem mentis. si necesse est per ordinem ad hanc virgam refugere. et ad eam que virga portavit. que merito pauperum et humilitatis ipsam diabolum semper pualet captiuare.

Item de virga sunt quedam vasa que dicuntur copiam vel calatim: quibus panis et fructus apponuntur ad mensam. Sic et beatissima virgo est illud vas admirabile opere excellens. Ecclesiasticus. c. liij. per quod habemus christum: quod est panis vivus que de celo descendit. et que est fructus fructuum in mensa altaris: et habituri sumus in mensa celesti. In beata vasa suscipimus inquit data optima que descendunt a prelumine. Item mediantem virga vel ad introitum regem suat pastor. regit et dirigunt grege. Luce. i. genitum. Et christus mediantem maria populum christianum. Iohannes orabat michi eas in fine. Domine deus noster pascere populum tuum in virga tua. grege hereditatis tue.

Hec est virga percussio. Isa. xxx. Pauebit assur virga percussio. Quia diabolus paueat nomen et imitatio: virga percussio et vice: sic cuius baculo lesus cum vidit baculum leuari fugit.

Sermo in
natiuitate
te christi vel
ipsi beate
virginis

Benedicet virga de radice yesse. In his istis duplex christi natiuitas. et duplex marie figurat natiuitas. Quam quibus mirabilis: venerabilis: et inuarrabilis. Unum Isa. liij. Beneditores eius que euarrabit: Est autem utraque duplex. Et licet natiuitas matris tempore precedat natiuitate filij. cum quod habet mater a filio. De duplici filij natiuitate promittimus assignabimus. Cum ergo dicitur. Egredietur virga de radice yesse. notat natiuitas virginis. cum subdit. Et flos de radice eius ascendet. notat natiuitas filij. Sed cum virga habeat egredi de ramo non de stipite. et flos filij de ramo non de radice. que propheta posuit huiusmodi verba. Igitur illa christi natiuitas que de prece nascitur eternalis: de Michae. v. Egredietur filius eius ab initio. I. a prece la diebus eternitatis. Item in psalmo. Dominus dixit ad me filius meus es mihi. ego homo. ge. te. Hoc aduerbium hodie. quod est presentis temporis remouet finem illius generationis. Luce. i. genui. quod est presentis temporis remouet presentem. Est sensus. Ego hodie. scilicet ab eterno. vel hodie. scilicet sine fine et sine principio genui te. Item dicit dominus domino meo: sede a dexteris meis. scilicet prece generare filium ecclesie sibi. Et nota quod sedere potest in iudicio et magistrorum est. Christus autem pontifex et iudex et magister est.

De eterna
christi ge
nitura

De dupli
ci christi nati
uitate in
vtero et ex
vtero

Preter illam igitur natiuitatem a prece duplex alia christi natiuitas. scilicet in matre et a matre. De natiuitate christi in matre dixit angelus ad ioseph. Mat. i. Dominus in ea natus est: de spiritu sancto est. In quo innuit quod ea natiuitate que est in vtero: natus est mundus a peccato. Et per prophetam dicitur. Dominus quod dicitur in singulari. Item dicitur dicitur. Hieremias. c. xij. et sunt verba dei presentis. Suscitabo dauid gemme iustitiam. I. de gemme mundo. non polluto. nec subdito alicui peccato. Et idem soli christi natiuitas in vtero celebrat. Item de natiuitate christi ex vtero dicitur in matre. Luce. i. Dominus nascetur ex te sine macula. virgo. filius eius incarnatus: anthonomatice dicitur sanctus. et sanctus scriptorum. Dan. ix. In hoc verbo notat dignitas partus virginis. et tria rationes. Primo veritas humane nature. per quod dicitur. Quod nascetur ex te. Secundo pleitudo gratie. per quod dicitur. sanctum. Tercio unitas personarum diuine. per quod dicitur. Vocabitur filius dei. Dicit ergo. Quod nascetur ex te. I. de veritate tue nascetur spiritus operatus et filij obumbratus. Sacrum. Dan. ix. Sanctus scriptorum. Luce. i. Scitum. I. agi. os. sine terra. mundum. firmum. consecratum. et vinctum. Unum dicitur christus. I. vinctum. Uoca. h. dicitur. Ipse homo que nascetur. quod idem natus temporaliter de virginis et ab eterno de prece. Est igitur utraque natiuitas mirabilis. quod mater peperit sine dolore que concepta saluo flore. Est et venerabilis. Unum angelus ad pastores. Luce. ij. Annuncio vobis gaudium magnum. quod natus est vobis hodie saluator mundi etc.

Hec omnia
significat
in huius nomine
sanctus

Quare
tres misse
in natali

Propter hanc triplicem christi natiuitatem celebrantur tres misse in natali. In prima que est de natiuitate christi ex prece dicitur. Dominus dixit ad me. filius meus es mihi. ego homo. ge. te. ut supra exposuitur est. In secunda que est de natiuitate christi in matre dicitur. Lux fulgebit hodie. et ponit futurum. scilicet fulgebit. quia natiuitatem in vtero secunda erat natiuitas ex vtero. In tertia que est de natiuitate christi ex matre dicitur. Puer natus est nobis. Isa. ix. Item de hac triplici natiuitate dicitur Beatus. I. dicitur de. I. a prece genuit filium. presentem enim dicere. est verbum generare. quod verbum cum dicitur: generat. Luce. i. Fiat lux. I. nascatur filius in vtero virginis. Et facta est lux. I. natus est filius ex vtero matris. Et beatus dicitur. Fiat lux. et facta est lux. I. quod omnia alia a christo. natiuitate in vtero: nascitur filij tenebrarum et ire. et etiam natiuitate ex vtero. exceptis illis tribus que fuerunt in vtero scriptura. Quia sic dicit apostolus Eph. ij. Omnes nascimur filij ire per naturam. Item de utraque hac

Z

A A

B B

De arboribus

Christus
iust^o anto
nomatice

Christ^o
splendor

Bern.

Aug^o

Sermo
de duplici
natiuitate
marie

De tripli
ci errore
circa nati
uitatem
marie,

christi natiuitate. s. i. vtero et ex vtero dicitur Isa. lxxij. Propet syon. non tacebo. et propter hierusalem non desiccat. i. propter honorem militatum et triumphantem ecclesie. donec egrediat. i. palatium per carnalem natiuitatem. vnde splendor iust^o ei^o. i. christ^o. qui antonomatice dicitur iust^o. et qui iustificat milites. et per ipsum iustificauit triumphantes. Et dicitur christ^o splendor. Ista sicut splendor a toto sole egreditur. et est ei coeui^o et substantialis. sic et filius a patre et patri est eorum substantialis. Et saluator ei^o. i. s. vtriusque ecclesie. vnde lapas accendat. Nota quod ad habendum vel faciendum splendor. ponitur oleum in lapade. et ignis in oleo. sic factum est quod diuinitas posita est in vitro nostre fragilitatis. mediante oleo caritatis. Tunc enim Lulher. i. sapientia dei accendit lucernam. vt quereat dragmam perditam. Lu. xv. et sic habitus est splendor semper non qui illuminat est mundus. Et hec omnia que dicta sunt de duplici christi natiuitate. pertinent ad ascensum floris de radice yesse. Vnde sequitur. Et flos de radice eius ascendet. In his autem verbis elidit illorum heresis qui dixerunt christum non habuisse verum corpus: sed fantasticum. et etiam heresis illorum qui dixerunt christum assumpsisse corpus sibi de celesti aere. et non de virginis subacta. et sic transulisse se i vtero virginale. et de ea natum fuisse. quod manifeste patet per ista dicens. Et flos de radice eius ascendet. Sicut et apostolus Gal. iij. Visus de filium suum factum ex muliere etc. Et hoc quod dicitur bernardus libro iij. de consideratione. exponens illud verbum legredietur. Ista de radice yesse. et flos de radice eius ascendet. Dicitur ergo. In hac prophetia occurrit spiritus sanctus quidam blasphemie. qui christi carnem a nobis alienare conatus. assererat non iam carnem creatam in virginis: quam christus assumpsit. et non supra de virgine. Iste dicitur propheta. Egredietur virga de radice yesse etc. Potat ei se dixisse. et flos de yega ascendet. sed maluit dicere de radice. vt vnde yega. i. maria. idem flor. i. christum duxisse originem demonstraret. Vnde ad Rom. ix. Quorum patres et ex quibus christus factus in carnem. qui est super omnia benedictus in secula amen. Propter hoc etiam dicitur augustinus. quasi loquens ad maria. Filius dei uerberat flagris. felle potat. et affixus patibulo. vt te veram matrem ostenderet. verum se bonum neminem patiendo monstrauit.

e Brediet virga de radice yesse. Vnde de triplici natiuitate christi. restat videre. **LL**
re de duplici natiuitate virginis. s. i. vtero et ex vtero. In vtero concepta est in originali. sicut et ceteri omnes. Vnde psalmus. In iniquitatibus conceptus sum etc. Sed cito post. vt creditur. lumen speret. i. i. abscondita spiritus sancti. l. c. c. i. d. e. i. b. t. a. s. virginem. quam tabernaculum suum sanctificauit altissimum. i. i. p. a. s. virginem. i. qui noue mensuris corporali habitauit. mundauit ab originali clausula adhuc vtero matris. Et nota quod sic generat quod primo carnalis: et postea spiritualis regenerat in baptismo. qui dicitur lauacrum regenerationis et renouationis. ad Titum. iij. Sic beata yega potat dicitur concepta in originali: et recepta in sanctificatione. Et sub hoc respectu potest celebrari conceptio eius. aliter non. Quere li. iij. c. lxxviii. de sanctificatione eius. Et tunc natiuitate ex vtero nata est tota pura. Vnde et ortus eius ortum sideris operat. Hieronimus. xliij. Dicitur stella ex iacob etc.

Egredietur yega de radice yesse. Cum alie virge soleat egredi de stipite vel de ramis. que hec dicitur egredi de radice. duplex est ratio. Prima ad heresis exclusionem. Secunda pertinet ad virginis commendationem. Triplex enim fuit error circa virginis natiuitatem. Nam quidam dixerunt. quod ipsa fuit angelus incarnatus. Sed hec error elidit per hoc quod dicitur. De radi. yess. Lulherus radice fuerit presertim antiquus. dicitur angelus natus non est. et beatus. ij. dicitur. quod christus angelus non apparet. i. i. natura angelicalis. sed semine abrahe apprehendit. i. i. natura humana de seie abrahe in maria. Alia heresis dixit quod noua natura creata est in alio per. et non fuit yego nata de primo semine corrupto adam. Sed hec elidit per hoc quod dicitur de radice. i. i. quasi de primo principio. Augustinus. Nihil populo israel defuit in vestimento vel calciameto quod diu fuerit in deserto. sic dicitur. Heemie. ix. In quod deus non noua creatura addidit. sed a se condita seruauit. Quod est dicere. Naturam humanam deus seruauit. non noua creauit. Tercia heresis dicit. quod tota natura adam non fuit corrupta. sed aliquid remansit inuenis et incorrupta. que per successiones translata est domino in aliter totaliter usque in virginem. et de illa formata est caro christi. Sed manifeste mentium. quia sic non ascendit flos de radice yesse. sed de yega tunc. Confundit etiam ista per hoc quod dicitur de radice yesse. Iud interpretat incedit. hoc est de flamma concupiscentie. radicata in omni genere humano. Secunda ratio spectat ad virginis commendationem. et commendat a tribus.

Primo per hoc quod dicitur legredietur virga. i. extra exhibit de radice yesse. Iud interpretat in **DD**
Fo. cclxxij y 2

cedit. et significat concupiscentiam originale. notat eradicatio originalis.

Secundo per hunc quod dicitur [De radice yesse] quod sonat incensum. sub alio sensu. quia ignis radice est incensum. commendat ergo et hunc quod incensio ferventissime caritatis quae per habuit ad genus humanum: data est nobis virginis natiuitas in saluatorem et exemplum. Unde apostolus in 1 Cor. ix. Gratias deo super inenarrabili dono eius. Si quidem inmensa dei caritas fuit causa originalis tanti beneficii. Nam cum patet propter nimiam caritatem suam quam dilexit nos. sic dicit 1 Pet. ii. dederit nobis suum unigenitum. liquet quod ex eadem caritate dederit nobis matrem. sine qua impossibile erat habere filium incarnatum. quod huic soli virgini tale privilegium debebat. Unde dicit per Isai. cliv. Et filium meum. i. filium meum. quod gloria patris filii sapienter. puer. x. secundum aliam litteram. Lacter non dabo lacris marie. Nec est enim optima pars data marie: quod non auferet ab ea ut alij dicit. Ideo in his istis docet nos prophetia: quod sola patris dilectio quam sic dilexit matrem. quam ut filium suum unigenitum daret. i. incarnatum de virgine. Job. iij. non aliquid quod humanum meriti: huius beneficii causa fuit originalis.

Tercio commendat per hunc quod erga de radice egrediens altior est. rectior est. subtilior est. humilior est. flexibilior est. viridior est. pulchrior et planior est. quod egrediens de stirpe vel de ramo. Sic beata ergo altior est vite fertilitate. rectior caritate. subtilior humilitate. humilior pietate. flexibilior obedientia vel passio. viridior fidelitate. pulchrior castitate. planior simplicitate omnibus alijs scitis. Et ideo dicit Eccl. xxiij. Virum celi circumspice. Hic enim aliorum sanctorum vadit quilibet in suam mansionem. sed ipsa per totum celum. Unde dicit 1 Cor. i. Introduxit me rex in cellaria sua etc. Non enim dedit ei deus seipsum vel sectarum gratiam. sed totum ei publicavit. sicut dicit gallice. etc. fuit. mise. amee sine. Ideo etiam dicit 1 Cor. vij. Omnia poma nova et vetera etc. Quere li. ij. p. ij. octavo privilegio eius. Nam omnia dona sine caritate non dantur. sicut dicit gallice. etc. fuit. mise. amee sine.

Item Egrediet virga de radice yesse. Egredietur i. nascet. Hora quod sic dicitur magni sapientes. primum est fontis vel fluvij: egredi de terra vel monte. Gen. ij. Fluvius egrediebatur etc. Et ipsa ad hunc nata est ut velut fluvius fluetis gratia benedictionis: irrigaret totum mundum. Unde ipsa dicit Eccl. xxiij. Ego quasi fluvius domus etc. li. ix. ti. ix. Et 1 Cor. iij. Fons ortorum. irrigatus. Quere li. ix. ti. i. De radice. i. de stirpe yesse. patris david. Et nota quod non dicit de radice david: licet verum dixerit. sed maluit dicere de radice yesse. i. ne vel divites honorare vel pauperes contemnere videret. quod yesse fuit quasi pauper homo respectu filii david autem rex potens et dives. Sed quia dominus potentes non abigit: cum rite sic potens. sicut dicit Job. xxvi. Christus in euangelio: david filius notat.

Item in hunc quod dicit Legrediet virga de radice yesse. Iam quatuor specialiter insinuant de virgine. Primum humanitatis eius veritas. Secundum eius generositatem. Tercium immensa deitatem. Quartum excellentissima ipsius humilitatem. In hunc quod dicit Legrediet erga de ra. y. i. fundat illi heretici qui dixerunt ipsam non habuisse patrem vel matrem. sed carnem angelicam et paulo super tetigim. Et hunc forte supplevit ex eo quod in textu genealogia eius: sed solum ioseph. Dat. i. cum non sit genuendo facte sequere terere genealogias matris. sed supplet hunc hunc damascen: qui dicit mariam descendisse de david per mathan. Dicit enim mathan genuisse panthera. panthera genuisse berpanthera. et hunc genuisse ioachim patrem marie. Nullo enim modo dixerit angelus marie Lu. i. et ecce elizabeth cognata tua etc. si cognata eius fuisset: vel ex parte patris vel ex parte matris. Vel forte ideo non notat in euangelio pater marie. quod oblita fuerat domus patris sui. iuxta doctrinam spiritus sancti. qui ei preceptum oblitiscere populum suum et domum patris sui etc.

Item in hunc quod dicit Legrediet erga de ra. y. i. notat marie generositatem. quod de yesse in carne ortum habuit tribu regia. Unde iudic. i. si. et Dat. i. dicit. Jesse autem genuit david etc. Aliter etiam per hunc quod dicit De radice yesse. notat hic generositatem. quod iudas patriarcha sit principale principium illius tribus de qua fuit yesse. non adam. non abraham. non ysaac. non iacob. sed iudas. quia quilibet. xij. patriarcharum fuit principium tribus sue. Et est idem dicere de radice yesse. i. quod de tribu iuda. qui fuit dignior tribus universis. Unde apostolus heb. vij. Manifestum est quod de tribu iuda ortus sit dominus etc. Item iudas qui erat fortissimus inter fratres suos de stirpe eius principes sunt generati. i. Paral. v.

Item per hunc quod dicit De radice yesse. nec apponit propheta nomen radice yesse. i. obeh qui genuit yesse. ostendit christus non solum ex iudeis: sed et ex gentibus nasciturus per raab hiericontinai

EE

De arboribus

et ruth moabiticem. q̄ assumpte sunt in gēte iudeorū ex paup̄tate et hūili genere. Et h̄ nē desperēt gētilēs hūiles. ne glient in vanū iudei sup̄bi: q̄ tm̄ ex eorū gente fuerit dñs icarnat⁹. Dar. i. Salmon aut̄ genuit booz de raab. Booz aut̄ genuit obeh et ruth. oberh aut̄ genuit yesse. i. Paral. ij. et Ruth. vi. in fine. Et isti q̄tuor maxime fuerūt radix carnal̄ ip̄ius yesse.

Itē p̄ h̄ qd̄ d̄: Legrediet̄ ūga de radice yesse. Innotat̄ i mēsa dei caritas: sic affigū ē sup̄. Notat̄ etiā marie hūilitas. qd̄ ē q̄ritū: p̄ h̄ q̄ nō d̄: egredi de stipite s̄ de radice: q̄ latet in imo. q̄a hūilitas d̄ q̄si humi latet. Nā sic de radice egredit̄ totū qd̄ arbor h̄z. sic rota marie h̄z et excellētia: ex hūilitate quā de⁹ respexit qd̄amō peccit. Un̄ et dicit. Respexit hūilitatē an. sue. q̄si radice. Ecce ei ex h̄ brāz me dieēt oēs generatōes

Itē q̄ hic dicit̄ Legrediet̄ ūga. H̄ ē qd̄ d̄: H̄ie. xxiij. Oriet̄ stella ex iacob. et surget virga de isrl̄ rē. Nā sicut nullo corpe celesti figurari meli⁹ potuit virgo q̄z stella. sic nullo corpe terrestri meli⁹ q̄z ūga. sicut multipliciter ostēū ē sup̄. Et i h̄ apparer̄ im mēsa dei sapia. Virga etiā d̄: maria p̄t̄ coaptatōem rei ad figurā. q̄a multipliciter p̄figurata fuit p̄ ūgam. Multiplex etiā ē similitudo ūge. florē p̄ducētis. et virgīs christū parētis.

Sequit̄. Et flos de radi. ei⁹ ascē. Hoc habuisti sup̄ expositū B B. Nota q̄ in de⁹ de suo messia h̄ exponēs: p̄ eodē accipit virgā et florē. Sic etiā qd̄a glose christum ūgā et florē accipiūt. In virga regnāt̄ potētia. i. flore v̄tutū fragntia. Itē ei fuit ūga nimidis. qz p̄maces et rebelles p̄pescuit. flos māsuēt. q̄s odoze gr̄e modo reficit. et quibz fructū glorie in futuro p̄mittit.

Christus virga. quia

33

Flexibilis p̄ hūilē obediētā. Phil. ij. Hūiliauit̄ semetip̄m factus obediēs vsqz ad mortē. Luc. ij. Erat subdit⁹ illis.

Bracilis p̄ paup̄tatem. Ideo mater p̄nis eū inuoluit. nō serico aut purpura. vl̄ gris suis pellibus. Luc. ij.

Christus virga. q̄a

Tremula timore sensualitat⁹ vl̄ naturali flore q̄ rōs tinnit mori. p̄passiōe s̄ n̄ passioe. Jo d̄: Dar. xiiij. q̄ cepit pauere et redere. H̄ q̄ritū ad p̄passiōes. et iō d̄: cepit.

Quāto pl⁹ crescit et ascēdit. tāto i summitate hūilior. Sic christ⁹ duodecim ānozū legit̄ hūiliaffe se matri et ioseph. Lu. ij. Triginta annorū ioh̄i ad baptismū. Dar. ij. Sed in fine vite hūiliauit̄ se vsqz ad mortē crucis. ad Phil. ij.

Sequit̄. Et req̄scescēt sup̄ eū sp̄s dñi. i. sup̄ hūc florē. Sp̄s dñi i trāscitine vl̄ in trāscitine. i. sp̄s q̄ est dñs. Joh. iij. Sp̄s ē de⁹ rē. Vel sp̄s dñi iū q̄ ē libertas. vt dicit apl̄s. ij. Cho. iij. Qui i solo christo plenissime req̄cūt. qz māsit et nūqz f̄es sit. Joh. i. Sup̄ quē videt̄ sp̄m descēdentē. et manētē rē. Itē. qz i eo gr̄a nec cresce re nec decrescere potuit. qz nō ad mēsurā dedit ei dñs sp̄m. Jo. iij. Itē. q̄a sine molestia cuiuscūqz peccati. qz peccatū nō fecit rē. Ia. liij. et. i. Pe. ij. In alijs enī sum⁹ stultici dñi: et mala vxor sepe expellit̄ sp̄m sc̄m a domo sua. vl̄ molestāt. puer. xxvij. Vel i ip̄o req̄cūt sp̄s dñs vl̄ dñi. qz i ip̄o habitauit plenitudo diuinitat⁹ corp̄alit̄. Col. ij. In euāgelio nazareoz. qd̄ hebraice scriptū ē: ita habet. Factū ē eū ascēdit. ser dñs de aq̄: descēdit fōs oīs sp̄s. et req̄cūt sup̄ eū. et dixit ei. Expectabā te fili i oībz p̄phet̄ vt venires: et req̄scescēt i te. tu es enī req̄es mea. tu es fili⁹ me⁹ p̄mo genit⁹. q̄ regnas i sempiternū. Fuerūt aut̄ isti nazarei. illi p̄mitti fideles. ad op⁹ d̄: fecerūt apl̄i collectas i hierlm̄. q̄bz erat cor vnū et aīa vna. Actū. iij. Qui de gestis dñi euāgelii scripserūt verissimū. s̄z p̄pter sacramētū nostz nō ē receptū cum alijs.

Nazarei q̄ fuerūt

Hi sp̄aliter dicebāt nazarei a iesu nazareno. generaliter aut̄ oēs fideles dicebānr discipuli. q̄a nōdū inuentū erat nomē christiani. qd̄ post inuētū ē antiochie. Alio mō dicit̄ nazarei fm̄ locū que habet. H̄ieri. vij.

Deinde q̄lis vl̄ q̄s sit ille sp̄s qui i eo req̄cūt oñdit p̄ effectū multiplicē. Sp̄s sapie. i. s. dator: Let intellect⁹. Sp̄s v̄sili. i. dator: Let fortitudis. Sp̄s sc̄ie. i. dator: Let pietatis. et replebit̄ eū sp̄s timoris domini. i. dator. i. q̄ timef̄ dñs. Hanc expo sitōnem inuuit̄ alo. hiero. que dicit. Sicut sermo dei. i. fili⁹ dei lux et vita et resurrectio vocat̄. Lu. i. Joh. i. et. vij. Resurrectio. Joh. xi. Sic sp̄s sapie: et in

35

Hiero.

Libet XII. Part. VI. Ca. XXII. & XXIII.

Dona spiritalia
ritu scilicet
enūerāt

tellectus. cōsiliū et fortitudis. sciētie et pietatis et timoris dñi. nō q̄ diuinus sit iux-
ta nominū differētiās. sed vn̄ et idē ē fons cunctarū virtutū. Un̄. i. Lhoz. xij. Di-
nitiōes grāz sunt. idē autē spūs. Deinde infert hiero. i glo. Sine christo ḡ nec sapiē-
t̄s ē. nec intelligēs. nec cōsiliari⁹. nec fortis. nec erudit⁹. nec p̄. nec timore dñi ple-
nus. Vi enim sunt septē oculi in lapide vno. Zacha. iij. De sunt septē mulieres que
apphēderūt virū vnu. Isa. iij. De septē lucerne cādē labri sūt. Ero. xxxvij. De sūt
septē stelle in dextera filij hoīs. quē vidit iohes vestitū podere. Apoc. i. De sūt se-
ptē lapides ardētes añ thronū. Apoc. iij. Nec sunt septē cornua et septē oculi agni
occisi. et septē spūs missi in omnē terrā Apoc. v. Vel intrā sūt iue. spūs sapie et itel-
lectus. i. i. spūs q̄ ē intellect⁹. i. sapia et intelligētia spūal. nō mūdāna. nō diabólica.
nō animalis. L Spūs p̄siliū et fortitudis. i. i. p̄siliū et fortitudo spūal. nō carnal. de q̄
dicū est sup̄ Isa. v. Ue q̄ fortis estis ad miscēdā eberatē. L Spūs scie et pietatis. i. i.
scia et pietas spūal. nō mercenaria v̄ carnal. L Et replebit eū spūs timoris dñi. i.
i. timor spūal. nō seruīl. de q̄ ad Ro. viij. Nō accepistis rē. v̄ sp̄. abba pater. Sed
quō christ⁹ fuit plen⁹ timore. cōstat enī q̄ timorē initialē nō habuit. qz p̄fecta cari-
tas fo. mit. ti. i. Jo. iij. Itē filial timor est q̄ aliq̄s timet offendere p̄fem. v̄ separi ab
eo. cōstat q̄ neutrs istoz timuit christ⁹. ḡ nō habuit filialē timorē. ḡ nullū. Quō er-
go repleuit eū spūs timoris dñi. Solutio. Ad hoc dicūt q̄dā. q̄ replet⁹ spū timor-
is dñi i mēbris suis. timore initiali i imp̄fectis. filiali i p̄fectis. Pro nihilo ḡ exci-
pit glo. timorē seruīlē. q̄a istū timorē habz in pluribz. Nisi forte dicat q̄ illi q̄ seruīli-
ter timēt nō sunt mēbra nisi putrida. Ul̄ p̄t dici q̄ timor filial⁹ terciū vsūm habet.
scz reuereri. et q̄ ad hūc vsūz plenissime fuit in christo. Qualiter autē iter se differāt
hec septē dona. v̄. p̄ueniāt. dicit Bre. sup̄ Job. i. vbi agit de septē filiis ei⁹. h̄ mō. Bre.
Sapia eternoz spe mētē reficit. Intellect⁹ de audit⁹ cor illustrat. Cōsiliū ratōem
implet. p̄hibens esse p̄cipitē. Fortitudo cōfidentia p̄ aduersa trepidāri dat. Scie-
tia ignorātia pellit. Pietas opa misericordie docet. Timor dñi mētē p̄mit ne de p̄-
sentibz sup̄biat. Spes futuroz p̄fortat. Et infra. Vinor ē sapia si intellectu carreat.
inutil intellect⁹ sine sapia. Uile est p̄siliū sine fortitudine. fortitudo sine modera-
tōnis in p̄ceps ruit. Nulla ē scia sine pietate. pietas sine scie discretōe quō miscērea-
tur ignorat. Timor sine alijs nihil valet. qz ad oīa tepidās a bonis opibz torpēt.
Tamē hec melius in disputatōe discutienda sunt.

Christ⁹
quō ple-
n⁹ timore

Dña do-
noz iter
se

Uersus
quincus

Christus
malus

Maria malus granata v̄ punica Capitulū xxij.

m Malus granata v̄ punica. Iq̄ idē est fin̄ Iliō. Sed dr̄ punica. qz ex punica
regiō detrahitū est gen⁹ ei⁹. Malus granata genere feminino. eo q̄ inter corticis
ronditatē granoz cōtineat mltitudinem. cui⁹ flores grece quīninas. latine dicunt
caduci. Agrestiu⁹ fo maloꝝ flores dicunt grece balauktion. qz alij albi. alij purpu-
rei. alij rosei. siles floribz malipunicē. Negāt phisici. cibo maloꝝ corpa nutrin. Sz
sic opinant̄ cis vt edū vt medicari poti⁹ q̄ alere videāt. Christ⁹ mal⁹. Unde d̄ eo
dicit maria v̄ spōsa. i. ecclia. Can. ij. Sicut mal⁹ inter ligna siluaz. sic dilect⁹ me-
us iter filios. Quia sic malus oīa ligna siluaz visu gustu et odore p̄cellit. sic r̄ sp̄s
oēs sc̄tōs. Flores hui⁹ mali. sc̄ti sunt. cādidi castitate. purpurei p̄passiōe. rosa ca-
ritate. Uel vt maria dicat mal⁹. cui⁹ flos christ⁹ dñs. q̄ fuit candid⁹ nascēdo. pur-
pure⁹ patiēdo. roseus. i. pulcerrim⁹ resurgēdo. qū resoruit caro ei⁹. Ipa etiā uic
candida ḡginitate. purpurea p̄passiōe. rosea intēssima caritate. q̄a rosa intēssimi
ruboris est.

Itē mal⁹ in vere et estate speciosa floꝝ amenitate. in autūno fructuosa pomoz v̄tra-
te. sed i hieme scabrosa frigoris aspitare. Similiter et maria speciosa p̄uerfatōe fru-
ctifera filij dei potatōe. sz rugosa et despiciabil in hieme passiōis dñice. Fuit eiaz
inter arbores in blimes. i. iter ceteros sc̄tōs exigua hūilitate. inf̄lones scabrosa iau-
pate. inter planas spinosa filij p̄passiōe et multiplici penalitate.

Maria ficus Capitulū xxij.

f Ficus. Et dicit a fecūditate. q̄a fecūdiōr est ceteris arboribz. Nā septies i no-
bz ferre fructū. r̄ altero maturescēte alter obar̄it. Iō dicit fructus. carne a
copia. Alij tamē dicūt. q̄ carice sunt fruct⁹ palmarū. Ficus autē egiptia fecūditā. cu-

De arboribus

Propeta
tes ficus

ius lignū missum in aq̄ statim mergit. et cū ibi diuti⁹ iacuerit. ad sup̄ficiē aq̄ sustol
lit extra morē aliorū lignozū. pugilib⁹ vtil⁹ ad edendū. q̄a vires eoz augmētat. sepi
us i cibū sumpta a senib⁹ dī eoz rugas distēdere. nō tñ ramis. sed ⁊ stipite fructi
ficat. nature calide. vmbra frondū ei⁹ nocet oib⁹ q̄ crescūt sub ea. pus fructū pro
fert q̄s folia. Tauri ferocissimi ad stipite ei⁹ religari subito dicūt māsuēscere. Obest
voci. pdest hydropico. calozē dicūt refrigerare. licet in se calide sit nature. Contra
morsum canis dicūt valere folia ei⁹ cum aceto.

Maria ficus

Propter fecunditatē. q̄a in om̄i virtute ⁊ bona opatōe. ceter⁹ sanct⁹ fecūditio: q̄ sūt ar
bores paradisi. Fecūditissima etiā partu. q̄a et si carnaliter nō genuit nisi veniēū filiū.
in eo tū mater effecta ē magne multitudis filiozū: q̄z ipe ē p̄mogenit⁹. Sic sara in
ysaac mater effecta toti⁹ ppli iudaici. ⁊ maria in christo toti⁹ ppli christiani. Istū
nihil⁹ inuenies li. vi. ri. i. in fine.

Spūalibus pugilib⁹ p̄ficua ad comedēdū. Isti pugiles sunt ⁊ tria p̄ncipalia vicia
repugnātes. Quō autē ip̄a debet comedi habes. xij. versu or̄i ⁊ clusi. vbi distinguit
quō pascit suos puinas. li. xij. pri. i. e. xij. J.

Senib⁹. i. inueteratis in pctis suis. auferet corā deo: signa sue vetustatis. ⁊ ip̄am ve
tustatē et spūalē rugositatē. d̄ q̄ dicūt Job. xvi. Ruge mee testimoniū dicūt ⁊ me rē.
Tollit in quā si ip̄am spūaliter sibi inuiscauerint. Quere vbi docui illō qd̄ supra.

Nature calidissime: sic fic⁹ egiptia p̄ vehemētiā caritat⁹: q̄ filij sui diligit creaturas.

Fruct⁹ portat dulcissimos: q̄ maturati nigrescūt. ⁊ signāt christū q̄ i fine vite sue tē
poralis: niger et discolor iacuit i sepulcro. q̄ est ferculū dulcissimū.

Ficeclās pascit fructu suo. s. q̄sdam aues sic dietas ab edendo fic⁹ dulces.

Maria
fic⁹. q̄a

Taurus. i. sup̄bos et iracūdos: si ei dilectōe adhereāt: p̄ ozōes suas et exēpla: hūilia
ri et māsuēscere facit. imo et oēs q̄ntū in se est. Ideo dicūt In me oīs gr̄a. l. i. om̄e
id quod facit gratiosum.

Ualer cōtra hydropisim. i. cōtra cupiditatē exemplo paupertatis.

Calozem. i. feruozē libidinis refrigerat exemplo v̄ginitatis.

Vocem refrenat. i. multiloquū et magniloquū et turpiloquū. et h̄mōi: exēplo sue
taciturnitatis. Foliū ei⁹ cum aceto morsum canis refrigere dicūt. Folia v̄ba sunt.
acetū acredo contritōis. canis diabol⁹.

Hec ē fic⁹ d̄ q̄ legit̄ Judic. it. Lā uoluit relinq̄re dulcedinē suā et fruct⁹ suauissimos. J
i. mox suauitatē ⁊ tēplatois dulcedinē. Lyr p̄moueret iter ligna. l. i. p̄ dominio t̄p̄a
li. v. l. sublimitate trāstoria. D̄ ⁊ imitatrix illi⁹: q̄ fugit i mōrē: nolēs fieri rex i ter
ra. Job. vi. Et q̄ dixit i passiōe. Jo. xvij. Regnū meū nō ē de h̄ mōdo. Hec est fi
c⁹ habēs fic⁹ bonas valde Diere. xxiij. Fic⁹ ei i seminio. ponit et p̄ arboze et pro
fructu. s. fic⁹ ei masculini gener⁹ morbo q̄dā ē. Tū marcial. Dicem⁹ fic⁹ q̄s scim⁹
i arboze nasci. Dicem⁹ ficos eeciliane tuos. Fic⁹ bone valde. p̄rit dici generatōes ma
rie. s. pulcra dilectio. timor. agnitō. et sc̄ra spes. q̄z q̄tuoꝝ diē se esse m̄res. Quere li.
vi. ri. i. q̄ ip̄a d̄z m̄f. Hec ē fic⁹ de q̄ diē pab. xxvij. Qui seruat ficū. l. i. mariā. q̄ p̄p̄
dulcedinē fruct⁹ sui ficū opat. L̄ medet fruct⁹ ei⁹. I fructib⁹ enī hui⁹ fic⁹ illi pascēt
q̄ sibi mariā seruauerint. et se illi. i. ad honozē illius.

Ficus
arbor
Ficus
morbus

Maria amigdalus Capitulū xxiij.

a Amigdal. l. i. amigdal⁹ greco noīe. cui⁹ fruct⁹ a latinis d̄z nux lōga. ab alijs nu
cula. q̄si nux minor. Hec autē arbor p̄ oib⁹ arborib⁹ se flore p̄uestit. ⁊ ad iserē
da poma sua. arbusta seq̄ntia fuenit. Istaz arbor alia dulcē. alia amara. s. q̄n tere
braē radit amare amigdalū. ⁊ iserit surcul⁹ illi⁹ arboris. quā greci p̄icen. latini p̄ice
am nomināt. deponit amigdalus suā amaritudinē quā habebat in succo.

Maria amigdalus. quia

Quia amaritudinē origial habuit i ceptōe. s. eā b̄ n̄ficio sc̄ri sp̄s d̄p̄oluit i sc̄ifica
Quia p̄ma oīm arbor. i. sc̄toꝝ veter⁹ ⁊ noui testamē. L̄ tōe. ⁊ facta ē tota dulcē.
ri floruit. vouēdo v̄cūtatē. et flore habuit tenerrimū. enī adhuc ess; inuēcula. s.
fructus p̄feneratē habuit solidissimos. q̄ maturauerūt p̄ bonā assuefactōem.

Liber XII. Part. VI. Ca. XXV. & XXVI.

Maria amigdal⁹ quia Quia generavit fructū medicinalē. i. christū. Unde Eccl. xxxviii. Altissim⁹ J. i. de⁹ pater creavit d terra. Carnis yginēe l. medicinā. l. gener⁹ hūani. i. christū hoīez. Isa. xlv. Ego dñs creavi eū. hoīem. i. Isa. xxxviii. iussit ipe ysaias vt tollerēt massā d ficiis et cathaplasmarēt sup vuln⁹ ezechie. z sanaret. Ecce q sic⁹ habz fruct⁹ mediv
Amigdal⁹ In locis calidis dicit fructu abūdare. i. frigidis fructū negare. Lo⁹ ^{Leinales}
 ca calida. corda caritate feruēria. loca frigida. corda maliciosa. Hiere. vi. Sic frigi
 dā facit cisterna aquā suā. sic frigidā fecit maliciā suā.

Amigdal⁹ Lac factū de amigdalīs refrigerat. Un et dat laborātibz acuta. z simplex doctrīa de
 brā virgine: multū valer estuātibz caumate carnaliū passionū seu qritūbet viciōū.
Cortex fruct⁹ ei⁹ dur⁹ asper z amar⁹. nuda⁹ vo dulc⁹. Sup vbi agit de virga in
 ueniēs mysteriū vbi tractat de qnta yga q̄ fuit aaron. pti. xi. c. xxi. R.

Amigdal⁹ De fructu ei⁹ artificiose fit oleū. q̄a christ⁹ est misericordia nr̄a sicut dicit ps. qui arti
 ficio spūssancti de substantia ei⁹ factus est hō.
Amigdal⁹ q̄ p ceteris arboribz florescit. oleo pinguescit. p fructū eius infir m⁹ conuale
 scit. Sic maria p ceteris scis floret pietate. p ceteris pinguescit caritate. magi p ipaz
 q̄ p ceteros fruimur sanitate. Eccl. astes. xii. Dicit de pino [floret amigdalus.]
 De scdo subdit [Linguabit locusta.] De tercio ibide [dissipabit cappar.] Et sub
 dit i. aucte. [Ibit hō in domū eternitatē sue.] i. reuertet ad paradī. z tōm h p mariā

Amigdal⁹ Aliter [Floret amigdal⁹ qz flore suū christū. q̄ dicit p̄mogenit⁹ tā p̄ris q̄ matris
 de se sola p̄nit. In cui⁹ ortu [Linguata ē locusta.] qz instabil ḡtilitas p gr̄az fer
 cūdata. [Dissipata ē cappar.] q̄a in deca aculeis pctōrū spūiosa: spūali pinguedine re
 māsit vacua. z appellata ē cappar] a grec⁹. eo q̄ hēat i sumitatibz rotūda seminū ca

Christ⁹ amigdal⁹ **Christ⁹** amigdal⁹ q̄a hec arbor aū oēs alias floret. et ipe ē p̄mirie dor⁹ ^{Lpitella.}
 miētū. i. ad Chor. xv. Un dicit p⁹ resurrectōem. Resurrexit caro mea zc. Et hoc ē
 qd dicit. [Floret amigdal⁹. impinguabit locusta.] i. fidel⁹ aīa illo flore. i. carne et
 sanguine ei⁹ [dissipabit cappar.] corruptio. i. nr̄e mortalitatē q̄n corruptibile h̄ in
Cappar⁹ duet in corruptōem. i. Chor. xv. Capparis ē herba q̄ venerē repmit i cibo sumpta.
 et signat mortificatōem nr̄e carnis. z p h̄ redibit hō ad domū sue eternitatē.

Moraliter. Flos amigdalī p̄cedēs alios flores ē bonū p̄positū: p̄cedēs fruct⁹ bono
 rū opoz. Sed qz tenerrim⁹ ē iste flos: cito ledit in q̄busdā. Job. xv. Ledet q̄si i vi
 nea in p̄mo flore borr⁹ ei⁹. Pinguedo yō olei: caritas est. a quā incipiēdum est d̄q̄
 quid voluerim⁹ esse meritorū.

Maria morus Capitulū xxx.
Uerius sextus **Morus** q̄ fm fidoz. sic vocat a grec⁹: sed a latinis rubz. eo q̄ fruct⁹ ei⁹ vel
 ygulū rubet. Fruct⁹ facit siluestres: q̄b famēs pastorū i desert⁹ p̄ouet. For
 lia ei⁹ supiecta serpēti: ipm dicunt iuterimere. Fructus mori. q̄ christ⁹ est: tricolor.
 q̄a p̄mo viret. scdo rubet. tercio nigrescit. matur⁹ dulcescit. Vel etiā ipa marla: que
 p̄t p̄pari moro fructus. viridis sc̄itate. cādida yginitate. rubca passiōe v⁹ p̄passiōe.
 nigra. i. despecta q̄ ad filiū in passiōe. Vel etiā christ⁹ fuit uiger i sepulchra. q̄n non
 erat ei species neqz decor. Isa. liij. Vel q̄ ad matrē: q̄n reputabaf corrupta. Un dī
 cit [Nigra sum s̄ formosa.] Vel i passiōe filij fuit maria nigra q̄n cū decolorato de
 colorabaf mater: et obscura baf cū obscurato. De folijs mori dicit p̄sei q̄dā ver
 mes q̄ faciūt sericū. i. sc̄iētie hūilū q̄ doctrīna et exēplis marie in p̄senti sibi vestē
 p̄regit nuptialē. Itē folia. i. yba et oīdes marie occidūt in suis amatoribz serpētes
 viciōz: z annihilāt serpētes. i. viciōz p̄suasōes demonū. Et nota q̄ mor⁹ chri
 stus. mor⁹ erit. mor⁹ maria. quozū verba occidūt diaboli.

Moraliter. Cādor mori fruct⁹. innocētia. viroz fides. grossicis spes. ruboz caritas.
 matris p̄generātia. nigredo hūilitas p̄sumans omne bonū. q̄a p̄tēns sc̄ipm.
 Vel mort⁹ desiderū. Un Phil. i. Cupio dissolui. et esse cū christo. Collectō mori
 corporalis. mortua enī corpa nigrescere solēt. et mor⁹ colligit q̄n nigrescit.

Maria sichomorus Capitulū xxxi.
Sichomorus i. sichomorus⁹ nomē grecū. sic dicit. q̄a folio moro filis. z a latinis
 celsa appellat a b altitudine. q̄a nō est minima vt mor⁹. Dicitur autem sichomorus:

De arboribus

In apo-
crifo. 3 in
fancia ma-
rie

In dedi-
catōe do-
ctrina

quasi ficus fatua. qz maria vouēdo v̄gitatē reputata ē fatua. sic legit̄ i apocrifo de
infancia ei. s. ob h̄ deo facta ē sic? dulc̄. Et ad h̄ ascēdit christ̄ i h̄c sic homozū.
vt nob̄is visibilis appareret. Sicut et in cruce q̄ est sic homoz? q̄ a mūdānis visa ē
pena cruc̄ stulticia. Un̄. i. ad Ehoz. i. Sētibz aut̄ stulticia. Crux enī credētes alit̄
vt sic? s. a mūdānis et heretic̄ reputat̄ vt fatua. Ad h̄ aut̄ ascēdit x̄ps i sic homoz
cruc̄. vt nob̄ oīderet q̄ ess̄ ascēdendū. et v̄n possz videri. Propter h̄ zache? q̄ iterp̄
tat̄ iustificat? / gr̄a dei iterp̄? illustrat̄. qz ip̄e statura pusill? erat: nec videre poterat p̄
turba d̄n̄m n̄ ascēdit. ascēdit in arborē sic homoz vt videret iesum Lu. xix. Et tu si
nō. potes d̄n̄m videre p̄ turba viciorū et strepitū turbatorū secl̄ar̄. ascēde i arborē.
sic homoz. Et h̄ ē qd̄ dic̄ ap̄lo. i. Ehoz. iij. Si q̄s vides esse sapiēs stult? fiat vt sit
sapiēs. Propter h̄ d̄. q̄. Paral. i. Prebuit rex salomō aux̄ et argētū i hierl̄m q̄si la-
pides: et cedros. q̄si sic homozos q̄ nascūt̄ i cāpēstris i m̄itudine magna. Hierl̄m
ecclesia v̄l religio. salomō christ̄. veri claustrales v̄ta et p̄tēplacōe sublimes q̄si cedri
a mūdā amatoribz reputat̄ sic homozū cāpēstres. sed oīa p̄ christo relinq̄re dulc̄ ē fa-
citas. qz et p̄ h̄ christū dulcescūt. et ad eius p̄petuā v̄sionē pueniūt. Et h̄ ē qd̄ di-
xit zache? postq̄ de sic homozo quā ascēderat descēdit. et p̄tēplacō ē iesū. Ecce di-
miditū bonoz meoz d̄ne do pau. et si qd̄ aliquē defraudāui reddo q̄duplū.

Maria abies Capitulum xxvij.

¶ Biesqz Iq̄ fm̄ fidoz d̄ ab eūdo. eo qz p̄ ceter̄ arboribz. i. altū lōgeat. et in
excelsū p̄mineat. Un̄ et d̄. qz caput suū collocat iter nubes. Cui? natura ex-
pers ē terreni h̄ioris. et p̄inde lenis et habil̄ habet. et nō nodosa vt cetera arborē.
De hac abiete dicit christ̄? ecclie sue q̄ ē nauis Isa. lx. B̄lia libani ad te venierabi-
es et buxus et pinus sil' ad ornādū locū sanctificatōis tue et.

Maria abies

- ¶ Propter altā p̄ciritatē. q̄a cōuersatio eius in celis. Vel p̄pter erectōez p̄tēplacōis.
Fuit enī semp̄ erecta ad celestia. et nunq̄ reuera ad tp̄alia.
- ¶ Quia in montibz libēti? crescit. sic et ip̄a creuit in exēplis sc̄toz: q̄ fuerūt mōtes p̄ vi-
te eminētā. Crescit etiā sp̄ialiter in mētibz eleuatis p̄ desiderū ad celestia et eterna.
- ¶ Quia pulcras habz comas. i. stures. q̄bz christū caput suū exornat: totū attribu-
ens gr̄ie eius.
- ¶ Quia sterilis et infructuosa. quo ad p̄positū virginitatis p̄petue.
- ¶ Quia plaua et lenis: p̄ benignitatē et v̄tutē mansuetudis. et qz sine sarcina pctōz.
- ¶ Quia sine humore alicui? p̄cipiscētē carnalē: et sine amore terrenitatis.
- ¶ Quia adiutorio ip̄i? trāsit mare secl̄i p̄sent̄. et puenit ad portū eterne felicitatis.
- ¶ Quia dicit̄ ab eūdo. nūq̄s enī i via d̄ni stetit. s. sp̄ d̄ v̄tute i v̄tute p̄cessit. Un̄ de ea d̄
Ea. vi. Que ē ista q̄ p̄gredit̄ et. In via enī d̄ni nō p̄cedere et recedere est.

Maria salix Capitulum xxviii.

¶ Salix sic dicta. eo qz celeriter saliat. i. crescat. Arbor lenta. i. flexibilis. et iō habil̄
v̄tutibz vincēdis. Cui? semen haustū i poculo. sterilitatem dicit̄ opari. Floret
apud nos sed nō fructificat. Vidim? tñ apud albigenes salices glandiferas. vel
forte alie erāt arbores salicibz similes.

Maria salix

- ¶ Quia ante tota fuit sancta q̄ nata. Ecce qz salix celerrime.
- ¶ Quia vouēs virginitatē delegit sterilitatē q̄ p̄cubit? vilitatē. Ecce qz infructuosa. q̄
ad p̄positū v̄ginitatis. Sap. iij. Felix steril̄ et incoīnq̄nata q̄ nesciuit thoz i deli-
cto. Isa. h̄ij. Letare sterilis.
- ¶ Quia p̄pe aq̄s libenti? crescit. s. gr̄az et donoz. Unde vox ei? est de sp̄sctō sic dic̄
hieronym? Sup̄ aquā refectōis educant me.
- ¶ Quia nature frigide p̄ castitatē. quia gracilis p̄ humilitatē. quia amara p̄ passioez.
Unde sortita est uomen amaritudinis.
- ¶ Quia lēta et flexibil̄ q̄ ad deū obediētia. q̄ ad noo misericōdia. q̄ ad se h̄militate p̄fecta.
- ¶ Quia vineis. i. ligat vites. i. flexibiles parillo sustētat. i. filio. s. q̄ dic̄ p̄r Isa. xxij. Fi-
gā illū papillū i loco fidelī. Quere aliā de salicibz sup̄. c. i. Q. D. et. c. xvij. i. si. capli.

fo. cclxxvij.

Maria
abies

Hiero.

Maria
salix

Liber XII. Parti. VI. Ca. XXIX

Quia folia eius folijs oliue similia. Nam misericorditer loquitur nobis bonum in conspectu unigeniti sui.

Quia semen eius. i. filius: sua predicatio multos steriles fecit a fructu carnali: allucies eos ad propositum castitatis.

Maria oleaster Capitulum xxix.

Oleaster dicitur quod sit oliue folijs similis. s. latioribus. arbor inculta. siluestris. amara et infructuosa. cui inseritur oliue ramus: vim mutat radicis. et fit ea in partem qualitate. Sicut et maria humano exercitio inculta. Siluestris. quia a mundana uersatione sequestrata. Amara et infructuosa. sicut in salice super dictum est. Ut iste prophetarum potest ipsi attribui quod ad statum ante sanctificationem. in qua sanctificatione quasi est ei inseritur ramus oliue. i. principium diuine gratie. et facta est princeps pinguedinis. i. plenitudinis omnium carismatum et donorum spiritus sancti.

Maria pinus Capitulum xxx.

Uersus septimus

Pinus de qua permittit dominus ecclesie sue Isa. lx. Gloria libani ad te ueniet etc. ut super in abies. De hac pinu potest exponi illud Isa. xliij. Plantauit pinum quia pluuia nutrit. et facta est homo in foculo. Plantauit Iheronimus deus post in orto ecclesie sue pinum. i. maria. et nunc in terra fuit Lulania. s. abudantia gratiarum. Unum ipsa dicitur de spiritu sancto. sicut exponit hieronymus. Super aquam refectiois educauit me. Et quia gratia plena. is facta est homo in foculo. quia diligit ab omni homo christiano. glo. ut calefaceret artificem dei.

Diero.

Maria pinus

Propter altitudinem et eminentiam uite. excellente contemplationis. sapientie spei. et conuersationis sancte. Propter rectitudinem et fructus suauis atque multiplices iusticie. quos peruenit varijs et ordinatis cellulis. et quasi ceteris testis solidissimis et quasi infragilibus iuncte fortitudinis. Considera pomum pineum. et uidebis quod ordine sibi coherere partes eius. quod quilibet unicuique nucleorum propria cellula punita sit. quod quilibet maiores maioribus. et minores minoribus depurate sunt. et apparet tibi mirabilis ordo et rectitudo iusticie et coherencia partium eius. Sicut uiris iustus: uel in iudicando uel in sustinendo iusticia magna fortitudo necessaria est. ne amore uel odio peccet uel peccato deueniat a recto. quod tamen his quibus alijs diuersis modis insidiat diabolus de uozatione fructuum eius. s. iusticie. Prover. xv. In abundantia iusticia per maria est. i. uirtutis olitas. Eccl. viij. Noli uelle fieri iudex. nisi scire ualeas irrupe iniquitates.

Pomum pini

Item pinus arbor succincta. sicut et beata uirgo per uocem uirginitatis. et uiri iusti per continentiam mentis et carnis.

Isidorus

Secundum Isidorum pinus dicitur ab acuminis foliorum. nam antiqui uocabant pinum acutum. Folia uerba sunt. acuminis foliorum subtilitas et uocis. Uel quia de celestibus tractabat loquendo non de terrenis. Item secundum Isidorum pinus omnibus potest esse creditur quod sub ea serunt. sicut sicut nocere dicitur omnibus. Similiter et maria promouet et augmetur quod quod boni incipiunt a fidelibus ad imitationem exemplorum ipsius.

Butta ab ipsa defluens: rigore uel tepore durefcit in soliditate. et sic quasi gemma uel electorum in insulis germanie.

Ipocras

Dicit Ipocrates. quod nuclei pinorum uehementer calidi sunt. et uenerunt promouent. stomachum et renes calefaciunt. urina purgant. uentre mouent potati cum uino dulci. sed ista uirginitati non possunt conuenire.

Maria castanea Capitulum xxxi.

Castanea I grecum est nomen. quod fructus eius gemi et rotundi in modum testiculorum intra folliculorum recessum sunt. quod dum eiciunt quasi castrant. Nec arbor incisa tamquam silua expullulat. Poma eius fortissima sunt. et promissa difficile digerunt. uiridia strigunt. s. cocta minua. Secundum quod castanea dicitur a castrando potest figurare maria. quod uocem figurate castrauit se propter regnum celorum. Mat. xix. quia castrationem inuebat quam angelo ridebat. Uix non agisco fructus eius quod christus est in folliculo ualde aculeatus fuit. quod in beatissima carne sua. multas passus est tribulationum aculeos. Ipemet etiam potest dici castanea arbor. quia incisa uirgine pullulat. quod ipse est illud lignum de quo dicitur Job. xliij. Lignum habet spem si percussum fuerit rursum uirescat. et rami eius pullulat. Quere super. c. xviij. quod christus lignum: et propositum.

Maria laurus Capitulum xxxij.

Laurus quoque la dicitur a uolaudis. quia antiquus ex ea cum laudibus uictorum capita coronabat. Maria uero promugnatorum nostrorum ad saluandum. s. filium dei coronauit

Aues orti conclusi

in incarnatōe diademate gliose carnis. Canti. iij. Egrēdini filie syon rē. Quere li. iij. p. ij. xij. progana. D. et bene expositū in uario. Acc solūmō christū coronauit. imo et ipa eozona nra ē. Un r dicit Isā. lxiij. Eris corona glie i manu dñi. r diade ma regni i manu dei tui. Sz ad b legitime pugndū ē. qz nō coronabit nisi q legitime certauerit. ij. Thim. ij. Hec etiā arbor nūq̄ deponit viroz. r is ipa poti⁹ coro nabat victores. Sola etiā hec arbor vulgo fulmiari mime credit. Dabz etiā lau r⁹ folia odorifera. Sic r vba brē v̄q̄s q̄ habet i euāgelio aromatica sūt r sūme de lectabilia intelligenti ea. q̄ paucissimi sūt.

Maria buxus Capitulum xxxij.

b Uxus. Id q̄ pmittit dñs ecclie siue Isā. lx. Glia libani ad te rēiet abies r bux⁹. rē. Est aut bux⁹ grecū nomē corruptū a latinis ex pte. nā grece appellat pirof

Maria buxus. quia

- ✓ Buxus stanire. in quo signant hūilitas virginis et paupertas.
 - ✓ Sp virōs p virginitatē q̄ ē viroz genit⁹. Un i viroz ppetua imarcescibilitas scitatis.
 - ✓ Sterilis. vt supra de salice.
 - ✓ Intēsi palloris. i. intēse mortificatōis carnis que facit pallere. Un intēse dilectōis. Unde. Pallcat omnis amans.
 - ✓ Intēsi viroz. q̄a illibate virginitatē. Quere titulo d̄ virginate ei⁹. li. iij. ti. ix. li. v. D.
- Maria buxus. qz** Dura r fort⁹. p qd idonea sculptur⁹ faciēdis. Et maria dura ad tribulatiōes sustinē das cū filio. et solida p cōstantiā mentis i voto virginitatis. Un cōstanter rēdit. Virum nō cognosco.

- ✓ Rupibus inherēs. i. mentes diligētis firmatas in bono.
- ✓ Dēsa in folijs. q̄a multiplex intelligenā elicit ex v̄bis ipi⁹ posit⁹ i euāgelio.
- ✓ Comā nō deponit i hieme. nec ipa virtutes suas in tribulatiōe.
- ✓ Solit ab auib⁹. i. eōtēplatiuis. q̄ sūt aues paradisi.
- ✓ Lenitate materiē apta literaz apicib⁹ sicut dicit Isid. Isā. cxx. Ingressus scribe cis su p buxum. et in libro diligēter exara illud rē. Quere expositōem.

Maria vlmus Capitulum xxxiij.

e Vlmus. De hac vlmio pmittit dñs seclō desolato. Isā. xli. Nonā i deser to abietē et vlmū et buxum simul. I. nāsci faciā mariā p has tres arbores si guratā. Scdm Isid. vlm⁹ ex eo nomē accepit q̄ i vlginosos loc⁹ r humidis meli⁹ pficit. Nā i montib⁹ et aspīs min⁹ lera ē. Est aut vligo natural' humor terre nūq̄ recedēs ab ea. Sic r maria pficiebat ex humorib⁹ carismatū et donoz spūssaucti. Itē vlmus licet sterilis i se. tñ apta vitib⁹ sustentādis. et maria meritis et exēplis r orōib⁹ sustentat fructificātes in bono. imo totā eccliam. que est vitis.

Uligo

Incipit septima particula orti cōclu

si. in qua agit de auib⁹ huius orti.

Rtus conclusus soror mea spōsa rē.

Christ⁹ nicticoraz Capitulum pmi

n Nicticoraz vlnocricoraz. Iq̄ dicit q̄si coru⁹ noct⁹. q̄a auis ista amat tenebras noct⁹. Et i b̄ dicit christū q̄ se pp̄at nicticoraci. q̄ n̄ vult mortē pctōz. sic ipemet dicit Eze. xvij. i fine capli. Itē nicticoraz luce fugit volās d̄ nocte ad q̄rēdū cibū suū. qz cib⁹ christi iustificatio pctōz. Fugere lu ce. ē deeliare glia; mūdi fallacē. Un Job. xxxi. Si vidi solē cū fulgeret rē. Que re expositōz li. vij. ti. iij. q̄ maria sol i fine capli. Itē nicticoraz manet i pietinis. i. i ruinis. q̄a rps de iudeis excecāt nat⁹ ē. r ab ipis i breui ruitur⁹ crucifigens. ita vt liter ac si esset coruus noct⁹. i. peccat⁹ denigritus et leprosus et percussus a deo et hū liat⁹. Isā. liij. In illis tñ habitauit qdāmodo tñ passioe. q̄a nō ex toto recessit ab eis misericordia ei⁹. sed p eis orauit i cruce. Lu. xxij. Sūt aut parietine parietū rui ne. i. vbi sūt parietes stātes sine tecto r sine habitātib⁹.

Parietine

fo. cclxxvij.

Libet XII. Particula. VII. Ca. II.

Christus aquila Capitulum ij.

A Quila. Christus aquila. Deut. xxxij. Sic aquila puocat ad volandum pullos suos etc. Dicit quod aquila quando volat aliquid rapet pullos suos: alas super eos expandit. et eos puocat ad volandum. Sic Christus in passione. cum diabolus rapet genus humanum. expandit brachia sua quasi alas suas in cruce. ut inde peccata relinquentes: altitudinem crucis ascendat. ad quam diabolus attingere non presumit. quia ibi abscondita est fortitudo domini. quae in aere aereas potestates debellauit. Sed torpidi peccatores in nido pueri uersationis torpentes. super ramum crucis. uolam non appetunt. Et propter hoc ab aucupe diabolo rapiuntur in nido pueri uersationis. Unde diabolus signatus per asinum dicitur Isa. x. Detrari quasi potes in sublimi residetes. et inuenit quasi nidum mans meam fortitudinem populorum.

Christus aquila. quia aquila

B Rex est autem. id est. prelatiuorum specialiter. Unde Job. i. dicit ei nathanael. Rabbi tu es filius dei. tu es rex israel. id est. uiderunt deum oculo fidei et amoris. L. Is. lxi. uir [ra] uidens [le]l. de. id est. israel. uir uidens deum. Qui bene dicitur aues. quia penis et uisus ascendunt ad celestia. et eorum uersatio in celo est. Phil. iij. et parum moratur in terra. id est. terrenis. sed ad solam necessitatem.

D Dicitur ab acie oculorum. scilicet ab acuminis uisus. quia sepe fruebat in quantum homo uisione patris. etiam ens in uero mris et pedes in cruce. Unde dicitur. Providebam dominum. id est. presens in respectu meo [sp] Sap. xviij. L. Cielos attingebat. id est. per prelatum [stas] in terra. Et hoc est aspiciere solem in rota. id est. irrauerberata acie oculorum. Item. quia nihil oculum quod cum reuelat. Unde dicitur Eccl. xxiij. Oculi domini multo plus lucidiores super solem: circumspicientes oculo uias hominum. id est. cogitationes. desideria. uoluntates. et opera. Et profundum abyssi. id est. cordis humani quod profundum est et scrutabile. Hier. xvij. Quere et positioes. li. i. xi. vij. O. Deo. iij. Oia nuda et aperta sunt oculi eius. ad quem nobis sermo. Dicitur etiam Iud. q. cum aquila super maria pena ferat immobile. nec humanis pateat obrutibus. de tanta sublimitate pisciculos uidet natantes. ac totum in istar descendens penis. ad litus attrahit raptam pedem. Sicut Christus in solio paterne maiestatis. existens inuisibilis: de celis sperit filios hominum oculo pietatis errantes in mari. id est. in mundo. et descendit quasi ex improbitate in sua incarnatione. ut ipso pedatos a diabolo pedata ref. et eos produceret ad litus uite eterne. Unde. Captiuam duxit captiuitatem.

Fido?

E Alius uolat ceteris auibus. quia non est secus ut est dominus. id est. Regum. h. In ascensione etiam ascendit in super cherubin. et uolauit super penas ueterum. id est. super omnes virtutes angelorum. scilicet. ad dexteram patris. Et nota quod dicitur ascendit super cherubin. quod interpretatur plenitudo scientie. nulla enim humana scientia attingere potest. uel ad quantum gloria: uel quantum tunc ascendit. Uolauit. id est. uelociter ascendit. Uolauit. id est. uolauit ab humano intellectu. Et nota quod non dicitur. uolauit uel ascendit super seraphim. quod est ordo supremus. licet uelociter fuerit de christo homine et de beata regie. ne forte putaretur quod humanitas eque deitatis: finem quam minor est parte. quia super seraphim non est nisi girochesia. id est. sacer ordo trinitatis. Uolauit super penas ueterum. id est. super dignitates et premia scripturarum aiaz quae dicuntur ueteri. Job. xx. vij. Qui fecit ueteris pondus. id est. aiaz corpus.

Christus aquila. quia

Thema in ascensione

A Adificat in arduis. Unde dicit dominus Job. xxxij. Riuus ad ad preceptum tuum deuiabit aquila. et in arduis ponet nidum suum. Et sunt uerba patris ad iob. et est bonum thema de ascensione. Ardui sunt quae supereminet alijs per uite excellentiam. In haec instruimur in cuiusmodi cordibus dominus promorat et habitat. in illis uiddicis quae sunt ardui per uite eminentiam. et dicitur cum Job. vij. Suspensum elegit anima mea. Sequitur. In petris manet. id est. in illis quae sunt quasi petra firmitate fidei. ad tribulationes insensibiles et duri. quae sagittis reprobationum nequunt pernetrari. penitentia libere exercitijs desiccatis. per continentiam et abstinentiam frigidam. Et sic assidit per perates petre. Sequitur. Et in prupis silicibus promorat. Silix dicitur quia silet. scilicet. per uia et bofirare. Prerupti sunt illi quae merse separati sunt a dilectione mundana. Sequitur. Et inaccessis rupibus. id est. in illis quae ita alti sunt et exaltati per uite eminentiam: quod ad ipso ipse diabolus accedere non potest. Sequitur. Unde preplat eleea. et de longe oculi eius respiciunt. Nulli eius labunt sanguine. quia uiri iusti quae pulli eius sunt. cum amicitate et desiderio: quae nosant in uerbo labendi: recogitant passionem eius et circumstantias passionis. dicentes cum sposa Cant. i. Fasciculus mirrhe dilectus meus mihi. iter uera mea promorabit. Ad heb. xij. Recogitate cum qui tale sustinuit a peccatoribus aduersus se metipsum tradidit etc.

D Ametistum ponit in nido. Ametistum duorum colorum est. scilicet. purpurei et violacei. fugat serpentes.

Aues orti conclusi

Affig pro
herates

z venenū. Valet etiā ē ebetatē. Illos ei positur⁹ ē christ⁹ secū i nido etne britudif
De q̄ dicit Lu. xii. pueri mei mecum sūt i cubili. q̄ regia p̄tate: q̄ sigf i colore purpureo.
z purpura regibz puenit: vicij⁹ dicit i se et alijs. z a regno suo. i. carne mēbr⁹ z se
sibi: malefactoribz extirpat. i. puos mor⁹ z nociuas titillatōes. z ipos puniūt et ex
pellit. z q̄ austerā z hūilē p̄nias faciūt. q̄ duo signf i purpura p̄nias p̄ hūidū colorē.
hūilitas. q̄a ppe terrā p̄fat flos viole. Qui etiā a se z alijs q̄ntū p̄nt: arcēt z expel
lūt serpētes: et venenata spūaliū vicioz. q̄ aias intoxicāt. z ebetatē carnaliū dlecta
tōnū: q̄ bibūt d aureo calice habūdōis. Hiero. li. Et h̄ est qd̄ dicit hiero. sup̄ ysaiā i
fine. Serpētē antiquū nido suo fugat. q̄ et carnē suā macerat. z motibz animi po
tēter impat. Per nidū cor vl̄ carnem intellige.

Hiero.

Dirissimū facit nidū suū. ponēs ibi: vt dicitū ē ametistū. quia cōscientiā in q̄ habitat
dicat p̄tutibz. et bonis opibz. et h̄mōi. que supra notata sunt.

Optime pcurat pullos fasilidibz p̄dicibz leporibz. et h̄mōi. Sic christ⁹ pullos suos q̄l
luxū i passidē. et v̄nificauit p̄po sanguis: velut pelican⁹ filios suos. pascat dicta p̄
ciosissima z sup̄tuosissima. i. carne sua. q̄ se ē cib⁹. Joh. vi. q̄ sumit i sacramento. z
potat sanguis suo quē effudit i cruce. quē lābūt p̄ desiderū illi q̄ veri pulli sūt. nec
a p̄re degenerāt: vt sup̄ dicitū ē. Deute. xxxij. Sanguinē v̄e biberēt meracissimū.

Vinit de rapina. q̄a illos sibi icorpat z iuiserat spūaliter corpi suo. qd̄ ē ecclia. q̄s
rapuita diabolo manu cruci affixa. nec cessat rape manu amoris. Un̄ dicē Osee. xi.
Trabā eos. i. attrahālin vincul caritatis. Rapit etiā q̄sdā rostro p̄dicatōis. z q̄s
dā vnguibz tribulatōnū. q̄bz fortiter tenet eos ne euadāt post p̄cupiscēnias suas.

Pullos suos sigillatim ponit i radio solis. et eos q̄ solē acute z ap̄t respiciūt oculis
diligite fouet z nutrit. eos v̄o q̄ q̄si cecuriētes oculos auertit a sole d̄ nido p̄icit in
terrā. Sic z t̄ps eos q̄ i se: q̄ ē ver⁹ sol iusticie respiciūt i desinēter q̄si oculo timor⁹:
feruorē iusticie q̄si oculo amor⁹ fulgorē et lucē misericōdie. q̄ etiā oculos spei et dilectōis
desiguit i celestibz. sibi reninet ap̄lectū z met. Illos v̄o q̄ oculos suos: i intellectu. i. z af
ferēt: auertit a caritate solis et eternoz. p̄mittit in terrā cadere. i. i cupiditates ter
renoz. vbi excecant spūaliter. et postmodū i terrā miserie et tenebrarū. De q̄bz dicit
Pones eos dorū. z i reliquijs tuis sp̄ab vultū eoz. Itē. deiecasti eos dū alluciarēt.

Christ⁹
a q̄la. qz

Hiero.

Ubicūq̄ fuerit cadauer. statim adest. Job. xxxij. Hiero. dicē q̄ a q̄la z vultures trās
marina dicitū sentire cadauera. ibiq̄ ad ifam p̄gregari. Hoc inuenies ifra ti. de vul
ture. Cadauer osus efficit q̄sq̄s mortali peccat. z coruis i fernalibz seipm̄ escā mini
strat. Sz si huic aq̄le cadauerositatē mā p̄fessidēz z orōz hūiliter ostēdēs. z te ve
raciter accusauerit. statim aduolabit hec aq̄la: veniā tibi et grāz misericōdie p̄ferēdo.
De. f. veniā z grā sūt ale aquile hui⁹. Et bñ dicit. Ltañ adest. Iqz nescit tarda rez
molimīa spūalī ḡra. sic sup̄ illō Actuū. ij. Fact⁹ ē repete de celo zē dicit glo.

Deponēdo rostrz et plumas veteres renouat: et itez iuuenescit. Sic z christ⁹ i sepul
cro q̄si plumas z pēnas veteres mortalitatē z passibilitatē d̄ posuit. z velut rostruz
recurū q̄relas bñane miserie. z i f̄surrectōe fact⁹ i mortal⁹ z i passibil⁹ velut pēnas no
uas z rostrz accipies: tot⁹ ē renouat⁹. Un̄ dicē ps. ei. Renouabit vt aquile iuuet⁹ ma.
m. ARIA aq̄la. I. Qm̄ aq̄la regina volucrū. et maria regina āgeloꝝ: p̄tēplatiuozū

Maria
aquila

z v̄ginū. q̄ i nido suo. i. i corde posuit ametistū. videlicet fidē q̄ p̄cepit filiū dei.
Lu. i. Btā q̄ credidisti zē. Et p̄ excellētiā sui p̄cept⁹: i dura ē veste purpurea. i. digni
tate regali. Un̄ d̄ ea dicit puer. vlti. Bissus z purpura indumētū ei⁹. Dabuit etiā co
lorē viole: cui p̄ hūilitatē assilata ē: et p̄ passidēz q̄si linida facta ē i filiū passidē. Et
p̄lūt etiā a se serpētes z venenata spūaliū vicioz. q̄ nūq̄ ad mētē ei⁹ igredi potue
rūt. Fuit cū mlier timēs deū. puer. i. fi. Et eccl. i. d̄. Timor dñi expellit peritū. i. in
trare nō sinit. Expellit etiā a famulāribz sibi sp̄pēs z venenata. iuxta illō Mar. in
fine. In noīe meo demonia eijciēt. Maria. i. z ceteri sc̄ti p̄ p̄tutē p̄perne v̄gitat⁹ sue
cauit ab ebetatē oīm carnaliū voluptatū. et amicitis suis potens est p̄canere.

Hec aq̄la i arduis posuit nidū suū. i. i excelsis p̄tutibz p̄uersatōez suā. z cor suū i
p̄rupt⁹ silicibz. i. i angel⁹: de q̄bz p̄rupti fuerūt sup̄biētes angeli. q̄a p̄uersatio ei⁹ sp̄
fuit in cel. Phil. iij. Et i de p̄tēplabat escā suā. i. i relectōez mēt⁹ sue. i. ipm̄ deū vt

Liber XII. Particula. VII. Ca. II.

eo fueret. Et ideo de hac aq̄la dicitur: quod oculi eius de longe prospiciunt. Et ad preceptum domini eleuata est hec aq̄la in sua assumptione. quoniam scilicet. Lascendit super cherubin. id est. super choros angelorum. Et volauit super penas veterum. id est. super regem et super omnem intellectum humanum. In excelsis etiam meritis et eleuatis a terra. per mundi preceptum: diligunt per gratiam habitare.

Maria aq̄la. qz

Aq̄la ceteras aues preclit in volam et sol aspectu. Et ipsa sanctos ceteros in volam preplatois et aspectu sol iusticie. id est. filij sui. qui luce inhabitat inaccessibile. id est. Thib. vi. qui videlicet lux in ipsa fuit abscondita. et quam ipsa nobis accessibile fecit. vicini atque limpidi preplaf.

Dulcissimam virtutibus et donis optimis facit nidum suum. id est. cor quod inhabitat per gratiam. ut de dicere possit quod ipsa spiritualiter hospitat illis. Sap. vii. Venere mihi omnia bona pariter cum illo. Procurat optime filios spirituales quos adoptat per gratiam: cibo deuotionis. vi. la. et non solatōis et opūctōis. p̄nelacrimaz. et h̄mōi. et h̄ pastu dignos reddit carne et sanguine virginis sui.

De theophilo

Respicies misericorditer ad cadauer osos peccatores: ipsam humiliter inuocantes. aduolat duabus alis. pietate et passioe. ut patet in theophilo. que quasi rostro orōis quam per eo su dicit ad filium. et quasi unguibus iusticie a diaboli faucibus poterit eripuit. cyrogophu suu ei fcti tues anulo p̄p̄o signatū. Propter h̄ dicitur de maria. [Lascendit in ea]. id est. de eius fide et fortitudine [cor viri sui] christi. [et spolijis non indigebit]. Prover. vi. Ipsa est quasi dicitur illis sponsum suum. quibus spoliat ut dicitur est diabolū aduersariū.

Johes aquila

Quia beatus Johes euangelista. Un̄ Eze. i. Facies aq̄le desuper ipoz quatuor. **Johānes aquila**

Primo: quia in arduis super omnes posuit nidum suum sicut aquila. Job. xxxix. quando supra pectus domini in cena recubuit. Job. xiiij.

Sanctus iohānes aq̄la

Secundo: quia prouocat ad volatum pullos suos. Deut. xxxiiij. et labere sanguinem eos docet. Job. xxxix. Et iohes spirituales filios. scilicet. fideles ecclesie: docet preplari eterna. et querere qui sursum sunt. et imitari diuina passioes. sic patet in his qui scribit septem ecclesie asie. et angel eaz

Tercio: quia in nido ponit amantissimum. qui fugat serpentes. Adus ecclesia. amantissimum fides. serpentes hereses: contra quas specialiter scripsit.

Quarto: quia solē inuoluit in rota. eriste speciali deitatis preplaf archana. Un̄ dicit. In principio erat verbum. Alij quasi infirmis oculi solē. id est. christum videbant in nube. id est. velatum carne.

Quinto: quia renouat se in senectute. quia quicquid factum sit de corpore eius inuentum est manna seca turrire. in figura eius quod dicitur. Renouabit ut aquile iuuentus tua.

De hac aq̄la potest exponi illud Eze. xvij. Aq̄la ḡndis etc. [Aq̄la. h̄t dicitur ē ḡndis] in virtute: in sapia: in aucte. [Magnaz alaz] Die quatuor in iohē p̄mēdāt. duplici virtutis puritas et intelligētie. Per h̄ quod dicitur: [Lalaz] he due in ḡnt. quia non sufficit subtilitas intellectus. nisi sublit m̄ndicia affectus. multi enim eleuant per intellectum. sed deprimunt per affectum. Itē per h̄ quod dicitur: [Magnaz] p̄mēdāt in eo christi familiaritas. et stili posterioris auctas. [Lōgo mēbroz ductu] Illud non tā p̄tinet ad quantitatē spiritus quā corpis: quā ad loquētatē mortis. quā. scilicet. diūs post oēs sibi proganit. ut posterior scriberet: et defectus alioz suppleret. Ad h̄ quod dicitur: [Lōgo mēbroz duem] p̄tinet stili posterioris auctas. Un̄ Eze. xxxiiij. Ego nouissimum euigilaui. [Plena plumis et varietate.] Et si enim principaliter circa diuinā naturā insitat: quod signat per h̄ quod dicitur: [plumis] tū imiscet plura que p̄tinet ad humanā. quod signat per h̄ quod dicitur: [Et varietate.] Hāc cum p̄miseret deitatis sublimia dicens. [In principio erat verbum] subiuicit humanitatis humilia dicens. [Et verbum caro factum est etc.] In h̄ verbo quod sequitur: [Lecit ad libanū] inuicē christi familiaritas. [Libanum] interpretatur candor. et signat christum qui est candor lucis eterne. Tūc marie iohes venit ad hūc libanum quoniam christo se conformauit in puritate. et quasi recubens super peccatum eius: haurit aquas sapie salutaris: que fluunt imperu de h̄ libano. Et h̄ est quod subditur: [Et tulit medullā cedi.] id est. pinguedinē et dulcedinē spirituali archani: quasi occultatā sub sententijs f̄mōis mysticā vel sub duricia ossium. [Et summitatē frōdiū eius] amulsit. id est. excellētā celestis eloquij. et tō dicitur: [Summitatē] quā alti omnibus locuti est. ut de eo possit illud dici. Beati. xliij. Neptalim ceru? emissus dās eloq̄a pulcrim dīs. Ibidē d̄ ip̄o p̄t dicitur: quod ip̄e est alia aq̄la de qua dicitur Apoca. viij. Audiuī vocē vnus aquile volātis per mediu celi etc. quod notatur in summitatibus frōdiū.

Iustus
aquila

Iustus aq̄la. **Uñ** Job. xxxix. **L** Añqd̄ ad p̄ceptū tuū eleuabit̄ aq̄la. **I. iust^o** ad
p̄tēplatoēz. q̄si diceret. nō. s̄. ad meū. **L** Et i arduis ponet nidū suū. **I. i. i** sup̄nis
mētis desiderū. sic fecerat q̄ dicebat. **Añ** a diuersario i cel^o. **Phil. iij.** **L** In petris. **I. i.**
In exēplis sc̄oz patrū et dicit̄ eoz. **Uñ** **L** De medio petraz dabūt voces. **L** **D**ancer.
i. mētis statōe colioeat. **L** Et i p̄ruptis silicijs p̄morat̄. **I. i. i** p̄tēplatoē sc̄oz angeloz.
q̄z gl̄iaz adhuc i terra posit^o cū susp̄rio p̄tolaat̄. **Qui. s.** angeli itegri sūt. p̄ q̄litatez
meritū. **L** s̄ p̄rupti. s̄ q̄ntitate nūerū. **L** Atq̄ iaccessis rupibz p̄morat̄. **I** dē q̄d̄ p̄ru
pti silices. **Quia** cordi petoz valde iaccessa claritas angeloz. mlro mag^o et^o q̄ i ba
bitat lucē inaccessibile. **i. Zhi. vi.** **I**nde. **s.** q̄ñ aliq̄s iegerit se societari angeloz p̄ cō
tēplatoem. nō d̄z ibi sistere. s̄z eū q̄ sup̄ eos ē p̄tēplari. **Uñ** **L** añ. iij. **P**aululū tū per
trāsire eos rē. iueni quē diligit aia mea. tenui cū nec dimittā. **L** **E**orēplaf̄ esca. **I** dē
christi q̄ ē cibz angeloz r̄ hoīm. **P**anē cñi angeloz māducauit hōl. **E**t de lōge oca
li et^o p̄spiciūt̄ i intellect^o. **s.** i affectū. vt regē videat i decore suo. **L** **P**ulli et^o. **s.** aq̄
le. **L** **L**abūt̄. **L** **L**eccauiditas r̄ desiderū sanguinē. **I. i.** passioēz dñi fidei spect̄ seruēt̄ cari
tate venerāt̄. **L** **L**abere sanguinē vt dicit̄ grego. ē dñice passiois i firma vcherari. **Qua**
si diceret. **L** **A**q̄la i arduis posuit nidū suū. **I** q̄a dicit̄ p̄tēplatoē pascit̄. **L** **S**z pulli
et^o. **I. i.** miores. nōdū habētes visū aq̄linū lactebū anitrat̄ christi. r̄ sanguinē passiois
reficiūt̄. **L** **U**bi cūq̄ fuerit cadauer. **I. i.** vbi caro factū. **L** **L**tanim̄ adest aq̄la. **I. i.** aia eru
ta. **Dat. xxiij.** **L** **U**bi cūq̄ fuerit corp^o ibi p̄gregabūt̄ r̄ aq̄le. **I. i.** vbi fuerit christus
hō. ibi et̄ sc̄i et^o. **fm** q̄ rogauit p̄res. **Job. xxxij.** **P**r̄ volo vt vbi ego sū illie sit r̄ mī

Brego.

Iustus aquila. quia. **L**ster meus. **J**

Quia viuit de rapina. **L** **R**egnū enī celoz vim panē **Dat. vi.** **L** **v**iolēti. **I. i.** vmi sibi
ferētes **L** **r**apit̄ illō. **L** **E**t hec violētia q̄nq̄ modis sibi iher̄. **s.** p̄ dñi nētia. **L** **i**nuēte.
p̄ abstinētia. **L** **p**sp̄itare. **L** **p**largitate in paup̄tate. **L** **p** paciētia in aduersitate. **L** **p** hūilitate
In arduis nidificat. **L** **v**t sup̄ dicit̄ ē de maria. **D**ebz enī iust^o edi **L** **i** sublimitate
ficare i celo ascēsiōem suā. **crēplo** de amos. **it.** q̄d̄ ē disponere ascēsiōes suas i valle
lacrimaz. **s.** q̄ edificat ascēsiōē. **i.** gdn̄ s̄ ascēsiōis. **d̄z** ip̄os gdn̄ d̄stinguere. vt exē
plo dñice ascēsiōis quā edificauit i incarnatōe et rora. **vira** p̄sentī. **p̄mū** gdn̄ habeat
hūilitatē. **sc̄m** obediētia. **r̄** sic dicit̄ cep̄s. **Uñ** ad **Phil. iij.** **D**hūiliauit semetip̄m facis
obediens rē.

In nido cordis sui ponit amensū. **i.** fide vt ibi dñs dignet̄ habitare. **Uñ** habitare
christū p̄ fide i cordibz n̄ris. **ad** **L** **p**h. iij. **v**t frute hui^o lapidis excludat a se sp̄ctes.
r̄ venenata sp̄ialū viciozū. et eb̄tate carnaliū. et regaliter p̄sit sibi ip̄i. r̄ vicis d̄di
cat q̄ ad colozē purpureū. r̄ hūiliter maceret carnē suā q̄ ad violacē.

Iustus
aq̄
la. qz

Affectuosissime educat pullos. **i.** opa q̄ sequūt̄ aurores suos velut pulli sequūt̄ gallinā
Pullos sigillatim ad radiū sol̄ ponit. **i.** q̄ siḡt̄ op̄ez n̄oz. **d**iscussio. **R**adiū solis. **illu**
miatio sc̄ptur̄. **ad** cui^o intuitū siue scrutiniū opa debēt discerni. **Uel** radiū solis. **opa**
christi q̄ nos illuminat. **ad** q̄. **s.** opa p̄panda q̄b̄amodo sūt opa n̄ra vt vilipēdam^o
ea. **Uñ** **I**sa. lxiij. **D**ēs iusticie n̄rei asp̄ctū dñi q̄si p̄nē. **m**ēstruate. **I**bi **B**rego. **B**re.
Sep̄ iusticia n̄ra ad examē dñie iusticie deducta. **i**n iusticia est. **et** soadet i conspe
ctu d̄istricti iudicis. q̄d̄ in estimatōe resulget op̄antis.

Ubi cūq̄ fuerit corpus statim adest. **L** **H**oc iplauerūt ad l̄faz sētē m̄lieres veniētēs
officiose ad dñicā sepulturā. sic dñs p̄diterat **Dat. xxiij.** **U**bi cūq̄ fuerit corpus
ibi p̄gregabūt̄ aq̄le. **L** **E**t h̄ faciūt̄ viri iusti mane audiētes missam vbi corp^o dñicū
imolat̄. **I**te alit̄. **S**p̄iāles aq̄le. **s.** viri iusti. **ad** cadauerosos p̄ctōres p̄gregari d̄bēt
spiritualiter p̄ compassiōē r̄ ord̄em. vt abstractos a cadaueribz p̄ctōzū. in corp̄ent
ceclelic dei. cuius ip̄i sūt membra.

Proiuocat ad volādū pullos suos. **i.** opa. q̄ñ pure facit ea p̄ intuitū eternoz. non vt
ab hoībz videat̄. **Sz** p̄trario faciūt̄ hypocrite. **D**arth. vi. **et** ideo r̄tributiōem suā
recipiūt̄ in p̄sentī. **E**t. **tūc** portat iust^o pullos suos i humer̄. nō i sinu. cū ab eoz in
tuitu auertit oculos suos. vt dicere possit illud ad **Phil. iij.** **P**osteriozū oblit^o ad
anterioza meip̄m exēdo. **S**etus auctoritatis ē. sed nō verba.

Solē intuet̄ in rota. **i.** christū i diuinitate. que p̄ncipio caret et fine q̄si duplici oclō in
Fo **cdxxx.** **Z** **z**

Liber XII. Particula. VII. Ca. III.

tellectus et affectus. credo. scilicet et amado. Vox enim viri iusti est. Prouidebā dñm i cō-
spectu meo sp. Et ad te leuauī oculos meos q̄ habitas i celis. Et h̄ sūme necessariū
ē qm̄ tēprat q̄s. Uñ. ij. palip. xx. Cū ignorem⁹ qd̄ agere debeam⁹ h̄ solū habēmus
residū vt oculos n̄ros dirigam⁹ ad te. Et ppter h̄ aq̄la d̄r v̄l ab acumine visus. V̄l
ab acie oclorū q̄s desigit iū solē iusticie et auerit a p̄cupiscibilib⁹ mūdi. iuxta illd̄
Thob. iij. D̄ib⁹ dieb⁹ vite tue deū i mēte habe. et caue ne aliqñ p̄ctō p̄sentias rē.
Ex p̄mo enī seq̄t scdm. Uñ. l. Prouidebā dñm i p̄spectu meo sp. Iecce p̄mū lqm̄ a
dextris est mihi rē. Iecce scdm. Sic d̄r. aq̄la p̄nio veterib⁹ p̄grauata et nō valens
p̄medere p̄ curuitate rostri. q̄rit fontē viuū scaturitē iugiter. et desup fontē directe
ascēdit: q̄ntūcūq̄ p̄t in lacū. et iustitū soli p̄pinq̄t q̄ plume veteres sol in cedio p̄bu-
runt. q̄b⁹ destituta cadit i ipm̄ fontē. et p̄ fōis irriguū noue p̄ne recrescit. et sic p̄s
p̄nis veterib⁹ recipit p̄nā nouas. Postea rostrū recuruū allidit ad petrā. et sup
fluitate abscaisa ascēdit sup⁹ q̄ntū p̄t. et calefact⁹ ab ardore solis: magno īp̄ctu serf
in mare. et ibi submersus itez inuenescit.

Aq̄la vetus. p̄ctōr in vicis iueteratus. Uñ. Filij alieni iueterati sunt. P̄ne veteres.
mūdane leuitates q̄b⁹ in altū elatōis sc̄ebat. Rostri curuitas: loq̄citas de terrenis.
q̄a qui de terra ē de terra loq̄t. Joh. iij. Per quā. scilicet loq̄citate. mltū impedit q̄s ne
fructu osē possit p̄medere cibū sēpture v̄l eucaristie. Ideo d̄r Eccl. xxxij. Audi ta-
cēs rē. Fono viū sp̄scaturies. misericordia dei nūq̄s delicias. A q̄ fonte supra q̄dā
audacia pia: debz p̄ctōr quē penitet peccasse. iduere nouū hominē.

In natiuitate beate marie. Sermo p̄mus. Ca. iij.

Rāsitate ad me oēs q̄ concupiscitis me rē. His v̄bis dei sapia et btā v̄go. vno
ore loq̄ntes. inuitāt nos ad se: suas nob̄ delicias p̄mūicare volētes. q̄s liber-
raliter et sine inuidia p̄mūicant. Sed ad p̄sens de btā v̄gine totū h̄ exponem⁹. Et
i his verbis circa ipam sēp̄notant.

Prīmū est hūilitas: cum dicit. Rāsitate. Vocās nos ore p̄prio. Et in hoc oñdit se vnā
esse de ancillis illis q̄s misit sapia vt vocaret ad arcē. Prouer. ix.

Scdm̄ ē familiaritas: qd̄ notat cū dicit. Lad me. Adapra de his q̄ inueniunt apud
eā. Et in h̄ arguit paup̄z p̄ceptōres. q̄ cōrū societate p̄tēnunt. de q̄b⁹ dicit amos
ij. Uñ hūilitū declinat. Et q̄ dicit pau pi illd̄ Isa. lxx. Recede a me qz inuid⁹ es
rē. De hac familiaritate virginis dicit bñs. ber. Quid ad mariā accedere trepidat
hūana fragilitas. Quere li. iij. ci. xxij.

Tercū ē larga liberalitas: cū dicit. Loēs. Nō ē enī ap̄d eā. sicut nec ap̄d filiū p̄one
acceptio. Veniat. q̄ ad eā ad deliciādū vir iust⁹. vt sedeat sub vmbra illi⁹ desiderate.
nā ipa ē in vmbraeulū diei ab estu: et i securitate: et in absēdionē a turbine et a plu-
uia. Isa. iij. Quere li. p. ci. xxix. S. Jte Dich. iij. Sedebit. vir subtus vineā suā.
et sub t̄ ficū suā. et nō erit q̄ deterreat. Nō ē dicere. Qui ad mariā venerit v̄l trāsie-
rit: q̄ oēs vocat ad se. secur⁹ erit p̄ auxiliū ei⁹. Jte q̄ p̄ctōr ē trāsseat ad eā. vt nihil
timere possit. qz ipa est ciuitas refugij. Quere li. ij. p. l. causa. xxy.

Quartū ē multimoda ci⁹ dulcedo et suauitas. ad quā oīmōdis debem⁹ aspirare.
Nō inuit vbi dicit. Lqui p̄cupiscis me. Nā ipa inueniūt oēs sensus n̄ri: q̄lib⁹ suā
dulcedinē: voluptatē et iocūditatē. sic assignauim⁹ li. iij. ci. xxvi. in fi. capituli.

Quintū est abūdātissima largitas: que notat vbi dicit. Implemi. Ip̄a enī dat oib⁹ af-
fluēt. et nō ip̄operat. Jaco. i. Et ip̄a apientemanū suā. splent oia bonitate. Ip̄a
ē enī rebecca q̄ de hydria sua potauit heliezer et camelos. Gen. xxij. eb. iustim. sc̄t

Sextū ē rei p̄misse p̄ciositas: cū dicit. La generatōib⁹ meis im-
plemi. Scdm̄ h̄ic p̄cessum poter⁹ p̄terere totū sermonē tuū. Lōmcs sanctos

Vodo videam⁹ q̄re pl⁹ dixerit gl̄iosa v̄go. Rāsitate. Jte venite v̄l accedite. Jte q̄ v̄l-
litate veniat ad eā. vñ dicit. Lad me. Jte qd̄ sint generatōes ei⁹ de q̄b⁹ dicit. La ge-
neratōib⁹ meis implemi. De his trib⁹ videndū est p̄ ordinē.

Horandū igit q̄ beata v̄go volēs facere festū amic⁹. v̄l de amic⁹ suis: ipos inuitat. Si
cut p̄suetudo est volentū facere magnā solēnitatē: vel p̄maxima cōiuiua inuitare
suos speciales nomiatim. et p̄ bonēstos nūcios. sed nō ribaldos. vel trufanos: v̄d

Bermo i natiuitate marie primus

mensterellos .i. tpaliū vl vicioz amatores. Sic facit brā fgo. Et in h q dicit l q cō cupiscit me. Innuū q sint ei? spēales .i. cupiscetes eā [L cupiscit.] intellectu p in q sitōem. affectu p dilectōez. actu p imitatōez. Innuū etiā aliū in h q dicit [Trāsi te.] Quasi diceret. Nisi fueris trāsitorēs hebrei. s. et idichū. nō poteris venire ad se sū solēne qd factura sū i eternitate. Trāsire g debēt oēs desiderātes ad fontes aqz vinentiū. q sūt chist? r brā fgo. exēplo ceruoz desiderātū ad fontē trāsire. r trāsire spūiosa supbie. malicie et nechie. lutosa luxurie gula r somnolētie. hiāria cupidi tatis ambitōis et anaricie. alioqn ad fontē vite nō patebit eis accessus. Et ppter h dicit eis [Trāsire.]

Est enim quadruplex trāsitiō

Prim? de baptisuali innocētia ad peccata mortalia. r hic ē peccatiū. Tū dicit de isto Eccli. xxvi. Qui trāsgredit a iusticia ad pctm de? pauit illū ad rūpheā. i. penam cremā. Dic notat i descēsu ad hierlm in hierico. Lu. x. Per hūc trāsinit diabolus a claritate angeli i deformitatē diaboli. Dic ē trāsire a castitate ad luxuriā. r a sep tē pūmly pncipalibz ad septē peccata crimīnalia.

Trāsitiō q duplez

Secūds isti ptran? trāsire a vicijs ad vtutes. et hic ē penitentiū. Et hic debz fieri p ignē feruētē pccatiōis. et aquā pccatiōis et pūie. in q oēs sordes lauāt. vt tādē indu cat qz in refrigeriū vite etne. De isto dicit Marci in fi. [Precedet vos i galileam.] que itēptatur trāsmigratio Libi eū videbitis.]

Terci? de bono i meli? et hic ē iustoz. q de opibz iusticie ad se trāsēūt ad opa miseri cordie ppter primū. De h dicit in ps. Ibi iusti de virtute i vtutē rē. s. de vtute mi nori eandē vtutē maiorē. qā caritas aliqū pficit. aliqū deficit. vl de vna vtute ad aliā. vl de vsu vni? vtutē in vsū alteri? vtutē. Quia sic dicit ibi qdā glo. nō sp vni vtuti studēdū ē. s. de vtute i vtutē est eūdū. donec videat de? deoz i syon. Itē de h trāsitiō dicit Michee. i. Trāsire vob habitatio pulcra. Quasi diceret. Vos iusti in qbz de? habitat p fidem. q facti estis pulcri p penitētiā [Trāsire ad opa misericordie primis impēdēdal vobis.] ach sūruē. i. ad honorē et pmiū vestrū.

Quart? de meliori ad optimū. vl de merito ad pmiū. vl de dubio ad securū. vel de tē porali ad eternū. vl de fide ad spem. de spe ad rē speratā. de scintilla caritatis ad car minū. qz hic ē ignis i syon. s. camin? in hierlm. Isa. xxxi. Vel trāsites exilio ad re gnū. de mūdo ad deū. de ymbra ad vitatē. de medio ad oēs plenitudinē. et hmōi.

Prim? trāsitiō figurat? ē a descēsu isrl i egiptū. Secūds i ascēsu isrl ex egipto p marē rubz in deserto. Expone illd diligēter. Terci? i pgressu isrl p desertū. q sign? pnia: p diuersas māsōes qbz sign? vtutū opa. Quart? i pgressu a deserto p flumū iord danis ad possessionē terre pmissiōis.

Trāsite ad me oēs rē. Nota q celsitudo brē fgis /mons qdā magn? ē. in q bñpla /citi fuit deo habitare i eo. ad quē debem? trāsire sic boies. nō sic passeres. Passer enī occupās mōtē. nō trāsit p vallē. s. q supbi demōes suggerūt pctōi [Trāsmig in mōtē sicut passer.] i. sicut auis q libet. r sumit species p genere. Per vallē enī hu militatis trāsēdū est ad montē humillime fginis. nō est enī vera sublimitas. cui? pambula nō est humilitas.

Dñs can tuariē.

Trāsitiō ad me. Quasi diceret. Quid discurris p carnales voluptates. et mūdanas vanitates. q vos nequnt satiare. Li me oīs grā. [quā vob sūmistrabo si trāsieris ad me.] Et h ē qd seqt. [A generatōibz meis implemi.] Vira fatuitas pctōis. q si dili geret aliquā ribaldā que essz vltra flumē. r ipa clamaret ad eū. trāsi ad me et ero tota tua. stari miser se exponeret morti et submersiōi. mfi ho dūice facit surdū. Sz ea ueāt sibi tales ne qnqz audiāt ab ea illd puer. i. Vocari r remitti. extēdi manum meā vt vob darē filiū meū. q est omne bonū. s. illd p siliū Job. ij. Oīa qcuqz dixerit vob fili? me? facite. Istud enī omne ē et sūmū p siliū facere. s. qd pāpit de? Sz qz h p siliū ptenit a mlē. subdit ipa. Ego qz in iteritū vfo ridebo. et cetera mlta.

Trāsitiō ad me oēs. Hō qdā. nō pauci. exēplo enī filij dicētis. Mat. xi. Venite ad me oēs q laboratis rē. et q dicit Isa. lv. Oēs sitiētes venite ad aqz. vocat omēs ad se glōiosa fgo. oēs enī vult saluos fieri. et neminē vult pīre. i. Thi. ij. In h etiā vobis

Libertatis XII. Partis VII. Cap. III.

suā indicat largitatē. suās diuitias. suam liberalitatē: et desiderii. qđ habet de sui luce creaturaz filij. Itē cū dicit Trāsite ad me oēs. videt ppe loqui pctoribz mundū diligentibz. nō eā nec seruicibz ei. Lad me. vt vobis impetrē vinū p pctoribz. qđ ego quasi vitis. Pastum deuotōis. qđ flores mei fructus honoris et honestat. Vir titem dilectōis. qđ ego mī pulcre dilectōis. Sram timoris dei. qđ mī sum. Sancte spei. Omne grāz incipiētē pfectētē et psumantē. qđ Lin me oēs grā. Dona spūsancti. qđ spūsancti. sup mel dulcis. Siaz paradisi. qđ hereditas mea sup mei et fauū. Itē Trāsite ad me. Seruo enī iungatos in mīmonio. viduas i statu suo. et gines in puritate. Dico his impetro grām. et pmitto glām. Sunt enī in terra p vna. diu/gati. malogranata ptingentes. ficus dulces virgines.

Trāsite ad me. Nota Lad me. Libertenter enim debet venire

- ~ Pauper ad diuitiē. vt locupletetur.
- ~ Pollutus ad fontem. vt mūdificetur.
- ~ Debilis ad fortē. vt corroboretur.
- ~ Fortis ad vitam. vt viuificetur.
- ~ Cecus ad colliriū. vt illuminetur.
- ~ Egrotus ad medicinā. vt sanitati reddatur.
- ~ Famelicus ad refectōem. vt bene pcuratur.
- ~ Hudus ad munificam. vt ab ea vestatur.
- ~ Miser ad misericordē. vt misericordiam cōsequatur.
- ~ Deformatus ad replasmaticē. vt reformetur.
- ~ Captiuus ad redemptricē. vt a carcere redimat.
- ~ Erhereditus ad patronā. vt hereditari restituat.
- ~ Seruus ad dominā. vt libertati donetur.
- ~ Miles ad reginam. vt si vicerit coronet.
- ~ Tenebrosus ad lucem. vt lucis filius appelletur.

Libertenter
de vire

Dec enī oia et in infinitū plura sūministrat virgo grāiosa trāseūtibz ad se. Et iō pūf/ qđ illos iūitet ad se. pmitrit i epla hodierna. In me ois grā vie et veritat. Trāsite ad me. videlicet tribz modis. intellectu et cōplādo. affectu inherēdo. actu vt cope. imitādo. Et ad hec nos iuuat tris pcpue. Part^a cū qđ est lux mūdi. et nostrz illumi/nat intellectū. Sra quā inuenit apud deū. cui⁹ adiutorio nō affectus inflāmat ad bene operandū. Vita eius mūdissima que opa nostra dirigit per exemplū.

Seqtur Qui cōcupiscit me. qđ. vultis mibi seruire et me honorare. vt qui plene vultis satiari. vt qđ meū desiderat. patrociniū in p̄senti et aspectū i futuro. Et pūat signari tris qđ deberēt nos mouere ad trāscundū. Primū ē labor mūdi hui⁹. ad quē euadendū festinādū esset ad ipam. in qđ ē redēs. Scdm onus corpis et pctorū. qđ cito esset deponēdū. De pmo onere Sap. ix. Corp⁹ qđ corrūpit agguat animam. De scdo ps. Iniquitates mee sicut on⁹ que granate sunt sup me. Tercū amor matris et filij. qđ deberet nos allicere ad trāscundū. si libēter trāsit ad re valde dilectā.

Seqtur Et a generatōibz m. imple. Ecce qđ fructu trāsit ad illā. Nota qđ pū dicit. Trāsite ad me. et post subiūgit La generatōibz m. imple. Quasi diceret. Pri⁹ optz me imitari hos. qđ meis generatōibz voluerint ipleri. Quid autē sint generatōes e⁹. ostēdit ipa. vbi paulo dicit sup. Ego mī pulcre dilectōis et timoris et agnitōis et scētē spei. Hoc habes mltiplicet expositū li. vi. ti. i. Vel iste generatōes pū dicit odo/reo ei⁹ qđ attrahūt affectū. et flores qđ delectāt intellectū. et fruct⁹ qđ reficiūt animū. Ideo ipa appellat vitē. qđ habuit in flore odorē. in fructu dulcedinē. in liqze fruct⁹ virtutē. Fruct⁹ ei⁹ christ⁹. Vna. cui⁹ vne vinū sanguis christi i cruce effusus. qui mūdū languidū sanauit. mortuū suscitauit. captiuū redemit. sordidū lauit. et cetera hmoi. et qđ mētē digne sumētis iocūdat et inebriat. Un dicit christo. Calix tu⁹ iebuians qđ pelar⁹ ē. Dec autē sunt que mentē vere implet et satiant. sed mūdane et carnaleo voluptates ipam inanūnt. et ideo dicit. implemini.

Et nota vbi repies oēs particlas istius eple. Ego qđ vitis et. vsqz. honestat. Quere supra particla. vi. ti. i.

Bermo i natiuitate marie secūdus

Ego mater pulcre dilectōis rē. vsq. vntis. quereli. vi. tit.

Trāsite ad me omnes rē. vsq. implemini. vt supra.

Spiritus enī mēus super mel rē. vsq. sa uū. quere libro. iij. ti. xxvi.

Demoria mea in generatōe seculorū. qre lib. ij. p. iij. e. v.

Qui edunt me rē. vsq. sitient. quere supra particla. i. ca. xij. vbi agit quō ipsa pcurat amicos suos.

Qui audit me rē. vsq. nō peccabūt. li. ij. p. iij. c. v

Qui elucidant me rē. li. ij. p. v. c. vij.

Sermo secundus

Capitulu iij.

Maria
liber

Iber generatōnis iesu christi. I supple hic est. Sed qz qd exponit de rpo. pt exponi de bca fgie. vti plibz pt dici. Liber generatōis rē. I Nec ē sic dē lvi. sio ysarie. I subaudi. hec est. In h aut qz dicit. I generatōnis. I notat marie fecūditas. In h qz dicit. I iesu christi. I fecūditas dignitas vl' sublimitas. Et qā duplex ē generatio: bona et mala. pmo vidēdū de libro. bone generatōis christi. Secō de libro male generatōis antichristi. Liber qūqz dē pūnes. sic dicit. hic ē liber topicorū. Vel contentū. sicut dicit. scio librū topicorū.

Fuit enī maria liber pūnes. Hic est liber gūdis de q dē Isa. viij. Sume tibi libruz gūdis. et scribe in eo stilo hoīs. Nota qz spūscūs mltōies loq̄t pphet. nō vt ipsi faciāt qd eis indicit. s; vt designet qd spūscūs opatur? sit. Liber iste maria. q sic dicitur liber: sic apls. ij. Ehoz. iij. chorinthios noiat eplaz suā. Et dē liber iste Lgrādis. I dignitate. scic. pfunditate. mltimoda difficultate. sentētia. I inscrutabilitate. I omni moda vtilitate. U' iō Lgndis. I qā pposit? scilicet opatōe. Vel Lgndis. I qā septus grossis. I legibilibz lris. Sic dē marie innocētia vna grossa ē lra. sic rē? hūilitas. vginitas. fecūditas. paupnas. caritas. misericordia. pietas. paciētia. I hūmō. Singule enī pures ipi? single lre libri isti? Propter h dicit dñs abac. ij. Scribe visū I replana cū sup tabulas. vt pcurat q legerit cū. qā ad huc visus pcul. I apparebit i fine et nō mēnet. Precipit gysaiel. Scribe i eo. I Hoc ē qd dē. I lingua mea calam? scribe. Quo instrumēto: I stilo hoīs. I intelligibile apte et lucide. Nota qz elementū dē scribi qū ei? figura ptra hit. Sic g spūscūs p bñ scpsit. dū ei? coopatōe ca rō vbi fuit in vtero vginali formata. Spūscūs enī duplicite scribit. Scptura. I vtilit. vt i cordibz pphaz. Scptura vtilit. qū p bñ cartē assūpsit. I qd latuerat i cordibz pphaz: reuelatū ē i spēctū gētū. Sic g scptus ē liber iste. S; q colore? atramēto nre mortalitatis. U' eye. ix. legit de illo q induit? erat lincis. q hebat atramētū i dorso. qd ē inferior ps hoīs. Hoc atramētū habuit christ? i dorso qū a fumo celo egredies: ad ima nre mortalitatis descendit. ibiqz formam serui suscepit sub nre mortalitatis amictū. Agredo siqdē signū ē nostre mortalitatis. qz corpa mortioz nigrescūt. Sic igit liber gūdis et magna visio est glōriosa virgo.

Spūscūs
ctns scri
bit

Argumē
ta iudco
rum

Hic est liber signatis. dē q legit Isa. xxix. Erat vob visio oim. sic pba libri signati. quē cū dederint scietī lras. dicēt lege istū. et rñdebit. nō possum. Signat? est enī liber iste iudcis sigillis septē. sicut dē Apoc. v. Argumētāt enī sic ptra vntatē hui? libri. Virgo fuit: g sterilis. Lōcepit: g corrupta ē. Portauit ergo gnata. Pepit: ergo cū dolore. Jacuit: ergo debil. Purificata ē: g immūda. Circūcidit puez: g puz er habuit originale. Ideo liber iste posit? ē in latere arche. Deute. xxxi. vt sit iude is in testimoniū. i. i dānatōez. In h aut libro tot sunt lre. qz vntes. et q nō habz p tates nescit lras. nescit legere in h libro. U' Isa. xxix. Dabit liber uel scietī lras. et dicet ei lege. et respōdebit. nescio lras.

Hic ē liber quē vidit iohes Apoca. v. in dextera sedentis in throno. signatū cū sigillis septē. In h enī libro cōtinet oīs scientia q pūiet ad salutē. Quē tenet christ? i dextera. nō in sinistra. qā spūale sciam que in eo latet bonis apit. malis claudit. Bonis aperit. iō dicit teueri i dextera dei quasi ad apēndū. Malis claudit. iō dē dicit signatus. Et nota qz iohes flebat multū: qz nullus dign? inuenit? est soluere signaculū libri. nisi sol? agnus. quia nertio nonit matre nisi filius. et cui fili? voluerit reuelare. sicut christus dicit de patre.

- Primū. q sine corruptōe facta est secūda. Un̄ signat in tubo ardente qui nō p̄bure batur. Exodi. iij.
- Secūm. q sine guamie gūida. Un̄ caro q̄ christū vestiuit d̄z nubes leuis. Isa. xix.
- Tercū. q sine dolore p̄nerpa.
- Quartū. q peccare nō potuit. exq̄no filiū dei concepit.
- Quintū. q sola creaturati potest deo tanq̄ filio impare.
- Sextū. q sine sanguinis effusioe passa est amarissimū martiriū. r̄ facta ē m̄f̄ martyz
- Septimū. q i assum p̄de exaltata ē sup̄ oēs ordies angeloz. Et h̄ attēdēs Isa. xlii. dicit de q̄bet istozū. Quis audiuit vnq̄ tale?

Sigillū

Seq̄t̄. Signatū septē sigill̄. l. i. obscuritatibz vn̄uers. Dūc aut̄ libz nemo de angel̄ q̄ sūt i celo: neq̄ de hoibz adhuc i terra r̄ i uētibz. r̄ n̄ l̄ neq̄ terra l̄ neq̄ de tā defect̄. v̄ n̄ l̄ neq̄ subius terrā. dign̄ inuēt̄ ē ap̄ire. l. i. sufficiēter explanare l̄ neq̄ respicere. i. i. intelligere l̄ sol̄ sol̄ uere. l. i. vn̄ionē r̄ b̄i cū hoie assum̄to explicare. nisi sol̄ agn̄. sicut habet i textu. q̄a generatōes ei? q̄s enarrabit? Isa. liij. Prop̄ h̄ de h̄ libro die ipse agn̄? Isa. xxiij. Secretū meū mibi r̄c. Itē i libri clausura notat̄ eius excellētia. Un̄ dicit̄ Apoca. xlii. Sc̄is q̄ custodit̄ r̄ba p̄phetie libri hui?

Verba marie

Hic est libell̄ ap̄t̄ i manu angeli. Apoc. x. de q̄ dicit̄ ē iohi. Uade r̄ accipe libellum ap̄t̄ de manu angeli. Et paulo p̄. Et abij ad angelū dices ei r̄ daret̄ mibi libz. et dixit̄ mibi. Accipe r̄ deuora illū. Et paulo p̄. Deuorauit̄ illū: r̄ erat i ore meo tanq̄ mel dulce. Et cū deuorasset̄ illū amaricat̄ ē venter me. Liber ḡ iste: dulcis gustu: s; amar̄ effectū. Verba enī marie sūt loq̄ de maria. Dulciora sunt sup̄ mel r̄ fauū aie diligēt̄ eā. s; faciūt amaricare vētrē iohis. l. i. illi? i q̄ ē gr̄a. q̄a mēoria ei? r̄ ex empla i suis imitatoribz tpales delectatōes r̄ carnales voluptates amaricat̄ r̄ refrenāt. Dulcissima siqdē ē hui? libri scia i p̄dicatōe. s; siē dicit̄ ē: venter. i. delectati ones amaricat̄ i exhibēda actōe. Et nota q̄ d̄z Lyade r̄ accipe. l. i. lile vadit̄ q̄ a carne r̄ mūdo recedit. Ille p̄nit libz ab angelo. q̄ postulat p̄ ordēs sapias a deo. r̄ gr̄az i r̄elligēdi s̄ntaz libri. i. s̄p̄ture. Ille accipit̄ q̄s i manu. q̄ s̄nt libri doctrinā r̄ scientiā opaf. l. Et dixit̄ mibi. Accipe et deuora illū. Accipe p̄ intellectuū. deuora p̄ affectū. Nō dicit̄: mastica: exponēdo r̄ p̄dicādo. s; l̄ deuora icludēdo i corde. r̄ incoz̄it̄ reti nēdo. Quedā ei mysteria a mal̄ sūt abscondēda. s; tū bonis p̄seruādā. Et faciet amaricare vētrē tuū. l. i. mēoria v̄ l̄ sensualitatē. Qui ei apponit̄ sciaz: apponit̄ r̄ dolore Itē r̄ba libri huius fm̄ quid signanda sunt. i. sigillāda. sicut p̄cipitur iohi Apoc. x. et hoc ne pateat̄ inimic̄. r̄ ne margarite spargant̄ ante porcōs. Secūm qd̄ figuraz vela minibz occultāda. fm̄ qd̄ plene manifestāda. Unde itē dicit̄ est ei Apoca. p̄ pe finē. Ne signaueris verba libri p̄phetie huius.

Hic ē liber vite agni Apoc. xxi. i. s; l. In libro i. i. m̄m̄it̄. l. vite. l. illi soli s̄p̄t̄ sūt. q̄ p̄ gr̄az ad gl̄iaz p̄t̄gūt. Qui liber vite agni esse d̄z. qz bonū celeste. qd̄ diuitas iust̄ tribuē dum p̄destinat̄. h̄n̄anitas disp̄sabit̄ quā de maria assumpsit̄.

Hic ē liber s̄p̄t̄ a n̄fo indice. de q̄ dicit̄ Job. xxi. q̄s desiderans ortū marie. l. Librū scribat̄ ip̄e q̄ iudicat̄. l. i. fili? cui p̄t̄t̄ dedit̄ p̄r̄ iudiciū facere. Job. v. Ut i humer̄ meis portem illū. l. i. fm̄ doctrinā ei? ordinē vitā meā. r̄ magisterio ei? subijciā opa mea. l. Et circūdem illū q̄s coronā mibi. l. i. postq̄ certauero fm̄ ei? doctrinā. coronā recipiā quā p̄mittit̄. l. Per singlos qd̄ meos p̄uiciabo eū. et q̄s p̄ncipi offerā illū.

Hic ē liber quē s̄p̄t̄ baruch ex ore hieremie. q̄ ex ore hieremie s̄p̄t̄ oēs fm̄ōes libri quē p̄buserat̄ ioachim rex iuda igni. et insup̄ additi sūt fm̄ōes ml̄to plures q̄s an̄ fuerāt. sic legit̄ Diere. xxvi. l. Baruch s̄p̄tor. l. sp̄s̄ct̄is s̄p̄tor p̄r̄ is. l. Hieremias. l. p̄r̄ Los hieremie. l. fili? ē. q̄s dicit̄et̄ a tota trinitate. In br̄a r̄ḡie bona vob̄ data. de structa p̄ ioachim regē iuda. i. p̄ adā: repta sūt. et etiā plura r̄ meliora bona q̄ p̄us. D̄l̄to enī beator̄ fuit̄ inaria q̄s adā. et q̄cquid p̄ adam amissim̄: nobis p̄ mariā restitūtū ē cum multo feruore gratiarū.

Hic ē liber de q̄ d̄z Malach. iij. p̄pe finē. l. S̄p̄t̄ ē liber monimēti corā eoz̄: i m̄m̄it̄bz deū et cogitātibz nomē ei? Maria d̄z liber monimēti. qz monet̄ mentē filij ad misericordiā. r̄ etiā m̄eres n̄fas. v̄r̄ sim? memores dei. l. Et script̄ ē hic liber corā eo. l. s;.

Beruo i natiuitate marie fecūdis

corā deo Ltimētib; eū z scētib; nomē ei⁹ Li. cāuētib; petim; et facientib; bonū
Dic ē liber fili; sic fili; liber p̄ris. Unde possum⁹ dicere filio. Protecor; noster aspl
ce in faciē matris me. Sicut dicim⁹ p̄ri. Respice in faciē christi tui.

Dic est liber de q̄ dicit Eccl. xxiij. enūerat; arborib; herbis z sp̄tib; q̄b; maria figurat;
subdit iesus fili; sicut. videlic; n̄ iesus. phibēs testimoniū m̄i. Nec oīa liber vite
z testamētū altissimi. Li. hoz oīm q̄ dixim⁹ silitudinē et rōez p̄tinet i se b̄tā. fgo. q̄
ē liber vite. z cui⁹ libri lectio docet vetā sapiāz. Ut sic. Nec oīa liber vite. Li. b̄tā. fgo.
de q̄ locut⁹ ē sub mēthasora hoz z alioz mltōz. Est liber vite b̄tis i patria. z sic
ip̄a est liber beatorū.

Dic ē liber de q̄ dicit Eze. ij. Uidi. z ecce man⁹ missa ad me. i q̄ erat iuolūt⁹ liber. z ex
pādīt eū corā me. q̄ erat sc̄pt⁹ int⁹ z foris. zc. Ubi p̄pha dicit. Uidi. Hganidet visio.
q̄. Lece. Iuitat alios vt b̄ recolāt z attēdāt. Nihil ei mag⁹ vidēdū sp̄ialib; ocul⁹ vt
attēti⁹ recolēdū. q̄ largitas illa quā tota trinitas fecit nob. q̄n ad salutē mūdi nata
est b̄tā. fgo. p̄ quā habuim⁹ saluatoz. redēptōz z p̄pugatoz n̄rū. z adiucatoz
ap̄d p̄rez. Et hec largitas ē illa man⁹ de q̄ dicit. Ecce man⁹ missa ad me. i q̄ erat int
uolūt⁹ liber. Li. maria d̄ q̄ nihil v̄l paz ātea sciebat mūd⁹. Et expādīt illū corā me. I
q̄d factū ē fin q̄d i aplica p̄dicatōne. et q̄ndie sit i b̄nificioz ei⁹ inuiterā p̄ceptōne.
Qui erat sc̄pt⁹ i delibit⁹ digito dei. q̄ ē sp̄ūsc̄tū. L. Jur⁹ i p̄fecta sc̄ia. L. z foris. L. f.
p̄uerfatōe et opatōe sc̄tā. Ut iō dicit. Ubi liber iuolūt⁹ z sc̄pt⁹. I q̄ i eo fuerūt oēs the
sauri sc̄ie z sapie absconditi. Col. ij. Debem⁹ igit hūc libz legere exteri⁹. vt sc̄iaz di
scam⁹. q̄ sciam⁹ p̄uerfari i medio uarōis p̄nc et p̄uerse. exēplo marie. Et iter⁹. vt p̄
uideam⁹ d̄m sp̄ i p̄specnū n̄ro. Ut legam⁹ exteri⁹ ad imitatōez bonoz exēploz.
interi⁹ ad cōtemplatōem eternoz.

Septim
libro scz
maria

Aliter. L. Sc̄pt⁹ fuit hic liber foris. I q̄n ad sc̄iaz veter; testamēti. Uñ diē. Siē locu
t⁹ ē ad p̄fcs n̄ros zc. L. Jur⁹ i sc̄ia noui testamēti. q̄d tāq; maḡa docuit ap̄los. Iō
d̄r. Lu. ij. Maria p̄suabat oīa v̄ba hec. tāq; liber. Ut. Lint⁹ i ad sp̄ialū z p̄fectoz
exercitatōez. L. foris. i ad simpliciū z minoz eruditōez. L. Jur⁹. I vt secretū sapie inuū
dis occultet. L. foris. I vt v̄tas mūd̄is reuelet. D. q̄n seq̄t i eze. L. Sc̄pta erāt in eo
lamētatōes z carmē zc. Iōtū nō p̄uenit huic libro. Lucifer ei i sui nasa sc̄psit ve.
z h̄ indelibiliter. Adam in sui natura lamentū. sed delibuliter. Sed in libro isto ide
libuliter sc̄psit est carmen. et hoc sine v̄e et lamento.

Ignea
lex cari
tas

Ite in h̄ libro sc̄pta fuit ignea lex. sc̄. caritas. Deute. xxxij. q̄ dicit. Ilex. I q̄ nos ligat z col
ligat christo. et vnit z adherere facit. Nā q̄ adheret d̄no vn⁹ sp̄ūs ē cū eo. vnitatē. sc̄.
amoris et gr̄e. Vel iō. Ilex. I q̄a mēbra nob ligat. ne faciam⁹ vt furibūdi. Et q̄a nos
refrenat a malo. L. Ignea. I q̄a nos inflāmat ad amorē dei et p̄rini.

Ite ideo maria dicitur liber. q̄a liber anriq̄ dicta et gesta p̄seruat. Et maria exēpla p̄riar
chaz. v̄ba p̄phetaz. pastoz. magoz. symeonis et anne. et ip̄i filij sui v̄ba z gesta
p̄suabat omnia in corde suo tanq; liber. Lu. ij.

Ite intētiō hui⁹ libri ē pacificare q̄ sūt i celo z i terra. p̄ctōez filio recōciliare. volūta
tē dei p̄ctōib; intimate. z h̄mōl. Et iō n̄ra d̄r mediatrīx z etiā aduocata.

Dareia hui⁹ libri. sapia dei abscondita a secul. Lectio hui⁹ libri. via ē ad vetā sc̄iaz.

Sic enī lectio via ē ad sc̄iaz fin b̄m̄ b̄tā. Sic inspectio z recordatio v̄boz opoz
z exēploz b̄tē f̄ḡis. via ē ad illā sc̄iaz de q̄ d̄r p̄uer. xij. Ubi nō ē sc̄ia aie. nō est bo
nū. Propter h̄ i eplis q̄ d̄ ea legūt d̄r. Lectio libri sapie. Et felix ille q̄ d̄ libro isto
q̄ntulācūq; lectōez q̄ndie mēorie cōmēdabit. Et h̄ ē q̄d dicitur liber iste de seip̄ol. Qui
audit me nō p̄fudet. Ecce iformatio z p̄mū auditoz. L. et q̄ opant i me. Li. fin q̄ do
ceol. nō peccabūt. Ecce lucrū p̄cepta hui⁹ libri faciētū. L. Et q̄ elucidāt me vitā eter
nā habebūt. Ecce p̄mū docentū. Et in his p̄sūt vtilitas hui⁹ libri. Propter hoc
etiā dicit de h̄ libro v̄lri. Apoē. B̄tūs q̄ custodit v̄ba p̄phetie libri hui⁹.

Ecce vti
litas hu
ius libri

Dic ē liber p̄tēplatiūoz. q̄s ip̄a instruit q̄si triplici lectōne. sc̄z. Castitate. quā vouēt in
ingressu ord̄is cōtra luxuriā. Paup̄tate. p̄ abrenūciatōez p̄petat̄s cōtra auariciam.
Dūilitate. p̄ votū obediētie cōtra sup̄biā. Felix q̄ hec opando recordat lectiōnum
hui⁹ libri. Quere de hac materia li. ij. p. i. causa. xxxij.

Hic est liber beatorum, ut supra dictum est, in quibus leguntur: audiunt et cognoscunt, quod nec oculus eorum prius vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit etc.

Hoc est illud exemplar ad quod transcribendi et corrigendi sunt libri sanctarum nostrarum. Unde dicitur in inoyse Exo. xxx. Inspice et fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est. Et loquebatur de vasis tabernaculi, quibus fideles anime figurantur. Hoc idem habet ad Heb. viij.

In assumptione beate marie Sermo primus Ca. v.

Daria signum

Signum magnum apparuit in celo, mulier amicta sole, et luna sub pedibus eius, et in capite eius corona stellarum duodecim. Apoc. xij. Prothema genetale in festo. Cum beata martha sic hodie legitur fere per totam ecclesiam interissima esset quod pasceret christum et socios eius, quibus hospitibus nulli meliores, neque equae boni unquam inveniuntur. partem eius quae bona fuerat proponit pars marie, quae optima appellatur a domino. Quia si magnum est pro papa misericordie pascere veteres cras mortuos, absque ulla pro parte in infinitum manus est pro deo pascere animas sine fine cum christo victuras. Si quis autem dixerit, iam dominum non sermone carni ferret, audiat ipsum discipulum suis et omnibus veris predicatoribus dixisse in euangelio. Qui vos audit me audit. Et Hier. xv. dicit ipse predicatorum. Si sepaveris preciosum a vili, id est a vilitate peccati quasi os meum eris. Et si solum testimonium nobis sufficere deberet ad audiendum verbum dei, ena si nullum aliud scripserim esset.

Signum magnum etc. Verba haec verba sunt beati iohannis paranympsi matris dante per naturam matris pro sue per gratiam dignitate per excellentiam hodiernae assumptionis illius sub brevi loco describentur, et notari possunt per ordinem in proposito verbo. Primum Cur maria appellatur signum, non solum hic sed et Isa. vii. ubi dicitur iudeis et domui dauid. Ipse dominus dabit vobis signum. Ecce virgo concipiet etc. Quere li. iij. n. xij. S. Signum enim pro grece potest dici et actione et passione.

Passive, quae signata est in operibus antiquorum. In factis patriarcharum. In oraculis prophetarum, ut in archa noe, et in archa aaron, et in archa moysi, et in archa testamenti, et in throno salomonis, et in hinc. Active, quae signat nobis fructibus responsionibus et operibus suis quod amplectendum sit, quod cavendum, quod appreciandum, quod vilipendendum.

Daria signum magnum

Ratioe dantis. Ipsi dominus. Isa. vii. Dabit dominus ipse vobis signum. Nota quod dicitur dominus ipse, quasi non aliter, quia nullus dare posset tale signum, nisi ipse solus. Vel in hoc quod dicitur dominus ipse, signatur quod hoc signum nec divinitas operata est sine homine, nec humanitas sine divinitate habi. Totum hoc inuenies plene, li. iij. n. xij. S.

Ratioe novitatis. Annus enim auditus et verum fuerat, nunquam in cor hominis ascendit quod aliquid pura creatura, sed homo exaltaretur super universos et singulos ordines angelorum.

Daria signum magnum

Ratioe rei signate. Vere enim maria signum, ut dictum est supra. Dignum gratia et gloria merito et premio. Vel ut fiat comparatio. Dignum, quia virgo. Darius, quia mater. Darius, quia mater dei, ultra quod nulla magnitudo creaturae.

Ratione vilitatis imminere, quia ante assumptionem illius adlocata nostra separata erat a nro iudice, cum ille sederet ad dexteram patris, et ipsa adhuc maneret in terris. Perutile ergo erat ipsi miseris, ut mediatrix iter ipsos et filium immediate iudici assisteret, et tempus per eis cuicino exoraret. Quod factum est in assumptione, quoniam illud impletum est. Assitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato, id est in corpore glorificato, ut valeat eis ostendere ventrem quo portavit, et ubera quibus lactavit, quia delectatur infans ab ubere. Isa. xi. Ideo sepe dicendum huic infanti. Beatus venter qui te portavit etc. ut et hominum recordatioe facilius ad misericordiam moueat. Decentissime enim disponit regina misericordie intra regem iusticie.

Ratione situs vel loci in quo apparuit. Unde dicitur. Apparuit in celo. Vere enim magnum est quicquid celeste est, sed minimum quicquid terrenum est, quia terra est quasi puer, sive centrum celi. Celi vero quasi magna camera circumque diffusa. Aliter. Signum magnum, quia virgo desponsata, quae li. vi. n. vi. R.

Sequitur. Apparuit. Sed cui vel quibus. Respondendum quod toti ecclesie triumphanti. Unde dicitur. Vidit speciosam sicut columbam ascendente etc. Triumphanti apparuit per cognitionem. Militanti quae haec credit apparuit per fidem. Si gratia, quomodo ascendit. Respondendum quod sic virgula

Sermo i. assumptōe marie primus

lumi. Quereli. xij. p. iij. c. l. L. z. p. vi. c. xx.

Triplex
celū

Sequitur In celo Triplex celū. Alterū in quō volucres celi volant. de quō dicitur Uolucres celi zc. Sidereū in quō stelle celi stant. De quo dicitur Eccl. xlij. Species celi glia stellaz. Empyreū in quō angeli deū laudāt. Sz nec in pmo nec i scdo nec i tercio. cū sup oēs angeloz choros nō dubitet exaltata. Un. Ascendentē desup nuos aqz. Sz i altiori. si qd alti? ē vel i supiori pte empyrei. vbi ē thron? diuie maiestatis. qd dicitur celi scē trinitas. Nihil enī creditur alti? i celo sede marie: q ad dexterā filij sedere credit i throno maiestatis. sicut pfiguratiū ē i mfe salomōis. iij. Regum. ij.

Sequitur. **M**ulier amicta sole. Ecce q̄liter assumpta. s. nō nuda. i. tñ in aīa. s. Lamicta sole. i. glificato corpe. Un dicitur Lactuisse a dextis filij in vestitu deaurato. i. in corpe glificato. Quā videlicet gliaz dñs oūdit discipul suis i mōte thabor. Mat. xvij. Et pmisit fidelibz cūctz Mat. xij. Tūc iusti fulgebūt sic sol i regno p̄ris sui. Et quā iā se credit reddidisse matri sue. Que si expectaret corpis sui glificatōem vsq ad diē iudicij. iā nō essent oīa q̄ facta essent i ea. nec ipa videret i oībz singularibz. Q. maria dicitur mlter bona q̄re ipa mlter appellat. dicit enī mulier q̄si mulcēs herū. li. vi. ti. ix. z li. i. ca. vi. D.

Maria amicta sole

E

Berū.

Id ē ornata decorata et nobilitata tali ac tāta ple. Bñs berū. Nec ē q̄gis nre gloria singularis zc. q̄re li. i. c. iij. Oēs enī scēi christū induūt p fidē et imitandoz. Unde ap̄ls. Qu orōt i christo baptizari est christū induisti. Et ad hū irat ap̄ls Ro. xlij. Induimini dñm iesū christū. Et p glificatōez ab ipō persecuti? iduēdi. Marie fo singulariter amict? fact? ē sol iste. q̄ ipm carne sua singularit amictū portauit. Nulla enī sic in terrz grā ei?. nulla sic in cel? glia ē amicta. Et nota q̄ maria facta ē amict? sol iusticie. q̄ nō ipm carne mudissima induit. Et amicta ipō sole? q̄n filii portās in vtero facie resp̄debat vt sol. ita q̄ ioseph vt dicit. ipam facie ad facie videre nō poterat. Quereli. v. ti. i. X. Bñs berū. ad mariā. Danet i te o dña sol iste: et tu in eo. vestis enī. vestis ab eo. vestis enī substātia carnis tue. vestit ille te sua glia maiestatis. vestis nube solē. z tu ipa sole vestiris. Triplicē enī amictū p̄buit ipa isti soli. s. palliū zeli. sacco repositozii p̄cū. et ciliciū penitētie.

Berū.

Amictus
triplex
christi

Palliū zeli. q̄ ipē ē de? zelotes. De hoc pallio inuenies li. xi. ti. ij. p? pncipiū capli. Saccū in quō repositū fuit p̄cū nre redēptōis. Qui sacco? fuit p̄cū in cruce clauis z lacea. vt p̄cū effunderet q̄ sum? redēpti. Qd p̄cū fuit ille sanguis de? dicit petr? i. canonica. i. Ad corruptibilibz zc. s. p̄cūo sanguie zc. De h sacco Job i p̄ona christi. xvi. Saccū p̄ sui sup autē meā zc. In hēria sacco repositū fuit triticū. q̄ pascent angeli et hoies i altari. De q̄ tritico Job. xij. Nisi granum frumēti zc. Tūc ciliciū ei p̄stitit. i. carne cū illis asperitatibz cilicinis in quō penitētia fecit p iniq̄tatibz nris. Un dicit p̄ps. Posui vestimētū meū ciliciū zc. Et in h cilicio soluit ipē qd nō rapuerat. sed qd p̄mi p̄ntes. Sic brā fgo suithui? sol amict? tripliciter.

Maria amictur christo

Maria
amict
christo

Sicut ferrū amict? candenti igne. De? enī ignis p̄sumēs est. Quis q̄ dubitet cor p̄ cinis hoc igne successum. cū fuerit tali optozio amictū. Sicut luna amict? solis lumine. Un dicit pulcra vt luna. Aliter enī nō est pulcra luna: nisi cum solis radijs est vestita. Sicut cera amict? sigilli caractere. cera videlicet informis et rudis. fili? enī figura est substātie ei?. i. parris. ad Heb. i. Quis q̄ dubitat cor virginis et brachiū hmōi figura imp̄sum. z ita sigillo p̄ris: q̄ fili? ipē est: insignitū. Et h est qd fili? dicit tā marie q̄z fidelis aīe Cañ. viij. Donec me sic signaculū sup cor tuū z brachiū. Sicut vitru purū et candidū amict? solari inbare. sicut aer nubilosus amictur solis claritate et ignis feruore. sicut aqua pura infusa dolio vini rubicūdi amict? ipi? colore sapore et odore. Sicut lana pura z cādida amict? colore ipi? tincture. sicut argentū cādidū colorē induit iōius deaurature. Comparatōes istas inuenies li. v. J.

Aliter **M**amicta sole. q̄a caruit oīs p̄cī obscuritate. z h eniam in p̄senti. Vel Lamicta. Fo. cclxxiij.

Libet XII. Partii. VII. Ca. v.

sole .i. gl'ioso corpe. qd dicit sole amictu' ppter qtuor dotes q's habitura sue cor-
pa electo. n. qbus. s. dotib' respondet qtuor pperates solis:
Sol enim refulget

D

Sol refulget
Clarissime. Statim enim vt p'ma ps solis i oriēte eleuat i n'ro emisperio. pcutit lux ei'
celū occidentale eiusdē emispij. et sic i icm oculi distācissima trāsīt terraz spacia.
Subtilissime penetrās soliditatē vieri et cristalli.

Impassibilit. qz sol' sol' d'fecm v' corruptōez nō panit. Ip'm ei nec aq' emollit. nec fe-
tor corripit. nec ignis pburit. nec gladi' scidit. nec vitru' obsistit. z ita ē ipassibilis.
Est g' dicere. Dulcer amicta sole. .i. gl'ificata corpe. cū qtuor dotib' signat' in sole.

**Loc' ad que assu-
pta est**
In assumptōe enī ei' sol' que vestierat gl'ioso carnis diademate. sic d' Lan. iij. qm
p' bñ d' factū ē caro i ea. vt m'ri fili' vicef' p' d'ceret. gl'iosa claritate sua eādē signiuit
Seqtur. Et luna sub pedib' ei' Hoc multipliciter exponit. z ptinet ad excellētiā lo-
ei ad que assumpta ē. Luna enī vt qdā asserūt. vltra oēs creaturas inferiores visibil
les existit. et tū virgo sup' ipaz. Siq' dē luna d' qm lux aliena. qz et mutabil' ē. z lu-
mē habz a sole. et sigt' omē illd' qd aliūde lucet. et mutabile est i p'pa natura. Sic
cherubin et seraphin nō lucēt a se sed a deo. q' sol' lux ē illuminās. Et ideo d' sol'
q' sol' lucēs. Cetera p'o sunt lux illuminata. Est g' dicere Luna sub pedib' ei'. Iac
li dicere. Exaltata ē sup' omne purā creaturā. Ideo etiā dictū ē ei. Dulce silie cō-
gregauerūt dimittas. nū sup'gressa es vni. Ecce qd ei sub pedib'. Aliter Luna sub
pedib' ei'. Nota q' luna vnica ē et singularis. et qm'q' corniculata apparet. et ideo si
gnat eccl'iaz catholicā q' vna ē. Unde dicit christ' Lan. vi. Una ē colūba mea zc.
Lui' duo cornua eccl'ia militās et triūphās. Q. s. luna sub pedib' ei' esse descri-
bit. q' a vtraq' eccl'ia i grāz actōe. illi' p'strata vestigijs. iherosol'oe ei' tanq' media
tric' ab eodē sole cupiēs et capiēs participiū z lucis. Qd enī triūphās iā capit
z obtinet p' mariā. cupit sibi militās obtinere p' eā. Aliter Luna sub pedib' ei'.
Hoc referri p't ad statū ipsius p'sente. vt p' lunā designet gl'ia mūdāna. q' ad istar lu-
is nūq' in eodē statū p'manet. Hāc mūdi gl'iam gl'iosa ego spreuit vt p'ceptibile.
p'tēp'it vt inuicē. cōculcauit vt vile. cōp'ellit pedib' vt rebellē. trāsūt z trāsiliuit vt
venenatā z nociuā. z in hoc p'ncipaliter z p'mo debz fidel' aia mariā imitari. Dicit
gl'ic' mūdane pop'ime pueniūt pperates lune. Nam gl'ia ista vana. deficiēs. trāsī-
toria. vmbrailis et caduca. ab amore dei refrigerās. mūdi hui' amore humectās.
et nūq' p'manēs i eodē statū. Hāc sub pedib' maria hz. et etiā habere debz omīs
fidel' aia. Ideo d' Luna sub pedib' ei'. Aliter Luna sub pe. ei'. De diabolo
d' Eccl. xvij. Scult' vt luna mutat. Scult' d' qm stās altus. hic est diabolus q'
noluit hūiliari cū ceteris angel'. sed dixit Isa. xij. Ponā sedē meā ad aqilonem zc.
Et hic scult' mutat' ē vt luna. s. a claritate angeli i obscuritatē diaboli. Itē luna
a mēte qd ē defectus. Hic ē diabol' q' a plenitudine dom' dei cecidit i defectū toti-
us boni. Dicit aut' scult' vt luna sub pedib' marie. qz subiecit ei plenane. Cū
dictū est serpeti Scii. iij. Ipa p'teret caput mū zc. Quere li. vi. ti. ix. J.

Luna
Seqt' Et i capite ei' corona stellar' duodecim. In his p'bis exp'mit ad qntā glori-
am seu dignitatē sit assumpta. Stellastās i corona marie interpretat b'ns b'c. xij.
p'rogatūas i p'gine ppter q's dicta est grā plena. Quere istud li. iij. p. ij. in p'ncipio.
Caput b're vginis p'grue dici p't hūilitas. cui' merito coronata est in reginā in sua
assumptōe. qz sicut i hūano corpe oēs sensus qdāmō ortū habēt a capite. sic vni-
uerse p'tutes p'gis ortū habuerūt ab excellētia hūilitat' ei'. Et sicut in corpe ca-
put mēbris sup'eminet vniuersis. sic iter ceteras ipi' p'tutes q's oēs habuit in sup-
latiuo. hūilitas p'minebat. Et sicut a capite regit' mēbra cetera. sic i brā p'gine erat
hūilitas qm' pedagog' ceteraz virtutū. Aliter. De duodecim stelle duodecim
p'ilegia sūt. q's habet maria p' oib' creaturis. sicut assignauim' sup' li. iij. par. ij.
Primū q' virginitatis sūt p'micria. Scdm. terciū. et q'tum. q' facta ē sine corrupti-
one secūda. sine guamie grauida. sine dolore puerpera. et ita de alijs p' ordinē.

**Ad qntā
gl'iam as-
sumpta ē**
Aliter. vt expositio p'pe pueniat p'senti solēnitati. Stelle sunt sancti. Cū eccl. xlij.

E

F

Sermo i assumptōe marie primus

Stelle

[Species celi .i. ecclie .l. g. stellarū .i. dignitates et excellentie sanctorū. Et apostolus .i. Eboz. xv. Stella differt a stella in claritate rē. Et Dauid. xij. dicit de doctoribus. Qui ad iusticiā erudierunt multos: fulgebunt quasi stelle in perpetuas eternitates. Duodenari autē numerus est vniuersitas. Duodecim igitur stelle sanctorū vniuersitas. quae per fidem trinitatis in quatuor mundi partibus saluati sunt: et saluati per ea. Nam ab ipsa habuerunt illi per quem vicerunt. i. christum cuius auxilio vicerunt hostem triplicem. et a quo coronati sunt victores. Oibus etiā sanctis christum dei virtutem pepit et dei sapientiam. quae et ipsos pugnare docuit cum antiquo serpente. et eius suffulti presidio de hostibus triumpharunt. Habuerunt nihilominus peius exempla: magisterium vel quasi artificium expugnandi trinam concupiscentiam mundi. videlicet exemplo paupertatis concupiscentiam oculorum. exemplo virginitatis concupiscentiam carnis. et vite superbia exemplo humilitatis. Ipsi igitur conuenit illud quod dicitur de filio eius. Apoc. xix. In capite eius diademata multa. Nam per eam christum habuerunt. per quem omnes victorie obrinent. Propter quod dicitur zacharie eiusdem. vi. Summe a transmigratoe aurum rē. et facies inde coronulas. et pones eas in capite iesu. quia oēs sanctorū victorie debent ei ascribi. Denique sicut paulus philippenses ad phil. iij. et thessalo. i. Thes. ij. vocat coronam suam in domino. quae exhortatio et informatio sua in agone certaminis permanserunt. Sic maria omnes fidelium congregatione: potest non immerito coronam suam in domino nuncupare. sicut assignatum est super. Ipsam enim oēs sancti coronant. quodammodo suas ei victorias et coronas ascribentes. quae mediate et per quam post deum sciunt se coronatos. Et hoc signatum est Apoc. iij. ubi iohannes describit. xliij. seniores proci dentes ante sedem in throno. et mittentes coronas ante thronum. quasi ad pedes sedentis in ipso throno. Per. xliij. sicut et per. xij. sanctorū vniuersitas figurat. Duodecim enim patriarchae. i. filij iacob fuerunt in veteri testamento. et duodecim apostoli in nouo. Quis christus lucrator: nisi genuit in passione. Vel sicut dicitur in glo. xliij. sunt per sex et quatuor seducta. Sed ad opera sex dierum. quatuor ad euangelium referunt. Nec est ecclesia quae in nouo et veteri deum colit. Mirtebat igitur. xliij. seniores coronas suas ante thronum quasi ad pedes sedentis in throno. cognoscetes se non suis meritis. sed per passionem christi quam in humana natura quae per pedes designatur sustinuit coronatos. Eademque coronas suas in capite marie collocat. de qua suscepit humanam naturam sanctorum omnium coronator. Quis igitur digne exprimat quibus obsequijs seu quanta reuerentia oēs sancti beatam virginem excolant et frequentent. cum coronas suas eidem se debere non ignorēt.

Sermo in assumptōe marie secundus

Capitulum vi.

- T**ota pulchra es amica mea rē. In hac autoritate secundum quod conuenit beate virginis et presenti solennitati. notat eius dignitas et prerogativa in sex.
- Primo enim commendat ab omni moda pulchritudine. cum dicitur. [Tota pulchra es.]
 - Secundo ab amicitia et vera caritate: cum dicitur. [Amica mea.]
 - Tercio a cordis puritate. vnde subdit. [Et macula non est in te.]
 - Quarto a rotundis trinitatis venerabili vocatioe. vnde ter ei dicitur. [Veni.]
 - Quinto a virtutum et meritorum multitudine. vnde bis mentio fit de libano.
 - Sexto a gloriosa promissione. quae promittit gloria glorie. vnde [Coronaberis.]
- Dicit ergo. [Tota pulchra es.] Hoc habes multipliciter expositum li. v. de pulchritudine eius. in principio capituli. [Amica mea.] Quere lib. vi. tit. ij. ubi ipsa dicitur amica christi. [Et macula non est in te.] Quere ubi exponitur tota pulchra es. li. v. Ergo veni de libano rē. Et nota quod appellat eam amicam et sponsam. et innuit reginam. ubi dicitur [Coronaberis.] Dicit ergo [Veni amica.] i. conscia secretorum. vt tibi reuelent secreta. que nec oculus vidit. nec auris audivit rē. [Veni sponsa.] ad thalamum sponsi sui immortalis. ne ab ipso de cetero separet. In hac enim solennitate ingressa est berisabee ad regem in cubiculo. iij. Regum. ij. Et hestet ducta est ad cubiculum asseri. Expone istud Veni humilis ancilla vt fias sublimis regina. Qui enim humiliatur super erit erit in gloria. et ancille debet exaltatio: tanto maior et locus sublimior quanto ipsa ancilla humilior.

Libet XII. Particula. VII.

Marie dicit veni

Propter triplicē eius statū. i. virginalē: et cōiugalē: et vidualē. Ratōe p̄mi signat p̄ rebecca. ratōe sc̄di p̄ hester. rōe terci j p̄ iudith.

Quia p̄ humilitatē placuit deo. p̄ v̄gitatē angē. q̄ facta ē eoz soror. p̄ misericordiam hoīb̄. Per p̄mū vicat diabolū. p̄ secundū carnē. p̄ terciū mūdum. cui? amatores ne sciunt misereri.

Prope caritatē. q̄ fuit amica: p̄pter simplicitatē q̄ colūba. p̄pter v̄tēplatoēs. q̄ formosa. Un̄ d̄r ei. Cañ. ij. Surge p̄pera amica mea. colūba mea. formosa mea. et veni.

Quia pater et filius et sp̄s sc̄tus vocabat eā ad coronā. Pater cui potētia. vt ei redde ret p̄mū hūilitatē. Fili? q̄ ē sapiā. q̄ nō habitat in corpe subditō peccatō. p̄mū v̄gitatō. Sp̄s sc̄tus q̄ est benignitas. p̄mū caritatē. Et ita Veni. I ter positū sigt̄ trinitatē p̄sonaz. ipaz ad coronā vocatū. Un̄ etiā ipaz q̄ tota pulera describit̄ videre gestentiū. Un̄ dicit. Reuertere sunamit̄ vt incueamur te. Cañ. vi. Ut pater hūilē. filius virgīnē. sp̄s sc̄tus honoret misericordē.

Veni de libano. Liban? iterprat̄ albu. cādid? cādor. cādidatio. q̄si i significat̄ istoꝝ q̄tuor habitabat virgo q̄n̄ vocabat̄ ad coronā. Erat enī alba et cādida: p̄ duplīcem v̄ginitatē. vt p̄ puritatē et innocētia: q̄ duo signē i cādore. Erat etiā cādor substāti uenō solū adiectiue. q̄ cādor est lucis eterne et speculū sine macula. Sap. vij. Et ab isto cādore cādescit̄ q̄cqd̄ cādidū est. q̄a sicut dicit hieronym? Nihil speciosit̄at̄. nihil gl̄ie et cādoris qd̄ ex ipa nō resplēdeat. Erat et cādidatio. q̄ nigros peccatores qui diuinā peccādo amiserūt similitudinē. supetrādo eis a filio gr̄am opum/ etōis. misericorditer cādidat et dealbat. Quō p̄uiderat ysa. i. q̄n̄ talibz p̄mittebat dicec̄. Si fuerint peccata v̄sa vt coccinū q̄si n̄ dealbabit̄ rē.

Hiero.

De libano. Hora q̄ liban? mons qd̄ā ē in terra p̄missiōis. Libanus etiā arbor ē r̄bburis. Et liban? grece d̄r thus latine. Inq̄ntū ḡ libanus mons: q̄ ē terra sup̄ terram exaltata: d̄c̄t̄ magnū cumulū meritoꝝ: et excellētā fructū et opationū ipi?. Ad̄a autē merita et pauca sūt et ipura. Un̄ Isa. lxij. Dēs iusticie n̄re rē. Virtutes etiāz n̄re si q̄s habem? squalide sunt et fetulēte ex vicinia viciōrū. Dicit̄ ḡ v̄gini vt veniat de libano mōte. receptura p̄ magno cumulo fructū et meritoꝝ. magnū cumulū p̄mōꝝ. Inq̄ntū liban? arbor thurs. cui ipa se cōparat. Ecce. xxiij. vbi dicit. Quia si liban? nō incisus vaporauit habitatoēs meā. Quere expositiōez sup̄ p̄ri. vi. et vij. Vocat̄ ad coronā. q̄ facta ē mater: v̄go purissima p̄uerās. In h̄ enī qd̄ subdit̄. Liban? nō incisus Id̄c̄t̄ cādor v̄ginitatē illibate. In h̄ qd̄ subdit̄. Vaporauit habi tatoēs meā. Im̄is secūditas salua v̄gitate. Inq̄ntū liban? dicit̄ thurs: qd̄ igni sup̄ positū fragrat suaviter. et designat̄ fragrantia fructū suaz succēsa y igne caritatē. vocat̄ ad celestia. vt suauolētia fructū suaz letificet oēs celicolas. et māsioēs celestes efficiat redolētiores q̄s fuerint in creatōe p̄ma.

Aliter. Veni de libano. i. de cādore mūdī q̄ tot? ē sup̄ficialis et van?. q̄a fallax gr̄a et vana ē pulcritudo. Vel de libano. i. de cādore virtutū q̄bz vicia subegisti. i. cāput serpētis. i. sup̄biā p̄ hūilitatē. pecc? serpētis. i. sapiam diabolicā. i. auariciā per paupertatē. ventre serpētis q̄ pectore et ventre recipit. i. carnalē cupiam p̄ v̄ginitatē. vt coronā recipias gl̄ie q̄ nō debet nisi victoribz viciōrū. q̄a nō corona bit nisi qui legitime certauerit. ij. ad Thi. ij. Coronaberis. Iusticia enī erigebat vt mater a filio rege coronaret̄ corona gl̄ie i regno. q̄ p̄us eundē filiū diademate gl̄iose carnis coronauerat in exilio. Un̄ Cañ. iij. Egredimini filie syon. et videte regē salomonē in diademate q̄ coronauit eū mater sua rē. Quere expositiōem hui? auctoritatē. li. iij. p. ij. p̄rogatiua. r̄ij. J.

Finit liber de laudibz beatissime Marie virginis matris dei. im-
p̄ssus Anno d̄ni. Mcccxcij. p̄ Martinū Simū librarīū et ciuem
in d̄te civitatis Argentine. sacra diligenti collatiōe p̄ua eiusdē libri
ad exemplaria scripta.

V. completa con 298 fls. sendo as 13 primeiras
numeradas e as seguintes numeradas de I a CCLXXXV.

